Illuminati doctoris Fratris franciſci de Mayronis In primuz ſentẽtiaz foecũdiſſimuz ſcri ptũ ſum cõflatuz nominatuz.

Jacobi philippi de pellibus nigris troyani pro Frãciſco de Maronе quem nuper excellẽtiſſimus omniuz bonaz artiuz princeps frater Mauritius Hybernicus ex orco ad ſuperos reuocauit: Elegia.

Mergit̃ heſternꝰ mediis dũ phoebꝰ in vndis
Oceani: ꝛ phoebe ſurgit amata ſoroꝛ.
Forte domũ rediẽs obſcura moeſtꝰ in vmbra:
Italiae clades pernitieſqz putans.
Ante foꝛes ſopbiae tetricas: pãnoſus: egenſqz:
Errabat tremulus: pallidulusqz ſenex.
Tendebatqz manꝰ ſupplex: aſſemqz rogabat
Beniqz: ꝛ ex omni parte petebat opem.
Noꝛ ſua mitis erat: flebãt ſimul oia circũ:
Nec potui lacbrymas ipſe tenere meas.
Occurrit triſtis mihi: ſic pconꝺoꝛ amicum:
Qui ſis: vnde genꝰ: qs tibi in oꝛbe locus:
Ille nibil: ſed flens tandem crudeliter: inqt:
Sic virtꝰ errat ſic miſerãda iacet.
Heu heu quo fugiam: pfugus ſi tpe quo ſol
Luſtrat humũ: tenebꝛis nocte ſilẽte pmoꝛ.
Quoqz poteſt caſus narrat mõ: poſt ea fleuit:
Solamur: ventis ocioꝛ ille fugit.
Jam nitidos auroꝛa ſuos caelabat amictus:
Bucebatqz citos ſub iuga phoebꝰ equos.
Nec moꝛa: purpureo video velamine tectũ
Nudus ꝛ ignotus q fuit ante miſer.
Protinus agnoſco dudũ tellure iacentem:
Quo magis hũc miroꝛ: hoc magis obſtupeo.
Ille gradus firmans mirari deſine (dixit)
Si videoꝛ Croeſus qui miſer Hyrus erã.
Accipe quaeſituz gelida qõ nocte negaui:
Eſt mihi Frãciſcus nomẽ amice Maro.
Textilibꝰ varijs dedit bec mihi ſerica dono
Mauritius: per quẽ noꝛ ſuper aſtra micat.
Hoc vno exempto (ſupos ac ſydera teſtoꝛ)
Quod mea cũ multis fama ſepulta foret.
Sive foꝛez auſoniae dulcis ſemotꝰ ab aruis:
Ultra ſauromatas. ſarmaticoſqz truces.

Illuminati doctoris Francisci de Ayronis Inquisitoris hereticæ pravitatis Parisius commorantis nominatus.

¶ Frater Mauritius de portu ybernas ordinis minor artiū ⁊ Theologiae doctor Christophoro Marcello Patritio Veneto. S.

On ignoras Reuerēde Protonotarie: me in florētissima hac Patauina academia quae foelicissimis Veneti Senat⁹ auspicijs regit: publico aere ꝺductū isudare: vbi multos authores tā theologicae: Quā peripateticae facultatis iterpretes ⁊ lectitari passim. ⁊ circūferri vidi ꝯaz mea ipsi⁹. Quā alioꝝ iduſtria formis excusos. Jn qb⁹ scotū illū meū (Bone deus quē vir.) Quē tu vir doctissimus: doctorq; insignis colis: decoraſcq;. Sz cū videre Frācisci de Mayronis doctoris Jlluminati opa desiderari: sine qbus ad vnguez nec disciplinas quas ꝓfitemur: nec scholasticae resolutiōis apicē q̄scq; adipisci potest: ⁊ meā ⁊ alioꝝ negligētiaz. R. P. studioſoꝝ nō paꝝ dāno ſaz: ne dicā pernitioſaz: fuisse existimaui. Jlle. n. arcana quaedā: ⁊ abstracta diligētissim⁹ imprimis indagator inuenit. Quo factū est vt abstractionū magister merito dici meruerit. Tātuz nostris studijs necessarius: vt solus is scoti doctrinā ignotā alijs: nobis apiat: atq; dilucidet. Nec mireris quaeſo: ſi scoto aliquādo: qō perraꝝ est: dissentiat. Nā fidi interpretis est officiuz potius q̄z authoris: nihil addere de suo: ſed aliena exponere: biſq; semp istere. Licet igit dissentiat: vt dixi: perraro: eū tamē colit: atq; adorat: doctorēq; suū appellat: ⁊ veluti religiōis nostrae dec⁹ perpetuū ſuſpicit: ⁊ venerat. Omniū. n. fundamentoꝝ: quae iecit ab scoto tāq; a victruuio ſuo formulā ⁊ rationē accepit. Cuius in ſua aedificatione demodulū segtur: acerrimus sectae scoticae ꝓpugnator. Omniq; qui in sentētiā Doctoris ſui nō eunt: dicta simul ⁊ ratiōes ifringit. Jnſurgitq; vehemēs in scoti aduersarios vrgēs eos semp: nec cedēs vnq;. Collegit praeterea mira igenij dexteritate alioꝝ dicta. maxi marūq; ꝓpositionū praecipuus inuētor. Jdēq; disputator ſubtiliſſim⁹ est habit⁹. Eumq; ⁊ in etbicis: ⁊ in pbyſicis disciplinis plurimū valuisse monumēta ipſi⁹ testātur. Quae oia formis excudere nō est ipraesentia cōſiliū. alia nūc edētur: alia alias. moꝝ reliqua. Scripſit. n. plurima variaq; opera: veritates ſcz in augustinū: ſermones ad clerū ⁊ ad populum. Queſtiones dyalecticas: libros quoq; ethicos: ⁊ pbyſicos: ⁊ metapbyſicos. Extat etiā nobiliſſim⁹ eius liber in Dionyſiū Ariopagitā. ſcipſit ſup magiſtrū nō modo bis: vt pleriq; alij: in Britannia primū. aut alibi. deinde in gallia: ſed ter. ⁊ in quoſdā etiā eius libros quater. Quolibettuz inſup egregiū (vt noſti) ⁊ in ſacrā paginā nōnulla opera feliciter auſpicat⁹ est. ⁊ igenioſiſſime abſoluit. De cui⁹ viri laudibus praestat nihil dicere: q̄z pauca. Ea. n. duz vixit. ⁊ molitus est. ⁊ perfecit. vt extra omnē iudicij aleā positus noſtra cōmēdatione nō indigeat. Ex multis igit impriмēdū ſuſcepim⁹ ſcriptū vnuz ſup sentētias. ⁊ quolibetū ipſi⁹. alia deinceps (modo vita ſupſit) emittem⁹ ipſi. vel alij fortaſſe. qui meli⁹ poterūt: hāc ꝓuinciā aſſument. Nos vel eo ipſo. qō incepim⁹. nō minimum videbimur noſtri tēporis ſtudioſis hominib⁹ emolumentū attuliſſe. Nam (vt ille recte inqt) facti dimidiū qui cepit habet: nec difficile erit quod ingenioſiſſim⁹ Ariſtoteles ait: addere inētis. ⁊ q̄z uis dicat Jmperator lege ſecūda de veteri iure enucleando. Qui nō ſubtiliter factū emēdat: laudabilior est eo: qui prim⁹ inuenit. Jlli tamen primas mihi in omni re obtinere semp ſunt viſi. qui primi aggreſſi ſunt aliquid: qō alij ne cogitarūt quidē. Jn primū ſentētiaꝝ nunc eum elegim⁹. Quē ſolū ante hac impreſſuz ꝓflatuz appellāt. Jn alios tres accepimus eos videlicet: quos cōpletiores perfectiores reperire potuimus: nec ſine magnis laborib⁹ id negocij perfecimus ꝓpter archetypa ipſa deprauata. Signauim⁹ in margine libri nōnulla ad operis ornamētuz. Jndicauimus quoq; qbus locis deprendātur multa: quae ipſe ab alijs mutuat: citatq; ſubobſcure. Nec opiniōes semp: opinionūq; authores locis ſuis notauim⁹. Deerant. n. tunc codices multi: qbus ad hāc rez egregiae cōficiendā opus erat. Qō tamē ſperamus aliquādo ꝓſumatiſſime efficere. Sati⁹ nunc duximus qd aliqui fuerint opinati ſub incerto cuiuſq; nomine demōſtrare.

q̄ hunc pro illo falso nominare. Qui error q̄uis memoriae sit: non eruditionis. tamē docti viri existimationi detrabit nō nihil. Remisimus aliquādo ad doctrinā Scoti in locis suis ea quae tangit: & cōcordantijs atq; alijs notulis ad legentiuz vtilitatez adornauimus. Hos nostros labores patrocinio alicuius praeclari viri: qui examinare: & iudicare: & tueri cūcta posset: submittere decreuimus. Duo ante alios mihi occurrerunt: Bernardinus Caruatal. & Dominicꝰ Grimanus duo scilicet Cardinales Reuerendissimi theologoꝝ maximi. & fautores mei maxime singulares: quibus omnia debeo. Occurrunt etiaz Magnifici plaeriq; Patritij veneti patroni simul & discipuli mei facūdissimi & doctissimi. Obuersantur quoq; animo scholastici nōnulli tā hui⁹ academiae q̄ vroniēsis nō mediocre ornamētuz: quibus precipuo affectu deuinctus sum. Dignus & hoc munere q̄uis vita defunctus Franciscus Sanson generalis olim noster omniuz idemq; pater & protector meus: Qui post Dinum Sixtuz. IIII. Pontificez max. omniū primus buiusce doctrinae professor habebatur: sed quia iam videt in verbo: quae nos balbutiendo nouimus in genere ꝓprio: nō eget amplius mēbranis. Petro etiā Negroni sancti Gregorij de vrbe abbati: Patrono & fautori meo: qui huic doctori & doctrinae eius nō modo addictissimus: sed reparator etiā & seruator est: quicq; nullis laboribus: nullis sumptibus parcit: vt libros emat: & reliquias hui⁹ viri redimat ab interitu: recte posset suscepti hoc nostrū negocij dedicari. Edmundus quoq; Rossensis: & Dauid Casselensis praesules nostrates: atq; Doctores clarissimi: quoꝝ ego cliens & seruus ascriptitius sum: possent nihilomin⁹ a me in patrocinij sine vlla adulatione vocari. Tu denicq; mihi in mentē venisti dignissim⁹ profecto: qui nostraꝝ haꝝ lucubrationuz tutor esses: & defensor nō impiger: cui⁹ ego in me amorē summū quotidie experior: cui⁹ liberalitatē in amicos omnes maximā admiror: cuius ingenij acutissimū: capacissimāq; memoriā adoro: quae duo tibi deus optimus maximus vltra vires fere humanae naturae intēsiue & extensiue ꝓcessit. Tua preterea suauissima cōsuetudo. & itima familiaritas: vt bñficia illa maxima taceaz: ita me obstrinxerunt: vt nō dubitauerim tot clarissimis: tot principibus viris te in hac re praeferre: quod sine cuiusq; fraude fecimus. Ea. n. est humanitas tua: ea generis antiquitas: ea humanaꝝ diuinaꝝq; reꝝ scientia: vt nō modo nō indignus sis hoc munusculo: sed me ipsum omnes etiaz atq; iudicij meum facias illustrius. Quippe qui de te tā bene iudicauerim. Suscipe igit mun⁹ qua nostra oīa excipere soles benignitate. Caeteris vero viris illustrissimis: de quibus pauloante multa: & tibi ipsi plura maioraq; pollicemur: quae omnino praestare conabimur. Vale foelix Maurituj tui memor Patauij. M. D. IIII.

¶Illuminati doctoris fratris Francisci de Mayronis ordinis minor. ꝓincie. ſ. Iudoꝝ in ꝑmū ſententiaꝝ fecūdiſſimū ſcriptum cōflatus nominatū incipit feliciter. Queſtio. I.

Cupientes ꝛc.

Vide hūc in tra. ctā. ō ꝑncipio ꝓlexo vt ſcis ꝑ altiori declaratōe iſtoꝝ que in hac mā diſputāt: ꝛ i q. ꝗli. ꝛ ali. ſepe

De mſtica ꝛ theologia. c. i.

Ad affirmatiōi bꝰ ad negatiões aut deꝰ eſt bon⁹ aut nō bon⁹: ſz ē bon⁹. ḡ nō ē nō bonus.

Ad negationibꝰ ad affirmatiões aut deꝰ ē ſapiēs aut nō ſapiēs: ſz nō eſt nō ſapiēs. ergo ē ſapiēs.

Preambulū q̄ drupler. Vide. ſ. di. 2. q. 1. ad 6. ꝛ pōdera bñ vt ſcis diuerſos diuerſimodꝫ hſōmātes ꝑmā demōſtrationez ꝛ qlr velit ꝑmū ꝑncipiuꝫ ſoꝛalr igredi ꝑmā demonſtrationē ꝛ alia ꝑla vt expedit in his. 4. ꝑambulis.

Prophetates ꝑmi ꝑncipij quatuor.

Jrca ꝓhemium ꝑmi libri ſnīaꝝ. Queritur ꝑ. Utꝝ ꝑmū ꝑncipiū cōplexuꝫ poſſit formari in theologia. Uidetur ꝙ non. qꝛ ſm beatū Diony. qui de deo recte ſentiūt oīa ſibi attribuunt: ꝛ oīa remouent. ḡ ꝛc. ¶Contra. qꝛ idē Diony. dicit. ꝙ duplex ē ꝓceſſus ī ſacra ſcriptura. Unꝰ ab affirmatiōibꝰ ad negatiões. Alius a negatiōibꝰ ad affirmationes. ¶In iſta q̄ōne duo ſunt ꝓncipaliꝫ faciēda. Primū eſt iſtud ꝑnm declarare. Scōm eſt iſtud defendere. ¶Quātū ad ꝑmū duo faciā. Primo declarabo ipſz in ſe. zᵒ in ꝓpatiōe ad theologiā. ¶Quātū ad ꝑmuꝫ ꝑmo declarabo ipſuꝫ in generali. ſcōo in ſpeciali.

Quantum ad ꝑmū. ſ. ad declarationē primi ꝑncipy in ſe ꝛ in gnāli ꝑmittunt q̄tuoꝛ ꝑambula. Primū eſt ꝙ ꝑmꝑnm ꝓplexū formaꝫ de ſubiecto ꝓ. Et hoc ꝓbaꝫ ſic. qualiſcūq; eſt ordo aliquoꝝ totoꝝ. talis eſt ordo ſuaꝝ partiū eſſentialiū: qꝛ ordo totoꝝ ex ordine partiū oꝛitur: ſz ꝑpones ſunt quedaꝫ tota reſpectu terminoꝝ. ḡ qualis eſt ordo iter ꝑpones. talis erit inter terminos ex qbus ꝑpones formanꝫ. Ordo eniꝫ ꝑponū videt ꝓſurgere ex ordine terminoꝝ. cum igit iter cōplexa iſtud ꝓplexuꝫ ſupponaꝫ ꝑmuꝫ. ꝛ ꝑmꝰ terminus eſt ꝑmſubiectū. ſegꝫ ꝙ eſt de ꝑmo ſubiecto. ¶Zᵐ ꝑambulū eſt. ꝙ ꝑmū ꝑnm ꝓplexum ingrediꝫ ꝑmā demōſtrationē. Et hoc ꝓbatur ſic. qualis eſt ordo iter tota. talis eſt ordo inter ꝑtes eſſentiales: ſicut ꝑtiꝰ: ſed demōſtrationes ſunt quedā tota reſpectu ꝓpoſitionū que ſunt eaꝝ partes. ḡ ꝑma demonſtratio habebit ītra ſe ꝑ ꝑte eſſentiali ꝑmā ꝓpoſitionē. ꝛ hoc eſt ꝑmꝑnm ꝓplexuꝫ. ḡ ꝛc. ¶Zᵐ ꝑambulū eſt. ꝙ per ꝑmū ꝑnm ꝓcludiꝫ ſimplr ꝑma cōcluſio. Hoc ꝓbaꝫ ſic. Primꝰ effectꝰ eſt a ꝑma cā. Cōcluſio aūt ſciētifica eſt effectꝰ ꝓncipioꝝ. ḡ ꝑma cōcluſio eſt a ꝓ⁰ ꝓncipio. ¶4ᵐ ꝑambuluꝫ eſt. ꝙ ꝑmꝑnm formaꝫ in ꝑma ſcīa. Hoc ꝓbaꝫ ſic. qꝛ ſicut ſcibñ diſtinctionē ex ſubiectis: ita ꝛ ordinē ꝓſequentez: ꝛ ideo cū ꝑma ſcīa ſit de ꝑmo ſubiecto: ꝛ de primo ſubiecto formaꝫ ꝑmꝑnm: vt iā patuit. ſegꝫ ꝙ in ꝑma ſcīa formaꝫ illud ꝑmꝑnm. ſic intelligēdo ꝙ ab eo incipit ꝓceſſus talis ſciētie.

Ex his ꝓt videri que ſint ꝓprietates primi ꝓncipy ꝓplexi. Prima eſt ꝙ ſit cōiſſimuꝫ: qꝛ ex ꝑmis terminis: vt patuit ꝓſtat ꝛ ex vniuerſaliſſimis: qꝛ ꝑmi termini ꝛ vlſſimi cōſtituunt ꝑnm vlſſimū. ḡ ꝛc. ¶Zª ꝓprietas eſt ꝙ primū ꝑncipiū eſt oībus ītimū ꝛ ītrinſecū: qꝛ vlīa ſunt ītrinſeca ſuis īferioꝛibꝰ ad que ſe extēdūt. Sz illud ꝑncipiū ꝓſtat ex vlſſimis terminis q extēdunt ſe ad oīa. ḡ ꝛc. ¶Zª ꝓprietas eſt. ꝙ ipſuꝫ eſt in ſe veriſſimū. qꝛ cū regule eterne ſint ī cōmutabiles ꝛ veriſſime ꝑm Augᵍ. de vera religione. ꝛ iſtud ꝑnm eſt iter regulas illas potiſſimū ſegꝫ ꝙ ipm eſt veriſſimū. ¶4ª ꝓprietas eſt. ꝙ ipz eſt in ſe notiſſimū: qꝛ cuiꝰ termini ſunt notiſſimi illud eſt notiſſimuꝫ. Dis. n. notitia eſt aut ab euidētia ꝓpōnis: aut ab euidētia terminoꝝ: ſed termini ꝑmi ꝑncipy ſunt notiſſimi: cū ſint vniuerſaliſſimi ꝛ ſimpliciſſimi. ḡ illud ꝑncipiuꝫ eſt in ſe notiſſimum.

Iſtis aūt ꝓprietatibꝰ declaratiꝭ īducunt q̄tuoꝛ ꝑnes ad declationē ꝑmi ꝑncipy faciētes. Prima ꝑ eſt. ꝙ in toto ordie ꝓncipiorū eſt dare vnū ꝑmꝓncipiū ꝓplexū. hoc ꝓbaꝫ ſic. qꝛ ſicut in genere cāꝝ ꝛ cauſatoꝝ nec̄io eſt dare ꝑm. Aliogn eēt ꝓceſſus in īfinitū: ita opz in ꝓncipys ꝛ ꝓncipiatis. Sicut. n. omne cātū bz cāz: ita oē ꝓncipiatū bz ꝑnm. ¶Cōfirmaꝫ. qꝛ in eēntialr ordinatis neceſſe eſt dare ꝑmū. ¶Zª ꝑ eſt. ꝙ iſtud ꝑnm eſt vnicū: qꝛ ſicut ꝓſſibile eſt īuenire in entibus ſimplicib⁹ duo ſimplr ꝑª. ꝛ per hoc īueſtigamꝰ vnitatē primi ꝓncipy: ita ꝓpoſe eſt in ꝓplexionibꝰ īuenire duas ſimplr primas. ¶Cōfirmaꝫ: qꝛ oīs ordo eēntialis eſt in habitudine ad aliqō primū. ꝛ ꝙ oīs oz in oī ordine dare vnicū primū: ſed iter ꝓplexiones eſt ordo eſſentialis: vt patuit. ḡ oz ꝙ iter eas vnica ſit prima. ¶Zª ꝑ eſt. ꝙ iſtud ꝓncipiū ſe extēdit ad oīa ad que ſe extēdit rō formalis ſuoꝝ terminoꝝ: qꝛ ꝓſſibile eſt extrema eē ſine habitudine ītrīſeca. Sz iſta habitudo in qua ꝓſiſtit vītas primi ꝓncipy eſt ītrīſeca: cū ꝓſurgat īmediate ex rōnibꝰ terminoꝝ. cū ꝑdicatū ei⁹ īcludaꝫ in ſubiecto. vbicūq; igit eſt ſubm ei⁹ oz ꝙ ibi ſit totū iſtud primū ꝑnm. cū ibi ſit ſubm ꝛ ꝑdicatuꝫ ei⁹. ꝛ per oīs habitudo. ¶4ª ꝑ eſt. ꝙ vītas iſti⁹ ꝓncipy nō pōt īueniri niſi vbi īueniunt ſui termini. Hoc ꝓbaꝫ ꝑ. qꝛ ꝓpoſe ē īuenire habitudinē inter extrema ſine illis extremis: ſz vītas iſti⁹ ꝓncipy ꝓſiſtit in habitudine que eſt iter terminos. igit nō pōt īueniri ſine terminis ¶Zª qꝛ totū ꝓſtitutū ex ꝓtibꝰ nō pōt īueniri ſine ꝓtibus: ſz illud ꝓncipiū ꝓſtituitur: ſicut quoddā totum ex ſuis terminis. ergo ꝛc.

Nunc ſcōo videduz eſt de iſto ꝑnº ꝑ magis in ꝑticulari. Et q̄tuz ad hoc videdū ē. qd eſt illud primū ꝑnm: ꝛ dico ꝙ eſt iſtud. De quolibz eſt affirmatio vel negatio vā: ꝛ de nullo eoꝝ ambo ſil. iſtud ꝓcedit cōiter primū ꝑnm. ¶Ad cuiꝰ euidētiā ītroducunt q̄tuoꝛ ꝑnes. Prima eſt. ꝙ totuz iſtud ꝑnm eſt vna ꝑpō ypotetica ꝛ copulatiua que ꝓtinet duas cathegoꝛicas. q̄ꝝ prima eſt de ꝑdicato diſiūcto. zª eſt de ꝑdicato copulato: ita ꝙ ꝑma eſt vlis affirmatiua. zª vlis negatiua. Pria. n. ꝑs dicit. ꝙ de quolz ente affirmatio vel negatio ꝑdicaꝫ zª ꝑs dic ꝙ de nullo ente ſiue ſubiecto affirmatio ꝛ negatio ſil ꝑdicanꝫ. ¶Zª ꝑ eſt. ꝙ iſte ꝑtes ꝑpōnis ypotetice: ita ſunt ordinate: ſicut cōiter ꝓferimus: ita ꝙ vlis affirmatiua eſt ꝓioꝛ vli negatiua. Hoc ꝓbaꝫ. qꝛ q̄cūq; affirmatio ꝛ negatio ſūt circa eoſdē termios. ſemp ꝓioꝛ eſt affirmatiua q̄ negatiua: qꝛ oīs negatio de aliquo termio reducit in affirmationē de eodē termio. ¶Sz ita ē in ꝓpoſito. qꝛ ꝑpō cathegoꝛica diſiūctiua eſt affirmatiua. copulatiua āt negatiua. ḡ ꝛc. ¶Cōfirmaꝫ. qꝛ ille ꝑpones q̄ꝝ vna eſt añs ꝛ alia ꝓns. vna eſt ꝑoꝛ alia: ſz ſic eſt in ꝓpoſito. Nā copulatiua de eiſdē termi-

La. 17. Vide ſco. de ſm certis veritatibꝰ di. 3. ꝑ. q. 4. Mouua ꝛ euidētia ſcientifica eſt duplex.

ꝑclo q̄druplex.

2ª metha ꝛ Sñt. l. 1. d. 2. q. 1.

12. Metha. 6. Sñt. l. 1. d. 2. q. 3.

2. ꝓtesta ꝑme g. tis ꝑmi articuli.

ꝑclo q̄druplex.

Vide ſco. in ꝓlo. q. 1. ſoluendo. 3. rōnē opp. q̄ alr declarat vt ꝑz ſed ꝑfit facilr cōcedi dari.

Primū ꝑncipiuz q̄b⁹ eāpollet.

4. meta. ꝛ. 2. ꝑ hiermenias.

Considera de q̄ ꝓuitate ꝟ sequ.

nis est semp añs ad diſiūctiuā de eisdē: ⁊ non e ꝑ. g̃ ꝓz alia ē illa affirmatiua. ¶ 3ª ꝑ ē. q᷑ subz ꝑmi ꝓn cipij ꝟplexi ē ens. Hoc ꝓbaᷓ. qz cōiſſime ꝟplonis est cōiſſimū subz: ſz illō ꝓnm̄ ē cōiſſimū: ⁊ ens ē subz cōiſſimū. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmaᷓ. qz īpoſe ē eſſe adiecti uū ſine ſubſtātiuo poſito vl subintellecto. in iſto āt ꝓnº ſūt duo adiectiua. ſ. de q̄lz ⁊ de nullo. q̄ ſubſtan tiuanᷓ in neutro gñe: ſz ī oīb⁹ talib⁹ itelligiᷓ res vl ens. g̃ ⁊c. ¶ 4ª ꝑ ē. q᷑ ꝑdicatū iſti⁹ ꝓncipij ē affirº vel negatio: ſic paſſio diſiūcta in ꝑª ꝑte: queadmo m̄ par vl ipar ſūt paſſiões diſiūcte nūeri. In 2ª aūt ꝑ te ꝑdicatū iſti⁹ ꝓncipij ē affirº ⁊ negatio copulati ue. Hoc ꝓbaᷓ. qz in demſtatiõe potiſſima ſep ꝟclu diᷓ paſſio ꝺ ſubº: ⁊ ſic paſſio ponᷓ in ꝑdicato. g̃ ne gatio ⁊ affirº erūt ꝑdiª de ente in iſto ꝑ ꝓnº. ¶ Sz ꝺ iſta iſtaᷓ 4ª. ꝓ ro ꝺ ꝑm ꝟnez ſic. Illa ſūt ꝓnº plā ex gb⁹ ꝟnes oppᵗᵉ iferūᷓ: ſz ita ē de iſto ꝓnº. qz affir matiua ⁊ negª ꝟ pōt iferri: q̄ ſūt oppᵗᵉ. g̃ ⁊c. ¶ 2º ꝺ ſcōaz. vbicūq; ſūt due vītates eētialr ordiate ſz ꝑº ⁊ posteriº: ſep vr posterioꝛ posse deduci ex ꝓzi ⁊ ex ea declari: ſz negatiua ꝺducᷓ ex affirmatiua. ⁊ ꝑ ꝟñs nō erit ꝑ se nō. nec ꝑm̄ ꝓnm̄. ¶ 3º ꝺ 3ª ſic. Naz illō ꝓnm̄ vificaᷓ ⁊ extēdit ad ſimplr ſimplicia ⁊ ad ꝑ diuerſa. ad q̄ tñ nō extēdiᷓ ens eo q᷑ ī eis nō iclu diᷓ. g̃ ens nō ē eiº ſubz. ¶ 4º ꝺ q̄rtaz. affirº ⁊ negaº vidēᷓ ad logicū ptinere: ſz ꝑdicatū iſti⁹ ꝓncipij ad logicū nō ptinet: ſz ad metaphyſicū. ad quē ptinet totū ꝓnm̄. g̃ ꝑdicatū nō ē affirº ⁊ negatio. ¶ Ad ꝑm dico. q᷑ ꝑm ꝓnm̄ est vnū nō vnitate ſimplicitatis: ſz vnitate cuiuſdā itegritatis ad modū ꝓpōnis ypo tetice. ¶ Ad 2m dico q᷑ vex aſſumit: qñ vna illax vītatū ſic ordinataꝛ ſumiᷓ ſub alia: vt ꝺ ſub ꝑmiſ ſis. Sz ꝺ nō pōt eē qñ vtraq; illax ꝓpōnū ē ex eiſ dē termis. tūc. n. nō pōt vna ſub alia aſſumi. Sic é in ꝓpoſito: qz non dr̄nt niſi in ſignis variatis. qz ꝑ copulationē ⁊ diſiūctionē. ¶ Ad 3m dico. q᷑ in ſim plr ſimplicib⁹ ⁊ ꝑ diuerſis icludiᷓ ens denoiatiue ſz q᷑ est adiectiuū: ⁊ nō qditatiue: ⁊ iō iſtud ꝓnm̄ de eis ſimpr̄ vificaᷓ: ſz nō eodē mō quo de alys: qz nō qditatiue. Nec oz ad vificādū ꝑm ꝓnm̄ q᷑ dicaᷓ qdi tatiue: ſic iſta ē va. Nō est albº vl nō albº ſimplr: ſz tñ qditatiue nō est neče: ſic pz. ¶ Ad 4m dico q᷑ 2ª itētiões aliq̄ ſupponūᷓ ꝑ ꝑmis: ſicut q̄ dicim⁹ q᷑ diffō ꝑdicaᷓ de diffinito. Affirmatio g̃ ⁊ negª nō ſᵗ ꝑdicatū ꝑmi ꝓncipij: niſi incm̄ ſupponūᷓ ꝑ ꝑmis. ſ. ꝑ eē ⁊ nō eē. ¶ Sz ꝺ iſta iſtaᷓ. ꝓ ro qz iſtud ꝓnm̄ ſe extēdit ad ꝟuatiões ⁊ ad figmēta. de q̄lz. n. ꝑt di ci. q᷑ ē cecitas vl nō cecitas. chimera vl nō chime ra. ⁊ tñ de iſtis nō dr̄ ens. ¶ Dic ꝑt dici q᷑ ꝟuatio nes ⁊ figmēta nō oīo effugiūᷓ rōnē entis: qz ſūt en tia rōnis. Uel pōt dici ⁊ meliº. q᷑ ſicut iſta ſūt ſolū entia nō ſimplr: ſz ſz qd: ita iſtud ꝓnm̄ iueniᷓ in eis nō ſimplr: ſz ſz qd: ⁊ q̄ſi fictiue. ¶ 2º iſtaᷓ de eo qō dictū ē ad 3m. q᷑ de ꝑ diuerſis dr̄ ens denoiatiue et nō qditatiue: vt de alys paſſiōib⁹ entis: ⁊ ꝺ ſufficit ad ſaluādū ꝑm ꝓnm̄ in eis. ¶ Cōtra iſtud inſtaᷓ 4ª. ꝓ ro. qz accipio rōnē boni: aut ē qditatiue bonuz aut nō. Si ſic. ꝺēo ꝓbm̄. qz de bono dr̄ aliqd qdita tiue: ⁊ ſic de alys paſſiōib⁹ entis. Si nō. g̃ boni erit bom̄. ⁊ ſic in ifim̄. hic tz eq̄ formalr cū qditatiue: ſic alibi. g̃ iſtō ꝓnm̄ ſe extēdit ad ſimplr ſimplicia ⁊ ad ꝑ diuerſa alr q̄ ꝑ ſolā denoiationem entis realē. ¶ 2º. qz iſta rō foralis bōi aut ē ꝑ diuerſa qditatie aut nō. Iſta diſiūctiua ptinet ad iſtō ꝓnm̄. ¶ 3º. qz iſta rō bōi aut ē ſimplr ſimplex qditatiue. aut nō.

¶ 4º. qz iſta rō formalis boni aut ē ens qditatiue aut nō ens qditatiue. ¶ Ad ꝑm dico. q᷑ altera iſta rū ē ꝟcedēda. ſ. iſta q᷑ bom̄ ē bom̄ qditatiue. ⁊ ꝑ ñs tota diſiūctiua. tñ nulla ꝟplo est ibi qditatiue niſi ab aīa ficta. eo q᷑ nō ſit ibi niſi vnicus termiº for malis. ⁊ iō ꝓpe hic nō bz locū illud ꝑm̄ ꝓnm̄. ¶ Ad 2m dico. q᷑ nō est qditatiue ꝑ diuerſa. qz diuerſitas dicit reſpectū q᷑ nō ē de qditate aliqº abſoluti. Eo dē mō dico de ſimplicitate q̄ forte ē q̄dā negatio. qz dicit carētiā ꝟponibilitatis: q̄ nō dr̄ de aliq̄ poſi tiuo qditatiue. ¶ Ad 4m dico. q᷑ diſiūctiua ē cōce dēda. tñ nō ptinet ad ꝑm ꝓnm̄ ꝟplexū. ¶ Ex iſtis ſe quunᷓ due regle. ꝓma ex ꝑª ꝑte ꝓncipij. q᷑ cuiuſlz ꝺictiōis nēcio altera ps est vā. Iſta ſeq̄ᷓ ex parte ꝑª de diſiūcto ꝑdicato. ¶ 2ª q᷑ ꝺictoria nō pōt eſſe ſimul vera. iſta ſequiᷓ ex parte alia.

Regla correlaria duplex.

Poſtq̄ viſuz ē de ꝑ ꝓnº in ſe. vidēdū ē de eo in bitudie ad theologiā. ⁊ ꝑ applicā do ꝓmā regulā q̄ ſeq̄ᷓ ex ꝑª ꝑte. 2º applicādo ſcōaz que ſeq̄ᷓ ex 2ª de ꝑdicato copulato. Et q̄ꝫm ad ꝑ introducunᷓ q̄tuoꝛ ꝟnes. ꝓma ē. q᷑ illud ꝓnm̄ vel eiº vītas inueniᷓ formalr in creaturis. Hoc ꝓbaᷓ. qz vbicūq; fuerit ꝟ ꝺucta ex ꝑº ꝓnº ibi iueniᷓ ꝑm̄ ꝓnm̄ ſz in creaturis iueniᷓ ꝑ. g̃ ⁊c. Maioꝛ pz. qz in cēn tialr ordiatis vbi ē posteriº ibi ē ꝟ: ſz ꝟ ē posterioꝛ ꝑ ꝓnº. qz ē effectᵘ eiº. Mioꝛ ꝓbaᷓ. nā iſta ēva ī crea turis. creatura vl ē nēcia vl nō nēcia. ꝓtigēs vl nō ꝓtigēs. Iſte ꝟnes ꝺducūᷓ ex ꝟ ꝓnº. ¶ 2ª ꝟ ē. q᷑ vītas illi⁹ ꝓncipij formalr iueniᷓ ⁊ tz in deo. qz vbi ꝟ ibi ꝓnm̄: ſic ꝓz. In deo iueniᷓ vītas iſti⁹. ſ. q᷑ de ē eter nus vel nō eternº. q̄ ſūt ꝟnes ꝑmi ꝓncipij. ¶ 3ª ꝟ ē. q᷑ ſub eadē rōne iueniᷓ in deo ⁊ in creaturis. Hoc ꝓbaᷓ. qz ꝓpō cui⁹ subz icludiᷓ icōpolia nō pōt eſſe vā. Nulla. n. ꝓpō vā pōt formari de boie irrōnali: ſz ꝓpō iſti⁹ ꝟnis. de ē eternº vl nō eternº. nēcio in cludiᷓ iſtā. de q̄lz ēte affirmatio vl negª vā. Et tūc ſic. aut iſtud ſigᵗ de q̄lz addiᷓ termiō vli: ⁊ hr̄ ꝓpm qz iſtud nō dr̄ ſolū de deo: ſz de alio. ſi terᵐ ꝓticlari ⁊ ſinglari. tē icludit icōpolia: ſic qñ dr̄: oīs ſoz. ſigᵗ enī vl e repugnat termiō ꝓticulari. g̃ ex ea nihil ſe qᷓ. qō ē flm. ¶ Ꝑ. qñcūq; termini ſub eadez rōne formali ſe extēdūt ad aliq̄: ⁊ ꝑm̄ ꝟplexū ex illis: ſz affirº ⁊ negª vtpote eternū ⁊ nō eternū ſub diſiun ctiõe accepta dr̄ ꝺ deo ⁊ de creatura. ⁊ ꝑ ꝟñs ſubz cui addiᷓ ſignū. ſeq̄ᷓ g̃ q᷑ ꝑm̄ ꝓnm̄ ꝟplexū dicet de illis hoc est ꝑm̄ ꝑm̄. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmaᷓ. ꝑdicatū ꝑmi ꝓn cipij ē ſubº adeq̄tū. ſz ois affirº ⁊ negatio ſub diſiū ctiõe dicta de deo dr̄ ⁊ de creatura. igr̄ ⁊ ſubz: ſz vbi ꝑdicatū ⁊ ſubz ſūt idē. ibi ꝓpō ē eadē. igr̄ ꝑm̄ ꝑm̄ cō plexū idē iueniᷓ in deo ⁊ creatura. ¶ 4ª ꝟ ſeq̄ᷓ ex 3ª. ex q̄. n. ſub eadē rōne formali iueniᷓ ī ꝺo ⁊ crea tura. ſequitur q᷑ vnum ⁊ idē inueniᷓ in deo ⁊ crea tura. ¶ Cōfirmaᷓ. qz de q̄cūq; vificaᷓ vna ps ꝺi ctiõis. ābe ptes vificāᷓ ſub diſiūctiõe. Sz cuiuſcū q̄ ꝺictiõis q̄tūcūq; ꝑticularis vtpote albū ⁊ nō albū. ſiue q̄tūcūq; vlis: altera ps vificaᷓ de deo. ⁊ ſilr de creatura. g̃ vtraq; ſub diſiūctiõe accepta de deo ⁊ creatura dr̄. Et ſic pz q᷑ ꝑm̄ ꝑm̄ in eis inueniᷓ ca. i. idē. ¶ Iſta oīa ꝟfirmanᷓ ꝑ Aug. ꝟ de tri. q᷑ dicit q᷑ aliq̄ regule vficanᷓ tñ in deo. aliq̄ tñ in creaturis aliq̄ vtrobiq;: ſic iſta. nihil gnāt ſe. et ꝑ ꝟñs multo magis ꝑm̄ ꝑm̄ ꝟplexum.

2 ꝓpō ꝑ ꝓnº in ſe. z. ps ꝑ. arti. cui addiᷓ vſq; ad ſi nē. z. arti. ꝓmi principalis.

ꝟclo q̄druplex.

Secūdo vidēdū est de ſcōa regula. ſ. q᷑ ī poſe est ꝺictoria vificari de eodē: q̄ ſeq̄ᷓ ex 2ª ꝑte ꝑmi ꝓncipij q̄ ē negatiua ꝺ ꝑdicato copu/

Considera de q̄ ꝓuitate ꝟ sequ.

Unitas duplex ⁊ q̄ vnitare est vnū ꝑmū ꝓncipiū.

De ꝟ. ſ. magl ſz cōſidera inſtantias vbiq;.

Nō q᷑ iſtud ꝓncipiuz. de q̄lz dr̄ eē vl nō eē ꝓtuz. ꝓpue ad mēta. Et ꝺ q̄lz dr̄ affir matiō vl negª ad logicum. Et oē totuz é maⁱ⁹ ſua ꝑte ad geometrā

Replica Solo duplex.

Replica ꝓncipalis ⁊ est qua druplex.

§. meta. c. de ſ⁹. vide ſco. i. 2. diſ. ꝑ. q. 2. ⁊ alibi ꝛ ſcis ad ꝟ.

Qō.alioꝝ. Ulde iministas ⁊ alios ad h.⁊ p ipue Thomaz. Et oꝑ.alioꝝ q̄s iste vbiq; tangit distincte videas q̄ re aureolꝰ vbiq;

lato.ſ.de nullo ābo ſit.Et q̄tū ad hoc aliq̄ dixerūt iſtud p̄n̄ nō tenere in dīnis pp ifinitatē termioꝝ. pp.n.ifinitatē diuine eēntie pōt eē idē cōicabile ⁊ icōicabile.Et ꝯfirmaī p dictū Dyoñ.ad p̄ncipale adductuz.de myſtica theo[a].c.i.vbi dicit q̄ g recte de deo ſentiūt ⁊c.Et addit q̄ iſte affirmatōes illis negatiōib[ꝰ] nō ſūt ꝟie. ¶ z°p illud cōe dictū theologoꝝ.q̄ eidē oīo attribuīt aliqd ⁊ remouet diſticta rōne. ¶ Sz ꝫ ℔ arguit 4[r].ꝓ.ſ.ro.qz euidētiſſima vītas ꝯplexa nō repugnat p[ꝫ]vītati icōplexe.cū ſit ꝯformitas iter eas. Nā ꝫ ordinē termioꝝ erit ordo ꝓpōnū:ſz vītas p̄mi p̄ncipy ꝯplexi ē euidētiſſima vītas ꝯplexa.vītas diuīa ē p[a] incōplexa.g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmaī.qz amoto illo qō oē aliud p̄ſuppōit amouet oē aliud:ſz oīs nr̄a cognitio nālis p̄ſupponit vītatē p̄mi p̄ncipy ꝯplexi.g̃ ea amota a deo nulla cognitionē de deo nāl'r br̄e poterimus. ¶ z°ſic. q̄cūq; ꝫ ſuas rōnes formales ſunt icōpolīa. remanētib[ꝰ] eoꝝ rōnib[ꝰ] formalibus remanet icōpolītas eoꝝ ad qōcūq; ſubz applicēt.extrema āt ꝺictōis ex ſuis rōnib[ꝰ] formalib[ꝰ] ſunt icōpolīa.g̃ ad qōcūq; applicēt remāet icōpolītas eoꝝ. ¶ 3°qñ aliq̄ bñt ex ſe aliquā repugnātiā q̄to magis itēdunt.tanto magis itēdit eoꝝ repugnātia:ſz extrema ꝺictōis bñt ex ſe repugnātiā.g̃ in nā pfectiſſima vbi ſunt itēſiſſima.erūt ſūme repugnātia. ¶ 4°qz ſi infinitas ſubi amouet aliq̄ repugnātiā.tūc eodez mō ⁊ oēz:⁊ ſic deū eē eternū ⁊ nō eternū ñ repugnāt.ſil'r deū eē ifinitū ⁊ nō ifinitū.⁊ ſic nullus beretic[ꝰ] ꝓuī cereī ꝯcedēdo vtrāq; ptē ꝺictiōis. ¶ Appet igr̄ q̄ pp ifinitatē ⁊ diſtinctionē rōnis nō pō. ſaluari ꝺictio q̄ in deo repit cū ibi ꝺictoria ex nā rei re-

ꝫop.cōcludit q̄ intēditi hac pte.

Vnere ad h pe truz Rogerū ⁊ beruciū ⁊ alios

Sed tamē vn[ꝰ] ſoci[ꝰ] excellēs vo- (periam⁹ lēs p̄[m] p̄n[m] ſaluare ſine diſtinctiōe ex nā rei in diuinis al'r dicit. Dicit.n.q̄ ſicut actio ⁊ paſſio ſunt idē mot[ꝰ] real'r.⁊ tñ cū ſint in p̄dicamētis diuerſis.bñt diuerſas rōnes diſtinctas. Et ſil'r cū r'lo nō differt a fūdamēto.ſeḡt q̄ ſil'itudo ⁊ diſſil'itudo ſūt res vni[ꝰ] albedinis.bñtes tñ diſtinctas rōnes ſiue diffōnes tāḡ diſticte ſpēs de p̄dicamēto r'lonis:ſic pōt dici q̄ eēntia ⁊ re'lo ſunt vna res.

ꝯcto q̄drupler. b[ꝰ] vie declarua

Hoc tñ nō obſtāte bñt diſtictas diffōnes ex q̄bus ſaluaī ꝺictio. ¶ Ex iſtis dictis valde gratioſis. ſequunt 4[or] ꝓnes.ī q̄b[ꝰ] ſchola nr̄a ꝯſueuit fortiter ipugnari.ꝓ.ſ.ro eſt.q̄ ē dare aliquā diſtinctionē mediā iter diſtinctionē rōnis fabricatā ab aīa:⁊ illaz q̄ eſt realis:qz illa q̄ data eſt.ſ.ꝫ diſtinctas diffōnes ab aīa nō fabricatas ſe bz ad vtrāq; p abnegationē. Nec.n.ē realis nec rōis fabricate ab aīa. ¶ z[a] ꝓ eſt.q̄ aliq̄ ē diſtinctio ex nā rei q̄ non eſt realis.qz illud qō ꝯuēit aliq̄b[ꝰ] ex ſuis rōnib[ꝰ] diffinitiuis cōuenit eis ex nā rei. Iſta āt diſtinctio ꝯpetit iſtis extremis ex ſuis rōnibus diffinitis nō fabricatis.ergo ⁊c. ¶ 3[a] ꝓ ē.q̄ ꝓles formalitates p̄ñt eē in eadē re penit[ꝰ] idiuiſa:qz formalitas ꝫ deſcriptionē eorū q̄ ponūt eas eſt rō diffinitiua vniuſcuiuſq;. Dic aūt vt patuit ponūt ꝓles rōnes diffinitiue. ¶ Sz tñ aliq̄ dicūt.q̄ pp hoc non oz poni q̄ ſint ꝓles formalitates.nec oz ꝯcedi diſtinctio:ſz oz dici q̄ ſūt nō idē referēdo iſtā nō idētitatē nō ad extrema:ſz magis ad ꝓpōnē extremoꝝ. ¶ Sz iſtud nō itelligo q̄ ſit diſtinctio vl'nō idētitas:⁊ cū ℔ non ſint extrema talis nō idētitatis vl' diſtinctiōis. Ur̄.n.mihi q̄ ſit ꝟplicatio ꝺictiōis. ¶ Ad declarationē autē hui[ꝰ] dicti eſt ſciēdū.q̄ ille g ſic p̄ dixit vī itellige-

Fofalitas qd? Nuere ſco.⁊ pe trū:thome. Nucſ ffrez adā ⁊ alios h.

Declarat ſco.⁊ q̄ intelligit q̄ dic.

re q̄ diſtinctio nō eſt ferēda ad extrema ſimplr̄:ſed ſemp cū determiatiōe:qz.ſ.ſub mō tali: qz nō ſunt idē gditatiue ⁊ in p̄ mō dicēdi p ſe. Uñ aduertēdū eſt q̄ diſtinctio pōt mihi dicere realē r'lonē iter diſticta.⁊ ſic regrit realē diſtinctionē in extremis.Et iſto mō nō oz admitti in diuinis iter eēntiā ⁊ r'lonē cū ſint real'r idē. ¶ Alio mō diſtinctio accipitur vt eſt paſſio entis:⁊ vt ſic nō regrit extrema real'r diſticta:ſed tñ aliq̄ mō:⁊ ſic ē in diuinis. ¶ 4[a] ꝓ ē. q̄ cū iſta diſtinctione gditatiua ſtat ſūma ſimplicitas.ꝓbaī.qz q̄ iueniunt in ſūmo ſimplici ſtant cū ſūma ſimplicitate:ꝫ in ꝓſona dīna q̄ eſt ita ſimplex ſic eēntia iuenit talis diſtinctio.g̃ ſtat cū ſūma ſimplicitate. ¶ Ex iſtis appet qd ē oōz ñr̄ ad p[m] dictū.oz q̄ pax ſit iter opiniōes iter q̄s p̄ videbaī eē ꝓtētio:ꝫ nō eēt ꝓtētio animoꝝ. ¶ Luz iſtis adduntur duo alia dicta q̄ nō itelligo.ꝓ.imū eſt.q̄ diuina p̄petas relatiua ita eſt ꝫ totā ſuā gditatē ad terminū.q̄ nullo mō pōt ꝯpari vt diſticta ad fundamētū.⁊ p ℔ volūt euadere diſtinctionē formalē iter p̄petatē ⁊ eēntiā. ¶ Sz ꝺ.hoc arguo 4[r].ꝓ.ro qz eēntia ē ita res ad ſe:ſicut r'lo ad aliud:⁊ eq̄ ſm ſuā gditatē. Sz ℔ nō obſtāte eēn[a] pōt ad aliō ꝯpari penes idētitatē ⁊ diuerſitatē.g̃ re'lo q̄uis ſit ad aliud poterit ad aliud q̄ ad illō cōpari. ¶ z°.qz ſi ex ℔ q̄ p̄nitas ꝫ totā gditatē ē ad aliud: qz ad filiationē.nō pōt ad aliō ꝯpari penes idētitatē ⁊ diuerſitatē.g̃ nō poterit ꝯpari ad ſpiratiōez actiuā ⁊ ſpirationē paſſiuā:ad q̄s nō ē:penes idētitatē vl' diſtinctionē:qō ē fl'z. ¶ 3°qz eodē mō pbareī q̄ p̄nitas diuīa ⁊ creata eēnt penit[ꝰ] idiſticta.qō fl'm eſt. ¶ 4°p idē me[m] pbareī q̄ nulla eēt diſtinctio inter ſpēs de p̄[nr°] r'lonis p̄terq; iter oppoſitas.⁊ ſic nulla

Ideo appet mihi dōz q̄ lz g̃ (iter diſpatas. ditas r'lonis ꝫ ſe totā ſit ad aliō.ſ.ad terminū.tñ p aliā paſſionē cōez in ea fūdataz vtpote idētitatis vl' diuerſitatis q̄ iueniunt in q̄lz cōtēto ſub ente:ſic paſſio ſupioz in iferiozib[ꝰ] pōt ad aliud ꝯpari. ¶ Et ꝯfirmaī iſta ſnīa p p̄[m] p̄n[m] ꝯplexuz.qz accipiēdo iſtā gditatē r'lonis vt ad ter[m].tūc ipſa gditatiue: vt ſic ē ens:⁊ de q̄lz ente affir[o] vl' neg[o] tūc accipio iſtā.eē idē cū eēn[a] ⁊ ñ eē idē cū eēn[a].de tali ente ſic ad terminū ꝯpato nēcio altera ps ēva. Sz nō pōt dari q̄ ſit idē:qz ꝫ ipſos re'lo ꝯpata ad terminū nō eſt idē cū eēntia.g̃ ſūt nō idē.⁊ ſi nō idem ergo diuerſū.eo q̄ idē ⁊ diuerſū ponunt ꝟia īmediata.⁊ negationē vni[ꝰ] ſp ꝯcomitaī affirmatio alteri[ꝰ]. Aliogn non eēnt īmediata. ¶ z[m] dcm̄ fuit.q̄ r'lo vt ꝯpaī ad eēntiā eſt totalr̄ idē cū ea.⁊ vt ꝯpatur ad terminū eſt diſticta ab ea. ¶ Cōtra iſta arguo 4[r].Et p̄.qz qō ieſt alicui ꝫ ſuā gditatē ipoſſe ē gn ſibi ꝯueniat ad qōcūq; ꝯpeī.qz diffō non pōt a diffinito amitti.r'lo aūt ꝫ ſuā gditatē:vt ē ad aliō nō eſt idē cū eēntia:īmo p ℔ diſtīguit ab ea. g̃ q̄cū q; ꝯpatiōe facta dūmō maneat eadez gditas.manebit eadē diſtinctio. ¶ z°ſic.extrema ꝺictōis nō p̄ñt eidē oīo applicari.r'loni aūt ꝯpate ad eēntiā. ⁊ re'loni ꝯpate ad terminū:extrema ꝺictiōis applicant.ſ.diſtīgui ⁊ nō diſtīgui.g̃ nō ſūt oīo idē. ¶ 3° qz ſi r'lo ꝯpata ad eēntiā eſt ipſa oīo eēntia.⁊ tunc alterꝝ illoꝝ duoꝝ ꝺictoriꝝ fūdaī ſup eēntiā:ſicut ſupra r'lonē ad ipſaz ꝯpatā.⁊ alterꝝ ſup re'lonez ad terminū ꝯpatā:⁊ tūc hēm[ꝰ] extrema ꝺictionis in gditate eēntie ⁊ r'lonis.ſm aliud ⁊ aliud nēcio. ¶ 4°.qz iſta alia ⁊ alia ꝯpatio:aut nihil addit ad

Diſtinctio ꝓt ſimi duplr.

A.l.nī iſtis. Thōas ꝫ aliq̄s ſed q̄re alios vt ſcis. I.dictū.

Impugnatio qdruplex. Uide ſco.q.ꝫ. qō libeti ⁊vbi ibi nō ti ad ꝓpoſituz.

Decimatio ꝓpa

Impugnatio qdruplex.

rl'onē.ꝛ tūc ſꝫ cādē rōnē iſūt illa extrema.aut addunt reſpectū rōnis.ꝛ hoc nō: qz p tales reſpectus nō ſaluātur ꝺdictoria.aut reales.ꝛ tunc hēm⁹ tres reſpect⁹ in vna pſona.aut abſoluta:ꝛ tūc idē vl' peius q̄ prī⁹.¶ Iſta g̃ ꝓfirmo in duplici forma ſillogiſmi:vt hēant ad qd rñdeāt:vel ad maiorē vl' ad minorē.Prim⁹ eſt iſte.oīs ꝑpetas relatiua ꝓpata ad eēntiā eſt cōicabilis.nulla ꝑpetas relatiua cōparata ad terminuz eſt cōicabilis.g̃ nulla ꝑpetas relatiua ꝓpata ad ter^m ē ꝑpetas relatiua ꝓpata ad eēntiā.¶ 2° eſt iſte.nulla ꝑpr̄ictas relatiua ꝓpata ad eēntiā eſt diſtictiua pſonaꝝ:ſꝫ oīs ꝑpetas relatiua ꝓpata ad terminū ē diſtictiua pſonaꝝ.g̃ nulla ꝑpetas relatiua ꝓpata ad ter^m eſt ꝑpetas relatiua ꝓpata ad eēntiā. Fo^a filli ē bōa. rñdeāt ad pre/

Sunt alig q̄ dicta volūt p idi/uiſiōes ſaluare. Iſti aūt dicunt q̄tuor dicta viſſima.p^m ē.q q̄dā ſunt idiuiſiōes abſolute.ſicut ille gb⁹ res q̄ls eſt in ſe idiuiſa. Alie reſpectiue ſīc ille gb⁹ res ē eadē realr alteri a q̄ realr nō diſtīguīt.¶ z^m dictū eſt.q iſte idiuiſiōes nihil dicūt poſitiuū:ſꝫ ſunt mere ꝓuatiōes:ſicut ꝛ vnitates q̄ vident q̄dā indiuiſiōes.¶ 3^m dictū eſt.q in q̄ls pſona diuia ſunt due idiuiſiōes abſolute: q̄ruz vna eſt eēntie alia rl'onis:qz qōls iſtoꝝ eſt in ſe idiuiſuz.¶ 4^m dictū eſt.q in q̄ls pſona diuia eſt vna alia idiuiſio relatiua ſꝫ quā eēntia ē idiuiſa a rl'one ꝛ eo.qz ſunt realr idē.q aūt ſint ibi due indiuiſiones pme:ꝓbaī p p^m p̄n^m ꝓplexū:qz idiuiſio qua eēntia diuina eſt indiuiſa in ſe eſt in trib⁹ pſonis:ꝛ nō idiuiſio rl'onis.¶ Ot aūt ꝑter iſtas ſit alia 3ª ꝓbaī.qz iſte ſūt ad ſe:ꝛ alia 3^a ē ad aliud:nō necio diſtinguūt.¶ Iſta dicta ſūt necia ꝛ demōſtrabilia. Sꝫ tñ qz alig q volūt iſtas idiuiſiōes reducere in ꝓrē nō idētitatē ꝛ nō pl'alitatē aliq̄ ſe tenetez ex pte ſubſtrati vl' fūdamēti illaꝝ idiuiſionuz Jdeo arguo 4^r ꝺ eos.Prīo ſic. Q̄ñcūq; ē aliq̄ paſſio adeq̄ta alicui ſubo.multiplicata tali paſſione. multiplicaī ſubz.rō aūt vnitatis eſt entis adeq̄ta paſſio.g̃ multe vnitates nō erūt ſine multis entib⁹ ¶ Cōfirmaī.qz rō ꝓuatiua eiuſdē nō multiplicaī in eodē.¶ 2° ſic.q̄ñcūq; ē aliq̄ ꝓuatio q̄ ieſt forma liter alicui ſubo vl' fūdamēto.vbicūq; īueniī illō fūdamētū:īueniī illa ꝓuatio.cū nō ſit ſimpl'r ſepata ab eo.aliogn ei⁹ opp^m ineēt.cū ſint īmediata. nā aūt diuina īueniī in filio ſine ꝓuatiōe idiuiſionis pr̄nitatis.g̃ ſubſtratū illi⁹ idiuiſiōis nō ē diuia eēntia ſeu nā in pr̄e:ſꝫ aliud.¶ 3° qz ipoſſe ē.q aliq̄ prī uatio repugnet fūdamēto ſuo:idiuiſio aūt īcōicabilis repugnat diuine nāe.g̃ cuz idiuiſio rl'onis ſit talis.nō fūdabiī in diuinitate.nec idiuiſio eēntie eadē rōne in rl'one.ꝛ p ꝺñs in alio ꝛ alio ſubſtrato.¶ 4° qz in gb⁹ icludunī extrema icōpoſita: illa nō pñt eē in eodē penit⁹ ſubſtrato.aliogn ſe ꝓpateret idiuiſio aūt pr̄nitatis:ꝛ idiuiſio eēntie icludūt extrema ꝺdictiōis q̄ ſūt icōpoſita. vtpote cōicabile ꝛ icōicabile.¶ Iſta oīa cōfirmanī:qz vī eē ꝺdictio ponere idiuiſionē relatiuā cū aliq̄ ꝛ negare illō eē ad aliud:ꝛ tñ oīs rl'o ꝓuatiua eſt ad aliud.vt hī expreſſe.5° de tri.¶ Applico igiī duos ſillos in debita fo^a.vt poſſint ad maiorē vl' miorē rñdere.Prīmus eſt talis. Nulla ꝑpetas pſonalis eſt indiuiſa idiuiſiōe cōicabili.oīs nā eſt idiuiſa idiuiſiōe cōicabili.g̃ nulla nā eſt ꝑpetas pſonalis. z^o eſt iſte. oīs nā fūdat idiuiſionē cōicabilē.nulla ꝑpetas pſonalis fundat idiuiſionē cōicalē.g̃ nulla proprietas perſonalis eſt natura.

Apparet igiī mihi q opinio de idiuiſionib⁹ ſit bona ꝛ vera.ſꝫ nō ſufficiens:niſi reducaī ad diſtictionez in ſubſtrato. Dabita g̃ diſtinctiōe aliq̄li iter eēntiā ꝛ ꝑpetatē.appet euidēter q de⁹ de po^a abſoluta facere poſſz q aligs fieret eēntia ꝛ nō pſona.ēt clare eā videdo. Un⁹ tñ gratioſus ſoci⁹ oppo^m dixit.Pñt aūt dicta ſua reduci ad.4.que mihi videnī dubia. ¶ Primū dicū ei⁹ fuit.q tō nō vī eēntia ſine pſona:qz ſicut eēntia eſt quo.ita pſona eſt qō in tali viſiōe.Pōt g̃ ſua rō reduci ad talē formā.q̄cūq; eſt aliq̄ nā q̄ re^u alic⁹ realis opōnis.ſuppo^m in q̄ eſt illa nā. nec̄io eſt qō. ſꝫ ita ē in ꝓpoſito.g̃ ſi maior eſt falſa.tūc arg^m nihil valz.¶ Arguo igiī ꝺ illā maiorē 4^r in actib⁹ imanētib⁹.Prīo qz termin⁹ formalis quo ꝺſideratōis pb⁹ fuit diuina īfinitas ꝛ eternitas q̄ ſunt in tribus pſonis.ꝛ tñ ipas pſonas nō cognouerūt.¶ 2° qz nāli dilectiōe dilexerūt pagani deū itelligētes nāz primā:ꝛ tñ nō dilexerūt illas tres perſonas in gb⁹ eſt illa nā ꝑma.¶ 3° qz in veteri teſtamēto oēs credebāt explicite vnū deū.ꝛ tñ nō nouerant oēs explicite p fidē trinitatē.¶ 4° qz tales.als ples.ñ in erroꝛe:ſꝫ in gr̄a exr̄ites diligebāt vnū deū ex charitate:ꝛ tñ eoꝝ dilec^o ñ termiabaī ad trinitatē:ſīc nec itellectio.¶ Cōfirmaī iſtud.qz demones intuitiue nouerūt humanitatē xp̄i.ꝛ nō ſuppo^m cui iſiſtebat.¶ Ex iſtis appet.q ꝺ rō adducta a ſocio ꝺeat veritatē de actionib⁹ trāſeūtib⁹.nō tñ ꝺ vita tez de īmanētib⁹.¶ Et tūc formaī rō ad ꝓpo^m.qz q̄ñ eſt aliq̄ opō que ꝑt termiari ad nāz abſq; eo q̄ terminet ad ſuppoſitū:de⁹ pōt facere ꝑmā termiationē ſine z^a.ſic aūt eſt de actiōe īmanēte.Nec valet ſi dicaī q re^u opationū pfectaꝝ ꝓpō tñ eſt vā. q̄lis eſt ituitiua notitia:qz cuz illa regula applicet ad actiōes trāſeūtes:ita bñ ꝺ ꝛ eadē rōne in ipfectis creaturis:ſicut in pfectis:ꝛ ita vtrobiq;: qz eſt hec eadē rō.aut illa regula nō eſt ſufficiens.¶ z^m dictū ei⁹ fuit.q qz ꝓz eſt habitudo nāe ad ſuppo^m q̄ ad opōnē.ꝛ nā diuia ſupponiī per gnōnē actuaz in pr̄e:hinc eſt q act⁹ gnāndi p̄cedit actū itelligēdi in diuinis.ꝛ p ꝺñs eēntia prī⁹ eſt in ſuppoſito q̄ beatificet.¶ Sꝫ ꝺ iſtud arguiī dupl'r.ꝓ ſic. qz dicit Dyoñ.q illa q̄ ptinēt ad vnicā theo^am p̄cedūt illa q̄ ptinēt ad diſcretā:ꝛ iō eēntialia p̄cedūt notionalia.act⁹ aūt itelligēdi eſt eēntialis.ꝛ actus gnāndi pſonalis.g̃ rē.¶ 2° qz q̄ñ aliqua duo ita ſe hñt q vni repugnat eſſe ſine alio ꝛ nō eꝺ.illud cui ſine alio eē repugnat eſt posteri⁹:cū ab eo nō ꝺuerī ꝺña.Pr̄nitati aūt diuie repugnat eē ſine actu itelligēdi ꝛ nō eꝺ.vt ꝑz in filio ꝛ ſpūſcō.g̃ rē.¶ 3^m dictū fuit q̄ñ ar^r ab alys de oppoſita opīone. pr̄ in ꝓ ſigno originis itellexit eēntiā ſuā in q̄ eſt pfecte beat⁹.ꝛ in illo ꝓzi nōdū vī cōicata filio.dicūt iſti q in diuinis nō eſt prī⁹ in q̄:ſꝫ tñ a q̄ p̄ncipiatiue. ¶ Sꝫ ꝺ iſtud ar^r 4^r.ꝓ ſic.In quocūq; eſt formalr origo in eo eſt ſig^m originis.cū origo ſit hoc eē ab hoc ꝛ iſtud:p te:eſt ſig^m originis:ſꝫ in filio eſt formalr origo gnōnis paſſiue.g̃ in eo eſt formalr ſig^m originis.ꝛ ſic eſt ſig^m in q̄.¶ z^o qz oīs diſtictio ē formalr ī ſuo ꝑn^o diſtictiuo:ſicut paſſio in ſubo.ꝑn^a aūt diſtincti ua pſonaꝝ ſūt ſigna originis.cū ſint:p te:ipe originies. g̃ diſtictio pſonaꝝ fūdaī in eis.ꝛ ſic ſunt ſigna ī q/bus eſt aliqd.¶ 3° q̄ñcūq; aliq̄ fūdamētuz ineſt:

Deimiatio ꝓpa

Conſidera hos ſillos q̄lr curr at vt noſti.

Ob.tho.ſꝫ q̄re occha ꝛ alios. I.diſt.hui⁹ I.dictū. Regula

Petr⁹ aureol⁹ Dcm̄ q̄druplex

Indiſio duplex

Impugnatio q̄druplex. Applica.j.di.I. q.4.

Cōſidera iſtāta in.3. di.I. in ſco. ꝛ iſto determino formali incarnationis vr ſcio.

Vt ſuſtinē Aureolū nōm.

A.I.ꝓbatio.

Vncre occham ꝛ alios ꝓ. Impugnatio q̄druplex.

A.I.creatis. z.dictū op.

Impugnatio duplex.

3.dictū op.

.ſ.ō inſcibili vl' ingenito rē. Hos ſyllos caſte declarabis.

Pri⁹ duplex Impugno ſingular. q̄druplex Vide.j.diſt.I.q. 4.ꝛ.6.ad b rationi ſepe. Or daī ſigni originis ne dī a q̄: ſꝫ in q̄ oīdit ſingularitatē. idē .j.di.I2. ꝛ alibi.

alicui suppositō gcgd ineſt illi fundamēto ieſt illi suppoſito in quo fundat̄:ſic̄ ſapia ieſt hoi: q2 eſt in aia.ordo aūt ordis ieſt ſignis ordis:ſic̄ hītudo ſuis extremis.g̃ ierit ordo pſonis diuinis in illis ſignis. ¶ 4°q2 ois rl'o ieſt alicui fūdamēto:ꝛ ois relatio hz ī ſe aliq̄ passionē. ¶ Ex his ſegt̄ q ois rl'o ſ est in alio.ꝛ oi rl'oni ieſt aligd.ꝛ ſic eſt in q̄ ꝛ in q̄ aliqd eſt:iō dico q lz sig^m ordis ſit ꝼz suā gditatē hoc ab hoc ꝛa q̄ aliud.pōt tñ ex ꝺñti eē in aliq̄.ꝛ aligd in eo. ¶ Et ꝺfirmat̄ z^r.·Prio q lz tota q̄litas ſiue gditas q̄litatis ſit ad ſe.tñ ex ꝺñti ad aliud ꝓparat̄. ¶ z°q2 lz eēntia vl' gditas rl'onis ſit ad aliud in creaturis.tñ ipsa eſt ēt in alio.Sz tñ ad ꝺ applicat̄ p^m p^n^m ꝓplexū.q2 aut pr̄ eſt pfecte beat^a in p̄ sig̃ ordis.aut nō ē pfecte beat^a ī p̄ sig̃ p p^m p^n^m ꝓplexū: ſi det̄ p^m.hēo ꝓpo^m.ſi z^m tūc pr̄ nō eēt beat^a a ſe.cū p^m ſignū ordis ſit eē a ſe:ſic̄ eē ab alio ē sig^m z^m. Et tūc rō doctoris hz euidētiā: q2 in p̄ sig̃ in q̄ pr̄ pcedit filiū ē beat^a.ꝛ in illo signo eēntia nō ē cōicata. ¶ P̄.sicut pr̄ in p̄ sig̃ ordis hz eē:ita hz esse beat^a. ¶ 4^m dictū eſt.q ꝓpetas vt pscīdit ab eēntia eſt adorāda:ꝛ iō arguit q ptinet ad obm btitudinis. ¶ Cōtra.q2 rō adorabilitatis non multiplicat̄.rō aūt ꝓpetatis ſic. ¶ P̄.tu ꝺcedis distinctionē:q2 p̄cisionē. ¶ P̄.Abrahā tres vidit.ꝛ vnuz adorauit. ¶ P̄.talis vr̄ ponere bonitatē pſonalez. pſonalis aūt ꝓpetas vt pscīdit ab eēntia nō eſt ōs. Nihil ät ē adorādū niſi ōs.g̃ ipsa nō ē adorāda vt ſic. ¶ Argumēta aūt isti^i socy nō ꝺcludūt vt appet.·Primū nō.q2 ꝓpō accepta nō ē va de actione īmanēte: vt patuit.z^m ēt nō valz.q2 btitudo in pr̄e pcedit pr̄nitatē:lz nō vt in pr̄e. 3^m sil'r non.q2 pri^us ē beat^a pr̄.ꝛ in illo ꝓri nō itelligit̄ hr̄e filiū.Sil'r nec 4^m.q2 vt oñsum ēr'o nō ē de rōne obi btifici. ¶ Ad arg^m pz per predicta.

Qō. II.

Sermo copiosus et subtilissimus diuinorum ne etis vbiq; necessarius.

VTrum subm pmi pncipy cōplexi dictū de deo ꝛ creatura habeat eūdē ꝺceptū.q nō.p beatū Dyoñ. de di.noib^us. De ꝺo nō ēvox neq; nomē. ergo ꝛc. ¶ Cōtra.idē z° ca.dicit. Noia diuina attribuuntur creaturis.

Preambulam q̄druplex. Cōcept^s pt accipi q̄drupl'r.

Circa istā qōnē pono 4^or pambula.·Primus q nō accipit hic ꝺceptus p actu itelligēdi:q2 tūc nō eēt difficultas aliq̄. ¶ z^m ē.q nō accipit p ente rōnis:q2 q̄rit̄ de pdicato essentiali. Ens aūt rōnis nō ē pdicatū eēntiale:q2 nec ōs nec creatura eſt ens rōnis gditatiuc. Querim^o aūt hic ꝺceptū gditatiuū. ¶ 3^m q nō pōt ꝓgrue accipi p obto in eē cognito:q2 gcgd ꝓstituit ex ente reali ꝛ ex ente rōnis.totū ꝓstitutū eſt ens rōnis.ꝺceptus g̃ si eſſz de obto qō eſt ens reale:ꝛ de obo qō ē cognitū: cuz hoc ſit ens rōnis illō qō fieret ex istis eēt ens rōis. ¶ 4^m q accipit̄ hic ꝺceptus pro gditate cognita ad quā termiat̄ act^s itell's: vl' p rōe gditatiua ad quā terminat̄ actus itelligendi.

Cōcl'o ri̊salis.

1.ps. Regula scotica glide singlarissime ō ꝺtate i^s famose scotistaꝛ ris ite^s cert^s de no tē.q q vnū cū ꝛ equocuz īmediata:q t.j.q.12.hz.

Dico g̃ istis suppositis.q subz pmi pncipy qō est ens hz ꝺceptū vnū ꝛ vniuocū deo ꝛ creature. Et ꝺ ꝓbo sic.p suppoīt vna regula doctoris q̄ est talis.qñcūq; aligs itell's ē cert^s de vno cōceptu ꝛ dubi^s de duob^us.hz ꝺceptū vnū de q̄ est certus.aliū a duob^us de gb^o ē dubius. ¶ Hec regula q̄druplr declarat̄.·Prio sic.suppono.n.q oē nomen cōe est vniuocū vl' ē equocū. Hoc ꝓbo.q2 q̄ꝛ diffinitoꝛ sūt diffōnes p ꝺria īmediata.illa sūt īmediata:ſz tales sūt diffōnes vniuoci ꝛ equoci.g̃ ꝛc.·Probatio minoris.q2 iter hr̄e vnā rōnē formalē ꝛ non hr̄e vnā rōnē formalē nō ē me^m. ¶ z°q2 equocum cadit īmediate in equocata.nō vna rōne mediāte sz multiplici rōne.vniuocū aūt vna mediāte rōne. g̃ ꝛc. ¶ z°declarat̄ sic.ille ꝺceptus nō pōt ꝺcipi ab intellectu:nisi vt iferior vl' eq̄lis vl' superior alys cōceptib^us dubys:sz nō vt iferior nec eq̄lis.igit̄ vt superior alys ꝺceptib^us.Maior pz p sufficiētez diuisionē.Minor ēt pz.sz ois superior ꝺceptus cōicabilis vt sic est vniuoc^us.g̃ ꝛc. ¶ 3°sic.Dis itell's q hz vnū cōceptū certū ꝓpter duob^us:ꝺcipit illū vt cōicabilez illis:sz ois ꝺceptus cōicabilis vt sic ē vniuoc^us. g̃ ꝛc. ¶ 4°sic.q2 itellect^s hūs ꝺceptū ideterminatū re^u aliq̄ꝛ determiatoꝛ hz ꝺceptū vniuocuz re^u illoꝛ: sz itellect^s cert^s de vno ꝺceptu ꝛ dubi^s de duob^us eſt hȝ.g̃ ꝛc. ¶ Reducit̄ g̃ rō sic.ois intellect^s cert^s de vno ꝺceptu ꝛ dubi^s de duob^us hz ꝺceptū illū de quo eſt cert^s.aliū ꝛ vniuocū re^u illoꝛ de gb^o ē dubius. Sed multi fuerūt ꝛ sunt certi q de^o ē ens.ꝛ dubitauerūt vtꝛ p^m vl' nō p^m.finitū vl' nō finitū.g̃ cōceptus entis eſt vniuocus respectu illoꝛ.

Achilles.

Sed cōtra istā regulā istat̄ 4^r. Et p ipediēdo eā logicalr.q2 eq̄ vr̄ ꝺcludere de equoco:ſic̄ de vniuoco:q2 possū eē cert^s q canis currit.ꝛ tñ dubitare de q̄ vtꝛ.ſ.de latrabili vel de alio. ¶ Itē aligs pt eē cert^s de sanitate q ieſt.ꝛ tñ dubitare vtꝛ isit vrine vel aiali. ¶ z°ipedit̄ physice:q2 plūs certi fuerūt q ania īformat corp^s. et q corp^s eſt aiatū:ꝛ tñ dubitauerūt vtꝛ aia eēt corp^s vel spūs.gb^o tñ nihil ē cōe. ¶ Itē fuerunt certi q de^o eſt neēe eē.ꝛ dubitauerūt vtꝛ finitū vel ifi^m.ꝛ tñ neēe eē nō eſt vniuocū re^u finiti vl' ifi^ti. ¶ 3° ipedit̄ meta^c.q2 plūs certi fuerūt de eternitate mūdi: dubitauerūt aūt de finitate vel ifinitate.ꝛ tñ eternitas nō ē vniuoca finito ꝛ ifinito. ¶ Itē plūs fuerunt certi deū eē cāz pmā.dubitauerūt aūt de finitate vl' ifinitate:ꝛ tñ p̄cā nō vniuocaī finito ꝛ ifinito. ¶ 4°p ꝺceptū aliqꝛ theologoꝛ.Cōueniūt.n. q aia hz potētias.ꝛ tñ dubitāt vtꝛ sint suba vl' accidēs.gb^o tñ pō nō eſt cōe vniuocū.Sil'r oēs dicūt q pſone diuine ꝓstituunt̄ p ꝓpetates.ꝛ tñ dubitauerūt multi vtꝛ p absolutas vel respectiuas.ꝛ tñ ꝓpetas nō eſt cōe vniuocū ad absolutū ꝛ respectiuuz. ¶ Ad ista. ¶ Ad p^m breuiter dico.q de equoco:ſic̄ de cane ꝛ sanitate nulla eſt certitudo nisi de voce.nō aūt de aliq̄ ꝺceptu.·Plūs aūt non solū fuerūt certi q de^o eſt ens.ſ.de illa voce:sed de ꝺceptu vno corrñdēte isti voci.q̄ ē ipsita ad significādū ad placitū.ꝺcept^s aūt idē eſt apud oēs. ¶ Ad aliō de aia dico q nō fuerūt certi de aliq̄ ꝺceptu specifico:ſz solū de ꝺceptu quē habuerūt ō aia:ꝛ ille cōcept^s erat cōis oīb^us.ꝛ vt sic forte erat cōis vniuoc^us. ¶ Ad aliud de neēe eē:ē nōn^m.q regula illa de cōceptu certo ꝛ dubio accipit talē ordinē eēntialez: vt ille ꝺcept^s q eſt cert^s ſit sic cert^s exñtib^us alys dubys.q ipoſe ſit ipz eē du^m:alys exñtib^us certis ꝛ nō eȝ. ¶ Hoc viso pz qd ad illā istātiā ſit dōz:q2 non sic se hz neēe eē ad fi^m vl' ifi^m:q2 ita pōt hr̄i certitudo de ifi^to.ꝛ dubitari de neēe eē vl' poſe.ſic pz ō celo. Et eodē mō de eterno pñt eſſe certi ꝛ dubitare de ifinito ꝛ eȝ. Et sic pz ad illō. ¶ Ad aliud de cōceptib^us theologoꝛ dico.q nō sunt certi nisi de ꝺceptib^us cōib^us.ſ.de pō:ꝛ sic pō hz ꝺceptū pncipy ꝓductiui.ꝛ illud pōt eē cōe abstractū a ꝺceptu absoluti ꝛ respectiui. Eodē mō de ꝓprietatib^us.

Obiicitur quadrupliciter. Logice.

Physice.

Metaphysice.

Theologice.

Certitudo duplex.

Tāge plura ꝓpr pro ꝛ ꝺ.

Regula.

Considera aliter cuasionez vt scis q oz ꝺceptū certū eē cōez ꝛc.

Multi.n. ponētes celū eē finitū dubitāt an sit necesse eē vl' nō:vl' ēt finitū ē ꝼz aliqs. vid sco. s.di. p. ꝛ. 7.q. q̄li. et hūc ꝛ alios vt sc]

z.ps. Henrice⁹ vl' hernē⁹. quere alios vt scis.

Hēricus. quere occham. Gide. j. q. 4. ad finem.

Correlariū.

A.l. q̄ sit q̄dditatiuus.

In aia sūt pō. actus. hit⁹. ⁊ spēs.

Metaphysica duplex.

Cōsidēra istātia ad hominē h. Singularissime pbat vniuocatiōnē ēns logyce ⁊ grāmatice.

Grāmatice tripliciter.

Logyce sextuplicter.

Nunc z⁹ videdū ē ō solone aliq̄ ad totā rōnē. dr̄. n. ad miozē ꝛcessa maiozē. q⁹ nō sr̄ distincti ꝛcept⁹: lz videaī duo. ¶ Sz ꝟ. q⁹ nāles phi demstratiue ꝓcesserūt p istū ꝛceptū. ¶ Et ptea ipole ē vificari de codē ꝟdictoria. g̃ nec certuz ⁊ icertū. ¶ Dr̄ āt ab alys q⁹ ite⁹ ē cert⁹ de disiūcto ⁊ ideterminato: sz de vno determiato ē dubitatio. ¶ Cōtra. q̄ ita fuisset phi certi q⁹ ōs ē trin⁹: sic q⁹ de⁹ ē ens: q̄ certi fuerūt q⁹ ōs ē trin⁹ vl' nō trin⁹: sic q⁹ ē creatū vl' ñ creatū: p⁹ vl' nō p⁹. Eodē mō ⁊ eēnt certi de icarnatiōe: q̄ fuerūt certi q⁹ ōs ē icarnat⁹ vl' nō icarnat⁹. Exq̄ p3 q⁹ cū certitudine3 bēant de ente aliā q̄ de istis. q⁹ ens bēat vnū ꝛceptū de q̄ ē itells cert⁹. ¶ Aly aūt dicere voluerūt q⁹ ille ꝛcept⁹ ē mixt⁹: qō stare ñ pt: q̄ ꝛcept⁹ ētis ē simp⁹ simⁱ. ¶ Ad ar^m^ i op^m^ p3. q⁹ nō ē de deo nomē ꝓpriū neq; vox. sic nec ꝛcept⁹ gn sit gd cōi⁹ ⁊c. Qō. III.

Vtrū subz ꝑmi ꝓncipy ꝓplexi bēat eādē rōnē fozalē i ōo ⁊ i creatura ꝟz scias ꝟmotiōales. q⁹ nō. q̄ dicit beat⁹ Dyo. q⁹ laudat ōs a nob p rēotionē oiuz rōnū. ¶ Cōtra. p eūdē ca. 4. sic sol cōicat lucē suā. sic de⁹ suaz entitatē.

Circa istā. q. sciēdū q⁹ i aia nr̄a ē 4^or^ p ordinē iuenire. s. pōz. actū. hitū. ⁊ spēz siue rep̃tatiuū. ex qb⁹ oib⁹ dclaī ꝓp^m^. Et p̄ ex pte pōe arguo sic. Uni⁹ pōe ēvnū obz p^m^ ⁊ adeq̄tū: sz itellectiua pō est vna. g̃ ⁊c. ¶ z⁹ ex pte hit⁹ sic. suppōsito q⁹ ens sit subz hit⁹ metaphyci. arguo sic. nulla scia pt demstrare aliqd de aliq̄ nisi p subz ꝓpriū vl' p rōnē ꝓpriā subi sui: sz meta^ca^ aliq̄ demstrat ō do ⁊ creatura. g̃ ⁊c. ¶ Dic nō ē cuasio nisi p illud q⁹ due sunt meta^cc^. Una i se. Alia q̄ ad nos. Sz nō valz hoc: q̄ quocūq; pōaī: scia nō pt excedere suū subm. Silr meta^ca^ q̄ ad nos ita se hz q⁹ pbat aliqd ō do p ens. g̃ se' ꝓp^m^ q⁹ nos hēm⁹ aliquē ꝓceptū cōem. ¶ z⁹ ex pte act⁹ itelligēdi ar^r^ sic. Nullus act⁹ itelligēdi pt ex se ducere in notitiā alic⁹ ter^m^ in q̄ rō sui obi ꝑmi nō ꝓtineaī: sz phi hūerūt notitiā de do. g̃ ⁊c. ¶ 4° ex pte repñtatiui sic. qñcūq; aliqd cāt ꝓceptū alicui⁹ vl' itellectionē. oz q⁹ ipz ꝓtineat vl' vtualr vel fozalr: sz repñtatiuū cāt in nob ꝓceptū de do. g̃ ⁊c. ¶ Cōstat aūt q⁹ repñtatiuū i nob nō pt ꝓtiere aliqd q̄ō sit in deo vtualr cuz sit igbili⁹. g̃ ꝓtiet fozalr: Hic suppositū ar^r^ grāmaticalr sic. (q̄ ē pp^m^. qñ ē aliq̄ ꝓpatio gd⁹ ꝓpatiui in aliq̄ obto. oz q⁹ in eo sit eadē rō fozmal' in positiuo. q̄ ꝑsuppo nitur ꝓparatiuo. Patet de albedine. qñ vnū dr̄ albi⁹ alio: oz q⁹ albedo sit i vtroq; fozalr: sz ōs ē magl ens q̄ creatura. g̃ oz ens in vtroq; fozmalr repiri. ¶ ℘. sic ꝓpatiu⁹ ꝑsuppōit positiuū. sic suplatiu⁹ cō patiuū. ⁊ sub eadē rōne: sz ōs est supmus ens. g̃ ⁊c. ¶ ℘. oīa q̄ ꝓueniūt soli deo ꝓueniūt sibi sine gdu ꝓpatiuo vl' suplatiuo. g̃ p ꝓp^m^ q̄ ꝓueīt sibi i gradu ꝓpatiuo vl' suplatiuo. nō cōueniūt sibi soli: sz ens ē bō: iō fozalr ꝓueīt deo ⁊ creature. ¶ ℘. p rōnē reduplicatōis arguo sic. qñ aliq̄ sic se bñt q⁹ gcgd cō ueīt vni iq̄^m^ tale. ꝓueīt alteri iq̄^m^ tale. ꝓueīt eis fz vnā rōnē fozalē i eis reptā: reduplica⁹. n. fit fz rōnē fozalē. Si. n. gcgd buic ꝓueīt iq̄^m^ tale. ꝓueīat alteri iq̄^m^ tale. ⁊ ñ p eādē rōnē fozalē. idē ꝓueīret eidē rōni fozali. ⁊ ñ ꝓueīret: sz gcgd ꝓueīt ō iq̄^m^ ēs ꝓuenit creature. ⁊ e⁹. g̃ ⁊c. ¶ z⁹ sic. ex nā reduplicatōis qñ aliq̄ sic se bñt q⁹ gcgd repugnat vni iq̄^m^ tale. repugt alteri iq̄^m^ tale. illa nec̄io sr̄ eiusdē rōnis fozalis: sz ita ē de deo ⁊ creatura. q̄ gcgd repugnat deo iq̄^m^ ens. repugt creature ⁊ e⁹. g̃ ⁊c. Prōbo miozē: q̄ eis ñ repugnat vt sic nisi nihil. ¶ ℘. ex rone diuisiōis sic. qñ aligd diuidit⁹ p rōnes vel dr̄ias diuisiuas. illō hz vnā rōnē fozalē: sz ens diuidit⁹ in deū ⁊ creaturā. p limitatū ⁊ illimitatū. g̃ ⁊c. ¶ Si dicaī. q⁹ ē diuisio vocis i significata. ¶ Cōtra. ois diuisio vocis i significata ē ad placitū ⁊ immediata: sz ista ñ: sz me^ta^. g̃ ⁊c. ¶ ℘. p nāz diffōnis arguo sic. qñ aligd diffinit⁹ p cōe ⁊ p ꝟbēs: nec̄io illud cōe ꝓueīt alicui cui nō ꝓueīt ꝟbēs: sz creatura diffinit⁹ p ens ⁊ aligd ꝟbēs. g̃ ens cōueīt alicui cui repugnat ꝟbēs. ꝟbēs aūt nō repugt nisi deo. g̃ ens ꝓuenit deo. ¶ ℘. p nāz distributōis ar^r^ sic. nullus ter^no^ eguoc⁹ ē distribuibil'. p3 q̄ icōueniēter dr̄. ois canis currit: sz ēs ē distribuibile. g̃ ⁊c. ¶ ℘. p nāz ꝟdictiōis arguo sic. Jn eguocis nō ē ꝟdic⁹. naz ist⁹ ꝓpōni. Ois canis currit. nō ꝟdicī ista. hic canis nō currit. Cōstat aūt q⁹ ist⁹ ꝓpōni. oē ens ē limitatus. ꝟdicit ista. B ens q̄ ē ōs nō ē limitatū. g̃ ⁊c. ¶ ℘. p viā sillī arguo sic. ⁊ pbo ꝓpo^m^. Nā i^c^ ē bon⁹ sillis. Oē ens ē bo^m^. ōs ē ens. g̃ ōs ē bon⁹. Silr iste. oē ēs est bo^m^. creatura ē ens. g̃ ⁊c. Tūc arguo sic. aut est idē me^m^ i vtroq; sillo. aut aliud ⁊ aliō. Si idē cum dicaī de do ⁊ creatura. g̃ fz eādē rōnē idē dicet de deo ⁊ creatura. si aliō ⁊ aliud me^m^. tc̄ nec̄io maioz in vtroq; sillo ē distinguēda. q̄ō p3 eē fz. q̄ ē ōmn⁹ meta^ca^. ¶ Ad ar^m^ in oppo^m^ dico. q⁹ vez ē fz rōnes ꝓpas creaturā. nō gnāles. Qō. IIII.

Vtrū subz ꝑmi ꝓncipy cōplexi bēat eādē rōnē fozalē in deo ⁊ creatura fz scias reales. q⁹ nō. Beat⁹ Dyoñ. dic̄. q⁹ negōnes de deo sūt vē. affirma^ne^ icōpacte. ¶ Cōtra. p eūdē q dic̄ q⁹ creature sunt quedā participatiōes dei.

Hic introducunt 4^or^ ordies fūdamīntoz ad pbādū ꝓpo^m^. Primū fūdamētū ē ex nā distictōis. Exq̄ ar^r^ sic. qñ aliq̄ distiguūt⁹ p sua ꝓza. illa nō sūt eiusdē rōnis formalis. Doc pbaī. q⁹ ꝓza sūt diffiniētia. q̄ g̃ distinguunt⁹ p diffiniētia p3 q⁹ nō sūt eiusdē rōis fozalis. Pz ēt ex alio: q⁹ q̄ distiguūt⁹ p ea q̄ sunt de ꝑ mō dicēdi p se distiguūt⁹ p rōes fozales. sola aūt illa de ꝑ mō sūt ꝓza. Pz g̃ illa ꝓpō accepta. g̃ sub illa accipiī alia nō ex p⁹: q⁹ q̄ distiguunt⁹ solis posteriozib⁹ sūt eiusdē rōnis fozalis. B p3. q⁹ si nō sūt eiusdē rōnis fozalis. oz q⁹ distiguāt⁹ p aliq̄ diffiniētia. ⁊ p alia q̄ de ꝑ mō dicēdi p se. q⁹ distic⁹ fozaliū rōnū nō pōt eē sine distictiōe illoz de ꝑ mō dicēdi p se: sed q̄ distiguūt⁹ p talia: solis posteriozib⁹ nō distiguūt⁹. g̃ q̄ solis posteriozib⁹ distiguūt⁹ ꝓueīūt i ꝓzib⁹. ⁊ p ois bñt eadē rōnes fozales: sz ōs ⁊ creatura vl' ētitas in ōo ⁊ creatura distiguit⁹ p̄cise p posteriora. Prōbaī. q⁹ p dependēs ⁊ idependēs. neq̄ esse. ⁊ polē eē. finitū ⁊ ifi^m^. illa oīa sūt posteriora ōo ⁊ creature siue entitate in q̄lz eoz. Prōbo. nā p q̄cūq; signo creatura ē dependēs. de⁹ ē idependēs: sz creatura p̄i⁹ ē talis entitas q̄ bēat talē dependētiā: q⁹ absolutū ꝑcedit r'one. g̃ de⁹ est p̄i⁹ talis entitas q̄ sit idependēs. Pz g̃ resumēdo totā rōnē: q⁹ q̄ solū distiguūt⁹ p accidēs ⁊ a posteriori. sūt eiusdē rōnis fozalis: sz ens in deo ⁊ in creatura est hō: q⁹ distinguit⁹ p illa q̄ sequūtur rōnē fozmalē: q⁹ p posteriora. p3 ēt q⁹ finitus ⁊ ifi^m^ sunt posteriora: q⁹ gradus est posterior g̃ dditate. Silr ꝓtingēs ⁊ nec̄ium g sunt modi gdita-

1. Elēcoz. ca. 3. ⁊ alibi.

Metaphice ostenditur vniuocatiōnē entis quadruplicī fundamēto.

Z1. l. cū sint.

tis.ḡ ꝛc. ¶ P.que distinguuntur solis dr̄ys diuisi uis:sunt eiusdē rōnis formalis īdiuiso: deus ꝛ crea

2.Alia. **Secundum** funda/ (tura sunt hō.ḡ ꝛc. mētuꝫ radicaī in nā oppōnis. ꝛ p in relatiue oppositis.Et arguiī sic. Jn ḡbuscun qꝫ fundaī rel'o silitudinis: illa sūt vnū ī aliq̄ rōne: deus ꝛ creatura sunt hō.qꝫ creatura est silis deo ꝟꝫ imaginē.ḡ ꝛc.Ma.pꝫ:qꝫ rel'ones p̄mi modi sūt relatiōes vni⁹ rōnis:silitudo est rel'o p̄mi modi.ḡ ꝛc.

¶ 2° arguiī in 3rie oppositis sic. Contraria semp

Ll. ſupponūt reducunt̄ ad aliq̄ cōe:qđ p̄ p̄supponiī: sed deo ꝛ creature cōpetūt 3ria:ḡ ꝛc. ¶ 3° arguiī in p̄uatiue oppositis sic:qñcūqꝫ alique p̄uatiōes sunt eiusdē rōnis:ꝛ positiua silr sunt eiusdeꝫ rōnis vel pñt esse. Doc pꝫ.qꝫ p̄uatio ꝛ habitus sunt eētialr ordinata ſm p̄ius ꝛ posteriꝰ:ſꝫ in quocūqꝫ ē illō qđ est posteri⁹ eētialr:ī illo p̄t eē vl ē p̄ri⁹: ſꝫ ita ē ī ꝓpōsito. qꝫ đo ꝛ creature ꝓpetūt p̄uatiōes eiusdē rōnis.v.g. incoꝛruptibilitas ē in deo ꝛ ī aīa ītellectiua: vel in celo. Jncoꝛruptibilitas.n.est p̄uatio coꝛruptibilitatis sine aptitudine:ß cōpetit đo ꝛ creature:vt dictū ē.ḡ ꝛc. ¶ 4° arguiī eodē mō ī ꝺictozie oppositis:qꝫ deus ꝛ creatura siue angelus sunt nō albi. Jlla aūt nugatio est eiusdē rōnis.

3.Alia. **Tertium** fundamētū radicaī in nā plalitatis.Et ex ß arguiī sic.qñ aliq̄ dr̄ pla ſm aligd vnū numeratū:bñt rōnē vnaꝫ cōem. Et ß pꝫ:qꝫ bō ꝛ bos nō numerātur:sed ꝓpria eis:qꝫ non dr̄ duo boues:vl duo boies: ſꝫ duo aialia: sed deus ꝛ creatura dr̄ duo entia. ḡ ens in eis dic̄ vnā rōnem cōmunez. ¶ 2° ex eodē arguo sic:nulluꝫ eguocū numeraī ī eguocatis:sic̄ canis ñ numeraī ī illis ꝺ gb⁹ dr̄:ſꝫ solū accipiī ſꝫ ples acceptiōes eiusꝺ vocis vl significatiōes:ſꝫ ens plificaī ī deo ꝛ ī creatura:sunt.n.pla entia.igiī ꝛc. ¶ 3° sic.qñ aliq̄ sic se bñt q circūscripto oī alio quod nō est de quiditate ipsoꝛ:illa sunt penit⁹ idē:talia sunt eiusdē rōnis formal'ſꝫ plalitas nō ē ꝺ rone gditatiua ꝺi:nec creatu re:nec entis.qꝫ circūscripta plalitate ab eis: essent idē ens:ḡ sūt eiusdem rōnis formalis ī ente. ¶ 4° ex eodē arguiī sic. Jlla sunt eiusdē rōnis formalis: gb⁹ aduenit oīs plalitas:ſꝫ de⁹ ꝛ creatura sūt hō ſm

4.Alia. **Quartum** fundamētū (Aug.8.li° de tri. radicaī ī nā pfectiōis.Ex q̄ argr̄ sic.oīs pfectio simplr q̄ iueniī ī creatura:iueniī in deo ꝟꝫ eādē rōnē formalē:ſꝫ ens ē pfectio simplr.ḡ ens ē ī deo ꝛ creatura eiusdē rōnis formal'.Ma.p/batur:qꝫ in ente perfectissimo opꝫ inuenire omnez perfectionem simplr. P.deus est illud quo maius excogitari non potelt:hoc autez non esset nisi in eo esset omnis perfectio simplr. Minoꝛ pꝛobaī.qꝫ in pfectiōe simplr nō icludiī nisi pfectio simplr. Doc pꝫ.qꝫ pfectio pōt eē sine oī impfectiōe:sed ens iclu diī in multis perfectionib⁹ simplr.ḡ ꝛc.Probatur ex alio minoꝛ. pfectio simplr nō est limitata nec illimitata:sed ens ē hō.ḡ ꝛc. P. qđ ē meli⁹ quocūqꝫ sibi incōpossibili: est pfectio simpliciter. sed ita est de ente:qꝫ nihil est sibi icōpossibile nisi nihil: ḡ ꝛc. P.in eētialiter ordinatis si posteriꝰ dicit perfectionem simplr:ꝛ illud qđ est p̄ius: sed ens est p̄us passiōib⁹ suis: quaꝫ alique dicūt pfectionē simplr: ergo ꝛ ens. Maioꝛ pꝫ.qꝫ perfectio simplr nihil imperfectuꝫ includit vel p̄supponit. ¶ Ad argumē tum Dion.ꝺico q ipse loquitur de affirmationib⁹ transumptiuis vel methaphoꝛicis.

Qō V.

Vtrum repugnet diuine pfectioni vna rō formal' dcā in qđ ꝺo ꝛ creatura.Qꝛ nō.qꝫ ſm Dion⁹.de⁹ est sup oia eminenter. ¶ Cōtra.p eminētiā deuenim⁹ ī cognitionē dei sibi attribuē/

Circa istam qōnez (do oēz pfectionē:ḡ ꝛc. sunt.4.diffi.logicales.Prima est: qꝫ vr̄ ſm B q ens eēt gen⁹.qꝫ eēt in plib⁹ ꝛ pdicareī ī qd. ¶ 2°.qꝫ deo repugt bre rōnē ptis ſm Dion⁹.ḡ ꝛ rōnē subicibilis. ¶ 3°.qꝫ tunc videreī q aliq̄ rō formalis eēt pꝛioꝛ deitate. ¶ 4°.qꝫ pꝛi⁹ ē: a q̄ nō ꝓuertiī subsistēdi ꝓna ī eētialr ordinatis ordine nāe: posita aūt vniuocatiōe entis: tūc nō ꝓuertiī ꝓna ab ente simplr ad ens diuinū:ꝛ sic diuinitas nō est p⁹. Cōfirmaī.qꝫ tūc ens videreī simplici⁹ ꝺo: ꝛ sic eēt exī intellz aliquid simplici⁹ deo. ¶ Ad p̄m dr̄ q ens ꝺbiī p modos itrīsecos:iō nō ē gen⁹.Pōt alr dici ꝛ meli⁹.supponēdo aliq̄ q̄ iferi⁹ ꝺclarabūī.vꝫ.q ens nō pdicaī in qd directe:nec sic̄ ps essentialis:ita q predicatio entis magis reducīt ad illā q̄ pdicatur gen⁹ ꝺ dria:q̄ ad illā q̄ pdicaī gen⁹ ꝺ spē. Doc supposito q iferi⁹ ꝺclarabo.pꝫ qđ dōs sit ad difficultates. Ad p̄mā pꝫ.q si ens eēt gen⁹:eēt ps essentialr.ß aūt sibi nō ꝓuenit. ¶ Ad scḋaꝫ dico.q ī trāscēdēti/ b⁹ nō ē ps subiectiua ꝓpie. ¶ Ad zm dico.q deitas ē oino pꝛioꝛ illo: qꝫ ens nō pdicaī ī qd.nec est ps eētialr. ¶ Ad 4m dico.q regla nō ē vā ī ñtib⁹:q̄ ñ sūt ꝺ gditate:sic̄ pfecti⁹ lapide ē ꝓns isto mō ad esse bois.ꝛ tñ ꝑus itelr eē hō:q̄ esse pfectioꝛ lapide.Et itez dr̄.q nō ī q̄cūqꝫ signo ē deitas ē entitas.qꝫ nō p illo sig̃ p q̄ ꝺina eēa itelr radix oīuꝫ pfectiōuꝫ diuinaꝝ:ꝓns āt qđ ē pri⁹ nā ꝓsegī p oī signo.

Secundo mouēī diffi.nāles.p⁹ ē:qꝫ vr̄ tolle re creationē.qꝫ illō qđ pꝛistit non p̄t creari:ſꝫ rō entis ē hō.ḡ ꝛc.Eodē mō ponīt q nō p̄t annihilari.ꝛ tñ totū qđ ponīt ī creatura annihilaī. ¶ Ad ista dico.q gcgd ē ī creatura creaī ꝛ annihilaī.hoc ē idē numero.ſꝫ nō opꝫ q̄ annihiletur gcgd ē eiusdē rōnis formal'cū illo. Exm ꝺ creatura specifica q̄ aliq̄ vnitatē hꝫ in duob⁹:q̄ꝝ vnū p̄t annihilari:altero toto remanēte.Sic p̄t eē mlto fortiⁿ ꝺ istis trāscēdētib⁹. ¶ Ulteriꝰ possꝫ dici q gditas nō ꝓducīt de nihilo.nec annihilaī: ſꝫ vt sic ab/

Nunc 3°mouenī diffi. (strahit ab oīb⁹ istis. metha^cc.qꝫ oē qđ ē:vel ē ꝺepēdēs:vel indepēdēs.Si igiī rō entis ē depēdēs: nō erit ī deo. si indepēdēs nō erit in creatura. ¶ R° ꝛ dico.q rō formal'entis nec ē depēdēs:nec indepēdēs:sic̄ rō formal'su be:nec ē coꝛpoꝛea:nec icoꝛpoꝛea:ſꝫ vt in spū ē icoꝛpoꝛea:vt ī hoie coꝛpoꝛea.Eodē mō rō entis in deo est indepēdens.ꝛ in creatura est depēdēs.lꝫ ꝟꝫ se sit nec hoc nec illud:sed abstrahit ab vtroqꝫ.

Quarto itroducunt̄ diffi. theologice. p sic. creatoꝛ siue de⁹ distat ī finitū a creatura.ḡ nō pñt ī aliq̄ vna rone ꝓuenire. ¶ 2° sic.qꝫ gd ē ō se formalr ß.nō pt eē cōe multis:ſꝫ oē qđ est ī deo ē ō se formalr hoc:ḡ ꝛc. ¶ Itē 3°.a simplr simplicib⁹ ñ pōt abstrahi vn⁹ ꝛcept⁹ cōis:nec a p diuersis:ſꝫ de⁹ ꝛ creatura sūt hō.ḡ ꝛc. ¶ 4° sic. ab extremis ꝺictiōis nō p̄t abstrahi vn⁹ ꝛcept⁹ cōis:ſꝫ de⁹ ꝛ creatura sunt hō.ḡ ꝛc.Mi.pbaī.qꝫ ens a se:ꝛ nō a se:ab alio ꝛ nō ab alio:ḡ ꝛc. ¶ Ad ista.Ad p̄m dico q distantia non accipiī nisi pro quantitate vtutis. Unde infinita distantia bñ arguit excessum in vtute.sed non diffoꝛmitatem in rōne gditatiua. ¶ Ad

Logice. Solo.q.ꝓfitit ī solonib⁹.4. difficultatuꝫ ad.4. artifices spectantium.

Sco.rīſio. ¶ in⁹ ſapitiz ingeniola.

Pdifice.

¶ methaphiſice

Theologice.

aliud dico.q in deo sunt q̄dam rōnes cōicables: ꝛ nulla illaꝝ est de se hec: ꝛ hꝫ est ens. Quedā autem sunt incōicabiles: sicut infinitas: ꝛ ista forte ē de se hec. ¶ Ad aliō dico.q si ens eēt ps eēntial' ꝛ gdita tiua.argumētū eēt difficile. ¶ Sed dico.vt postea declarabit'.q ens nō ē ps eēntial': nec gditatiua. Et iō ꝫ me argm̄ nō valz. ¶ Ad aliō dico.q lz ōus q̄tū ad rōnē deitatis forte sit p̄ diuersus a creatura: forte tn̄ q̄tū ad oēs pfectiones simplr: q̄ sunt i deo: nō ē a creatura p̄ diuersus. ¶ Ad aliō dico.q ab extremis ꝫdictiōis posse abstrahi aligd: ꝑt accipi dupliciter. Uel fm se ꝛ formalr: ꝛ sic nihil pōt abstrahi. vl' fundamētalr: ꝛ sic bn̄ ꝑt abstrahi. Mō de⁹ ꝛ creatura fundamētalr sūt ꝫdictoria ꝛ nō formalr: sicut albedo ꝛ nigꝰ. ꝛ oīa opposita. ¶ Ad rōnē in oppositū dico.q deus eminēter ē oīs creatura: ꝛ pfectiozi mō q̄ sit in seipsa fm rōnē specificā: qz oīs talis cōtinet eminēti⁹ in deo q̄ in seipa. Qō VI.

Germo spālis ō mō vniuocatiōnis entis. A.l.octo. Aliō eū i mono. c.6.

L.z.

Cōcl'o quadruplex. Sco. subtil' quē doctorem antonomatice ꝛ merito noiat. Cōcept⁹ simpl'r simplex qs? Quere Sco. in theorematibus: ꝛ vbi ibi notaui. Pro.1.pcl'one.

Primo diuersum quid?

Pro.2.

Pro.3.

Pro.4.

Cōsidera instāntiā bn̄ pōderando.

Obiicit q̄drupliciter.

Wlso de vniuocatiōe entis. Nunc videndū ē de mō vniuocatiōis. Et q̄tū ad ꝑ q̄ro.4.qōnes. ꝑª. vtrū dicat ens gditatiue de dīna eēnª vltimate pcisa. Qz nō. fm Anſ. i libº ō vitate. Qualis est ꝛpatio lucētis ad lucē: taꝫ eēnᶜ ad ens: sz ibi lux tn̄ denoiatiue dr̄ ō lucēte. g ꝛc. ¶ Cōtra. Aug. 5. de tri. dicit.q eēnª ꝓprissime dr̄ de deo.

Circa istā qōnē ponā.4.ꝑnes doctoris. ꝑª.q ens n̄ dr̄ gditatiue ō aliq̄ simplr simplici. zª.q nec ō p̄ diuerſ. ꝫª.q nec ō passiōib⁹. 4ª q nec de vltimis dr̄ys. ¶ De p̄ sciendū.q voco cōceptū simplicē simplr: g nō est resolubil' in alios cōcept⁹: sic in q̄titate illō est simplr idiuisibile q̄ nō est ampli⁹ diuisibile: q̄ pz ō pūcto q nō resoluit': q aūt aligs talis sit: ꝑbaꝫ sic. qz si non. oportebit ꝓcedere in infinitū i ꝛceptib⁹ ꝛ rōnib⁹ gditatiuis: iter quos est ordo eēntial': q̄ est falsum. ¶ Doc suppoº ꝓbo ꝓpositū euidenter sic: q̄ aligd cōe icluditur gditatiue i aliq̄ inferiori. illō in q̄ includit' tale cōe ē resolubile in rōnē cōez ꝛ ꝓpriā: B pz. sz nullū simpliciter simplex est resolubile: g ꝛc. ¶ zª ꝑ ē. q de p̄ diuersis nihil p̄dr̄ in gd. Et p̄ exponit' gd sit p̄ diuersū. Ubi sciēdū.q q̄ aliq̄ ꝛueniūt ꝛ dr̄nt: necessario ē deuenire ad aliq̄ i illis iclusa. q̄ ita differunt q i nullo ꝛueniūt. Aliogn eēt ꝓcessus i infinitū: tale āt vltimū vocat' p̄ diuersum. ¶ Tūc arguit' ꝓ zª ꝑne sic. In qbuscūq; icludit' rō entis: illa in aliq̄ ꝛueniūt: sz p̄ diuersa i nullo ꝛueniūt. g ꝛc. ¶ zª ꝑ de passiōib⁹. ꝑbaꝫ sic. Nulla ꝑpa passio ē pfectior suo subō: sz si ens includeretur in suis passiōib⁹: passio eēt pfectior ente ex additiōe sue ꝓpe rōnis ad rōnē entis: qz qcqd includit aliō ꝛ ampli⁹: ē pfecti⁹ pcise illo alio. ¶ 4ª ꝑ de vltimis dr̄ys. ꝑbaꝫ sic. Ultime dr̄ie sūt p̄ diuerse. p̄ diuerſ nihil ē cōe. g ꝛc. ¶ Probaꝫ ēt q nō includit' i ꝑmis dr̄ys. qz q̄ dicit' ime^re i aliq̄. nō includit' gditatiue i eis. B pz. qz tūc esset nugatio addere diuidēs diuiſo. sz ens dicit' ime^re i differentias ꝑmas vel p eas. g ꝛc.

Sed ꝫ ista istaꝫ 4ʳ. p̄ sic: oē cognitū resoluit' i rōnē entis: qz q̄ nō est ens nō ꝑt cogſci. sz simplr simplex pōt cogſci: g ens. ¶ zº sic. p̄ diuersū aut ē ens gditatiue: aut nihil gditatiue: nō nihil: g ens. ¶ 3º sic. nulla p̄dicatio i abstracto ē va nisi gditatiua: sz i abstracto vitas recipit p̄dicationē entis. g ꝛc. ¶ 4º sic. Ultime dr̄ie sūt specifice dr̄ie. sz iste includūt ens. Nā rōnale est ens. g ꝛc. ¶ Ad ista. Ad p̄m dico.q duplr ē resolo. Una i ptes eēntiales. Et ista ē i linea p̄dicamētali: ꝛ illa i q̄ resoluunt' aliqua isto mō dr̄ de eis i gd. Alia aūt ē resolo in ꝓpria q̄ nō sūt ptes eēntiales. Et talia ꝓpria nō oz q dicant' ō eis q̄ resoluunt' isto mō i gd. lz resoluantur in ea. ¶ Ad zm dico.q p̄ diuersa: sūt ens: sz nō gditatiue ēs: tn̄ nō sūt nihil gditatiue. Cōtradictoria āt circa aligd cū additiōe vl' determinatiōe aliq̄: pdūt nāz ꝫdictiōis. sic albū ꝛ nō albū sūt ꝫdictoria: ꝛ iō absolute ō q̄libz dr̄ altez. sz tn̄ hō cū ista additione p se vl' gditatiue: nec ē albº: nec nō albº. ¶ Ad 3m argum dico.q nō solū i abstractis iuenit p̄dicatio gditatiua ꝫa: sz ēt idētica: sic pz i dīnis. Sz alr b ꝛ alr in diuinis. qz i dīnis ꝓcedit p̄dicatio idētica pp ifinitatē: sz b ꝓcedit pp cōitatē alteri⁹ extremi excedētis sic ē ens. ¶ Ad 4m dico.q p̄ᶜ dr̄ie dr̄ ille p q̄s primo dicit ens: sic absolutū ꝛ respectiuū: ꝛ i talib⁹ nō icludit' ens quiditatiue. Alie sūt vltᵉ. ꝛ ille dr̄ idiuiduales ꝓpetates: vl' dr̄ie specifice. nō tn̄ oēs: nisi breuiter ille q̄ accipiūt' ab vltª realitate: ꝛ vl' oēs dr̄ie ad q̄s stat vltª resolo ꝓceptū gditatiuoz: oēs tales voco vltimas. Et i istis nō includit' ens gditatiue. Rōnale āt n̄ accipit' ab vltª realitate: nec stat

Resolo duplex.

Regla nōbilis. ō ꝫdictoriis: ꝛ re Sco. vt scis. z. di. 1. pte. z. q. 1. soluēdo ꝓncipale: ꝛ vbi ibi nōui.

Predicatio ēa i abstractis duplex.

Ecce q queris. sz ꝓsidera dn̄.

Predicatio idētica duplex. Dic tres.

Alie sūt. 4. ꝑnes (i ea resolo. sz ipz resoluit'. cuiusdā doctoris Thome anglici: q̄ nō vñr p̄dictis oppositē. p̄ª ē. q ens nō includit' gditatiue i aliq̄ p̄dicamēto. zª q ens nō includit' gditatiue i aliq̄ gñe subalterno. 3ª. q nec i aliq̄ spē spālissima. 4ª q nō i aliq̄ idiuiduo culuslibz p̄dicamēti. ¶ p̄ª ꝑ. pbaꝫ sic. qz p̄dicamēta sūt p̄ª irresolubilia. q igit' sūt simplr p̄ª. nō resoluūtur i aliq̄ ꝓpria quiditatiue. Si āt ens includeret i istis gditatiue: seqret q eēnt resolubilia. g ꝛc. ¶ zª ꝑ. qz q̄ duo rōnes forales includūtur i aliq̄ gditatiue: oz illas subordinari. ita q vna includaꝫ i alia. sz i gñe subalterno includit' genꝰ p̄dicamētale. Certū āt ē q ens i illo nō includit': vt ꝓbatū ē: nec eꝑ. g ꝛc. ¶ 3ª ꝑ. pbaꝫ. qz rō diffinitiua ꝓstat ex gñe ꝛ dr̄ia: rō dico diffinitiua spēi spālissime: sz ens nō ē genꝰ nec dr̄ia: nec i eis includit'. g ꝛc. ¶ 4ª ꝑ ō idiuiduo. pbaꝫ. qz tota gditas idiuiduorū ē spēs: sz i spē n̄ includit' ens: g nec i aliq̄ idiuiduo.

Sed occurrūt. 4. diffi. ꝓa ō ꝓpria ꝛ posteriora: qz q̄ nō dr̄ i quid ō aliquibꝰ nō sunt ꝓpria eis: sz ens nō dr̄ i quid ō p̄dcis. g nō ē ꝓpus. qō ē manifeste falsum. ¶ zª. qz oē predicatū: vel est p se: vl' per accīs: ens non p̄dicaꝫ p accīs. g p se. Si sic. vl' in p mō: vl' in zº. Si in p hēo ꝓpositū. g in quid. Si i zº. cū p̄dicatio de zº mō sit p accīs: ꝛ posteriº: g ens est tale: qō est falsuz. ¶ 3ª diffi. qz vr̄ q p̄dicatio gnis ō dr̄ia sit p accīs. Si igit' p̄dicatio entis reducit' ad illā erit p accīs. ¶ 4ª est de predicatiōe vniuoca. Nā certū ē q ens p̄dicaꝫ vniuoce: sz q p̄dicaꝫ denominatiue: nō predicaꝫ vniuoce. g ꝛc. ¶ Ad ista. Ad p̄m nego illud qō assumitur. s. q illō qō non p̄dicatur quiditatiue non pōt esse ꝓrius. Nam certum est q genus non predicatur quiditatiue de dr̄ia: et tn̄ est ꝓrius. Cōcedo g q illud qō predicatur in gd est ꝓrius: sed non eꝑ. ¶ Ad zm dico: q p̄dicatur nō vt predicatum de zº mō: sed de primo: non tn̄ directe est de primo: sed tn̄ indirecte reductiue. ¶ Ad 3m dico.q genus non p̄dicaꝫ de dr̄ia p accīs. sz per se. qz essentialis ordo est iter genus ꝛ dr̄iaz. g ꝛ ille ordo est ꝓrioz ordine generis ad spēm. qz ordo gnis ad speciem est per differentiam. Si ergo predicaꝫ de specie per se: ergo de differentia nō per accīs: sz

D. q̄drupler.

Predicatio ꝓrii modi duplex. Nō singulariter me de p̄dicatiōe gnis: ō dr̄ia p.

Predicatio p se hmi modi dicr. Distinguēdo tamen p accūs pōt aliter dici. Predicatio denoiatiua dupl'r. Cōcl'o risiua.

p se: ⁊ ille ordo est essentialis: sic̄ qñ vna ps essential' de alia p̄dicat'. Et reducit' ista p̄dicatio ad p̄m mo^{m}. ¶ Ad 4^{m} dico. q̄ duplex est p̄dicatio denoiatiua. Una q̄ accipit' a posteriori ⁊ ab accūte: ⁊ nūq̄ ista ē vniuoca: sic̄ a iustitia dr̄ iustus. Alia ē que accipit' ab ēntialiter priori. Et ista pōt esse vniuoca: q⁊ reducibilis ad p̄m moduz: sic̄ p̄dicatio gñis de dr̄ia: ⁊ sic̄ p̄dicatio trāscēdētiū q̄ est ve vniuoca.

Cōsidera solue hoz argumē tor tenēdo viam Scoti.

Ad qōnē igit' dico. q̄ ens nō dr̄ in qd de diuina eēn^{a}: sic̄ ps ēntialis: vel sic̄ gen^{s} de spē: sed dr̄ tali mō ō diuina eēn^{a}: sicut dr̄ genus de dr̄ia. ¶ Hoc pbo. p̄ sic. qñcūq3 aliqd includit' in qditate alicuius: sic̄ ps ēntialis: illud ē pr^{i} illo: ſz nihil est prius dīnitate: igit' nihil includit' in qditate eius in p̄ mō: sic̄ ps ēntialis. ¶ 2° sic. diuina essentia est pfectio simplr simplex: sed pfectio q̄ est simplr simplex nō includit aliqd tāq̄ ptem sui. q̄ ⁊c. ¶ 3° sic. In nullo p̄ diuerso includit' rō qditatiua alicuius cōis: sed essen^{a} diuina est p̄ diuersa: vt postea videbit'. q̄ ⁊c. ¶ 4° sic. sicut dic̄ Dion. eēn^{a} diuina est sicut radix oīum pfectionū diuinaꝝ: sed nihil p̄t eē radix illi^{9}: qō est de eius qditate. q̄ ⁊c.

Jdēbz Dama.

Diffi. q̄druplr.

Sed hic sunt. 4. diffi. Prima est. qd dōm est affirmatiue de ente: q̄re nō p̄dicat' qditatiue: sic̄ alia supiora. ¶ Ad istud dico. q̄ pbatum est euidenter. q̄ ens nō dr̄ qditatiue: sed denominatiue de diuina eēn^{a}. Si aūt poneret' includi i aliq̄ alio qditatiue: illud eēt intimius ens q̄ deus.

Replica.

Sed ꝺ arguit': q⁊ rō entis dr̄ qditatiue de hoc ente .s. de individuo entis: q̄ saltē illud erit intimi^{9} ens: q̄ deus. ¶ P. aīal dr̄ quiditatiue de hoīe. q̄ hō erit aīal intimius q̄ deus est ens. ¶ Ad p̄m negat' illa ꝺntia. s. q̄ hoc ens est magis ens q̄ deus: q⁊ magis ⁊ min^{9} attendunt' fm q̄titatē vtutis: rō aūt dei rōne entis est p se prior. ¶ Sed dices. q̄ saltē B ens est intimius ens q̄ deus: sic arguebat'. Dico q̄ nō opz ponere tātā idētitatē vel oīmodā inter deuz ⁊ ens. sicut inter idē ⁊ seipsum.

Replica.

¶ Ad aliud ꝛcedit'. q̄ potior mō q̄ ad nos: hō est aīal q̄ deus sit ens: q⁊ in p̄ mō dicēdi p se: tñ ille modus idētitatis ē potior et pfectior simplr. ¶ 2ª diffi. q̄ ſz supius diuisum per dr̄ias nō sit de qditate eaꝝ. vr̄ tñ q̄ sit ō qditate cōstituti. q̄ ⁊c. q̄re ens diuisum p absolutū ⁊ respectiuū nō est de qditate illoꝝ ꝺstitutoꝝ.

Modus idētitatis duplex.

¶ Rñdeo. dico q̄ aliter est de diuisiōe trāscendētiuz: ⁊ aliter de diuisione geneꝝ: q⁊ pp limitationē gñis ⁊ dr̄iaruz pt ꝺstitui vnū ex eis p ꝛpōnē: ſz pp illimitationem trāscēdētiū ⁊ eoꝝ dr̄iaꝝ nullū 3^{m} ꝺstituunt: q⁊ transcendētia simplr simplicia sunt cū inueniant' i ōo.

Nōbil' dr̄ia iter diuisionē geneꝝ ⁊ trāscēdētū: sed ꝺdera.

¶ 3° diffi. est de modis ītrinsecis: ⁊ de p̄dicatione entis de eis. Ur̄. n. q̄ sit qditatiua p̄dicatio entis ō ente finito: q⁊ modus intrinsecus nō variat rōnem qditatiuā. ¶ Dōm est. q̄ p̄dicatio entis de ente finito est quiditatiua: non tñ intellndo q̄ ex ente et mō fiat vnū qō hēat vnaz rōnē formalē q̄ recipiat p̄dicationē entis: q⁊ nullū tale ꝺstituūt: ſz ita dz ītelligi. q̄ ens quod est finitū est ens: non tñ ens dr̄ definitate: sed de ipso determinato p finitatē. Nō enī eodē mō predicat' q̄ hō p̄dicat' de B hoīe: vel aīal ō hoīe: q⁊ aīal dr̄ quiditatiue de rōne formali q̄ fit ex aiali ⁊ rōnali. Non sic ens p̄dicatur de ente finito qditatiue: sed eo modo q̄ aīal p̄dicat' de hoīe albo: B est de hoīe q est alb^{9}. Sic est ō ente ⁊ ente finito.

Nō valde ō hac p̄dicatione. ens finitū ē ens. qualis est?

¶ 4ª diffi. est. si in dīnis inuenit' prim^{9} mod^{9} dicēdi p se. Dico q̄ nō. q⁊ nō ē ibi ꝑprie diffinibile. nec diffinitiuū: ex qb^{9} resultat prim^{9} modus dōi per se: tñ ibi est prim^{9} modus dōi p se: p reductionē. nō q̄ sit sicut ps eēntialis: ſz sicut gen^{s} de dr̄ia.

Prim^{9} mod^{9} dicēdi p se pōt ꝺsiderari dupl'r

¶ Ad argumentū in oppositū dico. q̄ lucens est ꝑticipium: ⁊ ideo dr̄ denominatiue: ⁊ eodē mō ens est participium: sed vt est nomen acceptum ab essentia vl' qditate non sic dicitur.

Ens sumit' ⁊ p̄dicat' dupliciter

Qō VII.

Vtrū rō entl sit precisa ab alys rationibus formalib^{9} q̄ sunt i deo. Qz nō: q⁊ dic̄ Hyl. q̄ diuersitas nō est admittenda in diuinis: p̄cisio aūt est diuersitas. q̄ ⁊c. ¶ Contra. Dion. de diuinis noīb^{9} dicit. Qz in dīnis est aliq̄ alteritas ⁊ di

Hic excludā duas ꝺdictiones (uersitas. q̄ ⁊c. duoꝝ doctoꝝ Joā. ⁊ Pe. Un^{9}. n. dicit. q̄ ens bz vnū ꝛceptū: nō aūt vnā rōnē: ⁊ ille ꝛcept^{9} est imprecisus ab alys. Alius dicit q̄ bz vnā rōnē formalē imprecisaz: nō tñ in qd dictā de oībus.

Jo. ⁊ Pe. vt q̄busdā placet. sed q̄ falso oñdit: tu tñ ꝺsidera bñ pō derādo.

¶ Cōtra p̄mū impositū primo doctori inducit' q̄druplex ꝺdictio. Prima est. q̄ idez ꝛceptus erit cōis: ⁊ nō cōis: ꝑprius ⁊ non proprius. Et arguit' sic. ꝛceptus entis certus est cōis: cōcept^{9} cuiuslibz dubioꝝ ē nō cōis: q̄ idez est cōis: ⁊ non cōis: proprius ⁊ non proprius. Uel sic. ꝛceptus cert^{9} de duob^{9} est cōis illis duob^{9}: sed si idē cert^{9} ꝛceptus de duob^{9} eēt dubi^{9}: non essz cōis eis: ⁊ sic eēt ꝑprius ⁊ nō ꝑprius: cōis ⁊ nō cōis.

Intelle ꝑ Joā. sco. ꝑ Pet. aureolū.

¶ 2^{a}. q⁊ idē ꝛcept^{9} eēt repugnās: ⁊ nō repugns: q⁊ ꝛceptus entis ē cōpossibilis oīb^{9}: ⁊ p ꝺns nō repugnās: ꝛcept^{9} alioꝝ vt hoīs nō est cōpossibilis oīb^{9}. ⁊ p ꝺns repugnās. Idē igit' ꝛcept^{9} erit repugnās et nō repugnās. ¶ 3^{a} ꝺdictio ē: q⁊ idē erit trāscēdens ⁊ nō trāscēdēs. q⁊ ꝛcept^{9} entis ē trāscēdēs: ꝛceptus āt alioꝝ puta hoīs nō trāscēdēs. q̄ ⁊c. ¶ 4^{a} q⁊ idez eēt abstract^{9} ⁊ nō abstract^{9}: q⁊ cōcept^{9} entis est abstractus: cōceptus autē inferiorū nō est abstractus: q̄ ⁊c. ¶ Si dicat' q̄ vnitas entis ē vnitas ideterminatiōis. ¶ Cōtra. eodē mō arguit': q⁊ cōcept^{9} entis est vn^{9} vnitate indeterminatiōis: alq nō. q̄ ⁊c. Itez p̄dicamēta hñt ꝛcept^{9} determinatos: rō aūt entl bz rōnē vl' ꝛceptū ideterminatū. De eodē autē fm idē nō pñt dici ꝺdictoria. ⁊ p ꝺns nec ideterminatū ⁊ ꝺterminatū. q̄ ⁊c. Sic q̄ ponit' istis doctoribꝰ mltiplex ꝺdictio: ponēdo eis q̄ p̄ dicunt. q̄ ens bz vnū ꝛceptū ꝑprecisū ab alys.

Qz rō ⁊ cōcept^{9} entis sunt ꝑcisus ostendit.

Ideo dico. q̄ ista nō (nē ꝑprecisaz ab alys. pñt itell'i vt sonāt: q⁊ eodē mō reduci pñt arg^{ta} ⁊ ꝺdictiōes facte ꝺ primū ⁊ ꝺ 3^{m}: q⁊ eadē rō nō ꝑt eē cōis ⁊ nō cōis. Credo. n. q̄ isti docto. nō sic intellexerūt. Probo. n. istū itellz eē flz: ⁊ q̄ rō siue cōcept^{9} entis sit p̄cisa ab oīb^{9} alys rōnib^{9} siue ꝛceptib^{9}. Et B pbo p̄ sic. q⁊ qñcūq3 vni rōni formali cōpetit aliqd ꝑz se: qō nō cōpetit alteri. ille rōnes sūt distincte ⁊ p̄cise: B ꝑz p p̄m pn^{m} ꝛplexū. ſz deo inquā^{m} de^{9} ꝛpetit btificare: enti aūt inq̄^{m} ens non. q⁊ si sic ꝛpeteret oī enti: q̄ ⁊c.

Euaño.

¶ Si dicat' q̄ vez ē de rōne entis ī gñali. Et ego dico q̄ ō illa loquor q̄ inuenit' i oīb^{9}: ⁊ ō illa pbo q̄ distiguit' a dīnitate. ¶ 2° sic. qñ ita ē q̄ aliqd realr repugnat alicui ex aliq̄ rōne formali: ⁊ nō repugt sibi ex alia: ille rōnes sunt aliq̄lr distincte: ſz repugnat deo ex ratione diuinitatis finitas: sed ex ratione entitatis non: q⁊ tunc repugnaret omni enti: q̄ ⁊c. ¶ 3° arguo sic. Impossibile est q̄ idem intellectus sit certus ⁊ dubius de eadē rōne formali: ſz certi sumus de diuina entitate: dubitam^{9} tñ de rōne ꝑpria deitatis: q̄ ⁊c. ¶ 4° sic. eadē

Objicit q̃drupli citer.

rō p̃cise nō p̃ot eē cog̃scibil'7 nō cog̃scibil' p nām:sz diuinitatis rō nō est cog̃scibil' p nām:rō aūt entitatis sic.g̃ 7c. ¶ Sz ꝫ ista arguit q̃drupl'r. ꝓ sic.qñ ita est ꝙ vna rō aliquoꝝ est altera:vna illaꝝ non ē p̃cisa ab altera vel distincta:sz rō entitatis 7 diuinitatis ita se hñt ꝙ vna est altera.g̃ 7c. ¶ 2° sic. diuina eēntia est aligd ī sua p̃cisiōe: aut g̃ aligd positiuuz: aut non.si nō.g̃ nihil.si sic.g̃ ens. ¶ 3° sic.rō formal' diuinitatis:aut est aligd:aut nihil. Nō nihil.g̃ ens. ¶ 4° sic.illa nō est p̃cisa rō que est oīs rō nullo sibi addito:sz talis ē rō entis.g̃ 7c. Maioꝛ ē nota per p̃m p̃n̄m. Minoꝛ ꝓbat.qꝛ si aligd addat:aut ē ens: aut nihil. Si ens:g̃ ens addit ad ens. Non nihil:vt pz. ¶ Ad ista. Ad p̃m dico.ꝙ sz vna rō sit alia absolute 7 aliquo mō:tñ nō oīb⁹ modis. Si.n.eēt oībus modis:tūc ꝛcluderet rō. Tñ dico ꝙ rō diuinitatis nō est oīb⁹ modis eadē cuz rōne entitatis. ¶ Si dicatur.ꝙ opz illā nō idētitatē reducere ad aliq̃ extrema. Dico ꝙ duplex abstractio inuenit. Una q̃ fit p noīa p̃me intentionis:7 ī ista semp vna dr̃ de alia: 7 vna semp p̃dicat de altera. Alia fit p noīa 2ª intētionis:7 in ista nō est va.ꝙ vnū semp de altero p̃dicet. Uñ ista nō est va:diffinitū est diffō in gñe secūdaꝝ intentionū:sed ista est vera:hō est aīal rōnale: in gñe p̃maꝝ intentionū. Diffō.n.entis non ē diffinitio deitatis:sz.n.deitas sit entitas: qꝛ adhuc stat̃ in p̃ma abstractiōe:tñ ista nō est va:deitas ē formaliter entitas.qꝛ p ly formal'r itell'r 2ª abstractio. ¶ Ad 2m dico.ꝙ sic dr̃ia vt p̃scindit a gñe:est illud denoīatiue:7 nō gditatiue:sic eēn̄ª diuina vt p̃scindit ab entitate est entitas denoīatiue. Nō tñ gditatiue est illud positiuū qō est formal'r entitas. ¶ Ad 3m dico.ꝙ est aligd ꝓpa aligtate:sz nō segr̃ ꝙ sit formaliter ētitas. ¶ Si dicat̃.vbi diffō p̃dicat̃ vr̃ formalis p̃dicatio:sed diffō entis predicat̃ de deitate. ¶ Rñdeo.ꝙ solū eodē mō q̃ ens diffinit̃: eoō mō diffō p̃dicat̃:sed ens p̃cise diffinit̃ p scōam intētionē:7 nullo mō p primā:g̃ eodē modo q̃ dr̃ de ente illa 2ª intentio:dicet̃ de deo:sz ō ente dr̃ denoīatiue: 7 nō gditatiue. Sic g̃ dicetur illa 2ª intētio de deo p̃cise denoīatiue:7 non gditatiue. ¶ Sz si dicatur. ista rō formalis gd est:? Pōt dici ꝙ est 2ª intētio ex ꝙ hic accipit̃ formal' rō entitatis. Sz intell'ndū est tñ ꝙ qñ rō formal' est 2ª intentio: supponit pro p̃ª. ¶ Ad 4m dico ad maioꝛē:ꝙ aliq̃ rō sit oīs rō nullo sibi addito.pōt intell'i dupl'r. Uel vt sit oīs rō gditatiue: vl' solū idētice 7 denoīatiue. Primo mō maioꝛ est va.7 minoꝛ falsa. Pōt g̃ eē oīs rō denoīatiue sz nō gditatiue. Si aūt accipiat̃ sic ꝙ est denoīatiue oīs rō:nō tñ gditatiue.maioꝛ est falsa. Et tūc ad minoꝛē.si accipiat̃ oī mō est alia nullo addito.non est va:qꝛ est oīs alia rō nō gditatiue: sz denoīatiue: sic rōnale est aīal denoīatiue: nō tñ gditatiue: imo gditatiue addit ad aīal.vt pz in exēplo. illō qō addit suba vel aīal ad ens:sz sit ens denoīatiue: nō tamen est ens quiditatiue.

Idētitas duplex.

Abstractio duplex. Ecce ꝙ queris vbiq̃ applicādū

Cōsidera bñ vt scis ꝫ.

Diffō entis q̃?7 q̃lr p̃dicat̃ de ente.

Mō q̃lr rō ent̃ ē oīs rō 7c.

Istis p̃suppositis sic arguitur deducendo rōnē ad oppositū:qñcūqz aliq̃ rō vel ꝛcept⁹ nō est idem oībus modis nullo sibi addito.ille ꝛcept⁹ siue illa rō est p̃cisa ab oīb⁹ alys:7 nō oīno sibi eaō. sz rō entis nō est oīb⁹ modis oēs rōnes alioꝝ nullo sibi addito. ¶ Qō ꝓbo p ꝓ sic.qꝛ oīs ꝛceptus g̃ sic ē idē alys:nullo sibi addito ē mere equocus:qꝛ equiuocū nō addit ad equocata nisi nomē:sz p te:ꝛcept⁹ entis nō addit ad illa ō gb⁹ dr̃: nisi solū nomē. g̃ 7c. ¶ 2° sic.ille ꝛcept⁹ g ē oīs ꝛcept⁹ nō trāscēdēs nllo sibi addito:nō ē trāscēdens:sed:fm te:ꝛceptus ent] est ꝛceptus.x.p̃dicamēto ꝝ nullo sibi addito: g̃ 7c. ¶ 3° sic.ille ꝛcept⁹ g est singularis ꝛcept⁹ nullo sibi addito nō est vl'is:sed:p te:ꝛcept⁹ entis est hꝫ. g̃ 7c. ¶ 4° sic. Iste ꝛcept⁹ g est oēs aly indifferenter:nō hz maioꝛē vnitatē illis:sz ꝛcept⁹ singulares nō hñt nisi vnitatē aggregationis vel ordinis:g̃ ꝛcept⁹ entis nō est vn⁹ nisi vnitate aggregatōis vel ordinis: qō est manifeste falsuz. ¶ Itē istō redit in dictum antiquoꝝ doctoꝝ:g dicūt ꝙ intellect⁹ est certus de alterutro duoꝝ ideterminate:7 dubi⁹ de altero determinate. ¶ Sed contra hoc arguo sic.intellect⁹ aut habet certitudinem de neutro: aut de altero: aut de vtroq3 simul: aut de altero indistincte 7 indeterminate. ¶ Si dicas.ꝙ ē neuter:hr̃ ꝓpositum: qꝛ oīs ꝛcept⁹ neuter ad duos determinatos est p̃cisus ab illis. Si aūt est alter: vel erit finit⁹ vel infinitus:non finit⁹:qꝛ deus nō est finit⁹. Nec infinit⁹.qꝛ de hz dubitam⁹. Nec potes dicere ꝙ de vtroq3 est cert⁹:qꝛ de falso nullus pōt eē certus. Falsum aūt ē est ꝙ de⁹ est finit⁹ 7 infinitus. ¶ Si aūt dicas.ꝙ ō alterutro sic.Contra hz est illud argumentū qō pri⁹ factū ē.sicut ꝫ alios. Tūc.n.tantā certitudinē hēo ꝙ deus est trin⁹:incarnatus:mortu⁹:sicut ꝙ deus ē ens.qꝛ sum cert⁹ eque bñ ꝙ est trin⁹:vel nō trinus: sicut ꝙ est p̃m vel nō p̃m:sed ille:p te:erit ꝛcept⁹ entis:g̃ 7c. Et sic de alys. ¶ Ad argm ī oppm de Phil. dom.ꝙ ipse logr̃ de diuersitate in nā. Qō. VIII.

Cōclo rñsalis.

Cōcept⁹ sunt in dꝛia q̃drupli.

Vtrum a ꝛceptib⁹ simpl'r simplici b⁹ 7 p̃ diuersis p̃t abstrahi aliquis conceptus cōmunis eis.

Sine argumentis rñdeo ꝙ non.qō tñ est intelligendū de ꝛceptu gditatiuo. Intelligēdū tñ ꝙ ꝛcept⁹ sūt ī q̃druplici gñe. Primi ꝛcept⁹ sūt scōaꝝ itētionū. Alij ꝛceptus sūt cōissimaꝝ passionū. Alij sūt ꝛcept⁹ hitudinum trāscēdētiū:alij ꝓpationū. ¶ Exēplū primi sic a Petro 7 martino abstrahit̃ spēs:sic abvltimis dr̃ys hz qō dico dr̃ia vlt⁹:7 a ꝓpetatib⁹ indiuidualib⁹ hz qō dico ꝓpetas indiuidual'.7 ita vniuoce p̃dicat̃ ō eis: sic hō ō petro 7 martino. ¶ Exm scōi.oīa q̃ sūt vltime dr̃ie sūt itelligibiles 7 volibiles:7 sic ve 7 bone. Ueritas g̃ 7 bōitas de oīb⁹ p̃dr 7 vniuoce. ¶ Exm terty:qꝛ sūt q̃dā rel'ones trāscēdētes q̃ oīa circuūt: sic idētitas diuersitas 7 distinctio:7 q̃ ēt de vltimis dr̃ys predicant̃. ¶ Exm q̃rti: sic sunt vnitas 7 simplicitas:q̃ priuatiōes ipoztare vñr:que ō multis ēt p̃ diuersis vniuoce p̃dicant̃. ¶ Sz hz ē tñ vna diffi. qꝛ qñ aliq̃ passio ꝛuenit plib⁹.p aliquā rōnez cōem eis ꝛuenire vr̃. Si g̃ iste passiōes plib⁹ 7 p̃ diuersis ꝛueniūt.vr̃ ꝙ p rōnē vnā cōez eis ꝛueniāt: 7 sic nō essent p̃ diuersa q̃ dr̃ p̃ diuersa. ¶ Rñdeo.dico ꝙ ista regla ē va ī nō trāscēdētib⁹.fla tñ ē ī trāscēdētibus. Non.n.opz ꝙ trāscendentia insint oīb⁹ mediāte aliqua rōne cōi.nisi forte mediante rōne entis: que ineſt oībus:sed non quiditatiue: sed denoīatiue:aliquibus alys quiditatiue. Qō IX.

Laste declara.

Dubiū nōbile.

Ecce ꝙ q̃ris.sz ꝓsideranti ita.

Cōtra. si passio i scdo mō 7 subz i pmo modo. dic vñr bñ pōderando. Vide.j.q.13.

Vtrum ab oīb⁹ q̃ excludūt rationē vlis: possit abstrahi aligs conceptus cōmunis.

Respōdeo dico ꝙ 4or vñr eē a gb⁹ nō abstrahit̃ cō cept⁹ cōis gditatiu⁹. p rōnes trāscēdētes. 2° pfectiōes simr. 3° simr simpli². 4° dr̃ie vlt⁹. De p̃is pz.

Cōsidera casti gādo vt icto. Et nugatio.

qz tunc ille rōnes vel illi ꝺceptus nō erūt trāſcēdē/tes que ꝺnr transcendentes. ¶ De ſcōis pz. qz illō qō includeret in eis: cōponeret cū rōnib⁹ ꝓpꝛys. Ḧ aūt falſuz eſt ⁊ impoſſe. qz inueniunt in deo. ¶ De tertijs pz. qz non eſſent ſimplr ſimplicia: ſz ꝺceptus eoꝝ eēnt reſolubiles. ¶ De vltimis ꝺrys ēt patet. qz nō eēnt vltime. ¶ Sed ḧ pōt moueri vna diffi. ſ. ſi diſtinctio oīum formaliū rōnuz precedat actū intellect⁹: vel iſta diſtinctio ſit ſolū ꝓ intellm fabri cata. Ad hoc ꝺco ꝙ ſic. ſ. ꝙ ꝑcedit: qz impoſſe ē eun dē actū intellndi terminari ad eādē rōnem formalē ⁊ non terminari: ſz actus intellndi pōt termina/ri ad eandē rōnem formalē illius a quo abſtrahit: ⁊ non ad abſtractū: ergo aliqua eſt diſtinctio ex na tura rei.

Dubiū ſingle. De diſtinctione rōnū formaliuz.

Qō X.

Aꝺiectiuo ſub/ſtātiuū ⁊ diſtri butiōi diſtribui/bile corꝛ̄ſpꝺet. Vide. 1. elēchoꝝ ⁊ maxime i ſco.

Truz ens ꝓ eandē rōnē formalez ꝺicat ꝺe oībus creaturis Qꝛ ſic. Jo. i. Oia ꝓ ipſum facta ſunt: oē autē: vt accipit hic: eſt ſignū diſtributiuū: ſed diſtributio nō eſt niſi ꝺe vniuoco. g̃ hoc nō ēēt veꝝ niſi ens ēēt vniuocuz. ℞robo. qz termi/nus eguocus nūquā diſtribuit: ſed vniuocus ſolū. g̃ ⁊c. ¶ Contra. ꝺr ibidē. Sine ipſo factū eſt nihil. ¶ Dic ſunt 4ᵒʳ videnda. ꝑ. vtrū ꝑm eandem rō/nem formalē ꝺicat ꝺe ente reali ⁊ rōnis: ſiue ꝺe en te in aīa: ⁊ exᵗ aīam. 2°. vtrū ꝑm eandē rōnē forma/lē ꝺicat ꝺe abſoluto ⁊ reſpectiuo. 3°. vtrū ꝺe ſuba ⁊ ēt accñte. 4°. vtrū ꝺe ente in poᵗ ⁊ in actu.

1. arti. Ens i aīa ꝺuplr

Circa ꝑᵐ eſt intelligenduz. ꝙ ens in aīa ꝺuplr accipit. Uno mō ꝓ illo qō ꝑm ſe totū eſt cauſatū ab aīa. Alio mō ꝑ illo qō ꝑm eſſe cogni/tum eſt ꝓductū ab aīa. Et ꝑm iſtam diſtinctionem ſunt ꝺue p̃nes. ℞rima p̃ eſt. ꝙ ens non ꝺr vniuoce ꝺe ente in aīa ⁊ extra aīam: accipiendo ens in aīa ꝑ mō. Et iſtud ꝓbo 4ʳ. ꝑ ſic. qñ eſt aliqd cōe qō ꝺicit ꝺe aliqbus: ꝺe vno ſimplr: ⁊ ꝺe alio ꝑm qd. illud nō ꝺr ꝺe eis vniuoce. nec ꝑm rōnē eādē formalē: ſz ſic eſt ꝺe ente reſpectu entis in aīa ⁊ extra aīaz: qz ens in aīa ꝺr ens ꝑm qd: ⁊ ens extra aīaz ꝺr ens ſimplr. g̃ ⁊c. Maioꝛ vꝛ manifeſta. qz qñ aliq̃ rō formal⁹ ꝺr ꝺe ꝺuob⁹ vniuoce: ⁊ in ꝑ mō ꝺicēꝺi per ſe: ꝺr ꝺe eis ſimplr: ⁊ non ꝑm qd. Minoꝛ pz. ¶ 2° ſic. rō entis nō pōt ꝺici ꝺe aliquo: qō includit incōpoſſibilia: ſz multa ſunt entia rōnis que ſunt hꝺ̃: ſicut figmenta ⁊ hꝺ̃. que ꝛ̄e ſunt entia rōnis. g̃ ⁊c. ¶ 3° ſic. impoſſe ē ꝙ rō entis ꝺicat vniuoce ꝺe ente: ⁊ ꝺe oppoſito en/tis ꝺictoꝛie: ſed ꝺictoꝛiū entis ē ens rōnis. qz ni/hil eſt ens ratiōis. g̃ ⁊c. ¶ 4° ſic. Ab extremis ꝺicti/ōis formali ter ſumptis nō pōt abſtrahi cōis cō/ceptus vniuocus: qz tunc inter ꝺictoꝛia ſimplr et formalr ſumpta eēt mediū: ſz alterū ꝺictoꝛiuz eſt

Conſidera inſtan tiā ḧ.

Sed ꝺ iſtud inſtat q̃dru/pliciter. ꝑ ſic. vnus ⁊ idē ꝺceptus non pōt eſſe certus ⁊ ꝺubius: ſed multi ſunt certi: ꝙ relꝰ eſt ens: ⁊ ꝙ numerus eſt ens. ⁊ ꝺe multis ſilibus: ꝺubi/tant tñ vtruz ſit ens rationis vel ens reale: g̃ ens de eis ꝺr vniuoce. ¶ 2° ſic. qñ aliq̃ numerantur in ali quo in illo vniuocant: ſed ens reale ⁊ ens rōnis nu/merant in ente: qz ꝺicimus ꝙ ſūt plura entia. g̃ ⁊c. ¶ 3° ſic. ſignū diſtributiuum nō vꝛ poſſe addi niſi vniuoco: ſz ens diſtribuit ꝑ ente reali ⁊ ente rōnis. qz iſta eſt vꝛa. Omne ens eſt intelligibile: vt ens ꝓ vtroq; diſtribuit. g̃ ⁊c. ¶ 4° ſic. diuiſio ent] i aīa: ⁊ exᵗ aīam: nō ſolū eſt diuiſio vocis in ſignificata: qz ē ꝑ ūmediata: g̃ eſt vniuoci diuiſio. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat

Obiectiuz qua/druplicit.

Nō argumēnuz ſicut.

ꝓpoſitū ꝙ ens nō ſit vniuocū his ꝓꝛedictis nō ob/ſtantib⁹: qz illa rō entis q̃ eēt ꝑꝺicabilis ꝺe eis: aut eēt realis: aut facta ꝑ intellectuz. Si realis: g̃ aliqō reale ꝑꝺicaret in gd ꝺe ente rōnis. Si facta ꝑ itel/lectū. g̃ ens rōnis ꝑꝺicaret ꝺe ente reali i quid: vel oꝓteret ꝺare mediū. ſ. aliquā rōnez: que nec eſſet ens in aīa: nec ens exᵗ aīaz. qō eſt ipoſſe. ¶ Ad illa q̃ ſunt in oppoſitū ꝓ oꝛdinē rñdeo. ¶ Ad ꝑᵐ ꝺico. ꝙ tales ſunt certi ꝺe vocabulo ⁊ nō ꝺe aliq̃ re: nec ꝺe aliq̃ rōne formali vna. ¶ Ad zᵐ ꝺico. ꝙ ꝓꝛie nō numerant: niſi qz ſunt ꝺiuerſe acceptiōes entis: ſic hō non numerat in hoīe vero ⁊ picto: ⁊ tñ ꝺicūtur ꝺuo hoīes: hoc eſt ꝺue acceptiones hoīs. Ad aliꝰ ꝺi co. ꝙ non eſt ꝓꝛie ꝺiuiſio. Et ad aliud. ꝙ non eſt ꝓꝛie diſtributio: loquēꝺo ſic ꝺe ente rōnis. ¶ Sz ḧ eſt vna diffi. qz ꝑᵐ ꝑnᵐ ꝛplexū non vꝛ ſaluari niſi in illis ad q̃ ſe extēꝺit rō formalis ſui ſubi: ſz ipſum ſaluat in oīb⁹ entib⁹ rōnis. g̃ eiꝰ ſubm vel rō ſubi ſe extendit ad entia rōnis. ¶ Ad iſtud ꝺico. ꝙ eoꝺez mō q̃ ſubz ꝑmi ꝑncipy ſe extēꝺit ad ens rōnis: eoꝺ mō ſaluat ꝑᵐ ꝑnᵐ. ſed ſubm nō ſe extēꝺit niſi ſcōm gd ⁊ ꝺiminute: vt rō aīalis ſaluat i aīali picto. Eoꝺ mō ꝑᵐ ꝑnᵐ applicat iſtis ꝺiminute. ¶ zᵃ ꝓ. ꝙ acci/piendo ens rōnis zᵒmō ꝓ ente in aīa ſolū ꝓducto in eſſe cognito. ꝺico ꝙ illo mō vniuoce ꝺr ens de ente exᵗ aīaz: ⁊ ꝺe ente in aīa: iſto mō accipiēꝺo ens in aīa. ¶ Hoc ꝓbo 4ʳ. ꝑ ſic. qz qñ aliq̃ ꝺetermina⁹ addit alicui termino: ⁊ nō ꝺiminuit ꝺ rōnē forma/li gꝺitatis: ibi remanet eadem ratio: ſed eſſe cogni/tuz non ꝺiminuit ꝺe ratione formali eius quod co gnoſcitur: qz tūc ꝑ cognoſci poſſent omnia annihi/lari ēt que ꝺeus fecit. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. Nulla relꝰ ꝺe/ſtruit ꝓꝛiū fundamētū: ſz tñ ibi ponit ſuū effectū formalē: ſz eē cognitū ē reſpect⁹ rōnis in obo: g̃ non ꝺeſtruit rōnē formalē obi: ſz tñ ponit in eo ſuū effe ctū formalē. ¶ 3° ſic. q̃cūq; ſūt ideē numero vñr eē ideē ſpē: ⁊ hr̃e eandē rōnem formalē: ſed illud idem numero: qō ē in re ē cognitū: igit illō qō ē in re: ⁊ il/lud qō eſt cognitū ſūt eiuſꝺē rōnis formalis. ¶ 4° ſic. qñ aliqd träſit ꝺe poᵗ ad actū nūq̃ ꝑ hoc variat eiꝰ rō formalis: ſz ſic eſt ꝺe re q̃ eſt intellibilis i poᵗ ⁊ poſtea reꝺucit ad actū ꝑ actuz intelligendi. g̃ ⁊c. ¶ Confirmat. qz aut actus intellndi terminat ad rē q̃ eſt extra: aut nō. Si ſic. cū terminare actū itel/ligēꝺi nō ſit aliꝰ q̃ accipe eē cognitū: ſequit ꝙ idem erit ⁊ eiuſꝺē rōnis formalis. Si aūt nō terminatur ad rē: ſz ad ſpēz: nihil tunc intelligit ꝺe re.

Obiect q̃druplr cuer.

Sed cōtra iſtꝺ arguit q̃ꝺruplr. ℞rimo ſic. qz cāe alteriꝰ rōnis vñr effectus alteriꝰ rōnis ꝓducere: ita intellndo ꝙ oēz effectuz eiuſꝺē rōnis nō pūt hr̃e. Uꝛ. n. ꝙ ſi ꝓueniāt in aliq/bꝰ. ſaltez in aliquos effectus poterit vna rō in quos nō poterit altera: poᵗ aūt ꝺei ⁊ nr̃a ſūt alteriꝰ rōnis vt pz: igit oē illō qō ꝓducit a ꝺeo i eē reali: nō pote rit cogſci ab itellū nr̃o: qz tūc hr̃et eoſꝺez effectᵒ: qz gcgd illa ꝓduceret: ⁊ iſta. Sz ꝛſtat ꝙ iſtud ē falſū: qz gcgd ꝺeꝰ pt ꝓducere: ⁊ nos intellre. qō ē ideꝫ qō ſic ꝓducere i eē cognito. g̃ ens in aīa: ⁊ ens exᵗ aīam nō ſunt eiuſꝺē rōnis formalis. ¶ ℞. gcgd in eē co/gnito ꝓducit: cogſcit: ſz i cognitiōe abſtractiua nō ꝓducit niſi ſpēs. vt vꝛ: igit nō cogſcit niſi ſpēs: qō ē falſuz: ⁊ ēt hr̃ ꝓpoᵐ. qz ipſa ē alteriꝰ rōnis ab obo. ¶ ℞. i cognitiōe ītuitiua aliqd cogſcit: ſz nihil ꝓ/ducit niſi actꝰ itellndi: igit ſolꝰ actꝰ itellndi cogſci/tur: actus aūt intelligendi ſe oīno alteriꝰ rōnis ab

obiecto extra. ¶ ꝑ. per te. enti simplr ⁊ enti diminuto: ⁊ fm gd nihil vr esse cōe. vt pz in ꝑma ꝙne. sz esse reale est esse simpliciter: esse autem cognitū est esse fm gd: g̃ nihil est eis cōe. ¶ Ad ista rñdeo. Ad primū dico. q̄ due cāe alterius rōnis non pñt oīno hre eosdē effect⁹ q̄tū ad eē simplr: sz tū q̄tuz ad eē simplr fm vnā. ⁊ fm gd q̄tū ad aliā: nō est incōueniēs: sic deus ꝓduxit lunaz q̄tū ad eē simplr: sol ātꝫtinue eā ꝓduxit q̄tū ad eē lucidū: qō est fm gd: respectu ꝑmi eē. ¶ Ad 2m dico. q̄ in cognitiōe intuitiua aligd ꝓducit aliud ab actu intellndi: q⁊ esse cognitū. ⁊ istud formalr est in obo: ꝓducit aūt p actū: ⁊ p ꝙns esse cognitū nō est act⁹ g̃ ꝓducit solū sz eē reale. ¶ Ad 4m dico. q̄ duplex est eē fm gd. Unuz qō diminuit de rōne determinati. Et illud est de q̄ dixi ꝙnem negatiuā pri⁹ in ꝑa ꝙne. Aliō est eē fm gd qō nō diminuit: sz dimittit: ⁊ hoc est eē cognitū. Nō enim diminuit rōnē ei⁹: cuius ē: sz nō ponat eā in eē: q̄tū ad eē exīstere: q⁊ nō segr̃: ē cognitū. g̃ est. tū rōnē formalē nō diminuit: sed dimittit. ¶ Aliter pōt dici. q̄ eē cognitū pōt accipi duplr: vl formalr. ⁊ sic dico q̄ forte nō ē nisi ens rōnis ⁊ diminutum. Alio mō fundamētalr. s. ꝑ substrato vl obo. Et isto mō ē

Secunda ꝓ ꝑncipa (eadē gditas q̄ ē in relis q̄tū ad aliō dubiū. vtz. s. dicat fm eādē rōnē de absoluto ⁊ respectiuo. Dico q̄ sic. ¶ Et ad ꝑ mlte rōnes pri⁹ facte vadūt: maxr rō fundamētalr. Arguo. n. sic. De eodē ⁊ sub eadē rōne formali ipole ē itellz eē certū ⁊ dubiū: sz itell's ē certus ō dīna p⁹ q̄ sit ens. dubitat tū vtrū sit absoluta vel respectiua: g̃ vr q̄ aliū ꝛceptū hēat ens q̄z de absto ⁊ respectiuo. ¶ Sz ꝑ ē vna diffi. q⁊ tē erit daz aliq̄z rē q̄ nō erit ad se: nec ad aliō: qō ē ꝛdictio. ¶ Ad ꝑ dico sic dō. ē ō gbusdā diuidētib⁹ aliqō cōe q̄tūcuz sint ime⁹. q̄. s. nō ē dare me^am rōnē aliquā: sz ē dare solā rōnē abstrahētē ab vtroq3 oidētiū. sic numer⁹ vl ē par vl ipar. Nec ē pole imaginari vnū numez: g̃ nec ē par: nec ipar. ⁊ tū rō formal'nuī abstrahit ab vtroq3. Silr ō aīali r^al rōnal'. ⁊ irrōnal'. q⁊ ab vtroq3 abstrahit. ¶ Sz ꝛ. q⁊ oē qō ē: vl ē ad se: vl nō ad se: hec sūt extrema ꝛdictiōis: ens g̃: p te: non ē ad se: q⁊ abstrahit ⁊ ab eē ad se: ⁊ ab eē ad aliō: g̃ nō ē ad se: sz oē qō nō ē ad se: est ad aliō. g̃ ens ē ad aliud. ¶ ℟°. q̄cūq3 extrema ꝛdictiōis applicant ad aliq̄ ime^ta ꝛria: oz semp illa distīguere: q⁊ vnū ꝛdictoziū dr ō vno ꝛrioz ad q̄ applicant ꝛdictoria. ⁊ dr ō cōi abstracto ab illis ꝛrys ⁊ dīsio ꝑ ꝛria: sz aliter ⁊ aliter. Sic nō ad se vl nō ad aliō al'r dr ō respectiuo: q⁊ nō ē ad se. ō absto: q⁊ nō ē ad aliō: ⁊ al'r ō cōi dīso.

Tertia ꝓ ꝑn^lis ē q̄tū ad 3m du^m. s. vtrū sz rōnē eāō fozl^cm dicat ō suba ⁊ accīte. ¶ Et ꝑ breuiter dico q̄ sic. ⁊ ꝑ p easō rōes q̄s feci supi⁹: maxr p rōnē fūdamētalē de cōceptu certo ⁊ dubio. ¶ Sed ē vna diffi. q⁊ qñ aliq̄ duo sic se hñt q̄ tota entitas vni⁹ est in attributione ad aliud: de illis nō vr dici ens fm eādē rōnē formalē: sed hoc sunt suba ⁊ accīs. igitur ⁊c. ¶ ℟° ⁊ dico. q̄ rō est ad oppm. q⁊ qñ aliq̄ duo ita se hñt q̄ tota entitas vni⁹ ē p attributionē ad aliud. ens dr de eis fm eādē rōnē formalē. hoc sūt suba ⁊ accīs. g̃ ⁊c. ¶ Maiorē acceptā ego ꝓbo. q⁊ fm intentionē Aug. 5. de tri. oē qō relatiue dr ē aligd ad se. igit qō ē aligd ī attribuⁿᵉ ad alt̃. ē aligd ad se: g̃ ⁊ ita segr̃ q̄ erit ens formalr.

Quarta ꝓ ꝑncipalis ē de ente in po^a ⁊ de ente ī actu. vtrū dicat ens vniuoce ō ipis. ¶ ℟° ⁊ dico. q̄ duplex est po^a ad pñs ꝛsiderāda. s. po^a subiua: ⁊ po^a obiua. De po^a subiua. s. de mā nō ē difficultas magna. q⁊ eedē rōnes q̄ facte sunt pri⁹ ꝓbarēt ꝑ. Sed de po^a obiua de q̄ maioz est diffi. dico q̄ sic. ¶ Qō ꝓbo. Primo sic. Act⁹ ⁊ po^a non diuersificant eēntiā. Nā eadē est diffō bois in po^a ⁊ ī actu. g̃ ⁊c. ¶ 2° sic dr̃ie diuisiue non variāt rōnem formalē diuisi: sz ens didit̃ p po^am ⁊ actū. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. q̄ sunt idē numero hñt eādē rōnē formalem: sed granū vel aliquid tale ē idē numero in po^a ⁊ ī actu. g̃ ⁊c. Et sic pz de oīb⁹. ¶ 4° sic. Modus intrinsec⁹ nō vr variare rōnē formalē illi⁹ cuius ē mod⁹. Doc pz. q⁊ rō gditatiua abstrahit a mō: sz act⁹ ⁊ po^a sunt modi intrinseci. ergo ⁊c.

Hic occurrunt quedā diffi. ꝑ^a. Utrum hec diuisio q̄ ens diuidit̃ in po^am ⁊ actū: sit gditatiua. dico q⁊ non. Intelligēdo de po^a subiua. Et rō ē. q⁊ diuisio gditatiua vr euacuare totū diuisum: gcgd aūt est. nō est tū vel ī po^a subiua. vel in actu. Sz intellndo de po^a obiua: ⁊ ō actu sibi opposito: pōt dici q̄ sic: vt diuisio quidditatiua pōt extēdi ad diuisionē p modos intrinsecos gditatis. Oīs. n. gditas vel ē in actu vel in po^a. sic intellndo po^am. ¶ Scōa diffi. est. si sit formalis ista diuisio. intelligēdo p formalē diuisionē illaz q̄ diuidit̃ aliq̄ rō formalis manēs eadē in vtroq3 diuidētiū. Dico q̄ sic. Q⁊ ens fm eādē rōnē formalē dr de ente in actu: ⁊ de ente in po^a. ¶ Sz ꝛ. q̄ñ aliq̄ rō formal' dr de duob⁹: de vno simplr: ⁊ de alio fm gd. illa nō dr de eis fm eādē rōnē formalē: sz sic est de ente in po^a: ⁊ ō ente in actu: q⁊ de ente in actu: dr q̄ est ens simplr. non aūt de ente in po^a. g̃ ⁊c. ¶ Ad istud dico ꝛcedendo maiorē: sz nego minorem. Ad qō intelligendū est sciendū. q̄ aliō est dicere de aliquo q̄ sit. put esse dicit 2m adiacēs: ⁊ aliud est dicere q̄ sit ens vel suba: prout dicit tertium adiacens. ¶ Dico igitur. q̄ sz de ente in po^a dicatur q̄ nō sit ens simplr: ⁊ de ente in actu q̄ sit ens simplr: fm q̄ ly esse dicit 2m adiacens: tū alio mō accipiendo eē prout dicit tertiū adiacens fm q̄ est copula respectu entis vel substātie vel aliozū predicatozum essentialium. Bene dico. q̄ ens in potētia est simpliciter ens ⁊ simpliciter suba: sicut ens ī actu. Et ista est vera: hō in potentia est simplr hō: ⁊ ista est falsa. homo in potētia fm gd est homo. Et sic ō alys. Ad rōnē in oppm pz p iam dicta. Qō. XI.

Vtrum ratio ētis sit ratio generis. Q⁊ sic. q⁊ fm Boetiuz duo predicamenta manent in diuinis. s. substantia ⁊ relo: ergo a simili poterit ratio entis esse genus: ⁊ sic cum predicetur: vt ad se erit predicatio substantie. ¶ Contra. Aug. dicit. q̄ deus non est in gñe. g̃ ⁊c.

Circa istam qōnem sunt due veritates declarande. Prima est. q̄ ens non est genus. Ad hoc autez inducunt multe rōnes. Prima est illimitatio: sed ista non valet. q⁊ si essent infinita vel ifinite species animalis: adhuc aīal esset genus. Si dicas: q̄ intelligis illimitationē: q⁊ ad rōnē gnis regrit̃ q̄ nō ꝑdicet̃ in qd de oībus. Doc non valet. q⁊ ostensum est supius eē fal

Qualr idētitas ⁊ varietas ꝑt eē i effectibus aliaz cāz alicui⁹ rōis.

Eē fz q̄d duplr.

Nō singlissime qō vbiq3 valet.

Eē cognituz duplex.

2. arti.

Cōcl'o rñsal'.

A. l. absoluti ⁊ respectiui. Dubiū. Solo notabilis.

Replica.

Regla nōbilis. Vide sco. 4. q. q̄libetti. ⁊ vbi ibi notaui.

3. arti. Cōcl'o rñsalis.

Dubiū.

Regula

La. 1.

4. arti. Potētia duplr

Cōcl'o rñsalis quadrupliciter. ꝓbata.

D. duplex.

Dat mediū iterpōm subiuam et actū formalē: ecus de potentia obiua ⁊ actu entato. q̄ ūbū cogita.

Replica singlis

Eē scōz ⁊ tertiū adiacens.

Ens in potentia obiua q̄lr simpliciter: ⁊ q̄lr scom qd pr dicit ens.

De trinitate.

De tri. li. 5. c. 1.

Veritas duplex. Tho. Vide Sco. 3. ⁊ 5. di. 1. vr scias.

Sco. vbi. ō.

Propria. Sz cogita ꝑnr.

Vide vbi. ō. i sco. bas opi. copiose.

Rō ꝓpria.

D. q̄druplex.

Solo singlis. q ens potꝫ spēi q̄ gñi assimilat.

Ecce mirabilis imaginatio. q nisi ō hoc ente ens in qd p̄dicat.

Cōsidera instantiam.

Quid hecceitas sit modus intrisecꝰ. ꝯsidera.

Dubiū.

Regula nobilis.

siuz. Jō adducit alia rō. qz distinguit vl diuidit per modos intrinsecos. ſ. p finitū ⁊ infinitū. Sz istud nō ipedit: qz talia nō ipediūt p̄dicationē gditatiuam. Dico igit q tota relo q̄re ens nō est genꝰ est. qz non p̄dicat in qd: sic ꝑ ps eēntialis. Illud igit qō ꝑ respic rō gnis: est p̄dicatio p modū ptis eēntial: sed istud nō est in ente: g̃ ens nō est genꝰ. Ma. fuit pta supi. **Secunda** vitas declarāda est. q deꝰ non est ī gñe. qō declarat ab aligbꝰ sic. qz nullū infinitū pōt eē iu gñe. Ab alys aūt qz actꝰ purus nō pōt eē in gñe. Et ab alys. qz deus eēt cōpositus. Sz pª rō nō ꝛcludit. qz nō saluat gn pfnitas poterit eē in gñe: qz ipsa nō est formalr ifinita. Nec zª valet. qz ꝑus repugt gditati esse in gñe vel ꝛuenit: añq̄ intelligat esse actus vel poª. Nec zª valet. qz non opz q sit cōpositū illō qō est in gñe: sz suffic q bēat plures rōnes formales: lz nō cōponant. ¶ Dico g̃ q deus nō est in gñe: qz oē illō qō est in gñe includit genꝰ tāq̄ ptē eēntialē: sed deo repugt iclude re aligd supiª tāq̄ ptē eēntialē: qz ē simplr simplr. ⁊ p ons irresolubilis. g̃ ⁊c.

Sed hic sunt 4ᵒʳ diffi. Prima est. cuz ens p̄dicetur vt supius: cuius ppietatē magis hz: vel gnis: vel spēi. ¶ Dico ad ꝟ. q magis assimilat spēi. Et rō est ista: qz genꝰ predicat in qd ō eo qō addit spēs supra genꝰ: sic intellndo q p̄dicat de spē q̄ hz vnā rōnē formalē ꝛstitutaz ex gñe ⁊ ex addito qō est dria siue rō formalis. Spēs aūt non sic. Non.n. indiuiduū addit ad subaz vel spēm: nisi ꝓprietatē indiuidualē. Silr nec illō de q̄ p̄dicatur ī qd ens addit tūc ad ens nisi ꝓprietatē idiuidualē: qz ens nō p̄dicat in qd ꝓprie: nisi de ꝟ ente: qō non addit rōnē formalē ad ens. ¶ Scōa diffi. vtrū ens in quolibet bēat suū indiuiduuz. ¶ Dico q sic. Et nō solū ens: sed ēt oīa trāscendentia. ſ. vnuz verum bonū. Et ꝟ ꝓbat sic. Quecūq̄z hñt distictas rōnes formales ex se: vbicunq̄z inueniūtur ille rōnes formales: eodē mō distinguunt: ⁊ in inferiozibus silr eodē mō distinguunt: sz trāscendētia sunt hȝ: g̃ sic in abstracto distinguunt: ita in q̄libz indiuiduo distinguunt. Nā q̄cūq̄z in supiozibꝰ ꝼm rōnes formales distinguunt: ⁊ in inferiozibꝰ silr distinguuntur. ¶ 3ª diffi. vtrū ens dicat īmediate de suis iferiozi bꝰ. ¶ Rñdeo. ⁊ ad ꝟ dico q sic. qz iferiª ad ens nō vr addere ad ens. nisi modū intrinsecū: sed priozē cōparatio rōnis formalis ad modū suū intrinsecū: q̄ ad quācūq̄z rōnē formalē aliā. Ma. ꝑz. qz hecceitas nihil vr eē nisi modus intrisecus illiꝰ cuius est hecceitas: vel illiꝰ qō dr eē ꝟ. ¶ 4ª diffi. Utruz tale indiuiduū entis sit in aliq̄ p̄dicamēto. Dico q nō. qz oē qō est in gñe: genꝰ dr in ꝑ mō dicendi p se de illo. Si g̃ hoc ens eēt in gñe. cū ens ⁊ ꝟ ens sint eiusdē rōnis formal: g̃ diceret in qd p se de illo. Hoc autē est falsuz. g̃ ⁊c. Et ꝓbo: qz qñ aliq̄ sunt eiusdē rōnis formalis: gcgd dr p se ꝑ mō de vno ⁊ de reliq̄. sz ens ⁊ hoc ens sunt eiusdē rōnis formalis. g̃ si genꝰ diceret in qd in ꝑ mō de hoc ente: ⁊ silr de ente. Hoc āt est falsuz. g̃ ⁊c. ¶ Sz ꝟ ē vnū dubiū. Utrū oīa que sunt ī linea p̄dicamētali bēant ꝓpria idiuidua. Dico q sic. Et hoc ꝓbat p istā eādē rōnē p quā ꝓbatū est de ente. ſ. q̄cūq̄z distinguunt. ⁊c. ¶ Et ex hoc apparet vnū dictū logicoꝝ: q vnūqōq̄z qñ p̄dicat de suo indiuiduo: magis hz rōnē spēi q̄ gnis. ¶ Ad illud qō in ꝑnºˢ inductuz fuit ad oppoᵐ dico q nunq̄ Boe. dixit. q in deo sunt duo gña vel p̄dicamenta: sed solum q sunt duo modi predicandi. ⁊ non duo predicamenta. ergo ⁊c. Qō. XII.

Utrum ens analogice dicatur de illis de quibus dicitur.

Dico q sunt 4ᵒʳ modi dicendi. Quidā dicūt q vniuoce dr: qz ꝼm vnā rōnē. Ally dicunt q equoce: qz ꝼm diuersas rōnes. Ally dicūt q analogice. qz p prius de vno: ⁊ p posteriº ō alys. ¶ Ally dicunt. q ambigue. Distinguūt aūt de analogo: qz quoddam est qō ꝼm rōnez vnā dr de duobꝰ: pfectiº tñ de vno q̄ de reliquo. Āt aliō analoguz est qō dicit de vno ꝓprie: ⁊ de alys p attributionē ad illud. Et istō reducit ad equocū. ¶ Istis aūt p̄missis dr q oīs terminꝰ: vel ē equiuocus vel vniuocus: qz qñ aliquoꝝ dant diffōnes p ꝺria īmediata: ipsa sunt ꝺria īmediata: sz hȝ sunt equocū ⁊ vniuocū. g̃ ⁊c. ¶ Sz ꝟ est diffi. vna. si ēs dicat eq̄lr de suis iferiozibꝰ vl ineq̄liter. ¶ Ad istud rñdet p 4ᵒʳ ꝛnes. Prima ē q ens non p̄dicat ꝼm maius ⁊ minus. zª. q nō p̄dicatur ꝼm prius ⁊ posterius. 3ª q nō p̄dicat ineq̄lr. 4ª q nō p̄dicat dissilr. Oēs iste ꝛnes vna rōne ꝓbantur: qz qñ est aliq̄ p̄dicatio eēntial nō pōt variari p posteriº: sz q̄titas vtutis ꝼm quā attendit magis ⁊ minꝰ: prius ⁊ posteriº: eq̄le ⁊ inequale: sile ⁊ dissile. Nec oīa sūt posteriora ente: ⁊ ēt illis de qbꝰ p̄dicat ens. g̃ nō variāt p̄dicatiōez entis que est eēntialis. Qñ igit aligd dr pfectiº ens: illō ē p aligd posteriº ente: ⁊ p ons in illo prioꝛi in quo fit predicatio entis ipsa erit vniformis. Qū. XIII.

Utrum sit aliq̄ ratio transcendēs cōioꝛ ente.

Circa istā qōnez duo sūt q̄ faciunt difficultatē. pᵐ est distribuꝰ. Oē. n. qō distribuit pro aligbꝰ est cōius eis: sz ꝟ qō dico positiuū: distribuit p ente ⁊ p alys ab ente. ſ. p vitate ⁊ bonitate. Dicimº. n. q oē positiuū distribuit p ente: ⁊ pro alys ab ente predictis. g̃ ⁊c. Scōm faciēs difficultatē est numeratio. Oīa eniz illa q̄ numerant in aliq̄ termino: oꝑz q terminus ille cōis sit eis: sed nos numeramº rōnē boni ⁊ veri ⁊ entis. dō q tres sunt rōnes. g̃ ⁊c. Pono igit 4ᵒʳ ꝛnes. ¶ pª est. q lz nulla rō intentionis pme sit cōioꝛ ente: tñ rō aliq̄ scōe intentiōis est cōioꝛ ente. Hoc ꝓbo. Accipio. n. perfectionē simplr ⁊ diffōnē eiº. Et tūc arguo sic. Ille ꝺcept vl illa rō ē cōioꝛ ente ⁊ vitate q̄ dr de ente ⁊ vitate ꝼz idē nomē ⁊ eādē diffōnē: sz pfectio simplr ē hȝ. g̃ ⁊c. Qō libz. n. illoꝝ ī q̄libz ē meliº ipz: q̄ nō ipz. Jsta ē diffō pfectionis simplr q̄ ꝛuenit enti ⁊ vitati. Silr nomē ꝛᵉeis. qz ens ē pfectio simr. silr ⁊ vitas. zº ꝓbo idē sic. q̄ cūq̄z distinguunt formalr: qō libz illoꝝ hz rōnē formalē: sz entitas ⁊ vitas sūt hȝ. g̃ rō formal dr ō eis. Itē 3º qō dr de duobꝰ ꝼz eādē rōnē formalē. ē cōius q̄libz illoꝝ: sz vle dr de ente ⁊ vitate ꝼz eādē rōnez formalē. g̃ ⁊ silr zª itēº. Et sic ō mltis alys. ¶ zª ꝛ. q ī respectibꝰ trāscēdētibꝰ aligd ē cōiº ēte: qz q̄cūz sūt distincta. distº ē eis cōis: ⁊ cōioꝛ q̄libz illoꝝ. Quecūq̄z ēt sūt ordinata: ordinatio ē eis cōis ⁊ cōioꝛ q̄lz illoꝝ. hȝ sūt ista. ens ⁊ vez ⁊ bonū. Oīa. n. ista sūt ordinata. g̃ ⁊c. ¶ 3ª ꝛ ē. q in aptituidbꝰ ē aligd cōiº ente. Nā qō dicit de ente. ⁊ de alys ab ente ē cōius ente. hȝ sūt aptitudies. ſ. itellibilitas. volibilitas. ¶ 4ª ꝛ est. q in ꝓuatiuis ē aligd cōius ente. Nam illa ꝓuatio est cōioꝛ ente q̄ dr de ente: ⁊ de alys ab

Opiō q̄druplex. De mō enunciationis entis.

Analogū duplex

Jdē. ō. q. 2.

Dubiuz nōbile.

Cōcło q̄druplex

Singlis imaginatio valde subtilis: sz ꝯsidera solutionē vt scis bene ponderādo. Sustinet ens de suis iferiozibus vniformiter dici

Positiuū.

Numeratio.

Cōclō q̄druplex sz oīa caste declarabis: vt scis.

Vide singlissime q̄ sūt cōioꝛa ente ⁊ q̄ nō?

Caste declara ista vt nosti.

ēte:ſz ñ ſolū ēs:ſz ⁊ a ab ēte.ſ.paſſiões qōlz iſtoꝝ ē vnū.vitas.n.ē vna.bonitas ē vna.⁊ ſic ō alys.g̃ ⁊c.

Contra iſta arguiť q̄drupl'r.Prio ſic.Dis rō cōioꝝ eſt ꝑoꝝ:ſz ſcōe itētiões nō ſunt ꝑores ente.g̃ ⁊c. ℂ 2°ſic.Oē diuiſuz ꝑ aliq̄ eſt cōi⁹ quolz illoꝝ:ſz ens diuidiť ꝑ abſolutū ⁊ reſpectiuū g̃ nec abſolutū nec reſpectiuū.cuiuſmodi ſūt diſtīctio ⁊ ordo.nulluz illoꝝ erit cōi⁹ente. ℂ 3°ſic.nulla paſſio adeq̄ta ſuo ſubo excedit eū. Ueꝝ ⁊ bonū ſūt paſſiones adeq̄te entis.g̃ ⁊c. ℂ 4°ſic.qñ aliqd ꝑſcindit ab aliq̄ vel diſtīguiť formal'r ab eo.illud eſt vnū vt ſic ꝑſcindit:ſz bonitas ꝑſcindit ⁊ diſtīguiť formal'r ab ente.g̃yt ſic.yna ē:ſz vnitas dr̄ de ente.igiť ꝓpria paſſio cōioꝝ eſt ente. ℂ Ad ꝑm illorū dico.q̄ in cōioꝝib⁹ gditatiuis verū ē q̄ ipſa ſūt prioza:ſz in alys talib⁹ non:īmo ſimpl'r cōioza ſunt poſterioza:ſicut appet manifeſte:qz gen⁹ q̄ō ē ſcōa intētio ē cōi⁹ q̄z aial:nō tñ ē pri⁹. ℂ Ad z^m dico.q̄ aīal nō diuidiť ꝑ rōnabilitatē:ſz ꝑ rōnale. Nō ſic aūt aīalitas diuidiť. Ita dr̄ in ꝓpoſito.q̄ ens in ſua cōitate acceptū.denoīatiue accipiť.⁊ diuidiť in abſolutū ⁊ reſpectiuū.Sicut aīal in rōnale ⁊ in irrōnale.Entitas aūt vl'rō formalis entis p̄cīſa ē magis artata.⁊ nō ſic diuiditur:ſicut nec aīalitas. ℂ Ad aliud de aptitudinib⁹ ⁊ vnitate dico.q̄ iſte nō ſūt paſſiões entis adeq̄te.vel entitatis ſub ſua p̄cīſiõe accepte:ſz entis ſimpl'r accepti. ℂ Sz hic eſt vnū dubiū.qūo ens ſz totā ſuā latitudinē accipiať.Aut.n.accipiť ꝑ rōne entis p̄cīſa.Et hoc nō.qz nō eſt concretū vt ſic.nec de oībus dr̄:vt ſic:ſed ſub rōne p̄cīſa.Aut accipiť ꝑ ſubſtrat⁹.Et ꝟ nō: qz illa non hñt vnitatē:ſicut diuinitas ⁊ hūanitas que nō hñt vnitatē alicui⁹ rōnis:vt ab eis ꝑſcindit rō ētis.Opz g̃ dicere q̄ accipiať ꝑ aggregāto. Sz hoc non valz:qz nūq̄ talis aggregati ps ꝑdicať in qd de toto.Et ſic ens nō diceret in qd de illis aggregatis. ℂ Ad iſtud rñdeo ⁊ dico.q̄ ens ſuppōit ꝑ ſubſtratis.nō ſic itelligēdo.q̄ rō entis nō itelligať cū rōne illa vt p⁹.In ordine.n.ad rōnē entitatis ens ꝑdicať:ſicut albū ſupponit ꝑ ſubſtratis in ordine tñ ad albedinē. ℂ Sz hic ē vnū du^m:qz in eſſentialr ordinatis ybicūq̄z īuenit poſteri⁹ ⁊ pri⁹. Ex^m.ybicūq̄z īuenit albū q̄ō eſt poſteri⁹. īuenit albedo que eſt ꝑoꝝ:ſz rō entis eſt ꝑoꝝ ente.g̃ ybi īuenit ens.īuenit rō entitatis. ℂ P̄. effect⁹ formalis nō vr̄ ē maioris latitudinis q̄z ſit forma:ſz ens eſt effect⁹ formalis entitatis.g̃ ⁊c. ℂ Itē ybicūq̄z īuenit ens.īuenit entitas. ℂ Dico ad iſtd.q̄ ſz in eēntialr ordiat⁹.ibi īuenit pri⁹.vbi īuenit poſteri⁹.nō tñ ō oīb⁹ ꝑdi' pri⁹:ō gb⁹ ꝑdi' poſteri⁹. Ex^m.ybi ē al^m ibi eſt albedo:⁊ tñ de ligno dr̄ albū ⁊ nō dr̄ albedo. Eodē mō in ꝓpoſito.q̄ ybi eſt ens ibi eſt entitas. Sz ens de aliq⁹ ꝑdicať de gb⁹ nō ꝑdicať entitas. Eodē mō dōz ē de formali effectu. Qō. XIIII.

Vtrum Theolo^a ſit ſcia. Ur̄ q̄ ñ. Aug⁹. de tri.iz. ℂ Ad ſciētiā ꝑtinet actio.ad ſapiētiā ꝓtēplatio:ſz theologia nō ē habit⁹ actiu⁹.g̃ ⁊c. ℂ Cōtra.idē dicit.q̄ huic ſcientie tribuiť ⁊c. ℂ Circa iſtā qōnē ꝑ iſiſtēdū eſt circa ꝟboꝝ ſignificationē. ℂ Scōo circa veritatis ingſitionē.

Quātum ad p^m.Prio dōm eſt de iſto termino theologia.Pōt enī accipi theologia q̄tuor modis.Uno mō ꝑ habitu quē habuerunt illi gbus reuelata eſt:vt ꝓphete ⁊ ſancti.⁊ de iſtis dicit Dioñ.q̄ iſti docuerunt nos laudare deū in oībus creaturis. Alio modo accipitur pro illo habitu qui adgnātur i nobis ex ſtudio ⁊ ſacra ſcriptura. Tertio mō accipiť pro illo habitu q deduciť ex veritatibus cōtentis in ſacra ſcriptura. 4° mō pro habitu declaratiuo ⁊ defenſiuo fidei.Et de iſto logtur Jerony ad eugeniuz.Si ꝑ mō accipitur .ſ.pro reuelata. dico q̄ fuit euidens ⁊ certa. ℂ Sz dubiū eſt magnū.Quo habuerunt certitudinez de eis.Dr̄ q̄ ex vna regula pro maiori.ſ.ex iſta. Deus non poteſt mentiri. Minoꝝ eſt accepta ſub ea.ſ.q̄ deus ita dixit.ergo ⁊c. ℂ Sed ℨ. dato q̄ maioꝝ ſit vera:minoꝝ non eſt euidens:ſcz q̄ deus ita dixerit. Nec vr̄ quo potuerunt eſſe certi de ea.qō ꝓbo ſic. Nulla veritas ꝓtingens pōt intuitiue cognoſci:niſi vtrūq̄z extremoꝝ:vel ſaltē altez intuitiue cognoſcatur.Probo iſtam:qz abſtractiua fit ꝑ ſpēm que repñtat rem equaliter: ſiue exiſtat:ſiue nō exiſtat. Nullū aūt ꝓtingens pōt certitudinaliter cognoſci ꝑ illud qō indifferenter repñtat rē.ſiue exiſtat ſiue non exiſtat.Sed nullus eorum cognouit deū ituitiue:nec eius loquelam.g̃ ⁊c. ℂ Jō dicūt aly.q̄ habuerunt ex aliquo lumine ſupernāli:quod eſt maius lumine fidei:⁊ minus lumine glorie. ℂ Sz ℨ. qñcunq̄z aliqua habitudo ſequitur ex rōnibus foꝛmalibus terminoꝝ:in quocunq̄z lumine cognoſcantur termini ⁊ habitudo:ſed terminos propoſitionuz theologie quos habuerunt illi: ⁊ nos hēm⁹. igitur per idem lumen ꝑ qō terminos cognoſcim⁹. cognoſceremus habitudinem terminoꝝ: ergo ponere tertiū lumen nihil valet. ℂ Jdeo dicit q̄ habuerunt alios terminos. ℂ Sed contra. Illud idē quod illi dixerunt. Aly.ſ.pbi negauerūt.⁊ per ꝯns eoſdem terminos habuit pbs negans:⁊ theologus affirmans. ℂ Jō dicitur q̄ habuerunt notitiaz abſtractiuam quam aly non habuerunt. ℂ Sed licz iſtud poſſet ſufficere pro neceſſarys:tñ pro ꝓtingētibus locū non hz: qz ꝑ cognitionem abſtractiuam non poſſumus certificari de ꝓtingentibus:ex q̄ abſtrahit ab exiſtentia. ℂ Jō finalr dr̄ q̄ modus certitudinis ⁊ euidentie: quē habuerunt nō eſt nobis notus:ſz ſit aliqs:tñ quis ſit ignoramus. Si autem ſcōo mō accipiatur:etiam non eſt ſcia theologia:ſz fides. Si tertio mō accipiatur:ēt non eſt ſcia: quia aut deducitur ex vtraq̄z credita:⁊ tūc ꝯ tantuz erit credita. Aut ex vna ꝑ ſe nota:⁊ alia credita: ⁊ tūc ꝯ tñ erit credita:qz ꝯ ſequiť ꝯditionē p̄miſſe ōbilioris. Si aūt accipiať 4° mō. ſic eſt vna portio nobiliſſima ⁊ ſūma methaphiſice.qz methaphiſica accipiť dupl'r. Uno mō vt tractat de ente:vt ens eſt: et tunc iſto mō nihil cognoſcitur de deo: niſi p̄cīſe ea que ſequuntur ens inquantū ens. Alio mō vt ꝯſiderat de alys ꝓtentis ſub ente:⁊ iſto mō cōſiderat de deo.Et qz deus intercetera q̄ ꝓtinent ſub ente ē qd nobiliſſimū. Dinc eſt q̄ methaphiſica q̄ ꝯſiderat ō deo eſt ſūma ⁊ nobiliſſima. Unī Aug. vocat platonicos phos theologos. ℂ Nota ēt q̄ ſeptem ꝯditiones regrunt ad ſciētiam. Quarum prima eſt.q̄ ſit noti^a ad dr̄iam virtutuz moraliū. 2^a q̄ ſit vera ad differentiam opinionis.cui pōt ſubeſſe falſum. 3^a q̄ ſit euidēs ad dr̄iam fidei.que eſt enigmata. 4^a q̄ ſit habitualis ad dr̄iam actus intelligēdi. 5^a q̄ ſit neceſſaria ad differentiaz artis ⁊ prudentie: q̄ ſunt de poſſibilibus aliter ſe habere. 6^a q̄ ſit habita ꝑ diſcurſum ſillogiſticuz ad differētiā intellectus: q̄

Obiect nr quadrupliciter.

Cōmunioza duplicia.

Dubiū ſi ngl'e. Ut.l.cōitatē.

Ut.l.ℨ tuz. Ut.l.nec ſub.

Replicat ſubtiliſſime.

Dr̄uis i eſſendo nō ſepeť poſteri⁹ a poꝛi:i ꝑdicādo tñ ſic.

Hactenus pambula ⁊ icidētalia h̄ vo ꝓncipale in tētuz ꝓſequitur. tz.⁊.14. tri.c.19 vnius ⁊ ꝑmo alterius.

1.arti. Theologia pōt ſumi q̄drupl'r. Uide Sco.23. di.3.⁊ vbi ibi no tāui.

Dubiū nōbile. I.modus dicendi.

Jmpugnatio

Uide ſco.3.q.p/logi.⁊ vbi ibi no tāui.

2.mod⁹ dicēdi. Ben.

Jmpugnatio

Cōſidera inſtantiā. 3. mod⁹ dicēdi:

4.mod⁹ dicēdi

5.mod⁹ dicēdi ꝓpriꝰ.

Methaphiſica duplex.

Cōditiones ſcie ſeptem. Declra non eſt cōis: ſz vr̄ extra.

principiorū. 7ª ꝙ sit cattsata a ꝑncipijs ꝑ se notꝫ. ¶ Ex gbꝰ sequūt due ꝓnes. ꝓma. ꝙ notitia quā ꝯcludimus ex ꝑncipijs creditis nō est scia: qz ipole est ꝓnē esse notiorem principijs. zª ꝙ angelus nō hz sciam: suppoſito ꝙ non discurrat. ¶ Sed hic est dubiū: vtrū theologus ꝑ istū habitū poterit satisfacere pho. dr ꝙ non. ¶ Sed ꝺ. qz aut rō facta a pho est peccans in mā: aut in forma: si in forma: forma ē sibi nō: si in mā: g̃ vna ꝑpō est falsa. ⁊ ita saltez pōt se defendere ꝺ eū. zº terminus est scia: ⁊ de isto accipiēdo ꝓprie sciam dico 4or ꝓnes. ꝓma est: ꝙ ē habitus verus ⁊ euidēs. Et ꝑ hoc distinguit ab opinione ⁊ fide. zª ꝺ. ꝙ est cognitio nēcia: ⁊ ꝑ hoc distinguit a prudētia ⁊ arte. 3ª ꝺ. ꝙ est de aliq̃ non ꝑ se euidente: vel non de noto ꝑ se: ⁊ ꝑ hoc distinguit ab intellu g est habitus principioꝝ. 4ª ꝙ est ꝑ discursum sillogisticum: hoc patet.

Sed ꝺ ista instat 4r. ꝑ. qz in angelis ⁊ demonibꝰ non esset scia: qz ex magis notis ꝓcedit scia: vt dicis: sed demones non demonstrāt: nec subē sepate. zº sic. Subē sepate ñ discurrūt: qz alia sepata nō hz fantasma: g̃ non pōt discurrere ab eis: sed ꝓstat ꝙ hz sciam: g̃ ⁊c. 3º. qz angeli ⁊ beati pfectā hñt sciam de diuina eēnª. ⁊ tñ non discurrūt. qz fortassis hñt sciam sine discursu. 4º. qz tūc in deo non erit scia: qz certū est ꝙ ipse nō discurrit a magl noto in minus notuz. ¶ Ad ista rñdeo. Ad ꝑm dico ꝙ accidit scie ꝙ habeatur ꝑ discursuz factū in tpe: sed in instanti pōt fieri. Et ita facit intellꝫ sepatus discurrendo ſm ordinē nāe: non tñ tpis. ¶ Ad zm dōm. ꝙ discursus ꝑ fantasmata accidit scie: ꝓuenit tñ aīe ꝑ statu isto. ¶ Ad 3m. ꝙ non est incōueniens ꝙ angeli ⁊ btī ex aliqbꝰ ꝓribus. s. ex eēnª diuina cōcludāt infinitatē: ⁊ alia posteriora. ¶ Ad 4m vr intentio aliquoꝝ: ꝙ aliq̃ mō ſm rōnem in deo pōt eē discursus: qz ibi est obm primariū ⁊ scōariū: ⁊ ꝑ primariū cognoscit scōariū. v. g. ꝑ diuinam eēntiā pōt cognoscere ꝙ ipsa est cōicabilis tribus pſonis: silr de alijs vitatibꝰ: ⁊ ita pōt hr scīam: in cognoscēdo ēt gditates creaturaꝝ. vz. ꝙ ex rōnibus talibꝰ segr tal ꝺ. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra 4r. ꝓmo sic. Intellectus hīs ꝓprie sciam discurrit a magis notis ad minus nota: ſz hoc est incōueniens in deo. g̃ ⁊c. zº. qz nulla notitia intuitiua est discursiua: cognitō beatoꝝ est intuitiua: g̃ non discurrūt. 3º. qz in oī discursu sunt ꝑles actus: sed in deo: nec ī angelis respectu dei nō est nisi solus vnus actus. ergo ⁊c. 4º. qz oē intuitiue cognitū est ꝑ se notū: ſz intellꝫ diuinus ⁊ intellꝫ beatus cogſcit intuitiue diuinam eēntiā: g̃ ⁊c. Naz ꝑ se notū non pōt demonstrari. g̃ ⁊c. ¶ Ad ista. Ad ꝑm dico. ꝙ magis notū pōt intellꝫ duplr: vel discursu a magis noto: vel qz illud sit ꝑ se certiꝰ q̃ aliud: ⁊ hoc non est in ꝓpoſito. Alio mō ꝙ principaliꝰ et q. ꝑ prius. Et isto mō nō est incōueniēs: nā sic deus pōt discurrere a sua essentia tāq̃ a principalius noto ad alia que sunt q̃si scōario nota. ¶ Ad zm dico. ꝙ intuitiua notitia est aliqñ discursiua: vel pōt eē. nā Aug. dicit sup geñ. ꝙ beati cognoscēdo deuz: ex ꝑtī cognoscunt creaturā: ⁊ isto mō pñt dici aliqlr discurrere. ¶ Ad 3m dico ꝙ spūs separati pñt vno actu totū discursū cognoscere: sed ꝓnūc nō est ita ī nobis. ¶ Ad 4m ꝓcedo: ꝙ illō est ꝑ se notum: qō est intuitiue cognitum: ⁊ non pōt demonstrari standō ꝑcise in illa notiª: sed rōne alterius rōnis formalis bñ: sicut videndo solē: video illuz esse rotūdum: et vt sic non demōstrat: sed demonstrationem de eꝰ rotunditate accipio vel habeo ꝑ aliā notitiam abstractiuaz. vt dicendo. oē corpus spericum est rotū

His ꝑmissis rñdeo ad. q. dī (dū: sol ē hȝ. g̃ ⁊c. stinguēdo de theoloª. qz vno mō pōt accipi ꝑ illo hītu quē pōt facere obm in intellectu ꝓportionato. Alio mō ꝓ illo quem intellꝫ viatoris pt pcipe: primo mō est scia: vt pz. zº mō non: qz nō posſumus hr̄e certam notitiā de obo. vt sciamus veritates scie theologice: vt theologice sūt: ⁊ de istis ita est ꝙ nō pōt hr̄i scia proprie: alie sunt veritates metaphisicales: ⁊ non proprie ⁊ stricte theologice: et de istis bñ pōt haberi scia. ¶ Ad argumentū nō distinguit ibi scia ꝺ sapientiam: sed vocat ibi sapientiam scīam de eternis. Qō. XV.

VTruz viatori poterit cōicari notiª abstractiua diuine eēntie ⁊ nō de eius exīstia. Qz nō. ſm Dioſ. veritates diuine non sunt cogſcibiles. Sed in oppoſituz est. ꝑ. c. qz bonum est cōicabile. ¶ Circa istā qōnē videndum est de terminis: ꝑ de notitia abstractiua in se quid est. zº si pōt cōicari.

Quātum ad ꝑm dr ꝙ notiª abstractiua est illa q̃ est de re in aliq̃ repñtatiuo qñ res pñs non pōt hr̄i. ¶ Sz ꝺ. obm vt in repñtatiuo nō distinguit a repñtatiuo: nec est aliud ab eo vt dicit Aug. ſz notiª non terminat ad sīlitudinem rei: siue ad repñtatiuū. g̃ nec ad rē. vt in repñtatiuo. zº. qz obiectum non dr eē in specie: nisi qz spēs supplet vicē obi: sed spēs non supplet vicez obi: nisi q̃tū ad virtutē motiuā: ⁊ ad eā non terminat actꝰ: vt sic. g̃ ⁊c. 3º. qz spēs aut se hz tñ in rōne mouētis: ⁊ tē hr̄ ꝓpm: aut ī rōne terminātis: ⁊ tūc itellet: vl saltē nihil intelliget nisi qō est in ītellectu: quod ē falsuz. 4º. qz obm vt sic nō hz ibi eē nisi intentionale: g̃ ꝑcise ſz illō eē itellr: ⁊ ꝑ ꝑs nō itellet ſz eē reale ex: ſz intelliget tñ: vt in spē: vel ipsa spēs tantūmō intelliget. ¶ Dico igit ꝙ illa notiª est de re ꝑ aliqō repñtatiuū: ſz terminat ad gditatē obi in se ⁊ ad illa q̃ insunt obo ꝑ se. Per se aūt nō ineſt rei aliqd vt ex: nec vt ī aīa: ſz vt est in se abstracta. ¶ Sz ꝺ arguit 4r. ꝓio: qz cogſcim abstractiue spēs: g̃ ꝑ aliqō repñtatiuū: ⁊ illō ꝑ aliō: ⁊ ita vl erit ꝓcessus īinfinitū: vl stabit ad aliqd: qō cognoscit sine repñtatiuo. zº sic. ꝑ illud nō diffinit ꝓprie cognitio abstractiua: qō cōpetit ītuitiue: ſz visio oculi q̃ ē ꝓpe intuitiua fit ꝑ speciem: ergo abstractiue nō est hoc proprius vt per hoc diffiniatur. 3º sic. videns se in speculo: aut se videt abstractiue: aut intuitiue. Si abstractiue: g̃ sensus exterior poterit cogſcere aliqd abstractiue: qō flz ē. Si intuitiue: ⁊ videt se per spēz. g̃ ⁊c. 4º sic. deꝰ videt futura ꝓtingētia nō ī se: qz nō sunt: g̃ in repñtatiuo: ⁊ tñ ītuitiue videt. Silr btī ī cognitiōe matutina. s. ī vbo vident creaturas: ⁊ ꝑ aliud. ergo ⁊c. ¶ Ad ista. Ad ꝑm dico. ꝙ spēs ꝓpe loqndo nō cogſcit nisi arguitiue: ⁊ isto mō ꝑcise ⁊ nō ꝑ repñtatiuū: īcipiēdo. n. a cognitiōe ītuitiua exꝓior me itellr̄e. ꝓstat ăt ꝙ nō: nisi ꝑ aliqd pñs ī aīa: nō aūt ē illō res: qz res nō est in aīa. g̃ spēs rei. g̃ isto mō cogſco spēm mihi ineſſe. ¶ Ad zm dico. ꝙ ī visiōe oculi spēs ⁊ ipsa visio sunt duo effectꝰ eēntialr ordinati. sicut illuminare ⁊ calefacere: ⁊ ista sūt ab eadē cā: qz vnus non cāt aliū. Unde tam spēs ī oculo q̃ visio causatur ab obo. ⁊ visio non cātur a spē. ¶ Ad 3m dico ꝙ videſ se ī speculo īmediate ītuet

Ditto correlativo duplex.

Dubiuz nōbile.

Scia quid? Ditto q̃druplr

Obiect q̃druplicit.

Aug. 15. tri.

Discursus duplex.

Qz in deo sit discursus ſz rōnez. In primario pon° cogſcu scōariū. vid. 14. di. ⁊ 15. q. quolibet sco. ⁊ rdi ibi notani. Replica q̃druplex.

Magis notum duplex.

Qz ī ituitiua cognitiōe pōt poni discursus.

Contra. tā statim hēit qz ī ituitiua cognitiōe ē discursus. die ꝑtr.

1. artl. 1. opio. Notitia abstractiua q̃? Impugnatio q̃druplex.

Opio ꝓprīa.

Obiect q̃druplicit.

Qñ cognoscit spēs a nobis. Vide. ī. q. 20. optime ad hoc.

Ecce qz queris. Qñ videm ꝑ spēm sensibilē: ⁊ qñ nō. vide hic optime.

1. artl. Theologia duplex.

Veritates due Exēplū de primis: vt deus ē trinus. Exēplū de scīs vt qꝰ deꝰ ē vnꝰ.

Mó ó vñõe spe/culi singulariter vide. j. q. 19. 1. modus diuidẽdi.

2. modus diuidendi.

3. modꝰ dicẽdi: ꝛ ẽ Sco. subtilissimus.

Vid. j. q. 17. idẽ.

2. arti. Vid. j. di. 2. q. 10 Intellꝰ q̃druplex.

Cõclb q̃druplr De cognitione nra i puris nãlib⁹ de diuinitate.

De cognitiõe nra ifusa spẽ de deo.

Vid ma. di. 3. hꝰ ꝛ Sco. 3. dist. 2. q. 9. p hac rõne.

Cõceptꝰ duplr.

Ex diffinito ꝛ diffõne fit ꝓpõ p se nota.

Al. cõe aligd.

seipz p actũ reflexũ: lz sensus exteriꝰ iudicet eẽ ibi spẽz: qz sensus exteriꝰ ꝯsuetus est sic videre. s. p lineã rectã. ¶ Ad 4ᵐ dr ab aliqb⁹ qꝺ de⁹ cogscit abstractiue ea q̃ cogscit p eẽntiã: lz ipsaz eẽntiã cognoscit ituitiue. Istud tñ nõ appz mihi verũ: qz notitia abstractiua dic impfectioneꝫ. s. modꝰ talꝫ cogscendi. Aly dñt qꝺ notitia denoiaꝫ a ꝑ obꝰ: ꝛ specificaꝫ: ꝛ qz actꝰ dini intellꝰ ẽ solũ ituitiuꝰ q terminaꝫ ꝑ ad eẽntiã ituitiue: iõ dr totꝰ ituitiuꝰ: lz forte nõ rõne aliorũ. Alíꝰ vo doctor nr dic qꝺ illa ẽ abstractiua q̃ est in aliq̃ determinate repñtatiuo: ꝛ nõ supemineter: diuina aũt essenª ẽ repñtãs eminenter: qz veriꝰ repñtat rẽ q̃ sit i seipa. iõ ituitiue cõtigẽtia cognoscunt.

Ad .q. igit: qõ ẽ fz pnl de polítate cõicatiõis: dico qꝺ quadruplex ẽ intellectꝰ: vnꝰ couiuctꝰ. aliꝰ sepatꝰ: ꝛ isti duo accipiunt i puris nãlibꝰ. 3ꝰ coniunctus siue sepatꝰ citra tñ btitudinẽ eleuatꝰ. 4ꝰ eleuatꝰ oino supnãlr: ꝛ fz b dico 4ᵒʳ ꝑnes. ꝑª ẽ. qꝺ itellꝰ ꝑ mõ. s. nr ꝯiuctꝰ nõ ꝑt hẽ notitiã ꝓpã ꝛ specificã dinitatis nãlr. ¶ Dãc ꝑnẽ ꝓbo 4ʳ. ꝑ sic. gcũz itellꝰ ꝑt cogscere ꝓpriã ꝛ specificã rõnẽ alicuiꝰ gditat ꝑt cogscere aptitudies q̃ ꝯsequunt illã gditatẽ: qz talꝫ aptitudo ẽ eiꝰ passio: lz aptitudo q̃ ẽ passio diuine eẽnᶜ est qꝺ ipsa sit cõicabilꝫ trib⁹. g possz ab itellectu nro cogsci qꝺ ipa ẽ cõicabilꝫ trib⁹. b ãt ẽ falsuz. g ꝛc. 2ᵒ sic. ois itellꝰ cogscẽs ꝓpriã ꝛ specificã rõnẽ alicuiꝰ ꝑt cogscere vi eiꝰ actiuã nãlẽ: vis ãt eius actiua nãl ẽ posse creare: ꝛ sic posemꝰ ex nãlibꝰ cognoscere creatiõeꝫ eẽ possibilẽ. Et sic ꝺ icarnatione ꝛ de alys. 3ᵒ arguit sic. nos nõ possumus gditates cogscere multaꝫ reꝫ creataꝫ p ꝓpas dr̃ias: lz ꝑ peginas: g mlto minꝰ poterimꝰ ꝺ dina eẽnªtalẽ cognitionẽ hr̃e. 4ᵒ potẽs cogscere nãlr aliquã gditatez ꝑt cogscere illꝺ qꝺ ẽ realr idẽ illi gditati nãlr: lz gditati dine sũt realr idẽ ꝓpetates psonales: siue ipeᶜ. g ipsas cogscerem⁹ nãlr: qꝺ ẽ fz. 2ª ꝑnẽ. qꝺ itellꝰ nr supnãlr eleuatꝰ citra btitudinẽ ꝑt p aliquã spẽm ifusaz cogscere diuinã eẽntiã sub ꝓpa rõne ꝛ specifica. ¶ Et b ꝓbo 4ᵒʳ rõnibꝰ. ꝑ qñcũqz sũt aliq̃ poᶜ adeq̃te: gcgd ꝑt vna ꝑt ꝛ alia: lz memoria ꝛ itellnª ꝛ volũtas sũt poᶜ adeq̃te. i memoria ãt pauli fuit actꝰ recordatiõis: g b fuit p aliquã spẽz: g eoꝺ mõ itellꝰ si cãreᵗ i eo talꝫ spẽs possz cogscere distincte sic̃ memoria recordabaᵗ. g ꝛc. Dicit ad b qꝺ lz paulꝰ viderit distincte: tñ recordabaᵗ idistincte. ꝓbaᵗ. qz dicit scio hoiez: siue i corpe: siue exꝰ corpus nescio. deꝰ scit. g recordabaᵗ idistincte. ¶ ꝺ. ꝯceptꝰ idistinctꝰ est ꝯceptꝰ diffiniti: ꝛ ꝯceptꝰ diffinitiõis ẽ ꝯceptꝰ distinctꝰ. Tũc arguit sic. Dis itellꝰ bñs ꝯceptũ idistinctũ de aliq̃ ꝑt acgrere ꝯceptũ distinctũ. Sz paulꝰ habuit cõceptũ idistinctũ. g ꝛc. Ma. pz. qz gcũz bz ꝯceptũ diffiniti ꝑt hr̃e ꝯceptũ diffõnis. ꝓbo. qz bñs ꝯceptum subi ꝓpõnis p se note: põt hr̃e ꝯceptuz ꝑdicati: lz ex diffinito tãq̃ ex subiecto. ꝛ ex diffinitione tãquam ex ꝑdicato fit ꝓpositio p se nota: g habens ꝯceptuz diffiᵗⁱ ꝑt hr̃e ꝯceptũ diffõnis: ꝛ p ꝯns bñs ꝯceptũ indistinctũ dine eẽnᶜ ꝑt hr̃e distinctũ. lz paulꝰ hũit idistinctũ. g ꝛc. ¶ Silr põt argui ꝺ obscuro ꝛ claro. Nam si dicaᵗ qꝺ cogscit illꝺ idẽ obscure qꝺ prius clare: hr̃ ꝓpositum. Si dicas qꝺ aliꝺ. s. confuse. Contra. quia paulꝰ cognit eẽntiã: ꝛ nõ aligd aliud. 2ᵒ sic arguo. gcgd deꝰ ꝑt mediãte cã 2ª ꝑt p se. lz ꝑt p cãz scõaz. g ꝛ p se ꝛ p eẽntiã ꝑt. Ista rõ nõ ẽ põderis magni nec doctoris: sed fuit iserta ab alys. 3ᵒ arguo sic. qz q̃ sũt alique due pfectiões si maioꝰ nõ repugt creatu re nec minoꝰ. lz sic. si hr̃e mille gꝺ nõ repugt creature: nec hr̃e decẽ: lz attigere obm p actũ itellndi ẽ pfectiᵒ. q̃ qñ repñtaᵗ p spẽz. qz pfectiᵒ actꝰ repñtat obz q̃ spẽs: nõ repugt ãt creature attigere obm per actũ itellndi. g nec p spẽm. 4ᵒ sic. qñ sũt aliq̃ duo eq̃lr ifiᵗᵃ si vni istoꝝ nõ repugt repñtari p spẽz: nec alteri. lz ita ẽ entitas dina ifiᵗᵃ. sic deitas. entitas ãt dina ꝑt repñtari p spẽz: g ꝛ deitas. ꝓbatio assũpti. s. qꝺ entitas sit eq̃ ifiᵗᵃ. qz nª alia ẽtitas ẽ ifiᵗᵃ nisi entitas dina. g ꝛc. 3ª ꝑnẽ. qꝺ itellꝰ sepatꝰ i puris nãlibꝰ ꝯstitutꝰ ꝑt deuenire i ꝓpriã notitiã dine eẽnᶜ. ꝓbaᵗ. 4ʳ. ꝑ sic. suppono. n. qꝺ talꝫ itellꝰ sepatꝰ ꝑt se extẽdere ad oẽz ens limitatũ. ꝛ sic itellre oẽ tale. Ex b arguo sic. Dis itellꝰ potẽs itellre spẽz: põt itellre obz repñtatũ p spẽz. lz deꝰ ꝑt spẽz repñtatẽ eẽntiã dinã cãre i itellu alicuiꝰ bti: ꝛ sic talꝫ itellꝰ ꝑt eã itellre: qz limitata ẽ: ꝛ p ꝯns p ꝓpõnẽ assũptã poterit obz p eã repñtatũ cogscere. 2ᵒ sic. gcũqz itellꝰ ꝑt itellre actũ ꝯplexũ i ter terminos: ꝑt terminos illiᵘ ꝯplonis cognoscere: lz itellꝰ ꝑt itellre actũ ꝯplexũ: cuiᵘ eẽnª dina ẽ subz: b pz. Nã btũs fozmare ꝑt istã. deꝰ ẽ infinitᵘ. sub ꝓpria rõne dei. Et iste itellꝰ. s. sepatꝰ ex suppositiõe ꝑt itellre actũ ꝯplexũ. cũ sit actꝰ limitatꝰ. g ꝛ dinitatẽ. 3ᵒ sic. Ille itellꝰ q põt itellre ꝛ cogscere bitũ scialẽ q ẽ ꝺ aliq̃ subo sub rõne ꝓpa: ꝑt cogscere illꝺ subz. lz talꝫ itellꝰ ꝑt hr̃e notitiã ꝺ isto bitu quez bñt ꝺ ꝺo bti q ẽ ꝺ dina eẽnª. g ꝛc. 4ᵒ sic. gcũqz itellect⁹ põt cognoscere aliquã relonẽ: põt cogscere terminos eiᵘ: lz talꝫ itellꝰ ꝑt cogscere oẽs relones creature ad deũ: g ꝑt cognoscere deũ q est terminꝰ relonis. ¶ Si dicaᵗ qꝺ bñ cogscit deus inq̃ᵐ terminat talẽ relonẽ. terminat ãt respectũ sub rõne gñali: vl sub alia rõne q̃ diuinitat: ꝛ sic cogscit ꝛc. ¶ Cõtra qñ aligs itellꝰ põt itellre relonẽ aliquã: põt itellre terminũ illiᵘ: vt terminꝰ ẽ illiᵘ: lz talis itellꝰ ꝑt itelligere relonẽ creature ad deũ: q̃ terminaᵗ ad deum sub rõne ꝓpa deitatis. Dãc ꝓbo. qz creatura bz relationẽ ad deũ sub rõne ꝓpa vltimi finis: ꝛ inq̃tuz btificat: lz eẽ vltimũ finẽ vl btificare nõ ꝯueniunt sibi nisi sub rõne ditatis. Et iõ mihi appz qꝺ nõ põt bñ rñderi nisi neganᵘ suppositũ. Jõ eũ ꝓbo. s. qꝺ oẽ limitatũ poterit a tali intellu cogsci. ꝛ hoc ꝓbo sic. Qñ aliq̃ sũt ordinata eẽntialr circa aliqꝺ subz si posterioꝛa sũt p se nota ꝛ ꝓra: lz itellectui sepato ituitiue cognoscẽti creaturas sũt p se nota ista q̃ insunt sibi p accñs: g relones ad deũ q̃ isũt p se sibi. Nã nõ vr rõ q̃re cognoscẽdo petrũ ituitiue: ex hoc qꝺ cogsco qꝺ ẽ in tali loco. q̃re nõ possumᵘ rẽ illaz cogscere q̃ imediatiᵘ ꝛ eẽntialiᵘ inẽ petro q̃ locᵃ: ꝛ bꝰ ẽ relo ipsiᵘ ad deũ. 4ª ꝑnẽ. qꝺ itellꝰ sepatꝰ ꝛ eleuatꝰ ꝑt videre deũ ꝛ cognoscere. Et hoc ꝓbaᵗ ꝑ auctẽ Aug. g dicit. qꝺ angelo duplex ẽ notiª impssa. qz matutina i vꝰ. vesptia ãt a sua creatõe. 2ᵒ ꝑ ozigenẽ sup Esa. g dic qꝺ iudei esaiã g dixit se vidisse deum serraue/rũt. Cõstat ãt qꝺ nõ ituitiue. nec solũ ꝑ fidẽ. g ꝛc. 3ᵒ qz cuicũqz reuelaᵗ notiª euidẽs alicuiᵘ ꝓpositiõis sibi reuelatur notitia euidens terminoꝝ. lz beato Jobi i reuelatiõe euangely fuerũt multe reuelate ꝓpõnes. q̃ꝝ subm vel predicatũ erit deus sub propria rõne: ergo fuit reuelata notitia hꝰ termini qui deus ẽ. 4ᵒ btũs Hreg. in dyalᵗ. dic. qꝺ Adã recordabaᵗ de multis q̃ viderat in sopoze: arguit g sicut su

Sed ꝺ ꝑdcã istaᵗ zʳ (pius erat argᵐ ꝺ paulo. ꝑ sic. qz btũs Dyoñ. dic qꝺ ꝑ spẽs iferioꝛis ordinis nõ ꝑt repñtari ista que sunt supioꝛis ordi/

De cognitiõe ĩ tellꝰ sepati in puris nãlibꝰ existẽs de diuinitate. Cõsidera an sconuzat? Vid. j. di. 2. q. 1. ad ꝑ satis bñ.

Cõsidera instantiam.

Ecce qꝺ q̃ris: lz ꝓsidera an currit põderãdo. Conat osidere itellꝰ creatꝰ posse nalr cognoscere relones creature ad deũ: lz tu bñ pensa. 4. sup gẽ. ꝛ alibi

A. l. in sui. De cognitione itellꝰ creati sup nãlr eleuati ꝺ diuinitate.

Obiect duplr.

nis. ¶ Hoc dico q̄ repñtare nō est in se formaliʒ illud bñ: ſz ſolū mouere ad actū q̄ ē pfecta ſilitudo in repñtādo nō ī eēndo. q̄re mouere ad actū q̄ ē de dīna eēntia est aliq̄d limitate cognitiōis reⁱ eēntie dine. 7 ꝫ ipfectiᵖ bñ pōt facere. ¶ Si dicaᵗ q̄ ſicut excedit res rē: ita ſilitudo ſilitudinē: ſz res infinita in infinitū excedit finitā: g̃ 7 ſilitudo ſilitudinē. Prīmo dico q̄ iſtud argᵐ hz ſolui a q̄libz: q̄ oēs ponūt q̄ actᵘ itelligēdi quē hz btūs de dīna eēntia ē ſilitudo pfecta diuine eēntie. Jō dico q̄ nō regriť ibi adeq̄tio: 7 ſicut nec ī ter res: ita nec ī ter ſimilitudines: ſz ſolū est q̄dā ꝓportio: ſiť repñtatiuū q̄ aliq̄ñ est accñs ad ſubz repñtataz. ¶ 2ᵒ arguiť ꝫ pdicta ſic. q̄ñ aliq̄ ſūt eq̄lr infinita ſi vnū nō est nālr cogſcibile nec alterꝫ: ſz entitas dīna est eq̄ infinita: ſiť deitas: deitas aūt non pōt cogſci. g̃ 7c. ¶ Rño dico q̄ hic accipiť nō cā vt cā. Nō. n. dico q̄ cā q̄re nō pōt cognoſci dīnitas ſit infinitas: q̄ tūc bene ꝛcluderet argumētū: ſz q̄ rōnes ſpecifice vl̄ dñe rerꝫ creatarꝫ ſūt nobis ignote. g̃ multo magis iſta. Qō XVI.

Vtruz de dīna eſſentia poſſit bñ notitia abſtractiua ex pte obi ñ cognoſcᵉ deū eē. ſiue exñtiā eⁱ⁹.

Hic dicit q̄ cogniᵒ abſtractia abſtrahit ab eē 7 nō eē. a pñtia 7 nō a pñtia. 7 ſic multis extrēis ꝺdictionis. Sz hic ſūt difficultates aliq̄. ¶ Prīa vtꝫ abſtrahit a termīatiōe vl̄ nō termīatiōe obti: ita. ſ. q̄ poſſit eē 7 q̄ obm nō termīet. ¶ Vic dicūt aliq̄ q̄ ſic. q̄ nō vť q̄ ſit neciū pōere niſi reſpcñ fūdamēlē actᵘ ad obz q̄ñ nō ē. ¶ Aly dicūt q̄ nō vť bñ ītelligibile q̄ ſit ītellectio: 7 q̄ nihil ītelligaᵗ: q̄ tñ ſequiť: 7 tñ ſiť ipſi dicūt ñ oz q̄ actualr exiſtat. ¶ 2ᵃ difficl. est vtꝫ abſtrahat a pſe 7 q̄ accñs. Dico q̄ lz pñt cogſci abſtractiue illa q̄ ſunt p ſe. nō tñ iⁿ q̄ ſūt q̄ accñs. Et rō ē iſta: q̄ cognitio abſtractīa fit p repñtatiuū q̄ ſēp vnifozmiter repñtat: lz accñtia varienť. Et iō nō pōt cognoſci cognitiōe abſtractiuaꝫ bō ſit albᵘ vl̄ nō albᵘ: 7 ſic de alys: q̄ accñtia pñt variari manēte cognitiōe vnifozmi. ¶ Sz difficultas ē de aſtrologia q̄ vť eſſe abſtractiua: 7 tñ p repñtatiuū cogſcit exñtiā eclypſis. Dico q̄ nūq̄ p demōſtrationē cogſcit exñtiā vl̄ eclypſim eē. Hoc ꝓbo ſic. q̄ de ꝓtingētibᵘ vt ꝓtingētia ſūt nō pōt eſſe demōſtratio: ſz q̄ eclypſis ſit talī tpe bē ꝓtigēs. ꝓbo. tū q̄ ãgelus mouet ꝓtigēter: 7 deᵇ pt ipedire eū. tū q̄ de facto fuit tpe ioſue q̄ñ ſtetit ſol: 7 tūc potuit aſtrologus facere demōſtrationē: 7 tñ tūc fuiſſet ꝛclo fla. Silr añ diē iudicy ipſi poſſēt eodē mō demōſtrare: 7 tñ oēs demōſtratiōes falſe ꝛcluderent poſt iudiᵐ. ¶ Dico g̃ q̄ maiorē certitudinē nō hz aſtrologᵘ de ſuis ꝟnibᵘ q̄ꝫ geometer: g ēt abſtrahit. Jō dico q̄ nō ōmōſtrat niſi aptitudinē 7 nō exiſtētiā. ſ. q̄ ita ē aptū natū euenire. ¶ Sz ꝺ. q̄ tūc videreť nālis pbs deficere. p ꝓtigētes. n. ꝓpōnes demōſtrat pᵐ mouēs īmobile. Nā vt ꝓbaui oia ꝓtigēter mouenť: ex motu aūt fit iſta demōſtratio. 8ᵒ pbꝫ ē. Dico q̄ nō ē demōſtratiue: ſz q̄ſi arguitiue: q̄ gdez argutio lz ſcipiat a ꝓtigēti. ſ. a motu ſcipit ab eo: vt ituitiue natᵘ ē demōſtrari: 7 q̄ oīs ꝓpō licz q̄ſtūcū q̄ ꝓtigēs ſi ituitiue cognoſcaᵗ ē pſe nō. hinc ē q̄ ex talī ſic cognito pōt nālis pbs demonſtrare q̄ ē aliqs motoꝛ īmobilis: q̄. n. videt q̄ aliq̄d mouet pōt arguere: q̄ mouet vl̄ a ſe vl̄ ab alio: 7 ſic vltra q̄uſq̄z ṽeiat ad aliq̄d īmolᶜ: q̄ ī talibᵘ ñ ē ꝓceſſus ī iſiᵐ.

Ad q̄nez ergo accedendo dicūt aliqui q̄ diuina eſſentia nō pōt cognoſci q̄d tatiue abſtrahēdo ipſā ab eē 7 nō eē. Hoc ꝓbāt ſic. Nihil pōt cognoſci ſine bō q̄ ē de ītellectu eiⁱ⁹: ſed exñtia ē de ītellectu dīne eēntie: q̄ ē neče eē 7 actᵘ purus: 7 ſic nō est idēns ad eē 7 ad nō eē. ¶ Doctoꝛ nr̄ dicit Scīū. q. ſ. poſſumᵘ hñe notitiā de dīna eſſentia abſtrahē: ab eē p aliq̄ repñtatiuū. 7 ꝓbať bō ſic. q̄lē ordinē hñt aliq̄ vbi diſtīguunť ſm rē: talis ordo manet vbi diſtinguuntur ſm rationez: ſed vbi diſtinguūtur realiter q̄ditas 7 eſſe vt in creaturis: vnū pōt ītelligi ſine alio ꝓpter ordinem. g̃ 7 in deo: cū ibi ſit ꝟſilis ordo. ¶ 2ᵒ ſic. q̄ꝫ est ꝓdᵐ q̄ditatiue de aliquo illō ē p ſe notū de eo: ſz nō ē p ſe notū deū eſſe: q̄ demōſtrať. g̃ 7c. ¶ Hāc ꝓnē teneo: tñ pp alias rōnes nō ſolū pp iſtas. Et p arguiť ſic. Q̄ñ est aliq̄d ſimplr ſimplex nulluz cōe ē de q̄ditate eiⁱ⁹: ſz diuina eēntia est ſimplr ſimplex. g̃ eē cū ſit cōe nō est de eiⁱ⁹ q̄ditate: ſz bō hīto bť ꝓpᵐ. ¶ 2ᵒ q̄ñ aliq̄ ſunt eiuſdē rōnis formalis ſi hñt ordinē ēntialē vbicūq̄z remanēt remanet ordo ītер ea: ſz q̄ſtitas vtutis 7 exñtia ſūt eiuſdē rōnis foſalis ī deo 7 creatura q̄ ſūt eēntialr ordīata in creatura: q̄ q̄ſtitas vtut] p̄cedit exñtiā. g̃ 7 in deo: ſz q̄ſtitas vtut] q̄ est ꝓr nō bť in q̄d de dīna eēntia. g̃ nec exñtia q̄ ē posterior. ¶ 3ᵒ ſic. Q̄ñ ſūt aliq̄ eiuſdē rōis formalis q̄cq̄d bť in q̄d de vno 7 de reliq̄: ſz ītellectᵘ dīn⁹ 7 nr̄ ſūt eiuſdē rōnis formalis. ſi g̃ eē bť in q̄d de dīno ītellectu g̃ 7 de nr̄o: q̄ ē māifeſte flz. ſp accipiēdo eē exñtie. ¶ 4ᵒ ſic. multiplicato aliq̄ multiplicaťur q̄cūq̄z ſūt de ītellectu eiⁱ⁹ q̄ditatiuo: ſz ples rōnes formales ſt in deo. g̃ 7 ples exñtie eēnt. q̄ est flz. q̄ vna exñtia ſolū est oīuz ꝓsonarꝫ 7 notionalium. ¶ Ad argᵐ dico q̄ ſunt modi ītrīſeci. Qō XVII.

Vtrum boī viatorī poterit cōicari notitia ituitiua de dīna eſſentia. Uť q̄ nō. q̄ bť moyſi. nō videbit me hō 7 viuet. ¶ Contra. Jacob vidit dñm facie ad faciē. ¶ Circa iſtā. q. oz ꝑ videre q̄d est notitia ituitiua. ¶ Deīde ad q̄nē.

Quantuz ad pᵐ bť q̄ notitia ituitiua ē q̄ ē de re p ſe ipſaz. ¶ Abſtractiua q̄ ē de re p repñtatiuū. ¶ Sz ꝺ iſtud ꝑ arguiť ſic. Q̄ñ aliq̄ due notitie ſic ſe hñt q̄ bťnt ſpē ipole ē q̄ bťia ꝓſtitutiua vniᵘ ꝟueniat alteri. ſz vt pdictū ē abſtractiue ꝟuenit termīari ad rē nō in altero: ſz in ſe ipa g̃ per bō nō diſtīguiť ituitiua tāq̄z p ſibi ꝓpriū ab abſtractiua. ¶ Bť ad bō q̄ lz in bō ꝟueniāt. ſ. in terminādo: q̄ vtraq̄z terminaᵗ ad rē in ſe tñ bťnt ſic. q̄ abſtractiua terminaᵗ ad rē q̄ res nō cāt eā nec mouet: ſz repñtatiuū. ituitiua aūt terminaᵗ ad rez in ſe 7 cāt a re in ſe ipſa. ¶ Cōtra iſtud iſtaᵗ q̄druplr. Prīo de aīa que ſe ipſaz ītelligit 7 abſtractiue: 7 tñ nō p aliq̄d repñtatiuū: ſz p ſuā eēntiā. ¶ 2ᵒ ſic. q̄ñ ſūt aliq̄ obta gbᵒ repugnat mouere vl̄ cāre: notitia reⁱ illoꝛ ita termīaᵗ ad ea: q̄ tñ non cāt ab eis. Sz mlta ſūt oba ītelligibiᵃ ituitiue gbᵒ repugt cāre: ſiť rlones. mā pᵒ 7 mlta alia. ¶ 3ᵒ ſic. q̄cq̄d pt deᵒ mediante cā 2ᵃ poteſt ımediate: ſed mediāte cauſa ſecūda. ſ. obto poteſt cāre notitiā ituitiuam in gñe cāe efficiēt]. g̃ 7 ſine obo. Et ſic ñ cābiť ab obo: 7 tñ termīabiť ad obz. ¶ 4ᵒ ſic. certū ē q̄ deᵒ videt eēntiā ſuā: 7 ea creaturas ñ in ſe: ſz ī repñtatio. g̃ ñ ituitiue. Silr videt bti dīnaz eēntiā: nō tñ ipſa mouet q̄ dīnina eēntia nō est ꝑnᵃ ꝓductiuum ad extra. g̃

Solo ſpālis ad q̄nem. 1. oꝑ.

2. oꝑ. Sco.

Tāge ꝺ pla. pt 3

Cōſidera inſtāiā ad hoiez.

Oꝑ. ꝓpa cū ſco.

Ecce q̄ q̄r] ſz ꝺ ꝓſidera vt ſcis.

Tenēdo aliāviā q̄ magis vť ō mē te ſco. ſolue ꝓpr ꝺ motiā vt noſti.

Exo. 33. Genc. 32.

ꝑ articulus. Notitia ituitiua que? Impugnatio vl̄ obiectio.

Euaſio nōbilis.

Cōuēiētiā 7 diſſerētiaz ituitiue 7 abſtractiue. Replica quadruplex.

Repñtare qd? Silitudo duplex

Replica.

Qualiz eē ꝓpatio ſpñtatiui ad repñtatiū: ſz vide ſco. 3. di. 2. q. 9.

Sic ergo fgrit ſmāl notitia ad notitiā diuinitatis ſilr 7 lapidis dic pur.

De cognitōe abſtractiua vide. 3. ſingulariſſime Solo generat.

Tripler. dif. notabilis.

Oꝑ. duplex.

Vide ſco. lz. q. q̄ libeti vbi ibi nota ul.

Rōdlis ſolo.

De cogne aſtrologoꝛ nōni.

Replica.

2. Labſtractiue.

Cōſidera inſtāiam. dis. 3. q. 19. idē 24. 20. ēt.

nō mouet ad cognitionez sui: et tñ intuitiue videt. ¶ Ad ista dico. ¶ Ad pmuz q aīa nō cognoscit se ipsaz nec ītuitiue: nec abstractiue: sed arguitiue ex obto ītuitiue cognito. ſ. actu ītelligēdi. ¶ Ad scōz dico q ītuitiua est illa que causat a re p se ipsaz vl est talis qualē cāret ipsa res si bret viz causatiuaz z possz eā cāre. ¶ Ad 3m̄ cedo maiorē. z cōcedo q de⁹ pōt supplere vicē cāntis. nō aūt terminātis. qz iste act⁹ regrit exñtiā terminātis. Uel pōt dici: sic dictū est ad 2m̄. ſ. q si de⁹ suppleat vicē cāntis: tñ talez cāt qualē res eēt apta nata cāre. ¶ Ad 4m̄ dico q sicut superi⁹ dixi q q̄cūqz notitia specificatur a suo p obto: z qz noti⁹ dei respectu eēntie sue est ītuitiua. hinc est q re⁹ alioz obiectoz dr eē ītuitiua: ita q cū creature sunt obta scōaria adhuc ē notitia ītuitiua. sic est de deo. Silr ēt ad illud de beatis. ¶ Intelligēdū tñ q notitia ītuitiua concernit q̄tuor extrema ꝺictiōis. a qb⁹ abstrahit noti⁹ abstractiua. Primū est actualis exīstētia: qz si cognoscat nō vt actualr exīstēs: sed tñ gditas tūc cognoscitur abstractiue tñ z nō ītuitiue. naz abstractiua ꝺcernit tñ gditatē. ¶ 2m̄ est q ītuitiua ꝺcernit p̄sentiaz de cōi lege. lz n. forte de⁹ posset facere obm nō pñs: tñ ꝺ cōi lege: ita est. ¶ 3m̄ est causatio: qz de cōi lege cātur a re ad quā termīatur. ¶ Ad 4m̄ est motio qz de lege cōi oz q obm moueat.

Qualr ania cognoscit se. Notitia triplex. Cōsidera alti⁹. De h. ſ. q. 15. sz ꝓsidera hñ. q. 15. Ecce q q̄ris: q̄re. ſ. notitia ꝺi respectu oiuz ꝺicit intuitiua. Notitia ītuitiua z abstracti⁹ ꝺfnt quadruplr. De hoc. ī. 2⁹ articulus. De felicitate opiniões q̄tuor. I. pclo. Quere sco. z alios 49. di. q̄rti z vbi ibi nōti adh̄ 2. pclo. 3. pclo. 4. pclo. D. q̄druplex. Silr ꝺ practico z speculatiuo. Cōsidera hñ.

Quantuz ad 2m̄ opz diuersimode dicere ꝑz qꝺ diuersimode ꝺr de felicitate. ¶ Sūt aūt q̄tuor opiones ꝺ felicitate. Quidā. n. ponūt eā esse actū ītellect⁹: z sic dicētes hñt dicere ad qōnē q nō: qz ipole est ponere illud qꝺ est essentialr btitudo in aīa gn ipsa sit beata: sz visio diuine essentie est fm istos eēntialr beatitudo. g formalr ipsa ē beata. suppoāt aūt q maneat viatoz. ¶ Alij aūt sunt q ponūt q felicitas p̄cise ꝺsistit in actu volūtatis. Et isti hñt dicere q sic. cui⁹ rō est. qz q̄ñ sūt duo act⁹ essentialr ordinati z realr distincti p̄or pōt poni sine posteriori: sz act⁹ ītuitiu⁹ se tenēs ex parte ītellect⁹ est p̄or essentialr actu volūtatis. g poterit cōicari sine alio: sed oē illud qꝺ cōicat viatori sine btītudine nō pōit viatorē ex viā. g z. ¶ Alij sunt q ꝺcūt q btītudo integrat ex istis duob⁹ actib⁹. ſ. actu ītellect⁹ z volūtatis: nec in aliq̄ eoz p̄cise cōsistit. Isti p̄ñ dicere q sic. cui⁹ rō est: qz totū nō pōit p̄cise ꝺēpta quacūqz pte ei⁹ integrali: sz p te btītudo integrat ex istis duob⁹ actib⁹. g nō posito actu volūtatis. posito tñ actu ītellect⁹ non ponere btītudo. g z. ¶ Alij aūt sūt q ꝺcūt q btītudo est qꝺā genus ad actū ītellect⁹ z volūtatis. z q isti duo actus sunt sicut due spēs btītudinis. z isti hñt dicere cuz p̄mis q nō: qz posita spē nec io ponit gen⁹. g posito actu ītellect⁹ nec io ponit btītudo. Beatitudo aūt repugnat viatori manēti viatori. g z.

Sed hic ponunt q̄tuor difficul. Prīa est. Si ītuitiua z abstractiua ꝺrant spē. Dico q sic. z ꝓbo. qz q̄ñ aliq̄ cā vlis ꝓduc duos effcūs eēntialr ordiatos p duas cās pticulares: variata cā pticlari variat effcūs: sz ītellect⁹ ē cā vlis ꝓductiua vtriusqz noti⁹. ꝓduc aūt ītuitiuā ꝺcurrēte re ipa. abstractiuā aūt ꝺcurrēte repñtatiuo. g abstracti⁹ z ītuitiua ꝺrnt spē. ¶ 2⁹ difficl. Utrz sint ꝺfie eēntiales noti⁹ in cōi. Dico q ñ. qz q̄ñ sūt due ꝺfie eēntiales ꝺ se diuise qcqd cadit sub vna ꝺfiaz illaz est nobili⁹ oī eo qꝺ cadit sub ꝺfia alia ignobiliori: sz nō oē qꝺ cadit sub ītuitiua est nobilius quocūqz cadēte sub abstractiua. nec e⁹. Et pz qz abstractiua dei est nobiliori ītuitiua albedis. g z. ¶ 3⁹ difficultas. Utrū sint cōpossibiles in eodez de eodē obto. Dico q sic. Doc. pbo. qz de eisdē hñt angeli cognitionē in ỽbo z in gñe. ꝓprio. cognitio aūt futuri in ỽbo est ītuitiua. in gñe aūt ꝓprio est abstractiua. g z. ¶ 4⁹ difficultas. Utrz eadē notitia possit esse ītuitiua z abstractiua. Posset dici q sic p respectum ad diuersa obta nisi aliud ipediret: sz ꝓbo q nō. qz si aliq̄ eēt talis videret illa que est in deo: z ēt in beatis respectu nō exñtis. Sz ꝓbo q ista solū sit ītuitiua. nulla enī cognitio est abstractiua p quā cognoscit de aliquo aliqꝺ accīs p accīs: sz de⁹ z btī cognoscūt accidētia p accīs q̄ īsunt illis q̄ cogñscūt. igr ista nō ē abstractiua: sed intuitiua. ¶ Ad rōnē dr q ītelligitur ex puris nālib⁹.

Cōsidera ista⁹ tiam. Uide supr̄. q. 15. motiuū hui⁹ vie vt patet.

Qō XVIII.

Utrum per pōz diuinā de nō exñte possit eē notitia ītuitiua qz nō. geñ. p. Uidit de⁹ cūcta q̄ fecerat. ¶ Contra. Ambro. angeli cognouerunt res anteq̄z essent.

Circa ista qōnez sunt due opiones ꝺictoz ie. vna ꝺcit q sic. Et ꝓbat multiplr. p sic. Quicqd de⁹ pōt mediāte cā scōa pōt p se: sz mediāte obto qꝺ est cā 2a pōt cāre ītuitiuam. g sine obto. ¶ 2o sic. scōz te ītuitiua z abstractiua ꝺueniunt in rōne terminādi: z ꝺrnt in rōne mouēdi: sz oēz rōnē mouēdi pōt de⁹ supplere: sic pz p ꝓpōnē p̄ius acceptā. g z. ¶ 3o sic. Dia absoluta dispata pōt de⁹ separe. sz act⁹ est qꝺā absolutuz aliud ab obto. g poterit eūdē de⁹ ab obto separe. ¶ 4o sic. Act⁹ ille pōt ab ītellectu separi. g ab obto. ꝺña pz. qz ples z intimiores hītudies bz act⁹ realis ad ītellectū: qz habz hitudinē effect⁹ depēdētis ad cāz z iherētis ad illꝺ cui iheret q̄z bēat ad obm. añs pz. qz accīs realr distinctuz a subo pōt de⁹ separe ab illo. Dicūt g isti q pōt de⁹ ītuitiuā cāre sine obto z remanebit ꝑz oēm ꝺditionē ītuitiue absente obto: qz ita videt rōnes iste ꝓbare de omni ꝺditiōe act⁹: sicut de ipso actu ¶ Alij isti⁹ vie ꝺcūt q remanet illa q̄litas. rlo āt illa ad obz nō remanet. ¶ Alij ꝺcūt q remanebit illud absolutū: sz nō erit notitia intuitiua pp absentiā obti. nec abstractiua: qz nō hr̄ p aliqꝺ repñtatiuū. ¶ Alij ꝺcūt q hñ remanebit notitia: nō tñ intuitiua sz abstractiua: qz hr̄ p aliud. ¶ Nullā autē istaz teneo. Jō arguo ꝺ pmā: qz isti ꝺcūt q de⁹ pōt ꝑz oēz ꝺditionē cāre notitiā sine obo quā habz q̄ñ obm cāt. ¶ Cōtra qz ꝑz Aug⁹. ītellect⁹ diuin⁹ nihil ꝓducit vel ꝺcit ad extra. g nō pōt in nobis ꝺcere vbū: sz notitia cāta ab obto est verbū. g z. ¶ Silr pōt argui de actu spirādi: qz de⁹ nihil spirat ab ex. g amore spiratū nō pōt ꝓducere in aīa nra. licet. n. de⁹ possit cāre oē absolutū: nō tñ pōt sub oī ꝺditiōe qz saltē nō sub respectu. nā lz de⁹ possit actuz amoris in nobis ꝓducere: nō tñ cū oīb⁹ viribꝫ suis actū spirādi pōt ꝓducere in nobis: qz nihil spirat ad ex. ¶ Cōtra 2m̄ moduz: qz act⁹ ītelligēdi z notitia sunt duo. act⁹ aūt ītelligēdi est q̄litas: z nō ꝺc pfectionē simplr. notitia aūt ꝺc reu ad obz. z ē pfectio simpr. Si g māeret i⁹ q̄litas ñ diceret noti⁹ q̄ ē pfec⁹ simr nec aliqd ipa ītelligeret. ¶ Cōtra 3m̄ qz variatio ñ fit p̄cise p respectuz: remoto g reu nō variabitur. ¶ Cōtra 4m̄ qz tūc illa reg⁹ p⁹: qcqd de⁹ pt. accipiret q̄tuor termios. Nā tu accipis in miori notitiā ītuitiuā pōt facere cū obo: in ꝺne vo aliā. ſ. abstra-

1. opn̄. Quere occham q̄libeto. 6. q. 6. z Thomā z alios Uid. ī. di. 6. q. z 2. via. 3. via. 4. via. Impugnatio opn̄. ꝑz oēs ei⁹ vias vl modos ꝺcēdi. Cōsidera.

Ad rones prime op. Nobil' solo.

ctiuã. Ideo ad rones in oppositũ. ¶ Ad pmaz ꝛcedo q; de⁹ pot sine obto se hñte in rone causantis: ſz tñ nõ sine obto se hñte in rone terminãt. Poit ex m⁰ radio solis hñte respectũ gnonis passiue ad solẽ. Si aũt fieret a deo eẽt gdẽ radi⁹: ſz nõ hret respectũ gnonis passiue ad solẽ: ita q; sol termiaret i m⁰ respectũ: ita q; diceremus eẽt a sole: ita dico de actu q; nõ habebit respectũ ꝓductiois ad obm. ¶ Ad z^m dico q; dñt in rone terminãtis: qz vna ꝛcernit exñtiã puta ituitiua. Alia aũt. ſ. abstractiua nõ: qz terminaꝫ ad gditatez: vt abstrahit ab exñtia. ¶ Ad 3^m dico q; qñ sũt absoluta vl res dispate vez est q; de⁹ pot separe vnũ ab alio: sed nõ est sic in ꝓposito. Nã actus nõ se hz vt gd dispatũ respectu obti: iõ ñ valet. ¶ Ad aliõ dico q; notitia hz duos respect⁹. vnũ inq̃tũ accidẽs: ⁊ iste respicit subm Aliũ inq̃tũ notitia: ⁊ iste respicit obz. scõs aũt est sibi essentialioꝛ q̃ primus.

Notitia dicit respectuz duplices.

z. op. Quere sco. ⁊ seqces ad h.

Alia autez opio Scia dicit q; nõ pot fieri notitia ituitiua sine reali pñtia obi. Nõ. n. pñt itelligere isti q; aligs aligd videat ⁊ nihil videaꝫ. Arguũt. n. sic. supposito q; notitia ituitiua sit alicuius singularis qñcũq; aliq̃ notitia terminaꝫ ad aliõ obz actuatuz vltimata actualitate nec̃io ferꝫ in ipm vt in aliqõ exñs: ſz notitia ituitiua terminaꝫ vl ferꝫ in rẽ singularẽ: singularitas aũt est actualitas vltimata. g̃ nec̃io terminaꝫ ad exñs. non. n. vr̃ vltimate actuatũ nisi sit exñs. ¶ z⁰ sic. Impoſe ẽ q; alicui existẽti in potẽtia ꝛueniat illud qõ cõuenit sibi p accñs. Sz ituitiue cognoscunt illa q̃ insunt p accidens rei in se. g̃ ⁊c. Maioꝛ ꝓbatur. qz qñ res est in põ res in isto esse est nec̃ia. Nec de⁹ facit q; res sint poſes: qz eoꝛuz esse poſe est nec̃iũ: ⁊ iõ nihil p accñs cõuenit ei in isto esse. Minoꝛ ps. qz qõ ꝛuenit alicui p accidẽs ab alio sibi ꝛuenit: illud aũt esse in potẽtia nõ hz res aliunde Posset ẽt ꝓbari ma. satis euidẽter: sicut qñ sunt aliq̃ eẽntialr ordiata ꝑz pri⁹ ⁊ posteri⁹: ipoſe ẽ q; posterius insit nisi pri⁹ ꝓ insit: sed in q̃cũq; eẽ existere est pri⁹ essentialr q̃ qõcũq; accñs in subo: vel in illo in q̃ est. g̃ accidẽs nõ pot ineẽ nisi existere ꝓus insit. ens aũt in potentia nõ hz eẽ existere: vt sic. g̃ ei nõ ꝛuenit in tali eẽ aliqd p accidẽs. ¶ 3⁰ sic. ⁊ redit in idẽ. ipoſe est q; aligd aduenias ꝛtingẽter alicui enti in põ: ſz ituitiua cognitio: vt sic. est ꝛtingẽs. g̃ nõ pot eẽ respectu entis in põ. ¶ 4⁰ sic. In eẽntialr ordiatis ipoſe est dare posteri⁹ sine pozi: ſz exñtia est ꝓoꝛ eẽntiali ordine bis q̃ insunt per accidẽs. g̃ ipoſe est q; ista cognoscanꝫ ineẽ rei nisi hẽat actuale esse. ¶ Eliciunt g̃ ex dictis q̃tuoꝛ ꝓnes ¶ Pria. q; cog ituiti⁹ cãt ab obo. ¶ z⁰ q; termiat ad ipz. ¶ 3⁰ q; de⁹ pot supplere vicẽ obti in rone mouẽtl. ¶ 4⁰ q; ñ i rone terminãtl. Iste ꝓnes patẽt ex ꝓdcis.

ꝛcio quadruplex. Determinatio h⁹ vie. D. dupler.

Sed hic sũt due difficultates. Prima est q; qñ sunt aliqua eẽntialr ordiata ⁊ realr distincta de⁹ pot facere vnũ sine alio: sed relatio notitie differt realr ab actu ⁊ ẽ posterioꝛ eẽntialr. g̃ ⁊c. ¶ z⁰ omne qõ dependẽt ab aliquo in aliquo gñe cãe dependet: ſz act⁹ dependẽt ab obiecto. g̃ in aliquo gñe est dependẽs. dic in quo. ¶ Ad p^m qñ sunt aliq̃ duo que separi nõ pñt ista sũt idẽ realr. Et tũc dico q; notitia ⁊ sui relatio ad obm sunt idẽ realr: ſz aliquo mõ distinguũtur. ¶ Ad z^m dico q; dependẽtia si dicat ꝓexigere sic nõ reducit ad aliqõ genus cãe nec̃io. a Nã actio ꝓsupponit approximationẽ agẽtis ad passũ: ⁊ tñ illa approximatio nõ est cã. Silr fm aliquos act⁹ volũtatis ꝓe supponit actuz intellect⁹: nõ tñ vt cãm: ita in ꝓposito de actu ⁊ obiecto.

Caste glosando. Qz relõ notũ ad obz cit tadẽ sibi realiter. q̃re sco. a q̃libet. q. B. ⁊ alios. ¶ Eccep q̃r. Cõsidera al⁹ declarãdo.

Qõ XIX.

Vtrum potẽtia siue sensitiua siue intellectiua possit cogscere nãliter nõ exñs. Et arguo q; sic. In li⁹ regum de puero belysey scribit q̃ videbat currus ⁊ alia que nõ erãt. ¶ Cõtra. Jo. 19. q vidit testimoniũ phibuit: qõ nõ eẽt si posset eẽ flin. 4. c. z.

Circa istã qõnẽ pono duas ꝓnes. Una q; põ itellectiua nõ pot ituitiue cognoscere nõ exñs Hoc ꝓbo dupliꝛ. Prio sic. illa notitia non pot esse falsa a qua dependet certitudo oĩs notitie nre. B ꝓbatur. qz in essentialr ordiatis ablato ꝓ auferꝫ posteri⁹. si g̃ falsa est illa notitia a qua dependet oĩs nra certitudo: auferꝫ oĩs alia vitas: ſz a noti⁹ ituitia õpendet oĩs certitudo nre cognis. g̃ ⁊c. z⁰ sic. Illa notitia nõ pot esse dubia ex qua arguit illõ qõ nulli est dubiũ: ſz oĩo certuz: sed p actuz itelligẽdi cognitũ ituitiue arguit illõ in nobis qõ nulli est dubiũ ⁊ scimus nos esse certos. g̃ cognitio ituitiua itellectiua non pot esse dubia. ¶ z⁰ ꝛclusio est quãtũ ad sensitiuã. Et dico q; sensitiua nõ pot esse falsa. Et ꝓbo ꝓ sic. Nulla ꝓpo in qua est veritas per se nota: pot esse falsa. cũ ex p se notis deducaꝫ ꝛclusio demonstratiua: sed talis est per se nota. ſ. notitia intuitiua sensitiua. B ꝓobo sic. ſ. q; veritas sensitiua apprehensa per sensus ituitiue cognoscentes est p se nota. Arguo sic. Sicut se hñt ꝓncipia ad cõclones: ita termini ad ꝓncipia: ſz oz ꝓncipia eẽ notioꝛa ꝛclone: g̃ oz q; termini sint notiozes ꝓncipys: sed termios cognoscim⁹ per sensus. g̃ ⁊c. ¶ Secũdo sic. qz in nãli phia nõ deuenit ad ꝓnẽ demõstratiuã nisi per sensus g̃ ? nõ est certioꝛ nec notioꝛ illis q̃ apphẽdunt p sensuz: cũ veritas ꝓnis ab illo dependeat. Assũptũ de nãli phia est manifestuz. Ex hoc. n. q; video aligd moueri arguo eẽ mouẽs ĩmobile. aligd aũt actu moueri pcipit a sensu ⁊ p sensuz. ¶ 3⁰ sic. scia certissima nõ ꝑsupõit aligd icertũ vel dubiũ: ſz scie metaphyce sũt certissime. ꝑsupponũt aũt notitiã termioꝝ q̃ hr̃ p sensuz: ⁊ p termios itelligit ꝓn^m. g̃ notitia termioꝝ ẽ eq̃ certa: sicut notitia ꝓncipy. ¶ Cõfirmaꝫ p illã regulam. Propter qõ vnũqõq; tale ⁊ illud magis: ſz pp notitiã habitã p sensus cogscim⁹ termios: q; b⁹ cognitis cognoscim⁹ ꝓncipia. g̃ termios ipsos magis cogscim⁹. ¶ 4⁰ sic. In astrologia videt eẽ demõstratiões: ſz tales nõ pñt eẽ nisi p termios habitos p sensus. g̃ oz q; iste vitates accepte p sensus sint p se note. Oẽs iste rones hñt istã viz. Certũ nõ ꝑsupponit icertũ: ſz oĩs certa cognitio sciẽtis ꝑsupponit notitiaz sensitiuã. g̃ ⁊c. 4. ⁊ 5. 4. meta. ⁊ ſſli. d aia. ⁊ alibi sepe ⁊ in g̃ spectiua ꝑs ad ꝓpositũ.

Sed cõtra ꝓdicta sũt multa exꝑimẽta. Prio d auditu. nã son⁹ vr̃ audiri vbi icipit mltiplicari. mltiplicaꝫ aũt successiue: ⁊ p motũ. Cũ g̃ ẽ ad aures desinit eẽ vbi audit. vr̃ g̃ ñ eẽ. ⁊ tñ ẽ vã auditio. ¶ z⁰ de odoꝛatu. aliq. n. delectãt ĩ vno obo. aliq tristant in eodẽ. vn⁹. n. apprehendit vt tristabile. ali⁹ vt delectabile. g̃ nec̃io aligs illoꝝ hz odoꝛatum respectu alicui⁹ nõ exñtis. Silr de gustu oĩo idẽ ẽ vni animalũ: alteri dulce. Silr de tactu respectu calidi. vnum ⁊ idẽ caliduz vn⁹ iudicat magis. ali⁹ vo min⁹ calidum. Silr de motu cozpis iter duos digitos. ¶ Dic itelligẽdũ est q; ꝑz btñ Aug⁹. z. de tri. c. xi. due sunt maneries vl modi falsitatis. Una ẽ sil̃itudo: qz pp sil̃itudinẽ nõ possum⁹ distiguere vnũ ab alio: ⁊ iõ vnũ iudicamus eẽ aliud. z⁰ aũt ẽ ꝛiunctio: qz pp ꝛiũctionẽ sepe nõ ꝑt vnũ discerni ab alio: siẽ patz de actu fãtasiãdi ⁊ actu itelligẽdi: iter quos pp ꝛiũctionẽ distiguere nescim⁹: ⁊ sepe attribuim⁹ nõ attribuẽda. Et iõ qz actus sensuũ ꝑticulariũ sunt similes multuz cũ actu sensus

Videe supꝝ. q. 16. iõ ⁊. j. di. z. q. I.

Qz vitas intuitiue nõ ẽ p se nõ vide h.

Cõsidera instantiã.

a. l. mathematice.

I. posterioꝝ.

Cõsidera

Expimẽta De auditu

De odoratu

De gustu

De tactu

De odi fluxibilis vl ꝺceptionis duo

Vide singlarissime d certitudie ⁊ ꝺceptõe cognitõis sẽsitiue. viõ sco. 3. di. ꝑ. q. 4. ⁊ vbi ibi nõui. ⁊ar.

cōis ⁊ sibi iuicē multū ꝓiumeti cāt ibi deceptio ex impotētia distīguēdi. ¶ Sūt g̃ hic q̃tuor regle. ⁊ Pria. q̄ obm imutat pōs. s. realr ⁊ intētionalr: sicut sol visum: sed itentionalis fit in ist̄āti: realis aūt nō: sz in tpe: q⁊ ē motus ⁊ trāsmutatio. ¶ 2ª regula est q̄ lz sensus pticulares apprehēdāt obta sensus cōis. s. sensibilia cōia p se: in illa tñ nō p̄ ferunt sensus pticulares: sz tñ cōis ¶ 3ª regula est q̄ aliter iudicat fantasia qū obz ē pns ⁊ mouet sensuz pticularē: q⁊ tūc cōformat sibi: ⁊ iudicat rez eē q̃lis est. alr aūt qñ obm est absens. ¶ 4ª regula est q̄ qñ aliqua pō est ꝓsueta iudicare ꝑz vnum modū: illo mō variato semp vnifozmiter iudicat nisi pcepta variatiōe. Exēplū si gs ꝓsuetus est surgere de lecto versus oziēs: si vertat lect⁹ adhuc diu ⁊ sepi⁹ iudicabit se surgere: sicut ꝓius. ¶ Ad ist̄atias per ordinē. Ad p̄mā dico q̄ nullus audit sonū nisi illū q̄ ē immediat⁹. non aūt est in ozgano: sz debite approximat⁹ Si vero dicas q̄ sensus vr̄ iudicare eē sonū vbi icipit dico q̄ illud iudiciū est sensus cōis. nā ex ordine isti⁹ ad illū q̄ est ad nihilat⁹ iudicat sensus cōis adhuc illū p̄m esse: ⁊ imutatio itētionalis fit in ist̄āti: sicut sonus. ¶ Ad aliō de delectabili ⁊ tristabili: dico q̄ iudiciū de istis nō est sensus pticularis: sz sensus cōis: ⁊ ad eū ptinet. sensus aūt pticularis apphēdit illud qō est ibi p̄cise: ⁊ nihil aliud. ¶ Ad aliud de amaro dico q̄ ibi est realis amaritudo que est ex pmixtōe reali alicui⁹ amari hūoris. ¶ Ad aliud de tactu dico q̄ sensus pticularis pcipit calidū: sz sensus cōis iudicat de itēsiōe ⁊ remissiōe calidi. ¶ Ad aliud de motu dico q̄ illud iudicium est sensus cōis.

Regula qua drupler. Imutatio realis ⁊ itentionalis.

Sed nūc cōcurrūt aliq̄ exp̄imēta de visu q̃ videnr difficilia. ⁊ Primū est Aug. ii. de tri. cū video cozp⁹ luminosū multū apparēt: postea colozes lucidi. ¶ Ad illud dico q̄ obz aligd imutat realiter. aligd itētionalr. Intētionalr qdē ad actū videndi. ⁊ hꝫ imutatio ē ist̄atanea ⁊ trāsit. Realr aūt imutat spūs per quos fit delatio spēz de loco ad locū: ⁊ sic illi spūs accipiūt veros colozes: ⁊ isti sunt q̄ postea abeunte p̄ obto videnr. ¶ 3ª exp̄imētuz est de colozib⁹ diuersis apparētib⁹ in collo colūbe: q̄ tñ fz q̄ dr̄ nō sr̄ ibi. Et sr̄ de q̄busdā vestimētis q̃ nūc videnr vni⁹ colozis. nūc aūt alteri⁹. Nec valet ad ꝟ qō alig dicūt de diuersitate ptiū: q⁊ in eadē pte est variatio colozis luminoso variato. Si ponerer opio Aui. q̃ forte posset defendi tūc facilis eēt euasio. s. q̄ colozes nō sunt ibi nisi p̄nte luce: ita q̄ fm eū color cātur a luce: ita q̄ qñ lux nō est: color nō hz eē actu: ⁊ fm approximationez diuersaz cāt diuersus color: sicut pz de radio solis trāseūte p vitr̄. Nā si p̄ attigat a radio est p̄m⁹ color. s. rube⁹: si remoti⁹ cābit ali⁹ color: q̄ nō tñ attigit ad nām lucidi: ⁊ ita qñ maioz est distātia cābunt aly colozes ⁊ multo plures. Nā fz Aui. cozp⁹ luminosū variat suū sitū ex dispōne obti ⁊ cāt aliū ⁊ aliū colorē. nā fm p̄m radiū rubeū. ⁊ in 2º viridē. ⁊ in 3º liuidū. ⁊ in 4º nigr̄ q⁊ iste radi⁹ min⁹ claret. ¶ 3ª est de istis picturis ꝓmi nētib⁹. ¶ Ad ꝟ dico q̄ sensus cōis iudicat. ꝟ pz. quia min⁹ assuefacti ꝟ iudicāt: ⁊ iō ꝟ nō ē ex sensu pticulari. ¶ 4ª est de bis q̃ in somnys videnr. Ad qō dico q̄ op⁹ imaginatiōis est: iō nō est difficile: q⁊ imaginatio bñ hz cognitionē abstractiuā. p̄t ēt dici q̄ alig sensus exteriozes nō sunt ligati: ⁊ ibi est ꝟa sensatio qō appet de illis q̄ ozdinate in sōnis arguunt vel agunt ac si vigilarēt. ¶ Ad illud de illusiōib⁹ p̄ōt dici q̄ si fiant in re ex̄ p̄ arteꝫ demoniacā: tūc idē oīb⁹ appet eq̄lr. si aūt fiant nō in obiecto vel in medio: sz in ozgano: tūc p̄ōt dici q̄ iudiciuz ⁊ imutatio est in fantasia: pp ꝟ q̄ sensus exteriozes impediūt. ¶ 5ª ē de speculo. Ad qō dico q̄ sensus pticularis videt se ipz ⁊ nō imaginē in speculo. ⁊ sic nō ōcipit sensus pticularis. Sz qūo false iudicat: ⁊ Dico q̄ iudiciū nō est sensus pticularis nec decepti⁹: sz cōis q̄ fallit̄ p illā regulā: q⁊ sensus pticularis ꝓsuet⁹ est videre rē fm lineā rectaz. Iō dico q̄ sensus pticularis nō iudicat nisi de colore: sensus aūt cōis iudicat de situ vbi: ⁊ de distantia: ⁊ iō ibi ꝓcurrit. sensus pticularis iudicat obm eē vbi nō est: ꝓ eo q̄ in actu suo ꝓsueuit iudicare de obto in se. vt dictū est. ¶ Ad illud de iride qō est 6ª dico q̄ in iride sunt veri colores. ¶ Ad 7ª de motu scintille q̃ pp motū vr̄ hr̄e formā circuli. Dico q̄ decipit̄ ibi sensus cōis. iudicat. n. ꝓtinuitatē pp velocē succession̄ ptis ad ptē: vel scintille in ist̄o situ ad aliū sitū: ⁊ nō pp aliō. ¶ Ad 8ª qō est de motu arboꝛ ⁊ ripe iudicato p exñtē in naui: dico q̄ sensus cōis ꝟ iudicat. sensus. n. pticularis nō videt nisi colorē: ⁊ de eo iudicat. ¶ Ad 9ª de p̄uatiōe dico q̄ p̄uatio nūq̄ sentit̄: ⁊ iō negandū est q̄ p̄uatio videat. ¶ Ad 10ª de fractiōe baculi in aq̄: dico q̄ est iudiciū sēsus cōis iteriozis q̄ iudicat erronee fractionē baculi pp diuersaz imutationē fm aliud ⁊ aliud dyaphanū fz diuersaz mutationē visus. ¶ Ad illud ō spe culo fracto ⁊ oculo ꝓsso. Dico q̄ illā dualitatē nō pcipit visus: sz est iudiciū sensus cōis: q⁊ obm q̃le est in se videt visus: sz ē iudiciū sensus cōis q̄ iudicat dualitatē eē quēadmodū in speculi fractione. ¶ Ad vltū⁹ de actu vidēdi motū dicit̄ q̄ veꝛ ē q̄ act⁹ vidēdi nō manet nisi p ist̄as: ⁊ iō sicut radi⁹ solis in districto ist̄āti est distrct⁹: ita eodē mō de actu vidēdi: ⁊ ita act⁹ vidēdi nou⁹ hr̄ in quolz ist̄āti. rō est: q⁊ in quolz ist̄āti vl̄ actu vidēdi vr̄ alia ⁊ alia solis distātia ⁊ ñ pcipit. Nā cōia sensibilia apphēdunt̄ p sensuz cōez: ⁊ nō p sensus pticulares cū eoꝛ nō sūt ꝓpe oba: sz q⁊ p ipsos apphēdit ea sensus cōis. qūo q̄ vr̄ mot⁹ cui⁹ nulla ps est: dico q̄ illō iudiciū nō est sensus pticularis: sz sensus cōis q̄ solus apphēdit motū ⁊ iudicat de eo: ⁊ imutatur successiue. ¶ Ad aliud de luna dr̄ q̄ visus lunā videt: sed sensus cōis iudicat ei⁹ motū. pp aliā ⁊ aliā ad nubē distātiaz.

Exp̄imēta ō visu satis notanda.

Solō Imutatio duplex. Singularis imaginatio

Excludit euasionē Considera ꝟ pīa pōderā do vt scis i p̄spectiua. Op̄. Auic. ō colorib⁹ satis singularis.

Nunc vidēdū eēt de mō ponēdi istoꝛ q̄ b⁹ iste istā tie ꝓcludūt. Dicūt. n. q̄ obz i eē appēti pduciť ⁊ i eē viso: ⁊ i eē cognito. q̃re pe. au. sz lz ego ꝓcedā q̄ obm in quolz actu apphēsiuo pducat in aliq̄ eē: tñ pductio illi⁹ esse in quo pducit̄ p actum visionis illud esse pductū: necessario p̄supp̄oit aliud eē in obiecto. Et ꝓbo ꝟ multipliciter. ⁊ Primo sic. qñ aliqua determinatio nō diminuēs additur alicui determinato nō variat rōnē determinati: sed esse visum est determinatio nō diminuēs: q⁊ si sic oīa possent destrui per actuz visionis. q̄ ⁊c. ¶ Scōo sic. Omne qō est ad aliud ꝓius est ad se: sed esse visum est ad aliud: q⁊ respectu videtis. q̄ ꝓius est ad se. q̄ esse visum p̄supponit aliquid aliud eē in obto. q̄ ⁊c. ¶ Tertio sic. qñ est aliquid simul nā cū aliquo: q̄cquid ē p̄i⁹ vno illoꝛ: ⁊ altero: sed pducere in esse cognito est simul natura cuz pduci: actus autem videndi est p̄i⁹ natura ipso pducere. ergo ⁊ ipso pduci: sed ꝓ quocūq̄ instanti actus vidēdi est: p illo hz terminū. q̄ in illo signo quo actus vidēdi p̄cedit pduci hz terminū: sed nō pductū in eē viso: q⁊ illud nō p̄cedit pduci. q̄ nec̄io obz habz aliud esse p̄i⁹ illo. ¶ Quarto sic. Omne esse fm qd fundat̄ in eē simplr: sed illud eē. s. esse visuz est eē fz qd. ⁊ fundat̄ in obto. q̄ in obto est aligō eē simplr: in quo illud esse fm qd. s. eē visuz fundat̄. Dico q̄ oz q̄ obiectuz

Aureolus. a. l. ꝓdicit. Impugnꝫ

Mon hr̄ cōil ꝟ lra in ozigi nalib⁹ ⁊ pla alia in sequē tib⁹ hꝫ. q.

Cōsidera i ist̄ātiā.

Nō ō sōnūs.

Illusiōes fiunt dupl̄r.

Nō optie de imagine speculi vide supꝫ q. 15. ſ. q̄ ē. 4 supra.

Cōtra. 2. de aia. visus ē te nebre. dic ꝓse quenter.

Quere pspectiuā vt scis

bēat aliud esse.nō esse eēntie:qz tunc cognoscereť abstractiue tñ:sed esse existētie actualis. ¶ Ad rōnem in oppositū dico q erat motꝰ fantasie in videdo. cuiꝰ est ꝓcipere motum 7 talia.

a.l.iudicādo

Qō. XX.

1.cor.13.

UTrum in via ītellectꝰ possit aliquid cognoscere ītuitiue.q nō: qz videmꝰ nūc per speculum in enigmate 7c. ¶ Cōtra.ad Cor. Et qs nouit q̄ fūt in boie nisi spūs eiꝰ. ¶ Circa istā qōnē ꝑ ponā vnā distictionē de notitia. 2° rñdebo ad qōnez.

1.arti. Notitia qua drupler.

Circa ꝑmꝰ est sciēdū q notitia duplex est notitia. Prima est ītuitiua:que.s.est de re ꝑ se ipsam. 2ª est abstractiua que est ꝑ aliqd repñtatiuū. 3ª est illatiua notitia que est de relonibꝰ que iferť ex cognitione termiozꝫ. ¶ 4ª est discursiua vel arguitiua: 7 hec est duplex. Una que incipit ab ītuitiua 7 terminať ad aliqd q̄ nō vr ītuitiue: sicut pz de cognitione ītelligētie:que cōditio īcipit a motu:q ītuitiue cognoscit 7 deide arguitiue ītelligētia cognoscit:que ītuitiue a nobis minime cognoscit. Alia est notitia discursiua abstractiua:que īcipit ab abstractiua 7 terminať ad aliqd q̄ nō cognoscit abstractiue:sicut patz de cognitione substātie 7 accñtis:qz accidētia nullo mō cognoscunť abstractiue. Notitia discursiua ꝑ ītuitiuā: que.s.īcipit ab ītuitiua 7 terminať ad aliqd q̄ nō videť ītuitiue. Abstractiua discursiua que īcipit ab abstractiua 7 terminať ad illa que insunt sibi ꝑ se.

2.arti. Oclo quadrupler. Que cognoscāť intuitiue pro statu isto vide.

Hoc viso dico q̄ttuoz ꝛclones. Prīa est q cogscimꝰ ītuitiue actū ītelligēdi in via. Hoc ꝓbo ꝑ sic. Ois notitia experimētalis est ītuitiua nā per abstractiuā nihil experimur de singularibꝰ: sz notitia actꝰ ītelligēdi est expimentalis.experimur.n. nos itelligere.q ipse cognoscit ītuitiue. ¶ 2° sic. Ois ista cognitio qua cognoscit aliqd q̄ est in obto p accidēs illa est ītuitiua:qz nō pōt eē abstractiua:qz repzsentatiuū vnifozmiter repñtat q̄tūcūqz illa que īsūt per accidēs varieť:sz notitia qua cognosco actū ītelligēdi cognosco q̄ nūc īest q̄ est sibi p accidēs. ¶ 3° sic. Nulla veritas ꝓtingēs pōt cognosci per repñtatiū:qz semp repñtat eodē mō q̄tūcūqz ꝓtigētia variētur:sed veritas qua cognosco actū ītelligēdi existere est ꝓtingēs.s.q existit que est ꝓma ꝓtingēs de eo q̄ cognoscit ītuitiue. ¶ 4° sic. Nulla vitas ꝓtingēs pōt eē per se nota:nisi intuitiue:quia ex terminis nō est per se nota:sz actꝰ existit 7 istam cognoscimꝰ vt per se notaz.q ītuitiue:qz ꝓtingēs. ¶ 2ª ꝛclo est q in aīa nihil cognoscit ītuitiue nisi actꝰ:q̄ ꝓbo de essentia aīe: qz arguimꝰ aīaz esse per actꝰ. Eodē mō arguimꝰ potētias esse per actꝰ. Eodē mō de habitibꝰ ꝑ signa q̄ videmus in actibꝰ:qz faciliter nūc opamur 7 nō prīꝰ. Eodē mō de spē:qz cognoscimꝰ actuz existere: 7 scimꝰ q obz nō est pñs:arguimꝰ repñtatiuū eē. ¶ Oēs iste ꝓnes ꝓbāť vnico medio. Nihil q̄ cognoscit ꝑcise p discursuz cognoscit ītuitiue:sz oīa illa cognoscimꝰ ꝑcise p discursū sic pz de singulis.q 7c. ¶ 3ª conclo.est q aliqd cognoscimꝰ abstractie. Hoc pz.qz oē illud q̄ directe 7 īmediate cognoscit 7 nō existit cognoscit abstractie.sz rosa nō exñs īmediate 7 directe cogñscit.ergo. ¶ 4ª ꝓ. q aliq̄ cognoscimꝰ discursiue. Ꝫ pz.qz cognoscimꝰ eēntiā aīe 7 eiꝰ potētias 7 ñ nisi discursiue. vt dic 2ª ꝓ.q 7c.

Pz sup. sepe

1.d.

Sed hic sunt q̄ttuoz difficul. Prīa qz aīa nra est ita ꝑfecte sibi pñs:sic actꝰ cognoscendi. ergo vr q eque debeat ītuitiue cognosci. ¶ Dico ad istud q in causis formalibꝰ nō vr posse assignari cā.s. q̄re hoc nō cognoscit:nisi qz nō cognoscit:sz cāz extrīsecā Aug⁹. assignat q̄re nō cognoscimꝰ subam aīe.s.pp penaz pcti:ex hoc nō pōt ītellectꝰ itelligere:nec se nec aīaz nec alia apphēsibilia. ¶ Scōa diffi. Utrū actus aliaꝝ potētiaꝝ cognoscanť ītuitiue. Dico q sic.qz nō possuz videre q si nō viderēt ītuitiue q aliq̄ veritas ꝓtingēs de his que eꝝ nos sunt puta de motu solis 7 ō multis alys certā notitiā posset bře. Ex hoc.n.cognosco celū moueri:qz cognosco ītuitiue actū potētie sensitiue ad hāc veritatē terminatū. ¶ 3ª diffi.cū cognitio ītuitiua sit pfecta:cur tot ignozātur de actu.nā ifinite qōnes fozmanť de eo 7 varie opiniones habenť: vtꝝ sit aliqd relatiuū vel absolutū.7 sic de alys. Dico q q̄nis ītuitiue videať:nō tñ q̄tū ad oēz modum cognitiōis sue.videt.n.visus totā albedinē:tñ nō discernim⁹ dr̄iaz specificā eiꝰ.eodē mō hic. ¶ 4ª diffi.qñ sit aliq̄ eēntialr ozdinata:si posteriꝰ cognoscit 7 prīꝰ: sed multa ignozāť de actu ꝓza ipsa exñtia que est eis posteriozꝫ magis illa ignozarez. Dico q actū nō cognoscimꝰ q̄tū ad suā ꝓprīā rōnē:nec ēt exñtiā actꝰ:sz solū in gnāli q existit. Si aūt ꝓprīā eiꝰ nām br̄emꝰ bñ curreret argm. Intelligēdū est tñ ad euidētiā ꝓdictoꝝ q respectu notitie ītuitiue obm habz q̄druplicē rōnē.ꝑ rōnē mouētis in ꝓpatiōe ad pōz. 2° rōnē cāe vl ꝓducētis:7 B ꝑ ꝓparationē ad actū.3° rōnē mēsurātis ꝑ ꝓparationē ad habitū:7 ēt ad actū.4° rōnem terminātis eodē mō:ita q oīa illa 4^cr hz obz facere ī notitia ītuitiua. In notitia aūt abstractiua nō habz nēcio nisi terminare 7 mēsurare:sine.n.alys duabꝰ ꝓditionibꝰ pōt esse abstractiua.vt pz ex prīꝰ dictis. ¶ Ad argm in oppm dico q aplus logť de articulť fidei.

Ecclsa i aliqb⁹ originalib⁹ pr̄z ē bona: sz nō multuz nēcta: qz sup q.17. pōť fere eaꝫ: sz addo eā ad maiozē declarationē.

Qō. XXI.

QUeritur vtꝝ theologia sit supnāl r reuelata.q nō ꝓbať ꝑ rōnes phycas. Primo sic. Potētia hns aliqd obz adequatū pōt in oē illud qd ꝓtinet sub ipo:sz ens ē obz adeq̄tū potētie ītellectiue. ergo. ¶ 2° sic. Sēsus nō idiget aliquo reuelāte.q nec ītellectꝰ. ¶ 3° sic.qz si respectu alicuiꝰ obti fieret potētia nra ītellectiua ꝓpozciōata.hoc eēt ꝑ aliqd supnāle:7 tūc eēt qō eadē que prīꝰ. ¶ 4° sic. ītellectꝰ nr̄ ē in potētia passiua nāli ad illā cognitionē.q erit actiuus nāle vel potētia nālis erit frustra. ¶ 5° sic. posito actuo 7 passiuo sufficiēti:pōt seq actio. Sz ītellectꝰ agens 7 possibilis sūt hꝫ. ¶ 6° sic. Quaꝝ ꝓpositionum termini ꝓtinent per nāz:ipse pñt cognosci per nāz. qz si sint īmediate hr̄ ꝓpositū:si mediate cognoscens extrema pōt cognoscere mediū. Cōstat aūt q terminī theologie apphēdunť. ¶ 7° qcūqz intellectꝰ pōt cognoscere subalternātē:7 subalternatam:sz nāl r possumus cognoscere metaphysicā que est subalternans.q theologiā que est subalternata. ¶ 8° sic. qcūqz itellectus pōt cognoscere ꝑncipiū:pōt cognoscere oīa elicibilia ex eo:sz ītellectꝰ nr̄ pōt bře cognitionē nālē ꝑmi ꝑncipy.q 7c. Maioz pz.qz pm ꝑm ꝓtinet vtualr oīa cogscibilia. ¶ Ad ista. ¶ Ad pm dicunt q tenēt equocationē entis q rō ꝑmi obti adeq̄ti nō ē vna rō:7 sic ena dāt diffi. ¶ Sz maioz difficultas restat.qz tūc nihil pt cogsci de deo qō est icōueniēs. ¶ Dico q sz negeť ab aliqb⁹ minoz:ꝓcessa tñ maiozi.s.q pōt in oē illō qō cōtineť sub eo.ꝓcedo illo mō ꝓnē q pōt in oē ꝓtētū sub ente inq̄tū hz rōnē entis:iō dico q oīa possum⁹ cogscere icq̄tū ētia. ¶ Si dices.qō pt in aliq̄ rōnē:pōt in oē illud qō cōtineť sub illa rōne. ¶ Dico q assūptuz nō est vez:qz visus pōt in albedinem:7 tñ nō pt in dr̄iaz idiuidualē que ꝓtinetur aliquo mō sub albedie.sic dico de deo respectu entis. ¶ Ad 2m negať ꝓña de visu

15.ō tri.c. vl. a.l. pscntia

Expedite et resolute ptracta.I.q.scotti i plogo: vtpz. metit eniz qō nō seminauit

Sic sepissime Comment. ca. tercie Sanigan.

2.d.

3.d.

Ergo ituitia nō ē distincta dic ꝓsequenter pōderādo 4.d.

1.respōsio

Replica 2.respōsio

Replica Solo

ꝓpato ad ītellectū. ¶ Ad ꝓbationē q̄ nā nō defic̄. Dico q̄ nā nō deficit in necessarys vbi pōt: ſz certū ē q̄ aliq̄n nō pōt: ſicut ꝑz de aīa ītellectiua quā nō pōt īducere ad corꝓ: ad quā tū diſponit. ¶ Ad 3m dico q̄ duplex eſt ꝓportio. attīgētie: ⁊ ꝓmēſuratiōis. ꝓma ē ī ꝓpoſito: ſz nō 2a. q2 illud ſupnāle attīgit ab ītellectu: ſz ītellectꝰ nō pōt ſibi cōmēſurari: iō eſt ibi ꝓportio attīgentie: ſz nō ꝓmēſuratiōis: ꝑª autē fit ꝑ aliqd creatū. ¶ Ad 4m dico q̄ illa pō eſt fruſtra que ꝑ nullū agēs vel ꝑnm pōt deduci ad actū: ſz ſi ꝑ aliqō agēs ſiue nāle ſiue ſupnāle poſſit: nō eſt fruſtra: ſicut ꝑz de aīa ītellectiua. ¶ Ad 5m dico q̄ ītellectꝰ agēs nō eſt ſufficiēs actiuū reꝰ oīs illiꝰ reꝰ cuiꝰ ītellectꝰ poſſis eſt paſſiuū: ſz regrit obz: ⁊ multa q̄ tenēt vicē obti ſūt reuelata ſupnāliꝫ. ¶ Ad 6m dico q̄ ly termini cōſcanꝫ: tali tī mō nō cōſcūt q̄ poſſint facere euidētiā ꝺ̄ vitate ꝓpōnis. qō ꝑz: q2 idē termini ꝺcipiūt a fideli ⁊ ifideli: ⁊ tī ꝑ pō vā ēvni ⁊ alteri neutra. ¶ Ad 7m dico q̄ ly ex ſubalternāte eodē mō q̄ metaphyſica ē ſubalternās poſſint demōſtrari rōnes cōes: nō tī ꝑticulares. ⁊ hoc ē qō ꝺcludit. ¶ Ad 8m dico q̄ pm ꝑnꝰ ꝓtinet vtualiꝫ oēs virtutes q̄ztū ad p̄dicatū cōe qō in eo exꝑmit. ſ. affirmatio vl neg: vā: ſed nō ꝓtiet p̄dicata mlta ꝑticlaria.

D. q̄drupl. **Sed hic** ſunt q̄ttuoꝛ difficul. ꝓma q2 cognoſcēs effectū pōt cognoſcere cāz: ſz poſſumus multos effectꝰ cognoſcere. g̃ ⁊ deū q̄ eſt cā. ¶ 2ª q2 cognoſcēs nām aīe: pōt nāliꝫ cognoſcere oēs eiꝰ aptitudines: ſed eiꝰ aptitudo eſt btītudo vel appetitꝰ btitudis. g̃ ⁊c. ¶ 3ª. Oīs pō hīs obm adequatū pōt in illud in quo īueniť ꝟiſſime rō ſui obti adequati: ſz hꝫ eſt deꝰ. g̃ ⁊c. ¶ 4ª q2 oīs ꝓpō vel eſt mediata vel īmediata. Si īmediata pōt cognoſci per ſe ⁊ ꝑ. ſi mediata cognoſcēs extrema poteſt cognoſcere ⁊ media. ¶ Ad iſta. ¶ Ad ꝑmū dico q̄ eo mō quo cognoſcitur effectꝰ cognoſcit ⁊ cā: ſed effectꝰ dei nō cognoſcit nisi in cōi: ⁊ iō nec cāz nisi ꝑ rōnē cōez cognoſcimꝰ. ¶ Ad ſcōz eodē mō q2 nō cognoſcimꝰ nisi nāz aie in cōi: nec ēt btītudinē nisi in cōi. nō aūt ꝓprie dictā. ¶ Ad 3m dico q̄ hīs obm adequatū pōt in oē illud in quo īueniť veriſſime rō ſui ꝑmi obiecti inq̄ztū tale: ⁊ ſic ꝺcedo q̄ ītellectus nr̄ pōt in deū inquātū ens: ly nō fm rōnē ſpālez deitatis. ¶ Ad 4m dico q̄ mediū pōt eſſe aliq̄ rō formalis eēntialiꝫ ordinata ītер extrema: ⁊ tūc ꝺcedo q̄ cognoſcens extrema pōt cognoſcere mediū: ſz q̄n eēt rō diſperata nō. ¶ Qōnē aliā feci de vnitate ⁊ diſtīxi: ⁊ de vnitate ſimplicitatis ⁊ ītegritatis. ꝓmā vnitatē hꝫ ſcīa ex obto: ſz ſcōaz nō. nec plus dixi de illa qōne.

Impugnatio op. q̄dru plicit.

Propoꝛtio duplex.

Mediū duplex.

Unitas duplex.

¶ Explicit ꝓlogus. Segť ꝓma diſtictio Qō I.

Ueteris ac noue legis ⁊c.

De doc. xp̄i ana. ca. I.

Queritur vtꝛ ens aliqō creatū poſſit eē obm fruitionis ordiate. q̄ ſic ī Eccl̄iaſtes. ſ.c. Bonū eſt vt fruať hō laboze ſuo. ¶ Contra. Aug⁹. Res gb⁹ fruēdū eſt ſūt p̄ ⁊ filius ⁊ ſpūs ſcūs. ¶ Jn iſta qōne ſunt q̄ttuoꝛ īgrēda. ꝓmū eſt ſi aliqō bonū creatuz poſſit eſſe ſufficiēs getatiuū appetitꝰ nr̄i. 2º ſi malus actus fruēdi ſit peioꝛ malo vtēdi. 3º qd ſit ſūme actꝰ vitiosus circa fruitionē. 4º qd hr̄ ꝑ obto fruitiōis ī p̄ria.

I. artic. Auicēna. 9. meta. c. 4. q̄re alios vtſcis Cōſidēa plura circa h.

Quantuz ad p̄ª fuit opīo pꝑoꝛ ⁊ alioꝛ hereticoꝛ. q̄ aīe nr̄e non ſunt īmediate create a deo: ſz ab alys ītelligētys: ⁊ q2 fruitio eſt debito mō vniri ſuo creatoꝛi vel ꝑn° ꝓductiuo: dixerūt q̄ vltīata pfectio fruitiōis eſt q̄n ꝓductū attingit ad illud a quo creatū eſt. Juxta ꝓpōnez ꝓculi. vnūqōq; natū eſt ꝺuerti ad illud a quo ꝓcedit: ⁊ in tali circuitu ſeu reditu vr̄ circulus cōpleť: ⁊ ſilr pfectio erit ꝺpleta: q2 finis vniť ꝑn° g̃ ⁊c. ¶ Cōtra ꝑ arguit 4r. ꝓ hāc ſic. nulla pō pōt pfectiſſime getari niſi in eo in q̄ inuenitur pfectiſſime rō ſui obti: ſz pō volitiua ē hīs ens ꝑ obto: q2 bonū cū ente ꝺuertiť. rō aūt entis in nullo ſaluať pfectiſſime niſi in deo. g̃ in deo ſolūmō pōt ꝑfecte getari. 2º ſic. q̄ aliq̄ pō ferť in plura bona. nō pōt pfecte getari in vno niſi illud eminēter cōtineat oīa illa: ſz tale eſt ifinitū: ⁊ ꝑ ſolus deꝰ. 3º ſic. q̄ztocunq; finito bono ītellectꝰ pōt magis intelligere. ⁊ ꝑ ꝺns volūtas velle. g̃ volūtas nō getať niſi in aliquo ifinito: q2 nō getať in aliquo quo maiꝰ pōt velle: ſz nihil ē quo maiꝰ nō poſſit appeti nec ītelligi niſi ſolus deus. g̃ ⁊c. 4º ſic. ⁊ ſatis euidēter: ſicut ītellectꝰ verus ⁊ regulatꝰ ſiue rectꝰ eſt q̄ ītelligit rē: ſicut eſt. ſic eſt appetitus bonꝰ ⁊ regulatꝰ q̄ appetit rē: ſicut eſt appetibilis: ⁊ vt bona eſt: ſz oīa bona alia a deo ſunt ſolū bona in ordine ad aliud. ſ. ad deū. g̃ oz q̄ volūtas ordinata diligat ea vt ordinata ad deuz: ſz talis dilectio eſt vſus. g̃ nō fruitio. relingť g̃ ſi nō poterit vti niſi re creata q̄ ſolo deo fruať. ¶ Sed hic ſunt due diffi. ꝓma q2 capacitas volūtatis finita eſt: g̃ vr̄ q̄ poſſit getari ī fini to vel hīte bonitatē finitā. 2ª q2 vbi magis ⁊ minꝰ ibi eq̄le. eſt aūt dare bonū excedēs appetitū ⁊ bonuz deficiēs ab eo. g̃ nec̄io eſt dare eq̄le. ¶ Ad ꝑm dico q̄ capacitas foꝛalis hoc ē capacitas q̄ eſt reꝰ illiꝰ qō foꝛmaliꝫ recipit ſiue capit eſt finita: ſz capacitas obiectiua reſpectu illiꝰ qō obiectiue recipit ē ifinita. ¶ Ad ſcōz dico: q̄ nihil eſt qō excedat rōnē vel capacitatez volūtatis in rōne obti. nullū. n. ita volibile eſt: q̄n voluntas poſſit vltra velle ſi eſt finitū: ſz in entitatiua ⁊ foꝛmali capacitate exceditur a multis.

D. duplex.

Capacitas duplex.

Excellus duplex.

De ſecūdo ingrendo dicūt aliq̄ q̄ frui vtendis eſt peioꝛ actꝰ. Et ꝓbať ſic. Defectus circa nobiliozē actū eſt peioꝛ: ſz fruitio eſt actꝰ nobiliozꝫ. g̃ erroꝛ circa eā peioꝛ eſt. ¶ Sed cōtra. Nā deoꝛdiatio circa vltimū finē peioꝛ eſt ⁊ maioꝛ q̄ztꝫ deoꝛdinatio circa ea que ſunt ad vltimū finē: ſz frui vtendis eſt deoꝛdinatio circa ea que ſunt ad finē. g̃ ꝓma peioꝛ eſt. a ¶ Scōo ſic. Beatꝰ Aug. de ciui. dei. dicit q̄ duo amoꝛes fecerūt ſibi duas ciuitates. vnā que ꝺcipit ab amoꝛe ſuiipſiꝰ vſq; ad ꝓtēptum dei. ⁊ ꝓcedit vſq; ad peiꝰ. g̃ ꝓtēptus dei eſt peioꝛ amoꝛe ſui. ergo vti frudis eſt peius. b ¶ Sz ītelligēduz eſt q̄ fm Ambꝛo. q̄ttuoꝛ genera virtutū ſunt in aīa nr̄a. c Quedā ſunt ad regulādū: ſicut ꝓudētia: q̄dā ad actuz remittendū: ſicut tēperātia: quedā ad intēdēdū: ſicut foꝛtitudo: quedā ad vtrūq;z: ſicut iuſtitia cui ꝟna pars eſt remuneratiua: ⁊ iſta eſt ad intēdēdū: alia punitiua: ⁊ iſta eſt ad remittēdū. Nūc aūt q̄n virtus dať ad actū intēdēdū tūc defectꝰ vel viciū maius eſt in deficiēdo q̄z in ſupabūdādo. Sicut timiditas plus vituperatur q̄z audacia. Ecōuerſo aūt eſt in ea que datur ad remittendū: ſicut tēperātia. Modo ad ꝓpoſitū virtus amicitie ⁊ charitatis dať ad actū intēdēdū. Et ideo illoꝛ viciuz qui minꝰ diligūt maius eſt ⁊ magis vituperāt̄ q̄z qui magis amāt. qui aūt vtunť fruēdis magis deficiūt ab amoꝛe: q2 nō tm̄ diligūt q̄ztuz debēt. Qui autē fruūtur vtendis ſupabūdāt: q2 plus diligunt q̄z debeant. Et hinc eſt q̄ maioꝛ defectus eſt ⁊ maius viciū vti fruēdis q̄z frui vtendis.

2. articulus. Op. alioꝛ q̄re i thoma.

Mūcūq; ſūt duoꝛia p q̄z vnuz extollit creatura magis q̄ merecꝫ tur: ⁊ p aliud ꝓtēnit deꝰ illud p q̄ deꝰ ꝓtēnit ēma gis pcñ q̄z illud p q̄ extollit creatura magis q̄ mereť: ſz ille qui vtit fruēdis ē hꝰ. ergo ⁊ pbatur: q2 duo amoꝛes ⁊c. a li. 14. c. vl. idē ſup Ge. li. 11. c. 22. b ꝓpa ꝺterminato ⁊ eſt doc. ſingularis. c Nōoptie ꝺ q̄ttuoꝛ generibꝰ voluntas ⁊ q̄lr applicat egregie ad p poſitus

De tertio ingrēdo q̄d ſit actus ſūme viciosus circa fruitionē: Dicūt aliq̄ q̄ diſcre

3ª arti.

dere deū est peior act⁹ q̄ odire deū. ¶ Sz ꝫ sūma p/uersitas per Aug⁹. ē vti fruēdis. 2° q2 act⁹ charitatis est sūme meritoꝛi⁹. g̃ act⁹ ei oppositꝰ est sūme demeritoꝛi⁹. s. act⁹ odij. ¶ Itē pctm̄ ex malitia magꝝ vitupaꝝ q̄ ex ignoꝛātia: sed odire est ex malitia: nō credere āt magis vꝝ se tenere ex pte ıgr̃atie. ¶ Itē pctm̄ in spm̄ scm̄ est grauꝰ pctm̄: sz tale ē in volūtate. g̃ ꝛc. ¶ Re/spōdeo q̄ ista est vera suppoſita fide. ¶ Sz ꝫ hoc est dcm̄ saluator]. Jo. 15. Si nō veniſſez ⁊ locut⁹ nō fuiſſē peccatū nō hn̄t. a ¶ Dico g̃ q̄ act⁹ sūme meritoꝛi⁹ est act⁹ diuine dilectiōis: ⁊ isti ꝫ sūme demeritoꝛi⁹ est act⁹ odij. 2° dico q̄ habit⁹ est nobilioꝛ. s. caritas.

b 3° q̄ volūtas est nobilioꝛ pō: q2 nobilioꝛ pfectio moꝛal' ē in ea q̄ ī alijs potētijs: ⁊ p ꝫ̄ns ipa ē pfectioꝛ.

De quarto

ingrēdo an act⁹ fruitiōis bēat in p̄ria p obto visionē clarā. c Di/cūt qdā q̄ sic: q2 dz appetere nisi bo^m q̄ ꝑt hn̄e. B aūt ē act⁹ visiōis clare ⁊ nō de⁹: q2 B eēt frustra. d ¶ Lō/tra. q2 Aug. dicit q̄ nulla creatura est fruēdū: sed act⁹ visiōis est creatura. g̃ ꝛc. Si dicas q̄ attigit obz btifi/cū. Lōtra. B nō iuuat. q2 aut vt sic ē dicēdus creat⁹: aut nō creatus. si sic currit arg^m sicut p2i⁹. si nō bēo ꝓpositū q̄ actu nō est fruēdū: q2 solo ī creato. act⁹ aūt est bo g̃ ꝛc. ¶ 2° arguo sic. in illo actu est btitudo ⁊ fruitio q̄ est nobilioꝛ: sz act⁹ quo appeto actū nō est nobilioꝛ. g̃. pbatio minoꝛis: q2 actum diligo amoꝛe ꝓcupiſcētie. deū aūt amoꝛe amicitie: g̃ act⁹ quo diligo actū nō est ita nobilis: sicut act⁹ quo diligo deū. ⁊ per ꝫ̄ns nō erit in eo fruitio. ¶ 3° act⁹ sequēs habitū respicit illō idē ꝓbiecto q̄ō ⁊ habit⁹ ꝓcedēs: sz fruitio ē act⁹ sequēs charitatē. charitas aūt respicit deū ꝓ obto: q2 eiusdē rōnis est charitas vie ⁊ pr̄ie. ꝺstat aūt q̄ in via charitas bz p2o obto deū. g̃ ⁊ in pr̄ia. ⁊ p ꝫ̄ns act⁹ fruitionis nō bēbit ꝓ obto ipz actū visiōis: sz deū. ¶ 4°. sic. nul/la potētia quietat' nisi vbi ıuenit rō perfectissima sui p̄mi obti: sz rō p̄mi ⁊ pfectissimi obiecti nō ıuenit nisi in deo. g̃ in actu nō getabit: sz p̄cise in deo. Apparēt g̃ gd ē obz fruitiōis debituz in pr̄ia: q2 ipse de⁹ sub rō/ne deitatis ⁊ nō sub alia. ¶ Ad argumētū in oppositū pz q̄ accipit frui large. Qō II.

Vtrum

fruitio ⁊ delectatio sint idē. q̄ sic. Eccl'iastes. Nō ꝓhibui coꝛ meū: vt oī voluptate frueꝛeꝛ. ¶ Lōtra ad Timotheū. De⁹ dat frui oīb⁹ q̄b⁹ est bñ agere. delectatio aūt est passio.

Circa

istā qōnē ıducunt q̄tuoꝛ signa ꝓ que ma/nifeste appet q̄ ista distiguunt. ꝓmuz in hoīb⁹ de itēpato ⁊ icōtinēte. itēpat⁹. n. opat maluz sine delectatiōe: sz ex ꝓpria malitia: sicut ebrioſus q̄ iebriari vult dato q̄ nō delecteꝛ. icōtinēs aūt vincit delectatiōe. Si aūt delectatio eēt dilectio. tūc isti: sic eque diligūt vel odiūt: ita eque delectaꝛēt vel trista/reꝛent. ¶ 2° pz ꝓ oppositū. tēpatus opat bonū delecta/bil'r: q2 nō bz passiones reſistētes. ꝓtinēs aūt cū tristi/tia ꝓ pugnā magnā passionū. vterq; aūt odit malū. Sz tēpat⁹ nō tristat in illo. g̃ tristitia ⁊ odiuz nō sunt idē. g̃ nec delectatio ⁊ dilectio. ¶ 3^m signū ē de demo/nib⁹: q2 demones se diligūt itēſiue: ⁊ tñ nō delectant saltē itēſiue. ¶ Si dicas q̄ eo mō quo se diligūt dele/ctant. Lōtra. magna tristitia nō solū est icōpossibi/lis vel opponitur delectatiōi: sz etiam displicētia: sed angeli mali habent summaz displicentiam. ergo ꝛc. e ¶ Itē sūma tristitia nō solū expellit oppositā de/lectationē: sed ēt ꝓtingētē. ¶ 3^m signū q̄ angeli boni odiūt malos: ⁊ tñ nō tristant: q2 tristitia est pena que nō ineſt eis. ¶ 4^m signū est q2 certū est q̄ de⁹ non tri/stat': ⁊ tñ de⁹ odit pctōres. f. Sz sciēdū ē hic q̄ sic ex/pte ītellect⁹ est distīguere notitiā ītuitiuā ⁊ abstracti/uaz. sic ex pte volūtatis est distīguere actū amatiuuz q̄ videt ēgpollere ītuitiue ⁊ actū desideratiuuz q̄ eg/pollet abstractiue. Et isti duo act⁹ differūt: q2 p̄m⁹ hz oppositū actū. s. odiēdi. scōs aūt hz oppositū. s. actū re/nuēdi. Sil'r sciēdū q̄ in quolibz istoꝝ actuuz est iste oꝛdo. ꝓmo. n. a potētia ⁊ obiecto causat' act⁹. 2° con/currūt ad causandū delectationē: 3° ad cāndū dispō/nez ad habitū. 4° ad cāndū habituz. Et iste oꝛdo est cōis nō solū actui amatiuo ⁊ optatiuo: sz ēt actui odij ⁊ renuitiōis: ita q̄ in oī actu p° causat' act⁹ ipse opera/tiuus. deīde passio: sicut in actu amoꝛis delectatio. et in actu odij tristitia. 3° dispō. 4°. hit⁹. ¶ Sz ꝫ. ista ista/tur. 4^r. p̄ q2 fruitio ē vltīa getatio pōe in obto: sz de/lectatio est getatio pōe in obo. g̃ vltīa delectatio ē vl/tima getatio pōe in obo. ⁊ p ꝫ̄ns fruitio. 2° sic. nullū iuolūtariū pōt cāri a volūtate: q2 oē q̄ō cāt a volūta/te hz rōnem voluntary: sz act⁹ volēdi est inuolūtari⁹. g̃ nō pōt cāri a volūtate. 3° sic. Nulla po^a vꝝ cāre illō q̄ō sibi discōueniēs est: maxīe libera. tristitia aūt est discōueniēs volūtati. g̃ ꝛc. 4° sic. Oē cātū a volūta/te potest nō causari: sed tristitia causatur a voluntate per te. g̃ pōt nō cāri. q̄ō est fl'z: q2 tristitia nō ē in ptāte nr̄a: ¶ Ad p^m dico q̄ eē vltimū getatiuū est cōe dele/ctatiōi ⁊ fruitiōi: sz felicitas ꝺsistit in vltīata getatiōe opatiua. nō aūt in vltīa getatiōe p modū passiōis. cu/iusmodi est illud. ¶ Ad 2^m dico q̄ iuolūtariū pōt ac/cipi 2^r. Uno mō ꝓ violēto vl'nāli. ⁊ isto mō nō cāt a volūtate iuolūtariū. Alio mō accipit illud iuolunta/riū q̄ nō ē act⁹ amatiu⁹ nec eū ꝺseqūt: sz magis ē ei op positꝰ. Et isto mō multa iuolūtaria pñt cāri a volūta/te sic act⁹ odiēdi: ⁊ talia q̄ dr̄ iuolūtaria isto mō acci piēdo. ¶ Ad 3^m dico q̄ discōueniēs voluntati bñ pōt cāri ab ea: sic act⁹ demeritoꝛi⁹ ē magis discōueniēs q̄z pena vel tristitia. ⁊ tñ cāt a volūtate. Eodē mō doloꝛ in sēsitiua cāt ab ea: ⁊ tñ ē sibi discōueniēs. ¶ Ad 4^m dico q̄ volūtas re^u aliq̄z cātoꝝ ab ea est ꝺtigēs: sicut re^u act⁹ volēdi: sz re^u alioꝝ ē cāns necio: sicut sūt illa q̄ cāt ꝓ actu causato: sic habitū ⁊ tristitiā: ⁊ eodē mō de actib⁹ impatis. ¶ Sz hic adhuc occurrūt 4^or dubia. ꝓmū q̄ oē agēs cāns necio causat semp ita intēse: sicut pōt. si g̃ tristitia cātur a volūtate necio: semp in/tensissimā tristitiā cābit: cui⁹ oppo^m exprimur. ¶ Ad istud dico q̄ qñ sunt effect⁹ essentialr ordinati nō pōt intēdi posteꝛioꝛ: nisi ēt ꝓoꝛ ītēdat'. ⁊ q2 act⁹ odiēdi vel act⁹ ꝓ causat' ꝓoꝛ est eēntialr passiōe. hinc est q̄ nō ꝑt passio intēdi nisi act⁹ ītēdat'. ¶ 2ª diffi. Utrū cālitas volūtatis re^u cātoꝝ necio sit libera. dico q̄ sic. q2 libe/ruz abstrahit a ꝺtigēte ⁊ necio: ⁊ iō dato q̄ necio cāet pōt stare q̄ libe. ex^m de spū scō. ¶ 3ª diffi. vtꝝ possit cā/ri actus sine passiōe. ⁊ tñ habit⁹ causetur. Dico q̄ sic. Nā actu cāto pōt eē ita vehemens passio opposita sic q̄ nullā passionē cābit: ⁊ tñ hituz cābit. Ex^r in demo/nib⁹. ¶ 4° vtꝝ de⁹ sit obm delectatiōis. Dico q̄ ñ. q2 tūc eēnt tres act⁹ btifici. s. visio. fruitio. delecta⁹. Dico g̃ q̄ hz actū fruēdi ꝓ obo. de⁹ aūt dr̄ delectabil': q2 cāt ꝺlecta^{nez}. ¶ Ad rōnē dico q̄ accipit frui^{hem} large. III

Queritur

vtꝝ act⁹ fruēdi ⁊ vtēdi sint eēntialr distincti. q̄ non. ad phīlemonē: ita fr̄ ego te fruar ī dño. ¶ In ꝺtruz est Aug. de doctrīa xp̄iana. vbi distī/xit actū fruēdi cōtra actū vtendi per oppo/sitas diffōnes siue dr̄ias. s. sui gr̃a ⁊ alterius gr̃a.

ctationē non solū oppoſi/tā sz ēt cōun/gentez.

e 7. ethi. c. Is f Nō pl'rie ō duplici ac/tu volūtatis coꝛ rñdēte du pli ci notitie ite⁹ intuitiue. vz. ⁊ abstractiue Vide sco. q. 13. q̄li. art. 2.

a. l. renuncia tionis. Vide q̄ ñ vlt hitū gnāri ex actib⁹ nisi oꝛ dinabil'r.

Obijci ē nota bil'r q̄ dupl'r

Ultimū geta tuū duplex.

Inuolunta/riū duplex.

a. l. amicitie.

Oꝛ voluntas est cā ꝺtigēs ⁊ necio.

Dub. q̄dru/plicuer

Intēſio pas/siōis segt itē sionez ſbti.

Oꝛ ds nō fit obz delecta/tōis ꝫ act⁹ vi dēdi vel fru/endi.

li. 1. c. 3. ⁊ ide

Oz. alioꝝ. q̄/re thomam. 15. q. 20.

Mādocūq̄s sint aliq̄ duo pcā q̄ vnuz excedit alid: q̄cūq̄ excessū ē mai⁹ ēt ex/cedens: sz vi fruēdis excē/dit ad odire deuz. ergo ⁊ dilect̄ ex/cedit ad eod.

a Deīminatio ꝓpria cōcl'o/ne triplici.

Nō ds sit act⁹ sūme meri/toꝛi⁹ ⁊ deme/ritoꝛi⁹.

b Q̄ volūtas sit nobiliō pō/tiꝰ aie ⁊ act⁹ ⁊ hit⁹ ei⁹ sunt nobiliores.

c Oz. alioꝝ q̄re thomaz.

d De doci. xp̄iana ⁊ ali bi sepe.

Deīminatio ꝓpria.

2. cap.

l. ca. vltio.

Declat signo q̄druplici vi/tatē q̄stn sin/gularissime. Dnt icōti/nēs ⁊ itēpat⁹

Nō b⁹ vz. q̄/re demōes se diligūt itēſi/sime ⁊ vltra dubiū imo ēt plus q̄ angeli bñ ē q̄ nō i/dēdr̄ vtr̄a se aliq̄ aliū si/ū nō dlectāt nō tristāt abij/cit oēz dele/

Op. alioꝝ.

Circa istā qōnē dicūt alig q̄ sunt distincti. qō ꝓ/bant sic. Illi actus sunt distincti quoꝝ vnus se bz circa finē: ⁊ alter circa ea que sunt ad finē. ſz isti sunt hꝺ. pbatio. qz fruitio est circa finez. vsus circa ea que sūt ad finē. ¶ Sz ꝺ isto arguo q̄druplr. ⁊ Prio sic. Deꝰ nō bz nisi vnū actū volēdi. ⁊ tñ fruit aligbꝰ: ⁊ vti/tur alys. g̃ nō necessario sunt distincti. ¶ 2º sic. Beati eodē actu vidēt deū ⁊ creaturā. g̃ eodē actu pñt dili/gere: sed nō iordinate. g̃ ordinate. Ois aūt actus circa deū ordinatus est fruitio. circa creaturas ē vsus. g̃ ⁊c. ¶ 3º sic. Quecūq; absolute distincta realr p pōz dinaz pñt abinuicē separi: sed actꝰ vtēdi ⁊ fruēdi sunt īsepa/biles. g̃ nō realr distinguūtur: sz sunt vnꝰ actus. ¶ 4º sic. ⁊ difficili⁹. Q̄ñcūq; aligs diligit aligd pp aliud i/pole est q̄ nō diligat illud aliud: imo magis: qz pp qō vnūqōq; tale: sz vsus est dilectio pp aliud. g̃ diligit il lud. ¶ Cōfirmaꝝ: qz ītellectꝰ nō pōt intelligere aligd pp aliud nisi ītelligē illud aliud. g̃ a silī volūtas non pōt diligere aligd pp aliud nisi diligat illō: sz dilectio illius est fruitio. g̃ ⁊c.

Jmpugna/tio q̄druplex

p posteriorū. T.c.5.

pōt solūmodo dici q̄ alio actu diligitur deꝰ. et illa est fruitio et iste vsus.

Op. ppria.

Dico ergo q̄ separi nō pñt. lz. n. possim dilige re aligd pp se nō diligēdo aligd p/pter aliud: tñ ipole videt q̄ diligaz aligd pp aliud qō est vti: nō diligēdo illud: qō est frui. ¶ Jō dico q̄ bñ ꝓtigit aliqñ actū fruēdi eē sine actu vtēdi: vt qñ ordi/nate diligo deū. Aliqñ aūt actꝰ vtēdi sine fruitiōe. sic qñ diligo creaturā vnā pp aliā. tūc. n. nō est fruitio: qz ipsa solū est circa deū. Aliqñ aūt idē est actus vtēdi ⁊ fruēdi: sic qñ diligo creaturā pp deum. ¶ Aliqñ pōt esse q̄ nec est actꝰ vtēdi nec fruēdi actualis: lz sit habi tualis: sicut qñ diligo creaturā nihil cogitādo de deo actualr nec referēdo: ⁊ iste est actꝰ neuter. Hē: q̄ neqz est vsus neqz fruitio. ¶ Sz hic est vna diffi. qz idem actꝰ nō vr posse bre duo p se obta eq̄ pª. oz g̃ dare vnū qō sit obm vt finis: ⁊ si sit in moralibꝰ finis nō erit cir cūstātia: sz obm p̄ncipale. ¶ 2º qz ois actꝰ specificaꝝ a suo p̄ obo. cū g̃ deꝰ sit p̄m obm isti⁹ actꝰ: erit actꝰ fruendi ⁊ nō vtēdi. Si aūt tu dicas q̄ aliud a deo sit p̄m obm. Cōtra. qz tūc pus ferꝝ in illud qō est ad finē q̄ ad ipz finē: qō est icōueniēs: qz ipse finis videt diligi magis. Si dicaꝝ q̄ illud est p̄muz qō referꝝ. ꝺ. qz tunc magis diligeret. Dico g̃ ad illud qō dicebaꝝ in arg. q̄ finis ē obm in moralibꝰ: nō tñ sub rōne finis: qz sub rōne fi/nis est circūstātia ī moralibꝰ. ¶ Sz quo distīguiꝝ: ⁊ qō est obz p̄m? ¶ Dico ad p̄m q̄ vnicꝰ actꝰ vt intelligiꝝ trāsire sup obm p̄mariū. ſ. deū oꝝ fruitio: vt aūt actus ītelligiꝝ trāsire sup obiectū secūdariū oꝝ vsus. ¶ Di co aūt ad aliud qō deꝰ est obm p̄mariū. ¶ Ad rōnē in oppositū dico q̄ accipit fruitionē large.

Replica du/plex.

Qō IIII.

Queritur vtz obm fruitiōis bz plu/res rōnes visibilitatis. q̄ nō Aug. oēz nr̃az sciaz vno ītuitu hēbimꝰ. ¶ Cōtra. Diony. de di. no. p̄ ca. Dicit q̄ es/sentialia p̄cedūt notionalia. ¶ Circa istaz qōnez p̄ iuestigabo de obiecto per cōparationē ad ex/trinseca. 2º per ꝓparationē ad ītrinseca.

15. d. tri. c. 16.

1. articulus. Op. singula/ris alioꝝ.

Quantuz ad p̄m fuit opinio vniꝰ doc. q̄ quanqz videt dinā eēntiā ⁊ creaturas oēs vi det. Et ꝓbaꝝ sic. qñcūq; est aliqō obz nēcio repreſen tans aliq̄ videꝫ illud obm necessario videt illa. lz enī possit videre vl nō videre p̄m obm: tñ posita visiōe cir ca primū obiectum necessario fertur visio circa repre sentata p̄mum: sed eēntia diuīa nēcio repñtat qcqd repñtat. g̃ videꝫ eā videt oīa repñtata p eā. ¶ Cōtra. istā opinionē arguo 4ʳ. ⁊ Prio qz pirēt reuelatōes nec

Mō singula/rissime de co gnitione rez in vbo. j.

ipugnatio q̄/druplex.

Sama. q̄ nona est visio erat p eam dē actū bificēti p nouos rectꝫ agentemq.

deꝰ posset alicui scō aliqō nouū reuelare: qz exquo eēt beatꝰ oīa videret que deꝰ videt videndo eēntiam. ⁊ sic nunq̄ deus possz aligd reuelare. ¶ 2º ista pō auferret illuminatiōes āgeloꝝ. ¶ 3º scōꝝ dr̃iaz in videndo plu ra. qō est incōueniēs. ¶ 4º puilegiū xpi. ¶ Jō cōiter tenet oppoꝝ. ¶ Sed de mō est difficultas. ⁊ ē via 4ª ad saluādū moduz. ⁊ Prima via est q̄ nulla mutatiōe facta circa actū pōt deus reuelare cognitionē eiꝰ quā prꝰ nō habuit. ¶ Sz ꝺ. qz ipole est trāsire de ꝺicto/rio in ꝺictoriū nulla mutatiōe facta in altero extre/moꝝ: sz hic est trāsitꝰ: qz prꝰ nō nouit illud qō postea nouit. g̃ oz q̄ in deo sit mutatio vel in videte. 2º ex/trema ꝺictiōis nō pñt dici de eodē ſm idē: sz de isto actu dicunt ꝺictoria fz idē: qz cognoscere obm ⁊ nō cognoscere illud. g̃. ¶ Jō dicūt aly q̄ hoc fit per aliū actū. ¶ Cōtra. Aug. de notitia matutina ⁊ vespertina dicit q̄ eodē actu cognoscit verbuz ⁊ cognita in vbo. ¶ Jdeo ē 3º modus qz p gradū additū actui beatifi/co. ¶ Cōtra. qz augmētatio fit p gradus eiusdē rōnis ⁊ p ꝺns obiectū si nō cognoscit p vnū gradū. nec per aliū. lz. n. addito 2º g̃du actꝰ fiat ītēsior. ⁊ p ꝺns qō prius cogscebat nunc pfectꝰ cognoscit: tñ qō prꝰ p̄ p̄orē gradū nō fuit cognitū nec cognosceꝫ nūc per gradum aduenientē. 2º qz tūc deꝰ nō posset reuelare aliquā ve ritatē nisi augmētaret beatitudinē. ⁊ p ꝺns nec possz lino vnā veritatē petro nō reuelatā reuelare. nisi bea titudo lini eēt ītēsior beatitudine petri: que oīa vidē tur icōueniētia. ¶ Jdeo dicūt aly 4º mō q̄ p̄mꝰ actꝰ destruit ⁊ causat nouꝰ. ¶ Cōtra boc. qz iste actꝰ nouꝰ aut est eiusdē rōnis cū p̄. aut ñ. Et si sic. g̃ nō cogscimꝰ aligd aliō plus q̄z prꝰ. Si aūt dicas q̄ alteriꝰ. tūc deꝰ nō posset aligd de nouo reuelare nisi dimīuerꝫ vl aug mētaret beatitudinē: qz spēs diuerse nēcio bñt se ſm ordinē excedētis ⁊ excessi. ¶ Jdeo dicit ioānes q̄ fit per respectꝰ nouos nō nēcios ad zª obta. Nā actꝰ habz nēciaz ⁊ eēntialē dependētiam ad p̄m obm. ad alia aūt obta. ſ. scōaria nō. qz pōt esse actꝰ sine tali respectu. Di cit g̃ q̄ p aduētū noui respectꝰ ad obz scōariū ītelligiꝫ illud obm qō prꝰ nō ītelligebaꝝ. ⁊ hoc per priorē actū cui aduenit respectꝰ. ¶ Sz hic sunt aliq̄ difficultates. ⁊ Prīa est de illo reꝰ qz aut est ītrīsecꝰ aduenies. ⁊ h̄ nō. qz talis oriꝫ ex nā extremoꝝ. Aut est extrinsecꝰ adue/niens. ⁊ h̄ nō. qz tūc q̄ro ad qō genꝰ reducitꝫ. ¶ Dr̃ ab aligbꝰ q̄ est ītrīsecꝰ aduenies. nec segꝫ icōueniens: qz deꝰ cāret extrema sine relone: vt duo alba sine silitu/dine: q̄z hoc nō posset nālr fieri. Jta in ꝓpsito. Sz tūc oz dicere q̄ visa dīna eēntia nēcio videntur oīa. ⁊ q̄ est miraculū q̄ nō videant oīa: que dicta viderent nimis eēnea. ¶ Jdeo pōt dici q̄ nō ē ītrīsecꝰ: sz ex/trīsecꝰ aduenies. ¶ Et qñ dr̃. ad qō genꝰ reducitꝫ: pōt dici q̄ multi sūt respectꝰ extrīseci ī trāscēdētib⁹ q̄ non sunt ꝓpie in aliquo genere.

Op. cōis q̄ declarat. 5. mo dis.

Vide oc chā di. p̄cedenti.

sup ge. ⁊ alibi sepe.

Scotꝰ singu/larissime. Jn alio p̄ argui. ſ. ꝺ boc fz solo pz hic bene ponde/rādo

Hic possunt assignari due difficl. ad du as ꝓtes diuī/sionis aliq̄ li bri habent. Rēspōsio ali oꝝ.

Rēspōsio q̄/ppria.

Secūdo videndū est q̄ tū ad ītrīseca. Et p q̄tū ad attributa. ⁊ hoc doc. ipse pertransit. ¶ Opinio aūt cōis ē q̄ nō. fz aūt p̄n isti⁹ doc. suppo/sita aliq̄ distictiōe que iferi⁹ declarabiꝫ iter attribu/ta dīna: dōz eēt q̄ sic. qz q̄ñ aligs actꝰ bz duo oba: vnū p̄mariū ⁊ aliud scōariū: pt ferri in p̄mariū absq; h̄ q̄ in scōariū ferat. h̄ pz alibi: sz eēntia est obm p̄mariuz: attributa vo sūt obta scōaria. g̃ vn actꝰ poterit ferri in eēntiā absq; hoc q̄ ferat in attributa. ¶ 2º sic. q̄ñ ali qua se bñt: sic adiuicē: sicut quiditas ⁊ passio vl p̄dⁱᵐ de scōo mō actꝰ ītelligēdi pōt saltē per potētiam diui naz ferri in gditatē dato q̄ nō ferat in alia: sed eēntia diuīa est sicut gditas attributa: sic p̄dicata de 2º mō.

Z. articulus. 1. po. Jmitatꝫ scotū recte.

Essenª pōt videri sine attribꝰ (qz est ꝓpria ꝓmaria.

ḡ ꝛc. ¶ Tenēdo ḡ ꝑn̄a ist⁹ doc. posset dici q͛ sic. Iz ipse nō asserat. Et hec opinio vī ꝯcordare cū opinione doctoꝝ antiquoꝝ: ḡ ponebāt infinitas pfectiões in deo: ⁊ vna poterat cognosci alia nō cognita.

Scōa pare. Quere Thomā ⁊ Ben. et alios. Vide. ſ. qone i. plo. de quo ⁊ qō. h. oppie d. h.

Secundo videndum est de essentia ⁊ personis. Et ad hoc dicitur q͛ nō. qz visio est exītis vt existēs est. sed essentia diuina existit in trib⁹ psonis. ergo ꝛc. ¶ Confirmatur. qz qñ aligd ē formaliter quo: illud in quo est formaliter illud quo ē necessario qō. sed diuina essentia est formaliter in psonis. ⁊ est quo respectu actus. ergo ⁊ psone erunt qō. sed illō qō est qō. est hoc qō vī. ergo ꝛc. ¶ Sed ꝫ arguitur 4ʳ. Primo sic. qñcūqz aligd est quo respectu opationis: illud in quo est: necessario est qō. sed infinitas fuit intellecta a pbis. que est formaliter in personis. ergo psone fuerunt qō. ⁊ sic intellexerunt tres personas. qō est fm. Aliter arguo: simplices crediderunt ab antiquo diuinitatē que est formaliter in tribus psonis. ⁊ tres personas non intellexerunt. Tertio arguo de actu charitatis ḡ fuit in multis. ad quos nō puenit articulus trinitatis. sicut in veteri testō. terminabatur aūt ad diuinitatem. ergo ad psonas. ergo intellexerūt tres psonas. qō falsum est. Silr 4.° arguitur de multis hereticis q nō crediderunt tres psonas: ⁊ tamē actu amicitie acq site dilexerunt deuz. sequitur ergo q͛ dilexerunt tres psonas non. Ideo dico q͛ ista regula de quo ⁊ qō nūqz ꝺz intelligi vlr vera. saltez in actionibus īmanentib⁹. Ex hoc arguitur sic. qñ ē talis actus. qui pōt terminari ad aligd qō est formalr ī aliq̄ absqz eo q͛ terminet ad ipsuz: in quo est formaliter: illud pōt terminare: vt qō: ⁊ vt quo: absqz eo q͛ illud in quo ē. terminet vt qō. sed visio ⁊ multe opationes īmanentes sunt hꝺ. ergo pōt videri essentia: absqz hoc q͛ videant psone: nō obstante q͛ essentia sit in psonis formaliter. Cōfirmatur qz vnio nature ꝛ ī xp̄o: fm Dion. fuit ignozata a sūmo seraphin. ⁊ tamen diuinitatem xp̄i videbat: ⁊ humanitatem videre non potuit.

Resolo. ꝓpa.

Tertia pare. Op. aliozuz.

Tertia difficultas est de psonis. vtruz possit videri vna persona alia nō visa. Et dī cōiter q͛ nor. qz relatiua sunt sil natura. i. naturali itelligētia. cū ergo psone relatiue sint: vna nō poterit videri sine alia. ¶ Contra. dato q͛ ista rō ꝯcludat de patre respectu fily. nō tñ ꝯcludit de patre: nec filio respectu spūssancti: qz qñcūqz ī rōnib⁹ formalib⁹ ꝓstitutiuis ali quoꝝ non includit relo ad terminū a. nō est ꝺictio il la videre sine a. ex rōne simultatis relatiuoꝝ. Doc pz. q̄ꝺ eiz albū sit sile alteri albo: tñ qz silitudo non ꝓsti tuit albū in esse albi. poterit intelli vnū albū sine alio. sed pī ⁊ filius non ꝓstituunt ex relone ad spūsctū: ḡ poterūt videri nō viso spūsctō. ḡ ꝛc. Scōo arguo de patre ⁊ filio: qz non regritur q͛ eo mō quo vnū cognosco: ⁊ aliud cognoscā. dato. n. q͛ intuitiue videre dependēt diam creature ad deū: non pp hoc intuitiue viderem deū. Eodē mō: dato q͛ intuitiue videre p̄em: non video necessitatē q͛ intuitiue videā filiū. Declaratū āt est supius q͛ intellectus sepatus pōt videre relonem creature ad deū sine deo. sed deum arguitiue tñ.

Impugnaō duplex.

Cōsidera bñ hic vt scis pō derādo.

Quarta pa.

Quarta diffi. est de ydeis. Dico q͛ sic. qz certū ē. q͛ essentia pōt videri sine creaturis: sed ydee non sunt sine creaturis. ḡ essentia sine ydeis pōt videri. Minoꝝ pz: qz ydea est exēplar ⁊ ymago creaturaꝝ. hoc aūt dicit respectū. z° qñ sunt aliq̄ duo ordinata respectu alicuius terty. si ꝫ pōt cognosci sine si bi imediato: ḡ ⁊ sine mediato. Iz imediatius se habēt attributa ad essentiā diuinā q̄ ydee. essentia autē pōt cognosci sine attributis. ḡ sine ydeis. ¶ Sz hic ē vna diffi. si essentia cognita nō cognoscant ydee. Iz postea si cognoscunt. qūo cognoscunt: opz dicere Fz vnā viā: que supius posita est. q͛ si postea cognoscant q͛ per respectū supuenientē cognoscant. zª diffi. est de ydeis ⁊ creaturis sil. qz ydee aut ponunt ipsemet deus. ⁊ tūc ipse est q͛ cognita diuina essentia ipse non cognoscā tur. Si aūt dicas q͛ sunt creature cognite: cū nō hēant esse nisi diminutuz. tunc reus non hēbit nisi esse diminutū. ⁊ tunc nō poterit dici de nouo aduenire: nisi aliquod ens simplr accipiat esse. qō tñ nō vī. Uel opz dicere q͛ ens diminutū precise sine alio accipit eē. Uel q͛ ydee sunt formaliter in deo. sed nō formaliter deꝰ. Et de hoc alias. Est aūt hic vna difficultas. vtrū essentia diuina sit obiectū beatificū. vt in trib⁹. Ad hoc dico q͛ de facto nulli dubiū esse ꝺz: qz res q̄ nos beatos faciūt sunt pī ⁊ filius ⁊ spūssctūs. ¶ Sed dubium est. vtrū essentie ex se repugnet beatificare. nisi vt ī trib⁹. Et ad hoc dicitur q͛ non. ⁊ rōnez tangit Joānes. quia pī in illo ꝓzi originis quo p̄cedit filiū: aut est beat⁹: ⁊ tūc hī ꝓpositū. cū essentia vt sic nō intelligaī in tribus psonis. Si aūt dicas q͛ non est beatus. ḡ non a se. Iz a psona ꝓducta hz suam beatitudinē. ¶ Ad istud dupliter dī. p̄ q͛ non sunt signa originis. ꝯcedūt tñ illi p̄m z͛ ⁊ ʒ͛. sed hoc tñ valet: q̄tū ad arg̃m p̄m quātum prius. Reduco. n. sic. Aut in illo prioꝝ est beatus: aut non. si sic. ḡ sicut prius ꝛc. Alio mō soluī sic. ꝯcedēdo signū a quo. nō tñ in quo. ¶ Sed ꝫ. vez est. n. q͛ hoc signū oziginis in quo ponimus p̄em esse est gditatiue a quo. tñ necessario ⁊ ex ꝯsti erit in aliquo. Et hoc pbo. qz signū oziginis est rō oziginis: ḡ necessario est in aliqua persona. Et tūc arguo ī illo prioꝝ. aut est beatus: ⁊ tūc hī ꝓpositū. aut non. ⁊ tūc per aliud. ⁊ sic nō a se. Ex hoc dico q͛ essentia diuina sub ratiōe sua absoluta est obiectū beatificū: ⁊ non inquantū in trib⁹ reduplicative accipiēdo. q̄uis semp sit in trib⁹. ¶ Ad rōnē p̄ncipalem potest dici. q͛ Aug. itelligit vno intuitu. hoc est vno actu ꝛc.

D. notabilis duplex.

Vide. ſ. diſti. 47. ad has difficultates optime.

Dubiū singularissimuz: nō bene pōdera.

Quere antiquos ⁊ noias les. ℣. Andreē hispalensem in suo primo.

Signū oziginis duplex. Vide. s. q i.

a. l. relo.

Re solo. ꝓpa

Queritur vtrum actus fruitionis sit formalr liber. q͛ sic. p illō ps. delectare ī dño. nihil īpatur nisi liberū. ḡ ꝛc. ¶ Contra. Anſ. de ꝯceptu virginali. pª libertas est in volūtate: ḡ non in actu

36

Et hic p̄ videndū est. q͛ libez dī (volūtatis. 4ʳ modis. Uno mō. prout liberuz distinguit ꝫ seruū. Uñ fm hoc ptās peccandi non est libertas. nec pars libertatis. qz posse peccare: est posse se facere seruū. ¶ Alio mō accipiī liberū: prout distinguitur ꝫ necessariū. Et isto mō distinguit libertas arbitrij ꝫ liberuz simplr. z°. mō distinguit ꝫ naturale. ⁊ hoc mō dicit Aug. q͛ spūssanctus nō ꝓcedit quō natus. Iz quō datus. 4.° mō accipiī liberū. prout distinguitur ꝫ coactionē. ⁊ isto mō oēs potētie aie pñt dici libere: qz nulla pōt cogi. p̄ mō nec vltimo mō pz q͛ non intelligunt aliq: ḡ gōnez ꝓponunt. Silr nec z° mō vt distinguit ꝫ necessariū. qz isto mō non possemus saluare q͛ ꝓductio spūssancti esset formalr libera. qz oē qō est in diuinis est sume necessariū. Accipiī ḡ ʒ.° mō. vt ſ. distinguit ꝫ naturale. ⁊ sic oē voluntariū dī eo modo esse libez. Uñ sicut prius dictū est. q͛ po. act⁹. passio. habit⁹. dispō. volūtaria sunt. hinc ē q͛ libera erūt. Sed tunc stat difficultas cui ꝯueniat p̄ libertas. Ad hoc dico p̄ negatiue. q͛ non opationi: neqz dispōni: qz posteā est dcm: qcqd ab ea est naturalr ē. Nec habitui qz cāt naturaliter sicut ignis. Nec passiōi. qz nec io na

Liberū quadruplex

5. tri. cap. 14.

A. l. diffiguit codē mō quo liberū. Dubiū single Opatio: dispositio: habitus passio. voluntas. alr ⁊ alr se habēt ad libertatē ⁊ nāli tatez. vt pater.

turaliter inclinat ex quo cāta est. Primo g̃ rō libertatis voluntati ꝓuenit. vel est in poª volitiua. Nam oīa alia non hñt rōnem voluntary nisi per participationem volūtatis. Uñ dicit Anſ. de ꝓcordia liberi arbitry. Libertas ꝑ ꝓuenit volūtati. ¶ Sed ɔ. instaſ 4ª. Primo sic. Nam in hoc ꝓsistit libertas: per qō pōt qs dñari actibus suis. sed hoc est actus cōplacentie. g̃ rc. ꝓbo minorē. Nā oīa alia reducunt̃ in actum illū. 2º sic. In illo ꝓsistit libtas. in quo est totalis ꝛ finalis cāque reddit̃ ꝓ oībus. sed talis est actus cōplacentie. Nā si querat̃. quare hoc feciſti. rñdeт. qz placet. ꝛ ibi cessat oīs qō. 3º sic. Libeꝛ est. qō est gr̃a sui. sed actus cōplacentie est hꝫ. qz est gr̃a sui: ꝛ alia gr̃a eius. sic ꝑz ī precedenti arg. g̃ rc. 4º sic. Rō libertatis est rō spōtanea. sed illa ꝓsistit in actu cōplacentie. g̃ rc. ¶ Iste rōnes reducunt̃ ad oppositū. Primo sic. Id ꝑ qō dominat̃ aligs actibus suis. hz rōnem primā libertatis: hꝫ est manifesta: sed voluntas est hꝫ. ꝛ non actus cōplacentie. Nā actui cōplacentie dñamur ꝑ voluntatez: ꝛ pōt elicere actū cōplacendi: ꝛ non elicere. ¶ Itē dñari vr̃ hr̃e vim productiuam ꝛ cātiuā. Sed hoc ꝓuenit voluntati non solū respectu alioꝝ actuū: sed ēt respectu actus cōplacentie. 2º sic. Illud qō vltimate redditꝫ ꝓ cā finali hz rōnem libertatis hec est tua. sz volūtas est hꝫ. Nam si queras. quare ꝫ feciſti. qz placz. quare placet. qz habeo voluntatē. que est cā istius cōplacentie. ¶ Item qñ q̃ritur de effectu forme ꝓp gd. ꝓuenienter rñdetur per formā. sicut dicendo. q̃re iste disgregat. rñdeт. qz est albus. quare est albus. qz hz albedinē. sed actus cōplacentie est actus voluntatis. sic disgregatio est actus albedinis. g̃ sicut querenti. quare disgregat. respondeт. qz albus sic querenti: q̃re hoc facit. ꝓuenienter rñdetur. qz vult. sed vltra. sicut querenti. quare est albus. ꝓuenienter rñdetur. qz hz albedinem. Eodē mō. quare vult. ꝓuenienter rñdeт. qz hz voluntatem. que est cā vel forma: vel saltez illud quo mediāte hr̃ volitio. 3º reducunt̃ sic. Libeꝛ est quod est sui gr̃a. sed volūtas est hꝫ ꝛ actus cōplacentie. Nā ipse actus est accīs. accīa aūt reducunt̃ ꝛ referuntur ad subaz: sicut ad finē. magis aūt est finis sui gr̃a q̃z illud qō est ad finem. subm ēt magis ē sui gr̃a q̃z accīs. g̃ rc. 4º reducunt̃ sic. Libertas est spontanea. sz poª magis hz rōnem spontanei q̃z actus. g̃ rc. Probatio minoris. nam actus pōt a deo cāri. ꝛ tunc erit cōplacētia ꝛ non spontaneitas. Silr qñ aliqua duo ita se hñt q vnum ab alio causat̃. magis hz rōnem spōtanei cā: q̃z cātū. ꝛ sic est hic. ¶ Ad rōnē dico. q qñ duo effectꝰ sunt eēntialiter ordinati. si prior cadit sub īperio ꝛ 2º. ita qz si imperium cadat super añs. cadat ēt super cōsequens.

¶ Questio. VI.

Obijcit quadrupl'r. Quere aureolum.

Reducūt ad oppositū iste obōnes singularissime.

Quaeritur. Utrum in deo sint plēs rationes fruibilitatis. q nō. Matth. 20. Acceperunt singuli singulos. d. i. vnā rōnem mercedis. ¶ Cōtra. eccl'asticī. Stabilita sunt bona illius in dño.

Circa istā qōnē sūt 4ºr ꝛclones declarande scōm dicta in p̄cedenti qōne. Prima. q aligs pōt frui essentia sine attributo. qō probo. qz vez est saltez in via: qz in patria non est ita certū: sicut fuit dictū pri us. hoc ꝓbo sic. Qñcunqz est aliqō obiectuz: qō habet in se rōnem fruitionis: ꝛ pōt cognosci alys ignoratis. potest voluntas seq illam cognitionē: ꝛ frui illo obiecto cognito. non fruendo alys ignoratis. sed certū ē q possumus deum in via cognoscere. ꝛ tñ multas perfectiones attributales ignorare. g̃ pōt volūtas frui deo: ꝛ non frui illis attributis. ¶ Hoc ꝓfirmat̃. qz deo cognito in via dubitamus de mltis. vtrum sint attributa vel non. ꝛ ēt vtrum sint in deo. sicut nāl'r cognoscēs deum ignorat. vtrū sit infinitus vel non. que. s. infinitas a multis ponit̃ attributuz. Cū g̃ iste sit cognoscēs deum ꝛ non necio hēat actum voluntatis inordinatū circa deū. segtur q actum fruitionis hēbit circa deū. ꝛ non circa aliud qō est attributū. ¶ 2ª ꝛclo est. q ꝑt frui essentia non fruendo ꝑsonis: saltē in via. Hoc ꝓbo manifeste. nā ex nālibus possum9 cognoscere vnū deum. ꝛ tñ non ꝑsonas: qz non pñt cognosci nal'r. hīs g̃ talē cognitionē hz actum voluntatis: circa deuz: nō necessario inordinatum. g̃ ordinatum: sed talis ē fruitio. ¶ Ꝑ. distincti sunt articuli fidei de vnitate ꝛ oīpotentia ꝛ de ꝑsonis: sed de articulis distinctis hr̃ distincta cognitio: g̃ pōt haberi distincta dilectio de vno nō hīdo de alio nō necessario inordinata. g̃ rc. ¶ 3ª ꝛclo est. q pōt frui vna ꝑsona non fruendo alia. sicut patre ꝛ filio non fruendo spiritusancto: qz distincti articuli sunt de p̄re ꝛ filio ꝛ spiritusancto. g̃ non opz actualiter frui istis. lz fruatur virtualiter vel habitualiter: alioquin esset petñ. ¶ Silr arguo de p̄re ꝛ filio. qz lz nō possem cognoscere vnū alio nō cognito. tñ possum diligere vnum alio nō dilecto de poª absoluta: lz de poª ordinata opz q virtualiter. ꝓbatio assumpti. qz possumus diligere in creaturis vnum album: ꝛ odire aliō: vel non diligere: qō est sibi silē. Silr diligere patrem creatuz: ꝛ odire filiuz: ꝛ sic de multis alys. g̃ rc. ¶ Sz Ꝑ hoc est argutuz. qz relatiua sunt sil'nā. Dico sic 1º. q ꝓp hoc non impedit̃: gn possem p̄rem ꝛ filium diligere ꝛ cognoscere ꝛ nō spñsctñ: nec ipedit illa simultas gn possimus diligere tñ vnum: alium actualiter nō diligendo. sicut intuitiue possum9 cognoscere vnū alio non cognito intuitiue. Et ita possum frui vno: et alio nō. non. n. opz q eodē modo inquantum relatiua sunt. q cognoscant̃ sicut dictuz est prius. qz intellect9 sepatus non beatus posset forte cognoscere relonem creature ad deum ītuitiue: ꝛ tñ non terminuz. s. essentiā diuinā. Silr magis apparet in dilectiōe: qz possuz deo frui inquātum creatoꝛ. ꝛ tñ nō frui creatura. Ex istis apparet q non opz q eo mō quo cognosco vl' diligo vnum relatiuoꝛ: q cognoscam vel diligā aliud. ¶ Sz adhuc stat dubiuz. qz in qōne querit̃. vtꝛ sint in deo plures rōnes fruibilitatis. Dico q nō: nisi vna rō fruibilitatis. s. ipsa diuinitas. ꝑ quā hñt oīa que sūt in deo q sint fruibilia. vñ fruor pr̄nitate inquātuz diuina foluz. silr bonitate inquātuz diuina. ꝛ sic de alys que sunt in deo. ¶ Uñ imaginanda sunt 4or signa in ista fruitione. ꝛ in isto actu beatifico. Primum est in quo terminat̃ fruitio. Ad pm obm. ꝛ ad ea q̃ sunt ī deo in ꝑ mō dicendi ꝑ se. sicut accipit̃ in diuinis modis ꝑ se vt eēntia. spiritus suba. Scōm signuz in quo terminat̃. ad illa q̃ sunt de 2º mō: sicut sunt attributa. 3m signuz in quo terminat̃. ad ea q̃ sunt illi q̃si ꝑ accīs. nō ꝓprie: sed sicut inferius accidit superiori: sicut ad ꝑsonas vl' ad relones ꝑsonales. 4m signuz ī q terminat. ad obiecta scōaria repñtata. sicut ad creaturas. vel vt in se: vel vt in deo. Sed de isto vltiº signo vr̃ diffi. s. de terminatione ad obiectum scōariuz: qñ fit reuelo de futuro ꝓtingenti: ad qd terminat̃ iste respectus: q advenit actui. nō ad creaturā: qz ista nō est: nec ad deuz: nec ad attributa: qz tunc nō intelligeret nisi deus vel attributa. Et hec oīa tam essentia: q̃z ꝑsone: q̃z attributa ꝓtinent ad obz primariuz. Ad istud q vellet dicere. q relo non regrit terminuz facil'r se expediret. Sed

tionem viatoris ꝛ cōprehensoris de scō et poli. hoc dic.

Fruitio duplex.

Obō.

Corelariū.

Dubiū. 4. ꝛclo Ad. i. finita.

Nota oppie hūc ordinem terminatōis actꝰ fruitōis.

Single ondum.

Cōclo q̃druplex. Ad. i. hoc probo q verum.

Et si vna sit rō fruibilitat radicalī ī diuinis: plura tñ sūt qō imediate terminata sit: et seorsum actualē frui

ℏ non dico pro nunc. Tenēdo ḡ aliam viā dicunt alig q terminat ad creaturā. non vt in se: sed vt in deo relucet. ¶ Sed ꝫ hoc: qr creatura vt sic. vel est gd creatum: 7 hoc non. vel increatuz. 7 sic non nisi obiectum p̄m. Jdeo pōt dici. sed de ℬ alias. q idee sunt ī deo formaliter non solum obiectiue: 7 ad eas iste respect⁹ terminat. Futura autē ꝓtingentia cognoscunt p cognitionē determinationis voluntatis diuine. sed de hoc alias: sed hoc tm̄ dictuz sit ad euadenduz diffi. illam. ¶ Ex hoc pz q vnica rō fruibilitatis est in deo. s. ipsa diuinitas. ¶ Ad rationem patet. ¶ Qō. VII.

Considera instantiā.

Vide. j. distī. 47. q. i. ad ℏ.

Queritur. Utruz apprehēso vltimo fine p intellectuz possit vo lūtas nō frui. ¶ Circa istā. q. sunt quatuor difficilia declaranda. ¶ p̄m est. si fine in generali apphenso p intellectuz necessario fruitur voluntas. ¶ z̄m si in ꝑticulari apprehēso 7 in enigmate. ¶ 3m de vltimo fine clare viso in habente voluntatez supernāliter eleuatā. ¶ 4m de fine clare viso in non bñte voluntatem supnaturaliter eleuatā.

Heu. 7 tho. 7 ples antiquoz.

Hic dicitur quātuz ad p̄m. q voluntas nō pt nō frui vltimo fine in gñali apphenso. Et rō huius est: qr finis vt sic hz rōnem oīs boni. nāliter āt voluntas inclinatur ad illud. ḡ nec̄io tēdit ī illud. ¶ Cōtra istaz opionē arguo 4r. p̄ sic. qñcūqz aliqō mouens mouet ad aliquē terminum de necessitate: eadez necessitate remouet impedimentum. hoc pz de graui. sed appetitus noster nō de necessitate remouet oē prohibens. incōsideratio āt finis est prohibēs. po⁹ autem intellectiua subiacet imperio voluntatis. videm⁹. n. q nō remouet illō phibēs. ḡ non de necessitate mouetur. ¶ z⁹ sic. Qñcūqz aliqō mobile mouetur ad aliquē terminum eadē necessitate: qua mouet gescit in illo. qr eadē virtute. Hoc pz de graui: sed appetitus siue voluntas nr̄a. non de necessitate nāli detinet se in appetitu finis. qr alr faceret gcgd posset in detinēdo se ibi. 7 sic teneret intellm in continua cōsideratiōe finis: qō non facit: ḡ 7c̄. ¶ 3⁹ sic. qñcunqz aliqs appetitus fert nāli necessitate in aliqō obm: eadez necessitate fert in media nec̄ia. hz̄ ē ꝓsideratio finis. ḡ 7c̄. ¶ Cōfirmat. qr si minozi nec̄itate respiceret medium q̄z extrema. magis nec̄arium dependeret a mi⁹ nec̄io. ¶ 4⁹ sic. Qō mouet nec̄io ad aliquē terminū: mouet inquantum pōt: cum agat fm totum sui conatum. sz voluntas nr̄a non semp diligit finem inquātum pōt. ḡ 7c̄. ¶ Dic rndet ad istas rōnes oēs. quātū ad id qō tangit de ꝓsideratiōe finis: dr q auersio intellectus nō fit p voluntatē: nec voluntas pōt detinere intellz: qn moueat a fantasmatibus diuersis occurrēntib⁹: 7 p ois auertit (velit nolit) voluntas a ꝓsideratione finis. ¶ Alr dr q iste rōnes verū assumūt de eo: qō nāli necessitate mouet 7 agit. sed nō de eo qō libera necessitate mouet 7 agit. ¶ Contra ista. 7 p̄ ꝫ p̄m. q nō sufficiat. Sicut. n. actus intelligēdi subiacet imperio voluntatis. ita 7 actus fantasiandi. Poterit ḡ argui de illo sicut argutuz est de actu intelligēdi. 7 tunc eodē mō currunt rōnes. Poterit. n. voluntas amouere fantasias oppositas: 7 detinere eas in vno actu consimili actui ꝓsideratiōis de vltimo fine. Nec scōm satisfacit. qr remouere prohibēs necessario non cōuenit agenti inquantum nāle: sed inquantuz necessarium. 7 pp̄ hoc agens quātumcunqz libez. si necessario agat. ita ex ipetu agit. sic̄ nāle. ḡ 7c̄. ¶ Sz hic sunt due difficultates. Prima est. qr vr q sicut possum non diligere vltimuz finē: ita possum odire. ex quo non de necessitate appetitur. ℬ autez est falsum. ḡ 7c̄. ¶ Dr hic. q qñ aliqd est in po⁹ ad duo opposita ꝫrie. si vtrunqz est pole. pōt in illa duo. Sed si sit ideterminatuz ad duo ꝫria: quoz vnum est ipole: lz posset in vnum 7 in puationez ei⁹. non tm̄ pōt in aliud ꝫriuz. ¶ Exēpluz: aīal est in potētia ad rōnale 7 irrōnale: iō pōt bre vtrūqz. Aer autē est in potētia ad lucē 7 ad opposituz: sz qr cōtrariuz opposituz luci nō est possibile: hinc est q soluz pōt bre lucē 7 priuationē lucis. Sic ē in ꝓposito. Naz odiuz dei qō est opposituz ꝓtrarie dilectioni finis nō est possibile. Jdeo appetitus lz possit in dilectionez 7 suuz opposituz priuatiue: nō tm̄ pōt in suum opposituz ꝫrie. ¶ z⁹ difficultas ē de dictis Aug. iz. de tri. q oēs volunt nāliter beatitudinē. Et ibidē de illo ioculatore q dixit flm dicēdo q oēs volūt chare vēdere 7c̄. sz oēs volūt beatitudinē ℏz Aug. ¶ Dico ad ℬ q Aug. intellexit de appetitu nāli vel inclinatione nāli in habitu: nō autē de appetitu nāli actuali. Nā ꝫstat q oēs non cogitabant actualr de beatitudine. 7 per ois nec actualiter appetebant. Sed intellexit q voluntas ex natura sua inclinatur ad beatitudinem.

Ra nōbilis

Mō semp indeterminatū ad oppositū pt in illa: vbi adde plura. Exemplum.

Qr odiū dī ē ipole: lz istātias euade.

Auere ockā 7 alios noiales.

Appetit⁹ naturalr duplr.

Secundum difficile quantum ad q̄situm p̄n cipale est. vtrum in ꝑticulari apprehenso obscure vltimo fine nec̄io fruat. Dr ab eisdem de p̄a opinione q non. sicut patet in peccāte mortaliter. ¶ Sed ꝫ eos arguo sic. p̄. q cgd ꝓpetit p̄ 7 p se necessario superiozi: cōpetit p se 7 necessario inferiozi boc patet inductiue. sed vltimo fini in gñali apprehēso. q se habet sicut supius ꝓpetit p se necessitate appetitum. ergo eadē rōne in ꝑticulari apprehēso: qō se habet sicut inferius. Minoz ē tua. ergo 7c̄. ¶ z⁹ sic. qñcunqz in aliquo est virtus motiua necessitandi aliqd necessario. in quocunqz inuenit illa rō formalis: q̄ est rō illius virtutis inuenit eadē necessitas: 7 illud ī quo inuenitur hēbit eandem vim motiua. cum ergo finis in ꝑticulari apprehensus oēm rōnem includat: quam icludit finis in generali. 7 aliquid addat: ita habebit eandē vim necessitandi vnus sicut alius. Jdeo dico. q sicut vnus mouet appetitū. ita 7 alius. Sed dico q

z⁹. articulus

Jmpugnatō duplex.

Propria determinatio.

Tertium difficile est. Si finis clare visus necessitat volūtatem in nā supnālr eleuata. ¶ Ad qō videndū est ō cā actus fruendi. Et hic sunt quattuor modi dicendi. Primus q actus beatificus p̄cise 7 totaliter cātur ab obo. z⁹ q p̄cise 7 totaliter a voluntate diuina. Et isti hñt dicere q in ptāte voluntatis nō est frui: qr nō est in ptāte patientis pati. volūtas āt creata passiue. 7 tm̄ receptiue se hz fm istos duos modos vltimos.

neuter necessitat.

3⁹. articulus.

Ally aūt dicunt q potentia volitiua 7 obm ꝓcurrūt sil. Ally aūt dicūt potentia volitiua p̄cise. Et isti q tenēt istos duos vltimos modos hñt dicere q finis clare visus non necessitat volūtatē. qr qñcūqz aligs effectus cātur a totali cā ꝓtingēter: vel saltē aliqua cā ad eam ꝓcurrens ꝓtingenter cāt. 7 totus effectus simplr ꝓtingenter cātur. qr si cā altera est cōtingens: 7 altera necessaria: effectus est ꝓtingens. sicut apparet in ꝼlonibus. Sed fm istos duos modos ꝓcurrit volūtas cōtingenter cāns. vel sicut cā totalis. sic̄ dicit vltim⁹ modus. vl sicut ptialis. sicut primus modus: ergo fruitio vel volitio vltimi finis ꝓtingēter cābitur: 7 posita poterit nō poni. ¶ Sz si ponat alter istoz duoz modorū occurrit diffi. quo saluat obstinatio demonū. 7 certitudo beatoz. ¶ Quantū ad p̄m. s. quātuz ad obstinationem demonū. dico q in duob⁹ vr stare. Prim⁹ est actus elicitus malus: 7 de isto dico q nō video neces-

Ista cabm̄ vide so. l. q. D. 49. q. Op. quadruplex.

Hoc magis sapit.

Regula notabilis.

Dubiū notabile bimēbre Nota de obstinatione demōis: 7 cā ei⁹ singlissime.

Euasio duplex ꝑdcōrū.

Nec̄itas duplex. Cōsidera instātiā.

Jmmo vr q magis: vide Aug. 14. ci. 27. 7 Sco. i theore.

Duplex.

Auer scōm quos.

sitatez ad ponendū q diabolus semp necessitetur ad actū malū. Uerum est.n.q deus non ꝯcurrit ad actuz bonū.sed illud non obstat gn ipsi pñt suspendere actū malū:qz tñ deus non coopatur ad actum bonum:totā facultatē suam ponunt:ꝛ expendūt in malū. Aliō aūt in quo stat ē pena ꝛ tristitia. Et quātuz ad hoc dico q semp necessitantur ad tristitiam: nec pñt non tristari quātūcūqz forte ab eis causetur. Quantuz ad z^m.s.de certitudine beatoꝝ est mihi maius dubiuz. Dicūt eiz quidā q deus imprimit quādaz formā que necessitat eos. ¶ Sed ꝺ.qz vel cum illa forma voluntas sua naturali virtute concurrit vel non.si sic.videret idez dubium qō ante:qz semp volūtas ꝯtingenter cāt: ꝛ quātūcūqz mille agentia ꝯcurrant nēcio.si vna ꝯtingēter agat totus effectus erit ꝯtingens.Si non:tunc voluntas nihil cāt. ¶ Dicunt alīq q q̄tū est ex se pōt dimittere.sed deus p̄seruat eū.qz videt q si dimitteret euz: oporteret eū cāre talez actū.Sed hoc nihil est: qz hoc posito voluntas nihil ageret. Nec hoc vr̄ sufficere: qz certitudo non solū hr̄ a beatis de beatitudine:sed etiā de mō.hec aūt certitudo lz esset de beatitudine:nō tñ de mō. ¶ Alij dicunt q iō certi sunt:qz deus nō ꝯcurrit ad actum malū oppositum. ¶ Sed ꝺ.qz prior ē habitudo ad ꝯtingentiā ꝺictionis:q̄ ad ꝯtingentiā cuiuscunqz alterius oppōnis.qz in quacunqz alia oppōne saluatur ꝺictio:qz posita certitudine de ꝯtingentia ꝺrietatis non ponit certitudo de ꝯtingentia ꝺictionis:dato.n.q essem certus q non odirem deū. tñ qz dilectio dei bz aliud oppositū.lz non positiuuz.s.nō dilectio.adhuc certitudo stabit de alia pte ꝺictiōis. ¶ Confirmaṫ.qz voluntas pōt suspēdere actuz nullo actu positiuo mediante cū suspendere actū sit nō cauſare.alr̄ esset ꝓcessus in infinitū.Et vltra.lz voluntas beati non possit odire deū: tñ pōt nō diligere:ꝛ sic eēt non beatus.Et iō pp istud inter alia dicta vr̄ mihi dicēdū q deus est totalis cā respectu beatitudinis.ꝛ sic potest saluari certitudo.

De certitudine vel ꝓfirmatiōe vl̄ securitate beatoruz.

Op.triplex cuz sua ipugnatiōe.

Indeterminatio seu ꝯtingētia duplex.

Cōsidera instantiam.

Proba determinatio. Cōsidera instantiam:qz non vr̄ scotizare.

Quartum difficile.quātū ad principale q̄sitū est.Utrū fine in particulari ꝛ clare viso.dato q voluntas non sit supnaturaliter eleuata. vtrū possit frui.Dr̄ q non:qz agere supnaturale p̄supponit esse supnaturale:esse āt supnaturale daṫ per aliquē actū eleuantem. ¶ Cōtra.ois potentia potest ferri in qōcunqz.in quo iuenitur perfectissime rō sui obi. sed in deo pfectissime inuenit bonitas: que est rō obi voluntatis.g̊ ꝛc. Item z^o de aīa iter intellectuz ꝛ sensum est dr̄ia.qz excellens sensibile corrūpit sensum.lz excellens intelligibile roboraṫ intellm:ꝛ non corrumpit:ꝛ eodē mō de voluntate. g̊ quātūcūqz deus sit excellens volibile voluntas poterit in ipsum ferri. 3° qz tunc deus non posset alicui supnāle aliqd reuelare nisi cāret necessario aliqō aliud prius:qō potētiaz eleuaret.qō est flm. ¶ Iō vr̄ mihi dōm q voluntas pōt. ex quo.n.obm bz bonitatē nālem:appet mihi q volūtas possit sine habitu eleuante in ipsum. ꝛ in qōcunqz obm pñtatum. ¶ Sed tūc esset dubiū.vtrū taṫ actus esset beatificus.pōt dici q non: qz cū habitu possz br̄i actio pfectior. ¶ Ad rōnem pz. ¶ Qō. VIII.

T.cō.123.ꝛ 143.sed in.3. de aia.t.c.7. expressius ad propositum.

Determinatio propria.

Dubium. Possz ō bn̄tudie distīgui pla ponderādo.p ꝛ ptra.

Queritur Utrū volūtas possit ab aliqua cā necessitari.

Volūtas pōt ꝓsiderari q̄drupliciter. Cōclo duplex

Dico q voluntas pōt quadruplr cōsiderari.s.vt passiua.vt receptiua.vt actiua.vt productiua.si voluntas accipiaṫ p̄mis duobus modis.sic dico q volūtas pōt necessitari.qz pati non est precise ī ptāte patiētis. Si aūt voluntas accipiaṫ duobus modis vltimis. sic dico q non pōt:qz sic semp ipsa:vt cā actiua ꝯcurrit:causalitas aūt sua nālis est ꝓtingens:ideo ab aliquo non pōt necessitari. Nullū.n.actiuū pōt necessitari ad agēdum nisi suo mō nāli. ¶ Sed hic est vna magna difficultas.accipitur.n.talis regula. Q̄ñcūqz aliqua entitas positiua ī aliquo gradu aufert aliqd de facilitate potentie.si magis ꝛ magis aucta fuerit facit maiorez difficultatē.eteniz tñ poterit ītēdi q auferet totā facilitatem.ꝛ ponet necessitatem. Ista regula pz in ponderibus:ꝛ in multis alijs.sed delectatio de aliquo bono qñ est magna.facit q non pōt volūtas ita faciliter resilire:ꝛ ita facit difficultatem ad resiliēdū. ꝛ maior maiorē.g̊ si intendaṫ ī ifinitū non poterit resilire.Eodem mō arguitur de habitu q in aliquo gradu appositus diminuit facilitatē potentie.tñ poterit augeri q totaliter necessitabit.Eodē mō de repñtatiuo.sed magis principalius de obo quanto ipm est pfectiꝰ. ¶ Ad istud rñdeo.Primo do vnā regulā. Q̄ñcūqz ē aliqua potentia īmālis ꝛ infatigabilis:qcqd sibi est difficile: est sibi impole.Ex quo pz ista regula in potētia Angeli mouente celum:si.n.esset sibi in aliquo difficile.tūc virtus illa esset fatigabilis. Nā difficultas inducit fatigationē:que aūt nō est fatigabilis nihil est sibi difficile.gn sit sibi impole.voluntas aūt est potentia īmālis ꝛ ifatigabilis:ꝛ iō qcqd est sibi difficile: est sibi impole. ¶ Sz tunc q̄ritur vnde prouenit diffi.in nobis. Dico q diffi.prouenit in nobis ex ꝯiunctiōe voluntatis cū appetitu sensitiuo. Naz bīt ī appetitu sensitiuo exīs inclinatur ad talia delectabilia.ꝛ ideo q bīt habituz de difficili resiliunt pp orgaⁿ. ¶ Sed dices: ad qd habitus ponitur in voluntate. R. rñdeo. q qz volūtas est ꝯiuncta appetitui sensitiuo semper ad generationē habitus in volūtate. sequitur gñatio habitꝰ p̄portiōalis in appetitu sensitiuo. ¶ Sed h̄ est diffi. qz habitus vr̄ dari potentie volitiue ad aliqd delectabiliter operandū:ac pmpte ꝛ fm illum habitū:ꝛ si nō: da mihi cām q̄re ponit habitus in voluntate. ¶ Ad hoc dico q pp quattuor datur habitus. Primū est pp pfectionem actus. z^m est pp delectationem. Nam perfectiorē actū sequitur maior ōlectatio. Ista duo inueniūtur in potētys sepatis. sed alia duo q̄ sunt opari facilit̄:ꝛ velociter siue pmpte:facit habitus in potētys orḡnicis ꝯiunctis.in potentys aūt sepatis nihil ē difficile vel tardū:sed opanṫ in instanti. ¶ Dist. II.

Et si vt passiua:vt tñ actiua voluntas cogi nequit.

Dubium. singulare. Regula. Al.l.facultatē.

Al.l.dilectio.

R la singularissima.

Dubium. Unde difficultas.q̄re bīt ī volūtate nra ponuntur.

Dubium.

Bīt daṫ potētie pp q̄uor:

Caste declaranti capiaṫ opari ꝓpe.

Hec itaq; vera ꝛc. ¶ Qō. I.

Circa distinctionē scḋam queritur. Utruz deū esse sit per se notū q sicut dic Dam̄.lib^o i.cap.i.q cognitio exīdi deum nālr est inserta:non sūt aūt nobis nālr inserta:nisi prima principia q̄ sunt p se nota.g̊ ꝛc. ¶ Contra. Nulluz p se notū pōt negari.lz dixit īsipiēs ī corde suo non est deus.g̊ ꝛc. Circa istam qōnem primo videndū est qd est per se notū. Ad qō gdam doc. dicit q ꝓpō per se nota est:que bz euidētiā ex rōnibꝰ formalibus terminoruz:vt termini eius sunt.Sed qz hoc verū est solum in notitia abstractiua ꝛ non in ītuitiua:qz in sensu p se notum est.q nix ē alba. non tamē hoc est euidens ex rōnibus formalibus terminoꝝ. Ideo illa descriptio non sufficit. ¶ Iō alius dicit q illa ꝓpō est per se nota:quā necesse est hr̄e quēlibet docentē in scia.Sed nec ista sufficit.qz lz hoc sit verū in scientys subalternantibus.non tñ verū est in subalter-

Al.l.Ansel. ꝓslo.c.2. ꝛ ipsemet dispuṫ ꝛ ilipē tem.

Pō.13.ꝛ.52

Prim^a arti. Propō per se nota q^a Scoꝝ.

Impugnatō Cōsidera.an curritꝰ pōde rādo.

Uid. ō.i.plo. q.16.19.ꝛ.20 Quere Aureolū:ꝛ altos vr̄scis h.

Impugnatō

natis.in qbus sumunt̃ ꝓpões que sunt demonstrate in scia subalternate. ¶ Dico q̃.q̄ illa ꝓpõ est ꝑ se nota q̃ hz euidentiã ex se:ꝛ non ex alia ꝓpõne. Et ꝫ ostẽdo sic.oẽ pfectibile:aut hz pfectionẽ a se: aut ab alio: si a se:ꝫ perfecte hz:ꝛ ꝑ seipsum. Si ab alio nõ hz perfecte ꝛ ꝑ se illud.nec est ꝑ se tale.Euidẽtia aũt est pfectio propõnis.q̃ si hz ab alio euidentiam nõ est per se euidens. ¶ Confirmaꝫ.qz euidentia veritatis ꝓpõnis vr esse ex conformitate cognitionis ꝛ cognoscibil. ¶ Et tũc arguo sicut prius. Istam ꝯformitatẽ aut hz a se.ꝛ sic hz euidentiam.ꝛ ꝑ ꝓs est per se nota. Si aũt istã ꝯformitatẽ ab alio hz.sic nõ est per se nota. ¶ Sz notandũ q̄ ꝓpõ ꝑ se nota põt dici dupliꝛ:aut formaliꝛ: vel originaliꝛ.Si aũt intelligaꝫ formaliꝛ:sic non intelligit ad pñs.Nam si ly ꝑ se diceret circunstantiaz cãe formalis quelibet ꝓpõ quãtũcũq; sit conclusio essz p se nota.qz in se includit formaliter euidẽtiã: ꝛ illud ꝑ qõ cognosci põt. ¶ Debet q̃ originaliter intelligi.illa:. q̃ ꝓpõ que non hz originaliter ab alio euidentiam est per se nota.ꝛ que hz ab alio non est per se nota. ¶ Lõtra ꝫ arguitur quadrupliꝛ.Primo sic. qz fm hoc ꝓmũ principiũ non est ꝑ se notũ.qz ois ꝓpõ in qua predicatur passio de subiecto illa põt demonstrari.sed in ꝑ ꝓncipio est hoc.qz in eo predicaꝫ affirmatio vel negatio: que sunt passiões:maioꝛ est de se nota:qz illa passio põt ꝑ diffinitionez subi probari. ¶ 2°.Ista est per se nota: Oẽ totum est maius sua pte: ꝛ tamẽ est demonstrabilis.qz oẽ qõ ꝓtinet multitudinẽ partium excedit qõlibet illius multitudinis:qz ꝓtinet tãtũdẽ ꝛ adhuc amplius:sed totum est hȝ respectu ptis:q̃ totum est maiꝰ sua pte. ¶ 3°qz ꝓstat q̄ aliqua sunt per se nota.quoꝝ tñ notitia hr̃ ꝑ inductiõem sicut illa.Ois nix est alba: q̃ non hz euidentiam a se. ¶ 4°qz hec est per se nota. sol est mobilis.ꝛ tñ põt demonstrari.qz oẽ corpus spericũ est mobile.sol est hȝ.q̃ ꝛc. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑm dico q̄ non põt ꝓbari ꝑm principiũ. ¶ Ad ꝓbatiõem qñ dr̃ q̄ ois passio põt demõstrari ꝑ diffinitionẽ subi. verum est qñ subm hz diffinitionẽ.mõ i proposito nõ est sic.qz ens qõ est subm non habz diffinitionem. qz est simplr simplex.si ãt haberet diffinitionem dico q̄ vere posset demr̃ari. ¶ Ad 2m dico q̄ illa ꝓpõ. oẽ ꝛc. non est ꝑ se nota:sed demõstrabilis.fillo tñ impcepti bili ꝛ in instanti.ꝛ ideo apparet per se nota.nõ tñ ẽ sic. ¶ Ad 3m dico q̄ non est propõ per se nota.Ois nix est alba.q̄ aũt hec nix sit alba est per se notum ꝑ sensum: sed qz deus põt ꝓseruare niuem destruẽdo albedinẽ. Ideo vlis illa non est ꝑ se nota. ¶ Ad 4m dico q̄ non est inconueniens q̄ aliqua ꝓpõ que est per se nota ituitiue sit demõstrabilis in notitia abstractiua.Et ita de ista propõne:sol est mobilis.qz ipsa cognita ꝑ notitiaz ituitiuã ẽ p se nota.i abstractiua aũt ipsa ẽ demr̃abil.

Articulus Secundum

aũt faciẽdũ est videre. Utrũ deũ esse sit ꝑ se notũ. Et circa hoc sunt quattuoꝛ difficilia ptractanda. ¶ Primũ est. vtrum apud intellm intuitiue videntez deum sit per se nota ista.deus est. ¶ Et ad hoc dico q̄ sic. Et hoc probo q̃drupliciter. Primo sic.Ois propõ ẽ per se nota illi intellectui simplr:apud quem non ꝓtingit dubitare:sed intellectui hñti notitiam intuitiuam de essentia diuina non ꝓtingit dubitare:nam notitia intuitiua veraz existentiam regrit. Scõo sic. Ois notitia explicãe talis est per se nota:cuz ex ea experioꝛ me intelligere: sed intelligendo deum intuitiue: experioꝛ me intelligere deuz intuitiue.q̃ est per se notum. ¶ Tertio sic. Oñcũqz aliquid cõperit alicui ꝑ accñs:si intuitiue cognoscitur illud est per se notũ. hoc ꝓz in creaturis. qz cognitio ituitiua qua cognoscitur q̄ creatura existit: ista ẽ per se nota.ergo multo magis illa ẽ per se nota:q̃ intuitiue cognoscitur:q̄ deus existit.cũ existẽtia magis sit in trinseca deo:q̃ creature. ¶ 4°sic. Illud quo suppoſito multa alia demonstratiue inducunt̃ est per se notum:sed cognita existentia dei intuitiue multas alias veritates ꝯcludunt sancti de deo demõstratiue: q̃ existentia dei est eis ꝑ se nota: vel deum esse est eis ꝑ se notum. ¶ Scõm difficile ptractandum est. Utrz intellectui hñti spẽm intelligibilẽ distincte repñtãte essentiã diuinã essz hec ꝓpõ ꝑ se nota. Deus est. ¶ Dicit vnus doc.q̄ sic.ꝛ probat propositum sic. Ois ꝓpõ in qua predicatur aliquid de aliquo in ꝑ mõ dicẽdi ꝑ se est per se nota:sed esse dr̃ de deo quiditatiue:ꝛ in ꝑ mõ dicendi per se:q̃ est per se nota.q̃ ꝛc. Maioꝛ ẽ manifesta.minoꝛ ꝓbaꝫ.qz ꝑdicatio in abstracto vr̃ eẽ de ꝑ modo.sed esse dei dr̃ de deo in abstracto.qz deus est suũ esse.q̃ ꝛc. ¶ Scõo sic. Illud qõ ex sua rõne formali ẽ necesse esse includit existentiam in ꝑ mõ dicẽdi ꝑ se.sed deus ẽ hȝ.ergo ꝛc. ¶ Tertio sic. illud quod ex sua rõne formali est actus purus esse dr̃ de eo in ꝑ mõ dicendi per se.deus est hȝ.ergo ꝛc. ¶ Quarto sic.Oẽ qõ non includit aliquid in primo modo dicendi ꝑ se est prius illo.sed essentia diuina non includit esse i ꝑ mõ per te.q̃ est prioꝛ ipso esse: sed quod est prius ipso esse pro aliquo prioꝛ hz essentiam:pro quo non hz eẽ. q̃ essentia diuina pro aliqno prioꝛ hz eẽntiam quo nõ hz esse:ergo essentia diuina pro aliquo prioꝛ nõ habebit esse.sed oẽ qõ precedit aliquid ex se non determinat sibi illud:ergo essentia diuina non determinaret sibi simpliciter esse: quod est falsum. ¶ Alius docto. dicit q̄ deum esse:non est ꝑ se notũ tali intellectui habenti spẽm.Et hoc probat assumendo oppositum eiꝰ: qõ accipit alius doct.dicens.q̄ illud qõ non predicaꝫ de aliquo in primo mõ:sed in 2° non est per se notum de illo.sed esse est hȝ respectu dei.ergo ꝛc.ꝓbat autez assumptuz.ꝑ sic. Nulla rõ ꝑ diuersa includit aliqõ cõe:vt in ꝑ mõ.sed deitas est rõ ꝑ diuersa.ergo non includit esse quod est sibi cõe ꝛ alys.Secundo sic. Nullum simplr simplex recipit aliquod predicatum essentiale cõe:sed deitas ẽ hȝ.esse autem est cõe.ergo ꝛc. 3° sic.si esse includereꝫ qditatiue in diuinitate. maxime ꝓp ístas rõnes que adducte sunt de abstractiõe de necesse esse.de puro actu.eque sapiẽtia intellectus ꝛ oĩa attributa includerent esse.hoc aũt ẽ falsum:qz qñcunqz aliqua sũt eiusdẽ rõnis formalis. q̃ q̃d dr̃ quiditatiue de vno ꝛ de altero:hec est manifesta. sed intellectus diuinus ꝛ humanus sunt eiusdem rõnis formal. esse aũt per te dr̃ de intellectu diuino qditatiue.q̃ ꝛ de humano quiditatiue.quod est falsum. Item 4°.si eẽt ita:attributa in deo distinguerentur sc̃m existentiaz sicut distinguuntur formaliter. ¶ Dico ergo q̄ actualis existentia:vel esse est modus intrinsecus. qõ ꝓbaz sic. ¶ Oñcunqz aliquid aduenies alicui non variat eius rõnem formalem.illud est modus intrinsecus.sz existentia aduenies alicui non variat eius rõnez formalem.Nam hõ in potentia.ꝛ idem postea in actu est idem hõ formaliter:nec variatur eius rõ formalis: q̃ exñtia vel eẽ ẽ modus itrinsecus. ¶ Ad rõnes alteriꝰ doc. ¶ Ad primã dico.q̄ qñ aliquid predicatur ẽ aliquo i abstracto ꝛ ẽ intrinsecum:ꝛ nullum eoꝝ ẽ infinituz.semp est vera illa propõ in ꝑ modo dicendi per se.si aũt alterum vel ambo essent infinita nõ est vex. sicut est hic.De quocunqz enim predicatur esse in ab-

ꝑ ꝑpria.

ꝓpõ ꝑ se nota dici põt dupliꝛ.

Dic ꝓz q̄ nõ ꝓcedit istantia ꝫ Sco.

Obiꝛcit qua drupliciter.

Totũ esse maius sua parte q̃ltr demr̃at.

Ad ꝛcm.ꝫ.q. 4 plogi in ꝓz.

Demr̃atõ vr̃ fillo dupliꝛ.

Ecce q̄ q̃rit̃ nix possz dici alba. Cõsidera an ꝛ de igne re lum calor): ꝛ de aliꝑ.

Cõsidera dñi

Articulus

Id.

Conclusio.

Ad 1.i.plo. in opp.

Põdera ad hominem.

z.d.

Vide Sco.i quolibetto. q.1.ad hec.et dist.ꝓsenti.q. 2.ꝛ vbi.ibi notaui. Non posuit Scotus illã maiorẽ vlem:imo opposituz:vt ꝓz intuenti.

Mõ dñ:sz ꝓcdera an currat.

Cõsidera instãtiã. Et op.propaꝛe alios vt ockã ꝛ aureolum. Solue facilr vt scis hic. Hoc negat Hoc negatur distigudovt scis ma. ꝛ mi. Dic vt scis.

Hoc negat

Cõsidera bene põderãdo ꝛ euadendo.

Nota op. ꝓ priã: sz ꝓsidera bene.vide ꝫ.i.plo.q.16. idem. Qz eẽ est modus itrinsecꝰ ꝛ i diuinis:sz considera tu bene põderãdo.

Cõsidera instãtiaz ad hominẽ de entitate ꝛ humanitate.

Hic ponitur qōdā exēplū de diuinitate ⁊ entitate in aligb⁹ origi/nalibus. A.l.se habz.

stracto. ipsum est infinituz vel illud qō predicatur de eo: ⁊ sic est solum identica: ⁊ non formalis prēdicatio. ¶ Ad scōm ⁊ tertium dico q⁹ necessitas ⁊ actualitas sunt modi intrinseci: sicut exñtia: iō non tenent. Nam ista. deus est purus actus: vel necesse esse pertinet ad primū modū. sicut ista. deus est: vel deus est suum eē. ¶ Ad quartū ꝺcedo. q⁹ est ibi priozitas p intellm. sed tñ posterius non aduenit priozi p aliquam productionē: nec ē ꝑfluxus realis ab illo qō ē prius ad illud qō

3.d. **Tertium** difficile declaran/dū est. Utrū apud intellm creatū habentē notitiā ituitiuā de oībus creaturis sit ista ꝓpositio p se nota. Deus est. ¶ Et hic dico q⁹ sic. ⁊ pōt demonstrari quadruplr. ¶ Primo sic. Oīs intellectus hñs notitiam intuitiuam de aliquo: hz notitiā per se notam de oībus: que includuntur in gditate illius. sz talis intellectus cognoscit intuitiue relationē creature ad deū. ergo oia que includunt in rōne relōnis sūt ei p se nota. sed deus est hȝ. vnum. n. relatiuum p aliō diffinitur. deus. n. est terminus relōnis illius. ¶ Secundo sic. ⁊ ꝓ ꝺfirmatur primū: vel cognosco relōnem sine discursu. vel cum discursu. si sine discursu tunc cognita relōne cognosco deum. ⁊ sic habeo propositum. si solū cū discursu: tunc sequūtur duo inconueniētia.

Lōcło. Vide. 3. q. 15. ꝓlo. ꝺcłone 3. arti. 2. ponderando.

Exaiabis bñ ꝟ argumenta ⁊ ad hoiez ⁊ i seyt nosti.

Primum ꝓ aliquo signo habebo notitiam intuitiuam perfectā de aliquo. ⁊ tñ non cognoscam illud qō includitur in ratiōe eius formali. Scōz qō sequitur est eque inconueniens. q⁹ ꝓ aliquo signo cognoscaz relationem sine termino. q⁹ adhuc ignozo terminum esse. ¶ 2ª arguo sic. Oīs intellectus cognoscens habitudinem inter aliqua extrema prius cognoscit extrema. q⁹ in essentialiter ordinatis non solū quo ad esse: sed etiam quo ad cognosci cognoscēs posterius necessario vel prius vel sil cognoscit ipsuz prius. habitudo aūt inter extrema ordine essentiali est posterioz extremis: sed talis intellectus cognoscit relōnem creature ad deum. ĝ ⁊c. ¶ Tertio sic. Ista que sunt sil naturali intelligentia cuicunqz intellectui si vnum est p se notum ⁊ reliquū. sed relatiua vt relatiua sunt sil nāli intelligentia. ergo cū vnū sit tali intellectui per se notū: ĝ ⁊ reliquū: constat q⁹ intellectui tali hec est per se nota creatura est dependens ad deum. ergo ⁊ deuz esse. maioz est manifesta. q⁹ ad oppositū iam nō sunt simul tali simultate. ¶ Quarto sic. Impoſe est intellectum intelligere relōnem sine termino. si ergo ītellectui cognoscenti relōnez est per se notū deū eē bȝ ꝓpositū. si non. tunc erit notū sibi q⁹ relō est ⁊ ignozabit. vtrū ter

Lōsidera instantiam.

4.d. **Quartum** difficile viden/dum est de intellectu nr̄o. Utruz ei sit per se notū deū esse. Et hic dico q⁹ non. q⁹ qō a multis ꝺcipiētibus terminos negatur non est per se notū. deum esse est hȝ. ĝ ⁊c. ¶ 2º sic. quod probatur ab aliq̄ illud non est per se notuz. sed sancti conati sunt ꝓbare deum esse. ergo ⁊c. ¶ Tertio sic. Nulla propō in qua ponitur subm non simplr simplex. sed includens ptes quas non est per se notum vniri. nulla talis propō ē p se nota. hoc pz. q⁹ ex notitia terminoruz dependet notitia ꝓpōnis. ergo si termini sunt duby: propō erit dubia. 2ª pz alr. q⁹ subm includens ptes vere repugnantes non recipit predicationē alicuius. eodē mō subm includens dubia non est p se notum vniri predicato. deus aūt ſm q⁹ hic concipitur a nobis non hz ꝺceptū simplr simplicem. sed includit partes: q̄z vnio nō est p se nota: q⁹ includit entitatē ⁊ infinitatem: q̄z vnionē multi conant demonstrare. ¶ 4º sic. primā cāz eē nō est per se notum. ĝ nec deum esse. añs probatur ex mouentibus. n. ⁊ motis probatur primā cām esse. ꝺña pz: q⁹ ab oībus cōceditur. q⁹ prima cā sit deus. ex añte pōt etiam inferri q⁹ non est per se notum infinituz eē.

Exēplum de hoie ⁊ irrōnalitate.

¶ Sed ꝺ hoc est illud qō dicit Anſ. q⁹ deus est illud quo maius excogitari non pōt. Et ex hoc arguitur sic. Oīs ista ꝓpō est per se nota qñ opposituz predicati repugnat subo. sed si deum esse non eēt per se notum aliquid magis ens ⁊ notius ens cogitaretur: qō tñ repugnat deo. ¶ Item Boetius dicit. q⁹ est de primis conceptionibus. ¶ Ite z p se notū est effectū esse in reruz nā. ergo per se notum est cām esse illius effectus: deus aūt est talis cā. ergo p se notuz est deū eē. ¶ Itez i scia mozali per se notum est deum esse colendum. ¶ Ad primū dico. q⁹ est ad oppositū. nam p illam diffinitionem Anſ. nititur probare ⁊ demonstrare deum esse. ĝ est demonstrabilis. sed nulluz demonstrabile est per se notum. Eodem mō ad argumentum de Boetio dico q⁹ intelligit q⁹ deum esse est de numero illaz ꝓpōnum vel ꝺceptionū que cōiter ꝺceduntur. Ad aliō q⁹ deus sit colēdus non est per se notū. sicut nec modus colendi. Ad quartum dico. q⁹ si esset per se notum aliquos effectus esse dei: bñ curreret tunc argumentum: sed hoc nō est veruz. Dato. n. q⁹ res sint note per se eē. non tñ vt effectiue a deo. ¶ Ad anſ. pz. ¶ Qō. II.

Ꝺ Vide Sco.

A.l. Dañ.

Queritur Utrū deū esse sit demonſtrabile pp qd. q⁹ sic. ꝓbaſ per diffinitionem dei quaz dat Anſ. potest deum esse demonstrari. ergo ⁊c. ¶ Cōtra. Dyo. dicit. q⁹ de deo nec ē rō. nec imaginatio. ¶ Circa istam qōnez primo declarabo terminos. 2º qd sit demonstratio pp quid.

Ꝺ Prozol. c. z.

Ꝺ De dis noīb⁹. c. i. ⁊ alibi

Et primo de terminis. Ad qō intelligendum sciendū est q⁹ tres termini ponūtur in demonstratiōe. s. subz diffinitio ⁊ passio. ¶ Ex bis elicio q̄tuoz ꝺclones. Prima ꝺclo q⁹ diffinitio nō differt formaliter a diffinito. Nec concło ꝑ probatur sic. qñcunqz aliqua sic se hñt q⁹ vnum dr̄ de alio in ꝑ mō dicendi per se: ista non differunt formaliter maxime si adeq̄te dicantur. sed diffinitio dr̄ de diffinito in pori mō dicendi per se ⁊ adequate. ¶ Contra istam ꝺclonem instatur quadruplr. Primo sic. posita tota gditate alicuius. circūscripto quocūqz alio quod non est ō quiditate illius. ponitur necessario quiditas ei⁹ tota: sed posito genere ⁊ dr̄ia quocunqz alio circunscripto non ponitur quiditas eius tota. ĝ dicit aliam ratiōez formalē q̄z genus ⁊ dr̄ia sil sumpta: sicut ꝺpositū dicit realiter aliō a mā ⁊ forma. Minoz ꝓbatur. q⁹ posito p impoſe q⁹ coloz sepetur a dr̄ia ꝺstituente albedinē. si albedo nihil aliud esset q̄z coloz: ⁊ talis dr̄ia. tūc istis positis quantūcūqz sepatis maneret albedo: quod est falsuz. Scōo sic. ⁊ euidenter ponēdo plures formas. accipio. n. corpus aīatum. aīatum est sepabile a corpore. ponatur sepatio. ⁊ tunc remanebit tota quiditas corporis aīati. ⁊ tñ non remanebit ipsum corpus aīatum. ⁊ sic remanebit corpus quod est genus. ⁊ aīatum quod est dr̄ia. ⁊ tñ non manet diffinitū quod est corp⁹ aīatum. 3º sic. Sensibile distinguitur a rōnali. sepentur: ergo remanebit gen⁹ ⁊ dr̄ia. ⁊ tñ nō manebit gditas speciei. 4º q⁹ explicatiuuz ⁊ explicabile differūt formaliter: diffinitio est explicatiuum. ¶ Ad ista oīa

In demſratione ponunt tres terminos. Vide. I. post. in prin.

Lōclo q̄druplex.

De distictiōe diffiniti ois et diffiniti.

Ecce q⁹ q̄ris

Obiect q̄drupliciter.

Solo nōbil

Replica q̄druplex.

Si primū tunc hꝫ propositum. cuꝫ diffi⁹ nō exp̄mat nisi ptes diffiniti. diffinitū aūt addet illud aliud ad diffinitionē. Si scōm illud est falsum. qz vnio est respectus: ergo non pertinet ad gditatem. Et etiaꝫ hoc dato hꝫ ꝓpositum. qz illa non exprimitur p diffinitionem. Si des tertiū tunc erit arguendum de partibus sepatis: sicut de vnitis. ⁊ ita si partes separate non sunt ipsum diffinitū. segtur ēt q̄ nec partes vnite. ¶ 2⁹ instatur per primū principiū cōplexū. ⁊ ꝟ sic. spēs. n. componitur ex gñe ⁊ dr̄ia. Ex hoc arguo sic. De eodē oīno impole est verificari ꝺdictoria saltē de eadem rōne formali. sed si spēs sit oīno idem cū genere ⁊ dr̄ia sil̄ sumptis: de eodem oībus modis dicerent ꝺdictoria: qz genus ⁊ dr̄ia sil̄ sumpta ꝟstituunt spēm: spēs aūt nō ꝟstituit spēz: qz idē nō ꝟstituit seipsuꝫ. g̃ ⁊c. ¶ Tertio sic. Impole ē q̄ vnitas formalis fundetur in duobus formal̄r distinctis. vnitas aūt specifica est formalis: genus ⁊ dr̄ia formaliter distinguūtur. ergo nō fundatur ī ipsis. ergo opz dare tertium indistinctū formaliter in se ipso: qđ erit fundamentum istius vnitatis. Et illō addit diffinitū sup diffinitionem. g̃ ⁊c. ¶ Sed dices q̄ sunt vnum realiter. ¶ Cōtra. illud nō valz. qz sicut vnitas realis requirit vnū reale: qđ sit fundamentū illius. ita vr̄ q̄ vnitas formalis nō potest haberi nisi vbi ē vna simplex formalitas. Et sicut vnitas realis nō pōt fundari in diuersis rebus. ita nec vnitas formalis in distinctis formalitatib⁹. vt sic. ¶ Quarto arguo sic. Idē sil̄ ⁊ sel̄ nō pōt esse cognitum: ⁊ non cognitum: sed diffinitū cognoscitur sine diffinitione: p diffinitionē. n. distincte cognoscitur res. per diffinitum aūt indistincte. ꝟstat aūt q̄ res potest cognosci indistincte absqz hoc q̄ cognoscat̄ distincte. ¶ Si dicat̄ q̄ non est inconueniens eandem rem cognosci duobus modis. ¶ Contra. g cognoscit indistincte nō cognoscit partes essentiales: sed g cognoscit distincte cognoscit partes essentiales. ergo aliquid cognoscitur cognitione distincta: quod non cognoscitur cognitione indistincta. ¶ Sed dices. ꝺcedo maiorem q̄ indistincte cognoscens non cognoscit partes distincte: sed tñ bñ indistincte cognoscit. ¶ Contra. inueniā aliqđ cōpositum ex pti bus simpl̄r simplicibus. illud pōt cognosci distincte ⁊ indistincte. quero si cognitōe indistincta aliqualiter cognosco partes vel non. si nō: habeo ꝓpositū. si sic ⁊ distincte: eodem mō habeo propositū. Si indistincte. Cōtra. quia simpl̄r simplex vel distincte cognoscit̄ vel nullo mō cognoscitur. Partes autez ille sunt simpl̄r simplices per suppositum. g̃ distincte cognoscuntur. vel nullo modo. Ur̄ ergo dicēdū q̄ sicut cōpositum naturale addit ad ptes sil̄ sumptas. ita ēt cōpositum metaphisicū. sicut diffinituꝫ vel spēs addit supra genus ⁊ dr̄iam simul sumpta. Et si dicas ergo distiguūt̄ formaliter. dico q̄ nō distinguūtur formaliter. qz ista. s. spēs ꝺcludit illa. scz genus ⁊ dr̄iam: sicut entitas cōpositi includit presideo nō distinguunt̄. ¶ 2ª ꝺclo est. q̄ passio differt formaliter a subo. Nam oē qđ dr̄ de aliquo in scōo modo dicendi p se differt ab eo: saltem formal̄r: sz passio dr̄ de subo in scōo modo: ergo ⁊c. Ma. pbat̄. qz qñ aliqua sunt oībus modis idem: quicquid dr̄ ī primo mō dicendi per se de vno: ⁊ de alio. sed diffi⁹ subi dr̄ de subo in ꝑ modo dicendi per se. ergo ⁊ de ipsa passione. quod est falsum. 2ª arguitur sic. Nullus posterius pōt esse oībus modis idem cū priori. sed passio ē posterior subo. ergo ⁊c. 3⁹ diffinitio est p se nota de subo. non aūt passio. ergo passio ⁊ diffi⁹ non sunt oībus modis idem. 4⁹ Qñ aliqua ita se hñt q̄ vnum est per se notum: aliud nō: necessario est inter ea aliqua non idētitas: sed subm de seipso dictum ē per se notū. passio aūt de subo non. qz demonstratur. ergo ⁊c. ¶ Dico ergo q̄ passio non est idem oībus modis cū subiecto. sed tñ non dico q̄ semp distinguitur formaliter a subo. sed aliqñ distiguitur solum sicut modus intrinsecus. sicut finitas se hz ad angelū: nam ipsa pōt demonstrari de ipso: ⁊ tñ solum est modus intrinsec⁹. ⁊ tñ se hz p modū passionis. non tñ formaliter differentis. Aliqñ aūt differt formaliter a subo. sicut qñ probatur q̄ angelus ē nā intellectualis. ¶ 3ª ꝺclusio ē q̄ passio nō differt realiter a subiecto. Et hꝫ ꝓbo sic. Qñ aliqua sic se hñt q̄ vnum distinguitur realiter ab alio. ⁊ ē prius eo cēntialiter: illud qđ est prius pōt fieri sine eo qđ est posterius. sed si subm differt realiter a passiōe. ⁊ ē prius essentialiter ea. ergo pōt fieri sine ea. Maior probat̄ quadrupl̄r. Primo sic. qñ aliq̄ sunt essentialiter ordinata ⁊ real̄r distincta. prius nō dependet a posteriori. sed que ita se hñt q̄ vnum non dependet ab alio. vnuꝫ pōt ab alio separari: g̃ subz poterit esse sine passione. ¶ Sz dices q̄ inseparabilitas non solum prouenit ex dependentia. sed ex coexigētia. ¶ Cōtra. Nihil necessario coexigitur ad esse alicuius qđ non facit ad esse illius: sed posteri⁹ nihil facit ad esse prioris. ergo ⁊c. 2⁹ sic. Qualēcū qz ordinem hñt aliqua in quiditatibus talez hñt ī existentys. sed rō quiditatiua subi ⁊ cuiuscunqz pōris prior est essentialiter q̄ rō quiditatiua passiōis ⁊ cuiuscunqz posterioris. ergo in existēdo est prior. ergo pōt esse sine posteriori. 3⁹ sic. In essentialr ordinatis non pōt esse circulatio. si ergo prius nō pōt esse sine posteriori. ⁊ hoc non pōt esse pp dependentiam. sed pp coexigentiam. posterius aūt eque coexigit pr̄⁹ sicut econuerso. ergo circulatio erit. 4⁹ sic. ⁊ ista rō me conuincit. Dē agens contingenter producens duo essentialr ordinata. ita q̄ ab aliquo non pōt necessitari. si producat prius essentialiter nō est necesse q̄ posterius ꝑducat. sed deus est hꝺ agens. ⁊ prius producit subm q̄ passionem. ⁊ prius essentialr q̄ posterius. ergo ⁊c. ¶ Sed dices. q̄ sz deus nō necessitetur absolute: tñ aliquo supposito bñ pōt dici necessitari. s. posito subo ad producēdū passionem. ¶ Cōtra. Nam incōueniens vr̄ q̄ subz ꝑductū necessitet deum ad producendū passiōem: cum productio passionis sit distincta a ꝑductione subi. Posita ergo productione subi: quare deus nō pōt subtrahere illaz? ¶ Si dicat̄ q̄ eq̄ ꝺcludit argumentū in formal̄r distinctis. ¶ Cōtra. quecūqz vna productione producuntur. vnum non pōt ꝑduci sine altero. sicut ē de formaliter distinctis: real̄r tñ eisdem. sed realiter distincta diuersis ꝑductionibus producuntur siue causant̄. Non vr̄ g̃ ratio si subm sit realiter distinctū a passione ⁊ prius essentialiter ea cum distinctis ꝑductionibus ꝑducant̄: quare non posset fieri vnū sine alio. ⁊ qz nō pōt: conuincit q̄ sunt eadē res. ¶ 4ª ꝺclo est. q̄ de⁹ nō pōt facere subm sine passione demōstrabili de eo. Ista probo quadrupl̄r. Primo sic. nulla veritas p se nota pōt esse dubia: sed si subm separetur a passiōe veritas per se nota fieret dubia. ergo ⁊c. Maior patz. qz illud a quo dependet tota certitudo scie non pōt

Nullus alter ca tholicus oia caste exhibis vr scis.

Euasio.

Euasio.

Euasio.

Ultima ssolo: sz videra caste pōdrādo sillimditer ⁊ dissilitudinem.

Cōpō dupl̄r. vide. 5. dist. 5. q. 1. vbi idem tenet. Sola r distiguit realr identificari quēit passio in respectu subi: sine ab ipsa negt separi. hꝫ pbat cōclusione triplici.

Cōsidera istātia videndo.

Considera castigādo oia cū sco.

Cōsidera istātia vide Sco. I. di. 1. q. 4. ⁊ alibi ad hoc.

Ecce q̄ queris vbiqz.

Euasio.

Rla nōbil.

Euasio nōbil.

Vide Canonicum ⁊ Paulum here.

Euasio.

Ecce q̄ queris sz instantia est de relatione intrinsecus aduenīēte.

habere dubitationem. Minorem probo. qz ī vna premissaz passio predicaī de diffōne. Cōstat autez q ista premissa est per se nota. Constat autem q si sequetur passio a subiecto non essz p se nota illa premissa: sed esset falsa vel dubia. g̃ relinquitur q passio p diuinaz potentiā non pōt a subo separari. ¶ 2o sic. Impole est ꝛclonem demonstratiuam esse contingentez. sed si passio poset a subo separi ꝛclusio demratiua esset ꝛtingens. ꝓz. qz ꝛclo nihil aliud ē nisi propō in qua passio predicatur ō subo: ergo ꝛc. q aūt ꝛclo demonstratiua non pōt esse ꝛtingēs. ꝓbo. qz illud qō ꝛuenit rei existenti in po. sicut ꝛ in actu existenti non pōt esse ꝛtingens. Hoc pz. sed de rebus in potentia fiunt demōstrationes. g̃ ꝛc. ¶ 3o sic. Cōclusionē demōstratiuā impossibile ē esse falsam. sed si passio sepetur a subiecto ꝛclo demonstrationis esset falsa. ista vero est ꝛclo demonstratiōis. Nō est risibilis. sed si deus separet risibilitatē: ipa eēt falsa. g̃ ꝛc. ¶ 4o sic. quid est risibilitas: non ē nisi quedā mobilitas faciei. Tūc arguo sic. A q̃cūqz pōt moueri mobilitas mobilis: ab eo potest ōstrui motiuitas mouentis: imo si mobilitas mobilis destrueretur: statim motiuitas mouentis destrueret: qz mobile nō est mobile nisi ab aliquo motiuo: nec motiuuz est motiuum: nisi respectu alicuius mobilis: si ergo deus pōt auferre mobilitatē faciei: illaz scz quam dicit risibilitas. vel mobilitatem celi. nō curo de hoc: pari rōne poterit auferre quācūqz motiuitatē in quocunqz agente: qz si vnam solā dimittit statim illa erit motiua alicuius mobilis. ꝛ aliquod mobile erit ab ea mobile. cuz deus ergo ipse habeat virtutē motiuam respectu huius mobilis. si faciat istud non eē mobile. necessario faciet seipz non esse motiuū: quod est incōueniens. faceret enī se impotentem: qz non potētē mouere faciē hoīs.

Propō enunciās passionē de diffinitiōe ē pse nō. q tū bñ examina.

Risibilitas qd? sed adde pla.

Tāge istā tiaz ad hōtez. j. di. 43.

Hinc 2. articulus.

Mō ordinez terminoz demonstrationis. I. pars.

2o ꝛceptus est diffinitiōis. prius. n. cognoscit̄ res indistincte q̃ distincte. qz procedimus ab impfcō ad pfectius. 3o ꝛceptus est passionis. qz ꝛceptus secundi modi: sunt posteriozes alijs. ¶ 2o videndus est de modo formandi demonstrationē. Ad qō itelligendum p̄ necessario accipitur vna regula: qualis est ordo terminoz. talis est ordo cōp̄onum. si ergo primus terminus est diffinitū. ꝛ 2o est diffi. ꝛ 3o est passio. simplr prima propō est formalis: in qua p̄dicatur diffinitio de diffinito. nam hec sequitur naturam terminoz. 2a aūt erit in qua predicatur passio de diffinitione. vt dicatur sic. Oīs hō est aīal rationale. oē aīal rōnale est risibile. ergo oīs hō est risibilis. Iste ordo ē ogruus: qz predicatio de primo modo precedit predicationem de scōo mō. ¶ Sz tunc hic est vnū dubiū. qz sic ordinando potissima demonstratio non erit in prima figura: nec in scōa: nec in 3a. In qua ergo? Alīq volunt dicere q in 4o de hoc non curo. semp. n. sm istum ordinem videt̄ q debeant sumi ꝓpones. ꝛ ita forte logica non tradens istum ordinem errauit. ¶ Sed tūc occurrūt duo difficilia. primuz q mediū virtute cuius sit totum non ponetur in principio. Ad qō dico q magis mouet ad oppositū. naz mediū est cā ꝛnexiōis: illud aūt qō est cā ꝛnexionis rōnabilius collocat̄ i

2. pars.

Regula.

Mō odo formādi demfatiōem.

Mō q demfatio potissima nō fit i aliq̃ triū figuraz Dubiū.

Solō. Ut ꝓcedere. 4. figurā: sed tu ꝓsidera vt scis.

Vide. 1. prior. vbi D. duplex.

medio q̃ in principio. ergo ꝛc. ¶ 3m difficile est. qz videt̄ q minor extremitas predicabitur ō maiori ꝛclone: ꝛ sic erit ꝛclo indirecta. ¶ Ad qō ego dico q nāl̄r loquendo forte posset dici q ꝛclo quam dic̄ indirectam est directa. ¶ Nunc videndū est de vltimo. Utrum. s. deum esse sit demōstrabile pp qd: Ad qō dico q non. qz in demonstratione pp qd diffinitio subi dz esse medium: sed deus non est diffinibilis. qz simplr simplex. ¶ Sed ꝫ argutur duplr. p qz in dignissima scia debent eē nobilissime demōstrationes: sz theologia est nobilissima scia: ꝛ demōstratio pp qd est nobilissima demonstratio. 2o qz ī pa scia. s. methaphisica est demonstratio pp qd ꝛ potissima. sed subm prime scie. s. ens. est ita simplr simplex. sicut deus est simplr simplex. ergo ꝛc. Nō valet ergo illa rō de simplicitate dei. ¶ Ad ista dico. Ad pm q demōstratio pp quid nō est in theologia. Dico tñ q theologia est nobilissima scia: qz veritates nō sunt note p discursū: sed p se sunt note: ꝛ istō prouenit ex dignitate scie. qz passio est per se nota ō subo. ¶ Ad 3m dico: q proprie passiones entis sunt p se note de ente: nec pñt demōstrari de ente: loquēdo de ente ꝛ de rōne precisa eius. sz possent demonstrari de eo quod est ens denoiatiue. ¶ Qō. III.

Quaeritur. Utrum deū esse sit demonstrabile demōstratione qz. q non. Dyo. Nullā hēmus viā ad oñdēdū aliqd de deo. ¶ Cōtra. qz ex effectib⁹ hēm⁹ viā ad laudanduz deum: siue edocemur laudare deum sm eundez Dyo.

Ad istam qōnem p̄ intelligendum est q duplici mō inuestigamus deum esse. scz mō physico. ꝛ modo methaphysico. Physice. n. inuestigamus deū esse p motuz: qz ḃ mouetur ergo ab aliquo: ꝛ ḃ ab alio. ꝛ sic iretur in infinitū. vel ad primū stabitur. Et ista via maiorē euidentiā hz dimittendo motuz: ꝛ accipiendo causatū: ergo ab aliquo. Methaphysice aūt inuestigamus p viā eminentie: Dato. n. q nihil moueretur vel cāretur ī entibus adhuc in ordine reperto in entibus inter ea que sunt alterius rōnis: oñderetur q essz deuenire ad primū eminens. ꝛ ita habeo duos conceptus de deo. vnum entis primi: ꝛ aliuz cāe prime. Tūc istis bitis dico q demfatiōe qz: poterim⁹ demfare deū esse. Sed est intelligenduz q duplex est demōstratio qz. Una a priozi. ꝛ alia a posteriozi. ḃ eniz ē cōis oī demonstrationi qz: q fiat per passionez acceptā p medio: ꝛtingit autez ḃ duplr. Aliq̃n. n. ꝛtingit q passio posterioz est ꝛclusa a priozi. sicut p mediuz: ꝛ sic est demonstratio qz: a priozi. Exemplū. oē ens infinitū existit actualiter. deus est ens infinituz: g̃ ꝛc. Dic. n. posterioz passio demonstratur p priorez passionem tāq̃ per medium. Infinitas autē est passio prioz existētia. sicut patebit. 8. di. Aliq̃n aūt accidit q passio posterioz est mediū ad concludenduz priorem: ꝛ tunc demonstratio qz est a posteriozi. Exemplū. Oīs prima cā existit. deus est hz. ergo existit. Existētia. n. dei prioz est: q̃ causalitas quecūqz. Jo dr demfatio qz a posteriozi. ¶ Sed hic est vna difficultas: qz dictū ē prius: q oēs termini in demōstratione sunt idez realiter. nihil aūt est in creatura qō sit idem realiter ei qō est in deo. illud aūt qō est in creatura. accipitur pro medio ad demonstrandum illud qō ē in deo. ¶ Hic dico q nihil quod ē i creatura ē medium ad demonstrandum aliqd de deo.

Mō. Al. ista q̃ pono ē magis directa. 3. pars.

Cōclo rñsal. qz Deus est simplr simplex.

Considera casti gando.

Obiicit duplr.

Qz passiones ent̄ sī p se note ō ente ꝛ idemfabiles: sz ꝓsidera pla addēdo.

Al. manudu ctionē. De dīnis nomi nibus ꝛ alibi.

Inuestigamus deū esse physice ꝛ metaphisice.

Cōclo rñsal.

Demfatio qz. a priozi: ꝛ a poste riozi.

Passio duplex. Cōsidera ḃ pla p ꝛ ꝫ pōderādo

Credo q fallit. nescio an mentit dns fr̄ācīscus. vi de Sco. s. di. 1. q. 2. ꝛ dīsti. pūi. q. 2.

Dubiū.

Mōbñ totuz: qz singlis doctrīa: sz istāū ꝓsidera

ſz precise ꝓ illud qđ est in deo demõstram⁹. ¶ Sz quo ergo demonstrandum est de illo ꝓ effectum: ¶ Rñdeo ⁊ dico ꝙ nõ est per effectũ: ſz ꝓ habitudinẽ ad effectũ. ¶ Sz habitudo ois ad creaturã est ꝓtingẽs: ſz ꝓtingẽs nõ põt cẽ mediũ in demõstratiõe. ¶ Dico ꝙ itelligẽdũ est qñ dr ꝙ hitudo dei ad creaturã est mediũ. de habitudine aptitudinali: que est nccia. nõ aũt de actuali q̃ est ꝓtingẽs. ¶ Ad oppoñ. dico ꝙ nullũ hẽm⁹ mãuductiuũ ad ostendẽdum aliqd de deo ſm rõnem ꝓpriam ⁊ specificam.

Habitudo duplex

Tho. ⁊ alij ãtiq.

Impugnatio.

a.l. ⁊ hmli ⁊c. Idrosolo.c.2. Sco.⁊ alij plcs

Vle ponẽdi plures deos sunt q̃ rõ:

Cõtra primã q̃ druplicr.

Decla caste exa minãdo oia.

Cõtra scdam q̃ drupliciter.

Quere.8.meta. ca.4.⁊ alibi.

Hõ sco. ad finẽ duⁿ di. Rõdⁿ alioꝛ ad ligit ꝓpas sans notabiles.

Cõtra tertiã q̃ drupl⁹ ex ꝓprijs

Questio IIII:

Queritur vtrũ deum esse vnũ sit demonstrabile.

Dicunt aliq ꝙ sic. Et nitũt demõstrare sic. deꝰ nõ hz mãm. ğ est vnꝰ. ¶ Sz ꝺ. isti nitunt demõstrare magis notũ ꝙ minꝰ notũ. certuz est aũt apud oẽs ꝙ deꝰ est vnꝰ. dubiũ aũt vtꝛ plurificatio fiat ꝓ materiã. ⁊ sic multi credũt ⁊ dicũt esse flim. sicut ãgeli plurificant: ⁊ tñ in eis nõ est mã. Alij dicũt ꝙ supposita rõne Anſ. ſ. ꝙ deꝰ est quo maiꝰ excogitari nõ põt. demõstrari pt. Ad videdũ aũt qũo sciẽdũ ꝙ q̃tuoꝛ vie pñt imaginari ad ponẽduz plures deos ⁊ nulla alia. ⁊ꝛia est ponere eos ꝑ diuersos. 2º ponere eos ꝛios. 3º ponere eos esse dispatos. 4º ponere eos eiusdẽ rõnis. ¶ Cõtra ꝑmaz arguit q̃druplr. ⁊ꝛio sic. Illa que dicũt iperfectionẽ nõ sũt ponenda in ꝑmis entib⁹: ſz diuersitas ponit ipfectionem ſz Pictagoꝛicos q eã collocabãt ad ptẽ sinistram cũ alys ipfectionib⁹. ¶ 2º Dẽ ens pfectissimũ icludit oẽz pfectionẽ simplr: ſz deꝰ est pfectissimꝰ. ğ ⁊c. Alia ğ deitas que eẽt in alio esset pfectio simplr. ğ eẽt in ꝑ. ⁊ sic nõ eẽnt ꝑ diuersi. ¶ 3º sic. vnꝰ itelligeret aliũ: aliogn nõ eẽt sũme pfectꝰ. Tũc aut ꝓ essentiã alteriꝰ. ⁊ hoc nõ. qꝛ tũc mouereť ab illo. Aut per essentiã ꝓpriã. ⁊ tũc nõ pfecte itelligeret: sicut essz itelligibilis. ¶ 4º sic. vnꝰ hret aliquẽ actũ volũtatis circa aliũ. aut vsuz. aut fruitionẽ. si vsuz vteretur fruẽdis. si fruitionẽ tũc diligeret tñ eũ q̃tũ se: qđ est icõueniẽs. ¶ Cõtra 2ª viã ꝺ ꝛietate arꝰ sic. ꝑ qꝛ nihil mali ẽ in ꝑmis ẽtib⁹: ſz ꝛietas ẽ mala ⁊ litigiosa. ğ ⁊c. 2º qꝛ vbi ꝛietas: ⁊ iclia⁹ ad ꝛia. ⁊ sic ꝛia ageret ſz ꝛias icliatões. 3º sic. qꝛ ipole ẽ ꝙ aliqs ꝛiet sibypsi: ſz ꝺ posito idẽ ꝛiaret sibi: sic illꝺ in quo ꝙueirẽt. 4º nulla pfectio repugnat enti pfectissimo. cũ ğ illa qbꝰ distinguunt sint perfectiões: vnꝰ nõ esset alteri icõpolis. ⁊ sic eẽt in eo: qꝛ qcqđ ẽ ibi pole est ibi necio. ğ eẽnt ꝛia in eodẽ. qđ est flm Ab aliqbꝰ aũt adducit rõ Anic. que est de neẽe eẽ: ⁊ de ꝓpositiõe: ſz appet mihi ꝙ eque ꝓcludant ꝺ diuinaz psonaz plalitatẽ: sicut ꝺ plalitatẽ deoz. Jõ eas dimitto. Arguo aũt sic alr. Nulla potẽtia ponitur frustra in vniuerso. ğ multo minꝰ in deo: sed ita essz. Nã iª rõ in qua cõueniũt eẽt in potẽtia ad illa qbꝰ distinguunt. Exm de aialitate respectu rõnalis ⁊ irrõnalis. Itẽ pfectio simplr est melioꝛ quocũqz sibi icõpossibili: ſz rõ formalis: qua iste distiguitur ab illo ẽ pfectio simplr: qꝛ deitas. ğ ẽ melioꝛ q̃cũqz sibi icõpolì: ſz est icõpolis alteri oppte. ğ melioꝛ ea. ğ ⁊c. ¶ Cõtra 3am viã arguo sic. ꝑ p rõnẽ q̃ fit cõiter de ꝓpõne: qꝛ in aliq̃ differrẽt ⁊ i aliq̃ ꝙuenirẽt. ⁊ tũc eẽt ꝓpõ silr ꝺ neẽe eẽ: nã vtraqz illaz rõnũ eẽt neẽe eẽ. Et qꝛ ista ꝓcludũt ꝺ dinas psonas. Jõ alr arguo q̃druplr. ⁊ꝛio sic. qcqđ est in deo pole necio totuz est in actu: ſz rõni formali in qua ꝙueniũt nõ repugnat hre alterã rõnẽ qua dr. ğ põt eaz hre. ğ hz. ⁊ sic rõnes qbꝰ distiguunt erũt in quolz. ¶ 2º sic. In deo nõ est aliqd frustra: ſz in deo illa potẽtia que ẽ in illa rõne q̃ est cõis eẽt frustra. ğ ⁊c. ¶ 3º sic. Nullũ ens pfectissimũ caret aliq̃ pfectiõe: sed rõnes distinguẽtes sũt pfectiões simplr. ğ ⁊c. ¶ 4º sic. Nulla pfectio simplr est alteri incõpolis: sed rõnes qbꝰ distiguunt sunt pfectiões simplr. ğ erunt ꝓpoles. ğ erũt silr. ⁊ ꝓ ois nõ erũt distincti. ¶ Cõtra viã q̃rtaz arguo sic. ꝑrio. qñcũqz aliqđ idiuiduũ adequat sibi totã nãz specificã: sub illa spẽ nõ pñt eẽ plura idiuidua: ſz idiuiduũ diuinũ est hꝺ: qꝛ ifinitũ. Maioꝛ ꝑz. minoꝛẽ ꝓbo. qꝛ ifinitũ est quo maiꝰ cogitari nõ põt. cũ ğ deꝰ sit ifinitꝰ: ſz si eẽnt in vna spẽ duo quolibz illoꝝ maiꝰ cogitari possz. ğ nõ eẽt ifinitũ. ¶ 2º sic. Qñcũqz aliq̃ sunt eiusdẽ rõnis. maioꝛ pfectio ẽ in duobꝰ q̃z in vno: ſz idiuiduo dino repugnat itelligi maioꝛẽ pfectionẽ. ğ ⁊c. ¶ Licz iste rõnes videãtur apparentes. vna tñ regula destruit eas: qꝛ maiꝰ ⁊ minꝰ ⁊ eq̃le ⁊ ineq̃le sunt passiões entis finiti ⁊ repugnãt ifinito: iõ adducit alia rõ petri. Dis nã q̃ ẽ abstracta a mã ⁊ a ꝺditõib⁹ mãlib⁹ est tñ vna. Doc ꝑz. qꝛ plalitas nũeralis nõ iueniť nisi cũ ꝺditiõib⁹ mãlib⁹. Deceitates. n. sunt ꝺditiões mãles: ſz deitas est abstractiua a mã: ⁊ ab oib⁹ ꝺditõib⁹ mãlib⁹. ğ ⁊c. ¶ Dec rõ demõstrat tenẽtib⁹ eiꝰ ꝑncipia: ſz qꝛ intẽdo ponere qđ deꝰ est sũme singularis. ⁊ per ois nõ abstrahit a singularitate: iõ mihi nõ concludit. ¶ Adduco igr alias rõnes. ⁊ arguo q̃druplr. ⁊rio sic. Nulla rõ que est de se ꝺ põt plurificari: ſz deitas est hꝺ. ğ ⁊c. Maioꝛ ꝑz. Minoꝛ ꝓbať. qꝛ illud qđ est actuatũ vltiata actualitate est de se hoc: talis ẽ deitas. ğ ⁊c. ¶ Sz dices. Tu nõ ꝓbas ꝙ heceitas cõueniat deitati nisi in 2º mõ. Et ex ꝺ arguo sic. quia isto posito hr ꝓpositũ. Nã qñ aliqd cõuenit alicui in 2º mõ dicẽdi ꝑ se: vbicũqz illud subm iueniť erit passio: ſz heceitas dr de nã dina ꝛz te. in 2º mõ dicẽdi ꝑ se. ğ ⁊c. ſz si ponas duos deos in quolz ẽ vna heceitas: ⁊ eadẽ aly: ⁊ sic idẽ deꝰ. ¶ 2º sic. Dis nã cui nõ accidit heceitas est iplurificabilis: ſz nã dina ẽ hꝺ. ğ ⁊c. Maioꝛ ꝑz in oppsito. Jõ. n. nã hũana plurificabilis ẽ. qꝛ sibi accidit heceitas: qꝛ heceitates sunt icõpossibiles mutuo: sic dr ie specifice suo mõ: ⁊ oppsita nõ pñt ꝙuenire eidẽ. Mioꝛ ꝑz. qꝛ si deitati accideret heceitas ipsa eẽt in potentia ad illã. ¶ 3º sic. Dis nã hñs terminũ adequatũ non põt se extẽdere ad aliud: ſz nã diuina hz terminuz adeq̃tũ. ſ. heceitatẽ adequatã: qꝛ est illimitata: sicut ⁊ nã cuiꝰ est. ğ nõ põt aliã hre. ¶ Cõfirmať in oppsito: iõ. n. nã hũana est plurificabilis ⁊ multiplicabilis: qꝛ nõ hz aliquã heceitatẽ adequatã. cũ ğ in deo oppositũ repiať. ğ ⁊c. ¶ 4º sic. Dis pfectio simplr est in deo: sed heceitas est pfectio simplr. ğ ⁊c. Maioꝛ ꝑz. minoꝛẽ ꝓbo. qꝛ quãto nã est nobilioꝛ tãto eiꝰ singularitas est nobilioꝛ: ſz nã diuina est nã infinita. ğ eiꝰ singularitas erit ifinita. ifinitũ ẽ pfectio simplr Si aũt heceitas eẽt in quocũqz ꝺo. ğ heceitas vniꝰ eẽt in alio: ⁊ sic eẽt vnꝰ deꝰ. Adduco aũt rõnẽ q̃ magis cõuincit. ſ. Joãnis scoti. Dis nã que de se nõ est determinata ad vnũ iduiduũ: ſz est ideterminata ad plura eiusdẽ rõnis: nõ determiať ex se ad certũ numeꝝ idiuiduoꝝ illiꝰ rõnis. ¶ Jstã rõnẽ ostẽdo q̃druplr. ⁊rio qꝛ ꝛz antiq negarũt deũ posse plures mũdos ꝓducere: tñ ꝓcesso de duobꝰ nullus põt negare de tribꝰ aut de q̃tuoꝛ: ⁊ sic in ifinitum. ⁊ rõ est

Limita castigãdo totũ.

Contra q̃rtã du plr ex aljs: ⁊ q̃drupl⁹ ex ꝓprijs arguit nõni.

Euasio ꝓximis dicti sco. 1. dis. 2. q. 3. vbi plã adde ꝓ. 2ª. vt ibi notaui.

Aureolus cõfor mis in ħ thome.

Oñdit insufficien tiã petri ⁊ Thõe

Rõnes ꝓprie.

Euasio.

Qꝛ heceitas nõ accidit nãe dinet ſz accidit nature create.

Cõsidera bñ in stãtiã põderãdo ad hoiez ⁊ ad scm vt nosti plerũq3.

Cõsidera bñ põderãdo ea q̃ dicẽ de hecceitate dina Tãge istãtiã bñ põderando.

Qꝛ heceitas i dinis ẽ perfectio simplr.

Cõsidera istãtiã

Rõnes scoti.

Regula scotica famosa.

Vide. 2. dis. 1. ⁊. 2. q. quolibeti ⁊ vbi ibi nõut.

Hõ valde decla rationẽ: ſz põdera instãtiam.

Plato pp vnuz exēplar.
Ar. pp vnū mo/tū ⁊ mūdū.
Aluicē. pp vnuz neēe eē.
Auer. pp simpli cē pfectionē.
Damas. pp vnū ordinez rez.
Ansel. pp origi/nē entis.
Scotꝰ pp actū i/tellendi ⁊ volēdi
Thōas pp carē/tiā māc: ostēdūt dei vnitatē. Ad/de tu rōnes alio/rū vt nostri: ⁊ di/ctorū alias plcs

qz in his que sunt eiusdē rōnis non pōt dari maior rō de vno nūero q̄ de alio. 2°qz licz alig moderni negēt deū posse ꝓducere plures angelos in eadez spē: ꝓcesso tñ de duob⁹ ꝓcedūt de quocūq; nūero ꝓpter veritatē ꝓdicte ꝓpōnis eis idite. 3° ꝓcesso q̄ duo corpa pñt eē ī eodē loco. statim iferī q̄ mille. Et 4°sil'r de vno corpe in duob⁹ locis. ¶ Jsta ꝓpō/ne sic declarata accepta ꝑ maiozi assumit minor. Sed si ponant plures dy: nā diuina non esset ex se determinata ad vnū. g̃ qua rōne est in duobus ⁊ in trib⁹: ⁊ sic in ifinitū. g̃ cū in deo nō differat eē ⁊ pos/se: cū posita dualitate pōat possibilitas ad ifinita/tez statim patz q̄ erūt ifiniti dei. ¶ Cōtra tñ istaz rōnē istaꝫ q̄drupl'r. ꝓ1o. Accepta illa ꝓpōne ꝓ2o maiore: accipio g̃ miorez cū nā ãgelica vl'hūana ñ sit ōtermiate ad vnū. g̃ pñt eē ifiniti hoies ⁊ ifiniti angeli. 2°sic. si faber nō est determinat⁹ ad facien dū vnū cultellū. g̃ poterit facere ifinitos. 3° sic. si ego ideterminat⁹ sum ad portādū duo pōdera vel tria. g̃ potero portare infinita. 4°sic. si pr̄ in dinis nō est determinat⁹ ad vnū suppositū. g̃ nec ad duo hoc est flm: qz nō pōt nisi duo. ¶ Ad p̄m dico q̄ nā būana siue angelica nō est de se determiata ad fini tuz nūez datū. aliogn de⁹ nō posset mūdū ꝓpetua/re. tñ determinat ab extrīseco. ſ. a volūtate diuina ꝓtingēter: ſz si dina nā posset plurificari q̄ztū esset ex se in ifinita īduuidua. cū qōlibz ibi pole esset ne/cessariū seq̄ret q̄ eēnt infiniti dy. ¶ Ad 2m dico q̄ determiatio fabri est a nā. qz si viueret in infi m. ⁊ hret ferrū ifinitū: posset multiplicare cultellos in infinitū. Hoc nō cadit in ꝓposito. ¶ Ad 3m dico q̄ est repugnātia ex pte silitatis. nā succesiue possem portare ifinita. si in ifinitū vuierem vel durarez. g̃ tñ ipossibilia eēnt insil. ¶ Ad 4m dico q̄ si eēnt p/ductiones eiusdē rōnis oz dare q̄ non esset nume/rus certus eaz: sed sunt alteri⁹ rōnis. Determinat aūt a ꝓncipijs diuersaz rōnū ad certū nūez. ſ. p in/tellectū ⁊ volūtatē.

Lōsidera instā/tiā ad hōtem in dictis.

A.l. ꝓiuus.

Oh. ꝓpria. ꝓclo q̄drupler.

Lōsidēa istātiā

Examia bñ ista pōderādo.

A.l. ifinitas aūt cū sit q̄ztas vir/tutis.

Scotizat instā/tiā. j. q. 8.

Jnfinitū pōt su/mi dupl'r.

Pōdera singu/larissime.

Qō V.

Videl vn. l. plo. ⁊ sco. ⁊ alios h. l. Thomo. 6.

l. ca. l.

Aeritur vtz de⁹ sub rōne infini/ta posz eē obm alicui⁹ scie create. q̄ nō. apl's dicit q̄ de⁹ ihabi/tat lucē inaccessibilē. Hoc aūt nō est ni/si rōne ifinitat'l. g̃ tc. ¶ Cōtra. Jo. in ca/nōica sua. videbim⁹ eū sicuti est. g̃ poterim⁹ suā ifi/nitatē cognoscere. ¶ Dic sunt duo facienda. ꝓ1o est videre in quo ꝓsistit rō ifinitatis. 2°ad qōnez.

2° ꝓ. alioz de infinitate. Ꝓ1osolo. ca. z.

Quātitas oi duplex.

Quantum ad p̄m sciēdū q̄ sunt q̄ztuor modi dicēdi de ifinito. Alig. n. dicūt q̄ ifinitas idē est q̄ deitas. ⁊ idē est ꝓceptus vtriusq;. Et h̄ ꝓbāt: qz Anſ. dicit q̄ de⁹ est quo mai⁹ cogitari nō pōt. hoc aūt sibi nō cōpetit nisi rōne ifinitatis. ergo tc. ¶ Aly dicūt q̄ est qōdaz attributuz: sicut eniz eternitas dicit quādā quātitatē extēsiuaz du/rationis: ita ifinitas itēsiuā: ⁊ iō sicut eternitas est attributū: ita ⁊ ifinitas. ¶ Aly dicūt q̄ est rō ꝓua/tiua: ⁊ rō est: qz de quocūqz ente affirmatio vel ne/gatio: per p̄m p̄n m. sed affirmatio finitatis non dr̄ de deo. g̃ negatio finitatis dr̄ de deo. ¶ P. carētia fi/nis dicit aliqd ꝓuatiuū: ſz ifinitū dicit carētiam fi/nis. g̃ tc. ¶ Contra oēs istos modos ego arguo. Et ꝓmo ꝑ ꝓmū sic. Jmpossibile est de eadez rōne fo/mali esse certū ꝓceptū ⁊ dubiū: ſz de deitate ſz q̄ eaz ꝓcepim⁹ nūc habem⁹ ꝓceptuz certū. dubitam⁹ autem de ifinitate. g̃ tc. 2°sic. Impole est q̄ vna ⁊ eadē rō sit cognoscibilis p nāz ⁊ nō cognoscibilis. hoc pz q̄ p̄m p̄n m. sed per nām possum⁹ cognoscere i/finitatē. per nām aūt nō possum⁹ cognoscere q̄dita tez ꝓpriā deitatis. g̃ tc. 3°sic. Si deitas ⁊ ifinitas essent vna rō formalis: sicut gnō verbi dr̄ diuina a deitate: ita diceret infinita ab ifinitate: qō est flm. ¶ Cōtra 2m arguo q̄ nō sit attributū. illō qō itelli/git in eēntia vt abstrahit ab oīb⁹ attributis nō est attributū: ſz ifinitas est hoc. g̃ tc. pbatio mioris: qz in illo pōt: in quo itelligit eēntia ꝓpior attributis itelligit de⁹ pfectissim⁹: ſz h̄ nō est nisi flm q̄ztitatē virtutis. g̃ tc. ¶ Cōtra 3m nō arguo: qz in pte dicit vez: lz nō in toto. ¶ Dico g̃ q̄ ifinitas nō est oīb⁹ modis idē cū essentia: sicut dictū est ꝑ p̄mū modū. nec dr̄ in p̄ mō dicēdi per se de eēntia. cui⁹ rō eē pt. qz nullū distictū aliq̄ mō a simplr simplici icludit in eo formalr: ſz infinitas: sicut dictū est: aliquo mō nō est eadē deitati. g̃ tc. Nec ét ista ifinitas distin/guit formalr a duinitate. qō ꝓbo sic. Nā illō quo aduenīēte vel recedēte nō variat rō formalis: nō distīguit formalr. vel nō hz formalitatē distictam ab eo. ifinitas ⁊ oīs quātitas finitatis est hoc. pz de albedine itēsa ⁊ remissa. g̃ tc. ¶ Dico g̃ sicut dicit scotꝰ q̄ ifinitas differt ab essentia: sicut modus ei⁹ itrinsec⁹. ⁊ ista distictio modi est mior q̄ distictio formalis. dicit g̃ ifinitas modū itrinsecū. ſ. quātita tez virtutis deitatis: vel vl'r illi⁹ cui applicat. nō. n. variat rōnē formalē. Jnfinitū tñ posset accipi du/pliciter. Uno mō fundamētalr ⁊ ꝓmarie. Alio mō formalr ⁊ vltimate. Exēpluz ꝓmi. duo alba dicunt silia fundamētalr ⁊ ꝓmarie albedine: sed formalr: ⁊ vltimate dr̄ silia silitudinib⁹. Sic dico de ifini/tate q̄ ꝓmarie ⁊ fūdamētalr dicit quātitatē virtutis formalr aūt ⁊ vltimate dicit carētiā finis. Et istis duob⁹ modis itellexerūt duo vltimi modi dicēdi. ꝑ quos nō fuit argutū tñ de ꝑ arti. ſ. ō rōne ifiniti.

2° articulus. Vide Au. vbi. ſ. nōni. ⁊ Egidiū ⁊ alios ātiquos.

Quantuz ad 2m itelligēdo de quātitate vir/tutis: videlz de ifinitate: ēvna opi/nio q̄ sub rōne ifiniti de⁹ non pōt esse obm notitie create. ⁊ rō eoz est: qz notitia specificat ab obo: ſz oīs scīa creata est finita. g̃ nō pōt eē de obo ifinito. Sz istud nō cogit: qz nō oz sciam esse talē quale est obm formalr. aliogn scīa de lapide esset lapidea. ⁊ sic de multis alys: sufficit. n. q̄ sibi assimilet ſz ali quā attributionē. ¶ Jdeo dico hic quatuoz ꝓnes. ꝓ1ima est q̄ de⁹ sub rōne ifiniti est obm intellect⁹ nr̄i in puris nālib⁹ exñtis. Et h̄ ꝓbat dupl'r. ꝓ1o sic ōmatiue. oē illō qō ō ō ꝓbat ab aliq̄ itellu ab illo eodē cogſcit: ſz ifinitas ꝓbabilr vl demōstrati ue ꝓbat a nro itellectu de deo. g̃ cognoscit ab itel/lectu nro. Nā demōstrare eēt ipole nisi termini cō ciperent. 2°sic. oē creditū est aliquo mō cognitū: ſz nos credim⁹ q̄ de⁹ est imēsus ⁊ ifinit⁹. g̃ tc. 2°ꝑ. est q̄ hñs cognitionē abstractiuā de deo cognoscit ifinitatē dei. Hoc ꝓbo sic. hñs q̄ditatē distincte co/gnitā pōt demōstrare de ea qō iest sibi ꝑ se. ifinitas aūt ꝓuenit deitati ꝑ se. 2°mō. ⁊ ꝑ ons. hñs notitiaz abstractiuā poterit demōstrare illā de deo. ⁊ sic co gnoscere. 3° sic. cognoscēs q̄ditatē dine eēntie pōt cognoscere q̄ ē cōicabilis trib⁹. ⁊ ita q̄ est ifinita: qz cōicabilitas que sibi cōpetit ꝓuenit ex plenitu/dine pfectiōis ifinite. 3°ꝑ ē. q̄ itellect⁹ cognoscēs ituitiue relōnē creature ad deū cognoscit ifinitatē dei. ꝓbat. qz cognoscēs respectū cogſcit terminuz sub rōne qua terminat: ſz cognoscēs creaturā cogno scit q̄ est ipropoztiōabilis deo. rlo aūt ipropoztiōa

Lōsidera instā/tiā. ō hac demſtatiōe si est modus intrinsecus.

Lōsidera instā/tiā plā addēdo.

Lōsidera bene plā ꝓ addēdo.

A.l. ipropoztio/nabilis.

Vide sup. q. 1. plo. ꝑ m q h.

bilitatis terminat ad deū vt infinit⁹ est: qz alr nō eēt creatura iproportionabilis sibi. ¶ Itē cognoscēs distātiā dei a creatura: nēcio cognoscit deū vt infinitū: qz alr nō cognosceret distātiā: qz est q̄daz relatio. ḡ cognoscit infinitatē dei. 4ª ꝓ. est q⁹ intuitiue videns deū: fm q⁹ bti vidēt deū in pria: talis intēz cognoscit infinitatē dei. ¶ Hoc pbo sic. gcūqz cognoscit intuitiue aliqd cognoscit iª que insunt sibi p accidens. ergo multo magis que insunt sibi per se: sed infinitas iest p se eēntie diuine. ergo intuitiue vidēs essentiā diuinā videt infinitatē. ¶ Confirmat gcū qz intellect⁹ cognoscit posteri⁹ in eēntial r ordinatis cognoscit pri⁹: fz intuitiue vidēs essentiā videt relationes q̄ sunt posteriores ipsa infinitate. ergo multo magis videt infinitatē. ¶ Sz ꝑ ista instat q̄druplr. ·Prio sic. Ex ꝓpatiōe pōe ad obm qñcūqz alig termini ꝓparant ad iuicē z excessus in vno arguit excessuz in alio. si vnū sit infinitū z alterꝫ sil⁹ erit infinitū. vbi n. termini sil⁹ augmētant si vnū crescit in infinitū z alterꝫ: fz maior pfectio in obto arguit maiorē pfectionē potētiarꝫ: sicut lux que est obz visus arguit visuz eē nobiliorē tactu: qz ipsa est nobilior caliditate que est obz tact⁹: fz obz qō est de⁹ potissime sub rōne infiniti: excedit in pfectiōe oia alia obcta in infinitū. ergo z pō intellectiua in infinituz excedit oēs alias potētias. Sil r 2ª arguo sic. de habitu. qz obm pfecti⁹ arguit vel cāt pfectiorē habitum. ḡ infinitas in obo arguit infinitatē in habitu. 3º eodē mō arguit de actu: qz nobiliorīs obi ē nobilior actus. 4º ꝓfirmat de spē. Nobiliorīs. n. obti est nobilior spēs. ergo segt q⁹ po⁸. habit⁹. act⁹. z spēs erūt pfectiōis infinite: si de⁹ sub rōne infinitatis sit obm eorꝫ. ¶ Rndeo z dico q⁹ ista maior que accepta ē pro regula. s. q⁹ vbi excessus in vno arguit excessuz in alio: z infinitas arguit infinitatē. Illa inquā maior hz veritatē qñ augmētū fit in vtroqz fm ptes eiusdē quātitatis. Si aūt in vno fiat fz ptes eiusdez q̄titatis z in alio fm ptes eiusdem ꝓportiōis tūc regula nō est vera. Exm de ꝑ. si duo cubiti essent qui se ꝓsequerēt in augmētādo z fieret eis augmētuz p monocubitos si vnū crescceret in infinitū z alterū. Exm scōi: si linea recta cadat supra angulū rectuz diuidet eū in duos acutos. diuidas aūt angulz acutū in infinitū z apponas alteri acuto ꝓdiuiso sibi nūq̄ attinget siue ptinget ad angulz rectum. Sil r apparet si accipias bicubitū z tricubitū. diuidas bicubitū in infinitū. z addas tricubito nūq̄ p ueniet ad quātitatē gnqz cubitorꝫ. ·Posset aūt dici q⁹ hic fit augmēta⁹ in obo fz ptes eiusdē q̄titatis. In actu āt z pō z alys ꝑdictis fz ptes eiusdē ꝓportionis. ¶ Sz ꝑ. qñ fit augmētū p eādē quātitatez. si augmētū in vno arguit excessuz z in altero. z infinitas infinitatē: fz ita est hic. ḡ ꝛc. ·Probatio miōris. qz cū fit ꝓpatio per maiorē excessuz: ita q⁹ supi⁹ magis excedit suū imediate iferi⁹ q̄ illud iferius excedit oē iferi⁹ eo: tūc fit per eādē quātitatez: fz ita est hic. ḡ ꝛc. Maior pz. qz qñ fit fz eādez ꝓportionem semp iferi⁹ magis excedit q̄ excedat. minor ēt pz. qz act⁹ videdi deū vt infinit⁹ est magis excedit actū quo video illud qō est imediate sub deo q̄ qcūqz alius act⁹ aliū actū. ¶ Dico q⁹ in spēb⁹ fm ordinez eminētie est ꝓcessus q̄druplex. ·Primus est sine oi q̄titate virtutis: sicut in gne relonis: qz relo nec est finita nec infinita. nullā. n. hz q̄titatē: fz soluz est excessus in eis fm ꝑncipale z min⁹ ꝑncipale: sicut pz in auctoritate z subauctoritate: z talib⁹ relonibus disqpantie. 2º gradus est qñ spēs excedūt se fz eq̄lez gradū quātitatis: sicut spēs nūerorꝫ semp excedunt se eq̄lr loqndo de his spēbus que imediate ordinant. vna. n. nō excedit aliā nisi in vnitate. Istō etiā pz in quātitate ꝯtinua: qz tiñ excedit quadrangulus triāgulū q̄tuz pētagon⁹ q̄drāgulū. 3º ꝓcessus est fz eādē quātitatē virtutis: itelligēdo sic q⁹ magis excedit superi⁹ suū imediate iferius q̄ illud iferi⁹ oia iferiora. z ille est in gne subē. bō. n. magis excedit asinū q̄ asin⁹ excedat q̄cūqz aliā spēz aialis. siue oēs spēs inferiores. z angelus hoiem q̄ bō q̄cūqz aliā spēz siue oēs spēs iferiores. z in istis vī regula va. 4º ꝓcessus est fm eq̄lē ꝓportionē deficiēte: z iste est in actib⁹ itelligēdi. plus. n. excedit bō lapidē q̄ act⁹ intelligēdi reª hois actū itelligendi respectu lapidis: imo obm aliqñ magis excedit obm q̄ suprem⁹ actus ifimuz. ¶ Dico ḡ q⁹ in illis spēb⁹ que sunt spēs min⁹ ꝑncipales in vniuerso: sic sunt spēs itelligibiles z act⁹ itelligēdi nō tenet ista regula: qz in istis nō est excessus fz eādē q̄titatem sicut est in obiectis. Sz hic est vnū dubiuz: cū gen⁹ diuidat ꝑ duas dr̄ias. z vna semp sit nobilior altera tūc adhuc vī difficultas semp remanere: quia excessus erit fz eādē quātitatē: sicut in obtis. Naz act⁹ ꝓstitut⁹ p dr̄iaz nobiliorem plus excedit in pfectiōe actū ꝓstitutū p dr̄iaz ignobiliorem q̄ ille oēs alios iferiores. ¶ Dico q⁹ forte gen⁹ nō semp diuiditur p duo: fz p multas spēs. z forte act⁹ itelligēdi oēs sunt eiusdē generis imediati: ita q⁹ non sunt in eis gnā subalterna: z ita licz sit i eis aligs excessus nō tñ talis: qz excessus in eis est deficiēdo: z iō non tenet regula. ¶ Ad paulum dico q⁹ logtur de ꝑpa rōne deitatis.

Questio VI.

Vtrum ꝓcept⁹ entis infiniti sit ꝓceptus nobilissim⁹ in via.

Hic dicunt aliq q⁹ ꝓcept⁹ deitatis est pfectissimus qz iste est pfectissim⁹ ꝓcept⁹ q ꝯtinet fūdamētalr z radicalr oēs pfectiones diuinas. iste est hō. ḡ ꝛc. ¶ Cōtra. hoc volo arguere. nō gn hō sit verus: si eū possem⁹ hr̄e in via: fz oñdo q⁹ euz nāl r pro isto statu hr̄e nō possumus. Et hoc ostēdo q̄druplr. ·Prio sic. Ista rō non est a nobis cognoscibilis nāl r in qua virtualr ꝯtinent oēs veritates supnāles et supnāl r reuelate. Hoc de se pz. qz cognita qditate ꝯtinēte virtualr nāl r possum⁹ nāl r cognoscere veritates ꝯtētas. Nūc accipio minorē: fz deitas est hō. rō. n. deitatis oēs vitates tales ꝯtinet. ḡ nāl r eā nō possum⁹ cognoscere ꝑ statu isto. 2º sic. Ista rō non est cognoscibilis p nāz qua cognita oia cognoscūt: fz hō est rō deitatis. ḡ ꝛc. Maior pz. nā ipole est nobis oia in via cognoscere. Minor ēt pz: qz rō deitatis est sufficiēs repitatiuū oiuz aliarꝫ veritatuz cognoscibiliū. ¶ Cōfirmat. qz cognoscēs p se qditatē pōt cognoscere oia q̄ sunt sibi p se: z tūc cogscet nāl r trinitas z pō creatiua ꝛc. 3º sic. Aliq̄ sunt veritates supnāles z supernāl r cognite. ḡ rō deitatis p oib⁹ alys: qz por eēntial r oib⁹. z qz infinita p oib⁹. z qz magis itellectū excedit. 4º sic. q̄to entia pfectiora sunt: tāto: vt exprimur eorꝫ qditates sunt nobis magis ignote: fz de⁹ est pfectissimū ens z suprem̄. ḡ ꝛc. maior pz in cogne subarꝫ sepataꝝ. ¶ Dico ḡ q⁹ ꝓcept⁹ pfectior q possit hr̄i a quocūqz intellectu p quocūqz statu ē ꝓcept⁹ deitatis: fz ad eū nō

Vide sco. dis. 19. z. 26. p. z dist. 6. 4. q. 10. z di. 1. z q. 5.

Nō q̄ excessus ē in spēb⁹ r lonis Vide. j. di. 4. q. 3. z alibi idē.

Obijcitur quadrupliciter. Regula.

Singlaris ima ginatio.

Dubiuz.

Qz in actib⁹ itelligēdi fm ñ idiui dua z spēs spālissime ꝓbabil r.

Vide sco. i q̄li. q. 1. z alibi ad h. Specia 22. q. 2. d. 1. princ.

Qz ꝓcept⁹ ppr⁹ deitat⁹ nō ē nāl r cognoscibil⁹ a nobis ostendit qua druplicter.

Tange hēr matematicis pla.

Replica regula Al. augmentuz in alio

Nō q⁹ excessus in istis q̄druplr. Relo nulla q̄titate virtutis fozat nec vide. j. di. 43. q. penultima. z alibi in scis.

Relo ad q̄stū. ꝓclo duplex z ē dimēbrus.

Scotizat recte Mā duplex. Processus duplex.

possum⁹ attigere in via. ¶ Jō dico q̄ ꝓceptus nobilio⁹ in via est ꝓcept⁹ entis īfiniti. Hoc ꝓbo q̄dupl̄r. ꝓ1o sic. Oppositꝰ modus ꝓcedendi est in nā naturata ꝛ in nā naturāte. nā. n. naturata procedit ab īperfectis ꝛ min⁹ ꝓncipalib⁹ ad pfectiora. nā ät naturās ecōuerso. ꝓcept⁹ aūt īfiniti est vltim⁹ quez de deo īuestigamus. g̃ est pfectio⁹. z°sic. ꝓcept⁹ iste est pfectio⁹ q magis ē itim⁹ pfectissimo ꝓceptui. s. deitatis: ſz ꝓcept⁹ infinitatis est h̄. Nā iste cōcept⁹ est modus siue gradus ītrinsecus q̄ imediate ineſt deitati nec a deitate distiguit̄ formal̄r vt aliqual̄r visuz est. nō. n. variat rōnē formalez cuiuscūq; cui aduenit. 3°sic. ille ꝓcept⁹ est pfectissim⁹ de deo per quē oēs rōnes diuine alia excedūt: sed h̄ est īfinitas. Dicim⁹. n. q̄ de⁹ excedit oīa entia: q̄ īfinitū ens. Eodē mō de sapiētia ꝛ alys pfectiōib⁹. 4°sic. Illa rō cognita est ꝓncipalissima in qua resoluunt̄ oēs vitates supnāles. Hoc ꝑz. q̄ resolo stat ad p̄m: sed īfinitas est h̄. Querēti. n. q̄re deitas est ī trib⁹ Rñdeō: q̄ īfinita: q̄re creat: q̄ īfinita: ꝛ sic de oīb⁹ alys. ¶ Sz ꝰ istud īstat̄ q̄drupl̄r. ꝓ1o sic. oīs ꝓceptus q̄ditatiu⁹ est ꝑor ꝛ ꝓncipalior q̄ non q̄ditatiuus: ſz ꝓcept⁹ īfinitatis nō est q̄ditatiu⁹. ꝓcept⁹ aūt entis est q̄ditatiuus. g̃ ꝓcept⁹ īfinitatis nō est ꝓ1or ꝛ ꝓncipalior. z°sic. ꝓcept⁹ ꝓ1or est nobilior: ſz ꝓceptus īfiniti nō est ꝑor. nā ꝑus est: ꝛ ꝓcipit̄ hñs gradū: q̄ gradus. 3°sic. q̄ñcunq; alique rōnes formales seīuicē excedūt infinitate vtriq; addita adhuc excedūt se: ſz ītellect⁹ ens ita se hñt q̄ ꝓcept⁹ ītellectus est pfectior ꝓceptu entis: q̄ ip̄z īcludit ꝛ aliq̄d plus. g̃ ꝓcept⁹ īfiniti ītellectus nēcio est pfectior ꝓceptu īfiniti entis. 4°sic. Cōceptus modi nō pōt esse pfectior ꝓceptu illi⁹ cuius ē modus: ſz īfinitas est modus. g̃ ꝛc̄. ¶ Ad p̄m dico q̄ cōcept⁹ q̄ditatiu⁹ ꝓpri⁹ est nobilior ꝓceptu nō q̄ditatiuo: ſz ꝓcept⁹ generalis q̄tūcūq; q̄ditatiu⁹ nō ops q̄ sit nobilior q̄cūq; nō q̄ditatiuo. de deitate aūt nō hēmus nisi cōceptū gñalez. ¶ Ad z^m dico q̄ ꝓcept⁹ īfiniti est ꝑor in deo q̄ ꝓcept⁹ exñtie. Nā creatura in potētia recipit p̄dicationē finitatis. nō aūt exñtie. ¶ Ad 3^m dico q̄ si q̄ñ ītelligim⁹ deū sub rōne ītellect⁹ īfiniti īcludat̄ rō entis. tūc est nobilior ꝓcepus q̄ cōcept⁹ entis īfiniti. ꝓparādo aūt iter se: dico q̄ ꝓcept⁹ ītellectus īfiniti nō est nobilior q̄ ꝓcept⁹ entis īfiniti. ¶ Ad 4^m dico q̄ licz sit modus essentie ꝛ scōdario aliaꝝ pfectionū. tñ sicut eēntia est ꝑor: ita iste modus vt eēntie ꝑor. ¶ Sz hic ē vna diffi. q̄ vbi nō ē excessus ex ꝑte obiectoꝝ nō vr̄ ee excessus ex parte actuū. ītelligendo aūt ꝛ īfinitatē nō vr̄ ee excessus: q̄ circūscripta q̄titate vtut ab aliq̄ q est cā excessus ꝛ actiue ꝛ passiue: iā nō remanet in illo vñ possz ꝓpari ꝓ excessuz ꝛ defectū. ¶ Rñdeo q̄ aliq̄ñ nō est excessus in obiectis: ꝛ tñ ē excessus in actib⁹: sic q̄ñ ītelligo duas relones specifice distinctas. ibi nō est excessus in obiectis: q̄ nō est ibi q̄titas vtutis. est tñ ibi excessus in actibus. ¶ Dico g̃ q̄ excessus pōt ee in actib⁹ ex sola ꝓncipalitate in obiectis: sic pfectio⁹ act⁹ est r^m p̄nitatis: q̄ ꝓncipalio⁹ q̄ re^m filiatiōis. ¶ Et sic ꝑz ad q̄nē. Qō VII.

Videtur esse Sco. 1. d. 8. q. 3. singulare. Videtur enim inferre

Dauē q̄ nō scotizat.

Similudo ñ currit: ſz ꝓsidera.

Cōsidera istātiā ad hōiez vt scis.

Dubiuz.

Solo singlaris q̄ tñ bene examinabis.

Cōsidera bñ.

Vtrum īfinitas sit de rōne formali deitatis.

Vbic ꝓmo ostēdā q̄ in deo nō est nisi vna īfinitas. z° ex hoc ostēdaz q̄ īfinitas non est de rōne formali pfectionū simpl̄r. ꝓmū ꝓbo q̄drupl̄r. ¶ ꝓ1o sic. Q̄ñcūq; aliq̄d repugnat aliq̄b⁹ per aliquā rōnē formalē: magis repugnat illi rōni: sed q̄ sint plura entia infinita in vniuerso repugnat. ꝛ nō nisi per rōnē īfinitatis: q̄ q̄ sint plura entia nō repugnat. g̃ ipsi infinitati magis repugnat pluralitas. ipossibile est g̃ ponere multas īfinitates in vniuerso siue in deo. ¶ Cōfirmat̄. q̄ tñ repugnat īfinitas formal̄r īfinitati formal̄r: q̄tū īfinitas real̄r īfinitati real̄r: sed plures īfinitates real̄r nō pñt ee in deo. g̃ nec plures īfinitates formaliter. ¶ Cōfirmat̄ z°. q̄ Anſ. negauit plures deos. q̄ de⁹ est illō quo maius excogitari nō pōt: ſz si essent plures īfinitates formal̄r: eēnt plura talia q̄b⁹ aliq̄d maiꝰ excogitari nō posset. multiplicata aūt diffōne multiplicat̄ diffinitū. g̃ eēnt plures deꝰ. ¶ z° arguo sic. si eēnt plures īfinitates vel essent eiusdē rōnis vel alteri⁹. nō eiusdē. q̄ nullū tale mltiplicat̄ in diuinis. Nā tūc nō esset cert⁹ numerus taliū. sicut ostendet̄ de plalitate filiatiōis ī dīnis. Et oñsuz ē in q̄ne de vnitate dei. nō g̃ sunt vni⁹ rōnis. Si alteri⁹ rōnis. g̃ nēcio hēnt ordinē. vbi aūt ē ordo ibi nēcio ē ieq̄litas. g̃ īfiniteo eēnt ieq̄les: q̄d est ipole: q̄. s. vna illarū aliā excedat. g̃ ꝛc̄. Nā vbi ē aliq̄d min⁹ ibi nēcio ē aliq̄d īpfectū: ꝛ sic iter īfiteēt aliq̄d īpfciñ. 3°sic. in eēntialr ordinatis multiplicato ꝓ1ori multiplicatur posteri⁹: ſz īfinitas ꝛ exñtia eēntialr ordinantur: ꝛ īfinitas est ꝑor exñtia eēntialr. g̃ multiplicata īfinitate multiplicat̄ exñtia. ꝛ sic erūt multe exi stētie in diuinis. q̄d est flm. 4°quecūq; sunt idem in posteriori eēntialr sunt idez in ꝑori eēntialr. oīa aūt que sunt in diuinis sunt realia eadez realitate: que est posterior īfinitate. g̃ erūt īfinita eadē īfinitate. ꝓbo aūt illud. s. q̄ realitas sit posterior infinitate. nā de creatura in potētia finitas pōt demōstrari. realitas nō. g̃ finitas ꝛ īfinitas dicunt̄ per se de eo cui⁹ sunt: ſz oē p̄dicatū per se est ꝓ1ius nō p se.

Cōtra scotū nisi itelligat̄ sane oñdit q̄ sit vnica īfinitas in diuinis q̄drupl̄r.

Considera solones vt nosti.

Cōsidera an currat.

Ꝓ1osol. c. z.

Cōsidera istātiā ad hōiez. j. di. 7.

Cōsidera vt scis

Ex ista ꝛclone sic ꝓbata segt̄ z^a. s. q̄ infinitas nō sit de rōne deitatis: nec alicui⁹ perfectiōis. de rōne dico formali. ꝛ ꝓbo q̄drupl̄r. ¶ ꝓ1o sic. nullū posteri⁹ dr̄ in gd de ꝑori. vt ostēsuz est. rō īfiniti est posterior dīna eēntia. g̃ ꝛc̄. Minor ꝑz. q̄ modus semp est posterior eo cui⁹ est modus. infinitas aūt ē modus deitat̄. ¶ z°sic. Quecūq; sīt eiusdē rōnis formalis gcḡd dr̄ in gd de vno ꝛ de alio: ſz ītellect⁹ nr̄ ꝛ diuin⁹ sūt eiusdē rōnis formalis: vt patebit. g̃ si īfinitas dr̄ formal̄r de ītellectu dīno: seḡtur q̄ dicet̄ de ītellectu nr̄o. ¶ 3°sic. Illud q̄ de se nō dicit aliq̄ rōnē formalē nō dr̄ in gd de aliq̄: sed īfinitas nō dicit aliq̄ rōnē formalē de se. g̃ de nullo dr̄ gditatiue. ꝛ p ons nō est eadez formal̄r alicui rōni formali. ¶ 4°. q̄ viderent̄ frustra poni ibi tot īfinitates quot sūt ibi īfinita attributa. cū totū possit saluari p vnā. Si aūt eēnt idē formal̄r mltiplicat̄ pfectōib⁹ mltiplicaret̄ īfinitas. Jō dico q̄ nō ē nisi vna īfinitas: sic nec vna deitas. Sz difficultas ē quō pñt ee pfcōnes īfinite nisi q̄lz hēat īfinitatē ꝓpriā. nō. n. vr̄ quo. ¶ Rñdeo q̄ sic ꝑ vnā rōnē deitatis oīa dr̄ dīna ꝛ eēntialia: ita oēs pfectiōes dīne dr̄ īfinite p eādē īfinitatē ipsi⁹ deitatis: sic oīa accñtia dr̄ quāta vnica q̄titate. Qō VIII.

Cōtra ꝓ1osol. c. z.

Considera vt scis

Minor ar^m de mō a simili.

Resolo. Dubium.

Dic aliter vt scis cū scoto.

Vtrum deus ee īfi^m sit demōstrabile. q̄ sic. Jn psal. Magnus dñs ꝛc̄. Lōtra ꝑs. Quis nouit ptātē ire.

Circa istā q̄nez ex oīb⁹ que dicta sūt de īfinitate elicit̄ vna ꝛ.

47. r. 144. 89.

ꝓlo fambula.

Nec tñ vr ꝫ sco. nū capiat ꝓpria passio modꝰ itri sec. ꝑ eōd. ió nō. Est et ꝺictuꝫ in ꝺcis ꝓpis vt ꝑz. sepe ḃ: sed oia saluab.

Cōsidera ḃ bñ pōderādo.

Modꝰ itrisecꝰ ē iumior passiōe ꝫ p se ē modꝰ itrisecꝰ i ꝺinus ꝑ ē itimꝰ ꝛ ꝑ infinita re ſpcū ceēnte cꝰ oppoſitū. ſ. ꝺicit q. 3. bꝰ ꝺi. ꝓſiḋēa Elide occhā q̄li. 3. q. 1. ꝛ q̄li. 2. q. 1. ꝛ. 2. ꝛ q̄li. 7. q. 17. ꝛ ſeq̄ntibꝰ. ꝛ ꝓ. ꝺ C. ḃ ꝛ ali os vt ſcis ꝛ vbi. Elid ſco. ḋi. 8. ꝑ. q. 3. ꝛ i q̄li. q. 5. ꝛ 6. ꝛ ali. ſepe ad ḃ a Modꝰ cogno ſcēḋi ḋeū ꝫ ḋyo ny. q̄ḋruplex 1. via. ꝓbāḋi infi nitatez.

b Elid ſco. h. ꝛvu. ꝛalios. ꝫ cauc ſā taſmata occhā ꝛ alioꝝ noialiuz.

Euaſio pꝭonico rū emirabil' uma ginatio eoꝝ ꝺ re ꝺuu reꝝ earūḋē numero.

Cōtra annū ma gnū ꝑḋnus. Elid. ſco. 43. ḋi. 4. ꝛ alios.

Euaſio peripa ꝑcuoꝝ.

Obȝcit tripl' ꝫ illas rōnes ꝓ:o ꝓua via.

q̄ infinitas ſit ꝓpria paſſio diuine eēntie. nam ſicut oſtēſuz eſt. nō ꝺr̄ ḋe ea in ꝑ mō. certū eſt aūt q̄ ꝺr̄ ꝑ ſe: qꝺ ꝓbo. Nā nō minꝰ ꝺr̄ infinitas ꝑ ſe ḋe ḋina eēntia q̄ finitas ḋe creatura: ſz finitas ꝺr̄ ḋe creatura in zᵒ mō ꝑ ſe ꝛ nō ꝑ accñs. ꝓbo. nā nullū ꝑ accñs pōt cognoſci ieē enti exñti in potētia. finitas autez ꝺr̄ ḋe re exñti in pō. Nā ex rōne hois exñtis in poᵗ ḋemōſtraᵗ ipm eē finitū. C Ꝑ. illud nō ieſt alicui ꝑ accñs qꝺ cognoſcit ſibi ineſſe euiḋēter cognitiōe abſtractiua: ſz finitas cognoſcit ineē cuicūq; creature cognitiōe abſtractiua. ḡ ꝛc. C Ḋico ḡ q̄ infini tas eſt paſſio ḋeitatis. Hoc poſito vaḋo ad q̄nem. a Circa quā itelligēḋū ē q̄ ḋyoñ. ḋe ḋi. no. ꝛ āgeli ca ierar. ꝛ in plurib' alys locis: oſtēḋit quatuor mo ḋos ḋeueniēḋi in cognitionē ḋīnoꝝ. ſ. ꝑ viā cālita tis effectiue ꝓcedēᵒ in ingſitiōe cāꝝ ḋonec veni amus ad ꝑmᵐ efficiēs. zᵒ ꝑ viā cālitatis finalis. eoḋē mō ꝓcedē. 3ᵒ per viā eminētie. 4.ᵒ ꝑ viaz remo tiōis. q̄ ab ēte pfectiſſimo remouēᵗ oēs ipfectōes

Quantū ad ꝑmā viā arguiᵗ ab aligḃ ḋicē tibꝰ ſe poſſe ḋemōſtrare ex iſta via ſic. ḃ Finita virtꝰ nō pōt mouere i ifinito tpe. ḋeꝰ pōt. ḡ ꝛc. zᵒ ſic. Nulla cā pōt cāre ifinitos effectus niſi ſit ifinita. ḋeꝰ ꝑt. ḡ ꝛc. 3ᵒ. ꝓbaᵗ ꝑ viā itellectua litatis ſic. ꝓtens itelligere plura eſt maioris pfe ctiōis q̄ potēs itelligere paucioza. ḡ potēs itellige re ifinita ē ifinite pfectiōis. ḋeꝰ eſt hȝ. ḡ ꝛc. C Con firmaᵗ rō ſic. q̄ñcūq; aliq̄ cā eſt q̄ ꝓtinet ifinitos ef fectꝰ ſil: ipa eſt ifinita: ſz ḋeꝰ eſt hȝ. ꝓtinet. n. ifinitas reuolutiōes ſil' ac ſi eas ſil' poneret ieē licz eis repu gnet. C Sil'r poſſz argui ḋe ifinitis effectibꝰ pma nētibꝰ. quos ḋeꝰ ꝓtinet in vtute ſua ſil: ſz non poſſit eos ſil' ꝓducere ꝓp icōpoſitātē illoꝝ effectuuz. Sz pꝭonici rñḋere poſſent negāḋo illō qꝺ ſuppoſit. ſ. q̄ ifiniti effectꝰ ꝓtinēᵗ in ḋeo: ſz p̄ciſe tot q̄t in magno āno ſūt: ſz eo ꝓpleto in iḋē nuō redeūt. ḡ ꝑ ḃ nō oz ponere ḋeū ifinitū. cū. n. in illo āno ꝓuētū fuerit ad ſitū pūctalē q nūc eſt. tūc iḋē effectꝰ erit. ſ. q̄ ego le gaz hāc lecturā. Sz iſtuḋ lz ſit hereticū: tñ ꝫ rōnez nālē ē. nā ipoſe ē ō eoḋē ꝫ iḋēꝟificari ꝫ ḋicto. ſz to ta reuoluᵒ celi q̄ ē i pñti āno ē ꝑoz illa q̄ erit i ſeq̄nti. ꝛ ē vna ꝛ eaḋē ꝑ te. ḡ vna ꝛ eaḋē ē ꝑoz ſe ipſa ꝛ poſte rioz. ꝛ ſic ꝑoz ꝛ nō ꝑoz. C zᵒ ſic. arguo ḋemōſtrāḋo ḋuo vt ḋuo nec̄io hñt ꝑnᵃ ḋiſtincta: ſz illa reuolutio ꝛ iſta ſūt ḋue. aliogn nō eēt niſi vnᵃ annᵃ. ḡ hñt ꝑnᵃ ḋiſtincta: ſz negas. ḡ nō ſt̄ ḋuo. ḡ ḋuo ꝛ nō ḋuo. C Pe ripathetici fortē rñḋerēt alr: qꝺ ſpēs ſūt i ḋeternia to nuō ꝛ nō creſcūt i ifiᵐ: ſz mltiplicatio iḋiuiḋuoꝝ bñ vaḋit in in ifiᵐ: ꝛ iſta pla̅litas nō arguit pfectio nē maioꝛē in cā. C Sz ȝ. ſi ifinita iḋiuiḋua eēnt in actu eēnt ifinite pfectiōis: ſz iſta cā equoca ſil' cōti net oia illa ꝛ ea ex ſuis rōnibꝰ foſalibꝰ ſil' cōtinēᵗ in cā. ḡ ē ifinite pfectōis. C Sz ḋices q̄ ꝓtinenᵗ ſolū ſucceſſiue: qꝺ ꝑt eos ꝓducere ſucceſſiue ſolū. C Sz ȝ. certū ē q̄ nihil vtut laḋuēit cāe: cāto ꝑ effcñ. ḡ ḋū cābat ꝑmᵐ effeᵐ: ita ꝓtiebat zᵐ: fiē poſtea: ꝛ ita ō alys. C Sil'r ſucceſſio exᵗ rōnē foſalē ipoꝝ ē. ḡ ñ obſtāte ſucceſſiōe aḋbuc ꝓtiet ſil: nō vr̄ q̄ via bōa aḋ ſoluēᵈ iſtas rōnes. C Uerūtñ iſtaᵗ ȝ eas fortiter. ꝑ ſic. Itelligētia mouet celū in ifinito tpe. ḡ ē infinita: ſiē tu arguis. zᵒ ſol ꝛ celū ſi ḋurarēt in ifiᵐ cārēt ifini tos effcūs. cū ḡ eq̄ bēant totā vtutē ſuā ſil' ꝓtinebūt effcūs ifinitos. ꝛ ſic eēnt ifinite vtutis. C Si ḋicas q̄ ḋepēḋēter hñt. C Cōtra. ḋepēḋētia nō arguit fi nitatē: ſicut nec iḋepēḋētia ifinitatē. Nā rones ḋi uine nō ſūt ḋepēḋētes. ꝛ tñ eis foſalr repugnat infi nitas. C Alia iſtātia ḋe itellectu q̄ ſil' hȝ pōz ad ifi nitas itellectiōes. Nō appet via fugiēḋi iſtas iſtā tias niſi forte opinio illa ponereᵗ quā ponit Aug⁹. in vno loco: q̄. ſ. in oi iſtāti res accipiat nouā vtutē ꝓducēḋi a ḋeo. Et tūc leuiter pñt ſolui iſtātie. ſ. q̄ iſte cāe nō cōtinent ifinita virtualr. qꝛ nouum effe ctum cōtinet noua virtus.

Vide. 8. ſup gen. Lucreſco. i. z. ḋi. 1. z. ꝛ. 4. ꝛ in q̄ſt. ḋe ꝑſtatiōe ḋei vt ſcis ad ḃ.

z via.

Quantum ad ſcōaz viā. ſ. ꝑ cāz finalē ḋicūt alig q̄ pōt iueſtigari ifinitas. ꝑ ſic. Appetitꝰ q̄ quocunq; finito ḋato pōt aliqḋ plus appetere: nō getaᵗ niſi in aliq̄ ifinito: ſz appetitꝰ hu manꝰ eſt hȝ. qꝛ nālr: ſicut aḋ ſuū getatiuū: oꝛḋinaᵗ in vltimū finē. ḡ vltimꝰ finis erit ifinitꝰ. Aſſūptum aūt ḋe appetitu ꝓbaᵗ. qꝛ itellectꝰ pōt aliqḋ volūta ti repñtare maiꝰ quocūq; finito ḋato. ḡ ꝛc. C zᵒ ar guiᵗ ꝑ eāḋē viā ſic. Finis eſt pfectioꝛ his q̄ ſunt aḋ finē: ſz oia q̄ ſunt in vniuerſo oꝛḋinanᵗ in vltimuz finē. ḡ ipz oia excedit. ifinita aūt ſūt oꝛḋinabilia. ḡ ipz vltimū eſt ifinitū. C Cōtra ꝑmā rōnē iſtaᵗ ſic. ꝛ ēt ȝ ſcōaz ſil: ſicut viḋemꝰ q̄ hō ponit finis oium coꝛpoꝛaliū: lz hō aliq̄lr ea excedat. tñ nō eſt ifinitꝰ: ita vr̄ q̄ ꝓpoꝛtiōalr aligḋ excedēs oia creata ꝛ bo minē ꝛ alia: qꝺ tñ ſit finitū ſit finis vltimꝰ oiuz. Et ꝑ hoc pz aḋ rōnē ſcōam: qꝛ ex ḃ q̄ oia oꝛḋinanᵗ aḋ ḋeū nō ꝛcluḋit euiḋēter q̄ ipſe ſit ifinitꝰ. C Aḋ ꝑ mā aūt rōnē ḋe volūtate poſſz ḋici q̄ ipſa eſt aliq̄ ipoſſibiliū: ſicut appet ḋe ipſo lucifero q̄ appetit eq̄ litatē ḋiuinā: ꝛ iō ḋato q̄ volūtas plus ꝛ plus appe tat nō ꝓp ḃ ſeq̄t q̄ illuḋ ſit in reꝝ nā.

Obȝcitur. z. phy. t. c. 24.

Cōſiḋēa an cur rat vide. ꝫ. ḋiſ. 3. q. 7. ꝛ alibi.

Volūtas ē ipoſſi biliū. z. eth. c. 5.

Dic ꝓñr ponde rādo iſtātiā.

Quantuz ad tertiā viā. ſ. eminētie arguiᵗ ſic nālr ē certū q̄ vniuerſuz ē diſpoſi tuz optīe: ſz meliꝰ eſt diſpoſitū ſi ponaᵗ in vniuerſo vnū ens ifinitū q̄ſ ſi nō ponaᵗ. ḡ ꝛc. zᵒ ſic. Ois pfe ctio ſimplr eſt ꝓpoꝛ alteri pfectiōi ſimplr: infini tas aūt eſt pfectio ſimplr: qꝛ in q̄lz melioꝛ ē ipſa q̄ nō ipſa. ḡ eſt ꝓpoꝛ ḋeitati. ſz oē cui ꝓpoꝛ eſt ifini tas neč̄io eſt ifiᵐ. ḡ ꝛc. 3ᵒ ſic. In nulla pfectiōe ſim plr icluḋit ipfectio: ſz finitas eſt ipfectio. qꝛ limita tio. ḡ ꝛc. ꝓbatio miozis. qꝛ quāto aligḋ eſt limi tatiꝰ tāto eſt ipfectiꝰ. ḡ ꝛc. 4.ᵒ ſic. Nullū ens ꝓhibi tū pōt eē pfectiᵒente nō ꝓhibito. pz ḋe chimera ꝛ ō multis alys: ſz ens ifiᵐ: ſi eēt: eſſz pfectiᵒente finito ḡ ens ifiᵐ nō eſt ens ꝓhibitū. C Sz oſtēḋo q̄ per viā eminētie. ſ. ꝑz excedēs ꝛ exceſſum infinitas nō poſſz ḋemōſtrari: qꝛ nō ḋeuenit aḋ aligḋ niſi qō ē pfectiᵒoiḃꝰ exñtibꝰ: ꝛ ḃ ꝑt ꝓpetere enti finito. Sil'r ꝑ viā eminētie ḋeuenit in q̄lz gñe aḋ vnū ſūmū qō tñ eſt finitū. Et ſic poſſz ḋici q̄ in gñe entiū aſcēḋē ḋo eſt ḋeuenire aḋ vnū ſupꝛemū: qō tñ eſt finituz. Uerūtñ ſuppoſito q̄ ens ifinᵐ eſt poſſe. ſuppoſito ēt q̄ ſi eēt aliqō ens ifiᵐ eēt pfectiᵒēte finito. rōnes fa cte hr̄ent euiḋētiā ꝛ fortē aliq̄ ḋemōſtrarent.

Obȝcitur.

Dic ꝓñr fortifi cādo illā viā.

Quantuz ad q̄rtā viā. ſ. remotiōis arguiᵗ ꝑ talē rōnē. Nulla impfectio eſt po nēḋa in ḋeo: ſz finitas ē ipfectio. ḡ a ḋeo amouēḋa: ſz oē nō finitū eſt ifinitū. ḡ ꝛc. Maioꝛ i iſta via ſup ponit tāq̄ nota: ſi. n. negareᵗ nulla ꝓbabilitatē ha beret rōnes ꝑ iſta via. Sz miozē ꝓbo q̄ḋruplr. ꝑ ſic. quāto res aliq̄ eſt limitatioꝛ tāto eſt mioꝛ ꝛ ip fectioꝛ: ſz oē ad cᵇ augmētū ſeq̄t augmētū ipfectōis eſt ipfectū: vl' nō eſt ſine ipfectōe. zᵒ ſic. q̄to aligḋ eſt ꝓpingᵍ non enti tāto eſt ipfectiᵒ. ḃ ꝑz ex oꝛḋine entiū: ſz quāto aligḋ eſt limitatiᵒ tāto ꝓpigᵍ eſt nō enti. ḡ limitatio ḋicit ipfectionē. 3ᵒ ſic. quāto nāe

4. via.

sunt vicinioꝛes mãe. tãto sunt ipfectioꝛes. hoc pz qꝛ forme mãles: qꝛ magis ꝓpinque mãe sunt ipfectioꝛes in mãlibꝫ: sz si pm ponat finitũ: ꝓpationez ꝛ certã distãtiã hẽbit ad mãz. g̃ ꝛ ipfectũ erit: ꝛ nõ ni si qꝛ finitũ. g̃ finitas dicit ipfectionez. 4o sic. Dis carẽtia pfectiõis dicit ipfectionem: sz ois finitas dicit carẽtiã vlterioꝛis pfectiõis ꝑm illud genꝰ cui addit. g̃ finitas dicit ipfectionẽ. ¶ Sz hic oꝛitur diffi. qꝛ posz aliqs dicere qꝫ iste rõnes satis ꝓbant si eẽt certũ qꝫ ois ipfectio sit amouẽda a deo: sed hoc non est ꝓbatum. ¶ Dico qꝫ sufficit arguere ex his q̃ sũt nobis nãlr inserta. Jstõ aũt ẽ sic. qꝛ alr ẽtia nõ pfecte bñ disponerent. q̃re ꝛc. Qõ IX.

Dubiuz

85. I. cano. c. 5. Vide hũc in ꝑncipio illi. ꝑ. ab oꝛiẽtevbi pchza de trinitate.

Antiq̃ doc. fũdaméto q̃druplici ꝓposituz oñdũt.

Quere i q̃li. hꝰ q. I. ꝛ seq̃ntibus hãc mãz copiose c a. l. gẽꝰ pllũlas d Jnphe. meta. ꝛ. 4. metheo.

Actualitas

Bonitas.

Felicitas Li. 3. in plibꝰ. t. q̃re ad hoc.

Jmpugnatio q̃druplex.

Vide Symbolem sup mẽ. ad vtã. ꝑ.

Moderni doc. q̃re occhã ꝛ aureolũ ꝛ alios vt scis.

Excludit istãtiã

Regula nõbilis

QEritur vtꝛ in diuinis sint 3ꝰ ꝑsone. q. ñ. Jn ps. Tu es deꝰ solꝰ. ¶ Cõtra. Jo. tres sũt q̃ testimoᵐ dãt in celo. Ad ꝯclusionẽ istiꝰ q̃nis: que certa fide tenẽt adducunt q̃tuoꝛ fũdaméta ꝑ que antiq doctoꝛes conati sunt ꝓsuadere istã trinitatẽ. ¶ Primũ radicatũ erat in nã pfectiõis ꝛ nãe. Ex vi nãe arguebãt sic. Nã ẽ c q̃ pullulans pullulat. nã diuina est q̃dã nã. g̃ nã dĩna pullulat. Ex perfectione arguit sic. ꝺ vnũqꝺqꝫ est pfectum qñ põt sibi silr gnãre: sed nã dĩna est pfectissima. g̃ gnõ est in dĩnis. ꝛ ꝑ ois pluralitas. ¶ 2m fũdamẽtum erat radicatũ in nã actualitatis: qꝛ quãto aliq̃ nã est actualioꝛ tãto actiuioꝛ: sz nã dĩna est ifinite actualitatis. g̃ erit ifinite actiuitatis. nõ aũt ad exẽ. g̃ ad ĩtra. ¶ 3m fũdamẽtũ radicatũ est in nã bonitatis: qꝛ oẽ bonũ est nãlr cõicatiuũ suypsi. bõitas aũt dĩna est ifinita. g̃ est ifinite suypsi cõicatiua. nõ aũt ad exẽ. g̃ ad ĩtra. ¶ 4m erat radicatũ in nã felicitatis: qꝛ ꝑm Ric. de tri. nullus solitari põt eẽ beatꝰ. nec amoꝛ vniꝰ ad se põt eẽ iocũdus. oꝛ g̃ qꝫ sit ad aliud. g̃ pluralitas. ¶ Cõtra istas rõnes ĩstat eo oꝛdine q̃ sunt posite. ¶ Cõtra pm de nã pullulãte nõ capit itellus qꝫ nã pullulãs ꝛ pullulata sit vna. g̃ plẽs. ¶ Ꝑ. nã nõ est ibi pullulãs. g̃ ꝛc. ¶ Cõtra fundamẽtũ illud de pfectiõe. certũ est qꝫ nã ãgelica ẽ pfectioꝛ q̃ asinina. ꝛ tñ asinꝰ gnãt ꝛ nõ ãgelus. Et rõ est qꝛ ãgelus nõ idiget ꝺseruatiõe spẽi in alio a se. asinus aũt sic. ¶ Cõtra 2m de actualitate. certũ est qꝫ actualioꝛ ẽ aĩa rõnalis q̃ coꝛpoꝛ organicũ vel foꝛa asini. ꝛ tñ non est actiuioꝛ: qꝛ coꝛpoꝛ gnãt coꝛpoꝛ. ꝛ asinꝰ asinũ: ꝛ ñ aĩa aĩaz. ¶ Cõtra 3m de bonitate. Nulli dubm est qꝫ angelus est nobilioꝛ celo: ꝛ tñ celũ cõicat se: qꝛ mltas foꝛmas subales ꝓducit. ãgelus aũt nõ: nec vnã põt ꝓducere. ¶ Cõtra q̃rtã de felicitate arguo sic: Felicitas siue btitudo est pfectio simplr: qꝛ in ꝺlz ipa est melioꝛ q̃ nõ ipsa: iõ ẽt ponit in deo: sed accipio tũc sic. qcqd pfectiõis est in trib ꝑsonis est in vna eaꝝ seoꝛsuz accepta: sicut dic Dyoñ. de vnica ꝛ discreta theologia ꝛ de di. no. g̃ btitudini non ꝓuenit aliq̃ pfecõ ex plalitate. ¶ Nũc adduco rõnes doc. modernoꝝ. Et est pã q̃ fũdat in ꝓducto ĩtẽtionali talis. vbicũqꝫ iuenit opatio ꝑ quã ꝓducit obz i eẽ cognito põt esse tale ꝓductũ in eẽ cognito: sed obm ꝓductũ i esse cognito est vbũ: g̃ ibi põt eẽ vbuz: sz in diuinis talis opatio iuenit. g̃ in diuinis põt eẽ verbuz. ꝛ ꝑ ois est. Maioꝛ vr manifesta. Minoꝛ oñdo: qꝛ in deo g̃ actꝰ ĩtelligẽdi q est bõ opatio. Eodez mõ argui põt de spũ. s. Sed qꝛ põt dici qꝫ ꝓductio in eẽ cognito quã videmꝰ in creatura est ĩtẽtiõalis. iõ vlteriꝰ arguit sic. Nũcũqꝫ aliqd inuenit in creaturis qõ est pfectiõis: cũ tñ aliq̃ ipfectiõe: illud oz attribui deo: tñ sublata oi ipfectiõe: sz posse ꝓducere obiectũ est pfectiõis in creatura. qꝫ aũt ꝓducat in eẽ sz qd hoc est ipfectiõis. g̃ attribuet deo ꝓducere nõ i eẽ sz qd. ꝛ ꝑ ois i eẽ reali: qõ est ꝓposituz. ¶ Cõtra istã rõnez insto q̃druplr. ꝛ ꝓio sic. Jlli repugnat ꝓduci in eẽ reali cognito: cui repugnat ꝓduci realr: sz eẽntie diuine repugnat ꝓduci realr: g̃ eẽntie dĩne repugnat ꝓduci in esse reali cognito. ¶ Cõfirmat. qꝛ illud qõ est ꝑ cognitum est ꝑ ꝓductuz in eẽ reali cognito: sz eẽntia dĩna ab intellectu dĩno est ꝑ cognita. g̃ ipsa est ꝑ ꝓducta in eẽ reali cognito: qõ tñ sibi repugnat. ¶ 2o sic. Eodez mõ quo ꝑsona ꝓducẽs itelligit se: ꝓducit se i eẽ reali cognito: sz pr itelligit se totũ saltẽ scõario. g̃ pr ꝓducit se ipm in eẽ reali: qõ est falsuz ꝛ ipole. ¶ 3o sic. Filius itelligit eẽntiã ꝛ seipz: sicut pr. cũ g̃ pr intelligendo eẽntiã ꝓducat vbũ segt qꝫ filꝰ silr itelligẽdo eẽntiaz ꝓducat verbũ. Etiã sicut pr ꝓducit seipm: ita ꝛ filꝰ. cũ itelligat seipz: sicut pr. ¶ Cõfirmat. qꝛ qꝫ dĩna eẽntia sit cognita bz ex cognitiõe vt in pẽ. cũ ergo filio cõueniat ista cognitio ꝑ quã fit ista ꝓductio segt qꝫ se ꝓducat realr. ¶ 4o sic. Naz spũs scõ eque ꝓuenit opatio intelligẽdi ꝛ volẽdi: sicut ꝛ pri. si g̃ pr ex eo qꝫ bz talẽ opationẽ ꝓducit: silr spũs sã. ꝓducet filiũ ꝛ spñ. s. ¶ Jõ dr qꝫ iste doctõ ñ itẽdit demõstrare nisi qꝫ in deo sunt ꝑsone saltem ꝑz rõnẽ ꝛ ineẽ rõnis producte. ¶ Sz ꝺ hoc arguo. Illꝺ qõ nõ ẽ polẽ nõ est demõstrabile: sz nõ ẽ polẽ qꝫ sit ꝑsona rõnis. ergo nõ ẽ demõstrabile. ¶ Cõfirmat qꝛ eẽ rõnis est incõpolẽ ꝑsone diuine: qꝛ ipsa est necessariũ ꝛ reale ꝛ nõ rõnis. ¶ Dico g̃ qꝫ doc. ille vt puto nõ ĩtẽdit demõstrare simplr. nec eꝰ intendo negare qꝫ ꝑsona ꝓducat in eẽ cognito: sz illꝺ esse ꝑsupponit aliud eẽ: qꝛ ens rõnis nõ põt eẽ pm eẽ ꝑsone diuine. ¶ Jdeo adducit rõ Jo. que fũdat in nã ꝓductionis. ꝛ est talis. Ubicũqꝫ est iuenire ꝓncipia ꝓductiua aliquoꝝ sine ipfectiõe: illa supposita in qbus iueniunt pñt talia ꝓducere quoꝝ bñt ꝓncipia ꝓductiua. cũ nõ pñt ipediri ꝑ ipfectionẽ: sed in dĩno supposito est iuenire pm ꝓductiuũ notitie genite. s. memoriã fecundã que est obm cũ itellectu. ꝛ ꝓncipiũ ꝓductiuũ amoꝛis spirati. qꝺ est obm cũ volũtate. g̃ suppom diuinuz bñs ista duo ꝓna ꝓductiua pfectissime poterit ꝓducere notitiã genitã ꝛ amoꝛẽ spiratuz. talia aũt in diuinis nõ pñt eẽ nisi subsistẽtia. cũ iherẽtia dicat in pfectionẽ. g̃ in dĩnis sũt duo subsistẽtia ꝓducta. ꝛ vnũ ꝓducẽs realr distictũ ab eis. ¶ Sz ꝺ istã rationẽ arguo 4r. ꝛ ꝓio sic. poa itellectiua ꝛ volitiua sũt põe actiue ꝛ nõ factiue. vt hr. 9. meta. vt. s. earuz actio trãseat in aliud suppositũ. qꝛ eaꝝ actiões sũt ĩmanẽtes solũ ꝛ nõ trãseũtes. cuz g̃ nihil pñt ꝓducere nisi eaꝝ actio trãseat in aliud suppositũ. ergo nõ pñt aliqd ꝓducere. ¶ 2o sic. Qñcũqꝫ põe bñt actꝰ adeq̃tos nõ pñt vltra ꝓducere. vt ꝑz de intellectu ꝛ volũtate qñ pfecte nituntr ad vnũ: sz põ itellectiua ꝛ volitiua ꝑbñt actꝰ adeq̃tos itelligẽdi ꝛ volendi ꝛ ifinitos añ illã ꝓductionem: g̃ nihil vltra ꝓducẽt. ¶ 3o sic. intellectꝰ agẽs ꝛ obm in nobis: sz sint ꝑna pductiua: nihil tñ pñt ꝓducere nisi bẽnt sufficiẽs receptiuũ. ergo eodẽ mõ in deo si non bñt sufficiẽs receptiuum nõ ꝓducẽt. ¶ 4o sic. ꝑbi posuerũt qꝫ itelligẽtie nõ bñt notitiã genitã in itellectu. ꝛ B rõnabiliꝛ: qꝛ põebãt in ãgelis notitiã ꝺnãlẽ.

Jmpugnatio q̃druplex.

Scoꝰ quẽ segt arguit efficaci ad ꝓposituz.

Obiicitur qua druplicitez.

T. c. 16.

Aucf hen. 7 alii 08.27.dist. hui⁹ 7 alibi.

cuz ergo notitia ituitiua diuina sit sibi magis ꝓnã/lis.g̃ tc. ¶ Cõfirmaf qz multi videñ ponere verbũ eẽntiale.q̃re g̃ ponit verbũ psonale 7 notioale:

Põ opatiua et pductiua.

¶ Ad ista rñdeo vt magis declareť rõ. ¶ Ad p⁹ dico q⁹ iste põe sunt opatiue 7 pductiue.operatiue gdẽ sunt in⁊tũ itelligũt 7 volũt:7 vt sic nõ bñt nisi opões imanẽtes.sunt aũt pductiue vt dicũt 7 spirant:7 vt sic bñt actiões trãseuntes. ¶ Ad z⁹ dico q⁹ nõ bñt illos act⁹ in⁊tũ sunt ꝑn⁹ pductiua.s.itelligere:7 velle:sz in⁊tũ sunt ꝑn⁹ opatiua. Jõ ar⁹ vr esse ad oppositũ:qz itellect⁹ vr esse ꝑn⁹ productiuũ. ergo respectu alicui⁹ termini: sz hic termin⁹ nõ est itelligere diuinũ:qz est improductũ.g̃ nẽcio erit respectu alteri⁹ termini. ¶ Ad 3⁹ dico q⁹ lz in nobis regraf susceptiuũ ad pductionẽ.nõ tñ ibi. Intellectus.n.agẽs q⁹ regrat susceptiuũ ad pductionez.Ꝫ nõ est nisi ipfectõis:iõ ponẽdũ est ibi solũ illud qđ est pfectiõis:vtpote q⁹ ibi sit ꝑn⁹ pductiuũ:sz non oz ibi ponere illud qđ est ipfectionis.s.q⁹ ibi sit aliqđ susceptiuũ. ¶ Ad 4⁹ dico q⁹ phi reſpexerũt potentiã tñ vt operatiuã.7 ꝓ ꝯs vt receptiuã.nõ ãt vt fecũdã necvt pductiuã.Si aũt ad Ꝫ respexissẽt forte posuissent verbũ 7 notitiã pductã. ¶ Ad cõfirmationẽ q⁹ si ponaf illud verbũ ponit q̃si pductuz 7 nõ simplr.sz vbi est ꝑn⁹ simplr pductiuum ibi nõ sufficit q̃si pductio:sz oz q⁹ ibi sit vera pductio. ¶ Sz adhuc dicũt aliq ad rõnẽ q⁹ nõ ꝯcludit nã lz ibi sit memoria que est ꝑn⁹ pductiuũ verbi 7 volũtas fecunda que est ꝑn⁹ pductiuũ amoris spirati.nõ tñ sequit q⁹ verbũ in diuinis sit pducibile nec amor:qz hec sunt ifinita.Ex⁹ lz in deo sit ifinita vis creatiua nõ põt creare ifinitã creaturam:qz repugnat ifinitas creature:7 ita in ꝓposito dicunt ipsi q⁹ lz sit ibi memoria:vt ꝑn⁹ pductiuũ:tñ vbũ nõ est producibile:7 ita dicerẽt de amore spirato.

Quare phi nõ posuerũt i diuis pductionẽ oĩdit.

In diuis ẽ pductio q̃si pductio

Euasio alioz.

Impugnatio q̃drupler.

¶ Contra istud arguo 4⁹.ꝓ sic.Sicut oẽ pducens nẽcio aliqd pducit.sic oẽ pductiuũ nẽcio est respectu alicui⁹ producibilis:sz tu ꝯcedis in diuinis esse ꝑn⁹ pductiuũ ad ĩtra.ergo nẽcio erit aliqd producibile ad ĩtra.g̃ verbũ vel amor spiratus:qz aliqd aliud nõ põt esse respectu taliũ ꝓncipioz. ¶ z⁹ sic. Nulla po⁹ põt esse respectu alicui⁹ icõpossibilis sed tu ꝯcedis in diuinis potẽtiã pductiuam vbi.g̃ verbũ nõ erit ipole producibile.7 per ꝯs est pducibile. ¶ 3⁹ sic. Dis potẽtia frustra ponit que non põt reduci ad actũ:sz tu ponis eã in deo.g̃ frustra.qđ ẽt est falsuz in nã. ¶ 4⁹ sic. Nulla po⁹ est in deo que sit respectu phibiti:sed verbũ iproducibile est ens phibituz.g̃ nulla po⁹ est in deo respectu vbi:qđ tñ tu negas.nõ vr ergo rõ euacuata:sz magis ꝯfirmata. ¶ Cõfirmo ergo rõnẽ doc.p̃ sic.Qñcũq aliqua sunt eiusdẽ rõnis formalis gcgd per se p̃ vel z⁹ mõ ꝯuenit vni:7 reliquo:sz memoria eiusdẽ rõnis formalis est in deo 7 in creatura.ergo tc.Tunc vltra. Productiuũ dr de memoria in creaturis in z⁹ mõ dicẽdi per se.ergo 7 in deo.Maior apparet ꝟa.nam que sunt eiusdẽ rõnis formalis bñt eadez dfias.7 silr easdẽ passiões. Nã diffõ est mediũ. vbi g̃ eadẽ diffinitio semp eedẽ passiões. Minor.s. q⁹ memoria sit eiusdẽ rõnis formalis supponit:sz q⁹ pductium dicaf de ea in z⁹ mõ appet:qz est nãlis aptitudo ei⁹. ¶ Cõfirmaf.qz qñ aliq sunt eiusdez rõnis formalis gcgd põt demõstrari de vno:7 de alio:sz de memoria in nobis põt demõstrari q⁹ ipsa sit pductiua vbi.ergo 7 de memoria in diuinis. ¶ Jtẽ arguo sic.7 est ꝯfirmatio p̃dictoz. Intellect⁹ enim nr est ꝓncipiũ pductiuũ vbi.tũc arguo. Aut in⁊tũ finit⁹.7 sic volũtas:qz finita esset pductiua verbi. Aut in⁊tũ itellect⁹ bic.7 sic nullus ali⁹. aut in⁊tũ creat⁹.7 sic respect⁹ esset ꝓncipiũ 7 cã absoluti. Aut in⁊tũ itellect⁹ simplr:7 sic br̃ ꝓpositũ.gcgd.n.conuenit itellectui:vt itellect⁹ est: ꝟuenit oi itellectui:7 sic itellectui diuino.qđ est ꝓpositũ. ¶ Sz ꝫ ista q̃drupler. ꝑ sic. Quecũq; sũt eiusdẽ rõnis formalis gcgd per se in ꝑ vel in z⁹ mõ cõuenit vni 7 reliquo: sed esse factiuũ verbi ꝟuenit in z⁹ modo itellectui creato.ergo 7 itellectui diuino. ¶ Jtẽ eẽ factiuuz vbi nõ ꝟueĩt itellectui:qz finit⁹: qz sic volũtati:nec qz hic:qz tũc nulli alteri:nec qz creat⁹:qz respect⁹ ñ est factiu⁹:ergo rõne itellect⁹ simplr. ergo cõuenit creato 7 diuino. ¶ 3⁹ sic. Esse receptiuũ est passio p se ꝟueniẽs z⁹ mõ itellectui nro.cũ ergo sit eiusdem rõnis formalis cũ itellectu diuino:habebit intellect⁹ diuin⁹ easdẽ passiões.7 sic erit receptiu⁹. ¶ 4⁹ eodẽ mõ põt argui.qz itellect⁹ nr̃ nõ recipit verbũ qz finit⁹.nec qz hic.nec qz creat⁹ per easdem rõnes quas pri⁹ adduxi.ergo qz itellect⁹ simplr.ergo itellectui diuino ꝟuenit. ¶ Sz possz rñderi ad ista.qz sicut pducere vbum subsistẽs nõ ꝟuenit itellectui diuino:nec in⁊tũ itellect⁹:qz sic oi intellectui:nec qz ifinitus:qz sic ꝟpeteret volũtati que ifinita est. sed in⁊tũ itellect⁹ ifinit⁹.sic posset dici q⁹ producere vbũ iherẽs nõ ꝟpetit itellectui creato in⁊tũ intellect⁹ nec in⁊tũ finit⁹. sed in⁊tũ itellect⁹ finit⁹. licz in⁊ possz sic dici:tñ qz eodẽ modo possent precedẽtia solui. Dico tñ q⁹ trinitas nãlr nõ ẽ demõstrabilis.nec per istã rõnẽ nec per aliã ꝑm Dyla⁹. nõ tri.p totũ. ¶ Ad auctẽ dico q⁹ solitudo excludit pluralitatẽ nãz solũ.

Tange inſtãtiaz 7 dic ꝓñr.

Obꝺicitur qua/drupliciter.

Solo nõbñ ꝑdicoz duplex.

Reſolo catholica quã mẽti ipi me.cõſidera bñ. Soliſudo duplex.

Qõ X.

¶ VTrum trinitas psonaz sit demõstrabilis pp gd.q⁹ sic.quia Ric.de tri.circa ꝓncipiuz dicit q⁹ ad Ꝫ iducunt nõ solũ rõnes pbabiles:sed necessarie. ¶ Cõtra Dyoñ.in ca.de vnica 7 discreta thelogia.dicit q⁹ emanatiões diuinaruz psonaz nec dicere nec cogitare est pole. nec p ꝯs demõstrabile. ¶ Circa istã qõnẽ occurit q̃drupl⁹ modus ingrẽdi ꝓpositũ. Prim⁹ est quãtũ ad itellectũ glorificatũ. z⁹ q̃tũ ad itellectuz nõ glorificatũ. sed supnãlr eleuatũ:sicut positũ est in qõne de cognitiõe notitie abstractiue. 3⁹ quãtũ ad itellectũ separatũ in puris nãlibus ꝟstitutũ. 4⁹ quãtuz ad intellectũ ꝟiuctũ supnãlr nõ eleuatũ.

Jntell⁹ creatus pot ꝟsiderari q̃drupliciter.

Quantuz ad ꝓmũ dico q̃tuoz ꝟnes. Pria est q⁹ de facto ituitiue cognoscenti diuinã essentiaz est per se nota trinitas psonaz:sz qđ est p se notũ alicui nõ est demonstrabile.ergo tali cognoscẽti nõ est trinitas demonstrabilis. Maioz pbaf.qz ituitiue cognoscẽti aliqđ obm sũt p se nõ illa q̃ p accis isũt illi obo ẽt sepabilr.g̃ mlto magl q̃ ist isepabilr sz trinitas isepabilr iest dine eẽntie. g̃ tc. Mioz assũpta appz.qz qđ ẽ p se notũ hz euidẽtiã a se:qđ nõ est p se notũ nõ hz euidẽtiã a se:sz ab alio:ipole aũt ẽ q⁹ idẽ hẽat euidẽtiã a se 7 ñ a se:ab alio 7 ñ ab alio. ¶ z⁹ ꝑ q⁹ si p ipole oñderet alicui dina eẽntia ituitiue 7 nõ tria supp⁹. si cõicabilitas nõ oñderet illi ituitiue possz tali itellectui demr̃ari q⁹ dina eẽntia est cõicabilis. Et Ꝫ pbaf sic. Dis p se passio nõ nota de subo euidẽter cognito:põt tali itellectui de isto subo demõstrari:sz cõicabilitas

ꝓm⁹ articulus. ꝯclo q̃drupler.

Dide oꝛam

Qualr intellus glificat⁹ se hz ad pbãdũ trinitatẽ

est passio diuīe eēntie: ⁊ nō cognoscit a tali intellectu. ḡ ⁊c. nālis. n. aptitudo est. ¶ 3ª ꝑ. est ꝙ nulla relationū vel diuinaꝝ psonaꝝ posset de diuina eēntia tali intellectui de isto subo demōstrari. Et b̄ ꝓbo sic. Ois per se passio demōstrabilis de subto cōcomitat̄ ipm subz vbicūqz reperiat̄: qz per se inest ei. diuīa aūt eēntia iuenit̄ in vna psona sine relone alteri⁹ psone ꝟstitutiua. ¶ Et ꝓterea nullū iferius vel ꝓpriū de cōi vel de supiori pōt demōstrari: cū sint inadequata. illa aūt q̄z vnū de alio demōstratur sunt adequata: sz dīna eēntia est superi⁹ ad relationē: ⁊ rlo q̄si inferius. ḡ ⁊c. ¶ 4ª ꝑ. ꝙ trinitas formal'r ⁊ actual'r nūcq̄ pōt demōstrari: qz ꝟstat ex relationib⁹ ex gb⁹ demōstrari nō ꝟtingit. ¶ Contra. gcqd in dīnis est aptū esse: totū iest de facto cū non sit ibi po⁹ distās ab actu. Si ḡ de diuina nā demōstrat̄ ꝙ est cōicabilis trib⁹ suppositis iferī ꝙ de facto sit cōicata. ¶ Jō dico ꝙ due vltie ꝑsones nō sūt oīno certe. Nā si bō esset pure neče eē: gcūqz demōstraret hoiez esse risibilē: demōstraret eū esse actu ridētē. Ex ꝟitī tū dicere possuz ꝙ iste due ꝑsones verificant̄ quātū ad primā demōstrationē: lz per aliā posset demōstrari quelz illaꝝ.

Obo.

Demonstratio dupler. 2⁹ articulus. ꝟclo q̄drupler. Qualr itellect⁹ viatoris supnāl'r elevat⁹ se hz ad ꝓbādū trinitatē

Quantuz ad 2ᵐ itellectū dico 4ᵒʳ ꝑsones. Prima est ꝙ bñs notitiā abstractiuā de dīna eēntia sub rōne sua ꝓpa: pōt demonstrare ꝙ ipsa est cōicabilis trib⁹ suppositis. Hoc ꝓbo sic. Ois itellect⁹ bñs spēz alicui⁹ obti ei⁹ gditatē specificā repñtātē: pōt demōstrare p se passionē eius: talis est cōicabilitas. ḡ ⁊c. ¶ Si dicas. maioz est vā si subm est diffinibile. eēntia aūt nō est b⁹: qz est simplr simplex. ¶ Ad hoc dico ꝙ ꝑ est dubia: vel pōt dici ꝙ qñ cognoscit aligd qō mediat inter subm ⁊ passionē nō est incōueniēs. Ifinitas aūt mediat inter eēntiā diuinā ⁊ trinitatē: ⁊ ideo per ifinitatem posset demōstrari ꝙ diuina essentia sit cōicabilis trib⁹ psonis. ¶ 2ª ꝑ. ꝙ talis itellect⁹ pōt demōstrare: lz nō ꝑª demōstratiōe: ꝙ est actu cōicata: qz gcūqz itellect⁹ cognoscit aptitudinē in aliquo obto sūme nečio cognoscere pōt actū ad quē est illa aptitudo. de⁹ aūt est sūme necessari⁹: ⁊ iō cognoscēs cōicabilitatē dīne eēntie ꝑt demōstrare vlteri⁹ ꝙ ipa sit actu cōicata: sicut si bō eēt necesse eē cognito ꝙ eēt risibilis posset cognosci ꝙ actu rideret. ¶ 3ª ꝑ ē. ꝙ ꝓprietas cuiuslz psone est demōstrabilis de diuīa eēntia. Nā de quocūqz sūme nečio pōt demōstrari aptitudo nālis ad aligd existēdum in eo: de eo pōt demōstrari actꝰ illius aptitudinis: sed cōicabilitas pōt demōstrari. ḡ ⁊c. ¶ 4ª ꝑ est. ꝙ tota trinitas ꝑt demōstrari cū ipsa ꝟstet ex relonib⁹ que vt dictū ē pñt demōstrari. ¶ Cōtra. mediū cōe nūcq̄ demonstrat aligd sine quo repiri pōt subm. dīna aūt essentia: vt patuit repiri pōt sine singulis relonib⁹. ⁊ iō falsa eēt ꝑ demōstrata. ¶ Dico ad b̄ ꝙ nūcq̄ iuenitur essentia sine q̄cūqz relone: nec eꝑ. tū eēntia q̄ ē in ꝑre hz filiationez: lz vt in ꝑre reduplicatiue: nō habeat filiationē: sicut lz bō semp sit risibilis. nonꝰ tū in ꝑ signo est risibilis vel gditatiue. Et sic dico ō diuina eēntia ꝙ vbiqz hz relonē simplr.

Obo Sic̄ refert tūc ⁊ ꝓ tunc eē tale sic refert eē tal'r tale ⁊ incōgtum tal'r esse tale. Ecce ꝙ ar ⁊ pō dera bñ istātiā.

Qz ex aptitudie ꝑt demōstrari actꝰ ⁊ qñ sic ⁊ qñ nō vide ꝓic.

Euasio.

Quantum ad 3ᵐ itellectū dicūt alig ꝙ nō ē demōstrabilis ex puris nālibus tali itellectui: qz obm supnāle ⁊ trāscēdēs oīa creata est trinitas psonaꝝ: sicut Dyla⁹. docet de tri. dif fuse. ¶ Sz ō. suppono ꝙ itellect⁹ talis itelligat oīa que sunt in creatura formal'r que sunt limitata. cū ergo in creatura reluceat vestigiū trinitatis ex ipo poterit cognoscere trinitatē: sicut docet Aug⁹. sup geñ. ad lr̄am. Si aūt dicat̄ ꝙ est maioz dissimilitudo q̄z ꝟformitas b̄ ꝓpositū: qz sicut respcūs sil'itudinis nō cognoscit nec cōcipitur sine termino: ita nec respectus dissil'itudinis. ¶ 2º qz ꝓductio amoris spirati i nob⁹ hz ꝟformitatē q̄ est fořal'r in nobis ad ꝓductionē spūs. s. Cū ḡ ꝟformitas sit gd limitatuz ⁊ possit cognosci. ḡ ⁊ termin⁹. ¶ 3º. eodē mō ꝓbatur de ꝟformitate vbi nr̄i ad verbū diuinū. ḡ ⁊c. ¶ 4º qz aīa nostra facta est ad imaginē trinitatis. sicut dicit Aug⁹. 9. ⁊. 10. de trini. Intellect⁹ aūt talis cognoscit aīaz nostrā. nō soluz illud qō est in aīa: sz inquātuz ad imaginē trinitatis: cū talis respectus sit limitatus. ḡ cognoscit ipsaz trinitatē arguitiue. Posset ergo dici ꝙ demōstratiue ꝓpter istas rōes que facte sunt talis itellect⁹ nō cognosceret trinitatem. Naz hoc nō cōcludunt sed magis oppositum. oēs enīz fundantur in vna radice. s. ꝙ cognoscens relationē aliquā necessario prius nā vel simul cognoscit terminū. ¶ Tunc possz argui. Ois intellectus cognoscens relationem aliquā necessario vel pri⁹ nā vl'sil' cognoscit terminū: qz si posteri⁹ in illo prioi eēt cognita relo sine termino: sz ꝙ te talis intellectus cognoscit relonem que est ad terminū. ḡ prius: vel simul cognoscit terminū. ¶ Tūc arguo vltra. Ois cognoscēs demonstratiue aligd p aliud pri⁹ cognoscit illud aliud: sz itellect⁹ talis nō pri⁹ cognoscit relonē q̄z trinitatē. ḡ per relationem nō cognoscit ōmōstratiue trinitatē. ¶ Sz quid: cognosceret ne itellect⁹ aliquo mō sub rōne specifica trinitatē: ¶ Dico ꝙ supposito ꝙ illas relones cognosceret nescirez cuadere qn cognosceret necessario trinitatē. ¶ Dico ḡ ꝙ auctoritates sanctoꝝ: maxime Dyonisij videnť esse ad hoc ꝙ ex puris nālib⁹ trinitas nō possit cognosci. Jdeo ꝑnez istaz quātuz ad istum itellectuz nō assero.

Obo

Dubiuz

Dic ḡ cū sco. ꝙ relonē illas ñ cognoscit ex puris nālib⁹ sub ꝓpria ratione. Relolo hº arti.

Quantuz ad 4ᵐ dicunt oēs theologi ꝙ ista beata trinitas nō est nobis demōstrabilis: qz itellectus nō cognoscēs distincte ⁊ gditatiue rationē aliquā specificaz nō pōt demonstratiue cognoscere ꝓpter gd passionē ꝓpriaz illius gditatis ⁊ rōnis: talis est intellectus nr̄ in via. ḡ ⁊c. ¶ Sz ō. qz plato posuit deū ⁊ natuz de deo. vt recitat Aug⁹. de ci. 2º. porphirius posuit p̄rem ⁊ filiū. ⁊ boꝝ mediū. vt b̄ ibidē. ¶ 3º Aꝝ. ꝑ ce. ⁊ mun. in numero ternario exhibuit scīpm magnificare vnum deuz. ¶ 4º ali⁹ pbs dicit monas gignit monadez. ⁊ in se ipso reflectit suū amoꝛē vl'ardoꝛez. ¶ Dico ꝙ multa ꝓbabilia ⁊ ꝓbabil'r ānūciata dixerunt: ⁊ ꝓp nos mlta p reuelationē hūerūt: vt recitat Aug. ¶ Sz hic sūt due difficl'. ꝑª cū itells nr̄ possit cognoscere respcū creaturaꝝ ad deū. ois aūt a creatura hz respcū posteriozitat] b ad illū. ḡ illā relonē c posteriozitat] cogñscēdo terminū cogñsceret. ¶ 1ª qz ois cognoscēs gditatē aliq̄ pōt cognoscere aptitudinē illi⁹ gditatis q̄ est ꝓpa passio ei⁹ in 2º mō dicēdi p se. Ex hoc. n. ꝙ hz talē gditatē hz talē aptitudinē: sz itellect⁹ nr̄ cogñscit talē gditatē q̄ ē fořal'r in deo. s. itellectuz ⁊ volūtatē. ḡ cognoscere poterit tales aptitudines itellect⁹ ⁊ voluntatis: sz tales sunt ꝓductiuitas ⁊ hº. ḡ ⁊c. ¶ Ad ꝑmaz dico ꝙ posito ꝙ cognoscerem⁹ tales respect⁹ bene sequeret̄ talis ꝟclusio. Sed dico ꝙ tales respect⁹ sunt nobis penitus ⁊ total'r ignoti. ¶ Ad aliud dico ꝙ bene ꝓba-

4º articu. ꝟclo catholica Qualr itē viatoris ñ elevat⁹ ⁊ ꝓiūct⁹ se hz ad ꝓbāduz trinitatē.

Obūcitur qua/ druplicitēr. Videli. 10. c. 29 ⁊ ide. sz ḡre aug. 7. ꝓfessionū. T. c. 2. ꝑce. ⁊ m. Allan⁹ de maxis hz. sz ḡre antigo res: ⁊ hermetez trimegistū in li. diffōnū dei. Mōvbiqz ō dēis ꝓbor i mā fideī ⁊ de deo. a Al. l. creata trinitas. b Al. l. ad trinitatē increatā. c Al. l. relonē ꝑ oītatis cognosceret.

Al. l. vbicūqz est.

3º articulus. Op. alioꝝ.

Al. l. ꝓdicibilitas. Cōsidēa an ista repugnāt his q̄ dixit. s. in plosepe ⁊ dic ꝑtr.

Impugnatio q̄druplex.

tur q intellectus est plurificabil' plibus suppositis 7 cõicabil'.sed q idẽ numeraliter sit cõicabil' 7 cõi/catiuus:nõ ꝓbatur. ¶ Ad auctoritates dico q ille rõnes sunt nec̃ie supposita fide. Qõ. XI.

Loco q̃drupl'r Dia vnisormit 7 diffortuiter hic notabis ꝓpositio naliter vti.q.pce dente notaui pla addẽdo 7 instan tias ponderãdo vbiq;

Vtrum trinitas sit demõstrabil' de/mõstratiõe q2.

Hic breuiter pono q̃ttuor ꝓnes scõz distinctionem tactã in precedẽ ti qõne. Prima q intellectui sepato glo rificato non est demr̃abilis. Et rõ est eadẽ q̃ prius: q2 intellectui cui p se nota est aliq̃ ꝓpõ non põt de/monstrari.trinitas autẽ est tali ĩtellectui p se nota. 2ª ꝓclo q intellectui sepato eleuato vel intuitiue videnti diuinã essentiã:sicut prius. 3ª q ĩtellectui hñti spẽm de diuina essentia põt demr̃ari.q2 habẽs distinctã notitiã de aliq̃ ꝓpria rõne põt hr̃e notitiã de passione vel q̃si passione illius rõnis:sed hñs no titiã de passione ĩmediata põt p illã de gditate de/monstrare mediatã:cũ g̃ possit talis intellect⁹ hñs distinctã notitiã deitatis cognoscere eã esse infini/tã:poterit p infinitatẽ tãq̃ p mediũ demõstrare tri nitatẽ. 4ª ꝓ de intellectu nr̃o ꝓiuncto: dico q nõ: q2 ĩtellect⁹ nr̃ nõ cognoscit aligd de deo:nisi p crea turas:tũc arguo sic.p illud nõ põt cognosci demon/stratiue trinitas:qõ ducit indifferenter in vnitatez 7 pluralitatẽ:sz oẽs effect⁹ creati:quos cognoscim⁹ ducunt indifferenter in vnitatẽ 7 pluralitatẽ.g̃ 7c̃. ¶ P̃.p illõ non cognoscit̃ determinate pluralitas qõ est cõe vni 7 pluribus:sed oĩa que nãl'r cognosci mus de deo:sunt cõia vni 7 pluribus.eque.n.oĩa cõ ueniunt vni psone 7 pluribus. ¶ Pz g̃. q demon/strari non põt:nec demonstratiõe q2:nec demõstra tione pp qd:trinitas psonaꝝ quantũ ad intellectũ nostrum:pro statu isto. Qõ. XII.

Resolo nõdũ.

Vtrum distinctio pª que est in diui nis sit distinctio psonaꝝ.

Circa istã qõnẽ est intelligendum pp sequẽtia:q in diuinis est quadruplex distinctio essentialiter ordi nata incipiendo ab vltima essentialiter q̃ oẽs alias ꝓsupponit:tñ quo ad nos est pª 7 magis vulgata. ¶ P̃.fm istuz ordinem est distinctio psonaꝝ: 7 il/la exprimitur in fide catholica. ¶ Ex illa tãq̃ cer/ta arguimus p fidem distinctiõez relonum:7 B̃ sic. Dis distinctio ꝓstituto⁹ vel dr̃ntium necessario p/supponit distinctionẽ ꝓstituentium vel diuersoz̃. sed psone ꝓstituunt̃ in esse psonali:7 dr̃nt p relones ꝓstitutiuas:7 distinctiuas:g̃ ille relones differunt. Doc ꝓfirmo sic.Qñcũq aligd ꝓuenit alicui p aliõ prius cõpetit illi p qõ ꝓuenit sibi:sed distinctio con uenit psone pp ꝓprietates.g̃ magis 7 prius cõpetit illi ꝓprietati. Ista aũt ꝓsupponit tertiã que est attributoꝝ:7 hoc ꝓbo quadrupl'r. Primo sic. Dis relo distincta ab alia relone opz q distinguaẽ per fundamẽtũ vl' p terminũ: vel p relonẽ aliã: vl' a p̃n° sed emanationes q̃ sunt relones distinguunt̃:nõ ãt distiguunt̃ p alias relones:q2 si sic:hoc maxime vi deret per oppositas:sed hoc ẽ impoſe: q2 pari rõne ille distinguerent̃ p istas:7 ita esset circulatio in di stinctis 7 distinguentib⁹:opz g̃ q distinguantur vl' a termino:vel a fundamẽto:vel a p̃n°:non a termi/no:nec a fundamẽto:q2 terminus 7 fundamentũ ẽ diuina essentia:g̃ opz q distinguantur a principys. g̃ p̃n°erunt distincta.B̃ aũt erũt intells 7 volũtas q̃ sunt attributa. 2°arguit̃ sic.7 vr̃ idẽ.Dis relo: sicut

Qz in diuinis est fm ordinẽ distin ctio quadrupl'r.

Qz alia nota no bis:7 alia nãe. Pz coplose in scriptura 7 sim/bolis diuersis.

Vide.s.dist.26. hystractari. Maxima.

Pz p regulam ofterioristicaz. nãqdq; 7c̃.

Dicit nõnter q̃/drupl'r distinctio ẽ attributoꝝ p/ortẽ distinctiõez nationaliuz 7 p/sonaꝝ.

Distinguerent.

Dicit resolute q distinctio perso/naꝝ ꝓsupponit distinctionẽ ema/nationis:7 illa at tributoꝝ:7 illa

maioz p̃ rõnis:sed emanationes psonaꝝ non distiguunt̃ a fundamẽto:q2 fundamẽtũ est idẽ.s.eẽntia diuina que fundat gnationẽ 7 spirationẽ: intelligẽ do de passiuis:g̃ opz q distinguant̃ a terminis:ter/mini aũt sunt attributa.g̃ distinctio aliq̃ ẽ inter at/tributa. 3°sic.inter fundamentũ 7 terminũ eiusdẽ rationis. non oritur nisi relatio eiusdem rationis: si ergo in attributis non sit aliqua distinctio: cum attributũ fundet 7 terminet emanationes:ipse fm hoc non erunt distincte:hoc aũt est falsum cuz sint relones dispate 7 alterius rõnis. Maioz est mani/festa:q2 cãe oẽs eiusdem rõnis non cãnt nisi effectũ eiusdẽ rõnis. 4°7 est idem. Relones dispate non pñt oriri nisi ab extremis dispatis 7 alteri⁹ rõnis. relones diuine sunt dispate: g̃ iter attributa ẽ aliq̃ alteritas. Ma.pz.q2 dato q relones dispate oriant̃ ab extremis eiusdẽ rõnis:iq̃m eiusdẽ rõnis.tc̃ eadẽ iq̃m eadẽ nõ erũt eadẽ:qõ ẽ oppositũ ĩ adiecto. 4ª aũt distinctio arguit̃ ex ista.s.attributoꝝ ab essenª. q2 q̃cũq vni 7 eidem sunt eadẽ inter se sunt eadez. fm q sunt eadẽ illi:fz q cõiter ꝓceditur istud p̃nm. Si g̃ attributa sunt oĩbus modis idẽ cum diuina essentia:erunt oĩbus modis idem inter se: qõ ẽ fal/sum:g̃ distinctio diuine essentie ab attributis p̃supponit̃ a distinctiõe attributoꝝ inter se. ¶ Sz pos/set aliqs dicere q rõnes facte ꝓbantes q attribu/ta distinguant̃:q2 relones distincte sunt. lz ratiões iste veꝝ assumant in creaturis 7 limitatis.non tñ ĩ natura illimitata. q2 eadem natura illimitata põt fundare 7 terminare diuersas relones. ¶ Contra. Idẽ manens idẽ semper in nãlib⁹ agentib⁹:natum est facere idem.Ex hoc p̃n°: ꝓbatur q memoria di/uina semper ꝓducit verbũ. si ergo essentia diuina esset terminus 7 fundamentum esset eadez relatio: cũ ipsa nec̃io cauſet illam. ergo 7c̃. ¶ Jõ ad qõnez dico q distinctio personaꝝ non est prima distictio sed magis vltima:q2 ista negata nõ negant̃ alie:eꝝ aũt sic.tñ q̃tũ ad cognitionẽ nr̃az 7 fidei:ipsa ẽ pri/ma 7 manifestioz. ¶ Qõ. XIII.

eoruz ab essentia ipsoꝝ inter se vbi plura bñ pódera bis.

A.l. inter attri/buta.

Vide.I.phy.7.I. ꝓpoꝝ:7 alibi sepe. 7 spãluter distin. ista i sco. 7 alibi.

Euasio.

2. de ge.i.c.56.

Resolo.q.

Vtrum trinitas diuinaꝝ psonaruz possit stare cuz omnimoda idẽtitate eoꝝ que sunt in eadez persona diuina:q sic.q2 ꝑ de trinitate dic̃ Augu. q non est aliud vbum:7 qõ verbum bz. ¶ Contra. Idem Aug. Nõ eo deus quo pr̃:g̃ 7c̃.

7. de tri.c.5. Dcm̃ cõe dupl'r

Hic introducuntur duo dicta cõia.primũ est ve/rum 7 creditũ.s.q tres persone sunt idẽ rea liter in essentia:7 differant in personis realiter. 2m dictum est dubiũ.s.q cũ ista distinctione reali per/sonaꝝ in essentia:stat oĩmoda identitas oĩum eoꝝ que sunt in persona. ¶ Sed contra istud arguo q̃/drupliciter fm quattuor leges oppõnis.ꝑmo ex nã relatiuoꝝ sic.idem non põt ad seipsum referri rela tionibus dispatis:sed ea que sunt ĩ eadẽ persona referuntur relationibus dispatis. Probo. Essen/tia enim dicitur excedens respectu relationis.rela tio autem excessa.ergo essentia diuina 7 relatio nõ erunt omnino idem. Secundo arguo ex natura contrarietatis. Impossibile est contraria eidez cõ uenire fm idem:sed identitas 7 diuersitas fiũt cõ/traria 7 conueniunt eidem persone: ergo illa fm q̃ ꝓueniunt non sunt oĩno idem:sed ista sunt essentia 7 relo. Nam persona ẽ eadẽ alteri persone in essẽ/tia.7 differt ab altera persona ĩ relone.g̃ 7c̃. 3° ar/guo ex natura ꝓpriatiue oppositoꝝ sic. vnitas 7

Impugnatio q̃/drupler. Dic nõnĩ nititur oĩdere distictio/nez ex nã rei i di/uinis: vl'saltẽ nõ idẽtitatẽ ex qua/druplici oppoſi/tionũ lege. Oppõ relatiua. Cõtrarietas.

Priuatiua op poſitio.

pluralitas sunt ꝓuatiue opposita:ꝺuenit aũt diui/nis ꝑsonis vnitas in essentia:ꝛ pluralitas ī relonib⁹ ꝛ ꝓprietatib⁹:g̃ relo ꝛ essentia nō sunt idē.cũ nō cō ueniant ꝓuatiue opposita eidē ꝑm idem. 4° ex nã ꝺictiõis q̃druplex. Prima est q ꝓprietas formaliter ꝓstituit ꝑsonã:essentia nō formalr: sed fundamentalr. 2° qz ꝓprietas distinguit: essentia vo non. 3° qz relo refert:eẽntia vo nõ. 4°qz relo opponit alteri relони:eẽntia vo non:g̃ vr ex istis oppõnib⁹ q relo ꝛ eẽntia nõ sunt oino idē ex nã rei: sed est ibi aliq̃ nõ idẽtitas. qõ ꝓbo adhuc p q̃ttuoz rõnes deducentes ad q̃ttuoz impolia. Primo q pᵉ diuine essent ꝑ diuerse.2° q eẽnt ꝑ idē.3° q nõ essent nisi vna ꝑsona.4°q eẽnt plures dy. ꝑᵐ oñdo: aut ꝑsone se totis distinguunt.aut non. Si sic. g̃ sunt ꝑ diuerse:si nõ:g̃ ꝺueniũt in vno:ꝛ in alio ꝺrunt:g̃ illa q̃ sunt in eadē ꝑsona:nõ sunt oino idē. 2ᵐ sic ꝓbatur. Illa q̃ se totis sunt idē sunt ꝑ idē: ꝫ ꝑsone ꝺine p te se totis sunt idē.qz si nõ.ꝓstat aũt q sunt idem. g̃ sunt idē in aliquo.ꝛ in aliquo nõ.g̃ erit aliꝺ ꝛ aliꝺ. ꝛ illa nõ sunt oino idē ī ꝑsona. 3ᵐ sic ꝓbatur: aut eodem ꝓr q̃ deus:aut nõ:si nõ:sic opz ꝺicere ꝑm Aug. hr ꝓpositũ.qz alio ꝓr:ꝛ alio deus.si sic.cũ illud quo deus sit penitus vnuz:g̃ illud q̃ ꝑsona:ꝛ sic est vna ꝑsona tm̃. 4ᵐ ꝓbatur sic.qz ꝑm Aug. pz nõ eo de⁹ quo ꝓr.ꝛ si ꝫ ꝺcedis hr ꝓpositũ:si aũt ꝺicis q nõ:ꝫ eedē:g̃ cũ eo q̃ ꝓr ꝺistinguit a filio.g̃ eo quo deus.ꝛ sic essent ꝺistincti dy. Posset aũt aliqs ꝺicere q adhuc nõ hr ꝓpositũ. ꝫ ꝑmisse non negent: qz creꝺite sunt. Ad istos opz ꝺicere q respondeant ad formas argumentoꝝ siue sillꝯ. Jõ ꝺ eos facio ī trib⁹ figuris tres sillos. Prim⁹ est in ferio in ꝑma figª. Nulla ꝓprietas relatiua est ad se. diuina eẽntia est ad se.g̃ diuina essentia non est ꝓprietas relatiua. 2° sill's est in baroco in 2ª figura. Ois ꝑpetas relatiua ꝺistinguit ꝑsonã a ꝑsona in ꝺiuinis:diuina aũt essentia non ꝺistinguit ꝑsonam a ꝑsona: g̃ ꝺiuina essentia non est ꝓprietas relatiua. 3° est ī bocardo in 3ª figura sic.q̃ꝺam ꝓprietas relatiua nõ ē filiatio:sed oĩs ꝓprietas relatiua est essentia.g̃ filiatio nõ est essentia.Lõclones istaꝝ rõnũ si ꝺcedant hr ꝓpositũ.si non solue. Si ꝺicas sic gdã ꝺicunt q sill's est actus rõnis:ex actib⁹ aũt rõnis nõ verificat ꝺistinctio ex nã rei. Lõtra. qz tunc nulla realis ꝺistictio posset demõstrari: nec aliq realis vnitas.cũ oĩs demõstratio sit sill's:ꝛ p oñs ẽs rõnis. Jõ ꝺicũt aly q ꝫ premisse sint ve ex nã rei: sufficit tm̃ q ꝺclo ꝺcedat.s.ꝺistinctio:nõ tm̃ ex nã rei:sed solũ rõnis. Lõtra.si veritas ꝺclonis esset p actũ intellectus:tũc eo circunscripto eẽt falsa:ꝛ tunc ꝑmisse ex nã rei hũtes cãs veritatis in re eẽnt vere ꝛ ꝺclo falsa. sic ex veris sequeret falsum.

Ideo pp rõnes adductas ꝛ mltas alias:q̃ ꝺducunt:q̃ tm̃ in vtute ad istas reducunt.ꝺicit aly ꝛ ego cũ eis q opz ponere inter eẽntiã ꝛ relonẽ aliquã ñ iꝺẽtitatẽ ex nã rei. Nec video ẽt q rõnes possint solui. Ut aũt eaꝝ efficacia magis appareat ista ꝺ eas 4r. ꝛ postea ꝓfirmabo. ꝑ sic. Oēs rõnes predicte innitunt repugnantie oppositoꝝ:tunc arguo sic.diuina essentia vt ī patre ꝓducit vbũ:ꝫ vt in filio non producit.g̃ essentia vt in patre ꝛ filio ẽ alia ꝛ alia. 2° sic:essentia vt in filio est cõicata generatione.ꝛ in spũsancto non.g̃ ꝛc. 3° sic.essentia vt in spũsctõ hz terminũ adequatũ.vt in ꝑr ꝛ in filio nõ hz.g̃ aliquo mõ ꝺistiguunt. 4°sic. Essentia vt in filio est vnita humanitati.vt in ꝑr ꝛ spũsctõ non.g̃ ꝛc. Ad ista ꝺicit quidam doc.nr.q eẽntia in oĩb⁹ istis instãtys accipit cũ ꝓprietate. essentia aũt vt cũ ꝓprietate accepta ẽ ꝺem qõ ꝑsona.ꝛ iõ ꝺistinguit sic ꝑsona a ꝑsona. sed p se sũpta est oino ꝺistincta. Sz ꝺ. diuina eẽntia est ꝑnᵐ q̃ vt in ꝑsona ꝑris.ꝛ non vt in filio.ꝛ vt sic nõ ē pª.qz ꝑsona nõ est ꝑnᵐ q̃:sed qõ. Dic ꝺr q eẽntia nõ accipit sim pliciter cũ ꝺr essentia.vt in ꝑr est ꝑnᵐ quo:sed accipit in hĩtudine ad ꝑsonã vel ꝓpetatẽ. Lõtra. qz tũc eẽt relo inter eẽntiã ꝛ relationẽ vel ꝑson ã. Ꝺico q non est relo.sed hĩtudo: habitudo autem abstrahit a relone. Nã sunt multe hĩtudines q̃ nõ sũt relones. Sz hic ẽ vna ꝺiffi.ꝺ istas rõnes.qz oēs vñr ꝛcludere ꝑm incõpossibilitatẽ oppõnis:ꝫ ista opponunt realr.g̃ non pñt realr ꝛuenire eidē:sicut nec formalr opposita pñt esse ideꝫ formalr. Ad istõ est intelligenꝺ ꝑ q licꝫ regule oēs de oppositis sint vere de simplicibus termis sine determinatione:tm̃ cũ determinatione nõ sunt vere:sed fallunt. sicut oĩa relatiua ꝺr ad ꝛuertẽtiã: nõ tm̃ eoꝺẽ mõ. Sil'r eoꝺẽ mõ: in ꝺrys ĩmediatis remoto vno opz altez ineẽ:sed si apponat modus.s.eẽntialr.nõ opz q altez ĩsit.sic simplr oẽ aĩal vel est sanũ vel egruz essentialr:tm̃ nõ est sanũ vl'egrũ. Sil'r de ꝓuatiue oppositis ꝛ ꝺictoꝝys. Dico g̃ ad propositũ q ꝫ opposita simplr non insint eidē:si apponit modus .s.realr.nũq̃ tenebit ꝺ nec forme rõnũ ꝑdictaꝝ.sic asserunt. Lũ g̃ q̃rit.vtrũ oĩa que sunt ī eaꝺẽ ꝑsona: sint idẽ realr. Dico q sic.vt saluet ꝑcise trinitas rerũ in ꝺiuinis.si.n.ponere ꝺistinctio rez: tunc non essent ꝑcise tres res:ꝫ ꝑles. Nõ ẽt q nõ oĩa q̃ sunt ī ꝺinis ꝑsonis ꝺistinctis sunt ꝺistincta. Qõ. XIIII.

VTrum cũ vnitate ꝺiuine essentie stare possit pluralitas ꝑsonaꝝ.q nõ.ꝺeutero.3z.videte q ego sim solus. Contra. apls ad Loꝝ. Hra ꝺñi nr̃i iesu xp̃i:ꝛ charitas ꝺei.ꝛ cõicatio.s. spũs. Dic occurrũt q̃ttuoz diffi.prima est ꝺ vno ꝑn⁹ ꝑ se noto. Quecũq vni ꝛ eiꝺẽ ꝛc. 2ª ꝺe sillo expositorio. 3ª ꝺe sillo ī pticulari. 4ª ꝺe sillo in vli.

Circa primũ occurrit principiuz notissimum. Quecũq vni ꝛc.sed persone ꝺiuine sunt idem cũ essentia:g̃ inter se. Ad istud ꝺr q̃ꝺrupl'r. Primo q illud principiũ non tenet in terminis illimitatis.ideo cũ ꝺiuina essentia sit illimitata. ad eam non ꝺebz applicari. Aly ꝺicunt q illud ꝑnᵐ non tenet in non adequatis:sicut idẽ corpus virtute ꝺiuina adest ꝺuobus locis.ꝛ tm̃ vnus illoꝝ locorum non adest alteri. Aly ꝺicunt q non tenet ī terminis ĩmꝓꝓportionatis: sicut idem põt esse in ꝺiuersis qñ:que tm̃ non simul sunt. Aly ꝺicunt q non tenet in terminis non conuertibilibus quales sunt ꝺiuina essentia ꝛ relatio:sicut ꝫ sortes sit homo: et plato sit bõ.tm̃ soz.non est plo.ꝛ pp hoc in 2ª figura ex puris affirmatiuis nõ põt fieri sill's. Sz nulla istaꝝ solonum valet. Prima non: qz cum forma sillogistica teneat in virtute istius principy. eo eni q extrema vniuntur in medio:in premissis vniuntur inter se in ꝛclone.si istud principium non tenet in terminis illimitatis.tũc forma sillogistica nũq̃ teneret in ꝺiuinis. Nec sc̃a valet.qz cõiunctio extrinseca:nunq̃ arguit intrinsecaz:sed intrinseca bene arguit extrinsecam. Si enim corpus esset locus ꝛ esset in ꝺuobus locis:tantum valeret quantũ esse

Solo quã segr vel euasio:quere aureolũ ꝛ ockã. Essentia põt sumi ꝺupliciter.

Euasio.

Euasio singlis vide Sco.in ꝑdi camẽtis. Relo ꝛ hĩtudo differũt:sed vide Sco.5.metha.ꝛ 1.ꝺi.2.ꝛ alibi. Dubium. Mõ vꝺiq̃ hanc doctrinã illanonib⁹ oppõnũ. vi de Sco.h̃.ꝛ alibi sepe.

Contradictio:ꝛ h̃ quadrupl'r arguit.

Ad ideꝫ ad h̃ q̃drupl'r arguit.

Ubi.ē.

Ubi.ē.

Euasio.

Syllogistice ad ꝓhos tripl'r:ad idē arguit. Ferio.

Barocho. Instãtia de spiratiõe actiua ꝺicꝫ ñiter:qz si nõ patrẽ a filio.vtrũq̃ tñ a.s.s.vl'q nõ ẽ ꝓprie ꝓprietas. Bocardo.

Euasio.

Euasio.

Oꝑ.sco.ꝛ ꝓpa.i q.ista.

Obiicit q̃ꝺrupliciter singlissime.

A.l.assumunt.

Ergo ꝑnitas ꝛ spiratio actiua ẽt ideꝫ realr:qõ tm̃ ꝺubiũ est:de hoc ī.in loco suo ꝺz.

z.c.vltimo.

I.articulus. Quere vbi.ē.no tam ī ꝓbo ꝛ alibi sepe. Oꝑ.quadrupl'r ꝛ aliozum. Quecũq vni ꝛ eiꝺẽ ꝛc.vide hoc de vitate eius signanter.

Impugnatio quadruplex.

Cõiũctõ ꝺupl'r.

duo loca. ꝛ tūc bñ sequereꝫ ꝙ eēnt duo loca vn⁹ locus. Nec 3ª valz. qz qñ nō est idē cū re tpali: ꝛ p ons nec ipsa qñ adinuicē: sic de 2ª dcñ ē. Nec 4ª valz. nā oīa idiuidua q̄ sunt eiusdē spēi sunt eadez ītes specifice. ꝛ ita stat illō p̄n⁹. Jdeo dico ꝙ illud p̄n⁹ nullatenus est negandū cū p ipm teneat ois forma sillogistica pfecta q̄ est p se nota: ꝛ si fallat in aliqua mā. tunc ē inutilis ꝛiugatio: ꝛ nō sill⁹ pfect⁹. Et tūc dico ad arg^m qō fit ɔ psonas diuinas assumpto illo p̄n⁹: ꝙ cū psone diuine sint idē cū essentia diuina necessario sunt idē ītes se. ſz tñ aliter. nā sunt idē cum diuina essentia idētice ꝛ essentialr. nō tñ sunt idem inter se idētice: sed essentialr: sic dicit Pyla. de tri. ꝙ p̄ est illud qō fili⁹. ¶ Cōtra. quecūqz vni ꝛ eidē. sunt eadē eodē mō quo sunt eadē illi. sunt eadē ītes se: ſz diuine p^e sunt idē idētice cū essentia. g̃ sūt idētice idē ītes se. ꝛ sillr realr. nā p̄ ē idē realr qō eēn^a. filius est idē realr ꝙ eēntia: g̃ p̄ ꝛ filius sunt idem realiter inter se. ¶ Ad istud dico ꝙ simplr sumptū ꝛ in termis simplicib⁹ istō p̄n⁹ est nec̄ariū ꝛ verissi me tenet: sūptū tñ cū determinatiōe nō tenet. pbo. Nā gen⁹ ꝛ dria sunt idē in p̊ mō dicēdi p se ipi spēi: ꝛ tñ nō sūt eo mō idē ītes se. ¶ Sillr 2º de dīys subalternis. nā rōnale ꝛ sensibile sunt idē spēi in p̊ mō dicēdi p se. ītes se aūt nō sunt idē eēntialr. ¶ Sillr 3º celū est mobile in 2º mō dicēdi p se: ꝛ celū ē mutabile in 2º mō. ꝛ tñ mobile est mutabile in p̊ modo. ¶ Sillr 4º accipio duo dicta p accīs de aliquo sic albedo ꝛ color. Utrūqz dī p accīs de piete. paries .n. p accīs est colorat⁹. ꝛ p accīs alb⁹: sed albuz ē colorat⁹ in p̊ mō dicendi p se. sillr albū ꝛ dulce sunt idē q̄litati p se. ꝛ tñ inter se p accīs. ¶ Dico g̃ ꝙ lz regla illa simplr teneat: non tñ cuz additiōe modi. Jdcirco nō segt̄ ꝙ si aliqd ɔueniat relōni realr: ꝙ nō ɔuenit eēntie realr vel e♭. ꝙ pp ꝺ distinguūtur realiter: lz segtur simplr ꝙ distinguūt si aliqd ɔueniat vni qō non alteri. p̄n^a. n. q̄ simplr sunt p se nota p additionē modi cozrūpunt: vt pz ī regula illa cōtrariox imediatox. si vnū nō inest altex iest. ꝛ e♭. Nec est notissima simplr accepta. ſz tñ cū additiōe modi. ſ. gditatiue nō tenet.

Obō. ppria.

Replica.

Nō totū singulatim.

Cōsidera caste.

Regula ſriozū immediatorum.

Secundū diffi. est de sill⁹ expositorio ɔ trini tatē psonarū ꝛ vnitatē eēntie. Uñ arguit sic. Dic p̄ est hec eēntia. hic filius est hec essentia. g̃ hic filius est hic p̄. ¶ Dī ꝙ iste sill⁹ nō valet. qz ē ex puris affirmatiuis in 2ª figura. Jō formo eū aliter sic in p̊ª figura. hec essentia est hic p̄. hic filius est hec eēntia. g̃ hic fili⁹ ē hic p̄. Aut in 3ª figª. Dec eēntia ē ꝺ p̄. hec eēntia est hic fili⁹. g̃ hic p̄ est hic fili⁹. ¶ Istud soluit̄ q̄drupl'r. p̊ ꝙ iste sill⁹ nō tz nisi in termis ꝛuertibilib⁹. lz. n. ꝺ bō sit aīal: ꝛ ꝺ asinus sit aīal. nō tñ ꝺ bō ē ꝺ asin⁹: qz termi nō sunt ꝛuertibiles. Eodē mō dicūt eē in diuinis. 2º dicūt aliq ꝙ est fallacia figure dictiōis. mutat̄. n. q̄le qd in ꝺ aliqd: eēntia. n. se ht̄ vt q̄le qd. psona vt ꝺ aliqd. 3º dicūt aly ꝙ mediū variat̄. ꝛ ita ē fallacia accidētis. ſ. eēntia ſz hītudines diuersas ad diuersas psonas. 4º dicūt aly ꝙ ex pticularib⁹ indefinitis. vl'singlib⁹ nihil segt̄. ¶ p̄ª solo nō valz. qz tūc sill⁹ expositorij⁹ eēt iutilis ɔiugatio nō tenēs nisi ī ōterminata mā: cū tñ ois verus sill⁹ teneat ī oī mā. Et itex si ꝺ bō eēt ꝺ aīal. ꝛ ꝺ asin⁹ ē ꝺ aīal. ſ. idē aīal numero: tūc ꝺ bō nec̄io eēt ꝺ asin⁹. Nec 2ª valet. qz essentia diuina vt singlissima ꝛ signata. ꝛ ꝺ aliqd est ī q̄libz psona diuina. ¶ Et ꝓterea ī vo sillo expositorio nūq̄z talis fallacia fieri pōt. Nec 3ª valet. qz me diū ſz totū suū ambitū. idem ꝛ eodē mō acceptum penit⁹ cōpat̄ ad vtrūqz extremox: ꝛ semp in fallacia figure dictiōis ꝛ accītis variat̄ mediū: ꝛ sūt 4^or termini: ꝺ aūt accipit̄ eēntia p medio ſm vnam ꝛ eādē rōnē formalē: ꝛ iō nō variatur. nec sūt plures q̄ tres termini: cū mediū ſm eādē rōnē oīno dicat̄ et accipiat̄. Nec 4ª valet. qz lz ex pticularib⁹ nō fiat bon⁹ sill⁹: tñ ex singlib⁹ vissim⁹ sill⁹ fit. p eo ꝙ termini sig̃ti idiuidualiter variari ñ pñt. Fit. n. ex singularib⁹ sill⁹ expositoꝛi⁹ g̃ est verissim⁹ p eo ꝙ termini sunt sig̃ti in eo ꝛ certi. nec ī eis fit distributio. Dico g̃ ꝙ cū forma sill'i facti sit bona: ꝛ vtraqz premissax ē vera opz aliq̄ mō ɔcedere ɔcl'onē. Intelligēdū ē tñ ſm Aug. ꝛ byla. de tri. ꝙ ī dīnis formant q̄ttuoꝛ cōp'siones siue 4^or gña ꝓpōnuz. Quedā dñr gditatiue sic de⁹ ē suba vel spūs. Jsti. n. ɔcept⁹ vñr aliter dicere subaz q̄ iustitia vl'bonitas. dñr. n. per se in p̊ mō de deo. Quedā sunt denoiatiue sic qñ dī de⁹ ē iust⁹ vl'bon⁹. qz lz ista significēt subam: tñ ītel ligunt̄ mō q̄litatis. spūs āt intellr mō sube ſz Aug. 3º de tri. Quedā sunt idētice: vt qñ vnū dī de alio ī abstracto. pp infinitatē vtriusqz vel alterius extremox. sic sapia est bonitas. sapia est p̄nitas. ¶ Allie sunt eēntiales: nō accipiēdo eēntialiter p gditatiue: ſz eo mō q̄ dicimus ꝙ tres p^e sunt idē ī essentia. Jstas aūt ꝓpones docent formare Augu. ꝛ byla. de tri. in plib⁹ locis. ¶ Ex istis ꝓpōnib⁹ formant 4^or gña sillox. p^m ē ꝺ puris gditatiuis. sic ꝺ. Dis spūs ē suba. deus est spūs. g̃ ꝛc. z^m est de puris denoiatiuis: vt oē nec̄ium est eternū. deus est bō. g̃ ꝛc. 3^ꝺ ē de puris identicis: vt hic: hec sapia est scia: hec iustitia est hec sapia: ergo hec iustitia ē hec scia. 4ª forma est de puris essentialibus. vt hic. filius est id qō p̄. spūssanctus est id qō filius: ergo spūssanctus est id quod pater. ¶ Et est notandū ꝙ sicut in ꝙbusdā generibus ꝓpōnū formatis ī creaturis fit mixtio. ita in istis: ꝙ quam mixtionē soluunt̄ multe diffi. q̄ sunt ɔ theologos: sicut. n. ex duab⁹ ɔtingentib⁹ pōt seq ɔcl'o nec̄ia. ita ex duab⁹ idēticis sequitur ɔcl'o. ¶ Et p ꝺ rñdetur ad p̄m argu^m. qz vtraqz p̄missax est vera identice: ɔcl'o aūt est simplr va. ſ. essentialiter: non enim opz ꝙ ɔclusio sit eodem modo vera. sic p̄misse: sed sufficit ꝙ simplr sit vera: quantumcunqz alio ꝛ alio modo.

Solo ꝙdruplex ratz.

Impugnatio q̄drupler.

Tertium difficile est de sill'o pticulari. Formantur. n. quattuoꝛ sill'i particulares qui afferunt diffi. in proposito. Primus sic. Dis proprietas filij est eēntia. quedā proprietas filij repugnat p̄ri: ergo essentia repugnat p̄ri. 2º sic: nulla relatio filij est spūssancti: sed diuina essentia est relatio filij. ergo diuina eēntia non est. ſ. ſ. 3º sic. Dis ꝓprietas psonalis est ad aliud in diuinis. ſz diuina essentia est ꝓprietas personalis: g̃ eēntia diuina est ad aliud. 4º sic. nulla ꝓprietas psonalis ē cōicabilis. diuina essentia est proprietas psonalis: g̃ nō est cōicabilis. Ad p̄m dico ꝙ ex maiozi identica ꝛ minozi formali. sicut erant ille: segtur ♭ formalis vel denoiatiua. Nā hec est vera. ꝙ essentia nec formaliter nec denoiatiue est p̄. ¶ Ad z^m dico ꝙ ex duabus ꝓpōnib⁹: q̄z maioꝛ est formalis: ꝛ minoꝛ idētica. segt̄ ♭ gditatiua. Naz essentia diuina gditatiue nō est: nec pōt esse spūssctūs. Ad 3^m dico ꝙ ex maiozi gditatiua. ꝛ minozi idētica: segt̄ ista ♭ q̄ ē essentialis. ſ. ꝙ essentia diuina est oīno id qō est ad aliō.

Solo ꝓpria.

Bña ꝓpōnū vel ꝺdicationū in diuinis q̄ttuoꝛ. Quidditatiua.

Denoiatiua.

Idētica.

Essentialis duplex.

Bña sill'ox in diuinis quattuoꝛ.

ſ. in p̄n⁰ h⁹. z. ar.

3. articulus. De sillo pticulari in dinis.

A.l. Negatiua q̄dicatiue sumēdo.

Ad 4m ꝓcedit ꝯclo sic. s. q̄ eēntia non est q̄dicatiue cōicabile. Ex maiori. n. denominatiua negatiua: ꝛ ex miori idētica affirmatiua segt ꝯclo q̄dicatiua negatiue sumendo.

4. arti. De sillo vli i diuinis.

Quartum difficile est de sillo vli. Sozmo ät duos tales. p̄ sic. oīs nā ē cōicabilis. nullū suppositū ē cōicabile. g̃ nullū suppositū est nā: ꝛ tūc tria supposita nō eēnt vna nā. 2o est talis. nullū suppositū realr ē cōicabile. oīs nā realr ē cōicabile. g̃ nullū suppositū ē nā. Ad p̄m dico q̄ ex duob⁹ denoiatis segt cōclo q̄dicatiua: q2 q̄dicatiue nullū suppositū diuinū ē nā. nā. n. ī abstracto nō dr nisi idētice de suppo⁹. Ad 2m dico q̄ mod⁹ realitatis aduenies fozme syllogistice cozrūpit eā. v. g. Oē cozpus imediate ē suba. oē cozpus aiatū ē imediate cozpus. g̃ oē cozpus aiatū imediate ē suba. cōclo est falsa. Itē oīs hō q̄dicatiue est aial. oīs hō q̄dicatiue ē rōnalis. g̃ oē rōnale q̄dicatiue est aial. ꝯclo est falsa. Silr oīs hō ꝓtingenter ē vtuosus: oīs hō ꝓtingenter ē iustus: nō tñ segt q̄ oīs hō iustus ꝓtīgēter sit vtuosus. Silr celū ē volubile ī 2o mō dicēdi per se. nō tñ segt: g̃ volubile est mobile in 2o mō: sed ī p̄ mō. ¶ Ex oīb⁹ istis appz illō q̄ supius dicebatur: q̄ lz fozma sillogistica teneat in termis simplicib⁹: nō tñ tz cū oī mō apposito. ¶ Cōtra. q2 si mod⁹ variat p̄t igit ibi assignari fallacia accñtis ex alteritate medy vel alicuius termi. Dico q̄ ex alia hītudine medy ad p̄missas nō fit fallacia accñtis. q2 tunc in oī mixtiōe esset fallacia accñtis. ꝛ ēt ī demr̄atiōe esset fallacia: q2 maioz extremitas ꝛ mediū ꝯiungūtur in 2o mō. Mediū aūt ꝛ minoz extremitas in p̄ mō. Ex diuersitate g̃ medy fm aliā rōnē formales sūpti fit fallacia accñtis. ꝛ non ex diuersitate hītudinis medy ad extrema. ¶ Ꝑz g̃ ad oēs istas difficultates ō sillo expositorio ꝛ vli ꝛ pticulari. ¶ Ad auctozitatē dico: q̄ logtur de solitudine nāe nō p̄.

Obo.

Variatio medū duplex.

Fallacia accñtis q̄lr ꝛ q̄ñ accidit. ar̄e sco. sup porphyriū ꝛ sup lib. elenchoz: ꝛ alibi vt nosti h ꝛ vbiq̄.

Solutio duplex

¶ Sequitur distinctio tertia. ¶ Qō. I.

Apostolus nāq̄ ꝛc.

Circa distictiōez tertiā q̄rit. vtz deus sit cogscibil a creatura. Et vr̄ q̄ nō. Jo. i. dr. deuz nemo vidit vnq̄. Oīs ät itellectual notitia dr visio fm Aug. de tri. g̃ ꝛc. ¶ Contra. xps loquēs de notitia patris dicit. Et vidistis eum Joan. 4o

Dam̄. La. 4. Vide oia ī Sco. q. I. huius di.

Circa istā qōnē p̄missa vna distinctiōe Dam̄. ī p̄ sniaz. s. q̄ de deo cognoscere possum⁹. q2 est: ꝛ nō q̄d ē. rō aūt pretermissionis est p2o eo q̄ nullus pōt affirmare esse de aliq̄ nisi p2ius ꝯcipiat illud. ꝛ iste ꝯceptus ē: q̄d est: cū presupponat a. q2 ē. Et p̄termissa illa distinctiōe quā ponit Dion̄. de angelica ierar. q̄ ō deo possum⁹ cognoscere q̄d nō ē negatiue. ꝛ nō q̄d ē affirmatiue. ꝛ rō p̄termissiōis est. q2 oīs ꝯceptus negatiu⁹ g̃ attribuit alicui p̄supponit affirmatiōem. aliogn nō plus cogscerem⁹ ō deo q̄ ei⁹ infinitatē ꝛ īmobilitatē q̄ de nihilo. Iste eniz due distictões itelligunt de conceptu vltimato diuine essentie. Istis aūt pretermissis ponunt q̄ttuoz distinctiões modernoz. Prima ē q̄ deus nō cogscit a nobis distincte: sed indistincte. 2a est q̄ cogscit a nobis obscure ꝛ non clare. 3a q̄ cognoscitur a nobis in ꝯceptu cōi ꝛ nō ꝓprio. 4a q̄ cognoscit a nob in ꝯceptu attributali ꝛ nō q̄ditatiuo seu spāli. ¶ 1a nō valet. q2 q̄cūq3 rō formal bñs ꝯceptum simplr simplicē nēcario si cogscit distincte cognoscit. sz rō deitatis bz ꝯceptū simpliciter simplicē. g̃ nō pōt cogsci idistincte. sz si cogscit distincte cogscit. ¶ P̄. ꝯcept⁹ diffiniti ē indistinct⁹. ꝯcept⁹ diffōnis distinct⁹. hēm⁹ ät q̄ te ꝯceptū diffiniti. q2 idistictū. g̃ possum⁹ hr̄e ꝯceptū diffōnis. pbatio ꝓñc. Oīs cogscens ꝯceptū subi ī ꝓpone q̄ se nota p̄t cogscere p̄dicatū. q2 bñs ꝯceptū ꝯtinēte formaliter aliuz: p̄t hr̄e aliū. sz ꝯcept⁹ diffiniti ꝯtinet formaliter ꝯceptū diffinitiōis. ¶ P̄. de⁹ nō ē diffinibilis. q2 simpliciter simplex. g̃ nō est sic cogscibilis. ¶ 2a etiā nō valet. Nulla. n. notitia scientifica dr obscura. sz euidens. sz de deo hēmus notitiā scientificā. q2 de deo aliqd demr̄am⁹. ꝛ q̄ p̄ñs aliquā notitiā euidentez hēmus ō aliq̄. ꝓpone. ꝛ sic ō termis. q2 termi icōplexi vt pz ō se nō sūt notiozes. ¶ P̄. q̄ñcūq3 euidēter cogsci m⁹ aliqd ie esse alicui: nō habem⁹ de eo solū notitiaz obscurā: sz ō ōo cognoscim⁹ inesse pfectiōes simpliciter. g̃ ō ōo nō hēm⁹ p̄cise notitiā obscurā. ¶ 3a nō valz. q2 ō illo habem⁹ ꝯceptū ꝓpriū ꝛ certū: nō solū cōez: ō q̄ hēm⁹ ꝯcept⁹ oīb⁹ alys ab eo repugnantes: sz multos tales habem⁹ ō ōo. q2 q̄ ō est ens ifinituz. p̄a cā ꝛ multos tales. g̃ ꝛc. ¶ 4a nō valz. q2 q̄ñcūq3 itellect⁹ attribuit aliqd alicui cogscit illō cui attribuit. sz oēs ꝯcept⁹ attributales ōo attribuim⁹. g̃ cognoscim⁹ ꝛ p̄itelligim⁹ deū. ¶ Et ꝑterea cognoscēs passiōez vt passio est cognitionem bz aliquā ō subo

A.l. Qui vsus oibus alijs ab eo repugnare.

Hic sūt 4or oñenda. p̄m est. Si (vt subim est. sit aliq̄ rō formalis ī ōo ad quā attīgere possum⁹ nāliter. 2m est: q̄ sunt illa q̄ sūt nob ō ōo cogscibilia. 3m ē. q̄ sunt ꝯcogscibilia. 4m q̄o deuenim⁹ in notitiā diuinoz. Quantū ad p̄m dicunt alig q̄ nō. deus. n. a nob nō est cogscibilis q̄tū ad aliqd ꝗ sit formaliter ī eo nāliter. sz tñ vt relucet ī creaturis. ī se ät sic est subm supnāle ita nō potest cogsci nisi supnāliter tñ. ¶ Cōtra istud arguo 4r. p̄ sic. qcunq3 intellect⁹ cognoscit ex vno obo aliud necessario cognoscit vtrūq3. sz ex creatura cogscim⁹ deū sic obm ex obo fm te. g̃ cogscimus vtrūq3. g̃ cogscim⁹ aliqd q̄ est formaliter ī deo. 2o sic. Deus vt relucet ī creatura. vel illa entitas ad quā terminatur itellect⁹ nr̄ est creata vl ꝯcreata. Si dicas q̄ ē entitas creata. g̃ tñ creatura cogscit. Si ꝯcreata hr̄ ꝓpositum. ¶ Cōfirmat. ꝛ osīdo illō nō esse ens creatū: sz ꝯcreatū. q2 intellect⁹ bñs ꝯceptū cui attribuit incōpossibilia enti creato. nō bz illū ꝯceptū ō ente creato. sed ꝯceptui quez habem⁹ ō ōo attribuimus multa repugnantia toti enti creato. q2 ifinitatez et p̄imitatez. g̃ ꝛc. 3o sic. Nulla ꝓpō vā pōt formari ō eo q̄ ō icludit incōpossibilia ꝑdictoria. sz si cognitio tñ terminat ad creaturā. ꝛ oīs talis entitas terminās intellm nr̄m esset formaliter ī creatura. oēs ꝓpones in gb⁹ ponunt ꝓ subo ens p̄m. ens nēcium. ens infinitū: erunt falsē ꝛ ꝑdictionez includentes. Naz veritas ꝓpōnis presupponit terminos. termini aūt istaz ꝓpōnuz bñt inter se repugnantiā. creatura. n. oīs bz oppositas ꝯditiōes. ¶ Cōfirmat eni ꝯclusiōez istaz rōnum magr̄. Primo sic. Q̄cunq3 sunt aliqui ozdines essentialiter ozdinati sz magis nobile ꝛ minus nobile ozdo nobilioz pfecti⁹ respicit p̄m illi⁹ ozdis q̄ ozdo ignobilioz. sz ozdo attingētie ꝛ ozdo dependentie sūt taliter ozdinati. q2 ozdo attingentie ꝓ opationez est nobilioz q̄ ozdo dependentie. pz q2 ꝓ attigentiā btificamur: cuz ergo ozdo min⁹ nobilis terminet ad illud q̄ formaliter est ī

Solo. q. ꝓsiti ī declaratōe q̄uoz dubioz.

I. articu. Op. alioquz. q̄re Tho. Hen. ꝛ alios. Impugnatio q̄drupler.

A.l. Quarto.

A.l. Cōfirmo cōclonē istaz quatuoz ronū duplr.

Ozdo duplex.

p.s.i ōo ⁊ ordo magis nobil'.s. attīgētie terminabil' ad deū īmediate: vel ad aliqd qō est formal'r ī deo.

Bl.a° sic.

4.° sic. Nullū obm pōt eē obm fruitionis ordinate nisi illud sit deus vel formal'r in deo. sed illo eodez qō intelligimus de deo ordinate fruimur. ḡ illud saltē formaliter est in deo. Naz magnū incōueniēs vī esse q nos ponamus nihil cognosci nāl'r in via: q̄ frui possimus.

Corrolariū.

Ex istis appet euidenter q aliq̄l' distinctio ex nā rei est inter pfectiōes diuinas: ⁊ Bō oīndo sic. Idē non pōt eē cognitū p nām: ⁊ icognitū p nām: sz aliq̄s pfectiones diuinas p nāz cogīscim⁹: ꝯstat aūt q non oēs: ḡ aliq̄ distinctio ex nā rei ē inter eas. 2.° sic. Intellect⁹ ex puris nālib⁹ saltē gñaliter pt cogīscere dependētiā creature ad deū. sz oīs cogīscēs relonē: cogīscit terminū illi⁹ relonis. Tunc arguo. aut dependētia illa cognita terminat' ad oīa: q̄ sūt in deo: ⁊ sic oīa erūt cognita: aut ad nihil: ⁊ tūc nō dependebit a ōo. aut ad aliquā pfectionē sic: ⁊ ad aliquā ñ. Tūc sic. Impoſe ē q si aliq̄ sint oīb⁹ mōis idē: ynū illoꝝ terminare relonē aliquā: ⁊ reliquuz nō. ḡ iter ista ē aliq̄ distinctio vl'nō idētitas.

Ex dcis p3 pars affirmatiua p° articuli.

2.articulus. pm⁹ mod⁹ dcti. Al.l.nñ. Perfectiōes diuine didunt 4.r

Circa 2.m q̄sitū ē sciēdū q cū diuina eēntia non possit a nob cognosci sub rōne ꝓpa ⁊ qdditatiua. ꝯcipim⁹ tñ de deo pfectiōes ꝑm q̄druplicez divisionē collocatas. p̄ qdē: q2 nō solū positiuas: sed ēt ꝑuatiuas. sic imortalitatē ⁊ silia. 2.° nō solū absolutas q̄lis ē infinitas: sz ēt relatiuas q̄lis ē causalitas. q̄ qdē nō ē respect⁹ formal: sz fundamētalis. 3.° nō solū ꝑmarias q̄les sunt intell's ⁊ volūtas: sed ēt scōarias: vt ē itelligere ⁊ velle. 4.°nō soluz cōes sibi ⁊ creaturis: sic sapia ⁊ bonitas. sz ēt ꝓpas passiones. sic eternitas ⁊ nec̄itas.

Dubiū.

Sz tē oritʒ diffi. q2 cū oīa illa intell's alicui attribuat: ops illō p̄intelligē. cū itell's nūq̄ attribuat aliqd alicui: q̄n illō p2i⁹ cognoscat.

Solo.

Idcirco dico q ops hīe p2ius aliquē ꝯceptū qditatiuū: cū oīa ista attribuant' sibi. sic̄ fundamento. Ad intelligēdū tñ quē ꝯceptū qditatiuū de deo hēm⁹ ē sciēdū q ī creaturis q̄ttuoꝝ ꝯcept⁹ qditatiuos hēm⁹ de re. p2im⁹ ē trāscēdētis. sic̄ ꝯcept⁹ ēt. 2.° ē ꝯcept⁹ gñis gñalissimi. 3.° ē ꝯcept⁹ gñis subalterni. 4.° ē ꝯcept⁹ spēi spālissime. Sil'i mō hēm⁹ de deo q̄ttuoꝝ ꝯcept⁹ qditatiuos. p.n. ꝯcipim⁹ q ē ens. ⁊ iste ꝯcept⁹ se hz p modū trāscēdētis. 2.° ꝯcipim⁹ q ē suba. ⁊ iste se hz p mo^m gñis gñalissimi. 3.° q ē spūs. ⁊ iste se hz ad modū gñis subalterni. spūs. n. ē qd īferi⁹ ad subam. 4.^m ꝯceptuz. q ē specificus hīe nō possum⁹: q2 rō ꝓpa deitatis a nob nō pt attigi. si. n. specificas dīas creaturaꝝ nō possum⁹ cogīscere: mlto min⁹ rōnē ꝓpriā deitatl. Intelligēdū tñ vlteri⁹ q ꝑm istos q̄ttuoꝝ cōcept⁹ qditatiuos hītos ō deo demꝝ⁹ ō ōo q̄ttuoꝝ gña passionū. Per ens q sit bon⁹. p subaz q sit subsistēs vl' p°. p spīn q sit icorpoze⁹. p 4.^m aūt nulla possum⁹ demꝝare cum sit ignot⁹.

Cōcept⁹ qditatiuus in diuinis ⁊ in creaturis ē quadruplex.

Gña passionū in diuinis ⁊ silr i creaturis q̄ttuoꝝ.

Nō hī totuz: q2 ligās subtilitat' Dubiū duplex.

Sz tūc occurrūt duo dubia. p^m ē cū ínfinitas ⁊ nec̄itas sint passiones ꝯsequētes istū 4.^m cōceptū. s. specificuz. qūo ō ōo possum⁹ cogīscere ipsas cū istuz ꝯceptū nō possim⁹ hīe. Dico q hȝ passiones nō sūt note pp qd: sed q2. ⁊ ita pt cogīsci q tale subm subijcit'. q2 tal' passio p̄dicat'.

Replica.

Sz tūc stat dubiū: q2 diuīa eēntia hz ꝓpaz rōnē ē subz eaꝝ. ⁊ p oēs attribuēs illas sibi cognoscit illō. cui attribuit. Posset dici ad hō q itell's nr nō itell'it ista subo ineē perꝝ modū passionū: sz aduenire alicui cōi p mo^m dīaꝝ sic̄ si cognoscerem⁹ aīal ⁊ nō rōnale. cognoscēdo rīsibile nō cognoscerem⁹ nisi sic̄ qdā ōterminās aīal.

Eodē mō nihil p̄cognoscim⁹ ifinitati: qō sit ei⁹ subz nisi arguitiue. ō q̄ mō nō loquoz: sz tm̄mō cognoscim⁹ ipaz ifinitatē addi spūi. ⁊ sic fit vnuz. cui cetera attribuim⁹.

Infinitatē nō dicimus: sed spūi ex naturali lumine attribuimus: vel pot⁹ enti. vt Sco. hz.

Corrolariū.

Ex istis oīb⁹ p̄t euidēter patere quē ꝯceptū hēm⁹ ō ōo: ⁊ qs ē pfectioz ꝯcept⁹. q2 spūs ifinit⁹. vl' ēs ifinitū sic̄. s. dcm̄ ē.

Möbil' solo. licet nō scotizet: sz oia moderādo pondera.

Quiditatiuū duplex.

3.articulus.

Sz m^m dubiū ē. q2 dcm̄ ē nūc q istos ꝯceptus qditatiuos hēm⁹ ō deo. dcm̄ āt fuit. s. q nihil qditatiuū cognoscerem⁹ ō diuina eēn^a.

Opi. aliozuz ⁊ ē Scoti.

Dico. sic̄ sepe dcm̄ ē. q accipio hō qditatiuū nō ꝓpe. sz reductiue eo mō q̄ dicim⁹ q gen⁹ qditatiue p̄dicat ō dīa: nō ꝓpe: sz p reductionē. Eo mō dicim⁹ q p̄dicat ēs ⁊ suba ⁊ spūs: ⁊ oīa supioza: ⁊ ñ al'r.

Impugnatio triplex.

Circa 3.m appet q̄ sūt nob icogīscibilia. s. rō deitatis ꝓpa ⁊ ei⁹ passiōes. vt sūt ei⁹: lz a posteriozi. ⁊ q2 eas cogīscim⁹ saltē aliq̄s.

Dē est Sume Sm̄ non ut Simplex Sm̄.

Sz ē scien q aliq dicere voluerūt q de deo possum⁹ hīe ꝯceptū qditatiuū ꝓpe dcm̄. Nam ꝯceptus qditatiuus est p2ior alys. ꝯceptus aūt posteriozes p̄supponunt pozes. m⁹ltos āt posteriozes hēm⁹. ḡ ⁊ p2iozē. s. qditatiuū.

Cōsidera solo/ loz ista quones Scotice. et alibi notaui. in Cō^m q̄ro Emꝝ ens creatū

Sz ō. hoc arguit triplr. p̄ sic. De nullo simpliciter simplici pōt hīi nisi ꝯcept⁹ ꝓpri⁹ ⁊ adeq̄t⁹. sz supius oīsum ē. q diuina eēntia est simplr simplex. ḡ non pōt hīi nisi ꝯceptus propri⁹. iste nō hī. ḡ ⁊c̄. 2.° sic. de nllo p̄ diuerso pōt hīi cōcept⁹ q nō sit idez qō ipsum. sz essentia diuina est p̄ diuersa ab alys. ḡ ⁊c̄. 3.° sic. Qō dr̄ in qd de aliquo est p2i⁹ ordine eēntiali illo. nō. n. possum⁹ imaginari q aliqd dicat' ī qd de aliquo vel qditatiue quin sit ps eius eēntialis. ps aūt eēntialis est p̄or toto eēntialiter: sed nihil nec aliq̄ rō formal' est p̄or deitate. ḡ sibi repugnat hīe ꝯceptū quiditatiuuz alium a suo ꝓprio adequato.

Obo.

Sed ō. cognoscens posteriozem conceptum essentialiter cognoscit p2iozem: ex quo cog̃scit illum esse posteriozē. q2 posterius vt posterius non pōt cognosci sine p2iori. sed multos ꝯcept⁹ posteriozes hēmus. ergo ⁊c̄.

Rñdeo: ⁊ dico q cog̃scens posterius inquantū posterius ē bñ cognoscit p2ius. sed nego. sic intelligēdo: minozē. nō. n. est notus ordo rōnū formaliū ad diuinā essentiā nāl'r: ni si indistincte ⁊ confuse.

4.articulus. De dīis noib⁹. Vlia cognoscēdi deum quadruplex. vide sco. hȝ ⁊. s. dist. 1. q. 2. ⁊ alibi sepe.

Circa 4.^m sciendum est. q Dion. docet quattuor vias deueniendi in cognitionem dei .s. p viā cālitatis effectiue. p viā finis. p viā eminētie: ⁊ p viā remotōis.

Modi cognoscendi tres. s. itū tene q manue abstractiue: aut arguitiue: ⁊ hȝ 2.r

Sz ē scienō q 4.^{or} mōis deuenim⁹ ī cognitiōez alicui⁹. aut īmediate p seipz. sic̄ actū itelligendi exprimur p seipz nos cognoscere. aut p spēz. ꝓpaz sic̄ qditates rez sensibiliū. q̄z spēs imprimunt' ī aīa. vt docz Aug. iz. de tri. aut arguitiue per rōnē cogīscēdi. sic̄ p spēz accñtiū argumētamur substātiā. Aut arguitiue p obm cognitū. sic̄ arguim⁹ p actū itelligendi cognitū nob ieē po^{ām} itellectiuā. p̄ mō a nob de⁹ ꝓ statu isto nō cognoscit'. q2 ista vt supza patuit est notitia ituitiua. Nec z.° mō de cōi lege. q2 spēm nullā hēm⁹ nāl'r nisi a sensibus cāta. a sensib⁹ āt nō ipzimit' nob aliq̄ spēs q̄ sic possz deū repñtar. sz 3.° mō q2 p actū cogīscēdi arguim⁹ po^{ām}. ⁊ p po^{ām} arguim⁹ eēntiā. ⁊ p istā cognoscim⁹ verā exīntiā. ⁊ isto mō incipit ⁊ ꝓcedit illa via tā efficiētis q̄z finis ꝑz Dion. 4.° mō ēt cogīscim⁹. q2 p quiditates vel spēs sensibiles cognoscim⁹ subam corpalē ⁊ p istā spūalem. ⁊ sic sūmā vel ꝑmā cāz. Tenēt ḡ vie Dion. per istos duos vltios modos. q2 qñ aliq̄d cātum cogīsci m⁹ q̄rim⁹ ō cā efficiēte ⁊ finali vsqz ad ꝑmā ī vtroqz gñe. Sil'r hz viā eminētie: q2 videm⁹ has res deficientes: ió arguimus aliq̄d indeficiēs.

Applicatio doctoꝝ i sex ꝓpositionibus.

Vide Sco. 3. di. 2. ⁊. 14. di. 3.

segtur via remotiōis.qz p̄m efficiens ꝛ vltim⁹ finis eminens est.Jō ab eo remouemus oēs impfectiones. ¶Sz gs istoꝝ modoꝝ Dion.ē p̄z simplr:dic doc.q̄ via efficientie.qz.n. videmus aligd moueri ꝛ cāri arguimus p̄m.ꝛ in isto fundaī via finis. nūq̄ enim finis cognosceretur nisi p effectū efficientis. ꝛ in istis fundaī via eminentie:qz finis nec̄io nobilioꝛ est his que sunt ad finē: ꝛ sic arguimus ipsū eē nobilissimū.Et exinde amouemus ab eo oēm impfectionē. ¶Sz b̄ occurrit difficultas.qz p istū modū possumus arguere diuinā essentiā inferendo q̄ oēs ꝯceptus quos de deo hēmus alicui p̄ attribuimus tāq̄ radicali fundamento. ꝓ p̄ dici q̄ cognoscīt sub rōne primi fundamenti ꝯiungendo rōnem primitatis cū fundamento:ꝛ p istaz circūloquimur dinā eēntiā. ¶Sz ꝫ.qz eq̄ arguimētamur rōnē fundamentalitatis ꝛ p̄mitatis ineſſe alicui.sic̄ de alys rōnibus formalibus attributalibus.Et sic semper attribuendo ꝛ arguitiue ꝓcedendo ꝓcedemus in infinituꝫ.Aut deueniemus ad illud q̄ in se est primū.ꝛ illud est deitas. ꝓ Posset aligs dicere q̄ rōnez propriam diuine essentie arguitiue possumus cognoscere:ꝛ ēt cuiuslibet creature multo magis. ¶Ad auctoritatem in principio dico q̄ loquitur de notitia intuitiua.

¶Qō. II.

VTruz deus sit a nobis p̄cognitus: q̄ sic:qz est illud p qō cetera cognoscuntur.ḡ ꝛc̄. Añs p̄z.qz ipe ē lux vera ꝛ eterna ꝑm Aug.de vera religiōe. ¶Contra. Nihil possumus cognoscere nisi ea que sensu discernimus.

Circa istā.q.suppositō q̄ deus est p̄m obm intellectus nr̄i p̄mitate pfectionis cuz in ipso saluet pfecte rō obiua intellect⁹ nr̄i:sic̄ i sole vel in aliq̄ alio pfecto visibili rō obiectiua visus. Noc in quā suppositō duo sunt in qōne ista p̄ncipalr̄ inquirenda.de q̄bus est dubiū. ꝓ Primū est qd est primuz obm intellꝰ nr̄i.ordine gñatiōis vel executiōis.zᵐ qd ordine vel primitate adequationis.

Ad videndum aūt p̄mū quattuoꝛ ꝑambula opz videre pri⁹. p̄m ē q̄ non ē idē ꝯcept⁹ simplex:ꝛ simplr̄ simplex:ꝛ oī mode simplex. Jlle.n.dr̄ simplex q̄ cuz posset attingi vno actu simplici.est tū resolubiℓ in plures ptiales ꝯcept⁹:sicut est ꝯceptus spēi.ꝛ iste dr̄ simplex.vt distinguit ꝫ cōplexū. Simplr̄ simplex dr̄ ille q̄ nō p̄t resolui:cuz ad ipsuz stat vltimata resolo. sic̄ ꝯceptus p̄mi vl̄is. Nā tale p̄m opz nec̄io dare. ad qō talr̄ resolutio stet. aliogn eēt ꝓcessus in ifinitū in essentialiter ordinatis. Oīmode aūt simplex est:qō non est resolubile actu nec po⁹:nec cū aliquo alio ꝯponibile.sicut ē diuina essentia. zᵐ preambulū ē. q̄ aliō est ꝯcipe ꝯfuse:siue indistincte:ꝛ aliud ꝯcipe discrete ꝛ distincte. Cōfusus.n.ꝯceptus est ille q̄ est resolubilis i ptes essentiales:sic̄ ꝯceptus diffinitꝰ:cuz cōceptus distictus ē ille q̄ resoluit ei⁹ ꝯceptū in ptes eēntiales.ꝛ iste explicaī noīe diffinitiōis. ʒᵐ ꝑambulū ē q̄ nullū simplr̄ simplex p̄t cognosci indistincte:imo si cognoscaī:distincte cognoscīt: qz ad ipz stat vltiata resolo q̄ quā fit distincta cognitio. 4ᵐ ꝑambulū ē.q̄ simplr̄ simplr̄ nō p̄t cognosci nisi totaliter cū nō hēat i se aliud ꝛ aliud.tūc.n.eēt resolubile i plures ꝯceptus simplr̄. ¶Ex isto segī vnum q̄ modū corelary.ſ.q̄ qñ de vno obo vnus intellꝰ ꝯcipit q̄ nō alⁱ⁹:impoſe ē q̄ illō obm sit simplr̄ simplex. Jstis p̄missis pono duo dicta scoti. p̄m ē.q̄ inter ꝯcept⁹ idistinctos:quos hēmus:prim⁹ ē ꝯceptus spēi spālissime. Et ꝑbaī sic.Qñcūq; sunt aliq̄ nā liter agētia approximata eq̄ alicui passo:illud q̄ ē pfecti⁹ ꝛ efficacius p̄uenit aliud i mouēdo: ſz inter oēs rōnes formales repñtatas ītellectui pfectioꝛ ꝛ efficacioꝛ est rō spēi spālissime. Danc ꝑbo.qz qñcūq; aliq̄ ordinanī in aliq̄ gñe ꝼm sub ꝛ supza:illō q̄ est posteri⁹ semp est pfecti⁹. qz oia alia aliquo mō ĩcludit ꝛ vltra addit.ꝛ iō cuz rō specifica sit talr̄ erit pfectioꝛ.ꝛ eq̄ approximata citi⁹ aget ꝛ prius. zᵐ dictū est q̄ in ordine distinctoꝛ ꝯceptuū ꝯceptus entis est prim⁹.Et b̄ ꝑbaī sic.Jllud ē p̄ cognitū distincte ad qō vltiate stat resolo oīuz resolubiliū. ſz ens ē hꝰ.nā ĩcipiēdo resoluere a spē spālissima vltimuz ad qō terminaī resolo ē ꝯcept⁹ entis.ḡ ꝯceptus entis est prim⁹ in ordine distincte cognitoꝛ. ʒ⁹ vidē dū est de ordine istoꝛ adinuicē.Et dico q̄ ordo in distincte cognoscēdi via gñationis est simplr̄ ꝑoꝛ. qz intellꝰ nr̄ ꝓcedit ab impfecto ad pfectuz.cognitio aūt indistincta est impfectioꝛ cognitiōe distincta.ḡ ꝛc̄.ſz p̄⁹ in ordine p̄ est simplr̄ p̄⁹. in ordine āt isto spēs est p̄⁹ cognitū.ḡ simplr̄ spēs ē p̄mū cognitū. ¶Sz ꝫ ista instaī 4ᵐ. p̄ sic.qz talis ordo vr̄ eē cognitoꝛ apō intellz q̄lis est apud sensuz: qz cognitio nr̄a oꝛtuz hz a sensu.xi.de tri.ſz ĩ cognitiōe sensitiua p̄ cognoscīt rō gñis subalterni q̄z rō spēi.sic̄ pz in videntē a remotis.p̄ius.n.dicit eē aīal q̄z hoiez. ḡ sic erit i cognitiōe ītellectiua. zº qz pueri nāl̄r p̄ cognoscūt vniuersalioꝛa.qz appellāt omnes mulieres matres:ꝛ oēs boes patres. postea determinaī vnūq̄q; tāq̄z via gñationis a cōibus ad ꝑꝑia p; cedentes. zº qualēcūq; ordinē hñt aliq̄ in essendo talem videnī hr̄e in mouendo:sed in eēndo rō generis subalterni ꝓcedit rōnē spēi: ḡēt in mouendo q̄z tū ad cognitiōez.qz sicut res se hz ad eē:ita ad cognosci. Minoꝛ pz:qz talē ordinē hñt rō gñis ꝛ spēi in bituali cognitiōe vel in spē:qualē hñt in nā:nāl̄r āt cōia ꝓcedūt ꝑꝑa. 4º.qz q cogīscit iferi⁹: cogīscit supius p locū a pte subiua.ꝛ nō eꝫ. ꝑꝑ ꝯis.ſz illō a q̄ nō ꝟuertiī ꝯna.ē pri⁹ ĩ ordīe illo:ḡ ꝛc̄. ¶Ad ista. Ad p̄m dico.q̄ iō sensus cogīscit p̄ magis cōe cōfuse aliq̄n.qz nō ē obz debite approximatū.ꝛ tūc rō spēi ꝓuenit a rōne gñis i mouēdo.qō nō ꝓtīgeret si eēt debita approximatio. ¶Cōtra.qz q̄to agēs ē pfecti⁹ tāto a remotioꝛi p̄t agere.ſz rō specifica p te est pfectioꝛ.ḡ ꝛc̄. ¶R⁹.q̄ ꝑꝑo accepta vā ē i agētibus eiusdē rōnis:vt si calidū ĩ tāta distāª calefaī magis calidū ĩ maioꝛi.ſz ĩ agētibᵇ alteri⁹ rōnis nō ē vā. sic̄ rō q̄ ignis ignit ē pfectioꝛ q̄z illa rō:q̄ ignis calefaī. qz illa substātia ꝛ ista accñs.ꝛ tñ calefacere p̄t ī illa distāª ī q̄ ñ p̄t ignire. Ad zᵐ dico q̄ ē ad oppoᵐ: nā ibi ē ꝓcessus a spē ad idiuiduū:ꝛ sic spēs p̄ cogīscīt. qz forte idiuiduū:vt idiuiduū non mouet sensum.

Ad ʒᵐ dico q̄ ī bituali cognitione pri⁹ cogīscīt vl̄e q̄z pticulare.tñ nō segī q̄ in actuali.qñ dicis q̄ illa sūt prioꝛa.dico q̄ nō ē neēe q̄ illa q̄ pri⁹ insūt.prius agāt.alteratio.n.p̄uenit formā subāl̄e ī agē⁹.ꝛ tñ forma subāl̄ ꝑoꝛ ē. Ad 4ᵐ dico.q̄ ī p̄dicatis ꝯcernētib⁹ actū intellndi nō ꝛz locus a pte subiua.v.g.soꝛtes ē idiuiduū.ḡ hō:vl̄ hō nō ē singlis:ergo nec soꝛtes. In exñtia āt bñ ꝛz.nā bñ segī hō ē:ergo aīal ē: ¶Sed h oc ſz nō segī:intellr̄ hō:ergo intellr̄ aīal. ¶Sed h occurrit vna diffi.diffinitiu⁹.n.ꝯcept⁹ vr̄ eē distinct⁹. ḡ oportebit oēm diffinientē resoluere vſq; ad ens.

Dubiū. Scotus. Ordo nōbil' cognoscēdi deum.

Dubiū.

Replica.

Suppositū. Primitas obi triplex.

1.articulus. 1.ps. Preambulū. quadruplex. Cōcept⁹ simplr̄: simplr̄ simplr̄.ſ. sūme simplex. qui sūt ꝛ q̄luter dr̄nt.

Nota

A.l. Resoluiī i ptes.

Corelariū.

Scotus. 2.ps. Dcūs duplex. De ꝑ cognito: vide nōnī ꝛ ꝛoꝛ mīſ doctrine scoti ꝛ ipsi⁹ intentionē illuminando.

3.pars.

Cōclo.

Obiect.4.

Ca.2.ꝛ ide.

Auic.1. sufficiētie.

Az.1.phy.i phemia.t.c.2.ꝛ.5.ꝛ alibi sepe.

Az.2.metha.t. c.4.

In p⁹dicamētis.ꝛ.5.metha.c. de pri⁹.

Replica nōbil'.

Ecce q̄ris.sed considera altius viō sco. vi scis ḃ.

A.l. Et tñ ignis p calorē i tali distātia calefacit. nō tñ p igneitatez in tali distātia p̄t ignif.

Cognitio duplex

Prius duplex.

Regula. Locus a parte subiectiua vbi ſz ꝛ vbi non tenet.

Alō. Dubium.

Dico q aligs ꝯceptus est: qui totaliter est indistinctus ⁊ confusus: ⁊ h̄ est ꝯcept⁹ spēi: aligs. n. tm̄ ē distinctus. ⁊ h̄ ē ꝯceptus entis qm̄ fit resolo vsq; ad ens. ⁊ h̄ sunt oēs ꝯceptus dr̄ias vltimas. q; sunt simpliciter simplices. Quidā aūt est mixtus q nō ē totaliter indistinct⁹: nec distinctus totalr. resoluitur enim in aliquos ⁊ in aliquos non. Et isti sunt cōceptus diffinitiui spēz. sicut cōiter diffiniunt.

Ꝯceptus tres: duo extremi ⁊ 3⁹ medius.

Circa scām ptem est intelligendū. s. de adeq̄tione q esse obm adequatū pōt intelligi quadruplr. Primo de adequatiōe formali vl essentiali. sicut passio adeq̄tur subo. ita q vbi sit po⁹ ibi sit obm ⁊ e⁹. sicut posuerunt ph̄i diuinā eēntiaz eē obm adequatū intellectus diuini. vt nihil aliud possit intelligere ne forte vilescat eius intell's: ⁊ forte isto mō credo q nulla po⁹ opatiua bēat obz adequatū. 2⁹ mō accipit obm adeq̄tum pro adeq̄tione virtuali. sicut dicūt theologi q dīna essentia est sic obm adequatū intell's diuini virtualiter. vt nō possit intelligere nisi illā: aut ea q̄ repūtantur in ea supeminenter ꝯtenta. 3⁹ mō ꝑ adequatione gditatiua. sicut dr̄ de po⁹ visiua. q; eius obm adeq̄tuz sic dr̄ esse color: vt non possit nisi ad illa attingere: ī q; bus color includit gditatiue p⁹ attingentia. 4⁹ ꝑ adeq̄tione denoiatiua eo mō q̄ dicimus: q corpus est obz adeq̄tū visus. q; oē coloratū est corpus. ⁊ oē corpus est coloratū. ⁊ q ꝯs visibile. Scōm igitur istā quadruplicē acceptionē obiecti adeq̄ti est ingsitio facienda. Quantū ad p̄m modū pz de se: q nullū pōt poni obm adequatū intell's nostri: aīa. n. nr̄a prius intelligit alia q̄z seipsam. Aug. n. nām aīe per nām sensibiliū rez in lib⁹ de tri. iuestigat. Quantū ad 2m pz ēt q intell's nr̄ nullū h̄z obm adeq̄tū. non enim intellit saltē in via: aligd in cuius virtute oīa alia intelligat nō seipsam. q; se ꝑ alia intellit. bēret ēt vnum actū respectu oīuz intelligibiliū si h̄z obz bēret. Quantū ad 3m ⁊ 4m modū est di. De 3⁹ modo dico q impole est q intell's nr̄ aliq̄ obm adeq̄tuz bēat. q; de simplr simplici ⁊ p̄ diuerso nihil dr̄ vel ī eis includit gditatiue. multa aūt talia intelligit intellectus nr̄. Quantuz ad 4m modū dico. q ens est obm adequatū intellectus nr̄i: accipiendo ens fm totam latitudinē sue denoiationis. Nā ad oīa que sunt ens denoiatiue pōt attingere intellectus nr̄. ⁊ nō nisi ad illa: q̄ est obm adequatū. quātūcūq; eniz simplr simplicia: ⁊ p̄ diuersa ens gditatiue non icludāt. recipiunt tm̄ denoiationē entis. Oē. n. q̄d est citra nihil ens dr̄. sed aligd dr̄ gditatiue ens: aliquid aūt denoiatiue.

Vnigēcia duplr.

1. pclo.

2. pclo.

3. pclo.

4. pclo. Nō q̄r ꝺ adeq̄tioe ent̄ obiua. Caste expone vt laotani.

hūcit. 4r

¶ Sed ꝯ istud istatur quadruplr. ꝑ sic. illud vr̄ esse obm virtualr adequatū: eo mō quo theologi ponunt essentiaz diuinā obm intell's sui: q̄d ꝯtinet oīa formalr vel virtualr: sed ens ē h̄z. q; gditatiue ꝯtinet oīa vel virtualr. sicut passiones ⁊ dr̄ias. ⁊ p̄ diuersa. 2⁹ sic. Non vr̄ rō quare nō posset dari aligd q̄d gditatiue predicetur de oīb⁹ ītelligibilib⁹ ab intellectu nr̄o. sicut videm⁹ in sensibilib⁹. q; dat̄ vnū q̄d gditatiue predicat̄. siue includitur in oīb⁹ ꝑ se visibilib⁹. 3⁹ sic. Illud non est obm adequatū denoiatiue alicuius potentie: q̄ pōt attingere aliq̄: vt prescindūt ab illo ⁊ distinguunt̄. sz in tellect⁹ pōt itelligere simplr simplicia. ⁊ p̄ diuersa: vt prescindunt ab ente. g̃ ⁊c. 4⁹ sic. Illud nō ē obz adeq̄tum denoiatiue: q̄d non dr̄ de oīb⁹ intelligibilibus: vel nō denoiat oīa alia intelligibilia. sed ens est h̄z. g̃ ⁊c. Maior pz. Minor ꝓbat. Nam figmēta ⁊ ph̄ibita ⁊ entia rōnis sunt intelligibilia. g̃ ⁊c.

¶ Ad ista. Ad p̄m dico. q ꝯcesso q vez sit ō passionib⁹ q ꝯtineant̄ virtualr in ente: ⁊ q̄tū ad illa curreret argumentū. tm̄ quātū ad vltimas dr̄ias spēz: q̄ sunt simplr simplices nō est vez. Q̄d ꝓbo. q; intellectus hīs pfectā notitiā alicuius gditatis pōt cognoscere virtualr oīa ꝯtenta in ea. cū g̃ intellect⁹ nr̄ habeat pfectā ⁊ distinctā notitiā entis posz per rōnē entis oēs dr̄ias cognoscere: q̄d est falsuz. Ad 2m dico q non est sile ꝓp nimiā latitudinē po⁹ intellectiue: ⁊ ꝓp hoc non pōt sibi dari aliq̄d obm. q; ita adeq̄t q po⁹ nō possit in alia. sensus aūt pticularis non est tante latitudinis. Dico ēt aliter q illō q̄d accipit de sensu est falsum. s. q color includat̄ gditatiue in oībus q̄ visus pōt videre. Et hoc ꝓbo sic. Certū est q in dr̄ys colorīs non includit̄ gditatiue color. sed visus pōt in eas. g̃ in aligd pōt: in quo nō includit̄ gditatiue color. q; aūt visus possit ī dr̄ias colorīs. probo. Dīs po⁹ distinguens inter. a. ⁊. b. cognoscit illud in quo differt. a. b. q; aliter non distingueret. sed visus distinguit inter albedinez ⁊ nigredinē. g̃ attingit ad illa qb⁹ distīguūtur albedo ⁊ nigredo. he sunt dr̄ie diuisiue colorīs. g̃ color nō iclud̄itur quiditatiue in oībus visibilibus. Ad 3m dico q non pōt simplr simplex. nec aligd aliud ita p̄ scindi ab ente q̄n de eo dicat̄ ens denoiatiue. Et ꝑ sufficit ad illā adequationē. Ad 4m dico q illa nō sunt ꝑ se itelligibilia. g̃ ⁊c.

Lōtra ꝓmētia vtualez pōle nō hāc instantiam.

Dst itell's a sensu i habendo obz adequatum.

Q; visus cog̃scit dr̄ias color. vid h̄. sz tu exaiabis oīa vt nosti. Considera bene vt scis pōderādo pīa pro ⁊ ꝯ.

¶ Sed hic est vna diffi. de intellectu ⁊ voluntate. si bēant diuersa obā cuz sint diuerse po⁹. distincta aūt potentiaz distincta sunt oba. ¶ Dico ad ꝑ q distinctaz potētiaz disparataz sunt bn̄ distincta oba. sz distinctaz subordinataz non est vez. imo bn̄t idem obiectū sub eadem rōne formali. sub eadē. n. rōne qua sensus sentit obm suum: intellectus intelligere pōt ipsuz: itelligendo de rōne se tenēte ex pte obiecti. Isto mō se bn̄t intellectus ⁊ voluntas. po⁹. n. subordinate sūt. ⁊ sic bn̄t idē obm: ⁊ sub eadē rōne formali. q̄d ꝓbo. q; ad oppositū. tūc sequeret̄ q voluntas possit dīre actū circa aliquid sub rōne aliqua formali: sub qua intellectus non intelligeret: ⁊ sic incognita diligeret: q̄d est impole. Dico g̃ q idem obiectum habēt. Sed qūo distinguuntur potentie bn̄tes idem obiectū: dico q distinguuntur suis rōnibus formalib⁹.

Caste exp̄one.

Tāge istātiaz de entibus rōnis: vt nosti bn̄ pōderā⁹ Dubiū. 2. de aia.

Potētie due. Q̄ potentie distinguuntur per oba ⁊ q̄? vid̄ h̄.

Idē ⁊ sb̄ eadē rōne formali ē obz itell's ⁊ volūtat̄. ⁊ vl'r cognitum ⁊ sue appetitiue ꝓpie.

¶ Ex dictis excluduntur quattuor opiniones circa obiectum adequatum intellectus nr̄i. Prima ē que dicit q rō entis est sic obiectū adeq̄tū q nihil potest cognoscere intellect⁹ noster: nisi prius ratione entis intellecta que prima impressione imp̄mitur in anima nostra. sed istud non potest stare. quia experientia docet opposituz. Nam tunc oporteret nos per omnia discurrere: ⁊ omnes differentias q̄ sunt inter ens ⁊ speciem specialissimam cognoscere antequam eam cognosceremus: cuius oppositū experimur. Secundo excluditur illa que dicit q verum est obiectum adequatuz intellectus nostri. quia sicut bonum ad voluntatem. ita verum ad intellectum. cōstat aūt q bonum est obiectū adequatum voluntatis. igitur ⁊ verum erit obiectum adequatū intellectus nostri. Sed illud non pōt stare: q; subiectum semp prius cognoscitur suis passionibus. verum autem ⁊ bonum sunt passiones entis: g̃ ens prius cognoscitur. g̃ cum in illo priori non cog̃scatur vez. vez non erit obiectū adequatū.

Loz clariuz notabile. Auic.

De obo adeq̄to itell's fuerūt opi. falsē. 4.

Egi. q̄re Hen. ⁊ alios.

¶ Sz hic est dubium. q; cōiter dicitur q verus ē obiectū

Dubiū.

Qaalr vez ⁊ bonū se hñt ad obz itellz ⁊ volūtatis

adequatū itellectus nr̄i. dico q̄ vez est passio ꝑ̄is obiectum intellectus nostri. s. ipsa intelligibilitas: que est nālis aptitudo in obo. vt dicit Aug. de veritate. vbi ponit veritatē esse rectitudinem obi ad intellectuz. eodem mō de bono respectu voluntatis.

Veritas quid?

Hen. ār. Egi.

3.° excluditur opīo que ponit obm intellectus esse ens in actu. q̄ obm mouet potentiam. nihil autem pōt mouere nisi sit ens in actu: g̃ obm adequatū intellectus nr̄i est ens in actu. ¶ Sed illud nō ꝓt stare: q̄ multa ī po[a] intelligimus. g̃ ens in actu nō est obm adequatū. Sil'r rō eoz non mouet: q̄ multa intelligim⁹ que non mouent. s. subas sepatas. sufficit. n. q̄ terminent. 4.° excludit opinio que dicit q̄ gditas rei mālis est obz adequatū intellect⁹ nr̄i: q̄ ois nr̄a cognitio oritur a sensu: nihil aūt est ꝑ̄ sensibile nisi talis gditas. g̃ ipsa est obm adequatū intellectus nr̄i. ¶ Sed istud non pōt stare: ꝑ q̄ mlta arguitiue cognoscimus ex ipsis sensibilib⁹. que tñ non ꝓtinent sub gditate tali. z.° q̄ nulla potentia quocūq; supnāli sibi dato: pōt excedere suū obz adequatū. necessario. n. illō in q̄ ferī po[a] vel ē obz adequatū vel ꝓtinetur sub eo. Si. n. ista negaretur non video quare visus sonum cognoscere non posset. q̄ non ꝓtinetur sub colore. Intelligendū tñ ꝑ̄ istas tres opiniones vltimate īprobatas: q̄ magna dr̄ia est inter rōnem mouentis: ⁊ rōnem terminantis. Nam aliqua se hñt ad potentiaz in rōne mouē tis tñ. ⁊ non terminantis. sicut spēs intelligibilis. q̄ quāuis ipsa moueat intellectū nr̄m ad intelligēdum obm abstractiue. ipsa tñ non intelligitur a nobis nisi arguitiue post actum ab ea cātum. Alia aūt sunt: que se hñt ad potentiam in rōne mouentis et terminātis. sicut in notitia intuitiua obm pñs cāt ⁊ terminat. Alia sunt que tñ terminat nec mouere pñt. sic entia in potentia obiectiua: ⁊ prima mā. Alia sunt que nec mouent nec terminant. sic entia prohibita. Et ita patz q̄ cum multa sunt terminantia: que non pñt mouere: rō mouentis distinguitur a rōne terminantis in quocunq; sint. ¶ Ad argumentum in p̄n⁹ dr̄: q̄ rō cognoscendi non semp prius cognoscitur: sicut patet de spē intelligibili ex dictis.

Aliqd ē tñ motiuū. ⁊ aliqd ē tñ terminatiuuz: ⁊ aliqd ⁊ sic ⁊ sic: ⁊ aliqd nec sic nec sic.

Tāge istantiā de mā prima.

¶ Questio. III.

VTrum in creaturis sit vestigium trinitatis.

Quere Aa. ⁊ alios hic copiose.

Mō ad pbādum distinctionē attributoruz iter se ⁊ ab essentia.

¶ Respondeo. vestigium ponitur diuersimode a multis. ponit̄. n. ab aliquibus in triplici habitudine. s. efficientis. finalis. ⁊ exēplaris. Sz si hoc est verum oñdo manifeste distinctionem inter perfectiones attributales aliqualē. ¶ Et ꝺ sic. Omnis relo distinguitur ab alia relone vel a fundameto vel a termino: vel ab extremis: sz iste tres habitudines non pñt abinuicez distingui ex extremis. q̄ eadem sunt. s. deus ⁊ creatura: nec per fundamenta. q̄ in quocunq; q̄ est in creatura fundatur ista triplex depēdentia. g̃ oportet q̄ a terminis distinguantur. ¶ Confirmat̄. q̄ vbicunq; est terminus ⁊ fundamentum eiusdem rōnis. vt eiusdez sunt. nūq̄ innascitur nisi relatio eiusdem rōnis. sed fundamentuz est eiusdē rōnis. ergo nisi termini distinguantur. opz q̄ sint eiusdem rōnis. sed hoc est falsum. ergo ꝛc. ¶ Dependentia ergo efficiētis ad voluntatem terminatur. Exemplaris ad intellm. sed finalis ad essentiam. ergo ista tria ex natura rei distinguuntur. ¶ Qō. IIII.

Dependentia triplex.

Pondera optime vbiq; ista.

VTrum imago trinitatis sit ī anima. q̄ nō. quia quod est ꝓprium verbi non competit creature. sed esse imaginē est ꝓprium verbi. ergo ꝛc.

Hic dicitur cōiter q̄ ꝑ tres potentias que sunt in aīa nostra intelligitur imago trinitatis. ozigo. n. est inter ista. nam memoria est intellectus agens cū spē: que sil'r iuncta ꝓducunt verbuz. ⁊ hec. s. memoria appropriatur patri. Intelligentia aūt que appropriatur filio dicit actū intelligendi in intellectu possibili. nō q̄ intellect⁹ sit productus: sed intellectus vt sub actu: velle aūt in voluntate est ab vtroq; sicut spūsctūs. ¶ Notandū aūt q̄ Aug. ꝑ quattuoz vocabula istas potentias noīat. ·primo q̄ sunt vna essentia. z.° q̄ sunt proprietates aīe. 3.° q̄ sunt inseparabiles. 4.° q̄ sunt in meliozi: q̄ō est in nobis. Ex istis excludunt opiniões diuerse. que hñtur de istis potētys. ·per primū. n. ꝑz q̄ non sunt accītia. naz q̄ō est essentialiter suba non potest esse accidens. sed ex primo dicto habemus q̄ sunt essentia. ·per z^m ꝑz q̄ nō sūt idem oībus modis cuz essentia: q̄ quod dr̄ de essentia in z.° mō dicendi per se non est quiditatiue idez cum essentia. sed potentie sunt hꝺ. q̄ ſm Aug. sunt proprietates. ·per 3^m ꝑz q̄ non sunt realiter distincte. q̄ que realiter distinguunt vñr posse separari. sed potentie non pñt separi ab inuicem ſm Augu. ·per 4^m apparet q̄ sūt idem cū essentia: q̄ oī eo q̄ō est in aīa distinctum ab ea est aliqd in aīa melius. sed potentys nihil est in aīa melius ſm Augu. g̃ ꝛc. ¶ Sz sunt ne idem cuz essentia oīno? Dico q̄ non. q̄ ꝑ eadem argumenta ꝑ que probat̄ distinctio intellectus a volūtate in diuinis. s. ꝑ ꝺictiones. sicut patebit di. 8. pōt ꝓbari distinctio intellectus in aīa a voluntate: ⁊ ꝑ ois vtriusq; ab essentia. ¶ Sz dices: sufficit q̄ dicant respectus diuersos. ¶ Cōtra. q̄ maiozem entitatē requirit principium actionis q̄ terminus. sed ꝓp entitatem modicā respectuuz: negat̄ ab eis q̄ pñt terminare actionē. ergo nec poterūt pricipiare. Nec valet saluare ꝺictiones ⁊ oia talia ꝑ ꝓnotationes. cum per istum modū nihil posset probari. dicerem. n. q̄ essentia lactis vt cōnotat disgregare est albedo. ⁊ sic de alys. ¶ Ex dictis aūt pōt accipi vna rō q̄ non sunt accītia: nec eē pñt. q̄ q̄ñcunq; sunt alique due imitatiões eēntialit̄ ordinate ſm magis ⁊ minus nobile. si illa q̄ est min⁹ nobilis est imitatio ſm subam. ⁊ nobilioz erit ꝑz substantiam: sed imitatio ſm imaginez est nobilioz: q̄ imitatio ſm vestigium. imitatio aūt ſm vestigiuz est ſm subam. ſm Aug. qui dicit super gen̄. q̄ vestigium est suba. ergo ⁊ imago erit in suba. ꝓstat autez q̄ est in potentys. ergo potentie sunt sube. ¶ Pōt ēt ex dictis ꝓbari euidenter aliqual' distinctio inter pfectiones attributales. supposito q̄ ī quolibet ente creato ſm Aug. sit rō vestigiy: tunc accipio rōnez vestigiy q̄ fundat̄ in illo eodē in quo imago. Et quero. Aut terminant̄ iste due imitatiões: ad oīno idem in deo. aut non. si nō. tunc in deo aliqua erūt. non idem: quorum vnum terminat relationem vestigiy: ⁊ aliud relationem imaginis. quod est propositum. Si autem dicatur q̄ ad omnino idem: tunc nulla differentia est inter vestigium ⁊ imaginē: nec vna est perfectioz alia. cōsequentia patet: q̄ fundamentum idem ⁊ terminus idem. ¶ Qō. V.

Qp. cōis quā sequimr.

Partes imagis tres. tribus ꝑsonis cozrīdentes eisq; appropiate. De potētijs aie ⁊ eaꝝ noib⁹.

Thomas.

Cōtra Tho. Quere Sco. in z. dis. 16. vbi has opi. videbis.

Dubium.

Euasio. Nō optime.

Cōtra noiales.

Cōtra Tho.

Distinctio attributoꝝ iter ꝓbat.

Vtrum lux eterna sit intellectui nostro rō cognoscendi. q sic. q2 Aug⁹. adducit ad hoc illō Jo.i. Erat lux vera que illuminat ꝛc. ¶ Cōtra. Augus. dic q tenebre.i. infideles eā nō ꝓphē

Hic introducunt ꝗtuor rones (derūt. Aug⁹. ꝗs idē Augu⁹. adducit ad ꝓnē affirmatiuā ex qb⁹ opinati sunt ali qui q opinio eēt Aug⁹. ¶ Prīa rō est ista. Impoſe est q aliq̄ virt⁹ virtute ꝑpria attingat ad nām vel virtutē prestātiorē se:sz si attinget:hoc est in vtute pstātioris se:sz intellect⁹ nr̄ attingit ad aliq̄ pstātioris se:q2 ad eternas regulas.g̃ hoc erit in virtute ali cuius pstātioris se. ¶ 2ª rō est ista. Oē iudicās de aliquo pest illi de quo iudicat:sz itellus nr̄ iudicat de supnālib⁹ ⁊ icōmutabilib⁹.g̃ eis pſidet.nō a se.g̃ a luce icreata.hec Aug⁹. de vā religiōe. ¶ 3° sic. im poſe est q in luce ꝟmutabili iudicet gs vere de re icōmutabili:sz itellect⁹ nr̄ iudicat vere de re icōmutabili.g̃ icōmutabili luce.⁊ p ꝟis eterna. ¶ 4° sic. Impoſe est q idē nuō reperiat in plurib⁹ sine aliq̄ cōi repto in illis:sz plures itellect⁹ veritatē eādem intelligūt.⁊ p ꝟis eadē veritas in plurib⁹ est. g̃ per aliqd cōe.h̄ est lux. ¶ Jstud cōiter nō tenet: maxime pp regulā Aug⁹. Sic deus res ꝗs ꝟdidit administrat vt eas agere ꝑprios mot⁹ sinat.cuz g̃ de⁹ derit itellectui:sicut alys entib⁹ iferiorib⁹ sufficientia ꝓncipia respectu opōnis sue:vr̄ q intellect⁹ pōt in ꝑpriā opōnē sine tali luce. Introducunt tñ aliq̄ dicta ātiquoꝝ doctoꝝ ad que dicēda moti sunt pp ꝟba Aug⁹. ¶ Primū est q Aug. pōit istā lucē eternaz itellectū agētem. Intellect⁹.n.agēs est q̄dā lux in q̄ pspicim⁹ vitates cognoscibiles i nobis. ¶ 2m dictū est q in luce creata itellect⁹ nr̄i possumus cernere qō vez est:sz nō ipsaz veritatē:q2 ꝯz se est icōmutabilis. ¶ 3m est q sz in nobis luce creata possumus ꝟcipe termios regulaꝝ icōmutabiliū.vt totū ⁊ ptes que sunt mutabilia:nō tñ illoꝝ habitudinē: q2 illa est icōmutabilis. ¶ 4m dictū est q Aug. vr̄ exp̄sse ꝟcedere ꝓnē illaꝝ rōnuz.est.n.tale q.s.sine spāli illustratione diuina nullum pn̄m icōmutabile cognoscere possum⁹:q2 nulla po⁹ ꝟmutabilis ad talia p se attingit. ¶ Sz vt mihi appet ista dicta stare nō pñt. Primū nō.nō.n. verisile est q tantus doctor vellet ponere vnū itellectū agētem in oīb⁹:sic ille saracenus fecit.posito aūt illo dicto illud segt. nā Aug.illā lucē vnā numero in oīb⁹ ponit vt videtur.idē igr̄ itellect⁹. ¶ 2m nō.q2 nulla r'o pōt itelligi icōmutabilioz suo fundamēto.ipsa aūt vitas fūdat in eo qō est vez. ¶ 3m ēt nō.q2 nulla habitudo iter extrema pōt eē notior ipsis extremis cū ea pre supponat. Et sil'r tu dicis q est nēcia. Nullū aūt necessariū aliqō ꝟtingēs pſupponit. ¶ 4m ēt nō valz: q2 tūc oīs nr̄a scīa esset ex terminis vel regulis icōmutabilib⁹:qō eēt mirabil'r dictū.

Tenendo igit ptē cōiorē priorē opz respōdere ad arg⁹ que vident eē Aug⁹. ad q̄ dic scot⁹: volēdo saluare opionē Aug.q Aug. itelligit q de⁹ g est lux ꝟcurrit vt cā vlis ad causandū actū cognoscēdi in itellectu cū itellectu vt cā ꝑticularī. ¶ Sz istud ꝑm meū iudiciū:nō sufficit. Naz ipse nō videt ponere q illa irradiatio regrat in visu:sz solū i itellectu.⁊ tñ eque ꝟcurrit de⁹ vt cā vlis ad actū vidēdi:sicut ad actū itelligendi. ¶ Pōt g̃ dici ad mētē Aug.q ipse logt ingrēdo:nō aute de terminādo:⁊ tūc oz soluere rōnes suas. ¶ Ad pam vez est:loq̄ndo de potētia ꝑductiua:q nulla talis attingit ad nobili⁹ se:sed opatiua po⁹ pōt in nobili⁹ se:sicut possuz videre solē g forte est nobilioz:tñ potētia mea visiua nō pōt euz ꝑducere. ¶ Ad 2m de pſidētia dico q maioz est vā q̄ obm iudicy depēdet a iudicāte:sz q̄ nō depēdet non est vā:sic est in ꝓposito. Jste.n. vitates nō depēdēt ab itellectu nostro:sz magis eꝫ. ¶ Ad 3m dico q euidētia vitatis est ab obto.s.a rōnib⁹ formalib⁹ termioꝝ effectiue ⁊ ab itellectu.nō aūt a luce:q̄uis lucē regrat.⁊ nō forte nisi in rōne cāntis. ¶ Ad 4m dico q si maioz bēat veritatez oz itelligi q illud cōe sit formal'r in plurib⁹:sz itelligēdo obiectiue nō oz: q2 oēs hoīes in oculis suis pñt vnicū solē bre ⁊ videre. ¶ Sed bic est vna diffi. de icōmutabilitate illaꝝ veritatū ⁊ de regulis icōmutabilib⁹ de qb⁹ logt Aug⁹. qual'r eaꝝ icōmutabilitas saluari pōt ꝑm determiatiōez Augus. ¶ Ad istā diffi. soluēdā sunt ꝗtuor modi dicendi. Prim⁹ est. istā icōmutabilitatē hñt iste vitates ex nā terminoꝝ nēcia:⁊ iō tales regule nō pñt formari nisi de obto icōmutabili.s.de deo:⁊ iō oīs vitas circa creata ē nō nēcia: vñ dicūt q oīb⁹ boīb⁹ adnihilat⁹:ista eēt falsa. Oīs hō est aīal. ¶ Lz iste modus ex se ⁊ ex dictis appeat icōueniēs. Jnduco tñ aug⁹ ꝫ eū. Arguo.n.sic. suppoſito dicto tuo: segt q oīs scīa p̄ter theologiā est de ꝟtingētib⁹ nec aliq̄: p̄ter theologiā erit scīa:hui⁹ oppoſitū dicit Augus. ¶ P. si ita est:tūc ipoſe est accipe aliqō p̄n̄m necessariū:qō verificet in deo ⁊ in creatura:sz Aug⁹. est in oppositū. Augu.n. p̄ de tri. dicit q hoc p̄n̄m. nulla res se ipsaz gignit.verificat nēcio tam in deo q̄ in creatura.g̃ nō solū de deo.g̃ ꝛc. ¶ 2º modus dicēdi est q iste regule dicunt in creaturis icōmutabiles q2 suppoſitis terminis ipoſe est gn habitudo ꝟsurgat p q̄cūq̄ pōz. ¶ Jste mo⁹ nō valz:q2 tūc seq̄ret q nulla vitas in creaturis eēt absoluta:sz oīs esset ꝟditionata.⁊ cū ista nō sufficiat ad scīe certitudinē sequeret q nulla scīa eēt de creaturis. Naz destructis terminis ꝑpō scita eēt falsa:⁊ sic scīa eēt de falso. ¶ P. nullū posteri⁹ pōt eē magis nēciū q̄ pri⁹: sz habitudo est posterioz extremis. extrema aūt st ꝟtingētia.g̃ ⁊ hitudo erit ꝟtingēs:⁊ sic non erit illa habitudo icōmutabilis. ¶ 3º modus dicēdi est q iste regule nō sūt icōmutabiles q̄tū ad esse qō hñt res in se:sz q̄tū ad eē qō hñt in intellectu nr̄o obiectiue ⁊ ineē diminuto. Nā de q̄ditatib⁹ vt ꝟcipiunt a nobis formant iste ꝟplones. ¶ Sz nec iste modus stare pt.nā accidit q̄ditatib⁹ q a nobis ꝟcipiātur.⁊ tūc sublato tali eē nō maneret vitas icōmutabiliū regulaꝝ. ¶ P. nō magis est icōmutabile aliqō ens in eē diminuto q̄ sit illud eē reale ⁊ simplex ad qō reducit:sz tā ꝟceptio siue act⁹ cōcipiēdi q̄ ēt itellect⁹ sunt ꝟmutabiles.g̃ ⁊ eē ꝟceptū termino ꝝ.g̃ ꝛc. ¶ 4º modus dicēdi est q iste regule sūt icōmutabiles q̄tū ad eē qō hñt in intellectu diuino tñ:q2 eaꝝ extrema sēp sūt icōmutabilia ibi.nusq̄ aūt sūt icōmutabilia p̄ter q̄ ibi. ¶ Sz ꝫ. euidētia est formal'r ex termīs.g̃ vbi nō sunt formal'r termini ibi nō pōt eē euidētia formal'r siue hītudo:sz termini isti⁹ ꝓpōnis. Oē totū est mai⁹ sua pte: nō sunt foral'r in itellectu dino.g̃ nec hītudo. Ur̄ g̃ aliq⁹ dōm q icōmutabilitas istaꝝ regulaꝝ vr̄ ꝓcedere ex icōmutabilitate termioꝝ in eē q̄ditatiuo q̄l'rcū q3 ponant. Nā q̄ditates ⁊ eē q̄ditatiuū ab oī eē in

Videin sco.di. pñi.q.4.copiose dicta Aug.⁊ sua:⁊ alioꝝ i hac q. vbi ibi notani. Hh.hen. Rones aug⁹. de luce vera.

Impugnatio Regula aug.7. ci.c.30.

Dictū q̄druplr antiquoꝝ. Quer h.⁊ alios

Al.i.talis

Impugnatio q̄druplex.

Lo.f.3.de ania talibi. Tagu pñi.auer. ꝯra saracenū

Cōtra ista ratiā.

Di.pñt.q.4.

Tagit sco. sz dic ꝑ vt scis ponderando.

Pō duplex.

An sol sit nobili⁹ oz pō vitiua hūana. cōsidera plura ponderādo

Dubius

Mod⁹ dicendi q̄druplex alioꝝ.

Al.i.nēcioꝝ. Vide occha q̄st. 3.q.5.⁊.ij.⁊ alibi.⁊ alios h.

Impugnatio duplex.

Impugnatio duplex.

La.i.

Impugnatio duplex.

Impugnatio duplex.

Scotus

Impugnatio

Cōsidera bene vbiq̄ h. Ultim⁹ mod⁹ dicēdi q̄ sequt. Vide.f.dis. 42. ⁊ ide ad h

aīa ⁊ reali sunt abstracte. alique. n. habitudines cō ueniūt terminis ex rōnib⁹ formalib⁹ termino ⁊: sicut hō est aīal. alique aūt nō: sicut ꝙ hō sit albus. ꝑme aūt ꝺsequūt esse ḡditatiuū. scde aūt nō: ſz forte esse reale vel in aīa. ¶ Sz ꝺ. Nā termini adhuc videnť esse ꝺtingētes. pñt. n. adnihilari vel crearī. ¶ Ꝑ. vel illa habitudo ꝺuenit eis vt sunt in aīa: vl vt sunt ex aīaz quocūq; dato segtur ꝙ sit ꝺtingēs. ¶ Rñdeo ad pm ꝙ rōnes formales termio ⁊ abstrahunt ab istis ꝑdicatis. ſ. ab eē creari vel adnihilari. Et ideo q; vt sic abstrahūt. vt sic ſm tale eē pōt eē icōmutabilis habitudo iter termios. ¶ Ad aliud dico ꝙ euidētia vl habitudo nō ꝺpetit eis vt sūt in aīa nec vt sūt ex aīaz: ſz ſz eē ḡditatiuū. qō abstrahit ab eē in aīa ⁊ ex aīaz: sicut dicim⁹ ꝙ egnitas nō ē in aīa nec ex aīaz. ¶ Ad rōnē ꝑz. Qō VI.

Obꝯicit dupliť.

Al. l. creati ⁊ adnihilati.

Cōsidēa istātiā.

li. 9. c. 7. ⁊ ali.

VTrum lux creata sit ītellectui nostro rō cognoscēdi: ꝙ non.

Augus. de trini. cōspicimus veritates in luce incōmutabili. ¶ Sz ꝺ. idē Augus. Per lucē sui gnīs cognoscunť res.

Rō cognoscēdi quadruplex. Lux intellectualis ꝙtuplex dr.

Hic sciendū ꝙ eē rōnē cognoscēdi pōt intelligi multiplr. Prīo sic ꝑncipiū actiuū dr eē rō cognoscēdi: vel vt passiuū: vl vt determinās: vel vt repñtās: qōcūq; istoꝝ dr lux ⁊ ratio cognoscēdi. Naz intellectus agens dicitur rō cognoscendi ⁊ lux. q; actiue ꝑncipiat cognitōez. ītellect⁹ aūt pōlis: q; eā recipit. spēs q; repñtat. habit⁹ aūt q; determīat. magis aūt intelligit ⁊ dr lux de ītellectu agente q̄z de aliquo istoꝝ. ¶ Sz ad vidēdū q̄re lux magis appropriat sibi oz videre q̄re ponit in aīa. ¶ Et circa ℔ occurrit 4ᵉ mod⁹ dicēdi. Prīm⁹ est ꝙ necitas ponēdi ītellectū agētē fuit pp ḡditatē in fantasīa relucetē abstrahēdaz a ꝺditiōibus mālib⁹ q̄ impediūt ei⁹ itelligibilitatē. Uñ dicūt aliq ꝙ si ḡditates eēnt abstracte: sicut ponit plato: nō idigerem⁹ ītellectu agēte. ꝛ⁹ mod⁹ dicēdi est ꝙ necitas ponēdi istū intellectū ē. vt seq̄straret ḡditatē a ꝺditiōib⁹ mālib⁹ gb⁹ est ꝺiūcta impediētib⁹ ei⁹ ītelligibilitatē: ⁊ ℔ fac: nihil in fātasmatib⁹ ipīmēdo: ſz solū seq̄strādo ℔ ab ℬ. pp. n. imersionē cū mā mouere nō pñt ītellectū. ītell's aūt agēs sequestrat eā a ꝺditiōe mālī. ꝛ⁹ modus. ꝙ ponit talis ītellus ad vigorādū fātasmata. ipsa. n. nō sť sufficiētia sua vtute ad mouēdū ītellectū polez: nisi vtute ītellus agētis. 4⁹ modus est. ꝙ ponit ad assistēdum ipsis fantasmatib⁹. ⁊ p solā ei⁹ assistētiā mouēt ītellectū polez: sicut color ad assistētiaz lucis mouet visum. ¶ Isti modi nō appent mihi sufficiētes. Jō arguo ꝺ eos. Et p ꝺ pm. Nā oīs ḡditas ē sufficiēter abstracta a ꝺditiōib⁹ mālib⁹ sine vlteriori abstractione. nā q̄cūq; ḡditas ꝑscindit ab beceitate: ⁊ est ꝑor nāliter illa. p illo ḡ ꝑori p quo nāl'r precedit ipsaz beceitatē pōt mouere ītellectū. ¶ Confirmať in ex⁹ nā nō magis regrit abstractio ad mouēdū ītellcm q̄z in actiōe alia: que ita attribuit ḡditati ꝙ nō conditiōi iduiduali: ſz pp ꝑcessionē nāe respectu ꝑpetatis dicim⁹ ꝙ nā caliditatis in igne cāt aliā caliditatē: ⁊ nō beceitas. ḡ ⁊c. ¶ Cōfirmať ꝛ⁹ q: p te: phi nō posuissent ītellectū agētem si iueniſſent ḡditates sufficiēter abstractas ex se. cum ḡ ita sit nō erit necīuz ponere ītell'm agētē. ¶ Cōtra ꝛm arguo sic. nullū nō agēs nāle ꝑt aliq actiōe īducere aliq̄z ꝑuationē nisi ītroducat aliq̄z formā positiuā. Jsta vr ō se nota. nā actio realis regrit terminū realē. prīua-

Dubiuz Quare pōit ite⁹ agens in aīa. Modus dicēdi quadruplex. Auer. 3. de aīa cō. 18. ad finē.

Impugnatio q̄drupler.

Q; p accīs corrūpe p se ℞o gnā re itēdit agēs tale. vide sco. 1. dis. 2. ⁊ alibi: ⁊ alios vt. j. stati diē iste

Tange īstātiā.

tio aūt nō est ḡd reale. ꝛ⁹ ꝑz. q; agens corrūpit formā p accīs. oē aūt p accīs reducīť ad aliqd p se. ḡ si corrūpit necio aliqd positiuū ꝓducit. cū ḡ seq̄stratio sit solū ꝓuatio ꝺiūctiōis: nō solū erit necesse ponere ītellectū agētē pp ℔: ſz pp aliqd aliud positiuuz. ¶ Cōtra 3ᵐ. Oīs effectᵒ cātus in fantasmate est eq̄ mālis ⁊ corruptibilis: sicut fātasma: ſz tu ponis ītellectū agētē necīuz pp mālitatē fantasmat'l: vt cauſet ī eo istū effcm quo vigorет. ḡ nō plus erūt vigorata q̄z asī pp mālitatē equalē illi⁹ effectᵒ cum fantasmate. ¶ Cōtra 4ᵐ. q; iᵒ assistētia nō est nisi reus: ⁊ p oīs nō erit ꝑnᵐ actiōis. ¶ Et ꝓterea ad qd necio ponit assistētia illi⁹ qō nūq̄z cāt: sicut ē ītell's agēs: ¶ Jō aly vidētes ꝙ nulla istaꝝ cāꝝ est sufficiēs: ⁊ maxīe: q; nō videt ꝙ in aīa sepata aliq̄z istarū actionū bret ītellectᵒ agēs: nec oz ponī frustra in aīa sepata: dicunt ꝙ sic videmᵒ ꝙ lux corpalis hz duos effectᵒ. ſ. illustrare obz ⁊ oculū. sic ītell's agēs illustrat fantasmata ⁊ ītellectū pol'ez: ſz in aīa sepata nō hz effcm ꝑm: ſz ꝑcise zᵐ. ¶ Nec ista cā ēt valz ꝓio nō pp fātasmatū illustrationē: q; ītell's agēs est lux spūalis. fantasmata aūt alicᵒ spūalis nō sunt capacia. Uel sic. Intellectᵒ agēs est lux spūalis: fantasma ē qōdā corpale. corpale aūt alicᵒ spūalis nō est capax. Nec pp ītellectū pol'ez: q; nō est pō ceca ſz est qdā lux in gñe suo.

5ᵘ mod⁹ dicendi alioꝝ quez ēt nō acceptat.

Impugnatio

Jdeo apparet mihi dōz ꝙ ponit ad concandū multa que cānť in ītellectu polī.

Oþ. ꝓpria. Vide. j. dis. 36.

¶ Jō sciēdū ꝙ ītellectᵒ agēs cōtinet in se q̄tuoz effectᵒ eēntialr ordinatos. p. n. ꝛcāt cum fātasmate spēz ītelligibilē in ītellectu polī: quā nō pōt fantasma solū cāre. q; oīs cā eguoca totalis est nobilioꝝ suo effectu: ſz ꝺstat ꝙ fantasma reu spēi est aliq̄ cā eguoca. ḡ si eēt totalr cā: eēt nobilioꝝ: qō flin est. Cōcurrit igr ītellectᵒ agēs: sicut cā vlis. ꝛ⁹ effectus est ipse actᵒ itelligēdi quē cāt cū spē itelligibili: spēs. n. itelligibilis nō pōt eē cā totalis: q; est eguoca: ⁊ sic eēt nobilioꝝ: qō ē flz. Cōcurrit ḡ ītellectᵒ agēs: sic cā vlis: spēs vo sic ꝓticlaris. a ꝛ⁹ effcūs ē dispō ad hītū quā cōcāt: non tñ cū actu: q; actᵒ ima-

Inteᵒ agēs ꝓpinet in se effectuz quadruplicē. Spēs. actᵒ. dispō ⁊ hūᵒ cānt a duplici cā ꝓtialr vt ꝑz in lra. Oīs cālitas actiua ꝺuenit ītellut agēti: sic ⁊ passiua itellūi polī ſz hāc opionē: sed oia castigabimus vt nosti vide sco. 15 q. q̄libe. ⁊ vbi ibi notaui.

nētes sūt fines. iō nō sūt ꝓductiui. ꝛcāt aūt cuz spē q̄ nō pōt eē cā totalis pp rōnē iā sepe dictā. 4⁹ effectᵒ ē hītᵒ: quē ēt cāt cū spē pp idē qō ꝓriᵒ: sic dictū est de ītellectu agēte in cālitate effectiua: eodē mō de ītellectu polī in cālitate receptiua: q; eodē ordine recipit ꝑdcā oia: sic cā totalis ī suo ordie. ¶ Sz ꝺ ℔ 4ʳ. ꝑ sic. Oē agēs est ꝑstātⁱ patiēte: ſz pō q̄ ītelligit est ꝑstantissīma. ḡ ipsa est actiua. ꝛ⁹ sic. Actio īmanēs ē in agēte: ſz ītellectio est actio īmanēs. ⁊ ē in intellectu polī. ḡ erit actiua. ꝛ⁹ sic. Actio vitalis nō vr eē nisi ab agēte vitali: ſz ītellectio est actio vitalis. ḡ nō pōt eē a spē: q; nō est agēs vitale. 4⁹ sic. Actᵒ volūtatis est actᵒ elicitᵒ: ⁊ est formalr in volūtate: ſz actᵒ itelligēdi formalr est in ītellectu polī. ḡ est effectiue ab intellectu polī. ¶ Ad pm dicᵒ doctor ꝙ oē agēs ſz ꝙ tale bñ est nobiliᵒ passo: sed simplr nō vr ista ꝓpō vlr eē va itelligēdo de termio ꝑducto: nec ēt de passiuo: q; sol ē cā hoīs ⁊ agēs reus hoīs: ⁊ tñ hō est simplr nobilioꝝ. dicit ḡ ꝙ agēs ſz rōnez formalē ꝑductiua est nobiliᵒ termio formali ꝑducto. ¶ Sz tūc stat difficltas. si ītell's polis est potētia passiua: tūc segť ꝙ oīs pō actiua est nobilioꝝ pō ītellectiua. Et ℔ ꝓbo sic. qñcūq; aliqđ cōe diuidiť p drias oppositas: gcgd cadit sub vno mēbro nobilioꝝ ē nobiliᵒ q̄cūq; cadēte sub ignobilioꝝ: ſz cā di-

Agens é pstātⁱ passo vnō plēbre ſz q̄lr. pcedit. Hō bñ bonā solutionē sco. vide cū di. pñt. q. 7. ⁊. 3. di. 2. q. 10. ⁊ vbi ibi nōtā.

Replica.

Maxima.

nidit̃ p actiuã 7 passiuaz. g̃ oẽ qͦ cadit sub actiuo ẽ nobili⁹ q̃cũqz cadẽte sub passiuo. cũ g̃ itellus polis cadat sub passiuo nec̃io erit ignobilioz quocũqz cadente sub actiuo. ¶ Dico q̄ si diuisio p̄ncipy per actiuũ 7 passiuũ eẽt gditatiua nescirẽ bene saluare gn oẽ actiuũ eẽt nobili⁹ pͦ itellectiua. ¶ Sz dico q̄ nͦ est diuisio gditatiua. sũt. n. multe poᶜ passiue nobilioꝛes potẽtys actiuis mult]. Fortẽ. n. nobili⁹ est itellectionẽ recipe q̃ cãre caloꝛẽ. 7 multa alia. nͦ ergo est diuisio gditatiua. ¶ Ad zᵐ dico q̄ itellectio dr̃ actio ĩmanens: qz nͦ terminaᷓ ad terminũ pductũ p eã in esse simplr̃: lz in eẽ fm gd. nͦ dr̃ aũt ĩmanẽs: qz sit in agẽte. qz oĩs actio est in agẽte. ¶ Ad zᵐ dico q̄ actio vitalis sufficit q̄ sit a p̄nᵒ vitali p̄ncipalr̃ vel totalr̃ q̃tũcũqz aliud ꝯcurrit tãq̃ min⁹ p̄ncipale: ita est hic: qz itellect⁹ agẽs qͦ est p̄ncipiũ vitale p̄ncipalr̃ cͦcurrit: aliud aũt nͦ. s. spẽs. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ itelligere est elicitũ ab itellectu polĩ: tñ elicere ꝯuenit taz actiuo q̃ passiuo. actiue aũt elicit̃ ab agente: sed passiue a polĩ elicit̃: 7 iͦ soluz est vis in vocabulo. ¶ Sz hic est diffi. gd. s. sit itelligere. Et dicũt alig q̄ itelligere ẽ ageṙ. ¶ Sz ⁊. si itelligere sit agere itellectionẽ: tũc obm itelligeret: qͦ est falsum: qz aliqñ est lapis. ¶ Aly dicũt q̄ itelligere est pati. sed illud nͦ pͦt eẽ vex: qz foꝛmaliter itelligere est in deo 7 vere: 7 tñ in deo nͦ ẽ pati. nec ve nec foꝛmalr̃. ¶ Dico igit̃ q̄ itelligere nͦ est aliud nisi in se bre foꝛmalr̃ actũ itelligẽdi. 7 illud cͦe est deo 7 creature: 7 abstrahit ab actiuo 7 passiuo. ¶ Dico g̃ resumẽdo q̄ itellect⁹ agens ẽ rͦ itelligẽdi itellectu nr̃o: sicut p̄nᵐ actiuũ. 7 est lux 7 ponit̃ pp fantasmata. s. ad ꝯcandũ cũ eis spẽs itelligibiles. fãtasmata aũt nͦ sufficiũt p se ad cãnduz aliqd in itellectu polĩ. regrit̃ ẽt pp itellectũ polez ad mouẽdũ ipm eo q̄ ipse non sit natᵘ moueri a re coꝛpoꝛali totalr̃: sicut deducit Augu. super geñ. ad lr̃az. ¶ Ad auctoꝛitatẽ dico q̄ itelligit̃ q̄ lux regrit̃ in rõne regulãtis.

Qͦ VII.

Vtruz actᵘ cogͦscẽdi causeṙ totalr̃ a pͦ intellectiua: 7 vr̃ q̄ sic. Memoꝛia fecũda est parẽs notitie genite fm Augᵘ. sz memoꝛia fecũda p̄cise est potẽtia itellectiua. g̃ 7c̃. ¶ Sz ⁊. qz idẽ Aug. 4°. de tri. dicit q̄ ex cognoscẽte 7 cognito

Hic itroducuñ 4ᵒʳ ꝓ̃ (paritᵉ notiᵃ. nes. Prͦia est q̄ poᵃ itellectiua nͦ ẽ totalis cã actᵘ itelligẽdi. ¶ Et hãc pbo 4ʳ. p̃ sic. Posito sufficienti actiuo 7 passiuo debite appꝛoximatis 7 nͦ ipeditis pͦt seq effect⁹ 7 nec̃io segt̃ si sint agẽtia nãlia quocũqz alio circũscripto: qz ab alio nͦ vr̃ effect⁹ dependere: sed itellectus p te est totale p̄nᵐ actiuũ. Pstat aũt q̄ est sufficiens passiuũ. 7 sunt debite appꝛoxiata 7 nͦ ipedita. g̃ obto nͦ p̃te nec in se nec in spẽ posz actᵘ itelligẽdi sufficiẽter cãri: cᵒ opᵐ exprimur. ¶ zᵒ sic. nulla cã finita ꝯtinet ifinitos effectus 7 spẽ distinctos totalr̃. nã cũ ꝯtinere plures sit maioꝛis pfectionis q̃ ꝯtinere pauciores: ꝯtinere ifinitos effect⁹ eẽt ifinite pfectiõis. vbi. n. plalitas arguit maioꝛem pfectionẽ 7 ifinitas ifinitã. itellect⁹ aũt possz intellige re obta ifinita spẽ distincta si eẽnt. g̃ eẽt vtutis ifinite. ¶ Sz ista rõ ita ꝯcludit de ptiali cã: sicut de totali: iͦ isti arguñto nͦ ĩnitoꝛ. ¶ ȝᵒ sic. q̃cũqz ẽ alig qͦ mediũ sufficiẽs ad pbãdũ aliq̃ veritatẽ vbicũqz iuenit̃ illud mediũ poterit eadẽ veritas pbari: sed mediũ sufficiẽs ad pbãdũ q̄ aligd sit cã est q̄ ipso p̃te sit effect⁹. 7 eo nͦ p̃te nͦ sit. g̃ sic in ꝓpo sito. cũ p̃te obo fiat actᵘ itelligẽdi 7 eo nͦ p̃te nͦ fit: segt̃ q̄ nec̃io obm se hẽat in aliquo gñe cãe reᵘ actᵘ in itellectu: 7 nͦ nisi in gñe cãe efficiẽtis. pbo aũt minoꝛẽ: qz maioꝛ est nota: qũo possuz pbare q̄ sol sit cã rady vel ignis cã caloꝛis: cũ nͦ videã cãlitates eoꝛũ nisi q̄ eis positis ponunt̃ tales effect⁹: 7 eis nͦ positis. nͦ. g̃ 7c̃. ¶ Sz qz fortẽ ad istas rõnes posset dici q̄ lz obz nͦ sit cã effectiua: tñ nec̃io regrit̃: sicut cã sine qua nͦ. ¶ Jͦ 4° arguo ad p̄ncipalẽ p̄nẽ. 7 vltra B est ⁊ hoc: qz illud non dz poni quo posito soluit̃ oĩs rõ pbãs oẽz causationẽ nãlẽ: sz posito hoc de cã sine qua non soluit̃ oĩs talis rõ. ergo 7c̃. Probo minoꝛẽ. nã si dicas q̄ ignis causat ignẽ: ego nego. 7 qñ dicis ad p̃tiaz ignis fit ignis. vex est dicã ego q̄ est cã sine qua nͦ. Maioꝛ de se nota est. Nã si negareṫ tolleret oĩs via ĩuestigãdi cãlitatẽ nãlem. ¶ zª ꝓ̃ est. q̄ iste actᵘ nͦ cãṙ totalr̃ ab obto. hoc pbo 4ʳ. Prͦio sic. Nulla cã totalis eg uoca pͦt eẽ ipfectioꝛ suo cãto. hoc pz. qz ea negata nͦ possum⁹ aliquã pfectionẽ pbare vel nobilitatẽ vel pfectionẽ cãe pp effectiuã cãlitatez: sz obm aliqñ est ipfectius q̃ actᵘ cognoscẽdi. pbo. ꝯtingit. n. aliqñ nos itelligere accñs sensibile. actᵘ aũt intelligẽdi est accñs spũale: sz nullũ ens sensibile ẽ eque pfectũ: sicut accñs spũale. g̃ aliqñ actᵘ excedit obz in nobilitate. zᵒ sic. Jlle actᵘ q̄ nͦ est nisi receptiue in itellectu nͦ est actᵘ ipatᵘ: sed actᵘ intelligẽdi est actᵘ impatᵘ. Maioꝛ pz. qz nͦ est in ptãte patientis pati. mioꝛ ẽt pz. g̃ actᵘ ipatᵘ est ab itellectu. Nec valet fugere ad p̃tiaz obti quã volũtas ipat poᶜiferioꝛi. vtpote fantasie: 7 sic soluz actᵘ itelligẽdi eo mediãte est in libertate volũtatis: qz lz B eẽt vex p statu isto. nͦ tñ valet in itellectu sepato. ȝᵒ sic. q̃cũqz actiuũ nãle eiusdẽ rõnis applicaᷓ passiuo eiusdẽ rõnis: semp cãṙ effectᵘ eiusdẽ rõnis: sz obm est actiuũ eiusdẽ rõnis: 7 itellectᵘ passiuũ eiusdẽ rationis. g̃ obz nͦ poterit cãre nisi effectũ eiusdẽ rõnis: 7 sic cũ obm causet de se actuz affirmatiuũ alicuiᵘ ꝓpꝛionis nũq̃ poterit cãre negatiuũ. Cõstat ãt q̄ actᵘ negatiuᵘ est actᵘ itelligẽdi 7 reᵘ eiusdez obti. ergo obm nͦ erit totalis cã oĩs actᵘ. 4° sic. Obm nͦ est natũ de se ꝯceptũ aliquez cãre nisi fm q̄ ĩ se est. cũ g̃ aliqñ habeaᷓ ꝯcept⁹ falsus: ille nͦ poterit ab aliq̃ cãri obto totalr̃: sz aliunde q̃ ab obto ꝓuenit q̄ nũc istũ nũc illũ habem⁹. ¶ zª ꝓ̃ ẽ. q̄ ista duo scz itellectᵘ 7 obm ꝯcurrũt ad actũ cãnduz: sic due cãe ptiales. Dec ꝓ̃ pz ex ꝓcedẽtib⁹. Nã oñsũ est q̄ vtrũqz eoꝛ ꝯcurrit 7 neutrũ eoꝛ sufficit. g̃ vtrũqz ptialr̃ ꝯcurrit. Jtẽ actus vitalis nͦ ꝓcedit totalr̃ a nͦ vitali. actᵘ itelligẽdi est hȝ. g̃ poᵃ vitalis cͦcurrit. s. itellectᵘ: 7 ẽt actᵘ specificaᷓ ab obto. g̃ 7 cãṙ. qz exquo hz esse specificatũ hz 7 eẽ. g̃ cuz neutꝛ suffi ciat vtrũqz causat. ¶ 4ª ꝓ̃ ẽ. q̄ iter ĩstas duas cãs ꝓncipalioꝛ est itellectᵘ: qz sp vbi causa vlioꝛ 7 minᵘ vlis ꝯcurrũt cã vlioꝛ est ꝓncipalioꝛ. Hoc pz qz ös est vlissima cã: 7 iͦ ꝓncipalissima: sz itellus ẽ cã vlis. obz est cã ptcularis. nã determiatũ obz in spẽ cãt actũ ötermiatũ in spẽ. itellectᵘ aũt ad oẽs actᵘ oĩuz spẽ ꝯcurrit: 7 oẽs concãt: g̃ itellus est cã vlis 7 obz est cã ptcularis. 7 p ns ꝓncipalioꝛ cã ẽ itellus. zᵒ sic. Qñcũqz due cãe eguoce ꝯcurrũt ad vnũ effcm ꝓncipalioꝛ sp nobilioꝛ ẽ effcũ: sz aliqñ ꝯtigit q̄ obz nͦ sit nobili⁹ actu itelligẽdi. 7 ostat q̄ sunt cãe eg

Dd z

Nͦ bñ q̄ ãris

Diuisio duplex.

Quãt dr̃ itelle actio ĩmanẽs. Actio ĩmanens fit 7 trãsies pͦt cõsiderari 7 dicitalis duplr̃.

Actus vitalꝫ pͦ vitali ouiꝫ in ea feipit qñ ab ipa distinguit. Ecce q̄ queris. Elicere duplex.

Dubiuz Opp. aliorũ duplex. Jntelligere qd? Vid sco. i. gũ. q. 13. 7. 15. 7 ꝓpoꝛ tionũ dis. 35. 7 p̃ gallico. di. 3. q. 7. 7 vbi idi nouꝰ Op. ppria. Scotizat. Resol. q. nobil.

Li. 12.

9. 7. ñ. tri. dr̃ idẽ

ꝯtuplex. q̃drupler.

Nec itelᵘ nec obz p vtrũqz sit cãṙ actiue cã totalis p dr̃ i trib⁹ ꝯclusionibus.

9. meta. T. c. 10. tinde.

Regula scotica

Maxima.

Maxima

Euasio.

Vide sco. 12. di. 4. q. 3.

Cõsidẽa istãtiã

Maxima

Cõsidẽa istãtiã.

Actᵘ itell'endi ñ eẽt nũc affirmatiuᵘ nũc negatiuus nũc verᵘ nũc falsus de eodẽ si ei⁹ cã totalis eẽt obz: sz istãtiã vni formit̃ tãge ex pte itelᵘ cũ nãlr̃ cãt sive partialr̃ sive totaliter.

Maxima. Preferṫ itellus obo creato saltẽ in cãndo actũ.

Maxima

Obō

uoce.g̃ itell's est p̃ncipalioꝛ.mioꝛ pꝫ.ex supꝛadict'. Sꝫ ꝓbo maioꝛē.qꝛ qcqd est pfecti⁹a.est pfecti⁹ oi ipfectioꝛi a.si g̃ act⁹ intelligẽdi ẽ pfectioꝛ q̃ꝫ sit cã p̃ncipalioꝛ:cũ cã p̃ncipalioꝛ sit pfectioꝛ reliq̃ effect⁹ erit pfectioꝛ ãbab⁹:qõ est flz. ¶ 3ª quẽcũqꝫ oꝛdinẽ bñt aliq̃ in eẽndo eũdẽ oꝛdinẽ retinẽt in cãndo:sꝫ ītellect⁹ in eẽndo est p̃ncipalioꝛ q̃ꝫ obm. g̃ in cãndo erit p̃ncipalioꝛ cã.

Maxima limitatur. ſ. ad finez hui⁹. q.

Sed cõtra istas ꝓnes ītaī 4ꝛ. ꝓꝛio sic.qc gd pfectiõis attribuīt īferioꝛibus ⁊ ipfectis nõ ꝺz negari a supioꝛi ⁊ pfecto:sꝫ totalis actiuitas suoꝝ actuũ q̃ est pfectiõis attribuitur īfimis formis.ſ.formis eltoꝝ.g̃ ⁊ ītellectui attribueī. ¶ zº sic.ybicũqꝫ est idẽ mediũ ibi eadẽ ꝓ vī posse īferri.sꝫ p idẽ mediũ ꝑbatũ est obm posse agere ⁊ ignẽ.p idẽ aũt meᵐ ꝑbaī ignẽ eẽ totalẽ cãz g̃ eadẽ ꝓ īferī de obiecto. ¶ 3º sic.ybi cõcurrunt due cãe vna vlis ⁊ alia pticularis:pticularis recipit viz cãtiuã ab vli:sꝫ obm nullã viz cãtiuaz recipit a põ.g̃ ⁊c.maioꝛ pꝫ.ī oīb⁹:nisi tu velis ītroducere in obto singularẽ modũ ⁊ anoꝛmalũ ⁊ fictitiuz. ¶ 4º:sic.Lã vlis p te sp ẽ nobilioꝛ pticulari.sol est cã vlis hois:⁊ hõ pticlaris.g̃ sol erit nobilioꝛ hoie: qõ est falsũ.vl'saltẽ regula illa nõ ẽ va.

Obiicitur quadrupliciter.

Rño duplex.

¶ Ad ꝑm dico negãdo qꝺ īferioꝛa sint totaī cã suoꝝ effectuũ. Jn oī.n.creatiõe īferioꝛũ sp ꝛcurrũt supioꝛes cãe:⁊ si de alys sit duᵐ:de deo tñ nulli theologo est duᵐ. ¶ Ul'alr ꝓt dici qꝺ opões agẽtiũ īferioꝝ sũt īfime.opões aũt ītellus sũt nobilissime. iõ nõ segī.ibi nõ regrīt alia cã. g̃ nec hic: sꝫ qꝛ iste facultatẽ ītellect⁹ excedunt:iõ aliqd aliud regrīt.

Scotus

Replica.

¶ Sꝫ ꝺ.qꝛ suba pfectioꝛ est q̃cũqꝫ accñte:sꝫ ignis ignẽ cãt q est suba.ītell's vo actũ q ẽ accīs. g̃ aliqs effect⁹ iferior] oꝛdis excedit effcm ītell's. Ul'oꝛ tenere ꝑmã viã dictã ī soluẽdo.ſ.qꝺ nec ignis nec aliq̃ īferioꝛ cã est totalis cã. Ul'dicere qꝺ iõ act⁹ ītell's exigit aliã cãm ab ītellũ:qꝛ act⁹ ītell's se extẽdit ad oẽ ens:⁊ si eẽnt īfinita entia spẽ distincta ītell's possꝫ hr̃e actuz circa oīa:⁊ act⁹ circa illa eẽnt distincti spẽ: qꝛ g̃ ītell's nõ ẽ ex se cert⁹ ⁊ determinat⁹ ad certam opõnẽ determiate spẽi.hic est qꝺ coexigit alias cõcãs.ẽtia aũt īferioꝛa sũt determiata ad certas opões ⁊ ꝺtermiate spẽi. Jõ ñ ẽ sic neẽe qꝺ regrãt aliã ꝛcãz. ¶ Sꝫ ꝺices.q̃re nõ poterit intellect⁹ in aliq̃ opõnẽ totalr saltẽ vnã sine alia ꝛcã:sic alia inferiora. ¶ Ad istud lz possꝫ dari ꝑª rño:tñ ꝺico qꝺ ītellectui possꝫ assignari aliq̃ opõ ad quã aliq̃ alia cã nõ ꝛcurrat:vl' nõ ꝛcurrat vnifoꝛmiter:sic in alys:sic ī actu ītellect⁹ suupsi⁹. ¶ Ad zᵐ ꝺico qꝺ p idẽ mediũ nũq̃ ꝑbaī qꝺ ignis sit totalis cã:sic nec hic: sed ab alio assũpto:qꝛ ignis ẽ pfecte ꝛcētiu⁹ alic⁹ effcũs:qꝛ nobilioꝛ. ℔ aũt deficit in obo:qꝛ aliqñ ẽ ignobili⁹.

Nõbilis solo

Quaī sol⁹ ignis ignẽ:nõ aũt sol⁹ ite⁹ actũ gignit

Dubiuꝫ

¶ Ad 3ᵐ ꝺico qꝺ mlta exẽpla ītroducũt.ꝑ de duob⁹ trabẽtib⁹ nauẽ:℔ defic:qꝛ vnũ ꝓt tñ ītẽdi qꝺ totũ cãret.Aliud est de pr̃e ⁊ mr̃e reᵘ plis:sed deficit qꝛ sũt eiusdẽ rõnis.Aliud ponit de hoie ⁊ sole: sed hoc deficit.qꝛ hic ẽ iflux⁹ vni⁹ cãe in aliã.ī ꝓpoᵗᵒ ãt nõ.Aliud põit de medicīa ⁊ nã reᵘ sanitatis:sꝫ illõ deficit:qꝛ vt⁹ nãe tñ possꝫ ītẽdi.qꝺ totã sanitatẽ inducereī.Aliud ponit de graui ipulso ab aliq̃ extrinseco deoꝛsũ:sꝫ deficit pp idẽ. ¶ Jõ ꝺico qꝺ nõ ẽ miꝛũ si in ꝺuctiõe cui nõ inuenit silis in nã inueniat modus cãtiõis cui nõ inuenit silis in nã. Et si silis ꝺuctio vl'effect⁹ inueniat inueniã tibi ꝛcursũ silem duaꝝ cãꝝ.hic aũt ẽ ꝺuctio obtiua,alibi nõ. Dic ẽ

Solo aliozz. ꝑ plã exẽpla lz ifirma.

Solo singlaris ꝑꝑa vbi plã adde p ⁊ ꝛ.

effcs ab ītellũ ꝺuct⁹ vt rõnes ꝛuicũt:⁊ tñ ab alio specificaī.ſ.ab obto.g̃vī qꝺ nõ est miꝛ si talis ꝛcursus dissilis deī. ¶ Si ꝺicas inueniã oīa silia in sẽsu ⁊ volũtate:⁊ ꝺuctiões obtiuas ⁊ effect⁹ ꝺuctos ⁊ specificos. ¶ Dico qꝺ eodẽ mõ:sicut teneo hic teneo ibi:qꝺ a põ ⁊ obto act⁹ cãeī. ¶ Ad 4ᵐ ꝺico qꝺ si hõ ꝑ aiaz rõnalẽ gnãret:curreret argᵐ. Sꝫ ꝺico qꝺ sol est p̃ncipalioꝛ ⁊ pfectioꝛ cã oī p̃nº quo hõ ꝺuc̃ hoiez:⁊ oẽ illud est coꝛruptibile:⁊ forte soli spirit⁹ transfusi in semine sunt causa.

Ecce qꝺ q̃ris de ꝑeminẽtia solis ad hõez in gñe hominis.

D. septulex

Sed occurrũt difficultates.p̃ª est qꝛ ītellect⁹ agẽs est nobilioꝛ toto effcũ ꝺucto:sic ꝑbatũ est supi⁹.g̃ ꝛtinet oẽs effect⁹ illos eminẽter:sꝫ act⁹ ītelligẽdi vadũt in īfiᵐ.g̃ ꝛtinet īfinita. ¶ Rño. ꝺico qꝺ tales effcũs bñt talẽ ꝓpoꝛtionẽ ꝺe q̃ ꝺictũ ẽ supi⁹ ꝺi.zª.⁊ iõ sic ibi patuit:ꝺato qꝺ tales ītẽderenī in īfiᵐ adhuc illud ꝛtinẽs nõ eẽt pfectiõis īfinite. ¶ Silr qñ vna nã specifica ex rõne sua formali aliam excedit si illa alia creſceret ī īfiᵐ dũ mõ sp staret ītra rõnẽ sue spẽi: sp alia eã excederet:stans ẽt finita:sic est in ꝓposito. ¶ zª diffi.est ꝺe affirmatiõe ⁊ negatione:quo obm ista põt cãre.Dico qꝺ obz ꝛtinet ista duo vtualr.verũ est tñ qꝺ ita q̃tũ ẽ ex se determinaī ad vnũ.ſ.ad illõ qꝺ vex ẽ qꝺ nũq̃ nisi ab alio moueretˉ: cãret nisi illud.qd aũt est qꝺ ꝺat obovt causet actũ q est falsus. Dico qꝺ illud ẽ põ volitiua:qꝛ vl' mouet obz vl' saltẽ cãt in ītellectu poli dispõnẽ ad ℔. ¶ 3ª diffi.ẽ qualr lapis possꝫ affirmare ⁊ negare ⁊ sillogizare. Dico qꝺ nullũ istoꝝ facit obm:nec negat.nec affirmat.nec sillogizat.qꝛ oīa ista sũt q̃dã opões ītellectiue.obm aũt nõ ītelligit.g̃ ⁊c. ¶ Sꝫ qd:ꝛ Dico qꝺ obz bñ cãt istos act⁹:sꝫ cãre affirmatiõez nõ ẽ affirmare:sꝫ recipe actũ affirmãdi est poti⁹ affirmare.

Que sit cã falsitaī in intellectu.

Affirmare qd?

¶ 4ª diffi.qũo obz põt cãre actũ ītelligẽdi:qꝛ act⁹ ītelligẽdi cãī p ꝺicere.obo aũt non ꝛuenit ꝺicere. Dico qꝺ aliqñ obz ⁊ ītell's sũt distincta realr. Et tũc ꝺico qꝺ rel'ones distinctas realr fundãt. ¶ Sꝫ tunc act⁹ ītelligẽdi p̃cise nõ ꝺr̃:sꝫ ẽt gnãī. ꝺr̃ aũt a põ:qꝛ ꝺicere nõ ẽ nisi nãe ītellectiue:sꝫ gnãī ab obto eo mõ quo aliqꝺ aliud accñs ꝺr̃ a cã sua gnãri.⁊ eodẽ mõ in actu ītelligẽdi sũt due rl'ones fũdate reᵘ termiꝛ diuersoꝝ a qꝺ cãī:vna ꝺr̃ dictio reᵘ põe dicẽtis. Alia ꝺr̃ gnõ reᵘ obti gignẽt]. Et sic pꝫ ad illõ.

Actus dr ⁊ gnãī ab obto ⁊ ab intellectu.

¶ Sꝫ tũc remanet alia diffi.de obtis non actiuis sic ꝺe q̃tate ⁊ rl'one ⁊ ꝑpetate idiuiduali:q̃ nõvident foꝛ actiue. Silr de mã:a qua vī amoueri oīs actiuitas. ¶ Dicũt aliq qꝺ ab istis ñ negaī actiuitas talis.ſ.imutãdi ītellectũ.ſ.cãlitas obtiua:sꝫ actiuitas realis q̃ aliqd realr alteraī ⁊ realr abycit: talis cãlitas bñ remouet a talib⁹. ¶ Sꝫ ꝺ. qꝛ illõ ꝺz magl dici actiuũ reᵘ alteri⁹ qõ ẽ ꝑductiuũ nobiliozis foꝛ:⁊ pfectior]:sꝫ caloꝛ ꝺr̃ actiu⁹:qꝛ cãt calorẽ q ẽ ipfectioꝛ ipso ītelligere.g̃ iª mlto magl dicẽt actiua q̃ cãnt ītellectionẽ. ¶ Põt g̃ ꝺici ꝺ rl'one qꝺ ei⁹ cog̃ cãī ab extremis.cog̃ aũt idiuidualis ꝑpetatis a nã.⁊ q̃tatis a sba ⁊ mãe a foꝛª:sꝫ qꝛ ista duo põit a pdcis separi:hic ẽ qꝺ remanet difficltas ꝺ q̃tate sepata ⁊ mã:sꝫ de ℔ alias. ¶ Sed adhuc remanet difficltas magna.de volũtate vtꝝ sit ꝺuctiua ītellectiõis p modũ obi nãlis. Si ꝺicaī qꝺ hꝫ duplicẽ viz ꝺuctiuã.vnã p modũ obti.⁊ illa ẽ nãlis.aliã p modũ põe ⁊ illa est libera. Tũc remanet diffi.qꝛ si oīs ꝺuctio obtiua nõ ẽ liba. sꝫ nãlis:tũc ꝺuctio sps.ſ.q̃ ẽ obtiua erit nãlis. ¶ Dico g̃ alte

Solo tripler Volitas hꝫ vī p ductiuã duplicẽ Replica Dic ꝓꝛ sustinẽ do.l.rñsionẽ.

ro duoꝝ modoꝝ:vl'q; itellectio volũtatis nõ cãt a volũtate:ſz a nã aie in q̃ eſt volũtas. Vl'dicerẽ q; volũtas cãt libe vbũ ſuũ:7 hoc nõ eſt icõueniẽs:qz actꝰ ipatꝰ eſt ve vbũ:7 tñ libeꝝ ẽ:qz a põ liba ipatũ. ¶Alia diffi.ẽ de ſuba ãgeli:qz ꝟz Aug. nullã foꝛam abſolutã põt ꝓducere.g̃ nec itellectionẽ. ¶Dico q; in ꝓductiõib⁹ obtiuis nõ negat Aug.viz ꝓductiuaz eẽ ſubẽ ãgeli:7 ſic eẽntia ãgeli põt aliq̃ foꝛmã abſolutam ꝓducere.ſ.obiectiue: ſed in alys ꝓductionib⁹ 7 foꝛmis negat. ¶Sz ꝛ̃.p te:q̃lẽ oꝛdinem bñt aliq̃ in eẽndo talẽ bñt in cãndo:ſz eẽntia aie ẽ nobilioꝛ põ.g̃ ꝓncipalioꝛ cã erit eẽntia q̃ cãt p moduz obti q̃ põ. ¶Dico g̃ q; nõ ſp ẽ va ꝓpõ aſſũpta ſ.maioꝛ. ¶Ad auctez in pn⁹ dico q; memoꝛia fecũda icludit põz itellectiuã cũ obto apud ipſaz: ſic ꝟz Aug.itelligẽtia icludit ipaz põz itellectiuã eãdẽ cũ actu intelligẽdi. Qõ. VIII.

Ꝓductio duplex Angel⁹ pt obtinue põt ꝓducẽ foꝛmã abſolutã. Replica

VTrum oĩs actꝰ itelligẽdi cãeſt ab iſtis duob⁹.ſ.põ 7 obto. q; ſic.qz cãe eſſentialr oꝛdinate oẽs nec̃io regrunt ad effectũ cõez:ſed iſte ſunt eſſentialr oꝛdinate.ergo 7c̃.

Solo nõbilis Alc⁹ itelligẽdi cãt aliq̃i a duplici aliq̃ triplici alĩ q̃drupliciacã

Contra qz itellus qñ intelligit ſeipz nõ regritur ibi ſpẽs.igr 7c̃. ¶Dic dico bꝛeuiter q; aliq̃ nõ regrit niſi vna cã:ſic̃ qñ itellectꝰ intelligit ſeipz.aliq̃ due ſicut qñ itellꝰ nudus itelligit alia.aliq̃ tres:ſic̃ qñ itellectꝰ eſt bituatꝰ. bitus enĩ tũc ꝛurrit cũ obto 7 põ.Aliq̃ q̃ttuoꝛ.ſ.qñ põ volitiua ꝛurrit ipãdo.mouet.n.tũc põm itellectiuaz.qõ nõ poſſz fieri ſine ipreſſiõe alicꝰ. Jſtud aũt ipreſſuz nõ vr̃ aliud eẽ niſi actꝰ itelligẽdi.7 iſto mõ vificat vbũ Aug.qõ dicit de vbo ipato q; volũtas ꝛurrit ad ipãdũ ſiue ꝓducẽdũ vbuz qõ examoꝛe ꝓcedit. ¶Sz tũc ẽ dif.qñ idẽ itelligit ſe.vr̃.n. tũc idẽ referri ad ſe r'one reali diſq̃tie.ſ.mouẽt ad motũ. ¶Dicũt aliq; q; qñ itelligẽs 7 itellectũ ſunt idẽ nõ eſt mouẽs 7 motũ. ¶Sz adhuc iſto poſito vr̃ itelligẽtis ad itellm reꝰ realis eẽ:qz itelligens dr̃ alicꝰ itellecti. Nec põt dici q; ℔ nõ repugnat ꝓp actũ nouũ q; ibi ẽ:qz obz itelligibile referr ad pnm itellectiuũ añ q̃ itelligaꝛ nõ mediãte actu itelligẽdi. Põt dici q; nõ ẽ relo foꝛalis:ſz fũdamẽtalis: vl' ſi ponaꝛ reſpcũs foꝛalis 7 realis põt dici q; ℔ nõ ẽ icõueniẽs ꝓp diuerſas rõnes reales iuẽtas: q̃ ſũt itellectualitas 7 itelligibilitas: vel ſũt paſſiões vel rõnes foꝛmales in itellectu. Qõ. IX.

9.tri.7 alibi.

D.ſingulare An euiſdẽ ad ſe ſit r'lo realis Solo triplex Replica

Excludit iſtãtiã

Relo duplex Quere i ſco.coploſeh. Ecce q; queris. Vl.q̃ ſi pontoes Vide ſ.di.4.q.1.7 alibi ſepe.

VTruz in via p itellz poſſum⁹ cogſcere aliq̃ ſingulare. Oꝛ nõ Aug.de ci.10.ſenſibilia p ſenſuz. itelligibilia p itellectũ.nõ itelligibilia p ſenſũ nec ſenſibilia p itellectuz:ſz ſingulare ẽ ſenſibile.g̃ nõ itelligibile. ¶Cõtra. itellectꝰ negociaꝛ circa eterna p poꝛtionẽ ſupioꝛẽ ꝟz Augꝰ.iz.de tri.Circa aũt tẽpoꝛalia p poꝛtionẽ iferioꝛẽ. g̃ oꝛ q; iſta diſtincte cognoſcat.7 ſic cuz eterna ſint ſingula/

Ca.13.7.15.ſed quere alibi.

Ponto duplex ca.4.

Ꝺ℘.alioꝝ

Hic dicunt aliq; q; ſolũ ſingula/ (ria.g̃ 7c̃. ria ꝛ̃telligim⁹:qz illa p̃cipe itelligimus q̃ mouẽt ad itellectionẽ ſui:ſz p̃cipe ſingularia mouẽt ad itellectionẽ ſui:qz actiões ſunt ſingulariũ.g̃ 7c̃. ¶Cõtra iſtõ arguo 4ꝛ.p̃ ſic. Jntelligẽs qditatẽ põt demõſtrare paſſionẽ de ſubo.g̃ intelligẽs ſingulare poterit aliq̃ paſſionẽ de ipſo demonſtrare.7 tũc erit ſcia õ ſingularib⁹.qõ eſt flz. ¶Cõfirmaꝛ.qz itelligẽs ſingulare vt ſingulare eſt põt cognoſcere 7 demr̃are de eo id qõ ꝛuenit ſibi vt ſingulare ẽ:ſz diſtictio ſui ab alio indiuiduo ꝓpetit ſibi in q̃tũ ſingulare ẽ.g̃ talis diſtictio poterit de eo demõſtrari. ¶2º ſic. Jntelligens p repñtatiuũ qõ idifferenter repñtat 7 vnifoꝛmiter ſiue res exiſtat ſiue nõ:nõ itelligit rẽ exñtẽ eẽ:ſz itelligẽs rẽ eẽ ſingularẽ itelligit eã exiſteꝛ.ꝓbo miozẽ.nã q; itelligit rẽ in vltiata eiꝰ actualitate itelligit rẽ exñtẽ. qz ſi nõ adhuc:nõ eẽt in vltiata actualitate:ſed itelligẽs rẽ eẽ ſiugularẽ itelligit eã in vltiata eiꝰ actualitate.g̃ itelligit eã exñtẽ. Tũc vltra:ſz itellꝰ nr̃ ꝑciſe p ſtatu iſto itelligit p tale repñtatiuũ.g̃ itellꝰ nr̃ nõ poterit itelligere ſingulare:vt ſingulare ẽ. ¶3º ſic.illud qõ itelligit p repñtatiuuz vnifoꝛmiter repñtãs nõ itelligit aliqd de his q̃ iſũt ſibi p accñs:ſz ꝓpetates iduiduales iſunt p accñs ei qõ repñtat p repñtatiuũ.g̃ p repñtatiuũ p qõ itelligim⁹ eas ñ cognoſcim⁹. ¶4º ſic. Oẽ qõ itelligit aliq̃ diſtincta vt diſtincta nõ decipit circa diſtictionẽ eoꝝ: ſz intellectꝰ decipit circa diſtinctionẽ ſingulariũ.g̃ itellectus nr̃ nõ cognoſcit ea vt diſticta.

Ꝺ℘.ꝓpria. Concto rñſiua. Vlõ ſco.in.q.7. meta.7 li.de aia. 7 h̃ 7.3.7.9.diſt. 2.7 vbi ibi nõui. Ꝺbjcitur quadrupliciter.

Ideo dico q; in via nõ poſſum⁹ cognoſcere ſingulare vt ſingulare:ita q; intelligat̃ ſingularitas vel eiꝰ beceitas.ſ.dr̃ia indiuidualis q̃ nã ſit hec. ¶Sz ꝛ̃.℔ arg⁹ ſic. Quicũq; cognoſcit rlõnẽ vt rlo eſt cogſcit terminũ:ſz itellꝰ nr̃ cognoſcit vle vt vle:qõ dr̃ relatiue ad ꝓticulare. g̃ cognoſcit ꝓticulare:qz coꝛelatiua ſũt.g̃ ſil' cognoſcunt. ¶2ºſic. Jllud qõ abſtrahit aliqd ab aliq̃ necẽſſario cognoſcit illõ:qz abſtractio fieri nõ põt ab ignoto:ſz itellꝰ nr̃ abſtrahit vlia a particularib⁹. g̃ nec̃io cogſcit ꝓticlaria.alr̃.n.nõ abſtraberet. ¶3º ſic. Oẽ itelligẽs aliqd exñs inq̃tũ exñs cogſcit ꝓticulare 7 ſingulare:qz nõ põt exiſtere niſi ſingulare: ſz itellꝰ nr̃ aliq̃ ſic cognoſcit.ꝓbo. Nã de p̃ente ꝓbat demõſtratiue exñtiã. ¶4º ſic. Oẽ cogſcẽs cõtingẽtia inq̃tũ ꝛtingẽtia ſũt nec̃io cogſcit ſingularia:qz nullũ nõ ſingulare eſt ꝛtigẽs:ſz itellꝰ nr̃ cognoſcit ꝛtingẽa:qz diſtiguit ea a nec̃ys.g̃ 7c̃. ¶Ad pm dico q; oz nec̃io pp argm dicere q; rõnẽ ꝓticlar' cognoſcim⁹ ſaltẽ in gnãli:7 talis cog̃ ꝓticularis ſufficit ad cogñẽ vlis:vt vle ẽ pp relonẽ. ¶Ad 2m dico q; abſtractio oꝛ ſic intelligi q; ſingulare mouet nõ p rõnẽ ſingularis:ſz nãe:7 ſic ite⁹ itelligit nãz q̃ eſt in ſingulari:nõ vt in ſingulari:ſz vt nã:7 iſta ẽ abſtractio vlis. ¶Ad 3m dico q; eo mõ q̃ cogſcit̃ aliqd vt exñs põt dici q; cogſcit̃ vt ſingulare:ſz nõ cognoſco pm vt exñs ẽ niſi in gnãli ꝛcipiẽdo exñtiã:7 iſto mõ itelligo ſingulare.ſ.i gnãli. ¶Ad 4m dico. eodẽ mõ q; iſte cogſcit ſingulare:ſic̃ ꝛtigẽs: ſed nõ cognoſcit niſi in gnãli:ꝛtigẽtiã alicꝰ. 7 ſic nec eius ſingularitatẽ. Nõ.n.itellꝰ põt iudicare de q̃lz ꝛtingẽti in ꝓticlari. ¶Sz adhuc remanẽt due diffi. ſatis magne. Ꝓ1a ẽ de actu cogſcẽdi.arguo.n.ſic.qõ ituitiue cogſcit̃:cogſcit̃ vt exñs:7 ſic vt ſingulare ſz actꝰ itelligẽdi intuitiue cogſcit̃.g̃ 7c̃. ¶Dico ad ℔ q; cognitio ituitiua põt eẽ ẽt q̃dãmõ ꝛfuſa: iõ põt termiari ad aliqd qõ ẽ exñs: 7 tñ nõ ad beceitatẽ: qz ſi oppm eẽt tũc poſſem⁹ cognoſcere dr̃iaz 7 diſtinctionẽ actuũ. ¶2ª diffi.ẽ de ſẽſu vtz ferat̃ ſup ſingulare. Et dr̃ cõiter q; ſic. ¶Sz ꝛ̃.℔ arguo. gcũq; cogſcit pnª diſtictiua cogſcit eoꝝ diſtictionẽ:ſz ſenſus nr̃ nõ cogſcit diſtictionẽ ſingulariũ. Nã poſit' duob⁹ ſingularib⁹ cũ oĩb⁹ accñtib⁹ ſuis vnifoꝛmib⁹ 7 eiuſdẽ ſpẽi ſenſus nõ diſcerneret inter ea.v̈.g. de duob⁹ ouis ſil'ib⁹ q̃tũ ad oĩa:7 tñ diſtiguũt nũera/

Ꝺ℘.triplex.

Solo ſingular' Oꝛ notitia ituitiua põt eẽ ꝛfuſa vbi adde pla.

Solo alioꝝ Jpugnatio.

Solo nõbilis Alc⁹ itelligẽdi cãt aliq̃i a duplici aliq̃ triplici alĩ q̃drupliciacã

9.tri.7 alibi.

D.ſingulare An euiſdẽ ad ſe ſit r'lo realis Solo triplex Replica

Excludit iſtãtiã

Relo duplex Quere i ſco.coploſeh. Ecce q; queris. Vl.q̃ ſi pontoes Vide ſ.di.4.q.1.7 alibi ſepe.

Ca.13.7.15.ſed quere alibi.

Ponto duplex ca.4.

Ꝺ℘.alioꝝ

Jn phe.meta. Jmpugnatio q̃. drupliex.

Solo ppeia. liter. vñ bñ dcedo q sp sensus cognoscit singulare: sz tñ nó vt singulare: nec ferr sup rónē singularitatis: q sic sp distigueret iter q̄cūq singularia: qó fz est. ¶ Sz tūc remanet vna diffi. qūo. s. poterimus discernere iter duo idiuidua eiusdē spēi. exq̄ eorū pn̄a distictiua nó cognoscim⁹ nec ea distincta cognoscem⁹. ¶ Dico q nūq̄ b possem⁹ nisi p distictionē specificā in accñtib⁹: sic de duab⁹ stellis pp situ diuersuz vel q̄litatē vl figurā: r pp b si eēnt oia sil'ia nó discernerem⁹. ¶ Ad rónē in op^m dico q Aug⁹. nó intelligit quin sensibilia r singularia itelligantur fm gditates eox ab itellectu: sz tñ vult q non itelligant fz beceitates ppias. Qó X.

Mobilis solo

Qualr distincta singularia cognoscimus.

VTrum ad actū intelligēdi regrat spēs intelligibil'. Qz sic. Aug⁹. xi. de tri. q̄tuor sunt spēs in aīa altera ex altera nata. ex spē in sensu nata est spēs in fātasmate: r ex ipsa est nata spēs que est in memoria: r ex illa q̄ est in memoria act⁹ itelligēdi. ¶ Cōtra. ipse vocat spēz actū intelligēdi in eodez. xi. s. de trini.

Ca. 2. r inde.

Spēs q̄drupl'x

Ubi supra r alibi quere.

Hic dicit q nō regrit spēs: sed sufficiūt fantasmata. qō ꝓbat sic. oē pfectibile respiciēs pfectionē suā imediatā p pficit illa: sz itellect⁹ respicit actū itelligēdi vt pmā pfectionez g imediate recipit i eo. ¶ Cōtra rónē ist⁹ opionis arguo p. Nā mā respic fox^am subalē vt pfectionē p priā suā: r tñ pox est alteratio p quā introducit fox^a accñtalis. ¶ P. calefactibile p est in pō ad calorē: r tñ p reducit ad vnū respectū extrīsec⁹ aduenientē: q pri⁹ in eo recipit respcūs approxiatiōis agēti ad passiuz. vl ejus q̄ recipiat calorē. ¶ P. sensus p ē in pō ad visionē: r tñ pri⁹ fm cōiter loq̄ntes recipit spēz. Eodē mō imagiatio pri⁹ ē in pō ad actū q̄ ad spēz: r tñ pri⁹ recipit spēz q̄ actū. g rc. ¶ Aly dicūt q nō ē ponēda spēs eo q nō appet euidēs nēcitas. plalitas aūt est sp vitāda vbi euidēs nēcitas nō apparet. ¶ Cōtra istā opionē oz oñdere nēcitatez. q dā. n. dicūt q nēcio regrit spēs pp cātionē act⁹ intelligēdi: q nullū corpale sufficit ad cāndū actū intelligēdi. fantasma aūt corpale est. g nō sufficit. oz g pōere spēz in itellū q̄ causet. ¶ Aly. n. ponūt pp pportionē mouētis r moti. fātasma aūt nō ē ppor tiōatū motiuū itellūs nr̄i. r pp mālitatē. r pp singularitatē: r pp b regrit spēs nēcio. ¶ Sed mihi vr q iste rónes nó cogūt. Pria nō. s. q nullus corpale sufficit ad agēdū in spīm: q: p te: fātasma cāt spēz in itellectu poti: g vr q sibi nō repugnat cāre actū intelligēdi. ¶ 2ª nō vr valere: q nō vr mioz pportio fātasmatis ad actū itelligēdi q̄ obti mālis: sz in itellectu sepato māle obz r sensibile pōt agere r cāre. g eodē mō fātasma. Nec valz dicere q b sit pp mālitatē: q mālia itellīa sepatuz pñt mouere: nec singularitas pōt ipedire: q ipsamet spēs quā tu ponis singularis ē: sicut fātasma.

Impugtio ipugnatiōis duplex

Excludit istāuā

Dico ergo q seq̄ndo nālē rónē nulla apparet nēcitas: sz sūt due rónes que mouēt me. tñ pcedūt ex creditis. vna eaz ē sepatio itellis. q̄. n. aliq̄ sūt eiusdē rónis forālis: illō qō ꝓuenit vni pōt alteri ꝓuenire: sz itellūs sepat⁹ r ꝓiūct⁹ sūt eiusdē rónis: imo ꝓtigit q sūt idē nuō aliq̄. g rc. Cōstat ār q itell's sepat⁹ recipit spēs. g r itellect⁹ ꝓiūct⁹ pt recipe: q aūt itell's sepat⁹ recipiat spēs ꝓbo p: de notitia vesptina āgelox. fuerūt enī eis ifuse scie rex. nō nouerūt aūt ituitiue: q res eis pñtes nō fuerūt. g abstractiue. r p ꝓns spēs habuerūt. ¶ 2º b idē pz ō aīa xpi: q nouit mlta q̄z pñtia nō bēbat. Et nō soluz in vbo: sz ēt in gñe. ppo. Silr pm⁹ bō nouit mlta. g bēbat spēs. ¶ 2ª nēcitas ē: q aīa sepata vr de bis q̄ vidit hic recordari: sz nō per fantasmata. g p repñtatiua: r p ꝓns p spēs. ¶ Silr Paulus recordabat de aliqb⁹ q̄ viderat in raptu. nō p fātasmata: q talia nō erāt fātasiabilia. Eodē mō de beato Joāne. r de diuite. r de multis alys. ¶ Dic dr q hoc ē p habit⁹. nā p hit⁹ adgnātos pt gs recordari. ¶ Cōtra. q repñtatiuū obti i cāndo nō se tenet a pte po^c: sz ex pte obti. hitus se tenet ex pte po^c. ¶ 2º dicūt isti q si pōeret spēs frustra fieret recursus ad fantasmata. Eodez modo si ponāt habitus representatiui frustra fieret recursus ad fantasmata: qō est directe contra eos. ¶ Tertio sic. nō ex q̄lz actu gnāt hit⁹: sz de oī actu quē bēm⁹ possium⁹ recordari. cū g hit⁹ illi⁹ vni⁹ act⁹ ñ sit: oportebit eē aliqd repñtatiuū: r hoc nō pōt eē nisi spēs ¶ 4º sic. Dis act⁹ itells pōt eē obz recordatiōis. g oportebit ponere tot hit⁹ q̄t recordabilia cum sint fz te correlatiua. ¶ P. si pōas hitū repñtare nō video dr iaz nisi id qō voco spēz tu vocas hitū. ¶ Sz viso q regrit spēs in itellū sepato. nūc videduz est q̄re regrit p statu isto. s. ꝓiūcto. Nō pt dici q vt totalr causet: q pbatū ē supra q itells nēcio ocurrit. Nec pōt dici q est cā sine q̄ nō. q oēz cāz sine qua nō opz resoluere in positiuā aliq̄. ¶ P. Nulla cā sine q̄ nō specificat actū: sz a spē specificat act⁹: sic ab obo: q spēs tenet vicē obti. g nō erit cā sine q̄ ñ. Nec valz dicere q mouet: sic ist fz obti: q nullū instrm agit vel agere pōt destructo pncipali agēte. sz obto destructo spēs adhuc pōt cāre actuz. g nō regrit vt ist fz. Nec valz dicere q regrit vt pn^m elicitū uū totale quo bito pō pōt elicere actū. ¶ Cōtra. q totale pn^m elicitiuū ocinet vl vtualr vl forālr pncipiatū: sz spēs nō ocinet forālr vl vtualr actū itelligēdi. g nō ē totale pn^m re^u illi⁹. ¶ P. qñcūq aliqd for malr est pn^m alic⁹ elitiōis in subto si eēt sepatū eliceret: maxīe si eēt totalr cā: sz spēs sepata nō pōt elicere. g rc. ¶ Jō dico q regrit ptialr ad cāndū cuz itellectu agēte ōtermiatiue: sic cā pticularis dr determiare vlez. accidit aūt sibi iherere: q si esset separata adhuc possz mouere ad itellectionē.

Ca. 14. dis. 3. Vide in. 2. vbi nosti. Vide. 45. disti. 4. r alibi. l. cor. 13. Jo. 13. r apoz. ipsi Luce. 16. Euāgio. Impugnatio q̄drupler. Ad h dico ego. 2º articulus Excludit q̄uor op. falsas alioz. Ob. pria Vide sco. q. 7. b⁹ di. r. 12. di. 4. q. 3. r vbi ibi nou. Du. ocmplex. In spēs duo

Sed hic sūt octo dub^a. Primū ē quo cuz spēs sit singularis possit repñtare gditatē vlez: r mouere ad ꝓceptuz ei⁹. ¶ Dic dico q in spē sūt duo ꝓsiderare: sic in boe. s. nā r beceitas: q̄ vna spēs ab alia distīguit. Dico g q rō agēdi est gditas spēi: sz beceitas est cōditio illi⁹. si. n. beceitas r singularitas eēt rō agēdi igni. g eūdez calorē cāret in aq̄ r in ligno: mouet igr rōne gditatis: nō rōne ppetatis seu beceitatis. eodez mō: sic supra fuit dictū de sensu q singulare mouet: tñ mouet p nāz: nō p rōnē singularitatis. ¶ 2ª diu^m. vtrū iª spēs sit quo vel qō. Si sit quo: qd ē suū qō. dicūt alīq q ipa est q. suū aūt qō ē obm. Sz illō nō pt stare: q̄ q nū q̄ pt cāre nisi exīte ei⁹ qō: sz spēs cāt nō exīte suo obto. g rc. Maioz pz. nā cuz quo sit nēcio re^u alic⁹ qō. si est q̄ in actu nēcio est qō in actu. ¶ P. illō qō est qō dz br̄e in se illō qō est q̄: sz spēs nō ē in obo. g obm nō est qō re^u spēi. ¶ Aly dicūt q itells polis est qō: q in eo recipit spēs sicut in subto. ¶ Sz 3ª illud nō pōt eē qō respectu alicui⁹ actionis qō nulla actiuitatē hz: sz itellectus possibilis est hō. q ni

Solo alioz quā nō tenet. Impugnatio duplex. Solo alioz quā sequitur. Dicit. Cōsidera h pla

Bñ tamẽ totũz
ꝑ addendo
Bñ bñ de itell'u
agente & poti q
obiz pdera in
doctria bñ & sco.
& vide si cuz illa
identitate falitat
stare possit soza-
litatũ varietas.
Solo obonis ꝛ
solonez illã quã
sequitur.

hil põt ꝓducere. g̃ ꝛc. ¶ Dico tñ hoc nõ obstãte q̃ itellect⁹ est qõ. ¶ Sz ad videndũ modũ est sciẽduz q̃ lz sit eadẽ realitas itellect⁹ polis & agẽtis. nõ est tñ qõ rõne itellect⁹ polis: sz rõne itellectus agẽtis. ¶ Jõ in sũma est itelligẽdũ q̃ spẽs est in realitate eadẽ inc̃tũ receptiua. nõ inc̃p̃m actiua: sz illa realitas est qõ inc̃tũ actiua. Jdẽ. n. sup̃m humanũ ẽ qõ patiť & qõ agit: sz ẽ qõ patiť rõne itellis polis. Est qõ agit rõne itell's agẽtis. Possz tñ dici ad illõ ar̃m aliter q̃ itellect⁹ polis est qõ. nõ aũt oz q̃ hẽat actiuitatẽ: sz sufficit q̃ ex illo q̃ cũ quo fiat vnũ qõ est qõ vissime. ¶ 3ª diffi. est. si spẽs est sufficienter mouens: q̃re vna mouet plus q̃ alia: & q̃re non oẽs sil'. Põt dici q̃ est: qz vna est fortior q̃ alia. nõ pñt aũt tot act⁹ sil' eẽ. Sz ℬ nõ placet. Dico g̃ q̃ oz recurrere ad fantasmata. Ordo. n. essentialis est ĩter istas potẽtias: nõ põt. n. vle itellect⁹ itelligere nisi ei⁹ singulare fantasia fantasiet. fit g̃ variatio fz q̃ fãtasma variať. mouet. n. spẽs ad motionẽ fantasmatis Sz q̃re variañ fãtasmata: Dico q̃ hoc est pp dispositionẽ spũz mobiliũ p quos fãtasmata discurrunt: & in gb⁹ sunt subiue. qñ g̃ deferunť vsq̃ ad ozganũ determiatũ cerebri p spũs vbi est ozganũ fãtasie: tũc fit fãtasiatio. Sz q̃re oz itellectũ recurre ad fãtasmata: Dico q̃ pp ordinẽ põz. Talis. n. ordo est ꝑ statu isto: q̃ itell's nõ põt exire in actuz suũ si fantasia sil' nõ sit in actu suo. Sz vñ est talis ordo: cũ nõ sit in brutis nec in intellectib⁹ sepatis: Dico q̃ Aug⁹. dicit q̃ hoc est i penã pcti: nec appet bñ rõ nãlis ad hoc. tñ de ℬ certi sum⁹ saltẽ p expiẽtiã. ¶ 4ª diffi. est. si spẽs terminat actũ itelligẽdi. ¶ Dicũt alig q̃ act⁹ itelligẽdi terminať ad obz vt relucet in spẽ. ¶ Sz hoc nõ itelligo: qz aut obm relucẽs in spẽ est aliqd aliud ab ea: aut non. si sic: erit ei⁹ passio: & tũc nec̃io spẽs itelligiť. si aũt est oio idẽ tũc certũ est q̃ spẽs itelligereť: sil' si cẽt aliũ a spẽ: cum nõ sit obm eẽ. qz illud nõ est in rez nã: seq̃ť q̃ obm eẽ nõ itelligereť. ¶ Dico g̃ q̃ actus itelligẽdi terminať ad qditatẽ vt pscindit ab eẽ eẽ & ab eẽ itra. & ab oĩ loco: & ab oĩb⁹ q̃ sibi nõ ꝓueniũt ex ratiõe sua forali: vl' in ꝑ mõvl' saltẽ in ꝑ & in z⁹. ¶ Sz nũqd spẽs intelligiť a nobis: ¶ Dico q̃ nõ ituitiue: qz nõ experimur: nec abstractiue: qz tũc eẽt per aliã spẽz: & sic ꝓcessus in ifinitũ. Cognoscit g̃ argutiue. ex q̃ de re absente iudicam⁹ ℬ est p spẽz. ¶ 5ª diffi. est. si spẽs pmanẽtes sũt. ¶ Dicũt alig q̃ nõ nisi manẽte actu. ¶ Sz illud nõ placz. Nã appet mihi q̃ cessaret cã potissima pp quã põiť spẽs. Jõ dico q̃ ẽ pmanẽs trãseũte actu: sic bit⁹. ¶ 6ª diffic. est. Posito q̃ sit pmanens vtz possit corrũpi & destrui. Et vr̃ q̃ sic. p oblionẽ. n. vr̃ deleri. ¶ Dico tñ q̃ mihi appet q̃ nõ possz corrũpi. Rõ est ista. qz q̃ subz est in nãli põ ad aliq̃ ꝛma pmanẽtẽ illa for⁹ nõ vr̃ posse corrũpi nisi p 3riũ vl' p agẽs potẽs iducere 3riũ: sz spẽs nullũ 3riuz hz nec aliq̃ qõ sit sibi icõpossibile. Nã oẽs spẽs q̃ũcũq̃ siue ꝓpliuz siue icõpossibiliũ sũt cõpoles: iõ nihil hz icõpossibile: imo cũ oĩb⁹ stare põt: habit⁹ aũt lz sit forma pmanẽs & subz sit in põ nãli ad ipz. tñ bñ vr̃ q̃ possz corrũpi: qz hz aliq̃ mõ 3riũ: nõ dico de oĩb⁹ habitibus. de ℬ erit ꝛmo iferi⁹. ¶ Sz tũc oz rñdere qõ fit oblíuio. Dico q̃ tota oblíuio oz referri ad sensum. & nõ ad itellectũ: spẽs. n. in sensu bñ põt deleri pp alterationẽ ozgani. & sic fit oblíuio. ¶ 7ª diffi. ẽ si spẽs põt augeri. ¶ Dico q̃ sic. pp frequẽtationẽ actuũ fantasiãdi aliqd gnãtur vl' aliqd cãť. nõ aũt semp alteri⁹ & alteri⁹ rõnis. g̃ eiusdẽ rõnis. & nõ cãť alia nũeral'r. g̃ ꝓz itendiť: sicut ignis in aq̃ calida semp aliqd causat: nõ tñ nouũ calorẽ: sz ꝓzẽ intendit. ¶ 8ª diffi. & vltia est. si sint alique spẽs icõpossibiles vel 3rie que nõ pñt sil' eẽ. ¶ Dico q̃ nõ. qz oẽs spẽs q̃tũcũq̃ sint obtoz icõpossibiliũ sunt cõpoles. ¶ Sz q̃re 3rioz ñ sũt 3rie: ¶ Dico q̃ sil'itudines obtoz sũt alteri⁹ rõnis ab eis aliq̃ñ. Jõ si sint 3rie nõ oz hec sil'r eẽ 3ria. Qõ. XI.

Spẽs itẽdiť q̃ resco. di. pñti in ꝑ reportationũ. Cõsidẽa istãtiã

Spẽs ẽt 3riorũ sunt ꝓpolẽs.

VTruz plures act⁹ itelligẽdi sint cõ possibiles in eadẽ põ. Or nõ. Aug. xi. de trini. volũtas qñ ꝓuertit intellectũ ad vnũ obm eũ auertit ab alio. ¶ Cõtra Aug. sup̃ Luc. diĉ. Circa multa ꝑt itellect⁹ occupari. ¶ Dic dixerũt alig q̃ plures act⁹ itelligẽdi nõ sũt ꝓpossibiles in eadẽ potentia: qz põ nãlis fz totũ suuz conatũ agẽs & ꝓducẽs vnũ nõ videť q̃ aliud possit ꝓducere: qz vr̃ terminuz adequatũ br̃e. Nã exq̃ aliud ꝓducit vel possz ꝓducere: ĩaz pri⁹ nõ essz adequat⁹. ¶ Sz 3. hoc arguit vn⁹ alius doctor sic. ali⁹ est act⁹ quo apprehenduntur simplices qditates & act⁹ ꝓponẽdi eas: qz pri mus a scõo sepaŕ: sz isti duo sunt sil' ipole est. n. ꝓponere simplices qditates & ꝓpõnẽ itelligere sine intellectiõe simplici termiozz. g̃ simul stãt. ¶ 2º sic. Act⁹ cognitiõis ꝑncipy est ali⁹ ab itellectu 3nis: sz itellectiõe sillogistica cognitio vtraq̃z br̃: qz cognoscitur taz ꝑn⁹ q̃ ꝑ. g̃ vr̃ q̃ act⁹ plures sil'stent. ¶ 3º sic: qñcũq̃ vnũ corrrelatiuoz ꝓcipiť: & reliquũ: sed ali⁹ act⁹ ẽ respectu vni⁹: & ali⁹ re⁹ alteri⁹. g̃ duo act⁹ sil': qz act⁹ rlonis & absoluti nõ vr̃ eẽ vn⁹ act⁹. terminus aũt illi⁹ respect⁹ aliq̃ñ est absolut⁹. ¶ 4º sic. cõcipiẽs habitudinẽ 3rietatis nec̃io ꝓcipit extrema: sicut ꝓcipiẽs 3rietatez albedis & nigredinis: nec̃io ꝓcipit albedinẽ & nigredinẽ. sed p aliũ & aliũ actũ. g̃ ꝛc. ¶ Sz ad ista rñdebat vn⁹ ali⁹ doc. & pbabil'r. ¶ Ad ꝑm dr̃ q̃ qñ qditates simplices p se ꝓcipiuntur tũc est ali⁹ act⁹: sz eodẽ actu quo intelligo ꝓpõnẽ. itelligo extrema. & nõ alio & alio: & sic pz ad illõ ¶ Ad 2m dr̃ eodẽ mõ de sillogismo q̃ eodẽ actu cõcipio ꝑmissas & ꝛclusionẽ. vez ẽ q̃ alio actu possũ vtrũq̃z cognoscere. & tũc sine dubio sil' non cog̃sco: sed qñ sil' cognosco tũc semp est vnicus act⁹. ¶ Ad 3m dr̃ q̃ eodẽ actu itelligo relatiua. Et hoc pbatur. qz si diuerso cũ isti sint act⁹ absoluti & realr distincti tũc vn⁹ ab alio poterit separi: & sic aligs itelligeret pez filiũ nõ itelligẽdo: qõ est ipole. ¶ Ad 4m dico q̃ si 3ria ꝓcipiant sine hitudine 3rietatis tũc vnũ obz põt itelligi sine alio: & diuersis actib⁹ & non sil': sz si cũ hitudine: tũc dico q̃ eodẽ actu oio ꝓcipiuntur. ¶ Probo aũt q̃ plures act⁹ itelligẽdi possint esse sil' alys rõnib⁹. ꝑ sic. Act⁹ btific⁹ & nõ btific⁹ nõ pñt eẽ vn⁹ actus: sz cognitio matutina est beatifica & vesptina nõ. ꝓstat aũt q̃ fuerũt sil' in ãgelis. ergo duo act⁹ fuerũt sil'. ¶ Sz dices ñ valz. qz vna ẽ nãlis & alia supnãlis. ¶ Cõtra. qñcũq̃ est repugnantia sil'tatis vel ex subo vl' ex formis a quocũq̃z agẽte cãñť semp sunt incõpossibiles. Jta. n. odium est 3riuz charitati: sicut amicitie nãli. si g̃ ista sil'stant nec erit repugnãtia ex subo nec ex actib⁹. ¶ ꝑ. 2º arguo sic. stãte actu visionis dine in ãgelico itellectu. s. in Gabriele: Michael põt sibi aliqd reuelare & eũ illumiare & sibi log. cũ g̃ ℬ nõ sit nisi nouaz cognitionẽ cãre: stãte ꝑª ista cãbiť: & sic duas hẽbit

Quere occham & alios. L. 2. & s.

19.
Sp. alioz.

Impugtis alio rũ quadruplex. Vid pisiẽses sup ꝑ postel. & alibi.

Solones alioz & cõformes dicẽ sco. q̃re eũ in. q. collationũ & alibi vt scis.

Impugnatio ꝑ pria q̃druplex

Euasio.
Maxima.
Qz disparitas ozdinis nõ variat naturã fz abzosiũ. Qñdit nõñ cõpolitatẽ pluriuz actuum.

scz illã diuine eẽntie: ꝛ aliã illi⁹ rei de qua michael sibi logr̃. ¶ P̃. 3° arguo sic. vna ꝛ eadẽ notitia non põt eẽ intuitiua ꝛ abstractiua: sz sil̃ hẽmus vtrũqz. g̃ sil̃ hẽm⁹ diuersos act⁹ intelligẽdi ꝛ plures. Maior videt manifesta. Minor ꝓbat. intelligim⁹. n. rosaz nõ experimẽtalr: qz est pñs: ꝛ tñ experimur intellectionẽ rose nos hre. ꝑm⁹. n. s. intellectio rose ẽ abstractiuus: qz ꝑ spẽm. z°. s. expiẽtia intellectionis intuitiuus: qz ꝑ seip̃z. ¶ P̃. act⁹ intuitiu⁹ ꝛ arguitiu⁹ nõ pñt esse idẽ: sz ex actu quẽ experior argumẽtor habitũ. ergo vtrũqz sil̃ cogsco. vnũ. s. actũ: intuitiue: aliuz. s. habitũ: arguitiue. g̃ duos act⁹ sil̃ hẽo.

Mottia expimẽtal̃ ẽ intuitiua. ió vi de mẽte scoti.

Dubiuz Solo.

Sed hic est diffi. de actu recto ꝛ reflexo. vtrũ sint idẽ actus. Dicũt illi de p⁹opione qꝫ sic. Et pbãt efficaciter: p̃ sic. Certũ ẽ qꝫ beati hñt certitudinẽ de visiõe sua: ꝛ ita sil̃ cogscunt directe deũ: ꝛ reflexiue actũ suuz. Alias rõnes adduco for tiores supponendo qꝫ nos possum⁹ recordari de oi actu nr̃o quẽ ante habuim⁹. Hoc supposito suppono: ẽt aliud tãqz vez qꝫ de nullo possum⁹ recordari qõ ante nõ itellexim⁹. Istis p̃suppositis formaf̃ sic rõ. Nulli⁹ possum⁹ recordari qõ nõ p̃fuit i itellu: sz nos possum⁹ recordari de oi actu quez añ hũim⁹. g̃ ois quẽ añ hũim⁹ p̃fuit itell's. Tũc arguo sic. Aut g̃ oẽs se ipsis fuerũt intellecti aut alys ꝛ alys actib⁹. Si se ipsis: tũc idẽ act⁹ erit itelligẽs ꝛ itellect⁹. ꝛ p ꝓñs idẽ erit rect⁹ ꝛ reflex⁹. si alys ꝛ alys: tũc vl̃ dab mihi vltimũ: ꝛ tũc ille nõ erit itellect⁹: vl̃ nõ dabis mihi vltimũ: ꝛ tũc multiplicaf̃ in infinitũ: qõ appet satis icõueniẽs. Ista rõ declaraf̃ in ex⁹ qñ itelligimus solẽ: certũ est qꝫ nos itelligim⁹ nos itelligere: ꝛ sic act⁹ quo itelligo solẽ est itellect⁹. Quero g̃ de illo quo itelligo illũ actũ: aut idẽ est cũ p̃. ꝛ sic hr̃ ꝑpositũ. aut alius. ꝛ tũc ꝑ suppositũ. cũ ois act⁹ quem habuim⁹ possim⁹ recordari. igit̃ isti⁹ possum⁹ recordari: sz nulli⁹ possum⁹ recordari q nõ p̃fuit itell's. g̃ ille act⁹ z°. fuit itellectus. Tũc vltra. aut seipso aut alio: si seipso habeo ꝓpositũ: qꝫ idez erit act⁹ rect⁹ ꝛ reflex⁹. Si alio: tũc erit ꝓcessus i ifi^m sp̃ vnifozmiter arguẽdo. ¶ z°. sic. act⁹ q̃ itelligo rosaz nõ exñtẽ nõ est expimẽtalis. Act⁹ aũt quo itelligo ipsuz actũ est expimẽtalis: qz dũ itelligo rosaz expior me itelligere rosaz: aut g̃ sunt idẽ act⁹: ꝛ sic hr̃ ꝓpositũ: aut ali⁹ ꝛ ali⁹. ꝛ tũc arguo ꝓfirmãdo totũ ꝓpositũ sic. Act⁹ quo experior actũ est eque pfect⁹: sicut p̃m⁹: ꝛ forte pfectior. cũ g̃ ille p̃mus itelligat̃ a potẽtia in qua est. igit̃ ꝛ z°. ꝛ sic de 3° ꝛ 4°: ꝛ sic in infinituz. erũt g̃ vl̃ infinite experiẽtie sil̃: ꝛ forte diuerse: quaꝝ vna est pfectior alia: ꝛ oẽs cãte ab vna potẽtia. ex qbus incõueniẽtia multa sequunt̃. vel erit deuenire ad vnaz que erit recta ꝛ reflexa. ¶ Alig aũt arguunt ad opp^m. sic p̃. qz obm nõ est idez actui: sz obm act⁹ reflexi est act⁹ rect⁹. g̃ nõ sunt idẽ. ¶ z°. sic. Eiusdẽ ad se nõ est ordo eẽntialis: sz act⁹ rect⁹ est ꝑor essentialr actu reflexo. ¶ 3° sic. Aug. vr̃ põere possibilitatem ꝓcessus in infinitũ in actib⁹ reflexis. qõ nihil esset dictu si act⁹ rect⁹ ꝛ reflexus eẽnt idẽ. ¶ 4°. qõ magis mouet est. qz act⁹ expimẽtalis ꝛ nõ expimẽtalis nõ pñt eẽ idẽ. actũ aũt rectũ ꝓtingit eẽ nõ expimẽtalẽ. reflexus aũt est expimẽtalis. g̃ nõ sũt idẽ act⁹. qz vn⁹ est intuitiu⁹ ꝛ ali⁹ abstractiu⁹. ¶ Sz dubiũ est que est cã reflexiõis. dicũt alig qꝫ imãlitas. ¶ Sz ꝑ. tũc. n. ois imãlis potẽtia eẽt sup se cõuersiua: sz hoc est flm. Nã po⁸ dei ꝓductiua ꝛ motiua angeli sunt imãles: ꝛ nõ ꝓuersiue vel reflexiue.

Ad oppositũ q̃ dr̃upliciter.

15. tri. c. 12.

Dubiuz Solo cõis. Vide sco. in q̃li q. 17. arti. 2. sz ñ asserit hunc modum dicẽdi.

Quere alios et ꝓfidera bñ.

g̃ ꝛc. Dico g̃ qꝫ cã reflexiõis est qꝫ in actu recto itelligitur ratio sui ꝓpr̃y obiecti adequati. Et dico adequati nõ solum in monẽdo: sed etiã in terminãdo. Ideo põt moueri ab actu recto ꝛ terminare aliuz actũ eius. Et sic ad qõnẽ ꝑz. ¶ Ad rõnez rñdeo qꝫ vez ẽ qñ act⁹ est sub iperio volũtatis.

Quaf ite⁹ vl̃ volũtas ẽ põ reflexiua ꝛ nõ sẽsus. Cõsidẽa an currit rõ b⁹ doc. bñ põderando.

Qõ. XII.

VTrum in actib⁹ intelligendi sit ꝓcessus in infinitũ.

Dico breuiter qꝫ sic. tripl̃r. s. ascẽdẽdo. descẽdẽdo. ꝛ in lat⁹ pcedẽdo. Hoc ostẽdo per exẽpla manifesta. ꝑ in sursum ascẽdẽdo. Accipio. n. actũ quo itelligo albedinẽ: z° act⁹ hz ꝓ obo actũ istũ quo itelligo albedinẽ: ꝛ ita hz nobili⁹ obz Nã itellectio albedis est nobili⁹ ens q̃ albedo. ꝛ ꝑ ꝓñs vn⁹ act⁹ est nobilior alio: ꝛ sic de 3°. ꝛ sic in ifi^m ascẽdẽdo semp ad nobili⁹. semp. n. posteri⁹ erit nobilius. ¶ Idẽ ostẽdo in descẽdẽdo. Accipio enim itellectionẽ qua itelligim⁹ angelũ. itellectionẽ istã possum⁹ itelligere: ꝛ illa est min⁹ nobilis: qz ẽ ignobiliozis obiecti ꝛ ipfectiozis: ꝛ sic accipiaz tertiã ꝛ quartaz: semp ulterior erit imperfectior: quia imperfectiozis obti: ꝛ sic descẽdendo erit ꝓcessus in infinitũ. ¶ 3° ostẽdo idẽ in lat⁹ pcedẽdo. Nã itellectus põt infinities itelligere obiectũ eiusdẽ rõnis ꝛ reflexionẽ sup actũ quo itelligit illud obm infinities. ꝛ sic est ꝓcessus in infinitũ. vez est qꝫ isti erunt eiusdẽ rõnis: tñ aly sũt diuerse rõnis. ¶ Sz occurrit diffi. qũo potẽtia itellectiua põt ꝓtinere virtualiter infinitos act⁹ eiusdẽ rõnis ꝛ multo magis diuerse rõnis: qõ ponit̃ tenẽdo predicta. ¶ Circa qõ est aduertẽduz qꝫ qñcũqz sunt due ordinatiões in ordine eminẽtie: ꝛ est ordo essentialis iter illas: si fiat ꝓcessus in infinitũ in iferiozi ordine nũqz attinget ad aligd supiozis ordinis: sic̃ pz de rõnali ꝛ irrationali: qz. n. rõnale est ordinis superiozis nũqz si infinita bruta cãrent̃ attingerẽt ad pfectionẽ hominis: qz sunt ordinis iferiozis. Silr si infinita aq̃ causaret̃ nũqz ad pfectionẽ scintille ignis attingeret. Silr de bis que nõ sunt eiusdez spẽi. Vñ qz nã ignis excedit in pfectione nãm specificam aque: ꝛ ideo quãtũcũqz multiplicant̃ gradus indiuidua les aque nũquã attinget ad naturaz ignis. Hoc qõ dictuz est ꝑbo necessaria rõne sic. Oñcũqz aligd ex rõnib⁹ formalib⁹ aliquoꝝ ꝓuenit aligbus: qcqd addaf̃ vel aduenit eis qõ nõ tollit rõnes formales eoꝝ ex qb⁹ ꝓpetebat illud: semp illud eis cõuenit: sz qꝫ vna spẽs. s. ignis sit pfectior alia. s. aq̃ hoc eis ꝓpetit rõne formali vtriusqz. g̃ q̃tũcũqz aduenit maior quãtitas vtutis vel molis: cũ talia non varient rõnẽ formalẽ eoꝝ: sz dimittãt. sp vnuz erit nobili⁹ alio. ¶ Ex ꝑ soluũt̃ difficultates. ꝓio ad ꝑmã de infinitate eiusdẽ rõnis dico qꝫ si itellect⁹ cõtineat virtualr ꝛ eminẽter nãz specificã talis act⁹: qz nã specifica est nobilior oĩb⁹ gradib⁹ idiuiduali bus nũqz ꝓtinue crescẽdo gradus idiuiduales adequarẽt nãz specificã. ꝛ ꝑ ꝓñs nec itellectũ: g eã virtualr ꝓtinet. ¶ Ad aliã dico eodẽ mõ: qz hõ vt hõ est. est pfectionis ꝓditionis q̃ asinus vel aliud bruta. Vnde est qꝫ si multiplicant̃ bruta in infinituz nũqz attingẽt ad pfectionẽ hois. Eodẽ mõ dico qꝫ itellect⁹ est nobiliozis entitatis ꝛ pfectionis q̃ intellectio. Vnde est qꝫ si multiplicant̃ in infinituz intellectiones: etiã spẽ diuerse: nũqz attingẽt ad pfectionem intellectus.

Marima

Ad. l. qz eos.

Distinctio.IIII. Qō. I.

Hic oritur questio ⁊c.

Circa distinctionē ārtā: quero p: vtz ī diuinis sit gñatio. Et non: qz idē nō pōt gignere seipsum: sz pr ⁊ fili⁹ sunt vnū. Ego ingt ⁊ pr vnū sum⁹. Jo.io. ⁊ hi tres vnū sunt. Cōtra. Isa.53. Hnōnē eius qs enarrabit.

Circa istā qōnē ē videdū p qd ē gnō. 2° vtrū sit

Jo.1.ca.c.5.

Quantum ad p^m dicūt (gnō ī diuinis. aliq3 q3 gnō formalr ⁊ p se ē mutatio. sic.n. alteratio ē mutatio de q̄litate ī q̄litatē: ita gnō ē mutatio de suba in subam: ad mīn⁹ ī creaturis.

1. arti. Opi. cōis scōm phos.

Impugnatio q̄. drupler.

Sz ꝫ B arguo q̄drupl̄r. p sic. Hnō ē forma liter ꝓductio: sz mutatio nō ē formaliter ꝓductio. Ma. pz. Mi. pbaī. qz si ꝓductio ⁊ muta⁹ eēnt idē: vl muta⁹ eēt formalr ꝓductio: tē qcqd mutaret forr ꝓduceret: g̃ cū ipa mā ꝓtinue mutaret: tē ꝓtinue ꝓduceret: qō est fls. qz ipsa est ingñabilis ⁊ incorruptibil.

5.t.6.pbr.

Cōfirmaī. qz si mutatio eēt formaliter ꝓductio: tūc in cuiuscūq3 ptāte eēt muta⁹ eēt ⁊ ꝓductio: sz mutatio māe est ī ptāte agētis nālis. g̃ ⁊ ꝓductio māe est in ptāte agētis nālis: qō est falsum.

Ergo creatio nō ē mutatio: dicō sequēter dñ ponderando.

2°. sic. mutari est aliter se hr̄e nunc q̄3 prius: sz gñatio non est hr̄. qz illō qō gñatur prius nō existebat: ⁊ p ꝯns aliter se nō hēbat: aliter. n. se hr̄e p supponit eē: qō nō cōpetit gñato.

3°. sic. In gñatione lucis lux nō mutatur. sed aer: ⁊ tñ lux gñatur ⁊ nō aer. g̃ ⁊c.

4°. sic. Illud qō nullā includit impfectionez nēcio distinguit ab eo qō includit ipfectionē: sz gnō nō ic̄ludit ipfectiōez: qz ipsa attribuitur enti pfectissimo: mutatio āt ic̄ludit. Nā ipsa repugnat enti pfectissimo: potētialitatē. n. includit q̄ deo repugnat oīno.

Oō. spāl alioz. ārē aureolum ⁊ alios b. vt nosti. Impugnatio q̄. drupler. Auctor. 6. pncipiorum.

Jō dicūt aly q3 gnō est actō de gñe actiōis. qz ois actio transiēs ⁊ terminata ad aliqd ꝓductum vr̄ actio de gñe actiōis. gnō est hr̄. g̃ ⁊c.

Sz ꝫ B arguo 4^r. p sic. nūq3 iuenīt actio sine passiōe. qz passio ē illatio actiōis: cū igit̄ in diuinis non inueniat passio ad ītra: nec p ꝯns erit actō ad ītra.

2°. sic. si gñare eēt agere: tunc sol generās lucē agereī eā: qō falsuz est: qz gignēs lucē nō agit in lucē: sz solū ī aerē.

3°. sic. Si gñare essz agere: et gñari eēt pati. tūc aq̄ qñ patereī ab igne gñaretur.

4°. sic. Ad diuersos terminos nēcio sunt diuersi respectus: sed actiōis termin⁹ est passum: gñatiōis aūt est actū vel ꝓductū: cū g̃ isti sint diuersi termini: nēcio respect⁹ gñatiōis ⁊ actionis erit ali⁹ ⁊ ali⁹.

Oō. ppria. Gñatio qd sit formaliter? Rō. n. mutatio nec actō sz ꝓductio: sz cōmutāter sit ulla cōi in creaturis Rō. Jnfimuz. Gñatio. Medio nōbil. Productio. Medita. Originatio.

Cōfirmaī. qz respect⁹ agētis ad passum est respectus trāsmutantis ad trāsmutatū: respect⁹ gñantis ad genitū non ē respectus trāsmutātis ad trāsmutatū. qz pōt eē sine trāsmutatiōe: sicut in diuinis.

Ideo dico q3 non solū formalr. sz ēt realr. ista duo. s. gnō ⁊ actio: vbi inueniunt: distinguunt. gnō. n. est respectus ītrinsecus aduenies terminat⁹ ad ꝓductū: gñans. n. ⁊ gñatum ꝓducēs ⁊ ꝓductū ab iuicē distinguunt.

Scienđ tñ ad declarationē ꝓpositi q3 4^or sūt rōnes formales icipiētes a gñatiōe ab ipsa abstrahētes: iter qs ē ifima ipsa gñatio ⁊ p^a in ipso ordine.

2ª est. ꝓductio: ois. n. gñatio ꝓductio q̄dā est: sz nō e conuerso. nā multa ꝓducunt que non gñant. vñ spūisancto ꝯuenit ꝓductio: sz tñ sibi repugnat gñatio. Silr creatura a deo ꝓducunt: sz tñ nō gñant.

3^a rō est: origo q̄ abstrahit a gnōne ⁊ ꝓductiōe. Nā oē qō ꝓducit originat: nō tñ e conuerso. Nā mā dr q̄dāmō originare formā. nō tñ ꝓducere. vñ forma originat a mā: nō tñ ꝓducit. Silr passio dr originari a subo. ⁊ tñ nō ꝓducit. Silr cōpositū dr originari a ptibus: nō tñ ꝓducit.

Poti⁹ pullulare vl ebullire q̄ originatio dr passio a subo. Pullulatio. Supremū.

4^a ē q̄ abstrahit a 3^a: ⁊ illa dr pullulatio: qz oē qō ab aliq̄ originat pullulat ab eo: vt pz inductiue: nō tñ e conuerso. attributa. n. ⁊ relones dñr pullulare ab eēn^a diuina. nō tñ originari. nā origo est nomen distinctiōis real. Nā dion. de vnica ⁊ discreta theologia dic̄ psonas eē pullulatiōes eēntie diuine: pullulare. n. dr q̄n aliqd est in aliq̄ q̄si fundamētalr et radicalr ab eo.

Pullulare qd?

Jtē itellīndū q3 sūt 4^or rōnes formales a gb⁹ abstrahit gnō. iter q̄s ipsa gnō est suprema: ifima est dictio a q̄ abstrahit imediate natiuitas: qz oē qō dr. i. p modū intellc ꝓducit: nascit. nō tñ oē qō nascit dr. qz ī oīb⁹ aialib⁹ ē natiuitas. sicut pr̄nitas ⁊ mr̄nitas. Vñ exodi. 33. nō coques heduz ī lacte mr̄is sue: nō tñ aialia dñr.

Jnfimuz. Dictio. Ordo nōbilis. Natiuitas. Media.

3^a ē germinatio. q̄ nō solū aialib⁹: sz ēt oīb⁹ viuētib⁹ cōpetit: ⁊ iō sic viuū abstrahit ab aiali. ita germinatio abstrahit a natiuitate. arbores. n. dr̄ germinare: nō tñ dr̄ nasci.

Germinatio.

4ª est. gnō q̄ abstrahit a germinatiōe. ois. n. germinatio ē gnō. sic pz inductiue. nō tñ e conuerso. qz ignis gñat ab igne. iter q̄ tñ nō ē germinatio. Oē g̃ qō germinat gñat. ñ tñ e conuerso.

Gñatio. Supremū.

Sz dices. qūo ī diuinis pñt esse tot supioza ⁊ iferioza. cū oīa q̄ sūt ī deo sint simpliciter simplicia.

Dubium.

Dico sic supius dictū est ō ente q3 hec se nō hñt sic̄ supioza ⁊ iferioza: quoz vnuz est ō gdditate alteri⁹: qz talia iferioza nō sūt simplr simplicia. sz ista cōpanī: sic dr̄ie subalternatiz posite: sic dicim⁹ q3 rōnale est iferi⁹ ad sensibile. ⁊ illud nō ipedit simplicitatem.

Cōsidera instantiā ex scoto.

Ex dictis aūt elicīunt 4^or ꝯnes: ex gb⁹ mānifestanī illatiōes possibiles fieri istis.

Prima est. q3 aliq̄ repugnāt filio iquantū est vbū q̄ non repugnāt sibi inquantū est natus: sic natiuitas q̄ abstrahit a dictione.

Cōclo q̄drupl̄r

2^a q3 aliq̄ repugnāt filio iquantū ē nat⁹: q̄ nō repugnāt sibi iq̄^m ē genit⁹. sic gñatio q̄ abstrahit a natiuitate.

3^a q3 aliq̄ repugnāt sibi iquātū est genit⁹: q̄ nō repugnāt sibi inquātū est ꝓduct⁹. sic ꝓductio abstrahit a generatiōe.

4^a q3 aliq̄ sibi repugnāt inquātū ē ꝓduct⁹ q̄ nō repugnāt sibi inquātū est originat⁹.

R la nōbil.

Jsta oīa patent ex vna rla. s. q3 oī iferiozi repugnat aliqd qō nō suo supiozi: ⁊ h̄ est rōne additi: qō. s. inferius addit ad supius. Ex istis pt̄ iuestigari distictio formalis verbi. nati. geniti ⁊ producti.

Circa scōam ptē qōnis dicūt aliq3 q3 in dīnis nō est gnō eiusdē rōnis: q̄ ī creaturis: sz aliqua gnō ibi fide teneaī: qz ois gnō multas imperfectiōes ic̄ludit ī creato.

2. arti. Opinio alioz. Jmpugnatio dupler.

Sz ꝫ istō arguo. qz sic gnō in creaturis ē ꝓductio diffinitiue: sic in dīnis.

Jem 2°. qcqd cōpetit gnōni diuine inquātū gnō est: ꝯuenit gnōni create inquātū gñatio ē ⁊ ꝯ. ⁊ sic dico de ꝯuenientia. ita dico de repugnātia. Si aūt deī aliquid ꝯuenire vni qō non alteri hoc ꝑm oēs: erit non inquantū gnō in cōi: sed inquātū hec vl talis gñatio.

Of gño fit eiusdē rōnis ī diuinis ⁊ creaturis osīdit. de q̄ amplius. q. sequente.

Jdeo dico q3 vera est gnō in diuinis. qō ꝓbo auctozitate ⁊ rōne: auctozitate sic: ī pīs. Tecum pncipiū. ⁊ post. ante lucifez genuit.

Oō. ppria. Cōclo b⁹ parēs: ⁊ ē pncipalis ad q̄stū. Pō. 109.

Rōne sic. Ubi est potentia eiusdē rōnis: pōt esse act⁹ eiusdem rationis: sed memoria fecundac: um dicat pfectionem simplr est ibi eiusdem rōnis: sed ipsa ꝑm Augu. est potentia verbi generatiua. xi. de tri. ergo vr̄ cuz ibi non sit potentia sine actu: q3 ibi gnō erit.

Sz ꝫ pdicta instatur quadrupl̄r. p sic. Ubicūq3

Obiect q̄drupli citer.

gñatio ē ibi ē ꝓductio bꝫ ab B. Tūc ſic. magis ēne ceſſe eſſe a ſe: q̄z neceſſe eē ab alio. Si igit filius ſit ab alio: erit neč eē ab alio: ꝛ ſic minꝰ neceſſe eſſe q̄z pr̄: qō ē incōueniens: g̃ ꝛ illud ex q̄ ſequtur. ſ. qꝺ ſit ab alio. ¶ zº ſic. qꝺ accipit eē ab alio nō bz eē a ſe: ſz filius bz eē a gñante: g̃ non bz eē de ſe. ¶ Tūc vltra. qō nō bz eē de ſe. bz de ſe nō eē. g̃ trāſit de nō eē ad eē: qō ē incōueniēs. ¶ 3º ſic. ſi filiꝰ ē gñatus vl̄ ꝓductus: g̃ eſt gñabil̄ vel ꝓducibilis. ¶ Tūc ſic. Dē ꝓducibile eſt in poª obiū: ſz nihil eſt in dīis: qō ſit ī poª obiua. g̃ nihil eſt in diuinis qō eſt gñabile. Dī noꝛ pz: qz nihil ē in diuinis qn ſit purus actꝰ. ¶ 4º ſic. qꝺ accipit eē ab alio depēdet ab ipſo: ſz depēdētia nō eſt ī dīnis. g̃ ꝛc. ¶ Ad iſta. ¶ Ad pm̄ dico ꝙ ſi illud qō accipit eſſe neceſſe ab alio eſt aliud ab illo: ꝓpō accepta bz veritatē: ſz vbi ē cōicatio eiuſdem entitatis ꝛ dans ꝛ accipiēs ſūt neč eſſe: ꝛ non ſunt aliud ꝛ aliud: non bz veritatē: ita ē in ꝓpoſito: qz. n. vnica neceſſitas eſt pr̄is ꝛ filij. iō vna ꝑſona non eſt magis neč aria q̄z alia: ſed eq̄ neč eſſe eſt in vtroq;. ¶ Ad zm̄ dico ꝙ aliud eſt de ſe non hr̄e eē: ꝛ aliud a ſe non hr̄e eē. Creature qdē non hñt de ſe eſſe: ꝛ iō pōt ꝛcedi ꝙ de ſe hñt nō eē: non ſic eſt de verbo. nā ſz nō hēat a ſe eē: tñ ō ſe nō cōpetit ei nō eē: qz ex nā ſua bz eē: ſz eā accipiat ab alio. ¶ Ad 3m̄ dico ꝙ poſſibile vno mō accipit̄ vt diſtinguit̄ ꝯ neč arium. Et iſto mō dico ꝙ nec filius nec aliqd qō eſt ī diuinis eſt poſſe. Alio mō accipit̄ vt diſtinguit̄ ꝯ impoſſe. Et iſto mō nō ſolū filiꝰ: ſed oīa q̄ ſūt ī diuinis ſūt poſſia: ꝛ iſto mō vr̄ poſſe cōcedi ꝙ ꝓductiuū eſt poſſibile. ¶ Ad 4m̄ dico ꝙ ſicut oꝛigo declarat diſtinctiōez realē: ſic dependentia diuerſitatē eſſentialez: vbi g̃ nulla eſt diſtictio nec eēntialis: nec vtualis: ibi nec depēdētia: ita ē in ꝓpoº. ¶ Sz bremanet diffi. qz illō qō de ſe nihil bz: nec aliquā pfectōez bz: niſi ab alio ſibi cōicetur: de ſe vr̄ eē imperfectū: ſz verbum diuinū eſt bꝺ. g̃ ꝛc. ¶ Dico ꝙ hñs nāz q̄ de ſe ē pfectibilis tale eſt impfectū: nā aūt que cōicatur filio non eſt pfectibilis: ſed de ſe eſt ſūme pfecta: ꝛ iō filius ſūme eſt pfectus. ¶ Ad argm̄ pz. Qō. II.

VTrum gñatio ſm eādē rōnem formalē dcā ſit ī deo: ꝛ ī creatura. ꝙ non. qz ſi ita eēt tūc ſic vna ē itelligibil̄ ꝑ nāz: ita ꝛ alia: ſz de diuina gñatiōe dr̄. gñationē ei⁹ gs enarrabit. ¶ Cōtra. Dis pr̄nitas ī celo ꝛ ī terra noīaī ab illa diuina.

Hic ſic dcñ eſt in ꝑcedēti qōne ī zº arti. (g̃ ꝛc. dicūt alig ꝙ nō. qz ī creaturis dic̄ impfectionē vl̄ icludit. ¶ Cōtra. ſic ꝓbatū ē. arguo 4r. Primo ꝑ regulā declaratā ſupius ī iſto ꝑ lib. q. zª. plogi ſic. oīs itell's certꝰ de vno ꝛceptu: ꝛ dubiꝰ de duobus bz ꝛceptū: de q̄ eſt certꝰ aliū ab illis de gbus ē dubiꝰ. Sz multi certi erāt de reſone ꝛ gñatiōe: ꝛ dubitabāt vtrū eēt creata vel increata: ſic Arriani certi erāt ꝙ gñatio erat: ꝛ dubitabāt vtrū ꝓductū eēt deus vel nō. ¶ zº ſic. vbicūqz ē multitudo ſm aliquā rōnē eādē. illa ē cōis ſz Aug. 7º de tri. ſz filiꝰ bz duas gñatiōes. g̃ rō gñatiōis ē cōis. ¶ 3º ſic. qñcūz aliq̄ duo ſic ſe hñt ꝙ gcgd ꝛuenit vni inquātū tale ꝛuenit ſilr alteri: ꝛ gcgd repugnat vni inquātū tale repugnat alteri: illa duo vñr vnā rōnē cōem hr̄e: ſup quā cadit reduplicatio: ſz gcgd cōpetit gñatiōi create inquātū ē gñatio ꝛuenit dīne inquātū ē gnō: et gcgd vni repugnat inquātū gñatio ē repugnat alteri. g̃ ꝛc. ¶ 4º ſic. in ꝑcedēti. q. arguebaꝫ de memoria fecūda ꝙ ē eiuſdē rōnis ꝛc. ¶ Sz ꝯ illō iſtatur 4r. ꝑ ſic. In creaturis gñatio vniꝰ ē coꝛruptio alteriꝰ. g̃ ſic erit ī dīnis. qō eſt falſuz. ¶ zª ſic. ſi ſūt eiuſdē rōnis formal' gcgd dr̄ in ꝑ mō ō vna ꝛ de alia: ſz cātio dr̄ de gnōne creata ī ꝑ mō. g̃ ꝛc. ¶ 3º ſic. accepta eadē maioꝛe. ſz factio dr̄ de gñatiōe creata. g̃ et ō diuina. oīs. n. gñatio creata ē q̄dā factio. ¶ 4º ſic. qz tūc br̄ent eādē diffōnē: qō flm ē. qz diffō gnōnis ī creaturis ē ꝙ ſit ꝓceſſus a nō eē in eē. ¶ Ad iſta. ¶ Ad pm̄ dico ꝙ ī creaturis illa nō ē vna formal'r: generatio vniꝰ ē coꝛruptio alteriꝰ. qz vnū ē ꝑnatiuz ꝛ reliquū poſitiuū. ſz hec ē vna ſolū ꝯcomitanter: ſic dr̄ ꝙ dies ē ſolis latio ſup terrā. cū tñ dies formal'r nō ſit motꝰ localis: ſic ē ī ꝓpoº. qz in creaturis cōiter ꝯcomitaī coꝛruptio gnōnem ꝛ eꝰ. nō tñ inquātum gnō ē: ſz inquātū tal' gnō ē: puta creata. ¶ Ad zm̄ dico ꝙ ſic ſapiētia ē cōis ꝛ flm eādē rōnē formalē dr̄ de deo ꝛ creaturis. tñ ī creaturis dicimꝰ ꝙ ſapia eſt q̄litas ī ꝑ mō dicēdi ꝑ ſe. qō tñ nō ē vez accipiēdo rōnē formalē ſapie q̄ ē pfectio ſimpl'r: qz ipſa ē transcēdēs: ſed tñ cū dicimꝰ ſapia ē q̄litas: circūlogmur q̄dā q̄litatē ꝑ eā q̄ iſepabil'r in creaturis ꝯcomitaī eā inquātuz creata ē. ꝛ illa q̄litas ē accñs ī ꝑ mō. ita ſuo mō ꝙ gnōnē q̄ trāſcēdēs ē circūlogmur creationem ꝛ factionē: ꝛ ita de gñatiōe ꝓdicanī ꝑ ꝯcomitātiā iſtaꝝ rōnū ad gnōnē in creaturis. formal'r tñ nec factio nec creatio de gnōne dr̄. ꝛ ſic ꝑ bz pz rñ: ad zm̄ ꝛ 3m̄. ¶ Ad 4m̄ dico ꝙ ꝓceſſus a nō eē accidit gnōni. nā ſi mūdus fuiſſz ab eterno ſol generaſſz radiū ſic mō gñat. ꝛ tñ nō fuiſſz ibi tal' ꝓgreſſus a nō eſſe ad eē. ¶ Dico g̃ ꝙ bz accidit gnōni. vt gnō eſt. ¶ Intelligēdū tñ ꝙ aliq̄ repugnāt gnōni diuine q̄ nō repugnāt iſti: ꝛ aliq̄ cōueniūt illi q̄ nō ꝛueniunt iſti ꝛ eꝰ. non tñ inquantū gñatio eſt: ſz inquantū generatio talis. Uñ ſz gñatio ſit eis cōis. tñ adhuc ꝑ aligd additū diſtinguit̄ ſpecifice vel q̄ſi ſpecifice ille ab iſta. ¶ Ad rōnem in oppoſitum dico. ꝙ pater ꝛ filius ſunt vnum: non tñ vnus. Qō. III.

VTrum eēntia diuina ſit pr̄incipiū q̄ in gñatione vel ꝓductione quein diuinis ponit̄. ꝙ nō. Dyla. de tri. dicit. ꝙ ſola natiuitas pōt gñato pr̄eſtare eq̄litatē nāe. ¶ Contra ꝑ eundem ꝫ. de tri. natiuitas non ponit eam ex qua producta eſt non tenere naturam.

Hic primo inſiſtenduz eſt circa ſuppoſitum. zº circa queſituz. Suppoſitū eſt ꝙ in diuinis ſit ꝑnm̄ quo productiuū. ¶ Doc ego ꝓbo. 4. auctoritatibus. Prima eſt Aug. io. de tri. Principiū productiuū verbi eſt memoria fecūda. ¶ Itē. iꝫ. filiꝰ naſcit̄ de oībꝰ q̄ ſunt ī memoria pr̄is. ¶ zª ē Dyla. Ex ptāte nāe filiꝰ eſt eq̄lis pr̄i. g̃ nā eſt ꝑnm̄ q̄. ꝓductiuū ipſi⁹ filij. ¶ 3ª eſt. qz ī eodē libº dicit. ꝙ vtute nāe patris filius ſubſiſtit ī eadē nā. virtus aūt ꝛ ꝑncipiū productiuū ſunt idem. ¶ 4ª eſt Athanaſij q dic̄ ꝙ filiꝰ eſt ex ſuba pr̄is genitꝰ. non autē ut qō. g̃ a ſuba pr̄is genitus ē. vt q̄. ¶ Hoc aūt ꝯfirmo rōne ſic. qñcūqz ſunt aliqua eſſentialr ordinata ſublato ꝑoꝛi auferr̄ poſteriꝰ. ſed q̄ ꝛ qō in oī ꝓductiōe ſunt eēntialr ordiata. ita ꝙ q̄ ē pr̄iꝰ ipo qō. igit̄ ſi nō ſit ī pr̄e ꝑnm̄ quo. etiam in eo non erit principiuz quod. qō eſt falſum: ꝙ aūt quo ꝛ quod ſint eſſentialr ordinata probatur. qñ aliquid ꝛuenit alicui ꝑ aliō in oꝛdine bñdi illud. prius eſt illud ꝙ qō ſibi cōpetit: q̄ illō cui ꝯpetit ꝑ aliō. ſic boī ꝛuenit rōcinari ꝑ aiaz.

Obiicit q̄drupli citer. I. ge. t. c. 17. ꝛ circit: idē. 2. metaphyſice. t. c. 7. A. l. creatio.

5. phy. t. c. 7.

Gñatio vniꝰ ꝛc. q̄ſr ē ꝑa nōni. Uīd ſco. l. di. 2. q. 2. ſoluēdo. 3. principale. ꝛ vbi ibi notaui.

Pōdera ly cōit

Pōdera vbiqz h. ꝛ cōſidera an ſcotizat? vide. 8. di. 1. q. 2. ad fine.

A. l. cditōem.

A. l. cauſatio.

Oꝛdo cē ad non cē accidit gnōni.

Cū vniuocatiōe trāſcendenti. ſtat varietas formal' ſpecifica.

7. ꝛ 12. tri. ꝛ alibi

A. l. pōt.

I. ar ti. I. pare. In dīis cē prīncipiū q̄ productiuū oñdit. La. 14.

Vide vbi. ſ.

Mōbil' maxima de q̄ ꝙ ꝛ coꝛuz oꝛdine.

Regula.

A. l. a. ſ.

A. l. ꝙ vbi illō. Uniuoca neceſſitas eēndi ē in diuinis.

Hfea ſe ꝛ de ſe. Vide. I. diſt. 2. q. 2. i Sco. ad h.

Poſſe duplex.

A. l. oē producti bile.

Oꝛigo ꝛ depēdentia duplex. Diſt. duplex. Dubiū.

Eſa. 53. Ephe. 3. Op. cōis.

Impugnatio q̄drupliex. Rla Scotica.

Cōcloné hanc rōnū legē.

ciō prius cōpetit aīe: ḡ in ordine rōcinandi vel hñ di illū actū est prior aīa q̄ hō essentialiter: sed quo est illō p qō aligd cōpetit alicui qō. qō ät ē illō cui ꝯpetit aligd p quo: ḡ necessario qō est posteri⁹ ipso quo. ¶ Nunc z⁰ est videndū de his q̄ ꝯ hoc obyciuntur. Instatur aūt 4ʳ. Primo sic. Ubicunqz est potētia ad aliquē actū: ibi est impfectio: qz po⁹ vt distīguit ꝯ actū dicit impfectionez: sz: p te: ī diuinis est po⁹ ad actū. ḡ ꝛc. ¶ z⁰ sic. Dē pⁿ⁹ qō expectat actuz scōz dicit impfectionē: eo q̄ suo actui vltimate nō ꝯiungit: sed in diuinis: ita vr esse. ḡ ꝛc. ¶ 3: sic. Nullum pⁿ⁹ ꝓductiuū est: nisi respectu actus eliciti: sz ī deo non est actus talis: ḡ ꝛc. ¶ 4⁰ sic. Posse gñare non est nisi posse esse p̄rem: cū gñatio ꝛ p̄nitas sint idē: ad posse aūt esse p̄rem non est pⁿ⁹ ꝓductiuum. ḡ ꝛc. ¶ Ad pⁿ⁹ dico. q̄ sz po⁹ passiua vel obiua forte dicat impfectionē. non tñ ꝓductiua: sed ꝓuenit ex plenitudine pfectiōis. ¶ Ad z⁹ dico. q̄ cū act⁹ non differat realiter a po⁹: sed est idē: non est tal' expectatio q̄ dicit impfectionē: nam sola illa expectatio dicit imperfectionē q̄ est in ordine successiuo: sz illa q̄ est in ordine pmanēti nō dicit impfectionez. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ pⁿ⁹ semp est respectu alicuius ꝓductī: nō tñ respicit actū ꝓductiōis elicituz. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ pⁿ⁹ ꝓductiuū nō dr̄ pⁿ⁹ respectu ꝓductionis: sed solū respectu ꝓducti. Jō po⁹ generandi non est plus respectu gñationis: q̄ respectu p̄nitatis: sz solū est respectu ꝓducti: iō non valet argᵐ.

Obiicit q̄druplic iter.

Potētia tripler q̄ due dicūt impfectionem. Expectatio que tm̄ dic impfectionē. Ordo duplex.

Circa questitū. ſ. vtrū essentia sit pⁿ⁹ quo ī gñatione sunt 4ᵉʳ opi. ¶ Dicunt. n. aliqui q̄ essentia est totale pⁿ⁹ quo in gñatiōe. qz in gñatiōe vniuoca semper pⁿ⁹ est eiusdem rōnis cū termino formali: sz eēntia p̄cise ē termin⁹ formalis gñationis. ḡ erit pⁿ⁹ totale. ¶ Alij dicunt q̄ relo est pⁿ⁹ quo. qz ꝓprius actus non est nisi a ꝓpria forma. cū act⁹ scōs pⁿ⁹ nēcio consequat. Generatio est act⁹ z⁹ soli⁹ p̄ris: ḡ forma ꝓpria p̄ris ē illa q̄ gñatio sibi cōpetit. relatio est hō. ḡ ꝛc. ¶ Alij dicūt q̄ eēntia sub relone est pⁿ⁹ generandi. qz essentie vt est cōis tribus personis nō cōpetit gñatio actiua: sed essentia diuina simplr sumpta est cōis trib⁹: opz ḡ q̄ sibi cōueniat gñatio: vt est sub proprietate. ¶ Alij dicunt q̄ po⁹ intellectiua ē pcise totale pⁿ⁹. Nam illud qō ex nāli sua pfectione est principiū ꝓductiuū verbi si ponaꝛ in deo erit principiū ꝓductiuū vbi. sed intellectus est hō. ḡ intell's erit pⁿ⁹ productiuū verbi in deo: ita q̄ non essentia: nec essentia ꝛ relo: nec relo precise: sz tñ intell's. ¶ Sed nullus istoꝝ modoꝝ pōt stare: p̄im⁹ non. pp duo. Primū qz cā vlis non pōt determinari ad aliquā determinatā ꝓductionē nisi determineť q̄ cām ꝑticularē aliquā: vel saltē p aliqō determinatiuū. sicut pz de sole q nō pt exire in aliquē effectū ꝑticularem: nisi determineť p aliquā cām ꝑticularē. ¶ z⁹ est. q̄ verbū diuinuz nō solū gñaꝛ: sed ēt dr̄. opz igiť q̄ ad sui productionez ꝯcurrat po⁹ dictiua. aliogn nūq̄ diceretˉ: sz nullius nāe est dicere: vt p̄scindit ab intellectiua po⁹ ſm aug. de doct. xp̄i. Ubicunqz ḡ est dicere: ibi concurrit intell's. ¶ Contra z⁹. qz illud qō de se nullā dicit p̄fectionem non pōt esse pⁿ⁹ ꝓductiuū respectu termini q̄ est infinite pfectiōis: cum ex pfectione termini ꝓducti arguaꝛ perfectio principij ꝓductiui: sicut ex creatione mūdi pfectionem arguim⁹ diuine voluntatis: relo aūt dese nullā pfectionē dicit. ¶ Itez maioꝛ pfectio requiriť in pⁿ⁰ ꝓductiuo fily dei q̄ mundi: sed voluntas vel aliqō absolutū ponit pⁿ⁹ ꝓductiuū mundi. ḡ essentia vel aliquod absolutū erit pⁿ⁹ ꝓductiuū verbi. ¶ Itē oē p̄inci piū ꝓductiuū ꝯtinet terminuz ꝓductiōis formalr vel virtualr. sz relo nō ꝯtinet eēntiā nec formaliter nec virtualr. ḡ ꝛc. ¶ P̄. principiū gnōnis vniuoce semp est eiusdē rōnis cū termino ꝓducto: sed relo. que est p̄nitas: non est eiusdē rōnis cū essentia vel relone q̄ est filiatio. quoꝝ altez nēcio est terminus formal' gñatiōis: nec hz aligd in termino totali. qō sit eiusdē rōnis cū p̄nitate. ḡ vr ex oīb⁹ istis q̄ relo non possit esse principiū quo. ¶ 3⁰ ꝑ tertiā oñdo q̄ non possit stare. Nā impoſe est q̄ principiū quo ibi sit principiū qō hz oēs: sed eēntia cū relone: per te: est principiū quo. psona aūt que est principiū quod nihil aliud est nisi essentia cū relone. ¶ Item eēntia sub p̄nitate non dicit nisi eēntiam cū habitudine ad p̄nitatē: sed talis habitudo non pōt esse nisi rōnis. Cum igitur: p te: essentia sub p̄nitate sit pⁿ⁹ quo: ꝛ non absolute: segtur q̄ erit principium q̄ sub habitudine rōnis. ¶ 4.ꝰ ꝑ quartā oñdo q̄ nō possit stare. Primo qz principiū ꝯtinet terminū formaliter vel virtualr: sed intell's non ꝯtinet essentiā que est terminus nec formalr: nec virtualiter: ḡ intell's non erit principiū quo. ¶ P̄. tūc gñatio nō eēt vniuoca. qz intell's non est eiusdē rōnis cū eēntia que ē termin⁹: imo sunt p̄ diuersa in rōnib⁹ formalibus: ꝛ in nullo ꝯueniētia. igiť intell's non est principiū. ¶ Ad rōnes istaꝝ opionū. ¶ Ad primā dico q̄ nō est necesse totale principiū quo esse eiusdē ratiōis: cum termino in gñatione vniuoca: sicut sol ꝯcurrit cū asino ad gñationē asini: ꝛ tñ gñatio vniuoca est. ¶ Ad z⁹ p̄o scōa opinione pōt duci ad oppositum sic. nam īpoſe est q̄ proprius actus sit a propria forma. q̄ act⁹ ꝛ forma sūt oīno idē. sz gñare ꝛ ꝑtas p̄ris sūt oīno idē: ḡ nō erit pⁿ⁹. ¶ Dico ḡ ad rōnez q̄ ois act⁹ ꝓpri⁹ vr ē a forma ꝓpa vl a forma cōi. p̄prio mō bita. lz. n. aīa nr̄a sit cōis ad mouēdū nūc et post resurrectionē: tñ qz erit bita spāli mō mouebit nō organice tūc. ꝛ nō ita nūc. ¶ Ad 3ᵐ p 3ª opi. dico q̄ nō valz. qz eēnª simplr sūpta fūdat relonē p̄nitatī. nō tñ vt ī trib⁹. Dico tñ q̄ qz eēnª ī p̄ suppo⁹ nō intellr hr̄e terᵐ adeq̄tū. i alys ät sic. hīc ē q̄ sic p̄t esse pⁿ⁹. ¶ Ad 4ᵃᵐ p 4ª dico q̄ nec ī deo nec ī creatura vbū totalr ꝓducit a po⁹ itellectiua: sz solū ꝓducitur ab ea vt a pⁿ⁰ptiali ꝛ ab obo. q̄ duo ꝯplēt rōnē pⁿ⁹ki⁹ pono 4ᵒʳ ꝑ. (memorie fecūde. nes ad ꝓpᵐ ptinētes. p̄ª est q̄ eēnª dīna ī rōne obi nō ē totale pⁿ⁹ q̄ ꝓductiuū vbi diuini. qz vbicūqz ē totale pⁿ⁹ ꝓductiuum eiusdē rōnis mere nāle: semp q̄tū ē ō se: producit effcm eiusdē rōnis nisi sit diffōmitas ī passiuo. si aūt nō sit passiuū seq̄t semp idē: cū igiť ī dīnis nō sit passiuū dīna eēnª ñ possz eē pⁿ⁹ nisi fily: ꝛ p ons nūq̄ spiraret. ¶ P̄. Ubicūqz sūt extrema penit⁹ eiusdē rōnis ñ pōt eē relo nisi vni⁹ rōis. cū ḡ eēnª sit terius vtriusqz emanatiōis. si ipsa eēt totale principiū emanatiōis. emanationes eēnt nēcio eiusdē rōnis: ꝛ eēnt ēt solū relatiōes egparantie. ¶ Confirmaꝛ. qz relones nō videtur posse distīgui: nisi vel a terminis: vel a fundamētis: cū ḡ hīc sit essentia oīno eadē q̄ est terminus: si ipsa esset fundamētū: segtur q̄ nō eēnt distīcte relones. ¶ zª ꝑ ē. q̄ solus itellectus in rōne potentie nō est totale principiū ꝓductiuū verbi diuini. Dec ꝑ pz ex supradictis. qz p̄ⁿ⁹ ꝓductiuuz conti/

Jmpugnatio q̄ rūplex ꝑncipaľ

Relo nō sit pⁿ⁹ nec q̄ gnōnis. Relo nō dic̄ pfectionē.

Quadruplex opinio aliorum. Thomas.

Wenrl.

Z. arti.

Gōtinētia ꝓnci/pij ꝓductiui du/plex.

Qz eēntia cū relatiōe nō sit ꝓncipiū q̄ gnōnis.

Vide Sco. 3. q. q̄libetti ꝛ alibi.

Qz intell's nō sit totale ꝓncipiuz q̄ gñationis.

Qualr ꝛ q̄le pⁿ/cipium in gnōne vniuoca dz poni eiusdē rōnis cuz termino.

Formaz: alia p/pria: alia cōis: et hec duplex. Alb⁹ o⁹ duplex. Alb Sco. 10. di. 4. ꝛ vbi ibi nōui. ꝛ hūc ꝛ alios. Ecce q̄ qris. sz pōdera ly vt ꝑpe reduplicatiue. Memoria fecū da q̄ⁿ

Opio. ꝓpria. Cōclo q̄druplr. Cōtra. 1. ob. ꝫ. ē ꝑ pria cōclo directe. vbi tñ pōdera ly obiecti.

Cōtra. 4. ob. ꝫ

net vel formaliter vel virtualiter terminū.qō non ꝓuenit intellectui.g̃ ꝛc. ¶ P̄. p̄n^m ꝓductiuū totale nō vr̄ esse posterius illo termino formali: g accipit aliqō cē p ipsum:sed intell's vr̄ esse posterioꝛ eēntia que est terminus formalis: ergo nō erit p̄n^m totale quo. ¶ 3^a ꝓ ē.q essentia in rōne obi:ꝛ intellectus ī rōne po^c.ꝓcurrūt ad ꝓductionē vbi q̄si duo p̄n^a partialia:ꝛ vnū totale:qꝛ qñcūqz aliq̄ ꝓcurrūt ad ꝓductionē aliquā:quoꝛ neutrū sufficit:ꝓcurrūt omnia: qōlibz p se vt partiale:oīa aūt fil' vt totale p̄n^m. sed essentia ꝛ intell's ꝓcurrūt.qꝛ nullū aliō vr̄ posse poni:ꝛ neutrū p se suffic̄.g̃ qōlibet p se erit ptiale p̄n^m: ꝛ ambo erūt vnū totale. ¶ P̄. memoria fecūda ꝟz Augu.5.de tri.est ꝓductiuū p̄n^m verbi.in memoria aūt:vt patuit:includit po^a ꝛ obz.g̃ ꝛc. ¶ 4ª ꝟcl'o ē. q diuina essentia est principalius p̄n^m q̄ intellect^a. Hoc ꝓbo sic. Qñcūqz ad vnū effectū ꝓcurrūt duo p̄n^a.quoꝛ vnum est vl'e magis : ꝛ reliquum minus vl'e:vl'ius est principalius: qꝛ illimitatius: essentia aūt diuina est vl'ius:ꝛ p ꝟñs principalius p̄n^m.quia currit in vtraqz emanatione: intellectus vero nō: igitur principalius p̄n^m ē. ¶ P̄. qñcūqz aliqua concurrunt ad aliquē effectū fm vltimuz sue virtutis ꝛ perfectionis.principali^a in essendo est principali^a in principiando. sed essentia ꝛ intellectus sunt hꝫ. qꝛ essentia est p̄ncipali^a in essendo.g̃ ꝛc. ¶ Contra istas ꝟcl'ones instatur 4^r.-Primo sic. qꝛ ī creaturis non regrunt plura p̄n^a ad producendum effectum vnum:nisi pp imꝑfectionem alterius:sed ī diuinis nihil est imꝑfectū:g̃ ista pluralitas principioꝝ non est ponenda. ¶ 2° ꝟ̄ sc̄dam. Illud quod producitur ꝓcise per actum dicendi. ꝓducitur ꝓcise a potē tia intellectiua.qꝛ nullius alterius po^c est dicere ni si intellectus:sed verbū diuinū ꝓcise ꝓducitur p actum dicendi.g̃ ꝛc. ¶ Tertio contra tertiaz. Qñ cunqz aliqua virtus p̄habz terminū adequatū ipa non pōt plus producere.si igitur essentia diuina cō currat ad productionē verbi. ipsa in illa ꝓductiōe bēbit terminū adequatū:ꝛ sic non poterit in aliam .s.inspirationem. ¶ 4.ꝟ̄ quartam. Qñcūqz aliqua duo eq̄lis perfectionis in essendo ꝓcurrunt ad vnū effectū fm vltimū sue virtutis nullū eoꝝ est princi palius altero:sed hꝫ sunt essentia ꝛ intellectus: cuz vtrūqz sit ifinitū. ergo eque principaliter ꝓcurrūt. ¶ Ad ista. Ad p^m dico q non semp ponitur princi pium aliud pp imꝑfectionem alterius:sz aliquādo pp determinationem:ꝟtingit enim aliqñ cām esse indeterminatam q̄ non exiret in actū:nisi p aliquā ꝑticularem cām ꝛ determinataz illa indetermina ta determinaretur:sicut itelligimus solē ꝓcurrere ad cāndum calorem cum igne.non q sol per se nō possit cāre:sed qꝛ indeterminatus est ad istum effe ctuz ꝛ ad alios.opz q determinetur si debeat cāre. ¶ Ad z^m dico q in creaturis vbi po^a ꝛ obm distin guūtur:in eis fundantur distincti respectus. Ideo verbum in creaturis ab intellectu solum dr̄: sed in diuinis vbi obm ꝛ po^a sunt oīno idem realiter. ibi pōt idem respectus oīno fundari super potentiaz ꝛ obm:q est dicere:ꝛ sic verbū diuinum solū p dicere ꝓduceꝫ.nā act^s dicendi q est qdā respectus poterit idē oīno ī vtroqz fundari. ¶ Ad 3^m dico q quāuis cā vl'is hēat terminū adeq̄tū.tñ qꝛ illimitata ē pōt in aliū:non aūt ꝑticularis: qꝛ limitata sic se hz itel lectus sic. ¶ Cōtra.qꝛ tūc ille nō erit termin^s adeq̄ tus. Dici potest q est illimitata ad vtrāqz emana tiōem:ꝛ iō neutra adeq̄tur simpl'r.tñ quātū ad mo dū:vtraqz dici pōt adeq̄ta:qñcūqz.n.aliq̄ cā potest diuerso mō ꝓducendi ꝓducere diuersa. tūc lz vnū eoꝝ possit dici termin^s adeq̄tus cāe quātū ad vnū modū:non tñ simpl'r:ita in proposito essentia diui na est p̄n^m ꝓductiuū nāl'r ꝛ libere:ꝛ ideo lz vbuz sit eius termin^s adequatus q̄tū ad productionē natu ralez:nō tñ q̄tū ad liberam. ¶ Ad 4^m dico q vbi vnū principiū est perfectius:ꝛ aliō imꝑfecti^s:bene ꝟcludit argu^m.mō in ꝓposito non dico q essentia ꝛ intellectus ita se habeant: ūno dico q oīa sunt eq̄l pfectionis:sed tñ inter illa q̄ sunt eq̄lis pfectiōis pt esse ordo principalis ꝛ minus principalis.sicut licz pr̄ ꝛ filius sint eq̄liter pfecti.tñ in productiōe spūs sancti pr̄ principalius cōcurrit q̄ filius: non tñ pfe ctius.qꝛ nō est pfectioꝛ. est tñ principalioꝛ. ita dico in proposito : q lz intellectus ꝛ eēntia sint equalis pfectiōis:tñ qꝛ infinitas q̄ est ꝛditio vtriusqz prin cipalius cōpetit essentie:ꝛ qꝛ ipsa essentia est princi palioꝛ:ipsa dicetur principalius principiū.

Sed hic sunt alique diffi. p^a est.qualē ordinē hñt aliq̄ vbi distinguunt realr: talez hñt vbi sunt distincta formal'r vel fm rōnē:in crea turis aūt vbi po^a ꝛ obm distinguunt realr:po^a prin cipalius ꝓcurrit q̄ obz.g̃ ꝛc. ¶ Hic dico q tota cā in creaturis:quare intell's est principalioꝛ:est qꝛ in tellectus est vniuersalioꝛ:in diuinis aūt obm ē p̄n cipalius:qꝛ vl'ius. Ideo dico q ordo quē hñt ī crea turis nō est essentialis eis:sz solū inuenit in eis tal' ordo pp aliq̄ q̄ ꝟsequunt ea non fm rōnes suas for males:sed pp aliqd aliud ab eis:non inquātū tales rōnes sunt eis cōes. ¶ 2ª diffi.qꝛ qñcūqz aliqd cō uenit alicui:qō repugnat alteri:opz q sibi ꝓueniat per illud in quo illa distinguunt:ꝛ impoſe est q ei ꝓueniat p illō ī quo ꝓueniūt.posse aūt gñare: ita cō uenit pr̄i:q repugnat filio. g̃ p aliqd ꝓpriū nihil ē ꝓpriuz pr̄i nisi rel'o.g̃ rel'o est illud quo sibi ꝓuenit gñare. ¶ Hic dico q aliqñ p vnū oīno ꝛ idē princi piū pōt aliq̄ opatio alicui ꝓuenire:ꝛ alteri repugna re.pp diuersam dispōnē illi^s principy. ꝛ non pp di uersam ꝓpr̄ietatē p̄ncipiatiuoꝝ.v.g. Igni.n.in ife rioꝛ pte ꝓuenit calefacere.ī supioꝛ aūt nō:g̃ B non est pp aliud ꝛ aliud principiū.sed pp dispōnē diuer sam illi^s principy. Ita dico ī ꝓposito q eadē eēn^a q̄ est ī pr̄e nō hz terminū adeq̄tū,ꝛ pōt eē p̄n^m ꝓducē di ipsi patri:ipsa aūt eadē lz sit in filio.tñ qꝛ intell'r terminum adequatū habere non erit principiū p ductiuuz in filio. ¶ 3ª diffi.qꝛ duo principia forma liter distincta non vñr sufficere ad productionem duarum personarum. Intellectus.n.ꝛ volūtas tñ formaliter distinguunt:que tñ duaꝝ personaꝝ sūt principia productiua. ¶ Hic dico q quando duo principia cum hoc q sint formaliter distincta coin cidunt in eundē modum principiandi.tunc solum idem producūt. Intellectus autem ꝛ essentia sic se hñt:qꝛ principiant per modum nature: sed non in tellectus ꝛ voluntas.ergo ꝛc. ¶ Quarta diffi.qūo essentia que principiat per modum nature pōt pri cipiare cum voluntate libere. ¶ Hoc inferius de clarabitur. Nā qñ duo principia ꝓcurrunt ad vnū effectum.si vnum eorum est liberum ꝛ totuz. ¶ 5ª diffi.est.quomodo eadez relatio potest fundari in illis duobus principys distinctis formaliter. Nec potest dici q fundetur in eis inquantū sunt idē rea liter:qꝛ vt sic nō principiāt. ¶ Hic dico q quādo/

Adeq̄tio emana tōis ad p̄ncipiū pt ītelli dupl'r.

Cū eq̄litate pfe ctiōis pt stat' ma ioꝛ ꝛ mino: p̄nci palitas:vīd.ē.di. 2.q.5.ꝛ alibi idē

D.7. R la Sco. quaz exaiat nōn.j.di. 16.q.3.

Et si ī creaturis cōuter itellectus obiecto principa li^s ad operatio nē ꝓcurrit ī diui nis tñ eꝫ ptigit ꝛ q̄re? intell'r g̃ re gula vbi est ordo ēntial' ꝑsē.

Quere viterius cām pl'a addēdo p ꝛ ꝟ̄ vt nosti. Hō bñ hāc maxi mā.

A.l.diuersitatez p̄ncipioꝝ. Explū nōbile exaiandū tñ. Quare essentia vel memoria fe cunda in patre ē principiū gñan di in filio vō nō?

Mō mō diuersi tas formal.ſz po ti^s modi p̄ncipiā di variat p̄ncipia ꝛ p̄ncipiata.

Regula. Quare ꝓductio amoris est libera q̄ sit ab obo natu ralr concurr ēte.

Tollit ea ſiōem

Ūñ neutrū ſeoꝛ ſū sufficit:vtrūqz ſil' currit:vbi pō dera q̄ſi.

Hic explicat re ſolute gd partia le: quid ve totale p̄ncipiū. vīd ſco. 2.q. q̄libeti.idē. 10.ꝛ.6.tri. q̄re.

Q̄uis ī creatur] oppoſituz ē mīn^s p̄ncipale ī p̄nci piādo:in diuinis tñ est ē̄.vbi iſtātiā pōdera.

Inſtātia de intel lectu creato nobi linus obm ſeipſo intell'nte.

Obiicit q̄drupli cit̄ ꝛ valde nōn'.

Unum p̄ncipiū eiuſdē gñis cum alio ꝓcurrere cō tingit dupl'r.

Cōſidera pl'a ad dēdo p ꝛ ꝟ̄.

Cā vl'ꝫ p̄ncipium ꝑticulare vl'e de terminat.

Dicere ꝛ ſii crea turis fundat ſup ſolo intellectu:in dinis:nī ſup obo ꝛ potētia fūdat.

Replica.

cunqz aliqua distinguunt formaliter: et sunt idem realiter unum et idem omno potest eis competere: aliqui a priori: aliqui a posteriori. A priori sicut nos dicimus: quod intellectui et voluntati que sunt formaliter distincta competit eadem omno et simplex deitas. Aliqui a posteriori sicut intellectui et voluntati competit omno eadem infinitas: eadez realitas: et eadem existentia: et eodem modo potest eis competere eadem relo simpliciter et omno. ¶ 6a diffi. Non.n. vult quod aliquod primum in diuinis sit ideterminatum et productiuum. quia illud non est ponendum in deo: quod imperfectionem includit: sed posse dicit imperfectionem: et per consequens primum. quia primum et posse sunt idem. ¶ 7o sic. Distantia potentie a suo actu dicit imperfectionez: sed tale primum est posse distans a suo actu. quod non est ponendum in diuinis. Minor patet. quia illud quod differt ab aliquo distat ab eo: sed hoc est dicere. ¶ 8o. Producendo primum argumentum ad oppositum. quia quicunque aliquod comune diuidit per duas differias oppositas: si unum illorum diuidentium dicit perfectionem simpliciter: et diuisum dicit perfectionem simpliciter: sed positum diuidit potentiam actiuam et passiuam: et actiuum dicit perfectionem simpliciter: quod est posse: sed hoc quod dicit perfectionem simpliciter est ponendum in diuinis: quod est ponendum in diuinis. ¶ Confirmatur: quia vbicunqz ponit diuidens: et diuisum necessario ponitur: sed actiuum: quod est diuidens posse, ponitur in diuinis: quia dicit perfectionem quod est posse diuisa per actiuum et in eo inclusa ponet in diuinis. ¶ Ad primum dico quod distare ab actu potest dupliciter intelligi. Uel ab actu perficiente: et sic est imperfectionis. Uel sicut ab actu egrediente: et sic non est imperfectionis: sicut posse creatura dei: ex hoc non est imperfecta: quia distat ab actu egredientis. s. a creatore. ¶ Si dicas quod quod non est actus egredientis. Dico dupliciter. primo quod non est actus perficiens. quia nulla perfectionem dicit. ¶ 2o dico quod posse non distat ab actu tali: quia est idem sibi. ¶ 7a diffi. quia non verum quod in eo sit posse productiua. quia posse semper accipit respectu actus. Sed quod esse vel producere ad intra non est ab aliquo posse. quia non est elicitus ab ea actus: quod in deo non est posse talis. ¶ 2o sic. quicunqz actus sunt indifferentes et posse ad illos actus: sed ee primum et quod esse sunt omno idem. quod et potentie: sed nulla est posse productiua ad esse patrez. quod nulla erit posse respectu quod esse. ¶ Dic dico quod nec in deo nec in creatura productiua posse ut productiua est respicit productionem: sed terminum productionis: quod aut productionem respiciat in creaturis: hoc accidit sibi inquantum productiua posse est. ¶ Ex hoc patet solutio ad rationem primam illius difficultatis quod posse generatiua ex eo quod talis non respicit generationem. Quod patet manifeste ex hoc quod ipsa non respicit nisi illud quod capit esse ab ea. et illud est genitum. ¶ Ad aliud dico quod alias habitudine habet relo ut ad fundamentum: aliam ut ad terminum. Potentia quod quod quatiua non est respectu relationis: ut est ad fundamentum: sed est respectu relationis magis ut est ad terminum: esse aut primez dicit relationez: ut est ad fundamentum et posse esse quod quod: et ideo potentia generatiua non ponitur respectu alicuius eorum: sed accipiendo relonem cum habitudine qua respicit extremum vel terminum. quod potest accipi sic. Paternizare vel quod quare. Tunc dico quod est posse productiua. quia ut sic dicit posse respectu termini. s. filij. Posse aut primizare non est aliud quod posse habere vel producere filium: et posse quod posse producere genitum: vel posse habere terminum productum. ¶ Ad auctoritatem in primo dico quod ipsa natiuitas prestat filio equalitatem sicut productio: non aut sicut primum productiuum: sed memoria.

Quo. IIII.

Maxima

Entes realiter distincta vero formaliter idem omno absolutum et respectus venire potest et hoc dupliciter.

Maxima.

Potentia dicit perfectionez simpliciter. et sic primum quod ponit in diuinis.

Distare ab actu pungit dupliciter fieri actus e dupliciter.

Bz quod ad.b. dicitur pdicrado.

Potentia productiua respicit terminum productum primum et quod esse.

Habitudo relonis est duplex.

Paternizare et primizare sic dicuntur esse fieri intelligere et intelligere differunt.

VTrum essentia diuina sit terminus formalis quod diuine. Et videtur quod non: quia dicit Aug. x. de tri. quod quod bz filius bz a patre: proprietate aut bz. quod tc. ¶ Contra. idem 3o de tri. sicut essentia prestat filio quod tio. ita tc. ¶ Circa istam quonem primo videndum est de supposito. Utrum sit ibi terminus quo. Secundo circa quesitum.

Vide. 15. tri. idem. Quere Will. 15. tri. c. 26.

Circa primum insistendo probatur 4r. quod in diuinis sit terminus formalis quod ipsius quationis: quod est suppositum in quone. primo sic. Dis relatio bz proprium terminum: cum eius quidditas ad aliud sit: et ibi aliud sit terminus eius: sed generatio diuina est relatio. quod necessario bz terminum. ¶ 2o sic. Dis relo necessario exigit extrema: quia est habitudo inter extrema: sed alterum extremorum est terminus. ergo quod tio necessario bz terminum. ¶ 3o sic. Illud quod non bz terminum necessario est ad se: quia terminus est ad quem est relatio. sed quod non est ad se. ergo necessario bz terminum. ¶ 4o sic. Nihil br formaliter per quationem nisi illud ad quod aliquo modo generatio terminatur. sed filius bz multa per quationem: quod ad ea generatio aliquo modo terminat. ¶ Et primo. productio est semper necessario respectu alicuius: et illo necessario est terminus. ¶ Sed dices. tu semper probas quod generatio et relatio bz terminum quod: sed non terminum quo: modo ab oibus conceditur: quod quatio bz filium pro termino quod. pba mihi quod aliqd sit quo et non quod. sicut querit quod. Doc probo dupliciter. primo sic. nulla relo potest esse prior suo primo termino. quia si sic. in illo priori esset sine termino. sed totum suppositum filij est posterius quationem actiua. ergo non potest esse eius primus terminus. Minor patet. quia quicunqz alia sunt filiationes: quod est posterius natione uno et reliquo: sed quatio actiua et passiua sunt filiationes: quia sunt correlatiua. bz filius est posterius natione quationem passiua. quia constituit ex ea. ergo et quatione actiua que est filiation cum passiua quatione. ¶ 2o sic. Dis habitudo est posterior suis extremis. sed filius est posterior passiua quone. et per consequens actiua. quod non est terius primus quonis actiue. ¶ Iste rones confirmant sic. quod est prius natione prior et filio quia quod est prius natione prioritatis vel saltem eo quod est filiation cum illo. est prius natione posteritatis: vel eo quod est filiation cum eo. quatio aut actiua est prior natione prior: quia ipsum constituit. quod tc. ¶ Jo vult mihi necessarium ponere formales terminum ipsius generationis priorem ipsa generatione: que est prior quodammodo ipso totali termino quod. s. filio. ¶ Quo at totalis terminus capiat esse dicet postea.

Maxima. Hobill. Considera istantis ad hoiez.

Circa 2m de quesito. s. utrum essentia sit formalis terminus. Circa hoc sunt quattuor opiniones. Prima est quod relo est terius formaliter. quia illud est formalis terius: quod solum accipit esse: sola aut relatio accipit simpliciter ee. ¶ 2a opio est: quod potentia intellectiua est formalis terminus: quia quicunqz in alia productione vniuoca occurrit ca vlis et particularis: causa particularis est eiusdem rationis cum termino formali. potentia intellectiua est ca particularis. ergo tc. ¶ 3a opio est. quod solus actus intelligendi: quia in productione intellectiua semper primus terminus est notitia genita: siue actus intelligendi: sed quatio in diuinis est productio intellectiua: quod primus terminus est notitia genita. alia aut essentialia erunt per concomitantiam. ¶ 4a opio est quod memoria fecunda. quia illud est terminus formaliter in suma vniuoca productione quod est primum. sed principium in ista productione est memo-

I. arti. In diuinis sit primum. ita et terminus quod quationis ee oindu quadruplex.

Euasio.

Terminus relonis duplex.

I. arti. Opio quadruplex.

Impugnatio q̄ druplex.

ria secunda: g̃ termin⁹ formalis erit essentia ꝛ intellect⁹ q̄ faciūt memoriā. ¶ Sz nullā istaꝝ opionū intelligo. ꝓma nō. qz ꝓductio denoīaī a termio: gñatio aūt fm Dyla. est in nāz: ꝛ ideo dr̄ gñatio naturalis vel nāe: diceret aūt adaliq̄tio ꝛ non gñatio si esset ad relonem. ¶ Contra scōaz: qz nulla passio pōt eē pn̄m cōicandi subam: sed intellc̄ est q̄si passio diuine essentie: qz zª eius pfectio. g̃ intellc̄ non erit illō quo nā cōicaī: sed oportebit dare eēntiā ipsaz vt terminū. ¶ Cōtra tertiā. qz actus zⁱ nō pōt esse rō cōicandi actū p̄m: sed intelligētia siue notitia est actus zⁱ respectu essentie vel intellectⁱ: igit̄ nō erit rō q̄ essentia vel intellc̄ diuinⁱ cōicatur. ¶ Contra quartā. qz vnius ꝓductiōis ē p se vnus terminⁱ formalis p̄mⁱ: memoria aūt ista sic sumpta nō est vna formalr. g̃ vt cōplectit̄ essentiā vt obm: ꝛ intellz vt potentiā non erit terminus. ¶ Ad rōnes factas ꝓ istis opionibⁱ. ¶ Ad primā ꝓ pª dico q̄ nihil hz filius nisi natū fm Dyla. de tri. ꝛ iō hz eēntiā p natiuitatē: ꝛ sic lz ipsa simplr nō accipiat esse: tñ in hoc accipit esse. ¶ Ad scōam pro zª dico: q̄ hic est vera vniuocatio. qz vniuocatio sumit̄ a nā: ī q̄ ꝓducēs ꝛ ꝓductū sunt sil'ia: ꝛ subsistunt: ꝛ qz nā est vna: iō ē vniuocatio: non sumit̄ aūt vniuocatio a passiōe eiⁱ que est intellc̄. ¶ Ad tertiā pro tertia dicēdū q̄ lz actus intellndi: vbi est acqsitⁱ: sicut in nobis pōt eē notitia genita. tñ alibi vbi non acqrit̄. s. in diuinis non est notitia genita. ¶ Ad quartā pro quarta opinione dico q̄ ad sūmā vniuocationez nūq̄z opz oēs cās eē eiusdē rōnis cū termino. ¶ Et iō dico: dato q̄ intellc̄ sit ptiale p̄nm nō ipedit̄ sūma vniuocatio.

Tāge h̄ pl'a vt noti scotice.

A.l. Tactas.

Essentia diuina accipit esse. Accipe esse ꝓtingit dupl'r.

A.l. cuius est.

Nō singl'issime q̄ ꝛ si in creaturⁱ nō tñ i diuīs actⁱ intellndi gñari dr̄

Dico igitur q̄ eēntia diuina est terminus formal' gñatiōis diuine. Et hz ꝓbo q̄druplr. ꝓmo sic. q̄cūq3 n. ꝓducit̄ suppositū de gñe subē: ibi suba est terminⁱ formal': sz suppositū diuinū est de gñe subē. vel se hz ad modū generis subē. g̃ ꝛc. ¶ zº sic. quēcunq3 ordinē hñt aliq̄ in eē eūdē hñt ī ꝓduci. sed inter ea q̄ sunt in supposito ordine essendi p̄m est in essentia. g̃ ꝛ in ꝓduci ꝓmus terminⁱ formal' erit essentia. ¶ 3º sic. illud est ꝓmⁱ terminⁱ gñatiōis actiue. ī q̄ p̄ fundaī gñatio passiua: sed gñatio passiua p̄ fundaī in essentia diuina. g̃ ipsa erit p̄mⁱ terminⁱ q̄ gñatiōis actiue. ¶ 4º sic. q̄lē ordinē hñt aliq̄ ī forma sepata: talē hñt ī suppositō illius forme: sz in eēntia: vt intelligit̄ non vt in supposito ipsa est ꝓma: qz radicalr continet oēs alias pfectiones. g̃ ꝛc. ¶ Hoc ēt ꝓfirmo q̄druplici auctoritate. ꝓma ē Jo. x. Qō dedit mihi pr̄ maiⁱ oibus est: qō exponēs Aug. dicit q̄ saluatoꝛ intellexit de diuina essentia recte rōnē trahens ad ꝑpositū. ¶ zª auctoritas est Dyla. de tri. q̄ pr̄ nullo modo esset nisi qō in se est nāe ꝛ subē. in filio genuisset. ¶ 3ª est eiusdē 5º. de tri. pr̄ essentiā suā prestat filio sine suo detrimento aliquo. ¶ 4ª est eiusdē ibidē. q̄ dei filius non est de nihilo productus: sed natiuitatis sue viuentem accepit subaz vel nāz. ꝓpter ista dico q̄ diuina essentia est formalis terminus: alia aūt ꝓcomitantur ipsam essentiā diuinā. ¶ Sz ɔ istā ꝓclonez instaī quadruplr. ꝓmo sic. oīs terminus gñatiōis vel ꝓductiōis accipit eē p eā. Naz ꝓductio nihil aliud est q̄z termini ad esse ōductio: sed essentia diuina nō capit eē p generationē. g̃ ꝛc. ¶ zº. sic. nullus terminus formalis est ꝓpior sua ꝓductiōe. cum per ipsam educatur ad esse: sed essenª diuina precedit omnem productionē diuinam: vt hr̄ a Dioñ. in. c. de vnica ꝛ discreta theologia. ¶ 3º sic. q̄cūq3 aliquid ex aliquo generatur: illō qō est cōmune vtriq3 termino nō est terminus gñatiōis: sed potius videtur esse obm: vt patet inductiue: sz filius gñaī de essentia que est cōis vtriq3 termino. ergo ꝛc. ¶ 4º sic. quandocūq3 aliquod suppositus generatur: formale ɔstitutiuū suppositi vr̄ esse terminus formalis gñationis. cū idē sit essendi ꝛ ꝓducendi ordo. sz eēntia nō est formale ɔstitutiuū filij. sed relo: g̃ ꝛc. ¶ Ad pm̄ dico q̄ aliq̄ terminⁱ formalis accipit esse simplr. s. q̄ nō ꝓius fuit. Aliq̄ aūt solū fm qd: vtpote in supposito: vt p resurrectionē aīa non accipit eē simplr: sed in cōposito. Sic dico de diuina essentia in ꝓposito. ¶ Ad zm dico q̄ sem per terminⁱ formalis in deo ꝛ in creaturis est ꝓpior ipsa ꝓductiōe: qz ꝓductio est respectus g nēcio ꝓe supponit extrema: quoꝝ vnū ē terminus formalis. non est g̃ incōueniēs q̄ ipsa productio sit posterioꝛ termino. ¶ Probo autem q̄ necessario terminus precedat ipsam productionem actiuam: qz quicqd est ꝓius eo qō est sil'cum a. est ꝓius ipso a. sed terminus est ꝓpioꝛ productione passiua: qz est eiⁱ fundamentum que est sil'nā cuz actiua. ergo ꝛc. ¶ Ad tertium dico q̄ qñ aliquid gignitur ex aliquo sicut ex materia transeunte. veꝝ est q̄ accipitur. sz qñ gignitur ex alio: sicut ex eo qō est formale p̄nm ꝛ vniuocū non opz: ꝛ ita est hic. qz gignitur ex nā. ¶ Ad 4m dico q̄ nunquā constitutiuum indiuidui. s. beceitas est formalis terminus: sz nā: vel ɔstitutiuz eius vt forma. ɔ proposito aūt locum forme tenet essentia. locū autē proprietatis indiuidualis tenet relatio. ¶ Sz adhuc remanet difficultas. qz generatio videtur esse progressus ad esse simplr. sicut alteratio videtur esse progressus ad esse fm quid. nō videtur ergo bene itelligibile qūo essentia que nō accipit esse possit generationem terminare. ¶ Dico q̄ verum est q̄ generatio est progressus ad esse simplr: non tamen cuiuscunq3 termini. Unde dico q̄ filius simpliciter accipit esse: essentia aūt que est formalis terminus non accipit esse nisi in supposito. ¶ Cōtra. qz ideo videtur suppositū accipere eē qz terminus formalis accipit esse: nam terminⁱ formalis videtur ratio essendi ipsi supposito. Si igit̄ terminus totalis accipit eē: multo magis terminⁱ formalis. ¶ Dico q̄ licet in cōpositis vbi formale ꝓncipium est corruptibile totū compositum acciꝑat esse per hoc q̄ eius formale p̄nm accipit esse: et sic de factiōe: tñ ī icorruptibilibⁱ vl'ī illis in q̄bⁱ forꝛmale p̄nm ē incorruptc. totū est oppm. ¶ Exm ī morte hois corrūpit̄ cōpm formali p̄nō remanēte icorrupto. s. aīa q̄ icorruptibil'ē. q̄ aūt formale p̄m posit ꝑexistere 4r oñdo: p̄ sic. nā ī gñatione vniuoca creaturarū eadē nā in spē ꝑexistens in gñante ē terminus formal' in genito: beceitas aūt ī diuina eēntia tñ ē illimitata sic nā specifica ī creaturis. ¶ zº sic. ī augmētatiōe vnigenia: sic ē augmētatio charitat̄ tota rō formal' cuiuslibz gd ꝑexistebat in p. ꝛ tñ h̄ nō obtc vē glibz ꝓducit̄ simplr. ¶ 3º sic. nā in hois gñatōe ꝑius aīa creat̄ q̄z corpi ifūdat̄. cū pri⁹ sit esse q̄z īeē. ꝛ tñ nō ē terminⁱ formal' gñatiōis hutc nisi in quātū ieſt. sic. n. hoīez ɔstituit in eē specifico. ¶ 4º sic. nā ī hois augmētatiōe ē va gñatio. ꝛ tñ terminⁱ formalis gñationis non pōt poni nisi aīa. potissime formalis gñationis non pōt poni nisi aīa. potissime fm illos qui ponunt vnicam formaz. ¶ Ad auctoritatē positā in pⁿo qōnis pz.

Obj. pba. Rō q̄druplex.

Caste oia bñ pōderādo. Qz terminⁱ vniⁱ ē fundamētū alteriⁱ: vt pz i alijs corelatiuis.

Auctoritas quadruplex. Sup Joā. ꝛ. 15. tri. c. 14.

Resolo. q. Terminⁱ formal' essentia. alia ꝓcomitantia. Obijcit quadrupliciter. Productio q̄d?

Nō q̄ accipe eē ꝓtingit dupl'r.

Productiōe essentia accipit esse fm quid. Qz terminⁱ q̄ ꝓductōis est ꝓpior ipa. pōderandū

Barima.

Pōderaly trāseunte. Signi ex alio cōtingit dupl'r.

Tāge h̄ pl'a pōderando. Dubiū nōbile. Gñatio ꝛ aliatio ꝓgressuz ad esse denotāt: sz diuersimode.

Filius simpl'r: sz eēntia fz q̄d accipit eē. Replica. Terminⁱ gñationis duplex.

Aliq̄ icorruptibilⁱ. aliq̄ vō i icorruptibilibⁱ ē incepto ꝛ desitio essendi.

Nō singl'issime. Nūo formal' terminⁱ ꝓductionis posse ꝑexistere. A.l. Sz i diuīs essenꝛtia hz se sic ꝛc. A.l. ḡnū. Cōsidera istāt.

Nec ē ordine naturali: sed phs oppositū dicit.

Ja.14.

VTrum gñatio vniuoca sit in dīnis. Et nō. in gñatiōe vniuoca ꝓducēs ⁊ ꝓductū sūt eq̄lis ꝑfectōis: sed ℔ nō ē in ꝓpōsito. q2 pr̄ est maior filio: ꝫ filius non sit minor patre. fm Dylariū. ¶ Cōtra. idē Dyla. 7. de tri. dicit. de gñatiōe dīna. bre ℔ solū sacr̄m natiuitatis: vt nomē ⁊ nām retinet: qđ est ꝓpriū vniuocatiōi. ¶ Circa istā q̄nem ꝑ videdū est. qđ sit vniuoca ꝓductio. 2° si ē ī dīnis.

1. arti. Ob. alior du plex ō vniuoca tiōe ꝓductiōis. Impugnano du plex.

Quantum ad p̄m dicūt alig. q̄ vniuoca ꝓductio est q̄ñ ꝓducēs ⁊ ꝓductū indistincte cōueniūt in vna rōne formali. q2 vniuoca sunt: quoꝝ nomē est cōe: ⁊ rō subē est eadē. ¶ Contra. deus ⁊ creatura conueniūt ī aliq̄ formali rōne. vt ꝫ. i. plogo fuit declaratū. Istat aūt q̄ deus respectu alicuius creature nō est cā vniuoca. ¶ P. celū ⁊ sol ⁊ corpa supioza conueniūt nō solū in vna rōne formali. s. entis. sed in vna rōne gñis. q2 gñis subē sunt. ⁊ tñ ℔ non obstante dīr cāe eq̄uoce inferioꝝ. Jō dicūt alq̄ q̄ gñatio vniuoca est vbi p̄n^m ⁊ termin^9 sūt vni^9 rōnis specifice. sicut ꝓductio calozis ab igne ē vniuoca: ⁊ non productio calozis a sole vel a motu.

Impugnatio q̄ drupler.

¶ Cōtra hoc arguo q̄drupl̄r. Primo sic. oēs concedūt gñationez vniuocā esse in diuinis. ⁊ tñ non oēs ponūt p̄n^m ⁊ terminū eē eiusdē rōnis formalis. Nā multi ponūt relōnē eē p̄n^m. ⁊ essentiā terminū. 2° sic. fm oēs: gñatio hois ē vniuoca. ⁊ tñ p̄n^m ⁊ termin^9 non vñr esse eiusdē rōnis formalis. Nā p̄n^m in gñatiōe vr̄ eē vis q̄dā: siue vtus in semine: termin^9 aūt est ipsa aīa. 3° sic. nam in alys ab hoīe po^a generatiua ponit p̄n^m formale ī gñatiōe. Istat aūt q̄ ipa in multis nō est termin^9 formalis: sicut ī asino: imo ipa sensitiua nō vegetatiua. 4° sic. vbicūqz est termin^9 ⁊ p̄n^m eiusdē rōnis. non pōt esse vel oziri relō: nisi eiusdē rōnis. si g̃ p̄n^m ⁊ termin^9 sūt oīno eiusdē ratiōis: non poterit inter ea oziri relō disparantie cuiusmodi est gñatio actiua ⁊ passiua. ¶ Probo ād q̄ relō disparantie nō possit eē inter illa extrema q̄ sunt eiusdē rōnis oīno. inter extrema q̄ sunt vnū: vt sic: nō pōt eē diffozmitas. extrema aūt eiusdem rōnis: vt sic. fundant sup vnū. g̃ ⁊c. ¶ Itē oīs relō q̄ est inter extrema eiusdē rōnis. vt sic. fundat sup vnū. ꝫ sup vnū. vt sic. nulla pōt eē diffozmitas. g̃ relinq̄t q̄ nec relō disparantie. cuiusmodi sūt gñatio actiua ⁊ passiua. ¶ Dico tñ cū scoto. q̄ tunc ē gñatio vniuoca q̄ñ generans ⁊ gñatū hñt eandem nāz specificā. dato q̄ p̄n^m ꝓductiuū differat in rōne formali a termino ꝓducto. sicut ꝫ in beata virgine.

Ob. ꝓpa cū sco. de ꝓductiōe vniuoca.

A. l. Dīat a formali termino. s. i genendo xm. Gñatio vniuoca triplex. ⁊ fm hāc distinctionē ꝑcedēs: vt nosti bene vnderando.

¶ Sed tñ ℔ est sciendū. q̄ aliq̄ gñatio est vniuoca q̄ hz p̄n^m formale: qđ ē eiusdē rōnis cū termino. sic ī ꝓductiōe calozis ab igne. Alia ē: vbi solū hz eādē nām specificā. Prima est maior. q2 qcquid hz scōa hz prima. non tñ e conuerso. ¶ Cōfirmat. q2 q̄cūqz ē vniuocatio inter illa q̄ ꝑncipalr respicit gñatio. ibi est verior vniuocatio in gñatiōe q̄z vbi nō. sed gñatio ꝑncipali^9 respicit fundamētū ⁊ terminuz. g̃ ibi erit maior vniuocatio. ¶ Scōo est sciendū q̄ posset eē dubiū: dcm est. n. q̄ vbi ē p̄n^m eiusdē rōnis ⁊ termin^9 non pōt esse relō disquipantie. ¶ Sed ꝫ. q2 calor ignis est eiusdē rōnis cū calore aque. vnus tñ ē ꝓducēs ⁊ ali^9 ꝓductus. ¶ Jō notandū q̄ in q̄cūqz nā est relō ꝓducentis ⁊ ꝓducti. in illa opz distīgue re rōnē ꝓductiui ⁊ producibilis. hoc autez declaro sic. non magis distinguit rō actiui ⁊ passiui q̄z rō ꝓductiui ⁊ producibilis. ꝫ q̄ñ aliq̄ res ē actiua ⁊ passiua. rō actiuitatis distinguit a rōne passiuitatis. g̃ eodē mō rō ꝓductiui distinguit a rōne producibil.

Rōnes actiue passiui formaliter distīguūtur ī ē i eodem sic ꝓductiui ⁊ producibilis. vbi pla batis.

¶ Confirmat. q̄cunqz due rōnes sic se hñt q̄ vna ex rōne sua formali repugnat alicui: cui alia non repugnat: ille rōnes distinguunt ex nā rei: sed ꝓducibilitas repugnat deo. ꝓductiuitas aūt nō. g̃ ⁊c.

Hanc circa scōm. s. vtrū in diuinis sit gñatio vniuoca est īsistēdū. ¶ Dr cōiter ab oībus q̄ sic: ⁊ ℔ vr̄ Dyla. ex intentiōe oīs dere. 9. li. de tri. ¶ Confirmat aūt quattuoꝝ rōnib^9 Primo sic. vbicūqz. n. ꝓducens ⁊ ꝓductū hñt nāz eandē specificā vel q̄si specificā. ꝓductio inter illa est vniuoca. Et h° pz supi^9 ex dictis de vniuocatione ꝓductiōis. ꝫ ita est ī diuinis. g̃ ⁊c. 2° sic. vbicūqz p̄n^m ꝓductiuū ⁊ formalis termin^9 sunt eiusdē rōnis. ibi est ꝓductio vniuoca: ita ē in diuinis. Nā essentia q̄ ponit formalis termin^9 posita est superi^9 esse p̄n^m productiuū. g̃ ⁊c. 3°: sic. vbicūqz est ꝓductio equoca. semp productū est impfecti^9 producēte. nā cā equiuoca totalis semp est nobilioꝝ ⁊ perfectioꝝ suo effectu: sed producens in diuinis non ē ꝑfectius: nec productū ē impfectius: g̃ ⁊c. ¶ 4° sic. Dis cā precise equiuoca ē defectuose fecunditatis. q2 non pōt eq̄lis perfectionis sibi productū gñare: vel cāre: sed certū est q̄ in diuinis nullus defectus fecunditatis ē. g̃ ⁊c. ¶ Sed instatur quadrupliciter. Primo sic. inter vniuoca vt vniuoca sunt necesrio est distinctio: sed inter patrē ⁊ filiū: vt vniuoca sunt: non pōt esse distinctio: q2 vt vniuoca sunt: sunt vnus deus sine distinctione. ¶ 2° sic. que sunt vltimate vniuoca non sunt formaliter ⁊ gdditatiue distincta. hoc pz in sorte ⁊ platone. g formaliter ⁊ gditatiue non distinguūtur. ꝫ pr̄ ⁊ filius formalr ⁊ gditatiue distinguuntur: ergo inter eos non est summa vniuocatio. ¶ Tertio sic. Nullum vniuocum vt vniuocuz potest plura producere pluribus productionibus alterius ⁊ alterius rationis: hoc patz. q2 sunt eiusdem rōnis: ⁊ per ꝫns nō erit inter ea relatio disparantie: sed pater generat ⁊ spirat. g̃ ⁊c. ¶ 4°: sic. impossibile est q̄ ꝑ distincta ꝓncipia formaliter aliquod agens vniuoce producat plura. q2 exquo illa non sunt vniuoca inter se. nec in 3°. sed per aliud ⁊ aliud ꝓncipiū producitur filius ⁊ spūs sanctus. ergo ⁊c. ¶ Ad primum dico q̄ opz vniuoca distīgui: non tamen inquantum vniuoca sunt: q2 sortes ⁊ plato distinguūtur: non inquātuz hoīes. sic dico in proposito. q̄ pr̄ ⁊ filius distinguūtur per relationes. non tñ inquantuz vniuoca. ¶ Ad 2^m dico q̄ si ponerētur indiuidua distīgui formaliter: faciliter euaderē. Sed hoc iaz nō dico. vt enī mihi apparet. psone diuine magis formaliter distinguūtur q̄z duo indiuidua eiusdem speciei. ¶ Ad argumentū dico q̄ maior ⁊ minor vniuocatio non attēditur penes maiorē vel minorem distinctionē vniuocatoꝝ: sed penes maiorem vel minorem distinctionez siue idētitatem nāe: in qua conueniunt vel vniuocantur: ⁊ q2 est in diuinis maxima vnitas nature. q2. s. numeralis: hinc ē q̄ maxima vniuocatio inter oēs vniuocationes est ista vniuocatio. ¶ Ad tertium dico. concedendo q̄ vniuocū vt sic nō pōt plura producere pluribus ꝓductionibus ⁊ alteri^9 rationis. sed quando productiua ꝓncipia ꝓticularia variantur stante vniuoco vl̄: cuius nā cōicat. tunc non est verum. q2 ratione ꝓncipioꝝ particularium variatoꝝ: poterunt variari productio/

Dia caste. 2. arti. Op. cōis. vide Sco. 7. di 1.

Qr gñatio dīna sit vniuoca ostēdit.

Objcitur quadrupliciter.

Vniuoca distīgui ⁊ qualiter?

Magis distīguunt psone diuine q̄ soz. ⁊ plb.

Maxima vniuocatio in dīnis.

Quare variant ꝓductiōes in diuinis stante maxima vniuocatione nāe.

nes. Dic modus non inuenit in creaturis: forte de hoc dicā in mā de processu spūssancti. Jn diuinis āt inuenit: qz eadē nā cōicatur. ⁊ eadē nā est ꝯrrēs ptialiter: vt cā vlis: particularia aūt variant. ſ. itel lectus ⁊ voluntas: rōne cuius varietatis: segtur varietas ꝓductionū. Ad 4m dico. q si illa duo ꝑncipia vle ⁊ pticulare eidem suppoſito ꝯuenirent tūc vniuoce ꝓducerent. sicut si sol hret vim solis ⁊ hominis vniuoce ꝓduceret hoiem: in creaturis autē non inuenit cursus cāz vlis ⁊ pticularis in eodez suppoſito: sed in eodē suppoſito patris est vtrumqz ꝑnm ꝓductiuum. ſ. essentia ⁊ intellectus.

Mō singlissime.

D. quadruplex.

Sed hic adhuc remanet difficultas: qz non vr itelligibile q summa vniuocatio sit ibi: vbi ꝑnm ⁊ terminus sunt alterius rōnis: sicut est in proposito: qz memoria est principiū ⁊ eēntia terminus. Dico q ad vniuocationē pfectā sufficit i ꝑncipio principali ꝯuenientia cum termino: sicut ē h: qz essentia est ꝑnm principale: ⁊ ipsa est oīno eadem cum termino: q etiā est essentia precise. ¶ Contra. ꝑ. qz tunc non erit tanta vniuocatio: sicut in creaturis. qz totale ꝑnm caloris est calor. ¶ 2o. qz in creaturis vr q a particulari cā sumatur vniuocatio. cū ḡ hoc hic non sit: non est vniuocatio. ¶ Ad primuz dico q falsum supponit. ſ. q principiū totale i creaturis sit eiusdē rōnis cū termino. non. n. aliq cā pticularis ⁊ creata est que sit tota cā sui effectus: quin ibi ꝯrrat saltem deus. ¶ Ad 3m dico q si cā vlis assimilaret sibi effectū. esset maior vniuocatio q̄z q pticularis assimilet sibi ⁊ non vlis. ex defectu. n. ſe cunditatis est in creaturis: q cā vlis nō sibi assimilet ꝓductū. sed in diuinis est ex plenitudine perfectionis. ⁊ iō est maior vniuocatio. Nam si sol ⁊ asinus producerent solē: maior vniuocatio esset q̄z q̄ producūt asinū. ¶ Sed dices. q in creaturis inuenit vel pōt iueniri maior vniuocatio. Primo qz lumen lune a lumine solis cātuz est totalr: ⁊ ē eiusdē rōnis. ḡ ⁊c. 2o. qz si voluntas diuina causaret aliā volūtatē: cū volūtas sit totalis cā effectuū ad extra tūc eēt maior vniuocatio. qz essz idētitas rōnis formalis in totali ꝑno ꝓductiuo: ⁊ in termino formali. ¶ Ad ꝑm dico sicut dixi. q nec lumen a lumine: nec aliqō creatū ab aliquo creato cātur totaliter: gn necessario ibi ꝯrrat saltem voluntas diuina. ¶ Ad 3m dico q si volūtas eēt accns separabile: tunc esset difficile: tn dico q voluntas ē p se passio angeli vel aie rōnalis. ⁊ vlr ois nāe spūalis. nulla āt per se passio pōt esse terminus primus alicuius factionis. sz subm. Uñ dico q creatio illa p̄ terminat ad essentiam angeli vel aie. ¶ 2a diffi. pōt esse de ista vniuocatione. Nam si sit pfecta ꝯditio cālitatis q vniuoce producat: tunc cā magis vniuoce producens eēt magis pfecta: cuius ꝑrium nos videmus in creaturis: imo semp oppositū. ¶ Dico q pfectissima cālitas non est pfectissima productio. siē nec pfectissimus hō: ē pfectissima suba. lz aūt cālitas sit pfectissima sine vniuocatiōe nō tn ꝓductio. Et rō pōt eē: qz cālitas pfectioz vr precise ipsum cāns vel ducēs respicere. ꝓductio aūt tam ꝑnm q̄z terminū. Jō cū impfectione termini stabit pfectissima cālitas. nō tn stabit pfectissima productio. sicut in diuinis. ¶ 3a diffi ē. qz ñ vr q ista ꝓductio sit vniuoca: qz nā rōne cuius deberet esse vniuoca: non vr dici vniuoce de gñante ⁊ gñato: qz sic esset spēs: sed soluz idēticе dr ⁊ nō formaliter. ¶ Dico q nā diuina dicitur

Ecce q q̄rio de ꝓductōe passionis.

Mō de cālitate ⁊ ꝓductōe ꝯuentia ⁊ dfiaz pōderādo.

Lōueniēcia regista ad vniuocatiōez pfectā.

Principium duplex.

Replica duplex

Assilatio duplr.

Replica.

Mādz i creaturis pfectissima vniuocē repit.

vniuoce de gñante ⁊ gñato: ⁊ cū hoc ēt dr identice: ⁊ pp istā identicā predicationē forte amouet ab ea q ipsa non sit spēs. ¶ 4a diffi. est. si deus gñat deuz vniuoce. vtrū aliuz deū vel se. ista. n. sunt ūmediate ꝑria. ſ. se vel aliū. ḡ vel se deū vl aliū deū: nō se deū. qz nihil seipz gñat. nec aliū deū. qz tunc essent duo dy. ¶ Dico q locꝰ a ꝑrys tz simplr. ⁊ iō ꝯcedo q si genuit: genuit se vel aliū. ¶ Sed dico tn q locus a ꝑrys non tz. si sumatur non simplr: sed cū determinato predicato. ¶ Exēplum. hō producit: sequitur vel q se: vl aliud. Sed sic dō hō producit. nō segt vel se hoiem: vel alium hoiez: qz pōt ꝓducere aliqd aliud ab hoie. Eodē mō i proposito. deus ꝓducit. ergo se vel aliū. ¶ Sed ꝺ. vr q locus teneat cū cōstantia subi. ¶ Exēplū. hō ꝓducit hōiez. vñ segtur aut se vel aliū. in ꝓposito aūt additur. ꝯstātia subi. qz dico q deus ꝓducit deū. ¶ Dico fz Aug. ꝯcedo ꝯntiam. q genuit se deū ⁊ aliū deū. Genuit gdē se deū: hoc est indistinctū in deitate ab illo. sz distinctū in psona. Genuit ēt alium. ſ. in psona. q ēt ē de. hoc ēt vr sufficere quantū ad rem. lz forte in nomine sit diffi. ¶ Ad auctoritatez in ꝑnō dico. q Hilarius ⁊ Augu. accipiunt maioritatem in diuinis solum pro principalitate. ¶ Qō. VI.

Mādz i creaturis pfectissima vniuocē repit.

Aūdz i sco. dī. pñt

Loca ꝺrys q̄ſtz ⁊ idē. 8. dī. 2. ⁊ alibi sepe. ⁊ nōbilis solo ⁊ erpdita.

Replica.

Mādz solo realz logice ⁊ gramatice sit dubia.

Potētia obiua duplex.

Impugnatio q̄ druplex.

Rla metaphysi. Uerbū diui non cē in potēa obiua primo mō ostendit: sz ꝑfidera hic plia pōderando.

Rla logica.

Euasio.

VTrum in diuinis sit gñatio obiua q sic. qz gñatio est obiectiua. que ꝓcedit a ꝑnō respiciente obm. talis est ista q̄ ꝓcedit a memoria. ¶ Contra. qz est nāe viuentis: ⁊ de nā viuente. ¶ Dic sciendū q potētia obiua pōt accipi dupl'r. Uno mō vt ipsa distinguit ꝺ potentiā subiectiuā. Alio mō pro eē obiectiuali vel esse cognito.

Primo videndū est. si verbū sit in poa obiua accepta p mō. ¶ Dicūt alīq q vbuz isto mō obiue generat: ⁊ ēt prehabet esse i tali poa. Nam fm eos potentia talis nō est nisi nō repugnātia terīoz: qz igit vbū nullā talē repugnātiā phabz: ideo est in tali poa. nam si non haberet talē nō repugnantiā: ⁊ p ꝑns talem potētiā eēt impole produci. ¶ Cōfirmat. qz oē possibile est possibile possibilitate opposita impossibili: sed talis est ista nō repugnātia. ḡ ⁊c. ¶ Cōtra ista ista q̄druplr. p sic. q̄ cunqz alīqd repugnat alicui ꝑnō ꝯstitutiuo. repugt ēt ipsi ꝯstituto p illud ꝑnm. hoc est manifestū: sz eē i poa tali repugnat ꝑnō formali ꝯstitutiuo verbi: qō est ꝓductio actualis: ergo ⁊ ipsi ꝯstituto repugnat. Minor pz. qz actuali ꝓductioni repugnat esse i potentia. nā si eēt in potētia iā non esset actualis. ⁊ sic eēt actualis ⁊ non actualis. 2o sic. q̄cūqz aliquid repugnat ꝯstī: necario repugt añti. ꝓductio actualis est añs ad existentiā. qz gcgd actualiter ꝓducitur necessario existit. sed esse in tali potentia repugnat actuali existentie. ergo ⁊c. Probat minor. qz in quocūqz est actualis existentia illud actualiter existit: sz in poa obiua: p te: est actualis exīntia. ḡ poa obiectiua actualr existit. ¶ Si dicas: q non segt. qz ibi est solū mō potētiali: ⁊ nō mō actuali. ¶ Cōtra. qz ille modus actual: aut ē idē cuz ipsa exīntia. ⁊ tūc erit ibi. aut aliud. ⁊ tūc alīqd est in actu cui non repugnat eē. qō tn nō fuit in poa obiua. Arguit enz sic. cuicūqz: p te: nō repugt eē: illō ē i poa tali obiua: sz isti mō nō repugnat eē. qz est: igit ille modus fuit i poa obiua. 3o sic. Impole ē q alīqd sit i poa ad sui ꝯstitutiuū. sed ponēdo vbū in poa obiua. erit in poa ad sui ꝯstitutiuū. ḡ ⁊c. Ma. pz. Mi. pbat. qz i vbo

est essentia 7 ꝓprietas. rone aũt eentie nõ põt sibi ꝓpetere eẽ in po[a] tali: qz eentia diuina est actualis exĩtia:7 sic actualr existeret 7 non actualr existeret.ḡ hoc erit per suũ ꝓstitutiuũ: sz qñcũqz aligd ẽ in po[a]ad.b.qõ ꝓuenit sibi ꝑ a.est in põ ad a.qz si nõ eẽt in po[a]ad a.iã nõ eẽt in po[a] ad b.sz:ꝑ te:est in põ ad eẽ qõ sibi ꝓpetit per ꝓstitutiuũz. ḡ nẽcio erit in po[a] ad ꝓstitutiuũ.qõ est flm. ¶ 4° sic. impole est aligd trãsire de ꝺictozio in ꝺictoziuz:nisi aligd acgrat qõ pri[o]nõ habuit:sed verbũ trãsit de potentia tali ad actũ.ḡ aligd acgrit qõ pri[o]non habuit.7 hoc est actualis exĩtia. ¶ Dico ḡ ꝙ vbũ nõ est in po[a] obiectiua:qz ꝓstituit per actualẽ gnonẽ cui repugnat eẽ in tali po[a]:sicut ẽt repugnat actuali existẽtie esse in tali po[a]:que nẽcio cõsequit ad illam. ¶ Sz ꝺ ista istaꝫ 4[r].7 prio sic.qñcũqz sũt duo sig ordiata in q̃z ꝑ nõ bz aligd eẽ ꝓductũ:7 ī z° bz vlẽ ꝓductũ:in ꝑ signo vr eẽ in potẽtia tali:qz si nõ:in ꝑ signo eẽt ens ꝓhibitũ:sz filius in ꝑ signo originis nõ est ꝓduct[o].in z°est ꝓduct[o].ḡ nẽcio si non fuit ens ꝓhibitũ in ꝑ signo:fuit ens in tali po[a]. ¶ z° sic.pro quocũqz signo aligd nõ ẽ ens ꝓhibitũ 7 nõ ẽ ens ī actu:est ens in tali po[a]: sz filius in ꝑmo signo est bꝺ. ergo 7c. ¶ 3° sic: ꝑ quocũqz signo verbo non repugnat:ꝓduci.ꝑ illo signo est pole ꝓduci:sz pro ꝑmo signo vbo nõ repugnat ꝓduci.nã ipm est ꝓducibile. In z° vero signo ꝓducit.ḡ fuit ꝑus in tali potẽtia. ¶ 4° sic.oĩs passio alicui[o] subti est demonstrabilis de subto per suã gditatẽ:sed ꝓducibilitas est passio vbi per se.ḡ de eo põt demõstrari.7 ꝑ ꝙñs nõ repugnat sibi ꝓduci:sz nõ bre talẽ repugnãtiaz est esse in potẽtia obiectiua.ḡ 7c. ¶ Ad p[m] istoz dico. ꝙ vez est ꝙ in ꝑ signo nõ fuit vbuz ꝓductũ:sz qñ dr ꝙ ꝑ ꝑ signo fuit ꝓducibile.nego.qz in illo signo nõ fuit ꝓducibile.nec iproducibile:qz si in ꝑ signo bret ꝓductionẽ:qñcũqz accipiẽdo.cũ ꝓductioni repugnet esse in po[a].eo ꝙ est pura actualitas 7 ꝑ ductio actualis.gcgd aũt est ibi pole ẽ actu: nẽcio sequeret ꝙ in ꝑ signo ꝓduceret filius:qõ icludit ꝺictionẽ. ¶ Ad z[m] dico ꝙ ꝑ prio signo nec est ens ꝓhibitũ nec ens iprohibituz:sicut si gditati repugnaret esse gditatẽ sine actuali exĩtia:nõ esset poz gditas nõ ꝓhibita q̃z esset actualis gditas per existẽtiã. ¶ Ad 3[m] p idẽ. ¶ Ad 4[m] in quocũqz icludi/tur ꝓductio:sicut ꝓstitutiuũ. ꝓductio nõ est taliũ passio:sz gditas. Modo ita est ꝙ ꝓductio est cõstitutiua filius:7 iõ est ei[o] gditas:sed si gs poneret psonas ꝓstitui ꝑ absoluta:diceret ꝙ rones iste demõstrarẽt.ſ.ꝙ filius eẽt in põ obiectiua.naz filius nã pcederet originẽ:sicut dicim[o]de spiratione actiua.7 ꝑ ꝙñs in illo poꝛi eẽt producibilis:vl eẽt poz gditas nõ ꝓhibita q̃z eẽt actualis gditas ꝑ exĩtiã:7 in põ obiectiua.sicut ꝑz. ¶ Eodẽ mõ gcũqz ponũt ꝙ relatio ꝓstituit vt ꝓpetas.nõ aũt vt origo.hñt eodẽ mõ dicere ꝙ filius est in põ obiectiua eo ꝙ ꝓductio vt ꝓprietas itelligit:ẽt flm eos poz q̃z ꝓductio vt origo. ¶ Sz hic est diffi.de vbo nro:ꝙ.ſ. nõ posset eẽ in po[a] obiectiua:qz in vbo vt verbũ est icludit dictio vel ꝓductio actualis.ḡ per rones tuas non poterit eẽ in põ obiectiua. ¶ Dico ꝙ vbo vt vbuz est incẽtuz icludit talẽ ꝓductionez repugnat eẽ in potẽtia obiectiua:sz accipiẽdo abstractiue.ꝑ notitia q̃ aligd ẽ cui nõ repugt eẽ in tali põ:7 de ℔ als.

Circa z[m] modũ accipiẽdi productionẽ vel potentiã obiectiuã dicit vn[o]doc.ſ.petrus aure.ꝙ vbuz ꝓducit ꝑ talẽ modũ:imo nihil aliud est verbũ nisi eẽntia diuina ꝓducta in esse cognito ¶ Istud aũt declarat sic.qñcũqz aligd attribuit deo ex creaturis:illud oi iperfectiõe amota cũ pfectione remanẽte ꝺz attribui: sz pfectiõis est in põ cognitiua ꝙ ipsa ꝓducat obiectũ suũ in esse cognito. Impfectionis aũt in creatura:ꝙ ꝓducat in esse flm qd.ḡ attribuẽdo deo p[m].qõ est pfectiõis. amouebit z[m].qõ est iperfectiõis.si.n.nõ põt amoueri a ꝓductione flm qd qn remaneat ꝓductio in esse reali:ḡ productio obiectiua in diuinis erit fsz esse reale:7 sic verbũ nihil aliud est nisi obm diuini intellect[o]cũ productiõe passiua in eẽ cognito.qõ ibi est eẽ reale.7 hec ꝓductio passiua nõ est nisi ipsum ꝓcipi. ¶ Sz ꝺ hoc arguo 4[r].7 primo sic.Omne ꝓductũ nẽcio differt a ꝓducẽte:sed essentia diuina est ꝓducta in tali esse:qz ipsa est obm diuini itellectus 7 cognita ab eo.ḡ est producta.7 per ꝑñs differt realr a prẽ. ¶ Confirmat.qñcũqz sunt aliq̃ quoꝛ vni repugnat ponere effectũ suũ formalẽ circa aliquid:7 alteri nõ repugnat:illa nõ sunt penit[o]idem sed ꝓduci repugnat ponere effectũ suũ formalem circa eẽntiã que eẽntia nõ producit. ꝓcipi aũt vel cognosci vel itelligi nõ repugnat:qz ipsa vere cõcipitur. vere intelligit.vẽ cognoscit.ḡ ꝓductio obiectiua 7 cognitio nõ sunt penit[o]idem. ¶ z° ꝓncipaliter arguo sic.si eẽ cognitũ est esse ꝓductũ formaliter:7 eẽ cognoscẽs est eẽ formalr producẽs: sz pr̃ per mere absolutũ est cognoscẽs.ḡ ꝑ mere absolutũ est producẽs.qõ est manifeste flm. ¶ 3° sic.eẽntialia aliquo ordine precedũt notionalia.act[o]autẽ intelligẽdi est eẽntialis.act[o]producẽdi est notiõalis.ḡ itelligere est ꝑus q̃z ꝓducere.7 ꝑ ꝙñs itelligi erit pri[o]q̃z ꝓduci. Sic ḡ ꝺ te. Tũc enim si itelligi ꝑcedit ꝓduci.7 per itelligi ꝓducit verbũ ꝓsilr per ꝓduci ꝓducet.7 sic idẽ bis ꝓducet:qõ est manifeste falsuz.seqt ẽt ꝙ sicut tres psone itelligũt: ita ꝑducent. ¶ 4° arguo sic.obm ꝓductũ in eẽ cognito a ꝺino itellectu est verbũ:sz creature ꝓducunt a ꝺino itellectu in eẽ cognito:qz ab eo sunt cognite ḡ creature sunt ipz diuinũ vbũ.qõ est flz. ¶ Jõ teneo opp[m] illi[o]opionis:qz eã nõ itelligo. nec rõ moꝛuet.ꝓcluderet.n.ifinita icõueniẽtia. Nam ꝓcluderet ꝙ pris psona eẽt ꝓducta in eẽ reali.7 ꝙ oẽs psone essent vbũ. Silr ꝙ oẽs creature eẽnt vbuz:qz essent sic ꝓducte in eẽ reali:qõ est manifeste flm. ¶ Ad arg[m] dico ꝙ ꝑ memoriã ꝓducit vbũ:non tñ isto mõ mẽoria ẽ põ obtiua:sz alio mõ.

Qõ. VII.

VTrum gnõ ꝺina sit act[o]elicit[o]. Et vr ꝙ sic.qz Dyla.de tri.4° dicit.ꝙ pr̃ est acto[r] fily.oĩs aũt acto[r] ꝑ actũ elicitũ agit. ¶ Cõtra.idẽ Dyl. Inpre nõ sũt nisi igenita. ¶ Dic ꝑ videndũ est.qd est eẽ elicitũ.z° ad qõnẽ.

Quantuz ad p[m] dicũt aliq ꝙ elicitio nõ ẽ nisi ꝓductio:7 iõ actũ eẽ elicituz nõ est nisi actũ eẽ ꝓductũ. ¶ Sz ꝺ hãc opionẽ arguo 4[r].7 prio sic.oĩs fo[a]gnãbil ẽ elicita a mã:sed ꝓstat ꝙ ipsa nõ ẽ ꝓducta ab ipsa.ḡ elicitio nõ ẽ ꝓductio ¶ z° sic.Oĩs act[o]in volũtate ẽ ab ea elicit[o]:7 tñ fsz multos:nõ oĩs ab ea est ꝓduct[o].ḡ 7c. ¶ 3° sic. Oẽs ꝓcedũt actũ itelligẽdi esse elicitũ ab itellectu:7 tñ multi negãt ipz eẽ ꝓductũ. ¶ 4° sic.qz ꝑnes eliciũtur a ꝓncipys:7 tñ nõ ꝓducũt ab ipsis:sz sũt effectus eẽntialr ordiati. ¶ Jõ dico ꝙ elicitio ẽ rõ formalis

Nõ op. ꝓpria 7 rõez nõlle

Obiicitur quadrupliciter.

nõ vbiqz qz sapit

Nec ꝓducibile nec iproducibile fuit vbuz in ꝑ signo.

Ꝓductio i diuinis nõ ẽ passio ꝑse:sz qdtas. Cõtra Bo. vide ſ.di.26.7 alibi.

Cõtra. T.

Dubium

Qualr vbũ creatũ ẽ i põ obiua

Articulus: op. P. A.

Maxima ꝺ attributis.

Impugnatio q̃druplex.

Productionez dinã nõ eẽ obiectiuam scõo mõ notãter oñdit.

A.l.qõ est ꝺte.

Op. ꝓpria.

Quere Aug[o].

A.l.auctor.

pm[o] articulus
Op. alioꝛ.
A.l.elicio.
Impugnatio q̃ druplex.
Ꝺã elicit.
Voluntas elicit.
Intells elicit.

Prim[o] eliciũ t.
Ecce ꝙ queris:
Op. ꝓpria.
Elicitio qd?

Sic ꝓducē ꝑsci dit a facē:ita eli/cere a cāre.

quedā abstrahēs ab oī cātiōe: sicut ꝓductio ab oī factiōe:qz sicut oē qō fit ꝓducīt ⁊ nō ecōuerso: ita oē qō cātur elicīt ⁊ nō e ꝺ:ita ꝙ ois cāns elicit: sed non omne eliciens causat.

2ꝰ articulus. ꝑcl'o qdruplex

Quantum ad qōnē pono q̄tuoꝛ ꝓnes.⁊ꝓria est.ꝙ gnō actiua in creaturis est actꝰ elicitꝰ:qz oē qō cāt elicīt:vt ꝑs ꝙ ꝓdicta:ſz gnō actiua cāt a ſuo fūdamento in gñe cāe mālis.ǧ ⁊c.

Fūdamētū mālr ⁊ terminꝰ effecti ue cānt respectū in creaturis.

¶ Ꝑ.qō cāt effectiue elicīt: ſz hꝫ ē gnō actiua:vt nūc ſuppono:qz cāt vl' ꝓducīt a ſuo termio.ǧ elicitur. ¶ zª ꝓ est.ꝙ gnō passiua in creaturis ē elicita. nā oē accns elicīt a ſuo ſubo:ſic mālr cāt ab eo: ſz gnō passiua in creaturis mālr cāt a ſuo ſubo.ǧ elicīt. Nā ipsa est accns:qz posset eē ⁊ fieri ſubm ſine ea:qz possz totalr fieri a deo. ¶ Ꝑ.certū est ꝙ illō qō cāt effectiue elicīt:ſz ꝓductio passiua in creaturis cāt effectiue a ſuo ꝑnº ꝓductiuo.ǧ ⁊c. ¶ 3ª ꝓ ē. illud qō q̄rit qō.ſ.ꝙ gnō in diuinis nō est actꝰ elicitus.gnō dico actiua. ¶ Dāc ꝓnē,pbo 4ʳ.⁊ꝓrio ſic. Impoſe est ꝙ ꝑnᵐ ꝓstitutiuū alicꝰ ſuppoſiti eliciatur ab illo ſuppoſito:ſz gnō actiua est ꝓstitutiua patris.ǧ ⁊c.⁊probo maiorē.oē eliciēs vl' ꝓducēs formale ꝓstitutiuū alicꝰ ſuppoſiti elicit vel ꝓducit totū ſuppoſitū ꝓstitutū.ſi igī gnō eēt elicita a ꝑre.ꝑ eliceret vl' ꝓduceret ſeip̄z.qō est manifeste falſuz. ¶ Cōfirmaī.qz ſi aliqd eliceret ipſam gnōnē:illō videreī eē ꝑſona ꝑris.cū ipſa ſit ſimplr ꝑᵐ eliciēs: ſz hoc est impoſe:qz nullū posteriꝰ elicit ꝓus.gnō aūt actiua est ꝓor ipſo ꝑre:qz ip̄z ꝓstituit. ¶ zº ſic.nihil qō est elicitū ab aliq̄ ſuppoſito dino ē in eodē ſuppoſito dino:qz ſupᵐ est oē illud qō hꝫ: ſz gnō ē.ꝑ tē: elicita:⁊ est in ꝑre:qz eiꝰ ꝓstitutiuū.ǧ ab alia ꝑſona est elicita.qō est fl'z. ¶ Confirmaī.oia.n.q̄ sunt in ꝑſona ꝑris sūt idē realr:⁊ꝙ ꝓñs.iter ipsa nō pōt eē ozigo.cū ꝙ ozigines ſuestiget Aug⁹. ꝑ de tri. realez distictionē ꝑſonaꝝ. ¶ 3º ſic. Oē qō ē in ꝑre a ſe est ⁊ ingenitum: sed nullus actus elicitus est a ſe ⁊ ingenitꝰ.ǧ nullus actꝰ elicitꝰ est in ꝑre.⁊ per ꝓñs gnō actiua nō est elicita. ¶ 4º ſic.ꝑᵐ eliciēs ipoſe est eē elicitū:qz ꝙ aliud eēt elicitū:⁊ ſic nō eēt ꝑᵐ. ǧ ꝑmā elicitionē ipoſe est eē elicitā:qz ꝙ aliā eēt elicita:ſz gnō est ſimplr ꝑª elicitio.ǧ ipoſe est gnōnē actiuaz esse elicitā. ¶ Sz hic ē vna diff.qz ſi gnō nō ē actꝰ elicitꝰ.nec poª gnātiua diceī poª elicitiua. ¶ Dico ꝙ poª generādi nec in diuinis nec in creaturis:vt talis poª est:elicit gnōnē.nec dr̄ poª elicitiua: qz ꝑt elicere gnōnē:ſic ignis gnerās ignē dr̄ gnāre ignez ⁊ nō gnōnē:qz nihil ꝑꝑe gnāt niſi ipsa ſuba. ¶ Jō dico ꝙ gnātiuū nō dr̄ gnātiuuz reᵘ gnōnis.dato ꝙ sit elicibilis:ſz ſoluz respectu gnābilis. ¶ Et ꝑs ꝙ poª gnātiua nō respicit niſi genitū vel gnābile: qō est ꝑcise ſuba ⁊ nō gnō ipsa. ¶ Sz ꝑ.qñcūqz poª respicit aliqd mediāte alio:nō pōt in vltimū niſi per ꝑᵐ:ſz generās nō pōt in genitū niſi mediāte gnōne ergo ſi nō elicit gnōnē nō elicit genitū. ¶ Rñdeo dico ꝙ illa ꝓpō nō est vā:qñ illa duo que ordinate respicit potētia sunt alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rōnis.ſic ꝑs de effectibꝰ ordinatis.volūtas.n.nō pōt īpare aliquē actū niſi mediāte elicito:⁊ tī elicitū elicit: ⁊ ipatū nō. Et ſic dico in ꝓpoſito ꝙ poª gnātiua respicit generationē:ſicut fūdamētū respicit respectuz fūdatū in eo:ſz respicit terminū:vt elicitū mediāte generatione. ¶ 4ª ꝓ est.ꝙ gnō passiua non est aliqd elicituz in diuinis.Et hoc ꝓbo duplr. ¶ Ꝓrio ſic. gnōnis nō est gnō.⁊ elicitiōis nō est elicitio.ſz ꝓductio passiua ē gnō ⁊ elicitio.ǧ ipsiꝰ nō est gnātio nec elicitio.maiorē est manifesta.aliogn eēt processus in īfinitū. ¶ zº ſic.nulla ozigo ꝑmi ſimplr ozi/ginati est oziginata:ſz gnō passiua ē ozigo ꝑmi ſimpliciter oziginati:qz vbi:qō est ꝑᵐ ſimplr oziginatū ergo ipsa nō est oziginata. Maiorē ꝑz.nā ſi ozigo talis eēt oziginata.cū ipsa vt ſic:ꝓcedat oziginatū ꝙ eā.qz eiꝰ ꝓstitutiua.tūc ipsa eēt ꝑrꝰ oziginata. ¶ Cōtra iſtas ꝓnes iſtaī 4ʳ.⁊ꝓrio ſic.ꝺ ꝑmā.ſi gnō actiua in creaturis eēt elicita.cū ipsa ſit elicitio. elicitionis eēt elicitio:⁊ gnōnis eſſet gnō.qō adduxiſti tāq̄ incōueniēs in ꝓbatiōe q̄rte ꝓnis. ¶ zº ſic.ꝺ ſcōaz.nulla res elicīt niſi ꝙ elicitionē formalr ī ea exīstē:ſicut nihil moueī niſi ꝙ motū ī eo exīstē formalr:ſz gnō passiua in creaturis nō hꝫ in ſe formaliter gnōnē nec elicitionē.ǧ nō elicitur:⁊ ſilr elicitionis eſſet elicitio. ¶ 3º ꝺ tertiā.Dis actꝰ zº vr̄ a ꝑ esse elicitꝰ:ſz gnō in diuinis est actꝰ zº.ǧ a ꝑ erit elicita. ¶ 4º ꝺ q̄rtā ſic.Fz Augº.⁊ Dyla.de tri.in pluribꝰ locis.gcgd hꝫ filiꝰ hꝫ natū:ſz filiꝰ hꝫ gnōnē passiuaz.ǧ hꝫ ipaz natā.ſz oē qō hr̄ natū est natū:qz nihil hr̄ tale niſi illō sit tale.ǧ gnātio passiua erit nata. ¶ Ad ꝑᵐ dico ꝙ hoc ſpāle est in rlonibꝰ ⁊ respectibus.ꝙ lz sint ab alio in aliquo gñe causalitatis: non tamē mediante alio respectu causalitatis:⁊ iō dico ꝙ gnō actiua elicīt ⁊ oziginatur: nō vlteriozi oziginatiōe:ſz ſeipſa: ¶ Ad zᵐ dico ꝙ ipsa gnō passiua ſeipſa est elicita a termio ſeu a fūdamēto gnātionis actiue:⁊ forte posſet poni ꝙ hꝫ respectū elicibilis passiue ad fūdamentū. Uel dicaī ꝙ ſeipſa elicīt:⁊ nō alia. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ qñcūqz zº actꝰ differt realiter a ꝑ.tūc est vā ppō.ꝙ oziginaī a ꝑ:quia aūt gnāre q est actus secūdus nō differt realiter a memozia.q est actus prīmꝰ:iō non oziginaī ab ea. ¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ ſicut in creaturis oia sūt creata per creationē in eis formalr exīstē:ita ꝙ ipsa creatio nō ē iſto mō creata:ſz est illud quo alia creanī: ita pōt dici ꝙ qcqd est in filio est natuz aliquo mō ꝑter ipsaz natiuitatē. ¶ Sz ꝺ.qz ipsa gnō que ē in filio est a ꝑre.cuz nihil filiꝰ hēat a ſe.⁊ ſic aliq̄ mō ē nata ⁊ elicita. ¶ Dico ꝙ ſolus filiꝰ est a ꝑre natus vt qō. Alia aūt sunt a ꝑre in filio:vt quo.ſ.eēntia ⁊ relatio.Eēntia.n.est in filio vt quo.⁊ rō eēndi ſimplr:ſz filiatio est in filio.nō rō eēndi ſimplr:ſz eēndi filiū:⁊ iō vtrūqz est quo:ſolus aūt filiꝰ est quod. ¶ Ad auctozitatē in ꝑnº dico.ꝙ ꝑr est actoz:qz auctozitatē hꝫ.

Ordiuz Nō gnāntis ſed gēiti pō gnātiua est elicitiua.

Obo Maxima

Limitatio maxime.

Instantia ex dictis in.1.ꝑclone. ⁊ dic ꝓr.

5.phy.

Questio VIII.

Utrum in diuinis ſit aliquid elicitum.

1.ꝑcl'o.

Dico ꝙ nullus actꝰ essentialis:nec ēt notiōalis actꝰ. cuiuſmodi sunt gnāre ⁊ ſpirare.intelligere ⁊ velle sunt elicita:qz sunt idē cū ꝑncipijs.ǧ ⁊c. ¶ Sūt tī ibi duo ſupposita elicita. Hoc ꝓbo ſic. Ubicūqz est aliqd vere productū.ibi est aliqd vere elicituz. hoc tenet ꝑ locū a ꝑte ſubtiua:ſed in diuinis sunt duo producta.ſ.filiꝰ ⁊ ſpūs ſā.ǧ ⁊c. ¶ Hoc ſuppoſito tāq̄ noto.ꝓbo ꝙ sint ibi nec īo duo ꝑnª eliciti/ua. ¶ Ꝓrio ſic. Dis ordo ꝑmanēs ꝑſupponit extrema ꝑmanētia:ſz elicitio vbi est qdā ordo ꝑmanēs: qz est ozigo vel saltez in ea fundaī ordo oziginis:ꝙ est ordo ꝑmanēs.ǧ illa ſuppōit extrema. extrema aūt sunt ꝑnᵐ ⁊ terminꝰ.ǧ nec īo vbi ē talis ordo oziginis ꝙ nō est aliud ab ea ipſa ozigine.ibi est ꝑnᵐ ⁊ terminus.qō est ꝓpoſitū. ¶ Si dicas cōcedo ꝙ

Supposita diuina ꝓducta sūt elicita ꝑcise.

Ꝓdicipiū elicitiuū i diuis ē duplex ſic ⁊ elicita ad intra. Ordo duplex. Ordo oziginis est ꝑmanēs.

Euasio.

ibi sunt extrema totalia. s. pr̃ ⁊ fili⁹. pr̃ autē est p̄n̄ⁱⁿ ⁊ fili⁹ p̄ncipiatū: sz isto mō ꝛcedo tibi q̄ ibi est p̄n̄ⁱⁿ nō elicitiuū: sz eliciēs. ¶ Sz ꝛ. nullus ordo p̄supponit extrema que ꝛstituunt̄ p illū ordinez: sz extrema que sunt totalia ꝛstituunt̄ per ordinē originis: q2 per relones originis: g̃ illa nō p̄supponit: sed aliq̄ p̄suppōit. g̃ p̄n̄ⁱⁿ origis erit elicitiuū. ¶ z⁹. sic. spūssanct⁹ est nex⁹ formalis p elicitionē. Tunc sic. ois nex⁹ nec̄io p̄supponit extrema ꝛnexiōis: sz illa extrema nō p̄nt eē extrema spirantia ⁊ spirata. q2 spiratū. s. spūssanct⁹ ꝛstituit p talē originē. g̃ nec̄io p̄suppōit extrema elicitiua. ⁊ hoc est pncipiū quo. ¶ Dico g̃ pp ista tāq̄ ꝛuincētia q̄ in diuinis ē necessario p̄nⁱⁿ elicitiuū. qō tñ dr̃ p̄nⁱⁿ nō respectu elicitiōis: sz respectu eliciti: sic dictū est superi⁹ de pō. ¶ Sz hic est diffi. quo pōt aliqd elici ab eo qō cōstituit̄ p elicitionē. cuiusmodi sunt fili⁹ ⁊ spūssc̄us. ¶ Dico ad ꝟ q̄ q̄tuoz modis dr̃ aliqd eē elicituz: aut gditatiue: sic dicim⁹ q̄ creatio q̄ dicunt̄ cūcta esse creata dicim⁹ inq̄q̄ seipsa ipsaz esse creatā: q2 ei ꝛuenit in gd. z⁹ mō dr̃ aliqd eē elicituz denoiatiue sicut act⁹ itelligēdi dr̃ eē elicit⁹ per elicitionē in eo formal̄r exīt̄: sicut ei⁹ accn̄s. 3⁹ mō cōstitutiue: sic dicim⁹ q̄ verbū nostrū inq̄tū vbū est elicitū. nam elicitio ipz in eē vbi ꝛstituit. ꝛstituit̄. n. ex actu intelligēdi ⁊ elicitiōe passiua. 4⁹ mō ꝛsecutiue: sicut passio dr̃ elicita a subo: q2 ꝛsegt̄ nec̄io ei⁹ originez. ¶ Ad p̄positū aūt applicādo dico q̄ nihil elicitū est in diuinis nisi fili⁹ ⁊ spūssanct⁹. ista aūt sunt elicita 3⁹ mō. s. ꝛstitutiue. ipsa. n. elicitio siue pductio passiua est illud quo filius ꝛstituitur in esse personali. ⁊ sil̄r spūs sanctus in esse personali.

¶ Distinctio. V. Questio. I.

Post hec queritur ⁊c.

Arca distinctionē gntā. Quero p̄. vtz eēntia diuina generet. Or sic. Ric. 6⁹. de tri. ex intētiōe ꝛ magr̃m dicit. q̄ gnāt cū Joachiz. ¶ Cōtra. ex. ō sū. trini. ⁊ fide catholica: exp̄sse sn̄ia magr̃i affirmat.

Hic ponitur p̄ vna regula Jo. sco. Qñcū q2 subm est abstractuz vltimata abstractiōe: ⁊ p̄dicatū nō pōt p̄dicari nisi formal̄r. i⁹ p̄dicatio nō est vā nisi in p̄ mō dicendi p se de illo. hec regula pz ex duab⁹ alys. Pria ē. q̄ illō q̄ō est vltimate p̄cisuz. nihil sibi ꝛuenit nisi itrinsecum. z⁹. q̄ nihil predicat̄ de sic abstracto nisi per idētitatē. ¶ Ex his duab⁹ pz mānifeste regula doc. Oē. n. vltimate abstractū est vltiate p̄cisuz: sz vltimate p̄ciso nō ꝛuenit aliqd nisi itrīsece ⁊ identice. Ideo segt̄ q̄ nihil p̄dicat̄ de tali vē nisi i p̄ mō dicēdi p se. ¶ Sz ꝛ istā regulā istat̄ 4ʳ fm q̄tuoz posita in ipsa regula. Pro ꝛ p̄ⁿ de subto abstracto vltimate abstractionis. Nā egnitas est tale subz sic abstractū ⁊ p̄cisuz: ⁊ tñ ista dicunt̄ de egnitate vere. s. q̄ est p̄cise ⁊ vltiate abstracta. g̃ nō vr̃ ꝑpō vā. sil̄r distinctio q̄ ē aliqd respectiuū dr̃ ō egnitate. s. q̄ ipsa sit distincta ab oī eo qō nō est ipsa. ¶ z⁹ ꝛ z⁹ q2 vr̃ q̄ supfluat hec additio vltimate: q2 vr̃ sufficere abstractū. Nā albedo non est abstracta vltiate: q2 gditas albedinis est plus abstracta: ⁊ tñ nō vificat̄ de ea in abstracto qō vificat̄ de ea in ꝛcreto. nā albuz est frigidū: tñ albedo nō ē frigida. ¶ Cōtra 3ᵐ. s. p̄dicatū nō pt p̄dicari nisi formal̄r. vr̃ q̄ supfluat: q2 oē p̄dicatū sīue formale sīue non vr̃ excludi. qō nō ē i p̄ mō a sūme p̄ciso ⁊ vltiate abstracto. ¶ 4⁹ ꝛ 4ᵐ. q2 ista. s. in p̄ mō dicēdi p se oīb⁹ alys supposit is adhuc nō vr̃ vā. Nā hūanitas ē isto mō abstracta: ⁊ tñ aīalitas q̄ dr̃ in p̄ mō dicēdi p se: nō p̄dicat̄ de ea q2 hec ē fla. hūanitaꝫ est aīalitas. ¶ Ad p̄ᵐ dicūt aliq q̄ p̄cisio ⁊ abstractio sunt respect⁹ rōnis: ⁊ de talib⁹ nō itelligit̄ regula. ¶ Sz ꝟ nihil est: q2 p rōnē suā formalē ꝛuenit sibi distictio. g̃ nō ē respect⁹ rōnis: sil̄r p̄cisio ⁊ abstractio. ¶ Dico g̃ al̄r: sz ē itelligēduz q̄ sicut ex noīe negatiōis alic⁹ itelligit̄ affirmatio. sic aliq̄ ex noīe affirmatiōis itelligit̄ negatio. Ad ꝓpositum dico q̄ p̄cisionē ⁊ abstractionē ⁊ distictionē nihil aliud itelligit̄ nisi q̄ egnitas est tñ ipsa. ⁊ nihil aliud ab ipsa: ⁊ iō sz in voce videant̄ p̄dicata affirmatiua: in re tñ sūt negatiua. ⁊ ō negatiuis nō itelligit̄ regula gn aliq̄ possint dici de subo sic vltiate p̄ciso ⁊ abstracto. ¶ Sz dices. Egnitas sicut abstrahit̄: ita ꝛcipit̄ a nobis: ꝛceptio nō dr̃ in p̄ mō. nec ē p̄dicatū negatiuū. ¶ Dic bona est rñsio p⁹ dicēdo q̄ ꝛceptio nō ē nisi respēs rōnis. ⁊ de talib⁹ nō itelligit̄ regula. ¶ Ad z⁹ dico q̄ sz albedo sit q̄litas aliq̄l̄r abstracta. ⁊ rōne ist⁹ abstractiōis aliq̄ nō dicant̄ de ea q̄ dicūt̄ sine illa abstractiōe: q2 tñ nō est vltiate abstracta: iō de eo multa verificant̄ q̄ nō sunt ipsa. hec. n. ēva. albedo est īherēs: ⁊ tñ nō est in p̄ mō. Uñ in p̄ mō nō vificatur īherētia de albedie vl̄ gditate albedis. Nā forte ista ē falsa: albedineitas vl̄ gditas albedis inheret. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ est q̄dā p̄dicatio identica: q̄ ēt vificat̄ in abstracto: sic eēntia ē p̄rnitas. Jō addit̄ est: formal̄r: q2 si idētice eēt natū p̄dicari tūc nō eēt vā. adiectiuū aūt nō ē natū p̄dicari nisi fōal̄r. i. denoiatiue. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ aliq ꝛcedūt ista. hūanitas ē aīalitas. Uel ꝓz q̄ alys possz videri: q̄ aīalitas diceret̄ de hūanitate: sicut genus de dr̃ia. ¶ Sz neutra placz. Pria nō. q2 ps diceret̄ ō toto. z⁹ nō. q2 gen⁹ non diceret̄ in gd p̄ mō. ¶ Dico g̃. q̄ regula ē vā vbi nō ē additio aliq̄ fōalis: vl̄ dria īter p̄dicatū ⁊ subz. hūanitas aūt addit rōnē fōalē ad aīalitatē. ¶ Sz ꝛ. tē ista eēt vā. hūanitas ē aīalitas ⁊ rōnalitas. ¶ Dico igr̃ sicut supi⁹ dictū ē. q̄ diffinitū addit aliqd ad diffōnez: iō hec adeq̄te nō est vā. hō ē aīal rōnale: q2 hō dic̄ aliqd vltra a īal ⁊ rōnale. s. resultans ex his. Sic dico de hūanitate ⁊ aīalitate ⁊ rōnalitate. ¶ Sz hic ē dif. q2 fm illā regulā vr̃ excludi p̄dicatō idētica. Hoc aūt ꝓbo. s. q̄ stāte ista regula excludat̄: q2 q̄ñcūq3 aliq̄ō p̄dicatū negat̄ ō aliq̄ subo in termis est rō negatōis p aliq̄s affirmationē. q2 ois negatio reducit̄ ad aliq̄s affirmatōez. cū g̃ dr̃ eēntia nō ē fōal̄r p̄rnitas. q̄ro. qd ē illud p q̄ō p̄rnitas negat̄ de eēntia: sz nihil pōt dari nisi rō fōalis tñ. Tunc arguo sic. q̄ñcūq3 rō fōalis ē rō negādi. ipa eadē nō pt eē rō affirmādi: sz ita ē hic. q2 rōnes fōales sūt cā negādi: g̃ ꝓpe nō erūt cā affirmādi. ¶ Sz tē q̄uo vificat̄ illō dcz q̄ q̄tūcūq3 abstrahat̄ vnū de alio p̄dicat̄: sic dic̄ Scot⁹. Dico q̄ duplex ē abstractio. vna q̄ ē in noīb⁹ pmaꝛ itentionuz. ⁊ de ista dico q̄ nō pōt fieri tāta abstractio dūmō nō excedat noīuz limites pmaꝛ intētionuz gn sp vificet̄ in illa abstractione p̄dicatio idētica. Uñ ista ēva. eēntia ē sapia. eēntia est p̄rnitas. Sed alia abstractio ē q̄ fit p noīa scdaꝛ itētionuz: sic rō gditatiua: ⁊ rō fōalis. Et tūc dico q̄ p̄dicatio idētica in talib⁹ nō tz. Jō nego istā. rō fōalis eēntie ē

Ec z

Quere Augul. ⁊ alios.

Dubiuz

Aliqd eē elicitū ꝓtigit q̄druplr.

Ecce q̄ queris: ⁊ pōdera de origine passionis a subiecto.

L. zz.

c. damnau⁹.

p̄m⁹ arti. Debitur fmōis sine logica rōe i hac. q. assignda Regla sco. nōbis quā dcīat ex duab⁹ spēb⁹ ⁊ limitat multis Cōsidēa istātiā

Formal̄r. s. Objcitur quadrupliciter.

Reño alioꝝ. Reꝑlica

Reño ꝓpria. Regula nōbilis

Pria exceptis vel limitatio. Reꝑlica

Solo. z. limitatio.

3. limitatio

Reño noialiū ⁊ alioꝝ duplex.

Reꝑlica duplex Solo ꝓpria 4. limitatio

Reꝑlica Dist. z. q. z. Considera pōderando.

Nō dubium Regula.

Solo Abstractio per noia pme itētionis ⁊ p noia secūde intētionis Ecce q̄ queris ⁊ vbiq3 sz instātiā ꝓsidera. Qd diu vificat̄ p̄dicatio idētica ⁊ ēt formalis de p̄prio singulari.

Applicatio dictorū ad ꝓpositum quesiti.

ratio formalis p̄nitatis. ¶ Tūc suppositā ista regula tāq̄ vera. accipiē ꝑ maiorē sic. qñcūq̄ aliq̄ subm est abstractuz ꝛc. Minor quę accipiē sub ea est ista: ſz dīna eēntia est vltimate abstracta: qz in subalib⁹ nō fit nisi vna abstractio: ꝛ gnāre non pōt p̄dicari nisi formalr. cū adiectiue prediceē. ḡ gnāre: si dicaē de eēntia sic abstracta. diceē de ea in p̄ mō dicēdi p se: ſz hoc est flm. ḡ ꝛc. Maior pz. ꝑ q̄tū ad p̄mā p̄tē. ſ. q̄ eēntia ē vltīate abstracta. nā q̄to aliq̄d pauciora ꝟcernit. tāto ad hoc vt vltimate sit abstractū pauciorib⁹ idiget. ista declaraē. nā qz relatio plura ꝟcernit q̄z absolutū: ideo plurib⁹ idiget abstractiōib⁹. idiget. n. abstrahi a trib⁹. ſ. a subo fūdamento. ꝛ a ꝑpo supposito: ꝛ sic per ꝺms est vltīate abstracta. accīs āt absolutū plurib⁹ idiget q̄z suba: qz abstrahiē a subto: vt albedo: ꝛ a ꝑprio supposito vt albedineitas: in suba aūt nō vr eē nisi vnica: qz nō ꝟcernit nisi ꝑpriū suppositū. ꝛ iō facta illa: tunc statim est vltīate abstracta. eēntia aūt: sic accipiendo: est abstracta a ꝑprio supposito: ꝛ sic p ꝺms ē vltimate abstracta. 2ª ps minoris pz sic. ſ. q̄ gnāre nō est natū p̄dicari nisi formalr. non. n. accipiē hic formalr. i. gditatiue: sicut bō est aīal: ſz denoīatiue sicut bō est alb⁹. gnāre aūt non pōt p̄dicari. nisi denoīatiue: sicut nec aliq̄d adiectiuū. talis aūt p̄dicatio denoīatiua nō ē gditatiua. relinq̄ḡ ꝙ sufficienter ꝓbata. ¶ Sz ꝺ ista rōnez ista ſtaē 4ª: vt meli⁹ appareat. ꝛ p̄ de respectib⁹ formalib⁹. accipio. n. respectū p̄nitatis ꝛ sūmitatis. ista ē va: eēntia dīna ē sūma res ꝛ p̄ª. ſz illud eē. de sū. trini. ꝛ fi. ca. ſz p̄nitas ꝛ sūmitas non p̄nt p̄dicari nisi formalr: qz sunt adiectiua. ſ. p̄nū ꝛ sūmuz. ḡ ꝛc. ¶ 2º de respectib⁹ fūdamētalib⁹. veritas. n. dicit habitudinē ad itellectū. ꝛ bonitas ad appetitū. Tūc sic. dīna essentia est bona. dīna essentia est vera. ista autem nō p̄nt p̄dicari nisi formalr: qz sūt adiectiua ꝛ passiones. nā vītas nihil dicit nisi aptitudinē nāle. non aūt actualē. ḡ ꝛc. ¶ 3º de rōnib⁹ ꝑtiuis. ſ. de vnitate. Nā ista est va. dīna eēntia est vna. ꝛ tñ nō ē in p̄ mō dicēdi p se. ¶ Sz dices. forte ꝙ rō vnitatis nō est ꝑtiua: ſz aligb⁹ videaē hoc eē flz. arguo de icōprehēsibilitate. Nā ista est va. dīna eēntia est icōprehēsibilis. ꝛ filr i⁹. dīna eēntia est incōmutabilis: ista nihil positiuuz dicūt: ꝛ tñ sunt adiectiua. non p̄dicanē aūt in p̄ mō: qz nulla negatio dr in p̄ mō de aliquo positiuo: ꝛ tñ p̄dicāē denoīatiue solū. ¶ 4º arguo de modis ītrīsecis. Naz ista ē va. eēntia est ifinita. nō tñ in p̄ mō. Si aūt dicas ꝙ ifinitas p̄dicaē gditatiue. arguo de eternitate: de q̄ certū est ꝙ nō p̄dicaē gditatiue. ¶ Ad ista. ¶ Ad p̄m dico ꝙ qñ dr in ꝓpone: ꝙ p̄dicaē in p̄ mō vl nō p̄dicaē de isto subo vltimate abstracto. ꝺz itelligi ꝙ illud sit distinctuz formalr. Uñ si sit aliq̄d qđ sit aptū formalr distīgui. tunc tenet regula. si aūt nō. tūc nō tenet. p̄nitas aūt ꝛ sūmitas sunt p̄cise respectus rōnis. ꝛ talia nō sūt apta nata distīgui formaliter nec eē idē. ¶ Ad 2m dico. ꝙ tales respect⁹ fūdamētales nō dicūt aliq̄d qđ est eē rōnē fūdamēti. Et iō de eis non tenet regula. Isti aūt respect⁹. ſ. veritas ꝛ bonitas sunt respect⁹ fundamētales: non formales nec actuales. ¶ Ad 3m dico eodē mō. nā ꝑtio nō ꝺz rōnē formalē: ꝛ iō nō pōt distīgui formalr a subto. nec eē idē. ¶ Ad 4m dico de modis intrīsecis. de ifinitate. eternitate. exñtia. ꝛ realitate. ꝙ ſz isti modi nō sint ꝑprie de quiditate ꝛ rōne formali illi⁹ cui⁹ sunt modi. tñ dico ꝙ nō sūt eē rōnez formalē totalr. Et voco q̄ztū ad itellectū regule superi⁹ declarate eē eē rōnē formalē totalr dicere aliā rōnē formalē distictam formalr a subo. ꝛ iō q̄ñ arguiē de istis modis ītrīnsecis. dico ꝙ non sūt extra rōnē sic. qz nō dicūt aliq̄z rōnē formalē aliaz ab illa cui⁹ sunt modi. ¶ Sz tūc occurrit vna difficl'tas. qz dato ꝙ regula sic bēat itelligi. adhuc nō vr vl'r vera. naz ista est va: nā būana est vnita vbo. vnio dicit rōnē formalē positiuā ꝛ distictā. ¶ Ꝙz te dices ꝙ subm nō est vltimate abstractū. ¶ Cōtra. ꝑ te: sufficit vna abstractio in subst̄atys. ſ. a supposito. ꝛ ita est hic. nā ꝟcernēdo suppositū dicēdo bō est vnit⁹ verbo. hec eēt falsa. Cōstat aūt ꝙ vnitū est adiectiuū. ꝛ nō est natū p̄dicari nisi formalr: ſz te. ḡ ꝛc. ¶ Rñdeo ꝛ dico ꝙ nā humana nō est vltimate abstracta: ꝟcernit. n. suppositū: sed illud qđ dico eēntia magis abstrahit. Uñ ista ꝟcediē vera. ignis gnāt ignē. ꝛ tñ ista nō est va. essentia ignis generat ignē. Ita forte ista nō ꝟcediē. eēntia bois vl humanitatis est vnita vbo. ¶ Cōtra. ꝑ te: sicut dictū est: sufficit vna abstractio in subst̄atys. ſ. a ꝑpo supposito. ¶ 2º qz nō magis būanitas vel nā būana ꝟcernit suppositū q̄z deitas vel nā diuina: ſz ibi ꝟcediē vltīata abstractio. ḡ ꝛ hic. ¶ Rñdeo. ꝛ dico ꝙ lz in suba nō sit nisi vna abstractio. ſ. gditatis a supposito ꝑpo: tñ illa abstractio ꝺz mltos gradus sicut manifeste videm⁹. Nā ista nō cōcediē. igneitas gnāt. ꝛ ista ꝟcediē. nā ignis gnāt. Licz ḡ humanitas bēat illā abstractionē que cōpetit substātys in aliquo gradu. tñ nō est vltīate abstracta: qz non ꝺz illā abstractionē in sūmo. ꝛ ita forte ista ſſz falsa. gditas bois gnāt. gditas bois est vnita vel assūpta. Sz de diuinitate dico. ꝙ nō ē abstracta vltimate: sicut eēntia. ¶ Sz nūqd ista debz ꝟcedi. deitas generat. ¶ Dico ꝙ nō ꝑpe ꝑ aliq̄ que dicenē: ſz tñ nō ita ꝓprie dr: sic dicēdo: essentia gnāt. Hoc aūt totū ꝓcedit ex dña abstractionū: vel graduū eiusdē abstractōis. ¶ Ex istis declaratis patēt q̄ tuor ordines ꝑnū. Primº ē. ꝙ eēntia dīna nō gnāt nec gnāt. nec spirat nec spiraē. Et gnālr de oīb⁹ actibus notiōalib⁹. Rō aūt isti⁹ ꝑnis ē que dicta ē. ſ. flm regulā: qz talia p̄dicata notionalia distīguunt formalr. ꝛ p̄dicanē adiectiue. Et eēntia est vltīate abstracta. ḡ vr ꝙ nō possint: vt sic p̄dicari. ¶ 2º ordo ꝑnuz accipiē ex actib⁹ eēntialib⁹ in respectu ad eē. ſ. ꝙ essentia dīna nec cōseruat. nec creat. nec est creās nec gubernās. ꝑ eādē rōnē. ¶ 3º ordo accipitur ex actib⁹ notionalib⁹ ad eē. Uñ essentia dīna nec icarnaē nec mittiē. ꝛ sic de alijs: loquor de vtute sermōis: ſz alique opposite ista ꝛ ꝑnuz aliq̄ cōcedanē. ¶ 4º ordo accipiē ex actib⁹ essentialib⁹. ſ. ꝙ eēntia diuina nō itelligit nec vult: ſz idētice sit idē cū oī itellectiōe. Rō est. qz itelligere p̄dicatur adiectiue: ꝛ est distictū formalr. hinc est ꝙ nō cōcediē. ¶ Sz hic est vna diffi. Utr regula super quā fundaē tot⁹ iste ꝓcessus rōnuz teneat in his que sē hñt per modū habit⁹ ꝛ q̄etis. ¶ Dico ꝙ nō. Nam iste sunt ve. eēntia dīna est pulchra. libera. itelligibilis. sapiēs. ꝛ filia. ſz soluz tz regula in his q̄ se hñt per modū fluxꝰ: ꝛ fieri: sicut sūt isti act⁹. amare. intelligere. creare. ꝓseruare. ¶ Sz ꝺ. nā ista ꝟcediē eē va. eēntia dīna est visa ꝛ amata. ḡ videre ꝛ amare attribuunē sibi. ¶ Dico ꝙ hȝ act⁹ ꝛ opationes ūnanētes ex pte operātis ꝛcludūt distictionē ne-

Regula. In accīt̄ib⁹ relatiuis ē abstractio triplex. Vide sco. hic et vbi ibi nōui. In absolutis ac cidētib⁹ est abstractio duplex In substātijs ē abstractio vnica

Mō ꝙ kōalr ꝑt accipi dupl'r.

Obiicitur quadrupliciter. Respect⁹ dupl'r Vbi. ſ.

Euasio.

An vnitas dicat aliq̄d positiuū.

Euasio. An infinitas ſz queiat eēntie i p̄ mō?

5. limitatio q̄ ml'tū facit ꝑ veritate regule.

Cōsidēa istātiā

Cōsidēa istātiā

Mō de modis intrinsecis. Ecce ꝙ queris. Esse eē rōnem formalē aliq⁹ qđ?

Dubiuz

Euasio

Cōsidēa istātiā

Solo

Cōsidera istātiā Replica duplr.

Mō qđ āris. In abstractiōib⁹ a supposito ꝑpe nature dāt gđ⁹: ſz cōsidera instantiā ponderādo.

Mō bene de diuinitate. Mō Solo

ꝛcō q̄druplex

Dubium

Solo 6. limitatio.

Obo

Solo.

cessariã iter qõ ꝛ quo:ꝛ iõ tales opõnes nõ ꝑdican
tur adiectiue semp sumẽdo de ꝑ quo:ſz solũ de qõ
intelligẽdo ex ꝑte opantis:ſz ex ꝑte termini.ſ.obti
nõ. Nã illud idẽ qõ est ꝑm vel vltimũ quo põt esse
qõ.qõ.ſ.diligit ꝛ amat:ꝛ iõ in opõnib⁹ imanentib⁹
ex ꝑte termini nõ tz regla. Et qz iste opões nullã
rõnẽ formalẽ ponũt in termio.ex eo ꝙ dicũt respe
ctũ rõnis.g̃ ꝛc. ¶ Sz ꝟ. ista ista ſtat g̃druplici aucte.
Prima est Aug⁹.7.de tri.g dicit ꝙ deus ꝑ genuit
entiã suã qua est gcgd est:sicut.n.nõ est magn⁹ ni
ſi illa magnitudie quã genuit:ita nõ ẽ nisi illa eẽn
tia quã genuit. 2ª est ibidẽ.ꝙ de⁹ ꝑ genuit entiã
qua est gcgd est. 3ª est Dyla.4°.de tri.nos ꝑdica
mus eiusdẽ rõnis genitã nãz nãl'r in se gignẽtẽ.ha
buisse.ſ. dinã. 4ª ẽ eiusdẽ in eodẽ. Natiuitas vni
genita in nãz vnigenitã substat.qz vnigenit⁹ nascẽ
do accipit nãz in qua substat. ¶ Dico ad oia ista ꝛ
silia sicut dicit magr̃.ꝙ nã siue entia in trib⁹ sup
positis supponit ꝑ psona pp sũmã idẽtitatem iter
essentiã ꝛ psonã.ꝛ hinc est ꝙ in talib⁹ locutiõib⁹ põt
ꝑ ea supponere:sicut exponit magr̃. ¶ Sz adhuc
stat vna diffi.de silo expositorio. g forali'r ꝛcludit
dupl'r ꝟ ꝑdicta. ¶ Prio sic.hic pr̃ gnãt.hec entia
est pr̃.g̃ hec entia gnãt. ¶ 2° sic.hec entia nõ ge
nerat. hic filiꝰ ẽ hec entia.g̃ hic filiꝰ nõ gnãt. Nec
põt dici ꝙ hic sit fallacia accĩt] nec figure dictio
nis.vel aliq̃ alia:qz tales sunt ex variatiõe medy.
hic aũt mediuz vnifozmiter accipit. ¶ Dico g̃ sic
superi⁹ dictũ fuit.ꝙ ex altera de ꝛtingẽti.ꝛ ex alte
ro de necio nõ segr̃ ꝺ nisi de ꝛtingẽti.vel exponen
da ꝑ illã de ꝛtingẽti. Ita dico ꝙ ex altera idẽtica ꝛ
ex altera formali nõ segr̃ ꝺ nisi idẽtica.vel exponẽ
da per identicã. ¶ Et ex ℔ rñdeo ad ꝑmã. Pria.ſ.
maioz ẽ forales.ꝛ mioz idẽtica: ꝛ iõ hec ꝺ.hec eẽn
gnãt.ẽ solũ idẽtica. ¶ Sz ꝟ. tu dicis ꝙ adiectiuuz
nõ põt ꝑdicari idẽtice. Dico ꝙ vl'r segr̃ idẽtica. vel
exponẽda ꝑ idẽticã.ſi.n.talis eẽt ꝙ nõ posset eẽ ni
ſi formalis:vel nõ possz exponi ꝑ aliã nisi ꝑ forma
lez.tũc nõ sequereꝫ ex ꝑmissis.nec vnq̃ talis ꝺ eẽt
ꝛcedẽda nisi idẽtice. ¶ Ad 2m dico eoꝺ mõ ꝙ ma
ioz ẽ va foral'r.mioz idẽtice:ꝛ iõ segr̃ ꝺ idẽtica.

Post q̃ visuz ẽ de ꝓpõne q̃tũ ad vtutẽ ser
monis. Nũc videndũ est q̃tũ ad rẽ.
Uñ est ℔ ꝙ entia diuina non gnãt:sicut tz eccl'ia.
¶ Circa hoc sunt sex modi dicẽdi. Prim⁹ est ꝙ iõ
entia dina nõ generat:qz actiões formal'r sũt sup
positoꝝ. entia aũt diuia nõ est formal'r suppositũ.
ergo ꝛc. ¶ Sz ꝟ. Nã aia sepata agit. que tñ nõ est
suppositũ. ¶ Ꝓ. Fz te. entia dina est subsistẽs ma
gis q̃ accĩtia sepata ĩ altari.cuz g̃ illa bẽant aliq̃s
opões ꝛ actiões segr̃ ꝙ entia diuina:ẽt tales ha
bebit opões vel hre poterit. ¶ 2° est.ꝙ iõ entia
nõ gnãt:qz pari rõne gnãreꝫ.ꝛ sic idẽ generaret se.
Sz istud nõ valet. Nã sicut ẽ vna entia in tribus
psonis:ita idẽ itellect⁹:ꝛ tñ ꝛcedit ꝙ itellect⁹ gnãt
ꝛ gnãt.nõ aũt ꝛcedit ꝙ idẽ gñet seipm. Eodẽ mõ
in ꝓpo⁰ poterit dici de entia. ¶ Itez ꝛcedit ista.
spus gignit spũz:ꝛ tñ nõ idẽ spus gignit seipz. g̃ eo
dẽ mõ poterit dici de entia. ¶ 3° modus ẽ ꝙ iõ es
sentia nõ generat:qz ẽ ad se.ſi.n.gnãret referreꝫ ad
aliud ꝼz gnõnẽ.ꝛ ꝑ ꝟ nõ ẽt entia.ſi eẽt ad aliõ
¶ Lõtra.lz repugnet diuine entie eẽ ad aliud q̃
ditatiue.qz sic nõ eẽt essentia.tñ nõ repugnat sibi
eẽ ad aliud denoiatiue:sicut de q̃libet suba creata
põt dici ꝙ sibi repugnat eẽ ad aliud ꝑ mõ.nõ tñ 2°
mõ. ¶ Ꝓ. de entia ꝛcedunt multa ꝑdicata respe
ctiua. Nã de ipsa dr̃ ꝙ est sũma res ꝛ ꝑ°:ꝛ ẽt ꝙ ipsa
est ꝑ diuersa. Dec aũt oia hñt ꝛceptũ respectiuuz.
¶ 4° modus dicẽdi ẽ.ꝙ iõ entia diuia nõ gnãt: qz
ipsa est cõis trib⁹.ꝛ sic q̃lz psona gnãret. ¶ Lõtra.
nã dicim⁹ ꝙ pfectũ gnãt pfectũ:ꝛ tñ eadez pfectio
est in trib⁹. ¶ Itẽ dr̃ ꝙ est vn⁹ etern⁹ ꝛ vn⁹ ĩmẽsus:
ꝛ tñ de istis dr̃ gnãre. ¶ Itẽ si ista eẽt rõ:quia cõis
trib⁹ nõ gnãt.eodẽ mõ nõ eẽt ꝑn^m gnãndi:qz sic est
in trib⁹. ¶ 5° modus dicẽdi ẽ.ꝙ iõ entia nõ gnãt.
qz alio pr̃ est pr̃.ꝛ alio de⁹. Nã gnõne est pr̃.ꝛ essen
tia de⁹. ¶ Lõtra.istud ꝑbaret ꝙ entia nõ eẽt ꝑn
cipiũ ꝓductiuũ vbi:qz alio de⁹.ꝛ alio gnãns. ¶ Jõ
dicit scot⁹.ꝙ qz qõ ꝛ quo ex opposito distinguunt̃.
hinc est ꝙ illõ cui ꝛuenit eẽ quo:nõ ꝛpetit eẽ qõ.ſz
dina entia est quo respectu gnõnis.g̃ nõ ꝑt eẽ qõ.
ꝛ ꝑ ꝛñs nec gnãre. ¶ Lõtra.nã aia rõnalis est quo
in opib⁹ suis.ſ.itellectualib⁹:ꝛ tñ nõ negaꝫ eẽ qõ si
sepeꝫ. ¶ Itẽ eodẽ mõ ꝑt argui de accĩtib⁹ sepat]
in eucharistia. ¶ Rñdeo.ꝙ istud nõ põt cõtigere
in ꝑposito:eo ꝙ dina entia nõ põt separi a suo ꝑ
prio suppositõ:ꝛ iõ non est sile de ea ꝛ de alys sepa
bilib⁹ istis. ¶ Sz istud nõ satisfacit:qz qñ aia ẽ cõ
iuncta corpori de ea ꝛcedit ꝙ itelligit ꝛ ꝙ dic̃ ver
bũ.ꝙ mouet corp⁹:ꝛ iõ nõ appet iter istos modos
aligs sufficiẽs. ¶ Ur̃ g̃ mihi dõm esse: sicut dicit
fr̃ Jo.addẽdo solũ vnũ verbũ.ſ.ꝙ iõ entia diuia
nõ põt eẽ qõ:qz ipa est ꝑuata quo. ¶ Et ℔ declaro
sic.qñcũq̃ est aliqõ mediũ ꝛpositũ ex extremis. il
lud oz resoluere vsq̃ ad simplicia:sicut hõ itelligit
sicut qõ.aia aũt sicut quo. Nec adhuc aia est ꝑm q̃.
qz itelligit itellectu.ꝛ est ꝓcedere dõec veniaꝫ ad
aligd qõ est ita quo:ꝙ nullo mõ qõ.suppositũ aũt
est qõ generat:ꝛ resolubile vsq̃ ad vltimuz qõ est
simpl'r simplex.ad qõ deuenir̃.ꝛ illud ẽ essentia. g̃
sibi ꝛueniet ita eẽ quo ꝙ nõ qõ. ¶ Confirmaꝫ. qz
qñcũq̃ aliqõ mediũ ꝛponit ex extremis. si vnum
illoꝝ põt ĩueniri sine alio:ꝛ eꝰ aliud sine eo:ſz iue
niunt̃ aliq̃ media que ĩcludũt qõ ꝛ quo.põt aũt in
ueniri aligd qõ est ita qõ. ꝙ sibi repugnat eẽ quo.
ergo ꝛ eodẽ mõ est deuenire ad aligd qõ ẽ ita quo
ꝙ nõ qõ. Jstud in dinis ẽ entia dina. ¶ Et ista rõ
declaraꝫ ꝛ ꝛfirmaꝫ 4ꝫ. Prio sic. Jn causis ꝛ cãtis
est deuenire ad cãz ꝑmã ꝛ cãtũ vltimũ:ſz oẽ qõ est
qõ.est quodãmõ cãtuz ab eo qõ est quo. Nã quo ẽ
rõ essendi ei qõ est qõ:ſic g̃ ẽ deuenire ad ꝑmã cãz
que nullo mõ est cãta:ita erit deuenire ad aliquid
qõ est ita quo.ꝙ nullo mõ poterit eẽ qõ. ¶ Confir
maꝫ.qz qua rõne est deuenire in descẽdẽdo ad ali
quid qõ est ita cãtũ ꝙ nõ cã.ſ.vltimũ.eadem rõne
ascẽdendo est deuenire ad aligd qõ est ita cã ꝙ nõ
cãtuz. Eadẽ rõne arguẽdo in quo ꝛ qõ.ꝙ est deue
nire ad aligd qõ est ita qõ:ꝙ repugnat sibi eẽ quo
.ſ.vltimũ suppo^m. g̃ erit deuenire ad aligd qõ ẽ ita
quo.ꝙ sibi repugnabit eẽ qõ. Et illud est ꝑa fozma.
¶ 2° sic.sicut effect⁹ vltim⁹ nihil hz de cãlitate: ita
ꝑª cã nihil hz de effectualitate. g̃ eodẽ mõ sicut vl
timũ in descẽdẽdo est ita qõ ꝙ non quo.ita ꝑª foz
erit ita quo ꝙ nõ qõ.maxie cũ eẽ qõ dicat aligd de
effectualitate.ꝛ ꝑme cause repugnat simpl'r rõ effe
ctualitatis. ¶ 3° eodẽ mõ arguit de ꝑncipijs ꝛ ꝑn
cipiatis. Aligd est ita ꝑncipiatũ ꝙ nõ est ꝑn^m. g̃ ali
quid ita est ꝑn^m ꝙ nõ ꝑncipiatuz:sed quo est ꝑn^m ꝛ
qõ est ꝑncipiatũ:ꝛ sic ita erit quo.ꝙ nũq̃ qõ. Naz
ipm quo est rõ ꝑncipiãdi ipm qõ. ¶ 4° sic. Jn pti/

Ad.simplr

7.limitatio.

Obijcitur qua/druplicitur.

Cõsidera instã/tiã ex dictis.

Dubiuz

Silli expositõij Excludit eua/sionem.

ſ.di.z.ꝛ alibi. Solo.

Regula.

Replica Solo

2ª articulus. Defalitate siue de reali rõne in hac.q. assignda

Modi dicendi 4.aliorꝫ.

Impugnatio duplex.

De q̃.i.4.di.12

Impugnatio duplex.

Impugnatio duplex. Esse ad aliud duplex. Vide sco.1.di.2.

Impugnatio triplex.

Aug⁹.7. de tri. ꝛ alibi.

Impugnatio

Rõ scoti.

Impugnatio duplex.

Euasio

Replica.

7.modus ꝓpr̃⁹ ꝛ segr̃ Scoti

Regula Declatio nõbil'.

Nõ singularissi me de q̃ ꝛ ꝙ pla bñ põderãdo.

Maxima

Processus phi s.phy.ꝛ alibi.

Quadruplex ꝛfirmatio. 2.metaphy.

Uti i causis ꝛ cãꝫ mouẽtib⁹ ꝛ mos ꝛ silib⁹ danẽ mẽ/bza cũ ꝑcisõe ꝛ coincidẽtia:ita de q̃ ꝛ ꝙ dõz ℔ idez q.feqnte.ar.2.

cipantib⁹ ⁊ ꝓticipatis nō est ꝓcessus in ifi^{m} plusq̄ in causis ⁊ cātis: sz qō ꝓticipat q̄. g̈ ꝑ^{m} qō ē ꝑ^{m} ꝓticipās. ⁊ primū quo est p̄mū ꝓticipatū. repugnat aūt participare essentie diuine: sed solū ꝛuenit sibi ꝓticipari. g̈ ita ꝛuenit sibi esse p̄n^{m} quo. qō est illud qō participat. q⁹ sibi repugnabit eē qō: qō est illud qō participat. pz ergo ratio ⁊ causa: quare essentia diuina nō generat. ¶ Sed contra instat 4^{r}. ⁊ primo sic. Naz memoria fecunda est primū quo respectu verbi: ⁊ tñ ipsa cōceditur dicere. g̈ ꝑ quo non repugnat esse qō. ¶ z^{o}. Nā volūtas diuīa est p̄mū quo in creatiōe: ⁊ tñ vere dr̄ de ea q⁹ ipsa creat. ¶ 3° qz albedo est p̄^{m} quo respectu disgregatiōis: ⁊ tñ conceditur q⁹ ipsa disgregat. ¶ 4°. calor est p̄^{m} quo calidū calefacit: ⁊ tñ calor dr̄ vere calefacere. ¶ Ad oīa ista opz recurrere ad superi⁹ dicta. Nā illud qō nō est vltimate abstractū rōne illi⁹ qō ꝛcernit pōt recipere predicationē alicui⁹ p̄dicati quā non reciperet si esset abstractū vlteriozi abstractiōe: qz illud nō ꝛcernit. ¶ Hoc supposito dico ad p̄muz. q⁹ memoria fecūda nō est p̄^{m} quo: qz ꝛcernit aliqd qō nō est vltimate abstractū: ⁊ iō pōt dici q⁹ ipsa dicit sed accipiēdo rationē formalē memorie: tūc ipsa ē ita quo q⁹ nō qō. qz tūc ipsa nihil ꝛcernit ꝓpter vltimatā abstractionē. Eodē modo dico ad illud de volūtate diuina. Nā volūtas diuīa nō est vltimate abstracta. qō pz ex hoc. Nā hec est vera. volūtas diuina est ītellect⁹. essentia est p̄rnitas. ⁊ tñ ista nō est vera. rō formalis volūtatis est rō formalis ītellectus. ⁊ sic de alys. Et tota rō est ꝓpter aliū ⁊ aliū graduz in abstractione. ¶ Ad 3^{m} ⁊ ad 4^{m} eodē mō Naz nec albedo nec calor est p̄^{m} quo ꝓpter abstractionē diminutā. Et hui⁹ rei signū est. qz multi non ꝛcedunt q⁹ gditas albedinis disgreget. vel gditas calozis calefaciat. ¶ Sz est ne ꝛcedēdū q⁹ diuina eēntia generet vt quo: Dico q⁹ de virtute sermōis est implicatio oppōnis in adiecto: qz nihil aliud ē dicere. essentia diuina vt quo gnāt. nisi q⁹ essentia diuina vt quo est qō. qz soluz illud qō est qō gnāt. Uerūtamē talib⁹ locutionib⁹ vtimur: lz iproprie. ¶ Ad aūctem Ric̄. dico q⁹ nō admittit: qz ecclia tz op^{m}. nec pōt bñ glosari. Qō. II.

Utrum essentia diuina generetur. q⁹ sic. Ecclesiastici. z4. Ex ore altissimi ꝓdy ꝑgenita añ oēm creaturā. ¶ Cōtra. Aug⁹. dicit 5 epl'am fundamēti q⁹ est eccl'ie credēduz: que dicit q⁹ nō gnātur. ¶ Circa ist̄a qōnē sunt duo faciēda. Primū est ingrere. si eēntia diuina gnātur. z^{m} est supposito q⁹ nō. que sit ratio.

Quantū ad p̄^{m} ītroducūt q̄ttuoꝛ ꝓnes ex gbus patebit p̄^{m}. Pria ē q⁹ eēntia diuina simpl'r sūpta nō gnātur sicut nec gnāt. ¶ Et ꝓbo sicut supza: qz subm istius ꝓpōnis est vltimate abstractū: ⁊ p̄dicatū nō pōt nisi formal'r p̄dicari ergo eēt in p̄ mō dicēdi p se. qō est impoſe. ¶ Itez primo quo repugnat esse qō: sed eēntia est p̄^{m} quo filius gnāt. g̈ nō pōt esse qō. ¶ z^{a} ꝛclusio est. q⁹ eēntia diuina nō gnāturvt quo. qz sic ꝓbat quo ad qō. sicut p̄n^{m} formale gnōnis ad generans. Nā esse generās est: sicut eē agens. Tūc arguo sic. Omne cui ꝓpetit gnāri ꝛuenit sibi per aliqd qō est in ipso formaliter: sicut dictuz est de gnāre. Ista pz. qz qō reducit ad quo. sed essentie diuine nihil pōt ꝓpetere quo ipsa generet. cū ipsa sit p̄^{m} quo ⁊ prim⁹ termin⁹ formalis. g̈ ipsa nō gnāt: ēt vt quo. ¶ 3^{a} ꝓ ē. q⁹ eēntia diuina vt in filio nō gnāt. qz cui cōpetit eē quo sub aliq̄ determinatiōe: nullo alio addito nō cōuenit ei eē qō: sed eēntie vt in filio ꝓpetit eē terminū formalē gnōnis. g̈ ⁊c̄. ¶ P̄. essentia quacūq̄z reduplicatiōe addita est vltiate abstracta: sicut simpl'r sūpta: sed vt simpl'r sūpta nō gnāt. g̈ nec vt in filio. ¶ 4^{a} ꝓ est. q⁹ eēntia dīna nō gnātur subiectiue: qz termin⁹ formalis gnōnis nō est ei⁹ subm: sz eēntia est hz. g̈ ⁊c̄. ¶ Sz 5. istud īstat 4^{r}. ⁊ prio sic. Nā sz scōs doc. eēntia diuina cōicat ⁊ dat. ⁊ ista cōicatio in filio nō vr̄ nisi gnō passiua. g̈ sicut ꝓcedit q⁹ cōicatur: ita poterit gnāri. ¶ z^{o} sic. Aug⁹. i5. de tri. gc/gd hz fili⁹ hz a pr̄e: sed essentiā hz. g̈ a pr̄e hz: sz hr̄e a. dicit originē. ¶ Cōfirmat. qz essentia est formalis termin⁹. ergo saltem vt quo poterit dici gnāri. ¶ 3° sic. nā fili⁹ dr̄ eēntia de eēntia. istud aūt de nihil absolutū dicit. g̈ respectum: sz nō nisi originis. g̈ ⁊c̄. ¶ 4° sic. ī Jo. dr̄. Pr̄ qō dedit mihi mai⁹ oīb⁹ est: sed hoc nō est nisi eēntia. g̈ eēntia dat. sed dari nō est aliud q̄z ꝓduci. g̈ eēntia ꝓducit. ¶ Ad ista. ¶ Ad primū dicit fr̄ Jo. ꝛcedēdo q⁹ eēntia cōicat vnde dicit. q⁹ alia est relatio qua p̄n^{m} qō dr̄ ad ꝓductū: ⁊ alia qua p̄ncipiū formale dr̄ ad terminū quo ⁊ hoc tñ mō est in creaturis: qz p̄ncipiuz formale in creaturis dr̄t realr a termino quo. Jdeo habitudo vtraq̄z tā agētis totalis ad ꝓductū: q̄z ēt p̄ncipy ꝓductiui ad terminū est realis in creaturis: qz aūt in diuinis nō distīguit p̄ncipiū quo. ⁊ terminus quo: ītem ea nō poterit eē rel'o realis: sz solū mō erit relatio rōnis: qz aūt totale p̄ncipiū qō est distinctuz a totali termio qō: hīc est q⁹ illa habitudo est realis. ¶ Sz qz istud non vr̄ satisfacere. eēntia eniz realr cōicat ⁊ realr cōicat: lz realr nō gignat. Jō dr̄ aliter q⁹ cōicare abstrahit a gnāre sic supi⁹ ab iferiozi. nō enim seq̄t: eēntia cōicat. g̈ generat. qz loc⁹ a toto vl'i nō est ꝛstructiu⁹. ¶ Sz nec istud satisfacit. Jō 5 hoc arguo sic. qūcūq̄z ab aliquo negant oēs spēs alic⁹ gn̄is. totū gen⁹ pt negari ab eodem: sicut a quo negat bō asin⁹. ⁊c̄. ab eo negat oē aīal: sz cōicare in diuinis est supi⁹ ad gnāre ⁊ spirare. ⁊ ibi nullas alias spēs hz. g̈ si gnāre ⁊ spirare remouent ab eēntia diuina. g̈ ⁊ gen⁹. s. cōicare: ⁊ tūc sicut nec gnātur nec spirat. ita nec cōicat. ¶ Dico ergo aliter q⁹ gnō ⁊ cōicatio sunt rel'ones dispate. Nam generatio est relatio originis. cōicatio aūt ē relatio cōis: sicut idētitas vel equalitas. vel similitudo. Nō est aūt incōueniens q⁹ eēntia diuina talib⁹ rel'onib⁹ referat. sicut essentia dr̄ esse eadez. ⁊ quātitas equalis. ⁊ qualitas vel attributū siue pfectio dr̄ eē similis. ¶ Sz cōtra. relationes cōes dicunt esse equiparātie. cōicatio aūt disparātie. ¶ Dico igr̄ q⁹ cōicatio dicit relationē cōem cōcernēdo relationē originis. cōicare eniz dicit idētitatē cōcernendo generare. ⁊ cōicari idē dicit ꝛcernēdo gnāri. Et rōne istius ꝛcernētie est diffozmitas. ¶ Ad z^{m} dico eodē mō. s. de a. q⁹ a. dicit relationez cōem ꝛcernēdo originē. ¶ Ad ꝛfirmationē dico q⁹ licz ei ꝛueniat eē p̄ncipiū quo. vel termin⁹ quo. sibi tñ repugnat esse p̄ncipiū qō vel termin⁹ qō: ⁊ iō non generat. ¶ Ad 3^{m} ⁊ 4^{m} ō de. ⁊ dedit. dico q⁹ taz. de q̄z dedit. dicūt relationes cōes ꝛcernētes ordinez originis. Pōt tñ dici de de. q⁹ ꝛcernit quādam ozi ginem: sz totū redit in idē.

Hunc z^{o} videdū ē. q̄re eēntia nō gnāt. ¶ Ad

Uide. q. sequēte in fili.

Sic̄ necr̄ q⁹ nec vr̄ q̄ similatiue ita nec subiue eēntie ꝛuenit gnāri. Obiicitur quadrupliciter.

R̄ño scoti. g̈ sequere. A. l. q⁹.

A. l. distinguit.

Impugnatio: sz defēde scotū sz. R̄ño alioꝛ.

Impugnatio Adaria. z. loſ. Cōsidēa istāt vt scis.

R̄ño ppria.

Gnō ⁊ cōicatio in q̄ ꝛueniunt ⁊ differunt?

R̄eplica Solū. Qz cōicatio i diuinis dic̄ rel'onē cōez sōialr ⁊ rō nē origis ꝓnotatiue: sz creāe ico to vl' ꝛcordabis vt scis.

A. ⁊ ō ⁊ dat gd ipositū i ꝓpōsito

z^{a} arti.

Obiicitur quadruplex.

Et logice ⁊ fal'r ꝓcedit. vt. q. ꝓcedente circa actuālita: ita. q. ista circa ei⁹ passiuā notanter.

Mulluz diminute abstractū ē p̄mū q̄ qf nec memoria nec voluntas ⁊c̄.

Regula.

Dubiuz

Nec vt q̄ fic̄ nec vt qō eēntia gnāt

p̄m⁹ arti. ꝛclo qdruplex.

Principia opõ/ nã in creaturis requirit ordine q̃/ druplicẽ hõ.q. precẽte.arti.2.

intelligẽduz aũt hoc oz aliqua pri⁹notare. ℂ·Pri/muz est q̃ in creaturis est iuenire p̃n⁹ opõnuz fm q̃druplicẽ ordinẽ.·Prim⁹est.q̃ aliq̃ p̃ncipia aliq̃z opationũ sũt:ita p̃ncipia quo.q̃ nullo mõ qõ.Exẽ/pluz.qñ itellect⁹itelligit.rõ formalis aũt intellect⁹ est ita quo itelligit.q̃ nullo mõ põt esse qõ. Unde nullus dicit q̃ rõ formalis itellect⁹itelligat. ℂ2⁹ modus est ecõuerso.q̃ aliqõ p̃n⁹ est ita qõ.q̃ nul/lo mõ quo.vt suppositũ vbi itelligit vt qõ: 7 est ita vltimũ qõ.q̃ nullo mõ quo eẽ põt respectu alteri⁹ ℂ3⁹modus est.q̃ aligd est ita p̃n⁹qõ vni.q̃ plu/rib⁹alys põt esse quo:sicut po⁹ itellectiua est qõ.tñ rõne sue gditatis vel rõnis formalis est quo tã aia q̃z suppositũ hois itelligit. ℂ4⁹modus est ecõuer so:q̃.s.aligd est ita p̃n⁹ quo vni.q̃ plib⁹põt eẽ qõ. Ex⁹.aia.n.est tñ q̃ itelligit hõ vl sup⁹:verũtñ ipa ẽ qõ re⁹itellẽs:7 re⁹rõnis formalis itellus. ℂEx oib⁹ istis bẽ q̃ illud qõ est simplr p̃⁹q̃.sibi repugnat eẽ qõ:sed eẽntia diuina est p̃⁹ quo aligd.s.fili⁹gnãt.q̃ sibi repugnat eẽ qõ.Ex hoc ẽt declarat rõ p̃ceden/tis qõnis. ℂSz vlteri⁹notãdũ q̃ q̃tuor gnã relationũ iueniunt in creaturis que attribuunt dinis ·Primũ gen⁹relationis est referẽtiũ 7 denoiantiuz p̃ fundamẽtũ. 2⁹subm.7 3⁹suppositũ.Ex⁹.nã silitu/dine fundata in duab⁹albedinib⁹.p̃ referunt fun/damẽta:q2 albedines sunt silles.2⁹suba.q2 corpora dicunt silia.3⁹supposita.q2 hoies ipsi dicunt silles. sic de eq̃litate. ℂAlie scõi generis sunt q̃ referũt tñ fundamẽtũ.nõ tñ subz neq̃ suppositũ.Ex⁹.in/herẽtia albedis refert albedinẽ:sicut fundamẽtũ. nõ tñ subm.s.corp⁹.nec suppositũ.s.sortez. ℂAlie terty generis sunt que denoiant p̃ fũdamẽtum.2⁹ subm.nõ tñ 3⁹suppositũ.Ex⁹.creatio passiua in aia x̃pi refert aiaz sicut fundamẽtũ.7 humanitatẽ: sic̃ subz.nõ tñ suppositũ.q2 est diuinũ. ℂAlie quarti generis sunt que noiant p̃cise suppositũ.7 nõ p̃ fun damẽtũ nec 2⁹subm.Ex⁹.p̃nitas solũ denoiat sup positũ.Nã po⁹gnãtiua nõ est pr̃:que est fundamẽ/tuz.nec aia que ẽ subz:sz solũ hõ vel suppositũ ẽ pr̃.

Applicatio. ℂIsti aũt gradus iueniunt in dinis.naz excellẽtia vel sũmitas est in ifinitate sicut in fũdamẽto.7 in eẽntia:sicut in subto.7 in psona sicut in supposito. 7 oia denoiant suo modo. ℂ2⁹gradus est ordo po sterioritatis vel distinctiõis que est in vna pfectiõe respectu alteri⁹:ita q̃ denoiat fundamẽtũ.s.illam pfectionẽ.nõ eẽntiã nec psonã:q2 neutrũ istoz dr̃ posteri⁹. ℂ3⁹gradus est in diuinis.Ex⁹.eẽ p̃n⁹ p/ductiuũ quo.hec habitudo refert vim ꝓductiuaz que ei⁹est fũdamẽtũ:7 eẽntiã q̃ ei⁹subz est.7 nõ sup positũ.q2 nõ põt eẽ quo. ℂ4⁹gradus est in rõni/bus originis.Nã gnãre fundat in memoria secun da quã nõ denoiat.nec refert subz.s.eẽntiã: sed tñ suppositũ.s.psonã. ℂHoc viso pz q̃re eẽntia nõ ge/nerat. ℂSz ꝟ.ista istat 4ᵗ.·Prio sic.vbi est cã for malis ibi põt eẽ suus effect⁹formalis.gnõ aũt ẽ pri oz gnãre:sicut effectu suo formali:sz gnõ dr̃ de eẽn/tia.q̃ 7 gnãre. 2⁹mirabile vr̃ q̃ alicubi sit forma que nõ det eẽ.cũ q̃ gnõ sit in essentia.vr̃ q̃ gnãbit. Nã ois forma vr̃ suũ effectũ formalẽ ponere.vl in fundamẽto.vel in subto.q̃ ita hic. 3⁹q2 sicut fili⁹ẽ sapiẽs sapiẽtia genita.ita põt eẽ de⁹essentia genita Uel si nõ.q̃re nõ: 4⁹cedit a scis q̃ fili⁹ sit noti/tia genita.q̃ eodẽ mõ eẽntia. ℂAd p̃mũ ꝺcedo q̃ cuicũq̃z ꝺuenit forma ꝺueniat sibi effect⁹formalis sed tñ dico q̃ nõ de quocũq̃z dr̃ forma dr̃ effectus formalis:sicut vbi est albedo ibi est albũ: sz tñ ali/q̃d est albũ qõ nõ est albedo. ℂAd 2ᵐ dico q̃ aliq̃ sunt forme q̃ cõicãt tale eẽ q̃le hñt:sicut albedo su pficiei.aliq̃ aũt nõ:sicut mãe nõ dat aia esse itelle/ctuale:sz expectat totum ꝺstitutuz:sic ẽ in ꝓposito ℂAd 3ᵐ 7 4ᵐ dico q̃ nec sapiẽtia nec notitia sũt vl timate abstracta.Et iõ aliq̃d ꝺcernũt qõ non ꝺcer/nunt rõnes formales eoz.7 pp hoc dicũt gnãri.7 nõ gditates eoz.Similiter nec essentia. ℂSed hic est vnũ dubium. Utz sit ista ꝺcedẽda. substantia gnãt.Et vr̃ q̃ sic.suppono.n.sicut dictũ est p⁹.q̃ de deo hñr q̃ttuor ꝺcept⁹gditatiui ordinati fm sub 7 supza.s.specific⁹.q̃ est de gditate p̃pa.subalternus q̃ est spũs.Hnãlissim⁹q̃ est suba. trãscẽdẽs q̃ ẽ ens. Tũc arguo sic.qñcũq̃z aliq̃d remouet 7 negat a su periori.negat ab oi ꝺtẽto sub eo: sz si gnãre negat a suba:cũ suba sit superior ad spũz.7 ad deitatez 7 ad deũ.segt si negeẽ ab ea q̃ ab oi cõtẽto sub ea nega bit.q̃ negat a spũ 7 a deo.Uñ arguo sic.suba in di/uinis nõ gnãt.spũs 7 de⁹sũt suba.q̃ nec spũs nec ds gnãt.7 per oppositũ segt de⁹gnãt:sz de⁹ est suba.q̃ suba gnãt. ℂDico q̃ ad hoc q̃ suba põt accipi du/plr.Uno mõ in vli.7 sic ꝺcedẽdũ est q̃ gnãt:q2 ali/qua ps ei⁹subiectiua gnãt.Alio mõ pro q̃daz rõne pticlari p̃cisa:sicut deitas.Et isto mõ nõ gnãt: nec ꝺcludit arg⁹.q̃re 7c̃. Qõ. III.

Solo.

Suba põt accipi dupl'r.

I.pclo.

Utrum p̃prietas p̃s gñet.

ℂDico q̃ non.q2 nullus effect⁹ formalis põt p̃dicari de sua cã.q2 hec ẽ falsa.albedo est alba.vl ip̃opria:sz gnã re est effect⁹formalis p̃petatis.ergo 7c̃.

ℂItẽ sic.tũc eẽt aligd pri⁹generãs q̃z pr̃.q̃ ẽ flz. pbatio ꝺntie.p̃petas aliq̃ mõ p̃oz est pr̃e.q2 ei⁹cõ/stitutiua.q̃ si gnãret eẽt pri⁹gnãns q̃z pr̃:sic̃ ipsa est prioz. ℂ2⁹ dico q̃ eẽntia vt in pr̃e nõ gnãt:q2 a de/terminabili sũpto cũ determiatiõe nõ distrahen te põt fieri bona ꝺntia ad determiabile p se sũptũ sed vt in pr̃e nõ diminuit.q̃ 7c̃. ℂP̃.nihil gnãt ni/si psona:sz eẽntia vt in pr̃e nõ est psona.q̃ 7c̃. ℂEt sic pz ad istã questiũculã. Qõ. IIII.

I.pclo.

z.pclo.

Regula nõbil'.

Vide.q.pcedẽte pclone.3.

Cõtra de⁹ gnãt dic p̃ñr.

Utrum p̃petas fily gñet.

ℂDico eodẽ modo duo.·Primum q̃ nõ gnãtur.q2 gnãri est effect⁹ forma/lis ei⁹.q̃ nõ denominat ipz. ℂP̃.aligd pri⁹ est genitum.q̃z fili⁹:q2 ipsa filiatio est prioz filio. ℂ2⁹dico q̃ eẽntia vt in filio nõ ge/nerat:q2 vt in filio nõ diminuit.q̃ põt iferri abso/lute. ℂ2⁹sic.essentia vt in filio nõ est filius:sed so/lus filius generatur.ergo essentia vt in filio nõ ge/neratur.ergo 7c̃. Qõ. V.

I.pclo.

z.pclo.

Utrum fili⁹ sit de suba p̃s eterna liter genit⁹.

q̃ nõ fm Ric. q2 ex hoc sequitur q̃ essentia diuina ge neret vel genereẽt. ℂCõtra Athanasi⁹ in symbolo dicit.q̃ x̃ps est deus ex sub/stantia p̃s ante secula genitus.

p⁹ articulus.

Circa istaz questionẽ tria sũt faciẽda. ·Primũ est.qũo se hz eẽntia in gnõne.Et circa hẽ sunt q̃tuor opiniões:fm q̃tuor que iueniunt in ge neratiõe creata.s.mã.forma.ꝺpositũ.7 q̃litas sim/bola. ℂDicũt q̃dam q̃ eẽntia diuina habz modũ mãe.Et ꝓbant.nã illud qõ est cõe vtriq̃z termino gnõnis hz modũ mãe:sed essentia est hõ. Naz ipsa eadẽ stat sub p̃nitate 7 filiatione que sunt cõstitu/tiua psonaz 7 termioz.Alij dicũt q̃ se habz sicut

In gnõne crea/ta ꝺcurrũt qua/tuor.

Alioz quadru/plex opinio.

Henricus.

Tãge hic plura ponderãda.

Obijcitur qua/druplicr.

Application.

Principia opõ/ nã in creaturis requirit ordine q̃/ druplicẽ hõ.q. precẽte.arti.2.

fozma:qz illud qó fozmalr terminat generationez illud se hz vt fozma in illa gnõne:sed essentia diua est fozmalis termin⁹ gnõnis diuie.g ꝛc. Maioꝛ pz in gnõne creata. Mioꝛ patuit supꝛa. ¶ Aly dicũt q se hz ad modũ cõpositi. Nã sicut mã ꝛ fozma cõstituunt vnã totaz nãm.ꝛ illa est cõpositum: ita tota natura que cõicatur in diuinis est essentia diuina:ꝛ ideo habz modum compositi. ¶ Aly dicunt q se habet per modũ qualitatis simbolice:qz sicut qualitas illa eadez manet in generato ꝛ cozrupto: ita essentia est sic cõis pr̃i ꝛ filio.nõ est autẽ nec vt termin⁹ nec pncipiũ gnõnis. ¶ Sed ꝫ istos modos arguo:pmo ꝟtra pmũ sic. Ubicũq; est aliqd se habẽs per modũ mãe que est cõis vtriq; termino.ibi opz imaginari generatũ ꝛ cozruptuz: ꝛ tunc rõ illa bene valet.nõ tñ tenet in generãte ꝛ genito. ¶ Confirmatur.qz termini gnõnis sub qbus stat illud cõe.nõ sunt generãs ꝛ genitũ:ſz genituz ꝛ cozruptuz. ¶ z⁹ sic.in gnõne vbi est mã.mã est ꝓpter fozmã.essentia aũt diuĩa nõ est pp respectũ. ¶ Cõtra z^m.p̃ sic.Oẽ illõ qó se hz sicut foz^a p̃suppõit aliqd in quo fũdet:ſz diua eẽntia nihil p̃suppõit.g ꝛc. ¶ z⁹ sic.foz^a ordiat ad ꝟstitutũ.ꝛ accipit simp^r eẽ. ſz eẽn^a diua ad nihil ordinat nec accipit simp^r eẽ. g ꝛc. ¶ Cõtra z^m sic. Impoſe ẽ ꝟpo^m vel hñs modũ ꝟpo^ti in gnõne eẽ terminũ fozmalẽ in illa gnõne:ſz essentia est termin⁹ fozmalis illius gnõnis diuine. ergo ipsa nõ habebit modũ ꝟpositi. ¶ Contra 4^m p̃mo sic. Illud qó cõstituit quiditatiue totalez terminuz gnõnis nõ se habz sicut qualitas simbolica qz ipsa hz modũ adiacẽtis:sed essentia diuina constituit quiditatiue totalẽ terminũ gnõnis.ſ. filiuz. ergo ꝛc. ¶ z⁹ sic. Qualitas nõ dr̃ simbolica nisi: qz eadez est in genito ꝛ cozrupto. Doc patz:qz sol põt aliquid generare vbi nõ est qualitas simbolica. g nõ respicit generãs ꝛ genituz:sed in diuinis nõ sũt nisi isti termini gnõnis.g ꝛc. ¶ 3⁹.qz illa nõ ẽ cõis p̃mo ꝛ per se:sed rõne subti:essentia aũt diuina per se ꝛ p̃ est cõis.g ꝛc. ¶ 4⁹.qz qualitas simbolica ordinatur ad fozmã.essentia aũt diuina nõ ordinat ad aliqd aliud.g ꝛc. ¶ Ideo dico q imaginãdum est.q essentia diuina se hz ad modũ simplicis ãe: que habz modũ cõicandi respectu sui ipsius: ſz nõ inueniam⁹ in creaturis simile:sicut dicit Dyoñ.q essentie rex creataꝝ excedunt̃ icomparabiliꝛ a diuinis. ¶ Cõtra hoc arguo 4^r.-Primo sic.nam cui⁹ actus est gnõ.illud se hz per modũ potẽtie:sed gnõ in diuinis est act⁹ essentie diuine.g ꝛc. ¶ z⁹ sic.naz gnõnis actus videt essentiã actuare.g eẽntia se hz per modũ potẽtie. ¶ 3⁹ sic.illud qó determiat aliõ se hz ad illud:sicut fozma ad mãz:sed relatio vl̃ generatio in diuinis determinat essentiaz.g essentia se hz sicut mã respectu gnõnis. ¶ 4⁹ sic.qz pꝛioꝛ ẽ cõparatio pncipioꝝ iter se q̃ eoꝝ ad pncipiatuz:ſz essentia ꝛ relatio sunt pncipia persone.g prius ꝟpa rabunt̃ inter se:ꝛ sic relatio pr̃i⁹ suũ effectũ fozmalẽ dabit eẽntie q̃ supposito ex his ꝟstituto.ſ. psone ꝛ sic essentia pr̃i⁹ referret q̃ persona: qó est falsuz. ¶ Ad ista. ¶ Ad pmũ negãdũ est fundamẽtũ absolute.ſ.q actus eẽntie sit gnõ: qz ex se essentia est actualizata.ꝛ oĩs actualitatis fundamentũ. ¶ Ad hec dicunt aliq q nõ est inc̃ueniens q essentia in potẽtia sit ad gnõnez. ¶ Cõtra.dimitto potẽtiam logicaz.de qua certũ est.arguo de potentia nãli:qz si essentia est in potẽtia ad relationẽ.cũ ex eis fiat vnũ necessario illud erit cõpositum.ꝛ sic psona diuina erit ꝟposita ex actu ꝛ potentia. ¶ Jõ dico q essentia diuina est actualissima.ꝛ iõ sibi repugnat esse in potentia. ¶ Sz adhuc ꝫ.qz q̃cũq; aliquid p aliquo signo nõ hz a. ꝛ postea hz a. est in potẽtia ad a.ſz saltẽ ꝫ ordinẽ rõnis eẽntia sicut fũdamentũ est pr̃i⁹ rl̃one.ꝛ nõ hz p aliquo signo.g ꝛc. ¶ Ad istud nõ faciẽdo difficlt̃atẽ de signis. qz de ꝫ dicã distin.iz⁹. Dico ad arg^m q concludit q non est repugnãtia iter eẽntiã ꝛ rel̃onẽ.ꝛ ista est potẽtia logica ꝛ nõ nãlis.cũ eo aũt q nõ sit pfectibile aliqd p aliud:sed q ipsuz sit actualissimũ:stat q ip̃m sit in potẽtia tali.ſ.logica.nõ naturali. ¶ Ad z^m dico q ex duobus põt ꝓcedere q aliquid adueniens alicui nõ actuet ip̃m:primo si ipsum sit actualissimũ: sicut aq̃ calidissima dato q sibi approxiet ignis. nõ actuabitur a caliditate ulteriozi:qz est summe actuata.ꝛ sic repugnat eẽntie a relatiõe actuari.eo q ipsa est actuata vltĩata actualitate.Alio mõ qñ ex parte aduenientis est repugnãtia ad actuãdum: sicut ignis approxiat⁹ lune nõ calefac:qz tali subto repugnat actuari a calore ignis:ꝛ isto mõ etiã eẽntia nõ põt actuari a relatione:qz ipsa nõ est apta nata actus alic⁹:eo q ipsa est subsistẽs:ꝛ nullũ subsistẽs actuat aliquid.eo q nihil tale cõicat. ¶ Ad z^m dico q rel̃o ſm Damas.nõ determiat eẽntiã:ſz hypostases.nec ẽt oz q oĩs fozma determiet illõ cui aduenit.si sibi repugnat:sic̃ dcm̃ ẽ in p̃cedẽti sol̃one. Nũc aũt eẽntie repugnat determinari:ſz qcgd fac̃ rl̃o facit circa psonã. ¶ Ad 4^m dico.q aliq̃ fozmalia ꝟstitutiua sũt q̃ p̃ dãt suũ eẽ circa fũdamẽtũ.vl̃ circa aliqõ cõpositũ:sicut albedo pr̃i⁹ dat actũ suũ fozmalez superficiei q̃ ꝟstituto.aliqua autez non: sed expectãt cõstitutuz ad dãdum suũ esse.Ex^m de aĩa itellectiua.que nõ dat esse rõnale mãe nec cozpori.ꝛ tñ dat toti cõstituto ex aĩa ꝛ cozpoze.ſ.hoĩ. Quedã alie fozme sunt que hñt aliqõ esse qõ repugnat suo susceptiuo. Ex^m aĩa itellectiua est incozruptibilis.nõ dat aũt cozpori esse icozruptibile: qz sibi repugnat. ꝓpter ista duo relatio nõ dat effectuz suuz fozmalẽ essentie:sed expectat ꝟstitutũ.nõ enĩ refert essentiã sed psonaz.ꝛ huius potissima cã põt esse ꝫ sanctos:qz repugnat eẽntie tale esse.ſ.referri.ideo sibi nõ dat vel ꝟuenit talis fozma. ¶ Sed hic remanet dub^m.qz alig nõ p̃it capere gn essentia sit subm relationũ.cũ sit fundamẽtuz eaꝝ:ꝛ ꝓpter hoc dixerũt alig q relatio diuina nõ idiget fũdamẽto.cũ sit subsistẽs sicut psona. ¶ Cõtra hoc. qz nõ min⁹ subsistẽtes sunt pfectiones diuine q̃ relatiões diuine:ꝛ tñ ponunt̃ in eẽntia fozmalr. Similiter passio vr̃ ineſſe subo:sed eq̃ est passio essentie rel̃o sicut attributũ. ¶ Ideo dico q ignorãtia abstractionũ multos errozes fecit:sicut pl̃i nesciebant abstrahere ꝓductiõe trãsmutatiua. Ideo dixerũt q creatio erat ipossibilis. qz nihil erat trãsmutabile. Silr Arriani nesciebant abstrahere ꝓductiõe a factione:ideo qz viderũt verbũ esse ꝓductũ dixerũt ipsuz esse factũ. Silr possz poni ex^m de multis alys errozib⁹ ex hoc ꝓueniẽtibus. ¶ Ideo dico q ista q̃tuoꝝ sunt ordinata eẽntialiter.ſ.subm.receptiuũ.fundamẽtuz.ꝛ radix sili ue pncipiuz radicale. Inter ista subm posteri⁹ est ꝛ ifimuz.a subo abstrahit rõ receptiui. Nã oẽ subz recipit.nõ tñ oẽ qõ recipit est subz: qz cozp⁹ recipit aĩaz itellectiuã.nõ tñ est ei⁹ subm.qz sic depẽderet

Impugtio oiuz dictaꝝ opõ.

Qz nec p modũ mãe nec fozẽ nec ꝟpositi nec q̃litatis simbolice eẽntia se hz in diuina gnõne ostẽdit.

Nõ.in gnãtione diuina.

Obõ.ꝛpria.

De vnica ꝛ discreta theo.

Obiicitur quadrupliciter.

Gnõ nõ est act⁹ essentie.
a.l.actualissima
Rño aliox.

Impugnatio ꝟbõ duplex.

Rño ꝓpa.vt hꝰ Replica nõbil.

Aduẽlẽs alicui nõ actuat ipsum pp duo.

Cõsidẽa ista

Li.i.c.3.

Nõ semp fozma determinat.

Al.quã circa. Formalia cõstitutiua tria.

Nota de triplici dicta fozmaꝝ constitutiuaꝝ. Vide.ꝫ.q.2.bº di.arti.2.p ꝛ ꝫ. Ex q̃ segit q aia excedit cozp⁹:ꝛ ẽt ꝟpositũ gñuz ad illõ q sibi nõ cõicat:ſz nõ q̃tũ ad ea q̃ sibi cõicãt.ꝫ q.7.meta.ꝛ alibi nõbis. Dubiuz

Cõsidera hꝰ pl̃o

Solo nõbilis vbiq;.

Ignorãtiaz abstractionũ dãnat magister abstractionum.

Supremũ. Radix. Fũdamẽtũ. Receptiuũ. Subiectũ. Infimũ.

ab eo. Fundamētū ät abstrahit a subo ⁊ receptiuo. Nam oē qđ recipit fundat. non tñ eo. Nam passiones non sunt in subo: sicut in receptiuo pp indistinctionē realē: bñ tñ sunt sicut in fundamento. radix aūt abstrahit a fundamēto: qz diuina essentia dr radix diuina⁊ psona⁊: ſm Dion. in. c. de vnica ⁊ discreta theologia: ⁊ tñ non est proprie fundamentuz: cū supposita nō insint. Et iō sic pductio sine factione pōt intelli. ita fundamētū sine subo siue receptiuo. ¶ Intellīdū tñ ad euidentiā istoz a seinuicez abstrahentiū: qđ subz sic recipit qđ ēt cät: receptiuū aūt recipit: sz non cät: sicut aīa intellectiua recipit in corpe: ⁊ tñ nō causat ab eo: ⁊ distiguit a recepto: sz nō opz qđ fundamētū distīguat realiter a fundato: ⁊ ita se hz essentia respectu proprietatū.

Nunc viso qūo se hz respectu proprietatuz eēn⁹: videndū est qūo se hz relo siue proprietas respectu essentie. ¶ Dicunt aliqui qđ se hz p modū sube. Alig p moduz accītis. Alig p modū subsistentis. Alig qđ se hz p modū rōnis formalis ⁊ diffinitiue respectu ipsius essentie. Nullus istoz modoz apparet mihi cōueniens. Jō arguo ɔ eos. ¶ Primo ɔ p^m qui dicit de suba: quecunqz distinguūt p rōnes subales diuerse rōnis: illa sūt supposita alteri⁹ ⁊ alterius nāe: psone autē diuine non sunt supposita alteri⁹ nāe. Constat aūt qđ distinguūtur p relones: g̃ non se hñt p modū sube. ¶ Contra z^m sic. Illud qđ est accīs vel hz modū accītis non ɔstituit suppositū de gñe sube: sed relones ɔstituūt suppositū de gñe sube: g̃ non hñt modū accidentis. ¶ Cōtra 3^m. qz q̃tūcūqz relo hz modū subsistētis: qz ɔstituit suppositū: vl qz est ɔstitutiua suppositi: tñ qz ois relo necesse est vt habeat aliqđ fundamētum in q̃ sit. opz assignare qūo ista se hēat ad eēntiā sicut ad fundamentū. ¶ Contra 4^m. g vr quasi absurdus. Nam diffō vel rō diffinitiua predicatur in p mō dicendi p se de diffinito: si g̃ relo sit rō diffinitiua sube vel essentie: ipsa dicet de ea in p mō: qđ ē falsum ⁊ ɔ Aug. ¶ P. vbicūqz est diffō ⁊ diffinitū: ⁊ eo: sed essentia ē in filio: g̃ ⁊ pñitas. Silr essentia opponeret relōni sicut relo. Silr tūc eēntia eēt incōmunicabilis sicut relo. Silr eēn⁹ distingueret sicut relo. Hec oia sunt falsa. ¶ Jō dicit Sco. qđ relo cōpatur ad essentiam p modū proprietatis indiuidualis: ⁊ hoc probat dupl'r. Primo sic. Illud q̃ distinguunt suppositā eiusdē nāe sūt pprietates idiuiduales: sz relones respectu eēn^e sic se habēt. g̃ ⁊c. 2° sic. illa gb⁹ pducēs ⁊ pductū in gnōne vniuoca distīguunt: se hñt: sic pprietates idiuiduales: qz si nō: pductio nō eēt vniuoca: sz relones isto mō se hñt. g̃ ⁊c. ¶ Sed ɔ istō arguit 4^r. Primo sic. nulla pprietas idiuidual'ē p̄n^m distinctiōis formalis: sz psone diuine formal'r distinguunt: g̃ relones gb⁹ distinguunt nō se hñt sic pprietates idiuiduales. ¶ z° sic. ois pprietas idiuidual'ē eiusdē rōnis seu generis cū nā cui⁹ est pprietas: pprietas aūt diuina ē alteri⁹ gnis a diua eēn^a. qz pprietas ē relo: eēn^a ät ē suba. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. ois pprietas idiuidual'cuz nā cui⁹ ē fac vnū ɔceptū formalē: sz relo cū eēn^a nō fac. g̃ relo nō ē pprietas idiuidual'. Mi. ps. qz ille ɔcept⁹ esset: aut absolut⁹: aut respectiuus. ¶ 4° sic. ois pprietas indiuidual'ē icōicabil. sz pñitas ē cōicabil. Nā pñitas ē eiusdē rōnis in deo ⁊ ī creaturis: ſm enī aplz. illa ī dinis ē a q̃ ois alia pñitas denoīat. g̃ ⁊c. ¶ Propter ista ⁊ mlta alia possz dici sic credo eē veruz: qđ ista ɔparatio nō ē ppa: sed quodāmō methaphorica: lz aūt pp aliquā silitudinē liceret dicere sic. tñ ī plib⁹ est dissimile q̃ sile. ¶ Sed quātū ad quartā obiectionē: qūo pt pñitas dare esse incōicabile: cū ipsa sit cōicabil. ¶ Si dicat qđ ideo dat eē incōicabile. qz diuina. ¶ Cōtra. qz tūc oē diuinū esset tale: qđ est flm. Nec valet dicere: qz inquantū hec pñitas. s. rōne beceitatis: qz si solū isto mō non eēnt supposita diuina inquantū talia distincta formaliter. Nā diuersitas beceitatū non facit distinctiōez formalē. ¶ Dico g̃ qđ pñitas hz vnā rōnem cōem: q̃ est rō cōis pñitati diuine ⁊ create: ⁊ hz aliā ppriaz specificā: ⁊ illa ē ppria pñitati diuine: ⁊ illa ex se ē hec. ⁊ ſm istam ɔstituit. Eodē mō de alys.

His visis rñdeo ad qōnē: ⁊ pono 4^or ɔnes. p^a ē. qđ eē ō suba pris nō dic solā originē: qz cū creatura originet a deo: creatura esset de suba pris: vel dei: qđ est falsum. ¶ z^a ɔ̄ ē. qđ de. non dicit solā consubstantialitatē: qz tunc pr pōt dici eque de suba fily: sicut eo. ¶ 3^a ɔ̄ ē. qđ vtrūqz dicit ⁊ ɔsubstantialitatē ⁊ originē. Unī qz filio hz eāde subam cū pre: ⁊ ē ab eo. dr de suba pris. ¶ 4^a ɔ̄ est. qđ de. ꝓncipalius dicit ſm aliquos originē q̃ ɔsubalitatē: qz rō ɔsubstantialitatis est respectus ons distinctionē psonarū. sic respect⁹ silitudinis: eq̃litatis ⁊ idētitatis: psonalis aūt distinctio fit per origines. g̃ ⁊c. ¶ Confirmat. qz in eēntialr ordinatis prius est semp principalius: sz distinctio p̄cedit ɔsubstantialitatez: sicut alias relones cōes. s. silitudinis: idētitatis: ⁊ eq̃litatis: g̃ de. dicit prius originem q̃ ɔsubalitatē. ¶ Sz oppositū appet mihi. ¶ Jō sit 4^a ɔ̄. qđ de. principali⁹ dicit: siue significat ɔsubalitatē q̃ originē. Naz si diceret prius originē: tūc nō repugnaret sube esse genitā: sic sibi nō repugnat eē de. ¶ P. sicut assimilare dicit relonē prius silitudinis: ꝓcernit aūt originē: ita cōicare: vt dcm̄ est supius. Et eodē mō ō hac ppone de. prius. n. dicit ɔsubalitatē: postea originē. ¶ Sz tūc ad argumēta in ɔriū dico. qđ lz distinctō ⁊ origo p quā fit distinctio ⁊ ɔsubalitas sint eēntialiter ordinata. ita qđ distinctio siue origo sit prioz: ⁊ ɔsubalitas sit posterioz. tñ aliqō nomē pōt īponi qđ prius significabit vnū. s. illō qđ posterius ē q̃ illud qđ ē pri⁹. sic albū prius dr de albedine q̃ est posteriori q̃ de suba qđ est prius: ita ī ppōsito. ¶ Ad Ric. dico: qđ negat ab oibus.

Qō. VI.

Utrum filius semper generetur ō substantia patris. Qz non. qz ſm Greg. magis debet dici esse genitum q̃ semper generari. ¶ Contra. naz Aug. comparat eū splendori qui ɔtinue (gignitur ab igne.

Hic sciendum qđ lz in sensibilib⁹ iuenian tur gnōnes multe dissimiles generationi verbi: tñ accipiēdo de oib⁹ qđ non est in eis aligd ımpfectionis poterim⁹ eā aliq̃lr inuestigare. ¶ Quedā enīz est gnō q̃ est sil' pficiens ⁊ deficiens: sic gnō motus ⁊ oium successiuoz. Alia est proficiens ⁊ non deficiens. sicut in gñatione accītis pmanētis: qz ibi est augmētatio ⁊ non corruptio. Alia est neutra: nec est deficiens: nec proficiens: sed raptim transiens tam gñatum q̃ gñatio: sicut generatio radij a sole: qz nō manet nisi per instans. Alia est. cuius genitū est in instanti: ⁊ illud non raptim transit: sed pmanet: trāseunte tñ nunc gnōnis non remanet generatio. sicut est in generatiōe foume subalis: manet enī for-

Ecce qđ Ārie singularissime: qđ. s. respectu passiōis nō subz: sed fundamētum dicere debemus bñ pōderādo.

Diuiz iter subz receptiuū ⁊ fundamentū.

z. arti. Ellioz q̃druplex op.

Impugnatio q̃druplex. Vl. formas substantiales. Cōsidera instantias pōderādo ⁊ addēdo. Qz nō p moduz sube nec accītis nec subsistentis: neq; diffiniēt hz se relo ī dinis re spectu eēntie oīū.

Opio Scoti.

Impugnatio q̃druplex. Posſz negari ia. vt pz.

Cōsidera solo ē vt scis bñ.

Dic pōr pla ad ē do.

Dic vt scis pōde rādo.

Eppe. 3.

Opio ppa: lz tene cū Scoto vel ꝓcordab vt scis. Dubū.

Poterit dici qđ qz pñitas dina. vide Sco. i. 4. di. 12. q. 2. i fili.

Consideranda instantiam. Solō. Rō pñitat⁹ duplex. fite. j. dist. 7. q. 4.

3. arti. Cōcīdo q̃druplr Segt Sco. ad litteram.

Op. alioz.

Op. ppria. Dc. dic ɔsubalitatez prius: ⁊ originem posteri⁹.

Quere Sco. in añ ꝓdicamenti ⁊ alibi.

29. moraliū. c. 1.

Hec qō pertinet ad mām. 9. dist. vt scis.

Dio i creaturis ānupler: q̃z. 5. est filis diuine generationi.

ma ⁊ non gnō. Iste q̄ttuor gnōnes remouent a diuinis: ps. n. de tribus primis: qz nihil est ibi pficiēs et deficiēs sil: sicut in prima. Nec est ibi pfectio sicut in 2ª. Nec raptim transit gnō ⁊ genitum: sicut in 3ª. Nec ēt 4ª: qz non transit gnō diuina: imo est coeterna genito: qz p ipsam ꝺstituit in esse psonali. Sicut g̃ ei⁹ psonalitas semp stat. ita ei⁹ gn̄atio. ¶ Alia āt inuenit q̄ est simillima. s. gnō actus intelligendi. s. vbi nfi: caret. n. impfectiōibus p̄dictis: pp q̄s p̄dcē gnōnes amouent a diuinis. Ipsa. n. est pmanens et non deficiens sic p̄. nec proficiens sicut 2ª: sed istā tanea est ɔ̄ tertiam: non raptim transit: sicut gnō radu: sed pmanet cū genito. Nec raptim transit sicut gnō forme subalis: tā diu. n. durat gnō actus intelligendi q̄diu durat ipse actⁿ. Et ꝟ magis apparet de verbo: qz vbum in esse verbi ꝺstituitur p gnōnē passiuā: ⁊ ideo stante vbo ɔ̄dictionem includit q̄ non

5.D. **Sed hic** est vna diffi. Utrū actⁿ (sit gnō. intellndi semp generet: sicut nūc dictū est. Et vr̄ q̄ non. Quanto forma pfectior ē tāto mi⁹ dependet: forma aūt pfectissima in intellectu est actus intelligendi: habitus aūt ⁊ spēs q̄ sunt impfectiores non semp depēdent. g̃ ⁊c. ¶ Ad istō dōz est. q̄ ꝓpō assumpta non est vera. s. q̄ res q̄to pfectior: tanto minus vl'a pauciorib⁹ dependet. Nā certū est q̄ cōpositū est nobilius ipsa mā: ⁊ tñ a plurib⁹ dependet q̄ ipsa mā. Eodē mō de actu intellndi dico. q̄ lz sit nobilior: tñ a plib⁹ dependet q̄ spēs vel habitus: qz aliq̄ñ vltra illa a gb⁹ depēdent ista: a gbus ēt dependet actus: actus adhuc depēdet ab istismet. s. a spē ⁊ habitu. Plus ēt dependet: qz postquā illa sunt in eē posita: tā nō dependent nisi forte a ꝺseruante: tñ eoz gnō non stat. Actus aūt intellndi ita ꝺtinue q̄ diu est gnātur: sicut in p̄ nūc q̄ incipit eē. ¶ 2ª diffi. cū oīs actio bēat terminū capiētē eē p ipsam. cū p gn̄ationē actus intelligendi in primo instanti actus ipse intelligendi capiat esse: qd i 2º instanti capit eē: qz vel idē capiet bis esse: qz iam prehabuit eē. vel aliud nouū. ¶ Dico q̄ hic nō est difficile rñdere: si ponat̄ ꝓductio permanens sicut ꝓductū. Et tunc esset dōm q̄ difficultas esset: si eēt in 2º instanti noua ꝓductio: sed qz non ē noua ꝓductio. sz eadē q̄ prius: iō non accipit esse nisi eadē acceptiōe q̄ añ. ¶ Exēplū. cā mālis semp cāt māliter suū effectū: qz suū cāre ē suū recipe: ⁊ effectus depēdet ab ea: semp aūt eadē cālitate cāt: ⁊ eadem receptione recipit. ¶ 3ª diffi. est de agentib⁹ nālib⁹ q̄ approximant passiuo quanto ibi plus manent: tanto magis itendūt suos effectus. Nō aūt expimur ꝟ de actu intellndi. Uñ g̃ hoc: ¶ Dic ego dico. q̄ aliqua agētia sunt q̄ ꝺtinuant actiōez suā innouando ipsam. Aliq̄ non: sicut si sol staret ⁊ non moueretur: semp eūdē radiū cāret: nec ille radius intenderet: sz in p̄ instanti eēt eq̄ pfectus: sic in vltimo. Et tota rō est: qz eadē actiōe numero cāret: non sic aūt agētia pbica: sicut ignis q̄ p modū ɔ̄ry agit. Dz. n. ɔ̄rū ⁊ iō alia ⁊ alia actiōe. ⁊ alio ⁊ alio ifluxu cāt ꝺtinue: ⁊ semp aligd nouū ꝓducit: ⁊ etiā augmentat. ¶ 4ª diffi. est. Utrū posset demonstrari. q̄ talis actⁿ ītelligendi sic ꝺtinue depēdeat. ¶ Ad hoc dico q̄ dependentia b. ad a. probatur precise per hoc. qz ad p̄tiā a. segt̄ b. ⁊ ad abñtiā a. segt̄ desinitio b. Nūq̄ aliā viā hēm⁹ ad pbandū: siue oñdēdū aligd eē cāz alicuius. Eodē mō dico de cōtinue cāre: qz. n. videmus q̄ alig effectus postq̄ positi sunt in esse quantūcūq̄z deficiat cā illū effectū ponēs in eē: nō pp ꝟ deficit ille effectⁿ: dicim⁹ q̄ ille ꝺtinue nō cāt. Exm de caloze cāto a sole: recedente. n. sole remanet caloz. iō ⁊c. Q̄ñcūq̄z. n. ex abñtia eē segt̄ corruptio effectus: tūc dicim⁹ q̄ ille effectus ꝺtinue dependet: ⁊ est in ꝺtinuo cāri. Exm de luce cāta a sole: recedente. n. sole iā amplius nō remanet. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝓom applicanº q̄tū ad ea q̄ sunt in aīa: qz videm⁹ q̄ licz p̄ite obo vel specie cātetur hītus: tñ postq̄ cātus est abeunte obo adhuc remanet hītus. Probamus. n. habitū ex ꝟ nō ꝺtinue depēdere. nec ꝺtinue cāri. qz aūt videm⁹ q̄ p̄ite obo actⁿ ponit̄ in eē. abñte autē nō stat actus: iō arguim⁹ euidēter q̄ actus cōtinue cāt̄: ⁊ dependet eque euidēter: sic ō radio respectu solis. ¶ 5ª diffi. quo corrūpunt̄ ⁊ pmanēt ea q̄ sūt i aīa nr̄a. ¶ Ad ꝟ dico q̄ aliq̄ corrumpunt̄ pcise ex defectu agentis. Exm de luce in aere q̄ non corrumpit pp aduentū ɔ̄ry. nec pp innālem potentiā subi, sz p̄cise ex defectu agentis. hō est in aīa actⁿ intellligendi. non. n. pp ɔ̄rium corrūpit̄. nec pp innālitatē subi. sed p̄cise pp defectū agentis. Intellectus enīz agens p̄t occupari circa aliud obm: ⁊ sic non occupabit se circa istud. ⁊ p ꝺns ex tali defectu sequitur desitio actⁿ intellndi. Aliq̄ āt sunt in sensibilibus. q̄ corrūpūt̄ ex defectu principy patiētis. s. subi. ⁊ hoc fit q̄n subm desinit mālr cāre pp aduentū alicuius ɔ̄ry. Et isto mō albedo in supficie esse desinit nigredine aduenīēte. Dō in aīa nr̄a sunt hītus alig g hñt ɔ̄riū. Nā ipsi nō corrumpunt̄ pp p̄m: qz postq̄ positi sunt in eē nō amplⁱ depēdent a cāis suis: sed qz oē inherēs depēdet a subo. cessante subo cāre i genere sue cālitatis: statim desinūt isti hīt⁹. Hoc aūt fit q̄n alys hītus isti incōpossibiles īducunt: qz tūc subm desinit cāre respectu istoz: ⁊ incipit respectu illoz. Isti aūt hīt⁹ sunt impfecti: vt in sequētib⁹ appebit. ¶ Sed tunc ex istis pōt elici vna ꝓ. q̄ perfecti habitus nō pñt corrūpi. Nā de impfectis sic de opīone vera ⁊ falsa: ⁊ fide ps. oppom. sed de scia ⁊ sapia q̄ sunt vere ⁊ pfecte vr̄ q̄ sunt incorruptibiles. Probo: nam oē qō corrūpit̄ vel corrumpit̄ pp defectuz agētis: sicut de luce: vel pp defectuz subi: qz desinit cāre. Uel pp aliq̄ incōpossibile inductū i subo: ex quo segt̄ 2m. s. q̄ subm non possit cāre. Propter p̄m non corrūpunt̄ isti hītus: qz postq̄ positi sunt in eē abeunte cā sua adhuc remanēt. Nec pp sciaz falsaz sibi incōpossibilē: vel pp sapiam falsam. qz iste non sunt. Includit. n. ɔ̄dictionē q̄ aliq̄ scia sit falsa: vel ēt sapia. sic q̄ hō sit irrōnalis. Scia. n. ēhīt⁹ veridicus. ¶ Sed dices. q̄ lz non possit corrūpi p sciētiā falsam. eo q̄ non sit: tamen ad corruptionem suffic opinio falsa: que bene est possibilis: ⁊ ista ita est icō possibilis scie: sicut albedo nigredini. ¶ Sed hoc est incompossibile: qz quando alique due cause sūt eque approximate respectu alicuius passiui: si vna ē potētioz alia: ⁊ effectus eoz sunt simplr incōpossibiles: qz nūq̄ impotētioz poterit effectū suū in passiuo cāre: nec p ꝺns effectuz potentioris destruere. Hoc p̄z. maxime si vtraq̄z p̄m vltimuz sue poc agit. Mō ita est q̄ opio falsa: que est incōpossibilis scie: nō pōt cāri in intellu nisi mediāte actu circa obz illud qō est scitū. Cōstat aūt q̄ illud obm scitū p tūc erit pñs intellectui: ⁊ sic p̄misse respectu demōstrationis: sed demonstratione eque approximata pocionis: sed demonstratione eque approximata pocenum sillogismo probabili: demonstratio est potentioz: cū g̃ effectus demonstrationis g̃ est scia sit in-

De gnōne actus itellndi in nobis nōnter: ⁊ dubia q̄ sequunt de eodē pōdera.

Mobili⁹ aliq̄ñ a plib⁹ depēdet q̄z ignobili⁹. Uide Sco. 3. di. 1. q. 1. ⁊ vbi ibi notaui pl'a addēdo.

Ꝓductio vbi ēt nfi ē pmanēs.

Agētia duplicia

Continuitas actōis q̄ñ arguit itēnōez effect⁹: ⁊ q̄ñ nō?

A. l. alicuius ad aliud.
A. l. nec.

Nōbil⁹ doctrina de cognitōe cālitat⁹: ⁊ opēdētie effect⁹ a cā sua vniuersim ode.

Act⁹ ē semp l sic rīhīt⁹ ꝺo nō.

Aliq̄ corrūpunt̄ dupliṙ.

Cōclo singlaris Hīt⁹ pfecti nūq̄ corrūpuī. ꝓidera.

Vide Sco. 45. di. 4. vbi ibi notaui.

6. cibi. ⁊ alibi sepe. Euasio.

Regula.

Qz impfecte scīē tie nedū ffa scia: imo necssa opio opposita negt̄ generari.

cõpossibilis opinioni falsę: segt̃ q̃ fillis probabilis nũq̃ poterit effectũ suũ causare in po^{a}.7 p ons nec sciam destruere. ¶ Ex his põt alicui videri: q̃ veri 7 perfecti habitus intellectualis nõ pñt corrũpi. ¶ Ad Brego. dico.q̃ iõ est: q2 generatio est coeua genito. Qõ. VII.

VTrum essentia diuina sit cã eoꝝ que sunt extra in gñe causę finalis. Q2 nõ. Dion̄. dicit q̃ est supsubstãtialiter ab oĩbus segregata effectib^{9}. ¶ Cõtra. idez 7 est. 4. c. Omnia desiderant summum bonum.

Lóclo rñsal. Vide Sco. q. 3. plo.

Ad istam qõnem dico q̃ sic. Et pbo 4^{r}. Primo sic. cãlitas p^{a} 7 pfectissima est attribuenda prime 7 pfectissime pfectioni: sed causalitas finalis est pfectissima: essentia autẽ diuina est pfectissima pfectio. g̃ 7c. ¶ 2° sic. nulla pfectio bz rõnem summi boni nisi essentia diuina: sed rõ finis est rõ summi boni: g̃ rõ finis cõpetit essentie diuine ppie. ¶ 3° sic. Illud qõ est summe appetibile ab oĩbus bz rõnem finis oĩum: sed diuina essentia est summe appetibilis ab oĩb^{9}. g̃ ipsa est finis oĩuz. Maioꝛ pz. q2 oĩa bonũ appetunt: rõ aũt finis 7 boni eadẽ: g̃ vr̃ q̃ summũ bonũ ẽ summe appetibile. ¶ 4° sic. obm beatificũ sub eadẽ rõne bz cãlitatez cãe finalis: sub qua quietat appetitũ beati: sed eẽn^{a} diuina sub rõne qua est essentia diuina getat intellectũ beati: g̃ sub illa rõne est cã finalis. ¶ Sz hic q̃ttuoꝛ sunt diffi. Prima. q2 vr̃ q̃ hoc non possit stare. Nam diuina eẽn^{a} gcgd cãt nãl'r: cãt vt prescindit ab attributis: sed istud est impole: q̃ ipsa aligd causet nãl'r in creaturis extra. ¶ 2ª diffi. q2 oẽ nãl'r cãns necio cãt: sed essentia vt prescindit a voluntate cãt nãl'r: g̃ necio cãbit ad extra: quod est impole. ¶ 3ª diffi. q2 p^{a} cãlitas ad extra attribuit̃ volũtati: sed si diuina essentia cãret: non cãret nisi p modum agentis primi: g̃ p voluntatẽ. ¶ 4.ª diffi. q2 cãlitas cãe finalis est prioꝛ alys cãlitatib^{9}: cũ g̃ diuina eẽn^{a} necio causet: ipsa in suo gñe cãbit necio in illo poꝛi. Et sic sequunt̃ duo. Primũ est. q̃ volũtas necessario causabit: ex quo essentia q̃ puenit ī cãndo necessario causat. 2^{m}. q̃ voluntas nihil cãbit: q2 exq̃ in illo prioꝛi res cãte sunt: qd cãret: ¶ Ad ista. ¶ Ad p^{m} dico. q̃ ordo ille ex se necessari^{9} est. ¶ Ad 2^{m} dico q̃ essentia vt finis mere nãl'r cãt. Sz q2 effect^{9} nõ solũ dependet a fine: vez ẽt ab efficiente: efficiẽs aũt liberũ ẽ 7 ordingens. s. volũtas diuina: iõ segtur q̃ erũt ordingentes. 7 bz pp istã rõnẽ. q2 qñcũq3 plures cãe nãl'r agẽtes: 7 necio occurrũt ad vnũ effectũ. si vna sola ordingẽs esset: effectus erit ordingẽs: 7 sic ẽ bz. ¶ Ad 3^{m} dico. q̃ agere 7 mouere: 7 talia ocueniũt pcise efficiẽti 7 ppie. Iõ occedo q̃ volũtas ẽ primũ mouẽs 7 agens: sz cãre abstrahit ab istis. Ideo non segt̃ q̃ p^{m} cãns sit p^{m} mouẽs. nec q̃ primũ mouẽs sit p^{m} cãns: sicut p^{m} aĩal non est primus asinus: nec ez. essentia g̃ bz cãlitatẽ alteri^{9} rõnis a volũtate. Et iõ in illo ordine est p^{m} cãns. ¶ Ad 4^{m} dico. q̃ sz cã finalis sit totalis ī ponẽdo effectũ ex in gñe cãe final'. iõ nõ ẽ totalis simpl'r: q2 deficit cãlitas efficiẽtis: 7 iõ sz ex se oĩa cãet: 7 necio in isto gñe: tñ q2 necio exigitur voluntas: non ponit effcm̃ nisi occurrente volũtate q̃ ordingẽter cãt. ¶ Ad Dion̄. dico. q̃ ẽ segregata ab effectib^{9} in gñe cãe efficiẽtis. Qõ. VIII.

VTrum essentia vt pscindit a volũtate sit p̃n^{m} productiuuz alicuius ad extra in rõne efficiẽtis.

Lóclo rñsal. Rónes aliox.

Dico q̃ nõ. Hoc pbatur ab aligb^{9}. Primo sic. impole est q̃ aligd necio producat ad ex: eẽn^{a} autẽ vt sic est p̃n^{m} necium: g̃ nõ ẽ p̃n^{m} producẽdi ad ex. ¶ 2° sic. Nihil ad ex producit a deo necio: sed essentia diuina necessario producit: qcgd producit. g̃ 7c. ¶ Iste rõnes fim q̃ aligs posset dicere: nõ occludũt. pparent. n. q̃ necio cãret beatitudinẽ. ¶ Ideo pono alias. Prima sit ista: qñcũq3 sũt alique due cãe ptiales respectu alicui^{9} effectus: vna vlis: 7 alia pticularis: vlioꝛ est pfectioꝛ. Pz in oĩb^{9}. posito g̃ q̃ eẽn^{a} occurrat: cũ ẽt volũtas occurrat: tũc volũtas cũ sit vlioꝛ eẽt pfectioꝛ: q̃ aũt volũtas sit vlioꝛ pz: q2 eẽn^{a} non ponet̃ nisi in productionib^{9} obiectiuis cãre: volũtas vero ī oĩb^{9}. 7c. Maioꝛ pz: q2 q̃lẽ ordinẽ bñt aliq̃ in cãndo talẽ bñt in essendo. ¶ 2° sic. oĩs cã q̃ non est p^{a} depẽdet a p̃ in cãndo. voluntas est p^{a} cã in causando fim Aug. sz qñ aligd depẽdet ab alio in opando est imperfectius illo: 7 sic essen^{a} erit iperfectioꝛ volũtate. qõ est falsum. g̃ 7c. ¶ 3° sic. qñcũq3 ad aliquẽ effectuz occurrũt due cãe eẽntial'r ordinate: cã min^{9} pncipal' nõ põt tñ intẽdi qn sit inferioꝛ: sz obz respectu act^{9} intellndi ẽ min^{9} pncipal' cã: g̃ si eẽntia diuina occurrat cũ po^{a}. ipsa erit min^{9} pncipal' cã ī eẽndo: q2 min^{9} pncipal' in opando. ¶ 4° sic. nã tũc videret̃ itellis nr̃ agẽs esse pfectioꝛ. q2 ad oẽs actus occurrit: nõ sic aũt eẽn^{a} diuina. ¶ 5° sic. qñcũq3 aliq̃ res cõis diuidit̃ p duas drias oppositas. s. impole est vnã earuz in aliã coincidere: sz cã effectiua 7 finalis diuidunt cãz ex opposito: eẽn^{a} aũt diuina: vt sic accepta est cã final' oĩum: vt patuit in precedẽti. q. g̃ ipsa non erit cã efficiens: sz volũtati attribuit̃ cãlitas effectiua. ¶ 6° sic. ipole ẽ inter fundamẽtũ 7 terminũ eiusdẽ rõnis eẽ rel'ones nisi eiusdẽ rõnis: sz eaꝺ forma simplex refert̃ ad deũ sub rõne finis 7 efficiẽtis: fundamẽtũ aũt ẽ idẽ ex pte cãti. g̃ opz q̃ sit drĩa ex parte termini: q2 aliogn rel'ones essent eiusdẽ rõnis: qõ ẽ falsum: essentia aũt diuina ẽ termin^{9} rel'onis p modũ finis. g̃ nõ erit p modũ efficiẽtis. ¶ Iõ ad qõnẽ q̃ qrit̃. Utrũ eẽn^{a} vt pscidit a volũtate sit p̃n^{m} productiuũ ad ex. Dico q̃ nõ põt eẽ.

Dz̃ 7c. Ad ppa. Ad 1^{m} dico. q̃ ẽ ordo ad finẽ. Ad 2^{m} dico. q̃ ordo ille ex se necessari^{9} est. ¶ Ad 3^{m} dico. q̃ essentia vt finis mere nãl'r cãt. Sz q2 effect^{9} nõ solũ dependet a fine: vez ẽt ab efficiente: efficiẽs aũt liberũ ẽ 7 ordingens. s. volũtas diuina: iõ segtur q̃ erũt ordingentes. 7 bz pp istã rõnẽ. q2 qñcũq3 plures cãe nãl'r agẽtes: 7 necio occurrũt ad vnũ effectũ. si vna sola ordingẽs esset: effectus erit ordingẽs: 7 sic ẽ bz. ¶ Ad 3^{m} dico. q̃ agere 7 mouere: 7 talia occueniũt pcise efficiẽti 7 ppie. Iõ occedo q̃ volũtas ẽ primũ mouẽs 7 agens: sz cãre abstrahit ab istis. Ideo non segt̃ q̃ p^{m} cãns sit p^{m} mouẽs. nec q̃ primũ mouẽs sit p^{m} cãns: sicut p^{m} aĩal non est primus asinus: nec ez. essentia g̃ bz cãlitatẽ alteri^{9} rõnis a volũtate. Et iõ in illo ordine est p^{m} cãns. ¶ Ad 4^{m} dico. q̃ sz cã finalis sit totalis ī ponẽdo effectũ ex in gñe cãe final'. iõ nõ ẽ totalis simpl'r: q2 deficit cãlitas efficiẽtis: 7 iõ sz ex se oĩa cãet: 7 necio in isto gñe: tñ q2 necio exigitur voluntas: non ponit effcm̃ nisi occurrente volũtate q̃ ordingẽter cãt. ¶ Ad Dion̄. dico. q̃ ẽ segregata ab effectib^{9} in gñe cãe efficiẽtis. Qõ. VIII.

VTrum essentia vt pscindit a volũtate sit p̃n^{m} productiuuz alicuius ad extra in rõne efficiẽtis.

Lóclo rñsal. Rónes aliox.

Dico q̃ nõ. Hoc pbatur ab aligb^{9}. Primo sic. impole est q̃ aligd necio producat ad ex: eẽn^{a} autẽ vt sic est p̃n^{m} necium: g̃ nõ ẽ p̃n^{m} producẽdi ad ex. ¶ 2° sic. Nihil ad ex producit a deo necio: sed essentia diuina necessario producit: qcgd producit. g̃ 7c. ¶ Iste rõnes fim q̃ aligs posset dicere: nõ occludũt. pparent. n. q̃ necio cãret beatitudinẽ. ¶ Ideo pono alias. Prima sit ista: qñcũq3 sũt alique due cãe ptiales respectu alicui^{9} effectus: vna vlis: 7 alia pticularis: vlioꝛ est pfectioꝛ. Pz in oĩb^{9}. posito g̃ q̃ eẽn^{a} occurrat: cũ ẽt volũtas occurrat: tũc volũtas cũ sit vlioꝛ eẽt pfectioꝛ: q̃ aũt volũtas sit vlioꝛ pz: q2 eẽn^{a} non ponet̃ nisi in productionib^{9} obiectiuis cãre: volũtas vero ī oĩb^{9}. 7c. Maioꝛ pz: q2 q̃lẽ ordinẽ bñt aliq̃ in cãndo talẽ bñt in essendo. ¶ 2° sic. oĩs cã q̃ non est p^{a} depẽdet a p̃ in cãndo. voluntas est p^{a} cã in causando fim Aug. sz qñ aligd depẽdet ab alio in opando est imperfectius illo: 7 sic essen^{a} erit iperfectioꝛ volũtate. qõ est falsum. g̃ 7c. ¶ 3° sic. qñcũq3 ad aliquẽ effectuz occurrũt due cãe eẽntial'r ordinate: cã min^{9} pncipal' nõ põt tñ intẽdi qn sit inferioꝛ: sz obz respectu act^{9} intellndi ẽ min^{9} pncipal' cã: g̃ si eẽntia diuina occurrat cũ po^{a}. ipsa erit min^{9} pncipal' cã ī eẽndo: q2 min^{9} pncipal' in opando. ¶ 4° sic. nã tũc videret̃ itellis nr̃ agẽs esse pfectioꝛ. q2 ad oẽs actus occurrit: nõ sic aũt eẽn^{a} diuina. ¶ 5° sic. qñcũq3 aliq̃ res cõis diuidit̃ p duas drias oppositas. s. impole est vnã earuz in aliã coincidere: sz cã effectiua 7 finalis diuidunt cãz ex opposito: eẽn^{a} aũt diuina: vt sic accepta est cã final' oĩum: vt patuit in precedẽti. q. g̃ ipsa non erit cã efficiens: sz volũtati attribuit̃ cãlitas effectiua. ¶ 6° sic. ipole ẽ inter fundamẽtũ 7 terminũ eiusdẽ rõnis eẽ rel'ones nisi eiusdẽ rõnis: sz eaꝺ forma simplex refert̃ ad deũ sub rõne finis 7 efficiẽtis: fundamẽtũ aũt ẽ idẽ ex pte cãti. g̃ opz q̃ sit drĩa ex parte termini: q2 aliogn rel'ones essent eiusdẽ rõnis: qõ ẽ falsum: essentia aũt diuina ẽ termin^{9} rel'onis p modũ finis. g̃ nõ erit p modũ efficiẽtis. ¶ Iõ ad qõnẽ q̃ qrit̃. Utrũ eẽn^{a} vt pscidit a volũtate sit p̃n^{m} productiuũ ad ex. Dico q̃ nõ põt eẽ.

¶ Distinctio. VI. Qõ. I.

Preterea queritur 7c.

Arca distinctionem sextã: q̃rit̃ p. Utz deus pr̃ genuit filium volũtate. Q2 sic. Hila. de trini. dic̃. q̃ deus pater caritate 7 natura cõicat omnia filio: caritas est perfectio volitiua. ergo si caritate 7 volũtate. ¶ Cõtra Aug. isz. de tri. dicit. q̃ valde repellẽda ẽ hereꝛ Enomy. q̃ dicit filiũ dei nõ nãe: sz voluntatis. ¶ Dic p videdũ ẽ si produxit filiũ volũtate q̃ ẽ po^{a}. 2° si produxit eũ volitione.

.5.

Quantum ad p^{m} est intellndũ. q̃ 4^{or} modis põt itell'i produci filium volũtate

I. arti.

pr̃na. s. volũtate añte: q̃ volũtate gs desiderat epatũ: quem non bz in sua ptãte. ¶ 2° volũtate comitante: sicut postq̃ bz epatum iam amat eũ. ¶ 3° vo

Volũtas ꝓsidera ri pt q̃drupl'r.

luntate subsequẽte:sic̃ actus fortitudinis: cũ trãsierit delectat. ¶ 4° volũtate eliciẽte: sic̃ virtus executiua ad imperiũ volũtat' opat'. ¶ Scõz hec 4or dico q̃ttuor ꝓnes. Prima ē. q̃ pr̃ producit filiũ voluntate añte. Doc probo sic: q̃cũq; aliq̃ ordinata sunt ordine nãe:qualẽ ordinẽ hñt inter se:talẽ hñt ĩ suppoſito:ſed volũtas ordine nãe:vel saltem nãlis intelligentie est prior ꝑprietate psonali: cũ sit act9 essentialis:g̃ est prior ĩ suppoſito pr̃is. ¶ Cõfirmat' q̃ ſm Dion'. ĩ diuinis ordine nãe preueniũt eẽtialia psonalia:volũtas aũt est eẽtialis: ꝑductio psonalis. g̃ ꝛc. ¶ 2ª ꝓ. q̃ pr̃ ꝑducit filiũ volũtate cõcomitante:q̃ q̃cũq; sunt sil' ĩ eodẽ instãti eternitat': vnũ aliud nec̃io ꝓcomitat':sic est in proposito. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ꝓ. q̃ pr̃ nõ ꝑducit filiũ volũtate subsequente: qõ ꝑbatur:ꝓñs vt ꝓñs necessario est posterius aliq̃ ordine illo qõ ꝓseqũt: ſed voluntas nec ordine nãe: nec originis est posterior ꝑductione: g̃ ꝛc. ¶ 4ª ꝓ. q̃ non volũtate eliciẽte. Et ꝑbo dupl'r. Primo sic. q̃cũq; p̃n̄ hz terminũ adeq̃tũ. non põt in aliũ elicitiue:ſz volũtas intell'r hr̃e terminũ adeq̃tũ.ſ.ſpñ sanctũ:g̃ ipſa nõ poterit esse p̃n̄ filij. ¶ 2°. sic. vni9 ꝑducti non põt esse niſi vnũ totale p̃n̄ ꝑductiuũ: ſed ſufficiẽs ꝑductiuũ ꝛ totale filij est memoria fecunda q̃ non includit volũtatẽ. g̃ ipſa non erit p̃n̄ ꝑductiuũ verbi. ¶ Confirmat' dupl'r. Primo sic: q̃ intell's vr̃ esse ſufficiẽs p̃n̄ reſpectu filij in ordine determinati p̃ncipij. g̃ volũtas cũ nõ poſſit ꝓcurrere niſi in ordine illo: ſi cõcurreret ſupflueret. 2°. q̃ ꝛ cã ꝑticularis nõ extendit' ad ꝑductionez alteri9 rõnis. ¶ Cõtra iſta iſtatur 4r. Primo sic ꝺ primã ꝓnẽ. Illud qõ ꝓuenit alicui in ꝑ mõ dicẽdi ꝑ ſe. ꝑcedit illud qõ ꝓuenit ſibi in 2° mõ:ſed voluntas ꝓuenit pr̃i in 2° mõ:ſicut ꝛ nãe. ꝑductio aũt in ꝑ mõ:q̃ ipſum ꝓſtituit. g̃ ꝛc. ¶ 2° ꝺ ſcõam ꝓnẽ arguo:sic̃ tu. q̃cũq; ſunt ſil' in eodẽ instanti eternitatis: illa ſeinuicẽ ꝓcomitant':ſed gnõ ꝛ ſpiratio ſunt hꝺ:g̃ ſi ꝑ hꝺ dicat' ꝑduci filiꝰ volũtate ꝓcomitãte:eodẽ mõ ſpiratiõe ꝓcomitãte. ¶ 3° ꝺ tertiã sic. in illo instanti ĩ quo pr̃ producit filiũ:aut placet ſibi in ꝑductione: aut diſplicet:non 2m. q̃ hꝺ esſet impfectionis. g̃ placet. Doc ãt voco ꝑduci volũtate ſubſequẽte. ¶ 4° ꝺ q̃rtã sic. vbuz eiuſdẽ rõnis vr̃ in nobis ꝛ in deo:ſz in nobis volũtas ꝓcurrit ſm q̃ dicit Augu.9. de tri. g̃ eodẽ mõ ꝓcurret in diuinis:aliq̃n nõ eẽnt eiuſdẽ rõnis. ¶ Ad p̃m dico q̃ aliq̃d conuenire ſuppoſito in 2° mõ põt itelligi dupl'r. Uno mõ ꝑ rõnẽ formalẽ ſuppoſiti: ꝛ iſto mõ maior vl'r est vera. Nã q̃ ꝓuenunt in ꝑ mõ iſto mõ ſunt prioza his de 2° mõ. Alio mõ põt intell'i q̃ ſibi ꝓueniat ꝑ rõnẽ cõem: ꝛ de iſto non est ỽa. Nam bonũ dr̃ de hoie in 2° mõ. ꝛ tñ bonum in hoie est prius rõnali: q̃ ſibi ꝓuenit ꝑ rõnez cõem ſupiozis. ſ. entis. ¶ Ad ꝓpoſitũ tunc dico. q̃ voluntas in 2° mõ dicẽdi ꝑ ſe ineſt pr̃i: non ꝑ rõnez pr̃is: ſed precise ꝑ rõnẽ cõez. ſ. ꝑ essentiã vel naturã: ꝛ iõ in pr̃e prior est voluntas q̃ ꝑductio q̃ est de primo mõ. ¶ Ad 2m dico q̃ eodẽ mõ de oĩb9 q̃ ſunt in pr̃e: põt ꝓcedi q̃ ꝑducit' cũ eis: ꝛ ita de ſpiratiõe ꝛ de oĩb9 alys: non tñ ita ꝓprie de vno: ſicut de alio: ꝛ iõ non est ita in vſu cõi. ¶ Ad 3m dico: q̃ non ē imaginandũ q̃ ſucceſſio ſit inter ꝑductionẽ ꝛ cõplacẽtiã: nec q̃ ꝑductio trãſeat in ꝓteritũ: ſtãtib9 aũt ſil': nec̃io volũtas prior est ꝑductiõe: g̃ nõ põt eẽ ſubsequẽs. ¶ Ad 4m dico. q̃ impfectiõis est in vbo nr̃o q̃ ſit impatũ: ꝛ ꝑ ꝓñs q̃ ibi ꝓcurrat voluntas copulans parentẽ cũ prole. Illo g̃ mõ non est ponenduz in diuinis: ꝛ iõ non ponit' ibi voluntas ꝓcurrere.

Cõclo q̃drupl'r Regl'a nõbil'.

Et ſi voluntate añte atq; ꝓcõitã te: nõ tñ ſubſeq̃nte nec eliciente ſi liũ ꝑduc̃ pr̃. h. d.

Quãtum ad 2m. ſ. vtrũ pr̃ ꝑducat filiũ volitiõe: ſuppoſita vniformi diſtinctione hic ſicut dictum est de voluntate: pono 4or cõcluſiões cõformes. Prima est. q̃ pr̃ ꝑducit filium volitione añte. ꝛ ꝓbatur: q̃ eſſentiale p̃cedit notionale: ſed volitio est eſſentialis: ꝛ productio notiõalis. 2ª q̃ volitione ꝓcomitante. q̃ in eodem instãti eternitatis ſunt. 3ª. q̃ non volitiõe ꝓñte: q̃ volitio in diuinis prior est ꝑductione. 4ª. q̃ non volitione eliciente: q̃ actio nulla imanẽs est p̃n̄ ꝑductiuũ alteri9: eo q̃ ipſa ſit finis: ſed velle diuinuz ẽ actio imanẽs. g̃ ꝛc. Ꝺ. non pertinet ad memoriam ſecundaz. ¶ Contra iſta quadrupl'r. Primo sic. ſic̃ agẽs p̃ſupponit eẽ. ita p̃ſupponit illud q̃ agens ꝓſtituit in eẽ: ſz velle ẽ agere. q̃ opari. ꝑductio aũt est illud q̃ pr̃ ꝓſtituitur in eſſe: g̃ velle pr̃is preſupponit ꝑductiõez. ¶ 2° sic. actus 2° semp p̃ſupponit actũ p̃m: ſed velle est actus 2° patris: gnõ aũt actiua est actus primus: ſicut aĩa intellectiua est primus act9 hois. g̃ velle pr̃is p̃ſuppõit ꝑductionẽ. ¶ 3° sic. act9 volẽdi nõ est niſi volentis: ſi aũt volitio p̃cedit generationẽ: tũc quero: cuius volentis erit prio illo ſigno: nõ patris: q̃ prio illo ſigno pr̃ non est: g̃ erit volitio nullius volentis. ¶ 4° sic. actus volẽdi neceſſario preſupponit obm: ſi ergo filius est obm volitionis: neceſſario volitio preſupponit filiũ: ꝛ ꝑ ꝓñs gnõnem actiuã: que est prior filio. ¶ Ad iſta ꝑ ordinẽ. ¶ Ad p̃m dico. q̃ non ſemp agere p̃ſupponit ſuppoſitũ: ſed tñ bñ p̃ſupponit p̃n̄ actiõis. Exemplum. ſi aĩa xp̃i in ꝑ instanti ſue creationis fuiſſet beata i illo instãti q̃ nõ fuit ſuppoſito vbi vnita ꝓpria operatio btifica fuiſſz prior ſuppoſito. Doc ẽt apparet de aliab9 ſanctoz beatis: q̃ nũc hñt actũ beatificũ: ꝛ tñ non in ſuppoſito. In reſurrectiõe aũt hẽbũt ſuppoſita: ꝛ erunt in ſuppoſitis. Unũ ꝓcedo q̃ agere p̃ſupponit eſſe ſui p̃ncipij: ſed tñ nõ opz q̃ p̃ſupponat eẽ ſuppoſiti. In ꝓpoſito aũt p̃ſupponit eſſentiã cũ volũtate. ¶ Ad 2m dico eodẽ mõ q̃ actus 2° p̃ſuppo nit p̃m ſui p̃ncipij formalis. nõ aũt ſuppoſiti. ſicut ſi xp̃s fuiſſet purus hõ: in morte nõ fuiſſet ſuppoſitũ: ꝛ tñ remanſiſſet actus beatificus. ¶ Ad 3m dico. q̃ volitio est prior q̃z ſua inherentia ad volũtatez: vel q̃ſi inherẽtia. ſicut est prius volitio ĩ ſe q̃z ſit actus volentis. Naz oẽ qõ est ad aliud prius est ad ſe: ſic volitio prior est ad ſe q̃z referatur ad ſubm. ¶ Ad 4m dico. q̃ actus preſupponit obiectum ſaltem p̃mariũ: nõ est aũt neẽe q̃ p̃ſupponat ſcõariũ. eſſentia aũt est obm primarium volitiõis. filiꝰ aũt ſecũdariũ. Et iõ lz p̃ſupponat eẽntiã. nõ tñ filiũ. ¶ Sz adhuc aĩus nõ geſcit pp diffi. occurrẽtes. Arguo g̃ 4r. p̃ ſic. q̃uis volitio vt cõis poſſit p̃cedere ꝑductionem: tñ volũtas pr̃i appropriata non. q̃ illꝺ cui aliq̃d conuenit vl' appropriatur est prius illo. ¶ 2° ſic: nam intellectus non capit q̃ aliquis opet añq̃z ſit. ꝛ ita paz capit intell's q̃ ſit velle patris añ q̃z pr̃ intelligatur esſe: ꝛ ꝑ ꝓñs ante generatiõez. ¶ 3° ſic. oĩs habitudo preſupponit extrema: ſz velle pr̃is vt pr̃is dicit habitudinẽ volitionis ad patrẽ: ſic esſe ĩ q̃cũq; vel cuiuſcũq;. g̃ preſupponit pr̃ez: ꝛ ſic pr̃ ꝑcedit. ¶ 4° ſic. oẽ totuz est posterius ſuis ptib9: ſed velle pr̃is dicit qꝺã qõ ꝓſtituitur ex pr̃e ꝛ velle. g̃ pater qui ẽ quaſi pars huius toti9 erit prior q̃z velle patris: quod est quaſi totuz. ¶ Ad primum ꝛ ad

Ꝺz volitas ꝓdigit pentẽ cũ ple i ꝓductione verbi nſi ñ ât diu nũ. z. arti.

Cõclo q̃drupl'r ꝓformis ꝓoꝺb9.

Obiicit q̃drupli citer.

Vide Sco. 4. q. q̃libetu. q. 26. di. 1. q. 12. dist. 4. q. 2. vbi ibi nõa.

Nõ q̃lr actio nõ semp ẽ ſuppoſiti optime. ſz tu adde ꝺ pla. vt noſti pro ꝛ ꝺ.

Obiicit q̃drupli citer.

Nõ q̃lr ꝑdicatũ ſcõi mõi p̃cedit p̃tũ p̃mi modi in aliq̃ cãu ꝛ q̃lr ñ. Sed tu cõſidera iſtãtiã bñ ponderãdo: vel dic al'r ſi videbit ꝓuẽiẽs Ad pauca aſpicietates ꝛc.

Obz 4m ſupl'r.

Quale obm preſupponit act9. ꝛ q̃le nõ. Replica q̃drupler.

alia oīa. dico q̄ ꝺueniunt ⁊ demōstrant. si bñ intelligat ꝑ quā ꝑbāt. Jō discurrendo p singula. ¶ Ad p̄m dico. q̄ aliud est dicere in supposito pris esse aliquā operationē p̄cedentē prez: ⁊ aliud est dicere operationē pris: vt pris p̄cedere prem. primū. n. ē necessariū: ⁊ z^m impoſle. ¶ Exēplū. mā in ꝺposito p̄cedit formā: sed nō vt in cōposito: q̄ vt sic cōpositum nō est nisi p formā. Jta dico in proposito. Nā velle pris est prius pre: ſz tñ velle pris: vt pris ē posteri⁹ pre. Eodē mō dicimus q̄ velle pris est in filio: sed non velle pris vt pris. ¶ Sz ꝺ. qualē ordinē habēt aliq̄ inter se: eundē in supposito bñ: sed velle ſz se p̄cedit pductionē: g̃ in pre volitio p̄cedit pductionem. ¶ R̄ndeo q̄ vez est. q̄ in pre velle precedit pductionē: ſz tñ nō velle vt in pre: nisi vtrūq̄z reduplicet: ꝺbo sic. q̄ volitio vt in patre sit prior productione vt in patre: ⁊ tunc ꝺcedo: tñ volitio vt in pre non est prior pductione simplr̄ sine reduplicatiōe: q̄z tunc vt in pre eēt prior pre: qō est ꝺdictio. ¶ Ad alia tria eodez mō dōm est. ¶ Ad auctoritatem in principio dico. q̄ intelligit identice. ſ. caritate que est essentia. Qō. II.

Utrum pr̄ pducat filiū intellectu: vr̄ q̄ nō: q̄z memoria pducit verbū: sed memoria distinguitur ab intellectu: g̃ ⁊c. ¶ Cōtra. q̄z verbū pducitur fm Aug. p actū dicendi: sed dicere non ē nisi potētie intellectiue: g̃ ⁊c. ¶ Dic p̄cedendū ē sicut in p̄cedēti. q. primo de po^a. z^o de actu.

Quātum ad p̄m suppoſita applicatione p̄dicte distinctiōis de volūtate ad intellectū. ¶ Dico ꝺformiter 4^or ꝑnes p ordinē: fm illa q̄ttuor mēbra distictiōis. ¶ Prima ē. q̄ deus pr̄ gnāt filiū intellectu p̄cedēte: pbaī. q̄z ēntialia p̄cedunt notionalia: q̄z nā pfecta incipit a pfectionibus: essentialia sunt pfectiora notionalibus: ſz intellectus essentialis est: pductio vo notionalī. g̃ ⁊c. ¶ z^a ꝑ est. q̄ intellectu ꝺcomitante: q̄z intellⁿ ⁊ generatio sunt coeterna: ⁊ p nīs vnum aliud ꝺcomitaī. ¶ 3^a ꝑ ē. q̄ non intellectu nīte: q̄z nullo ordine po^a itellectiua segtur actū gnāndi simplr̄: ſz cū determinatiōe sic. ¶ 4^a ē. q̄ gnāt ipsum intellū eliciente: q̄z fm Aug. vbū nūq̄ est nisi a dicente: ſz nulla alia po^a in deo est dictiua nisi intellⁿ. g̃ intellect⁹ elicit vbū. ¶ Sed sunt alique diffi. Prima ē. Utr. oēs pfectiones q̄ sunt in intellectu formaliter ꝺcurrant ad pducendū verbū: vr̄ q̄ sic: q̄z intellect⁹ pfectus multis vtrutib⁹ in nobis siī cū oīb⁹ elicit actuz. g̃ ⁊ in deo. Sunt aūt ibi sapientia: scīa: ars ⁊ prudētia. ¶ Dico q̄ sola sapiētia ꝺcurrit elicitiue i pductione vbi. Rō huius est: q̄z oīs pfectio habitualis coopatur sue potentie ad actū de obo: g. ſ. actus ē de tali obo. vbū āt diu inū est de diuina essentia. respectu cuius est va sapientia: g̃ sapia cōcurrit. Scīa āt nō ꝺcurrit: q̄z vbū non est illius obī: respectu cuius est scīa: q̄z scīa est ꝑprie de creaturis. Nec prudentia: q̄z est de ⁊ingētibus. Nec ars. q̄z est de factibil⁹: g̃ sola sapientia. ¶ Cōtra. Aug. dicit. q̄ filius ē ars pris plena oīum rōnū viuētiū. Et similr̄ dic: q̄ vbum est scīa de scīa: ⁊ ꝺsiliū de ꝺsilio. Et sic vr̄ per modū artⁱ p̄cedere ⁊ scīe ⁊ prudentie. ¶ P. Augu. 15. de tri. dicit. q̄ vbū p̄cedit de oīb⁹ que sunt i memoria pris: sunt autē in memoria isti habitus. g̃ ⁊c. ¶ Ad p̄m dico. q̄ vbū est ars ⁊ scīa ⁊ ꝺsilium idēticē ⁊ appropriate: q̄z p modus intellectus. ¶ Ad z^m dico. q̄ ad memoriā vt memoria ē nihil ptinet nisi diuinus intellⁿ in rōne actiui ⁊ obm: sapientia aūt q̄si p modū habitus pficiētis: alia aūt magis pertinēt ad intelligentiā q̄z ad memoriā. ¶ z^a diffi. ē si ex pte obi ꝺcurrāt ad pductionem vbi pfectiones essentiales: q̄ se tenent ex pte essentie: sic ifinitas necessitas ⁊ talia. Dico q̄ sola essentia ꝺcurrit in rōne p̄ncipij elicitiui. Alia aūt sunt que non ꝺcurrūt isto mō: sed vt ꝺditiones agentes: sicut beceitas i boie generāte est solū ꝺditio agentis: ⁊ isto mō ꝺcurrunt necessitas ⁊ infinitas: ⁊ hꝰ ⁊ non alio mō.

Quantum ad z^m principale. ſ. de actu intelligendi iducunt q̄ttuor ꝑnes ꝺformes alys de intellectu. ¶ Prima est q̄ pr̄ pducit filiū intellectiōe p̄cedente: q̄z itellectio est ēntial: pductio notionalis. ¶ z^a est. q̄ pducit itellectiōe ꝺcomitante: q̄z sunt coeterna. ¶ 3^a est. q̄ non pducit intellectione subsequente: q̄z nullo ordine itellectio pductionē segtur. ¶ 4^a ē. q̄ nō intellectiōe eliciente. Et hoc probo 4^r. Primo. q̄z intellectio ē finis: ⁊ p nīs nō vlteriōris termini productiua. z^o eadē intellectione oīa intelligunt. sicut eadē volitiōe oīa diligunt: sed volitio nō est pductiua. g̃ ⁊c. 3°. q̄z non ptinet ad memoriā. 4° q̄z appropriatur filio. ¶ Sed ꝺ instatur 4^r. p sic. non vr̄ q̄ act⁹ intelligendi possit p̄cedere actū gnāndi: q̄z actio suppoſiti semp p̄supponit suppoſitū cuius ē. sed intellectio est opatio pris. g̃ p̄supponit prem: ⁊ p nīs paternitatē. ¶ z^o sic. eadē intellectio est respectu ēntie ⁊ respectu verbi: fm Aug. 15. de tri. sed actio itelligendi verbū non vr̄ posse precedere vbū. vt intelligit vbū: plusq̄ pōt precedere essentiā: vt intelligit eam. ¶ 3° sic. Oīs cognitio visiua est tñ existentis. nā quod nō est videri nō pōt. g̃ si intellectio p̄cedit vbū cogsceret vbū añq̄ sit. q̄ est impoſle. ¶ 4° sic. sicut. ſ. fuit declaratū. cognitio ituitiua ē exñtis vt exñs ē. ⁊ ita in illo ꝑ q̄ intelligit vbū nō exñs: vel nō erit cognitio ituitiua: vel erit ituitiua nō exñt. ¶ Ad p̄m dico. q̄ opatōes elicite i suppoſito a rōne formali nō pñt illā p̄cedere sic rōcinari bois que ē ab aīa nō pōt p̄cedere aīaz rōnalē. ſz opatio elicita a p̄n^o fundamētali pōt p̄cedere suppoſitū ꝺstitutū: sicut corpus mortuū imutat senſuz: q̄z vr̄ ⁊ tangit. ⁊ sic de alys. Si aūt infundaī sibi aīa: ista opatio p̄cedit suppoſituz. Sic in proposito actus intelligendi elicit ab eēn^a: vt a p̄n^o fundamentali: ⁊ iō pōt p̄cedere suppoſitū. ¶ Ad z^m: ꝺcedo q̄ est idem actus itelligēdi: bñs tñ duo oba ordinata. ſ. essentiā: vt p̄mariū obm. ⁊ vbū vt scōarium. prius g̃ fm ordinē aliquē terminaī ad essentiā q̄z ad ꝓprietatē. Nō regrit aūt q̄ act⁹ p̄supponat obm scōariū: ſz nec̄io prerigat obm primariū. ¶ Ad 3^m ⁊ ad 4^m sīl: q̄z quasi idē sunt: dr̄ q̄ aligd pōt videri ⁊ cognosci intuitive dato q̄ nō existat: sic in repñtatiuo supereminēte. sic futura ⁊ingētia repñtant q̄ nō sunt. De hoc alias. ¶ Difficultas g̃ est: quo notitia q̄ cognoscitur vbū est intuitiua. Si dicaī q̄ est intuitiua essentie: non vt vbi. ¶ Sz ꝺ diffi. ē de cognitiōe verbi vt verbū est: que vr̄ intuitiua. ¶ Ad cuius euidētiā notādū. q̄ duo assignantur ordinata ex pte obi: ⁊ duo ex pte opantis. Ex pte obi assignaī ēntia. q̄ p terminat in p̄ signo: vt obm p̄m: assignatur aūt in z^o signo ꝓprietas siue gnātio vt obm scōarium. Ex pte aūt opantis sunt alia duo. Primo est. n. act⁹ intelligendi. z^o act⁹ pducēdi. ¶ Jstis āt suppoſitis p̄t sic declara-

Aliud ē aligd in abstractiō p̄cedēs ⁊ aliud vt in illo dr̄ stare ⁊ applicare plerūq̄z.

R̄plica.

Nō caste ꝓfidēdo.

I. arti.

Cōclō q̄drupl'r p̄. 4. est diffoꝛmis dictis. ſ. de voluntate.

Ad. I. reduplicatiōe.

D. duplex.

De sola sapiētia ⁊ de numero ītū pfectionaliū intellⁿ diuini ꝺcurrat ad pductionē verbi.

Obiicit duplr̄. 5. arti. c. vlti.

Ta. 14.

Memoria qd icludit: ⁊ q̄d nō? ſz dic alr̄ si volueris.

Nō valde qne vt ꝺditiōes agētis: ⁊ q̄ vt agēs: ⁊ rō agēdi i dinis ad intra?
2. arti.

Cōclō q̄drupl'r ꝓformis dict⁹. ſ. de volitione.

Obiicit q̄drupl'r citer.

R̄ndet ꝓformit dictis. q. p̄cedente ō ordie actiōis ad suppoſitū. Nuc nec̄io p̄supponit opationi ⁊ q̄ nō?

Verbuz dīnū est obm scōariū itellect⁹ dini. idē hꝰ Sco. I. di. i. ⁊ alibi.

Utrū pōt eē nō existēs: de q̄. ſ. i plo. q. 15. q̄re. Dubiū notabile de notitia verbi diuini. Ad. I. vt vbū ē: q̄z vr̄ intuitiue.

Ex pte obi. Essentia filius. Ex pte opantis Act⁹ intelligēdi: Act⁹ pducēdi.

Maxima.

ri ꝓpositū:qñcūqz duo ordines: ita se hñt ꝙ vniformiter currūt:ꝛ primū vnius est sil' cū ꝑ alterius: vī ꝙ z^{m} est sil'cū z^{o}:sed ordo actus intelligendi ad ꝓductiōez ex pte opantis:ꝛ ex pte obi ordo eēntie ꝛ ꝓprietatis ita se hñt: vniformiter.n.currere vñr: ꝛ p^{m} vnius est sil'cū ꝑ alterius:vī ꝙ z^{m} erit sil'cū z^{o} sz actus intellndi ꝛ essentia: vt obm sil'sunt:g̃ scōm erit cū z^{o}.s.actus ꝓducēdi:ꝛ ipsemet filiꝰ in ratiōe obi erunt sil'. ¶ Sz adhuc remanet difficultas:pūctus.n.difficultatis in ista qōne non est.vtrū pater ꝓius intelligat essentiā q̄ ꝓducit filiū:sz est. Ut ꝛ pr̄ intelligat filiū:ꝛ ꝓintelligens filiū ꝓducat ipm. ¶ Dico ꝙ pr̄ ꝓius non intelligit filiū q̄ ipsū ꝓducat:qz sic intelligeret ꝓez añq̄ esset pr̄:qz p gnōnez ꝓstituit pr̄:sz bñ ꝛcedo ꝙ pr̄ ꝓius origine filiū ītelligit q̄ filiꝰ ꝓducat:qz pr̄ hz a se filiū cognoscere:et iō cognitio filij ī est pr̄i ordine originis añq̄ filius ꝓducat:qz solū ꝓducit ī z^{o} signo originis:qz ꝓducitur ab alio ꝛ non a se:ꝛ hoc est esse posteri^{o}. ¶ Sz si dicat:tūc redit diffi.apparenter sic. Tu ponis ꝙ pr̄ p̄cedit verbū ꝓ aliquo signo:ꝛ p illo signo nō est verbū.sed ꝓ illo signo cognitio pr̄is est intuitiua:ꝛ sic ipsa erit non exñtis. ¶ Dic est intelligēdū ꝙ duo gnā signoꝝ sunt. Quedā sunt ꝑmanentia: et quedā succedua. Succedua sicut est ꝓius ꝛ posterius in tpe:ꝛ in istis est regla gnālis:cū ꝓius est posterius non est.ꝰPermanentia aūt sunt sicut pri^{o} et posterius in ordine pfectōis vl̄ situationis:sicut dicimus ꝙ sol est ꝓioꝛ luna:qz pfectioꝛ:sil'r saturnus est ꝓioꝛ sole:qz in situ ꝓiori ꝛ eminētiori. ꝰPrima dñr succedua:qz non ꝑmanēt sil'. z^{a} aūt dñr ꝑmanentia:qz sil'ꝑmanēt ꝛ existūt. In istis ār signis succedūis vltra b ꝙ qñ vnū est: alterꝝ nō est:hñt aliō ꝙ qñ vnum est.s.ꝓius:posterius nec simplr:nec sz gd est:nisi in po^{a}. In alys aūt ꝑmanentib^{9} qñcūqz vnū est aliud simplr est:sed tamē sm gd non est.qz s.non ꝓ eodem signo:sicut qñ celū empireū ē:tunc firmamentū est:sed nō est ꝓ eodē signo pfectōis. Eodē mō dico in ꝓpositō:pr̄ precedit filium ꝓ tali signo ꝑmanente: ꝓius.n.ꝛ posterius originis sunt ꝑmanentia:ꝛ iō qñcūqz pr̄ est:filius simplr est.ꝛ tñ non est ꝓ illo signo:qđ est non eē sm gd:filiū.n.esse ꝓ p̄ signo originis:nihil aliud est q̄ filiū eē a se. Filium aūt eē a se est filiū non eē ab alio:ꝛ sic eē filiū ꝛ non eē filiū. ¶ Tūc ad argumētū.qđ non est non pōt videri:concedo qđ simplr non est nō pōt videri:filius nō est qñ ꝑ est simplr:sed tñ non est ꝓ illo signo. ¶ Tu dices. b sufficit ad impediendū:qz si non est ꝓ illo signo:ꝓ q̄ itelligit:tūc impeditur rō notitie intuitiue. ¶ Dico ꝙ sufficit ad notitiā intuitiuā ꝙ obm hēat esse simplr qñ notitia est: sed non regrit ꝙ hēat esse quo ad oēm ꝛditionem. ¶ Exēplū manifestū:actus intelligendi q̄ albedo intuitiue cognoscit ꝓioꝛ est ordine nobilitatis ꝛ pfectionis ipso obo.s.albedine:qz accñs spūale:illud aūt corpale. ¶ Ex b arguo sicut tu:obm notitie intuitiue est ꝓ quocūqz signo notitia est: sed notitia est ꝓius pfectione q̄ tale obm: g̃ ꝓ illo ꝓiori obm est:sed albedinē esse ꝓ illo signo ꝓ quo ē intellectio:est eā eē eque pfectā: sicut intellectio ē: q̄ sunt ꝛdictoria. Hoc aūt nō ſequtur ex hoc ꝙ notitia est ꝓioꝛ pfectione q̄ albedo:g̃ ex alio.s.ꝙ ꝓ quocūqz signo notitia est:obm est.g̃ ꝛc. ¶ Dico g̃.ꝙ patrem eē ꝓiorem filio origine:est p̄rem esse a se.ꝛ filium nō eē a se:sz g̃ semp qñ pr̄ est filius simplr est. ꝛ hoc sufficit ad intuitiuā notitiā:tñ filiꝰ nō est ꝓ quocūqz signo:ꝓ quo pr̄ est:qz nō est a se. ¶ Ad auctoritatē in p̄n^{o} dico.ꝙ Aug.accipit memoriā fecūdā q̄ est p̄n^{m} verbi ꝓ po^{a} intellectua cū obo aut spē intelligibili. Intelligentiam autem potentiam intellectiuam cum actu.

Memoria ꝛ intelligentia qđ?

Qō. III.

VTrum pr̄ ꝓducat filiuꝝ necessitate.ꝙ nō.qz necessitas ꝛ tristitia cōsequunt̄ se sm aplm z^{o} ad Coꝛ. 9°.ꝛ distinguit̄ ɔ bñplacitū. ¶ Contra. Aug.ɔ Maximianū dicit.ꝙ eo mō quo pr̄ est deus genuit:sed nēcio deus est:g̃ ꝛc. ¶ Dic ꝓ videdū ē:qđ sit necitas.z^{o}de q̄sito.

Quantum ad p̄^{m} q̄ttuoꝛ sunt modi dicendi. Quidā.n.dicūt ꝙ necessitas ī ōno nihil aliud est nisi rō diuine essentie. Alij dicūt.ꝙ ē spāle attributū qđ demonstrat de deo. Alij dicunt ꝙ nō est spāle attributū:sz idē cū oib^{9}. Alij dicunt ꝙ ē rō priuatiua.s.incōmutabilitatis. Nullū istoꝝ modoꝝ intelligere possum. Ɔ̄ arguo ɔ quemlibet. ¶ ꝰPrimo ɔ p^{m} sic.qñcūqz aliq̄ sunt oīno idē qddi tatiue.qcqd cōpetit vni ꝛ alteri:ꝛ qcqd remouetur ab vno ꝛ ab alio:sz rō diuinitatis est incogñscibilis p nās:rō necessitatis ē cognoscibilis p nām:vt ostē sum est.g̃ ꝛc. ¶ Cōtra z^{m} sic. illud qđ cōpetit eēn^{c}: vt p̄rescindit ab oīb^{9} attributis non est attributū: sz eēn^{a} diuina est necia: vt p̄rescindit ab oīb^{9} attributl:g̃ ꝛc. ¶ Silr.nullū attributū dī de relone:necessitas āt dī de ꝓpetate siue relone:g̃ ꝛc. ¶ Cōtra 3^{m} sic.qcūqz sunt eiusdē rōnis formal'hñt eadē ꝑdicata qddditatiua: sed sapiētia ī deo ꝛ ī creatura sunt eiusdē rōnis formal'.g̃ ꝛc. Si g̃ necitas ē oīno idē ꝛ qddditatiue cū sapia diuina. eodez modo cū creata. ¶ Cōtra 4^{m} sic. illa non sunt eadē:quoꝝ vnū cōpetit alicui:cui aliud repugnat: sed incōmutabilitas ꝛ necessitas sunt h;qz incōmutabilitas ꝓuenit oī bus obiectis sciaꝝ:ꝛ nō necessitas. ¶ Itē sz phos mā est necia.ꝛ tñ cōmutabilis. Item sm phos:intelligentie sunt necie:qz necessarie producte:ꝛ tñ commutabiles. Eodē mō de celo. Itē ī diuinis sūt tres relones incōmutabiles:ꝛ p ꝛis in deo eēnt tria ne cesse eē. Ɔ̄ dico.ꝙ sic infinitas ē gradus ītrinsecus. ita ꝛ necitas ē modus intrinsecus diuine essentie ꝛ oīum diuinoꝝ. ¶ Et probo sic.qz illud dicit modū intrinsecū:qđ non variat rōnez formalē:necessitas aūt ꝛ ꝓtingentia non variāt rōnē formalē:sicut nec finitas ꝛ infinitas. Hoc ꝑz.nā creatura in po^{a} obiua. ꝛ creature in actu sunt eiusdē rōnis formal':ꝛ tamē creature in po^{a} obiua sunt necie.ī actu aūt sunt cōtingentes. Sil'r lux lune:ꝛ lux solis sunt eiusdē rōnis formalis.tñ vna sm phos ē necesse eē:alia non: qz lux lune sm eos est deficies. ¶ Circa tñ ista sūt aliq̄ dubia. ¶ ꝰPrimū ē.si necitas q̄ ē modus intrī secus distinguit̄ ab infinitate añ actū intell's nostri. ¶ Dico ꝙ sm p̄n^{a} qb^{9} vtoꝝ:opz dicere ꝙ sic:qz illō necio distinguit̄ ab alio qđ ex se vni repugnat: cui aliō nō repugnat. ¶ Cōstat aūt ꝙ infinitas repugt relōni ī dīnis.necitas āt nō repugt. g̃ ꝛc. ¶ z^{m} dubiū ē.si distīguit̄ ab exñtia. ¶ Et hic dico ꝙ sic. qz accepta eadē maioꝛe:accipio minoꝛē:sz exñtia non repugt creature:sz sibi cōicat:necitas āt sibi repugnat:g̃ ꝛc. ¶ 3^{m} dubiū ē.si distinguit̄ ab eternitate. ¶ Dico eoɔ mō ꝙ sic.qz eternitas sz phos ꝛ theologos ñ repugt creature:sic motui:necitas āt ei repu

I.arti. Qō.qdruplex alioꝛ de necitate ī diuinis qđ sit?

Impugnatio oīum oꝑ.

Maxima

Vide.ē.dist.3.ꝛ alibi.

Qz ꝓprietas diuina ē necie eē nō necessaria.

Incōmutabile ē in plus q̄ necie eē: ꝙ ꝓsidera dñ Tāge h plā. Vide Sco.ē.dī. 1.q.vlti.ꝛ vbi ibi notaui. 1z.metaphi.ꝛ in Aul.9.metha.

Oꝑ.ꝓpria. Necessitas ē modus intrinsecus.

Tāge h istā ꝛ alia plā adde.nā videt ꝓdictio exīstētie ipla necessitas:dic ꝓpr: vt j.habet. Dubiū qdruplr

Infinitas ꝛ necessitas ex nā rei distinguuntur.

Exñtia ꝛ necessitas distinguunt ꝙ statim infra li mitat ꝛ corrigit.

Eternitas ꝛ necessitas distīguntur.

Prius origine qđ?

gnat. ¶ 4ª diffi. é quo in diuinis possit eé oino vna
nečitas: cū sint ibi plres entitates relatiue: q̄rū vna
nō est alia: ⁊ q̄libz p se est nečia. ¶ Dico q̄ sič non
ponit in dīnis nisi vna exītia q̄ oīa diuina forma/
liter exīstūt: ita non ponit nisi vnica nečitas: q̄ oīa
dīr nečaria: sič in creaturis nō ponit nisi vna q̄ti/
tas: q̄ multa dīr q̄ta. ¶ Ex b̄ pz q̄ nečitas distin/
guit a realitate: q⁹ realitas in dīnis multiplicat cū
sint ibi tres res: ⁊ tñ ñ tres necessitates: sič nec tres
exītie: sz tñ vnica. Ur tñ non obstāte illo qō dcīm
é ad z^m dubiū: q̄ necessitas nihil aliud ē q̄ exītia
p se: vt. s. oé illō cui exītia cōpetit p se: illud sit neče
esse: ⁊ cui p accīs: ꝓtingēs eé: q⁹ illa de z° mō sunt i/
sepabilia: illa aūt de p accīs sepabilia. ¶ Sed tūc
quo gdditas abstrahit ab exītia: ¶ Dico q̄ hoc ē
vex in ꝑ mō: aliq̄ aūt gdditas determinat sibi exi/
stentiā in z° mō. ¶ Ad cuius intellīm est sciendum
q̄ imaginamur 4^or gnā gdditatum. Quedam enī
sunt neče esse: sicut oīa diuina: q⁹ impole est ea non
eé. Quedā sunt neče non eé: sič chimera ⁊ oīa entia
prohibita. Quedam sunt polīa eé: q⁹ eis nō repugt
eé: sič sunt omnia creabilia. Quedā autē sunt polīa
nō eé: sicut oīa entia creata: q̄ sunt adnihilabilia.

z. arti.

Quātum ad q̄situ q̄ō est z^m declarandū. ꝑ ex
cludam necessitates q̄ non sunt ad
ꝓpositū. ¶ Circa qō est sciendū. q̄ est quadruplex
necessitas. Una q̄ opponit ꝓtingētie: ⁊ de ista tra/
ctabit. Alia est necessitas q̄ vocat violentia: ⁊ ista
nō est in diuinis. 3ª indigentie: et ista non est ibi.
4ª exigētie. ⁊ ista ponit ibi bñ. q⁹ ex pfecta ⁊ abū/
dante fecūditate pr̄ coexigit filiū. ¶ Quantuz ad
primā de qua q̄ritur principal^r. dico q̄ttuor ꝓnes:
sicut dixi in duab⁹ ꝓcedentib⁹ qōnibus. ¶ Prima
est: q̄ pr̄ pducit filiū necessitate añte: ꝓcomitante:
⁊ non ꝓñte: nec eliciente. ¶ Sz tñ hic sunt aliq̄ du
bia. Primū est q̄ tunc filius non vr̄ necesse esse sič
pr̄. cū filius non sit neče esse a se. sed ab alio: pr̄ autē
a se. g̃ ⁊c. ¶ Dico q̄ ideo sunt eq̄l^r neče esse. q⁹ ꝑsti
tuunt p relones oppositas: sicut dicunt gdā. ¶ Lō
tra. q⁹ spūssanctus ē neče eé. ⁊ tñ nō ꝓstituit p relo/
nē oppositā ꝓstituēte pr̄z ⁊ filiū pducētes spūm
sanctū. ¶ Jō dico. q̄ iō sunt eq̄l^r neče eé: q⁹ eandē
nečitatē quā hz pr̄ cōicat filio: ⁊ pr̄ ⁊ fili⁹ eādē cōi/
cāt spūisancto. ¶ z^m dubiū est ad b̄ idē. q⁹ illud qō
nō est ex se neče esse: sz ab alio: vr̄ eé ꝓtingēs ex se: fi
lius est hꝺ. ¶ Dico q̄ fili⁹ est ex se neče eé: sz nō tñ
a se original^r: ⁊ lz ꝓtingēs ⁊ nečiū sint imediate op/
posita: nō tñ cū determinatiōe. s. a se vel ab alio. q⁹
lz pr̄ nō sit ꝓtingēs ab alio: nō tñ est necesse esse ab
alio. ¶ 3^m ē adhuc: q⁹ qō hz necessitatē p modū fon
tis vr̄ eé magis nečium: pr̄ est hꝺ. ¶ Dico q̄ vbi eq̄
litas ꝓcedit: ꝑncipalitas nō negat. Un Augu. iſ. de
tri. ꝓcessit principal^r spūssanctū a pr̄e ꝓcedere. q⁹ fi
li⁹ b̄ hz a pr̄e. ¶ 4^m ad b̄ idē. q⁹ pp qō vnūqōq⁹ ta
le ⁊ illō magis. Filius est nečius pp pr̄em. ergo ⁊c.
¶ Dico q̄ nō tz r'la nisi vbi est cā ⁊ cātum: in diui
nis hec nō sunt. Fili⁹. n. non est effectus pr̄is. ¶ Lō
tra. q⁹ vitas p̄missa ex pte obi non est cā ꝓnis: cuz
oino sint idē real^r: ⁊ tñ ibi iducit illa regula. pp ⁊c.
¶ Dico q̄ vbi adducit nō est eadē cālitas: sicut b̄
est eadē necessitas: si. n. totū euidētie qō est in p̄mis
ꝓnie. hic autez tota necessitas cōicat. ¶ Si q̄rat vl
teri⁹: quo se hz necessitas in ꝓductiōe vel in pr̄e re
spectu ꝓductiōis vbi. ¶ Dico q̄ se hz nō elicitiue:
sed sič ꝓditio eliciētis ⁊ pducentis. sič exītia est cō
ditio pr̄is: q⁹ non ꝓduceret nisi exīsteret: sic neces/
sitas nō ē rō agendi: sz ꝓditio agētis: ⁊ etiaz actiōis.
¶ Ad auctoritatē in p̄n° dico. q̄ apl's logtur de ne/
cessitate violentie. Qō. IIII.

Quar nečitas
intelli debz i p/
ductōe verbi.

Vtrum pr̄ genuerit filiū nā. Qz nō:
q⁹ gnātio diuina est supra
nām: sič pz p Dyla. g̃ eius p̄n^m non ē nā.
¶ Lōtra. q⁹ ꝑm Dam. in suis sententys:
gnō est opus nāe. g̃ ⁊c. ¶ Dic p̄ videduz
est: gd ē nā. z° vtrū gnō sit ꝓprie nālis.

Li. i. c. 8.

Quantum ad p^m sciendū. q̄ Boeti⁹ de dua/
bus nāis ⁊ vna psona xp̄i: accipit
⁊ distinguit nām 4^r. Primo cōissime pro oī eo q̄ō
intelligi pōt. z° p illo q̄ō agere vel pati pōt. ⁊ ista
est magis propria. 3ª acceptio est ꝑm q̄ nā est p̄n^m
motus p se. 4ª est. q̄ nā est vnūquodq⁹ informās
specifica dr̄ia. Sed magis artificiose inuestigando
dicunt alig q̄ nā est illud q̄ō pōt esse principiuz na
tiuitatis: q⁹ omne q̄ō nasci dr̄: ideo ꝓprie nasci dr̄:
q⁹ est a principio nāli. ⁊ hec vr̄ acceptō Dy. 6. de tri.
¶ Ad cuius euidentiā sciendū q̄ quattuor sunt ra
tiones formales: que a se inuicem abstrahunt: Pri
ma ⁊ infima est rō subē. a qua abstrahit ratio natu/
re. Nam oīs suba est natura ⁊ nō e ꝺ. nam qualitas
est nā: non tamen suba. zª est rō nature: a qua ab/
strahit rō essentie: ⁊ ꝓtinetur sub rōne essentie. 3ª
est rō eēntie. Nam oīs nā est essentia. sicut pz indu
ctiue in oībus: non tñ econuerso. Nam illud ē eēnª
quod diffinitur: ⁊ ideo oīs spēs cuiuscunq⁹ generis
pōt dici essentia: non tñ nā: q⁹ mlta sunt que nō pñt
esse principiū productiuū alicuius: sicut forte sunt
respectus ⁊ mā. ⁊ talia. 4ª est quidditas. Naz oīs
essentia est quidditas: ⁊ non e ꝺ. Ab oībus enim po
nuntur multe quidditates in diuinis: non tñ nisi
vna essentia. Uñ essentia ⁊ gdditas non dr̄ cōmu
niter nature: eo q̄ ab eis nihil nascit. ¶ Ex hoc ar/
guitur q̄ nomen nature solum conueniat substan/
tie ⁊ qualitati: excepta quarta spē: que est precise re
spectus: q⁹ vl'r oē quod est principium alicuius q̄ō
dr̄ natum: pōt dici nā. Ista aūt sunt hꝺ. g̃ ⁊c. ¶ Sz
hic instatur. Primo. q⁹ cuz intellectus per se nō sit
natura: vt distinguitur contra essentiaz: q⁹ sic i deo
essent plures nāe: quare in diuinis productio intel
lectiua dr̄ nālis. Nec valet dicere q̄ rōne essentie.
q⁹ etiam essentia ꝓcurrit in alia que nō dr̄ natural'.
¶ Dico q̄ naturalis productio non solum est a nā:
sed etiam a naturali eius perfectione: cuius est ītel
lectus. ¶ Sed nunc stat dubiuz: q⁹ voluntas ē ita
nālis perfectio: sicut intellectus: quare ergo nō dr̄
ita naturalis eius pductio: sicut intellectus. ¶ Di
co q̄ licet voluntas in perficiendo sit eque natura/
lis: sicut intellectus: non tamen in principiando: q⁹
intellectus coincidit in modu essentie ꝓnaturalē:
¶ Aliud dubium est: quo iste perfectiões subordi/
nate. s. suba. natura. essentia. quidditas possunt esse
in essentia: cum sit simpliciter simplex. ¶ Dico q̄
licet simpliciter simplex nullum quidditatium su/
perius admittat: bene tamen admittit tale predi/
catum: sicut dr̄ia subalternata dr̄iam subalternan/
tem: sicut superius dictum est de ente. ¶ Tunc re/
stat dubium: si ista quattuor in deo distinguunt fo
maliter. ¶ Dico q̄ sic: quia aliquid repugnat dei/
tati inquantum substantia: quod non inquantum
natura: ⁊ aliquid inquantum natura: quod non in/

Ii. i. gnālē.

Dic nō scotizat.
dic g̃ nūr ponde
rādo vl' sequere
si vis.

In plo. ⁊ alibi.

Utpote iherere.

Caste declarabo ia: ⁊ istãtiã ponderа.

quantũ essentia. Silr repugnat ei aligd inquantuz essentia: qđ non iquãtũ gdditas. vz. q distinguit in psonis. Nã p gdditates relonum distinguunt diuine psone. ¶ Sz adhuc vr remanere dubiũ. vtrum oẽ nale possz dici nã. ¶ Dico q nale in plus se hz: qz in deo sunt pla nalia: nõ tñ nisi vna nã: qz intellectus ẽ nalis: sz pcise nõ ẽ nã. volũtas autẽ sic dcm ẽ: lz sit pfectio simplr: nõ tñ dr nalis inquantũ est pncipiatiua alicuius. eo q nõ hz modũ nalẽ. vnde eⁱ⁹ pncipiatũ nõ põt dici natũ.

Male qđruplex. 1. pclo. De dinis noibⁱ⁹. 2. pclo. 3. ce. 1. c. 10. 3. pclo. 6. tri. vlti.

2. arti. **Quãtum** ad zᵐ. s. vtruz gñatio diuina posset dici nalis. ¶ Dico q sic naturale põt dici 4ᵒʳ modis. ita opz rñdere. Accipit. n. nale: vt distinguit ꝺ supnale. ¶ Et isto mõ gnõ diuina nõ est nalis. sz supnal fm Dion. ¶ Alio mõ accipit vt distinguit ꝺ violẽtũ. Et isto mõ est nalis. qz nullũ violentũ est ppetuũ. ¶ 3ᵒ mõ vt distinguit ꝺ artificiale: ⁊ isto mõ ẽt est nalis: qz lz vbũ sit ars pris fm Augu. nõ tñ pducit p artẽ. qz ars nõ respicit eternũ: sz factibile. ¶ 4ᵒ mõ vt distinguit ꝺ libez. Et isto mõ intellr qđ. ¶ Et dico q sic. qz sola pductio spũssancti in diuinis dr libera: fm Aug. Uez est q aliq volunt dicere: q pductio spũssancti est eq nalis sicut filij. ¶ Cõtra ℔ est Aug. Nã fz eũ filiⁱ⁹ pcedit qđo natus: non qđo datus: ⁊ spũssanctus qđo datus: non qđo natus. ¶ Dyla. ẽt dicẽ q nã est pnᵐ gñandi. Jõ si spũssanctus pcederet p modũ nãe: spũssanctⁱ⁹ eẽt vere gñatus. ¶ ℘. nã est pnᵐ natiuitatis. g̃ si pcederet p modũ nãe eẽt ⁊ diceret natus: tñ nõ est hoc tutũ dicere: qz ad minⁱ⁹ vr eẽ ꝺ auctozitates sctõrũ. ¶ Jõ alj tenẽtes q sit nalis ponũt cãz nalitat̃: qz pductio filij ẽ pª. sic i nalibⁱ⁹ illa ẽ nalis q̃ est pª. Et qz dicere pcedit spirare. dicere erit nale. ¶ Cõtra ℔ arguo 4ʳ. p. qz creatio i creaturis ẽ pª pductio. ⁊ gnõ nõ est pª. g̃ creatio erit nalis. ⁊ gnõ nõ erit naturalis. ¶ 2ᵒ. actus impatus in poª intellectiua dr nalr gigni. cũ tñ psupponat actũ libez voluntatis. ¶ 3ᵒ sic. qñcũqz est aliqđ suppositũ: qđ p idem pnᵐ ⁊ eiusdẽ rõnis formalis pducit duo suppositа. pductiones sunt eiusdẽ rõnis formalis. sic pducẽs vnũ filiũ post aliũ: sed sic est in ꝓposito: p te: qz non est dria ex pte pncipij: g̃ erũt i diuinis due pductiones eiusdẽ rõnis. ¶ 4ᵒ sic. Oẽz negationẽ oz resoluere in affirmationẽ: qz ꝓpones affirmatiue sunt ꝑozes ordine eẽntiali negatiuis: ⁊ affirmatiões negatiõibⁱ⁹. ⁊ ꝺtinẽt cãz negatiõis. sic bõ nõ est asinus resolutiꝫ in istas. bõ est rõnalis: ⁊ asinⁱ⁹ est irrõnalis. Sic relonẽ opz in absoluta resoluere. s. in fundamẽtum ⁊ terminũ: qz ista sunt prioza. ¶ Exemplũ. qre isti sunt sles: statiz fit resolo ad absoluta. qz sunt albi. cũ g̃ ꝑozitas ⁊ posteriozitas sint rõnes relatiue: opz eas resoluere in aligd absolutũ: ⁊ aligd distinctuz: eo q relones disqpantie sunt: nõ ad ipsas pductiones: qz respectus sũt: g̃ ad ipsa pnª. pductiua: g̃ oz dicere. q pp pnª productiua alia ⁊ alia: hec sit prioz: ⁊ alia posterioz: ⁊ hec sit nalis. ⁊ alia libera: qđ est ꝓpositũ. ¶ Alj dicũt. q iõ pductio filij est nalis. qz ab vno: sz pductio spũssancti: ideo nõ est nalis: qz a duobⁱ⁹. ¶ Sz ꝺ. vbicũqz pnᵐ pductiuũ est eiusdez rõnis: pluralitas suppositoꝝ ñ variat rõnez formalẽ. Exemplum: calor existens in duobus suppositi pduceret eodẽ mõ: sic tñ i vno. ¶ ℘. vnitas ⁊ pluralitas non variant rõnem formalẽ: sic vnus bõ ⁊ multi boies sunt eiusdẽ rõnis formalis. ¶ Alj dicũt q iõ pductio filij est nalr. qz ipsa refert verbuz in esse cognito p actum intelligendi inter seipsum. ¶ Cõtra. spũssanctus producitur in esse cognito p actũ intelligendi terminatum ad ipsum. ¶ ℘. itel lectus diuinⁱ⁹ cognoscit intra se ꝺtingentia post determinationẽ voluntatis diuine: ⁊ sic producit ea i esse cognito. Constat autez q non nalr: qz sic necessario euenirent. ¶ Jõ dico. q ideo productio vbi est nalis: qz a pnº nali est. s. a memoria fecunda que ꝺtinet essentiã cũ intellectu. quoꝝ vtrũqz principiat nalr. ¶ Sed hic sunt difficul. Prima est cũ: fm te: essentia ꝺcurrat cũ voluntate i productiõe spũssancti: q̃ est libera: qũo pt eẽ pnᵐ nale: ⁊ si sic: quare nõ ita bñ pductio spũssancti dr esse nalis: Dico q modus agendi determinat a cã pticulari: lz. n. voluntas diuina ꝺcurrat ad actũ gnõnis creature ⁊ libere: tñ gñatio dr naturalis pp principiũ determinatum. ¶ Aliter dico ⁊ melius. qz qñcũqz duo pncipia ꝺcurrunt ad aliquid pducendũ. si vnum eoꝝ ꝺtingens est: tota productio sil ⁊ productũ erit contingens. sicut ex altera ꝺtingenti: ⁊ altera necẽtia ẽ ꝑ ꝺtingens simplr. Silr in cõposito mã est incorruptibilis: forma aũt est corruptibilis: totũ cõpositus est corruptibile. Nam sic est in oibus q tam pductio q̃ pductũ semp segtur debiliorẽ ptẽ. Liberũ aũt ⁊ nale sic se bñt: q si mille necẽ cãe ꝺcurrãt ad vnũ effectũ: ⁊ vna sit libera. totũ pductũ erit liberũ. Licet g̃ eẽntia in productione spũssancti ꝺcurrat: tñ qz volũtas q̃ ꝺcurrit est libera: hinc est q totũ hz eẽ libez. ¶ Sz tũc remanet dubiũ: qũo volũtas adueniens essentie facit ipsam pncipiare libere: cũ ipsa ex se sit pnᵐ nale. Dico q sicut in creatis aligd qđ ex se est pnᵐ productiuũ necessariũ: põt tñ pncipiare ꝺtingenter: pp aliud ⁊ aliud pnᵐ ꝺtingẽs cũ eo ꝺcurrens: sic pnᵐ necessariũ ⁊ nale cuiusmodi est essentia: pp concursum pncipij liberi: cuiusmodi ẽ volũtas: poterit pncipiare libere. ¶ Sz aliud dubium est. quare voluntas ⁊ intellectus nõ ꝺcurrunt ad aliqđ pncipiatũ sicut duo pticularia ⁊ sufficiẽtia: sicut qđlibet eoꝝ cũ essentia. ¶ Dico q q̃uis cũ pncipio vl̃i particulare pncipiũ possit ꝺcurrere vel eꝫ. tñ duo pnª pticularia ⁊ sufficiẽtia: qđlibet in suo gñe nõ pñt ꝺcurrere. sicut duo homines particulares nõ pñt ꝺcurrere ad generationem hominis: sed sol ⁊ homo. ¶ Sed quare volũtas non hz vnũ pncipiatum ⁊ intellectus aliud: ⁊ essentia aliud: ¶ Dico q si qđlibet istoꝝ esset pnᵐ simplr: tunc bñ esset dubiũ: sed dico q duo illozum coincidunt in idem pncipiũ: ⁊ faciunt vnum pncipium. s. intellectus cũ essentia. ⁊ volũtas cũ essentia: ⁊ in productionibus obiectiuis obiectũ: sine potentia non põt aliquid producere. Et ideo opz semper potentiam ꝺcurrere. Nunc aũt ille pductiões diuine sunt obiectiue. ⁊ ideo essentia non potest nisi cum potentys. ¶ Aliud dubium quare verbuz nostrũ est libez: cũ producatur a poª ĩtellectiua cũ obiecto. Dico q verbum nostrum nũq̃ est liberũ: nisi sit imperatum a voluntate: ⁊ tunc fit liberũ altero principio ab illis duobus concurrẽte. ¶ Aliõ dubium est. q si pp ꝺcursum vnius cãe libere totũ est liberum: sequitur q productio nulla erit i creatura: nisi libera: qz in oi effectu concurrit voluntas diuina: q̃ mere libere pncipiat. Dico q lz oẽs effectus naturales creaturarum sint fm quid necessary. sunt tñ ꝺtingentes simplr pp ꝺcursum voluntа-

A. l. infert.

Resolo ꝓpria: qre pductio vbi ẽ nalis.

Dubia notanda vsq; ad finẽ.

Maxima

Nõ optime qre pductio. s. l. ẽ libera.

Tãge ℔ plã pondẽdo.

Solo nõbil: sed põdera istãtiaz.

Ad zm. arti.

Ad 4m. pclo ⁊ ẽ principalis.

Op. qrũdam de pductõe. s. l. qre noiales: ⁊ alios. 5. tri. c. 14.

Ubi. s. post oppositum.

Op. alioꝝ de nãlitate gñonis in dinis. qre ¶ Den. ⁊ noiales.

Uid Sco. lz. di. primi ⁊ alibi.

Impugnatio q̃ drupler.

Sola ꝑozitas p ductiõis ad productiõez non arguit sufficienter ipius nãlitatẽ.

Maxima.

Uide. 4. metha. ⁊ i lib. ꝓarme.

Nõbil ẽductio.

Nõ ordinis p ductionũ radicalis q̃ ⁊ q̃lis?

Ad 1m. vbi nfz est libez. vide

Ad qrie: vide ℔.

tis diuine cõtingenter cãntis. Eodẽ mõ dico de libertate simplr: lz effectꝰ particulares in ꝓparatiõe ad cãs ꝑticulares sint ꝓtingẽtes vel nãles. non tñ pñt esse mere nãles: qz ab aliqua cã libera cõcãnt. Et sic pz q nõ est incõueniẽs q vnꝰ z idem effectꝰ respectu vnius cause possit esse nãlis: z respectu alterius possit eẽ liber. ¶ Sed tunc queritur quare spũssanctꝰ nõ põt dici nãlr ꝓductus respectu essentie: et libere respectu voluntatis. ¶ Dico q qz in creaturis duo ꝑncipia ꝓcurrunt simplr. hinc est q due actiões ꝓcurrũt simplr. tunc vna erit libera. z altera nãlis. nec est repugnãtia. z per ꝓis effectus vtrãq; denoiationẽ recipiet. In deo aũt qz illa ꝑncipia idẽtice sunt eadẽ. hinc est q eadẽ numero relatio. z idez numero respectus ꝓductionis põt fũdari z fundaꝛ in eis. nõ põt aũt idez respectus vel eadem ꝓductio dici libera z nãlis: qz ꝯdictio est.

Contra phos videsco. s. di. p. ad finẽ z vbi ibi notaui.

Erti in creatur] idẽ nãlr z libere dicat ꝓductiõ tñ in dinis: z ẽre?

¶ Alia diffi. quare ītellectus nõ determinat eẽntiam ad ꝓducendũz per modũ ītellectus sicut voluntas. ¶ Dico q ītellectus vt distinguitur ab eẽntia solum habz modũ nature sicut essentia. ¶ Ad auctozitatem in principio patz per iaz dicta.

¶ Distinctio. VII. Questio. I.

Hic queri solet ꝛc.

Arca distinctionem septimaz: ¶ Quero vtz in diuinis sit potẽtia generãdi. q nõ. qz Hylarius 4º de trini. dicit q in gnãtione verbi nõ est ītelligẽda coherẽtia: sz indifferẽtia. Nihil aũt est in potentia ad seipsuz. g ibi erit coherẽtia. ¶ Sed contra. ibidẽ 4º de trini. q ad ampliãdaz potestatẽ gnãntis ponit vnigenitꝰ coequalis. ¶ Dic ꝑ videdũ ẽ. gd sit potẽtia. ¶ zº vtz sit in diuinis.

pº arti.

Quantuz ad primuz q̃ttuoz sunt facienda. ¶ Primo videdũ est gd sit potẽtialitas. zº gd sit potẽtia. 3º quid potẽtia generãdi in pñe. z 4º gd potẽtia generãdi ī filio. ¶ Quãtum ad pm. quid sit potẽtialitas dicit Scotus. q ẽ respectus fundamẽtalis vel aptitudinalis. nõ formalis. Respectus aũt gdã dicũt formales vel actuales. g actualr sunt in fũdamẽto. z actualiter in fomãt. z actualr bñt terminũ. ¶ Alij dicunt aptitudinales. qñ fundamẽtũ cõcipitur vt aptũ natuz recipere vel fundare relationẽ realẽ actualem. q aũt potẽtialitas sit respectus. pz. qz nõ põt ꝓcipi ni si ad aliqd respectu cuiꝰ bñs illã potẽtialitatem dicatur potẽs. q aũt sit aptitudinalis vel fundamẽtalis. nõ actualis. pz. qz est sine termino. Naz multa bñt potẽtiaz ad aliquid qõ nõ est actu. Nullus aũt est respectus actualis vl formalis nisi respectu alicuiꝰ qõ est actu exñs. sicut est respectꝰ. ¶ Quantuz ad zm quid sit potẽtia. Dico q potẽtia est ꝓcretuz potẽtialitatis. aliqd. s. ꝓpositũ ex fundamento potẽtialitatis z ipsa potẽtialitate. Uel põt dici q potentia est illa nãlis perfectio in qua fundaꝛ illa potẽtialitas. Nã sicut vnũqõq; dr perfectuz a pfectione sibi ĩsistẽte. sic quelibz potentia dr potens a potẽtialitate in ipsa fundata: sicut passio in subto.

1. ꝑs. Pollitas qd? Alio sco. h z i q. 9. metha. z in. q. collationũ. z alibi sepe. Respẽs aliꝰ actualr vl formalr aliꝰ aptitudinaliter vl fũdamẽtalis z qd fuerit?

2. ꝑs. Potẽtia qd?

Nã ois nãlis habitudo dr passio respectu subti apti nati: sicut risibilitas respectu hois. ¶ Quãtum ad 3m. quid sit potẽtia generãdi in patre. Dico q ẽ pfectio nãlis in qua fundaꝛ potentialitas ad gnãbile inquãtũ gnãbile est. qz sicut generãs ingz tum tale refertur ad genitũ. sic gnãtiuũ ingz tuz tale ad gnãbile. ¶ Quãtũ ad 4m. gd est potẽtia generãdi in filio. dico q est illud in quo fundatur potẽtialitas ad gnãri passiue respectu gnãtiui. Nam cõiter dr q relatiua per se inuicez diffiniuntur. z sic dicit Augº. i5. de trini. ¶ Sed hic sunt alique diffi. Prima est. qz iste respectꝰ fundamẽtalis: aut est aliqd absolutũ. aut respectiuũ. ¶ Dico q nõ respectiuũ. qz sic eẽt ꝓcessus in ifinituz: qz ad illuz respectum esset aptitudo. Nec põt dici q sit absolutuz: qz ille ũuenitur in eo qõ abstrabit ab absoluto z respectiuo. s. in ente. vtpote veritas z bõitas que nõ dicũt nisi respectꝰ aptitudinales ad mouẽdũ ītellectuz z volũtatẽ. ¶ zª diffi. est. si respectus ille est idẽ cuz fundamẽto vel nõ. Dico q ille respectus est passio pfectiõis fundantis ipm: z ꝓpetit ei in zm. Mõ dicendi per se. qz est eiꝰ nãlis aptitudo. ois aũt nãlis aptitudo siue ad accidens siue ad aliud qõcũq; est p se passio illiꝰ cui ꝓpetit. Unde aptitudo ad rõcinari est per se passio hois: sicut aptitudo ad ridẽduz. Unde hõ nõ est hõ: qz aptus natus ad rõcinari: ni si a posteriozi: sed a ꝓzi: iõ est aptus natus rõcinari: qz est hõ. ¶ 3ª diffic. est. si opz ponere ex pte filij vel ꝓducti potẽtiã generãdi. ¶ Dico q sic. Nam sicut oi potẽtie actiue cozrespõdet potẽtia passiua: ita oi potẽtie ꝓductiue cozrñdet potẽtia ꝓducendi passiue. s. ꝓducibilitas. Nõ est aũt ꝓprie potentia passiua: sicut nos accipim in creaturis: qz illa dicit imperfectionez. z talis nõ est in diuinis: sicut g memoria in patre est potẽtia gnãtiua: ita essentia in filio põt dici potẽtia gnãbilis. ¶ 4ª diffi. est. gd est hõ potẽtia in pñe z filio. ¶ Dico q sicut memoria, fecũda est potẽtia gnãndi in patre. ita essentia in filio est potẽtia gnãndi passiue. ¶ Sed quãtuz ad pm dicit vn doc. q hõ potentia in pñe ẽ ipsamet gnõ: qz pr quo gnãt illo põt gnãre: sz gnõne generat. ¶ Cõtra. qz sz te posse deũ gnãre dicit ifinitã pfectionẽ: sz gnõ nõ est infinita perfectio. ¶ zº. qz ois pfectio ifinita est cõis pri z filio: sed generatio actiua non. ergo ꝛc. ¶ Et ideo dico sicut dixi. Tñ hic sunt duo dubia. Primũ est. qũo diuina essentia põt esse talis potẽtia gnãndi. cũ sit absolutissima z talis potẽtialitas sit respectus. Dico q sicut calor dr potẽtia calefactiua fundamẽtalr: qz fundat respectuz aptitudinalẽ potẽtialitatis. Ita diuina essentia hz respectũ ultius potẽtialitatis fũdamẽtalem fm quẽ respectũ forte dr cõicabilis. ¶ zm dubium est. qualr essentia diuina ex pte ꝓducti põt fundare istaz potẽtialitatẽ. s. ꝓducibilitatẽ gn ipsa sit ꝓducibilis. ¶ Dico q ille respectꝰ nõ ẽ natus denominare nisi suppositũ. sicut nã humana nõ dr filiꝰ: sed fundamẽtũ filiationis: qz fũdat respectũ filiationis. Nec potẽtia gnãtiua in pñe est pr: lz fundet respectuz paternitatis.

4. ꝑs. Potẽtia gnãndi in filio qd?

D. dupler.

Cõsidẽa istãtia ponderãdo.

Põlita ꝑscidit ab absoluto z respectiuo: q tñ bñ examinabis.

Ueritas z bonitas sẽ respectꝰ fũdantales vl aptitudinales.

Aptitudines sũt passiões z nõrõnes formales rerũ q̃z sunt.

Qualr in filio ẽ põ gnãndi alr q̃z in creaturis.

Memoria in pñe z ẽ in filio sunt põ gnãndi. Ꝑ. alioz.

Quẽ aureolũ h Impugnatio

Hunc zº videndus est. si in diuinis sit potẽtia generãdi. Et hic dico duas ꝓnes. Prima est de potẽtia vt se tenet ex pte ꝓducentis. zª vt se tenet ex pte ꝓducti. ¶ Prima ꝓ. q in diuinis ẽ potentia generãdi vt qua pr põt generare. Istam cõclusionẽ ꝓbo euidẽter. Primo supponẽdo vnaz regulaz satis euidẽtem. s. q ois relatio posterioz est suo termino. Dane ꝓbo sic. oẽ diffinitum per aliquid necessario est posterius illo. hoc patz. qz ois diffinitio vel est essentialis. z tunc diffiniẽtia sunt genus z differẽtia. de qbus cõstat q sunt prioza fm nãm

2. articulus.

1. ꝓclo.

Regula.

Oẽ diffinitũ est ꝓpter diffinitio.

A.l.additus.

diffinito. Uel est per additamēt ũ. ꝛ tũc est certus ꝙ diffiniēs ipm. ſ. additamētũ est pri⁹ diffinito: ſic̄ ꝑz de ſuba que ponit vt additamētũ in diffōne accidētis: ſed relatio diffinit̄ per terminũ. g̃ est posterior eo. ¶ Ex iſta regula ſuppoſita ꝛ ꝓbata. arguo ſic. gnō paſſiua in filio est rlo. g̃ hz terminũ in pre. ſz termin⁹ nō est niſi eēntia. g̃ eēntia erit quo reſpectu gnōnis. Nā illud qō terminat gnōnē paſſiuam est ꝓpe quo reſpectu ei⁹. ꝓbo aūt ꝙ nihil in pre poterit̄ termiare gnōnē paſſiuā niſi eēntia. vel aliqd eēntiale. ſ. ipſa memoria: qz in pre nō est niſi generatio actiua: ꝛ illa nō pōt eē termin⁹. qz est ſil'nā cū gnōne paſſiua. termin⁹ aūt est prior. Nec ēt pr̄. ſ. ipſamet ꝑſona ꝟſtitutiua pōt eē termin⁹: qz rel'o ē posterior termio: ſz gnō paſſiua ē ꝑor pre ꝟſtituto: qz est ſil'nā cū gnōne actiua: que est ꝑor nā ipſo pre qz eius formale ꝑn̄ ꝟſtitutiuum. Relinḡt g̃ ꝙ ſit aliqd eſſentiale: ꝛ nō est niſi memoria. ¶ z°ſic. In eēntial'r ordinatis vbi est posteri⁹. ibi est pri⁹: ſed quo ꝛ qō ſunt eēntial'r ordinata. ꝛ quo est prius. qz actio cōpetit per quo: ipſi qō. ¶ Ex hoc arguo ſic. qñcūq; aliqd ꝟpetit alicui per aliud: illud ꝑ qō cōpetit ſibi est pri⁹: ſed per quo ꝟpetit ipſi qō ꝙ agat ergo illud quo agēs agit est pri⁹ eſſential'r. Luz g̃ in diuinis ſit qō agit. oz ſibi dare potētiā gnāndi quo qz nihil aliud voco quo niſi potētiā gnāndi. ¶ Sz hic inſtaꝫ 4ᵐ. Et ꝑ ſic. ſicut ſe hz potētia itellectiua ad actū itelligēdi ꝛ itelligibile: ita vr̄ ſe hr̄e potentia gnātiua ad actū gnāndi ꝛ gnābile: ſz itellectus nō reſpicit itelligibile niſi per actū itelligēdi quez pri⁹ reſpicit. g̃ nec potētia gnāndi gnābile niſi per actū gnāndi: ſz reſpectu act⁹ gnāndi non est quo. g̃ nec reſpectu gnābilis erit quo. ¶ z°ſic. potētia viſiua ꝑmo dr̄ viſiua reſpectu act⁹. g̃ a ſimili potētia gnātiua ꝑ diceī potētia gnātiua reſpectu act⁹ generādi. ¶ 3°ſic. Cui⁹ est potētia ei⁹ est act⁹. nā in eodē bñt esse: ſi g̃ eēntia vel memoria est potētia gnāndi. ei⁹ postea erit act⁹ generādi. ꝛ ſic erit generans. ¶ 4.°ſic. oē gnātiuũ pōt fundare reſpectū gnōnis: ſed pr̄ nō pōt fundare reſpectū gnōnis: iō nō est generatiuus. Minor ꝑz. qz ſicut fundamētū ꝑſuppo nitur a reſpectu: ita gnō ꝑſupponeret pr̄ez. ꝛ ſic nō ꝟſtitueret. qō est falſum. ¶ Ad iſta. ¶ Ad ꝑm conceſſa maiore. negaꝫ minor. Nā potētia itellectiua pri⁹ reſpicit itelligibile q̄ actuz itelligēdi. inq̄tum itellectiua est. ſicut calefactiua calefactibile. Act⁹ aūt intelligēdi nō est ꝑmo itelligibilis niſi ꝑ actuz reflexū. nec ꝟparaī potētia itellectiua ad actū intelligēdi: vt ad itelligibile. ꝓmo g̃ reſpicit itelligibile anteq̄ reſpiciat actuz itelligēdi. Et ſil'r dico de potētia gnātiua. ꝙ pri⁹ reſpicit gnābile q̄ actuz generādi. ¶ Sil'r dico ad z̄ᵐ de potētia viſiua. Nā ipſa ꝑ reſpicit viſibile ꝑciſe: ꝛ nō actū videndi: qz ipe nō est viſibilis. Uñ dico ꝙ potētia viſiua inq̄tuz viſiua est. ꝑciſe reſpicit viſibile. ¶ Sz ꝫ. ſicut riſibilitas dr̄ eē nālis aptitudo ad actū ridēdi qui est in ridēte formal'r: ita gnātiuitas ꝛ potētia gnātiua viſiua. itellectiua. reſpectu ſuoꝝ actuū g̃ in eis recipiunt̄ formal'r ſunt nāles aptitudies. Reſpiciūt ergo ſuos act⁹ ꝛ nō ſuos terminos. ¶ Ad hoc dico ꝙ riſibilitas iq̄tū talis nō est niſi potētia receptiua. nō est aūt ſic de iſtis alys potētys. qz plus dicūt q̄ receptiuū. Unde hec inq̄tū receptiue ſūt poſſet ꝟcedi ꝟcluſio argumēti: qz nō ſunt niſi nāles aptitudines ad recipiēdū tales actus. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝛ ꝟcedo ꝙ in eſſentia fundaī gnātio. non tñ denoīat ſicut prius deductū fuit. qz quedā rel'ones ſūt que nō denoīant niſi ſuppoſitū. nō aūt fundamentum. ¶ Ad 4ᵐ dico. ꝙ illud generatiuū qō nō ꝟſtituit in eſſe perſonali per reſpectū gnōnis: illud inquaz pōt bene fundare: ſed in ꝓpoſito nō est ſic. qz pr̄ cōſtituunt̄ per relationē. ¶ Sz poſito ꝙ potētia ſit ſic in deo ꝛ ipſa nō ſit relatio: tūc ipſa videī eſſe aliqua pfectio. potētia aūt nō dicit aliqd per ſe vnuz. ¶ Dico ꝙ potētia accipitur vt ſupponit ꝑ fundamento. ꝛ ſic est vna. nō autem vt ſupponit ꝑ toto. ¶ Cōtra. multiplicato fundamēto multiplicatur potētia. accipiēdo potētiā ēt: vt tu dicis: ſed fundamentū multiplicaī in pre. qz memoria fecūda continet duo. ſ. eſſentiā ꝛ itellectū. ¶ Dico g̃ ad hoc. ꝙ qñ ſunt duo ꝑncipia ptialia nō totalia: quoꝝ vnuz est idez idētice alteri. tūc vn⁹ reſpect⁹ ꝓncipiationis pōt in eis fundare: ꝛ ſic nō erit niſi vna actio ꝛ vna totalis potētia. ¶ z°ꝑ. est. ꝙ potētia generādi paſſiue est in filio. Et hoc ꝓbo ſic. Dis habitudo q̄ est iter extrema ꝑſupponit ea: ſz actiua gnō est q̄dā habitudo que est in pre. g̃ opz ꝙ in filio coꝛreſpondeat ſibi termin⁹. nō pōt aūt eſſe gnō paſſiua in filio: qz illa est ſil'nā cū ea. termin⁹ aūt pri⁹ est nā relatiōe. nec pōt eſſe fili⁹: qz posteri⁹ est rel'one ꝛ gnōne paſſiua: qz cōſtituit̄ ꝑ eā: ꝛ ꝑ ꝟñs est posterior generatiōe actiua. Relinḡt g̃ ꝙ ſit eēntia. terminus aūt qui termiat vt quo gnōnē actiuā. illum voco q̄ reſpectu gnōnis. g̃ ꝛc̄. ¶ z°qz vbicūq; est poſſe gnāri. ibi est po⁸ generādi: ſz in filio est poſſe gnāri. g̃ ꝛ in filio est po⁸ gnāndi. Maior ꝑz. qz vbi est effect⁹ formalis. ibi est forma cui⁹ est effect⁹. poſſe aūt generari est effect⁹ po⁸ gnāndi. g̃ vbi ē poſſe gnāri ibi est po⁸ gnāndi. ¶ Sed ꝟ ꝑmā ꝟnē arguit vn⁹ doc. ſ. ꝑe. oſtēdēs ꝙ in diuinis nō est po⁸ gnāndi que ſit elicitiua act⁹ generādi: ꝛ ex ꝟñti non erit ibi po⁸ generādi. ſi. n. nō est reſpectu act⁹: nec ꝑ ꝟñs reſpectu termini erit. ꝓbat g̃ hoc añs 4ᵐ ꝙ non ſit in deo po⁸ reſpectu act⁹. ꝛ arguit ſic. po⁸ que ē ad actū qui nō est elicit⁹: nō est potētia elicitiua: ſed act⁹ generādi in ſuppoſito pr̄is nō ē elicit⁹: cū pr̄ bēat oīa a ſe. g̃ ꝛc̄. ¶ z°ſic. poſſe gnāre: ꝛ poſſe eē pr̄ez ē idez. cū idē ſit pr̄nitas ꝛ gnō: ſz po⁸ eēndi pr̄ez nō est elicitiua: qz tūc pr̄ poſſz ſe ꝓducere. qō est abſurdum. ¶ 3°ſic. ꝑmi ſuppoſiti ad ſuū ꝟſtitutiuū nō ē elicitiua po⁸: qz tūc bret potētiā ꝓducēdi ſeipm. ¶ 4.° ſic. po⁸ gnātiua vel ꝓductiua nō recipit itra ſe actū ſuū. ſz pr̄ hz itra ſe formal'r actū gnāndi. ¶ Concluſionē quā ꝓbāt iſte rōnes reputo veriſſime demōſtratā: ꝛ demōſtrabilē cuicūq; catholico. ſ. ꝙ ꝑſona pr̄is nihil pōt eē formal'r qō ſit elicitū. ꝟñs tñ qō vr̄ iferre ex ꝟ. ſ. ꝙ qz nō est po⁸ reſpectu act⁹ nō est ſimpl'r potētia generādi in diuinis. Hoc reputo r'lz. Et falſitatē ei⁹ ꝓbo ꝑ rōnes ꝓpzias q̄s addu cit ad añs. ¶ ꝓio ſic. oīs po⁸ que est ad aliqd elicitū per ipſaz: ipſa est elicitiua: ſz po⁸ pr̄is est ad aliqd elicitū. ſ. ad z̄ᵐ ſuppoſitū qō est ꝟe elicitū. g̃ ipſa est elicitiua. ꝛ ꝑ ꝟñs ꝟe gnātiua. ¶ z°ſic. ſi poſſe generare est poſſe eē pr̄ez. reſpectu cuiuſcūq; erit pr̄: reſpectu eiuſdē erit potēs gnāre: ſz ille est pr̄ reſpectu ſuppoſiti eliciti. ſ. filij. g̃ hz potētiā elicitiuam. ¶ 3°ſic. oē ſuppoſitū aliud ſuppoſitū ꝓducens hz potētiā elicitiuā reſpectu ſuppoſiti ꝓducti: ſz pr̄ est ꝓducēs filiū. g̃ ꝛc̄. ¶ 4.°ſic. oīs po⁸ gnātiua est elicitiua ei⁹ qō est ex̄ ſe. ſed ꝟbuz est ex̄ prem. ergo ꝛc̄.

Bnō paſſiua est ꝑor pre de q̄ alibi ſepe hz.

Prius quo. Quod posteri⁹

Maxima

Obiicitur quadrupliciter

De ſono ꝛ vigi.

Pō opatiua ꝑ⁹ obz: q̄ ſuū actū reſpicit.

Alr intellectiua ꝛ alr ſēſitiua pō ꝫ pat ad ſuū actū. Replica.

Conſidera bene examinādo ꝛ pla addēdo.

Bad hoc dicit q̄dā fa l aliq⁹ originalibus: nō tñ nēcia. A.l. dicitur.

De bis r'ſonib⁹ ſ. ꝛ alibi ſepe hz

Replica

Potētia ſuppo nit dupl'r.

Hoc idez ſupra ꝛ alibi. z. ꝓcło.

Sic pō actiua i pcia paſſiua i filio gnāndi q̄ tñ bñ examinabis.

Obiicitur quadrupliciter. Aureolus

Applicat ad hominez ſua ꝓpria arma.

d.9.

Differt gnātiua a creatiua pō.

¶Sz dices. est ne potētia creādi potentia elicitiua. Dico q nō est sīle de po^{a} creatiua ⁊ gnātiua: qz po^{a} creatiua nō est ad aliquē actuz q sit in deo formalr. po^{a} aūt gnātiua sic. Dico tñ q po^{a} creatiua ē vere elicitiua. qz. s. est ꝓductiua respectu creature. oē aūt ꝓductiuū: ⁊ silr oē cātū est elicitiuū. ¶Sz adhuc est dubiū vtr po^{a} gnātiua in creaturis ē elicitiua act^{9} gnāndi. Dico q nō est elicitiua ipi^{9} gnōnis que est accīs ei^{9} cōe. cū nō ꝓducaī ab ea ī gñe cāe efficiētis: sz solū in gñe cāe mālis cāī: qz est accidens ei^{9} cōe. Nic aūt accipiī elicitio ꝓ ꝓductione. hec aūt po^{a} solū recipit actū illū: ⁊ itez po^{a} ꝓductiua in q̄tuz talis nō est nisi re^{u} ꝓducti. ⁊ gnātiua re^{u} geniti. ¶Lōfirmaī. qz gnāns nō dr̄ gnōnē gnāre: sz genitū. Dico g̈ q vbicūq est po^{a} ꝓductiua in q̄tū talis sp respicit ꝓductū. ¶Lōtra sc̄az ꝑnez īstaī 4^{r}. Prio sic. qz sz po^{a} actiua dicat pfectionē. pō tñ passiua dicit ipfectionē. g̈ nō est ponēda in filio. ¶2° sic. creatura iccirco est in pō obtiua: quia creabilis. g̈ eodē mō vbū erit in pō obtiua. qz gnābile. ¶3° sic. Dis nālis aptitudo p^{9} ꝯcipiī suo actu sz vbū nō pōt pus ꝯcipi sue gnōni cū sit ei^{9} ꝯstitutiua in eē vbi. ¶4° sic. Sicut in gnātiuo fūdaī gnō actiua: ita in gnābili fundaī gnō passiua: sz ipsa nō pōt fundari in filio: qz ipz ꝯstituit: ⁊ p ꝯs est prior eo. g̈ filius nō erit gnābilis. ¶Ad p^{m} istoz dico q ꝓprie accipiēdo pō ꝓductiua nō est actiua nec sua cozrñdēs ex pte ꝓducti est passiua. ꝓducti. n. nō ē pati: ⁊ tō dico q nullā ipfectionē dicit. ¶Ad 2^{m} dico q vbū nō est in pō: qz ex sua gditate est ꝯstitutū p ꝓductionē: ⁊ ita īcludit in rōne sua formali gditatiua actualē gnōnē. vt supza dctū ē. nullū aūt tale pōt eē in po^{a} obtiua. Uerūtñ pōt dici q essentia possz dici in po^{a}: ⁊ in illo pozi p quo itelligiī nō hre gnōnē passiuā. possz ꝯcedi. sz tñ nō ꝓpe. ipz aūt qō est ꝯstitutū per actualē ꝓductionē nullo mō pt dici eē in po^{a} obiectiua. creatura aūt pōt dici esse in potētia obiectiua: qz nō cōstituiī in esse per actualē ꝓductionē. ⁊ prī est ꝓducibilis q̄ ꝓducaī tam nā q̄ tēpoze. ⁊ per hoc ad alia. ¶Ad auctozitatez in ꝓncipio patet. Qō. II.

Vtrum potētia gnāndi in diuinis dicat gd vl ad aliqd. q ad ad aliqd. qz Aug. dicit q illa que dicūī ꝓpria. ad se iuicez dr̄n. ¶Lōtra. Dyla. pp pfectionē filij ꝓbat in īfinitatē filij: ⁊ ēt infinitatē in gnānte: sz pō actiua gnātiua est ꝓpria p se prīs: ⁊ dicit pfectionē simplr. g̈ ⁊c.

Preambulū q̄ druplex.

Hic sunt q̄tuoz ꝓambula ꝓmittēda. Primuz est. q gd nō dz accipi p rōne formali gditatiua: qz vt sic nō distinguiī ꝑ ad aliqd: qz rōnes hñt verā rōnez formalē. Accipiī g̈ gd ⁊ ad aliqd p absoluto ⁊ respectiuo. ¶2^{m} ꝓambulū est. q oīa que sunt in diuinis sūt gd vel ad aliqd. accipiēdo denoīatiue: sz accipiēdo gditatiue nō ē diuisio per īmediata: qz multa sunt in diuinis que nō sunt quid nec ad aliquid: sed abstrahunt ab vtroq si cut rō entitatis nō est gd gditatiue: qz sic nō includereī in re^{u}: nec ad aliqd gditatiue: qz tūc nō īcludereī in absoluto. eodē mō de veritate ⁊ bonitate Silr sunt ibi plura p̄ diuersa. ⁊ talia non pñt gditatiue dici gd. qz nihil est eis cōe. si. n. dicerent gd. rō gd eēt eis cōis. ⁊ sic in aliq̄ ꝯuenirēt. Dico tñ q oē qō est in diuinis est gd vel ad aliqd denoīatiue: sic eis suba vel ē cozpea vl īcozpozea denoīatiue. gditatiue tñ abstrahit ab vtroq. ¶3^{m} ꝓambulus ē. q alia est diuisio respect^{9}ī actualē ⁊ potētialez. ⁊ alia in aptitudinalē ⁊ formalē. Nā in deo pñt eē respectus fundamētales: sic po^{a} gnāndi ⁊ spirādi: nō tñ respect^{9} potētiales: qz dīna nō pñt eē in po^{a} ad illa que nō hñt. qz eis aduenietib^{9} mutarenī. ¶P. respect^{9} aptitudinalis pōt dici quodāmō actualis: sicut dicim^{9} q po^{a} actualis gnāndi in deo ē. ⁊ nō formalis. ¶Bzeuiter g̈ istos respect^{9} diffiniēdo dico q respect^{9} ille potētialis est q denoīat fundamēta que pñt recipe respectū actualē ⁊ nō recipe: sic albedo hz respectū pōlē ad aliā albedinē que nō est: tñ si fiat alia albedo tūc ꝑme albedini īerit respectus actualis. Respect^{9} aūt fūdamētalis ē q denominat extrēa gb^{9} ineēt formalis respect^{9} nisi esset aliqua repugnātia vt in ꝺo īfinitas. neēitas ⁊ talia Ex^{m}. de cālitate dei ad ex. nā in deo nō ē nisi respectus fūdamētalis: ⁊ nō pōlis: qz actualē nō pōt recipe: qz sibi repugnat referri ad creaturā. vr̄ mihi tñ q vbi est pōlis. ibi est fūdamētalis. excepto qñ actualis iest: ñ tñ e^{ꝺ}. ¶4^{m} ꝓambulū ē q ad aliqd 3^{r} sumiī. p̄ p re^{u} ꝓcise: sic qñ dicim^{9} prez in gñe rōnis. Alio mō ꝓ fūdamēto: sic qñ dicim^{9} q pr̄ est in p^{nro} sube. 3° mō ꝓ ex vtroq cōstituto: sic qñ dicim^{9} q pr̄nitas ē pri rō referēdi. relatiuū ē solū illud qō referī. ⁊ ista acceptio q̄tū ad ꝓpo^{m} est magis ꝓpa eius qō dicim^{9} ad aliquid.

A. l. aptitudinal A. l. formalr actualiī.

Respect^{9} fundamētal pōlis ⁊ actualis: q̄lr distinguunī ⁊ qd sint?

Obiicitur quadrupliciter.

Ad aliquid triplicuer.

Istis ꝓmissis īducunī 4^{or} ꝑnes ptinētes ad ꝓpo^{m}. Prīa ē q pō gnāndi nō dic̄ puz gd sic eēntia. rō aūt ē qz eēn^{a} sēp ꝯcipiī ad se. pō aūt nō pt ꝯcipi nisi ad aliud. ¶2^{a} ꝑ ē. q pō gnāndi nō dic̄ puz ad aliqd: sic̄ ꝓpetas: qz sic̄ pz ex itētiōe Dyla. 4. ō tri. pō gnāndi īcludit īfinitā pfectionē. qō nō pt ꝯueire alicui pure relationi. ¶3^{a} ꝑ ē. q pō gnāndi nō dic̄ aliqd ꝯstitutū ex absoluto ⁊ re^{u} forali: sic̄ psona. Cui^{9} rō ē z^{ex}. p̄ qz tale ꝯstitutū ē qō gnāt. pō aūt ē solū q̄. 2° qz prīnitas ē p^{a} rō forālis q̄ ꝯstituit psonā. ¶4^{a} ꝑ ē. q pō dicit ꝯstitutū ex gd. s. ex eēn^{a} vl mēoria ⁊ re^{u}: nō forali sz fūdamētali. s. ex pōlitate ⁊ fūdamēto: nō tñ dico q ꝓpe sit re^{ua} pōlis: sz solū fūdamētalis: sic̄ dicim^{9} q de^{9} ē cā creature. ¶Sz ꝟ occurrūt aliq̄ diffi. Prīa ē q suppo^{to} q illō absolutū: qō dic̄ pō sit mēoria. cū memoria duo ī se icludat. s. pōz itellectiuā ⁊ eēntiā. q̄re nō dr̄n due pōe. ¶Rño q sic̄ aduenies re^{ua} forālis nō ē nisi vn^{9} nuō. s. prīnitas ꝓp idēticā idētitatē q̄ est iter fūda^{tā}. sic re^{ua} aptitudialis vl fūda^{lis} q̄. si pcedēs nō ē nisi vn^{9} nuō. ¶2ª dif. vtr gd ⁊ ad aliqd dato q gdita^{te} nō pñt ī vnā rōnē ꝯcurrere. vtr denoīatiue possint. s. q eadē rō formalis possit dici denoīatiue absoluta ⁊ denoīatiue respectiua. Dico q sic. nā ētitas vt abstrahit ab absoluto ⁊ respectiuo: ꝟ istā rōnē formalē ē in deo. ois talis rō abstrahes q̄tū ē ꝺ se nihil ē coz a gb^{9} abstrahit: sz tñ diuisa p illa. cū vna illaz ē ꝺnoīatiue talis: cū alia ꝺnoīatiue talis. Ex^{m}. suba ꝟ se abstrahit a cozpeo ⁊ icozpeo. ⁊ diuidiī p ea. tñ cū cozpeo dr̄ denoīatiue cozpea. ⁊ cū icozpeo dr̄ denoīatiue icozpea. entitas aūt ꝟ illā rōnē pcisaz in deo ē talis. q ipsa vnica exñs dr̄ de dīna eēntia. ⁊ sic ē absoluta. ⁊ rōne mō subzadcō itelligēdo. ⁊ sic ē respectiua. ¶3ª dif. est de suppo^{to} in pcedēti diffi. vtr viso q eadē rō denoīatiue possit eē gd ⁊ ad aliqd: vtr eadē rō gditatiue possit eē quid ⁊ ad aliquid: sic̄ vr̄ de psona. Dico q nō. nā ex dispatis ⁊ oppositis nō fit vna rō for

Pcl'o q̄druplex.

Potentia generandi q̄d?

D. duplex.

De eodē ꝺnoīatiue ⁊ si nō gditatiue dicunī gd ⁊ ad aliquid.

malis.qd aūt ꝛ ad aligd sūt rōnes formales oppᵉ. Maioꝛ pz.qz tūc illa rō eēt resolubilis. De psona aūt dico ꝙ nō dīc vnā ꝛ eādē rōnē formalē. ¶ 4ª dif.ē vtꝝ rō absoluti dicat vnā rōnē formalē p̄cisā ꝛ distictā ab oīb⁹ alys de gb⁹ dr̄ in deo. Et eodē mō q̄ro de rōne ad aligd vl̄ respectiui p respectū ad illa q̄ sūt ibi respectiua. Dico ꝙ in dīnis ē rō absoluti distincta ab oīb⁹ alys q̄ denoīatiue dr̄ absoluta p eā. Hoc pz z.ꝑ.qz idē itellis pōt eē certᵘ ꝙ in deo est rō absoluta vl̄ absoluti:ꝛ dubitare vtꝝ iª sit finita vl̄ infinita.ģ nec̄io ipsa distīguit̄ a gradu finitatis ꝛ infinitat|.z⁹ illō qō denoīat oīa attributa nec̄io distīguit̄ a q̄lz attributo:ſz absoluti rō est bō.ģ ꝛc. Sil̄r dico ꝙ rō respectiui est rō p̄cisa ꝛ distincta ab oīb⁹ respectib⁹ ō gb⁹ dr̄.ꝛ B pp easdē rōnes. Nā oīb⁹ rl̄onib⁹ B cōe ē ꝙ respectiue sūt.nō pñt aūt illud īcludere formal̄r:qz sūt simpl̄ simplices.ģ ops ꝙ in eis sit aliq̄ rō formal̄ p̄cisa a q̄ dīr respectiue rōes: ꝛ ita sil̄r de rōne absoluti. Nā q̄lz rl̄o ē eq̄ simʳ simʳ sic eēnª. ¶ Sz b itelligēm ē ꝙ aligd dr̄ absoᵐ i dīnis mltipl̄. ꝑ⁹ qditatiue sumē⁹: ꝛ isto mō ñ ē aligd qō dicaī absoᵐ i dīnis nisi ipsa rō forālis absoⁿ q̄ qdiᵘᵉ ē absoᵗª.z⁰⁰ qdiᵘᵉ mag| large.sic dcz ē sepe ꝙ ens dr̄ qditatiue de diuīa eēntia.ꝛ isto mō dr̄ diuina eēnª qdiᵘᵉ absoᵗª. Rō.n.absoⁿ dr̄ de ea eodez mō:sic ens 3⁰⁰ denoīatiue.ꝛ isto mō rō ētis.vitat|ꝛ bōiⁿᵉ.ꝛ oēs rōnes trāscēdētes q̄ diuidūt̄ p absoᵐ ꝛ respectiuuz tales i deo dīr denoiaᵘᵉ absoᵗᵉ.4⁰⁰ idētice dr̄ aligd absoᵐ:sic p̄nitas dīna ē aligd qō ē absoᵐ. Nā absolutū dīne eēnᵉ ē idē ei ꝛ itimū:ſz p̄nitas idētice est idē dīne eēnᵉ.ģ ꝛ absoluto:ꝛ ita erit absoᵗª. ꝑ.de q̄cūq; dr̄ iferiº ꝛ supi⁹:ſz eēnª ē q̄dām ō iferiª ad absolutū.ꝑdicaī ār ō p̄nitate.qz p̄nitas ē eēnª.ģ absoᵐ qō ē supi⁹ ꝑdicaī de p̄nitate. ꝓōt ār addi ſ⁹ modᵘ ꝙ aligd dr̄ absoᵐ ꝟsti[ᵘᶜ]:sic psona q̄ ꝛ Aug.de tri. dr̄ ad se.qz fūdamētal̄r ꝟstituit̄ p aligd absoᵐ.ſ.p eēntiā.ē tñ simpl̄ ad aligd. ¶ Sil̄r dico de ad aligd ꝙ ꝑt accipi qdiᵘᵉ ꝑpe:sic illa respᵘª. Aut qdiᵘᵉ mō dicto:sic p̄nitas ē ad aligd aut denoīatiue:sic ētitas q̄ dr̄ de rl̄one dr̄ denoīaᵘᵉ aut idētice:sic eēnª dīna. Aut ꝟstiᵘᶜ:sic psōa. ¶ Sz q̄re rl̄oᶜᵒ nō dīr ita ad se: sic absoᵗª ad aligd ōnoīaᵘᵉ. Dico ꝙ rō bꝰ ꝑt eē ꝙ rl̄ones fūdāt̄ sup absoᵗª.absoᵗª ār nō fūdāt̄ sup rl̄ones tñ nō eēt magᵐ icōuēiēs ꝟcedere ꝙ p̄nitas ē illud qō est ad se. ¶ Ad auctozitatē in p̄nº dico ꝙ Aug. nō negat pōz.

Qō. III.

VTrum poª gnāndi sit i fiº.ꝙ nō.qz hyla.dic̄ ꝙ auctas gnāndi est sacr̄z p̄nū qō fiº.nō cōicaī. ¶ Cōtra qz ipse dic̄. ꝙ filio cōicaī gcgd ptātis ꝛ eēntiaᵗᶦˢ ē in p̄re. ¶ Hic ꝑ videdū ē si poª gnāndi ē in filio.z⁰ dato ꝙ sic.q̄re filiº nō pōt gnāre.

Quantū ad p̄ᵐ dicūt aliq ꝙ ꝺdictio vr̄ esse ꝙ bēat pōz gnāndi ꝛ ñ gñet vl̄ ꝙ ñ posset gnāre. ¶ Sz ꝺ b arguo 4ʳ. ꝑ sic.gcgd pfecᵗᶦˢ est in p̄re tomᵉ ē i fiº B pz.qz aliogn p̄ eēt pfectioꝛ fiº ſz pō gnāndi est ifiᶦᵉ pfcōnis.ꝓbo.qz creatio vl̄ poª creatiua ē ifinite pfectōis.mlto mag| ista. ¶ z⁰ sic vbicūq; ē subz ibi ē ꝑpa passio ipz ꝟcomitās:ſz mezia ē subz pōe gnāᵘᵉ.ꝛ ipa ē eiº passio.cū ģ mēoria sit forāl̄r i fiº.erit ibi nec̄io pō gnāndi. ¶ 3⁰ sic. oīs relᵗᶦˢ fūdalᵗᶦˢ ģ ē in p̄re ē ꝛ i fiº.qz solū p reº forāles distīguūt̄:ſz pō gnāndi ē reᵘᵉ fūdamtal̄: vt pz ex suprādcis.ģ ipa ē in fiº. ¶ 4⁰ sic.oē qō p̄cedit actualē gnōnē nec̄io ē in filio:ſz pō gnāndi ē bꝰ.ģ ꝛc. ¶ Dico ģ ꝙ pō gnāndi ē in fiº:sic̄ pbāt iʳ rōnes. ¶ Intelligēdū tñ ꝙ pō gnāndi 4ʳ accipit̄.ꝑ⁹ p foraᵗª absoᵗª q̄ est p̄nᵐ gnāndi:sic̄ caliditas dr̄ p̄nᵐ calefaciēdi. z⁰⁰ p ipsa foraᵗª cū pōliᵗᵉ accepta.q̄ ē reᵃptitudialis: sic̄ calor cū rōne poᶜ calefactiue.3⁰⁰ p i⁰ to⁰ aggregato sil̄ cū oīb⁹ q̄ regrūt̄ ad agēdū.ꝛ isto mō dr̄ poª pfcā qñ bz oīa talia:sic̄ approxiationē ꝛ dispōnē in subo amotionē ipedimēto ꝝ.ꝛ isto mō sepe dicimᵘ ꝙ sol nō bz pōz in nocte illuminādi emisperiū nr̄m.4⁰⁰ p ipsa foraᵗª cū oīb⁹ ꝑdcis ꝛ vltra cū suo actu ꝟūcta. ꝛ sic flāma ignis habuit pōz ꝺburēdi caldeos.ñ tñ 3ᵉ pueros i fornace.cū tñ rᵘ vtrozūq; hr̄et oīa nec̄ia req̄sita ad actionez. Applicādo ad ꝓpoᵐ dico.ꝙ pº accipiēº pōz ipsa ē in fiº.nā ibi ē mēoria fecūda.ipa enī fz Aug.ē in q̄lz triū psonaꝝ:qz dicit pfectionē. ¶ Sil̄r ex B ꝓbo ꝙ z⁰⁰ poª gnāndi sit in fiº:qz vbi subz ibi passio:ſz mēoria ē subz pōlitatis.ģ pōlitas est in fiº.ꝛ sic pō.3⁰⁰ nō īuenit̄ in fiº:qz vt ē in fiº p̄intelligit̄ hr̄e terminū adeq̄tū.cᵒpᵐ regrit̄ ad rōnē poᶜ.3⁰⁰ dicte.4⁰⁰ nō ē:qz si sic tūc gnāret:qō sibi repugnat. ¶ Sz ꝺ b arʳ 4ʳ.ꝑ⁹ sic.sic̄ nec in deo nec in creatura ē aligd ponēdū frustra:ita nec ī aliq̄ psona dīna:ſz pō gnāndi vbicūq; pōit̄ ꝛ nō pt exire in actū ipsa pōit̄ frustra.sic aūt pōit̄ ī fiº.ģ pō gnāndi ñ ē i fiº. ¶ z⁰ sic.nlla p se passio pt separi a suo subo qz tūc scia eēt ō ꝟtigētibᵘ.ꝛ pterea ipa sūt realᵗ idē ſz actᵘ gnōnis actual̄ ē p se passio poᶜ gnāᵘᶜ.ģ si ipsa est in fiº.nec̄io gnō erit. ¶ 3⁰ sic.ipole ē eē trāsitū ō ꝺdictozio in ꝺdictoziū sine mutatiōe circa subz sic trāsiēs:ſz pō gnāndi in p̄re bz actū.in fiº aūt nō bz. ģ trāsitᵘ.ꝛ p ꝟns mutatio. ¶ 4⁰ sic.qñcūq; est aliq̄ rl̄o itrīsecᵃ aduenies alicui fūdaᵗᵒ. vbicūq; iuenit̄ illō fūdaᵐ nec̄io īueīt̄ rl̄o:ſz mēoria ē fūdaᵐ rl̄onis .ſ.p̄nitat|.ꝛ īueīt̄ i filio.ģ ꝛ p̄nitas. ¶ Ad pᵐ dico ꝙ si pōeret aliq̄ pō q̄ simpl̄ nō posſz exire i actū. tē illa eēt frustra.tñ dato ꝙ simpl̄ posſz trāsire i actū. nō tñ in q̄cūq; vl̄ vbicūq; nō diceret frustra. Exᵐ. aīa sensitiua in hoīe bz actū imaginādi:vt ēi capite.in pede aūt nō bz actū illuz.nec pp B dr̄ frustra. ꝛ bz actuz sentiēdi in carne:ꝛ nō in osse.q̄uis ģ aīa sensitiua nō debeat ꝑuari simplr̄ sua pfcōne ꝓpa ꝛ opōne:nō tñ oz ꝙ ī q̄cūq; pte sit bēat eaz.nec pp B est frustra.sic dico ī ꝓpoᵗᵒ.dato ꝙ gnō nō sit ꝟūcta poᶜ gnāndi in fiº.pp B ipsa nō pōit̄ frustra.qz simʳ ipa q̄ ē in filio bz actū gnāndi:ſz nō i fiº. ¶ Ad zᵐ dico ꝙ alr̄ nā ē idē cū ꝑpetate idiuiduali.ꝛ alr̄ cū ꝑpa passiōe subz.qz subz ē adeq̄te idē ꝑpe passiōi. Nulla āt nā cōicabil̄ plibᵘ idiuiduis ē adeq̄te idē cū ꝑpetate idiuiduali:sic nā hūana ñ ē adeq̄te idē cū aliq̄ ꝑpetate idiuiduali. Sz istud:ſz sit vez:nō tñ vr̄ sufficere:qz si eēt aliq̄ nā singularis que esset idē cū ꝑpetate idiuiduali:vbicūq; eēt iª nā indiuidualis.ibi eēt ꝑpetas idiuidualis:sic ī ꝓpoᵒ.qz mezia ē vna nuō.ģ si pñitas ē eadē sibi. vbi īueīt̄ mēozia ibi pñitas.ꝛ sic eēt i fiº. ¶ Dico ģ ꝙ ſz sbz ſp bēat passionē.nō tñ cū reduplicatiōe vl̄ ōtermiatiōe signi.Exᵐ.bō ē risibilis sp:ſz determiatiōe signi. ¶ Ad ꝓpoᵐ dico ꝙ ēntia vl̄ mēozia.vbi risibilis. ¶ Ad ꝓpoᵐ dico ꝙ eēntia vl̄ mēozia.vbi cūq; sit ꝛ in q̄cūq; sit.bz sp gnōnē actiuā.ꝛ ē ꝟūcta cūq; sit ꝛ in q̄cūq; sit.bz sp pōz.ꝛ p ꝟns actū ꝛ ē cū gnōne actiua:qz vbicūq; bz pōz.ꝛ p ꝟns actū qz in ꝑpetuis nō differūt eē ꝛ posse.tñ cū reduplicatiōe vl̄ determiatiōe signi nō ē icōueniēs dicere ꝙ sit sine ea. Vñ mēozia in fiº ē bñ ꝟūcta gnōni:ſz

Pō gnāndi pōt sumi qdruplr.

Qualr pō gnāndi sit in filio:ꝛ q̄ liter nō.

Caue bñ qz ñ recte scotizat h:sed ꝓsidera.

Et salua vt nosti vbiq;.

Obiicitur quadruplicuter.

Ad pm dico ꝙ si pōeret aliq̄ pō q̄ simpl̄ nō posſz exire i actū. tē illa eēt frustra.tñ dato ꝙ simpl̄ posſz trāsire i actū. nō tñ in q̄cūq; vl̄ vbicūq; nō diceret frustra. Exᵐ. aīa sensitiua in hoīe bz actū imaginādi:vt ēi capite.in pede aūt nō bz actū illuz.nec pp B dr̄ frustra. ꝛ bz actuz sentiēdi in carne:ꝛ nō in osse.q̄uis ģ aīa sensitiua nō debeat ꝑuari simplr̄ sua pfcōne ꝓpa ꝛ opōne:nō tñ oz ꝙ ī q̄cūq; pte sit bēat eaz.nec pp B est frustra.sic dico ī ꝓpoᵗᵒ.dato ꝙ gnō nō sit ꝟūcta poᶜ gnāndi in fiº.pp B ipsa nō pōit̄ frustra.qz simʳ ipa q̄ ē in filio bz actū gnāndi:ſz nō ī fiº. ¶ Ad zᵐ dico ꝙ alr̄ nā ē idē cū ꝑpetate idiuiduali.ꝛ alr̄ cū ꝑpa passiōe subz.qz subz ē adeq̄te idē ꝑpe passiōi. Nulla āt nā cōicabil̄ plibᵘ idiuiduis ē adeq̄te idē cū ꝑpetate idiuiduali:sic nā hūana ñ ē adeq̄te idē cū aliq̄ ꝑpetate idiuiduali. Sz istud:ſz sit vez:nō tñ vr̄ sufficere:qz si eēt aliq̄ nā singularis que esset idē cū ꝑpetate idiuiduali:vbicūq; eēt iª nā indiuidualis.ibi eēt ꝑpetas idiuidualis:sic ī ꝓpoᵒ.qz mezia ē vna nuō.ģ si pñitas ē eadē sibi. vbi īueīt̄ mēozia ibi pñitas.ꝛ sic eēt i fiº. ¶ Dico ģ ꝙ ſz sbz ſp bēat passionē.nō tñ cū reduplicatiōe vl̄ ōtermiatiōe signi.

Ad ꝓpoᵐ dico ꝙ ēntia vl̄ mēozia.vbi cūq; sit ꝛ in q̄cūq; sit.bz sp gnōnē actiuā.ꝛ ē ꝟūcta cūq; sit ꝛ in q̄cūq; sit.bz sp pōz.ꝛ p ꝟns actū ꝛ ē cū gnōne actiua:qz vbicūq; bz pōz.ꝛ p ꝟns actū qz in ꝑpetuis nō differūt eē ꝛ posse.tñ cū reduplicatiōe vl̄ determiatiōe signi nō ē icōueniēs dicere ꝙ sit sine ea. Vñ mēozia in fiº ē bñ ꝟūcta gnōni:ſz

Nō ꝙ q̄ris ō entitate ꝑsone dine

Absolutuz ꝛ respectiuū in dīnis dr̄ ꝟcept⁹ trāscēdētes denoiationes fz istū fz qditatiuos fz scotū.

Cane vt.ē. sepe notani.

Absolutū respectiuū vel ad aliq̄d q̄ntupl̄.

Caste in oīb⁹ p transibis.

7.c.vlti. ꝛ alibi.

A.l.rō relatiua.

Dubiuz nōbile. Quare ad se eē nō ꝟuēit rel̄oni vt ad aliud eē ꝟuenit absoluto.

9.de trini.

Quere euz.12. de trini.

ꝑ⁹ articulus. Oꝑ.altoꝝ.

Impugnatio qdruplex.

Oꝑ.ꝓpria.

Ꝟ.phy.t.c.32. Q̄ñs in filio sit mēozia gnōni ꝟ ūcta:nō tñ vt hic sumpta.

tñ vt ī filio ꝑt dici ꝙ nō ē ꝺiūcta gnōni:qz nō ē aliō dicere nisi ꝙ mēoria vt ē ab alio ē a q̄ ali⁹.qō fl'm eēt dicere. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ.sic supi⁹ fuit ꝺcl'atū: signa ordinis nō sūt successiua sz ꝓmanētia:iō ibi ñ oz eē trāsitū:qz trāsit⁹ nec̄io dicit successionez quādā.

Signa ordinis

Dubiū nōbile.

¶ Sz nō curādo nūc de trāsitu remanet duᵐ quō itelligit ꝙ eēn⁹ hz ꝓuationē ī fi⁹ illi⁹qō hz ī pr̄e. Dico ꝙ sic eadē pō visiua ē ī duob⁹ ocul'q̄z vno clauso adhuc i⁹ pō visiua q̄ ē in oc'o clauso videt.alr eēt ꝺic⁹.qz in alio oc'o apto ipa simp' videt.g̊ isto stā te q̄cūqz alio posito nō ꝑt nō videre.tñ ista ē va ꝙ ipsa vt ē in oc'o clauso nō videt.q̄tūcūqz in oculo clauso nō hēat ꝓuationē act⁹ videdi.sic si diceret ī ppo⁹ꝙ eēn⁹ q̄ ē in fi⁹ nō hz actū gnāndi eēt simp'r ꝺic⁹.cuz sit eadē in pr̄e ⁊ fi⁹:sz nō ē ꝺic⁹:ꝙ lz ipsa simp' hēat gnōnē.ipa tñ vt in filio sub ista reduplicatiōe ꝑt dici nō hre. ¶ Ad 4ᵐ ō rl'one ītriseca adueniēte.dico ꝙ diuīa eēn⁹ q̄ ē in trib⁹ fūdat actū generādi:sz nō vt ī psona fily:sic cozp⁹ xp̄i in celo ē visibile:sil'r in sacro ē visil⁽ᶜ⁾:qz idē ē h ⁊ ibi. Uez tñ vt in sacro ñ ē visil⁽ᶜ⁾.lz totā visibilitatē hēat vtrobiqz Ista g̊ ē va.sp eēn⁹ hz actū gnāndi. Ista āt nō ē ꝺictozia ei⁹.eēn⁹ vt ī fi⁹ nō hz actū gnāndi:sz ista simr sine determiatiōe accepta.ꝺīna eēn⁹ nō hz actū generādi.ē ei ꝺictozia: ⁊ sicut illa semp est vera.ita illa semp est falsa:sicut h. hō ē iust⁹.hō nō est iust⁹. qdiuc:nō sūt ꝺictozia:ꝙ iō ābe pñt eē ve vl'false sil'

Eēntia fūdat actū gnāndi absolute absqz determinatione.

De hi.4.di.10.

¶ Sz h remanēt aliq̄ duᵃ.p̄mē.si pō gnāndi passiua sit in pr̄e.dico ꝙ sic.sz qz nō hz supᵐ añ se. iō nō pōt gnāri. Nā sic mēoria fecūda ē pō gnāndi actiue:ꝙ iō talis pō ē ī fi⁹:qz ibi ē mēoria.sic eēn⁹ est po⁹ passiua gnāndi:ꝙ qz ē in pr̄e:iō in eo ē talis pō. 2ᵐ duᵐ ē.si eēn⁹ ꝺīna ē fūdaᵐ talis po⁽ᶜ⁾ gnāndi passiue: cū ipsa sit in pr̄e:q̄re in eo nō ē passiua gnō.cū eque eēn⁹ sit fūdaᵐ actual' gnōnis passiue:sic po⁽ᶜ⁾gnāndi.

Duplex.

Pō gnāndi passiua ē ī pie vt actiua in filio:ꝙ caste pōdera.

¶ Nō alioz. Dr̄ ꝙ sic vnū cozp⁹ ꝓ diuīnā pōz exñs ī diuersis locis hz hic vnū vbi qō nō hz alibi.sic essen⁹ ꝺīna ꝓ suā ifinitatē exñs in trib⁹ psonis.vnū respcm hz in vna psona quā nō hz in alia. ¶ Sz ꝺalle respect⁹ nō ē ītrisec⁹ adueniēs.s.vbi.rl'o aūt diuīa ē ītrisec⁹ adueniēs. ¶ Dico g̊ ꝙ sic vna albedo ad aliā albedinē 3ᶜ⁽ᶜ⁾gñe rl'onis referr̄.s.idētitate.silītudīe eq̄litate:ꝙ ab istis vbicūqz sit vl'q̄cūqz vadat nō pōt fugere.sic eēn⁹ ꝺīna hz istas rl'ones.s.p̄rnitat⁹ ⁊ filiatiōis:ꝙ sil'es.nec ab istis ꝑt fugere.Uerūtn sic albedo vt ē sub sil'itudīe ñ ē sub eq̄litate:qz sic sub sil'itudīe eēt eq̄lis:sic eēn⁹ ꝺīna vt sub p̄rnitate nō pōt eē sub filiatiōe. lz ipsa que est sub p̄rnitate sit simp'r sub filiatiōe.Sic dico g̊ ꝙ respēs sūt īsepabiles ab eēn⁹ simp'r.tñ vt accepta sub aliq̄ fig̊.s.vt in pr̄e vl'vt ī fi⁽ᶜ⁾ ē icōueniēs negare ab ea illos respect⁹ q̄ sibi ꝺueniūt simp':sic ꝺcñ fuit de pō gnāndi passiua.

Rio phā.⁊ val de ponderanda vbiqz.

Quis entia i q̄ cūqz sit sb oi.ppe tare:nō tñ vt in q̄ cūqz:vt pz.

¶ articulus.

Quare fili⁹ non pōt gnāre. ꝺdrupler op. alioz.

Maximinuz li.3.c.7.

Henricus

Quātū ad 2ᵐ videdū ē. Siua:⁊ gnōne supi⁹. q̄re fili⁹ exq̄ hz pōz gnāndi actiue ñ pt gnāre.Et ad h assignātur a diuersis.4.rōes. Pria fuit ex ꝺcō Aug.q ꝺic ꝙ iō nō gnāt fili⁹. nō qz ñ potuit:sz qz nō oportuit.īmoderata.n.eēt dei gnō. qz si nepos ꝓnepotē nō gñet ipotens diceret. ¶ Alij dicūt ꝙ iccirco repugnat filio:qz ē sub oppᵗᵃ rl'one q̄ ē passiua gnō. Opposite āt notiōes sūt icōpol'es. ne forte idē gnāret seipm. ¶ Alij dicūt ꝙ iō est:qz in sup⁰ pr̄is totaliṫ ē exhausta ī vni⁹ fily ꝓductiōe: ⁊ iō nō ꝑt in ples. ¶ Alij dicūt ꝙ h iō ē.qz fili⁹ ali⁹ nō est gnābil.iō nō pōt illū gnāre. Null⁹ istoz modoz appet mihi ꝺueniēs nec sufficiēs. Jō arguo ꝺ oēs. ¶ Cōtra ꝑᵐ sic.in ppetuis nō ꝺifferūt eē: ⁊ pos se.h pz.qz si eē nō eēt posse.tūc ad aliqd eēnt in pō qō nō eēt.⁊ sic eēnt mutabi⁹.si g̊ potuit:sic tu pōis se⁽ʳ⁾ nec̄io ꝙ oportuit. Intētio g̊ Aug.ē oñdere ꝙ fili⁹nō caret aliq̄ ptāte simp'r. ¶ Cōtra 2ᵐ.nā lz op posite ordines sūt icōpol'es r⁽ᵘ⁾ suppsi⁹.tñ r⁽ᵘ⁾ ꝺiuersoz nō.Exᵐ.in creaturis:ipol'e ē ꝙ idē sit pr̄ r⁽ᵘ⁾ suppsi⁹ ⁊ fili⁹:sz pr̄ sort] ⁊ fili⁹ plonis nō ē ipol'e.Eodē mō dicā in ppo⁰ꝙ lz ipol'e sit ꝙ fili⁹ gñet seipz.tñ pp hoc .s.pp icōpol'itatē p̄rnitatis ⁊ filiatiōis nō tollit gn fili⁹ posz gnāre nō se:sz aliū:⁊ sic eēt pr̄ ⁊ fili⁹ re⁽ᵘ⁾ diuersoz. ¶ Cōtra 3ᵐ.lz possit hr̄e bo⁽ᵐ⁾ intell'm.tñ arguo ꝛz ꝙ sonat vocabulū:pō q̄ q̄tūcūqz hz vnū ꝓductū nō ē ꝺimīuta.ipsa nō ē sic exhausta gn posz in aliū.tal'ē pō gnāndi.g̊ ⁊c. ¶ Cōtra 4ᵐ.nlla po⁸ est re⁽ᵘ⁾ipol'is:sz tu pōis pōm in filio.g̊ erit aliqd re⁽ᵘ⁾ illi⁹ pōe pol'e:sz nō nisi fili⁹.g̊ ⁊c. ¶ Ꝑ.nūqz ē pō ꝓductiua r⁽ᵘ⁾ phibiti:sz:p te:ali⁹ fili⁹ ē phibit⁹.g̊ r⁽ᵘ⁾ei⁹ nō erit pō. Dico g̊ ꝙ iō fili⁹nō pōt gnāre:qz pr̄ per eādē pōz nuō quā fili⁹ hz.ꝓhabz adeq̄tū terminū. Uñ pō q̄ hz adeq̄tū terminū nō ꝑt in aliū: sz mēoria in pr̄e ꝓintelligit hr̄e adeq̄tū terminū mō illo quo phi posuerūt motū celi sic eē adeq̄tū pōe vel vtuti āgeli mouētis.ꝙ si pōeret vna musca sup oz bē.iā āgelus nō possz mouere celū ꝓp iadeq̄tionē. ⁊ i⁸ imagiatio fuit sat] rōnabilis:supposito vno falso qō apud eos reputabat vez.s.ꝙ vt⁹ motiua āgeli ordinabat ad mouēdū ozbē.Si g̊ āgelus potuisset plus habuisz excessū vtutis re⁽ᵘ⁾ mobilis. tūc g̊ illa vt⁹ hz illū gradū eēt frustra:qō fuisz eis magᵐ incōueniēs.Et ꝑterea in ppetuis nō ꝺifferūt esse ⁊ posse.si g̊ hz pōz hz actū. Nō g̊ pōt vt⁹ itelligētie in plus qz hz terminū adeq̄tū.Eodē mō dico de mēoria p̄rna ꝙ hz terminū adeq̄tū:iō nō ꝑt in aliū qz tūc ꝑm⁹ nō eēt sibi adeq̄t⁹. ¶ Sz 3. istud ist⁹ 4ʳ. Nā sol hz ꝓ termio adeq̄to vnū radiū totalē.⁊ tñ hoc nō obstāte ⁊ ipso radio stāte pōt in aliū effectū.s.calorē itēdere. 2°qz ignis igniēs ferz hz terminū adeq̄tū.⁊ tñ ꝑt aliō ignire. 3°vn⁹ hō portās vnū talētū adequatū sue vtuti:lz actual'r nō possz plus portare.tñ pōt aliud portare postea. 4° sic. de⁹ pōt facere vnuz cozp⁹ in diuersis locis.⁊ tñ qlz loc⁹ est adeq̄t⁹ locato. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑᵐ dico.ꝙ istud est vez ꝙ sol pōt aliū effectū cāre ⁊ pducere qz hz duo p̄n⁸ ꝓductiua.vnū.s.ꝓ qō ꝓducit radiū. aliud per qō ꝓducit calorē:⁊ sic de alys. si tñ hr̄et vnū solū p̄n⁽ᵐ⁾ ꝓductiuū.⁊ illud hr̄et terminū stātē ⁊ nec̄iuz nō possz aliud ꝓducere.sic est in ꝓposito. Nā in diuinis nō est nisi vnū p̄n⁽ᵐ⁾ vbi.s.vna memoria pfecta.⁊ hz terminū adequatū.⁊ semp stātez.⁊ iō nō pōt duo ꝓducere:sz vnū tñ. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ ignis bñ hz terminū adequatū:⁊ iō si gnō ignis geniti in ferro staret cū ferro ignito.nunqz p̄m⁹ ignis posset aliū gnāre:sz nō stat:qz nō depēdet ignis ab igne nisi in fieri.⁊ nō in esse:⁊ iō postq̄z ignis posit⁹ est in esse.iā nō manet gnō:⁊ sic p̄m⁹ ignis pōt aliū gnāre:sz nō est sic in ꝓposito.nā q̄ꝺiu stat ꝓductū ⁊ ꝓductio.⁊ qz ꝓductū est nec̄iuz. ꝓductio ē nec̄ia: iō nō pōt in aliū terminū. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ si hō tāta necessitate portaret hoc talētū sibi ꝓ nūc adeq̄tuz:quāta necessitate hō est hō.nūqz posz nisi hoc portare.nō aūt nec̄io sp portat hoc talētū: ⁊ iō pōt post illud aliud portare.p̄ aūt tāta nec̄itate quanta est p̄ hūc filiū,pduc: ⁊ iō sicut sibi repugnat nō esse p̄ez:ita sibi repugnat nō ꝓducere eūdē filiuz.

Impugtio oliuz 3.phy.t.c.32. Quaf i ppetuis ñ oft eē a posse. Exponit Aug. Al.l.ꝓfectiōe.

Obp. ppria. Vide.q. sequēte altius. Qualr vn⁹ fili⁹ est termin⁹ adeq̄ tus pōe gnātiue in diuinis. 2.ce.t.c.71.⁊ alibi. Jmagiatio phorū de adeq̄tione ozb ⁊ itelligētie mouētis.

Obiicitur quadrupliciter.

Cōsidera an sit vnū ꝓncipiū sed illimitatū tñ.

q est termin⁹ adequat⁹ siue pōe. ¶ Ad 4ᵐ dico. q si loc⁹ dependeret a locato eēntialr vel eȝ. ipole esset simpr q p pōz dei fieret idē cozp⁹ in diuersis locis ſz qz vnū respicit aliud ȝtingēter pōt bñ. Sic g̃ pz euidēter q stātib⁹ istis 4.ᵒ⁹ q vbū sit a pre ozigialr. ⁊ q ñ sit nisi vnū ṗnᵐ totale. ⁊ q stet eadē gnō. ⁊ q ipsa sit nec̃ia gnō. Pz q rō hz euidētiā. ¶ Sz h̃ sī aliq̃ duª. Primū ē. qz adhuc vr q rō petat ṗnᵐ. qz qñ dicis hz terminū adeq̃tū. tunc q̃ro aut itelligis itēsiue aut extēsiue. si extēsiue petit ṗnᵐ. si itēsiue nō br̃ ppoᵐ. ¶ Dico q rō accipit intēsiue: qñcūq; enī aliq̃ pō hz ꝓductū adeq̃tū itēsiue. ita q nō pōt ipfectiª. ⁊ gnō vl̃ ꝓductio illi⁹ adeq̃ti ē nec̃ia ⁊ sēp stat. se'r q iª pō nō possit in aliō. Ista. n. tria sufficiūt ad h̃ q nō possit ali⁹ termin⁹ ꝓduci. ¶ zª dif. q̃o p negationē adeq̃tōis in termio vl̃ negationē terᵐi adeq̃tí pōt pr̃ gnare filiū ifinite pfectiōis. Dico q adeq̃tio passiua ē cā repugnātie. sic rōnale in aiali est cā repugnātie ad irrōnale: ſz negatio rōnalis facit aīal eē aptū ad recipiēdū irrōnale. Eodē mō dicēdū ē in ppōsito. ¶ zª dif. ē. vt̄ rō adducta possit hr̃e efficaciā nulla posita ꝓpositate iter pr̃ez ⁊ filiuz .ſ. ozigis. Dico q nō appet qz sīl'eēnt pr̃ ⁊ filiª. stāte g̃ termio adeq̃to mēozie fecūde in filio. staret ī pre ⁊ tūc ſz idē signū repugret pri gignere. ⁊ filio sīl'r. ¶ Ad hyla. auctas accipit ꝓ actu gnōnis. vl̃ itelligit de pō 3ᵒ mō ⁊ 4ᵒ mō dicta. Qō. IIII.

Ca.I.

VTrum in diuinis sint plres fily. q sic. qz xps ē ꝓgenitª añ oēz creaturā ſz apl̄z ad Lol'. si p. g̃ aly scōario. ¶ Cōtra. vidimª. n. gloriā eiª quasi vnigeniti a pre. g̃ ipse est solus.

Jo.I. Cōclo rñsiua. Triplex modus dicendi aliox.

Hic ꝺcl̓o ē certa: tñ a diuersis diuersimode declarat̄. Uñ alig declarant eā sic. Plurificatio eiusdē rōnis nō pōt eē nisi p mām: ſz in diuinis nō est mā. g̃ ibi nō pñt eē plres fily. ¶ Cōtra istā rōnē arguo 4ʳ. Prio qz ista rō pbat magl notū p minª notū. ⁊ sic petit. nā oībª fidelibª notū ē q nō est ibi nisi vnª filiª. multi aūt negāt q multitudo hz fieri p māz. multitudo. ſ. eiusdē rōnis: īmo q̃si oībª ē duᵐ. zᵒ fac̃ fallaciā accñtis: qz arguit sic. nō pt eē aliª filiª eiusdē rōnis cū isto. g̃ nullus. ꝺñaz supponit manifestā. ⁊ solū ꝓbat añs. qz in diuinis nō est mā. Alig. n. ponerēt aliū filiū eē ꝓstitutū p filiationē alterieª rōnis a p̄. ponerēt. n. q ꝑmª ꝓducit ꝓ itellectū. zᵒ p nāz. 3ᵒ rō ista ꝓbat: si aliqd valz q ī diuinis nō ē trinitas ꝓsonaꝝ. qz rō formalis ꝓsone est cōis tribª ꝓsonis. ⁊ plificat. qō pz. qz sibi addit nūerª. tūc arguo sic tu. plurificatio eiusdē rōnis nō est nisi p māz: ſz in diuinis nō ē mā. g̃ non pōt ibi esse plurificatio eiusdē rōnis. ⁊ p ꝺñs rō formal' ꝓsone nō multiplicat̄ in diuinis. qō nō ē aliō nisi destruere trinitatē. 4ᵒ rō ista ꝓbat q nō pñt eē pl'a suppta in diuinis. nec nā īmālis poterit cōicari plibª. Et arguo sic. multiplicatio eiusdez rōnis nō ē nisi per māz: ſz multitudo suppositoꝝ in diuinis ē eiusdē rōnis. g̃ ꝛc. ¶ Si dicat q supposita sūt alteriª rōnis. ¶ Cōtra. q̃cūq; ꝺueniunt in nā specifica. q̃tūcūq; in alys distinguūt sunt eiusdē rōnis ⁊ spēi: ſz supposita diuīa sūt hȝ. g̃ ꝛc. Maiox pz. qz dr̄ia idiuiduālis nō variat spēz. ¶ Alr aūt aly. ꝓbāt istā ꝓpositez sic. illa gditas q̃ ſz se abstrahit ab oī singularitate ⁊ hecceitate. iª nō pōt plurificari: ſz filiatio in dīnis est hȝ. ⁊ oīa alia q̃ sūt ibi. g̃ ꝛc. Ista rō demōstrat si filiatio ī diuinis nō sit singularis ⁊ si a dīnis exclusa

Reſo'o. q. Quatuoꝛ sil'iuncta q oñdūt vnitatem gnōnis in diuinis.

Triplex d.

Motiuū Sco. ȝ Ben ricū. Posſz ēt dici q extensiue.

Euasio

Qz i diuinis sit singularitas: ſz caste declarab.

dif̄ oīs singularitas: ſz tñ nō appet mihi q singularitas sit a dīnis auferēda. īmo oīmode attribuēda

¶ Jō arguo 4ʳ ȝ hoc. Prio sic. oīs gditas q̃ ꝑm se abstrahit ab oī singularitate nō pōt plurificari. ſz gditas psone in dīnis: sic̄ oīs alia gditas q̃ ē ibi abstrahit. g̃ ipsa nō pōt plurificari. qō ꝓm ē. Si ãt dicas q vna ꝓsona distīguit̄ ab alia rōne ⁊ quasi spē in rōne psonalitatis. Ita dicā q vnª filiª distinguit̄ ab alio gditatiue ēt in rōne filiatiōis. zᵒ sic. gcgd repugnat filiatiōi dīne: inq̃ filiatio ē p̄cisa rō formalis: repugnat oī filiatōi. ſz plificari nō repugt oī filiatiōi. g̃ sibi nō repugt iq̃ filiatio: ſz iq̃ hec filiatio ē. 3ᵒ sic. gcgd ꝓpetit filiatiōi iq̃ filiatio: cōpetit oī filiatiōi: ſz p te: ꝓstituere psonā ꝓuenit sibi vt filiatio est ꝑm suā gditatē. g̃ oī filiationi ꝓuenit ꝓstituere filiū: qō ē icōueniēs. nō g̃ sibi ꝓuenit iq̃ filiatio ē: ſz inq̃tū h̃ filiatio. 4ᵒ sic. gcgd est in diuinis ē singularissimū. qz oīa ibi sūt actualissima. singularitas aūt ē actualitas vltīata: ⁊ iō nō ītelligo q filiatio in dīnis nō sit singularis. ¶ Aly volunt dicere. q qz oē qō est in diuinis ē de se hoc: iō filiatio nō pōt plurificari. Sz ista rō ꝓbaret q ꝓsona nō posſz plificari. zᵒ nullus ponit gn mlta gditatiua in diuinis plurificentr̄. ſ. rlones. cū g̃ qōlz qō est in diuinis sit in sua spē de se hoc poterunt stare distincte filiationes: q̃ꝝ q̃lz erit de se hec. ¶ Appet etiā mihi duᵐ q oē qō est in deo sit hȝ.

Scotus. Solo pz ex dict̄ sco. p reportatiōnū di. 31. ad finē

Impugnatio dupler.

Jdeo oz alr dicere. Prio g̃ ꝓbo ꝺnez ītētā. ſ. q in diuinis nō sit nisi vnicª filiª. zᵒ assigno cāz istiª ꝺnis. Primū ꝓbo sic. qñcūq; aliqd ō se nō est determiatū ad vnū vniª rōnis: ip̄z nō ē determinatū ad certū nūex idiuiduoꝝ illiª rōnis: ſz q̃tū est ex se pōt eē in ifinitis. Si g̃ filiatio nō sit determiata ad vnū nuō. tūc ipsa ex se nō determinabit siue nō ꝺtermiabit sibi certū nūex. ⁊ p ꝺñs ipa poterit q̃tū ē ex se eē in ifinitis. ⁊ sic poterūt eē ifiniti fily: ſz gcgd ē ibi pole ē ibi nec̃io de facto. g̃ ꝛc. Maiox fuit declarata de zª qōne de vnitate dei. ꝓ est manifeste falsa. g̃ ꝛc. ¶ Jsta rō ꝓbat q ita ē de facto. ⁊ solū a posteriox: ſz segt̄ videre cāz hª repugnātie. Rō ⁊ cā pōt eē ista: q̃ fuit in p̄cedenti qōne adducta. q filiª nō pōt gnāre. Arguo sic. vbicūq; ē vnicū ṗnᵐ hīs vnā ꝓductionē sibi adeq̃tā nec̃iaz ⁊ sp stātē. ibi nō pōt eē nisi illa ꝓductio. Jsta de se pz ⁊ fuit supiª declarata. Sz in dīnis nō ē nisi vnicū ṗnᵐ gnāndi. ſ. mēozia fecūda. ⁊ istud ṗnᵐ hz vnā ꝓductionē sibi adeq̃tā ⁊ nec̃iā ⁊ sēp stātē. g̃ nō poterit in aliā. ¶ Sz dices. pō q̃ ipedit̄ p̄cise p posteriª q̃tū est ex se pōt in aliud: ſz ṗnᵐ illud soluz: p te: nō pōt in aliud: qz ꝓductio ē adeq̃ta ⁊ nec̃ia: ⁊ sēp stās. hoc aūt est posteriª ad ṗnᵐ. g̃ ṗnᵐ q̃tū est ex se pōt in aliud. Dico g̃ ad hoc. q adeq̃tio nō est p̄cisa cā. nec gnō sp stās: ſz p ista ꝺ ꝺeuenimª in aliā. ſ. i ista q nō est ṗnᵐ in diuinis nisi reᵘ gnōnis isti⁹ p̄cise. habito āt q nō ē ṗnᵐ nisi reᵘ isti⁹ gnōnis. segt̄ q nulla alia erit polis. Nā sic gnō ē nec̃ia: ita ṗnᵐ ē nec̃iū. ⁊ tāta nec̃itate q̃ta ē nec̃iuz: tāta ē ꝺiunctū isti ꝓductiōi. nec aliā respicit nisi illā. Et sic ego nō dicerez q ṗnᵐ q̃tū eēt ex se posſz in aliā: ſz si ex se posset: dicerē q aliā elicerет: qz eēt in pō. ⁊ p ꝺñs in actu. qz in ꝓpetuis nō differūt ꝛc. ¶ Sz h ēvnū duᵐ. qz foz te dices. vex ē q ṗnᵐ ꝓductiuū determiatū est ad vnū. Dices ēt q filiatio nō pt plurificari ⁊ ex hoc bñ segt̄ q nō pōt eē nisi vnicª filiª: tñ stat dubᵐ. vñ hoc est q filiatio determinat sibi vnū idiuiduum

Impugnatio qdruplex.

Tollit. q.

Jn dīnis ēvnicª filiª ⁊ quare declarat.

z. pars.

Euasio nōbilis scotica.

Final'r declinat ad sco. ne errarz

3. pbȳ. vbi pl'a Dubius

vni⁹ spēi. ¶ Si dicas q̄ q̄ ē de se hec. icidis in opi nionē tertiā reprobatā. ¶ Dico q̄ rō q̄re non pōt esse nisi vnica filia⁹ ē rō ītrīseca filiatiōis ⁊ specifica. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū q̄ 4^or modis pōt sumi filiatio. Prīo vt filiatio: ⁊ isto mō dico q̄ nō cōstituit. nec vt sic ē icōicabilis. nec de se hec. q̄ filiatio fm suā rōnē formalez est cōicabilis. ⁊ per ons ipsa ex sua rōne formali nō est incōicabilis. nec de se est hec. 2° mō pōt accipi vt diuina: ⁊ isto mō dico ēt q̄ nō est ostitutiua psone: q̄ si vt dīna eēt cōstitutiua oē diuinū cōstitueret: ⁊ sic eēntialia q̄ sūt cōicabilia ostituerēt. qō est ꝺictio. repugnātiā. n. icludit q̄ aligd qō est de se cōicabile det alteri formal⁹ esse icōicabile. qō aūt ostituit psonā dat esse icōicabile. 3° mō pt accipi filiatio vt hec: ⁊ sic ego dico q̄ ly ipsa sit icōicabilis: tn̄ sub ista rōne nō cōstituit. hec eitas. n. nō est rō ostituēdi. essentia. n. diuina sūme est hec. ⁊ tn̄ nō ostituit: q̄ ly cū hec eitate nō stet cōicabilitas ad plа idiuidua. stat tn̄ cōicabilitas ad plura suppōsita. sic ponētes spiratōez actiuā eē de se hāc. ponūt eaz cōicari. Nec aūt cōicabilitas repugnat rōni formali suppositi. ¶ Alio mō pōt accipi fz rōnē formalē specificā que est notis ignota. ⁊ fm illā rōnē ostituit. ⁊ est icōicabilis Et hec rō est dicti. ¶ Ad auctoritatez pz.

filiatio quadrupler.

Posſz dici q̄ hūmōdi filiatio diuina. ē de se h ⁊ incōicabil'. vīd sco. 1z. di. 4. q. 2. sol uēdo quartū ꝑncipale.

Cōtra nō ē ifinita soluit. dic ꝑtr

Adde h plа ex sco. n scis.

¶ Distinctio. VIII. Questio. I.

Hic queritur de veritate ⁊c.

Arca octauā distinctionē q̄ro. Utrū in diuinis possit eē distīc⁹ q̄ nō. q̄ Dyla. 8° de tri. dic q̄ in dīnis nō ē itelligēda coherētia sz idēa. sz idēa ⁊ idistīc⁹ sūt idē. q̄ ⁊c. ¶ Cōtra. Dyoñ. de diuinis noibus dicit q̄ in diuinis ē diuersitas ⁊ alteritas. ¶ Dic sunt q̄tuor videnda per ordinē. Primū est qd est distinctio. 2° quot modis capit distīctio. 3° quō inuestigari pōt distīctio. 4° vtr̄ ī dīnis sit distīctio.

Vide formalitates saſ nōbiles h

Quantū ad p^m sunt q̄tuor ꝺnes. Prima q̄ distīctio nō est aligd absolutū sz respectiuū. ¶ Hoc pbo dupl'r. Prīo sic. Illud qō fz suā rōnē formalē ē ad aligd est rl'o sz distīctio ē hꝺ. nā oē distīctū ab aliq̄ nēcio ē distīctū. ¶ 2° sic. Que cūq̄ opposita que pñt eidē inesse sil' p ꝓpationē ad diuersa sunt respectiua: sz idē ⁊ diuersum sunt hꝺ. pōt. n. aligd eē idē a. ⁊ distīctū a b. sicut aliquid dr̄ magnū per respectū ad granū ⁊ puū p respectū ad mōtē. q̄ distīctio est nēcio gd respectiuū. ¶ 2ª ꝺ ē. q̄ respect⁹ quē dicit distīctio non est in gñe: sz transcēdēs. Ubi sciēdū q̄ sicut dicim⁹ q̄ q̄daz ē q̄litas trāscēdēs ⁊ sic de multis alys: ita dicim⁹ q̄ alig respect⁹ sunt trāscēdētes: sicut sunt ītētiōes 2ª. ⁊ hꝺ.

pclō q̄druplex. Distīctio q̄d?

ca. de q̄litate in ꝓdicamento.

¶ Hāc ꝺnē pbo triplr. Prīo sic. Quecūq̄ ꝛueīūt enti anteq̄z descēdat in. x. gnā nēcio sunt trāscēdētia: sz distīctio ꝛuenit enti ⁊ suis passiōib⁹ añq̄z descēdat in. x. gnā: q̄. ſ. vnū ⁊ ens distīguūt a suis passionib⁹ vna ab alia: ⁊ sic distīctio ꝑintelligit añq̄z descēsus fiat. q̄ ⁊c. ¶ 2° sic. Quicqd circuit oē gen⁹ est trāscēdēs: q̄ illud qō est in aliq̄ determiato genere nō pōt oē gen⁹ circuire: sz distīctio circuit oē gen⁹. nā in quolz genere vna spēs ab alia distīguit ⁊ etiā in ꝓdicamēto rl'onis vna ab alia distīguitur. q̄ ⁊c. ¶ 3° sic. Nullū exñs in determinato gñe pōt deo formal'r ꝛuenire: sz distīctio ꝛueīt deo formaliter. ergo distīctio nō ē in aliquo determiato gñe

Resēs duplex Cōsidēa istāuā de. 2. intētoib⁹. Ad axia scou.

Tege istātiaz h.

Hoc argumētū ſt fozt⁹.

Maioz est manifesta. q̄ hoc deo repugnat. Minor pz. ¶ 3ª ꝺ est. q̄ respect⁹ quē dicit distīctio est ītrīsec⁹ aduenies: sz nō extrīsec⁹. Ubi sciēdū q̄ respectus ītrīsec⁹ aduenies est ille q̄ ozit posito ⁊ termio ⁊ fundamēto in quacūq̄ dispōne vel distātia. Respect⁹ aūt extrīsec⁹ aduenies est q̄ inascit aliq̄ altero aduenīēte: sicut posito igne ⁊ ligno nō inascitur actio nisi facta approximatiōe. ⁊ ex hoc pz ꝺ: q̄ posita rōne formali hois: ⁊ posita rōne formali asini: nēcio vna distinguit ab alia: ⁊ hoc vī posse ꝓbari: q̄ ex gditate hois habita pōt demōstratiue ꝓbari q̄ distīguit ab asino. ¶ 4ª ꝺ est. q̄ respect⁹ distinctiōis est respect⁹ disq̄tie. hoc ꝓbat sic. q̄ rl'o eq̄tie nūq̄z hz extrema nisi vni⁹ rōnis. ois q̄ rel'o que est iter extrema alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rōnis nēcio est rl'o disq̄tie: sz distīc⁹ ē hꝺ. q̄ ⁊c. Maioz ē manifesta. Nā sicut iter extrema eadē inq̄tū eadez nūq̄z inascit nisi idē. ita iter alia inq̄tū alia semp inascitur aliud ⁊ aliud. Minor pz. Nā que sunt eiusdē rationis inq̄tū eiusdē rōnis nō distinguunt. ¶ Cōtra istas ꝺnes arguo 4^r. Prīo ꝺ pmā sic. Ois relatio ꝓsupponit distīctionē extremoz: sed distīctio nō ꝓsupponit aliā distīctionē: q̄ sic ante distīctiones eēt distīctio: ⁊ sic esset ꝓcessus in ifinitū. ¶ Cōtra scōaz arguo sic. Nullū accidēs est trāscēdēs: sz distīctio est accns. q̄ ⁊c. Maioz pz. q̄ accns limitatur ad. 9. gnā. Minor pz. q̄ ego distīguor a te: te manente: sz te destructo nō. ¶ Cōtra tertiaz. Ad oēm rl'onē sufficiūt fundamētū ⁊ termin⁹: q̄ nullus respectus vī ab alio depēdere: sz hoc ꝛueniret rl'onib⁹ aduenientib⁹ tā extrīsece q̄z ītrīnsece. q̄ ex B q̄ ozit positis terminis nō seq̄t q̄ sit rl'o ītrīsece aduēiēs. ¶ Cōtra q̄rtā. Indiuidua eiusdē rōnis sūt distincta: sz nō sūt distincta nisi distīctiōe. q̄ distīctio ē inter ea q̄ sūt eiusdē rōnis formalis: sz ois talis rel'o est eq̄tie. q̄ distīctio erit rel'o eq̄tie. ¶ Ad primā istoz dico q̄ ois rel'o ꝓsupponit distīctionē vl' formalē vl' fūdamētalē. Uñ distīctio actualis aduenies ītellectui ⁊ voluntati vt hoī ⁊ asino ꝓsupponit in eis distīctionē fūdamētalem tn̄ nō actualē.

Distīctio fūdamēntal' ⁊ actual.

¶ Ad 2^m dico q̄ ly aliq̄ distīctio sit actus: nō tn̄ distīctio in cōi: imo abstrahit a suba ⁊ accnte: vt pz. q̄ ly rl'o in cōi sit trāscēdēs: tn̄ pōt eē aliq̄ q̄ pōt eē accns. ſ. illa q̄ est iter ens ꝺctū ⁊ ei⁹ passiōes: sil'r dico de distīctiōe. Ex^m. Entitas in cōi est trāscendēs tn̄ aliq̄ entitas ē accns. ¶ Ad 3^m dico q̄ rel'o ītrīseca aduenies nō depēdet nisi ex duab⁹ causis. ſ. ex fūdamēto ⁊ termio: sz rl'o extrīsec⁹ aduenies depēdet ex fūdamēto ⁊ termio ⁊ ab alio aliq̄n sīc ab agēte. nā positis duab⁹ albedīb⁹ sine aliq̄ agēte ponit sil'itudo: sz posito coꝛpe ⁊ loco ñ ozit vbi: nisi aduenīēte vtute agētis mouētis coꝛp⁹ ad locū: ex q̄ ozit vbi. ¶ Ad 4^m dico q̄ iter illa q̄ sūt eiusdē rōnis vt sic nūq̄z pōt eē aliq̄ distīctio vl' rl'o disq̄tie: sz distīctio pt bn̄ eē iter aliq̄ q̄ sūt eiusdē spēi. nō inq̄tū eiusdē spēi sūt: sz icq̄ aliq̄ icludūt q̄ nō sunt eiusdē spēi: sīc Thōas ⁊ Petr⁹ icludūt aliq̄ in qb⁹ ꝑcise distīguunt q̄ ꝑcise accepta nō sūt eiusdē spēi. ſ. dr̄ias idiuiduales. ¶ Sz h ēnū du^m. Utr̄ dr̄ia ⁊ diuersitas sint eadē rl'o. Et vī q̄ nō: q̄ dr̄ia aliq⁹ attribuit a q⁹ diuersitas amouet: sīc duob⁹ idiuiduis eiusdē spēi. Dico q̄ sūt idē respect⁹ reales: q̄ q̄cūq̄z rl'ones fūdāt in eodē fūdamēto re^u eiusdē ter^ni sūt eedē: sz idē ē fūda^m diuersitat ⁊ dr̄ie. q̄ ⁊c. ¶ Dico tn̄ q̄ cū B ēt dr̄nt rōne fz q̄ ꝓpāt ad diuersa. nā re-

Inter eadē iq̄tū talia nō cadit distīctio.

Dubium

Solo

Dr̄ia ⁊ diuersitas ꝛueīūt rdr̄nt

quando sit vis distinctio notabilis inquirituꝛ

Cōsidera caste que dicit.

spectus ille si ꝓpet̄ ꝑcise ad terminū ⁊ ad fūdamē/tuz sic dr̄ diuersitas: qz rōnale ⁊ irrōnale què sunt dr̄ie vltie sunt diuerse. si aūt ille respect⁹ cōpet̄ ad illa que p fūdamēta ⁊ terminos isti⁹ respect⁹ dr̄nt: sic dr̄ dr̄ia: sicut si respect⁹ fūdat⁹ in rōnali ⁊ irrōnali cōpareť ad hoiem ⁊ asinū: sic dicitur dr̄ia nō diuersitas ꝓpter ꝓuenientiaz.

2ª articulus.

Secundo videdū est quot sunt modi distinctionuz: qō fuit 2ᵐ declarandum.

Modi vel g̃d⁹ distinctionū q̃ ⁊ q̃: sz ār̄e alios vt scis pōderādo. Brad⁹ distictionuz quatuor. Distinctio essentialis que? Distictiō real' q̃? Distinctio formalis que?

¶ Ad qō dico ꝙ sunt q̃tuor g̃dus distictionū non fabricati ab itellectu siue ab aīa. ·Pria est distictio eēntialis: eo mō quo distiguit̄ de⁹ a creatura: ⁊ ista ꝓprie accipiēdo: est qñ gditas cū sua exñtia est distincta ab alia gdite cū sua exñtia. 2ª est realis: eo mō quo ē distictio iter patrē ⁊ filiū. Uñ distinctio realis est illa q̃ est iter rē ⁊ rē. 3ª est formalis ⁊ ista est iter gditatē ⁊ gditatem: sic dicim⁹ ꝙ hō ⁊ asin⁹ in pō obiectiua distinguunt̄. ⁊ ista distictio ꝓprie ē rōnū distict⁹. 4ª est distictio nō gditatis ⁊ gditatis: sz gditatis ⁊ modi itrinseci: sicut est inter gditatē hois ⁊ ei⁹ finitatē ⁊ gditatē albedinis ⁊ ei⁹ remissionē ⁊ intēsionē. Iste distinctiões sunt essentialr ordinate: qz maxima est eēntialis: ⁊ iō q̃ eēntialr distinguunt̄ oīb⁹ alys distictionib⁹ distinguūtur. 2ª post essentialē maior ē realis. ·Post illā ē 3ª. s. gditatiua vel formalis. 4ª est mior oīb⁹. s. gditatis ⁊ modi itrinseci. Nā minor est distictio vbi statur itra eādē rōnē specificā ⁊ formalē q̃ vbi est exit⁹. Nō ē aūt exitus a rōne formali p modū eius qz ad rōnē formalē ⁊ nō ad aliaz reducit: qz mod⁹ aduenies nō variat rationem formalez.

Ordo distictionum.

Obiectit̄ qu a/drupliciter.

¶ Sed contra hec īstat̄ quadrupl'r. ·Primo sic. Nulla diuisio subalterna est bona: sz hec diuisio est subalterna. ꝑbat̄. Qualē ordinē hñt subiecta talē hñt passiones: sz eēntia ⁊ gditas se hñt sicut subalterna: qz oīs essentia est gditas ⁊ nō e conu. g̃ distictio eēntialis est subalterna respectu gditatiue: ita ꝙ oīs eēntialis est gditatiua ⁊ nō e conu. ¶ 2º sic. Nō sunt ponēda plura gnā passionuz q̃z subox: sz nō ponūt̄ nisi duo gnā distict⁹: qz oē qō distiguit̄ vel est gditas vel modus gditatis. g̃ nō erit nisi duplex genus distinctionū. s. gditatis ⁊ modi itrinseci. ¶ 3º ostēdo ꝙ nō sit ordo eēntialis iter ista: qz 3ª. s. formalis est maior 2ª. ꝑmo qz qcqd distinguit̄ per ꝓpria magis distinguit̄ q̃z illud qō distinguit̄ per posteriora: qz distinguit̄ per ea que sunt de ꝑmo mō ⁊ sic magis: sz que distinguunt̄ formalr distinguunt̄ per ꝓpa: qz per diffinitiua: sz que realiter per posteriora: quia per modū realitatis que est posterior gditate. g̃ distinctio formalis ē maior q̃z distictio realis. ¶ 4º sic. Oīs distictio vel est gditatiua vel nō gditatiua si gditatiua ipsa excedit nō gditatiuā. oīs ergo talis ē maior nō gditatiua: sz cū realis sit nō gditatiua ⁊ formalis gditatiua seq̃t̄ ꝙ formalis ē maior q̃z realis. ¶ Si dicas ꝙ nō gditatiua excedit gditatiuā: cū distictio modi itrinseci sit nō quiditatiua sequit̄ ꝙ ipsa erit maior gditatiua: cui⁹ oppositum dicebať. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ lz facere ꝓpationē iferioris ad superi⁹ fz illud qō addit iferi⁹ supra supi⁹. fz enī hoc ꝑscindit iferi⁹ a supiori. cū g̃ essentia addat aliqd supra gditatē. ⁊ p ois distictio essentialis supra distictionē gditatiuā. fz illud qō addit̄ pōt fieri aliq̃ ꝓpatio: sic hō penes iliud qō addit ad anīal poterit ꝓpari ad aīal. sic distic⁹ ad distic^nem. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ ª diuisio q̃ fieret p quiditates ⁊ modos

Qualr iferi⁹ cō diuidi pt ⁊ ꝓpari ad superi⁹.

eēt formalior: ⁊ tūc oz aliud mēbr̄ diuidi sic dicendo. Ois distictio aut ē gditatiua aut modi itrinseci. si gditatiua aut eēntialis aut realis: ⁊ sic de alys: sz istū modū in diuidēdo sic posuit pp difficlt̄ates amouēdas. magis. n. sic explicant̄ modi distictois q̃z alio mō ⁊ magis declarāt̄. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ ꝑncipalior ē illa q̃ fit p ꝓpa q̃z ē illa q̃ p posteriora q̃z si p accns. Illa aūt q̃ ē p ꝓpa ē per se: sz nō seq̃t̄ ꝙ sit maior si ē ꝑncipalior. Maioritas. n. distictionis ⁊ mioritas est pp maiorē distātiā ⁊ mioꝛē. Distantia aūt maior ē iter i⁹ q̃ eēntialr distiguūt̄: ⁊ ēt realiter q̃z iter illa que distiguūt̄ gditatiue solū. sunt enī magis sepabilia. ¶ Ad 4ᵐ dicedo ꝙ gditatiua iter oēs est p⁹ ⁊ ꝑncipalior: nō tñ se' ex hoc ꝙ sit maior. ¶ Sz h remanet duᵐ vnū. si oīa realr distincta sint formalr distincta. ¶ Ad qō itelligēdū sciēdū ē ꝙ q̃daz distiguunt̄ formalr ⁊ realr: sic hō ⁊ asin⁹ in actuali exñtia distiguunt̄ formalr p suas rōnes gditatiuas ⁊ realr per diuersas exñtias ⁊ realitates reales. Quedā. n. sūt que distinguunt̄ formalr tñ: sicut hō in po⁹ asin⁹ in po⁹. Hō. n. i po⁹ est hō: qz si bi ꝓuenit diffō hois. silr de asino. hic aūt ē vna regula gnālis de istis q̃ sic formalr distiguunt̄: ꝙ ex rōnib⁹ eoꝝ formalib⁹ pōt ꝓbari demōstratiue per eoꝝ diffōnes ꝙ distiguunt̄. Luz g̃ hō in pō habeat diffōnē hois: ⁊ silr asin⁹: qz act⁹ ⁊ pō formalē rōnez nō variant. seq̃t̄ ꝙ in po⁹ adhuc formalr distiguūtur. Ista aūt realr nō distinguunt̄: qz in po⁹ nullaz realitatē hñt. Alia aūt sunt que distiguunt̄ realr ⁊ nō formalr: sic id iuidua eiusdez spēi. si. n. formalr distiguerent̄ distigueret̄ gditatiue. Quiditas aūt nō est alia ⁊ alia iter id iuidua eiusdē spēi. Alia sūt que nec realr nec formalr distiguunt̄: sic gditas ⁊ modus quiditatis. Finitas. n. ⁊ infinitas hecceitas ⁊ exñtia vl realitas. ista. n. nullā gditatē dicūt. g̃ ⁊c.

Sufficiētia notabilis.

Distinctio ꝑncipalior ⁊ maior.

Vide sco. q. 2. g̃ libetti ⁊ alibi. vt scis.

Dubiuz nōbile. Idem. s. q. 5. ad finem.

Quedaz distinguūt formalr ⁊ realr: q̃dā formalr tñ: q̃dā realr nec formalr nec realr.

Regula.

Ecce ꝙ queris. sz ꝑfecta nō.

Tertio videdū est q̃o iste distictões pñt̄ siue stigari. ⁊ circa B sūt 4ºr facienda. ·Primū est oīdere modū iuestigādi distictionē formalē. Et q̃tū ad hoc dico ꝙ 4ºr sūt modi euidētes p quos inuestigať formalis siue gditatiua distictio. ·Pria est via diffōnis. 2ª via diuisiōis. 3ª via descriptiōis. ⁊ 4ª via demōstratiōis. ⁊ de q̃lz istarū dicēduz est in spāli. ¶ ·Prio sic. Oñcūq; aliq̃ sic se hñt ꝙ aliqd ponit̄ in diffōne vni⁹ ⁊ non alteri⁹ illa dr̄nt formalr. que. n. diffinitiue dr̄nt gditatiue differūt ⁊ formalr: sz talia q̃z vnū nō recipit aliud i sua diffōne sic se hñt. s. ꝙ dr̄nt diffinitiue. g̃ gditatiue ⁊ formalr. ¶ 2º p viā diuisiōis. Oñcūq; aliqd diuidit̄ p dr̄ias oppositas qcqd cadit sub vno diuidentiū dr̄t formalr a q̃cūq; cadēte sub alio: qz cadūt sub mēbris op⁹. Nā ex diuidēte ⁊ diuiso ꝟstituit̄ illō qō hz gditatē. Luz g̃ diuisū vtriq; ꝟtēto sub eo ꝙuenīat gditatiue: tñ ipole ē ꝙ vnū diuidētiū coīcidat cū alio ad ꝟstituēdū 3ᵐ. ¶ 3º p viā descriptiōis sic. Quozūcūq; descriptiões sūt diuerse eoꝝ diffōnes sūt diuerse. Dāc ꝑbo. qz q̃cūq; hñt eādē diffōnem hñt idē gen⁹: B ꝑz: ⁊ p ois eādē passionē vl aptitudinē ꝟstē ipsam: qz ex diffōne passio siue aptitudo demōstrať: sz descriptio ꝟstat ex gñe ⁊ passiōe siue aptitudie. g̃ q̃rūcūq; descriptiões sūt diuerse eoꝝ diffōnes sūt diuerse. ¶ 4º p viā ōmratiōis sic. Oñ aliqō ē ōmral' pp qō de vno ⁊ nō ō altero illa ō gb⁹ alia ⁊ alia demōstrāt̄ hñt aliā ⁊ aliā diffōnē: qz cū diffō sit mediū: si oīo eādē diffōnē hrent: oīo cadē passio p eā demrareť. si g̃ demrat̄ alia ⁊ alia passio

Descriptio ex quibus.

necio hñt aliã ⁊ aliã diffõnem: ⁊ p ꝯñs formalr distinguunt. Istis 4or vys satis cuidẽtibus additur vna satis pegrina: sz tñ necia. s. via reduplicatiõis. ⁊ hec deducitur sic. Qñcũqz aligd ꝓuenit alicui in quantũ tale qõ nõ ꝓuenit alteri necio illa formalr distinguunt: qz reduplicatio cadit sup rõnẽ formalẽ: si g̃ est eadẽ rõ formalis necio idẽ p̃dicatũ p̃dicabit apposita eadẽ reduplicatiõe. ¶ Exẽpluz. si boi inquãtũ hõ ꝓuenit ridere ⁊ lapidi inquantuz lapis ẽ non: necio hõ formalr a lapide distinguit: qz dato q nõ: tũc vtriqz sub eadẽ rõne ꝓueniret. ¶ 2o videndum est quõ possit realr distus iuestigari: ⁊ dico ꝟ sitr q 4r inuestigat. p p viã originis: ⁊ ꝟ mõ inuestigat Aug. p de tri. distinctionez psonaz: p ꝟ q nihil gignit se: opz g̃ q gignẽs sit realr distinctũ a genito vbicunqz. n. est hoc ab hoc: ibi est realis distinctio. 3o via est via gnõnis. Qñcũqz aliq̃ res põt gnãri: alia nõ genita. illa necio distinguunt realr: isto mõ pbat q mã ⁊ forma distinguunt realr: qz forma generat mã exñte ingñabili ⁊ incorruptibili. 3o per viã corruptiõis: qz qñcũqz vnum nõ corrũpit alio corrupto inter illa est realis dist. Isto mõ iuestigatur q relo distinguit a fundamẽto: qz fundamẽtuz manet relone corrupta. 4o p viã sepatiõis: qz que cunqz sepata põt manere illa distinguunt realiter. Isto. n. mõ ꝓbant accñtia distingui in altari a subo ⁊ aĩa a corpe: qz vnũ ab alio sepatur. ¶ Quãtuz ad distinctionẽ modi intrinseci. Sciẽdũ q q̃druplex dist° p istos modos repit. Quedã qua distiguit modus a gditate: cuius est modus: sicut humanitas et finitas humanitatis. Alia ẽ que est modoz oppost toz: sicut finitũ ⁊ infinitũ in deo ⁊ creatura. Alia p modos eiusdẽ rõnis: sicut beceitas ⁊ dria q̃ est numeralis p drias idiuiduales. 4o p modos alteri9 rõnis. sic necitas ⁊ infinitas: q̃ sunt modi intrinseci essentie diuine. Nunc ad ꝓpm de inuestigatiõe distinctiõis istoz modoz: dico q eodẽ mõ inuestigatur distinctio q̃ ⁊ modi: ⁊ de hoc inferius. ¶ Quantũ ad essentialez distinctionẽ dico q quattuor modis inuestigatur. Primo per viam generationis et corruptiõis: quecũqz. n. sic se hñt q vno genito vel corrupto aliõ nõ gnãtur: nec corrũpitur distinguũtur eẽntialr. 2o p viã sepatiõis: q̃cũqz sic se habẽt q vnuz sepat ab alio essentialiter distinguunt. 3o modus est magis ꝓpri9. s. p viã dependentie. Naz via prima non valet sine ista: qz gnõ est in diuinis: non tñ dist° essentialis. Uñ p viã dependentie pbatur sic. q̃cũqz se hñt sic: q vnũ dependet ab alio: necessario vnũ ab alio distinguit eẽntialr. Infra eniz eadẽ eẽntiã non põt esse ꝓprie depẽdẽtia q̃ in eẽn fundat: qz nihil refert ad se. 4o modus in creaturis p viã genez ⁊ spẽz: qz q̃cuqz sunt diuersoũ genez spẽz necio essentialr distinguunt. ¶ Sed ad huc ẽ dubiũ. Utrũ dist° ex nã rei possit abstrahi ab istis. Dico q intelligendo distinctionẽ ex nã rei nõ ab aĩa fabricatã ipsa est cõis istis. Nã q̃libet istarũ est dist° ex nã rei: qz nulla est ab aĩa fabricata. Sed põt ne ista inuestigari: Dico q sic. 4r sm quattuor vias oppõnũ. Primo p viã relatiue oppositorũ: qz ipole est idẽ referri ad se: ⁊ p istã viã q̃ infra declarabit magis: pbat q itellẽs agens distinguit a possibili: qz agẽs ẽ mouẽs: ⁊ possibilis est mot9. 2o per oppõnẽ ꝓrioz sic. Impole est ꝓria eidem sm idem ꝓuenire: diuersitas ⁊ idẽtitas sũt ꝓria: ꝓueniũt alicui eidem: g̃ opz q non sm idẽ. Isto. n. mõ inuestigat dist° gñis ⁊ drie i simplicib9: qz simplicia spẽ distincta ꝓueniũt ⁊ differũt: nõ aũt oino sm idez. 3o modo p viã oppõnis priuatiue oppositoz. Impossibile. n. est priuatiue opposita eidem ꝓuenire. Isto mõ inuestigamus distinctiõem inter essentiã ⁊ p prietatẽ: qz essentia est cõicabilis: prnitas incõicabilis. 4o mõ p viã ꝺictiõis sic. Impole est q extrema ꝺictionis verificentur de eodez oino. Isto mõ inuestigam9 distinctionẽ attributoz: vt statiz inferius patebit. Isti g̃ sunt modi inuestigandi oẽz

Nunc 4o videndũ est. Utrũ (distinctionẽ. dist° sit in dinis: ⁊ dico ꝟ q̃ttuor ꝓnes. p9 q in diuinis est dist° essential respectu creaturarũ. Ista iuestigat p oẽs vias istas. s. p gnõnẽ corruptionẽ sepationẽ dependentiã ⁊ diuersitatẽ gñis ⁊ spẽi. 2a p̃ est. q in dinis est dist° realis ad intra: qz ibi ẽ origo p quã Aug. cãdẽ distinctionez ꝓbat inter psonas: qz nihil gignit se. 3a p̃ ẽ. q in dinis in eadẽ psona est dist° formal. s. iter eẽntiã ⁊ relonẽ: ⁊ ꝟ pbatur p vias supi9 dictas: diffõnis diuisionis descriptionis demstrationis. Et p istas vias p quas inuestigamus distinctiõem ex nã rei. s. p viã oppõnis ꝑuatiue. 4a ꝺclo est. q in dinis est dist° gditatis ⁊ modi eiusdẽ q̃lis ẽ eẽn ⁊ modoz itrisecoz. q̃ pbat vys: gb9 modi inuestigant. ¶ Sz ꝺdicta instat 4r. p sic. Qñcũqz aligd distinguit ab aliq̃: ex eo q distinguit distat ab eo. sed distare a pfectissimo est impfectiõis: g̃ differre ab eẽn dina erit ipfectiõis: nihil tale dz poni i dinis. g̃ rẽ. ¶ 2o sic. gdgd ponit i deo ponit in sũmo: si g̃ dist° est in deo erit in sũmo: g̃ ibi erit maioz vl eque magẽ sic dei a creatura: ꝟ est impossibile: qz illa est eẽntialr q̃ repugnat ẽo. ¶ 3o sic. Inter q̃cũqz est distinctio: inter ea ẽ ordo: qz aliogn cẽt ibi ꝓfusio: sed ordo non põt intelligi sine gradu eminẽtie ⁊ pfectiõis: ⁊ sic vnuz erit alio pfecti9: ⁊ p ꝯñs aliud erit iperfectũ: qõ est absurduz. ¶ 4o sic. qñcũqz aliqõ cõe didit p drias oppositas: illa q̃ ponit ad sinistrã dicit ipfectionẽ: ens aũt didit p idẽ: ⁊ diuersuz, ⁊ idẽ ponit ad dexterã: g̃ si dist° erit i ẽo erit impfectio. ¶ Ad pm dico. q qñ distãtia est sine idẽtitate a pfectissimo: tunc talis eẽt impfectiõis. sz talis nõ est in diuinis: sz qñ ẽ distãtia vl mod9 distãtie cuz va idẽtitate: sic ẽ i deo: nõ est iconueniẽs. ¶ Ad 2m dico. q gcgd ponit i ẽo qõ ẽ natũ hr̃e q̃titatẽ vtutis illõ ponit i sũmo: sed dist° nec aliq̃ relo hz q̃titatẽ vtutis: g̃ si talia ibi ponunt: non opz ponere ea i sũmo. ¶ Exẽpluz. Si in deo ponit sapia: qz ipsa est apta hr̃e q̃titatẽ vtutis: opz q ponat in sũmo: qz aliogn nõ icluderet ꝺictione aligd ẽe sapiẽtius deo: sz nõ ẽ sic de distinctiõe: qz nõ hz q̃titatez vtutis: ⁊ ideo dato q sm quẽlibz catholicũ dist° sit inter psonas: non tñ segtur q sũma: qz tunc eẽt eẽntialr. qõ est flz: pz g̃ gd dz poni i sũmo ⁊ gd nõ. ¶ Ad 3m dico q ibi ẽ ordo: nõ tñ magis ⁊ min9 pfecti: sed magis p̃ncipalr ⁊ min9 p̃ncipalis. qz. n. eadẽ est q̃titas vtutis oĩuz dinorũ q̃ apta nata sunt eã hr̃e: ideo nõ p̃t p ipsam cõparari. sic excedẽs ⁊ excessum: qz hec cõpatio segtur q̃titatẽ virtutis: qz tñ ordo magis p̃ncipalr ⁊ min9 pncipalis: segt rõnes formales: q̃ ibi saluant: ideo ibi ponit: sine tñ oi impfectiõe. ¶ Ad 4m dico. q qñ illõ qõ ẽ ad dexterã nõ dic pfectiõez: nec illõ qõ ẽ ad sinistrã dicit impfectiõez. idẽtitas q̃ ẽ ad dexterã ñ dic pfectiõem: sic nec aliq̃ relo. g̃ nec diuersitas q̃ ponit ad sinistrã dic impfectiõez. ¶ Ad aucte Dyl. q̃ ponit i pn9 ps. Qõ. III.

Ꝺõi inuestigandi distinctionem realẽ q̃tuor. Ca. 1.

Cõsidera instanti.

Ꝺõi inuestigandi distinctionem modalẽ: ⁊ q̃druplex est.

Ꝺõi inuestigandi distinctionem eẽntialẽ q̃tuor.

Cõsidera instantia.

Dubiuz nõbile. Uolo

De distinctione q nã rei: vide hõnter.

Ꝺõi inuestigandi distinctionẽ ex tãra.

4. arti.

Cõclo q̃druplex Jn dinis ẽ distinctio q̃druplex ex nã rei.

Ubi. ē.

Obijcit q̃druplicter.

Distantia duplex. Uel nõ. s. est impfectionis.

Nõ bñ põderando.

Quid dz exponi i dinis i sũmo ⁊ gd nõ?

nõ hanc solutionem

Nõ bñ ponderãdo instantiã. Ordo pfectionis i dinis põt auferi dupliciter.

Optime toth.

VTrum In diuinis sit aliq̃ nõ idẽti tas añ oẽm distinctionem: Qr sic. qr sic ois negº resoluit ī affirmationẽ:ita dist° ī nõ idẽtitatẽ. ¶ ȝ. Negº nõ ꝓsupponit affirmationẽ oppositã.

Opi. aliorũ ãrc nolales ꝛ alios de via cói.

Hic dicitur q añ distinctionem oẽm nulla non identitas ꝺz poni in diuinis: nec ẽ intelligibile q nõ idẽtitas sit sine aliq̃ distinctione:si.n.sunt nõ idẽ nec̃io sunt distincta:reducũ tur.n.ad extrema ȝdictionis. ¶ Cõtra istã opinẽ oñdo q añ oẽz distictionẽ sit aliq̃ nõ idẽtitas:ꝛ arguo 4ʳ.ꝓmo �, Aug.sic. Oẽ qõ ẽ ad aliud nec̃io ꝓius est ad se:ꝛ oẽ qõ distinguit ab alio ꝓ distictionẽ nec̃io est ad aliud:qr ꝓ distinctiõez sicut ꝓ respectũ referr̃.g nec̃io ꝓius ad se:tũc accipio illud ꝓiº: in q̃ hõ ꝓius ẽ ad se q̃ sit ad asinũ ꝓ distinctionez:ī illo ꝓiori aut ẽ idẽ asino:ꝛ tunc postea nõ posꝛ aduenire distinctio:aut ẽ nõ idẽ:cuꝛ g̃ in illo ꝑori non sit distinctio nõ idẽtitas ꝓcedit distictionẽ. zº sic: qñcũqꝛ sũt aliq̃ opposita circa idẽ illõ qõ nõ põt se parari ab illo ĩest ꝓius. Nã ꝑora gnõne sunt posteriora resolone: ſꝛ ȝrie opposita ꝛ ȝdictorie opposita circa illud in q̃ sũt sic se hñt q ȝrie opposita pñt separi:nõ aũt ȝdictorie opposita:g̃ ȝdictorie opposita sunt priora, ꝑbatio minoris. Nã deus põt facere subm sine ȝrys ĩmediatis:qr sunt realr distincta ab eo ꝛ posteriora:nõ põt aũt facere subm sine ȝdictorie oppositis gn sit albũ vel non albũ:g̃ illa sunt priora.tuncvltra.idẽtitas ꝛ nõ idẽtitas sũt ȝdictoria:ꝛ idẽtitas ꝛ diuersitas sunt ꝛtraria:g̃ añ diuersitatẽ ꝛ distinctionez nec̃io erit nõ idẽtitas. ȝº sic. qñcũqꝛ alique oppõnes sunt eẽntialr ordinate:talẽ ordinẽ retinẽt in subo q̃lẽ hñt ĩter se: sed ȝrietas et ȝdictio:ita sunt ordinata ĩter se:q ȝdictio ẽ ꝑor natura ipsa ȝrietate:hoc �means.qr nulla ȝrietas põt eẽ sine ȝdictiõe:ȝdictio aũt ꝑt hñ eẽ sine ȝrietate.g̃ ꝑor erit oppõ ȝdictiõis ī subo q̃ ȝrietatis. 4º sic.Ois passio predicata de subo ī zº mõ ꝓius ineſt subo q̃ drie dr̃ie dr̃i siue illiº subi:ſꝛ idẽ ꝛ nõ idẽ:sic affirmaº ꝛ negatio sunt passiões entis : ꝛ idẽ ꝛ diuersuꝛ sunt dr̃ie diuisiue:g̃ ꝓriº illa q̃ ista. ¶ Ad euidẽtiã istiº ȝnis quã argumẽta facta ꝛcludũt:ẽ sciẽdũ q ī gditatibº creaturaꝝ ẽ ĩuenire 4or signa nãe:q̃ pñt applicari ad oẽ ens. Accipiamº g̃ gditates albedinis ꝛ nigredinis.in eis ẽ repire 4or signa nãe. ꝑm ẽ in eis ī q̃ ꝛueniũt eis illa q̃ sunt de ꝑmo mõ dicẽdi ꝓ se.constat aũt q talia ꝑdicamẽta ꝑueniũt illa q̃ nõ sũt gditatiua. zm signũ nãe ẽ in q̃ ꝛueniũt eis ꝑdicamẽta negatiua:ꝛ negatiões ī eoꝝ rõnibº formalibº fũdate:q aũt illa de ꝑ mõ aduenĩãt ꝑus ꝛ in ꝓmo signo:ꝓz.qr ois negaº est posterior affirmatiõe ī qua fundaꝛ. Jn isto.n.signo incipit vificari ꝑm pnm ꝛpleũ. De vnoquoqꝛ affirmatio vel negaº va. Jn ꝑ gõ signo albedo:nec est quanta:nec nõ quanta : sed albedo tñ:qr nulla negatio cõuenit ei gditatiue:ꝛ iõ non est q̃ta:nec non quanta. Jn zº aũt signo necessario vel affirmatio vel negatio ineſt. Et ꝓz q negatio est va in negando.ſ.predicationẽ alioꝝ ñtiũ ad bedinẽ q̃tũ ad pm signũ.ſ.ista neº.albedo nõ ẽ q̃ta. vt est in ꝑ signo:non tñ est va simplr:sed tñ ꝓ ꝓmo signo:q ãt talis negatio sit priꝛ sua affirmatione ꝛ posteriꝛ gditate: ꝑbaꝛ sic. Oẽ qõ demonstratur de aliquo est eo posterius : de quo demonstratur:qr est in zº mõ:sed hec negatiua:albedo non est quanta in ꝑ signo demõstraꝛ de albedine:g̃ albedo

Jmpugnatio ꝙdruplex. Cõcło quá tz. 7.tri.c.i. ꝛ inde.

Cõsidera istantiam.

Oª ȝdictio ẽ ꝑor alijs oppõnibº: oñdit.

Jn oi ente pñt ꝓsiderari signa nãe qnatuoꝛ: et hoc maxime verꝛ ẽ in creaturis. Mõ hũc ordinẽ vbiqꝛ nec̃ium vt patet.

Mõ i q̃cunqꝛ sig vificat ꝓmũ ꝑncipiũ. ō q̃cũqꝛ.

Sic exponi põt Aui. 5. metha. ō egnitate.

ꝓioꝝ ẽ negatiõe. q aũt sit ꝓioꝛ tali affirmatiõe sibi opposita:ꝓz.qr magis ĩmediate ſegtur negaº ꝓo ꝑ signo: ꝑ q̃ talia predicamenta nõ ꝓueniũt q̃ affirmatio eoꝛũdẽ ꝑ signo: ꝑ q̃ ꝓueniũt. hꝰ aũt est talis negaº.ꝛ isto mõ ꝓius est hõ nõ risibilis:q̃ risibilis ꝛ nõ albº q̃ albº. ¶ Si dicaꝛ q ꝓriº hõ vr eẽ risibil q̃ nõ asinº:ꝛ tñ ꝑm ꝑdicatũ ẽ affirmatiuũ de zº mõ: ꝛ zm negatiuũ. ¶ Dico q si intelligaꝛ ꝑ nõ asinuꝛ: idẽ q distinctũ:sic dico q hoc ꝑdicatũ eẽ distinctũ posteriº inẽ q̃ risibile : qꝛ vnũ ineſt ꝑ accñs ꝛ aliud ꝑ se.Si aũt intelligas ꝑ istã negatiõez:hõ nõ est asinº:solũmõ negatiõez idẽtitatis asini ad hoĩem vel eꝰ. Dico q illa negatiua est ꝓioꝛ q̃cũqꝛ affirmatiua de zº mõ.zm signũ nãe est in q̃ ꝓueniunt eis passiões ꝑ se positiue:qꝛ qñcũqꝛ aliq̃ passio posita ꝓsequr ipsum subm ꝑ aliq̃ signo posterioꝛi illud subꝛ ꝑintellr in signo ꝑori fuisse sub negatione illiº. Nã si nõ:tũc sub affirmatõe. ꝛ sic sibi ĩfuisset ꝑ mõ:cuiº oppom supponiꝛ:supponiꝛ.n.q paº in zº signo aduenĩat sic̃ oĩa ꝑdicata affirmatiua:vel saltẽ in zº signo ꝑ ꝑcessiõez ꝑdicamentoꝝ negatiuoꝝ.4m signũ ẽ ĩ q̃ sibi cõueniũt ea q̃ ꝑ accñs ĩnsunt:sic̃ ꝓz de multis mõis ĩtrisecis:g ꝑ demr̃atiõem de gditate non pñt ꝛcludi:sic̃ q albedo exĩstat:ꝛ q albedo sit ħ.ꝛ q albedo sit ĩtẽsa:ꝛ ō mr̃tis alys: ꝑbaꝛ q ista sibi ĩsunt post oĩa ꝑdicta:qꝛ q̃cũqꝛ ĩsunt alicui subo ꝑ se ꝛ necessario sibi priº ꝓueniũt q̃ ꝑ accñs ĩnsunt: ſꝛ illa ō tribº signis ꝓcedẽtibº ꝓueniũt subo ꝑ se ꝛ nec̃io.illa aũt de 4º signo ꝑ accñs ꝛ ꝓtingenter:g̃ nec̃io cõueniũt eis posteriº ẽt in posterioꝛi signo q̃ alia ꝑdicta. ¶ Jstis ꝑmissis ad ꝓpm applicãdo ꝓz: q albedo ꝛ nigredo in ꝑ signo:nec sunt idẽ:nec nõ idẽz: qr idẽtitas nõ ꝓueniꝛ sibi:nec nõ idẽtitas ꝑ ꝑ signo:ſꝛ tñ albedo ꝛ nigredo sunt:sic̃ egnitas est tñ equinitas. Jn zº signo aũt albedo ꝛ nigredo sunt nõ idez. Nã ex rõne formali vnius demõſtraꝛ q nõ sit alterũ. Jn ȝº aũt signo albedo ꝛ nigredo sunt distincta: qꝛ distinctio est passio ꝑ se positiua:accipiẽdo distinctionẽ in cõi:qꝛ distinctio realis ẽ ꝑ accñs inter ea. q aũt nõ idẽtitas sit ꝓioꝛ distinctione sufficienter ꝑbatũ ẽ ȝopi.primã. Jn 4º aũt signo ĩsunt sibi existentia ꝛ inherentia ꝛ talia. Uerꝛ ẽ q qõlibet istoꝝ signoꝝ diuisibile ẽ. Nã in ꝑ sigñ aliq̃ sunt ꝑora alys. Jn negatiuis ẽt de zº signo forte ita est:ꝛ in illis affirmatiuis ẽt de ȝº signo. Jn illis aũt de 4º signo nõ est dubiũ. Naꝝ ꝓius albedo exĩstit q̃ inhereat ꝛc. ¶ Sꝝ ȝ ista instaꝛ 4ʳ.ꝓmo sic. Qñcũqꝛ aliquid distincte diuidiꝛ:gcgd cadit sub illo cadit sub altero diuidẽtiũ:hoc ꝓz.qr numerus diuidiꝛ per par ꝛ ĩpar:sic̃ ꝑ drias distictas. Jõ gcgd cadit sub numero nec̃io cadit sub pari vel impari: sed ens diuidiꝛ ꝑ idem ꝛ diuersuꝛ:sic̃ ꝑ distincta:ergo oẽ ens necessario ẽ idem vel diuersum. ¶ zº sic. Posito vno ȝrioꝝ ĩmediatoꝝ cũ ꝓstãtia subi nec̃io:aliõ remouetur: sed idẽ ꝛ diuersum vñr contraria ĩmediata circa qõcũqꝛ ens:g̃ si aliqõ ens non sit idez nec̃io:ꝑ locum a contrarijs ĩmediatis erit diuersuꝛ. ¶ ȝº sic. Sicut se hñt idẽ ꝛ diuersũ essentialr circa eẽntias ita idẽ ꝛ diuersũ formalr circa formalitates. sed se quiñ. non sunt idẽ essentialr: g̃ sũt distincta essentialiter: g̃ eodẽ mõ sequitur nõ sunt idẽ formalr:g̃ sũt distincta formaliter:qõ ẽ propositũ. ¶ 4º sic. qñcũ qꝛ aliqõ ꝑdicatũ dr̃ de aliquo subo simplr accepto eodẽ mõ dicetur de eo cuꝛ determinatiõe accepta nõ diminuẽte:ſꝛ ly formalr nõ est deterº diminuẽs.

Jnstantia.

Solo.

Mõ afinº exponit duplr.

Lane istãtiã bñ põderãdo.

Applicatio ꝑdictoꝝ.

Auic. 5. metha.

Signa diuidũtur in alia signa q vbiqꝛ nõis.

Obiect q̃druplr citer.

Maxima

Mõ q ꝛrio.

Lū g̃ dicaꝫ q̄ oē ens vel eſt idē vel diuerſuꝫ: ſequit̄ q̄ oē ens vel eſt formal'r idē: vl' diuerſum formal'r: codē mō ſequtur. hoc nō ē idē: g̃ diuerſuꝫ: ſeqū. B nō eſt formal'r idē: g̃ diſtinctū formal'r. pp eandē rōnē.

¶ Ad p̄m ꝯcedo maiorem: q̄ nec̄io oē qō cadit ſub ente vel eſt idez: vel diuerſum: ⁊ ideo talia que oñr non idez formal'r dico: q̄ cadunt ſub mēbro altero .ſ. ſub idētitate: verū ē. n. q̄ ſūt idē ſimpl'r: lz nō p̄ ſigno: ⁊ bñ ſtat q̄ ſunt nō idē p̄o aliq̄ ſigno: ⁊ tñ ſimpliciter idē.

Expone caſte h̄ q̄ infra.

¶ Dico g̃ q̄ intell's ⁊ voluntas in deo ſunt vna res: ⁊ idē ſimpl'r loquēdo: nō aūt diuerſa.

¶ Ad z^m dico. q̄ ſi diceret ō iſtis: de gb^o eſt ſermo: q̄ eēnt nō idē ſimpl'r: bñ ſeq̄ret p̄ locuꝫ a ꝺrys īmediatis: q̄ eſſent diſtincta ſimpl'r: ſed non ꝯcedit̄ p̄ma. ſ. q̄ non ſunt idē ſimpl'r. Si vo dicas q̄ non ſūt idē formal'r: ergo ſunt diſtincta. Dico q̄ addito talī mō nō ſeqtur p̄ locū a ꝺrys īmediat': q̄ talis modus deſtruit ꝺrietatē. Ideo dico. q̄ ſicut iſte nō ſūt ꝺrie. bō eſt g̃ditatiue ſanus: ⁊ bō eſt g̃ditatiue eger: ſz iſte ſunt ꝺrie: bō eſt eger: bō eſt ſanus: ſic nec hic: iſta ſunt idē formal'r. iſta non ſunt idez formal'r: ita q̄ addito mō nō tz: ſed ſimpl'r loquendo tz.

Qñ lz i creaturis tz argumēꝫ a non idētitate ad diſtinctiōez non tñ in diuinis. Doctrina ſingularis: ſz ꝑsidera bene.

¶ Ad z^m dico q̄ bō ⁊ aſinus nō ſunt idē eſſential'r: nec ſūt diſtincta eſſential'r: q̄ neutrū horꝫ eſt ō eorꝫ eſſen^a.

Replica.

¶ Sed ꝺ hoc accipiam^o diſtinctiōez eſſentialez p illa diſtinctione q̄ fundaꝫ in eſſentys: ⁊ ita dicaꝫ de diſtinctis formal'r.

Qr in dinis ſunt vñ. ⁊ figna nāe ꝺ numero. 4. ꝑdicto.

¶ Dico q̄ lz ꝓntia illa poſſet tenere in creatis: vbi ſunt q̄ttuor ſigna. de gb^o ſupius eſt aliq̄l'r tactū: tñ i dinis nō: q̄ nō ſunt ibi niſi duo.

¶ Ad cuius euidētiā eſt sciēdū. q̄ ſicut dicebaꝫ ſupius de illis q̄ttuor ſignis q̄ ꝯueniūt albedini ⁊ nigredini. ſ. q̄ i p̄ ſigno albedo ⁊ nigredo ſunt tñ ipe: in z^o p̄ñt intelligi nō idē. in 3° intelligunt̄ diſtincta. in 4° aduenīūt eis aliq̄ p accñs: ſic̄ eſt imaginādū in diuinis de itellū ⁊ volūtate: ⁊ ēt de alys attribuꝫ tis q̄tū ad p̄m ſignū: ⁊ quātū ad z^m: ſed q̄ bñt aligd qō vr repugnare diſtictiōi q̄ ſibi deberet cōpetere p 3° ſigno. ſ. īfinitas q̄ excludit oēm diſtinctiōem. ⁊ ēt repugnat eis aduenire aliq̄ p accñs. B eſt q̄ lz ſili mō p̄cedaꝫ q̄tū ad p̄m ſignū ⁊ z^m: nō tñ q̄tuꝫ ad z^m ⁊ 4^m que eis nō cōpetūt. Primū g̃ eis ꝯuenit vt nā eorꝫ ⁊ g̃ditas ſaluet': ⁊ z^m vt ſaluet' i eis veritas p̄mi principy cōplexi. Lū g̃ p̄iozi nō repugnet itelligi ſine poſteriozi: ⁊ z^m ſignū in q̄ ſunt nō idē ſit p̄us 3° in quo deberent eſſe diſtincta: nulla repugnantia vr ſubtiliter intelligenti. q̄ dicant̄ aliq̄l'r nō idez: ⁊ tñ nō ſunt diſtincta: nec repugnat vl'r non idētitati eē ſine diſtinctiōe pp̄ oſitatē.

Obiect̄ q̄druplicuer. ꝺ ma.

¶ Ex B pz ad argumentū. In creaturis. n. inueniunt̄ nō ſolū duo p̄ma ſigna: ſz ēt z^m ⁊ 4^m. eo q̄ nihil in eis eſt qō repugnet diſtinctiōi: ⁊ his q̄ ꝯueniūt p accñs: ⁊ pp̄ B bñ tz: ſūt nō idē: g̃ diſtinguūtur: ſz i dinis: q̄ nō ē ibi z^m ſignū: p̄ q̄ eis deberet ineē diſt^o. nec ēt 4^m: p̄ q̄ deberēt in eſſe q̄ inſunt p accñs: nō tz.

Ad determinatū ſcre q̄ q̄ris. ⁊ idē pſa. Idē. ſ. in plo. ⁊ alibi ſepe bz.

¶ Ad 4^m dico q̄ p̄eci^a dcio diminuēs vl' diſtrahēs nō deſtruit p̄poñē: ſed ēt dcio p̄ſcidēs: mlte. n. p̄poñes ſunt ſimpl'r vere: q̄ tñ falſe ſūt: addita p̄ciſiōe tali. Iſta. n. eſt ſimpl'r va. bō aut eſt ſanus aut eger: ⁊ tñ iſta eſt falſa: bō g̃ditatiue eſt ſan^o vl' eger. p̄ci^o. n. addita fundamēto ſic p̄ſcindit fundamentū qō abſtrahit ab oi paſſione ⁊ ꝺrietate: nec aliq̄ eſt p̄dicatū de z^o mō qō poſſit ipſum attingere ſub tali p̄ciſione.

Dubiū. Ratio dubitandi. duplex.

¶ Sz q̄ uo i eſt affirmatōez reſoluit̄ negatio:

¶ Dico q̄ licz non ſit ibi diſtinctio realis. ſ. q̄ eſt re'o real': tñ bñ eſt ibi diſtinctio fundamētalis inter illa atributa: ſic q̄ voluntas non eſt formal'r intell's ⁊ fundamentaliter diſtinguuntur: nec rō g̃ditatiua volūtatis eſt ratio quidditatiua intellectus.

¶ Ad argumentum p̄z. ergo ⁊c.

Qō. III.

VTrum diuine p̄fectiōes diſtinguātur ex nā rei. ſ. diſtinctione ab aīa nō fabricata. Qr non. ſm Aug. Nihil differt dicere vnuꝫ iſtoꝝ: aut multa. §. tri.

¶ Contra. Dioñ. attribuit diuerſitatez ⁊ idētitatem perfectionibus diuinis.

Hic dico q̄ diuine p̄fectiones ex nā rei: ⁊ non p̄ opus ab aīa fabricatū diſtinguuntur ab inuicē: q̄ g̃dē diſt^o ſtat cuꝫ perfecta idētitate eoꝝ inter ſe ⁊ reſpectu eſſentie diuine ⁊ p̄p̄rietatū.

Cōclo rñſiua .q. bimēbus.

¶ Ad hoc aūt declarandū adduco. iz. ꝺictiones i varys diuinis p̄fectionib^o fundatas. ex gb^o ſuppoſita vītate p̄imi p̄incipy cōplexi deducitur euidēter diſtinctio p̄fectionū.

Diſcurſus val de ſingularis ad p̄bādū diſtinctionē i dinis ex nā rei: via ꝺictiōis duodenarie.

Primā fundaꝫ in intellectu ⁊ volūtate: ⁊ eſt Jo. ſco. ſ. q̄ intell's eſt p̄n^m p̄ductiuū vbi ⁊ non voluntas: ⁊ volūtas eſt p̄n^m p̄ductiuū. ſ. ſcī ⁊ non intell's. Arguo g̃ ſic ad declaratiōem iſtius ꝺictionis. Ubicūq; eſt inuenire emanationes alterius ⁊ alterius rōnis ex nā rei: eſt inuenire ibi p̄n^a diſtincta illarū ex nā rei: ſed in diuinis inueniunt̄ emanatiōes alteri^o ⁊ alteri^o rōnis ex nā rei: g̃ ibi erunt p̄n^a diſtincta ex nā rei: ⁊ ſic p̄n^m productiuū vnius nec̄io ex nā rei diſtiguit̄ ab alio: hꝫ ät p̄incipia ſunt intell's ⁊ voluntas: g̃ ex nā rei diſtinguunt̄.

I. ꝺictio. §. di. i. q. z. ⁊ alibi ſepe.

Intell's ⁊ voluntas diſtinguunt̄ i dinis ex nā rei.

¶ Sz ꝺ iſtā rōnē vt meli^o declaret̄ inſtatur 4^r.

¶ Primo ſic. Accepta eadē maioꝝ accipio 4^or mi. vas. Prima eſt iſta. ſpiratio ⁊ creatio ſunt emanatiōes alteri^o ⁊ alteri^o rōnis. g̃ bñt p̄n^a ex nā rei aliqualiter diſtincta. Lū g̃ p̄n^m ſpirationis ſit volūtas non poterit eſſe p̄n^m creationis: vel ſi ſic. voluntas diſtingueret̄ ex nā rei a ſeipſa.

Obiect̄ q̄druplicuer. ꝺ ma.

¶ z^a minor eſt iſta. Intellectus nr̄ p actuꝫ dicēdi ꝑducit vbū: ⁊ p actū gnandi habitū. Dicere aūt ⁊ gñare ſunt emanationes alterius ⁊ alterius rōnis: g̃ intell's q̄ eſt p̄ncipiū vnius ē diſtinctus a ſeipſo q̄ eſt p̄n^m alteri^o.

¶ 3ª minor eſt iſta. Productio elicitiua ⁊ productio impatiua ſunt alterius ⁊ alteri^o rōnis. ſz iſte ꝑductiones ſunt a voluntate. g̃ ⁊c.

¶ 4ª eſt iſta. Deſiccatio luti ⁊ reſolo glaciei ſunt alterius ⁊ alterius rōnis. g̃ p̄n^a in ſole erunt diſtincta.

¶ Ad iſta. Ad primū ꝯcedo q̄ eadem voluntas ſpirat ⁊ creat: ⁊ iſte ꝑductiones ſunt alterius ⁊ alterius rōnis: ⁊ hoc non eſt incōueniens q̄ ſint ab eodez p̄incipio oīno: q̄ ſunt reſpectu diuerſoꝝ terminoꝝ: q̄ ſpiratio reſpectu eē^e diuine ⁊ creatio reſpectu creature.

¶ Ad z^m dico. q̄ idem p̄incipium dicat verbum ⁊ generet habitum non eſt incōueniens. Et ſimiliter q̄ voluntas eliciat vnam operationē: ⁊ impet aliā. Eodē modo dr̄ ad 4^m de ſole. Naz reſpectu eiuſdē. ſ. luti impoſſibile eſſet: q̄ eandem actionem eliceret. ſ. q̄ deſiccaret ⁊ reſolueret. ſed reſpectu diuerſoꝝ nō eſt inconueniens.

Reſumit argumentum.

¶ Reſumēdo ergo ſic rōnem arguo. Ubicūq; eſt inuenire emanatiōes alteri^o ⁊ alteri^o rōnis ex nā rei: q̄ bñt oīno eundez terminū formalē: oz q̄ diſtinguant̄ p p̄n^a ꝑductiua fundamētalia: ſed in diuinis inueniuntur gnātio ⁊ ſpiratio q̄ ſunt alterius ⁊ alterius rationis: ⁊ habent omnino eundem terminum formalē. ſ. eſſentiaz diuinā: ergo relinquitur q̄ p p̄incipia productiua fundamētalia diſtinguunt̄. hꝫ ſunt intellectus ⁊ volūtas. ergo ⁊c.

¶ Ad declaratiōem aūt iſtius eſt notandum q̄ ali

Mō q rel'ones t ear distictões re ꝑiunt in dinis et i creaturis in q̄ druplici gñe vel dīa.

que rel'ones sunt q̄ distinguunt a solis terminis: sic qñ ē aliq̄ q̄titas bicubitalis illa bz respectū dimidy ad q̄dripedalē: t dupli ad monopedalē: iste relatiões dimidy t dupli nō distinguuntur ex fundamēto: qz fundamentū ē idē. Distinguunt g̃ ex solis terminis q̄ sunt aly. ¶ Alie sunt q̄ distinguūtur ex fundamētis tiñ: sicut ignis ē filis soli in luce t nō i caliditate. Iste rel'ones fundant in distinctis: qz similitudo fundat in luce: dissimilitudo fundat i caliditate: t iste rel'ones ad eūdē terminū terminat. De ꝑma certū q̄ terminat ad lucē: q̄ est formal'r in sole. 2a ēt terminat ad lucem. s. dissil'tudo: qz lux nō est filis caliditati: pz g̃ q̄ iste rel'ones p̄cise distinguuntur a fundamentis. Alie vero sunt que distinguūtur a fundamētis t termis. s. rel'ones mouētis t moti: qz fundamentū nec̄io distinguit a termino: vt iferi⁹ declarabit: aiatū. n. ꝛz aiam mouet t ꝛz corpus mouet: ita q̄ corpus t aia fūdamēta sunt t termini formales istaꝝ rel'onū. Alie autē sunt rel'ones q̄ a solis extremis distinguunt: t iste sūt rel'ones equantie: sic silitudo t eq̄litas t talia.

Applicatio.

Applicādo ista ad propositū i diuinis est ꝑm genus. s. gnō passiua: et spiratio passiua: bñt. n. oino idē fundamētū. s. eēntiā dīnā: t ꝑ ꝓñs ab ea vel ꝑ eā nō distinguunt: g̃ oz q̄ a termis distinguūtur: termin⁹ gñationis est itell's t spiratiōis est volūtas. 3m gen⁹ est ibi inuentus. s. gnō actiua t spiratio: bñt. n. eūdem terminū. s. essentiā diuinā q̄ est fundamētū passiuaꝝ ꝓductionū: g̃ opz q̄ distinguant ex fundamētis: t hȝ sunt intell's t volūtas: q̄ sunt termini passiuaꝝ. 3m gen⁹ est i diuinis. s. gnō actiua: t spiratio passiua: hȝ sunt distincta fundamēta: qz gnōnis actiue ē itell's spiratiōis passiue essen[a] p̄cise: bñt ēt distinctos terminos gnōnis actiue: termin⁹ ē eēn[a]: ꝛz spiratiōis passiue termin⁹ ē volūtas: silr ō gnātiõe passiua: t spiratiõe actiua.

Ad. ꝛ bñt.

Alie āt ō 4° gñe ibi repiunt q̄ nō distinguunt ex terminis formal'r: nec ex fūdamētis: ꝛz ex extremis: sic rel'ones cões. s. silitudo prīs t filꝫ: q̄ bñt oino idē fūdamētū t eūdez terminū: ꝛz bñt distincta extrema. s. ꝓsonas dimittēdo. 4m gen⁹ volo agere ō trib⁹ ꝑmis t oñdere ꝑm ꝓꝑm. t arguo sic. Inter termios t extrema eiusdē rōnis inq̄m eiusdē rōnis sūt: nō ꝑt inasci nisi rel'o eq̄ntie t ei⁹ dem̄ratiōis t nō disq̄ntie nec alteri⁹ t alteri⁹ rōnis: ꝛz i dinis sūt gnō actiua: t spiratio actiua: q̄ sūt alteri⁹ rōnis: g̃ extrema erūt alteri⁹ rōnis: nō termi: qz sūt idē. s. eēn[a] dīna. g̃ fundameta h⁹ sūt itell's t volūtas: t sic bī ꝓꝑm. Silr gnō passiua t spiratio passiua sūt rel'ones disquipan[c] t ñ distinguūt ex fūdamētis. qz idē. s. eēn[a] dīna. g̃ ex terminis h⁹ sūt itell's t volūtas. Et ꝑ eodē mō de alys arguit. ¶ Ad istū mōz arguēdi rñdet multiplr. ꝑ dō q̄ rel'ones t emanatiões distinguūt seipis formalr: t iō nō opz q̄ aliq̄ dicta ꝑ exigant: gb⁹ distinguant. ¶ Sz ꝛ. Nō q̄rit ꝑ de distictiõe formali: ꝛz originali: qz oz q̄ originalr distinguant. ¶ ꝑ. Idez inq̄m idē nō ē natū facere nisi idez. ppea rel'ones q̄ fundant sup vnū nō ꝑt eē rel'ones q̄ fundant sup mlta. ꝛz rel'ones q̄ sūt iter extrema eiusdē rōnis: inquātū eiusdē rōnis fūdant sup vnuz. g̃ rel'ones que fundāt sup mlta q̄ sūt disq̄pan[c] nō ꝑt eē iter extrema eiusō rōnis. ¶ ꝑ. nō video cāz q̄re duo alba nō ꝑt dici dissil'lia: vt duo ēt alba sunt. Naz nō repugt huic albo iq̄m albū ē vl' inq̄m ꝑ albū est terminare t fundare rel'onē dissil'tudinis: qz exīte vno nigro ꝑ facit: nec ēt alteri albo inquātū albū: vel inquantū tale albū terminare talē rel'onē ꝑ eādē rōnē: q̄re g̃ nō poterūt illa duo alba eē dissilia: oz q̄ dicas: qz sūt eiusdē rōnis: t tūc bī ꝓꝑm. ¶ Alio mō soluitur. s. q̄ gnō passiua t spiratio passiua ex suis formalib⁹ terminis distinguūtur. Nā termin⁹ gnōnis ē essen[a] cū intellū: t spiratiōis volūtas cū essen[a] vl' eꝛ. eēn[a] cū volūtate. ¶ Sz ꝛ ꝑ: qz ꝑ idē bī ꝓꝑm. Nā itel lectus diuin⁹ terminat gñonē passiuā: nō voluntas: volūtas vō spirationē passiuā: t non intell's: g̃ aliq̄liter distinguunt. Aliter dī. qz distīguunt ex termis totalib⁹. s. ex extremis. ¶ Cōtra. Nullū pri⁹ distinguit originalr a suo posteriori: ꝛz gnō passiua ē prior supposito prīs. g̃ ꝛc. ꝓbo minorē. Quicqd ē silr cum formali ꝛstitutiuo alicui⁹ suppositi siue constituti ē necio ꝑs toto ꝛstituto: ꝑ pz: qz qcqd ē silr cū prioze est prius posterioze: sed ꝛstitutiuū ē prius nā ꝛstituto: gnātio aūt passiua ē silr nā cū gnātione actiua ex nā relatiuozum: t generatio actiua est constitutiua patris: t ꝑ ꝓñs prior: ergo generatio passiua est ꝑor pre. ¶ Alr dī. qz distinguunt ex suis oppositis. s. a rel'onib⁹. pr̄nitas. n. ꝼm istū mōz dōi distinguit a filiatione: t spiratio actiua a spiratione passiua: t sic de alys. ¶ Cōtra. In eēntialr ordinatis nō pōt esse circulatio: ꝛz distīctū ab alio est eēntialr ordinatuz ad illō: t ē posteri⁹ eo: cū g̃ rel'ones: ꝑ te: distinguantur ꝑ oppositas: sicut gñatio actiua distinguit a generatiõe passiua: sic eꝛ: passiua ab actiua: t ꝑ ꝓñs sic actiua: qz distinguit a passiua ē posterior ea: sic passiua: qz distinguit ab actiua erit posterior ea: t sic ē circulatio i distīctis t distīctiuis. ¶ Cōfirmat tota rō: qz ꝼm cōiter loquētes distin⁹ rel'onum t emanationū aliquā aliā ꝑsupponit distinctiõez i ꝑncipys si ex nā rei bī ꝓꝑm. si rōnis. ¶ Contra. qz nulla distictio real' nec̄io ꝑsupponit distictionez rōnis. Addit āt huic ꝛdictiõi q̄ ē circa intellz t volūtatē vna alia talis. intell's dīn⁹ intell'it: volūtas āt diuina nō intell'it: silr volūtas diuina vult: intell's diuinus nō vult: g̃ aliqualis dist⁹. ¶ Si dicatur q̄ volūtas diuina intelligit: t intellectus vult. Istō est absurdū. Nā ꝑ dicere non est nisi ꝓfundere opatiões dīnas. ¶ Si dicat q̄ hoc competit intellectui t voluntati diuine pp infinitatem. Cōtra hoc arguo. Supposito q̄ intell's diuinus nec̄io intelligat oīa: t ex hoc q̄ necessario opatur circa qōcūqz obm suuz: t hoc satis pz. Nam opatio precedens oēm actum voluntatis necessaria est: t opans eaz: nec̄io operatur circa obiectum illius opationis. Actus aūt intellect⁹ circa qōcunqz obm preintelligitur actui volūtatis circa qōcūqz obm: qz alias volūtas esset circa incognitū: qō ſlm est. ¶ Hoc g̃ supposito arguo sic. Qñcūqz aliqua po[a] nec̄io opatur circa qōcūqz obiectū suum sibi repugnat actus t opatio qua po[a] illā habens operationem contingenter circa illō obiectū opatur: sed intell's diuinus nec̄io opatur circa qōcūqz obm per suppositum: volitio aūt est opatio q̄ quā ꝛtingenter attingitur obm: ergo volitio repugnat intellectui. Eodē mō arguo de voluntate. Nā potentia que contingenter fertur in obiectum non potest operari illa operatione qua potentia necessario opans fertur in obm: sed voluntas diuina fert contingenter in oē creatuz: intellectio aūt est talis opatio quā hñs necessario fertur in obm: ergo itellectio repugt volūtati. ¶ Cōfirmat. qz ipse ē eāō po[am] opari ꝛtingenter: t non contingenter nec̄io t nō nec̄io: ꝛz volūtas circa oīa oba creata ꝛtingēter

Mōbīs pōderando instantiā.

1. cuasio. Vide hos mōs distinguendi in 3 co. 13. dist. 1. t alibi vt nosti. Dist. duplex. z. de ge. l. c. 56.

2. cuasio.

3. cuasio.

Cōsidera instantiā pōderando.

Bñonē passiuas ee pre pore.

4. cuasio.

Caste ꝺclara ꝺ.

Additio nōbil.

Cuasio.

Cuasio.

Intell's necessario operat circa oīa: q tñ pōdera limitādo.

Intell're volūtati t velle intellixi eliciuue repugnat.

opaī:si aūt intellre nēcio opareī:ꝛ ꝓ ꝯñs non ꝓtin/
genter:ḡ ꝛc. Deducēdo ḡ istā ꝑmā ꝺictionē q̄ spe/
ctat ad itellm ꝛ volūtatē ad formā debitā:vt magl
appeat formo in primis duob⁹ modis ꝛc figure 4.or
fillos expositorios. Primus ē iste. Ois itells ē ꝑn̄ᵐ
genite notitie:nulla volūtas ē ꝑn̄ᵐ notitie genite:ḡ
nulla volūtas ē intells. Uel sic. Nic intells est ꝑn̄ᵐ
notitie genite:ḡ nulla volūtas ē intells. z⁹ est iste.
Ois volūtas ē ꝑn̄ᵐ ꝓductiuū amoris spirati:sz nul/
lus itells est ꝑn̄ᵐ amoris spirati:ḡ nullus intells est
volūtas. Uel sic:hec volūtas ē ꝑn̄ᵐ.a.ſ.hic itells nō
ē ꝑn̄ᵐ.a.ſ.ḡ ꝛc. 3⁹ est iste. Ois intells nēcio itellīt:ꝛ
nēcio opatur:nulla volūtas nēcio intellīt vl opaī.
ḡ nulla volūtas ē intells. Uel sic. Nic intells nēcio
itellīt ꝛ opaī circa.a.hec volūtas nō nēcio opaī cir
ca.a.ḡ ꝛc. 4⁹ est iste. Ois volūtas ꝓtīgēter vult et
opaī circa a. nullus intells vult ꝛ opaī ꝓtingenter
circa a.ḡ nullus intells ē volūtas. Uel sic. Nec vo/
lūtas ꝓtīgēter vult ꝛ opaī:hic intells nō ꝓtingēter
vult ꝛ opaī.ḡ ꝛc. ¶ Ad istos fillos rñdeī dupliꝝ. ꝑ
ꝺr̄ sic.ꝙ ꝑmisse oēs sunt vere ex nā rei circūscripta
opatiōe intells:sz ꝑnes solū sunt ve ꝑ actuz intells
distinguētis:ꝛ ꝓ ꝯñs negātis ynū de alio. ¶ Cōtra.
qꝛ qñ nō est va ꝑ nisi ꝑ rōnem sublata rōne non va
est:sz ꝑ te:ꝑ nō ē va nisi ꝑ rōnē.ḡ sublata rōne nō est
va. Cū ḡ ꝑmisse sūt ve ex nā rei:ꝛ ex eis segī ꝑ: tunc
sublata rōne cū ꝑ non sit vera:segī ex eis falsū: vel
nō ve:qꝛ falsum est. ¶ z⁹ ꝺr̄ rñdendo ad primuz
fillm:ꝙ voluntas ē ꝑn̄ᵐ notitie genite. Et ad zᵐ ꝙ
intells est ꝑn̄ᵐ amoris spirati. ¶ Cōtra Augu.5.de
tri.dicit.ꝓductionem spūs.ſ. eē liberā:qꝛ procedit
qūo datus. Productionē aūt verbi dicit non libe/
rā:sed nālē:qꝛ ꝓcedit qūo natꝰ. Et ex hoc arguo sic.
Nihil ꝺr̄ eē libe ni nisi ꝑ potentiā a q̄ est. si ḡ volun/
tas sit ꝑn̄ᵐ vbi:cū volūtas sit poª libera nēcio ꝓduc
tio vbi erit libera:ꝛ sic nō distingueī a ꝓductione
.ſ.ſ.q̄ ē liba:ꝙ ē flz. ¶ zª ꝺictio fundaī i actu itelli
gendi:ꝛ volendi. Nam actus intelligendi diuinus
terminaī ad oia tā bona q̄z mala. Actus aūt volen/
di terminaī tm̄ ad bona:ita ꝙ non ad mala. ¶ Ex
hoc fomanī duo sillī tales. Prim⁹.qꝛ ois actꝰ intel
ligendi est respectu bonoꝝ ꝛ maloꝝ:nullus actꝰ vo
lēdi ē respectu maloꝝ.ḡ ꝛc. Uel sic. Nic actꝰ itelli/
gēdi terminaī ad omnia:hic actus voluntatis non
terminatur ad omnia.ḡ ꝛc. z⁹ est talꝫ. Nullus actꝰ
volēdi ē circa mala:ois actꝰ intellndi pōt esse circa
mala:ḡ ꝛc. Ul sic. Nic actꝰ volendi non est maloꝝ.
Nic actus intelligendi ē maloꝝ.ḡ ꝛc. ¶ 3ª ꝺictio
fundaī i actu volēdi ꝛ nolēdi. Deus.n.hz actū no/
lēdi respectu oīum peccatoꝝ: ꝛ non hz actū volēdi
respectu eoꝝ. Silr hz actū volēdi respectu bonoꝝ:
ꝛ non hz actū nolēdi respectu eoꝝ. Tūc sic arguo.
Ois actus volēdi est bonoꝝ. nullus actꝰ volendi ē
bonozuz.ḡ nullus actus nolendi est actus nolendi.
Uel sic.h actus volēdi est bonoꝝ: h actus nolendi
non bonoꝝ est.ḡ ꝛc. z⁹ talis. Nullus actus volēdi
est maloꝝ. Ois actus nolēdi est maloꝝ:ḡ nullꝰ actꝰ
volēdi ē actus volēdi. Uel sic. Nic actꝰ volēdi non
est maloꝝ:hic actꝰ volēdi est maloꝝ.ḡ ꝛc. ¶ Ꝺr̄ ad
istas duas.ſ.ad scōaz ꝛ tertiā sic. ꝑ ad ꝑmā ꝙ ꝺi/
ctio in actu intellndi ꝛ volēdi nō includit distictio
nem aliā:qꝛ extrema ꝺictionis insunt eis ꝑ ꝓnota
ta:qꝛ aliqd ꝓnotat intellectio diuina: qō nō ꝓnotat
diuina volitio. ¶ Cōtra hoc. Nic actꝰ intelligendi
ꝓnotat a.h actꝰ volēdi nō connotat a.ergo h actus
intellndi non est hic actꝰ volēdi. ꝓnotare.n.ꝛ non
ꝓnotare ꝺicūt. Ad tertiā ꝺr̄ ꝙ extrema ꝺictiōis
q̄ ꝺnr̄ de velle ꝛ nolle nō fundanī in actu q est i ꝺo
formalr.sz in re volita ꝛ nolita. ¶ Cōtra. Deus ab
eterno hz nolitiōem de peccatis: ꝛ tm̄ ab eterno nō
ponīt aliqd ex deuz:ois āt ꝺictio q̄ ponīt q̄ ad sua
extrema sua ex nā rei: regrit fundamēta ex nā rei.
Tūc sic. Actꝰ h nolēdi respectu peccatoꝝ siue ma/
loꝝ fuit ab eterno:hic actus volēdi nō. ḡ ꝛc. ¶ 4ª
ꝺictio fundatur in volūtate signi ꝛ bn̄placiti sic.
Deus voluit oia q̄ facta sunt ab eterno volūtate be
neplaciti:aliogn nūq̄z fuissent facta:ꝛ nō voluit oia
volūtate signi:eo ꝙ multa fuerūt ab ipso ꝓhibita:
ꝛ tm̄ facta. Un̄ in ꝑ sniaꝝ scribīt ꝙ volūtas bn̄pla/
citi semp ipleī:nō āt volūtas signi. Tūc sic. hec vo/
lūtas bn̄placiti ipletur. hec volūtas signi nō ipleī.
ḡ ꝛc. ¶ Ꝺr̄ ꝙ extrema isti⁹ ꝺictiōis fozmalr non
sunt in deo.sed in creatura. ¶ Cōtra. Creatura an/
nihilata adhuc volūtas bn̄placiti nō ē ipedibil. vo
lūtas aūt signi ē impedibil:ḡ aliq̄ distinctio ē inter
eas. a ¶ 5⁹ ꝺictio fundaī i poª ozdiata ꝛ nō ozdi/
nata. siue absoluta. Nā vulgo ꝺr̄ ꝛ est ve ꝙ plura
pōt deus de poª absoluta: q̄ non pōt de ozdinata: vt
beatos dānare ꝛ dānatos saluare. Tūc sic. Dec poª
ozdinata nō pōt dānare beatos: ꝛ saluare dānatos:
hec poª absoluta pōt dānare beatos: ꝛ saluare dam
natos. ḡ ꝛc. ¶ Ꝺr̄ ꝙ poª ozdinata ꝛ absoluta sunt i
deo vna simplex poª: tm̄ ipsa sūpta cū possibilibꝰ ꝺo
absolute sūptis ꝺr̄ absoluta: sūpta āt cū possibilibꝰ
deo ozdinate acceptis ꝺr̄ ozdinata: ꝛ sic differūt tm̄
ꝑ extrīseca. ¶ Cōtra. Impolē ē eādē affirmatiōez
ꝛ negationē numero fundari i deo ꝛ in creatura sil
sūptis qñ ꝓueniūt soli deo. Solus āt deꝰ hz vtrāqz
poᵃᵐ i se.ſ.absolutā ꝛ ozdinatā: de q̄ fuit sermo ꝛ nō
creatura. ḡ deus ꝛ creatura nō erunt fundamētuz
istiꝰ ꝺictiōis:sz poª absoluta ꝛ ozdinata q̄ sunt foz/
maliter in deo: ꝛ sic affirmatio ꝛ negatio ꝺicētur ꝺ
deo. ¶ 6ª contradictio est que fundatur in notitia
simplicis visionis: ꝛ simplicis notitie: vel simplicis
visionis: ꝛ simplicis intelligentie. Anima xpi noti/
tia simplicis visionis nouit omnia que nouit vbū:
non autem notitia simplicis intelligentie: ꝛ hoc iō
est: qꝛ notitia simplicis intelligentie verbuz nouit
tam possibilia: q̄z impossibilia: qō non cōpetit ani/
me christi. Notitia aūt visionis verbi nō termina/
tur nisi ad ipossibilia: ergo vr ꝙ aliqualis distictio
sit. ¶ 7ª ꝺictio fundatur in diuina sapiētia ꝛ scīa
accipiendo eas proprie: sicut distiguit eas. Aug.14.
de tri. dicens. ꝙ sapientia est de solis eternis. scien/
tia autem de solis temporalibus: ꝛ sm̄ hoc fozman
tur due ꝺictiones. Nam deus habet sapientiā de
sua essentia: non habet autem scientiaz. Silr deus
hz scīam de tempozalibus: non hz aūt sapientiaz: ḡ
scīa non est sapientia. Ꝺr̄ aūt ad hoc ꝙ eadem rōne
ꝓcluderetur ꝙ deꝰ alia scīa cognosceret numeros:
alia lineas: qꝛ solū arismetrica ē ō numero: geome/
tria aūt est de lineis: ꝛ eodem modo de oībus alys
scientys: sed hoc non valet: non.n.deducit ad aliqd
inconueniens. Nam si arismetrica ꝛ geometria di/
stinguunt ex rōnibus suis fozmalibꝰ vbicūq̄z pone
rent ꝛ ꝓuenirent talr distiguerent. ¶ 8ª ꝺictio fū
daī i iustiª ꝛ mīa. Nā iustiᶜ diuine aliqd ꝓuenit qō
non mīe. Nam non repugnat iustiᶜ ꝙ omnes hoies
dammētur: repugnat autem mīe. ergo ꝛc. Unde in
Jeremia scribīt. Corripe me domine in miserico/

Vide fillos expositorios singulatissime pōderā.

1. cuasio.

2. cuasio.

La.14.

2. ꝺictio. Intellere velle distinguunt rō. De⁹ pla intelligī velit: ꝙ ñi decla/ra cauet.

Ꝺictio. Velle ꝛ nolle distinguunt rō.

Cuasio.

4. ꝺictio. Uolūtas signi et volūtas bn̄placi ti distinguūī rō.

Di.46. ꝛ inde.

Cuasio. Considera an h ꝺictio ꝺz currere pla h addēdo ꝛ examinādo de his ꝛ alijs q̄ ꝺicē semp recurrēdo ad fōtem scotice sinceritaī vbiq̄.

a 5. ꝺictio. Potentia absoluta. ꝛ potēta ozdinata distiguūtur rō.

Cuasio. Uide di.44.l. ꝛ alibi sepe ad h.

6. ꝺictio. Notitia simplicis visiōis ꝛ intelligē tie distiguūī rō.

7. ꝺictio. La.1. Sapia ꝛ scia diuina ꝺfnt rō.

Cuasio.

8. ꝺictio. Iustitia ꝛ mīa distinguunt rō.

La.10.

dia ⁊ non in furore tuo:nam in furore iustitie pderet ⁊ dānaret:qō tū nō faceret in benignitate misericordie. ¶ Dr̄ ät ad ℔ q iustitia ⁊ misericordia ñ distinguunt ī sc:ſz ī bitudine ad ex̄. ¶ Cōtra. Misericordia hz ad ex̄ bitudinē quā non hz iustitia: ⁊ iustia quā nō hz misericordia:g̃ eodez mō ē ꝺdictio. ¶ Nona ꝺdictio fundaꝫ ī actib⁹ fruēdi ⁊ vtēdi:nā vtrūqz ē in deo formalr:de⁹ ät ex nā rei vtiť creatura ⁊ nō fruiť ea:deus aūt ex nā rei fruiť sc:⁊ nō vtiť se.g̃ ⁊c. ¶ Dr̄ ad hoc q sic nos eadē po⁹ volumus ⁊ nolum⁹ pla:⁊ eadez po⁹ vtimur ⁊ fruimur:sic deus vnico actu pōt frui seipo:⁊ vti creatura. ¶ Cōtra. Hz eadez po⁹ fruimur ⁊ vtimur:tñ diuerſ actib⁹:⁊ ita de⁹ eodē actu ītrīseco ſz diuersas rōnes formales vti poterit ⁊ frui:aliogn extrema ꝺdictiōis dicerent ō eodē. ¶ Decima ꝺdictio fundaꝫ ī ifinitate ⁊ nečitate. Nā ifinitas repugt relōni dine:cū oē ifinitum sit pfectio simplr: ⁊ tñ nečitas nō repugt ei. Nā relones sūt nečie sic eēn⁹: vtraqz.n. emanatio ē nečia:aliogn psonis p easdē ꝓstitutis nō repugnaret nō eē:qz ꝓstituerent aliq̄ qō nō eēt nečio eē. Nec ſſitas g̃ ⁊ ifinitas fūdāt extrema ꝺdictōis. ¶ Dr̄ q predicata ꝺdictoria pñt alicui ꝓpetere ex nā rei pp solā distinctionē rōnis:sic exēplificatū ē de deo ⁊ deitate. De⁹.n. gnāt:deitas nō:⁊ nō dr̄nt nisi rōne. ¶ Cōtra. qz circūscripta oī opatiōe itell's ⁊ oī actu rōnis manēt illa q̄ ſunt ex nā rei. Nā talꝫ daꝫ diffō de oib⁹ eoꝝ q̄ sūt ex nā rei:qz si ita nō eēt:tā nō eēnt pp̃e ex nā rei:qz depēderēt ab opatiōib⁹ itell's:circūscripta g̃ rōne manerēt extrema ꝺdictiōis ſz idē oib⁹ modis ⁊ idistinctiz ēt rōne. ¶ Ad ex̄m dico:q de⁹ vt ſupponit p p⁹ distīguiť a deitate. ¶ Undecima ꝺdictio fundaꝫ in ſuba ⁊ spūalitate. Nā nō repugnat rōni ſube q̄ ē ī deo cōicari lapidi: repugnat aūt rōni spūs:g̃ iste rōnes ī deo aliq̄lr distinguunt. ¶ Dr̄ q cōicabilitas rōnū formaliū dei ad ex̄ ē tā tū fm rōnē. ¶ Cōtra. Intell's nr̄ nō pōt ꝓcipe rōnē spūs eē cōez deo ⁊ lapidi:cōcipit ät rōnē ſube eis eē cōez. Et tūc q̄ro vñ ē ℔ si pcise ex pte itell's cur non pōt fingere ℔ sic ibi. si ex pte rei hr̄ ꝓpom⁹. q saltē ℔ ꝓceptibilitas vni ꝓuēit:⁊ nō alteri. ¶ iz. ꝺdictio fūdaꝫ in cālitate ⁊ eternitate. Nā demōſtrabile est ⁊ certū multis deū hr̄e eternitatē:multis ät dubiuz: ⁊ forte nō nālr demōſtrabile: deū eē cāz efficiētez. Silr ō eēn⁹ ⁊ attributis. Nā diuina eēn⁹ nō est cogſcibil' p nām.attributa diuina aūt sūt cogſcibilia p nāz.⁊ tā illa q̄ ista ſunt extrema ꝺdictionis. ¶ Dr̄ ad pmā de cālitate ⁊ eternitate q demōſtratio est act⁹ rōnis: ⁊ iō ꝺdictio q̄ formaꝫ fm demōſtrabile ⁊ nō demōſtrabile saluaꝫ p solā distinctionē rōnis: ⁊ iō nō valz. ¶ Cōtra. Qz pri⁹ ꝓuenit alicui esse demonſtrabile: q̄ actu demr̄eť: ⁊ sic p talē actū rōnis nō saluaꝫ ꝺdictio q prius inerat. ¶ P̄. Si esse demōſtrabile p actū rōnis inesſz:tūc veritas incōmutabil' depēderet ab itellīntia nr̄a ꝓtingēte. Ad z^m de eēn⁹ ⁊ attribut dr̄ q eēn⁹ diuina ⁊ attributa eque sunt īcognoſcibilia p nāz. ¶ Cōtra. Nā possum⁹ illam cōplexionem cōponere.ſ. aliqua ſcia est infinita vel ſcia dei est cā rex:hec ſcia aūt in deo est formaliter: ⁊ tūc hr̄ ꝓpositum:aut in creatura. ⁊ tūc ē ꝓpō falſa:nam nulla ſcia in creatura ē infinita:nec cā rerum. Cōſtat autem q intell's non pōt formare ꝓnē nisi cognoſcat terminos.

Hic sunt octo modi ſoluendi ad p̄dictas difficultates. Primus est q regula ō ꝺdictione nō tz in diuinis. ¶ Contra istum modu non est disputandū:qz negat primū pn^m cōplexum. De quolibet affirmatio vel nega^o va ⁊ nō de eodez ambo sil'. ¶ P̄. dico ego q deus non est trinus:si dicas q est trinus fm fidem:vex̄ est.sed vtrūqz ē verum q est trin⁹ ⁊ non trinus:qz ista regla non habz ibi locū. ¶ z^o modus est p intell'm deficientez: qz intell's nō pōt plenarie cape deū.ſ. sicut ē:sed fabricat ibi relones rōnis:⁊ p istas fabricatas relatiōes saluat ꝺdictiones que ō deo dr̄. ¶ Contra. qz q̄cūqz aliq̄ ꝺdictio p̄cedit oēm intell'm deficiētē nō pōt saluari p intell'z deficiētē: vel fabricationē intell's deficiētis:sed oēs iste ꝺdictiōes p̄cedūt itell'z deficiētē:nā ab eterno intell's deficiēs nō erat:⁊ tñ de⁹ ab eterno p̄destinat electos:⁊ nō p̄destinat dānatos:⁊ intell's fuit p̄n^m notitie genite ⁊ nō volūtas ⁊ sic ō alys silib⁹. g̃ ⁊c. ¶ P̄. illa ꝺdictio q̄ remanet destructo a.nō saluatur p̄cise per a.ſz oēs tales ꝺdictiones remanēt oī intellectu deficiente destructo ⁊ annihilato:g̃ intellect⁹ deficiens non saluat eas. ¶ 3° modus est p intell'm supereminētē g tales relatiōes cāt.rōne q̄ꝫ saluaꝫ talis ꝺdictio. ¶ Cōtra. Quicqd intellit intell's diuinus ītuitiue intelligit: sed ista respectus nō sunt ibi: g̃ non pñt ītuitiue intelligi. Nam respectus rōnis nō sunt in re ibi:⁊ per ꝓñs nō pñt intuitiue cognosci. ¶ z^o sic. Intellect⁹ intuitiuus est exītis:vt exīs est: sed tales respect⁹ existere non pñt. g̃ ⁊c. ¶ 4° modus saluaꝫ p distinctionem potentialez:hz.n. fm istos diuina essentia potētialr q moueat intell'm ad ista intell'ndum: p q̄ saluant̄ tales ꝺdictiones. ¶ Contra dupl'r. Primo sic. Dis ꝺdictio actualr p̄supponit actualitatem in fundamēto:ſz actualr intell's diuinus ītell'it oia. volūtas vo nō. ⁊ volūtas actualr vult:⁊ intell's non vult:g̃ ista vel sunt ꝺdictoria actualiter vel non: si sic.tunc q̄ro de fundamēto si sit oīb⁹ modis idez:si non:hr̄ ꝓpositū:si sic:g̃ ēt de eodē oīno ꝺdictoria. si dicas q non sunt ꝺdictoria: hoc nihil est. ¶ z^o sic. Ubi est ꝺdictio simplr:est ibi fundamētū simplr:⁊ nō fm qd:sed ibi est ꝺdictio simplr:⁊ non fm qd: g̃ ⁊ fundamentum simpliciter:sed qō est in potentia solum est fm qd ⁊ non simplr.ergo ops ponere fundamentum in actu. ¶ 5° modus saluatur: qz eēn⁹ diuina ꝓtinet virtualr multos ꝓceptus:⁊ fm ℔ pōt saluari ꝺdictio: vnū.n. extremum saluatur de essentia sub vno cōceptu:⁊ aliud sub alio. ⁊ ita nō cōtradictio. ¶ Cōtra istud arguo 4^r. Ubicūqz sunt extrema ꝺdictionis formaliter:ibi sunt fundamenta ꝺdictionis formaliter:sed in diuinis ponuntur extrema ꝺdictiōis formaliter:g̃ ⁊ fundamēta. Tunc arguitur sic. Illud fundamētum qō est formaliter in deo:aut est penitus idem:aut non:si non:hr̄ ꝓpositum:si sic:ergo in eodem formaliter oīno indistincto fundabunt̄ extrema ꝺdictionis formalr:qō est impossibile. ¶ z^o sic. Quandocūqz aliqua ꝺdictio saluatur in aliqua nā fm aliquē modū fundamenti:quō ponitur ibi fundamentū ⁊ ꝓtradictio ibi ponetur: sed fundamentum istius ꝺdictionis non est ibi nisi virtualiter:ergo ⁊ ꝺdictio nisi virtualiter. ¶ 3° sic. Qō ineſt vtualiter alicui ē tale fm quid. ⁊ qō inē formalr ē tale simplr. ¶ Tūc arguo sic. illō qō ineſt alicui formalr et p ꝓñs simplr:nō pōt ieſſe p illō qō ineſt illi fm quid:sed affirmatio ⁊ negatio ⁊ extrema multarū ꝺdictionū ſunt in deo formalr: ⁊ p ꝓñs simplr:g̃ non pñt sibi ineſſe p illud qō ꝓ-

Euasio.

9. ꝺdictio. Frui ⁊ vti distinguunt ⁊c.

Euasio.

Cōsidera an currit.

10. ꝺdictio. Infinitas ⁊ necessitas distinguūtur ⁊c.

Cōsidera bñ ℔. qz tunc pla nece ee:et dic pñr.

Euasio.

11. ꝺdictio. Suba ⁊ spūs distinguunt ⁊c.

Euasio.

12. ꝺdictio. Cālitas ⁊ eternitas distinguūtur ⁊c.

Euasio.

Ad. 1. cōmutabili Euasio.

Ꝑz. 12. metha.

Ad ōi enadēdi ꝑdcās ꝺdictiōes ⁊ sunt octo.

Impugnatio dupler. Vide. ſ. q. 1. ꝑclo. ad ℔.

Ad octi soluēdi ꝺdictiōes ī diuinis Regādo oēs distinctiones ire fz aliqs. Regādo pmū principaliter in diuinis. Per intellectū deficiētez. Per intellz superemmentem. Per distinctionē potentialem. Per cōtinuā virtualē ꝓceptiōez. Per denoiatiōnē extrinſecam. Per idēntatē i recto nō i obliq. Per ꝓnotata. ſz tū imitare impugnatiōes bñ ponderādo oia.

Impugnatio dupler.

Cōsidera ℔ pla bñ pōderādo.

Impugnatio dupler.

Impugnatio q̄druplex.

nit deo vtualr:qđ est solũ fm gd: g ista distinctio ẽ ibi formalr ⁊ simplr. ¶ 4° sic. Ubicunqz est inuenire formaliter terminos pmi pncipy ibi est inuenire vitatẽ ei⁹:sz in deo formalr iuenit ens ⁊ affirmatio ⁊ negatio q̃ sunt bꝺ termini:g ⁊ vitas ei⁹ que est:q nõ ꝺuenit oino idẽ affirmare ⁊ negare de eodẽ fm idẽ. ¶ 6° modus saluat p denoiationẽ extrĩ secã sic.de⁹ non fuit creator ab eterno: ⁊ fuit ex tpe pp denoiationẽ extrinsecam a creatura acceptam. ¶ Cõtra istud dupl'r. Uel.n.ista denominatio iest ex nã rei:aut nõ:si nõ:tunc arguã ꝺ eos: sic ꝺ illos ꝺ respectu rõnis:⁊ de intellectu deficiẽte. ¶ Si aũt dicas q ex nã rei:tunc arguo. Quandocũqz aliqua sunt oino idẽ ex nã rei:si vnũ denoiat denoiatione extrinseca ex nã rei:⁊ alterũ:g si intellect⁹ denoiat denoiatione extrinseca ex nã rei:⁊ volũtas nõ:g intellect⁹ ⁊ volũtas aliq̃lr distinguent. Item q dicimus creaturã creari a volũtate diuina:nõ ab itellu ex ß eque euidenter ꝺcludit distinctio:sic ex aliqua alia ꝺdictiõe:⁊ tñ nõ est sola denoiatio extrinseca: g silr in ꝑ po° illa formalr distinguunt. ¶ 7° sic. Nã ex ß denoiatur aligd denoiatiõe extrinseca. q vel ipm hꝫ habitudinẽ ad aliud vel aliud ad ipsũ. Impossibile est aũt q ad eandem pfectionẽ oino creatura bẽat bitudinem ⁊ non bẽat: vel eꝫ.g ⁊c. ¶ 7° modus saluat:p ß q oia q̃ sunt in diuinis: sunt idẽ in recto:nõ tñ in obliquo. ¶ Sz ꝺ. Qñ dico sic. Intellectus diuinus est ois obi creati ⁊ voluntas nõ: q̃ro de ista obligtate:vel ẽ aligd fabricatũ ab intellectu vel nõ:si sic:arguo ꝺ eos:sic argutũ ẽ ꝺ intellz deficiẽtẽ.si nõ.tũc arguo sic.Esse ois obi creati ⁊ nõ eẽ ois obi creati sunt vere ꝺdictoria. Nã ita põt eẽ ꝺdictio ĩ obliq̃:sic in recto.sz vnũ extremũ istius ꝺdictionis ꝺuenit intellectui ex nã rei:⁊ aliud volũtati.Silr terminari ab aliq̃ alio:⁊ nõ terminari ab eodẽ ꝺuenit intellectui ⁊ volũtati.g ⁊c. ¶ 8° mod⁹ saluat p cõnotata:q.n.intell's aligd cõnotat qđ nõ volũtas. Jõ aligd põt dici de intellu:⁊ non de volũtate ⁊eꝺ:⁊ sicut ẽ de intellu ⁊ voluntate:sic dico de oĩb⁹ alys. ¶ Cõtra. Connotare a.⁊ nõ ꝺnotare:vel sunt idẽ ex nã rei vel nõ:si nõ:sicut argutũ est supi⁹ ꝺ alios arguo ꝺ istos:si sic:tñ valet ista ꝺdictio ꝺnotare ⁊ nõ ꝺnotare:sicut alia. ¶ Ꝑ.arguo sic. Aut cõnotare dicit p̃cise intellm diuinũ ⁊ non ꝺnotare p̃cise voluntatẽ:aut ꝺnotare dicit intellm ⁊ obm silr:vl' tñ obm:vel intellm silr cũ bitudine ad obz: si p̃ mõ: cũ intell's ⁊ volũtas sint formalr ĩ deo:vnũ est p̃cise vnũ extremũ ꝺdictõis:⁊ aliud est aliud extremuz. ⁊ sic extrema ꝺdictiõis nec̃io distinguũtur:segt q intell's ⁊ volũtas distinguuntur:si 2° mõ.s.intell's ⁊ obm silr:tunc nihil aliõ ẽ ꝺnotare nisi dinus intell's ⁊ obm:⁊ sic diuin⁹ intell's ⁊ obm silr ꝺnotant dinuz intellm ⁊ obm: ⁊ sic idẽ ꝺnotat se:qđ est icõueniẽs. si 3° mõ.s.q dicat ordinem ad obm ⁊ ꝺnexiõez: tũc sic.ipole ẽ idẽ bre ordinẽ ⁊ ꝺnexiõez ad obm ⁊ non bre:sz itell's hꝫ ordinẽ ad a.qz ꝺnotat a.⁊ non volũtas.g ⁊c. ¶ Cõfirmatur. q2 aut extrema ꝺdictiõis sũt formalr ĩ deo.s.vtrũqz extremũ:⁊ tũc br ꝑpositũ:q2 vbicũqz sũt extrema ꝺdictiõis nec̃io iter fundameta eoꝝ ẽ aliq̃ distinctio. ¶ Si dicas q nõ sũt ãbo ĩ deo:sz vnũ in deo ⁊ aliõ in creatuta. ¶ Cõtra. Uelle ifinito actu oia bona: ⁊ nõ velle ifinito actu oia bona. velle ifinito actu omnia mala: ⁊ nõ velle actu infinito oia mala.intellre etiã ifinito actu oia bona ⁊ mala: ⁊ nõ intelligere oia bona ⁊ mala infinito actu:nullũ isto2 est formalr in creatura: nõ illud velle tñ oia bona actu ifinito:q2 nullus actus infinitus põt eẽ in creatura:⁊ p ꝺns nec aliud.s.itel ligere oia bõa ⁊ mala. ¶ Si dicas q vtrũqz extremũ ponit in deo ⁊ ĩ creatura ß nihil ẽ: q2 ifinitum velle vel infinitũ intelligere nõ ẽ ĩ creatura pp rõnẽ dictã:nec ẽ pole ß imaginari:g bꝫ ꝑpo⁹. ¶ Confirmat ista rõ tota sic. Ubi ẽ formalr affirmatio et formalr fundamẽtũ negatiõis opposite:ibi est formaliter ꝺdictio:sz ista affirmatio.itelligeꝛ oia itellectiõe ifinita.ẽ formalr ĩ deo:⁊ fundamẽtũ negationis opposite qđ ẽ velle:vl' nõ intellere p voluntatẽ: ẽ ẽt formalr i deo:nã velle ẽ fundamẽtũ isti⁹ negatiõis nõ itellere oia ifinito actu.g nec̃io erit ꝺdictõ ĩ deo:⁊ p ꝺns distinctio. ¶ Sz dr ad ß nõ ẽ ꝺdictõ nisi respeccu eiusdẽ.sic ꝺ po⁹ordiata ⁊ nõ ordinata: dr q ꝺdictoria vñr dici:sz q2 nõ ẽ respectu eiusdez: iõ nõ segt ꝺdictio.eodẽ mõ ĩ ꝑpo°. ¶ Cõtra. Accipio viculũ icarnatiõis.oino idẽ ꝺ po⁹ ordinata de⁹ nõ põt illꝺ dissoluere:sz de po⁹ absoluta id idẽ pt. g ꝺdictio respectu eiusdẽ:⁊ p ꝺns distinctio.qđ ẽ ꝑpositũ. Ur g q pp istas ꝺdictiões q̃ ĩ dinis ponunt: et de eis dñr.q necesse sit ponere aliq̃ ex nã rei distincta:qbus applicent extrema illa.

Euasio.

Cõcludit inteutũ pncipale.

Sed hic sunt multe istãtie. Primo.s.ꝺ modus ꝑbãdi ista distictõez.s.p viã ꝺdictionis. Non.n.vr q vbicũqz ꝺdictio sit q distictiõez icludat. Doc pz i 4^or^ explis. p^m^ ẽ de sole. Nã sol hꝫ vtutẽ desiccatiuã ⁊ humectatiuã:p desiccatiuaz pt desiccare: p hũectatiuã ãt nõ. z^m^ ex^m^ ẽ ꝺ ãgelo: g hꝫ ĩ se vtutẽ getatiuã celi.⁊ vtutẽ motiuã: ⁊ p getatiuã non mouet:p motiuã aũt mouet: g distictio. 3^m^ de albedine q̃ vtutẽ hꝫ assimilatiuã ⁊ dissimilatiuã. 4^m^.q2 eadẽ dria vr ẽ diuisiua gñis ⁊ stituiua spẽi:sz iquãtũ est disiua nõ stituit:⁊ inquãtũ cõstituiua nõ didit.⁊ tñ ex istis vr ꝑbari distictio.et ibi tñ negat. ¶ Ad ista. Ad pmã de sole dico q eadẽ vtute desiccat ⁊ humectat:⁊ p humectatiuaz desiccat:⁊ p desiccatiuã humectat.nec ẽ ibi distinctꝺ. ¶ Sz ꝺ. Inquãtũ humectat nõ desiccat: q2 sic desiccaret cerã. ¶ Dico q ly inq̃tũ pt reduplicare vtutẽ vl' pn^m^:si pn^m^.sic ꝺcedo q nõ segt icõueniẽs:sz tñ ß nõ ẽ de vtute fmonis fm oẽs. ¶ Alio mõ põt reduplicare resolone vl' actiõez q̃ ẽ .s.actio humectãdi ⁊ desiccãdi:⁊ isto mõ nego.⁊ sic segt icõueniẽs ⁊ ꝺdictio. ¶ Intellndũ tñ ad euidẽtiã istius ⁊ oium alio2 exẽplo2:q si bret aliquã auctoritatẽ dicẽtez q alia ⁊ alia vtute ß sol illa faceret: ⁊ illa auctoritas cogeret:dicerem q ibi eẽt disti°.sz q2 nulla ẽ:iõ vitãdo plalitatẽ:q2 nõ appz nec̃itas eã ponẽdi. Dico q eaꝺ po⁹ sol desiccat ⁊ humectat:sz q2 hẽm⁹ per fidẽ cogẽte:q de⁹ itellit oia:⁊ nõ vlt oia:iõ ẽ ibi ponẽda distictio. Silr dico ad aliõ ꝺ angelo ⁊ ꝺ albedine ⁊ de dria:qđ ẽ p̃n^m^ idẽ oino q̃ angel⁹ mouet et getat:q̃ albedo silat ⁊ dissilat:⁊ q̃ dria diuidit ⁊ stituit. ¶ Sz ꝺ.dicim⁹ q iq̃^m^ dria didit nõ cõstituit: ⁊ iq̃^m^ albedo silat ⁊ nõ dissilat:posito eodẽ p̃n°.q̃re ita nõ possum⁹ dicere ꝺ ꝺo q iq̃^m^ itellit nõ vlt. Dico q iõ sic ꝺcedit ĩ istis pp diuersas actiões fundatas ĩ eoꝺ p̃n°:vl' pp diuersas relones.i ꝺo ãt re^ũ^ eiusdẽ pncipy nõ sũt diuerse actiões. z°mouent istãtie ꝺ pbatiões ꝺdictionũ:q2 min⁹ vñr ꝺcludere. p q2 Aug.dic.15.de tri.q de⁹ vna simplici visione nouit oia.sz tu ꝑbas q notitia simplicis visiõis ⁊ simplicis itelligẽ^ũ^ distin^tur^ nec̃io. z° q2 vnic⁹ act⁹ volẽ

Ll.pingit.

Impugnatio dupler.

Ro denoiatiõis extrinsece que?

Impugnatio dupler.

Impugnatio dupler.

Soto

Replica.

Eadẽ vtute sol resoluit ⁊ ꝺstringit.

Replica.

Nõbile vbiqz.

z.instantia.

L.16.⁊ alibi.

1.instantia.

Exẽplũ q̃dr upler.

Mõ ꝙ idē actꝰ i dō sūt nolle ⁊ velle: ⁊ pōdera bñ. Exēplū. Cōsidera instātiā ponderando plā.

di ponitur in diuinis:⁊ tamē oportebit multos ponere:qō videt falsum. ¶ Ad intellectum istoꝝ ⁊ multoꝝ aliorum est sciendum: ꝙ idez actus aliud ꝛcernens pōt dici nolle ⁊ velle. ¶ Exēplū. In deo est habitus amicitie ⁊ inimicitie: q distinguunt ex rōnibus suis formalibus. ¶ Et ideo dico.ꝙ idem actus numero q est voluntatis existens vnica perfectio:dr̄ dilectio:vt ꝛcernit habitū qui ē amicitia: ⁊ dicitur odium:vt concernit inimicitiam. Silr̄ de misericordia ⁊ de iustitia:eodem modo potest dici ad multa alia que sunt in deo. In deo enim est ꝓuidentia ⁊ scia:⁊ ideo actus intellīndi cū habitu ꝓuidentie pōt dici simplex visio:⁊ cuz habitu scie simplex intelligentia:silr̄ de potētia ordinata ⁊ absoluta. In deo enim voluntas que est omnipotentia factiua cum habitu ꝓuidentie dicitur potentia ordinata:⁊ cum habitu scie dicitur potētia absoluta: silr̄ de voluntate signi ⁊ beneplaciti: eodem mō de multis alys. ¶ Sed restat dubiū de scientia: sunt ne oēs scientie in deo formaliter distincte: sicut geometria:arismetrica:⁊ sic ō omnibus alys. ¶ Dico ꝙ possz faciliter sustineri: ꝙ idem habitus formaliter sufficeret: qui ꝓ respectus fundamentales ad diuersa diceret̄ hūs illum habitū:sciens illa diuersa. Uex.q2 eodem mō posset dici de sapientia: que est de eternis:⁊ de scientia que est de temporalibꝰ. Aug.autez videtur distinguere ea: ⁊ dictū est supi? ꝙ sapientia est principiū productiuum verbi: ⁊ nō scientia. Ideo videtur posse dici de istis ⁊ de oībus alys sciētys:ꝙ sunt ibi formaliter: ⁊ formaliter distincte:⁊ etiam de virtutibus moralibus que perfectionem dicunt. ¶ Sed dices. tu ponis multas ꝓfectiones nimis ⁊ infinitas. Dico ꝙ perfectiōes in deo non sunt infinite:q2 inter eas est ordo. Multi tñ antiq ausi sunt ponere infinitas: sed multas hic pono. ¶ Sed q2 aliquis diceret.ꝙ omnes contradictiones iste per quas probata ē illa distinctio sumuntur ꝓ compationem ad aliud: vel saltē plures eaꝝ.⁊ ideo non est ita euidens contradictio:sicut si sumerentur sine respectu. ¶ Ideo adduco 4ᵒʳ cō tradictiōes:que sumuntur sine aliquo respectu: vl̄ cōparatione ad extra. ¶ Prima fundatur in attributo realitatis ⁊ absoluti essentie:q2 ex nā rei repugnat rōni formali absoluti: que est diuina essentia cōicari relōni:tunc.n.relo esset ad se:⁊ tamen nō repugnat realitati:q2 relatio est realis eadem realitate qua essentia cū sit idem realiter:⁊ ꝫ inferius ostēdetur:ergo realitas essentie ⁊ eius absolutū distinguunt̄ ex nā rei. Et per idem medium probant̄ distingui essentia ⁊ relatio. ¶ 2ª fundatur in rōne formali radicabilitatis q̄ competit diuine eētie:ꝓut est fundamētale ꝟstitutiuū cuiuscūqz diuini suppositi ⁊ in rōne necessitatis. Nā prima ꝺditio.s.esse radicabile ꝑn̄ᵐ ꝟstitutiuū ⁊ fundamentale non cōicatur relōni:q2 ꝫ sibi repugnat:⁊ tñ cōicat̄ ei necessitas:q2 ita neccia est diuina productio: sicut essenª diuina. ¶ 3ª fundat̄ in diuina cōicabilitate ⁊ existentia:q2 eadē existentia qua diuina essentia existit et relo:⁊ tñ non eadem cōicabilitate cōicatur q̄ essentia:⁊ sic extrema contradictionis dr̄ de diuina cō municabilitate ⁊ existentia. ¶ 4ª fundatur in infinitate ītēsiua ⁊ eternitate: q2 gnō dina ē eterna formalr̄: ⁊ ipa nō ē formalr̄ infinita ītēsiue:cū nō dicat perfectionem simplr̄:q2 quicquid perfectionis ē in patre ⁊ in filio. ¶ Sed vt melius hec distinctio videatur:moueo aliquas instantias nūc.alias mouebo alias. ¶ Prima quātū ad presens sit ista. Quia deus est quo magis nihil cogitarīpt ꝫ Anſ. ꝓsol. Si aūt in deo essent plures pfectiones infinite:tūc plures ipsarum essent maiores vna.⁊ sic illa nō eēt diuina. ¶ Dico ad hoc ꝙ oīa attributa habent eādem infinitatem numero: sicut ostensum fuit superi?.di.zª.⁊ q2 magis ⁊ minus ⁊ ineq̄litas respiciūt quantitatem virtutis:vbi nō est quantitas molis. Dīc est ꝙ vbi est eadem quantitas:ibi oīno nō pt esse nec magis nec minꝰ:nec inequalitas: infinitas aūt est eadem in oībus ⁊ locum tz quātitatis: talia enim semp requirunt distinctā quantitatez. ¶ P̄. equale ⁊ inequale sunt passiones quātitatis finite: in deo aūt non est quantitas finita:⁊ ideo inequalitas ibi non est.nec plura infinita eēnt maiora vno. ¶ zº instatur. Sicut summa simplicitas excludit oēm cōpositionem:ita summa vnitas oēm pluralitatē:sed summa identitas oēm distinctiōem excludit:in diuinis autem perfectionibus est sūma vnitas ⁊ idētitas ratiōe essentie: ḡ nulla distinctio aut pluralitas. ¶ Dico ꝙ sicut inter psonas diuinas ē sūma vnitas ⁊ idētitas rōne essentie cū pluralitate ⁊ distinctiōe psonaꝝ vera ⁊ realiꝫ plalitas ēt ibi est inter fundamēta in ꝓprietatibus. Ita dico ī ꝓpposito:sūma.n.idētitas ⁊ vnitas est in infinitate:pluralitas aūt fundatur super distinctione formali attributoꝝ.non.n.vnū oppositoꝝ excludit reliquuz nisi respectu eiusdem fundamēti. ¶ Cōtra. Magl sunt illa idē que sunt de p̄ mō:q̄ illa que sunt de zº mō.attributa autem sunt idem in zº modo:non in p̄: ḡ non sunt summe idem. ¶ Dico ꝙ attributa in rōnibus suis formalibus:nec sunt idē:nec vnuz. et vt sic cōparantur illis de zº mō.ꝓut autem cōparantur ad essentiam habent per illam vnitatem: ⁊ reducuntur ad p̄ᵐ modum:q2 habent eandem infinitatem ⁊ eādē realitatē: sicut suos modos intrinsecos:q2 videntur ad eos reduci sicut ad p̄ᵐ modū: ⁊ isto mō sunt summe idez: sicut psone diuine sunt idem:⁊ summe vnuz:⁊ non nisi isto mō.ſ. vnitate ⁊ idētitate q̄ est p essentiā.lz distinguantur ⁊ pluralificentur inquantū sunt psone. Pōt tñ breuiter dici: ꝙ illa de p̄ mō non sunt magis idez:sed plurib? modis idem. ¶ 3º instatur. Nam p rōnes p quas tu cōcludis perfectiones esse distinctas formalr̄: p easō pōt inter eas probari distinctio realis:quaz nullus concedit:q2 q̄ncūqz aliqua sic se habent:ꝙ qcquid ꝛuenit vni realiter nō ꝛuenit alteri:talia vñr realiter distingui:sicut ex ꝛuenientia alicuius ⁊ disconueniētia eiusdē ex nā rei alicuiꝰ:arguitur distinctio ex nā rei inter ea. ¶ Dico ꝙ modus realitatis superueniēs illi regule destruit eam:lz enim essentia ⁊ relo in diuinis sint vnū suppositū: tñ relōni ꝛuenit distinguere ⁊ nō essentie:⁊ lz nā diuina ⁊ humana in xpo sint vnū suppositum:tñ sola natura diuina sustentat:⁊ suppositat humanā:⁊ quemadmodū nā ⁊ beceitas sunt vnum indiuiduū:⁊ tamen natura indiuidualr̄ nō distinguit:⁊ beceitas distinguit: ⁊ iō dico lz ista regla certissima ꝙ qñ aliq̄ sunt idē oībꝰ modis:qcqd ꝛuenit vni ⁊ alteri ⁊ eodez mō:lz tñ qñ aliq̄lr̄ distinguūtur:⁊ sunt idē aliquo mō: nō opz ꝙ illo mō q̄ aliqd cōuenit vni cōueniat alteri. ¶ 4º instat sic. Quicqd ponit in diuinis:oz ꝙ ponatur summe:⁊ sic cū ponuntur ibi distinctiōes ponentur ibi summe. ¶ Dico ꝙ lz illa que dicunt ibi

Mō ꝙ idē actꝰ i dō sūt nolle ⁊ velle: ⁊ pōdera bñ. Exēplū. Cōsidera instātiā ponderando plā.

Dubiuz

Solō duplr̄. Uid Sco.i plo. q.3.⁊.3.lateraliꝫ q altius ꝫ iuestigat.

Obo.

Cōsidera an currit maxime de vtilꝰ moralibus.

Finite numero sūt dine pfectiones: ⁊ si infinite ē eaſiue.

Alias q̄tuoꝛ cō tradictiōes adducit ad ꝓncipale.

Absolutū ⁊ realitas distinguū tur ⁊c̄.

Radicabilitas ⁊ necessitas distinguunt̄ ⁊c̄.

Cōicabilitas ⁊ exñtia distiguū tur ⁊c̄.

Jnfinitas ⁊ eternitas distinguuntur ⁊c̄.

Obꝯcit nōbſlr p̄ dcā ꝓncipaliter i hac.q. I.instantia. La.z.

Dic aliter vt scia pōderando. Uide Sco.q.I. q̄libet.⁊.3.q. eiusdē: ⁊ vbi ibi notaui.

z.instantia.

A.l. est fundata in ⁊c̄.

Cū sūma vnitate ⁊ idētitate stāt plalitas ⁊ distinctio. Replica nōdū.

Cōsiderādo bñ pōdera.

Esse magis idez ⁊ plibus modis dr̄nt. 3.instātia.

Regula.

Ex idētitate suppositali vel realiꝫ aliquoꝝ nō seqt̄ vnifoꝛmitas ꝙue niēte vl̄ dicōue nientie actue ⁊ passiue:ꝙ vel ꝙ.

Regula.

4.instātia.

Que debẽt poni in dīno in dinis ꝙ que nō? Replica duplꝛ.

perfectiones sint ibi sūme ꝛ sūma: non tñ iª que dicunt cōem habitudinem. vnde sūma distictio nō est inter psonas. ¶ Cōtra. distinctio per prioza est maioꝛ q̄ per posterioza: ſz distictio quā ponis inter attributa est qditatiua. ꝛ per ꝓñs per poza. ſ. p illa de pmo modo. g̃ ꝛc. ¶ Prima distinctio eẽtialis est maxima: sed distictio qditatiua est essentialis: qꝛ qditas ꝛ essentia sunt idez. ¶ Ad ista dico. ¶ Ad pmū ꝙ cōtingit interduz per posterioza maioꝛē distinctionē fieri. Nā soꝛ. ꝛ plato qui p̄cise distinguunt̃ per posterioza. magis distinguunt̃ q̄ aial ꝛ rationale que p̄cise distinguunt̃ per prioza.

Laste grāīb ẽ Quiditas i plꝰ est q̄ eẽntia.

¶ Ad zᵐ dico ꝙ qditas abstrahit ab eẽntia sicut pductio a factione. ꝛ per ꝓñs distinctio qditatiua ab eẽntiali.

5. instātia.

¶ 5ª instaꝛ sic. Melᵢ⁹ est hr̃e oēm pfectionē in se qditatiue ꝛ formalr. ꝛ simplr. q̄ aliquo alio mō: cū iste modus sit pmus ꝛ p̄ncipalissimus. Cū g̃ oīa essentialia dicāt pfectiones simplr. melᵢ⁹ ẽ ꝙ attribuant̃ essentie diuine in p̄ mō q̄ in zº. Et si in p̄ mō. tūc arguo sic. q̄cūq; sunt in p̄ mō idē: nō distinguunt̃ formalr: ſz pfectões cū essentia sunt hꝺ. ergo ꝛc.

Nihil nisi ꝓpꝛie alicui ẽ ei melᵢ⁹.

¶ Dico ꝙ sicut nō est melᵢ⁹ filio eē perfectiozē pr̃e q̄ eē q̃lē: qꝛ hoc sue dignitati repugnaret: ita nō est melᵢ⁹ diuine sapiẽtie eē in p̄ mō diuia essentia: qꝛ tūc nō eēt sapiẽtia.

Replica

¶ Cōtra. illud qō ẽ tale quo nihil cogitari magis pōt. ꝛcludit oēm pfectionē simplr. aliogn nō eēt pfectissimū in sua qditate: que p̄scindere vr̃ ab alys pfectionib⁹. ¶ Dico ꝙ sufficit ꝙ pfectissimū ꝛcludat idẽtice oēz pfectionē simplr. Et tūc ad illud qō dr̃. ꝙ tūc nō esset pfectissimū: vt p̄scindit qditatiue ab istis pfectionibus. Dico ꝙ īmo. nā ipsuz solū est pfectissimū p̄ suā ifinitatē ꝛ eadē est ifinitas eius: ꝛ oīum taliuz pfectionū eẽntialiū. vt aūt ab illa ifinitate p̄scidit: nō est pfectⁱ⁹ nec ipfectⁱ⁹.

Quid reꝛitur ad eē pfectissimi ꝛ qđ nō?

6. instātia.

¶ 6ª istaꝛ sic. nā vt dicūt alig. hoc videt̃ ꝓfirmare errorē arry: qꝛ vna illaꝝ pfectionū vt p̄scindit ab alia: cū nō sit creatura. oz ꝙ sit deꝰ. ꝛ sic erūt plures dy sicut plures pfectiones. ¶ Dico ꝙ eodē mō argueret̃ de psonis ꝙ essent plures dy. cuz tñ q̃lz: vt p̄scindit ab alia: nō sit creatura: ſz sit deꝰ: ꝛ sic erūt plures dy sicut plures psone. ¶ Dicūt tñ aly ꝙ ponere oppositū isti⁹ distinctionis ꝺucit erroꝛem Sabelly cōtra distinctionē diuinaꝝ psonaꝝ. nā p oēs rōnes qbꝰ milita tur ꝺ formalitates: vt supza patuit: ꝛ infra patebit. pōt militari ab ifidelibꝰ ꝺ distinctionē diuinaꝝ psonaꝝ. ¶ Dico g̃ ꝙ oē qō ẽ. vl̃ est eẽntia creata vl̃ diuina: ſz tñ nō qditatiue: sicut oē qō est ẽ suba. vel accidẽs: ꝛ tñ multa sunt que neutꝝ sunt qditatiue Jdeo dico ꝙ temerariū est dicere aliq̃ opiniones illaꝝ esse hereticā: qꝛ vary ꝛ solẽnes doctoꝛes opinati sunt sic ꝛ oppoᵐ: ꝛ iō posita distictiõe tali: oīa soluunt̃.

Tollit ꝙ instātiā oppme. Sabellius

Nō dr̃ ꝺ temerarios vtriusq; vie notabilr.

¶ Ad arᵐ in pn̄ pz. Qō. IIII.

VTrum pfectiões in deo distiguãtur ſz rōnẽ ab aīa fabzicatã. ꝙ sic. qꝛ ſz Dyo. sacra scriptura multa deo attribuit pp ipfectionẽ itell⁹ nostri. ¶ Cōtra. tale est fictitiū ꝛ nullum tale debet poni in deo.

Ꝙ. cōis.

Hic itroducit cōis opinio ꝙ sic. qꝛ itellectⁿ nr̃ vario mō operãs circa suū obm p ceptiões quas facit circa obz. p̄t distictionē rōnis fabzicare.

Impugnatio ꝺ uplex.

¶ Sed ꝺ hoc argr 4r. Prio sic. q̃n aliq̃ duo sunt penitꝰ idistincta: si vnum nō distiguit̃ rōne nec reliquū: ſz pfectiones diuine sunt penitus eedē in se ꝛ in nobis. ſ. in itellectu nr̃o obiectiue: ſz vt in se ipsis nō distiguunt̃ rōne. g̃ nec in itellectu. Probatio minoꝛis: q̄tū ad istā ptez. ſ. ꝙ sunt eedē in se ꝛ in nobis. ſ. in itellectu: qꝛ vl̃ sūt idē totalr: ꝛ sic hr̃ ꝓpositū. vel nō. ꝛ tūc nō itelligimus eas.

A. l eedē.

Euasio.

¶ Si dicatur ꝙ pñt p tāto distingui ratiõe in itellectu ꝛ nō in se licz sint eedē: qꝛ vt in intellectu sunt hñt quēdā respectū rōnis: qꝛ in mẽte sūt quē nō hñt in se: ꝛ pp̃ p̄ pñt distigui.

A. l. ſ. itellecte.

¶ Cōtra. dīna pfectio vt in se ẽ: nō hꝺ talē respectū rōnis: ſz dīna pfectio q̃ in nobis ẽ. est oīo diuia pfectio q̃ in se ẽ. g̃ dīna pfec⁹ q̃ in nobis ẽ nō hꝺ illū respectū rōnis. Pria ꝓbat̃. respect⁹ est posterioꝛ fūdamẽto. ꝛ p ꝓñs multomagis de illo respectu. itellect⁹ g̃ priꝰ itelligit diuinā pfectionẽ in se q̄ hēat talē respcūz vel q̄ fabzicet: ꝛ in illo prioꝛi sunt in itellectu: ꝛ tñ idistincte.

Aug. ꝺ z. q. q. ꝺz

¶ zº sic. nullus effectⁿ formalis est vbi nō est forma. respectⁿ aūt rōnis dat referri ꝛ distingui: ſz respectⁿ rōnis nō est in illis pfectionibⁿ: qꝛ si sic: eēt realis. g̃ nō dat distingui.

¶ 3º sic. oīs itells aliter itelligẽs rẽ q̄ sit in se: est falsus: ſz itelligens diuinas pfectiões distīgui rōne: itelligit eas alr̃ q̄ sint in se: qꝛ itelligit eas referri respectu rōnis. ſ. distinctiõe que nō est ibi.

Euasio

¶ Dr̃ ꝙ si itellectⁿ itelligeret res in se ꝛ alr̃ itelligeret q̄ in se essent. esset falsus: ſz itellectⁿ nō itelligit eas vt in se sunt: ſz itelligit eas vt sunt in esse cognito. iccirco nō est falsus.

¶ Cōtra. qꝛ itellectⁿ itelligẽs aut est falsus: qꝛ itelligit rẽ aliter q̄ sit in se: ꝛ tūc hr̃ ꝓpoᵐ. aut qꝛ pcise itelligit eā alr̃ q̄ sit in esse cognito. ꝛ sic segt̃ ꝙ nulla cognitio eēt falsa: qꝛ oīa sibi ꝓueniūt in eē cognito vel itellecto.

¶ 4º sic. q̃cūq; vnū ꝺictoꝛiozuz vificaꝛ de aliq̃. aliud tūc nō pōt vificari de eodez: ſz istud est verū. ꝙ diuine pfectiões in se nō distinguunt̃ rōne. g̃ p quācūq; pōz nō poterit vificari ꝙ distiguant̃ rōne. Ur̃ g̃ imaginatio falsa. nec ꝺz hoc attribui rōni nec̄ itellectui: qꝛ ꝺictionẽ vr̃ includere: qꝛ tñ cōis opinio est in opᵐ: iō istud nō assero: soluat rōnes qui vult.

ꝓclo quā itẽdit.

Dic tu póderã/ do ꝓñr ꝛ pla hic addẽdo vt exꝛ dit.

Qō. V.

VTrum oēs ille pfectões que sunt in deo p̄ñt eē vna res. supposita aliq̃ nō idẽtitate vl̃ distictiõe extrã rei iter illas. ꝙ nō. Aug. de doc. xp̃iana. Qō oīo nulla res est. nihil ẽ. ſz ille pfectiones nō sunt nihil. g̃ sunt res.

¶ Cōtra. Dyla. aliud est psona. ꝛ aliud est realitas eiꝰ. ꝙ nō eēt nisi realitas aliq̃ mō distigueret̃ a ſocali rōe psone.

A. l. ab ātiquis ꝺ ꝓñr. Ꝙ. cōis. ꝓ. ꝓclo.

Hic antiqtus ꝛ cōiter ꝺicebatur ꝙ oīs distictio nō facta ab ania est realis: qꝛ sicut ens diuidit̃ in ens in aīa. ꝛ extra aniā: ita distictio que ꝓsequit̃ ens. Cōstat aūt ꝙ illud ens qō est extra aīaz est res. g̃ ꝛc.

z. ꝓclo.

¶ zº ad qōnez rñdẽdo ꝺicebaꝛ. ꝙ qꝛ ille diuine pfectiões nō distinguunt̃ realr: sicut certū est cuilibet. ꝛ aliqualiter distinguunt̃. Relingt̃ ꝙ distinguunt̃ solum rōne.

Impugnatio ꝺ uplex.

¶ Contra hoc arguo duplr. Prio sic. q̃cūq; aliq̃ ꝓpō est demōstrata de aliquo ex duabꝰ pmissis: quaꝝ vna est demōstrata ꝛ alia credita: illa necessario est tenẽda: ſz distictio ex nā rei non realis demōstraꝛ ex duabꝰ pmissis talibꝰ. g̃ ꝛc. Probatio minoꝛis: que sunt in psona pr̃is sunt vna res soluz. ꝛ p ꝓñs nō distiguunt̃ realr: qꝛ sic essent in diuinis plus q̄ tres psone vel tres res: sed aliq̃ que sunt in psona patris distinguunt̃ ex nā rei. g̃ ꝛc. Pria ꝓpō est credita. zª demōstrata ẽ satis euidẽter ꝛ si hō

Gnō g̃ actiua ꝛ spiratio actiua sī idem realr. ꝓz. q. ꝓcedẽte ꝛ alibi.

nō velit ꝓteruire: oz quēlibz ꝓcedere ex vi demō/strationis. ¶ 2° arguo sic. vbicūqz est pluralitas alterius ꝛ alteriꝰ rōnis ibi nec̄io est distinctio: ſz in diuinis est trinitas reꝝ ꝛ nō est q̄ternitas. est aūt ibi ſz oēs q̄ternitas rl'onū nō fabricata ab aīa. g̃ distinctio ex nā rei inter quattuoz relationes que nō est realis: qz si esset realis tunc essent ibi tot res quot conceduntur ibi relationes: qō est falsum. ergo ⁊c̄. ¶ Dico g̃ qꝫ iter pfectōes diuinas est distinctio nō fabricata ab aīa. nec distinguūt̄ tm̄ realr. Sz ad declarādū istud: qz vr̄ difficile diuersi diuersimode dicūt. ¶ Alīq volūt saluare ꝛ dicere qꝫ oēs perfectiones diuine sunt vna formalitas solū ꝛ solū vna realitas: qz cū realitas ꝛ formalitas sint oio idem multiplicata formalitate. mltiplicaī ꝛ res. ¶ Dicunt tm̄ qꝫ vna illaꝝ pfectionuz nō est. vel erit alia formalr. ꝛ ꝓ ꝓns dicūt qꝫ formalr distinguunt̄. ꝛ sic saluāt logicalr. ¶ Cōtra. vbicūqz est iuenire distinctiones diuersaꝝ rationum: ibi est inuenire extrema diuersaruz rationū: ſz distinctio formalis ꝛ realis sunt diuersaꝝ rōnū. g̃ ꝛ extrema. ſ. formalitas ꝛ realitas. Maioz est manifesta: qz eadem sunt p̄nª essendi ꝛ distinguēdi. g̃ sicut p̄nª essendi si sunt eiusdez rōnis nō dant esse nisi eiusdē rōnis: sic nec dabunt nisi distinctionē eiusdē rōnis. ¶ Cōfirmatur qz iter extrema eiusdē rōnis: inq̄tū eiusdez rōnis sunt. nō inasciī nisi respectᵘ eiusdez rōnis: distinctio est relatio. g̃ si extrema sunt eiusdē rōnis ꝛ distinctio nō poterit esse nisi eiusdē rōnis: ꝛ si alteriꝰ: necessario mutabiī alteꝝ extremoꝝ. ¶ Confirmaī 2° qz sicut suba distinguiī ab accidēte. sic distinctio subalis ab accidētali solum pp distinctionē extremoꝝ. ¶ Cōfirmaī 3° sic. distinctio generis distinguitur a distinctione specifica: qz genꝰ distinguiī a spē ꝛ si idē eēt genꝰ ꝛ spēs ꝛ distinctio vtraq̄ eēt eadez. ¶ 2° arg' sic. qñcūqz vna distinctio ꝓuenit vni p se ꝛ alteri per accidēs. extrema nō p̄nt cē eadem. Doc ꝓbaī. qz nō p̄nt esse extrema formalia nisi distinctio formalis sit ꝓns talia extrema. si g̃ extrema eadē essent distinctionis formalis ꝛ realis: posita formali ꝛ nec̄io ponerenī extrema. ꝛ ꝓ ꝓns distinctio realis. g̃ si distinctio ꝓuenit aliqb̄ ꝓ accidēs: ꝛ extrema illius distinctionis ꝓuenūnt per accīs: ꝛ si per se: p se: ſz distinctio formalis ꝓuenit entib⁹ oīb⁹ creatis per se: distinctio realis per accidēs. g̃ necessario extrema distinctiōis huiꝰ ꝛ illiꝰ sunt alteriꝰ ꝛ alteriꝰ rōnis. Minoz quātū ad vtrāq̄ sui partez ꝓbaī. ꝓ ꝓio quātū ad p̄mā partē. ſ. qꝫ distinctio formalis ꝓuenit entib⁹ p se. qz distinctio formalis est gditatiua. ꝛ ꝓ ꝓns. ꝓns gditatē: ſz oē ꝓns gditatez est per se. qz per gditatem demōstrabile est de eo. ¶ Quātuz ad scām partē. ſ. qꝫ distinctio realis sit per accidēs. ꝓbaī sic. Illud qō non est realr vl'qō nō est res. nō pōt distīgui realr: ſz nihil est res nisi vt existit: q̄lz aūt res creata existit p accidens. g̃ distinguiī realr per accīs. ¶ Cōfirmaī. nec̄iū ꝛ cōtingēs nec̄io sunt alteriꝰ ꝛ alteriꝰ rōnis: ſz extrema distinctionis formalis sunt nec̄ia: ꝛ extrema distinctiōis realis sunt ꝓtigētia. g̃ ⁊c̄. ¶ 3° sic. q̄cūqz sūt idez oīb⁹ modis: si vnū distīguiī ꝛ reliquū: sed formalitas ꝛ realitas: per te: sunt idez oīb⁹ modis. g̃ si formalitas vel rō formalis distīguiī ab alia rōne formali: ꝛ realitas distinguiī a realitate. ¶ Cōfirmaī p illīm expositoriū. hic itellectᵘ est oībus modis hec realitas. hec volūtas est oībus modis hec realitas. g̃ hec volūtas est oīb⁹ modis hic itellectᵘ. ¶ 4° ꝓbaī ꝓpositū per q̄druplicē oppōnē. ꝓ ꝓio per oppōnē relatiuā sic. vbicūqz est cōe ꝛ ꝓprium: nec̄io est aliq̄ distinctio: qz nihil est cōe sibypsi: sed realitas est cōis oīb⁹ formalitatib⁹. nō eꝫ. ⁊c̄. ¶ 2° per oppōnē ꝓtiā. Cōtraria nō p̄nt eidē ineē ſz idē. ſz idētitas ꝛ diuersitas sūt ꝓtia. g̃ ⁊c̄. ꝓ Perfectiōes aūt diuine sunt idē realr. ꝛ distinguunt̄ formalr. g̃ per aliud ꝛ aliō. ¶ 3° per oppositionē ꝓuatiuaz sic. pfectiōes diuine inq̄tū sunt res sunt vnuz. rōnes aūt formales sunt in eis plures. g̃ vnitas ꝛ pluralitas nec̄io eis ꝓueniūt per aliud ꝛ aliud. ¶ 4° p ꝓ/dictionē sic. qñcūqz aliq̄ duo sunt penitus idē multiplicato vno ꝛ aliud nō pōt non multiplicari. si g̃ formalitas ꝛ realitas sūt penitᵒ idē: sicut multiplicant̄ rōnes formales: ita ꝛ reales. qō est flz. ¶ Si dr̄ qꝫ res pōt accipi duplr. Uno mō cōissime ꝛ isto mō dr̄ de oīb⁹ que sūt extra aīam ꝛ tūc tot sunt res quot sunt formalitates. Alio modo pōt accipi ꝓprie: ꝛ tūc dr̄ qꝫ in diuinis pfectionib⁹ est soluz vna res cū distinctione rōnis formalis. si aūt dr̄ sic. sic habeī ꝓposituz: qz nec̄io segī distinctio iter realitatē ꝓtiā ꝛ cōez: sed cōis: p te: est oīb⁹ modis idez cū formalitatib⁹. g̃ realitas ꝓprie sumpta nec̄io distinguitur aliqualr a rōnib⁹ formalib⁹. ¶ Ideo dico qꝫ nec̄io est ponenda aliq̄ distinctio inter rōnes formales siue formalitates ꝛ realitates: ꝛ nō sicut inter formalitatē ꝛ formalitatē: sed sicut inter formalitatez ꝛ moduz intrinsecum.

Ad cuius euidētiā est sciendū. ꝓ ꝓio qd sit formalitas. 2° qd sit modus itrīsecus. ꝛ 3° qd sit realitas. ¶ Quātuz ad p̄mū quid sit formalitas: Dicūt aliqui qꝫ formalitas dicīī a forma: sicut materialitas a mā. Et ideo dicunt aliqui qꝫ plures formalitates sine pluribⁿ formis esse nō possūt: sicut nec plures materialitates sine pluribⁿ materys. ¶ Cōtra. ista est nimis grossa ꝛ asinina imaginatio: qō ꝑz ex duobⁿ. ꝓ primo sic. qz sicut formalitas dicīī a forma: ita essentiale ab essentia. Nos autē ponim⁹ in diuinis multa essentialia: ꝛ tm̄ nō sunt ibi multe essentie: vt patz expresse per beatuz Dyoñ. 3° cap. de vnica ꝛ discreta theologia. ergo nec ad positionē multaꝝ rationū formalium sequitur multitudo formarū sīc tu dicis. 2° qz in persona patris in diuinis ponūtur multa personalia. ſ. ingenituz. paternitas. spiratio actiua que oīa sunt personalia: ꝛ tm̄ persona patris nō est nisi vnica. g̃ ⁊c̄. ¶ ℙ. multa mālia: ꝑm cōiter loquētes: ponuntur in vno cōpositō. ſ. multa accidentia mālia: ꝛ tamē nō ponūtur ibi multe materie: ita in homine multa humana. nō tamē nisi vnᵘ homo. ¶ Jō dicunt aly qꝫ formalitates sunt rōnes reales que ponūtur in eadem re simplici. ¶ Contra p̄mo. qz formalitates nō soluz ponūtur in simplicibus: sed etiā in cōpositis: ꝑm ponentes formalitates: ideo ista nō est bona descriptio. 2° quia nō oēs formalitates sunt reales: naz homo in potētia habet formalitatem: ꝛ tm̄ nō realitatē: siliter entia rōnis habent formalitates ꝛ nō realitates. ¶ Ideo dicūt aly qꝫ iste formalitates nō sunt nisi quedā modalitates. ¶ Cōtra. naz ponētes eas diuidunt eas cōtra modos. 2° quia modi nō possunt esse p̄mi in entibus: qz modus semper est posterioz eo cuius modus est: sed formalitates ponūtur simplr p̄me in entibus. naz rō entitatis est quedā formalitas.

,ſ. gnō duplex ꝛ ſpiratio duplex. Caſte.

Oꝑ. ꝓpria. Cōcło ꝓncipalis dimēbris. Al. l. determinādū

Mod⁹ saluādi istā ꝓclusionē. Quere occhā.

Impugnatio q̄druplex.

Oꝫ fōalitas et realitas dīnt oīo dū.

Ad variationez extrēoꝝ variaī respcūs ꝛ eꝝ: sed bñ pōdera oia.

Distinctio fōal' p se: realr vo per accīs ieſt cut ié qō bñ examiab.

Consídera pon derando.

Exīntia accidit i creaturis.

Cōsídera bñ. Al. l. rōnib⁹ formalibus.

Euasio

Res dupler.

Al. ſi inſ̄ sic' dicaī: dr̄ ⁊c̄.

Cōcło resoluto ria de mēte ꝓpa ad saluādū ꝓclonē ꝓncipalē.

Fōalitas q̄d: l. op. alioꝝ.

Impugnatio dupler.

Stante vnitate fōe ꝑt plificarī formalitas sicut in alīo ꝓnga.

z. op.

Impugnatio dupler.

Entia rōis bñ formalitates. 3. op.

Impugnatio dupler.

4.ob.

Impugnatio dupler.

Oph. ppria: sed adde pla.

D. q̃druplex.

Fofalitas ẽ rea litas idẽtice: r nõ cuz vnitate vni⁹ stat plalitas al terius.

Exẽplũ duplr.

Idẽtitas duplr

Nõ quiditas Essentia. Nõ entitas Suba. Corrclariũ.

Vnã ꝓpõnuz q̃ formank in diui nis q̃uor.

Predica⁹ idẽ tica duplex.

ratio deitatis: que simpliciter sunt prioza oĩbus. ¶ Ideo dicũt alĩ q̃ formalitates sunt rõnes diffinitiue. Uniuscuiuslꝫ enim ratio diffinitiua dicit formalis: r cõstat q̃ est formalitas. ¶ Contra dupliciter. Primo qz predicamẽta nõ sunt diffinibilia: qz simplr simplicia: r tamẽ habẽt formalitates per quas formaliter distinguuntur. 2° quia ratio entis r ratio deitatis ponũt formalitates: r tamẽ nõ possunt diffiniri: eo q̃ oĩs diffinitio datur p ꝓpria: sed bis nihil est prius. Dico ergo q̃ formalitas est quiditas vniuscuiuslꝫ habentis quiditatez: siue diffinibile sit: siue nõ: quia rõ formalis vniuscuiuslꝫ est illud qõ inest sibi in ꝓmo modo dicendi p se. talia autẽ sunt oĩa quiditatiua. ¶ Sed contra istam declarationem occurrunt quattuoz dubia. Primuz est. Si ista quiditas que ponitur formalitas est aliqua realitas. ¶ Dico ad istud q̃ oĩs q̃ditas existens in reruz natura necessario est realitas. r per ꝯñs denominatiue realis: qz sm Aug⁹. ꝑ de doc. xp̃iana. qõ nulla res est. oĩno nihil est: ideo opz q̃ oĩs formalitas existẽs in rez natura necessario sit aliqua realitas. r per ꝯñs realis denominatiue: cũ nõ sit nihil. ¶ 2m dubiuz est. si formalitas est realitas. qũo potest itelligi q̃ in aliquo sint plures formalitates q̃n sint plures realitates vel res. ¶ Dico q̃ ꝑz duplici exẽplo in diuinis. primo qz quelibz persona est diuina essentia. r tñ tres persone nõ sunt tres essentie. ¶ 2° 4. relationes sunt vere essentia diuina: r tñ nõ sunt in diuinis. 4. essentie. eodẽ modo in ꝓposito. ¶ 3m dubiũ est. qz idez nõ põt esse multiplicatũ r nõ multiplicatũ: per extrema cõtradictiõis: r ideo qz persone sunt plures r nõ essentia. ponitur aliqua nõ idẽtitas inter ea. tunc eadem rõne oportebit dicere de formalitate r realitate. Concedo: r hoc superius ꝓbaui. nec video q̃ possit teneri oppositiuz: sed qũo hoc sit: inferius declarabitur. Ideo dico q̃ formalitas est realitas identice: r simplr sunt idem: nõ tñ quiditatiue. quecũq autez se sic habẽt q̃ vnuz põt multipli cari alio nõ multiplicato: sicut patet de essentia et relationibus. r personis. nõ potest esse vnuz oĩbus modis idem alteri. ¶ Quartũ dubiuz est. q̃ si formalitas est quiditas: sicut in diffinitione dictũ est tunc distinctio formalis erit quiditatiua: qz quiditas r essentia sunt idem. ergo sequitur q̃ distictio formalis erit essentialis: r sic in diuinis eẽnt multe essentie. ¶ Dico q̃ quiditas abstrahit ab eẽntia: sicut entitas a subſtãtia: r per ꝯñs distinctio q̃ditatiua abstrahit ab essentiali. r sic multe quiditates stant cũ vnitate eẽntie. Ex his per modũ corrclary sequitur illud qõ supra dictuz est. s. q̃ quattuoz genera ꝓpositionũ formãtur in diuinis. s. denominatiuaꝝ. quiditatiuaꝝ. essentialiũ. r idẽticaruz. Quere de illis distinctione scõa r de similib⁹. Nunc autẽ ad ꝓposituz: qñ nos ꝓcedimus in diuinis formalitatẽ esse realitatez in abstracto: illa ꝓpositio est identica: sicut ista: pater est essentia: r iõ plures formalitates sunt vna realitas: sicut plures persone sunt vna essentia suo modo. ¶ Attendendum est tamẽ q̃ predicatio identica ꝓtingit duob⁹ modis. Uno modo ꝓpter ifinitatẽ vtriusq; extremi. vel saltẽ alteriꝰ: sicut ꝑz in diuinis: qñ aliqua attributa predicant de se inuicẽ. vel qñ attributa põnt in abstracto de relatione: r totuz illud est ꝓpter infinitatem vtriusq; vel alterius extremi.

¶ Alio modo cõtingit ꝓpter cõitatem vnius vel amboꝝ extremoꝝ: qñ. s. trãscẽdẽtia. r hoc qñ alterũ vel vtrũq; est trãscendẽs: r isto modo ꝓcedi tur in creaturis p̃dicatio idẽtica. r vnius abstracti de alio. ꝓcedit enim q̃ vnitas est entitas. nũq; aũt inuenitur p̃dicatio idẽtica que sit in abstracto in creaturis nisi scõo mõ. Primus modus nõ inuenit sine ifinitate que repugnat creaturis. Isto secũdo modo ꝓcedit q̃ formalitas est realitas in abstracto: pp cõitatẽ r trãscẽdẽtiã vtriusq; vel saltẽ alterius. s. realitatis. vel ꝑz aliquos formalitatis.

Ecce q̃ queris. ſz tãge instãtiaz.

Cõsidera h̃ pla.

Also quid sit formalitas. videduz erit quid sit modus itrinsecus. ¶ Dicũt aliqui q̃ modus est ille g̃ igreditur quiditatẽ alicuius. r p ꝯñs pertinet ad ꝑmũ modum dicẽdi per se: qz oĩa alia ab illis de ꝓmo modo sũt cuilibz extranea r extrinseca. ¶ Contra istud arguit q̃druplr. Primo sic. Modus cuiuslibz rei itelligit posterioz eo cuius est modus: qz fundatur in re cui⁹ est modus: ſz oĩa quiditatiua r ptinẽtia ad ꝑm modũ sunt prioza. vl saltẽ nullũ est posterius. g̃ modus nõ ptinet ad primuz modũ. r p ꝯñs nõ est de q̃ditate rei cuius est modus. ¶ 2° sic. nullũ ꝓpriuz est de q̃ditate alic⁹ cõis. maxime si illud cõe posset stare cuz opposito illius ꝓpry: sed rõ entis est cõis respectu ifinitatis que est modus itrinsecus entis: r etiã eadez rõ formalis entis stat cũ opposito ifinitatis. s. cuz finitate. g̃ nec ifinitũ nec finituz: qui sunt modi itrinseci entis: sunt de quiditate entis. ¶ 3° sic. nihil diuiditur cõtra rõnẽ formalẽ simplicẽ que est intra rem r est de ꝑmo modo respectu illius: sed infinitas diuiditur ꝺ illud cuius est ifinitas. naz r ipsa est modus diuine essentie: r nõ rõ formalis. ¶ 4° sic. ablato aliquo: qõ est de q̃ditate alicui⁹ auferẽ eius q̃ditas. ablato g̃ gradu albedinis qui est modus itrinsecus eius nõ aufertur albedo. vl rõ formalis eius. g̃ modus non est de q̃dtate. Ideo dico q̃ modus itrinsecus est qui aduenies alicui nõ variat rationẽ formalẽ eius. vel recedens ab eo nõ variatur rõ: sicut ꝑz de albedine r eius gradib⁹. ¶ Sz cõtra hoc instatur q̃druplr. Primo sic. nã dꝛia aduenies generi nõ variat eius rõnẽ formalẽ eius: r nõ ponitur eius modus intrinsecus. ¶ 2° qz accidens aduenies subẽ nõ variat rõnem formalem eius: r tñ nõ dꝛ esse modus intrinsecus subẽ. ¶ 3° licet finitũ r ifinitũ nõ variant rationez entis cui aduenĩũt: tamẽ variãt rõnem formalẽ quãtitatis: virtutis: quam diuidunt per se. ¶ 4° sic. qz omne quod est extra rationẽ formalez alicuius videtur esse ei extrinsecũ: sed iste modus ponitur ꝓeter rationẽ formalez quiditatis. ergo rẽ. ¶ Ad ꝑmũ dico q̃ licet dꝛia nõ variet rationẽ formalẽ generis variat tñ formalr rõnem ꝯstituti ex genere r dꝛia: r iõ ponitur formalitas: qz nõ faceret differre formaliter nisi esset formalitas. ¶ Ad 2m dico q̃ licz albedo nõ variet rationez formalez subſtantie: tamen rationẽ cõstituti per ipsam bene variat. nam albuz r nigruz bene distinguuntur formaliter: q̃tum ad genus secũdaꝝ perfectionũ. ¶ Ad tertiũ dico q̃ sicut finitũ r infinituz dicunt nullaz rationem formalẽ: ita nec quãtitas virtutis que per ea diuiditur: r ideo dico q̃ finitũ r infinituz nõ differunt nisi sicut modi oppositi. ¶ Ad quartuz dico q̃ modus intrinsecus nõ ponitur infra quiditatẽ: ita q̃ intret primuz modum. ¶ Sed dicitur mo-

Obod⁹ itrinsec⁹ qd sit? Oph. alioz.

Impugnatio q̃druplex.

Infinitas non ẽ d rõe fofalitatis diuine eẽntie quere Ladulphum r alios vt nosti.

Oph. ppria. Nõ singularissime de modis intrinsecis. Obijcitur quadrupliciter.

Quare dꝛia nõ sit mod⁹ itrinsec⁹.

Genus dupler.

Quaſ dē mod⁹ intrinſec⁹ idē .j. di.9.q.1.

Modi intrinſeci in diuis q̄uor:ſz ꝓſidera pl'a ħ.

Heceitas.

Cōſidēa iſtātiā bñ pōderādo in doctrina ſcoti.

Heceitas dupl'x

Exiſtia.

Caue ħ pōderā do tſeq̄re ſco.lo q̄ndo ō exiſtia i diuinis maxime

Eternitas.

Uidē ſco.6.q. q̄ſti beni t pondera an recte eternitas pōſit modus.

Infinitas.

Limita vt ſcis cū ſcoto.

Realitas q̄d?

dus intrinſecus:qz reducitur ad idez genus ad qō reducitur rō formalis cuius eſt modus. ¶ Expre miſſis declaratis ad ꝓpoſitū deſcendēdo introducuntur quatuor modi intrinſeci:ex q̄bus declaratur q̄ plures formalitates poſſint eſſe cū vna realitate:qō eſt ꝓpoſitū. Primus eſt heceitas vel ꝓprietas idiuidualis.naz heceitas eſt modus intrinſecus:qz nō variat rationē formalē.nam idiuidua ſub eadez ſpē differūt per heceitates: t tñ eiuſdez rōnis formalis ſunt.albedo ergo idiuiduatur per vnaz ꝓprietatez:t nō ſolū albedo:ſed etiā oīa vniuerſalia que abſtrahuntur ab ea t ſunt formaliter in ea hec:vna ſimplici heceitate: nec eis reſpōdet niſi vna heceitas totalis. Eodē modo dico de realitate que:vt ꝓbabiť:eſt modus intrinſecus.t pōt eſſe illud quo multe rōnes formales dicuntur reales:t nullaten⁹ variata nec multiplicata. ¶ Scōs eſt exiſtētia. nā ꝓſueuit dici q̄ realitas t exiſtētia ſunt idez ſm eſſe:ſed differunt ſm diffinitionē.nō accipiebāt eſſe pro eſſentia:ſed pro exiſtētia. Silr vna exiſtentia eſt in aīa noſtra t in oībus potētys: t tamen multe quiditates. Eodē modo poterit dici de formalitatibus t realitate: q̄ multe poſſunt eſſe formalitates reales vnica realitate nō multiplicata:ſz ſimplici. ¶ Tertius eſt eternitas: ſicut in motu multe ſunt ratiōes formales: t tñ nō niſi vnū tēpus menſurans oēs.ſic in diuinis ſunt multe rōnes formales:t tñ nō niſi vna eternitas:ſicut patebit clarius diſtinctiōe ſequēti. Luz ergo multa dicantur eterna vnica eternitate:ita videť q̄ vnica ſimplici realitate mlta pñt dici realia. ¶ Quartus modus eſt infinitas.non enī itelligo q̄ in deo ſunt multe infinitates:ſicut fuit declaratū diſtinctione ſcōa.vnde ſicut vna ſimplex ifinitas eſt in deo qua oīa eſſentialia dicūtur ifinita ſic videtur q̄ vna ſimplici realitate multa:imo oēs rōnes formales in vna perſona exiſtentes poſſunt dici reales ſine pluralitate realitatum.

His viſis manifeſte oſtēditur q̄ realitas eſt modus intrinſecus.nā illud quod aduenit alicui t nō variat ei⁹ rōnem formalē illō eſt modus intrinſecus ei⁹:ſed realitas eſt hꝺ. ḡ tc. Maior pz ex dictis ſuperius.Minorē oſtēdo dupliciter.qz homo in aīa t extra aīam habz eādem rōnem formalē:tñ ſub alio t alio modo.cum ergo hominē eſſe extra aīaz ſit boiem eſſe realē: ſequiť q̄ realitas nō variat. ¶ 2°.qz hō in actu t homo in potētia habz eādē rationē formalē:qz eādez diffinitionez.in potētia aūt nō habz verā realitatē.nā homo in potētia nō eſt res:t poſtea in actu eſt res. relinquiť ergo q̄ ſit modus. ¶ Dico ḡ q̄ miōr diſtinctio eſt inter realitatē t rationē formalē q̄ſ inter vnā rationē formalē t aliaz.t ſic de oī mō ītrīſeco. ¶ Ex hoc patz qūo rō formalis pōt plurificari ſine plurificatione realitatis. t ſic poſita vnitate reali ſūma inter perfectiōes diuinas poterit ſtare diſtinctio rationū formaliū:que gdē diſtinctio eſt ex nā rei:nō ab aīa fabricata. ¶ Sz hic occurrunt multe diffi.Pria eſt iſta:qz ſz Dyoñ. de diui. no. Nō eſt audēduz dicere vel cogitare de ſupſubſtantiali t occulta diuinitate preter ea que nobis per ſacras ſcripturas de deo diuinitus ſunt exꝑſſa Iſta poſitio formalitatū nō ponitur per ſacrā ſcripturā.ergo ipſa nō eſt ponēda. ¶ Iſta aūt diffi.ſoluiť quadruplici auctoritate ſacre ſcripture: quaruz prima eſt ad Ro.i. Inuiſibilia dei per ea que facta ſunt itellecta ſpiciunť. Iſta autem iuiſibilia:aut ſunt eſſentialia:t tunc habentť multa eſſentialia ꝓſpecta t nō ficta. Aut ſunt ꝓſonalia. Iſta ātem Aug.t Dyla.nō ꝓcedunť plura in neutro genere:ꝓſone.n.ſunt plures t nō plura. ¶ 2ª ad Ro.ii. O altitudo diuitiaꝝ ſapiētie t ſciētie tc. Aut idez intelligit per ſapiētiaz t ſciētiā.t tunc inutilis eſt repetitio. Aut aliquo modo nō idez:t ſic ꝓpoſitū. ¶ 3ª eſt pª ad Loť.2°. Ea que ſunt dei nullus nouit niſi ſpūs dei.i.ſpūs ſcūs. Ex quo habeť q̄ ſpūſcūs plura cognoſcit intuitiue in deo:t oīa talia ſunt ex nā rei. ¶ 4ª eſt ad Ro.2. vbi dr q̄ benignitas dei ad pñam adducit illū:qui in futurū iraz eius theſaurizat.t ſic reſpectu eiuſdē deus tūc bz benignitatē.reſpectu cuius poſtea habz iraz.ergo neceſſario opz iſta in deo aliqualiter diſtingui ex nā rei.t ſic hr ꝓpoſitū. ¶ 2ª diffi.eſt.circa diuina miſteria nō ſunt plura q̄ſ ſancti poſuerūt aſſereda: ſicut dicit Dyoñ.de diui.no.3.cap. ¶ Iſta diffi.ſoluiť 4or auctoritatib⁹ ſcōꝝ. Prima eſt Dyoñ.de diui.no.c⁹ 9°.Ubi dicit loquēs de diuīa alteritate. Nūc aūt ipſam diuinā alteritatē nō variationē quādaz ſup. incōuerſibilis idētitatis ſuſpicemur:ſed vnitiuaz ideſt multiplicez formationē t vniformes multe fecūditatis oīno ꝓceſſiones. ¶ 2ª eſt Anſel.in monologio.ꝓmo ca°.ſic dicētis. Planū eſt rationē certe habenti ſūmuz ſpiritū.ſ.nō iccirco ſui memorez eſſe aut ſe itelligere: qz ſe amat:ſz ideo ſe amare: qz ſui meminit t ſe intelligit. ¶ 3ª eſt Dyla.de trini.8.ſ. ſic ſcribētis. Nō efficit inquit creaturaz voluntas ſed poteſtas:t ſequitur q̄ velle nō eſt idē qō poſſe. ¶ 4ª eſt Dyoniſij vbi loquens de diuinis ꝓfectionibus dicit.Deo attribuiť multiplex ſimplicitas: t ſimplex multiplicitas.Et ſic per iſta quatuor pz ad difficultatez ſecūdam. ¶ Tertia difficul.eſt q̄ cōis ſchola doctoꝝ nō videtur pōere iſtas formalitates iſto modo aut aliqua ex nā rei nō eſſe idē. ¶ Dico q̄ licz nō oēs ponūt: tñ forte oēs intēdūt implicite:licz explicite nō dicant. Hoc autem declaratur q̄druplici exemplo. ¶ Primū eſt q̄ ſem per doctores conati ſunt vnū attributuz per aliud de deo demōſtrare tā q̄ per notius.vnde aut ipſi intendunt idē per idem demōſtrare totaliter: qō eſt abſurdum.aut ſi fugiunt ad entia rōnis tunc ipſi negotiantur circa cōceptus ꝓprios.nō circa deuz. ¶ Scōm eſt q̄ antiqui doctores impugnant philoſophos:qz poſuerunt deuz eſſe principiū creaturarū per intellectum ſolum:t tñ ſi nihil eſt in deo niſi intellectus:ipſi coincidūt cū philoſophis. aut ſi aliquid aliud ab intellectu:ipſi cōcedunt ꝓpoſitum. ¶ Tertiuz eſt q̄ ipſi diſputantes vtruz eſſentia diuina ſit ꝓncipium ꝓductiuuz verbi ſub aliq̄ ratione attributali.Dicunt q̄ ipa ſola ſine aliquo attributo nō eſt ꝓncipiuz ꝓductiuuz.qō nihil eſſz dictu:ſi nulla eſſet nō idētitas ex parte rei inter ea ¶ Quartū exemplum eſt q̄ oēs tales ꝓcedunt q̄ demōſtrabilis eſt diuina neceſſitas t eternitas.et tñ circa infinitatez laborant multū.qui labor eēt inanis niſi aliq̄ diſtic⁹eēt vl'ſi eēnt penitus idē.ponūt ergo ipſimet iplicite iſtā diſtinctionē. ¶ Quarta dubitatio eſt q̄ licet beatus Aug.poſuerit diſtinctionem inter eſſentiaz t relationez quā intelligimus eſſe formalez:tñ eo modo ipſe negauit diſtinctionem inter eſſentialia.7°lib°.de trinitate dicēs

Hō de diſtictōe gdtaſ t modi q̄ ad ei⁹entitatē.

Corrolariuz.

D.Iz.valde nō biles circa hanc mām.

Auctes ſcriptuꝝ

Uidē ħ auctes q̄ b⁹oſtēdit diſtinctionem illaz ex nā rei in diuis attribuť tc. t ſcriptuꝝ t ſcōz pīuz

Al.l.futurā iraz dei.

Auctes ſcōz. Dionyſius.

Al.loēs Anſelmus

Hylarius

Dyoniſius. Auere Aug. t alios ſcōs.

Oſtdit q̄ b⁹formalitates i diuinis implicite poſuerūtātiq doc. ex nā rei diſtinctas nōnter.

Exēplum q̄druplex.

sic. Filius inquit nō est eo verbū quo sapientia: ſz eo sapientia quo essentia. Et in eodē libro alibi dicit. q nō est aliud deo esse ⁊ subsistere: sed bene est aliud deo deuz esse ⁊ patrem esse. ¶ Dico q quia ens ꝑma sui diuisione diuiditur in absolutuz ⁊ respectiuū: sicut ſuba in cozporeā ⁊ in icozporeā. Intentio beati Augusſ. fuit dicere. q filius non est eo verbuz quo sapiētia: quia verbuz est per respectū. sapiētia per absolutū: sed eo sapientia quo essentia qz vtrūq; per absolutū. Et ita dicit in sequenti auctozitate q homo eo itelligens quo volens: qz per subſtātiā ſpūalez: sed nō eo sapiens quo colozatus ꝓpter idē. ¶ Quinta diffi. est. qz ꝯz Aug. i5. de tri. videtur dicere ꝓfectiones diuinas esse easdem oībus modis. dicens q bōitas ⁊ sapiētia ⁊ cetera attributa nō distant in nā diuina sicut in creatura: ſz que est bonitas ipsa est beatitudo. Et idē loquens de attributis dicit sic. q sicut nō differt dicere mlta attributa aut tria: ita nec tria aut vnū. ¶ Dico autē q nō differūt: sicut in creatura: qz sunt in deo vnū idētice ꝓpter infinitatē: non aūt in creatura. Et quātuz ad hoc nō differt dicere vnuz aut plura: qz oia habēt eandē infinitatē: ⁊ ideo tātaz ꝓfectionem habet vnū: sicut plura: ⁊ vnū sicut oia. ⁊ p hoc vult Aug. pluralitatē excludere: ne inequalitatez inducat. ¶ Sexta diffi. est. qz ens ꝑma sui diuisione diuiditur in ens in aīa ⁊ in ens extra animā: ⁊ ens extra aīam est reale: ⁊ ideo oz q omnis distinctio extra animā sit realis qualis pōitur distinctio ista; formalitatū. ¶ Ad intelligendum solutiōez istius diffi. ⁊ sequētiuz: oz quatuoz videre que valent ad sequentia. ¶ Primū est q de omnib⁹ que actualiter existunt dicitur res scōo modo ꝯz q existunt: nam cōiter dicit. q ens ⁊ res cōuertunt. non est autē intelligēdum q illa sit cōuertibilitas diffinitionis: qz rō entis inuenitur vbi nō iuenit realitas. est ergo conuertibilitas passionis. Tunc sic. Quādo aliqua passio dr̄ in scōo mō dicendi per se de aliquo superiozi. dr̄ scōo modo de omni cōtēto per se primo modo sub illo superiozi: sed res dr̄ in scōo modo de ente. ergo de q̄libet inferiozi ad ens sicut ergo ista est vera. hō est ens ꝑmo mō: ita ista est vera: homo est res scōo modo: ⁊ ita de oib⁹ alys ¶ Scōo notādū est q de oībus que existūt: dicit res idētice: ⁊ in abstracto: naz sicut videm⁹ in diuinis q ꝓpter infinitatez vnius extremi vel amboz verificatur idētica predicatio in abstracto. Ita ſicut superius dictū est: ꝓpter cōitatem alterius vl vtriuſq; extremoz: verificari potest etiaz idētica predicatio: ⁊ ideo sicut ista est vera: humanitas est entitas: ita ista est vera: hūanitas est realitas. ¶ 3° est notāduz q illud qō est reale dicitur duplr: gditatiue. ſ. ⁊ denominatiue. Primo modo. ſ. quiditatiue nihil est qō fit res nisi realitas tātū. ¶ 2° autē modo. ſ. denominatiue dicitur de omnib⁹. Exēplū sicut perfectiones: quedaz sunt essentiales: quedā notionales. Ita aliqua dicūtur essentialia: alia notionalia: sed tū essentiale dr̄ in ꝑmo modo dicēdi per se ⁊ quiditatiue de essentia: denominatiue aūt dicit de alys attributis. Eodem modo dico q homo dr̄ realis ꝓpter realitatez denominatiue: sicut dr̄ existens denominatiue. ¶ Quarto notādū est q aliquid dicitur formalr reale. ⁊ aliqd fundamētaliter. Formalr autē dr̄ ſm q tale habz realitatē Fundamētalr autē quādo hz solum q sit reale ꝓpter fundamētum reale in quo est: sicut dicim⁹ de relationib⁹. ¶ His visis dico ad difficultatem q ens in ꝑma sui diuisione. diuidit in ens in aīa ⁊ extra animā. Et qñ dr̄ q oē qō est extra animā ē reale. Dico q falsum est. nā quiditates in potētia obiectiua sunt extra aīam: ⁊ nō sunt fabricate ab aīa alioquin cū sint eiusdez rōnis in potētia ⁊ in actu. quiditates in actu essent entia rōnis: qō est falsuz: cōstat autez q tales quiditates nō sunt reales. Jō dico q nō oē ens extra animā est reale: sed dico q ens extra animā diuiditur in gditatem ⁊ modū gditatis. ſm autē q patuit superius: realitas est modus quiditatis: ⁊ ideo formalis distinctio que fundatur super quiditatē nō est de se realis: sed illa q̄ fundatur sup modū realitatis est realis: hoc ꝯz ex hoc: qz que formaliter: ⁊ cū hoc realiter distinguūtur: vt homo ⁊ asinus. si amittant modū suū realitatis: per adnihilationez vel cozruptionē: nō distinguuntur vltra realiter. tū bene distinguuntur formaliter sicut ꝓius: qz easdez diffinitiones habent in potētia ⁊ in actu. in po⁹ dico obiectiua. ¶ Sed dices: hec formalitas aut est res aut est nihil. nam ſm Aug. de doc. xp̄iana. qō nulla res est nihil est. si autē sit res: per ꝯns videt dicēdum. q plures formalitates sunt plures res. Dico q quelibz formalitas est res: sicut quelibz persona est essentia: ⁊ tñ sicut plures persone nō sunt plures essentie: sic nec plures formalitates: nō obstante q sint res. erunt plures res: sicut eniz vna cēntia numero cozrespōdet distinctis personis: quaz quelibz est essentia. sic suo modo vna simplex realitas plurib⁹ formalitatibus cozrespōdet. ¶ Sed cōtra accipio ipsam formalitatē in ipsa vltimata precisione vt formaliter est ab alia distincta. ⁊ si tūc res est ergo res distincta ab alia a qua: vt sic est p̄cisa. ¶ Dico q formalitas sic precise est sumpta solum quiditatiue. ¶ Et tunc ad argumētum dico q formalitas gditatiue. nec ē res nec nihil. Diuisio autē Aug. nō est quiditatiua: sed sicut oē qō est simpliciter. aut est vnuz aut multa. ⁊ tamē cuz hoc stat q multa sunt que gditatiue nec sunt vnū nec multa. sic oē qō est vel est res. vel nihil: tñ quiditatiue nō est aliquid istoz. Similr argumētuz non valet: sicut patet in alys. Naz veritas est entitas. Et bonitas est entitas. bonitas ⁊ veritas distinguuntur. ergo bonitas ⁊ veritas sunt distincte entitates. nō sequit. Eodē modo in ꝓposito dico q nō segtur sapiētia est res bonitas est res. ⁊ ista distinguūtur. ergo sunt distincte res: qz res nō dicitur de eis quiditatiue: sed denominatiue. si eniz res diceret de eis quiditatiue. argumētuz esset difficile. ¶ Septima diffi. est qz idem ⁊ diuersum sunt passiones entis. ⁊ vnifozmiter accipiēdo: sicut idem ⁊ diuersum realiter sunt passiões entis realis: ita idē ⁊ diuersū fozmalr sūt passiones entis fozmalis. cū ergo subz nō excedat ꝓpriaz passionez. nec ecōuerso. sic non poterit ens reale inueniri sine distinctiōe ⁊ idētitate reali. cū ergo ille fozmalitates sint vere entia realia. earuz distinctio erit vere realis. ¶ Dic dico duplr. Primo q idem ⁊ diuersum sunt passiones disiuncte. ⁊ ideo ad saluāduz cōuertibilitatez. sufficit q subin non inueniatur sine altera parte. ¶ Ad ꝓpositum dico q ille formalitates sunt idez vere realiter: et ideo pars passionis disiuncte vē ꝯuenit eis. ¶ Sz cōtra. res cōuertitur cū ente. ergo distinctio realis

ca. 5°.

Nō dñ hanc exponem in Aug. ſz vide. alibi in sco. s. di. p. q. 3. ⁊ vbi ibi nōu.

ca. 5°.

All⁹ in diuinis ⁊ all⁹ in creaturis ꝓfectiōes ēntiales dint ⁊ sic de alijs.

Nobile quadruplex.
Quomō ens et res ꝯuertunt.
Ens est in pl⁹ q̄z res: sed cōsidera tm̄ istas.
Cōuertibilitas dupler.

Cōsidēa istātiā ad poiez sepe. 3.

Nō vificatiōis dicatiōis idēti est duplex.

Cōsidēa istātiā

Res duplex.

Perfectio duplex.
Esse ptrāsit hz

Reale duplex

I. diuisio ens q̄?

Cōsidera istantiā pl⁹ addēdo.

Qz nō oē ens extra aīaz ex realeviō singularissime. Pōdera valde 2. diuisio entis.

Qz q̄ditas p̄scidit a realitate.

Replica.

Ad plificationē fozalitat nō segē plificatio rei.

Replica

A. l. que?

S. ō doc. xp̄iana

Considera ponderando. Io. metaphyce.

Mobile motiuū vbiq.

Passio duplex.

Replica

cõuertitur cũ distinctione entitatis. cuz ergo hec sint plures entitates.erunt plures res. ¶ Dico ꝙ

Passiones ent̃ duc. alique passiones entis sunt que cõuertuntur cum ente in tota sua latitudine:ꝛ hꝫ sunt verum bonuz ꝛ vnum. Alie sunt que ꝛuertuntur cũ ente solũ cõtracto per aliquez moduz:ꝛ ista sunt aliquid ꝛ res: aliquiditas enim distinguitur cõtra nihil: ꝛ ideo si actu est.aliquid est.si actu aliquid nõ est. nihil ẽ.

Oꝫ res ẽ passio ent̃ exũs tñ. ꝛ per ꝛsequẽs nõ est aliquid. Eodez modo dico de re.ens ergo existens est soluz subiectũ adequatuz istius passionis que est esse rem. vbi ergo plura entia existentia sunt:ibi plures res. ¶ Si dicas formalitates sunt plures ꝛ existunt:ꝛ videntur plura entia.ergo ibi erunt plures res. ¶ Dico ꝙ vbicũqꝫ sũt plures rõnes formales nõ ꝑ diuerse ꝛ existẽtes:ficut sunt homo ꝛ asinus.in talib⁹ quot sũt formales rationes tot sunt entitates existentes:ꝛ per cõsequens tot res:sed vbi sunt ratiões plures formales primo diuerse:nõ opz ꝙ ibi sint plures entitates:sed eadem:plures eniz ratiões formales primo diuerse videtur entia plura:quia quelibet ratio formalis:vl formalitas est entitas: sed nõ alia entitas:sed eadem.ꝛ per cõsequẽs eadem realitas qua oẽs dicũtur reales:ꝛ sic eis coꝛespondet vna simplex realitas:ficut existentia: nec sunt ibi duo realiter:quia hec formalitas:licz nõ distinguatur ab illa realiter in deo:tamẽ in creaturis sic. ¶ 8ª difficul.est.quia formalitas videtur esse inferioꝛ ad realitatem.realitas est eniz cõis trãscendentibus.cũ ergo multiplicato inferioꝛi multiplicatur superius sequitur ꝙ si sint plures formales rationes vel formalitates erunt plures res vel realitates:per locuz a parte subiectiua. ¶ Dico ꝙ suppositum est falsum.ſ.ꝙ realitas sit cõmunioꝛ cõitate

Formalitas plib⁹ ꝓuẽit ꝙ realitas. vniuersalis q̃ sit ratio formalis. naz ratio formalis inuenitur sine realitate in quiditatibus.ſ.in entibus in potentia obiectiua tantuz.nũq̃ tamẽ realitas inuenitur sine ratiõe formali. ¶ Tũc ad argumentuz.realitas cõuertitur cũ ente. Dico ꝙ nõ

Replica. cõuertitur cũ ente ſm suaz latitudinem:sed cũ ente in actu soluz. ¶ Sed cõtra hoc arguitur. distinctio formalis est in actu.ergo erit realis. ¶ Dico ꝙ licet risibile ꝛ homo cõuertantur:tamen homo

Nl.intra. inuenitur quiditatiue:vbi nõ inuenitur risibile: puta infra quiditatem soꝛ.infra quã nõ inuenitur risibile. Ita dico in ꝓposito ꝙ licet existentia ꝛ realitas cõuertuntur:tamẽ existẽtia potest dici denominatiue ꝓpter aliquem modũ quez nõ denominabit realitas.

Replica. ¶ Sed adhuc stat du.quia multe rationes formales videntur ꝛuenire in vnica realitate.ꝛ sic realitas erit cõis respectu rationis formalis.

Cõitas duplex. ¶ Dico ꝙ duplex cõmunitas inuenit̃. Una vniuersalis:ꝛ illa nõ est hic. Alia potest dici fundamentalis.vel radicalis:eo modo quo vnuz subiectum est cõmune multis passionibus. Et hoc viso dico ꝙ primo modo tãtuz tenet argumentũ ꝙ nõ est in ꝓposito:quia realitas nõ est vniuersalis:sed dico ꝙ magis est cõmunis ratio formalis q̃ ipsa realitas. Scõo autez modo:sicut dicimus ꝙ multa vnica existentia existunt:sicut aníã ꝛ sue potentie.sic possumus dicere de realitate suo mõ. ¶ 9ª difficul.quia videtur formalitas dicere totuz illõ qõ est vnũquodq̃ quod est extra animã:quia tota ratio diffinitiua cõprehendit totã essentiaz diffiniti:ꝛ sic cuz realitas sit illud idem:si multe sunt formalitates.multe sunt realitates. Dicitur ꝙ nulla posita distinctione inter formalitatẽ ꝛ realitatem adhuc possunt saluari multe formalitates cũ vna realitate. ¶ Sed ȝ.quãdocũqꝫ aliqua sunt omnibus modis idez.multiplicato vno necessario multiplicatur ꝛ reliquuz. Et si detur oppositum extrema cõtradictionis inerunt eidez.ſ.multiplicari:ꝛ nõ multiplicari:qõ est incõueniens. ¶ Preterea. distinctio realis ꝛ formalis sũt habitudines diuerse:cum vna in ꝓposito affirmetur ꝛ alia negeť:sed disperataꝫ habitudinuz sunt disperata extrema. cuz ergo realis habitudo fundetur super realitatem:ꝛ formalis super formalitatem. ergo opz formalitatez ꝛ realitatez distinctionẽ aliquam habere. ¶ Jdeo dico ꝙ ponentes plures formalitates in vnica realitate:habent necessario ponere distinctionem aliquã inter realitatẽ ꝛ formalitatez:ꝛ illam esse ex natura rei:ꝛ etiaz esse minoꝛem distinctione formali. ¶ Ad cuius intellectum est sciendum ꝙ quadruplex distinctio siue nõ identitas inuenitur sine opere itellect⁹. ¶ Prima est formalitatuz adinuicez:sicut sunt intellectus ꝛ volũtas: quoꝫ quodlibz dicit quiditatẽ aliquaz. ¶ Secũda est diuersoꝫ modoꝫ vnius rationis:sicut duo indiuidua differũt per realitates:qz tales realitates nõ dicũt per se quiditates. ¶ Tertia est diuersoꝫ modoꝫ alterius ꝛ alterius rationis:sicut sunt existẽtia ꝛ realitas que dicunt:vt patuit. diuersos modos intrinsecos. ¶ Quarta modi intrinseci a quiditate:qualis ponitur inter diuinam essentiã ꝛ infinitatẽ:aut inter infinitatẽ ꝛ quodlibz attributum:ꝛ ista est minima:ꝛ talis est in ꝓposito inter realitatẽ ꝛ formalitatez cuius est. ¶ Decima dif. est ista.naz quicquid est in deo est realissimũ ꝛ pfectissimuz:sed distinctio est in deo.ergo realissima ꝛ perfectissima:sicut dicimus ꝙ quicquid est ibi existens ꝛ necessariuz per sũmaz necessitatẽ ꝛ existẽtia est necessariũ ꝛ existẽs. ¶ Dico ꝙ sicut nos dicimus ꝙ diuina relatio est existẽs per diuinam essentiaz ꝛ necessaria ꝛ realis ꝓpter necessitatẽ diuinam ꝛ realitatẽ:nõ tamẽ infinita ꝓpter infinitatez. Sic possum⁹ dicere ꝙ distinctio est ibi exñs ꝛ necessaria:nõ tñ realis:eo modo:qz sicut diuina relatio habet modos aliquos sibi nõ repugnantes. infinitatem autem sibi repugnãtem habz. Sic distinctio habz modos sibi nõ repugnãtes:sed realitas sibi repugnat:ideo eã nõ hz. ¶ Sed qz hoc nõ videtur bene quietare itellectũ:qz nõ videtur rõ quare realitas repugnat distictioni. ¶ Ad euidẽtiam istius difficultatis intelligẽduz est.ꝙ quedã distictio reperitur que est realis exnã extremoꝫ ꝛ fundamẽti:sic̃ est distinctio inter asinũ ꝛ hoiem in actuali existentia:qz ibi est res ꝛ res ꝛ fundamẽtum reale. ¶ Alia est que ẽ realis ex nã extremoꝝ ꝛ nõ fundamẽti:sicut est relatio distinctionis inter deuz ꝛ creaturaz.nam ibi est res ꝛ res: qz tñ deo repugnat aliquez realẽ respectum ad creaturas fundare: ideo dei ad creaturam nõ est distinctio realis. ¶ Alia est realis non ex natura extremoruz:sed ex natura fundamẽti: sicut in ꝓposito. nõ eniz in ista distinctione inuenitur res ꝛ res que se habeãt vt extrema.fundamẽtũ tamẽ est reale.ꝛ isto modo fozte nõ esset incõueniẽs dicere illaz relationẽ esse realez distinctionẽ.maxime nõ valentes intelligere quin oẽ qõ est in re sit reale. ¶ Sz

Ob.alioꝝ.

Impugnatio duplex.

Solo.ꝓpa

Distictio vl nõ idẽtitas ex natura rei ꝙdruplex.

Nõbil imaginatio lz eã nõ sequt.

Jnstantia.

Nõ ꝙ queris. Distinctionũ ex nãrei vl sine operite⁹ vl fozalis nõ idẽtitatũ alia realis.alia ex natura extrẽoꝝ ꝛ fundamẽti.alia ex nã fũdamẽti ꝛ nõ extrẽoꝝ.alia ex nã extrẽoꝝ ꝛ nõ fũdamẽti. Alia ꝙo nõ realis nec ex nã extremoꝝ nec fũdamẽti: ꝙ tu castellsta ponderabis vt scio. Al.l.valenti.

istud tñ nō deberet apparere ita difficile. In essentia enim diuina sunt relationes ꝛ ppietates relatiue: que fundant in essentia: nō tñ dicunt eēntiales: ita valde bene posz itelligi distinctio esse in re que nō esset realis: ꝛ sic est distinctio in proposito.

A.l. ppositā.

¶ Alia est que nō est realis ex nā extremoꝝ. nec ex nā fundamēti: sicut est distinctio inter hominē ꝛ asinuz in potētia obiectiua: qz ibi nō est res ꝛ res que se habēt sicut extrema. nec est realitas fundamenti. ¶ Undecima diffi. est. qz. 6. de trini. ex itētione Dyla. ꝯcludit q in diuinis pfectiōib⁹ nulla est diuersitas: qz q̄lz pfectionū diuinaꝝ est alia. ꝛ sic nulla est ibi distinctio. ¶ Dico q nulla est ibi diuersitas simplr: cū sint vnū idētice ꝓpter infinitatez: fz quā hec formalitas est alia. ¶ Cōtra. qñcū q aliq̄ sic se habēt q vnū est reliquū: ita sunt vnū q nō sūt diuersa: sed: per te: hec formalitas est illa ergo sunt vna simplex formalitas.

A.l. illa. Replica

¶ Dicūt gdaz q due formalitates sunt vna formalitas: sed non formaliter.

Solo aliox.

¶ Cōtra. nā nulla formalitas ꝯstat nisi ex illis que sunt in ꝑmo modo dicendi per se: sed vna formalitas nō ē alia in ꝑ mō dicēdi p se. ꝛ vna illaꝝ nō dr de alia gditatiue.

Impugnatio duplex.

¶ Itē q sint plures formalitates ꝛ vna formalitas irresolubilis nō se ꝯpatiunt. Uel sic: q sint plures formalitates irresolubiles: nō se ꝯpatiunt.

¶ Cōtra hec tñ diffusi⁹ arguet qñ fiet mētio de rone ꝛ essentia dis. 33. Jō dico q nō sunt vna formalitas: licet hec sit illa: qz hec nō est illa rōne sue formalitatis: fz rōne sue ifinitatis.

Solo ppria.

Replica.

¶ Cōtra si hec formalitas est illa idētice saltē sunt vna formalitas identice. ¶ Dico q ista ꝯa nō est bona: qz licz hic pater sit hic filius essentialiter: ita q hec psona sit illa eēntialr: nō tñ vna psona est alia essentialr. ꝛ hoc fm doctrinā Dyla. ry. ꝛ Aug. de trini. qz hec psona nō est illa inquātū psona: ꝛ ita in ꝓposito.

Solut⁹ istāti

¶ Intelligēduz tñ q quatuor modis possint aliqua distingui. Quedam enī distinguunt realiter ꝛ formalr: sicut hō ꝛ asinus in actuali exīstia. nā ibi est res ꝛ res. ꝛ due rōnes diffinitiue. Aliq̄ distinguunt formalr ꝛ nō realr: sicut homo ꝛ asinus in potētia obiectiua. Act⁹. n. ꝛ potētia nō diuersificāt essentiaz vel rōnem formalem.

Jdē. ꝫ. q. 1. bur⁹ dist. hz.

Distinctionū ex nā rei. alia real ꝛ formal. alia sola realis ꝛ non realis. alia realis ꝛ nō formal. alia nec sol⁹ nec real. que omnia bene ꝛaminabis.

¶ Aliqua distinguunt realiter ꝛ nō formalr: sicut indiuidua eiusdē spēi. hūt. n. eādē rōnem diffinitiuā: ꝛ tñ ibi est res ꝛ res: cū possint ab inuicē separari. ¶ Alia aūt sunt que nec distinguūt formalr nec realr sicut gditas vniuscuiusq; a sua exīstētia que cū nō sit de sua rōne diffinitiua nō ē idē ei formaliter: nec etiā distinguunt formalr: cuz eiusdez rōnis sit quiditas exīstens ꝛ nō exīstens: ꝛ etiā nō est ibi res ꝛ res: qz quiditas ꝑcisa ab exīstia nō hz realitatē aliquam: ꝛ per ꝯs nec realr distinguuntur.

Replica.

¶ Duodecima diffi. est. qz videt q si ītellect⁹ ꝛ voluntas: ꝛ sic de alys formalitatib⁹ nō sunt vna formalitas realr: q oꝛteat dicere necessario q distinguunt realiter. ¶ Ad istud dico q: sicut pz ex precedenti soluone: nō valet ꝯa. q̄uis. n. ꝯa sit bona simplr: ꝛ diuisio sit bona. tñ modus apposit⁹ totuz destruit. ¶ Exēpluz. pr ꝛ filius vel sunt vna essentia vel plures: ista est vera. Sed si additur sic. pr ꝛ filius vel sunt vna essentia psonalr vel plures eētie personalr. hec est falsa. vez est tñ q si sunt plures formalitates sunt plures rōnes reales: realitate fundamētali. ¶ Et si dicas vbicūq; est distinctio ibi est ordo: ꝛ si sunt ex nā rei distincta. ordo est inter illa ex nā rei. Ordo aūt cū sit habitudo: presupponit distinctionē extremoꝝ. ¶ Dico q ibi est ordo factus ab aīa ꝛ realis ex nā fundamēti: nō aūt extremoꝝ: vt dictuz est ꝓius. ¶ Si dicat: aut distinguunt formalr ꝛ realr: aut formalr non realr.

Ordo duplex.

Replica

¶ Dico q distinguūtur realiter ex nā fundamenti: qz fundamētuz istius distinctionis est reale: sed nō distinguunt realr ex nā extremoꝝ: qz nō est ibi res ꝛ res: fz formalitas solū. ¶ Restat autē nunc respōdere ad duo sophistica que fiunt cōtra predicta. ¶ Primū est istud. Negato superiori negat ꝛ inferius. hoc pz per locuz a toto in quātitate. qz tenet destructiue ꝛ negatiue. Sed ex nā rei est superius ad formalr ꝛ realiter: qz segt. hec formalr distinguunt. ergo ex nā rei. Silr hec realiter distinguūtur. g ex nā rei ꝛ nō ecōuerso. Nō. n. sequitur. hec ex nā rei distinguunt. g formalr vel realr. ergo negata idētitate ex nā rei necessario segt negatio idētitatis taz realis quā formalis. segtur ergo. nō sunt idez ex nā rei. g nec formalr nec realiter idē.

Distictio realis duplex.

A.l. sophismata

Sophisma duplex sat nōbile.

¶ zm est istud. qñcūq; aliqua distinguunt in supiori ꝛ iferiori: sed ex nā rei est superius ad reale ꝛ formale. ergo que distinguunt ex nā rei distinguunt realiter ꝛ formalr: ꝛ sic habetur ꝯtra te. ¶ Ad pm dico q negationē preponere ꝛ postponere magnā differētiaz facit. Negatio enīz anteposita facit equipollere suo cōtradictorio: sed postposita suo ꝯrio. Differt g dicere. nō sūt idez ex nā rei: ꝛ sunt nō idē ex nā rei: ex prima nō videt aliud sequi per eqpollentiā nisi sua ꝯdictoria. s. nō sunt idem tali modo ex nā rei: ꝛ ista forte bz veritatē: sed ad secūdaz. s. sunt nō idē ex nā rei segt vt vr per eqpollētiā: nullo mō sunt idē ex nā rei: qđ est oio falsum.

Regula fz defecubilis ꝛ ōficiēs

Nō q queris: fz bñ pōdera.

Nō sī idē. sūt nō idē dfnt logice.

A.l. aliq̄ mō.

Replica

¶ Sed adhuc vr dubiū stare. segt. n. nō sunt idē ex nā rei. ergo nō sunt idē realr. Nā ex opposito ꝯtis segt oppositū añtis. segtur. n. sunt idez realr. ergo sunt idē ex nā rei. g ꝑma ꝯa est bona. ¶ Dico q nec illa. nō sunt idē ex nā rei. dz ꝯcedi sine additiōe. pl⁹ q̄z ista. sunt idē ex nā rei. Sed vbi est dr̄ia: dico q vno modo addito vna est ꝯcedēda. alia neganda. Ista enim. nō sunt idē omnib⁹ modis ex nā rei. cō cedenda est. nā eqpollet suo ꝯtradictorio quod est istud. sunt nō idē aliquo mō ex nā rei. ꝛ ista est va. Alia autē. s. ista. sunt nō idem omnib⁹ modis. est neganda: qz equipollet suo cōtrario qđ est istud. nullo modo sunt idē ex natura rei. ꝛ ista est falsa: ꝛ oio repellēda.

Notabilis sol⁹ logyce:

A.l. omni mō addito.

¶ Ad zm dico q ista regula. quecūq; distinguuntur in superiori ꝛc. nō potest tenere p aliquez locuz: nam locus a toto vniuersali. nec locus a toto in quātitate tenet nisi negatiue ꝛ non affirmatiue. nec ꝯstructiue: tñ mltotiēs modus arguēdi deficiens in forma tenet rōne māe. Sic dico in ꝓposito. nā distinctio addita termio superiori additur inferiori necessario. si processus fiat in secūdis intentionibus: vel in primis respectu secūdarum. Exemplum. bene sequitur. distinguuntur genere ergo specie: sed in primis intentionibus non valet. nō sequit. sunt distincta animalia. ergo distincti homines. vel sunt distincta in animalitate. ergo in humanitate.

Subtilis euasio fz alr ꝯsidera. vt nosti alius.

¶ Ad argumentum in oppositu dico q illud dicitur nihil quod non est in exīstentia actuali. sicut entia in potentia obiectiua: ꝛ ista dicuntur nihil denominatiue. Iste autem formalitates sunt exīstentes. ꝛ per consequens reales.

¶ Questio. VI.

VTrum vnitas entis possit saluari in deo cum distinctiõe formali istaruz perfectionuz.

Cõclo rñsalis.

VBico sine argumentis q̄ sic.qz nõ videt repugnãtia q̄ aliq̄ rõ sit eõis nõ gditatiue:sed idẽtice ⁊ denominatiue: ⁊ q̄ plurib⁹ idẽtificet̄:⁊ q̄ plura denominet.⁊ sic p ꝓñs de ente. Ipsa.n. vnica ratio formalis in se existens rõne pfecte idẽtitatis:quã habz ad oẽs istas pfectiões:poterit eas denominare: dato q̄ gditatiue in eis nõ includat̄.Exẽpluz.essentia diuina vnica in se existẽs ꝓpter idẽtitatẽ pfectaz quã hz ad rel'ones.oẽs ipsas denominat nõ obstãte distinctiõe formali ⁊ gditatiua. eodẽ modo in ꝓposito.

Sequitur ꝓncipia sua.

Ens ꝓpat ad ptes subiuas.ad dñas diuisiuas ad passiones disiunctas.ad passiones adeq̄tas alr tñ ⁊ alr.

¶ Sed notãdũ q̄ ens aliter cõpat̄ ad ptes subiectiuas:⁊ alr ad dñas diuisiuas:et alr ad passiones disiunctas.⁊ alr ad passiones adequatas. Ad ptes enim subiectiuas:⁊ ad dñas diuisiuas sic cõparat̄ q̄ diuiditur in eis:⁊ etiã ad passiones disiunctas: sed ad passiones adequatas nõ sic:nõ enim plurificatur in eis. ¶ Exemplum.de vero ⁊ bono.⁊ sic in ꝓposito. Questio. VII.

VTrum ista distinctio attributoꝝ possit stare cuz sũma simplicitate.q̄ nõ.qz vbi est multitudo ibi nõ est simplicitas. ¶ Cõtra.Dyo.dicit q̄ multiplex formatio diuiaꝝ pfectionũ est vnica.vbi aũt vnicũ ibi simplex. ¶ In ista questione ꝑmo inuestigabitur. Utrũ ista distictio possit stare cũ simplicitate. 2°si cũ sũma identitate. 3°si cuz sũma vnitate. 4°si cũ sũma ifinitate.

p⁹ articulus.

Quãtum ad ꝑmũ.ꝓmo ponent̄ quatuoꝛ preambula. 2°declarabit̄ qd sit simplicitas. Deinde ad argumẽta. ¶ ꝓmũ preambuluz est.q̄ rõ simplicitatis nõ est rõ positiua: sed priuatiua. ¶ Et hoc ꝓbatur ꝑmo:qz cui⁹ diffinitio est ꝓuatiua.ipsuz est ꝓuatiuũ. diffinitio autẽ simplicitatis est hꝫ:qz diffinitur per ei⁹ irresolubilitatẽ que est ꝓuatiua. ¶ 2°sic.illud q̄ fundat̄ in priuatiuo nõ põt esse positiuuz:sed simplicitas vr̃ posse fundari in vnitate que est rõ priuatiua. g̃ ꝛc. ¶ 3m ꝑambuluz est.q̄ est rõ respectiua.Et hoc ꝓbatur ꝑ sic.qz hꝫ Aug. Negatio est eiusdẽ generis cuz sua affirmatione:sed simplicitas priuat ꝓpositionẽ que ẽ rõ respectiua.g̃ necessario simplicitas dicit respectũ.ꝓbo minorẽ. nã ꝓpositio est ꝓiũctio duoꝝ:quoꝝ vnũ est in po⁹ respectu alteri⁹:sic mã respectu forme:aut ãbo respectu tertij:sic rel'o in ptib⁹ ꝓtinui respectu ꝓtinuitatis. Caretia autẽ istius est simplicitas. 2°qz nullũ absolutũ fundatur in respectiuo.simplicitas autez in multis respectibus iuenit̄.g̃ ꝛc. ¶ Tertiũ preambulũ est q̄ rõ simplicitatis ⁊ idẽtitatis nõ sunt idẽ.nec vnitatis hoc ꝓbat̄.nam angeli distincti sunt ⁊ nõ ꝓpositi ⁊ similr plures sunt:nec tñ vnus alium ꝓponit.g̃ ꝛc. ¶ Quartũ preambulũ est q̄ nõ est idez simpliciter simplex.⁊ sũme simplex.Simpliciter simplex est quod nõ est resolubile in aliqua ipsuz ꝓnentia vel ꝓstitutiua:sed resolutio vltima stat ad ipz. sũme autẽ simplex est qõ nõ est in se aliquo modo cõposituz.nec aliquid sibi ꝓponibile. nec ipm alicui:⁊ istud est actus purus. ¶ Ex istis duobus:hic in isto vltimo ꝑambulo dictis:sequũtur duo.ꝓmuz est.q̄ in creaturis inuenitur aliquid simpliciter simplex.ga in resolutionibus compositoꝝ aut est ꝓcedere in infinituz:sicut in diuisione cõtinui: qõ nõ põt esse in essentialiter ordinatis.vel est deuenire ad aliquod irresolubile. ¶ 2m est q̄ in creaturis nõ inuenitur aliquid qõ est summe simplex. oia enim simpliciter simplicia que sunt in creaturis sunt alys cõponibilia.⁊ alia ipsis.Alia autẽ nõ simpliciter simplicia sunt in se ipsis vere cõposita.

Simplr simplex quid? A.l. ꝓstitutiua.

Sũme simplex quid?

Corrolarium duplex.

Lõpõ qd?

A.l.diuisio.

A.l.cũ alio.

¶ Dis premissis quantuz ad 2m.dicunt aliqui q̄ simplicitas summa est ꝓprietas rei:que nullaz secuz cõpatitur distinctionẽ.nam vbi est distinctio ibi necessario est pluralitas: que sine cõpositione intelligi nõ potest. ¶ Cõsequenter isti dicunt ad tertiũ articuluz q̄ diuine essentie rõne sũme simplicitatis repugnat hꝫ distinctio.⁊ quecũq̄ alia q̄ se tenet ex parte obiecti. ¶ ꝓmuz ipsi ꝓbant q̄ drupliciter. ꝓmo sic.cõpositio:fm expositionez grãmaticalẽ:dicit aliquoꝝ simul positionẽ.illa.n. que vniuntur simul ponũtur:⁊ ideo necessario est ibi cõpositio. ¶ 2°sic.fm logicalez deductionem. Omnis numerus cõponitur ex vnitatibus cũ sint partes in quibus resoluitur.vbi autez est pluralitas ibi est numerus:⁊ vbi est diuisio ibi est pluralitas.ergo vbi est diuisio ibi est numerus.⁊ per cõsequẽs cõpositio. ¶ 3°sic.nã Dyoñ.de diui.no.ca°. 4°. vocat vniones nature humane ad verbum cõpositionem dicens.q̄ cõpositio iesu est ineffabilis omni ẽbo.⁊ ignota oi mẽti create.Et sic vr̃ q̄ vnio distinctoꝝ nõ possit esse sine ꝓpositiõe:qz ab ea nõ abstrahit. ¶ 4°sic.omne ꝓtinens in se plura distincta.est resolubile:hz oẽ resolubile in plura est compositum ex illis.ergo oẽ cõtinens plura distincta est cõpositũ ex illis.hoc ꝓbato pz 2m.s.q̄ hec distictio nõ stat cũ sũma simplicitate. ¶ Sed ꝫ ista arguo ⁊ ostẽdo ex opposito secũdi oppositũ ꝑmi.ostẽso enim q̄ distinctio sit cũ sũma simplicitate. patebit ꝑm.s.q̄ simplicitas licet excludat compositionem:nõ tñ oẽm distinctionez.hoc autẽ ostẽdo 4°.

A.l.pmũ arti.

Grãmatice.

Logice.

A.l. distinctio.

Impugnatio q̄druplex.

Distictionẽ stare cũ simplicitate hz nõ cuz ꝓpõne ostẽdu.

¶ ꝓmo sic.nã nullus dz negare gn in deo sit summa simplicitas.Cõstat aũt q̄ ibi sũt q̄tuoꝛ rel'ones distincte.g̃ distictio stat cuz summa simplicitate. ¶ 2°sic.persona in diuinis est sũme simplex.et tñ in vnica persona sunt due rel'ones.s.ꝓductiões realiter distincte.Nã in patre sunt generatio actiua ⁊ spiratio actiua que necessario distinguuntur. ¶ 3° quia in pson filij est generatio passiua:⁊ spiratio actiua:que necessario distinguunt̄. ¶ 4°qz in tota trinitate tanta est simplicitas quãta est in essentia solum:⁊ tñ in trinitate est realis distinctio trium personarũ. Dec oia cõfirmantur:qz nã humana ⁊ diuina in supposito verbi vniunt̄:⁊ tñ sine aliq̄ cõpositiõe. ¶ Inducunt̄ aũt q̄tuoꝛ dicta ad ifirmãduz istas rõnes. ¶ ꝓmuz est istud.q̄ nõ sufficit ad hoc q̄ aliq̄ vnita faciãt ꝓpõnẽ q̄ vniãt in vna nã:hz 03 q̄ vniãt in vno supposito:rl'ones.n.hz sint in vna nã:nõ tñ sũt in vno supposito:⁊ p ꝟ ifirmat̄ ꝑ rõ. ¶ 2m dictũ est q̄ nõ sufficit q̄ vniant̄ in vno supposito:hz 03 q̄ vnũ eoꝝ sit in alio ⁊ ꝟ ifirmat̄ 2ª ⁊ 3ª:quia hz ꝓductiões due vniant̄ in vno supposito ⁊ nã:tñ vna nõ est in alia.ꝑnitas.n.nõ ẽ in spiratiõe nec eꝰ. ¶ 3m dictũ est q̄ nõ sufficit q̄ in supposito vniãt nec in nã:hz 03 q̄ sint eiusdẽ nãe:⁊ iõ hũanitas ⁊ deitas nõ pñt ꝓponi i filio:⁊ ẽt qz nõ ẽ hũanitas in xp̃o in supposito ꝑ̃o.⁊ p ꝟ ifirmat̄ cõfirmatio. ¶ 4m dictũ est q̄ q̄tũcũq̄ sint distincta. ⁊ vnũ sit in alio si sũt subsistẽtia: sicut pson diuie

Infstat q̄drupler hnic ipugnatõi A.l.infringẽdũ

A.l.infringit.

A.l.infringit.

A.l.in xp̃o. A.l.infringit.

nullam faciunt cõpositionem: per hoc infirmatur 4ª rõ. ¶ Contra ista. contra primum. Nam si aliq̃ ex hoc q̃ vniunt̃ faciunt compositionem: si magis vniantur maiorem faciẽt compositionez: sed magl vniuntur que vniuntur in eadem nã: q̃ que vniuntur in suppposito. Nam vnitas diuine nature nõ cõpatitur secum quãcũq3 pluralitatem nisi trinitatẽ in diuinis: suppositum autem diuinum quantũ ex se est nõ repugnat sibi q̃ in eo sint infinite nature: ergo si relatiões vnite in suppposito diuino facerent cõpõnez. multo magis si vniantur in natura. ¶ 2° sic. maior est vnio ꝓstituentis q̃ vnio ꝓstituti: eẽª diuina ꝓstituit psonam: ergo vr̃ maior vnitas eẽª ⁊ nature q̃ persone. ℞. si vna sola facit compositionem: quare non tres si ponantur. ¶ 2° contra scõz. Nam nullus negare debet quin partes ꝓtinuivere componant: ⁊ tamen vna non est in alia. ¶ Contra 3m. q2 accidens componit cum substantia: ⁊ hoc in suppposito alieno. ¶ Cõtra 4m. q2 quandocunq3 alia qua apta nata sunt facere compositum: si vnum sit in alio ⁊ non per se subsistens: si talia ponant̃ simul ⁊ subsistentia facient acerũ: ⁊ sic trinitas erit acervus. ¶ Ideo dico q̃ distinctio vt distinctio nõ repugnat sũme simplicitati: ⁊ maxime distictio ista ꝓ perfectionũ potest stare cum sũma simplicitate diuina sine aliqua compositione. ¶ Ad cuius euidẽtiã sciendũ est q̃ quattuor sunt habitudines essentialiter ordinate adinuicem abstrahentes. ꝓma est ratio distinctionis. ita q̃ ordine essentiali ratio distinctionis est prior ⁊ magis abstracta. 2ª vniõis. 3ª cõpositionis. 4.ª resolonis. q̃ aũt distinctio p̃cedat vnionẽ: ꝓ3 q2 multa sunt distincta que non sunt vnita: sicut duo angeli: ⁊ tñ oĩa vnita necessario sũt distincta. nihil. n. põt vniri sibiipsi. ¶ Ratio autez vnionis est 2ª. Naz multa sunt vnita que non sunt composita: sicut p3 in incarnatiõe: vbi deitas ⁊ humanitas vniuntur: ⁊ tamen nõn componuntur: q2 sic deitas esset pars. quod est cõtra Dioñ. quecũq3 aũt sunt composita: sunt vnita. nulla. n. compositio actualis potest esse sine vnione componentiũ: alioquin anima separata componeret: qõ est falsuz manifeste. ¶ 3ª ratio est compositionis. Omne. n. qõ resoluitur componitur ex illis in quibus resoluit: ⁊ ideo nunquam fit resolõ nisi ꝓuia compositione: compositio autez bene ponitur sine resolutione: sic̃ in corꝓoribꝰ supracelestibꝰ que sunt composita: nõ tamen resolubilia: ⁊ q2 primo non repugnat esse sine 2°. ⁊ 2° sine 3°. nec 3° sine 4°. ⁊ vniuersaliter ꝓiori in essentialiter ordinatis non repugnat esse sine posteriori: hinc est q̃ nulla repugnantia apparet q̃ sit distinctio sine vniõe: ⁊ per ꝓñs sine compositione. Inaduertentia aũt istarum abstractionuz multorum errouz fuit occasio. Sabelliani. n. q2 nescierunt abstrahere rõnez persone a ratione indiuidui signati: dixerunt vnam personam in diuina essen[a]. sicut est ibi vnuz solum indiuiduũ substantie. Similiter Arriani nescientes abstrahere productiõez a factione: ⁊ q2 viderunt verbum in diuinis eẽ ꝓductum ꝓpter defectum abstractionis: dixerunt verbum esse factum. ¶ Nũc ad rõnes opinionis. Dico ad primũ. q̃ illa ratio de simul positione: ptestatur compositionez trinitatis. ⁊ ideo dico cũ beato Jeroñ. q̃ theologia non subycitur regulis Donati. ¶ Ad secundum dico. q̃ pluralitas transcendens abstrahit a numero ꝓprie dicto. ⁊ ideo ipsa non componitur ex vnitatibus: sicut numerus: licz cõstet ex eis: sicut nec persona ex essentia ⁊ relatione componitur: licet constet ex eis. ¶ Ad tertium dico. q̃ Dionysiꝰ large accipit compositionem ꝓ coniunctione. ſ. sicut Joan. baptista factionem ꝓ productione: quando dicebat X̃pm ante ipsum factum. ¶ Ad 4m dico. q̃ lz oẽ compositum posset p intellectum resolui in illis ex quibus constat: nõ tamen realiter resoluiť. sic̃ patuit in vltima rõne a q̃ oẽs alie abstrahunt̃: corꝓora. n. celestia regulariter sunt irresolubilia. ¶ Confirmant̃ oĩa dicta p hoc: q2 qualis est ordo oppositi ad oppositum: talis ꝓpositi ad ꝓpositũ. ¶ Exemplũ. sicut albedo ad disgregare: ita nigredo ad congregare: hoc ergo patet. sed simplicitas ⁊ ꝓpositio opponuntur: vnitas ⁊ distinctio opponuntur: g̃ qualis est ordo simplicitatl ad vnitatem. talis erit cõpositiõis ad distinctiõez. Cõstat aũt q̃ talis ordo est simplicitatis ad vnitatẽ q̃ simplicitas nõ põt esse sine vnitate: vnitas bñ põt esse sine simplicitate: vt p3 in p̃ se cõpositis. vbi est vere vnitas ⁊ nõ simplicitas: g̃ eodem mõ se habebit pluralitas opposita vnitati ad ꝓpõnẽ oppositam simplicitati: q2 lz cõpõ nõ potest esse sine distictione ⁊ pluralitate: tñ distinctio ⁊ pluralitas bene põt esse sine cõpõne. ¶ Sed hic occurrunt q̃ttuor diffi. ꝓma est. Utruz ista simplicitas possit stare cum cõpositione rationis. Dico q̃ non intelligo q̃ ratio mea possit facere cõpositionez in diuinis: nec etiam intelligo qũo rõ mea possit in seipso obiectiue hanc cõpõnem facere: q2 impossibile est q̃ intellectus aliquid fabricet: cuius oppositũ demõstret: sed nos demonstramus q̃ deus est sũme simplex. g̃ ꝛc. ¶ Sz vez est q̃ imaginatio sepe decipit nos: imaginamur. n. deum ex multis componi ⁊ esse lõgum ⁊ latum: sicut dicit Aug. super geñ. ad litteraz. qñ ingt Aug. imaginoz numerũ senariũ: imaginoz sex corꝓora rotunda: sed intellectus ꝓualet: qui ꝓbat q̃ omne continuũ est diuisibile in infinitum: ⁊ ideo sex corꝓora illa nõ possunt eẽ sex vnitates indiuisibiles. ¶ Silr dico. q̃ quãtũcũq3 intellectus nr̃ procedat a magis notis ad minus nota: ⁊ hoc p talia imaginabilia: tamen prevalet in fine semper: ⁊ dicit q̃ non est ibi talis diuersitas nec cõpõ. ¶ 2ª diffi. est. Si inter talia essz distinctio realis. Utruz esset in eis compositio: nam videtur q̃ sic: q2 si summa vnitas est cum summa simplicitate. ergo cum summa vnitas excludat pluralitatem realez: summa simplicitas similiter ⁊ omnem. ¶ Dico q̃ licz vnitas summa sit cum summa simplicitate: non tamen respectu omnium. Et ideo dico. q̃ quia simplicitas non opponitur pluralitati: sed compositioni poterit stare cum pluralitate ⁊ vnitate. ¶ Tertia difficultas est. exquo ista nõ componunt: si tamẽ faciunt aceruum. Dico q̃ non. ꝓpter summaz vnitatem realem quam habẽt inter se. ¶ Sed remanet difficultas quid dicat plus compositio q̃ multa esse simul ⁊ vnita. ¶ Dico. q̃ dicit multa vnita: ⁊ cũ hoc q̃ vnuz sit in potentia respectu alterius: in diuinis autem omnia sunt purus actus. ¶ Dico g̃ q̃ cum summa simplicitate diuina põt stare distinctio ex natura rei attributorum in diuinis: attributorum dico inter se: ⁊ attributoruz ab essentia sine aliqua compositiõe ⁊ aceruo. ¶ Nec video rationes que non ita militẽt contra trinitatem personarum: sicut contra distinctionem istam. Et hoc quia

Al. ifringitur. Impugnatio 3 rapler. instãtarum. Al. magis.

Cõponi ⁊ ꝓstat ex aliq̃bꝰ dñt.

Cõpõ dupler. Jo. I.

Resolo dupler.

4. topicoꝝ.

Ostẽdit nõbilr distinctionẽ non arguere cõpõnẽ sic̃ nec vnitatem simplicitatẽ: licz dñ ecõuerso seq̃t

Quadruplex

Al. quõ.

Qualr itellr nr ⁊ qd quid facit cõpõnez i diuis.

Elide Sco. 3. di. 1. q. 4. optime.

Siplicitas stat cum plalitate ⁊ vnitate idifferẽt lz nõ cũ ꝓpõne. Al. tũc.

Cõpõ q̃d dicit?

Resolo. 1. arti.

Ygula.

Ygnãtia abstrahendi q̃tũ nocz ipi grosse Jacobita ⁊ Vticrroi. la asinine ⁊ ipocrita stomacose.

Ygo primi arti. tuz q̃ ꝛis.

Opio ꝓpria. ⁊ pclo bꝰ pris.

Nõbũc ordiné Distictio. Vnio. Cõpõ. Resolo

rõnes ꝓbantes ꝫ distinctionẽ semp ꝛcludunt cõpositionẽ: ita arguunt ꝫ distinctionẽ ꝓsonaꝝ. ¶ Sed tñ aliter instatur 4ʳ ꝫ dictam ꝫnem. Nam ipsa diuina essentia si distinguit ab attributis precedere vr attributa: ⁊ q̃si ea spectar tãq̃ sui pfectiões: ⁊ sic erit in poª ad ipsa: ⁊ p ons faciens cõpositionẽ cum ipsis. ¶ 2º sic. q2 ipa attributa cõparant ad eẽtiã: sicut ples pfectiones insistẽtes. Et iõ si diuerse forme faciunt cõpõnem cuz suo subo: eo q̃ sunt i actu respectu eius: eodẽ mõ attributa cuz essentia. ¶ 3º sic. Nam poª intellectiua ponit in deo: ⁊ ẽt actª eiº. si aũt sunt attributa distincta: stat tunc compositio ex actu ⁊ poª. Eodẽ mõ de poª volitiua ⁊ eius actu. ¶ 4º q2 cum tanta simplicitas ponitur in essentia ⁊ in oĩbus attributis sit: sicut in sola essentia: nõ vr bñ intelligibile q̃ possit stare distictio: ⁊ dato q̃ sit tanta simplicitas: vtrũ respectu cuiuslibet attributi est vna propria simplicitas: ⁊ ẽt cuiuslibet persone: vel sint plures. ¶ Ad ista. Ad pm dico. q̃ licet essentia intelligatur prioz omnibus attributis: tamẽ ista signa. s. prius ⁊ posterius sunt signa permanentia ⁊ non successiua. Expectatio. n. tñ est in priozi ſm Aug. ſm signũ successiuum: ⁊ ideo essentia nõ ẽ i poª nisi forte logicali: ⁊ ideo nõ actuatur: ⁊ iõ ipsa est summe actuata. ⁊ non actuabilis. ¶ Ad 2m dico q̃ attributa non actuant diuinam essentiam: sicut accidentia subiectum: nec eaz perficiunt: sed nec ei inherẽt: sed insunt sibi quasi ad modũ subsistentiũ pp sũmam identitatem ad inuicem realem. ¶ Ad 3m dico q̃ sola potẽtia ad esse est que facit compositionem: sed potentia ad operationem non. Eodem modo dico de actu voluntatis ⁊ potentia: non enim isti actus perficiunt potentias: q2 sunt actualitatis infinite. ¶ Ad 4m dico. q̃ cum aliquali distinctione põt esse summa simplicitas: eo q̃ pluralitas simplicitati non opponitur: sed cõpositio. ¶ Sed ẽ ne alia simplicitas ĩ psonis diuinis ⁊ attributis? Dico sicut dictum fuit in principio: q̃ simplicitas dic rationem negatiuam ⁊ priuatiuam: ⁊ q2 priuationes numerantur ex fundamentis: hinc est q̃ opz necessario dicere q̃ tot sunt ibi simplicitates: quot sunt ibi distincta. Nec est illud incõueniens: nec omnia simul maiozem vel minozem simplicitatem habẽt q̃z quodlibet in seipso: eo q̃ eque excluditur cõpositio ab omnibus: sicut a quolibet.

Obiçitur quadrupliciter.

Signũ ꝑmanẽtia. ⁊ signũ successiuum. Expectatio: qñ itellr i poti respectu sui posteriorꝭ?

Nec actuãt. nec pficiũt: nec inherẽt attributa essentie. ſz insunt. Potẽtia ad eẽ: ⁊ ad opari.

Dubiũ.

Numeratio priuationũz vñ? ſz ſidera. Quare tãta sim plicitas oiuz i diuinis. q̃ta vnt seo: sum?

Nunc 2º videndum est: si cum sũma identitate eẽtie cum attributis potest stare aliqua distinctio inter ipsa. Et hic opz procedere sicut in precedenti articulo. Primo. s. videre qd sit idẽtitas. ¶ Ad qõ inducuntur quattuor preambula ꝑbabilia. ¶ Primum est q̃ identitas eiusdẽ ad se non est relatio realis: cum talis respectus presupponat extrema: nec relo rõnis: cum sit realis idẽtitas ante omnem actum rationis. ¶ Sed dico q̃ identitas est carentia distinctionis: sicut vnitas est carẽtia pluralitatis: non enim videtur q̃ possit aliquid aliõ dari. ¶ 2m est. q̃ identitas que diuidit ens: qõ diuiditur p idem ⁊ diuersum: non est relatio rationis: cum ens extra animam non diuidatur in entia rationis: nec etiam est relatio realis: cum eadẽ res ad seipsam non potest habere relationem talez realem: nec identitatis nec diuersitatis sibi oppositeꝭ. ⁊ tamen iste sunt differentie entis imediate oppositeꝭ. ¶ Quid ergo est? dico q̃ nihil aliud est nisi negatio diuersitatis sibi oppositeꝭ. ¶ Tertium est. q̃ identitas que est inter extrema trãscendentia que non sunt idem omnibus modis: sicut ratio entis et boni. vt abstrahunt ab omni diuiso: non est nisi relatio fundamentalis: q2 nullus respectus formalis competit enti anteq̃ diuidatur per absolutum ⁊ respectiuum. ¶ Quartum dictũ est. q̃ illa identitas que est inter extrema distincta habentia vnitatez aliquam realem: sicut inter potentias anime est relatio realis formalis ⁊ actualis: in his que non sunt transcendentia: vt forte inter genus ⁊ differentiaz: in talibus enim inueniuntur omnia que requirũtur ad relationem realem. Istis premissis ad inuestigandam sũmam identitatem: colliguntur quattuor modi identitatis. ¶ Primus est identitatis que est respectus rationis. s. quando intellectus cõparat idem ad seipsum. ¶ 2º est identitatis que est priuatio distinctionis: sicut ante omnem comparationem intellectus nostri aliquid est idem sibi realiter. ¶ 3º modus identitatis est quãdo est relatio fundamẽtalis inter extrema: quibus repugnat formaliter referri. ¶ Quartus modus est relatio formalis realis ⁊ actualis inter extrema: quibus referri sic non repugnat. Prima identitas non est summa. q2 omne ens rationis est diminutum. Nec tertia: q2 compatitur secum distinctionem fundamẽtalem. Nec 4ª. q2 compatitur secum distinctionez formalem que est respectus realis: ⁊ vnum contrariozum in sũmo non admittit reliquum. Iõ videt q̃ secũdus modus identitatis est sũmus: q2 ibi nulla est distinctio. ¶ Sed hic occurrunt due diffi. ꝓª est: qualiter priuatiuũ potest esse prestantius positiuo. Ista aũt identitas non est nisi priuatiua. ¶ Rº ⁊ dico q̃ in talibus precellentia attendit rõne fundamenti: sicut dicimus q̃ in dependentia dei ẽ pfe renda: ⁊ pfert dependentie creature. ¶ 2ª diffi. est. qualr in rõnibº respectiuis põt accipi sũmitas: cuz non habeant gradũ pfectionis: nec quantitatẽ virtutis. Dico q̃ sicut ꝓpe loquẽdo nõ est ibi gradus: ita nec pfectio: nec sũmitas: tñ ita opz log pp cõem modũ loquẽdi. ¶ Quantũ ad ꝑncipalẽ ptẽ isti⁹ articuli dicunt aliqui. q̃ cum sũma identitate nõ põt stare distinctio istoꝝ modoꝝ in deo: q2 gcgd ponit in deo rõne pfectionis dz poni i sũmo: sed idẽtitas ⁊ distinctio non ponuntur in deo nisi rõne pfectionis. g̃ ⁊ in sũmo: ⁊ sic oĩs idẽtitas q̃ est ibi est sũma. Et omnis distinctio que est ibi erit etiam summa. ¶ Contra. q2 non videtur q̃ sit ponenda tanta distinctio inter verbum ⁊ filium: sicut inter patrem et filium: sic nec tanta distinctio est inter deum et patrem: ⁊ deum ⁊ filium: quanta est inter hominẽ ⁊ angelum. nam illa plus conueniũt. ¶ Ideo dico q̃ cum identitas que ponitur inter essentiam ⁊ attributa cum aliqua distinctione non sit identitas: que dicit respectum rationis: eo q̃ sunt idem realiter añ oẽz actum rõnis: nec etiam identitas que dicit negationem distinctionis: cum oppositũ ibi ponatur: nec identitas que dicit respectum realem: ne forte aliqua relatio realis formalis precedat in diuinis pñitatem. Sed solũ sit ibi idẽtitas que ẽ relo fundamentalis taliũ extremoꝝ: sicut dist⁹ ponitur ibi. ¶ Ista aũt idẽtitas vt patuit: nõ ẽ sũma. tõ vr q̃ cũ distinctiõe attributoꝝ non põt stare sũma identitas. Ista autem ſnia dupliciter ꝓfirmat. ¶ Primo q2 videtur maioz idẽtitas de primo mõ perfectis q̃z aliqua alia: cuz sit prima ⁊ gditatiua:

Identitas qd?

Relatio dupl?

Ecce q̃ ꝛis. Sz tãge instãtiã põderãdo.

Modi identitatis quattuor.

Dem q̃druplex

D. dupler.

Precedẽtia rel excellẽtia est duplex.

Loquẽdũ est ꝑ ples. z. topicoꝝ.

z. ps. Op. cõis.

Impugnatio

Op. propria.

Ar. l. posita.

1. ps. Preambulum q̃druplex. Idẽtitas eiusdẽ ad se q̃d sit singularissime.

Unitas q̃d?

1. q̃ sit idẽ vel diuersuz a seipso relone reali.

sed attributa non sunt idem in p̄ mō dicendi per se cū diuina eēn. intellntur. n. posteriora essen. ℂ 2° qz maior vr identitas illius: cui extrema ꝺdictiōis nequeunt applicari q̄ eius cui applicant: sed attributis applicant extrema ꝺdictionis: vt patuit. s. g̃ non sunt sume idem. ℂ Ad rōnes alterius opīonis dico. q̄ maior eorū. s. q̄ illa que attestātur pfectionem: z pp b̄ ponuntur in deo: debent poni in sūmo. Dico q̄ verꝫ est in illis q̄ sic attestant pfectionez: qz eoꝫ maioritas arguit maiorē pfectionē: identitas aūt lz attestet perfectionez in pfectis: tn̄ maior idētitas non attestat maiorē pfectionem: alioquin magis eēnt perfecti duo homines: q̄ angelus z hō: eo q̄ magis sunt idem: vnde appet mihi q̄ dīne p. non sunt sume idem. ℂ Contra tn̄ istam ꝓnem instatur duplr. Primo. qz tunc non eēt tanta idētitas inter diuinā essentiā z attributa: quanta inter essentiaz angeli cū seipsa. ℂ 2°. qz maior est idētitas inter nām generis: z nām specificam: q̄ inter diuinitatem z sapientiā: pp p̄m modū perfeitatis. ℂ Dico ad ista. q̄ si esset incōueniens identitatem diuinaz ab aliq̄ creatura excedi: tunc persone diuine essent oīno indistincte: qō est falsum. Intelligendū tn̄ ꝟm predicta: q̄ in diuinis sunt septem gña identitatis: siue gradus. ℂ Primus z infimus est inter ꝓprietates ꝓstitutiuas: q̄ sunt idez essentialiter p attributionē ad nām. ℂ 2° est personaꝫ adinuicem: q̄ sunt idem essentialiter: non tn̄ per attributionem: sed p inclusionem essentie. ℂ 3° est spirationis actiue cū gnātione actiua in patre: z cum passiua in filio: que sunt idem realiter: z tn̄ p̄sone realiter distincte sūt: z non solum ista sunt idez essentialiter sicut p̄sone: sed ēt realiter. ℂ 4° modus est inter essentiā z relationem que non solū sunt idem realiter: sed idēti ce pp infinitatem alterius extremi: qō non cōpetit gnātioni z spirationi actiue. ℂ 5° est inter attributa: qz ibi nō solū est idētitas rōne vnius extremi: sz amboꝫ. ℂ 6° est attributoꝫ cuz essentia: qz magis vñr passiones cū subo ꝓnecti: q̄ ad inuicē: cū vniātur solū rōne subi. ℂ 7° est essentie cum suba vl entitate vel spū: qz ista vñr pertinere ad p̄m modū ꝟm Aug. 15. de tri. z ista pōt esse septima. Et maxime saltem essentie cuz seipsa: z ista est adhuc maior: z pōt tenere locū octauū. ℂ Nonus pōt addi. s. vniuscuiusq̄ istoꝫ cū suo modo ītrinseco: sicut essentie cuz ifinitate. ℂ Et decimus modoꝫ adinuicē. sz inter oēs maxima est octaua. s. essentie ad se. ℂ Ex his pōt patere q̄ gcūq̄ vellet ponere sūmam identitatem inter attributa non obstāte distinctione aliq̄: posset dicere q̄ ideo maxima est: qz est identica ꝓpter infinitatez que est rō istius idētitatis. Qui ēt vellet omnes identitates diuinas dicere summas: semper diceret: q̄ est ibi idētitas rōne vnius quod est summe idem: sicut identitas p̄sonarum est rōne essentie: que est summe eadem sibi: z sic forte oz ponere in oībus que sunt idem in creatura: etiā: qz sic oīs dīa reducitur ad p̄ diuersa: ita oīs idētitas forte reducitur ad aliquā primā z sūmā identitatē.

Nunc ergo videndū est de tertio. Utrum cum sūma vnitate possit stare ista distinctio. ℂ Primo videndus est de terminis. Et p̄ quid est b°. s. in indiuisione in se: z diuisione a quocūq̄ alio. illud ergo est vere vnū quod est indiuisum in se: z a quocūq̄ alio diuisum. ℂ Sed licet istud quantuz ad primā partem sit bene dictum: tn̄ contra secūdā partez arguo quadrupliciter. Primo sic. qz deleta oī multitudine posset adhuc saluari vnitas. qz ipsa est prioꝫ: diuisio aūt sine multitudine saluari nō p̄t: ergo diuisio non potest esse de rōne vnitatis. ℂ 2° sic. quilibet potest concipere rem vnam z vnaz absolutam nullo alio concepto: z tamen diuisio nō p̄t concipi nisi ad aliud. ℂ Tertio sic. qz cum diuisio ab alio sit relatio disquiperantie ad ipsum: z habitudines ꝟm terminos variātur: tot erunt vnitates in aliquo quot erunt diuisiones sui ab alys. ℂ 4° sic. si diuisio ab alio esset de rōne vnitatis: vbi maior est vnitas: ibi maior esset diuisio: z tn̄ videmus oppositum: naz licet maior sit vnitas anime q̄ corporis: videmus tamen q̄ tanta est diuisio corporis ab anima: quanta ecōuerso. Ideo dico. q̄ rō vnitatis ꝟsistit in sola indiuisione alicuius in se: sicut rō multitudinis ex sola diuisione causatur. ℂ Cōtra istam positionem arguitur 4r. Primo sic. oīs pfectio simplr est positiua: rō vnitatis est pfectio simpliciter: ergo z̄c. Maior p̄z. qz pp hoc ponitur ī diuinis. ℂ 2° sic. ꝟm Dion. Ratio vnitatis est saluatiua oīum: talis autem non potest esse rō negatiua. ℂ Tertio sic. vnūqōq̄z distinguitur ab alio: per b̄ quod est in se vnū: z sic rō vnitatis z diuisionis nō sunt extrance. ℂ 4° sic. qz omnis vnitas ē melior pluralitate: nulla negatio est melior positione vel positiuo. g̃ ratio vnitatis non est priuatiua. ℂ Ad ista. Ad primum dico q̄ sicut indipendentia dicit de se perfectionez simpliciter non dico primo: sed ratione fundamenti: cui applicatur. sic rō vnitatis. nam vtraq̄z illarum. s. indipendentia z vnitas sūt rationes priuatiue. ℂ Ad z^m dico. q̄ est saluatiua rōne fundamenti: sicut incorporeitas. ℂ Ad 3^m dico q̄ per idem principium positiuū ignis agit z producit. cum tamen actio non est productio. Ita dico q̄ per idem est res vna z diuisa. z tamen vnitas nō est diuisio. ℂ Ad 4^m dico. q̄ sicut idiuisibilitas diuina est melior quacunq̄z diuisione: non nisi rōne fundamēti: z qz priuat impfectionē: dico ergo q̄ sic vnitas est indiuisio: sic sūma vnitas est sūma idiuisio: nec est rō eadem identitatis summe q̄ est negatiua z vnitatis sume: qz vnitas est priuatio diuisionis: idētitas aūt carentia distinctionis. distinguit ergo vnitas ab identitate: sicut distinctio a diuisione: nam omne diuisum est distinctū: sed non omne distinctū est diuisuz: sicut pz in multis. ℂ Sed notandum q̄ quattuor inueniuntur vnitates subordinate. ℂ Prima est vnitas entis: que est eius passio: accipiendo ens ꝟm latitudinem sue denominationis: z ista cōpetit oībus p̄ diuersis: ī quibus q̄dtatiue non includitur ratio entis: sed denominatiue. ℂ 2° est passio entis q̄dtatiue accepti: z ista nō est sub vnitate bonitatis z veritatis. qz eadem priuatio in disperatis fundamentis esse non pōt. Rō aūt entitatis non est illud quiditatiue. ℂ 3ª ē que est diuisiua entis qñ diuidit per vnum z multa: nulla enim alia diuisio est adequata. ℂ Quarta vnitas est que est principium numeri: z ista est de genere quātitatis discrete: sed diuisiua entis: circuit oē genus. qz est trāscendēs. ℂ Nunc videndum ē q̄d sit attributum. Dicendum q̄ attributum quatuor modis potest accipi. Uno mō p oī p̄dicato q̄ ꝺuenit alicui q̄dtatiue: z isto mō itellr illa regla vulgata. q̄cūq̄z aliqua sunt idem. q̄ q̄d attribuitur vni

Impugnatio q̄druplex. Mōdlr ꝓstita. cōiter fere ab oībus dicta.

Opio ꝓpria. Uiō h̄ō rōne for malis vnitatis satis pbabilr: vñ tn̄ pōderādo.

Obiect̄ q̄drupl r citer.

Uno vnitas dic̄ pfectionem: vbi plura adde. vide Sco. 4. metha. z alibi.

Priuatiōez dic̄ pfectiōem z q̄lr z

Diuisio z dist inctio differunt.

Nō ordinē h̄.

Ecce q̄ q̄ris.

A. l. entis.

s. vnitas.

Attributum pōt sumi q̄druplr.

Regula.

Solū notabile. Q̄ non oīa sunt pōderāda i deo i summo.

Obiect duplr.

Grad° idētitatis i diuinis sūt. 7.

Q̄ pfnitas z spiratio actiua i pte sūt eedē realr. vt de hr sz istā iam dcm pōderādo excluda.

La. 5.

Declarium regulare.

Qualr salvatur ma idētitas in ois z i creatu.

3. arti.

1. ps. 3. cōis. Vtrum sūma vnitas qd? vel

Ad 5. metha. c. 3. z vno.

Attributū qd: et quotēs sumit? Quere Mar. z. di. i. et sco. et alios vt nosti.

et reliquo: et isto modo omnia quiditatiua. s. spiritus suba et ens pñt dici attributa qditatiua. Alio modo accipitur attributū proprie: et tunc accipitur pro oī secunda perfectione que non est quiditatiua: sic infinitas necessitas: ista. n. oīa tāgūt p se passiões attribuunt subo. s. eēntie diuine de qua dñr: et sūt demōstrabilia. Tertio modo accipitur adhuc magl ꝓpie: et tunc non accipit attributū p quacūq; perfectiōe secundaria: sed pro illis trib; que ex creaturis deo attribuūtur a motis oībus impfectionibus q̄s hñt i nobis: nullā aūt inuenimus in nobis: vel in qbuscū q; creaturis pfectionez qditatiuā simplr: et isto mō infinitas et nēcitas non sunt attributa. Quarto mō accipit non proprie: sed appropriate: et isto mō attribuit pri eternitas: filio pulchritudo: spiritui sancto clemētia fm Aug. nec fm p'm modū: nec z'm. nec 4'm intelliguntur iste qōnes. sed precise fm 3'm modu;.

z. ps.

¶ Nunc z° videndū est de articulo principali. An cuz sūma vnitate possit stare pluralitas vel distinº aliq̄ eoz. ¶ Ad cuius euidentiā est sciendū q; 4or ponunt gradus vnitatis.

Gradus vnitat; quattuoz.

¶ Primus gradus vnitatis ē vnitas p aggregationē: sicut aceruus. ¶ zº est vnitas ordinis q ē p se. Alius aūt aggregationis est p accīs. ¶ 3º est vnitas cōpōnis: non. n. componūt aliq̄ nisi sint ordinata: ita q; ista est vnitas intrinseca. ¶ 4.º est vnitas indiuisionis: et ista sola ē vnitas va: qz rō formalis vnitatis sibi soli ꝓuenit: aggregata inquātū aggregata sunt nō sunt idiuisa: nec ēt ordinata inquantū hñt ordinē: nec cōponentia inquātū cōponūt: oīa q̄ sunt vnū fm qd ꝓter illa q̄ sunt vnuz in 4° mō: pz q̄ q; ibi est sūma vnitas: vbi nulla ē diuisio. Nec valet si dicat. q; rō formal' specifica est vere vna quātūcūq; cōponat ex genere et dīa: qz tertia entitas que resultat ex gñe et differentia: vt pscindit ab eis: est vere vna in se: et indiuisa. Eodez mō dico de cōposito ex mā et forma. qz 3ª entitas ē ve idiuisa.

Sūma vba vnitas q̄? Excludit istātia Caste.

¶ Istis pmissis pono 4or cōclusiões. ¶ Pria ē q; attributa nullā hñt vnitatez in rōnib9 suis formalib9 vltimate pcisis: eoz. n. rōnes formales cū sint simplr simplices: sunt p diuerse. ¶ zª p̄ est. q; attributa hñt verā vnitatez in sua ifinitate: qz eis oīb9 cozrūdet vna infinitas indiuisa: fm quā sunt vnū identice: et ēt in abstracto.

Cōclo q̄drupl'r

Cōsidera instantiam. Quere Sco.

¶ 3ª p̄ ē. q; attributa hñt vnā vnitatē in sua realitate: qz oīb9 ꝓuenit vna realitas pcisa fm quā sunt idē realiter. ¶ 4.º p̄ est. q; attributa hñt verā vnitatem in essen'. qz in vna nā indiuisa radicant: cuius habēt vnitatē verā cum sint in se inuicē inexplicabili intimitate.

¶ Tūc ad ꝓpositū magis descēdēdo: inferūtur due illatiões ex pmissis p̄nib9. ¶ Prima ē q; cū distinctiōe attributoz ꝓstat q; ipsa hñt sūmā vnitatē: hñt. n. vnitatē eēn' que est summa: et infinitat] et realitat] que sunt penitus indiuisa.

Corrolariuz duplex. Qual'r attributa. et si hñt sūmā vnitatē. nō tamē sūt sūmū vnū. Maxima

¶ zª illatio est q; stante illa distinctiōe attributoz attributa nō sunt sūme vnū: qz q̄cūq; aliq̄ passio ineſt alicui q; aliq̄ subm cōe: principali9 ineſt illi p̄ cōi: sz vnitas sūma ineſt attributis q; dīnā essentiam: et pp vnūqōq; tē. sequitur q; ipsa diuina essen' illa vnitate sit magis vna q̄s sint attributa. Itē illa nō vñr sūme vnum que ex suis rōnib9 formalibus nullam vnitatem hñt vel indiuisionem: sed aliunde eis p; uenit hꝫ sunt attributa.

4. posterioz

Dubiuz nōbile.

¶ Ista aūt ratio tāgit difficultatez q; magis vr angelus et aīa esse idē in substantia: qz i ea conueniunt ex ratiōe sua formali q̄s attributa cum essentia: que non ꝓueniunt in suara/tione formali. ¶ Et ideo videtur posse dici q; primus modus perfectis: cum sit potissimus: non videtur ita per se attributuz in esse diuine essentie: sicut animalis homini et asino: et per ꝓsequens ita de vnitate: qz tamē hoc est difficile credere: potest poni q; vnitas et perfectas non se consequantur fꝫ oīa: licet enim primus modus dicendi per se sit principalioz: qz ab oībus presupponitur: tamen potest dici q; vnitas fm istum modū non est maioz: imo ita perfecta vnitas est vnitas identica: sicut formalis: et sicut vna ē summa: ita et alia. Et ideo nulla maioz est in creaturis.

Solo. i.

Solō. z. Mō singlissime pōderado istantias. et dic pñr. Qz vnitas idētica ē cō. q̄ecta vt formalis.

Quantum ad quartum principale. s. Utrū hec distinctio attributoruz possit stare cum diuina infinitate. Dicūt aliqui q; nō: qz fm doctrinaz beati Dioñ. de diuinis nominib9. Diuina infinitas est omnia accipiēs et preaccipiēs: et coaccipiens in vnitatem sūmam: vnde sicut infinitum corpus non compatitur iuxta se aliud corp9: ita infinita entitas nulla alia a se distincta.

4. artī. Opio cōis.

Impugnatio quadruplex.

¶ Contra. nam si comparatio esset bona: tunc deberes cōcludere plus. sicut enim corpus infinitum non cōpatit secū aliqō aliud corp9 in vniuerso extra se: sic nec diuina entitas aliquam creaturam. Item licet diuina entitas omnia coaccipiat identice que. s. in deo sunt: non tamen infertur ex hoc q; formaliter.

Opio ppria. Infinitati compossibl' est attributoz distinctio Obūcit q̄drupliciter. La. z.

¶ Ideo dico q; talis distinctio nō repugnat infinitati diuine: sicut nec distinctio personaruz: qz sicut in tribus personis ponitur vna numero deitas: ita in attributis vna numero infinitas. ¶ Sed cōtra istud instatur quadrupliciter. Primo sic. nam scōz Anſ. in proslo. Deus est quo nihil magis cogitari potest. Et ex hoc demonstramus vnum esse deum: qz si essent plures magis dicerent de perfectione: g̃ a simili in proposito. si ponātur distincte perfectiones in deo.

Al. i. si ponerē.

¶ Secundo sic. Omne illud qō est pfectum simpliciter includit omnem perfectionē simpliciter modo perfectissimo: sed deus est ens perfectissimum: et attributa dicunt perfectiones simpliciter: ergo essentia diuina continebit attributa modo perfectissimo: sed cum hoc non stat formalis distinctio. ¶ Tertio sic. Nam diuina essentia ē perfectissima in sua ratione quiditatiua: et tamen potest intelligi aliquid perfectius ea: si vt sic accepta non includat omnem perfectionem simpliciter: sicut suppositum: non includens omnem perfectionem simpliciter fm illam acceptionem nō est perfectissimum. ¶ Quarto sic. qz omnis creatura est imperfecta: eo q; caret aliqua perfectione: ergo diuina essentia: si caret aliqua perfectione in sua quiditate: erit imperfecta.

Cōsidera istantiā. vide Sco. 5. q. Qlibet. ealibi Al. nō ꝓbat. Eadem infinitas oīuz diuis. sed pone q; nō cum Sco. et dic pter ad argūēntum. Principalius et magis vel maº ofnt.

¶ Ad primū dico q; si cēnt infiniti dy non essent vnico deo perfectiozes: eo q; equale et inequale sunt passiones quātitatis finite. Cum ergo ratio probat contra pluralitatem deoz: non probat contra pluralitatem personaruz habēntium eandem diuinitatem: sic etiam nec contra attributoruz pluralitatem: cum habeant candē infinitatem numero. ¶ Ad secundū dico. q; licet primus modus perfectis sit principalioz: non tamē maioz: qz non solum primus: sed etiā secundus stat cum infinitate et summa perfectione. sicut primuz signum originis est quoddam principalius: sed nō perfectius scōm Hylarium de trinitate. Attributa autem quāuis sint ita perfecta: sicut essentia: vt pcisa ab oīb9 attributis: sicut cū eis sumpta sit. et B

est pp vnicā ꝗtitatē vtutis.ſ.infiniratē:tñ ops ꝙ i pfectiſſimo ſit aliq̄ mō ois pfectio ſimplr:ſed nō q/ditatiue. ¶ Ad 3m dico per idem ꝙ eſſentia eſt pfe ctiſſima in ſua rone formali: qz oēm pfectionē iclu dit eo modo q aligd aptū natum eſt includere: nō añt qditatiue:qz hoc ſibi repugnat: ſed tñ idētice. ¶ Ad 4m dico.ꝙ eſſentia diuina ſimplr non caret aliq̄ perfectione ſimplr: ſed tñ cū preciſione.ſ. qdi tatiue caret:que carentia eſt ſolū ſm qd: nec eſt ibi ꝓprie carentia:qz carentia ꝓprie nūq̄ eſt ibi niſi ꝓ illo ſigno:pro q̄ natum eſt ſibi ineſſe oppoſitū carē tie: ſicut catulus ante nonum diem non eſt cecus: qz nullo modo nata eſt ſibi viſio ineſſe. ¶ Ad argu mentum in oppoſitum patet.

Eſſet g ārīs. Careret ſ̄ puari q̄ ō aliq̄d dici debent?

¶ Diſt. IX. Qō I.

Nūc ad diſtictōez ꝓſonaꝝ ꝛc.

CIrca diſtinctionē nonaz: quero. Utrū gnō filij ſit eterna.ꝙ non.in ps. Añ luciferū genui te: qō ē añ genitū:eſt in tpe genitum:qz añ eſt dria tpis. ¶ Cōtra.in lib° ſap.dr. Ab eterno ꝓcordinata ſunt. Dic ſūt duo faciēda. ꝓ gd ſit eternitas. 2° de q̄ſito.

109

Quantū ad ꝑm dicunt alig. ꝙ diuina eterni tas nō ſit aliud niſi dīna exñtia.naz ꝑ ꝫ ꝙ eſt eternus ſemp exiſtit. Alij dicūt.ꝙ ē qdā attributū ſpāle ꝛ diuiſuz ab alijs:ſicut bonitas ꝛ iu ſtitia:qz demōſtraī de diuina eēn°. Alij dicūt ꝙ di cit negationē ꝓncipij in duratiōe. Alij ꝙ dicit babi tudinē ad tps:ita ꝙ eternitas eſt illō q̄ deus pōt co exiſtere toti tpi. ¶ Cōtra ꝑm modū arguo ſic. que cūq; ſunt idē formalr:ſi vnū cōicaī ꝛ reliquum: ſz eternitas ꝛ exiſtentia ſunt idē:ꝙ te:formaliter:con ſtat añt ꝙ exiſtentia cōmunicatur creature: ergo ꝛ eternitas cōmunicabiī creature:qō eſt falſuz. Mi nor ꝓs ꝙ Aug.ꝙ dicit.ꝙ ois creatura ſub ꝓticipatio ne diuine eſſentie ſubſiſtit. Segtur q̄ ꝙ ſi creatura ꝓticipat diuinam eſſentiā:ꝙ ꝓticipabit diuinā eter nitatē:qō falſum eſt. ¶ Cōtra 3m.qz illud qō cuili bet attributo ꝟenit ſecūdum:illō nō eſt ſpāle attri butū:ſed eternitas eſt hō. nam intellꝰ ē eternus: ꝛ ēt volūtas:ꝛ ſic ō alys. ¶ Contra 3m. qz ſi creatura eēt ab eterno:eternitas dei adhuc eēt alteri° rōnis ab eternitate creatuī:ꝛ tñ creatura ita careret ꝑn° durationis ſicut deus. ¶ Cōtra 4m. qz illud qō ab ſolute ꝟenit deo oī alio circūſcripto ꝛ remoto:nō ꝟenit ſibi in habitudine ad aliud:ſz eternitas cō uenit deo oī alio circūſcripto ꝛ tpe:igiī deus nō dr eternus in habitudine ad tps. ¶ Dico q̄. ꝙ eterni tas eſt modus intrinſecus eſſentie diuine ꝛ aliozuz diuinoz:ſicut exñtia ꝛ infinitas attributoz. ¶ Et ꝓbo 4r. ꝓ ſic. Omne illud a q̄ abſtrahit ois qui ditas eſt preciſe modus:ſed tā eſſentia: q̄z attribu ta ꝛ oīa alia diuina abſtrahunt ab eternitate:qz ois qditas abſtrahit ab omni duratione:q̄ ꝛc. ¶ 2° ſic. Illud qō adueniens alicui non variat eius rōnem formalē eſt modus intrinſecus eius: hoc ꝓs diſt.8. ſed eternitas eſt hō.qz ſicut finitum vel infinitum non variat rōnem formalem ſapientie: ita eternuz vel temporale. ¶ 3° ſic. Nam ſi mundus eſſet crea tus ab eterno:adhuc eſſet eiuſdem rōnis formalis cū eo qui nūc ē:ergo non variat rationem formalē eius cui aduenit: ꝛ per ꝟns eſt modus intrinſecus. ¶ 4° ſic. qz quod eſt cōe oībus a poſteriozi: oībus

Impugnatio quadruplex.

A.I. exiſtētie cō fiſtit.

Tāge iſtātia ad hoīez ex dict.ſ. ē. ꝛ dic ꝑſr vt ha bet.j.

Opio ꝓprīa. Eternitas qd?

dico diuinis:illud eſt modus intrinſecus ꝛ non ali qua quiditas:qz nulla quiditas eſt ſic cōis:ſed eter nitas eſt hō.ergo ꝛc. ¶ Dico ergo. ꝙ eternitas eſt modus intrinſecus omnium diuinozum:non ſoluz abſolutozum:ſed etiam relatiuozū: ꝛ in hoc differt a diuina infinitate que preciſe cōuenit abſolutis et nō relōnibus. ¶ Ex hoc ꝓs. ꝙ quattuoz ponuntur modi intrinſeci.ſ.exiſtentia que eſt oībus cōis: ne ceſſitas ꝛ eternitas:iſti.n.oībus ꝟeniunt:ſed quar tus non.ſ.infinitas:qz relatio diuina non eſt infini ta. ¶ Sed hic ſunt due diffi. ꝑa eſt qūo aliquid pōt eſſe modus intrinſecus alicuius:cuz non ſit de qdi tate eius:ſed ſit extra rōnem diffinitiuam. Dico ꝙ non:ideo dr modus intrinſecus: qz ſit de quiditate eius:cuius eſt modus:vel de ratiōe formali.ſed qz non exit ſic rōnem formalem: ꝙ ad aliquam alias reducatur niſi ad illam:nec facit nec habet aliquaz rōnem formalē diſtinctam: ſicut itenſio ꝛ remiſſio in albedine que reducīt ad rōnem formalē albedi nis:ꝛ ad genus eius. ¶ 2a diffi. eſt qūo pōt ꝑ accns ꝟenire. Dico ꝙ ꝟenire ꝑ accns pōt itelligi dupli citer. Uel ſicut accns accidat ſubo. Uel ſicut iferi° accidit ſupiozi:modus iſte ſz non accidit: vel per ac cidens ꝟeniat primo modo: qz ſibi magis intrin ſece cōuenit.ſ.ei cui conuenit. ¶ 2° modo poſſum° imaginari ꝟenire ſicut inferius accidit ſuo ſupio ri:illa que ſic accidunt multotiens magis ſunt itri ſeca q̄ paſſio de 2° mō eſt intrinſeca ſubiecto. Exm differentia vel ſpecies generi.

Eccō nōbīl.

In q̄ dſt eterni tas ab ifinitate.

Mō intrinſeci in diuinis.4.

D. duplex.

Mō ſignant q̄r dr mod° itrinſec° Jō.ē.di. 8.q.5.

Quantum ad 2m principale.ſ.de queſito.cō cluſio ē certa.ſ. ꝙ gnātio filij ſit eterna. Sed qūo ꝓbatur difficile eſt: probaī añt a diuerſis 4r. Primo ſic.illud qō agit nāli neceſſita te q̄ſcito eſt neceſſario producit:ſz deus nāli neceſ ſitate producit:ita ꝙ ante oēm actum voluntatis: q̄ q̄ſcito eſt producit:ſed fuit ab eterno:q̄ ab eterno producit. ¶ 2° ſic. Agens nullo indigens in actiōe ſua q̄ſcito eſt pōt producere: ꝛ ſi eſt neceſſariū ꝓdu cens:q̄ſcito eſt neceſſario producit: ſed deus nihil aliud a ſe regrit in agendo ꝛ ꝓducendo filium: ꝛ ē neceſſario ꝓducēs:q̄ q̄ſcito fuit neceſſario ꝓduxit: fuit autez ab eterno:ergo ab eterno produxit filiū: ¶ 3° ſic.quod producit ſine previa tranſmutatione confeſtim pōt ſine tempore producere. Jdeo ſtatiz producit:ſed deus producit filium ſine previa trāſ mutatione:ergo confeſtim poteſt producere. Exē plum confirmans:qz enim ignis generat ignem cū tranſmutatione previa:ideo ſi fuiſſet ignis ab eter no non potuiſſet generare:ſz qz illuminat ſine pre via tranſmutatione:ideo ſi fuiſſet ab eterno:potuiſ ſet illuminare ab eterno ſm Augu. ¶ Quarto ſic. illa productio poteſt eſſe eterna: ꝛ per conſequens eſt eterna ſi eſt neceſſaria. que ē reſpectu producti cui non repugnat eſſe eternaliter:hoc patet in oppo ſito:ideo enim actio mouentis non poteſt eſſe eter na:qz motui repugnat eſſe eternum: ſed filio in di uinis non repugnat eſſe eternū: ergo productio ei° pōt eſſe eterna:ꝛ per conſequens eſt. ¶ Sed appa ret mihi ꝙ omnes iſte rationes concludunt eque: ꝙ mundus fuiſſet eternus:vel potuiſſz eſſe ab eter no:ſicut de productione filij in diuinis. Suppono enim vnam regulam manifeſtam. Quicquid dici tur de agentibus nālibus de facto:totum ē vez de agētib° volūtarys de poſſi. Et iſto ſupp° arguo ſic ꝫ ꝑmā:qz eodē mō q̄ deus:qz ē ꝓductiuus filij de ne/

2. arti. Eccō rñſiua Rones alioꝝ ſa tis appentes.

Impugnatio qdruplex.

Regula nōbīl. Vide Sco.1.di. 2.q.3.

cessitate: ab eterno ꝓduxit: similiter ab eterno habuit vim creatiuā: ergo ab eterno potuit creare ꝓ se ipso. ¶ Cōtra tertiā. Non plus agit deus ad extra ꝑ trāsmutatiōe q̄ ad intra. ¶ Cōtra 4ᵐ. Alicui creature non repugnat plus fuisse ab eterno q̄ filio. ꝯ si ex ℔ filij ꝓductio potuit esse ab eterno: creature creatio poterit eē eterna. ¶ Jō arguo ad ꝓpositū ꝓnem sic: qñcūq; aliq̄d ꝓstitutiua in esse suppositali si suppositū ē eternus: ⁊ ꝓductio est eterna vel actio: sed in diuinis pr̄ eternaliter ꝓstituit ꝑ gñationē. ꝯ ⁊c. ¶ Sz ℑ ℔ arguo 4ʳ. Primo sic. gcgd attribuit inferiori ⁊ superiori: sed factio est inferior q̄ sit productio. repugnantia aūt ad eternitatē attribuit factioni: ꝯ eodē mō attribuit ꝓductioni. ¶ 2° sic. gcgd nō remouetur a supiori: nec ab inferiori: sed repugnātia eternitatis nō mouet a supiori. s. a ꝓductiōe: ꝯ nec a factiōe. ꝯ aliq̄d factū potuit esse ab eterno. ¶ 3° sic. Nulla ꝑfectio simplr̄ pōt dici de eo quod nullā pfectionē dicit. eternitas dicit pfectiōē simplr̄: productio āt sicut ⁊ q̄libz relatio nullā pfectionē dicit: ꝯ eternitas nō dicet de ꝓductiōe. ¶ 4° sic. nulla rō absoluta pōt fundari in relatiua: sed eternitas dicit rōnē absolutā: ꝓductio aūt rōnem relatiuā: ꝯ eternitas nō pōt fundari in ꝓductōe: ⁊ ꝑ ꝓns nec erit eterna. ¶ Ad ista. Ad ꝑm dico. q̄ in p̄dicatis negatiuis vel relatiuis egpollētib⁹ negatiuis: non tz locus a pte subiua: hō est repugnātia ⁊ ꝛrietas: vñ non segr̄ rudibilitas repugnat hoi: ꝯ aīali. ¶ Et sic dico ad 2ᵐ argumentū. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ pfectio simplr̄ nō pōt cōpetere gditatiue alicui nō dicēti pfectionē: sz bñ denoiatiue: lz aūt eternitas nō includat gditatiue in ꝓductiōe: pōt tn̄ eā denoiare. ¶ Ad 4ᵐ dico eodē mō: lz. n. absolutū gditatiue nō possit ꝛcludi ī respectu: tn̄ denoiatiue bñ pōt dici: sicut dicim⁹ q̄ ꝓductio filij est diuina denoiatiue. ⁊ tn̄ nō potest dici quiditatiue. ¶ Ad arg⁹ in opp⁹ ꝑs. Qō. II.

VTrum deus sit simplr̄ imutabil̄. Qr nō. q⁹ in deo est trāsit⁹. ꝯ ⁊c. Probatio b⁹. q⁹ ī geñ. scribitur. Tactus dolore cordis intrinsecus. ergo ⁊c. ¶ Cōtra alibi. Ego dominus ⁊ non mutor: ergo deus est imutabilis.

Hec est veritas certa ⁊ determinata: sed tota diffi. est in probādo. Probat aūt a diuersis 4ʳ. ꝑ sic. Nullū ens ꝑfectissimū pōt trāsmutari: sed deus est hō. ꝯ ⁊c. Maior ꝓbat. q⁹ illud qō est ens pfectissimū nō pōt recipe aligd: q⁹ oīa iā hz. illō aūt qō est mutabile bñ pōt recipe aligd. ¶ 2° sic. nullū ens qō est purus actus pōt mutari: sz deꝰ est hō. ꝯ ⁊c. Ma. ꝑz. q⁹ illud qō est mutabile vt sic: ē in po⁹. ei autē qō est in po⁹ repugnat q⁹ sit act⁹ pur⁹. ¶ 3° sic. nullū sūme simplex est mutabile. deus est hō. ꝯ ⁊c. Ma. ꝓbat. q⁹ illō qō mutat nec̄io pōt recipere terminū: ⁊ sic cōpōnē. Sūme aūt simplex non pōt cū aliquo cōponi. ¶ 4° sic. Nullū nec̄e esse est mutabile: deus est hō. ꝯ ⁊c. Maior ꝓbat. q⁹ illō qō est nec̄e eē nō pōt aligd in se hr̄e: qō nō hēat. Illud āt qō mutat ex eo q⁹ mutat nec̄io aligd recipit qō nō hēbat: ⁊ illō ēt acceptū est ɔtingens. ꝯ ⁊c. ¶ Iste rōnes vīr militare ℑ aliq̄ q̄ sunt vera de deo. nā ꝑa rō videtur tollere ordinez eēntialē essentialium a notionalib⁹: sic ens pfectissimū nō pōt aliquā perfectionē vel aligd aliud recipe: sz in q̄ eēn⁹ p̄cedit relōnē est ens pfectissimū: q⁹ p relōnē nihil sibi accrescit de pfectiōe ex aduētū relonis: q⁹ nulla pfectio est. ꝯ ipsam relōnē nō poterit recipere vl fundare. ¶ Si dicat. ꝓcedo q⁹ nō pt recipe. q⁹ tūc nō eēt ens pfectissimū: sz bñ pōt fundare. ¶ Cōtra tūc arguo. q⁹ tūc rō nō oīderet gn deus posz mutari ad relōnē sui ad creaturā: q⁹ p te: ℔ non est impfectionis: ⁊ ℔ posito nec̄io ē mutabil̄: q⁹ oē illō qō hz in se aliquā formā vel rē qua denominat tale: ⁊ eaz ꝓius nō hēbat nec̄io est mutatū. ¶ Cōtra 2ᵐ eodē mō arguo: nā in illo ꝓiori q̄ eēntia p̄cedit relonem ipsa est purus actus. ꝯ vel sibi repugnat recipe relationē ad ītra: vl nō: si nō: nō repugnabit sibi recipe relōnē ab eẍ. ¶ Cōtra 3ᵐ. nam pfectiōes diuine: vt dcñ est. distinguunt ab eēn⁹. ⁊ tn̄ ℔ non obstāte ēt q⁹ ipsa sit purus actus ⁊ simplr̄ simplex. adhuc illa distinctio stat: ꝯ eodē mō determino mot⁹. ¶ Cōtra 4ᵐ. lz. n. repugnet nec̄e eē recipe ɔtingēs: nō tn̄ repugnat respectus ad eẍ: exquo sibi nō repugnat creatio. ¶ Jdeo arguo aliter ex infinitate ℔z Aug. ex quo. n. infinitū est gcgd hz: ⁊ gcgd est in deo est deus: si ꝯ mutaret̄ termin⁹ mutationis hr̄et a deo: ⁊ sic esset de nouo de⁹: sz hoc repugnat deo. ergo ⁊c. ¶ Sed contra istud arguo 4ʳ. ꝑ sic. Dē quod se habet nunc aliter q̄ ꝓius mutatur: sed posito aliquo ordine in diuinis: hoc accidit: ergo ⁊c. Minor ꝑz. nā si intellectus est ꝓior voluntate: in ꝓiori signo intellectus habetur ⁊ voluntas in secundo. hoc ergo aliter in secundo signo q̄ in primo. ¶ 2° sic accepta eadem maiore accipio aliam minorem: sed intellectus in primo signo originis nō est cōmunicatus: ⁊ in secundo est cōmunicatus. similiter pater ī primo signo non habet filiū vel filius non est. in secundo autez habet filiuz ⁊ filius est. ergo ⁊c. ¶ 3° sic. Omne quod transit de ocio in operationez necessario mutatur: deus est hō. ꝯ ⁊c. Maior videtur manifesta. Minor probatur. q⁹ deus nunc creat et ꝓius non creauit: hic est talis transitus: ergo ⁊c. ¶ Quarto sic. Impossibile est esse transituz de cōtradictorio in contradictorium sine mutatione: sz deus fit de non volente volens: vel econuerso. hec autem mutatio non est in obiecto. q⁹ ipsum contingit nihil esse. hoc ergo est in deo. ⁊ sic habetur ꝓpositum. ¶ Ad primum istorum dico. q⁹ mutatio non est nisi in signis successiuis: non autem in permanentibus: cuiusmodi sunt signa originis ⁊ nature. Exemplum subiectum est ꝓius natura passiōe nunquam tamen mutatur ad eam: q⁹ ꝓius ⁊ posterius permanentia sunt. ¶ Eodez modo dicitur ad secundum. ¶ Ad tertium dico. q⁹ non fit mutatio in deo: sed in creatura: non enim dicitur deus nunc creare ⁊ ꝓius non: propter aliquid quod fit in deo quod ꝓius non erat: sed propter nouitatem in termino. q⁹ creatura nunc incipit. ¶ Ad quartum dico eodem mō fm Sco. q⁹ sit aliqua mutatio ex pte obiecti: ideo nunc dicitur deus volens ⁊ ꝓius nō: vel econuerso: producitur enim obiectum in eē volito q⁹ ꝓius non: de hoc alias dicetur. ¶ Ad argumen tum patet. Qō. III.

VTrum aliqua creatura sit mutabilis.

Dico sicut Scotus q⁹ aliq̄ creatura est que est imu-

ℑ scdaz sic.

R̄ō ꝑa. sz cōsidera an peiit?

Obijcit q̄druplicit̄er.

Forma alr̄ hoc argumētū si placuerit. sz sat̄ bñ sic currit. lz sophistice. q⁹ ē ꝑsequens.

Regla nōbilis.

Et si nō q̄ditatiue: denoiatiue m̄ pfectō simplr̄ de nō pfecto talr̄ dici pt. sz instāuaz ꝑsidera.

6.c.

Mb alach. z. Cōclō rīsiua. R̄ones aliox sanctus appētes. q̄re Sco. 8. di. b⁹.

Jmpugnatio quadruplex.

Euasio.

Cōsidera instantiaz: q⁹ nō ē relo real̄. sz dic ꝑr̄.

Al. creare ꝓtingens. R̄ō ꝓpria. z. li. ci. c. 10. Et potius ex simplicitate argumēti. pcedere p Aug. Obijcitur quadruplicit̄er.

Articul⁹ ꝑisciū

Nō signanl̄ i q̄ b⁹ signis fit mutatio. ⁊ i q̄b⁹ nō?

Vide Sco. in 2. di. 1. q. 2. ⁊ all bi sepe ad hoc

Cōsidera tū an sit ō mēte Scoti hoc. vid oppoſ tū i. 2. di. 1. q. 2. arti. 2. optime. ⁊ vbi ibi nōtal.

Cōclō rīsiua. sz podera istāuaz.

tabilis:nam ponenda est vltima forma in vniuerso:sed tali repugnat mutari: quia si mutaretur ad aliam que esset vlterior mutaretur:& sic vltima nõ esset vltima. Hoc aũt probo sic. nã sicut in mouentib⁹ & motis est dare statũ:primo in mouẽtibus: qz est deuenire ad aliqõ mouens ĩmobile.ita est deuenire ad aliqõ motũ: qõ est ita motũ q non mouẽs: sicut forte p⁹ mã. Aliud aũt est qõ est vtrũqz & mouens & motũ. Et sic appet q sit vel eẽ dz in formis. nã aliqua est forma informata: & informis sil: ergo erit deuenire ad aliqd quod erit ita informatuz q nõ erit informãs.& ẽt erit deuenire ad aliqd:qõ ita erit informans q non informatũ:& est hec illa vltima forma. ¶ Cõtra.illud quo aliqd mutatur ẽ mutabile. Dico q esse mutabile põt intelligi:vel q sit rõ mutandi aliud:& sic illa vltima forma est mutabilis:qz est illud quo subm eaz recipiens mutatur: vel põt dici mutabile:qz recipit in se aliqd aliud distinctũ realiter ab ea:& sic est ĩmutabilis. Qõ. IIII.

Deus vltima forma imutabil' in vniuerso creato ponit.

Obo. Mutabile duplr.

VTruz deus ꝓducat res nãli necessitate. Qz nõ.qz tunc ab eterno ꝓduceret. ¶ Cõtra. Dyoñ.ỏ diui.no. c.4. sicut sol non ꝑmissa deliberatiõe radios diffundit: sic deus bonitatez suam cõicat. ¶ Dic ẽ ꝓtrouersia iter theologos & phos. Primo g̃ ponam rõnes phoz ꝓbantiũ: q deus naturali necessitate oia ꝓducit. 2° soluam. 3° ponã rõnes varias theologorum.

1. arti. Rõnes phoruz deum ad extra necessitate nãli agere ꝓbãtium.

Prima rõ phoz est ista.perfectissime cãe dz attribui pfectissima causalitas:& per oñs pfectissimus modus cãndi:sed necessaria causalitas & cãre necio sunt pfectioza q̃ ꝓtingentia: qz necium nobilius est:g̃ &c. ¶ 2° sic.oĩs ꝺditio perfectionẽ dicẽs cõpossibilẽ cãlitati ꝑmi efficientis est sibi attribuenda.sed necessitas est hꝺ:ponit.n.ĩ diuisiõe entis ad dextraz:& est compossibilis causalitati primi entis: qz oia ad dextram posita sunt cõpolia:g̃ &c. ¶ 3ª rõ est ista:in quocũqz agente ĩ quo idẽ est esse & agere:si in eo esse est necium & agere:sz in deo idem est esse & agere:ꝺstat aũt q esse diuinũ est necium:g̃ & agere. ¶ 4ª rõ est.summo enti necessario nihil põt p accñs cõpetere.sed deus est hꝺ: cõpeteret aũt sibi agere p accñs si ꝓtingenter ageret: qz illud qõ ꝓtingenter agit:p accñs agit & nõ per se. ¶ Ad p^m^ istoz dico.q si talis ꝺditio eẽt cõpossibilis deberet sibi attribui:sz necessitas nõ est sibi cõpossibilis.Exemplũ.oĩs pfectio dz attribui xpo: sz pfectioz esset sibi humanitas si eẽt nã spũalis:g̃ dz sibi attribui:non valet pp incõpossibilitatẽ. ¶ Ad 2^m^ dico.q sz necessitas sit cõpossibilis prime cause q̃tũ ad illud qõ est:qz vt sic est nec̃ia:nõ tñ si ꝺsideret q̃tũ ad illud q respicit virtualr:qz vt sic respicit ꝓtingẽtia: iõ necessitas vt sic ẽ sibi incõpossibilis. ¶ Ad 3^m^ dico.q actio q̃ est formaliter ĩ deo est necessaria: qz ẽ deus. Si ãt ꝺsideraẽ q̃tũ ad illud q respicit virtualiter:qz illõ est ꝓtingens impole est q actio sit nisi contingens. ¶ Ad 4^m^ dico.q acci dere põt intelligi duplr: vel formaliter:& sic maioz ẽ vera:qz summo enti &c. vel põt intelligi accidere denoiatiue.s.extrinseca denominatiõe:& vt sic dico. q maioz est falsa: & aliqd cõuenit deo p accñs. ¶ Sed rema. diffi. deus.n.agit ex plenitudine bonitatis. ꝺstat aũt q necessario est bonꝰ.g̃ &c. ¶ 2°.p te.deus agit ex liberalitate & libere:sicut dicñ est de plenitudine:sed est nec̃io liberalis & liberaliter agit:aliter eẽt inuidus. ¶ Ad p^m^ dico q ex plenitudine pfectiõis hz deus q sit ꝑductiuus:vel q possit producere:sed q producat non est nec̃iuz:nec segt nec̃io plenitudinẽ pfectiõis: qz si nõ actu ꝑduceret adhuc eẽt productiuus. ¶ Ad 2^m^ dico.q sz eodẽ mõ posset dici de liberalitate:sit dicñ est de plenitudine:tñ aliter põt dici q liberalitas sua q̃tũ ad necessariã productionẽ soluz saluatur ad intra:vbi se cõicat p amorẽ. ¶ Sed adhuc rema. diffi.qz oĩ potentie passiue vr̃ tanta necessitate cozrñdere actiua q̃ta ipsa est passiua:sed creature sunt nec̃io ꝑducibiles:g̃ &c. ¶ Dico q nec̃io ipa poª est ꝑductiua.non ꝑducẽs. Hz ꝺ.frustra est poª q nõ reducit ad actũ. ¶ R.° & dico.q in deo est necessario poª ꝑductiua:sz non segtur q eẽt frustra si non produceret:qz sufficit ad hꝺ q non sit frustra q possz reduci ad actũ:vel possit reducere: & maxime quando non ẽ pfectio agentis.

Obiectio

Replica.

Ad. produccre.

Hunc 2° videndũ est de rõnibus theologoruz ꝓbantiũ ptem oppositã. Et breuiter reducunt ad q̃ttuor vias. Alig.n.probãt sic.oẽ agens nãle & p nãm:agit pp pfectiõez sui:sz deus non põt agere pp pfectiõez sui:qz ipse est pfectissimꝰ:ergo si agit pp pfectionẽ:agit pp pfectionem alteriꝰ: sz pp aliud nõ põt nec̃io agere: ergo libere agit. ¶ 2° sic. agens pp finẽ:& p oñs diligẽs finẽ:& alia pp finẽ nõ nec̃io diligit eẽ que non hñt necessariã ꝺnexionem ad finẽ: sed creature non hñt nec̃iam ꝺnexionẽ ad finẽ:g̃ respectu illoz nõ se hz nec̃io. ¶ Ad primaz istaz dico.q deus pp infinitatẽ pfectiõis sue necessario agit:& non pp acqsitionẽ pfectionis alteriꝰ. Et ꝓterea rõ ꝺcluderet q pr̃ nõ nãlr ꝑduceret filium: qz nihil sibi aduenit. ¶ 3ª eẽt rõ supponit vnũ qõ dz ꝑbare.s.q creature nõ habẽt necessariã ꝺnexiõez ad deũ:quo negato nihil valz rõ. ¶ Pono g̃ rõnes Scoti:& arguo sic. Oẽ ens qõ est summe necesse eẽ simplr põt esse oĩ alio non posito qõ est minus nece esse. Hoc ꝑbo duplr. Primo ex rõne magis & minꝰ ĩpolis.2° ex vero & falso. Primo sic. Nam si vnũ impole habeat duas rõnes impossibilitatis & aliõ vnã tñ:sublata vna rõne impossibilitat] ab vtroqz vnũ remanebit possibile:qz non hẽbat nisi vnã rõnem impossibilitatis:& illa intellr iaz sublata. aliõ aũt qz hẽbat duas & nõ ẽ sublata nisi vna:intelligit impole pp aliã remanentẽ:si ergo ex minus impossibili seq̃tur maius impole:poterit ex possibili seq impole:q est manifeste falsum & ꝺ totam logicam. Ex hꝺ pz ꝑpõ. Illud est magis nece esse:cuius oppositũ est magis impole:& illud minus necesse eẽ:cuiꝰ oppositum est minus impole:si ergo ex remotione minus necessary sequit remotio magis necessary: ex possibili sequitur ipossibile:qõ est manifeste falsum. ¶ 2° sic.si magis verum habeat duas ratiões veritatis:& minus vnã tñ. sublata vna ab vtroqz vnum remanebit falsum:& aliud verũ. Si ergo ex minus falso:sequitur magis falsum: resoluẽdo erit dare q ex vo sequitur falsuz:magis.n.necesse ẽ magis verum:& minus necesse minus veruz. Si ergo remoto minus remouet maius:seq ex vero falsũ. qõ est incõueniens. Accipio ergo maiorẽ ꝑpositionẽ sic probatam: quando aliquid est summe necesse esse:illud põt esse oĩ alio non posito: qõ non ẽ ita necesse esse:sed si deus necessario ꝑduceret:ablato producto:quod est minus necesse eẽ ipsum non posset eẽ:ergo sequitur necessario q deus est sic sũme necesse esse q nihil aliud esset necessario extra se.

3. arti. Rõnes theologoꝝ ꝓbos. 1. Alia.

Soluit deas rõnes:qz nõ ꝓcludũt ꝓbos Ad. 1. necario.

2. Alia. Ad. doctoris. s. fris Jo. Rõnes Sco. 3. di. 1. q. finali.

Quere cuasiões occkam. ad hoc vbi nõui. 3. in p̃ Sco. & dic ꝓpr.

Ex minꝰ impoli ñ seq mag] ipole nec ex minꝰ falso mag] f'm oñdit nõnter Sco.

Maxima

1. icõueniẽs contra phos.

Deus est ꝑductiuus: sz ꝓtinget ꝑducat: sz oia examinabis Liberalitas diuina ꝓsideratur dupl'r.

Necessitas ẽ in possibilis cau sati.

Iste declarab.

Actio dei q̃lr liberaliter & q̃lr cõ tingens.

Accidere dupl'r.

Habitat dupl'r.

¶ Confirmaf. qz si necessario produceret referref relone: que ita est necesse esse: sicut deus: impole ê aũt aliquã relonẽ simplr necessariã eẽ ad terminũ ptingentẽ: creature aũt ptingentes sunt: g̃ non põt referri nẽcio: nec p ꝓns necessario creature creanf.

2. incõueniẽs.

¶ P. arguo supposito q deus coagat causę z^c. Et p̃ sic. quando cũqz aliqua agẽtia ordinata sunt: si p^m mouet necessario: ꝛ z^m necessario mouebit: maxime si z^m non mouet: nisi qz motum: tanta. n. necessitate mouebit: quanta mouef: cum ergo deus sit p^m agens: oĩa in ỹtute sua ptinens: ꝛ cõcausans oẽs effectus: si ipe necessario ageret: oẽs cause necessario agerent: ꝛ p ꝓns oĩa erunt de eq̃li necessitate.

A. l. postea arguit. s. scotus.

3. incõueniẽs.

¶ z° sic. cũ ois cã z^a dependeat a prima ꝛ in esse ꝛ in fieri: ꝛ p ꝓns in actione: si prima necessario causet: oẽs necessario causabunt: ꝛ sic oĩa de necessitate euenirent: qđ est manifeste falsũ.

4. incõueniẽs. Euasio.

¶ Sed oẽs iste rõnes supponunt vnũ qđ est dubiũ: qđ. s. negatur a multis fidelibus: ꝛ tenentibus ꝓnem. s. q deus ꝓcurrat ad oĩa. Dicunt. n. aliqui q de° dat vim causatiuã alijs ꝛ cõseruat: ꝛ non plus. Jdeo ꝓbaf aliter. p̃ sic. deus ptinet virtualiter causas secũdas: ergo ꝛ effect° earũ virtualiter ꝛ imediate continebit. Tunc arguo sic. oẽ necessario agens contines virtualiter aliqđ effectum: sicut agens tale prius agit q̃ aliud ita effectus citius ponetur p istud q̃ per aliud: sed deus est agens de necessitate: ꝛ ptinet effectus oĩum cãꝝ secundaꝝ: ꝛ prius causat ordine nature q̃ cãe secũde: ergo necessario producet oẽs effect° carũ.

3. Alia. Sz oĩa ex Sco.

5. incõueniẽs.

¶ z° sic. cã agens de necessitate ptinens effectuz fm oẽz perfectionẽ effectus. necessario producet effectum ita perfectũ: sicut põt produci effectus: sed deus est hõ. ergo quicquid erit in vniuerso: erit pfectissimũ.

6. incõueniẽs.

¶ 3° sic. cã agens de necessitate nõ impedibilis ꝓducit oĩa que põt: ꝛ sic cũ deus omnes effectus possibiles ptineat: erunt tot producti: quot producibiles: silr non dimitteret malũ in vniuerso: qz infinitum causabit bonum.

7. incõueniẽs. 4. via. Rõnes nõbiles ppe ꝛ alioꝝ q̃ re Ba. ꝛ ockam. De dispõne elemẽtoꝝ nõbilr.

¶ Nunc pono rõnes alias q̃ põt me mouere: suppono. n. vnuz qđ fuit ꝛ est satis cõis conceptus phoꝝ. s. q elementa non sunt dispositа: sicut pz vt apta nata sunt disponi: grauioza enĩ debent esse deorsum. Aqua. n. est grauius inter alia preter terrã: ꝛ ita aqua deberet cooperire totaz terrã.

Quare aqua totã terrã nõ cooperit?

¶ Ad qđ dicunt phi videntes hoc q natura naturans sic prouidit pro salute aliquoꝝ aialiuz: que non põt viuere in aqua. Hoc ergo supposito arguit sic. Oẽ agens de necessitate producit effectũ fm q effectus natus est produci vel agi fm nãm suaz ꝓpriam: sed fm nãm propriam elementoꝝ aqua deberet cooperire terram ex oĩ pte: g̃ si deus naturaliter ageret: sic aquã necessario produxisz. Maioꝛ pz: qz si ars nauifactiua esset in lignis: sic faceret naiem.

Hec patent. z. phyſicoꝝ. 8. incõueniẽs.

¶ z° sic: quando cũqz aliquo d agens preter mittit aligd a suo effectu: qđ sibinãlr aptũ natũ est ꝓuenire: illud non agit de necessitate. hoc pz: naz tale non pretermittit aligd quod non est in ptãte sua pretermittere: hoc aũt non est in potestate sua pretermittere si agat de necessitate. hoc probo necessario: qz non põt producere nisi fm q continet: nõ ãt continet effectum nisi fm q effectus naturaliter apt° natus est esse: ergo sic producit: pp ergo melio rem finem nihil dimittit de eo qđ aptum natum ẽ naturaliter ꝓuenire effectui: cũ ergo aqua sit naturaliter apta nata cooperire terram vndiqz: necessario eã sic produxisset: non obstante salute aialium.

¶ 3° sic. nullum violentum põt esse ꝑpetuuz nisi a cã libere detinente. sed aer violenter est imediate super terrã: videtur g̃ tractus a vacuo ne sit vacuũ: ergo necessario hoc erit ab aliquo agente libere illud imediate super terram detinente: silr violentũ est aquam esse extra suũ proprium locum nãlem: cuz ergo videam° q ita sit: erit ab aliqua cã libere detinẽte.

z. cc. t. c. 15. ꝛ alibi.

¶ 4° sic. oẽ agens naturali necessitate semper agit idem in passo eodem mõ disposito: sed oẽs partes terre sunt eiusdẽ rõnis: ꝛ vniformiter respectu talis agentis disposite: ꝛ partes aque silr: si ergo deus necessario agit debuisset in oĩbus partib° terre causare idez: ꝛ sicut discooperuit aliquas partes terre: ita oẽs: similiter sicut aliquas ptes aq̃ posuit non in terra sic oẽs: similiter de aere hic ꝓuicit.

9. incõueniens.

Cõfirmatur ista rõ dupliciter. Primo ex motu terre: eiusdem. n. rõnis est tota terra ꝛ vna gleba: ergo illud qđ ꝓuenit vni glebe põt ꝓuenire toti terre: sz vni glebe ꝓuenit interdum motus circularis: ergo toti terre poterit cõpetere motus circularis: sz cuilibet potentie passiue cozrespondet actiua po^a. silr potentie passiue non põt cozrespondere nisi actiua que est in deo: g̃ deus poterit terrã circulariter mouere: sed gcgd potest: per te: necessario agit: saltẽ aliquando: ergo aliquando mouebitur tota terra circulariter.

Vide. I. cc. ꝛ alibi ad hoc.

10. incõueniens.

¶ z°. cõfirmatur ex motu circulari celi. Et hoc multiplr. primo sic. qñcunqz aliqua fozma est cõpossibilis alicui subo pro vno instanti ꝛ erit p toto tpe: ista pz. qz si est cõpossibilis pro vno instanti subo ipsa non repugt subo: ꝛ sic semp ꝓpossibil: sz celo est cõpossibile vnum vbi pro aliquo vno instãti: ergo non repugnat quantum est ex nã celi: p toto tempore: põt ergo celũ pro toto tẽpore stare cuz isto vbi: sed potentie passiue cozrñdet actiua: ergo opz q buic cozrespondeat in primo agente necessario potentia qua celũ poterit gescere: sed fi ita ẽ cũ necessario agat: p te: celum semper gescit.

11. incõueniens.

¶ z° sic. qñcũqz aliqua sunt eiusdem rõnis formalis si vnũ non repugnat alicui: nec reliquum: sed motus celi circularis ad dextrã ꝛ ad sinistram sunt eiusdẽ rõnis: motus aũt celi est ad dextrã: ergo si sibi non repugnat moueri ad sinistrã poterit ibidem moueri ꝛ non nisi a deo: g̃ deus poterit mouere ad sinistrã: ꝛ si põt: ergo necessario mouebit: qz agit de necessitate: ꝛ sic celũ mouebitur oppositis motib°.

12. icõueniẽs. Euasio.

¶ Sz dices. non est eiusdem rõnis: sed oppositus ꝛ icompossibilis.

¶ Cõtra. non põt dici q sit alteri° rõnis rõne termini: qz terminus acquisitus per vtrũqz ẽ eiusdem rõnis. Si autem dicas q est icõpossibilis habetur propositum: qz agens ptinens in sua ỹtute duos effectus incõpossibiles in eo dez passo neutrũ poterit causare. si naturaliter agat: cũ ergo deus: p te: naturaliter agat: neutrum poterit causare: quod est falsum.

13. incõueniens.

¶ 3° sic. qñcunqz subiecta eiusdẽ rõnis sunt nata recipe fozmas eiusdẽ rõnis: ad quẽcunqz gradũ vnũ illoꝝ est natũ ꝛ aliud: qz exquo tã suba q̃ forme sunt eiusdez rõnis: non vr cã oppositi. sed duo ozbes sunt hõgeny ꝛ subiecta eiusdez rõnis: g̃ eque velociter mouebitur cozpus inferiozis ozbis sicut supiozis: ergo aliqua causa actiua erit que hoc poterit facere: sed hec nõ est nisi prima. cũ ergo de necessitate agat producet vel causabit motũ in inferiozi ozbe eque velocem. sicut est motus supiozi ozbis. ꝛ ita eque velociter mouebuntur. qđ est falsum.

14. icõueniẽs. Euasio.

¶ Si dicaf q cozpoza ozbiũ non sunt eiusdẽ

rōnis. ¶ Tūc arguo sic. Oēs ptes eiusdem ordis sunt eiusdē rōnis. hoc nullus debz negare: sed partes que appropinquāt ad polum tardius mouentur. ergo possūt eque velociter moueri. & p ꝓns a deo. & sic cū deus de necessitate agat mouebit eque velociter oēs ptes eiusdē ordis: & sic partes minor a polo distātes mouebūtur eque velociter cuz magis distātibus. ¶ 4° sic. qñcūqz aliq̄ loca sunt eiusdē rōnis. gcgd est natum gescere in vno & in alio: sed hemisperiū superior & iferior sunt eiusdē rōnis. ḡ stella que gescit in hemisperio superiori poterit quie scere in iferiori. & sic erit dare potētiā potētē illud ducere ad actū. nūc illud nō pōt esse nisi de. & per ꝓns de de necessitate faciet. cui oppositum est manifestū. ¶ Cōfirmāt iste rōnes multiplr. ¶ Primo sic. Accidētalis ordo nō pōt reduci in cām nāliter agentē. Loco accidētalē ordinē qui est inter oīa que pñt stātibus naturis eorū aliter ordinari: sed iter radios causatos a sole vnū in mane: & aliū in meridie est accidētalis ordo. ois ḡ reducat in aliquā cām liberā q̄ hic sit i mane causat & prior. & alius in meridie & posterior. ¶ 2° sic. partes in aliquo toto accidētalr ordinate possūt alio mō ordinari: sz sol hz multas ptes que quidē sunt eiusdez rōnis & pñt aliter ordinari. non .n. repugnat vni parti esse in situ alteri. q̄ ḡ sint sic dispposite & ordinate cū essent alr disponibiles & ordinabiles. oz in cām liberā reducere: qz si in cām nālem: qua rōne essent sic ordinate eadē rōne alr. ¶ 3° sic. p rōnem Scoti. quādo agēs nāle nō est terminatū ad vnum eiusdē rōnis: nō determiat ex se ad certū numerū. cū ergo stelle sint eiusdez rōnis. nec determinant de se ad certū numerū. īfinitas aūt eis nō repugnabit. & nō pñt ꝓduci nisi a deo. ergo de: cuz nāli necessitate ꝓducit. tot ꝓducet quot sunt ꝓducibiles & sic ꝓduceret īfinitas. qō est falsum. ¶ Si dicat q̄ nō sunt stelle eiusdē rōnis: saltē non pōt negari: gn ptes solis sint eiusdē rōnis. Et tunc arguo sic. qñcūqz nā nō est determinata ad certū numerum partiū ex se si determinet opz q̄ hoc sit ab aliquo agēte libere: sz nā solis est hoc: qz nō determinat sibi vnā ptem vtpote vni miliaris. nec per ꝓns tot gn plures possit in se bñe. determinat ḡ ab aliquo libere agēte. Similr pōt argui de animab: qz de nō est determinat ad ꝓducēdū vnā. ḡ nō determinat sibi certuz nūez. & p ꝓns poterit & cābit infinitas. ¶ Ad argm factuz in ꝓncipio per dicta patz.

¶ Distinctio. X. Questio. I.

Hūc post filij eternitatez ꝛc.

Circa distinctionē decimā q̄rit̄. Utrū diuina voluntas sit ꝓncipiū ꝓductiuū spūssancti. q̄ nō. Aug. i5. de trini. Spūssanctus ꝓcedit necessario. ¶ Contra. idem Augus. dicit q̄ spiritus sanctus ꝓcedit per modum amoris.

Hic ītroducunt̄ q̄tuor opiniones. Quidā dicūt q̄ spiratio actiua solum est ꝓncipium ꝓductiuum spūssancti: qz qñ aliqua actio ꝓuenit alicui & repugnat alteri. sibi ꝓpetit per illud in quo distīguitur ab alio: sz spiratio actiua ꝓuenit pri. & filio & repugnat. ſ.ſ. spiratione aūt ꝓcise distinguunt̄ ab eo. ergo spiratio est ꝓncipiū ꝓductiuum spūssancti. ¶ Alij dicūt q̄ essentia est ꝓn̄ ipsi⁹ totale: qz in oī ꝓductiōe vniuoca termin⁹ dz esse eiusdē rōnis cū ꝓncipio ꝓductiuo: sed diuina essentia est termin⁹ ꝓductionis spūssancti ſm Aug. i5. de tri. diuinam eēntiā ꝓtestat sine ꝓncipio. ſ.ſ. de patre & filio eterna ꝓcessio. q̄ essentia est ꝓn̄ totale in vtraqz emanatione. ¶ Alij dicūt q̄ essentia cum actiua spiratione quasi determinata: qz cāvlis nō determinatur ad aliqd ꝓducēdū nisi per causaz particularē sed essentia diuina est ꝓncipiū vle in vtraqz emanatione. ḡ opz q̄ ad illā determinatā determinet per aliqd ꝓpriuz. illud nō est nisi spiratio actiua. ergo ꝛc. ¶ Alij dicūt q̄ sola volūtas est ꝓn̄ ꝓductiuū. ſ.ſ. qz ipsa sola spirat. ¶ Opinio 5ª est q̄ nec eēntia nec spiratio actiua: sz actus amoris mutui quo se diligūt pater & filius: qz sicut itellect⁹ p actuz simplicis notitie est ꝓncipiū notitie declarative q̄ dicit verbū: ita volūtas per actū simplicis ꝓplacētie est ꝓductiua amoris īcentiui: q̄ dr amor spiratus. Ista videt intētio Aug. xi. de trini. vbi ostēdit ex intētione q̄ pater & filius spirāt spūz san. amore ꝓcordi. ¶ Sed nullus istoz modoz pōt stare. Prim⁹ nō. Tuz qz nō ꝓtinet spiratio actiua eēntiā que est termin⁹. nec formalr nec vitualr. Tum qz nō pōt esse ꝓncipiū agēdi: qz relatio: & qz non dicit pfectionē simplr. ḡ &c. 2° etiā nō pōt stare. Tuz qz in vtraqz emanatiōe si essentia esset ꝓn̄ & termin⁹ tunc ꝓductiōes essent eiusdē rōnis. Tuz qz determinata ꝓductio est a ꝓn° determiato. essentia aūt est indeterminatū ꝓn̄. ergo ipsa nō erit ꝓn̄ totale. 3° etiā stare nō pōt. Tum qz qō est rō determinandi ꝓn̄ ad ꝓducēduz: nō pōt esse ꝓductio ipsa. Tuz qz relatio nō se habz ad modū forme specifice: sed forme idiuidualis. ḡ ipsa non erit determinans. Nec 4° stare pōt: qz volūtas nō ꝓtinet formalr nec virtualr terminū spiratiōis qui est essentia. tū etiā qz ipsa spiratio nō eēt vniuoca ꝓductio Nec rōnes valēt. ꝓma p ꝓma opinione non valet: qz lz pr & filius vt distinguunt̄ a spūsancto nō habeant formā cōez qua distīguunt̄ a spūscō nisi spiratione. habēt tñ ꝓn̄ ꝓductiuū sine termino: & spiritussanct⁹ habz cū termio. & hoc sufficit. 2ª p 2ª opinione nō valz: qz ad ꝓductionē vniuocaz suffi cit q̄ termin⁹ sit eiusdē rōnis cū ꝓn°. saltē partiali: & ita est hic sicut dicēt. 3ª nō valz: qz ipsa ꝓductio nō pōt esse determinās ad se: sed sufficit volūtas. 4ª etiā p 4ª nō valet: qz ipsa volūtas: licz sibi cōueniat spirare: ideo ꝓcludit q̄ ipsa ꝓcurrit. tñ non ꝓcludit q̄ ipsa totalr ꝓueniat. nō .n. oz q̄ oē ꝓcurrens spiret: sz sufficit q̄ vnū libere. & hec ē volūtas.

Ideo ad qōnez respōdeo. & dico q̄tuor ꝓnes. ¶ Prima est: q̄ diuina essentia est ptiale ꝓncipiū: ꝓcurrēs in rōne obiecti. Et hoc ꝓbat: qz si nō: tūc ꝓductio nō esset vniuoca. Tū qz nihil cōtinet terminū nec formalr nec virtualr nisi eēntia ¶ 2ª ꝓ est. q̄ voluntas est ꝓn̄ partiale ꝓcurrēs in rōne potētie: qz ipossibile est actū spirādi esse nisi ꝓcurrēte volūtate: sicut nec actū dicēdi. nisi cōcurrente itellectu: sed per spirationē ꝓducit spūssanctus. ¶ 3ª ꝓclo est. q̄ ista duo sunt vnuz ꝓn̄ totale boc sequit ex premissis: qz vtrūqz ꝓcurrit & neutz sufficit. Nā ipole est respectu eiusdē ꝓducti duas causas vel duo ꝓncipia totalia esse. ¶ 4ª ꝓclo est. q̄ essentia ꝓncipalius cōcurrit: qz illud qō ꝓcurrit in aliqua ꝓductione: sicut ꝓncipiū vniuersale. ꝓncipalius ꝓcurrit q̄ illud qō ꝓcurrit: vt ꝓn̄ particu

c.26.

A.l. totale ꝓductiuū spūs sci. 3.op.

4.op.
5.op.

Nec. 5.op. ñ ponit cōit in originalib⁹ nec vī de ifa: qz ꝓ ea non arguit.

Impugtio oiuꝫ opinionū.

Op. ꝓpria. ꝓclo q̄druplex. Nec sola eēntia nec volūtas p̄ se: sz vtraqz simr ꝓncipali⁹ tñ eēntia ꝓncipiant vt quo. ſ.ſ.

17. facōueniens Sz alia pōa addi pñt vt pz speculanti. ē. ꝛ.ſ. & alibi.

Euasio

Ad ſtio Jo.

Sz incōueniens.

Sz incōueniens

Ordo accidētalis ge?

1. de tri. c. 14. & alibi.

Op. alioꝝ.

Prima.

2. op.

Obiſcitur quadrupliciter.

lare eſſentia diuina ꝯcurrit vt ꝑncipiū vniuerſale. volūtas vero vt ꝑn^m particulare. ¶ Sed inſtatur ꝫ iſtas ꝓnes ꝓ ordinē. ꝓ ꝫ ꝓmā ſic. nullus act^9 eſt liber niſi a libera potētia elicit^9. act^9 g̃ a nā elicitus ⁊ a volūtate ly poſſz dici liber rōne volūtat⁊: tñ poterit dici nālis rōne nāe. ¶ Cōtra ſcōaz concluſionē: qz ꝑncipiū ꝑhabēs terminū adequatum nō pōt vlterius ꝓducere: ſed eēntia diuīa in ꝓductione verbi. eque hz terminū adequatū: ſicut ītellectus: ergo ſicut ītellectus non pōt in aliud. g̃ nec eēntia. ¶ Cōtra tertiā ꝓnē. ꝑn^m hñs terminū adequatū nō pōt vltra ꝓducere: ſed volūtas diuīa in ſpūſancto hz terminū adequatū. g̃ nō poterit ꝓducere creaturā. ¶ ℞. qz ipſa diuina volūtas ſola: ē tante vel equalis pfectionis quāte pfectionis eſt eſſentia ſil'cū volūtate: cū in ifinitis nō ſit ineq̃litas: ⁊ ideo ita ſufficiēs eſt ad ꝓducēdū per ſe: ſicut cuz eſſentia. ¶ Cōtra quartā ꝯcluſionē. Tū qz ꝓductio magis ſpecificaī a volūtate q̃ ab eſſentia. ergo eſt a volūtate ꝑncipali^9. Tuz qz ꝓncipia eiuſdez rōnis eodē ordine ſemp ꝯcurrūt: ſz qñ ꝓducitur amor ſpirat^9 in creaturis ſemp obiectū eſt minus ꝑncipale. ⁊ volūtas magis: ⁊ tñ volūtas in deo ⁊ in creatura ponīt eiuſdē rōnis. ⁊ in creaturis eſt min^9 ꝑncipale obiectū. cū g̃ ſint eiuſdē rōnis: eodē mō erit in diuinis. ¶ Ad ꝑmū iſtoꝝ dico. q̃ qñcū q̃ multe cāe ꝯcurrūt ad vnū effectū. ſi vna eſt libera totus effect^9 eſt liber. bene ergo ſequīt: qz actus eſt a potentia libera. g̃ liber: ſed nō ſeqtur: eſt act^9 a potētia nāli. ergo nō eſt liber: quia potētia libera poterit ꝯcurrere. Exēpluz: de neceſſario ⁊ contingēti: qz ex altera de cōtingēti ⁊ altera de nēcio. ſequitur ꝯcluſio de ꝓtingēti: ⁊ nūq̃ de neceſſario. Eodē modo ex altero ꝑn^o libero ⁊ altero nāli. ſeqtur q̃ actus ſemp ſit liber. ¶ Ad ꝛ^m dico. q̃ eſſentia diuina hz in ſeipſa virtutē ꝯcurrēdi cum ītellectu: ⁊ vt ſic hz in filio terminū adequatuz. nec per iſtū modū pōt aliquid vlterius ꝓducere. hz etiaz virtutē ꝯcurrēdi cū volūtate ad ſpirāduz. ⁊ vt ſic nō hz terminū adeq̃tū in filio: ly g̃ nō hēat terminū adeq̃tū ī filio ſub vno mō ⁊ vna ⁊tute. nō ſeqt q̃ ſimplr hēat: qz nō ꝫ ⁊tutē ſpiratiuā: ſicut ignis pōt hre terminū adeq̃tū ꝫ viz illuminatiuā: ly nō hēat ſm vim calefactiuam. ¶ Ad ꝛ^m dico eodem mō. q̃ volūtas habz duplicē modū ꝓducēdi. vnū neceſſariū. ⁊ aliū cōtingētez: licz g̃ hēat terminuz adequatū in ſpūſancto ꝓ tanto quāto eſt ꝑn^m nēcium. nō tñ vt cōtingens. Et qñ dr de ifinitate. dico q̃ ly infinitas eque ꝯueniat eſſentie: ſicut voluntati: et ecōuerſo. tñ ꝑncipali^9 ꝯuenit eēntie: qz ꝓmo eēntia ītelligīt infinita: licz ergo ꝓ ipſa ſit ⁊ ꝑncipali^9 infinita: nō tñ perfectius. ¶ Ad 4.^m dico q̃ magis ſpecificaī oziginalr ab eſſentia: qz magis habz eē ab ea: tñ quātū ad denoiationē pōt plus ſpecificari ab eo a quo hz minus eſſe: ſicut actus intelligēdi in creaturis ſpecificaī ab obiecto: ly ꝑncipali^9 habeat eſſe a potētia q̃ ab obiecto. Et qñ dr q̃ in creaturis obiectuz min^9 ꝑncipalr ꝯcurrit. Dico q̃ ordo ille eſt accidētalis: ⁊ ideo nō oz q̃ ita ſit vbiq̃. in creaturis. n. iterdū inuenim^9 q̃ ꝑncipali^9 eſt ab obiecto: ſicut in beatitudine. g̃ ordo iſte q̃ ꝓncipalius ꝯcurrat nō eſt eēntialis. regula tñ eſt vera. q̃ maius vle ꝑncipalius cōcurrit.

Sed hic ſunt alique difficltates ſpāles. ꝓ prima eſt. cū ꝓductio ſpūſancti dicaī eque neceſſaria: ſicut ꝓductio filij: quare dr magis libera q̃ ꝓductio filij: vel min^9 nālis. ¶ Dico q̃ libertas accipitur multiplr. Aliquādo. n. ſumitur vt diſtinguitur ꝫ neciuz. ⁊ ſic nulla libertas eſt in diuinis. eo q̃ neceſſitas eſt modus intrinſec^9 oiuz diuinoꝝ. Aliqñ ſumiī vt diſtinguiī ꝫ coactionē. ⁊ ſic oēs potētie aie libere dicuntur. eo q̃ nulla ad actionē ſuā cogitur. Aliqñ accipiī vt diſtinguiī ꝫ ſeruitutē. ⁊ ſic potētie aie rōnalis ſunt libere. Aliqñ vt diſtinguiī cōtra ſubordinatū: ſicut vna ſcia alteri ſubordinaī: ⁊ illa cui alia ſubordinaī dr libera reſpectu alterius. Et ideo metaphyſica dr libera reſpectu aliaꝝ ſciaꝝ. Nullo iſtoꝝ modoꝝ ſumitur hic libertas. de ꝑ modo pz: ⁊ de oībus alijs q̃ oſa que ſunt in diuinis ſunt libera: eo q̃ nō eſt ibi coactio: quo ad ꝑmū. nec ſeruit^9 quo ad ꝛ^m. nec ſubordinatio quo ad ꝫ^m. ¶ Accipiī aūt alio mō vt diſtinguiī ꝫ nām ⁊ nāle. Accipiēdo aūt iſto modo dico ꝑ. qd eſt nāle vel libeꝝ. accipiēdo regulaz generalē q̃ oē ꝓductiuū ꝑn^m cuius effectus pōt dici nat^9. eſt ꝑn^m nāle. vnde nā eſt ꝑn^m natiuitatis. oīs aūt potētia ꝑter volūtatē eſt h̄. qz. ſ. eius effectus poſſet dici nat^9. ⁊ per oīs quelibz potētia cui^9 act^9 vel effectus nō pōt dici natus eſt libera. ⁊ nulla potentia eſt talis niſi ꝑciſe voluntas. hinc eſt q̃ ꝑciſe volūtas eſt libera. ¶ Si dicas vnde eſt hoc q̃ ſolum ꝓductū a volūtate nō pōt dici natū. ¶ Dico q̃ nō eſt dare aliquā cām niſi qz eſt a tali potētia. Et ſi dicas. q̃re potētia eſt talis. Dic eſt ſtat^9: ſicut vlr eſt ſtatus in cauſis formalib^9. Si queraī a me quare albedo diſgregat: dicā qz albedo ē talis forma. ſ. albedo. nec ē dare aliā cāz. ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ Dico g̃ q̃ ideo ꝓductio ſpūſancti libera eſt: qz a tali ꝑncipio. ſ. potētia volitiua que libera eſt. ꝓductio aūt filij: qz eſt a ꝑncipio totali nāli: ideo ipa eſt mere nālis ⁊ nō libera. ¶ ꝛ^a diff. eſt. ſi libertas ſimplr. ⁊ libertas arbitrij ſint idem. ¶ Dico q̃ libertas abſtrahit a libertate arbitrij: ſicut rō ꝓductionis a rōne factionis: ita q̃ liberū ſe hz in plus q̃ libeꝝ arbitriuz: libeꝝ. n. arbitriū eſt ꝓcciſe circa illa circa que volūtas pōt alr ſe hre. ſ. circa contigētia. libeꝝ aūt ſimplr circa neceſſaria. nā libertas ſtat cuz neceſſitate vt abſtrahit a libero arbitrio. ⁊ iſto modo abſtrahēdo dicim^9 q̃ ſpūſanct^9 libere ꝓducīt: licz nēcio. creatura aūt nō ſoluz ꝓducīt libere abſolute: ſed libere libertate arbitrij. ¶ ꝫ^a diffi. eſt qz libeꝝ nō videī aliud eſſe niſi actū ſuū hre in ſua poteſtate. ¶ Dico q̃ potētia ex hoc q̃ libera nō ſe hz ad ꝫ dictoria vel ꝫdictoria: ſz ſtāte determinatione ad actuz ſuū ſufficit q̃ nō ꝓducat ꝑ modum natiuitatis. ⁊ h̄ vbicūq̃ ſaluaī ſufficit ad rōnē liberi. habere aūt ſe ad oppoſita eſt cōditio liberi arbitrij: vt addit ſupra libertatē. ¶ 4^a diff. eſt. Utruz volitio qua deus ſuā eſſentiā diligit ſit libera. ¶ Dico q̃ actus diligēdi diuinus reſpectu eſſentie ſue eſt mere nālis: qz nō eſt ꝓncipiat^9: ſz inaſcitur mere nālr. volitio ergo nō ꝓducīt a voluntate: ſed eſt in volūtate. hec aūt nō eſt in libertate volūtatis: ſicut nec receptio volitionis. volūtas eniz noſtra vt actiua libera dicitur. non tñ vt receptiua. ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ Quinta difficul. eſt qūo voluntas poteſt neceſſario ſe habere reſpectu ſpūs ſancti: cum ipſa de ſe ſit potentia libera ⁊ contingens. ¶ Scotus videī dicere q̃ licet volūtas ſit cōtingens reſpectu eoꝝ que ſunt ad finem: ne/

Obiſcitur quadrupliciter.

Libertas quadrupliciter.

Cōſidēa iſtātiā

Uide ſco. h̄ in diſti. q. 1. ⁊ 17.

Regula nōbil'.

Principiuz nāle ⁊ liberz qd? optime ad h̄.

Nōbiles ſol'oes vbiq̃ pōderāde

Uide. ſ. diſ. 6. ⁊ alibi ad h̄. ⁊ iſtā tiā pōdera. q̃re ſco. h̄ ⁊ alibi.

Nōbas reſolōnes de libtate ⁊ nālitate ꝓncipij ⁊ opōnis ſeu actus ei^9 p la tñ ad dendo vbiq̃.

Uf g̃ maioꝝ illi/mitatio eēntie q̃ pōz ei^9. dic ꝯtr

Dfnt libtas ſimplr ⁊ libertas arbitrij.

Cōſidēa iſtātiā

Uolūtas hz modū ꝓducēdi duplicem.

Unū ifinitū alterū ⁊ ſi ꝑncipali^9 nō tñ pfect^9. Specificatio actus a ꝓncipio tali ꝑt duplr intelligi.

Quare in diuinis obz: ſz in creaturis pō ꝑncipali^9 vt in plib^9 dñ.

Sp vñ^9 ꝑncipali^9 in ꝓcipiādo D. denaria.

Mō valde de dlectiōe eēntie diuine adirā q̃ ñ fit liba: ſz mere nālis: ſz ꝓſidera alū^9 ⁊ q̃re ſco. Alex^9 ergo briſcus dī eēt ūñ receptiue in voluntate ipſius.

cessario tñ respicit finē. Sed nō sufficit. nā fm cū volūtas nostra nō soluz circa ea que sunt ad finez se hz cōtingenter: sed etiaz ex eo q talis potētia se habet ꝛtingēter respectu finis. Eodez modo dico de volūtate dei. Ideo pōt dici aliter q voluntas circa ꝛtingētia ꝛtingēter se hz. tñ hic non pōt: ꝛ rō est: qz actus spiratiōis est idē realr cū suo ꝓncipio. est. n. spirare in diuinis idistinctū realr a suo ꝓncipio. s. ab essentia. spirari aūt qō est ꝓduci passiue: est idē cū suo termino: ꝛ qz taz essentia que est terminus q̄z essentia que est ꝓncipiū. sunt necesse eē. hinc est q spiratio est necessaria. ¶ Potest tñ dici q dubiū accipit falsuz. q volūtas ex eo q est libera sit ꝛtingēs: qz hec est ꝓpetas liberi arbitry: ꝛ addit supra libertatē. volūtas ergo ex eo q est libera abstrahit a cōtingētia. ¶ Sexta diffi. est. qūo volūtas pōt habere illū duplicē modū ꝓncipiādi oppositū. s. necessario ꝛ cōtingenter. ¶ Dico q sic nos videm⁹ q eadez rō formalis pōt habere oppositos modos essendi: sicut volūtas siue entitas diuina habz in deo ifinitū esse: ꝛ eedē rōnes formales in creaturis habēt esse finitū ꝛ limitatū: sic nō est incōueniēs q idē ꝓncipium habeat distinctos ꝛ oppositos modos ꝓncipiādi. poterit g̃ voluntas diuina ꝓncipiare necessario ꝛ ꝛtingēter. ¶ Sz ꝫ verū est q eadem rō formalis idētitate specifica aliquādo pōt habere oppositos modos essendi: ſz nō eadē rō idētitate numerali. Nō enim est eadez entitas in deo ꝛ in te numeraliter: nūc aūt voluntas eadē numeraliter itelligitur in deo: ꝛ tñ est necessaria ꝛ cōtingens re⁹ spūssci ꝛ creature. ¶ Dico q oppositi modi intrinseci sunt incōpossibiles sil'r vnifozmiter accepti: ideo volūtas que est in ꝺo habz illū modū qui est necessitas. Ideo nō pōt habere ꝛtingētiā formaliter. Unde dico q volūtas diuina: ita est necessaria q nō ꝛtingēs: loquendo formaliter: sed tñ nō est incōueniēs q hñs vnum modū vno modo habeat opposituz alio modo: ſz enim volūtas formaliter sit necessaria: pōt tñ cum hoc virtualiter esse cōtingēs. ¶ Sed ꝫ. licet modi oppositi sint cōpossibiles eidē: diuersimode tñ vnifozmiter videnť incōpossibiles. hic aūt ponit necessitas ꝛ cōtingētia vnifozmiter. s. virtualr: qz respectu ꝓductoruz: spūssancti. s. ꝛ creature. ¶ Jō vltimate dico q oppositi modi sunt icōpossibiles sed hic in ꝓposito isti modi nō sunt ꝓprie oppositi: qz sūt respectu diuersoꝝ: qz necessitas respectu spūssancti: ꝛ ꝛtingētia respectu creature. Exēplū. color imutat sensibilr ꝛ itētionaliter respectu diuersoꝝ: qz vno modo sensuz imutat alio mō intellectuz. ¶ Septima diffi. est. q ex his dictis nō videtur q rō ꝓbans itellectū distingui a voluntate ꝛcludat. ¶ Probamus. n. istas potentias distingui. qz vna libere agit. alia nālr. cū ergo tñ distinguātur necessariū ꝛ ꝛtingēs q̄ſtuz nāle ꝛ libeꝝ: videť q sicut ꝑma duo possunt potētie eidē inesse: ita ꝛ alia duo. ¶ Dico q sicut patuit distī. 8. dr̃ia est inter modos intrinsecos ꝛ gditates: qz modi intrinseci aduenientes nō variant rōnez formalez: sed gditates bene variāt: sicut pz q dr̃ia aduenies generi variat rōnez formalē. Modo ad ꝓpositū. necessitas ꝛ ꝛtingētia nō sunt rōnes formales: sed sunt modi intrinseci: ꝛ ideo aduenientes nō variāt: ſz dimittunt. liberū aūt ꝛ nāle sunt rōnes formales: et ideo variāt. Et sic pz quare arguim⁹ ex nāli ꝛ libero rōnes distinctas. ꝛ nō ex necessario ꝛ cōtingēti: qz duo ꝑma sunt rōnes formales. alia duo sūt modi intrinseci. ¶ Octaua diffi. est. si alia debz poni potentia spiratiua. ꝛ alia creatiua. ¶ Dico q sine distinctione potētie actus isti eidem ꝛuenire pñt. Tūc pōt dici q eidē ꝓpetūt distincte aptitudines sicut eniz eadē potētia creat ꝛ spirat: ita in eadem potētia ē aptitudo nālis ad creāduz: ꝛ alia aptitudo ad spirāduz: que sunt distincte potentialitates ꝛ nō potentie. ꝛ ꝓpter hoc dicunť aliud distincte. ¶ Nona diffi. est. cū essentia ꝛcurrat ad ꝓducendū verbū ꝛ spūmsā. vtꝫ ipsa habeat in se duplicē aptitudinē. Dico q sic. stāte enim idētitate omnimoda essentie. ipsa hz aliā ꝛ aliā aptitudinē. ꝛ ista nō sunt nisi respect⁹ fundamētales vel aptitudiales. ꝛ nō potētie diuerse. ¶ Sed quare intellect⁹ nō hz istas diuersas aptitudies: ¶ Dico q nō ꝓncipiat nisi vno mō: ꝛ iō tñ vnū hz. nō sic aūt essentia. ¶ Decima diffi. quō iueniť ista distictio viriū ¶ Dico q aīa distinguiť 4ʳ. Aliqñ. n. distīguiť ꝑ partes eēntiales: sicut qñ diuidiť per vegetatiuū sensitiuū ꝛ itellectiuū. Aliqñ distīguitur per potētias: sicut qñ diuidiť per intellectū ꝛ volūtatem ꝛ memoriā. Aliqñ in vires: sicut qñ diuidiť ꝑ irascibilem ꝛ ꝛcupiscibilē. Aliqñ in ꝓtiōes: sicut in inferiorem ꝛ superiorem. Et iste est ordo: qz scōm q essentia distīguitur in plures partes: ita vna pars in plures potētias: ꝛ similiter vna potentia in plures vires: ꝛ eodē modo vna vis in plures ꝓtiōes Concupiscibilis. n. pōt negociari circa tēporalia. ꝛ sic dr̃ ꝓtio inferior. vl' pōt negociari circa eterna: ꝛ sic dr̃ ꝓtio superior. g̃ diuisio volūtatis in creatuaz ꝛ spiratiuā est per vires. intellect⁹ aūt nō pōt sic distīgui: sed per ꝓtiōes. ¶ Sed est ne voluntas ꝓductiua spūssancti inq̃tū volūtas. vel iq̃tū ifinita: ¶ Dico q nec inq̃tum volūtas: qz sic ois. nec inq̃tū ifinita: qz sic itellect⁹: qz ifinit⁹: ſz inq̃tuz volūtas ifinita sil'. ¶ Ad auctoritatez in ꝓncipio. ¶ Dico q Aug. accipit necessariū ꝑ psona: nō ꝓ ꝓncipio quo.

Est nōbil' fuga: ſz al' r dici possz.

Stāte idētitate pōe plificari pñt pōlitates ꝛ aptitudies: ꝛ simil'r ꝺꝺz ē de eēntia.

Dubiuz.

Alia distinguitur q̄druplr.

Nōbil' doctrina vbiq; pōderāda

Ordo notabil'.

Cōsidera cāz diuersitatis ꝛ addc ꝓñr. Dubiuz. Ecce q q̄ris. ꝛ applica ad hōnē. ē. di. 7. ō vnica filiatiōe in diuinis.

Qō. II.

VTrum essentia diuina sit formalis termin⁹ spiratiōis actiue. Arguo q nō. qz tūc essz filiꝰ: cū essentia sit formalis termin⁹ in ꝓductiōe filij. ¶ Cōtra. essentiā de spūssancto pzestat de vtroq; processio Augus.

.s. spūs scūs.

15. ō tri ca. 26.

Mod⁹ dicēdi alioꝝ q̄druplex 5. de tri. ꝛ alibi.

Hic introducūtur 4ʳ modi dicēdi. ꝓtimus est q voluntas diuina est termin⁹ formalis: qz est ꝓductio vniuoca ꝛ eius ꝓncipiū est diuia volūtas: qz in ꝓductiōe vniuoca formalis termin⁹ vel rō termini ꝑhabeť in ꝓducēte. Idem de essentia. ¶ 2ᵒ modus est: q actus volēdi: qz fm Aug. spūssanctᵘ est amoꝝ: quia spūssanctᵘ per modū amoris ꝓduciť. ¶ 3ᵒ modus est q essentia cū relone: qz eēntia vt ꝑscindit a relatione est cōis tribꝰ: ꝛ sic non terminat aliq̄ ꝓductionē. ¶ 4ᵒ modus est q spiratio passiua: qz illō est formalis terminꝰ quo ꝓductū distīguiť a quocūq; alio. ꝛ hꝺ ē spiratio passiua. ¶ Cōtra ꝑᵐ arʳ qz nulla passio est rō cōicandi subm: sed voluntas est diuine essentie. g̃ ꝛc. Nec valet ratio: qz sufficit q ꝓncipiuz ꝓncipale sit eiusdez rōnis in ꝓductione vniuoca cū termino. ¶ Cōtra 2ᵐ. qz ꝓductio substantialis nō pōt hre ꝓ termino aliqō accidētale vel quasi accidentale: sed talis est ꝓductio spi-

Impugnatio q̄druplex.

.s. scā ꝑ isto mō.

Ppositū hꝰ tz 60. maxie ꝺ voluntate absolute ꝑ pōdera vt scio bene ꝺ. Confidera an curris.

Quare volūtas inspirando. s. s. nec⁹ se hz?

oppositi modi eidē eēntie ꝛ pōe ꝓueńť pñt: tz oia examiab caste.

Replica

A. l. aliqli

Recitū ꝛ ptigēs accipiť dupl'r. ꝛ vbiq; pōdera.

Replica

A. l. ꝓductiōis.

Vltimata resolo nuus. ꝺ.

Liberꝝ ꝛ nāle ū li modi: ſz q̄dītates sō fales: ſz pōdera hñ.

ritussanctī.g̃ ⁊c̄. Nec valet ratio:qz spūssanct⁹ est amoꝛ soluꝫ a ꝑpetate qz a volūtate ꝓducit. ¶ Cōtra 3m.qz vni⁹ ꝓductiōis est vnus termin⁹ fozmalis per se:ꝛeloꝰ aūt ⁊ essentia nō sunt sic vnū. ¶ P. tūc.n.ꝛeloꝰ ꝑcederet suū terminū. Nec valet rō:qa essentia vt sic nude accepta bñ fundat. ¶ Contra 4m.qz tūc nō esset ꝓductio fozme subalis:sed relationis:⁊ tūc esset adaliquatio. ¶ P. ꝓꝓietas indiuidualis nō est fozmalis termin⁹:ſz nā ē fozmalis termin⁹. Nec valꝫ rō:qz ꝓꝓietas indiuiduales distinguit ⁊ nō determinat.

Ob. ꝓꝓia.

Dico ergo q essentia est fozmalis terminus ſpiratiōis actiue. ¶ Intelligendū tñ q qz spūssanct⁹ oīa que hꝫ.habꝫ p ꝓductionē.hinc est q oīa termināt ꝓductionē suo mō cū quodā ozdine.¶primo.n. ꝓductio terminaꝝ ad essentiaꝫ:sicut ipsa oīa alia nāli ozdine antecedit. 2° terminaꝝ ad attributa:qz passiones adequate ímediate ipm subꝫ ꝓsequunt. 3°ad ꝓꝓietatez respectiuaꝫ:sicut ꝓductio in creaturis terminaꝝ ad beceitatē. 4°ad ꝛ'ones cōes:sicut q̃si ad accidentia.Exm in creaturis sicut ꝓductio calozis.¶primo terminaꝝ ad calozē. 2°ad ꝓꝓietatē vel passionē calozis. 3°ad beceitatē. 4°ad ſimilitudinē: quā hꝫ cū alio. ¶ Hoc ꝓbaꝝ p rōnes:qz qualē ozdinē habēt aliqua in essendo talē bñt in ꝓducendo vel ꝓduci:sed in eēndo illa talē ozdinē habēt:qz ꝑmo essentia est 2°attributa.3°r'ones oziginis.4° cōes reloēs.g̃ talē ozdinē bñt in ꝓducendo:⁊ sic ſpiratio actiua terminatur tali ozdine sicut ista ꝓducuntur. ¶ Sed ꝺ istud instaꝝ 4'. ¶primo sic. Nā vnius r'onis nō dꝫ esse nisi vnicus termin⁹. ſpiratio aūt nō est nisi vna reloꝰ siue ꝓductio. Dic autē ponūt plures termini.s.eēntia attributa ⁊c̄. ¶ 2° sic. Idē nō pōt duab⁹ ꝓductiōib⁹ cōicari: sicut nec ꝓduci:ſz eēntia diuina cōicaꝝ per gnōnez totalr.g̃ videt q sit ipoſe q cōiceꝝ per ſpirationez.g̃ nō est termin⁹. ¶ 3°sic.ipossibile est idē cōicatū pfecte p vnaꝫ ꝓductionē q possit per aliā ꝓductionē cōicari:sed essentia diuina intelligiꝝ pfecte cōicata p gnātionē.g̃ nō cōicabiꝝ per ſpirationez. ¶ 4° sic. Essentia diuina nō terminat ſpirationē nisi vt ꝑoꝛ relone:sed vt est ꝑoꝛ:est cōis trib⁹.ergo vt est cōis trib⁹ terminat.qō est flin. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝓmuꝫ dico q in his que sunt idē idētice.duo possunt fundare vnicā reloné. Ita etiā termiare poterūt duo sicut idē eādez relationē. ¶ Cōtra.relatio distinguiꝝ per terminū.g̃ vni⁹ r'onis erit ꝑciseyn⁹ terminus fozmalis.ꝺña pz:qz sunt distincte rōnes diffinitiue terminoꝝ diffiniētiū r'onez. ¶ Dico q distinguiꝝ p vtrūq: sicut p terminū totalē:⁊ ideo stat vnitas reloīs. ¶ Ad 2m dico q qñ nā accipit esse ſimplr.ipossibile est q duab⁹ ꝓductionib⁹ ꝓducatur:ſz qñ nō accipit esse ſimplr:ſz in aliquo pōt bñ terminare distinctas ꝓductiōes.Exm. certū est q nutritio ⁊ augmētatio sunt distincte mutatiōes ⁊ ꝓductiōes alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rationis. Cōstat aūt q taꝫ termin⁹ nutritionis q̃ augmētatiōis est aīa rationalis:termin⁹ dico fozmalis ⁊ vltimat⁹. si g̃ aīa eē ſimplr reciperet:hoc eēt ipoſe: ſz qz nō capit eē ſimplr:sed ꝓcise in hac ꝑte vel in illa.hinc est q nō est ipossibile.Eodē modo dico in ꝓposito:quia nec per gnōnē nec per ſpirationē essentia capit eē ſimplr:qz ex ſeipſa intelligiꝝ esse ſimplr in ꝑoꝛi signo:tñ accipit esse in boc per istā ꝓductionē.s.per gnōnē:⁊ per illā.s.ſpirationē in illo. ¶ Ad 3m dico q eodē modo est dicēdū:qz si per cōicationem nō accipiat esse ſimplr:sed ꝓcise in hoc: nō est icōueniēs q postq̃ itelligiꝝ ꝑfecte vni cōicata q alteri cōiceꝝ.s.spūsancto. ¶ Ad 4m dico q eēntia diuia vt est ꝑoꝛ relone.s.ſpiratione passiua.terminat ſpirationez actiuā:qz termin⁹ est ꝑoꝛ relone ad ipsuꝫ terminata:sed relatio.s.ſpiratio passiua est sil'cum ſpiratione actiua.ergo essentia termiat ſpirationē actiuā:vt est ꝓꝛioꝛ ſpiratione passiua. ¶ Sꝫ dices vt est ꝓꝛioꝛ est in trib⁹.ergo essentia in trib⁹ terminat ſpirationē actiuā. Cōcedo ꝺñtiā:qz eēntia que est in trib⁹ terminat ſpirationē actiuaꝫ. ¶ Sed ꝺ. essentia vt est in patre nō pōt terminare.g̃ essentia vt est in trib⁹ nō pōt termiare. ¶ Dico q essentia que est in patre terminat.⁊ eēntia que est in trib⁹ terminat:vt tñ in trib⁹ vel in patre reduplicatiue accipiēdo:sicut dcm fuit.s.diſt.5.nō terminat.

Mō ozdinē imiꝛ ſpiratōis:ſz instātiā ꝓsidera. Terminꝰ ſpiratōis ē q̃druplex

Obiicitur quadrupliciter.

Eādē r'onē ꝓñt fūdare ⁊ terminare duo ⁊ qñ? Replica.

Accipe eē ꝓtinguit duplr.

Terminꝰ nutritōis ⁊ augmētatōis duplex. Mō q q'is:ſz ꝓsidera instātiaꝫ plā addendo.

Sed tunc est dum Auerroys.s.q nā vna existens nō pōt pluribꝰ modis cōicari.qō ꝓbaꝝ q̃druplici rōne. ¶ ¶primo sic.Generatio eiusdē nāe ꝑsupponit idētitatē māe:ſz ꝓductū per putrefactionē ⁊ ꝓpagationē nō habēt eādem māz.g̃ nō sunt eiusdē rōnis.Minoꝛ pz.qz semē qō est mā in vno nō est eiusdez rōnis cū mā generati vel ꝓducti per putrefactionē. ¶ 2°sic.impoſe est eādez nām ꝓduci a casu ⁊ nāliter.ergo impoſe est duab⁹ ꝓductionib⁹ diuersaꝝ rōnuꝫ ꝓduci eādem nāz.Antecedēs pz.ꝓbo ꝺñtiā.qz accipio vnā istarū.aut.n.est vniuoca:⁊ isto modo nā apta nata est generari.aut equoca.si vniuoca ē nālis. g̃ equoca alia est a casu:si equoca nālis vniuoca a casu:⁊ sic semp vna erit nālis:⁊ alia a casu. ¶ 3°accipio vnā ꝓpagationē:aut per istā hec nā ꝓducīt in plurib⁹ ⁊ sic alia erit in pauciꝛib⁹.⁊ per ꝺñs a casu:aut eo⁹ ⁊ sic ꝓpagatio erit a casu:qō est inconueniēs. ¶ 4° sic.vbicūq; sunt mutatiōes alteri⁹ rōnis.ibi necio termini sunt alteri⁹ rōnis:ſz necio ho⁹ sūt mutationes alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rōnis.g̃ nāe ꝓducte que sūt termini erūt alteri⁹ rōnis. ¶ Hec ꝺ est ꝺ veritatē nō solū catholicā:veꝝ ét nālē. Qō ꝑt patere p multa exēpla.nā caro hois est eiusdē rōnis:que tñ diuersis mutationib⁹ ⁊ ꝓductionib⁹ alteri⁹ rōnis ꝓducitur.s.p gnōnē ⁊ augmētationē.Silr apes gnāte ex putrefactiōe eodē mō mellificāt:sicut alie.Similiter in plātis:semē alicui⁹ herbe gnābit ꝓductū in terra:illa aūt herba destructa adhuc terra sine semīe poterit talē gnāre.Silr de lapidib⁹. alig.n. sunt eiusdē rōnis in aq̃ ⁊ viscerib⁹ terre:⁊ hꝫ diuersis ꝓductiōib⁹.Silr ignis eiusdez rōnis gnāt equoce ex ꝓcussione lapidis. ⁊ vniuoce ab alio igne. Silr sol ⁊ ignis calozē eiusdē rōnis generant: ⁊ tñ sol equoce ꝓducit.⁊ ignis vniuoce. ¶ Rñdēduꝫ est g̃ ad rōnes suas. ¶ Ad ꝓmā dico q fallit fz equocationē de hac dictiōe mā:Accipiꝝ.n.mā duplr vel ꝑ altera ꝑte ꝓpositi:⁊ ista ē mā pmanēs ⁊ existens.de ista mā va ē maioꝛ:qz ad mutationē eiusdē rōnis in nā:oꝛ q mā isto mō accepta sit eiusdē rōnis. Isto mō accipiēdo māz mioꝛ est falsa.in eo eniꝫ q gnāt ex putrefactiōe est mā eiusdez rōnis cū mā que est in eo quod fit ex ꝓpagatione. Alio mō accipitur mā ꝑ eo ex quo aliqd generaꝝ sicut ex termino:sicut nos dicimus q aqua fit ex aere, ⁊ isto modo accipiēdo māz maioꝛ est falsa. Nā ex aere ⁊ terra pōt fieri aqua eiusdē rōnis. Ista enim

Dubiū auerro. 8. phy. cō. 46. cū suis quoꝛ fūdamētis.

Impugt auer. nōbilr. q̃re ſco. 2. di. p. pte. 2. ⁊ alios p ⁊ ꝺ. 1. exēpluꝫ. Al. l. theologici

Ad rōes auer. rñdꝫ tenēdo gētā vniuoce ⁊ equoce posse esse eiusdē rōnis. Hā duplr.

mã est trãsiens. Et sic dico q generatũ ex putrefactione & ex ꝓpagatione habẽt aliã & aliaꝫ mãm: qz hoc est semẽ. aliud putrefactũ: que nõ sunt eiusdeꝫ rõnis oio. g̃ ꝛc. ¶ Ad 2m dico q sicut ostẽsum est in exẽplis. gnãtio vniuoca & gnõ equiuoca possunt eẽ respectu ꝓducti eiusdẽ rõnis: nullus. n. põt negare gn ignis genit⁹ ab igne: & ex concussione lapidis fit eiusdẽ rõnis. ¶ Ad 3m dico q ꝺña nõ est bona. hoc fit in pauciozib⁹. g̃ fit a casu. dato enim q pauciores homines sint nigri q̃ albi: illi tñ nõ sunt nigri a casu. Eodeꝫ modo dico in ꝓposito. ¶ Ad 4m dico q trãsmutationes specificantur ex termino ad quez & nõ a termino a quo: qz a terminis intrinsecis non extrinsecis: modo ad ꝓposituꝫ: qz in genito ex putrefactione & ꝓpagatiõe termin⁹ intrinsec⁹ & ad quem est eiusdẽ rõnis. hinc est q trãsmutationes vel potius gnões sunt eiusdẽ rõnis. nõ obstãte q termini a quo & extrinseci sint alteri⁹ rõnis. ¶ Si dicatur q saltẽ ad ꝓpositũ in diuinis videt concludere: qz ibi sunt ꝓductiones diuersaꝝ rationũ. g̃ & termini erũt alteri⁹ rõnis. ¶ Dico q licz mutatiões variẽtur: & sint diuerse vel idẽ ꝓpter idẽtitatẽ vel diuersitatẽ termino ꝝ. & hoc tãgunt solũ rões: tñ abstrahendo ꝓductionẽ a mutatiõe. dico q ꝓductiones diuerse põt esse eiusdẽ termini. Et rõ est. qz possunt distingui nõ solũ a terminis: sed a ꝑncipijs: & sic est in diuinis. ¶ Ad arm ꝑs p ea q̃ dicta sũt. Qõ. III.

Terminj transmutationũ duo

Replica.

Et si mutatiões a fmis ad q̃s ꝓductões tñ a principijs variãt vl diuersificãt sufficẽt: ſz instãtia pdẽa retrobicz

Lõclo rñsiua. A. l. qz distinguerẽtur. Ꝺdẽ. s. di. 5. co pioseqz. Rõ logicalis.

Obijcitur qua druplicuer.

VTrum diuina essentia spiret vel spiretur.

VDico sine argumẽtis q nõ. & tñ nõ ꝓpter hoc ꝓceditꝫ q distinguatur a se: quia conceditur q deus spirat & spiratur. & tamen nõ ꝓceditur q deus distinguatur a deo. ¶ Dico q istius veritatis sunt due rationes. vna logica & sermocinalis. alia realis. ¶ Prima est ista. Quandocũq aliquis terminus est vltimate precisus nõ põt recipere denominationẽ alicuius extranei a sua rõne gditatiua: sed diuina essentia est termin⁹ vltimate precisus: sicut equinitas: & iõ sicut eqnitas: vt sic: non generat nec generat. sic nec essentia diuina generat nec gnãtur qz nõ includit in rõne sua. Maioꝛ declarat duplr. ¶ Primo. qz qñ aliqd est sũme precisum ipsuz est solum. si. n. aliqd ipm denominaret: iaz nõ esset ab illo pcisum. ¶ 2o qz quãto magis termin⁹ pscindit tãto paucioꝛa de ipso dicuntur: & ideo qñ vltimate est precisus. paucissima de ipso dicũtur. & illa pcise sunt rõni sue ĩtranea. Minoꝛ ꝑs. q. s. essentia est vltimate abstracta: qz ipsa: vt sic est ꝑmo diuersa a q̃cũq alio. ¶ Cõtra ista rõnẽ istatur 4r. Primo sic. nã magis videt essentia diuina pcisa a gnõne & spiratione q̃ a gnãre & spirare: qz suba magis distat a q̃litate q̃ a q̃li. Ista aũt ꝓceditꝫ. Essentia diuina est spiratio. g̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Abstractione & pcisione fcã a gditate essentie vel sapiẽtie: adhuc ista est vã. gditas sapiẽtie distinguitur a iustitia vl ab eẽntia. ergo eodẽ mõ in ꝓposito. ¶ 3o sic. nã essentia non videt vltimate pcisa. Ista. n. ꝓceditur. eẽntia est paternitas. & tñ ista nõ ꝓceditꝫ. Rõ formalis essentie est rõ formalis paternitatis. g̃ formalis rõ est magis pcisa. ¶ 4o sic. diuina essentia ꝑncipiat & terminat diuinã ꝓductionẽ. diuina essentia cõicat & dat. Ista oia videnꝫ ita extranea a rõne sua gditatiua: sicut gnãre & spirare. g̃ ꝛc. ¶ Ad ista. Ad pm dico. q licet essentia sit magis pcisa a gnõne q̃ a gnãre vel generãte: qz tñ in abstracto cõceditꝫ idẽtica pdicatio: iõ ista ꝓceditꝫ idẽtice. essentia diuina est gnõ vel pñitas: sed formalis vel denoiatiua hz solũ fieri in cõcreto: ideo ꝓceditꝫ illa. & ista negat. naz istud pdicatuz gnãre nõ est aptũ natũ pdicari nisi formaliter. ¶ Ad 2m dico q distinctio essentie vel cuiuscunq vltimate pcisi nõ est aliqd extra rõnez formalẽ nisi respect⁹ fundamẽtalis: q nihil ponit vltra fundamẽtuz. Uel põt dici q talis distictio est per se ꝑpa passio demõstrabilis de essentia per rõnẽ formalẽ eius in abstracto. ¶ Ad 3m dico q essentia est vltimate pcisa: & ẽt vltimate abstracta intelligẽdo de abstractiõe que fit per noia pme intẽtionis. rõ aũt formalis fit per noia secũde intẽtiõis: ideo non est simile. ¶ Ad 4m dico q in illis respectib⁹ nõ videtur verificari regula: q nõ regrũt distinctũ quod & quo: sicut cõicatio & terminatio. ꝑuatio & datio: sed ꝓductio. gnõ. spiratio. distincta quo & qõ regrunt. ¶ Ratio aũt realis huiꝰ veritatis est ista: q ꝑncipio quo repugnat eẽ qõ: ſz eẽntia diuina est ꝑnm quo respectu spiratiõis actiue & passiue. g̃ ipsa nõ põt eẽ qõ. ¶ Sꝫ ista regula istat 4r. Prio. qz eẽntia diuina est ꝑnm quo in btificatiõe aie: & tñ est vl põt eẽ obm qõ btificat. ¶ 2o qz diuina volũtas est ꝑnm quo in creatiõe angeli. & tñ de ipsa ꝓceditꝫ q creat. ¶ 3o qz ꝑnm quo est diuina eẽntia in ꝓstitutiõe psone. & tñ ipsa est q̃ ꝓstituit psonã. ¶ 4o qz pm quo. quo distinguit psona est rlo dina: & tñ de ipsa ꝓceditꝫ q distinguit & distinguit. ¶ Ad pm dico q actiões ĩmanentes nõ regrũt distictionẽ in quo & qõ: sicut oziges q̃ sunt q̃si trãseũtes. ¶ Ad 2m dico q volũtas nõ ẽ vltiate pcisa: ſz rõ formalis volũtatis q̃ non creat. ¶ Ad 3m dico q in ꝓstitutõe: gnãlr loquẽdo: quo & qõ coincidũt. ¶ Ad 4m dico q opz ibi tñ ꝓcedere pscindẽdo q deueniat ad rõnẽ formalẽ distictõis que nõ est distincta. Sꝫ hic est vna diffi. q̃re ꝓceditꝫ plus in creaturis q nã sit qõ q̃ in dinis. Dr q nulla nã est qõ in creaturis. ¶ Cõtra: qz aia sepata ĩtel ligit vẽ accidẽtia in altari: iõ sunt vere qõ. ¶ Dico q hoc ẽ iõ: qz nulla nã creata est ꝑnm quo respectu sue opõnis vel ꝓductiõis: ſz semp ꝓcurrit volũtas diuina in oi ꝓductõe vl virt⁹ eiꝰ tãq̃ ꝑnm ꝑmariuz q̃. & iõ sibi põt ꝓpetere eẽ qõ. Qõ. IIII.

Ecce q queris: ſz istãtia ꝓsidẽa

VTrum Spiritussanctus sit amoꝛ spiratus.

VHic aliqua ꝑmittunt. Primuz est. q notitia genita in creaturis est actus ĩtelligẽdi cum dictione passiua que dr verbũ. actus aũt amoris cuz spiratiõe passiua est amoꝛ spiratus. ¶ 2m q notitia genita in diuinis nõ est actꝰ ĩtelligẽdi q̃ vẽ est ibi cũ dictiõe passiua: & silr amoꝛ spiratꝰ in diuinis nõ est actꝰ amoris cũ spiratiõe passiua. ¶ His visis dico duas ꝓnes. Prima est. q nõ obstãte q in creaturis sit notitia genita: qz ibi est actꝰ ĩtelligẽdi per actuz dicẽdi vẽ ꝓductꝰ. In diuinis tñ nõ est notitia genita. s. que sit actꝰ ĩtelligẽdi: qõ ꝓbo 4r. ¶ Primo sic. Illud qõ est in diuinis ante suppositũ pris nõ ẽ ꝓductũ a pre nec ab aliquo: ſz in diuinis actꝰ ĩtelligẽdi ꝑcedit suppositũ pris: sicut eẽntialia ꝑcedũt psonalia. g̃ ꝛc. ¶ 2o. Omne ꝓductũ est vẽ elicituz: sed actꝰ ĩtelligẽdi nõ est elicitꝰ: ſz ĩnatus. g̃ ꝛc. ¶ 3o sic. Omne ꝓductũ est a ꝓducẽte nalr distinctum: sed actus ĩtelligẽdi a nullo realiter in diuinis distinguitur. ¶ 4o sic. si actus intelligẽdi esset ꝓductus

Quare gnõ & nõ gnõ dr ẽẽntia?

Distinctio q̃d? Ꝺdẽ. s. dist. s.

Abstractio duplex.

A. l. qz. In q̃b⁹ꝛz regla de vltiate pcisis Rõ realis. Ꝓro ꝛclusione ꝑncipali. Quo & q distinguunt & in q̃b⁹? Obijcitur quadrupliciter.

Supposituz duplex. Notitia & amoꝛ in creaturis & in diuinis q̃d?

Lõclo duplex. In diuinis nõ ẽ notitia gẽita nec amoꝛ spiratꝰ oĩo dit.

Actꝰ itellẽdi ꝑcedit pcez. Cuꝰ g̃ ẽ in illo ꝓoꝛ ꝓsidera vt nosti.

in diuinis.tūc ex eo ꝛ dictione passiua ꝓstitueretur verbū.hoc est falsuz.nā tūc ex essentia ꝛ dictiōe nō ꝓstitueret.qō est icōueniēs. ¶ 2ª ꝓ est.q nō obstā/te q in creaturis sit amoꝛ spiratꝰ:qz est verus actꝰ amoꝛis ꝓductꝰ vere p actū spirādi. In diuinis tñ ē amoꝛ spiratꝰ.Qō ꝓbo 4ʳ. ¶ Primo sic.oē ꝓductū a ꝓducēte distinguit realr:ſz amoꝛ in diuinis non distinguit realr ab aliquo.g ꝛc. ¶ 2º sic.qz tūc non ꝓstitueret ex essentia ꝛ relone spūssanctꝰ:ſz ex amo re ꝛ spiratiōe passiua:qō est falsuz. ¶ 3º sic.Oia eēn tialia in diuinis sunt ꝓducta.amoꝛ in diuinis ē essentiale qōdā.g ꝓductus. ¶ 4º sic.qz passio esset rō cōicādi subz:ſz hoc falsuz est. oīa ista argu/mēta eque ꝓbāt vtrāq ꝛclusionē. ¶ Sz hic ē diff. videt enīz q deuiatio fiat a fratre Joanne Scoto qui in plerisq locis vī oppoᵐ totalr dicere:Dicit.n. q verbū est notitia genita.ꝛ spūssanctꝰ est amoꝛ spi ratus. ¶ Dico q nūq de itētiōe sua fuit ponere in diuinis actū itelligēdi vel volēdi esse elicitos: sed inatos:nec actū amādi spiratū. Ideo ipse negat in diuinis vbū essentiale. ¶ Sz istaꝫ 4ʳ. Primo sic. Omne genitū est elicitū:ſz ipse ponit notitiā geni/taz.g elicitā. ¶ 2º sic. Omne spiratū est elicituz: qz est ꝓductū:sed ꝓstat q ipse ponit amoꝛē spiratuz. ¶ 3º sic. Ipse ponit verbū in diuinis esse eiusdē ra tionis cū vbo in creaturis:sed verbū in nobis cōsti tuit ex actu itelligēdi ꝛ dictione passiua:silr g in di uinis. ¶ 4º sic.ipse bz ponere amoꝛē spiratuz in di uinis ꝛ in creaturis eē eiusdē rōnis:ſz in creaturis ꝓstat ex actu amādi ꝛ spiratiōe passiua. g eodē mō in diuinis erit. ¶ Ad pᵐ ꝛ ad 2ᵐ sil dico q filiꝰ est idētice notitia.ꝛ spūssanctꝰ est amoꝛ idētice:ꝛ pp ꝫ sic logꝫ. ¶ Sed ꝫ.qz eodez mō filiꝰ est amoꝛ idēti/ce:sicut spūssanctꝰ.ꝛ spūssanctꝰ notitia: sicut filius. ergo ꝛc. ¶ Dico q ſz ad verificādū istā ꝑdicatio/nez.necesse sit assignare cām idētitatē filij ad noti tiā.ꝛ spūssancti ad amoꝛez. tñ qz oīa alia attributa sunt eque eis idez.opz aliud dicere ad rē vt videaꝫ cā q̄re ꝓcedit q filiꝰ sit notitia genita.ꝛ nō amoꝛ ge nitus vel bonitas.ꝛ sic de alys. Eodē mō de spūsan cto:q̄re nō sit eque bene notitia genita sicut amoꝛ ꝛ bonitas. ¶ Ad cuiꝰ itellectū sciēdū q in diuinis aliqua verificant ꝓpe ꝛ nō appropate:sicut hic pr̄ generat filiū. Aliqua vificant appropriate ꝛ nō ꝓ/prie:sicut filiꝰ est sapiētia dei.ars pris.ꝛc. Alia nec appropriate nec ꝓprie:sicut hic:pr̄ est essentia.eēn/tia enīz nulli est appropriata nec ꝓpria.Alia autez verificant vtroq mō:sicut hic in ꝓposito. filiꝰ est notitia genita.ꝛ spūssanctꝰ est amoꝛ spiratꝰ. Jsta.n. ꝑdicata ꝓstāt ex aliquib appropriatis.ſ.ex notitia: que licz sit cōis.appropriat tñ filio.qz ꝓcedit ab i/tellectu.ꝛ silr ex pte spūssācti ꝛ amoꝛis:g ſz sit cōis: appropriat tñ spūsācto.g ꝓcedit per modū volun tatis:ꝓstituunt inq ex istis sic appropriatis:ꝛ ēt ex istis sic ꝓprys.ſ.gnōne passiua ꝛ spiratiōe passiua. quaꝝ vna est ꝓpria filio.ꝛ alia spūsco. ¶ Sed ꝫ. qz ex diuisis non licz iferre ꝓiūctū:licz g ꝓcedat q filius sit notitia.ꝛ sit genitꝰ:nō tñ segt.g notitia ge nita:silr de spūsco. ¶ Dico q licz ex diuisis nō licz iferre ꝓiūctū in sensu ꝓpōnis:tñ bñ licz in sensu di uisionis:ꝛ iō licz bñ iferre.spūssanctꝰ est amoꝛ ꝛ est spiratꝰ ergo est amoꝛ g est spiratꝰ:in sensu diuisiōis nō tñ amoꝛ spiratꝰ absolute. ¶ Sz ꝫ.in dīnis amoꝛ spiratꝰ nō est.cū nō sit nisi vnꝰ amoꝛ in tribꝰ. ¶ Di/co q ꝓprie loquēdo amoꝛ spiratꝰ si itelligat simplr sicut nos itelligim in creaturis amoꝛē spiratū esse ꝓductū:sic inq itelligēdo. Dico q in diuinis iclu/dit ipossibile illud ꝑdicatū:amoꝛ spiratꝰ:ꝛ ideo ve nō pōt ꝑdicari de aliquo.nam nullus amoꝛ in diui nis est spiratꝰ.isto mō itelligēdo:sicut nec est aliqd ꝓductū.Si aūt itelligat alio mō.ſ. denoiatiue: sic pōt ꝓcedi q spūssanctꝰ est amoꝛ spiratus hoc est spi ritussanctꝰ est ille g est amoꝛ spiratꝰ.Eodē mō dico de notitia ex pte filij. ¶ Sed q̄re ista nō ꝓceditur. spūssanctꝰ est eēntia spirata.ꝛ filiꝰ est eēntia genita: sicut de amoꝛe ꝛ notitia. ¶ Dico q hoc iō est:quia essentia est abstracta vltimata abstractiōe:ꝛ iō nō pñt de ea ista ꝑdicata.ſ.genitū ꝛ spiratū dici. amoꝛ aūt ꝛ notitia nō sunt vltimate abstracta.iō nō ē si/mile. ¶ 2º qz amoꝛ ꝛ notitia nō sūt vltimū:quo.re/spectu ista ꝓductionū siue actiuaꝝ siue passiuaꝝ ꝛ ideo fortе sic nō repugnat eis eē qō.tot rōnibꝰ q̄t essentie.ꝛ pp hoc pōt magis ꝓcedi. ¶ 3º pōt dici q ista sunt appropriata:ꝛ ideo a ꝓprys pñt denoiari. essentia aūt nō est appropriata:iō nō sic pōt. ¶ Ad 3ᵐ ꝛ ad 4ᵐ simul:qz eādem tāgūt difficultatez. Di/co q verbū ꝛ amoꝛ spiratꝰ in diuinis ꝛ in creaturis sunt eiusdē rōnis q̄tū ad sua formalia cōstitutiua: qz tā in deo q̄ in creatura verbū q̄tū ad suum for/male ꝓstituiū cōstituitur per dictionē passiuam. ꝛ amoꝛ spiratꝰ vtrobiq per spirationez passiuam:ꝛ ideo q̄tuz ad hoc sunt eiusdē rōnis:sed nō quātuz ad fundamētale suū ꝓstitutiuū:qz in diuinis est na tura.in creaturis aūt actus intelligēdi:ꝛ in diuinis respectu spūssancti est nā ex parte vna:ꝛ in creatu/ris actus amoꝛis ex parte altera. ¶ Sed ꝫ.naz re/spectus vident variari ex fundamentis ſm rōnes suas formales.g cū fundamēta sint alterius rōnis. ergo ꝛ ꝓductiones sunt alterius rōnis. ¶ Dico q dictio passiua ꝛ spiratio passiua in deo ꝛ in creatu/ris:licz cōueniāt in aliq rōne formali.nō tñ ꝓueni/unt in rōne specifica vltimata:sicut in creaturis spi ratione magis iter se cōueniunt q̄ cuz diuinis:ꝛ tñ nō oēs spirationes sunt eiusdez rōnis:sicut nec oēs amoꝛes. ¶ Sed queriꝫ cuz in diuinis sit notitia ꝛ amoꝛ.ꝛ dictio ꝛ spiratio:quare nō ꝓstituunt verbū ꝛ spūmsanctū. ¶ Dico q ideo spiratio actiua non cōstituit:qz aduenit suppositо cōstituto. Eodē mo/do:qz relatio prius aduenit essentie q̄ notitie: vel amoꝛi ꝑius cū eēntia ꝓstituit:iō nō pōt cū illis.

Declarat optime scōm. Amoꝛ ꝛ notitia in diuinis innascit ꝛ nō elicit. Obijcitur quadrupliciter.

Replica

A.l.nečiaz.

.ſ.scotus. A.l.spiratus.

Jn dinis ſt.aliq ꝓpa ꝛ nō appro pata.aliq appro pata ꝛ ñ,ꝓpa.ali q nec ſic nec ſic. aliq vtroq mō.

Tā notiua gēra q̄ amoꝛ spiratꝰ dic ꝓprius ꝛ ap propatū in dinis ꝛ ē singlaris do ctrina.

Replica

Nō q̄o ex diui sis seq̄t ꝓiūctuz.

Replica.

¶ Distinctio. XI. Questio. I.

Hic dicenduz est.ſ.ſ. esse ꝛc.

Circa distinctionez vndecimaz. Quero vtrum spirituſſanc/tus ꝓcedat a patre ꝛ filio.q nō. Jo. 15. Cuz venerit spirituſſanctus qui a patre ꝓcedit. Dic nulla mentio fit de filio q ab eo procedat.ergo ꝛc. ¶ Cōtra Athanasiꝰ in ſymbolo fidei xp̄iane dicit sic.Spūssanctus a patre ꝛ filio nō factus nec crea/tus nec genitus:sed procedens.ergo videtur q ab vtroq procedat. ¶ Circa istaz questionē quatuor sunt inquirēda.ꝓmū est.Utrum spirituſſanctus ꝓcedat a patre ꝛ filio. 2º ſi procedat a patre per fi liū. 3º ſi ꝓcedat in filiū. 4º ſi a filio i p̄ez ꝓcedit.

Notitia eē genī tā ꝛ amoꝛē eē ſpi ratū ꝓtingit intel/ligere dupliʳ.

Dubiaz.

Quare de noſ/tra ꝛ amoꝛe diꝛ genitū ꝛ spiratū ꝛ nō de eēntia assi/gnat rōnem tri/plicem.

Nō optie ꝓueīt tā ꝛ dīaz vbi ꝛ amoꝛis spirati i diuinis ꝛ in crea turis.

Replica

Ecce q queriꝫ notāter.

Dubiuz.

Singlarissima gratia ſpūſſanc/ti illustrās tāge ritus.

Quantum ad ꝑmum dicūt greci q spūssan/ctus ꝓcedit a patre ꝛ non a filio: qz nihil est tenēdū nisi q determinate habetur in scriptura:ſz nō habetur q ꝓcedat a filio.ergo hoc

ꝑticulas. Op.grecoꝝ.

Impugnatio q̄ duplex p̄ aucte

nō est tenēduz sicut aligd fidei. ¶ Sz ꝫ hoc arguitur per scripturā sacrā 4r. Primo sic. per scripturā Jo.15. Cū venerit spūs quē mittā vobis a pre. ⁊ Jo. 16. Ego mittā vobis eū. ⁊ tñ nō pōt mittere nisi pso na originans. g̃ ꝛc. ¶ 2a est. Jo.16. Ipse de meo accipiet. si aūt accipiet de eo qō est filij. g̃ ꝛc. Ex quo colligitur ꝙ exquo spūssanctus accipit aliquid a filio: totus est a filio: qz deꝰ est gcgd bz ꝑm Dyla. de tri. ergo ꝛc. ¶ 3a est Jo.20. vbi xps insufflauit in aplos dicēs. Accipite spūmsāctū. quoꝝ re. ꝛc. ¶ 4a ē pauli q appellat spūmsanctū spūz xpi. qō nō fecisset nisi significare voluisset spūmsanctū xpi eē. g̃ ad ipm referr̄. ⁊ nō nisi rone originis. g̃ ꝛc.

Ro.8.

Impugnatio q̄ duplex p̄ nē

¶ 2o arguo 4r per rationē. Prima sumit ex psonaꝝ germanitate 2a ex sūma idētitate. 3a ex sūma eq̄litate. 4a ex fecūditate. ¶ Ex ꝑma arguit sic. Inter psonas diuinas est sūma germanitas ⁊ excellentissima: sed si spūssanctꝰ nō ꝓcederet a filio nō esset iter eos summa germanitas ⁊ excellentissima: qz maior germanitas est iter psonas qñ vna originat ab alia. q̄ qñ vtraq; precise a tertia: sicut filij ad pꝛem q̄ fratris ad fratrē. hec est rō Hugo. de sacrāmētis. ¶ Ex 2a sic. quādocūq; aliqua habēt eādē vim ꝓductiuam equalr ꝓducūt: sed filius ⁊ pater habēt eādez vim ꝓductiuā respectu spūssancti. g̃ filius eque ꝓducit sicut pater. Minoꝛ pz. qz volūtas ⁊ obiectū est pfectissimū pꝛincipiū spūssancti: sed ꝫstat ꝙ perfecte ē in eis. ¶ 3o sic. ꝑm Dyla. Pater ꝓduxit sibi filium equalē. ergo cōicat sibi oēm vim ꝓductiuā que sibi nō repugnat: sed vis ꝓductiua respectu spūssancti nō repugnat filio: g̃ sibi eā cōicat. Aliogn eum sibi equalez nō genuisset: qz ipse pater vim ꝓductiuaz perfecte habet. ¶ 4o sic. qñ pꝛincipiū ꝓductiuū nō p̄habens terminū adequatū cōicatur alicui suppo sito illud pōt ꝓducere: sed pꝛincipiū ꝓductiuū spiritussancti nō pꝛehabēs terminū adequatū cōicat filio. ergo ꝛc. ¶ P. perfecta charitas ⁊ amicitia bꝫ cōcludit: qz nālis inclinatio est ꝓducentis ad ꝓductuz: ⁊ ecōuerso: ⁊ ideo naturalioꝛ esset inclinatio ⁊ amicitia inter pꝛez ⁊ personas ⁊ ecōuerso. q̄ aliarū duaꝝ personaꝝ que nullā iter se haberēt cōicationez adinuicē. ¶ Sed cōtra istud instatur 4r. Primo sic. Naz maioꝛ germanitas ponit inter patrez ⁊ filiū q̄ inter eos ⁊ spūmsanctū. qz ꝓueniunt in spiratione actiua. ergo ex sūma germanitate: ita fortiter arguitur cōtra nos: sicut cōtra grecos. ¶ 2o contra secūdaz viā: qz illud quod habz idem pncipiuz producendi illud potest ꝓducere: sed eque habet filius pncipiū generādi: sicut habet pncipiuz spirādi: qz habet memoziā perfectā. ergo eque per illud cōcluditur ꝙ filius pōt generare: sicut ꝙ pōt spirare. ¶ 3o cōtra tertiā. qz pater spirat sibi sp. s. equalē. ergo si ex equalitate cōcluditur ꝙ filius pōt spirare. ergo ex equalitate spūssancti ad patrez eque cōcluditur ꝙ spūssanctus poterit generare filiuz. pꝛesertim cū sibi nō repugnet. ¶ 4o ꝫ quartā. Naz ꝓpositiōes accepte videnr̄ supponere pꝛius ⁊ posteꝛius in diuinis. qō a multis negatur. nō ē g̃ ibi p̄hre ꝙ nēcio icludit pꝰ qō in dīnis negat. ¶ Ad ꝑmū dico. ꝙ germanitas cōsistit in cōsubstātialitate ⁊ oziginе. nō aūt in ꝓpꝛietate superueniēte: qz ipsa eis. s. suppositis cōparat sicut quasi accidens eis aduenies. tres ergo persone sūmaz germanitatē habent qz eādez subam: ⁊ vna ab alia originat. nō est ergo maioꝛ germanitas patris ad filiū ꝓpter spiratione actiuā in qua ꝓueniūt. qz eis ꝓparat quasi accidēs eis aduenies. Exēplū. si duo fratres sint albi ⁊ tertius niger. nō ꝓpter hoc est maioꝛ germanitas iter duos albos ꝓpter cōueniētiam in albedine q̄ exꝓ ad tertiū: qz equaliter est in oībus rō germanitatis scz cōsubstātialitas ⁊ oziго. ¶ Ad 2m dico ꝙ oz addere: nisi illi supposito repugnet ꝓducere. filio aūt nō repugnat spirare spūz sanctū: qō cōcludebat rō: sed tñ filio repugnat generare: qz generaret seipsū: ideo instātia nō valz. ¶ Ad 3m dico ꝙ habens vim ꝓductiuaz siue pꝛincipiū ꝓductiuuz pōt per illud ꝓducere si nō repugnat supposito ꝓducenti ⁊ producto: licz ergo cōicetur spūisancto pꝛincipiū ꝓductiuum filij: ⁊ licz spūs. s. nō repugnet ex se filiū ꝓducere: tamē filio repugnat. eo ꝙ iaz pꝛeintelligit ꝓductus. nā ꝓducto ⁊ habēti esse simplr repugnat producі siue capere esse. spūssanctꝰ aūt nō ꝑintelligitur in diuinis ꝓductus anteq̄ filiꝰ habeat vim spiratiuā. ¶ Ad 4m dico ꝙ sicut mihi videt nisi ponat ozdo rones sunt insolubiles que ꝓbant filiuz ꝓcedere a spūsancto. ⁊ filiū ita a spūsancto: sicut spūssanctus a filio: ideo videtur mihi necesse ponere ozdinem: et per ꝓns pꝛius. ¶ Sed hic remanēt due diffi. Pꝛia est ꝙ nō videtur ꝙ illud qō est pꝛius ꝓductum totaliter ab aliquo ꝙ aliquo modo ab alio ꝓduci posset: sed pꝛius oziginе pater ꝓducit spūz sanctū q̄ filius: hoc patz: qz sicut pater pꝛius oziginе est filio: ita pater pꝛius spirat oziginе filio: qz a se: si ergo pater in ꝑmo signo oziginis ꝓducit spūm sanctuz. nō pōt spūssanctus in 2o signo ꝓduci a filio. ¶ 2a diffic. est qz nō videtur ꝙ due cause totales possint cōcurrere ad causanduz aliquē effectū: qz tunc effectus ab aliquo dependeret. quo nō existente. nihil minꝰ essz. Sed hic ponūtur duo ꝑncipia totalia respectu spiritussancti. Nā pater totale ꝑncipiuz est spūssancti: qz si nō esset filius adhuc vim ꝓductiuam haberet pater respectu spūssancti. Eodem modo dico de filio. ergo videtur ꝙ pater ⁊ filius ꝓducere non pñt ¶ Ad ꝑmā dico ꝙ nō alia ꝓductiōe pater ꝓducit spūm sanctū ⁊ filius: sed oīno eadē ꝓductione. Nō est aūt incōueniēs ꝙ illud qō ꝓductum est vna ꝓductione in ꝑmo signo qō eadez ꝓductiōe ꝓducatur ab alio in 2do signo. Exēplū in creaturis. Ania beati petri nūc agit operationez beatificā: ⁊ eaz elicit ꝑm multos. in resurrectione autez totuz supposituz eliciet eādem operationē eadez elitione cōicata supposito qua pꝛius ania eliciebat. Ista ergo operatio post resurrectionez erit ⁊ incipiet accipere esse ab aliquo. a quo pꝛius nō accipiebat: ⁊ tamē pꝛius habebat esse. hoc autez ideo est qz eadem ꝓductione cōmunicata. Sic dico in ꝓposito. Licet eniz spiritus sanctus pꝛius oziginе spiretur a patre q̄ a filio. nō tamē sibi repugnat spirari a filio: eo ꝙ filius eadem spiratione spirat qua pater pꝛius spirabat. sibi a patre cōmunicata. ¶ Ad 4m dico ꝙ idem esse a duobus totaliter ꝓducētibus. potest intelligi dupliciter. vel a duobus totalibus ⁊ cum hoc diuersis ꝑncipys productiuis. siue ꝓducentibus: ⁊ sic est impossibile: quia sic sequerentur multa incōuenientia. ¶ Pꝛimo ꝙ aliquid dependeret ab aliquo. quo nō existente nihil minꝰ esset. ¶ Secundo cuz ꝓductiones distinguantur penes pncipia. tunc sicut essent distincta ꝑncipia totalia. sic essent distincte ꝓductiones totales. idem autez ꝓduci diuersis ꝓductionibus totalibus est oīno im

Quere lib. 12. ⁊ alibi.

Ad. 1. ⁊ sic pī vim ꝓductiuā ꝓfecte nō ꝓfert.

Arima.

Ad alias duas.

Obiicitur qua druplicit er.

Germanitas ꝓ naz in ꝗb9 cō

Quare repugt filio gnāre: ⁊ nō sic aūt spirare.

Cōsidera casti gando.

Oz neci9 ē ozdo in dīnis oīdit.

D. duplex. Silis. d. ē ō, ꝓductiōe creaturaꝝ a trib9. viō sco. 1. q. 2. lib.

Exēplū nōbile: sed examina bñ totum.

Nō obstāte ozdie ozgis oziginātiū stat vnitas oziginatiōis. s. s. a pre ⁊ filio.

Idem ꝓduci a duob9 tōlr ꝓducēt̄ duob9 ꝛigit dupliciter.

Ab vnitate vl distinctiōe pncipiū q. 2. ⁊ q. arg vnitas vl pluralitas ꝓductiōis vl act9.

possibile. Si autez intelligatur idez esse a duobus ꝓducētib⁹ idē ꝓncipiuz ꝓductiuuz ⁊ eādem vim ꝓductiuā habentibus. hoc nō est ipossibile: sicut si duo homines vnam animaz haberent. oīno vnum actum intelligendi causarent: ⁊ quilibet essz totale ꝓducens. nec esset incōueniens ꝙ eadē vi ꝓductiua actum intelligendi ambo ꝓducerent. ¶ Aliud exēpluz multum accōmodatū. vnuz enim actū videndi habent duo oculi. ⁊ totaliter ab vtroqz causatur: quod patz: qz vno clauso ⁊ nihil vidente ali⁹ videt. tota autez causa: quare sic est. est quia habēt vnaz potētiaz. Nō est ergo incōueniens ꝙ duo ꝑncipia totalia habentia idez ꝓncipiuz ꝓductiuū causent eundē effectum: ⁊ quilibet eoz totaliter: ⁊ sic est in ꝓposito: qz pater ⁊ filius idem ꝓncipiū ꝓductiuum habent. ¶ Ad illud qō greci adducunt ꝙ nihil est traditū in scriptura patet esse falsuz: sicut ostensuz est quadrupliciter. ¶ Secūdo etiā nō cōcludit: qz locus ab auctoritate negatiue nō tenz. nō enim habetur in scriptura ꝙ xp̄s descēdit ad iferos.

Exēplū nōbile. Un⁹ act⁹ videndi ē in duob⁹ oculis eiusdē videns.

2⁹ articulus.

Quātum ad 2ᵐ. Utrum pater ꝓducat spūm sanctuz per filium. Sciēduz ꝙ 4ʳ. modis potest itelligi aliquid agere per aliud. Aut per ꝓncipiuz ꝓductiuū: sic̄ ignis calefacit per calorem: qui est in eo formaliter. Aut sicut per instrumentuz: sicut faber fabricat per martellū. 3⁹ modo sicut per causaz secūdaz: sicut deus mouet celū per intelligentiaz. Aut sicut per illud cui cōicat equalē virtutez ꝓductiuaz: quomodo deus pater per verbuz fecit oīa: vt habet Jo. i. ¶ Primo ergo modo deus pater nō ꝓducit spūm sanctū per filium: qz filius nō est vis ꝓductiua patris. nec ꝓncipiuz in patre formaliter existēs. Nec scōo modo: qz instrumētum est minus perfectuz cū sit ꝓncipale agens. filius autez tā in entitate cū in perfectione nec nō in vi ꝓductiua ꝑ omnia est patri equalis. Nec 3⁹ modo: qz oīs causa ꝓmaria plus influit in causatum cū secūdaria. ⁊ per ꝓns scōa deficit a ꝓma. In filio autez nullus defectus est. Remanet ḡ quart⁹ modus. ꝙ ꝓducit siue spirat per filiū: qz cōicat sibi eādem vim ꝓductiuam: sicut oīa causat per verbum qz ei cōicat vim ꝓductiuaz eādem: qua ipse pater causat. ¶ Sed hic re. difficul. Si ꝓducitur spirit⁹ sanctus a patre mediāte filio. Beatus Aug⁹. i5⁹. de trini. videt dicere ꝙ non. sed ꝙ pater ⁊ filius eque imediate ꝓducant. nō autē sicut stagnū a fonte mediante riuo: sed eque imediate ab vtroqz: sicut conclusio eque imediate a duab⁹ ꝓmissis. ꝟz beatū Clementē. Accōmodatū exēplū in grāmatica ad ꝟ iue nit̄ de trib⁹ ꝓsonis. Est. n. in grāmatica ꝓma ꝓsona que loquit̄ de se ipsa. 2ª ad quā ꝓma logt̄. Et 3ª de q̄ fit sermo inter illas: ⁊ ita est in locutiōe nāli: ille. n. ordo nō est ꝟstitutus ad placituz: ꝟz ex nā rei. Et sic ēt est ordo in diuinis ꝓsonis. pater. n. est tenēs locū ꝓme ꝓsone que loquit̄ a se. 2ª est ad quā terminat̄ locutio ꝓme ꝓsone. 3ª de qua fit sermo inter ꝓmaz ⁊ secūdaz. Producitur ergo spiritussanctus de cōi cōcordia ⁊ cōmuni collocutione a p̄re ⁊ a filio. ⁊ nō ab vno mediante alio. ergo ⁊c̄.

Agere ꝙ aliō ꝓt̄ git q̄druplr.

Applicatio distinctiōis ꝓcl'one q̄druplici.

Solo. ca. 17. ⁊ alibi. Quere. 5. ō tri. ca. 14.

Jnli. ō arti. fidē Exēplū gmaticale ō trib⁹ ꝓsōis

Quantū ad tertiuz. ſ. vtrum spūssanctus ꝓcedat a patre in filiuz. Dico ꝙ sic. Nā ſm Aug. Quicquid habz spūssanctus habz a patre ⁊ filio: sed spūssanctus ꝑ circūincessionē habet esse in filio. ergo hoc habet a patre. ¶ Similiter dico ꝙ filius habet a patre ꝙ sit in spūsancto: sed talis inexistentia est realiter in vtroqz relatio equipante. si ergo filius a patre habet ꝙ sit in spūsancto: ⁊ eō spūssanctus habet a patre ꝙ sit in filio. vba aūt Andree sic debent exponi.

Alī legēda, etⁿ

3⁹ articulus. 5. ⁊. 15. de tri. ⁊ alibi sepe. ꝟcl'o b⁹ arti.

Quantum ad quartū. ſ. Utrum spūssanctus ꝓcedat a filio in patrez. Dico ꝙ sic. Et ad hoc inducuntur q̄tuoz auctoritates. Prima est Clementis in libro de articulis fidei: qui dicit monas gignit monadē. ⁊ in seipsuz suū reflectit ardoreꝫ. 2ª est Richar. de trini. qui dicit ꝙ nō est amor iocūdus nisi sit mutuus: ita ꝙ eundem amorem quem habet pater ad filiuz repēdat filius ipsi patri. 3ª est Aug. 6. de trini. Spiritussanctus est cōnexio patris ⁊ filij. 4ª est Dyla. 2⁹. de trini. Spūs sanctus est cōnexus mutuus. ergo vnus ꝓcedit in alium. ¶ Patet hoc idem ratione. Naz quicquid habet spūssanctus habet a filio: sed spūssanctus est in patre per circūincessionez. ergo hoc habz a filio. ¶ Sed contra istud arguitur 4ʳ. Primo sic. pater nihil habz a filio. ⁊ per ꝓns nō habz in se. ſ. a filio. ¶ 2º sic. qz filius nō habet a se ipso in se ꝙ ꝓducat spūm sanctū: ꝟz hz a patre. ¶ 3º sic. qz filius nihil hz nisi a patre. ¶ 4º sic. qz pater nihil originaliter hz nisi a se. ¶ Ad ista posset dici ꝙ forsan isti respect⁹ insistētie nō sūt nisi fundamētales: ⁊ ideo nihil addunt ad personas insistētes: ⁊ ideo ꝙ pater sit in filio a nullo habz. vel ꝙ sit in spūsancto: ꝟz ꝙ ipsi sint in seinuicem: vel in eo. hoc habent a patre. ¶ Uel pōt dici ꝙ aliud est habere spūm sanctū a se ⁊ in se: ⁊ aliud est dicere ꝙ spiritussanctus habeat patrez in se. vel ꝙ habeat esse in patre. Primuz enim precise competit patri. Nulla enim persona in diuinis habet aliquid a se nisi precise pater: sed filius habz spirituz sanctum a patre: sicut enim filius ⁊ spirit⁹ sanctus procedunt a patre: ita quicquid habent a patre habent. ⁊ sic esse in quocūqz habent a patre. spiritussanct⁹ autem habet omnia a patre ⁊ a filio. ¶ Ex istis sequuntur multe veritates theologice. Prima est ꝙ pater habet esse in filio a se. Secūda ꝙ habet esse in spiritu sancto a se. Tertia ꝙ pater producit filium in se. Quarta ꝙ producit filiuz in spiritum sanctuz. Quinta ꝙ producit spiritum sanctum in filio. Septima ꝙ filius ꝓducit spiritum sanctum in se: licet non a se. Octaua ꝙ filius producit spiritum sanctum in patre: ⁊ sic de alijs. ¶ De istis autem relationibus circūincessiuis est dubiuz: quod pro nunc transeo: quia alias videbitur in loco suo. ¶ Ad argumentum in oppositum dictum est ꝙ locus ab auctoritate non tenet negatiue. Qō. II.

Aliqui dicunt

Corrclaria nōnda: ⁊ sūt. 9. vitates theologice.

A. l. spūscō.

Utrum spiritus sanctus si nō procederet a filio distinguere tur ab eo. ꝙ non. quia ſm Augᵐ. Deus ē quicquid habet. excepto eo ꝙ relatiue dicitur. ¶ Contra. Spiritussanctus ꝓcedit quomodo datus nō quomodo natus.

II. cl. c. lo. ⁊. 15. tri. c. 17. ſ. ō tri. ca. 14.

A. l. de se.

A. l. colloqo.

Aliqui dicunt ꝙ questio ista nō ē admittenda: qz includit ipossibile. ¶ Sz cōtra istud arguitur duplici testimōio sanctoꝝ. ¶ Primū est. Aug. 5. de tri. c. 6. vbi sic dicit. Si pater nō essz inascibilis. nihil ꝓhiberet euz filiū genuisse. ⁊ tñ ita ipossibile est patrē nō esse inascibilem: sicut filiū nō spirare. ¶ 2ᵐ testimoniū est Richar. de trini. 3⁹. dicentis sic. Si in diuinis non esset nisi vna persona. nihil ꝓhiberet eā habere ple

oḃ. alioz ꝺuplr. Godfredus. Jmpugnio duplex ex testimonio scōz. Ad ō ex sco. pla in hac. q. nūi. ca. 16.

Hlmpkr. Hen. ⁊ Egidi⁹. Cocto duplex.

nitudinez ſapientie ⁊ potentie. Añs ſiſ'r vr̃ includere impoſſe.g̃ ⁊c̃. Idcirco ad premiſſam qnez dicũt alig duas ꝓnes. ¶ Prima eſt q⁹ fili⁹ non diſtinguitur a patre niſi p filiationẽ: q2 per ipſam ad nullu aliuz ſe bz. ¶ 2ª ꝓ eſt. q⁹ filius non diſtinguit̃ a ſpirituſancto niſi p ſpirationem actiuã: q2 p nullã aliã habitudinẽ reſpicit ipſum. Quo habito patet. q⁹ ſi filius non haberet ſpirationẽ actiuã: non diſtingueret̃ a ſpũſancto. Rõ vtriuſq3 ꝓnis eſt. q2 relatio nõ diſtinguit̃ niſi ab oppoſito: eo q⁹ tota gditas relonis precíſe oppoſitũ reſpicit: cũ g̃ filius p filiationẽ nõ reſpiciat niſi ſolũ patrez: g̃ per ipſam non diſtinguitur niſi a pr̃e: ⁊ ſiſ'r cũ filiatiõe ſpũſanctũ non reſpiciat: ſed p ſpirationẽ actiuã: pcíſe diſtinguitur p eã ab eo. ¶ Contra primaz de filiatione: ⁊ ꝯ rõnẽ amarũ ꝓnum arguo ſic. Primo. ſicut relo ſm totam ſuã gditatẽ eſt ad aliud. ſ. ad terminũ. ita eſſentia ẽ ad ſe. ſi ergo relatio a nullo põt diſtingui niſi ab illo ad quod eſt: cum ſm Aug. Eſſentia ſm totã rõnẽ ſuaz ſit ad ſe: a nullo diſtingueret̃: eo q⁹ nihil extra ſe reſpiciat: vt terminũ: iſtud eſt impoſſe. g̃ ⁊c̃. ¶ 2º ſic. Si filiatio nõ diſtiguitur niſi ab oppoſito. cum in filio nõ reſpiciat oppoſitũ aliqꝺ: a nullo: qꝺ eſt in filio diſtingueret̃: ⁊ ſic in filio non erunt due emanationes: ſed tñ vna. Et ꝓterea: ſi ſint vna: gcquid vna reſpicit vt terminũ: ⁊ alia. ¶ 3º ſic. non ſoluz in deo: ſz ẽt in creaturis equalitas eſt relatio diſticta a paternitate: ⁊ tñ equalitas non eſt ad paternitatẽ vt ad terminũ. ¶ 4º filiatio diuina diſtinguit̃ a filiatiõe in creaturis: ⁊ tñ nõ reſpicit eã: vt terminũ.

Cõcto propria.

Dico g̃ q⁹ fili⁹ p filiationẽ diſtiguit̃ a quocũqz non filio. qꝺ pz per primũ ꝑn^m cõplexuz.

Regula.

¶ Quecũqz non ſunt diſtincta ſm. a. nec̃io vñr eẽ idem ſm. a. ſi. a. formaliter in eis exiſtat. Iſta pz. q2 diſtinctũ ⁊ idẽ ſunt ĩmediata circa qõcũqz ens. vel ſaltẽ idem ⁊ non idem. Si g̃ filius filiatione nõ ſit nõ idẽ ſpũſancto: vel diſtinctus: neceſſario ſequit̃ q⁹ erit idem. ¶ Confirmatur. q2 extrema ꝺdictionis non põt ꝓuenire aliqb⁹ niſi pp aliud ⁊ aliud: et ſm q⁹ ſunt diſtincta: ſz fili⁹ non eſt idẽ cũ ſpũſancto p ſpirationẽ: ⁊ nõ eſt nõ idẽ p filiationẽ. g̃ ⁊c̃. ¶ Ad rõnem p ꝓne qñ ipſi dicunt q⁹ tota quiditas relationis eſt ad aliud. verũ eſt. ſicut tota quiditas hominis eſt ad ſe. Eſt. n. aĩal rõnale: boc aũt non obſtãte: boi põt ꝓuenire adhuc ꝓprie paſſiones. ſ. idem ⁊ diuerſum q̃ ſunt paſſiones entis: q̃uis. n. albedo ſit aliqd ad ſe. tñ diſtictio a nigredine ſibi aduenit. Eodẽ mõ dico de relone: que licet ſit ad aliꝺ: tamẽ põt ſibi cõpetere paſſio entis. ¶ Cõtra ſcõam ꝓnẽ de ſpiratiõe arguo quadrupliciter. Primo ſic: qſi cũqz aliqua diſtinguunt̃ p prioza: amoto quocũqz poſteriozi adhuc diſtinguuntur: ſed filius ⁊ ſpũſanctus diſtinguunt̃ p ſua ꝓpria: q2 per ſua ꝓſtitutiua. Spiratio aũt actiua ẽ poſterioz filio. vt patebit inferius. ergo ea amota adhuc remaneret diſtinctio fily a ſpũſancto. ¶ 2º ſic. qũcũqz aliqua diſtinguũtur ex rõnibus ſuis formalib⁹: remanentib⁹ illis rationibus formalibus remanent adhuc illa diſtincta: ſed filius a ſpũſancto diſtinguit̃ ex ſua rõne formali: que ꝓſtat ex eſſentia ⁊ relone: ⁊ ſiſ'r ſpũſanct⁹ a filio. ꝓſtat. n. rõ formalis ſpũſancti ex eſſentia et ſpiratiõe paſſiua: g̃ cũ ſpiratio actiua nõ ſit de rõne fily. ea amota adhuc remanet rõ fily: ⁊ p ꝓñs eius diſtinctio formalis a ſpũſancto. ¶ 3º ſic. quandocũ qz aliqua relatio ponit effectum ſuum formalẽ: nõ ſolum circa fundamentum: ſed etiam circa ſuppoſitum: illa neceſſario refert ſuppoſitũ in quo eſt. Ex^m de ſilitudine que ponit effectum ſuũ: non ſolum circa albedinẽ: ſed circa ſubz: ideo non ſolũ refert fundamentũ. ſ. albedinem: ſed etiam ſuppoſituz. ſubm enim dr̃ ſimile: ſed diſtinctio eſt talis relatio. Duo autem ſunt hic fundamenta diſtinctionis. ſ. filiatio ⁊ ſpiratio: que ſm oẽs ſunt emanationes diſtincte. Diſtinctio aũt fundatur in iſtis: cum ergo ſi nõ eẽt ſpiratio in filio: adhuc eẽt filiatio in filio: ⁊ ſpiratio in ſpirituſancto: ⁊ adhuc eſſent diſtincte emanationes neceſſario: ergo diſtinctio in eis fundata nõ ſolum denominaret eas: ſed etiaz ſuppoſita: ⁊ ſic pſona fily ⁊ ſpirituſſancti adhuc diſtinguerent̃. ¶ 4º ſic. Eadẽ principia ſunt eſſendi ⁊ diſtinguendi. Nã per idem vnũquodqꝺ per quod eſt ens etiaz ẽ vnũ. ⁊ per ꝓſequens diſtinctuz: ſed perſona fily habz eẽ perſonale: ⁊ conſtituitur per generationẽ paſſiuã. ⁊ ſpũſanctus per ſpirationem paſſiuam. g̃ ⁊c̃. ¶ Sz hic occurrunt 4.^r diffi. ¶ Prima. ſi filius non produceretur a patre: vtrum eſſet diſtinctus ab eo. Dico q⁹ non. q2 diſtinctio preſupponit eſſe: filius autẽ ſi non eſſet a patre: ſimpliciter non eſſet. g̃ ⁊c̃. ¶ 2ª diffi. ſi ſpirituſſanctus non procederet a patre. vtrũ diſtingueretur ab eo. ¶ Dico pp eandem rõnez q⁹ non: tunc. n. non eſſet. q2 p ſpirationem conſtituitur in eſſe: cui repugnat eſſe in primo modo: niſi a ſpiratione: ſicut ergo homo ſi non eſſet a nullo diſtingueretur: ſic dico in propoſito: ſequitur. n. p locuz a parte in modo. ſi filius eſt diſtinctus. vel ſpũſanctus: ergo eſt: ⁊ ſi non eſt: non eſt diſtinctus. per locũ a toto in mõ deſtructiue. vnde quicunqz ponit q⁹ ſpiratio actiua conſtituat filium. ꝓñr dz dicere q⁹ ſi non ſpiraret non diſtingueretur ab aliq̃ alio. ¶ 3º diffi. eſt. Utruz ſpiratio ⁊ generatio paſſiue poſſunt ſe cõpati. ⁊ videtur q⁹ ſic. nam in creaturis vnus ⁊ idez actus amãdi eſt gnãtus: q2 ab obiecto: ⁊ eſt ſpirat⁹: q2 a potentia volitiua. Similiter ſi actiue ſe cõpatiũtur. ſ. paternitas ⁊ ſpiratio quare non paſſiue. ¶ Dico q⁹ impoſſibile eſt idem productum ꝓduci duabus productionibus totalibus: in actu aũt volẽdi in creaturis generatio ⁊ ſpiratio ſe cõpatiunt̃: q2 neutra eſt totalis productio: in diuinis aũt gnãtio eſt totalis: ⁊ ſpiratio eſt totalis: ideo nõ ſunt ibi dtuerſe productiões partiales: ſed vna eſt ibi totalis. ¶ Quarta difficultas eſt. quare magis actiue ſunt compoſſibiles q̃ paſſiue. ¶ Dico hic q⁹ ſz idẽ producens producat plura pluribus productionibus totalibus. ſicut ſol plures radios: q2 nõ accipit eſſe per iſtas productiones: tamen q⁹ idem producatur totalib⁹ duabus productiõibus incõueniens eſt. quia productum autem eſt: q⁹ idem capiat eſſe totaſ'r duabus productionibus: ſuppoſitum ergo patris producit duo ſuppoſita duabus totalibus productionibus: quia non accipit eſſe ab illis: ideo ſibi ſimul nõ repugnat: ſed ſpirituſſanctus totaliter ſpiratione paſſiua accipit eſſe: ideo non poteſt habere aliaz productionem qua accipiat eſſe. ¶ Sed adhuc remanet vnum dubium. Duo enim ſigna nature ponuntur in diuinis. ¶ Primuz eſt fecunditatis intellectiue. in quo eſt ordo originis inter patrem et filium totum quantum ad eſſe. ¶ z^m ſignum eſt fecunditatis volitiue potẽtie. Ponatur ergo q⁹ ꝑ^m ſignum ſit z^m. ⁊ econuerſo. Utrũ eſſz ne incõueniẽs.

Impugnatio 1. concluſionis quadruplex.

7. trl. l. Conſidera an currit bene ponderando.

Jdẽ ⁊ diuerſuz ꝓcomitant qꝺcũ qz ad qõcũqz cõparetur.

Impugnatio 2. cõcluſionis ꝙdrupler. Ad arũa

Añs inueſtigari ſz diſtinctio pria aliq̃s oſtẽdit notanter.

D. quadruplex

Sic̃ nec filiꝰ ſic nec. ſ. ſ. diſtingueret a pr̃e: ſi ab eo dẽ nõ ꝓcederet ſz ꝓſidera an ſit ſile: ⁊ adde plura ponderando.

Pone p impoſſe q⁹ ſol⁹ filiꝰ ſpiret. dic ꝓñr.

Quare gñio paſſio ⁊ ſpiratio talr ſe cõpatiuntur i creaturis. nõ ſic ãt i dinis. ſz iſtã tãge: ⁊ alr ſolue ſi videbit.

Quaſ actiue potius q̃ paſſiue emanatiões ſunt cõpoſſibiles. vñ notanter.

Dubiũ.

Signa nãe in diuinis duo.

Caſus p impoſſe 1. modꝰ dicẽdi.

Mirabilia .4. ex ypothesi illa.

¶ Dico q̄ ista hypothesi posita: sequunt̄ quattuor mirabilia magna. ¶ Primū est. q̄ p̄ma p^na ꝯstituetur actiua spiratiōe: sicut nūc actiua gnātiōe: spiratio. n. tūc p̄cederet gnātionē pp trāspositionē fecūditatū ⁊ signoꝝ cozrñdentiū illis fecūditatib⁹. Cō stat āt q̄ p̄ma rel'o p^m suppositū ꝯstitueret: ⁊ z^a z^m. spiratio aūt passiua esset z^a. ita q̄ z^a p̄sona ꝯstitueret spiratiōe passiua. ⁊ ita 3^a p^na filiatione. ¶ z^m mirabile est. q̄ rel'o p̄nitatis eēt cōis duab⁹ p̄sonis: sic nūc est spiratio actiua: nā eodē mō cōicaret z^c p̄sone fecunditas intellectiua: sicut nūc cōicat fecūditas volitiua. pp āt cōicationē fecūditatis volitiue: ꝯsegtur cōicabilitas spirationis actiue: ergo tūc pp cōicationē fecūditatis intellectiue ꝯsequeret cōicabilitas gnātiōis actiue. ¶ 3^m mirabile est. q̄ sic nūc p̄ est p̄ma p^na. filio z^a. spūssanctus 3^a. ita tūc spirato⁹ eēt p̄ma p^na. qz p spirationē actiuā ꝯstitueret. spūssanctus eēt z^a p^na. qz p secūdam rel'onez ꝯstitueret. ſ. p spiratiōez passiuaz. 3^a p̄sona esset filius: qz ꝫ p̄nitas p̄cederet filiationē: sicut nūc spiratio actiua spirationē passiuā: tñ p̄nitas nō ꝯstitueret: sed esset cōis ⁊ cōicabilis: qō repugnat p̄ris ꝯstitutiuo. Filiatio aūt 3° loco tertiā p̄sonā ꝯstitueret. sic nūc ꝯstituit spiratio passiua. ¶ 4^m mirabile est. q̄ spūssanctus tūc ab vna p^na sola procederet: qz a spiratoꝝ que essꝫ p^a p^na. Filius aūt a duabus. ſ. a spirāte ⁊ spirato: quibus cōis eēt p̄nitas. Ista autē mirabilia ⁊ multa alia sequunt̄ pp illud flm suppositus. ¶ Sꝫ cōtra ista sunt duo dubia. ¶ Primū est. q̄ illō cui q̄cūqꝫ posito: aligd non repugnat: bꝫ vim ⁊ aptitudinē illi⁹: sed ℔ posito non repugnaret predicte spirationi actiue ꝯstituere: g̃ spiratio actiua bꝫ viz cō stituēdi: ⁊ tunc ſegtur q̄ constituit. qz in diuinis nō differt esse ⁊ posse. ¶ z^m dubiū. qz illis positis non repugnat p̄nitati cōicabilitas. nā saluata rōne formali p̄nitatis variato solū ordine: tu dicis: q̄ ipsa eēt cōis: ⁊ p ꝯs cōicabilis: oē aūt ibi cōicabile necessario cōicatur: g̃ p̄nitas in diuinis necessario ē cōmunis: ⁊ p ꝯs non ꝯstituit. ¶ Iste rōnes me mouēcūt ad tenendū. q̄ si varient̄ ista signa. ita q̄ primū fieret z^m. ⁊ ez̄. dūmodo saluarent̄ rōnes formales p̄nitatis ⁊ alia⁹ proprietatū que nunc sunt. eodez mō ꝯstituerentur: sicut nūc. Ex rōne. n. formali p̄nitatis q̄ est in deo sibi cōpetit ꝯstituere: ⁊ incōmunicabilitas: ⁊ opposita ꝯueniūt spirationi actiue: ⁊ sic ꝯueniret tūc. ¶ Sꝫ dices. q̄ non est intelligibile q̄ p̄ia rel'o essꝫ spiratio: ⁊ tñ nō ꝯstitueret. ¶ Dico q̄ oppositū est eque male intelligibile: ⁊ melius est dicer̄ q̄ ista hypothesi posita: sic mirabilia multa sequunt̄. ita istud inter alia. ita q̄ p̄nitas nō essꝫ eiusdē rōnis cū ista. ⁊ sic de alys. variato. n. ordine: variant̄ rōnes formales eoꝝ. ¶ Ad argū^m dico. q̄ spūsctūs bret re^m distinctiōis ad filiū ⁊c̄. Qō. III.

Obijcit ꝫ dicta singularissime. vide bñ totū examinādo vt scis. .ſ. casu.

z. mod⁹ dicēdi. ad dubiū.

Nō vbiqz: quef Scotū.

Replica.

Posito impoſſi. dic p̄ir vbiqz.

VTrum spiratio actiua differat realiter a p̄nitate. Qr sic. quia qō est elicitū a supposito differt realiter a ꝯstitutiuo suppositi: sed spiratio actiua ē elicita a p̄re. g̃ ⁊c̄. ¶ Cōtra. tñ tres ponunt̄. ¶ Dic ponunt̄ duo declarāda. Primuz ē de eo qō tangit arg^m. Utrum actus spirandi sit elicitus. z^m est de quesito.

Quantum ad primuz pono quattuor p̄nes de actu spirandi diuino. Prima est ista. q̄ spiratio actiua in patre a nullo est elicita. probo. Quādocūqz aliqua sunt idez realiter: si ynū sit elicitum: reliquum non potest esse eliciens: ſz spiratio in patre: si eliciatur non potest elici nisi a patre: vel ab eo quod est formaliter in patre: sed sicut declarabitur. illa est eadem cū oībus que sunt realiter in p̄re: g̃ ⁊c̄. ¶ z^a est. q̄ spiratio in filio non est elicita ab eo: qz inter producens ⁊ eliciens ⁊ elicitū semper est realis distinctio: spiratio actiua non differt realiter ab aliquo qō sit formaliter ī filio: g̃ ⁊c̄. ¶ 3^a est. q̄ spiratio in filio nō est elicita a patre: qz eadem res numero vel quiditas non potest esse elicita ⁊ non elicita: sed in filio spiratio est eadē res cū spiratione que est in patre. ergo ⁊c̄. ¶ Quarta ē. q̄ spiratio passiua in spiritusancto nō est elicita. quia sola p̄sona spiratur. ¶ Et p̄. causa formalis abstrahit a suo effectu. spiratio autem formaliter est elitio alterius: ergo ipsa vt videtur non potest esse elicita. ¶ Nunc pono quattuor alias propositiones ō vi spiratiua. ¶ Prima est. q̄ potētia spiratiua siue vis non est in deo elicitiua spirationis actiue in patre. Secunda est q̄ non est elicitiua spiratiōis actiue in filio. Tertia est. q̄ non est elicitiua spiratiōis passiue in spiritusancto. ¶ Iste propositiones vnico verbo p̄bant̄. qz qō non elicit̄ respectu eius non est vis elicitiua: sed nulla ista⁊ proprietatū est elicibilis: cuilibet. n. repugnat esse elicitum: g̃ ⁊c̄. 4^a p̄pō est. q̄ virtus spiratiua in deo est elicitiua p̄sone spūssancti: qz spūssanctus est suppositū vere elicituz: ⁊ p ꝯs elicibile: sed oē elicibile est elicibile ab aliquo elicitiuo: sicut oē calefactibile ab aliq̄ calefactiuo: non pōt aūt dici q̄ illud elicitiuum sit spiratio actiua: qz tūc passiua esset elicibilis: cuius oppositū est oñsum. Erit ergo voluntas z^a. ſ. voluntas infinita cum obiecto in infinitum diligibili sibi p̄sentato. ¶ Uisis aligb⁹ de spiratiōe ⁊ vi spiratiua in deo. Dico duas p̄pones de spiratione in creaturis. Prima est. q̄ spiratio actiua in creaturis q̄ fundatur in potentia volitiua nō est elicita. qz elitiōis non est elitio: sic nec actiōis est actio: vt vitet̄ processus in infinituz. z^a est. q̄ spiratio passiua q̄ fundat̄ in amoze spirato non est elicita: qz tunc bret in se formaliter elitionē: qō est ipole. ¶ De vi aūt spiratiua pono tres p̄pones in creaturis. Prima ē. q̄ virtus spiratiua in creaturis non est elicitiua actiue spirationis: sed tñ fundamentuz. z^a est. q̄ ipsa nō est elicitiua spirationis passiue que fundatur in amoze. ¶ Iste due probātur vnico vbo. qz nihil ē elicituum respectu illius quod nō est elicibile: spiratio actiua ⁊ passiua non sunt elicibiles. 3ª propositio est. q̄ ipsa est vere elicitiua amoris spirati qui est actus volendi. quia sicut potentia motiua ē respectu moti: ⁊ actiua respectu passi: non autē actionis ⁊ passiōis: sicut spiratiua respectu spirati nō spirationis. ¶ Sed contra predicta instatur quadrupliciter. ¶ Primo. qz quicquid habet spiritussanctus habet sibi datum a patre ⁊ filio. scōm August. Istud autem dari est elici. cuz ergo spiratio passiua sit ei data. sequitur q̄ necessario erit elicita in eo. ¶ Secundo sic. potentia ꝓductiua respicit omnia ad que sua productio terminatur. sed spiratio actiua terminatur ad omnia que sunt in spiritusancto. vel primo vel secundario. ergo ⁊c̄. ¶ Tertio sic. omnis relatio in creaturis causatur a suo termino effectiue. spirationis autem passiue terminus est potentia spiratiua. ergo ⁊c̄. ¶ Quarto sic. nihil in creaturis est inelicitum: quia omnia creata sunt

Vis h̄ in .ſ. dist. 4. q. pen. ⁊ vltia.

Devi spiratiua. Lōclo q̄drupl'r

De spiratiōe in creaturis. ⁊ vi spiratiua. propiqnatuplex.

5. phi. ⁊ alibi.

Nō vbiqz.

Obiicitur quadrupliciter. 5. ⁊ 15. mi. vbi. ſ. sepe.

Termin⁹ efficit rel'onē i creaturis.

I. artl. De actu spirādi Lōclo q̄drupl'r

producta:oē aūt productū est elicitū: ergo oē creatuz est elicitum:ꝛ ꝓ ꝯns spiratio actiua vel passiua.

Elicari ꝛ dari ꝓcidūt ab elici ꝛ produci.

¶ Ad ꝑm dico.ꝙ illō dari nō est spirari:cuz.n.eēn diuina deī tūc ꝓ ꝯns spiraret:dari ergo est cōicari: ꝛ ita spūsancto cōicaī ꝓprietas.ſ. spiratio passiua que ī vi spiratiua quasi vtualiter ꝓtinet.

¶ Ad zm dico.ꝙ assumptū est vez.qū gcgd est ī termino tali:accipit simplr esse:ꝛ ꝓducīt: sed in diuinis nō sic est:qz terminus formalis nō ꝓducīt.ꝛ ꝓ ꝯns nihil terminat ꝓprie: vl vt qō nisi ipsa pa vt terminꝰ totalis.

Al.l.arb.

¶ Ad 3m dico.ꝙ si efficiaī spiratio passiua a suo termino:illa productio vel factio non est spiratio:sed cātio nālis.Meliꝰ tñ vr dom.ꝙ nulla factio ab aliq̄ fiat.qz ipsa est q̄ aliud fit.

¶ Ad 4m dico ꝙ non negaī spirationē actiuā esse elicitā ī creaturis saltē a creāte. Negaī āt ꝙ sit elicita a volūtate spirāte:qz ipsa est q̄ volūtas creata est spirās.

2.arti. Op.alioꝝ.du/pler.

Nunc zo videdū est si spiratio actiua est distincta a gnātōe actiua. Dicūt aliq ꝙ distinguīt sola rōne.

Impugnatio q̄drupler. Cōsidera an aurū creando

¶ Contra istos nō opz alia argumēta bre:nisi illa ꝑ que probaī distinctio essentie ꝛ relationis. Dicūt aūt aly ꝙ distinguunt realr.tñ non cōponūt:qz vna non est in alia:sed vtraqz in essena cui sunt ambe realr idē ꝛ oibꝰ modis.

¶ Contra ꝫ arguīt sic.q̄cunqz vni ꝛ eidē sunt eadē:ipsa inter se sunt eadē.sed pr̄nitas ꝛ spiratio sunt idē realiter in essena.g̃ inter se.

¶ ℞.hec pr̄nitas ē hec essena. hec spiratio est hec essena. g̃ hec spiratio ē hec pr̄nitas: vel sic:hec eēna est hec pr̄nitas:hec spiratio est hec essentia:g̃ hec spiratio est hec pr̄nitas.

¶ ℞.ꝫ suppositō destruīt forma filli perfecti: q̄ ꝯsistit ī vniōe duoꝝ q̄ vniunt in 3o.

¶ 4o ꝫ est ꝺ ꝑm principiuz cōplexum:qz si nihil aliud est spiratio q̄z eēna. ꝛ spiratio distinguīt realiter a pr̄nitate:ergo sequitur cōtradictio.ſ.affirmatio ꝛ negatio de eodē: qō est cōtra ꝑm principiū cōplexuz.

Sp.ppria. Ecce q̄ ꝙris. de identitate realī: pr̄nitatis ꝛ spiratiois actiue in eodē: ſz instāns ꝓdera bile.

¶ Jdeo dico ꝙ spiratio actiua in patre non distinguīt a pr̄nitate realr:nec ipsa in filio distinguīt realiter a filiatione. Hoc ꝓbo 4r.

¶ ℞.primo sic. sicut prima vnitas ī essena cōsistit:ita prima simplex diuersitas.ſ.realis stat iter ꝓnas:sed si spiratio actiua ꝛ gnātio eēnt realiter distincte:prima realis distinctio nō eēt iter ꝓnas: sed prima simplr eēt in vna ꝓna.

Cōsidera instantiam.

¶ zo sic.magis vñr idez que sunt in vna ꝓna: ꝛ minus distingui: q̄ que sunt in diuersis:sed que sunt in diuersis tñ realiter ꝛ precise distinguunt:g̃ que sunt in vna minus distinguunt q̄ realiter.

¶ 3o sic.vna ꝓna nō est magis vna in se q̄ alia:sed si ille due ꝓductiones realiter distinguerent: ꝓna spūssancti eēt magis vna in se q̄ alie:qz non haberet multitudinē rerū: quā alie bnt.g̃ rc.

¶ 4o sic.ꝛ hec ē fundamentalis: vbicūqz.n.sunt quattuoꝝ ꝛ realiter distincta: ibi sūt quattuoꝝ res:sed in diuinis sunt q̄tuoꝝ distincte relationes:ꝛ: ꝑ te: distincte realr:g̃ q̄tuoꝝ res.qō est cōtra determinationē eccle.q̄ ibi determinat esse tñ tres res.

Extra de fi. tri. ſide catho.c. damnamus.

¶ Jstō nō pōt cuadi nisi dicaī vno duoꝝ modoꝝ:vel ꝙ non segtur ꝙ sunt 4or res:qz sūt idē in essena:vel oportet dicere ꝙ non est incōueniens ponere.4.res relatiuas eiusdē eēnc cuiusmodi sūt iste.

Excludit duplicē relationē.

¶ Cōtra ꝑm instatur:naz ꝑnc sunt distincte realiter:ō dñr tres ꝑnc.silr tres res.nō obstāte idētitate pfecta eaꝝ:cum essentia:g̃ a silī: non obstante pfecta idētitate relonū distinctaꝝ cū essentia:si sint realr distincte:sicut sunt.4.ita erūt.4.res.

¶ Nec sufficit zm.qz illo mō q̄ eccl̄ia ꝓcedit tres res vl plures in diuinis:negat quattuoꝝ:sed non ꝓcedit trinitatē ꝛ pluralitatem reꝝ nisi relatiuaꝝ:g̃ illo mō negat quaternitatem.

Dubiū.

¶ Sed quare non ita distinguīt spiratio actiua ab alys realiter: sicut spiratio passiua.

Una realitas reanī: q̄m eadē ꝑsona ꝓtinenī:ſz tāge instantiā.

¶ Dico ꝙ non est incōueniens duas ꝓductiones totales actiuas esse ī vna ꝑna. que aūt sunt ī vna ꝑna. in vna realitate ꝓueniunt.ꝛ ꝓ ꝯns non distinguunt realr.sed impole est plures ꝓductiones passiuas totales esse ī eadē ꝑna.ꝛ ꝓ ꝯns sunt necessario ī duabꝰ: sed due ꝑnc bnt diuersas realitates:g̃ ille due ꝓductiones realr distinguunt.

Replica nōbil.

¶ Sed tūc est dubiū:qz vr ꝙ spiratio actiua a seipsa vt in pre realr differat:vt in filio:qz pr ꝛ filius diuersas realitates bnt.

¶ Dico ad ℞. ꝙ sicut vna essena est in tribꝰ realr distinctis:vna tñ realiter:ita dico de spiratione actiua:qō est in duobꝰ:vnde ad distinctionem realem non sufficit bre aliam ꝛ aliā realitatē: sed regrit ꝙ vnū distinctoꝝ realr non habeat realitatē quā aliud hz.vel eō.sic non sufficit ad hoc ꝙ aliqua dicantur distincta ꝑsonaliter ꝙ bēant in se diuersas ꝑsonalitates:qz cū essentia diuina habeat distinctas ꝑsonalitates diceretur distincta ꝑsonaliter:regritur ergo ad hoc ꝙ aliqua dicanī ꝑsonaliter distingui.ꝙ ꝑsonalitatē:quā hz: vnuz non bēat aliud:vel eō.qō non ꝓtingit in essena diuina.

Ad distinctiōez realē ꝛ ꝑsonalez ꝙd regrit?

¶ Ad argm in oppositū pz. Qō IIII.

VTrum spiratio actiua sit cōstitutiua persone. Dic ꝑ videndum est.si spiratio actiua constituit. zo dato ꝙ non.quare non constituit.

1.arti. Op.aurcoli.

Quantum ad primū dicit vnus reuerēdus doctoꝝ.P.aureo.ꝙ spiratio actiua ꝓcurrit ad ꝯstitutionē vbi cū eēntia ꝛ filiatiōe. ꝛ ad ꝯstōnez pne prīs cū essena ꝛ pr̄nitate. Et huius rō est:qz quecūqz sunt indiuisa in se ꝛ nullaten ad inuicē diuisa concurrūt ad eādem vnitatē: sed ille relones ꝛ eēntia sunt talia. g̃ ꝓcurrūt ad eādē vnitatē eiusdem persone.

Impugnatio quadruplex. Qz spiratio actiua nō ꝓcurrit vt ꝯstitutiuū suppositi diuis. oīdit efficaciter. Posſz cuadi negādo minorē. ſz replicā cōsidera ex rōne sequēti optime.

¶ Sed contra istaz opionez arguo quadrupliciter.

¶ ℞.primo sic.q̄cunqz aliq̄ duo ꝓcurrunt in vltimato ꝯstitutiuo:ipsa ꝓueniunt ī ratione totius ꝯstituti:sicut si aliqua ꝓueniūt in vna ꝓprietate indiuiduali sunt vnū numero:sed pr ꝛ filiꝰ ꝓueniunt in vltimato ꝯstitutiuo ꝑsone.ſ. in spiratione actiua:qz spiratio est vltimate ꝯstitutiuuz. g̃ conueniunt in vnitate persone.

Ad ſ.l. vl eē ſint ſ.opm.

¶ zo sic. Ordo ꝛ ꝓcessus in ꝯstitutiuis ē ꝓcedere a magis cōfuso et minus distincto ad magis distinctū:ꝛ ad magl ꝑ priū:g̃ illud ꝯstitutiuū qō vltimate aduenit est magis ꝓprium:sed in ꝓcessu ꝯstitutiuoꝝ ꝑsone pr̄is vltimatū est spiratio actiua. Prius.n. itellr pr̄nitas q̄z spiratio actiua intelligaī aduenire: g̃ ipsa erit magis ꝑa. ꝛ ꝓ ꝯns erit minus cōis:vel incōicabil.sed hoc est falsum:qz cōis est duabꝰ ꝑsonis.

¶ 3o sic.nullū cōicabile ꝯstituit vltimate suppositū in cē incōmunicabili:qz impole est ꝙ forma det oppositū effectū:vel esse sibi:sed spiratio actiua vltimate aduenit:ꝛ ipsa est cōicabil:g̃ non dat supposito cē incōmunicabile.

¶ 4o sic.q̄cūqz est aliqō suppositum in vltimato esse ꝯstitutum:impossibile est ꝙ aligd aduenies ipz ꝯstituat: sed pr est ꝯstitutus ī vltimato esse ꝑ gnātionem actiuā:ꝛ filiꝰ ꝑ passiuā: g̃ spiraº actiua aduenies vtriqz iam constituto: ipsum nō ꝯstituet.

¶ Confirmaī.qz nō vr ꝙ spiratio passiua aligd habeat:vñ sibi ꝓueniat vltimate ꝯstituere ꝛ precise:qō nō habeat pr̄nitas in pre:vel filiatio ī fi/

lio.qz vtraqz istaꝝ est eque incõmunicabilis:sicut est illa:sed pro signo pro quo intellr aduenire essentie:ꝫstituit psonã spũssancti sine quocũqz alio excepta essentia:g̃ sic pñitas ⁊ filiatio:si in aliquo signo p̃cedunt spirationẽ actiuã: ergo pcõstitute erũt pr.

Al.l.ſz in aliquo

Opio ppria

¶ Jõ dico q̃ spiratio actiua nõ est verbi vel pris ꝫstitutiua:cum tota fecunditas intellectus ꝑintelligatur volitiue fecunditati.⁊ p ꝛñs psone itelligũtur preconstitute. ¶ Sed ꝫ illud instatur quadrupliciter. ¶ Primo sic.qõ aduenit post cõpletũ esse rei.illud est accñs ⁊ aduenticiũ:sed spiratio actiua cũ nõ ꝫstituat aduenit psonis iã cõplete cõstitutis: g̃ est accñs ⁊ aduẽticiũ deo:qõ est impose. ¶ 2° sic: qõ est in aliq̃:⁊ est sibi extraneũ:non vr̃ q̃ possit stare cum ipso sine aliq̃ cõpõc.sed spiratio actiua est in istis duob⁹ suppositis:⁊ est eis extranea:g̃ vr̃ necessario q̃ ipsa cũ eis cõponat. ¶ 3° sic.nullum supositũ est vnuz formaliter:qõ hz in se aliquã rõnẽ: vel aligd qõ suã rõnez formalẽ non ingreditur:sed per te:spiratio actiua rõnẽ formalẽ p̃ris non ingreditur:g̃ pr̃ non est vnũ formaliter. ¶ 4° sic.non.n. vr̃ q̃ spiratio actiua sit minoris efficacie q̃ passiua: sed passiua spiratio ꝫstituit psonaz spũssancti: ergo eodẽ mõ actiua ꝫstituit psonam p̃ris ⁊ filꝫ:vel alterius. ¶ Ad ista p ordinem. ¶ Ad primuz dico q̃ si intelligaꝝ accidens vel aduẽtitiuz aligd q̃si extraneũ:hoc est non intrans rõnem formalez:sic ꝛcedo q̃ spiratio actiua est accñs ⁊ aduentitia:sed hoc nõ est impose in diuinis:vt pz ĩ attributis ⁊ essentia et multis alys.Si aũt intelligaꝝ proprie accñs:sic dico q̃ spiratio actiua non est proprie accñs:⁊ hoc pp duo. Unum est identitas realis sui ad suppositum cui aduenit. 2m est:qz est subsistens ⁊ non inherẽs. ¶ Ad 2m dico.q̃ eodẽ mõ posset dici de filitudine ⁊ eq̃litate:qz aduenit psonis iã ꝫstitutis: ⁊ nõ facit cõpõnẽ pp indistinctionẽ realẽ que est inter ipsam: ⁊ alia in qbus est.ſ.psonam patris:⁊ personam filꝫ. ¶ Ad 3m dico.q̃ ꝼm multos p⁹ diuina non est aliq̃ vna rõ formalis formalr vna: sed soluz est vna res simplex ꝫstituta ex duab⁹ rõnib⁹ formalib⁹:quarũ quelibet p̃dicaꝝ de ipsa identice. ¶ Ad 4m dico.q̃ lz maioris efficacie nõ sit passiua spiratio q̃ actiua q̃tũ ad multa:tñ quantũ ad hoc põt dici q̃ spiratio passiua est talis:qz est incõmunicabilis:g̃ sibi debetur ꝫstituere:ſz actiua non est hꝺ:g̃ sibi non debeꝝ. Hoc aũt statiz declarabiꝝ: sed fugiẽdo difficultatẽ posset hõ dicere q̃ spiratio actiua ideo nõ ꝫstituit: qz aduenit iã p̃ ꝫstituto:ſz spiratio passiua nõ:iõ cõ-

Accñs duplex

Spiratio actiua nõ ẽ ꝓpr accñs pp duo.

Vel pone in plurali numero oia

Nõbile de vnitate psone in diuis ⁊ p̃dicatiõe ꝫstituẽtiũ de ipsa.

Nũo spiratio passio ẽ maioris efficacie q̃ spiratio actio.

Uidֵ Sco.z. di. 1.pte.2.q.2.

Quantũ ad 2m videnduz est de cã ꝫstituit.

z.arti.

isti⁹ negatiue:quare.ſ.spiratio actiua nõ ꝫstituit:sicut cetere origines.tã actiue q̃ passiue q̃ sunt in deo. ¶ Dr̃ sicut iã dcñ est:qz aduenit p̃cõstitutis.ſ.p̃ri iã ꝫstituto p gnãtionẽ actiuã ⁊ aduenit filio iã p̃cõstituto per gnãtionẽ passiuã: ⁊ lz hẽat vim ꝫstitutiuã:tñ ꝫstituere non põt:qz non est ꝫstituibile respectu ei⁹:sicut calor lignũ sũme calefactũ calefacere nõ põt. ¶ Sed ꝫ istud arguit 4r. ·Primo sic.lz.n.bona rõ sit ad probandũ q̃ non cõstituat.⁊ tñ nõ oñdit pp qd:nec ꝑbat a priori. Et iõ arguit ꝫ. ·Primo sic.oẽ ꝫstitutiuũ necessario est alicuius ꝫstituibilis:ſz p te spiratio actiua est ꝫstituiua:g̃ alicuius ꝫstituibilis:non aũt alicuius illorum triũ:qz ipsa sunt ꝫstituibilia precise p tria ipsa cõstituentia.g̃ erit dare aliud ꝫstituibile p ipsum: nihil est ibi in potentia:ergo erit dare 4m ꝫstitutũ. ¶ 2° sic.nulla vtus realis siue actiua:siue passiua ẽ respectu entis prohibiti.tũc.n.esset vere po⁹ ad impose: sed oẽ aliud supposituꝫ preter tria est ꝓhibitũ:g̃ spiratio actiua non est ꝫstitutiua alicuius. ¶ 3° sic.in incõmutabili nã est idẽ esse ⁊ posse:si g̃ actiua spiratio hz de se vi ꝫstitutiuã supositi:necio ibi esſz tale supositũ ꝫstitutũ:vel si nõ:aligd posset esse de⁹: qõ non est. ¶ 4°.sic.minus est ponendũ in deo aliqd frustra q̃z in creatura:tunc autẽ esset in deo ista po⁹ frustra.ſ.spirationis actiue:que.ſ.ad actũ q̃.nõ posset reduci nec p se:nec p aligd aliud. ¶ Jdeo vr̃ mihi dõm q̃ spirationi actiue ex se intrinsece repugnat ꝫstituere psonã:⁊ nullã hz de se viz ꝫstitutiuã: q̃tũcũqz.n. aduenireꝫ supposito non precõstituto: adhuc dico q̃ repugnat sibi ꝫstituere:lz.n.filiationi inquantũ filiatio est:nõ cõpetat ꝫstituere: ſz rõni specifice filiationis q̃ ꝫbitur ad diuina.Sic g̃ dico in proposito.q̃ non solum spirationi in generali non cõpetit hr̃e vim ꝫstituendi.sed ẽt ipsi rõni formali:⁊ specifice h⁹ spirationis repugnat cõstituere. Et iõ non est assignãda alia rõ:stãte.n. rõne formali istius spirationis quocũqz aduenięte vel recedẽte non ꝫstitueret. ¶ Sed ꝫ hoc istatur quadrupliciter. ·Primo sic.non.n.vr̃ q̃ rõnes hoc probantes necessarie sint.nam entitati que est in deo vel rõni formali entitatis nõ repugnat ab eterno cõicari.ſ.inquãtũ ẽtitas ẽ:cũ g̃ nõ fuerit ab eterno cõicata: nec cõicabiꝝ.g̃ ponẽꝝ frustra. nõ segꝝ ergo nec illõ sile de spiratiõe. ¶ 2° sic. nã quottidie q̃ritur q̃re filiꝰ nõ pt gnãre cũ hẽat potentiã gnãndi: nõ oporteret aũt querere ℞ si rõ sufficeret assignata:posset.n.silr sic dici.q̃ filiꝰ est filius.g̃ frustra talis ingsitio fit. ¶ 3° eodẽ mõ ꝺ multiplicatiõe filiox in deo. ¶ 4° qz non vr̃ ratio quare magis repugnat actiue spirationi ꝫstituer ex sua rõne formali q̃ passiue. ¶ Ad pm istoz dico q̃ ad hoc q̃ aliquid nõ fit frustra nõ opz q̃ semp ponaꝝ actu.sed q̃ ipm sit ponibile.ita q̃ nihil sibi repugnat:sicut poꝰ creatiua alteri⁹ mũdi nõ ponit frustra.qz põt fieri. dato q̃ nunq̃ fiat. ¶ Ad 2m dico.q̃ rõ quare filius non põt generare est ignota nobis quecũqz sit illa. Jdeo fit qõ vt aliqualiter saltẽ a posteriori possem⁹ reddere causam aliquam istius veritatis. ¶ Ad tertium eodez modo.nam causa intrinseca quare non possent cẽ plures filꝫ ẽ nobis ignota. Jdeo per extrinseca inquirimus. non enim cognoscimus ratiõem formalem propter quid forte hoc est. ¶ Ad quartum dico q̃ si spiratio actiua ⁊ passiua essent nobis perfecte note:sicut beatis:videremus causam intrinsecam repugnare spiratiõi actiue: q̃ mõ nos latet. Et iõ q̃ ad nos prima ratio aliorum ad probanduz. quia ita ẽ. satis videtur sufficiens:sed per illam non redditur prima ratio:qz aduenit supposito preconstituto pp aliã cãm.ſ.qz spiratio est spiratio.

Spio ppria.

Nõ resolute q̃re spiratio actio nõ constituit vt alie origines. Uide Sco.ſ.q. q̃libeti:⁊ vbi ibi notaui ad hec.

Obiect quadruplicit.

Nõ vbiqz vt qd frustra nõ ponitur saluetur.

Exaiabi vt scias has soluões.

Al.l.q̃re.

¶ Distinctio duodecima. Qõ I.

Jtẽ queritur cũ spũſſctũs ꝛc.

Circa distinctionez duodecimã queritur. Utrum pater ⁊ filius sunt vnum principiũ spiritus sancti. Uidetur q̃ non: scõm Augustinum. Spiritussanctus procedit a patre ⁊ filio: sicut a gignente ⁊ genito.sed vt sic sunt distincti. ¶ Contra. scõm Augu. tres persone sunt vnum principium creature.g̃ ꝛc.

6.tri.c.5.

5.tri.c.14.

¶ Hic sunt 3ª faciēda. Primū est ꝑn^le q̄sitū. s. vtrū pr̄ & filius sint vnum ꝑn^m spiritussancti. 2^m. Utrū pater & filius sint vnus spirator vl' duo spiratores. 3^m. Utrū sit vnus spirans vel duo spirantes.

1. arti. Preambulum quadruplex. Laste ꝓcia.

Quantum ad ꝑ^m premittunt 4^or preambula. ¶ Primum est. q̄ pr̄ & filius & spūssanctus non sunt vnū ꝑn^m qō creature: q̄ suppositū est qō creat: 3 pr̄ & filius & spūssanct⁹ nō sunt vnū suppositū: 3 tria: q̄ non sunt vnū ꝑn^m qō. ¶ 2^m est. q̄ pr̄ & filius & spūssanctus non sunt vnū ꝑn^m q̄ formaliter creature: q̄ cū diuina essentia vel volūtas sit illud q̄ creant: & diuina essentia vel volūtas non predicet formal'r ō pr̄e & filio & spūsancto. segt̄ propositū. ¶ 3^m preambulū est. q̄ pr̄ & filius nō sūt vnū ꝑn^m qō spūssancti: q̄ cum spirare formal'r spiritussanctū: vt qō: nō ꝓueniat nisi supposito: q̄ cēn^a non spirat: sed ꝓiona: pr̄ aūt & filius non sunt vna q^a aliquo mō: sequitur propositū. ¶ 4^m preambulus est: q̄ pr̄ & filius non sunt vnū ꝑn^m q̄ formaliter spiritussancti. Nam vis spiratiua est q̄: que non predicatur formal'r de patre & filio. Et ꝓfirmat. q̄ repugnat supposito cuilibz esse aliq̄ mō quo. ¶ Istis ꝑmissis pono duas ꝓnes. Prima est. q̄ pr̄ & fili⁹ sunt identice vnū ꝑn^m quo spūssancti: nā voluntas cum cēntia q̄ est ꝑn^m productiuū q̄ spūssancti: predicatur idētice de pr̄e & filio. ¶ 2^a ꝓ est. q̄ pr̄ & filius & spūssanctus sunt idētice vnū ꝑn^m quo creature: q̄ volūtas est ꝑn^m quo creature: ipsa. n. dī identice de pr̄e & filio & spūsancto: nam pr̄ est voluntas: filius est voluntas & sil'r spūssanctus est volūtas. ¶ 3z dices. q̄ rō que assignatur pro istis duab⁹ ꝓnibus non cōcludit: q̄ cū ēt spūssanctus eque idētice sit idē cum vi productiua filij: sicut pr̄: & cū vi productiua sui sit pr̄ & filius posset dici ꝑn^m filij & suipsi⁹. ¶ Dico ad hoc. q̄ rō non sufficit nisi aliud addat. s. q̄ per illō ꝑn^m q̄ ipsi principiāt. Uñ sic pōt dici. q̄ q̄cūq3 idēti ce sunt vnū ꝑn^m creature: & ꝓz illud ꝑn^m principiāt: sunt simpl'r vnum ꝑn^m creature: sicut est in proposito. ¶ 3z qūo pōt dare intelligi. q̄ duo suppositā sint vnū ꝑn^m. ¶ Dico q̄ si deus vnā aiam corporis beati separet & poneret in corpe alteri⁹: tunc q̄dem essent duo suppositā: & tñ vnū ꝑn^m operans esset pp identitatē aīe. ¶ Sed hic sunt 4^or difficilia. Primuz est. si pr̄ & filius eq̄l'r sunt vnū ꝑn^m. Dico q̄ sic. q̄ quecūq3 hñt eandē virtutem & equalem si ꝓcurrant p illam ad producendū aliq̄d: necessario eq̄l'r & indifferenter ꝓducunt: sed pr̄ & filius hñt eq̄lem virtutē & eandem: & necessario p illam ꝓducūt spiritumsanctum. q̄ tc̄. ¶ Confirmat. q̄ ex quo necessario agunt ꝓm vltimum sue virtutis producunt. ¶ Sed cōtra hoc instatur quadrupliciter. Primo sic. q̄ ꝓm Dyla. pater primo spirat. 2° sic. q̄ scōm Aug. pater principaliter spirat. 3° sic. q̄ ꝓm cōiter dicta: pr̄ magis spirat. 4°. q̄ ꝓm doctrinam Aug. pater a se spirat: filius non. q̄ tc̄. ¶ Ad primū dico. q̄ primitas originis non impedit equalitatē in ꝓducendo: sicut nec in essendo. ¶ Ad 2^m dico. q̄ ꝑn^cipalitas non aufert equalitatem: sed tñ addit auctoritatez. ¶ Ad 3^m. q̄ñ dī pr̄ magis spirat: exponē dū est: id ē principalius. ¶ Ad 4^m dico q̄ a se ꝓducere non aufert equalitatem in spiratione: sicut nec in productione: nec etiā esse a se impedit equalitatez: vnde Dioñ. de celesti hierarchia: pr̄ dicitur princeps in supercelesti hierarchia: tñ tñ ponit ꝑn^cipalitatem. ¶ 2^m difficile est. vtrum pater & filius ſpirent conformiter. Dico q̄ multiplex conformitas inuenitur in ista productione. Prima est ꝓformitas nature: q̄ per eandem nāz numero ꝓducūt spūsanctum. s. per essentiaz. ¶ 2ª conformitas est potentie: q̄ per eandem potentiā volitiuam ꝓducunt spūmsanctum: sicut enim conformiter se diligunt. ita conformiter spirāt. ¶ 3^a est ꝓformitas caritatis infinite: q̄ sicut in nobis sapientia cōcurrit ad productiōem verbi. & charitas ad amorem spiratum nobilissimū. Ita in deo sicut superius de sapientia declaratum fuit. ¶ 4^a est conformitas spirationis actiue: q̄ sicut idem principiū spiratiuuz numero est in duobus suppositis: ita eadem spiratio actiua numero. ¶ 3z hic oritur difficultas. q̄ singula eoꝝ que dicta sunt. aliter habet pr̄. aliter filius. eo q̄ pater a se. filius ab alio. & ideo non videt perfecta conformitas. Dico q̄ aliquid habere a se. & habere ab alio: nihil auferūt de conformitate: sic imaginat q̄ dr̄ie indiuiduales quantūcunq3 sint ꝑ diuerse: non auferunt earum veram similitudinē. Sic relones oꝛigis: ita modicū: & sic ad illud. ¶ 3^m difficile est. si pater & filius concorditer spirant spiritumsanctum: pp verba Richar. de trinitate. Dico q̄ quattuor modis pōt intelligi patrem & filiuz concorditer spirare spiritumsanctuz. Aut. s. actu cōcordie quo se mutuo diligunt eliciente: sicut videt sentire Richar. & sic non potest esse: q̄ talis actus est imanens: & ideo est finis: & per ꝓns non est productiu⁹ nec productus. Aut actu concordie quo pater & filius diligunt spiritumsanctum producente: & ℔ non: q̄ actus volendi quo diligunt diuinam essentiā: vt sic est perfectissimus & beatissimus. Aut actu concordie quo se diligūt inuicez precedente: et ℔ ē verum. q̄ cum talis actus sit essentialis: precedit actum spirandi qui est notionalis. Aut actu concordie quo se diligunt: & spiritumsanctum anteceden te: & sic verum potest esse: q̄ eodē actu diligunt suā essentiaz & seipsos. ¶ Sed tūc stat diffi. quomodo spiritussanctus dicit amor patris & filij. ¶ Dicitur q̄ ē amor identice quo diligunt se & appropriate: eo q̄ procedit ab vtroq3 per modū amoris. ¶ 4° dubitat quomodo dicitur nexus patris & filij: & quare. ¶ Dico q̄ est identice spiratio passiua in cuius correlatiuo nectuntur pater & filius. s. in spiratione actiua que est correlatiuū spirationis passiue. Illa enim omnino vna est in patre & filio: ideo isto modo dicitur spiritussanctus nexus.

Conformitas.

Cōformitas. p. & f. i. productione s. s. est q̄druplex.

Dubium.

Concordia.

Pō. & f. ꝓcordit spirare. s. s. pōt itell'i q̄druplr 3. tri. copiose.

Dubiū.

Nexus.

Sigularis imaginatio q̄re. s. s. & q̄r ē nexus. p. & f. 3z ꝓfidera pl'a.

Hūc 2° videndū est de secundo principali. Utrz. s. pater & filius possint dici vnus spirator: vel duo spiratores. Dico q̄ sancti & doctores concedunt q̄ pater & filius sunt duo creantes: & tamē nō duo creatores. Similiter q̄ sūt duo spirantes & nō duo spiratores: oportet ergo assignare causam ist⁹ diuersitatis. ¶ Frater Jo. dicit q̄ huius ratio est. q̄ quandocūq3 sunt aliqua duo dependentia. dependentia vnius non potest perfecte ad aliud terminari: sed oportet q̄ ambo terminētur ad aliquod tertium independens. ¶ Exemplū: sicut sunt duo accidentia respectu eiusdē subiecti: quando ergo sūt duo adiectiua: vt adiectiua sunt. neutruz aliud terminat: eo q̄ adiectiua: vt sic dependentia sunt. oportet ergo q̄ terminentur ad aliquod tertiū. s. substātiuum: q̄ vt sic hz rationem independentis. Quando tamen vnum adiectiuoꝝ substantiuat: statiz illud q̄ sic substantiuatur terminat dependētiam

2. arti. Cōclo rñsius

Declaratio' scoꝛ di. pñti. q. 1. Regula. Quāt duos spirātes: ñ āt spiratores duos dicimus. Declaratio grāmaticalis.

Cōclo duplex. Unitas. Qualr pr̄ & fili⁹ sī ꝑncipiū q̄. s. & creature.

Ad 6e

D. q̄druplex Eqlitas.

Tā ꝑncipalitate q̄dine oꝛigis q̄tātū stat eq̄litati spirādo vbi ꝑia adde.

Ubi cītur quadrupliciter. 1z. tri. 15. tri. c. 17. Uidere vbi. s. ō ordine originis 2. q. seq. Ad. 1. ꝓpositas.

alterius:ꝛ p ꝺñs alterum manens adiectiuũ ponit suũ significatũ circa illud. Si aũt remanent adiectiua:vt adiectiua:vnũ non ponit significatũ circa aliud. ¶ Modo ad ꝓpositũ.qñ dicimus duo spirantes vtrũqꝫ ist oꝝ est adiectiuũ ꝛ adiectiue acceptũ:ꝛ sic neutrũ terminat dependentiã alterius:sed vtrũqꝫ stat in suspenso ita vnũ sicut reliquũ. Et iõ illud adiectiuũ qõ est duo:nõ ponit significatũ suũ circa reliquũ.ſ. circa spirãtes:ꝛ sic significatũ spirãtis non recipit significatũ dualitatis:nec distinctionis:sed vtrũqꝫ per se stat prescisum. Qñ aũt dicitur duo spiratores:cum spirator sit substantiuum: tũc duo:qõ est adiectiuũ:ponit significatum circa illõ: ꝛ dualitas denoiat significatum spirationis:hꝫ aũt est spiratio:g̃ spiratio diuersificatur ꝛ pluralificatur: qõ est oĩno falsum. ¶ Contra istud arguit 4ꝰ. ¶ Primo ꝑm Athanasium non sunt tres oĩpotentes: sed vnus oĩpotens. ¶ 2° sic.idem non sunt tres eterni: sed vnus eternus. ¶ 3° qꝛ non sunt tres ĩmensi:sed vnꝰ ĩmensus. ¶ 4° sic.qꝛ nõ sũt tres increati:ſꝫ vnꝰ increatus: hec oĩa hñt ĩ eodẽ symbolo:ꝛ tñ oĩa ista sunt adiectiua. ¶ Dico ꝙ forsan de vi sermõis ista non eẽnt neganda que negat Athanasiꝰ. Sꝫ ꝓp inscios ꝛ timores errozis:ne dicẽdo tres increati:vel tres ĩmensi:vel tres oĩpotentes:ꝛ tres eterni: sicut dicimꝰ tres psonas:tres deos suspicarent:vt ꝓz.

Applicatio.

Obiecit ꝗdrupliciter.

3.arti. Cõcl'o rñsiua.

Nunc videndũ est de 3° principali. Utrũqꝫ possent dici plures spirantes. Sꝫ istud apparet ex 2° declarato. Dicimꝰ.n. duo creantes vel duo spirantes:sed nõ duo creatores: vl' spiratores: ꝓp rõnem dictã. ¶ Sed vnũ dubiũ restat:q̃re non dicimꝰ duo spirantia:ex quo dicunt duo spirantes. ¶ Ad istud dico.ꝙ ista non ꝺceditur:ꝑ ꝛ filiꝰ sunt duo spirantia. Et huius rõ est q̃ dicta est: nã adiectiuum in masculino ꝛ feminino genere:nõ ita substãtiuat sicut in neutro:qꝛ g̃ hic spirantia accipitur in neutro gñe:hinc est ꝙ intellr ꝓ modũ substantiui. ꝛ sic reliquũ adiectiuũ.ſ.duo ponit significatuꝫ circa significatũ spirantiuꝫ:sic dictũ fuit de spiratore. Et ꝓp hꝫ ꝺcedimus ꝙ ꝑ ꝛ filius sunt duo in masculino gñe:ꝛ tñ non in neutro. ¶ Sed tunc est difficile.qꝛ ꝑ ꝛ filiꝰ sunt duo suppositа spirãtia. Dico ꝙ determinatio suppositi excludit sensum de multitudine actuũ spirandi.duo.n.determinãt ly suppositа:ꝛ non ly spirantia. ¶ Sed diffi.est.vtrũ possꝫ cõcedi ꝙ ꝑ ꝛ filius sunt due pᵉ spirantes.Ad illud dico.ꝙ de vi sermonis vꝝ eadẽ rõ sic de alio.iõ posset ꝺcedi. ¶ Ad argᵐ in oppoᵐ pz ex dictis. Qõ II.

Tange hꝫ pla de mõis significãdi

Vtrum pater eternus prius origine producat:vel spiret spiritumsanctum q̃ filius. Oꝛ non. In hac trinitate nihil prius aut posterius scõm Athanasiũ. ¶ Cõtra.Aug.de triplici habitaculo.videbimus in patria ꝙ ꝑ precedit filiuꝫ origine. ¶ Dic ꝓ videndũ est quid sit ordo originis. 2° de principali quesito.

Quantum ad primum dicitur.ꝙ ordo originis nihil aliud est q̃ ipsa origo:ꝓ hoc enim solum dicitur vnũ posterius origine alio qꝛ est ab illo:ꝛ prius est a quo est aliud. Sed illud non intelligo. ¶ Ideo arguo cõtra hoc quadrupliciter.¶ Primo sic. Inpossibile est creditum ꝛ nõ creditum esse omnino idem.sed creditum est ab oĩbꝰ catholicis esse in deo originem:sicut enim articulꝰ fidei tenetur:multi autem veri fideles negant ordinem qualẽcunqꝫ etiam originis:ergo non ẽ idez ipsa origo ꝛ ordo originis : sed aliqualiter differũt. ¶ 2° sic. Impossibile est idem esse medium demõstrationis ꝛ ꝛclusionis predicatuꝫ: sed per originẽ probamus ordinem:ergo origo non est idem qõ ordo. Maior est manifesta:qꝛ nihil probatur per se ipsum. Minor etiam pz:qꝛ per hoc ꝙ filius ẽ a patre.probamus filium esse posteriorem ꝑe.ergo ꝛc̃. ¶ 3° sic.quandocunqꝫ aliquid repugnat alicui inquantum.a.qõ nõ repugnat sibi inquantum.b.necessario.a.ꝛ.b.non sunt in eo idem.sed filio inquantum genitꝰ repugnat spirari:inquantum autez posteriox origine non repugnat:ergo necessario eẽ posteriorem:ꝛ esse genitum non sunt oĩno idem:ꝛ per ꝓns nec ordo ꝛ origo. ¶ Confirmatur.qꝛ quandocũqꝫ aliquid est eiusdem rationis in aliquibꝰ: impossibile est ꝙ sit idez omnino cum illis que ratione distinguuntur in eis:sed esse ab alio: vel esse posterius origine:vt sic:est eiusdem rationis ĩ filio et spiritusancto:origines autem istorum specie vl' ãſi specie distinguuntur.ſ.filiatio ꝛ spiratio passiua:ergo origo ꝛ ordo iter personas diuinas necessario distinguuntur. ¶ 4° sic.cõmunicabile ꝛ icõmunicabile ex natura rei distinguuntur.sed posteriozitas originis cõicatur:qꝛ est eiusdem rõnis in filio ꝛ spiritusancto:filiatio aũt incõicabilis est:ergo distinguitur. ¶ Ideo videtur mihi dicendum ꝙ sicut ordo nature aut perfectionis non est ipsa natura:aut perfectio:sed habitudo inter talia extrema que talẽ ordinez hñt:ita ordo originis est habitudo inter ipsas origines:vel inter ea que ipsis originibus referuntur. ¶ Sed dubium est:qꝛ nimis videtur relationes multiplicari:si supra ipsas origines funde tur ordo qui est habitudo:vel quidã respectus. Dico ꝙ necessario ponere cogimur aliquos respectus in istis relationibus:certum enim est ꝙ filiatio distinguitur a spiratione passiua:que quidem distinctio nõ oĩno est ipsa filiatio:qꝛ distinctio respicit ꝓ termino illud a q̃ distinctũ distinguit distinctione ipsa:sed filiatio nõ respicit pro termino ipsaꝫ spiratione passiuã:sed precise ipsum ꝑem:g̃ opz ponere tales respectus:sed hꝫ non est incõueniens:eo ꝙ nõ ponuntur actuales vel formales:sed solum fundamentales. ¶ Sed dices quomodo comparatur ordo originis ad ipsas origines vel relationes. Dico ꝙ ordo originis ita comparatur ad ipsas origines. sicut passio ad ipsum subiectuꝫ:sicut enim ex rõne formali alicuius subiecti demonstratur ꝓpria passio illiꝰ subiecti de eo sic ex ratione originis demõstratur ordo originis inter origines.

Obꝫ.ꝓpria.

ordo originis ꝗd

Dubiũ.

Respectꝰ fundati respectuꝫ in diuinis ꝛ creaturis.

Respectꝰ logici

Dubium

Nunc 2° opz insistere circa quesitum. Utrum ſ.in diuinis sit talis ordo originis sicut expositus est. ¶ Et quantuꝫ ad hoc sunt hic q̃tuor inquirenda. ¶ Primũ est.si in diuinis est ordo originis. 2m si in diuinis pater est prior origine filio. 3m si in illo priori originis quo ꝑ precedit filiũ cõpetit patri aliqua opatio.vel si ꝑ prius origine spirat spũmsanctum q̃ filius. 4m. si pater prius origine producit filium q̃ spiritumsanctum.

2.arti.

Quantum ad pm of cõiter ꝙ ĩ diuinis est vere ordo originis:nã vbicũqꝫ sũt aliq̃ distincta nisi sint ordinata necio.sunt ꝓfusa.sꝫ ꝑsone sunt distincte.g̃ ordinate:qꝛ non sunt cõfuse: g̃ ꝛc̃. Isti tñ cõi dicto applicantur duo dicta. ¶ Primũ est.ꝙ licet sit ordo:non tamen prius ꝛ posteri.

I.ꝑs. Obꝫ.cõis. Tho. ꝛ alioꝝ que stati tribꝰ dictis.

I.arti. Obꝫ.alioꝝ.

Impugnatio ꝗdruplex.

Oñdit efficaciꝫ ordiné originis et originé distigui.

Impugnatio ꝓ q̃ ad duo vltima dicta. 5. me dijs ꝓncipalib⁹.

Pri⁹ t posteri⁹ ẽ passio diſtincta ordinis.

Euaſio.

Euaſio.

Ad q̃ illō dcm̃ de ſignificato. Et primū ſit ſuppoſitum grad⁹. oñ. q̃ drupl⁹.

z^m q̄ lꝫ ſit ordo: t cū hoc primū t z^m t z^m: tm̃ nō eſt ibi prius t posterius. ¶ Sed ℨ p^m dictū applicatū arguo 4^r. primo ſic. Q̃ñcūqꝫ eſt aliqua paſſio alicuius ſubi diſiuncta: impoſſe eſt q̄ inueniaſ ſubz vl ps ſubiectiua illius ſubiecti ſine altera pte illi⁹ paſſionis diſiuncte: hoc pꝫ de ſuba reſpectu corporei t incorporei: t de numero reſpectu paris t imparis: ſꝫ prius t posterius eſt paſſio diſiuncta ordinis vel rex ordinatax: ḡ impoſſe eſt inuenire ordinē vel ordinata ſine altero illox. ſ. vel priori vel posteriori. ¶ Confirmaſ p Aug. 18. de ciui. q̄ dicit. q̄ prius et posterius talē hñt habitudinē ad ordinē qualē par t impar ad numex. ¶ z^o ſic. nullū cōe diuiſum per dr̃ias pōt inueniri in rex nā ſine altera illax. Hoc pꝫ inductiue in ſuba t in alys: ſed ordo diuiditur ꝑ prius t posterius tāq̄ ꝑ dr̃ias oppoſitas. ꝓbo. naz certū eſt q̄ prius t posterius ex oppoſito diſtinguūtur: ſed oīa huius oppoſita ad aliquod cōe reducuntur: hoc non eſt aliud niſi ordo. ḡ t̄c. ¶ 3° ſic. vbicū qz non eſt ſimultas oīmoda: ibi neceſſario eſt prius t posterius: ſꝫ vbi eſt ordo ibi nō pōt eſſe ſimultas oīmoda: ḡ ſi in diuinis eſt ordo: neceſſario ibi erit prius t posteri⁹. Maior eſt manifeſta pp rōnez oppoſitionis. Minorē declaro. Ordo. n. eſt habitudo diſparitie que nō pōt eſſe inter illa q̃ ſunt eiuſdez rōnis ſm q̄ hꝺ. Simultas aūt eſt relo equiparitie que fundaſ ſup vnū: vel loco: vl tempe: vel nā: t ſic de alys: ḡ cū relo diſquiparitie nō poſſit eē inter extrema relonis equparitie inquantuz talia. ſi ordo eſt inter ꝓſonas diuinas: ſequtur nec̃io q̄ ibi nō erit oīmoda ſimultas. ¶ 4° ſic. in quocūqz ordine eſſentiali eſt inuenire p^m. neceſſario ibi eſt inuenire vltī mū: q̄ ſi non: tunc eſſet proceſſus in infinitū: ſed in diuinis eſt inuenire primā ꝓſonā: ergo erit inuenire poſtremaz: vel ibi erunt infinite p^e. ¶ Si dicas q̄ eſt deuenire ad tertiā: t ſic nō eſt proceſſus in infinitū. Illa aūt 3ª non eſt vltima. ¶ Cōtra. negādo propoſitū ꝓceditur ꝓpoſitū: ſi poſt tertiā nulla ſit. ḡ ipa eſt vltima: t cū 3ª ſit: q̄ ꝓñs vltima. ¶ z^m dcm̃ eſt q̄ in diuinis eſt dare p^m z^m t z^m. ſed tm̃ non prius t posterius. Et ſi hoc eēt verum: tunc rōnes facte lꝫ ꝓcluderent q̄ iſtud ſic eſſet: tm̃ nō ꝓcludūt plus niſi q̄ ibi eſt p^m t̄c. ¶ Sꝫ ℨ dcm̃ illō arguiſ ſic. q̃cūqz alīq gradus ſunt eēntialr ordinati: vbi inueniſ poſteriox t prioz: ſed gradus cōparatiuus t ſuplatiuus ſunt eſſentialr ordinati. Suplatiuus aūt eſt posterior reſpectu cōparatiui: ḡ t̄c. Cōſtat aūt q̄ prius ẽ cōparatiuū: t p^m ſuperlatiuū: ḡ vbicūqz erit primū neceſſario erit prius. Dic nulla eſt euaſio niſi dicatur: ſicut vī dicere vnus doc. q̄ p^m nō ẽ ſuplatiuuz: ſed poſitiuū: prius aūt cōparatiuū: ideo nō ſequiſ. ¶ Sꝫ ℨ hoc arguitur 4^r. ℨ illud dcm̃ de ſignificato vocabuli. Primo arguo grāmaticaliter. z^o logicaliter. 3° nāl^r. 4° theologice. Primo grāmaticaliter. Nam grāmatica cōſueuit ſic declinare pridem prioz p^m. ḡ t̄c. Uñ grāmaticus dicit. q̄ q̄dā ſunt nomina que ſunt indeclinabilia in poſitiuo: ſed in cōparatiuo t ſuplatiuo declinabilia: ſicut pridē t poz t primus. In quocūqz. n. caſu accipitur inuariabiliter pridē. prius t primuz variaſ. ḡ t̄c. ¶ z^o logice arguo ſic. Logicus ponit. x. p^a gnā gnāliſſima. ſ. x. p̃dicamēta. Cōſtat autē q̄ multa gnā prioza ponit: q̄ oīa gnā intermedia inter p̃dicamēta t gnā prima ſpeciebus: ſunt prioza ſimplr. Tūc arguo ſic. Maior eſt multitudo poſitiuox t cōpatiuox q̃ ſuperlatiuox: ſed tm̃ ſunt. x. gnā prima: t tm̃ multa ꝑa: ḡ p^m non eſt poſitiuū: q̄ oē prius eſſet primuz: t non eꝺ. ¶ 3° nāl^r arguo ſic. Nālis phs docet t demonſtrat q̄ eſt dare vnū primū mouēs. Conſtat ātq̄ ſm eū mlta ſunt prioza: ḡ neceſſario p^m eſt posterius eſſentialr q̃ ſit prius: t ſic propoſitū. ¶ 4° ſic theologice: beat⁹ Dioñ. de angelica hierarchia. In quolibet ordine eſt ꝓcedere a posteriori ad prius t vſqz ad vnā hierarchiā: t finaliter eſt dare vnum ſeraph. q̄ ſimplr eſt primus: t ſup oēs. Cōſtat autez q̄ ibi ſunt priores multi: q̄ oēs ꝑeter infimū vſqz ad p^m: hoc pꝫ. q̄ qō per ſuperabundantiā dr̃ vni ſoli ꝓuenit. Silr in vnoquoqz gñe eſt dare vnū pmū: t mlta prioza. ¶ Jō ꝓuict⁹ rōne. Dico q̄ cū in diuinis ſit ordo: t ſm illos eſt dare p^m z^m t z^m. ibi erit prius t posterius. ¶ Et ꝓfirmaſ. q̄ oēs difficultates q̃ fiunt in arguendo: aſſumendo prius: eedez eque ꝓcludūt aſſumendo primū. ¶ Iſtud cōfirmaſ ſm Aug. ſm qō fuit allegatū ad principale: q̄ de triplici habitaculo dicit: q̄ in patria videbimus. q̄ pr̃ ẽ prioz origine filio: q̄ ſubm eē negt ſine paſſiōe. Ordo āt orīgis: aut ẽ B ab B: aut ẽ paſſio iſtax originū.

Quantū ad z^m p̄ncipalr ingrendū. Utruz. ſ. pr̃ ſit prioz origine filio. ¶ Dico ad B ſic dicit doctor nr̃ q̄ ſic: t pſuadeſ ſic. vbicūqz ẽ B ab B. illud a q̃ eſt B. eſt prius origine: t illō qō eſt ab eo eſt posteri⁹: ſed in diuinis pr̃ t filius ſic ſe hñt q̄ filiꝰ eſt a pr̃e: ḡ pr̃ eſt prioz: q̄ eſt a q̃ aliud: t filiꝰ ẽ posterioz origine: q̄ eſt qō ab alio. Iſta veritas confirmaſ ꝑ beatū Aug. q̄ dicit p̃ de tri. q̄ nulla res eſt que ſeipſam gignat: t nulla rō de mūdo pōt aſſignari niſi q̄ idē eēt prius ſeipſo: nā ſi illō nō eēt inconueniēs: eēt poſſibile q̄ aliqd gigneret prius exiſtēs ſeipſuz posterius exñs. ¶ Sꝫ tm̃ q̄ Aug. nō reddit explicite illā cām: adduco tibi Anſ. in mono. p̃. Intellectus ingt Anſ. non capit. q̄ idem det ſibi eſſe: q̄ tunc idē eſſet prius ſeipſo: pr̃ aūt dat eē filio: q̃re nō eſt incōueniēs q̄ aliquid ſit ꝑus alio: ideo pr̃ diſtinguiſ a filio cui dat eē. ¶ Sed ℨ iſtam vitatem ſic ꝓfirmatā. ſ. q̄ pr̃ ſit prioz origine: inſtaſ 4^r. primo ſic. In illo ꝑori origine in q̃ pr̃ ẽ prioz filio: aut filius hꝫ eē: aut non: ſi ſic: cū illō qō hꝫ eſſe ꝓ aliq̃ ꝑ ſigno in z^o ſigno poſteriori non ꝓducīt: filius nō ꝓduceſ: t p^a filꝰ eſſet prioz tunc ſeipſo: q̄ eſt posterioz pr̃e. ¶ Si dicaſ q̄ nō hꝫ eē: t loquor de eē ſimpliciter: ſequtur nec̃io q̄ accipiet eē ſimplr poſt non eſſe ſimplr: qō eſt ꝓpriū creature. ¶ z^o ſic. ſi in illo priori origīnis filius non eſt: iſtud nō eē non habet a patre: q̄ pr̃ non eſt principium non eſſendi: ḡ opꝫ q̄ non eſſe iſtud habeat a ſe: ſed oē illud qō a ſe hꝫ nō eſſe: eſt de ſe poſſe non eſſe: q̄ ſibi ex ſe non repugnat nō eē: filius ḡ erit ꝓtingens. ¶ 3° ſic. in q̃cūqz ſigno pater eſt: pater generat: ſed pr̃ eſt pr̃ in primo ſigno: ḡ in primo ſigno pater generat. Tunc ſic: aut gnāt aliqd: aut nihil: nō eſt dōz q̄ nihil: q̄ nihil generare eſt non generare: ergo aliqd: t illud eſt filiꝰ. ergo filius eſt ꝓ primo ſigno. ¶ 4°. Illa ſigna originis ſunt in eodem inſtanti eternitatis: ſed in primo ſigno originis filius nō eſt. in z^o filius eſt. ergo in eodem inſtanti eternitatis filius eſt: t filius non eſt. t ſic contradictoria ſimul. ¶ Ad primum dicunt aliqui. Q̄ filius eſt in primo ſigno originis. ¶ Sed hoc non intelligo. quia eſſe in primo ſigno originis eſt eſſe a ſe: ſed filio repugnat eſſe a ſe: ergo filio repugnat eſſe in primo ſigno originis.

s. phyſi.

c. 7.

5. topi. c. 15. 10. metha. Opio ꝓpria Q̄ i dinis nedū ẽ ordo t pmū. ſꝫ ꝑus t posterius origine oſtendit optime.

z. ps. Tenet cū ſco. ꝑo ritatē origis patris reſpectu filij

La. 1. Mō ℨ Thomaz Aug. bñ ponderādo t addēdo.

Mō Anſ. ſingulariſſime: ſꝫ q̃re eū alibi. Al. alius.

Objcitur quadrupliciter.

Rñſio aliorum.

Impugnatio

Esse post nō eē cōungit dupl'r.

Nō eē dupler.

¶ Dico ergo. q̄ esse post non eē potest intelligi dupliciter. Primo q̄ habeat esse simpl'r post non esse simpl'r: ⁊ hoc est falsū: qz hoc proprium est creature. 2° modo pōt intelligi post non esse accipere esse: ꝟ est post nō esse ſm gd accipe eē simpl'r: ⁊ isto mō nō est inconueniēs. ⁊ sic dcedo q̄ filius hz esse simpl'r post non esse ſm gd: nam filius in p̄ signo habet nō esse. Istud aūt non esse cum determinatione signi: ē solum non esse tale: ⁊ nō simpl'r nō esse. Exemplū in p̄ signo quiditatiuo homo ſm quid non est risibilis. istud non esse risibile: non est non esse simpl'r risibile: sed hoc est tantū dicere: quantum hō qditatiue non est risibilis: postea in 2° signo est risibil'. qz in 2° mō dicendi per se. debemus ergo cōcedere q̄ fit de non risibili ſm quid risibilis simpl'r: qz nō eē quiditatiue risibile: non est simpl'r non risibile: sed solum ſm gd: transit ḡ homo de nō risibili ſm gd: ad risibile simpl'r. ¶ Sic dico in proposito q̄ non esse in primo signo non est aliud nisi nō esse a se: nō esse aūt a se: est non esse ſm quid: qz illud stat cū eē simpl'r. ¶ Sed dices. saltem opz dcedere q̄ filius transit de non esse tali ad eē simpl'r. ¶ Potest dici magis subtiliter inuestigando: q̄ quando duo predicata dicuntur de aliquo: vnum affirmatiuū: aliō negatiuum: per prius conuenit sibi illud affirmatiuū: si quiditatiue dicitur de eo q̄ aliud. s. negatiuū: qz negatiua p̄dicata semp supponunt aliq̄ affirmatiua: p̄sertim illa que sunt quiditatiua: ⁊ in p̄ mō dicendi per se. Sic est in proposito: nam de filio dicuntur duo predicata: vnum affirmatiuū: filius est filius. aliud negatiuū. qz est non a se. Tunc dico. q̄ in 2° signo originis q̄n vtrumq̄z dicitur de eo: pri⁹ conuenit sibi esse filium q̄ non esse a se. Negatio enim fundatur sup quiditatem termini: vl' super aliquo supponente quiditatem. Non esse aūt a se est predicatum negatiuum: ergo nō debemus imaginari q̄ filius prius non sit a se: ⁊ postea sit: sed totum oppositum: q̄ prius est simpliciter. ⁊ postea non est a se.

Replica.

Regula nōbil'. Unūq̄q̄z prius ē ipz q̄z d eo aliq̄d dicat vel ipz d alio. vlō singularissime: qz currit vbiq̄z vt scis pōderādo.

Dubiū.

¶ Sed remanet diffi. qz in illo priori: aut filius est a se. aut non. Hoc est querere: filius aut est simpl'r a se: aut non est simpl'r a se. Ista enim est maxima. Si dicas q̄ filius non est simpl'r a se. g̈ necessario non solum transit de nō esse ſm quid ad esse simpl'r. qđ dicebas in precedente solutiōe: sed de non eē simpliciter. ¶ Dico q̄ posset dici q̄ filius trāsit de nō esse simpl'r cum determinatione accepta ad eē simpliciter. nam filius non est vel non hz esse simpl'r a se: hz tñ esse simpl'r ab alio: ⁊ sic accipiendo non esse simpliciter cum determinatione ad eē simpl'r sine ea est falsum ⁊ impoſle. ¶ Ex^m deus est prior creatura pfectiōe: deus g̈ in illo priori hz eē simpl'r. i posteriori aūt corrūdente hz nō eē simpl'r: qz deus nō hz eē simpl'r cū oī gradu pfectiōis g est i creatura: nō hz ergo deus eē simpl'r: ⁊ non simpl'r sine determinatiōe: qz tūc ȝdictio eēt: sed hz esse simpl'r ⁊ nō eē simpl'r cū determinatiōe p posteri⁹ signū facta. ⁊ sic ad illud. ¶ Ad 2^m dico. q̄ filius illud nō eē p illo signo prioris. s. nō eē a se hz a p̄re. Et huius rō est ista. nā q̄ncūq̄z aliq̄ agens dat esse alicui subo simpliciter: ⁊ ipm pducit cōitanter: pducit oēs passiones illius subi: vel positiuas vl' priuatiuas eo mō q̄ sibi cōpetit producere: sed filio p̄ dat eē ⁊ ipsum pducit ad eē: ⁊ p ons oēs ppias ⁊ per se passiones filij: tā positiuas q̄z priuatiuas. Inter alias aūt passiōes demonstrabiles de filio est q̄ non est a se. g̈ hz a patre. Ma. ps. qz deus producendo celū pducit eius mobilitatem ⁊ incorruptibilitatē ⁊c. ¶ Et q̄n dicis: p̄ non est p̄n^m non essendi. Dico q̄ p̄ non est p̄n^m non essendi simpl'r ⁊ sine determinatiōe: hz p̄ bñ pōt esse: ⁊ est p̄n^m non essendi ſm gd vel cum determinatōe: sicut in pposito. ¶ Ad 3^m dico a filiū. Primo q̄ deus p̄ intelligit creaturā a se: ⁊ p ons in illo p̄ori q̄ p̄cedit alias psonas q̄tū ad opari: ⁊ tūc creatura nō est in illo priori: certū est. Arguit ḡ sic. deus p̄ intelligit creaturā i illo priori. aut aliquid: aut nihil intelligit. non est dōm q̄ nihil. ḡ aliquid: sed tñ nō segtur q̄ hz intelligat pro illo priori q̄ pp ꝟ creatura sit obm pro illo priori: tñ sequitur q̄ sit simpl'r obm: non tñ cū determinatione signi originis. Eodē modo dico ad argumentū: p̄ in illo p̄ori gnāt. dcedo: aut aliqd. aut nihil. Simpl'r sic dicēdo non addita aliq̄ determinatione: dcedendus est q̄ aliqd gnāt. Si aūt ē opponas in p̄ signo aliqd gnāt: aut aliquid generat i primo signo. aut nihil: neutra pars tunc est vera. sicut pro illo signo perfectionis quo deus precedit creaturam. deus nec aliqd pducit nec nihil: qz tunc illud aliquid esset perfectū eq̄ sicut deus: bñ ergo deus pducit: sed non pro illo signo. qz non ita perfectū est: sicut est ipse deus: hz p 2° signo. qz imperfectius. ¶ Recurrendū est ergo ad illud qđ sepe iam dictum est. q̄ licet aliqd ⁊ nihil sint ȝdictoria: vel ens ⁊ nihil: vel album ⁊ nō album: ⁊ ideo absolute dicendo de quolibet ente est verum dicere q̄ est ens vel nihil. vel albū: vel non albū. tñ cū determinatione aliqua non est vex. qz multa sunt que non sunt quiditatiue ens: nec nihil quiditatiue: nec album quiditatiue: nec non albū. sil'r hz p̄ generet necessario aliqd vel nihil: tñ addita determinatione signi non est vex: imo vtrumq̄z est flm. ¶ Sz dices p̄ in q̄cūq̄z signo est p̄ in illo generat: hz in p̄ signo originis est p̄: qz a se: ḡ in p̄mo sig̈ gnāt. ¶ Sz tūc arguit sic̄ prius: p̄ in p̄ signo generat: aut aliqd: aut nihil. Dico q̄ inter gñare ⁊ generari necessario ē ordo originis: ⁊ iō dato q̄ p̄ generet in p̄mo signo: nō segt̄ q̄ filius in illo signo generet: qz gñari nō pōt denoiari nisi p illo sig̈ p quo ē. ē aūt p posteriori sig̈. Et q̄n dicis si p̄ gnāt: aut aliqd: aut nihil. Dico q̄ si accipiatur gñare p illo sig̈: p quo p̄cedit gñari: sic dico q̄ nec aliqd: nec nihil: qz p illo signo nō est aptum eē gñāri: nec eius formalis effectus. Exemplū pro illo signo dico: intelligere lapidē: pro quo habeo intellectionē lapidis: ⁊ pro illo signo intelligitur lapis: pro quo est intellectio lapidis: sed itellectio lapidis vel nigredinis est prioris perfectione ipsa nigredine vel lapide: qz accidens spūale. illud aūt corporale: ergo nigredo itelligitur i eodē signo perfectiōis cum itellectione: non sequitur: sic in proposito: hz p̄ in primo sig̈ generet: tñ sibi nihil correspōdet pro primo signo.

Aliqd intelligit p aliq̄ signo q̄ ē p illo signo. ⁊c tu adde.

Qz neutrū contradictoriorum datur plerumq̄z addita determinatiōe. vide. s. in plo. ⁊ alibi sepe.

Replica.

Caste q̄ ad lapidē cū sit subā ⁊ intellectio accīs

¶ Ad 4^m dico. q̄ q̄ncūq̄z sunt extrema contradictiōis p alio ⁊ alio signo. illa talia extrema nō sūt ȝdictoria. Ex^m. Esse ⁊ nō esse sunt extrema ȝdictionis: hz tñ non esse in primo signo. hoc est a se: ⁊ eē in 2° signo. hoc est ab alio: non sunt ȝdictoria. ¶ Si dicas saltem p eodē instanti eternitatis: ⁊ in eodē erūt ȝtradictoria. Dico q̄ si poneretur q̄ esse a se: ⁊ nō esse ab alio: vel non esse in primo signo ⁊ esse i 2° signo eēnt ȝdictoria: totus mūdus nō cuaderet q̄n in instanti eternitatis: ⁊ p ons etiam pro tota eternitate essent ȝdictoria: sed suppositū est trusaticus

Limita vbabsco. z. di. z. q. 9. soluendo. z. principale. ppe finez. Vide b singularissime ō ȝtradictione. Vlō sco. z. di. z. q. 1. soluēdo rōnes bōauēture.

Esse absolutum. Regula. Qz pducit subz pducit eius passiones. vide. j. sed considera plura addēdo.

Passio dupl'r.

ꝛ dictū nō intelligētis. nec est credēdū ꝙ aliquis ℔ dicere voluerit. ¶ Dico ꝯ ꝙ esse p̄o primo signo. ꝛ nō esse ꝑ scōo signo. vel eō non sunt plus ℨdictoria ꝗ hō ꝛ albedo. vel ꝗ esse nūc ꝛ nō fuisse ab eterno: qz amota vnica modica ꝓditiōe pertinēte ad rōnē ℨdictiōis destruit ℨdictio. Ita est hic ꝙ nō accipit affirmatio ꝛ negatio ℔ idē: ideo nō sunt ℨdictoria. Exēplū. homo nō est ꝯditatiue albus: ſz est per accidēs albus. esse albū ꝛ nō esse albū sunt ℨdictoria. ergo simul ℨdictoria. Dico ꝙ nō sunt ℨdictoria posita ista additione: ꝯditatiue ꝛ per accidēs. Eodez modo nō esse a se ꝛ esse ab alio nō sunt ℨdictoria: qz nō ℔m idē. ¶ Sz qūo fit trāsitus de nō esse a se ad esse ab alio: ¶ Dico ꝙ nullus transit⁹ est: qz illa signa sunt ꝑmanētia: inter aūt talia nō est trāsitus: ſz p̄cise iter successiua: cuiusmodi sunt instantia tēporis. ¶ Sed hic adhuc occurrūt alique diffi. ⁹Pria est. qz illud qō est sūme necesse esse: habet esse p̄o quocūꝗ signo originis ꝛ nature. Illud autē qō p̄o omni signo habet esse est magis necesse esse ꝗ illō qō p̄o aliquo signo bz esse vel nō habz esse: sed filiꝰ est necesse esse: sicut pater. aliogn nō esset sūme necesse esse. ¶ 2ª diffi. est ꝙ ꝯgd est in diuinis est purus actus. ꝛ per ꝓns nihil est qō sit ibi ꝗſi in potentia vl aligd expectet qō nō bz. ſi aūt filiꝰ nō hret eē p̄o p̄ signo. certū est aūt ꝙ p̄t eē. g̃ filiꝰ eēt in pō ad esse: ſz qō ē in pō ad eē ꝛ nō bz illud. expectat. g̃ filiꝰ expectat. g̃ ꝛc. ¶ 3ª diffi. qz semper videret ꝙ esset ibi mutatio: qz aliter se haberet in scōo signo ꝗ in p̄mo. In scōo enim signo haberet esse: ꝛ nō in p̄mo. ¶ Et p̄terea tota eternitas coꝛespōdet vtriꝗ sig̃ originis: ꝛ vtrūꝗ signū toti eternitati coexistit. cuz ergo filiꝰ nō habeat esse p̄o p̄mo signo: ꝑ tota eternitate nō habebit esse. ꝛ cū habeat esse ꝑ signo scōo p̄o tota eternitate habz esse: ꝛ sic habebit esse ꝛ nō esse ꝑ tota eternitate. ¶ 4ª diffi. qz relatiua ita videnť se coexigere: ꝙ p̄o quocūꝗ signo est vnuz: ꝛ reliquū: qz dato opposito: ſequtur ꝙ p̄o illo signo relatio erit ſine termīo: qō est ip̄ossibile: ꝛ sic pater nō erit p̄or filio. ¶ Ad p̄mā arguo sicut tu. sūme necesse esse p̄o quocūꝗ signo habz esse: sed deus ē sūme necesse esse. ergo ꝑ quocūꝗ sūme bz eē. Tunc vltra. deus origine p̄cedit creaturā: qz deus est a se in p̄ signo: et creatura in scōo signo: qz est ab alio. ſi ergo deꝰ est in quolibz signo. deꝰ erit in 2° signo: originis coꝛespōdēte creature: ꝛ sic deꝰ erit ab alio: qz illud signū nihil aliud est nisi esse ab alio ꝛ nō esse a se. Silr deus est p̄ior creatura perfectiōe: ꝛ creatura posterior. creaturā aūt esse posteriozē ꝗ deus perfectione. nihil aliud est ꝗ creaturam deficere a perfectiōe dei. Tunc vltra. deus bz esse p̄o quocūꝗ signo pfectionis. ergo p̄o signo pfectionis creature. ergo deus deficit a sūma pfectione dei. qz hoc nihil aliud est nisi esse in scōo signo pfectionis coꝛrespōdente creature. ¶ Dico ergo ꝙ ad sūmaz necessitatē essendi regritur ꝙ illud qō est sūme necesse esse semp habeat esse simplr: sed nō regrit ꝙ habeat semp esse cū quacūꝗ determinatione: sic dico de filio ꝙ semp bz esse: ſz nō semp bz eē a se. ¶ Ad 2ᵐ dico eodē modo. nā actus purus semp bz eē simpliciter: nō tñ cū quacūꝗ determinatione. filius g̃ semp bz esse: ꝛ semp est filius. nō tñ p̄o p̄mo signo originis: qz tūc filius esset p̄r ꝛ non filius. ¶ Ad 3ᵐ cessiua. inter aūt permanētia nō est trāsitus. signa autē originis sunt permanētia: ideo nullus trāsitꝰ est inter illa. ¶ Et ſi dicas ꝙ filius se bz nūc aliter ꝗ p̄ius. ergo mutat. ¶ Dico ꝙ ſi illud nūc ſſz durationis: tūc esset mutatio: sed nō est nūc durationis nec successiuū: sed permanēs. nec ℨdictoriū p̄ioꝛi. Et per hoc ꝑz ad illud de ⁊radictoꝛys. nō enim est ℨdictio ꝙ ego sim albꝰ ab alio ꝑ toto tpe. ꝛ non sim albus ꝯditatiue. Silr nō sunt ℨdictoria esse ꝛ non esse nisi p̄o eodē signo accepta. esse. n. a se ꝛ nō eē a se: bene sunt ℨdictoria: sed eē a se ꝛ nō eē ab alio. vl esse ab alio ꝛ nō eē a se. hec extrema nō sunt ℨdictoria: ꝛ talia semp ꝓueniūt p̄ri ꝛ filio. ¶ Ad 4ᵐ de relatiuis. Dico ꝙ relatiua: ita ſil sunt ꝙ vnū nec esse nec intelligi p̄t ſine alio: ita ꝙ qñcūꝗ vnum ē aliud est: ꝛ itelligēdū est de signis successiuis: qz ꝑ eos nūc successiuo sunt vel habēt esse nec̄io: sed de permanētib⁹ nō est necessariū: imo ip̄ossibile est in multis: sicut ꝑz in relionib⁹ suppositionis. in talib⁹ enim semp dignitate vnū p̄cedit aliud. vel forte pfectione. vnde quātū ad hoc nō plus relatiua regrūt ꝗtū ad coexistētiā ꝗ ꝙ vnū sit simul tēpoze aut natura cū alio: ſz quātū ad multa alia signa. ſ. pfectionis vel originis nō opz. nec oppositū eis repugnat. ¶ Sed adhuc circa hoc remanēt duo dubia. ⁹Primuz est de intellectione ituitiua patris. Utrū. ſ. pater in illo p̄ioꝛi filiū intelligat intuitiue. Et videť ꝙ ſic. ꝛ ſi ſic. tūc filius est. ſi nō. deficit filius tūc in perfectiōe. ¶ 2ᵐ est ſi pater fruit filio in primo signo. ſi ſic. ergo filius est. ſi nō. ergo nūꝗ fruet: qz ꝙ pater nō habz in p̄mo signo nō p̄t amplius habere. eo ꝙ quicquid habz precise habz a se. ¶ Ad p̄m dico ꝙ ad cognitionez ꝛ visionē intuitiuaz regrit coexistentia obiecti simplr: sed tñ nō requiritur ꝙ sint simul oī simultate vel quocūꝗ signo permanēti ſi vnū habeat esse ꝛ aliud. ¶ Exēpluz. intuitiue videmus colorez. Licet ergo ad visionē intuitiuaz coloris requirať existētia coloris: nō tamē oz ꝙ ꝑ quocūꝗ signo sint simul color ꝛ visio. Uisio enim est p̄ioꝛ perfectione coloꝛe: sicut oē accidens spūale est nobilius ꝛ perfectius accidēte coꝛporali. non opz ergo colorē in illo signo visionis existere. imo nature sue oīno repugnat. Eodem modo in ꝓpōsito: qz opz qñ pater intelligit filiuz ituitiue ꝙ filius sit: sed tñ nō opz ꝙ ſi pater intelligat filiuz ituitiue p̄o p̄mo signo originis hoc est a se: ꝙ filius sit p̄o illo signo: hoc est a se. ¶ Ad 2ᵐ dico eodem modo ꝙ obiectū fruitionis semp est qñ fruitio est: sed tñ nō est cū oī determiatiōe apposita. nō. n. ſi fruitio ē a se oz ꝙ obz ſit a se: sicut declaratū est.

Tertia particula p̄ncipalis est. Utrum pater ſpiret ſpūm sanctū p̄ius origine ꝗ filius. Dico ꝙ ſic. qz quicquid habet pr̄ bz a se: sed bz ſpirationez. g̃ a se. ꝛ per ꝓns a se ſpirat: ꝛ sic semper filius ab alio. ¶ Sed cōtra hoc instatur 4ᵒ. ⁹Prio sic. nā illa que sunt vnum in aliquo ℔m ꝙ sunt vnū in illo non possunt habere ordinem. nam ordo distinctionez p̄esupponit: sed pater ꝛ filius sunt oīo idem: ꝛ vnuz in vi ſpiratiua ꝛ in ſpiratione. ergo in ea nō possunt aliqué ordinez habere. ¶ 2° sic. ſi pater ſpirat ſpūm sanctū in illo p̄ioꝛi quo p̄cedit filiuz. g̃ ſpūſsanctus ſpirat in illo p̄ioꝛi. ꝛ per ꝓns ꝓducitur: sed ꝙcquid ꝓducitur in illo p̄oꝛi in quo p̄r p̄cedit filiuz p̄ius ꝓducit ꝗ filius. g̃ ſpūſsctus pus ꝓducit ꝗ filiꝰ. ¶ 3° sic. ſuppositum qō accipit esse totalr ab aliquo ſuppoſito: ſtāte illo eē. ipoſe est ꝙ

Reꝑlica

Adde ℔ ꝑla ex sco. vt nosti lectō

Vide .1. cle cōrū cap. 3.

Dubiuz.

Signa duplicia

D. q̃druplex.

Ingeniosus sco usta.

Solvit argumē tū instātiā.

ſ puritas actus nz tēdit ꝑfectas arguit talia eē ꝑ ꝗ ꝙ signo.

Signa duo. Ergo vbi?

De siltate relatiuoꝝ. vbi ℔ nōni.

Vbi sco. 26. dis. ℔. ꝛ vbi ibi nōni.

Sig̃ q̃druplicia

D. duplex singularissimū.

Intuitiue notuz pōt eē posterius cognoſc ꝛ cognitione.

3. ꝑs.

Pōt ꝑius origie spirat. ſ. ſſz vide sco. ℔.

Obiicitur quadrupliciter.

accipiat eē ab alio: sed spūsc̄us totalr accipit esse a patre: ꝛ durat illud esse: qz semꝑ hz illud. g̃ impossibile est qꝫ habeat esse a filio postqꝫ pducitur a patre.

¶ 4° sic. impossibile est qꝫ aligd pducaꝫ ab aliquo quo nō existēte nihil min⁹ pduceret: sed si filiꝰ p impossibile nō esset in diuinis. adhuc spūssanctꝰ esset ꝛ pduceretur a pre: qz priꝰ est qꝫ filius pducit. g̃ ꝛc.

M.l. pducaꝫ.

¶ Ad pmū dicendo pponē qꝫ sm qꝫ sunt idez nullū habēt ordinē. vnde in voluntate absolute accepta vel spiratiōe. nō habēt aliquē ordinē. Sed accipiē do volūtatez vel spirationē sub alio ꝛ alio modo: nō oīno sub talibꝰ modis conueniūt. vel sunt idez in volūtate ꝛ spiratiōe sed differūt. ꝛ per cōns sm hoc ordinē habēt. hō est volūtas vel spiratio a se. ꝛ voluntas vel spiratio ab alio: que nō sunt oīno idez: ꝛ ideo qz pr̄ hz illā a se ꝛ filius ab alio. in istis vt sic possunt habere ordinē: qz in istis nō sunt idē vt sic sed distincta. ¶ Ad zm dico qꝫ oz pmuz signū origi nis in quo pr̄ est diuidere in duo signa: ꝛ filr signū in quo filiꝰ est. diuidūt̄. n. p esse ꝛ operari. pr̄ duplr cōparaꝫ ad filiū. i. hz esse ꝛ opari que necessario sūt ordinata sm priꝰ ꝛ posterius. Ista aūt signa diuidē tia signū originis accipiunt̄ a duplici fecūditate q̃ est in pre. s. a fecūditate itellectiua ꝛ volitiua que necessario hñt ordinē. In pmo aūt signo. s. fecundi tatis itellectiue sunt duo signa originis ptinentia ad esse. s. gnāre per qō pr̄ est. ꝛ gnāri per qō filius ē. ꝛ tūc segtur signū fecūditatis volitiue. ꝛ in illo sūt duo signa originis. pm̄ pertinēs ad opari. zm ad eē. s. spirare qō nō ptinet ad esse suppositoꝝ spirātiū: hz ad opari: ꝛ spirari p qō spūssanctus est. ¶ Dico g̃ qꝫ pr̄ est priꝰ filio p̄cise existēs in signo fecūditatꝭ itellectiue. vbi sūt duo sig̃ ptinētia ad eē: hz nō priꝰ spirat qꝫ filius sit: qz in signa fecūditatis itellectiue filius est pꝛo 2° signo originis: ꝛ tñ nō est adhuc opari pr̄is qō est in 2° signo fecūditatis volitiue. ꝛ tunc sequit illud signuz: ꝛ in illo signo pr̄ operatur aut spirat priꝰ origine. nō anteqꝫ filiꝰ sit: qz pintelligitur esse in pōri signo fecūditatis intellectiue: sed spirat priꝰ qꝫ filiꝰ spiret: qz in illo signo fecunditatis volitiue est ordo originis in opādo. Exēplū. si sol pduceret lunā tūc duo signa essent. vnū in quo luna eē simplr haberet a sole. ꝛ aliō in quo sōl ꝛ luna haberēt opari. s. illuminare: licz g̃ qōlz istoꝝ eēt diuisiuz: qz qōlibet istoꝝ diuiditur per signa originis. sol tñ nō priꝰ pōt illuminare qꝫ luna sit: licz prius origine sit qꝫ luna. ꝛ priꝰ ordine nāe essent sol ꝛ luna qꝫ operarent̄ ꝛ illuminarēt. postea in signo illuminationis vel operationis sol priꝰ illuminaret qꝫ luna: qz sol illuminat a se. luna aūt hoc hz a sole.

¶ Ad zm dico qꝫ ꝓpositio accepta est vera in illis in qbus pductio trāsit ꝛ nō remanet cū re pducta ꝛ cū pncipio pductiuo. Exēplū. qz gnō hois trāsit ꝛ nō existit ipsi hoi. hinc est qꝫ postqꝫ hō accepit eē per generationē impossibile est stāte illo eē qꝫ accipiat esse ab alio: sed si pductio actiua alicuiꝰ esset coeua pncipio productiuo. et productio passiua esset coeua termino pducto. nō esset inconueniēs qꝫ stāte esse termini pducti ab a. accepto: qꝫ accipe ret idē esse a b. si vis pductiua a. qua pmo accepit esse ab a. posset cōicari. b. Exēplum. si gnō hois staret cū hoīe generāte ꝛ genito. ꝛ vis pductiua gnā tionis esset cōicabilis. si cōicaret. x. hominibꝰ oēs eādē gnōnez fundarēt: qz in eis oībus esset fundamentū gnōnis. ꝛ p cōns homo genitus ab oībus generaret. nō obstāte qꝫ pmo accepisset esse ab vno.

¶ Aliud exēpluz. posito qꝫ vnica visio causetur in oculo meo a sole qua solē videaz tota die hec visio nūc a sole causatur in meridie. nūc in occidēte nō obstāte qꝫ priꝰ fuisset totalr causata a sole in oriēte Nūc ad ꝓpositū. si sol eadez vi causaret in occidēte ꝛ oriente. ꝛ vt sic essent tria supposita. s. primum in oriente zm̄ in meridie. 3m̄ in occidēte. visio non obstante qꝫ accepisset esse a pmo supposito. s. a sole in oriēte adhuc acciperet esse a scō supposito. s. a sole in meridie. ꝛ tota rō est: qz eadē ꝓductio tā actiua qꝫ passiua stat: actiua quidem cuz pn̄o actiuo. passiua autē cū pncipio passiuo. vel termino pducto: quia vis pductiua que fuit in supposito pmo. s. in sole in oriēte. cōicaꝫ supposito scō. s. soli in meridie. Eodem modo dico de spiratiōe spūssācti. qꝫ pductione passiua spūssanctus ꝯstituit̄ in esse. ꝛ per cōns est sibi coeua. spiratio aūt actiua: qz est idē realr cū pncipio spiratiuo. est sibi coeua. dato g̃ qꝫ spūssanctus esse priꝰ origie accipiat a pre qꝫ a filio. nō repugnat sibi qꝫ accipiat esse a filio. eo qꝫ vis spiratiua cōicatur filio in pōri signo anteqꝫ spūssanctus pducaꝫ. s. in pmo signo fecūditatis itellectiue. Exēplū aptiꝰ ꝛ vez. Nā aīa beati Frācisci est nunc beata. ponamus qꝫ actus beatificus eē habeat ab ania. postea in resurrectiōe habebit esse a supposito a quo priꝰ nō habebat. ꝛ hoc totū est. qz pncipiū pductiuū incepit esse in aliquo supposito in quo prius nō erat.

Applicatio.

¶ Ad 4m dico qꝫ ista ꝓpositio hz veritatē de pncipys pductiuis solū. Impossibile. n. ē qꝫ aligd accipiat esse ab aliquo pncipio pductiuo: quo nō exīte nihil minꝰ accipiat esse: sed ꝓpositio est falsa de pncipys pducētibꝰ. pōt enīz aligd pduci ab aliquo. quo nō exīte nihil minꝰ acciperet esse: qz solū sufficit sibi pncipiū pductiuū. ꝛ hoc in sevel in alio supposito taliter qꝫ possit esse pncipiū: qō: sicut pz in solutione p̄cedēti in tribus exēplis: maxime in vltimo. Nā actus beatificus post resurrectionē habebit esse ab aliquo supposito quo nō existente actus beatificus nihil minꝰ hr̄et eē: qz priꝰ supposito beati petri ante resurrectionē nō existēte. actus beatificus nō minꝰ hēbat esse. ¶ Aliud exēpluz. Si aliquis habēs duos oculos apertos videat colorē: subito altero clauso manet adhuc vidēs ꝛ eadē visione: nō tñ illa visio hz esse ab oculo clauso a quo priꝰ habebat esse: sed remanet eadē: qz hz eē ab illo pncipio pductiuo. s. a potētia visiua que totalr est in oculo aperto. Eodē modo dico in ꝓposito. nā spūs sanctus habz eē a pre ꝛ filio: quo nō existēte. s. filio nihil minꝰ haberet eē. hoc posito. ꝛ hoc verū est: qz tota virtꝰ eēt in pre q̃ nūc cōicata est filio.

Cōsidēa istātia

Vide. 20. dis. 2. i sco. ꝛ vbi ibi notanti ad p̄.

Ecce qꝫ queritꝰ vbiqz necesse. Oz sigōrigis diuidunt vbi plura adde.

Fecunditas duplex.

Vide sco. 14. q. q̃li. vbi ibi nōta.

Singlaris doctrina vbiqz nōnda. vide sco. q. 1. p. dist. 2.

Nucastle is Jaime luge.

Quantum ad q̃rtuz pncipale ingrēduz est. Utz pr̄ prius origine pducat filium qꝫ spūs sanctū.

4. pars.

¶ Dicit vnꝰ doctor qꝫ sic: quia gnāre necio p̄cedit spirare ꝛ nō nisi origine.

Ob. alioz. Impugnatio q̃drupler.

¶ Sz ꝛtra arguo 4r. ꝛ primo sic. Oppositā signa originis nō sunt ꝯpossibilia in eadez psona: quia que sunt in eadem persona sunt vna res. nulla aūt res seipsam gignit. gnātio actiua ꝛ spiratio actiua sunt simul in pre. ergo vna nō est prius origine qꝫ alia: qz tūc priꝰ ꝛ posterius origine in eadē persona essent simul ꝛ a se ꝛ ab alio. qō est impossibile.

Ecce qꝫ queritꝰ.

¶ 2° sic. qz sicut priuz signū originis formalr est in pre: ita zm̄ est formaliter in filio: hz pr̄ nō spirat nisi per illud qō formaliter est in eo. ergo cū zm̄ signū nō sit formalr in

ꝑe.pr̄ nō posset spirare. ¶ 3°sic.qz pr̄ a se ita spirat sicut gnāt:ſz eē a se ⁊ opari a se est esse ⁊ opari in p° signo originis.g̃ sicut pater est ⁊ generat in ꝑmo signo originis:ita in eodē signo spirat. ¶ 4°sic. ipossibile est signa distīgui realr quin signoꝝ extrema realr distinguañ:sed primuz signū originis realr distinguit a 2°.ergo ⁊ extrema signoꝝ. Hoc autem est ipossibile.ſ.q̃ in eadē persona sint realr distincta. ¶ Dico g̃ q̃ iste emanationes in ꝑe sunt ineli cite:ideo inter eas nō est ordo originis. ¶ Sz tūc est diffi. Quō tunc pater prius generabit q̃ spiret. ¶ Dico q̃ ꝑm ffrem Jo.oz dicere q̃ prius nā gene rat q̃ spiret.qz in signo fecūditatiſ itellectiue gene rat. Jn signo aūt fecūditatis volitiue spirat.signuz aūt fecūditatis itellectiue p̄cedit nā ⁊ non origine signū fecūditatis volitiue.⁊ per ꝯis gnāre: qō est p̄o p̄mo signo p̄cedit spirare qō est in 2°signo.⁊ sic ꝑz q̃ in eodē signo originis sunt duo signa nāe. de hoc alias patebit. ¶ Sz remāet diffi. Utrū sit da re signū in quo pr̄ prius origine spiret q̃ fili⁹. Et di cit vn⁹ subtilis doc.q̃ pr̄ licz sit p̄ior origie filio ꝑz Aug.ꝯ Julianū.tñ nulla opatio ꝯpetit patri in illo signo nec in aliquo signo p̄ori originis:qz nō est da re signū in quo:sed tñ a quo. ¶ Cōtra iſtud argui tur sic.⁊ ostēdo q̃ talis opatio debz attribui patri in illo p̄ori in quo precedit filiū:qz qualēcūq; ordi nem habēt aliqua in essendo talē hñt ī operādo: ſz pater ⁊ filius:p te:habēt ordinē in essendo g̃ ⁊ī ope rando. ¶ Sed dices ista rō non ꝛcludit: qz forma subalis est p̄or in eēndo for⁹accidētali:⁊ tñ posteri⁹ opaī alteratio.n.p̄cedit gnōnē. Propter istā īstan tiaz formo sic rōnē. Quīcūq; suppositum ꝯstituit in esse per agere quocūq; est pri⁹ ꝑm esse est etiaz pri⁹ ꝑm agere:ſz pater ꝯstituitur in esse per generare.g̃ quocūq; pater est p̄or ꝑz esse eodē p̄or erit ꝑm gnā re:p te:autē est p̄or filio ꝑm esse.g̃ ⁊ ꝑm agere ⁊ ꝑm gnāre. ¶ 2ª sic.ideo pater est prior filio:qz filius ē ab eo:sed spiratio est in filio a ꝑe:sicut et alia q̃ hz ab eo:ergo ⁊ in ista actione erit p̄or.⁊ sic pr̄ pri⁹ ozi gine spirat q̃ filius. Jdeo dr̄ q̃ ꝓcedēdū est q̃ sicut pater prius est q̃ filius ⁊ pri⁹ spirat q̃ fili⁹: sed istō nō est tale pri⁹ q̃ posset dici in quo: sed solū est pri⁹ a quo.vnde in nullo priori pr̄ spirat. ¶ Cōtra.quia aut itelligis q̃ signū originis nihil habebit funda mentū in quo sit.⁊ hoc est falsuz: qz in quocūq; est formalr ordo ⁊ signū originis.p̄bo:qz signū origi nis nō est aliud nisi hoc ab hoc.⁊ hic est ordo. g̃ cū in ꝑe sit formalr ordo ꝑm fidez.nec̄io erit ibi sigm originis. ¶ Ul itelligis nō.ſ.q̃ signū nō sit in aliq̃ sed q̃ in signo nō sit aligd formalr. ¶ Cōtra oīs di stinctio est formalr in suis distinctiuis p̄ncipys : ſz p̄ncipia distīctiua psonaꝝ sunt origines.ergo distī ctio illa erit formalr in originib⁹:⁊ sic cuz signa nō sint aliud ab originib⁹ aligd erit in signis. ¶ Uel 3°pōt intelligi q̃ nihil cōuenit supposito in illo sig. ¶ Cōtra.in quocūq; formalr est fundamētū in eo est formalr gcgd est formalr in fundamēto. qō enī est in cōtēto est in ꝛtinēte:sed ostēsum est q̃ signuz est in supposito ⁊ in signo est aligd p̄o illo signo vl in illo signo. ¶ Uel 4°itelligis q̃ ita est ab hoc q̃ nihil aliud sibi ꝓuenit:qz tota gditas eius est eē ab hoc vel a quo:qz relatio ponit totā suā gditatez ad aliud. Jstud ꝯcedit q̃ gditatiue nō est aligd:sed q̃ ex ꝯnti aligd sibi ꝓueniat hoc nō repugnat: qz vbi sunt aliq essentialr ordinata.prius nō repugnat po steriori:sed prius est origo in aliquo q̃ sit ad aliud qō p̄bo.qz prius pr̄ ꝯstituitur per originē q̃ sit ad filiuz.g̃ prius ꝓueit origini esse in quo q̃ ad aliud. nō enīz pater est prius ad filiū q̃ sit.origo aūt non ꝯstituit p̄em nisi per hoc qō est in ꝑe. ¶ Confir matur.qz oīs effect⁹ formalis p̄supponit inexñtiaz formе in eo q̃ hz talē effectū:sed esse ad aliud ē ef fectus formalis quē dat origo suo fundamēto.g̃ re latio prius est in fundamento q̃ det esse ad aliud. ¶ Ad argumētū illud pz. Jdeo dico q̃ nō solū es sentia:verus ēt oīs operatio que inest pr̄i.inest sibi in illo signo p̄riori originis.aut p illo aut cum illo. aut ꝑm illud.pater.n.⁊ oīa que sunt in ꝑe vt distī guunt contra filium non mensurantur alio signo. ¶ Sed hic est vna difficul.qualr in p̄mo signo ori ginis sunt oīa que sunt in ꝑe:cū ipsum signū origi nis in eis sit formalr ⁊ nō ecōuerso. Relatio enim est in memoria fecūda.⁊ nō econuerso. ¶ Dico q̃ sicut tēpus est formalr in reb⁹ tēporalib⁹ tanq̃ eoꝝ ꝓpria q̃titas:⁊ tñ ipse res dicunt in tempore:sicut in eoꝝ ꝓpria mensura:ita est hic.q̃ oīa sunt in p̄rio signo:sicut in mēsura:licz ipsuz sit in eis tāq̃ in fū damento. ¶ Sed qūo ipsuz p̄mū signū est in p̄mo signo:¶ Dico q̃ oīa alia a primo signo.sunt in pri mo signo denominatiue:sed ipsuz:si licet loqui: est in se quiditatiue. ¶ Ad argumentum patet.

¶ Distinctio. XIII. Questio. I.

Post hoc ꝑsideraduz est ⁊c.

Circa distinctionē tredecimaz querit. Utruz in diuinis sit ordo nature.q̃ nō. Dyla.7.ō tri. Jn diuinis non est nisi vna nā in ge nerāte ⁊ genito:sed nō pōt esse ordo nāe sine distinctione nāe. ¶ Sz ꝯ. Dyoñ.ponit pla nālia g̃ ordiata. ¶ Dic sūt duo fa cienda. p̄m ē declarare qd sit ordo nāe.2°si sit ī diuinis.

Quantum ad p̄m ptermissis multis descri ptiōib⁹ q̃ nō videnī vtiles. Dico ꝑz ffrez Jo.q̃ ordo nāe est ille q ꝑsequī exrrema ex rōnib⁹ suis formalib⁹. Et hꝫ declaro 4ʳ ꝑm 4ᵒʳ ordi nes q ueniunt.qb⁹ nō ꝓpetit ista diffō. Prim⁹ ē or do duratiōis. 2⁹ ē ordo originis. 3⁹ ē ordo pfectiōis ⁊ eminētie. 4⁹ ē ordo situatiōis vel loci. Nullus istoꝝ segī extrema ex suis rōnib⁹ formalib⁹. Pro bo p̄ de ordine duratiōis. Nā in his q̃ se hñt ꝑm or dinē duratiōis nō repugnat p̄ori esse posteri⁹ rōne illi⁹ ordinis:ſz si repugnat:hꝫ ē rōne alteri⁹ adiūcti. Et tota rō est:qz nō est ordo eēntialis:iō p accidēs ordinat. Nec ēt 2⁹ ꝑsequī extrema.ſ.ordo originis. nam iste ordo qui inuenit in his que sunt eiusdem rōnis formalis.nō pt eē talis q̃ ꝑsequat rōnes for males.Ordo.n.q̃ ꝑsequī rōnes formales semp ē in ter illa q̃ sunt formalr distīcta. Dui⁹rō pōt eē ista: ordo ꝑsis rōnes formales:sicut ⁊ oīs ordo:includit rlones diuersaꝝ rōnū. Sz rlones diuersaꝝ rōnum nō pñt eē iter ea q̃ sūt eiusdē rōnis vt eiusdē rōnis. g̃ ⁊c.q̃ aūt ordo originis possit eē iter ea q̃ sūt eiusdē rōnis:videlz iter hoīez ⁊ hoīez pz. Nec ēt 3⁹ ꝑse quit extrema.ſ.ordo eminētie vl pfectiōis.nā ifra eādē nāz ꝓueniī talis ordo.ſ.in caloze hñte gradus diuersos maiores ⁊ minores. Silr ēt pz q̃ nō segī rōnes formales in his que sunt spē diuersa.non.n. vna rō formalis melior est altera vel pfectior nisi ꝓpter quātitatē virtutis que est modus ītrinsec⁹

Cōsidēa istātia q̃re sco.

Dak signū originis nedū a q̃ : ſz in q̃.oia tñ caste mastīcabis.

dubiū singulare

Dubium Esse in signo du plicitер.

Scotus. Ordo nāe q̃d?

Ordo q̃druplex.

Ubi in p° p̄nt. ⁊ meta.c.ō p̄ori.

Quare ordo p fectiōis est inter spēs diuersas.

Obꝫ. ppria. Dui gnāre ⁊ spi rare non ē ordo originis. Dubiuz. Scor⁹ vbi.s.

Ecce q̃ ārīs. Jn eodē sig̃ ori ginis ſt duo nāe Dubiū nōbile. Obꝫ.alioꝝ.

Signū duplex Jmpugnatio duplex.

Euasio

Euasio

Pri⁹ duplex.

Signa origis ñ aliud ab originib⁹ ſz ꝑsidēa bñ pōderando.

rõnis formalis. vnde abstracta rõne formali a mõ intrinseco. ſ. a finito vel ifinito. ipſa cuicũq; cõpata nec eſt pfectior nec ipfectior. ⁊ ex hoc pz: q ei nõ cõpetit diffinitio data ordini nãe. Nec ẽt 4° ꝓsequtur extrema. ſ. ordo ſituatiõis. nõ. n. repugnat ſoli q ſit iferior luna q̃tũcũq; ſit ſupior de facto. Et huiꝰ rõ eſt. q ordinẽ illũ nõ hñt a ſe: ſed magis per accidẽs. pz g̃ q in ſolo ordine nãe eſt hoc qõ. ſ. cõſeqũt rõnes formales ſuoꝝ extremoꝝ: ⁊ iõ põt vocari ꝑpe ordo diffõnis. vñ qcũq; cogſceret diffõnes talꝝ ordinatorũ poſſet per tales diffõnes illũ ordinẽ nãe demonſtrare: q tñ rõnes formales multoꝝ ſcire nõ poſſumus. hinc eſt q p regulã datã a fre Jo. cuz in mltis iueſtigamꝰ: que eſt talis. q qñcũq; aliq̃ ſic ſe hñt q vnũ põt eſſe ſine altero ⁊ nõ eꝫ. talia hñt ordinẽ nature: ita q ſepabile eſt priꝰ. ⁊ reliquũ nõ ſepabile. ſ. poſterius. ¶ Sed ꝯ iſtã rõnẽ inſtat 4ʳ. ꝓrio q ordine nãe genꝰ pcedit ſpẽz. nõ tñ põt genꝰ eẽ ſine ſpẽ. ſilꝝ pcedit dr̃iaz: tñ iposſibile ẽ q genꝰ iueniat̃ ſine differẽtia. ¶ 2° q ordie nãe nã ſpecifica eſt ꝑor beeitate vel ꝑpetate idiuiduali: ⁊ tñ nõ põt ſepari a ꝑpetatibꝰ idiuidualibꝰ. ¶ 3° ſubz ordine nãe eſt pꝰ paſſione: ⁊ tñ ſubz nõ põt ab ipſa paſſione ſepari: q tũc ꝟcl'o demõſtratiõis eẽt ꝟtingẽs. ¶ 4° ſic. quia creatura eſt ꝑor nã rel'one ſui ad deũ. ⁊ tñ creatura nõ pt ab ea ſepari. ¶ Ad iſta dico q illa regula tz. ¶ Ad pm̃ dico q nã ſpecifica a quacũq; dr̃ia indiuiduali: ⁊ genꝰ a q̃cũq; dr̃ia ſpecifica pñt ſepari. nam aĩal ſepat̃ a rõnali: q eſt cũ irrõnali. ſic nã ſepatur ab illa beeitate: q eſt ſub alia. nõ tñ oz q ſepeꝝ ab oĩ. Et per idẽ ad zm. ¶ Ad 3m dico de ſubo ⁊ paſſiõe q nõ repugnat ſubo ex rõne formali eẽ ſine paſſione: ſz ſolũ accidit hoc pp idẽtitatẽ realẽ. ¶ Ad 4m pz per idẽ. Jdeo. n. creature repugnat ſepari a rel'one: q eſt ſibi realꝝ idẽ: nõ tñ hoc ex rõne formali q ditatiua. ¶ Cõfirmo g̃ regulã datã. ſ. de diffõne ordinis nãe: q ſi repugnaret ꝑori eſſe ſine poſteriori: tũc nõ eẽt priꝰ: q in illo ꝑori nõ ẽ ſuuz poſteriꝰ. g̃ ſibi nõ repugnat. ¶ Sz hic ſunt duo dubia. Primũ eſt de ordine gnõnis. Prioza. n. gnõne ꝟſueuerunt dici poſterioza pfectione. ¶ zm eſt de ordine executionis: que. n. ſunt ꝑoza itẽtione ſunt poſterioza executiõe. ¶ Dico q ꝑoza gnõne ſic accipiẽdo gnõnẽ ſunt ꝑoza ꝑm nãz. nõ. n. repugnat ꝑori ordine gnõnis eſſe ſine poſteriori. ⁊ ſic p ꝓns diffõnẽ hñt ordinatoꝝ ꝑm nãz. Sz de ordine executiõis põt dici. q ꝑoza intẽtiõe ſunt ꝑoza ꝑm nãm: q ſanitas que eſt ꝑor intentiõe ⁊ poſterior executiõe: poteſt eſſe ſine alys ad que vt ſic cõparatur.

Hunc ſcõ ꝓncipalꝝ eſt videduz de q̃ſito. Utꝝ ĩ diuinis ſit hui⁹ ordo. ſ. nãe, Et ꝑ videdũ eſt ſi eſt. 2° inter q̃ eſt talis ordo. ¶ Quãtuz ad pm̃ dicũt aliq q ordo nãe nõ eſt in diuinis: q in ſic ordinatis ꝑori nõ repugnat eſſe ſine poſteriori. Jn diuinis aũt oĩa ſunt neẽia ⁊ inſepabilia. ⁊ p ꝓns vnũ nõ eſt priꝰ nã reliquo. Et ꝑpterea talis ordo ſemp videt̃ icludere depẽdẽtiã. ¶ Sz ꝯ. iſtud iſtat̃ 4ʳ. ꝓrio ſic. ex ꝓpatiõe rl'onis ad fundamẽtũ. ⁊ hoc ſic. fundamẽtũ ẽ priꝰ ordine nãe ſua relatiõe: ſed in diuinis ſunt rel'ones ⁊ fundamẽtũ ex nã rei. g̃ priꝰ nã. ¶ 2° ſic. Oẽ ſubz eſt priꝰ nã paſſiõe: ſz in diuinis eſt ſubm ⁊ ꝑpe paſſiões. g̃ ibi eſt aliqd priꝰ nã ⁊ poſteriꝰ. ¶ 3° ex ꝓpatiõe rel'onis ad terminũ ſic. diffinitio eſt nãlꝝ prioꝝ diffinito. ⁊ per ꝓns oẽ diffiniẽs priꝰ nã eſt diffinito: q vel diffinitio eſt q ditatiua. ⁊ tũc dat̃ per genꝰ ⁊ dr̃ias: de gbꝰ cõſtat q ſunt ꝑoza diffinito. vel dat̃ per additamẽtũ: qõ eſt priꝰ ẽt nã diffinito: ſed rel'ones diffiniũt̃ p terminũ Jn diuinis aũt eſt rel'o hñs terminũ. g̃ eſt ibi ordo nature: q ibi ẽ termin⁹ prioꝝ nã rl'one. ¶ 4° ſic. ex via demõſtratiõis. Jn oĩ demõſtratione ꝓmiſſe ſũt nã ꝑus ꝟcl'one: ſed in diuinis ſunt ve demõſtrationes potiſſime: ⁊ ꝑp gd. g̃ ibi eſt aliqd qõ eſt priꝰ nã. ⁊ per ꝓns aliqd poſteriꝰ: ſed vbi prius ⁊ poſteriꝰ nã. ibi eſt ordo nãe. g̃ ⁊c. Jdeo mihi videtur dicẽdũ q in diuinis ſit ordo nãe. Et mihi vr̃ q ſit de intẽtiõe fratriꝫ Jo. ve tñ diſcordia eſt inter eius ſequaces ¶ Alig. n. dicere videnꝫ q in diuinis non ſit ordo nãe ad intra. Aly aũt dicũt q ſic. Si aũt videmus dicta ſua videt̃ q exꝑſſe affirmatiuã ꝓtez ſonẽt. nã dicit in ꝓmo ſuo. di. z. q ĩ vno ſigno nãe ꝓzehẽdũtur multa ſigna originis: ſicut in fecũditate intellectus: in quo ſigno nãe ꝓplectunt̃ ſignũ gnõnis actiue: ⁊ ſignũ gnõnis paſſiue: ⁊ in ſigno fecũditatis volitiue ꝓhendunt̃ duo ſigna originis. ſ. ſpiratio actiua ⁊ paſſiua. q cũq; aũt ponit ſignũ nãe priꝰ. ⁊ ſignũ nãe poſterius: nec̃io ponit ordinez nãe. Similꝝ in ſcõo ſuo. qõne ꝑma. ponit vnũ ſignũ nãe in quo deꝰ itelligit oĩa ad ĩtra. vel que ſunt ĩtra. ſ. eẽntiã ⁊ eẽntialia: ꝑſonas ⁊ ꝑſonalia. ⁊ aliud ſignũ in quo itelligit oĩa que ſunt extra. ſ. in creaturis: ⁊ talia. pz g̃ ex dictis ſuis q ponit ordinẽ nature ad ĩtra. ¶ Intelligẽdũ tñ eſt ſane q ordo nãe põt itelligi dupl'r. aut ꝓ ordine nãe q eſt inter nãm ⁊ nãm. ⁊ talis nullo modo ponẽdus ẽ in diuinis: eo q nõ ſit ibi niſi vnica nã. Alio mõ põt itelligi p ordine qui eſt ĩter nãles perfectiões. ⁊ talis ordo nature eſt ibi: ſicut ponitur ibi ordo eſſentialis: nõ inter eſſentiaz ⁊ inter eẽntiaz: q vnica eſt: ſed ĩter eſſentiales pfectiões. ⁊ talẽ ordinẽ: ſicut apparet mihi: hñt ponere oẽs q ponũt diuinas perfectiões que ſunt nãles pfectiones diſtingui in deo. oĩa eniz diſtincta vel nec̃io aliquez ordinẽ habẽt. vel ſunt ꝟfuſa. qõ eſt icõueniẽs in deo. Nõ põt aũt poni ĩter perfectiões tales ordo originis: q inter quecũq; eſt ordo originis vnũ eſt a ſe ⁊ a quo aliud. ⁊ aliud eſt ab alio: ⁊ ſic originalꝝ vnũ eſt ab alio. ⁊ per ꝓns diſtinctio realis. debet g̃ poni ordo nature. ¶ Jntelligẽdum tñ eſt q dupl'r põt intelligi ordo nãe. Uno modo ꝑm nãlem intelligẽtiaz. q̃n. ſ. vnũ eſt natũ ꝟcipi prius. ⁊ reliquũ poſterius. Aliter aũt põt itelligi ꝑm exiſtẽtiã rei. ſ. ex nã rei: q̃n. ſ. in re ipſa abſolute ponitur talis ordo ſine habitudine ad itellectuz. ⁊ ſi iſte ſcõs modus nõ ꝟcedit̃ ſaltez prim⁹ nõ debz negari. ¶ Probo aũt q in diuinis eſt ordo nãe qualitercũq; acceptꝰ. Et ꝓmo ſic. qñcũq; aliq ordines adinuicẽ ꝟparãt̃ ille qui ĩter ſua extrema ponit diſtinctionẽ minorẽ. eſt magis ad diuia admittẽdus: ⁊ qui maiorẽ minus. ſed ordo originis ſemper arguit diſtinctionẽ realẽ inter extrema. pz ꝓmo de tri. Nihil ſe gignit. Ordo aũt nature nõ arguit ſemp diſtinctionẽ realẽ. vt pz in paſſione ⁊ ſubo. ⁊ multis alys. g̃ ⁊c. ¶ 2° ſic. ꝑm Dyoſi. de vnica ⁊ diſcreta theologia ꝑz trãſlationẽ Jo. ſaraceni. poſt illa que pertinẽt ad vnicam theologiã. ſ. eſſentialia ſunt illa que pertinent ad diſcretã. ſ. perſonalia. ¶ 3° ſic. q in eodẽ caplo ꝑz editiones vercelẽſis. dicit q in diuinis ad vniuocatiões nãlꝝ ꝓueniũt diſtinctiones ⁊ per eas nõ diſſoluuntur. ¶ 4° q̃ qñcũq; aligs ordo ꝟſeq̃t aliq̃ ꝑz ſuas rõnes formales. vbicũq; illa iueniunt̃ ꝑm illas rõ-

Ordo nãe eſt ordo diffõnis ⁊ q̃ ſic ordinant̃?

Regula ſcotica. ex. 5. meta. Vide. q. 5. q̃li. Obĵcitur quadrupliciter.

Ecce q queris: Vide ſco. I. di. z ⁊ vbi ibi nõui.

D. duplex.

2° articulus.

I. ps. Op. alioꝝ.

Impugnatio q̃ drupler.

Diffõ duplex.

Opõ. ꝓpria. Jn diuinis ẽ ordo nãe ẽt ꝑz ſcotꝰ. Diſcordãt ſcotiſte de ordine nãe in diuinis.

Signũ nãe in diuinis tripler. Al. l. ꝓphẽdunt.

Al. l. creaturas.

Ordo nature duplex. Ecce q queris:

Ordo eẽntialis duplex.

Ordo nãe dꝑl'r intelligi ꝑt.

Qñ in diuinis ſit ordo nãe oſtẽdit q̃drupl'r.

ca. i.

Al. l. mitiones. Al. l. diſcretiões.

nes erit talis ordo: sed multa sunt in creaturis que ꝓsequit̄ ordo ex suis rōnib⁹ formalib⁹: ⁊ talia sunt fm eas dē rōnes formales in deo. g̃ nēcio inter illa: vt in deo sunt erit ⁊ talis ordo. Minor ꝓz de itelligere ⁊ velle ⁊ itellectu ⁊ volūtate ⁊ multis talibus. ordo g̃ nāe nēcio erit in deo. ¶ Sed contra. Bargu̇it 4ᵘ. ꝓmo sic per vnū sophisma. oē relatiuum est sil'nā cū relatiuo vel correlatiuo suo: sed oē pri⁹ nā refert̄ ad posterius nā. g̃ pri⁹nā erit sil'nā cū posteriori nā. ¶ 2° sic. qñcūq; est ordo perfectionū in aliquo pfectibili: si pri⁹ aduenit vna pfectio ipsi pfectibili q̃s reliq̄. ipm est in potētia ad reliquā: sed oē tale est iperfectū. g̃ diuina essentia erit ipfecta. ¶ 3° sic. Impolē est ponere ꝑuationē alicuius pfectionis in aliquo cū potētia ad illā pfectionez sine impfectiōe: ꝫ si essentia pri⁹ recipiat vnā pfectionē q̃s aliā erit ꝑuata ⁊ in potētia. g̃ ⁊ ipfecta. ¶ 4° sic. oē qđ trāsit de ꝺictorio in ꝺictoriū mutat̄: sed si hoc ponat̄ erit trāsit⁹ talis in essentia diuīa. ¶ Ulterius duo signa nāe correspōdēt vni signo eternitatis: sed in signis nāe sunt ꝺictoria. g̃ in eternitate. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝑm̄ dico q̄ relatiuū aliq̄ supponit ꝑ fundamēto. aliq̄ ꝑ fundamēto cū relone. Quādo ergo dicim⁹ pri⁹nā ꝑcedit posteri⁹nā: nō itelligim⁹ de relone addita: sed de absoluto: qđ est fundamētuz. qñ aūt dicim⁹ q̄ relatiua sunt sil' nā. tūc relatiuuz supponit ꝓ relone ꝑcise. Exēplū. Absolutum intellectiōis ꝑcedit absolutū volitiōis: sed tñ itellectio cū relone ꝑositatis est sil'cū relone posteriositatis volitiōis. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ illud est in potētia: qđ nō ē actuatū vltimata actualitate. Essentia aūt diuina est vltimate actuata: ⁊ sic nō ꝑōt esse in potētia nisi forte logicali: qz sibi talis perfectio nō repugnat. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ ꝓcesso q̄ ꝓ aliquo sig̃ essentia diuina haberet carētiā alicui⁹ perfectiōis: hoc est nō haberet: tñ nō segt̄ q̄ hꝫ ꝑuationem. Et rō est: qz ꝑuatio dicit carētiā in apto nato ꝑ tpe ꝓ quo est aptū natū esse. Sic aūt nō est hic: qz ēntia nō est apta nata hꝫ: nec nunc nec vnq̄ ꝑ illo sig̃nio ꝑ quo nō hꝫ. nō est g̃ dare aliq̄ signum in quo ēntia diuina careat aliq̄ pfectōe: ꝓ quo signo: vl' in quo ēntia sit apta nata hꝫ illā pfectionē. ⁊ illa pfectio sit apta nata haberi. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ passio negatiua pri⁹ ineſt q̄s affirmatiua. Et rō sepe est dicta ⁊ sepe dicēda: qz indꝛia ad ꝺictoria est prior essentialr idꝛia ad ꝫia. hꝫ ergo essentia itellectū ⁊ volūtatē: ꝫ nō hꝫ pri⁹ volūtatē in tali signo: vtpote gditatiue q̄s hēat eā denoiatiue. Sed tñ sic hꝫ affirmationē ⁊ negationē nō arguit trāsitū vel mutationē. qz vbi trāsitus est vel mutatio. vnū extremo rū mutatiōis accedit: ⁊ aliud recedit: sicut nūc mēsurans trāsit. nō sic ē hic. Cōtraria. n. illa semp stāt. semp. n. cū ista. homo nō est risibilis gditatiue: stat ista. hō est risibilis denoiatiue. Eodē mō in ꝓpositō. ⁊ sic nō est mutatio. ¶ Sz ad illud q̄ dr̄ q̄ sūt ꝺictoria. Dico q̄ illud est falsum. nō enīz sunt illa ꝺictoria solū pp diuersitatē signoꝝ. Et ideo dico q̄ sicut mā ex se nō formata: ⁊ ab alio formata non icludit ꝺictionē. Sic dico in ꝓposito. nō esse hoc in ꝓmo signo nāe vel gditatiue: ⁊ eē hoc simplr: nō sunt ꝺictoria. ¶ Sz ꝓp illud dictū de ꝺictoꝝ restāt duo dubia. ꝓmū est: qz extrema ꝺictiōis videnť poni in rez nā. Et ꝓbo q̄ hoc oporteat ponere: qz qñcūq; sunt aliq̄ duo que ex suis rōnib⁹ formalib⁹ ꝺicūt ⁊ repugnāt: vbicūq; ponunť ⁊ ad q̃cūq; extrema applicenť semp remanent ꝺictoria ⁊ repugnātia: sed albū ⁊ nō albū ex suis rōnib⁹ formalib⁹ ꝺicūt ⁊ sunt in rez nā. g̃ ⁊c. ¶ 2° ꝓbo hoc idez. Nō magis hꝫ oppositionē ꝫia q̄s ꝺictoria. sed ꝫietas remanet quātūcūq; applicenť diuersis Albū. n. ⁊ nigrum quantūcūq; applicētur diuersis semp remanēt ꝫia. g̃ albū ⁊ nō album ad quecūq; applicenť semp ꝺicūt. Ex hoc ꝓbo q̄ ꝺictoria sunt vera sil'. Et hoc sic. Qñcūq; sunt aliqua extrēa ex gb⁹ surgit respect⁹ itrinsecus aduenies. positis extremis ponit̄ habitudo: ꝫ oppō ē respect⁹ itrinsecus aduenies: sicut distictio vl' diuersitaꝫ. g̃ alys positis quib⁹ applicanť extrema nēcio habitudo ꝓsequit̄ ꝺictorie oppōnis. tūc euidēter segtur q̄ ꝺictoria erūt sil' va. nā ꝓpositio affirmatiua fundat̄ in vno extremo. ſ. in eē albū: ⁊ ita est ista va. Albuz est. sicut si nihil essz q̄ nō eēt albū. posito vno albo: negatiua aūt fūdat̄ sup reliquo extremo. ſ. in nō albo. ⁊ posito vno nō albo ista est va. nō albū est. sicut si nihil esset albū. g̃ ille due: que vere sūt ꝺictoria sil' sunt ve. albū est. nō albū est. g̃ ꝺictoria in rerum nā. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑm̄ ꝺcedo q̄ extrema ꝺictionis sunt vere in rez natura. nec aliqs pōt hoc negare: sicut ⁊ ꝫia sunt vere in rez nā: sed ꝺictoria nō sunt sil' in rez nā respectu eiusdē subiecti: sicut nec sunt cōtraria in eodē subo. ¶ Ad 2ᵐ ꝺcedo q̄ tam ꝫia q̄s ꝺictoria essent sil' vera. ¶ Rño ⁊ dico q̄ alique ꝓpones sunt que sunt de ꝫys extremis: ⁊ tñ nō sunt ꝫie: qz nō sunt de ꝫio modo: ⁊ de talib⁹ nec magnū nec modicū est icōueniēs q̄ sint simul ve. Ita dico de ꝓpōnib⁹ que sūt de extremis ꝺictorys: que tñ mō ꝺictorio nō sunt. ⁊ tales ꝓpones nō sunt ꝺictorie: licz sint de extremis ꝺictorys pp defectū modi. Modus aūt tā ꝫiaꝝ ꝓpositionū q̄s ꝺictoriaꝝ est: q̄ sint respectu eiusdez subtil'ō eodē subo. Nūc aūt nō est sic in ꝓposito. ⁊ ideo ꝓpones formate de illis extremis que ve sunt ꝺictoria: qz deficit idētitas subtī: nō sunt cōtradictorie: Omnes enīz cōditiones que ponunť in diffinitione cōtradictiōis requirunť ad hoc q̄ ꝓpositiones sint vere cōtradictorie: sed quātum ad extrema affirmatio ⁊ negatio: et non plus: omnes alie per se pertinēt ad modum.

Obiectur quadrupliciter.

Relatiuū supponit duplr.

Pō duplex.

Nota vbiq; hāc solonē.

Potiatio qđ? Hicc. to. meta. ⁊ alibi sepe.

Passio duplex que ꝓz?

Pōpones tres ꝫie q̄s ꝺictorie si i dicta duplici.

Mod⁹ ꝫior ⁊ ꝺictoriox q̄s.

Secundo videndū est que sunt in diuinis q̃ habēt ordinē nature. ⁊ hic sunt 4ᵘ videnda. ꝓmus est de ordine inter absoluta. 2ᵐ de ordine inter ꝓprietates relatiuas. 3ᵐ de ordine iter personas. 4ᵐ inter respect⁹ gnāliter. ¶ Quātum ad ꝓmū dico q̄ quātū ad absoluta sūt nēcio ponēda q̃tuor signa. In ꝓmo sunt pfectiones gditatiue. In scōo sunt modi intrinseci. In 3° perfectiones attributales ad itra. In 4° pfectiones attributales ad extra. ¶ De ꝓmo est intelligendum q̄ gditatiuas perfectiones voco que vel directe sunt de ꝓmo modo: sicut deitas. vel reducibiles ad ꝓmum: sicut spiritus: substantia: ⁊ ens. que reducuntur ad ꝓmum modum: sicut predicatio generis de differentia. ⁊ ista omnia sunt ꝓpria: qz sicut ꝓm⁹ modus oēs precedit: ita illa de ꝓmo modo vt sic accepta videntur esse ꝓpria omnibus alys: que sunt de scōo modo: vel quocūq; dicantur. ¶ De secūdo signo sunt modi intrinseci qui exꝓmūtur per infinitatem: necessitatez: existētiam: realitatez: ⁊ hꝫ q̄ autez sint ꝓpria attributis patz: qz lieet nō sint oīo

2. pars.

1. pticula.

Ordo absolutorū i dinis in q̄ ē signū q̄druplex

Assignat rōnez ordinis.

Perfectiōes q̄ditatiue q̄?

Cōsidera aliter scotice.

Mod⁹ intrinseci q̄? q̄s ⁊ q̄s distinguunť nōbilr.

idem cū ratiōe formali deitatis.nō tñ distinguunt formalr a rone deitatis:ꝛ ideo ꝓius aduenit diuine essentie q̄s itelligant aduenire attributa que distinguunt formaliter a diuina essentia ꝛ gditatiue

Attributa ad itra q̄ ? ſz omnia taste.

¶ De 3° signo sunt attributa ad intra que accipiūtur per cōparationē ad diuinā essentiā: cuiusmodi sunt:intellect⁹ꝛ volūtas.sapiētia ꝛ charitas. ¶ In 4° autē signo sunt attributa que accipiunt in ordine ad extra: sicut iustitia.misericordia ꝛ talia:que nō sunt respectu dei:sed respectu aliox.ꝙ autē illa precedāt ista patet.Quādocūq; alique potētie respiciunt aliqua obiecta ordinata ſm ꝓius ꝛ posterius:ꝛ eo ordine respiciūt illa obiecta quo illa iter se sunt ordinata.perfectōes illax potētiax que sūt respectu obiecti ꝑmi:sunt ꝑores pfectiones illis pfectionib⁹ aliax potētiax que sunt obiecti secūdary:sed sapiētia ꝛ charitas sunt pfectiōes itellectus ꝛ volūtatis.inq̄tū respiciūt obiectū p̄m.s.rōnē deitatis.sciētia ꝛ iustitia ꝛ misericordia inq̄tū respiciunt creaturas.ꝑ ꝑma sunt ꝑora ex nā rei secundis.

Attributa ad cr̄ que?

Ꝓpoſ nōbil'. Oz attributa ad intra p̄cedūt.

Ꝑōdēaly sciaz

¶ Sed ꝰ ista arguo 4ᵣ.·Primo sic.impole est relationē ineſſe.vel dici de aliquo nisi pr⁹ inexīte fundamēto:sed fundamētū eq̄litatis ꝛ ineq̄litatis est quātitas virtutis.In ꝓmo aūt signo nō itelligit in diuina essentia illa q̄titas virtutis.ꝑ nec ineq̄litas nec eq̄litas.ꝛ per ꝰns erit dare aliq̄ signuz in quo diuina essentia non erit pfectior creatura:qz p'illo signo superi⁹ dicto nō bz q̄titatē vtutis. ¶ 2° sic.q̄lez ordinē hñt aliq̄ in essendo talez hñt in ꝓducendo:ſz in essendo eēntia ꝛ gditas p̄cedunt gditatiue ifinitatē.ꝑ ꝛ in ꝓducēdo pr⁹ cōicaī gditas. ꝛ sic ꝑ aliquo signo pr̄ nō genuit filiū sibi eq̄lez: qz ꝓio aliquo ꝓori p̄ fuit filio cōicata eēntia q̄s ifinitas.ꝛ ꝓio illo ꝓori nō erat eq̄lis pr̄i.qz pr⁹ cōicatur gditas q̄s attributū vel pfectio 2ª.ꝛ tūc in illo signo non fuit fili⁹ eq̄lis. ¶ 3° codē modo arguēdo.segī ꝙ non genuit sibi filiū silez:qz pr⁹ cōicaī gditas q̄s attributz vel pfectio 2ª.ꝛ tūc in illo signo non fuit fili⁹ similis. ¶ 4°.nā icōueniēs vr̄ dare signuz aliq̄ in q̄ deus nō sit misericors ꝛ iustus. qō tñ segī ponēdo ordinē supradictū. ¶ Ad ista rn̄deo per ordinem.

Obiicitur quadrupliciter.

¶ Ad p̄m eque ꝛcludere in creaturis vbi certuz est ꝙ gditas aliqua p̄cedit ordine nāe quātitatē.Anima enīz precedit suā quātitatez:ꝛ sic segī ꝙ in illo signo nō erit aīa perfectior corpe.ꝛ nō est icōueniens illud ꝙ sit dare signū in quo nec sit perfectior nec īperfectior:qz gditatiue nec pfectior est nec imperfectior:sicut nec equinitas in ꝑ signo est vna vel plures.nec actu nec potētia. Non.n.est magis dicere nisi ꝙ aīa vel egnitas gditatiue nō icludit ista. Eodē modo dico in ꝓposito ꝙ est dare signum in quo est essentia nec pfectior nec īpfectior creatura: qz gditatiue nec pfectior nec īperfectior.nec de⁹ in gditate vltimate absoluta est melior vl peior creatura:qz vt sic nō ꝓparaī ad extra.talia aūt p̄dicata sunt cōpatiua sui ad extra. ¶ Ad z^m ꝛ 3^m dico sil'. ꝙ idētitas equalitas ꝛ silitudo nec̄io hñt ordinē ſm fundamēta.nā idētitas fundaī in essentia. eq̄litas in quātitate.silitudo in q̄litate.Sicut ꝑ eēntia oīa illa p̄cedit.s.qualitatē ꝛ quātitatē.sic videī ꝰnr ꝙ idētitas p̄cedat oēs illas rones alias:sicut ꝑ prius cōicaī filio eēntia:ita ꝛ identitas.ꝛ 2° eq̄litas:quia post essentiā cōicaī q̄titas.ꝛ sic de silitudine. nō ē ergo icōueniēs dare signū:in quo sit idē.ꝛ tñ non eq̄lis nec silis nec dissimilis.Eodē mō dico ad 3^m.

Ꝓrescidit gditas vbiq; a q̄titatevnitis ꝛ a cō comitanb⁹ illaz qō nōbile é.

¶ Ad 4^m dico ꝙ nō eē misericordē:piū:iustū. simpliciter est ipfectiōis:ſz esse simplr talis: nō tñ gditatiue:nō est ipfectiōis.Et ideo dico ꝙ nullū icōueniēs videī esse dicere ꝙ de⁹ ꝑ aliquo signo nullus istoz sit:nec iustus:nec misericors: nec ēt pius: qz nō gditatiue:imo ipfectionis esset in deo.Exemplū.ipole est boez esse nisi sit sanus vel eger:sed tñ impossibile est ꝙ bō gditatiue includat istas q̄litates.s.sanitatē ꝛ egritudinē.De isto dictuz est supi⁹.

A.l.simplr ista.

A.l.in eo.

¶ Sz hic sūt multe adhuc diffi.·Pria ē ista.de⁹.n. est ſm Anſ.quo maius cogitari nō pōt: sed hoc nō posset esse sine ifinitate.Tūc sic.ꝓo quocūq; signo est diffinitio:ꝛ diffinituz: sed ꝓo quocūq; signo est hec diffinitio:est ifinitas.ꝑ ꝛc. ¶ 2ª est ista.pfectio simplr est que in quocūq; est melio⁹ ipſz q̄s nō ipsuz: sed:ꝑ te:oēs negatiōes oīuz perfectionū attributaliuz ꝓmo isunt.ꝑ pfectiōes attributales nō sunt pfectiones simplr.eo ꝙ eox opposita insunt. ¶ 3ª ē ista.eque perfecta est diuina eēntia: sicut persona: sed psona nō esset pfecta nisi haberet oēs illas perfectiōes.ꝑ ꝛc. ¶ Confirmaī.qz psona bz illa in ꝓimo signo:qz attributa p̄cedūt in essentia ante rel'onez.ꝑ pr⁹ sunt in psona. vult ꝑ dicere ꝙ sicut iste pfectiōes in essentia p̄cedūt rel'ones:ita in psona. et per ꝰns psona habebit illas in ꝓimo signo.

Dnſ.monol'.13.

¶ 4ª est ista.meli⁹ est hr̄e formalr oēs pfectiones simplr q̄s solū radicalr:sed in ꝓmo signo psona vel eēntia bz eas solū radicalr.ꝑ nō bz eas mō perfectissimo.ꝛ ꝓ ꝰns nō est simplr pfecta. ¶ Ad p^m istoz dico ꝙ descriptiōes differūt a diffōnib⁹:qz diffinitio datur ꝓ prioza.s.diffinitio formalis ꝛ gditatiua. Descriptio aūt daī per prius ꝛ posterius.vt hō est aīal risibile Deus aūt nō est diffinibilis per prioza:ꝛ ideo Anſ. volēs mō quo poterat notificare. diffiniuit vel descripsit per eius passionē.Cōcedo ꝑ ꝙ deus est quo maius nihil cogitari pōt:sed nō ꝓio quocūq; signo qz tūc esset maius gditatiue.qō nō est verū.qz maiozitas sibi ꝛuenit p̄cise in ꝓpatōe ad extra. que cōparatio ad extra nō ieſt sibi gditatiue.nō.n.ex hoc ꝙ maioz est.de⁹ est.sed potiꝰ ecōuerso. ¶ Ad z^m dico ꝙ pfectio simplr est melioz sua opposita vel sibi icōpossibili ꝓio illo signo ꝓio quo nata est in esse: ſz nō ꝓio oī signo:qz nō est melioz gditatiue : qz illud destrueret circa qō eēt gditatiue.ꝑ gditatiue nō ē melioz. ¶ Ad 3^m dico ꝙ diuina essentia eque perfecta est:sicut aliquid pōt esse perfectuz.ꝛ sic est hñs oēs pfectiones simplr.ꝛ hoc ꝓio illo signo ꝓio quo pōt sibi ꝰpetere gradus pfectōis.Et rō est. qz eadē est infinitas eēntie ꝛ aliox oīuz.ꝛ ideo ꝑ quocūq; signo est ifinita:ita est perfecta:sicut oēs pfectiōes sil' ꝑ idētitatē infinitatis. ¶ Et q̄n dr̄ ꝙ psona bz oēs perfectiōes attributales gditatiue. ¶ Dico ꝙ hoc est negāduz:qz psona p̄cise ꝰstituitur ex eēntia ꝛ rel'one:ꝛ sic passiones essentie:licz p̄cedāt ꝰstituti uuz persone:tamen eodez modo insunt persone diuine quo essentie.s.in secundo modo: sicut patet in creaturis. ¶ Ad quartum dico ꝙ essentia in ꝓmo signo bene continet radicaliter. et concedo ꝙ habere formaliter est nobilioz modus habendi simpliciter q̄s radicaliter: sed tamen non ꝓio omni signo.s.quiditatiue:qō sibi repugnat. ¶ Sz hic sunt aliqua dubia.·Primuz est ꝙ cuz sint assignata aliq̄ signa.·Primuz est pfectionib⁹ gditatiuis. z^m modis. 3^m attributis ad itra. 4^m attributis ad extra.

Ꝓfe pfectiones ꝓtingit dupl'.

Diffō ꝛ descriptio dfnt.

Mōbil' expō in Anſel.

A.l.qz destrueret eē gditatiue.

Cōsidera.

A.l.qz non p ſigno gditatiuo. D.q̄druplex.

¶ Dubiuz est. Utruz illa que in eodem signo sunt

habeāt ordinem. ¶ Dico q̄ in quolibet signo sunt multa signa nature. Naz in p̄mo signo rō diuinitatis est p̄ma. rō spūs z^a. rō subē 3^a. rō entis 4^a. vel eō de istis trib^9 posteriozib^9. sicut inferius apparebit. ¶ In scō aūt signo cozrespōdēte modis est ordo modoz. nā ifinitas videt esse p̄oz exītia t necessitate: q2 si per īpossibile diuina essentia nō exīsteret adhuc ex rōne ei^9 gditatiue demōstrarē infinitas de ei^9 gditate: sicut p rōnē formalez creature: dato q̄ nō exīsteret: poset demonstrari finitas. Et sic pz qūo ē ordo nature in z^o signo cozrespōdēte modis intrīsecis. de qb^9 alias. ¶ In 3° aūt signo sunt p̄ pfectiones se habētes per modū potētiaz vt itellect^9 t volūtas. ¶ In z^o signo perfectiōes se habētes p modū habituū vt sapiētia t charitas. ¶ In 3° pfectiones se habētes per moduz actuū vt itelligere t velle. ¶ Sed nūqd est hic status: ita q̄ sit p̄m^9 ordo: ¶ Dico q̄ nō. sicut pz in 3° signo. s. de itelligere t velle que necessario sunt ordinata. ¶ In 4° aūt signo est etiā ordo. s. iter attributa que accipiunt p cōparationez ad eē: sicut forte inter diuinā sciam t pertinētia ad itellectuz est aliqs ordo t iter ea que pertinēt ad volūtatē. ¶ Sed hic remanet dubiuz z^m de his que sunt in p̄mo signo. Utruz magis vlia sint p̄oza. vel ecōuerso. Si enim ponant cōioza p̄ora. tunc seq̄t q̄ deitas nō essz p̄ma rō formalis. Si aūt dicat q̄ rō deitatis est prioz. istud nō apparet vez. q2 vlia vident p̄oza. nā ab eis nō 9uertit 9ña. t per 9ñs p̄oza sunt. ¶ Uī mihi dicēduz q̄ rō deitatis sit simplr p̄ma. Et h̄ pp vnā regulaz frīs Jo. s. q̄ oppositi^9 modus p̄cedēdi est in nā creata. vel nā naturata. t nā creāte vel naturāte. In creatis enim cōiter est p̄cessus ab īpfecto ad pfecti^9: q2 agēs nāle nō pōt statiz īducere illud q̄ perfectū est. Econtierso aūt in diuinis est. pp pfectionē deitatis p̄ora sunt pfectioza. Licz g̃ vlia sint prioza in creaturis pp dictā cāz: tñ in diuinis est oppōsitū pp oppositaz cām: cōioza sunt posterioza. t min^9 cōia sūt p̄ora. q2 pfectioza. ¶ Sz si dicat sic: insurgit vna magna dubitatio de illo ordine. s. subē spūs t entis in deo: q2 ois ordo q̄ 9segt rōnes formales aliquoruz vbicūq̄ ponant rōnes ille formales: semp ponitur ibi talis ordo. si g̃ ordo qué habēt ista in deo: sit ex rōnib^9 formalib^9: in creaturis tenebūt illū ordinez cū habeāt easdē rōnes formales. ¶ Cōfirmat per illā p̄pōnez vulgatā: qualē ordinē hñt aliq̄ vbi distinguunt fm rē. talē hñt vbi distinguunt fz rōnē: sz in creaturis hñt illū ordinez q̄ cōioza sūt p̄oza. g̃ eodē mō i deo. ¶ Hoc difficile ē: o3. n. alteraz duaz viaz tenere. vl dicere ordinē simplr eūdē nō eē in deo t in creaturis. qō nō bñ itelligibile est: q2 ordo 9ñs rōnes formales est demōstrabilis de eis: sz qūcūq̄ aliq̄ sunt eiusdez rōnis formalis. gcgd est demōstrabile de vno: t de reliquo. Uel op3 dicere q̄ sola deitas est prioz. Alia aūt supioza tenēt ordinē in deo: quē habēt in creaturis. ¶ Si dicas. rō generis t q̄si generis est p̄oz rōne spēi spālissime. vel q̄si spēi spālissime: op3 negare in deo: q2 rō deitatis pp sui dignitatem est simplr p̄oz oī alia qualitercūq̄ se sic habēte. ¶ Aliud dubiū. si in p̄mo signo essentia nō est spūs nec subā nec ens. gd erit: ¶ Dico q̄ nō est incōuenies. a. esse simplr. b. t tñ. a. nō esse gditatiue. b. ¶ Dico g̃ q̄ essentia simplr est spūs subā. t ens. Sed p̄ p̄mo signo dico q̄ neutruz eoz est: q2 nō gditatiue. identice t realr est qōlibet illoz: t iō essentia extra ista nūq̄z īuenit simplr. tñ cuz determinatione sic. ¶ Aliud dubiuz q2 videt simplr q̄ essentia diuina mutetur de nō esse tali ad esse tale. ¶ Dico q̄ mutatio nunq̄z est nisi qñ ordine durationis non esse precedit esse: t in ordine successiuo. huiusmodi autez est permanens.

Quantum ad z^m est videndum. Utruz inter rlones diuinas sit ordo nature. Et dico hic q̄ sic. q2 4^or signa nature ponunt eas. Primuz signū est in quo ponunt rel'ones fundamētales. t ille rel'ones sunt oīno p̄me: licz non sint reales nisi fm quid. s. a fundamēto. q̄ autē ille sint p̄me pz. q2 precedūt rel'ones originis. nā in illo p̄oz quo perfectiōes precedūt origines. itelligunt perfectiones diuine t distincte t ordinate. ista autē distīctio t ille ordo nō sunt nisi rlones fundamētales. ergo t̄c. ¶ In scōo signo ponunt rel'ones originis pertinētes ad fecūditatez intellectiuaz que sūt gnō actiua t passiua. p̄petates. s. p̄ris t fily. Iste aūt precedūt illas terty signi. s. pertinētes ad fecūditatem volitiuā. Et hoc patz: q2 qualez ordinē habent extrema: talē hñt rel'ones in ipsis exītes: sed intellectus est fundamētuz rlonū secūdi signi. volūtas autez illaz terty signi. Intellectus aūt precedit ordine nāe volūtatez. g̃ t rel'ones respiciētes intellectū p̄oritate nāe p̄cedūt rel'ones respiciētes voluntatez. ¶ In 3° signo ponunt rlones fecūditatis volitiue. s. spiratio actiua t passiua. Iste aūt precedūt rel'ones cōes: q2 iste: saltez altera: est constitutiua p se. rel'ones autē cōes p̄supponūt p̄sonas. t sic sequūtur illas. ¶ In 4° aūt signo ponuntur ipse rel'ones cōes que sunt iter p̄sonas diuinas. s. similitudo eq̄litas t idētitas t talia. ¶ Sed 9tra. istud ist̄ 4^or. Primo sic. quicquid est in p̄re est prius q̄ aliquid qō sit in filio: sed in p̄re est spiratio actiua. t in filio gnō passiua. g̃ spiratio actiua erit prioz gnōne passiua. cui^9 oppositū dicis. ¶ z^o sic. ybicūq̄ est h̄ ab h̄ ibi est ordo originis: sz q̄ filius spiret hz a p̄re. g̃ posterius origine hz spirationez actiuaz q̄ p̄r. t si sic. rel'ones fecūditatis itellectiue nō p̄cedunt illas fecunditatis volitiue. ¶ 3° sic. naz pro quocūq̄ signo p̄r t fili^9 9parant: sunt idē in perfectionib^9 t hñt ifinitatē: sed perfectiōes essentie t ifinitas sunt fūdamenta relationū cōiuz. g̃ hñt rel'ones cōes p illo signo quo itelligunt cōstituti. s. pater t fili^9 per rel'ones fecūditatis intellectiue anteq̄z adueniāt rel'ones fecūditatis volitiue: cui^9 oppositus dicebatur. ¶ Quarto sic. qualē ordinē habent fundamēta talem ordinē habēt rel'ones in eis fundate: sed essentia t ifinitas que sunt fūdamēta idētitatis t equalitatis precedūt intellectū t volūtatez que sunt fūdamenta rel'onū originis. g̃ t̄c. ¶ Ad p^m istoz dico q̄ p̄r ordine nāe posteri^9 spirat q̄s sit fili^9. hoc est p^9 nā filius est q̄s pater spirat. ¶ Et ad hoc itelligenduz. est notāduz q̄ p̄r t filius 9parant adinuicē fz duplex signū. vel fm vnū quo 9parant ineſse. vl fz aliud quo cōparant in operari. ¶ Cōformiter aūt accipiēdo ista signa. nihil est in filio prius eo qō est in p̄re. nam quicquid pertinet ad esse p̄ris est prius origine eo qō ptinet ad eē fily t nihil qō est in filio est pri^9 aliquo qō sit in patre qō ptineat ad eē p̄ris. Simlr in opari. Nihil eniz est in filio ptinens ad operari qō sit pri^9 eo qō est in p̄re: ēt ptinēs ad opari. tñ diffozmiter cōparādo oppositū est. nā si cōparemus illud qō ptinet ad esse in filio ad illud qō p/

Ecce q̄ queris: In eodē sig̃ plia signa imo in eo/dē signi signo. Ordo q̄dratuz in diuinis. Ordo modoz.

Ordo pfectionū intrinsecarū. Perfctō triplr

Ordo attributo rū in ordie ad eē

A. l. ad ea. z. dubiū nōbile.

Arguit ad pteo.

Pz in p^o pnc. t 5. meta. Rō deitatis est p̄ma in oīnis inio/ōes pcep^9 qditatiuos.

Regula scotica. sed pōderāda t examinānda.

Hoc idez tetigit ō. in plo. t alibi sz sat̄ dubia sunia. nec ō mēte scoti est vt reor.

Maria nōbil'. Alio sco. in p̄ma q. qlibeti t vbi ibi nōui.

Regula.

Replica.

3. Dubiuz

Ecce q̄ queris: Cōfidēa istāti Quere sco. vbi q̄ nō errabis.

4. dubiū.

Hic scotizat. Admutari quid regrutur?

z. pticula. Ordo rlonuz in diuinis.

Rlonū diuinaz alia fūdamētal' que ē multiplex t real' fm qd. Alia actual' q̄ ē real' simplr t h̄ vl ē origis q̄ ē q̄/drupler. vl cōis q̄ est triplex.

Objcitur qua/drupliciter.

Ecce q̄ queris t examina bene ponderādo. P^r t fili^9 9pāt sz signū duplex.

Caste in oth⁹.

tinet ad opari in patre: nec̄io illud qō ē in filio ptinens ad esse: pri⁹ est eo qō est in p̄re ptinēs ad operari: ꝛ iō gnāri qō ptinet ad esse filij est pri⁹ spirare qō ptinet ad opari p̄ris. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ pater pri⁹ origine spirat q̄ sit filius: ꝛ tñ stat cum hoc ꝙ ordine nāe filius sit filius prius q̄ pater spiret: sicut pater pri⁹ origine creat q̄ filius sit: ꝛ tñ filius pri⁹ nā est q̄ pater creat. Et rō est. qz esse pri⁹ origine est esse a se. In hoc aūt qō est eē a se sunt multa ordine nature ordinata ad illa que p̄nt ꝯuenire. ꝛ sic esse ab alio. Eodē modo ad 3ᵐ ꝛ ad 4ᵐ pōt dici. Uel pōt dici ad 4ᵐ ꝙ rel'ones cōes nō soluz exigūt fundamēta: sed etiā extrema. nō p̄nt aūt rel'ones cōes extrema cōstituere. rel'ones aūt originis sic. ideo ꝛc̄.

Possēt ly sit omitti in ꝓposito vbiq̄.

Quare rel'ones cōes sequūt rl'ones originis.

3. pncula.

Quantum ad 3ᵐ vidēduz est si inter personas diuinas sit aliquis ordo nature. ꝛ dr̄ cōiter ꝙ iter personas diuinas nō est aliquis ordo nisi originis: qz correlatiua sunt sil'natura. psone aūt adinuicē sunt correlatiua. ḡ ꝛc̄. ¶ Lō tra ist̄ud arguo sic. q̄liꝫ ē ordo iter ꝟstitutiua aliq̄ꝫ tal' vr̄ eē iter ꝟstituta: ꝫ ordie nāe gnō actiua ꝛ gnō passiua precedūt spirationē actiuam ꝛ passiuā. gnō aūt actiua est ꝟstitutiua patriꝫ. ꝛ passiua ꝟstitutiua filij. spiratio autem passiua constitutiua spūssancti ergo ꝟstituta talē ordinē habebūt ꝙ pater ꝛ filius ordine nature precedēt spūm sanctū. ꝛ nō solū originis. Maior videt manifesta. Minorē ḡ ꝓbo 4ᵃ. ſ. ꝙ gnō actiua. ꝛ per ꝟns passiua p̄cedāt ordine nāe spirationē actiuā ꝛ passiuā. ¶ Et prio sic. Dis ꝓpetas que aduenit suppoſito precōstituto itelligit̄ posterior ipso. ꝛ per ꝟns ꝓprietate ip̄m ꝟstituēte: sed spiratio actiua aduenit patri ꝛ filio ꝓconstitutis. ḡ est posterior illis. ꝛ per ꝟns p̄nitate ꝛ filiatiōe constitutiuis eoꝝ. ¶ 2° sic. gcgd est pri⁹ prior. est pri⁹ posteriore: ꝫ gnō actiua est prior p̄re: sicut ꝟstitutiuuz prius est cōstituto. ergo ꝛ p̄nitas erit prior spiratione que est posterior. vel sil'cū p̄re. ꝛ sic de filio ¶ 3° sic. quādocūq̄ aliqua sic sunt ordinata ꝙ vnū est in vno signo nāe: ꝛ aliud in alio: talia hñt ordines nature. ꝛ per ꝟns quicgd est in primo signo est prius nā quolibz qō est in scō: sed fecūditati itellectiue pōt correspōdere p̄ᵐ signū: ꝛ volitiue 3ᵐ. ḡ cuz gnō tā actiua q̄ passiua habeāt esse prio ꝑmo signo fecūditatis itellectiue: necessario precedēt tā spirationē actiuā q̄ passiuā: que hñt esse ꝓ 2° signo. ſ. volitiue fecūditatis. ¶ 4° sic. quādocūq̄ aliqua sunt simul. gcgd est sil'nā cū vno. sil'est nā cuz alio. si ḡ gnō actiua ꝛ spiratio actiua sunt simul nā. ꝛ gnātio actiua ꝛ gnō passiua sunt etiā sil'nā. ḡ oēs origines personaꝝ erūt sil'. ꝛ sic nō erit ordo fecūditatuz itellectiue ꝛ volitiue. qō est incōueniēs. ¶ Nūc cōfirmo cōclusionē principalē sic. Quādocūq̄ aliqd est pri⁹ nā aliq̄: est pri⁹ nā oī eo qō ē sil'nā cū illo: ꝫ gnō actiua ꝛ passiua ē p⁹ nā spiratōe actiua. spiratio aūt actiua ē sil'nā cū spiratione passiua: qz correlatiua. ḡ gnātio actiua ꝛ passiua ē p⁹ nā spiratiōe actiua ꝛ passiua. ¶ P. filius prius est filio q̄ spirator. ꝛ hoc ordine nature. sed ꝓut est spirator: est simul nā cuz spū sancto spirato. ḡ pri⁹ ordine nature filio ꝑcedit spūz sanctū. ¶ Cōfirmat. qz in signo fecunditatis intellectiue itelligi pōt p̄r ꝛ filius in esse cōstituti ꝛ nō spūssctūs: in 2° signo. ſ. fecūditatis volitiue spūs sā. ḡ sic signū ꝑcedit signū: ita illa q̄ sūt in vno signo ꝑcedūt illa q̄ sūt in alio signo. ¶ Dico ḡ ꝙ p̄r ꝛ filio ordine nāe ꝑcedūt spūz sā. nā p̄r ꝛ filio p̄nt ꝟcipi q̄ꝛ tū ad illud qō gditatiue includūt sine spū sancto. ḡ prius nā sunt eo. ꝛ hoc ꝓpter ordinē fecūditatū.

Quantū ad 4ᵐ vidēduz est. Utrum iter operatiōes diuinas sit aligs ordo nature. ¶ Dico ꝙ est dare 4ᵒʳ signa ꝑ q̄ operatiōes diuine ordinant̄. in p̄mo signo sunt opōnes īmanētes ad ītra. In 2° opōnes trāseuntes ad intra. In 3° opōnes īmanētes ad extra. In 4° opōnes trāseuntes ad extra. Opationes aūt īmanētes ad ītra sunt ītelligere ꝛ velle: ꝛ iste totalr̄ ꝑcedūt. qz sunt perfectiōes simplr̄ ꝛ cōes trib⁹. Operatiōes aūt trāseū tes ad ītra sūt dicere ꝛ spirare. Operatiōes īmanētes ad extra sunt creaturas ītelligere ꝛ eas diligere. Ooperatiōes aūt trāseūtes ad extra sūt creare ꝛ cōseruare. ¶ Sed ꝫ istū ordinē īstat̄ 4ʳ. Primo sic. Agere p̄supponit esse ꝛ nō solū agere: sed etiā operari: sed ītelligere ꝛ velle sunt q̄dā operatiōes. per generationē aūt p̄r ꝟstituitur in esse. ergo gnō ꝛ actio ad ītra trāsiēs ꝑcedit actionē īmanētē ad intra. ¶ 2° in signo p̄mo quo p̄r precedit filium ītelligit creaturas: ꝛ in 2° signo quo pater ꝛ filius precedunt spūz sanctū diligūt creaturas. ḡ operatio īmanēs ad extra precedit operationē trāseūtē ad ītra. ¶ 3° qz sciētia cū sit perfectio simplr̄: videt̄ ꝑcedere ꝓductionē ad intra: que nō est ꝑfectio. scia autē respicit extrinseca. ¶ 4° sic. in illo enim prioꝛi p̄r ꝛ filius erūt insciētes. ¶ Ad ist̄a. ¶ Ad p̄m dico ꝙ agere nō p̄supponit esse p̄ncipij qō: sicut fuit superius pdictū ꝛ declaratū: sed solū p̄suppōit esse p̄ncipij quo. ꝛ ist̄ud est essentia vel memoria vel voluntas fecūda ꝓprie loquēdo. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ accipiēdo pri⁹ origine vt dicit gnālr̄ esse a se. pater in illo prioꝛi quo ꝑcedit filiū ītelligit ꝛ diligit creaturā ꝛ distinctaz habz de ea sciam: sed tñ pri⁹ nā filius est q̄ ist̄a habeat p̄r: licet habeat ist̄a a se pri⁹ ordine originis qui diuidit̄ in duo signa: ꝛ licz quicquid est in istis duobus signis nature ex parte patris sit prius origine: tamen illud qō est in filio correspondens primo signo nature in patre. prius natura est eo qō est in patre in scō signo nature. Ista signa nature accipiuntur ab esse ꝛ opari: sicut sepe dictū est. ¶ Ad tertiuz dico ꝙ illud qō dicit scientia formaliter. ſ. terminationē ad creaturaz nō est perfectio simplr̄ sed soluz dicit vnuz respectū fundamētalem vl' formalem rationis. vt postea declarabitur. ¶ Ad q̄r tum dico ꝙ nullus dicitur inscius nisi carens sciētia prio illo signo prio quo natus est hr̄e. sic nō ē hic. ¶ Ad arᵐ ꝑz. Et sic eq̄lr̄ rñsuz ē ad qōnē. Qō. II.

4. ꝓticula.

Ordo opōnū ꝺ uinaꝝ nōbilr̄.

Opō tā īmanēs q̄ trāsiēs ad intra ꝛ ad eē in diuinis ē duplex. Ar. l. rōnabiliter ꝑcedūt.

Obiicitur quadrupliciter.

Ecce qō queritur vbiq̄. Agere q̄le ꝛc̄ eē ꝓsupponit.

Scia in diuinis sofalr̄ qd dicit

Inscius qs eqr̄ dici ꝺz?

Utrum ordo originis sit prior ordine nature. ¶ Dicunt aliqui ꝙ quattuor sunt genera signorum essentialiter ordinatorum. Primo sunt signa durationis. Secundo signa nature. Tertio signa originis. Quarto signa ratiōis. Et talem ordinem habent ꝙ in vno signo durationis sunt multa signa nature: quia in eodē instanti quo cōpositum generatur. ipsum compositus est prius sua passione natura: ꝛ tamen sil'uratione. In vno autē signo nature sunt multa originis: qz in prioꝛi signo fecūditatis intellectiue: qō est vnuz signum nature sunt multa signa originis: qz a se correspondens p̄ri ꝛ ab alio correspōdēs filio. In vno autem signo originis sunt multa ratiōis: quia de his que sunt in eodem signo originis cuiusmodi sunt filius ꝛ verbuz. potest formare intellectus noster subz ꝛ ꝑdicatū. dicendo verbū est filij. ꝛ semp in tali actu rōnis ipz subz ꝑcedit ꝑdicatū. nō ponit aūt ꝙ ecō

Opō. alioꝝ.

Grad⁹ signoꝝ q̄druplex.

2. rō ꝓncipalis vl' ꝟfirmatiꝫ ꝓme. Maxima.

Maxima

Opō. ꝓba ſatis ſingularis.

Cōsidera caste.

uerso possit esse: vt in vno originis possint eē plura nāe: nec plura durationis in eodē nāe: nec plura originis in eodē rōnis. ¶ Sed ꝫ istaꝫ opinionē arguo 4r. primo sic. Nam in oībus signis duratiōis que sunt in tota hois duratiōe: suba precedit nā sua accidentia. 7 tñ illi signo nāe coexistunt oīa signa durationis. ¶ 2o sic. Nā in illo priori in q̄ pr̄ precedit filiū in diuinis: pr̄ ꝓstituit ex eētia 7 relone. eēa aūt ordine nāe intelligit̄ p̄cedere ꝓprietatē. ¶ 3o qz illo priori signo q̄ sol precedit radiū: g ab eo gignitur: est cōpositū ex mā 7 forma: inter que est ordo nāe. ¶ 4o sic. qz in illo signo rōnis q̄ intellect⁹ ꝓcipit vle añ̄ ꝑticulare: ipsum vle ꝓstat ex genere 7 dr̄ia. que inter se essentialr 7 nālr ordinant̄. Ideo dico q inter illa signa est ordo retrogradus, Ita q sicut vni signo vnius ordinis pñt eē multa alteri⁹ ordinis cozrñdentia. ita eꝫ. qz sunt alterius 7 alterius rōnis. sicut punctus 7 instās: 7 ideo sicut mille p̄cta coexistunt eidē instanti: 7 mille instātia eidē p̄cto. Sic in ꝓposito de istis signis est intelligendū. ¶ Sz ꝫ hoc instat 4r. primo qz ī ordinatis eētialr nō vr̄ esse circulatio: sed ista signa vel isti ordines vñr eētialiter ordinati. g 7c. ¶ 2o sic. oē signū ex sua nā vr̄ indiuisibile: sic instans. sed instans ponit̄ indiuisibile. g 7c. ¶ 3o sic. nam signa ista in aliq̄ indiuisibili non accipiunt̄ nisi ꝼm rōez vt instās inquantū p̄nm est futuri: 7 finis preteriti: 7 punctus finis vnius linee 7 p̄nm alterius: 7 sic talia diuiduntur. ¶ 4o sic. nam maior distantia non includitur in minori cū maius minus excedat. sed maior distantia est inter signa durationis: q̄ inter signa nature vel originis. oēs. n. ptes tpis dr̄nt realiter 7 essentialr: 7 ēt maior distinctio est iter signa originis q̄ nāe. qz ordo originis includit distinctiones realē: non aūt ordo nature. g 7c. ¶ Ad p̄m dico. q sicut inter signa tpis 7 loci non est ordo essentialis gnālr loquendo. ita dico in ꝓposito. q gnālr loquendo de istis signis non est inter ea eētialis ordo. ideo circulatō non est impossibilis. ¶ Ad 2m dico. q non est imaginandus q signa cuiuslibet ordis sint illo mō diuisibilia: sicut tps diuiditur in cuius vna pte sit. a. 7 in alia sit. b. Sz diuisio signorum nihil aliud est q̄ coexistentia vnius signi talis ordinis cum multis signis alterius ordinis: sic instans non diuidit̄ in p̄cta: nec punctus in instātia: sed vnū instans coexistit pluribus p̄ctis: 7 pluribꝰ instantibus vnus punctus. ¶ Ad 3m dico. q signa originis 7 nāe sunt vera 7 realia: sicut forte sunt signa durationis: nec sunt ficta p rōnē: sz ab ipsa rōne iuēta. sic alia realia. ¶ Ad 4m dico. q ibi ꝓprie nō est inclusio nec ꝓtinētia ꝓtinua: ita. s. q plura signa vni⁹ ordinis ꝓtineant̄ vel ī cludant̄ ab alio sig̃ alterius: sed tñ est coexistentia: sicut dictum est ad 2m. ¶ Ex istis pz qūo signa nāe sunt diuisibilia in plura originis: 7 eꝫ. 7 q̄lis est ordo inter istos ordines. Et sic pñt patere mlta q̄ dubiū faciūt ꝺ istis ordib⁹.

¶ Distinctio. i4. i5. 7. i6. Qō I.

¶ Preterea diligenter annotādū est 7c.

¶ Hic considerandum est 7c.

¶ Hūc ꝺ spūscō videdū ē 7c.

Circa distinctionem. i4. i5. 7. i6. Quero. Utrū in dīnis sit ordo eētialis. Et nō. qz tūc eēt ibi distinctio eētialis. qō est falsū. ¶ Cōtra. vbi distinctio 7 non ordo. ibi ꝓfusio. ¶ Circa istam qōnem p̄ videduz est quid sit ordo eētialis. 2o vtz sit ī deo.

I. arti.

Ordo eētialis quid?

Ordo duplex.

Quātum ad p̄m dico. q ordo essentialis est il le q cōpetit extremis illi⁹ ordinis p se: oīs. n. ordo q ꝓpetit extremis: vel ꝓuenit eis p se vel p accīs. Primus est ordo essentialis. 2o accidētalis. qz certū est q non est essentialis. g̃ p ꝓns accīntal. qz p istos duos ordines sufficienter diuidit ordo. ¶ Iste aūt ordo declaratur quadruplici ex⁹. 7 postea regula quadruplici notificat̄. p̄m ex⁹ ē de suba 7 accīte: ꝓuenit. n. subm p se esse prius accidente. qz nālr. Silr de fundamento 7 relone. Fundamentum est prius ipsa relone ordine essentiali. Silr ordo māe ad formā. mā. n. precedit formā ordine essentiali. Silr de cā 7 effectu: accipiendo per se cāz. tunc cā est prior ordine essentiali suo effectu in q̄cunq; gñe cause. ¶ 2o introducunt̄ 4r regule. ¶ Prima est q in essentialiter ordinatis priori nō repugnat esse sine posteriori quātū est ex se 7 ex nā sua. Iz ñ forte p nāz ℔ possit fieri: tñ sibi ñ repugt. Iz eꝫ est impossibile. Repugnat. n. posteriori in ordine essentiali esse sine priori. ¶ Hec regula declaratur p sic. q̄cūq; aliq̄ sic se hñt q vnū aliud ꝑsupponit: 7 non eꝫ. Iz ꝑsupposito nō repugnet eē sine ꝑsupponente: ꝑsupponens tñ nō pōt eē sine ꝑsupposito. si. n. nō se ita hr̄ent tūc vnū p se aliud nō ꝑsupponeret nec eꝫ. Sic aūt est in essentialr ordinatis ordine eētiali. g 7c. ¶ 2o sic. q̄cunq; aliq̄ sic se hñt q vnū p se depēdet ab alio: 7 non eꝫ. dependēti repugnat eē sine termino 7 nō eꝫ. sed prius essentialiter 7 posteri⁹ sic se hñt in ordine eētiali. g 7c. ¶ 3o sic. Q̄cūq; aliq̄ sic se hñt q vnū p aliq̄ signo ꝓri ꝑcedit aliud: sibi nō repugnat eē sine alio. qz si sic. p illo sig̃ sibi repugnaret. Sz ita se hñt ꝑus 7 posteri⁹ ī ordine eētiali: g 7c. ¶ Sz ꝫ hoc istat̄ 4r. primo sic. Nā. p te. subm prius essentialiter est ꝓpria passiōe. g̃ poterit esse sine ꝓpria passiōe. qō est falsū. qz tūc ꝫ demōstratiōis eēt ꝓtingens. qz eius oppositum eēt vez. ¶ 2o sic. Creatura eētialiter ē ꝓr sua dependentia ad deū. g̃ poterit eē sine ea. qō ē impossibile. ¶ 3o istat̄ ꝫ scdaz ꝑticulā regule suprad̄icte. s. q posteri⁹ non pōt eē sine ꝓri. ¶ Primo sic. Nā accīs pōt eē sine subo: sic pz ī sacro altaris. 7 tñ accīs eētialr posteri⁹ est subo. ¶ 4o ad idē. Mā sine corp⁹ ꝑcedit aiaz rōnalē: sz tñ aia rōnalis ꝑt eē sine corpe. ¶ Ad p̄m 7 ad 2m istoꝝ dico q nec suba ex sua rōne formali repugt eē sine passiōe: nec creatura sine dependentia ei⁹ ad deū: sed tota causa ē pp idētitatē realē coꝝ iter se. ¶ Ad 3m dico. q duplex est ordo eētialis. Un⁹ g est nēcius necessitate simpliciter: 7 iste ita ī cōmutabil̄ est q p quācūq; potē tētiā cōmutari nō pōt. sic relonis ad fundamentū. nā posita relone nēcio ponit̄ subz vel fundamētū. ¶ Alius est ordo g nēcius est nēcitate nō simplr: sz solū ꝼm qd. qz sz deus istū cōmutare posset. tñ natura non. Isto mō dici pōt ordo inter subam 7 accīs. Ex⁹ ꝓueniēs ꝓ vtroq;. ¶ Alius ē ordo iter actū intelligendi: 7 actū fantasiādi: 7 alius inter actū intelligēdi 7 actū volēdi. Primus. n. solus ē necessarius p statu. 7 iō ꝼm qd ē ꝑcise nēcius. qz deus posset aliter facere. Eodē mō de subo 7 accīte. Ali⁹ ē nēcius simplr: nā nō solū nāe: vez ēt deo ipole ē q act⁹ volēdi sit sine actu itelligendi. ¶ Ad 4m dico: q mā nō ē ꝓr ordie eētiali aīa itellectiua. Et si dicas ꝺ alys formis. Dico q dato q sit taꝫ ordo: nō ē tñ ita essentialr. q sit necessarius simplr: sed solūz ꝼm qd. ¶ 2a

Impugnatio quadruplex.

Ordo p̄prius. Vide sco. i. q. 2. suiꝫ.

Obiicit quadruplicuer.

Ad. l. distinctio.

In mēsuris nō est ordo eētial.

Nō valde q̄r intelligz dicto sigi cuiusq.

Iuere occkā et dicos pro 7 ꝫ. ad propositum hic.

Correlariū relo tertii.

Declaratio exēplaris q̄drupl̄x.

Declaratio regular q̄drupl̄x.

Probatio triplex.

Obiicitur quadruplicuer.

Ordo eētialis duplex.

Hinc instātia ad holez.

Exēplū nōbile.

2.regula. Probatio duplex.

regula est. q̄ in essentialiter ordinatis non p̄t esse circulatio. ¶ Hoc ōclaro dupliciter. Primo sic. q̄ idem eēt prius seipso. Et probatur hoc sic. Quicḡd per se est prius prioze: est per se p̄us posterioze. Sz ponamus. a. b. c. A. est prius b. ⁊ b. prius. c. si essz circulatio: tunc posito q̄. a. sit prius. b. ⁊ b. sit prius. a. Tunc sic. Omne qō est prius b. est prius. a. sed a. est prius. b. ergo a. est prius a. ⁊ silr de c. ¶ 2° sequitur. q̄ idem dependeret a seipso: q̄. a. dependet a b. ⁊ b. ab a. ergo a. dependet ab a. Silr posset dici q̄ idez causaret se. qō est falsum. ¶ Sed ꝫ istam regulam instatur quadrupliciter. Primo sic. naz in partib⁹ motus celi ē circulatio. ⁊ tñ videtur esse ordo essentialis inter eas. q̄ vna videtur esse prioz essentialr altera. ¶ 2° q̄ in ipsis quando vel in ipsis partib⁹ tpis vr esse circulatio: ⁊ tamen inter ea videtur eē essentialis ordo. ¶ 3° q̄ inter elementa vr eē essentialis ordo: ⁊ tamen inter eoz̄ generationes ē circulatio. ¶ 4°. q̄ inter mixta etiam vr essentialr ordo. ⁊ tamen inter ea est circulatio. q̄ ex terra depluta fit vapor: ⁊ ex vapore pluuia: ⁊ ex pluuia iterato terra deplutaī. ¶ Ad ista. Ad primū de motu dico q̄ vna pars motus nō est altera essentialiter posterior nec prior: īmo solum accidentaliter. Nam illa que nunc est prima posset esse secunda: ⁊ eō. ¶ Ad 2m de tpe et quando dico similiter q̄ nec iter quando: nec partes temporis potest eē ordo essentialis. Et sic dico generaliter q̄ ī ordine durationis nūq̄z vnum essentialiter est prius alio inquantū ordinata sunt ordine durationis. Unde oīs ordo durationis est precise accidentalis. ¶ Ad 3m de elementis. Et ad 4m de mixtis dico. q̄ licet inter elementa et mixta sit ordo eminentie ⁊ p̄fectionē: tñ p̄fm generationem non est ibi ordo essentialis: īmo ipsa vt sic sunt accītaliter ordinata.

Obiectū ḡ dr̄uplr̄ citer.

Ordo durationis inquātū talis est accītalis.

3.regula.

¶ 3ª regula est. q̄ in essentialiter ordinatis non p̄t esse processus in infinitum a priori: a posteriori aūt non repugnat eis talis processus. Hec regula quantū ad ambas partes ꝓbatur ꝑ idem. nam in essentialiter ordinatis semper posterius preexigit prius: si ḡ versus prius esset processus in infinitum: tunc posito aliquo posteriori necessario ibi essent actu infinita: quod est falsū. Per oppositū. q̄ pri⁹ non necessario exigit posterius: possunt esse prioza sine posterioribus alys: et sic non sequitur processus in infinitum.

Probatio vnica.

¶ Ex 2m q̄tuz ad vtrūq̄z de numero. Eundo. n. versus vnitatē: q̄ itur ad essentialiter prius: semper est status. Eūdo tñ versus pluralitatē: q̄ inter versus posteri⁹. nūq̄ est status: sicut p̄z. q̄ diuisio continui vadit in infinitum. sic ꝑ ꝯs plurificatio numeroz̄.

Obiicitur quadrupliciter.

¶ Sed cōtra hoc instatur 4r. Primo sic. nā ī productiōe mūdi eundo versus p̄n 2m nō est dare aliq̄ primū istās añ qō nō potuerit mundus produci. ḡ ⁊c. 2° silr de motu. 3° de gradibus forme augmentabilis. 4° de spēbus ꝯtinui. ¶ Ad ista. Ad p̄m dico. ⁊ ad z 2m. et ad 3m. q̄ non est ibi essentialis ordo in productione mūdi: nec in motu: nec in gradibus forme: sed ē precise accidentalis ordo. ¶ Sed 4ª instantia fortior est de spēbus continui: bicubitū. n. ordine essentiali p̄supponit monocubitum: sicut dualitas vnitatem: ⁊ tñ sicut per eandē proportionem est processus in infinitum in speciebus ꝯtinui eundo ad p̄us. videtur q̄ in essentialiter ordinatis sit processus in infinitū semper eundo ad prius: sicut a bicubito ad monocubitum: ⁊ sic procedendo. ¶ Dicunt aliqui q̄ non sunt spēs distincte: sed solum sunt gradus intrinseci: processus aūt in infinituz est rōne numeri. Sed si ponaī species nō sufficeret hoc. Ideo videī dicendum vno duoz̄ modoruz. vel q̄ nō sunt spēs distincte: vel si sunt nō est ordo eēntialis inter eas. de hoc tñ alias quando agetur de diuisione ꝯtinui: ⁊ ō spēbus figuraz̄. s. bicubiti ⁊ monocubiti.

Risio tripler.

Ecce q̄ ārīs.

¶ 4ª regula est. q̄ essentialis ordo non potest esse inter illa que sunt eiusdem ratiōis. hanc probo dupliciter. Primo sic. Q̄ñcunq̄z aliqua sunt eiusdez rōnis qd̄ quid competit vni est natum ꝯuenire alteri. vl̄ aliquid eiusdem rōnis: sed cum priori ordine eēntiali hoc competat qō est vel possit esse sine posteriori: ⁊ si posterius est eiusdem rōnis cum priori: posterius p̄t esse sine priori. sicut econuerso: si inter ea posset esse ordo essentialis: quod est contra primam regulam.

4. regula.

Probatio duplex.

¶ Confirmatur. q̄ posterioritas postq̄z cōuenit. a. non videtur causa quare non possit conuenire. b. cum. b. sit eiusdem rōnis cum a. sed in b. ponit prioritas. ergo idez poterit esse prius ⁊ posterius se ipso: q̄ est ꝫ regulaz 2m. ¶ 2° sic. Relo disq̄ntie non potest esse inter ea q̄ sunt eiusdē rōnis inquātū eiusdez rōnis sunt: sed solum inquantū diuersa: sed ordo complectitur relationes disquiperantie. ḡ ⁊c.

Obiicitur quadrupliciter.

¶ Sed contra. per se cā vr ordine eēntiali eē prior suo effectu: ſz bō est p se cā hois. ḡ ⁊c. ¶ Silr cā formalis ⁊ effect⁹ sunt eiusdē rōnis: ⁊ silr eodez mō de cā finali: ⁊ de cā māli p illud idē. ¶ Ad p̄m dico. q̄ ī qbuscūq̄z cāis vniuocis q̄tūcūq̄z p se sint cāe deficit illa ꝓpō. Nā sicut pr̄ me⁹ genuit me. ita si ego fuissem prior eo potuissem eū gnāre: ⁊ iō bō non est prior hoie. ¶ Ad 2m dico. q̄ cā formalis semp ē alteri⁹ rōis ab effcū: sic cā formalis humanitatī ē aīa rōnalis. ⁊ humanitas ē alteri⁹ rōnis ab aīa rōnali. sic p̄z. ¶ Ad 3m dico. q̄ nō est ordo inter cāz finalez ⁊ ei⁹ effectū: si sunt eiusdē rōnis ex rōnib⁹ formalib⁹: sed solū ꝓp aliū ⁊ aliū gradū intrinsecuz: q̄ vt sic non sunt eiusdez rōnis.

Cōsidera pōdorando dñ.

¶ Ad 4m dico. q̄ cā māl̄is semp ē alteri⁹ rōnis ab effectu: sic dcm̄ est de cā formali: nam mā non est cā forme: nec forma māe: sed vtraq̄z cōpositi: ⁊ cōpositū est alteri⁹ rōnis ab eis.

Vide in theoremat. Scot.

Ultimo videdū ē si in dīnis sit talis ordo. Et dico q̄ ordines 4or eēntiales sunt in diuinis. Prim⁹ est inter relones. s. inter dicere ⁊ spirare: sic iter actū itellectus ⁊ voluntatis. ¶ 2° ē inter psonas. q̄ sicut iter ꝯstituētia: ita iter cōstituta. ¶ 3° est inter attributa: q̄ intellectus ē eēntialiter p̄or volūtate. ¶ 4° iter modos ītrinsecos. sic inter īfinitatē ⁊ exītiam. sic dcm̄ ē gnālr de ordine nāe. ¶ Ad arg 2m dico. q̄ sic nō segr̄. sūt ordiata eēntialr vl̄ distincta. ḡ distincte eēn̄. Eodem mō de ordine pp identitatē realem non ponit separabiliter inter ordinata in deo: p̄z quare ⁊c. Qō II.

1.arti. Ordo eēntialis ī dīnis ḡdr̄uplr. Cōsidera caste.

Vtrū ī dīnis sit ordo accītal̄. Qr nō. qz ī deo nullū ē accīs. ḡ nec ordo accītal̄. ¶ ꝫ. Nā iter subas iuenitur ordo accītal̄ vt iā oñsuz ē. ḡ deo nō repugnat. ¶ Dic sic ī ꝑcedenti. q. videdū ē p̄ gd sit ordo accidentalis. 2° si in diuinis sit.

2.arti. Ordo accītal.

Quantuz ad p̄m dico. q̄ sicut ordo ꝯs extrema p se est eēntialis. ita ordo ꝯs extrema p accīs est accītalis. sicut ordo localis est accidentalis. ⁊ sicut ordo durationis. nam nō repugnat ordinato vt prius ſz vnū istoz̄ ordinū: ēt ordinari: vt posterius: vt qō est prius ſm locum vel tē/

Declaratio exēplaris.

Declaratio regularum.

pus pōt esse sine repugnantia posterius. ¶ Nunc vidende sunt quattuor regule declarantes istum ordinem oppositē priozibus datis regulis de ordine essentiali. ¶ Prima est. priozi in ordine accidētali non repugnat esse sine posteriozi: nec econuerso. qz quecunqz accidentalem connexionem hñt adinuicē: accidunt sibi adinuicē: sed ordinata isto ordine sūt hꝫ. s. hñt accidentalem connexionem adinuicez: g̃ sicut prius potest esse sine posteriozi: ita econuerso.

1. regula.

El. ita pōt se pbare.

¶ Secunda regula est. q̄ in isto ordine possibilis ē circulatio: sicut patet de motu locali circulari: cuius ptes sunt eiusdē rōnis: 7 p accīs ordinate. Ille aūt g̃ est priozi ꝓtigit esse posterioz. 7 posterioz poz: qz ps que primo est priozi: postea est posterioz: 7 ecō uerso propter circulum.

2. regula.

¶ Tertia regula est. q̄ in isto ordine potest esse processus in infinituz: qz vnū aliud non presupponit: cuius oppositū est in ordine essentiali.

3. regula.

¶ 4ª regula est. q̄ iter illa q̄ sunt eiusdē rōnis est accītalis ordo: cuius oppositū est in ordine essentiali. quare negatur ibi processus in infinitum. hic non potest negari: vt pz.

4. regula.

Obijcit quadrupliciter.

¶ Contra primā: qz prius 7 posterius sunt correlatiua fm quēcunqz ordinē: sed correlatiua posita se ponunt: 7 vnuz nō pōt esse sine alio: ergo seqūt q̄ vnuz istoꝝ ordinatorum non pōt esse sine alio. ergo 7c. ¶ 2° sic. Ꝫ scōaz regulā: qz in quocūqz ordine impossibile est idē ee prius seipso. Sed si esset possibilis circulatio in accidentaliter ordinatis: ita sequeretur q̄ idem esset prius seipso: sicut in ordine essentiali. g̃ 7c. ¶ 3° contra tertiam. posito processu in infinitum in accītaliter ordinatis: sequitur illud idem in essentialiter ordinatis: qz quocunqz addito fit noua species numeri: inter quas est essentialis ordo: sed inter illa essentialr ordinata non est: accītalr ordo: g̃ nec ē inter ista. ¶ 4° Ꝫ quartam. inter illa que sunt eiusdē rōnis non pōt esse relatio disquperantie: sed prius 7 posterius: que importat ordo accidētalis. sunt relationes disquipantie. ergo videtur q̄ nō possit ee inter ea que sunt eiusdez rōnis ordo accidentalis.

Prius 7 posterius duplex.

¶ Ad p̄m dico. q̄ prius 7 posteri° possunt accipi dupliciter. Uno modo formaliter: vt. s. dicūt relones priozitatis 7 posteriozitatis: vel composita ex fundamēto 7 respectu. 7 isto modo in quocūqz ordine prius nō pōt esse sine posteriozi. ¶ Alio mō pōt accipi fundamētaliter: vt supponunt pro fundamentis relonū: 7 isto mō in accidētaliter ordinatis ꝑius potest esse sine posteriozi: 7 eꝫ. In essentialiter autē ordinatis lz prius possit esse sine posteriozi: non tamen econuerso.

Pz. c. de dfia i porphyrio.

¶ Ad z^m dico. q̄ sicut non est incō conueniens q̄ idem differat a seipso per accidens. ita non est inconueniens q̄ idem sit prius seipso p accīs. tñ essentialiter loquendo. s. ex rōne formali. nec vnum: nec aliud est possibile.

Ecce q̄ queris.

¶ Ad 3^m dico de numeris 7 speciebus numeroꝝ. q̄ ad posterius eūdo in essentialiter ordinatis potest esse processus ī infinitum: vt ostensum est: non tamen ad prius: in proposito aūt sequitur nō solū versus posterius: sz etiam versus prius.

Ordo ois ḡrīt diuersitatē rōnis ordinatoruz: vel primo vel consequenter.

¶ Ad quartū dico. q̄ impossibile est prius 7 posterius esse inter idiuidua eiusdē rōnis precise: sed vbicūqz est ordo fm prius 7 posterius siue accītalis: siue ali°: semp in ordinatis sūt aliqua alterius 7 alterius rōnis: quibus tñ indiuidua eiusdē rōnis per accīs coniunguntur. ¶ Exēplū de ordine fm locum qui est inter petruz 7 mauritiuz: quibus necessario sunt annexa distincta vbi spē: ad hoc q̄ ipsa sint ordinata fm locuz. Unde dico 7 concedo generaliter loquendo. q̄ omnis ordo accidentalis reducitur ad essentiam: nec est possibile inuenire ordinē accītalem sine essentiali.

Mō signanr bñ pōderando.

Quantum ad 2^m principale. s. Utrū ordo accidentalis sit in diuinis. Dico q̄ non inter pfectiones gditatiuas: nec inter relones de gbus dictuz est superius. Tñ inter relones cōes non vr incōueniens ponere. Similitudo. n. qua pr̄ filio similis est: prioz est similitudine qua spūssanctus similis est patri. que tñ sunt vel pñt esse eiusdē rōnis: 7 sic vr q̄ talis accidētalis ordo ē inter istas relones. ¶ Intelligenduz tñ est. q̄ ordo accītalis pōt accipi dupl'r. sicut 7 accidens. Cōuenit. n. aliqd alteri accidere. sicut accidens accidit subo. Ul'alio mō sicut inferius accidit superiozi: sicut dicim⁹ q̄ accidit aiali q̄ sit risibile. Isto 2° modo potest esse in gditatiuis pfectionibus ordo accītalis: sicut pt patere p ea que dicta sunt superi⁹. qō sic declarat. Nam spūs se hz ad rōnem deitatis: sicut qōdā subalternum. Spūs aūt ex eo q̄ spūs non est posterioz deitate: subalternū semper est posterius quocūqz alio spālissimo: qz tñ in deo: pp perfectionem: priora sunt que sunt pfectioza. 7 ratio deitatis est perfectioz. reliquitur q̄ sit priozi. spūs posterioz. In creaturis autem: qz imperfectioza sunt priora pp imperfectionem: 7 subalterna sunt impfectioza spālissimis: hinc est q̄ spiritus. qz subalternuz. est prioz natura specifica angeli: non ordinatur ergo deitas ad rationem spiritus ex ratione quiditatiua spiritus eo modo quo nunc ordinatur: sed ex alio. Eodem modo dico de spiritu respectu entitatis: qz in creaturis entitas est priozi: 7 in deo posterioz fm vnum modum dicendi superius. ¶ Ad argumentum in oppositum per iam dicta patet. Qō III.

Ordo accītalis duplex.

Prius in dinis 7 creaturis alr et aliter.

.s.i plo. 7 di.3.

Queritur Utrū qualem ordinez hñt aliq̄ vbi distinguūtur fm rem. talē habeant vbi distinguūtur scōm rationez. Ista enim propositio multum cōmuniter cōceditur. Ideo ad videndum de veritate istius quero istam questionem. ¶ Dic sunt duo difficilia. Primum est accipiendo rationem pro ratione fabricata ab anima. Utrum teneat regula. Secundū difficile est. Utr̄ accipiendo rationem pro ratione quiditatiua.

Regula scotica examinat. vide Sco. I. q. quoli. betu arti. 2. 7 vbi ibi not. ui.

Rō duplex.

I. arti.

Quātum ad primuz supponendo distinctionem rationis possibilem. Dico q̄ propositio ista est vera. Qualem ordinem habent aliqua 7c. ¶ Et probo quadrupliciter. Primo sic. Quandocunqz rō ex hoc quod concipit distinctionem esse alicubi ponit alibi distinctionem: oportz q̄ eo ordine eam ponat quo ordine inuenit eam 7 percipit: hoc patet. Nam distinctionem quam facit intellectus. oportet q̄ similem habeat in re: nō dico q̄ ī re cui attribuit: sed in re a q̄ accipit: aliogn esset illa distinctio ficta: sicut chimera: oportet ergo q̄ distinctio quam facit intellectus aliquo modo sit a re. res autē non mouent nisi eo ordine quē habent illa que sunt distincta: ergo cum intellect⁹ eo modo attribuat quo mouetur a re: talem ordinē habebunt in intellectu qualem in re habent. ¶ 2° sic. Quicunqz ponit intellectum 7 voluntatem distingui in deo: fm rationem ponit talem ordinē inter intellectum 7 voluntatem saltem rationis: q̄lē ponit realē inter intellectum 7 volūtatē: vbi realr

Probatio quadruplex.

Corrñdentia ex pte rei ipsi rōni regrit: 7 q̄lis. vi de optime.

distinguunt. hoc non est nisi pp istam regulā. ¶3° sic. qz talē ponimus ordinem inter vlia. s. inter aial z hominem que non distinguuntur nisi fm rōnez: qualē ponimus inter sensibile z rationale: que gdi tatiue distinguuntur: a quibus prioza accipiuntur. ¶4° sic. qz potentia intellectiua naturaliter z ne cessario operatur fm q mouetur ab obiecto sic vt eo ordine operatur quo mouetur: sed mouetur ab obiecto tali ordine. s. fm rationes formales: ḡ vni formiter operatur. ¶Sed contra. Ordo simpliciter non pōt esse talis qualis est ordo fm quid: nec ē ei similis: sed ordo inter res z res est simplr ordo: ordo autē rōnis non est ordo nisi fm quid ergo zc. ¶z°. qz enti reali z enti rōnis nihil est cōe vniuocum: sed que non hñt aliqō cōe vniuocum non pñt ordinem eiusdez rōnis habere: ḡ ordo iste z ille nō erunt siles. ¶3° sic. Nam prioza quo ad naturam sunt nobis posterioza: sed ordo qui est ī re est ordo nature: ergo non semp talem ordinem hñt in intellectu qualem habent in re. ¶4° sic. demonstram⁹ multa de deo a posteriozi: z per ꝯsequēs aliqua demōstrata de deo sunt in intellectu posterioza q̄ aliqua in creaturis: sed in re constat q nihil in deo est posterius creatura. ḡ zc. ¶Ad primum non est intelligenda regula. q sicut in re est ordo realis: ita ī intellectu: sed q sicut intellectus in re est prioz naturaliter voluntate: ita proportiōabiliter z suo mō essendi in intellectu est etiā prioz voluntate. ¶Ad z^m dico eodē modo: nā nō est intelligenduz q ordo rōnis fit in re z in intellectu. sed q sicut in re ē realiter ordo. ita proportionabiliter in intellectu erit talis vel ꝯsimilis ordo. ¶Ad 3^m dico. q regula intelligenda est qñ intellectus fabzicat distinctionez ex distinctione quaz videt in re. z tunc qualis ordo offertur sibi in re talis erit in intellectu. non est aūt intelligendum de ea quam facit intellectus ex imperfectione sua. ¶Ad 4.^m dico eodem modo. nam q a posteriozi demonstramus prioza: hoc est ex imperfectione intellectus nostri: z ideo de talibus nō tenet regula: sed de distinctione facta inter intellectum z voluntatem in deo scōz q̄ inuentum est in creatura: de tali tenet regula.

Obiicitur quadrupliciter.

Mōbiles regule sco. z adde plura alia.

H. l. iō ō talib⁹. z. aru.

Quantum ad z^m principale videndum est. Utrū hec regula teneat accipiēdo rōnem pro rōne formali qditatiua non fabzicata ab aīa. qz de rōnibus ab aīa fabricatis non curo mō: de rōne aūt quiditatiua non fabzicata ab anima: oñdo q regula valet. Et ostēdo quadruplici ratione. ¶Primo sic. Quandocūqz aliquis ordo cōpetit extremis ex rōnibus formalibus eozum. vbicūqz inueniuntur tales rōnes formales: inuenit̄ talis ordo: sed eedem rōnes sunt vbi distinguunt̄ fz rem: z vbi distinguunt̄ fm rōnes formales eozum: ergo idem ordo erit vtrobiqz accipiendo ordinez: qui eis cōpetit ex rōnib⁹ formalib⁹ eoz. talis est ordo essentialis. Ad propositum. in deo vel in creatura intelligere z velle sic se habent. ergo zc. ¶z°sic. Quandocunqz aliqua sunt eiusdē rōnis formalis. gcgd est demonstrabile de vno: z de reliquo: sed intelligere z velle in creatura: vbi distinguunt̄ realr. z in deo: vbi rōne distinguunt̄: modo predicto itelligendo rōnez: sunt eiusdem rōnis formalis: potest autem demonstrari de intellectiōe creata ex rōne formali intellectionis. q̄ precedit volitionē: ergo poterit z in deo. z sic idem ordo erit vbi erunt disti

Probatio quadrupler nōbilis valde. vide totū.

cta realiter z ratione. ¶3° sic. per illud quod inest alicui per accidens nō variatur illud quod inest p se: sed ordo consequens ratiōes formales eis per se inest. Esse aūt realiter idem: vel realiter distinctuz inest p accidens. ḡ ordo non variatur ex isto. ¶4° sic. Ordo per se consequitur distinctionem formalem: que est ex rationibus formalibus eozum quiditatiuis: sed vbi sunt eedez rōnes quiditatiue: eadem est distinctio quiditatiua z formalis. ergo vbi eedem rationes: ibi z idem ordo erit. ¶Sed contra hoc instatur quadrupliciter. ¶Primo sic. act⁹ z obiectum vbi distinguuntur fm rem talem ordinem habent: q actus dependet ab obiecto. z ꝟ essentialiter. ergo vbi non distinguūtur realiter: act⁹ dependebit ab obiecto. z sic in deo. ¶Secūdo sic. Ordo eminentie videtur esse per se: z consequitur rationes formales: sed intelligere z velle sunt ordinata: vbi distinguuntur realiter secūduz ordinem eminentie. ergo z in deo erunt ordinata fm illum eundem ordinem. ¶3° sic. nam ordo causalitatis videtur esse ordo per se: sed actus z obiectum sic se habent q actus causatur ab obiecto. vbi distinguūtur realiter: ergo eodem modo in deo vbi distiguūtur formaliter. ¶Quarto sic. Nam ordo durationis realiter est inter habitum principiozum: z habitum conclusionum: quia altera premissarum ē prius tempoze nota q̄ conclusio: ergo cuz ita sit ī creatura: ita eodez modo erit in deo. ¶Ad primū istorum dico. q ordo dependentie est accidētalis z nō essentialis. Eodem modo dico de ordine eminētie z ordine causalitatis: z etiam durationis: quia oēs isti sunt accidentales respectu rationum formaliū: que sunt cōmunes. ¶Intelligendum tamen est q actus intelligendi pōt dupliciter accipi: vel inquātum causatus ē z determinate speciei: z sic ordines isti: tam dependentie respectu obiecti: q̄ eminētie respectu volitiōis: q̄ causalitatis respectu obiecti omnes: vt sic sibi sunt essentiales: z sequūtur rationem formalem eius: per quam ponitur actus in tali specie: sed nec sic est in deo fm istam rationē formalem: quia nec vt sic dicit perfectionem simpliciter. ¶Alio modo potest accipi. vt est transcendēs: z vt dicit perfectionez simpliciter. Et isto modo dico. q nullus istozum ordinum est essentialis. sz oēs sunt accidentales: qz sibi conueniunt precise ex coniunctione sui ad actum primo modo dictum: et qz talis coniunctio sibi non cōuenit nisi per accidēs: hinc est. q ordines illi non conueniunt actui isto modo accepto nisi per accidens: z isto modo precise est in deo: z non primo modo. per idem patet ad rationes omnes: z instantias ductas in oppositum. scilicet de omnibus illis ordinibus: quia vt est in deo conuenit sibi ordo: vnde sequitur rationē eius formalē. ¶Sed hic sunt alique difficultates. Prima est de ordine nature. Utrum sit per accidens vel per se. ¶Dico q ordo nature consequitur rationes formales ordinatorum: z per consequens vbi ipse sunt ibi erit. z quia sunt in deo ibi erit zc. ¶Secunda difficultas est. quia ordo nature videtur esse in deo inter actum intelligendi z volendi: z tamen respectu contingentium actus volendi precedit actum intelligendi. Nam prius voluntas diuina determinat q̄ intellectus diuinus itelligat. ¶Dico q inter istos actus quantuz ad absoluta eozum ē talis ordo: q actus intelligēdi pcedit

Obiect q̄drupliciter.

Actus itelligendi dupliciter accipi pōt: z est singulare valde.

D. tripler.

Ordo itellectionis diuine ad volitionē diuinam duplex.

actum volendi: sed vt terminant ad extra nō hñt talem ordinem: sed oppositū. Primus est essentialis. Scōs accidentalis: non. n. scōs ꝓsequitur rōnes formales intellectus 7 voluntatis: sed primus sic: 7 ideo primus est ordo nāe: scōs non. ¶ 3° diffi. ē. si actus dicēdi sit prior ordine essentiali actu intelligendi in nobis. ¶ Dico q̄ taz in diuinis q̄z in creaturis: sicut postea declarabitur: actus intelligendi semp prior est actu dicendi. lz Scotus videat hoc dicere in deo 7 nō in creatura. tñ dico q̄ pōt euidēter oñdi: q̄ ēt in deo 7 in creatura. Qō IIII.

Vide. 5. di. 32. et alibi.

QUeritur Utrū in essentialiter ordinatis 7 realr distinctis prius possit ꝑ diuinā potentiaz fieri sine posteriori. q̄ non. q2 prius est correlatiuū ad posterius: g̃ non pōt esse sine eo. ¶ Contra. prius non dependet a posteriori.

Regula scotica 1. di. 1. 7 di. 12. 2. 7. 12. di. 4. 7 alibi sepe.

Hic introducit regula frīs Jo. que talis est. Oñcūqz sunt aliq̄ essentialiter ordinata: 7 realiter distincta: deus pōt facere prius sine posteriori: hec aūt regula confirmatur ratiōe: 7 ꝑ sic. Oñcūqz est aliq̄ agens q̄ quantū est ex se ꝓtingenter agit: nec pōt necessitari ab aliq̄ extrīseco: si ꝓducat duo realiter distincta: 7 vnū prius ꝓducat q̄z aliud: ꝑ ori producto pōt non producere posterius: 7 sic a ꝓductione posteriozis cessare: sed deus est tale agēs 7 non pōt necessitari: g̃ priori producto poterit cessare a productione posteriozis. Maior dī manifesta. q2 ex quo agens agit quantum est ex se ꝓtingenter: nec aliquid aliud potest eum necessitare: nō vī q̄ producto priori non possit deus cessare a productione posteriozis. ¶ Si dicas q̄ hoc impedit coexistentia priozis respectu posteriozis: hoc non valet: q2 cū producto priori ab eo non possit necessitari: 7 quantū est ex se ꝓtingenter agit: cessare poterit a productione posterioris. ¶ Nec rō confirmatur quadrupliciter. ¶ Primo sic. Agēs nāli necessitate circa aliquem effectū: eadem necessitate ꝓducit omne necessariū ad productionem effectus: sed per te: producto fundamento vel subo q̄ est prius: necessitatur deus ad producendū actum vel respectus: vel illud q̄ est posterius: productio aūt prioris est necessaria ad producendū posterius: ergo sequitur q̄ eadem necessitate producet prius q̄ ꝓducet posterius ꝑm te. ¶ 2° sic. Oñcūqz aliq̄ agens naturali necessitate inclinat ī terminū: eadē necessitate determinat se in termino quantū pōt: sed per te: deus necessitatur ad producēdū repectū fundamento producto: ergo necessario conseruabit illuz. Item sequeret q̄ duz produceret aliquid ad extra de necessitate non posset non producere. q̄ est falsuz. ¶ 3° sic. Oñcūqz aliquod agens agit ex toto conatu producit perfectiozē effectū quē pt produceꝛ. Si ergo de° de necessitate producat. b. a. producto: produceret. b. ita perfectum sicut posset: 7 sic posita albedine causaret similitudinem perfectiozem q̄z possz: q̄ est falsuz. ¶ 4° sic. Necessario agens agit q̄cito pōt: si ergo producto fundamento produceret respectum necessario: produceret fundamentū 7 respectum ab eterno. ¶ Sed contra istud instat quadrupliciter. ¶ Primo de composito ex materia 7 forma. Nā materia 7 forma simul sumpta sūt priora composito. ergo poterit deus ea simul facere: 7 tamen non erit compositum. quod videtur absurdum. ¶ Secundo sic. Omnis causa videtur eē prioz 7 realiter distincta a suo effectu: sed deus non posset albedinem imprimere: nisi sequeretur albū: ergo non omne prius realiter distinctum potest eē sine posteriori. ¶ Tertio sic. Impossibile est aliqd esse vel fieri sine eo: quod est eius diffinitiuum: sed quantitas ingreditur vt diffinitiuum hominis: q2 corpus organicum: constat autem q̄ substantia est prioz 7 realiter distincta ab accidēte. ergo 7c. ¶ 4° sic. Omnis effectus sicut in esse dependet a deo. ita in fieri 7 conseruari. cum ergo non solum inquātū in fieri paternitas dependeat a deo: sed etiaz in cōseruari: poterit deus ꝓ primo instanti influere et postea non influere: 7 sic erit pater 7 filius sine paternitate. 7 sic pater 7 non pater: nam ex hoc q̄ hic homo est genitus ab illo: est filius illius: erit g̃ socrates genitus a Platone: 7 tamen non erit filius: nec plato erit pater. ¶ Ad primum si dicatur q̄ cōpositum non addit tertiam entitatem: sicut dicunt aliqui. facile est euadere. Tenendo autem oppositum: oportet dicere q̄ anima 7 corpus possunt simul eē: 7 tamen compositum non resultabit: posset enī anima coniungi corpori: vt motor: 7 tamen non resultabit aliquod tertium compositum. sicut non resultat ex angelo 7 corpore: cui vnitur: aliquod tertiuz compositum ex eis differens. ¶ Ad secūdum. Si dicatur q̄ effectus formalis differt a forma: illi sic dicentes habent dicere q̄ deus potest album facere sine albedine: si volunt dicere consequenter: vel potius albedinem in subiecto sine effectu. s. sine albo. Sed ego dico q̄ esse album nihil aliud est q̄z albedo. 7 subiectum 7 vnio albedinis ad subiectum. Et istis positis ē impossibile quin illud ponatur. s. esse album quantūcūqz sint prioza: quia non distinguuntur. ¶ Ad tertium dico. q̄ deus omnem substantiam priorem accidente potest sine illo accidēte facere. Et ideo corpus quod dicitur organicum: q2 est pri° 7 realiter distinctum a quantitate potest facere sine ea. sed hominem non potest: q2 licet homo sit differens realiter a quantitate: tamen ꝑsupponit quantitatez: 7 est quodāmodo posterior q̄titate: 7 sic deficit priozitas: 7 per consequens nō possunt separari. ¶ Ad quartum dico q̄ non videtur inconueniens. q̄ deus influat in fundamentuz relationis non influendo in relationem: cum fundamentū sit prius 7 realiter distinctum: 7 sic deus poterit facere q̄ Petrus 7 Martin° sint. 7 tamen paternitas non sit in Petro: nec filiatio in Martino formalis 7 actualis: sed tantum fundamentalis: q2 illa non differt ab eis. scz a fundamento: 7 sic patet ad illud. ¶ Sed hic adhuc remanent alique difficultates. ¶ Prima est. Utꝛ deus possit facere materiam 7 formaz vnita sine vnione. Dico q̄ non. q2 omne vnitum est effectus formalis vnionis: materiam tamen 7 formaz bene potest facere sine vnione. ¶ Secunda difficultas est. Utrum deus possit facere corp° sine figura. ¶ Dico q̄ supposito q̄ deus possit facere corpus infinitum: tunc tale corpus erit sine figura. Si autem dicatur oppositum tunc erit difficile euadere. ¶ Dicunt tamē aliqui q̄ iste extremitates. s. superficies 7 punctus nō dicunt aliquid positiuum. sed nihil aliud est punctus: nisi nihil plus de linea. 7 sic de alys: scilicet de linea respectu superficiei: 7 superficie respectu corporis: hoc est difficile tenere 7 defendere. ¶ Ideo dico aliter. Q2 illa omnia nihil absolutum dicunt:

Euasio.

Confirmatio q̄drupler.

Ad. 1. accēs.

Ad. 2. q2.

Ad. 3. q2 sic.

De tertia entitate op. duplex.

Cōsidera caste 7 pōdera bñ.

Nō bñ de effectū formali respectu sue cāe. Q2 nō possit esse hō sine ḡitate: sz bñ corpus: q̄ bñ pōderabis. Ecce q̄ ārīs. sz ꝓsidera istātiaz. Auere Auar. et alios.

D. exemplū.

Corp° sine figura an possit fieri?

Moiales. vide Sco. 2. di. 2. q. 9. ad h̄.

Cōsidera instā tiā: qz ñ scotizat. Replica.

Ponit ḡtuitatez ō numero respectuum. Et fundamentum posito termino posse esse sine respectu intrinsecꝰ aduenīte. vīō. j. di. 29.

Quēſ hūc i. 4. in mā de eucharistia z i localibus z. j. di. 24. z. 25 vel. 14. z. 15.

Terminus actionis duplex.

Exaia bene ista ex Sco.

Terminus acqsitus p actiōez ē poz ipa: qō ē singulare. vīō. j. di. 32. z alibi.

Motus duplex

Fluxus formaliter qd?

Oz ly deꝰ corpꝰ neutrū. nō tñ hō sz pſidera.

Et si nō pducit puatio. tñ inducit sz cōsidera. vide z. di. 1. z. 2. q. 1. isco. z vbi ibi notaui.

sed precise respectū: sunt.n. extremitates alioꝝ: sic punctus est extremitas linee: z sic de alys. ¶ Et si dicas quomodo albedo que est ens positiuū z absolutum potest fundari in superficie: que ē ens respectiuum. Dico q nec albedo fundatur i superficie: nec superficies in albedine: sed ambo i eodē subo. de hoc alias. ¶ Sz dices. quomodo dicere debes de linea dū est sine puncto: z superficies sine linea: z sic de alys. Dico q oīa sunt finita fundamentalr: non tamē formaliter actualiter. Et sic dōm est. sic diceremus de duabus albedinibus sine similitudine. Esset.n. inter eas similitudo fundamentalis. sz tamen non formalis nec actualis: que est accidēs: z potest ab eis separari. ¶ Tertia difficultas est. Utrum deus possit facere actionez sine termino. Dico q sicut inferius ōclarabitur q actio respicit passum tāq̄ terminum: z sicut non pōt fieri respectus sine termino. ita nec actio sine passio: qz terminus est prioz ipsa relatione nāliter z ordine essentiali. ¶ Sed si fieret qō. Utrum deus possit facere actionē sine termino. s. q accipit esse per istā actionem. potest dici q non. sicut enīz declarabīr: actio presupponit productionē: productio autem tā actiua q̄ passiua presupponit terminum: qz actio vl̄ productio actiua presupponit fundamentum z terminum: hoc.n. est generale cuilibet respectui. Productio.n. passiua fundatur in termino producto: ergo ipsum presupponit: z per ꝫsequens actiua: qz simul natura est cum passiua. Dico ergo q deus seperare non posset actionem a termino: sz distinguunt realiter. qz ordine essentiali z necessario actio presupponit terminum: z sic pz ad illud. ¶ Quarta diffi. est. Si deus possit facere motū sine termino: qz vr esse prioz realiter z essentialiter: z distinctus realiter. Dico q accipiendo motū pro forma fluēte: que non est aliud a termino. pz q pōt. Sed accipiendo motum pro fluxu forme: qui nihil aliud est nisi ordo partium forme: z ordo sicut quilibet respectus presupponit terminū z fundamentuz: relinquitur dōm q motus non potest esse sine termino: qz posterioz eo. Eodē modo dico de mutatione. Ipsa.n. est posterioz termino. ¶ Quīta difficultas ē. Utr deus possit facere aial: qō non sit sanum vel egrū. ¶ Dico q hic est imaginandum sicut superius dictum est de quantitate: cōparando.n. sanū ad egr: vel istas formas ad corpus qō īmediate respiciunt pro subiecto: qz ipsum est prius eis z distinctū realiter: potest deus corpus sine sanitate z egritudine facere. ¶ Sed loquendo de homine qui presupponit in corpore talem mixtionem que est sanitas vl̄ egritudo: sicut dictū fuit de quantitate: sicut deus non potest facere hoiem sine quantitate: sic nō pōt deus facere hominez sine qualitate: ita forte nō potest facere hominē sine illis mixtionibus. ¶ Ideo dico q sicut corpus potest fieri sine quantitate: sed non homo. ita corpus pōt fieri sine istis mixtiōib⁹. licet non homo vel humanitas. ¶ Sexta difficultas: de luce z tenebris respectu aeris. Utrū aer possit fieri sine eis: ita q aer esset qui non esset nec lucidus nec tenebrosus. ¶ Dico q hec regula non tenet in priuatione z habitu: qz priuatio non producitur: sed ex sola amotione habitus inducitur. Et ideo non potest fieri q subiectum non sit sub altero eoꝝ: qz si excludatur habitus eo īducitur priuatio. ¶ Ad argumentum ex dictis pz.

¶ Distinctio decimaseptima. Qō I.

Jam nunc accedamus ꝛc.

Queritur Utrū necesse sit ponere charitatē creatam in aīa nīra. Qz non. Apls. Charitas dei diffusa est in cordib⁹ vestris per spūmsanctum. ¶ Contra idem Apls. Fructus spūssancti ē charitas. Ro. 5. a. Gala. 5. d.

¶ Circa istā qōnem opz videre de necessitate charitatis quantum ad potentiam ordinataz. Et scōo quantum ad potentiam absolutam.

Quantum ad primū fuerunt antiquⁱ 4^or opi. ¶ Prima fuit opi. Pelagy. q. s. ad actū meritoziū nō regrit charitas sine gra. nec spālis influentia: sed q ex puris nālibus posset bō mereri vitam eternam: nam ea que non sunt in ptāte nīra: meritoria ē nō pñt. ¶ 2ª opi. fuit q regrit charitas: nec ipsa suffic̄: sz opz q sit ibi assistētia spūssancti z influentia. qz cū oīa sint creata non vr q aliqō creatū possit actū dignū tāto premio cāre. ¶ 3ª opi. fuit magistri. q. s. ad talē actū meritoziuz requiritur spūssancti influentia: z non regritur charitas nec aliqua creatura: qz persona diuina. s. spūssancti potens est facere sine illa creatura qō posset facere cum illa. ¶ 4ª opi. q ad talem actum suffic̄it sola charitas. nec requiritur assistentia spūssancti specialis. eo q dona supernaturalia videnī sufficientia ad faciendū talem effectum deo acceptū ſm ordinationem diuinaz. ¶ Prima istaꝝ opinionum stare non potest: sed erronea reputatur. Est.n. opi. Pelagy. Ipse enim posuit q homo ex puris naturalibus potest mereri vitam eternam: qō est falsum. ¶ Nec 2ª potest stare: qz eodez actu numero aliquis per ipsum meretur vitam eternam si habeat charitatem: per quez tamen non mereatur vitā eternam si non habet charitatez: dato q idez actꝰ bēatur. Et hic oīditur q spūssanctus spāl̄r non cōcurrat: qz prius dum charitas non erat: actus erat positus in esse sine illo speciali influxu. ergo postq̄ habet charitatem iam non amplius per quēcunqz influxum ponetur in esse. ¶ Si dicatur q nō erit idem actus numero: sed distinctus. ¶ Contra. eodem modo arguitur de actu eiusdem rationis. qz actum eiusdem rationis z eque intensum habz aliquando in charitate existens: z non charitatem habens. ergo non videtur q aliqua alia causa cōcurrat ad causandum eum que prius nō concurrebat. ¶ Sed ad ista potest dici dupliciter. Uno mō q spūssanctus concurrat nunc ad vnum z non prius sine variatione illius actus saltem specifica. quia hoc non est impossibile: eo q est agens liberum et non naturale. ¶ Scōo modo dicitur q non est incōueniens ponere istos actus. s. meritoziuum z non meritoziuum differre specie. qz alie z alie cause concurrunt ad istum q arguit distinctionez specificā. ¶ Contra. primum non sufficit. naz ceteris causis paribus videtur impossibile vlteriorem causaz cōcurrere quin effectus varietur: aut intendatur. sive sit causa libera: siue naturalis: alioquin nihil ibi faceret cum ipsa non concurrente nihil minus causetur effectus. Alia autem omnia paria ponuntur. ¶ Nec secundum valet. Nam tunc omnis actus boni hominis existentis in charitate differret spē ab omni actu eiusdez hois charitatem non hītis.

I. arti. q. De potēcia ordinata. Ō p. q̄druplex antiquorum.

Impugnatio dictaꝝ opionū.

Euasio.

Euasio duplex.

quod videtur incõueniens. Ideo nõ videtur necessaria influentia specialis spiritussancti cũ equales actus ⁊ eiusdẽ speciei sint digni vita eterna ⁊ nõ digni: ⁊ ẽt in eodez: qõ non posset esse si esset supnãlis influentia. ¶ Tertia opinio. q̃ est magistri: non tenetur cõiter: eo q̃ non vr̃ bñ consona dictis sctõz. Nec ẽt bñ ꝯsona dictis sacri canonis. Gratia enim ⁊ veritas p Jesuz xpm facta est Jo. i. Sed mihi vr̃ q̃ loquendo de po⁹ dei absoluta: non est ita opinio absurda. Nam gcgd põt deus facere mediante cã z°. potest sine ea in genere cause efficiẽtis: potest ãt per te: mediante charitate: g̃ sine ea per se põt: nec etiam est ita irrõnabilis: sicut dr̃: sed sicut secunda opinio exaltat meritũ per singularem influentiam spũssancti: ita ista multo magis exaltat p totalẽ spiritussancti influentiam respectu actus. Istis ergo tribus modis dicendi non probabilibus dimissis.

Sustinet op. magistri vt pr̃: in articulo sequẽte hz locũ magis.

Cõcludit eũ. 4. op. plura.

Dico ſm quartã opinionẽ: q̃ charitas sola cũ alys que dicent̃ sine spũssancti influentia spãli requiritur. ¶ Regrunt̃. n. ad actũ meritoziũ. ipsa voluntas: ipsa charitas: ipsa acceptatio diuina: ⁊ influentia generalis: non aũt specialis: eo q̃ talis actus eq̃ intensi põt haberi a non habente charitatem ⁊ habñte. ¶ Sed tunc est vna difficultas. Ur̃. n. seq error pelagy: q̃ sine speciali influentia potest causari actus meritozius. Dico q̃ nõ est error pelagy. q̃ ipse nihil aliud ponebat preter naturalia ⁊ influentiam generalem. Ego aũt pono preter influentiam generalem ipsam charitatem: que licet dum est naturaliter operetur: tñ supernaturaliter infunditur: ⁊ sil'cuz hoc requiritur acceptatio diuina. ¶ Nec valent rationes pro alys opionibus inducte. Prima non. q̃ licet voluntas diuina coagat voluntati nostre: tamen sic coagit q̃ actus semper est in potestate nostra. ⁊ similiter charitas concurrens. Nec ratio pro z° valet. q̃ lz charitas nec aliquid aliud possit actum dignum tanto premio causare quãtũ est ex se. tñ ex ordine illius in cuius ptãte est p̃miũ conferre bene est possibile. Nec ratio pro tertia. q̃ lz probet q̃ deus posset aliter facere: tñ de facto nõ probat: habem⁹. n. gratiã esse factã. ꝯstat aũt q̃ gra que facta est non est spũssancti.

Dubiũ.

Ad motiua op. rñdet.

Quantum

ad scõaz ptem qõnis que est videre vtrum de po⁹ dei absoluta posset deus acceptare aliquem sine charitate: ita q̃ charitas non est necessaria quantũ ad potentiã absolutam. Dicunt aliqui q̃ deus de po⁹ sua absoluta non põt de nouo aliquez acceptare nisi infundat ei charitatem. Et hoc probant sic. Impossibile est eẽ transitum de ȝdictozio in ȝdictoziũ sine mutatiõe facta in altero extremozum: sed hic fit mutatio de non accepto ad acceptũ: ⁊ non est mutatio ex parte dei: ergo erit ex parte creature accepte. Sed nõ p̃t intelligi mutatio nisi aliquid habeat quod pri⁹ nõ habuit. g̃ ⁊c. ¶ Cõfirmat̃: q̃ nulla volũtas aliquid acceptat q̃ nõ prius nisi eius itellectus aliter iudicet de illo q̃ prius: ergo si de nouo voluntas diuina acceptat sine mutatione in creatura: est mutatio in eius intellectu. ¶ Contra istam ꝯnem arguitur quadrupliciter. Primo sic. Non est magis libera voluntas nostra circa obiectum q̃ voluntas diuina circa ꝯtingentia: sed nulla mutatiõe fcã circa obiectum oditũ: potest voluntas illud diligere spõte. g̃ ⁊c. ¶ z° sic. Aut potest deus existentem in charitate acceptare. aut non. Si sic. ergo cum prius eũ non acceptaret erit transitus de contradictorio i cõtradictozium sine mutatione. Si nõ. ergo aliquid de necessitate vult citra vltimum finem. q̃ est falsum. ¶ 3° sic. Deus ab eterno voluit solem pro tali die creare. ⁊ pro illo die potuit non creare: quero in quo est mutatio: q̃ est transitus: patet q̃ non in deo: nec in sole: q̃ nõ erat adhuc. ergo ⁊c. ¶ 4° sic. Deus ab eterno voluit animam antixp̃i creare pro tali die. ⁊ adhuc potest non creare cum: transitus g̃ fiet a ȝdictozio in contradictozium sine mutatiõe. non in deo. p te. nec in anima: q̃ nondum est. ergo vr̃ q̃ rõ non valet. ¶ Nec vr̃ q̃ ratio de mutatiõe quam isti ponderant plus probet q̃ charitas sit necessaria q̃ castitas: vel quodcũq̃z aliud: quod a deo infunderetur: q̃ tunc aliquid esset mutatuz: nec ȝ etiam concludit. Ideo est alia opinio que dicit. q̃ deus de potentia sua absoluta de nouo potest acceptare: quã prius non acceptabat sine charitate: vel aliquo alio infuso reali: nisi sola acceptatione passiua que est ens rationis: qõ declaratur sic. Nam circa opationes imanentes fieri potest transitus ȝ cõtradictozio in ȝdictozium ex pte obiecti sine mutatione in obo per solũ respectum ratiõis. sicut deus de non dilecto a me fit dilectus a me. Acceptare ãt est operatio imanẽs: sicut velle: põt ergo deus nũc aliquez acceptare quẽ prius non acceptabat: nulla facta mutatione circa obiectum in esse reali: lz fort tantum in esse rationis: q̃ sic. in ea esset acceptatio passiua. ¶ Sed ȝ hoc instatur quadrupliciter. Primo sic. Nam ideo creatura potest velle qõ ꝑus non voluit nulla mutatione facta circa obm. q̃ fit mutatio in volũtate. q̃ prius non habuit actuz volẽdi: nũc aũt hz: sed si poneret̃ idẽ oino actus ⁊ non mutaret̃: videret̃ q̃ oporteret mutationẽ cẽ i obo si fieret de non volito volitũ: cũ g̃ in diuina volũtate non sit mutatio: habetur propositum. ¶ Secundo sic. Nulla contradictio realis potest saluari per non reale: sed velle ⁊ non velle est cõtradictio realis. ergo non potest saluari per istam acceptationez que non est realis. ¶ Tertio sic. Nullum ens simpliciter potest saluari per ens ſm quid. sed quãdo aliquid fit de non volito volitum. illa videtur esse mutatio simpliciter: acceptatio est ens ſm quid. ergo per eam non potest saluari. ¶ Quarto sic. Naz videtur eodem modo stare dubium. Utruz de potentia dei absoluta possit deus acceptare quod prius nõ acceptabat sine illa acceptatiõe passiua. Ipa enim acceptatio pari modo videtur donum qõdã: sicut charitas. ¶ Ad primũ dico. q̃ si creatura eodez actu vellet omnia libere: sicut vult deus: eodẽ modo posset fieri aliquid de non volito volitum a creatura sine mutatione: sicut de deo dicimus: sed quia non est ita: ideo de deo dicimus q̃ sic potest fieri de non acceptante hoc acceptans hoc sine mutatione: non autem de creatura. Hoc autem possumus dicere: q̃ diuersis actibus vult ⁊ operatur circa diuersa obiecta. ¶ Ad secundum ⁊ ad tertiũ simul dico. q̃ duplex est mutatio: quedam est obiectiua: ⁊ quedam subiectiua. Mutatio obiectiua solum requirit aliquid volitum in esse obiectiuo: et talis est quando aliquid de non volito fit volituz. Sed quomodo per ens rationis potest saluari esse reale. Dico q̃ ens rationis quantuz ad presens spectat: est in duplici differentia: quoddam enim est fabricatum a ratione: sicut respectus ad seipsum:

1. arti. de potẽ. ia absoluta.

ſ. alioz. facere Tho.

Articulus pficiẽ.

Impugnatio quadruplex.

Alia op. quã sequẽt nõbilis: lz examina bene.

Dñt trãsitũ fieri i opationib⁹ imanẽtib⁹ ⁊ trãsẽtib⁹ a ȝdictozio in ȝdictoziuz q̃ ad mutari vel nõ.

Obijcit quadrupliciter.

Notabil' dria inter deũ ⁊ creaturã q̃ ad trãsituz dei ⁊ mutari cõ comitãter vl nõ.

Mutatio duplex.

Ens l. esse. Ens ratiõis duplex. ⁊ vbiq̃z notãdũ. vide Sco. 13. q. quolibetu.

ꝛ per tale ens rationis nunquam saluatur aliquid reale. Aliud est ens rōnis non a ratione fabricatuz: sed a rōne derelictuz. ꝛ hꝫ sunt respectus. intellecti. voliti. dilecti ꝛ hꝫ. per talia autem ratiōis entia bñ pñt saluari mutationes ꝛ ꝺictiones obiue. ¶ Sed dices. si esse volitū dicit ens solū rōnis: quo saluabitur transitus realis qui est qñ de non volente fit volens per esse volitum? ¶ Dico ꝙ quedā sunt ita realia: ꝙ circūscripto oi actu intelligendi ꝛ volēdi pmanent: ꝛ talia ꝑ aligd non reale non pñt saluari. Aliqua sunt q̄ licet non fabricentur ab actu intelligendi ꝛ volendi. tñ istos actus ꝯsequunt̄: sicut esse acceptū ꝛ non eē acceptum. ꝛ esse volitum ꝛ non volitum: ꝛ de talibus verus est ꝙ licet non sint realia: tñ ꝺictiones que vñr reales de actibus istis. ſ. intelligendi volendi ꝛ acceptandi saluant̄. ¶ Si ät queras. Est ne iste transitus simpl'r. vel scōz qd: qñ aligd fit de non accepto acceptū. Dico ꝙ est ſ̄z qd. qz nihil nouum est in termino transitus nisi aliqō ens ſ̄m qd. Et si dicas hoc est simpl'r acceptum. Dico ꝙ ita ꝺr̄ ℔ est simpl'r ens rōnis vl ſ̄z qd. ¶ Per hoc ꝑz ad rōnes ꝓme opīonis. ꝙ ad trāsitū istum saluandū inter ꝺictoria: non opz ꝙ aligd fiat nouum hñs plus de realitate q̄ vnum istoruz ꝺictoriorum: modo ita est ꝙ esse acceptū ꝛ non esse acceptū sunt extrema ꝯtradictionis soluz in esse obiectiuo vel volito. ꝛ non in esse simpl'r reali: fit autem mutatio ſ̄m tale esse: qz fit nouꝰ respectus rōnis. ¶ Ad 4m̄ dico. ꝙ respectus ille. ſ. acceptationis: siue acceptatio passiua non pōt dici donum nec charitas: qz est solū ens rōnis. ideo nō pōt creari: nec est in creatura q̄ est in esse reali subiectiue. sed est in creatura q̄ est i esse obiectiuo. ¶ Sed possz ne plus deus de nouo acceptare sine acceptatiōe passiua: vel sine eē acceptato? Hoc est querere. Utz deus possit aligd creare ꝛ non creare. Nam sicut creatio actiua iſert neccio passiuā: sic acceptatio actiua iſert necessario passiuā: non pōt ꝺ deus acceptare nisi acceptet̄ aliqd: nec aligd pōt eē acceptū sine acceptatione passiua: sicut nec esse albū sine albedine. ¶ Sed posset ne deus aliquē acceptare non imꝓmēdo ei talem respectum? Dico ꝙ sic sane intelligendo. Non enim pōt deus aliquē acceptare nisi acceptatio fuerit in eo formaliter. Sz tñ pōt deus bñ de nouo acceptare: ꝛ tñ acceptatio passiua non erit noua: sicut sepe fuit dictū isto anno. izzi. Nam posita visione circa accidentia separata: stante visione: si deus ea subiecto ꝺiungeret: nunc videretur subiectū ꝛ non prius: non tñ visione passiua noua: sed eadē qua videbantur prius accītia. Eodem mō in proposito: ꝙ facta prius acceptatione circa aliqō obiectuz: vtpote circa caritatē ex ifusiōe caritatis fiet anima accepta: non noua acceptatione: sed eadem qua prius charitas erat accepta. ¶ Ad auctoritatez in principio: ꝛ ad oēs sil'es que adducuntur a magistro ꝛ ab alys. ¶ Dico ꝙ nunq̄z intelligit ꝙ charitas diffusa vel data sit spiritussanctus: sed intelligitur ꝙ est data vel diffusa ꝑ spūsanctū. Qō II.

Entia realia sūt duplicia.

Trāsitꝰ duplex.

Aliqd eē i creatura cōtingit dupliciter.

Dubiū.

Solo.

Dubium.

Expō nōbil'.

Preambulum quadruplex.

Acceptare ē respectꝰ fūdāmētalis: licet acceptari sit formalis.

Acceptatio passio q̄l'r realis. e q̄li' rōis. nō bñ.

In charitate creata fundari acceptationē q̄ druplicem.

Exēplū nōbile

Al l. ordinatiōz

Opinio aliorū.

Impugnatio q̄druplex.

Pondera hās rōnes ad ꝓbandū deū ꝓnginē agere rogari ad extra.

VTrum charitas infusa sit neccaria rō acceptādi id i q̄ est passiue. Qz sic. prouer. 8. Diligentes me diligo. ꝛc. ¶ Cōtra. Job. zz°. Quid prodest deo si bō iustus fuerit ꝛc.

Hic premittuntur q̄ttuoꝛ preambula. ¶ Primū ē ꝙ acceptatio diuina actiua que daꝝ itelligi ꝑ acceptare: est respectus fundamētalis fundatus in actu diuine voluntatis: ꝛ terminatus ad creaturā: qz deus non referꝝ ad creaturā nisi respectu fundamētali. ¶ 2m̄ preambulū est. ꝙ acceptatio passiua ē respectꝰ formalis fundatus in charitate creata: ꝛ terminatus ad actū diuine volūtatis: qz licet dei ad creaturam sit tñ respectus fundamentalis: tñ creature ad deum bñ pōt esse ꝛ est respectus formalis: sic ꝑz in creatione. ¶ 3m̄ preambulū est. ꝙ iste respectꝰ. ſ. acceptatio passiua nō ē sic respectus rōnis ꝙ sit totaliter ab aīa fabricatus vel fictus: sed sic est rōnis ꝙ est ab actu volūtatis in obiecto derelictus in eē obiectiuo. ſ. terminante talē actū. ¶ 4m̄ ꝑambulū est. ꝙ iste respectus. ſ. acceptatio passiua non est sic realis ꝙ ipse possit esse circūscripto oi actu intellectus. qz nihil pōt eē acceptū nisi volitū: nec volitū: nisi cognitū: tñ ipsa aīa ꝺr̄ real'r accepta. Intelligendū tñ ꝙ i charitate intelligimus fundari quattuoꝛ acceptationes passiuas. Prima est eodē mō q̄ deus acceptat ꝙditatē cuiuslibet creabilis relucentez in sua essentia actu. ſ. simplicis cōplacentie. ¶ 2a est q̄ deus acceptat quācūqz rem creatā ipsam efficaciter volens ꝑ actuali existentia. ¶ 3a est qua deꝰ acceptat eam: vt est q̄dā virtus que ſ̄m nām suaz est elicitiua actuū laudabiliū sicut iustitia. ¶ 4a est q̄ deus acceptat eam: vt dignā vita eterna: ꝛ ista acceptatio non est ex nā charitatis: sed ab ordinatōe diuina talē legē statuente: sicut si esset aligs rex ꝙ ordinaret in regno suo ꝙcūqz hꝫet denariū aureū: haberet hereditatē ꝛ nullus alius: iste inquā denariꝰ acceptaret̄ pro hereditate ipsum incōpabiliter excedente: ꝛ hoc ēt esset ꝑ ordinatam legem statuentis. ¶ Dis ꝓmissis introducunt̄ quantū ad quesitū due opiniones ꝺrie. ¶ Prima dicit ꝙ charitas est simpl'r rō necessaria acceptādi hoiem ipsaz hñtem: ita ꝙ deus de poꝰ sua absoluta non posset non acceptare. Et hoc ꝓbaꝝ sic. nā deus nccio cōplacet in ꝙditatibus quarūcūqz creaturarū quātūcūqz a deo remotarū. Utr igit̄ ꝙ multomagis deus necessario acceptat charitatē que ē excellētissimū donū inter cetera creata. ¶ Sed ꝺ istā opinionez arguo 4r. ¶ Primo sic. qñcūqz aliqō agēs vult aliquod obm nccio: eadem necessitate q̄ vult illud: vult oē necessario regsitum ad tale obm hñdū: sed deus: ꝑ te: necessario acceptat charitatē. exñtia ät charitatis ꝑsupponit eiꝰ acceptatiōi. ꝙ deus existētiā charitatis necessario volet: ꝛ silr nccio producet charitatē: ꝛ eadē necessitate causabit. qō est falsuz. ¶ 2° sic. Qñcūqz aliqua sunt essentialiter ordinata si posterius est nccium ꝛ prius: posterius eēntialr necessario ꝑsupponit prius: ſz exñtia charitatis ꝛ acceptatio eius sunt essentialr ordinata. ita ꝙ talis ordinatio ad vitā eternā de facto est posterioꝛ eēntialiter ipsa exñtia charitatis: ergo si charitas ordinaꝝ ad vitā eternā: ꝛ ipsa acceptatio sit necessaria: ipsa necessario erit: ꝛ ꝑ ꝯns necessario causabit. ¶ 3° sic. illud magis necessario diligit̄ a volūtate recta. qō ē magis diligibile: sed nā angelica est obm magis diligibile q̄ sit charitas: nobiliꝰ enim ens est: ꝙ volūtas diuina magis necessario diliget nām angelicaz q̄ charitatē. Cōstat aūt ꝙ nō necessario diligit nāz angelicaz: ꝙ nec necessario acceptabit charitatem. ¶ Cōfirmaꝝ ista rō. qz diuina voluntas non opaꝝ necessario: inquātū voluntas: nec inquantū infini/

ta circa ea que sunt extra eã:sed cõtingẽter:qz si inquãtũ volũtas ifinita causaret necessario causaret operaẽ g̃ tñ mõ necessario circa obiectũ ifinitũ. ⁊ circa ea que sunt ad itra:sꝫ charitas non est de nuõ taliũ obiecto⁊.nec aliqõ aliud creatuz.g̃ ⁊c. ¶ 4° sic.Oẽ volẽs rõnabil᷑r vult res quas vult fm nobilitatẽ ipsa⁊ rei:⁊ plus ⁊ minꝰ ꝫ q̃ res magis ⁊ minus diligibiles sunt:sꝫ multa sunt creata que sunt magis diligibilia q̃ charitas.s.nã ãgelica.g̃ magis eã volet.⁊ per ꝯns magis nẽcio. ¶ Si dicaẽ q̃ nã ãgelica q̃tũ ẽ in se ẽ magis diligibilis q̃ charitas: sꝫ q̃tũ ẽ in hitudie ad deũ nõ. ¶ Hoc dcz ꝓfirmat rõnẽ.Nã qõ ẽ in se magis diligibile ẽ magꝭ diligibile in hitudine ad deũ:sꝫ nã angelica:p te: est magis diligibilis in se.g̃ ⁊c.Maioꝛ pz.qz diuina volũtas diligit res ꝫ diligibilitatẽ ea⁊. ¶ Cõfirmaṅ iste rões 4ᵛ.·Primo sic.Oẽ agẽs qõ agit de necessitate.citꝰ agit q̃ possit.g̃ cũ:p te:deꝰ nẽcio acceptet habentez charitatẽ ad vitã eternam.q̃ cito posset daret sibi vitã eternã.⁊ sic statiz postq̃ homo esset in gratia haberet vitã eternã. ¶ 2° sic.Oẽ agẽs de necessitate agit inq̃tuz põt:sꝫ deꝰ põt in ifinitũ diligere.g̃ diliget habẽtez charitatẽ in ifinitũ: sed oẽ diligibile in ifinitũ est deꝰ.ergo charitas eẽt deꝰ. ¶ 3° sic.Omne agẽs de necessitate nẽcio eadẽ necessitate ꝯseruat effectũ q̃tũ põt:sed põt deꝰ habẽtez charitatẽ ieternũ cõseruare.g̃ nẽcio ꝯseruabit habẽtẽ charitatẽ ineternũ. ¶ 4° sic.Eodẽ modo deꝰ nẽcio sicut diligit charitatẽ odit peccatuz.si g̃ odiret deꝰ nẽcio exñtez in peccato nũq̃ posset eũ diligere.⁊ p ꝯns nunq̃ exñs in peccato mortali resurgeret. nec existẽs in charitate nũq̃ caderet:que sunt manifesta falsa. ¶ Et cõfirmatur.qz nullũ obiectũ creatũ est necessario diligibile:sed voluntas diuina:cũ sit recta:nõ ferẽ in obiectũ nisi fm diligibilitatẽ obiecti.ergo nullum obiectũ creatum a voluntate diuina necessario diligetur.

Est ergo opinio doctoꝛis quã reputo verã.s. q̃ charitas non est simpl᷑r nẽcia rõ acceptãdi hominẽ.dico acceptatiõe tali:q̃.s.sit dignus vita eterna:qz nullũ obiectũ creatuz est sufficiẽs ꝓncipiũ vel rõ necessitãdi ifinitaz volũtatẽ.eo q̃ nihil diligit necessario nisi finẽ vel habẽs nẽcio ꝯnexionẽ ad finẽ:sine qua finis nõ poterit esse:g̃ solus finis vel terminꝰ.vel ea que necessariã ꝯnexionez habẽt cũ eo mouẽt diuinã volũtatẽ:sed nullus creatũ bz necessariã cõnexionẽ ad finẽ sine qua finis nõ posset esse.g̃ ⁊c. ¶ Sed cõtra istã opinionẽ instatur quadrupl᷑r.·Primo sic.fm Dyoñ.de diuinis noibus q̃rto.Natura boni p̃stãtioꝛ est q̃ natura mali:sed natura mali necessitat deum ad odiendum.vt pz de peccato ex genere:qõ non põt placere deo.g̃ ⁊c. ¶ Secundo sic.magis necessitaẽ deꝰ a charitate q̃ a qditate lapidis:qz charitas dicit pfectionez simpl᷑r.lapis autẽ nõ.sed deꝰ necessario cõplacet in natura lapidis.g̃ multo magis in charitate. ¶ Tertio sic.Volũtas que est volũtas recta nõ põt nõ diligere actũ rectuz moraliter ex nã sua:sed volũtas diuina est sũme recta.actꝰ autẽ charitatis est rectus moraliter ex nã sua ⁊ necessaria:qz bonꝰ moraliter:ita q̃ nullo mõ põt esse malus:iõ cuz bonuz ex nã sua sit acceptabile bene ordinata voluntate nõ poterit iste actus nõ esse acceptꝰ optime voluntati.g̃ volũtas diuina necessario diligeꝛ. ¶ 4° sic.Effectus cause formalis nõ potest esse sine causa formali:sed esse ca⁊ est effectus formalis charitatis:sicut esse gratũ est effectus formalis gratie.g̃ impossibile est in aliquo charitatẽ esse vel gratiaz: gn illud sit ca⁊ vel gratũ. ¶ Ad primuz istoꝝ dico q̃ licz malum ex se sit odibile:nõ tamẽ opz q̃ deus actu positiuo odiat illud in quo est malũ.sicut põt quis actu odire malas conditiones alicuius hominis:nõ tamẽ odire illum hominẽ. ¶ Similr dato q̃ hoc cõcederetur q̃ deus nõ diligeret.nec posset diligere illuz in quo est malũ. nõ tamẽ sequitur q̃ necessario odiat:qz põt actuz suspẽdere:⁊ sic nõ diliget nec odiet.Similr dato q̃ maluz a deo odiaẽ necessario.nõ tamẽ necessitat deũ ad odiẽduz tali odio.qõ sit in ordine ad penaz eternã.Eodem mõ dico de charitate.dato q̃ deus necessario eam diligeret.nõ tamen sequitur q̃ necessario diligat eam in ordine ad vitã eternã.Actus enim malus est volitus a deo q̃tuz ad esse positiuuz:sed precise negatio odiꝭ a deo vt est ꝑuatio q̃dã. ¶ Ad scõz dico q̃ deus sic acceptat simplices quiditates alias:ita necessario charitatez.s.acceptatione simplicis cõplacentie.Sed nõ loquimur hic de illa:sed de ea que est in ordine ad tale premiũ.vel tale.⁊ ista necessaria nõ est. ¶ Ad tertiũ dico q̃ actus charitatis: qz bonus est:ideo acceptabilis:sꝫ nõ sequitur:ideo acceptus necessario:sed solũ cõtingenter:qz deꝰ actuz potest suspẽdere:⁊ tũc actualiter:vel nõ actualiter acceptaretur.Similiter dato q̃ deus nõ posset nõ diligere actum charitatis.nõ tamẽ sequitur q̃ hoc diligere esset in ordine ad vitaz eternã reddẽdam pro tali merito:qz hoc deꝰ libere ordinauit. ¶ Ad quartũ dico q̃ charitas ⁊ gratia possunt accipi dupliciter.Uno modo ꝑ illo absoluto qõ includunt materialr.⁊ de tali loquoꝛ qõ deus non necessario acceptat:qz acceptũ eẽ nõ est effectus eius formalis.Uel possunt accipi vt implicant acceptationez passiuaz:⁊ isto modo bene dico q̃ cõtradictionem includit.q̃ charitas vel gratia sit in aliquo q̃n illõ sit acceptũ vel gratũ vel carũ.⁊ isto modo nõ itelligitur. ¶ Dico ergo q̃ deus de potentia sua absoluta potest acceptare quẽcũq̃ sine tali habitu infuso ⁊ postq̃ infusus est nõ acceptare:sed hoc totum est in ordinatione diuina.Sicut si rex ordinasset q̃ q̃cũq̃ hꝛet robas suas reciperet in ꝓuiuio suo.⁊ qui nõ haberet repudiaret.hoc essz in beneplacito statuẽtis.sic in ꝓposito. ¶ Exẽpluz.in veste nuptiali fm saluatoꝛez. ¶ Sed hic occurrũt alique difficultates.·Prima est q̃ nõ videẽ fm ꝑdicta necessitas ponẽdi charitatẽ.Naz deus:vt dictũ est.posset aliquem acceptare ꝑ vita eterna sine charitate:sicut cũ charitate. ¶ Dico q̃ si loquamur de potẽtia ꝺi absoluta.nulla necessitas apparet ponẽdi charitatez:q̃n eque acceptet sine ea sicut cũ ea.tñ loquẽdo de potẽtia dei ordinata:Dico q̃ necesse est eã ponere. ¶ Et si dicas qũo fuit ordinatũ per euz ex quo nõ fuit necessariũ ponere. ¶ Dico q̃ exquo cõstat nobis de diuina ordinatione presumẽdũ est q̃ hoc fuit magis congruuz:⁊ ideo sic ordinatum est.Exẽplum.deus potuisset humanum genus aliter redemisse q̃ per incarnationem.nec fuit necessariũ sic redimere.⁊ sic tamẽ redemit:quia magis fuit congruum.sic dico in proposito. ¶ Secunda difficultas est.Si istaz acceptationez passiuã positaz ⁊ appropriatã charitati potuisꝫ deus ponere in quacũ q̃ alia qualitate vel virtute:sicut in fide vel in spe:

A.l.cã formalis nõ ꝓt eẽ sine effectu formali.

Euasio

Nõ dñ ꝺ odio dei respectu mali ⁊ maloꝝ oꝑtie

A.l.nẽcio. Acceptatio duplex.

Ponit alietas ifẽ h:sꝫ ꝺ q̃ habetur sufficit.

A.l.g̃ citꝰ potit agit.

Charitas vl gra accipi ꝓt dupl᷑r.

Affirmatia poset recte poni. Resolo q̃stiõ.

Exẽplum.

Sp.sco.quãlequr fr.cale⁹ e bñ.

Obiicitur quadrupliciter.

Matth.zz.b. D.q̃ntuplex.

Nō apparat caritas posse aliquem reire aliquid nō. ō pōdei absoluta.

ꝛ sic de alys. ¶ Dico ꝙ sic. nō soluz infusa: sed etiā acqsita: ꝛ nō solū spūali: ymo ⁊ ēt sensibili: vt. s. ꝙ oīs crispus acceptaret ad vitā eternā. tū magis ꝯgruū fuit sic: qz charitas ē excellētissima vt⁹ ꝑp finē. Exm Rex posset ordinare ꝙ plus daret ꝑ moneta argēti q̄ auri: licz aurū meli⁹ sit in se q̄ argētuz. Sic dico in ꝓposito. ꝛ hoc tamē totum est: qz est ad placituz institutētis. ¶ 3a difficultas est. Si istā acceptationē posset de⁹ ponere vel fūdare in habitu vitioso. vel in actu vitioso. ¶ Dico ꝙ loquēdo de potētia ōi absoluta posz de⁹ istituere. ꝙ qcūq; blasphemaret deū acceptaret ad vitā eternā. vel poneret in vita eterna. Et qcūq; laudaret deuz in inferno.

Tāge hic. p 7 pla bene ponderando.

Sicut deus posset de potētia absoluta dānare oēs iustos: ꝛ saluare oēs peccatores si vellet. tamē ℔ nō cōgruit volūtati sue ꝛ iustitie ifinite. Et idcirco de potētia ordinata non posset predicta facere. ¶ 4a difficultas est. qz cū potētia ista sit cōtingens in voluntate diuina respectu bonoꝝ ad odiū. ꝛ malozuz ad dilectionez. videt ꝙ bona sint odibilia. ꝛ mala diligibilia: ex quo sūt apta nata ad talē actū. ¶ Dico ꝙ sicut possem⁹ nos diligere quos odim⁹. ꝛ odire q̄s diligim⁹ ꝛ ex eadē cā. tū illō eēt vitiosuz ꝛ male factū. sic ō posz quos odit diligere. ꝛ ꝫ: sz tū ℔ nō eēt malefactuz. Nā hoc est magis diligēduz: qz a deo diligitur. ¶ Quinta difficultas est. qz adhuc videt stare totus punctus questionis. Nō enim dictuz est adhuc nisi de acceptatiōe ad vitā eternaz. Loquimur aūt de acceptione hois in se vt est deo carus nō faciēdo mentionez de ordinatione ad vitaz eternā. Utruz aliquis possit aliū diligere: dato ꝙ ei nō ꝓponat bene facere.

Qꝛ male fit ab hoie dū fieret si fieret a deo.

Nōbilis imaginatio.

¶ Dico ꝙ loquendo de illa acceptatione ꝛ dilectione hominis in se. nō apparet aliqua necessitas ꝓpter quā deus hominē habentē charitatē acceptet. nec ēt ꝗre de⁹ hominē habētez in se peccatū necessario odiat. cū nō min⁹ sit liber deus in sua dilectiōe ꝛ odio q̄s nos. Experimur aūt in nobis ꝙ libere odim⁹ aliquē cui tamē videm⁹ aliqd inesse qō diligim⁹: sicut odim⁹ inimicū in se: cuius tamē fortitudinē pulchritudinē prudentiā diligim⁹. Et eodē modo diligimus multos in se: quoꝝ tamē vitia odim⁹: sicut fratrē meū diligo: cuius tamē turpitudinē odio. Utꝝ aūt de⁹ actū charitatis ꝛ virtutis in se: nō loquendo de ordine: posset odire: ꝛ actū cupiditatis ꝛ peccati diligere. ℔ est valde dubiū. ¶ Ad auctoritatez dico ꝙ loquit de potētia ordinata.

Ad. l. ordinatiōe.

Quere occhā ⁊ alios hic.

Qō. III.

VTrum charitas acqsita in nobis sit ꝓncipiū ꝓductiuū alicuius actꝰ meritozy. ꝛ videt ꝙ nō. Apostolus ꝓmo ad Lozī. 13°. dicit ꝙ nihil ꝑdest sine charitate infusa. ¶ Cōtra actꝰ charitatis acquisite laudantur in scriptura secundi Machabi. tredecimo.

Circa istā qōnē introducunt quattuoꝛ preambula. Deinde ad questionē. ¶ Primū preambulum est istud ꝙ in aīa nostra est necessariū ponere charitatez acquisitaz. Et hoc ꝓbo sic. Nā in oī potentia operatiua ex actibꝰ perfectis circa aliquod obiectū potest gnāri habitꝰ cōformis illis actibꝰ ꝛ operationibꝰ quas hz vel habere potest circa illud obiectū. Sed potētia nostra volitiua ex puris naturalibꝰ potest habere actū dilectionis circa deū saltez posito quocūq; sine charitate infusa. ergo ex ipsis actibꝰ frequētatis poterit habēs generari: sicut ex actibꝰ frequētatis iustitie. Illuz autē habitū aggeneratū voco charitatez acquisitā nō infusaz. ¶ Confirmatur duplr. Primo. qz fides ponitur dupliciter. Quedā infusa ꝛ quedā acquisita. Et respectu eoꝝdē credibiliuz scz respectu trinitatis ꝛ alioꝝ supernāliū. ¶ Secūdo. nā per vnicuz peccatū mortale tota charitas infusa corrūpitur: homo tamē remanet iclinatus ad actuz diligēdi deū faciliter. talis facilitas non pōt esse ab aliquo habitu ifuso. ergo relinquitur ꝙ sit ab aliquo acquisito. ergo ꝛc. ¶ Secūdū preambulum est ꝙ ista charitas nō est eiusdē rōnis cuz illa charitate infusa. ¶ Et ꝓbo sic. Quādocūq; aliqua sunt eiusdē rōnis. si vnū est ꝑducibile per naturaz ꝛ reliquū. Hoc ꝓbatur. qz respectu ꝑducibilium eiusdē rōnis sufficiunt ꝓncipia eiusdē rōnis. cum g̃ charitas acquisita possit per naturā induci: relinquitur ꝙ charitas infusa possit ꝑ nām induci: si ponatur eiusdē rōnis cū ea. qō falsuz est. ¶ Tertiū preambulū est ꝙ actus charitatis acquisite est moralis. ꝛ magis meritoziꝰ et laudabilis q̄ oēs actus aliaꝝ virtutū moraliū: sicut iustitie castitatis: ꝛ sic de alys. Hoc enīz ꝓbo sic. Actus moralis qui ē circa summū obiectū ꝛ optimuz bonum. videtur esse magis laudabilis q̄ actus qui sūt circa bona diminuta. hoc potet. quia inter actus aliaruz virtutum ille est magis laudabilis ꝛ meritoziuz moraliter q est circa melius obiectuz: sicut patet de actu iustitie. Constat autez ꝙ actus charitatis acquisite est circa optimū ꝛ summū bonuz: qz circa deum. g̃ ꝛc. ¶ Quartuz preambulū est ꝙ actus charitatis acquisite nō est ꝼz se meritoziuz. vt. s. acceptetur ꝓ vita eterna. qz cum in puris naturalibus charitas acquisita maneat corrupto omni dono supernaturali: sequeretur ꝙ ex puris naturalibꝰ possem⁹ mereri vitaz eternā. qō est erroneuz: sicut patuit in prima questione cōtra Pelagiū. ¶ His premissis circa punctuz questionis sunt quattuoꝛ modi dicēdi. Primus est ꝙ talis habitus nō ponitur nisi ad vigorādum potētiaz. vt. s. per ipsum potētia fiat actiuioꝛ ad actuz perfectioꝛē eliciendū. Naz ꝼm istos dispositio se tenens ex parte ꝓncipij actiui non concurrit ad actuz causanduz: sed soluz ad habilitanduz potētiaz: sicut ponunt exēpluz de acutie in ferro que nō ponitur ad causandum: qz non est forma actiua: sed ad habilitandum: sic dicunt in ꝓposito.

Nare ꝙ charitas acqsita ē ꝓductiua alicuius actꝰ meritozy.

Caritatis acqsite necessitas.

Fides dupler.

Distinctio charitatis acquisite ab infusa.

Excellētia caritat acqsite respectu aliaꝝ acqsitaꝝ vtutū.

Caritas acqsita nō sufficit ad meritū vite eterne.

Ad oēs dicendi quadruplex ad qōnes.

¶ Secūdus modus dicēdi est. ꝙ talis habitus nō datur nisi ad determinānduz potētiā respectu talis actus: qz potētia de se est indeterminata ad actum perfectū ꝛ imperfectuz. habitus autez determinat potētiaz ad actum perfectū. ¶ Tertius modus dicendi est. ꝙ nō datur nisi ad modificāduz actum. qz tota substātia actus est a potentia: sed modus illius actus ꝼm quez ille actus dr̄ bonus moralr vel malus. est ab habitu semper sequēte rectam rōnē. ¶ Quartus modus dicēdi est. ꝙ habitꝰ datur ad intensionem actus. Imaginatur enim ꝙ ab vno ē substantia actus. s. a potentia. ꝛ ab alio intensio illius actus. s. ab habitu. ¶ Sed nulla istarum opinionuz potest stare vt videtur. ¶ Prima nō. Naz vigoratio soluz ponitur in potētijs fatigabilibus ꝛ organicis que nō distincte operātur sicut sunt potētie sensitiue. sed volūtas nō est potētia fatigabilis nec de difficili operatiua. ergo nō ponitur habitus in ea ad vigorandum. ¶ Preterea de omni poten

Impugnatio duoꝝ modoꝝ dicēdi.

tia actiua vigor potest demõstrari qui est vis activa de ea demõstrabilis. ex eo q̃ est potentia actiua vigor ille. ergo vigor qui ponitur esse in habitu nõ põt esse ille vigor qui est demõstrabilis: q̃ ille est per se potentie actiue. Opz ergo q̃ iste vigor sit aliquod accidẽs aduenies potẽtie causatus ab habitu vel actu. vel a quocũq; alio. Et tũc idez dubiuz stat qõ pr̃ erat de habitu. Utz cõcurrat cũ potentia ad vigorẽ ãdũ vel ad determinãdũ ⁊c̃. Et erit p̃cessus in ifinitũ. ¶ Secũda opinio ẽt stare nõ põt Nã determinatio quã tu ponis non põt habere bonuz ĩtellectũ. Causa. n. particularis determiat vniuersalez: ⁊ tñ ꝓpter hoc nõ auferẽ causalitas ab ea vel excludiẽ. g̃ nec hic. ¶ Preterea. qñcũq; p aliquã formã videm⁹ alicui ineſſe potẽtiã ad operanduz. cui tamẽ pr̃ nõ inerat ante illã formã: nisi illi forme aliũde repugnet. non videẽ gn possit sibi attribui vis actiua. ita est hic. ergo ⁊c̃. P. quãdo dicis de inclinatiõe. aut ĩtelligis per eã quãdã ꝓnitatez ad operãdũ. ⁊ si sic nõ oz ponere habitũ: q̃ põ q̃tũ est ex se semp est ꝓna. g̃ oz ponere q̃ pp aliqd aliõ habiť põat q̃ pp hoc. ¶ 3ª opi. nõ valz: q̃ a quocũ q̃ causat subiectũ ab eodẽ causat ⁊ passio ꝯsequẽs illud subiectũ. ⁊ econuerso: sed bonitas moris vel malitia est passio actus moralis. ergo ⁊c̃. P. actus charitatis nõ põt esse malus. P. idem actus posset esse bonus sine charitate. ¶ Quarta ẽt via nõ valet: q̃ a quocũq; ꝓducitur forma: ab eo forma in certo gradu ꝓducitur: si sit apta nata esse in gradu: ſz ex hoc q̃ in certo gradu est: necessario est intensa vel remissa. ergo ⁊c̃. ¶ Exm̃ de albedine.

Cõsidra istãtia

Ideo dico q̃ nõ apparẽt nisi duo modi ponẽdi istuz habituz. q̃. s. ponitur in rõne p̃ncipij cõcurrẽtis cũ potẽtia. Uel in rõne p̃ncipij cõcurrentis cũ ea inquãtum receptiua est. Uel in rõne p̃ncipij cõcurrẽtis cũ ea in quãtũ actiua est. ¶ Dicũt enim aliq̃ q̃ habitus cõcurrit cum potẽtia inquãtũ receptiua est. ⁊ sic passiue. ¶ Alij dicũt q̃ ꝯcurrit cũ põ inq̃tũ actiua est. ⁊ ideo ꝯcurrit actiue. ¶ Uidẽdũ est ergo qs istoz modoz sit rationabilioz. ¶ Quãtũ ad primũ. s. de passiuo est intelligenduz. q̃ quattuor genera dispositionũ ponuntur ex parte p̃incipij passiui. ¶ Quedã enim sunt dispositiones trãseũtes: sicut in ĩductione forme substãtialis requiruntur alique dispositiones in materia: que forma ĩducta trãseunt: sicut alterationes: ⁊ multa talia que aduenięte forma substãtiali recedunt. ¶ Alique autez sunt dispositiones permanẽtes: sicut respectu forme aeris in mã regritur raritas: que etiã cum forma aeris permanet. Quedã autez sunt que permanẽt: ⁊ vltra hoc sunt receptiue ĩmediate ipsius forme: sicut quãtitas in corpore respectu colozis: que permanet cum colore: ⁊ ipsuz ĩmediate recipit. ¶ Alie autez sunt que necessario regrũtur: q̃ forma in determiato subiecto nõ põt recipi nisi sint dispões tales fil' in tali subto determinato: sicut dyaffanitas in aere reſp lucis: que nõ recipitur nisi cum illa dyaffanitate. ⁊ ß est: q̃ aer simul cuz dyaffanitate sunt vnuz p̃ncipiũ receptiuuz. ¶ Discurrẽdo per singulas predictas dispositiones ⁊ applicãdo ad habitum. ¶ Primo de prima patet. quia nullus ponit habitum talem dispositionez esse. opz ergo q̃ si ponatur. q̃ altero triũ modoz ponatur. Ostẽdo ergo primo q̃ nõ eo modo ꝯcurrit vt dispositio: sicut quãtitas respectu colozis. s. vt ĩmediate receptiuũ. Primo sic. Quandocũq; aliquid est dispositio ad aliquam formã vt ĩmediate receptiuuz. illa forma nõ potest recipi in subiecto vltimato nisi illo mediãte. Sed actus recipitur in potẽtia nullo habitu existẽte: q̃ actꝰ precedit habitũ. g̃ ⁊c̃. ¶ Secũdo sic. q̃ oĩs talis dispõ que ĩmediate recipit formã: prꝰ denoiaẽ a forma. charitas g̃ prꝰ denoiaẽ a forma. s. ab actu: ⁊ sic charitas prꝰ eẽt amãs q̃ volũtas. ¶ 3º sic. qñcũq; aliq̃ talis dispõ a subo sepaẽ nõ repugnat forme in eo recepte fil' separi. sicut pz de superficie ⁊ colore. Si g̃ charitas sepeẽ. ipsa eẽt amãs ⁊ volẽs ⁊c̃. ¶ Si aũt ponaẽ q̃ potẽtia solũ sit sicut aliqd qõ nec̃io coexigiť ex pte receptiui: sicut raritas respectu forme aeris. tũc segẽ q̃ habitꝰ sit solũ cã sine qua non. qõ negaẽ ab eis ⁊ ab oĩbꝰ. Probo ꝯsitiã. q̃ dato q̃ sit cã per quã hoc ꝓbo ipole eẽ sic: q̃ illud nõ põt esse cã per quã in gñe cãe mãlis. que non cãt vt totalr nec vt ptialr in illo gñe: ſz raritas respectu forme aeris nec habitꝰ respectu actꝰ est cã mãlis. nec totalis nec ptialis. non totalis. q̃ cãlitas cãe mãlis est recipe. Cõstat aũt q̃ habitꝰ nec totalr nec ptialr actũ recipit. g̃ ⁊c̃. ¶ Si aũt ponaẽ q̃ isto mõ ꝯcurrit: sic dyaffanitas in aere respectu luc. ¶ Cõtra ß arguo sic. q̃ aut lux recipiť in aere mediãte dyaffanitate. vl' eꝰ. Aut totalr in vtroq; aut ptialr in vno. et ptialr in alio. Si p̃ mõ dicaẽ. tũc redit p̃m⁹ mod⁹ ĩprobatus. q̃. s. actꝰ nõ põt recipi in potẽtia nisi mediante habitu eodẽ mõ mediatiõis. Sil'r nec eꝰ. ¶ Si ãt ponaẽ zº mõ q̃ i vtroq; totalr recipiaẽ. ß est ipole: q̃ tũc eiusdẽ effectꝰ eẽnt due cãe totales. ⁊ in eodẽ gñe cãe. Nã recipe est cãlitas cãe mãlis. Nec ẽt 2º mõ põt itelligi. s. q̃ ptialr in vno ⁊ ptialr i alio. Nã actꝰ nõ est forma diuisibilis p istũ moduz. q̃ posset poni ptiz in vna re ⁊ ptiz i alia. ¶ P. nulla vr diuisibilitas in actu. nisi vel in ptes eẽntiales vel i gradus. Si fiat diuisibilitas in ptes eẽntiales. tũc vel genꝰ erit in potẽtia. ⁊ dria in habitu vl' eꝰ. quocũq; posito manifestũ est icõueniẽs. Si aũt fiat diuisio in gradus. cũ in quocũq; gradu saluet rõ forme. et ponit gradus in habitu. tũc forª ponet in habitu ⁊ tũc erit volẽs ⁊ amãs: sic ꝺ pm mm argutũ ẽ. ¶ Si põaẽ ꝯcurrere ex pte p̃ncipij ꝓductiui ⁊ actiui iste habitꝰ. tũc est dubiũ. vtz sit in volũtate agẽte ⁊ intellectu agẽte. vl' in volũtate ⁊ itellectu polĩ. Prio modo nõ est verisimile. s. in voluntate ⁊ intellectu agente: quia nõ possunt habituz recipere nisi patiãtur. intellectus autem agens ⁊ voluntas agens: vt sic: nõ sunt passiua. ¶ Si autez dicatur q̃ habitus ponitur in intellectu possibili ⁊ volũtate possibili. isto modo nõ potest cõcurrere cũ illo in quo est ad agẽdum. q̃ intellectus possibilis ⁊ voluntas possibilis nihil causant. Posset ergo poni in intellectu possibili ⁊ in voluntate possibili. ⁊ tamẽ q̃ concurrat cum intellectu agẽte ⁊ volũtate agente. ad causanduz actiue ⁊ ad ꝓducẽdum actiue ipsum actuz. Exempluz. appetitus enim sensitiuus cõcurrit cuz voluntate ad motuz corꝓis: ⁊ tamẽ non est in voluntate: sed p̃m multos est in corꝓre moto. sic põt habitus cõcurrere cuz volũtate agente. quãuis nõ sit in ea. Patet ergo q̃ dubia est vtraq; via siue ponatur cõcurrere vt actiuuz: siue vt passiuũ. ¶ Sed que est via rationabilioz? Dico q̃ mihi apparet q̃ rationabilius est ponere. q̃ cõcurrat vt p̃incipiuz actiuũ. q̃ vt passiuũ. Et banc persuadeo sic. qñcũq;

Opꝺ ꝓpa bimẽbrius ſz. z. mẽbr magis sequat.

1. pa. Ena dispõnum principij passiui quattuor.

Excludit ab habitu respectũ põe signã dispõnis ibilr iducẽdo.

z. pars.

Põt nedũ itellectũ ſz volũtatẽ polez ⁊ agẽtem vbi ñ scituzat nisi caute exponaẽ

Resolo bª partem ultimo totꝰ qõnis q̃ habitꝰ ꝯcurrit actiue cũ põ.

Ingeniosa deductio.

est aliqua natura que potest in duas operationes. in quaꝝ vna abundat ⁊ in alia deficit: si adiutoriū detur illi nature: rōnabilius est ꝙ detur sibi ex ea pte qua deficit q̄̃ ex ea qua abūdat: sed nā in ꝓducendo deficit ⁊ in recipiēdo abundat. ergo si habitus detur ei in adiutoriuꝫ. potius debꝫ sibi dari ex parte qua deficit. ſ. ex ea parte qua ꝓducit q̄̃ ex ea qua abundat. ſ. ex ea pte qua est receptiua. Maior istius persuasionis videtur satis ꝓbabilis. ¶ Primo. qz nā nō deficit in necessarys. ergo si sibi nō detur: iaꝫ videretur deficere in necessarys. ¶ 2° qz nā nihil facit frustra. frustra autez faceret si daret adiutoriū ex ea parte qua abundat: qz sine illo adiutorio facere pōt illud qō pōt facere cū illo. ḡ erit frustra. ¶ 3°. qz vnūquodq; sic agitur ꝑm nām: sic ageretur si fieret ꝑm artem: sed artifex potius auxiliaretur vbi magis deficeret q̄̃ vbi supabundaret. ḡ eodē modo faceret nā. ¶ 4° qz ꝓcessus nature est ordinatus ꝑm rōnez: ſz rō dictat. ꝙ ibi debꝫ magis poni adiutoriū vbi est maior defectus. q̄̃ vbi est supabūdātia. ergo eodez modo faciet natura. Minor etiā ꝓbatur per. 4. exēpla. Primū est. ꝙ nā est potēs ad recipiēduꝫ. ⁊ deficiēs ad ꝓducēduꝫ. per hoc pz ꝙ optime corrꝑ disponit ad recipiēdum aīam: ⁊ tñ nō pōt ꝓducere eā. Scōz est de corpore bruti. Similr 3° nos sumus receptiui diuinaruꝫ reuelationū. ⁊ intellectus est capaxꝫ eaxꝫ: nec tñ pōt eas ꝓducere. Similr 4° volūtas ⁊ oēs inspirationes ⁊ charitatē ⁊ talia pōt recipere. ⁊ tñ nō pōt ꝓducere. Patet ḡ vlr ꝙ nā magis deficit in ꝓducendo q̄̃ in recipiēdo. ergo cuꝫ habitus detur nāe in adiutoriū. magis dabit ex ea parte qua est actiua: qz in illa deficit: q̄̃ ex ea q̄̃ est passiua: qz ibi non deficit. ¶ Ista opinio cōfirmat per. 4. ꝓprietates que cōsueuerūt attribui habitui. Prima est ꝙ habitus est illud quo velociter operamur. Dōes enī habituati dicunt ꝓmpti. 2ª. qz per habitū faciliꝰ operamur. Nā virtuosus cū difficultate nō operatur. 3ª. qz per ipꝫ opamur delectabiliꝰ. qz habituatus circa opa sua nō tristat. 4ª. qz ꝓ ipm opamur efficaciter ⁊ firmiter: qz actꝰ fortiores sunt ⁊ intensiores in hītib⁹ habitū. Discurrendo ergo ꝓ singulas. pz ꝙ magis ꝓpetūt habitui inq̄tuꝫ est actiuus q̄̃ inq̄tuꝫ se tenet ex pte ꝑncipy passiui. ¶ De prīa pz. ſ. de velocitate. Sed tñ alig dicūt ꝙ hoc pōt eē ex pte ꝑncipy passiui: sic̄ ipsi exēplificant de motu grauis sursuꝫ ⁊ leuis deorsū. Sed hoc nihil est. nā rō quare graue nō velociter mouetur sursuꝫ ⁊ leue deorsuꝫ. est ꝓp inclinationē oppositā ⁊ ḡriaꝫ: qz graue inclinatur deorsuꝫ ⁊ leue sursuꝫ. volūtas aūt nullaꝫ hꝫ ḡrietatez respectu alicuiꝰ actus: ⁊ ideo q̄tuꝫ est ex se velociter operat. qz nullā hꝫ ḡrietatez. si ḡ facit velociter opari: hoc erit. qz ad eliciēduꝫ opationē dat sibi coadiutoriū: qñ in ea aggenerat ipse habit⁹. ¶ De 2ª. ſ. de facilitate pz qz difficultas nō ꝓuenit nisi ex aliq̄ inclinatione ad oppositū. Ipsa aūt volūtas nō inclinat ad aliqd ḡriuꝫ actui. facilitatur aūt ex collatiōe adiutorij. ¶ De 3ª. ſ. de delectatiōe eodē modo. ¶ De 4ª ēt pz clarius. ſ. de efficacia ⁊ firmitate. Nā intēsio alicuiꝰ actus ⁊ firmitas actus nō ꝓuenit ex ꝑncipio passiuo: qz sicut superius est ostēsuꝫ. illud qō ipꝫmitur in susceptiuo corꝑ reo nūq̄ rōne susceptiui corrūpitur: sed solū videt vel ꝓpter inductionē ḡry si hꝫ ḡrium. vel ꝓp subtractionē actionis. Similr ꝑm Augus. habitus

Probat ma. q̄ druplr ꝓ rōnez. 3. de aīa. t. c. 45. ⁊. 2. ce. t. cō. 50. ⁊. 59. 3. de aīa vbi supra ⁊ alibi.

2. phy.

Cōm. ij. meta. ⁊ phs in ꝓhemio eiusdē meta.

Probat mi. q̄ druplici exēplo

Probetates habituꝰ ⁊ hituati sūt q̄druplices q̄ cōueniūt eis i agēdo potiꝰ q̄ in recipiēdo.

Excludit falsaz opi. aliorꝫ.

Idē. 2. ethy. co. ⁊ alibi.

est quo possumꝰ in actū exire: q̄ volumus: sed patiens nō est in potestate nra. ergo opz ꝙ hoc ꝓueniat ex eo ꝙ habitꝰ se tenet ex parte ꝑncipy actiui. ¶ Contra istaz pōnez instat 4r. Primo sic. Omne pnm ꝓductiuū actus vel opationis est potētia: sed habitꝰ pte: est hꝫ. siue sit totale siue ptiale. ergo 2ē. ⁊ cōsequens tot erūt potētie quot habitus. ¶ 2° sic. ipossibile est in causis ⁊ causatis esse circulū: ſz actꝰ sunt causa habitꝰ: qz habitꝰ generat ex actibꝰ. ḡ habitꝰ nō pōt esse cā actus. ⁊ maxime in equocis. ¶ 3° sic. impoſe est esse circuluꝫ in essentialr ordinatis: sed actus ordine cēntiali ꝓcedit habitū: qz ex eo gnāt. ḡ habitꝰ nō est cā actꝰ: qz tūc essz ordie cēntiali ꝓor. ¶ 4° qñcūq; aliq̄ cause eguoce ꝓcurrūt ad eūdez effectū causandū: nō pōt tñ extendi virtꝰ vnius ꝙ sine altera possit in effectū: sed nō habituati cuꝫ maiori conatu aliqñ eliciūt intensiorē actum. vel saltē eque intensum: sicut habituati. ergo videt ꝙ iste due cause. ſ. habitꝰ ⁊ potētia nō ꝓcurrāt in genere ꝑncipy actui. qz ꝓstat ꝙ sunt eguoce. ¶ Ad pm dico. ꝙ nō omne ꝓductiuū actus est potētia: sicut obiectū quātūcūq; sit ⁊ ponat ꝓductiuū actus: nō tñ est potētia vitalis. Similr nec spēs itelligibilis tñ si vis vocare potētiā. nō est cura. ¶ Ad 2m dico. ꝙ difficile est videre. posito ꝙ actꝰ precedētes sint eiusdē rōnis cū sequētibꝰ. ꝙ actus precedētes causent habitū: ⁊ sequētes causent ab habitu. Naz in variatiōe alteriꝰ cause videt effectus variari. Videtur etiā multū mirabile ponere ꝙ actus p̄cedētes respectu eiusdem obiecti sint differētes spē ab actibꝰ sequētibꝰ habitū. qui est respectu eiusdē obi. ¶ Dico ergo ꝙ actus precedētes nō sunt causa habitus: sed actus ⁊ habitus sunt sicut duo effectꝰ cēntialiter ordinati: ita ꝙ potētia ⁊ obiectus ꝑmo causant actuꝫ. vel actū primo. secūdo habitum. ¶ Ad auctoritates que videntur sonare ꝙ habitus generatur ex actibus. ¶ Dico ꝙ ly ex: debꝫ exponi per priꝰ: sicut dicim⁹ ꝙ ex aurora fit dies: ita ex actibus fit habitus: idest post actus fit habitus. actus enim sunt actiones ī manētes. ⁊ ideo nō habēt producere: sed sunt fines. ⁊ per consequēs non possunt causare habituꝫ. nec aliquid aliud. ¶ Ad tertium de ordine essentiali dico. ꝙ si actus precedentes ⁊ sequentes essent alterius rationis. pateret solutio: sed posito ꝙ sint eiusdem rationis apparet difficl. Ideo dico ꝙ actus sequentes habitum non sunt cēntiali ordine posteriores habitu: licz habitus sit eorum causa. Et hoc ideo est. quia habitus non est per se necessaria causa eorum. eo ꝙ possunt eque causari sine habitu: sicut cum habitu: qz a potētia cum maiori conatu: effectꝰ ergo bene est posterior essentialiter causa per se ⁊ necessaria: sed nō causa per accidens: sicut ꝙ causatur homo ab hoc homine. nō est per se: ideo nō est eo posterior. ¶ Si dicatur ꝙ homo ⁊ homo sunt eiusdē speciei: ⁊ ideo vnꝰ respectu alterius est causa vniuoca: ⁊ ideo non est miruꝫ si vnus nō est priꝰ ordine essentiali altero. habitus autem est alterius speciei. ⁊ est causa equiuoca. ¶ Dico ergo ꝙ nō soluꝫ in vniuocis. verum etiaz in equiuocis reperitur ꝙ causa per accidens nō est priꝰ ordine essentiali suo effectu. Exemplū. in dispoſito ad sanitatez. si detur medicina. eadez sanitas inducitur ab arte que fuisset inducta a natura ⁊ eiusdem spēi. Constat autez ꝙ taz nā q̄̃ ars sunt cause equiuoce. Hoc nō obstāte sanitas indu-

Obiicitur quadrupliciter.

Quere sco. hic optime.

Fugit arm apparenter. Vt sil'r dōm de actibꝰ sequētibꝰ habitū ⁊ ipo habitu respectu pōt obii.

Expō nōbil' vid 2. ⁊. 5. meta.

Effectus eguocꝰ nō sēper ē per se posteriores cēntialiter sua cā eguoca saltē quātū ꝙ principali.

cta ab ambab⁹ nō est posterior medicina. qz posset totalr a nā induci ꝛ sine arte. ꝛ per ꝯns accidētalis ordo est sanitatis. vt effect⁹ ad medicinā vt ad cām que tñ est eguoca. Eodē modo dico in ꝓposito. dato q habit⁹ sit cā actus ꝛ eguoca. nō tñ est eēntialr prior: sed solū p accns. ¶ Ad 4m dico. q si ponerē q act⁹ precedētes ꝛ sequētes eēnt alteri⁹ spēi. parēret solutio: tñ tenēdo aliā viā dico. q si cause diuerse. ꝯcurrūt habētes diuersos modos causandi. tūc apparet bñ ꝓbabile q effect⁹ spē debebāt distīgui. ergo si ꝯcurrat ad vnū effectū vna cā. ꝛ ad aliū due que habeāt modū eūdē. nō opz q effectus differāt spē. Ita dico in ꝓposito q habit⁹ dat in adiutoriū potētie. Et ideo in eūdē modū causandi icidit cuz potētia. ꝛ per ꝯns possz tñ pō extēdere conatū suū q eque perfectū actū possz cāre per se precise: sicut cū habitu: iō nō segr. ¶ Sz h occurrūt aliq difficc. Prima. quare act⁹ nō pōt causare aligd. ¶ Dico q qz sunt fines negat ab eis causalitas que spālibus entib⁹ ꝯuenit. tñ cālitas obiectiua que nulli negat pōt eis ꝯuenire. ¶ 2a diffi. est que ista. cāz est ꝑncipalioꝛ respectu act⁹. vel potētia vl habit⁹. ¶ Dico q pō. Tuz qz est cā ꝓma ꝛ vlis. habit⁹ aūt particularis. Tuz ēt qz habit⁹ nō necessitat pōm ad operāduz. potētia aūt habitū sic. ¶ 3a diffi. qūo a volū tate causato actu. pōt cāri habit⁹. cū ipsa libere causet oīa. cū habit⁹ videat nēcio causari. necessitas āt repugnat libertati: qz libertas videt respicere ꝯtingēs. ¶ Dico q volūtas gcgd causat libere cāt: nō tñ ꝯtingēter. Unde dico q solus act⁹ q causat ꝑ habitu ꝯtingēter cātur ꝛ libere. alia libere: sz nō cōtingēter. ¶ Ad auctoritatē in ꝑncipio dico. q Apostolus intendit p̄cise log de merito pro vita eterna accepto. ꝛ isto mō ꝛz leges ordinatas nō sufficit pō sine habitu charitatis: ꝛ ita itēdit. Qō. IIII.

VTrum charitas īfusa sit in nobis ꝑnm ꝓductiuū alic⁹ act⁹.

¶ Hic introducunt 4or pambula. Primuz est q habit⁹ nālr acqsiti non cognoscunt a nobis nisi arguitiue p suos act⁹. qz nullus ē cert⁹ se habituatū eē circa aliqō obiectū agibile vl speculabile nisi per signa habit⁹: que cognoscunt in actib⁹. s. facilr ōlectabile. velociter ꝛ efficaciter opari. Talis āt deductio pz q ē arguitiua. ¶ 2m ē. q habit⁹ infusi sunt nobis de cōi lege ignoti: quia si ipsos nālr cognoscerem⁹. possem⁹ ex eis fidē nr̄am demr̄are. cū fides īfusa oīa a nob credita ꝯtineat. ꝛ sic oīa a nobis scirent demōstratiue. ¶ 3m ē q act⁹ taliū habituū nō p̄nt esse aīe in qua sunt ignoti: qz ꝑpole est itellectū aut volūtatē ꝯcurrere ad aliquē actū causandū qn itellectus pcipiat: qz est potētia reflexiua sup suū actū: ꝛ ēt sup actū volūtatis. ꝛ sic experit se agere: ꝛ etiā potētiā volitiuā: que est experimētalis notitia ꝛ ītuitiua. Et ideo si tales habitus aliquos act⁹ hrent: statiz cognoscerent. ¶ 4m ē qō ex istis segtur q habit⁹ infusi nō bñt, ppios act⁹ absolutos in nobis q sunt de gñe q̄litatis: qz tūc ex actib⁹ illis arguerem⁹ in nobis tales habit⁹. s. sup nālr inesse: sicut ex motu celi ītuitiue viso arguit pmū mouēs esse. Istud aūt de lege cōi non est: sicut pz per pambulū 2m ꝛ per sapiētez: qz nemo scit vtr amoꝛe vel odio dign⁹ sit. ¶ Istis p̄missis sūt 4or opiniones q̄tū ad ꝑncipale quesitū videde. que dicunt charitatē īfusaz esse causatam. ¶ Alig dicūt charitatē īfusaz in nobis esse ad diligēdū deuz sub rōne spāli: qz ex puris nālibus pōt diligi a quolibz sub rōne sūmi boni: sed nō sub rōne alia spāli: sicut forte diceret aligs sub rōne glorificatiōis. ¶ Alij dicūt q ponit in aīa nr̄a ad diligēduz deū per se: ꝛ sup oīa: qz isto modo nō pōt a nobis diligi ex puris nālibus. q̄uis posset alio mō diligi. ¶ Alij dicunt q charitas īfusa ponit in nobis pp actū supernālē alteri⁹ spēi. ad quez aīa nr̄a nō potest vt sic attingere ex puris nālib⁹: qz si sic: ex puris nālib⁹ posset bō saluari: ꝛ sic sequeret erroꝛ pelagy. ¶ Alij dicūt sicut petrus. q charitas īfusa ponit in nobis ad concurrēdū cū volūtate in rōne ꝑncipy: q. s. ipsa creatura habeat ꝑncipia in fluxu ꝛ q̄si in fieri. ꝛ sic ī fluxu q eius act⁹ ipsi charitati nō attribuit: sed supiori agēti. s. spūisancto. ¶ Cōtra istas vias arguo. Et ꝑmo ꝺ ꝑmā. pp illud nō ponit charitas īfusa in nobis qō pōt inesse homini nō habēti charitatez: sed sub quacūq rōne exns in charitate diligit deum. ꝛ existēs in pctō mortali etiā sub rōne glorificatiōis ¶ Cōtra scdaz. qcūq diligit mortez ꝛ accipit mortez ꝓpter deū. ille videt diligere deū ꝓpter se ꝛ super oīa: sed sine charitate pōt bō tradere corp⁹ suū ita vt ardeat ꝓpter deū fm aplm ad Coꝛi. ergo ꝛc. ¶ Cōtra tertiā. nā ex actib⁹ distinctis spē argumētamur habit⁹ distīctos spē. si ergo act⁹ distīctos spē habeam⁹. poterim⁹ cognoscere nobis inesse habit⁹ distīnctos spē. s. nālez ꝛ supnālez. ¶ Cōtra quartā. nā act⁹ elicit⁹ a tali habitu eēt supioꝛ oī actu ad quē possum⁹ per nāz attingere. ꝛ tūc perciperem⁹ talez habituz nobis inesse cū nālr cognoscam⁹ oēz actuz ad quē attingit potestas nature.

Ideo dico q charitas nō regrit ad subam actus meritoꝛy de facto: sz soluz ad formale meriti supnālis: qō nihil aliud est q̄ acceptatio diuina in actu elicito a volūtate informata charitate. ¶ Cōtra hoc instatur 4r. Primo sic. qz tūc charitas videret ociosa in via si non eliciat aliquē actū circa ꝓpriū obiectum. ¶ 2o qz potētia habēs habitū circa obiectū aliqō. non pōt operari circa illud obiectū nisi tali habitu ꝯcurrēte. cū habitus sit forma mere nālis agēs circa obiectū suū. ¶ 3o. quia tūc suba actus mere nālis eēt accepta a deo pro vita eterna. ꝛ sic ex puris nālibus bō possz saluari. ¶ 4o. qz oēs actus meritoꝛy cōiter dicunt a charitate eliciti vel impati. Et fm predicta a charitate nullus elicietur vel impabitur. ¶ Ad ꝑmū dico. q nō est ociosa. cū ex ordinatione diuina act⁹ elicitus a volūtate charitate informata. ex ipsa fit acceptus pro vita eterna. ¶ Et preterea in nullis nō est ociosa: ꝛ tñ cōstat q est sine actu. ¶ Ad 2dm dico dupliciter. vel fm q charitas respicit deum. sub rōne nobis ignota: qz ponitur eiusdē rōnis h: ꝛ in pria. vbi diligemus qō nūc nō cognoscimus q̄tum ad rationem formalem. Uel q nunc impeditur a suo actu. propter peccatum: sicut plura alia. ¶ Ad tertiū dico. q substātia alicuius actus est a deo accepta acceptatiōe gratuita. ꝛ hoc ex ordinatione diuina que statuit q actus elicitus a volūtate charitate informata: acceptetur pro vita eterna. ¶ Ad q̄rtū dico q actus meritoꝛy dicunt eliciti. vel impati a charitate quātū ad formale qō est in merito. s. ad acceptationē diuinaz. nō autez quātuz ad substantiam actus que est quedam qualitas. ¶ Sed hic sunt quedaz difficultates. Prima est.

Pōt ē q soluz cā prima sit per se pa. et efficiū: cuz sine alia possit poni effect⁹ ut hec lo ndo. dic ꝓbr.

Pōt igr ꝛ pō nō sit cāe essentia luer ordinate.

D. tripler.

Cālitas dupler

Pō ē hoc habitu in cālitate.

Singlaris imaginatio q̄r volūtas creata necessario agit.

Preambulum quadruplex.

Primus est q habit⁹ nālr acqsiti non cognoscunt a nobis nisi arguitiue p suos act⁹. qz nullus ē cert⁹ se habituatū eē circa aliqō obiectū agibile vl speculabile nisi per signa habit⁹: que cognoscunt in actib⁹. s. facilr ōlectabile. velociter ꝛ efficaciter opari. Talis āt deductio pz q ē arguitiua. ¶ 2m ē. q habit⁹ infusi sunt nobis de cōi lege ignoti: quia si ipsos nālr cognoscerem⁹. possem⁹ ex eis fidē nr̄am demr̄are. cū fides īfusa oīa a nob credita ꝯtineat. ꝛ sic oīa a nobis scirent demōstratiue. ¶ 3m ē q act⁹ taliū habituū nō p̄nt esse aīe in qua sunt ignoti: qz ꝑpole est itellectū aut volūtatē ꝯcurrere ad aliquē actū causandū qn itellectus pcipiat: qz est potētia reflexiua sup suū actū: ꝛ ēt sup actū volūtatis. ꝛ sic experit se agere: ꝛ etiā potētiā volitiuā: que est experimētalis notitia ꝛ ītuitiua. Et ideo si tales habitus aliquos act⁹ hrent: statiz cognoscerent. ¶ 4m ē qō ex istis segtur q habit⁹ infusi nō bñt, ppios act⁹ absolutos in nobis q sunt de gñe q̄litatis: qz tūc ex actib⁹ illis arguerem⁹ in nobis tales habit⁹. s. sup nālr inesse: sicut ex motu celi ītuitiue viso arguit pmū mouēs esse. Istud aūt de lege cōi non est: sicut pz per pambulū 2m ꝛ per sapiētez: qz nemo scit vtr amoꝛe vel odio dign⁹ sit. ¶ Istis p̄missis sūt 4or opiniones q̄tū ad ꝑncipale quesitū videde. que dicunt charitatē īfusaz esse causatam.

Singularis deciꝰ q hñs examinab

Excllastes. 9. a.

Opp. q̄druplex

Alig dicūt charitatē īfusaz in nobis esse ad diligēdū deuz sub rōne spāli: qz ex puris nālibus pōt diligi a quolibz sub rōne sūmi boni: sed nō sub rōne alia spāli: sicut forte diceret aligs sub rōne glorificatiōis. ¶ Alij dicūt q ponit in aīa nr̄a ad diligēduz deū per se: ꝛ sup oīa: qz isto modo nō pōt a nobis diligi ex puris nālibus. q̄uis posset alio mō diligi. ¶ Alij dicunt q charitas īfusa ponit in nobis pp actū supernālē alteri⁹ spēi. ad quez aīa nr̄a nō potest vt sic attingere ex puris nālib⁹: qz si sic: ex puris nālib⁹ posset bō saluari: ꝛ sic sequeret erroꝛ pelagy. ¶ Alij dicūt sicut petrus. q charitas īfusa ponit in nobis ad concurrēdū cū volūtate in rōne ꝑncipy: q. s. ipsa creatura habeat ꝑncipia in fluxu ꝛ q̄si in fieri. ꝛ sic ī fluxu q eius act⁹ ipsi charitati nō attribuit: sed supiori agēti. s. spūisancto. ¶ Cōtra istas vias arguo. Et ꝑmo ꝺ ꝑmā. pp illud nō ponit charitas īfusa in nobis qō pōt inesse homini nō habēti charitatez: sed sub quacūq rōne exns in charitate diligit deum. ꝛ existēs in pctō mortali etiā sub rōne glorificatiōis ¶ Cōtra scdaz. qcūq diligit mortez ꝛ accipit mortez ꝓpter deū. ille videt diligere deū ꝓpter se ꝛ super oīa: sed sine charitate pōt bō tradere corp⁹ suū ita vt ardeat ꝓpter deū fm aplm ad Coꝛi. ergo ꝛc. ¶ Cōtra tertiā. nā ex actib⁹ distinctis spē argumētamur habit⁹ distīctos spē. si ergo act⁹ distīctos spē habeam⁹. poterim⁹ cognoscere nobis inesse habit⁹ distīnctos spē. s. nālez ꝛ supnālez. ¶ Cōtra quartā. nā act⁹ elicit⁹ a tali habitu eēt supioꝛ oī actu ad quē possum⁹ per nāz attingere. ꝛ tūc perciperem⁹ talez habituz nobis inesse cū nālr cognoscam⁹ oēz actuz ad quē attingit potestas nature.

Impugnatio dictaꝝ opinionū.

I. 13. c.

Obp. ꝓpria.

Caritas īfusa q̄ repugnat.

Obiicitur qua druplicuer.

Ideo dico q charitas nō regrit ad subam actus meritoꝛy de facto: sz soluz ad formale meriti supnālis: qō nihil aliud est q̄ acceptatio diuina in actu elicito a volūtate informata charitate. ¶ Cōtra hoc instatur 4r. Primo sic. qz tūc charitas videret ociosa in via si non eliciat aliquē actū circa ꝓpriū obiectum. ¶ 2o qz potētia habēs habitū circa obiectū aliqō. non pōt operari circa illud obiectū nisi tali habitu ꝯcurrēte. cū habitus sit forma mere nālis agēs circa obiectū suū. ¶ 3o. quia tūc suba actus mere nālis eēt accepta a deo pro vita eterna. ꝛ sic ex puris nālibus bō possz saluari. ¶ 4o. qz oēs actus meritoꝛy cōiter dicunt a charitate eliciti vel impati. Et fm predicta a charitate nullus elicietur vel impabitur. ¶ Ad ꝑmū dico. q nō est ociosa. cū ex ordinatione diuina act⁹ elicitus a volūtate charitate informata. ex ipsa fit acceptus pro vita eterna. ¶ Et preterea in nullis nō est ociosa: ꝛ tñ cōstat q est sine actu. ¶ Ad 2dm dico dupliciter. vel fm q charitas respicit deum. sub rōne nobis ignota: qz ponitur eiusdē rōnis h: ꝛ in pria. vbi diligemus qō nūc nō cognoscimus q̄tum ad rationem formalem. Uel q nunc impeditur a suo actu. propter peccatum: sicut plura alia. ¶ Ad tertiū dico. q substātia alicuius actus est a deo accepta acceptatiōe gratuita. ꝛ hoc ex ordinatione diuina que statuit q actus elicitus a volūtate charitate informata: acceptetur pro vita eterna. ¶ Ad q̄rtū dico q actus meritoꝛy dicunt eliciti. vel impati a charitate quātū ad formale qō est in merito. s. ad acceptationē diuinaz. nō autez quātuz ad substantiam actus que est quedam qualitas.

Vltꝝ q caritas īfusa nō ꝯcurrit ad subam actus causandā: qō bñ ponderā.

¶ Sed hic sunt quedaz difficultates. Prima est.

D. q̄druplex.

si distincta acceptatio sit in habitu ⁊ in actu. ¶ Dico ꝙ sic. cui⁹ signū est. qz deus aliqū plus acceptat actionē hūtis min⁹ de charitate q̄ hūtis plus ⁊ c̄. ¶ 2ª est. si charitas ifusa cōcurreret ad subaz illi⁹ actus. vtꝫ talis actus esset nālis. ¶ Dico ꝙ sic. qz oīs forma quātūcūqꝫ supnāl'r ifusa ⁊ supnāl'r ꝓducta. cū nāliter opaī sicut alie. ¶ 3ª diffi. est. si actus meritorius fm premissa sit nālis aut supra nām sicut caritas. ¶ Dico ꝙ quātū ad suū māle est nālis qz nāliter causat⁹: sed quātū ad suū formale. s. q̄tū ad acceptationē diuinā est supnālis. ¶ 4ª diffi. est si acceptatio ista diuina sit a charitate. vel p̄cise sit a volūtate diuina acceptāte actualr: sed est a charitate: sicut gra a sacramēt'. ¶ 5ª diffi. ē. q̄lis habit⁹ causaret ab actib⁹ elicitis a charitate ifusa si ipsa act⁹ eliceret. ¶ Dico ꝙ solū causaret charitas acquisita: qz ipossibile est infusam esse nisi a deo. et tunc aliquis habitus non potest augeri ex suis actibus.

Alia est acceptatio act⁹ ⁊ alia habitus.

Act⁹ meritori⁹ ē ptiz nāl' ⁊ partiz supernālis.

¶ Distinctio. XVIII. Qō. I.

Preterea diligēter ꝓsidrādū

De augmto caritat⁊ ꝓdutiōi b⁹ eius. Ad.l. ex sui.

I. ca. 4. cā. i.

Suppositus duplex.

In epl'a ad bōifaciū. ⁊ ponit li. 2. di. 26. c. 3. ꝓclo q̄druplex. negatiua.

CIrca distinctionem is^am^ continuando de charitate. Quero. Utrum charitas sit augmētabilis in sua nā. ꝙ nō: qz perfectuz nō augetur: sed charitas fm Jo. in canonica sua est hō. g̃ ⁊ c̄. ¶ Contra Apl'm ad philip. Ut caritas magl ac magl abūdet.

Hoc supposito .s. ꝙ charitas pōt augeri fm Aug. ⁊ supposito ꝙ idiuidua eiusdē spēi sunt eiusdē rōnis formalis credo ꝙ nō solū ꝓbabiliter: sed ēt demonstratiue hō ꝓcedaz. ¶ Introducunt autē hō q̄tuor ꝓnes negatiue. ꝓma est ꝙ charitas nō augetur fm eēntiaz suā. 2ª ꝙ nō fm exītiā. 3ª ꝙ nec fm depurationē a suo ꝓrio. 4ª ꝙ nō per ꝓticipationē maiorē sui subiecti. ¶ ꝓmā ꝓclusionē ꝓbo 4r. ꝑmo sic. qō ꝓsistit in idiuisibili nō pōt augeri: qō. n. augetur p̄supponit habere partes: sed charitas fm eēntiaz ꝓsistit in idiuisibili: qz rō diffinitiua est idē ꝙ essentia que ꝓsistit in athomo. g̃ charitas fm essentiam suā nō pōt augeri. ¶ 2º sic. Omne augmētum fit p ptes: sed tota rō forme ⁊ essentia saluatur in qualibet parte. nā diffinitionē spēi quilibz gradus accipit: ⁊ quelibz pars siue gradus charitatis est charitas: sicut tota sil'. g̃ ⁊ c̄. ¶ 3º sic. qō ꝓuenit alicui per accidēs nō ꝓuenit sibi fm rōnē suā gditatiuaz: sed vnicuiqꝫ forme augmētabili accidit fm rōnē suaz gditatiuā qō intēdaī. g̃ sibi nō ꝓpetit fm rōnē suā diffinitiuā. ¶ 4º sic. Omnis augmētatio fit p q̄ti tatē virtutis: sed oīs quiditas ⁊ essentia abstrahit a quātitate virtutis ergo augmētatio nō pōt fieri fm gditatē vel rōnē eius gditatiuā. ⁊ per ꝓns: nec fm essentiā. ¶ Cōfirmaī. Si enim fm rōnē diffinitiuaz augmētareī tūc plus esset de forma fm rōnē diffinitiuā in. 4. gradib⁹ q̄ in vno gradu: sed istud est falsum: qz nō plus est de gditate spēi in mille q̄ in vno: qz vt sic ꝓsistit in idiuisibili. ¶ Secūdā cōclusionē. ꝙ charitas nō augeaī fm exītiā q̄drupliciter. ꝓbo. ꝑmo sic. Qō cōuenit charitati vt abstrahit ab exītia nō ꝓuenit sibi per exītiā: sed augmētuz cōuenit charitati vt sic abstrahit ab exītia: qz charitas in potētia est maior ⁊ minor: sicut ens in actu. g̃ ⁊ c̄. ¶ 2º sic. nulla caritas in actu est equalis charitati x̄pi: qz nulla charitas ē in actu quā x̄pi charitas nō excedat: sed quelibz charitas alia a charitate x̄pi pt esse equalis ei vt p̄scidit ab exītia. g̃ ab exītia nō ꝓuenit sibi augmētuz. ¶ 3º sic. Qō per se ineſt alicui nō ineſt sibi per illud qō per accidens ineſt. hoc pz. sed charitati ꝓpetit per se excedere fidez: ⁊ sic per se ꝓpetit qō est demonstrabile de ea. g̃ nō ꝓpetit sibi hec q̄titas per exītiā que per accīs ineſt. ¶ 4º sic. qō est demōstrabile de aliquo non ꝓuenit sibi per exītiā que per accidēs ineſt: sed eē augmētabile est demōstrabile de charitate vt prescindit ab exītia. ergo per rōnē exītie non ꝓuenit sibi augmētari. ¶ Tertiā ꝓclusionē. ꝙ. s. charitas nō augeī fm depurationē sui ꝓxy. ꝓbo q̄druplr. primo sic. Nā charitas nō hz ꝓximuz: qz nullus habitus vitiosus est sibi icōpossibilis nec aliqō donuz supnāle. ꝓstat aūt ꝙ augeī. g̃ ⁊ c̄. ¶ 2º sic. Nā in sensibilibus videm⁹ lucē intēdi per p̄tiā corporis magis luminosi respectu ꝺyaphani: ⁊ tñ lux nullū hz ꝓximū positiuū. nā tenebra nihil hz de positiuo. g̃ ⁊ c̄. ¶ 3º sic. ꝺato ꝙ cupiditas vel aliqō malū vitiū eēt ꝓximū charitati. adhuc certū est ꝙ in beatis nullū vitiuz est. nec cupiditas. ꝓstat autē ibi ꝙ charitas est fm magis ⁊ min⁹. ¶ 4º sic. Frigus nihil habz de calore: ⁊ tñ ꝓstat ꝙ in frigore est iuenire magis ⁊ min⁹. ¶ Cōfirmaī qz depuratio nō est nisi remotio. per remotionē aūt nō inducitur aliqd positiuū. ergo ⁊ c̄. ¶ Quartā ꝓclusionē. s. ꝙ charitas nō augeī p participationez subiecti. ꝓbo q̄druplr. ꝑmo sic. Causa recipiēs vt sic causat fm vltimū sue virtutis. g̃ voluntas recipiēs recipit fz vltimū sue virtutis: ⁊ sic charitas erit ītēsissima. ¶ 2º sic. Omnis forma ībe rens nāliter inheret: ⁊ fm totā virtutē suā. g̃ charitas inherēs volūtati iheret quātū est possibile eaz inherere: sed quāto magis iheret tāto magis subm participat. g̃ quecūqꝫ charitas est summa. ¶ 3º sic. Ista participatio aut est forma: ⁊ sic hī ꝓpositū ꝙ forma augeī: sicut pticipatio. aut ē subz: ⁊ tūc subz augeī: qō est falsuz. aut est accidēs: ⁊ tunc illud augetur qō est ꝓpositū. Et si dicas ꝙ p aliam pticipationē: tūc erit ꝓcessus in ītinitū. aut est stare ad aliquod accīs qō fm se ītēditur ⁊ remittiī. ¶ 4º sic. Magis pticipaī illa forma q̄ magis ītimaī subo. si g̃ p pticipari dicaī forma magis ⁊ min⁹ suscipe. segī ꝙ forme māles que sūt ītime subo siue suis materys recipiēt magis ⁊ min⁹ potissime. ¶ Cōtra istas ꝓnes istaī 4r. p sic ꝓmā. Nā qō augeī ī nā augeī in eēn^a^: fz caritas augeī in nā sua. g̃ augeī ī sua eēntia. maior. pbaī. qz nā ⁊ eēntia sunt idē. ¶ 2º ꝓ 2am. Ad qōcūqꝫ terminaī ꝓductio ad illud vī augmentatio termiari: qz augmentatio nō vī nisi ꝓductio. ⁊ sic cū ꝓductio termineī ad exītiā augmentatio terminabiī ad eā. ¶ 3º sic. ꝓ 3am. Qz mot⁹ intēsiōis vī sicut ⁊ aly mot⁹: esse inter ꝓximos termios. nō pōt aūt fieri augmētatio respectu vni⁹ gn sit dimūtio respectu alteri⁹: qō saltē in habētib⁹ ꝓximū est verum. ¶ 4º sic. ꝓ 4am. Qz q̄to effect⁹ ē pfectior tāto eius receptio erit pfectior: fz charitas q̄tuor graduū est pfectior q̄ vni⁹ gradus. g̃ ei⁹ receptio: sed receptio ei⁹ ē pticipatio ⁊ cā subi. g̃ ⁊ c̄. ¶ Ad p^m^ dico ꝙ entia est magis abstracta q̄ nā. Nā. n. ꝓtinet oīa que sunt in gñe ⁊ ꝓpetates īdiuiduales ⁊ modos ītrinsecos: ⁊ iō pōt augeri forma in nā. nō in eēntia: que abstrahit ab illis. ¶ Ad 2^m^ dico ꝙ terminus ꝓductionis ꝓdeī esse eēntiaⁿ. eō nā inter

Cōfirma ratio

Considera in curru.

Probatio tertie q̄druplex. Cōtra Ben.

Probatio q̄rte q̄druplex.

Enafio

Obiicitur quadrupliciter.

Superius Essentia. Natura. Inferius.

Si vt intelligat fm est qz quiditas hz propriū ꝓ se is qui est ens modo intrinseco vt ipsa declarat

Si vt 2ª g̃ intelligat de intensione in aptitudine vel in actu fm hoc est.

ctiõis nõ est exñtia:sz formalis termin⁹ est essentia que per ꝓductionẽ trahitur ad exñtiam. ⁊ de hoc alias. Caritas aũt est augmẽtabilis ī aliq̃ ꝓzi in q̃ ꝓcedit exñtiã. ¶ Ad 3ᵐ dico. q. qñ habz ꝓziuz ⁊ fit augmẽtũ. bene etiã fit depuratio ꝓzy: sed ista amotio ꝓzy nõ ẽ augmẽtũ: sz augmẽtũ ẽ appositio noue realitatis: sicut pz in ñ bñtib⁹ ꝓziuz. ¶ Ad 4ᵐ dico q. ex hoc q. forma est pfectior ex hoc bene recipit pfectiõ: sz suũ recipi pfectiõ nõ ẽ suũ esse pfectiõ. vñ bñ ꝓcedo q. pfectiõ recipit: sz tñ pr⁹ est pfectior.

Ideo dico tenẽdo ꝓnẽ affirmatiuã intẽtam q. augmẽtuz fit per modũ intrinsecũ forme que est eius finitas ītensiua: qz nulla augmentatio põt fieri nisi p quãtitatez cũ formalis termin⁹ augmentatiõis sit q̃titas. finitas aũt charitatis est ei⁹ q̃titas vtutis: de qua dicit Aug. de q̃titate anie: q. finiti rõ quãtitati ꝓgruit ⁊ nullo alio mõ põt intelligi augmẽtũ: ⁊ hoc ꝓbo dupl'r. ꝓmo sic. Nam sicut termin⁹ formalis gnõnis ẽ suba ita termin⁹ formalis augmẽtatiõis est q̃titas: sz ītẽsio charitatis est augmẽtũ ei⁹ ⁊ nõ hz q̃titatẽ molis ꝑ termiõ. g̃ habebit q̃titatez vtutis ⁊ pfectiõis. ¶ 2ᵒ sic. Intẽsio charitatis aut fit p supioza ⁊ itrinseca ⁊ hẽ nõ: qz oĩa illa ptinẽt ad rõnẽ diffinitiuaz: aut fit p extrinseca ⁊ iferioza: ⁊ hꝫ sunt q̃titas virtut⁊ ⁊ beceitas ⁊ modi intrinseci. g̃ ⁊c. ¶ Sed ꝫ hoc ĩstaꝫ 4ᵃ. ꝑ sic. Qđ ꝓuenit alicui p accidẽs nõ ꝓuenit sibi p illud qđ ꝓuẽit sibi p se: sz ītẽsio ⁊ remissio ꝓuenit alicui p accñs. s. forme. g̃ nõ ꝓuenit ei p q̃titatez vtutis: que ꝓuenit forme per se: ita q. est demonstrabilis de ea. ¶ 2ᵒ. Qñcũq; subz idifferẽter se hz ad duo opposita: neutrũ illoꝝ est modus itrinsec⁹ illi⁹ subi: sed forma idifferẽter se hz ad ītẽsionẽ ⁊ remissionez. g̃ ⁊c. maior pz. qz modus itrinsec⁹ cõuenit ei per se. ¶ 3ᵒ sic. Qñcũq; subiectũ ita respicit duo q. sine vno põt esse ⁊ sine alio nõ: sed est demõstrabile de co: in quocũq; gradu vnuz illoꝝ nõ est in subo per aliud: sz forma põt esse sine augmẽtatiõe: ⁊ nõ põt esse sine quantitate vtutis. g̃ ⁊c. ¶ 4ᵒ sic. In quocũq; gradu est q̃titas vtutis in forma. nõ aũt augmẽtatio. g̃ ⁊c. maior pz. Tuz qz demõstrabile est de forᵃ in quocũq; gradu forᵉ repit. Tuz ẽt qz charitas in q̃cũq; gradu excedit albedinẽ. ¶ Ad p̃m dico q. quãtitas virtutis ⁊ modus itrinsec⁹ ĩsunt p accñs ipsi forᵉ: ⁊ iõ intẽsio ⁊ remissio pñt ieẽ p eã. Intelligẽdũ tñ q. modus itrinsec⁹ nõ sic ineſt p accidẽs: sic accñs p accñs vel sic accñs ieſt subo: sz sicut iferi⁹ supioꝛ. ¶ Ad scõz dico q. forma se hz idifferẽter ad modos ⁊ ad intẽtionẽ ⁊ remissionẽ: sed nõ sicut subm se hz idifferenter ad albedinez ⁊ nigredinẽ: qz tali nõ repugnat esse sine oĩb⁹ talib⁹: sz sicut supi⁹ est idifferens ad iferioza. ¶ Ad 3ᵐ ⁊ 4ᵐ rñdeo: sz añ opz itelligere vnũ qõ facit ad soℓonẽ istoꝝ ⁊ oiuz ꝑdictoꝝ manifestationẽ. Apparet. n. mihi q. oz põere duos modos intrinsecos in quacũq; forma augmẽtabili ⁊ diminuibili. vn⁹ segt rõnẽ specificã. ali⁹ segt gradus idiuiduales. Prim⁹ ineſt p se forme: qz p rõnẽ specificã forme põt demõstrari de ea: sicut per rõnez specificã charitatis ī quocũq; gradu q̃tũcũq; minimo ipsa excedit fidẽ in q̃tocũq; maximo gradu. ⁊ sm istũ gradũ nõ est excessus iter ea que sunt eiusdẽ rõnis formalis: sed oĩa eũdẽ modũ ⁊ gradũ pticipãt: sicut eãdẽ formã: q̃tũ tñ ad īdiuidua aliarũ spẽz bñ est excessus. Uñ lz calidum vnũ quãtũ ad istũ modũ aliud nõ excedat: tñ calor glz frig⁹ q̃tuz ad istũ modũ excedit: qz demõstrabile est. Secundus aũt modus est q. ꝓsegt gradus idiuiduales: ⁊ sz istũ modũ vnũ idiuiduũ vni⁹ spẽi excedit aliud eiusdẽ spẽi. ⁊ isto mõ nõ est õmõstrabilis de forma per rõnẽ forme: sz forma: q̃tũ de se est: indifferẽter se hz ad multa idiuidua vel ad multas beceitates. ¶ Et ex istis pz solℓo ad mlta. s. ad 3ᵐ ö per accidẽs ⁊ ad 4ᵐ de iª idifferẽtia reddẽdo singula singulis. ¶ Sed hꝫ sunt due diff. ꝓria est si nã specifica differt realr a mõ itrinseco: ⁊ vn⁹ modus ab alio. ¶ Dico q. loquẽdo de mõ demõstrabili de forma nũq̃ ille modus differt realr. ⁊ de isto certum est: sed de alio magis est dubiũ. ꝓpõt tñ dici q. sicut forma nõ differt realr ab īdiuiduis nec ab beceitatibus: ita nec a modo ꝓnte beceitates ⁊ gradus īdiuiduales: licz ex se sit idifferẽs ad multas. ¶ 2ᵒ diffi. ẽ. cuius modi ptes sunt per quas fit ītẽsio. ¶ Dico q. q̃dã ptes sunt in forma augmentabili ⁊ in quacũq; alia que dñr cẽntiales. s. ptes diffõnis: ⁊ hꝫ istas non fit nec ītẽsio nec remissio. Alie aũt sunt ptes nõ essentiales nec formales: sed magis mãles ⁊ indiuidua les: sicut sunt modi itrinseci ⁊ gradus īdiuiduales ⁊ isti iueniunt tñ in forma augmẽtabili: ⁊ hꝫ istas fit augmẽtũ. ¶ Ad argᵐ pz. Qõ. II.

Utrum augmẽtum charitatis fiat p gradus. q. non. qz forma habẽs gradus nõ est oĩno icõpossibilis cũ suo ꝓzio: sz charitas oĩno est icõpossibilis cuz suo ꝓzio: qz charitas fozas mittit timoꝛẽ. ¶ Cõtra. Augmẽtũ charitatis cõparat augmẽto corꝑis hꝫ Apl's. ¶ Dic sũt 4ᵒ difficilia ingrẽda. Primũ ẽ si augmẽtũ charitat⁊ fit p gradꝰ qõ est ꝓncipale q̃sitũ. 2ᵐ si illi gradꝰ sũt realr distincti. 3ᵐ ẽ si aduenięte gradu sequẽte ꝓcedẽs corrũpat: sicut multi dicũt. 4ᵐ si ille gradꝰ q. aduenit in augmẽto sit charitas sicut prior.

Quantũ ad p̃m dicũt aliq̃ q. augmẽtũ forme nõ fit p gradus: sz p simplicẽ ifluxũ a min⁹ pfecto ad magis pfectum: qz vbi diuersitas graduũ ibi diuersitas formaꝝ: sz diuerse forme nõ sũt eiusdẽ rõnis: ⁊ tũc nõ fieret p gradus eiusdẽ rõnis. Silr oẽ ꝓtinẽs in se aliq̃ distincta oz q. illõ ꝓponat ex eis: ⁊ sic charitas erit ꝓposita. ¶ Cõtra istõ arguo 4ᵗ. ꝑ sic. Sic ipoℓe ẽ fieri augmẽtũ extẽsiuũ nisi p ptes extẽsiuas: ita nec ītẽsiuuz: cuiusmodi est augm̃ caritat⁊ nisi p ptes ītẽsiuas: sz hꝫ ptes st gradus. g̃ augm̃ charitat⁊ fit p gradꝰ. ¶ 2ᵒ sic. Ex illis nec̃io fit augmẽtũ: in que nec̃io resoluit augmẽtatũ: sz in ptes homogeneas resoluit: sicut pz in diuisione linee q̃ ẽ q̃dã resoℓo. g̃ eodẽ mõ fiet augmẽtũ ītẽsiuũ p gradus. ¶ 3ᵒ sic. Proꝯssus a minꝰ pfecto ad magis pfectũ est q̃dã ascẽsus: sz ois ascensus necessario fit p gradus. g̃ ꝓcessus iste fiet p gradus: sz ꝓcessus iste nõ ẽ aliud q̃ augmẽtuz. g̃ ⁊c. ¶ 4ᵒ sic. Nulla eminẽtia põt itelligi nisi p aliquẽ gradũ: qz eminẽtia entitatis nec̃io attẽdit hꝫ gradus entitatis in pfectiõibꝰ: sz caritas post augm̃tũ ẽ pfectior. g̃ oz q. hꝫ itelligat cẽ p gradũ. Jõ dico q. gradus: sicut ⁊ ptes pñt itelligi homogenei vℓ etherogenei. si itelligant 2ᵒ mõ nõ fit augmẽtũ p gradus: qz tũc vltimꝰ nõ eẽt eiusdẽ rõnis cũ ꝓpri. si aũt itelligat ꝑ mõ dico q. fit p gradus ⁊ p ptes. ¶ Et hꝫ ꝓfirmat. Qẽ. n. qõ ẽ diuisibile hz ptes: sz forᵃ q̃ ẽ augmẽtabilis ẽ diuisibilis: qz diuidit p motũ. g̃ nec̃io hz ptes. ¶ Sz ꝫ hꝫ istaꝫ 4ᵗ. Prio sic. Quicũq; ponit ītẽsio-

Ecce qđ queris

Kk 4

D. duplex. Nec nã a modo nec mod⁹ vn⁹ intrinsec⁹ eiusdẽ nãe ab alio realr distinguitur.

Partes forme duplices.

I. Jo. 4. I. Corin. 13. ⁊ alibi quere.

ꝑ⁹ articulus. Quere Hen. q. libetto. 5. ⁊ alibi ⁊ alios ad hꝫ.

Impugnatio q. dupler.

Grad⁹ duplex. ꝑ. pclo.

2. pclo.

Obiℓcitur quadrupliciter.

Ad ſtoꝛa ſuſcipit magi ⁊ min⁹ dupler. q̃tas ſtuſ. ꝓbatio oppoſite ꝓpoſitionis addendo p ⁊ ꝫ.

Per accñs duplicr.

Indſia duplex.

Obiℓcitur quadrupliciter.

nē fieri p grad⁹ nēcio hz põere ordinē ēntialē iter eos: qz pfectioz nēcio p̄suppōit ipfectiozē ēntialr: qz illū icludit ⁊ ap̄li⁹: sīc calidū ordie ēntiali p̄sup ponit tepidū: sz iter q̄cūq; ē ordo ēntialis illa non sūt eiusdē spēi. g̃ illi grad⁹ nō sī eiusdē spēi: ⁊ sic fiet augmētuz ex etherogeneis ⁊ nō ex hōgeneis. ℂ 2° sic. Dis grad⁹ hz ptes: qz qō īducit̄ successiue hz p/ tes: sz ptes nō sūt nisi grad⁹. g̃ grad⁹ hz grad⁹: ⁊ ali⁹ grad⁹ alios: ⁊ sic in gradib⁹ erit ꝓcessus in ifi^{m}. ℂ 3° sic. Oē diuisibile in ifi^{m} ē vē ꝓtinua. ma. pz. ex diffōne ꝓtiui. mioz pz. qz in gradib⁹ pōit ꝓcessus in ifi^{m}. ℂ 4° sic. Qñcūq; aligd ē in pō ad aliō: sīc pfectibile ad pfe/ ctionē i⁹ eiusdē rōnis eē nō pñt: sz si caritas augeat̄ p grad⁹ vn⁹ erit in pō re^{u} alteri⁹ ⁊ pficiet̄ p euz. g̃ di uerse rōnis erūt. ℂ Ad p^{m} dico q nullus ēntialis ordo ē iter istos grad⁹: sz p̄cise accītalis: sīc nec iter ptes linee. vñ sic p⁹ ps linee possz eē vltia ⁊ media. sic p̄m⁹ grad⁹ possz eē vltim⁹. ℂ Ad illō aūt de tepi ditate ē sciēdū q sīc in ptib⁹ linee cōsideram⁹ p̄ rō/ nē linee iḡtū ē talis spēs q̄titatis: ⁊ vt sic oēs ptes sūt eiusdē rōnis ⁊ p̄ter hoc ꝓsideram⁹ ptes vt ide uūt q̄dā rōnē nui. s. bicubitū vel tricubitū. ⁊ vt sic nō est incōueniēs q sīc dualitas p̄cedit ordie es/ sentiali trinitatē: ita ps linee vt accipit rōnē duali/ tatis: ⁊ dr̄ bicubita ēntiali ordine p̄cedit aliā ptez vt iduit rōnē trinitatis ⁊ dr̄ tricubita. ℂ Sic dico in ꝓposito. Si. n. ꝓsiderem⁹ formā tepiditatis iḡ^{m} p̄cise est talis q̄litas: sic dico q nō p̄suppōit a calo/ re inq̄^{m} calor talis forma ē: qz tepiditas vt sic: ⁊ ca/ lor vt sic: sūt eiusdē rōnis oio ⁊ nō plus vnū p̄cedit ēntialr aliō q̄ eꝰ. Si aūt ꝓsideret̄ q̄litas illa q̄ est tepiditas nō simplr: sz vt iduit rōnē nui sic dr̄ tepi/ ditas illa p̄supponi. hoc ē calor tot graduuz: ⁊ calor vl caliditas dr̄ eadē forma vt iduit rōnez maiozis nūeri: ⁊ sic accipiēdo dico q sīc bicubitū ordie ēn tiali p̄cedit a monocubito: ita caliditas a tepidita te ⁊ nō alio mō. ⁊ sic pz ad illō. ℂ Ad z^{m} dico q sīc in sensibilib⁹ formis q̄ iducunt̄ p motū ē diuisibili tas mō illo q̄ ē in q̄titate: ita eodē mō ē diuisibili/ tas in ptib⁹ spūalib⁹: ⁊ diuisibilitas ēt in ifi^{m}: qz hoc ꝓuenit q̄titati. ℂ Ad 3^{m} dico q sīc in formis sensi/ bilib⁹ imaginamur duplicē ꝓtinuationē vnā extē/ siuā: sz quā coextēdit̄ suo subo: vt si aq̄ addat̄ aq̄ ⁊ ꝓtinue oz imaginari ꝓtinuationē cuiuslz q̄litatis. ⁊ sic frigiditas ꝓtinuat̄ frigiditati. ⁊ ō ista loq̄ndo nō ē du^{m} q talis ꝓtinuitas nō ē in charitate nec in aliq̄ foz⁹ q̄ hz eē i subo iextēso ⁊ spūali. Aliā āt ima giamur ꝓtinuationē i foz⁹ sensibili q̄ nō ē sz q̄titati extēsiuā: vt. s. coextēdat̄ subo: sz sz appōnē g̃duū eiusdem rōnis: ⁊ ista nō ē p⁹. pbo. qz q̄ distīctis mo tib⁹ acgrūt̄ illa sūt nēcio distīcta. hō sūt iste ꝓtinui tates. Naz ex motu additiōis g fit qñ addit̄ aq̄ aq̄ fit ⁊ acgritur ꝓtinuitas frigiditatis extēsiua: ita q maioz ē frigiditas. i. magis extēsa: sz nō ē itēsioz. si aūt circa eādē aquā appōat̄ vel approximet̄ ignis fit diminutio frigiditat| ꝓtiue nō q̄tū ad p^{am} ꝓtiui tatē: sz q̄tū ad z^{am}. ⁊ silr si pōat̄ aligd qō pōt itēde re frigiditatē: tūc cōtinuitas itēsa q̄ p⁹ nō acgrebat̄ nūc acgrit̄: ⁊ qz sic sūt in eadē foz⁹ distīncte poterit vna. s. itēsiua iueniri in spūalib⁹ ⁊ nō extēsiua. ⁊ istā dico iueniri ⁊ eē in charitate. ℂ Ad 4^{m} dico q nō est imaginādū q vn⁹ grad⁹ sit in pō ad aliū gradū: sz sīc qñ linea ptrahit̄ supficies hñs vnā ptē linee est in pō ad z^{am}: ⁊ nō vna ps linee ē in pō ad aliā: ita eodē mō qñ caritas auget̄ vna ps nō ē i pō ad aliā. sz volūtas totū recipiēs q̄ iā hz vnā ptez ē in pō ad aliā. ℂ Sz hic sūt aliq̄ diffi. Prīa ē. qz nōvt pp itē/ sionē foz^{c} nēciū tales grad⁹ pōere: qz vn⁹ āgelus in pfectiōe excedit aliū ⁊ tales ptes non hz nec tales grad⁹. g̃ eodē mō dicet̄ de charitate. Dico q si āge lus possz p motū augeri nēcio ꝛcludereť q hret̄ p/ tes ⁊ realr distīctas: qz ipole ē motū acgsitiōis ter/ minari ad aligd p̄xīs. augmētatio aūt ē talis mo tus. ℂ 2ª diffi. Si isti grad⁹ in formā sūt terminati vl sīgti sz aliq̄ certā q̄titatē. ℂ Dico q non: sz sīc in ptib⁹ toti⁹ ꝓtinui nulla ē sīgtio in actu: sz soluz in pō: sz qz sūt vnifozmes ⁊ eiusdē rōnis. Ad placitū ē talia sz itellectū sīgre sz q̄titatez q̄cūq;. Ita dico de gradib⁹ forme: qz ex se sīgti nō sūt: sed pp vnifoz mitatē in ptāte nr̄i itellect⁹ ē sīgre sz maiozē vl mi nozē q̄titatē. ℂ 3ª diff. ē. q̄re ꝓz p̄ ꝓducī q̄ poste rioz. ℂ Dico q ēntialis ordo nō ē iter ista: sz solū accītalis: ⁊ iō nō plus repugnat p̄ ꝓduci vltio: ⁊ vl timo pri⁹ q̄ eꝰ. ℂ 4ª dif. ē. Si ꝓzes pñt destrui po steriozib⁹ remanētib⁹. ℂ Dico q sic cū vn⁹ nō ōpē deat ab alio: qz sūt eiusdē rōnis ⁊ oīno vnifozmes. Jō sīc p̄m⁹ sine alys pōt eē: ita aly sine p̄. ℂ 5ª diffi. Qualis ē ista ꝓtinuitas quā ponis. ℂ Dico q q scit p̄scidere itēsionē ab extēsiōe facile ē videre. nā ista ꝓtinuitas ē itēsiua ⁊ nō extēsiua. ℂ Ad c⁹ itellectū est sciēdū q ista sūt ēntialr ordiata. s. hōgeneitas. ꝓcessus in ifi^{m}. acgsibilitas p motuz: ⁊ cōtinuitas. Ordo autē istoꝝ ꝓbatur. Nā ex hoc ꝓbat̄ q aligd homogeneū ē ex hoc q est diuisibile in ifinitū. Unde Aug⁹. querit quare cozp⁹ est diuisibile in ifinitū. ⁊ respōdet qz totū hz mediū ⁊ illud mediū hz aliud mediuz. ⁊ hoc persuadet̄ demōstratiue sic. qñ sunt aliqua eiusdē rōnis ⁊ homogenea. gcgd est demō/ strabile de vno: ⁊ de alio: sz in homogeneis totū ⁊ ps sunt eiusdē rōnis. g̃ cuz diuisibilitas sit demon/ strabilis de toto segtur q ⁊ de qualibz eius pte. et sic quelibz ps est diuisibilis. ⁊ hoc ꝓbat̄ ex homo/ geneitate. Ex hoc autē q homogeneū est diuisibi/ le in infinitū sequit̄ q illud est acquisibile per mo tuz: qz exquo in aliquo sunt partes infinite ⁊ diuisi biles successiue: sequit̄ q illud est acquisibile per motuz. Ex hoc autē q est acquisibile per motū: se/ quitur q sit ꝓtinuū: qz si nō: nō essz acgsibile nisi p/ mutatiōes que nō possunt ꝓtinuari: qz g̃ mot⁹ nō ē nisi aligd ꝓtinuū: segt̄ q illa forma ad quā est mo tus est ꝓtinua. ℂ Ex istis oībus apparet q op⁹ po/ nere istaz formā ꝓtinuā: nō aūt ꝓtinuitate extensi/ ua: eo q sit in subo inextēso ⁊ indiuisibili: sed itēsi/ ua p̄cise. ℂ 6ª diffi. Quia ex oībus istis videt̄ sequi q caritas possit per motū acgri cū sit diuisibilis in ifinitū ⁊ ꝓtinua. ℂ Dico q ℟ ei nō repugnat ex sua nā ꝓpter intēsionē quā habz sicut ⁊ caliditas: ⁊ iō posset adeo successiue ifundi: qz tū de⁹ subito creat de facto dico q est oppositū. Eodē mō dico de vir/ tute acgsita: qz casus subito causat. ⁊ sic quātuz ad primuz articulum.

Quantū ad z^{m} difficile videdū ē vtz isti gra dus sint realr distīcti. Et dicūt alīq q nō: sed cadūt oēs in vnā actualē realitatez: qz ex distīctis in actu nō pōt fieri vnū nisi alterz sit in pō ⁊ aliō i actu. ℂ Cōtra ℟ arguo 4^{r}. p̄ sic. Qñ aliq̄ sic se hñt q vnū p̄t ꝓduci ō nouo reliq̄ nō ꝓducto i⁹ est realr distīcta: sz hō sūt gradus isti q̄s pōim⁹ in foz⁹. g̃ tē. ℂ 2° sic. qñ aliq̄ sic se hñt q vnū p̄t ōstrui p̄liq̄

Ordo duplex.

Partes linee pñt ꝓpari adinuicē duplr. Nō singularissi me pōderando.

Tepiditas ht cō siderari duplr. Cōsidera an sit forma media.

Cōtinuatiovl ꝓti nuitas ē duplex.

Cōfōrta istātiā

Ecce qō queris Applica ad pla/ litatē formaꝝ.

Dic aliter distī/ guēdo ō pō sivis D. scrupler.

Sigō. dupler.

Ordo dupler.

Cōfōrta istātiā

Continuitas du plex. Ordo ēntialis. Hōgeneitas. ꝓcessus in ifi^{m}. Acqsibilitas p motū. Continuitas. Aug⁹.

Corrolariuz.

Oz ꝛr⁹ td ifula q̄ acgsita: sz succes siue posit p mo tū acgri: ō scō nō subito acgrit. sz pōra tu istātiā.

2ª articulus. Op. alioꝝ.

Impugnatio qdruplex.

Via ꝓbādi dicti eiusdē realē. Vide. 4. metha. & alibi.

remanēte illa realr distinguunt. Nec est via potissima ad ꝓbādū distinctionē realē: sz ꝑ gradu remanēte ostruunt posteriozes i diminutiōe. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Ubicūqz manēt eadē ꝑn̄a distinctiua in actu remanet eadē dist°. sed beceitas sunt ꝑn̄a distinctiua in actu oium graduū eiusdē spēi. Nā gradus idem numero est ꝺiūct° cū alys: g si esset sepat° maneret idē: qz maneret eadē beceitas: ꝛ ꝑ ꝺñs eadē distinctio. ꝓbo minozē. nā vnio supaddita cū sit q̃dam relo non variat beceitatē. ¶ 4° sic. Q̃cūqz aliqꝺ totū causat ab aliqb° in actu: opz ꝙ causantia sint in actu: sz totū in actu causat a ptib°: sicut a causis mālib°: qz ipm ꝺstituit ex eis ꝛ ē in actu. g̃ ptes sūt i eo i actu. ¶ Jō dico. ꝙ ptes i linea siue gradus in forma realr distinguunt ꝛ actualiter. ¶ Qꝺ cōfirmat duplr. Primo sic. Qz illa realr ꝛ actualr distingui vñr: qb° extrema ꝺdictiōis realr cōpetunt: sed ptib° ꝛ gradib° multa extrema ꝺdictiōis realr cōpetūt. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Impoe est esse respectū realez i actu nisi extrema sint in actu ꝛ realr: ꝛ si sit tal respect° g regrat distinctionē: opz ꝙ si sit i actu ꝙ extrema sint in actu distincta: sz totū est ex ptib° vnitis: vnio g̃ qñ totū est in actu: ipsa est i actu: est etiā vnio talis respectus: ꝙ ipsa nō pōt esse nisi inter distincta: nā idē vniri sibiipsi ic ludit ꝺdictionē. g̃ vr ꝙ si existēte toto vnio realr ꝛ actualr sit sibi ꝙ ptes erūt realr ꝛ actualr distincte. ¶ Sz ꝺ hoc instatur 4r. Primo sic. Qꝺ nō est in actu: sz trñ in po° nō distinguit actu: sed trñ in po°. sed ꝼm cōiter loquētes ptes in ꝺtinuo non sunt nisi in po°. eodē mō de gradib°. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Sicut in ꝺtinuo sunt ifinite partes: ita in forma sunt infiniti gradus: si g̃ ponuntur realr ꝛ actualr distincti in ꝺtinuo q̃libz ꝛ in q̃libet forma: ꝑ te. erūt infinita in actu. ¶ 3° sic. Quilibet gradus charitatis est charitas: si g̃ infiniti gradus charitatis sūt in aīa realr ꝛ actualr distincti: segtur ꝙ ibi erūt infinite charitates realr ꝛ actualr distincte. ¶ 4° sic. Illud nō pōt bri añ diuisionē: qꝺ acgrit ꝑ diuisionē. sz multitudo acgrit ꝑ diuisionē. g̃ añ in ꝺtinuo nō erat: ꝛ sic post diuisionez numerat: distinguunt g̃ añ diuisionē minime. ¶ Ad ꝑm dico. ꝙ multa pōi in ꝺtinuo pōt intelligi duplr. vno mō in actu existēdi: ꝛ sic simplr ꝺcedo. ꝙ ibi sunt multa i actu: alio mō in actu subsistēdi: sic ꝙ vnūqꝺqz per seipsū subsistat: ꝛ isto mō dico. ꝙ in ꝺtinuo nō sunt multa nec infinita: sed sicut est vnū ꝺtinuū: ita vnū subsistēs ꝛ nō plura. Eodē mō dico ꝺ forma. Sic g̃ dico ꝙ ptes sunt in po° in ꝺtinuo: nō qdē q̃tū ad exñdū: sz q̃tū ad subsistēdū solum: ita ꝙ po° est ad plurificationē suppositoꝝ: nō aūt ad plurificatiōez exñtiū. Pōt trñ aliter dici ꝛ i idē redit. ꝙ sz ptes nō ponunt in ꝺtinuo actu diuise: qz sic eēt ꝺdictio. nā continuum non est nisi ex vnione ptū: dicere ergo partes diuisas in continuo: est idē dicere ꝙ partes non vnitas: ponunt trñ in cōtinuo ples partes actu distincte: ꝛ hoc declaro faciliter: qz qñ sunt aliqua que inter se bñt ordinē essentialē nō repugnat ꝑoz esse sine posterioz: distinctio ꝛ diuisio sic se bñt. nā distinctio ordine essentiali ꝓcedit diuisionē: opz. n. oia diuisibilia abinuicē eē distincta: qz nihil pōt diuidi a seipso: g̃ cū distinctiōe poterūt stare partes cōtinui i ꝺtinuo vnite ꝛ nō diuise: ꝛ trñ erūt distincte: ꝛ sic dico ꝙ i continuo sunt pla distincta: sz nō diuisa. ¶ Ad 2m dico. ꝙ sz iā dicta ad ꝑm duplr ꝙ i ꝺtinuo sunt infinite ptes: ꝛ in forma etiam infiniti gradus

Locꝰ o hui⁹ arti. De grad⁹ forme distinguunt realiter adinuicem.

Obiicitur qnaꝺrupliciter.

Al. nō erat numerus.

Actus duplex.

In ꝺtinuo sunt ifinita: imo ifinita actuet sūt de ꝛadib⁹ i forma: hoc loquendo actu exñte nō subsistēte: ꝛ sunt distincta. sz nō diuisa. ꝛ ꝙ opposita dic eē illi pla i materia subsistentia. s. vl diuisiōis. vel pla adde.

in actu. ꝑ qꝺē in actu existēdi: ꝛ nō in actu subsistēdi. 2° qz plura distincta ꝛ non plura diuisa. ¶ Ad 3m dr ꝙ qñ forma cū hoc ꝙ est forma est ps alteri⁹ forme: ꝛ q̃si ptialis nō dr eē forma simplr nisi desineret eē ps. Quilibz. n. gradus cū b ꝙ est forma est ēt ps alteri⁹ forme. ¶ Ad 4m dico. ꝙ positis extremis in eē ponit relo que est intrinsecus adueniēs. Distinctio aūt est hꝺ. Jdeo dico ꝙ non plus distinguunt ptes post diuisionē q̃z añ: sic nec accipiūt eē: sz dico ꝙ ꝑ diuisionē ꝑsuppositā distinctiōe acgrit respectus extrinsecus adueniēs. s. multitudo: siue plalitas subsistētiū: q̃ nō est respect° intrinsecus adueniens: sed solū extrinsecus. ¶ Sz hic sunt diffi. Prima ē q̃lis ē vnitas istoz graduū i forma. Dico ꝙ est vnitas ꝺtinuitatis q̃ stat cū distinctiōe numerali q̃ fit ꝑ beceitates vel ꝑprietates idiuiduales. Exm in ptib° linee: cū b. n. ꝙ sunt realr distincte per suas beceitates stat cōtinuitas extēsiua: eodē mō b loquēdo de ꝺtinuitate itēsiua. ¶ 2a di. est de diffinitiōe ꝺtinui: qz dr cuius ptes ad aliquē cōez terminū copulantur: gs ē hic termin° in charitate ad quē talia copulant. ¶ Dico ꝙ duplr pōt rñderi. ꝑ ꝙ hec est diffinitio ꝺtinui extensiui ꝛ nō intensiui. ¶ Sz ꝺ boc est illud qꝺ fuit dctñ. ꝙ sz charitas in īstāti cāret: tñ deus posset eā ꝑ motū cāre. tunc sic. Sicut motus ad q̃titatē bz ꝑm terminū ꝛ mediū in seipso. ita est in forma: qz cuilibz mutato eē correspōdet vnū indiuisibile: sicut pūct° ꝺtinuās ptes linee sic mutatū eē ꝺtinuat ptes mot°. ita in ꝓposito vr. Pōt ēt dici ꝙ sic in motu ad q̃titatē ptibus motus corrūdent ptes forme ꝛ indiuisibile indiuisibili. ita i motu ad charitatē ps rñdet pti: ꝛ divisibile īdivisibili suo mō. Prima rñsio est facilioz. ¶ 3a dif. est. ꝙ cū nā specifica sit idē realr cū quolibz gradu. aliogn posz fieri caritas sine aliquo gradu: qz semꝑ eēt prioz posito: ꝙ eēt realr distincta. ¶ Sz posita idētitate qūo distinguunt isti grad°. Dico ꝙ sic nā humana i diuersis indiuiduis: aut sic eēn⁹ diuina i trib° psonis ꝑter hoc ꝙ essentia diuina est eadē nā numero in trib° suppositis. sz nā humana est vna. nō trī vna numero in plurib°: sic charitas est vna i plurib° gradib°. ¶ 4a di. Si isti gradus differunt ab beceitatibus. ¶ Dico ꝙ illud qꝺ addit gradus ad nām specificā non est nisi beceitas: qz indiuiduū non addit ad nām nisi beceitatē: ꝛ iō sicut beceitas differt. ita ꝛ gradus. ¶ 5a di. Cū mltiplicato inferioz: multiplicet supius: si isti gradus quorum glibet est charitas gditatiue: ꝛ inter se sunt distincti erūt multe charitates inter se distincte: Dico ꝙ sūt multe charitates partiales: ꝛ iō non pñt dici multe simplr. est aūt som vna totalis: ꝛ iō solū vna simplr. Pōt aliter dici. ꝙ distin° eqpollet ꝑdicato negatiuo: ꝛ tūc sic arguēdo ē fallā ꝑñt| a ꝺstructiōe añt|.

Ltitudo ē respect⁹ extrinsec⁹ adueniēs. Q. ꝙntupler.

Unitas graduū i forma q̃lis?

Cōtinuitas duplex.

In ꝓdicamētis c. de q̃titate.

Cōtinuū duplr

Beceitas ꝛ gradus sūt idē. sz nō sapit. Cōsidera istantiam. Hā gradus beceuntur.

Pōdera p ꝛ 3 hic pla. 3. arti.

God. ꝛ alij ples vide bñ. 5. phy.

Impugnatio quadruplex. 1. mediam.

Quantuz ad 3m difficile ptractādū. Utrum ꝑexñs charitas in augmēto cozrū pat. ¶ Dicūt alig ꝙ sic: ꝛ b ideo qz termini mot° incōpossibiles sunt: sed charitas ꝑexistens ē termin° a q̃: charitas q̃ acgrit est termin° ad quē: g̃ aduenīente charitate acgsita tāq̃z termino ad quē: charitas ꝑexñs cozrūpit tāq̃z termin° a q̃. ¶ Sed ꝺ b īstat 4r. ꝑ cōpando habitū ad actū: ꝛ hoc sic. Naz de° pōt augere charitatē i eodē instāti: in q̃ gs meret augmētū charitatis. sz ꝑ q̃cūqz īstāti ē act° meritoz°: ē charitas q̃ est ꝑn̄ act°. g̃ i eodez īstāti erit gradus q dat ꝓp meritū ꝛ grad° ꝓp quē ille act° ē

meritozi⁹:ꝛ sic sil'stabunt termin⁹ a quo ꝛ termin⁹ ad quē. ¶ 2° sic. Nā de facto vī ꝙ deus auget charitatē in eodē īstāti:in q̄ gs mereť:sīc in eodē īstāti in q̄ gs mereť charitatē de ꝺgruo in eodē īstāti infundiť ei.ģ ꝛc. ¶ 3° sic. Quecūqꝫ pñt eē vel sunt sil'ꝑ eodē īstāti pñt eē sil'ꝑ eodē tpe:sed loquēdo de vtutib⁹ mozalib⁹ ꝑexīs ꝛ aduenies pñt eē ꝛ stāt sil'ꝑ aliq̄ īstāti.ģ ꝛc. Ma.pz. qz que sunt sil'ꝑ vno īnstanti ex suis ratiōibus fozmalib⁹ nō repugnant: q̄cūqꝫ aūt sunt talia q̄ ex suis rōnib⁹ fozmalib⁹ non repugnant simplr sunt cōpossībilia. Mi.probo. Cā in actu est sil'cū effectu ī actu:modo act⁹ est cā bit⁹ ꝛ augmēti:bītus ģ act⁹ ꝛ gradus habitus aduenies stāt sil:silr act⁹ ē ab habitu ꝑexistēte causat⁹:ģ bit⁹ ꝑexistēs ꝛ act⁹ ab eo causat⁹ sil'stāt. Tūc sic. Habit⁹ precedēs ꝛ actus sunt sil:ꝛ actus ꝛ habit⁹ aduenies sunt sil.ģ ꝛc. ¶ 4° sic. Nā volūtas ꝑ actū suū pōt ī tendere ꝛ remittere actū intellīdi:sicut impare et nō impare:cū aūt actus īste ꝑ quē intēdiť sit sil'cū gradu aduenīente: qz ꝑ eū inducīť. ꝛ ꝺstat ꝙ aligs est cū illo actu volūtatis ģ induciť ꝑ eū. qz si nō:tūc actus volūtatis eēt circa ignotū:ģ sil'cū actu volū tatis stat act⁹ prim⁹ ꝛ sequēs. ¶ 2° arguo cōpando actū ad habitū:ꝛ B primo sic. Nam si semp cozrū pereť ꝑexīs:sequereť ꝙ magis mereť hō ī actu re missō q̄ intenso:B est flm ꝛ ipole:ģ illud ex q̄ sequi tur. ꝓbatio ꝺnītie. Nā cuicūqꝫ actui meritozio de beť augmētuꝫ charitatis:ponať ģ charitas acgsita ꝑ multos actus intēsos: ꝛ sequať actus remissus. ꝑ te.cū tota charitas ꝑexīs cozrūpať ꝛ nouus grad⁹ īnduciť ģ excedit totā aliā charitatē:cuꝫ ꝑ multos act⁹ ꝑcedētes intensos nō fuerit ille gradus inten sus acgsitus:ꝛ ꝑ remissum sic.segtur ģ ꝛc. ¶ 2° sic. Nā in actib⁹ vtutū mozaliū ꝛ nāliū:ex qb⁹ ipse vtu tes augenť prioz pōt eē intēsioz ꝛ posterioz remis sioz:sz cū ꝑ posteriozē fiat augmētū prioris: sequiť idē. ¶ 3° sic. Nā vtus est p̄n⁹ actus augmenti:cū ģ effect⁹ nō possit excedere cām suā nō poterit chari tas 2ª aduenies eē pfectioz charitate ꝑexīstēte que est ei⁹ cā. ¶ 3° ꝑncipaliter arguiť ex ☞rys. Primo sic.nā calidū remittēs frigidū.ꝑ te.inducit calozez ꝛ cozrūpit frigus:ꝛ sil'inducit. Nā sīc in augmenta tiōe totū ꝑexīs cozrūpiť ꝛ nouū indiuiduuꝫ fit:sic erit ī ꝺminutiōe ꝙ totū ꝑexīs cozrūpiť:ꝛ ab eodē agētē nouū indiuiduū gnābiť. ꝛ sic calidū sil'indu cet frig⁹ ꝛ caliditatē:qō est flm. ¶ 2° sic. Eodē mō q̄ ꝺcediť magis ꝛ min⁹ in accītib⁹ negať in subsłan tys:sed ille mod⁹ non negať in substantys. ꝙ aligd min⁹ pfectū cozrūpať ꝛ pfecti⁹ inducať. ģ ꝛc. ¶ 3° sic. Ipīmet ꝺcedūt ꝙ qz ad approximationē a. segť b. ꝺcludiť euidēter ꝙ a.ē cā.b. cū ģ ad approxima tionē calidi remittať frigiditas:ꝛ B non fit sine no ua frigiditate īducta. segť ꝛc. ¶ 4° sic. Inter illa q̄ sunt eiusdē spēi impole est eē ozdinē eminētie: sz si indiuiduū ꝑexīs sic se hēat ad īdiuiduū sequēs se quiť simplr ꝙ inter illa ē ozdo eminētie. ¶ Ulti⁹ arguiť p̄n⁹ sic. Nā ipsimet ꝺcedūt. ꝙ sicut ꝑexīstēs q̄litas cozrūpiť in aduētu alteri⁹. ita ipsi ꝺcedūt ꝙ hoc ēt est in aduētu q̄titatis molis. ¶ Ex B sequū tur 4or īncōueniētia. ¶ Primuꝫ est. ꝙ oīa accītia sensibilia ꝺtinue variabunť ī boīe: nā semp homo crescit ꝛ decrescit:ꝛ ꝑ ꝺns ꝺtinue mutať q̄titas: et sic ꝑ ꝺns mutanť oīa accītia fundata in quātitate. ¶ 2m ē. ꝙ ad additionē vni⁹ gutte aque ī mari mu tabiť tota q̄titas maris. qz est maioz q̄ añ:ꝛ sic ad dēs guttā ageret in q̄tācūqꝫ ꝺstātiā:qz in alia ꝑte maris. ¶ 3m est ist'. ꝙ in sacro eucharistie non re manebit cozpus xp̄i nisi ꝑ momētū:nā spēs ꝺtinue ꝺdensanť ꝑꝑ euapozationē ꝺtinuā:sz ꝺdensatio est minozatio q̄titatis. minozatio autē q̄titatis nēcio est destructio vl'ꝑsupponit destructionez q̄titatis ꝑexītis. sz qñcūqꝫ q̄titas minozať: vel q̄titas eaꝺ numero mutať non remanet cozpus xp̄i: segť ģ ꝙ nō remanebit nisi ꝑ instāti. ¶ 4m est ist'ō. s. ꝙ agēs phīcū ꝑduceret accīs sepatū. Agens.n.nāle pōt ra refacere spēs illas q̄tas: tīī vna nō pōt eē subz ma iozis ꝛ minozis:qz nō manet eadē. ģ ꝛc. ¶ Sz hic ē diffi. si opz flm ist'os ponere in quolibz momēto no uā q̄titatē. Dico ꝙ sic. qz in vno mutato eē vel hī noua fozma ꝛ exīstit ꝑ illo ꝛ ꝑ alio:vel non: si nō q̄ rōne in vno hī noua fozma eadē rōne ꝛ in alio ha betur alia fozma:ꝛ sic tot noue fozme:quot momē ta. ¶ Si dicas ꝙ noua fozma exīstit plus q̄ ī vno momēto:vel mutato eē:ģ ꝑ duo:cū ģ inter quecūqꝫ mutata esse sit mot⁹ medius:ꝛ inter q̄cūqꝫ mediuꝫ sit ꝺuratio:segtur ꝙ illa q̄titas manebit ꝑ tps:ꝛ tī ꝺtinue augeť:qō est ꝺ opinionē:vel si in 2° mutato eē acgsita est alia portio q̄ prius nō erat:ergo illa q̄ erat in prioꝛi momēto:ꝛ illa q̄ est in posterioꝛi erūt cōpossibiles:qō est ꝺ opinionē:ꝛ sequunť multa in cōueniētia. ¶ p̄m est. ꝙ vltima aduenies erit infi nita. nā qñcūqꝫ fit augmētū ꝑ ptes ciusdē q̄titatī: si vadat tale augmētū in ifinitū vltima erit infinita. sic ī ꝓposito. ģ vltima erit ifinita. ¶ 2m incōue niēs ē: qz ꝺtinuū ꝺstabit ex īdiuisibilib⁹: nā q̄titati ua innouatio semp fit in īstāti: ꝛ in nullo īterme dio īter īstās ꝛ instās ꝑt acgri aliq̄ d:segť ꝙ q̄titas erit cōposita ex īdiuisibilib⁹. ¶ Si dicas ꝙ idē vī seq̄ de irradiatōe īstātanea solis. Dico ꝙ irra:solis ē ꝺtinua eodē mō q̄ ītelligim⁹ ꝙ mot⁹ ē ꝺtinuus. ģ nō valz īstātia de irradiatiōe sol'. ¶ 3m incōueniēs erit. ꝙ augmētatio nō erit mot⁹:sz muta°. qz motui semp cozrūdet termin⁹ ītrīsec⁹. sz nulla q̄titas ē q̄ coexīstat motui:sz ꝑcise mu⁹ eē ī īstāti. ģ ꝛc. ¶ 4m incōueniēs ē. ꝙ mot⁹ nō cōmēsurabiť termino: eo ꝙ nō sūt ī eadē mēsura:nā mot⁹ ē ī tpe:termin⁹ aūt siue ptes termī semp sūt ī īstāti ꝛ ꝑcise:ģ nō ē cōmē suratio eoꝝ. ¶ Ad rōnē pōnis oppo⁹ dī ꝙ ibi sunt duo termī positiui:q̄z vn⁹ ꝺpdiť:ꝛ ali⁹ acgriť: nō tī sūt ist'i termī aliq̄ fozma minoz:ꝛ aliq̄ fozma ma ioz:sz actualitas quā pdit minoz ē termin⁹ a quo. ꝛ actualitas alia acgsita cū a° est termin⁹ ad quem. ¶ Sz solo nō satisfacit:qz cū hec actualitas sit ac cidēs qōdā:vñr eedē diffi. remanere q̄ ꝑus erāt de charitate. ¶ Dī ab alys ꝙ termī ist'i mot⁹ sunt p/ fectū ꝛ impfectū:sz hoc nō valz: qñ.n. itur de ipfcō fectū ꝛ impfectū:sz hoc nō valz: qñ.n. itur de ipfcō ad pfectū nihil positiuū ꝺpdiť. ¶ Difficultas aūt rōnis stat ī hoc ꝙ aliqō positiuū ꝺpdiť. Dico ģ ad rōnem ꝙ cū gradu ꝑexīte stat p̄uatio gradus se quētis:ꝛ qz ī oī ꝑ se muta^ne ter^ni ꝑ se sūt ꝑua° ꝛ foꝛ⁹. fozte istis aliq̄ ꝑ accēs ꝺiūgantur. Dico ꝙ ꝑua° ē lz fozte istis aliq̄ ꝑ accēs ꝺiūgantur. Dico ꝙ ꝑua° ē terūs a q̄ ꝛ grad⁹ ē termin⁹ ad quē:ꝛ ista sūt icōpos sibilia. sed termin⁹ a quo ꝛ ad quē positiui: vt duo gradus. s. ꝓcedens ꝛ subsequēs sunt cōpossibiles.

Quantum ad 4m difficile ptractādū. s. vtꝝ illō qō aduenit:ꝛ illō qō acgriť ꝑ aug^m sit charitas:sīc prioꝛ erat:ita ꝙ charitas:ita vē ō eo predicēť:sīc de p̄. Et quātū ad hoc dico 4or ꝓnes. Prima est ista. ꝙ. s. in augmento charitatis nouus gradus acgriť:qz vt determinatū est: Aug/

z.phy.ꝛ.5.me/thaphisice. Cōsidera instan tiā ad hoiem.

z.mediū.

3.mediū.

4.mediū.

A.l.augmēto.

Incōueniēs q̄/druplex.

A.l.ꝑ instans.

Dubiū. A.l.mutato esse

A.l.mutata esse

A.l. mutato esse

Incōueniēs q̄ druplex.

Euasio.

Rōnes alioꝝ.

Replica.

Replica.

Rōnio ꝓpria. Quō termini mot⁹ sūt icōpos sibiles. vide in Sco. vbi nostri.

4.arti.

Cōclō q̄druplex

mentū charitatis fit p gradus: ad gradū aūt preexistētē nō pōt augmētū terminari: ḡ ad nouū terminabit. ¶ z^{a} ē ista. q ibi rō formalis vere ī isto gradu adueniēte repta de nouo non acgrit: qz eadem gditas pfuit totaľ ī gradib^{9} pcedētib^{9}: qz sunt eiusdē rōnis ⁊ gditatis formaľ. ¶ 3^{a} ē ista. q hecceitas taľ gradus de nouo aduenientis: de nouo inducit. naz oēs grad^{9} numero distinguunt p hecceitates: hecceitas āt isti^{9} grad^{9} aduenientī ñ pfuit. ḡ ⁊c. ¶ 4^{a} ē ista. q. ſ. hecceitas de nouo acgsita nō est formaľ charitas: qz nullū diuisiuz formaľ icludit ī diuidēte suo: sz nā specifica p hecceitates diuidit ad modū gnis in indiuidua. ḡ in eis nō includit. ¶ Sz ꝺ istas ꝓnes īstaṫ 4^{r}. Primo sic. qz ꝑducto forte ꝑducitur bō. p locū a pte subiua: cū ḡ glibet grad^{9} aduenies sit idiuiduū charitatis: segt eodē mō q ipso ꝑducto ꝑducaṫ charitas. p locū a pte subiua. ¶ z^{o} sic. Ur. n. q nec primus nec z^{9} nec aliqs gradus charitatis ꝑducaṫ fm rōnem formalē: vel ꝑductꝰ fuerit post Abel. ⁊ rō ē: qz rō formalis fuit ī eo ꝑducta ⁊ stetit: ḡ impole est q postea fuerit producta. ¶ 3° sic. qz vr q nō est hic fm pdicta augmētū charitatis. qz posito gradu p nulla charitas acgrit: sz sola hecceitas: cum ergo ex appositione hecceitatis sola hecceitas augeaṫ ⁊ nō charitas. vr seq incōueniens. ¶ 4° sic. Nā in homogeneis fm dicta supius q̄libet p se ps bz rōnē forme: sic totū. qz ps ⁊ totū sunt eiusdē rōnis: sz si totū ꝑducaṫ charitas ꝑducit: ḡ eodē mō si qcūqz gradus ꝑducaṫ: ⁊ caritas ꝑducitur. ḡ ⁊c. ¶ Ad p^{m} dico. q hō nō ē vltimate abstractū: ⁊ iō multa pñt dici de eo q̄ nō dicerent de eiusdē gditate: sic ꝑduci ⁊ talia. sil^{r} dico de charitate: vñ charitas ī z^{o} gradu ꝑducit: nō tñ ei^{9} quiditas. ¶ Ad z^{m} dico vniformiter loquēdo: q sic charitas vtrobiqz ꝑducit: ita eodē mō negandū ē post abel q gditas amplī^{9} ꝑducit: tñ bñ pōt ꝓcedi q gditas charitatis ꝑducit vt in ℔. ¶ Ad 3^{m} dico q multa pdicata attribuunt nāe: q̄ non ꝓueniūt ei p solaz gditatē: sz p suas hecceitates sic distingui numeraľ: ⁊ ita de multis alys. Eodē mō pōt dici de augmentatiōe. ¶ Ad 4^{m} dico q hecceitas formaľ non est formaľ charitas: sz gradus constās ex hecceitate ⁊ gradu vel forma illō totū est indiuiduū charitatis ⁊ hoc totū ē pcise qō gnātur ⁊ ō nouo acgrit. Ideo dico q qñ charitas augeṫ nō acgrit nā specifica q̄ perat: sz tot^{9} gradus acgrit rōne ꝓprietatis. ¶ Sz dicis q tūc charitas augeṫ nō p charitatē: sz p ꝓcharitatē. Dico q dcm illi^{9} doc. ſ. aureoli si sic itelligatur q gradus ille aduenies ē charitas: non tñ rōne illi^{9} qō pcise ō nouo venit qō ē hecceitas: sz est soluz ꝓcaritas: ⁊ non charitas. Dico ḡ q p istū modū pōt bñ intelli. q hecceitas nō est formaľ charitas: sz tñ bñ pōt dici satis ꝓprie cōcaritas: eo q ad idē gen^{9} ⁊ ad eādē spēm: ad quā ptinet charitas ⁊ ipsa pertinet: reductiue tñ. ¶ Sz ℔ occurrūt aliq̄ du^{a}. Primū est. Quō pt stare gradus pexistēs cuz ꝑuatione opposita gradui alteri aduenieti: cū priuatio respiciat formā: ⁊ forma gradus aduenietis iā hr. Dico q hūs vnū gradū iā nō bz ꝑuationē nāe specifice: qz nāz specificā in se bz: sz pcise bz ꝑuationē illi^{9} q ō aduenit ⁊ nō habiti: ⁊ illa ē priuatio hecceitatū: qz ille pcise non hūtur. ¶ z^{a} di. est. Si in q̄libz mutato eē augmēti acgrit aliq̄ portio formę augmētabil. ¶ Dico q non: qz q̄libz portio formę ē forma. ⁊ si ī mutato eē acgrereṫ ī instanti forma acgrereṫ. di co ḡ q̄ nō ē imaginādū q aliqs gradus caloris acgrat in aliq̄ mutato eē seu mometo: qz sic tot^{9} calor ꝓstās ex talib^{9} nō īducereṫ in tpe: sz pcise calor vel ei^{9} grad^{9} p motū acgrit. Intellīdū tñ q isti grad^{9} in forma bñt q̄druplicē vnitatē: q̄ suis ipsi eēnt separati ab oī subo. ita q nullā illaruz vnitatum bñt a subo in augmēto. Prima vnitas ē indiuisionis: lz eniz sint distincti: nō tñ diuisi: sic sūt charitates duarū aīaz. z^{a} ē vnitas cōpōnis. Nā oīs forma cōponit ex suis gradib^{9}. sic oē ꝓtinuū ex suis ptib^{9}: lz nō sit taľ cōpō: q̄lis est inter ens actu: ⁊ ens in po^{a}. 3ª vnitas ē ꝓtinuitatis: qz lz nō bēant ꝓtinuitatē extē siuā q̄ debeṫ q̄titati molis: bñt tñ ꝓtinuitatē intē siuā: nā extrema sūt vnū. ⁊ nō nisi rōne taľ ꝓtinuitatis. 4ª est vnitas bōgeneitatis: qz sunt eiusdē rōnis formaľ. Nā q̄libz grad^{9} charitatis est charitas: nō charitas q̄ ē totū: sz charitas q̄ vniuoce dr ō eis: ⁊ de toto: sic pz de aq̄. ¶ Ad arg^{m} in ꝑn^{a} pz.

¶ Distinctio. XIX. Qō I.

Nūc postq̄z coeternitē. z. pso^{z}.

Arca .19. distinctionē ꝓtinuādo quero. Utruz charitas sit augmētabilis in infinitū. q sic. Charitas nūq̄z excidit fm ap. sed oē qō fit excidit. ḡ ⁊c. ¶ Cōtra fz 30. Charitas dei pfecta ē in nobis. ¶ Dic introducunt 4^{or} dcā. pbabilia. Primū ē. q charitas in aīa nra licet nō sit augmētabil ī ifinitū fm ptes eq̄les q̄titatis. est tñ augmētabilis in infinitū scōz ptes eiusdē ꝓportiōis. z^{m} dcm ē. q charitas separata ē augmētabilis in infinitū fz ptes eiusdē q̄titatis: eo. ſ. mō q̄ repugnat charitati ꝺiuncte. 3^{m} dictū ꝓbabile est. q charitas si pōt augeri illo mō in infinitū. ſ. fz ptes eiusdē q̄titatis. q ipsa pōt causari ⁊ eē ifinita. 4^{m} dictū est sic. q charitas separata pt eē de po^{a} dei absoluta infinita actu.

I. corinth. 13. I. 4. c.

Dcm q̄druplr.

Partes duplices.

Quātū ad p^{m} dictuz añq̄ ꝓbeṫ ꝑmitto vnū q oē ꝓtinuū lz p ptes eq̄les possit ꝓsumi: sic celū ⁊ qōcūqz ꝓtinuū q̄tūcunqz magnū per ptē q̄tūcū qz minimā aliq̄tiēs diuisuz ꝓsumi pōt: tñ ℔ ñ obstāte ipz ꝓtinuū p ptes eiusdē ꝓpoꝛ^{is} nō pōt cō sumi: quia si sint duo monocubita accipias mediaz ptē. ſ. monocubitā vnā: ⁊ postea mediā medie nūq̄z venies ad finē. Ita dico ī augmēto q si fiat augmētū p ptes eiusdē q̄titatis quātūcūqz minimas: pōt tñ augmētari q excedet quātitas aucta oēm aliaz quātitatē: sz loquēdo de augmēto p ptes eiusdē ꝓportiōis nō est sic. ¶ Ex^{m}. Accipiant duo monocubita: qcqd diuidit de vno pōt alteri addi: cū ḡ diuisio vni^{9} vadat ī ifinitū p ptes eiusdē ꝓportionis: ⁊ tñ nūq̄z ꝓsumit. Eodē mō augmētatio alteri^{9} ibit ī ifinitū p appōnē eaz ptiū diuisaz ab alio. ⁊ tñ nūquā attingeret ad q̄titatē duoz monocubitoz sic pz. ¶ Voc viso ꝓbo p^{m} dcm: ⁊ p quo ad ꝑmā ptem sic. Oīs nā finita bz capacitatē finitaz: sz volūtas ē nā finita: ḡ ei^{9} capacitas ē finita: sz oīs capacitas finita pt adeq̄ri p ptes finitas: qz capacitas finita pt mēsurari p aliquā q̄titatē aliq̄tiēs sūptā. igit potest adeq̄ri p ptes eiusdē q̄titatis ꝓportiōabil^{r} sūptas. ¶ Ex^{m} vas ē determinate capacitatis ⁊ finite corpal^{r} loq̄ndo. ⁊ iō replebit aliqb^{9} ptib^{9} determinatis. q ā volūtas ⁊ q̄libz alia po^{a} sint fi^{te} capacitatis ō se pz. ḡ augmē^{do} cha^{rem} p ptē eiusdē q̄^{tis} erit deuenire ad aliqd vltra qō ipsa vo^{rao} ñ poterit recipe.

Suppositū.

Augmentatio p ptes ⁊ diminutio duplex.

Exēplum.

Probatio fmi dicti.

Qualr charitas ꝓdicta ē augmētabilis in infinitū. et q̄lr non?

Cōsidera istam ad būi exaiando.

Obiicitur quadrupliciter.

Pla de pcreb ⁊ nalr posteriori. b^{o} affirmant que ab abstractis ⁊ ꝓnib^{9} negantur formaliter.

A. l. augmētat.

Charitas. Concharitas.

d. duplex.

¶ Nunc probo z^{am} ptē illius dicti. ſ. q̄ fm partes eiusdē ꝓportiōis poterit charitas ꝓuncta augeri i infinitū: ꝛ B euidenter ꝓbo ſic. Suppoſito q̄ volū tas poterit recipe charitatē. x. graduū diuidat illa charitas: ꝛ ponat in illa voluntate ſolū charitas. ſ. graduū. arguo ſic. Quicqd auferr̄ p diſionē a chari tate. ſ. graduū poterit addi alteri caritati. ſ. ḡduū. q̄ ē i volūtate. nā B nō repugnat volūtati: qz totā eā poterat recipe: ḡ ꝛ qōlibz ſui: nec repugnat ipſi cari tati in ſe: pz ḡ illa ꝓpō: ſed poſſent infinite ptes au ferri ab illa charitate. ſ. graduz ſp accipiēdo ptes eiusdē ꝓportiōis: ḡ ifinite ptes eiusō ꝓportiōis pōt addi charitati q̄ ē in aīa vel in voluntate: ꝛ ſic eius augmētū erit iſto mō ad ifinitū. Ma. ſatis nota ē. Mi. probo. q̄. ſ. charitas. ſ. ḡduū ſit diſibilis in infi nitū. qz qñ aliq̄ ſunt eiusdē rōnis formal' gcgd com petit p ſe vni ineſt ꝛ alteri: ſz tota iſta charitas ꝛ q̄li bet ps eius ſunt eiusdē rōnis formal': ḡ cū diuiſibili tas cōpetat p ſe i z^{o} mō ipſi charitati toti. ſic nāl' ei⁹ aptitudo: ſequtur ēt q̄ ꝓueniat cuilibz eius pti: ꝛ ſic q̄libet ei⁹ ps erit diuiſibil': ſic ꝛ totū. ḡ ꝛc̄. ¶ z^{o} ꝓbatur illō ſic. Oē homogeneū ex eo q̄ tale ē diuiſibi le i ifinitū. ſz charitas. ſ. ḡduū ē gd hōgeneū. ḡ ipſa erit diſibil' in infinitum: ꝛ ſic bī ꝓpoſitum.

Ꝓbatio. z. di cti ꝑncipalis.

Secundum ꝑncipale ꝓbat̄ ab aliqbus ſic .ſ. q̄ charitas nō poſſit augeri in infinitū fm ptes eiusdē q̄ſtitatis. Qz ois cā fini ta pōt hr̄e effectū ita adeq̄tū: q̄ vltra illū nō pōt ꝓ cedere. ſz volūtas q̄ ē cā charitatis eſt finita. ḡ cum ipſa ſit cā charitatis in gñe cāe mālis necio ſeq̄t q̄ ipſa poterit hr̄e caritatē aliquā ſibi adeq̄tā in rōne effect⁹. Hoc aūt nō obſtante dico q̄ charitas ſepa ta eiusdē q̄ſtitatis pōt augeri in ifinitū: qz charitas pōt multiplicari i ifinitū: ita q̄ ſint īdiuidua ifini ta charitatis: ꝛ illa oīa vnibilia ſunt: ſz īdiuidua in finita vni⁹ fozme ſi vnianr̄ faciūt ifinitū. ḡ illa cha ritas ē infinita. Ma. ꝓbo. q̄ſtū ad vtrāqz ptem ſui.

A. l. cālitas volū tatis q̄ eſt ꝛc̄.

Qz charitas poſ ſit augeri in infi nitū fm ptes vtraſqz. Cōſidera bene exaiando oia vt ſcis.

Primo qz indiuidua infinita charitatis pñt a deo creari. Nā ꝑſtat q̄ deus ifinitas aīas pōt creare ſic̄ ſi ponere⁹ mūdū durare in infinitū: ſed cuicūqz aīe pt deus infundere charitatē: ḡ pōt infinita indiui dua charitatis cāre: hec oīa ſunt euidētia: ſz ꝑſtat q̄ de⁹ illas charitates pōt ſepare. qz ſepat accñtia ſen ſibilia. ḡ ꝛc̄. ¶ Nūc ꝓbo z^{am} ptez. ſ. q̄ ſint vnibilia ſic. Quecūqz ſunt eiusdē rōnis formal': gcgd eſt de mōſtrabile de vno: vt ſic: ē demōſtrabile de alio: ſz oīa illa īdiuidua ſunt eiusdē rōnis formal': nā ſunt eiusdē ſpēi: cū ḡ vnibilitas pōt de vno demōſtrari: poterit ō q̄libet illoꝝ demōſtrari. Ma. ꝑz. Mi. de claro. nā q̄libz ꝓpria paſſio pōt vniri ei: cuius ē ꝓpa paſſio: ſz aptitudo nālis eſt ꝓpria paſſio illi⁹ cui cō uenit. ḡ aptitudo nālis ad vnionez eſt ꝓpria paſſio cuiuslibz illoꝝ īdiuiduoꝝ: ꝛ B pōt ſic argui. Quot charitates pōt deus ꝓducere pōt vnire: ſz ifinitas pōt ꝓducere: ḡ infinitas poteſt vnire: ſed infinite ſi vnianr̄ faciūt vnā ifinitā: ḡ ꝑt deus facere vnam

Vid. ſ. di. 43. ad hec.

Ꝓbatio. 3. di cti principalis.

Tertium dictū ꝑncipale. ſ. q̄ po (ifinitā. ſito q̄ deus pōt charitatē illā i vo lūtate in infinitū augere p iſtū modū q̄ dict⁹ eſt: ſe qtur q̄ deus vnā charitatē ifinitā actu pōt cāre: ꝛ p bo ſic p. Quecūqz ſunt a deo ꝓducibilia ſunt ſil' ꝓ ducibilia: vbi eis nō repugnat ſiltas: cū ḡ gradibus charitatis nō repugnat ſimultas: ꝛ ipſi infiniti pñt a deo ꝓduci: ſeq̄t q̄ infiniti pñt a deo ſil' ꝓduci: ſz quoſcūqz pōt ſil' ꝓducere ꝑt vnire: ḡ deus pōt vni re infinitos: ꝛ ſic erit infinita charitas i actu: ꝛ hoc totuz ſeq̄t: qz deus pōt infinitos gradus charitatis ꝓducere ſi charitas eſt augmētabil' in infinitum: ꝛ ipſis ſil' nō repugnat eē. ḡ ꝛc̄. ¶ z^{o} ſic. Si voluntas pōt caritatē recipe: q̄ exñs i volūtate poſſz in infini tū augeri: poſſet deus charitatē actu ifinitā i ea cau ſare. ꝓbatio: qz cuicūqz cāe create pōt effectus ade quat⁹ dari: cū ḡ effect⁹ adeq̄t⁹ volūtati ſit charitas augmētabilis i infinitū: ꝛ ipa eſt cā mālis reſpectu charitatis: ſi ipſa poſſz recipe in infinituz: ſequtur q̄ deus charitatē infinitā poterit cāre. Cōfirmat̄ ea dē ꝓnōtia: qz q̄tū ꝓtingit in talib⁹ eſſe in po⁹ tñ con tingit eſſe in actu: qz vnū nō necio ꝑcedit aliud: ſic̄ eſt in diuiſiōe ꝓtinua: in q̄ ſemp vna diuiſio ſtat cū po⁹ neceſſario ad vlteriozē: ſic non eſt hic.

3. phi. t. c. 69.

Ꝓdera opie hāc exp̄nē.

Quartuz dictū ꝑncipale. ſ. q̄ ſi caritas ſepa ta pōt augeri in infinitū: q̄ ipa poſ ſet eē de po⁹ dei abſoluta actu ifinita: ꝓbat̄. qz quot ꝑt ꝓducere ꝑt actu vnire: ſed ifinitas pōt ꝓducere actu: ḡ ꝛ vnire actu. Tunc ſic. Oē illud qō ꝓſtat ex ptib⁹ quātitatiuis ifinitis: ſiue q̄ſtitate molis: ſiue vtutis: oē tale eſt ifinitū: ſz iſta charitas cōſtaret ex infinitis gradib⁹. ḡ ipſa eēt actu ifinita. ¶ Sz ꝓ B iſtat̄ 4^{r}. p ꝓ p^{m} ſic. Imp̄ole vr̄ q̄ alicui creato limi tato fiat appō infinitaꝝ entitatū q̄ruz q̄libet dicat pfectionē ſimplr gn excedat duplū ſuū vel tripluz. ꝛ ſic cū p augmētū p ptes eiusdē ꝓportiōis fiat ap poſitio infinitaꝝ entitatum: qz infinitoꝝ graduz quorū qlibz dicit pfectionē ſimplr: ipoſe vr̄ q̄ illud cui fit talis additio ſic ſtet citra duplū vel triplum gn illud necio excedat in pfectiōe. ¶ z^{o} ꝓ z^{m} ſic. nā ſi charitas ſepata augmētat̄: aut illa augmētatio ē mot⁹ aut muta⁹: non eſt mot⁹: qz ſine mobili eēt: qō eſt flm. nec muta⁹. qz muta⁹ diffinit̄ p ſubm: B nul lū ſubm eſt. ḡ ꝛc̄. ¶ 3° ꝓ 3^{am}. qz nō vr̄ gn fozma i vo luntate ſit augmētabilis i infinitū: qz nō rōne fozme qz ſepata pōt: nec rōne agētis eodē mō: nec rōne ca pacitatis volūtatis: qz ipſa augeť ex augmēto cari tatis: ḡ nulla cā vr̄. ¶ 4° ꝓ 4^{am} ſic. Naz oīs pfectio ſimplr eſt deus ſi ipſa ſit infinita: ſz ipſa charitas ē pfectio ſimplr: ꝛ p te. pōt eſſe ifinita: ḡ iſta charitas erit deus: ꝛ ſic aliqō creatū eſt deus. ¶ Ad p^m dico q̄ ſicut in ꝓtinuo pz q̄ ſi fiat appō fm ptes eiusdez ꝓportionis in infinitū nunq̄ pōt illud cui apponit excedere duplū ſuū. Sil' dico de pfectionib⁹ ſim pliciter q̄ nunq̄ quātūcūqz ꝓcedat pōt excedere. Nā a quattuor palmis ſi auferas ꝑz ptes eiusdē ꝓ portionis ꝛ apponas alys quattuor non poterūt il la quattuor quibus fit additio attingere ad quan titatem octo qō duplum eſt ad 4^{or}. ſic dico in ꝓpo ſito de additione iſta. ¶ Ad z^{m} dico. q̄ illa additio vel augmentatio quātitatis pōt eē motus: quando .ſ. fit in tpe: vel mutatio qñ. ſ. fit in inſtanti. deus ār pōt ꝛ in tpe ꝛ in inſtanti ꝓducere talia permanē tia ſicut vult. ¶ Ad illud qō dr̄ q̄ tunc eſſz motus ſine mobili. Dico q̄ hoc nō appz mihi incōueniēs. ſiue enim accipiatur motus pro fozma fluente ſiue pro fluxu fozme: ſemp ſicut deus pōt facere fozmā ſine ſubiecto: ita fluxum eius. ¶ Si dicatur q̄ mo tus eſt fluxus: ḡ opz aſſignare iſti fluxui ſubz. Dico q̄ ille fluxus pōt poni in fozma ſine vlteriozi ſubo. ita q̄ fozma ſit illud quod fluit. ſicut dictuz eſt de motu. ita dico de mutatiōe q̄ poteſt eſſe ſine ſubo. ¶ Ad 3^{m} dico. q̄ ex pte po⁹ eſt ꝑpetimētū. q̄. ſ. non poſſit in infinitū ꝓcedere: qz. ſ. limitatio capacita/

Ꝓpter addi tionem partium eiusdē ꝓportio nis in infinitū ſe quitur infinitas nec excellus in duplo.

Actio dei ad eē pōt coexiſtere tēpori vl inſtāti.

Qz mot⁹ pōt eē ſine mobili oſtē dit. Vide Sco. 12. ꝛ 13. di. 4. ꝛ alios. Ad 2^{m} duplex

Qz de⁹ poſſit cāre i volūtate actu ifinitā cha ritatē: ſz vid ſco. 13. di. 3.

tis:nec ꝑt fingi ꝙ capacitas augeaꝫ niſi ſuba augea
tur:qz vel eſt ſuba:vl̃ ꝓpria paſſio:ſz ꝓbabiliꝫ alias:
ꝙ ſuba non ſuſcipit magis vl̃ min⁹.¶Ad 4ᵐ dico
ꝙ charitas ẽ ꝑfectio ſimplr̃:ꝛ dato ꝙ eſſet infinita
illa infinitas nõ eſt niſi ſm gd:ꝛ non ſimplr̃:nam ſi
infinitas ſit ſimplr̃ ẽ transcendẽs: nec eſt alicuius
gn̄is:ſm gd tñ infinitas non opz ꝙ excedat ſuũ ge
nus:vel exeat ſicut infinita aqua ſi eẽt nõ eẽt ifini
ta ſimplr̃: naz adhuc vna ſcintilla ignis excederet
ſuã ꝑfectionẽ quãtũcũqz ifinitã.Si r̃ volũtas ipſa
q̃ eſt ſubz charitatis tota ifinita charitate eẽt meli
or.deus aũt ꝛ ois ꝑfectio q̃ de⁹ ẽ tali ifinitate ẽ infi
nita ꝙ excedit oẽ aliũ:ꝛ illa infinitas nõ eſt ꝑz gd: ſz
ſimplr̃.¶Sz ꝫ ſunt alique diffi.-Prima.vtz cha
ritas ſeꝑata poſſit eẽ alicuius actus elicitiua vl̃ ali
cuius opatiõis.Dico ꝙ nõ.qz qñ eſt aligs eẽntialis
ordo iter aliq̃s cãs ĩ cãndo impoſſe eſt alterã tñ au
geri ꝙ poſſit ĩ effectũ ſine altera:charitas ãt ſic ꝛ ꝙ/
libz habit⁹ eſt cã eẽntialr̃ ordinata ad po⁹ᵃᵐ: in qua
ifinita eẽ nõ poteſt:ꝛ ſic q̃tũcũqz ſit ifinita cãre nõ
ꝑt.¶zª di. qz nãlis aptitudo vr̃ nec̃io ſeq illõ cui⁹
eſt:cũ ſm ꝓdicta ſupius ipſa ſit ꝓpria paſſio ei⁹ cui
cõpetit:ſz ĩherẽtia ẽ aptitudinal̃ paſſio charitatis:
vl̃ cuiuſcũqz accñtis:g̃ cum illa charitas ifinita ſit
accñs ſibi cõpetit ĩherentia: ſz ꝑz ꝓdicta: ꝫ ẽ ipoſſe:
qz repugnat cuicũqz ſuſceptiuo eaz recipe:eo ꝙ oẽ
receptiuũ ẽ finite capacitatis:ſi aut̃ eẽt receptibil̃
nec̃io aligd eẽt reſpectu ei⁹ receptiuũ:ꝛ nullum eſt.
g̃ ꝛc̃.¶Dico ꝙ illa charitas hz nãlẽ aptitudinem
ad inherẽdũ.nã ſicut ꝓius dcm̃ fuit ipſa poſſz diui
di in infinitũ:ſiue in infinitas ptes:ꝛ q̃libet illaruz
ptiũ poſſet inherere cuilibz aĩe.¶Si dicaꝫ ꝙ to
ta ſil̃ nõ ꝑt inherere.Dico ꝙ oẽ abſolutũ qđ eſt in
illa charitate ꝑt inherere: ꝛ tal̃ aptitudo ꝓciſe eſt
paſſio abſoluti illi⁹ qđ eſt ĩ charitate:ꝛ iõ ſufficit ꝙ
quãtũ ad totũ abſolutũ talẽ hz aptitudinẽ ad inhe
rẽdũ ſaltẽ plib⁹.Illõ aũt qđ ẽ ſupza oẽ abſolutũ.rõ
ne cuius ptes dñr vna charitas nõ opz ꝙ aptitudo
ad inherẽdũ ſibi ꝓueniat:qz ipſum ẽ ſolũ gdã re.
ſpect⁹ vniõis ptis ad ptẽ:ꝛ de iſto mõ non eſt curan
duz.¶zª di.Si ex ꝫ ꝙ ponit̃ ꝙ ꝑt augeri ĩ infini
tũ.Utrũ deus videat quẽlibet gradũ in infinituz.
Doctor nr̃ vr̃ dicere ꝙ ſic.vñ ipſe dic̃.ꝙ ſi deus poſ
ſet multiplicare ſpẽs in infinitũ de⁹ videret ſpẽs ifi
nitas.¶Non apparet mihi ꝙ ꝓñtia ſit bona.nam
nuĩ ꝑñt augeri in ifinitũ.ꝛ tñ deus nõ videt aliquã
ſpẽz nuĩ ifinitã:qz ois ſpẽs nuĩ determinate diſtat
ab vnitate.qđ nõ eẽt de ſpẽ ifinita.¶Sz ſeq̃r 4ª
di.de ꝓñtia que cõiter fit.ſ.ſi aliq̃ forma ꝑt augeri
in infinitũ.Utrũ ipſa poſſet eſſe actu ifinita. Dico
ꝙ ad videndũ ꝫ opz reducere ad formã ſyllogiſti/
cã.nũc̃ꝫ.n.enthimema eſt bonũ niſi poſſz ad formã
ſyllogiſticã reduci. Reducit̃ g̃ ſic. Dis forma q̃ ꝑt
augeri in infinitũ ꝑt eẽ infinita:ſz charitas vel q̃/
cũqz alia forma accepta eſt hȝ. g̃ ꝛc̃. Ma. vr̃ falſa:
ſicut ꝑz de numero q ꝑt augeri in infinitũ:ꝛ tñ nõ
ꝑt eẽ actu infinit⁹.ſil̃r de figuris q̃ in multitudine
angulo⁹ vadũt in infinitũ:ꝛ tñ nulla ꝑt eẽ figura
q̃ infinitos angulos bẽat actu. Jõ dico ꝙ ꝓñtia ex
forma nõ eſt bona:ſz mal̃r.ſ.alys materys appoſit⁹
ꝑt eẽ bona:ſic iſta nõ eſt bona ex forma.ſortes cur
rit:g̃ nõ ſortes nõ currit:tñ alys appoſitis valet.ſcz
ꝙ ꝓdictoꝛia nec̃io nõ ſunt ſil̃ va:tunc vera ꝛ bona ẽ
iſta ꝓñtia.ſor.currit:ergo nõ ſortes nõ currit.Eodẽ
mõ dico in propoſito.qz ꝓp illa appoſita:vtpote qz
in tali ſubo ẽ:ꝑt eẽ bona ꝓñtia mal̃r.¶Sz reſtat
dubiũ vnũ:qz vr̃ ꝙ charitas illa ſeꝑata excederet
charitatẽ chriſti. Dico ꝙ charitas x̃pi fuit ſumma
de facto.Tñ multi dicũt.ꝙ maioꝛ potuit cauſari ĩ
volũtate x̃pi.ſic ſi charitati x̃pi addereꝫ illa beate
Marie:eſſet maioꝛ.¶Ad argm̃ ꝑz. Qõ II.

Vtrũ charitas poſſit diminui in in/
finitũ.Qz non.qz ſcriptura nõ
approbat tepidũ.¶Cõtra. gcgd de ſua
nã eſt augmentabile illi nõ repugnat di
minui:ſz charitas eſt hȝ. g̃ ꝛc̃.

Hic introducunt 4ᵒʳ ꝓnes.-Prima eſt ꝙ
charitas ifuſa eſt ex nã
ſui diminuibilis.ꝛ tota rõ eſt.qz ipa eſt augmẽtabi
lis:ꝛ ꝑ ꝓñs ita ꝑt ab ea remoueri qđ ſibi daꝫ.ſicut
dari qđ non bẽbat.¶zª ꝓ eſt.ꝙ charitas infuſa de
facto non diminuit:qz ſicut deus ſolus eã augmen
tat ꝛ creat ꝛ annihilat:ita diminuit vel diminuere
ꝑt:ꝫ aũt nõ facit niſi ꝑ demeritũ:illud ãt deme
ritũ vel eſt veniale:ꝛ tũc non diminuit eã deus. ꝑ
bo.qz ſi ꝑ veniale diminueret tantũ ꝑñt venialia
multiplicari:ꝙ totaliter annihilareꝫ:qđ eſt ꝺ legez
diuinã.ꝙ hõ non exiſtens in peccato mortali ſit ſi/
ne gr̃a vel charitate.Si aũt dicas.ꝙ diminuit̃ ꝑ
peccatũ mortale:ꝑz ꝙ hoc eſt falſum: qz ꝑ peccatũ
mortale total̃r hõ ꝑdit charitatẽ:g̃ per illud non di
minuit̃.¶zª ꝓ eſt.ꝙ charitas acgſita q̃ gnãtur ex
actib⁹ nõ ꝑt diminui ex ceſſatiõe actuũ. Jſtõ ego
ꝑbo euidẽter:qz nulla forma in ſubo incoꝛruptibi/
li exiſtẽs q̃ nõ depẽdet in eſſe ab agẽte.ſz ꝓciſe ĩ fie
ri ꝑt coꝛrũpi niſi ꝑ inductionẽ formaꝫ oppoſitaꝫ
illi forme.Uñ qz iuſtitia nõ dependet ab agẽte ĩ eẽ
nũc̃ꝫ hõ ſel̃ bñs iuſtitiã ꝑdit eã niſi ꝑ inductionem
forme ſibi ꝺpoſite.q̃ aggnãtur ex frequentatione
alioꝫ actuũ oppoſitoꝫ iuſtitie:ſz charitas ẽ hȝ forꝛ
ma:loquẽdo de charitate acgſita:ipſa.n. ab agente
ꝓticulari nõ depẽdet ĩ eſſe: ꝛ ꝑ ꝓñs q̃tũcũqz eſſent
act⁹ ex gb⁹ gnãta ẽ niſi iducant̃ act⁹ oppoſiti iſtis:
ex gb⁹ ꝺpoſita forma gñaꝫ:nũc̃ꝫ charitas acgſita
ceſſabit vel deſtrueꝫ:ꝛ ꝫ dico de oĩ forma tali: ſz ſi
ſit aliq̃ tal̃q̃ vltra hoc nõ hz ꝓriũ:dico ꝙ ipſa ſic eq̃
eſt ĩcoꝛruptibil:ſic aĩa.¶4ª ꝓ eſt.ꝙ ipſa charitas
acgſita ꝑt diminui ex actib⁹ oppoſitis:qz ꝑ illo ꝑt
diminui qđ multotiẽs replicatũ eã coꝛrũpit:ſed ex
actib⁹ talib⁹ frequẽtatis coꝛrũpit̃.g̃ ꝛc̃.¶Contra
iſtas ꝓnes inſtaꝫ 4ʳ.-Primo qz qđ in ſua nã ẽ dimi
nuibile ꝑt nal̃r diminui: ſz ꝑ primã ꝓnẽ charitas
ꝑ ſuã nãz ẽ diminuibil:g̃ ipſa nal̃r ꝑt diminui:qđ ẽ
falſum.¶zº ſic. Nã ꝺm Aug.Cupiditas ẽ oppoſita
charitati:g̃ ipſa ꝑt diminui ꝑ aduẽtũ cupiditatis.
Et ꝓp hoc exꝑimur ꝙ ex ceſſatione actuũ ſum⁹ mi/
nus feruentes ad opandũ:g̃ diminuit̃.¶zº ſic. Nã
ex ceſſatiõe actuũ amicitie exꝑimur nos effici dif/
ficiles ad act⁹ amoꝛis eliciẽdos:g̃ vr̃ ꝙ ſic ex ceſſa/
tiõe diminuit̃ habit⁹:ita ex ceſſatiõe actuũ ꝑt coꝛ/
rũpi.¶4º ſic.Qz nõ vr̃ ꝙ amicitia ſit magis coꝛ
ruptibil̃ q̃ ſapia:ſz ſapia ſic ꝓbatũ fuit ſupr⁹ nõ ꝑt
coꝛrũpi:g̃ nec amicitia q̃cũqz ꝑ act⁹ incõpoſſibiles
coꝛrũpet̃.¶Ad ꝑm dõm.ꝙ ĩ nã ꝑt eẽ aptitudo nal̃
ad recipiẽdũ aligd ad qđ faciendũ nõ ẽ po⁹ nal̃. ſic
aĩa ex ſua nã ẽ g̃tificabil̃:ꝛ tñ nullũ agẽs nãle ꝑt eã
gratificare: ſic dico in propoſito.¶Ad zᵐ dico.ꝙ
loquendo de charitate infuſa cupiditas non eſt ei
incõpoſſibilis:qz ĩ nouiter ꝓuerſo oẽs habitus vi/
cioſi ſtant cum charitate; cupiditas g̃ ꝓ actu pec/

Dubiũ.

Solo notabilis.

Vide l.3.vbi.5.

Apoca.3.c.

Lõcl̃o q̃drupl̃r

Et ſi charitas in
fuſa diminuibil̃
ſit:diminuitur tñ
minume: ſz totali
ter annihilat in
caſu.
Qz venialia non
diminuit chari/
tatem.

Vt ꝓ idem poſſe
ꝓbari ꝙ nulla
ꝑſona vel ſcia deꝑ
datur hoc mõ.

Obiicitur qua/
drupliciter.

Nõ ꝙ aptitudo
nãlis ĩ receptiuo
ẽ ĩ plus q̃ agens
nãle ſe extẽdat.

Dit⁹ ꝛ ſi nõ actꝰ
vicioſi ſtãt cũ ca
ritate ifuſa.

Infinitas du/
plex.
Idẽ ſ.ſepe hz.
Vide Sco.diſ.5.
l.q.2.ad hec.

D. quadruplex

Nõbil̃ ſolo. ſed
ſtãte iſtantias ex
dictis.ẽ.de hac
ꝗlitate ꝛ ordine

Poſita charita
te creata infinita
ipſa eẽt nata ihe/
rere ꝛ q̃lr põde/
ra.
Replica.

Scotus.

ẽ.ꝓpria.

I.bona ꝓña.

Ex ceſſu ĩ infi
nita nõ ſeq̃t actu
infinitũ.

cati mortalis accipit̃.vl'si pro habitu opponit̃ cha/
ritati acq̄site. ¶ Ad 3ᵐ dico sil'. ⁊ ad illud qḋ addit̃
ad zᵐ:ꝙ nunq̄ȝ ex cessatione actuuȝ diminuit̃ hit⁹.
¶ Ad expientiā aūt dico.ꝙ qñ act⁹ cessant appeti
tus sensitiuus circa aliq̄d occupat̃: ex qua occupa/
tiōe reddit̃ difficilis ad opandū opationes illas:a
q̄bus cessauit ꝑ aliqḋ tp̄s : sed quantū ad volūtatē:
nec difficiliter nec magis vel min⁹ faciliter opatur
.q.vltima ad fi. Dubiū. sicut dictum est in prima di. ¶ Sȝ si dicas.q̄re nō
adgeneratur ita habitus in appetitu intellectiuo
ex q̊ seq̄tur diffi. Dico ꝙ ex sola actuū cessatiōe nō
plus in vno q̄ȝ in alio adgenerat̃ habit⁹ : ⁊ ideo vel
posito ꝙ generet̃:nihil tñ refert: q₂ in appetitu sen
sitiuo non remanet illud qḋ erat adgnātuȝ ex acti/
bus amicitie:in voluntate autē semꝑ remanet nisi
adducat̃ sibi aliq̄d oppositū. ¶ Ad 4ᵐ dico.ꝙ iu/
Nō valde ꝙ habit⁹ sapie sel' acq̄sit⁹ nō p̄t corrūpi: secus ḋ charitate. stitia corrūpit̃:q₂ in ꝑtāte voluntatis est q̄ȝtūcunq̄ȝ
iustitie obm sibi p̄ñtetur illud velle vel nolle : ⁊ iō
ex velle ⁊ nolle oppositis frequētatis potest hītus
oppositus gnāri:sed non sic de sapiā vel sciā:lȝ eniȝ
habeant opionez falsam pro opposito: tñ opio falsa
Resolō nōbilis quātū exaia p̄la addēdo. nō p̄ōt induci qñ sapiā vel sciā insunt. Et huius ra/
tio est ista:q₂ impōle est actū ꝯriuȝ cātiuū opionis
ineē nisi obi spē ꝯcurrente:⁊ q₂ ꝑ quocūq̄ȝ instanti
ꝯcurrit spēs obi opiniōis false occurrit ⁊ spēs obi sa
pientie intell's ⁊ scie : ⁊ iō vel nec̄io vtrūq̄ȝ aget co/
agendo vtriq̄ȝ spēi.⁊ h̄ est impōle: q₂ oppositi act⁹
sunt:vel neutruȝ aget:⁊ si non agat vel coagat spēi
obiecti opinionis false nō habebit actū adgenera/
tiuū opinionis:sed non habito illo impossibile ē ha
bere opinionē falsā:ğ a p̊ ad vltimū: habito habitu
sapientie impōle est ipsum corrūpi.q₂ impōle est in
illo intellectu opinionē falsam nāl'r generari:sed ḋ
voluntate non est sic propter eius libertatē quātū/
cunq̄ȝ occurrant sibi opposita:ipsa coagere p̄ōt cui
vult:⁊ ꝑ ꝯñs p̄ōt in ea q̄cunq̄ȝ habitus gnāri ⁊ ali⁹
sibi oppositus corrūpi.Dico ergo ꝙ charitas est in
Resolō.q. infinitū diminuibilis in nā sua: sicut in infinitum
augmentabilis. ¶ Ad argᵐ pȝ ꝑ supius iam dcā.

¶ Distinctio.zo. Qō I.

¶ Nunc ostendere restat quo modo ⁊c̃.

Circa distinctionē.zo.q̄ro.vtrū iter ꝑsonas diuinas sit sūma equalitas.Qꝫ nō.q₂ s'm Hyl. pater est maior filio. ¶ Contra.in simbolo Athanasij. In hac trinitate nihil maius aut minus.ğ ⁊c̃.

Hic itelligēdū est.q₂ q̄rit̃ de eq̄litate et ꝑpriū fundamētū eius ē
Quātitas ⁊ ꝯñr eq̄litas accipit̃ quadrupliciter. quantitas.ꝙ 4ᵒʳ sunt modi accipiendi quantitatē:
⁊ s'm istum quadruplicē modū accipiendi quanti/
tatē accipit̃ q̄druplex eq̄litas i reb⁹. ¶ Prim⁹ mo
dus quantitatis est s'm virtutē s'ȝ quā inuenit̃ gra/
dus virtutis in multis ꝑfectionib⁹:⁊ s'm istā quāti/
tatē virtutis attendit̃ vna eq̄litas q̄ est inter ꝑfe/
ctiones que sunt in eodē gradu. ¶ z⁹ modus quan
titatis est s'm dimēsionē ⁊ extensionē. ⁊ s'm hoc est
eq̄litas que est s'm idētitatē quantitatiuā ꝑtiū inte
graliū. ¶ 3⁹ modus est s'm durationē:⁊ s'm hoc at/
tēditur eq̄litas eoꝝ:que eandeȝ ꝑ durationem hñt. ¶ 4⁹
modus quantitatis est s'm numeralē discretioneȝ:
⁊ s'ȝ h̄ attendit̃ eq̄litas que est s'm idētitatē vnita/
tū numeralis distinctionis. ¶ Nūc aūt opȝ videre
q̄uō ꝑsone diuine sunt eq̄les.Utrū s'ȝ oēs istos mo
Cōcl'o rñsiua dos. Et dico ꝙ sic. Nam p̊ modo sunt sūme eq̄les.

Quadruplex equalitas ē iter ꝑsonas diuas. Quia q̄cq̄d ꝑfectionis est in vna est ⁊ in alia:⁊ i eo/
dē gradu.nā q̄libet ꝑsona hȝ oēs ꝑfectiones:⁊ habȝ
eas infinitas.⁊ eadē infinitate vna est infinita q̄ et
alia. ¶ z° ēt mō ꝑsone diuine sunt eq̄les s'm ꝙ ꝯue
nit eis quantitas que est fundamentū istius eq̄lita
tis. ¶ Ad oīa.n.ad q̄ se extendit vna ꝑsona:⁊ alia:⁊
cui est p̄ñs vna:⁊ alia:⁊ q̄cq̄d vna excedit:⁊ alia:sed
oīa excedit vna ꝑsona:⁊ oībus ē p̄ñs: ⁊ ad oīa se ex/
tēdit.ğ ⁊c̃. ¶ 3° ēt modo dico ꝙ ꝑsone diuine sunt
sūme equales:⁊ sicut p̊ modo sunt equales:q₂ in eis
est vna infinitas:ita isto tertio mō sunt equales.q₂
in eis est oīno vna eternitas que fundat istā equali
tatē. ¶ 4° ēt mō ꝑsone diuine sunt equales. q₂ q̄c/
q̄d ꝑfectionis est in vna totuȝ illḋ : ⁊ oīa numerali/
ter accepta sunt ⁊ in alia: lȝ in numero relonū se ex
cedant.tñ iste non dicunt ꝑfectionē simpl'r. ¶ Sȝ
Obijcit̃ quadrupliciter. cōtra hoc instat̃ quadrupliciter.Primo sic. Equa/
litas enim ⁊ inequalitas dicuntur passiones finite
quantitatis:sed in deo quantitas virtutis est īfini/
ta.q₂ quelibet perfectio est intensiue infinita.ğ ⁊c̃.
¶ z° sic.In illo non est equalitas s'ȝ extensionem
in quo non est quantitas extensiua: sed in deo s'cḋȝ 5.tri.c.i.
Aug.non est q̄ȝtitas extensiua:q₂ est sine quantita/
te magnus:ergo in deo non est illa equalitas. ¶ 3°
sic.Non vr̃ ꝙ eiusdē ad seipsum possit eē relo eq̄li/
A.l.nō p̄t i vna ꝑsona alteri eq̄litati in alia ꝑsona eē eq̄lis. tatis:sed eternitas.ꝑ te.est oīno eadem in trib⁹ ꝑso/
nis:ergo ipsa non p̄ōt esse in vna ꝑsona ēt alteri eq̄/
lis in alia persona. ¶ 4° sic. Illa non sunt equalia
s'm equalitatem discretam vel numeralē:in quoꝝ
vno plures sunt entitates numeraliter q̄ȝ in alio:sȝ
in vna persona nō ē nisi vna relo:⁊ in alia sunt due:
ğ ipse non sunt eq̄les. ¶ Ad primū dico. ꝙ equali/
Q̄ȝtitas ⁊ eq̄litas duplex. tas que est passio quantitatis.vt est predicamentū
non est in deo.Ubi sciendū.ꝙ quedā quantitas est
homogeneitatis:⁊ ista est diuisibilis.nam eius pas
sio est diuisibilitas.Alia est quantitas:cuius passio
nō est diuisibilitas:sicut est quātitas ꝑfectionis in
suba.⁊ talis ponit̃ i deo. ¶ Ex hoc dico. ꝙ equali/
tas potest reperiri in quantitate indiuisibili infini
ta:sed in quantitate infinita diuisibili nō potest i/
Q̄ȝtitas extēsionis ⁊ eq̄litas tal' duplex. ueniri.p̄ria est i deo.zᵃ nō.ğ ⁊c̃. ¶ Ad zᵐ dico.ꝙ si/
cut ibi est equalitas:ita fundamentū: modo equa/
litas illa non videtur proprie accipi.sed solum me
Nō vbiq̄ȝ q̄lis distictio req̄rit̃ ad relonē realē. thaphorice:⁊ hinc est. ꝙ nec equalitas extēsionis:
sicut nec q̄ȝtitas ē ibi nisi methaphorice. ¶ Ad 3ᵐ
dico.ꝙ non opȝ fundamētū nec formalē terminuȝ
distigui si relo dēat eē real'.sȝ suffic̃ dist° extremoꝝ.
Ita dico i ꝓposito.ꝙ suffic̃ dist° ꝑsonaꝝ. ¶ Ad 4ᵐ
dico.ꝙ iste due relones q̄ sūt i altera pⁿᵃ hñt veraȝ
idētitatē realē:tñ argᵐ vr̃ ēt arguere de ineq̄litate
A.l.distinctiōeȝ eq̄litatis. rōnū formaliū.q₂ ille relones hñt distinctas rōnes
formales. Iō dico.ꝙ difficile ē saluare istā eq̄litatē
distictiōis iter pᵃˢ dīnas posita distⁿᶜ forˡⁱ.tñ istḋ nō
est icōueniēs.eo ꝙ nulla illaꝝ dic̃ aliq̄d ꝑfectiōis.
¶ Adhuc tñ remanēt di.q̄dā: vna ē:si ē alia ⁊ alia
eq̄litas iter attributa dīna.Dico ꝙ nō. q₂ eandem
hñt q̄ȝtitatē:⁊ ꝑ ꝯñs eādē fundāt eq̄litatē. ¶ zᵃ di.
ē si iter attributa dīna ē tal' equalitas.dr̃ ꝙ sic.q₂ lȝ
hēant distictōeȝ hñt eādḋ i numero īfinitatē:sic̃ tres
pⁿᶜ.tñ sūt i deo īfinite equalitates.q₂ nō opȝ ibi po
nere ꝙ nō sint īfinite ꝑfectiones simpl'r in multitu
dine.

Qō II.

Utruȝ pⁿᶜ diuine sunt equales i poᵃ. Qꝫ ñ.q₂ vt ipse testat̃ a seipo filius nō p̄ōt facere q̄cq̄ȝ. ¶ Cōtra.i Io.

Quicquid pater potest ⁊ filius similiter.

Preambulū simplex.

Hic introducuntur 4or ꝑambula. ꝑm est. q̄ oīpotē tia est respectu alicuius po'is. ¶ Et po'e dupl'r accipit: aut ꝓut distinguit ꝫ impo'e. Et isto mō oē necessariū est po'e: aut ꝓout distinguit ꝫ nēcariuz. eo mō q̄ ꝓuertit cū ꝓtingente: ⁊ isto mō sola creabilia sunt ꝓtingentia ⁊ possibilia. Si aūt loquamur ō potentia ꝑ mō dicta vt respicit po'e. ꝓut distinguitur ꝫ impo'e. sic dico q̄ ꝑsone diuine sunt eq̄les in po⁹ ⁊ eque necessarie: sed sic nō intell'it q̄: sed 2° mō vt ꝑz ꝑ dicta sanctoꝝ: ⁊ sic dicit Athanasius. Oīpotēs pater: oīpotens filius: oīpotēs spūssanctus. ¶ 2m ꝑambulū est. q̄ est q̄dā po⁹ logicalis: que dicit nō repugnantiā terminoꝝ: ⁊ alia nālis: que dicit rōnem principy productiui. Si aūt loquamur ō po⁹ ꝑ mō: sic nulli ꝺz esse dubiū gn ꝑsone diuine sint inequales in po⁹. q̄z multa vni ꝑsone ꝓueniunt q̄ alteri repugnāt. ⁊ ꝑ ons non ꝑnt ꝓuenire: isto mō non intelligit q̄: sed de po⁹ 2° mō dicta. ¶ 3m preambulum est. q̄ cū sit quedā po⁹ ad esse: quedā ad opari: si loquamur de po⁹ ad esse non est dubiū q̄ ꝑsone diuine nō sunt eq̄les in po⁹: q̄z ꝑr multa pōt eē: ⁊ est que nō pōt esse nec filiꝰ nec spūssanctus: sed isto mō non intelligit q̄. Si aūt loquamur de opari tunc q̄ ꝺz dubiū. ¶ 4m ꝑambulū est. q̄ quedā sunt potentie opatiue ad intra: ⁊ q̄dā ad extra: ⁊ si loq̄mur de primis ꝑsone diuine sunt eq̄les: q̄z gcgd intell'it ⁊ vult vna ꝑsona: vult ⁊ alia. Alie sunt potētie opatiue per actiones trāseuntes vt potentia executiua ⁊ multe alie: ⁊ ō istis est q̄ ⁊ dubiū. ¶ Istis ꝑmissis: q̄z magis pondus ⁊ dubiū est. Utrū po⁹ gnāndi cadat sub oīpotentia. ¶ Introducunt hic 4or opi. ꝓima est Petri q̄ in diuinis non est po⁹ gnāndi elicitiua: et sic nō op3 q̄ cadat sub oīpotentia. Rō aūt istius ē: q̄z terminus istius potētie esset ꝑr cū terminus potentie ꝓductiue sit q̄ reducit ad actū ꝑ eā: ꝫ si potentia patris eliceret actū gnāndi: cū ꝑ ipsum cōstituat ꝑr: ꝑr reduceret eū ad actū. ¶ 2a op. est q̄ po⁹ gnāndi dic duo. s. aligd absolutū: ⁊ ꝺ ē ipsa memoria: ⁊ ō ista ꝫstat q̄ ē i filio: ⁊ dicit ordinē ad actū: et ita non est i filio: q̄z tunc filius posset gn̄are: q̄ ē falsum. ¶ 3a opio est. q̄ po⁹ gnāndi vt est in patre: cadit sub oīpotentia ⁊ non vt in filio: ⁊ sic filius est oīpotens: ꝫ nō possit gnāre: posse. n. q̄ sibi repugnat non est simpl'r posse: ideo non minꝰ dicit oīpotens. ¶ 4a op. est. q̄ po⁹ gnāndi ꝺe virtute sermonis cadit sub oīpotentia: q̄z ꝑticularis affirmatiua cadit sub vl'i si sit eiusdē subi: ⁊ eiusdē predicati. tn̄ ꝺ non est ſm cōem modū loquendi sanctoꝝ: q̄z ꝑsonas diuinas ponūt eq̄les in po⁹. ¶ Prima op. non potest stare: q̄z ꝺictio est manifesta. q̄ ꝑr posset gnāre et elicere filiū gn habeat respectu fily potentiā. i. vtutē elicitiuā. ¶ Ad rōnē dico. q̄ po⁹ gnāndi non ponit elicitiua actus gnātiōis: sed suppositi generati. ¶ 2a opio non valet: q̄z oīs po⁹ diffinit ꝑ actū: ⁊ iō ordo ad actū ineſt ei ꝑ se: impo'e aūt est q̄ aligd separet ab illo q̄ ineſt ei ꝑ se: ⁊ ꝑ ons nec po⁹ ab ordine illo q̄ est respectus fundamētalis non formalis. ¶ 3a opinio non valet: q̄z eadē po⁹ numero est i patre ⁊ in filio: ⁊ ideo op3 q̄ in vtroq3 eidem potentie subalternet: nec rō valet: q̄z tūc sequeret q̄ creatiua po⁹ non esset simpl'r po⁹. q̄z certum est q̄ repugt creature. ¶ 4a opinio non satisfacit: q̄z querimus de re: non de fig'tione grāmaticali noīs.

Potētia dupl'r

Potētia dupl'r

Potentie duplices opatiue.

An potentia generādi ad intra cadat sub oīpotētia. primo ponit op. alioꝝ. Quere Petrū. a. ⁊ ō tarantasia Tho. Bona. Egidiū Hen. ⁊ alios. vide p. de aḋla satis resolute hic. ⁊ Suar.

Respectu ipotis nulla ē potentia ire auer. ⁊ alios

Vide Sco. h. et q. quolibeti.

Ide boc. ē. di. 4. ipoſe.

Ideo ponit alia opio: q̄. ſ. si accipiatur potētia cōmunissime respectu oīs possibil: vt distinguit ꝫ impo'e: sic po⁹ generandi cadit sub oīpotētia: si aūt accipiat po'e vt distinguit ꝫ necessariū sic nō cadit: ⁊ isto mō vtuntur sancti ⁊ cōiter theologi. ¶ Sed est ne potētia gnāndi in filio: Dico q̄ po⁹ generandi pōt intelligi dupl'r. vel ꝓ ꝑn⁹ ꝓductiuo: vel ꝓ eo ⁊ oībus que regrunt ad ꝓductionē: si ꝑ mō accipiatur sic dico q̄ po⁹ gnāndi est in filio: q̄z in eo est memoria fecūda. Si aūt accipiat 2° mō sic non ꝺr esse in filio: q̄z ad hoc q̄ deberet ꝓducere: op3 q̄ non haberet terminū adequatū. ipsa āt vt in filio ꝺz terminū adequatū. ⁊ iō filius non pōt gnāre. ¶ 4m in concauo orbis lune ignis ꝺz vim productiuā calorīs. q̄z tn̄ non ꝺz oīa req'sita: vtpote passum non pōt producere calorē: ꝓpe aūt aquaz ꝺz oīa: ideo pōt producere. Sic dico i proposito q̄ filius ꝺz vim productiuaz: q̄z ipsa est perfectio q̄ nō deest filio: sed non ꝺz eam sine termino. ¶ Aliq tn̄ volūt dicere: q̄ hoc ideo est: q̄z est vel ꝺz eā sub notione opposita: ꝫ hoc non valet: q̄z posset alium filiū generare. Dico g̃ q̄ intelligit in filio hr̄e terminum adequatū ⁊ actū ꝓductiuū semper manere. hinc est q̄ filius nō pōt ꝓducere per ista ꝫ vis ꝓductiuā habitā. ¶ Sꝫ ista arguitur 4r. Primo sic: q̄z sequitur q̄ ꝑr in diuinis sit potentior filio: q̄z habens potentiā. ⁊ potens illa operari est potētior q̄ ille q̄ ꝺz potentiam: ⁊ nō pōt illa vti. sic est de potentia in filio. g̃ rē. ¶ 2° sic. q̄z hr̄e potentiam generandi ⁊ non posse generare vr̄ ꝺictio: cū oīs potentia sit respectu possibilis ⁊ non ipossibilis. ¶ 3° q̄z tūc potentia generādi in filio esset impedita: cū nō posset exire i actū si sibi ꝓueniente. ¶ 4°. q̄z ī perpetuis nō differt eē ⁊ posse: ⁊ ideo si filius ꝺz potētiā generandi ipse necessario gignit. ¶ Ad ꝑm dico. q̄ verū assumit si hñs potentiam ex aliquo defectu suo vel potentie non pōt in actū: sed ita non est hic: ꝫ B ꝓuenit ex plenitudine potētie: q̄ non distat ab actu i supposito ꝑ: sicut beatus non pōt elicere aliū actuz beatificū: ex eo q̄ iam ꝺz vnū. ¶ Ad 2m dico. q̄ verū assumit si habeat potētiā cū oībus que requirūtur ad illā ꝓ eliciendo actu: sicut non sufficit po⁹ calefactiua: nisi sit approximata ⁊ ñ adeq̄ta. ¶ Ad 3m dico. q̄ nullū est impedimentū nec virtus est cōsumata: sed est exigentia potentie q̄ sic est determinata ad hoc q̄ vltra nō possit: sicut sancti non expectāt vlteriorē pfectionē. ¶ Ad 4m dico. q̄ potētie diuine semp sunt necessario in actib⁹ suis: ⁊ iō potētia generandi semp ꝺz actū suum. licz non vt in isto supposito: sicut aīa que est in oculo intelligit: sed nō tn̄ vt est i oculo. ¶ Sed hic sunt alique di. Prima est. Si posse generare vbū infinitum sit infinite pfectionis. vr̄ q̄ nō posse ipsum ꝓducere vel generare actualiter sit infinita pfectione carere. Dico q̄ simpliciter potētia generatiua fily ē perfectio simpliciter: ⁊ ista est in filio. sed potentia generandi cū omnibus que regruntur non op3: sicut potentia calefactiua dicit pfectionē: non tn̄ approximatio que regrit. ¶ 2a di. q̄z vr̄ q̄ saltez talis po⁹ sit pfectior mō in patre q̄ in filio: q̄z in patre pōt exire in actū: in filio aūt non. Dico q̄ potētia in filio exit i actū: tn̄ non vt in filio: nec pp hoc in filio est modo impfectior: sicut auditus nō est impfectior mō in oculo q̄ i aure: licet vt in oculo nō possint elicere actū audiēdi. ꝫ in aure. ¶ 3m dubiū ē si i filio ē potētia

Op. ꝓpria.

Dubiuz. de q̄. 3. di. 7. copiose hr̄. Potētia gnāndi pōt accipi dupliciter. ⁊ q̄r est in filio? Vid Sco. 7. di. 1. ⁊. 2. q. q̄libetti ⁊ vbi ibi notant.

Rō alioꝝ quaz nō acceptat.

Obiicitur quadrupliciter.

3. phy. t. c. 32.

Q̄ vnicus actꝰ duplicus sit i bīo q̄libet.

D. gntuplex.

Qualr potētia gnāndi ē pfectio simplr: ⁊ q̄lr ñ?

Nō q̄ mō eque pfecta ē potētia gn̄andi i filio ⁊ i patre.

Potētia itellīdi i filio ē respectu suipsius.

generandi respectu eiusdez filij vel alterius. Dico ꝙ non respectu alterius. qz nulla potētia est ad impossibile: relingtur ḡ ꝙ respectu sui: sed tñ non pōt se generare: qz nō est in eo potentia cum oibus reqsitis. ¶ 4ª di. Quo vna sola negatio. scz non habere terminū adequatū in patre facit patrez posse generare: ⁊ qz non est in filio: filius non pōt generare.

Qz sola negatio vel priuatio facit multum ad agere vl nō?

¶ Dico ꝙ sicut in mā sola carentia forme stantib⁹ alijs causis dat vt in ea pōt induci forma q̄ nō posset nisi eius carentia preexistente. Ita dico i proposito respectu p̄ncipij productiui. ¶ Sed adhuc remanet di. quia in illo p̄ signo originis quo pr̄ spirat spūsctū anteq̄ filius: ꝛz inquā in illo priori vis spiratiua habeat terminū adequatū: adhuc tñ hoc nō obstante filius hīs eandē vim spiratiuā spirat. Ita in proposito poterit esse. Dico ꝙ ordo ḡ est inter patrem ⁊ filiū in generādo est ordo in essendo: qz per gnātionem cōstituitur in esse. sed ordo in spirando inter eos non est ordo nisi in opari: qz spiratiōe actiua non constituit in esse. Dico ergo ad qōnem ꝙ si omnipotentia accipiatur respectu oīs possibilis: vt distinguit̄ ꝺ ipole sic potentia generandi cadit sub oīpotentia ⁊ persone in ista sunt equales quantum ad ipsam vim habitā: qz quācūq; vim productiuaz hz vna: ⁊ alia: sed non quantū ad posse producere. ⁊ ideo magis proprie oīpotētia accipitur: vt respicit oē pole ꝼm ꝙ distinguitur ꝺ necessariuz: ⁊ vt sic p̄sone sunt equales in potentia. ¶ Ad argumentuz in principio patet. Qō III.

Alī⁹ ordo inter p. ⁊ f. i gñando: alī⁹ i spirādo. vide optime.

Resolo. q. stat i duplici ꝓlone.

Hic i aliqb⁹ ordinalib⁹ assignat dist. 21. sic. Circa di. 21. q̄rit̄ur. Utruz ꝑsone rē. sz ad māz. 19. di. pertinet hec. q. q̄re ad. 20. post ꝙ ad. 21. applicari dz.

Vtruz persone sint i se inuicē. Qz non. Qz filius exiuit a pre in Jo. ¶ Cōtra. Ego i pre: ⁊ pr̄ in me ē.

Hic itroducunt quatuor negatiue conclusiones. Prima ꝙ ista circūincessio non ē formalr pp diuine essentie vnitatem. ita ꝙ vna pna sit in alia p essentiam que est in illa que est ps eius sicut auis est in laqueo per pedem. ⁊ rō huius ꝺnis est. qz in patre est totus filiꝰ: ⁊ totus in verbo pr̄. vt dicit Ambrosius in hymno: ⁊ pp hoc si per essentiā vna psona est in alia vniformiter esset psona in psona: sicut essentia in persona: ⁊ sic eēt formaliter: qō est falsum. ¶ zª ꝺ est. ꝙ illa circūincessio non ē formaliter p psonaz diuinaz idētitatē: qz non habēt idētitatē nisi in essentia: ⁊ tñ sunt in se inuicē se tot. ¶ P. inter essentialia non ponit̄ circūincessio: ⁊ tñ ponunt̄ esse idē. ¶ 3ª ꝺ qō non est formalr pp diuinaz psonaz intimitatē: qz magis intima sunt eēntialia sibiuicē q̄ psone. vt vr̄. ⁊ tñ circūincessio nō ponit̄ in eis. ¶ P. Deus ē in oīb⁹ creaturis ⁊ eꝺ. ⁊ tñ nō ponit̄ in eis circūincessio. ¶ 4ª ꝺ ē. ꝙ ista circūincessio nō est formalr p diuinaz psonaz mutuam originē: qz dato ꝙ spūsctūs nō ꝓcederet a filio adhuc nō min⁹ eēt circūincessio in filio: sic nūc ē: ⁊ tamē nō eēt origo. ¶ P. Ad B ꝙ aliqd sit in alio. opz ꝙ sit predistinctus ab eo: qz idē in seipso esse nō pōt ergo eē isto mō in alio p̄supponit distinctionē. Sz distinctio fit p origines. ḡ rē.

Hic ītroducitur vnuz p̄ambulū ꝙ scz dictio exclusiua sumpta sigtiue nō admittitur in diuinis. qz sigt solitudinē sicut cū dr̄ deus est solus: pr̄ est solus ꝼm Pil. Si accipiat nō sigtiue: sed ꝓsigtiue bñ admittitur i diuinis. vt cū dr̄. solus spūssanct⁹ sufficeret ad beatitudinē nr̄az: vt scribit beat⁹ Aug. i. de tri. ¶ Hoc ꝑmisso pono 4ºr ꝺnes. Prima ē ꝙ dictio exclusiua addita ex pte subi reſpectu p̄dicati cōis eēntial nō determinat subm: sz facit ꝓpōnē falsaz: sic hic: solus pr̄ est deꝰ: solus pr̄ creat: qz denotat̄ ꝙ nullus alius a pre sit deus vel creet. ¶ zª ꝺ. ꝙ dictio exclusiua addita ex pte subi, respectu p̄dicati ꝓpriꝝ ⁊ psonal subm determinat ⁊ dimittit ꝓpōnē verā: sic ḃ: solꝰ pr̄ gnāt: solꝰ filiꝰ gnātur: qz talia ꝓueniūt alicui soli nō alteri. ¶ 3ª ꝺ est. ꝙ dictio exclusiua addita p̄dicato eēntiali ⁊ cōi determinat p̄dicatū respectu p̄sone: ⁊ dimittit ꝓpōnē veram: sicut hic: pr̄ est solus deus: qz in rōne predicati deitatis nulla est pluralitas. ¶ 4ª ꝺ. ꝙ dictio exclusiua addita ex pte p̄dicati vel p̄dicato psonali nō vr̄ admitti in dīis. sic hic pr̄ est gnāns solus. de vtute. n. sermonis vr̄ ipotare ꝙ ille q gnāt ē simplr solus. Sed qz scriptura vr̄ tribuere solitudinem diuinis dō. tu es deus solus. Jō intellīndū ꝙ dictio exclusiua nō tñ repugt termino essentiali: sic psonali: eo ꝙ personalia sunt multa. essentialia āt non multiplicant̄: ⁊ iō rōnabilī⁹ est dicere deum solū q̄ patrem. ¶ Sed di. est si vna essentia radicaliter vr̄ multū cōformis isti mō essendi in. Et istū modū applicat Aug. ad ꝓposituz 9. de trini. c. i. ibi tñ nō sunt plura subsistētia iō exm deficit. Exm magis accomodū est modus essendi in duoꝝ corpoꝝ in eodē loco si nō distingueren eēntialiter. ¶ zª di. si ad istū moduz regrit ꝓsubalitas. ¶ Dico ꝙ dato ꝙ ꝓsubalitas regrat. nō tñ illa circūincessio ē ipsa ꝓsubalitas: sed sunt distincte hītudines. tñ bñ pōt vna ex alia deduci. ¶ 3ª di. est. qz vr̄ ꝙ pr̄ sit in se: qz pr̄ est in filio: filius est i pre: ḡ pr̄ est in se: qz qcqd est in ꝓtēto est in ꝓtinēte. ¶ Dico ꝙ illa regula cōiter accepta nō tz in relonib⁹ equiperantie: qz ꝛz plato sit filis sorti: sortes ē filis platoni: non tñ plato sibi: illa aūt inexistentia est relō equiperantie. tñ in relonib⁹ disqpantie sicut in cā ⁊ causato pre ⁊ filio seq vr̄. ¶ 4ª di. si illa relo cōis ē posterioꝝ similitudine ⁊ eqlitate ⁊ idētitate. ¶ Dico ꝙ illa relo est cōis: ⁊ ꝓsegtur origines distinguētes. vr̄ tñ alys relonib⁹ cōib⁹ posterioꝝ. qz alie cōes fundātur in extremis vt sunt vnū: sed ista fundatur i extremis: vt sunt distincta. illa aūt q̄ sunt vnita precedunt ista q̄ sunt distincta. ¶ Sz est ne realis vl rōnis: ¶ Dico ꝙ ē realis sicut alie relones cōes. ſ. similitudo ⁊ eqlitas: ⁊ p idē ꝓbat. ¶ Dico ḡ ꝙ psona nō est in psona formaliter. qz sic filius esset formaliter pr̄ nec virtualr: nec eminenter. qz tunc vna esset perfectioꝝ alia. est ergo inexistenter: sicut substans in subsistente. ¶ Ad argm in oppm ps.

Distinctio. XXI. Qō I.

Hic ozitur qō ⁊c.

Circa di. zi. querit̄. Utrū dictio exclusiua repugnet dīis Qz non. ꝼm Aug. Solus pr̄ est tantꝰ quāti sunt pr̄ ⁊ filius. ergo ⁊c. ¶ Cōtra. Solitudo non ponit̄ in diuinis: sed talis dictio hoc dicit. ergo ⁊c.

Cōtra max. ⁊ fide ad p. ⁊ tri. ⁊ alibi sepe.

Preambulum. Dictio exclusiua ꝑsumit duplr ⁊ qlr admittit in diuinis.

Cōclo q̄druplr

Exclusiua nunc a parte subi: nūc a parte p̄dicati. ⁊ vtrobiqz respecu termini essentialis vel personalis q̄ vā ⁊ q̄ falsa i dīis?

Ps. 85. Dñs in eēntiali. b⁹ ꝙ notionali. b⁹ repugnat dictio exclusiua.

Dō. ⁊ ꝛclo ꝓpa ad q̄stū ꝺ circūcessiōe psonarū.

D. quadruplex

Dicit̄ Subtilem magistrum. in logicis Sūp.

determinatio facta per dictionē exclusiuā aduerbialiter sumptā equalr respiciat tres psonas. Dico q nō: qz pr est tm̄ vel solū de⁹: ꝛ similr spiritus sanctus est tantū vel solum deus: sed ista est falsa: q filius ē tm̄ vel solū deus: qz nō solū deus est: sz ēt hō. ¶ Sed ꝫ. Aug. Nō eo deus quo pater. g̃ pater nō est tm̄ deus: sz est aliqd quo nō est de⁹. s. illud quo pater est. ¶ Dico q hec ꝯclone ꝯcessa adhuc non vniformiter respicit psonas: qz distinctio iter illō quo quelibz persona est de⁹: ꝛ illud quo quelibz psona est talis psona. s. pater ꝛ filiꝰ ꝛ spūs sāct⁹: est in oī psona: ꝛ adhuc filius pter totū hoc est hō: qō non ꝯpetit alicui alteri psone. ¶ Zª diffi. si dictio exclusiua posita in ꝓpzio subo magis determinet psonā respectu p̄dicati essentialis q̃ psonalis. ¶ Dico q psonalia ꝯueniūt vni ꝛ soli qñ sunt ꝓpa: sed eēntialia: sz ꝯueniāt vni: nō tm̄ soli: sed oīb⁹. ¶ 3ª di. Quare dictio exclusiua magis vitat in p̄dicato psonali respectu psone q̃ in p̄dicato essentiali. ¶ Dico q hui⁹rō est. qz solitudo addita eēntie tolerat magis q̃ addita psone: vt patuit superi⁹: tm̄ de sermonib⁹ nō est curādū qñ res est manifesta: vt dicit Aug. de quātitate anie. ¶ Ad argumētuz in oppositū. s. ad auctoritatez qñ negatur exclusiua tunc tenetur vl accipitur significatiue. vt dictuz est.

¶ Distinctio. XXII. Qō. I.

Post p̄dcā dissereñ. nobis vī

¶ Jrca distictionē zzª. Quero. Utr plura noīa deo sint attribuēda. q nō. Domin⁹ de⁹ tuus vnus ꝛ nomē eius vnum. Zach. 14. ¶ Cōtra. De⁹ reuelauit moysi vnū nomē suuz: qō p̄riarchis nō reuelauit. Exo. 6º ¶ Hic primo insistēdū ē circa ista noīa in gnāli: ꝛ zº circa diuina noīa in spāli. ¶ Quātū ad pm̄ iducunt 4ºr conclusiones. ·Prima. q noīa significāt ꝯcept⁹ q nō sunt in aīa formalr: qz cū per noīa doctrina fiat: nullus posset aliū docere nisi de his que sunt in aīa ei⁹ formaliter: cuz tm̄ veritates incōmutabiles de pª cā q̃ docet: nō sint in aīa nr̄a formalr: sicut nec aliqd qō sit dei. ¶ zº arguo sic. Illud qō per potētiā rōnalē intelligit̄ per nomē significat̄. nā voluntas iponit noīa ad placitū obiectis p̄intellectis: sed pō rōnalis nō solū itelligit ea que sunt formalr in aīa: sed multa alia. g̃ rē. ¶ zª ꝓ. est. q noīa significāt ꝯcept⁹ qui sunt in aīa obiectiue: qz respectu eiusdē ē significatio ꝛ itellectio: vt dicit Aug. de quātitate aīe: sz intellectio nō est nisi obiecto⁹ potētie itellectiue. ergo nec significatio. ¶ Itē Aug. ad ·Paulinū. Qō meli⁹ intelligim⁹: meli⁹ ēt ꝓferim⁹. vnde dat̄ itelligi q simplr plata sunt simplr itellecta. g̃ rē. ¶ 3ª ꝓ. q noīa nō significāt tm̄ ētia ab aīa fabricata: qz itellectus iponit noīa reb⁹ a se ꝯcept. ·Pmū aūt ꝯceptū nō pōt esse ab aīa fabricatū: cū añ oēm opōnez itellectus illud moueat itellectū. ¶ Itē tūc segtur q de entib⁹ realib⁹ nullus possz log. ¶ 4ª ꝓ. est. q nomina nō signt entia tm̄ actualr exītia: qz sicut cōuenit itelligere ꝯuenit ꝛ significare: sz possumus in hyeme rosaz itelligere: que nō est nisi in pō. g̃ ei poterim⁹ nomē iponere. ꝛ p ons significare. ¶ Itē oē genꝰ diuidit̄ p actū ꝛ pōz: sicut p eius modales differētias: sz rō formalis gnis saluat̄ in vtriusq nā vna. g̃ ꝛ vnū nomē gnis. ¶ Cōtra ist̄as ꝓnes ist̄at 4ºr. ·Primo sic. Nā ea que sunt in voce sunt note. i. signa passionū que sunt in aīa. Ad hoc. n. sermones inuēti sūt: vt p eoz ꝯcept⁹ exp̄mam⁹: vt dicit plato. ¶ zº. qz eē obiectiuū est eē ꝛ gd: ꝛ tūc locutio nr̄a nō posset eē nisi de entib⁹ ꝛm gd. ¶ 3º. Qz oē obm videt esse ab aīa cātuz in eē cognito. ꝛ sic noīa nō significabūt nisi ab aīa fabricata. ¶ 4º. qz oē sigm est signū in habitudine ad sig̃tū ꝛ sub tali rōne dependet ab ipso: sz nulla depēdētia pōt esse respectu illi⁹ qō actu nō est. ¶ Ad pm̄ dico q passiones ꝛ mentis ꝯcept⁹ nō accipiunt̄ ibi p his p̄cise que sunt in aīa formaliter: sed p his que sunt in aīa obiectiue: ꝛ hz sunt oīa entia tā realia q̃ rōnīs. ¶ Ad zm̄ dico q ꝯcept⁹ qui sunt in aīa obiectiue. s. ipse quiditates p̄nt hre in se verū esse simplr: ꝛ istud eē nō tollit ꝫ qō dico esse obiectū aduenies illis: sicut esse albuz aduenies hoī nō tollit esse hoiem. ¶ Ad 3m̄ dico q illud esse itellectū nō est ab aīa fabricatū: sicut entia ficta: sed forte est qōdā derelictū. ꝛ dato q eēnt ab aīa fabricata ꝛm illud esse qō dr̄ esse itellectuz: nō tm̄ ꝛm vez eoz esse simplr. ¶ Ad 4m̄ dico q ille respect⁹ ē ad placitū: ꝛ nō ipoztat sig̃tū suū actualiter: sed sufficit q habeat esse in aīa: qz talis ei⁹ respectus: cuiusmodi est sig̃tio ipa nō est nisi in aīa ꝛ ab aīa. ¶ Intelligēduz tm̄ q res sig̃ta cōsiderat̄ 4ºr. ꝛm 4or signa ordinis essentialis. ·Primo in suo esse qditatiuo in quo abstrahit ab omni eo qō nō ē de qditate sua: ꝛ ista est prima acceptatio sua: qz rō qditatiua est in oī re pª. ¶ zº ꝯsiderat̄ in suo eē intelligibili. nā esse itelligibile cōuenit ei ab intrīseco: sicut nālis aptitudo pullulās a fūdamēto. ¶ 3º ꝯsiderat̄ in suo esse itellecto qō hz ab extrinseco. s. ab actu intelligēdi. ¶ 4º ꝯsiderat̄ in suo eē significato: qō hz ab actu volēdi ad placitū statuēte talia signa vocalia respectu taliū sig̃to⁹: sz istud esse sit posteri⁹ oīb⁹ p̄dictis ordine essentiali: tm̄ noīa significant qditatē nō solū in esse itellecto vel intelligibili: sed in esse qditatiuo: qō ab istis abstrabit. Nomen. n. egnitatis vel humanitatis sic abstrahit ab oī alio: vt nullū aliud verificet̄ de eo: cum egnitas sit tm̄ egnitas. ¶ Sed tūc apparet dif. cū eē sig̃tū sit postremū ꝛ nomē significās nō significet nisi p illo signo p quo est sig̃tū obiectū: qualr tūc significatio attingere pōt ad signa ꝓpza: sicut dicis. Dico q sicut itellect⁹ cū ꝯcipit obiectū abstrahit ab esse cognito: cū vt sic demonstret de eo esse cognoscibile. sic vox attingit illud vt sit ꝯceptū in sig̃ndo cuz disputam⁹ de his sermocinalr: nō q vox vl ꝯcept⁹ attingat añ esse sig̃tuz vel ꝯceptū: sz qñ est ꝯceptū vel sig̃tuz p̄cipim⁹ ipz̄ p̄cedere: cui talia attribuūtur: sicut itelligēdo būanitatē demōstram⁹ q ipsa precedit tale esse intellectuz.

¶ Quantum ad zam̄ p̄ncipalē partē qōnis. Dicunt alig q in via deus pluribus noib⁹ sig̃tur: vt ps. per Dyo. in li. de diui. no. per totū. qz vno pfecto ꝯcepto adequato ipsuz apprehēdere nō valem⁹: sed in patria erit tm̄ vnicuz nomē sicut vn⁹ pfect⁹ ꝯceptus. ¶ Sed ꝫ istud arguo 4ºr. ·Primo sic. Remanēt̄ib⁹ eisdē obiectis ꝛ ꝯceptib⁹ remanēt eadē noīa ipsa significāt̄ia: sz illa que nūc intelligim⁹ de deo vera remanebūt ibi. s. in patria: aliqn non significarem⁹ nec recte frui possemus. ergo rē. ¶ zº sic. Nomina ꝓpria a nobis deo ipsita vt p̄ma cā: ens infinitū: nō significāt aliquid qō sit formalr in creatura. tūc. n. creatura denomina-

3 met. c. 1. z. t. 4

Alr fit ꝛ alr aliis ps̄is addit̄ de dō exclusiua ꝛ ordine ad ꝓmū essentiale.

Vide. 5. d. 31 q. c. 7. ꝛ alibi idē.

Nomia diuina duplicia. pm⁹ arti. ꝓlo q̃druplex.

Quid significat q nomē: ꝛ q̃d sit?

Significatur quadrupliciter.

Jdē hz pbus in pierme. ꝛ ī d aīa lib⁹ ꝛ in de aīa.

Cōcept⁹ significat⁹ q nomen q̃ sit?

Esse ab ania duplex.

Res significata q nomē ꝯsiderari pōt q̃druplr.

Nōbil doc. d significatj vocū ꝛ ipōne eaz ꝛ ordine significatorū in re ꝛ aīa.

Auic. 5. meta. Dubiū singlare

Nō valde ea q̃ dic: qz singlaris doctrina.

zª articulus. Op. alioz d nominib⁹ specialib⁹ diuinis.

Jmpugnatio q̃druplex.

Al. aliogn fingeremus.

reč ab eis:sed illa que sunt in deo formalr̄ videnť in pr̄ia a sanctis:ꝛ ideo cū eadē possint a nobis cō/cipi illa eadē poterūt eisdē noībus appellari. ¶ 3°
sic. Quicqd itelligit de ꝺo viatoꝛ:ꝛ ꝓpbēsoꝛ:ꝛ plus:
1 Cozi.13. qꝛ hic per speculū.ille aūt facie ad faciē: sicut dicit
Apl's:ſ viatoꝛ nūc itelligit ꝛcept⁹ plures de deo se
tenētes ex pte obiecti: gb⁹ itelligit plura noīa sine
figmēto.g̃ tč. ¶ 4°sic. Qꝛ de⁹ noīauit se plurib⁹ no
minib⁹ in sacra scriptura. vt ps ī Heñ. Exo. Leuit.
Cuasio duplex. ꝛ tñ intuitiue ipse nouit se ipsum. ¶ Ad oīa ista dr̄
q istoꝛ noīuꝫ significata nō se tenēt ex pte obti: ſz
ex pte ꝛcipiētis. 2°dato q se teneāt ex pte obti:tñ
Impugtio du/plex. apud beatū coīcidūt in vnā significationē. ¶ Pꝛi
muꝫ nō sufficit nec stare pōt:qꝛ illa noīa nō sūt ipo/
sita ad significādū aligd qō sit in creatura:nec ali/
cui enti creato:noīa aūt nō videnť esse in itelligēte:
sed potiº in itellecto. 2m ét nō valꝫ:qꝛ cum diuersa
Caꝫ viatoꝛes q̄ ꝓpbēsoꝛes plib⁹ nominib⁹ denm appellant. A.l. veriozes cō ceptus. Pꝛouerb.30. Dubiuꝫ nōbile. sint sig̃ta apud viatoꝛē:gb⁹ ista noīa ipōsita sūt sic
distincta ꝛcepta:eisdē beat⁹ eadē noīa iponit:ꝛ tunc
segť q beat⁹ vteč eis eguoce. Ideo dico q ꝓpbēso
res vtunť plurib⁹ noīb⁹ q̄ viatoꝛes circa diuina cū
veros act⁹ habeāt de deo ꝛ vltra oēs nostros q non
sūt fictity. Uñ Sap̄. querit qō nomē filij eius aut
nomē eius si nosti. ¶ Dic est vna dif. qꝛ ꝑm Aug⁹.
deus vnic⁹ ꝛ etern⁹ ꝛ incōuertibili visiōe cōplectit
cūcta que videt.15°. de tri. Et idē dicit q in pr̄ia nō
erūt volubiles cogitatiōes ab alio in aliud trāscur
rentes:sed oēz nostrā sciaꝫ vnico ītuitu videbim⁹.
ꝛ sic cū vnitas act⁹ maneat tā in deo q̄ in beatis vi
detur q vnicū nomē eis sufficiat. ¶ Dico q eodē
Plavnico actu ꝛcipi ꝛ plib⁹ vo/cib⁹ significari. actu aliqñ multa ꝛcipiunť obta:nō tñ pp hoc segť
gn sint multa ꝛcepta:ꝑm aūt hāc multitudinē con
ceptoꝝ noīa significātia ponūť. ¶ Ad ar^m dico q
nomē ē vnū ipositū p̄ncipale ex di.8ª. Qō. II.

Trum oīa noīa diuīa sint synoni/
ma.q sic:qꝛ ꝑm Dyo.noīa
que deo attribuimus idē significāt: sed
talia sunt synonima. ¶ Cōtra.ꝑm eūdē
Dyo.noīam⁹ diuīas pfectōes.g̃ plalitas
Hic est intelligēdū q sicut docet Hugo de an/
gelica ierarchia 4^or sunt gnā diuinoꝝ
Ben⁹dinoꝝ no/minū q̄druplex A.l.diuersifica. nominū. Quedaꝫ.n.dr̄ multiuoca q̄ sub multipli/
catiōe vocis vnū bñt sig̃tuꝫ sicut theos in greco ꝛ
deus in latino. Alia sunt diuersiuoca que diuersifi
cant:idē tñ sub alia ꝛ alia diffōne vel descriptione
sicut in deo bonitas ꝛ veritas ꝛ talia. Alia sunt sym
bolica:sicut iª que ex visibilib⁹ deo q̄si trāsūptiue
Simbolus gd? attribuim⁹:sicut dr̄ lux ꝛ ardoꝛ. est enim symbolus
collectio visibiliū formaꝝ ad inuisibiles. Alia sunt
noīa anagoyca:sicut illa que sibi attribuunť in ex/
cessu vt supsubstātialitas:cū tñ sit va suba ꝛ supnā/
litas cū sit va nā. Dr̄ aūt anagoyca sensuū actio:ꝛ i/
ter illa ꝛnumerantť alia noīa multa que ibi sūt po/
sita.ex gb⁹ ps q nō oīa noīa diuina sunt synonyma.
Correlariuꝫ re sponsiuū. ¶ Istis p̄missis pono 4^or p̄nes. Pꝛia est.q sola no
ꝛcio q̄druplex. mina multiuoca nō bñt in deo distincta sibi coꝛre
spōdētia:qꝛ oīa illa noīa que penit⁹ vnū significāt
sunt synonima.hoc ps p diffōnes synonimoꝝ quo/
rū.ſ.res est vna:noīa vero plura.multiuoca sūt bꝫ.
¶ 2ª ꝓ est.q noīa diuersiuoca bñt in deo coꝛrespō
dentia aliquo modo distincta:qꝛ nō eadē rō istoꝝ
A.l.cuilꝫ dinoꝝ nominū assignatť cuiuslꝫ dicto coꝝ:sicut ps ex pro/
cessu Dyo.de di.no.per totū.vbi talib⁹ noīb⁹ diuer
sas rōnes assignat:q̄re deo attribuunť:aliogn fru/
stra diuersos tractat⁹ siue distinctos fecisſz de eis.
¶ 3ª ꝓ est.q noīb⁹ symbolicis ꝛueniūt distincta ex
pte obiecti:qꝛ illa noīa reducūtur ad diuersiuoca:
vtpote lux ad vnitatē.ardere ad bonitatē. ꝛ sic de
oībus alys. ꝛ ꝑz istū modū reducēdo tractat Dyo.
in eodē libꝛo de ipsis. ¶ 4ª ꝓ est.q noīb⁹ anagogi/
cis coꝛrespōdēt distincta ex pte dei:qꝛ excessus ꝛ di/
minutio circa idē nō variāt rōnem formalē: sicut
nec intēsio ꝛ remissio. ¶ Sed cōtra istas ꝓnes in/
Obo q̄druplex. statur 4ʳ. ꝓ.Pꝛio sic.qꝛ Aug.15.de tri.dicit q nō dif/
fert de talib⁹ noīb⁹:q̄lia sunt attributa: dicere vnū
aut multa:que tñ nō sunt multiuoca. ¶ 2°dic Dyo.
de di.no.9.ca.q ista oīa noīa significāt vnitiuā rō/
nē. ¶ 3°.qꝛ ad soluēdū noīa diuersiuoca sufficit po
A.l.saluādū. nere distinctionē rōnis in significato:vt vulgo dr̄.
¶ 4°qꝛ ad vitādū synonimitatē diuinoꝝ noīum
sufficit ponere varietatē ex pte ꝛcipiētis ꝛ non ex
pte rei ꝛcepte. ¶ Ad ꝑmū dico q nō differt dicere
vnū aut multa q̄tū ad egualētiā:qꝛ tñ pfectionis
exprimit ex vno q̄tū ex multis:qꝛ ifinita: si tñ nō
differrēt simplr̄ q̄tū ad oēz modū fuisset valde va
nus laboꝛ ꝛ iutilis Aug.Ansel.Dyo.ꝛ alioꝝ docto/
Bꝛocardicuꝫ ꝫ viā cōem. ruꝫ isudātiū ad diuinas pfectiōes docēdas:cū eoꝝ
ingsitio nō pficeret nisi in vocabulo:aut in mō ꝛci
piēdi. ¶ Ad 2m dico q p istā regulā itēdit afferre.
A.l.asserere. Dyo.vnitatē idēticā q̄ ē in oīb⁹ dīnis pſōis. ¶ Ad
3m dico q erroꝝ videť dicere esse in vulgo. Nā bis
que de deo itelligim⁹ noīa ipōnimus:iª aūt que de
deo intelligim⁹ sunt in eo ex nā rei formalr̄. Et iō si
eis noīa synonima ipōnātur ꝛ sint penit⁹ distincta re
manēt realr̄ synonima cū talib⁹ noīb⁹ nō nomine/
mus nr̄os ꝛcept⁹:sed deuꝫ. ¶ Ad 4m dico q illud
nō sufficit:qꝛ gcgd formalr̄ est in ꝛcipiēte bꝫ repu/
gnātiā ad illud vel cuꝫ illis gb⁹ talia noīa ipōnunť:
vt ifinitati:necessitati:ꝑmanēti:quoꝝ sig̃ta eis re
pugnāt formalr̄:ꝛ nō soluꝫ eis que sunt formalr̄ in
ꝛcipiēte:ſz ēt oībus creatis vlr̄.

Circa istā māꝫ occurrunt duo dubia valde A.l.obiectiualr difficilia.ꝓ.Primum si diuersitas
modoꝝ sig̃ndi ifert distinctionez ex pte rei sig̃te.
Dubioꝝ dissolo nōbilis. ¶ Et dicit vn⁹ doc.q nō.lꝫ.n.attribuanť extrema
ꝺictiōis ꝑm aliū modū sig̃ndi ꝛ aliū eidez penit⁹
Ek op.sco.Tbis nō ꝓpter hoc ꝺz dici q sit dr̄ia ex pte rei in ista: sic
de hoīe ꝛ humanitate:que lꝫ sint formalr̄ idē:tñ di
cimus q homo currit vel est alb⁹ ꝛ nō humanitas.
eodē modo de⁹ gnāt ꝛ nō deitas. ¶ Istud ꝑz q mi
Solne ꝓcīcī b motiua ſi vis. bi apparet nō ꝑt stare:qꝛ sicut gnāre nō ꝛuenit no/
mini:sed rei:ita gnāre repugnat rei ꝛ nō nomini: ꝛ
sic eidē rei penit⁹ dabunť duo extrema ꝺictionis
¶ Cōfirmať.qꝛ extrema ꝺictionū istaꝝ non pñt
Singlaris ima ginatio deuarie/tate modoꝝ sign di ꝛ distinctōe coꝝ rīdente vbi pla adde. applicari ad noīa.tūc.n.istud nomē homo vel de⁹
gnāret. ¶ Ideo dico q de⁹ aligd creauit qō nō ōi/
tas:ꝛ aligd hō qō non hūanitas ex nā rei:ꝛ iō tales
modi significādi arguūt distinctionē:sicut ista: cē
deū:repugnat formalr̄ creature:ſz nō esse dei: ꝛ sic
de oīb⁹ talib⁹. ¶ 2m difficile est si noīa diuersiuoca
quoꝝ rō sumiť in habitudine ad eꝫ:sicut sūt iusti/
Justitia q̄d Dia gd? tia ꝛ mīa arguūt distinctionē ex pte sig̃ti. Dicit q/
daꝫ doctoꝛ q talia noīa arguūt distinctionez in eo
a quo ipōnunť:vt iustitia est reddere vnicuiq; qō
suū est:ꝛ mīa est debituꝫ ꝛdonare:a q bus diuersis
actib⁹ deo attribuunť mīa ꝛ iustitia: nō tñ arguūt
distinctionē in deo cui ponunť incē. Istud nō pōt
stare. Illud.n.qō significat istud nomē iustitia est
in deo formalr̄:ꝛ ita mīa:ꝛ hoc actualr̄ ab eterno:ꝛ
tñ sic accipiendo repugnat iustitie eē p̄n^m cōdonā/

di aligd qō nō repugnat mīe. Omne ḡ illō qō sīgt vtrūqz opz eē distinctū. ¶ Sed remanet diff. si talia nomina quātuz ad eozuz sīgta dicunt aliquam vnaz rationez determinatā. ¶ Dicūt alīg ꝙ nō: sz rōnē ideterminatā deitatis cuz ꝺnotato in creatura. talia. n. attributa nō pñt diffiniri nisi ī hītudine ad creaturā. ¶ Istud stare nō pōt: qz eēntia ꝛ ꝺnotatū in creatura nō sūt formalr in diuina eēntia: et tñ scīa ꝛ sapiētia ꝛ eēntia sunt formalr in diuīa eēntia. Nec valz dicere ꝙ scīa ē in deo q̄tū ad alteruz istoruz: qz nullo mō de⁹ ꝛ creatura sunt in deo. Nec valz rō: ꝙ lz vt⁹ creatiua diffiniaī in habitudīe ad eū ꝛ ad creaturā: tñ illa habitudo ꝛ illa vis est formalr in deo. ¶ Et ꝺfirmaī. qz cū creatura ꝛ gcgd est in ea sit ꝺtigēs: dīna iustitia nō eēt necīa. ¶ Sz aliud du⁹m est sī significata taliū noīuz sint in deo ꝛ in creatura eiusdē rōnīs. ¶ Dīc gdā doc. ꝙ sic q̄m ad ꝺnotatū: qz vtrobiqz iustitia ē reddere vnicuiqz qō suū ē: sz ñ q̄m ad significatū ītrisecū. ¶ Sz istō stare nō pt: qz q̄m ad ꝺsignificatū nō ē in ꝺo formaliter cū ꝺsignificatū sit formalr in creatura: qz ꝺnotatū. ¶ Ad Dionysiuz patz per iam dicta.

¶ Distinctio. XXIII. Qō. I.

Predictis adȳciendū est ꝛc.

Circa distinctionē. z3am. Quero vtz persona sit nomē prīme intētiōis. ꝙ sic. qz qō pōt ad sensuz demōstrari ē nomē pme ītētiōnis: hȝ est persona: qz tu es filī⁹ me⁹. ¶ Contra. indiuiduum dicit nomē secūde intentionis. ergo ꝛ persona.

fo. 2.

Hic primo sciēdū est qd sit nomē p⁹ ītētiōnis vel p⁹ intētio: ꝛ z⁹ de quesito.

p⁹ articulus. Cōclo q̄druplr negatiua de pria intentione.

¶ Quātuz ad p⁹m ītroducunt 4or ꝓnes. Pria est ꝙ p⁹ intētio nō ē act⁹ ītelligēdi. ¶ Hāc ꝓbo duplr. ꝑ sic. Ois act⁹ ītelligēdi vē ꝛ realr est in gñe q̄litatis. Pria ītētio nō est semp in gñe q̄litatis. ḡ ꝛc. Ma. est cōiter ꝛcessa. Mi. de se pz. qz hō ꝛ aīal ponunt pme ītētiōes. ḡ ꝛc. ¶ z⁹ sic. Un⁹ act⁹ ītelligēdi non pdicaī de alio: qz sunt idiuidua diuersaz spēz vel eiusdē. act⁹. n. quo ītelligo aīal nō pdicaī de actu q̄ ītelligo hoīez: sz pria ītētio pdicaī de p⁹ ītētiōe: sīc ḃ. hō est aīal. ¶ z⁹ ꝓ est. ꝙ p⁹ intētio nō ē spēs ītelligibilis. ꝛ Ḃ ꝓbaī ꝑ eadē media ꝑ q̄ ꝛ p⁹. tū qz spēs ītelligibilis ē in determīato gñe q̄litatis. p⁹ ītētio nō. Tū qz spēs nō pdicaī de spē. ḡ ꝛc. ¶ 3⁹ ꝓ ē. ꝙ p⁹ intētio nō ē gditas obiecti in eē cognito. ¶ Danc ꝓbo duplr. ꝑ sic. Nullū p se reducīt ad p accñs: sz p se hō est aīal: vt sunt pme ītētiōes. Accidit aūt ꝙ hō vel aīal sit in ītellectu. ḡ ꝛc. ¶ z⁹ sic. Aut ītelligis ꝙ sunt pducte a nobis in tali eē: ꝛ hoc non dat sibi eē pmas ītētiones: qz ab eterno hō fuit aīal vt pme ītentiōes sunt: aut p ītellectū diuīnū: ꝛ Ḃ non: qz vt pcedūt suū esse ītellectū: hō vē est aīal. ¶ 4⁹ ꝓ est. ꝙ pma intētio nō est gditas in eē itelligibili. Tū qz ꝓpō va in p mō nō vificaī per aligd ptinēs ad z⁹m modū: sz ista: hō est aīal: est vera de p mō vt sunt intētiōes pme: ꝛ nō per eē itelligibile: qō ē de scōo mō. ¶ z⁹. Qō ꝺuenit alicui ex se ꝛ per se: ꝛ a se nō ꝺuenit sibi per respectū ad aligd aliud: sz hoī p se ꝛ a se: ꝛ gditatiue ꝓpetit ꝙ sit aīal. ꝙ aūt sit itelligibilis hȝ per respectū ad ītellectū. ḡ nō ē animal ex eo ꝙ itelligibilis. ¶ Cōtra istas ꝓnes istaī 4r. Pria qz intētio est intus tentio: sz nulli ꝓpetit intus tēdere nisi actui ītellect⁹ vel volūtatis. ḡ p⁹ intētio erit vel vterqz istoruz actuuz vel alter ꝛ hoc videī esse de intentione magri. ¶ z⁹. qz gditas in spē repsentata videī esse pma intētio ex eo ꝙ gditas iª pñtata pdicaī: ꝛ gditas illa subȳcitur: sz gditas nō aligd aliud est q̄z spēs in qua relucet. ḡ spēs est pma intētio. ¶ 3⁹. qz posteri⁹ non variat rōnem formalē poris: sz esse cognitū est posteri⁹ ipsa gditate. ḡ gditas sic ꝓducta in esse cognito nō aufert gn ipsa vt sic possit eē p⁹ intētio: qz nō diminuit. ¶ 4⁹ qz esse eēntie videī esse pma intētio: sed esse ītelligibile non videī aliud q̄z esse eēntie. ḡ eēntia in eē ītelligibili videī esse pma intētio. ¶ Cōfirmatur duplr. Prio qz in tali eē gditates nō sūt ab aīa fabricate. ¶ z⁹ qz eē ītelligibile ē bñe eē obiectiuuz in pō: sz ex Ḃ ꝙ aligd hȝ esse obiectiuuz in re dr p⁹ intētio. ḡ gditas in esse ītelligibili est pma intētio ꝛ nihil aliud. ¶ Ad ista rñdeo per ordinez. ¶ Ad pmā dico ꝙ est eguocatio de ītētiōe. Loquor enīz de intētiōib⁹ illis p q̄s fit pdicatio: ꝛ de gb⁹ fit pdicatio. Act⁹ aūt ītelligēdi vl volēdi nō sūt tales ītentiōes: qz lz hō sit aīal: tñ act⁹ ītelligēdi hoīez nō est act⁹ itelligēdi aīal. ¶ Ad z^m dico ꝙ nō ē ītelligibile ꝙ gditas in spē sit aliud a spē. nec ē aliud dicere gditatē repñtatā relucere in spē nisi ꝙ spēs repsentat qō nihil aliud ē q̄z ītellectū cāre ītellectionē illi⁹ gditatis. ¶ Ad z^m dico ꝙ nolo negare gn homo postqz vē ītellect⁹ est fit vē p⁹ ītētio: sed volo dicere ꝙ eē ītellectū nō sibi dat hoc. Ex^m hō alb⁹ est aīal. ꝛ tñ albedo nō dat sibi eē aīal. ¶ Ad 4^m dico ꝙ eē ītelligibile nō dat ipsi eēntie esse eēntie: qz eē eēntie hȝ ex seipsa in p mō dicēdi p se: esse aūt ītelligibile cōuenit sibi in z⁹mo dicēdi p se. p Ḃ aūt ꝙ est esse eēntie ꝺuenit sibi ꝙ fit p⁹ ītētio ꝛ ꝙ ꝑdicctur. ¶ Ad ꝺfirmationes. ¶ Ad p^am dico ꝙ sicut dicīt īferī⁹: lz nō sint tales gditates ꝼz eē exñtie: tñ non sunt p aīaz: sūt. n. in eē gditatiuo. ¶ Ad z^am dico ꝙ eē gditatiuū est pri⁹ eē obiectiuo: qz vnū est de primo mō aliud de z⁹. Nūc pono ꝓnē affirmatiuā. s. ꝙ p⁹ intētio est gditas in eē gditatiuo. Intelligo aūt p gditatē in eē gditatiuo gditatē p̄cisaz ab oī alio qō nō est de p mō dicēdi p se. ¶ Hāc ꝓnez declaro 4r. Prio p viā abstractiōis. Nā abstractiones gb⁹ abstrahūt vl ia a singularib⁹ fiūt p pmas intētiones sicut hō ab Ḃ hoīe ꝛ aīal ab homine: sz tales abstractiōes nō fiūt nisi p gditates in eē obiectiuo. ḡ prime ītentiōes sic accipiūt. ¶ z⁹ p viā diffōnis. Nā diffones nō dant de diffinit] nisi p pmas ītētiōes: sz diffones nō ꝺueniūt diffinit] nisi ī eē gditatiuo. Diffō. n. ꝛ q̄lz ps diffōnis dr in p mō. ḡ ꝛc. ¶ 3⁹ per viā diuisiōis. Naz diuisiones formales nō fiūt nisi in eē gditatiuo: sz diuisiōes formales dant ꝛ fiūt p pmas ītētōes. sicut pz. qz aīal diuidīt p rōnale ꝛ irrōnale q̄ sunt pme intētiōes. ḡ ꝛc. ¶ 4⁹ p viam demōstratiōis. Nā demōstratiōes p̄cise fiūt p pmas intētiones saltē: que fiūt in scīētys realib⁹: sz demōstratiōes fiunt p p⁹as rōnes formales ꝛ gditatiuas. ḡ ꝛc. Ma. ꝛ mi. sūt manifeste. ¶ Sz hȝ ē dif. s. gd ītelligīt p eē gditatiuū. Dico ꝙ sicut dcm ē: ꝛ dicēt magis īferī⁹ nihil aliud itelligo p eē gditatiuū nisi gditatē in illo eē in q̄ abstrahit ab oī duratōe neci tate ꝺtingētia eē in aīa: ꝛ ex ꝛ ab oīb⁹ talib⁹.

Pro. ḃ. ꝛ alibi ꝛcpe pdicī.

Tāge ḣ mltipli/ citatē intētionis

Quid ē eē vl re lucere in spē?

Esse q̄ditatiuuz est simplr pmū.

Cōclo affirmatiua b⁹ arti. pmi.

Tāge. 8z. J. magi ꝛc pac mā.

Dubium

Esse q̄ditatiuuz quid?

8bo q̄druplex ītētio qd?

Quantū ad z^m ptractādū. s. de q̄sito. Utrū p⁹ sona sit nomē p⁹ ītētiōis. ¶ Introducūt ḃ 4or regule p q̄s cuidēter pōt cogīsci p⁹ ꝛ z⁹

z⁹ arti. Regula q̄druplex ad discernē dū pmā ītentiōnē a scōa: ꝛ eȝ.

intētio ꝛ qūo ꝓme intētiōes distinguunt a scōis. ¶ Pria est ista: ꝛ accipit a nā subalternatiōis sic. Quicūq; aligd ē cōe ꝛ supi⁹ assignat multis: ꝛ nō est eis eēntiale: illud ē z⁹ intētio: sicut gen⁹ assignat ꝛ dr̄ de aiali ꝛ lapide: ꝛ spēs de hoie ꝛ asino ꝛ nō eēntialiter. Nec regla nō hz istātiā nisi ō denoiatiua p̄dicatiōe. ¶ z⁹ regla accipit ex nā p̄dicatiōis: ꝛ ē ista. Quicgd p̄dicat ō supiozi ꝛ de iferiozi affirmatiue ꝛ e negatiue illud ē p⁹ intētio: qz qñ alterꝫ de altero p̄dicat ꝛc. Ista ꝓpō hz solū istātiā i scōis intētionib⁹ ꝛ non alibi: qz dato q hō sit spēs: ꝛ h̄ hō sit hō: nō tn̄ h̄ hō ē spēs. vñ p hoc cognoscit z⁹ intētio qñ h̄ ꝓpō fallit. ¶ 3⁹ regula accipit ex nā diffōnis: ꝛ est ista. Ubi loc⁹ a diffōne tz: ibi accipiūt p⁹ intētiones sicut h̄: aial rōnale ē. g hō ē: sz iste loc⁹ a diffōne nec a descriptōe nō tz in scōis intētiōib⁹: sicut h̄. aial rōnale ē diffō. g hō ē diffō: nō segt. ¶ 4⁹ regula accipit ex sillogizatiōib⁹. Nā qñ fit arg^m ex inferiozib⁹ ad supiozā semp ꝟntia ē realis ꝛ bona nisi in scōis intētiōib⁹: sicut aial ē gen⁹. hō ē aial. g hō ē gen⁹. nō segt: sz cōiter ibi assignat falla accītis. ¶ Istis regulis p̄missis patere pōt q psona ē nomē z⁹ intētionis ꝛ nō p⁹. ¶ Ex p⁹ regla pz q psona ē supi⁹ ad oē idiuiduū nāe itellectualis: ꝛ tn̄ nō eēntiale: qz sepatur idiuiduū a psonalitate: sic in xpo fuit. ¶ Ex z⁹ regula pz sic. Quicgd dr̄ de supiozi ꝛ de inferiozi: sz psona ē gd cōe ad p̄ez ꝛ filiū. dr̄ aūt psona ad se. g p̄r ꝛ fili⁹. silr p̄r nō est ad se. g ꝛ psona nō ē ad se psona. g nō ē p⁹ intētio. ¶ Ex 3⁹ regla sic pz. p. qz psona diffinit p idiuiduū qō ē z⁹ itētio. g ipsa est z⁹ itētio.

Persōa ē nomē scōe intētiōis: sz cōsidera.

z⁹ qz p̄r diffinit p filiū: ꝛ dr̄ p̄r filij ꝛ diffinit p esse ad aliō. psone ista nō ꝟueniūt: qz psona nō ē psone psona. ¶ Ex 4⁹ reg⁹ pz. Nā p̄r ē psona: sz nō ē psōa filij. g nō ē p̄r filij. Si aūt eēt psona p⁹ itētio eēt bona ōductio. certū aūt ē q ꝓ nō segt: oz g q sic sit. s. q psona sit z⁹ intētio.

Obo q̄druplex.

¶ Sz ꝓ istud ista⁹ 4ʳ. ꝓtio sic. Cuicūq; ꝟuenit actio ꝛ opō realis ipz est p⁹ intentio: sz psone attribuit actio ꝛ opō realis. g ꝛc. Ma. pz. Mi. pbat. Nā ista ē va: psona creauit mūduz. ¶ z⁹ sic. z⁹ itētio nō ē adorāda: psona adorat. ¶ 3⁹ sic. Nulla z⁹ itē⁹ ꝟstituit ex duob⁹ realib⁹: sz psona: sicut cōiter dr̄: ꝟstituit ex eēntia ꝛ rone q̄ sūt ētia realia. g ꝛc. ¶ 4⁹ sic. Nulla p⁹ intētio dr̄ p se de z⁹. sed de⁹ q est p⁹ itētio de psona dr̄ per se. g ꝛc. ¶ Ad ista rndeo: sz ē itelligēdū q z⁹ itētio aliq̄ suppōit p seipsa: aliq̄ p p⁹. isto supposito pz ad oia.

Scōa itētio supponit duplr.

¶ Ad p^m dico q qñ opōnes reales attribuūt scōis intentionib⁹ tūc semp supponūt p p̄mis: sicut qñ dr̄. hoc idiuiduū gnāt: supponit. n. p sorte vel ꝑlatone: sic dico in ꝓposito. ¶ Ad secundū dico q psona nō est adorāda nisi vt supponit p p̄re ꝛ filio ꝛ spūsco. ¶ Ad 3^m dico q sicut dicim⁹ q spēs ꝟstat ex gīe ꝛ dr̄ia: ita in ꝓposito: spēs. n. ꝛ dr̄ia ꝛ gen⁹ supponūt p p̄mis itētiōib⁹. sic in ꝓposito. ¶ Ad 4^m dico q ōs g est p⁹ itētio nūq̄ p̄dicat ō psona nisi vt psona supponit p p̄re ꝛ filio ꝛ spū. s. ꝛ sic dico q psona ꝛ ois z⁹ itētio pt recipe p̄dicationē p̄maꝝ itētionū.

Superius Particulare. Indiuiduū. Suppositū. Persona. Inferius.

¶ Intelligēdū tn̄ q 4^or sūt ꝟcept⁹ eēntialr ordinati. s. particulare. idiuiduū. suppo^m. ꝛ psona. Nā ois psona ē suppo^m. vt pz ꝺductiue. nō tn̄ eꝫ: qz sol ē suppo^m: nō tn̄ est psona: qz psona nō hz eē nisi in gīe nāe rōnalis. suppositū aūt in hoc ꝛ in alys. nā asin⁹ ve ē suppositū: silr oē suppo^m ve est idiuiduū: nō tn̄ eꝫ: qz albedo sepata ve est singularis ꝛ idiuiduū: nō tn̄ est suppositū. suppositū. n. ꝓpe nō est nisi in gīe subē. idiuiduū aūt vl singlare in oi gīe. silr oē idiuiduū est pticulare. nō tn̄ eꝫ: qz spēs qōdāmō dr̄ pticularis re^u gnis: eo q gnis sit ps subiectiua: nō tn̄ dr̄ indiuidua eo q semp diuisibilis ē eo mō quo vle diuidit in ptes subiectiuas. Ex istis pz q psona ē z⁹ itētio qz ei⁹ supiora sūt z^c intētiones. ¶ Ad p^m ar^m pz ex dictis.

Qō. II.

VTrum persona sit z⁹ itētio. q nō. qz diffinit p subsistētiā ꝺz Rich. subsistētia aūt vr dicere nomen ꝑme intētiōis. g ꝛc. ¶ Cōtra p Boetiū diffinitur per idiuiduū. ergo ꝛc. ¶ Dic ꝑmo videdū est gd est z⁹ itētio. z⁹ ad q̄situ.

4. tri. c. zz. Li. ō duab⁹ naturis ꝛ vna psona xpi.

Quantum ad p^m dicūt alig q scōe intētiones nō sunt nisi respect⁹ rōnis fabricati ab itellectu nr̄o circa ꝑmas itētiones: ꝛ sunt tn̄ in aia. ¶ Cōtra istud ista⁹ 4ʳ. ꝓtio sic. Nā vle est qō est aptum natuz eē in plurib⁹. ꝟstat aūt q vle ē scōa intētio: sz in re ꝟuenit tota ista diffō. nā. n. specifica est q̄ hz aptitudinē nālē ad cōicari plib⁹ idiuiduis. ¶ z⁹ sic. Indiuiduū est scōa itētio: sz ipsuz est in re ꝛ nō ab aia fabricatū. Indiuiduū. n. est qō nō pōt eē in plibus: sz hoc ꝟpetit ipsimet soz. circūscripto oi itellectu. itellect⁹. n. nō dat sibi ista repugnātiā. g ꝛc. ¶ 3⁹ sic. Totū ꝛ ps ꝟueniunt in rez nā sz ista sunt scōe intētiones. g ꝛc. Ma. est manifesta. Mi. pbo. qz cuiuscūq; ps subiectiua est scōa intētio: ipsuz est scōa itētio: sz totū vle est scōa intētio ꝛ est pars subiectiua toti⁹. g ꝛc. ¶ 4⁹ sic. ꝓiozitas ꝛ posteriozitas sunt noia scōaꝝ intētionū: qz dicunt de scōis intētionib⁹ vtpote de añte ꝛ ꝓñte de subto ꝛ p̄dicato de vli ꝛ pticulari. Cōstat aūt q ꝓiozitas ꝛ posteriozitas sunt in reruz nā. g ꝛc. ¶ Jō dico q scōe intētiones sunt aptitudines que ꝟueniūt ipsis gditatib⁹ vel ꝑmis intētiōib⁹ in eē gditatiuo. sicut aptitudo cōicabilis plurib⁹ idiuiduis adueniēs humanitati est sibi rō spēi. et sic dico de gīe respectu spēi. vis aūt ꝟstitutiua siue distinctiua adueniēs rōnali dat sibi esse dr̄iaz. ꝛ sic de alys.

Ob. pba ꝛ mdi singlaris ō secūdis intēnoib⁹.

D. q̄druplex.

¶ Sed hic sūt multe dif. p⁹ est. qūo scōe intētiones ꝟueniūt ꝓmis

¶ Dico q scōe intētiones nō ꝟueniūt ꝑmis in ꝑmo mō: qz respect⁹ fūdamētales sunt. g in z⁹ mō: ita q per gditatē pōt demōstrari q sit spēs hoc est aptitudo ad existēdū in plurib⁹ idiuiduis. ¶ z⁹ diff. qz nullus vsq; nūc posuit scōas intētiones in rez nā.

Intētiões scōdas eē respect⁹ fūdamētales demōstrabiles de ꝓmis.

¶ Dico q si velles accipe scōas intētiones p actu intellectus sic nō est dubiuz: qz iste actus est in intellectu ꝛ isto modo forte multi acceperūt.

Ar. l. quin iste act⁹ sit.

¶ Sz hoc nō est loqui de secūdis intentionibus ꝓpꝛie sicut accipere vniuersale pro actu intellectus: sed oz accipere pro eo qō est aptuz esse in pluribus: ꝛ isto modo dico q non sunt fabricata ab intellectu ipsa vniuersalia: sed sicut quiditas in eē gditatiuo abstrahit ab esse in re ꝛ in esse in itellectu. Jta iste aptitudines quas voco secūdas intentiones abstrahunt ꝛ in tali esse quiditatibus cōueniūt.

Intētiones scōe abstrahūt ab eē in itellu sic ꝑme

¶ 3⁹ dif. si sint alicui⁹ p̄dicamēti. Dico q si in aliquo genere ponātur: in genere relationis debent poni: eo q in cōceptu suo sunt ad aliud: ꝛ vna per aliaz diffinitur. Tamē potest dici q circuūt omne genus: ꝛ sic melius apparet dicēduz q sunt trāscendētes: quia quiditates quozūcūq; predicamētoꝝ consequuntur.

Intētiones scōe sūt trāscēdētes.

¶ Sed adhuc remanet 4⁹ difficl. Utruz fiat predicatio primarū de primis vel secūdaruz de secundis. ¶ Dico q secunda intētio nō predicatur

Predicatiōis ꝑsōe z scōar ité nūq̄ sat nōdū pcrincised sin gularis.

quādo gen⁹ ꝑdicaꝫ de spē:q; tūc spēs esset gen⁹.nec ꝓma itētio de scōa.Et rō istoꝝ duoꝝ est q; habitudo q̄ est iter gen⁹ z spēz: est habitudo cētialis z habitudo cētialis ꝓuenit oēm ꝛceptū nō gditatiuū. ·Prima g̃ in tētio tiū ꝑdicaꝫ de ꝓma: sicut aial de hoīe:tū dr̄ gen⁹ de spē ꝑdicari:q; gen⁹ supponit pro aiali:qđ est ꝓma intētio:z spēs ꝙ hoīe:g̃ est ꝓma itētio. ¶Sed adhuc sūt aliq̄ du⁹.·Primū. si est circulatio in secūdis intētionib⁹.videt q; sic. Nā vle videtur esse cōe.ſ.ꝑdicabilib⁹.ſ.generi spēi ꝛc̄. ſz non est cōe nisi per modū gnis.g̃ gnis erit aliud gen⁹.

D.triplex.

Alia⁹ oia in sonte scōico.

¶Dico q; vle vl ꝑdicabile vt abstrahit ab illis.ſ. nec est gen⁹ nec spēs:z sic de alys. ¶Et si dicaꝫ q; oē cōe vel est hoc vl illō:sicut de suba q; est corporea vel icorporea. ¶Dico q; oīs suba vel ē corporea vel icorporea:nō tū ipsa suba est gditatiue alterius. ¶z^m dub^m. Si in secūdis intētiōib⁹ erit ꝓcessus in infinitū.Dico q; nō est incōueniēs aliquē ponere ꝓcessū in infinitū in secūdis intētiōib⁹: si aūt videaꝫ incōueniēs ponaꝫ stat⁹ in z^o vel in 3°. ¶3^m dub^m. Si oīs habitudo attributa gditatibus est z^a intētio.tūc.n.totū gen⁹ relōnis erit z^a intētio.Dico ad hoc q; nō:ſz ꝑcise ille que circuunt oē gen⁹ z iste sunt fundamētales.ille aūt que sunt de gñe relōnis:saltē multe:sunt actuales.

2ª articulus.

Locꝰ rīsalis.

Circa scōaz

partē qōnis vidēdū est.Utꝝ persona sit nomē scōe itētionis. ¶Dico ad hoc q; cū sit ostēsū in ꝓcedēti qōne q; persona nō est nomē ꝓme itētiōis:z oē nomē est ꝓme vel scōe intētiōis.relinq̄t q; sit scōe intentionis.

Intētiões scōe accipiunt origi/naliter diūīmode.

¶Intelligēdū tū q; alique scōe intētiones sumunt a passiōe gditatis:sicut vle a nāli aptitudine nāe que est passio nature.ſ.ipsa cōicabilitas. Ex hoc enīz q; nā est cōicabilis pluribꝰ indiuiduis dr̄ vlis.Aliq̄ sumit a respectu actuali:sicut ꝓprium.

A.I.sumunt. B.ꝓ̄ dubitate

accipit.n.i^a scōa intētio ab actuali ꝛuertētia que ē inter aliq̄ extrema.Aliq̄ sumit a respectu aptitudinali:sicut intētio i^a que est accidēs ab accidētali inhērētia.Aliq̄ sumit scōa intētio a sola negatōe sicut idiuiduū.Accipit.n.i^a scōa itētio a repugnantia essendi in multis.Sil⁹ gen⁹ gnālissimū a negatione supueniētis gnis:z ita de multis alys. ¶Dico ergo q; isto mō vltimo ꝓsona est nomē scōe intētiōis.Accipit.n.a repugnātia cōicabilitatis cuiuscūq; in nā itellectuali.hꝰ aūt repugnātia est rō negatiua. ¶Ad ar^m in oppositū dico q; tūc supponit pro ꝓma.

Qđ fuit rō ꝓsōe qđ sit?

Qō. III.

Trum

persona dicaꝫ vniuoce de trib⁹ suppositꝫ diuinis. Et videt q; nō. Nā nullū vle est in diuinis ꝑm Aug.de tri.ꝓsona aūt est vlis si dicatur vniuoce.g̃ ꝛc̄. ¶Cōtra.tres sunt ꝓsone.g̃ ꝓsona est cōis ꝑz Aug.7.de trini. ¶Dic sunt duo faciēda.·Primū est si ꝓsona dicaꝫ vniuoce de trib⁹ suppositꝫ diuinis.z z^o si dicaꝫ vniuoce de suppositis diuinis z creatis.

I.ſ.c.i.

ca.7.

Quantuz

ad ꝑ^m dico q; sic.z ꝶ p 4^or regulas. ·Prima est ista.Qñcūq; aliq̄ predicatū dr̄ de aliq⁹ ꝑz idē nomē z ꝑz eādē rōnē diffinitiua dr̄ vniuoce de illis:ſz ita est ꝶ.nā pater est ꝓsona:z filiꝰ ꝓsona. g̃ idē nomē.Sil⁹ ꝑr̄ est intellectualis nāe icōicabilis subsistētia z eodē mō filiꝰ. ꝶ aūt ꝑz Rich⁹.est diffō z rō ꝓsone.g̃ ꝛc̄. ¶z^a regla est hec.Qñ itellect⁹ est cert⁹ de vno ꝛceptu z dubi⁹ de duob⁹ ille est vniuoc⁹ illis:hoc ꝑz.ſz aliqs posset esse cert⁹ q; aliq̄ ꝓsona eēt icarnata:z dubitare vtꝝ ꝑr̄ vl filiꝰ.g̃ ꝛc̄. ¶3ª est ista.Qñ aliqd ꝓuenit alicui inq̄ntuz tale hoc est ꝑz vnā rōnē.z qcqd ꝓuenit vni ꝑz illā rōnē ꝓuenit alteri ꝑz eādē i^a rō est eis cōis z vniuoca:ſz qcqd ꝓuenit patri ꝑz q; ē ꝓsona ꝓuenit filio ꝑz q; est ꝓsona.g̃ ꝛc̄. ¶4ª est ista.Quecūq; numerant ꝑm aliqđ nomē ꝓueniunt formaliꝰ in rōne illius noīs ꝑm quā numerāt. Hec est regula Aug. 7.de trini.z ostēdit istam regulā esse per exempla manifesta.ꝓma de lauro z mirto que non dicūtur duo inq̄ntū laurus z mirt⁹.nō enim sunt duo lauri: z sic de alys:sed ꝑcise inq̄ntū arbores. Sil⁹ exēplificat de Abrahā ysaac z Jacob.nō enīz dicunt tres abrahe:nec tres ysaac:nec tres iacob:ſz tres hoīes. hec ergo regula ꝑz.ſz ꝑr̄ z filiꝰ z spūs sanctꝰ dñr tres ꝓsone:z tū nō tres ꝑres nec tres ꝑsily. g̃ ꝓsona q̄ est termīatiua isti⁹ termini nūeralis ꝓuenit eis vniuoce. ¶Sed ꝛ̄ istā ꝛclusionez instat 4^r. ·Primo sic. Quicqd cōicaꝫ in diuinis est ꝑfectio simplr̄:sed:p te:ꝓsona in diuinis cōicaꝫ: q; ē cōis plurib⁹.g̃ erit ꝑfectio simplr̄:qđ est flz. ¶z^o sic. Quecūq; sūt eiusdez rōnis nō multiplicāt in diuinis:sed sunt de se hec ſz ꝓsona est eiusdē rōnis:g̃ de se est hec:z p ꝛ̄s nō multiplicaꝫ. ¶3° sic. Nullū icōicabile pōt esse cōe vniuocū.rō ꝓsone est rō icōicabilis:sicut ꝑz ex sua diffone.g̃ ꝛc̄. ¶4° sic. Nā oē cōe vniuocū ꝑdicabile in qđ oz q; sit vel gen⁹ vel spēs:ſz ꝶ est ipse in diuinis.g̃ ꝛc̄. ¶Ad ꝑ^m dico q; oē cōicabile vel cōe in vnitate numerali est perfectio simplr̄: ſz tū qđ ē cōe vel cōicabile nō in vnitate nūerali:ſz in vnitate cōis:vt vlis rōnis:nō oz q; sit ꝑfectio simplr̄: sic ꝑz de filitudine z eqlitate.g̃ ꝛc̄. ¶Ad z^m dico q; illa que sūt eiusdē rōnis in diuinis nō ꝑñt multiplicari in diuinis.·Pꝛio.qz si sic ex se nō determiarēt sibi certū nūex:nec ēt ex aliquo ꝓxi:sed tū bñ ꝑñt multiplicari secūdario.ſ.alys ꝓsuppositiꝭ que sunt alteri⁹ rōnis:sicut sunt similitudo z cetere relōnes cōes que ꝓsupponūt relōnes oriḡinis. Ita dici pōt de ꝓsona:lz.n.ꝓsona sit eiusdē rōnis: tū plificat ꝑz alia que sunt alteri⁹ rōnis:vtpote ꝑz ꝓstitutiua ꝓsonaꝝ que sunt relōnes oriḡinis. ¶Ad 3^m dico q; rō incōicabilitatis est cōicabilis denoīatiue:nō tū gditatiue:accipiēdo tū rōnez determinatā quā denominat qđlz illoꝝ est incōicabile:tū illa negatio pōt eē cōis:sicut oīa idiuidua hñt eādē rōnē idiuiduatiōis. ¶Ad 4^m dico q; nō oē ꝑdicabile est aliqđ istoꝝ.nā ens ꝑdicaꝫ vniuoce:z tū nullum illoꝝ ꝑdicabiliū est.Eodē mō dico de oīb⁹ trāscēdētib⁹ cuiusmodi sunt oīa vliter dicta de deo. ¶Sed circa ista adhuc sunt alique dif.·Prima est.Utꝝ a ꝑncipys cōstitutiuis possit aliqđ cōe abstrahi. ¶Dico q; sic. Nā ista cōstitutiua sunt tres relōnes. g̃ rō relōnis in eis nūerat.z p ꝛ̄s est eis cōis vniuoce. ¶Et ꝛfirmaꝫ qz eadē rō diffinitiua rlōnis ꝓueit paternitati inq̄ntū relo est:que ēt ꝓuenit filiationi inq̄ntum relo est.ſ.esse ad aliud. g̃ relo est eis cōis. ¶Si dicaꝫ q; vltima ꝓstitutiua sunt ꝑ diuersa.ꝑ aūt diuersa in nullo ꝓueniūt.·Pōt dici q; in creaturis lz vltime dr̄ie sint ꝑ diuerse:tū eis q̄si denoīatiue ꝓuenit ꝑm vnā rōnē rō ꝓme diuersitatis:qđ nō est aliud nisi nō habere quiditatiue aliqd cōe:sed tū aliqd ꝛ̄s gditatez:ita pōt dici in ꝓposito q; rō relōnis:lz dicatur ꝑm vnā rationez de ꝓstitutiuis ꝓsonarū:nō tamē dicit in quid eo modo quo gen⁹ dicitur in qđ de spē.qz tunc essent cōpositeꝝ saltē

ca.7. Humeratuꝫ est vniuocū.

Obiicitur qua/druplicit̄.

Cōe vl cōicabile duplex.

Aliqd eiusdē rōnis plificari i diuinis ꝓtingit duplicit̄.

Esse cōicabile ꝓtingit duplr̄.

Oppositū de opposito denominatiue dici.

D.q̄druplex.

Qualr̄ vltimis ꝓstitutiuis sit aliqd cōe?z sil⁹ de primo diuersis.

resolubiles: dr̃ tñ de eis eo modo quo gen⁹ de differentys dicitur: sicut dictuz est superi⁹ q ens dr̃ de ꝑdicatis q̃ ꝛueniũt deo ꝛ creature. ¶ Zª di. Utruz diuinis attributis sit aliq̃ cõe vniuocuz. ¶ Dico q sic. qz oĩb⁹ ꝛuenit vnũ nomẽ ꝛvna rõ diffinitiua eiusdẽ q̃ dico ꝓfectio simplr: qz sapiẽtia ꝛ iustitia quelz est ꝓfectio simplr. nã q̃libz est melioz ipsa q̃z nõ ipsa. ¶ Si dicaꝫ q diuĩa attributa sũt simplr simplicia. g̃ ꝛc. ¶ Dico q nũq̃z a simplr simplicibus põt abstrahi aligs ꝛceptꝰ gditatiuus: sz tñ bñ põt abstrahi ꝛceptus trãscendẽs q dicit̃ de eis ad modũ dr̃ie subalternãtis de subalternata: talis est ꝓfectio simplr: cui⁹ nomẽ dicit scõaz itẽtionẽ. ¶ Zª dif. Utz in diuinis ydeis sit aliqd cõe vniuocum. ¶ Dico q sic si ponant̃ in deo formalr: qz nomen ydee ẽ eis cõe: ꝛ q̃lrcũq̃z diffiniaꝫ ydea diffõ ydee est eis cõis. ¶ Et ꝓfirmaꝫ. qz si nõ ꝛueniũt in aliquo vniuoco tũc sunt ꝑ diuerse: ꝛ sic ꝛueniũt in rõne ꝑme diuersitatis. Si dicas q p istũ modum nõ inueniꝫ aligd ꝑ diuersuz aut simplr simplex: quia oĩa talia ꝛueniũt i rõne diffinitiua ꝑmo diuersoz ꝛ simplr simpliciũ. ¶ Dico q lz nõ sit iuenire aliquod tale gn ꝛueniat cũ aliquo in aliquo ꝑdicato denoiatiue tñ gditatiue in sua vltima ꝑcisione nihil icludũt: tamẽ denoiatiue icludũt multa que iueniũtur in resolone ꝛ ad que est status: ꝛ hoc sufficit ad saluãduz ꝑmo diuersa ꝛ simplr simplicia. ¶ 4ª di. Si diuina eẽntia dr̃ vniuoce de trib⁹ ꝓsonis. ¶ Dico q si accipiaꝫ rõ ꝑcise vniuoci q̃ data est. s. cui⁹ est idẽ nomẽ ꝛ eadẽ rõ: cũ idẽ nomẽ sit diuine essentie dicte de trib⁹ personis: ꝛ eadez rõ videtur posse dici vniuoce de eis: qz tñ vniuocũ cõiter accipiꝫ sz q idẽ nomẽ dr̃ de diuersis numero: ꝛ eẽntia diuina nũero nõ distinguiꝫ: ideo nõ ponit cõiter vniuocũ. Unde oz dicere q rõ essentie: ꝛ ẽt ipsa essentia nõ tñ est cõis ꝑm rõnẽ formalẽ: sicut est ꝓsona: sz etiã ꝑm vnitatẽ numeralẽ: que tñ non ꝛuenit ꝓsone q̃ distinguit̃ nũero in ꝑre ꝛ filio.

Quantũ ad scõaz partẽ est videndũ. vtrũ ꝓsona diuina dicaꝫ vniuoce de trib⁹ ꝓsonis diuinis ꝛ ꝓsonis creatl. ¶ Dico q sic. Et ad hoc ꝓbãdũ valẽt regule quas adduxi ꝑ ꝑª ꝛclone in ꝑn⁹ qõnis. Primo q ꝓsona ꝑm idẽ nomen ꝛ ꝑm eãdẽ rõnẽ ꝑdicaꝫ de ꝓsona creata ꝛ icreata. ¶ zº qz aligs põt esse certꝰ q in passione xꝑi aliq̃ ꝓsona patiebaꝫ. dubitãdo ẽt vt ꝓsona creata vel icreata: sicut aligs ifidelis. ¶ 3º qz gcgd ꝛuenit persone diuine inc̃tuz ꝓsona est ꝛuenit create ꝓsone: patz discurrẽdo p oĩa. ¶ 4º. qz dĩa ꝓsona ꝛ ꝓsona creata sunt due ꝓsone: sicut duo boies sunt sortes ꝛ plato. g̃ ꝛc. ¶ Sed ꝫ hoc ĩstatur 4ª. Prio sic. Ab affirmatiua ꝛ negatiua nõ ꝑt abstrahi aligs ꝛceptꝰ cõis qz tũc a ꝫdictoꝛys abstrahi posset aligs ꝛceptꝰ: sed ꝓsona diuina est affirmatiua: qz ꝓstituit̃ per aligd positiuũ: ꝓsona aũt creata est negatiua: qz ꝓstituit̃ per negationez. g̃ ꝛc. ¶ zº sic. Persona absoluta ꝛ relatiua nõ videnꝫ esse eiusdẽ rõnis. nã absolutuz ꝛ relatiuũ distinguunt̃ ꝛ differũt gditatiue: sz ꝓsona diuina est relatiua: persona aũt creata absoluta ergo ꝛc. ¶ 3º sic. Sicut suppositum est incõicabile sil̃r ꝛ ꝓsona. g̃ ꝓsona nõ poterit eẽ cõis. ¶ 4º qz indiuiduũ ponit̃ in diffõne ꝓsone: ꝛ tñ dr̃ de vno solo. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑm dico q ꝓsona põt cõsiderari inquãtũ ꝓsona: ꝛ vt supponit pro se vel nõ inquã tum persona: sz vt talis ꝓsona: ꝛ supponit tunc pro substrato. ¶ Dico tũc q ꝓsona inc̃tuz ꝓsona: ita ẽ negatiua in diuinis: sicut in creaturis. qcgd. n. negatiõis iueniesin diffõne ꝓsone create inc̃tũ ꝓsona: iueniesin diffõne ꝓsone diuine inc̃tũ ꝓsona. s. incõicabilitas ꝛ oĩa talia. Si aũt accipiaꝫ ꝓsona vt supponit ꝑ substrato ꝛ pro ꝑª itẽtiõe: tũc nõ opz q sit eiusdẽ rõnis: sicut pr̃ in diuinis: ꝛ hic bõ in creaturis. pr̃. n. in diuinis est illud ꝑ quo supponit ꝓsona in diuinis: sil̃r hic bõ est illõ ꝑ quo suppõit ꝓsona in creaturis. Exm gen⁹ gnalissimũ ꝑm q accipiꝫ formalr ꝑ ista itẽtiõe scõa est eiusdẽ rõnis: tñ pro ut supponit ꝑ ꝑma intẽtiõe: qz põt supponere pro suba ꝛ c̃titate ꝛ habitu. pz q nõ. ¶ Ad zm dico q sil̃r. Rõ. n. ꝓsone vt ꝓsona est abstrahit ab absoluto ꝛ relatiuo: sicut rõ entis: ꝛ iõ põt dici vniuoce de eo qõ est absolutũ ꝛ relatiuũ. ¶ Si aũt accipiatur ꝓsona nõ vt ꝓsona: sz ꝑ substrato: sic dico q lz accidat ꝓsone inc̃tũ ꝓsona est: tñ vt ꝓsona supponit ꝑ abstractis nõ est eiusdẽ rõnis. Exm. gen⁹ inc̃tũ genus est: abstrahit a suba ꝛ accidente: ꝛ iõ vni⁹ rõnis est. vt suppõit tñ pro ꝑmis intẽtiõib⁹ nõ. ¶ Ad 3m dico sic dictũ fuit superi⁹ ꝛ nũc. rõ. n. formalis ꝓsone est incõicabilis: vt ipsa supponit ꝑ substrato. vt aũt supponit ꝑ se sibi nõ repugnat cõicabilitas: sic̃ pz de idiuiduo per oĩa. ¶ Ad 4m dico sil̃r q c̃tũ cũq̃z indiuiduũ dicaꝫ de vno solo vt supponit pro ꝑma intẽtiõe: qz soztes nõ dr̃ nisi de vno solo: tñ rõ indiuidui: vt sic cõioz est ꝛ ad plura se extendit q̃ spés. g̃ ñ valz. ¶ Si dicas qũo rõ ꝓse vl̃ idiuidui põt eẽ cõis q̃ c̃tũcũq̃z diuersis. ¶ Dico q nõ est icõueniẽs q c̃tũcũq̃z diuersis aliq̃ rõ negaª sit cõis: sicut pz. de simplicitate. ¶ Ad arm pz. Qõ. IIII.

Vtrum ꝓsona sit ad se vel ad aliõ. q ad se ꝑm Aug. 7º. de tri. Persona ita est ad se: sicut deº. ¶ Contra. idẽ Aug. Trinitas diuina est ꝓsonaruz inuicẽ relatiua ꝛ.

Hic itroducunt quatuoz ꝙnes. Prĩa ẽ q rõ ꝓsone nõ est ꝑcise relatiua: qz tũc vbiq̃z esset relatiua. ¶ zª ꝙ̃ est. q rõ ꝓsone nõ est ꝑcise absoluta nec dicit ꝛceptũ absolutũ: qz tũc oĩs ꝓsona esset absoluta. ¶ ñe istarum duaꝝ rõnũ ꝑ ꝑª ꝛ zª ꝙ̃ne ꝑbant̃ sic. Qñcũq̃z aligd ꝛuenit alicui ex sua rõne formali siue p se ꝑ mõ siue zº mõ: illõ sibi ꝛuenit vbiq̃z iueniaꝫ: B pz. si g̃ ꝓsona ex sua rõne formali eẽt absoluta vel relatiua tũc ꝓsona dĩa eẽt absoluta: ꝛ creata relatiua: qõ ẽ flm. ¶ 3ª ꝙ̃ est. q rõ ꝓsone nõ est sil̃ absoluta ꝛ relatiua nec icludit sil̃ esse ad se ꝛ ad aliud. ꝑbaꝫ ista ꝙ̃ sicut alie due. Qz si ex sua rõne formali inc̃tũ ꝓsona esset absoluta ꝛ relatiua oĩs ꝓsona diuina ꝛ creata sic essz. ¶ 4ª ꝙ̃ est. q rõ ꝓsone abstrahit ab absoluto ꝛ relatiuo: qz oẽ diuisum per aliq̃ duo oppositꝫ necio abstrahit ab vtroq̃: sed ꝓsona diuidit̃ per absolutũ ꝛ relatiuum. g̃ ipa vt sic abstrahit ab absoluto ꝛ relatiuo. ¶ Cõtra istas ꝙ̃nes ĩstatur 4r. Prio sic. Quicgd ex rõne sua formali ꝛpetit supiori illud ẽt ꝛuenit iferiozi: sed ꝓsone ex sua rõne formali ꝛuenit sic abstrahere. g̃ ꝛ huic ꝓsone. ꝛ sic ꝓsona in diuinis abstrahit. ¶ Confirmaꝫ: qz Hz Aug. persona est ad se. ergo hec ꝓsona est ad se. ¶ zº sic. Quicgd denominatiue dr̃ de iferiozi videt dici de supiozi: sed referri ꝛ ꝓstitui ex absoluto ꝛ relatiuo dr̃ de hac ꝓsona in diuinis. g̃ dicetur ꝛ de persona. ¶ 3º sic. Quicgd est in gñe subẽ siue ꝑdicamẽtalis

Persona ꝓt ꝓprie dici dupl̃r.

Persõa ꝓpr̃ dupl̃r.

Indiuiduũ accipiꝫ dupl̃r.

Ca. vltimo.

5. ꝛ. 7. trl.

Cõclo q̃drupl̃

Persõa ingñitaꝫ abstrahit ab absoluto ꝛ relatiuo.

Obꝯcitur quadruplicit̃.

7. trini.

Quaĺr attribuũ ꝛ pfectiõib⁹ simplr sit aliq̃d cõe ꝑmuz.

Ydeis est cõe ꝑdicatũ ĩiscẽdẽs

Nulla taz diũsa quin in aliq̃ ꝛueniãt.

Ellr eẽntie ꝛ alr ꝓsone ꝛueũ vniuocũ.

zº arti.

Cõclo rñsiua. Tã create q̃ increate ꝓsone est nomẽ ꝓsone vniuocuz.

Obꝯcitur quadruplicit̃.

Möbil' doctrina

siue trāscēdēt] est absolutū:sz psona ē hō:qz psona diffinitur per idiuiduā substam. ¶ Et cōfirmat. qz nā itellectualis est aligd absolutū.diffinit aūt per nāz itellectualez. ¶ 4°sic. Oē illud qō ex diffōne sua est alteri⁹ illud videt esse relatiuū 7 nō absolutū nec neutrū:sz psona est alteri⁹ fm diffōnem nūc datā. Est.n. itellectualis nāe indiuidua suba. g erit relatiua. ¶ Ad p^m dico q sz psona quelz inq̄^m addit ad rōnē psone in cōi sit absoluta vl relatiua:sic hō rōe additi est rōnalis.tñ iq̄^m psona sp abstrahit sicut hō inq̄tū aīal nō est rōnalis. Uel pōt dici q a supiori ad iferi⁹ nūq̄ tz pdicta in secūdis intētiōibus.abstrahere aūt 7 pscindere 7 talia videt esse scōe intētiōes:vel salte attribuunt alicui fz illud fm qō sibi attribuit scda ītētio. ¶ Ad pfirmationē dico q ad se dupl'r itelligit.primo positiue:7 sic accipit p absoluto:sicut icorporeus accipit positiue fz q pstituit spēm ex opposito distincta ꝑ spēm pstitutā per corporeū. 2° mō accipit negatiue: sic dicim⁹ q ad se pōt dici qō non est ad aliud:sicut dicimus q suba:vt suba nō est corporea hoc est nō includit in se corporeitatē:nec seq̄t q sit incorporea. nā icorporeū est dīa diuidens subam. ¶ Sic dico in ꝓposito de psona. Persona.n. vt psona nō est ad aliud:7 isto modo negatiue accipiēdo est ad se: sed nō seq̄t. g absoluta:qz requirit q sit ad se positiue:et vt sic nō est ad se.p mō itelligit Aug. ¶ Ad 2^m pōt dici q qñ arguit a psona patris inquantū supponit p pre 7 pro p^a intētiōe ad psonā in cōi:vt supponit p se q ppe non arguit ab iferiori ad superi⁹:qz inferi⁹ ē p^a intētio.superi⁹ aūt scōa.sic est in ꝓposito referri 7 pstitui dicunt de psona prīs inq̄tum psona supponit pro pre 7 p p^a intētiōe.7 p pns psona in cōi ad quā fit argumētatio est scōa intētio:et ideo nō valet. ¶ Alr pōt dici q loc⁹a pte subiectiua deficit in duob⁹. Primo in secūdis intētionib⁹ 7 ideo qz pstitui est scōa intētio nō tenet ibi. defic etiā in relatiuis:qz si spēs est ad aligd nō seq̄t q genus sit ad aligd. hō est referri. vt pz. ¶ Ad 3^m dico q sicut gnō diffinit per nām:sicut p aligd circa qō bz fieri:nō tñ q sit formal'r nā. sic dico q psona:sic per circūstātiā subiecti vel alteri⁹ circa qō bz fieri diffinit per subaz 7 nāz itellectualē:nō tñ est gdditiue aliqō istoz. ¶ Ad 4^m dico q illa diffō est circūlocutiua:sicut qñ dicim⁹.albedo est mēsura coloris. ¶ Et pterea illud qō est alic⁹ vt subti nō oz q sit relatiuū. Persona aūt ē nāe intellectualis sicut subiecti circa qō bz fieri:sic coloz supficiei. ¶ Sz hic est di. Utz psona. sit nomē dignitatis vel pfectiōis. ¶ Dico q sicut eē papā est nomen dignitatis:nō tñ pfectōis:qz est scōa ītētio:7 respectū quēdaz dicit.sic dico de psona q est nomen dignitatis nō tñ pfectiōis:qz est scōa ītētio. Intelligēdū tñ ad cuidētiā multoz ꝑ dictoz q supioza aliqñ dicunt ad aligd:7 ēt iferioza:sicut similitudo 7 ꝓformitas. cōformitas enim dr de similitudine 7 vtrūq̄ est ad aligd.aliqñ nec superi⁹ nec iferi⁹:sicut albedo 7 coloz.aliqñ superi⁹ 7 nō iferius:sicut sciētia dicit ad aligd:non tamē grāmatica.aliquādo inferius 7 nō superi⁹:sicut sciētia est ad aligd:7 tñ qualitas quē est genus nō est ad aligd. ¶ Sed qūo est hoc possibile. Dico q si aligd qō est in vna coordinatione est absolutū vel relatiuū oīa illius coordinationis erūt talia.scīa aūt qditatiue nō est ad aligd:7 iō nō oz q grāmatica vel q̄litas sit ad aligd. Sz supposito q solū denoiatiue est ad aligd:q̄re suū gen⁹ nō ē ad aliud vel sua spēs:? Dico q sicut supi⁹ dictum est locus a parte subiectiua nō tenet in secūdis intentionib⁹ nec in relatiuis. ¶ Ad arg^m pz.

Regula ndbilis

Esse ad se dupl'r

Nūdū logica ꝺ loco a pte subiua

Pro diffōne p/sone 7 gnationis nota bene.

Dubium

Aliud ē ee notū gnitatis 7 aliud pfectionis. supi⁹ 7 inferi⁹ ꝺgñ vniformitē ꝺgñ diffoꝛmitē sit ad se vel ad aliud.

Aliꝺ reſolo.

¶ Distinctio. XXIIII.7 XXV. Qō. I.

Hic diligenter inqri opz 7c.

Preterea ꝓsiderandū est 7c.

Circa distinctionē. 24^am 7 25^am. Primo q̄rit vtrum in deo sit formal'r numerus. q non. qz scriptura ponit in deo solitudinē: qz tu es de⁹ solus 7c. ¶ Cōtra. qz vbicūq̄ est trinitas ibi est nūerus in deo est trinitas. g 7c. ¶ Dic duo sunt faciēda. p̄mo īsistendū est circa nūez in se. Secūdo circa numeruz vt applicatur ad deum.

ꝺs.85.

A.l.nāz nūl i se.

Quantum ad p^m. s. circa numeri nāz in se introducunt 4^or ꝓnes. Prīa ē ista q nūerus nō est ens rōnis vl ens in aīa:sz ex aīaz 7 reale. ¶ Dāc āt ꝓnē ꝓbo 4^r. p sic. Qō p se ē in aliq̄ p^ntō ē ens reale:sz nūer⁹ ē in p^ntō q̄titat]. g 7c. Ma. est manifesta.qz ens p diuidit a meta^co p ens reale 7 rōnis añq̄ diuidat in .x. gnā. omisso aūt ēte rōnis diuidit meta^co ens reale in .x. p̄dicamēta. Mi. ē cōcessa ab oib⁹. ¶ 2°sic. Illud qō ē obz scīe realis est reale:sz numer⁹ ē hō:qz ē obz arismetrice. Ma. est cōiter ꝓcessa. g 7c. Itē nullū p se notū dependet ab itellectu nec i se nec in termis:sz ista ē p se nota.duo 7 tria sūt gnq̄. g termini nō dependēt in cē ab itellectu. ¶ Cōfirmat. Nullū eternū in aliquo dependet ab itellectu nec in se nec i suis termis:sz ista vitas. duo 7 tria sūt gnq̄. ē vitas eterna 7 necia fm Aug. g 7c. ¶ 4°sic. Illō qō cadit sub sensu 7 ē obz sēsus illō vr esse reale:sz nūerus est hō.qz ē sensibile cōe. g 7c. ¶ 2^a ꝓ ē. q nūerus nō hz eē p ua^m. ¶ Dāc pbo dupl'r. Prio sic. Oē illō qō ē de p̄dicamēto positiuo est positiuū p se:qz alr positiuū icluderet in negatiuo:sz nūerus ē hō:qz ē in p^ntō q̄titatis. ¶ 2° sic. Oē illud qō ē termin⁹ actiōis positiue 7 realis ē aligd reale 7 positiuū:sz actio realis termīat ad diuisionē 7 diuisio ad nūez vl'mltitudinē. g nūerus ē aligd positiuū. ¶ 3^a ꝓ ē. q nūerus nō ē fo^a subalis:sed accītalis:qz fo^a q̄ pōt destrui manēte subo ē accītalis hō ē nūerus:qz si de⁹ de .x. canib⁹ adnihilaret vnuz desineret nūerus g erat in .x. stātib⁹ ipsis. ix. 7 nō destructis. Eodē mō itelligēdū ē de itelligētys destructa.n. vna itelligētia de .x. destruit fo^a nūeri q̄ erat i .x. 7 tñ remanēt .ix. itelligētie: 7 nō dstruūt. g 7c. ¶ 4^a ꝓ ē. q fo^a nūeri nō ē rō absoluta:sz relatiua. ¶ Dāc pbo 4^r. p sic. Nullū absolutū fundat in relatiuo:sz nūer⁹ fūdat in re^uo. g 7c. pbatio minoris:qz si ꝓtinuū albū diuidat non solū cāt nūer⁹ in subo albedis nec solū in albedine:vtpote q̄ sint pla alba vl'ples albedies:sz ēt in silitudinib⁹ 7 silibus: qz pla silia sē post diuisionē q̄ añ 7 ples silitudies: qz certū est q illa pl'alitas causat ex diuisiōe cōtinui. g nūer⁹. ¶ Cōstat aūt q ipsa diuisio nō pōt eē absoluta eo q ī re^u fūdat. g fo^a nūeri:vt sic nō erit fo^a absoluta:sed re^ua. ¶ 2°sic. In formis relatiuis nō ē icōueniēs q agēs agat in q̄tūcūq̄ distātia: sz in formis absolutis ē icōueniens:qz in illis pfecti⁹ agēs agit in magis distās. ¶ Ex hō arguo sic. Illud est relatiuū 7 nō absolutū qō pōt ab agēte determi

Ubi.ix.di. 4.7 alibi istū ad ꝺ.

A.l.q sint.

nate vtutis ꝓduci in q̄cūq; distātia: ſz foꝛa nūeri eſt hȝ. nā cāto vl̄ genito vno mure cāt nūerus in oib⁹ g̃ ſunt hȝ. ¶ 3° ſic. Nulla foꝛma abſoluta ꝓduci ꝑt ab āgelo vt vult Aug. ſup Heñ. ⁊ in lib. de tri. ſz nūe rus ꝑōt ꝓduci ab āgelo. g̃ ⁊c. Mi. pz. qꝛ ꝑōt ꝓtinuū diuidere exq̄ cāt nūer⁹. g̃ ⁊c. ¶ 4° ſic. Oēz foꝛmaz accñtalē abſolutā ꝑōt de⁹a ſubo ſepare: ſz nō capit intellect⁹ q⁹ nūer⁹ poſſit a ſubo ſepari. repugnantia enī vī q⁹ ſit dualitas: ⁊ nō aliq̄ duo. ¶ Sz ꝯ iſtas ꝓ nes iſtaꝫ 4ꝛ. ꝑ ꝯ ꝑam ſic. Dī. n. q⁹ nūer⁹ q̄ᵐ ad ſuū eē māle hz eē in rez nā: ⁊ in g̃ne ⁊ ℔ ꝛcludūt rōnes i ducte: ſz q̄tū ad ei⁹ eē foꝛmale ē i aīa tm̄. ¶ 2° ꝯ 2am ſic. Nulla rō poſitiua vī poſſe fundari in ꝑuatiuis plus q̄ abſol⁹ta ī reᵘⁱᵒ: ſz rō nūeri fūdaꝫ ī ꝑuaᵘⁱᵒ. dici m⁹. n. 4ᵒʳ ꝑuatiões ſic 4ᵒʳ canes. g̃ ⁊c. ¶ 3° ꝯ 3am ſic. Foꝛa q̄ ꝛueīt trāſcēdētib⁹ vt trāſcēdētia ſūt ñ ē foꝛa accñtal: ſz nūer⁹ ꝛueīt trāſcēdētib⁹ vt ſic. dicim⁹. n. q⁹ trāſcēdētia ſūt gnq̄. g̃ nō ē accñs. ¶ 4° ꝯ q̄rtaz. Nulla foꝛa reᵘa ē ō g̃ne abſoluto ꝓ ſe ⁊ directe: ſz nu mer⁹ ꝓ ſe ⁊ directe ē in ꝑᵐᵗᵒ q̄ſtitatis. ꝟſtat aūt: ſicut cōiter dī: q⁹ ꝑdicamētū q̄ſtitatis eſt abſolutū. g̃ ⁊c. ¶ Ad ꝑᵐ dico q⁹ illō dcm̄ nō valz. Jntell's. n. nō ꝑt cape q⁹ aliq̄ foꝛa vl̄ gditas ꝓ ſe in g̃ne aliq̄ exñs ꝛpo naꝫ ex ente reali ⁊ rōnis: qꝛ oē ꝟſtitutū ex ente rea li ⁊ rōnis totū ꝓſtitutū ē ens rōnis: ſi g̃ nūer⁹ ex iſtiꝯ duob⁹ ꝟſtituīt totū erit ens rōnis. Ma. ſepe tacta ꝧa eſt: qꝛ ꝟſtitutū ſemp ſeq̄t ptē iferiozē. Jſta aūt ꝑ⁹ ꝛ ꝟfirmaꝫ. Nā q̄ternari⁹ vī realr excedere binari um ⁊ realr eē duplū ad binariū: qō non eēt niſi q̄ti tas diſcreta q̄ ē fūdāmētū eēt gd reale. ¶ P. in g nario ſz q⁹ gnari⁹ fūdaꝫ iſta ꝧitas ic̄omutabil'. duo ⁊ tria ſūt gnq̄ q̄ excedūt 4ᵒʳ. Silr ille idiget ſenſu g ituitiue nō ꝓcipit q⁹ ternari⁹ eſt nūer⁹ ipar ⁊ bine ri⁹ par. g̃ cū nullū ens rōnis poterit ituitiue cogno ſci ſeq̄t q⁹ ſit reale. ¶ Ad ꝛᵐ dico q⁹ ꝑuatiões ñ ba bēt multitudinē ꝑ ſe ⁊ ſimplr: ſz ſolū ꝑ aliō ⁊ ſz gd .ſ. ꝑ ſubta ⁊ fūdāmēta. ¶ Ad nūeratiōnē. n. ſubozū ⁊ fūdāmētoꝝ ſeq̄t multitudo ⁊ nūeratio ꝑuationū que ſūt in eis. ¶ Ad 3ᵐ dico q⁹ oz dē necitate pōere duos nūeros. vnū trāſcēdētē g nō ē in g̃ne: ⁊ aliū g eſt in g̃ne. Nā nūer⁹ q̄ nūerant. ꝛ. ꝑ⁹ⁿᵗᵃ nō vī eē i g̃ne nec nūer⁹ diuiaꝝ ꝓſonaꝝ. g̃ nūer⁹ q ē in g̃ne ē accñ talis: ⁊ pōt adeē ⁊ abeē ſubo. ⁊ iſte ita ꝟueniī in āge lis: ſicut in hoīb⁹. ali⁹ aūt nō ē ex ſe accñtalis: ſed po ti⁹ eēntialis: ſic̄ nūer⁹ ꝑdicamētoꝝ ⁊ diuiaꝝ ꝓſonaꝝ. ¶ Ad 4ᵐ dico q⁹ ſi q̄ſtitas ponaꝫ ꝑdicam̄ abſo lutū ℔ demōſtrat q⁹ nūer⁹ nec̄io ē foꝛma abſoluta. ¶ Sz hic ē duᵐ. Utruz q̄ſtitas ſit foꝛa abſoluta. Jō dimittaꝫ ōcla iſti⁹ dictiꝟſq; ad 4ᵐ. ¶ Sz ℔ ſūt mꝫ te di. ꝓtia ē. ſi nūer⁹ pōaꝫ rlo: oz q⁹ deꝫ ſibi fūdaᵐ ⁊ terᵐᵒ. gd g̃ ē fūdaᵐ ⁊ terᵐᵒ. ¶ Dico q⁹ ſm Aug. Oīs multitudo ē alic⁹ multitudo. oē aūt q̄ ē alic⁹ dī ad iꝑz vt ad terminū. ¶ Dico g̃ q⁹ qñcūq; ē diſtinctio ſiue plalitas cū nuō: oz ibi duo itelligere. ſ. rōnē de termiatiuā nūeri: ⁊ illō ē tale i q̄ ꝟueniūt nūerata. aliud ē rō ꝓncipiatiua diſtinctiōis. ſ. a q̄ fūdāmētalr diſtinguūt. Exᵐ ſint ples hoīes. ſ. tres hoīes: hic enī hō determiat rōnē nūeri. ſ. trinitatē. dicim⁹. n. tres hoīes ⁊ nihil aliō dicim⁹ niſi tres realr ſz illā foꝛam in qua ꝟueniūt: ē ēt ℔ nō ſolū illud q̄ determinat rōnē nūeri. ſ. illō in quo ꝟueniūt: ſz illō ēt in q̄ diſti guūt: ſicut ſūt in trib⁹ hoīb⁹ ꝑpetates idiuiduales ⁊ iſte nō determināt rōnē nūeri. ¶ Dico g̃ q⁹ fūda mētū illi⁹ reſpect⁹ g ē nūerus ſēp ſūt ꝑn⁹ diſtictiua. termin⁹ vo eſt rō foꝛmalis in q̄ nūerant. Ex ℔ ēt pz q⁹ nūer⁹ nūq̄ ꝑꝑe ē niſi ĩter illa q̄ in aliq̄ vniuocāt. ¶ Sz ꝯ. dicim⁹ q⁹ in trib⁹ hoīb⁹ ſūt tres ꝑꝛietateꝭ idiuiduales: que tñ in nullo vniuocanᵗ. ¶ Dico q⁹ nūq̄ diceꝛēt plus tres niſi in aliq̄ ꝛueniret. ſ. ī illo qō nūeꝛ ōtermiat. in ℔. ſ. qō ē eē ꝑpetatē idiuidua lē: quā dicerem⁹ deū ⁊ creaturam eē duos deoꝭ aut duas creaturas. illō aūt qō manuducit ad hoc ītel ligēdū ē reſpect⁹ diuiſiōis g acgrīt in diuiſiōe cōti nui. hz. n. ꝑ fūdāmēto ꝑpetatē idiuidualē q̄ diſtin guīt hec ps ab illa. ꝑ termiō aūt hz rōnē foꝛmalez li⁹: ſic ē de nūero. ¶ Sz tūc ē du⁹ de nuō ſepato vt pote de nūero nō ꝛcernēte māz in q̄ ſit gd erit ter min⁹ illi⁹ reſpect⁹: qꝛ vbi ponīt reſpect⁹ nec̄io ē pōe re vl̄ ſaltē coītelligere terᵐ. Dico q⁹ ē ipoſe reſpcūz ſic abſtrahi gn ſēp ꝛcernat terminū: ⁊ ꝑ ꝛns cū ter min⁹ illi⁹ reſpect⁹ g ē numer⁹ teneat locū māe circa quā hz eē nūerus. ipoſe eſt numeꝝ ſic abſtrahi gn nec̄io ꝛcernat aliq̄ māz. nūerus tñ mathematicuſ g dī abſtract⁹. iō dī abſtract⁹: nō qꝛ aliquā māz nō ꝛcernat: ſed qꝛ māz determinatā ⁊ ſenſibilē nō cō cernit: tñ ipoſe eſt gn ſemp ītelligēdo dualitatē in telligā duo entia: ita q⁹ quātūcūq; fiat abſtractio a mā nūq̄ poterit tñ abſtrahi gn ſaltē in eis ens ꝓ mā circa quā nūer⁹ ꝛcernat. ¶ Dcō ō termiō du⁹ eſt de fūdāmēto. ſicut. n. reſpect⁹ multiplicaꝫ ex ter minis: ita ex fundamētis. Cū g̃ vna dualitas nume ro ſit vn⁹ reſpect⁹ non poterit in duob⁹ fundamētis fundari. ¶ Dico q⁹ aliq̄ ſunt que hñt vnitatē inte gritatis: alia que habēt vnitatē ſimplicitatis. Jlla aūt que habēt vnitatē ſimplicitatis habēt vnitatē ſubiecti. Jlla enīz que habēt vnitatē itegritatis ha bēt vnitatē cuiuſdā ordinis: ⁊ hȝ eſt numerus ⁊ de talib⁹ nō eſt incōueniēs q⁹ ſint in diuerſis ſubiect⁹: ſicut pz de vniuerſo qō hz vnitatē itegritatis ſolū: ⁊ ſilr de habitu vno ſciētiali. ſ. meta⁹ca. ¶ 2ª dif. eſt. qꝛ vī q⁹ poſſint remāere. ſ. hoīes ſine numero gna rio: qꝛ in gbuſcūq; cēntialr ordinatis ⁊ realr diſtin ctiſ de⁹ pt facere ꝑus ſine poſteriozi: ſic eſt hic. g̃ ⁊c. ¶ Dico: ſequēdo dicta ſupi⁹: q⁹ ſicut de⁹ duo alba ſine ſilitudine foꝛmali ⁊ accñtali pōt facere rema nētib⁹ illis ſilitudīb⁹ fūdāmētalr. ſic dico de. ſ. hoī bus q⁹ nō habebūt nūeꝝ foꝛmalē: ſz ſolū fūdamen talē. ¶ 3ª di. Si nūerus ē foꝛma realis tūc deus vi deret numerari. de⁹. n. ⁊ creatura videt duo entia. g̃ ambob⁹ remanētib⁹ eſt illa dualitas: ſz deſtructo altero iā ampli⁹ nō videt remanere. ⁊ ſic creatura deſtructa: de⁹ ampli⁹ numeꝝ illuz in ſe foꝛmaliter nō habebit: ⁊ ſic erit mutat⁹. ¶ Dico q⁹ illa duali tas ex ꝑte dei ſolū eſt fūdāmētalis: ex ꝑte creature eſt foꝛmalis: ſicut dicet iferi⁹ ō alys. ¶ 4ª di. ē. Si nūerus eſt foꝛmalr realis tūc in realib⁹ foꝛmis ſpē differētib⁹ eſt ꝓceſſus in ifinitū aſcēdēdo. ¶ Dico q⁹ in his que ꝑfectionē ſimplr nō dñt nō videt in cōueniēs dici: ſicut dicūt multi de relatiōib⁹: ſaltē hoc videt ver̄ de ſpēb⁹ numeroꝝ: que vadūt in ifi nituz: ⁊ ēt de ſpēbus q̄ſtitatis cōtinue: ſicut bicubi tuz tricubituz: ⁊ ſic de alys. Eodē modo de nume ro. ¶ Sz adhuc ſtat di. vna. poſito q⁹ numerus ſit reſpect⁹. Utꝝ ſit intrīſec⁹ vel extrīnſec⁹ adueniēs. ¶ Dico q⁹ ē reſpect⁹ intrīnſec⁹ adueniēs: qꝛ poſitis extremis ſemp reſultat: ſicut poſitis gnq̄ hoīb⁹ ſta tim reſultat gnari⁹ nūerus ſine aliquo alio acgſito: ſilr numerus nō pōt deſtrui per nām gn aliq̄ nu meratuz nec̄io deſtruatur: ⁊ hec eſt nā reſpectuum intrīſecus aduenientiū. ¶ Sz ꝯ tūc erit de gene/

Obiꝯitur qua/ drupliciter.

Wale nūi fiē ē reale ſic ⁊ eiꝰ foꝛ male: ꝯ cōū dcā.

Al. inſirmioze.

Sic vī dōz ō en ab⁹ rōnis ſz ꝓſi dera iſtātiā vbi q̄ pōderādo.

Nūer⁹ ali⁹ nūſcē dēs ali⁹ ꝑtal ⁊ ē bñ pōderādū.

Di. 12. D. gnupler. 7. tri. ca. 7. ⁊ ali bi quere.

Quid fūdamētū ⁊ q̄s termin⁹ nūi ſz viā hui⁹ doc.

Nūerus inſert vniuocatione.

Hinc vī hece/ tas vniuocat cōi cabil'. ꝓſidra bñ ⁊ vide ſco. 7. me tpa. ⁊ alibi vt ſcis

Tāge iſtātiā ad hoiez ⁊ ex ſco. ſ. diſt. huius ⁊ alia plā adde.

Nūerus mathe maticus q̄lr ab ſtractus?

Unitas duplr tā foꝛmie q̄ ſubi. Al. ſofale ⁊ cu iuſdaz ſimplicis foꝛme.

Lane bñ vid. ē. diſt. 16. Al. actuali.

Nūer⁹ duplex.

Dic alr ex ſco. q⁹ ē trāſcēdēs ⁊ ꝛceptuū vel alr pōderādo.

Ecce q⁹ obiq̄ va let de ꝛceſſu ſpē rū in infinitū: ſz addepla.

Qr q̄ſtitas ē re ſpect⁹ intrīſecus aduenies.

re relonis. qz p ß differt respectus relonis ab alys respectib⁹. Dico q⁹ vez est q⁹ cõpando genus relationis ad alia sex genera: sed non comparando ad quantitatem: de hoc in 4° lib. dicetur.

2. arti. Preambulũ qdruplex.

Quãtũ ad z^m principale videndũ est qũo numerus deo applicatur 7 introducunt ꝗtuor ꝑambula. ℂ Primũ est. q⁹ numerus causat ex gnãtõe ꝓtinui. qz gnãns ꝓtinuũ nec̃io cãt numerũ 7 ptes distinctas. Probatũ. n. est. ℞. q⁹ ꝓtinuũ nec essario ĩcludit ptes distinctas: sz vbi plalitas vl di stinctio: ibi numerus: qz segt distinctionẽ: g̃ gnãns ꝓtinuũ cãt numez nec̃io. ℂ z^m ꝑncipale ꝑambulũ ẽ. q⁹ numerus causat ex diuiõe ꝓtinui: lz. n. ptes ante diuisionẽ sint distincte: 7 p ꝓñs m'te: 7 sic numerus g segt distinctionẽ: tñ qz p diuisionẽ fiũt suppositr distincte: iõ causat numerus suppositr p diuisionẽ distinctoz. ℂ 3^m ꝑambulũ est. q⁹ numerus causat ex cuiuscũqz vniuoci formali diuisiõe: sicut numerus cãtur p diuisionẽ sube in corpozeũ 7 in corpozeũ. ß. pbat. Nã vbicũqz ẽ numerus vl pluralitas ibi nec̃io ẽ dist°. 7 vbi ẽ dist°. ibi vr nec̃io numerus cẽ: sz ois dist° formal' vr cãri p diuisionẽ formalẽ: p ß. n. vñr aliq̃ differre formalr: qz cadũt sub mẽbris didẽtib⁹ aliqõ cõe: 7 lz nõ oĩa: tñ multa. s. q̃ p se sũt ĩ gñe 7 directe. ℂ 4^m ꝑambulũ est q⁹ numerus nõ solũ istis modis cãtur: sed vl'r accipiẽdo causat ex cuiuslibet vnigenei diuisiõe siue formali siue nõ. vñ cãr ex diuisiõe nãe specifice p ꝑpetates individuales: q̃ nõ est diuisio formal'. vñ p istũ moduz ꝑt itell'i dcm̃ cõe. s. q⁹ numerus cãr ex diuisiõe cõtinui: nõ sic itellindo q⁹ sp qñ numerus causat ꝗtitas ꝓtinua didat': sz p diuisiõez alicui⁹ vnigenei: qz sic ꝓtinuũ ẽ homogeneũ vl' vnigenecũ: sic illõ ex cuius diuisiõe numerus cãtur est vnige^m. 7 hoc vr dicere Aug. 7. de tri. q⁹ termin⁹ nuãlis sit ꝑm aliquã vnaz rõnẽ. ℂ Istis ꝑmissis ponunt 4^or ꝓnes. Prima ẽ. q⁹ numerus eiusdẽ rõnis est in diuisibilib⁹: 7 in indiuisibilib⁹. s. in gnqz lineis: 7 gnqz punctis. Nec ꝓ pz p boc q⁹ gcgd ꝓuenit. 5. lineis. inquãtũ. 5. ꝓuenit 5. pũctis inquãtũ. 5. 7 eꝰ. sz q̃ sic se bñt sũt eiusdẽ rõnis iquãtũ talia g̃ 7c. ℂ Confirmat. Quecũqz passio demr̃ari põt de gnario linearũ põt demr̃ari de gnario pũctoz. ℂ z^a ꝓ ẽ. q⁹ numerus eiusdẽ rõnis ẽ in corruptibilib⁹ 7 in ĩcorruptibilib⁹: qz eadẽ diffinitio est binary stellaz. 7 binary lapidũ: quecũqz diffi° assignet iquantũ binari° est. ℂ 3^a ꝓ est. q⁹ numerus eiusdẽ rõnis est in angelis 7 boĩbus: qz quãcũqz ꝓsideratiõnẽ facit arismetricus circa. x. boĩes inquantũ. x. facit circa. x. angelos inquantũ. x. sunt. ℂ 4^a ꝓ est. q⁹ numerus est eiusdẽ rõnis in deo 7 in creatura: qz gcgd dr̃ de numero ternario in creaturis dr̃ de ternario in deo: vtpote q⁹ sit numerus ꝑnus impar: 7 q⁹ excedat binariũ in vno. Cõfirmat qz Arriani fuerunt certi de trinitate dubitando de creata vel increata. g̃ numerus dicit cõem ꝓceptuz deo 7 creature. Dico g̃ q⁹ numerus ẽ eiusdẽ rõnis ĩ deo 7 in creatura. Intelligẽdũ tñ q⁹ respectu diuersoz 4^or spẽs numeri ponunt in diuinis: ponit primo dualitas emanationũ: q̃z vna ẽ p modũ itellect⁹: 7 alia p modũ volũtatis. z° ponit trinitas psonarũ realr distincta z. vt pz. 3° ponitur ꝗternitas ꝑpietatũ flatiuaz. s. gnãtio actiua: 7 spiratio activa. gnõ passiua 7 spiratõ passiua. 4° ponit ibi gnari⁹ notionũ cõiter ꝑm doc. hec patent in lib° snia z.

Spẽs numeri i diuinis qdruplex.

Diuerecopiose primo vt nosti. obijcit quadruplicit. nõnẽ.

ℂ Sz ꝓ ista istaꝝ 4^r. Primo sic. Ubicũqz ẽ numerus: ibi ẽ cõpõ. sz i deo nulla ẽ ꝓpõ. g̃ 7c. Mi. ẽ nota. Ma. ꝑbaꝝ dupl'r. Primo. qz vt dcm̃ ẽ: numerus ẽ forma accñtal'. ℂ z? qz numerus cõponit ex vnitatib⁹ tãq̃z ex ptib⁹ ĩtegralib⁹. ℂ z° sic. vbicũqz ẽ numerus: ibi ẽ totũ 7 ps: sed i deo nõ ẽ toralitas neqz ptialitas. g̃ 7c. Ma. pz. qz numerus ꝓstat ex vnitatib⁹: sic ex ptib⁹ suis ĩtegralib⁹. Mi. pz. qz ptialitas dic̃ impfectionẽ. ℂ 3°. Ubicũqz ẽ numerus opz q⁹ sit finit⁹ vel ifinit⁹: hoc pz: sz si numer⁹ ponit finit⁹: cũ finitas dicat ĩperfectionẽ. g̃ in deo non ponet: si ponaꝝ numerus ifinit⁹: tũc numerata erũt ifinita: 7 sic p^ne erũt ifinite. ℂ 4° sic. Oẽ qõ ẽ trãscẽdẽs est alteri⁹ rõnis ab eo qõ ẽ ĩ gñe. ß ỏ se pz. sz oẽ qõ ẽ in deo ẽ trãscẽdẽs. g̃ cũ numerus g ẽ in deo sit trãscendẽs nõ erit eiusdẽ rõnis cũ numero g ẽ ĩ nob cũ sit ĩ genere. ℂ Ad p^m dico. q⁹ plalitas nõ semp facit cõpositionez nisi vnũ illoz sit in po^a respectu alteri⁹. Dico g̃. q⁹ lz numerus sit ĩ deo: 7 p ꝓñs sit ibi plalitas. tñ qz illa pla sunt ibi distincta i vltimata actualitate: hĩc ẽ q⁹ nõ cõponũt. nã sic relo 7 eẽn^a ꝓstituũt psonã: 7 nõ ꝓponũt: ita vni^tes numez. ℂ Ad ꝑbationẽ primã maioris dico. q⁹ numerus g ẽ ĩ deo nõ est forma accñtal'. qz nõ est numerus g est ĩ gñe: sz trãscẽdẽs. ℂ Ad z^am dico. q⁹ ois numerus ꝓstituit ex vnitatib⁹: sz tñ nõ cõponit: sic̃ de p^na re^u eẽntie 7 relatiõis. ℂ Ad z^m dico. q⁹ totũ 7 ps ꝑpe sũt solũ passiões ꝗtitatis ꝑdicamẽtalis 7 finite sic̃ equalitas 7 ineqlitas: in deo autẽ non est hꝺ ꝗtitas. 7 iõ ꝑprie ibi nec ẽ tõlitas: g̃ nec ieqlitas vl' ptialitas. ℂ Ad 3^m dico. q⁹ ꝑcise i^a fi^tas dic̃ ipfectionẽ: cui⁹ oppo^m dic̃ pfec^m. s. ifinitas. nũc ãt ita ẽ q⁹ ifinit⁹ numerus nõ dic̃ maiorẽ pfec^m q̃^m ẽ ỏ se q̃ ternari⁹: qz ifi^tas i^a est solũ extẽsiua. sola ãt ĩtensiua dic̃ pfectionẽ. 7 p ꝓñs sola finitas ĩtẽsiua dic̃ ipfec^m. Et ꝑ. hr̃e ifinitas relatiões nõ dic̃ pfec^m. eo q⁹ relo nõ dic̃ pfec^m. g̃ hr̃e finitas ñ dic̃ ipfectionẽ. numer⁹ aũt respect⁹ qdã ẽ. ℂ Ad 4^m dico. q⁹ numer⁹ vt numer⁹ ẽ trãscendens. s. fz rõnẽ suã formalẽ: sic̃ sapia vt sapia: sed sic̃ p sapiẽtiã circũlogmur aliq̃ qli^tem: q̃ ẽ in gñe q̃ qdi^ue distiguit ab ista. ita eodẽ mõ p numez: 7 iõ sic illỏ qỏ circũlogmur p sapiaz ñ ẽ ꝑpe sapia ꝑm rõnẽ for^lem sapie. 7 p ꝓñs nõ ẽ ĩ ỏo: sic illỏ qỏ p numez circũlogmur nõ ẽ ꝑpe numer⁹: 7 p ꝓñs ñ ẽ ĩ ỏo for^r. ℂ Sz adhuc re. aliq̃ du^a. p^m ẽ. qz dicebaꝝ supi⁹ q⁹ numerus cãr p diuisionẽ. sz ĩ ỏo nll'a ẽ diuisio. g̃ 7c. Dico q⁹ ad numez suffic̃ dist° 7 que^la i aliq̃ vni^co: 7 si talem vocas diuisionẽ. ĩ ỏo ꝯce? divisionem. ℂ z^m dic. ẽ. si ois numer⁹ q ẽ ꝑter istũ ẽ accñs. ℂ Dico q⁹ ois numerus ẽ accñs illis q̃z vnũ ꝑt eẽ sine altero. 7 iõ qz angeli sic se bñt 7 stelle q⁹ vnũ ꝑt sine alio eẽ. hinc ẽ q⁹ numerus eoz ẽ accñs. sz vbicũqz ita ẽ q⁹ nuãta ita se ũicẽ exigũt q⁹ vnũ eoz sine altero nõ põt repiri: vr q⁹ tal' numer⁹ nõ eẽt accñs. sz trãscẽdẽs. ali⁹ ãt ẽ de gñe ꝗtitatis discrete. ℂ 3^a di. si numer⁹ ꝯcedẽdus ẽ ĩ dinis simplr: Dico q⁹ sic̃ ibi nõ ꝯcedim⁹ pla ẽtia sim^r: sz sp cũ ỏter^ne sic̃ ples p^as 7 ples relones. ita forte ỏoz ẽ ỏ nu°. qz sp ꝯce^dus ẽ cũ ỏter^ne. ℂ 4^a di. vt z ille nu^rus po^lr attẽdi i dinis fz dist^em vni^cam ꝑmarũ itẽtionũ. Pz q⁹ ĩ aliqb⁹ nõ: sic̃ ĩ p^ris. 7 ĩ aliqb⁹ sic: sic̃ dicim⁹ q⁹ sũt ibi ples relones 7 eq̃litates 7c. ℂ Ad arg^m in ꝑn° pz. Oõ II.

Vtrũ in deo sit for^r vnitas. Et nõ. qz nll'a rõ p^ua vr posse eẽ ĩ ỏo. vnitas ẽ ỏ. ℂ ℨ. bi tres vnũ sũt. Nic p dõm ẽ ỏ vni^te ĩ se. z° ỏ vni^te ꝯpando ad deũ.

Ad ꝗ plalitas arguit ipfectionem 7 qñ non? Unitates ꝓstituunt 7 nõ ꝓponũt numez i dinis.

Totũ 7 ps eq̃le 7 ieq̃le cui ꝗtitati ꝓgruũt: 7 q̃ finitas 7 oppositũ dicit pfectionez vel oppositũ. fz istam tiã adde vt nosti.

Numerus sic̃ sapientia 7 cetera trãscẽdentia põt accipi dupl'r. vbi pla nota.

Numerus i deo cãr ex diuisione.

Ad 7 vbi 7 qs numerus ẽ accñtalis: 7 qs nõ?

Numerus cum determinatõe in dinis ponend⁹.

I. Jo. 5.

1. artī.
Preāmbulū q̄drupliciter.
Unū tripliciter: t q̄ rō cuiuslibz t i q̄ ꝓsistu: t ad ipz q̄ ꝓcurrūt vbi pl'a p t ꝑ addē.

Quantum ad p^m p̄mittūtur 4^or p̄ambula. p^m ē q̄ rō formal' vnius vnitate simplicitatis cōsistit in distinctiōe t nō in diuisiōe tm̄: nā ptes ꝓtinui nō sunt vnū vnitate simplicitatis: cū tm̄ sint īdiuise i actu. ¶ z^m p̄ambulus ē. q̄ rō formal' vni^o q̄ ē vnū vnitate cōpōnis nō ꝓsistit in distictiōe: sz ī diuisiōe: q̄ mā t forma q̄ faciūt vnuz vnitate cōpōnis: q̄uis sint īdiuisa: nō tm̄ actual'r indistincta: vt pz i aīa t corpe. ¶ 3^m ē q̄ de rōne vnitatis simplicitatis nō regrit ee distinctū ab alio cum dist^o sit respect^o: q̄ cū oē distinctū sit ab alio distinctū: tūc cessante altero extremoꝝ cessaret eē vnum q̄ ē flm. ¶ 4^m est. q̄ ī rōne vnitatis cōposite non ꝓcurrit eē diuisū ab alio. nā si nō eēt nisi vnū continuū ī vniuerso nulla eēt diuisio: cū ipsa dicat respectū iter diuersa diuisa: t tm̄ illō ꝓtinuū eēt ve vnuz: vnitate sibi ꝓueniēte. ¶ Dis visis pono 4^or ꝓnes. Prima ē. q̄ rō vnitatis nō ē ab aīa: sz ex. B. ꝓbo sic. Nulla passio alicui^o realis pōt ee ab aīa fabricata: sz vnitas ē passio alicui^o exīntis ī rerū nā. s. entis: de q̄ null^o negat gn sit ī rerū nā. g rō vnitatis non erit ab aīa fabricata. ¶ z^a ꝓ ē. q̄ rō vnitatis: ē rō p̄uatiua t nō positiua. Dicūt tm̄ alīq̄ q̄ rō vnitatis ē positiua: q̄ nega^o negatiōis vr aliq̄d positiuū ee: mō disio ē nega^o ꝓtinuitatis. p̄uat. n. integritatez: g indiuisio ei opposita erit positiua: vnitas āt ē q̄dā indisio. g rē. Sz istō stare nō pōt. iō arguo ꝑ B. ꝓbādo ꝓnē op^am. ¶ Primo sic. Qñ sūt aliq̄ duo p̄uatiue opp^ta si pōt demr̄ari q̄ vnū sit positiuū euidēter pt demr̄ari alterū ee p̄uatiuū: sz multitudo p̄uatiue oppo^r vnitati. multitudo āt ē q̄d positiuū. hoc p̄bo. q̄ multitudo ī cludit distinctionē t distinctio dicit re^m positiuū. g rē. ¶ P. Actio real' hz terminū realē: sz disio ē vt actio real: t terminat ad multitudinem. g rē. ¶ z^o Nullū positiuū fūdat ī p̄uatiuo: sz vnitas fundat ī p̄uatiuo. p̄bo. q̄ vbi oppō: ibi dualitas: t p ꝰ ñs vnitas. nā vnū vni opponit. g ī vtroq̄ extremoꝝ ꝑdictiōis ē vnitas. ¶ 3°. Odcūq̄ denoiatiue dr̄ de oi positiuo nō ē positiuū. vnitas ē hȝ. q̄ nō ē dare aliq̄d q̄ nō sit īdiuisuz. Maioꝛ pz. q̄ si eēt positiuuz tūc diceret de seipso: q̄ ē flz. g rē. ¶ 4°. Qñ aliq̄ subz se hz ad duo ꝓria positiua ie immediate de^o pt facere subm̄ sine altero illoꝝ: sz de^o nō pt facere gn sit vnū vl'm̄lta: t tm̄ succedūt sibiīuicē ī eodē subo. ḡro g vñ ē q̄ de^o separe nō possit: nō pp idētitatem ad alterꝝ. q̄ sine altero pōt ee: nec pp illō. q̄ vtrūq̄z ē positiuū: q̄ ī alys positiuis pt hoc. g B. erit. q̄ p̄uatiue opp^ta sūt. Nec argumētū coꝝ valz. nō. n. negatur gn p diuisionē aliq̄d corrūpat. sz opz cū hoc q̄ aliq̄d fiat. ¶ Ex^m. p elōgationē. n. ignis ab aq̄ caliditas corrūpit: ipsa tm̄ elōgatio ē distātia vl' respectus positiuus. ¶ 3^a ꝓ. q̄ rō vnitatis ex se t ex rōne sua: nec subalis ē: nec accītal': q̄ ꝓtinuū hīs vnitatē sine illa pt ee. g nō ē subal'. Sil'r hīs ens: hz vnitatē vt passiōez ꝓpriā. g nō ē accītalis. ¶ 4^a ꝓ est. q̄ rō vnitatis nō ē abso^ta nec respectiua. q̄ illō q̄ cōpetit tā abso^ro q̄ respectiuo nō pt ex se t ex rōne: sua ee abso^m vl' respectiuū: sz vnitas ē hȝ. sic t veritas t bonitas t passiōes entis. g rē. ¶ Sz ꝰ istas ꝓnes istaꝝ q̄drupl'r. ¶ Primo sic ꝰ ꝑmā. Si vnitas ꝓpetit ēti ex aīaz: segr̄ tūc q̄ sic oīa sūt ens ex aīaz: ita oīa erūt vnū ens ex aīaz: q̄ cuicūq̄z ꝓuenit subz t ꝓpa passio denoians subz illō. ¶ z^o ꝰ z^am sic. Nulla pfectio simpl'r vr dicere aliq̄d p̄uatiuū: sz vnitas ē pfectio simpl'r. g rē. ¶ 3° ꝰ 3^am sic. Illō q̄ pt abēe pter subi corruptiōez ē accīs: sz vnitas ꝓtinui ē hȝ. g rē. ¶ 4° ꝰ 4^am. Nega^o fm Aug. ēī eodē gñe cū affirmatiōe sibi opp^ta. sz disio vl' plalitas opp^ta vni^i vr eē ī gñe rel'onis: sic dcm fuit ī pn^o qōnis. g t vnitas q̄ ē p̄ua^o ei^o. ¶ Ad p^m dico. q̄ nō ē q̄ poterit negare gn oīuz creaturaꝝ: t ēt oīuz entiū sit aliq̄ vnitas: t oīa sūt vnū illa vnitate q̄ ēt ē eꝝ aīam: cū hoc tm̄ stāt diuersitas t dr̄ie: t oīa q̄ dr̄ de ētib^o. ¶ Ad z^m dico. q̄ vnitas t mlte negatiōes sic ꝓportalitas sz ex se formal'r nō dicūt pfectiōez simpl'r: tm̄ bñ fūdamētal'r rōne substrati pfe^nem dicūt: sz illō ñ vr sufficere: q̄ sic p̄nitas diceret pfectionez simpl'r. sil'r vnitas albedis rōne substrati non dic pfectionem simpl'r. g ipa nō erit pfectio simpl'r. ¶ Dico g̈ q̄ nō ē icōueniēs dicere q̄ aliq̄ p̄uatiōes q̄ p̄uāt ipfectiones sint meliozes ī q̄libz ipe: q̄z nō ipse. t sic diffinitionez pfectiōis simpl'r accipiūt. ¶ Ad 3^m pōt dici q̄ vnitas ꝓtinuitatis nō destruit nisi destructa forma ꝓtinuitatis: sic si destrueret celū forma t mobilitas destrueret: sic ī ꝓposito. ¶ Sz adhuc stat di. q̄ vnitas sola ē q̄ abstrahit: q̄. s. ē trāscēdēs. sz vnitas trāscēdēs ē eēntial'. g vnitas q̄ abstrahit ē eēntial'. ¶ Dico q̄ vnitas q̄ ē trāscēdēs ꝓuertit cū ente. sz tm̄ ista nō ē illa. ō q̄ logmur. q̄ illa nō hz aliq̄d positiuū oppositū: sz logmur ō vnitate q̄ hz multitudinē oppositā: de illa aūt dico. q̄ nō ē suba nec accidēs: nā ī aliq̄b^o ē eēntial' ī aliq̄b^o accītal'. abstrahit. n. sz q̄ sit accīs ī isto: hoc ē p accīs: vl' q̄ sit eēntial' sil'r. ¶ Ad 4^m dico. q̄ vnitas bñ reducit ad gen^o illi^o q̄ p̄uat: t iō q̄ p̄ p̄uat illō q̄ abstrahit ab oi gñe: puta diuisionē q̄ ē trāscēdēs sic ipsa abstrahit ab oi gñe: quando aūt p̄riuat multitudinē que ē in genere: tunc reducit ad illud genus.

Quere Sco. 4. metha.

Rō vnitatis ē realis p̄uatiua non subalis nec accītal' non absoluta nec respectiua.

Cōcio q̄drupl'r

Obiicit q̄drupliciter.

Q̄ privatio aliq̄ sit pfectō simpl'r et formal'r accepta. q̄ñ ꝓsidera

Unitas duplex

Hinc ꝓcedat op. t pl'a pōdera bis.

A. l. accītalis.

A. l. sed ista.

Numerus duplex.

Multitudo duplex. D. triplex.

Diuisio pl'alitas t distinctio atq̄s sua oppo^a q̄l'r se bīt adinuicez?

Secundo videndum est de principali questo: scilicet vtrum vnitas sit ī deo.

2. artī.

Unitas q̄druplex.

¶ Circa quod sciendum q̄ quadruplex vnitas inuenitur. quedam est vnitas que est passio entis fm totam eius latitudinem t denominationem: alia ē que conuertitur cū ratione entis precise: t isto modo non dicitur de bono t vero: sed de ratione entis precise. t illa non cōpetit nisi rōni formali entis: vt distinguitur contra omnem aliam que non est ipa. Prima istarum vnitatum scōm latitudinem entis accepta dicitur de omnibus que sunt in deo: tā differentibus sicut sunt persone: q̄z diuersis sicut sunt relationes vltimate constitutiue: sed z^a vnitas z^o modo accepta nō habet precise denoiare nisi rōnē entis t nihil aliud. 3° modo accipitur vnitas vt ē diuisiua ipsius entis: vt. s. diuiditur contra multitudinem: t isto modo probatur vnum deum ee t non plures: q̄ talis plura litas deorum vel multitudo multa incōpossibilia includit. 4° modo accipitur prout est principium numeri transcendentis. t isto modo dicimus q̄ persona est vna sicut trinitas inuenitur ī diuinis. t sicut numerus: ita ē ibi vnitas: q̄ oīs multitudo fm rē vel rōnem quodāmō respicit vnitatem. ¶ Sed hic est di. si iste vnitates sunt diuersarum rationum. Dico q̄ non. quia diffinitio vnitatis siue sit indiuisio in se vel carentia pluralitatis oībus istis cōpetit: nec fit ista^ꝝ vnitatū distio nisi penes subiecta: sicut cecitas in oculo leonis nō est alterius rōnis a cecitate bouis. ¶ Sed aliō dubiū est. Utꝝ diuisio t pluralitas t distinctio ex pte vna sint idē: t vnitas t indiuisio t indistictio ex pte alia sint idem. Dico q̄ non oībus modis. Pōt enim

vnitas esse aliqd formaliter. quod non est idiuisio nec indistinctio formaliter: sic videmus in oppositis. s. in plalitate diuisione ⁊ distinctione: qz vnum pōt esse sine alio: sicut distin⁹ sine diuisione: vt pz ī ptibus continui. ¶ Sed est diffic. qūo vnitas pōt ꝓpetere multis que nihil bñt cōe: eo q vnitas passionis videat exigere vnitatē subi. ¶ Dico q illa regula fallit in predicatis negatiuis: ⁊ in multis habitudinibus: in quibus conueniunt primo diuersa. ¶ Ad argu^m pz.

Qā ⁊ iqb⁹ vnitas passiōis non ifert vnitatē subi

Qō II.

VTrum Unitas intranea numero ꝙ sic. qz ꝑn^m est intraneū principiato. ¶ Cōtra. qz priuatio non ē intranea positiuo.

Cōclo q̄drupl'r

VHic dico 4^or ꝙnes. Prima ē. q vnitas non est de eē^a numeri. ¶ Banc aūt ꝙnez probo quadrupliciter. Primo sic. Sicut se hz punctus ad lineā. istans ad tps. mutatum esse ad motū: sic vnitas ad numerū: sed punctus non est de essentia linee: nec ipstans ō essentia tpis: nec mutatū esse de essentia mot⁹. g̊ ⁊c. ¶ 2° sic. Qñ aliqd diuidit p duas dr̄ias vna illarū non est de essentia alterius: sed ens diuidit p vnuz ⁊ multa. g̊ vnitas nō erit de essentia multitudis. sz numerus vr̄ esse quedam multitudo. g̊ ⁊c. ¶ 3° sic. Opposita quocūqz genere oppōnis nō includūt se inuicem in suis essentys: lz aliqñ vnū p aliud diffiniatur: sed tāq̄ p additamētum: sed vnum ⁊ multa sunt opposita: g̊ vnitas non est de essentia numeri. ¶ 4° sic. Impoſe ē q rō ꝓuatiua sit de qditate cuiuscunqz positiui: ⁊ maxie sibi oppositi: sed vnitas: vt pz ex supradictis: est rō priuatiua: multitudo aūt qd positiuū: g̊ vnū essentialiter non includit aliud. ¶ 2^a ꝙ est. q vnitas non est ps integralis numeri: ⁊ hoc ꝓbo sic. Oīs ps integralis vr̄ esse de essentia sui totius: sed oñsum est. q vnitas non est de essen^a numeri: g̊ nec ps integralis. ¶ 2° sic. Nullū ꝓpatiuū vr̄ posse eē ps integralis alicuius positiui: qz cū oīs denoiatio fiant a parte imperfectiozi: tunc totū illud eēt negatiuū vel priuatiuū: sed vnitas est ratio priuatiua. g̊ ⁊c. ¶ 3^a ꝙ est. q vnitas non est fundamentale principiū numeri: ⁊ hoc pz sic. Nullum positiuū pōt fundari in priuatiuo: qz tunc esset imperfectius priuatiuo. sed numerus ē qd positiuū. vnitas aūt priuatiua. g̊ ⁊c. ¶ 2° sic. Qñcunqz aliq̄ sunt formaliter incōpossibilia vnū nō pōt in altero fundari: sed vnū ⁊ multa sunt duo incōpossibilia: sicut inter se ex opposito condiuisa: g̊ numerus vel multitudo non fundat in vno. ¶ 4^a ꝙ est. q vnitas nō est formale ꝟstitutiuū numeri: qz non vr̄ intelligibile q formale ꝟstitutiuū alicuius positiui sit priuatiuū aliqō. ¶ ℞. vnitas esz de essentia numeri: qō est falsum. ¶ Cōtra primā ꝙnem arguo sic. Illō est de essentia alicuius sine quo illud nō pōt intelligi: sed numerus non pōt intelligi sine vnitate. g̊ ⁊c. ¶ Cōtra 2^am. qz illud est ps integralis alicuius: in qō illō resoluitur: sz numerus resoluit in vnitates. g̊ ⁊c. ¶ Cōtra 3^am. Oīs numerus radicat sup aliq̄ rōnē formalē: sed oīs rō formalis q̄ est in rez nā necessario est vna. g̊ ⁊c. ¶ Cōtra 4^am. qz illō formal'r ꝟstituit aliqd p qō illō diffinit: sz p vnuz numerus diffinit. g̊ ⁊c. ¶ Ad ꝙ^m dico. q g bñ vult intellige re numez imagiat ipz eē abstractū ab vnitate. vñ ēternitas nō dz imaginari: ac si eēnt 4^or vnitates: sz ē vna forma simplex vnitates nō includēs essential'r: sex. n. sūt solū sel'sex. ¶ Ad 2^m dico. q numer⁹ sic aliq̄ forma simplex forma' ipm accipiēdo non pōt resolui: imo sicut triangulus vno destructo angulo destruit totaliter: ⁊ nō resoluit: sic q nari⁹ vno destructo total'r destruit ⁊ non resoluit. ¶ Ad 3^m dico. q vnū bñ est ꝑn^m numeri: sed hoc ē vnuz non vnitas: sz denoiatū ab vnitate: ⁊ ī illo fundat rō numeri: sic ỽtus mozalis ē in ꝓudēte nō in ꝓudētia: ita q est ꝑn^m fundamētale ipsius numeri: ⁊ sic sicut rel'o resoluit in fundamētū: sic numerus resoluitur in vnū. ¶ Ad 4^m dico. q qñ numerus diffinit per vnū illa nō est diffi^o eēntialis ⁊ qditatiua: sz magis q̄dā descriptio circūlocutiua. sicut quotidie dā tur diffinitiōes multe p circūlocutiōes q̄ non sunt qditatiue. ¶ Dic tñ occurrūt diffi. Prima qūo vnitas vel vnū est ꝑn^m numeri. Dico sicut dixi. q vnitas ī abstracto nullo mō est ꝑn^m numeri. sed vnū: sic dicim⁹ q fundamētū ē ꝑn^m respect⁹ fundati i eo. ¶ 2^a di. qūo numerus mēsurat p vnū. Dico q oīs respect⁹ mēsurat p suū fundamētū ⁊ terminū. mensura^o aūt numeri fit p illa q̄ sunt cā multitudis ⁊ fundametū. nō ät p illō ī q̄ ꝟueniūt numerata. s. nō p nāz: sz p beceitates. ¶ 3^a di. si p destructionem alicuius vnitatis vel ꝓductionē nou⁹ numerus cāet vl' destruat. ¶ Dico q posito numero denario vnitate ablata tot⁹ numerus denari⁹ destruit. sz tñ remanet nouenari⁹ ⁊ aly ꝓpozes. ¶ Sz tūc ē du^m si nouenari⁹ ⁊ aly ꝓpozes erāt sil' cū denario. Dico q binari⁹ ⁊ ternari⁹ ⁊ sic ō alys vsqz ad. x. oēs sunt ī eisdez vnis. sūt. n. cēntial'r ordinati. iō posito denario oēs ꝓpozes ponunt. Bät nō cōiter ꝟuenit q spēs multe eiusdē gnis ꝓpinq sint sil'. sz tñ in respectib⁹ bñ pōt ꝟueniri. ¶ Sz adhuc ē du^m vtrum plures numeri eiusdē rōnis sint ī eisdē vnis. Dico q ī q̄cūqz ternario sūt tres dualitates. sz q quelibz vnitas pt alteri ꝟnumerari. ⁊ ex Bꝟ ꝟuicit satis cuidēter q ē forma respectiua saltē apō aliq̄s q oñt B eē ipōle ī formis absol^tis. ¶ 2^a ps terty duby ē vtrū p ꝓductiōez noue vnitat' cāret nou⁹ numerus. Dico q numeri cōpant formis specificis vl' dr̄ys q̄ sūt cēntial'r ordinate. ⁊ iō vna aduenīente mutat spēs. Eodē mō de numero. ⁊ iō addita vnitate vnitati vel numero semp cātur nouus numerus: ⁊ ex Bꝟ satis cuidēter ꝟuincit q ē forma re^lia. qz forma ab^ta ī q̄tacūqz di stātia nō pt cāri ab agēte limitato. sz a q̄cūqz agēte q̄tūcūqz modice ỽtutis cāet aliqd vnū: ī q̄cūqz di stātia sit aliqd aliō cōueniēs ī aliq̄ rōne deter^ta nuī cū illo ꝓducto: cāt nou⁹ numer⁹. ¶ Sz ꝟstituit ne ille nou⁹ numer⁹ p vltimā vnitatez formal'r: Dico q nō. qz vnitates sūt eiusdē rōnis. ⁊ sic nuī ꝟstituti formal'r p eas eēnt eiusdē rōnis. ¶ ℞. nō ē maioz rō q vlti^a ꝟstituat q̄ alie. Iō dico. q ꝑexigit appō noue vnitatis ad B q sit nou⁹ numer⁹: qz vnitates ꝓcedētes ñ sūt sufficiēs ꝑn^m nuī illi⁹ vl' subi ō nouo aduenientis ex appōne noue vnitat'. ¶ Sz tc occurrit di. Utrū spēs nuī cāent ex distan^a ab vnitate p numero apposita. ¶ Dico q bñ fit variatio nuī ex dist^a. ñ tñ q dist^a sit illō ī q̄ specifice nuī dr̄nt. sz exigit. ¶ 4^a di. vtrū dato q vnitas nō sit ō eēn^a nuī: vtrū numer⁹ ꝓz sit ō eēn^a posteriozis: vt binari⁹ ō eēn^a ternary. Dico q nō: qz spēs q̄ sunt eiusdē gnis nūquam vna est de essentia alteri⁹. ¶ ℞. Quando aliquid includit essentialiter aliud potest passio inclusi demonstrari de includente: sicut passio aialis de homine: cuz ergo passio numeri binary sit pitas

5. metha. t. c. 19.

Hinc argumentū ad hoicm.

Diffō duplex.

D. q̄drupler

Unū nō vnitas ē fundamētum et mēsura numeri.

Ecce q queris vbiq.

Argumēta hinc numez eē respectiuū ⁊. s. alr idē oñdit.

Qualr variat ⁊ q̄re numerus ad uenīente nouo vnitate.

Qz exigit distantia vnitatū ad numeroz variationem.

Vbjcit q̄drupliter.

Videra an dñ ēnitat.

Prior numer⁹ nō ē ō cēntia posteriozis. Iz necessario ꝓsupponaṫ

si binari⁹ includereṫ in ternario paritas posset demōstrari de ternario. Dico ḡ ꝙ prior numerus nō ē de essentia posteriozis: sed tñ verū est ꝙ sunt essentialiter ordinati ⁊ necessario hñt esse ī eisdez subis: qz posterior non pōt esse gn sit in illo subo: in quo ē ꝓor. Iz nō ꝑcise in illo. ¶ Ad argm̄ ꝑz. Qō III.

Ō ꝑ. alioꝝ.

VTrum numerus habeat aliquaz vnitatē. Dicit gdam doc. Qz non. qz vnū ⁊ multa ex opposito distinguunt. ¶ Sed ℨ. De quocūqz dr̄ subm: ⁊ passio illius: sed numerus est vere ens ⁊ vnitas est passio illi⁹. ſ. entis. ḡ ⁊c. ¶ Cz° sic. Oē qō est in gñe: vel est vnū gñe: vel spē vel numero. Iz numerus ponit in ꝓdicamēto. ḡ opz ꝙ hēat vnā istaꝝ vnitatū. ¶ Dico ḡ ꝙ numer⁹ hz ꝓpriaz vnitatē: sic̄ passionez: sic̄ ⁊ alia entia. ¶ Sz ℨ. Que ex opposito distinguunt vnū non pōt esse aliud: sed vnū ⁊ multa sunt hȝ. Ostat autē ꝙ numerus est spēs que cadit sub multo. ḡ ⁊c. ¶ Confirmaṫ: qz plа inquantū plа non sunt vnū: sed numerus inquantū numerus est plа. ḡ non est vnuz. ¶ Dico ad ista ꝙ q̄ ex opposito distinguunt vnū non pōt ee aliud gditatiue: sed tñ denoiatiue non est incōueniēs: sicut ens diuiditur ꝑ absolutū ⁊ respectiuū. Iz ergo absolutū quiditatiue nō possit esse respectiuū: tñ denominatiue videmus ꝙ absolutū est respectiuū. suba. n. est ad aliud denominatiue: ⁊ quantitas ⁊ qualitas: eodē mō de numero. Posset tñ dici aliter. ꝙ vnitas ꝑ quam numerus dr̄ vnus non est sibi opposita: sed numerus opponitur vnitati que ꝓriuat eū: non opponit aūt vnitati que denoiat eū. ꝑz igitur ꝙ oz ꝙ numerus ponatur aliquo modo vnus. ¶ Dic tñ sunt aliq̄ dubia. Primo qūo vna forma pōt ee in distinctis subiectis ⁊ pluriḇ⁹ numero. Dico ꝙ sicut vnitas specifica ⁊ formalis est in numeris, ita opz ꝙ ibi ponaṫ vera vnitas numeralis: sicut enim dualitas ē vna species numeri: ita hec dualitas est vnū indiuiduū dualitatis. ¶ Dico ḡ ꝙ tali dualitati q̄ est eadē numero non repugnat esse in duob⁹ subiectis: imo necessario ita ꝺterminat sibi duo: ꝙ repugnat sibi ee in vno: sed opz ꝙ sit in duobus: sicut oēs ꝓcedūt ꝙ dualitas est duplū ad vnitatē: quero in quo subo ē duplicitas: opz dicere ꝙ in duobus numero distinctis. sic hic. ¶ Cz^m dubiū vtrū numerus sit eēntialr multitudo. dico ꝙ multitudo ē trāscēdēs. ⁊ iō oz dicere. ꝙ sicut multa trāscēdentia includunt in alys transcendentib⁹: ita multitudo in numero. nō tñ ē genus numeri: ꝙ āt multitudo sit supior ad numerū. probo. ꝑ qz in diffinitione numeri ponit multitudo. Cz°. qz numerus est multitudo mensurata ꝑ vnū. Cȝ°. qz numerus dr̄ multitudo ex vnitatib⁹ aggregata. Et ꝓfirmaṫ. qz multitudo diuidit ꝑ finitū ⁊ infinitū: sed numerus cadit sub finito: ḡ cadit sub multitudine. finitū aūt est dr̄ia diuidēs multitudinē. ḡ ⁊c. ¶ Cȝ^a di. q̄ est spēs diuisa ℨ numerū. dico ꝙ qñ genus diuidit per dr̄ias bñ opz ꝙ si vna spēs sit sub vna dr̄ia: ꝙ inueniaṫ alia spēs sub alia: sed non est sic ō dr̄siōe trāscēdētis: cuiusmodi ē multitudo. ¶ C4^a di. Utrū numerus sit sūma. dico ꝙ si itellaṫ ꝑ sūmā aliqd factū ab aīa: sic dico ꝙ nō ē sūma: si āt intelligaṫ per sūmā aliqua clausio: sicut multitudo finita claudit: sic dico ꝙ ē sūma: ⁊ sic ꝑz ⁊c.

Ō p. ppria. de vnitate numeri. Ob̄icitur.

Vnitas duplex.

Ō. quadruplex

Vnū numero accñs i distinctis numero subis ee

Multitudo ē in plus q̄z numerus. Iz nō sit alia spēs ꝓdiuisa numero qō ē satis mirabilo. metha. ⁊ in arithmetrica Boctij.

Sūmū duplex.

¶ Distinctio. XXVI. Qō I.

Hūc de ꝓprietatib⁹ ꝓsoꝝ. ⁊c.

Prioz numer⁹ nō ē ō cēntia posteriozis. Iz necessario ꝓsupponaṫ

si binari⁹ includereṫ in ternario paritas posset demōstrari de ternario. Dico ḡ ꝙ prior numerus nō ē de essentia posteriozis: sed tñ verū est ꝙ sunt essentialiter ordinati ⁊ necessario hñt esse ī eisdez subis: qz posterior non pōt esse gn sit in illo subo: in quo ē ꝓor. Iz nō ꝑcise in illo. ¶ Ad argm̄ ꝑz. Qō III.

Ō ꝑ. alioꝝ.

VTrum numerus habeat aliquaz vnitatē. Dicit gdam doc. Qz non. qz vnū ⁊ multa ex opposito distinguunt. ¶ Sed ℨ. De quocūqz dr̄ subm: ⁊ passio illius: sed numerus est vere ens ⁊ vnitas est passio illi⁹. ſ. entis. ḡ ⁊c. ¶ Cz° sic. Oē qō est in gñe: vel est vnū gñe: vel spē vel numero. Iz numerus ponit in ꝓdicamēto. ḡ opz ꝙ hēat vnā istaꝝ vnitatū. ¶ Dico ḡ ꝙ numer⁹ hz ꝓpriaz vnitatē: sic̄ passionez: sic̄ ⁊ alia entia. ¶ Sz ℨ. Que ex opposito distinguunt vnū non pōt esse aliud: sed vnū ⁊ multa sunt hȝ. Ostat autē ꝙ numerus est spēs que cadit sub multo. ḡ ⁊c. ¶ Confirmaṫ: qz plа inquantū plа non sunt vnū: sed numerus inquantū numerus est plа. ḡ non est vnuz. ¶ Dico ad ista ꝙ q̄ ex opposito distinguunt vnū non pōt esse aliud gditatiue: sed tñ denoiatiue non est incōueniēs: sicut ens diuiditur ꝑ absolutū ⁊ respectiuū. Iz ergo absolutū quiditatiue nō possit esse respectiuū: tñ denominatiue videmus ꝙ absolutū est respectiuū. suba. n. est ad aliud denominatiue: ⁊ quantitas ⁊ qualitas: eodē mō de numero. Posset tñ dici aliter. ꝙ vnitas ꝑ quam numerus dr̄ vnus non est sibi opposita: sed numerus opponitur vnitati que ꝓriuat eū: non opponit aūt vnitati que denoiat eū. ꝑz igitur ꝙ oz ꝙ numerus ponatur aliquo modo vnus. ¶ Dic tñ sunt aliq̄ dubia. Primo qūo vna forma pōt ee in distinctis subiectis ⁊ pluriḇ⁹ numero. Dico ꝙ sicut vnitas specifica ⁊ formalis est in numeris, ita opz ꝙ ibi ponaṫ vera vnitas numeralis: sicut enim dualitas ē vna species numeri: ita hec dualitas est vnū indiuiduū dualitatis. ¶ Dico ḡ ꝙ tali dualitati q̄ est eadē numero non repugnat esse in duob⁹ subiectis: imo necessario ita ꝺterminat sibi duo: ꝙ repugnat sibi ee in vno: sed opz ꝙ sit in duobus: sicut oēs ꝓcedūt ꝙ dualitas est duplū ad vnitatē: quero in quo subo ē duplicitas: opz dicere ꝙ in duobus numero distinctis. sic hic. ¶ Cz^m dubiū vtrū numerus sit eēntialr multitudo. dico ꝙ multitudo ē trāscēdēs. ⁊ iō oz dicere. ꝙ sicut multa trāscēdentia includunt in alys transcendentib⁹: ita multitudo in numero. nō tñ ē genus numeri: ꝙ āt multitudo sit supior ad numerū. probo. ꝑ qz in diffinitione numeri ponit multitudo. Cz°. qz numerus est multitudo mensurata ꝑ vnū. Cȝ°. qz numerus dr̄ multitudo ex vnitatib⁹ aggregata. Et ꝓfirmaṫ. qz multitudo diuidit ꝑ finitū ⁊ infinitū: sed numerus cadit sub finito: ḡ cadit sub multitudine. finitū aūt est dr̄ia diuidēs multitudinē. ḡ ⁊c. ¶ Cȝ^a di. q̄ est spēs diuisa ℨ numerū. dico ꝙ qñ genus diuidit per dr̄ias bñ opz ꝙ si vna spēs sit sub vna dr̄ia: ꝙ inueniaṫ alia spēs sub alia: sed non est sic ō dr̄siōe trāscēdētis: cuiusmodi ē multitudo. ¶ C4^a di. Utrū numerus sit sūma. dico ꝙ si itellaṫ ꝑ sūmā aliqd factū ab aīa: sic dico ꝙ nō ē sūma: si āt intelligaṫ per sūmā aliqua clausio: sicut multitudo finita claudit: sic dico ꝙ ē sūma: ⁊ sic ꝑz ⁊c.

¶ Distinctio. XXVI. Qō I.

Hūc de ꝓprietatib⁹ ꝓsoꝝ. ⁊c.

VTrum in dr̄is sit aliqō suppositū absolutū. Qz sic. Augu. ꝑ de tri. dic. ꝙ tres ꝑsnę sūt vn⁹ creator: sz creare ē supi. ḡ sūt vnū suppm̄. nō relatiuū. qz sūt tria. ḡ absom̄. ¶ Ꝫ. qz tūc ī dr̄is eēnt 4^or supta Ꝫ determhem eccle. Idē. ſ. tri. c. 14.

Hic dicit vn⁹ doc. ꝙ sic. qz illō cui ꝓueniunt vl attribuunt oēs opatiōes essentiales. ſ. itellere velle creare ⁊c. illō ē absom̄. sz supto attribuunt. ḡ ⁊c. ¶ Sz ℨ arguo 4^r. ꝑ sic. Nullū absolutū in dr̄is ē incōicabile: sz oē suppom̄ ex rōne q̄ est suppositū est incōicabile. ḡ nullū supm̄ est absom̄. ¶ Cz° sic: Nullū suppm̄ pōt ee q̄ alicui cū ipz sit ex ratiōe sua vltim̄ qō. sz oē qō ē cōicabile pōt ee q̄. ḡ nullū cōicabile pōt ee suppm̄. Ostat āt ꝙ istō suppom̄ absolutū eēt cōicabile. ḡ nullū supm̄ est absolutū. ¶ Cȝ° sic. In diuinis nō sunt ꝑsm fidē nisi tria suppta. cum ḡ sint tria relatiua non erit aliqō absolutū: nisi dicas ꝙ coincidit in idē cū relatiuis: qō est falsum. qz de absoluto ⁊ respectiuo dicunt extrema ℨdictionis: ḡ nō sūt idē. ¶ C4° sic. Oē suppositū in nā itellectuali est ꝑna ꝑsm Ric. sed illud suppm̄ eēt in nā itellectuali. ḡ esset ꝑsona: ⁊ sic in dr̄is eēnt 4^or ꝑnę. silr tūc in diuinis eēt yna ꝑna absta: qō cōiter nō ꝓceditur. ¶ Jō dico. ꝙ ī dr̄is nō ē aliqō supm̄ absom̄. sic̄ nec aliq̄ ꝑna absta. qz vtrūqz istoꝝ tā suppm̄ q̄ ꝑsona ē incōicabilis subsistentia: nullus aūt absolutū est incōicabile. ḡ ⁊c. ¶ Sed ℨ istud instaṫ 4^r. Primo sic. Nā ꝑsi nō errauerūt circa diuinā vnitatez: sic̄ circa ꝑsonaꝝ trinitatē: ⁊ tñ ipsi posuerūt in diuinis vnicū suppm̄ absom̄. cui oēs act⁹ ⁊ opatiōes diuinas attribuebāt: ḡ vr̄ ꝙ ita sit. ¶ Cz° sic. Actus semper sunt suppositoꝝ: vt qō. sed act⁹ eēntiales nō ꝑnt ee alicuius: vt qō. nisi alicuius absoluti: qz oīs act⁹ ḡ ꝓueniṫ pluriḇ⁹ ꝓueniṫ eis ꝑ aliqō cōe. null⁹ āt respect⁹ ē cois ꝑnis. ḡ ꝑ aliqō absom̄. ¶ Cȝ° sic. Rō subsistētis ē rō ꝑnę. sz diuina eēna in sua ℨsideratiōe precisa hz rōnē subsistētis. ḡ ⁊ hz rōnē ꝑnę. ⁊ ostat ꝙ absotę. ḡ vr̄ ꝙ vna ꝑsona absta sit cōis alys. sic̄ essenadr̄ ee cōis ¶ C4° sic. Dis idiuidua suba nāe rōnalis ē suppositū vel ꝑna ꝑsm diffōnē Boe. in lib⁹ de tri. sz eēna dina ē indiuidua suba in nā rōnali. ḡ est ꝑna. cōstat aūt ꝙ nō respectiua. ḡ absta. ¶ Ad ꝑm dico. ꝙ licet ꝑsi ꝑ rōnem nālem potuerūt iuestigare vnitatē in diuidui absti cui attribuerēt act⁹ ⁊ opatiōes: ⁊ ex B potuerūt demōstrare entitatē suppositi ⁊ exñtiā B est ꝙ opz dare suppositū: nō tñ vnum vel plа vel vtrū suppm̄ absom̄ vl relatiuū. Dico ḡ ꝙ in ꝑ nō erraverunt. imo ad B deducit demonstratio ꝙ sit dare suppom̄. Si tñ dixissent ꝙ illō erat absom̄ errassent. silr si dixissent ꝙ erat tñ vnū errassent. ¶ Ex quo colligiṫ ꝙ rō suppositi abstrahit ab absoluto ⁊ reuo ex q̄ alique ꝓnes ⁊ veritates pñt demonstrari ō eo ignorādo vel dubitando vtrum sit absom̄ vel renum. ¶ Ad zm̄ dico. ꝙ creare ⁊ conseruare ⁊ alу actus ⁊ opationes sunt diuinaꝝ ꝑsonaꝝ ⁊ suppositoꝝ. vt q̄ vel qō. tñ pñt esse alicuius indiuidui absoluti vt q̄: sicut hic bō generat vt qō: sed humanitas est quo. ¶ Ad ȝm̄ dico. ꝙ non sufficit ad rōnē perfectā suppositi subsistere nisi addaṫ subsistere icōicabilr. eo ꝙ si cōicareṫ iā possz ee q̄. B aūt repugnat vltiо qō. ꝙ ipz sit q̄ respectu alicuⁱ. ¶ Ad 4m̄ dico. ꝙ Ric. corrigit diffōnē Boety ponēs icōicabile ꝑ indiuiduo pp aīaz rōnalē q̄ ē idiuidua. ⁊ tñ nō ē ꝑsona. qz ipsa est cōicabilis. ⁊ iō tenēda ē diffō Rich.

Ō ꝑ. alioꝝ. quē Sco. ⁊ alios copiose in hac dist.

Impugnatis qdruplex.

4. tri.

Ō ꝑ. ppria. Cōclō negatiua Cāge istātiā. Ob̄icit qdrupliciter.

I. metha. i phc.

Li. de. z. nāl.

Quālr phi attingunt ad cognitionē suppositi i dīis.

Suppositū ꝓcidit ab absluto ⁊ respectiuo. ut Sco. q. 4. quodlibet. ⁊ rbi di nō tam.

Aliō ꝙ. ⁊ aliq̄ opatiōis sistere nō arguit suppositz. ꝓlō bene. Vbi. ſ.

Ꝑ: refert diffinitio Ric. diffinitiom Boe.

Sed hic est di.si suppoⁿ diuinū possit dici absolutū. ꝓbo cuidēter q̄ sic. Dē quod p̄dicaī de aliq̄ nā in primo mō dicendi per se p̄dicaī necessario de supposito nāe. hoc ꝑz ex regla vulgata: qñ alterꝫ de altero p̄dicaī: vt de subo gcqd dr̄ ō p̄dicato 7 de subo. ꝟstat aūt q̄ nā predicaī in primo mō dōi per se de supposito: hec. n. est vera in primo mō: pr̄ est deus: ergo gcqd dr̄ de nā in p̄mo mō: dr̄ 7 de supposito. ſ. de patre: sed ista est vera in primo mō: deus est ens absolutū: g̃ 7 ista ē vera: pater est ens absolutū. ¶ P̄. Jn recta linea sunt illa spūs ens absolutū. Arguo tūc sic. Oīs spūs est ens absolutū: pr̄ est spūs: g̃ pr̄ est ens absolutū: nec valet fugere ad p̄dicationē idēticā. qz quelibet premissaꝝ est quiditatiua. spūs est ens absolutū gditatiue. pr̄ est spūs quiditatiue. Uisus fuit mihi aliq̄n pp ist̄as rationes q̄ h̄. pr̄ est deus: non esset vera in primo mō dōi p se. Et hoc ꝟfirmaī sic. ꝑ auctoritate Aug. 7. de tri. q dicit. q̄ nō eo pr̄ quo deus. Tunc sic. Q̄ñcūqz aligd dr̄ de aliquo in primo mō dicēdi p se cōpetit sibi cū reduplicatiōe subi: qz hō inquantū homo ē aīal: sed ista ꝑm Aug. 7 veritatē est falsa: pr̄ inquantum pr̄ est deus: qz tunc oīs pr̄ esset deus: g̃ vr̄ q̄ pr̄ nō est deus in ꝑ mō dōi p se. ¶ 2° sic confirmaī. qz eidē inquātū idem non cōpetunt ꝟdictoria: vel saltē non cōpetunt opposita in primo mō per se: sed pr̄ inquantū pr̄ in ꝑ mō est ad aliqd: g̃ in ꝑ modo non est ad se 7 absolutū. ¶ Dis visis trabatur ista regula ad oppositū. Q̄ñcūqz aliqua nā nō suppositatur in supposito proprie rōnis formalis non dr̄ de illo in ꝑ mō. ¶ Exēplū. albedo suppositatur in suba. iō non dr̄ de suba in ꝑ mō: sed essentia diuina non suppositaī in supposito proprio. g̃ 7c. Mi. ꝑz. qz suppositatur p aliqd alterius gnis. ſ. relonis. g̃ 7c. ¶ Confirmaī. qz q̄n aliq̄ relo aduenies alicui absto constituit relatiuū: illud cui aduenit. ſ. absolutū non dr̄ in ꝑ mō dicendi per se de isto ꝟstituto: sicut ꝑz: qz similitudo aduenies q̄litati ꝟstituit sile: 7 tñ ista non est vera in ꝑ mō: sile ē equale. sic est hic. g̃ 7c. ¶ Si dicatur q̄ hoc est verꝫ in creaturis pp distinctiōez realē relonis aduenientis ab eo cui aduenit relatio. non sic aūt in diuinis pp sumrnam idētitatem relationis 7 fundamenti. Si inq̄z sic dicaī. hoc non satisfacit: qz ly pp idētitatē realē poterit p̄dicari idētice vel realiter illud absolutū. non tñ formaliter ō ꝟstituto: tñ qz identitas realis non variat ratiōem formalē: ideo non plus pp eā verificaī p̄dicatio in ꝑ mō q̄z si illa non esset: qz p̄dicatio p̄mi modi semp segtur rōnē formalē. ¶ Hoc tñ nō dico nunc: ſz dico q̄ hec. pr̄ est deus. est vā 7 formalis. ſz tñ q̄ sit vā in ꝑ mō dicendi p se: sicut ista: hō est aīal: non intelligo: sicut nec ista est in ꝑ mō: deus est ens: sicut ista hō est aīal: qz ens non includiī: sicut ps eētialis ī deo. ¶ 2ª di. si suppositū diuinū dēat dici suppositū relatiuū. Uī q̄ non. qz rōne essentie que est p̄ncipalis 7 absoluta dz ab ea denoiari: 7 sic non dz dici relatiuum. Dico tñ q̄ pp oppositā rōnē dz dici respectiuuz: qz q̄ñcūqz aligd cōponiī ex duob⁹ semp cōpositū vel ꝟstitutū segī debiliorē seu infirmiorē ptē: persona diuina ꝟstituiī ex essentia 7 relone: ergo erit relatiua. Ma. ꝑz. nā hō dr̄ corporeus pp ptē minus principalem 7 non spiritualem: similiter cōpositum dicitur corruptibile propter corruptionez alterius partis. similiter albū dr̄ ens p accns: qz includit aliqd accns: sic dico q̄ persona dz dici relatiua. ¶ Ad argumentum ꝑz. Qō II.

Utrū in diuinis sit aliquod absolutū indiuiduum. Qz non. qz ibi non est aliqd̄ suppositū absolutum. Contra ibi est vna natura numero.

Hic dicit vnus magnus doc. q̄ ly in diuinis non sit aliqd̄ vnuz suppositū absolutū: tñ est ibi aliqd̄ idiuiduū absolutū. ¶ Qd̄ ꝟfirmaī quadruplici rōne. Primo sic. qz oē qd̄ demonstratur est singulare: sed in patria demōstratur hic deus ad oculū q est ens absoluta. g̃ 7c. ¶ 2° sic. Oē qd̄ dr̄ de vno solo est indiuiduū: ſz hic deus ꝑm Aug. de tri. dr̄ de vno solo. ergo est indiuiduum. Mi. ꝑz: qz aliogn essent plures dy. ¶ 3° sic. Nā cuz singularitate ꝟstituit indiuiduū sicut genꝰ 7 dr̄ia spēm. sed in diuinis nā diuina est cū singularitate absoluta. g̃ ibi est indiuiduū absolutū. ¶ 4° sic. Aug. 7. de tri. deitas non dr̄ de tribꝰ personis: sic vle ō singularibꝰ. g̃ opz q̄ eēntia diuina sit vna singularis in tribus 7 absoluta. g̃ 7c. ¶ Sed ꝫ hoc instatur quadrupliciter. ¶ Primo sic. Nullū absolutum in diuinis est incōicabile: sed oē indiuiduū vt indiuiduū est incōicabile. g̃ nullū indiuiduū ē absolutū in diuinis. Mi. vr̄ de se manifesta. Ma. ꝑz. qz ēt: per te: est vera. ¶ 2° sic. Jndiuiduuz est qd̄ dr̄ de vno solo. sed h̄ deus dr̄ de tribus. g̃ hic deus non erit indiuiduū. ¶ 3° sic. Jn ordine predicamentali nihil est inferius indiuiduo: ſz deo multa sunt inferiora. ſ. suppositā. de gbꝰ ꝑm idē nomē: 7 ꝑm eandē rōnē dr̄. ¶ 4° sic. Jta hec psona est indiuiduū psone: sicut hic deus est indiuiduū deitatis: si g̃ hic deꝰ sit indiuiduū: tunc erunt 4ᵒʳ indiuidua. ſ. tria indiuidua psone: q̄ sunt respectiua 7 4ᵐ diuinitatis: qd̄ est absolutū: qd̄ est incōueniens. ¶ Ad pᵐ dico. q̄ esse incōicabile potest intelligi dupl̄r: vel sicut nā i vli pluribus indiuiduis: 7 isto mō indiuiduū est incōicabile: vel sicut hec nā est cōicabilis pluribꝰ suppositis: 7 isto modo indiuiduo vt indiuiduū est nō repugnat cōicari. ¶ Ex hoc ad argm dico ad maiorē q̄ nullū absolutū incōicabile est 2° mō: sed ꝑmo mō oē absolutum est incōicabile: 7 ad minorē dico q̄ oē indiuiduū vt indiuiduū est incōicabile p̄ mō: sed tñ nō 2° mō: 7 si variatur mediū. ¶ Ad 2m dico q̄ indiuiduum dr̄ de vno solo. sicut hic deus dr̄ de vno solo deo: q̄n tñ nā indiuidua est in pluribꝰ suppositis vnū indiuiduū pōt dici de pluribus suppositis: sicut si idē color esſz in pluribus subis dicerētur de eis. sic in proposito. ¶ Ad 3m dico. q̄ h̄ deus non dr̄ de patre 7 filio ad modū q̄ vle dr̄ de singularibus 7 superius de inferioribus: cum ita singularis sit hic deus: sicut hic pr̄. sed ad moduz q̄ hec humanitas dr̄ ō hoc hoīe singulari. ¶ Ad 4m dico. q̄ sic in nobis multe beceitates ꝟcurrūt ad vnū hoc: q̄ tñ nō faciūt distincta hec pp coincidentiā i idez. sic beceitates deitatis 7 psone coincidūt in idē saltē in idem realiter: 7 ideo non faciunt distincta indiuidua: sic nō ē aliō idiuiduū hoīs 7 alis. Jta nec aliō bz deꝰ 7 pr̄: 7 iō idiuiduū dei coincidit cū tribꝰ respectiuis: ſz beceitas absoluta ñ sit respectiua.

Hoc viso itellndū ē ad qd ponīt h̄ idiuiduū absoluta ī dīnis: 7 dico h̄ 4ᵒʳ ꝟnes. ꝑª est q̄ huic idiuiduo attribuīt oēs opatōes eēntiales ad ītra 7 exī. pbaī. qz h̄ ē bonꝰ. pcessus. h̄ deꝰ itellit et pr̄ 7 filiꝰ 7. ſ. ſ. sunt h̄ deꝰ. g̃ 7c. 7 sic h̄. a. l. g̃ h̄. deꝰ ē q̄si mediuz h̄ ad ꝟcludēdū de q̄libet supto istas opaīco

Considera hic an ly prim fit primo. d. l. q⁹ esſen 1ª. 1ª. prefo tno creatum Sp. allor. quaz deus sustinet: q̄ i diuinis deq̄ daī indiuiduum vide absolutū. Scotus ibi. l. 1. d. 2. q. 1. 2. ed. 7. ad 4ª. 5 hic. 2 certe super indiuiduum intellexit sin gulare Scotus 2 2 Ric. Sa. vbi sup. 2. vltimo.

Objicitur quadrupliciter.

A. l. eē cōicabile

Cōicabile 7 incōicabile dupl̄r

Qō idiuiduuz de vno mō 7 de plibꝰ p̄dicaī.

Nō bñ totū.

Nō qd̄ q̄ris vbi qz: ſz istātiaz ꝟsidera.

A. l. hoc suppoſito necessario. Cōcio q̄d dupl̄r. Quare ponīt in diuiduū absolutū i dīnis 7 que ei ꝟueniunt ꝑmo 7 q̄ non?

essentiales: qz sibi adequate ꝯueniūt: ⁊ sic ꝑ ipsum de oībus suppositis pñt demonstrari. ¶ 2ª ꝓ est. qꝫ opationes notionales ad intra: siue ad extra nō cō ueniūt primo huic ðo vel isti indiuiduo: sicut sunt gnāre ⁊ spirare ⁊ incarnari. qz si sic. tūc iste opatio nes oībus ꝯuenirent: qð est falsum. 3ª ꝓ est. qꝫ hic deus est cōis oībus ꝑsonis. Nam oēs persone sunt vnus deus: ⁊ non nisi vnus deus numero: g̃ sunt ℔ deus. ¶ 4ª ꝓ est. qꝫ ly indiuiduū sit idem realr cuz qualibet ꝑsona: non tñ formaliter: qz est absolutuz: ꝑsona aūt relatiua. ¶ Sed ꝓ hec instatur quadru pliciter. ¶ Primo sic. Si ille est bonus processus q̃ est factus in prima ꝺne: iste erit bonus: hic deꝰ ge nerat: hec essentia est hic deus. g̃ ⁊c. ¶ 2º. qz cū hic deus sit prior patre: hic deus prius creabit q̃ pr̃. qð est falsum. ¶ 3º. Qz gcgd attribuit̃ inferiori vr̃ cō petere supiori: ly distinctio attribuit̃ pr̃i: g̃ huic deo: g̃ sicut pr̃ distinguit̃ a filio: ita hic deus ab hoc deo. ¶ 4º. qz tunc saltē erunt 4ºr suppositа formaliter distincta: cū illud indiuiduū formaliter absolutuz formaliter distinguat̃ a relatiuis. ¶ Ad ꝑm dico. qꝫ deitas vl essenª sunt magis abstracta q̃ sit hic deꝰ: ideo multa de hoc deo verificari pñt: que nō verifi cantur de essentia vel deitate. ¶ Si dicat̃ qꝫ ℔ deꝰ nullo mō distinguitur ab eēª. g̃ quod sibi ꝯuenit ⁊ essentie ꝯuenit. Dico qꝫ rōne illius qð cōcernit hic deus qð non ꝯcernit deitas: pōt supponere ꝑ perso nis: pro ꝗbus non supponit eēª vel deitas. ¶ Ad 2ºm dico. qꝫ actio duobꝰ attribuit̃. ſ. ꝑnº quo. ⁊ ꝑnº qð. ⁊ semp prius ꝑnº quo q̃ ꝑnº quod suo modo. Unde ꝯcedo qꝫ ℔ deus prius creat eo mō quo tale ꝑdica tum cōpetit ꝑnº quo: q̃ creat pater vel filius. Sed ī generatione est ne hic deus quo vel qð. Dico qꝫ re spectu ꝑsone est quo. respectu aūt essentie est quod. ¶ Ad 3ºm dico. qꝫ predicatum negatiuū dictum de inferiori. non pp ℔ dicitur de supiori: vel ēt eqpol lens negatiuo: cuiusmodi ē distinctio. ¶ Ad 4ºm di co. qꝫ nō est incōueniēs formaliter loquēdo: ꝯcede re multa indiuidua formaliter distincta: ꝝ nō plu ra suppositа. ¶ Ad argm. ꝑz. Qō III.

VTruz ꝑsona diuina formaliter cō stituatur ꝑ absoluta. qꝫ sic. qz ſm Ricardum in diffinitione ꝑsone po nitur subsistētia que vr̃ dicere aligd ab solutū. ¶ Cōtra ſm Boe. relo multipli cat trinitatē. Silr Aug. Quicgd est ad se ē oībꝰ cōe. ¶ Dic videndū est ꝑ de q̃sito. 2º dato qꝫ nō. si pō ista ponereť qūo posset itellī qꝫ ꝟstitueret̃ ꝑ absoª.

Quantū ad ꝑm dicere volūt alig. qꝫ ꝑsone di uine cōstituunt̃ ꝑ absoluta. ⁊ ꝓbant 4r. ¶ Primo sic. Persona siue suppositū ꝑfectissi mū: ꝺz ꝟstitutiuū ꝑfectissimū: sed ꝑsone diuine sūt ꝑfectissime. Constat aūt: qꝫ ratio absoluti est perfe ctioz rōne relonis: ergo cōstitutiua diuinaꝝ ꝑsona rum erunt absoluta ⁊ non reuª. ¶ 2º sic. Quicgd at tribuitur sube create rōne ꝑfectionis: ꝺz attribui ⁊ diuine cū ipsa sit perfectissima: sed sube create attri buitur suppositari in supposito sui gnis rōne sue ꝑ fectionis. negat̃ aūt ab accidēte ꝓp imperfectiōez. g̃ ⁊c. ¶ 3º sic. Nullū suppositū subale pōt cōstitui ꝑ aliqð qð non sit suba: qz tūc non diceret̃ subale cuz denoiatio fiat a ꝑncipali ꝟstitutiuo: sed diuine ꝑso ne sunt suppositа subalia. ergo opz qꝫ ꝟstituantur ꝑ aliquod de genere sube. ¶ 4º sic. Illud qð inuenit̃ in suba creata rōne imperfectionis non ꝺz diuinis ꝑsonis attribui vel diuine nāe: sed ꝓp imperfectio nem inuenitur in oī suba creata: qꝫ ipsa est suppositabilis in supposito alieno: sicut ꝑz in incarnatiōe. ergo ⁊c. ¶ Confirmaꝝ aūt ista opinio. Qz cuius ꝑn cipiū ꝟstitutiuū formale est relo illud ꝟstitutū non est ad se: ꝝ ꝑsona diuina ſm Aug. est ad se. ergo eiꝰ ꝑnm formale nō est relo: sed oē qð est vl est respecti uum vel absolutum: ergo constituitur per absolu tum. ¶ Sed contra istam opinionem arguitur ab alys q̃druplr. ꝓ Primo sic. Illud non est ponendum in deo qð simplicitati diuine ꝑsone repugnat: ꝝ po nere qꝫ ꝟstituatur per absoluta repugnat simplici tati diuine ꝑsone: qz absolutū addituz absoluto ne cessario facit cōpositionē. 2º sic. Illud non ē ponē dum in deo q̃ posito destruit̃ sūma ꝯnexio: ⁊ sūma coexistētia diuinaꝝ ꝑsonaꝝ. Sꝝ ℔ posito hoc acci deret: qz si vna non esset ab alia: non esset sūma cō nexio. Silr si vna posꝝ intelligi sine alia. g̃ ⁊c. ¶ 3º Illud nō ꝺz poni quo posito nā diuina ponit̃ disti gui ⁊ numerari: eo qꝫ ipsa vna sit summa res: sed si ꝑsone diuine ꝟstituerent̃ ꝑ absoluta: sic distingue reť nā dina: siť nā huª ꝑ hecceitates. g̃ ⁊c. ¶ 4º sic. Nihil ē asserendū qð repugnaꝝ vr̃ sacro canoni: ꝝ i sacro canone semp ꝑsone noiant̃ noibꝰ relatiuis et nūq̃ ꝑ noia absoluta. g̃ vr̃ qꝫ nullatenꝰ pōt predicta opinio sustineri. ¶ Iste rōnes nō ꝯcludūt. ꝓ Prima non. qz qñcūqz ꝯiuncta hūt vltimā actualitatem ⁊ vnūqðqz ꝑ se: illa cōponere nō pñt siue sint absolu ta: siue reªª. qz vnū cōponētiū semp est in poª. ꝝ ista ponunt̃ vltimate actuata. g̃ ⁊c. ¶ 2ª magis ē ad op positū. qz ꝟstituta ꝑ ꝓpetates absolutas eiusdē spēi magl ꝯueniūt q̃ ꝑ ꝓprietates relatiuas oppositas vel dispatas. ⁊ ēt rō ꝓbaret qꝫ non est sūma ꝯnexio patris ad spm̃ sanctuz: qz ꝑ dispata ꝟstituunt̃. ¶ 3º nō ꝯcludit: qz p̃ eēª diuina esset ō se hec vna hecceitate: ⁊ postea nō intellr aduenire alia hecceitas. sed ꝓpetates suppositales que q̃tūcūqz eēnt absolute nō distinguerent eēntiā eo qꝫ prius esset hec. ¶ 4ª nō valꝝ. qz locus ab auctozitate nō tꝝ negatiue: ⁊ tō dato qꝫ scriptura nō exprimat nisi sic. eo qꝫ melius intelligamus: non tñ obstat gn aut sit: sicut innuit saꝑ. prouer. 30. dic nomen eius: ⁊ nomen filij eius si nosti. vr̃ g̃ qꝫ aliud sit nomē filij vbi dat intelligere sapiens: aliud nomē filij occultū dicēs qð est nomē eius: ⁊ qð est nomē filij ei si nosti: ibi supponit no mē filij: ⁊ regrit aliud nomē archaᵐ. g̃ ⁊c. ¶ Ad rō nes ēt ꝑme opionis difficile ē rñdere: maxime sup posito qꝫ pⁿᵃ in creaᵗᵒ ꝟstituaꝝ ꝑ aligd de gñe sube. ¶ Dico tñ qꝫ pⁿᵉ diuine non ꝟstituunt̃ ꝑ absoluta. magis ꝯuictꝰ auctozitatibꝰ q̃ rōnibꝰ. Intellndum tñ pp solonē istaꝝ rōnē. qꝫ nulla pⁿᵃ nec creata nec icreata ꝟstituit̃ ꝑ aliqð absolutū. qz tūc nā sumpta a vbo pdidisset aligd absolutū: ⁊ hoc est flm. ⁊ otra Dam̃. g dicit. qꝫ fuit inassumptibile fuit icurabile. Cōstituit̃ āt pⁿᵃ creata ꝑ aliqð negatiuū. ¶ Tunc ad ꝑm ꝯcedo maiozē. ⁊ vltra ꝯcedo qꝫ pⁿᵃ dina ꝟsti tuitur perfectiozi ꝟstitutiuo. ¶ Sꝝ ad miozē dico qꝫ absoᵗᵒ repugnat ꝟstituere pⁿᵃᵐ. ⁊ iō nullū absolu tū ē pfectiꝰ ꝟstitutiuū relone. ⁊ ꝑ ꝺns non cōcludit. ¶ Ad 2ºm dico. qꝫ totū illð pfectōis qð ē ī suba crea ta ⁊ plꝰ ꝺz attribui dine. mō minoz ē fla qꝫ suba crea ta ꝑsonet̃ ꝑ aligd sui gnis. qz ꝑsonaꝝ ꝑ negatiōes q̃ ꝑ se nulliꝰ gnis sūt. g̃ ⁊c. ¶ Ad 3ºm dico. qꝫ totū supᵐ magis denoiaꝝ a suba ī q̃ ē q̃ a suo ꝟstitutiuo: sicut supᵖᵐ buma dr̃ supᵖᵐ sube ⁊ ñ negatiōis: cū tñ ꝟsti

Instaꝝ q̃druplr

Pri⁹ q̃ q̃ qꝫ ꝑn cipio ꝓpetit actō

Idē ēt q̃ qꝫ re spectu diuerſoꝝ.

Nō quodcūqz ꝑ mū dcm̃ ð iferio ri ꝯuenit supiori vel ꝑncipalr. ꝓ Ola idiuidua cō cedere i dinis nō incōuenit: qð ca ste ꝟsidera. Sermo de cōsti tutiuis ꝑsonaꝝ. 4. tri. c. zz. Li. tri. Uid. 5. tri. ⁊. 7. ⁊ alibi.

ſ. arti. Uere Boſi. et alios. vid Sco. hic copiosc.

Al. a principio.

7. tri. c. l. ⁊. 4. ⁊ alibi quere.

Impugnatio quadruplex.

Math. vlti. ⁊ 1. Joā. 5. ⁊ alibi sepe quere.

Oñdit impugno nes nō ꝯcludere qdqđ sit de oꝑ. vitate.

Al. postea in telligerent adue nire alie hecceita tes.

Propetates suppositales.

Al. aliꝰ sit prꝰ vel alr sit.

Oꝑ. ppria. q̃ est cōis. Qz ꝑsone dine ꝟstituunt̃ pre dicationes pp auctoz itates ponꝰ q̃ ra tiones.

Persona dina ꝟstituit nobilio ri cōstitutiuo q̃ ius relatiuo. Persona crea tā personatur in gatiōe. vid sco. i 3. di. 1. q. 1. Instātia. ē. q. 1. ad 5. dic ꝑr.

tuaꝫ p negationē. Eodē mō dico. q̄ suppositū diuinum est diuinū ⁊ nō relonis. ¶ Ad 4m dico. q̄ nulli nāe suppositali ꝑ⁹ suppositari p aliqd sui gnīs: ſz q̄ nā creata possit suppositari alio supposito q̄ꝫ suo. hoc pōt sibi cōpetere rōe impfectionis: sed nec suū suppositiuū ē sui generis. ¶ Ad illō de psona. q̄ est ad se: sepe dictum est.

2. arti. Declaratio op. de absolutis ꝓstitutiuis faz nōbil'

Quantum ad 2m videndū est p quā viā possit predicta opīo declarari. Ad qō sciendū est q̄ in supposito creato 4er p ordinez inueniunt̄. Primuz est nā specifica. 2m proprietas indiuidualis: ⁊ ista nō sunt adeq̄te idem: q̄ si deus crearet aliū solē: nā qdem specifica eadē esset: ſz tñ ꝓprietas indiuidualis nō eēt eadē. 3m est sua proprietas suppositabilis. nā prius nā est hec q̄ꝫ sit suppositū: ꝫ ꝓz. q̄ verbū assumpsit nāz in athomo: nō tñ assumpsit eā suppositatā: sed eā in suo supposito suppositauit. 4m est respectus originis aduenies: si illud suppositū sit alteri⁹ productiuū in 4° signo aduenire origo. Sic opz imaginari tenendo opīonem istā: q̄ primo intell'r nā diuina. 2° hec nā. 3° hec nā suppositata. 4° suppositū originās. Ideo ſm alios alterius. ſ. opinionis. prius est pr̄ ꝓstitut⁹: q̄ꝫ intelligaꝫ spirare spūsanctū. ¶ Sed ꝺ. Nam ex ꝺ vīr sequi quattuor impolia. ¶ Primū est. q̄ filius ⁊ spūssanctus prius essent q̄ꝫ eēnt productiui a pre. probo. q̄ ſm predicta per proprietates absolutas ꝓstituunt̄: ⁊ habent esse in 3° signo. in 4° autez producunt̄. g̃ prius hūt esse in 3° signo q̄ꝫ in 4° in q̄ producūtur: ⁊ sic prius hūt esse q̄ꝫ producātur. ¶ 2m impole est. q̄ producerent̄ ⁊ originarent̄ productionibus: quibus non existentib⁹ nihil minus haberent esse: q̄ in 3° signo hūt esse: ⁊ in 3° signo non sunt ille productiones: sed in 4°. ergo prius pūt eē sine illis. ¶ 3m impole est. q̄ prius essent iste productiones ī po⁹ q̄ꝫ in actu. q̄ in 3° signo non habent adhuc esse: ergo pūt esse: ⁊ ēt prius persone essent in potētia q̄ꝫ actu. q̄ non habent esse nisi p origines: que solum sunt in 4° signo. ¶ 4m impole est. q̄ filiꝰ ⁊ spūssanctus essent necesse esse a se. q̄ in 3° signo non essent ab alio: ⁊ essent: ⁊ non ꝓtingenter: g̃ necessario: ⁊ sic prius essent necesse esse q̄ꝫ haberent respectū adinuicem. ¶ Ad ꝑm dico. q̄ vīr ⁊ semper productū ordine nature precedit productionē qua producitur. sicut radius q̄ procedit a sole prius est radius q̄ꝫ producaꝫ. ¶ Sic dico de psonis. q̄ non esset inconueniens. q̄ ipse naturaliter precederent suam productionē: sicut absolutū rady precedit nā productionem rady saltem quantū ad quiditatē: sed tñ q̄ꝫ tū ad existentiā non sic. q̄ forte existentia est in eodē signo cū productione: nec precedit. sed de hoc alias magis dicetur ⁊ declarabitur. ¶ Ad 3m dico. q̄ licet in 3° signo intelligeret̄ qditas persone. nō tamē in illo 3° signo existeret: sed precise in 4°. eo q̄ sicut dictū est: origines ⁊ existentia determinant sibi idē signū: ⁊ tunc. ſ. in 4° signo primo essent. ¶ Ad 3m dico. q̄ nescirez hū vitare q̄ñ essent in poa obiectiua: ⁊ ideo supposito q̄ repugnat psonis esse in potētia obiectiua: dico q̄ eis repugnat constitui per ꝓprietates relatiuas productiones precedentes. ¶ Ad 4m dico. q̄ impole est aliqd intelligi necesse esse ni ſ pro illo signo ꝓ quo intelligit̄ esse. Et q̄ dictū est q̄ pro 4° signo precise psone intelliguntur esse: ⁊ p eodē signo sunt ab alio: in nullo essent necesse esse a se. ¶ Sed ꝺ est du. Q̄ si sunt tres ꝓprietates absolute erūt tres dy: sic̄ tres boies dicunt̄ tres pp tres ꝓpetates indiuiduales. ¶ Dico q̄ tres ꝓprietates indiuiduales bñ faciunt tria indiuidua: sicut tres boies: eo q̄ nā numerant̄ p istas proprietates indiuiduales: non tñ tres proprietates suppositales faciunt tria indiuidua: eo q̄ nā preintelligit̄ adeq̄ta siue beceitati: sed solū faciunt tria suppositā: in qb⁹ nā nō numerat̄. ¶ Ad argm ꝑz. Qō IIII.

Dealtm nō grahami nomples vt de alis sonādmr. Vide ꝑplificat. de supra.

Quare plificat beceitatib⁹ plificat nā: nō tñ plurificat ypostatis ꝓprietatib⁹.

Trū persone diuine ꝓstituant̄ per proprietates relatiuas. Q̄z nō. Q̄z ſm Aug. 5. de tri. Idem est in deo eē ⁊ subsistere: sed esse est absolutū. g̃ ⁊ subsistere. ¶ Contra. Damascenus. Solis ꝓprietatibus relatiuis differunt diuine yposta ſes. ¶ Dic p̄ dicā de proprietatib⁹ ꝓstitutiuis ſm earū nām. 2° de eis inquātū ꝓstitutiue sunt: ⁊ de earuz

Vide. 7. tri. c. 6. idem. Li. 3. c. 5. ⁊ alibi quere.

Quantuz ad ꝑm pono 4or (vi ꝓstitutiua. preambula. Primū est: q̄ pr̄nitas ⁊ gnātio actiua in pre sunt vna relo: q̄ in psona patris ſm theologos non sunt nisi due relones: tūc āt essent tres. ſ. iste due cū spiratione actiua. ¶ 2m preambulū est. q̄ gnātio ⁊ pr̄nitas in pre videnť habere aliquā distinctionē formalem: ⁊ hoc q̄ quecūq̄z sunt eiusdē rōnis formalis vbicūq̄z inueniant̄ seruāt eādē rōnē ⁊ distinctionē formalē. quā. ſ. habent ex suis rōnib⁹ formalib⁹: ſz gnātio ⁊ paternitas ponunt̄ eiusdē rōnis in deo ⁊ in creatura: ⁊ ideo cū ꝫ distinguantur qditatiue: ⁊ ibi. ¶ Ꝑ. Qñ aliq̄ ita se hūt q̄ aliqd repugnat vni ſm suā rōnē: qō nō repugnat alteri: illa vīr aliquo mō distingui: ſz ita se hz generatio ⁊ pr̄nitas. g̃ ⁊c. Maioz ē manifesta. Minoz declarat sic. Nā paternitati inquantū pr̄nitas est. repugnat esse in nā non viuente. Nā ignis nō ē pater ignis: nec sol rane. gnātioni aūt inquantū generatio ē nō repugnat: nā ignis gnāt: ⁊ sol generat. ¶ 3m est. q̄ gnātio passiua ⁊ filiatio sūt vna relo. q̄ si non: tunc eēnt in filio tres; cuz spiratio actiua sit ibi vna relo. ¶ 4m. q̄ iste relones distinguunt̄ formaliter. tū q̄ distinguunt̄ qditatiue ī creaturis. tū ēt q̄ filiatio repugnat igni ⁊ nō gnō passiua. ¶ Sz sunt ne in spiritusancto tales relationes distincte: Dico q̄ nobis ē magis manifesta productio p modum nāe q̄ꝫ p modum voluntatis: ideo de istis magis logmur: tñ q̄ꝫtuz ad rem forte ibi sunt. ¶ Istis ꝓmissis pono quattuor ꝓnes ad propositū. ¶ Prima est q̄ rō formalis gnātionis actiue preintelligitur rōni formali paternitatis. q̄ qualē ordinē habent aliqua: vbi sunt realiter distincta: talē ordinē seruant: vbi sunt distincta formal'r: generatio aūt in creaturis est prioz paternitate: īmo est dispō previa: vbi sunt distincta realiter: ergo generatio ⁊ paternitas in diuinis vbi sunt distincta solū ſm rōnez formalē talē ordinē hēbūt. ¶ 2a ꝓ est. q̄ rō formal' gnātiōis passiue ī filio ꝓintelligit̄ filiatiōi: q̄ ex rationib⁹ formalib⁹ talē ordinē hūt. g̃ in dīnis vbi seruant suas rōnes formales talē ordinez habebunt. ¶ 3a ꝓ est. q̄ proprietas patris vīr magis cōstitutiua sub rōne gnātionis actiue: q̄ꝫ sub rōne pr̄nitat'. q̄ rō prime proprietat' vīr prime psone ꝓstitutiua. ſz gnātio actiua est prima rō. ergo magis ꝓstituet. ¶ 4a ꝓ ē. q̄ ꝓprietas vbi vīr magis ꝓstitutiua sub rōne gnātiōis passiue q̄ꝫ filiatiōis. q̄ sic̄ spiratio nō ꝓstituit: q̄ posteri⁹ aduenies. ita nec ꝓpetas sub ratiōe filiatiōis. q̄ posteri⁹ aduenit. ¶ Sz ozit̄ diffi. q̄ꝫre pr̄nitas in dīnis nō ita p̄cedit gnōnē sic̄ dicere ī

1. arti. Preābulū q̄ duplex. In prima persona sūt dūtaxat due relones originis. Gnātio actio et pr̄nitas q̄ꝫnis dicāt eādē relonez ſm rē i pre: d'nt tñ formal'r. ſz vide sco. q 4. q̄libet: ⁊ vbi ibi no tant.

Maxima

De gnone passiua ⁊ filiatiōe idē itēdit: vt de aliis oppositis in pre.

An i. ſ. ſ. sint formal'r ples ypostatice ꝓpetates vt in aliis psonis ꝓdicta bñ pla. Loc'o q̄drupl'r

Regula scotica. quā. ſ. di. 16. examinauit.

Preintelligunt gnio actio ⁊ gnio passio. pr̄nitate e filiatiōe.

Sic̄ sub rōne generatiōis actiue ⁊ non pr̄nitat. p. pretas prius ꝓstituit. ita suo mō ex parte filij dōz ē. q̄ oia bñ examinabis.

Dubiuz nōbile.

Primo. 2. arti. Declaratio op. de absolutis ꝓstitutiuis faz nōbile.

In supposito creato inueniunt̄ 4. ordinate.

Obiicitur quadruplicater q̄ꝫ ypolia iferendo nō sani valde.

Productū pductionē nā precedit. idem. ſ. ⁊. ſ. tpe.

Fecūditas nā p. ꝓlis exiuā.

Nec ē in potētia obiua repugnat ꝓnis. Necessitas cēntrical ⁊ q̄ñ pue nat

Dubiū.

Qz dicere nō p̄cedit nec i dīis: nec in creaturis terminū ipsi⁹.

creatis p̄cedit actū intelligēdi. Dico q̄ nec i creatis dicere p̄cedit terminuz: tñ si poneret p̄nitas generationē p̄cedere i diuinis: multe diffi. solue/rentur de ꝓstitutis personaꝝ.

z. artī. Ꝓambulū q̄druplex.

Quātū ad z^am^ partem qōnis p̄mitto quatu/or p̄ambula. Primū est q̄ relō com/parata ad suū opposituz non ꝓstituit diuinā psonā: qz habitudo relōnis ad terminum est habitudo ad extrīnsecū: habitudo aūt ꝓstitutiua est ad intrinse cum. g̃ ꝛc. ¶ Confirmatur. qz ꝓstō alicuius p̄suppo nit vnionem ꝓstituentiū: ꝛ sic ꝓstitutiuū p̄suppo/nitur: ergo habitudo vnius constitutiui ad aliō p̄ supponetur. ¶ z^m^ p̄ambulū est. q̄ relō compata ad suū fundamentū ꝓstituit: qz nullum constituti/uū formale ꝓstituit: nisi inquantū respicit suuz fun damentale. cū ex eoꝝ vnione ꝓstō sequatur: ꝛ sic re latio cōparata ad essentiam ꝓstituit personā. ¶ 3^m^ p̄ambulum est. q̄ relatio diuina ꝑm suā rōnē foz/malem ꝛ quiditatiuam non cōstituit psonam ime/diate: qz p suā gditatē est ad terminū cū eiꝰ gditas sit ad aliud ꝑm Aug. vt aūt est ad terminū non cō/stituit. ¶ 4^m^ p̄ambulū est. q̄ relō diuina p suam passionē est cōstitutiua: nā vis ꝓstitutiua ē p se pas/sio eiꝰ: qz non p accñs: sed per se sibi cōpetit ꝓstitue re: ꝛ non in primo mō: vt patuit in p̄ ꝛ 3° preambu/lo: g̃ per se 2° mō: qz nec 3° modus: nec 4° dicendi p se sunt mō ad p̄positū. ¶ Cōfirmaī. qz sicut po^a^ passiua est passio māe: que est constitutiua funda/mentaliter vel mālr. ita potentia actiua vel in foz/matiua est passio ipsius fozme que ē ꝓstitutiua foz/maliter. Eodē mō dico: q̄ vis cōstitutiua est passio relationis dīne q̃ formaliter ꝓstituit. ¶ Istis p̄mis sis pono 4^or^ ꝓnes. ¶ Prima est q̄ relō diuina nō ꝓstituit inquantū relō est sub rōne gnāli relōnis. qz tunc oīs relō ꝓstitueret: qcqd. n. ꝓuenit relōni iq̃^m^ relō est: ꝓuenit oī relōni. ¶ z^a^ ꝓ̄ est. q̄ relatio diui/na non constituit inquātuz relō sub rōne ꝑticulari: vtpote inquātū paternitas aut filiatio aut ſpiratio passiua. qz oīa ista sunt in creaturis sine vi ꝓstituti/ua. nam p̄nitas in creaturis nō est ꝓstitutiua. ¶ 3^a^ ꝓ̄ est. q̄ relō diuina p̄cise non ꝓstituit inquantum diuina: qz tunc oēs relones que sunt in deo ꝓstitue/rent: qz relones ꝛ vltra hoc sunt diuine: hoc aūt ap/paret falsum esse in ſpiratione actiua. ¶ 4^a^ ꝓ̄ ē. q̄ relō diuina nō ꝓstituit p̄cise inquantuz prima. qz p̄mitas originis que soli p̄sone p̄is ꝓuenit ꝑm oēs. qcqd sit de priozitate non ꝓstituit patrē. g̃ non i eo q̄ relatio est ꝛ prima ꝓstituit. ¶ Dis p̄missis po no quattuoꝝ ꝓditiones necessarias ad hoc q̄ aliqua relatio ꝓstituat personā. ¶ Prima ꝓditio est. q̄ oz q̄ relatio sit formaliter insistens: qz si esset tñ assi/stens sicut ponit p̄positinus: nō ꝓstitueret eaz. et probatur sic. Impoſe est aliqua duo vnū ꝓstituere nisi vnū sit in alio formaliter: assistens aūt vt sic nō est formaliter in illo cui assistit: ꝛ ideo segr̃ q̄ si ne/gentur diuine relones fundari: aut ponanī separi nūc̄z constituent. ¶ z^a^ ꝓditio est. q̄ opz q̄ sit subsi stēs. qz nulla relō inherens pōt ꝓstituer suppositū: qz oē inherens aduenit quodāmodo subsistenti: ꝛ p̄cise relones diuine ꝓstituūt: qz ille sole sūt subsi stentes ꝑm Dil. de tri. ¶ 3^a^ ꝓditio est. q̄ opz q̄ rela tio sit propria: relones. n. cōes non ꝓstituūt: lz eēnt adhuc subsistētes: vt est eq̄litas: similitudo: idētitas: qz sunt cōicabiles: ꝛ p ꝓns esse incōicabile dare nō p̄nt sicut opz in ꝓstitutiuo. ¶ 4^a^ ꝓditio est. q̄ opor tet q̄ relatio sit p̄ima. qz si aliqua alia ipsam p̄ueniat que ꝓstituat psonam ipsa erit aduentitia: sicut pz in ſpiratione actiua q̄ aduenit patri: cuius solus p̄ ſpiraret: aut de primitate originis que soli patri ꝓuenit. ¶ Sic ergo dico ad qōnem magis mot⁹ ex auctozitatibus sanctoꝝ: ꝛ sacri canonis: q̃ ex rōni/bus. q̄ p̄sone diuine ꝓstituunt p relones vel relati/uas proꝑietates eo mō quo dictū est. ¶ Sz cōtra instatur quadrupliciter. ¶ Primo sic. Dis gditas de se est cōicabilis plurib⁹: vt cōiter cōceditur: sed nullū cōicabile pōt dare esse incōicabile: cuiusmo/di est esse suppositale: relō aūt: vt paternitas est g̃ ditas. g̃ paternitas non dabit esse incōmunicabile. ¶ z° sic. Impoſe est q̄ aliqua diuersoꝝ generū fa/ciant vnū nisi per accñs. g̃ cū relō ꝛ essentia sint di/uersoꝝ generū. persona erit vna per accñs. ¶ Cō/firmatur: qz ex rōnibus dispatis ꝛ non subalternis non fit vnū formaliter: hꝫ autē sunt ista. g̃ ꝛc. ¶ 3° sic. Suppositū nāe subalis est p̄ma suba: sed nulla prima suba pōt ꝓstitui ex aliqua relone cū sit abso/luta. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Ab vltimis ꝓstitutiuis non pōt abstrahi aliqō cōe: ſz a relonibus abstrahiī boc. qō est relō: ergo non vltimate ꝓstituunt. ¶ Ad p̄^m^ di/cunt alīq: q̄ p̄nitas vt p̄nitas non ꝓstituit: sed vt hic. ¶ Cōtra. Quero qd itelligis p ly h̄. aut aliquā rōnē formalē: ꝛ ista ē ita cōicabiliī sicut alia. aut sin/gularitatem: ꝛ illa nō est de se rō re^a^. ¶ Dico ergo q̄ nō oīs quiditas est cōicabilis: imo est aliqua cui repugnat cōicari. ¶ Sed queriī. Utr̃ sit p̄nitas. Dico q̄ nō. qz p̄nitas cōicatur creature: sed illa rō quā circūlogmur p paternitatem ꝛ illa est incōmu nicabilis: ꝛ illa est que ꝓstituit. Intelligendū est tñ q̄ sicut p subam transcendentē circūlogmur illud qō est primū inter predicamēta. ita ēt p sapientiaz vnā qualitatē que est in genere qualitatis: ita p p̄/nitatē circūloquimur vnā rōnem specificaz: cui ex se repugnat cōicari: ꝛ ista ꝓstituit: non aūt p̄nitas. ¶ Ad z^m^ dico q̄ ab illis q̃ sunt diuersoꝝ generꝝ: ꝛ a dispatis non subalternis non ꝓstituiī aliqd vnum formalr ꝛ quiditatiue: sed bñ ꝓstituitur aliqō vnū idētice ꝛ realr dūmodo sint idem realiter: sic est in ꝓposito. ¶ Ad ꝓfirmationem dico q̄ non faciunt essentia ꝛ relō vnū formaliter. psona. n. non est vnū formalr: non. n. est 3^a^ rō resultans: ſz sunt rōnes foz/males dispate ꝛ ꝓstituūt vnū. qz sunt vnū identice ꝛ realiter. Silr psona creata nō est vna formalr. qz includit negationē. ¶ Ad 3^m^ dico. q̄ indiuiduū absolutū est in diuinis tenēs locū p̄me subē. ꝛ illō non includit aliqd nisi de gñe subē. sicut ēt in crea/turis suba singularis. sed tñ psona creata quātū ad totū illud qō dicit nō est proꝑie in gñe subē. eodez mō in proposito. ¶ Ad 4^m^ dico. q̄ a p̄mo diuersis non pōt abstrahi ꝓceptus quiditatiu⁹: ꝛ sic ab istis ꝓstitutiuis non abstrahitur: sed pōt tñ bene ꝓcept⁹ denominatiuus vl aliqs ꝓceptus cōis: qui dicatur ita de eis q̄ litatiue: sicut genus dr̃ de dr̃ia: non in p̄ mō: sed reductiue tm̃. ¶ Intelligendū est. n. q̄ re/latio que dr̃ de istis ꝓstitutiuis non dr̃ in p̄ mō dōi per se: sicut ps essentialis: qz tunc non eēnt p̄ diuer se: ſz dr̃ eo mō quo dcm̃ ē. q̄ ens dr̃ de deitate. ꝛ ge/nus de dr̃ia. sic relō de p̄nitate ꝛ alys.

Relō. q.

Obiect quadru plicuer. ꝛ nōbilr

Rñsio aliox. Impugnatio

Rñsio ꝓpria.

Nō ois q̄dita ē cōicabil

Nō p̄nitas. sed circūlocutū per ipsaz ē icōicabil ꝛ ꝓstituit psoni.

Unū dupler.

Persona nō est vnū formalr. sed ꝓsidera an repu gnet bis q̄ dixi/mꝰ. q. l. bꝰ dist. ad finem.

In dīis ē suba p^a^. ꝛ q̄d ē. Uid Sco. h. c. 3. q. quolibet.

Ab vltio diuerſ ꝑt abstrahi ꝓce/pt⁹ cōis q̄ vis. ſz nō sconꝫat ſz eis pōderabis. Tāge h plurā p ꝛ 3.

D. quadrupler c. 1. de magnis.

Sed hic oriuntur alique diffi. Prima. qz scōz Aug. 7. de tri. Oē qō refertur est ali/quid excepta relone: sed illud aliud nō est essentia: qz illa non refertur relone originis. ergo psona cuz

nō sit aliud dare. ⁊ sic ꝑsona est aligd excepta relatiōe. ¶ Zᵃ dif. q2 fz Aug. 7. de tri. Oē qō relatiue dr ad aligd prⁱ est ad se. g̃ si pr nō ē ad se ſm Aug. iam nō erit ad aliud. ⁊ per ꝯis nō icludit rlonē. ¶ 3ª di. est. q2 ois forma dat suū eē formale illi cui p̄ iest. sz relo nō dat suū eē formale eēntie: q2 ipsa nō est relata. g̃ dat suppōsito: sz oē cui dat forma suum eē ꝑsupponit ab ea. g̃ ⁊c. ¶ 4.ª q2 in oi ꝯstituto prⁱ ē aligd denoiatiue tale q̃z ꝯstitutiue. nā prⁱ corpⁿ ē albū q̃z totū ꝯstitutū: ⁊ sic prⁱ est aligd denoiatiue relatuz q̃z sit ꝯstitutū. hoc aūt nō est eēntia. g̃ ē suppositus. ¶ A p̄ᵐ cū dr q ois qō referr̄ est aligd excepta relatiōe. ¶ Dico q ista ꝓpō hz vitatē aliq̄ mō: sz tm̄ nō oi mō. pr aūt idētice est aligd ꝑter relonē: sz tm̄ non formalr: ⁊ hoc sufficit. ¶ Ad zᵐ dico q pr prⁱ ē ad se q̃z ad aliud. hoc est q prⁱ est illud qō ē ad se q̃z illud qō est ad aliud: sicut hoc idiuiduū pⁿ est aīal q̃z hō: sicut aīal prⁱ est nā hoīe: sz tm̄ nō ē prⁱ ad se formalr ⁊ adeq̃te. ¶ Ad 3ᵐ dico q sūt aliq̄ forme que nō dāt suū eē formale imediate fūdamēto nec denominānt fundamētū sz suppositū: sicut pr̄nitas nō denoiat pōz gnātiuā: sz suppositū. ¶ Aliq̄ aūt sūt q̄ denominānt vtrūq3: sz pr̄nitas in ꝓpōsito solū denominat suppositū. nō fūdamētum. ¶ Ad 4ᵐ dico q ista regula hz ĩstātiā: qñ nō ponit suū actū vl suum effectū formalē in fundamēto imediate: sz p̄cise in suppōsito: sicut patuit prⁱ de pr̄nitate. ⁊ in ꝓpōsito fallit ꝓp eādē cām. ¶ Adhuc remanēt aliq̄ dubia. Primū ē. q2 ois relo ĩter extrema aliq̄ p̄exigit distinctionē ĩter illa: q2 relo est qditatiue ad aliud. et per ꝯis nō pōt eā causare. oz g̃ suppōsita relata pⁿ esse distincta. ¶ zᵐ duᵐ est. q2 relo nō pōt ꝑ terminari ad relationē oppositā: q2 tūc eēt: vt patuit sepⁱ: circulatio in eēntialr ordinatis. nec pōt terminari ad essentiaz: q2 tūc eēntia posset referri: ⁊ silr illud qō terminat gnōnē gnāt̄. ⁊ sic nō eēntia. ¶ 3ᵐ duᵐ est. q2 originās semp prⁱ itelligit originato cū per ipz habeat eē: sz supposituz originās nō pōt prⁱ itelligi si iª suppōsita ꝯstituant̄ p relones oppositas. q2 nāli itelligētia relatiua sūt sil. nec vnū pōt itelligi sine alio. ¶ 4.ᵐ duᵐ est. q oēs relones eq̄lr respiciūt suos termios: ⁊ sic spiratio erit ita nālis: sicut gnō: ⁊ ita nālr ꝓcederet spūs san. sicut filⁱ. ⁊ vlteriⁿ suppositi relatiui nō erit gnō: sed tm̄ adaliq̄tio. ¶ Ad p̄ᵐ dico q relo nēcio p̄exigit terminos aliquos disperatos ⁊ extrema formalia: tm̄ nō semp suppōsita: sicut pr̄nitas ⁊ filiatio si eēnt in duab⁹ aīab⁹ sepatl. haberēt qdē extrema formalia distincta: sz non suppōsita. ¶ Ad ꝓpositū dico q pr̄nitas bene regrit terminū formalē distinctū a fūdamēto. naz eēntia est terminⁿ formalis pr̄nitatis que distinguit a memoria que est p̄nᵐ vel fundamētū pr̄nitatis: ⁊ illud sufficit ad relonē. ¶ Ad zᵐ dico q illud p̄cise gnāt̄ qō est terminⁿ totalis gnōnis ⁊ nō formalis. eēntia aūt in ꝓpōsito: sz sit terminⁿ formalis: nō tm̄ ē totalis: ⁊ iō nō est terminⁿ gnōnis talis q denomiet̄ ab ea. ¶ Ad 3ᵐ dico q ordine originis vnuz correlaᵐ ꝑcedit reliquū. ista tm̄ p̄positas stat cū simultate nature nālis itelligētie. ¶ Ad 4ᵐ dico q eque nēcio ꝓducit̄ spūsanctⁿ sicut filⁱⁿ: nō tm̄ eque nālr. q2 hoc est ꝓpter p̄nª. ¶ Sz ꝫ adhuc ista. q2 ois actⁿ scōs ꝑsuppōit p̄ᵐ: ⁊ iō cū gnāre sit actⁿ zᵉ pr̄is: ꝑsuppōit pr̄ez tāq̄ p̄ᵐ actū. ⁊ sic seq̄t q pr̄ nō ꝯstituit p̄mo in eē per gnāre. ¶ zᵉ sic. Agere ꝑsupponit esse: ⁊ sic pr̄ erit q̃z agat. ¶ 3°. Si gnāre ꝯstituit ꝑsonā pr̄is. ergo erit prⁱ patre ꝯstituto. sz gnāre ⁊ gnāri sūt sil. ergo gnāri erit prⁱ pr̄e: ⁊ sic vbū pⁿ pr̄e. ¶ 4.° Tota rō ⁊ qditas relonis est ad aliud. ⁊ illō nūq̄z ꝯstituit nisi in habitudine ad suū fūdamētū ⁊ nō ad oppositū: ⁊ sic nō erit ſm se ꝯstitutiua. cū ois ꝯstitutio fiat per habitudinē p̄ncipioz. ¶ Ad p̄ᵐ dico q actⁿ pmⁿ suppōnit ab actu zᵉ vbi sunt distincti actⁿ realr pmⁿ ⁊ scōs. hic aūt. s. gnāre est actⁿ pmⁿ cū sit relo subsistēs: vel est actⁿ scōs q est ꝓducere: sz tm̄ ꝓpie loquēdo nō est scōs actⁿ. ¶ Ad zᵐ dico q agere ꝑsupponit eē p̄ncipy actiui. nō tm̄ suppositi agētis: sicut in resurrectiōe actⁿ beatifici sanctorū ꝑsupponūt aīas: sz ipsi actⁿ p̄cedūt suppōsita. Si militer si deꝰ crearet aīam separatā beatā. ⁊ postea ifunderet eā corpori. Ita dico in ꝓposito gnāre est prius suppōsito gnāto. ⁊ post pⁿ gnāndi. s. post me moziā fecūdā. ⁊ prⁱ pr̄e q est suppositus gnāns. nec illud est incōueniēs. ¶ Ad 3ᵐ dico q lz sit prius generari q̃z pr̄. nō tm̄ filⁱ genitus est pⁿ pr̄e. erit g̃ iste ordo. q sil sunt gnāri ⁊ gnāre. postea gnāns ⁊ genitū. qō pz. q2 filius vl genitū ꝯstituit p gnāri. ¶ Ad 4ᵐ dico q sicut tota qditas aīe est ad se. ⁊ ipsaz ꝯse quit habitudo ad corpus p se que est vis cōstituti ua hois totius: ita tota qditas pr̄nitatis est ad filiū sed illā qditatē cōsequit vis ꝯstitutiua suppposīti in habitudine ad eēntiā. ⁊ sic relo que qditatiue ē ad aliud vt ad terminū. ꝯstituit rōne habitudinis eā ꝯsequtis: qua respicit essentiā vt alteruz p̄ncipiū ꝯstitutiuū ⁊ fundamētale. ¶ Ad argᵐ pz.

¶ Distinctio. XXVII. Qō. I.

Hic q̄ri p̄t vtz pr̄ vl filⁱ⁹ ⁊c.

Circa distinctionē. zz^am. Quero Utz vbū nr̄m sit actualis notitia. q nō. Aug. Uox est vehiculuz vbi mālis. nō aūt est signū actus intelligēdi: sz rei. ¶ Cōtra. Ibidem dicit Aug. q vbū est cogitatio ipsa. ergo ⁊c. ¶ Dic primo videduz est qd sit verbū nostruz. Secūdo de quesito.

Quere. 15. tri. c. ij. ⁊ alibi.

Quantuz ad p̄ᵐ sunt 4^or modi. Aliq dicūt q vbū ē notiª declaratiua siue diffinitiua cuiuscūq3 diffinibilis. q2 ſm Aug. vbū est notitia pfecta. nulla aūt pfecta ē nisi diffinitiua. g̃ ⁊c. ¶ Aly dicūt q verbū est spēs intelligibilis repzesentās obiectū vel quiditatē obiectiui. q2 ſm Aug. 8°. de trini. spēs cuiuslibet rei est verbuz eius. g̃ ⁊c. ¶ Aly dicunt q verbū est quiditas obiecti. q2 ſm Augus. diffinio Cartaginez. ⁊ hoc est verbum eius. ¶ Aly dicunt q verbū est ipsum obiectum in esse cognito ꝓductū. q2 dicit Aug. q verbū qō foris sonat est signuz verbi qō intⁿ latet. nō est aūt sigᵐ nisi obiecti cogniti ⁊ vt cogniti. Et iteruz dicit Aug. q verbuz est qō volubili cogitatiōe iactamⁿ. ¶ Nulla istaruz viaz stare potest. Prima nō. quia quādo dicit q verbū est notitia diffinitiua. Quero aut accipit diffinitionē ꝓprie. aut nō. sed soluz pro notiª perfecta. Si primo modo. sequitur q nunq̄z haberemus verbuz nisi de diffinibilibus: qō est falsum. Si intelligat per diffinitionē cognitionē distinctā ⁊ perfectaz: tunc cuz pater in illo priori in quo precedit filiuz intelligat distincte ⁊ perfecte seipsum. ergo tunc habebit verbū. ⁊ sic verbuz verbi ⁊ verbum ante verbuz. ¶ Preterea Aug. sepe distiguit inter verbū perfectuz ⁊ imperfectuz. ergo ⁊c. Nec

pmª arti. Opp. q̄druplex alioz. Quid sit vbum nostrū. Quere vt ⁊ vbi scis. 9. ⁊. 15. tri.

9. trini. Al. l. intēpantiaz vide. 8. tri. c. 7. 15. tri. c. ij.

15. trini. c. 15. ⁊ alibi.

Impugnatio q̄druplex. Ditto duplex.

Verbuz duplex.

Ubi supra.

Regula.

Expō nōdil in Aug. ibi. oē qō relatiue de ⁊c.

Prⁱ ē ad se pr̄ q̃z ad aliud.

Hoc duplices. Vide ad h optie in sco. q. 3. ⁊. 4. q̄li. ⁊ vbi dixi nouī

Dubiū quadruplex nōbile.

Extrema rlonū implicia ⁊ q̄lia p̄ cipāt ⁊ q̄lia nō

Extrēa solialia pnitatis q̄?

Terminus gnōnis duplex.

Priozitas ordinis est ꝓpōs stant rlinoz.

Pōitas stat cū simultate de quo supra.

Stat adh ꝫ cō distinctiōē. q. quadruplr.

scōa stare pōt. qz in pfectissima notitia. s. ituitiua vt in patria nō ponit spēs: ꝛ tñ ſm multos. ꝛ videt de
A.l.15.tri. intētiōe Aug. 5. de tri. ponit verbuz: ꝛ hoc pfectissimuz. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ēt nō pōt stare: qz oē verbū qō habemus de quocūqz obiecto est ꝛmutabile: sed gditas obiecti diuini. s. gditas dei est icōmutabilis. ¶ 4ª etiā nō valet. qz ois ꝓductio in esse cognito vt sic ē ꝓductio ſm gd. si g̃ vbū esset gditas vel obiectum in esse cognito. vt sic: oē verbū esset solū ens ſm gd ꝛ ens rōnis. qō est falsuz. qz gnō verbi est gnō ꝛ ꝓductio in esse simplr ꝛ non in esse rōnis. ¶ Dico g̃
oō. sco. quā seq̃t ſz doc. s. ſm Jo. sco. q̄ vbū nr̄m: gnāl̄r sumendo: est
Uerbū nostrum q̄d sit? actus itelligēdi: nō gcūqz: sed ꝓductus per actū diuidēdi. Unde si itellectio aliq̃ esset suba vel causaretur totalr a deo: illa nō esset verbuz: qz gcgd causat deª ad eꝫ causat per volūtatē: sed verbū causat solū per itellectū. ¶ Hāc ꝛclusionez ꝛfirmo q̄druplici auctozitate Aug. ꝓma est. i5°. de tri. vbi dic̄t
c.io. q̄ formata cogitatio ab ea re quā scimª est verbuz
Ca.15.ꝛ.16. qō in coꝛde dicimª. ¶ 2ª est ibidē. vbi dicit q̄ cogi-
c.14. tatio nr̄a ab obiecto formata est vbū. ¶ 3ª q̄ vbuz nostr̄z nascitur de memoria: ꝛ de scīa nostra. Cōstat aūt q̄ de istis ſz eū nō nascit nisi notitia actualis.
ca.15. ¶ 4ª qz ibidē dicit q̄ verbū est visio de visiōe ha-
Dubium bituali visioni simillima. ¶ Sed hic est diff. quia auctozitates nō vident cogere. qz Aug. vr̄ diuersimode loq̄ de verbo. Qz aliqñ accipit verbū ꝓ similitudine rei: aliqñ ꝓ spē. aliqñ ꝓ diffōne: ꝛ sic vr̄
Nō Aug. accipit vbū diuersimode. equocare. ¶ Dico q̄ Aug. loquēs de vbo mentionez facit de his que ꝛcurrunt ad vbū vel vt causa. vel vt dispō pꝛeuia. vel ꝛditio sequēs: qz oīa ꝓ quādaz analogiā ad verbū. vocat verbi noīe. ¶ Sz tñ ꝓncipalr ꝛ ex intētiōe videt determinare. q̄ actus itelligēdi ꝓpꝛie accept° cū dictiōe passiua est vbuz. Qō etiā dicit Leo papa in sermone de sancto Joāne bap. Uerbū ingt Leo. est ipsa cogitatio.

2ª articulus. **Quantum** ad scōaz ptē videdū est. Utrum verbū nostrū sit actualis notitia ꝛ ad hoc itroducunt 4or r̄ones. ꝓma est q̄ verbū
Lōcīo q̄druplex Nec actꝰ intelligēdi nec dicēdi pcise: sz ꝛstitutū ex vtroqz cꝰ formale ē dictio: ē ipm vbū nr̄m. Cōsidera istātia nostrū nō ē pcise actꝰ intelligēdi. qō pbo sic. Oē qō ſm suā rōnē formalē est ad aliud nō est pcise aligd absolutū. vbū aūt ſm Aug. eo q̄ vbū est ad verbantez ꝛ dicētez. g̃ precise acceptū nō dicit aligd absolutuz. Cōstat aūt q̄ actus itelligēdi pcise acceptus est aligd absolutū. g̃ ꝛc. ¶ P. Illud pcise acceptuz nō est verbū. cui nō repugnat esse in ꝑ dicēte inascibili. s. in pr̄e dicēte: sz actꝰ itelligēdi ſm illud totum absolutū qō dicit est in patre in diuinis. g̃ actꝰ intelligēdi: vt sic nō est verbū. ¶ 2ª ꝑ est. q̄ verbū nr̄m nō est pcise actꝰ dicendi: qz oē qō est ad aliud est aligd excepta relatione: sed verbū refert. g̃ in verbo est aligd ꝓter dicere: qō pcise est respectꝰ. ¶ P. verbū est genitū. dicere pcise nō ē genituz. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ꝑ q̄ verbū nostrū ꝛstituit ex actu itelligēdi ꝛ actu dicendi: qz oē ꝛcretū ꝛstituit ex subiecto ꝛ forma denomināte: sed verbū est qd ꝛcretū. g̃ icludit subiectuz. ꝛ istud est actꝰ itelligēdi: ꝛ forma: ꝛ illa est actꝰ dicēdi. ¶ 4ª ꝑ est. q̄ verbū nostrū ꝛstituit tāq̄ ex formali ꝛstitutiuo per actū dicēdi: ꝛ ēt specifice: qz qñ totū per accidēs cōstituit ex māli ꝛ formali. specificatio est a formali: verbū est hꝫ. dictio aūt ē formale. g̃ specificatio fiet ab ea. ¶ Cōtra istas ꝑnes
Obiicitur quadrupliciter. instat. ꝓmo ꝑ ꝓmā sic. Totuz nō ꝑdicat de pte nec eꝫ. sed dicimª q̄ actꝰ intelligēdi est verbuz ꝛ q̄ verbū est visio de visiōe. g̃ ꝛc. ¶ 2ª ꝑ scōaz sic. Sic se hz verbū vocale ad locutionē sensibilē: ita vbuz itellectuale ad locutionē itelligibilē: sed vbū sensibile non est nisi ipsa locutio. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ꝑ 3am. Aggregatuz per accidēs nō est in aliquo ꝑdicamento: sed vbuz: p te: est aggregatū per accns: qz ex absoluto ꝛ respectiuo. g̃ ꝛc. ¶ 4ª ꝑ 4am. ꝓductio totiª magl terminat ad formale q̄ ad māle. sed: p te: formale est dictio. g̃ ꝓductio verbi magis terminabit ad dictionē q̄ ad actū itelligēdi: qō est falsuz. ¶ P. a ꝑncipaliori debz fieri denoiatio: sed ꝓncipalioꝛ ē actꝰ intelligēdi ipso respectu. g̃ ꝛc. ¶ Ad pm dico q̄ non
Nūo ps ꝑdicꝰ de toto. est incōueniēs q̄ ps ꝑdicet de toto in ꝛcreto: sicut hic. homo est pr̄: sz in abstracto hoc non est pole: sic hic. homo est pr̄nitas: ꝛ qz verbū est ꝛcretū pōt ꝑdicari de actu itelligēdi ꝛ eꝫ semp accipiēdo in ꝛcreto. ¶ Sed ꝫ. tūc ista nō erit vꝫ. vbuz est itellectio.
Replica ¶ Dico q̄ verbū sicut alia relatiua ꝛcreta possunt accipi dupliciter. Uno mō formaliter. Alio mō fundamēVerbuz accipit dupliciter. taliter. Si ꝑ mō accipiat illa est falsa: verbū est itellectio. Si 2° mō: sic est vꝫ. ¶ Ad 3m dico q̄ in sensibilibus aliud est vbū aliud ꝓductio vbi. Uerbū enim
Uerbuz ꝛ ꝓductio verbi dr̄nt. est sonꝰ vel formata vox. Locutio autē est ꝓductio ipsiꝰ vocis: vel sonus g̃ differt ab ea. sicut gnō lucis a luce. sic dico ī ꝑpto q̄ vbū est aligd ꝑter dictionē. ¶ Ad 3m dico q̄ nūq̄ ex absoluto ꝛ respectiuo constituit per se vnū. nec ex eis vna rō formalis resultat nisi per accidēs: sicut ex suba ꝛ accidēte: ꝛ iō cōcedo ꝛclusionē. q̄ verbū vt verbū nō est ꝑpe in aliquo ꝑdicaméto. ¶ Ad 4m dico q̄ ꝓductio totius magis terminat ad formale qñ est absolutuz: sz nō semper qñ formale est respectꝰ: maxime quādo illud formale est talis respectꝰ: q̄ de ipso dicat illud
A.l. ꝓductiū. ꝓductū: qz gnō solis terminat ad radiū ꝛ nō ad ꝓductionē rady. Tūc ad ꝛfirmationē dico q̄ est ad oppm. qz denoiatio fit ab ifirmioꝛi.

Sed hic oriunt diffi. ꝓma est. si verbuz debeat dici qd absolutū vel respectiuū
D. ocuplex. notabilis. ¶ Dico q̄ respectiuū. qz sic qñcūqz aligd ꝛstituitur ex necio ꝛ tingēti totū est ꝛtigēs: sic qñ aligd cōstituit ex absoluto ꝛ reⁿᵉ totū est respⁿᵘᵐ. ¶ Cōfirmat. qz psona diuina simplr dr̄ reⁿᵘᵐ. ¶ 2° dif. Utrū dictio passiua dicat in ꝑ mō dicēdi per se de verbo
A.l. vnam. nr̄o. ¶ Dico q̄ nō. ꝑpe. qz ens per accns vnū: ꝑpe nō hz diffōnē: ꝛ per ꝛñs nō est in ente p accns ꝑmª modus pseitatis. pōt tñ dici large loquēdo: sicut albedo dr̄ de boie albo in ꝑ mō dicēdi per se: ꝛ ita eodez modo rō dictiōis passiue: large loquendo: dr̄ in ꝑmo mō: qz ex ea cōstituit. ꝛ sic actꝰ itelligēdi: qz ex eo ēt ꝛstituit. ¶ 3ª diff. Qualr actus dicēdi icludit in actu itelligēdi. ¶ Dico q̄ non in ꝑ mō eo q̄ nullus respectꝰ est de gditate absoluti: sz nec in 2° mō: qz cū deª possit causare gcgd itellectª noster pōt intelligere ꝛ gignere. tūc si deª cāret vnū actū itelligēdi nō diceret verbū. segt g̃ q̄ dictio sibi ꝛueniat p accns: sicut radio solis accidit sua gnō cum poterit cāri a deo: ꝛ tūc nō erit in eo gnō. ¶ 4ª diffi. Utruz obiectū cū sit cā vbi dicat vbū. ¶ Dico q̄ nō. nam actꝰ itelligēdi duplicē hz ꝓductionem passiuā ꝛ duplicē respectū. p vnū respectū refert ad obiectū vt
Cane bic. ad ptialē cāz. p aliū ad itellectū agētē vt ad aliam cāz ptialē. solū respectꝰ 2° est formalis dictio. qz per dictionē passiuaz nihil refert nisi ad id qō hz pōm dictiuā. sola aūt pō itellectiua hz potētiā dictiuaz.
Cui ꝛuenit dicere ꝛ cui nō? dicere enim est actus viuētis itellectualr. 2ª autez ꝓductio est gnātio. Unde possumus dicere q̄ actª

intelligẽdi dr̃ ab intellectu: sicut a cã vli. gnãt aũt ab obiecto: sicut a cã pticulari. obiectũ. n. inq̃tum obiectũ nõ est nãe itellectualis. ideo ꝛc. ¶ 5ª diffi. Utrũ notitia a deo cãta in reuelatione alicꝰ veritatis possit dici verbũ. ¶ Dico ꝙ si a deo totaliꝫ causet nõ põt dici verbũ: qz deꝰ nõ dicit ad extra: sicut nec gnãt: ꝛ ió qõ cãt nõ dr̃. ¶ 6ª diffi. Utrũ notitia reuelata ab angelo alteri ãgelo sit verbũ. ¶ Dico ꝙ sic. qz p̃nm cãtiuũ ꝛ effectiuũ reuelationis ab angelo facere est memoria: ſz oẽ ꝓductuz a memoria vt sic est vbũ. ¶ 7ª diffi. Utꝛ actꝰ beatificꝰ sit verbuz. ¶ Dico ꝙ si põ itellectiua ꝛcurrat est verbuz: tñ tenẽdo ꝙ causet totaliꝫ a volũtate diuina: sicut credo veriꝰ: ꝛ nõ a potẽtia itellectiua creata: debet dici ꝛñr ꝙ nõ est verbũ. ¶ 8ª diff. Utꝛ deus potest aliqõ verbuz causare ad extra. ꝛ vr̃ ꝙ sic. Qz qcqd põt facere mediãte cã scõa. põt ꝛ per se: ſz mediãte meoria põt ꝓducere vbũ. g̃ ꝙ se põt idem. ¶ Dico ꝙ deꝰ nõ pt creare vbũ. qz qcqd deꝰ cãt ad extra cãt ꝙ volũtatẽ: sed repugnat volũtati dicere. g̃ deꝰ ad extra nõ põt dicere: ꝛ sic nõ põt totaliꝫ creare verbũ. g̃ ꝛc. ¶ Cõfirmat. qz verbũ vt verbũ potẽtiaz itellectiuaz respicit vt p̃nm sue dictionis: sed deꝰ per potẽtiã itellectiuã nihil causat ad extra. g̃ nihil causatuz a deo poterit dici verbũ: qcqd sit illud. ¶ Ad rõnez dico: ꝙ. ſ. regula iª fallit ꝛ hz ĩstãtias infinitas in respectibꝰ ꝓductionũ. ꝙ aũt habeat instãtiã in respectibꝰ dictis ꝓbo. Primo in motu itelligẽtie: certuz est ꝙ deꝰ sine itelligẽtia posset mouere orbẽ: sed tñ ꝙ causet motũ cũ respectu efficiẽtis ad itelligẽtiã: illud est ipossibile nisi itelligẽtia causet: qz non aliꝫ terminat illũ respectũ. ſz hoc ps in gnõne rady geniti a sole. Licet. n. posset deꝰ radiũ absolute causare sine sole: tñ illud totũ. ſ. illud absolutũ rady cum respectu effectualitatis ad solez. posse causare sine sole ipossibile est. ¶ Dico g̃ ꝙ oẽz actũ itelligendi quẽ põt itellectꝰ causare põt deus sine itellectu: sed actũ intelligẽdi cũ respectu dictiõis passiue: q̃ duo ꝛstituũt verbũ: nõ põt cãre sine itellectu: cũ dictio sit ad dicẽtẽ. ¶ Ad arm̃ ps.

Lõsidra ĩstãtiã in. 9. di. 2. sco.

Ecce qõ queris d actu biifico: ſz ꝓsidera dñ aliaz viam.

Limitatio illi⁹ famose. Quicqd põt deus ꝛc. de qua magis. ĵ. di. 45. hz. Al. effẽãliter. Lõsidra an ꝺdicat fũdamẽtũ: sintz alidiꝫ vr nõ: vbi vr nisi ꝙ deꝰ ꝑt supplere rectẽ extrinsecꝰ ꝛc. vid. ẽ. ĵ. di. 29

Nõ optime. Dic ponit. 9. d. 18 aliqbus ozigenalibꝰ an vbuz sit aliq̃ decimato gñe: ſz pbita ẽ soluẽdo. 3. obone. ẽ. ió supfluit hic.

V. arti. c. 15.

Quãtũ ad p̃m pono istã regulaz gnãlẽ. ꝙ oẽ cõstitutũ diffinitur per ꝓncipia ꝛstitutiua. Doc ps 4r. Primo in grãmatica. vbi oratio diffinit ꝙ ꝛstat ex noie ꝛ ex vbo. ſ in logica. spẽs diffinit qz ꝛstat ex gñe ꝛ dria. 3 in nãli phia ꝓposituz diffinitur per mãz ꝛ formaz. 4 in theologia xps diffinit per deitatẽ ꝛ humanitatẽ. deꝰ ꝛ hõ vnꝰ est xps fm Athã. Ista sic declarata accipio istã minorẽ: sed verbũ diuinũ ꝛstat ex absoluto ꝛ respectiuo. In diuinis aũt absolutũ est essentia. oz g̃ ꝙ vbũ diuinũ cõstituatur ex essentia ꝛ relatiõe. nõ quacũ q̃: sed dictiõe passiua. verbũ g̃ in diuinis est supposituz cõstitutũ ex essentia ꝛ relone: q̃ tñ eẽntia accipitur duplir. vno mõ pro nã diuina vt pscidit ab oi pfectiõe eiꝰ scõaria qualia sunt attributa. alio mõ pro essentia ꝑut ꝛtinet in se essentialia ꝑut distinguit a psonalibꝰ. nõ videt hic accipi essentia ſ mõ p̃ mõ. ꝛ hoc ꝓbo 4r. ¶ Primo sic. Nullũ cõstitutũ põt ꝛcipi sine suis p̃ncipys ꝛstitutiuis: sed verbũ diuinũ pt ꝛcipi sine quacũq; pfectiõe attribuli: ꝛ non põt ꝛcipi sine eẽntia. g̃ ꝛc. ¶ ſ. Quicũq; aliquid ꝛuenit alicui p̃. eodẽ mõ ꝛuenit oibꝰ gbꝰ cõuenit per illud: sicut habere. 3. eodẽ modo p se ꝛuenit ysocheli ꝛ triãgulo: ſz attributa insunt per se ſ mõ essentie diuine: ꝛ non ĩsunt per se suppositis nisi per essentiã. g̃ per se ſ mõ insunt suppositis. ¶ 3. Sic risibile ad sortez: ita perfectio attributalis ad suppositũ: sed risibilitas nõ ꝛstituit sortẽ itrinsece: g̃ nec pfectio attributalis suppositũ. ¶ 4. illud nõ ꝛstituit suppositũ: qõ aduenit supposito constituto: sed attributa sunt hmõi. pbo. pro quocũq; signo formale cõstitutiuũ est in aliquo: qõ põt esse fũdamẽtale cõstitutiuũ: p illo signo est suppositũ ꝛstitutũ: sed pro aliquo signo relatiuo priꝰ est in essentia q̃ itelligat esse in attributis. g̃ priꝰ pro aliquo signo suppositũ est ꝛstitutũ q̃ attributa fundẽt ipm formale cõstitutiuũ. Lõstat aũt ꝙ eẽntia põt esse pncipiũ fundamẽtale ꝛstitutiuũ. ¶ Sed ꝫ hoc instatur 4r. Pro sic. Essentia ꝓparat ad verbũ vt gnãle p̃nm. intellectus aũt vt ppriũ. Tunc sic. Illud qõ est magis p ppriũ vbo. est magis de itrinseca rõne verbi: ſz intellectus est magis ppriuz vbo q̃ essentia. g̃ ꝛc. ¶ ſ. Nã nõ iuenit Aug. sic dixisse ꝙ verbũ est essentia genita: ꝛ tamẽ dicit ꝙ est sapientia genita. ¶ 3. Etiã bene dicit Augꝰ. ꝙ est notitia genita. non põt aũt dici ꝙ sit essentia genita. g̃ ꝛstituit ex attributis. ¶ 4. Uerbũ ꝛstituit ex actu dicẽdi ꝛ substrato: sed oĩa attributa sunt abstracta. pbo. qz oẽ absolutuz qõ cõicat filio est substratuz dictioni passiue sed oĩa attributa cõicant verbo ꝛ sunt absoluta. ergo ꝛc. ¶ Ad p̃mũ dico ꝙ quãdo magis ppriũ ꝛ minus ppriũ sunt ambo de gditate. magis ppriũ magis ꝛstituit. sicut aĩal ꝛ rõnale reh̃oĩs. Sed quãdo minus ppriũ est de gditate ꝛ magis nõ. tũc est falsa illa ppõ: sicut hic aĩal ꝛ risibile respectu hoĩs. ¶ Ad ppositũ dico ꝙ ly intellectꝰ sit magis appropriatꝰ quodãmõ verbo q̃ essentia. non tamẽ est de gditate suppositi verbi: qz nõ ꝛuenit verbo nisi mediãte essentia. essentie aũt cõuenit in scõo modo dicendi per se. ergo ꝛ vbo sic cõueniet. ¶ Ad zm ꝛ 3m simul dico ꝙ vbuz põt dici sapientia genita ꝛ notitia genita ꝛ nõ essentia. Primo. qz ista nõ sunt eque abstracta sicut essentia. ꝛ rõne illius quod ꝛcernũt qõ nõ ꝛcernit eẽntia. genitũ põt dici de eis. a Alio modo. qz aliqua sunt cõia ꝛ nõ ppria nec appropãta: ꝛ de istis nõ dicunt ppie loquendo ipsa ppria. aliqua aũt appropriata: sed nõ ppria. Aliqua ppria sed nõ sunt appropriata. Aliqua autẽ sunt mixta ex ppio ꝛ appropriato. hmõi aũt sunt notitia genita ꝛ sapiẽtia genita. ꝛ hmõi possunt melius ꝛ rõnabilius dici de persona q̃ illa de p̃mo mõ vel ſ. ¶ Ad 4m dico ꝙ ly attributa haberẽt vim ꝛstitutiuã. qz tñ pintelligitur dictio aduenire essentie priꝰ q̃ attributi: hinc est ꝙ attributa cõstituere nõ possunt: qz aduenient supposito iã ꝛstituto: sicut dictũ fuit de spiratione actiua dato ꝙ haberet vim ꝛstitutiuã nõ cõstitueret: qz iaz ꝛstitutũ est.

Quantum ad scõaz particulã qõnis videndũ ẽ. Utꝛ vbũ diuinũ sit intellectio actualis ꝛ q̃tũ ad hoc dicũt alig ꝙ nõ. Distinguũt. n. ꝑ ꝙ duplex est notitia. ſ. habitualis ꝛ actualis. Habitualis ẽ illa que ꝛsistit in actu ꝑ. g est potentia bñs obm pñs ꝛ habitũ pfectũ. Actualis aũt

Lõsidẽa ĩstãtiã Elide. ĵ. dul. 35. ꝛ 36. hec.

Al. l. pbo. Ecce ꝙ queris: Quedã cõia q̃dã ppa q̃dã appropãta q̃dã mixta in diuinis. a Al. l. aliq̃ mõ intelligẽdũ tñ ẽ ꝙ aliqua. Quare cõcedit vbũ ẽ notitiam genitã ꝛ nõ eẽntiã genitã.

Dist. ĵĵ. q. 4. Sed adde replicas hvt ibi in fili

2 arti. Modus dicendi alioꝝ.

Notitia duplex

est illa que cōsistit in actu scō: sicut ꝑm⁹ actus est scire. scōs vo ꝓsiderare. ¶ Dicūt ḡ isti q⁹ verbū diuinū nō ē actualis notitia: eo q⁹ talis nō sit in diuinis. Act⁹ aūt z⁹ que est operari: in deo esse nō pōt. ꝑ qz ois act⁹ z⁹ est elicitus a ꝑ. in deo aūt nulla pfectio ē elicita. ḡ ꝛc. ¶ z⁹. qz ois act⁹ z⁹ recipit in aliquo. in deo aūt nulla est receptio. ḡ ꝛc. ¶ Sed istud stare nō pōt: qz flm supponit. s. q⁹ act⁹ z⁹ nō sit in deo. ꝓ primo. qz act⁹ scōi trāseūtes nō negāt a deo multo minus imanētes. ꝛña pz. qz imanētes pfectiones sunt trāseūtib⁹. ¶ z⁹ felicitas ois nāe itellectualis cōsistit in actib⁹ scōis. s. in intelligere ꝛ velle. ḡ sunt in deo. Et ꝓfirmat. qz per istū modū possent negari a deo oīa attributa: cū singula in creaturis iueniant cū aliq ipfectiōe: sz qz hoc est per accns: iō nō dz negari act⁹ scōs nec attributa. Rōnes ēt nō ꝓcludunt ꝓpria nō. qz act⁹ scōs nūq̄ est elicit⁹ nisi vbi realr ē distinctio: qō nō est in ꝺo. Nec scōa. qz act⁹ ꝛ attributa sunt in essentia: sicut in fundameto ꝛ nō sicut in receptiuo. ¶ Pono ḡ 4⁹ ꝑnes. Prima est. q⁹ vbū diuinū est act⁹ intelligēdi īnat⁹ ꝛ non elicit⁹. hoc ꝓbo sic. qz verbū ē act⁹ itelligēdi diuin⁹: sz ois actus itelligēdi diuin⁹ est īnat⁹ ꝛ non elicit⁹. ḡ ꝛc. Maior patebit ifer⁹ ꝛ pz. qz oē essentiale ꝑdicat de quacū q̄ pſona. Minorē declaro ꝑ q⁹ nō sit elicit⁹. Nā ois actus itelligendi diuin⁹ est in pre. hoc pz. qz vnicus act⁹ itelligēdi est in diuinis ꝛ ille est in pre: sz nihil est in pre elicitū. ḡ ꝛc. q⁹ sit innat⁹ pz sic. ois pfectio simplr est eēntie diuine īnata. ¶ z⁹ ꝓ est. q⁹ vbū diuinū nō est act⁹ talis itelligēdi formalr: sed idētice: qz qñ aliqua ita se habēt q⁹ vnuz ꝑdicat de alio in abstracto ꝛ nō in ꝑ mō. illa sunt idē idētice ꝛ nō formaliter: sed ostēsuz est pri⁹ q⁹ act⁹ itelligēdi non dr de supposito in ꝑmo mō: sicut nec ꝫ verbū est eēntia. ḡ cū ista sit vꝛa: verbū est act⁹ intelligēdi ꝛ nō in ꝑmo mō habeat ꝓpositū. ¶ 3ª ꝓ est. q⁹ vbū diuinuz nō est act⁹ intelligēdi ꝑpe: sz appropate. ꝛ hoc pbatur sic. Qō ꝛuenit oīb⁹ pſonis vnifomiter nō dr de aliq pſona ꝑpe. hꝰ est act⁹ intelligēdi re⁹ vbi: sicut amor respectu spūssācti. ¶ 4ª ꝓ est. q⁹ vbū diuinū est act⁹ appropriate nō ex ꝓpetate ꝓductiōis: sz ratione sue emanatiōis passiue. Alr. n. appropriatur verbo sapiētia ꝛ alr notitia itellectualis. Dr. n. a ꝓprietate sapiētia: qz sapiētia ꝛcurrit ad ꝓducēdum ipsuz verbū: sz dr actualis notitia rōne emanatiōnis passiue. qz eo modo ꝓcedit: sicut actualis notitia. s. per actū dicēdi: sicut pz in creaturis vbi nihil dr nisi act⁹ itelligēdi. ¶ Sed hic oriunt aliq̄ diffi. Prima est. que sunt que appropriata sunt verbo.

¶ Dico q⁹ notitia. ars. sapiētia. veritas. ꝛ breuiter quecūq̄ analogiā habēt ad intellectū appropriāt vbo: sicut que ad voluntatē appropant spūisancto. ¶ 2ª dif. est videre que sunt vbo ꝓpria. ¶ Dico q⁹ gnō. vbuz vel vbatio passiua. natiuitas. ymago ſm Aug. ¶ 3ª dif. Utꝛ ista appropriatio ortū habeat a nā rei. an solū ab itellectu nro fingat vel fabriceť. ¶ Dico q⁹ ex nā rei. Sapiētia. n. ex nā rei aliuz ordinē hz ad filiū: que nō hz ad alias pſonas. Nulli⁹ enim est ꝑn⁹ ꝓductiuū nisi vbi: ꝛ iō sibi appropat: qz sic ꝛuenit in re. eodez mō de charitate respectu spūssancti. ¶ 4ª dif. Si oīa que sunt in verbo propria ei sint idē. ¶ Dico q⁹ si ponam⁹ gnōnē ꝛ filiationē eiusdē rationis esse in deo ꝛ in creaturis: opz dicere q⁹ differūt in deo formalr: sicut in creaturis ¶ Ad arg⁹ patz. Qō. III.

Impugtio duplex.

Si act⁹ z⁹ elicitur ꝛ recipit.

Ob. ꝓpria. Cōclo q̄druplr Act⁹ intelligēdi duplex. Verbū diuinū ē act⁹ itelligēdi īnat⁹ idētice tm ꝛ appropate rōne emanatiōis passiue.

Alr sapia ꝛ alr notitia actualis appropat vbo diuino: sz ꝓsidera iustantiam.

D. q̄druplex.

Appropata verbo que sunt?

Propria verbo que sunt? 7. 9. ꝛ 15. trini. ꝛ alibi sepe.

Appropatio oritur ex nā rei.

Considera alti⁹ cū scoto.

WTrum vbū ſz eādē rōnē formalē dicať de deo ꝛ creatura.

Hic introducit vna opio. Dr enim q⁹ nō. qz vbū diuinū est de gñe subē. vbum aūt creatū de gñe q̄litatis. ḡ nō sunt eiusdez rōnis. ¶ Cōtra istā opinionē arguo 4ʳ. ꝓio sic. Aliquis pōt eē cert⁹ q⁹ oīa per verbū facta sunt. qñ. s. recitatur euāgeliū: ꝛ cū hoc dubitare vtꝛ per vbū creatū vel īcreatum. hoc de facto pz in Arrianis. ¶ 2º sic. Quicqd ꝛuenit vbo creato inq̄tū vbū est ꝛuenit ꝛ diuino. si. n. aliqd deť ꝛuenire vni qō nō alteri. hoc nō erit inq̄tū verbū: sz pp aliā rōnē: sz q̄cūq̄ ita se hñt sunt eiusdē rōnis cū ista reduplicatiōe. ḡ. ¶ 3º Quecūq̄ ita se hñt q⁹ qcqd repugnat vni inq̄tū talе repugnat alteri inq̄tū tale: illa sunt idē in illa ratiōe sup quā cadit reduplicatio ꝛ repugnātia: sz hꝰ sūt vbū diuinū ꝛ creatū iq̄m vbū sūt. ḡ ꝛc. ¶ 4º sic. Ubi ꝑnm eiusdē rōnis ꝛ ꝓductio eiusdē rōis ibi ꝓducibile eiusdē rōnis: sz mēoria fecūda q̄ ē ꝑnm ꝓductiuuz vbi ē eiusdē rōnis in deo ꝛ in creaturis. ḡ vbū qō vtrobiq̄ ꝓducť est eiusdē rōnis vtrobiq̄. ¶ Dico ḡ q⁹ verbū diuinuz ꝛ creatū sūt aliquo mō eiusdē rōnis formalis in deo ꝛ in creatura vt pbāt rōnes adducte. ꝛ breuiter oēs que ꝛcludūt de ente ¶ Sed ꝺ hoc īstať 4ʳ. ꝓio. Qñ aliquid itrīsece ꝛstituiť ex aliqb⁹. variato altero ꝛstituētiū varіatur totū: sz vbū creatū ꝛstituiť ex actu itelligēdi ꝛ dictione passiua. in deo aūt ex eēntia ꝛ dictiōe. ḡ altera ꝑs variať. ¶ 2º. Respect⁹ nō soluz variant ex terminis: sed etiā ex fundamētis: cuz abstrisq̄ dependeāt: sz dictio passiua que est ꝛstitutiua vbi hz fundamētū aliud in deo: qz eēntiā. aliud in creatura: qz actū itelligēdi. q⁹ variať. ¶ 3º. Sic act⁹ itelligendi diuersificant ex diuersitate obiectoꝝ: ita ꝛ verba: sz obiectū verbi diuini nō est eiusdez rōnis cū obiecto verbi creati: qz ibi essentia diuina: hꝰ interduz lapis. ergo nō sunt eiusdez rōnis. ¶ 4º. Qñ aliqua sunt eiusdē rōnis quicquid dicitur in quid de vno vt sic. ꝛ de alio. sed actus intelligēdi dicitur in quid de verbo creato ꝛ non de verbo diuino. vt patuit supra. ḡ nō sūt eiusdē rōnis formalis. ¶ Ad ꝑm dico q⁹ illa ꝓpō est vera vlr in ꝛstitutis per se: sz in per accidēs ꝛstitutis nō ē verū. nā in illis q̄ sunt per accns totū stat eiusdē rōnis formalis. Exēplū. Nā albū est eiusdē rōnis formalis in lapide ꝛ in ligno: sed vbū nō est aliqō ꝛstitutū per se: iō nō valz. ¶ Ad 2ᵐ dico q⁹ sicut in creaturis actus itelligendi diuersificať spē: ita ꝛ dictiōes passiue que in eis fundanť: tñ in rōne cōi ꝛueniūt: sz nō in rōne specifica. Eodē modo dico q⁹ verbū diuinū ꝛ creatū nō sunt eiusdē rōnis specifice: sed tñ ꝛueniūt in rōne cōi. ¶ Ad 3ᵐ dico per idem. Nō enim volo dicere q⁹ verbū diuinū sit eiusdē rōnis specifice: sed tātū cōueniūt in rōne generali verbi: ꝛ hoc non īprobat argumētuz: sed solū de identitate specifica. ¶ Ad 4ᵐ dico q⁹ iª que sunt eiusdē rōnis specifice eadem ꝑdicata gditatiua habēt. modo dico q⁹ verbū diuinuz ꝛ creatū nō sunt hꝰ. tñ inq̄tuz sūt eiusdē rōnis illa ꝓpō est vꝛa. Dico. n. q⁹ act⁹ itelligēdi nō dicit de verbo creato inq̄tū vbū est: sed inq̄tū tale. ¶ Sz hic est diffi. Que est illa rō generalis verbi in qua oīa ꝛueniūt: ꝛ sub qua rōne actus intelligēdi ītrat rationē verbi creati ꝛ nō vbi inquātum verbū est. boc est querere que est illa rō addita verbo in gñe.

Impugnatio q⁹ duplex. A. l. recipit. A. l. ꝫ deductio.

Ut patē. dic ꝓpr

Ob. ꝓpria. Conclonē affirmatiuā sustinet.

Obijcitur qua/ drupliciter.

Constituta duplicia. Cōfirma an cuadit argumentū.

Esse eiusdē rōnis ꝓuēit duplr

Dubium

¶ Dico q sicut rō formalis albi inquātū albū est: est q sit distinctiuū: ⁊ illud nō variat siue album sit in lapide siue in cigno: sed semp est eiusdē rōnis inq̄tū albū est. sic in ꝓposito esse ꝓductuz gditatiue. nō aūt denoiatiue p actū dicēdi est rō cōis vbi. ¶ Ad arg^m patet. Qō. IIII.

Rō cōis vbi trā scēdēs que?

Vtrum In diuinis sit verbum essentiale.

Obj. q̄druplex alioꝝ.

Vhic dicēduz esset ꝑm q dctā fuit in ꝓpoſitiōnib^9 de verbo. Qui dicūt verbū esse notitiā declaratiuā: hñt dicere q sic. Nā quelibet ꝑsona hz notitiā ꝑfectaz de essentia diuina. Silr q ponūt verbū esse spēz itelligibilē: hñt idem dicere: qz in qualibz ꝑsona est eadē exēplaritas. Eodē mō de gditate: qz in qualibz ꝑsona est gditas itelligibilis. Simlr de esse cognito qō est in qualibet ꝑsona.

Impugnatio duplex.

¶ Sed iste opiniones stare nō possūt de vbo sicut superi^9 fuit ostēsuz. nec ēt quātū ad illō qō ꝓsegr. s. q in diuinis sit verbū essentiale. nā illud videt in cōueniēs. ¶ Primo. qz ꝑm Aug. eo verbū quo fili^9 fz in diuinis non ponitur fili^9 eēntialis. q̄ nec ponitur verbū essentiale. ¶ 2°. Uerbuz nō dr nisi respectu memorie. memoria q̄ haberet terminū adequatuz in verbo eēntiali. ⁊ p ꝯns nō possz vlteri^9 ꝓducere verbū notionale. Ideo dico q in diuinis nō est verbū eēntiale. qz verbū est dictiōe passiua verbū: sed dictio passiua est ꝓpetas ꝑsonalis. q̄ ⁊c. ¶ Sz oriūtur alique diffi. circa verbū. ¶ Pria. si vbū nascit de oibus que sunt in memoria prīs.

7. tri. c. 4.

Sp. pria. Nō dat vbū eēntiale vid sco. i. reportatis hic. D. q̄druplex.

¶ Dico q pr ⁊ filius possunt ꝯpari ꝑm duplicē ordinē. s. ꝑm ordinē essendi ⁊ ꝑz ordinē operādi.

Ordo duplex.

¶ Dico q. p illo sig̃ pro quo ꝯparant in eē de oibus que sunt in pre nascitur verbū. p illo. n. signo nihil est in pre vl in memoria patris nisi illud qō est de^9 formaliter vel realr.

Limita vt. 3. q. 2. huj^9 dis.

¶ Sed est ne verbū creature. Dico q aligd pōt itelligi esse verbū alicui^9 duplr. vel ꝓncipiatiue sic dicimus q verbū est vbū memorie. vel terminative: sic dicim^9 q vbū ē vbū lapidis.

Uerbū dinuz eē verbū creature ꝑt intelligi duplr.

¶ Dico q vbuz diuinū nō est creature ꝓncipiatiue: qz creatura nō ptinet ad memoriā prīs pro illo signo p quo ꝓducit vbū: sed solū itellect^9 ⁊ eēntia: sed terminatiue.

¶ Dico q est soli^9 essentie ꝓncipiatiue nō termiatiue.

Uerbū creatum ꝓt ad obiectū duplr.

¶ Sed est ne verbū diuinū vbū obiectiuuz. ¶ Dico q verbū nostrū hz ꝯparationē duplicem ad obiectū. s. ad obiectū vt ad ꝓductiuū: ⁊ ad obm vt ad terminatiuū. ⁊ h^9 rō est. qz est essentialr opatio quedā. Opatio aūt ex eo q ꝓducta respicit ꝓncipiū ꝓductiuū. ex eo aūt q opatio respicit obiectū vt terminatiuū. qz respectu alicui^9 obti est opō: sic visio respectu alic^9 obiecti terminātis est visio. Jc circo verbū nostrū hz ipsuz duplicē aspectū ad obz Uerbū aūt diuinū lz sit ens ꝓductum: ⁊ iō respicit ꝓn^m ꝓductiuū: qz tn̄ non est eēntialr opatio: sic nec act^9 itelligēdi: sed solum essentia. hinc est q nō est obiectiuū rōne qua verbuz nec rōne ꝓpa. ergo ⁊c.

Uerbū diuinuz nō aspicit obm.

¶ 2ª diffi. Utr vbū diuinū respiciat volūtatez vt ꝓn^m ꝓductiuū. ¶ Dico q 4^or gnā vboꝝ iueniunt in creaturis. Quoddā. n. est vbū qō nō hz nisi vnū ꝓn^m ꝓductiuū: sicut qn̄ potētia intellectiua cognoscit seipsaz ituitiue: ibi est. n. idē itellect^9 ⁊ itellectū.

Vbū q̄druplr in creaturis idē tripa dis.

¶ Aliud est vbū qō hz duo tm̄ ꝓncipia ꝓductiua: sicut qn̄ itellect^9 nudus habitibus itelligit obiecta extrīseca. qz ibi ꝯcurrūt obiectū ⁊ potētia: sicut ꝓncipia distincta. ¶ Aliud est vbū ad qō ꝯcurrūt 3ª. s. qn̄ potētia habituata elicit actum respectu obiecti extrīseci: qz ibi potētia ⁊ habit^9 sunt ⁊ obiectū que sunt tria distincta ꝯcurrētia. ¶ Aliud est vbū ad qō ꝯcurrūt 4^or. s. qn̄ potētia habituata itellectiua itelligit obiectū extrīsecū ad iperiū voluntatis. nā ibi cōcurrūt potētia ⁊ obiectū ⁊ habit^9 sicut ad 3^m. ⁊ vltra volūtas in rōne itellectū mouētis ad actū ⁊ imperātis ei: ⁊ illud vbū est iperatū: ⁊ de isto dic Aug. q verbū est cū amore notitia. ¶ Ad ꝓpositū q̄tū ad verbū diuinū ꝯcurrūt ista. s. itellect^9 tāq̄ potentia dictiua: qz soli^9 itellect^9 est dicere. ¶ 2°. Ēntia in rōne obiecti: qz lz obm nō dicat: tn̄ itellect^9 dicere nō pōt nisi obto ꝯcurrēte. ¶ 3° cōcurrit sapiētia ois. n. potētia habituata potēs ꝓducere hz habitū cōꝓducētē. si respectu obti re^u cui^9 est pō ꝓductiua habeat habitū: sicut declaratū fuit. ¶ Sed 4^m ibi nō ꝯcurrit. s. volūtas. qz vbū ibidē est nāle ⁊ prueniēs oēz actū volūtatis ꝓductiuū. sicut. n. itelligere ꝑcedit velle: ita ꝓducere pōe intellectiue ꝑcedit ꝓducere volitiue. ¶ Sic g̃ pz qūo respectu vbi diuini nō cōcurrit ibi volūtas vt ꝓn^m ꝓductiuum.

3. tri. c. 4.

Uide sco. q. 14. q̄libeti ⁊ vbi ibi notaui.

¶ 3ª diff. Utr verbū diuinū habeat respectum ad creaturā. ¶ Dico q creature itelligūtur hr̄e q̄druplex esse p. s. actualis exīstie. ⁊ 2° in pō obtiua: et isto mō verbū diuinū nullū respectū actualez habz ad creaturā. qz cū habitudo actualis actualr dependeat a termio. nihil autē in vbo diuino est qō actualr dependeat ab eo qō est exī. Sz aliud esse hñt creature in itellectu diuino. s. exēplariter. ⁊ 4^m esse hñt in volūtate diuina. s. vtualr. ⁊ qz ꝑz illud eē sunt idem q vbū diuinū vl distincta. hinc est q respectū distinctiōis vl idētitatis hz vbū diuinū ad ista. nec h̄ est magnū icōueniēs: sz ista nō sūt ꝓpa vbo. ¶ 4ª di. Utr verbū respiciat creaturas q̄ sunt in deo: sicut ꝓn^m ei^9 ꝓductiuū. ¶ Dico q si vbū respiceret creaturas q̄ sunt in deo vt ei^9 ꝓn^m ꝓductiuū. hoc eētvel vt sunt in diuina volūtate vtualr. ⁊ hoc nō. qz vt dictū est pri^9. volūtas non ꝯcurrit nec aligd qō sit in volūtate: vl ꝑz eē exar qō hñt in itellectu: ⁊ h̄ nō: qz sic ptinēt ad sciaz. Scia aūt nō est ꝓn^m ꝓductiuum vbi diuini: sz ꝑcise sapiētia. eo q ꝑcise ꝑficit intellectū re^u obti illi^9 re^u cui^9 ⁊ a quo ptialr ꝓducit vbuz ⁊ nō scia: sz solū ꝑficit itellectum ad extrīseca. Uel possz dici vt ptinētur supemināter in essentia diuina. ⁊ hoc nō: qz respectus ad extrīseca est posterioz omni habitudine ad itrinseca ⁊ pri^9 ducit vbū q̄ aliqua habitudine itelligat in eēntia re^u creature.

Quis sapientia sit ꝓn^m q̄ ꝓductiuū vbi: nō tū scia.

¶ Distinctio. XXVIII. Qō. I.

Preterea considerari oz ⁊c.

Idem. s. sepe ⁊ vbi ibi nōui.

Jrca distinctionē. 28ª^m. Quero Utr ingenitū aut innascibile sint ꝓpietates patris. q nō. qz ꝓueniūt spūisancto qui est igenitus ⁊ inascibilis. ¶ Contra. Esse a se est ꝓpriū patri: sed esse igenitū est esse a se. g̃ ⁊c. ¶ Dic 4^or sunt videda. ¶ Primo qd est igenituz ⁊ inascibile. 2° vt Utr ingenitū ⁊ inascibile habeant distinctionē in ꝑsona prīs. 3^m est de ordine eoꝝ adinuicē. 4^m si sunt ꝓpetates prīs: qō ē q̄situ

Quantum

ꝑm° artī. Opp. aliox. q̄re bonauētura h̄.

ad p^m dicūt alig q igenitū dicit plenitudinē fecūditatis ⁊ fontalitatis. ¶ Cōtra illud arguit 4^r. ¶ Primo. qz plenitudo fecūditatis est ꝑfectio simplr. ⁊ per ꝯns oib^9 ꝑsonis cōis: sed ingenitū non est cōe. g̃ ⁊c. ¶ Scdo

Impugnatio q̄druplex.

sic. Omnis plenitudo est infinita: qz gcgd est in deo ꝯtuz est infinitū: sed oē infinitū est cōe tribus. g̃ ꝛc.

C 3°. Fecūditas itellectus nihil aliud est nisi vis ꝓductiua ipsi⁹ itellect⁹. Uis aūt ꝓductiua est p se passio illi⁹ cui aduenit. Tūc sic. Ubicūqz est iuenire subm est iuenire per se passionē: sz in filio est iuenire itellectū. g̃ t vim ꝓductiuā: t sic in filio erit i genitū si igenitū dicat illā plenitudinē simplr. Similiter 4° arguo eodē modo de fecunditate volitiua: qz ipsa erit vbi volūtas: t sic erit in filio t spūsā cto: t sic igenitū t inascibile erūt in vtroqz. Et ideo dico q̄ ingenitū t inascibile nihil positiuū dicūt in patre. Nā in patre nō est nisi eētia t relatio. certū est q̄ igenitū nō est eētia: qz tūc eēt in filio: nec relatio. qz nō paternitas. qz ꝟm Aug. si pater nō genuisset nihil, phiberet ipsuz esse ingenitū. nec ē spiratio actiua: qz illa est in filio. t sic igenitū essz i filio. relinquit g̃ q̄ sit rō negatiua: sicut icozruptibile dicit negationē cozruptiōis: ita inascibile dicit negationē natiuitatis t gnōnis passiue.

Ingenitū t inascibile gd dicūt in patre.

5. tri. c. 6.

Obꝫcitur quadrupliciter.

C Sz ꝫ ista instatur 4ʳ. ꝓximo sic. Nulla ipfectio dz poni in diuinis: sz oīs ꝑuatio dicit impfectionez. g̃ nulla ꝑuatio dz poni in diuinis.

C 2° sic. ꝓuatio ponit ad sinistrā partē entis. positiuū ad dexterā. g̃ positiuū dicit pfectionē. ꝑuatio vo ipfectionē.

C 3° sic. ꝓuatio dicit negationē in apto nato: sz de⁹ negationē nulli⁹ hz: qō sit aptū natū hr̃i ab eo. g̃ ꝑua⁹ aliq̄ nō ē in deo.

Qz in diuis nō dr̃ posse ab esse.

C 4° sic. Illō nō ē ponēdū in do qō eq̄ ꝓuenit nihilo: sz esse igenitū ꝓuenit nihilo. g̃ igenitū nō ē ponēdū in deo.

C Ad p̄m dico q̄ ꝑuatio que ꝓcise pfectionē ꝑuat: illa est que ipfectionē dicit.

Ꝓuatio est q̄druplex.

C Circa qō sciēduz q̄ ꝑuatiōes distinguunt ꝛz distinctiones positiuoꝝ qbus opponūtur.

Möbilis doctrina vbiqz necia.

C Quedā. n ꝑuationes sunt que ꝓuāt pfectiōes: sicut ignorantia t nesci⁹. t ista dicūt impfectionē. Alie sunt que ꝑuāt nō perfectionē simplr: sed pfectionē ꝟm gd solū: sicut inaiatū. Esse. n. aiatuz licz dicat perfectionē tñ dicit perfectionē ꝛz gd: t ideo ei⁹ ꝑuatio dicit ipfectionē talē.

Que ꝑuatio pfectionē t q̄ ipfectionē ipoꝛtat t q̄ in diuinis poni dz queqz nō nōnē.

C Alie aūt sunt que ꝓuāt ipfectionē sicut icozruptibilitas: que cozruptionē ꝓuat: t iste dicūt pfectionē: t ponunt in deo: eo q̄ dr̃ imoꝛtaliꝫ t silia.

Gnā ꝑuationuz q̄druplicia sub alia sua nōnter

C Alie sūt que ꝓuāt illa que neqz pfectionē neqz ipfectionē dicūt. hz est ingenitū: qō ꝑuat gnōnē que nec perfectionē nec ipfectionē dicit: t talis bene pōt poni in diuinis. Eodez mō dico ad scōz.

C Ad 3ᵐ dico q̄ sunt 4ʳ gnā ꝑuationū. Quedaz. n. ꝑuatio est que est carētia in apto nato ꝛz idē indiuiduum: sicut catulus idem numero cecus est aptus videre. Alia autem est que non est ꝟm idem idiuiduū: sz ꝟm eādē spēm: sicut hō cec⁹ inqꝫtuz hō est aptus videre nō iqꝫtū hic hō. Alia est ꝛz gen⁹: sicut talpa est apta videre inqꝫtū aial: nō tñ inqꝫtum talpa. Alia est ꝑuatio que est carentia in apto nato ꝟm trāscēdēs: sicut suba est indepēdēs iqꝫtuz suba: sed tñ inqꝫtū ens est apta dependere: nec sibi repugnat: qz accidēti ꝓuenit.

Qualis ꝑuatio pōit in deo. H. l. per rōnē.

C Dico g̃ q̄ loquendo de ꝑuatiōe trib⁹ ꝑmis modis sic accipiēdo ꝑuationē inqꝫtū hz nō ponit in deo. Nō ꝑmo mō. qz gcgd possibile est eē in deo totū est ibi in actu. Nec alys duob⁹ modis: qz de⁹ nō est in gñe vl in spē. Sed 4° modo bñ sibi ꝓuenit. De⁹. n. dr̃ icozruptibilis nō q̄ per ꝑuationē gnis vel spēi hoc sibi ꝓueniat: sz quia inqꝫtū ens. sibi nō repugnat: t ita p suū trāscēdens: t sic dico in ꝓposito.

Ingenitū accipit q̄druplr.

C Ad 4ᵐ dico q̄ ingenitū dr̃ ꝯtuoꝛ modis. Aut qz nullo mō pōt ei ꝓuenire gnō ꝟm aliqd qō sit in eo. isto mō solū nihil dr̃ igenituz qz oē aliqd hz in se aliquā rōnē formalē cui gnō nō repugnat. Unde isto mō chimera dr̃ ingenita. Aut qz nullo mō pōt sibi ꝓuenire gnātio ꝓꝛie sumpta: lz bñ possit sibi cōuenire gnō sūpta cōiter. s. gnō sūpta cōiter ꝓꝛo ꝓductiōe: t isto mō dr̃ spūssanct⁹ igenitus: qz ꝓꝛie nō est genit⁹ ꝟm Aug. de trini. t ita ēt angelus dr̃ igenit⁹: qz nullo mō gnāri pōt nec a deo nec a creatura: accipiēdo ꝓꝛie gnōnē: lz ꝓducat a deo. 3° mō dr̃ ingenitū: qz non pōt ei ꝓuenire gnō simplr: vt. s. genito qō: sed cū determinatiōe bñ. vt scz sibi cōueniat vt termino formali gnōnis: t isto modo eētia diuina dr̃ igenitū: qz simplr nō gnāt lz sit bene terminus formalis generationis diuie.

Li. 5. c. 14.

C 4° mō dr̃ igenitū cui nō pōt ꝓuenire aliquo mō gnātio accepta gnāliter ꝓ oī ꝓductione: licz in eo sit aliq̄ rō cui passiua gnō non repugnat. t isto mō sola ꝓsona patris dr̃ igenita: qz nullo mō ꝓducta: sed tñ ei nō repugnat inqꝫtū ꝓsona vel inqꝫtum ens. t isto mō nō ꝓuenit ipsi nihilo eē igenitū. t sic ꝓz ad illō.

A. l. deus.

Quantuz ad scōaz partē ꝓncipalē istius qō-nis oz videre vtꝫ igenitū t inascibile habeāt distinctionē in ꝓsona ꝑris. Et si queratur de idētitate reali eo mō quo ꝑuatiōib⁹ pōt ꝓꝛepere.

2° arti.

Ingenitū t inascibile ꝯuis sint idē realr: distinguūt tñ formalr

C Dico q̄ sic. qz vni⁹ positiōis realr ē tñ vna ꝑuatio realr: sz gnō t natiuitas ē vna ꝓꝛietas realr qz si nō. in filio essent diuerse res. g̃ t ꝑuatiōes eaꝝ sunt eedē. Si aūt querat questio de distinctiōe aliquali ex nā rei: lz nō reali: sz mō cōi formali. Hyla⁹ videt dicere q̄ sic. Ubi sciēdum q̄ iste rōnes abstrahūt a seinuicē: t se hñt ꝛz sub t supra. ꝓꝛio. s. nā itellectualis. 2° nā viuens. 3° nā subalis. 4° nā in vli. Omnis enim nā itellectualis est viuēs. nō autē omnis nā viuēs est itellectualis: sicut bos viuens nā est: tamē nō intellectualis. Omnis aūt nā viuens est substātialis: nō tñ ecōuerso: qz ignis est nā substātialis: nō tñ viuens. Omnis nā substātialis est nā accepta in vniuersali: non tñ ecōuerso: gaccidēs est nā accepta in vli: non tñ subalis. t sicut ista abstrahūt a se inuicē: sic ꝓductiones ꝯtes abstrahūt. Nā ꝓductio in nā intellectuali est dicere. in nā aūt viuēte est nasci: t sicut nā viuēs abstrahit a nā itellectuali: ita natiuitas abstrahit a dictione. in nā aūt vli est ꝓductio vlr sūpta: t sic abstrahunt a seipsis. ꝟm aūt istū modū ꝛz quē abstrahūt iste ꝓductiones t vna ab alia ꝑscidit. sic suo mō negationes istaꝝ ꝓductionū. Sicut g̃ gnō t natiuitas sunt due rōnes formales: t inter se diuerse. sic ingenitū qō est ꝑuatio generationis: t inascibile qō est ꝑuatio natiuitatis. habent aliqualez diuersitatē vl differētiaz eo modo quo ꝑuationes possūt habere.

A. l. alind.

A. l. sedo mō dr̃ igenitū ee aliqd quia ꝛc.

A. l. deus.

C Sed hꝫ sunt diffi. ꝓxima est. si sola ꝓsona patris habet ꝑuationes.

D. duplex.

C Dico q̄ non. qz spiritus sanctus habz nō ꝓductiuitatē. est enim nō ꝓducēs: sed filius nullā ꝓꝛiaz negationem habz: qz oīs negatio que sibi cōpetit: vel ꝓuenit patri vel spūisancto.

Oēnis p. t. l. l. sit ꝓꝑa aliq̄ ꝑuatio vl negationū tñ filio.

C 2ª diffic. Quare negationes spūisancto non sunt notiones.

Dignitas t pfectio dñt 3° articulus.

C Dico q̄ qz ad dignitatē nō pertinent. nō dico ad perfectionē: qz aliqua ad dignitatē pertinēt que nō ad perfectionē.

Regula nōbilis Applica ad salutē ꝓuis hanc regulā.

Quantum ad 3ᵐ ꝓncipale est videndū quē ordinem habent iste ꝑuatiōes adinuicē.

C Ad cui⁹ euidentiaz est sciēdum q̄ qñcūqz duo positiua abstrahunt a seinuicez: sicut superius t iferius: negatio iferioris abstrahit t est ꝓꝛ

fm ꝓtiaz negatione superiozis.cū ergo fm predicta:gnō sit supior ad natiuitatē negatio natiuitatꝫ que est inascibile erit ꝑor ⁊ supior ad negationē generatiōis que est igenitū. ¶ Doc ꝓbaꝫ duplr. Primo logice sic. Pri⁹ est fm logicū a quo non ꝓuertiꝫ subsistēdi ꝯia:sz nō segꝫ.nō bō.g̃ nō aīal.ecōuerso aūt bene.nō aīal.g̃ nō bō.ergo segꝫ q̄ negatio inferiozis:cuiusmodi ē inascibile:sit ꝑor negatōe supioris.s.igenito. ¶ 2° hoc idē ostendiꝫ phȳsice sic. Qñ sunt duo ꝑuatiue opposita.q̄to positiuū plus extēditur tāto ꝑuatiuū magis artaꝫ:sicut quāto plures sunt boies videtes tāto pauciozes sunt cecitates. ⁊ quāto illud min⁹:tāto hoc magis dilataꝫ:sz genitū ⁊ natū sunt positiua:quoꝝ vnū magis extēditur q̄z aliud.s.genitū.g̃ ei⁹ ꝑuatio magis artaꝫ. Natū aūt min⁹ extēdiꝫ.g̃ ei⁹ ꝑuatio magis dilataꝫ.g̃ ꝓuatio geniti que est igenitū magis artaꝫ ⁊ min⁹ extendiꝫ q̄z inascibile que est ꝑuatio natiuitatiꝭ.g̃ inascibile in plus se habz q̄z ingenitū:sicut patet manifeste in nō homine ⁊ nō animali.

Inascibile ē in plus q̄z igenitū. In post̄dicatis.c. de priori.

Ingēiosus cozdiger scotus ꝑz aliūde.

4°. arti. **Quantū** ad 4m̄ ꝑncipale videdū est.si ingenitus ⁊ inascibile sint ꝓprietates ꝑris q̄ fuit quesitū.hoc facit diffi.q2 ceētia dr̄ igenita. ꝑsona spūs sancti dr̄ igenita.ꝑsona etiā patris dicitur igenita.⁊ 4°tota trinitas. ¶ Dico sicut dictuz fuit supi⁹ in ꝑma ꝓticula qōnis accipiēdo igenituz vel inascibile ꝑ eo cui non ꝓpetit ꝓduci aliq̄ ꝓductione:nec vt quo nec vt qō:nec fm aliqd sui. Sic inq̄z accipiēdo sunt ꝓpetates patris.q2 isto mō sibi ꝓueniūt. Nā pater a nullo est ꝓducibilis aliqua ꝓductiōe.nec vt quo nec vt qō nec fm aliquid sui. Alys aūt nō ꝓueniūt ista oīa.nā spūi sancto ꝓuenit ꝓduci aliq̄ ꝓductiōe.ceētie ꝓuenit ꝓduci vt quo. trinitati ꝓuenit ꝓduci fm aliqd sui. Relingꝫ g̃ q̄ sint ꝓprietates patris. ¶ Sz hic ozirīr diff. Pria est.quō priuatio pōt esse ꝓpria alicui qō sit in deo. ¶ Propter ꝟ dixerūt alig ꝙ ista nō dicūt ꝑuationes:sed positiua quedā. ¶ Sed illud nihil valz vt patuit superi⁹. Primo.q2 si non esse ab aliquo diceret aliqd positiuū in patre.illud nēcio esset vel absolutū vel relatiuū.nō pōt esse nisi relatiuuz:q2 priū est:sz oīs hȳ respect⁹ in patre est respect⁹ ozigi nis.g̃ in patre ꝑter originē actiuā est respect⁹ ozigi nis q nō posset esse nisi passiue. ⁊ sic pr̄ diceret esse originat⁹ a se vel ab alio:sz a se magis:q2 dicūt ꝙ a se est positiuū. ¶ 2°.q2 ī diuinis nō ponūt nisi 4or relationes ⁊ vnū absolutuz:⁊ tūc ēent nēcio qnqz. ¶ 3° Q2 fm Aug.5.de trini.cū dicim⁹ patrez igenituz nō qd sit:sed qd nō sit designaꝫ. g̃ nō est positiuuz. ¶ 4°sic.q2 tūc essz vna inascibilitas positiua: per te:⁊ alia negatiua in pr̄e. ¶ Alig aūt volunt dicere ꝙ nō est ponēda ꝑuatio in deo:q2 aptitudinez dicit in subiecto.hoc aūt dicit ī perfectionē. ¶ Sz illud nō pōt stare. Prio.q2 in deo est carētia dependētie fm quā dr̄ indepēdēs.cuz ibi nō sit aliq̄ dependētia:⁊ tñ deo inquātū ens est.nō repugnat dependere. ¶ 2°q2 in deo est carētia finis fz quā accipitur rō ifinitatis cū finitas negeꝫ ab eo:tñ deo inquātuz suba nō repugnat finiri. ¶ 3°.q2 cū dr̄ deus incozpore⁹ si illa īcozporeitas esset positiua.eēt ibidez duplex īcozporeitas.vna positiua quā ponis ⁊ alia negatiua. Naz nullus pōt negare qn in deo sit vere negatio vel carētia fozme cozpalis.nam rōni formali subē que in deo est ex se non repugnat esse cozporeū. ¶ 4°.q2 si ꝑ ipolē de⁹ eēt colozat⁹ stātib⁹ oībus positiuis que sunt in eo formalr̄ nō eēt iuisibilis oculis carnis.g̃ per aliq̄ positiuū nō est nūc iuisibilis:sed per solā carētiā colozis. ¶ Dico ergo q̄tū ad istā diffi.q̄ in deo ȳe sunt ꝑuationes multe large sumēdo:sicut accipiꝫ priuatio que dicit aptitudinē rōne trāscēdētis vt dicebaꝫ superi⁹ in q̄rto mō. De⁹ tñ sub rōne ꝓpria nō est apt⁹ nat⁹ ad aliqd q̄ nō hēat. Si dicas.tu supponis q̄ ifinitas dic̄ negationē:⁊ tñ dic̄ modū itrinsecuz:sil'r icozporeū q̄ ē dr̄ia de genere subē. Dico q̄ tā ifinitas q̄z incozporeū q̄tū ad rōnes formales coꝝ dicunt ꝑuatiōes q̄ vere sunt in deo suo mō ēndi ⁊ dicunt̄ de deo: sed tñ per istas negatiōes vel ꝑuatiōes bñ circūloquimur aliq̄ positiua:vtpote per ifinitatē q̄ titatē virtutis.per icozporeū dr̄ias spūalitatis que est positiua in deo ⁊ creatura. ¶ Si dicatur q̄ nēcio in deo erit aliqd impfectū.s.rō illa trāscēdētis que hz aptitudinē ad habēduz q̄ nō hz. ¶ Dico q̄ ibi nihil dr̄ ipfectū pp rōnē deitatis adiūctā:que oīa ꝓtinet supemineter. Nec ēt rō subē in āgelo dr̄ ipfectioz: eo q̄ nō hz illud q̄ sibi fm se nō repugnat:q2 talis repugnātia est rōne melioris adiūcti. ¶ Sz differunt ne iste priuationes a negationib⁹? ¶ Dico q̄ nō formalr̄ vt pscindūt ab oī fundamento:q2 vt sic vtrūq̄ dicit solā carētiā.tñ ꝑuatio cōcernit fundamētū aptū natū ⁊ nō negatio.vñ sub rōne trāscēdētis ponunt̄ iste negatiōes in deo. ¶ 2°diffi. Q̄ est fundamētū bui⁹ negatiōis.s.igenitiꝫ vel inascibilis. ¶ Dico hic 4or ꝑnes negatiuas. Pria est.q̄ inascibilitas nō fundaꝫ sup ceētiā.q2 in quocūq̄ est fundamētū priuatiōis ⁊ ipsa ꝑuatio:sed in filio est ceētia.ergo esset ibi inascibilitas.⁊ sic duo opposita in eodē suppposito. ¶ 2ª ꝑ.est.q̄ nō fundaꝫ super pr̄nitatez:q2 paternitati nō repugnat ex se esse cū nascibilitate ex sua rōne formali:vt in creaturis ꝑz. Et etiā igenitū pōt esse sine paternitate:q2 si pr̄ nō genuisset nihil ꝓhiberet ipsuz esse igenitū fm Aug⁹. ¶ 3ª ꝑ.q̄ nō fundaꝫ imediate super essentiaz ⁊ pr̄nitatē simul sumptis.q2 distictoꝝ fūdamētoꝝ formaliter sunt distincte priuatiōes formalr̄.cum ꝑuationes distinguātur ex terminis ⁊ ex fundamētis. ¶ 4ª cōclusio.q̄ inascibilitas nō fundatur primo super totā personā:q2 quicquid attribuimus persone patris attribuim⁹ vel rōne essentie vel rōne relationis.Sil'r cōiter nō dicitur q̄ persona sit aliud ab ceētia ⁊ ꝓpetate sil'r supptis.nō g̃ pōt fūdari ī ꝑsona si in eis nō ꝑt fūdari. ¶ Dico g̃ q̄ igenitū ⁊ inascibile fūdātur sup ꝓmitatē ozigīs q̄ est in ꝑsona pr̄is. Et hoc ꝓbo sic. Super illud fūdatur priuatio: quo posito ponitur:⁊ quo sublato aufertur: sed isto modo est hic.suppposito enim habente primitatē ozigīs ex hoc q̄ in tali signo est.sibi repugnat eē ab alio.tunc enim esset in scō. Circūscripto autem signo.s.primitate ozigīs.sibi non repugnat esse ab alio:cuz statim positum in alio signo sit ab alio. ergo ⁊c. ¶ Intelligēduz tamē est q̄ alique negationes ꝓueniunt per accidēs subiecto sicut hic.homo nō est albus.nam ab eo potest auferri ista negatio. Alio modo sicut inferius accidit superiozi:sic animalitati in asino accidit irrōnabilitas. Alio modo per se sed nō ꝓuertibiliter sicut incozporeū angelo Alio modo per se ⁊ cōuertibiliter: sicut īcozporeitas ſpūi. ¶ Dico g̃ q̄ iz innascibilitas possit aliqb⁹ alys cōpetere primis trib⁹ modis.4° tamē modo cōuenit precise primitati ozigīs. ¶ 3ªdiffi.quare

Ob. ꝓpria. In deo sunt ꝑuationes.

Per priuatiua circūloq̄mur positiua plerūq̄z in deo ⁊ creatura.

Ecce q̄ queris: singularissime.

Negatio ⁊ ꝑuatio q̄lr dīnt ⁊ nō notanter.

Cōclo q̄druplr Nec sup ceētiā: nec sup pr̄nitatē nec super vtrūq̄z nec sup pr̄is ꝑsonā p̄:sz sup ꝓmitatē ozigis fūdatur inascibilitas

5.tri.c.6.

Singlaris ismagnatio sz subul'

Negatio cōuēit subo q̄druplr.

Resolo.a.

sola inascibilitas dicit notionẽ cum in diuinis sint multe alie priuatiões. ¶Dico q ad rõnẽ ꝓpriam notiõis 4or regrunt. Primo q sibi nõ determinet q sit positiua nec ꝓuatiua. nã 4or relones sunt que sunt positiue: t tñ sunt de numero notionũ. ¶2o q illud nõ sit cõe trib9: t ideo infinitas t incorporeitas nõ sunt notiões eo q oib9 conueniũt. ¶3o q sit ꝓpa. vni soli psone: t ideo spiratio actiua non est notio. ¶4o q iportet dignitatẽ: t ideo iproductiuitas q̃ est ꝓpria spiritui sancto accipiẽdo eã ad itra nõ ponit notio. t qz inascibilitas oĩa ista hz. hinc est ipsa pcise est notio. ¶4a diffic. Si in psona patris sunt alie notiões. s. ispirabilitas t. ¶Dico q sic. tñ qz ille oẽs que ponunt ptinere ad dignitatez reducunt ad istas. hinc est q nõ ponunt nisi iste. ¶Ad argumẽtuz patet. Qõ. II.

Ecce q queris: Ad rõnẽ notiõis requrit q̃uoz.

Dane h qz vi 5/ dictio t falsuz.

s. l. ispirabilitas Nõ valde.

VTrum ingenituz t inascibile sint ꝓprietatez pris ostitutiue q sic. Oẽ qõ dat esse icõicabile ostituit: sed iste ꝓuationez dant esse incõicabile. ergo t̃. ¶Cõtra. Qõ nõ est ens nõ ostituit ens: sed hec nõ sunt entia. g t̃.

Hic introducit vna opinio que dicit q sic. qz ꝓprietas incõicabilis que ꝓmo aduenit ꝓmo suppoito ips ostituit: sed inascibilitas est hõ. ergo t̃. Mi. ps. qz oẽ qõ est ad aliud pri9 est aligd ad se q̃ sit ad aliud. ingenitũ aũt est ad se. Nãc opinionẽ confirmo 4r. Primo sic. Illõ cui nõ repugnat eẽ sine altero: t alteri repugt esse sine illo illud est pri9: s ingenito nõ repugnat eẽ sine paternitate: tñ paternitati repugnat eẽ sine ingenito. g ingenitũ est pri9. Minor ps. qz essentia in illo ꝓri pro quo ꝓcedit patrẽ est ingenita. ¶2o qñ aligd indifferens est ad opposita ꝺictozie t ꝺrie. pri9 est idifferens ad opposita ꝺictozie q̃ ꝺrie: sed eẽntia est idifferẽs ad gnãre t gnãri que sunt ꝺria. t ad genitũ t ingenituz que sunt ꝺictozia. g poz est habitudo ad ista. t per ois ingenitũ est ꝓma ꝓpetas simplr. ¶3o. Qñ aligd ꝓparat ad pri9 t posterius. prior est habitudo sui ad pri9 q̃ habitudo ad posterius: sed pr per hoc q est genitor cõparat ad posterius. per hoc aũt q est ingenitũ ꝓparat ad pri9. s. ad gnãns q nõ est. ergo ingenitũ prius est gnõne. ¶4o sic. Quãdo ꝓuatio inest alicui p illo signo sibi iest prior quo habit9 sibi oppositus aptus natus est sibi inesse: sed si pater gnãret pri9 inesset sibi gnõ passiua q̃ actiua. g negatio gnõnis passiue ꝓus inest q̃ gnõ passiua. De rõne aũt ꝓprietatis ꝓmo incõicabilis ẽ ostituere. g ingenitũ ostituit. ¶Sed ꝺ istã opinionẽ arguo 4r. Primo sic. Persona relatiua non põt formalr ostitui per illud qõ est ad se: sed ingenitũ hz Aug. 5. de tri. dr ad se. pater autẽ est psona relatiua. ergo nõ ostituit per ingenitũ. ¶2o. Nullũ positiuũ suppositũ ostituit ex negatiuo vel ꝓuatiuo: qz tunc totũ esset ꝓuatiuũ: sed supposita diuina sunt positiua. ¶3o. Nulluz supposituz reale potest ostitui ex eo qõ nõ est reale. suppositus diuinũ est reale. ꝓuatio autẽ nõ est res. ergo t̃. ¶4o. Illud qõ nõ hz eẽ nõ põt dare eẽ: s ꝓuatio: cũ sit q̃dã negatio est hõ.

Maxia nõbil.

Impugnatio q̃druplex.

Dico ergo q ingenitũ nõ ostituit patrem. ¶Qõ cõfirmat 4r. Primo sic. Omnis distinctio aliquo t fundat in pncipys distinctis eoz. cũ ergo eadẽ sint pncipia cõstitutiua t distinctiua. si ingenitũ cõstitueret ingenitũ: esset fũdamẽtũ distinctiõis que est pris ad filiũ. ¶Tũc sic. Nullũ reale positiuũ põt fundari in priuatiõe vel negatiõe: sed distinctio patris a filio est realis t positiua. g nõ põt fundari in igenito: qõ est ꝓuatiuum. Uel da q sic. Sequit q distinctio patris a filio non erit realis nec positiua. hoc aũt totũ segt ex hoc q ingenituz ponit ꝓprietas patris ostitutiua. g h nõ põt stare. ¶2o illud qõ ostituit personaz fundatur imediate in diuina eẽntia: sed inascibilitas nõ fundat imediate in diuina eẽntia: g nõ cõstituit. Ma. est manifesta. Minorẽ pbo. Sicut aptitudo nãlis est per se passio illi9 cui ꝺuenit. vt ps ex supradictis: ita repugnãtia nãlis est per se passio illi9 cui ꝺuenit Sicut enim risibilitas est p se passio hois: ita repugnãtia ad ridere. s. irrisibilitas ẽ p se passio asini. cũ ergo esse gnãbile sit aptitudo nãlis. t per ois ꝓa passio ei9 cui cõuenit. sic repugnantia ad gnãri: quã intelligo per inascibilitatẽ erit ꝓpria passio illius cui cõuenit ꝓmo: sed si ingenitũ vel inascibile constituat ips ꝓ ꝺuenit essentie diuine. g igenitũ t inascibile erũt ꝓpria passio eẽntie diuine. ¶Tũc sic. Ubicũq est iuenire subiectũ est iuenire ꝓpriã passionẽ: sed in filio est iuenire essentiaz. g in filio erit reperire inascibilitatẽ: t sic ꝓprietas ostitutiua pri me persone esset formaliter in trib9: qõ videtur incõueniẽs. ¶3o arguo sicut arguit doctor nr. Nulla negatio est ꝓmo icõicabilis: s formale ostitutiuuz patris est incõicabile ꝓmo. g igenitũ nõ est formale ostitutiuuz. Ma. ps. Si eniz negatio esset incõicabilis: qñcũq fũdamẽtũ cõicaret: segt ꝺictio. s. q in eodem fundamẽto essent affirmatio t negatio. Nam ꝓmo est fundamẽtuz cuz negatiõe. negatio autez ponitur incõicabilis. fundamẽtum autẽ cõicabile. ergo erit fundamentuz sine negatione. t per ois cũ negatione t affirmatione. t sic cõtradictio. Innascibilitas autem fundatur imediate in essentia que est cõicabilis: posito q ipsa sit constitutiua. t per ois eẽntia est incõicabilis: sicut ipa inascibilitas est icõicabilis. vt si nõ. eẽntia erit cuz affirmatiõe t negatione. ¶Dico g q inascibilitas nõ pt eẽ ꝓpetas ostitutiua pme pone: qz nullo mõ põt eẽ ꝓpetas p9. ¶Sz ꝺ. Eẽntia diuia pone pris nõ cõicat. diuia eẽna pone filij cõicat. g idẽ ẽ cõicabile t icõicabile. t sic oppta ꝓuatiue dñr de eẽntia. ¶2o. Qz eẽna diuia in pona pris ẽ ꝓnm ꝓductiuuz diuie pone. in pona spũsãcti nõ. g affirmatio t negatio õ eodẽ. ¶Ad ista. ¶Ad pm dico q nõ cõicari nõ ꝺuenit diuie eẽntie imediate: sz mediãte primitate orĩgis in q̃ fundat ista icõicabilitas: t iõ qñ dico eẽna vt in pre. accipio eã cũ ꝓmitate orĩgis: q ẽ fũdamẽtũ isti9 negatiõis. qñ aũt dico eẽntia vt in filio. accipio eã sine fũdamẽto: t iõ affirmatio t nego nõ dñr imediate õ eodẽ: sz mediãte alio. ¶Ad 2m eodẽ mõ. Nã eẽ ꝓnm ꝓductõis ꝺuẽit eẽnc vt sub pri mitate orĩgis. i spũsã. aũt nõ ẽ sub ista ꝓmitate: t iõ nõ ꝺcludit distinctionẽ eẽntie: sz ꝓmitatis orĩgis ab alio sig. ¶Ad arta alteri9 opionis. ¶Ad pm dico q Aug. vocat ibi: ad se: oẽ illõ qõ nõ ẽ positiue ad aliõ t qz igenitũ nõ sic ẽ ad aliõ. s. positiue. dic q ẽ ad se: tñ vr exposse ꝺcedere q nõ exit gen9 relonis. ¶Ad 2m dico q bñ ꝓbat q igenitũ iprope accipiẽdo ꝑcedit prez: sz tñ illõ ꝺuẽit eẽntie t illõ nõ ẽ icõicabile Sz accipiẽdo ꝓpe igenitũ: sic supra dctñ ẽ. illõ ẽ p/priũ pri t segt prnitatẽ. illõ. n. ẽ icõicabile: sz qz fundat in ꝓmitate orĩgis q̃ psuppõit prez. hinc ẽ q nõ ostituit. t de tali dico q ipole ẽ eẽ sine pre: sz igenitũ

Ecce q queris: Ad rõnẽ notiõis requrit q̃uoz.

Dane h qz vi 5/ dictio t falsuz.

s. l. ispirabilitas Nõ valde.

Ꝺ. alioz. Uere Bona/uẽtura t Tho.

5. meta. t. c. 16.

Rõnes nõbiles ꝓ op. licz eas nõ seqt. vide sco. h t. 4. q. q̃libet.

Impugnatio q̃druplex.

ꝑcio rñsiua negatia quã ꝓbat q̃druplr nõbilr vel tripliciter. Al. triplr.

Tãge h pla. p t ꝺ

Dle posset poni 3. arti sic. 3o sic. t. ꝺ. 4. vbi assignat. z.

Sco. h t. 4. q. quolibet.

Resolo.

Obiicitur dupliciter.

Subtilis fuga: sed instãtia tãge ꝑũ.

Ad motiua pme op. Qualr igenitũ itelligit eẽ ad se.

Ingenitũ dupler vno mõ precedit ꝓmitate. alio mõ sequitur.

qđ ꝺuẽit eẽntie possit. ¶ Ad 3m dico q; duplr defic. ꝓrio qz nō est sil'e de positiuis ⁊ negatiuis. Negatiua.n.non pñt esse de intrinseco intellectu alicuius positiui. ꝓsitiua aũt sic.⁊ iō lz si pr̃ esset ab alio respectus ad prius p̃cederet respectū quo respicit illō qđ ẽ ab eo: qz posset esse cōstitutiuū illius:negaᵒ trī respectus ad prius non:qz illa negatio nō pōt eẽ cōstitutiua pſone positiue. ¶ 2o qz respectus ad prī: lz p̃cedat respectū posteriozẽ ⁊ ad posterius:non trī p̃cedit respectu q non est posterioz:lz sit ad posteriº .ſ.illū q est ꝓstitutiuus:vnaqueqz.n.res respicit prius illa ꝺ primo mō:q̃ illa q̃ sibi ꝺueniũt per accñs. sicut hō prius intelligitur esse aĩatus: q̃ intelligaṫ esse a deo:⁊ deus prius intelligitur ens:q̃ non creatiuus:pr̃ ergo prius respicit respectū pr̃nitatis quo ꝓstituiṫ q̃ ingenitum. ¶ Ad 4m dico.q; habitudo ad prioza pōt ꝯcedi prioz q̃ habitudo ad posteriora.si habitudo ad posteriora non ꝓstituit fundamẽtum vtriusqz:modo hic habitudo ad filiū ꝓstituit: habitudo aũt ad prius non.g̃ ⁊c. Sil'r dato q; esset vez:adhuc trī non haberet pꝓpositū:qz ingenitū nō est habitudo ad prius:sed negaᵒ habitudinis ad prius:⁊ ideo non valet argm.nec ꝓbat q; ingenitū p̃cedat pr̃nitatẽ. ¶ Ad argm pz. Qō III.

VTrum ingenitū ⁊ inascibilitas sint extrema oppōnis ꝑuatiue.

¶ Dic ꝑ videđū ẽ si ꝑuaᵒ est alia oppō a ꝺictiõe formaliꝝ. ¶ 2o si ꝑuatiue oppta sint incōpossibilia. ¶ 3o de q̃sito. vtz sint extrema

Quãtũ ad ꝑm dicũt alig q; sic:qz oppõ sic qđã genᵒ ꝺidit ī illas 4or oppões tãq̃ ī spẽs diuersas:cũ g̃ ꝑuatiue opposita ⁊ cõtradictorie sint due spẽs oppõnis.relinq̃t q; distinguunt formaliꝝ. ¶ Sz ꝺ.Qñ sũt aliq̃ duo. q̃rũ vnũ nõ addit ad aliꝺ nisi illꝺ qđ ẽ ex rõne formalẽ vtriusqz illa formaliꝝ nõ differũt:lz ꝑuaᵒ nõ addit ad negatiõez nisi vl'subz vl'aptitudinẽ nãlẽ:q̃z neutz ẽ ꝺ rõne fozli ei⁹.g̃ ⁊c.Ma.pz.⁊ minoꝝ q̃tũ ad vnam ptẽ.ſ.q; ꝑuatio nõ addit ad negationẽ nisi illa duo. ¶ Nũc declaro q; neutrũ illoz ẽ ꝺ rõne fozli priuatiõis vl'negatõis.hoc pz ex hoc.cecitas.n.⁊ visus ex rõne fozli coz opponunt:lz nec subz nec habitudo nãlis sic opponiṫ visui.qz visus stat cuz vtroqz.g̃ non sũt ꝺ rõne fozli ꝑuatiõis. ¶ Lõfirmaṫ.Nã extrema ꝺictiõis dñr ꝺ extremis ꝑuatis ī p̃ modo ꝺõi p se.qz ꝑuatiuũ ẽ fozr negum.⁊ positiuũ ẽ affirm.g̃ ⁊c. Dico g̃ q; nõ distinguũtur nisi extrinsece.vtpote p subm

Quãtũ ad 2m vidẽđ ẽ si ꝑua (⁊ aptitudinẽ. tiue oppta sint icõpossibilia.Dicũt alig q; nõ.qz stãt sil'.sic pz ī luna.Lux.n.lune stat cuz tenebza. ¶ Dicũt g̃ isti q; nõ sũt icõpossibilia ex rõnibꝰ formalibꝰ.coz.qz tũc ī q̃cũqz g̃du repug̃rẽt.⁊ sic q̃tũcũqz minima lux nõ possit eẽ cũ q̃licũqz tenebra.nõ g̃ repugnãt ex rõnibꝰ formalibꝰ coz.lz solũ sũt icõpossibilia ex g̃du:vtpote lux valde itẽsa non stat cũ tenebra. ¶ Lõtra ꝺ arguo 4r.p̃ sic.Lõtradictoria ex suis rõnibꝰ formalibꝰ repugnãt ⁊ sũt incõpossibilia:lz ꝑuatiue oppta q̃tũ ad rõnes fozlis non differũt a ꝺictoꝝ.s.vt oñsuz ẽ.g̃ ⁊c. ¶ 2o sic.qđ ex sua rõne fozli excludit aliꝺ illa sunt icõpossibilia. lz ꝑuatõ ex sua rõne fozli excludit positiuũ.sic cecitas ex sua ratione formali excludit visuz.g̃ ⁊c. ¶ 3o sic. Contraria ex suis rationibus formalibꝰ repugnant ⁊ contrariantur.ergo multo magis priuatiue opposita.ꝓñtia pz.qz magis sunt icõpossibilia priuatiue opposita q̃ ꝺria:añs pz ex diffõnibus ꝺrioꝝ. ¶ 4o Relatiue opposita ex suis relonibꝰ formalibus opponunt̃:g̃ multo magis priuatiue opposita.pz ꝺña. qz illa magis opponunt̃ q̃ ista. Dico g̃ q; hñt incõpossibilitatẽ ex rõnibꝰ formalibꝰ coꝝ. ¶ Sz ꝺ hoc arguo sic.Accipio habitũ intellectualẽ q; pōt augeri vtpote sciam vel sapientiã: ista nõ hñt ꝺrietatez: sed soluz hñt priuatiue oppõnem:sic hñs.5. gradus scie p̃cise:⁊ sit aptus natus bñe sextũ:certũ est q; est ꝑuatus sexto:ꝺz g̃ sil'sciam ⁊ ꝑuationẽ scie. ¶ 2o ꝺ idẽ appet ī formis sensibilibꝰ. Qñ.n.aq̃ est frigida simplr nihil ꝺz de caliditate:qñ ãt ꝺz tñ.5. gradus caret alys gnqz:⁊ sic ꝺz gradũ aliquẽ forme ⁊ ꝑuationẽ alicuius gradus. ¶ Rñdet q; glibz gradus est incõpossibilis sue ꝑuationi:sicut tota forma ꝑuationi totiꝰ.⁊ ita nõ sunt sil'forma ⁊ priuatio sibi opposita:sed forma vna stat cũ ꝑuatiõe non illius forme q̃ est in subo:lz alteriꝰ. ¶ Sz ꝺ hoc arguo 4r. p̃ sic.Qñcunqz aliq̃ nã specifica saluaṫ in aliq̃ gradu: gcgd repugnat sibi ſm suã rõnẽ formalẽ: repugnat sibi in illo gradu:lz nã specifica ſm suã rõnẽ formalẽ est incõpossibilis ꝑuationi q̃ opponiṫ nãe: g̃ in oĩ gradu nõ poterit stare cum priuatiõe nãe. ¶ 2o sic. Qñ aliq̃ sunt eiusꝺẽ rõnis:cuicũqz vnũ est incõpossibile ꝺz suã rõnẽ formalẽ:⁊ alterũ:lz isti gradus acgsiti ⁊ acgsibiles sunt eiusꝺẽ rõnis formaliꝝ.g̃ priuaᵒ que incõpossibilis est gradui acgsibili: erit ẽt incõpossibilis gradui acgsito. ¶ 3o. Qñ aliq̃ sunt eiusꝺẽ spẽi si aligꝺ repugnat vni qđ nõ alteri.hoc nõ est p rõnẽ specificã eis cõez:sed tu dicis q; vnᵒ gradus.ſ. acgsitus ẽ cõpossibilis priuatiõi alteriꝰ cui nõ ẽ cõpossibilis gradus acgrẽdus: g̃ hoc nõ erit ex ratiõe formali.lz aliũꝺe. ¶ 4o. Qꝺ cõpetit aligꝺ eiusꝺez rõnis p posterioza nã specifica: nõ ꝺuenit eis p ipsã nãz specificã:sed ista repugnãtia cõpetit istis ex posterioꝝ ipsa nã specifica:vtpote ex gradu intenso ⁊ remisso:intẽsio aũt ⁊ remissio sunt posterioza ipa nã specifica.g̃ ⁊c. ¶ Dico g̃ tãq̃ cõuictus per istas rõnes:q; q̃cũqz bī gradus alicuius forme intensibilis: non pōt ibi bñi priuatio alterius gradus sciꝺ rõnẽ formalẽ:qz illa priuatio codẽ mõ esset incompossibilis prioꝝ gradui: nõ stat g̃ priuatio respectu nãe specifice:sed respectu gradus p̃cise: ⁊ hoc rõne heceitatis:q̃ hic gradus distinguiṫ ab alio gradu:⁊ ẽ ꝑuatio q̃ꝺaz q̃ttatis vtutis q̃ acgriṫ:non nature. ¶ ꝓper hoc rñdet ad rõnẽ factã pro alia opinione. q; priuatiue opposita nũq̃ sunt cõpossibilia. Unã ꝑuatio respiciẽs nãm nũq̃ stat cũ nã in quocũqz gradu quãtũcũqz minimo ponatur: nec ẽt priuatio respiciẽs gradũ rõne illius qđ addit gradus supra naturã est illi cõpossibilis:tñ cũ natura in vno gradu hñ stat ꝑuaᵒ ad aliũ gradũ.qz cũ alio gradu aliqꝺ ẽ q̃ distinguiṫ a p:qđ nõ p̃fuit cũ p:non opponiṫ g̃ illa ꝑuaᵒ forme. Qꝺ ꝓfirmaṫ duplr. ¶ ꝓprimo sic.Mobile hñs totã nãm specificã nõ pōt moueri ad eam: qz nihil pōt moueri ad illꝺ qđ iã hz.qz pñte habitu cessaṫ motꝰ:lz hñs vnũ gradũ forme albedinis vel cuiuscũqz forme augmẽtabilꝭ totã nãz specificã forme illiꝰ:qz tota diffõ forme illiꝰ vẽ saluatur ī nãque est in vno gradu:ergo non pōt moueri ad illaz. ⁊ pꝓñs priuatio existens cũ vno gradu nõ opponiṫ nãe specifice. ¶ 2o impoſe est idẽ sil'eẽ in actu ⁊ inpoᵗ formali respectu eiusꝺẽ. lz habens vnũ graduz forme ẽ in actu ſm totã naturaz specificã.g̃ nõ est ī poᵗ ad illam.esset aũt in potentia si haberet priua/

Ofi. ꝓpria scõz vnũ modũ ꝺõi. Conclusio affirmatiua. Obijcit notanꝺ.

Mõbil' doctrina ꝺ cõpossibilitate ⁊ incõpossibilitate forme ⁊ priuationis.

Impugnatio q̃ꝺruplex nõbilis

Vl.l. i illo gradu

Resolo singlis vdiqz nõnda ſm aliũ moduz ꝺõi.

Priuatio ꝑtcõparari ad duo i formis intensibilibus. Applica i sili ea que ꝺicẽ ꝑ ad formas ꝺrias intensibiles vt scis.

l. de ge.t.c.56.

.ſ.secus ẽ de actu virtuali.⁊ potentia formali.

Bria positiuoꝝ ⁊ negationũ nobilis.

Respectus ad posteri⁹ ⁊ posterioꝝ eẽ ꝺfunt.

Habitudo ad posterioza precedit ꝺimcinẽ ad poza ⁊ qñ vel saltez negatiõez habitudinis ad prioza.

1. arti.

Ofi. alioꝝ. Alꝺ Sco.i post. ꝓdicamentis. Impugnatio

Ofi. ꝓpria. Scꝺo negatiua singularis. 2. arti.

Ofi. alioꝝ. appa tia.

Icõpossibilia explicia.

Impugnatio ꝙruplex.

Dubiū.

tionē illius. ergo ꝛc. ¶ Sed remanet diffi. ō nocte. qz in nocte cōcedit cōiter tenebra: ꝛ tñ aliq̄ lux est. Dico ꝙ si tenebra sumaꝫ formalr ꝑ carentia lucis vel forme lucis. Sic dico ꝙ quantūcūq; lux in nocte ponaꝫ minima nihil erit de tenebra. qz in q̄ta cūq; luce saluaꝫ nā lucis: que est incōpossibilis sue priuatiōi. ¶ Si aūt accipiaꝫ tenebra pro priuatione maioris gradus lucis: pōt ꝺcedi ꝙ ibi ē tenebra: qz priuatio maioris gradus lucis: nō tñ rōne lucis: sed rōne additi ad lucem quo distinguūtur illi gradus: ꝛ hoc primo respicit priuatio.

Cōcedi ꝛ negari ꝑt tenebra de nocte.

3. arti.

Quantū ad 3m qō fuit q̄sitū. vtrū. s. ingenituz ꝛ innascibile sint extrema priuatiue oppoꝝ. ꝓz qd dōm est. qz negatiōes sunt i aliq̄: in q̄ inuenīt aliq̄ rō: cui ex se nō repugt oppom. Qō. IIII.

Vtrū Ingenitū ꝛ innascibile sint extrema ꝺictōis. ¶ Dic ꝑ vidē dū est si ꝺictio est ꝑma oppō inter alias spēs oppōnis. 2o. Utrum maior vel minor oppositio. 3o de queſito.

1. arti. Obꝯ. alioꝝ. In postꝺicamēt. c. ō priori.

Quātū ad ꝑm dicūt aliq. ꝙ relatiua oppō ē ꝑa. ꝛ B ꝑbāt sic. Illud est priꝰ aliq̄ a q̄ non ꝓuertiꝫ subsistēdi ꝓnātia: sz ois oppō ē rel'o vel habitudo. Oppō. n. ex suo ꝺceptu ē ad aliꝺ: nō tñ ex. s. ꝙ ois rel'o sit oppō relatiua: g̃ oppō respectiua ē ꝑma.

Impugnatio duplex.

¶ Sz istō stare nō ꝓt. Primo qz illa oppō est prior cuius extrema sunt ꝑora: sz extrema ꝺictiōis sunt ꝑora oīb' extremis aliaꝝ oppōnuz: qz affir' ꝛ negaꝰ ens ꝛ nō ens q̄ sunt ꝑora oīb' alys. g̃ ꝛc. ¶ 2o sic. Illa est prior oppō q̄ pōt ab alys separi ꝛ nō ex. sz deꝰ subm pōt facere sine vtro qz tā reuc oppositoꝝ q̄ ꝺrie oppositoꝝ. nō aūt pōt facere sine altero ꝺictorioꝝ. g̃ ꝺictio ē ꝑor oppō q̄ sit aliq̄ aliarū. Maior ꝛ minor sunt ō se manifeste. Dico ergo ꝙ oppō ꝺictoria est simpliciter prima.

Obꝯ. ꝓpria.

2. arti. Obꝯ. alioꝝ. Impugnio duplex.

Nunc videdū est de 2o. Utrum sit minima vl maxima. ¶ Dicūt aliq ꝙ ē minima: qz est habitudo cuiꝰ extremū nō ē. Alie aūt bñt extrema. ¶ Contra. Qñ aliqd cōe imediate diuidit magis opponunt imediate diuidentia q̄ ꝺt ēta sub altero diuidētiū. Ex ista segt ꝙ magis opponit diuisum ꝛ suū oppositū q̄ diuidētia ꝛ diuisuz inter se: sz ens ꝛ non ens imediate opponūtur: g̃ plus opponētur q̄ ꝺtenta sub ente. s. ꝺria vel respectiua. ¶ 2o q̄ se totis opponunt magis opponunt q̄ q̄ aliqꝰ eorū: sic q̄ se totis differūt magis differūt q̄ diuersa q̄ i aliq̄ ꝓueniūt. sed ꝺictoria se totis opponunt: non ꝺria. nec relatiua: qz in aliq̄ ꝓuenūt. g̃ ꝛc. ¶ Dico g̃ ꝙ minima ē relatiua. 2o ꝺria. qz bñt idez genꝰ. 3o ꝓuatiua. qz bñt idē subm. ¶ Cōtradictoria aūt est maxa. qz nihil cōe bñt. qō ꝓbaꝫ 4r. Primo. qz sola poa diuina accipiꝫ ꝑ cōpationē ad ꝺictoria: qz pōt aliqd educere de nō ēte ad ens: iō ꝓcludit infinita.

Obꝯ. ꝓpria. Nue oppōnum ē ꝑor ꝛ maior. vide h notanter.

Qz ꝺictio ē maxima oppō.

¶ 2o. qz deus pōt facere subz sine vtroq; extremorū ꝺrietatis ꝛ rel'onis. non aūt ꝺictiōis. g̃ ē maior. nā nūq̄ sunt sil' va: nec sil' falsa. alie āt sil' ꝑnt admīnus ee false. ¶ 3o. qz illō solū dr ipole qō iplicat ꝺictionē. ¶ 4o. qz termini oppositi ꝑ ꝑno sunt in infinitū distātes: ꝛ ꝓpō ex eis formata est falsissima: sic sua opposita ē vissima. ¶ Cōtra 4r. Primo qz ꝺictoria saluanꝫ in mīme distātib'. g̃ ex se nō maxime distāt. ¶ 2o. qz ꝑ cōpationē ad diuersa pñt ꝺictoria sil' ee: nō aūt ꝺria. g̃ ꝛc. ¶ 3o. qz sunt maxime imediata. g̃ minꝰ distātia. ¶ 4o. qz includit i oīb' alys oppōnib' q̄ se bñt ꝑ additionē ad illā. g̃ est minor. ¶ Ad ꝑm dico. ꝙ non saluaꝫ in alys ꝺitatiue: sz solū ōnoiatiue: ꝛ ꝓp B nō segt ꝓpositū. ¶ Ad 2m dico ꝙ sile Petro: ꝛ non sile Mauritio nō sūt ꝺictoria. iō nō valet. ¶ Ad 3m dico ꝙ ē ad oppom. In oīb'. n. oppositis imediatis vnū semp ē ꝓiunctū cū nō ee alteri'. i mediatis aūt nō sic. ꝛ iō maximā distantiā bñt imediata ꝛ maximā inimicitiaz. ¶ Ad 4m dico sicut ad ꝑm. ꝙ ꝺictio nō icludit ꝺitatiue in alys: sed denoiatiue tñ: sic bō denoiatiue est nō asin'. nō aūt ꝺitatiue: ꝛ iō non valz. ¶ Quantum ad 3m. s. de queſito pz qd dōm sit ꝑ ea q̄ dcā sunt ꝛc.

Quaꝫ saluantur ꝺictio in alijs oppōnib'.

¶ Distinctio. XXIX. Qō I.

Est ꝓterea aliꝰ nomē ꝛc.

Circa distinctionē. 29. vbi magr tractat de rel'one ꝑncipy. ¶ Ad euidētiā isti' māe q̄ro mltas qōnes. ¶ Primo. vtz rel'o sit aliqd Qz nō. qz nō ē qd fm Aug. 5. de tri. g̃ nō ē aliqd. ¶ Cōtra. In eodē qñ dicim' p̄ez ingenitū. dicim' qd nō sit. g̃ ꝑ oppom geniti dicit aliqd. ¶ Hic introducunt 4or declarāda. Primū qd sit rel'o in gnāli. 2o q̄ sūt ꝓpetates relatiōis. 3o quot sunt modi rel'onū. 4o si rel'o est ens i aia vel ex aīam. Deinde ad q̄sitū.

La. 6. ꝛ alibi Al. l. 5. ingenituz ꝺic qd ñ ē: ergo genitū ꝺic aliqd Sermo copiosus ō rel'one in plib'. q. singularissime. 1. arti. Rel'o qd. La. 5. ꝛ alibi. Pz. 2. poste. 6. topi. ꝛ. 7. metha phisice ꝛ alibi. Pdiuisio ent. Vide Sco. 5. metha. excellentissime ad ppom In ꝓdicamēt. c. ō relone. Al. l. ad aliud. Obijcit quadrupliciter.

Quantum ad ꝑm dico inꝫ dcīn beati Augu. 5. de tri. ꝙ rel'o est ens ad aliud. Ista āt diffō declaꝫ ꝑ ꝑ viā diuisiōis sic alie diffones. Nā ꝑ viā diuisiōis diffones ingrunt. ens aūt diuidit ꝑa sui diuisiōe i ens ad se: ꝛ i ens ad aliꝺ: rel'o nō ē ens ad se: g̃ est ens ad aliud. ¶ 2o B idē declaꝫ ex iterptatiōe vocabuli fm phos q vocāt rel'onem ad aliqd. illō aliqd nō ē ipsaꝝ rel'o: g̃ ē ad aliꝺ bñs modū termī ei'. ¶ Cōtra istud instaꝫ 4r. ꝑ sic. Nam cālitas ē ad aliꝺ. sz deus ē cā. ꝛ ꝑ nīs cālitas vā ē in eo respectu oīuz. g̃ i deo ē aliqd ad aliꝺ. sz qō est ad aliꝺ est rel'o fm dicta: g̃ in deo est vā rel'o ad ex. ꝛ sic ē cā realis. ita erit rel'o realis. ¶ 2o. Risibilitas vr ee ad aliꝺ. s. ad actū ridēdi: sz nō ē rel'o: qz hō est risibilis dato ꝙ nō rideat: nec sit act' ridēdi: ꝛ tūc rel'o esset sine termino: qō est ꝺ rōne rel'onis: cuz g̃ sit ad aliud ꝛ nō est rel'o. diffō non erit bona. Eodē mō de mā. ¶ 3o ipole est. ꝙ ꝺcept' absolutus includaꝫ in rōne relatiui: sz ens hz ꝺceptū absom. g̃ nō pōt includi in rōne relatiui. Maior est nota. Mi. pz: qz ens pōt ꝺcipi nullo alio intellecto. g̃ ē absom. ꝛ ꝑ nīs diffinitio relationis per ens nō erit bona. ¶ 4o. Ratio formalis rel'onis: per te: ē ad aliud. rō formalis entis non est ad aliud: ergo rō formalis rel'onis nō est ens. Minor probaꝫ. qz diuisum non est formaliter aliquod diuidentiū: sed ens diuidit ꝑ absolutū ꝛ respectiuū: g̃ non est formaliter respectiuū. ¶ Ad ꝑm vr dōm ꝙ rel'o pōt ee sine termino. Dico g̃ ꝙ duplex est rel'o in vli. s. actualis ꝛ fundamentalis. caualitas que est in deo respectu illorum que sunt extra non est relatio actualis: sed solum fundamentalis. ¶ Sed contra. Ista rel'o fundamentalis aut est ad se: aut ad aliud: non videtur esse ad se. cālitas enim est respectu alicuius cābilis. g̃ vr ꝙ sit ad aliꝺ. Dico ꝙ ex sua ꝺitate ē ad terminū: tñ qz fūdamētalis non regrit terminū nisi in potētia. Uel pōt dici ꝙ abstrahit ab esse ad se: ꝛ ab esse ad aliꝺ. si accipiant vnifozmiter ꝛ actualiter. quid tñ sit de B patebit iferi' in qōne de reu fundamētali. ¶ Ad 2m ō risibilitate dōm est eodē mō ꝙ nō est reus actualis.

Lauch scotista. Rel'o duplex.

Replica.

Risio duplex. Terminus rel'onis duplex Uid Sco. 30. di. ꝑ. q. 2. optie ad illud argumēti.

¶ Ad 3m dico q ens non hꝫ ꝯceptum absolutū nec respectiuū: sed abstrahit ab vtroqꝫ sicut diuisum a suis diuidentibus: sicut suba a corporeo ⁊ incorporeo. ¶ Ad ꝓbationē qñ dr q pōt intelligi p se nullo intellecto alio. Dico q illud non tñ cōpetit absoluto q diuidat ex opposito ꝫ respectiuū: sed ēt ꝓpetit illi qō fm suā rōnē formalē non est ad aliud: sed abstrahit: sicut oē diſum a suis diuidentibꝰ: ita q illud indifferens pōt intelligi nullo alio intellecto.

¶ Ad 4m pōt dici dupl'r. Uno mō q ens non dr q ditatiue de rel'one: sed solū eo mō q̄ supi⁹ fuit dictū: sicut genus de dria: qz dato q sit: tunc rel'o non essꝫ ad aliud fm se totā: sed fm rōnem specificā tantū. Aliter aūt pōt dicere q non vult tenere illā viaꝫ: q sicut hō ex rōne specifica est hō. ⁊ non p multa iclusa in eius qditate: sic rel'o fm suā rōnē specificā ē ad aliud: lꝫ oīa sua prioza intrinseca nō sint ad aliō. Ex ista diffone segtur vna regula vl'is. ſ. q nihil ad seipsum refert: qō pꝫ ex hꝫ: nā p dcā rel'o est ad aliud. q illō ad qō refert ē aliō. ¶ Ex ista āt regla itroducunt 4or ꝓnes determinate. ⁊ Prima est Augu. p de tri. Nulla res seipsaꝫ gignit: qz oīs rel'o est ad aliō. pducēs refert ad pductū: q pductū est aliud a producente. ¶ 2a q idē non pōt agere in seipsum: nec mouere seipsuꝫ: qz tā agens q̄ mouens referuntur: vnū ad passum: aliud ad motū: q cuꝫ rel'o sit ad aliō distinctū: opꝫ q passum differat ab agente ⁊ motuꝫ a mouēte. ¶ 3a ꝓ q excedēs nec'o distinguitur ab excesso. qz excedēs ⁊ excessum referunt rōne ineq̄litatis. ⁊ p ꝓns vnū ab alio distinguit: ⁊ nō solū est non idētitas: sed alietas quedā ex q̄ rel'o regrit termini alietatē. ¶ Ex ista ꝓne segt euidēter q een⁹ ⁊ ꝓprietas aliq̄ mō distinguunt: qz excedens distinguit ab excesso: sed eēn⁹ diuina excedit ꝓprietatez. q eēn⁹ diuina distinguit aliq̄ mō a ꝓprietate. ¶ 4a ꝓ q cōe distinguit a ꝓprio. Nā cōe refert ad ꝓpū. q distinguit a ꝓprio. Ex hoc formet sill's de essen⁹ ⁊ rel'one. Dē cōe distinguit a proprio: sed essen⁹ diuina est cōis: ⁊ rel'o proprīa: q eēn⁹ diuina distinguit a rel'one. Intelligendū tñ ad euidentiā istoꝝ q 4or sunt rōnes a seinuicē abstrahētes. ⁊ Prima est rō relatiui. a qua abstrahit rō rel'onis. qz qō refert rel'one refert. q cā formalis relatiui inquantū relatiuū est rel'o: sed oīs cā formalis abstrahit ab eo cuius ē cā formalis. q rō formalis rel'onis abstrahit a relatiuo: rō q relatiui ē prima: rō rel'onis est 2a. 3a que abstrahit a rōne rel'onis est rō respectus accipiēdo ꝓprie rel'onem pro illa que est in gñe rel'onis. pꝫ. qz respectus inuenit in deo: nō tñ rel'o. ¶ 2o pꝫ hꝫ idē: qz illō qō est cōe ad multa predicamenta abstrahit ab illo qō est in vno illoꝝ: sed respectus est cōis ad multa p̄dicamēta. qz ad septē: qō p nūc suppono. et pꝫ satis ex rōnibꝰ diffinitis coꝝ. ⁊ Rel'o aūt ꝓprie sūpta est p̄cise in vno illoꝝ septē. q rō respectꝰ abstrahit a rel'one ꝓprie sūpta. ¶ 4a rō q̄ abstrahit a respectu est habitudo. Habitudo. n. abstrahit a respectu: habitudo. n. est inter diffinitionē ⁊ diffinitū: nō tñ rel'o ponit inter ea. Sil'r ponimus multas habitudines inter pfectiōes diuinas: q̄ nō sunt rel'ones. ¶ Ex istis appet q lꝫ sit habitudo inter eēntiam ⁊ rel'onē alietatis ⁊ ineq̄litatis ⁊ multe tales: nō tñ ē inter ea relatio. Sil'r de oībus alys exceptis personis que sunt in diuinis.

Secundum ingrendū est de ꝓprietatibꝰ relationis: ⁊ hic dico fm Aug. in suis cathegorys. q quatuor sūt ꝓpetates. ¶ Prima est. q ꝓpriū est rel'oni q cointelligat cū suo termino. Dē. n. qō est ad se: vel gnāliter sumēdo: qō nō est ad aliud: pōt intelligi nullo alio cointellecto: relatio aūt si debeat intelligi nec'io regrit suū terminū coītelligi. ¶ 2a ꝓprietas est. q oīa relatiua dicūtur ad ꝓuertentiā. Hāc ponit Aug. 5. de tri. vbi declarat de psonis qūo dicunt ad ꝓuertentiā. ¶ 3a est q relatiue opposita sunt in eodē susceptibili p comparationē ad diuersa: qz pt. a. eē sil'e. b. ⁊ dissil'e. c. fm idē fundamētū: non sic de alys oppositis. ¶ 4a ꝓprietas ē modus p̄dicatiōis. Recipit. n. p̄dicatiōez in obliq̄. qz rel'o hꝫ ipm qō est alioꝝ est vel alterius: ⁊ sic p̄dicatū diffinitiuū rel'onis est in obliq̄. qō non ꝓuenit alys: intelligendo de p̄dicato ex genus rel'onis: nō āt de p̄dicato i gñe. ¶ Cōtra istas ꝓpetates arguit 4r. ¶ Prio ꝫ pmā. Quicūqꝫ intelligit actū videndi nec'io cointelligit obm. sed ꝓstat q act⁹ videndi non est rel'o: sꝫ absolutū: q boc non est ꝓpriuꝫ rel'oni q non possit intelligi sine alio cointellecto. ¶ 2o ꝫ scōam sic. Creatura refert realr ad deū ⁊ nō eꝫ. sil'r scia ad scibile ⁊ non eꝫ. q cū ista sint correlatiua. vr q oībus relatiuis nō ꝓueniat dici ad ꝓuertentiā. ¶ 3o ꝫ tertiaꝫ. qz tunc rō boni esset relatiua. Aligd aūt pōt esse bonū vni ⁊ malū alteri: sicut passio xp̄i fuit multis bona. aligbꝰ aūt mala. ¶ 4o cōtra 4am. qz de oī absoluto pōt fieri p̄dicatio in obliquo: qz aīa est boīs: ⁊ albedo ē alicuius subi. ¶ Ad p̄m dico. q actū intellndi vel vidēdi cū respectū ad obm nullus pōt videre nec itelligēr sine obo: sed hꝫ nō est rōne absoluti qō est in actu. sꝫ rōne respectus fundati in illo absro qō nō pōt intelligi sine obo cointellecto. q̄litatē aūt illā q̄ est absoluta in actu vt prescindit a rel'one q̄ est actus ad obꝫ: certe ista pōt intelligi sine q̄ cūqꝫ alio sil'r coītellecto sic ⁊ alia absoluta. ¶ Ad 2m dico. q oīa relatiua dr ad ꝓuertē tiā. Uñ aūt dr de scibili ⁊ scia. Dico q scibile respectu fundamētali dr ad sciam. Uñ valde supficialr ꝓsiderāt q dicunt q scibile non refert ad sciam: sꝫ pōt eē sine scia. Lꝫ. n. deus: de q̄ magis vr: possit eē sine creatura: tñ nō pp hꝫ dꝫ dici gn deus respectuꝫ lꝫ nō formaliter realē: tñ fundam̄talē bēat ad creaturā: mediāte quo dr ad ꝓuertentiā: sicut creatura creatoris creatura. ¶ Ad 3m dico. q rō boni abstrahit ab absoluto ⁊ respectiuo. Aliqñ aūt non accipit bonū absolute. sꝫ bonū p ꝓueniēti: ⁊ bonuꝫ sub tali rōne sumptū erit relatiuū: boc est bonū huic. i. ꝓueniens huic. ¶ Ad 4m dico q semp qñ p̄dicatio fit i obliq̄ cointelligit respect⁹. Uñ i tali p̄dicatiōe: aīa boīs vel albedo sortis: lꝫ aīa sit aligd absom. tñ semper cointelligitur respectus q̄ aīa est ad hominem: ⁊ quo albedo ad sortem.

Tertium ingrendū est. quot sunt modi relationū: ⁊ q̄tū ad hꝫ dico q 4or distinctiōes rel'onis inueniunt in cōi. ¶ Prima est diuisio q diuidit rel'o in rel'onē fm eē ⁊ in rel'onem fm dici. Intelligēdo aut ē p relatiua fm dici illa q̄ sunt alioꝝ p̄dicamētoꝝ ⁊ fm se sunt absta. intelligūtur tñ cū habitudine ad aliud: sicut aīa. lꝫ sit qd absom ⁊ suba: ipsa tñ intelligit cū habitudine ad boīez: ita q nō intelligo q ista habitudo coītellecta cū aīa: ⁊ sic de alys: sit rel'o rōnis: sed est vē realis. Relatiua āt fm eē sūt q̄ fꝫ totā nāꝫ suā ⁊ totū illō qō sūt: sunt in p̄dicamēto rel'onis: ⁊ sic itelligendo vt p̄nitas. ¶ 2a diuisio rel'onuꝫ est in rel'ones rōnis que sunt

Notabilis sol'o vbiqꝫ.

Regula gnālis.

Sol'o q̄drupl'r Al. demōstrabi les. Ca. l.

Caste p Sco. hꝫ

Correlarium

Caste declara.

Infer⁹. 1. relatiuū. 2. relatio. 3. respectus. 4. habitudo.

Super ius dcto notabilis hde tñ Sco. ibꝫ.

Correlariū.

3. artꝫ.

Proprietas relatiōis q̄druplex

Nō singlissime.

Obiicit q̄drupli citer.

Ecce q queris dctib⁹ cognitꝫ.

Vide Sco. Iꝫ. q. q̄libetꝫ ⁊ alibi.

Sciam ⁊ scibile dici ad ꝓuertentiam tenet.

Bonuꝫ duplex.

3. artꝫ. Al. diuisiones. Diuisio rel'onis q̄druplex. Istā Sco. i pdicamēt̄ ꝫ hanc diuisionē ⁊ nōbil'ē Relatiuū fm dici ⁊ cē qd?

A.l. subiectiue. ab aīa fabricate ⁊ in aīa obiectiue: ⁊ in relationes q̄ non sunt fabricate ab intellectu: sed sunt in rex natura circūscripta oī opatiōe intellect⁹. ¶ 3ª diuisio est in relones disq̄ntie q̄ sunt alteri⁹ spēi in vtroq3 extremoꝝ q̄ nēcio sunt inter extrema alterius ⁊ alteri⁹ rōnis. ⁊ in relones eq̄ntie q̄ sūt eiusdē rōnis in vtroq3 extremo. ¶ 4ª diuisio est in relones suppōnis q̄ sunt p̄ncipaliores: ⁊ ī relones suppōnis: q̄ sunt inferiores ⁊ mun⁹ principales. Exēplū dñs ⁊ ꝑu⁹. Sic g̃ patent iste 4^or diuisiōes relonis. ¶ Sz nungd est inuenire diuisionez ꝑm dici: ⁊ ꝑm esse in alys predicamētis. Dico q̄ sic. sicut p3 in gñe subē. Dr̄ia. n. subalis quantuz ad esse est in gñe subē: ⁊ tñ ꝑm dici est in gñe qualitatis. Silr figura q̄ ponitur in gñe q̄litatis est solū ꝑm dici in gñe q̄litatis: ⁊ ꝑm eē in gñe relonis: q2 est formalis respect⁹. Silr scia ꝑm dici est in gñe relonis. ꝑm esse in predicamento q̄litatis. Ulterius ponit alia distinctio: quaz ponit doctor de relonib⁹: q2 q̄dā sunt trāscēdentes: q̄ non sunt alicuius p̄dicamēti. Alie aūt sunt q̄ ponunt in p̄dicamēto. ¶ Sz notandū est de istis relonib⁹ trā scēdētib⁹ q̄ sunt 4^or gnā relonū trāscēdētiū. ¶ p̄^m gen⁹ est relonū illaꝝ: q̄ ꝯueniūt enti inquantuz ens .ſ. vt abstrahit a p̄dicamētis ⁊ a passiōib⁹: ⁊ tales sūt habitudines ordinis ⁊ distinctiōis: q̄ sunt inter ens ⁊ ei⁹ passiones. ſ. bonū vex ⁊ bꝫ. ¶ z^m gen⁹ est relationū: gb⁹ diuidit ens: sicut sunt relones idētitatis ⁊ diuersitatis. Idē. n. ⁊ diuersuz diuidūt ens. ¶ 3^m gen⁹ est relonū q̄ circuūt oē genus: sicut supius ⁊ inferius. Iste. n. sunt in oī gñe. ¶ 4^m gen⁹ relonū trāscendētiū est illarū q̄ sunt in deo: ⁊ breuiter de oīb⁹ talib⁹ relonib⁹ talis regula dat. q̄ oīs relo que non est distincta realr a fundamēto vl subo est ex se trāscendēs. Et b⁹ rō est. q2 oīs relo que est directe ī genere relonis: vel in aliquo alio gñe p se ⁊ directe est accūs. relo aūt que est cū fundamēto eadē realr nō pōt eē accūs. ¶ Alia diuisio relonū quaz ponit doctor est. q̄ q̄dā sunt relones extrinsecus adeuientes. ⁊ alique intrinsecus adeuientes. Relones intrinsecus adueniētes sunt q̄ positis extremis innascunt. Extrinsecus adueniētes non inascunt positis extremis absolute; imo stantib⁹ extremis ī actu nō ponit respectus ille: sed ponit respect⁹ ille p nouaz actionē posse acgri sine absoluto. ¶ Sed ꝫ istā distinctionē arguitur 4^r. ¶ Primo sic. Nam vbi ponit respectus extrinsecus adueniēs: ⁊ tñ posito coz poze ⁊ loco nēcio ponit vbi. ¶ z° idē p3 de q̄n. posito. n. tpali ⁊ tpe nēcio ponit q̄n. ¶ 3° p3 idem de situ. Naz posito cozpe ⁊ eius ptib⁹ ponit situs. ¶ 4° idē apparet de habitu: posito. n. cozpoze ⁊ aliq̄ circa cozpus statiz innascit habit⁹. ⁊ ita iste relones erūt intrinsecus adueniētes. ¶ Ad p̄^m dico. q̄ vbi non inascitur posito termino ⁊ fundamēto. Nā si stante cozpe ⁊ loco staret vbi. sequeret q̄ nullū cozp⁹ posset moueri: cū maneat idē cozpus ⁊ idē locus: ⁊ sic semp maneret idē vbi. Motus aūt non pōt fieri nisi pp variationē vbi: ergo si stat semp idē vbi ⁊ nullum acgritur impossibile est q̄ motus sit. ¶ Silr dico ad z^m. Manēte. n. eadē re tpali ⁊ eodē tempore; transit res de q̄n in q̄n. ¶ Silr ad 3^m dico. q̄ manentibus eisdem ptib⁹ in terra locāte; ⁊ ī lapide locato variat situs. ¶ Silr si arma circa cozpus ponantur non nēcio ꝯsurgit habitus nisi sit ꝯscriptuz armis. ¶ Sz hic sunt due diffi. Prima est. si oīs relatio intrinsecus adueniens sit de gñe relonis. Doctor nr̄ vr̄ dicere q̄ sic. ponens dr̄iam inter respect⁹ de gñe relonis ⁊ alios respectus ponit istam distinctionem. ¶ Contra hoc arguo 4^or. Nam respect⁹ loci ad locatū est respectus extrinsecus adueniēs: ⁊ tñ non est in gñe vbi. q2 vbi est respectus locati ad locū. Nō vr̄ aūt posse reduci nisi ad genus relonis. g̃ ⁊c. ¶ z° eodē mō pōt argui de q̄n. Respectus. n. tpis ad rē tempozalē non est in gñe q̄n. q2 respect⁹ ille q est de illo gñe q̄n. est in re tpali ad ipsuz tēp⁹. Cōstat autē q̄ non est intrinsecus adueniens. ¶ 3° sic. Unio aīe ad cozpus ē respectus extrinsecus adueniens. ⁊ tñ in nullo ponitur ex p̄ncipiozū. ¶ 4°. Oē accūs: vt vr̄: necessario ponit ī aliq̄ p̄dicamento: sed non apparet in aliq̄ alio posse poni vnio naturе humane ad verbū: g̃ est in p̄dicamento relonis. ¶ Ad p̄^m dico. q̄ 1z numerus p̄dicamentoꝝ nō possit demonstrari: tñ nō bonū est negare q̄ ab oībus supponit: ⁊ maxime ab Aug. ⁊ iō nō negando: ſz supponendo dico q̄ oē relatiuū ⁊ oīs relo talis de gb⁹ est facta mētio: est ī aliquo predicamēto q̄ditatiue: vel reductiue. ¶ Uñ ad p̄^m dico. q̄ 1z iste respect⁹ q est loci ad locatū non sit de predicamento vbi directe ⁊ q̄ditatiue: tñ reductiue est in p̄dicamēto vbi. ¶ Ad z^m eodē mō dico q̄ respectus ille tpis ad rē tpalē est reductiue in p̄dicamto q̄n. 1z non directe. ¶ Ad 3^m de vnione dico. q̄ 1z sit difficile: tñ pōt dici q̄ reducit ad p̄dicamentū vbi pp p̃titialitatem. ¶ Ad 4^m dico de vnione nāe humane ad vbū: licz sit magnū dubiū. opz videre ⁊ dicere dubitando. si dicat q̄ reducit ad vbi. non vr̄ incōueniēs: tñ dico q̄ hoc est valde methaphorice dictuz ⁊ impropzie. ¶ z^a diffi. Gnāre ⁊ gnāri: dicere ⁊ dici sunt de genere relonis: ⁊ tñ non semp manent manētibus extremis. qō p3 maxime de gnātione: q2 genitū q̄diu est non semp generatur: sed solū pro illo signo pro quo accipit eē. ¶ Dico q̄ 4^or sunt gradus ī respectib⁹ intrinsec⁹ aduenientib⁹. Prim⁹ est illoꝝ q̄ ꝯsurgunt positis extremis de necessitate simplr. ita q̄ p q̄cū q3 potentiā oppositū nō pōt fieri: sicut sunt respect⁹ creature ad deū. q2 sic nēcio ꝯsurgūt. q̄ deus nullo mō pōt facere q̄n creatura dependeat ab eo. Alie sūt relones q̄ ꝯsurgunt necessario necessitate solū scōz qd: sic̄ silitudo. Pōt. n. deus vt inferius patebit ⁊ supza patuit: facere duo alba sine silitudine: et iō licz positis albis ꝯsurgat silitudo: tñ oppositū pōt esse. Alie sunt q̄ necessario ꝯsurgūt positis extremis. tñ nō simplr. sed pzeuia aliq̄ disponē: sicut p̄nitas ⁊ filiatio. q2 si de⁹ creasset me ⁊ patrē meū: nō fuissent. respectus p̄nitatis ⁊ filiationis: sed tñ posito actu gnāndi: necessario insunt: vna vel alia necessitate. Alie sunt q̄ necessario ꝯsurgūt positis extremis nō ineſſe p semp: ſz in esse in fieri: sicut gnātio. que ē respectus producentis ad ꝓductū in fieri: posito producto in fieri: necessario consurgit: sed ī esse nō stat ille relones: non sic aūt est de actione illa: que ponitur respectus extrinsecus adueniēs. q2 q̄tūcūq3 ponant extrema ⁊ approximentur non segt nēcio relatio. ſz pōt oppo^m euenire. sic̄ p3 ī Daniele de trib⁹ pueris, generare ergo ⁊ dicere sunt de genere relonis. que ꝯsequuntur extrema solum in fieri.

Scotus.

Obiicit q̄drupl citer.

A.l. aliqō p̄dicamētoꝝ in q̄ possz poni vnio rē.

Sustinet numerū denariuz p̄dicamētoꝝ sufficē

Ecce i p̄dicamēto ꝓtigit duplr

Ubi actiuū ē i p̄dicamēto vbi reductiue: ſz dic alitius.

Cōsidera ꝫ plura bene.

Cōsidera an sit i p̄dicamenta passiōis.

Grad⁹ respectuum itrinsecus aduenientium quatuoꝝ.

Cauē hic.

Nōbil doctrina

La.ſ.

4. arti.

Op̄. q̄drupler aliozꝝ de entitate relationis.

Quātū ad 4^m p̄n^le videndū ē si relo sit ens in aīa: vel ex aīaz. ¶ Introducunt ꝫ 4^or dcā solēniū doc. Primū ē. q̄ oīs relo ē ab aīa fab^ta. z^m dcm ēq̄ relones reales sunt ille ad q̄s fabr^das oppellit itells. Relones āt rōnis sūt ad q̄s fabricā-

Dubiū.

Suba ⁊ q̄litas ꝑm dici ⁊ ꝑm eē. ꝓsidera instātiā. Cōsidera caste.

A.l. diuisio. ſ. diuisio Scoti ꝑter ꝑmissas. Gña relonū trāscēdentiū sūt. 4.

Regula nōbil.

6. diſio relonum quā ponit sco. l. di. 2. q3. 7. II. at q3. 1z. q. q̄libetti. Relo intrinsec⁹ ⁊ extrinsecus adueniētes q̄?

Obiicit quadruplicuer. nōnſ.

Extēde te alti⁹ ſ pis solonib⁹.

A.l. circūscriptum.

D. duplex.

das non cõpellitur intellectus. Extrema.n. relonis realis cõpellunt intellm ad cãndum ꝯceptũ de relatione illa: sicut duo alba de silitudine: non sic de alys. ¶ 3m dcñ est ꝙ relones sub rõne originũ manent in diuinis: non tñ sub rõne relonis. ¶ 4m dictũ ē ꝙ relo cõpletiue est ab aĩa: materialr aũt siue fundamentalr est ĩ re extra. ¶ Sed ista nõ pñt stare. Jõ ꝺ pm dictuz arguo 4r. ¶ Primo sic logicalr. Sicut ens diuidit in ens in aĩa. ⁊ in ens extra aĩaz. ita relones reales ⁊ ratiõis: sed ꝑma diuisio nõ põt stare si ponant oĩa entia ab aĩa fabricata. g̃ nec zª. ¶ zº sic. qñ aliqꝺ diuisum est reale ⁊ ex aĩam. diuidentia sunt ex aĩaz: sed ens diuidit in. x. predicamẽta. ens dico reale ⁊ ex aĩam. relo aũt est vnũ. x. ꝑdicamẽto ꝛ: g̃ relo erit ens ex aĩam. ¶ Confirmat. qz x. ꝑdicamẽta sunt. x. rez ꝓncipia. ¶ 3º arguit physice sic. Illud qꝺ cognoscitur p sensuz ē reale: sed relo est hꝺ. nã dinstantia solis a terra est relo q̃dã. Constat aũt ꝙ põt cognosci p sensum. ¶ Confirmatur. qz oẽ intuitiue cognitum est in re. sed ordo distãtia ⁊ hꝺ sunt talia. ¶ 4º metha^cc sic. Coordinatio ⁊ decor entiũ non est ꝑcise in aĩa. sed decor entiũ ordo ē ⁊ ordo est relo q̃dam. g̃ ⁊c. ¶ Silr ꝓductio rei videt realis: aliogn itellis oĩa ꝓduceret: sed ꝓductio rei est relo. suũ. n. eē est ad aliud. g̃ ⁊c. ¶ Silr theologice. si repugnaret relonibꝰ eē reales. tũc nulla relatio esset realis: cũ g̃ ꝑsone diuine ponant cõstitui relonibꝰ: ponerent ꝯstitui p entia rõnis: qꝺ vr f'lm. g̃ ⁊c. ¶ Contra zm dcñ qꝺ est ꝓ Petri aureoli arguo 4r. ¶ Primo sic. Nullus obm cõpellit intellz cogscentẽ solũ abstractiue ad cognoscendũ que sibi insunt p accñs. sed multe relones sunt reales q̃ insunt fundamẽto sine obo p accñs. g̃ ⁊c. maior vr manifesta. qz q̃ rõne vnũ ⁊ aliud: ⁊ sic cũ exĩtia ꝓueniat p accñs. posset intellis abstractiue cogscens cognoscere vtrum obz existat vel non existat. ¶ Silr repũtatiuũ repũtat vnifozmiter. cũ g̃ illa q̃ sunt p accñs varient. repũtatiuũ aliqñ flz repũtaret. Minor ꝺ se nota est. Nã colũne p accñs ꝓuenit eẽ sursum vr deorsuz ⁊ sic de multis alys relonibꝰ. g̃ ⁊c. ¶ zº. fz illꝺ dcñ. Illa habitudo q̃ cognoscit illis extremis cognitis nec̃io est realis. sz cognitis terminis ꝓpõnis p se note cogscit habitudo necessaria ⁊ ꝓplexio. g̃ iter eos erit relo real. ¶ Cõtra 3m dcñ qꝺ ē eiusꝺ arguo sic. Oẽ illud cui competit relonis diffinitio: ⁊ relonis ꝓpetas ē relo. sz hꝺ est origo. pz ꝺ diffõne supius data: pz ẽt discurrendo p ꝓprietates supius numeratas. g̃ est relo. Si tñ doctor iste solẽnis intẽdit dicere ꝙ relo que sit de gñe relonis non sit ĩ diuinis: credo ꝙ verꝫ dicit: qz nihil qꝺ est in gñe est in diuinis: tñ alicui qꝺ est in deo cõpetit diffꝺ relonis supius data. ¶ Contra 4m dictum arguo q̃druplr. Primo sic. Nullũ absolutũ põt esse de rõne diffinitiua relonis: accipiẽdo rõnez diffinitiuã nõ illã que dat p additamentũ: sed illã ꝓpry generis: sed scꝺz istud dictũ oẽ qꝺ est ex ē absolutũ: vel si non: hr ꝓpositum: g̃ nihil qꝺ sit ex erit de rõne diffinitiua relationis: ⁊ p ꝺñs non erit ꝯstitutiuum relonis: qz rõ diffinitiua datur p ꝯstituentia. ¶ zº sic. Nullũ absolutũ põt eẽ de gditate relonis: sed oẽ quod est extra est absolutũ: vel si nõ: hr propositũ. ergo si aliqd sit extra non poterit esse de gditate relonis. Cõstat aũt ꝙ si relo eẽt ex ente in aĩa ⁊ ente ex. gditas relationis esz ex istis duobus: sicut gditas hois ex mã ⁊ forma. Maior ē de se nota. Primo. qz ex eo quod est ad se: ⁊ ex eo qꝺ est ad aliud non ꝯstituitur aliqd vnum per se in aliquo genere. Similiter relatio hz totum illud quod est. est ad aliud. g̃ nihil includit ꝺ esse ad se. ¶ 3º arguo per viam diuisionis sic. Quicquid est in rez nã: vel est ad se: vel ad aliud: sed hm te: qcqd est ex est ad se. ergo relo non erit aliqd eoz que sunt extra: ⁊ cum talibus repugnat esse in rerũ nã: relonj repugnabit. ¶ 4º. Nam si hoc esset verꝫ. tunc relo esset ens prohibitũ: qz chimera ideo ē ens ꝓhibitũ: qz est ex ꝓtibus incõpossibilibꝰ: sed magis sunt icõpossibilia ens reale: ⁊ ens rõnis q̃ hꝺ capra ⁊ serpens. ergo magis erit prohibitum.

Impugnatio 3. op.

Aliter relones reales eẽ ⁊ nõ ex ab aĩa fieri. pz. 5. metha. et alibi.

Alꝺ. 12. metha. ad finem.

Impugnatio 2. op.

S. diffõnis ⁊ diffinit.

Impugnatio 3. op.

Ad. solũ.

Impugnatio 4. op.

Diffꝰ duplex

His visis dico ad qõnem qñ queritur. Utrꝫ relo sit gd. Dico ꝙ gd accipit 4r. Primo vt distinguit ꝺ ad aliqd. 2º. vt distinguit ꝺ modũ. 3º vt distinguit ꝺ nihil vel ens ꝓhibituz. 4º vt distinguit ꝺ ens in actu. Si ꝑ mõ accipit: dico ꝙ relo non est gd illo mõ accipiendo gd. 2º mõ dico ꝙ est gd. qz gd dicit rõnẽ formalẽ. 3º etiã mõ dico ꝙ ē gd. qz non est ens ꝓhibituz: sed põt esse siẽ gditas absoluta. Si autẽ 4º mõ accipitur vt distinguit ꝺ ens in actu. Dico ꝙ sicut gditas multoꝫ absolutoꝫ est aliqñ in poª: aliqñ in actu: nec alterꝫ sibi determinat. ita gditas relonis. Qõ II.

Ad questionem Quid accipiur q̃druplr.

Secundo posito ꝙ relo sit gd ⁊ in rez nã. q̃ro de ea ĩ comparatione ad fundaiñtũ: ⁊ primo. Quero vtrũ relo differat realiter a fundamẽto. ꝙ sic. Augu. de tri. Oẽ qꝺ est ad aliud: est aliud ab eo qꝺ relatiue dr. ¶ Cõtra p eũdem. Si ē aliquid preter illud: ergo differt a seipso.

Lib. 1. c. 1. Ubi. s.

Hic dicũt alig ꝓcedẽtes ꝙ relo est extra. ꝙ relo non differt a suo fundamento. qz duo alba sũt seipsis silia nullo addito ⁊ hꝺ realiter. ¶ Sz ꝺ istud arguo quadruplici via. Primo p viã originis ⁊ cãlitatis sic. Dis effectꝰ differt realiter a sua cã. cũ nulla res seipsam cãre possit. ex ꝑ ꝺ tri. sed relo cũ adueniat de nouo fundamẽto: ⁊ nulla cã mãlis possit sibi assignari nisi illud in quo ē. s. fundamẽtũ: relinqt ꝙ nec̃io distinguet a suo fundamẽto. ¶ Cõfirmat. qz nihil originat a seipso: sz forma originat a mã: ⁊ relo: vt qꝺ forma: a fundamento vt a mã. ergo distinguitur. ¶ zº p viaz gnãtiõis sic. Qñ aliꝰ ita se habent ꝙ vnũ producitur alio nõ producto illa differũt realr: qz vnũ est qñ alterũ nõ est: sed hꝺ sunt fundamentũ ⁊ relo. ergo fundamentũ producit. ⁊ relo non. ¶ 3º p viaz corruptiõis sic. Qñ aliqua ita se habent ꝙ vnum corrumpitur alio non corrupto: illa differunt realiter: sed huiusmodi sunt fundamentũ ⁊ relatio: contingit enim relonez destrui totaliter remanente fundamẽto. g̃ ⁊c. ¶ 4º sic p viam sepationis: qz fundamentum non repugnat esse sine relone. silr oẽ accidens videtur realr differre a subiecto. cum ab eo dependeat: sed relo ē vere accñs: ergo nõ põt esse idem cum fundamẽto.

Ob. alioꝝ. Quere Hen. et alios. Impugnatio q̃druplex.

Ad. 1.

Hic patẽt ex. 4 metha. de ente ⁊ vno.

¶ Dicũt alig ad oĩa ista. ꝙ qñ fundamẽtuz gnãtur omnia ista gnãntur. s. relones: ⁊ semp manẽt cũ fundamento. Unde dicunt ꝙ relo silitudinis que ē inter duas albedines dicit vnam albedinẽ alĩã ꝺnotando. sz qñ extremũ nõ ē. tunc ꝺnotatio non est. iõ nõ denoiat. ¶ Cõtra hoc. qz ista ꝺnotatio aut ē eaꝺ cũ ipsa albedine totaliter. aut non. si non. habeo ꝓpositum. si sic. ergo stante albedine quantumcunqz alia albedo destruatur illꝺ stabit: ⁊ sic extremo destructo stabit ꝺnotatio. ¶ Ad hꝺ dñt alig ꝙ ꝺnotaª

Euasio 1. principalis.

Euasio

ista nō est nisi ille due albedines: ⁊ ideo dicit ꝙ cō-
notatio differt ab hac albedine ꝑ aliqd quod dicit
vtrūqz. Uel sic. lz silitudo differat realiter ab albe
dine vna ꝑ aliaz: non tñ a duab⁹ albedinibus sil'ſū-
ptis. Idez dico de ꝓnotatione. ¶ Sed ꝫ hoc arguī-
tur dupl'r. ꝓmo sic. Quicqd absolutū est in duab⁹
albedinib⁹ sil'exñtib⁹: totū est in duabus succeden
tib⁹ sibiinuicē: sed silitudo ē in duab⁹ albedinib⁹ sil'
exñtib⁹. ḡ erit ī duab⁹ succedētib⁹: ſz ꝫ est falsum. ḡ
silitudo dicet aliqd ꝑter duas albedines sil'ſūptas:
qz si nihil aliō diceret nisi duas albedines: ⁊ due al-
bedines ita fuerūt quantū ad oīa absoluta q̄ sunt ī
duab⁹ albedinib⁹ succesſiuis: sic̄ ꝑmanentib⁹: ḡ ha-
beť ꝓpositū. ¶ 2° sic. qcqd absolutū pōt deus face-
re in duob⁹ ꝑmanētib⁹ absolutis: pōt in duob⁹ abso
lutis succesſiue se hñtib⁹. qz ꝓius nō variať ꝑ poste
rius. Duratio aūt rei in po⁹ obiua posterioꝛ est ipsa
re durāte: ⁊ iō si aliq̄ sint cōpossibilia ex se. tūc q̄ſtū-
cūqz varieť duratio q̄ est posterioꝛ poterunt sil'fie-
ri: si ḡ fuit in eis rel'o qñ erūt duo alba sil': q̄ rel'o ni-
hil dicit ꝑter duo abso⁹ duoꝝ albоꝝ. Eodē mō po-
terit deus facere ꝙ rel'o sit inter ea: vt succesſiue se
hñtia: ⁊ sic albedo vere erit sil'is illi q̄ nūc non ē: sed
cras erit. qđ ipsi negant. ¶ Si dicas nō ſegtur: sed
ibi regriť simultas q̄ nō est. ¶ Contra. Aut sil'tas ē
aliqd ꝑter albedines: aut non: si non. ḡ sicut ꝓius ꝺ
silitudine: si sic. aut absolutū. ⁊ ēt vt ꝓius: aut respe
ctiuū: ⁊ tunc hr ꝓpositū. Dico ḡ ꝙ rel'o actual' ⁊ for-
malis q̄ est de gñe rel'onis ē va res realr distincta a
fundamento. Nō. n. ꝑm ꝑn ad sensum ꝺz negari ꝓp
q̄ſcūqz instātias q̄s facile est euadere. oppo⁹ autez
repugnat ꝑ ꝑn⁹ ad sensum. ¶ Sz ꝫ hoc istať q̄drupli
citer: ⁊ ꝑ qz ſegtur ꝓcessus in infinitū: qz due sil'itu-
dines dñr sil'es: sic̄ due albedines dñr sil'es cuz eq̄l'r
sint eiusdē spēi: ⁊ alie dicent sil'es eoꝺ mō. sic̄ ꝓme
ḡ ꝓcessus in infinitū. ¶ 2° segť ꝙ in eadē re erūt
ifinite rel'ones. Nā q̄cūqz res ad aliā cōpata: aut ē
sil'is vel dissil'is: cū ḡ sint infinite res distincte: q̄libz
illaꝝ hēbit ad oēs alias rel'onem sil'itudinis vl' dis-
similitudinis: ⁊ sic infinitas. ¶ 3° sic. Nō. n. vr̄ quin
oēm rē ab alia realr distinctā deus facere posſz. cū
ḡ rel'o sit vera res distincta realiter a fundamento.
vr̄ ꝙ deus eā a fundamēto poterit ſepare: ⁊ sic per
ſeipſaz facere. ¶ 4° sic. ꝓius pōt fieri sine poste-
rioꝛi realr distincto: ſz due albedies realr distinguū-
tur a sil'itudine q̄ ē iter eas: ⁊ sunt ꝓiores nāl'r ea. ḡ
deus pōt eas facere sine sil'itudine: ⁊ sic nō erunt si-
miles. ¶ Ad ꝑm dico sic̄ dicit doct. ꝙ in talib⁹ est po
nēdus stat⁹ in 2°: ſz. n. alba q̄ ad se dñr sil'ia: nō tñ si-
militudines sil'es. ⁊ iō est stat⁹ in 2°: qz vel sunt sil'es
ſeipſis: vel non sunt ꝓprie sil'es: qz effect⁹ formalis
nō ꝑdicať de sua cā formali: vt albū de albedine: et
ꝑ ꝓns nec sil'e de sil'itudine. ¶ Ad 2m dico. ꝙ nō ap
paret mihi magnū onus portanduz hr̄e se infinitas
rel'ones. Nā q̄libz res q̄ est in vniuerſo hz ordinem
ad quācūqz aliā q̄ est in vniuerſo: ⁊ cū forte sint ifi-
nita numero in vniuerſo: q̄libz hēbit infinitas rela
tiones ad ifinita numero: ꝫ apparet ī ꝓtib⁹ ꝓtinui q̄
vt dciꝰ est de. 17. sunt ifinite ⁊ distincte ⁊ vnite: ī q̄-
libz ḡ fundanť respect⁹ ad quālibz aliā: ⁊ sic in q̄li-
bet fundanť respect⁹ infiniti. nec ē incōueniēs nisi
hñtib⁹ grossum intellm. ¶ Ad 3m dico. ꝙ oēm rem
distinctā ab alia ꝑ ꝓrē de⁹ pōt ſepare: ſz posterioꝛē
nō. ꝫ. n. regrit ordo eēntialis ⁊ necessari⁹: si ē simpli
citer neciius. Rel'o autē est posterioꝛ fundamento.

¶ Ad quartum dico. ꝙ deus potest facere sine si-
militudine actuali ⁊ realr distincta duo alba. tñ ipsa
remanēt sil'ia sil'itudine fundamētali. q̄ nō distīgui
tur realr ab eis. tñ nō sic ē ō actuali. ¶ Sed ꝫ sunt
aliq̄ diffi. ¶ ꝓma. qz tūc si differret rel'o realr nō
esset ita simplex albedo sil'is: sic̄ albedo ꝑ se: cui⁹ op
positū cōiter dr. ¶ Dico ꝙ demōstratiue ꝓbať. ꝙ
ꝺ est va. ꝙ nō est ita simpl'r res: q̄ ꝓstituiť ex reb⁹ di
uersoꝝ genez. ⁊ ex reb⁹ realr differentib⁹: q̄ꝝ vna
sit in po⁹ ad aliā: sic̄ vna illaꝝ: nec ꝓp ꝫ ꝺz negari cō
positio si nō videať ad oculū ꝫ poni cuz alio vel in
alio. ¶ 2ª diffi. qz tūc vr̄ ꝙ ad rel'onez possit eē mu-
tatio. ¶ Dico ꝙ ad rel'onē est va mutatio: ſz tñ non
ꝑ se tertio mō. qz nisi aliqd aliō ꝓius terminet mo
tū ipsa nō pōt terminare: ⁊ sic negāt auctoꝛes. ¶ 3ª
di. si rel'o ꝓduciť ꝓductiōe sibi ꝓpria: Dico ꝙ sic. ⁊
ꝙ cātur. lz nō ꝑ se mō ꝑdicto ꝑm potentiā nālez. tñ
ꝑ potentiā diuinā posſz ꝑ se terminare verā ⁊ realē
ꝓductionē ꝑ se 3° mō. ¶ 4ª diffi. qz si ponať ꝙ rel'o
ꝓduciť tūc vr̄ ꝙ agēs creatū poterit agere in q̄ſtū-
cūqz distās. qz albo exīte rome si fiat albū in āglia
causať ista sil'itudo in albo rome ac si non distaret.
¶ Dico ꝙ sic̄ inferi⁹ oñdeť in agētib⁹ nālib⁹ ⁊ me-
thaphoꝛicis aliud ⁊ aliud ē. Agētia. n. phȳsica ꝓcer-
nūt sitū. ⁊ iō determinatā ꝓpingtatē. ⁊ talē ꝙ vltra
illā non possent effectū suū cāre. In methaphoꝛicis
aūt non est sic: qz abstrahūt a situ: ⁊ iō nō regrūt de-
terminatā approximationem. ⁊ ꝑ ꝓns pōt agere in
q̄ſtūcūqz distās: de numero taliū agētiū ē cāns rela
tionē: ⁊ iō nullū icōueniēs ē. ¶ Sed ex hoc ſequiť
ꝙ moto vno oīa moueb̄ūtur. ⁊ sic moto digito meo
causabunť noui respectus in oīb⁹ q̄ sunt in vniuer-
ſo. ⁊ sic oīa erunt mutata: qđ vr̄ satis magnū incōue
niēs. ¶ Dico ⁊ ꝓcedo ꝙ si aliqd mutat ordinez oīa
q̄ sunt ī vniuerſo mutāt ordinē ad ipm: nec ē ꝫ ma-
gnū incōueniēs cū oīa q̄ sunt in vniuerſo sint adin-
uicē ordinata: ⁊ sic nouū ordinē hñt. ¶ Sed adhuc
sunt aliq̄ dubia. ꝓmū. Utrū rel'o posſit eē eadem
cū fundamēto suo. Dico ꝙ sic. qz in eēntial'r ordina
tis ⁊ realr distinctis deus pōt facere ꝓius sine po-
steriori. cū ḡ fundamētū sit ꝓius eēntialiter sua re
latione. si oē fundamentum esset realiter distinctū
a sua rel'one: deus posset oē fundamentum a rel'one
ſepare: hoc aūt est inconueniens. ergo opz ꝙ aliqđ
fundamentū sit ⁊ possit e ē idē cū rel'one. Assumptū
. ſ. ꝙ aliquod fundamentuz est qđ non possit ſepari
a sua rel'one. ꝑz in multis: sicut creatura non pōt ſe-
parari a relatione eius ad deum: nec ꝓposituz a re-
latione quam habet ad materiam ⁊ formā: licz eō
trario. ſ. materia ⁊ forma pñt a composito ſeparari:
tamen compositū non. ¶ Similiter inherentia ac
cidentis non absoluti: sed respectiui nō potest ſepa-
ri ab illo accidente: ⁊ vl'r ꝑm doctorem: omnis illa
relatio est inſeparabilis a fundamento: ⁊ ꝑ ꝓns ea-
dē fundamento. cui videlicz fundamēto repugnat
ex se esse sine termino: sicut in omnibus istis exem-
plis patet. ſ. de creatura respectu dei: ⁊ sic de alys.
¶ 2m dubium. dato ꝙ non omnis relatio differat a
fundamento realiter. Utrū formaliter differat: vl'
sit idē. ¶ Dico ꝙ vl'r omnis relatio formaliter dif
fert a suo fundamēto: qz si fundatur in absoluto. ꝑz
ꝙ absolutū ⁊ respectiuuz cadūt sub oppositis dr̄us
diuidētib⁹ ens in rel'one. ꝑz ꝙ fundamentū intell'r
esse in po⁹ ad rel'onē. ⁊ sic differt formal'r. ¶ Ad ar
gumentum ꝑz.

Euasio

Rel'onē ꝑdica
mētalez distīgui
a fundamēto.
Obꝑ. ꝓria.
Uide Sco. di. 1.
z. ad ꝫ optime.
Obiꝯit q̄drupli
citer.

Sco. vbi. ꝫ. i. z.
⁊ alibi vbi ibi no
tani.
Instāta. q. ſeq.
Dūt. n. q̄ ⁊ nō ꝙ

Rel'ones ifitas
eē actu i codē cō
cedit: ſz ꝓsidera
ꝓceſſuz ꝑpi de i
finito vt ſcis.

Cōſidera an ſco
tizat hic ⁊ dic alr.
Silitudo dupl'r

D. q̄drupler

Albedo filis est
cōposita.

Ad rel'onez eē ꝑ
se mutationē sal
uādo auctoꝛem

Ꝓduci ⁊ cau
sari rel'onē ⁊ per
se tertio mō ꝑpe
tūā diuinā.

Agens dupler.
Dſia inter agēs
nāle ⁊ methaphi
ſicū nōbil'. idem
ſ. q. 7. huiꝰ dist
⁊ alibi.

Al. l. non mō.

Dubiū dupler.

Aliq̄ rel'o actua
lis ⁊ ſi nō ois est
eadē fundamēto

Regla Sco. l.
di. z. ⁊. ſ. z. q
quolibet.

Ois rel'o realis
dſt formal'r a ſū
damento.

Trum relō poterit fundari in relatiōe. Qz nō ſm Aug. Qō referr̄ prius eſt ad ſe. ſz relō nō eſt ad ſe: g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. Relō ē ꝓſtitutiua pſone. oē aūt ꝓſtitutiuum alicuius nēcio dr̄ ad aliud. ergo relatio dicitur ad aliud.

Hic eſt itelligēdū q 4or ſunt gnā relonū. Quedā nāqz ſūt q̄ fundant̄ ſup vnū inq̃tū vnū eſt. Alie ſup plura: vt plura ſunt. Alie ſup potētiā actiuā ꝛ paſſiuā. Alie ſup menſurā ꝛ mēſuratuz. Prime ſunt relones eqpantie: ꝛ iſte diuiduntur in tres relones: que fundant̄ ſup vnū in ſuba dr̄ idētitates: que fundant̄ ſup vnū in q̃titate dr̄ eq̄litates. Que vo fundant̄ ſup vnū i q̄litate dr̄ ſilitudines. de oib⁹ ifra. Alie aūt q̄ fundant̄ ſup pla: vt pla ſunt: dr̄ relones diſqpantie: ꝛ iſte diſtinguunt̄ per oppoſitū ad ꝑores. Fundate. n. in ſuba dr̄ diuerſitates. Fundate in q̃titate dr̄ ineq̄litates: ſed fundate i q̄litate dr̄ diſſimilitudines. ¶ Relones āt q̄ fundant̄ ſup potentiā actiuā ꝛ paſſiuā ſunt in duplici dr̄ia. Quedā. n. ſunt intrinſecus aduenientes. ſ. relones ꝓducētis ꝛ ꝓducti. cāe ꝛ effect⁹. Quedā āt extrinſecus aduenientes. ſ. relones actiui ad paſſiuū motiui ad mobile. Relones vo mēſure ꝛ menſurati ſūt ſic ſcie ad ſcibile: ꝛ ad iſtū modū reducit̄ ordo ſpex tāq̄ ad p̄m pfectiſſimū gnis illaꝝ ſpex. In iſto aūt modo ſunt relones tm̄ in altero extremoꝝ ꝛ nō mutue: in alys aūt ſunt mutue. ¶ Dis p̄miſſis sciēdū q in relonib⁹ primi modi fundant̄ relones ſcōi modi. nā relones iter ſe diſtinguunt̄: ꝛ hm̄ ordinez adinuicē: ſicut. n. ſuba prior eſt q̄litate: ita relo ſube prior eſt relone i q̄litate. ordo aūt. ſ. ꝑoritas ꝛ poſteriozitas ꝛ diſtin⁹ ꝛ tales relones ſunt relones ſecūdi modi: ſunt. n. diſqpantie ꝛ fundant̄ in pl̄ibus: vt pla ſunt. Silr in bis q̄ ſunt ſcōi modi fundant̄ ille q̄ ſunt p̄mi. nā due diſſilitudines ſunt ſiles ꝛ ꝓformes ꝛ due ineq̄litates: ꝛ ſic de alys. ¶ Relones aūt tertij modi fundant̄ ſupza relones primi modi ꝛ z. qz ꝓducunt̄ ꝛ cauſant̄. Silr e ꝺ. qz relones tertij modi aliq̄n̄ iueniunt̄ cōformes ꝛ ſiles: ſic due p̄nitates. aliq̄n̄ āt diſformes ꝛ diſſiles: ſicut p̄nitas ꝛ filiatio. In q̃rtis aūt eodē mō eſt: qz due relones mēſurati inueniunt̄: aliq̄n̄ ꝓformes: ꝛ aliq̄n̄ diſformes: ꝛ ſicō

Iſtis viſis ad qōnē introducūtur duo dicta negatiua aliquoꝝ doctoꝝ. (oib⁹ alys. ¶ Primū ē. q relo nō pōt fundari imediate in ſuba. qz inter ſubaz ꝛ relonē ē mediū accn̄s abſo^m. ꝛ ſic pp impfectionē ſuā nō pōt fūdari i ſuba. ¶ Sz ꝺ inſtaꝫ q̄drupl̄r. Primo ſic. Mā cū forma ſunt cā oium accn̄tiū. eſt g̃ ſuba cā ꝛ accn̄s effect⁹. ſed cā dr̄ ad aliqd: maxime in creaturis: reſpectus aūt cālitatis reducit̄ ad z^m modū: g̃ vr̄ q ſuba fundet relonē p ſe ꝛ imediate. ¶ z° ſic. Dē ꝓſtitutū intrinſece ex aliqb⁹ referr̄ ad illa imediate: ex qb⁹ ꝓſtituit̄. ſz ꝓpoſitū ꝓſtituit ex mā ꝛ forma ꝛ intrinſece cātur: g̃ referr̄ imediate ſine alio medio ad materiā ꝛ formā. ¶ 3° ſic. Mā ꝛ forma imediate vniūtur: qz ſi mediāte aliq̄ accn̄te. tūc nō vnirent̄ niſi p accn̄s: ꝛ ſic nō ꝓſtituerēt aliqd p ſe vnuz. ſz vnio eſt qdā reſpectus. g̃ reſpectus vniōis imediate i eis fūdat̄. ¶ 4° ſic. Suba ꝑor ē accn̄te. ſed ꝑoritas eſt ve relo. g̃ ꝛc. Silr vna ſuba ſm ordinē eminētie ē prior ꝛ ſupior altera: ꝛ alteri in pfectiōe ineq̄lis: iſta āt oia relones iporꝛtare vn̄r. g̃ ꝛc. ¶ Dico g̃ q in ſuba pōt fundari aligs reſpect⁹ ve ꝛ aliq̄ relo. Qō confirmo dupl̄r. ¶ Primo ſic. Nam irrōnabile vr̄ q due albedines hēant iter ſe ꝓformitatē: ꝛ q nō habeant due ſube eiuſdē ſpēi. ſ. duo boies. ¶ z°. qz ſi pp impfectionē relonis nō poſſz relo fundari in ſuba: multo minus relo fundaret̄ in eēa diuina: ꝛ tñ ꝓcedit̄ q relones vere ꝛ reales ꝛ relones plures fundant̄ in eēntia diuina. ¶ Sz h̄ eſt vna diffi. qz ſi ſuba hz priozitatē reſpectu accn̄tis abſoluti q̄ ſit reſpectus: eadē rōne vr̄ q debeat hre ꝑoritatē ad iſtā ꝑoritatē q̄ eſt ve accn̄s. ꝛ itez ad aliā: ꝛ ſic vr̄ ſeq̄ ꝓceſſus i infinitū. ¶ Dico q reſpectu accn̄tis abſoluti ē ꝑoritas actualis ꝛ formalis: ꝛ reſpectu iſtius ꝑoritat non eſt niſi ꝑoritas fundamētalis: iſta āt eſt paſſio. Contra. ſubz ē pri⁹ paſſiōe: ꝛ ſic vr̄ q adhuc ad illa ē ꝑoritas. ¶ Pōt g̃ dici q ꝑoritatis nō eſt priozitas. ¶ zm dcm̄ aliq̄ū ē. q relo nō pōt fundari i relone. qz ſic māe nō ē mā: ſz forme: ſic relonis nō ē relo: ſz abn̄. nō. n. videt qn ibi ſit ꝓceſſus in infinitū in relatiōib⁹. ¶ Sz ꝺ h̄ arguo q̄dupl̄r. Primo ſic. Nā ita eiuſdez rōnis ſunt due relones eiuſde ſpēi. ſ. due p̄nitates: ſic due albedines: ſz iſta idētitas ē q̄daz relo: ꝛ i abſolutis eſt realr diſtincta. g̃ iter duas p̄nitates erit idētitas. ¶ z° ſic. p̄nitas ꝛ filiatio vn̄r differre ſpē. eſt g̃ inter eas diſformitas. ſic g̃ iter duas p̄nitates ponit̄ ꝓformitas q̄ eſt va relo. ita vr̄ q inter p̄nitatē ꝛ filiationē erit diſformitas q̄ ē relo. ¶ 3° ſic. Inter q̄cūqz ē ordo i eis fundat̄ relo: ſz inter idētitatē ꝛ eq̄litatē eſt ordo: ſic inter fundamēta: ꝛ ſic iter relones diſpatas erit fundare alias relatiōes: qz prius ꝛ poſteri⁹. ¶ 4° ſic. q̄cūqz diſtigūtur fundāt diſtictionē: diſt⁹. n. ē reſpect⁹. ſz relones adiuicē diſtinguunt̄: g̃ fundāt diſtinctionē. ꝛ p ꝺns relo fundat̄ i eis. Dico g̃ q relo pōt eē fundamētuz relonis. qō ꝓfirmat̄ ſic. ¶ Relatio accidētalis realiter diſtincta a fundamento eſt vere accidēs: ꝛ vere inheret fundamēto. ſed omne quod inheret: inheret per inherentiam que eſt reſpectus fundatus in ipſo: relatio ergo inherens vere eſt fundamentū inherentie que ſibi ineſt. ¶ Sed contra hoc inſtatur. qz inter duas conformitates eſt conformitas: ꝛ ſic proceſſus in infinitum. Similiter de diffozmitate arguitur proceſſus in infinituz. ſimiliter ordinis eſt ordo: ꝛ diſtinctionis eſt diſtin⁹ in infinitū. ¶ Ad iſta oia dico q ſtatus eſt i z°. qz cōformitates vl̄ nō ſunt conformes: vel ſeipſis ſunt conformes. ſimiliter diffozmitates ſeipſis diffozmes ſunt: ſimilr ꝑoritas ſeipſa eſt prior. ſimiliter diſtinctio ſeipſa ē diſtincta: ꝛ ſic de omnibus alys. ¶ Sed hic oriūtur due diffi. ¶ Prima de inherentia albedinis: qz inheret albedini. ꝛ potest ſeparari ab albedine: tūc accipio inherentiam inherentie: ipſa videtur inhere re. ꝛ ſic in talibus inherentys erit proceſſus in infinitum: qz omnis talis inherentia videtur eſſe accidens. ¶ Si dicas ſicut cōmuniter dicitur q ſeipa inheret. ¶ Contra. reſpectu duozum terminozum: ꝛ duozum fundamentozum non poteſt eſſe idez reſpectus: ſed inherentia albedinis fundatur in albedine: ꝛ terminatur ad ſuperficiem: inherentia aūtē z^a fundatur in inherētia prima ꝛ terminatur ad albedinem: ergo non ſunt eedem. ¶ Dico ſicut prius q ſtatus eſt in z°. ꝛ quando dicis q diſtincti ſunt termini. Dico q vez eſt formaliter: ſed tamen ſunt vnū realr: non eſt aūt inconueniēs q duo termini formalr diſtincti ſint eiuſdē rōnis. ſic ēt ſūt duo fūdamēta formalr diſticta. ¶ z^a diffi. ē de inherētia

Dubiū.

Priozitas duplex.

z. dcm̄ alioꝝ.

Impugnatio q̄druplex.

z. pcō. Relonē relonis fundamētū eſſe. Ar. l. actualis.

Obo.

Solō notabilis.

D. duplex. Ar. l. pma ē ō inherentia accn̄tis abſoluti. z^a ē de inherētia accn̄tis re^{ui}. Quātū ad p̄mū de inherētia accn̄us abſoluti. qz albedo iheret inherētia albedinis ꝛc. Eiuſdē relonis duos terminos ꝛ duo fundamenta formalr diſtincta ſore.

7. Meta. t. c. 4.

1. arti. Ens relonū ḡnoz. Et mutuo ſe fundāt ꝛ fundantur.

Cōſidera inſtantiam.

q. precedente.

2. arti. Ar. aliozꝝ. Dctum.

Impugnatio q̄drupler. Ar. 1. c. 80. ubi.

Relonē imediate fundari i ſuba

Ecce q̄ queris

relonis.p̄ inherentiā.n. ipsa relo cōpatur ad fundamentū:ꝛ p eē ad aliō ꝓpaī ad terminū. ¶ Est ḡ dubiū:que ista ꝛ habitudinū est magis intrinseca relationi:aut cōpatio ad fundamentū vel ad terminū. Dico q̄ habitudo ad terminū vel rō eēndi ad aliō est plus intima relōni q̄ habitudo ad fundamētus q̄ est inherentia:ꝛ hoc ꝓbo sic. Q̄ñcūq; aliq̄ cōe diuidit p duas dr̄ias formales pro quocunq; signo vna ꝓstituit ꝛ alia:sicut p quocūq; signo corporeū ꝓstituit corpus:pro eodē incorporeū ꝓstituit spūm: diffō.n. ꝓstituitur ex gñe ꝛ dr̄ia diuidēte:sed ens diuiditur p absolutū respectiuum:ꝛ pro eodē ḡ signo: pro q̄ absolutū est ad se:p eodē relo siue respectiuū est ad aliud:sed oē accñs absolutū prius est nāl'r ad se q̄ sit in subo:ergo relo prius erat ad aliud q̄ sit i fundamēto. ¶ 2° sic. Qō cōpetit in p̄ mō relōni verius ꝛ prius sibi cōpetit q̄ illud qō competit sibi in alio mō:sed relationi cōpetit i primo mō respicere terminum:ipsa enim diffinitiue nō est nisi aspect⁹ termini:inherentia aūt ad fundamentū ꝓpetit sibi in 2° modo:ergo prius concernit primū q̄ secūdus. ¶ Ad argumentum p3. Qō IIII.

V.l. respect⁹.

5.ꝛ.7.tri.ꝛ alibi

Vlso de relone in cōparatione ad suū fundamentum. vidēdum est de relone in cōpatione ad suum terminū. Et circa hoc quero p̄mo. Utrū relo possit terminari ad relonē. q̄ sic p̄m Aug. Generans referr̄ ad genitus. ¶ Contra. Spiritussanctus non referr̄ ad p̄em.

Op̄. cōis.

Hic est vna cōis sn̄ia. q̄ ois relo terminaī ad suū oppositū. ꝛ hoc ꝓbaī sic. Ad illō terminaī relo:ad qō terminaretur oī alio circūscripto:sed circūscripto oī alio a patre ꝓter paternitatem adhuc filiatio terminareī ad p̄nitatem. ḡ ꝛc.

Impugnatio q̄druplex. Scotus. Nota valde h̄ō termino relonis ꝛ est singulare:ꝛ sconzat optime.

¶ Cōtra hoc arguit doctor quadruplr. Primo sic. Ois diffinitio prior est diffinito. sed relo diffinitur p terminū:ḡ terminus ē prior ea. relo aūt opposita sil'est cū ea:ḡ non est terminus. Maior est manifesta:siue diffō fiat p intrinseca priora: siue p addita mentū. ¶ 2° sic. In essentialiter ordinatis non pōt esse circulatio:oē aūt diffinitū notificatur p diffinitionē:si ḡ relo esset terminus. tunc esset prior ꝛ nobior:ꝛ eadē rōne alia opposita:ꝛ sic esset circulatio. ¶ 3° sic. Ois relo dependet a termino ꝛ a fundamēto:ꝛ p ons est posterior eis:sed relo opposita nō pōt esse prior hac relone cū sit sil'nā cum ea. ḡ nō pōt eē termin⁹:q̄ non pōt ab ea dependere:esset.n. circulus. ¶ 4° sic. Ois habitudo inter extrema p̄supponit extrema illius habitudinis:sed ois relo est habitudo inter fundamētū ꝛ terminū. ḡ presupponit terminū:relonē aūt oppositā sibi nō p̄supponit. ḡ n̄ terminaī ad eā. ¶ Ista ꝓ sic ꝓbata ꝛfr̄ sic q̄druplici signo. ¶ Primū est de relone inter cām ꝛ effectū. Effectus.n. prime cāe ad primā cāz est relo realis. Quero ad qd terminaī. non ad relonem realez: q̄ non est:nec ad relonem rōnis. ḡ ad absm. ¶ 2m signū est. q̄ scia terminaī ad scibile qō aliq̄ nō est. Quero ad qd terminaī in scibili: nō ad relonē realē:q̄ nō est:nec ad relonē rōnis. q̄ ens rōnis nō est terminus relonis realis. ḡ opz dicere q̄ ad absolutū in scibili. ¶ 3m signū est. q̄ gnātio in diuinis terminaī ad cēntiam. Sil'r gnātio in creaturis ad naturā:ꝛ nō pōt dici q̄ ad relonez oppositā. q̄ illō ad qō terminaī gnātio gnātur:sz absm in termino p̄prie accipiendo generaī ꝛc. ¶ 4m signū est. q̄ passiua spiratio in diuinis terminaī nō ad spirationez oppositā actiuā vel passiuā:sed actiua ad essentiam p̄cise:passiua vō ad volūtatē fecundā. Sil'r generatio passiua ad memoriā fecūdam. ḡ ꝛc. Intelligē dū tñ q̄ relo fundaī aliq̄ in absoluto:ꝛ terminaī ad absm. sic̄ relo silitudinis inter duas albedines. Aliq̄ fundaī in respectiuo:ꝛ terminaī ad respectiuū. sicut dis⁹ numeralis inter duas silitudines vel specificas. Aliq̄ fundaī in absoluto ꝛ terminaī ad relatiuū:sicut priozitas qua fundamentū dr̄ cē prius relone:fundaī qdem in absoluto:ꝛ terminaī ad respectiuū. Aliq̄ ē ꝓ. sicut posteriozitas ei⁹ ad fundamentus q̄ terminaī ad absm. ¶ Sed hic sunt due diffi. Prima q̄ oēs relatiua diffinientes semp ponūt vnū oppositū in diffinitione alterius. ¶ Dico q̄ non est intelligendū pp hoc q̄ terminus relonis diffinite sit sua opposita relo. sed p illā circūloquimur absolutū:quod est proprie terminus:sicut i diffinitione vtimur loco dr̄ie propria passione. circūloquentes p eam propriā dr̄iam ꝛ essentialem: terminaī ḡ relo ad fundamentū oppositē relonis: vel ad illō qō fundaret si esset opposita. ¶ 2° diffi. quō relationes oppositē sunt sil'nā si vna nō coexigit aliā sicut termin⁹ terminum. ¶ Dico q̄ relo opposita ē posterior fundamento vno signo:ꝛ vno signo suo termino. ¶ Tunc sic. Quecūq; equaliter distant ab aliq̄ sunt ex h̄ sil':ꝛ si sunt eq̄l'r alicui posteriora sunt simul. sed relationes iste oppositē equaliter distant a termino vel fundamēto:ꝛ equaliter sunt posteriores:ergo sunt simul.

D. duplex.

Ecce q̄ queris. de diffone relatiuoꝝ oppositorum.

Singularis doctrina de nāli simultate relatiuorum.

Sed adhuc vt melius ꝓ declaretur instaī quadruplr. Primo sic. Terminus precedit relonē:sed diuina essentia in filio non precedit patrē:vt p̄ elt. ḡ essentia diuina in filio nō erit terminus p̄nitatis vel gnātionis actiue. ¶ 2° sic. Essentia in spūssancto non precedit spirationez actiuā:q̄ spūssancto cōicareī essentia p spirationē actiuā. vt h̄ᵉ. i5. de tri. cū ḡ nō p̄cedit ipsam terminare nō poterit. cū termin⁹ sit p te: semp ponaī prior. ¶ 3° sil'r arguo sic de gnātione passiua. Tu dicis q̄ terminaī ad absolutū in p̄se. s. ad memoriā. sed memoria fundamētū est p̄nitatis:ꝛ vt sic p̄cedit: nihil aūt terminat nisi qō ē in p̄se. ḡ memoria vt in patre p̄cedit p̄em. ¶ 4° sic. Impole est spūssanctū intelligi spiratū añq̄ p̄ ꝛ filio spirenī: sed sic esset si poniī illō qō positū est. q̄ prius est spiratio passiua q̄ p̄ ꝛ filius spirent:q̄ prius est termin⁹ eius:ꝛ sic prius erit spūssanctus. ¶ Ad p̄m dico: q̄ sicut forma i cōposito est termin⁹ gnātionis: nō tñ vt i cōposito: sic.n. est posterior ipso cōposito: ita diuina eēntia q̄ est in filio est termin⁹ gnātionis actiue:ꝛ sic p̄cedit ipsam gnātionē actiuā:nō tñ vt i filio. q̄ ibi intellr eēn⁹ p gnātionē actiuā. ¶ Sed ꝺ. Illud qō cōpetit diuine eēntie:vt intellr p̄cedere psonas: cōuenit ei in trib⁹ psonis penitus indistincte:cuz in illo priori nulla sit in ea distinctio:ꝛ tūc si essentia p̄cedēs generationē actiuā terminat eā. tūc ꝓuenit ei talis terminatio añ primā psonā:ꝛ p ons in personis oibus terminabit:ꝛ sic in psona p̄ris terminabit gnōnem actiuā. qō vr̄ incōueniēs. ¶ Dico ad h̄ q̄ illud qō ꝓuenit nāe diuine p se vel alicui nāe:ꝓuenit ei in illis oīb⁹ qb⁹ cōicatur. sicut diffinitio vel passio isūr nāe:vna in p̄ mō. altera in 2°. sed de bis que conueniunt alicui nature p accñs. sicut beceitas. non est incōueniens q̄ sibi non conueniant in oīb⁹ qb⁹

Instantia q̄druplex.

Singularis doctrina de termio formali gñonis.

Replica nōbil'

Que cōcomitāt nāz i suis suppositis. ꝛ q̄ nō cōsidera bene.

Ecce q̄ queris

Habitudo ad terminū imediati⁹ ꝛ cēntali⁹ cōuenit relōni q̄ habitudo ad fundamētū. qō ꝓbat notanter.

Ad.l. nō gnāt. Ad.l. nō generaī.

ſ.q̄ ēs rōis ꝛc. vt p3 i argumento sequēti.

cõicaꝛ:ſicut dato q̄ hũanitas que eſt in ꝓetro cõ/municeꝛ Martino nõ oz q̄ beceitas ꝓetri cõiceꝛ Martino:ꝛ tñ diffinitio humanitatis ꝛ riſibilitas cõicaꝛ Martino.cuiꝰ rõ eſt:qz beceitas ꝓuenit hu manitati per accidens.diffõ aũt ꝛ paſſio ꝓueniunt per ſe.Sic dico in ꝓpoſito.q̄cḡd ꝓuenit eſſentie p ſe cõicaꝛ cũ eſſentia:ſz tñ illud qõ ꝓuenit eſſentie p accidẽs:ſicut ꝑꝓetates ꝑſonales.cuiuſmodi eſt ter minare.que ꝓueniũt ſibi ad modũ beceitatũ nõ oz in oibus cõicari. ¶ Ad 2m dico q̄ ſicut mã in ꝓpo/ſito precedit formã quã cauſat in ſuo genere: nõ tñ vt in ꝓpoſito:cũ nõ ſit in ꝓpoſito donec ſit ꝓpoſituꝫ qõ eſt poſteriꝰ forma:ita eſſentia in ſpũſancto prece dit ſpiratiõnẽ:nõ tñ vt in ſpũſancto eſt:qz tũc eſt po ſterioꝛ. ¶ Sed ⁊. ĩpoſſibile eſt q̄ eidẽ oĩno idiſtin cto cõpetant extrema ⁊dictionis: ſed eſſentie ſine reduplicatiõe in filio ꝓuenit terminare.eſſentie in patre ſine reduplicatiõe nõ ꝓuenit iſtud termiare ergo eẽntia ĩ ꝑre diſtiguiꝛ ab eẽntia in filio. ¶ Di/co q̄ iſta rõ demõſtrat q̄ de eſſentia que eſt in ꝑre verificaꝛ illud predicatũ termiare gnõnẽ actiuaꝫ: ſine ſpiratiõnẽ:nõ tñ vt in ꝑre:ꝛ ſiꝛ de eſſentia que eſt in filio verificaꝛ illud ꝑdicatũ terminare gnõ/neꝫ paſſiuã ſiue ſpiratiõnẽ:nõ tñ vt in filio. ¶ Ad 3m dico q̄ eſſentia in ꝑre eſt ante ꝑnitatez:ꝛ ita an/teq̄ ſit pater.accipiẽdo eſſentiã abſolute:nõ tñ eẽn tia vt in ꝑre.ſ.ſub reduplicatiõe:ſicut coꝛꝛ ꝰ in hoĩe eſt priꝰ q̄ aĩa:nõ tñ vt in hoĩe. ¶ Ad 4m dico q̄ licꝫ volũtas ſit prioꝛ itellectu.i.nãli intelligẽtia:ꝛ fo/te prioꝛ nã ipſa ſpiratiõe actiua:tñ ſpiratio paſſiua nõ terminaꝛ ad ipſaꝫ ꝓo illo ꝑoꝛi: ſed ꝑ illo ſigno quo eſt ſimul nã cũ ipſa.ſ.ꝑ ſcõo in quo ẽ ſua oppo ſita. ¶ Sed h̄ eſt diffic.qũo gnõ diuina terminaꝛ ad eſſentiã:ꝛ tñ nõ dicaꝛ eſſentia gnãri: qz eniꝫ ad ꝓpoſitũ terminaꝛ gnõ in creaturis:ideo ꝓpoſitum dicit gnãri.Et ſiꝛ eſt dubiuꝫ:ſi gnõ paſſiua termi/netur ad memoziã:quare nõ dicaꝛ memozia ꝑduc/ta. ¶ Dico q̄ ille ꝑductiones ꝛ relones non refe runt terminũ formalẽ:ſz totalez p̃ciſe:ſicut gnõ nõ refert potẽtiã gnãtiuaꝫ:ſed ſuppoſitũ. ¶ Sic dico de eſſentia que eſt terminus formalis. ¶ Ad argu mentuꝫ patet. Qõ. V.

Ecce q̄ queris:

Dubium

Terminus ꝑduc/tiõis duplex ꝛ q̄ ipſa denoiaꝛ.

VTrum relatio includat in ſuo cõ/ceptu q̄ditatiue terminũ. q̄ nõ.qz vnũ diſpatoꝝ nõ icludiꝛ in al/tero q̄ditatiue:ſed termin ꝰ ꝛ relatio ſũt diſpata.ḡ ꝛc. ¶ Contra. Relatio ꝓprie eſt ad aliud.ḡ q̄ditatiue icludit illud aliud. ¶ Dic ſunt duo facieda. Primo videdũ eſt quid ſit rõ diffinitiua reſonis in gñe ꝓprio. ¶ 2o quid ſit rõ diffinitiua reſonis eꝛ ꝓpriũ genꝰ.ſ.ꝑ additamẽtuꝫ.

ꝑmꝰ arti. 5. alioꝝ. de diffõe rſo/nis q̄ditatiua.

Impugnatio quadruplex.

Quantum ad ꝑmum dicunt aliq̄ q̄ relatio non diffinitur in genere ꝓprio:ſicut accidẽtia abſoluta:qz ab eiſdez res formaliꝛ conſti tuitur diſtiguitur ꝛ diffiniꝛ:ſed diſtinctio reſonis nõ eſt niſi per terminos ꝛ fundamẽtũ.ergo diffini/tio que cõſtat ex pꝛincipijs ꝛſtitutiuis ipſius reſo/nis nõ erit ex bis que ſunt in genere ꝓprio.cuꝫ ter minus ꝛ fundamẽtuꝫ ſint alterius generis. ¶ Sz cõtra iſtud arguo 4r. ꝑ ſic. Oñ aliq̄ genꝰ diuidiꝛ per dr̃ias oppoſitas.ſpẽs ſub illo genere ꝛſtituunt ex eo ꝛ ex differẽtijs oppoſitis diuidẽtibꝰ.ſ. vna p vnaꝫ ꝛ alia per aliã:ſed genꝰ rſonis diuidiꝛ per dif/ferẽtias oppoſitas:ſicut alia predicamenta.aliogn oĩa relatiua eſſent eiuſdez ſpẽi.ſegtur ergo q̄ ſpẽs reſonis poterit diffiniri per genus ꝛ dr̃iam. ¶ 2o ſic.Omne cõſtãs ex partibꝰ eẽntialibꝰ põt per illas partes diffiniri:qz diffinitio nihil aliud eſt niſi rei exꝑſſio per ſuas partes eſſentiales: ſz ſpẽs reſonis ꝛſtat ex gñe ꝛ dr̃ia tãq̄ ex ꝓtibus eſſentialibꝰ:ſicut oĩs alia ſpẽs.ḡ ꝛc. ¶ Cõfirmaꝛ.qz ex illo ꝛſtat oĩs ſpẽs in qõ reſoluiꝛ:ſed oĩs ſpẽs reſoluitur in dr̃iaz qua ab omni alio ſpecifice diſtinguiꝛ:ꝛ in genꝰ quo cũ alys cõformitaté hz.ergo ex iſtis cõſtat. ꝛ ſic ꝑ/poſituꝫ. ¶ 3o ſic. Diffinitio cõſtat ex his que dicun/tur in ꝑmo modo dicẽdi ꝑ ſe.qõ ḡ hz ꝑdicata ſuffi/cientia de ꝑmo mõ põt diffiniri:ſed ſpẽs rſonis hz genus ꝛ dr̃iaz que ſũt ĩtrinſeca ꝛ de ꝑmo mõ. ḡ põt diffiniri. ¶ Cõfirmaꝛ.qz predicamẽtũ reſonis dr̃ in ꝑmo mõ dicẽdi per ſe de oĩ ſpẽ reſonis. ꝛ oẽ tale eſt diffinitiuũ.Et tunc ſic.Aut illud eſt tota diffõ:ꝛ hr̃ ꝓpoſitũ.aut ꝑs.ꝛ tũc alia diffinitiua non eſſent extra genꝰ ſuũ.cũ oĩa diffinitiua ſint ſubalternatiz poſita. ¶ 4o ſic. Predicamẽta ſunt ĩpermixta: ita vt res:nec aliq̄d vnius ꝑdicamenti erit de eſſentia eius q̄ eſt in altero ꝑdicamẽto. diffõ ḡ eſſentialis nõ erit per aliq̄d q̄ eſt alteriꝰ predicamẽti:ſz ꝑciſe per illa q̄ ſunt illiꝰ gñis in quo eſt diffinibile. ¶ Jõ dico q̄ ſicut oẽ aliud accidẽs ꝑter diffõnẽ que daꝛ per additamẽtũ hz diffõnem ſui ꝓpꝛy gñis per ſua intrinſeca eẽntialia:ita reſo ꝑter ſuã diffõnẽ que eſt per extrinſeca ꝑt diffiniri per ĩtrinſeca ꝛ eẽntialia ſui generis. Nec valz rõ opionis oppoſite. Relatio.n. p ſuã ꝓpriã dr̃iaz diſtiguiꝛ ꝛ differt a quacũq̄ alia reſone q̄ nõ ſit eiuſdẽ ſpẽi cũ illa.p fũdamentũ aũt ſiue p terminũ non diſtiguiꝛ niſi originaliꝛ. ¶ Cõ tra iſtã ꝓnẽ iſtaꝛ 4r.ꝓ prio ſic.Oẽ qõ diffiniꝛ ad ſe hz entitatẽ ad ſe:ſz qõ diffiniꝛ in ꝓpo gñe diffiniꝛ ad ſe:ꝛ ſic reſo erit ad ſe:qõ eſt flm. ¶ 2o ſic. Nulla ꝓparatio diffiniti ad ſua ꝓnª ĩtrinſeca ꝛ diffinitiua eſt ꝓpatio ad aliud.aliogn oĩa ſuppoſita oĩum ꝑdi/camẽtoꝝ eſſent ad aliud:ſz ꝑ te:reſo diffiniꝛ ꝓprie ꝑ ſua ꝓnª ĩtrinſeca.ḡ nõ diffiniꝛ ꝑ aliq̄d aliud. ¶ 3o ſic. Habita ꝓpria ꝛ cõpleta diffõne alicui ꝰ.illõ põt ꝑfecte ꝓcipi circũſcriptis oĩbus alys:ſed intellect ꝰ nõ põt ꝑfecte cõcipere reſonem per ea preciſe que ſunt ꝓpꝛy generis:qz ipſa eſt ad aliud.ergo nõ diſ/finietur ꝑciſe per illa. ¶ 4o ſic. Qõ aduenit alicui ꝓeter ſuã diffinitionẽ eſt ei aduẽtitiũ:q̄tũ ad ſuaz rõnẽ formalẽ:ſed ꝓeter reſonis diffõnem per ꝓ/pria ꝛ intrinſeca ſui generis ĩtelligitur termin ꝰ ad/ueniens.ergo habitudo eius ad terminũ erit aduẽ ticia. ¶ Ad iſta. ¶ Ad primũ ꝓcedo maioꝛ.Sed quãdo dicitur in maioꝛe.relatio diffinitur ad ſe.ne/go.ſz eniꝫ relatio diffiniaꝛ per genus ꝓpꝛiuꝫ ꝛ diſ/ferẽtiaz:tñ vtrũq̄ eſt ad aliud:ita q̄ tota diffinitio ꝛ quelibet eius pars eſt ad aliud.ꝛ per ꝑns entitas eius erit ad aliud. ¶ Ad 2m dico q̄ cõparatio diffi niti ad diffinitiua que ſunt ſibi intrinſeca nõ eſt cõ paratio ad aliud:ſed cõparatio diffiniti quã habet ex ꝓncipijs ſuis.illa põt eſſe ad aliud ſi iª diffiniti/ua ſunt ad aliud.modo ſic eſt q̄ diffinitiua rſonis oĩa ſunt ad aliud:ꝛ ideo reſo eſt ad aliud. ¶ Ad 3m dico q̄ maioꝛ eſt vã in abſolutis.ꝛcept ꝰ eniꝫ cõple/tus habeꝛ de iſtis habita diffõne:ſz in relatiuis nõ eſt ſic:q̄tũcũq̄ habeaꝛ ꝛcept ꝰ ſui generis ꝛ diffini/tiuus.nõ getatur itellectus niſi in coitelligẽdo ter minũ:g non eſt de genere reſonis:ſed aliud. ¶ Ad 4m dico q̄ eꝛ rõnẽ formalẽ reſonis eſt termin ꝰ:ſed cũ dico:ad aliud.ipm:ad:eſt intrinſecuꝫ.ꝛ aliud eſt

Diffiniri itrinſe/ce ꝛ diffiniri ad ſe differunt.

Diffõ q̄ditatiua in reſpectuꝫ nõ getat itellectũ. Nõ ſingꝛaꝛ qũo ad aliud dicẽ itri ſecũ ꝛ extrinſecũ.

Eē de itellu ⁊ eē de coitellu dīm. Dubiū.

Quare pōit fūdamētū in diffō ne relonis?

z⁹ arti.

Qb. alioz. ō diffinitiōe rlonis p extrisecā seu additamētuz. Impugnatio qdruplex. Maxima

Quantum ad z^m pncipale videndum est de diffōne relonis que est per extrīseca. ſ. per terminū. Et q̄tū ad hoc dicūt alīq; talis diffō est gditatiua. vt cū dr: pr est hīs filiū: qz rō rlonis est ad terminū: ⁊ ēt ei⁹ gditas. Sz ꝫ. B argī 4^r. ꝓio sic. Qñcūq; aliq̄ cōe diuidit p aliquas dr̄ias oppositas: vna illaz nō est de rōne ꝺsti tuti ex opposita: sed ens diuidit p absolutū ⁊ respectiuū: termin⁹ aūt est absolutū. g̃ nō est de rōne gditatiua relonis. z⁰ sic. Unū oppositoz non est de rōne gditatiua alteri⁹. qz tūc esset sibypsi opp^m per gditatē ꝓpriā: ſz relo est opposita suo termino. maxime aūt si ipsa sit ad oppositū: sicut relo ꝺrietatis vel aliq̄ hꝺ. g̃ ⁊c. 3⁰ sic. Naz si termin⁹ ē de gditate relonis: segt̄ q; creatio passiua erit pfectioz activa: qz ipsa icluderet deū in sua gditate. segtur ēt q; de⁹ icludat̄ in gditate alicuius exīstis in creatura. 4⁰ sic. Oē illud qō est de gditate ⁊ itrīseca rōne alicui⁹: illud est in eo formalr. aliogn diffō esset ex̄ diffinitū: sed ꝺstat q; termin⁹ relonis nō est in rlone formalr nec intrīsece. g̃ nō est de rōne ei⁹. Ideo dico q; termin⁹ nō est ō rōne itrīseca rlonis: ⁊ rō pt eē: qz vna spēs pfecta in aliquo genere nō pōt eē de gditate alicui⁹ alteri⁹ spēi: sed ꝺtingit terminū esse spēm cōpletā in genere subē. g̃ ⁊c. Dico g̃ q; terminus nō est de gditate relonis lz nō poterit itelligi sine eo. Sed ꝫ hoc arguo 4^r. p̄ sic. Qñ aliqd diffinit̄ p additamētū illō pōt itelligi sine eo sic pz de accīte absoluto. rlo aūt diffinit̄ per terminū sicut per additamētū. g̃ ⁊c. z⁰ sic. Essentialioz ē cōparatio rlonis ad suū terminū q̄ ad fūdamētum. ista patz. qz sine fundamento pōt intelligi. nō sine termio: sed relo respicit fundamentū in z^oo. g̃ respicit terminuz in p̄ mō: qz p̄m⁹ modus est itimioz z⁰. 3⁰ sic. Qñ sunt aliq̄ realr distincta si vnū nō icludit gdita^e in alio: illa pūt iter se separi: ſz rlo ⁊ termin⁹ dr̄nt realr: ⁊ ter^nus non ē de gditate rlonis. igr vnū ab alio poterit separi. ⁊ sic relo erit sine ter^no. 4⁰ sic. Essentialioz hītudo ē rlonis ad suū ter^nuz q̄ ad suū superi⁹: qz sine termio non pōt ꝺcipi: ⁊ tñ sine supioꝛi sic. sicut pz. qz dubiū est de actiōe vtrū sit in gñe relonis: ſz relo respicit suuz superi⁹ gditatiue. g̃ ⁊c. Ad p̄m dico q; relo diffinit p duo additamēta. ſ. per fundamētū. ⁊ in hoc alys accītib⁹ eq paraī: ⁊ sine isto potest intelligi. ⁊ per terminum. ⁊ sine illo nō pōt itelligi. iter additaméta. n. pōt esse gradus: ita q; termin⁹ sit itimioz. Ad z^m dico q; habitudo relonis ad fundamētuz est de scōdo mō. ⁊ est ei⁹ passio fūdata in ei⁹ gditate. habitudo aūt relatiōis ad terminū est ei⁹ gditas. nō tñ termin⁹ ei⁹ est de ei⁹ gditate. ⁊ sicut fundamētū nō est de scōdo mō: ita nec termin⁹ de p̄. Ad 3^m dico q; i^a regula est vā de ꝓzi p ꝓparationē ad posteri⁹. nō tñ e ꝫ: lz igit̄ termin⁹ possit esse sine rlone: qz ꝓz est ea ⁊ distinctus realr. nō tñ e ꝫ. cū relo sit posterioz termio ⁊ eū necessario pſupponat. Ad 4^m dico q; eadez habitudo est rlonis ad supi⁹ ⁊ ad terminū. per superius. n. relo est ad terminū. dato q; per superi⁹ gditatiue diffiniat̄: ⁊ nō p terminū. ⁊ si illa relo distincte cognoscerēt̄. ⁊ suū superi⁹ cognoscerēt̄: ſz interduz idistincte cognoscit̄. ⁊ per ꝫns suū superi⁹ idistincte: ⁊ iccirco cōtingit dubitare de suo supioꝛi q̄tuz ad ea que solū distincta cognitiōe cognoscūt̄. Et silr pōt dici de termio q; idistincte cognoscit̄. Sz ꝫ est vnū dubiū. quē. ſ. terminū hz relo in gnāli. ſ. rlo pdicamētalis. qz de relonib⁹ specificis vel pticularib⁹ nō est tñ dubiū. qz pr̄nitas hz p termio aliqd qō de facili cognoscit̄. ⁊ sic de alys. Dico q; opz dicere q; habeat terminū. qz si nō. tūc ꝺtingeret eā itelligi sine termio: ⁊ ita ad se. vel affirmatiue. ⁊ sic ſz absolutū. vel negatiue. ⁊ sic egpareī p⁹ diuiso in ens ad se ⁊ ad aliud. ſ. enti. Sed istud nō pōt eē relo opposita. qz relo pdicamētalis nullā hz talez: qz de oīb⁹ dr̄. illa aūt nō eēt in pdicamēto relonis. nec pōt dici q; sit fūdamētū rlonis oppositē p̄ter idē. q; nullā relonē oppositaz hz. Dico g̃ q; relo ſz suā cōitatē pdicamētalē hz p̄o termio illō qō dr̄ de oīb⁹ terminis tā absolutis q̄ relatiuis. Cōstat aūt q; relonē pōt termiare relo. pōt ēt termiare absolutū. ⁊ de oīb⁹ istis relonib⁹ dr̄ ipsa relo pdicamētalis. hz g̃ sibi p termino dari illud qō se extendit ad oīa ista. illud aūt nō pōt eē ens absolutū nec ens respectiuū. g̃ illud qō indifferēter se hz ad ens absolutū ⁊ respectiuū: ⁊ ita ens neutruz. q; non pōt eē ens respectiuū pz. qz q̄ relo pticularis terminat̄ ad absolutū. tūc ēt rlo pdicamētalis hz suū terminū. g̃ vel absolutū vel respectiuū. si respectiuuz. igit̄ absolutū icludit respectiuū. Eodē mō arguit̄ de alio. ⁊ sic pz ad illud. Ad rationez in oppositum patet.

Qō. VI.

Vtrum relatio aliqua possit eē sine termino. q; sic. Nā scia referr̄ ad scibile. g̃ aliq̄ relone refertur. Cōstat aūt q; scia pōt eē scibili nō exīte ergo ⁊ relo sine termio. Cōtra. Diffinitū nō pt eē sine diffōne. rlo diffinit̄ p terminū.

Hic introducunt dicta cuiusdā doctoris q; dicit q; respectus pōt eē ad terminū nō exītē: lz nō sine fūdamēto. Ratio aūt sua est ista: qz relo que est pdicamentuz nō hz terminū. qz nō hz oppositū. ergo nō repugnat relōi sine termio esse. Sed ꝫ illud arguo 4^r. ꝓximo sic. Relo est ad aliud nēcio. qz de eius gditate ⁊ intrīsece in p̄mo mō. Tūc sic. Qñcūq; aliq̄ totū ꝺstat ex aligb⁹ quoz vnū est reale ⁊ alterū nō reale. illud totū nō est reale. ꝺstitutū. n. semp sequit̄ debiliorē partē ꝺstituētē: sicut pz in sillo ꝺstituto ex nēcio ⁊ ꝺtingēte totū ꝺstitutū est ꝺtingēs. sed relo est res eēntialr ad aliud. ergo si illud aliō nō sit reale. tota relo nō erit ens reale: ſz de quocūq; aliq̄ sūt eēntialr ordiata re^u alicui⁹ terty: illud q̄ p̄i⁹ aduenit illi z⁰ est magis itrīsecum illi q̄ q̄ posteri⁹ aduenit: ſz habitudo pri⁹ ordine essentiali est ad terminū q̄ ad fūdamētū. g̃ magis itimū relationi est esse ad terminū q̄ ad fūdamētū: ſz p te: ipole est esse relonē sine fundaméto in actu. g̃ multo min⁹ sine termino poterit esse in actu. Cōfirmatur. qz iō relo nō pōt esse sine fūdaméto pp ihērentiā accītalē que ꝺsegt̄ nēcio relonē realē que ē ad fundamētū. Tūc sic. Eque nēcio respicit paternitas vel filitudo suū terminū: sicut inherentia

Eē de itellu ⁊ eē de coitellu dīm.

Qb. pprīa. Terminū ō qditate rlonis ñ eē. Obijcitur quadrupliciter.

Ad. l. qz null⁹ ali⁹ Regula sco.

Per additamētū duplex rlonē diffiniri.

Termin⁹ intimioꝛ est relōi fundamento. Ecce q; queris ō duplici hītudine relonis. Nō terminū habitudinis: ſz ipſz p se sic vl sic pquirre relōni.

Hītudinē relonis ad supi⁹ ⁊ terminū eādē eē.

Qb. alioz.

Impugnatio q̄drupler concludens relationez nō eē sine termino

Maxima Regula sco. sepe. ō. ⁊. ſ. Tāge istāntā ꝫ illā maximā vi sc.

Maxima

Ad. l. actualē.

istaꝝ relonuꝫ suũ fundamẽtũ: sed ista inherentia: ita respicit suũ fundamẽtũ ꝙ nõ põt esse sine fũdamento. ℊ nec sine termino silitudo ⁊ paternitas: qõ est intentuꝫ. ¶ 3° sic. qñcũqꝫ aliq̃ sic se hñt ꝙ gcgd põt vnũ põt reliquũ ⁊ plus. si illud qõ põt plus nõ põt aligd facere. nec aliõ: sꝫ itellect⁹ nã sic se hñt ꝙ gcgd põt nã põt ⁊ itellect⁹ ⁊ plus itelligere. ⁊ nõ eꝰ: qꝛ multa itelligere possium⁹: que nã facere non põt. si ℊ nã põt separe relonez a termino: ⁊ itellect⁹ põt eã itelligere sine termio: sꝫ hoc est falsuꝫ. ℊ nec nã poterit eã facere sine termino: qꝛ tũc itellectus possꝫ eã itelligere. ¶ Lõfirmaꝫ. qꝛ itellect⁹ est magis sequestratiua potẽtia q̃ nã. distinguit. n. itellcũs iter adunata in eẽ qõ sepe nã facere nõ põt. si ℊ intellectus itelligẽdo relonẽ seq̃strare nõ põt eam a termio. multo min⁹ nec nã. ¶ 4°. sic. Ois effect⁹ in actu ẽ a cã i actu: sꝫ rlo õpẽdet a ter^no effectiue: q̃ dependẽtia cũ nõ poterit ad aliqõ aliud gen⁹ cãe reduci nisi ad cãz efficiẽtẽ. oꝫ ℊ si ipa rlo sit in actu ꝙ ei⁹ termin⁹ sit i actu. ¶ Nec ꝯclusio ꝓfirmaꝫ 4^r. Primo sic. qꝛ sicut iã ostẽsuꝫ est: de diffõne ⁊ gditate relatiõis est: ꝙ sit ad aliud: sꝫ illud qõ est ad aliud nõ est ad nihil. illud aũt qõ est ad terminũ nõ exĩtem est ad nihil. ergo rlo nõ põt esse sine termio exĩte. ¶ 2°. Relatio gditatiue est ad aliud. ℊ illud qõ est termin⁹ relonis nec̃io est aliud a relone: sꝫ qõ est nihil nõ hz alietatẽ ad aligd. ℊ relo nõ põt esse ad nihil: sꝫ qõ nõ est exĩs simplr est nihil. ℊ rlo nõ ẽ sine termino exĩte. ¶ 3°. ꝓfirmaꝫ per ꝓpetates rlonis. Primo per pmã que est. ꝙ relatiua dicũt ad ꝙuertentiã. Tũc sic. Qñcũqꝫ aliq̃ ꝙuertunt oꝫ ꝙ sil' coexistãt. nã aliter nõ pñt ꝙuerti. ¶ 2°. qꝛ Aug. pmo de doctrina xpiana ponit locũ a corelatiuis. s. posito vno corelatiuoꝝ ponit ⁊ reliquũ. ⁊ hoc est vex qñ istud verbuz: est: ponit 3^m adiacẽs: sicut si pater est: filⁱ⁹ est. nõ aũt qñ est 3^m adiacẽs: sicut si pater est bon⁹. ℊ ⁊ filⁱ⁹. nõ seꝛ. ℊ regrit mutua exĩtia ãbozũ. ¶ 4°. ꝓfirmaꝫ. Ois habitudo nec̃io ꝓsupponit extrema illⁱ⁹ habitudinis. nã notissimũ ẽ ꝙ ꝯplo terminoꝝ ⁊ cognitio complexionis eoꝝ presupponit termios ⁊ notitiã terminoꝝ. numq̃. n. põt cognosci aliq̃ ꝯplo esse vera nisi ꝓcognoscant extrema illⁱ⁹ ꝯplexiõis. aut si ita nõ cẽt. cognoscẽs ꝓpõnẽ nõ necessario cognosceret terminos: ⁊ sic ꝓpõ p se nõ nõ haberet notitiã ex terminis: qõ est falsuꝫ. Similr vnio nãe humane ad ꝟbuꝫ ꝓsupponit extrema illⁱ⁹ vniõis. Silr vnio mãe ad formã vel eꝰ ꝓsupponit extrema. ⁊ sic habeꝫ intẽtum. ¶ Sed ꝫ instaꝫ 4^r. Primo sic. In genere cãe efficiẽtis virtus pmi cãntis ꝯtinet oẽs formas gnãbiles ⁊ corruptibiles ⁊ ex hoc segt̃ ꝙ sit ꝓductiuũ oĩuꝫ eaꝝ: sꝫ ꝓductiuũ referꝫ ad ꝓducibile: qõ nõdũ ẽ. ℊ ⁊c. ¶ 2° sic. Mã est in potẽtia ad oẽs formas. i^a aũt põ dic̃ respectũ nõ ad formã quã hz. ℊ ad illã que nõ est. ⁊ sic est respect⁹ ad nõ exĩs. ¶ 3° sic. qꝛ aĩa sepata habz iclinationẽ ad corp⁹. illa iclinatio est respect⁹ q est ad nõ ens. ¶ 4° sic. Ois p se effect⁹ dependet a sua p se cã sꝫ effect⁹ cãe finalis ẽ a fine. ℊ effect⁹ cãe finalis dependet a fine q̃ causat: sꝫ q̃ finis causat tũc nõ est. ergo dependẽtia crit ad nõ ens. ¶ Dic videꝫ ipossibilis cuasio nisi p respectus fũdamẽtales. nõ habeo aũt ꝓ incõueniẽti ꝙ respect⁹ fundamẽtalis sit ad nõ exĩs. ¶ Unde dico ꝙ rõ ꝓductiui in deo ẽ rõ relatiua fũdam̃talis: silr respect⁹ mãe ad formã ⁊ silr aĩe ad corp⁹. ⁊ sic ad illa. ¶ Ad 4^m de fine dico ꝙ põt poni dependẽtia actualis respectu finis vltimi ⁊ vlis: sꝫ respectu finis ꝓping non exĩtis illa nõ est nisi fundamẽtalis: iõ ordo medicine ad sanitatem nõ est nisi respect⁹ fũdamẽtalis ꝙ põt cẽ sine termino. ¶ Sz adhuc ẽ diffi. Primo de actu volẽ di ꝙ hz relonẽ realẽ ad volitũ. qõ gdẽ est non ens. ¶ 2° de itellectu ꝙ itelligit aliqõ obiectũ nõ exĩs: ⁊ tñ re^us realr ẽ act⁹ ad obz. ¶ 3° qꝛ mot⁹ ẽ ẽs reale ⁊ hz ꝑ⁹ ⁊ posteri⁹: sꝫ qñ ẽ ps q̃ dr̃ poꝛ nõ ẽ posterioꝛ q̃ dr̃ termin⁹. ℊ ⁊c. ¶ 4° silr dubitaꝫ de tpe. ¶ Ad ꝑ⁹ duo de actu itelligẽdi ⁊ volẽdi dico. ꝙ i eis respectu obiectoꝝ nõ est nec̃io ponere respectũ actualẽ ⁊ formalẽ: sed sufficit fundamẽtalis loq̃ndo de abstractiuis. ¶ Ad 3^m ⁊ ad 4^m de tpe ⁊ de motu dico. ꝙ nũq̃ ꝓzitas ⁊ posteriozitas hñt ee plus in rerũ nã q̃ ptes motus vel tẽpozis. nõ videꝫ aũt ꝙ aliq̃ ps mot⁹ vel tẽpozis sit in reꝝ nã: sed fuge ad fũdamẽtales. ¶ Ad ar^m ꝑz. Qõ. VII.

Vlso de relatiõe quo ad fundamẽtuz eius ⁊ quo ad eius terminũ. Nũc videndũ est de rlone quo ad cãm ei⁹ effectiuã. Utꝝ. s. rlones causent̃ in creaturis. Et videꝫ ꝙ non: qꝛ relonis esset relatio. ¶ Lõtra. Relatio põt fũdari in relone. ¶ Dic ꝓmo videndũ est si rel̃ones in creaturis causent̃. ⁊ 2° quo causentur.

Quantũ ad ꝓmũ sunt ẽttuoꝛ modi dicendi. Prim⁹ est ꝙ rlones nõ causent̃: sed solũ cõcausant̃: qꝛ. s. a causante terminũ relatio intelligiꝫ statiz causata. ¶ 2° modus dicẽdi est ꝙ ꝓprie nõ causaꝫ: qꝛ est seq̃la extremoꝝ. positis enim duab⁹ albedinib⁹ statiz ponit silitudo: vt q̃dã seq̃la: ⁊ iõ nõ est ingrẽda vlterioꝛ cã. ¶ 3° modus dicẽdi est ꝙ posito ꝙ causet̃. dicit ꝙ causaꝫ a causante fundamẽtũ vel terminũ. Alig. n. dicũt ꝙ a causante fundamẽtũ. causans. n. albedinẽ causat oẽs silitudines: sicut causans graue causat iclinationẽ ad deoꝛsuz. ¶ Alig aũt dicũt ꝙ causaꝫ a causante terminũ: qꝛ ad causationẽ termini statiz sequiꝫ causatio istius vel illⁱ⁹ effect⁹. nõ aũt causato fundamento. ¶ 4° modus est ꝙ causaꝫ a suo opposito. nec̃io eniz relatio dependet ab eo: sed ista dependẽtia non põt esse nisi effectiua: cũ iª exꝛisseca sit. ¶ Sz nullus istoꝝ modoꝝ põt stare. Primus non. Nã ex ipso segtur opposituz illⁱ⁹ qõ negãt. sicut. n. qõ coexistit vel simul existit simplr existit: ita ꝙ concausaꝫ vel simul causaꝫ segtur ꝙ nec̃io causatur: per te: relatio ꝯcausatur. ergo relatio causaꝫ. qõ tu negas. nec est intẽtionis mee nec alicui⁹ dicere ꝙ per se causetur per se tertio mõ nãlr loquẽdo. Sed volo solũ dicere ꝙ causaꝫ siue cũ alio siue sine alio. ⁊ tu ꝯcedis ꝙ cũ alio. ℊ ⁊c. ¶ 2° modus min⁹ valet. s. ꝙ sit sequela. isto enim modo segt̃ ꝙ nullus effect⁹ causetur: qꝛ cã est ad cuius esse sequiꝫ aliud. ℊ oĩs effectus est sequela cause. si ergo esse sequelã facit relationẽ nõ esse causataz. nullus effectus causabitur. ¶ Lõfirmaꝫ. qꝛ per istã viã tolliꝫ oĩs via ꝓbandi aligd esse cãm in vniuerso: qꝛ dicaz ꝙ ignis nõ causat calorẽ: sed calor est sequela ignis. Similr ꝯpositum est sequela mãe ⁊ formẽ: similr vniuersuz sequela dei. ¶ 3° modus lz sit ratiõabilioꝛ: tñ nõ põt stare quãtuz ad aliquã sui partẽ. quo ad ꝓmaz. s. ꝙ causetur a causante fundamẽtũ: qꝛ oĩs effectus in actu regrit cãm in actu: sed corrupto gnãnte albedinez ⁊ remanẽte albedine. oritur noua relatio h⁹

Loc⁹ a maioꝛi nganue.

z. phy. ⁊. 5. met.

Confirmatio q̃ drupler.

Alietas arguit entitatẽ positiuã sz istãtã sidera oĩa bũ pdrãdo

Mõtũ.

Deficitur quadrupliciter.

Nisi actualis vꝛ talis: nõ tñ fũdam̃talis respẽs regrit terminuz extrem.

Mõdiꝫ cuaño ꝺ dependẽtia effẽs ad finẽ duplicẽ.

D. q̃druplex.

Aliõ sco. 13. q. q̃li ⁊ alibi ad ḥ.

Tãge ḥ pla. p ⁊ ꝫ

A. l. vel fuge.

p⁹ articulus.

Mod⁹ dicendi aliꝝ q̃drupler ꝺ cãlitate effectiua relonis satis appẽs: sz ipsoꝛ tur subtiliter.

Impugnio hoꝝ modoꝝ dicendi q̃druplex.

Effect⁹ est sequela cãe.

albedinis ad aliã. Quero a quo causaf̃. non a generante albedinẽ: qz ipsuz nõ est. g̃ oz aliã cãz assignare q̃z sit cã causans ipm fundamẽtũ. Nec ẽt põt stare q̃tũ ad scõaz partẽ: que apparuit mihi aliquãdo esse de mẽte doctoris nostri: ꝛ que est iter istos modos rõnabilioz. ſ. q causaf̃ a causante terminũ. nec video aliũ ꝓbabiliorẽ excepto vno: nec iste gdem põt stare: qz ꝓuenit aliqñ esse terminũ incãtũ: sicut pz de termino rel'onis creature ad deũ. ¶ 4° modus nõ põt stare: qz in causis ꝛ causatis nõ est circulatio. si g̃ oppositа causaret pari rõe ecõuerso. ꝛ sic idẽ causaret seipm p illã regulaz. gcqd est cã cause est causa causati. Itẽ effectꝰ nõ excedit cãm in pfectione. rel'ones aũt oppositе cũ sint alteriꝰ ꝛ alteriꝰ rõnis vna est perfectioz alia. g̃ ꝛc̃. ¶ Dico g̃ q duo sunt modi ponẽdi. Unus q causaf̃ a causante terminũ. Alius q cãf̃ a termino. ꝓimꝰ modus ponit q ab vno agẽte ꝓcedũt duo effectus essentialr ordinati. ꝓimꝰ est terminꝰ. zº est relatio. fundamẽtũ autẽ causat in genere cãe mãlis. Aliꝰ q appet mihi verioz est q rel'o ĩmediate causaf̃ a termino causalitate effectiua. causalitate aũt mãli a fũdamẽto Naz si fieret vna albedo de nouo ꝛ alia esset ipoducta. tũc silitudo in ipoducta posset defendi esse a ꝓducẽte nouam in esse: sed silitudo que est noua nõ põt poni causata a ꝓducẽte terminum: qz non est. g̃ oz q ꝓducaf̃ a termino. ¶ Sed hic istaf̃ 4ʳ. ꝓimo. qz tũc agẽs limitatũ possz causare ifinitos effectꝰ. ꝓbo. nã si deꝰ causaret ifinitas albedines. ꝛ postea fieret vna. ista causaret in oibꝰ alys similitudinẽ. ꝛ sic causaret ifinitas. ¶ zº. qz tũc agẽs limitatuz ageret in q̃tũcũq; distãtiã. si. n. sit vna albedo rome ꝛ ponaf̃ alia. vbicũq; fuerit albedo: segf̃ silitudo. ꝛ sic ipsa posita in grecia vel in india. ageret in subiectũ qõ est rome. ¶ 3°. qz tunc posset esse terminꝰ ꝛ fundamẽtũ: ꝛ tñ nõ esset relatio. naz deus coagit oĩ cause scõe ꝛ ꝓtingẽter. posset g̃ deus nõ coagere termino: sed deo nõ coagẽte tũc terminus nõ ꝓduceret. g̃ ꝛc̃. ¶ 4°. qz tũc deꝰ posset facere duas albedines sine similitudine: qz silitudo nõ solũ a termino ꝛ a fundamẽto depẽdet: sed ẽt a cã vlĩ ꝓtigẽter agẽte. ꝛ sic deꝰ posset nõ agere. ergo ꝛc̃. ¶ Ad pm̃ dico q si dicaf̃ q deus non posset ifinita facere. argumẽtũ nõ valz. posito aũt q sic. nõ est iconueniẽs q agẽs limitatũ posset causare infinitas relatiões. nec ꝓpter hoc argueref̃ infinite pfectionis. Et rõ põt esse ista. qz vbi multitudo nõ arguit maiorẽ perfectionẽ. ifinitas nõ arguit ifinitã perfectionẽ. ꝓducere aũt multas relatiões nõ arguit maiorẽ pfectionẽ. qz nõ dicũt perfectionẽ. ergo ꝛc̃. ¶ Ad zm̃ dico q duplex est actio. ſ. quedaz pbica: ꝛ illa regrit determinatũ situm iter agẽs ꝛ patiens. ¶ Alia aũt est metaphozica que abstrahit ab oĩ situ. Si eniz oĩs locus ꝛ situs destrueref̃. adhuc ãgelus se itelligeret. Ista. n. actio metaphozica ẽ ꝛ abstrahit a situ ꝛ a loco. talis est ista ꝓductio qua ꝓducitur rel'o. ꝛ de tali nõ est icõueniẽs q agens limitatũ possit in quãcũq; distãtiã. ¶ Ad 3m ꝛ 4m dico q opz ꝛcedere q deꝰ currat vt cã vlis ꝛ q ꝓtinenter cõcurrat. ꝛ p oĩs oz ꝛcedere ꝛclusionem de oĩbus relationibus que differũt a fundamẽtis realiter. qõ cõcludunt ratiões.

Quantum ad zm̃ ꝑncipale opz videre positо q hõ relatiões causenf̃. ꝛ q a termio: qũo causenf̃. ¶ Et hic dico 4or ꝓnes. ꝓima q rl'ones in creaturis cãnt̃ p actionẽ ꝛ passionem. ¶ zª q cãntur per realẽ mutationẽ. ¶ 3ª q cãntur per motũ. ¶ 4ª q causanf̃ per gradus. ¶ ꝓimaz ꝓbo sic. Qñcũq; est aliqd agẽs ipfectũs aliquã formaz in aliquo passiuo. ipfectit eã p actionẽ de genere actiõis: sed termin⁹ causat silitudinẽ in fũdamẽto ꝛ in illud ipfectit eã. ergo hoc erit per actionem de genere actionis. Maioz videf̃ manifesta. qz respectus mouẽtis ad illud qõ mouef̃ ꝛ ipfectiẽtiꝫ ad illud in qõ ipfectit. videnf̃ esse de genere actionis: mouere. n. nõ est nisi motũ ipfectere. Mioz est manifesta. qz silitudo vẽ est in fundamẽto. ¶ zam ꝓnẽ ꝓbo per diffinitionez mutationis. qñcũq; inducit aliqua forma per cuius itroductionẽ subiectum se hz aliter nũc q̃ prius tale subiectũ nec̃io est mutatũ sed sic est qñ silitudo creaf̃. g̃ ꝛc̃. ¶ 3am ꝛclusionez ꝓbo. qz si color põt iduci ꝛ imprimi per motuz: ita etiã silitudo ipsius coloris: sicut. n. color est diuisibilis: ita ꝛ silitudo in eo fundata. in quocũq; enĩz gradu signato vel signabili in colore est aliqs gradus silitudinis. ꝛ p oĩs si albedo vel color ẽ diuisibilis: ꝛ silitudo eiꝰ: ſz ex hoc q color hz gradus ꝛ est diuisibilis. ꝓpter hoc põt ipfectiri ꝛ iduci p motuz. g̃ eodẽ mõ silitudo exquo ẽ diuisibilis ꝛ hz gradus: erit iducibilis vere per motũ. ¶ Cõfirmatur. qz de quocũq; gradu sigto vel sigbili veruz est dicere q eo apposito vel subtracto silitudo est maior vel minor. ¶ Istud declaraf̃. ponaf̃ vnũ pure albũ sine mixtiõe alterius qualitatis: si fiat aliqd aliud successiue albũ p quocũq; instanti sigto vel signabili in motu. vez est dicere q hoc est magis sile ꝓrioꝛi albo q̃ prius fuit. ꝛ vez est dicere q hoc ẽ magis albũ q̃ prius: ſz nõ est magis albuz: nisi qz hz gradũ albedinis quẽ prius nõ hẽbat. g̃ a sili non erit magis simile. nisi qz gradũ silitudinis hz quẽ prius nõ habebat. ¶ Tunc vltra. Omne illud qõ est diuisibile ꝛ acgrit successiue ꝛ ꝓtinue acgrit per motuz: sed sic est hic. g̃ ꝛc̃. ¶ Cõfirmaf̃ etiã in ꝓtinuis. nãtres aque sunt similes q̃rte. sicut g̃ si aqua vna addaf̃ alteri facit maiorẽ aquã: ita videf̃ q facit maiorez silitudinẽ saltẽ extẽsiue. ¶ 4am ꝛclusionẽ ꝓbo: ſz pateat ex ꝓdictis. Omne qõ acgrit per motũ hz gradus: sed relatio: vt prius dictũ est: acgritur per motũ. igit hz gradus. ¶ Sed ɔ istas conclusiones arguitur 4ʳ. ꝓimo sic. si relatio iducit per actionez. pari rõne ꝛ quilibz respectꝰ. ꝛ per oĩs ipsamet actio. ꝛ sic actiõis erit actio. ꝛ p oĩs ꝓcessus in infinituz. ¶ zº. qz Aug. ꝛ Anſ. ꝛ alij doctores dicunt q rel'ones iducunt̃ sine mutatiõe. ¶ 3º. qz si per motuz iducunt̃: ſequtur q moto vno mouerenf̃ oia: qz oẽ qõ est in vniuerso ad oẽ aliud qõ ibi est hz similitudinẽ vel dissimilitudinẽ. cũ ergo per motũ aliqd successiue acgrit. acgref̃ similitudo successiue vel dissimilitudo oĩuz ad ipsuz. ꝛ sic cũ acgsitio noue forme realis ꝛ successiue fit motꝰ: in oĩbus erit motus. ¶ 4°. Omne qõ hz gradus est q̃tũ. rl'o ꝓm 4am. ꝓnẽ hz gradus. g̃ ꝛc̃. Tũc vltra. Oẽ q̃tũ vl est finitũ vel ifinitũ. ꝛ sic rel'o nec̃io vel esset finita vl ifinita. qõ est ɔ superius dicta. ¶ Ad pm̃ istoꝛ dico q lz silitudo vẽ ipfectiat̃: ꝛ sic de multis alys rel'onibus. tñ actio nõ ipfectit̃: qz ipsa est ipsaꝛ ipressio vnde ꝓductio nũq; ꝓducit: sicut silitudo nũq; assimilaf̃: ſz bñ est i hoc: ꝛ sic ꝛcedo q bñ causaf̃: tñ nõ ipfectitur. qz est ipsaꝛ ipressio: sic nec rel'o refertur: ſz ipsa est rõ referẽdi. ¶ Ad auctores illos ad

Qó. ꝑ. ꝓpa i duob⁹ modis dicẽdi ſũdata: ſz ĩcõmunitatur.

Et termino effectiue ꝛ a fundamento mãlr cãf̃ relatio.

Obĵcitur quadrupliciter. notabiliter. Cõsidera an casus implicat.

Regula.

Rl'o nõ dic̃ pfectionez.

Actio duplex.

Cõsidera an velit dicere actiõez metaphicã.

Caue qz nõ sctizat. dic alr bñ ponderãdo.

zª arti.

Cõclo q̃druplr de mõ cãlitaf̃ effectiue rl'onũ in creaturis.

Varia nõbil'.

Cõsidra istã Aug. 5. ꝛ. 6. phy.

Sic dãt gradꝰ in fundamto sic ꝛ in rl'one.

Obĵcitur quadrupliciter.

Arg. ꝛ sqẽs. 5. phyſi.

Actio nõ imprimit ſz ẽ g̃ ꝛ illr ꝛ ꝓductio suo mõ ſz ꝓsidera istãd bñ ꝑderãdo.

Aug. ⁊ Anſ. ⁊ ad alios dico ꝙ itelligūt de mutatione phyſica: ſed ḡn mutet illud cui aduenit rlo realis ſaltē mutatiōe metaphorica hoc nō negāt: ſz de pma. ſ. phica. ¶ Ad 3m dico ꝙ ſunt alig: g ita zelant pro vniuerſo ꝙ nolūt nec audēt dicere ꝙ oia cōtinue moueant̄ ꝓter pmū. ⁊ ꝙ moto vno oia moueā tur ꝓter pmū. Ego aūt dico ꝙ ponēdo ꝙ rlo ſit forma realiſ ⁊ differat realr a fundamēto ⁊ ſucceſſiue acgrat̄. ꝙ neceſſe eſt dicere ꝙ moto vno oia mouē tur ſaltē motiōe metaphorica: ſz nō phica. ¶ Ad 4m dico ꝙ duplex eſt q̄titas vtualis. vna ꝓñs formaz ⁊ nāz ſpecificā: ⁊ iſta dicit pfectionē. ⁊ talē nō hz relatio. ¶ Alia aūt eſt q̄titas ꝓñs gradus idiuiduales. iſta nec dicit pfectionē nec impfectionē. ⁊ iſtā hz relatio. nec eſt incōueniēs ꝙ ꝑz iſtā ſit ifinita. ¶ Sed h̄ ſunt due diffi. ꝓ ꝛia qz mirabile videtur ꝙ ꝓtinue totū vniuerſuz ſit in fluxu ⁊ in illo cōtinuo motu. ¶ Dico ꝙ hoc nō eſt incōueniēs q̄tū ad rel̄ones vel ad reſpect̄ ſiue habitudines: imo h̄ eſt neceſſariū. Jn quolz. n. inſtāti quelibz res tēporalis hz aliā ⁊ aliā habitudinē ad tempus ⁊ ad qñ. ¶ 2a diffi. eſt de dicto cōi. ſ. ꝙ rel̄o per ſe nō acgrit̄ per motū. ¶ Dico ꝙ itelligēdo ꝓ ſe 3o mō ꝙ ad relationē per ſe iſto mō nō eſt mot̄. qz nō pōt ꝓduci niſi alio ꝓducto: habz tamē diſtinctaz ꝓductionē per ſe. ¶ Ad argm̄ ꝑz.

Qō. VIII.

Vtrum deꝰ poſſit facere extrema rlonis ſine ipſa rlone.

Ex dictis diſtinctiōe. 15. ꝑz quid debeat h̄ dici. accepta fuit. n. ſepe ſuperi⁹ ⁊ declarata iſta regla ꝙ in eſſentialr ordinatis ⁊ realr diſtīctis deꝰ pōt facere pri⁹ ſine poſteriori. Sed ꝓſtat ꝙ due albedies ſint eſſentialr p̄ores ſilitudine ⁊ realr diſtincte ab ea. ḡ ⁊c. ¶ Cōtra hoc iſtat̄ 4r. ꝓmo ſic. qz idez ⁊ diuerſuz ſunt paſſiones entis trāſcēdētis: ſz paſſio nō pōt ſepari a ſubiecto. Cōſtat aūt ꝙ idez ⁊ diuerſum dicūt rel̄ones. ḡ ⁊c. ¶ 2o ſic. qz ꝓpriū eſt q̄titati ꝑm eā equale vel ineq̄le dici. ḡ equalitas vel ineq̄litas ſunt paſſiones q̄titatis. ⁊ per ꝓñs non ſunt ſepabiles a quātitate. ꝓſtat aūt ꝙ ſunt rl̄ones. ḡ ⁊c. ¶ 3o ſic. qz eodē mō ꝓpriū eſt q̄litati ꝑm eā ſile vl diſſimile dici. ḡ ⁊c. ¶ 4o ſic. Illud qō ꝑt de aliquo demōſtrari nō pōt ab illo ſepari: ſed ordo eminentie hoīs ad aſinū pōt de hoīe demōſtrari. ergo ⁊c. Minoꝛ ꝑz. Ex rōne. n. hoīs ꝑz ꝙ poſſit demonſtrari. nā oē aial rōnale eſt meliꝰ irrōnali: ſed homo eſt aial rōnale. aſinꝰ autē irrōnale. ḡ homo eſt melioꝛ. ¶ Dic opz dicere ꝙ iter oia iſta ſunt rl̄ones fūdamētales: ſicut iter ſoꝛtē ⁊ platonē eſt idētitas. non que ſit relatio actualis ⁊ formalis: ſz ſolū fūdamētalis: ⁊ de iſta nō eſt vez ꝙ poſſit ab extremis ſeparari. qz cōſegtur rōnes formales extremoꝝ. ⁊ pōt de eis demōſtrari. ⁊ de iſtis accipiunt̄ iſtātie. ſ. de eodē ⁊ diuerſo. de eq̄li ⁊c. Tamē iter multa iter que ponit̄ reſpect̄ talis fūdamētalis ponit̄ ⁊ actualis: ⁊ de iſto verū eſt ꝙ extrema pñt eſſe ſine tali: ſicut due linee eē duoꝝ palmoꝝ ſine actuali eq̄litate ⁊ nō ſine fundamētali. ¶ Sed adhuc eſt dubiū. naz illud qō eſt ꝑ ſe notū nō oꝛ denegari. ꝑ ſe aūt notū eſt ꝙ oē totū maius eſt ſua ꝑte. ⁊ per ꝓñs ineq̄le. ⁊ per ꝓñs ineq̄litas a toto nō pōt ſepari. ¶ 2o qz illō. ſi ab equalib⁹ eq̄lia demas que remanēt ſūt eq̄lia: eſt per ſe notū. ergo deꝰ eq̄litatē non pōt deſtruere remanētib⁹ extremis. ¶ Dico ad oia iſta ꝙ intelligunt̄ iſta ꝓncipia ſiue ꝛcl̄ones de reſpectu fundamētali. ſ. de reſpectu quē hz totū de ſua nā ⁊ ex rōne ſua. ⁊ hꝺ eſt reſpect⁹ aptitudinalis vel fundamētalis. reſpect⁹ autē actualis eſt accñs per accidens. ¶ Sed adhuc remanēt alique diffic. ꝓ ꝛia poſito ꝙ iſte rel̄ones fundamētales ponant̄ ⁊ ꝙ ꝛequātur rōnes formales extremoꝝ. Utꝝ actualis fundetur in fundamētali. ¶ Dico ꝙ non: ſed ambe in vno fūdamēto. ē tñ ordo iter eos ſic ordo effectuū eſſentialr ordinatoꝝ. ¶ 2o diffi. ad quid terminat̄ ſimilitudo fundamētalis ſi nō ſit niſi vna albedo. ¶ Dico ꝙ terminat̄ ad ḡditates oiuz albedinum poſſibiliū. nec talis rel̄o regrit terminuz in actu: ſz terminat̄ ad ipſaz ḡditatē. ¶ 3a diſ. que neceſſitas eſt ponēdi rlonē actualē diſtīctā a fūdamētali. Dico ꝙ oꝛ ponere rel̄onē de genere rel̄onis. ⁊ illa neceſſario eſt accidēs. Silr oēs cōcedūt ꝙ deſtructa vna albedine deſtruit̄ illa ſilitudo. hoc nō pōt itelligi de ſilitudine fundamētali: qz illa nēcio cōſeq̄t̄ fundamētū. Ex iſtis apparet ꝙ oꝛ ponere rel̄ones formales. fundamētales aūt ponunt̄ vt ſaluentur multa ꝓncipia per ſe nota: ſicut illud. Oē totuz ⁊c. ⁊ alia ſilia q̄ nō poſſent ſaluari ꝑ rel̄ones formales qz accñtia ſunt ⁊ ꝓtingēter iſūt.

Qō IX.

Vtrum ſemp innaſcat̄ rlo eiuſdez rōnis iter extrema eiuſdē rōnis inq̄tū eiuſdē rōnis.

Hic dico ꝙ inter extrema eiuſdē rōnis iq̄tū eiuſdē rōnis ſunt. inaſcit̄ rel̄o eiuſdē rōnis. ¶ Doc ꝑbo 4r. ꝓ ꝛio ſic. Jdē inq̄tū idē nō eſt natū facere niſi idē. illud. n. ꝑm tenet in nēcio agētib⁹. ḡ cuz illa q̄ ſunt eiuſdē rōnis vt ſic: ſint eadē ſemp. ſemp cauſabūt rlonē eiuſdē rōnis. cū ſint neceſſario agētia. ¶ 2o ſic. Ubi agēs eiuſdē rōnis ⁊ paſſum eiuſdem rōnis. vt ſic: nō cauſabit̄ effect⁹ niſi eiuſdē rōnis: ſz extrēa: ꝓ poſitū: ſūt agētia rū ipaꝝ rlonū eiuſdē rōnis. ⁊ ſilr ſuſceptiua. ḡ ⁊c. ¶ 3o. Que fundant̄ ſup vnū oꝛ ꝙ ſint eiuſdē rōnis: vt ſic. ſz rl̄ones que ſūt iter extrema eiuſdez rōnis iq̄tū eiuſdē rōnis ſunt. fundant̄ ſup vnū. ḡ nō poterūt eſſe alteri⁹ ⁊ alteri⁹ rōnis. ¶ 4o. Quecūq̄ ſunt eiuſdē rōnis inq̄tū hꝺ nō pñt dicere diffoꝛmitatē. ⁊ vt ſic ſunt vnū: ſz q̄cū q̄ nō hñt inter ſe aliquā diffoꝛmitatē nō pñt reſpectus fundare diffoꝛmes. ḡ fundabunt vniformes. Jdeo dico ꝙ ipoſſe eſt ꝙ iter extrema eiuſdē rōnis vt eiuſdē rōnis ſunt. inaſcat̄ rel̄o niſi eiuſdē rōnis. ¶ Doc cōfirmat̄ 4r. ꝓmo ſic. Qñcūq̄ aliquod agēs nō hz vim ꝓductiuā niſi eiuſdē rōnis. ipoſſibile eſt ꝙ effect⁹ ꝓducat̄ ab eo niſi eiuſdem rōnis. hec eſt per ſe nota: qz nullus effectus pōt ꝓduci ab aliq̄ cā niſi reſpectu illi⁹ effect⁹ ꝓducti cā hēat vim cauſatiuā. ponit̄ aūt viz hr̄e eādē. ḡ idē effect⁹ ꝑ ſe ponet̄: ſz extrema eiuſdē rōnis vt eiuſdez rōnis ſūt. nō hñt niſi eādē vim cauſatiuā. h̄ ꝓbo euidenter ⁊ credo demōſtratiue. Quoꝛūcūq̄ eſt eadē diffinitio. eadē paſſio poterit demōſtrari. h̄ per ſe ꝑz. ſed q̄ ſunt eiuſdē rōnis vt ſic hñt eādē diffinitionē ḡ eadē paſſio poterit de eis demōſtrari. vis aūt ꝓductiua q̄dā paſſio eſt. ḡ vis ꝓductiua q̄ vni iſtoꝝ que ſūt eiuſdē rōnis ꝓpetit. ⁊ alteri ꝓpetit. ꝑz ḡ maioꝛ. ſ. ꝙ vbi vis ꝓductiua eſt eiuſdē rōnis ⁊ effect⁹ eſt eiuſdē rōnis. Minoꝛ aūt eſt euidēter deducta. ſ. ꝙ in his que ſunt eiuſdē rōnis vt ſic eſt eadē vis ꝓductiua. ḡ ⁊c. ¶ 2o ſic. Quoꝛūcūq̄ ſunt eadē dif-

Notabilis fuga vbiq̄.

Triplex.

Ordo reſpēs fūdamētalis ⁊ formalis.

Termin⁹ reſpectus fundamentalis q̄s ſit?

Quare formales ⁊ fundamētales rl̄ones ponunt. Nō bene.

ꝛcl̄o affirmatia.

2. ge. t. c. 56. Limita ēt i illis q̄lr tenet vt ſcis.

8. meta. t. 7.

Reſol̄o. q.

Confirmatio q̄drupler valde efficax ⁊ ſubtilis.

Nota. Nl. ōmōſtrare.

Primo duplr

Vno vno oia mouerī. Duplex virtus ſimpler. Duplex in diuinis ad relatiōes

D. duplex.

Per ſe produci rlonē ꝓnge ꝓ plicitet intelligi

Tz rlonē affirmatiā in rlonib⁹ realib⁹ ſal ē h̄z nōis ſcoti; ar.

Oſtenſum qualiter.

Tz ſine fūdamētali ⁊ ad ſimile q̄litate ⁊ ſilitudie ñ ſunt extrema ꝓpria ē abſq; formali actua ne. ſz ꝓdicta ſufficiūt.

Dubiū.

finitiua illa videnť esse eiusdē rōnis: sed rlones q̄ sunt iter extrema eiusdē rōnis habēt eadē diffinitiua: qz fundamētū ⁊ terminum idē. ⁊ vtraqz sunt eiusdē rōnis. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. ℟. relo nō videť distīgui a relone nisi penes terminū vel fundamētū. hec ē cōiter ꝓcessa siue quo ad nos siue simplr eque concludit ꝓpositū: sed hic est idē termin⁹ ⁊ idē fundamētū specifice. g̃ relones eiusdem rōnis. ¶ 4° sic. Quācūqz rlonē pōt fundare vnū idiuiduū eiusdē speciei respectu a. ⁊ aliud indiuiduuz eiusdem speciei eādē respectu a. poterit fundare. hoc pz. qz po⁹ ⁊ nālis aptitudo sunt cōia illis que sunt eiusdē rōnis. sz posito fundamēto potēte fundare ⁊ termīo: si sit respect⁹ intrīsec⁹ aduenies. inascit actualis relatio. g̃ positis duob⁹ idiuiduis ⁊ a. inascet in quolibet relo ad ipm eiusdē rōnis. Tuncvltra. Si ī vna albedine est potētia maioz ad fūdādū respectu alteri⁹ albedinis a se silitudinez ⁊ in quacūqz. si g̃ tu ponas in albedine a. fundari respectuz silitudinis ad albedinē b. que est eiusdē rōnis. eadez rone pones in albedine b. respectū silitudinis fundari ad albedinē a. ⁊ sic relones eiusdem rōnis in vtroqz. ¶ Si dicas. eodē mō ꝑbať q̄ duoꝝ hominuz glz erit pater ⁊ glibz fili⁹. Dico q̄ iste relones nō ꝑcise oziunť ex nā fundamēti: sed ꝑuia alia rlone. s. ꝑductiōe que ꝑsupponit actionē ⁊ passionē. Si aūt paternitas ⁊ filiatio ozirenť ex nā fundamēti immediate. nō posset euadi.

Regula duplex nōbilis.

Ex istis sequunť due regule. ℣ Prima est q̄ qñ inueniunť rlones diuersaꝝ rōnū fūdari in eodē penitus fundamēto. oz distinctionez iuenire ex pte terminoꝝ. hoc pz ex dictis. ¶ 2ª regula accipiť ecōuerso. q̄ qñcūqz iueniunť relones diuersaꝝ rōnū terminari ad eūdē terminū penit⁹ indistīctū oz distinctionē iuenire ex pte fundamētoꝝ. hoc ēt pz. ꝫ. Ex⁽ᵐ⁾ ꝑme regule. qz agere ⁊ ꝑducere sunt rlones diuersaꝝ rōnū que fundanť oīo supidez. oz g̃ iuenire distinctionē in termino. termin⁹ ergo ꝑduct⁹ erit termin⁹ ꝑductiōis. ⁊ passum erit termin⁹ actiōis. Ex⁽ᵐ⁾ scōe regule est de esse cognito ⁊ esse volito ad idē oīno terminanť. Quicqd. n. cognitū est sub rōne qua cognitū. pōt esse volitū. opz ergo q̄ ex pte actuū que fundāt habitudines istas sit distīctio. ¶ Ex istis per modū cozrelary ꝑbari pōt euidēter distinctio iter ꝑsonalitates absolutas ⁊ essentiā. ⁊ hoc 4ª. ¶ ℣ Primo sic. qz anīa nr̄a est similis deo ⁊ dissimilis: sed ꝑm q̄ cōiter dicūt sancti similitudo ⁊ dissimilitudo sunt relones alterius ⁊ alteri⁹ rōnis. ergo cū habeāt idē fundamētū penitus ⁊ idistīctuz. oz q̄ distīctio querať ex pte termini: sz aīa nr̄a dissimilis est deo respectu eēntie. ⁊ similis respectu attributoꝝ. g̃ nec̄io aliq̄ distinctio est iter diuinā essentiaz ⁊ attributa ex nā rei. ¶ 2° sic ex pte eadē arguiť. Nā albedo hz respectuz ad primū sicut ad efficiēs. ⁊ sic ad finē: ⁊ sicut ad exēplar. Cōstat aūt q̄ iste rlones sunt alteri⁹ rōnis. distinctio aūt nō pōt accipi ex fundamēto: qz oīo idē fundamētuz est. ergo respectu termini. ⁊ sic cū rōne essentie sit finis. ⁊ rōne volūtatis efficiēs ista distinguūť. ¶ 3° arguo ex pte alia. Deo ad creaturas cōparať vt creans ⁊ vt mēsurās. illa nō sunt idem. distinctio aūt nō pōt accipi a termīo: qz idē mensurať ⁊ causať. g̃ ex pte fundamēti in deo erit distinctio. ¶ 4° ex eadē pte arguo. Aliud est ꝓtinere virtualr ⁊ aliud eminēter ⁊ deus vtroqz mō ꝓtinet. distinctio aūt ista nō pōt accipi a termino: qz idem vtroqz mō cōtētuz. g̃ essentia que ꝓtinet eminēter distīguiť a pō executiua que ꝓtinet vtualr.

Cozrelariū.

Probat incidē talr distinctionē in diuinis attributoꝝ ⁊ eēntie.

Respect⁹ creature ad deū triplr

Cōtinētia eminētialr rōne eēntie vtualr rōe volūtatis vel potētie executiue.

¶ Distinctio. XXX. Qō. I.

Sūt. n. q̄dā ex tpe ꝺ ꝺo dn̄r.

CIrca distinctionez 30ᵃᵐ. postq̄z visuz est de rlonib⁹ q̄ sunt in creaturis. videduz est de rlonib⁹ que sunt in deo. Et q̄tū ad hoc q̄ro. ꝓmo. Utr nec̄io sit pōere in deo relatiōes rōnis ad creaturā que ex tēpore denominēt ipm deū: q̄ sic. Nam Aug. dicit q̄ necesse est ponere in deo respectu creature dn̄ationez. dn̄atio aūt est rlo rōnis. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra. Circūscripto oī actu itellect⁹ nō est relo rōnis. 5. tri. c. vltimo.

Hic introducunť 4ᵒʳ p̄dicata q̄ dicūtur de deo ex tēpore. ¶ ℣ Primū p̄dicatū est actiōis. De⁹. n. dr̄ agēs respū creature. ⁊ nō ab eterno dicebať agēs. ¶ 2ᵐ ē silitudo. Ex tpe. n. deus dr̄ silis creature ⁊ creatura sibi assimilať. ¶ 3ᵐ est ineq̄litas. Ex tpe. n. de⁹ dr̄ maioz creatura ⁊ pfectioz. ¶ 4ᵐ est distīctio. quia deus actualr distīguiť a creatura. ⁊ dr̄ distingui ex tēpore. Difficultas g̃ isti⁹ qōnis est. qūo ista dicunť de deo ex tpe. ⁊ ē q̄druplex modus dicēdi. Quidā eniz saluāť p respectū rōnis. nō. n. aduenit deo aliq̄d absolutū de nouo nec aliqs respectus realis vt postea patebit. g̃ oz q̄ hic sit respectus ⁊ nō realis. sed rōnis. ¶ Cōtra. Illud nō pōt saluari ꝓcise p actuz rōnis mere qō est circūscripto oī actu rōnis: sz circūscripto oī actu rōnis ōs ē realr agēs ex tpe. de⁹ ē realr silis creature. de⁹ ē melioz creatura realiter ⁊ distīctus realiter. ergo ⁊c. ¶ Alij dicūt q̄ opz hoc saluari per respectum fabricatuz ab intellectu diuino. nō autez ab itellectu nostro. ¶ Sed cōtra. Quod est in re realiter nō inest per actuz alicuius rōnis vel intellectus: qz reale nō inest per illud qō rationis est: sed deus ita realiter agit: ⁊ ita realiter habz omnia ista: sicut ego realiter suz hō. hoc ergo nō est per actū alicuius rationis. ¶ Alij aūt dicūt q̄ creatio ⁊ oīa ista significāt aliquid qō est in deo: sed cōnotant aliquid qō est in creatura. ¶ Sed cōtra. Nā quicquid sit illud qō significāt in deo qō sit in eo. illud est eternuz ⁊ nō ex tpe. ista aūt oīa. s. creatio ⁊ talia dicunť de deo ex tpe. Ideo dicūt alij q̄ deus dr̄ creare distingui ⁊ assimilari. ⁊ oīa talia ex tēpore. nō ꝓpter aliquid qō deo aduenīat ex tēpore. nisi q̄ deus ex tēpore terminat relationes que sunt in creatura. termīat enim creationem passiuaz: ideo dicit creare. terminat assimilationez: ideo dr̄ assilare. ⁊ sic de oībus alys. ¶ Sed cōtra hoc videť adhuc stare diffi. Naz hoc qō dico terminare relonez aliquā in creatura cōuenit deo ex tēpore. illud aūt terminare nō dicit aliqō absolutuz. ergo respectū aliquē. tūc vel realē vel rōnis ⁊ tūc remanet diffi. sicut ꝓi⁹ de alys erat. ¶ Dico ergo sicut videť mēs doctoris nr̄i. q̄ oīa ista saluāntur per denominationē extrinsecā. Unde cuz dico de⁹ agit. nō significat aliqd formalr in deo: sz qō ē formaliter in creatura a quo deus denominať de nouo. vtpote creator per creationem. ⁊ sic de alys. ¶ Sciēduz tamē ad huius questionis euidentiā. q̄ aliquādo agere ⁊ pati eodē nomine significant. sicut est in verbis cōib⁹. vt osculor te ⁊ osculor a te.

Predicatuz dictū de deo ex tpe est q̄druplex.

Modꝰ dicendi alioz q̄druplex quē impugnat.

Ob. pba ad mētē sco. qđ negatuz. q. sustinēdo Denominatio duplex.

Agere ⁊ pati cōtingit q̄druplīfīgnificari. ⁊ verbis notabile.

in vna ꝓpõne oſculoꝝ habet ſenſum actiui. in alia ſenſum paſſiui. Aliqñ aũt actiuũ ⁊ paſſiuuꝫ ſignificant nobis ꝓprys. ſ. vno ꝓprio actiuo: ſicut cũ dico mouere. ⁊ alio ꝓprio paſſiuo: ſicut cum dico moueri. ¶ Aliqñ aũt actiuũ ꝑciſe ſine paſſiuo ſignificatur nobis oppoſitis: ſicut cũ dico amare ⁊ amari. qñ. n. diligo vel amo diuinã eſſentiã idẽ actꝰ oĩo ſignificat ꝑ hoc ꝙ dico amo diuinã eſſentiã ⁊ diuina eſſentia amat a me. nihil. n. ſignificatur qõ ſit in deo formaliꝝ: ſꝫ ꝑciſe illõ qõ eſt in me formaliꝝ. ſ. actꝰ amoris. ¶ Aliqñ aũt eodẽ mõ accidit de paſſione: ꝙ. ſ. ipſa denoiat nominibꝰ oppoſitis. ſicut dicendo deus creat ⁊ creatura creat. cauſare. n. ⁊ cauſari ſignificãt idẽ oĩno: ſicut dicebatur de amare ⁊ amari: ſed differentia eſt: qz amare ⁊ amari ſignificant illud qõ de ſe eſt actiuũ. creare aũt ⁊ creari ſignificãt illud qõ eſt paſſiuũ. Unde qñ dr deꝰ creat creaturã. nõ dat intelligi aliqd qõ ſit in deo formaliter: ſꝫ ſolũ creatio paſſiua que eſt in creatura qua deꝰ dr creas denoiatione extrinſeca. eodẽ mõ dr cũ dr creatura creatura deo. ⁊ nihil aliud. ¶ Sed ℨ. iſta iſtaꝝ 4ꝝ. ⁊ ꝓio ſic. Dis denominatio eſt ad placitũ: ſicut etiã noiatio: ſꝫ deꝰ nõ eſt ad placitũ creator ex tpe: ſed realiꝝ ⁊ circũſcripta omni denoiatione ⁊ omni intellectu. ꝯ videtur ꝙ illud nõ ſufficiat. ¶ 2º ſic. Aliqua ſunt que dicunt de deo virtualiꝝ: qz ſunt in eo virtualiꝝ cõtẽta: ſicut cũ dicimꝰ deꝰ eſt lapis: aliqua ſunt que de deo dicunt formaliꝝ. ergo oꝫ ꝙ in eo ſint formaliꝝ: ſed eẽ creatorẽ eſt hõ. ꝯ ꝛc. ¶ 3º ſic. In quocũq; eſt agere ipm agit. ſi ꝯ creare: qõ eſt agere dei: eſſet formaliꝝ in creatura. ſequeretur ꝙ creatura actiõe dei ageret. ¶ 4º ſic. Aug⁹. ꝑ de trini. dicit ꝙ deꝰ faciat mutabilia ſine mutatione ſui. difficile eſt videre. ſi aũt denominatio ſufficeret: hoc eſt valde facile. ¶ Ad ꝑm ꝓcedo ꝙ noĩa ſunt ad placitũ. nec etiã per denoiari extrinſecuꝫ ſaluatur aliqd ꝙ ſit reale. Unde nõ curando de vocabulo: ſed de re ſignificata per vocabulum. Dico ꝙ ipſa tota eſt in re. Unde ſignificatũ iſtius ꝓpõnis deꝰ creat: idẽ eſt cũ ſignificato iſtius. creatura creatur a deo. illud aũt ſignificatuꝫ eſt in creatura formaliter. ⁊ ideo ſaluat res per rẽ. ¶ Ad 2m concedo ꝙ deus eſt formaliꝝ illud qõ denoiatur iſta denoiatione. quãdo aũt dicis. deꝰ eſt formaliꝝ creator. aut intelligis ꝙ creatio ſit formaliꝝ in deo. ⁊ iſto modo nego. qz deꝰ nõ eſt formaliꝝ creator. qz creatio nõ ẽ formaliter in eo. Si aũt itelligas ꝙ deꝰ eſt formaliter creator. nõ creatiõe que ſit formaliꝝ in eo: ſed creatione que eſt in creatura formaliꝝ: tñ denomiatione extrinſeca formaliꝝ dicta de deo. cõcedo. ⁊ ſic nõ habes ꝓpoſitũ. ¶ Ad 3m dico ꝙ: ſicut in 2º oſtẽdetur: creatio actio eſt in creatura. ⁊ nõ in deo formaliter. nõ tñ ipſa creatura dr creatrix: qz creatio actio nõ eſt ſub nomine actionis apta denoiare niſi extrinſece: ſicut opus dr humanũ. ¶ Ad 4m dico ꝙ ponere quocũq; modo. ſiue modo ꝓdicto ſiue alio eſt difficile. tñ qz multa argumẽta cogunt ad ponẽdũ deuꝫ ſine mutatione agere. oꝫ modũ ſaluandi hoc adducere qui eſt difficilis: ſic ꝙ nullum tale in creatura ponitur.

Sed hic oriunt alique diffi. ⁊ prima eſt de relatiue oppoſitis. qz ſm Aug⁹. nulla res ſeipſaꝫ gignit vt ſit. qz gnãre ⁊ gnãri ſunt incõpoſſibilia: ſed nõ minus ſunt icõpoſſibilia creare ⁊ creari. ꝯ nõ poterũt eſſe in creatura. ¶ Dico ꝙ verũ eſt ꝙ oppoſite oꝛigies ſunt icõpoſſibiles: ſicut generare ⁊ gnãri: ſed creare ⁊ creari nõ ſunt oppoſite oꝛigines: ſed vna oꝛigo. vna aũt oꝛigo: oppoſitis tamẽ nominibꝰ ſignificata: bene põt eſſe in eodeꝫ. ¶ 2º diffi. eſt de ℨrie oppoſitis: quãdocũq; aliqua cadunt ſub oppoſitis differẽtys vel cõibus illa ſũt oppoſita: ſed creare ⁊ creari cadunt ſub agere ⁊ pati. agere autẽ ⁊ pati ſunt oppoſita. ꝯ creare ⁊ creari. ¶ Dico ꝙ qñ res ſt oppoſite ⁊ res cadẽtes ſub eis ſũt oppte: ſꝫ ſi res ñ ſũt oppte dato ꝙ noĩa videãt oppoſita. ſiliꝝ erit de cadẽtibꝰ ſub eis. Unde dico ꝙ ſꝫ aliquãdo res actionis ⁊ paſſionis ſint oppoſite: tñ aliquãdo eadẽ res erit que ſignificat vtroq; noĩe: iſto modo eſt hic. qz eadẽ res eſt ſignificata ꝑ creare ⁊ creari: tñ nomina oppoſitionem quandã hñt. ¶ 3ª diffi. eſt qũo deus põt exire de ocio in actum ſine ſui mutatiõe. ¶ Dici põt ꝙ deus nõ trãſit de ocio in actũ. hoc eſt ꝙ acquirat aliquẽ actũ quem ꝓius nõ habebat. qz oẽm actũ quẽ hꝫ nũc habuit ab eterno: ſed dr tñ nũc creas ⁊ ꝓus nõ. non ꝓp mutationẽ in ſeipſo factã: ſed ꝓp nouitatez effectus ꝯ nũc eſt ⁊ ꝓius non fuit. ⁊ ex hoc denominat deus. ¶ 4ª diffi. eſt de ℨdictorie oppoſitis. Impoſſe enĩ videt eſſe trãſituꝫ de ꝛtradictorio in ℨdictorium nulla facta mutatione in illo qõ trãſit. oꝛ enim ꝙ tale ſubiectũ trãſiens mutet aliqualiꝝ in ſe. qz in q̃cũq; eſt aliqd nũc aliter q̃ ꝓiꝰ: in illo eſt mutatio. in illo aũt ſic trãſeũte eſt aliqd aliud alr nũc q̃ ꝓꝰ. nã extrema ℨdictiõis ſunt aliud ⁊ aliud. ⁊ ab vno extremoꝝ recedit. ⁊ ad aliud accedit: ſꝫ deꝰ eſt nũc creator ⁊ añ nõ fuit. ꝯ ꝛc. ¶ Dico ꝙ extrema illiꝰ ℨdictõis nõ ſunt formaliꝝ in deo: ſꝫ formaliꝝ in creatura: qz nõ ſũt aliud deũ creare ⁊ nõ creare q̃ creaturã creari ⁊ nõ creari. ¶ Sed hic eſt vnũ dubiũ. Utrũ deus in ſe referat ad creaturã aliq̃ rone rõnis. Dico ſicut dixi ꝙ rõ nõnis nõ ſufficit ad ſaluãdũ ꝑdicata realia que dicunt de deo ex tpe. tñ q̃ztũ ad dubiũ in ſe nõ vr icõueniẽs deuꝫ referri aliq̃ rone rõnis ad creaturã. rõ. n. rõnis nõ põit effectũ ſuũ formalẽ niſi circa illõ in quo eſt formaliꝝ: ſicut ſibi ꝓuenit eẽ in aliq̃: ſꝫ referre eſt effectꝰ rõnis. cũ ergo ſuo mõ eſſendi in ipſa ſit in deo ſicut patebit inferiꝰ: oꝫ dicere ꝙ deꝰ in ſe referat ꝑ iſtã rõnẽ rõnis. aliogn ſi aliqd creatũ ꝑ iſtũ reſpectũ referret. ꝓciperemꝰ illõ creatũ eſſe creatorẽ. ⁊ ſic de alys relationibꝰ rõnis. ¶ Si dicas. tũc ſequitur mutatio in deo qua trãſit de nouo ad talẽ reſpectum. ¶ Dico ꝙ nulla eſt mutatio ad ens rõnis. ⁊ ſi ponat. multi ſunt ꝯ hñt ꝑ nihilo dicere ⁊ ꝓcedere talẽ in deo: ſicut ꝓpoſitionẽ ℔z rõnẽ multi ponũt. ¶ Ad argm in oppm ꝑz. qz dñatio nõ ẽ reſpectꝰ rõnis: ſꝫ ſignificat ꝙ illud qõ ẽ in creatura ſit deo ſubz.

Qõ II.

Utrum neceſſe ſit põere in deo rõnes reales et actuales ad creaturã. ꝙ ſic. qz creatura realiꝝ oꝛigiatur a deo. ꝯ deꝰ realiꝝ originat creaturaz. oꝛigiatio aũt ẽ rõ. ꝯ ꝛc. ¶ Cõtra. qz tũc deꝰ mutaret: qõ eſt icõueniẽs. ¶ Dic ꝑ ad euidentiã qõnis ⁊ alioꝝ q̃ dicent ifra. oꝫ videre qd ſit rõ realis. ⁊ deinde ad queſtionez.

Quantũ ad ꝑmꝫ eſt itelligẽdũ ꝙ 4ꝝ ſũt ℔z ſententiã doctoris que regrunt ad hꝫ ꝙ aliq̃ rõ fit realis. ꝓmũ eſt ꝙ extrẽa ſint exñtia: qz cũ rõ ſit ad aliud nõ põt eẽ ad nihil. ⁊ iccirco iter ens ⁊ nõ ens nõ põt eẽ rõ realis. ¶ 2m eſt ꝙ ex-

g. l. actiuũ.

a. l. paſſiuũ.

Obiicitur quadruplicter.

Aliqd dici ꝺ ꝺo dupliꝛ.

La. l. vel. 3. a. l. põ predicta ſit vera.

Deũ eſſe ſaluatiꝛ creatorẽ põt intelligi dupliꝛ.

Cõſidra iſtãtia hic.

Creatio actio ñ eſt in creatura.

D. ꝙdruplex. 1. trini. 1.

Gnãre ⁊ gnãri ſt incõpolia ſed nõ creare ⁊ creari. ⁊ quare.

Oppõ duplex.

Abſq; nouitate in ꝺo ſit nouitas in creatura.

Articu. piſiẽſis.

6. phyſi.

Ecce ꝙ queris:

Dubiũ.

Cõcedit in deo ſalualiꝛ ⁊ ſubtiue ⁊ ex tpe ſoꝛe reſpectꝰ rõnis.

Ad ens rõnis ñ eſt mutatio. ſꝫ tãge inſtãnaz.

ꝑ articulus.

Ad rõnẽ realẽ reqrũt ꝓditiões ꝙtuõ: ſco. teſtãte ꝙ tñ. 3. hoꝛ cõiter põit.

trema sint distincta. esse. n. rlonis est ad aliud ⁊ nō ad se ꝑm Aug. de tri. ⁊ ideo nō est rlo realis eiusdē ad seipsuz. ¶ 3m est. q tali sic exīti ⁊ distincto non repugnet habere habitudinē ad altez. qz nulla entitas pōt fundari in aliquo sibi repugnāte. ⁊ iō nō ponim⁹ rlonē realē necessary ad ꝯtingēs. qz nēcio repugnat aliqd in se hre qō depēdeat a ꝯtingente. ¶ 4m q talis relo inascit de facto iter extrema talia: qz ad relonem formalē nō sufficit aptitudo nisi insit actu: ⁊ ideo nō ponim⁹ in eucharistia inherentiā accidētiū ad subiectū esse respectū realē. ¶ Et si dicaī. quare dextrū ⁊ sinistrū nō sūt respect⁹ reales in colūna: sicut aly respectus. ¶ Dico q rō est. qz talis aptitudo de subiecto reali nō inascit: sz tm̄ de intētionali. Sic g̃ ꝑz que sunt rlones reales: q̃. s. sunt iter realia ⁊ distincta extrema apta nata fundare tales relones oriētes actualr ex eis.

1.ca.1.

Dubium

2⁹ arti. Ob. 1. alioz. Qz in deo sit rlo realis ad ex.

Quātū ad 2m̄ principale due opiniones sunt q̃ parte affirmatiuaz asserūt. ꝓima est ista. q de⁹ referī ad creaturas rlone reali formalr sibi insistēte: qz nulla cā realr causat nisi causalitate reali q̃ formalr est in ea. ¶ Et isti dicūt q Ank. 25. monolo. fuit isti⁹ opi. vbi distinguit iter accidētia que suo aduētu mutationē inferūt: qualia sunt accidētia absoluta. ⁊ alia que nō. que dicit eē respectiua: sicut exēplificat de silitudine ⁊ q̃litate. ⁊ dic. q sicut diuina nā nō illa admittit: ita ꝑm ista dici nō respuit. ¶ Sed ista opinio cōiter nō tenet a doctoz ib⁹. ⁊ iō a diuersis diuersimode arguit ꝺ eam.

Impugnatiōes aliox q̃s insufficiētes cē ostēdit

Aliqui. n. arguūt sic rōne infinitatis. Nullū infinituz pōt esse ꝑs vniuersi: sz qō nō pōt esse pars vniuersi nō pōt realr referri ad aliqd ipsi⁹ vniuersi. ergo ꝛc. Minoz ꝑz. qz si nō ꝯstitueret vniuersuz iam nō haberet cōparationē ad aliqd ꝯstitutiuum vniuersi. ¶ Sz ista rō nō mltū ꝓbat. Cōstat. n. q si de⁹ nō ē per se pars vniuersi. q est distinctus ab vniuerso ⁊ excedēs vniuersum ⁊ sequestratū: sz ista oīa dicūt relones. g̃ rō videī ad oppositū. Silr cōstat q de⁹ pater nō est totū respectu filij. nec ꝯstituit filiū nec est pars filij: ⁊ tm̄ referī ad filiū ⁊ ꝯ. nō tm̄ referuntur adiuicē: si rō valeret.

Infinitas.

Eternitas.

¶ Alig aūt arguūt ex nā eternitatis sic. De⁹ ⁊ qcqd ē in deo est eternū: sz relatio illa nō pōt esse eterna. ternin⁹. n. esset ex tempoze. ⁊ per ꝯns relo nō esset eterna. ⁊ sic aliqua res aduenirет deo ex tēpoze. Ista rō nō facit euidētiā. nō est. n. illud incōueniēs notū q rlo noua deo adueniat. ¶ Aly arguūt ex nā ꝯpōnis. Naz deus est sūme simplex. si aūt aduenirет sibi relo noua. faceret cōpositionē cū deo. ¶ Ista rō nō ꝓbat. qz qū ē aliqd in vltimata actualitate. quicqd sibi aduēiat nō facit cōpositionē cū eo. qz illud qō ꝯponit cū alio nēcio est in potētia. ⁊ per ꝯns nō est in vltima actualitate. vnde ⁊ si accidēs absolutū deo aduenirет nō cōponeret.

Simplicitas.

Idētitas.

¶ Aly arguūt per viā idētitatis sic. Quicqd est in deo est idē qō ipse de⁹: sed illō qō aduenit ex tēpoze nō pōt eē idē qō deus. g̃ ꝛc. Ista aūt rō nō sufficit. qz hoc est creditū q omne qō est in deo est idē qō de⁹. ¶ Arguūt g̃ aly efficaci⁹ sic. Ens actualissimū nō pōt esse in potētia ad aliqd: sz deus est ens actualissimū. g̃ nō pōt esse in potentia ad aliqd. Si aūt relatio aduenirет ex tēpoze fuisz ab eterno in potētia ad ipaz relonē: qz illā ab eterno nō habuisset.

Impugtio scoti ⁊ ꝓpa hui⁹ doc.

¶ 2° sic. In sūme necesse esse idez est esse ⁊ posse eē: sed deus est puz necesse esse. g̃ ad nihil est in potētia qō actu nō bēat. ¶ 3° sic. Quicqd est in deo est indepēdēs ⁊ ꝓductū. rlo aūt ꝓducitur: ⁊ ēt depēdet a termino. g̃ ꝛc. ¶ 4°. Nullū cōtingēs pōt esse in deo formalr: sz ista relo est contingēs: qz termin⁹ est ꝯtingēs ⁊ adnihilabilis. g̃ nō est ponēda in deo. ¶ Dico g̃ pp istas rōnes. q nulla relatio realis pōt esse dei ad creaturaz que sit in deo formalr. ¶ Sed est diffi. Utz per viā imutabilitatis diuīe possit ꝓbari sufficiēter ista ꝛ. ¶ Dicunt alig q nō. qz sine mutatiōe pōt rlo aduenire. ¶ Sed ꝺ istud arguo per diffinitionē mutatiōis. ⁊ credo q demonstratiue sic. Omne illud qō se hz nūc aliter q̃z prius est mutatū. hoc ꝑz ꝑ diffinitionez mutationis: sz suscipiēs relonē nouā se hz nunc alr q̃z pri⁹. ibi est enīz alietas posteriozis ad pri⁹. qz prius nō habebat: imo hoc videī esse noti⁹ ꝑmo ꝑncipio. noti⁹. n. est q vnū ꝺictoziuz nō est aliud. q̃z q duo nō possunt sil ineesse eidē. g̃ ꝛc.

6. physi.

Aliqd dak noīa ꝑ ḧn⁹. quod bñ ꝓsidera.

¶ 2ª opinio affirmatiua est. nō q realis relo sit in deo reū creatu re formalr: sz q rlone reali que formalr est in creatura. de⁹ realr referī ad ipsaz creaturā: sicut cuz dr de⁹ est cā. respect⁹ iste ē formalr in creatura.

2. op. alioz.

Impugnatio q̃druplex subtilissima.

¶ Sz cōtra istā opinionē arguo 4r. ꝓio sic. nulla cā formalis ponit suū effectuz formalr nisi in illo in quo est formalr: qz cā formalis est cā intrīseca: sz referre est act⁹ formalis relonis: sicut. n. effectus formalis forme absolute est dare eē ad se: ita forme respectiue ad aliud. g̃ relo vbi erit ibi ponet effectū suū formalē: vl vbi ponet effectū suū formalē ibi erit. ⁊ ita erit in deo vbi per te ponit effectuz suum formalem: vel ponet euz in creatura: qō est ꝺ te.

Cōsidera an repugnat dictis in 1. q. de illa dnoiatione extrinseca.

¶ 2° sic. Oē qō referī ad aliud est relatiū: sz p te: deus est hꝺ. g̃ ꝛc. Tunc vltra. Omne relatiuū est cōstituz ex relone vt ꝑncipio formali. ⁊ ex fundamento sicut ꝑn⁹ fundamētali. g̃ cui repugnat hre tam fundamētū q̃z rlonē illō nō ꝑt eē rlatiuū: sz ꝺo repugnat hre fūdamētū istius rlonis: qz fundamētū est ipsa creatura. ⁊ ēt sibi repugnat hre relationem ipsam. ergo deo repugnabit esse relatiuuz: sed qō non est relatiuuz nō refertur. ergo ꝛc.

Cōclusio ꝓpria

¶ 3° sic. Quando aliqua causa habz aliquez effectū adequatum stante illo nihil plus potest causare. si enī causa formalis habz vnuz effectū adequatum: quādiu stabit nihil plus poterit causare: sicut anima habet humanitatem: qua stāte nihil plus potest: sed effectus formalis adequatus istius relationis est referre creaturam ad deum. ergo stante isto: qui stat tam diu q̃z diu ipsa stat. aliuz effectum deo dare nō poterit: vt scilicz per eā deus referatur ad creaturā.

Obiicitur quadrupliciter.

¶ Quarto sic. Impossibile ē q forma vltimate perfectionis accipiat aliquod esse formale: sed diuina natura est forma vltimate perfectionis. esse relatiuum est esse formale. ergo impossibile est q deus accipiat esse per relationē. s. esse relatiuuz. ¶ Dico ergo q de⁹ dicitur creaton. similis. distinctus. ⁊ oīa talia tātuz denominatione extrinseca. sicut dictum fuit ꝓius in ꝑcedenti qōne.

¶ Sed cōtra. Quicqd dr ad aliquid refertur: sed deus per hoc q est creator dr ad aliquid. ergo refertur. ¶ 2° sic. Quādo aliqō predicatū dicitur de aliquo subiecto vt accidēs dicitur de aliquo subiecto. dimittit ipsuz subiectum tale quale ipsuz est: sed istud predicatuz creator dicitur de deo ⁊ est relatiuū. g̃ dimittit deū relatiuū: sed omne relatiuuz referī. ergo ꝛc. ¶ 3° sic. Omne qō est creator: necessario est creator vel sui vel alterius: sed certum est q deus nō est creator sui. ergo

est creator alterius: sed omne quod est alterius: vt sic est relatiuū. ergo deus qui est creator vt creator erit relatiuū. ¶ 4° sic. Nam omne qđ est ad aliqd est relatiuū: sed deus p ista est ad aliqd: ergo est relatiuus. Minor ꝑ ꝑ Aug. de doctrina xp̃iana: q dicit q deus dr̃ p ista ad creaturā. q̄ est relatiuū ad creaturas: sed oē relatiuū referr̃: q̄ rc̃. ¶ Ad p̃m dico. q ad aliqd dr̃ dupl̃r. Uno mō q ip̃m ita dicat q ip̃m sit ad aliqd p illud qđ formal̃r est in ipso: r isto mō ꝓcedo maiorē: r nego minorē. Alio mō q dr̃ ad aliqd denoiatiōe extrinseca: r isto mō nego maiorem: r minorē ꝓcedo. ¶ Ad 2m dico q maior est vā qñ illud predicatū ineſt formal̃r in subo: ſz qñ dr̃ ō subo tm̃ denoiatiōe extrinseca: ꝫ mō non est vex. sic̃ cuz dr̃: hō diuinus. illud. n. qđ dico: dīnū: non ē formal̃r in hoīe. ¶ Ad 3m dico q deus est creator nō sui: sed alteri⁹. Sz cū dr̃. qđ est alteri⁹: vt sic ē relatiuū. Dico q si sit alteri⁹ p aliqd qđ formal̃r sit in eo vex ē. si aūt sit alterius p ꝫ qđ nō est in eo: sed in alio r denominatione extrinseca. falsum est. ¶ Ad 4m dico q qñ Aug. dicit. q deus est p ista ad aliqd: non intelligit q sit ad aliqd p illō qđ est formal̃r in ipso: ſz q solū denoiatione extrinseca: r p ista dr̃ ad aliqd: r nihil aliō intellit Aug. ¶ Ad arg. p3. Qō III

Utrum respectus fundamētales sint in deo ad creaturā. Q̄r non. q̄ in quo est respect⁹ illud est relatiuū. sed deus: vt dictū est: nō ē relatiuum: q̄ in eo non est aliqs respect⁹. ¶ Contra. De⁹ est creatiu⁹. hoc aūt est ad aliqd. nō formal̃r: q̄ fūdamētal̃r. ¶ Dic p ad euidētiā multoꝝ dictorū superi⁹ r in posteri⁹ dicēdoꝝ: opꝫ videre qd est respectus fundamētalis. r 2° vtrū sit in deo re⁹ creture.

Quantum ad p̃m dico q illū voco respectuz fundamētalē. q est in suo fundamēto: non p accñs: sed p se. Formalis vel actualis ē ille q ineſt suo fundamēto p accñs. Intelligo autez sic inherere p se: qđ ineſt sibi in 2° mō. ita q ē ꝑpa passio sui fundamēti: respect⁹ aūt actualis est accñs p accñs. ¶ Exēplū. Angelus mouēs celū ꝫ 4or respect⁹ ad celū. Primus est mouentis ad motuz. 2° est ꝓducentis ad ꝓductū: nō aūt ad celū qđ est motū: ſz ad terminū mot⁹ p̃mi. 3° est excedētis ad excessū. 4° est mēsurantis ad mēsuratū. scīa. n. angeli mensurat motū celi. Isti aūt respectus sunt actuales r accñtales. Uoco aūt istos respectus actuales q p accñs ꝓueniūt fundamēto: hꝫ aūt sunt oēs isti. ¶ Istis autē 4or formalib⁹ respectib⁹ r accñtalib⁹ cozrñdēt 4or fundamētales q per se insunt r nec̃io. Angelus. n. compar̃ ad celū vt motiuus ad mobile: exīte. n. angelo deus non posset facere q̄n angelus cēt motiu⁹ celi. 2° est ꝓductiui ad ꝓducibile. 3° est excessiui ad excessibile. 4° est mensuratiui ad mēsurabile: r isti alys priozib⁹ actualib⁹ cozrñdēt. ita q p̃mus p̃ rc̃. ¶ Sed ꝯ hoc istar̃ 4r. Primo sic. Relones oziginis in deo sunt p se: r tm̃ sunt relones formales r actuales: non g̃ sunt oēs respectus fūdamentales q insunt p se. 2° sic. Naz silitudo r eq̄litas r alie relones cōes sunt formales r actuales. et tm̃ insūt p se ꝑsonis. 3° sic. Nā depēdētia creature ad deū ē formalis r actualis. r tm̃ p se ieſt creature. 4° sic. Q̄r relo cōpositi ad cās intrinsecas ineſt p se: r tm̃ est formalis. ¶ Ad p̃m dico q relo oziginis ī diuinis nō ineſt p se: ſz p accñs: tm̃ ineſſe p accñs p̄t dupl̃r intelligi: vel sicut accñs ineſt subo. r sic nō in est relo in dīnis: vel sicut inferius ineſt supiozi: r sic ineſt p accñs. Si. n. p̃nitas ieſſet p se eēntie. vbicū q̄ esſet essentia eēt p̃nitas: r sic esſet in filio: qđ est impoſe: ineſt g̃ p̃nitas ad modū q̄ ꝓpzietas individualis ineſt nāe in creaturis. r non aliter. ¶ Ad 2m dico eodē mō: silitudo. n. non ineſt p se eēntie vl̃ attributo: q̄ tūc cēt illa eadē ī filio: qđ est flm. q̄ in filio ē alia. nec ineſt sic̃ accñs accidit subo: q̄ tale ñ est in diuinis: sed alio mō: vel ꝓpr̃ ad illū. ¶ Ad 3m dico eodē mō q relo creature ad deū ineſt p accñs creature. Ista. n. ppō. creatura creat̃: est in ꝓtingēti mā: q̄ est ꝓtingēs: r pōt non creari: r iō creatio non ineſt sibi p se: ſz p accñs. ¶ Ad 4m dico. q depēdentia cōpositi ad cās intrinsecas actualiter non ineſt p se cōposito: accidit. n. boī q cātur. vñ in po⁹ obiectiua: vbi sunt q̄ditates nō ē creatio cōpositi. ea aūt q̄ p se insunt boī sunt in po⁹ obiua. Dico g̃ q relo fūdamentalis ineſt p se fundamēto suo: r ē de p̄dicamēto: de q̄ est suū subz vl̃ fūdamētū: sic̃ ois alia ꝑpa passio: sicut risibilitas: ista. n. ꝫ hēant q̄tū ad aliqd modū accñtis: sūt tm̃ eiusdē p̄dicamēti cū illa q̄ꝫ sit.

Quantum ad 2m videndū est vtrū tales respectus sint in deo in ozdine ad creaturā. Dicūt aliq q ñ. q̄ sic referret realiter ad creaturā: qđ est impoſe. ¶ Ego aūt dico. q ꝫ ipoſe sit q deus actuali r formali respectu qui sit in deo formal̃r referat̃ ad creaturā: tm̃ de fundamētali dico q deus hz respectū fundamentalē in se respectu creature: r pz q̄tū ad illos 4or respect⁹ q positi sūt in angelo respectu celi. Est. n. deus ꝓductiu⁹ respectu creature: r motiuus: r mēsuratiuus: r excessiu⁹ creature. r ista oia sunt de deo rōne diuinitatis demonstrabilia: r p ꝑs sunt in deo ex nā rei. r sic non ē incōueniens q deus referat̃ ad creaturā re⁹ fūdamentali. ¶ Sed hic sunt diffi. de isto respectu fundamentali. Prima est. Utrum sit ad se vel ad aliō. Dico q isti respectus fundamentales ex ratiōe sua formali sunt ad aliud: q̄ non ē intelligibile si deus est ꝓductiuus q̄n sit alicuius alterius ꝓductiu⁹: non tm̃ sic sunt formaliter ad aliud q dicant rē addītam sup suuz fundamētū eo modo sicut relones actuales r de genere relonis sunt ad aliud. ¶ Sed dico q talis est propria passio non differens real̃r. sed formaliter ab eo cuius est. ¶ Secūda diffi. est. Si iste respectus habet terminum. Dico q impoſsibile est intelligere relonem esse quin intelligatur habere terminum. Unde dico q productiuum habet terminum. s. producibile. Si autem queras qd est producibile. Dico q ipsa creatura q̄ fuit ab eterno producibilis. ¶ Tertia difficultas. Utruz productiuitas dependeat a termino. q̄ dictuz est q respectus causatur a termino. Dico q illud dictum ē verum de respectu formali r actuali: non autem de fundamentali: q̄ sicut ab eodez procedit subiectū r eius passio: ita ab eodem producitur fundamentum r respectus fundamentalis. r ideo talis respectus non dependet a termino. ¶ Quarta difficultas. si requirit terminū in actu. Dico q nec in actu nec in potentia: sed tantum requirit quiditatē. Sz quid intelligis per quiditatem? Dico q quiditatē vt abstrahit ab esse in actu r esse in potētia. Unde ad omne ens non prohibitum terminatur respect⁹ productiuitatis. ¶ Sed ē diffi. si deus dicit̃ creās per tales re⁹. Dico q nō: ſz creatiu⁹ r creās p respectū actualē g ē ī creatura. ¶ Ad ar⁹ p3. Qō IIII.

Eodē mō respect⁹ fundamētal̃ p accñs vl̃ ineē. dic ꝓpr̃ pōderādo vl̃ defendendo: vel addēdo vt scis.

Et ad aliqd ꝓtingit dupliciter.

A. l. cōiter.

Esse alterius cōtingit dupliciter

Cōsidera instantiam. Reſolo hꝰ arti.

z. arti.

Oꝑ. aliozꝝ.

Oꝑ. propria.

Respect⁹ fundamētales ad creaturā i deo ē.

Uiō sco. q. 7. q̄li betti.

1 arti. Respect⁹ fundamētalis qs? r q̄liter inheret?

Respect⁹ formalis qs? r q̄liter inheret?

Respect⁹ angeli mouēs celū: ad ꝫs celū est q̄druplex. formalis r accñtalis. r quadruplex fundamētalis cozrñdens.

D. quadruplex

Respect⁹ fundamētal̃ ē passio fūdamñtu⁹ idē realiter ei.

Relo sine termino nō ē intelligibilis. ſz cōsidera istātiā ex dcis. 5. Di. precedenti

Obiciē q̄druplicer.

Respect⁹ fundamētalis nō dependet a termino.

Respect⁹ fundamētalis requirit terminū q̄lr? A. l. terminū.

Dubiū.

Esse p accñs ꝓt dupl̃r.

VTrum in deo sit respectus aptitudinalis. ¶ Dic ꝑ videndū est qd sit respect⁹ aptitudinal'. 2° vtrū sit ad aliō. 3° vtrū bēat terminum. 4° vtrū depēdeat a termino. 5° qd sit eius termin⁹. 6°. vtrū isti respect⁹ sint in deo ī habitudi

1.arti. Respect⁹ aptitudinal' qs? ꝙ est ad aliō. ꝙ hz terminū a q̄. ñ dēdet: ꝙ qs ē ei⁹ termin⁹. ꝙ ꝙ nō repit i deo ad creaturam.

QUantum ad ꝑm dico. (ne ad creaturā. ꝙ respect⁹ aptitudinal' est ille q ineſt ꝑ se 2° mō ꝙ reᵘᵐ in actu expectat: sicut est risibilitas ī hoīe: ꝙ mobilitas ī celo. Risibilitas. n. differt ī habitudine ad aliō. s. ad actū ridēdi: ꝙ illud qō hz ī se talē respectū. s. aptitudinē ad actū ridēdi expectat actū ridēdi. Et sil'r mobilitas ī celo dicit respectū. q; ꝑ aliō diffinit' ꝙ expectat motuz in actu ꝙ pōt hr̄e. Intelligenduz tn̄ q̄tū ad ꝶ ꝙ si fiāt qōnes ꝙ difficultates de reᵘ aptitudinali q̄ facte sunt ō reᵘ fundamētali: rn̄dēdū est vniformiter.

Dē ī dinis ē ō fundamentali ꝙ aptitudinali respectu.

2.arti. QUantū ad 2ᵐ. s. vtrū sit ad aliō. Dico ꝙ ē ad aliō. Mobile. n. vt sic nō pōt intelligi sine habitudine ad motiuum.

3.arti. Similiter ad 3ᵐ vtrū bēat terminuz. Dico ꝙ sic. q; qō intell'r ē ad aliud nēcio intelligitur habere terminum.

4.arti. QUantum ad 4ᵐ vt̄ depēdeat a termino. Dico ꝙ non. q; ꝓducit' a ꝓducē

5.arti. Similiter q̄tū ad 5ᵐ. dico (te fundamn̄tū. ꝙ termin⁹ ei⁹ est ens: vt abstrahit ab actu ꝙ po⁹. s. q̄ditas. ¶ Intelligēdum tn̄ ꝙ oīs respect⁹ aptitudinalis ē ꝓpria passio: ineſt. n. ꝑ se ꝙ nō ꝑ mō. q̄ 2° mō: ꝙ ꝶ 3; q; ꝓuenit enti in po⁹. ꝙ talia sūt ꝑ se. ¶ Sz ō. rōnale ꝙ sensibile sunt respect⁹ aptitudinales: ꝙ tn̄ sunt de ꝑ mō. Dico ꝙ sunt ꝓprie passiones: sed tn̄ ꝑ illas circūlogmur ꝓprias dr̄ias q̄ sūt in primo modo dicendi per se.

Respect⁹ aptitudinal' est passio.

Qz rōnale ē passio. sz viō hūc in logicalib⁹ ꝙ alibi 6.arti.

Ecce ꝙ queris

QUantum ad 6ᵐ dico. ꝙ ī deo nō sunt in habitudine ad creaturā respectus aptitudinales: eo ꝙ nō expectāt respectū formalez ꝙ actualē: sz solū sunt in eo fundamētales q̄ assimilant' aptitudīalib⁹: excepto ꝙ formalē nō expectāt.

¶ Distinctio. XXXI. Qō I.

Nō ē hic ꝑt eūdū ꝙ illustris vir

IRca distinctionem. 31. ꝓpositꝝ visū est de rel'onib⁹ in cōi in creaturis: ꝙ ī ōo respectu creatur̄. Nūc videdū ē de rel'onib⁹ q̄ sunt in deo ad ītra. Et ꝑ de cōib⁹. 2° de ꝑsonalib⁹. Jō ꝑ circa cōes. quero. Utrū rel'ones cōes sint formal'r in deo. Qz nō. q; non ē expressum in sacra scriptura: ꝶ non sunt ibi. ꝯña ꝑz per Dyoñ. q; nihil ē asserēduz ꝛc. ¶ Cōtra. Dyl'. de tri. ponit eas in deo: ꝶ ꝛc. ¶ Dic sunt duo faciēda. ꝓmum est videre quō se habent rel'ones cōes in creaturis. ꝙ 2° quō in diuinis.

Li.3. ꝙ alibi quere.

1.arti. QUātū ad ꝑm intelligendū est ꝙ 4ᵒʳ gn̄a taliuz rel'onū inueniunt' in creaturis q̄ fundā tur sup vnū. ꝓmū genus fundat' sup vnū in suba. s. idētitas. 2ᵐ sup vnū in quantitate. s. eq̄litas. 3ᵐ sup vnū in q̄litate. s. sil'tudo. de istis trib⁹ facta est mētio ab auctorib⁹. Sz nō video qn oporteat dare. 4ᵐ gen⁹. s. qō fundat' sup vnū in alys p̄dicamentis: ꝙ ista rel'o pōt dici ꝓformitas. Et hᵇ rō satis manifesta ꝑt esse ista. ꝙ. n. due quātitates vel due q̄litates fundēt equalitatē vel sil'tudinē. ꝶ non est ex eo ꝙ q̄ꝫtates vel qualitates sunt. sed ex eo ꝙ sunt qualitates vel q̄ꝫtates eiusdez spēi: cū ꝶ due ꝑnitates ita sint eiusdē spēi: sic due albedines: nēcio erit ī ter eas aliqua ꝓformitas. ¶ Et ꝓfirmat'. Sicut. n. maior vnitas ē inter albedinē ꝙ albedinē q̄ꝫ inter albedinē ꝙ dulcedinē: sic maior est inter duas ꝑnitates q̄ꝫ inter ꝑnitatē ꝙ equalitatē: sed sicut ꝓꝓ vnitatez maiorē duaꝝ albedinuz fundat' in eis aliqua rel'o: ita ꝓꝓ maiorē vnitatē duaꝝ ꝑnitatū fundat' in eis aliqua ꝓformitas q̄ nō fundat' inter ꝑnitatē ꝙ eq̄litatē. ¶ Sz hic sunt diffi. aliq̄. ꝓprima ē. sup qd fundant hꝫ rel'ones. Dico ꝙ non sup vnitatez. sed sup vnū: q; vnitas dicit ꝑuationē: fundat' ꝶ sil'tudo super rōnē formalē albedinis q̄ est vna in hac ꝙ illa. ¶ 2ª dif. Si iste rel'ones exigunt extrema distincta: vt extrema. Dico ꝙ extrema possūt accipi: vt extrema ꝙ vt relata. ꝙ sic dico ꝙ semp distinguunt'. Si āt accipiant' extrema nō q̄ referunt': sz q̄ sunt ī media te rōnes referēdi. sic dico ꝙ nō distinguunt'. sed est vna formalis rō penit⁹ indistincta: illa. n. rō formalis ē q̄ fundat: vel ē rō fundādi ꝙ terminandi. Naz vna rō formalis albedis est: q̄ est rō fundandi sil'tudinē ꝙ terminādi: qō ꝑz euidēter. Nā in duab⁹ albedinib⁹ nō sūt nisi beceitates: qb⁹ differunt: ꝙ rō formalis albedis ī q̄ ꝓueniūt. ¶ Sz cōstat ꝙ sil'tudo nō fundat' sup beceitates. q; ipse sunt ꝑ diuerse. relingt' ꝶ ꝙ sup rōnem formalē albedinis q̄ in eis est vna. ¶ Dico ꝶ ꝙ inter extrema relata ē distinctio: sz inter extrema q̄ sunt rō referēdi non. ¶ 3ª diffi. si sil'tudo ē ꝓpr̄ distinctione vel eꝫ. Dico ꝙ hic opz imaginari 4ᵒʳ signa. ꝓmū est rō formalis albedinis. 2ᵐ est in quo ipsa ē vna. 3ᵐ ē in q̄ sunt beceitates. 4ᵐ in q̄ oriť sil'tudo. Et ita ꝑz ꝙ sil'tudo distinctiōem ꝑsupponit. ¶ Sed ō. Qualis est ordo fundamētoꝝ talis est ordo rel'onū. loquendo de intrinsecus aduenientib⁹: sz nā q̄ est fundamētū sil'tudinis ē ꝓpr̄ ipsa beceitate: q̄ est fundamētū distinctionis. ꝶ sil'tudo ꝑ 2° ē distinctiōe. Dico ad ꝶ ꝙ illa regula accepta in argumēto est vā qn̄ rel'ones insunt ꝑ se: tūc. n. sequunt' ordinē fundamētoꝝ: sed quādo insunt ꝑ accn̄s tunc non est verū: hꝫ est similitudo: pōt. n. non ineſſe fundamento. ¶ 4ª diffi. si iste relationes ꝓsistunt in indiuisibili. Dico ꝙ de eq̄litate ꝙ idētitate nō ē dubiū. ꝙ sic. sz ō sil'tudine nō sic. q; subm eius est augmētabile siue fundamētū. Potest ꝶ dici. ꝙ rō formalis sil'tudinis ꝓsistit ī indiuisibili. q; tota diffō sil'tudinis conuenit oī gradui similitudinis: sz tn̄ cū ꝶ pōt stare ꝙ similitudo distinctos gradus bēat: sicut alie forme: que quantum ad suā rōnē formalē ꝓsistūt in indiuisibili.

gen⁹ taliuz rel'onū: sz ōsende istis sequēdo sūdam̄ta sua vt scis.

D. q̄druplex

Nō sup vnitatē: sz sup vnū sūdat sil'tudo: ꝙ sic de aliys.

Ecce ꝙ q̄ris nota. tanē ō distinctiōe extremoꝝ rel'onis. ꝙ marie cōis sz pla addepsir.

Extrema rel'onis ꝓsider ari pōt dupliciter. Signū q̄drupl'tiōe inuestigādo similitudinez. Distinctio ꝓducit similitudinē. Regula nōbilis Obo nota bilis.

Nota q̄n talis ē ordo rel'onū q̄ lis ꝙ fūdamētoꝝ ꝙ q̄n non. vbi plura adde.

Licz idētitas ꝙ eq̄litas ꝓsistāt in idisibili. nōn si militudo nisi ꝑ formali.

2.arti.

QUātū ad 2ᵐ ꝶ declarandum. s. quō iste rel'ones sunt in dīnis. Dico ꝙ quattuor genera p̄dicta istaꝝ rel'onū sunt ibi inuenienda. Est eni ibi rel'o idētitatis: q; est ibi vnitas subē ꝙ distinct⁹ ꝑsonalis. ¶ 2° est in deo rel'o eq̄litatis. ē. n. ibi vnitas q̄ꝫtatis: q; ē ibi vnica infinitas cuz distinctiōe extremoꝝ. ¶ 3°. est ibi rel'o sil'tudinis: q; ibi ē vnitas q̄litatis. s. sapīe vel alterius attributi cū distinctiōe ꝑsonali. ¶ 4°. est ibi ꝓformitas. q; ē vnitas ibi relatiōis. s. spiratiōis actiue. ꝙ distin⁹ ꝑsonaꝝ illā vnicā spirationē hn̄tiū. ¶ Sz ō ꝶ instat' quadruplr̄. ꝓprimo sic. Impoſe ē aliq̄ rel'onē ee eiusdez ad sc: subā p̄ris ꝙ filij est penit⁹ indistincta. ꝶ ꝛc. ¶ 2° sic. Equalitas ꝙ iequalitas sūt passiones q̄ꝫtatis finite: sic̄ sequalitas ꝙ equalitas sūt passiones q̄ꝫtatis ꝑ dcīn est: sed q̄ꝫtas q̄ ponit fundamētū equalitatis in diuinis ē infinita. ꝶ ꝛc. ¶ 3° sic. Ubi omnino

Predcā q̄druplex rel'o cōis reperit i dinis sz modo.

Obijcit quadruplicater.

Vid sco. l. dis. 2. q. 3. ꝙ alibi.

eadem ꝙlitas:ibi nō pōt eē silitudo.sz in dīnis pso/nis est oīno eadē ꝙlitas:qz eedem pfectiones oīno: ḡ rē. ¶ 4° sic. Oē cōe in diuinis cōuenit trib⁹.p te. spiratio actiua ē cōis:ergo trib⁹ ꝛuenit. ¶ Ad p^m dico ꝙ soztes ⁊ plato hñt idētitatē in hoīe:qz eandez rōnem diffinitiuā non fabricatā ab aīa: sed tñ licet sit vna:non tñ vna numero:in diuinis autē ſuba est vna numero.ḡ maius hz dubiū. ¶ Dico ḡ ꝙ eiusō ad se non est relō:sicut inter extrema q̄ referunt:rō tñ formalis referendi bñ eadē eē pōt:in diuinis er/go ꝗtūcūqz eēn^a sit vere ⁊ sūme vna q̄ ē rō referen/di:tñ psone q̄ sunt extrema relata bñ distincta sunt ⁊ ista duo sufficiunt.s.distinctio relatoꝝ cū vnitate rōnis fundamētalis. ¶ Ad z^m dico ꝙ equalitas nō est passio quātitatis infinite diuisibilis p ptes: sz p/cise finite:⁊ iō infinita linea cuicūqz ꝛpareť nec est eq̄lis nec ineq̄lis:qz eq̄litas ⁊ ineq̄litas nō ꝛueniūt nisi ꝗtitati finite diuisibili:si tñ ꝗtitas sit indiuisi bilis p ptes ꝗtūcunqz sit infinita pōt esse equalis. ¶ Ad 3^m dico ꝙ eiusdē vt fundamēti ad se vt ter/mini pōt eē silitudo:psupposita tñ distinctiōe nō fū damēti ⁊ termī:sz supposita distinctiōe suppositoꝝ vel psonaꝝ vel gnāliť loquēdo extremoꝝ relatorū. ¶ Ad 4^m dico ꝙ non opz ꝙ oē cōe sit cōe trib⁹: de rōne.n.cōis non est nisi ꝙ non sit ꝓpriū vni: sz sit ī plūb⁹:⁊ ꝫ ꝛuenit spirationi actiue:qz nulli est ꝓpria ⁊ plurib⁹ ꝛuenit:lz nō trib⁹. ¶ Sz adhuc remanēt alique diffi. Prima.si relones hō in diuinis sunt re lationes reales. Dico sicut dicit doctor nr̄ ꝙ sic. Nā 4^or vt dcīn est.s.vñr regri ad relonē realez q̄ inue/niunt hic. Primū est ꝙ fundamētū sit reale. z^m ꝙ termin⁹ sit realis. 3^m ꝙ extrema sint realiter distī cta. 4^m ꝙ respectus ille innascatur ex nā rei:pp ꝫ dextrū ⁊ sinistrum non dīr relones reales: oīa ista sunt in diuinis:est.n.ibi fundamētū reale.s.eēntia. ꝗtitas ⁊ q̄litas. z° est ibi termin⁹ realis.s.essentia ꝗtitas ⁊ q̄litas. 3° ēt persone sunt realiter distincte 4°.qz respect⁹ ibi innascit ex nā rei. ¶ z^a diffi.ē.si hō relones sint formales vel fundamentales. Dico ꝙ formales:qz relo que est in fundamēto ⁊ non ī z° mō ē formalis.hō sunt iste:qz nō p se insunt:sz p ac/cidens.ḡre rē. pbo minorē.qz si silitudo q̄ est ī eēn^a vt est in pre inesset essentie in z°mō.in quocūqz eēt ipsa essentia:esset ipsa silitudo:qō est flīn.qz tres si/militudines numero distincte sunt in trib⁹ psonis. ¶ 3^a diffi.p quē modū aduenīūt iste relones ⁊ distī guunt. Dico ꝙ debem⁹ imaginari.ꝙ in illo in quo sunt siles psone nullo mō distinguunt: sed p ē ima/ginādū ꝙ p̄ est fundamētū: deinde illud fundamē/tum intellr esse cū aligb⁹ ꝓprietatib⁹ distinctis: ex q̄ cū eis ꝛstituunt suppositā distincta: ⁊ tunc adue/niunt relones iste ⁊ distincte. vñ rōne fundamenti nō eēnt distincte ī psonis.sz rōne ꝓprietatuz. ¶ 4ª diffi.qz qcqd aduenit patri ex gnātione filij hz a fi/lio.si.n.non essz filius nō haberet:⁊ p ꝛns hz ab eo. sed has relones non hz nisi ex gnātiōe filij: ꝓbo.qz nisi pr̄ gnāret filiū non assimilareť filio: nec distin gueret a filio: ḡ boc hēt a filio. ¶ Dico ꝙ aliud est hre aligd ab alio: ⁊ aliud ē hre aligd ꝑuio alio. silī/tudo.n.nō ē a distinctiōe:⁊ tñ silitudo nūquā ē nisi ꝑuia distinctiōe. Ita dico ꝫ:ꝙ pr̄ sit silis ⁊ distinct⁹ nō hz a filio:sz tñ ꝫ nō hz nisi ꝑuio filio:relo.n.cōis nō pululat ab eēn^a nisi filio ꝑuio. ¶ Sz diffi.est si aliqua ista ꝛ relonuz sit in diuinis inter alia ꝑter ꝗ inter psonas. Dico ꝙ non formalis:sed bene funda mentalis:qz inter duo attributa est distinctio fūda mentalis ⁊ equalitas ⁊ identitas:sed silitudo non: qz p̄ diuersa sunt. ¶ Ad arg^m pz.

¶ Distinctio. XXXII. Qō I.

Hic oritť qō ex p̄dcis deducta

Circa Distinctionē.3z. Quero ō actiōe que est respectus.p vtrū in dīnis sit aliq̄ actio de genere actiōis.Qr sic. Boetius ait. deus est p^m mouēs:mō moueť est agere. ḡ rē. ¶ Contra. Nullū p̄dicamētū est in deo formalr. ¶ Dic sunt duo facienda. Primum est videre de quesito. z^m est quomodo huiusmodi actio ponitur in creaturis.

Quātū ad primū est sciendū ꝙ actio est nomē equocū:accipiť.n.p̄ pro aliquo de gñe ſube:⁊ isto mō accipit Aug.i.4.ō tri.vbi dicit.ꝙ aīa seipsam semp nouit:⁊ exponit se semp.s. habitualr: qz semp hz essentiā sibi p̄sentē q̄ pōt se noscere. Alia actio est de gñe q̄litatis:sicut itelligere ⁊ velle.Alia est de gñe relonis.qñ.s.accipiť ꝑ ꝓductiōe actiua: ꝓductio aūt tūc dicit talē actionē. Alia aūt est que est ꝓprie de gñe actiōis:sicut mouere. Primo mo/do ⁊ z° mō nulli dubiū eē dz gn sit in deo. est enīz p mō.qz eēn^a ē pñs itellectui. Est ēt z° mō.qz ibi ē ve intelligere ⁊ velle fm rōnes formales fm q̄s inue/niunť in creaturis:lz ibi ꝓprie nō sint qualitates. Est ēt in deo tertio mō.qz ibi ē ꝓductio actiua.s. ge neratio actiua ⁊ spiratio.lz nō sint ō gñe relonis.tñ retinēt suas rōnes formales. ¶ Totū ḡ dubiū stat in 4° mō. Utrum actio ꝓprie accepta q̄ respicit pas sum ponať in deo:⁊ quātū ad ꝫ dico ꝙ nō: qō ꝓbo 4^r. ¶ Primo sic. In q̄cūqz inueniť actio: isto mo/do inueniť ⁊ passio siue pati:qz actio isto mō respi/cit passum:sed in deo non ē inuenire passiōem: nec pati:ḡ in deo nō est actio. ¶ z° sic. Patiens inq̄tuz patiēs dicit impfectiōez.ḡ deus nō est patiens. sed vbicūqz ē vez agēs:ibi ē vez patiēs.ḡ de^o q̄tuz ad intra nō ē ꝓprie agēs. ¶ 3° sic. Ubicūqz ē actio:ibi ē receptio.sz ī deo nō ē receptio.ḡ rē. ¶ 4° sic. Im possibile est intelligere actiōez ⁊ passiōem ꝓprie ac ceptas sine mutatiōe:si ḡ eēt in deo actio.esset ī deo mutatio: sz illud ē impole:ḡ impole ē ꝙ deus bēat in se actiōez. ¶ Sz circa hoc instať 4^r. Primo sic. Ubicūqz p̄n^m productiuū imprimit aligd in aliq̄. ibi est vā actio.qz ꝓprie actio non est nisi q̄dā impſ sio:sed in dīnis pr̄ imprimit gñationē passiuam sue eēntie vl nāe.ḡ nēcio ibi ē actio. ¶ z° sic. Oñ aligd posteri⁹ nā:hz aligd ab alio q̄ sit illō.vr̄ hre p actio nem de gñe actiōis.sz fili⁹ est ꝑus q̄ attributa cum sibi cōicent:ḡ posterius hz a pre attributa q̄ sit.⁊ p ꝛns in deo erit vere actio. ¶ 3° sic. Impossibile est aliquem agere nisi habeat actionem: sed deus agit ad extra:ergo habet actionem. Maior patet. ꝓbo minorem.qz impossibile est deum producere aligd ad extra nisi agendo. Eodem modo arguitur de p/ductione ad intra. ¶ 4° sic. Uidetur.n.ꝙ ꝓductio ⁊ actio sint insepabilia:sed productio est in deo:ḡ ⁊ actio:maior appet.qz si eēnt sepabilia:de⁹ ī creatu/ris posz separe ꝓductiōez ab actiōe:qō vr̄ incōue/niēs. ¶ Ad p^m dico. ꝙ lz eē fundet gnātionē passi/uā.nō tñ recipit:respectu añ receptiui ē p̄cise impſ/sio ⁊ nō respectu fundamēti:vñ fundamētū abstra hit a ſubo:recipiēs enī ⁊ receptū semp distinguunť

Solū iter perſo nas ē relo cōis formalis.secus de fundamētali p̄ similitudinē.

In lib.3. ō ꝓsol. metro.9.⁊ alibi.

Aug.5.tri.

I.arti.

Ca.4.

Actio accipitur quadrupliciter.

Trib⁹ p̄mis mo dis repit actio i diuinis.

Actio q̄rto mō .s.ō genere actio nis nō ē in dīnis

Considera an currit.

Objicit q̄drupli citer.

Actio quid?.

Fundamētū ab/strahit a recepti uo.

Receptio argu/it distinctionem realem.

Quālr eiusdem ad se ē relō realis notanter.

Ditas infinita dupler.

Nō singularissi me quō eq̄litas ꝛuenit ꝗtitati i/finite:⁊ cui ⁊ q̄li ter non.

Ecce ꝙ queris. vbiaz.

D.āntupler.

Sco.B. Qr relones cō munes sunt rea/les i diuis osīdit.

Relones cōes formales esse.

Cōsidera an currit.

Quālr distīguū ⁊ aduenīunt lones cōes.

Ll.ex qbus cuz lo.

Vota hre aligd ab aligd vel ipso hre diuīt⁊ ē sin gulariter nōndū

realiter:non aūt fundamentū:ꝛ qō fundatur: vt supra declaratū ē. ¶ Ad 3m dico ꝙ idē qō attribuꝛta non imprimūtur essentie: sed potius fundanꝫ in essentia:ꝛ ideo nego maiorē:q̄tūcūq; fundamentū prius nā sit fundato:nō tñ vt sic recipit illud:ꝛ per ꝯns sibi non imprimitur. ¶ Ad 3m dico ꝙ deus qñ ꝓducit angelū:nihil agit actione de q̄ est sermo.sz tñ ꝓducit.nihil.n.transmutat qñ ꝓducit angelū: qz nō est ibi subz aliqō qō se hēat nūc aliter q̄ ꝓus: nec ē aliqd cui imprimaꝫ. ¶ Si dicas saltē qñ de9 creat aiam est ibi actio qua trāsmutat corpus. Dico ꝙ qñ deus aiam producit non agit in animā ista actione:sed solum producit eā:agit aūt ī corpus: sic̄ sol agit in aerē:non aūt in lucem: qz producit eam. Un̄ aliud est produci:ꝛ aliud pati.aer patitur ꝛ lux ꝓducitur. ¶ Ad 4m dico.ꝙ ꝓductio abstrahit ab actione:sz tñ sz sic abstrahat:ꝛ ꝙ ꝯns vnū possit sine alio repiri:respectu tñ agentis creati non pōt: quia formā non pōt ꝓducere sepataz:sed tñ in materia. ¶ Sed hic est diffi. Utrū actio sit aliqd absolutū. Dico ꝙ actio non dicit aliqd absolutū: sed potiꝰ respectiuū:qō oñdo 4r. ¶ Primo sic. qz absolutum nūq̄ gditatiue diffinit ꝙ aliud.sed actio diffinitur ꝙ passum.g̃ ꝛc̄. ¶ 2o sic. Oīs forma absoluta que ab agēte nāli ꝓducit in subo: actione de gñe actionis ꝓducitur.si g̃ actio esset forma absoluta:actione de gñe actionis posset produci:ꝛ sic actionis eēt actō. ¶ 3o sic.qz qō est alicuius vt fundamēti ꝛ alterius vt termini est respectus:actio est hꝺ.g̃ ꝛc̄. ¶ 4o sic. qz agens inquantū agens est ad aliqd:sed b̄ sibi nō ꝯuenit nisi ꝙ actiōez:g̃ actio est formaliter respectiua. Dico g̃ ꝙ actio est forma respectiua ꝛ respectus extrinsecus aduenies ꝛ non intrinsecus: qz posito agente ꝛ passo:ex nā talium extremoꝝ non oriꝫ respectus actiōis:sicut ꝑz. ¶ Sed adhuc ꝺ ꝑnem ꝑn cipalem istius partis sunt dubia. ¶ Primū est. qz in diuinis est receptio:g̃ passio:sil̄r gnātio passiua:g̃ ꝛ passio:ꝛ ꝙ ꝯns actio. Dico ꝙ filium recipere esse a ꝑre ē filiū originari ab eo:nō ꝙ aliqd sibi imꝑmat: sz quātū ad gnātionē passiuā. hic accipiꝫ passio eq̄uoce ꝛ improprie:qz oīs virtus ꝓductiua dr̄ actiua: iō eius correlatiua dr̄ passiua. ¶ 2m dubiū ē.q̄re ita bñ nō pñt esse actio ꝛ passio in deo:sic̄ ꝓductio ꝛ ꝓduci. ¶ Dico ꝙ in nulla ꝓductione alicuius subsistentis est proprie actio.qz actio nō est nisi q̄dā impressio:quod repugnat subsistenti :angelus.n.nulli ipriꝫ:in deo aūt nihil producitur nisi subsistēs. Apparet g̃ ꝙ in deo respectu intrinsecoꝝ non est nisi producere ꝛ produci:respectu aūt extrinsecorum est ꝓducere ꝛ ꝓduci.ꝛ est ibi agere: qz deus infundit ꝛ imprimit multa postq̄ produxit.

Quantū ad 2m ꝑn̄le videndū est ꝙ quē modū actio ista ponaꝫ in creaturis :ꝛ ex b̄ erit magis claꝝ:qō prius dictū est. ¶ Est aūt sciendū.ꝙ ī ꝓductiōe qñ agēs creatū aliqd ꝓducit necessario sunt tria absᵗᵃ ꝛ sex respectus. Exēplū. In illuminatiōe aeris est ibi ꝑ lux solis: que est ꝑnᵐ ꝓductiuū:ꝛ lux producta q̄ est terminꝰ ꝓductiōis:et aer g̃ est subm passiue recipiēs lucez: que est effectꝰ ꝓductus:ꝛ sic aer illuminaꝫ. Sūt aūt iter ista tria absoluta sex respectus:qz quodlibet istoꝝ cōparaꝫ ꝙ duplicē respectuz ad alia duo. Nam lux solis hz ī se respectū agētis.ꝛ respectū ꝓducētis.ꝙ respectū agentis cōpatur ad subm.ſ.ad aerē.ꝙ respectū autē ꝓducentis cōpaꝫ ad terminū ꝓductū.ſ. ad lucem. In ꝑnᵒ aūt passiuo.ſ.in aere sunt duo alij respectus .ſ.respectus patiētis.ꝛ ꝙ istū respicit agens.hz etiaz respectū recipientis:ꝛ ꝙ istū respicit lucē tāq̄ causa mālis. ¶ Recipe.n. vel respectus receptionis: q̄ē respectu formarū mālium: est habitudo cāe mālis ad suū effectū. In termino aūt.ſ.in luce sunt ēt duo respectus.ſ.respectus ꝓductionis passiue: ꝙ istuz respicit agens:vt principiū ꝓductiuū:est ēt in eo respectus recepti ad recipiens.ꝙ istū respicit aerem vel subm recipiens:sicut effectus mālis cām suam saltē mālem in q̄. ¶ Sed q̄tuz ad istos respectus oriunꝫ aliq̄ dubia. Primū est ꝺ istoꝝ respectuū distinctiōe.ꝛ 2m est de ipsoꝝ ordine. ¶ Quantum ad ꝑm oñdo primo ꝙ isti respectus distinguantur. 2o quō distinguunꝫ. 3o oñdo ꝙ signū. ꝑ ergo ostēdo ꝙ distinguunꝫ:ꝛ ꝑ de agere ꝛ pati:ꝛ recipe ꝛ recipi: qz si recipe esset agere:ꝛ recipi pati:tunc oē receptiuū inquantū receptiuū ageret:ꝛ sic ageret mā in pura potentia:cum sit receptiua pure ꝛ sūme eēt actiua. Sil̄r forma eēt passiua: ꝛ tunc forma pateretur a mā.sil̄r si recipi esset agere: tunc forma producta ageret:ex eo ꝙ recipetur:ꝛ sic semp ageret in materiā.qō est falsum. ¶ 2o oñdo ꝙ agere ꝛ pati distinguunꝫ a producere ꝛ produci.qz si non.tunc sol agēdo in aerē ꝓduceret eum.sil̄r ꝓducendo lucē ageret in eā:qō est flin.nō.n.aer fit a sole.sed patiꝫ.lux aūt fit ꝛ non patiꝫ. ¶ 3o oñdo ꝙ est distinctio inter recipe ꝛ recipi:ꝛ ꝓducere ꝛ produci.qz si nō.tc̄ cū mā recipiat ipsa produceret:sed cū forma semp recipiatur:tūc semp gnāreꝫ corrupto oī agēte:ꝛ sil̄r nec recipi est producere:qz cū forma recipiatur in mā.tc̄ forma produceret mām:ꝛ cāret eam. qō est flz. tuz qz multe sunt forme que non sunt actiue: sil̄r tc̄ mā cāretur a forma creata. ¶ 4o oñdo qūo distinguūtur:sicut.n.declaratuz fuit supius:distinctio respectuū sz sit ex rōnibꝰ formalibꝰ eoꝝ:tū nobis euidēter innotescit ex suis cāis.ſ.fundamēto ꝛ termino. vbi g̃ alteꝝ istoꝝ variaꝫ vel ambo: ꝯcludiꝫ euidēter ꝙ respectus distinguunꝫ. Oñditur g̃ distinctio istoꝝ respectuū ex variatione fundamentoꝝ ꝛ terminoꝝ. Nā aliq istoꝝ ꝑcise distinguunꝫ ꝓꝑ distinctionem terminorum. Aliqui propter distinctiōez fundamentorum precise. Aliqui propter vtrumq;. Exemplum primi est.qz in sole sunt duo respectus .ſ.producentis ad productum:ꝛ agentis ad passiuz. isti omnes habent idem fundamentum: sed termini sunt distincti:qz lux est terminus vnius :ꝛ alterius aer. similiter in aere est respectus recipientis ꝛ patientis qui idem habent fundamentum: sz termini sunt diuersi:scilicet sol qui ē terminus passionis.ꝛ lux que est terminꝰ receptionis.similiter lux habet respectum productionis passiue :ꝛ receptionis passiue qui habent idem fundamentum.sz termini sunt diuersi.qz sol vnius ꝛ aer alterius. Exemplum secundi est.qz sol habet respectum ad aerem in ratione mouentis:ꝛ lux habet respectuz ad aerē in ratione recepti:ꝛ isti respectus non distinguunꝫ in ratione termini. qz terminus omnino idem est: sed ratione fundamenti: qz sol est fundamentum vnius.ꝛ lux alterius.similiter est de alijs combinationibus.Exemplum tertij est. Nam sol respectuz habet ad aerem sicut agens ad passum:ꝛ lux ad solem:sicut productum ad producens. Isti respectus distinguūtur ex terminis:qz aer est terminus vniꝰ: ꝛ sol alteriꝰ: sil̄r distinguunꝫ ex fundamētis. qz sol

Fundari ꝛ imprimi differūt.

Nō bñ vbiqz.

Produci ꝛ pati nō ꝯuertunꝫ.

In agēte creato cōcomitanꝫ se ꝓductio ꝛ actio secus in deo. Dubiū.

A.l.ad aliud

Qz actio ē respectꝰ formal̄r ꝛ nō absolutum. Dubiū duplex. ꝺ ꝑclonē hꝰ artī. notanter.

Passio duplex.

Maxia nōbil̄.

Ad itra.ꝓductio ad eꝫ.illa ꝛ actio

2.artī.

In productione agēꝫ creati ꝯcurrūt respectꝰ. 6. et absoluta tria.qō vbiqz nō.

Recipe qd̄.

Dubiuz duplex de ꝺcis respectibus.

Mōbilis discurſus de distinctione illoꝝ. 6. respectuum.

A.l.2o.

Distinctio respectuuz sit duplicī ꝛ sēm membꝝ: subdiuiditur in tria.

Annumero illo ri. 6. respectuz ri. 6co sūt extrinsece adueniētes.

Maxima illatiua distinctionis.

Singularis processus de ordine illoz. 6. respectuum. & ponit modū dicendi aliox qui vt Scoti. quē nō sequitur.

Impugnatio hic pla possent introduci ex physicis ꝓsideratiōibus.

Opō. ppria. Loco tripler.

Producto. Recepto. Actio.

Tāge istā diāiā hic ista adde.

Nodo nōdū finitz nāe.

D. duplex.

Actio trāsiens q

ē fundamentū vnius & lux alterius. Intelligenduz tñ q duo istoꝝ respectuum sunt extrinsecus aduenientes. s. respectus agentis & patientis: qz positis extremis non oritur talis respectus inter ea. Aly āt sunt intrinsecus aduenientes. sed duo eoꝝ in fieri tñ: sicut producere & produci: qz stantibꝰ extremis in facto esse non semp ꝓducunt. Aly aūt duo stant semp. s. recipere & recipi. ¶ Ex bis segt̄ 3m. s. signuz euidens distinctionis istoz̄. Quecūqz. n. ita se bñt q vnuz pōt sine alio esse illa distinguunt̄. sed ita se bñt isti respectus: nā stant recipere & recipi sine agere & pati. silr recipe & recipi sine ꝓducere & ꝓduci. hoc pz. qz ꝓducere & produci solū cōsequunt extrema in fieri: recipe aūt & recipi solū ꝯsequunt extrema in facto esse. Silr ꝓducere & produci stant sine agere & pati & recipe & recipi: sicut pz in ꝓductione alicuius subsistentis: qz nihil recipit nec recipitur: nec aliqd agit vl patit: pz ḡ distinctio. ¶ 2m dubiū est de ordine istoꝝ respectuū. Et quātū ad B dr̄ ab aliqbꝰ satis apparenter q agere & pati p̄cedunt alios respectus. s. ꝓducere & ꝓduci: recipe & recipi: qō ꝓbat̄ sic: qñ alique cāe ꝯcurrūt ad aliquē effectuz: sicut in proposito actiuū & passiuū: prior est habitatio cāꝝ adinuicem q̄ alicuius eaꝝ ad effectū: cum non causent effectum nisi vt adinuicem ꝓportiōate: sed actiuum & passiuum respiciunt se adinuicem per actionem & passionem: vt efficiens mām: sz per ꝓductionē & receptionē respiciunt effectū: ergo respectus agentis & patientis p̄cedunt alios. Dicūt ḡ isti q respectus agentis & patiēt̄is p̄cedūt. sicut respectus mutui cāꝝ adinuicem. 2° istos sequuntur respectus producentis ad productum. 3° receptionis actiue & passiue. ¶ Sed mihi appet q hoc non pōt stare. Nā agens ipole est q itelligatur in aligd agere: nisi intelligatur in illud aliud imprimere. sz qō imp̄mitur prius est productū q̄ imp̄rimat̄. ḡ ꝛc. ¶ Dico ḡ quantū ad istū ordinē tres ꝺnes. Prima est q respectus ꝓducentis & ꝓducti prior est respectu agentis ad passum. ¶ 2a. q respectus recipientis & recepti p̄cedunt agere & pati. ¶ 3a est q isti vltimi sunt. Primā ꝺnem probo sic. Quicunqz alique relones sunt intrinsecus aduenientes: & alique extrinsecus: Prius pullulant ille q̄ sunt intrinsecus aduenientes q̄ que sunt extrinsecus: sed agere & pati sūt respectus extrinsecus aduenientes: omnes aly: potissime producere & produci sunt intrinsecus: ḡ ꝓducere & produci p̄cedūt nālr agere & pati. ¶ Lō firmat̄. qz qñ sunt alique relones vel cōpationes: q̄rū vna pōt eē sine alia & non eꝺ. q̄ pōt esse sine alia est prior: sed repugnat actioni & passioni esse sine ꝓductione: vt patuit. s. non aūt eꝺ: vt pz i dīnis. ḡ ꝛc. ¶ 2a ꝺ. s. q recipe & recipi sint prius q̄ agere & pati. ꝓbat̄ sic. Nullus agens agit aliqd in aliq̄ nisi qz aliqd imprimit in illud: imp̄rimi autē est recipi: sed prius recipit̄ q̄ subm transmutet̄. ḡ ꝛc. ¶ 3a ꝺ. q. s. actio & passio p̄supponāt nālr oēs istos. ꝓbatur per B q oēs aly sunt intrinsecus aduenientes: sed actio & passio extrinsecus: ḡ nec̄io oēs isti respectus p̄supponunt. Dico igit̄ q imaginānda sunt tria signa. In p̄ signo est respectus ꝓductionis. Sol. n. in p̄ radiū ꝓducit. In 2° est respectus receptiōis q p̄supponit p̄m. In 3° aūt resultat agere & pati. ¶ Sz adhuc sūt due diffi. circa istā māz. Prima est. Utrū actio trāsiens sit in diuinis. ¶ Dico q actio transiens ꝓpe dr̄ illa q̄ terminat̄ ad aliqd extrinsecū: & qz extrinsecum est duplex vel subm vel ꝓductuz: hinc est q actio transiens ꝯsueuit dupl'r accipi: primo vt respicit passum: & vt sic est actio de gñe actiōis: & isto mō loquēdo de actione opz dicere sicut dictū est prius de actiōe de gñe actionis: talis aūt actio non est in deo ad intra. qz ibi non est passum: nec ad ex̄. ita q ipsa sit formaliter in deo: sed pōt dici de deo & deus pōt dici aliqñ agens tali actiōe denoīatione extrinseca. Si aūt loquamur de actione 2° mō. sic dico q respectu extrinsecoꝝ nō ē actio in deo formaliter: qz nulla relo est formaliter in deo actualis q̄ dicat̄ ad creaturā: si aūt loq̄mur de actione ista nō respectu extrinsecoꝝ: sz intrinsecoꝝ: sic dico q est in deo respect' ꝓductiōis actiue & gnātiōis & spiratiōis: & B formaliter: sz ista ꝓductio nō dr̄ actio trāsiēs: qz solū accipitur actio transiens pro actiōe de genere actiōis. ¶ 2a diffi. est de ista actiōe de gñe actiōis: i q̄ sit sic in subo. ¶ Dicūt aliq q ē in motu: qz nō cōuenit agere & pati nisi p motū. ¶ Sz illud non pōt stare. Primo. qz sol agit i aerē ipm illuminādo sine motu. ¶ 2°. qz deus agit in aīam in ipsa gr̄am infundendō & sine motu. ¶ 3°. qz volūtas subito i se agit sine motu: & silr intells agens. ¶ 4°. qz actio & passio essent posterioza motu in q̄ fundant̄: & tūc in q̄m mouens non esset agēs. nec mouere agere: nec moueri pati. ¶ Jdeo dicūt aly q actio & passio fundātur imediate in passo: & non in motu. ¶ Sz nec istō stare pōt. Primo. qz agēs refert̄ ad passū inquātuz agēs rel'one sibi formalr isistēte: qz relo nō dat suū eē formale nisi suo fundamēto: sz tal' respect' nō p̄t eē nisi de gñe actiōis. vt pz ꝺductiue cū sit extrinsecus. ¶ 2°. qz in eo ē formalr act' i q̄ ē po^a ad illum actū: sz i agēte ē actiuitas q̄ ē po^a ad agēdū. ḡ & ipsuz agere. ¶ 3°. qz oīs forma suū effectū formalē ponit in subo. i q̄ ē. sz effect' formal' rel'onis ē referre subz vel relatiuū: cū ḡ actio & passio sint respect' oppositi: referr̄ passū ad seipsuz rel'onib' oppositis. ¶ 4°. qz oīs forma denoīat suū subm: i q̄ est: vl illō suppositū i q̄ bz eē: sz actio nō denoīat patiēs: sz solū agēs. ḡ ꝛc. ¶ Jō dico q sic ꝓductio actiua ē in ꝓducēte: & ꝓductio passiua i ꝓducto: sic actio i agēte & passio in patiēte. ¶ Sz ō istā ꝯclusionem instat̄ q̄dupl'r. p̄ sic. qz tc nullū agēs possz ō nouo agere sine sui mutatōe: actōez. s. nouā. & p ꝯs nouā formam realē recipiēdo: & sic deus in creatiōe mūdi fuisset mutat'. ¶ 2°. qz oē agens q̄uis nō phisicuz agēdo patereꝰ. dū actio ō nouo sibi imp̄mereꝰ. ¶ 3°. qz cum oīs respectus cāet a suo termino: vt supius dictū ē: & actō terminet̄ ad passū: sic ageret passū i agēs: sic agens i passū. ¶ 4°. qz tūc tal' actio nō eēt trāsiēs: sed īmanens: quod non conuenit actioni de genere actōis. vt prius dictum est. ¶ Ad primum dico. q nullus agens potest agere noua actiōe sibi formaliter insistente quin mutetur: deus aūt non agit noua actione scilicet formali: sed fundamētali que est eterna. Et si dicas q nunc agit & non prius. Dico q hoc est denominatione extrinseca a relatiōe que est i creatura. ¶ Ad secundus dico q sicut actionis non est actio: nec passionis est passio: ita nec actionis ē passio formaliter: nec impressionis impressio: sed ipsa actio est formaliter impressio: si autem hoc non potest intelligi: opz p̄cedere q semp agens creatū patitur: nō tñ phisica passione. ¶ Ad 3m dico q si ꝯcedat̄ impssio esse in respectu actiōis aduenientis: tūc agēs ip̄rimit in passū formā absolutā: & re^um passio-

Extrinsecus respectu actiōis est duplex.

1. ꝑclo bimēbris

2. ꝑclo bimēbri

Opō. aliorum duplex de subiecto. actiōis ppria sūpta.

Impugnatio q̄druplex.

Impugnatio q̄drupler.

Opō. ppria & est Scoti. Obijcit quadrupliciter nōuter.

Actio duplex.

Al. impressio formaliter nec impressionis actio: sed ꝛc.

nis ꝑ modū termini: non tñ patiens in agens nisi re
spectu actiōis: ⁊ illa actio esset methaphorica solū.
Ūñ dr actio ima nēs ⁊ trāsiēs: nō hic. ⁊. q. seq.

¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ non dr actio īmanēs: eo ꝙ sit formaliter in agente: sed qz non transit terminatiue ī aliqd extrinsecum: sicut actio de gñe actiōis est trā siēs in aliqd: non ergo est imaginanda hec trāsitio formalis: qz qdā accīs ē: accītia āt nō migrāt: sed ē tñ trāsitio terminatiua. ¶ Ad argᵐ ꝑz. Qō. II.

Trāsitio duplex

VTrum In diuinis sint actiones īmanētes. Qz nō. qz ibi non ē passio: g̃ nec actō. ¶ Cōtra. In diuinis sunt intelligere ⁊ velle. g̃ ⁊c. Dic ꝓmo vi dēdū ē qd ē actio īmanēs. zº de q̄sito.

Quātū ad ꝓmū ꝓmittunt ꝑ quattuor ꝓambu la: deinde ad articulū. Primū ꝓambu

I. arti.

Pꝛeambulū q̄dr plex. Actio duplex.

lū est ꝙ alig distinguentes de actione: dicūt ꝙ ē q̄dā actio abyciens: eo ꝙ abycit pfectionē aliquaz a subo: sicut calefactio abycit frigiditatē ab aq̄ ei cōnaturalē. Alia vo actio ē q̄ dr salus ⁊ pfectio ꝑ quā subm pficit ⁊ nihil ei tollitur: ⁊ talis est visio ⁊ hꝺ. ¶ zᵐ preambulū est. ꝙ q̄dā est actio de gñe q̄litatis: sicut intellectio: ⁊ quedam de genere actiōis: sic impressio alicuius forme. ¶ 3ᵐ. ꝙ est quedā actio de gñe relonis: sic dicere spirare ⁊ ꝓducere. ¶ 4ᵐ est. ꝙ q̄dam actiones sunt īmanentes: sicut intelligere ⁊ velle: quedā transeuntes sicut imprimere et creare. ¶ Quantū ad distinctionē istoꝝ duoꝝ. ſ. īmanentis ⁊ transeuntis sunt 4ᵒʳ opi. ¶ Prima ꝙ actio īmanēs est que denoīat patiēs ꝑ modū agentis: ⁊ agens ꝑ modū patientis. sic ē intellere qō ē pati: ⁊ intelligi qō est agere. Actio aūt transiēs denominat agens ꝑ modū agentis: ⁊ passuz ꝑ modū patientis: sicut calefacere ignez: calefieri aquā. ¶ zª fuit opinatum ꝙ actōes īmanentes sunt ille q̄ sunt formaliter in agente: sicut intelligere in intellectu: velle in voluntate. Sed trāseuntes sunt ille q̄ transeūt in exterioꝛē māz. sicut secare ⁊ vrere. ¶ 3ª fuit opinatum ꝙ actiōes trāseuntes sunt q̄ terminant ad aliqd ꝓductū extra: sicut creatio ⁊ gnō. Actiōes vo īmanentes sunt q̄ nō terminant ad aliqd ꝓductū ex: sicut intellere ⁊ velle. ¶ 4ª. qz actiones īmanentes sunt q̄ hñt ee ꝓmanēs: ⁊ non in fluxu: sic opationes vitales. Trāseūtes āt q̄ hñt ee in fluxu: sic mutationes nāles: vt albificatio ⁊ denigratio ⁊ multa talia. ¶ Prima opio nō valz. Nā distinctio ista actionū nō est grāmaticalis: sed methaphisica: ſz dato ꝙ sit grāmaticalis: arguo ꝫ eā grāmatice

Ꝺ. q̄druplex aliozum de dria actiōis īmanentiū ⁊ trāseuntis.

Impugnatio illaꝝ op̄.

¶ In grāmatica sunt 4ᵒʳ verba neutropassiua. scz exulo. vapulo. veneo. fio. ista vt pz denoīant actiue. g̃ sunt actiōes īmanētes. certū ē ꝙ ꝫ nō ꝫñs flm est. g̃ ꝫ non sufficit. ſ. ꝙ sunt passiua ⁊ denoīent actiue. qz neutro passiua vtrūq; hñt. ⁊ tñ nō significāt actiones īmanētes. ¶ zª ēt op̄. non valet. ꝓmo. qz actus beatificus a deo totaliter infusus. vt nūc supponit: est formaliter in intellectu possibili: g tñ eū nō cāt: ſz pcise recipit. g̃ ⁊c. ¶ Ꝑ. ꝓmus actus potētie angelice: quē ponūt a deo creatū: non fuit actio trāsiēs. silr si deus cāret ī nobis actū volēdi vel itelligēdi eiusdē rōnis cū illis quos nūc hēm⁹. ꝛstat. n. ꝙ nūc sunt īmanētes. g̃ tūc essent: ⁊ tñ nō sunt in agēte. ¶ 3ª etiā op̄. nō pōt stare. qz sic ꝓductio semp terminatur ad ꝓductū ⁊ nō ad passum: ita actio ad passum ⁊ nō ad ꝓductū. Silr scīa ⁊ sapiētia: ita paꝛ terminant ad aliqd ꝓductū sicut intellere: g̃ erūt actiōes īmanētes: qd est falsum. ¶ Si dicas ꝙ actiōes trāseūtes

Cōsidera hoc suppositū dñ.

A. l. causatum.

Euasio

hñt terminare ex: non aūt īmanētes. ¶ Istud non valet. qz qñ angelus mouet se: ista actio dr trāsiēs. ⁊ tñ non terminat ad aliqd ex angeluz: sed ꝑcise ad angelū. ¶ Si aūt dicas. ꝙ opz ꝙ terminent ad aliqd extrinsecū ꝓductū: intelligere. n. ⁊ velle non sic. ⁊ iō sunt actiōes īmanētes. ¶ Contra. Citharizare vel egtare non terminant ad extrinsecū ꝓductuz. ⁊ tñ nō sunt actiōes īmanētes. ¶ Ꝑ. respect⁹ actionis de gñe actiōis nūq̄ terminat ad ꝓductū: ſz ad passū. g̃ nūq̄ eēt actio trāsiēs. ¶ 4ª op̄. ēt nō potest stare. qz actio q̄ deus aīam illuminat ē ꝓmanens ⁊ nō trāsiēs. silr opatiōes multe vitales sunt q̄ rapti trāseūt ⁊ nō ꝓmanēt. ⁊ tñ dñr eē actiōes īmanētes. sic videre ⁊ audire ⁊ intellere ⁊ velle. ⁊ multa ō numero istoꝝ. ¶ Dico igit ꝙ actiōes īmanentes vlr sunt ille q̄ nō respiciūt aliquē terminū de se: ille āt dñr trāseūtes: q̄ ex se aliquē terminū respiciūt: non ꝙ trāseāt nisi terminatiue intellndo. ¶ Sz ꝫ Ꝫ in stat 4ʳ. Primo. qz nulla q̄litas: nec aliqō absolutuz respicit ex se terminū: ⁊ tñ nō oēs q̄litates sunt īmanētes: silr velle respicit bonū. ſ. obiectū ꝑ termino: g̃ est actio trāsiens. zº. qz itelligere respic subz vt recipiēs. ſ. intellm possibilem. ¶ 3º. qz motus ex rōne sua formali nō respicit subz: qz pōt itelligi sine subo. ¶ 4º. qz tūc actio fūdamētaliter nō erit trāsiēs. ¶ Ad ꝑᵐ dico ꝙ sole q̄litates q̄ sunt actꝰ zⁱ dñr eē actiōes. ille aūt q̄litates q̄ sunt actus zⁱ ⁊ nullū terminū respiciūt: ille inq̄ sūt actiōes īmanētes. velle aūt dicit actū zᵐ: non aūt respicit terminū: ⁊ iō non dr actio trāsiēs. ¶ Ad illō qō dr. ꝙ velle respic bonū vt obm. Dico ꝙ nō respicit bonū vt ꝓductū: nec vt passū: oīs aūt actio transiēs respicit altero istoꝝ modoꝝ. ꝓprie aūt nō respicit nisi passuz. ¶ Ad zᵐ dico. ꝙ intelligere ex rōne sua formali nō hz respectū ad subm: actio vo fm rōnem suā formalē respic terminū: silr nec velle nec intelligere respiciunt ex rōne formali eoꝝ subm. ſz ex ꝛñti. ¶ Ad 3ᵐ de motu. dico ꝙ motꝰ nō ē actio nec passio: formaliter loquēdo: ⁊ iō dato ꝙ possit itelligi sine subo: tñ nō segtur ꝙ actio possit intelligi sine termino: qz ex rōne sua ipsum respicit. ¶ Si dicas ꝙ motus vr necessario respicere terminum ad quem. ¶ Dico ꝙ actio de gñe actiōis ⁊ actio trāsiēs: respiciūt ex rōne sua formali passum: ⁊ non ꝓductū: ideo non valet. ¶ Ad 4ᵐ de actiōe fundamentali. dico ꝙ licet non respiciat terminum formalē actualem actualiter existē tem: tñ respicit aliqō passum. sicut illuminatiuitas respicit illuminabile: ⁊ sic de alys: sicut creatiuitas creabile. ¶ Sciēdū g̃ ad notitiā istaꝝ actionū immanentiū. ꝙ earum sunt 4ᵒʳ ꝓpꝛietates. Prima est ꝙ actus īmmanentes non sunt nisi in potentys obiectiuis: ga potentie non obiectiue sunt causatiue per actiones suas illoꝝ quoꝝ sunt potētie. ⁊ ꝑ ꝫñs actiones ipsaꝝ hñt terminos. ⁊ ita sunt trāseuntes. Potētie aūt obiue licet sint etiam causatiue. tamen termino causationis ꝙuenit nomē actionis: ⁊ sibi non conuenit terminum respicere. ¶ zª. qz actiones īmanentes sunt actiones vitales: quia omnes potentie obiectiue sunt vitales. Nō vitalis enim potentia non requirit obiectum. sicut calefactiua: sed potentiaruz vitalium sunt semper actus vitales. g̃ ⁊c. ¶ 3º. qz actiones īmanentes non sunt productiue alicuius termini. qz ipse sunt fines. non essent aūt fines si eēnt productiue. ¶ 4º. quia iste actiones sunt productiue obiectoruz ineſſe ꝫz gd.

Euasio

Ꝺ. propria. de dria dcā.

Obiicit q̄druplr citer.

Ꝙ q̄litates dicunt actiones?

Qz motꝰ non fit formaliter actio nec econtra.

Actiōis īmanēs ē ꝓpietas q̄dr plex.

Potētia dupl'r

Potētia ⁊ actꝰ duplex.

Productio dr plex.

vt in esse volito: q esse intellecto: lz nō in eē reali.

1 arti.

Quantū ad z^m principale. Utruz in deo sint actores imanentes. Patet quid sit dom. Certuz est.n.q deus est intelligens q volens. intelligere aūt q velle sunt opatiōes imanētes. ḡ in deo iste opationes sunt. non soluz ad intra: sed etiā ad extra.

Quō III.

Trū pater q filiꝰ diligant se spūsancto. Qz nō. qz pr diligit se amore q est formaliʳ in eo: sed spūssanctus nō est formaliter i patre. ergo ꝛc. ¶ In oppositum est sententia Ricardi q Augu.

Spatio imanēs bz duplex.

4 tri. c. 3.

Hic primo videndū est. q diligere aliquo accipitur q̄druplr: vel sicut potentia opante. s. voluntate: vel habitu pficiēte. s. charitate: vel sic actu imanente. s. dilectione: vel sicut obieco terminante. s. ipso fine: sicut diliguntur ea que sunt ad finez. Primo mō pr q filius se diligūt volūtate in eis formaliter existēte. z° mō charitate. 3° mō suo actu volendi. 4° mō ipsa essentia. ¶ Dicunt ergo alīq q spūssanctus nullo istoꝝ modoruz sit illud quo se diligunt: hinc est q ꝓpō nō est ꝛcedenda. Unde dicūt q Aug. reuocauit eā in suo sil'i dicens. q pr non est sapiens sapientia genita. 7. de tri. ¶ Cōtra illō arguo 4ʳ. Primo sic. 15. de tri. dicit expresse q spūssanctus est quo diligunt se pr q filius. Uñ exq̄ hoc dicit in. 15. prius non vr reuocasse. ¶ z°: qz Ricard⁹ de tri. illud ex intentione determinat. ¶ 3°. qz illa est vox cōis sanctoꝝ. ¶ 4°. qz illud eccl'ia cantat q vniuersitas doc. ꝛcedit. ¶ Supposito igit q pr et filiꝰ diligant se spūsancto: ingrendū est q̄'r hoc posito intelligi. Et q̄tū ad h̄ ptermissis opionibus dico 4^or ꝓnes. Prima q illa locutio nō est psonalis: sed essentialis: qz ꝓuenit tribꝰ: pr.n. q filius q spūssanctꝰ diligunt se spūsancto: qz eodē amore oīno diligunt se q ēt creaturā. Oia aūt q̄ ꝓueniūt tribꝰ. q in respectu ad creaturā sunt essentialia. ḡ ꝛc. ¶ z^a ꝓ. q ista locutio non est formalis: sz idētica. qz amor q̄ pater q filius diligunt se: non pōt esse spūssanctus formaliter: sed solū idētice. Nam illud qō est in patre formaliter: non pōt eē idez formaliʳ spūsancto. ¶ 3^a ꝓ est. q illa locutio nō ē ꝓp̄a: sz appropriata. qz oē illō q̄ diligūt se pr q filiꝰ: ē idētice idē pri q filio: sic spūsancto: cū sit amor: q est essentialis q eque idem tribus q cuilibet psone: q p ꝓnās cōe q nō ꝓpriū. appropriaī aūt spūsancto: sicut alia ad amorē: q ad volūtatē ptinentia. ¶ 4^a ꝓ est. q pater q filius non diligunt se spiritusancto: sicut essentia: qz essentia nulli appropriaī. nec sic volūtate: qz tunc haberēt volūtatē a spūsancto: nec sic habitu: qz tūc haberēt charitatē a spūsancto: sed sic actu: qz diligere est actus volēdi. q iste eis ꝓuenit a spūsancto appropriate loquendo. ¶ Contra istas ꝓnes instatur. Primo sic. Appropriatū inquantū appropriatū nō est essentiale: sed psonale: cū ḡ amor sit appropriatus spūsancto: in ista locutione non erit eēntialis: sed psonaʳ. ¶ z° qz amor est idē vbo sicut spūsancto. poterit igitur dici eque: pater q filius diligunt se verbo: sicut spiritusancto. ¶ Tertio. qz ita appropiatur volūtas vel bonitas spūsancto: sicut amor. poterūt ḡ pr q filius dici boni spūsancto. sic diligentes. q silr ō charitate. ¶ 4° qz nō vr q verificeī ex appropriatiōe. qz appropriatū predicaī de illo cui appropriatur: hic aūt est eꝝ. ¶ Dico ad ista. Ad p^m q appropatū ē eēntiale: sz tñ p actū intellectus nr̄i appropriatur q fit psonale: dū attribuiī illō p se vni: sz tñ ita bñ bz oztū ex nā rei: q iō lz quātum ad modū intelligēdi quē nūc bēm⁹: dicam⁹ q sit psonalis. tñ q̄tū ad rē significatā est eēntialis. ¶ Ad z^m dico q q̄^m est ad veritatē ꝓpōnis que accipiī ex idētitate i re ita esset vā: pr diligit se vbo: sicut. s. s. tñ non quātuz est ex appropatione: act⁹.n. amoris nō appropriaī: verbo. sed spūsancto. ¶ Ad 3^m dico. q aliqua sunt que appropriatur spūsancto ex mō sue emanatōis siue productionis passiue: aliq̄ ex mō sue emanationis siue productionis actiue. ¶ Dico ḡ q q̄tuz ad vificationē talis ꝓpōnis: non sufficit talis appropatio que fit ex mō sue ꝓductionis actiue. sed precise illa q̄ fit ex mō sue emanationis passiue. q nihil isto mō spūsancto appropriaī nisi actꝰ volēdi: g ē aptꝰ nat⁹ spirari: ꝓductio āt. s. s. ē spiratio passiua. ¶ Sz ꝯ. Amor i diuinis ē eēntialis: sz essentiali repugnat spirari. ḡ ꝛc. ¶ Dico q amori i dīnis repugnat spirari iquātū amor ifinit⁹ ē. nō tñ iquātū amor ē. q qz amori vt sic non repugnat. hinc ē q appropatio fcā ē bona. ¶ Ad 4^m dico. q aliqñ eēntiale appropaī psonali: sic dicim⁹. s. s. ē charitas: aliqñ personale appriatur eēntiali eo modo q̄ dicit Anſ. q vbū ē actꝰ intellndi. Dico ḡ q i ista locutiōe nihil appropriaī spūsancto: sz. s. s. appropriaī amori q dilectiōi. Est ergo sensus ꝓpōnis. q pr q filius diligūt se spiritusancto. boc est dilectione cui appropriatur spūssanctꝰ. ¶ Ad arg^m. p3.

Quō IIII.

Trum pr sit sapiēs sapia genita. q sic. Aug. vr dicere. 6. de tri. s. q pr ē sapiēs sapia quā genuit. ¶ Contra. Idē Aug. 7. eiusdē libri dicit expresse. q non sit verum.

Hic ꝑmittunt 4^or ꝑambula. Primū ē. q pr q filiꝰ sapiūt eadē penitus sapia. qz sic in pre q filio ē eadē eēn^a: ita i pre q filio ē eadē penitꝰ sapia q̄ sūt sapiētes. ¶ z°. qz si alia sapia cēt pris q alia filij: tūc neutra diceret pfectionē simplr: qz nō eēt i suppoto pfectissimo. vl si diceret: tūc suppoto pfectissimo ali qua pfectio simplr deficeret. ¶ z^m ꝑambulū est. q accipiēdo sapiaz illā fm se. q̄ vtraq; p^na est sapiēs. q ēt tota trinitas: ipsa ē ingenita. qz illud qō ꝓuenit actū gnandi i dīnis ē ignitū: sapia āt cū sit pfectio eēntial: ꝓuenit gnōnē actiuaz: q̄ ē ꝓpetas psonalis. eo mō q̄ psonalia ꝓueniūtur ab eēntialib⁹ fz Dion. i. c. de vnica q discreta theologia. Itē oē genitū est realr a gnante distinctū: sz sapia ē indistincta a pre. ḡ ꝛc. ¶ 3^m ꝑambulū ē. q sapia vt in p^na pris ē p̄n^m q̄ gnātiōis: ad ꝓductiōez. n. vbi pfectissimi ꝯcurrit ñ solū po^a. sz ēt habitꝰ pfectissim⁹ illi⁹ obi. sapia autē ē hȝ. ḡ ꝛc. ¶ 4^m ꝑambulum ē. q illa sapia vt in p^na vbi. est genita vt q̄: qz gcgd hz vbū. est ei datū p generationē. vt hr̄. 15. de tri. Itē nulli dubiuz ē gn sibi sit a pre cōicata: sic alia. ḡ ꝛc. ¶ Istis ꝑmissis dicūt aliq ad qōnē q illa ꝓpō non est ꝛcedēda: lz. n. Aug. 6. de tri. eā dicat. tñ 7° eā retractat dicēs. q pr nō ē sapiens sapientia quam genuit: probatio autez sua videtur talis: pater idem est esse q sapere: sed pr nō est essentia quam genuit. ḡ non sapit sapientia quaz genuit. ¶ Sed illud non videtur probabile q tantus doctor in tā solēni libro: ita īmediate sibi ꝯdixerit. Idcirco ad euitādū istā ꝯdictionē. pono 4^or ꝓnes. ¶ Prima est. q pr est sapiens sapientia ingenita in sensu compositionis: qz quicqd est in pre: totū ē ingenitū: vt in eo: cū fm Aug. pr bēat omnia a se.

A. l. attribuim⁹.

Aliq̄ appropria ri. s. s. dupliciter.

Replu.

Consider a caste omnia.

Eēntiale psonali q ecōtra appropriari.

Quere i mono. q alibi.

Qz. s. s. appropatur amori q non eꝝ. q est single.

Ca. 3.

Preābulū q̄ druplex.

Ca. 14.

Ob. alior ad q̄s tuz pte negantiā tenētiū. vid sco. hic.

Impugnatio ob. pp̄ia. Locto q̄druplr

15. tri. q alibi sepe.

Pōt ē sapiēs genita ⁊ ingenita sapiētia: ⁊ filī. ꝫ sensus cōpo. et dī. hinc inde ecō trario sumit: ⁊ ē nōbil' doctrina.

¶ z^{a} ꝑ est. q pater est sapiēs sapiētia genita in sensu diuisionis: accipiendo genitum vt quo vel vt cō municatuz: qz eadem numero sapientia qua filius sapit pr̄ sapit: sed sapientia qua sapit filius est genita. g̃ ⁊c. ¶ 3^{a} ꝑ est. q filius est sapiēs sapientia ingenita in sensu diuisionis: qz eadē sapientia numero qua filius sapit ⁊ pr̄: pater autem sapit sapientia ingenita. g̃ sapientia filij est illa que ē ingenita. ¶ 4^{a} ꝑ est. q filius est sapiens sapiētia genita in sensu cō positionis: qz gcgd est in vbo vt est ī eo g est sensus cōpōnis. ē p gnātionem cōicatum: ⁊ oē tale est genitum vt quo. cū gnō ad oīa que sunt in verbo terminetur primario vel scōario.

Obiicit quadrupliciter.

¶ Cōtra istas ꝑnes instatur quadrupliciter. Primo sic. qz si sapientia vt in pr̄e est ingenita: cū pr̄ non sit formaliter sapiens nisi sapientia: que est in eo formaliter: ergo nūquā erit sapiens nisi sapiētia ingenita. ¶ z^{o} sic. qz genitū ⁊ ingenitum sunt extrema 3dictionis: aut saltez non genitū: sed talia eidez sil' ꝓuenire non pñt. vt. ſ. pr̄ sit sil' sapiens sapiētia genita ⁊ ingenita. ¶ 3° sic. Nā si filius esset sapiens sapientia ingenita: eēt sapiens sapientia p gnātionem non cōicata: ⁊ sic esset sapiens a se. ꝺ Aug. vbi. s. ¶ 4° sic. qz si filius nō ē sapiens nisi ꝓ illo signo oziginis ꝓ quo est cum sapere presupponat esse. ꝓ illo āt signo ꝓ quo filius est: est sapientia eius genita: sicut pro illo signo p quo pr̄ p̄cedit ē ingenita: g̃ filius nō erit sapiēs nisi sapientia genita: nec pr̄ nisi ingenita.

Ingenioſus minor.

¶ Ad p^{m} dico q nunq̄ pater est sapiens nisi sapientia ingenita. ſz illa eadem in filio est genita. Et qñ dr̄ q non est sapiens nisi sapientia: vt est in eo formal'r. illud ē verum: qz illa reduplicatio est nota sensus cōpōnis g ꝓceditur esse verus: tñ in sensu diuisionis ipse ē sapiens illa sapientia que est in alio formaliter: sicut corpus xp̄i in pixide vulnerat̄ simpl'r. qz idem ē cū eo: qđ vulnerat̄ in cruce: non tñ vt in pixide.

Nō vbiqz.

¶ Ad z^{m} dico q eē genitū vno mō ⁊ ingenitū alio mō nō ꝺicunt: sicut hic in sensu cōpōnis ingenitū: ⁊ ī sensu diuisionis genitū: sicut possibile est ridentem flere in sensu diuisionis: ⁊ impoſe est in sensu ꝯpōnis. ¶ Ad 3^{m} dico. q filius non est sapiens nisi a patre. ⁊ pp hoc non est sapiens nisi sapientia genita ī sensu cōpōnis intelligendo. non aūt est sapiens sapientia ingenita nisi in sensu diuisionis: sicut pz de corpore xp̄i. ¶ Ad 4^{m} dico. q ꝓ illo signo ꝓ quo filius est sapiens: sapientia illa est genita: ⁊ hoc in sensu cōpōnis: sed eadez ꝓ alio signo fuit ingenita: et illud est in sensu diuisionis filū esse sapientem sapientia ingenita. ſ. illa sapientia que est de se ingenita: aut saltem in patre.

D. q̄drupler Doctrina nōbil' vbiqz logica ⁊ theologica. Tāge instāta ꝫ.

Sed hic sunt alique diffi. Prima est quid itel ligimus in proposito p sensū cōpōnis ⁊ diuisionis. Dico q sicut albuz pōt esse nigrum in sensu diuisionis: qz subm quod est albū potest transire ad nigredinē: nō tñ in sensu cōpōnis: qz tunc cōtraria simul essent. ita pr̄ est sapiens sapientia genita: qz sua sapientia qua est formaliter sapiens: ē alicubi genita. ⁊ non in sensu cōpōnis. qz tūc in eo eēt sapientia cū gnātione passiua. ¶ 3ª diffi. est. cū ꝓpositio que solum in sensu diuisiōis ꝓcedit. simpl'r negat̄: sicut cū dr̄: deus in celo punit homines: q̄re Aug. concedit simpl'r. 6. de tri. q pater est sapiēs sapiētia genita: vel sapientia quā genuit: cū vt dictuz est. non verificetur nisi in sensu diuisiōis.

Exponit Aug. optime.

¶ Dico q Aug. intelligit sic. ſz non ita expresserit. Uñ ꝓpō non est simpl'r concedenda nisi cū determinatione que dat intelligere sensum diuisionis. ſ. pater est sapiens sapientia genita. i. illa sapiētia qua est formaliter sapiens pr̄. est in filio genita. ¶ 3ª diffi. est. quō debeat solui rō Aug. ſ. q cū eodem pr̄ sit ⁊ sapiat: et sic si sapiat sapia genita erit essentia genita. ¶ Dico q vtraqz est vera in sensu diuisionis. sicut. n. pr̄ sapit sapientia q̄ est genita: non tñ verbo vel sapientia genita inquantū genita. qz ibi est sensus cōpositionis: sic pr̄ hz eē essentia que est cōicata filio: non tñ hz esse per filium: vel illa essentia inquantū est cōicata. verūtamen vna est plus vificabilis q̄ alia pp appropriationem. ¶ 4ª diffi. est. si spūssanctus hz esse sapiens sapientia genita. Dico q in sensu diuisionis sic: qz sapientia qua formaliter est sapiens: ē illa que est genita: tamen in sensu cōpōnis non: sed potius sapientia spirata.

ſ. ⁊ abstractiōis diuersitatē.

¶ Sed adhuc remanent due diffi. prima est si deus est sapiēs sapientia creata in sensu diuisionis. Potest dici q non. qz illa sapientia q̄ deus est sapiēs nō est in creatura.

D. dupler.

Nō ē creata nec icreata.

¶ Contra. Nam rō formalis sapientie est vna in deo ⁊ in creatura: ⁊ sic rō formalis qua deus est sapiens erit creata.

Laste ꝫ. ꝓcede.

¶ Pōt dici q accipiendo rōnem formalez sub illa precisione qua est vna in deo ⁊ in creatura non creatur. ¶ Sed est ne rō formalis q̄ deus ē sapiens in creatura. Dico q non esset magnū incōueniens dicere q sic: sed inconueniens esset dicere q illa eadez oīmoda vnitate: sicut est in pr̄e ⁊ filio: qz vnitate numerali ⁊ cū hecceitate: sed non sic in deo ⁊ creatura.

Dī sapia genita ⁊ nō ceātia ꝓpter duo.

¶ z^{a} diffi. est de implicatione que est ī ꝓpōne: qz non vr̄ q plus posset dici sapientia genita q̄ essentia. Dico q ꝫ faciunt duo. ſ. non eq̄lis abstractio eēntie ⁊ sapiētie: ⁊ inequalis appropriatio. ¶ Ad arg^{m} in p̄n^{o} patet. qz verum est in sensu diuisionis ⁊c.

Nō V

¶ Trum pr̄ ⁊ filius ⁊ spūssanctus dicant verbo. Qz nō. qz solus pr̄ generat: sed gnāre in diuinis idem est q dicere. g̃ ⁊c. ¶ Contra. Anſ. in monolo. demonstrat oppositum.

63.

Hic primo premittuntur quattuor preambula.

Preambulū q̄drupler. 15. tri. c. 14. Dicere accipi dupliciter. Ubi. s.

¶ Primū est. q dicer̄ accipitur dupl'r. ſ. essentialiter. ⁊ isto modo accipit Aug. q pater seipsuz dicit. Alio modo accipitur personaliter: sicut cū dicitur: pater dicit filium: hoc est generat. Istam equiuocationem expresse ponit Anſ. in monolo. ¶ z^{m} preambulū est. q hic non accipitur dicere psonal'r: sed essentialiter: qz nullū personale est cōe tribus: ſz duobus. ſ. patri ⁊ filio sit vna rel'o cōis. concedit aūt q pr̄ ⁊ filius ⁊ spūssanctus dicant verbo.

Dicere vbo contingit intelli dupliciter.

¶ 3^{m} est. q verbo non accipitur hic fm proprietatem: ſz fm appropriationem. qz ſz pater in diuinis aliquid operetur verbo sumpto fm suam proprietatem. qz dat ei vim operatiuam: tñ spūssanctus verbo nihil opatur sumpto fm suam proprietatē. qz spūssanct' verbo nihil dat. ¶ 4^{m} est. q ſz illa p̄dicatio videatur verificari tñ identice: tñ cum dictione hic accepta ꝓ intellectiōe nullo mō pñt diuine psone formaliter intelligere tali dictione que sit formaliter verbū. Potest tñ verificari predicatio q itelligāt verbo: hoc est intellectione cui appropriatur vbū: vel e^{s}. ¶ Istis premissis pono 4^{or} ꝑnes. Prima ē. q deus pr̄ solus in diuinis dicit verbum. accipiendo dicere psonaliter: qz illud dicere est p modū intellectus producere: ⁊ illud nō conuenit nisi patri.

Lōclo q̄drupl' ad questimm. Dicere vbū ⁊ dicere vbo qūo. et ō gb^{o} vlicant in diuis ⁊ ō gb^{o} ī q̄r nonꝫ

¶ Scđa ꝓ̄ est. ꝙ pater ⁊ filius ⁊ spūssanct⁹ dicunt verbū: accipiēdo dicere eēntialr. qz isto mō dictio essentialis nō pōt accipi nisi ꝑ actuali notitia: quadꝫ notitia tres psone actualr itelligūt vbū: ⁊ silr creaturā. ¶ 3ª ꝓ̄ est. ꝙ pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ spūssanct⁹ nō dicūt verbo. accipiēdo dicere personalr: qz cuicūqꝫ repugnat superi⁹: ⁊ iferi⁹: sed gnāre est superi⁹ ad dicere: ⁊ ideo cū repugnet spūisancto gnāre. repugnabit ⁊ dicere. ¶ 4ª ꝓ̄ est. ꝙ pater ⁊ fili⁹ ⁊ spūssanct⁹ dicūt verbo. accipiēdo tā verbū q̄ dicere eēntialr: qz dicunt hoc est itelligunt. vbo: hoc est actuali notitia: sicut ꝑducēs sua ꝑductiōe ꝑducit in 4ª mō dicendi per se: vt pz. ⁊ ideo hic vbū supponit ꝑ actu itelligēdi: sicut ꝑo suo appropriato ex mō sue emanationis. ¶ Sed ħ occurrūt 4or diffi. ꝓ̄ia est. qz pater in diuinis nō videt verus vbo. nec sapiēs vbo: cū tñ veritas ⁊ sapiētia vbo approprient. ¶ Dico ꝙ nulla diuina pfectio est ita vbo appropriata: sic actualis notitia. cui ex nā sua vbi nō est ināta. ꝙuenit ꝑduci per actū dicendi: sicut verbo diuino: ⁊ iō illa sola vbo appropriat rōne sue ꝑductiōis passiue. Alia aūt appropriant sibi rōne sue ꝑductionis actiue. ¶ 2ª diffi. qz sancti q ꝺcedūt ꝙ spūssanctus ⁊ pater dicūt verbo. negāt spūz sanctū dicere vbuz. vt pz de Anſ. ⁊ tñ ꝫm premissa eo mō quo cōcedit vterqꝫ dicere verbo: ꝺcedit dicere vbū vnifozmiter accipiēdo. ¶ Dico ꝙ qñ negāt spūz sanctuz dicere verbū. est accipiēdū dicere psonalr: qñ aūt dicunt spūz sanctū dicere vbo. est accipiēduz eēntialiter: lz nō exprimāt. hoc tñ habet ex itētiōe dictorū suoꝝ que sunt ad hoc. ¶ 3ª di. qz hic nō vr̄ appropriari vbo notitia actualis: sed magis ecōuerso. cū dr̄ verbū notitia genita. verbū. n. videt appropriari ipsi notitie actuali: qz verbū accipitur ꝑ actuali notitia genita. nō eꝫ. ¶ Dico ꝙ nihil obstat si fiat appropriatio cōiuz psonalib⁹. siue psonaliuz cōib⁹: sicut dictū est superi⁹ in ista distinctiōe. ¶ 4ª diffi. est. si per eūdez modū itelligim⁹ pr̄ez ⁊ filiū diligere se spūsancto: sicut itelligim⁹ pr̄em ⁊ filiū ⁊ spūm sāctū dicere vbo. ¶ Dico ꝙ sic. nisi qz vitat equocatio: qz ibi accipit dilectio. hic dictio. Sz tñ ꝙ velet equocare de actu spirādi: sicut equocat dicere. simile esset. sed hoc nō est in vsu. ¶ Ad argumētum patet.

D. q̄druplex.

Qz sola notitia actual' appropriatur vbo rōne ꝑductōis passiue: alie vo pcōes itellectuales rōe ꝑductōis actie: qō bñ pōderab.

Dia singularia ⁊ ingeniosa sūt.

Notabīs ad vnđ hanc. q. singularissima doctrina valde necessaria in ea cōtinetur.

Questio. VI.

Vtrum act⁹ dicēdi in diuinis precedat actū itelligendi. ꝙ sic. qz qō pertinet ad memoriā. pri⁹ est eo qō ptinet ad intelligētiā: sed dicere ptinet ad memoriaz. itelligere aūt ad intelligētiā. ğ ⁊c. ¶ Cōtra. Ēēntialia sunt ꝓpria notionalib⁹. ¶ Dic ꝑ dicēdū est de terminis. s. dicere ⁊ itelligere. 2º de quesito.

1 articulus.

Quantum ad ꝑm vidēdū est quid sit dicere. Et quātū ad hoc introducūt 4or dicta ꝑ q̄ manifestat qd sit dicere. ⁊ qd nō. Primū dcm ē. ꝙ dicere nō ē itelligere: qz dicere ptinet ad memoriā. ⁊ itellere ad intelligētiā: q̄ dr̄ acies cogitantis: sicut docet Aug. 9. de tri. q̄si per totū. ¶ Ꝓ. 2m dictū est. ꝙ dicere nō est agere: qz si sic. tūc dici esset pati. ⁊ tunc verbū diuinū: qō est dictum: esset passum. ¶ Itē in dictiōe: solus intellect⁹ possibilis est passum. ⁊ per ꝫns intellect⁹ possibilis esſz dict⁹. ¶ 3m est. ꝙ dicere nō est ꝑducere obiectū in eē cognito. qz dicere ptinet ad memoriā ꝫ Aug. ⁊ tñ ꝑducere obiectū in esse cognito ptinet ad solū actuz itelligēdi. ipso. n. q̄uis sepato. obiectū acciperet eē cognituz. ¶ Ꝓ. Nec est ꝑductio ꝫm qd. dictio est ꝑductio simplr. ergo hec nō est illa. ¶ 4m dictū ē. ꝙ dicere est verbū ꝑducere in esse reali ⁊ vo: qz dicere fūdat in memoria fecūda: sicut ꝑductio actiua in ꝑn⁹ ꝑductiuo ⁊ dici fūdat in vbo: sic. ꝑduc⁹ passiua in termino ꝑducto formali: vt pz. 9. de tri. sed illud verbū: vt patuit: est act⁹ itelligēdi. ¶ Ex istis pz ꝙ isti duo respect⁹. s. dicere ⁊ dici: vel gnāre ⁊ generari sunt de gñe rl'onis. qz positis terminis oriūtur. ¶ Quātuz ad 2m terminū. s. itelligere vel actū intelligēdi fuit 4r opinatū. ¶ Quidā. n. dixerūt ꝙ est relatio: qz cōparat ad obiectū sicut mēsuratuz ad mēsurā: qō ptinet ad 3m gen⁹ relatiuoꝝ. Alij aūt dixerūt ꝙ est actio: qz sicut act⁹ ꝑm⁹ est eē: ita act⁹ scōs est agere. itelligere aūt semp ponit act⁹ scōus. Alij dixerūt ꝙ itelligere est passio: qz ipzimitur ab obiecto: sed ois ipressio est passio de genere passionis: qz sicut ipzimere est agere: ita ipzimi est pati. Alij dixerūt ꝙ est qualitas: qz cū sit ꝑcipua pfectio videt absoluta. Nō est aūt suba nec q̄ntitas. ğ oz ꝙ sit q̄litas: qz alia ꝑdicamēta sunt relatiua. ¶ Sed ꝑmus modus stare nō pōt. qz cū vltimata hois felicitas ponat ei⁹ sūma pfectio. ⁊ respect⁹ nullā dicat perfectionē. nulla rōne tales act⁹. cuiusmodi sunt itelligere ⁊ velle: respect⁹ pñt esse. Nō etiā non valet: qz si mēsuratio sit relatio sicut ꝑductio: non tñ segt ꝙ mēsuratū sit relatio: sicut nec ꝑductū est relatio. ¶ Scōs ēt modus non valz: qz ois actio de genere actiōis est ꝓp terminū ꝑductū: sz itellectio nō sic: qz est opatio imanēs. ⁊ per ꝫns nō ꝓp aliud: qz est finis. Nec rō multū valz: qz nō ois act⁹ scōus precise est agere: sz ēt est opari. opari aūt nō est agere. ¶ Ꝓ. Lōcessō ꝙ itelligere sit agere: non tñ segt ꝙ sit de genere rl'onis vel actiōis: qz actio est q̄daz q̄litas. ¶ Nec 3º valz. qz de⁹ posset actuz itelligēdi separe. ⁊ sic esset passio sine passo. Itē sicut actio de genere actiōis est ꝓpter ꝑductū: ita ēt passio de genere passiōis. itellect⁹ aūt nō est gra alicui⁹: qz est finis. Nec rō valz. qz licz itellectio ipzimat. nō tñ sequit ꝙ sit ipressio: sicut pz. ¶ 4º aūt modus si itelligat ꝙ act⁹ itelligēdi ꝫm pfectionē quā dicit sit in genere: nō est verus. qz cū sic sit in deo. aliqd qō est in deo formalr esset in gñe q̄litatis. ⁊ sic deus esset in gñe: qō est ꝺ Aug. ¶ Dico ğ ꝙ act⁹ itelligēdi est quedā pfectio simplr absoluta. ⁊ vt sic nulli⁹ est generis: sed trālscēdēs: sicut alie pfectiones simplr: tñ per eam circūloquimur aliquaz qualitatē. ⁊ vt sic dicimus ꝙ est qualitas.

Notabīs ad vnđ hanc. q. singularissima doctrina valde necessaria in ea cōtinetur.

5. de tri. Nō optime.

Quantum ad scđaz ptē. s. q̄stū ad quesituz. Primo videndum est de ordine istoꝝ duoꝝ. s. act⁹ itelligēdi ⁊ ipsius dicere in diuinis. ⁊ 2º in creatur. ¶ Quātū ad ꝑm pono 4or ꝓnes. Pria est ꝙ act⁹ itelligēdi in diuinis simplr ꝓcedit actū dictiōis actiue. ⁊ hoc ꝑbo duplr. ¶ Prio sic. Quecūqꝫ dicūt pfectionē simplr in dīnis ꝓcedunt aliq̄ mō illa q̄ nō dicūt pfectionē simplr: qz nā pfectissima incipit a pfectissimis vsqꝫ ad min⁹ pfecta. nā aūt ipfecta sicut est creata. ꝓcedit a min⁹ pfectis ad pfectiora: sz act⁹ itelligēdi dicit pfectionez simpliciter. dicere aūt nō. qz relo est. ğ ⁊c. ¶ Cōfirmatur. qz ꝫ Dyo. illa q̄ ptinēt ad vnicā theologiā ꝓcedūt illa q̄ ptinēt ad distinctā. act⁹ aūt itelligēdi ptinet ad vnicā. dicere aūt ad distinctā. ğ ⁊c. ¶ 2º sic.

15. trini. ca. 15. ⁊ alibi.

Quere. ij. trini. idē ⁊ alibi. Corrclariū.

Opō. q̄druplex de intelligere.

Impugtio hāp opinionū.

Nec rl'o nec passio vel actio nec q̄litas ꝓtat': sz perfectio simplr absoluta fozalr ē act⁹ intelligendi vl' ipsuz itelligē.

Opari ⁊ agere dīnt.

Vide. 9. meta.

Cōnōra istātiā

Theolo⁹ duplr: Et. l. discretā.

Illud est prius qõ plurib⁹ conuenit: sed act⁹ intelligẽdi plurib⁹ psonis conuenit. dicere aũt vni psone tãtũ. ergo ꝛc. ¶ z^a ꝑ est. q̃ actus intelligẽdi simplr̃ puenit actũ dictiõis passiue: ꝛ lz eisdẽ medys posset ꝓbari: sicut p^a cõclusio: tñ ea supposita: ꝓbo istaz sic. Quãcũqz sunt aliq̃ sil'nã. gcgd est prius vno illoꝝ ꝛ reliquo: sz dictio actiua ꝛ dictio passiua sunt sil'nã ꝑm ꝓprietatẽ relatiuoꝝ. ꝓbatũ aũt est q̃ act⁹ intelligẽdi prior est ꝑm nãz actu dictiõis actiue. g̃ eodẽ mõ actu dictionis passiue. ¶ 3^a ꝑ est. q̃ act⁹ intelligẽdi in supposito patris ꝓcedit suo mõ actũ dictiõis actiue: qz qualẽ ordinẽ habẽt aliqua in essendo talẽ habẽt in ꝛstituẽdo: sicut ꝑz de mã ꝛ forma respectu cõpositi. ꝛ de gñe ꝛ dr̃ia respectu spẽi: sed dictio in se ꝛ simplr̃: vt ꝑz per primã ꝑnẽ: est posterior. g̃ ꝛ in supposito pris erit posterior. ¶ 4^a ꝑ est. q̃ actus intelligẽdi in suppposito verbi ꝓcedit actũ dictiõis passiue: qz qñcũqz aliq̃ cõicant alicui suppo^to vl'largiunt. eodẽ ordine largiunt quẽ seruãt ꝑm seipsa. sicut prius cõicat forma specifica q̃ ppria passio: ꝛ ideo cũ oĩa que hz vbũ sint ei cõicata. pri⁹ erit act⁹ intelligẽdi in eo q̃ dictio passiua: qz sicut ꝑz p z^am cõclusionẽ: in se ꝛ simplr̃ accipiẽdo: actus itelligendi ꝓuenit nãlr̃ dictionẽ passiuã. ꝑz ergo ordo istoꝝ in diuinis. ¶ Sed ꝫ istaz 4^r. ꝓmo sic. Qualẽcũ q̃ ordinẽ hñt aliq̃ vbi sunt distincta realr̃. talẽ hñt vbi sunt distincta ꝑm rõnẽ: sed in creaturis: vbi intelligere ꝛ dicere: realr̃ distinguunt: dicere ꝓcedit itelligere: qz intelligere ꝓducit ꝑ dicere g̃ ꝛc. ¶ z^o sic. Quecũqz ex suis rõnib⁹ formalib⁹ habẽt aliquẽ ordinẽ. vbicũqz saluant ꝑm suas rõnes formales. talẽ ordinẽ retinẽt: sed tales rõnes formales hz q̃s ĩsti actus in creaturis sic ordinant sunt in diuinis. ergo ꝛc. ¶ 3° sic. Quecũqz conueniunt alicui qditatiue: ꝛ in ꝑmo mõ dicẽdi per se: sunt ꝑora illis que cõueniunt in z^o mõ: sed pri conuenit dicere in ꝑmo mõ ꝛ qditatiue: qz per dicere ꝛstituit. per itelligere ãt nõ. sed in z^o mõ. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Qñ aliqd conuenit alicui in z^o mõ nõ conuenit alteri mediãte illo nisi in z^o mõ saltẽ nõ intimi⁹ q̃ suo ꝑ subiecto: sed itelligere nõ conuenit pri nisi mediãte eẽntia. ꝛ essentie solum in z^o mõ conuenit. g̃ ꝛc. ¶ Ad ꝑm dico q̃ si minor essz vera difficile esset euadere: sed ipsa est dubia. Credo enim q̃ oppositũ sit verum: sed hoc in sequẽti articulo. ¶ Ad z^m ꝛcesso q̃ act⁹ dicẽdi sit ꝑor actu itelligẽdi. dicerẽ q̃ ille ordo nõ conuenit eis in q̃ctũ act⁹ dicẽdi ꝛ actus itelligẽdi sunt. qz si sic. rõ ꝛcluderet sed eis ꝛpetit inq̃ctũ tales actus sunt: sicut sapiẽtie create cõuenit ĩherere. nõ tñ inquãtuz sapiẽtia est. ¶ Ad 3^m dico q̃ aliq̃ habẽt ĩterdũ aliquẽ ordinem in seipsis ꝛsiderata simplr̃ ꝛ absolute: que tñ nõ habent illũ ordinẽ ꝛsiderata ꝛ accepta cum aliq̃ reduplicatiõe: licz. n. mã sit simplr̃ prior nã ipsa forma ꝛ in ꝛposito: tñ addita illa reduplicatiõe. s. vt in ꝛposito. ipsa nõ est ꝑor: qz illa reduplicatio ĩpedit. A simili dico in ꝓposito: lz. n. illa que sunt de ꝑ mõ hominis vt hois sunt. ꝓcedãt illa que sunt de z^o vt rõnale vnitatẽ ꝛ bonitatẽ: qz pri⁹ est rõnale vt hois ẽ. q̃ vnitas vt hois est. tñ in se ꝛsiderãdo nõ. s. sine reduplicatiõe. Unde dico q̃ vnitas ꝓcedit rõnale. ꝛ passio superioris ꝓcedit ꝛstitutiuũ iferioris. ¶ Sic dico h̃ q̃ dicere vt prĩs pri⁹ est q̃ itelligere vt prĩs: sed simplr̃ ꝛ absolute non. ¶ Ad 4^m dico eodẽ mõ. s. q̃ lz itelligere in prẽ: vt in prẽ est. sequat dicere. tñ itelligere simplr̃ ꝛ absolute est prius ipso dicere sicut põ mãe in cõposito est prior forma absolute: nõ tamẽ vt in cõposito.

Quantũ ad sc̃dam partẽ ĩsti⁹ articuli vidẽduz est qũo se habẽt ĩsti act⁹ sc̃di in creaturis. Doctor noster videt dicere q̃ in creaturis ẽ prius dicere q̃ ĩtelligere: sed in diuinis est ecõuerso. ¶ Dico tñ hic 4^or ꝑnes. Prima est q̃ dici posterius est nã q̃ actus itelligẽdi: qz ois rlo ẽ posterior suo fundamẽto nã: sz dici fundat in actu itelligendi. ꝓbo. Nã in illo fundat in quo suũ effectum formalẽ ponit. Cõstat aũt q̃ in intellectu nihil dr̃ nisi act⁹ itelligẽdi. potẽtia. n. itellectiua nõ dr̃. solũ. n. illud dr̃ qõ est verbũ: qõ nulli conuenit nisi actui intelligendi. ¶ z^a ꝑ q̃ dicere ꝛ dici. vl' dictio actiua ꝛ dictio passiua sunt sil'nã. hoc ꝑz ex nã ꝛ ꝓpetate relatiuoꝝ. ¶ 3^a ꝑ est. q̃ dicere est posteri⁹ nã actu itelligendi. qz qñcũqz aliq̃ sunt sil'nã quocũqz vnum est posteri⁹ nã: ꝛ reliquũ: sed dicere ꝛ dici sunt sil'nã. vt ꝑz per sc̃dam ꝓclusionẽ. ꝛ dici ẽ posteri⁹ nã ipso actu intelligendi. g̃ ꝛc. ¶ 4^a ꝑ est. q̃ vtrũqz sil'tã dicere q̃ dici sunt posteriora actu itelligẽdi. Ista ꝑz ex dictis. Et ꝓfirmat. qz extrema rlionis ordine nãe ꝑcedũt ipsam rlionẽ. act⁹ aũt itelligẽdi ẽ extremũ vtriusqz. ergo ꝛc. ¶ Dico igit q̃ act⁹ intelligẽdi simplr̃ est prior ordine nãe ipso dicere. qõ ꝓfirmat dupl'r. Prio sic. qz in diuinis est ita. cũ g̃ eadez rõnes formales habeãt in diuinis ꝛ in creaturis. cũdez ordinẽ essentialẽ habebũt. cum ordo eẽntialis sit per se passio ordinatoꝝ. ¶ z^o sic. qñcũqz aliq̃ ita se hñt. q̃ vni repugnat eẽ sine alio ꝛ nõ ẽ ꝑ. illud cui nõ repugnat esse est simplr̃ prius eo cui illud repugnat: sed actui intelligendi nõ repugnat esse sine dictione vl' actu dicẽdi. actui aũt dicẽdi repugnat eẽ sine actu itelligẽdi. g̃ ꝛc. Maior patz. Minor declaratur. qz deus per actum dicendi nihil ꝓducit ad extra. põt ergo actuz itelligẽdi causare sine dictiõe. ꝛ tũc erit act⁹ itelligẽdi sine dicere per istã regulã de cã ꝑma ꝛ sc̃da q̃ in realr̃ distinctis ꝛ eẽntialr̃ ordinatis de⁹ pt facere pri⁹ sine posteriore. g̃ ꝛc. ¶ Cõtra ꝫ istaz 4^r. ꝑ sic. Nullũ ꝓductũ vr̃ suã ꝓductionẽ ꝓcedere. qz nõ est nisi per suã ꝓductionez: sz dictio est ꝓductio act⁹ itelligẽdi. g̃ actus itelligẽdi nõ põt eẽ pri⁹ dictione. ¶ z^o sic. Nihil capit esse per illud qõ ẽ eo posteri⁹: sed act⁹ itelligẽdi capit esse per dictionez. g̃ dictio nõ ẽ posterior eo. ¶ 3° sic. Nulla ꝓductio termiat ad ꝓexñs. maxie si sit ꝓductio simr̃: sz act⁹ dictiõis actiue: hz q̃ dictũ est pri⁹. termiat ad actũ itelligẽdi. ergo act⁹ itelligẽdi nõ est ꝓexñs. essz aũt ꝓexistẽs actu dictiõis si esset ꝑor nã ipsa dictione. ergo ꝛc. ¶ Cõfirmatur. qz nihil põt ꝓduci duabus ꝓductionib⁹ totalib⁹: qz quacũqz earꝝ nõ posita. nihil minus ꝓduceret: silr̃ nihil prius exñs põt ꝓduci per posterius eo. qz ipsa ꝓductiõe nõ exñte non minus esset. g̃ ꝛc. ¶ 4° sic. Omnis via precedit terminuz: sed dictio est via in actu itelligẽdi. ergo precedit eũ. Maior vr̃ per se nota. Minor ꝑz. qz sicut gnõ est via in subaz. sic dictio est via i actũ itelligẽdi. ¶ Ad ista per ordinẽ. ¶ Ad ꝑm dico q̃ oz nec̃io dicere q̃ aliqd capiat esse ꝑ dictionẽ: ꝛ tñ q̃ precedat eã. ꝓductio enĩ actiua est in agẽte ꝛ terminatur ad ꝓductũ. ꝓductio passiua in termino: sicut in fundamẽto. illud ergo absolutuz qõ est in ꝓducto est terminus actiue ꝓductiõis. ꝛ est fundamẽtum passiue: sed ois rlo est posterior tam eius termino q̃ fundamẽto. ergo illõ absolutũ qõ est in ꝓducto

z. pars.

Vide sco. in q̃li. q. z. arti. ꝛ alibi vt scis. sed defende.

Sco. ibi. q. z. arti. ꝛ alibi. reptationũ idẽ tenet i diuinis ꝛ oĩa bñ põdera

Intellere creatũ ẽ ꝑ nã dictiõe actiua ꝛ passiua secundũ ꝛ silr̃ ꝛ.

Resolo h⁹ prima z z. articuli.

Obiicitur qua drupliciter, ad tanter.

Ad arima sco.

Ecce q̃ queris nouiter.

Dubitat nõbilis q̃druplicitter. Ad axia scotica

Sco. i. q. q̃li.

Dicit ꝛ intellere dupl'r ꝓsiderare ꝓtingit.

Regla nõbilis ꝛ doctrina vbiq̃ necessaria.

Ecce q̃ queris: ꝛ bñ põdera.

Lz itellere ꝓcedit dicere in ꝑre nõ tñ vt in ꝑre.

precedit nā tā actiuā q̄ passiuā ꝓductionē. ¶ Dico ergo ad arg^m q̄ accipe esse per aliud pōt itelligi duplr. vel per aliud sicut per p̄n^m. vel p aliud hoc ē per ꝓductionē. p̄mo mō illud per qō aliud hz esse pri^o est eo nēcio. z^o mō nō: sz posteri^o. ¶ Ad z^m cōce do maiorē de p̄n^o ꝓductiuo: sz tunc minor est falsa. Nego aūt maiorē si itelligat de ꝓductiōe. qz capē ē per ꝓductionē nō est nisi ꝓduci. qō est acceptio ipsi^o esse. ¶ Ad 3^m dico q̄ lz q̄ditas termini ꝓducti sit prior ipsa ꝓductione. tñ ei^o exñtia pōt dici q̄ est sil'nā cū ipsa ꝓductiōe: ꝛ ideo nō ꝓducit̄ p̄exñs. sz in eodē signo p̄ exīstit ꝛ ꝓducit̄. Eodē mō ad cōfir mationē z. ¶ Ad 4^m dico q̄ qñ dr̄ q̄ gnō est via in subaz accipit̄ ibi gnō p̄o alteratiōe p̄uia que ꝼz ve ritatē est pri^o etiā tpe ꝛ duratiōe ipso termino: sz ac cipiēdo ꝓprie gnōnē. Dico q̄ est sil' duratiōe cum formali termino ꝛ posteri^o nā. cū ipsa sit rel'o fūda ta in eo. ꝛ per ꝺ̄s posterior nā. Uel si loquamur ō gnōne actiua eodē mō. qz ipsa est rl'o terminata ad illud. ꝛ p ꝺ̄s posterior nā. ¶ Sed hic est diffic. qz nō bñ capit itellect^o quō ꝓductio sit posterior ꝓduc to. p̄sertiz cū in diuinis oporteat oppositū tenere. ¶ Dico q̄ oz sic cōcipere q̄ pri^o sit absolutū termi ni ꝛ p̄ncipiū ꝓductiui q̄ ꝓductio. qñ. s. fundamētū ꝓductiōis est termin^o sicut in creaturis: sed in diui nis: qz p̄sone ꝺ̄stituunt̄ per respect^o ꝓductionū: nō tenet: nisi cōparādo respect^o ad terminos formales ꝛ quo: sed nō qō. ¶ Ad arg^m dr̄ q̄ in diuinis ꝓduc^o nō terminat̄ ad ꝓductū sicut ad terminū formalē: nec in ꝓducto fundat̄: sz ip̄z formalr cōstituit. Si aūt p̄sone ꝺ̄stituerent̄ p absoluta. tunc vtraq̄ ꝓduc tio eēt posterior. ꝛ ist̄ud ꝺ̄firmat ꝓpositū. ¶ Ad auctoritatē in p̄n^o dico q̄ act^o dicēdi ptinet ad me moriā. sicut respect^o ad fundamētū. act^o aūt intelli gendi ad itelligētiā sicut ꝺ̄stitutiuū. Qō VII.

Utrum act^o spirādi p̄cedat actū volendi.

¶ Dic p̄mo vidēdū est de terminis. z^m de quesito.

Quantum ad p̄^m quid. s. sit spi rare ꝛ velle. Dico q̄ velle est actus elicit^o volūtatis. quo ipsa voluntas vult. Spirare aūt est ipsa elicitio p̄oris act^o. ¶ Ad cui^o euidētiā sciēdū est q̄ volūtas hz 4^or act^o. p̄ri mo. n. est act^o elicit^o. ꝛ nō īperat^o: sicut ille quo volū tas libere vult suū obiectū: qz talis elicit̄ a potētia libera cū sit liber: nō est aūt īperat^o. cū sibipsi volū tas īperare nō possit. ¶ z^o act^o est elicit^o ꝛ īperatus sicut act^o potētie itellectiue qñ mouet a volūtate. ¶ 3° est īperat^o ꝛ nō elicit^o: sicut ille q̄ est executiue potētie mote a volūtate. Tales. n. potētie ꝓpe nō eliciūt actus suos. eo q̄ sint trāseūtes. tñ causantur per imperiū volūtatis. ¶ 4° nec est elicit^o nec īpe rat^o: sed est ipsa elicitio. vtpote act^o elitiōis quo eli cit suū actū: qz elitio nō elicit̄: sed est illud quo ali q̄d elicit̄: sicut rl'o nō referr̄: sz est rō referēdi: alio q̄n esset ꝓcessus in infinitū. Nec ēt ipsa elicio īpe ratur. qz ipa oēz actū volūtatis aliū p̄cedit: g. s. dici debeat īperat^o. Act^o aūt quo volūtas imperat p̄ce dit īperatū. Iste aūt actus. s. ipsa elitio est spiratio. Sicut. n. ad memoriā fecūdā ptinet dicere actum intelligēdi. vel ꝓducere vbū ꝼm Aug. de tri. sic ad volūtatē ptinet spirare amorē q̄ est act^o volēdi. ꝓz ergo quid vtrūq̄ istorū sit.

Hunc videduz est qs istor̄ actuū sit p̄or Et q̄tū ad hoc pono 4^or ꝓclusiōes. Prima est q̄ act^o spirādi in diuinis sim plr est posterior actu volēdi: qz act^o fecūditatis itel lectiue p̄cedit ꝼm aliquē ordinē actū fecunditatis volitiue. ergo quocūq̄ est posterior act^o fecundita tis itellectiue. eodez est posterior actus fecunditatis volitue: sed oī perfectiōe simplr prim^o est poste rior. ꝛ per ꝺ̄s actu volēdi. g̃ ꝛ z^o erit posterior actu volēdi. ¶ z^a ꝓ̄ est. q̄ act^o volēdi vt in supposito spi ritussancti est posterior actu spirādi. qz oīs habitu do p̄supponit sua extrema: sed velle vt in tali sup posito dicit habitudinē act^o volendi vt ad tale sup positū. g̃ p̄supponit suppositū extremū. Illud autē suppositū p̄supponit suū formale ꝺ̄stitutiuū: qō est spiratio passiua siue act^o spirādi. g̃ act^o volēdi vt in spūsancto p̄supponit actū spirādi. ¶ Cōfirmat̄. qz oē totū p̄supponit suas ptes: sed actus volēdi vt in supposito spūssancti est qōdam totū. cui^o ptes sunt spūssanct^o ꝛ act^o spirādi. g̃ ille partes p̄ores sunt. ꝛ p ꝺ̄s act^o spirādi. ¶ 3^a ꝓ̄ est. q̄ act^o volendi vt in sup posito p̄ris ꝛ filij nō est posterior actu spirādi. qz añ spirationē siue actiuā siue passiuā p̄r ꝛ fili^i itelligū tur ꝺ̄stituti in esse. ꝛ tūc act^o volēdi pōt eis attribui. ¶ 4^a ꝓ̄ est. q̄ act^o spirādi in creaturis est posterior actu volēdi. ꝛ hāc ꝓbo 4^r. Prio sic. qñcūq̄ aliqua duo: ita se hñt q̄ posito vno nēcio ponit̄ ꝛ aliud. si vnū nō est in potestate volūtatis. nec aliud. si ergo act^o spirādi sit p̄or actu volēdi. oportebit q̄ act^o spi randi vel sit in potestate volūtatis. vel si non. q̄ eo posito act^o volēdi ꝓtingēter ponat̄: sed vtrūq̄ istorū est falsum. nō aūt act^o spirandi est in potestate vo luntatis. qz posito termino ꝛ fundamento velit no lit volūtas: ponit̄. nō posito aūt termio velit nolit volūtas: nō pōt poni. est enim respect^o itrinsec^o adue niens. Segt̄ g̃ q̄ si spirare vel spirari sit prius actu volēdi. q̄ ipse act^o volēdi non erit in potestate nr̄a. ¶ z^o sic. Omnis relatio est posterior suo termino: sed spiratio actiua est relatio termiata ad actū vo lēdi. g̃ posterior. ¶ 3° sic. Spirare ꝛ spirari sunt sil' nā: sz spirari est posteri^o suo fūdamēto q̄ est velle. ergo ꝛc. ¶ 4° qz nō repugnat actui volēdi esse sine actu spirādi. vt ꝑz in p̄ē. Repugnat aūt vl'r actui spirādi eē sine actu volēdi. g̃ act^o volēdi simplr est p̄or. ꝑz ēt minor in creaturis: qz si act^o volēdi tota liter cās a deo. erit act^o volēdi ꝛ nō spirādi. ¶ Sz ꝺ̄ ista ist̄ant 4^r. p̄ sic. Ditudo ad itra ē p̄or habitudi ne ad ex̄. sz actu volēdi deus attingit creaturas. ꝛ p ꝺ̄s hz bitudinē ad extra. per spirare soluz ad itra. ergo ꝛc. ¶ z^o sic. qz dictū fuit superi^o q̄ act^o dicēdi nō solū in se. verū ēt in supposito p̄ris est posterior actu itelligēdi. g̃ vr̄ q̄ vnifozmiter sit dicēdum de actu spirādi ꝛ volēdi in spūsancto. ¶ 3° sic. Nā p̄so ne vnifozmiter volūt. g̃ eodē ordine actus volēdi eis cōicat̄. cuz g̃ velle in supposito spūssancti sit po sterius actu spirādi. eodē mō erit dicendū q̄ velle in ꝺ̄sposito p̄ris ꝛ filij erit posterius actu spirādi. ¶ 4° qz cū velle sit recipere actū volēdi. nō est in potestate nr̄a: sz ꝓducere actū qō idē est q̄ spirare. ¶ Ad p̄^m dico q̄ de^o eodē actu vult itrīseca ꝛ extrī seca. ꝛ ille act^o in se p̄cedit: licz nō in habitudine ad extrinseca. ¶ Ad z^m dico q̄ vnifozmiter est dicen duz vtrobiq̄. Dico. n. q̄ intelligere vt in supposito p̄ris p̄supponit p̄ez ꝛ est posteri^o ipso dicere. Eodē mō dōz est de spūsancto. ¶ Ad 3^m dico q̄ vex ꝺclu deret si spirare eēt ꝺ̄stitutiuū p̄ris ꝛ filij. Licz g̃ sup posita p̄ris ꝛ filij ꝛ spūssā. eodē ordine actū volēdi

Cōclo q̄druplx Fecunditas duplex.

Quia q̄cq̄d est pri^o p̄ore ꝛc. Etsi act^o spirādi in dinis sit nā po sterior actu volē di ꝛ simplr vt in pfe ꝛ filio: nō tñ vt in. s. ſ.

Actū spirādi in creaturis poste riorē nā actu vo lendi eē. ꝓbat q̄ druplr. vt. s. i fili de dicē ꝛ itell'ere igenīose ꝓbant.

Obiicitur qua drupliciter.

Uide soloneos re solutas ꝛ sbtiles

habeāt.nō tñ eodē ordīe addita reduplicatiōe.s.in respectu ad actū spirādi. ¶ Ad 4m dico q̄ actꝰ volendi nō ē in potestate nr̄a per pductionē.aut p spirare:sicut prꝰ oñsuz ē.sz p posse pducere ⁊ posse nō pducere:qō nō ē aliud nisi vtus actiua volūtatis.

¶ Distinctio. XXXIII. Qō. I.

Post supradicta magis interius considerari ⁊c.

Alō sco.h ⁊ spāliki reptat.⁊.z. di.p.⁊ alibi sepe i hac disputatione pōderādo.

CIrca distinctionē 33am. Postq̄ visum est de respectibus in creaturis ⁊ in deo q̄tuz in se est.⁊ de respectibꝰ dei ad creaturā. Uidēduz est de rlonibꝰ diuinis cōparādo ad fundamētū:sicut dictū fuit superiꝰ in declarādo nāz rlonis in creaturis. Quero g̃ p circa hoc istā qōnē. Utr̄ pprietas relatiua ⁊ essentia distinguant fm rōnē ab aia fabricatā. q nō. qz ipole est itellectū distinctionē fabricare iter extrema nisi ea cognoscat:sed itellectꝰ noster diuinitatē siue essentiaz nō cognoscit.g̃ ⁊c. ¶ Cōtra.qz aliq̄lr intelligit fm Aug.g̃. ¶ Dic sūt 4or declarāda. Prꝰ muz est. Utr̄ distinguunt fm rōnē. ¶ 2o Utr̄ fm rōnē factā ab aia. ¶ 3o quō valēt solutiones alior̄. ¶ 4o quomō sancti vident esse ad hoc q̄ illa plus q̄ ratione distinguantur.

9.tri.⁊ alibi.

pmꝰ arti. Op.cōis.

Quantum ad p̄m dicūt aliq̄ q̄ illa distīguūtur fz rōnē:qz iter illa que sunt penitꝰ indistincta itellectꝰ facit distinctionē.⁊ ē natus adunata distīguere:sed rlo ⁊ essentia sunt hꝰ. ergo ⁊c. ¶ Sed ꝰ hoc arguo 4r. Prio sic. In essentialr ordinatis remoto pozi remouet posteriꝰ:sz eē fz rē prꝰ est q̄ distīgui fm rē.⁊ esse fz rōnē est prꝰ q̄ distīgui fm rōnē.g̃ amoto esse fm rōnē amouetur distīgui fm rōnē:sed eē fm rōnē remouet ab essentia ⁊ a rlone vt est in deo.g̃ ⁊ distīgui fm rōnē amouet ab essentia vt est in deo ⁊ a rlone. ¶ 2o Nulla forma que repugnat alicui fundamēto pōt dare eē formale vel suū effectū formalē illi fundamēto:qz tale eē nō ponit nisi circa pprium fundamētum:sz ois forma causata a rōne nr̄a repugnat deo vel eētie ⁊ rlōni que sunt in diuinis:sicut ꝓtingēs repugnat nēcio:⁊ sicut eterno repugnat tēpozale:⁊ sicut enti simplr repugnat ens fm qd.g̃ nulla distīctione itellectꝰ nr̄i distinguunt. ¶ 3o sic. Cuicūq; repugnat subz repugnat ⁊ eiꝰ passio:sz distīctio rōnis est passio entis rōnis:sicut distīctio realis entis realis.essentie aūt diuine repugnat esse ens rōnis.g̃ distīgui rōne. ¶ 4o sic. Ois distīctio specificatur ab extremis.cū nō ponat distīctio eētialis nisi inter eētias.nec specifica nisi iter spēs: sz eētia ⁊ rlo nō sunt entia rōnis.g̃ distīctio eaz non erit rōnis.

Impugnatio q̄ druplex nōnda.

H.l. vt sunt.

Cōsidera an currit simplr vel solū ad hōiez.

Op. ppria. Inf eētiā ⁊ rlo nē non est distinctio rōnis.

Cōsidera caste

Dico g̃ q̄tū ad h̄ pp istas rōnes q̄ nulla distinctio rōnis est ibi:⁊ pōt sic cōfirmari. Oñcūq; aligd denoiat denoiatiōe extrīseca.si illud extrīsecum a quo fit denoiatio sit reale.⁊ denoiatio erit realis:sic deus dr realr creator.qz denoiat a creatione que ē realis in creatura. Si ergo i nobis sit illa distīctio realis.dicet realr distīgui denoiatiōe extrīseca.

Enasio appens.

¶ Si dicat q̄ ille rōnes bñ pbāt illud qō pbant: sed nō ꝰ illud qō ponit. pbāt.n.bñ q̄ eētia ⁊ rlo vt in se nō distinguunt rōne. hoc est vez:sz nō pzobāt q̄ nō. vt in aia nr̄a ⁊ fm ꝓceptū nr̄m. Istō recte cōfirmat ppositū:qz ꝓceptus nr̄i de eētia ⁊ rlone nō sunt essentia ⁊ rlo:qz rlo ⁊ essentia sunt eterna ⁊ necia:illa tēpozalia ⁊ ꝓtingentia. ¶ P. dato q̄ eētia ⁊ rlo essent ꝓcept nr̄i vel eꝰ. cuz isti ꝓcept realr differūt:⁊ et pñt ab iuicē separi.segtur q̄ eētia ⁊ rlo realr differūt.⁊ et poterūt ab iuicē separi. ¶ Et si dicat q̄ eētia ⁊ rlo vt in esse obiectiuo aie nr̄e distinguunt.⁊ nō in se. Istud cōcedit qō querit.qz si eētia ⁊ rlo sunt eiusdē rōnis in eē cognito ⁊ in se.cuz ex rōe sua formali sibi repugnat sic distīgui vt ostēsuz est.sibi et illud repugnabit ⁊ in esse obiectiuo.si aūt sint alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rōnis. opz dicere q̄ essentia ⁊ rlo in diuinis distinguunt rōne.pp h̄ q̄ distīguunt in itellū:qō vr̄ flm.

Enasio.

Quantum ad 2m pncipale est videndū. Utrū illa distīguunt fm rōnē tātum ab aia fabricatā. ¶ Dicūt aliq̄ q̄ sic:qz si alia distīctione distīguerent:realr distīguerent:qz ois distinctio vel est realis vel rōnis. ¶ Sed ꝰ hoc argr 4r. Prio logice. 2o nāl̄r vel pḥyce. 3o metaphice. 4o theolocē. ¶ Logice qdē p̄ sic. In logica est ista regula va. a Oñ alter de altero ⁊c. Nec qdē regula vera est tā in pdicatis per se pmi modi q̄ in pdicatis scdi modi:sed nō est va in pdicatis per accns qz nō segt.aial currit.g̃ hō currit.tz g̃ solū in pdicatis per se. b Et trō bꝰ regle est ista:qz exquo illō qō in p mō ꝓuenit.est de eētia istiꝰ.⁊ per ꝓns de essentia illiꝰ in quo icludit.qz oē qō est de eētia inclusi est de eētia includētis. Psz et rō de pdicatis secundi modi:qz ois passio supiozis per superiꝰ pōt de iferiozi demōstrari:sicut hre.3.per triāgulū de ysoscele. Omne aūt demōstratuz de aliq̄ dr per se de illo. ergo ⁊c. ¶ Ex illa regula argr sic ad ppm.⁊ oñdo q̄ rlo nō dr in p mō dicēdi per se de eētia sic. Relatio:p te:dr de eētia in p mō:sz in p mō dicendi p se dr rlo ad aliud.g̃ eētia in p mō dicendi p se erit ad aliud.qō est ꝰ Aug. expsse vt iferiꝰ apparebit. Ex pte et eētie arguit. Qz eētia in p mō est ad se:sed si dicat de rlone in p mō.g̃ rlo ē in p mō ad se. Eodem mō ex pte scdi modi. Essentia est cōicabilis p se scdo mō:sic ois nālis aptitudo dr de suo subo in scdo mō. si g̃ eētia dr in p mō dicēdi p se de rlone. ipsa rlo erit cōicabilis in 2o mō. Silr argr ex pte relatiōis. Relo.n.in 2o mō p se est icōicabilis:sic prꝰ dicebat ō cōicabilitate rōis eētie. Si g̃ eētia dr in p mō dicēdi p se de rlone. vl eꝰ:sic rlo est incōicabilis p se:ita eētia erit icōicabilis. ¶ Ista g̃ regula sic tacta reducit ad formā sillogisticā. ⁊ adduco h 4or sillogismos. Primus est in p mō scde figure sic. Nulla ppetas relatiua ē ad se.oē eētiale in dīnis est ad se.g̃ nullū eētiale in diuinis ē ppetas relatiua. 2o est in eodē mō. Nullū eētiale in diuinis est ad aliud.ois ppetas relatiua est ad aliud.g̃ nulla ppetas relatiua est eētialis. 3o silis ē silis 2o g sic ponit. Nullū eētiale ē icōicabile.ois pprietas relīua ē icōicabilis in deo.g̃ ⁊c. 4o silis est. Nulla ppetas relīua in dīnis ē cōicabilis.oē essentiale in dīnis ē cōicabile.g̃ nullū eētiale in dīnis est ppetas relīua. Eodē mō pōt argui accipiēdo pdicata q̄ sūt va de eētia ⁊ repugnāt rloni:sic eē in tribꝰ suppositis:eē ifim formalr.eē pfectionē simplr.esse ide termiatū reī ois psonaz.ista oia ꝓueniūt eētie. ⁊ opposita ꝓueniūt ppetati relīue.ex istis formēt silli:vt.s. ¶ Ad ista rñr 4r. p q̄ fora sillogistica nō tz in dīnis. Alq̄ dicūt q̄ me variat. Alq̄ q̄ pmisse formāt ab itellū:⁊ iō ē ibi aligd rōnis. Alq̄ autē q̄

2ꝰ arti.

Op. cōis. Distictio omnis dupler. Impugnatio q̄ druplex igēiosa ⁊ doctrial'ex pn cipijs diuersarū sciaz ⁊ p logyce pbādo eēntiā ⁊ rlonē distīgui alia distictiōe q̄ distinctiōe fabricata per itellm a In aiꝑntis. Expō nōbil' vir sco.ibidē.

b Optime hāc resolutionē.

7.de trl.

Sillis q̄druplex

Instātia de eētiali ad eē.

Enasio quadrupler.

Impugnatio q̄ dupl̄r illo⁹ euadit.

premisse ex nā rei sunt vere. ꝺ aūt non. ¶ Sed isti modi soluēdi nō euadūt. ꝓim⁹ nō. qz si arg^m fiat i debita forma ⁊ pmisse sunt ve. si negaī ꝺ. tūc pdit ois disputatio ⁊ ingsitio sillogistica de diuinis. qō est incōueniēs. ¶ 2⁹ ēt mod⁹ nō valz. qz me^m nō variaī. ꝑpetas. n. accipit ꝼz idē: ⁊ ēntia sil'r: ⁊ illa nō sunt noīa mltiplicia. ⁊ p ons nō ē fallacia in dictione: nec ēt eē. qz vtrūq; accipit ibi sub eadem rōne. ¶ 3⁹ mod⁹ ēt nihil valz. qz si illa solo eēt bōa. cessaret ois īgsitio realis sillogistica. naz semp premisse fiūt p itellectū. g̃ ista nō erit va ex nā rei: bō est risibilis. qz pmisse formanī ab itellectu. ¶ 4⁹ modus ēt min⁹ valz. qz tūc ex veris poterit seq fl̄z. Nā possibile est eē illō qō est ex nā rei sine opōne itellus. cū g̃ pmisse sunt ve ex nā rei. cessante actu itellect⁹ ꝛcl'o nō erit va. qō est īcōueniēs. Oēs ēt pmisse rōnes pñt ꝛfirmari p sill'z expositoriū vbi cessant aliq; de istis cauillationib⁹: ſz qz de ß in 8ª distin. satis dcm̄ ē. iō ꝓ nūc dimitto. ¶ Cōfirmaī ēt p locū a diffōne: qz q̄cūq; sūt idez diffōne gcgd p̄dicaī de vno ⁊ de alio. ⁊ gcgd vni ꝛuenit ⁊ alteri: ſz mlta sūt que dicunī de eēntia ⁊ nō de ꝑprietate. g̃ ⁊c. ¶ 2⁹ nāl'r arguo 4ʳ sic. accipiēdo regulā in plūia p se notā. Q̄ñcūq; aliq̄ō suppositū ꝓducit aliō per p̄n^m qō est in eo formal'r. ipole est q⁹ illud p̄n^m sit repugnās ꝓducēti hec est per se manifesta. qz tūc nō esset in eo: ſz pr̄ ꝓducit filiū per p̄n^m formale qō est in eo. s. p eēntiā. g̃ pr̄i nō repugnat essentia: ſz pr̄i repugnat filiatio. g̃ eēntia ⁊ filiatio nō sunt idez oīb⁹ modis. ¶ 2⁹ sic. Q̄ñcūq; aliq̄ō suppositū ꝓducit formal'r per aliquē terminū q ē formal'r in eo. ipole est q⁹ ille termin⁹ repugnet ꝓducto: ſz fili⁹ ꝓducit per eēntiā. nō solū sicut per p̄n^m ꝓductiuū: ſz sicut p terminuz formalē gnōnis. g̃ ipole est q⁹ eēntia repugnet filio. p̄sertiz cū p eā ꝓducaī tāq; p illud qō est i eo formal'r. Cōstat aūt q⁹ pr̄nitas repugnat filio. g̃ pr̄nitas ⁊ eēntia nō sunt idē oīb⁹ modis. ¶ 3⁹ sic. Q̄ñcūq; est aliq̄ō fundamētū qō pōt eē sine aliq̄ r^o. ille respect⁹ nō est sibi oīb⁹ modis idē. ista pz. qz ex hoc ꝓbaī mā distīgui a forma. ⁊ loc⁹ a locato: ſz eēntia inueniī in aliq̄ in quo nō est pr̄nitas. g̃ ⁊c. ¶ 4⁹ sic. Impole est q⁹ in aliquo sit formal'r carētia sui ipsi⁹ ſz diuīa eēntia in persona filij caret pr̄nitate. ⁊ illa carētia est in ea formal'r. g̃ si eēt oīb⁹ modis idē pr̄nitati: eēntia i filio haberet carētiā sui. ¶ 3⁹ arguo metaphice 4ʳ. ꝓio per relatiue opposita. et hoc ꝑ sic. Relatiua oppositio semp est ad distinctū aliq̄ mō: qz est ad aliud: ſz eēntia ⁊ ꝑpetas sunt ad aliud aliquo mō. qz eēntia est fūdamētū rl'onis. fūdamētū ingītū fundamētū est alteri⁹ fundamētū. g̃ fūdamētuz est rō re^a. Sil'r oē p̄n^m est alteri⁹ p̄n^m. eēntia aūt diuīa est p̄n^m gnōnis. Sil'r 2⁹. Eēntia est terminus. termin⁹ aūt ingītū termin⁹ est rō re^a: sil'r eēntia est cōis. rel'o ꝑa: q̄ adiuicē dicunī. ¶ 2⁹ ostēditur illud idē per nām ꝛietatis. Impole est q⁹ ꝛia sint in eodē ꝼz idē: idē. n. ⁊ diuersuz sunt ꝛie opposita. idētitas aūt ꝛueīt psonis ꝼz eēntiā. diuersitas ꝼz rl'onē. g̃ eēntia ⁊ rl'o aliq̄ mō sūt nō idez. Eodem mō arguiī de vno ⁊ multo. ⁊ persone sunt vnū in essentia ⁊ multe in ꝑpetatib⁹. illa aūt sunt ꝛia. sil'r ō ꝛformitate ⁊ diffformitate. Sil'r 4⁹ de cōueniētia ⁊ repugnātia. ¶ 3⁹ arguiī illud idez ex ꝓuatiuoꝝ oppositiōe. Impole est ꝓuatiue opposita oīo eidē ꝼm idē sil' ꝛuenire: ſz opposita ꝓuatiue ꝛueniūt eēntie ⁊ rl'oni. g̃ eēntia ⁊ rl'o nō oīb⁹ modis sunt idez. Mi-

2. principalē argumētū ⁊ hoc q̄druplr nōnīer

Vide sco. i. dist. 2. q. 5.

3⁹ principaliū argūt metaphice q̄druplr er. 4. ꝛb⁹ opponis.

Castell⁹ ꝓcede.

noꝛ ꝓz 4ʳ. ꝓio. qz rl'o est p̄n^m distīctiuū. eēntia p̄ncipiū ꝛueniēdi. 2⁹ ꝑsone per ꝑpetates opponunī nō per essentiā. 3⁹ Eēntia est cōis. rl'o nō. 4⁹. Eēntia est p̄n^m fūdamētale ꝛstitutiuū. rl'o formale tm̄. 4⁹ ostēditur ꝓpositū per nāz ꝺictiōis: qz ipole ē ꝺictoria oīo de eodē dici: ſz multa extrema pluriū ꝺictionū dicunī de eēntia ⁊ rel'one. g̃ nēcio essentia ⁊ rl'o nō sunt oīb⁹ modis idē. Maioꝝ vī ꝑ se nota. Minoꝝ ostēditur. ꝓio. qz eēntia dī de filiatione pr̄nitas nō. 2⁹ eēntia est in spūsancto. pr̄nitas non. 3⁹ eēntia est perfectio simpl'r. pr̄nitas nō. 4⁹ eēntia est ifinita. pr̄nitas nō. ⁊ sic de alijs. ¶ Cōfirmatur. per p̄^m p̄n^m ꝛplexū: nō ꝛuenit idē oīb⁹ modis affirmare ⁊ negare. Et si ponaī q⁹ illud p̄n^m teneat in diuinis: qō est per se notuz. habent necessario ꝓpositum concedere.

3⁹ articulus.

Quantū ad 3^m p̄ncipale. videndē sūt vie diuerse. per q̄s alig ꝓdictas rōnes euadere conanī. ⁊ qz totū pōdus oīuz rōnū reducit ad ꝺictionē. hinc est q⁹ illi dicere conanī. Alig. n. soluunt per itellectū deficiētē. Alig aūt per itellectuz excedētez: qz. s. itellect⁹ diuin⁹ ab eterno fabricauit illā distinctionē. Alig aūt per distinctionē potētialē. qz ab eterno fuerūt in potētia ad distinctionem. Alig aūt per distinctionē virtualē. ¶ Isti modi nō valēt. ꝓim⁹ nō. qz illud qō est per itellectū deficiētez nō fuit ab eterno: ſz oīa ista ꝺictoria saltē multa dicta fuerūt de rel'one ⁊ essentia ab eterno. nam ab eterno eēntia fuit in filio. ⁊ nō pr̄nitas. g̃ videī q⁹ illud nō sufficiat. 2⁹ nō valz: qz qō vī intuitiue nō saluaī per respectū rōnis ab aīa fabricatū: ſz intellect⁹ diuin⁹ has ꝺictiōes videt intuitiue. 3⁹ ēt nō sufficit: qz ꝺictio actualis nō pōt saluari p illō qō est potētiale. Illud. n. qō est in actu non pōt esse rō ei⁹ qō est in potentia: ſz illa ꝺictio est actual'r in deo. g̃ nō saluaī per potētiale. 4⁹ nō valz. qz illa ꝺictio q̄ est in aliquo formal'r. non saluaī per illud qō est ⁊tual'r in illo: ſz illa ꝺictoria sunt in deo formal'r. g̃ ⁊c. ¶ Uidētes aūt posteriozes q⁹ isti nō saluant. rōnabili⁹ dicūt. Saluāt. n. illa ꝺictoria dcā de essentia ⁊ relatione. ꝑpter nō idētitatē ꝛuertibilitatis. Dicunt. n. q⁹ essentia ⁊ rel'o non sunt ꝛuertibilia. ⁊ ꝑpter ß nō sūt idē ꝛuertibiliter. ⁊ ꝑpter ß saluatur. ¶ Alij aūt dicūt q⁹ saluaī ꝑpter nō idētitatez adequationis. Dicunt enī q⁹ illa nō sunt adequata. Alij aūt dicūt q⁹ rel'o aligd ꝛnotat. qō nō cō notat essentia. Ideo aliqua dicunī de relatiōe que nō dicunī de essentia. ⁊ ecōuerso. Alij aūt dicūt q⁹ relatio pōt dupl'r accipi. vel vt cōparatur ad essentiaz. ⁊ sic nulla distictio. vel vt cōparatur ad oppositum. ⁊ sic distinguitur. ⁊ vt sic multa possunt dici de ea que repugnāt essentie. ⁊ ecōuerso. ¶ Iste solutiones sunt magis rōnabiles q̄ prime. ⁊ hoc est. qz cōcedunt ꝓpositū saltē implicite. ꝓima videī ꝛcedere q⁹ sit aliqua nō idētitas ex nā rei. ⁊ ꝓbo euidēter q⁹ ex illa sequatur formalis distinctio sic. Quecūq; sunt idez diffinitiue sunt idem ꝛuertibiliter: sed essentia ⁊ ꝑprietas: per te: nō sunt idē conuertibil'r. g̃ nō sunt idez diffinitiue. Maioꝝ est manifesta per locū a diffinitione. equalis enīz ambit⁹ sunt. 2⁹ etiā cōfirmat qō itendimus: quecūq; sunt idez nō adequate. nō sunt idē oīb⁹ modis. q⁹ enī aliquid excedat seipz nō capit itellect⁹: ſz illa sunt hꝺ. segī g̃ distinctio formalis vt ꝓius. 3⁹ ēt concedit. Nā cōnotare ⁊ nō ꝛnotare sunt vere extrema ꝺi-

Impugtio hoꝝ modoꝝ dicendi q̄druplex.

Ecce qō queris ⁊ tāge hic plura ꝓ ⁊ ꝓra.

Quer sco. hic ⁊ alibi ⁊ alios q̄s nosti.

Idētitas dupl'r ad⁹ q̄druplex mod⁹ euadendi dictas ꝺictōes apparēs.

Rl'o in dīnis duplr ꝓparat.

Applicat ꝓ se has vltimas solōnes nōnī ⁊ sbull'r

ctiōis.aut ergo sunt fabricata ab aīa. ⁊ tūc per illa nō saluant ꝫdictoria realia:vel sūt ex nā rei. ⁊ tūc habeā ꝓpositus.ſ.q̄ essentia ⁊ relatio nō sunt oīno idez. ¶ 4ª nō valet:q̄ rl̄oni ꝯparate ad essentiā ⁊ ad oppositū ꝯpetūt extrema ꝫdictiōis: ſz extrema ꝫdictionis nō pñt ꝯpetere oīno eidē.g̃ rel̄o vt ꝯparata ad oppositū.⁊ eadē rl̄o vt ꝯparata ad essentiā nō erit oīb⁹ modis idē:qō maius est incōueniēs q̄z

Vide sco.3.q. q̄ libetti.

de essentia ⁊ de rl̄one.Arguo g̃ in forma sic. Oīs relatio vel ꝓprietas ꝯparata ad oppositū est incōicabilis.nulla rl̄o vel ꝓprietas ꝯparata ad eēntiaz est incōicabilis.g̃ nulla ꝓprietas ꝯpata ad opposituz

Cōcludit q̄ intē dit ex dictis.

est ꝓprietas ꝯparata ad essentiā. ¶ Dico g̃ q̄ aliq̄ nō idētitas est necīo ponēda ex nā rei inter eēntiā ⁊ rl̄onē.si p̄⁹ p̄n⁹ ꝯplexū debeat verificari.Uez est tñ q̄ aliq nō multū ītellectu vigētes.negāt illud in diuinis.Ꝺ quos nō est disputāduz:q̄ nihil notius Ꝺ eos pōt accipi.Si.n.vez dicāt.possumus dicere q̄ deus est trin⁹ ⁊ nō trin⁹.est vn⁹ ⁊ nō vnus.ifinitus ⁊ nō ifinit⁹. ¶ Nunc est theologice ꝓcedēduz in ꝓ

4.p̄ncipal⁹ arguit theologice ad idē ⁊ sil' q̄rtū arti⁹ p̄ncipalem ꝓtractat.

bando ꝓpositū.⁊ ad hoc reducit 4⁹ p̄ncipale ī ista qōne ꝓtractādū.ſ.ostēdere q̄ hec opinio est de intentione sanctoꝝ.⁊ maxīe Aug.in lib⁹. de tri. ꝓia auctoritas est 7⁹ de tri.Si essentia est ad aliud.iaz eēntia nō est essentia.Ex hoc arguit sic.A quocūq̄z remouet superi⁹:⁊ iferi⁹:ſz eē ad aliud est supi⁹ ad p̄nitatē.⁊ remouet ab essentia.g̃ p̄nitas ⁊ rel̄o re

Euasio.

mouebūt ab eēntia aliquo mō. ¶ Si dicat q̄ ad verificationē dicti beati Aug.sufficit distictio rōnis.⁊ per ꝯis nō oz ex illo dicto arguere distictiones ex nā rei. ¶ Cōtra.q̄ aut locutio sua est ꝟa realiter.⁊ tūc habeā ꝓpositū.si aūt soluz per op⁹ rōnis remoto ope rōnis hec esſz falsa.eēntia nō est ad aliud.⁊ ei⁹ oppositū ꝟa:⁊ ita eēntia nō erit essentia cir

Ubi p⁹ ⁊ alibi.

cūscripto ope ītellect⁹. ¶ 2ª auctoritas beati Aug. est etiā.7⁹ de tri.vbi dicit q̄ absurdū est vt ſuba dicatur ad aliud:ſz q̄cūq̄z sunt aliqua oībus modis idē ex nā rei.vnuz sine absurditate de alio dr̄.Relingtur g̃ ꝯclo ītēta. ¶ 3ª auctoritas est in eodē.7. Eo fili⁹ quo verbū.⁊ eo ꝟbū quo fili⁹.nō eo verbuz quo sapiētia.q̄ ꝟbum nō ad se dr̄.sapiētia aūt ad se dr̄:sed eo sapiētia quo essentia.eo g̃ mō quo ꝯcedit q̄ ꝟbuz est fili⁹.⁊ sapiētia eēntia.negat sapiētiaz eē

ca.4.

ca.6.

filiū.⁊ sic essentiā esse filiuz. ¶ 4ª auctoritas ē ibidez.Nō aliud est deo esse ⁊ subsistere:ſz aliud ē ꝺo esse ⁊ pr̄ez esse.ſz eē ⁊ subsistere ſm oēs ad min⁹ di

Regla quadruplex Aug.

stinguunt rōne.ergo ꝑter opōnē ītellect⁹ ꝯcedit q̄ deo esse ⁊ pr̄em eē nō sunt idē. ¶ Istud ꝯfirmat ꝑ q̄tuoꝛ regulas eiusdē beati Aug.in lib⁹. de tri.posi

5.de tri.ca.5.

tas. ¶ ꝓia.5.ō tri.In creaturis oē qō nō ſz subaz dr̄.ſm accidēs dr̄:in deo nō.q̄ nihil in deo ſm accidens dr̄.⁊ tñ nō oē ſm ſubam dr̄. Ex hoc arguitur. Quecūq̄z sunt idē oīb⁹ modis.si vnū dr̄ ſm subam: ⁊ aliud.si ergo eēntia ipsa ⁊ rl̄o sint idē oīb⁹ modis: sicut eēntia dr̄ ſm subam.nō apparet rō q̄re rl̄o nō dicat. ¶ 2ª regula est in 5⁹. Quecūq̄z dicunt singulariter de diuinis ꝓsonis.nullo mō dicunt ad se: ſz ad aliud.vel ad se īuicē.rl̄ones aūt sunt ea que dr̄ de diuinis ꝓsonis singulariter.ergo nullo mō sunt ad se. ¶ 3ª regula est.q̄ nominib⁹ que relatiue dr̄ nō significat suba.Tūc sic.Quecūq̄z sunt oīb⁹ modis idez:q̄cd significat per vnū ⁊ per aliud.ſz eēntia ⁊ rl̄o sunt hꝺ.ergo nomē rl̄onis significat subaz

ca.1.

⁊ ecōuerso. ¶ 4ª regula est.7.de trini.Qō relatiue dr̄ est aliqd excepta rl̄one.sic g̃ ꝑz q̄ illa fuit ꝟa opinio beati Aug⁹. ¶ Cōfirmat eē ista opinio ex solone duoꝝ errorū:⁊ ex euacuatiōe rōnuz que fiebāt ꝓ illis. ¶ Fuerūt.n.duo errores Ꝺ trinitatē.Un⁹ erat in superabūdantia.ſ.Arry.Alius in defectu.ſ. Sabelly. ¶ Arguit g̃ ꝑ ꝓ Sabellio sic.Persone diuine aut se totis sunt idē.aut se totis nō sunt idē. aut aliquo sunt idē.⁊ aliquo nō idē.si ꝓmo mō.g̃ in nullo distinguunt.q̄ que se totis sunt idē. penitus sunt idistincta.si se totis sunt nō idez.illud est absurduz. Relingt g̃ ꝫ⁹ modus ſ.q̄ aliquo sui ꝯueniāt.⁊ aliquo distinguant.et per ꝯis habetur ꝓpositum q̄ in persona est aliquid quo ꝯuenit.⁊ aliquid quo distinguitur. ¶ Si dicatur q̄ se totis sunt idē.nullus pōt negare quin pater ⁊ filius essent idez in paternitate. ¶ Cōfirmat. Aut pater est pater eo quo deus.aut nō.si non.habetur ꝓposituz.si sic. g̃ sicut deitate est oīno idem cū filio:ita p̄nitate:qō est error Sabelly. ¶ Ꝓ Arrio autē argt̄ sic. Uel persone se totis distinguunt.vel nō.si sic.tūc sequitur q̄ persone sunt ꝓmo diuerse.⁊ per ꝯis alius deꝰ pater.alius filius alius spūssanctus. ꝓbo.q̄ sicut paternitate pater distinguitur:ita deitate.et per ꝯis sicut in paternitate est pater distictus:ita in deitate.⁊ sic nō eadem deitas. ¶ Si dicas q̄ nō se totis distinguunt:sed aliquo ⁊ aliquo:nō habetur ꝓpositum. ¶ Cōfirmatur sicut ꝓius.Quia aut eodē pater est pater ⁊ deus.aut nō.si eodez cum paternitate pater distinguatur a filio.ergo ⁊ deitate.si nō:habetur intentuz. Nūc ergo ꝓcedēdū est q̄ aliqua nō idētitas sit inter illa que sunt infra eādez personā ex nā rei:ſm sentētiaz Aug. ¶ Sed cōtra ꝯclusionem arguo.Quia ita simplr simplex est persona sicut essentia.ergo eque vna ⁊ tāta idētitate eadem: similr eque singularis.⁊ de multis talibus arguit. ¶ Dico sicut dixi distinctione 8ª in mā de attributis.posita pluralitate nō sequitur cōpositio. Unde facio cōsimile argumētuz. Ita simplex est trinitas sicut essentia.ergo sicut eēntia est vna totaliter:ita trinitas personaruz.nō sequitur:sicut patet. ¶ Ad argumētuz patet.

Errores duos oppositos de trinitate ⁊ rōnes p eos euacuat.

Ꝓ sabellio.

Ꝓ arrio.

A.l.iō ꝓcedēdū R.eſoſo.q.

Ꝺbo.

Pluralitas q̄ ē in diuinis nō argu it cōpositionē.

Qō. II.

VTrum essentia ⁊ ꝓprietas distinguantur ſm rōnez formalem nō fabricataz ab intellectu. q̄ non. q̄ ois ratio est fabricata ab aīa. ¶ Cōtra.q̄ relationis rō est diffinitio que est extra aīaz:sed distinguunt diffinitione.g̃ ⁊c.

Hic introducit

ꝺ.alios. Quere notiales ⁊ aureolū.

vnus modus dicēdi tenens partez affirmatiuaz:sed tamē addit q̄ nō est nisi vna formalitas vl' ratio formalis:saluat tamē oīa que adducunt contra alios per defectum alicuius modi identitatis. ¶ Cōfirmatur.q̄ nescierūt videre isti de isto modo tenēdo q̄ sint ibi extrema distincta ⁊ distincte rōnes formales ⁊ quiditatiue.q̄n oīa que adducūtur de simplicitate diuina ꝯcludant ꝯtra eos si ponerentur. ¶ Apparet autē mihi q̄ cōtra istuz moduz dicendi sint oīa icōueniētia que vitetur illa Naz ꝓpter hoc ponitur ille modus vt vitetur illa opinio que est de distinctione rōnis:q̄ ſm illaz nō possunt saluari cōtradictoria que dicunt de istis.ſ. de essentia ⁊ relatione.Tunc eodem modo arguit cōtra istū moduz:sicut cōtra illum aliuz de distinctione rōnis fuit argutuz:q̄.ſ.non possunt cōtradictoria saluari. Ideo cōtra illū modum arguo ꝓmo accipiēdo primū ꝓncipiū cōplexuz.eidem ſm idez

Impugnatio q̄ drupler nōbilis

Motiuum op. ꝓdicte.

nō ꝛueniunt extrema ꝺictionis accipiēdo idē ꝓz idē oīb⁹ modis: sed eēntie ⁊ rlonis ꝑm rōnes suas ḡditatiuas applicanť extrema ꝺictionis. ḡ non habēt eāde rōne formalē ḡditatiuā. ma. pz. mi. ꝓbať. qz in rōne ḡditatiua eēntie icludiť esse ad se. in rōne diffinitiua rlonis esse ad aliud. ḡ distinguūť ꝓz suas rōnes diffinitiuas. ¶ Sed ꝺr ad hoc ꝙ ly de eodē diffinitiue oīb⁹ modis eodē nō ꝓsint extrema ꝺictionis verificari: tn̄ de eodē diffinitiue nō oīb⁹ modis eodē nō ē icōueniēs ea vificari. ¶ Sz ꝓtra hoc arguo 4ᵣ. ꝓmo sic. qñcūq; applicāť extrema ꝺictionis ad rōnes formales nudas ante oēz modū. oz ꝙ in rōnib⁹ sit distinctio vt ꝑcedūt modū sed extrema ꝺictiōis applicanť ḡditatiue rōni essentie ⁊ ḡditatiue rōni rlonis añ oēz modum. ḡ in ipsis ḡditatiuis rōnib⁹ est nō idētitas. minoꝛ pz. qz diffinitiua rō eēntie est ad se. rlonis aūt rō ē ad aliud. ¶ 2° sic. q̄cūq; distinguunť formalr distinguūtur a ꝓzi: ꝓz rlo ⁊ eēntia distinguūtur formalr. ḡ distinguunť a ꝓzi: ꝓz distinctio per quēcūq; modū ē a posteriozi. ḡ distictio ꝑ moduꝫ nō saluat. ¶ 3°: sic. qñcūq; extrema ꝺictionis applicanť alicui ꝑ aliquo signo. ipole est ꝙ saluet illa ꝺictio ꝑ aliq̄ posteriozi vel per aliqd aduenies in signo posteriozi. illa de se est manifesta. ¶ Sz esse ad se ⁊ nō eē ad se sunt extrema talia ꝺictionis: que applicanť rōnib⁹ formalib⁹ eēntie ⁊ rlonis añ oēz modū q̄ segť rōnes formales. ḡ per istas nō pōt saluari. ¶ 4°: sic impole est ꝙ ꝑᵐ fundamētuꝫ vtriusq; extremi ꝺictionis sit idē pro illo signo pro quo applicanť sibi extrema: sed ꝓma fundamēta isti⁹ ꝺictionis eē ad se ⁊ nō esse ad se sunt rōnes diffinitiue eēntie ⁊ rlonis. ḡ pro illo signo pro quo applicanť extrema nō sunt idē. ḡ ⁊c. ¶ Scdo ꝓncipalr argr sic. oīs distinctio formalis specificať a suis ꝓncipijs distictiuis: ꝓz illa ꝺr distictio forālis: ḡ specificať a ꝓncipijs distinctiuis formalib⁹. ⁊ ꝑ ꝺs illa distiguūt. illa aūt sūt rōes ḡditatiue. ¶ 3° sic. ipole est ꝙ de aliq̄ subo aliqd negeť nisi sit in illo subiecto rō formalis negandi: ꝓz de eēntia negať esse ad aliud. ḡ est rō in ea istius negatiōis. illa aūt nō pōt esse rō formalis paternitatis. ḡ ⁊c. ¶ 4° sic. Qñcūq; sūt aliq̄ duo que bñt eandē rōnē diffinitiuā. qcqd ꝺr in qd de vno ⁊ de alio. ista statiz pz: qz nihil ꝺr in qd de aliquo nisi per rationem diffinitiuam. predicata. n. quidditatiua sunt predicata diffinitiua: sed: per te: essentia ⁊ rlo bñt eāde diffōnem. ḡ qcqd ꝺr in qd de vno: ⁊ de alio ꝺr. illud aūt est falsuꝫ: qz multa ꝑdicata ḡditatiua dicunť ḡditatiue de eēntia que non dicunť de rlone: sicut dictū est. ¶ Cōfirmanť ista argumēta q̄druplici via. s. diffōnis. diuisionis. oppōnis. ⁊ demonstratiōis. Per viā diffōnis pz. qz nō eadē ꝑdicamenta ḡditatiua dicunť de vtroq; ḡditatiue: sic dictū est. ¶ Secūdo per viā diuisionis sic. qñcūq; aliq̄ cōe diuidiť per ꝺrias ḡditatiuas oppositas. qcqd cadit sub altera ꝺriaꝝ hz aliā diffōnez ab eo q̄ cadit sub oppositā: ꝓz ens diuidiť per absoluti⁹ ⁊ respectiuū. Cōstat aūt ꝙ eēntia cadit sub absoluto. rlo aūt sub respectiuo. ḡ diffō rlonis nec̄io est alia a diffōne essentie. maioꝛ est manifesta: ⁊ per se nota: qz variata altera ꝺriaꝝ ḡditatiuaꝝ variatur diffinitio. ¶ 3° per viaꝫ oppōnis: qz nulla diffō ḡditatiua ⁊ formalis: ⁊ cū hoc irresolubilis pōt rōnes oppositas ꝛprehendere: sed eē ad se ⁊ ad aliud sunt rōnes opposite. ḡ diffō essentie nō pōt eas ꝛpreh endere. ¶ 4° per viā demōstratiōis. qñcūq; aliq̄ sūt idem diffinitiōe. qcqd est demōstrabile de vno ꝓp qd: ⁊ de alio: sed demōstrať aliquid de diuia essentia qō nō demōstrať de rlone. ḡ nō sunt idē diffinitiue. maioꝛ est manifesta: qz diffinitio ē mediū. vbi ergo eadē diffō ibi idē mediū. ⁊ per ꝛīs eedē ꝓnes ꝛcluderenť. minoꝛ pz. qz ifinitas cōicabilitas ⁊ mlta talia pñt demonstrari de eēntia ⁊ nō de rlone.

Eusebio. De eodem diffinitiue.

Impugnatio eusebij q̄druplex.

¶ Dico ergo motᵒ ex ꝛdictis ꝺcto. nostri que vt mihi apparet: alr nō pñt saluari: ꝙ necessario est ponēda distinctio iter rōnes ḡditatiuas essentie ⁊ rlonis. illa aūt distinctio ꝺr ḡditatiua: qz iter rōnes ḡditatiuas: ꝓz specificať ⁊ explicať per boc. s. ꝙ aliqd dicitur in ꝓmo modo dicēdi per se de vno qō nō dicitur de alio. ¶ Sed cōtra instatur quadrupliciter. Primo sic. quicquid aliquib⁹ conuenit ex rōnibus formalib⁹ eoꝝ: simpliciter eis cōuenit: sed distictio cōuenit eis ex eoꝝ ratiōibus formalib⁹. ergo simpliciter erūt distincta. idem autē ꝑm quid. ¶ Secundo sic. quecūq; cōueniunt a ꝓzi. principalius cōueniunt q̄ que a posteriozi: sed distinctio eis cōuenit a ꝓzi: qz per ratiōes diffinitiuas: identitas a posteriozi: qz per realitatē vel ifinitatez que sunt modi posteriozes. ergo ⁊c. ¶ Tertio sic. quecunq; predicātur de se inuicē in abstracto. illa eādez diffinitiōem habēt: sed ista est vera predicatio: paternitas est eēntia. ergo diffinitio vnius est diffinitio alterius. ⁊ per ꝛsequēs diffinitione nō distinguuntur. ¶ Quarto sic. a quocūq; simpliciter negatur diffinitio opposita ⁊ diffinitū simpliciter: sed a diffinitione paternitatis negatur diffinitio essentie. ergo ab essentia simpliciter negabitur paternitas. ergo essentia nō erit paternitas. ¶ Ad primū dico ꝙ dupliciter potest aliquid competere alicui ex ratione sua formali. vel quia est de ratiōe eius diffinitiua: sicut animal est de ratione diffinitiua hominis. ⁊ sic verus est ꝙ tale conuenit diffinito simpliciter. Alio modo ꝙ sequatur rationē formalē: ⁊ sic intelligendo nō opz: quia homini ex sua ratiōe formali cōuenit nō risibilitas in aliquo signo: non tamen dicitur nō risibilis simpliciter. sic est de distinctione respectu relationis ⁊ essentie. ¶ Ad secūdū cōcedo ꝙ essentia ⁊ relatio a ꝓzi distinguuntur. ⁊ soluꝫ sunt idem a posteriozi: vnde non habeo pro inconuenienti ꝙ aliqua que cōueniunt a ꝓzi alicui nō sunt tāta quanta sunt illa que conueniunt a posteriozi. Unde licet eis distinctio ꝛueniat a ꝓzi. nō tamē sequitur ꝙ sit tanta quāta est identitas que eis cōuenit a posteriozi: sicut nō risibile ꝓzi cōuenit homini q̄ risibile: ⁊ tamē magis simpliciter loquēdo: homo est risibilis q̄ non risibilis: imo est risibilis simpliciter: sed tamē nō risibilis cum modificatione. sic ista cōueniunt simpliciter: sed tamē distinguuntur cum modificatione. ¶ Si dicas ꝙ saltim principalius. Dico ꝙ non sequitur: ga que a posteriozi cōueniūt sunt sepe principaliora. ¶ Ad tertiuꝫ dico ꝙ maioꝛ est abstractio quiditatis eēntie ⁊ quiditatis ⁊ relationis q̄ sit essentie ⁊ relationis. Unde licet ꝓpter maiozem abstractionem ḡditas essentie poterit negari a quiditate relatiōis: tamē essentia nō negabitur a relatiōe. ¶ Ad quartum dico eodem modo ꝙ diffinitio plus abstrahit interdum q̄ diffinitum. ⁊ ratione huius: diffinitio negabitur a diffinitione: ⁊ tamē nō diffinituꝫ a diffinito.

Ad. ppria. Scotus. Eēntiā ⁊ rlonē distigui q̄ditatiue ex nā rei ⁊ formaliter.

Obiicitur quadrupliciter.

Ad. l. nō aūt scōz quid.

Ad. l. ꝓz ab eēntia negať diffō ꝑm tat simplr ḡ ⁊c. vel soꝛa alio mō sic. qñcūq; a diffinitione vni⁹ negať diffō alt⁹: ⁊ diffinituꝫ a diffinito.

Ex rōne sua formali aliqd ꝓpter alicui cōtingit dupl⁹.

Ad. 1ᵐ sic. ipole est ꝙ de aliq̄ subo aliqd negeť nisi sit in illo subiecto rō formalis negandi: ꝓz de eēntia negať esse ad aliud. ḡ est rō in ea istius negatiōis. illa aūt nō pōt esse rō formalis paternitatis. ḡ ⁊c.

Ad. 2ᵐ sic. Qñcūq; sūt aliq̄ duo que bñt eandē rōnē diffinitiuā. qcqd ꝺr in qd de vno ⁊ de alio. ista statiz pz: qz nihil ꝺr in qd de aliquo nisi per rationem diffinitiuam. predicata. n. quiditatiua sunt predicata diffinitiua: sed: per te: essentia ⁊ rlo bñt eāde diffōnem. ḡ qcqd ꝺr in qd de vno: ⁊ de alio ꝺr. illud aūt est falsuꝫ: qz multa ꝑdicata ḡditatiua dicunť ḡditatiue de eēntia que non dicunť de rlone: sicut dictū est.

Quis distictio a ꝓzi ⁊ idētitas a posteriozi ꝛueniūt eēntie ⁊ rlo ni: scōm tn̄ ꝓncipalr ⁊ simplr: ⁊ ꝓmū scōm qd ⁊ min⁹ principalit ꝛuenit ⁊ ē doctrina valde singlaris quā dñ examinabis.

Confirmatio q̄druplex ex via q̄druplici ꝓcedēs

Ad. 3ᵐ per viaꝫ oppōnis: qz nulla diffō ḡditatiua ⁊ formalis: ⁊ cū hoc irresolubilis pōt rōnes oppositas ꝛprehendere: sed eē ad se ⁊ ad aliud sunt rōnes opposite. ḡ diffō essentie nō pōt eas ꝛpreh endere.

Ad. 4ᵐ per viā demōstratiōis. qñcūq; aliq̄ sūt idem diffinitiōe. qcqd est demōstrabile de vno ꝓp qd: ⁊ de alio: sed demōstrať aliquid de diuia essentia qō nō demōstrať de rlone. ḡ nō sunt idē diffinitiue. maioꝛ est manifesta: qz diffinitio ē mediū. vbi ergo eadē diffō ibi idē mediū. ⁊ per ꝛīs eedē ꝓnes ꝛcluderenť. minoꝛ pz. qz ifinitas cōicabilitas ⁊ mlta talia pñt demonstrari de eēntia ⁊ nō de rlone.

Vide sco. ḥ in reportatis.

Ad. ꝓbationes in oppositum.

Magis abinuicē ꝓscidūt q̄ditates q̄ hñtia q̄ditates.

Abstractio maior p noia scde i tētiōis. maior aūt p noia pme intentionis: qō supra dixit.

finito. sic in ꝓposito de essentia ꝛ relatione. ¶ Intelligēduz est ergo ad euidētiā istoꝝ: sicut dictum fuit hoc anno sepe: q aliqñ fit abstractio per nomina primaruz intētionū. ꝛ isto modo nūq̄ fit tanta abstractio q essentia negetur a relatione: imo semper essentia est relatio ꝛ ecōuerso. Similr stādo infra illa nomia. semp diffinitio dicit de diffinito: sicut cum dico albedo est color. Aliqñ aūt fit abstractio per nomina secūdaꝝ itentionū. cuiusmodi sūt quiditas diffinitio ꝛ talia hȝ. ꝛ ista est maior q̄ ꝑ abstractio. ꝛ rōne huius: qō pr⁹ nō poterat negari nūc potest. vnde ista pōt negari. diffinitio essentie est diffinitio rlonis. ꝛ ecōuerso: ꝛ similr de quiditate: sicut ꝓz in exēplo de diffinitione ꝛ diffinito. naz licz albedo sit color: tamē diffinitio albedinis non est diffinitio coloris. nec qditas albedinis est qditas coloris. sic dico in ꝓposito. ¶ Sed hic occurrunt diffi. Prima quid est illa distictio quā ponis inter essentiā ꝛ ppietatē. vtrū sit eis aliquid apposituz. ¶ Dico q est respect⁹ fūdamētalis nō actualis. vnde distinctio illa nō est eis aliquid appositū nisi talis habitudo. ¶ Secūda diffi. vtruz talis distinctio sit positiua. Doctor noster videtur vti ista negatiua: sunt nō idez. ego ꝺcedo distinctionē non actualē sed fundamētalē. nō suppositoꝝ vel reruz: sed precipue ipsaruz qditatuz ꝛ diffinitionuz. ¶ Zª diffi. est vtruz sit ꝺcedēduz q sit distinctio ſm qd vel simpliciter. ¶ Dico q dicēduz est ꝛ cōcedēdū q sunt distincta ſz qd ꝛ nō simpliciter. ¶ Ad cui⁹ euidētiaz est sciēduz q predicatio de distinctione eqpollet predicationi de negatione idētitatis. Regula autē est in logica q ad verificationez vniuersalis opz q oēs eius singulares sint vere. ad falsitatez aūt sufficit falsificatio vnius ꝑticularis. Indefinita vero ex vno verificatur. per oēs aūt falsificatur: ita q oppositio modo se habet ad vniuersalez. essentia aūt ꝛ relatio in oībus sunt idem: in vno autez tātū sunt nō idez: ꝛ ideo dicēdū ē q distiguūtur ſm qd. ¶ Quarta diffi. est vtruz illa distinctio habeat extrema. Dico q apparet mihi ꝺdictio ponere distictionē sine extremis: sed tñ illa distictio nō refertur ad extrema simplr sumpta: qz simpliciter hoc est hoc: sed ad modum extremoꝝ. s. formalr tñ. ¶ Ad argumētū ꝓz. Qō. III.

Dupler.

Distinctio ē respectus fūdamētalis.

Scotus.

Cōcedit i dictis nedū nō idēntatē: ſz distictionē: fūdamentalē tñ.

Cōtra extrēa sī actu. dic ꝓpter hic pla addēdo.

Eēntia ꝛ rlonē ſz qd distinguit. Nōbilis rcio. Regula logicaꝝ

Vlis ꝛ idefinita oppositio mō ꝺsicant ꝛ falsificāt.

Vide sco. hic in reportatis.

Vtrum relatio diuina vltiate abstracta predicet de ēntia diuina. q sic. qz vnum predicat de alio idētice: sed talis ꝑdicatio est extremoꝝ abstractoꝝ. g̊ ꝛc. ¶ Cōtra vltimate abstractuz nō est vt sic nisi ipsūmet. ¶ Dic sunt duo dubia videda: p⁹ de quesito. z⁹ de attributis.

Vnic. 5. meta.

ꝑm⁹ arti. Op. alioꝝ.

Quantum ad p⁹ dicunt alig q sic. qz predicatio idētica nō fit nisi i abstracto. ista predicant de seinuicez idētice. segtur ergo q in abstracto. ¶ Sed cōtra arguo q̄dupliꝛ. Primo sic. illud qō ꝓuenit alicui in vltiata abstractione. cōuenit sibi ex sua rōne formali: quia vltimata abstractione depuratur rō formalis ab oīno alio. ꝛ ipamet remanet: qz a sua rōne formali nihil potest abstrahi: sed paternitas abstracta vltimata abstractione nō est essentia. maior est declarata. Nam si aliquid aliud remaneret preter suā rōnez formalē tunc posset vlterius illa rō formalis abstrahi ab illo. ꝛ per ꝓns ꝓma nō erit abstractio vltimata. mior rem ego. ꝓbo. qz quicqd ꝓuenit alicui ſm suam rō-

Ad Iam.

Impugnatio q̄druplex.

Vltimata abstractio que?

A. l. ſz suā rōnē formalē nō ē ꝛc.

nem formalez: cōuenit nō habēti illaz rationē. eadem autē ratio diffinitiua ꝛ formalis inuenitur in relatione diuina vt relatio est. vl in paternitate diuina vt paternitas est. ꝛ in ꝑnitate creata: qz vniuoce ꝺ eis predicāt. ergo rō formalis paternitatis que est in creatis esset eadez ēntie diuine. ¶ Secundo sic. qñcūq̄ aliquid cōuenit alicui in vltimata abstractione cōuenit sibi reduplicatiue: qz reduplicatio est nota precisionis: sed per te: paternitas in vltimata abstractione sumpta est essentia. ergo paternitas inquātū paternitas est ēntia. ꝛ p cōsequēs ois paternitas. ¶ Tertio sic. si paternitas in vltimata abstractione est essentia. aut inquātū paternitaſ. ꝛ sic qō prius. s. q ois paternitas. aut inq̄tum hec: sed rō heceitatis est extra rationē formalez paternitatis. ergo ſm suam rōnē formalē precise acceptā nō est essentia. ¶ Quarto sic. qñcūq̄ aliquid accipitur in vltimata abstractiōe accipit̄ formaliter: ꝛ quicquid est: vt sic: est formalr. Sed ꝓprietas vel relatio accepta in vltimata abstractiōe est essentia. ergo est formalr essentia. qō ipsi negāt. ¶ Ideo dico q nō opz ponere necessario q illa accepta in vltimata abstractione vnum predicet̄ de alio. ¶ Et cōfirmo per dicta docto. ꝛ per dicta eoruz sic. qñcūq̄ aliqua: ita se habēt q diffinitio vni⁹ nō est diffinitio alterius. hec diffinitio nō est illa: ſz per doc. ꝛ per te: diffinitio relationis non est diffinitio essentie. Unde dicit doctor. si diffiniretur relatio: non assignaretur sibi illa diffinitio que assignaretur essentie. maiorez ego ostendo per primuz ꝑncipium cōplexū. si enim non est vera sequitur q de eodem idistincte cōtradictoria dicantur: qz sit diffinitio essentie. a. diffinitio relatiōis sit. b. Tūc sic. idem omnino est: per te: a. ꝛ b. vel saltem vnum de alio predicatur vt sic acceptuz. Arguo ergo sic. b. nihil aliud est nisi diffinitio relationis: sed a. per te: ē b. ergo a. que erat diffinitio essentie est diffinitio relationis. Si enim a. est b. ꝛ b. est diffinitio relationis. relinquitur q a. est diffinitio relationis. qō tamen ipsi negant. Sequeretur enim q b. esset diffinitio relationis. ꝛ nō esset diffinitio relationis: que sunt cōtradictoria. ¶ Dico ergo q aliqua abstractio est in qua vnum nō predicatur de alio. ¶ Intelligendum tamē hic. q oportet imaginari quatuor signa. Primum in quo relatio est relatio ſm quiditatem suam. ꝛ sic respicit fundamētum in cōmuni. ¶ Secūdum signum est in quo paternitas est hec. ꝛ vt sic respicit hoc fundamentum. ¶ Tertium signuz est in quo paternitas est nō solum fundamenti. nec solum huius fundamenti: sed fundamenti ifiniti. Nam heceitas est magis ītrinseca. ī finitas est extrinseca magis. ꝛ per cōsequens posterioz. ¶ Quartum signum est in quo relatio consideratur in fundamento hoc ifinito existenti ꝛ realī. ¶ Et ista ſm signa que cōpetunt essentie colliguntur: quia essentia est primo essentia. Secundo essentia est hec. Tertio essentia est hec infinita. Quarto essentia est hec infinita existens et realis. Eodem modo est de relatione: q habet quatuor signa prius dicta. ſm que relatio alium et alium ordinem habet ad essentiam. ¶ Ad propositum applicando: ēntia in ꝑmo signo nō predicatur de relatione nec econtrario: sed vnumquodq̄ eoruz est ipsummet. In secundo etiā signo vnum de alio nō predicāt: quia adhuc nō est causa alicui⁹ idētitatis

Maxima

Oꝺ. ppria. Rlonē vltimate abstractā ñ ꝺdicari ꝺ eē nec ep°

Sco. ꝺ ꝛ. z. dis. b° ꝛ alibi.

Ordo nōbilis ſz an mere scōz at ꝓsidera dñi ponderando. Sig^m q̄druplex ꝓsideādi rlonē in diuinis.

Nō qō ārīs de heceitate. ſz istā nā ꝓsidera.

Essentia ꝓsideratur scōz signū q̄druplex.

Tñ in 3.q.4. signo vtriusq; relatione de entia pdicari.

rõne cuius verificetur predicatio. ¶ In tertio aũt sig̃ vnus pdicaẽ de alio identice: qz in illo sig̃ itellr p infinitas que est rõ identitatis: z non in duob⁹ p̃mis. ¶ In 4° aũt vnum de alio predicaẽ rõne illi⁹ modi.s.realitatis vel existentie q̃ est in eis.

z.arti.

Secunda pars huius qõnis ẽ videre illõ idẽ de attributis:qõ visum est de eẽn⁹ vtrũ.s.attributa possint sic abstrahi. q; i illa abstractione vnũ de alio non p̃dicet. ¶ Et quantuz ad ꝟ dicunt alig q; non.sicut prius dicebant de eẽntia z relone. ¶ Sed ꝟ hoc arguo quadruplr.-Primo sic. qñcũqz aligd cõuenit alicui a priori:z aliud a posteriori:illud qõ ꝟuenit ei a posteriori non ꝟuenit sibi in vltimata abstractione: qz abstractio est a posteriori ad prius:ista est aũt vltimata abstractio: q̃ ita ꝟsistit i priori: q; nihil ꝟ de posteriori: sed iustitie non ꝟuenit esse idem bonitati inquantũ iustitia ẽ: sed inquantũ talis:vel inquantũ ꝟ eẽ tale: vel esse banc:que sunt posteriora:z a posteriori ꝟueniũt iustitie:g̃ i vltiata abstractiõe nõ ꝟueniũt:ſz ꝓ q̃cũqz abstractiõe iustitie nõ ꝟuenit cã identitatis sue ad bonitatẽ:nec ꝟuenit sibi idẽtitas:ſz vnũ nõ p̃dicaẽ de alio nisi rõne idẽtitatis:g̃ i vltimata abstractione vnũ de alio nõ p̃dicabiẽ. Maior fuit declarata ex rõne vltimate abstractionis.Minor ꝑz. qz iusti tia prius est iustitia q̃ſ sit infinita vel q̃ſ sit bec. sũt .n.modi intrinseci iustitie:q nãli ordine eam conse quunt̃.g̃ z̃c. ¶ z° sic.qõ ꝟuenit alicui p accñs. sibi nõ ꝟuenit in vltimata abstractione: sed intellectui ꝟuenit p accñs q; sit volũtas sicut inferius accidit supiori.sicut.s.boi accidit q; sit hic bõ.igiẽ sibi non ꝟuenit in vltimata abstractione. Maior est nota. qz vltimata abstractio abstrahit ab bis q̃ insunt in z° mõ.g̃ m'to mag] ab bis q̃ iſũt p accñs q̃ cũqz mõ accipiaẽ p accñs:siue vt accñs accidit subo:siue vt inferi⁹ supiori. Mi.declaro. qz si intellectui per se ineſſet q; esset volũtas siue in p̃ mõ: siue in z°. tunc ois intellectus esset volun tas:de p̃ mõ est certũ. de z° mõ ẽt ꝑz. qz exquo quiditas est eadem in oibus intellectibus.p ꝟñs p se passio demonstrabilis ea dem esset. ¶ 3° sic.qñcũqz aliquod diuisum diuidi tur p aliq̃ diuidentia.illud qõ ꝟuenit diuiſo p alte rũ diuidentiuz:non ꝟuenit sibi in vltimata abstra ctione:sed sapientia diuidiẽ p finitũ z infinitũ.p in finitũ aũt sibi cõpetit esse idem bonitati:g̃ sapiẽtie non ꝟuenit in vltimata abstractione.Ma.vr̃ eẽ de se nota:qz si abstrahat a diuidẽtibus:magis abstra hit ab eo qõ sibi cõpetit rõne diuidentium.Mi.cõ ceditur ab oĩb⁹ opinãtib⁹. ¶ 4° sic. Qñcũqz aligd ꝟuenit alicui solũ p modos ĩtrinsecos: amotis illis sibi non cõpetit:sed vnitas identica ꝟuenit attribu tis solũ per infinitatem:que est modus ĩtrinsecus. Cõstat aũt q; non cõueniunt isti modi in vltimata abstractiõe.g̃ z̃c. ¶ Dico g̃ q; si attributa vltima te abstrahantur. nullo mõ vnũ de alio predicatur. ¶ Doc̃t declaraẽ ponẽdo illa quatuor signa:que ponunt̃ in essentia z relone in attributis. In primo .n.ꝟsideraẽ intellectus vt intellectus est. In z° in tellectus vt hic:z adhuc istis duobus modis vnuz de alio non p̃dicatur: qz adhuc nulla cã idẽtitatis. In 3° consideratur intellectus infinitus.z qz infini tas est cã vnitatis identice: hinc est q; vnũ p̃dicaẽ de alio identice in 3° signo. In 4° autẽ signo ꝟside ratur itellectus vt exñs realiter:z isto mõ de volũ tate predicatur ratione vnitatis realis.Arguitur g̃ sic.qõ ꝟuenit intellectui p posterius non conuenit sibi in vltimata abstractiõe:identitas sui ad alia at tributa est bꝟ.qz in z° signo z i 4°. g̃ z̃c. ¶ Sed hic sunt diffi.-Prima est de eo quod doc. sepe dicit.s. q; quãtũcũqz fiat abstractio: vnum de alio p̃dicaẽ p̃ dicatione idẽtica. Dico q; qui precise ad verba in tendunt:z non ad intentionẽ:quã opz habere sequẽ tem principia sua:dicũt q; de intentione sua fuit sic ſonãt verba:non tñ mihi apparet q; illa possint sen tiri. Jõ dico sicut fuit dictũ sepe superi⁹: q; duo sũt signa abstractionum.Quedã.n.abstractio fit z de notatur per noĩa primarum intentionũ: z tunc ꝟce do ibi q; ſonant verba doc. q; qñcũqz fiat talis ab stractio ſtando semp in noĩbus primaꝝ intentionũ semp vnũ de alio predicaẽ.sicut hec essentia est pa ternitas. ¶ Alia aũt abstractio est que denotaẽ no minibus sc̃aꝝ intentionum:z tũc dico q; talis ab stractio põt fieri q; illa ð se inuicẽ non predicãtur: vnde hec diffõ non est illa: nec hec q̃ditas est illa: nec hec formalitas illa:vel rõ formalis est illa. Uñ doc.diċ.q; ꝟ albedo sit color:tñ diffõ albedinis nõ ẽ diffõ coloris:vel quiditas vel rõ formalis vnius non ẽ alterius. ¶ z° diffi.quare non potest fieri vl timata abstractio p noĩa primaꝝ intentionũ. Dico q; huius rõ est.qz stando semp in noĩbus primarus intentionuz: ꝟcernitur semp modus intrinsecus q ẽ exᷣ rõnem formalẽ. Uñ nõ est aliqõ nomẽ prime intentionis:qõ ita significet essentiã p̃cise:qn semp ꝟcernat infinitatẽ que est modus intrinsecus:rõne cuius est vnitas idẽtica:z p ꝟñs p talia noĩa fit p̃di catio identica:qz illud p̃cise quo essentia distingui tur a pñitate:non depuraẽ ab eo qõ est cã identita tis p talia noĩa. Noĩa aũt sc̃arum intentionuz cu iusmodi sũt quiditas diffõ rõ formalis siue forma litas:si tale nomẽ admittatur.ista inq̃ sic sua signi ficata depurata significant.q; nihil cõcernunt nisi p̃cise illõ quod ẽ ĩtraneũ. z qz p illud distinguũtur z solũ p posteriora vniunt̃: hinc ẽ q; sub istis noĩb⁹ vnũ de alio nõ p̃dicaẽ. ¶ 3ª diffi. qz aligb⁹ non pla cent ille intentiões: dimittant̃ g̃ z q̃raẽ de eo qõ ẽ in re:vtrum illud qõ precise diffõni essentie cozrñ det.sit illud qõ precise diffõni relationis cozrñdet. Dico q; abstractioni intellectus cozrñdet ordo:z p ꝟñs dist° inter ordinata in rerum natura.vnde i re rum natura rõ formalis est prima z per illã distin guunt̃.Deinde sequunt̃ modi quoꝝ aliqui sunt cã identitatis. ¶ 4ª diffi.est de eo qõ iã sepe dcñ ẽ q; distinguunt̃ a priori:z sunt idẽ a posteriori: qd p ꝟ intelligitur. Dico q; i rerũ nã aliqua sunt que distiguuntur a posteriori tñ:sicut soztes z plato: illa.n. si considerentur penes eozum principia intrinseca z diffinitiua:talia non distinguuntur:cum penitus eandem habeant diffinitionez:sed tamẽ distinguũ tur a posteriori per beceitates: que sũt posteriores suis rationibus formalibus.Alia autem sunt que a priori distinguuntur.cuiusmodi sunt homo z asin⁹ si considerentur quo ad eozum principia diffiniti ua:inuenietur inter ea aliqua varietas.Similiter oportet imaginari in diuinis:q; quedam sunt distin cta a priori precise:sicut essentia z paternitas: quia penes eozum rationes formales:tamen in posterio ri conueniunt.s.in aliquibus modis intrinsecis:rõ neq̃ fit idẽtitas.Quecũqz g̃ sũt idẽ formalr: sunt idem a priori:z que sunt idem precise realiter z nõ formaliter:sunt idẽ a posteriori: ſz p̃nt eẽ distincta a

D.q̃druplex

Altercatio scoti stat̃ de intẽtione scoti i ꝓpositor:et q̃r dz iterp'tari doctor.

A.l.sustineri. Sig̃ abstractionũ duo. Uiõ sco.s.di.1.z 5.cunsdẽ.z ꝟ i re portanis.z.5.q. q̃libet z alibi.

Attributũ de attributoꝝ abstracto ꝓtocũqz pri me itẽtioali p̃dicari. secus de abstractionib⁹ scõe itẽtioalib⁹.ſz ꝑsi dera instantiam ad hominẽ.z ad scotũ.pla addẽ⁹.

Quare admitti tur p̃dicatio i abstractiõib⁹ q̃tucũqz pme itẽtioalib⁹ i ꝓposito. z nõ i scõe itẽtioalib⁹ nõnivalõ.

Abstractio scõe itẽtioalis bz correspõdẽtiam ex pte rei.

Quedã tã i creaturis q; i dinis a pori.z q̃dã a posteriori idẽtificari z distingui.

Ꝟ.ꝓpria attributa ð se i uicem i vltimata abstractione nõ p̃dicari.

Signũ quadruplex abstractionum attributoꝝ nõm vt.s. ð eẽntia z relatiõe.

Maxima

priori:sicut in proposito. ¶ Hoc aūt ꝑbo sic. Que/cūqz sunt distincta:pro illo signo sunt distincta: pro quo eēnt idem.q̄cūqz ḡ sunt distincta formalr. pro illo signo sunt distincta formalr:pro quo eēnt idem formalr:sed si eēnt idem formalr essentia ꝛ relo. ꝑ illo signo ꝑ q̄ essent idē:essz vna rō formalis:ꝛ eēnt idem ꝫm rōnē formalē:ḡ si distīguunt: ꝑ illo signo ꝑ quo distinguuntur:erunt distincte rōnes forma/les:ꝛ illud euidenter probat propositum. ¶ Ad ar/gumentum patet. Qō IIII

Deductio subtil' gallici alūni sub tilis scoti.

VTrum psona ꝛ essentia distinguā/tur ex nā rei. Qz nō.qz eēn^{a} dr̄ de psona in ꝑ mō.ḡ ꝛc. ¶ Cōtra.qz p/sona includit relonem q̄ distinguitur ab eēn^{a}.ḡ ꝛ ipsa psona. ¶ Dic sunt tria per ordinem videnda.Primū est. Utrū essentia ꝛ pso/na distinguunt̄ aliquo mō. z^{m}.Utrū relo ꝛ psona. 3^{m}.Utrum essentia ꝛ relo sil'iuncte distinguantur a

A.l.vnite.

1.arti. Cōclo q̄drupl'r Et sī identice ꝛ realr: ex nā rei ꝛ formalr di/stingui psonā ab essentia.

Quantum ad ꝑ^{m} pono 4^{or} ꝓ. (psona/nes.Prima ē. q essentia ꝛ perso na distinguuntur ex nā rei: ꝛ hoc ꝑbo cōi medio.ſ. de cōicabilibus:ꝛ incōicabilibus.qz essentia ē cōi/cabilis:psona incōicabilis ex nā rei: ḡ distinguunt̄ ex nā rei. ¶ Quantū ad istam rōnem dantur rīsio nes supius tacte:ideo nūc dimitto eas. ¶ z^{a} ꝓ ē. q psona ꝛ essentia formaliter distinguunt̄:qz q̄cunqz distinguunt̄ ꝫm diffinitiuas rōnes:formaliter distī guunt̄:ℬ ꝓz ex ꝑcedentibus:sed psona ꝛ essentia sūt hō.qz psona ĩcludit relonē in sua diffōne ꝛ nō eēn^{a}. ḡ ꝛc. ¶ Dicunt tīi aliq̄ q istā rō tīn ꝓcedit distin^{cm} rōnis:nec ēt illud ꝑ se ꝓcedit.Et rō istoꝝ est hec.qz rō formalis aliq̄ mō inuenit̄ in entibus rōnis: ꝛ di/uersa ētia rōnis hūt diuersas rōnes formales ꝛ dif finitiuas.Arguere ḡ ex distictiōe rōnū diffinitiua/rū.distinctionez ex nā rei:est arguere a pōne ꝓntis. Nā oppositū ꝓntis.ſ.non distingui ex nā rei:stat cū distinctione diffinitiuaꝝ rōnū in entib^{9} rōnis. Sz tīi ꝓcesso q saltē eēntia ꝛ psona distinguunt̄ ꝑ diffi nitiuas rōnes:sicut ꝓcedit illa rīsio: ostēdo ex hoc q ex nā rei distinguunt̄:ꝛ ℬ quadrupl'r.Primo sic. Nā in essentia ex sua rōne formali ꝓcedit̄ q sit ibi vna dr̄ia ex nā rei:vt absolutū:ꝛ in psona alia vt re latio. ¶ Tunc sic.Ubicunqz sunt dr̄ie oppositie ex nā rei:ibi opz q sit distin^{o} ex nā rei:cū distinctio sit respectus intrinsecus aduenies:sed sic est in ꝓpositio.ḡ ꝛc. ¶ z^{a} ꝓ sic.Nā eēn^{a} fundat idētitatē psonaꝝ. ꝛ relo distinctionē q̄ sunt oppositie habitudines.ita q ex nā rei idētitas nō ē diuersitas. ḡ in diuina p^{na} sūt duo positiua:q̄ꝝ vnū ex nā rei distinguit̄ a reliq̄.

Medū rōne formali rōnis:sz ēt ex nā rei psonaz ab eēntia distin/gui oñdit q̄dru/pliciter notanī.

¶ Cōfirmat̄.qz diuersitas habitudinū opz q ortū bēat ex diuersitate extremoꝝ: siue ḡ ponas distn^{em} extremoꝝ in vna psona:siue ponas in alia: semper vtrobiqz ꝓpositū sequit̄.ſ.dist^{o}. ¶ 3° sic. Q̄ñcunqz alicui ꝓueniūt passiōes oppositie.opz q sint in eo ra tiones formales:q̄s ille passiones ꝓsequunt̄:sz pso/ne ꝓuenit esse idē cū alia ꝛ distingui: ḡ ī psona sunt aliqua distincta. ¶ 4°.qz eēn^{a} est imediatū funda/mentū relonis.ꝛ ℬ ex nā rei:ꝛ ꝑ ꝓns distinguuntur ex nā rei:ꝛ sic psona ꝛ essentia. Oēs.n.rōnes ꝓban tes relonē distingui ab eēntia ꝓpositū ꝓbant. ¶ 3^{a} ꝓ est.q psona diuina ꝛ essentia sunt idē identice:qz vbicūqz vnū extremoꝝ vel vtrūqz est formalr ifi/nitū.illa sunt idem identice si sunt in eadē psona.ꝛ ꝓp ℬ in abstracto vnū ꝓdicat̄ de alio:vt essentia de psona.q vnū de alio in abstracto predicetur:ꝓbat̄

Maxima

q̄druplici auctoritate Aug.Prima.7.de tri.Oē qō relatiue dr̄ est aliqd ad se:illud vō ad se nō pōt itel/ligi nisi de essentia. ¶ z^{a} est in eodē. q filius est sa/pientia de sapientia:sicut essentia de essentia. ¶ 3^{a}. qz in eodē dr̄ q vnā eēntiā dicim^{9} tres psonas:non ex eēntia eadē q̄si aliud sit essentia: aliud persona. ¶ 4^{a} est.in 9° de tri.vbi ipse dicit.q pr̄ ꝛ filius sūt idē vnū atqz vna suba. ¶ 4^{a} ꝓ est. q psona diuina ꝛ essentia sunt idem realiter:qz non est maior dist^{o} inter eēntiā ꝛ personā q̄z inter relonem ꝛ essentiaz: cū psona includat essentiam ꝛ non relo:sed ista non distinguūtur realr.ergo nec illa. ¶ Jsti tīi ꝓni vñr alique auctoritates repugnare.Primo.qz psona di ceretur ad se:qz eēn^{a} est ad se. Aug.āt dicit q perso na in diuinis nō dr̄ ad se:ꝛ iō nō dr̄ ꝫm subam. sz ℈z relonem.sed si psona ē essentia:pr̄ diceret̄ ad se:cuz ad se sit supius ad essentiā: p locū a pte subiua. z^{a} auctoritas.qz deo nō est aliud eē ꝛ subsistet̄: sed bñ est aliud esse ꝛ prem esse:ꝛ sic vr̄ dist^{o} realis. 3^{a} au/ctoritas:qz non eo pr̄ quo deus. 4ª auctoritas. eo vbū quo filius.non eo aūt verbum q̄ sapientia. Jste auctoritates oēs soluunt̄ p distinctionem formalē. ¶ Sed ꝫ istas ꝓnes arguit̄ q̄druplr.Primo sic.qz p rōnem formalem p quam probas primam ꝓnem probatur q essentia distīguitur ab oībus personis sil'sumptis.nam essentia est in trib^{9} personis: tres aūt psone nō:ergo ꝛc. ¶ z^{o}.qz nullū suppositū vr̄ a sua nā formalr differre:cū nā dicat̄ de ipso in ꝑ mō dōi p se q ptinet ad gditatē. ¶ 3°:qz vnitas idētica vr̄ supra infinitatem fundari:sed ista repugnat pso ne q̄tū ad snū formale ꝓstitutiuū. Illō āt cui repu/gnat fundamentū alicuius vnitatis non pōt hr̄e il lā vnitatē. ¶ 4°.qz q̄ñcunqz aliq̄ ita se hūt q vnū pōt esse sine reliquo illa differūt realr.cū eadez res a seipsa separi non potest: sed diuina essentia ī vna persona ponitur ꝛ est sine alia.ḡ ꝛc. ¶ Ad ꝑ^{m} dico q tota trinitas addit ad eēntiā quattuor relones:ꝛ sic conceditur conclusio. ¶ Ad z^{m} dico q verū est q̄ suppositum per aliqd ꝓstituitur:qō nō est extra rōnem formalem sue nature:hō aūt suppositū ꝓsti tuitur per relonem que differt formaliter a suba. ꝛ illa etiam maior nō vr̄ vera: qz homo videtur eē supposituz aīalis:ꝛ tamē differt ab aīali rōne diffe/rentie supperaddite.ita q q̄ suppositū aliquid for male supaddit:tunc illa propō non est vera. ¶ Ad 3^{m} dico q sicut esse suppositū repugnat accidenti:ꝛ tīi non repugnat sibi vnio eius cuz suppósito: sic eē infinitum repugnat formaliter relōni. ꝛ tamen nō vnitas eius ad illud qō infinitum est rōne infinita tis. ¶ Ad 4^{m} dico q nūq̄z essentia pōt esse simpliciter sine aliq̄ relone: vel sine aliqua psonaꝝ: nec est in vna sine alia simplr dicendo: tīi cum reduplica/tione bñ. vñ essentia in filio ē in pr̄e.nō tīi vt ī filio.

Quantum ad 3^{m} principale videndum est. vtrum psona ꝛ proprietas aliq̄ modo ex nā rei distinguuntur. Et quātum ad ℬ in troducunt̄ 4^{or} ꝓnes cōsimiles.Prima est.q perso na ꝛ relatio distinguūtur ex natura rei:qz ℈z Augu. 7.de tri.oē qō relatiue dicitur esse aliquid excepta relatione.cum ergo persona dicatur ad aliqd ꝛ re/latiue:erit aliqd excepta relatione:ꝛ ꝑ ꝓns nō erit oīno idē. ¶ z^{a} ꝓ est.q psona ꝛ relo distinguuntur formaliter:qz persona ĩcludit in se aliquā rōnē for/malē absolutā quā relo non ĩcludit.ſ.deitatem. sed que sic se hūt:formaliter distinguunt̄: ḡ ꝛc. ¶ 3^{a} ꝓ.

La.I.

Auctoritates tīi tū vocaliter ꝫ di cta adducit. 7.tri.ꝛ alibi.

7.tri.c.6.

7.t.c.4.

Obiicit quadru pliciter.

Totā trinitatem ab eēntia forma liter digingui Suppositū a nā formaliter distin gui vlr vl'saltem in diuis.

Alīs ē ſintīū eē ꝛ alīd identitart infinito.

Et si eēntia non sit vna persona sine:non tīi affir mative reducti/ue vnum de alio ꝓdicat:ꝛ ē notā/dum.

2.arti. Cōclo q̄druplr

La.I.

Et si ex nā rei ꝛ formalr distingui identice ꝛ realr eēntiā ꝛ psonam vniri seu idēti/cari cōtigit: vbi pla addē ꝓiter.

q̄ persona ⁊ relatio sunt idem identice:q2 cū psona includat essentiam.vr̄ formaliter infinita: ⁊ p ons sibi vnit idētice oē sibi cōpossibile: cum g̃ rel'o sit i persona erit idem identice. ¶ Quarta conclusio. q̄ psona ⁊ relatio nō distinguuntur realiter:q2 magis intima est rel'o psone q̄z sit essentie:cū ipsaz formaliter ꝓstituat i esse:⁊ tñ (vt patuit) nō distingui tur realiter ab essentia. ¶ Sz ꝯ bas ꝓnes instatur 4r. ·Primo.q2 psona ⁊ essentia vñr distingui distinctione minima ex nā rei:⁊ tñ vr̄ minoz inter personam ⁊ rel'onem.cum psona dicat̄ respectiua: ⁊ non absoluta:cū g̃ ista sit minima: illa erit rōnis. ¶ 2o. q2 cū rel'o dicat̄ de psona in p̄ mō dōi p se tāq̄ eius formale ꝓstitutiuū:non vr̄ ibi esse formalis distin̄ presertim cū psona ponatur respectiua. ¶ 3o sic. nā psone nō ponunt̄ idem identice:eo q̄ non sunt formaliter infinite:si g̃ psona non sit formaliter infinita.Constat aūt q̄ rel'o non est formaliter ifinita:sequit̄ q̄ non erunt idē identice. ¶ 4o.q2 lz ista inueniatur a sanctis cōiter ꝓcessa:psona est essentia: nō tñ ista:psona est rel'o:minus ergo vñr idem:⁊ p ons distincta realiter. ¶ Ad p̄m dico.q̄ lz magis addat totus hō ad corpus:q̄z ad aiaz:eo q̄ hz entitatē minorē:tñ magis denoiat̄ a corpore: vnde dr̄ corpus: non spūs.Sic in proposito:lz psona min⁹ addat ad essentiā q̄z ad rel'onez:tñ a rel'one fit denoiatio:⁊ dr̄ tota psona respectiua.Et rō hoz ē:q2 ꝓstitutū semp tenet modū minus p̄ncipalē.vt pz i ꝓstituto ex absoluto ⁊ respectiuo:ex suba ⁊ accīte:ex ꝓtingenti et necio:ex spūali ⁊ corporali. ¶ Ad 2m dico.q̄ licz genus dicat̄ de spē in p̄ mō dōi per se.tñ spēs addit ad ipm dr̄iam specificam:fm quā distinguit̄ ab eo formaliter p modū additiōis. ¶ Ad 3m dico.q̄ opz cōcedere:q̄ aut illa vnitas nō erit idētica:cū nec psona nec rel'o sit formal'r infinita:aut dicere q̄ psona est formaliter ifinita:sicut ⁊ essentia diuina. Et tūc opz dicere q̄ non sufficit ad vnitatē idēticā q̄ vnū vel alterū sint realiter idem 3o infinito: sed opz q̄ vtrūq3:ita q̄ talis realis vnitas sit prioz ordine essentiali q̄z identica. ¶ Ad 4m dico q̄ Aug.vr̄ eā ex primere.7.de tri.qñ dicit q̄ eo verbū quo filius:nō tñ eo sapientia quo vbū:sed eo essentia q̄ sapientia: vr̄ g̃ accedere aliquo mō rel'one verbū eē quo negat sapientia vbū esse. ¶ Sed hic sunt 4or dif. ·Prima est.si aliq̄ predicatū p̄t dici de diuina psona in p̄ modo dōi per se.Dico q̄ non ꝓprie:q2 pna dīna non est aliq̄ vnū diffinibile.cū nō sit vnuz formaliter. Supponitū aūt in creaturis mlta predicata recipit de p̄ mō:q2 est q̄dam vnū diffinibile p se: pna autē diuina non sic:ad ꝓstōnem aūt eius concurrūt due rōnes diuersoz genez non facientes aliquā tertiā entitatē vnam per se. ¶ 2a diffi.est.si ista est in prīmo mō.pr̄ est essentia.Dico q̄ nō proprie.q2 p̄dicatio p̄mi modi nō est nisi formalis. ista aūt est idētica. ¶ 3a.diffi.est.si ista sit de p̄ modo.pater ē deus: Dico q̄ non. licz in creaturis h̄ mō nā de supposito p̄dicet̄.eo q̄ rō ꝓstitutiua suppositi nō extraneatur a nā.tñ in diuinis sic.q2 rel'o ꝓstituens extraneat̄ a nā diuina. ·Rō aūt euidenter ostendens q̄ ista nō ē in p̄ mō est ista:q2 q̄ p se diceret̄ de deo diceretur de pr̄e.sicut pz p regulam logicalē:ergo cū deus per se sit absolutū:psona erit absoluta:q̄ ē falsum. ¶ 4a diffi.est.si ista.pr̄ est rel'o.sit in p̄ mō:·Dico q̄ nō. q2 vr̄ identica.sed ista.pr̄ est relatiuū vr̄ appropinq̄re: q2 q̄ q̄d dr̄ in q̄d de respectuo:dr̄ in q̄d de pr̄e.

Obiect q̄druplicit̄.

Al.l. nal rl'eēa absoluta.

Quare persona denoiat relatiua hoc idē.ē. dixit.

Denoiatio cōitu a pte debiliori

Caste.

Persoīa cē formaliter infinitā.

Vnitas realis pcedit identicā. Ca.4.

D.q̄druplex

Nullū p̄dicamēt̄ si p̄mo mō dicit̄ de psona i diuis quare.

Pfez nō cē formaliter deū oñdit.

Nō dr̄ poder ꝙ

Quantum ad 3am pt̄ istius qōnis videndū est. Utrū psona dicat aliq̄d p̄ter rel'onem ⁊ essentiā sil'sumptas. ita q̄ sit qō silis illi q̄ fit in creaturis de entitate cōpositi resultāte. Introducunt̄ aūt hic 4or rōnes probātes pt̄ affirmatiuā:q̄ oēs innituntur p̄ p̄no cōplo:q2 de eodē ꝺdicto/ria dici nō p̄t. ·Prima est ista ⁊ ꝓceditur ab oībus q̄ eēa ⁊ rel'o ꝓstituunt sil'sumpta psonā: sed psona non ꝓstituit psonā:q2 idē non ꝓstituit se.g̃ ⁊c. ¶ 2a est ista.Oē ꝓstitutiuū alicuius vr̄ prius ꝓstituto:cū ꝓstitutū videat̄ ab eis resultare.sed essentia ⁊ rel'o sil'sumpta sunt ꝓstitutiua psone:g̃ prioza psona:sed psona non est prioz psona:q2 nihil est prius se. g̃ ⁊c. ¶ 3a est hec:nulla res seipsam p̄supponit:sed psona p̄supponit essentiam ⁊ rel'onem.g̃ ⁊c. ¶ 4a. Supza p̄ diuersa vt sic non p̄t aliq̄ vnitas fundari.sed eēa ⁊ rel'o fm suas rōnes formales sunt p̄ diuersa. g̃ vnitas quā habemus ponere in psona:non p̄t in eis fundari.g̃ in alio. Intelligendū aūt ad euidētiā isti⁹ articuli.q̄ 4r p̄t aligs imaginari q̄ psona ad eēntiā ⁊ rel'onez se haberet. Uno mō q̄ sic spēs suo mō:fm cōem viā:nihil addit ad genus ⁊ dr̄iaz sil'sūpta.ita psona nihil addit ad rōnes formales eēntie ⁊ rel'onis sil'sūptas.q2 sic illa sūt diffinitiua spēi. sic ista psone. ¶ 2o modo q̄ ex rel'one ⁊ eēntia resultet quedā 3a vnitas:sicut ponit̄ a multis de cōposito ex mā ⁊ forma:ita q̄ sicut ex istis fit vnū p se.ita ex illis. ¶ 3o mō q̄ sit ibi vnitas identica q̄ puenit ex infinitate vnius istoz ꝓstituentiū.s. eēnt. vt sic pna nihil aliō sit nisi eēna ⁊ rel'o:nō vt p̄cise distincta fz rōnes formales:fz vt sunt vnū idētice. ¶ 4o mō q̄ ponat̄ psona vnica realitas:fm quā oīa q̄ sūt i vna pna sint vna res.ita q̄ illa realitas vē sit eēna ⁊ vere rel'o:sic infinitas dīna vē est qōlibet attributuz. sic ēt vnica eēna est q̄libet psona:sic g̃ pna est aliq̄d vnū reale nō vnitate fūdata i rōne aliq̄ forl'i. fz i realitate cōi. ¶ Alys aūt vys p̄termissis q̄z q̄libz hz mltas dif.p̄tractādo 4am viā. Est sciendū q̄ si ipsa ponat̄ mlte isurgūt dif.q̄b⁹ declaratis mlta alia patebūt. ·Prima ē.q̄ ē nēcitas ponēdi istā realitatē p̄ter rōnes formales. ¶ Dico q̄ q̄druplici ō cā ponitur nēcio illa realitas. ·Prio ad vitādū realē distinctionē.vt.s.ea q̄ sunt i eadē pna real'r nō distinguant̄.vñ opz q̄ respōdeat vnica realitas:vt sit vna res. ¶ 2o ad saluandū distinctionē formalē q̄ supius demonstrata ē iter ista q̄ sūt i vna pna.q2 si rōnes formales nullaten⁹ abstrahāt a sua realitate: sz sint oib⁹ modis:idez tūc sic ponit̄ vna res:poneret̄ vna formal' rō. ¶ 3o ad vitādū q̄ternitatē rez. q2 cū tres psone sint tres res respectiue.si ponat̄ in aliq̄ pna nisi vna rea res hēbim⁹ q̄ternitatē rez. ¶ 4o ad sal dum q̄ternitatē rel'onū.q2 si rel'o i dīnis ē oī mō sua rea ras:sic sī 4or rel'ones.sic erūt 4or res. ¶ 2a di.ē.q2 si vr̄ nēcio po dum dist̄m aliq̄ iter rel'onē ⁊ eēntiā ex vna pte:⁊ il lā realitatē ex alia.cū extrema ꝺdictiōis fz p̄missa eis attribuant̄.vt pz. Dico q̄ nō ē ibi dist̄o nec real' nec formal':fz sic mod⁹ itrīsec⁹ itell'r distingui a formalib⁹ suis rōib⁹ ab eo abstrahētib⁹:sic attri ta dīna abstrahūt ab ifinitate ⁊ nēcitate. ¶ 3a dif.ē.q2 aliq vñr vitare istos modos p vnicā dist̄m quā qlibz cogitur ponēr.si g̃ sic p̄t vitari ponēdo illō q̄ necessariū ē ponere.vr̄ q̄ nō debeant poni.Dr̄ g̃ res 2r accipit̄.Uno mō p oī eo q̄ ē ex aiaz.⁊ sic accipiēo ꝓcedit̄ q̄ eēna ⁊ rel'o sūt due res.Si āt accipiat̄ p re ,p̄pe.,put nūc logmur ō re.sic tñ st̄ vna res. Ista tñ

3. arti.

Persoīaz aliq̄ entitatē vnā p̄ter ꝓstitutiua sil'⁊ seorsuz sūpta dicere ostendit.

Mō totū q̄ q̄ris de entitate psone in diuis ēt eius vnitate.

Al.l.entitas.

Persoīa dicet vnā realitatem ⁊ quare.

D.13.

Quadruplex cā dicē ponis q̄rte. In eadez psona distinctionē realē non esse.

Realitatē modū itrinsecū cē.

Pō alioz.

Res duplex.

Impugnatio

euasio non vr sufficiens:qz sic possumus distingue/re de eētia. put accipit pro oi eo qō est ī re extra: ꝛ p essentia ꝓpe.p mō cōcedit ꝙ sunt tres essentie: quod nullatenus conceditur.zo modo non. Simi/liter accipio propryssime rez:sicut tu accipis:qñ dr ꝙ in diuinis sunt tres res tñ: q̄cūqz aūt sunt ī vna psona sunt vna res. ¶ Constat ꝙ in vna psona sunt multe rōnes formales.ḡ plures res. Item eo mō q̄ est vnica res:sūt ibi mlte rōnes forles. ¶ Si dicas non sunt multe rōnes forles sed vna: non tñ forma/liter. Jstud non sufficit.qz eodē mō arguam de vna rōne formali:ꝛ plurib⁹ formaliter. ¶ 4ª diffi.ē. qz diuina essentia vt vr antecedere psonas diuinas in q̄dā signo nāe:ꝑm illud qō dicit Dion.ī.c. de vnica ꝛ discreta theologia:est va res p suam realitatē.hic aūt non ponunt nisi realitates personales. ¶ Dico ꝙ deitas vt precedit psonas nullā realitatez hz.sic nec nā humana ex sua suppositā.pt tñ dici res ī illo prioꝛi eo mō quo logtur Aug.7.de tri.ꝙ omne rela tiuum prius est q̄z ipsa rel'o:cū tñ p rel'onē sit forma liter relatiuū. Uñ album pōt dupliciter accipi: aut prout supponit pro subo albedinis:ꝛ sic p̄cedit albe dinē:aut prout supponit quasi p constituto ex subo ꝛ albedine:ꝛ sic est posterius ipsa albedine:ꝛ sic di/cendum est de denoīato a realitate:ꝛ ipsa realitate. ¶ 5ª diffi.est.qz diuina eēn[a] ꝑm determinationem eccl'ie est sūma res:que nec generat nec generatur: nec spirat nec spirat:ꝛ tñ q̄libet triū rez psonaliū: aut gnāt:aut gnāt:aut spirat:aut spirat: erit ḡ vna 4ª res. ¶ Dico ꝙ sicut ab eadē iustitia dr bō iust⁹ ꝛ ala iusta denoīatiue:ꝛ tñ vnū istoꝝ gnātur ꝛ coꝛ/rumpit:ꝛ aliud nō.ita ab eadē realitate denoīatur res diuina essentia ꝛ psona:ꝛ tñ res que est essentia non generat nec generat:sed res q̄ est psona. Rea/litas.n.identice est idez essentie ꝛ psone:ꝛ supponit pro vtroqz:vt aūt supponit ꝓ essentia: nec generat nec generat: vt aūt pro persona sic. ¶ 6ª diffi.ē.qz in diuinis ponit vna res absolutissima.s. dina eēn[a] que ē res absoluta: ꝛ ponūtur tres respectiue scōm ꝙ pz ex dict. ergo vr ꝙ sequitur quaternitas rez. qō est ꝺ ecclesiam. ¶ Dico ꝙ sicut eadē exītia exi stit eētia ꝛ persona.sic eadē realitate sunt res: illa aūt realitas abstrabit ab absoluto ꝛ respectiuo. sic rō entis.tñ dr denoīatiue absoluta ꝛ respectiua ꝑm ꝙ sunt gditates:q̄rū est realitas. ¶ 7ª diffi. est.qz i diuinis est vna realitas cōicabilis.s.essentia.ꝛ tres incōicabiles:vt realitates psonales:ḡ quaternitas. ¶ Dico ꝙ vna realitas vt supponit ꝓ eētia dicit cōicabilis:vt aūt ꝓ rel'one dr incōicabilis:ipsa tñ ī se vltimate precisa non est cōicabilis cū sit psonal: nisi pro quanto supponit pro essentia cū qua ē vnū identice:ꝛ vt sic pōt dici cōicabilis:tñ in se formali ter non:accidit.n.sibi ꝙ supponat pro eēn[a]. ¶ Sz q̄re non ita bene rel'o cōicabilis: cū sit eque vnum idētice cū eētia:sicut ista realitas: ¶ Dico ꝙ res ꝛ ens identice de alys predicant in diuinis ꝓp du/as cās.s.ꝓp infinitatē ꝛ cōitatez:ideo magis suppo/nit pro alys:q̄z rel'o vel alia. ¶ 8ª diffi. qz vt vr di/uina essentia non erit tñ vna res.sed tres res. cum ibi sint tres realitates:a qbus ipsa denominat res. ¶ Dico ꝙ essentia diuina sit est tres res:sicut tres psone simul de ipsa predicantur:ꝛ etiaz est vna res que est quelibet illarum:non est autem alia res ab istis. Aliter enim dicitur vna res ꝛ tres res:ꝛ aliter tres realitates ꝛ vna realitas.qz vna ꝛ tres res di/cuntur denominatiue:vna autem ꝛ tres realitates dicuntur identice. ¶ 9ª diffi.qz cum quelibz istaꝝ realitatum dicatur absoluta ꝓp diuinam essentiā: sicut relatiua ꝓp relationem.vr ꝙ ita debeant dici tres realitates absolute:sicut dicūtur tres respecti ue. ¶ Dico ꝙ vez esset si illud a q̄ dicitur realitas absoluta:multiplicetur ī diuinis:sicut illō a quo di citur relatiua:cuius oppositum est de facto:licet.n. quelibet triū realitatum sit absoluta.non tamen tres realitates absolute:sicut quodlibet attributo rū dicitur infinitum: non tamē plures infinitates: aut sicut q̄libz psona est deus:non tñ tres dy. ¶ 10ª diffi.est.qz cum distinctio realis fundetur in reali/tate.sicut formalis in ratiōe formali: videt ꝙ rel'o vnius persone non distinguatur realiter a relatiōe alterius psone:cum ꝑm te sint tantuz tres ratiōes formales. ¶ Dico ꝙ sicut accidentia diuersoꝝ sup positoꝝ distinguuntur suppositaliter: lz nō sint suppositā.tamen hoc hñt ꝓ attributionem ad ipsa. ita distincte relatiōes distinguuntur realiter ꝓ at/tributionem ad diuersas realitates quas habēt in distinctis psonis. ¶ Undecima difficultas: qz tūc ꝑm premissa non videtur ꝙ persona per relationē distinguitur realiter ab alia persona. lz formaliter tantum:cum supra formalitatem non fundetur ni/si formalis distinctio. ¶ Dico ꝙ sicut relatiōes for maliter distinguuntur:ita persone ꝓ realitatē ipsa/rum relationum realiter distinguuntur: vt autē ab strahit ratio formalis a realitate:tunc manet soluz distinctio formalis: ꝛ tunc maioꝛ videtur distictio relationis a relatione q̄z persone a persona:sicut di stinctio generis exced it specificaz. ¶ Duodecima difficultas:quia sicut relatio in patre distinguitur a relatione filij realiter per hoc ꝙ aliam ꝛ aliā rea/litatem habet in illis personis.ita videtur ꝙ essen tia per attributionem ad diuersas realitates pari ratione distinguitur realiter. ¶ Dico ꝙ realis di/stinctio presupponit non identitatem extremoꝝ. vbi ergo preintelligitur non idētitas. distinctio eē non potest.essentia autem vna numero est in perso nis:ꝛ ideo quocunqz sibi adueniente realiter distī/gui non potest.sicut nec personaliter distīguitur ꝓ attributionem ad personas. ¶ Tertiadecima dif ficultas:qz realitas videtur dicere perfectionē sim pliciter:sicut alia transcendentia ꝯcomitantia ens. ꝛ tamen nulla pfectio simpliciter in diuinis est pso nalis:sed iste tres realitates ꝑm premissa ponūtur personales. ¶ Dico ꝙ sicut vnitas non dicit vni/uersaliter perfectionem simpliciter:cuz in diuinis non negatur vnitas personalis:ꝛ forte eodem mo/do veritas sic forte suo modo potest dici ō ipsa rea litate. ¶ Ad argumentum patet. Qō V

Ens ꝛ tres maxi me vificantur et supponūt ꝓ obꝰ ī diuinis.

Alr res ꝛ aliter realitas ꝓdicāt ī diuinis.

Dinitas vt prioꝛ psonis nō est res ꝙ bene exaiabis pōderando.

La.I.

Albū accipi du/pliciter:ꝛ albedi nem preire vno modo.

Ex de sum.tri.ꝛ si.ca.c.dānam⁹.

Singularis re/soluto ꝺ ioachi.

A.I.altissima.

Uti vnicā exītiā sic vnicā realita/tē ī diuis esse.qō tñ bene exaiabis plura addēdo vt scis.

Realitas eadez vt supponit ꝓ es/sentia cōicabilis ē:vt ꝓ rel'one in/cōmunicabilis.

Trum Trinitas rerum possit sta re cū vnitate reali. Qz n ō. quia omnes vitant quaternitatē. ¶ Lō tra. Sunt quattuoꝛ relationes. ꝛ tamen sunt vna res. Quia hic queritur de tri/nitate ꝛ realitate:que duo habent reduci ad distin ctionem rationum formalium:ꝛ ad distinctionem realitatum. ¶ Jdcirco hic sunt duo facienda. ꝓri mo declarandum est quid est formalitas vel ratio formalis:ꝛ qd realitas. zo de quesito. Quātum ad ꝑm declaro sic ꝓ oꝛ[nem]. ꝓ quid est formalitas. zo qd realitas. 3o si formalitas ē realitas.

Mōī mutauit exemplum.

Uūo vificat di/stinctio realis de relationibus.

Singularis su/ga.lz ꝓsideistan/tiā ponderando.

Real' distinctio presupponit non idētitatem.

Mōbil' doctrina

Non oē trālcen dēs ē pfectio sim pliciter.

I.arti.

4°.si inter formalitatem ⁊ realitatē est aliqua di
stinctio. 5°.que est necessitas ponēdi formalitatez
in deo. 6° que necessitas ponendi in creatura.

1.pars. Oppo. alior. Impugnatio qdrupler.

Quantum ad p^m dicunt alig qꝫ formalitas
ē rō diffinitiua vniuscuiusqꝫ: qꝫ
sic idem ē qꝫ rō formalis. ¶ Sꝫ ꝺ istud 4^r. Primo
qꝫ vltime ꝺrie sunt formalitates: cū sint p̄n^a forma
lis distinctiōis: ⁊ tamē non sunt diffinibiles. ¶ 2°.
qꝫ passiones entis ponunt̄ formalitates: ⁊ plēs pfe
ctiōes simplr: qꝺ° tñ repugnat diffiniri. cū sint sim
pliciter simplices. ¶ 3°. qꝫ rō entis ponit̄ formali
tas: ⁊ tñ nō diffinit̄: cū nō hēat notiora. ¶ 4°. qꝫ es
sentia diuina ponit̄ formalitas: ⁊ tñ nō ē diffinibil:
qꝫ nō hꝫ priora. ¶ Jō dico addēdo ad priorē mo^m.
qꝫ formalitas nihil aliud est nisi rō qditatiua cuius
cūqꝫ qditatē hñtis. siue illa sit diffinibilis: siue nō:
sicut est in simplr simplicib°: ⁊ p̄ diuersis.

Oppo. propria. Formalitas qd?

2.pars. Oppo.aliorum.

Quantum ad 2^m videdū est qd sit realitas.
Et dicūt alig. qꝫ realitas ē qcqd
est extra aiaz. qꝫ ens diuidit̄ in ens reale ⁊ rōnis: ſꝫ
ens rōnis est in aia: g̃ ens reale est ex̄ aiam. ¶ Con
tra istud arguo 4^r. Primo sic. qꝫ inter eadē p̄n^a di
stinctiua semp ē eadē distin°. vbi g̃ sunt distinctio
nes diuersaz rōnū: opꝫ cē extrema diuersaz rōnū:
⁊ ponunt̄ extra aiam: cū habitudines varient̄ solū
a termio vel a fundameto: ſꝫ distin° realis ⁊ forma
lis sunt diuersaz rōnū: ⁊ ponunt̄ ex̄ animam. extre
ma aūt distinctiōis formalis sunt rōnes formales.
extrema distinctionis realis sunt ipse res. g̃ opꝫ qꝫ
ista extrema sint extra aiam: ⁊ qꝫ nēcio distinguan
tur cū habitudines sint diuerse. ¶ 2°. qꝫ idē nō pōt
ēe qditatiue res ⁊ nō res. ſꝫ tota qditas huius crea
ture in po^a obiua fuit nō res: g̃ in exist̄tia nō ē qdi
tatiue res. eadē aūt qditas oino est ī po^a obiectiua:
⁊ in exñtia actuali. ¶ 3°. qꝫ eiusdē rōnis formal ponit̄
hō in ēe cognito ⁊ in re: qꝫ vnifomiter diffinit̄:
⁊ tñ hic nō hꝫ realitatē: ibi autē hꝫ. ¶ 4°. qꝫ qditas
creature ⁊ rel̄o eius ad deuꝫ sunt due qditates: ⁊ tñ
vnica realitas: vt alibi pꝫ. Jō dico qꝫ realitas ē mo
dus intrinsecus formalitatis: sicut finitas vel infi
nitas aduenientes nō variāt rōnē formalē diffiniti
uā alicuius qditatis. vt. ŝ. patuit. ita nec realitas.

Vid. ŝ. tm 2° Oppo. prīa. Realitas qd?

3.pars. Vna veraz ppō nūi creaturis q̄ ue. Ite ge.t.c.17. ⁊ metha .t.c.7.

Quātū ad 3^m videdū est vtrum formalitas sit
realitas. ¶ Dic dico qꝫ q̄ttuoz gnā p
pōnū vificant̄ in creaturis. Prime sunt q̄ vificātur
p solam ꝯcomitantiā: sicut ꝺr qꝫ gnātio vnius ē coz
ruptio alterius: ⁊ tñ gnātio ⁊ cozruptio sunt priuati
ue opposita. Alie aūt sunt denoiatiue: q̄ vificātur p
ꝯcretionem solā: sicut hō ꝺr iustus g̃ in se hꝫ forma
liter iustitiā. Alie sunt qditatiue: sicut hō est aial. qꝫ
ptinet ad p^m modū ꝺdi p se. Alie vo sunt idētice: sic
q̄ vtrūqꝫ extremoz vel altez ē trāscēdēs. loquen
do de illis trāscēdētib° q̄ ꝯuertunt̄ cū ente. Sic eiz
ī diuinis pp infinitatē alteri° extremi vel vtriusqꝫ
ꝯcedit̄ p̄dicatio in abstracto. ita in creaturis ꝓpter
cōitatē. Vñ ꝺr qꝫ vnitas est q̄daz entitas: ⁊ entitas
ꝺr de vltimis ꝺrys. ſꝫ ipsa quiditatiue in eis nō in
cludatur: ⁊ isto mō dico qꝫ realitas ē formalitas: qꝫ
realitas est transcēdens. Ꝺr aūt formalitas res de
nominatiue: qꝫ res est ꝯcretū realitatis: nō tñ qdita
tiue. qꝫ ois formalis rō abstrahit in creaturis a rea
litate: ⁊ ēt ab exñtia: que est modus intrīsecus ade
q̄tus realitati: qditas. n. q̄ nō exist̄it: diffiniri pōt.

Nota qꝫ queris: Vtrū ista ista Porcd° idētica sint nedū rō nalitate: sed ēt trāscēdēte ex trīmoz vel alte rius coz. Scio b° ptis.

4.pps. Oppo.alioz.

Quantum ad 4^m. vtrū sit aliq̄ distin° inter
ista. Dicunt multi qꝫ nulla peni
tus distinctio est inter formalitatē ⁊ realitatem. qꝫ
formalitas vniuscuiusqꝫ ex̄ aiam non est nisi reali
tas eius. ¶ Sed ꝺ istud arguo quadruplr. Primo
sic. Nam isti cōcedunt multas rōnes formales. vbi
tñ negant multas realitates: quecunqꝫ aūt sunt to
taliter idem. si vnuꝫ multiplicatur ⁊ reliquū. ¶ 2°
sic. qꝫ isti concedunt qꝫ distinctio realis est alia a di
stinctione formali: distinctiōes aūt formales varia
tur ꝑm extrema: sicut pꝫ inductiue ī specifica gene
ris ⁊ alioz: ⁊ inter extrema eiusdē rōnis non cōsur
git nisi rel̄o eiusdez rōnis. ¶ 3°. qꝫ termini ꝓpōnis
ꝓtingentis nō pñt idem ēe oibus modis. cū idez de
seipso negari non possit: sed ista est ꝓtingens: homo
est in re extra: aut ista: hō est res. ¶ Cōfirmatur. qꝫ
nihil est qō sibiipsi accidat. ¶ 4°. qꝫ qñ aliq̄ rō for
malis ꝓuenit alig̃bus duobus: illud qō ei repugnat
cū vno. non pōt esse de qditate illius cōis. ſꝫ rō for
malis entis conuenit enti in potentia ⁊ in actu: sibi
tamen repugnat realitas in potentia obiectiua. rea
litas inq̄ꝫ propria. ⁊ ita non poterit includi in rōne
entis in rerū natura: ⁊ sic erit posterior ipso. ¶ Jō
dico qꝫ realitas distinguitur a formalitate: nō qdē
realiter: qꝫ formalitas ex se non est res: nec forma
liter: qꝫ realitas non est formalitas: sed sicut mod°
intrinsecus a quiditatiua ratione: circunscripto oi
operatione intellectus.

Jmpugnatio quadruplex.

Pōdera ly to taliter.

Pz.ŝ.di.29.q. finali.

A.l. ergo cū realitas sibi repugt in po^a obiua.

Oppo. ppria Realitatem modalē a formalitate distingui.

Quantum ad 5^m videdū est. quare formali
tates in diuinis ponuntur. Et q̄
ad hoc dicūt aliqui qꝫ formalitates in diuinis non
sunt ponende: qꝫ in summe necessario: plura sine ne
cessitate non sunt ponenda. Dato aūt qꝫ pluralitas
istarum formalitatum saluari posset: tamē necessi
tas non apparet. Jdeo ad oñendam necessitatem
istius positionis ⁊ ꝓuenientiam: adducuntur quat
tuor cause: pp quas euidens necessitas apparet po
nendi pluralitatē formalitatū. siue rōnū formaliū.
qō ꝓ qdē habeo. Prima est ad saluandas regulas
ꝺictionū. Nā in diuinis illis q̄ sunt realiter idistīcta: applicant̄ extrema ꝺictionis: q̄ nō pñt eidē in
esse ꝑm idē: ⁊ iō opꝫ ibi ponere ulteriorē distinctio
nē. ¶ 2ª necitas est ad saluandā vnifomitatē pfe
ctionū. pfectiones. n. simplr sic docet Anſ. ī monol.
ex creaturis deo attribuuntur omni imperfectio
ne recisa. ⁊ ideo cum in earum diffinitionibus nul
la includatur imperfectio: remanent ibi eedem dif
finitiones: quas cōsequitur per se formalis distin°.
¶ 3ª necessitas ē ad saluādā multifomitatē sciaz.
quia in aliqua sciētia que est vna per integritatem:
quot sunt ibi ꝑnes demñrate: tot sūt ibi veritates di
stincte: cum vna conclusio scientifica habeatur de
vno: ⁊ alia de alio: alietas autem conclusionum ne
cessario arguit alietatem alicuius termini: idez eiz
non potest esse scitum ⁊ non scitum simul. ¶ Quar
ta necessitas est ad saluandam varietatem conce
ptuum: quia aliqua sunt de deo cognoscibilia p na
turam: ⁊ aliqua non: ⁊ aliqua per se nota: ⁊ aliq̄ de
monstrabilia: ergo aliqua distinctio. Jste autez ne
cessitates confirmantur per Dionysium de diuinis
nominibus. c. de eodem ⁊ diuerso: vbi dicit qꝫ itel
ligimus in diuinis veram alteritatez: non scoz va
riationē: sed ꝑz multiplicē formationē vnitiuā. talis
aūt est distin° formalis cū vnitate idētica.

5.ps. Oppo.alioz.

Pōbalitatis formalitatuz nēcio ponēde in dīnis q̄druplicē cāz eē ⁊ ē notandū.

Hō ebba Dyoñ.

Quantū ad 6^m videdū est. qūo ponunt̄ ī crea
turis. Et q̄tū ad ꝑ ē itellīndū. qꝫ for
mali^es inueniunt̄ ī creaturis 4^r. p̄ ī trāscēdētib° sic

A.l. q̄t formalitates inueniunt in creaturis.

6.ps.

sunt entis passiões q̄ realr̃ distingui nō pñt.cū in q̃libet re quantūcūq3 realiter indistincta oīa cōcurrant.℄ 2° in lineis p̄dicamētalib⁹. q2 extra genus sube oēs spēs aliorum predicamentorum sunt simplices forme τ realiter indistincte: τ tñ ibi ꝓbat̃ distinctio formalis inter genus τ dr̃iam:cum nullum eorꝫ dicat totam qditatem specificā. ℄ 3° in intraneis habitudinib⁹. Respectus.n.creature ad deuz sunt ita ītimi creature: ꝙ lȝ differāt formalr̃ a suis fundamētis:eo ꝙ cadunt sub differētys oppositis entis.s. sub absoluto τ respectiuo.nō tñ differūt realiter:cū prius a posteriori ibi absolui siue separi nō possit.℄ 4° in diuinis imitatiōibus: q2 sicut docet

6.tri.c. vltimo. Aug.vestigiū in creaturis inuenitur in qualibet re quātūcūq3 distincta.τ sic sine reali distinctione sūt illa in qb⁹ inueniẽ rō vestigy.Et eodez mō apparet de illis potētys in qb⁹ est imago diuina: q̄ sunt vna

14.i.c.8.τ alibi. res τ vna eēntia ꝫm Aug.

2.arti. Istis p̄missis videndū est de 2° p̄ncipali.s.vtrū cū vnitate reali possit inueniri trinitas rerum.℄ Et quantuz ad hoc introducunt̃ 4ᵒʳ ꝯnes:

Cōclo q̄drupl̃x Prima est ꝙ in vnaquaq3 psona diuina est inuenire vnā realitatē:ꝑ quā oīa que sunt in vna pⁿᵃ sunt vna res:hoc ꝓbatur sic.quecūq3 sunt vna res: sunt

In dinis tantuz tres realitates fore singula singule psone dūtaxat corrñdēs intranee. vnū ꝑ vnā realitatē:sed q̄cūq3 sunt in vna persona: sunt vna res.g̊ ꝑ vnā realitatē.℄ 2ᵃ ꝯ est. ꝙ in q̄libet pⁿᵃ non est inuenire nisi vnā realitatē: ꝧ ꝓbat̃ sic.vbicūq3 ē inuenire rē τ rē:ibi ē inuenire distinctionē realē:ſȝ talis distin° nō est ī aliq̄ vna psona. g̊ τc̃.℄ 3ᵃ ꝯ est.ꝙ in tribus psonis est inuenire tres realitates ꝑ q̄s ad inuicē distinguunt̃ realr̃. ꝧ probat̃ sic.q̄cūq3 realr̃ distinguunt̃ ī eis ē res τ res:sed tres pⁿᵉ realr̃ distinguunt̃.g̊ in eis sunt tres realitates.℄ 4ᵃ ꝯ ē.ꝙ ī dīnis nō ē īuenire nisi tm̃ tres realitates.ꝧ ꝓbat̃ sic. q2 si 4ᵒʳ eēnt cū nō sint nisi tres pⁿᵉ.oporteret ꝙ essent due in vna pⁿᵃ. qd̕ est falsuz. ℄ Sȝ ꝯ ista instat̃ 4ʳ.Primo ꝯ primā ꝯnem. Naz

Obijcit̃ quadrupliciter τ subtil̃r ista res que est in pⁿᵃ:aut est res cōicabilis: aut icōmunicabilis:si cōicabilis.g̊ ꝑ eā non distinguit̃ psona ab alia:q2 oē cōicabile est cōe:cōe aūt non est rō distinctiōis:si incōicabile:ergo ꝑ eā cōicabilia non erūt res.℄ Cōtra 2ᵃᵐ ꝯnem arguo sic. Ubicunq3 ē inuenire realitatē absolutā τ realitatē relatiuā: ibi est inuenire duas realitates: sed in vna pⁿᵃ est inuenire realitatē absolutā τ relatiuā.ergo τc̃.℄ Cōtra 3ᵃᵐ arguo.q2 cū eādē realitatē habeāt pr̃nitas τ essentia in pr̃e.τ ꝑ te.ꝑ istam realitatē pr̃nitas distinguit̃ realiter a filiatiōe:vr̃ ꝙ eodē mō eēntia ꝑ istā eandē realitatē quā hȝ distingueret̃ silr̃.℄ 4° contra 4ᵃᵐ. Persone diuine sunt idez realr̃ τ distincte realr̃.g̊ opȝ ꝙ ꝧ sit ꝑ aliā τ aliā rē: g̊ 4ᵒʳ res. ℄ Ad

Termin⁹ supponit dupl̃r. p̄ᵐ dico.ꝙ aliqñ aliq̄s termin⁹ supponit ꝓ se: aliqñ supponit ꝓ alio.Exᵐ primi.albū disgregat.Exēplū 2ⁱ.albū currit.tūc supponit ꝓ subo. Sic dico in proposito.ꝙ res vel realitas pōt supponere ꝓ se:vel ꝓ alio.Dico g̊ ꝙ accipiēdo realitatē p̄cise q̄ est in pⁿᵃ pr̃is vt supponit ꝓ se est incōicabilis.τ tñ ꝧ non obstante pñt denoīari ab ea τ dici realia q̄ sunt cōicabilia.Exᵐ.psona pr̃is est incōicabilis: τ tñ oīa q̄ sūt

A.l. psonalitas. in pr̃e tā cōicabilia q̄ȝ icōicabilia dñr quodāmodo psonalia denoīatiue ꝑ attributionē ad illā vnicam

A.l. psonata. Unica realitas ē i persona pr̃is a q̄ oīa i pr̃e ꝯtēta realia dñr:ſȝ diuersimode. psonalitatē.Sic dico in ꝓposito.ꝙ.s.eēntia τ relo ī pⁿᵃ pr̃is hñt vnicā realitatē q̄ dñr denoīatiue res:q̄ est incōicabilis:nō obstāte ꝙ denoīata a tali realitate:aliq̄ saltē sint cōicabilia. ℄ Sȝ tunc venit 2ᵐ

dubiū.qd̕ tāgit 2ᵐ argᵐ.qūo eadē realitas pōt esse ad se τ ad aliud.Certū.n.ē ꝙ realitas eēntie ē ad se: τ relōnis realitas est ad aliud. opȝ igit̃ ꝙ aliq̄ dist° sit.℄ Dico ꝙ realitas ꝫm se abstrahit ab absoluto τ respectiuo.Uñ sicut ens de se nec est absoᵐ nec relatiuū:sic nec ista realitas qditatiue ē absoᵗᵃ vl̃ reᵘᵃ ſȝ tñ denoīatiōe extrinseca p̄t eē dici τ ē vtrūq3: q2 denoīat̃ absoᵗᵃ a rōne essentie: τ reᵘᵃ a rōne relōnis. sic eadē nā denoīatiue dr̃ vl̃is τ ꝑticularis. Uñ ad argᵐ dico.ꝙ īpōle est ꝙ aliq̄d sit qditatiue absoᵐ τ relatiuū.sed denoīatiue nō ē incōueniēs.℄ Si dicat̃ ꝙ qūocūq3 vadat negociū: extrema ꝯdictiōis .s.absoᵐ τ nō absoᵐ dñr de ista realitate.Dico ꝙ extrema ꝯdictiōis necc̃io ꝯcludūt nō idētitatē aliquā ī p̄mis fundamētis τ īmediatis. de quibus dicuntur:non tamen mediatis.sicut multa exempla manifestant.Ista g̊ contradictoria bñ ꝯcedunt distinctionē īter rōnes formales eēntie τ relōnis:q̄bus p̊ ꝯueniūt:nō ē āt necc̃e ꝙ ꝯcedāt distinctionē realitatis q̄ nō est īmediatū fundamētū. ℄ Ad 3ᵐ dico.ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄ realr̃ distinguant̃ nō sufficit ꝙ ibi sit realitas τ realitas.ſȝ ꝙ vnū careat realitate quam aliud habet:sicut pȝ de pⁿᵃ q̄ hȝ vnā realitatem q̄ caret alia:iō distinguit̃ ab alia realr̃.eēntia aūt lȝ habeat ī se tres realitates:tñ hñdo vnā non caret simpliciter alia:τ hīc ē ꝙ īpa nō distīguit̃ realr̃ ab alia. ℄ Ad 4ᵐ pōt dici ꝙ pⁿᵉ dīne sūt vnū eēntialr̃ ꝑ essentiā.τ distinguunt̃ ꝑ p̄ncipia distinctiua.τ sic per aliud ꝯueniūt:et ꝑ aliud differūt. ℄ Dico tñ aliter ꝙ realitas si supponat ꝓ eēnᵃ tūc dico ꝙ sūt vnū realiter:hoc ē sūt vnū ꝙ ē res d̊noīatiue.tñ qditatiue nō possȝ vificari.q2 pⁿᵉ nō sunt aliq̄d vnū qd̕ sit qditatiue res.Si aūt accipiat̃ res vel realitas vt supponit ꝓ se:sic dico ꝙ pⁿᵉ diuine distinguūtur ꝑ res. q2 ī eis sunt tres entitates reales:q̄ sunt fūdamenta τ termini distinctiōis realis.℄ Sed adhuc hic sunt aliq̄ diffi. Prima q2 ens τ res ꝯuertunt̃.si g̊ ponantur ī dīnis tres realitates:vr̃ ꝙ ibi sint ponēde tres entitates.Dico ꝙ nō ē magnū īcōueniēs cōcedere. ꝙ sic ibi ponunt̃ tres realitates relatiue: ꝙ ibi sint τ tres entitates ponēde.Uel pōt dici ꝙ lȝ ens τ res realr̃ ꝯuertāt̃. sic ꝙ vbicūq3 sit ens sit ibi res τ ꝯ̊. nō tñ sic ꝯuertunt̃ ꝙ multiplicata re vel realitate mltiplicet̃ necc̃io ens vl̃ entitas.℄ 2ᵃ di.ē d̕ exñtia τ realitate.q2 dictū ē sepe hoc āno ꝙ sūt modi adeq̄ti:τ tñ nō ponit̃ nisi vna exñtia ī dīnis.Dico sicut prius ꝙ bñ ē adeq̄tio tal̃.s.ꝙ oīs res ē exñs. ſȝ non tal̃ ꝙ ad multiplicationez vni⁹ sequat̃ multiplica° alteri⁹.℄ 3ᵃ di.q2 si realitas dic̃ ꝑfectionez simpl̃r. vr̃ ꝙ ipsa sit cōis trib⁹. Dico ꝙ realitas nō ē ꝑ se ꝑfectio simpl̃r.nisi ꝓ q̄ȝto supponit ꝓ aliq̄ rōne formali q̄ ē ꝑfe° simpl̃r.℄ 4ᵃ di. Utrū eēntia dīna habeat aliquā vnā realitatē ex̃ psonas: Dico ꝙ nō.q2 tūc necc̃io eēnt 4ᵒʳ realitates.Dico igit̃ ꝙ tā essenᵃ q̄ȝ attributa q̄ȝ ēt alia dīna nullā realitatē hñt nisi ī psonis.ita ꝙ eēntialia vnā realitatē hñt ī vna pⁿᵃ. τ aliam in alia.τ tertiam in tertia.sicut humanitas habet tres existentias in tribus indiuiduis. nec tñ aliquam hȝ a se si prescindatur ab illis indiuiduis. ℄ Sȝ pōt ne dici res vt sic p̄scidit: Dico ꝙ accipiēdo rē qditatiue nō ē res ſȝ denoīatiue accipiēdo rē τ ī q̄dā attributiōe sic pōt dici res: τ isto mō dr̃ ꝙ ē vna summa res.℄ Sed adhuc sunt duo dubia vel tria.℄ Primum est ꝙ cum res accipiatur dupliciter ꝫm mētē doct.vel pro oī eo qd̕ ē ex̃ aīaȝ.τ sic vi

Realitas abstrahit ab absoluto τ relo τ extrinsece denoiat̃ ab vtroq3.vbi pl̃a ꝑ τ ꝯ tange.

Fundamēta ꝯdictiōis duplicia:τ in qb⁹ arguūt distictiōez: τ ī qb⁹ nō.τ ē vbiq3 pōderandum.

Ad distictionez realē aliq̄rū q̄d cōplete req̄ritur nō bñ.

Persone sunt vna res denoiatiue.sed tres res per se.

D.q̄drupl̃ex

Ad mltitudinez realitatũ nō multiplicari entitatē τ si ꝯuertunt̃.qd̕ ē sat̃ singulare.

Silr̃ d̕ realitate τ exñtia imaginādū.vt d̕ entitate τ realitate.

Realitatē perfectionē simpl̃r formaliter non eē.

Essentiā abstractā a personis ñ hře realitatē. Uide Sco.45. di.4.τ pondera ꝧ plura.

Essentiā ī se dici rē ꝯtingit dupl̃r.

Dubiūz triplex.Uīd eū.3.q.dbetti τ alibi.

detur concedere ꝙ sint tot res quot sunt rones formales. Dico ꝙ hoc pōt fieri de quocūqz vocabulo: qō mlta significabit: tñ dico ꝙ proprie accipiendo rem: non dr de oi eo qō est extra aiam. sed pro eo p̄cisce q̄ aliq̄ dñr vna res ꝛ distinguunt realiter. eo g̃ mō q̄ negat eē distinctio realis infra eandē psonā. opz dicere ꝙ rō formalis multiplicetur ꝛ non realitas. Alig tñ volūt saluare p aliū ꝛ aliū modū p̄dicā di gditatiuū. sz ꝙ sit vna formalitas tñ. ¶ Sz illō non apparet mihi intelligibile. qz extrema ꝺdictionis ponunt ſm rones gditatiuas qb⁹ negatis totū aliud negat. ¶ zm dubiū. qz btūs Dil. dicit. ꝙ aliō est spūs. ꝛ aliud res spūs. qd g̃ intelligit. Dico ꝙ. s. gditatiue ꝺstituit ex gditate eēntie ꝛ spiratiōis passiue. vult g̃ dicere ꝙ ille rones formales abstrahūt a realitate: ꝛ ita illa auctoritas mlta ꝺfert ad p̄dcā. ¶ Tertiū dubiū qūo scōm decretalē in diuinis est vna summa res. Dico ꝙ pro vt supponit ꝓ essentia est vna res: vt aūt pro psonis ē tres res: vñ ista vna res nec generat: nec generatur: vt. s. supponit pro diuina essentia. ¶ Ad arg. pz.

¶ Distinctio. XXXIIII. ꝛ. XXXV. Qō I.

Predictis est aduciendū ꝙ quidaz peruersi ꝛc. Cumqz supra dixerimus ac multa dixerimus ꝛc.

Circa distictiōez. 34. ꝛ. 35. post q̄ actū est de istis ꝓprietatibus relatiuis. Nunc q̄rendum ē de proprietatibus absolutis. s. de intellectu voluntate po⁹ ꝛ talib⁹. Et p̄mo in gnāli quero. Utrum talia dicant pfectionē simplr: de oībus in generali. Circa autez istā qōnem ad euidentiā multo ꝛ q̄ dñr de pfectionibus simplr: intēdo. iz. arti. p ordinem declarare. Primo qd ē pfectio simplr. zo q̄ sunt ꝓprietates pfectionū simplr. 3o qb⁹ vȳs pñt pfectiōes simplr inuestigari. 4o quot sunt gradus pfectiōis simplr. 5o q̄ sunt ordines pfectionis simplr. 6o si ois pfectio simplr bēat ꝺceptū simplr simplicē in se. 7o si pfectiōes simplr sint p̄ diuerse. 8o. si oē qō est i ꝺo dicat pfectionē simplr. 9o si oia q̄ sunt in creaturis dicūt pfectionē simplr. 10o. si formalr in deo sunt pfectiones simpliciter. 11o. si pfectiōes simplr sunt in creaturis. 12o. si pfectiōes simplr ſm eādē rōnē formalē sunt in deo ꝛ in creaturis. B est. vtrū q̄libz pfectio simplr vniuoce dicat de deo ꝛ creatura.

Quantū ad p̄m. s. qd est pfectio simplr: sūt 4or modi dōi. Unus ē ꝙ pfectio simplr est illa q̄ nullā impfectionē gditatiue icludit: sicut sapientia ꝛ bō. oē. n. tale regrit in pfectissimo ente. ¶ Cōtra. Nulla pfectio seu entitas positiua includit in sua rone formali aliquā negationē: cū ꝑuatio nō sit de gditate positiui: ꝛ tñ nō oē positiuū est pfectio simplr. g̃ ꝛc. ¶ zo sic. Nulla relo: vt inferi⁹ patebit: ꝺcit pfectiōem simplr. ꝛ tñ nullā impfectionē gditatiue icludit: qz si B esset: cū relo formaliter ponat in deo: poneret impfectio in eo. ¶ Alij dicūt. ꝙ illa ē pfectio simplr q̄ non bz nēcio impfectiōez sibi annexaz: sicut sunt scia ꝛ sapia. tñ albedo nēcio bz aliquā impfectionē sibi annexā: ꝛ iō non est pfectio simplr. ¶ Sz ꝺ boc est qō dctñ est ꝺ aliā opionem. Nā relones oriḡnis nō hñt aliq̄s impfectōez sibi annexā: qz tūc i deo esset illa impfectio. ꝛ tñ vt patebit nō sunt pfectiōes simplr. Alij dicunt ꝙ illa est pfectio simplr q̄ non cōpatit secū aliquā impfectionē. ¶ Sz ꝺ. Tunc. n. sequeret ꝙ sapientia bonitas ꝛc. nō dicerēt pfectionez simplr in creaturis: qz boc non hñt: nā inherēt. Alij dicūt ꝙ pfectio simpliciter ē. qō pōt esse sine oi impfectiōe. ¶ Sz nec istud sufficit. Nā suppositū inquantū suppositū p̄t esse sine oi impfectione: qz ē in deo. ꝛ tñ nō dicit pfectionē simplr. ¶ Ideo dico cū doctore nr̄o ſm doctrinam Anſ. in mono. ꝙ pfectio simplr est. que est in q̄libet melius ipsa q̄ non ipsa. Sed qz illa diffō nō hñ getat intell'm. idcirco sunt 4or modi exponēdi eaz. ¶ Alig. n. dicūt ꝙ pfo simplr est melioz sua negatiōe. Istud nō valet. qz quecūqz entitas positiua de mūdo. est melioz sua negatiōe: ꝛ tñ nō oīs entitas positiua ē pfectio simplr. Alij dicūt ꝙ pfectio simplr est taliꝙ hñs ipsam ē melio⁹ non hñte. ¶ Cōtra. Nā simplicitas ē pfectio simplr. ꝛ tñ nō oē simplex est melius nō hñte simplicitatē: sicut pz de mā ꝛ forma respectu cōpositi. Alij dicūt ꝙ pfectio simpliciter ē illa q̄ ē melioz oī eo qō nō dicit pfectiōez simplr. ¶ Contra. Oē subm est melius sua passiōe. ꝛ tñ ꝺtingit aliqñ subm non eē pfectionē simplr et passionem sic. sicut pz de albedine ꝛ eius vnitate. Alij dicunt ꝙ pfectio simplr est illa que est melioz oī alio a se. Sed istud nimis attribuit pfectiōi simpliciter. qz sequeretur ꝙ non esset nisi vna. s. deitas qz hoc soluz sibi conuenit. ¶ Iō dico ſm mentem doct. nostri. ꝙ pfectio simplr est illa: que est melioz quocūqz sibi incōpossibili. ¶ Hanc aūt glosaz demonstratiue ꝺcludo ex duabus regulis euidētibus ꝛ per se notis acceptis. Prima est ista. ꝙ ois perfeo que est in deo formaliter: est melioz oī perfectione que non est in deo formaliter: ista patet. aliogn de⁹ posset intelligi melioz: si in se haberet quod sibi deficit: vel quod melius est. ¶ zo regula est. ꝙ omnes perfectiones simpliciter quantū est de se sunt compossibiles. boc pz ex concessis ab oībus. nā deo nulla pfectio deficit. ergo deus oēs bz. B aūt nō esset si eēnt incōpossibiles. ¶ Ex istis arguit sic. Oē illō qō deo repugnat est incōpossibile pfectiōi simplr. ista pz ex zo regula: sz oē qō est pfectio simplr. ē melius quocūqz quod deo repugnat: pz ex prima regula: ois ergo pfectio simplr: ē melioz suo incōpossibili. Pōt alio mō deduci sic. Oīs perfectio q̄ est i deo est melioz suo incōpossibili: sed omnis pfectio simpliciter est in deo. qz sunt cōpossibiles: ergo ois pfectio simplr est melioz quocunqz sibi incōpossibili. ¶ Sed contra istaz descriptionē pfectiōis simplr instatur quadruplr. Primo sic. Nā rō entis non est melioz q̄cūqz sibi incōpossibili: qz nullū bz incōpossibile: ꝛ tñ rō entis ponitur cōiter perfectio simplr. ergo descriptio non est bona. ¶ zo sic. Relatio est melioz quocunqz sibi incōpossibili. qz est cōpossibilis omni positiuo ꝛ omni perfectioni simpliciter. ꝛ tñ ipsa non bz nisi priuatiuuz sui pro incōpossibili. Constat aūt ꝙ eoipso est melioz: sicut affirmatio ē melioz negatione. ¶ 3o sic. Sapia est pfectio simplr. ꝛ tñ sibi non cōpetit diffō supradicta. Constat. n. ꝙ sapientia est incompossibilis substantie solis. suba aūt solis melioz est: sicut ꝛ suba q̄libet oī accīte. ꝛ p ois melioz ē ipsa suba solis ipsa sapientia. ergo ꝛc.

El. multa significat.

Res dupliciter accipitur.

Exponit Dil. optime.

Est de sum. tri. c. damamus.

Expō nōbilis.

Ponit i aligb⁹ originalib⁹. 34. tñ hic.

Sermo de pfectiōibus simplr valde nōbilis et curiosus.

1. arti. Bō. aliozum q̄ druplex de gditate simplr pfectiōis. Impugnatio hui⁹ op⁹.

Nullā relonem pfectiōez simplr importare.

Obp. ppria. La. 15. Perfectio simpliciter q?

Expō diffōnis pfectōis simplr q̄druplex alioz quā impugnat.

Expō ꝓpria de mēte sco. vīō eū 5. q. q̄libetti. et vbi ibi notani.

Regula duplex declaratiua dcē expōnis.

Ingeniosus scocista.

Obijcit q̄druplici ter.

El. ipsa.

Enti cōuenit rō pfectiōis simplr & qd ei sit incompossibile.

Reōne nec melioze nec peioze alio recte dici.

Perfectionem simplr nō talem excedere & excedi.

D.q̄druplex

Sapiam dinam sapia creata non eē meliozem nisi modaliter.

Uolūtatē itell'm i creaturis nō excedere. ex hoc sequit: ly virūqz i diuis: virūqz i creaturis excedat tm̄ modalr. vide sco. s. di. 1. q. 1. ly ꝑsidera istāam ex sco. 49. di. 4 & alibi vbi ly oppositū i creaturis saltem.

Dubiuz nōbile Perfectio duplex.

Et. l. tō pono duas vias.

Maxima

Maxima

Ntī cōuenit rō pfectiōis simplr & qd ei sit incompossibile. Reōne nec melioze nec peioze alio recte dici. Perfectionem simplr nō talem excedere & excedi. D.q̄druplex Sapiam dinam sapia creata non eē meliozem nisi modaliter. Uolūtatē itell'm i creaturis nō excedere. ex hoc sequit: ly virūqz i diuis: virūqz i creaturis excedat tm̄ modalr. vide sco. s. di. 1. q. 1. ly ꝑsidera istāam ex sco. 49. di. 4 & alibi vbi ly oppositū i creaturis saltem. Dubiuz nōbile Perfectio duplex. Et. l. tō pono duas vias. Maxima Maxima

¶ 4°. Naz segtur ꝙ suba angeli sit pfectio simplr. Ipsa. n. est melioz quocūqz sibi incōpossibili: qz illō aut est creatū: & ꝫstat ꝙ ipsa est melioz oi alio ab ea creato: vel increatū: isti aūt nō est incōpossibilis: qz pōt assumi. ¶ Ad p^m dico ꝙ rō pfectiōis simplr cōpetit enti: lz. n. nullū positiuū repugnet enti: tm̄ ens ꝓhibitū est sibi incōpossibile: & iō ꝫstat ꝙ melioz ē rō entis: est. n. ens melius ente ꝓhibito. vt appet. ¶ Ad z^m dico ꝙ meliozitas dicit excessum fm q̄ti tatē v̄tutis: & dicit inequalitatē que ēt regrit q̄tita tem: reōne aūt non est quanta quantitate v̄tutis: & iō ipsa nō ꝑt eē melioz: nec peioz quocūqz alio. ¶ Ad 3^m dico ꝙ lz aliq̄ excedāt alia fm aliq̄s pfectiones q̄s bñt: tm̄ potest esse eō excessus fz multas alias: lz non fm easdem: iō lz sapia excedat solē q̄tū ad aliqd: in multis tamē est ecōtrario: & iō recōpensatur. ¶ Ad 4^m dico ꝙ suba angelica non est melior q̄cūqz sibi icōpossibili formaliter: qz diuinitati isto mō est incōpossibilis: & tm̄ diuinitate nō ē melioz: lz forte sibi sit cōpossibilis suppositaliter: sicut oē absolutū aliud a deo: sed ℔ nihil ad ꝓpo^m. ¶ Sed adhuc remanent quattuoz diffi. Prima ē. si vna perfectio est melioz alia qñ sunt eiusdē rōnis: sicut sapia creata & increata. Dico ꝙ non fm rōnez formalē: qz vbi est eadē rō formalis: ibi fm illā rōnē nō pōt esse excessus: qz excessus vt sic est inter distincta: quecūqz aūt sunt eiusdē rōnis formalis fm illam rōnem formalē sunt penitus indistincta: & ꝓ ꝓñs iter ea: vt sic nō est excessus. ¶ Cōfirmat. qz finitas & infinitas rōnem formalē nō variant cū sint modi intrinseci. ¶ z°. qz eq̄litas ē rō fundata sup plā. & tm̄ illa rō formalis: vt sic in eis est idistincta. ¶ z^a diffi. si vna est melioz altera fm aliquid sui: loquendo de istis que sunt eiusdē rōnis. Dico ꝙ sic. s. fm modū intrinsecū. nam vna est finita: & alia infinita: & ꝓ ꝓñs vna ē melioz altera: lz non fm rōnem formalē. ¶ 3ª diffi. est si vna est melioz altera: qñ sunt alterius rōnis: sicut intellectus & voluntas. Dico ꝙ non fm eozū rōnes formales. ¶ Et hoc ꝓbo sic. Qñcūqz aliqua sunt eiusdē rōnis formalis: gcgd cōpetit vni eozum fm rōnem formalem: & alteri: sed voluntas in deo & in creatura sunt eiusdē rōnis formalis: & intellectus ℔ & ibi sit r: g̃ si voluntas fm suam rōnē formalez essz melioz intellectu: sequeret ꝙ in deo ita eēt: quod ē falsum. ¶ 4ª diffi. si vna fm aliqd sui excedit aliā. Dico ꝙ non in deo. qz vtrūqz est infinitū: tm̄ vnum eozū vt infinituz pōt dici excedere aliud vt finitū: sicut voluntas infinita intellectū finitū. ¶ Dic tm̄ remanet vnū dubiū satis arduū. s. vtrū ois pfectio simplr sit melioz quacūqz pfectione fm qd. ¶ Ad vtrāqz aūt ptem istius dubij sunt rōnes fortes. pono tm̄ duas. Primo ꝓbo ptē affirmatiuaz sic. Qñcūqz sunt duo opposita: ex quoz pmixtione & impmixtione causat magis & minus: illud qō est vni opposito impmixtius est perfecti°: sed pfectio simplr non includit necessario aliquā impfectionem: pfectio aūt fm qd sic. ergo &c. ¶ z° sic. Qñcunqz aliqō cōe cōpetit aliqbus duob°. vni simplr: alteri fz qd. pfecti° ꝓuenit ei cui ꝓuenit simplr q̄ ei cui cōuenit fm qd. sed pfectio ꝓuenit perfectiōi simplr simplr. perfectioni aūt fz qd: cōpetit fm quid. g̃ &c. ¶ Ad partem negatiuaz arguo dupliciter. Primo sic. In essentialiter ordinatis eiusdez generis posterius ē perfectius: fz ordo ēntialis iuenitur vbi prioza dicunt pfectionem simplr: sicut suba dicit pfectionez simpliciter. non aūt accns quod est posterius: similiter spiritus dicit perfectionē simplr: nō aūt angelus q̄ est posterioz: ergo non ois perfectio simplr est pfectioz pfectione fm quid. cuz illa posterioza sint perfectioza: & tm̄ pfectiones fm qd. ¶ z° ad eandē ptē arguit sic. Quecūqz sunt de ꝑdicamēto sube: excedūt illa q̄ sunt alioz genez: nā inter predicamenta est eēntialis ordo: & ꝑdicamētū sube ē pfecti° oibus accntib° alioz genez: sed aliq̄ de gñe sube nō sunt pfectiōes simplr. aliq̄ de alys generib° sunt pfectiones simplr: sic sunt sapia & iustitia & hm̄. g̃ pfectiones simplr non sunt pfectiozes alys. ¶ Dico g̃ q̄tū ad ℔ ꝙ vtraqz argumenta bñt intētū. Ad q̄ rū euidētia dico ꝙ pfectiones simplr ex suis rōnibus formalib° nō excedūt illō qō nō dic̄ pfectionē simpliciter: sicut ꝓbant vltima argumēta. abstrahit eiz rō formalr pfectiōis ab illo excessu siue defectu. fm aūt modos intrinsecos ꝓñtes ꝓuenit ꝙ aliqne sint pfectiōes simplr alias excedentes. aliqne non. Est. n. aliqua pfectio simplr que simplr ē cū infinitate sicut deitas: & illa oēm aliā pfectionē fm quid excedit. eo ꝙ pfectiones scōm quid sunt semp cum finitate: infinitū aūt in pfectione excedit finitū. sūt aūt alie pfectiōes simplr q̄ ex rōne eaz formali nō determinant sibi nec hūc modū: nec illuz: sed cōpatiuntur se cū q̄libet istoz modoz: & ideo stant cum q̄tūcūqz pfecto: vl q̄tūcūqz modico pfecto: & ex ℔ ꝓuenit ꝙ aliqne pfectiōes simplr interdū alias excedunt: sicut qñ sunt cū infinitate. interdū alias nō excedūt: qñ aliū modū intrinsecū bñt: vt ꝓz. ¶ Sz adhuc remāet diffi. qūo saluabit ꝙ pfectio simplr sit melioz q̄cūqz sibi icōpossibili. Propter ℔ addit doctoz ad expōnem illi° diffōnis pfectionis simplr supradicte. ꝙ illud qō est melius q̄cūqz sibi incompossibili in quocūqz suppositō. non ꝓsiderata tamē hac nā vel illa. illud est pfectio simplr. ¶ Hoc aūt pōt sic declarari ꝙ pfectio simplr est melioz q̄cūqz sibi incōpossibili: nō ex rōne formali: sed qz nata est hr̄e modus infinitatis: & ille modus repugnat ei qō nō est pfectio simplr: qz nullū tale pt eē formalr infinitū. & iō pfectio simplr melioz est tali.

Quantum ad z^m est videndū que sunt ꝓprietates pfectiōis simplr. Dico ꝙ 4^or sunt ꝓprietates pfectiōis simplr. Prima ꝙ oīs pfectio simplr est cōicabilis. z^a ꝙ alteri cōpossibilis. ita. s. ꝙ est oī alteri pfectioni ꝓpossibilis. 3^a ꝙ bñt integritatē. 4^a ꝙ bñt idētitatē. ¶ Prima. s. ꝙ sit cōicabil: ꝓbat sic. Oē illō cui nō repugnat infinitas est ad minus in tribus suppositis. & ꝓ ꝓñs eis cōicabile. ex ℔. n. nā diuina dr̄ cōicabilis tribus suppositis. qz est simplr ifinita & illimitata. sed ois pfectio simplr est nata esse infinita. g̃ &c. ¶ z^a. s. ꝙ sint ꝓpossibiles ꝓbat sic. p̄ ex cōi dicto ꝙ mala sūt incōpossibilia: sicut pz de extremis vitijs. in quozū medio consistit virtus: virtutes aūt dr̄ cōpossibiles. Probo aūt rōne sic. Impossibile ē suppositū eē pfectissimū nisi bēat in se oēm pfectionē simplr: lz si vna esset alteri incōpossibilis: impossibile ē vnū suppositum oēs habere: & ꝓ ꝓñs nullū vnum suppositū esset pfectissimū: qō est falsum pp diuina suppositā. ¶ 3^a. s. ꝙ habeant integritatez ꝓbatur. qz qō caret aliqua pfectione simplr: nō est pfectū simpliciter: qz sibi deficit vna pfectio simplr. & vt sic non est integraliter perfectuz: si ergo oēs in eodez sint. integritatem habebunt. ¶ 4^a. s. ꝙ habeant identi-

Utrāqz ptem dubij ingeniose sustinet.

Perfectiones simplr pfectiones fm qd excedere ꝓtingit intelligere dupliciter. Perfectiones simplr sūt in duplici ordia. lz cōsidera ℔ instātiam pla addendo.

Dubiū.

Ubi. s. i q̄libet & alibi sepe.

Exponit scotum notanter.

z. artī. Proprietates pfectiōis simplr sūt 4. & debēt intelligi aptitudinalr.

Mala icōpossibilia. bona ꝙ cō possibilia.

tatem.vel sint nata bre.pbaꝫ sic.q2 de aptitudine itelligunt oes ille ꝓprietates:hoc inqꝫ ps. q2 gcgd est aptū natū esse in vna psona diuina.natū est bre idētitatē:sed oes pfectiones simplr sunt hꝺ.ergo 7c.

Obijcitur quadrupliciter.

¶Sed ꝫ ista arguit 4r.Prio ꝫ pmā. Qꝺ est de se hoc nō est cōicabile:sz deitas est de se hec. ergo 7c. ¶Cōtra scōaz.Oppolita sunt icōpolia: sed alique pfectiones simplr sunt opposita.g 7c.pbo minoꝛez. Ens est pfectio simplr 7 diuidit multis modis.7 p dr̄ias oppositas:7 per ꝫnās ille nō sunt ꝓpossibiles. ¶Cōtra 3am. Nā in quocūqꝫ est itegritas ibi est totalitas:sz vbi infinitas ibi nō est totalitas. g vbi est infinitas ibi nō est itegritas. ¶Cōtra 4am. Qn̄cūqꝫ aliq̄ opposita ꝓueniunt aliqb9.nullū eoꝝ est eis ꝓpriū:sed distictio 7 idētitas sunt hꝺ respectu pfectionū simplr.g 7c. ¶Ad pm ps. Nā aliqd eē cōicabile pōt itelligi dupliꝛ:vel plib9 idiuiduis.vel plib9 suppositis.p mō ꝓcedit instātia:sz 2o mō intelligit ꝓpetas. ¶Ad 2m nego minoꝛē. Nā nulle pfectōes simp sūt opposite:qn̄ aūt ens diuidit p duas dr̄ias oppositas.nō oz q vtraqꝫ sit pfectio simplr:sz sufficit.imo est necesse q altera sola:sicut ps in diuisiōe sube per coꝛporeū 7 icoꝛporeū.icoꝛporeū dicit pfectionē simplr.coꝛporeū aūt nō.nō g est necesse si diuisum dicat pfectionē simplr q vtrūqꝫ diuidēs dicat.imo fortē nō est simplr necesse de altero tātuz.

Cōicabile eē cōtingit dupliꝛ.

Tm vnū diuidētiū vl aliq̄ nulla ē pfectio simplr vbi adde pla

¶Et si dicas.ponaꝫ q pfectio diuidat i pfectōes ¶Dico q si diuisio sit per opposita b3 est ipole. tm si fiat diuisio alio mō qꝫ per opposita: sicut sepe fit licz nō ꝓprie.tūc istātia non valz. ¶Ad 3m dico q accipiēdo ꝓpe itegritatē ibi nō est.s.vt appꝛopriat toti:sed metaphoꝛice accipiēdo pro collectōe oiuz pfectionū.hoc nō est inconueniēs q talis itegritas ponat sine totalitate. ¶Ad 4m dico q identitas q assignata est pro ꝓprietate pfectionū simplr nō dz itelligi in actu.sicut nec alie ꝓpetates assignate:sz sufficit q hoc sit in potētia.vnde sunt nate eē idez.

Perfectionem simplr ū posse diuidi in pfectiones tales.7 p̄ per opposita.

Integritas accipit dupliꝛ.

Identitas dupliꝛ

¶Sed hic oriunt due diff.Prima est.q2 videt q aliqꝺ suppositū poterit esse pfectissimuz ēt amota vna perfectiōe.q2 per infinitatē dr̄ pfectissimū iter oia:sed amota vna pfectiōe.s.itellectu manēte voluntate:adhuc pōt remanere infinitū.g 7c. ¶2a diff. est.q2 sicut ꝓpm est suppositū nō est pfectissimū nisi includat oēz pfectionē:ita eēntia nō erit pfectissima nisi �fm suā rōnē formalē oēm pfectionē simpliciter includat. ¶Ad 2m dico q esse pfectissimuz pōt dupliꝛ itelligi.vel intēsiue.vel extēsiue.p mō dico q hās vnicā pfectionē qꝫtū ad pfectōes simplr qditatiuas eēt pfectissimū iter oia itēsiue. Si aūt scōo mō.s.extēsiue nō sic.q2 ad hoc q sit isto mō pfectissimum:regritur q nulla pfectio sibi deficiat.

D.dupler.

Eē pfectissimuz dupliꝛ.

Eē pfectissimuz isto mō cōtingit duplicit.

¶Ad 3m dico q eē pfectū dr̄ dupliꝛ. vno mō qditatiue,7 isto mō nec suppositū est pfectissimū nec essentia.accipiēdo semp pfectissimū extēsiue.q2 multe pfectiōes sunt que non sunt de qditate suppositi sicut nec de qditate essentie. Alio mō dr̄ aliqd pfectissimū denoiatiue:7 isto mō taz essentia qꝫ supposituz sunt pfectissima:q2 sibi ois pfectio ie st aliquo modo.vel pmo mō vel 2o mō. ¶Si dicas g eēntia nō erit pfectissima vt pscindit ab alys.7 p ꝫnās nec infinita. ¶Dico q itēsiue accipiēdo est pfectissima tm extēsiue nō est incōueniēs negare. ¶Sed qꝫtū ad pmaz ꝓprietatē que dicta est de cōicabilitate.intelligēdū est.q aliqua sunt que cōicant ad itra tātuz:sicut deitas. Aliqua tm ad extra.sicut gnō que

Essentiā in casu i eē pfectissimā ꝓsidera dn̄ pōrando.

creaturis cōicat.nō tm alys ꝓnis. Alia aūt sunt q cōicant ad extra 7 ad itra:sicut pfectiones simplr velut sapiētia 7 hꝺ. Alia que nec ad extra nec ad itra.sicut gnō diuina:vt de se ps. 3us articulus ē.qūo pnt̄ iuestigari pfectiones simplr.

Cōicabile variatur repit in dinis 7 suuz oppositum.

3us articulus.

Dico q qꝫtuoꝛ modis.s.per viā diuisionis. per viā diffinitionis.q viaz demōstratiōis 7 per viā oꝛdinis.pōt etiā addi via cōpossibilitatis.

¶Per viā diuisiōis sic.In coꝛdinatiōe pictagoꝛicoꝝ.pmo ethicoꝝ semp vnū diuidētiū ens ponebatur ad dexterā.7 aliud ad sinistrā.ad dexterā autē ponebāt pfectioza.fm aūt doctoꝛē nostrū quecūqꝫ ponunt ad dexterā sunt pfectiones simplr. vel non sunt ipfectiones:sicut suba:spūs:absolutū: infinitas:7 sic de alys.oia talia dicūt perfectionē simpliciter. ¶Per viam aūt diffinitiōis sic. Qn̄cūqꝫ est aliqua diffinitio alicuius que dicit pfectionez simpliciter q̄tū ad qualibz eius partē diffinituz dicit pefectionē simplr.si vero aliqua diffinitio icludat aliqs ptes quaꝝ vna dicit pfectionē.alia imperfectionē vel nō perfectionē.totū nō dicit perfectionē q2 ad ꝓstituēduz totū oēs partes sunt necie.ad destruēdū aūt sufficit destructio alterius partis. Exm primi.diffō sube est.q est ens per se. vtrūqꝫ istoꝝ dicit perfectionem et ens 7 per se:7 ideo totū diffinitū sicut suba erit pfectio simplr. Exm scōi.diffinitio coꝛporis est.q est suba coꝛporea: licz q̄tum ad primā partē.s.q sit suba dicat perfectionē:tamē q2 reliqua pars vtpote coꝛporeū nō dicit perfectionē hinc est q nec totū dicit perfectionē ꝓpter rōnem dictaz. ¶Per viaz demōstrationis sic. Qn̄cūqꝫ ē aliqꝺ subiectū de quo est demōstrabilis aliqua imperfectio.illud nō dicit perfectionez simplr. ꝓpositio hec ps ex precedēti:quādocūqꝫ enī habēt eādē diffōnez.de eis eadē demōstrant.7 sic vbicūqꝫ eēt diffō illa eadē ipfectio cōsequereꝝ.cū ergo in ꝺo ex precedēti articulo sint oēs perfectiones simplr quātuz ad eaꝝ diffōnes:vt iferius melius declarabitur:de deo demōstraretur eadē ipfectio:qꝺ est falsum. Si g aliq̄ ipfectio ꝓpetit perfectioni simpliciter.hoc nō erit per se:sed solū per accidēs. hoc autē qꝺ ꝓuenit alicui per accidēs.nō pōt de eo demonstrari.cū sibi non repugnet sine eo iueniri.si g omne qꝺ demōstratur de a.est perfectio simplr.necessario a.erit perfectio simplr. ¶Per viaz autez oꝛdinis sic.Quādocūqꝫ aliqua sunt essentialr oꝛdinata.si ꝓius nō dicat perfectionez simplr:neqꝫ posterius:q2 da opposituz q posterius dicat pfectionem simplr 7 nō ꝓus.cuz cuilibet perfectioni simpliciter ꝓueniat sine oi ipfectione esse. sequereꝝ q posterius in eēntialr oꝛdiatis possit esse sine ꝓori. ¶Pōt autē ad ista addi via cōpossibilitatis sic. Omnis illa perfectio que est cōpossibilitatis omni perfectioni est perfectio simplr.cū oia simplr bōa habeāt cōpossibilitatē fm Dyo.de diuinis nominibus 4o 7 ideo sapiētia nostra est perfectio simplr. q2 est ꝓpossibilis oi alteri perfectioni.non autē aīa nostra:q2 aīa nostra non est ꝓpossibilis deitati. si g iueniatur perfectio q alicui perfectioni simplr repugnet.nō est perfectio simplr. ¶Sed cōtra hec istatur q̄druplr.Prio cōtra primā sic. Ens diuiditur per idez 7 diuersum:quoꝝ neutruz dicit perfectionem simplr.ergo diuisionis via nō est sufficiēs ¶Cōtra scōaz sic.Omne qꝺ habet diffōnez est cōpositum:sed cōpositū dicit ipfectionez. ergo nec

Diffinitione.

Vide.s.dist.I.7 alibi sepe.

Cōpossibilitate

Ordine.

Demōstratiōe.

Obijcitur quadrupliciter.

via diffōnis valet. ¶ Cōtra tertiā sic. Qō est natū inherere nō est pfectio simplr: qz iherere dicit ipfectionē: sz sapiētia est nata iherere. g ꝛc. Ma. pz ex via demōstratiōis. Miōr appet in creatura. ¶ Cō tra ꝗrtā de ordine sic. certū est q actꝰ itelligēdi est posterior actu imaginādi. ꝛ ipz nēcio pſuppōit: g tñ actꝰ imaginādi nō est pfectio simpr. ¶ Ad pm dico q ens diuidit dupliꝛ. vno mō per ōrias oppositas. ꝛ tūc tpis semp altera dicit pfectionē simpr: sicut qñ diuidit per absolutū ꝛ respectiuū. Alio mō diuidi tur p passiōes disiūctas. ꝛ tūc nō est necesse. Sic ē in ꝓposito de eodē ꝛ diuerso. ¶ Ad zm dico q pfe ctiones simplr nō sunt ꝓprie diffinibiles: tñ largo mō accipiēdo diffōnez: sicut diffōnes sunt poles in trāscēdētibꝰ bene sunt diffinibiles. nec tales diffō nes arguūt ꝓpositionē. ¶ Ad 3m dico q si inherere ꝓsequereꝝ nēcio rōnē formalē sapiētie. tūc bñ con cluderet instātia: sed nō est sic. lz. n. ipsa ista: tñ ꝟ nō est rōne sui. sz rōne accidētis cui in creaturis ꝓiun cta est. ¶ Ad 4m dico q actꝰ imaginādi nō est ꝓꝛ ordine essentiali actu itelligēdi: sed hoc est p statu isto ꝛ nō est ex nā istoꝝ actuū: qz sicut pz. in ania se parata ē actꝰ itelligēdi sine actu imaginādi. ¶ Sz que sūt illa que dicūt pfectionē simplr? ¶ Ad istꝰ duby solutionē pono 4or reglas per quas cognosci pñt pfectiōes simplr. ꝓria est hec. q nulla pfectio qditatiua dicit pfectionez simplr. Uoco aūt perfe ctionē qditatiuā pfectionē artatā specificā de gñe subē. nec ēt de quocūq; alio gñe. accipiēdo ꝑpe illa que per se sunt in gñe. bāc ꝓbo. qz iter illas spēs nā angelica tz pm gradū. ipsa aūt nō est pfectio simplr ¶ Si dicas. sapiētia est de gñe q̄litatis. ꝛ tñ est pfe ctio simplr. ¶ Dico q sapiētia q̄ est pfectio simplr nō est per se in gñe: sed per eā circūlogmur aliquid in gñe. ¶ zª regula est ista. q nulla pfectio in crea turis si nō iueniaꝝ in deo est pfectio simplr: sicut ē fides ꝛ spes ꝛ hȝ. et gnāliꝛ oīs pfectio cui repugnat infinitas repugnat ei esse pfectionē simplr. ¶ 3ª re gula est. Qñcūq; sunt in deo nisi sint cōia tribꝰ non sūt pfectiōes simplr. aliogn vna ꝓsona careret vna perfectiōe simplr: quā alia haberet: ꝛ sic nō eēt ꝓso na perfectissima. vt pz superi. ¶ 4ª regla est. q ēt illa que sunt cōia tribꝰ nisi ꝑcedāt relones originis nō sunt perfectiōes simplr: sicut sunt relones cōes. ¶ Ex istis iduco vnū corrolariū. q dictū magistri Thome anglici est vez. s. q scia visionis nō est pfe ctio simplr. qz vt sic terminaꝝ ad extra: lz. n. oē ab solutū in deo dicat pfectionē simplr: tñ respect nō Scia aūt visiōis addit sup absolutū scie respectuz: ꝛ sicut dictū est de scia visiōis: ita pōt dici de oī qō est cōe tribꝰ. qō segr ꝓsonas ꝛ respicit aligd ad exr. sicut iustitia. mia. ꝛ oīa talia que sunt ad creaturā. ¶ Sciēduz aūt est ad euidētiā ꝑdictoꝝ q ꝗdā sūt in creaturis que iperfectionē qditatiue includūt ꝛ ꝓmo mō dicēdi per se: sicut cecitas que est ꝓuatio. Alique aūt sunt que in zº mō: sicut bōnitas. ꝛ simpliciter ꝗlz spēs cuiuscūq; gnis. qz de ipsis pōt de mōstrari creabilitas vl finitas ꝛ hȝ. in oibꝰ. n. crea turis que nō sunt pfectio simplr isto mō icluditur pfectio. Alia sunt que per accidēs solū: sicut sapien tia in creaturis. cui ex ꝓiunctiōe sui cū alio ꝓuenit iherere ꝛ talia. Alia sūt que nullo mō: sicut deitas sola aūt ista de 4º mō ꝛ illa de 3º tñ dicunt pfectio nem simpliciter. quia nō conuenit eis imperfectio nisi per accidens.

Ens diuidit dupliꝛ ꝛ est notādū vbiq;.

Diffinitio ꝛ diffinitum duplex.

Sapiētia ꝗre ꝛ q̄ ꝛ qūo inheret.

Ordo imaginatiōis ad intelligere ꝓtingit cōcipi dupliciter. Dubium.

Regla quadruplex nōbil ad cognoscēdū perfectiones simplr.

Euasio.

Sapiaz pfectionē simplicit non esse in genere.

Corrolariū pro Thoma anglico

Uid sco. I. q. q̄li.

In pfectionē rebus creatis ꝓuenire tripliciter.

Quartus articulus est videre quot sunt gradus pfectionū simplr. Et ꝗtuz ad hoc dico q ꝗtuoꝝ sūt gradus hȝ pfectionū. ꝓrimꝰ est gradus trāscēdētiū ꝛ cōissimaꝝ passionū. sīc rō entis ꝛ passionū eiꝰ: qz qcqd ꝓuenit per se pfectio ni simplr est perfectio simplr. zº gradus est tran scēdentiū subalternoꝝ: sicut est rō absoluti: que iō dr trāscēdēs: qz supra ꝑdicaméta: ꝛ subalterna: qz ē sub rōne entis. Tertiꝰ est geneꝝ gnālissimoꝝ: sicut est rō subē ꝛ oīum passionū eiꝰ. Quartꝰ est ꝗsi subal terneꝝ iter gnālissimū ꝛ spālissimū: sicut ē rō spūs que est infra subaz: ꝛ supra spēs spālissimas. ¶ Sed cōtra hoc instaꝝ 4r. ꝓmo cōtra pm de ente: qz qō icludit in oibꝰ ꝗtūcūq; iperfectis nō ē pfectio simpliciter: hȝ est ens. ¶ zº. rō absoluti in quocūq; ꝗfi mo triū geneꝝ reperit. g nō dicit pfectionē. ¶ 3º. qz nullū genꝰ est in deo: sz pfectiones sunt in deo. g nulla perfectio simplr est genꝰ. ¶ 4ºa quocūq; re mouet gnālissimū ꝛ subalternū: sz a deo remouet gnālissimū. g ꝛc. ¶ Ad ꝓmuz dico q rōnem entis formaliter accipiēdo. nō ꝓuenit esse nec meliorez nec peiorē: qz talia dicūt excessum: g nulli rōni for mali ꝓpetit: sed hoc tñ est rōne modi. s. finitatis vl infinitatis. q g rō entis excedat vel nō. hoc est qz ipsa apta nata est esse sub hoc. s. infinitate. vl sub illo s. finitate. nō exigit aūt plus ad rōnē pfectiōis sim pliciter nisi q poset esse infinita ꝗtūcūq; ei non re pugnat finitas. ¶ Similr dicēdū ad scōz de abso luto ꝛ vlr de omni alio trāscēdēte. ¶ Ad 3m dico q suba que est pfectio simplr nō est genꝰ: ꝛ silr spūs vt est pfectio simplr nō est sub genere: sz tñ illa dicun tur gnā ꝛ subalterna: qz per illa circūlogmur ꝛ gnā ꝛ illa que subalternatim ponunt sub genere. ꝛ isto mō sunt in deo ꝛ nō alio. ¶ ꝓper idē ad ꝗrtuz: quia spūs vt est in genere substātie nō est simplr pfectio nec est in deo: sz spūs per quē circūlogmur illud de gñe substātie: illud est in deo. ¶ Ad euidētiā autez eoꝝ que dicta sunt in isto articulo. notāda sūt 4or ꝓmū q oēs pfectiones simplr que deo attribuū tur sunt trāscēdētes vel eo mō quo ens. vel eo mō quo absolutum vel spiritus. per aliquas tñ de istis circūlogmur aliqua que sunt in genere: sicut p spi ritualitatē ac sapiētiā ꝛ talia. per aliquas aūt non. sicut per ens nec per passiones eius. ¶ zº notāduz est q deitas ꝛ oēs per se passiones eius cuiusmodi sunt infinitas eternitas necessitas ꝛ talia nullo pre dictoꝝ modoruz quattuoꝝ se habent. nec in aliquo illoꝝ graduum ponūtur: qz in illis gradibus nō po nuntur nisi perfectiones que cōiter cōueniunt deo ꝛ creature. ista autē sunt ꝓpria soli deo. Unde ex hoc cogimur ponere quintū ordinez perfectionuz simpliciter: que. s. se habent ad modū speciei spāli sime: sicut enī humanitas se hȝ ad hoiez: sic deitas ad deuz: ꝛ sicut risibilitas: sic infinitas: eternitas: ꝛ talia. ille autē gradus nō inuenitur in creaturis: eo q nulla spēs cuiuscūq; generis est que perfectionē simpliciter dicat: licet aliquas spēs circūloquimur per perfectiones simplr: tñ illa per que fit circūlo cutio nō sunt spēs: sed transcendētia: sicut in secun do gradu supradicto. ¶ Si dicaꝝ q nulla hecceitas diuina in nullo istoꝝ quinq; graduū est. ¶ Di co q si sit perfectio simpliciter nō est incōueniens q si sit perfectio simpliciter nō est incōueniens q sextuz graduz dare qui se habeat per modum indi uiduī: sicut quintus per modum spēi: sed nec iste in creaturis reperitur. ¶ Tertio notādū est q omne

4º articulus

Gradꝰ pfectionū simpliciter ē quadruplex.

Transcendēs duplex.

Obiicitur qua drupliciter.

Stādo i rōe entis nihil alio melius: nec ipz ens vt sic sz ꝓsidera ꝟ pla.

Nō relosōné to tiꝰ ambiguitatis Suba ꝛ spūs ac cipiunt dupliꝛ.

Notabile qua drupleꝛ.

Oēs pfectiones simplr esse transcendentes. Et. l. p ipsū.

Ꝓbleꝛ dcōs. 4 gdꝰ pōit. s. gdū perfectionū simpliciter nōiū.

Ꝓblema nō bile ō hecceitate

illud qō includitur in aliqua perfectiōe simplr.est perfectio simplr:qz si aliqua nō pfectio ĩcluderet: tunc totū nō essz pfectio simplr:saltē rōne illi⁹ partis. ¶Quarto notāduz est qꝙ nō oē illud in quo includitur perfectio simplr est pfectio simplr:qz sic. oēs spēs 7 oia gnā essent perfectiones simplr.cū rō entis in oibus ĩcludaī que est perfectio simplr: nō tñ est certū si illa ĩclusio est gditatiua.

Dēs nō oē ĩcludens ꝛā in pfectiōe simplr ē pfecto talis.

5⁹ articulus.

Quintus articulus est videre q sunt ordines perfectionū simplr 7 quot. Et ꝯtū ad hoc sciēduz est qꝙ aliqñ iuenitur qꝙ oia taz superiora ꝯ iferiora dicūt perfectiones simplr. sicut in deo rō subsātie spūs 7 deitatis 7 hecceitatis:ita qꝙ oia icipiēdo ab idiuiduo vsq; ad trāscēdēs. dicunt pfectiones simplr.Aliqñ aūt ꝓtigit qꝙ nec superior nec iferior dicūt perfectionē simplr:sicut est in relationibus. Nā nec relo nec ħ pñitas dicūt perfectionē simplr:qz nullus respectus dicit pfectionē simplr.certū est eniz qꝙ nec qualitas nec talia iueniunt in deo:que tñ reperirent in eo si dicerēt perfectionē simplr:cuz habeat oēs:vt pz ex pcedētib⁹.

Ordo pfectionū simplr fm supr⁹ 7 infer⁹ posituę 7 negatiue nōnt

Obȝcitur quadrupliciter.

¶Sed ꝺ istaī 4ʳ.·Primo ꝺ pmū. nā videt qꝙ hecceitas ꝓprietatis:ita dicat pfectiones simplr:sicut hecceitas essentie. ¶2°ꝺ 2ᵐ.qz rō entis dr de rlone:sed rō entis dicit perfectionē simpliciter.ġ 7 rō rlonis dicit silr. ¶3°ꝺ 3ᵐ. qz qñ alteruz de altero p̄dicaī.gcgd dr de p̄dicato dicit de subiecto:sed pfectio simplr predicaī de suba. ergo 7 de boīe vel corpore.cuz suba dicaī 7 predicet de eis. ¶4°ꝺ 4ᵐ.quicgd repugnat superiori 7 iferiori repugnabit. ¶Cōfirmat in oppositō.qz gcquid perfectiōis ꝓuenit superiori:7 iferiori. ¶Ad pmū dico qꝙ sicut ēntia dicit perfectionē: nō tñ ꝓprietas:sic hecceitas essentie dicit pfectionē:nō tamen hecceitas ꝓpetatis. ¶Ad 2ᵐ dico qꝙ lz rō aialis dicatur de boīe:nō tñ illud qō ꝓuenit aiali.s.rō generis.Eodē modo dico qꝙ lz rō entis cōueniat relōni: nō tñ rō perfectiōis simplr:forte.n.illa est scda intentio. ¶Ad 3ᵐ dico qꝙ ꝓpter illud qō tāgit in 3°.7 in 4°7 in ꝑfirmatiōe.oz ponere de necessitate qꝙ in oib⁹ istis perfectionib⁹ simplr que dicunt esse in genere.qꝙ habeāt diuersas rōnes vnā trāscēdēte:alia in genere:ita qꝙ illi trāscēdēti rōni accidit qꝙ sit cū illa:lz nō ecōuerso. Ex ᵐ.suba que ē p̄dicamētuz ita nec̄io est ꝓiūcta cuidaz rōni formali que ꝓprie vocatur suba:7 per illud idē nomē qō ꝑ ꝓuenit isti rōni formali:circūlogmur istā rōnē formalē que ꝓprie 7 directe est p̄dicamentū:sic de oib⁹ alys.·Per hoc pz ad 4ᵐ 7 ad ꝑfirmationē qd dicēdū 7c.

Obȝcitur quadrupliciter.

Dic alr o^m tenēdo cū scoto.

In antepñtis.

Vt gditas ad q̄ditatē sit hecceitas ad hecceitatē

Spūs duplex.

Dic alr scotista

Ecce qꝙ queris: ſz instāntiā solue.

Pōdera ly formaliter inuestigādo. vide j. arti. 2.

Oēs pfectiones simplr q̄ ē i gñe habent rōnes formales habere.

Nulla pfectiōes simplr cē alicui ꝓponibilē.

6 articulus

Sextus articulus est videre.vtrū ois pfectio simplr bēat ꝓceptū simplr simplicez in se ex pte rei.nā de ꝓceptu in aīa nulla facio difficul.ſz de ipsa gditate ꝓcepta vt ꝛ sit simplr simplex

Obȝ.alioꝝ. Nō dari simplr simplex.

Impugnatio

¶Dicit vn⁹ doc.qꝙ in vniuerso nō est inuenire aliqō simplr simplex in rez nā.qz oē qō est pōt resolui:7 per ꝓns nihil oio simplex. ¶Contra.in oī resolutione oz ꝓcedere in ifinitū:vel deuenire ad aliquid idiuisibile:ſz in diffōne est resolutio p rōnes formales.ergo in eis vel erit ꝓcessus in ifinitū.qō est incōueniens in rōnib⁹ formalib⁹.7 potissime qz ordo eēntialis est iter eas.ġ erit deuenire ad aliqꝛ vnā formalē nō amplі⁹ resolubilē.Illam aūt voco simplr simplicē:istā ġ tāqꝛ euidētē supponēdo:qꝙ.s. sit dare quiditates simpr simplices.Et pono duas ꝯclusiōes.·Prima est ista.qꝙ ois pfectio simplr est: ita simplex qꝙ nullo mō ꝓponitur ex aliquo in gb⁹ posset resolui. Hāc ꝓbo sic.oē illud qō est ꝓpositus ex aligb⁹ inqꝛtū tale.includit ipfectionē in ꝑ mō vel saltim in z°:qz.s.ipoztat cōpositionez:sed nulla perfectio simplr:vt superi⁹ ostēsum est.ĩcludit ipfectionē:nec in ꝑ nec in z°modo per se.ġ 7c. ¶Cōfirmatur.qz oē nō simplr simplex.hz partes essentiales in quas resolui pōt:Tūc sic.nullū habens ptes essentiales pōt eē ifinitū:ſz ois perfectio simplr: vt supra patuit:pōt esse ifinita.ġ nulla pfectio simpliciter ĩcludit partes eēntiales. ¶Sed ꝺ ꝯclusionē instaī 4ʳ.·Primo sic.nam suba est pfectio simplr.7 tñ rō sua diffinitiua est resolubilis in ens 7 in ꝑ se. est eni suba ens per se.ġ 7c. ¶2° sic.nā diffō spūs ē substātia icorporea.hic aūt ponūt due rōnes. ergo spūs illas ĩcludebat. ¶3°sic.qz ratio entis substātie 7 spūs ĩcludunt in diuina essentia.7 per ꝓns resolutur in ista:cū tñ sit pfectio simplr. ¶4° qz rō sapiētie 7 sciētie in creaturis videt resolui in gnā 7 in spēs.7 si nō in illa:saltē hec dicūt de illis vere: qꝙ.s.sunt vtutes ītellectuales.hic aūt multe rōnes expzimunt.ġ. ¶Ad ꝑm dico qꝙ arg^m esset demōstratio:si ens ĩcluderet gditatiue:sicut pars eēntialis in rōne subē:ſz boc ego nego. ¶Dico ġ qꝙ ens dr ꝺ suba:nō sicut genus de spē:sed sicut gen⁹ de differētia vt supra dictū est. ¶Ad 2ᵐ dico qꝙ diffō spūs q̄ est per genus 7 differētias est spiritus qui est in genere.7 nō spiritus trāscendētis qui est pfectio simpliciter:licet tamē ad notificationez vnius sequaī aliquo modo notificatio alterius. ¶Ad tertiū dico:sicut sepe ifto anno dictū est:qꝙ illa nō dicuntur de essentia diuina:sicut partes eius essentiales:vel genus de spē:sed sicut genus de differentia.vel saltim differētia subalternās de subalternata. ¶Ad quartū dico qꝙ sapiētia 7 scia vt sunt pfectiones simpliciter:fm istā rōnē nō sunt in gñe:7 per ꝓns in genus 7 dr̄iaz nō resoluunt.nec ēt vt⁹ itellectualis dr sicut gen⁹ de spē:ſz sicut gen⁹ de dr̄ia. ¶2ª ꝑ ē.qꝙ ois pfectio simplr est ita simplex:qꝙ nulli alteri est ꝓponibilis:qz nulla pfectio simplr ĩcludit in z°mō aliquā ipfectionē:qz vbicūqꝛ eā ꝓsequeret:7 sic in ꝺo: sed ꝓponibilitas ĩcludit ipfectionē.Est autē ꝓponibilitas passio cōponibilis.ġ nulla pfectio simplr est alteri cōponibilis vel alicui. ¶Cōfirmatur.qz si aliqua pfectio simplr ꝓponibilis esset.cum ratio cuiuslibet perfectionis simplr sit in deo.aliquid in deo esset cōponibile. ¶Sed contra hanc cōclusionez ĩstatur quadrupliciter.·Primo sic.si ideo perfectio simpliciter nō esset cōponibilis:qz ꝓponibilitas dicit imperfectionez:eodē modo perfectio simpliciter nō est creabilis:qz creabilitas eodē modo ĩcludit imperfectionē. ¶Secūdo sic.subiectuz qō est in potētia receptiua respectu alicuius forme:est cōponibile cū ea:sed intellectus possibilis est in potētia receptiua respectu actus intelligēdi.ergo est cōponibilis cuz eo.7 tñ vtrūqꝛ est perfectio simpliciter. ¶Tertio sic.ois forma que apta nata est inhere re:est ꝓpōibilis cū illo cui iherere pōt: ſz sapiētia

Quiditates simplicē simplices dari. Simplicit simplex quid? Cōclo duplex.

Perfectio simplr ois ē simplr simplex p negationē ꝓpōis. Vtō sco.1.q.q̄li. arti.1.parte.1.7 alibi.

Dic alr o^m tenēdo cū scoto.

Nulla pfectiōes simplr cē alicui ꝓponibilē.

Obȝcitur quadrupliciter.

Al.l.erit cābilis qz cābilitas.

A.l.cãbilis.

Nullã pfectiõez simplicit cãbilẽ per se esse.

A.l.recipere Intellz tintelligere cõsiderare duplr.

Nũo oẽ creatũ est ꝓpositũ vl cõponibile tẽ singulare.

Dubium Nõ oẽ in ꝓposito vel ꝓponibili est tale.

7ª artu. Obj. alioz.

Nõ dari primo diuersum Impugnatio notabilis.

5. metaph. Dãns qd?

ꝑ diuersuz qd? tipz dari in ẽtib9

Cõclo affirmatiua in hoc articulo tenetur.

Obijcitur quadrupliciter.

tsciẽtia t talia: hꝫ sunt. ista enim ibẽrere habent in creaturis illis subiectis in qb9 sunt. g tc. ¶ 4° sic. oẽ qõ est in creaturis vel est ꝓpositũ vel ꝓponibile cuz nihil sit simplr in creatura q sit ita simplex gn habeat alterũ istoꝝ duoꝝ: sed multe pfectiões simpliciter sunt in creaturis. g tc. ¶ Ad pm dico q pfectio simplr ꝑm suã rõnẽ formalem nõ est creabilis pluspz ꝓpibilis: sz solũ sibi aduẽit ex adiũcto. Exẽ plũ. sapiẽtia. n. icpz tũ sapia nõ ẽ creabilis: qz tũc oĩs sapiẽtia eẽt creabilis. t per ois diuina. ꝓpetit tñ pfectiõi simplr q sit creabilis: nõ in primo mõ nec in scõo: sed per accidẽs t ex iunctiõe sui ad aliud vt pote: qz limitata: qõ sibi ꝟuenit per accidẽs. ¶ Ad scõz dico q oz ponere ꝑm pdicta in ĩtellectu t actu intelligẽdi duas rõnes formales. vnã trãscẽdẽtem que est pfectio simplr. t ꝑm quã sibi nõ ꝟuenit reci pi nec ꝓponi cũ aliquo. Aliã aũt oz ponere rõnẽ formalẽ in ĩtellectu per quã ponit in genere determinato. t ꝑm quã sibi cõuenit ꝓponibilitas t receptio t ista nõ est pfectio simplr. ¶ Ad 3m dico eodẽ mõ. nã sapiẽtia ꝑm illã rõnẽ formalẽ que est sapiẽtia vt est pfectio simplr nõ ꝟuenit ĩberere. Si aũt sibi cõueniat. hoc est per accidẽs ꝓpter q̃litatẽ cui accidẽ taliter est ꝟiũcta. ¶ Ad 4m dico q non est aliqd in creatura qn sit ꝓpositũ vel ꝓponibile. vel ex se vel adiũcto: lz g pfectio simplr sit ꝓponibilis: nõ tñ per se: sed rõne illi9 cui adiũgitur per accidens. ¶ Sed qũo possint eẽ in creatura nisi ꝓponant. ¶ Dico q rõnes formales manẽt pcise oĩo: sicut oĩa trãscẽdẽtia de qb9 dictũ est superi9 q manẽt ꝑm rõnes suas precisas in quibus sunt.

Septimus artic. ẽ videre vtꝝ ille pfectiões simplr sint ꝑ diuerse. ¶ Dicunt alig q nihil est in rerꝝ nã q sit ꝑ diuersum qn intellectus semp ĩueniat eis cõe aliqd in quo ꝟueniant. ¶ Sed ꝺ hoc arguo euidẽter: qñcũqz est dare mediũ ꝓpositũ ex extremis. illud est resolubile. t p cõsequẽs in resolutiõe vel oz ꝓcedere in ifinituz. vel est deuenire ad aliqd extremũ qd sit oĩo purũ. Exẽ pluz. est dare motũ mouẽs t sic in eodẽ sunt illa extrema: vel ergo erit deuenire ad aliqd mouẽs ĩmobile t ad aliqd motũ nõ oĩo mouẽs: vel erit ꝓcedere in ifinitũ: sed differẽs est ꝓpositũ ex ꝟueniente t diuerso. nã dria cũ hoc q differũt sunt aliquid idẽ. ergo in resolutiõe differẽtis vel erit ꝓcedere in ifinitum: qd est icõueniẽs: qz sic nihil esset diffinibile vel diffinitiue cognoscibile. vl erit deuenire ad aliqd: qd est ita diuersuz q nullo mõ ꝟueniẽs. hoc aũt voco ꝑ diuersum. ¶ Cõfirmat. qz est deuenire ad aliqd oĩo idifferẽs. ergo ad aliquid oĩno diuersum. ¶ Supposito g tãcpz euidẽter ostẽso t per se q̃si noto q sit dare aliqd ꝑ diuersum. ¶ Pono cclusionẽ intentã. s. q perfectiões simplr sint ꝑmo diuerse. et hoc suppositis dictis superi9: oñdit demõstratiue: qz qd est simplr simplex est ꝑmo diuersum: sed pfectiones simplr sunt hꝫ. vt pz ex ꝓcedẽti articulo. g. Maioz ꝓbat. qz simplr simplex nõ hz nisi vnicam rõnẽ formalẽ. si g ꝑmo diuersuz. hr ꝓpositũ. si nõ. g t aliquo sui differt. t aliquo conuenit. hoc enim est cõe oĩ nõ ꝑ diuerso. t per ois hz in se multas rõnes formales. t p ois nõ est simplr simplex. ma. ẽ vã. t mi. g. ¶ Sed ꝺ istat 4r. Primo sic. Quecũqz cõueniunt in vno noie t in vna rõne non sunt ꝑ diuersa: sed pfectiões simplr sunt hꝫ. nã oẽs sunt pfectiões simplr t cuilibz ꝟuenit q sit meli9 ipsiuz q̃ nõ ipsiuz ergo. ¶ 2° sic. illa que ꝟueniũt in vna rõne cõi non sunt ꝑ diuerse: sz perfectiões simplr sunt hꝫ. nã ꝟueniunt in rõne simplicitatis. ¶ 3°. qz in hoc saltẽ cõueniũt q sunt ꝑ diuerse oẽs. g tc. ¶ 4° sic. de qbuscũqz ꝑdicat aligd idẽ gditatiue illa nõ sunt ꝑmo diuersa: sed de pfectionib9 simplr dr aligd vnũ t idez gditatiue: qz ois perfectio simplr est absoluta. g tc. ¶ Ad pm dico q talia oĩa que attribuunt cũ idẽtitate nois t diffõnis oib9 cõissimis nec̃io talia sunt ĩtentiões scõe. t sic dico de perfectiõe simplr: qz ꝟuenit enti t suis passionib9. ¶ Sed ꝺ dicim9 q entitas est pfectio simplr: t sapiẽtia t iustitia silr: qũo g ꝑdicabit de istis. ¶ Dico q ideo de istis ꝑdicatur: qz supponit ꝓ eis: sicut intẽtiões secũde aliqñ supponunt pro ꝑmis. nõ est g incõueniẽs q stante ꝺ q aliq sunt ꝑ diuersa: q de eis dicat aliqd nomẽ scõe intẽtiõis: sicut de gnalissimis dr hoc q dico genus etiã ꝑm eãdẽ rõnẽ. qz est scõa intentio. ¶ Ad zm dico q non est ꝺ rõnẽ ꝑmo diuersoꝝ q aliq rõ ꝟuatiua sit eis cõis. est aũt simplicitas rõ ꝟuatiua: t ideo stãte hoc q sint pfectiões simplr ꝑ diuerse pñt esse simplices. ¶ Ad 3m dico q nõ est ꝺ rõnẽ ꝑ diuersorũ q in aliquo ꝟueniãt nisi loquendo de ꝓpib9: ita q habeãt aliqd ꝑdicatũ gditatiuuz: sz in posteriori bñ pñt ꝟuenire. idẽtitas aũt t diuersitas sunt posteriora eis. g. ¶ Ad 4m dico q dr̃ie vltime nõ obstãte q sint ꝑ diuerse: bñ tñ recipiũt ꝑdicationẽ generis denoiatiue: qz nõ est ꝓpꝛie eis gditatiuuz. lz ad gditatẽ reducat. Eodez mõ dico de absoluto: qz dr ad modũ generis de dr̃ia vel denoiatiue. nec repugnat ꝑ diuersis. ¶ Sed hic sunt aliq diff. Prima si ois pfectio simplr distiguit realr a nõ pfectiõe simpliciter. ¶ Dico q nõ oz: sicut pz per predicta ꝺ sapiẽtia t q̃litate illa cui ꝟiũgitur in creaturis. ¶ 2ª diffi. si saltẽ formalr distiguit. ¶ Dico q nõ. qz illa nõ pñt differre formalr: quoꝝ alterꝝ non est rõ formalis: sz ita est de multis: vtpote de sapiẽtia t eius simplicitate vl infinitate q sũt modi. ¶ 3ª di. si distiguit ex nã rei. ¶ Dico q sic. qz illa ex nã rei dr̃nt nec̃io q̃ recipiũt ꝑdicationẽ ꝺictoꝝ. hec sũt hꝫ. qz vnũ ẽ pfectio simpr aliꝺ nõ. ¶ 4° di. ẽ. qz vt pz ex oib9 ꝑdictis: ista ꝑ diuersa nõ sũt ꝑ diuersa. nisi in ꝑ modo dicẽdi per se. qz nullũ ꝑdicatũ gditatiue hñt cõe: vt prius ostẽsuz est. Diff. g est in hoc. vtrũ sit in rerũ nã ꝟuenire aliq ꝑ diuersa in secũdo modo: ita q nõ habeãt aliqd cõe in scõo modo. ¶ Dico q non. nã de ente t de eius passiõibus dr̃ simplicitas: t sic de alys. ¶ Sed tunc est dubiũ de illa cõi regula q q̃ aliqua passio cõuenit plurib9: oz q eis ꝟueniat vna diffinitio per quã de eis demonstretur. t sic ex ꝟueniẽtia in secũdo modo ostẽditur ꝟuenientia in ꝑmo. ¶ Dico q illa regula solum tz in his que sũt determinati generis: sed in passionib9 trãscẽdẽtib9 nõ tenet: sicut patz de his que ꝟueniunt enti t eius passionibus: que nõ habẽt cõem diffinitionem.

Octau9 articulus est videre. vtrũ oĩa que sũt in deo dicũt perfectionẽ simpliciter: nõ aliquid dicẽdo nũc de deitate: de qua nõ est dubium: nec de modis eius intrinsecis. s. de infinitate necessitate vl talib9. nec de attributis. nec de actionibus ĩmanentibus: de quibus cõmuniter non dubitatur. Totum dubiuz istius articuli stat in quatuoz. Primo de relationibus. Secũdo de ꝑmanationibus. Tertio de ydeis. Quarto de perfectionibus postremis: que sequuntur emanationes personaꝝ.

Perfectionem simplr cẽ ĩtẽtionem secũdã pro formali.

Intẽtiões scõe supponũt mutuo ꝓ primis.

Simplicitas est rõ ꝟuatiua.

Dic alĩ sequendo scotũ.

De ꝑ diũsis aliqd ꝑdicari saltẽ denominatiue.

D. q̃druplex.

Perfectionem simplr t si nõ formalr nec realiter ex nãtũ rei differre a nõ perfectione tali.

Caste in oĩbus ꝓcede.

Et si nõ ꝑmo modi coe: tñ secũdi modi coe ꝑticulari de ꝑ diuersis. Dubiuz nõbile. Regula cotã q̃ hic limitat.

Ex vniuocatiõe passiõis subz cẽ aliqꝺ vniuocũ vniuocũ nõ seq.

s° articulus.

Ponder a insta tã de modis intrinsecis.

1.ps. An rōnes dine sint pfectões sim pliciter? Modus dicen di alioz duplex. Impugnio illoz modoz dicēdi.

Quantum ad p^m sunt duo modi dicēdi. q dā eniz dicūt q rō dicit perfectionē. Alij aūt dicūt q lz nō dicat perfectionē simpliciter: dicit tn pfectionē aliqualr: sicut pr̄nitas dicit pfectionez in pr̄e. filiatio in filio. 2c. ¶ Sz p^m arguo duplr. Prio sic. pfectio simplr: fz p dicta: est melioz quocūq sibi icōponibili: sed pr̄nitas nō est melioz filiatiōe que est sibi icōpossibilis. g pr̄nitas nō est pfectio simplr: nec p ons aliq rō alia. ¶ 2° sic. in oī pfectissimo supposito est iuenire oēz perfectionē simplr: qz si nō. tūc careret aliq pfectiōe. 7 p ons nō esset pfectissimū: sed quelibet psona diuina est suppo^m pfectissimū: 7 caret aliq rone. g. ¶ Contra 2^m arguo 2^r. Prio sic. qn aliqō cōe diuidit p alia qua: 7 hoc imediata: oz q gegd cadit sub eo cadat sub altero diuidētiū: fz pfectio diuidit p pfectiōez simplr 7 fz gd. Cū g pr̄nitas nō sit: p te: pfectio simpliciter. 7 sit perfectio erit necessario perfectio fm gd: fz nulla pfectio fz gd est in dō. g pr̄nitas nō erit pfectio fz gd. Mioz declarat. qz oīs pfectio fz gd est perfectio diminuta que non est in deo. ¶ 2° sic. in quocūq sunt plures pfectiones. ipsum est perfectius: sed pater 7 filius nō sunt pfectiozes spū sctō. ergo in eis nō sunt plures pfectiōes. Constat aūt q ipli^s pr̄is 7 filij sūt plures rones. g 7c. ¶ Dico g fz mētē doc. q nulla rō dicit pfectionē: nec pfectionē simp^r nec pfectionē fz gd: qz vt deductū est non posset vitari gn aliqō suppositū diuinū nō esset pfectissimū: vel in eo pfectio diminuta esset. ¶ Sed 3 ist̄atur 4^r. Primo sic. quecūq sunt formalr in deo. sunt melioza qbuscūq entib^9 in creatura: fz aliq p fectio simplr est in creatura: vt sapiētia: 7 gnō ē formaliter in deo. g gnātio erit pfectioz pfectione simpliciter. ¶ 2° sic. pfectio vniuscuiuscq est sua formalis ratio ꝯstitutiua: vt perfectio boīs est aīa: sed psone diuine sunt psone ꝯstitute: ꝯstituunt aūt relonibus: sicut patuit supra. g relones dicūt pfectiones. ¶ 3° sic. qn aliqō diuidit per oppositā: semp alterū dicit perfectionē: sicut illud qō ponit ad dexterā: fz ens diuidit per idē 7 diuersum. g alterū dicit perfectionez. vtrūq autē est formalr relo. g 7c. ¶ 4° sic. oēs cēntie creaturaz sunt ordinate fz ordinē eminentie per differētias oppositas: quaz altera respectu alterius cōparat: vt priuatio respectu habitus: sed ordo eminētie iter respectus nō pōt esse in spēbus relonis nisi dicant perfectionē. g 7c. ¶ Ad p^m dico q oīs gradus cuiuscunq excessus fit per aliq quātitatē: 7 ideo excessus in perfectione est fm q̄titatē virtutis. rō aūt fm se formalr accepta nulla fz q̄titatē: 7 ideo nihil excedit in pfectiōe. ¶ Ad sc̄z dico q qn̄cūq est aliqō ꝯstitutū qō ꝓpriā perfectionē habeat. tūc videt br̄e a cōstitutiuo ꝓprio. psona aūt diuina fm illud in quo distiguit ab alia. nihil pfectionis dicit: 7 ideo nec eius ꝯstitutiuum. ¶ Ad 3^m dico q idētitas vt est vnū de diuidentib^9 est perfectio simplr: sed tūc nō est rō formalis: fz solus fundamētalis. Uel pōt dici q illa regula nō tenet gnāliter in oībus diuidētibus ens. ¶ Ad q̄rtū dico q aliqn̄ ordo eminētie attēditur fm maiorez perfectionē. Aliqn̄ fm maiorē vel minorē p̄ncipalitatē. gegd aūt sit in alys. in relonib^9 nō est fm pfectionē: sed fm principalitatē. ¶ Sed adhuc occurrunt diff. Prima. qūo rō pōt esse nō perfecta gn sit iperfecta. cū perfectū 7 iperfectus sint imediata diuidētia ens. ¶ Dico q ens imediate diuidit in q̄tum 7 nō quātū. Ens autē quātū in finitū 7 in ifinitum. Eodē modo ens quātū diuiditur in pfectus 7 in impfectū: 7 ideo q nō cadit sub ente quanto: nec sub perfecto aut sub impfecto: sicut nō cadens sub diuiso nō cadit sub aliquo diuidētiuz. cū ergo relo nō sit quāta: nec erit finita nec ifinita. perfecta nec impfecta. ¶ 2^a diff. si relo diuina nō icludat aliquā perfectionē simplr vt pscindit ab essentia. qūo hoc est: cū vt sic sit vera 7 bona sicut ens: 7 si hoc ꝓceda tur. tunc vna persona diuina habebit aliquā perfectionē quā nō habebit alia. ¶ Pōt dici q si rō sit vera 7 bona nō est nisi sicut est ens: 7 qz eadē entitate est ens qua essentia. hinc est q vt pscindit ab eēntia nō habz illā. ¶ 3^a diff. qūo pōt poni q oīs respectus careat oī quātitate virtutis cū in creaturis videamus q recipiat magis 7 minus: vt pz ex relone idētitatis 7 distinctionis. ¶ Dico q tota inequalitas respectuū sumit ab extremis. Si autē inueniāt gradus in relationibus infra. ppriam nām. hoc erit solū per gradus indiuiduales 7 non specificos. ¶ 4^a diff. qz quelibz relo est ens: 7 qlibz ens est pfectio simplr: 7 sic videt q quelibz relo est pfectio simplr. ¶ Dico q minor est falsa: licz. n. quelibz sapientia sit perfectio simplr fm se. nō tn fm se qlibet sapiens. ¶ Sed contra hoc arguit sic. hec entitas sub rone entitatis est pfectio simplr. hec rō est entitas. ergo hec relo est pfectio simplr. ¶ Dico q minor nō est vera nisi idētice ꝓpter illimitationez entis. nō erit tn formalr vera: 7 ideo eodē modo dicēduz est de rone: qz rō est perfectio simplr: idētice loquēdo. nō tn formalr.

Uti finitū 7 ifinitū p̄supponūt q̄tū: sic pfectū 7 ipfectus: q̄re nec perfcā nec iperfecta dz dici relo diuina.

Utr rō ē ens eēntia sic vā 7 bonas fz ꝓpria istātiā.

A.l. de rone.

Ab extrēis ieq̄litas respectuū.

Grad^9 duplex.

Replica

Quantum ad secūdū videndū est de priationib^9. vtz in deo dicant perfectionē simplr. ¶ Dicūt tn aliqui q priationes nō sunt in deo. ¶ Istud nihil est. qz de quolibet affirmatio vel negatio vera: sed corruptio est quedam mutatio vera. ergo de quolibet corruptio vel eius negatio: sed non dicitur de deo corruptio. nec in eo est. ergo opz q in eo sit suum oppositus. s. icorruptibilitas. ¶ Hoc ergo supposito videndū est vtrū dicant in deo perfectionem simplr. ¶ Ad qō dico q sic nō formaliter: sed fundamētaliter. ¶ Sed contra. relationes diuine eodē modo poterūt dici perfectiones simpliciter cū eque perfecte fundētur sicut ille priationes: 7 tn nos dicimus q ista aliquid pfectionis in deo importēt 7 nō relones. Probat. qz esse icorruptibile in quolibet est melius ipsuz q̄z nō ipsum. icorruptio est melioz q̄z corruptio. Sz tamē videtur mirabile q pure priuationes vel negationes que de se nihil positiuum ponunt. dicant perfectionem simpliciter. ¶ Dico ergo q tales priuationes que sunt in deo reloluūtur in aliquas rationes positas eis imediatas: sed nobis nō apparet de omnibus priuationibus: que sunt prime 7 imediate: 7 vt sic dicunt perfectionē simpliciter: tamen loquendo de eis vt oīno prescindūt ab affirmationibus nullam perfectionez dicunt. circūloquimur tn tales affirmationes imediatas per priuationes h^9.

2.pars

Ph. alioz. Priuatões n ee in diuinis. Impugnatio

Ph. ppria. Priuatões in dinis ee pfectiones simplr fūdamētalr tn: fz alr infra declarat.

A.l. ppter qz

Resolo h^9 dubij

A.l. per se.

Quantum ad tertiuz de ydeis dico. q si sint exemplaria absoluta in mēte diuina: sicut dicit Anſ. tunc sunt perfectiones simpliciter. Si aūt dicāt aliquid extra deū. vel dicunt respectū. tūc dico q nō: de hoc alias.

3.pars Problema de ydeis.

Vide. i. di. 47.

Quantum ad quartum de perfectionibus postremis: que attribuūtur deo

4.pars.

cōpleta tota emanatione ad intra: sicut scientia iu-
stitia misericordia ⁊ talia hm: que quodaz mō respi-
In.2.dis.1.q.1. ⁊ alibi qre. ciunt creaturā. Intelligēdum fm doc. qꝫ in diuinis
opz ponere duo instātia nāe. in vno est emanatio p-
sonaꝝ in quo tota cōplet. In scōo aūt cōparant ea
que sunt in deo ad creaturā: sicut scia dr̄ ille habit⁹
quo itelligit nō simplr: sz creaturaz: ⁊ sic de iustitia
vel misericordia. patz ġ qꝫ in p̄ signo nāe in quo fit
emanatio nō intelligit creaturaz: sed in scōo signo
nāe in quo ꝓparat ad creaturas. ¶ Dubiū ġ ē vtr̄
talia dicāt pfectionē simplr. Et videt sequēdo dcā
Quere in repos tatis: ⁊ in q̄libe-to ⁊ alibi ad hm doc. in p̄. qꝫ nō. Et rō est ista. nā de p̄r. nō solū p prio
signo nāe: vel̄ ēt originis hz oēm pfectionē simplr:
sed p primo signo nāe nō itelligit habere scia z: qz eā
ponitur hr̄e pcise pro scōo signo nāe. ġ. ¶ In hoc vi
detur doc. modern⁹. s. magr̄ Thomas anglicus con
cordare. Dicit. n. qꝫ scia visiōis nō est perfectio sim-
Ēentialia ad eē q̄ ad respectū qꝫ imporāt nō esse pfectōes simplr. sec⁹ de absolutis iportans vl pnci palr vl pnōnr. Vl. l. ⁊ intelligūtur terminari. pliciter: qz vt sic terminat ad extra. ¶ Dico ġ seqn
do doctrinā istoꝝ qꝫ ille perfectiōes postreme pñt
accipi dupl̄r. vel fm illud absolutū qō icludūt. ⁊ sic
dicūt perfectionē simplr. sunt. n. tales in p̄mo signo
in pr̄e. vel pñt ꝯsiderari inq̄tū postreme. ⁊ vt sic in-
cludūt terminari ad creaturā. ⁊ fm hoc nō isunt pa
tri in p̄mo signo: sz in scōo. ⁊ sic dico qꝫ nō sunt vt sic
Obo. pfectiōes simplr. ¶ Sed ꝫ. nā scia ⁊ iustitia viden
tur dicere absolutū. ġ perfectionez simplr. ¶ Dico
qꝫ aliqd absolutū dicūt. s. actū volūtatis vel itelle-
ctus diuini: ⁊ vt sic sunt pfectiōes. Sz vt termiant
Scientia ⁊ notitia duplex. ad creaturā dicūt respz. ¶ Sed nūqd scia simpli
cis notitie dicit pfectionē: ¶ Dico vnifozmiter si-
cut de notitia visionis: qꝫ. s. quātū ad absolutuz dic̄
perfectionē simplr. in quātū aūt respicit creaturas
⁊ ad eas terminat: nō dicit.

9⁹ articulus. **Nonus** articulus est videre. vtrū oīa que sūt
in creaturis sint perfectiones fz qd.
¶ Dic aūt sunt q̄tuoz difficilia. Primū est de pfe-
ctiōib⁹ simplr que sunt in creaturis. 2m ē de perfe-
ctionib⁹ determinati generis: sicut est humanitas
⁊ talia. 3m est de mā p̄ma. 4m est de rl̄onib⁹.

1. pars. Perfectiones simplr creaturarū nō ē pfectiones scōm qd. **Quantum** ad p̄m de perfectionib⁹ simplr. s.
de sapiētia reperta ī creatura: ⁊
sic de alys. ¶ Dico qꝫ nō dicūt perfectionē fz qd:
qz exquo ratio formalis sapiētie dicit pfectionez
simplr: ⁊ in sapia creature saluat illa rō. vr̄ qꝫ sapia
Obo. in creatura dicat pfectionē simp̄r. ¶ Sz ꝫ. sapia in
creatura est finita: sz oē finitū dicit pfectionē dimi
nutā. ¶ Dico qꝫ sz sapiētia vt finita dicat pfectio-
nez fm qd. tñ fm eius rōnez formalē vt abstrahit
a finito ⁊ infinito dicit pfectionē simplr.

2. pars. **Quantum** ad 2m vtrū humanitas albedo ⁊
talia sint pfectiōes fz qd. ¶ Di
co qꝫ talia dicūt pfectionē in determinato gñe: fm
qd: sed nō pfectiōes simplr: qz tunc in quolibet ge-
nere essent perfectiones simpliciter.

3. pars. Dā dicit perfectionem. **Quantū** ad 3m de materia. ¶ Dico qꝫ aliquā
perfectionez dicit.

4. pars. Opp. alioz ⁊ vīmēs sco. sz varie de hoc hūr vba sua vt scis. Vl. l. ⁊ non in increatis. **Quātum** ad 4m de rl̄onibus. Dicūt aliqui
qꝫ licz rl̄ones diuine nō dicūt p-
fectionē aliquā: tñ create dicūt perfectionē aliquā
Sed istud nihil est. vnde. n. hoc p̄uilegiū in crea
tis super increatis: ¶ Dico ġ sicut cōe est oi rl̄oni
qꝫ nō sit quāta: ita cōe est oi qꝫ nulla perfectionem
Mullā rl̄onē p fectionē dicē: qō tñ bñ pōderab. Impugnatio q̄ druplex nob. liō qualēcūqꝫ dicant. ¶ Sed ꝫ istud arguit 4r. Prio
sic. qz motus celi ad alios ꝓparat⁹ dr̄ pfectissimus:
nō tñ dicit aliqd absolutū: qz cū suus termin⁹ sit re
spectus. s. vbi: tūc motus ēēt nobiliōr suo termino.
¶ 2o sic. nā ois nā est iclinata ad suā perfectionem
naturalē: sed grauia ⁊ leuia nāliter iclināt̄ ad eē
deorsum ⁊ ad esse sursum: ergo talia dicūt pfectio-
nez: ⁊ tñ sunt respectus. ¶ 3o sic. nā Aug. sup geñ. di
Idez. 12. meta. ad finē. cit qꝫ ordo est decor vniuersi ⁊ bonuz ordo est rela
tio. ġ. ¶ 4o sic. Aug. in reb⁹ per tēpus oītis. summa
13. trini. ca. 19. gratia. est vnio verbi: ⁊ tñ est respect⁹. ¶ Ad p̄m di-
Quare mot⁹ celi dr̄ alīs perfectiōr nōn. co qꝫ motus celi nō dr̄ perfecti⁹ rōne sui: sz rōne ei⁹
qō segt̄ ꝓpter gnōnez ⁊ ꝓductionē rez: que nō fit
a motu: qz talia generant̄: mot⁹ nō: sed solū per mo-
tuz fit approximatio actiuoꝝ ad passiua: ⁊ sic segt̄
immediate actio. ¶ Ad 2m dico qꝫ grauia ⁊ leuia in-
Quid facit celi mot⁹ ad gnōnez rerum. clinant̄ sursum ⁊ deorsum. nō ꝓpter respect⁹ istos
iportatos per sursuz ⁊ deorsuz: sed ꝓpter conserua
tionē ⁊ influxuz a qualitatib⁹ absolutis que in sursū
Quare ḡuia deorsuz: leuia vero sursuz inclinant ⁊ deorsum sunt. Unde si q̄litates ꝓueniētes cōser-
uationi terre essent sursuz: sicut sunt deorsum: ita i-
clinaretur graue sursuz: sicut nūc iclināt̄ deorsum.
vnde ꝓpter istos respectus nō est inclinatio nālis:
sz ꝓpter multa absoluta ad que inclinat̄. ¶ Ad 3m
Qualr ordo vniuersi in ordine cōsistit. dico qꝫ decor vniuersi nō stat in vniuerso in illo re
spectu q vocat̄ ordo: sed stat in fūdamētali ordine:
Ordo duplex. sz in ipsis naturis specificis ex gb⁹ stat vniuersū.
Respect⁹ dic̄ dignitatē ⁊ si nō pfectionem. ¶ Ad 4m dico qꝫ vna rl̄o vel vnus respect⁹ potest
aliaz excedere in dignitate: sz nō in pfectione: licz
ergo hec vnio dignior sit alys per tēpus oītis. non
Qūo rl̄o hz rōnē boni. tñ est pfectior: qz non est pfectio. ¶ Sed remanet
diff. nā oē ens videt habere rōnē boni. rl̄o est ens.
ergo. ¶ Dico qꝫ sz rl̄o sit semp ꝯiūcta entitati: ⁊ iō
isto mō possit dici pfectio. nō tñ formalr.

10⁹ articulus. Op. alioz. Perfectiones oēs ē in deo nō eminenter. Impugnatio q̄ druplex. **Decimus** articulus est videre si oēs perfe-
ctiōes simplr sint formalr in deo
Dicūt aliqui qꝫ sunt in deo tñ eminēter. nō autez
formalr. ¶ Contra. eē formale cuiuscūqꝫ rei est no
bilissimuz esse illius rei. hoc ēt pz. qz essentia diuīa
est ibi formalr. ergo cū pfectiōes sint ibi mō nobi-
lissimo. erūt ibi formalr. ¶ 2o sic. ens nobilissimuz
⁊ perfectissimū formalr ꝯtinet oēm perfectionem
simplr formalr: sz suppositū diuinū est hm. ergo ⁊c.
¶ 3o sic. qcquid ē cōpossibile deitati est in ea: sz oīs
perfectio simplr est cōpossibilis deitati: qz vt dice-
bat̄ superi⁹ oīs pfectio est ꝯpolis cuicūqꝫ alteri p-
fectioni simplr. ġ. ¶ 4o sic. perfectio simplr est me
lioz quocūqꝫ sibi incōpossibili. si ġ deitas est alicui
Instāte. 2. p. l. op. ꝫ impugnōne. pfectioni incōpolis: illa erit melioz deitate. ¶ Sz
ꝯtra. omne eminēter tale est perfecti⁹ omni formā
liter tali: sicut homo eminēter tale in deo est perfe
ctius q̄ in seipso formalr. Luz ergo in deo pfectio-
nes simplr sint nobilissimo mō illi erūt eminēter.
¶ 2o sic. melius est virtualr tale q̄ formalr tale. ġ
melius est habere pfectionē simplr virtualr q̄ for
Que hūt nobili⁹ eē eminent in deo qꝫ in se ⁊ q̄ñ. malr. ¶ Ad ista. ad p̄m dico qꝫ aliud est log de pfe-
ctiōib⁹ simplr aliud de pfectiōib⁹ dimiutis. Esse. n.
formale pfectionis simplr. est pfecti⁹ esse ⁊ nobili⁹
q̄ quodcūqꝫ aliud: sed tñ nō sic de homine. homo
enim in deo habet nobilius esse q̄ in se. Eodez mo
do dico ad secūdum. ¶ Sed tñ ad declarationem
istius. s. qꝫ esse formale sit simpliciter melius in ali
quo q̄ quodcūqꝫ aliud esse: Est sciēdum qꝫ aliqua
sunt que habent esse virtualiter tantuz: sicut mala
que aliquo modo dicūtur ꝓduci: q̄uis non forma-
Vl. l. hz posset ꝓduci sicut ⁊c. liter vel possent dici: sicut antixp̄us qui nō est for-
maliter: sed virtualiter: qz pōt ꝓduci a deo. Aliqua
virtualiter ⁊ formaliter: sicut creature que sunt in

Entium triplex veritas quo ad esse7 virtualr ⁊ eminenti ⁊c.

deo virtualiter.⁊ in se formaliter. Aliqua formalr tñ ⁊ nō virtualiter:sicut deitas. Deitas.n.nō est in aliquo eminēter:qz tūc nō esset perfectissimū ens. nec est in aliquo virtualiter:qz tūc posset ꝓduci in esse ab alio.retinet ergo sibi modū essendi formalē. ¶ Ex hoc ꝓfirmaī ꝓpositū nostrū ꝯcludendo duplr.Primo sic. Illud esse est nobilissimū qō debeī rōni formali nobilissime:sed esse formale ē hō ¶ 2°sic.nā pfectionē simplr ꝑm esse formale nō sequitur aliq̄ imperfectio.ergo ⁊c.

9°.articulus.

Undecimus articulus est videre vtz pfectiões simplr formalr sint in creaturis. ¶ Dicūt aliq̄ q nō:qz nihil est in creatura simplr pfectū:sed cū impfectione:cui⁹tñ oppositū esset si secus esset. ¶ Sed cōtra arguo 4r. Primo sic.oē illud qō est formalr melius ipsuz q̄ non ipz ē pfectio simplr:sz in creatura sunt multa hō.ḡ. ¶ Cōfirmaī ꝑz anꝑ.oē qō in creaturis ē meli⁹ ipz q̄ nō ipm:illō ē in deo ponēdū.si aūt in creaturis nulla eēt pfectio simplr.hoc nihil esset dictu. ¶ 2°sic. oīs perfectio que de se nō hz impfectionē annexaz est pfectio simplr. ¶ Cōfirmaī per Aug.q ex eo q vidit viuētia nō viuētib⁹ preferri: Ex hoc ꝯcludit deū esse viuentē.hoc aūt nō valeret si vita in creaturis ex eo q vita nēcio icluderet impfectionē. ergo multa sunt in creaturis que impfectionē nō dicūt. ¶ 3°sic.nā Dyoñ.dic̄ q creature sunt q̄dā pticipationes perfectionis diuine.hoc aūt non essent nisi aligd qō est in deo esset formalr in creatura. ¶ 4° sic.qz eadē rō formalis sapiētie inueniī in creatura que in deo. ¶ Dico ḡ q multe pfectiões simpliciter inuenunī in creatura formalr: ⁊ licz multe imperfectiones sint eis annexe:tamē ꝑ nō est per se: sed per accidens ⁊ ex alio.

Ōb.alioz. In creatura nūhil ē simplr pfectum. Impugnatio quadrupler Bonolo 15.

15.tri c.4.⁊.ij. ci.dei.c.16.

Ob.ppria. Oēs pfectiones simplr ē in creaturis gb⁹ accidit impfectio.

12°arti.

Duodecimus articulus est videre vtrū perfectiones simplr dicā

Vnioce deo et creature ꝓuenire pfectiões simplr ⁊ si nō oēs.

tur vniuoce ⁊ ꝑm eadē rōnē formalē de deo ⁊ creatura. ¶ Et q̄tū ad hoc dico q sic.qō ꝓbo 4r. Primo sic.illa rō ꝑm quaz fit iter aliq̄ cōpatio est eiusdem rōnis in eis:sed de⁹ cōparaī ad creaturas ꝑm multas perfectiões simplr.nā est melior creatura. ⁊ sapiētior creatura:⁊ sic de alys.ḡ necessario talia

Media ꝓbādi vniuocatōez no tādarbitr. Li.7.c.7.

habēt eādez rōnē formalez. ¶ 2°sic.nulla pluralitas pōt fundari nisi in radice termini eiusdē rōnis sicut docet Aug.de trini.dicēs.q homo ⁊ bos non sunt duo homines.nec duo boues: sed duo animalia.Cū ergo deus ⁊ creatura sint duo entia.ergo rō entis est in eis vna ꝑm rationē formalē. ipsa autez est perfectio simplr.ergo. ¶ Cōfirmatur.quia illa sunt eiusdē rōnis que omni alio circūscripto qō nō est de eoz formali ratiōe sunt penitus idez:sed de⁹ ⁊ creatura sunt duo bona.ḡ cū exclusa dualitate q̄ nō est de quiditatiua rōne eoz.nō remanet nisi rō boni penitus idistincta.ḡ rō boni in eis erit eiusdē rōnis. ¶ 3°sic.qñcunq̄ aliqua duo ita se hñt q quicquid cōuenit vni ex rōne sua formali ꝓpetit alteri: illa sunt eiusdez rōnis formalis.nā diuersis qditatibus diuersa insunt:sed qcqd conuenit intellectui creato inquātū itellectus.cōuenit itellectui diuīo inquātū itellectus.⁊ quicquid etiam repugnat vni vt sic.repugnat alteri.ḡ sunt eiusdez rōnis formalis. ¶ 4°sic.qñcūq̄ aliquid ex sua rōne formali ē perfectio simplr.illud ꝑm illā rationem est in ente perfectissimo.Sed sapiētia in creaturis ꝑm suā rationē formalē est perfectio simplr.ḡ in deo:qui est perfectissim⁹:inuenitur ꝑm eādez rationē formalē.

Obijcitur quadrupliciter.

¶ Sed cōtra hoc istatur 4r. Primo sic.nā si eadē ratio formalis perfectionis simplr esset in deo ⁊ in creatura.tūc aliquid in creatura esset necesse esse. cuz illa rō formalis in deo sit necesse esse. ¶ 2° sic. qz eodez modo segtur q aliqua rō formalis in deo esset limitata.cū illa in creatura sit limitata. ¶ 3° sic.qz q̄cūq̄ sunt eiusdē rationis habēt eādem viz ꝓductiuā.si ergo itellectus sit eiusdē ratiōis in dō ⁊ in creatura.cuz in deo sit ꝓductiuus verbi subsistentis.in creatura eodē modo erit. Maior patet. qz ꝓductiuitas est passio.quecūq̄ habēt eādez rationē formalē habēt per se eādē passionem. ¶ 4° sic.qz iherētia aptitudinalis est passio sapiētie create.ergo ⁊ icreate.qō est falsuz.qz impfectionē dicit ¶ Ad ꝑm dico q sicut corporeitas in celo est incorruptibilis.in elemētis autē corruptibilis.⁊ tñ sunt eiusdez rōnis.sic sapiētia in deo est necessaria ⁊ in homine cōtingēs:licz sint eiusdez rōnis. ¶ Ad 2m dico q sicut lux eiusdē rōnis est in sole maxima.et in candela minima:ita sapiētia eiusdē rōnis est in deo ifinita:in creatura finita.hec aūt accidunt: qz talia nō sunt de intrinseca rōne sapiētie vt sapientia est. ¶ Ad 3m dico q nō ꝯuenit diuino itellectui esse ꝓductiuū verbi subsistētis inquātuz itellect⁹ est:sed inquātū ifinitus:⁊ ideo itellectui creato nō cōuenit. ¶ Ad 4m dico q aptitudinalis inherētia nō est per se passio nature sapiētie in quātū sapientia est:sz vt limitata est. ¶ Dico ergo q perfectiones simplr ꝑm eādez rationē formalez sunt in deo ⁊ creatura.Et hoc ꝓfirmatur per Aug.15.de trini.q dicit q deus est viuēs:qz viuētia nō viuētibus in creaturis melioza sunt. Ista ꝓtia pōt reduci ad sil logismū talez.omne illud qō in creaturis est meli⁹ suo incōpossibili est in deo: sed vita in creaturis ē huiusmodi.ergo vita est in deo.Quero vtruz vita in subiecto minoris ꝓpositionis ⁊ in subiecto conclusiōis sint eiusdē ratiōis vel nō.si sic habetur ꝓpositū.Si nō ergo erunt q̄ttuor termini nec subiectuz conclusionis capitur in aliqua premissarum.

Perfectiōibus simplr eiusdē rōnis in dō ⁊ creatura varia adiūgi q rōnib⁹ foza lib⁹ eaz accidūt Al.l. ꝑat accidit

Resolo hō arti.

L.4.vel.5.

¶ Sed tamē hic sūt duo satis magna dubia.Primuz est.qz quecūq̄ sunt eiusdez ratiōis formalis. quicquid dicīt in qd de vno ⁊ de alio.sed qualitas dr in quid de sapiētia creata.ergo dicetur de icreata. ¶ 2m dubiū est.qñcūq̄ aliqua sunt eiusdē rationis.qcqd est demōstrabile de vno ⁊ de alio:qz diffinitio que est mediū est eadē:sed posse inherere demōstrabile est de sapiētia creata.ergo ⁊ de increata. Iste ratiões sic demōstrātes cōpellunt me dicere q in omni perfectione simplr:que est in genere sunt due ratiões formales. Una trāscendēs et illa est cōis deo ⁊ creature:⁊ talis ponitur in deo:⁊ precise accepta est perfectio simplr. Alia est ratio que ꝓprie ⁊ directe est in genere.⁊ talis recipit predicationē generis quiditatiue.q autē rationes predicte hoc cōmunicant patet si declarentur. Prio sic. quecūq̄ sunt eiusdez rationis habent eandem diffinitionez.⁊ per consequens eadem diffinientia:sz sola diffinientia dicuntur in quid.Ex hoc sequitur q quicquid dicitur in quid de vno ⁊ de alio. Eodē modo declaratur alia:qz vbi idem medium. eadē conclusio sequitur:sed eadem diffinitio est idē medium.ergo vbi eadez diffinitio eadez passio demōstrabitur.Posita autem illa distinctione istarum duaruz rationum formalium statim patet de illa

D.duplex.

Oēs pfectiones simplr q ē in genere duas rōes formales importare:qō supraſe dixit.

Al.l. ꝑma.

argumēta. ¶ Ad primuz cōcedo maiorem. ¶ Ad minorem dico q̄ qualitas quiditatiue nō predicatur de illa ratione formali trāscendēte que ponit eiusdē rationis in deo ⁊ in creatura: sed de alia precise que est directe in genere cui illa alia cōiūgitur. ¶ Ad z^m eodē modo q̄ eadē diffinitio est accipiēdo rationē transcēdētem: nō tamē aliam. ¶ Sed sunt hic difficultates. ꝓma est. si sit dare duas substātias: duas sapiētias. ⁊ sic de alys. ¶ Dico q̄ nō. sed per rationē transcēdentez que quiditatiue est substantia vel sapientia circūloquimur aliam que est in genere. ¶ Secūda difficultas. vtruz talia realiter distinguātur. ¶ Dico q̄ nō. sed tātum formaliter. Impossibile est enim q̄ deus sapiētiaz faciat in creaturis: que nō sit in genere ex ꝓiūctione sui ad aliud. ¶ Tertia difficultaz. quis ordo est inter istas duas ratiōes formales. ¶ Dico q̄ ratio transcēdentis est prior: q̄ omne qō dicitur in quid de alio est prius eo. ista autez est in quid: hec qualitas est sapientia. ¶ Quarta difficultas. quomodo predicātur de se inuicem. ¶ Dico q̄ ista est per se. hec qualitas est sapiētia. hec autē per accidens. sapientia est qualitas: sicut se habz superius ad inferius in ḡbus nō circulat. ¶ Ex isto infero demonstratiue ⁊ euidenter q̄ perfectiones simpliciter in deo ex nā rei ⁊ quiditatiue distinguūtur supposita vniuocatiōe eaꝝ. ⁊ hoc sic. qñcūq; aliqua sunt eiusdem rationis. quicquid ꝓuenit vni per se ⁊ reliquo Et quicqd est demōstrabile de vno ⁊ de reliquo: sz intellectus ⁊ volūtas sunt eiusdez rationis in deo ⁊ in creatura: quicūq; autez cognoscēs quiditatem intellectus ⁊ volūtatis potest demōstrare q̄ distīguuntur quiditatiue in creaturis. ergo eodem modo poterit de eis demōstrari per easdem rationes formales ⁊ quiditatiuas q̄ in deo necessario distīguuntur quiditatiue. ¶ Ad questionez pz quid sit dicēduz. naz quicquid est in quolibet melius ipsuz q̄z nō ipsum est perfectio simpliciter. hȯ sunt intellectus ⁊ volūtas. De potentia ⁊ scientia: quia respiciunt extrinseca: patet quid sit dicendum.

¶ Distinctio. XXXVI. Questio. I.

Solet hic queri cū omnia dicantur esse in dei sciētia ⁊c.

¶ Jrca distinctionē trigesimāsex tā. Quero p̄ de intellectu. Utruz in deo sit intellect⁹ formaliter. q̄ nō. q̄ nec itellect⁹ agēs nec itell's vol'is sūt in deo: q̄ nec agere nec pati. ḡ in deo nō erit itell's: ꝓña est manifesta. ¶ Cōtra. q̄ itellect⁹ est pfectio simp'r. ḡ est in deo formaliter. ¶ Hic sunt tria ingrēda. ꝓimuz si in deo est itell's. ¶ z^m si in deo est itell's agēs. ¶ 3^m si intellectus possibilis est in deo.

¶ Quantū ad p̄^m dicūt alig. q̄ in diuinis nō est ꝑpe pō itellectiua aut aliqd se hīs per modū habit⁹: sz trīs p modū act⁹ itelligēdi: vt. s. de⁹ intelligat vt itelligere est qōdā subsistēs. Et rō hui⁹ est. q̄ eis pō cū sit per actū pfectibilis. semp dicit ipfectionē: sicut mā. ¶ Et hoc ꝓfirmat. q̄ nulla creatura vī eē itimius ipz itelligere q̄z eēntia diuina: sz q̄dā q̄litas in itellectu nr̄o dicit purā itellectionē. ḡ ⁊c. ¶ Cōtra istā pōnē arguo 4^r. p̄ sic. q̄ sicut in creaturis pō dicit ipfectionē: q̄ se habet per modū pfectibilis ⁊ recipiētis: ita act⁹ se hz p modū forme recepte: sz hoc dicit impfectionē. ḡ act⁹ repugnat deo. cū sibi repugnet q̄tūcūq; modica iperfectio. ¶ z^o sic. nā de⁹ est formaliter itelligēs ⁊ sapiens. itellectio aūt nō est itelligēs. nec sapiētia sapiēs: vt pz. si separent ab eo i quo sunt formal'r. ḡ est sapiēs illud in quo hec sunt: sz illud est itell's. ḡ ⁊c. ¶ 3° sic. naz in eēntialiter ordinatis ex suis rōnib⁹ formalib⁹. si pri⁹ icludat ipfectionē: posteri⁹ nō pōt eē pfectio simpliciter: cū posteri⁹ a ꝑori separi nō possit. ⁊ per ꝓns nec ab ipfectiōe: sz in creatis ordine eēntiali est posterior act⁹ itelligēdi ipsa po⁹ itellectiua. ḡ cuz act⁹ intelligēdi sit pfectio simpliciter: po⁹ itellectiua quā essentialiter pīsupponit: nō pōt icludere iperfectionē in se formaliter. ¶ 4° sic. q̄ creatura ratiōalis in suis pfectionib⁹ pricipalibus: maxime imitat deuz: sicut docet Dyonisi⁹ de diuinis nomi. sed potētia itellectiua est pricipalior perfectio in creaturis q̄z actus intelligēdi qui est quidaz act⁹. ergo ⁊c. ¶ Jdeo dico q̄ sicut in creaturis sunt modi q̄ttuor perfectionuz itellectualiū. s. potētia habit⁹. spēs. act⁹ intelligendi. ita in diuinis p̄mo ponit potētia itellectiua z^o ponit sapiētia. 3° actus intelligēdi. 4° ponuntur loco spēz exēplaria. s. ydee. amotis oībus iperfectiōib⁹ quas habēt in creaturis: que per accidēs eis ꝓpetūt. ¶ Et ꝓfirmat ista snīa p Aug. i4. d̄ tri. ca. 8. vel. z4. vbi tractans nām aīe nr̄e ꝑz q̄ est ad imaginē. ponit p̄ncipali⁹ imaginē in potētys q̄z in actib⁹ earūdē. ¶ Jntelligēduz tñ ad euidētiā fundamenti oppositi. q̄ q̄druplex est potētia q̄tuz ad ꝑpositū spectat. Una gdē ꝓductiua. Alia factiua. alia operatiua: alia receptiua. Potētia autez ꝓductiua abstrahit a factiua: ⁊ ideo in diuinis est ad itra prima ⁊ nō secūda: q̄ in altero extremoꝝ scōa includit iperfectionē. Eodē modo potentia operatiua abstrahit a receptiua: sicut eniz ꝓductio se hz ad factionez: ita operari ad recipere. ⁊ iō sz in creaturis operari. i. intelligere nō sit nisi actū recipere. nō tñ sic est in diuinis. Unde sicut in diuinis ꝓduci est sine fieri: ita operari. s. intelligere est sine recipere: sed solū est in se formaliter actuz habere: ⁊ talis potētialitas abstrahit a materialitate ⁊ ab oi iperfectione: ⁊ ideo pōt poni in deo. ¶ Et ad cōfirmationē dico. q̄ itimius est diuina essentia act⁹ intelligendi q̄z qualitas illa: q̄ diuina eēntia est act⁹ itelligēdi idētice. ¶ Et si dicas q̄ act⁹ itelligēdi ē q̄litas qditatiue. Nego. sz p ipz circūlogmur q̄litatē.

¶ Quantuz ad z^am ptē videdū est. si in deo est itellect⁹ agēs. Et q̄tū ad hoc sūt diuersi modi dicēdi. ¶ Alig. n. dicūt q̄ nō ponit itellect⁹ agēs nisi in aīa cōiūcta. ⁊ hoc pp offīn: dicūt. n. q̄ itell's agēs nō hz aliq̄z opationē nisi irradiare siue per fantasmata. Certū aūt est. q̄ ꝓpter illuz actum nō debz poni nec in deo nec in angelis. nec in aīa separata. eo q̄ ista nō intelligant per fantasmata. ⁊ per ꝓns irradiatio nō est eis necessaria. ¶ Aly aūt dicunt. q̄ nō soluz itellectus agens habz irradiare super fantasmata: sed etiā itellectum possibilem illustrare: qui se habz per modum dyaphani nāliter obscuri. Et isti dicūt. q̄ nō solū est in aīa ꝓiuncta: sz etiā separata. eo q̄ itellect⁹ polis istā obscuritatē retinet. Jn angelis autē nō. nec in deo. pīsertiz in deo: quia nulla obscuritas est. hinc est q̄ non est necessarius. ¶ Aly autez ponunt eum in angelis. eo q̄ intellectus talis sit principium ꝓductiuuz actus in-

Mōbilis fuga: q̄re sco. s. dist. 1. q. 2. ad finez.

D. q̄druplex.

Ecce qō queris de perfectionib⁹ creaturaꝝ ⁊ dei notanter.

A. l. trāscēdens

Tāge istātiā ex scoto vbi supra.

A. l. ex istis. Correlariū nōbile ō diffōne pfectionū in diuinis ex nā rei.

Ad. q. ꝓncipalē pz ꝓcōne duplici scōz duplices perfectiones qd dicēduz sit.

Ponunt. 35. ⁊ 36. di. h in aliq̄bus originalib⁹

ꝑ⁹ articulus. Op. alioꝝ. Quere Aureolū ⁊ alios hic.

Jmpugnatio q̄druplex.

Reduz pō: sz ēt act⁹ dic̄ ipfectionē in creaturis. vide sco. s. dist. p. q. 1.

Op. ꝓpria. Perfectio itellectualis in diuinis ⁊ in creatur' est q̄druplex.

Vide. 9. c. 10. tri. ad p.

Pō q̄druplex.

Q̄náuis factio ⁊ receptio dicāt impfectionē: nō tñ ꝓduc⁹ vī operatio: ⁊ sīl'r ō potētijs cōsideratib⁹. ponūt ḡ ista ⁊ nō illa in diuinis ad intra.

z^o articulus.

Opp. q̄druplex de intellu agēte ponēdo vel non in deo. Aīd. 3. de aīa in pho ⁊ ꝓmē. ⁊ aliis expositorib⁹ ⁊ ꝑcipue in sco. 3. di. p. vbi ibi no tanti: q̄ h i reportatis fundamenta hab⁹ op.

telligẽdi. Et q2 hoc dicit pfectionem: hinc est q9 oz poni in angelis. Aly aũt dicunt. q9 in deo est ponendus formaliter. q2 nobilissima potẽtia3 intellectua3 est intellectus agẽs. ℂ P. intells agẽs non ponitur nisi ad producendum verbũ. sicut possibilis ad ipsum formaliter recipiẽdũ. q2 agens est oĩa facere. possibilis oĩa fieri. Talis aũt productio verbi ponitur in diuinis: ideo ĩstam opinionem teneo: q2 vr magis va. ℂ Qõ cõfirmaʒ dupl'r. ℣primo sic. q2 intells agens cũ sic sit productiuus: vr dicere perfectionez simpl'r. ℂ 2° sic. q2 ab Augu. videʒ poni intra rõnem imaginis: cum dicit li°. de trini. q9 homo fm nobilissimas potentias factus est ad imaginez dei. ℂ Intelligendum tamen q9 intellectus agens in creaturis cum sit potentia actiua habet quadruplicem habitudinẽ ad talem potentiam ptinentẽ. ℣prima est. ad causandũ illud qõ cõcurrit cum eo ad cãndum actum intelligendi. s. spẽm intelligibilem. ℂ 2° est solũ ad cãndũ p se cum obo sine alio preuio causato: sicut in cognitõe intuitiua. ℂ 3a est ad imutandum intellectum possibilem: ei aliquid imprimẽdo. Et per hoc dr agens: q2 imprimere est qõdã agere. ℂ 4a est ad producẽdũ verbũ: vt patuit superius: prout productio abstrahit a factione. Z3 ergo in creaturis illa non ponat in numez cum aliquibus predictis: nisi forte quantũ ad precisionez rõnis formalis. tñ precise fm hanc acceptionez ponitur in diuinis: q2 oĩa alia si ponerentur ad intra: necessario inferrent aliquã imperfectionez in altero extremoz. Z3. n. facere nõ dicat imperfectiõez: tñ fieri necessario dicit impfectionem. ℂ Sed cõtra hoc instatur quadrupliciter. ℣primo sic: ga itellectus agens est fm diffinitionẽ suaz quo est oĩa facere: sed facere nõ est in diuinis. g ɔc. ℂ 2° sic. q2 ad agentem vt sic spectat agere. Dicitur enĩz agens ab actione: sicut patiens a passione. sed patiẽs sine passione intelligi nequit. ita agens sine actione intelligi non potest: sed deo ad intra repugnat agere. g ɔc. ℂ 3° sic. q2 tunc essent ponendi duo intellectus ĩ diuinis: sicut in nobis: qõ vr incõueniẽs. ℂ 4° sic. q2 pbi posuerunt istum modũ in nobis: pp intellectionem nouam. in deo aũt nulla est: sed solum innata. ergo ɔc. ℂ Ad primũ dico. q9 intellectui agenti fm suam rõnem transcendentem: fm quam est pfectõ simpliciter: non cõpetit sibi facere: sed solum ꝑducere. facere aũt sibi conuenit in nã limitata: in qua facere ɔ producere in idez coincidunt. ℂ Ad 2m dico. q9 si actio pro productione sumaʒ actiua: sic ꝺcedo: non tñ proprie est actio. Jn creaturis aũt q2 sibi cozrespondet passum: est proprie actio: ɔ intellect9 agens fm suam ratiõem formalem proprie non est actiuus. ℂ Ad 3m dico q9 ĩ nobis ponunt due nãe. Quaz vna est nã actiua: ɔ alia passiua. Non sic aũt est in deo: sed bñ ponunt duo. quoz vnum est ꝑductiuũ. s. intellectus agens. ɔ reliquum opatiuum: sicut possibilis. ℂ Ad 4m dico. q9 g non poneret nisi actum intelligendi innatum in deo. non oporteret ponere intellectum agentem vt productiuum: sed q2 ponitur ibi verbum productuz per modum intellectus: oportet q9 ibi sit intellectus formaliter productiuus. ℂ Sciendũ g. q9 nec intellectus vt perficiens: nec intellectus vt mouens: nec intellect9 vt causans actum intelligendi: ponitur in deo. licet in creatura inueniaʒ hẽ illa: sed precise ponitur ĩ deo vt producens ipsum verbum.

3. oĩa. ɔ. c. 18. Intellm agẽtez ẽ in deo tenet.

14. tri. c. 8. ɔ ali' ubi quere.

Intells agẽs in creaturis ꝓpter quatuor ponit er in diuinis ꝓpter vnũ tñ.

Obiicitur quadrupliciter. 3. de aia. Ubi. 5.

Intellectui agẽti ꝓueniunt vt pfectõ simplr ẽ ꝓducere, ɔ nõ facere.

Remotis impedimẽtis intells agẽs ẽ in dinis.

Quantum ad 3am ptẽ videndũ est. Utrum intells possibilis sit formaliter in deo. Et quantũ ad hoc dicunt alĩq9 nõ. q2 tenet ifimũ gradũ in genere intelligibiliũ: sicut ꝑma mã in gñe sensibiliũ: ɔ p ons dicit impfectionẽ. ℂ Lõtra. nobilissima po3 intellectualis est deo attribuenda: sed intells possibilis est hꝺ. q2 ipse est beatificabil'. g ɔc. ℂ 2° sic. q2 deus est formaliter itelligens. sz nihil formaliter itellit nisi itellaʒ in se formaliter bre intellm possibilem. g ɔc. ℂ Confirmatur. q2 deo attribuit voluntas ad quã pertinet velle. g eodez mõ deo attribuitur itellectus ad quẽ pertinet intelligere. hꝺ est intells possibilis. g ɔc. ℂ 3° sic. q2 in q̃cũq3 est sapiẽtia: ibi est fundamẽtũ sapie: sed in deo ẽ sapia. q2 pfectio simplr: itells possibilis ẽ eius fundamẽtũ. g ɔc. ℂ 4°. q2 fm Aug. intelligere ptinet ad intelligẽtiã q̃ est ps imaginis: sicut ageʒ ptinet ad memoriã. Qõ pz ex ℔ q9 ponit ptem imaginis etiam cogitantẽ q̃ non põt esse nisi intellectus possibilis cui9 ẽ cogitare. ℂ Dico g. q9 intells possibilis fm suã rõnẽ formalẽ est in deo. qõ pz p ℔. Nã sicut ad intellz agẽtẽ ptinet dicere: sic ad possibilẽ intelligere. sed multo pfectius est intelligere q̃ dicere: imo vnum dicit pfectionẽ simplr: aliud nõ. g deo attribuetur intells possibilis: sicut agens. ℂ Jntelligendũ ẽ tñ q9 intells possibilis in creaturis hz quadruplicẽ habitudinẽ: fm quã põt q̃dupl'r considerari. ℣primo vt passiuus: ɔ vt sic respicit intellm agentẽ. ℂ 2° vt receptiuus: ɔ vt sic cõpaʒ ad spẽs actus ɔ habit9 vt sibi inherẽtes. ℂ 3° inquantũ opatiuus: ɔ vt sic respicit actũ: nõ vt subz: sz vt fundamẽtũ: fm q9 rõ fũdamenti abstrahit a rõne subi. Uñ intelligere p accidẽs est recipe. sz p se sibi cõpetit. s. ei qõ intelligit fundare. ℂ 4° cõsideraʒ vt fundatiuus tñ. non vt opatiuus. Jsto mõ respicit virtutes intellectuales. s. sapiam ɔ talia. Jpsas. n. fundare nõ est opari. nec p ℔ q9 sunt in aliq̃ dr illud opans. sz hñs denoiationes suas sibi cõpetẽtes. vt. s. dicaʒ sapiens ɔ sciens. Due prime habitudines ꝓueniunt intellectui possibili creato inquantũ limitatus est. cũ pati ɔ recipere sint signa impfectionis. Alie vo due ꝓueniunt sibi inquantũ est talis po3. s. inquantũ est intells possibilis. Et ideo vt sic. s. fm illã duplicẽ habitudinez ponit in deo. Dr. n. opari vel intelligere. ex eo q9 intellectus eius hz in se formaliter intellectionẽ. Et dicit sapiẽs. q2 hz in se formaliter sapiam. ℂ Sed ℔ sũt aliq̃ dubia. ℣primũ. vtrũ intells isti sint eiusdez rõnis in deo ɔ in nobis. Dico q9 sic. Qõ põt ꝓbari per oẽs illas rõnes p quas ꝓbata est supius vniuocatio entis. ℂ 2m dubiũ est. si ex ℔ br q9 in deo distinguanť formaliter. Dico q9 sic. q2 q̃cũq3 fm suas rõnes formales distinguunť. ybicũq3 sunt fz illas rõnes formales. ibi etiam distinguuntur. sic est in proposito. ℂ 3m dubium est. si ex ℔ sequitur q9 habeãt distinctas rõnes formales in deo: sicut in nobis. Dico q9 sic. q2 si haberent eandem rõnẽ formalẽ: cũ quicquid cõuenit aliq9 fm rõnem formalẽ ꝓpetat eis a ꝓzi. ita q9 p nullũ posteri9 variareť. gn semp eis ꝓueniat: ɔ sic eedem passiones eis cõuenirent. cum eandem rõnem formalem semper sequatur eadez passio. ℂ Sed opz ne ponere voluntatem agentez ɔ possibilem: sicut dictuz est de intellectu. Dico q9 sic. ɔ p easdẽ rõnes ꝓbaʒ. sic ꝺ itellũ ꝓbabiť ĩ seq̃ti. q. Sz q̃ ẽ nobilioz. Dico q9 polis. q2 attigit deuz et obz beatificũ. nõ ãt agẽs. ℂ Ad arg3m. pz. Qõ. II.

3. arti. Op. alioz. 3. de aia vz hũ: sz nõ simplr a pho ɔ a ꝓmentatoze. Jmpugnatio q̃drupleх nobilis

14. tri. c. 7

Jntellectũ possibilẽ esse in deo.

Jntelligere pfectiu9 ẽ q̃ dicere.

Jntellz possibilẽ i creaturis ꝓpter q̃tuoz ponit i diuinis ãt ꝓpter duo illoz tñ.

Dubiũ q̃druplex.

Jntellectũ agentẽ a possibili distingui formaliť i deo ɔ i nobis: sz sint eiusdẽ rõnis i nobis ɔ in deo sursum.

Devolũtate agẽte ɔ possibili ponẽdis in diuinis etiam.

Lib.12.c.28.& inde.

VTrum intellectus agens & possibilis realr distinguantur. Et vr q sic. ēt ī creatis. q3 Aug. sup geñ. loquens de ista mā dicit. q oē agens ē pstātius patiēte: sz nulla res est seipsa pstātior. g̃ ꝛc. ¶ Contra. Augu. lib. de tri. 9. dicit. q sunt tres potentie & non tres res: sed vna res totalr sūt. g̃ ꝛc. ¶ Dic sunt 4or facienda. primū de questo. 2m qs coꝛ sit pn̄m verbi. 3m. vtrū vnus eoꝝ sit pfectio alterius. 4m. qs coꝛ est nobilioꝛ.

1. artī. Cōclo q̃druplr Et si nō realiter nec eēntialr: formaliter nī ex nā rei itell'm agētes a pōt distingui.

Quantum ad pm introducuntur 4or ones. Prima q intellect9 agens & possibilis distinguunt formalr. Qō pbat primo. q3 cadunt sub oppositis differentys diuidentibus aliqō cōe. sīc sub actiuo & passiuo: q3 pn̄m distinguit formaliter p actiuum & passiuū: q̃ sunt dr̄ie oppositē. g̃ ꝛc. ¶ 2o. q3 vnū diffinit p facere: aliō p pati: q̃ sunt opposita. ¶ 2a ō est. q intellectus agens & possibil' distinguunt formalr ex aīam. q3 intellectui agēti repugnat passibilitas ex nā rei. que cōpetit ipsi possibili. ¶ 2o. q3 intelligere: fm oēs: conuenit ex nā rei possibili. qō tn̄ fm multos non conuenit agenti: sz soluz intellectiōez facere. ¶ 3a ō est. q nō distinguūtur realr. q3 nō apparet necessitas hoc ponēdi. Nulli. n. notū est. vtruz vnus istoꝝ ab alio possit separari: aut fieri: nec aliq̃ via appet que necessitet ad distinctionē realē. ¶ 4a ō est. q nō distinguunt eēntialr sicut multi ponūt. Aug. dicit. 9. de tri. q oēs potētie aīe sunt necessario vnius eēntie. Silr in 4o ipse dicit. q plures potētie non sunt plures vite. sz vna vita: nec plures mētes: sed vna mēs: nec plures sube: sz vna suba.

La. 5.

Opō. aliorum duplex.

¶ Sz est ḃ vna dif. vtruz sit eadem po. Dicunt alig q non sunt diuerse potentie: q3 negociant circa idē obm. ¶ Sz istud non multū valet. q3 eodē mō intellectus & voluntas circa idē negociant. ¶ Dicūt g̃ alig q sūt idē: q3 circa eūdē actū negociant. ¶ Sed nec ḃ multū valet. q3 sic cōclude ret. q po & obm eēnt eadem po. q3 negociant circa eūdē actum. ¶ Jō vr eē dōz. q sunt distincte potentie cum cadant sub differentys oppositis potentie. q̃ sui prima diuisiōe diuidit in actiuā & passiuā.

Intellm agētē & posse eē distinctas potentias.

¶ Confirmat. q3 multiplicato inferiori: multiplicat supius. p locū a pte subiua. pñt tn̄ dici vna po vnitate integritatis in habitudine ad vnū actum: q̃z vna causat: & alia recipit. sīc oīa q̃ vñr coꝛrere ad eūdem effectū quodāmō dr̄ vna cā totalis. sīc sol & hō: eodem modo in proposito.

2. artī. Opō. aliorum. duplex. Vīd Sco. 15. q. quolibetti. Impugnatio 1. op.

Quātum ad 2m ingrendū est. qs istoꝝ est pn cipiū verbi. Et q̃tū ad hoc dicunt alig. q intellectus agens nullaz actiuitatē hz: nisi supra fantasmata: & pp hoc nihil hz facere de verbo: sz solum intellectus possibilis. ¶ Cōtra. Nam tunc cālitas fantasie esset nobilioꝝ q̃ cālitas intellectus agētis: q3 nobilissima actio fantasie est fantasiare: sz actio illa cāta ab itellectu agente in fantasia nō est fantasiare. g̃ non erit ita perfecta. ¶ 2o. q3 ois effectus impressus in fantasia est corporeus: cū fantasia sit corporea: ergo ille effectus intellectus agentis erit corporeus. Constat autem q fantasia aliqd causat in intellectu possibili: & illud est spūale. g̃ effectus fantasie excedit effectū itell's agētis: cū nobilitas cāe ex effectu iudicet. ¶ Jdeo dicūt alq q intellectus agēs concurrit cum fantasmate ad causandū spēm intelligibilem: non tamen actum intelligendi: ipz aūt cāt intellectus possibilis spē informatus: specie

Et. l. fantasmata aliud causantur.

occurrēte. Et sic formatio verbi nō ptinet ad agētē.

Impugnatō. 2. op. quadrupler. Intellectū possibilē nō eē actiuū ondit.

¶ Sed ꝫ istud arguit 4r. primo. q3 ipole ē q aliqua spēs cadat sub oppositis differentys illi9 gnis in q̃ est. sed in genere potētie. itell's possibilis cadit sub passiuo. g̃ nō sub actiuo. ¶ 2o. q3 tūc erunt tres intell's. s. agēs & possibil: & iste possibilis diuiditur ī actiuū & passiuū: que sunt ita oppositē dr̄ie: sicut ille gb9 agens & possibilis dr̄nt. ¶ 3o. q3 ois po actiua vt talis est pfectio simplr: alioquin non esset ratio formalis potētie actiue in deo. nulla po passiua inquātū talis est pfectio simplr. cū ei9 rō non inueniatur in deo. g̃ nulla po actiua est po passiua. & p ꝫns nēcio distinguunt. ¶ 4o. q3 cā mālis & effectiua ex opposito distinguunt: g̃ impole est q coincidant in idē.

2. phi. t. c. 70. Opō. ppria

¶ Dico g̃ q intell's possibilis hz q̃druplicē cālitatē in genere cāe mālis. ita. s. vt p recipiat speciē. 2o actū. 3o dispōnē ad habitū. & 4o ipsum habitum. Eodē mō dico de intellectu agente ī genere cāe efficiētis. q. s. hz quadruplicē cālitatē. vt. s. p ocurrit cū fantasmate ad cāndū spēm intelligibilem. Et 2o cū spē intelligibili cāt actum. 3o cū eadē cāt dispōnē. 4o aūt cū eadem spē cāt habitū. Sicut g̃ possibilis dr̄ q est oīa fieri: q3 oīa recipit: sic agēs: q ē oīa facere. q3 oīa cāt. ¶ Sz q̃re negat cātio actus itelln dī ab itellu illo q solus formalr intell'it. ¶ Dico q itelligere nō ē agere: sed pati. Uñ si deus infunderet vnū actū intellndi. p ipsum intelligeret intell's

Uti intell's possibilis mālī habet q̃druplicē cālitatē sic intell's agēs effectiue correspondenter.

Dubiū.

Quantum ad 3m videndū est (possibilis. vtrū vnus istoꝝ intellectuuz sit pfectio alteri9. Et q̃tū ad ḃ dicit vnus doct. q sic. Nā sicut mā prima est infima nā in gñe sensibiliū: ita intell's possibilis ī gñe intelligibiliū. Et iō intellectus agens ꝓpatur ad possibilem: sicut forma ad mām. Intellectus aūt possibilis ad agētē sīc materia ad formā. ita q intell's agēs formalr pficit ipz.

3. de aia tex. c. 2. t. 12. & alibi

3. artī.

Opō. aliorū Cōmentator. 3. de aia ca. 5.

¶ Sz ꝫ arguo 4r. p sic. oē pfectiuū de gñe sube distinctū formalr a pfectibili ē vē forma: & suū pfectibile est vē mā: sed intellect9 agēs & possibilis sūt hz ergo sunt mā & forma. ¶ 2o sic. q3 cōpositū tale cēt coꝛruptibile: cum possibile vnius esz in potētia ad actuale alterius. Nā passiuū eiusdē rōnis est in po ad actiuum eiusdem rōnis. Intellectus aūt agens & possibilis sunt eiusdem rōnis. g̃ ꝛc. ¶ 3o sic. q3 ois perfectio que fundatur in aliquo: & realiter distinguitur ab eo dependet ab ipso: cū innitatur ei tāq̃ susceptiuo. Et sic intellectus agens dependet a possibili in essendo. ¶ 4o sic. q3 nec cōpositū nec ptes compositi dicunt perfectionē simpliciter. & tn̄ scdz Anf. in mono. intellectus in creaturis est perfectō simpliciter. ¶ Jdeo dico. q vnus istoꝝ itellectuū nō perficit aliū: sed ambo sunt formales perfectiones essentie anime imediate: sicut intellectus & voluntas que sunt passiones spiritualis sube.

Impugnatio quadrupler

Opō. ppria. Intellectū agentē possibilē non formaliē plicere nec econuerso Dubiū.

¶ Sed hic est diffi. que istarum prius perficit aīam: vl possibilis vel agens. Potest dici satis probabiliter q intellectus possibilis: q3 in eodem gñe semp ē processus de magis potentiali ad magis actuale: magis aūt potētiale est intell's possibilis. g̃ prius ē in aīa.

Intellectū possibilē prius aliis gñi cere agente.

Quantum ad 4m est videndū. qs coꝛ ē nobilioꝛ. Cōmuniter dr̄. q intell's agens. q3 Aug. super genesim. omne agens est pstantius patiente. fm q tale.

4. artī. Li. 12. c. 28.

Opinio cōis Impugnatio quadrupler

¶ Sed contra istud pōt argui quadrupler. primo sic. q3 cū obiectuz ponat agere in potentia: eadem ratione ponetur obiectū perfectius ipsa potentia. quod multotiens reperit

esse falsū. ℂz° sic.qz nobilissimus actus intellect⁹ possibilis est intelligere deū: sed intelligere deum prepollet dicere verbū.g̃ ꝛc. ℂ3° sic.qz intellectus agens nullo suo actu attingit obm beatificum: cuz ois sua opatio sit respectu alicuius creati: nihil eiz agit circa obm. ℂ4° sic.qz nobilissime potētie po nunt in nobis beatificabiles:itellectus aūt agens non ponit beatificabilis. cuz in eo nō ponat actus beatificus:sed tm̄ in itellectu possibili ꝛ volūtate. ℂJō vr̄ dom.q intellectus possibilis sit nobilior: cū nulla po[a] intellectiua imediate attingit vltimū finē nisi p intelligere:intelligere aūt est solius possibilis:vt p ipsū intelligere intellectus possibilis intelligit obm suū ꝛ nō agēs. ℂSed hic sunt diffi.qz in essentialr ordinatis eiusdē rōnis semp posterius est pfectius: eo q nā semp ꝓcedit a minus pfectis ad pfectiora:sed itellect⁹ agens ponit posterior:vt patuit:g̃ vr̄ q sit nobilior. ℂDico q illa posteriori/tas non est multū clara:qz nō est cōpatio agentis intellectus vt forme:sz vt mouentis. Et dato q eēt prior. dom esset q regula assumpta non est vr̄ va. sicut p3 in delectatiōe beatifica. ℂz[a] diffi. q cum dria actiue potentie sit pstantior dria potētie passi ue:q̄re non oē qō cadit sub po[a] actiua:vl̄ sub prima dria est nobilius. ℂDico q non est inconueniens si inferiora hnt aliqs pfectiones sublimātes. sic p3 q cālitas effectiua in igne est nobilior cālitate mali ī hoie. Et isto mō pōt intelligi q oē agēs vt sic ē pstā tius patiēte.lz alio mō patiēs poterit esse pstanti⁹. ℂAd auctoritatē in pn° adductā dico q in eadez re pnt eē plures rōnes:q̄z vna ē pstātior altera: vt p3 in gñe ꝛ dria simpliciū ꝛc. Qō III.

VTrum essentia sit obm p[m] intell⁹ diuini. Qz nō.qz suppreme potētie obm vr̄ esse cōmunissimū: sed intellectus diuinus est supprema po[a]. eēn[a] aūt diuina non est cōissimū obz:sed ens. ergo ens erit eius obiectum. ℂContra. qz nobilissime potentie obm est nobilissimū:nihil aūt est nobilius diuina essentia . ergo ꝛc.

Hic intelligēdū q p̄ accipit q̄druplr .s.adeq̄tiōe: sicut hr̄e z.cōuenit p triangulo. qz adequate. z° pfectione. sic mā dr̄ prior forma: ꝛ ista duo ipso cōposito. 4° imediatiōe.sicut forma balis imediate mān vnitur.lz prius sit alteratio. sm hoc ponunt quattuor ones. ℂPrima est hec.q essentia diuina est pmū obm primitate adeq̄tiōis respectus sui intellect⁹. Danc ꝓbo sic.q̄cūq3 aliq po[a] non pōt hr̄e actuz q non p terminet ad ipsū.a.a. vr̄ esse eius p[m] obm primitate adeq̄tionis:sz diuinus intell⁹ nullū actum hz vel hr̄e pōt:q non terminet p ad eēntiā diuinaz. qz nō pōt hr̄e nisi vnicū actū:ꝛ ille necessario pmo terminat ad essentiā.g̃ ꝛc. ℂz[a] ꝓ est.q eēntia diuina est p[m] obm primitate pfectiōis:qz illud p[m] ē tali primitate.qō est pfectissimū iter oia alia: sz eēntia diuina est pfectissimū obm inter oia illa in q̄ pt tendere eius itell⁹.g̃ eēntia diuina est p[m] obm iter oia alia primitate pfectiōis. ℂ3[a] ꝓ est. q est p[m] primitate gnātionis. Danc probo sic.q̄cūq3 aliqua talē ordinē hnt in cognosci:qualē hnt in esse: primū ī eē est p[m] in cognosci.sed itellectus diuinus oia cognoscit sub tali ordine. Primū autem in esse est eēntia diuina.g̃ ꝛc. ℂ4[a] ꝓ est.q est primū primitate imediationis.qz illud qō est p[m] obm prime cognitiōis simplr.est simplr p[m].sz eēn[a] diuina est hꝺ. qz ipsa ē p intuita. Intuitiua aūt cognitio est simplr p[a].g̃ ꝛc. ℂSed ɔ hoc instaf q̄druplicite.-Primo sic ɔ prima ꝓnem. Nulla po[a] pōt ferri nisi in obm adeq̄tū: vel in illud in q̄ includit:sed essentia dina non includit in aliq̄ creatura:g̃ intell⁹ diuinus nō poterit cognoscere aliquā creaturā. ℂCōtra z[am] sic. qz illud non est pfectissimū:cui in pfectiōe multa egparantur:sz oia attributa diuina sunt eqlis pfectionis cū essentia.g̃ vr̄ q eēntia non sit p[m] obiectū primitate pfectiōis: qz distinguit ab eis. ℂz° ɔ tertiā sic.quā/do aliq intell⁹ sunt eiusdē rōnis. p[m] obiectū vnius vr̄ p[m] obiectū alteri⁹:sz itell⁹ diuin⁹ ꝛ nr̄ sūt eiusdē rōnis.Cōstat aūt q intell⁹ nr̄ primitate gnōnis intelligit vlia.g̃ eodē mō intellectus diuinus. ℂ4° ɔ quartā sic.essentia diuina nō p terminat nisi ꝓut hz rōnē obi primi. sz rō obiecti pmi est respectiua: nulla aūt rō respectiua est p cognita. g̃ essentia non est p cognita primitate imediationis. ℂAd p[m] dico.q sufficit q p[m] obz includat in eo qō p terminat intellectionē. Intelligimus.n.non ens vt scōariuz obiectū.in quo tm̄ ens non includit. Creatura autē ois intelligit a deo vt obm scōariū. ℂAd z[m] dico. q dr̄ eēntia diuina p[m] obz p cōpationē ad ex. Pōt ēt dici q lz nō sit pfectior attributis.tm̄ in hūdo eā/dē pfectionē pōt eē ꝓncipalitas. Et illa sufficit ad talē primitatē. ℂAd 3[m] dico.q si ponat q rō specifica p terminet cognitionē. tūc arg[m] nō valet. Pōt tm̄ dici.q intellectui vt intell⁹ est.non ꝛuenit pmo intelligere vlia:sed pcise itellectui inquantū impfectus ē.ꝛ hꝺ sufficit. ℂAd 4[m] dico.q rō obi vt obm est.non est q imediate terminat. lz sit ɔditio obiecti q terminat. Unde potero intelligere deū absqz hoc q intelligam q sit primum obiectum intellectionis mee. ℂAd arg[m] p3. Qō IIII.

VTrum intell⁹ diuinus intelligat oia. Qz nō.qz mūdi sūt oculi ei⁹:vt nō videant malū sm ꝓphetam. ℂCōtra.qz sm sapientē. Auris eius oia

Hic sunt 4[or] modi dōi. (audit. -Primus est q intell⁹ diuin⁹ non intelligit nisi seipsuz. Aliogn vilesceret intellect⁹ su⁹. Aly aūt dicūt q de⁹ oia incōmutabilia cogscit.nam hꝺ nullā imperfectionē arguit:sed non cōmutabilia.qz hoc in eo esset mutatio: qō est incōueniēs. Aly dicunt.q solum principalia intelligit: sicut hoies.qz non est ei cura de bobus. Aly dicūt vere ꝛ catholice.q oia intelligit.s.bona ꝛ mala.cōmutabilia ꝛ incōmutabilia. principalia ꝛ nō pnlia. ℂHic aūt modus ponēdi ɔfirmat primo p sacrā scripturaz. Nūqd duo passeres asse veneunt: ꝛ vn⁹ eoz nō est i obliuiōe coz̄ deo. Et multa talia hñr. ℂConfirmat aūt z° q̄druplici rōne.p sic.Quanto po[a] nobilior.tāto vlior ꝛ cōmunior:ꝛ ēt q̄to abstractior tāto cōmunior. Doc p3 cōparando sensuz ad intellectū:ꝛ sensus exteriores ad iteriores: sed po[a] dei itellectiua ē pfectissima ꝛ abstractissima. g̃ ꝛc. ℂz° sic.ꝛ est doc. Qcūq3 ē aliqua po[a] que cognoscit aliquam rōnez formalem:potest cognoscere oē illud in quo includitur illa ratio formalis. Jsta p3 discurrendo per oes potentias. Nam exquo cognoscit illam rōnem formalem.in q̄cūq3 mā ponat poterit cognosci:sed deus intelligit rōnem formalem entis que est in omnibus:ꝛ includitur in omnibus

Obs.propria. Zuctim possibile nobilioꝛ agē tem esse.

D.duplex. Maxima

Prioritas duplex.

A.l sublimiores Nō oē ptēū sub nobilioꝛ nobilitas:qō bene limita vt scis. Expō nōbilis. An agēs pstantius passo.

Primū accipit quadruplicitez.

Al.z° ponūtur quattuoꝛ. Circa q̄druplr fide ꝛco. hꝺ re portationū: ꝛ.5. quolibeta.ꝛ alibi.

Adeq̄tiōe perfectiōe gñone ꝛ imediatiōe essendi obz p[m] itell⁹ nostri esse.

2.metha.t.c.4.

Obiicitur quadrupliciter.

Modus dōi q̄druplex.q̄z vltimū sequuntur.

Lucre.1z.metaphysice ad p/positū hꝺ copiose. 1.Coꝛ.9. Deū oia itell're.

Math.10.

Rōnes aliorum nōbiles p quarta op.

Scotus.

Nō opz primuz obm icludi in oi alio a po[a] intelligibili. Eēntia respectu q̄z pmū obz? dic alr ponderādo.

Alid de p cognito.ē.ꝛ in Sco.

Albachuch l.d. Sapie.I.

qz ipsaz hz in se formaliter: ergo poterit oīa in qb⁹ icludit cognoscere: ergo cognoscit. ¶ 3° sic. si ex ℔ q intellectus diuinus itelligeret creaturā dicere imꝑfectus: multo magis ex ℔ q ꝓducit creaturaz: qz sicut ꝓducere creaturā nō est aliud nisi ei⁹ ꝓductionem terminari ad creaturā. ita intelligere creaturā non est aliud q̄ itellectionē terminari ad creaturā: sed maioꝛ imꝑfectio vr esse productionez terminari ad creaturā q̄ intellectionē. qz ꝓductio requrit necessario terminuz in actu: intellectio non. qz siue existat siue nō: intelligitur. ¶ 4° sic. qz si imꝑfectionis eēt in po⁸ supiozi attingere vilia obiecta: multo magis esset imꝑfectio intellectus q̄ sensus: qz sensus non cognoscit nisi qualitates. intellectus aūt mām z multa viliora qualitatibus. ¶ Nūc āt introduco rōnes que magis ꝙuincunt euidenter ꝓnez negantes q̄ ille alie supra posite. ꝓma ē hec. qñcūqz aliqd obm verius hz esse in aliquo repñtatiuo q̄ in seipso: verius cognoscit in illo q̄ in seipo. Sed res create verius hīt eē in diuina eēntia q̄ i seipsis. g̃ necessario segtur q verius cognoscanť in essentia repñtante q̄ in se: sed eēntia est obm repñtans intellectui diuino. g̃ z. Ista rō est Anſ. ¶ z° sic. qñ aliqd ꝓtinetur eminenter in aliquo: impossibile est q cognoscatur pfecte ꝓtentū nisi cognoscatur pfecte ꝓtinens: nec ꝓtinens nisi cognoscatur cō tentum: sed deus ꝓtinet eminenter creaturas: z cognoscit se pfecte vt continens. ergo z. ¶ Cōfirmatur. qñ aliqs intellectus cognoscit pfecte aliqd: cog̃scit oē illud qō in eo ꝓtinetur: sed diuinus itellect⁹ cognoscit essentiaz suā pfectissime: in qua ꝓtinētur eminenter oīa creata. g̃ necessario cognoscit omnia creata. ¶ 3° sic. z demonstratiue: oīs intellectus cognoscens cām: vt cā est. nec̄io cognoscit effectū illi⁹ cāe. sed intellectus diuinus cognoscit seipsuz vt cā est. g̃ cognoscit effectū: ℔ non est nisi creatura. g̃ z. Maioꝛ est nota. qz cognitio cāe vt cā ē: fertur i habitudine cālitatis: sed impole est cognoscere habitudinem nisi terminus aliq̄ modo cognoscať. g̃ z. Minoꝛ declaraťr. s. q deus intelligit habitudinem quā hz ad creaturas. Nam deus cognoscit se sub oī rōne que est in eo formaliter: sed deus lz non bēat i se creationē actualē: tū hz in se formaliter vim causatiuam. oīs vis cātiua est necessario respectu creature: ergo z. Silr pz minoꝛ. qz de⁹ cognoscit se cāz finalē oīum. cālitas. n. cāe finalis est formaliter in deo. g̃ eā cog̃scit: lz non est cā finalis sui. g̃ alterius q se. Istud voco creaturā. ¶ 4° sic. qñ aliqs intellectus pfecte cognoscit aliqd subm: cognoscit oē demōstrabile de illo subo. Hoc pz. qz detur oppm. sequitur necessario q nō cognoscit ipsum pfecte: sed deus cognoscit pfecte essentiā suā. demōstrabile āt est de ea. qō est melioꝛ oī creatura. g̃ cog̃scit eā melioꝛē oī creatura. lz hoc non est possibile nisi cognoscēdo creaturā. g̃ nec̄io cognoscit creaturā. Naz habitudo q̄ est in cōparatiuo nō cognoscitur sine termino. ¶ Cōfirmať. qz impole est ꝓplexionē ex terminis cognoscere nisi termini cognoscanť: sed de⁹ istam cōplexionez cognoscit. s. q est melioꝛ oī creatura. g̃ ops q cognoscat terminos. g̃ cognoscit creaturā que est alter terminoruz. ¶ Confirmať. qz de oībus ꝺictoꝛys alteruz de deo verificať. Deus. n. vel est ex tpe vel non. Cōstat q non. Silr. deus vel est coꝛpus vel non: alterꝫ g̃ de deo cognoscit: sed impossibile est q deus se cognoscat nō esse ex tpe. nisi cognoscat tps. Silr impole est q cognoscat se nō eē coꝛpus vel incoꝛporeū: nisi cognoscat ipsum coꝛp⁹. g̃ relinquitur necessario q deus alia a se intelligat. ¶ Sed ꝺ hanc ꝓnem instať 4ª. Primo sic. qz obm actus intelligendi vr eē mensura illius: sed mensuratū dependet a mensura. g̃ actus intelligendi diuinus depēdet a creatura: qō est icōueniēs. ¶ z° sic. nā intellectus pficit ab obo: sed nihil extra deū pficit aliqd qō sit in deo. g̃ z. ¶ 3° sic. qz obm hz rōnē mouentis. lz nihil creatū mouet intellm diuinum. ¶ 4° sic. qz obm est cā actus. nihil in deo est cātuz. g̃ z. ¶ Ad pm dico. q primariū obm est mensurās: nō aūt scdarium. Ps. nam intellectus nr intelligit nihil: z tū nihil nō mēsurat actū intellndi: z tota rō est: qz non intellr nisi vt obm scdarium. Et sic pz ℔. ¶ Ad zm dico. q tūc obm hz rōnem pficientis. qñ cāt intellectionem: que est perfectio ipsius intells. qz ergo in deo nihil est causatum: sed pcise est in eo actus innatus. ideo obm non perficit. ¶ Ad 3m dico q intellectus qui est in potentia: precise mouet ab obo. lz intellectus diuinus non est i po⁸. z p ons obiectum illud non mouet. ¶ Similiter ad quartum. qz actus est innatus z non causatus. ideo obiectum non est causans. ¶ Sed hic sunt aliqua du⁸. Primum. si intelligit extrinseca terminatiue. hoc est. si eius cognitio ad creaturam terminet. ¶ Dicit vnus doctoꝛ q non. sed hoc potest bene z male intelligi. Si. n. intelligat q cognitio non terminať ad aliquod extrinsecum: qz non hz relationem realem actualem additam. sic verum est. Si aūt accipiatur terminare. s. q intellectus non sit huius obi. s. primary vel secūdary. contradictionez includit: qz ꝺictio ē ponere q aliqd itellectiōe itelligať nisi intellectio illius sit primo mō vel scō. naz nihil aliud est obm istud terminare cognitionem. q̄ obz istud cognosci tali cognitione. Ideo dico q creatura terminat actum intelligendi diuinū: non vt obz primariū: sed vt secundarium. ¶ zm dubiū. vtrū intellectus diuinus intelligat creaturas tantuz egpollenter. ¶ Dicit vnus doctoꝛ q sic. sed istud pōt bene z male intelligi. Si enim intelligatur q itelligit eas per aliquod repzesentatiuum: non solū egpollens. imo etiam prepollēs omnibus creaturis. hoc verum est. qz intelligit per essentiam suā q oībus prepollet. ¶ Si autem intelligatur q eas nō intelligit: sed tantum eis equipollens. z per hoc dicitur intelligere. non q intellectio ad eas terminetur: sed solum ad equipollens vel prepollēs. si inq̄ sic intelligatur. dico q non est verum: qz eas intelligit: z ad eas vt obiecta secundaria itellectio terminatur. ¶ 3m dubium. vtrum propter terminationē intellectionis diuine ad creaturas oportet ponere ꝓtinuum diuidi: vel esse diuisum in infinitū. ¶ Dico q equaliter cōcludit hoc. siue terminatiue: siue alio mō quocunqz. qz ops ponere q deus intelligat oīa. ¶ Ad argm pz.

Obz mouens et mouet ꝓmarū ē mēsura actꝰ. sec⁹ de determinatiuo z scdario.

Obm pficiens potēcia q̄le est? Actꝰ itelligendi duplex. Actus itells mouet ad obm: qd sit motus sic. vid Sco 3. di. 1. q. 3. z vbi ibi notan optime. D. tripler.

Opp. alioꝝ.

Cognitiōem dei terminari ad extrinseca ꝓtinentia telligere dupliciter.

Al. nisi isto modo vel illo termini intellectionem. Opp. ꝓpria Cognitionē dei terminari ad eē vt ad obiectum scdarium.

Medū egpollenter vel ꝓpolleñ lz formaliter creaturas itelligat de⁹: q tū eramia bū. qz ē valde difficile: cū nñ imitetur cogñcat z etern aliter z non aliter scā ḡfienda.

Qō V.

Vtrū deus intelligat infinita actualiter. Or non. qz scriptura sciētia dei comparat arene maris: z pluuie guttis. sed ista non sunt infinita. g̃ z. ¶ Lōtra. z sapientie eius non est numerus. in

Hic ad declarationem presentiuz (ps. 146. z predictoruz z dicendoruz. ponuntur quattuoꝛ preambula. ¶ Primuz est istud. q̄ quecunqz deus cognoscit per obiectum vnum primuz

Eccl. 1. a.

Ꝺ presbyteri q̄ drupler. Et si per vnū obiectū z actum de⁹ oīa noscit: tū per vnicuz bitus vltrepiuum.

Obiect ꝺdrupli citer.

R. l. iperfectus

Rōnes ꝓprie ꝓ quarta op.

Indiget ꝓbatione.

Maxima

Cōsidera istātia

R. ō demōstratiua: lz ꝓsidera.

Ecce q queris

.s.p essentiam suam cognoscit:q2 ipsa ꝓtinet ⁊ repñ tat supeminenter oīa. ¶ z^m est. q9 deus oīa cognoscit p vnū actū indiuisibilē:q2 tanta est illimitatio actus infiniti:sicut potētie infinite. Nos aūt eadez po^a oīa cognoscimus sicut deus eodez actu. Unde Aug.de tri.dicit.q9 deus vna ⁊ eterna ⁊ innumerabili visiōe cōplectit cūcta q̄ videt. ¶ 3^m est. q9 de9 non cognoscit oīa p vnum quasi habitum. q2 licet i deo non sit proprie habitus.est tamen ibi aliquid a nobis intellectū p modu3 habitus.vt scīa ⁊ sapīa:q̄ videntur in deo formaliter distincta: vt.s. sapīa sit ad intra:scīa aūt sit ad extra:q2 respectu diuinoru3 vī sapientia.respectu aūt creatoꝝ dī scīa ꝑm Aug. i4.de tri. ¶ 4^m preambulum est.q9 deus non cog̃scit oīa p vnicum repñtatiuū:q2 hz in se formaliter plures ydeas.sicut dicit Aug.83.qōnu3.⁊ p illas cognoscit creaturas distincte.Uñ dicit. q9 alia rōne cō ditus ē bō:⁊ alia equus. ¶ Sed ꝫ ista preambula ſtatur quadrupliciter. ¶ Primo sic. q2 cū diuina essentia eminenter contineat oīa ꝓtingentia: scōm q9 ꝓtingētia:sicut ⁊ necessaria:vnifozmiter ea repñ tabit. Et sic diuinus intellectus ea nāl'r intelliget: ⁊ sic necessario. ¶ z° sic.q2 idem actus non pōt esse affirmatiuus ⁊ negatiuus.sed deus hz sil' notitiam de veritatibus affirmatiuis ⁊ negatiuis. ¶ Cōfirtur.q2 eadē rōne ponetur vnicus actus in voluntate:cū tñ deus habeat actū volendi ⁊ nolendi:q̄ non vñr idem actus. ¶ 3° sic.q2 nō vī quare deo nō ita sufficiat vna illimitata pfectio se hñs p modū habitus:sicut se hñs p modū actus.Et ita vnus habitus solum. ¶ 4° sic.q2 cum essentia diuina sit supemineter oīa ꝓtinens:vī sufficere ad oīa ꝓtenta pfectis sime repñtanda.⁊ sic viderentur ydee totaliter superflue. ¶ Ad p^m dico.q9 cum diuina essentia radicabiliter ꝓtineat voluntatē:gcgd ꝓtinetur a voluntate ꝓtinetur ab essentia:⁊ iō ꝓtingentia:vt sic: ꝓtinentur in diuina essentia supeminenter ⁊ vnifozmiter:non tñ vt sic:sunt ibi repñtata ꝑm variationem suam: quare non vī sufficiens rō representandi ratio continendi:sicut forte vel non omnia representat que eminenter continet. ¶ Ad z^m dico.q9 eodē actu potest deus affirmare ⁊ negare: velle ⁊ nolle:illud:sicut nos eadem potentia. Non esset tñ multis inconueniens:sicut aliqui videntur ponere q9 in illo actu essent diuerse rōnes formales. ¶ Ad 3^m est satis rōnabile.q9 ita sufficiat: ⁊ ideo tūc sicut vnus ⁊ idem actus in deo est sapientialis ⁊ scialis ꝑm habitudinem ad diuersa obiecta:aut ꝑm diuersas rationes formales in eo: ita ēt eadem pfectio q̄si habitualis.Et ita pōt vnuz exemplar poni q̄si totale: habēs i virtute multa exemplaria quasi partialia. ¶ Ad 4^m dico.q9 illa rō ꝓtinentie non vī perfectissima rō necessario cognoscendi vel repñtandi:si ponant in deo exēplaria formaliter. ¶ Exēplū.sic̄ sol perfectius continetur in suba ab eo genita q̄ in spē que est quoddam accñs: ⁊ tñ perfectius cognoscit p spēm suam q̄ per effectū:quāuis effectus sit suba ⁊ spēs sit accñs:sic dico in proposito. ¶ Sed ꝫ occurrunt diffi.q2 ꝑm premissa non vī bene posse saluari q9 diuina essentia sit primū obiectum ⁊ adeq̄tum intellectus diuini:cū in ipsa non cognoscat ipa ꝓtingentia:sed in actu voluntatis: sil'r cum p exemplaria cog̃scat creaturas. ¶ Dico q9 sicut vnus act9 est ei adequatus.ita ⁊ obm:q2 non pōt hr̄e aliquem actum:qui primo non terminetur ad diuinam eēntiam:sicut ad p^m obm. sicut intellectus noster non pōt hr̄e aliquem actum: g primo non terminet ad ens:hz scōario talis actus posset ad nō ens terminari. ¶ z^a diffi.posito q9 itelligat creaturas terminatiue modo exposito in p̄cedenti qōne. Utrū dīnus intell's possit plura intelligere q̄ntelligat. ¶ Dico q9 respectu necessariozū non:cum naturali necessitate ferat in omnia talia. Respectu aūt ꝓtingentium dico.q9 sicut voluntas diuina pōt plura velle q̄ velit:eo q9 pōt plura facere que non facit ⁊ pauciora. Sic dico de scīa diuina: vnde sicut voluntas diuina potest minui vel augeri:sic notitia diuina ō futuris ꝓtingentibus. ¶ 3^a diffi. Utrum hoc ponat aliquā mutationē in deo. ¶ Dico q9 nō. hz soluz p ductio taliū oboꝝ in esse volito vel cognito:que incipit est sine mutatione diuina.sicut productio i eē existentie incipit esse sine mutatione diuina. ¶ 4^a diffi. vtrum diuinus intellectus comprehendat diuinaz essentiam. Dico q9 in hoc differunt cōprehendere ⁊ apprehendere ꝑm mentem Aug.83.q.q2 apprehendere est attingere opatione intellectiua aliquod obm:⁊ sic creatura pōt apprehendere non solum creaturā:sed ēt deum. Cōprehendere aūt ē attingere tale obiectū adequate:quantum in se est attingibile.Et isto mō hz creatura non poterit deum cōprehendere:tñ diuinus itellectus bñ. Si vo de9 sit sibi cōprehensibilis:tunc cōprehensio est alicui9 obi ꝑm aliquā determinatā mensurā:sed apprehensio qñ in supeminenti attingit scōarium obm supeminenter ibi ꝓtentū:sicut sunt creature.

Ista p̄missis ponit veritas qōnis determinata p sacrā scripturaz:q2.s.infinita sunt a deo actualr cognita. ¶ Confirmat p Aug.de ci.dei.li9 iz.c.i8.vbi ex intentione dicit ⁊ probat q9 deus cognoscit actualr infinita. ¶ Ista autē veritas ꝓbat quadruplici rōne. Primo sic. Nam infinite partes sunt in quolibet continuo:saltem in potentia. cum sit diuisibile in infinitum:sed deus oēs illas cognoscit:ergo ⁊c. Probo minozem dupl'r. Primo.q2 eas diuina voluntas ꝓseruat in esse. g diuinus itellect9 eas intelligit. z°.q2 cuilibet potētie passiue cozrñdet potentia actiua:sed ꝓtinuum est in infinitū diuisibile passiue:ergo in deo erit po^a actiua. sed de9 nouit quicqd est in eo.ergo eaz cognoscit.⁊ per ꝓis ptes ꝓtinui que sūt infinite: q9 aūt sil'cognoscat oēs: p3:q2 nullius cognitionē acquirere potest de nouo. ¶ z° sic.nā sunt infinite spēs numeroꝝ ꝑm Augu. iz.de ci.dei.q2 infinitoꝝ numeroꝝ nō ē numerus: hz deus cognoscit oēs. Uñ Aug.dicit.q9 oēs isti numeri sunt in eius intellectu cōprehensi: cuius sapiētie non est numerus. ¶ 3° sic.q2 in qualibet linea sunt infinita puncta.cum ipsa sit diuisibilis in infinitum ⁊ in qualibet diuisione causentur etiam duo pūcta. Sunt ergo infinita saltez in potentia. sed deus oīa cognoscit:cum diuidendo volūtas diuina possit ea ponere in actu. ¶ 4° sic.in qualibet die sunt infinita instantia:⁊ in quolibet generatur vnus radi9 solis:cum raptim transeat.⁊ diuina voluntas cōcurrit ad causandum quemlibet radium cum sole. ergo infinitos radios cognoscit sil'diuinus itellect9. ¶ Confirmant oīa ista. q2 deus in actu cognoscit oīa que pōt facere successiue: sed deus pōt infinita indiuidua causare sub aliqua specie.ergo ea cognoscit ⁊ simul.q2 simul cognoscit q̄ potest facere successiue. Minoz p3. quia alr̄ non posset perpetuare

Illimitatio. — Li.13.c.15.⁊ alibi sepe.

Li.12.c.15.tri.c.19. — q.46. — Obijcitur quadrupliciter. — Al.sic̄ nēcia.

Eminēter ꝓtinere nō suffic̄ semp ad repñtare. vbi adde pla. — Nota q9 queris. de q adhuc.j. de velle ⁊ nolle. Problema

Scipiam ⁊ scia3 dic̄ ḡtuit in deo sic. — Vide sco.3.dist. 24.q.2.in simili. — D. quadruplex — Duatorum.

Notitiā dei posse vel augeri vel minui. — Cōsidera instantiam. — Caue ꝫ vīō sco. di.i.z.q.z.⁊ vbi ibi notaui. Apprehēdere ⁊ ꝓprehēdere qd?

Cōclo rñsalis. Deum ifinita actualr cognoscere:qō probat auctē ⁊ rōne notanī. vide sco. ꝫ i reportatiōib9.

Ca.15. — Ubi.5.

mundum. Ad perpetuationem enim mundi necessario requiritur: vel qꝫ in aliquibus speciebus indiuidua procedant in infinitum. vel oportet qꝫ idem numero infinities redeat. ꝓmū autem cōmuniꝰ ponitur. ¶Sed cōtra instatur quadruplr. ꝓmo sic. Oēs ptes quas deus cognoscit in ꝓtinuo sunt diuisibiles in partes vlteriores: ⁊ ille ptes vlteriores sunt ptes ꝓtinui. ¶Tunc sic. Ille intellectus non cognoscit oēs ptes ꝓtinui: qñ illud ꝓtinuū continet partes aliquas vltra oēs ꝗs ille intellectus cogñscit: sed oē ꝓtinuus est hȳ. qz oēs ptes quas deus cognoscit in ꝓtinuo sunt diuisibiles in partes vlteriores: ergo sunt partes alique vltra cognitas a deo. ¶2° sic. oīs spēs numeri habz spēm numeri vltra se maiorem ꝗs deus cognoscit: cū ꝑ appositionē vnitatis varietur numerus: ergo vltra oēs spēs quas videt: videt aliꝗs maiores. Sed oīs spēs maior oī spē numeri: non est spēs numeri: ergo si deus itelligit oēz spēm numeri: intelligit necessario aliquā spēm nuī: que non est spēs numeri: hoc est falsum: ergo illud ex quo segtur. ¶3° sic. Inter ṗmum punctum qui est in linea ⁊ quēlibet aliū a deo cognitū: aut est dare medium: aut non. Si sic. tunc illud mediū aut est diuisibile: ⁊ tunc erunt ibi multa puncta ante omnia alia puncta. que sunt in linea a deo cognita. Et tūc deus non cognoscet oīa puncta: que sunt in linea. Aut illud mediū erit indiuisibile: ⁊ tunc ille punctus non erit a deo cognitus ꝑ eandem deductionem. ¶Si aūt dicas. qꝫ non est dare medium: tunc segtur cōtinuū cōponi ex indiuisibilibus. ¶4° sic. deus discrete radios solis cognoscit. Tunc sic. aut inter ipsuz ṗm radium ⁊ quēcūqz alium cognitum a deo. est radius medius: aut non. Si sic. tunc ille non erit a deo cognitus: cū sit extra oēm alium radiū a deo cognitū. Si non sit radius alius: tunc alius radius a deo cognitus īmediate sequitur alium: ⁊ ꝑ consequens cum radius adequate coexistat instanti tpis: istās tpis erit īmediatū instanti. ¶Iste instantie soluūtur ab aliquibus logicaliter ab alys sophistice. ꝑ sic. qz hoc signū oē vel quodlibet: in altera ꝑmissaꝝ sumitur collectiue: in altera distributiue. Sed hoc non euacuat: qz in vtraqz ꝑmissaꝝ est vera diuisio: ⁊ vera distributio. 2° soluūtur ab alys sic: qz signū in vna hz suppōnem simplicē: in alia ꝓfusam. Sed nec hoc satisfacit: qz vtrobiqz hz suppōnē simplicē. ¶Dis ꝯ premissis que non quietant intellectū pono quattuor preambula. ꝓmū est. qꝫ equale ⁊ inequale sunt passiones quantitatis finite adequate. Uñ si essent quantitates infinite: non essent eqles vel inequales: ⁊ huius rō est: qz equalia sunt quorū extrema non excedunt se: in infinitis autē non sunt extrema. ¶2m preambulū est. qꝫ totū ⁊ ps non inueniunt nisi in quātitate finita: ꝑz ex precedēti. qz vbicūqz est maioritas vel minoritas: ibi est equalitas vel inequalitas: sed vbi est totum ⁊ ps: ibi ē maioritas ⁊ minoritas: sed maioritas ⁊ minoritas sunt spēs inequalitatis. Et oīsum est qꝫ inequalitas nō inuenitur nisi in quantitate finita: ꝯ nec totū: nec ps inuenietur nisi in quātitate finita. ¶3m preambulum est. qꝫ totū in quantitate ē q̄dam spēs totius. ⁊ ps in quantitate est quedā spēs partis: totū aūt designat ꝑ vle vlr sumptum. ps aūt per vle ⁊ non vlr sumptū. ¶Est ꝯ regula talis. qꝫ cuicunqz repugnat superius: repugnat inferius: sed infinito vt infinitū est: repugnat ratio totius in vli: ergo repugnat sibi rō totius in quantitate: ⁊ sic ei non pōt addi signuz vle. ꝯ rē. ¶4m preambulum est. qꝫ de infinita multitudine non potest verificari vniuersalis affirmatiua. qz vlis affirmatiua est quoddam totuz in ꝗtitate: sed ostensum est qꝫ infinito: vt infinituz est repugnat ratio totius: ergo ⁊ huius totius. ¶Confirmatur: qz si infiniti homines essent: idem esset dicere: omnes homines ⁊ tota multitudo hominuz: sed ostensum est. qꝫ totalitas repugnat infinito: vt infinitum est: ergo ⁊ totū vle. ſ. oīs. ¶Sed ꝺ ista ꝑambula arguitur vt magis declarētur. ꝓmo. qz deꝰ est quo maius cogitari nihil pōt. est ēt maius ꝗs aliquid aliud qō possit cogitari: vt docet Anſ. in ꝓſo. Et sic est ibi maioritas que est spēs inequalitatis. ⁊ rō infinitatis. ¶2°. qz inter diuinas personas ꝓceditur equalitas. que tñ sunt infinite intensiue. 3°. qz infinite multitudini non repugnat totū vle īfra eandem spēm: ⁊ tñ est species totius ita totū vle: sic totū in quantitate. ¶4°. qz tunc de infinitate nullus sillꝫ poterit formari: qz nullus sillꝫ ē debite formatus: cuius nulla premissarum est vlis: sed ipossibile est. per te. qꝫ aliqua premissaruz verificeꝫ vlis de infinito. ergo rē. ¶Ad ꝓmū dico. qꝫ inequalitas vt hic accipitur est excessus ſm proportionem. deus autē sine proportione omnia excedit. ⁊ ꝑ oīs nō est inequalis. ¶Ad 2m dico. qꝫ equalitas ⁊ inequalitas: de quibus est nunc intentio: est illa que ē in quantitatibus illis que constant ex partibus realiter distinctis: qz ibi est solum totuz ⁊ pars. ꝗtitas aūt que est in deo non est hȳ. qz non cōstat ex talibꝰ realiter distinctis. ¶Ad 3m dico. qꝫ totum vle ē ps vera ⁊ essentialis: ⁊ est totum equiuoce. eo qꝫ totuz vle includitur in qualibet sui parte: non tñ totū integrale vel totum in quantitate. qz si sic: bicubituz esset ī monocubito. ¶Ad 4m. si accipiatur aliqua multitudo finita de infinita multitudine. tūc de illa finita multitudine poterit formari propō: sed de infinita nō poterit: eo qꝫ nō pōt sibi addi signū vle: sed bñ de terminis vt abstrahunt a finito ⁊ īfinito. ¶Jō dico qꝫ signū vle non potest addi alicui infinito inquantum infinitum: eo qꝫ sibi repugnat ratio totius ⁊ etiam partis. ¶Sed hic sunt dif. ꝓma est. qz si essent infiniti hoies adhuc hō ēet infertius ad aīal: ⁊ sic pars. ¶Dico qꝫ ℔ cōuenit hoī inquantum est homo: qꝫ sit animal inquantuz abstrahit ab vnitate ⁊ pluralitate. ſ. qꝫ ſm rationem suam formalem: ſm quā abstrahit a finito ⁊ infinito: homo est animal. ¶Secunda difficultas est. quia si essent infiniti homines adhuc ista posset esse vera: quidam homo currit: ⁊ sic particularis: sed non potest dari particularis sine vniuersali: ergo stante infinita hominū multitudine: stabit vniuersalis. Dico qꝫ non est inconueniens dari ꝑticulare sine vniuersali. Et si dicas. particularis habet rationez partis: sed vbi pars: ibi totuz. Dico qꝫ illa particularis est respectu alicuius vniuersalis: non quidem vniuersalis verificate. vel formate de infinita multitudine: sed per respectum ad finitum de illa infinita multitudine: ratiōe cuius potest formari propositio vniuersalis. ¶Tertia difficultas si essent infiniti hoies: adhuc hic hō ēet indiuiduū. Dico qꝫ sic respectu alicuius multitudinis finite sūpte. Istis ꝯ preambulis suppositis tāqꝫ veris: facile est respondere ad instantias superius adductas. ¶Ad ꝓmū dicitur. oēs partes ꝓtinui ꝗs deus cogñscit sūt di

Obijcit q̄drupliciter.

Sophones alioꝝ logicales ⁊ sophistice ad pdictas obonces.

Signū vle pōt sumi dupliciter.

Ꝓpriꝰ modus soluēdi istās tias illas.

Ꝓreābulū q̄druplex.

Eq̄litatē. totalitatē. ⁊ totū i ꝗtitate atqꝫ sua opposita q̄ntati finite dūtaxat puenire. vide sco. 1. di. 2. q. 3. ſz instās adde vt scis

Regula.

Obijcit q̄druplicīter.

Ln. 2.

Inequalitas est duplex.

Totū vle ē ps. a alr totuz ꝗs integrale.

Signū vle ifinito repugnare.

D. triplex.

Particulare sine vle dari.

Quō homo ꝑ subūa. habz particularis ⁊ idividuum dici posita suppositā ifinitate hominū.

Singulares solutiones ad argumenta quotidiana nichilq; dñi solent ꝺ partibus primi: ⁊ alijs finibꝰ vbi adde para.

tuisibiles. Dico ꝙ ista ꝓpõ icludit incõpossibilia in suo subo si vl'r accipiatur: sicut ista: ois hõ irrõnalis currit: in subiecto includit incõpossibilia: sicut hic: ois sortes currit. Et rõ ē: qz sorti ꝛpugnat ꝙ sibi addatur signũ vl'e. Eodẽ mõ dico. ꝙ multitudini infinite repugnat addi signũ vl'e: ⁊ ideo nec deus videt oẽs ptes ꝛtinui: nec nõ videt. Dico g̃. ꝙ deus bñ cognoscit ptes ꝛtinui: ⁊ oẽs: pro quacũq; ꝺterminata multitudine. Sed si accipias multitudinẽ infinitã non cognoscit oẽs: quia nõ sunt oẽs. ¶ Ad z^m dico eodẽ mõ de spẽbus numero ꝛ. ¶ Ad 3^m dico. ꝙ nõ est ꝺare quemcunq; aliũ punctum in linea. Sicut non est ꝺare oẽm sortem currere vel nõ currere: qz tali termino repugnat addi tale signũ. Eodẽ modo dico in ꝓposito. ¶ Et ad 4^m sil'r de radys. ¶ Iste solones ꝛfirmant. qz idez est ois hõ ⁊ tota multitudo hoiuz. ſz infinita multitudo hoiuz si eẽt: non esset totum: qz aut tale totũ ꝛstaret ex ptibus finitis: ⁊ B est impole: qz ex finitis non ꝛstituit nisi finitũ: aut ꝛstaret ex infinitis: ⁊ tunc totũ non esset maius sua pte: qz sua ps esset infinita. Infinitũ aũt vt sic excedi non põt. ¶ Sed ꝫ has solones ĩstatur q̃drupl'r. Primo sic. qz cuiuslibet ꝺictionis altera ps vera est: qz de quolibz affirmatio vel negatio ⁊c̃. ¶ Sz ista est falsa: q̃dam ps ꝛtinui non est diuisibilis ĩ vlteriores ptes: ergo sua ꝺictoria est vera. ſ. ista. Ois ps ꝛtinui est diuisibilis in vlteriores ptes. Simil'r deus post primaz aut cognoscit q̃cũq; aliã: aut nõ cognoscit. Ista aũt sunt extrema ꝺictionis: igitur alte ꝛ ve ꝛ. ¶ Item z^o de numero. Aut ois species numeri bz vlteriorẽ: aut non. Si non: ⁊ non ois egpollet buic. gdam non: sed ista est falsa: gdã numerus non bz spẽm vlteriorẽ: igitur sua egpollens. ⁊ p ois eius ꝺictoria va. ſ. ꝙ ois spẽs numeri bz vlteriorẽ. ¶ 3° sic. a singularibus sufficienter enumeratis segt vl'e vl'iter sumptũ: per locũ a toto in q̃tite. Iste autẽ punctus post p̃^m punctum in linea est a deo cognitus: ⁊ iste alius: ⁊ sic de singulis. g̃ oẽs pũcti sunt a deo cogniti. ¶ 4° sic. qz sicut est p se notũ ꝙ oẽ totũ ẽ maius sua pte: ita est hec p se nota. ois ps minor est suo toto. ¶ Sed istud ꝺistribuit ꝓ infinitis ptibus ꝛtinui: cũ infinite sint ptes ĩ ꝛtinuo: q̃ ꝛ quelibet minor est suo toto. ¶ Confirmat. naz certũ est ꝙ infiniti hoies sunt in po^a. tñ ista pro singulis verificat. ois hõ est risibilis. g̃ ⁊c̃. ¶ Ad p̃mũ dico. ꝙ ꝓpõ cuius subm includit incõpossibilia nõ est va. ⁊ ideo non bz ꝺictionẽ: sicut ista. Ois hõ irrationalis est aial. qz eius ꝺictoria vera esse nõ pt: in cuius subo incõpossibilia includunt. Et ita dico ĩ ꝓpo^to. ꝺdo ois ps ꝛtinui: ꝓ infinitis ꝺistribuendo. ¶ Sz ꝫ. ista ē bõa ꝺictio. Ois chimera ē ens ꝓhibitũ: chimera nõ ē ꝓhibitũ: ⁊ tñ subz icludit incõpossibilia. Põt dici ꝙ al'r: si istud ꝛcedat: qñ subm icludit ifra se tale gd: ⁊ aliter qñ subm cum sibi adiuncto: vt si dicat tota magnitudo puncti est simplex: ⁊ sic ista non vr bre ꝺictoriaz: sicut nec ista. Ois hic hõ vel ois sortes currit. ¶ Contra. nã ois ꝓpõ vna cuius subm talia nõ includit bz ꝺictoriã: ſz talis ē ista. ois ps ꝛtinui non est diuisibilis: ſz sit falsa: ⁊ ei non põt dari nisi ista: ois ps ꝛtinui est diuisibilis: ⁊ tũc erit va. Dico ꝙ ꝺictoria sua est ista. nõ q̃dã ps ꝛtinui est diuisibilis. ¶ Et si ꝺicatur. ꝙ ista egpollet isti: omnis pars ꝛtinui est diuisibilis. Dico ꝙ nõ est ve ꝛ. qz ista est incõpossibilis: ⁊ in incõpossibilibus non est egpollentia. ¶ Ad z^m dico. ꝙ non ois spẽs numeri bz vlteriorẽ. qz ista negat: ois spẽs numeri bz vlteriorẽ. non ois autẽ egpollet ad gdã nõ: vbi. ſ. ꝓpõ de omnis est va. vbi aũt non est va: non. Nã ista: sortes non est homo: non egpollet huic. nõ omnis sortes est hõ: cũ ista possit aliqualiter ꝛcedi. Dico ergo ꝙ ista non est cõcedenda. ois spẽs numeri bz vlteriorẽ: sic nec ista: ois sortes currit. ¶ Sed ꝫ. ista est vera: ꝓter quãdam spẽm numeri ẽ spẽs numeri: ergo eius ꝫdictoria falsa: ꝓter oẽm spẽm numeri est ꝺare spẽm numeri. Dico ꝙ hec non ẽ cõtradictoria illius. sed solũ illa que est cũ duplici negatione. Prima solutio apparet plus. ¶ Ad 3^m dico. ꝙ illa regla nõ tz nisi vbi illa singularia sufficiẽter enumerata sunt ptes vl'is vl'r sumpti: qz tz p locum a parte in quantitate. Ista autẽ singularia ĩ ꝓposito non sunt ptes multitudinis infinite: cũ semper sit proportio inter totũ ⁊ ptẽ. Sicut non potest ꝺici proprie: ois ꝓsona ĩ diuinis producta est a pre: a singularib^ꝰ sufficiẽtes enumeratis. non segtur. qz B signũ ois: fm antiquos phos: non ꝺr minus q̃ ꝺe trib^ꝰ. ¶ Ad 4^m cũ ꝺr: ois ps est minor suo toto. est ita equaliter vera si sint finite vel infinite partes: ⁊ ideo verificat pro multitudine ptium vt abstrahit a multitudine finita vel infinita: sed tñ non pro infinita. ¶ Cõtra. gcgd verificatur per se de superiori: verificatur ꝓ se de inferiori: cũ diffones ⁊ passiones supioz insint singulis inferioribus: sed multitudo sic abstracta est qõdã superius ad finitã ⁊ infinitam. ergo ⁊c̃. ¶ Dicitur ꝙ verificatur de multitudine infinita. tamen per accidens. quia sibi nõ conuenit inquantum est infinita: sed inquantum ẽ multitudo. ¶ Contra. qz eodem modo verificatur de finita. ⁊ tamen est ibi simpliciter vera ac concessa: ⁊ nõ alibi. ¶ Dicitur ꝙ totalitas non repugnat finito: ⁊ ideo ibi per accidens cõceditur: ⁊ hic non: quando scilicet ꝺeterminatur ad infinitũ. Uel potest ꝺici sicut totum vniuersale conuenit homini ⁊ repugnat sorti. ita ꝺistributio conuenit multitudini simpliciter ⁊ in vniuersali: ⁊ tamen repugnat multitudini infinite. Aut ꝺicetur. ꝙ quando ꝺicit omnis homo est risibilis. si sint ifiniti. ꝙ ly omnis ꝺistribuit pro sola multitudine finita: quaz accipit intellectus noster quando formal illaz propositionem. Et tunc tenendo istam viaz oportet ꝺicere. ꝙ illa que ꝺicuntur a vulgo cõtradictoria: possunt verificari. Infinitis enim hominibus existentib^ꝰ: accepta certa multitudine currentium: esset vera ista propositio: omnis homo currit: accepto autem vno qui non sit de illa multitudine prius accepta. ꝺicetur ꝙ quidam homo non currit: ⁊ sic omnis homo currit: quidam homo non currit: verificantur. Prima responsio tamen est melior. ¶ Iste rationes cõ firmantur: qz scõm philosophos: ante omnem motum fuit motus: ⁊ ante omne tempus fuit tempus: ⁊ ante omnem ꝺiem fuit ꝺies. Illud autem signum scilicet omne: in istis propositionibus non potest ꝺistribuere adequate pro infinita multitudine: quia ante infinitam multitudinem ꝺierum non fuit ꝺies: cum talis ifinita multitudo sit eternitas: ⁊ ante eternitatem nulla posset esse ꝺies: ergo ꝺistribuit solum pro finita multitudine accepta vel acceptabili. ¶ Item sancti ꝺicunt. ꝙ deus posset mundum perpetuare: ⁊ de facto perpetuabit penas ⁊ cogitationes: ita ꝙ post oẽm cogitationẽ erit cogitatio. et sic ñ ꝺistribuit ꝓ ifinitis. cũ ifinitas nlla sit futura.

Regula

Obiecit replicando quadruplicit ⁊ satis subtil'r.

Resolo ꝺubilis.

Ad vna. Pro põe icludẽ icõpossibilia nou hic ꝺictoria vera. Replica

Includere incõpossibilia cõtigit dupliciter. Replica

Egpollẽtia in qua est.

Replica

Ois minus q̃ ꝺ trib^ꝰ nõ ꝺicit.

Replica.

Singulares enuationes. Replica.

Ad. rõsiones

¶Sed hic est dubiū qualiter deus pōt intelligere infinitam multitudinē: cum sit impossibilis & ens prohibitum. Dispō autē rei in veritate est similis vel eadē dispōni in entitate. ¶Dico q̄ non est ita ens prohibitū qn inueniatur in potᵃ. rō aūt entis extenditur ad ea que sunt in potentia: & vlterius non vī incōueniens multis: ponere q̄ deus intelligat sicut & nos entia prohibita. Uī etiam multis q̄ ens infinitum non solū in multitudine: vex etiaz in magnitudine non sit ens prohibitum: sicut fuit dist. 19. declaratum, & etiam aliquo mō ostensuz. ¶Ad argᵐ in oppositum patet.

z. metha. Infinita multitudo duplex.

Uid. j. di. 43. iō.

¶Distinctio. XXXVII. Qō I.

Et quoniam demonstratuz ē ex parte qūo oia ꝛc.

¶Circa distinctionem .37. Quero duas q̄stiones. Prima est. Utrum deus sit vbiqz. Qz non. qz in ysa. dicit, Celū mihi sedes ē. ¶Contra. Celū & terrā ego ipleo. ġ ꝛc.

66. Hiere. 33. I. arti.

¶Hic primo videndum ē. qd ē deū eē vbiqz vel alicubi. Et quantuz ad hoc introducunt 4ᵒʳ p̄. nes negatiue. Prima q̄ deū esse vbiqz: non ē aliqd fabricatū ab intellectu: vel ens in aia. Et hoc probo sic. Nullū ens rōnis est rō essendi realiter aliquid: sed deus est realiter vbiqz: ergo non est p respectuz rōnis. ¶2ᵒ sic. qz illud qō erat añ operationem intellectus nō est p eā: sed deus añ opationē intellectᵘ erat vbiqz. ġ ꝛc. ¶3ª p̄. q̄ nō dicit aliqd priuatiuū. vt. s. p abnegationez oīs loci dicaī esse vbiqz. vel p abnegationē oīs distantie a quolibet loco. vt dicit qdam doc. modernus. s. P. aureoli. Dicit. n. deuz eē vbiqz non p respectū pñtialitatis ad vniuersuz. sic oīs creatura dī alicubi p respectū vbietatis ad aliquā ptē vniuersi. ¶Contra B arguo. Quecūqz hñt rōnē formalē eēndi vbiqz: sunt formaliter vniformiter vbiqz: sed idistātia eiusdē rōnis q̄ est in deo. est in nihilo. qz negatio distātie eiusdez rōnis est in vtroqz: ġ ita erit nihil vbiqz sicut deᵘ. ¶P. vle ita est indistans a quolibet loco sicut deus: & tñ non est ita vbiqz. ¶P. entia in poᵗ obiectiua non distāt a loco: & tñ non dīr esse vbiqz. P. oīs rō negatiua resoluitur in affirmatiuā: sed ista indistātia est rō negatiua: ġ opz q̄ resoluaī in aliquā affirmatiuā: que est ista: deus ē alicubi. Sicut. n. creatura ē alicubi. eo q̄ distantia negaī ab ea: sic deus cū ab eo negeī distantia. ¶3ª p̄. q̄ deuz esse vbiqz non dicit aliqd absolutū: sz rōnē respectiuaz. Hoc probaī p̄. qz illō qō in sua rōne formali est ad aliud: non est absolutum: sed respectiuuz: hꝫ est esse vbiqz. ¶2ᵒ. qz esse vbiqz ē p̄dicatū deo ꝓueniens ex tpe. ġ respectiuū. ¶4ª p̄. q̄ non dicit aliqd formaliter in deo. Probaī. qz non est eternū deū esse vbiqz: sed esse qō est formaliter in deo est eternum. Silr probatum ē. q̄ dicit aliqd respectiuū: sed deus non hz relonez formalem realem ad extra. ¶Iō dico p̄nem affirmatiuam. s. q̄ deū esse vbiqz. dicit respectū pñtialitat qui est in creatura ad deū: & ideo sicut deus dī agēs realiter: & creans respectu q̄ est formaliter in creatura. Sic dī eē vbiqz respectu isto pñtialitatis. q̄ ē in creatura. ¶Sz hic sunt diffi. alique. Prima est. Utruz ille respectus sit respectus dependentie ad ipsum deū. Dico q̄ nō. Nam alia ingsitio est. Utrū deus sit cā rex. Et alia. Utruz sit pñs oībus rebus. Probo. pōt. n. aligs esse certus: q̄ deus est cā rex. & dubitare vtrū sit vbiqz. ¶Dico ġ q̄ sicut imaginamur q̄ aīa est tota in toto: & tota in qualibet parte. Ita suo mō imaginamur q̄ deus sit pñs oī loco pñtia que est in creatura. ¶2ª diffi. vtrū iste respectᵘ sit transcendens. Uī aliquibus q̄ oīs respectᵘ creature ad deum sit transcendens. eo q̄ talis respectᵘ est idem realr suo fundamento. Sz de B alias: forte non est verū: vt patebit alias.

Deū vbiqz eē dīt ab oī cālitate & dependentia formaliter.

Nūc supposito qd sit deum esse vbiqz. opz ingrere. Utruz hoc sit verū. ¶Et quantum ad hoc opz dicere q̄ sic. habemus. n. determinatam veritatē p scripturaz. Si ascēdero ad celū tu illic es: si descendero ad infernū ades ꝛc. Dubiū ġ B totū ē. qūo illō pōt pbarivl psuaderi. Et q̄ᵐ ad B adducunt a diuersis diuerse vie. Prima est via imensitatis. Nam dicunt alig. q̄ sic deus est intensiue infinitus: ita extensiue. nō q̄ habeat partem extra ptē. sed q̄ pōt coexistere ifinitis locis. Et hoc declarant primo. qz suba spūalis q̄to est pfectior. tanto pōt maiori loco coexistere: & maiorē locū sibi determinare: sed deus est infinite pfectionis. ġ infinito loco pōt coexistere. ¶Confirmatur. qz sicut diuina eternitas est infinita intensiue: ita extensiue. vt necessario oī tpi coexistat. ¶Sed ista via non valet: qz ex credito procedit. Nam hoc creditū est: q̄ angelus perfectior maiori loco pōt coexistere. Iō arguo aliter sic fm illam viā. Ois limitatio dicit impfectionē: sicut finitas: sed si deus eēt alicubi & non vbiqz: eēt localiter limitatus sic creatura: sicut si posset eē qñqz & qñqz non: eēt limitatᵘ fm durationē. ¶2ᵒ sic. deus ē quo maius nihil cogitari pōt. si aūt eēt determinatus ad aliquam ptez vniuersi: tūc nō eēt localiter quo maius nihil cogitari posset: cū possemus aliqd cogitare qō esset i toto vniuerso. Sed si iste vie vel rōnes valerent. parent forte q̄ necessario deus esset in infinitis locis: & q̄ eēt in maiori q̄ in toto vniuerso: & p̄ pñs q̄ eēnt infinita loca: & ēt maiora vniuerso: que oīa videntur incōueniētia. Pōt ġ dici: q̄ ꝛz deus habeat infinitatem intensiuam: non tñ hz infinitatem vel magnitudinē extēsiuā: quā imaginanī predicte rationes: iō nō cōcludūt. ¶2ª via aliquo mō ē via causalitatis. Nā opz agēs eē pñs patienti & approximatū: sz deus agit vbiqz. ġ ꝛc. ¶Sz ista rō nō demīt: qz forte B est creditū. s. q̄ deus imediate in actione agēdis nālis agat: imo aliqb nō vī. ¶2ᵒ. qz nō opz agēs pñs eē localr patienti. tū qz q̄to agēs ē fortiᵒ: tāto agit i magis distās. tū ēt qz videmᵘ agēdia secūdaria agere: vbi nō sunt pñtia: sic sol i viscerib terre. ¶3ᵒ dato q̄ B eēt verū de agēdib nālib. B ideo est. qz agūt p ptactū. & iō approximationē regrunt: deus aūt p talē ptactū non agit. Dico ġ q̄ rō nō cōuincit. qz agentia nālia vīr posse agere vbi nō sunt pñtia. ¶Si dicas q̄ agunt i medio. ¶Cōtra. certū est q̄ sol illa actiōe q̄ agit in viscerib terre. non agit in medio. Silr illud vī falsum q̄ semp agat in mediū. Nā angelus loquēs alteri: nihil vī causare i medio. nec eiusdē rōnis cū termino nec alterius. ¶P. nō iō vī q̄ solus cōtactus virtualis sufficiat. ¶P. nō videtur rō sufficiens ad declarandū propositū: qm si deus esset determinate in celo. simpliciter posset influere in inferioribus: sicut sol positus in suo cir-

Iō. duplex.

Mec respectum rōnis: nec gd p̄uatiuū: nec absolutū: nec formaliter intrisecū. sed tñ denoiationez extrinsecā. deuz vbiqz esse significat. Uel Thome.

Cōclo q̄druplex

Impugnatio

Ellr formantur rōnes p illa via.

Anſ. p̄sol. 2. c.

Obiicit insufficiētiā illaz rōnū.

2. Via. Causalitas. Impugnatio

Cōtact duplex

Dum cē vbiq; ꝓcipit intelligi ꝑticulariter.

culo. ¶ Intelligēdum tamē ꝙ deus esse vbiq; pōt poni dupl'r. Aut ꝙ sit in vno loco vniuersi determinato 7 inde influat oībus sicut sol. Et videtur aliq; bus ꝙ necessario prius agit in medio. postea in vltimo: sicut agens phicus: qz eius virtus est alicubi fita: 7 ideo sic naturaliter influit. Istud tamen non habz apparentiā: qz nō ageret per influxū corporalem: sed per voluntatē tantū: 7 ideo sicut voluntas attingit extrema per suū velle sine medys: ita potentia. Alio modo ꝙ deus sit abstractus ab oī loco vt vere sit nusq;: 7 per ꝓns nō vbiq;: 7 tūc videtur aliq; bus ꝙ agit per indistātiaz: qz ꝙ nusq; est a nullo distat cū distantia ꝓsupponat vbi: 7 talis actio declarat ipz vbiq; esse ꝑ indistātiā. Istud tñ nō videtur esse verū: qz ex cōsequēte nō pōt inferri ꝙ repugnat antecedenti: sed ex nō esse alicubi infertur indistātia 7 ex hac esse vbiq;: 7 tñ esse vbiq; 7 non esse alicubi ꝓtradicunt. ¶ Tertia via aliquoz ad ꝓbāduz istaz cōclusionez est ītutabilitas: qz si nō esset vbiq; videtur ꝙ posset moueri de loco ad locum transferendo se de vna parte mundi ad aliaz: 7 sic esset localiter mutatus. ꝙ autem posset esse in alio loco sicut in isto. probatur: quia quādo mundum creauit potuit sibi determinare partez quaz voluit: quia nō sibi magis repugnat vna q̄ alia. ergo eodez modo potest nunc in omne illud quod sibi nō repugnat. ¶ Preterea. si esset determinatus ad aliquem locuz ꝙ nō possz in alio ꝓsentialiter esse videretur iclusus 7 importare imperfectionez cum tamē hoc ex libertate 7 dignitate angelica ab angelis negetur. ab angelo enim negatur ex sui dignitate: qui tamē magis determinatus est ad locū q̄ deus. ¶ Sed nec ista via conuincit. diceretur enim ꝙ deus nusq; esset ꝑ ꝓprie: sed transferibiliter esset vbi esset: ita ꝙ nō mutaretur ꝑ ꝓpter hoc. dato etiaz ꝙ esset ꝑ ꝓprie adhuc nō sequitur ꝙ deus mutaretur. nam respectus locati ad locum est vbi: 7 illum non habet deus: sed locus habet respectum ad locatuz ꝓsentialitatis. diceretur ergo deus de loco ad locum trāsferri per nouum respectuz ꝓsentialitatis in hoc loco ad deuz qui prius nō erat: 7 ab illo denominaretur deus esse in aliquo in quo prius nō erat: sicut dictum est superius de creatione noua que est in creatura: et sine aliquo nouo in deo. Dicitur tamē ꝙ si pōatur deus simpliciter sic abstractus: vt nusq; dicatur eē in loco. ista ratio nō conuincit: quia ibi non est localis mutatio vbi est omnimoda a loco abstractio: sed si ponatur in celo deus determinate: sicut simplices imaginātur. tūc apparenter ꝑcedit ratio: nō tamē cōuincit: quia si deus de nō creatore fit creator. de non domino fit dominus per soluz nouum respectum creature ad ipsum: ita posset fieri de nō ꝓsente alicui ꝓsens per solum respectum ꝓsentialitatis creature ad deuz: quem creature imprimeret: sicut mouens imprimit ipsum vbi mobili. ¶ Sed nunquid ꝑ istuz modum posset per diuinaz potentiam vnum corpus transferri de vno loco ad alium locuz per solā mutationem loci? ¶ Dr ꝙ sic si deus posset facere vnam relationez sine opposita relatione: 7 tunc nō erit corpus motum nec mutatum. ¶ Quarta via est coexistentia. vbi dicit vnus doc. ꝙ omnis creatura habet necessariā ꝓsentialitatem ad deuz sicut coexistētiam durationis: 7 ideo cū deus sit alicubi est per respectuz ꝓsentialitatis creature ad

Z.l. nālem.

3. via. Immutabilitas

Z.l. includere.

Impugnatio

Varietas ꝓsitalitas nō infert mutationem.

Euasio.

Dubiū.

4. via. Coexistētia.

ipm. 7 cū oīs creatura sit ei necessario ꝓns erit vbiq; nec̄io. ¶ Sz qz necessitaꝯ isti⁹ respectus nō est nota: iō cōfirmatur 4ᵗ. ꝑ sic. si de⁹ crearet stellā celo destructo. possz eā mouere circulariter: sed non nisi acgreret aliquē respectū: sz nō nisi respectū ꝓntialitatis ad ipz. g̃ 7c̄. ¶ 2° sic. qz si de⁹ totū vniuersum destrueret. exceptis polis: eos posset ꝓiūgere. 7 sic ꝓpēdiculariter mouere: sz nō nisi per respectū ꝓntialitatis ad primū. ergo 7c̄. ¶ 3° sic. qz de⁹ oīa simul pōt mouere: 7 nō nisi per respectū aliquē. nō ad seiui cez. ergo ad deū. ¶ 4° sic. qz oīa que mouē tur respectū hñt ad aliqō īmobile: sz illud nō pōt esse nisi deus. g̃ 7c̄. ¶ Dico ꝙ declarata loci īmobilitate: que est difficilioz passus de tota pbia: ꝓpositū apparet. Sz hoc dicet in scō. ¶ Dico g̃ ꝙ deus est vbiq;. ¶ Ad argᵐ pz per iā dicta. Qō. II.

VTrum de⁹ sit in oī tpe. ꝙ non. qz ōs ē eternꝰ sine tpe fz Aug. 5. de tri. 7 alibi. ¶ Contra. ōs est pns oī tēpore. ¶ Prio videdū ē qd sit eē i tpe. Et ad ꝟ itroducūt. 4. ꝓnes. ¶ Pria est ꝙ nō est reᵘˢ rōnis: qz ōs realr est in tpe. ¶ 2ª ꝙ nō dic̄ ꝓuationē. qz tūc nihil eēt in tpe. vel ipsa entia in potētia essent eodē mō in tpe. ¶ 3ª ꝙ nō dicit absolutuz: sicut prius. ¶ 4ª cōclusio est. ꝙ nō est iste respectꝰ: sicut prⁱ⁹ in deo. ¶ Ideo dico. ꝙ nō est in oī tempore per ꝓsentialitatē cuiuslibet rei tempoalis ad ipsum. Et sic pz. Qō. I.

¶ Distictio. XXXVIII. 7 XXXIX.

Hūc ergo ad ꝓpoᵐ reuertēs cepto isistamus 7c.

Propterea solet q̄ri vtꝝ scientia dei possit augeri vel minui 7c.

CIrca distinctionē 38ᵃᵐ 7 39ᵃᵐ. q̄ro vtrum deꝰ habeat certā notitiā de futuris ꝓtingētibꝰ. ꝙ nō. qz deꝰ ꝓnunciauit per Isaiam morte Ezechie: que nō euenit. Isa. 38. 7 tñ loquebaꝫ ex pte dei. ¶ Cōtra. Daniel. 3°. Deus eterne q̄ abscōditoz̄ es cognitor. qui nosti omnia anteq̄ fiant. ¶ Dic sciēdum est ꝙ Aug. libꝰ de ci. duas opiniones recitat ꝓdias. ¶ Una fuit dicētium. ꝙ oīa eueniunt de necessitate ad saluandum ꝓscietiaz dei in sua infallibilitate. Aly dixerunt ꝙ deus nullaz habet notitiaz de futuris cōtingētibus: ad saluādum reruz cōtingētiā. ¶ Istis tñ erroribus exclusis ipse determinat ꝙ stat simul. s. ꝙ ōs omnia cōtingentia certitudinaliter nouit: 7 tñ hoc non euenire de necessitate. ¶ Ad declarationē aūt huius. quattuoz sunt per ordinē inquirenda 7 declarāda. Primum

Additur ꝟ alia verba sed nō nec̄ia.

Z.l. Ista via eēt bōa si iste [spēs ꝓntialitat] creatur e ad deū eēt intrinsecꝰ aduenies 7 nec̄io: sz nō ē notuz oēz respcū ꝓntialitatis ad deū eē intrinsecꝰ aduenīē. aia. n. q̄ recipit gfaz pt. Ista passio q̄ ē ad deū est respectꝰ extrinsecꝰ aduenies: qz manēte deo 7 aia nō ē iste respectꝰ de nec̄ita te. ergo nō ois respēs creature ad deū ē intrinsecꝰ aduenies. Eodē mō forte dicēt ꝺ ista ꝓntialitate. q̄ ergo ē via sufficies? Dico ꝙ ꝑ imobilitatez loci. suppono. n. ꝙ nullū corpꝰ posset ōs creare: qō nō possz mouere: ꝟ. n. vt cuidēs ꝙ oē corpꝰ 7 ois spūs a ꝺo creabilis sit mobilis a deo. sed ipse ē ꝙ oē corpꝰ mouetur nisi hūdo respēs ꝓntialitatis ad ꝓmū mouēs. ergo nec̄io oē corpꝰ hz respectū ꝓntialitat' ad ꝓmū mouēs 7 si ꝟ. pbatz 4ª via hūtz itētū. Dic. pbo q̄druplr. ꝑ sic. si ōs crearz stellā 7c̄. Deū eē in tpe qd? Cōclusio quadruplex vt q. precūte.

Affirmatiua possz dñi poni sed ex dictis. q. pcedēte declara.

5. ca. 9.

A.l. ꝓnenit.

si in rebus est cōtingētia. 2m vnde ꝓcedit hec cōtingentia. 3m vtruz deus cognoscat hec ꝓtigētia. 4m q̄ l'r a deo cognoscāt.

ꝑ9 articulus. Oꝑ/alioꝝ. Vide Aug. vbi supra. An in rebus sit ꝓtingētia.

Quantum ad ꝑm fuerunt aliq̄ antiq̄ qui dixerūt. q9 nulla cōtingentia est in reb9: ꝛ oīa cueniunt de necessitate: q2 oē qđ est pñs fuit futuꝝ: ꝛ iō qđ est futuꝝ erit pñs: sicut oē ꝓteritum fuit ꝓsens: ꝛ oē pñs erit ꝓteritū. ¶ Sz cōtra. istos arguit 4r. ꝓio sic. q2 tollūt oēm ꝓuidentiaz: q2 ꝓuidētis est ꝓsiliari: ꝛ tñ de necessarys nullus ꝓsiliatur nisi frustra: quia nec ꝓuidere nec remediare pōt circa illa. ¶ 2o q2 tollūt oēm iustitiā. cui9 est remunerare merētes. ꝛ punire malos: q2 de illis q̄ nēcio fiūt nullus meretur nec demeretur. ¶ 3o q2 destruit scia demōstratiua ꝛ certa. ꝓ se. n. notū est. q9 illud qđ pōt ab alio se parari nō iest ei nēcio: q2 necessariū est qđ nō pōt aliter se hr̄e: ꝛ per se notū est ab aliquo subiecto albedinē separari. vel calorem ab aqua cū sit ituitiue cognitū. ¶ Ex qb9 segtur nēcio ista ꝛclusio. q9 aqua nō est necessario calida. ¶ 4o q2 tollunt certā experientiaz. certitudinal'r. n. exꝑimur q9 possumus facere aliqđ qđ nō facim9. ꝛ aliqua dimittere que facim9. cuz mēbra subyciant dispotice. i. seruiliter imperio volūtatis: ꝛ ipsa possit velle aliqua que non vult. ꝛ non velle aliqua que vult. Aliogn quis frustra rogaret̄ moueret̄ vel ei cōminaret̄. ¶ Jō dico. q9 necessario ꝓtingētia est ponēda in reb9: q2 multa sunt possibilia aliter se hr̄e.

5. metaph.

Oꝑ. ꝓꝓia.

Obiicitur quadruplicit.

¶ Sed ꝺ istā veritatē instat̄ 4r. ꝓio. q2 in pñtib9 nō pōt esse ꝓtingētia: q2 in eis est necessitas. Omne. n. qđ est. qñ est necesse ē esse. ¶ 2o q2 in ꝓteritis nō vr̄ posse poni cōtingētia: q2 impossibile est ea aliter se hr̄e.

1. Perhyerme. ad finem.

¶ 3o. q2 in futuris nō pōt esse ꝓtingētia: nō eniz existūt. Cōtingentia aūt est ꝓditio existentis. ¶ 4o. q2 pñs cōponit ex ꝑterito ꝛ futuro. q2 pñs est cui9 pars ꝓteryt. ps quoq̄ futura est: sed neutꝝ istoꝝ pōt esse ꝓtingens. g̃ nec pñs.

Priscianus.

¶ Ad ꝑm dico. q9 illud qđ ē. q̄ est necesse est esse. Hoc vexꝝ est in sensu ꝓpōnis: sed in sensu diuisiōis. qđ est. q̄ est. ꝓtingēs est ē. q2 nūq̄ ꝓtingit nisi dū est. sicut sortes sedens necessario sedet in sensu ꝓpōnis. ꝛ ꝓtingēter in sensu diuisiōis.

Omne qđ est quādo ē ꝛc. Exponitur notanter: sed quere Scotuz alitus.

Exemplum.

Exm. qđ est albū. q̄ est albū: nēcio est albū. vexꝝ est in sensu ꝓpōnis. q2 hoc totuz qđ dico: albuz. nō pōt esse nisi albū. Sed in sensu diuisionis pōt esse. q2 illud qđ est album pōt ē q̄uis nō fit albuz. ¶ Ad 2m sicut se hz pñs ad esse sic ꝓteritū ad fuisse: ꝛ iō sicut pñs est cōtingēs: ita ꝓteritū fuit cōtingens: lz modo nō sit ꝓtingēs: q2 non existit.

Qualr̄ in ꝓterito ꝛ futuro sit ꝓtingētia de quo infra magis.

¶ Ad 3m dico. q9 futuruz nō est ꝓtingēs: sicut nec ꝓteritū: sed erit ꝓtingēs: sicut ꝓterituz ꝓtingēs fuit. ¶ Ad 4m in tpe pñti nulla ē ꝓtingētia actu. nisi sicut est in ꝓterito ꝛ futuro: q2 nulla ps tēpoꝛis existit: sed tñ ipz instās est sic ꝓtingēs.

Cōtingētia pñtis duplex.

D. quadruplex.

¶ Sed hic sunt aliq̄ difficultates. ꝓrima q̄re illud qđ est dum est. necesse est esse: in sensu ꝓpositiōis. ꝛ nō in sensu diuisionis. ¶ Dico q9 aliter ꝓparat̄ accēs ad subz cui accidit ꝛ aliter ad totū ꝓpositū ex subo ꝛ ipso accidēte: sicut aliter cōparat̄ forma ad māz cui accidit: ꝛ alr̄ ad totū cōpositū cui inest per se primo mō. Et iō q2 in sensu ꝓpōnis accipit̄ in subo eē cū existētia simul: ideo nēcio dr̄ de exñtia: ꝛ q̄si in ꝑmo mō. In sensu aūt diuisiōis nō itelligit̄ in subo nisi essentia cui accidit exñtia. ¶ Scōa diffi. si ꝓteritū ꝛ futuꝝ pñt esse ꝓtingētia. ¶ Dico q9 existētia est adequata ꝓtingētie ꝛ necessitati: ita q9 oē qđ est. vel est ꝓtingēs vel necessariū. Unde illa que nō existūt. neutrū istoꝝ hñt. nec ꝓtingētiā. s. nec necessitatē. Sunt. n. ꝺmediata circa existētiā: sicut finituz ꝛ ifinitū circa q̄titatē. ꝓio q̄to g̃ ꝓterituz fuit exñs ꝛ qñ fuit: fuit ꝓtigēs. ꝑ tāto dr̄ ꝓtingēs. ꝑ q̄to aūt nūc nō est. ꝓtingēs nō est. ¶ Silr̄ dico de futuro. ꝑ quāto. n. erit ꝛ qñ erit ꝓtingēs. dicet̄ ꝓtingēs. ꝑ nūc aūt nō dr̄. ¶ 3a diffi. de instātaneis ꝛ raptim trāseūtib9. qūo in eis pōt esse ꝓtingētia. cū in eis sit sil'fieri ꝛ factū esse. nō vr̄ g̃ in potestate faciētis. dū est instās: q9 raptim trāseat. Et sic nō est ꝓtingens. nec ēt res ex qua facta ē ei9 factio nō est in potestate faciētis. nec ꝑ ꝓns ꝓtingēs. ¶ Dico q9 factū esse est duplex. vel q9 transit in ꝓteritū. ꝛ vt sic nō dr̄ esse ꝓtingēs: q2 iā nō est in ptāte faciētis. Aliud factū eē est. qđ licz veniat manet per tps: ꝛ iō qñ ē bñ pōt itelligi ꝓtingēs. Et eodē mō illud qđ est solū ꝑ instās. q2 ꝑ eodē nūc ꝑ quo fit. pōt nō fieri. ꝛ ꝑ ꝓns nō esse: sicut ꝑ quocūq̄z tpe moueo ꝓtingēter possū nō mouere.

Scñ eē duplex.

f. instātanee vel nouiter.

¶ Ad cui9 itellectū est sciēdū. q9 in istā ti tēpoꝛis sunt duo signa nāe. in quoꝝ ꝑ itelligitur agēs ideterminatū ad alterā ptē ꝺdictiōis: potēs tñ in quālibz. In 2o aūt itelligit̄ determiatū. Licz ergo ipz agēs vt itelligit̄ in 2o signo nāe. non possit nō agere: q2 tūc ageret ꝛ nō ageret: vt tñ in ꝑ signo bñ itelligit̄ posse nō agere: q2 ꝑ illo signo ideterminatū itelligit̄. ꝛ ꝑ ꝓns adhuc nō est agēs. ¶ 4a diq̄re ponunt̄ aliq̄ futura ꝓtigētia: ꝛ aliq̄ nēcia. Oia eniz futura ꝑm theologos subsunt volūtati diuine: que est ꝑnm mere ꝓtingēs: ꝛ sic ꝓtingēs est solē oiri cras.

In eodē instāti tpis eē pla nāe.

¶ Dico q9 siē q̄dā sunt ipoꝛia simplr̄: q2 a nullo pñt fieri: vt q9 creatura simplr̄ sit ifinita. Alia hz qđ. q2 nō pñt fieri a poa limitata: vt q9 accidētia sequarent̄ ꝛ subsistant. Jta aliq̄ dicunt̄ nēcia simplr̄: q2 eoꝝ oppositū icludit ꝺdictionez: sicut deū esse. Alia aūt sunt nēcia hz qđ: q2 lz respectu alicui9 agētis oppositū possit fieri: tñ nō respectu alicui9 alteri9: ꝛ iō respectu ei9 sunt ꝓtingētia. ꝛ sic dico in ꝓposito de ꝓtingēti. Nullū. n. futurū simplr̄ est nēciuz imo oē est simplr̄ ꝓtingēs. Sz tñ respectu alic9 agē tis pt aliq̄ dici nēciuz: sicut solē oiri cras.

Necessariū ꝛ impossibile duplex

¶ Dec sunt dicta theologice. ꝓbi. n. alr̄ dixerūt: q2 ponunt̄ itelligentias nāl'r mouere ꝛ nēcio: ꝛ iō necessarioꝝ erat mot9 celestis. ꝛ ꝑ ꝓns solē oiri cras. ¶ Sz ri9 erat mot9 celestis. ꝛ ꝑ ꝓns solē oiri cras. ¶ Sz ꝺ eos hr̄ demōstratio: q2 qñ aliqd ꝑ aliq̄ istāti pōt ꝺ eos hr̄ demōstratio: q2 qñ aliqd ꝑ aliq̄ istāti pōt esse sub opposito. a. nō repugnat sibi eē ꝑ toto tpe eterno sub illo: q2 exquo illud ꝛ oppositum sunt sil' in eodē instāti: seqt̄ q9 nō sunt icōpoꝛia ex suis rōnibus formalib9: sed ꝓ10 aliquo instāti videt̄ celum nō moueri. ꝛ itelligētiā nō mouere. g̃ nō moueri celū ꝛ nō mouere itelligentiā sunt ꝓpoꝛia.

Tlib. 9. ꝛ lz. metha. ꝛ in de cel. ꝛ mūdo. ꝛ alibi sepe ad b. Cotraphos.

Secunda pars istius qōnis est videre vñ ꝑ uenit ꝓtingētia in reb9. ¶ Dic ād introducunt 4or ones. ꝓrima q9 ꝑa radix ꝓtingentie in creaturis est a volūtate diuina: q2 cuz ipsa sit

2m articulus. Unde cōtingentia rerum? Cōclo qđruplex

Sotiqat fo reste.

Tingētiā r ex ꝯcursu volun tat dine cū crea tis altera suffi cies 7 radix pria ria sit: ḡticunq; nālia coagāt nā liter. reliq̄ vo se cidaria. puēre ⁊by⁹⁹.

oīno ꝑma cā 7 pfectissima. ipsa nēcio causante. nul la alia posset ꝯtingēter causare. Qꝺ ꝓbaī. qz volū tas diuina pōt cāre oēm effectū cuiuscūq; causę se cūde: 7 ideo cū agēs necessariū agat inḡtū pōt. oīa necessario cāret. 7 sic oīa eēnt de necessitate: ꝫ nul la cā pōt ꝯtingēter illū effectū cāre: ḡ est de necessi tate. ḡ nulla cā posset cōtingēter cāre aligd. ¶ 2°ꝑ est. qꝺ ꝯtingentia est in effectib⁹ secūdario a volun tate creata. Nā oīa creāda sunt deo equalr ꝯtingē tia: 7 tñ talia distinguunt in ꝯtingētia 7 nēcia. non nisi in habitudine ad volūtatē creatā. ¶ Item qñ aliq̄ mouēs nō mouet nisi vt motum. si nēcio mo ueat: nēcio mouet: ꝫ nulla cā scḋa agit nisi vt a pri ma mota. ḡ 7c. ¶ 3°ꝑ. qꝺ ex ꝯcursu duplicis volūta tis ꝓuenit duplex cōtingētia in reb⁹: qz duplex ꝑn cipiū ꝯtingēs. ex ꝯcursu autē cuiusdā alteri⁹ nō. qz oīa alia nēcio: 7 nālr agūt. volūtas aūt solū ꝯtingē ter. ¶ 4°ꝑ. qꝺ ex ꝯcursu alteri⁹ solius volūtatis cū alys causis nālib⁹. ꝓuenit ꝯtingētia in reb⁹: qz qñ cūq; ad aliquē effectū ꝯcurrit aliq̄ cā ꝯtingēs: quo cūq; alio ꝯcurrēte q̄ctūcūq; nēcio ille effect⁹ est cō tigēs. Causa est qz effect⁹ semp seqī partez debilio rē. cōtingēs aūt ꝑn^m est hꝫ. ¶ Ꝑ. necessariū nunq̄ depēdet a cōtingēte. ḡ 7c. ¶ Sed ꝺ has conclusio nes ista 4^r. ꝓ. ꝓ1o. qz phī posuerūt ꝯtingētiā in re bus: 7 tñ posuerūt deū agere nēcio. ¶ 2° qz non vī aliq̄ maioꝛ cōtingētia in volūtate nostra: q̄ in actio ne cuiuscūq; alteri⁹ agētis: qz sicut sol ꝯcurrēte vo luntate diuina ad causandū radiū. nēcio causat ra diū. sic volūtas nostra respectu act⁹ sui ꝯcurrēte vo luntate diuina nēcio cāt. Si aūt nō ꝯcurrat: nō pōt cāre. ¶ 3°. qz nō videī qꝺ respectu cuiuscūq; ꝯtingē tis volūtas diuina ꝯcurrat. Nā volūtas nostra est cōtingēs nō solū respectu ꝺioꝛ. ſ. velle 7 nolle: sed respectu ꝺictoꝛioꝛ. ſ. velle 7 nō velle. ſ. in suspēsio ne act⁹: sed in tali suspēsiōe volūtas diuina nihil pt agere: qz act⁹ negatiu⁹ 7 ꝓuatiu⁹ est. ḡ voluntas di uina coagit solū respectu positiuoꝛ. ¶ Ꝑ. bruta vi dētur ēt nō nēcio agere: qz vī qꝺ possint manuduci ad diuertēdū se ab actib⁹ suis. ¶ 4°. qz tunc oēs ef fectus eēnt ꝯtingētes. cū ad oēs ꝯcurrat voluntas diuina. Uel sic. agēs nō pōt agere necessario: gn ef fectus sit necessari⁹. cū ipossibile sit actionem sine termino eē. ¶ Ad ꝑ^m dico. qꝺ phī in hoc nō dixerūt ꝯsequēter ad dicta sua. Exquo. n. posuerūt deū age re de necessitate. alie aūt cāe solū agunt vt mote a deo. cū omne mouēs motū eadē necessitate q̄ mo uetur: eadē mouet: quare oēs cāe secūde de necessi tate causant. Si ḡ oēs necessario cānt. oēs effectus de necessitate causanī. 7 sic oīa eueniūt mere ꝺ ne cessitate. Suppositō ḡ qꝺ aliq̄ causa scḋa ꝯtingēter agat. seqī nēcio: qꝺ ēt ꝑma. Sꝫ forte phī non posue rūt deū ꝯcurrere in causatiōe oīuz effectuū. ¶ Ad scḋz dico qꝺ assistēte volūtate diuina in rōne cause vīs. sol nō pōt nō ꝓducere radiuz. imo nēcio ꝓdu cit: sed assistēte volūtate diuina volūtati nr̄e in ra tione cāe vīs: sic volūtas nr̄a pōt suspēdere actum qꝺ nō ꝯtingit in sole: 7 in causis nālib⁹ nō videī re quiri aliq̄ alia cā nec motio. nisi ista assistētia. Et iꝺ nō videī ꝓuincere ꝑma rō facta de radice ꝯtingen tie: nisi supposita fide. Et sic apparet qūo aliq̄ ꝯtin gentia est in actu volūtatis nr̄e: que nō est in alys effectib⁹ nālib⁹. ¶ Ad 3^m difficile est valde videre qūo volūtas nostra in suspēsiōe act⁹ depēdeat a vo luntate diuina. Si. n. fiat per actū volēdi positiuū vel volēdi. tūc satis pꝫ qūo volūtas diuīa ꝯcurrat. ¶ Sed tūc remanet difficultas. de ꝓcessu in ifini tuz in actib⁹: sed de hoc alias. ¶ Ad illud qꝺ addi tur de bꝛutis dico. qꝺ talia fiunt per manuductōes 7 tristitias que mouēt nēcio ipsa bꝛuta: que. ſ. tristi tie vel delectationes iducunt in eis ab extrinseco. ¶ Ad 4^m cōcedo ꝑnē. qꝺ oēs effect⁹ 7 oīa que sunt extra deū sunt cōtingētia: ꝫ ꝑm qꝺ aliq̄ possiunt di ci nēcia: qz ab aliquo ꝑncipio nāli 7 nēcio ꝓducun tur: sicut a sole radius. ¶ Sꝫ ozīt difficultas. si cō tingētia volūtatis create reducaī in cōtingētiā vo lūtatis diuīe. ¶ Dī qꝺ volūtas creata bꝫ duplicez ꝯtingētiā. Una ad ꝺꝛia ytpote ad nolle 7 velle. qui sunt act⁹ ꝺꝛy. 7 in istis ꝯtingētia reducīt manifeste in ꝯtingētiā diuine volūtatis: qz nō pōt aliquē isto rū actuū elicere. nisi cōcurrēte volūtate diuina vt est cā vīs. Aliā bꝫ ad ꝺictoꝛia. que est ad actū eli ciendū vel suspēdēdū. 7 hoc in ꝓ mō pꝫ: sicut supꝛa. Sed in suspēsiōe actus cū nihil dicat positiuū: ista suspensio est difficilis: nisi dicaī qꝺ actu positiuo q̄ vult nō velle: suspēdit ipm velle. Et si de illo actu suspēdēte queraī. dicēt eodez mō: sicut de ꝓ. 7 erit ꝓcessus in ifinitū: sicut in reflexionib⁹ itellectus. 7 tunc volūtas erit cōtingēs simplr ad ꝺictoꝛia: sīc fuit ꝑmissuz. cū in suspēdēte eliciat actū positiuuz: 7 itez ꝑnte obto nō poterit nō elicere aliquē actū.

Quere sco.

Dia ꝑter deū cō tingētia simplr.

Dubiū.

Cōtingētia vo luntatis create duplex.

Ecce qꝺ queris

Tertium ꝓncipale declarandū. Utꝛ deꝰ co gnoscat ipsa contingētia. Dic aliq volūt dicere qꝺ nō. qz tūc vilesceret eius itellectus cū itellect⁹ pficiaī ab obiecto. ¶ Sed istud nō pt stare. ꝓmo. qz de⁹ bꝫ pudētiā 7 artē. talia autem sunt respectu ꝯtingētiū. ¶ 2°. qz non videī plus de necessarys q̄ de cōtingētib⁹: qz eque volūtas cōti net virtualr ꝯtingētia: sicut entia necessaria. ḡ 7c. ¶ Aliter arguīt 4^r. ꝓ1o. qz eadē rōne nō itellige ret essentiā suā: cū ab ipsa itellect⁹ ipse nihil recipi at: nec ab ea imuteī. ¶ 2°. qz potētia cognitiua q̄to nobilioꝛ tāto cōioꝛ 7 vlioꝛ: ꝫ intellect⁹ diuin⁹ est potētia nobilissima. ¶ 3°. qz si obiecta sensibilia vi lificarēt potētiā. multū ignobilitareī intellect⁹ in pudētia 7 arte 7 scia pspectiua. ¶ 4°. qz diuina vo luntas ꝯtinet supemineter oīa ꝯtingētia 7 virtua liter: sicut essentia ꝯtinet nēcia: ꝫ tale repītās est sufficiēs ad pfecte cognoscēdū. ¶ Jō dico. qꝺ deus itelligit oīa tā pītia q̄ futura. qꝺ pꝫ ex scriptura di uina. ꝓpatet ēt ex ꝓcessis a phīs: g cōcedūt qꝺ deus bꝫ pudētiā de istis iferioꝛib⁹ cōtingētib⁹. ḡ intelli git illa. ꝓbaī ēt rōne. gcūq; n. itellect⁹ cognoscit aliquā cām vt cā est. cognoscit effectū: ꝫ de⁹ cogno scit seipm vt cām cōtingētē. ḡ necessario cognoscit cōtingēs. Minoꝛ patuit supꝛa. Nec valet coꝛ mo tiuuz: qz ille cōditiones obiecti solū attribuuntur obiecto respectu intellectus creati. vt superius pa tuit. ¶ Sed cōtra instatur quadruplr. ꝓmo sic. Omnis potētia naturalis 7 necessario agēs neces sario operaī: sed itellectus diuinus est potētia nā lis 7 necessario agens. ergo necessario operaī circa obiectū suū. 7 per ꝯsequēs necessario intelliget cō tingētia. ¶ 2°. qz deus nihil cognoscit nisi ītuitiue sed contingens nō potest cognosci intuitiue: quia ab eterno nō fuit. ergo 7c. ¶ 3°. quia quicqd deus cognoscit euidēter cognoscit: sed ꝯtingētia nō pos sunt esse euidētia: qz sunt idifferētia ad opposituz. ¶ 4°. qz videretur qꝺ posset esse mutatio in scien tia diuina: qz multa erunt que ipse pōt ipedire. Si

3°. articulus. Oꝑ. alioꝛ.

Impugnatio multiplex.

Obꝑ. ꝓpria. pꝫ in danielevbi. 8. 7 alibi sepe. 2° deatia Comuniter malefi. dicy Amerroes: qꝺ deꝰ est efficiens.

Obꝺicitur qua drupliciter.

Ad sco. 2. ꝺi. 1. q. 1. 7 vbi ibi nō. 11. 7. i. ꝺi. 2. q 3.

Phi sibꝺpsis ꝺicite ꝺixerūt ꝓplurib⁹.

Nec ꝯtingētia in actib⁹ libere eli cit 7 alf in nālf talib⁹ ꝫ eadē cō tingētia sit ex p volūtatis diui nerobiq; assi stentia.

Vide de suspen sat act⁹ volūtat

Soia ista valde notabis :-

militer possz eē augmētatio:qz posito q̄ pducat in esse que nō pducet.tūc cognosceret aliq̄ que nō cognoscet:ꝛ sic augmentatio in scia diuina. ¶ Ad p̄m dico q̄ ois po⁹nālis q̄tuz est ex se.semp agit.ꝛ ferī necessario in obiectū suū:pōt tn̄ ꝓtingenter ferri in obiectū aliq̄d.si cōcurrat vel presupponat aliquaz potētiā cōtingēter operātez.ꝛ cōtingēter cū ea cōcurrētez:sicut ignis cāt nālr. tn̄ approximationez regrit que pōt esse ꝓtingens.Et ideo sua actio simpliciter erit cōtingēs.Sic dico in ꝓposito q̄ volūtas precedit itellectū quo ad ꝓtingētia: sicut postea dicet.ꝛ operat ꝓtingēter.g̃ ꝛc. ¶ Ad z^m dicū alig. q̄ de⁹ituitiue cognoscit cōtingētia:qz ea cognoscit in repñtatiuo:qō meli⁹ repñtat q̄ res sūt in se. Et hoc sufficit. ¶ Ad 3^m dico.q̄ nō obstāte q̄ ꝓtingēs poterit aliter se hr̄e.adhuc euidenter pōt cognosci sicut euidēter cognosco te sedere cuz sedes.nō obstante q̄ aliter posset esse.dato q̄ possis nō sedere. Eodē modo dico in ꝓposito. ¶ Ad 4^m dico q̄ sciētiaz augeri vel minui pōt itelligi dupl̄r.vl̄ in se formaliter.Et sic dico q̄ sciētia dei nō augeī nec minuitur. Uel quo ad obiecta in esse cognito.ꝛ sic nō est incōueniēs:qz ex hoc nō segī mutatio in aliquo q̄ sit formalr in deo.Sola enī mutatione facta in obiectis in esse cognito eoz pñt aliqua esse scita ꝛ nō scita:que tn̄ pri⁹ opposito modo dicebanī: sicut ꝓpter solā mutationē in re creata factā.dī de⁹ creare:que pri⁹ nō dicebaī.Sic dico in ꝓposito.Obiecta.n.fz q̄ volūtas acceptat accipiūt esse cognituz qō pri⁹ nō habebant.

Quō ꝛ q̄re intellect⁹ diuin⁹ ꝓtingētia ꝓtigēī simplr intelligit.

Ecce qō queris Lotice in scotista.

Sciaz augeri ꝛ minui ꝓtigit dupliciter.

Cōsidera caste vide sco. I. di. z. q. z. vide singularissime q̄lr scia dei possit augeri vel minui:fz oia caste examinabis. Greg. arim. ꝛ Gabr. alliaceus. mic Rup^m 4to.

4° articulus

Quartum p̄ncipalr ingrēdum est.Qūo de⁹ futura ꝓtingentia cognoscat. Et q̄tum ad hoc ꝓpter diuersos modos dicendi.dico q̄tuor cōclusiones.¶Prima est ista.q̄ de⁹ non cognoscit futura ꝓtingētia per suā eēntiā:sicut alig dixerunt.moti ex hoc q̄ ipsa est p̄mū obiectuz itellect⁹ diuini.¶Probo sic.¶Nā dīna eēntia cuiuscūq̄ est p̄ncipiū vel repñtatiuuz:necessario ꝛ vnifozmiter repzesentat:ꝛ diuin⁹ itellect⁹ necessario itelligit q̄tuz est ex se q̄d itelligit:ꝛ ideo si diuia essentia futuruz ꝓtingēs repñtaret.ipsum vnifozmiter ꝛ nēcio repñtaret.ꝛ diuin⁹ itellect⁹ nēcio itelligeret. Et sic sequereī.vel q̄ eēt necessariuz:sicut eēt necessario notū.vel q̄ diuin⁹ itellect⁹ deciperet:quoz vtrūq̄ est ipossibile.Euenirent.n.oīa de necessitate. ¶ z^o cōclusio.q̄ nō itelligit per ydeas:sicut alig dixerūt q̄ diuin⁹ itellect⁹ itelligit p ydeas que sunt in mēte diuina.Qō ꝓbāt sic.qz ois artifex cognoscit artificiuz per exēplar ei⁹ qō hz apud se:sed ydee fz Aug. sunt exēplaria rez.g̃ ꝛc. ¶ Sz istud non pōt stare: qz ydee sunt ex nā sua incōmutabilia ꝛ icōmutabiliter repñtātia: sicut essentia.Et iō si repñtāt istud futurū semp ipz nēcio repñtabūt.ꝛ per ꝓns nēcio erit.vel si nō:falso repñtabūt. ¶ 3^a ꝓ.q̄ nō per presentiā ꝓpriā.alig.n.imaginanī q̄ oia sunt deo presentia tā futura q̄z preterita:ꝛ iō sicut cognoscit presentia:sic cognoscit pterita ꝛ futura. ¶ Sed istud stare nō pōt:qz qō in se nō est:imo est oio nō ens: alteri pns eē non pōt.cū pns eē ꝓsupponat eē: futurū aūt nō est.g̃ ꝛc. ¶ Ꝓ.dato q̄ in se sint pñtia: sicut illa que nūc sunt.adhuc de⁹ illa per seipsa nō cognosceret.cū de⁹ apud se oia cognoscat nihil a reb⁹ mendicādo. ¶ 4^a ꝓ.q̄ nō cognoscit ea per indistātiam sicut dicūt alig q̄ de⁹ p idistātiaz ea cognoscit.Qō ꝓbāt.fz.n.ea que nō sunt presentia deo esse nō possint positiue:tn̄ nullaten⁹ distāt a deo:cū ipse sit idistans omni dimēsioni tēporis:sicut ꝛ loci. ¶ Sed istud nō pōt stare.¶Ratio.n.negatiua nō videī esse sufficiēs repñtatiuū alicuius positiui:sed bn̄ eō.Et ꝓterea talē idistātiā respectu oīum hz:ꝛ ideo nēcio talia cognosceret:ꝛ p ꝓns talia nēcio essent. ¶ Ꝓ. talem indistātiaz habet respectu omniuz futuroz ꝛ nō futuroruz: possibiliū ꝛ nō possibilium:qz nullum ab eo positiue distat:ꝛ tamē dicim⁹. q̄ aliter nouit futura q̄z nō futura.g̃ ꝛc. ¶ Cōfirmaī. quia ois rō negatiua reducīt ad affirmatiuā: nec ēt aliqua negatiua pt eē simplr ꝑma. ¶ Dico g̃ ꝛclusionē affirmatiuā.s.q̄ de⁹ cognoscit oia futura ꝓtingētia ꝛ etiā pñtia per volūtatē suā:siue per determinatiōez ꝓprie volūtatis:qz per ꝓpriam cāz cognoscitur effect⁹:fz volūtas diuina est ꝓpria cā ꝓtingētis.g̃ ꝛc. ¶ z^o.qz variabile nō pōt cognosci nisi per variabile.vel formalr vel virtualr.sola volūtas in deo est variabilis saltē virtualr.g̃ ꝛc. ¶ Sed ꝓtra ista instaī 4^r.¶Primo.qz diuina volūtas ita videī ex se iuariabilis:sicut eēntia ꝛ itellect⁹. g̃ videī q̄ gcgd repñtat vnifozmiter ꝛ nēcio repñtabit: sicut essentia. ¶ z^o.qz eodē mō velle diuinū est pfectio absoluta ꝛ icōmutabilis ꝛ nēcia:sicut eēntia. g̃ ꝛc. ¶ 3°.qz nō videī q̄ possit fugere ad determiatiōnē actiuā.qz ista determinatio nō est in deo formaliter.qz nihil est formalr in deo qō sit ꝓtigēs. Ista aūt determinatio est ꝓtingēs:sed deus nihil cognoscit nisi per illud quod est in se formaliter. ergo nō per determinationē. ¶ 4°.qz nō pōt etiam dici de determiatiōe passiua:qz certū est:q̄ illa est in obiecto eī:fz per nihil qō sit formalr extra de⁹ aligd cognoscit.g̃ ꝛc. ¶ Ad p̄m dico.q̄ accipiēdo volūtatez ꝓ potētia volitiua.videī mihi q̄ argumētū ꝛcludat.qz q̄tū est ex se necessario repñtat. ¶ Silr ad z^m accipiēdo actū volūtatis diuine fm q̄ est q̄daz pfectio absoluta.oz g̃ fugere ad determinationem volūtatis.Quid g̃ dicat determinatio. ¶ Dico q̄ oz itelligere vnā determinationē actiuā in volūtate diuina.ꝛ vnā passiuaz in creatura determinata. ¶ Sed qd est illa determinatio actiua in volūtate dei:¶ Dico q̄ nō est nisi pductio actiua qua voluntas ipsa obiecta pducit in eē volito.Est g̃ respectus rōnis ꝓns volūtatē in volūtate:sicut respect⁹ rōnis est in itellectu.ꝓns itellectū. ¶ Sz qūo ens rōnis pōt esse p̄n^m cognoscēdi rē:¶ Dico q̄ nō est incōueniēs q̄ respect⁹ rōnis nō ꝓfict⁹ a rōne:fz derelictus:sit rō cognoscēdi rē.Tūc g̃ itellect⁹ ituitiue cognoscēdo respectū istū.cognoscit ꝛ terminuz: qz respect⁹ cognosci nō pōt nisi per vez terminuz. ¶ Sed ꝫ est difficile.qz videī q̄ de⁹ nēcia cognoscere poterit per suā eēntiā:qz eminēter ea ꝓtinet.cuz ergo eque eminēter ꝓtineat cōtingētia:sicut nēcia videī q̄ per eēntiā eque cognoscit ꝓtingētia sicut necessaria. ¶ Ꝓ.eēntia est rō cognoscēdi oia attributa:ꝛ per ꝓns volūtatē:sed per volūtatem cognoscitur illa determinatio.ergo per essentiā per quaz cognoscitur volūtas.per illā regulā. quicqd est cā cause.est cā causati. ¶ Dico q̄ oz ꝛcedere vltimate resoluēdo.q̄ oia cognoscātur per eēntiā diuinā tāq̄ per primū obiectū. ¶ Sed qz istud q̄tum ad oia nō sufficit:maxime in ꝓtingētiū cognitione: iō oz aliquid aliud coassumere:ꝛ illud est voluntas vel determinatio volūtatis:fm predicta. ¶ Sūt ergo q̄tuor essentialr ordinata. ¶Primū est diuina

A.l. diuisioni.

Ob. ppria. 5. cōclusio

Variabile duplr

Volūtas diuina q̄lr variabil sit. Obiicitur quadrupliciter.

Determinatio duplex.

Utrū ꝫ q̄d sit determinatio volūtatis diuie ꝛ q̄d cognoscit ꝓtingētia:ꝛ ē singulare ꝛ difficile valde. Dubium Solō. Respect⁹ rōnis duplex.

Dubiuz nōbile. p p⁹ op. in ꝛclone huius arti.

Ecce q̄ queris:

Ordo singlaris

Ob. alioz.

Futura ꝓtingētia ab itell⁹ diuino nō p ipsaz diuinaz eēntiā formalr:nec p ydeas:nec p eoz p̄priā pñtiā:nec p indistātiā:fz per determinationē diuine volūtatis etiā lr cognosci

Cōclo q̄druplr q̄druplicez op. alioz excludēs.

essentia. 2ᵐ potētia volitiua. 3ᵐ est actus volēdi. Et 4ᵐ est obiectū volitū. Essentia.n.diuīa vt supra patuit: nō pōt ꝯtingēter ꝑcise pñtare ꝓpter suā necessariā ⁊ vnifōrmē respectu oīuz repñtationē nec potētia volitiua in se: eadē rōne: nec actꝰ volēdi in se. ſz per determinationē: vt prius dictū est. Sz ista tria sunt necessaria equalr ꝼm se ⁊ ꝼm suā nāz. non tñ obiectū volitū: qz est rō cognoscēdi tūc deꝰ acciperet notitiā a rebꝰ: sed sola determinatio se tenēs ex pte actꝰ volēdi q est in deo: qz oīa alia sunt eque nēcia: ſz ista determinatio pōt ineē diuine volitiōi sine eius mutatione. cū sit respectus nō realis ꝯnis actū diuine volūtatis: sicut respectꝰ rōnis actuz diuini ītellus: ⁊ determiatio dīne volūtatis nō addit supra actū volēdi nisi ꝓductionē actiuā in eē volito: ꝓ tali ⁊ tali ꝓiodo. ¶ Sed ꝯ. qz diuina voluntas est realr volēs istud futuꝝ. ⁊ nō illud. g realr ē determinata. ¶ ℞. per aliqd nō reale nō videtur posse cognosci reale: sed ꝯtingētia pñtia sunt realia ¶ Ad pᵐ dico q realr est volēs sicut realr creans: cū tñ actiua creatio sit respectꝰ rōnis tñ. ita q realiter referr ad fundamētū determinatiōis. ¶ Ad 2ᵐ dico. q habitudo extremoꝝ in ꝯtingētibꝰ nō ponitur nisi respectꝰ rōnis. ⁊ dato q realis. nullū incōueniēs est. si intellectꝰ itelligat vl cognoscat aut voluntas per respectꝰ rōnis sue. ¶ Ad argᵐ ꝑz. qz deꝰ ꝓnouerat ꝓlōgationē diez quā disponebat. Et enū ciatio Esaie ītelligebar cū ꝯditiōe. Qō. II.

Reſolo singularissima.

Tollit inſtātiaz.

Replica

Eē realr volēs sicut creās cōtingit dupliciter.

9. rñi. ⁊ alibi sepe

Vtrum in futuris cōtingētib⁹ actꝰ volūtatis diuine precedat actū intellectꝰ. q nō. qz nihil amar nisi cognitū. ℔z Aug. ¶ Sed ꝯ. in ꝑcessu practico actꝰ volūtatis ꝑcedit actū ītellectꝰ

Hic introducit ſnia doct. nostri g dicit q voluntas prius determinat se ad̄ ītellectꝰ itelligat: ita q respectu taliū. s. ꝯtingētiū volūtas diuina ꝑcedit intellectū. ¶ Ad hoc aūt sunt due rōnes euidētes. ꝓma est. qz qcqd operar potētia mere nālis ante oēz actū potentie ꝯtingētis. operar mere necessario. Si ergo intellectꝰ itelligit ꝯtingētia ante oēm actū volūtatis necessario itelligeret. cū sit potētia nālis. Et sic necessario cognosceret ꝯtingētia: ⁊ per ꝯnis nēcio euenirēt. ¶ 2ª est ista. potētia que necessario ꝯformar regule recte: oz q ꝼm dictamē illiꝰ regule se conformet: ⁊ si ꝯ regulā agit nēcio est inordinata: sed volū tas diuina nēcio ꝯformar tāq̄ regule ītellectui in bis in qbꝰ seq̄r ītellectū. g̃ si ītellectꝰ intelligit antiꝝ ꝼm venturū: necessario volūtas volet. ¶ Sed ꝯ banc ſniam instar 4ª. ꝓ io supposita regula Aug. q. s. ipossibile est q volūtas ferat̄ nisi in cognitum. Tunc arguo sic. qcqd diuina voluntas vult diuinꝰ intellectꝰ pcognoscit: sed diuina volūtas vult determinationē suaz qua determiat actiue hoc faciēdū. ergo intellectꝰ diuinꝰ eā esse precognoscit. ¶ 2° eodē modo arguo de determinatione passiua: qz exq̄ volūtas diuina eā vult ītellectꝰ eā pcognoscit. ¶ 3° instar ꝯ predictā opinionē: supposita quadā declaratione. dicūt. n. isti q est ꝯsiderare. 4. signa. ¶ In ꝓmo intellectꝰ diuinꝰ itelligit gditates oīuz creabiliū. ⁊ eoꝝ que erūt: ⁊ eoꝝ que nō erunt. ¶ In scōo volūtas illa diligit volitione simplicis cōplacētie: qz ītellectꝰ ⁊ volūtas in deo sunt potentie ꝯnāles ⁊ adeq̄te. g̃ dilectio est necessaria. ¶ In 3° voluntas diuina ꝓducit eas seu determinat illas gditates: q̄ de se sunt indeterminate ad esse ⁊ ad nō esse: ad alteꝝ ꝯdictoriꝝ. ¶ In 4.° signo diuinꝰ itellectꝰ aspiciens determinationē volūtatis. itelligit talia esse determinata. Et sic futura ⁊ presentia cognoscit. ¶ Omnia ista exēplificanr in vno solo exēplo. s. in ista ꝓpōne: nauale bellū erit cras. cuiꝰ termini sunt precogniti ante actū volūtatis ⁊ nō habitudo vsq̄ ad determinationē ipsiꝰ volūtat. ¶ Istis ꝑmissis apparet tertia instātia. Nā ex isto ꝓcessu apparet q determinatio ipsa erit volita ⁊ non prꝰ cognita. Nā in 4.° signo est ꝑmo cognita. in 3° aūt est volita ergo prius. ¶ 4.° sic. aut qz totū illud ꝯplexuz. s. nauale belluz erit cras inq̄ntū est ꝼm se totū. prius est cognitū: aut nō. Si sic. habeo ꝓpositū. Si nō. ergo ꝼm aliqd sui nō est precognitū: sed ꝼm se est volitū totū. ergo volitū est aliqd nō precognitū. ¶ Ad pᵐ dico. q ſz ītellectus necessario omne obiectū volitū precognoscat: nō tñ omnē effectū causatū a volūtate: sicut lapis volitus ꝑcognoscit: sed tñ ipse actꝰ volēdi a volūtate causatꝰ ⁊ determinatꝰ ad lapidē nō est ab ītellectu precognitꝰ. ¶ Dico g̃ q illa determinatio nō est obiectū diuine volūtatis: sed est effectꝰ eius: ⁊ ita nō oz q talis determinatio sit precognita: qz nec est volita: sed est solū circūstātia actus volēdi respectu talis obiecti. Eodē modo dico ad 2ᵐ de determinatione passiua: qz nec est volita nec cognita: sed obiectuz precise. pōt tñ esse volita actu reflexo: sed hoc est per accidēs q̄ntū ad ꝓpositū. ¶ Ad 3ᵐ ⁊ 4ᵐ dico q ista ꝓpō. nauale bellū erit cras. est precognita solū q̄ntū ad extrema: sed q̄ntuz ad habitudinē extremoꝝ nō. ¶ Sed quid est habitudo: Aliqui dicūt. q est ens rōnis: sed hoc nihil valet: qz nauale bellū vere ⁊ realr erit. Sz quicqd ponatur. siue ens reale. siue ens rōnis. quoddā ens cognoscibile est in se: ⁊ volūtas diuina illam habitudinē vult. g̃ necessario ītellectus illaz precognoscit. ¶ Dicir hic vnifōrmiter de determinatione ⁊ de habitudine. s. q quiditas determinationis est precognita: nō tñ q ipsa volūtas sit tali determiatione determinata. Similr habitudo istoꝝ extremoꝝ est preintellecta ⁊ termini seoꝛsum: nō tamē ipsa cōplexio tota. ¶ Sed cōtra. qz ad hoc q volūtas diuina sit determinata vel determinās tali determinatione. nō requiriꝝ nisi volūtas ipsa ⁊ determinatio ⁊ habitudo vnius ad alteruz. ergo nec ad cognosci. Sed oīa ista sunt precognita. g̃ voluntas determinata vel determinās erit ꝑcognita. ¶ ℞. impossibile est habitudinē extremoꝝ cuz ipsis extremis ꝯcipi. qn cōcipiar ipsa cōplexio: qz nihil addit ad illa. aut si aliquid addit: de illo seoꝛsum erit eadē ratio: sicut de quolibet illoꝝ per se. ¶ Dicūt ergo aliqui q talia intelliguntur. s. habitudo siue determinatio siue cōplexio sub rōne cōi. nō ꝓpria Sed hoc nō potest stare. ꝓpter idē. qz ratio ꝓpria esset volita: ⁊ tamē nō cognita: qñ. s. volūtas ipsam determinat. ¶ Jdeo ꝓpter illa que habent diffic. videtur posse dici q habitudo siue ꝯplexio nō sūt ꝓprie obiecta volita: sed circūstātie obiectoꝝ cōsequētes actū volēdi. ¶ Sed dices. nōne ista opz eē precognita. Dici pōt q licz voluntas nō possit ferri in obiectū nisi precognitum: tamē bene pōt ferri in moduz obiecti qui nō est precognitus: sicut imaginatio nō pōt ferri nisi in precognita a sensibꝰ particularibus: tñ bñ pōt in eadē obiecta sub mō non cognito a sensibꝰ particularibꝰ. ⁊ tūc dico. q solum

Obiicitur quadrupliciter. Vbi supra.

Ordo sco. h ⁊ in ſſti. q. 14. ⁊ alibi sepe. de cognitione veritatis aliaꝝ a se in deo.

Ideales. g̃nāles vel ꝯnales.

Vtrū ſco. io. di. h. ⁊ iſtū ibidē ⁊ alibi in ſſti.

Regula aug. de ꝑcognitōe voluti q̄ſ intelligi dz.

Habitudo ꝑti ad ſubm qd?

Replica dupl'r

Vide diligenr h pōderando q̄ſ volūtas ferr in ñ ꝑcognitū: qz est ſingl'aris reſolo ⁊ doctria optia.

D. duplex.

extrema erũt obiecta volita. ⁊ illa bene sunt precognita. cõplexio aũt vel habitudo erunt solũ modi.

¶ Sed hic est diffi. si itellect⁹ diuin⁹ cognoscit modos itrinsecos pertinẽtes ad ꝓductionẽ creaturarũ quoꝝ vn⁹ est exĩtia. alter actualitas. alius realitas. alius ꝓtingẽtia.

Modos intrinsecos creaturaꝝ ad ꝓtingẽtiã pertinẽtes ñ ꝓcogĩsci.

¶ Dico ꝙ si isti modi creaturaꝝ cognoscunt ante determinationẽ voluntatis a diuino itellectu. tũc ꝓtingẽtia cognoscent ab intellectu aũ volũtatis determinationẽ: qz illa que precognoscunt a diuino itellectu: per illa sunt formaliter ꝓtingẽtia.

¶ Itez ꝓtingẽtia inq̃tũ ꝓtingẽtia nõ sunt precognita: sed termini sunt cõtingẽtes per modũ ꝓtingẽtiũ. ergo illa nõ erũt precognita. s. modi itrinseci.

¶ P. nõ est ibi ꝑcognitũ ꝙ antixps existet: ⁊ tñ sua futuritio nõ est nisi sua existẽtia in futuro. Unde ly isti modi forte in gnãli sint precogniti: tñ in spãli existẽtia aut ꝓtingẽtia illi⁹ vel isti⁹ nõ vident precognita.

Tãge instãtiã ⁊ adde ꝟ pka ponderando.

¶ Sz tũc est vltimũ dubiũ: quo. s. voluntas põt in illos terminos vel istos modos: si sunt nõ precogniti.

¶ Dici põt. ꝙ isti modi nõ sunt ꝓprie per se obiecta itellect⁹ vel volũtatis: sed solũ modi sunt obiectoꝝ. Nõ. n. vult voluntas existere per se: sed ꝙ homo existat: ita ꝙ homo est ibi obiectũ ipsi⁹ volũtatis. existẽtia aũt est modus ipsius hois vel obiecti. Nõ est ergo icõueniẽs ꝙ volũtas ferat in modũ quẽ itellꝰ nõ precognoscit: qz nõ fertur in ipsum: sicut in obiectum.

¶ Ad argumentum patet.

Questio. III.

Utrum cũ ifallibilitate diuine scientie poterit stare mutabilitas ꝓtingẽtiũ. Qz nõ. qz nõ videt eẽ ꝓportio mutabilis obti ⁊ imutabilis scie: qz imutabilis scia regrit obiectũ imutabile.

¶ Cõtra. fides determinat ꝙ sic. ⁊ hoc est verũ. Dic est veritas determinata per fidẽ.

Cõclusio q̃siti.

Sed ad intelligẽdũ istã veritatẽ oz imaginari in cõplexionib⁹ de ꝙbus est scia 4or signa.

¶ Primũ est. in quo diuina essentia repsentat itellectui diuino termios simplices ꝓplexionũ taz necessariaꝝ: q̃ possibiliũ vel ꝓtingẽtiũ.

Ordo notabilis signũ q̃druplex diuie cognitiõis ⁊ volitiõis ⁊ secuzat recte. Vide Sotulem. I. d. 4. 5in quoh. q. 14.

¶ z^m signuz est. in quo diuin⁹ itellect⁹ formar cõplexiones taliũ terminoꝝ determinate possibiles ⁊ necessarias: qz ille sunt ex terminis note: qz vero ꝓtingẽtes nõ bñt cuidẽtiã ex ipsis terminis ipsas concipit vt neutras.

¶ 3^m signũ est in quo diuina voluntas tales ꝓplexiones vt neutras sibi per itellectũ presentatas determinat ad alterã partẽ dicẽs. hoc erit. ℞ nõ erit.

¶ 4^m signũ est. in quo diuin⁹ intellect⁹ aspiciens ad diuinã volũtatẽ determinatã videt illam ꝓpositionẽ quã sibi vt neutrã presentauit. ⁊ ex tali determinatiõe quã videt cognoscit ꝓpones cõtingẽtes. s. hoc erit. hoc nõ erit.

¶ Ad ꝓpositus applicando: ly p^m ⁊ z^m signũ ab alys presupponant: tñ de eis nõ est cura ad ꝓpositũ. Ad 3^m g̃ signũ opz referri ꝓtingẽtiam ⁊ varietatez ꝓtingẽtium. Ad 4^m aũt infallibilitas scie diuine refert: qz itellect⁹ videns in 4° signo volũtatẽ diuinã. videt ituitiue eius determinationẽ. nihil. n. põt latere itellectũ diuinum ꝙ sit in volũtate. Et tũc sicut stãte determinatiõe diuine volũtatis: que est in 3° signo. res nõ ꝓñt non euenire: ita itellect⁹ in 4° signo ifallibilẽ notitiã de eis bz.

Quare ifallibilis cognitio dei ꝺ ꝓtingẽnt⁹. Dubiũ.

¶ Et si dicat. quo in eodẽ instãti duratiõis põt aliqd esse ꝓtingens ⁊ necessariũ.

¶ Dicit ꝙ in sensu ꝓpõnis est necessariũ: sedẽtẽ non ãbulare: qõ est ꝓtingẽs in sensu diuisionis. Ordo aũt signoruz istoꝝ in eodem instãti eternitatis est imaginãdus nũc esse: sicut fuit ab eterno: qz idẽ istãs est eternitatis.

Signa permanentia. Obiectmr quadruplicuter.

¶ Sed ꝺ hoc instat 4^r. Primo sic. nã volũtas diuina: sicut ꝓtingẽter se determiat: ita ꝓtingẽter stat in illa determinatiõe: qz a nullo necessitat ad extra volẽdũ: quẽadmodum. n. sicut ꝓtingẽter creat: ita ꝓtingẽter ꝓseruat. Ita sicut ꝓtingenter ꝓducit in eẽ volito: ita ꝓtingẽter stat in tali ꝓductione. Et ideo põt oppositũ determinare. aut istaz determiationẽ suspẽdere. ⁊ tũc falsificat qõ erat precognitũ ꝑ 4° signo. Uel sic. nã diuia volũtas eadẽ cõtingẽtia stat in determinatione illa qua se determinat. ergo ꝓtingẽter stat. ⁊ per ꝓñs põt dimittere illã determinationẽ: sed scia erit ꝑcise ꝺa ex determinatione. ergo ea dimissa in 4° signo scia nõ erit vera.

Qz ꝺimiatio diuine voluntatis posz alr se bře: lz nõ scia: qõ tñ caste declarabis vt scis.

¶ z°. qz illa sciẽtia que aliud necio ꝑsupponit. nõ est vera nec certa. nisi ex cõditione. maxime si illud suppositũ põt alr se bře: sz scia presupponit determinationẽ: que põt alr se bře. ergo illa scia diuina nõ erit nisi cõditionata.

¶ 3°. qz ego scio. ꝙ si deus voluerit: ꝙ antixps veniat ipse veniet: sz de⁹ nõ aliter nouit. ergo tãtã certitudinẽ habeo nũc de futuro ꝓtingẽti. q̃tã babz de⁹.

¶ 4°. qz tunc sancti nõ ꝓñt esse certi de beatitudine sua. qz videt stare determinationẽ. nec aliũde ꝓñt certificari: sz determinatio stat ꝓtingẽter. ergo ꝛc.

¶ Ad p^m cõcedo ꝙ ita ꝓtingenter stat de⁹ in determinatione illa: sicut se ꝓtingẽter determiat: ita ꝙ ab eterno se determinauit ꝓtingẽter. ⁊ ꝓtingẽter stat ab eterno ⁊ ꝑ eterno in determinatione illa. Et sic ꝺcedo ꝙ illaz põt dimittere: sz tñ nõ sequtur ꝙ scia sit mutata: qz scia nõ erat nisi stãte determinatione. vtpote de⁹ nõ scivit antixp̃m venturꝝ absolute. Sed si staret determinatio diuina qua determinauit deus vẽturum ipsuz ab eterno. Et ideo si mutet determinatio: iaz scia nõ erit mutata.

¶ Sed tũc vꝰ stare z^m dubiũ: qz iã scia dei erit ꝺditionata. Doc nõ põt homo fugere. Ideo dico ꝙ est ꝺditionata.

Scia ꝺi ꝺ ꝓtingẽtib⁹ ẽ ꝺditiõata.

¶ Ad 3^m qñ dr ꝙ tunc ita cognoscerem⁹ certitudinaliter futura ꝓtingentia: sicut deus. Dico ꝙ in qualibz scia ꝺditionata est ꝓcessus per modũ ñtie. In tali aũt ꝓcessu perfectius ⁊ certi⁹ nouit qui scit ⁊ videt añs. et cognoscit ñtiaz. q̃ qui ignozat añs. ⁊ nõ videt nec scit nisi ꝺditionalr: modo ita est ꝙ scia dei de futuris cõtingẽtib⁹ ꝑsupponit añs qõ videt intuitiue. s. determinationẽ volũtatis. Nos aũt eã nõ videm⁹: sz eã q̃ ignozata supposita scim⁹ ñtiaz. Et ex hoc apparet. ꝙ de⁹ ꝑfectiorẽ notitiã bz de futuris ꝓtingẽtibus q̃ babeam⁹ nos q determinationẽ volũtatis diuine ignozam⁹.

Dẽa nfe cognitiõis ⁊ diuc ꝺ futuris ꝓtingẽtib⁹ nõbilis valde.

¶ Ad 4^m de securitate beatoruz dico ꝙ sancti nõ bñt certitudinem demõstratiõis absolute: sz talez q̃lis ei sufficit. Tñ credo ꝙ sancti bñ videt ꝙ de⁹ posset facere alr. tñ nõ dubitant: qz forte de⁹ suspẽdit illũ timorẽ.

Securitas sctoꝝ in q̃ ꝙsistit?

¶ Intelligẽdũ tñ ꝙ scia dei nõ est simplr cõditionata: sz absoluta ꝑ 4° signo: tñ respicit determinationẽ ꝑ 3° signo. Ideo scia dei est ifallibilis: nõ tñ necessario gn de⁹ posset aliter facere ⁊ oppositum facere.

Mõbilꝰ certitudine scie diuine.

¶ Ad argumentum patet.

Questio. IIII.

Utrum futura ꝓtingẽtia habeant veritatẽ determinataz. ꝙ nõ. qz qõ nõ est. nõ bz veritatẽ determinataz: sed futura nõ sunt. g̃ ꝛc.

¶ Cõtra. qz qõ nũc est presens: aliquãdo fuit futuruz: sed nũc bz veritatẽ determinatã. g̃ ꝛc.

¶ Dic

sunt quatuor faciẽda. Primũ est videre, vtr ꝓtingentia in deo habeãt veritatẽ determinatã. 2m vtrũ in seipsis. 3m si est eq̃lis determinatio veritatũ ꝓtingẽtiũ ꝑteritorũ pñtiũ ꝛ futurorũ. 4m vtr veritates ꝓtingẽtes sint cõexe.

ꝑm9 artic. **Quantus** ad ꝑmm dico. q̃ futura ꝓtingẽtia habent veritatẽ determinatã in deo.

Determinatã veritatẽ futurorũ cõtingẽtiũ in deo esse

¶ Hãc ꝓbo 4r. Primo. qz qñ aliqua potẽtia fertur in aliq̃ obiectũ. q̃tũ est ex se nãlr. eodẽ modo fertur in illud: sicut sibi presentat̃: sed diuin9 itellect9 fert̃ in 4o signo in volũtatẽ diuinaz: ꝛ etiã in obiecta que sunt per volũtatẽ repñtata: sed volũtas determinate repñtat futura cõtingẽtia. g̃ ꝛc. ¶ 2o. qz dictũ est. q̃ de9 in q̃rto signo nouit ꝓpositionem de ꝓtingẽti ꝛ determinate. ¶ 3o. qz omne certitudinaliter cognitũ ꝛ determinatũ. veritatẽ determinatã hz in cognoscẽte. futurũ cõtingẽs est a deo cognitũ certitudinalr. g̃ ꝛc. ¶ 4o. qz diuine reuelatiões que sunt facte ꝓphis de futuris ꝓtingẽtib9 nõ essent certe.

Obiꝯtur notabiliter.

¶ Sed ℈. qz illa que nõ sunt pñtia non pñt hr̃e veritatẽ presentẽ: hz futura in deo nõ sũt presentia. ergo ꝛc. ¶ Itẽ vbi nõ sunt termini ꝓplexionis formaliter. ibi nõ põt esse veritas: qz nõ separant̃: sed in deo nõ sunt termini cõplexionis formalr. igr̃ ꝛc.

Et si ideo formaliter sit cã veritatis determinate ꝓtingẽtias: nõ tñ ipsa veritas nisi obtiue.

¶ Dico ꝓ ista. q̃ veritas determinata futurorũz cõtingẽtiũ nõ est in deo formalr: sed obiectiue tñ. Causa autẽ istius veritatis est in deo bñ formalr. s. determinatio ei9 volũtatis. Unde patz. q̃ si futura bñt veritatẽ determinatã in deo. q̃ bñt eã obiectiue. Et si sic. itelligit̃: nõ videt̃ frustra dictũ: q̃. s. eorũ veritas est determinata in diuina notitia: hz nõ in eoꝝ exñtia. Qõ pz. qz esse aliqd tñ obiectiue in aliquo. est terminare eius actionẽ. ¶ Si aũt ꝓtingentia sunt tñ in diuĩa sciẽtia: qr. s. termiant actus scie diuĩe. ergo sunt tñ ibi obiectiue.

8z. q. q. 3z.

¶ P. ille intellectus ꝛm Aug. q̃ itelligit rez aliter q̃ sit est falsus: q̃re si intellect9 diuin9 itelligit rẽ esse determinatã. opz ipsaz determinatã esse: sed nõ nisi obtiue.

2s articulus. Op. alioꝝ quaz sustinet ad bonũ sensũ applicãdo

Quantum ad 2m vidẽdũ est. si bñt veritatẽ determinatã in seipsis. ¶ Dicit̃ ab aliq9. q̃ qz futura ꝓtingẽtia nõdũ sũt. hic est q̃ nõ bñt talẽ vitatẽ determinatã: qr vitas ꝓtingẽtiũ est simul cũ exñtia eoꝝ. ¶ Et si dicat̃. q̃ hz nõ sunt in sua pñtia: tñ sunt in sua futuritione. Dicũt q̃ esse futurũ. nõ est nisi fm qd esse. ¶ Ex hoc apparet. q̃ isti satis ꝛcedũt ꝓpositum: q̃. s. in se aliquo mõ bñt veritatẽ determinatã: sed qñ erunt simplr creata: habebũt veritatẽ determinatã: sicut nunc bñt presentia. q̃ aũt futura talẽ determinationẽ habeant vt ista pz. Nã hec est simplr vera. Antixps erit. ꝛ ista est simplr falsa. Antixps nõ erit. Hoc ego ꝓbo q̃druplr. Primo sic. satis euidenter: oĩ ꝓductioni actiue corrspõdet necessario aliqua passiua: sed diuina volũtas actiue ꝓducit ista futura ꝓtingentia in eẽ volito. qõ nõ est aliud nisi actiue ea determinare. ergo necessario aliqd est ꝓductũ. nõ aliqd qõ sit in deo formalr. g̃ nec̃io aliqd qõ est in creatura vel in futuro ꝓtingẽti: sed ipmmet ꝓducit̃ in eẽ volito. ergo determinat̃ passiue. g̃ ꝛc.

Applicat ad ꝓpositũ dcã op. in fine do intẽtũ.

¶ Cõfirmatur. qz sicut ꝓductiuũ regrit ꝓducibile: ita determinatũ ꝓductiuũ determinatũ ꝓducibile. Et eodẽ mõ sicut determinatiuũ regrit determinabile: ita determinãs determinatũ. volũtas aũt diuina est determinãs. ergo aliqd est determinatũ. Illud autez nõ põt esse nisi futurũ cõtingẽs. ¶ 2o sic. nã scriptura cui9 vba sunt vera simplr: dicit q̃ antixps erit. ꝛ q̃ ista est falsa. antixps nõ erit. ergo ista. antixps erit. hz determinatã veritatẽ. ¶ Cõfirmat̃. qz xps hoc idẽ asserit qui nõ põt mentiri. ¶ 3o sic. sicut oẽ preteritũ fuit pñs: ita omne futurũz qñq̃ erit pñs. alias nõ esset futurũ. cũ hoc sit futurũz: qz tũc ꝑsens erit. qñ autẽ erit pñs tunc erit ita determinate vã: sicut nũc est determinate vex. ergo erit nũc determinate vex. Nã ad determinationez antecedẽtis segtur determinatio ꝓntis. ¶ 4o. qz cuiuslibz ℈dictionis altera pars est vera: hz nũc est ista vera aut falsa. antixps erit. Si vera: habet̃ ꝓpositũ. Si falsa. tũc eius ℈dictoria erit vera. antixps nõ erit. ꝛ ℔ est ꝓpositũ. Et eodẽ modo possunt fieri due subcõtrarie in cõtingẽti mã false: eo q̃ ambe negarent̃: sicut predicte. Dicũt tñ aliqui. q̃ non est ℈dictio in ꝓpositionib9 de futuro.

In ꝓpõnib9 de futuro contradictionẽ eẽ.

¶ Sed cõtra. qz in eis est affirmatio ꝛ negatio: ideo ꝛcedũt: sed tamẽ dicunt q̃ nec sunt vere nec false determinate. ¶ Contra. qz altera pars cõtradictionis. vel est vera vel falsa Hz illi dicũt. q̃ lex ℈dictoriorũ ibi nõ tenet. ¶ Cõtra. qz ꝓpositio per se nota in aliqua mã negari nõ debz. ¶ Ideo dico. q̃ necessario est tenẽdum tãq̃ ꝛclusum per ꝑncipiũ ꝑmũ ꝓplexuz. q̃ altera sit determinate vera: qz de quolibet est affirmatio vl negatio vera.

Resolo

¶ Dicunt tñ alig. q̃ alterutra est vera: sed nõ altera. ¶ Sed hoc nihil est. qz hz aliq̃ cõe possit esse idifferens ad vtrũq̃ ℈riorũ: non tñ aliq̃ singulare: sed hic est questio de ista singulari ꝓpositiõe. ¶ P. negato determinate altero ℈dictoriorũ ponitur reliquũ. aliter nõ essent opposita immediata.

Alterutrũ ꝛ Alterꝝ dñt.

¶ Sed tamẽ istatur cõtra hoc. qz si est ista vera determinate. antixps erit. ponatur oppositus inesse: qz hoc est possibile deo. ergo qñ ista ꝓpõ ꝓlata fuit: fuit vera ꝛ falsa. ꝛ sic sil vera ꝛ falsa. Et similiter de ista. mũdus semp mouebit̃. ¶ Dico q̃ iste instãtie: ita bene cõcluderẽt de pñti: sicut de futuro: qz in eodẽ instãti: quo de9 producit gr̃am. ista ꝓpõ est vera. gratia est. ꝛ in eodẽ instãti posset eaz nõ ꝓducere: ꝛ tũc esset falsa illa que pri9 erat vera.

Obo

¶ Dico q̃ ista que nũc est vera de presenti. potest in eodẽ instãti esse falsa in sensu diuisionis: non tñ in sensu ꝓpositionis. Deus enim in sensu cõpositionis in illo instãti in quo ꝓducit gratiã. nõ põt non ꝓducere: sed bene in sensu diuisionis. Sic dico in ꝓposito de illis que sunt de futuro: sicut de istis.

Dicta determinationis nectiorũ ꝓtingẽtiũ nobilis

¶ Sed nũquid ista determinatio futurorũ cõtingẽtiũ est talis determinatio qualis est necessariorũ. ¶ Dico q̃ nõ. qz determinatio ꝓtingẽtium est talis. q̃ ipsa possunt alr se habere: sed necessaria nõ nec in sensu ꝓpositionis nec diuisionis.

Quantum ad 3m ꝑncipale videndũz est. si est equalis determinatio veritatũ cõtingẽtiũ de ꝑterito. de pñti: ꝛ de futuro.

3s. articulus.

Op. alioꝝ. 1. ꝛclusio.

¶ Dico q̃ maior est determiãtio in preterito q̃ in pñti: qz preteritũ inquãtũ preteritũ est: ipossibile est aliter se habere: ꝛ maior in presenti q̃ in futuro: qz ꝑsens est de facto determinatum. futurũ vero nõ nisi de possibili.

2. ꝛclusio.

Obiꝯtur quadrupliciter.

¶ Sed ꝓtra istud arguo quadrupliciter. Primo. qz sicut mũdus nũc cõtingenter est. ita tũc cõtingẽter incepit: ꝛ sicut potest nũc aliter se habere: ita potuit tunc in preterito. ¶ Secũdo. qz mundus est in isto instanti ad esse determinatus vere ꝛ nõ obstante ista determinatione in eodẽ instanti in quo est. põt nõ esse in sensu diuisionis. cũ nõ cõtin-

I. Jo. 1. ꝛ. 2. Jo. 1. ꝛ alibi in euangelio ꝛuet. testa.

Al. q̃re aliqñ.

gens sit nisi duz actu est.ergo nō obstāte q futura ⁊tingentia possint alr se habere.adhuc sunt ve determinata. ¶ 3° qz lz ⁊tingēs ⁊tingēter sit ad alterum determinatū:tñ nec̄io est ad vtrūq; ex nā sua inq̄tū ⁊tigēs:vt.s.de nō possz facere oppom. Futurū ḡ ⁊tingens aut erit determinatū.⁊ tūc hr ꝓpom. aut ad vtrūlibet tñ est.⁊ illud est nec̄iuz ex nā sua. ⁊ ꝑm hoc nō erit futuꝝ ⁊tingēs. ¶ 4°qz eadē peni tus res est successiue pñs.ꝑterita.⁊ futura:imo idē tps nuō.Et sic si vnū tps est determiatū.⁊ reliquū est determinatū. ¶ Jdeo videt q sane itelligēdo taz pñs q̄ ꝑteritū q̄ ēt futuꝝ est ⁊tingēs.oīa autez sunt eq̄ determinata in suis ꝓpodis. ¶ Sz tūc occurrit diffi.qz exquo ꝑteritū trāsit.nō pōt eē ꝑteritū. Futuꝝ aūt dato q sit futuꝝ.pōt nō esse futurū. Dicit q in sensu ꝓpōnis:sicut pñs est nec̄io pñs:ita preteritū est preteritū.⁊ futuꝝ est futuꝝ. Duz.n.futurū est futurū in sensu ꝓpōnis ipole est gn sit futurū. Jn sensu diuisiōis ꝑteritū nō ē nūc ⁊tigēs:qz nō est nunc.nec futuruz:sed fuit cōtingens .⁊ sic illud erit.⁊ presens nūc est.s.⁊tingens.

Oō. ppīa. Eqlis determinatio in oib⁹ ⁊tigētib⁹ quo ad oēm dſiaz tpis:qō bene pōdera. Dubium.

4°articulus

Quantū ad 4m̄ pncipale videdū est.sivitates ⁊tigētes ō futuris. ꝑteritis.⁊ pñtib⁹ sint ꝓnexe. ¶ Dr q sic.qz sūt eēntialr ordinate: qz oē tēp⁹ est mēsuratū tpe.pri⁹ fuit futuꝝ q̄ pñs pri⁹ pñs q̄ preteritū ordine eēntiali. Et ex his formāt q̄tuor ꝓnes. ¶ Pria est.q de oī de quo vez est dicere:qñ fuit.vez fuit dicere.q est.cū ꝑteritū presupponat pñs. ¶ 2a.q de oī de quo est vez dicere: qñ est.fuit vez dicere qñ erit.cuz pñs p̄supponat futuꝝ:sicut ꝑteritū p̄supponit pñs:sicut dictuz est. ¶ 3a.q de oī de quo fuit vez dicere qñq; erit. sēp fuit vez dicere qñ erit:qz eadē rōne qua fuit vez a mille ānis ⁊ a mille millib⁹.⁊ sic in ifinitū: sic de vna boza. ¶ 4a est.q ō oī de quo fuit ab eterno sp vez dicere qñ erit.nec̄io erit.Et sic oīa futura eue nirēt de necessitate. ¶ Sz oīb⁹ trib⁹ ꝑmis ꝓcessis. vltima est oio negāda:qz lz ab eterno de⁹ ꝓordinauit futura:tñ ⁊tigēter ⁊ ab eterno:⁊ vt dixit sic erit Et sicut ab eterno poterat nō ordinare: qz ⁊tingenter ordinauit.sic nūc.qz ⁊tingēter stat. ¶ Sz tunc remanet diff.qz exquo aliqd trāsit in ꝑteritū.ipole est alr se hre.si ḡ est vez nūc dicere. antixps erit. cras erit preteritū.vt si dicat.heri fuit istud verus antixps erit.⁊ tūc ipole est gn fuerit vez:⁊ tñ si oppositū eueniret.nō fuisset vez. ¶ Dico q in sensu ꝓpōnis nec̄io fuit vez dū fuit.⁊ erit vez si sit futurū nec̄io. ¶ Sz si ponat oppositū eueníre destruitur ꝓpom de futuritiōe ⁊ ꝑteritiōe.Et ēt in sensu cō posito ℞ erit ipole.q futuꝝ vt futuꝝ ponat nō eueníre. ¶ Ad argm̄ pz ex scdo articulo.

Cōnexio trium ⁊tingētiū fm.3. dſias tpis nōn. A.l. pñtie. Cōclo q̄druplr

Dubiuz.

6.cthicoꝝ. Vide notes p hoc & p sedentib⁹

¶ Distinctio. XL.⁊.XLI. Qō. I.

Predestinatoꝝ nullus videtur posse damnari ⁊c.

Si autem querimus merituz obdurationis ⁊c.

Circa distinctionē 40am ⁊ 41am. Quero ꝑmo.Utꝝ predestinatio sit eterna.q nō.qz solus de⁹ est eternꝰ:sed predestinatio nō ē de⁹ qz predestinatio est ⁊tingēs.de⁹ aūt necessarius.ergo ⁊c. ¶ Cōtra.qz deus predestinauit electos añ mundi cōstitutionem. ¶ Dic sunt duo inquirēda.Primuz est. quid est predestinatio zm si predestinatio est eterna.

I.Petri.1.

Quātum ad p̄m pono.4or ꝓnes.Prima est.q predestinatio non dicit aligd absolutū:sz respectiuū.Probat.qz predestinatio ſz q hō est alicui⁹ predestinatio:sz oē tale est respectiuū.ḡ ⁊c. ¶ 2°.qz ois ꝓductio videt dicere respectū:sz predestinatio nihil aliud esse videt nisi ꝓductio predestinati in esse volito.ḡ ⁊c. ¶ 3a ꝓclusio est.q predestinatio nō est respectus fundamētalis:sed formalis. Probatur.qz ois respectꝰ fundamentalis est nec̄io in deo:qz qō per se ineſt.nec̄io ineſt: sed predestinatio in deo nō est necessario:qz sicut deus ⁊tingēter predestinat:ita in eo ⁊tigēter est .⁊ q̄si p accns. Predestinatio ḡ ipsa est reus actualis.nō fūdamētalis. ¶ 3a ꝓ.q est reus rōnis.nō realis. Probat.qz ōs ad creaturā nō refert realr:sz de⁹ predestinatōe ad creaturā predestinatā refert.ḡ ⁊c. ¶ 2°.qz oē qō ē in deo realr est neće eē:sz predestinatio ē ⁊tigēs.ḡ ⁊c. ¶ 4a ꝓ.q predestinatio nō ptinet ad intellectū in deo:sz ad volūtatē. Probat.qz ois preordinatio vr ad voluntatē ptinere:sz predestinare nihil aliō est nisi ad vitaz eternā aliquē preordinare.ḡ ⁊c. ¶ Sz ꝓ hoc instat 4r. Prio sic. Nā predestinatio nihil aliō est nisi preordinatio alicuius ad vitam eternaz. Sed illud nō videtur esse nisi velle diuinū:quo vult alicui dare gloziā.Cōstat aūt q hoc est absolutū.ḡ ⁊c. ¶ 2°sic.qō formalr est in deo.nō est cōtingens: qz omne tale est imperfectū vt sic.sz predestinatio est formalr in deo.ergo nō est cōtingēs:⁊ sic erit nec̄ia sed ois respectꝰ dei ad creaturā nec̄io est fundamētalis.ḡ ⁊c. ¶ 3° sic. p illō ꝑcise qō ē ens rōnis nō ꝑt aligd realr denoiari:sz deꝰ dr realr predestinare electos. Cōstat aūt q deꝰ nō dr predestinare electos nisi ipsa predestinatiōe.ḡ ⁊c. ¶ 4°sic.Ois reus rōnis vr eē in itellectu:imo vr ꝺictio. q sit respectꝰ rōnis ⁊ nō in itellectu:sed predestinatio:p te: est respectꝰ rōnis.ergo nō est nisi in itellectu:⁊ sic nō ptinet ad voluntatē. ¶ Ad p̄m dico.q predestinatio pōt accipi duplr.vel fundamētaliter:⁊ sic nō est nisi velle diuinū. Uel formaliter ⁊ vltimate: ⁊ sic dico q dicit respectū:vt.s.accipiat pro preordinatiōe alicui⁹ ad vitā eternā.Unde si velle diuinū accipiat simplr. sic est qd absolutū.⁊ idē q deus. Si autē accipiat velle diuinū nō simplr vt velle est:sz vt velle dui⁹. sic dicit respectū ad illud cui⁹ est.Sic dico in ꝓposito. ¶ Ad zm dico.q omne reale qō est in deo ē ne cesse esse:sed tñ nō ois respectus rōnis qui ponitur in eo formalr pōt dici necesse eē.hō est predestinatio. ¶ Ad 3m dico.q qñ dr q deꝰ realr predestinat: verū est:sed tūc accipit predestinatio p fūdamēto.⁊ sic est realis:qz nihil aliud est nisi velle diuinū. qō est reale.Sed si accipiatur p eo qō formalr dicit.s. pro respectu.sic nō est realis:sed tñ rōnis. Dicitur tñ quodāmō realis.vel qz nō fingit a rōne: sed de relinqtur.Uel realis:qz denoiatione extrinseca dr de re ꝓpter terminū realē:sicut actio dr de deo realiter tñ denominatione extrinseca. ¶ Ad 4m dico q respectus rationis pōt accipi duplr.Uel largeyl stricte.Si stricte.sic est tātuz in itellectu. ⁊ sic predestinatio non est respectus rationis. Si large.sic dicitur de omni respectu qui nō est in re ante operationē intellectus:⁊ sic potest esse nō solum in in-

Oō. ppīa. Eqlis determinatio in oib⁹ ⁊tigētib⁹ quo ad oēm dſiaz tpis:qō bene pōdera. Dubium.

Predestinatio nez respectū rōnis ſzālē ad dinā volūtatē ꝓtinēte esse.

Predestinare quid? Obijcitur qua drupliciter.

Predestinatio nē duplr accipi.

Velle diuinū dupliciter accipi.

Ubiq; notabilis solutio.

Predestinatio nē eē realē ptinḡit duplr.

Dici reale ptinḡit duplr.

A.l.tñ.

Respectꝰ rōnis duplex.

Vnā intellectū care trecipe. sed ē voluntate respe eas rōnis.

tellectu: sed etiam in voluntate 7 in oī potentia collatiua vel ordinatiua alicuius ad aliud: sicut pz q volūtas dat numismati q sit numisma. 7 baliuo q sit baliuus: nihil reale dando sibi. Sic g̃ respect⁹ talis a voluntate esse potest.

z. arti.

Quātum ad z^m principale videndū est. si p̄destinatio sit eterna. hec ē veritas determinata p ecclīam 7 p sacrā scripturā. Venite bñdicti pr̄is mei pcipite regnū. Predestinationem aūt esse eternam: pōt intelligi dupl'r. Uno mō q ab eterno predestinauerit 7 non modo. sed q tm̄ nunc 7 semp maneat in proposito predestinationis. Alio mō. q ab eterno p̄destinauerit 7 nunc p̄destinat: et semp predestinabit. ita q semp sit vnicus actus p̄destinationis. g non transeat in preteritū. Exēpluz. de eternitate mūdi: q pōt intelligi dupl'r. Uel qz p̄mo creauit 7 postea nō: sed tm̄ pseruauit. Uel q sicut ab eterno creauit. ita nūc creat: 7 semp creabit. Primo mō non pōt intelligi q p̄destinatio sit eterna. Et probo 4^r. Primo sic. qñcūqz signū indiuisibile est i aliquo peryodo. opz q ois duratio sequēs sit finita ex pte añ: 7 p oñs non eterna. Si g̃ esset aliquod instans in quo deus p̄destinasset: tunc 7 post nō. p̄destinatio dei non esset eterna. ℂ z° sic. oē cōtinuū qō incipit ab aliquo termino nō pōt esse infinitū: sed pcontinuū successiuū est pcontinuū. g̃ si hz terminum non est infinitū: sed si tale instans ponat i quo predestinet 7 postea non: duratio actus predestinādi haberet terminū: ergo non esset eterna. ℂ 3° sic. qñ aliqua ita se hñt. q vnū precedit 7 aliud sequit. si illud qō sequitur est ab eterno: aliud. s. illud quod p̄cedit non est ab eterno: sed añ eternū: sed predestinare 7 manere in eodē proposito sic se hñt. Manere. n. in eodem proposito segtur predestinare: 7 illō est eternum 7 ab eterno. qz ab eterno māsit in ꝑposito eodem. g̃ ante eternuz predestinauit. Et si non. predestinatio durationē hz finitā. ℂ 4° sic. qñ aliqua sunt incōpossibilia in ordine duratiōis. si vnū est eternū: aliud nō. sed predestinare 7 permanere in eodē proposito predestinandi sunt icōpossibilia. g̃ si predestinare est eternum: permansio no ē eterna. Ideo dico. q p̄ mō non potest intelligi. sed oz q intelligat z° mō. ita q vnicus actus predestinationis sit ab eterno. q̄ ab eterno p̄destinauit. p̄destinat 7 predestinabit. ℂ Sed ꝯ instat 4^r. Primo sic. p illo signo p q̄ deus predestinauit electos: transiuit ab illa indeterminatiōe ad determinationē: vl' ab illa indifferentia ad determinationē. Primo. n. fz prius dicta sunt oblata voluntati vt neutra: sed illa transitio non pōt eē nunc: sed ab eterno. g̃ mō nō p̄destinat. ℂ z° sic. qz illud qō semel accipit esse: frustra amplius producit'. sed esse predestinatum non est aliud nisi accipere esse volitū: ergo si ab eterno accipit: frustra nunc accipit. ℂ 3° sic. nam segtur fz predicta q sanctis qñ dabit' gloria. tunc p̄destinantur: 7 tm̄ illud est impoſe: cū p̄destinatio nō fiat nisi pfuturo. ℂ 4° sic. qz ptinet ad prouidentiam que respicit futurū: vt futuz. ℂ Ad p^m pcedo. q idē trāsitus est nūc qui fuit ab eterno. 7 qō nō fuit ab eterno non ē nunc. Non. n. ē imaginanduz: nec nūc nec ab eterno eē transitū p moduz fluxus 7 successiōis: qz illa sunt oīa pmanentia. vñ non est alius transitus nisi q in p̄ signo nāe nunc offert. 7 ab eterno offerebat intellectus volūtati. In z° aūt instanti nāe nunc determinat 7 ab eterno determinauit. ita q semper est idem actus manens. ℂ Ad z^m semper est eadem predestinatio permanens sic eadem numero: sicut creatio dr̄ pmanere eadē numero 7 non fluens. q̄ deus dr̄ creare quālibz creaturam. ℂ Ad 3^m dico. q predestinatio est pro futuro signo nāe vt durationis. Uñ qñ aligs saluabit'. ꝑsiderabunt' ibi signa nāe. nam ab eterno erat futuruz. sed qñ dabit non erit ibi futuritio: sed ordo nāe. ℂ Eodem mō dico ad 4^m. sufficit. n. ordo nāe. ℂ Sed est hic dif. .s. si ex p̄dictis possit excludi sufficienter eternitas mūdi. Dico q necesse est vti distinctiōe priori. Primo aūt mō interrogando. s. q p̄ creauit 7 postea cō seruauit. sic dico q eternitas mundi est impossibil'. Sed z° mō non vr̄. qz non repugnat pcingenti ꝑduci. qz ab eterno predestinauit pcingēter: 7 ita mō vr̄ q ab eterno produxerit: q̄tūcūqz contingēter ꝑduxerit. ℂ Ad arg^m pz. Qō II.

Ecce qō q̄ris: ō creatione. qō tm̄ examina bñ ponderando.

Dubiuz.

De eternitate mūdi signanter vide hic.

VTrum deus possit predestinatum non p̄destinare. Q̄ non. qz sibi ꝯdiceret. ℂ Cōtra. qz idem instans numero manet. ℂ Dic sunt tria ingrenda. Primū est propositū. s. vtrū possit p̄destinatus non predestinari. z^m vtrū possit predestinatus dānari. 3^m. vtrū prescitus possit saluari.

I. arti. Cōclo duplex

Quantum ad p̄^m introducuntur due ꝓnes. Prima ē. q p̄destinatus ab eterno non pōt nō predestinari in sensu cōpōnis. qz predestinatus in sua rōne formali includit actū predestinationis in sensu cōpōnis: 7 p oñs ipossibile ē talem non predestinari. ℂ z°. qz sicut oē qō ē: quādo ē necesse ē esse in sensu cōpōnis. Ita futuz inquātū futuz. necessariū ē in sensu ꝓpōnis: 7 sic non pōt nō esse futuz: vt sic. fz predestinatū inquātuz predestinatuz vel predestinatio. respicit futuz. g̃ 2c̄. ℂ z^a ꝓ ē. q predestinatus pōt non predestinari in sensu diuisiōis: sic albū pōt eē nigrū. Sicut. n. ab eterno cōtingēter se determinauit. ita mō. fz ab eterno se determinauit pcingenter. sic 7 mō. z°. qz deus potest oēs saluare: g̃ 7 predestinare: fz multos nō saluat. g̃ multos nō predestinatos pōt predestinare: 7 predestinatos non predestinare. g̃ 2c̄. ℂ Istud āt pz in q̄ druplici signo. q̄ nēcio opz ponere ad ꝓpositū ōclarādū. 7 ad saluanduz multa q̄ de hac mā dicuntur. Primū signū in quo intell's diuin⁹ itellexit Petrū in puris nālibus. z^m in q̄ intell's offert voluntati Petrū in rōne neutra. vt. s. potēs hr̄e vl' nō hr̄e beatitudinē. 3^m. in q̄ volūtas ipsuz determinat q sit.

I. pmenias ad finem.

Et si non i sensu diuisiōis. i sensu tm̄ cōpōnis p̄destinatuz impossibile ē nō p̄destinari.

Signū quadruplex predestinatorum 7 pscitoz.

4^m in q̄ intell's diuinus ꝓuertit se sup volūtatē et videt illa. Non ē aūt imaginanduz. q hic sit trāsit⁹ successiuus: imo in toto tpe oīa illa signa 7 sub eodē ordine pmanēt. Uñ sicut ab eterno p 3° signo volūtas Petrū sibi oblatū pōt predestinare 7 non predestinare. ita mō pōt p eodez signo: cum talia non fluant ad modum signoz: que sunt in tpe vel in ordine durationis. Pro quarto signo est sensus cōpōnis. Pro 3° est sensus diuisionis. Ista ēt equipollēt cōiter dictis de veritate ꝓñtie 7 ꝓñtis: de multis dictis antiquis: qui si bene intelligātur predictis equipollent. ℂ Sz ꝯ. ꝑ q̄ si deus predestinauit non saluandū: 7 prius erat predestinatus: sequit' q diuina voluntas non impletur: si. s. fuit predestinatio ō eo ad vitaz eternā. 7 mō non. z°. qz tunc deus decipe/retur: dum. n. predestinauit: cogitauit eū saluare: cuius oppositum eueniet. 3°. qz impossibile est eē trāsitum de contradictorio in ꝯdictorium sine muta/

Vnā ois ābiguitas tollit in hac materia.

Ad. l. ō nec̄itate.

Instat q̄drupl'r

Ad obj. 2 ar. 7 mōi pōnis.

Obijcitur qua/druplicit'er.

Ad. p̄cedenti 7 alibi. s. 7. q. seq.

In dinis ē trāsitus fluxu 7 mutatiōe 7 semp mutatis idē: 7 i eodē tpo.

tione facta in altero extremoꝝ:sed hic est talis trā/situs,g̃ rē.Probatio minoris:aliqs q̄ nondū est:pre/destinatus est.Si g̃ debeat nō predestinari: opz eē transitum ⁊ mutationez:non in re predestinata.qz nondū est,g̃ opz q̄ in diuina voluntate. ¶ 4°.quia cōiter dr̄ q̄ deus ab eterno voluit pro tali instanti aliqd fieri:nec idiget noua volūtate: sed sufficit an/tiqua ad ℞ q̄ illud exeat in esse.Si g̃ volūtas anti/qua est posita tunc in esse:cū aduenīte instanti de/terminato:necio ponaꝫ res in eē: ⁊ sic isto solo.q̄/cūqz alio circūscripto:Petrus hēbit beatitudinez.

De imutabilita/te ogatiōis diui/ne.

¶ Ad p̄m dico. q̄ qñ voluntas diuina se ab eterno determinauit.non fuit cōpleta ꝓductio nisi quātū ad eē volitū.sz non q̄tū ad eē reale.s.q̄ illud sit vo/litum sic pro tali tpe vel instanti. ¶ Dico g̃ q̄ diui/nuz cognoscere ē solū ꝺditionaliꝛ.suppositō q̄.s.vo/luntas maneat in illa determinatione:maneat tñ i ea ꝓtingenter.Et iō pōt desinere.Pōt g̃ accidere q̄

Caste icede hic.

deus velit hunc saluare pronūc:⁊ tñ poterit nō vel/le:nec ex ℞ segtur mutatiō in deo:sed in esse volito.

Intellꝰ diuinꝰ ꝺditōaliꝛ nouit plura.

¶ Ad z̄m dico:q̄ tota mutatio est ex pte obiecti po/siti de nouo in esse volito in quo prius non erat. Ex quo.n.ꝓtingenter pro alio ⁊ pro alio signo deus pōt velle que non voluit.p ℞:qz nulla res est producta: opz eē mutationem in obo in esse volito:⁊ illa ē mu/tatio obiua. Uñ sicut deus non creauit ab eterno.⁊ mō creat p te.⁊ hoc totū saluaꝫ p ꝓductionē creatu/re in esse reali.Sic dico de esse volito. Unde si nō esset aliud nisi istud:satis necessitareꝫ ad ponendū productionē rei in esse volito pp trāsitū ꝺictorio/rū.q̄ nō pōt aliter saluari. ¶ Ad aliud dico. q̄ non opz ad saluādū cōe dictū ⁊ vez:dicere aliud nisi ℞. q̄ postq̄ determinatio facta est:eadē volūtate stā/te antiq̄ eueniet res.sz si muteꝫ propositū. tūc non

Buta° duplex

Considera an currit liſimodo et pſa hic adde.

Quantum ad z̄m pn̄lc.s. (eadē:sz alia. vtrū predestinatus possit dānari:ponunt due ꝑnes ꝓsimiles prioribus. Prima ē. q̄ in sensu cōpōnis non pōt predestinatus damnari.qz oppositū includit in sua rōne formali:sic albū in sensu cōpōnis nō pōt esse nigrum.qz in tali sensu includit albedinē in p̄ mō. ¶ za ꝑ.q̄ i sensu diuisio/nis pōt.qz ꝓtingenter predestinat: g̃ pōt i oppositū.

z.artī.

Cōcl'o duplex. Et si i sensu diui/sionis:nō tñ cōpo/sitionis ꝑdestina/tū dānari posse.

Ista aūt declaraꝫ p signa illa enumerata ⁊ decla/rata in p̄ articulo istius qōnis. ¶ Sed est ne va cō/tradictio in istis de futuro:Dico q̄ sic.qz ibi est va affirmatio ⁊ negatio de eodem.

Dubiū.

Quantum ad z̄m principale videndum est. vtruz p̄scitus possit saluari. Dic opz ꝑnes ꝓsimiles introducere.Prima est.q̄ nō in sensu cōpōnis, za.q̄ sic in sensu diuisiōis, ꝓbatur vt.s. ¶ Dico g̃.q̄ instans predestinationis vel pre/scientie semp manet ⁊ non transit in preteritum.qz ēt ꝓtingenter p̄scit vel preordinat ad penā: ⁊ per ꝑns p̄scit ꝓtingenter in 4° signo.qz solū ꝺitiona/liter. Dic est q̄ deus sicut ab eterno predestinauit contingenter:sic q̄ potuit non predestinare. ⁊ simi/liter p̄sciuit vel reprobauit cōtingenter. sic q̄ po/tuit non reprobare.Sic dico.q̄ ⁊ nunc:et in q̄cūqz signo totius tempozis.eo q̄ semper manet ozdo si/gnozum enumeratozum superius. ¶ Ad argumē/tum in oppositum patet. Qō III.

3.artī. Concl'o duplex vnifozmiter ō p̄/scito.

Resolo nōbilis valde in hac mā altissima.

Vtrum p̄sciētia ⁊ predestinatio sit idem in deo.Qz non.qz Apl's dicit ad Ro.Quos p̄sciuit:hos ⁊ predestinauit. ¶ Cōtra Aug.15.de trini. q̄ deus vna ⁊ eterna ⁊ incōmutabili vi/sione complectitur omnia. 8. c.16.⁊ alibi.

Circa istam qōnē p̄mittunt̄ 4or p̄ambu/la.Primuz est.q̄ p̄scia dei accipiť dupliꝛ.Uno mō ipropie p oī eius p̄cogni/tiōe quā hz de futuris ꝓtingentib⁹:⁊ isto mō electi sunt p̄sciti ad gloriā.Alio mō stricte.pro cognitio ne quā hz de sola dānatione reproboꝝ.⁊ isto mō di/stinguiť ɔ predestinationē.Et isto mō solum repro bi sunt p̄sciti. ¶ zm preambulū est.q̄ predestina/tio vno mō pōt accipi p cognitione glorie electoꝝ. Alio mō p preordinatiōe ⁊ predestinatiōe diuine voluntatis ad saluandū electos.Et isto mō accipiť p̄prie predestinatio.qz ē q̄dā snīa diffinitiua. Diffi/nire aūt in ꝓtingentib⁹ ptinet ad voluntatē.Unde dicit Apl's ad ephe.i.q̄ deus predestinauit nos ſm p̄positū volūtatis sue. ¶ 3m preambulū est.q̄ acci/piēdo sic p̄prie predestinationē:ipsa differt a p̄scia sicut actus volūtatis ab actu intellectus: qz p̄scire ē actꝰ itell's.p̄destinare vo volūtatis.q̄ aūt actꝰ intellectus ⁊ voluntatis differant:fuit alias decla/ratū. ¶ 4m preambulū est.q̄ accipiendo predesti/nationē p p̄uisiōe q̄ deꝰ p̄uidet saluādos:⁊ p̄scias p p̄uisiōe q̄ deꝰ videt dānādos.vr̄ ibi eē dist°.Et hoc ꝓbaꝫ p illā viā p quā ꝓbamꝰ volitionē ⁊ nolitionē distingui aliquo mō in deo:qz illi q̄ sunt p̄destinati. nō sūt p̄sciti.sz idē oīno reꝰ eiusdē nō pōt eē ⁊ nō eē.

Jn ꝓtingētibus diffinire cuꝰ ſtē?

Predestiatio et p̄scia q̄lr dſnt?

Vide.5.q.1.⁊ in 4.⁊ alibi istum ⁊ alios.

Sed quoniā ō ista mā a mltis illiteratis: nāli tñ ingenio ⁊ rōne vigēti/bꝰ.theologi maxie ifestanť. Idcirco ad occurrēdū eoꝝ dubitatiōib⁹ hz ordinē interrogationū suaꝝ est p̄cedēdū.Et maxie occurrūt.8.dubia.Primuz ē.si deꝰ preuidet me moritur eē i pctō mortali:⁊ p ꝑns dānādū:q̄re creauit aiaz. ¶ Et ꝺfirmāt istō dubiū. qz nullus sapiēs artifex ꝓducit aliquē effectū quē p̄uidet.q̄ nō ꝓueniet ad finē sibi ōbitū: sz finis de/bitꝰ aie nr̄e est felicitas,g̃ rē. ¶ Rñdeo huic qōni. q̄ isipiētis ē cās q̄rere vbi nō ē cā:vt sigs q̄reret.q̄/re deꝰ ē deꝰ,aut q̄re bō ē aial rōnale. Huc aūt dicit Aug.ō ci.dei.q̄ si cā dine volūtatis q̄rať.nō iueniť. Et iō si q̄rať. q̄re ℞ fec deꝰ. respondeť.sic voluit. ⁊ ℞ ē stat⁹.qz dina volūtas ē p̄a regla i oīb⁹ ꝓtigētib⁹. ¶ Jsta rñsio ꝺclať 4r.p̄ q dē i mechanicis.qz licitū ē figulo ꝺ eadē mā facer̄ duo vasa. Unū i ꝓtumeliā .s.ad reponēdū imūditias:⁊ aliō i honorē.s.ad p̄ntā/dū i mēsa:⁊ tñ irrōnabiliꝛ q̄riť ab eo: quare magl ꝺ hac pte māe fecit vas ꝓtumelie. cū ibi nulla possit rō dari.qz nō ē.cū mā sit penit⁹ vnifozmis. Eodem modo hic frustra queritur.quare deus creauit aiaz illam in contumeliam: aliam autem in honorem. Et istā rñsionem innuit apl's ad Ro.9. ¶ zo decla/ratur in monasticis. Nam in actibus humanis se/pe solet queri:quaꝫ hoc fecisti:Rñdetur. qz volui. Et iterū.quare voluisti.Rñdetur.qz apparuit mi/bi sic esse volendum.Quare autem non statur i pri/ma resp̄onsione:Cā est.qz voluntas nostra non est p̄ma regula actuū nostrozum:sed ad hoc q̄ sit re/cta.regulatur a recta ratiōe. Uoluntas aūt diuina p̄ma regula est circa ꝓtingentia.Et ideo nulla vl/terioz est rō querenda. ¶ 3o in politicis.nā ab infe/rioꝛ est rō querenda.¶ 3o in politicis.nā ab infe/rioꝛ ꝑlato ⁊ p̄ncipe recurriť ad supioreꝫ.donec ꝑs

Bonastice.

Dēia voluntas create ⁊ diuine q̄ ad statū nōbilē.

Politice.

veniat ad supremuz: ⁊ ibi est status: qz qcqd ille decreuerit: ab eo appellare non licet. ¶ Sed dīna voluntas est summus princeps in ꝓtingētibus: ⁊ ideo illi q querunt cām de diuina voluntate: ⁊ recurrūt ad rōnem sicut ad priorē: assimilantur illis q in ecclesia appellant a sūmo pontifice ad vnuz ep̄m vel ad aliquē aliū prelatū inferiorē. qō vī incōueniēs. ¶ 4° i phīsicis. qz cū queriť q̄re ignis calefacit. nō pōt dari cā alia: nisi qz bz calorē. Et itez. quare calor calefacit: nō dať. qz illa est cā p̄ma i igne. Sic ⁊ est voluntas diuina in oībus cōtingentibus. Et sic precludiť via multis curiosis inq̄sitionibus. ¶ 2ª interrogatio est. Quare fecit mihi deus istā gratiā: vt me crearet: ꝑuidēs me dānandū. Et itez. q̄re teneor sibi gr̄as agere de illo būficio: qz expediuisset mihi q̄ nunq̄ habuissem illud. Dicunt alig. q̄ dānati magis volunt sic esse q̄ non esse. ⁊ ideo magna gratia fit eis. q̄ non annihilanť. vel q̄ fuerunt creati. ¶ Sed ꝺ hoc arguo quadrupliť. Primo. qz i euāgelio dī de iuda. Melius fuit ei si natus non fuissz hō ille. ¶ 2°. qz apls dicit. Desiderabunt mori. ⁊ fugiet mors ab eis. ¶ 3°. qz melius est alicui annihilari q̄ mortaliť peccare. cū magis hoc iustus eligeret. ⁊ tñ dānati ꝓtinue sunt in peccato mortali. ¶ Itez 4°. qz infinitū maluz est ꝑ pena inferni. eo q̄ est pena infinite transgressionis: ⁊ tñ non fuisse nullū est malū. hoies. n. quos posset creare deus. nullā penā bñt ex ß q̄ non creati sunt. Et ꝓp ß dī q̄ būficiuz creationis nō tendit in detrimentū rei create: sz p accidens venit dānatio ipsa: sicut si rex daret alicui aliq̄ forte alicium: ⁊ a casu se q̄retur eius precipitiuz: si tñ ille rex p̄sciret illud p̄ ipitium: non minus eēt ei regratiādū. Dico q̄ q̄ vnicuiq̄ melius est bonū totius q̄ proprīū: ⁊ iō videmus p experientiā q̄ manus se exponit pro capite. qz destructio capitis essz destructio totiꝰ: ⁊ non destructio manus: ⁊ iō cū dānatio istius cadat in bonū vniuersi ⁊ decorē ⁊ ordinem: iō bonū est illū creari sub illa habitudine. licz forte ipse vellet oppositū. Unde si talis eēt bonus: gr̄as ageret deo. qz ip̄e esset obiectū diuine iustitie. ¶ 3ª interrogatio est. quare deus permittit in vniuerso tantū malū: quātū ē dānatio: cum benigni p̄ncipes in suis regnis vitent oīa mala que p̄nt. ¶ Dī q̄ ipsi vitant q̄ p̄nt de potentia ordinata: non de absoluta. qz oēm penā mortis quā inferunt p̄nt excludere: ⁊ ita deus nō pōt ordinate vitare penā illam. ex quo petrū mortale p̄cessit. ¶ Sz redit dif. q̄ licz principes ordinate non possint auferre penam post culpā: tñ si ipsi possent vitare culpā ipsi facerēt: cuz non ꝑponant penā nisi ad vitādā culpā: sed oēz culpam vitare non possent. cū cās ignorēt: deus autez vitare pōt. qz oīa nouit. q̄ ⁊c. Dicitur q̄ lz ipse poset de poª absoluta: non tñ de poª ordinata. qz petrū in malis auget meritū in bonis ſm Aug. dū ipsos impugnant vitia. ⁊ magis meritū est bonis: dū ipsi dimittunť sibi ipsis. ⁊ p ꝓ̄s maiorē gloriā ꝓsequunť sicut de voluntate absoꝰ vnus princeps posset quēlibet a latrocinio p̄seruare: si eū teneret ligatū. sz tñ ß non facit: qz decet q̄ dimittat eū libe. ¶ 4ª interrogatio. qz si sū electº. tūc deus p̄uidet me saluādum: quare q̄ opz me laborare in bono ope. cū finaliter saluer q̄buscūq̄ operibus preuys. ex q̄ deº ab eterno ß preuidit. ¶ Dicit hic 4ª. Uno mō q̄ licz deus non posset aliter facere. ita q̄ necessario saluaret eū: tñ ex quo deus illud gratis ab eterno preordinauit: tāto magis ꝺz conari ad cōplacēdū sibi ex gratitudine. ¶ 2°. qz deus non necessario se determinauit ad saluādū: nec nēcio stat in illa determinatiōe: q̄n possit velle oppositū: si facias malum. Et si dicať. si determinaret oppositū. ergo prius nō nouit. Dī q̄ lz deus certitudinaliter cognoscat me nunc eē: tñ in eodē nūc pōt facere q̄ non essez in sensu diuisionis. ⁊ tunc oppositū nosset. ¶ 3° dī. q̄ scia dei de futuris ꝓtingentibꝰ non est ita determinata: sic de necessarys: sed est ꝺditionata: sicut oēs p̄missiones veteris testī ad Abraham ⁊ ad Dauid oēs fuerunt ꝺditionate: ⁊ ideo non stante ꝺditione. non staret q̄ p̄cognouit cū illa ꝺditione: ⁊ p illā ꝺditionez ipse p̄cognouit non necessario: sed ꝓtingēter. ¶ 4° dī ad interrogationē istā. q̄ sicut deus precognouit istius saluationē: ita ⁊ oēs actus meritorios qbꝰ saluabiť: ⁊ conatus q̄bus conabiť. ¶ Et si dicať. Nūquid deus necessitabit me ad istos conatus: Dicit q̄ non. sicut non necessitat ad actū p̄ītem: quem tñ certitudinaliter nouit. ¶ 5ª interrogatio est cū deº prenouit me dānandum si sum reprobus. ⁊ ita eueniet finaliter: quare opz me conari ad bonum: cum finaliter ꝺ me cōcludať in cā. ¶ Dī hic q̄druplíciter. Primo. qz lz bō talis p talia opa non saluet. tñ finaliter diminuetur eius pena. Ista rō tñ nō valet: qz sicut deus nouit dānationē: siue penā futurā: sic nouit ⁊ gradū pene. ¶ 2° dī q̄ qz bonū virtutis est pp se diligendū. qz a deo volitū sine q̄cunq̄ rel'one ad q̄cūq̄ penā vel gloriā ex nāli dictamine rōnis. ⁊ ideo q̄uis bō sciret se esse dānandū ītabiliter: semp adhuc deberet conari ad bonū. ¶ 3° dī. qz ꝑ Augu. nouit deus mutare sniam. si tu velis mutare delictum. Uñ deus non ita sententiauit ītabiliť nec p̄escit. qn possit opposituz facere ⁊ faceret si tu delictū mutares. ¶ Et si dicas q̄ nō p̄cognouit deº tūc me ꝺdēnādum. qz tūc saluabor. Dico q̄ ītno. qz ꝺditionate. ¶ 4° dī. q̄ lz deus p illo signo pro quo volūtas eiº precedit determinationē suā. possit oppositum ei q̄ qō eueniet. qz nihil adhuc de futuro cōtingenti nouit p illo signo. tñ post instans determinatiōis: vt dicūt. nō pōt i oppositū. qz se determinate determinauit. ⁊ tūc certitudinaliter nouit. ¶ 6ª interrogatio. q̄re ab eterno magis p̄destinauit istū q̄ me. cū ab eterno nil plus boni fecisset q̄ ego. Dico q̄ p̄destinatiōis nulla est cā. qz gratis deº p̄destinat. ⁊ nō ex opibus. Si. n. ex operibus eēt. iā gr̄a nō eēt gr̄a. ¶ Sed q̄re istam gr̄am nō bñt isti sic illi: Dī q̄ nō ē alia rō: nisi qz sic sibi placuit. sic declaratur. Primo in mechanicis: vbi artifex de duobꝰ lapidibꝰ penitꝰ ꝺformibꝰ: vnū assumit ad altare: aliū ponit in via. 2° in iconomicis. vbi p̄familias de duobus filys sil'natis: total'r cōsimilibus: vnū assumit ad hereditatem: ⁊ aliū redigit in seruitutē. 3° in politicis. vbi rex de duobus sibi equaliter p̄tatis. vnū assumit ad suū palatiū: aliū dimittēdo: in q̄ nullā iniuriam sibi facit. 4° in theologicis: vbi dicitur. Jacob elegit. Esau aūt dimisit deus q̄ñ q̄ gd q̄ boni vel mali fecissent. sicut dicit apls. ¶ Sed nūqd est hic acceptio p̄sonaꝝ apud deū: Dī q̄ nō. qz nulla merita p̄cesserunt. Si. n. eq̄l'r meruissent: ⁊ vnus remuneraretť ⁊ non alius. tunc bene esset p̄sonaꝝ acceptio. nunc autem. qz ex merito nulli tenetur. vnuz pōt sibi determinare alio omisso: sicut pz ſ. in Jacob ⁊ Esau. ⁊ i multis alys exemplis datis: sūi tñ alicui iniuria. ¶ 7ª iterrogaº ē. q̄re deº poꝛ

Expedit p̄destinato bñ agere et q̄re?

Möbilis euasio. sz instātiā ponde ra per totum.

Rñsio q̄druplex

Expedit p̄scito bñ agere ⁊ q̄re? vide notanter.

A.l. noueris.

De hoc. ſ. sepe.

Predestinationis nulla cāz eē.

Quere Paulū Ro. 9. ⁊ Aug. ⁊ alios vbi scis. Exemplū quadruplex.

Ro. 9.

ꝓphet.

Rñsio alioꝝ. Vide. 50. dis. 4.

Impugnatio quadruplex Math. 26. Epoca. 9.

A.l. cedit.

Rñsio ꝓpria Vide Sco. 27. di. 3. p. ⁊ 3.

Dānatio cedit i bonū vniuersi: et tenēt dānati deo regratiari.

Deus vitat culpā: penaz nñ de potia ordinata vitāt absoluta: ꝑ nō est.

Sup p̄s. 54.

Rñsio q̄druplex

dinauit istum ad vãnationez ppetuã: cum tñ nihil mali fecisset: ⁊ non solũ non elegit. Dicit q̄ lz p̃destinationis nulla sit cã. tñ reprobatiõis aliq̄ cã est: qō declarabit in seq.q. ¶ 8ª interrogatio est. quare deus ab eterno me vel te prescituz: non posset nunc p̃destinare: aut e3. cum voluntati eius cũcta subiaceant: sicut ab eterno: ita ⁊ nunc. Dr̄ q̄ cũ idẽ instãs eternitatis sit pñs ⁊ semp fuit: sicut ab eterno deus potuit nõ p̃destiare quẽ p̃destinauit ⁊ e3. ita ⁊ nũc. qz actus diuine voluntatis fm se non trãsit in p̃teritum. ¶ Sz instaṫ q̄druplr. Primo qz si nunc predestinaret: tũc ab eterno non fuisset predestinatus ad gloriã ⁊ certitudinalr preuisus. 2º. qz p̃destinatus ab eterno q nũc p̃destinaret nõ fuisset ve preuisus vel pscitus. 3º. qz deus preuidit ab eterno qō nũc non facit. ⁊ sic ab eterno oppositũ eius preordinasset. qō nũc ordinat. 4º. qz tunc deus transiret de 3dicto in 3dictũ: nulla facta mutatione in aliquo extremo3. ¶ Ad pm dico. q̄ nunc p̃destinaret: si ab eterno fuisset predestinatus. qz instãs eternitatis nõ transit in preteritũ. ¶ Per idem ad zm. ¶ Ad 3m dico. q̄ non ordinasset tũc ab eterno oppositũ: eo q̄ nihil est ibi preteritũ: ⁊ sil in eodez instãti presenti opposita esse nõ pñt. ¶ Per idez ad 4m dico. q̄ nõ inessent ei 3dicto ie opposita successiue. Sed q est predestinatus p p̃ signo voluntatis diuine: nõ põt p̃destinari añ illud signũ. Illa.n. signa nõ successiua: aut in preteritũ transeuntia: sed pmanẽtia sunt: sicut dcm̃ est de signis originis ⁊ nãe distictione. 13. ⁊. 14. ¶ Ad argm p3. q̄ accipit predestinationem pro actu voluntatis ⁊c. Qō IIII.

Reprobationis cãz esse.

Instãs eternitatis sp idẽ manet.

Objicit q̄druplr.

A.l. põt non.

.7.

l.c.26.

VTrum sit aliq̄ cã p̃destinationis. Qz sic. in apoc. dr̄. Ideo regnant cũ deo: ⁊ agnus dei cũ illis. Ideo ẽ illatio effectus cũ cã. ¶ Cõtra. Aug. i li° retractationũ. ¶ Dic sunt duo p̃ncipaliter ingrẽda. Primũ de q̄sito. ſ. de cã p̃destinatiõis. zm est de causa reprobationis.

1. arti. Sup epla3 ad Ro. Impugnatio

Quantum ad p̃m intelligendũ. q̄ aliquãdo vr̄ fuisse Aug. illius opiniõis q̄ sic. qz dicebat fidẽ esse cãz predestinationis. ¶ Sz 3 sunt alq̄ sancti. Et istud 3firmaṫ q̄druplici rõne. Primo 3firmaṫ rõne pauli. nihil qō datur ex meritis est mere gra: sed predestinatio ad vitam eternã est mere ex gra. g̃ predestinatio non est ex meritis. ⁊ p 3ns non bz cãm. Et 2º qz Paulus dicit. q̄ añq̄ gd q̄ bõi vel mali egissent: elegit Jacob ⁊ nõ Esau. 3º. actus summe liberalis non bz cãm: sed p̃destinatio est bz. g̃ ⁊c. 4º. qz si bret cãz. tunc de9 nõ posset non predestinare sine iniustitia. ¶ Sed 3 illud instatur q̄druplr. Primo. qz fm Anſ. sicut ois voluntas bz gd. ita bz cur. g̃ ⁊c. 2º. qz voluntas q̄ dat aliqd sine rõne est irrõnalis. 3º. qz tunc videretur deus acceptor psonaz. 4º. qz istos q̄ sunt pares voluntas recta oẽs acceptat: vt pares equaliter: sz in p̃destinando oẽs offeruntr: vt pares: in illo signo eniz offeruntr in puris nãlibus: in q̄bus sunt pares. g̃ ⁊c. ¶ Ad p̃m dico. illõ cur si referaṫ ad obm. falsũ est: si ad potentiaz: dico q̄ bz cur. ſ. ad cõplacentiaz quaṫ sic fecit: qz sibi placuit. ¶ Ad zm dico. q̄ illud est vez. vbi voluntas regulaṫ a rõne: sed voluntas diuina in 3tingentib9 est prima regula oĩno: ⁊ a nullo regulaṫ. ¶ Ad 3m dico. q̄ acceptio psonaz ẽ. qñ p minori merito daṫ maius premiũ. ita q̄ meritũ aliqõ presupponit: hic aũt nullũ p̃supponiṫ. ¶ Ad 4m dico. q̄ vez est fm se ⁊ ad finẽ nãlem: sz nõ opz q̄ ad finẽ supnaturalez eque bonos eq̄lr acceptet. qz mere liberalr acceptat: ⁊ confert talem finez liberaliter isti ⁊ non illi.

Obiicitur quadrupliciter.

Volũtatem hfecur 3tingit duplr intelligi.

Personaz acceptio q̄ qñ?

Quantum ad zm principale videndum est. vtrũ reprobatiõis sit cã aliqua. Et q̄tum ad hoc dicit doc. nr̄ q̄ sic. Lz. n. p̃destinatio nullã cãm habeat: tñ reprobatio bz. ¶ Doc aũt pbaṫ q̄druplici ꝓbabilitate. Primo. qz deus prõptior est ad miserendũ q̄z ad puniẽdũ. Põt g̃ misereri sine cã. sed nõ punire. ¶ Confirmaṫ. qz ad q̄rtam gnãtionẽ vadit in puniẽdo iniqtatẽ patruz. in milia aũt miliũ vadit in miserendo. ¶ 2º. qz null9 iustus aliquẽ sine rõne 3dẽnat. Reprobatio autez est quedã 3dẽnatio. ¶ 3º. qz deus est pronus ad miserendũ respectu illoz q̄ peccauerũt: multo fortius respectu illoz q̄ non peccauerũt. ¶ 4º. qz pena seqtur culpã. vbi g̃ nulla culpa preuideṫ. nulla dz ipoi pena. ¶ Confirmaṫ. qz fm Aug. deus non ẽ pus vltor q̄z homo sit peccator. Ideo dico sicut dr̄ doc. nr̄ q̄ prius deus videt demerita q̄z reprobũ. lz pus non videat merita q̄z eligat. ¶ Hoc aũt declaraṫ dupl r. Primo. deus sicut ⁊ oẽ agens ⁊ opans debite prius diligit finẽ q̄z ea q̄ sunt ad finẽ. ⁊ inter ea q̄ sunt ad finẽ: prius diligit ꝓpingora fini q̄z alia. Luz g̃ gloria sit finis: prius vult gloriã petro. deide gra3 qz ẽ immediata ipsi glie: deinde fidem: deinde mia3. deinde alia q̄ ordinãtur ad finẽ. Cũ g̃ merita gram p̃supponãt: ⁊ gloria prius diligaṫ q̄z gra: seqṫ q̄ merita nõ p̃cedũt p̃destinationẽ vl ordinationez ad gloriã. Qz aũt reprobatio multũ ⁊ maxime distat a fine ꝓordinato ad gloriã. g̃ ordinate opans pr9 accipit ea q̄ nõ tñ distãt a fine. vt. ſ. pm q̄ preordinatur isti sit debite esse. zm sit culpa. 3m demerita. ⁊ 4m ipsa reprobatio. Ista aũt se bñt q̄ ordinẽ: fm maiorẽ ⁊ minorẽ distãtiã a fine. ¶ 2º illõ declaraṫ exponendo illa signa q̄ sunt nẽcia ad intelligendũ ꝓcessum reprobationis ⁊ predestinationis. Sunt ergo 4or signa. Est g̃ pm i quo iudas ⁊ petrus offeruntur volũtati diuine vt neutri. ⁊ tũc volũtas diuina preordinauit petrũ ad gloriã: nullũ aũt actũ positiuuz bz circa iudam. fm Aug. ¶ zm signum est in quo preordinauit petrũ ad gram: ⁊ tunc circa iudaz adhuc nullum actum positiuum bz. ¶ 3m signũ est. in quo relinquuntur sibiipsis: ⁊ vterqz cadit in peccatuz. ¶ 4m signum in quo petrus resurgit. qz nõ potest permanere. qz predestinatus intelligitur ex primo signo. Judas autem non resurgit: eo q̄ nõ habet releuantẽ in deo. ideo reprobatur. ¶ Sed hic occurrunt diffi. Prima est. qz deus vr̄ esse causa reprobationis. qz qñ primo offerunt: ita est aptus iudas sic petrus vt predestinaretur. Nunc autẽ predestinat: illum autem non. ⁊ sic prius videṫ vltor q̄z ille peccator. ¶ Dico q̄ tunc punitio videtur quando nullo demerito interueniente nõ datur alicui finis: ad quem ipse est aptus fm ordinem nature. sed si non datur finis supernaturalis ⁊ excedens facultatem eius: tunc non dicitur punitio. ¶ 2ª difficultas est. qz deus videt illud malum culpe. ⁊ tamẽ non phibet. cum tamen posset impedire. ⁊ sic videtur 3sentire. ¶ Dico q̄ si deus esset obligatus ad prohibẽdum. vez eẽt. sed ad hoc deus non obligatur. ¶ 3ª dif. vtrũ deus puniat pp peccatũ cõmissionis. Et si B. q̄re concausat illum actum. Si autem pp petrũ omissionis q̄lr illud peccatuz sit. ¶ Dicit Scotus

Supgeñ. li. 2.

Regula Sco.

Declarat nõnẽ dctam, pcedendi ex pte dei ⁊ creature in p̃destinatione ⁊ reprobatione.

Sgnũ q̄druple x.

D. quadruplex. Mõtonũ 3curiosos.

Iniuste punire quid? Finis duplex.

Vide eã h. ⁊ l. 2. in mã de peccato actuali.

q̄ lz ad actū cōmissionis deus ꝯcurrat quantuz ad substratū peccati. non tñ q̄tū ad deformitatē peccati. Ad pctm aūt omissionis ꝯcurrit p aliquē aliuz actum positiuum: hoc alias declarabit. ¶ 4ª dif. est. qz pena dāni est pena maxima. si g̃ ī p̄ signo p̄ordinat petrum ⁊ non iudā. tunc vī penā dāni preordinare iude saltim sine cā. Ex illa saltez negatione actus circa iudā in p̄ signo priuat iudas visione diuina. Dī q̄ pena dāni vel carētie visionis nō vī eē pena simplr. qz si deus boies creasset in puris nālibus: ⁊ non dedisset eis visionem: nulla pena eis fuisset: qz ꝑ nō est debitū sibi. secus est de pena sensus. ¶ Ad argm. p3. qz ideo est illatio effectus ex cā cōplacentie. qz placet diuine voluntati.

Ad ad pctm cō missionis ⁊ omissionis cōcurrere. d.j. dī. 42.

Pena dāni: nō eē pena simplr. q̄ dū examina.

¶ Distinctio. XLII. Qō I.

Nūc ō oipotētia di agēdū ē.

¶ Circa distinctionē. 42. q̄ro p̄mo. Utr̄ gditates rer̄ creabiliū in poª obiua hñt esse essentie. Qr non. qz Jo. p̄. Oia p ipsuz facta sunt. sed illa nō sunt facta. eo q̄ sunt necessaria. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra. Apoc. 4°. pp voluntatē tuam oia que erant creata sunt. non erant aūt nisi in esse essentie. g̃ ⁊c. ¶ Circa istam qōnem primo insistēdum est circa terminos. 2° circa q̄situm. Sunt aūt quattuor termini in qōne. s. gditas rei creabilis. esse essentie. potentia obiua.

1. arti. Quiditas gd?

Quantum ad p̄m gd itellr noīe gditatis sepe supius dictū ē. q̄ p gditates nō intelligunt nisi rōnes formales gditatiue rer̄ ī se. Creabilia aūt sunt q̄ sunt apta nata a deo creari. Potentia aūt obiua est illa in q̄ esse itelliuntur res añq̄ creent. ¶ Sz diffi. est de alio termino. s. de eē entie. ¶ Et q̄tū ad ꝑ pono 4or p̄nes. Prima ē. q̄ esse essentie nō est aliud a gditate. qz eē essentie ē illud de quo dī diffō. qz diffō iudicat eē. non aūt nisi gditatiue. ¶ 2ª est. q̄ illud eē q̄ ponit in oi. ppone de necio. est esse entie. qz in oibus talibus est vn? terminus alteri entialis. vel qz de essentia. vel qz ꝑs entiaz in 2° mō. vel aliquo alio reducibili ad illa. Et rō huius est. qz vitas oium taliū ppōnū manet exītia actuali circūscripta. ¶ 3ª est. q̄ illud eē quod ponitur in propōnibus ꝯtingentibus est esse exītie. qz ille non verificant nisi eor̄ veritas exīstat actualr in rer̄ nā: ⁊ talia nō sūt entialia. ¶ 4ª est q̄ esse cōpōnis q̄ est in propōnibus ⁊ in terminis ear̄: non est aliud ab eē essentie vel existentie: illō tñ esse quo homo est albus: vel est aial: oportet esse extra aiam: aliqn extra aiam homo non eēt albº: nec eēt aial. Pz g̃ ex istis gd est eē entie.

Creabile gd? Potentia obiectiua quid? Esse entie gd? Al. gditates. Circlo q̄drupl'r Al. eē gditatiuum. Caste proseqre dicta ista alīs pōderando.

1. arti. Istis premissis quantū ad p̄m. insistēdū est quātū ad 2m. Et q̄tū ad hoc est ꝑ insistendū circa ptem affirmatiuā. 2° circa ptem negatiuā. ¶ Quantū ad p̄mā ptē intro ducunt. 12. fundamenta ꝓbantia q̄ sic. Primuz radicat in cālitate cāe finalis sic. Dis cālitas necessario bz effectū aliquē: sed cālitas causę finalis ē rerū dum sunt in poª obiua. g̃ ipsa que sunt effectus hñt aliq̄ esse: non nisi essentie. g̃ ⁊c. Maior est manifesta. qz non pōt intellectus cape q̄ aliq̄ cā causet ali quē effectū nisi effectº hēat aliq̄ esse. qz cāre nihil aliud est nisi dare esse. sicut causari nihil aliud ē nisi recipere. Modo probo minorez sic. quandocūq̄z aliqua habent ordinem essentialem in actu. habēt ordinem etiam in potentia. Hanc probo. naz ordo eēntialis ꝯsequitur rōnes formales: que abstrahūt ab esse in actu ⁊ esse in potentia. ⁊ vtrūq̄z istoz eis accidit. g̃ ordo eēntialis est rer̄ in poª. non tñ varia tur ordo eēntialis p aliqd ꝯtingens cuiusmodi est exīstere: sed cālitas cāe finalis ꝯsistit in ordine eēntiali rer̄ ad deū. ergo cālitas cāe finalis erit in poª. ⁊ p ꝯns talia hēbunt aliq̄ eē. ¶ 2m fundamētum radicat in cālitate cāe exemplaris sic. oē exemplar vel cā exēplaris in actu necessario bz exēplatū. hoc eniz p̄z ex nā rel'onis. ⁊ ēt cālitat| que necessario ter minū regrunt: sz deus est exēplar ⁊ cā exemplaris oīuz ab eterno anteq̄ res eēnt in actu. g̃ habuit exē plata: non nisi p̄m se esse essentie. g̃ ⁊c. Minor patz. nā si ab eterno deus non fuisset exemplar omniuz: deus non intellexisset oia. ¶ 3m fundamentū radicat in cālitate cāe efficientis: nō inquantū ꝓducēs: sed in rōne sue productibilitatis. Et ꝑ sic. Oē ꝓductiuū ē alicuiº rei ꝓducibil' ꝓductiuū: hec ē ō se nō. sz deus ab eterno fuit ꝓductiuº: g̃ ab eterno fuit aliquod producibile: illud non fuit deus. ergo creatura. nō aūt in esse existentie. qz anteq̄ essz deus erat productiuus: ⁊ ipsa erit producibilis. ¶ Dicit vn? doc. q̄ ab eterno fuit aliq̄ producibile: sed hoc est tñ denoiatione extrinseca. qz. s. creatura est creata. ¶ Sz ō. sicut deus est creator sive extrinseca denominatione: sive alio mō: ⁊ non est creator sui: sed alterius. ita ab eterno fuit creatiuus: non sui: g̃ aliculus creabilis ab eterno. sed creabile necessario bz aliquod eē: non nisi esse essentie. g̃ ⁊c. ¶ 4m fundamentuz radicatur in natura obiectiue opatiōis sic. nulla poª obiua pōt eē alicuius: sive vt obi primary sive vt secūdary: quin necessario illud sit terminus operationis illius potentie. Deus autē ab eterno intellexit creaturas vt obiecta secundaria. ergo creatura fuit terminus intellectionis: sed non nisi p̄m aliquod esse: ⁊ illud esse est esse eēntie. ergo habuit ab eterno esse essentie. alias esset itellectio sine termino. ¶ Si dicatur q̄ nō oportet q̄ habeat aliquod eē ad hoc q̄ sit terminus intellectionis divine: sicut obiectū secundariū est terminus. ¶ Cōtra. aut intelligit aliquid: aut nihil. Si aliquid. ergo creatura intellecta est aliquid. Si nihil. ergo nō intelligit creaturam. qz nihil intelligere est non intelligere. ¶ 5m fundamentum radicatur in productione obiectiua sic. Omne producens aliqd in q̄licunq̄z esse. necessario habet productum: qz ponere producēs sine producto est nihil ponere. sz deus ab eterno produxit res in esse cognito ⁊ volito. ergo ⁊c. ¶ Dices. hoc est esse respectiuuz ⁊ esse rationis. Ex hoc sequitur intentum. qz omne eē respectiuum necessario presupponit aliquod esse prius eo: sed ab eterno res acceperunt esse respectiuum per te. ergo ab eterno presupponunt aliquod esse. non autem nisi absolutum. quod est eē essentie. ergo ⁊c. ¶ Confirmatur. quia esse volituz: ⁊ esse intellectū non possunt esse illud esse precise quod habent res. quia esse intellectum vel volitum principaliter nō dicit nisi esse rationis: ⁊ esse respectiuum: sed eē respectiuum presupponit aliud. non nisi esse essentie. ergo ⁊c. ¶ Sextum fundamentum radicatur ī natura relationis sic. continens inquantum continēs est alicuius continens: sed deus continet. ergo aliquid. non seipsum. g̃ creaturā. Maior pz ex nā relationis. Minor est nō. qz deus ꝓtinet alia eminēter

Ad pctm cō missionis ⁊ omissionis cōcurrere. d.j. dī. 42.

Pena dāni: nō eē pena simplr. q̄ dū examina.

Exemplar.

Efficiens. Al. l. productiuitatis.

Euasio.

Opatio obiua.

Obm duplex

Euasio.

Productio obiectiua.

Euasio.

Esse obiectiuuz vtriusq̄z vitalis potētie eē entie presupponere. Continēs.

Mā ꝺtinētie virtualis ⁊ eminentialis que sit?

Diuisio.

Poª ⁊ actª presupponūt ēs cinſdē rōnis: ſz altᵘ in scoto quere.

Diffinitio.

Diffō cui debet fiē ⁊ nois significatio passio.

Demōstratio.

A.l. fiunt.

Cōpō ⁊ diuisio.

Euasio.

Tāge hᵇ plā p ⁊ 3. viō sco. i. plo. ⁊ di. 3. l. q. 4. ⁊ alibi ad hᵇ.

Euasio.

A.l. exñtie.

tᵘ virtualiter. Sed ꝙ illud qō ꝺtinet non sit deus. ꝑz ex mō ꝺtinētie. ſ. vtualiter. qz illō qō cōtinet aliō virtualr: pōt illud deducere ad eē: deus seipsum nō pōt deducere ad esse. g̃ non ꝺtinet seipsuz virtualr. Silr deus ꝺtinet eminenter ⁊ non seipsuz. qz oē cōtinens eminenter in pfectione excedit ꝺtētū: qz cōtinet eminētius in illo q̃ in se: sed nihil deū in pfectione excedit. g̃ nec ꝺtinet eminēter. ¶ 7ᵐ fundamentū radicat in nā diuisiōis sic. qñcūqz aliqō diuisum diuiditur ꝑ duo diuidentia: illud inuenitur eiusdē rōnis in vtroqz vbicūqz inueniatur: sed ens qō diuidit in ens in actu ⁊ poª tāq̃ diuisum eiusdē rōnis. inuenit in vtroqz. sed in ente in actu inuenitur ens nō fabricatū ab aīa. g̃ in ente in poª inuenit ens nō fabricatuz ab aīa: cū ens fabricatū ab aīa: ⁊ ens non fabricatū ab aīa nō sint eiusdē rōnis: vt ꝑz in ꝓhē. ¶ Confirmat ista rō ꝑ formā syllogisticā: suppono ꝙ ens dr vniuoce de ente in poª ⁊ ēte actu. Tunc sic. Ens istud qō dr de vtroqz: aut est fabricatū ab aīa. aut non. Si non. hr̃ ꝓpositū. ꝙ ens in poª non est ens fabricatū ab aīa. qō est falsum. ¶ 8ᵐ fundamētū radicat in nā diffōnis sic. quecūqz hñt eādem diffōnez: hñt idē esse essentie. Ista de se ꝑz. cū diffō indicet solum esse essentie: sed ens in poª ⁊ ens in actu hñt oīno eandem diffōnem. g̃ hñt idem esse essentie: ⁊ sic res in poª obiua. ¶ Cōfirmat. qz q̃cūqz distinguunt p̄cise ꝑ posterioza: cōueniūt in ꝓpriis. Hec de se est manifesta. qz ad oppositū. ſ. ꝙ nō ꝓueniant in prioribus: sed distinguant: tunc nō distinguunt p̄cise ꝑ posterioza: sed ens in actu: ⁊ ens in poª distinguuntur p̄cise per posterioza diffōne ⁊ eē essentie. g̃ in istis ꝓueniunt: g̃ hñt idez esse essentie. ¶ 9ᵐ fundamētū radicat in nā demōstratiōis sic. impossibile est ꝙ aliqd demōstret ō aliquo ꝑ gd: nisi illud de quo demonstratur habeat simplr esse essentie: sed de entibus in poª fuerunt vere demonstrationes ꝑ gd. g̃ ipsa hñt esse eēntie. Minoz ē de se nota. Maioz declarat. qz demōstratio ꝑ gd presupponit gd: vel subi vel passionis. De hoc non curo: sed illud qō hz gd: necessario hz eē essen⁽ᵗ⁾. Mihi appet ꝙ euidenter ꝓcludat intentū. ¶ Decimū fundamētū radicat in via diuisiōis ⁊ cōpōnis sic. Accipio istā ꝓpōnē. hō est aīal: vel ista fuit vera ab eterno: vel non. si non. g̃ est contingēs: qz quicquid accipit esse ex tempore est contingens: qz in materia cōtingenti erit. Si sic. cum veritas ꝓpōnis presuppo nat simplicē entitatem termino⁹. g̃ ⁊c. ¶ Si dicatur ꝙ est necessaria: suppositā tñ entitate terminorū. Istud nihil valet. qz illud est simplr contingēs: qō non est vez necessario: nisi suppositō contingenti. sed ꝑ te. ista nō est va necessario nisi supposita entitate termino⁹: q̄ per te. ē ꝺtingēs. ergo ipsa ē simpliciter contingēs: qō semper vr̃ satis inconueniēs. ¶ Arguo g̃ sic. Dis habitudo p̄suppōit extrema illius habitudinis. ſz habitudo illa est eterna. g̃ p̄supponit ab eterno hominē ⁊ aīal in aliquo esse: q̄ sunt extrema habitudinis. ¶ Aliq dicunt ꝙ ista nō valet. qz non ſegtur. Dō est aīal: g̃ homo ē. cuius tamē oppoᵐ vñr ꝓbare iste rōnes. ¶ Sz istud nihil ē. qz aut intelligis de eē existere. ⁊ tunc vez dicis. nec de hᵇ ē dubium. Si autem intelligis ō quocūqz alio eē oñdo euidēter ꝙ hoc ē impossibile: accipiēdo vniformiter eē. Et hoc sic. Posito toto integrali. ponitur quelibet eius pars necessario: sed ista propō. hō est animal: est quoddam integratum ex homine ⁊ esse ⁊ animali. ergo ea posita ab eterno tāq̃ quodā toto: necessario homo esse ⁊ animal aliqualiter pōnuntur: non potes dare ita paruum eē quin illō sufficiat. ¶ ℙ. arguo sic. ista est vera. ab eterno homo est animal. tunc accipio illud est: aut ibi accipitur pro esse essentie. aut pro esse existentie. cum non sit dare aliquod aliud eē. Non pro eē existētie certuz ē. Si aūt pro eē eēn⁽ᵗ⁾. tunc habetur propositum per argumētum factum. Posita multitudine aliquoꝝ ponitur quodlibz illius multitudinis: ſz homo eē. ⁊ animal. tria ista ponūtur. g̃ eē eēn⁽ᵗ⁾. ¶ Undecimū fundamētuz radicatur in natura productionis realis ⁊ actualis sic. Omnis natura fundans aliquā relationē necessario ſm aliquod eē. ꝑcedit eē ipsiꝰ relationis. cum ipsa sit prioz: ergo ſm aliquod eē: sed non ſm eē exñtie. qz pro quocunqz signo intelligit creatura habere eē existere: intelligitur habere i se productionē. ita ꝙ simul existit: ⁊ ē producta. ergo ſm illud eē non precedit. Relinquitur g̃ ꝙ precedit ſm eē eēn⁽ᵗ⁾. ¶ Duodecimum fundamētum radicatur in natura accidētis sic: quandocunqz aliq̃ competunt alicui ꝑ accidēs: illi non repugnat eē sine quocunqz illoꝝ que conueniunt sibi ꝑ accñs: ſz omnia q̃ ꝑtinent ad actualitatē ⁊ existētiam creature: competunt sibi contingenter: ⁊ per accidens. Et dato ꝙ negaretur de per accidēs: non tamē pōt negari quin contingēter. cum omnia sibi cōueniāt ex tempore. ergo non videtur ꝙ repugnet quidditati sine illis esse suo modo. ¶ Confirmatur. qz quidditas est prioz sua existentia. non ſm eē existere: qz vt sic non ē prioz: sicut homo inquantum albus nō ē prioz albedine. g̃ ſm aliquod aliud eē. Des mihi qōcūqz tu vis. sufficit. qz illud non hz ex tempore. Ideo dicunt ꝙ creatura in potentia obiectiua habet eē eēn⁽ᵗ⁾. ¶ Confirmatur aūt istud sic. Nam homo in potentia obiectiua ⁊ chimera: aut sunt equaliter impossibilia: aut non. si sic. tūc sicut repugnat vni produci. ita ⁊ alteri. si nō. ergo aliquid plus homo habet quod non habet chimera. chimera autē non negatur nisi eē eēntie. ergo homo habebit verum eē essentie in potētia obiua. Si dicas nō. ideo enim chimera non pōt produci. quia in sua quidditate includit impossibilia. ſ. contradictionē: homo autē non. Ex hoc habetur intētum. qz homo in sua ratione diffinitiua fabricata ab anima: nō includit contradictionem: hoc est esse essentie.

Nunc ergo insistendum est circa partem negatiuam. Aliqui enim non potētes intelligere conclusionē affirmatiuam p̄cedētem: dicunt negatiuam: ⁊ eam cōfirmant ꝑ duodecim alia fundamenta. q̄ sunt obstacula ad predictam. ¶ Primum fundamētuz radicatur in natura causalitatis sic. impossibile est ponere aliquid in aliquo eē quod non sit causatum a deo. cuz deus sit causa omnis entitatis. sed posito ꝙ creature in potētia obiectiua habeant aliquod esse. hoc ponitur. ergo ⁊c. Maioz est nota. Minozem probo. cuiuscūqz entitatis deus est causa mere contingens. ſz gquid inest creature. in esse illo. vel in potentia obiectiua inest sibi necessario. nam necessario creatura in potentia obiectiua est producibilis. g̃ ⁊c. ¶ Secundum fundamentum radicatur in natura ꝓductionis sic. omne ens aliud a ꝺo ōpēdet a deo: ſz creatura in illo eē non depēdet a deo. Probo. qz depēdētia siue ꝓfuatio passiua p̄supponit eē. eē aūt cēn⁽ᵗ⁾

Pponē oēm totū integrale eē.

A.l. illud esse.

Productio realis ⁊ actualis.

A.l. exñtie.

Accñs.

A.l. exñtie.

Resolo huius partis ꝓme

Quere Scom; vbi scis.

z. pars. 12. fundamentis pō negatiua pro batur.

Causalitas.

Conſeruatio.

illud esse precedit. ergo ꝛc. ¶ 3m fundamentum radicatur in nã creatiõis sic. creatio ex sui nã habz q nihil presupponat: qz est productio de nihilo: sed ℔ posito tota entitas quiditatiua creature ꝑsupponitur: qz illud esse essentie: g̃ non creabitur. ¶ 4m fũdamentũ radicaꝫ in nã annihilatiõis sic. Nullum agens põt annihilare a. qõ non põt ita deducere ad nihil qn aliqd eius maneat: sed deꝰ non põt ita hominem annihilare qn maneat ꝑm illud eẽ essentie. g̃ ꝛc. ¶ 5m fundamẽtũ radicaꝫ in nã eternitatis sic: ꝑm fidem impoſe est ponere plura eterna: sed sc̃õz põnẽ istam plura eterna ponuntur. qz tot quot sunt creature vel quiditates. tot erũt eterna. g̃ ꝛc. ¶ 6m fundamentũ radicaꝫ in nã necessitatis sic. qz fides non ponit nisi vnũ necesse eẽ vel necessariũ: ꝫ q̃libet istaꝝ qditatũ est necessaria: cuz impossibile sit aliter se bñ respectu quiditatis. g̃ plura necessaria. ¶ 7m fundamentũ radicaꝫ in nã exĩtie sic. qz si ponas essentias ab eterno: qz sunt in poa obiua ꝫz verum esse essentie: eodẽ mõ tu bẽs dicere de existentia. Nam ipsa eodẽ mõ in potẽtia est obiectiua: sic essentia cũ nunc habeat esse ab aliquo ꝛ prius non. ¶ 8m fundamentuz radicaꝫ in nã actualitatis sic. Oẽ qõ est in actu nunc ab alio: ꝛ prius non. necessario prius fuit in poa. sed actualitas est nunc in actu: ꝛ prius non fuit. g̃ necio fuit in poa. ¶ 9m fundamẽtum radicatur in nã realitatis sic. Naz certũ est q ipsa realitas ita nunc existit: sicut essentia: non posset aũt eẽ cũ prius nõ eẽt: nisi prius fuisset in poa ad essendum. g̃ ꝛc. ¶ Decimum fundamẽtum radicatur in nã ꝓductionis sic. nam certũ est q ꝓductio quedã quiditas est: ꝛ nõ solũ modꝰ qditatis: ꝛ nũc est: ꝛ prius non fuit. g̃ necio anteq̃z eẽt: fuit necio in poa. ¶ Undecimũ fundamẽtũ radicaꝫ in nã ꝓtingentie sic. nã ꝓtingens nihil est nisi bẽat in se ꝓtingẽtiã. g̃ ꝓtingẽtia de nouo arguit ꝓtingẽs de nouo. Constat aũt q oĩa illa creata sunt noua ꝓtingentia. g̃ ꝛc. ¶ Duodecimũ fundamẽtũ radicaꝫ in nã motus sic. Nã vbicũq̃z est aliqd qõ est vere mobile: et aliqd ve motiuũ: ꝑt eẽ ve motꝰ: ꝫ m̃te qditates in poa obiua sĩt ve mobiles: alie aũt sĩt ve motiue: qz ille sunt passiões. g̃ ꝛc. ¶ Dicũt g̃ isti. q tales qditates sine eẽnc nõ sunt ponende. ꝓpter ista ꝛ multa alia. Qõ ꝓfirmant. qz põ platonis de mundo sensibili ꝛ mũdo intelligibili non est ponenda. Ista aũt est vel illa: vel oĩno silis. g̃ ꝛc. ¶ Sed mihi vr̃ q prima ps sit probabilioz. Et ideo apparet mihi q necessario sit ponendũ. q creature aliquo mõ bẽant esse eẽnc in poa obiua. Nõ intelligo aũt ꝑ esse essentie aliquã entitatez realẽ vel existentẽ: sed precise ipsaz rõez qditatiuã vt abstrahit ab exĩtia ꝛ realitate: ꝛ oĩbꝰ q̃ sibi ꝓueniunt ꝑ accñs: ꝛ ꝓcernit que insunt sibi ꝑ se ꝑ mõ vel zo. Signũ aũt huius est in cõꝑlonibꝰ de ꝓtingenti ꝛ necio. Nam nulla ꝓplexio ꝓtingens est vera de qditate: vel de quocũq̃z alio i poa obiua. qz oĩa ꝑdicata ꝓtingentia sequunt̃ ꝑm ꝓtingens. qõ est esse. ꝛ qz esse existentie non est in poa obiua. hinc ẽ q nullũ alioꝝ est in poa obiua. ꝛ ꝑ ꝑns nec ꝓpõ contingens põt verificari. sed ꝓpones necessarie verificant̃ in poa obiua vere. Ista. n. est va in poa obiua: bõ est aĩal: sicut in actu: ꝛ ista. celũ est mobile. Et rõ est. qz eadẽ diffõ est entis in actu ꝛ entis in poa. ꝛ ꝑ ꝑns ꝓpones vere de predicatis primi ꝛ scõi modi.

¶ Ad rõnes in oppm dico. Ad primaz qñ dr̃. q oẽ qõ hz aliquã entitatẽ a deo ẽ cãtũ: ꝓcedit: ꝫ nõ opz q pro quocunq̃z signo sit cãtum. qz esse cãtuz dicit esse respectiuũ: ꝛ ꝑ ꝑns presupponit esse absolutuz. Illud aũt esse absolutũ in illo prioꝛi i quo precedit non est cãtum. Nam qditas in sua vltimata ꝑfectione: nec est cãta: nec nõ cãta. In qditate. n. nulliꝰ absoluti icluditur aliqs respectus. ¶ Ad 2m de dependentia eodẽ mõ. ꝓcesso. n. q ois entitas dependeat a deo. hoc est verũ. sed nõ pro quocũq̃z signo. ꝓriꝰ g̃ est illud qõ dependet q̃ dependentia: ꝛ sic nõ dependet. ¶ Ad 3m de creatione dico. q creatio ita est de nihilo. q nihil existẽs ꝑsupponit: sed qn ibi presupponit quiditatem ꝑm aliquez ordinem ꝺictio est. Unde opz q suum fundamentum presupponat. cũ sit relatio. ¶ Ad 4m de annihilatiõe dr̃. q ad nihil deducit: hoc est ad nõ exĩs. Nihil. n. duplr̃ accipit. Uel pro non existente: vel pro includente incõpossibilitatẽ ad eẽndum. Et ꝑm hoc iste due rõnes reducunt̃ ad oppm. qz aut nihil qõ ẽ terminus a quo creationis: ꝛ ad qd annihilationis est tale q sit includens incompossibilitatez ad essendum. Et ℔ pz esse falsum: qz tunc q nullum agens illud qõ est sic nihil posset produci ad esse: vel ẽ precise tale nihil: qõ non est prohibitũ: ꝛ sic hz qditatem cui nõ repugnat esse: ꝫ qditas illa nõ existat. ꝛ hoc est qõ ponitur. ¶ Ad 5m de eternitate alig ꝓcedunt. q tales qditates sunt eterne: sed hoc non credo esse verũ. qz qditas sicut abstrahit ab exĩtia. ita abstrahit a duratione. duratio. n. non ẽ nisi existentis: sicut actualitas. eternitas aũt est mensura durationis. ꝛ etiaz temporis. Et ideo sicut abstrahit a duratiõe: ita ab eternitate ꝛ tempore: ꝛ sic nõ sunt eterne. ¶ Ad 6m de necessitate dico. q non sunt neẽe esse: sed abstrahunt a necessitate ꝛ contingentia. Quandocũq̃z. n. aliquod subiectum abstrahit de aliquibus duob⁹. si vnum accidit: ꝛ aliud similiter accidit. sed contingentia conuenit creaturis vel entibus per accidẽs: ergo ꝛ necessitas: qz sunt duo modi intrinseci q conueniunt creature per accidens. quia consequuntur existentiam. Contingens enim est illud quod contingenter ẽ. ꝛ necessarium q necessario est. ꝛ sic cõtingentia ꝛ necessitas presupponunt esse quod conuenit creature per accidens: ergo ꝛ ipsa conuenient per accidens. ¶ Ad 7m de existentia dico. q existẽtia ẽ quidam modus intrinsecus qui ꝑ accidẽs cõuenit eẽntie. Ut̃ possz dici q nihil ponitur eẽ in potentia nisi quod ẽ producibile: existentia autem et actualitas non sunt quod producitur: sed quo. aut ad quod productum deducitur ꝛ contingenter: ꝛ ꝑ ꝑns sibi competere nõ põt in potẽtia obiectiua. Et sic dico. q existentia non est in potentia obiectiua. ¶ Ad 8m de actualitate dico: q eodem mõ actualitas vel actus est idez qõ esse existentie vl̃ necessario sibi ẽ annexum. Et ideo sicut negatur existẽtia i poa obiectiua: sic opz negari de actualitate. ¶ Ad 9m de realitate dico. q abstrahit a qditate. Uñ realitas ẽ quidã modus intrinsecus adequatꝰ exĩtie. Nam omnis res existit: ꝛ ideo eodẽ modo dõm est sicut de existentia. ¶ Ad decimum de productiõe dico. q licet producibilitas sit in potentia obiectiua. eo q sit predicatum per se ꝛ propria passio creature. tamen esse productum non est in potẽtia obiectiua: eo q sit predicatum ꝑ accidẽs. ¶ Ad vndecimum de contingẽtia dico sicut dixi de necessitate: ꝛ vniuersaliter de istis modis dico sicut inferꝰ declarabo. q necesse est dare aliquẽ modum in actu:

Creatio.

Annihilatio.

Eternitas.

Necessitas.

Exĩtia.

Actualitas.

Realitas.

Productio.

Contingentia

Motus

Rõlo hꝰ ꝓtis.

Determinatio auctoris ꝑ ꝓma ꝑte. ꝫ tu defendes hõz ꝓtẽ ꝓñr ad illa mortua rũdẽ ꝺõ si placuerit magis.

Esse eẽnc no ie ad importat.

Q nõ cõpones necarie vificant ẽnꝺꝰ i potẽtia obiua sic q nulla contingẽs. qõ bñ examina.

Ad argumenta ꝛ ꝛ. ꝑ ꝑte. s. ne-

gatiua ex. 12. fildamẽtis formata rñdet.

Ens oẽ ens sit cã vel cãtuz ꝑm esse exĩtie vl̃ qditatiuũ. nec ꝑ q̃cũq̃z signo. ꝛ similr̃ ꝺ creato ꝛ dependẽti. ꝛ sic ꝺ aliꝫ dicatur

Creatio q̃lr̃ de nihilo? vide sco. 2. ꝺi. secũdi. q. 2. optie.

Nihil ꝓt accipi duplr̃. vide sco. 3. q. q̃libet. ar. 1. ꝛ vbi ibi nõut.

Quiditates inquãtũ tales eternas nõ eẽ. Duratio ꝓtingit exĩti.

Quiditates abstrahũt a ꝓtingentia ꝛ necessitate ꝛ vtrũ eis accit. Regula.

Cõtingens qd? Necariũ qd? Et intellir̃ de icõplexio talibus.

Exĩtiã modus intrinsecũ esse. An sil̃r̃ sit i diuinis. dic ꝑñr vt. g̃. Exĩtiã i potẽtia obiua nõ eẽ ꝛ q̃re. qõ bñ examinabis.

Actualitas ꝛ realitas q̃lr̃ se bñt ad exĩtiã.

Q̃nis ꝓducibilitas: nõ ĩñ. ꝓductio ẽ in potentia obiectiua.

q. 4. hꝰ ꝺi.

cui repugnat esse in po[a] obiua. De hoc infra. ¶ Ad iz[m] dico. q̄ mobilitas ineſt celo in potētia obiectiua ꝛ motiuitas: ꝛ gnāl̄r quecūqʒ sunt demonſtrabilia de quiditatibus insunt in po[a] obiectiua: sed mouere actu non conuenit nisi in actuali existentia. lʒ enim ipsa exīstia non sit rō agendi: est tñ ꝺditio agētis: non pōt g̃ mouere sine actuali existentia: sic nō pōt mouere nisi sit hoc. qō est ꝺditio agentis. Dico g̃ q̄ apparet probabile: q̄ qditates ponant̄ bre esse essentie in potentia obiectiua: qō quidem esse eēn[c] abstrahit ab omni causalitate. duratione existētie ꝛ talibus. ¶ Ad arg[m] pz. q̄ oīa per ipsum facta sūt simplr: sed non pro quocunqʒ signo. Qō II.

Que sint in po[a] obiua: ꝛ que nō?

Ut hecesitas sic: ꝛ existētia ē conditio agētis. Reſolo. q.

VTrum qditates ſm illud esse eēntie positum habeant eē ab eterno. Qz nō. qz illud qō abstrahit a duratione: abstrahit ab eternitate: sed qditates ſm tale esse abstrahūt a duratiōe. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. oē necessariū est eternū: quiditates sunt bꝭ. g̃ ꝛc. ¶ Vic sunt quattuor p ordinem ingrenda. Primū est. vtrum sint eterne. 2[m]. vtrū sint necessarie. 3[m]. vtruʒ sint reales. 4[m]. vtruʒ bēant veram singularitatem.

Quātum ad p[m] dicit quidam doc. q̄ sūt eterne. qz certum est q̄ ſm intentionē Aug. alique sunt veritates: ꝛ regule que sunt eterne ꝛ incōmutabiles: que tñ cōstāt ex istis quiditatib[9]. Ex quo euidenter ꝓuincitur q̄ ipse qditates q̄ sunt priores ipsis regulis ꝛ vitatib[9] sunt eterne. ¶ Sed istud stare non pōt. Jō arguo ꝫ hoc quadruplr. Primo sic. qñcūqʒ sunt alique due pfectiones adeq̄te: vna sine alia non inuenitur: sed duratio ꝛ existētia sunt ita adequate perfectiones: vt res tādiu durat: q̄diu existit. ꝛ e ꝫ. g̃ cum res ab eterno ſm oēs non sint existentes: nō erunt durantes: ꝛ p ꝺns nec eterne: cum eternitas sit inferior duratione: qcqd autē repugnat supiorī: repugnat inferiori. ¶ 2° illud qō ꝺuenit qditati p accns: non ponitur in po[a] obiua et in esse qditatiuo: sed duratio conuenit qditati p accidens. g̃ non posset de ea demonſtrari. g̃ sibi in eē quiditatiuo non ꝺueniet. ¶ 3°. qz fides nō ponit nisi deū eē ab eterno: sed quiditates creaturaꝝ non sunt formaliter deus: vt ifra patebit. g̃ ꝛc. ¶ 4°. qz tunc mundus fuit eternus: nā mundus ꝺstat ex qditatib[9] ꝛ spēb[9]: sicut ex partib[9] suis. Si g̃ ille qditates essent eterne: mundus eēt eternus: cū abstrahat ab existentia: sicut qditas. Ideo dico q̄ qditates non sunt eterne: sicut pz ex predictis. ¶ Sz tñ ꝫ instatur 4[r]. Primo p rōnem oppositе opinionis. naz ſm Aug. regule alique sunt eterne: que formantur ex quiditatibus. sicut ista. homo est aīal. g̃ ipse qditates erunt eterne. ¶ 2°. qz oē productiuum ab eterno habuit producibile ab eterno. non. n. pōt eē productiū: qn aliquid sit producibile: sed de[9] fuit productiuus ab eterno creature. g̃ creatura ab eterno habuit esse producibile: sed illud necessario ē attribuendū alicui qditati. g̃ ꝛc. ¶ Confirmat̄. quia creatura non fuit producibilis in aliquo demōstrato tpe. g̃ fuit producibilis ab eterno. ¶ 3° oīs intellectio vera habet verum terminum: sed intellectio est ꝛ fuit ab eterno respectu creature: ergo ab eterno habuit verum terminuʒ: hoc non intelligit̄ nisi ſm esse essentie. ergo habuit ab eterno illud. ¶ 4° sic. nam chimera fuit ab eterno ens probibitum: et homo fuit ens non probibitum. illud aūt non posſʒ esse si ambo ab eterno forent equaliter talia: oportet ergo hoī ab eterno dare aliquod esse vltra chimeram. ¶ Confirmantur omnia ista. qz oē quod ē aliq̄n ſm aliquod esse: vel est factum vel eternum: iste qditates ſm tale esse nō sunt facte: g̃ necessario sunt eterne ꝛ ab eterno. ¶ Ad hoc dico duplr. Primo q̄ ꝺato q̄ ista regula in mēte ꝺuina sit eterna: qz quodāmō bʒ esse volūtatis ꝺuine vel itellectionis: vt est in ea. non tñ segtur q̄ ipsa formal̄r accepta sit eterna: cum ſm suam rōnez formalē abstrahat ab oī duratione: ꝛ p ꝺns ab eternitate. ¶ Ex[m]. bō vt in opinione bʒ esse rōnis: ꝛ p ꝺns diminutuʒ: ꝛ tñ bō formaliter acceptus: qui tñ est in opinione: abstrahit ab esse rōnis: ꝛ eē reali. ¶ Aliter dico ad p[m] ꝛ ad oīa alia. q̄ eternum pōt duplr accipi. Uno mō positiue. q̄ bʒ. s. durationem infinitaʒ positiue. Alio mō accipitur eternum solum negatiue: vt pote. qz non est ex tpe. Eternū aūt p̄ modo ꝛ tpale sūt ꝛ habent esse circa existēs. Et isto mō nulluʒ nō existens qūocunqʒ vel qualecūqʒ eē habeat: potest eē eternū. sed 2° mō pōt ꝺcedi q̄ qditates sūt eterne: isto mō. s. q̄ non sunt ex tpe. Et isto mō loquēdo solum t̄ oīa alia arg[ta]. q̄ adducta sunt in oppo[m]. ¶ Ad 2[m] dico. q̄ quantūcūqʒ productiuitas proprie accipiendo eternū: sit eterna. eo q̄ exīs. tñ producibilitas non opʒ q̄ sit eterna in creatura positiue loq̄ndo. Sufficit aūt q̄ sit eterna negatiue. s. q̄ non ceperit ex tpe. Per idem ad ꝓfirmationē vt pz de se. ¶ Ad 3[m] de termino intellectionis dico. q̄ terminus intellectionis eterne: positiue loquēdo: fuit qditas non eterna positiue: sed tñ negatiue. qz. s. nō habuit aliq̄ p̄n[m] durationis. ꝛ hoc sufficit. Nec oʒ q̄ intellectio ꝛ terminus eius eadē duratione durent vel eadem mensura mensurentur. ¶ Ad 4[m] dico. q̄ quantū ad esse eternū positiue bō ꝛ chimera anteq̄ causarentur erant equaliter nihila. quia vtriq̄ deficiebat existentia: que proprie dr̄ eterna. Sed bō poterat dici eternus negatiue. qz aliq̄ō eē habuit sine principio durationis. Chimera aūt. licz non habuit p̄n[m] durationis: tamen nō est in aliquo esse. qz nullum habebat. ¶ Ad ꝓfirmationez dico. q̄ oē qō aliq̄n est. vel est factum vel eternum. verū est de oī qō aliq̄n est: vt est predicatur 2° adiacēs. qz vt sic dicit existentiam: non autē vt est predicat̄. 3° adiacens. qz vt sic dicit esse essentie: q̄ vt sic abstrahit. ¶ Sed sunt ne iste qditates temporanee? Dico q̄ non p se. qz exīstia eaꝝ que eis accidit: ē tēporanea. Et ideo lʒ sint p accns tēporanee rōne existentie. non tñ p se. eo q̄ abstrahunt ab hoc.

1. arti. Ōp. aliorum. 9. 12. ꝛ. 14. tri. ꝛ 12. ꝓfessionū.

Impugnatio quadruplex

Cōclo huius articuli. Quiditates nō eē eternas. Obiect̄ q̄drupliciter.

Ad 1. l. ad p[m] dico

Esse eternū ꝺtingit dupliciter.

Eternū dupler.

Quiditates eternas dūtaxat negatiue: lʒ tu oīa examina.

Ordo ergo durationis cū ſstare nāe. dic ꝓpr pla addēdo ꝛ pōderādo. Vlā singular ſop. ꝛ saſ subtilis est ista.

Intellectionem eē ētnā obo non ēte ētno ponitur

Nō ꝛ chimera fuit eq̄l̄r nibila i casu. sed omnia hū examinabis.

Dubiū. Quiditates non eē tēporaneas p se: lʒ hū p accns. 2. arti. Ōp. aliorū

Impugnatio quadruplex

Duratio ꝓcedit necessitatē ꝛ ꝓgenitam.

Quantum ad 2[m] videndū est. Utrū qditates iste in po[a] obiectiua sint necessarie. Et quātū ad ꝫ dicūt alig q̄ sic. qz oīs ꝓpō formaꝫ ex eis in tali esse. g̃ ꝛc. ¶ Contra hoc arguo 4[r]. Primo. qz fides catholica docet vnū necesse eē. ꝛ oīa alia ꝺtingentia. tunc aūt eēnt tot necesse esse: quot sunt qditates. ¶ 2°. qz oē necessariū ē eternū. cū duratio ordine essentiali ꝓcedat necessitatē ꝛ cōtingētiā tāq̄ indifferēs ad vtrūq̄z: sed iste qditates vt pz ex p̄ articulo non sunt eterne. ¶ 3°. qz nullum necessariū natū est cāri cōtingenter: sed oīa creabilia nata sunt ꝺtingenter ꝓduci: cū possint esse creata: ꝛ oīs creatio sit ꝺtingens: g̃ nō sunt necia. ¶ 4°. qz totus mundus ꝫ se cui accidit existere: esset necesse esse. cum constet ex quiditatibus ꝛ speciebus. sicut ex principalibus partibus. Ideo dico. q̄ sicut

Cōclo b[a] arti.

Quiditates ñ eē mltāe nec ꝓtigē tes rū tales. ꝺbgēt q̄drupli cit. ꝓmta.1.c.6.

gditates rez creabilium in se ⁊ ꝑm se ꝺsiderate. in suo eē eēntie abstrahūt ab eternitate ⁊ tpe: ita a necessitate ⁊ ꝓtingētia: nec sūt p ꝺns necesse eē. ¶ Cōtra instaſ 4r. ꝓio. q2 illud est necessariū qđ est impole alr se hre. cū ipole nō ⁊ necessariuz eqpolleāt: ſz ipole est alr se hre illa que sunt in eē eēntie. vtpote ista. hō est aial. g ⁊c. ¶ 2o. q2 illud qđ nō depēdet ab aliq̄ cā est necesse eē: qđ. n. nō pōt cāri nō pōt destrui: ſz ille gditates vt patuit ⁊ patebit. nō cānt in tali eē ab aliq̄ cā. Homo. n. est animal. circūſcripta q̄cūq; extrinseca cā. g ⁊c. ¶ 3o. q2 oīs scīa est de necessarys: ſz scientia est de gditatib9 in esse essentie. cum in actuali existētia nullum creabile possit demonstrari. ¶ 4o. q2 cuiuslibz ꝺdictiōis opz dare alterā ptē: necesse esse ⁊ pole nō esse ꝺdicūt: ergo cuz ille gditates in tali eē nō sint possibiles nō eē. ergo erūt necesse eē. ¶ Ad pm dico. q ſicut oppō nō attē ditur in esse quiditatiuo: ita nec eqpollētia. gditatiue eniz ⁊ p se hō nō est san9 nec eger. cū tñ egritudo ⁊ sanitas sint ꝺria imediata. Alr ⁊ quasi per idē ad oēs diffi. pōt dici ſm istū modū. distingendo de necesse esse: sicut distīguebaſ pri9 de eternitate. nā ſicut eē ſine ꝓncipio abstrahit ab eternitate. vt pri9 dicebaſ: ita ipole alr se hre abstrahit a necessitate. q̄uis in actuali exñtia oīa sint ꝺiūcta. ¶ Ad 2m dico. q ſicut illud qđ actualr nō existit: ſi nō depēdet non est neciūm: ſz nō possit destrui: q2 ſicut exñti repugnat fieri: ita ⁊ nō exñti repugnat destrui. ¶ Ad 3m dico. q scīa est de necessarys. nō ꝓut necessitas accipitur positiue: ſed ꝓut accipiť negatiue ꝑ nō possibilib9 alr se hre: ſicut dictum fuit. q iste gditates sunt eterne: ⁊ eternitas accipiť ſine ꝓn9 duratiōis: ſcz negatiue: nō tñ positiue. ¶ Ad 4m dico. q ſicut esse albū ⁊ nō albū nō ꝺdicūt gditatiue: cuz nō sint extrema ꝺdictiōis: ita in eē gditatiuo ꝓprie nō attenditur ꝺdictio: ſicut dictuz fuit ꝓius. ¶ Sz hic occurrit diffi. vtz. ſ. iste gditates sint de facto ꝓtingētes. ¶ Dico q per accidēs sunt ꝓtingētes: ſicut eni accidit homini inq̄tū est aial rōnale. q existat ita accidit ei ꝓtingētē esse: q2 necessariū est illō cui per se ineſt exñtia. ⁊ ꝓtingēs cui per accidēs.

Necessitas accipiť dupliť: ſicut ⁊ eternitas.

Vide ſupra ſepe Dubium

Quiditates nō eē ꝓtingētes niſi p accidēs.

Tange instātiaz 3 articulus ꝺb. alioꝝ

Quātum ad 3m vidēduz est. vtz ſm illud eē gditatiuū sint reales. Et q̄tuz ad hoc dicūt alig q ſic. q in tali esse attēditur p̄dicamētalis coordinatio: que est ve gditatiua ⁊ ipsa ponitur realis. cum ipsa cadat sub ente extra animā. ¶ Istud aūt cōfirmaſ 4r. ꝓimo ſic. nā homo est aial realr. neciō ⁊ icōmutabilr: ſz nulla icōmutabilitas est citra deū: niſi in eē eēntie: ⁊ ſic realitas per ꝓns erit in isto esse. ¶ 2o. q2 oīs sciētia realis est de subiecto reali: ſicut rōnalis de ente rōnis: cū scientie ſpecificenť a ſuis obiectis: ⁊ tñ nulla scīa est de aliq̄ gditate vt est actualr exñs. ¶ 3o. q2 oīs realis habitudo est ad terminū realē: ſed deus ab eterno habuit realē habitudinē. ſaltē fundamētalē ad ex: cū ꝓductiuū ſit ad ꝓducibile: ſicut ꝓducēs ad ꝓductuz. ¶ 4o. q2 gditates rez creataꝝ ante sunt ꝓducibiles realr q̄z actu ꝓducanť: ſz ista ꝓducibilitas nō pōt eē niſi ſm esse essentie. g sunt reales. ¶ Sz istud nō teneo. Realitas eniz est gdā modus itrinsecus a quo abstrahit gditas. ¶ Istud aūt ꝓfirmo qđrupliter. ꝓio. q2 realitas ⁊ exñtia sunt simul nā ⁊ modi itrinseci adeq̄ti. Et iō cū ille gditates abstrahant ab exñtia ⁊ nō sint exñtes: ita paꝝ erunt reales. ¶ 2o. q2 gcgd est reale. aut est eternū: aut tēporale. gditas autē ab istis abstrahit. g. ¶ 3o q2 gcgd est reale vel est ꝓtingēs. vel necessariū. quoꝝ neutruz verificať de istis per se. ¶ 4o. q2 añ mūdi creationē nihil est ponēdū reale niſi de9. ¶ Ideo dico. q ſicut gditates abstrabūt ab exñtia: ita a realitate: q2 q̄ñ aliq̄ sunt adequata ⁊ cōuertibilia: ſicut de istis patuit: gcgd abstrahit ab vno ⁊ a reliq̄. ¶ Ad pmā rōnē in oppositū dico. q ſz boiez eē aial nō sit ꝓtingēs. bñ tñ hoc modo. ſ. realr: ſicut ista est cōtingens. homo exiſtit aial. ¶ Ad scōaz dico q ſufficit ad hoc q scīa ſit realis. q habeat obiectum ab aia nō fabricatū. qđ natū est eē reale: ⁊ illud ſufficit. ſic autē certū est de gditatib9. ¶ Ad tertiā dico. q habitudo q̄tūcūq; ſit realis. ſi nō ſit formalis. nō regrit terminū realē. Si aūt ſit formalis ⁊ cū hoc realis. aſſūptū vez est. Unde in ꝓposito habitudo ꝓducibilitatis: ſz ſit realis: tñ q2 est fundamentalis. nō oz q ſibi deť termin9 realis: ſed ſufficit gditas. ¶ Ad q̄rtā dico. q gditates dicunť realr ꝓducibiles. nō q eaꝝ ꝓducibilitas ſit realis: ſicut nec eaꝝ quiditas cui9 est paſſio: ſz q2 earū ꝓducibilitas est ad realitatē: ſicut añq̄ eēt loc9. angelus erat mobilis localr. ¶ Sed hic sunt aliqua dubia. ꝓimuz. q2 ens ⁊ res cōuertunť. ⁊ iste gditates sunt entia. g sunt res. ¶ Dico q accipiēdo ens in ſua gnālitate vt est idifferens. ⁊ vt est cōe ad ens in actu ⁊ ens in po9. iſto mō nō ꝓuertiť res cū ente: ſed ꝑcise res cōuertiť cū ente in actu: ⁊ cuz ente in actuali exñtia. Unde ex ꝝ colligiť. q exñtia ⁊ realitas adequanť ¶ 2m dubiū. vtrū iste gditates in tali eē sint entia rōnis. ¶ Dico q nō. Nā ens dr vniuoce de ente in actu ⁊ de ente in potētia cui9 sunt iste gditates. Si ergo ens qđ ꝑdicať de istis esſet ens rōnis. ens qđ ꝓdicať de ente reali eēt ens rōnis. ¶ Dico igiť q iste gditates nō sūt entia rōnis: nec ēt realia: ita q diuiſio illa non est p īmediata. ſ. ens rōnis ⁊ ens reale. ¶ Ex dictis ſegť vnū cozrelariū. q2 eni gditas abstrahit a realitate: ſicut ab exñtia: ſicut pñt multe gditates ab vna exñtia exiſtere: ita multe gditates pñt eē res vlr reales vnica realitate.

Ens rē in cōitate excedere q̄ bene examina.

Quiditates nō eē entia rōnis. Inter ens reale ⁊ rōis eē mediū qđ bñ ꝓsidera.

Cozrelariū Utī vnica exñtia plura exiſtē ſic vnica realitate eſſe rem.

Quantum ad 4m vidēdū est breuiter. vtrū iste gditates habeāt verā ſingularitatē. ¶ Pōt dici. q nō opz ibi in po9 obtiua ponere talē ſingularitatē: q2 vltimate ſingulare ē determinatū ēt vltimata determiatiōe. ¶ Si dicas q hec albedo fuit ꝓducibilis. ¶ Dico q hec eitas gditati accidit. vñ nō oz q ponať in potētia obiua ſed ſolū gditas abstracta ab oīb9 que p accīs iſūt.

4.arti.

Quiditatē in eē obtiuo ſingularitatē nō ꝓuēire qđ vſ magī diffi cile ꝓdictus. cōſi dera bene.

¶ Ad argumētū ꝑz. Qō III.

Utrum iste gditates habeāt eē in mēte diua. q ſic. Jo. p. Qđ factū est in ipſo vita erat. ¶ Sz ꝺ. multe gditates sunt q̄ſi tenebre: ſz de9 lux ē. ⁊ tenebre in eo nō sunt vlle. ¶ Dic sūt q̄tuor vidēda. ꝓimū: vtz iste gditates in eē gditatiuo sint in mēte diuina. 2m vtz in tali esse sint create a deo. 3m vtz in tali eē sint aliq̄ mō ꝓducte 4m vtz in tali eē sint a deo distincte.

I. Jo. I.

A. I. cāte.

Quantum ad pm pono 4or ꝓnes. ꝓia est. q gditates ꝑz eē eēntie nō bñt esse in mēte diuina. ¶ Hoc ꝓbať. q2 ꝓpetit gditatibus ꝑz eē eēntie vt ſic. ꝓuenit eis in p mō vel in 2o dicēdi p se: ſz eē in mēte diuina nō ꝓuenit eis ſic. vl ſic. ſz q̄ſi p accīs. g ⁊c. ¶ Cōfirmať. q2 qōcūq; esse bñt gditates vt ſic. eis ꝓuenit in p modo. q2 eis nō

I. articulus. Cōclo q̄drupliť. Nec in mēte diuina: nec in aia nā: nec i rez nā: nec in mā p9. gditates vt tales habere esse.

cōuenit nisi esse gditatiuū:sed esse in mēte diuina nō est esse gditatiuuz.g̃ ꝛc. ¶ 2ª ꝑ est.q̄ iste gditates in tali esse nō hñt eē vt sic in aīa nr̄a. Nā gditatibus accidit itelligi ab aīa nr̄a:sed nō sunt in ania nr̄a nisi per hoc q̄ itelligimur ab ea. g̃ vt sic nō sūt in ea. ¶ 3ª ꝑ est.q̄ gditates fm eē essentie nō sunt in rez nā:qz nihil ꝟtingens ineſt eis vt sunt in tali esse:sed q̄ sint in rez nā.hoc accidit eis.ꝛ est eis cō tingēs.g̃ ꝛc. ¶ 4ª ꝑ est.q̄ ēt nō hñt esse in p̄ª mā:qz mā p̄ hz eē p creationē.g̃ nō hr̄ent eē in ea nisi per creationē:ſz qcgd ꝟuēit eis p creationē ꝟuenit eis ꝟtigēter.g̃ ꝟtigēter hñt eē in mā p̄ª. ¶ Sz 3 bas ꝑ nes 4r ista. ¶ Cōtra p̄mā sic. Nam fm Dyo. gditates ꝛ oīa creata sunt in deo eminēter. ¶ Dico q̄ vez est:ſz tñ nō segt̄ q̄ ibi sint fm esse gditatiuū ꝛ formale:qz si sic denominarēt deū:ꝛ sic deꝰ eēt asinus. ¶ Cōtra scōaz. vbicūq; hñt eē ꝟplexiones. ibi hñt esse termini:ſz in aīa nr̄a hñt esse cōplexiones. g̃ ꝛc. ¶ Dico q̄ argm̄ ꝟcludit vez. q̄ ibi sunt obiectiue:sicut albedo est in oculo videtē. Sed illō nō est ad ꝓpositū. Nō segtur.n. hñt in aīa esse obiectiue.ergo in aīa sunt fm esse eēntie. ¶ Cōtra tertiā. qz homo qui est in rez nā est vez aīal:ꝛ tñ ista ꝓpō verificat̄.hō est aīal fm esse eēntie. ¶ Dico q̄ nō nego gn gditates sint in rez nā:sed fm esse eēntie ꝑcisum ꝛ vltimate acceptū.nō hñt q̄ sint in rerum nā:ſz eis accidit. Unde ad rōnez dico.q̄ ista est va. homo g est in rez nā est aīal:ſz tñ nō vt est in rerū nā:imo boi ꝟpetit esse aīal vt abstrahit a re. ¶ Cō tra 4am.qz qō de mā p̄ma educit̄ aliquo mō est in mā p̄ª: sed gditates educunt̄ de mā p̄ª. ¶ Dico q̄ simplr vez est.q̄ sunt in mā p̄ª:sed hoc cōuenit eis per accidēs.nō fm depurationē suā vltimatā:sicut homo vel est sanꝰ.vel eger:ſz tñ bō gditatiue accepꝰ nō est vt sic sanꝰ nec eger. Sic dico in ꝓposito.

Quantum ad 2m videndū est. vtꝝ ille gditates in tali esse sint a deo create. ¶ Dic est itelligēdū.q̄ deus ad creaturaz ꝟparat̄ in rōne q̄druplicis causē. Primo vt efficiēs. 2º vt finis. 3º vt cā exēplaris.si tñ distinguit̄ ab efficiente. 4º in gñe cāe mālis.nō ex qua:sed circa quā:sicut theologia hz deū ꝑ mā vel ꝓ subiecto. ¶ De ꝑma cā.ſ.de cā efficiēte.pz qd dicēdū est. Nā gcgd ꝟuenit gditati a deo vt a cā efficiēte:ꝟuenit sibi cō tingēter.eo q̄ ipse deꝰ per volūtatē cāt.que ꝟtingē ter se hz ad causatū. Nihil aūt tale pōt istis gditatibꝰ in tali esse ꝟuenire. ¶ Sz de scōa.ſ.de cā finali est maius dubiū. videt̄ tñ q̄ ad hoc possz dici q̄ sic.ſ.q̄ ab eterno deꝰ fuit cā finalis creaturē vl̄ istarū gditatū:nō tñ q̄ sit eternitas in effectu.nisi itelligēdo negatiue:sed solū in cā itelligendo positiue. Hoc aūt ꝓbo sic.nā eēntialis ordo ꝟsegt̄ gditates fm se ꝛ in potētia obiectiua. ordo aūt eēntialis inter quiditates est talis.q̄ vna ad aliā ordinatur. ꝛ vna est ꝓpter aliā.ꝛ oēs ꝓpter ꝑmā.ergo in potentia oīa erūt in ordine ad ꝑmā:ſz ista est cālitas cāe finalis.q̄.ſ.eēntialr hoc sit ordinatum ad illud vt ꝓpter qō. Cū g̃ oēs gditates ad deū ordinant̄ ꝛ in potentia.sequit̄ q̄ deꝰ est cā finalis eaz. Et ꝓꝓ hoc pōt euadi:sicut alias declarabit̄:vna maxia diffic. de cālitate cāe finalis.cū argunt̄ sic.Qō nō est. non cāt.cā finalis non est.g̃ ꝛc. Maioz ꝓpō est vera de illa cā que exītiaz regrit ad hoc q̄ illa causet effectū. ¶ Cōfirmo rōnē ad ꝓpositū.qcgd est demonstrabile de gditatibꝰ ineſt eis vt sūt in potētia ꝛ in esse gditatiuo:sed ordo iste.ſ.q̄ hoc sit ꝓpter illud qō est cāre finalr:est demōstrabile de gditatibus. ergo ꝛc. ¶ De 3ª.ſ.de cā exēplari.nō est magnū dubiū.deus.n.est exēplar ipsaz gditatū.ꝛ in deo sunt exēplaria talia:sed tñ nō est imaginādū:q̄ iō tales gditates habeāt esse tale: qz a deo sunt exēplificate. ¶ De 4ª ēt nō dz negari.nullū.n.dubium est.q̄ multaz sciaz deꝰ est subiectuz.ꝛ per ons mā circa quā. ¶ Sed ꝟ sunt dubia. Primū est.quid demeruerit cā efficiēs.cuz oēs alie cāe aliquid faciāt ad istas gditates.ꝛ ista nihil pōt. ¶ Dico q̄ cālitas effectiua existētiā ꝟcernit.gditatibꝰ aūt accidit existentia:ꝛ ideo vt abstrahūt cā efficiēs in eis locum nō hz. Alie aūt cāe nō ꝟcernūt existētiā.g̃ ꝛc. ¶ 2m dubiū est.qz fm ꝓdicta sequit̄ q̄ deꝰ habebit aliq̄ cālitatē necessariā ad extra. ¶ Dico q̄ deꝰ nullam cālitatē ꝟtingēter hz ad extra nisi effectiuā. Nam ista sola pōt esse in exīs que vlr est ꝟtingēs in oībus alys a deo. Alie aūt sunt oēs necessarie. ¶ 3m dubiū est.qz voluntas diuina aliquid nēcio cābit. ¶ Dico q̄ sola cālitas effectiua debeт volūtati.et illa sola est ꝟtigēs. Causalitas aūt finis debeт eēntie vel deo sub rōne essentie. ¶ 4m dubiū est. vtrū iste cālitates sint respectꝰ reales. ¶ Dico q̄ cālitates actiue sunt reales:sed nō sunt actuales:sed fundamētales. Passiue aūt que sunt in gditatibꝰ non sunt ꝓpie reales:sed ex natura rei sunt fundamētales ꝛ non actuales.

Quantuz ad 3m videndū est. vtrū iste gditates in esse quiditatiuo ꝓducantur a deo. Et quātū ad hoc videт mihi esse dicēdum q̄ nō. Et hoc ostēdo per q̄tuor rōnes. ¶ Prio sic. Oē gditatiuū prīꝰ est nō gditatiuo.pz.qz qō ꝟuenit alicui in p̄ mō dicēdi p se.prīꝰ sibi cōuenit q̄ illud qō sibi ꝟuenit in scōo vl̄ per accidēs. Cū g̃ illud qō cōuenit in p̄ mō sit gditatiuū:qō ꝟuenit in 2º vel q̄lr cūq; aliter nō est gditatiuū. oē gditatiuuz erit prīꝰ nō gditatiuo:sed eē eēntie ꝟuenit vnicuiq; gditati gditatiue:qz in ꝑmo mō.esse aūt ꝓductū nō ꝟuēit alicui gditati gditatiue:qz nō in p̄ mō.igit̄ prīꝰ cōuenit eē eēntie gditati q̄ sibi ꝟueniat eē sub quocūq; respectu.ꝛ p ons q̄ esse ꝓductū ab aliq̄. ¶ 2º esse absolutū prīꝰ est q̄ respectiuū:ſz Fz Aug. oē qō est ad aliud prīꝰ est ad se:ſz esse ꝓductū est ad aliud ergo esse ad se erit ꝑius. Istud aūt nō pōt esse nisi esse essentie.ergo gditati in illo ꝑori nō ꝟuenit esse ꝓductū ab alio. ¶ 3º oē abstractū prīꝰ est ꝟcreto:ſz gditas dicit abstractū.eē aūt ꝓductū dic ꝟcretū. g̃ ꝑior est gditas q̄ esse ꝓductū. ¶ 4º ois pars ꝑior est toto suo.pars.n. nēcio preintelligit̄ toto: sed gditas est pars huiꝰ totiꝰ:qō dico.gditas ꝓducta.g̃ ē ꝑius gditas q̄ gditas ꝓducta. ¶ Dico g̃.q̄ quidditas in tali esse vltimate abstracto ꝛ precise.non est nisi gditas.nec sibi ꝟuenit ꝓductio nec eē ad aliō fm istā ꝑcisionē. ¶ Sz ꝛ.oē qō est in aliquo mō ꝛ nō ē ab alio nēcio est a se: ſz gditas:ꝑ te:hz aliqō eē ꝛ nō ab alio.ergo nēcio hz a se:qō est falsum. ¶ Dico.q̄ si ꝑ illo signo ꝑo quo nata est ab alio hr̄e eē haberet eē.ꝛ nō ab alio:tūc haberet eē a se: ꝑ ꝑmo aūt signo nihil sibi ꝟuenit.nisi q̄ sit gditas tñ.ꝑo alio aūt ꝟuenit sibi q̄ ab alio existat.

Quantum ad 4m ꝓncipale videndū est. vtꝝ iste gditates in potētia obiectiua distinguātur a deo. Et quātum ad hoc introducuntur quattuoz cōclusiones. Prima est.q̄ deus ꝛ

Obiicitur quadruplicuter.

Eē eminēt̄ i aliquo ñ argunt eē gditatiuū.

Eē obiectiuū nō arguit eē eēnt nec eꝫ ꝓpe loquēdo

Qualr eē i rez nā stat cū eē eēntie ꝛ q̄lr nō adequant nōni.

Quiditates q̄lr in mā p̄ hñt eē ꝛ q̄lr non adūte h.

2ª articulus. Ad.1. cāte.

Deū ad creaturā in rōe cāe q̄druplicis ꝓparat Cā exēplaris ē ꝑs subiua efficiētis. vide sco. 2. dist. ꝑ. q. 1.

Deū nō eē cām efficiētē gditatū dūtaxat ꝑ accns Deū eē cāz finalē gditatū eīnaz ſz ñ eīnaz ponitur ꝛ ꝑ se oñdu.

Ordo eēntial q̄ lis:ſz instātia cō sidera.

Ecce qō queris de cālitate cāe finalis.

Deū eē cāz exēplarē ꝛ mālē sane intelligēdo.

D. quadrupler

Cālitas effectiua est solū existimum subiue ꝛ obiue.

Sola cālitas effectiua ē ꝟtigēs: qō bñ examiab.

Ecce qō queris d cālitate effectiua ꝛ finali dī no tanter.

Pōdera valde ista bene examinādo.

3º. articulus.

Quiditates i eē q̄ditatiuo seu essentie a deo nō ꝓducī oñdit q̄dru plr:qō bñ cogitu

7. trini.

5. meta. ꝛ alibi sepe.

Resolo

Obo

Singlaris euasio:sed instātias ꝑderabis.

4º articulus

Cōclo q̄druplr

creatura in tali potētia obiectiua distinguunt̄ formaliter. ¶ Et hoc ꝓbo 4ᵗ. ꝓmo sic. qñcūqꝫ aliqō diuisuꝫ diuidit̄ formalr̄ per duo diuidētia oppositta. gcgd cadit sub altero diuidētiū. differt formalr̄ ab oī eo qō cadit sub alio: ſz ens diuidit̄ ꝑ ſubam ⁊ accidēs. deᵒ autez cadit sub ſuba. aliq̄ aūt gditates sub accñtibᵘ. g̃ ⁊c. ¶ 2ᵒ q̄cūqꝫ hñt oio eādē diffonē a quocūqꝫ distinguit̄ vnū formalr̄: ⁊ reliquū: ſz gditas in potētia obiectiua ⁊ in actuali exſtia hꝫ eandē diffonē. gditas aūt in actuali exñtia distinguit̄ formalr̄ a deo. g̃ ⁊c. ¶ 3ᵒ quecūqꝫ hñt passiones de eis demōſtrabiles formalr̄ repugnantes ⁊ oppositas. nēcio illa formalr̄ distinguunt̄: ſz creatura hꝫ creabilitatē de ea demōſtrabilez: que tñ repugnat deo. g̃ deus ⁊ creatura nēcio formalr̄ distinguunt̄. ¶ 4ᵒ simplr̄ simplex necessario a nō simplr̄ simpli ci formalr̄ distinguit̄: ſz deᵘ est simplr̄ simplex. creature aūt multe nō sunt simplr̄ simplices: sed resolubiles in plures ꝺcept. g̃ a deo formalr̄ distinguuntur. ¶ 2ª ꝓ̄ est. ꝙ nō distinguūt̄ realr̄ a deo. ¶ Hāc ꝓbo duplr̄. ꝓmo. vbicūqꝫ nō est res ⁊ res. nō pōt ēē realis distictio: ſz creature in potētia obiectiua nō sunt res. vt ꝓbᵘ ostēſuꝫ est. g̃ nec distinguūt̄ realiter a deo. ¶ 2ᵒ in ēntialr̄ ordinatis ⁊ realr̄ distinctis. ꝑz nō repugnat ēē ſine posteriori: sed deo repugnat ēē ſine creatura in tali potētia: qz deᵘ nēcio est creatiuus. g̃ nēcio est aliqd creabile. illud dico gditatē. ¶ 3ª ꝓ̄. ꝙ gditates non distinguunt̄ a deo distinctiōe fabricata ab aīa nr̄a. ¶ Hanc aūt ꝓbo q̄druplr̄. Nec ēt ab intelligentia diuina. Hāc ꝓbo. quecūqꝫ sic ſe hñt ꝙ circūſcripto oī opere itellus. extrema ꝺictiōis de eis verificant̄: illa distīguūtur circūſcripto oī opere itellectᵘ. hꝫ sunt ōs ⁊ creatura in tali potētia: qz deᵘ est creatiuᵘ. creatura nō. creatura est factibilis. deᵘ nō. ⁊ sic de multis alys. igit̄ deᵘ distīguit̄ a creatura ꝑter operationē itellectus. ¶ 2ᵒ sic nihil qō est in deo ex nā rei est natuꝫ aliqd hr̄e formalr̄. quo habito depēdeat: ſz creature circūſcripto ope itellectᵘ sunt apte nate hr̄e exñtiā. qua habita. nēcio depēdent. g̃ circūſcripto ope itellectᵘ deᵘ nō est creatura. ¶ 3ᵒ sic. gcgd est in ꝺo est purus actᵘ: sed iſta sunt in potētia: circūſcripto oī opere itellectus. g̃ distinguūt̄. ¶ 4ᵒ sic. qz gcgd est in deo hꝫ ēē simplr̄ ⁊ nō diminutū: ſz iſta hñt ēē ſm gd ⁊ iperfectū. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmaᵗ. qz. ſ. nō distinguunt̄ per itellectū nostrū. qz ab eterno ꝺueniunt eis extrema ꝺictiōis. g̃ ⁊c. ¶ 2ᵒ qz nō ab itellectu diuino. qz deᵘ est ifinitᵘ ⁊ necesse ēē: que ex nā rei repugnāt gditatibᵘ ēēntialr̄. ¶ 4ª ꝓ̄ est. ꝙ deᵘ ⁊ creatura in tali potentia essentialr̄ distinguunt̄. ¶ Et hoc ꝓbo duplr̄. ꝓmo. qz actᵘ ⁊ potētia nō diuersificant essentiā. Cū g̃ creatura in actu exñs essentialr̄ distinguaᵗ a deo. in potētia ēt distinguaᵗ. cū eadez sit oīno ēntia gditatis in potētia obiectiua ⁊ in actu. ¶ 2ᵒ qz quecūqꝫ distinguunt̄ per ſe ⁊ essentialr̄ circūſcripto ope itellectᵘ ⁊ quocūqꝫ posteriori per accidēs. adhuc sunt ēēntialr̄ distincta. cū talis distictio fiat per ꝓza: ⁊ iō remanētibᵘ ꝓzibᵘ. circūſcripto quocūqꝫ posteriori remanet distinctio: ſz creatura exñs distinguit̄ a deo ēēntialr̄. g̃ circūſcripta exiſtētia que ineſt creature per accidēs. adhuc remanet talis distinctio. ⁊ sic in potētia obiectiua ſine tali exñtia distinguit̄ ēēntialr̄. ¶ Sed contra. iſtas ꝓnes inſtaᵗ. ꝓmo ꝺ pmā sic. manētibᵘ eisdē ꝓncipys distinctiuis. manet eadē distictio. cū sit respectus intrinſecus adueniēs: sed rō formalis hois ⁊ aſini manet eadē in potētia ⁊ in actu. g̃ cū ipſa talia a deo in actu realr̄ distinguūt̄: sicut formalr̄: ita erit in potētia. ¶ 2ᵒ ꝺ ſcōaz. Creatura añ ſuaz creationē fuit realr̄ creabilis. non aūt diuina realitate. cū ei repugnet creabilitas. g̃ realitate ꝓpria. ¶ 3ᵒ cōtra tertiā sic. Oīs distinctio que nō est ab aīa fabricata. ꝺcedit̄ ēē ex nā rei. ſz vbi nulla est realitas qūo pōt ēē distinctio ex nā rei: ¶ 4ᵒ ꝺ 4ᵃᵐ. nam ſi essentialr̄ distinguant̄ creabilia a deo. tūc hñt vas essentias. ⁊ sic tota ēntia iſtius mūdi prefuit ante creationē. ¶ Confirmaᵗ. qz quecūqꝫ distinguunt̄ essentialr̄ distinguunt̄ realr̄: cū distinctio ēntialis illam ꝓſupponat. ¶ Ad pᵐ dico ꝙ rōnes formales hois ⁊ aſini in actuali exñtia nō distinguunt̄ realr̄. accipiēdo eas in vltimata precisiōe. tūc. n. bñ concluderet argumētū. ꝙ distinguunt̄ realr̄ in potentia obiectiua. Distinguunt̄ g̃ realr̄ per iſtas realitates que adueniūt eiꝫ in actu. ¶ Ad zᵐ dico. ꝙ sicut creatura in potētia obiectiua est creabilis exiſtenter ⁊ actualr̄. nō ꝙ ſua creabilitas exiſtat aut ſit in actu. vl ipſamet: sed qz est nata deduci ad actū per creationē. ita dr̄ realr̄ creabilis. qz est nata deduci ad realitatē. nō ꝙ ſit realis. niſi ſm aptitudinem. ¶ Ad 3ᵐ dico. ꝙ ꝓpꝛie dr̄ ꝺ ex nā rei. niſi realitas accipiaᵗ potētialr̄. Si tñ voceᵗ ex nā rei oē ab aīa nō fabricatū. Tūc pōt ꝺcedi iſta distictio ꝙ ſit ex nā rei. De noibᵘ tñ nō est curādum. ¶ Ad 4ᵐ dico. ꝙ vex ꝺcludit. nō gdē realr̄: sed in eē gditatiuo nec in iſto eſſe pzᵘ est aliqd ſm durationē: ſz tñ ſz nāz. Eodē mō qō quiditas mūdi ꝑscindit a ſua exiſtentia ⁊ creatiōe. ⁊ illud nō ꝓpꝛie est fuiſſe vel ēē. ¶ Ad ꝓfirmationē dico ꝙ distinctio essentialis q̄ est iter essentiā ⁊ essentiā nō iſert realez: talis est ꝺ. ¶ Sz adhuc remanēt aliq̄ duª. ꝓmū est. ꝙ plura nō sunt ponēda ſine necessitate. ⁊ tñ oīa ꝑmiſſa videnᵗ posse ſaluari ſine talibᵘ distinctiōibᵘ ꝑmiſſis. per ſolā denoiationē extrīſecā. Sicut deᵘ dicit creator ex tpe absq̄ hoc ꝙ aliq̄ rō formalis realr̄ inſit ei ex tpe: sed per ſolā denominationē extrinſecā ab actu itelligēdi nouo: ita in ꝙ posito fiunt de nouo mutabilia extrīſeca a diuina potētia actiua extrīſeca denoiatiōe. ¶ Iſtud tñ nō videᵗ ſufficere: qz ꝺ deᵘ denoiatōe extrīſeca nouiter dicaᵗ creator. qz hoc ei nō repugnat: tñ ēntia creabilis bñ repugnat ei. Et iō nullo modo pōt ſibi ꝓpetere. vt sic denominēt. ¶ ꝓ̄. ꝺ obiectū dicaᵗ sic cognituꝫ: qz ei nō repugnat: nō tñ cogſcens: qz cognitio ei repugnat: ſilr̄ ēē creabile deo. ¶ Et ſi dicaᵗ. ꝙ iſta ōnominatio extrīſeca ē in creatura a poª actiua dei. cū creatura nihil oīo ſit. Illō nihil oīo valz: qz in alys denominationibᵘ extrinſecis qbᵘ iſunt ꝺictiones extrema illa ſunt poſitiua ⁊ ſi ita ſit: tunc hr̄ distinctio quiditatuꝫ: tamē ſi nihil ꝓeintelligaᵗ alteruꝫ extremuꝫ est mere ꝓuatiuū: illud. ſ. qō dicitur cognituꝫ. ⁊ tunc videretur ſufficere ſolutio. Sed hoc nō intelligo. ¶ Scōm dubiuꝫ est. quomodo potētia obiectiua ineſt quiditatibᵘ. videtur enī ꝙ a voluntate diuina. qz qō ineſt ꝓtingenter creature vl quiditati: ineſt ſibi a voluntate diuina. huiuſmodi est potētia obiectiua. Mioꝛ ꝓbatur. qz angelus potest nō eſſe in potētia obiectiua. Poſito enim ꝙ crearetur. nō ampliᵘ est in potētia obiectiua. ergo ꝓius erat cōtingenter. ¶ Ad hoc dicēdum est. ꝙ ſi potentia vt ꝺſtinguitur cōtra actum eſſet aliqd

Creaturae i pō tētia a deo ſolā ter distīguūtur. qō nō examinabilia ꝓ ⁊ ꝺ adducendo.

Maxime de distinctione ſolali valde notabiles vtiq.

Nō ſalt nec rōe dūtaxat ds distīguit a creatura in potēia.

Maxima ſco.

Repugt deo cē ſine creatura in potēia ⁊ ñ nō in actu.

Depēdētia ſeqt exīnā dpēdētia

Deū ⁊ creaturā in pō eſſentialr̄ diſtingui.

Taſte vbiq.

Obiicitur qua triplicuter.

Mōbiles ſolaces

Ex nā rei duplr̄

D. duplex. 1. phyſ. t. c. 50.

positiuū nescirem euadere gn illud esset ꝓtingens. Sed imaginādū est. q potētia obiectiua dic duo. Primū qō dicit. est aptitudo ad cāri. ⁊ ista manet in gditate ēt dū actu est: qz est ei⁹ ppria passio ō eo demōstrabilis. 2ᵐ qō dicit ista potētia. est carētia actualis exñtie. ⁊ ista inest ꝓtingēter: sicut ꝑuationes: ⁊ illa non est ab aliq̄ cāliter: sicut nec negatio.

¶ Ad argᵐ patz. Qō IIII.

¶ Trum modi intrinseci sint in potētia obiectiua. q sic. Oia sunt possibilia apud deū: ſz hoc sigᵐ: oē: distribuit ēt ꝓ modis. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra. res que existūt alr̄ hñt esse q̃ in potētia obiectiua. g̃ aliū modū eēndi. ¶ Hic sunt duo p̄ncipalr̄ faciēda. Primo dicēdū est de modis intrinsecis. 2º de q̄sito. vtz sint in potētia obiectiua.

Quantum ad p̄ᵐ sunt octo per ordinē declarāda. Primū est. qd est modꝰ intrinsecus. 2ᵐ quot sunt maneries modoꝝ intrinsecoꝝ. 3ᵐ si isti modi ad iuicē distinguunt. 4ᵐ gs ē ordo eorū. 5ᵐ si sint in deo. 6ᵐ si sint in creatura. 7ᵐ si distinguūt a formalitatibꝰ quoꝝ sunt modi 8ᵐ que sit necessitas ponēdi istos modos intrinsecos. ¶ Primo g̃ videndū est. qd sit modus intrisecꝰ. ¶ Et q̃tū ad hoc dico sicut dictū fuit superi⁹. q. s. ille est modus intrisecꝰ q aduenies alicui nō variat rōnē eiꝰ formalē. ¶ Istud aūt expono sic. q. s. modus intrisecꝰ est ille q de se nullā rōnē formalē dic. Nā ex opposito distinguunt gditas ⁊ modus gditatis. Unū igit illoꝝ fin vltimatā p̄cisionē suā nō includit in alio. ⁊ sic gditas nō ꝛcludit modū ſz vltimatā p̄cisionē suā nec modus gditatē. Et si qs diligēter videat doctrinā doc. nr̄i. inueniet q oia resoluit in istos terminos cōplexos. s. in rōnē formalē ⁊ modū intrisecū eiꝰ. Probo aūt hoc. s. q modus nō ꝛcludat in gditate cuiꝰ est modus. Nā nullū posteriꝰ est de gditate p̄oris. qz q̄ sunt de gditate sunt prioza: sed modus est posterioꝝ gditate. ¶ 2º oñdo q nec e⁹. s. q gditas nō includit in mō gditatiue. qz si sic. quecūq; distinguerent fm modos distinguerent gditatiue. Hoc est falsuz. nā multa ſz modos intrisecos differūt: que tñ eādē gditatem hñt: sicut albedo intēsa ⁊ remissa. hō in actu ⁊ in potentia. ¶ Sz ꝺ ista instat 4ʳ. Prio sic. qñcūq; de aliq̄ ꝓueniēter q̃rit. qd est. illud dicit aliquā rōnez formalē: ſz de mō ⁊ de quocūq; alio ꝓuenienter queri pōt qd est. g̃ ⁊c. ¶ 2º sic. q̄cūq; hñt p̄dicata p̄mi modi illa hñt gditates. p̄mꝰ modus enī est gditatiuꝰ: sed modi intriseci sunt hꝺ. Quātitas. n. virtutis diuiditur per finitū ⁊ infinitū. g̃ q̃titas est qd superi⁹ ad illa. ⁊ per ꝓns in p̄ mō dicet de eis. ¶ 3º sic. q̄cū; q̄ sunt diffinibilia. illa hñt gditatem: qz diffinitio explicat quiditatē: ſz modi intrinseci sunt diffinibiles. g̃ ⁊c. Minoꝝ pz. qz infinitū fm Anſ. est quo maius cogitari nō pōt. infinitū aūt dicit modū intrisecuz. ¶ 4º sic. oē illud de quo demonstrat aligd pp quid. illud hz gd per qō fit demōstratio: sed de modis intrinsecis multa demōstrant. g̃ ⁊c. Maioꝝ pz ex hoc. qz scōs modus p̄supponit p̄ᵐ. g̃ ⁊c. ¶ Ad p̄ᵐ est dicēdū. q ita est itelligendū de ꝓceptu gditatiuo ⁊ nō gditatiuo istoꝝ modoꝝ intrisecoꝝ: sicut dictuz fuit sepe de singularitate vel de ꝑprietate idiuiduali. Dictū est enīz q ꝑpetates idiuiduales sūt p̄mo diuerse: ideo nō p̄nt habere aliquē vnū cōem cōceptū gd itatiuū: sed tñ nō est incōueniēs. q primo diuersis alique passiones vel aliq̄ cōia p̄dicata dicant de eis in 2º mō. vel secūde itētiones: sicut de ꝑprietatibꝰ idiuidualibꝰ dr̄ singularitas: sicut qōdaz p̄dicatū scōe intētiōis. Unde eodē mō de aly modis intrisecis est dicēdum. s. q fm se significati nō hñt aliqō cōe gditatiuū p̄ intentiōis ſz se: sed ſz q hñt aliqs passiones cōes. hñt aliq̄ p̄dicata cōia: ⁊ per talia p̄dicata p̄nt aliquo mō notificari. ⁊ p̄ patēt ea que sunt in oppositum. ¶ Ad p̄ᵐ dico. q si habeā ꝓceptū ꝑprium de aliquo mō. de eo nūq̄ rogd est: sed qz de modo habent aly ꝓceptꝰ cōes. qui nō sunt eis quiditatiui: licet sint in seipsis quiditatiui: ideo de eis querimus. quid est. non tamē prōprie de modis fm se acceptis. ¶ Ad scām dico. q nō est in eis p̄mꝰ modus dicēdi per se q̃tū ad modos in se: sed quātū ad ꝓceptꝰ cōes quos hñt de eis: p̄nt hr̄i ꝓceptꝰ gditatiui: nō tñ respectu modoꝝ in se: ſz respectu p̄dicatoꝝ dictoꝝ de eis. Ista vo p̄dicata dicta de eis: sicut est quātitas virtutis ⁊ talia hꝺ. dicūt aliquā gditatē: ⁊ iō in eis est modus p̄mꝰ dicēdi p se: ſz tñ ipsi modi sunt p̄mo diuersi. nec est in eis ꝑpe modus p̄mꝰ. ¶ Ad 3ᵐ dico. q modi nō sunt ꝑprie diffinibiles: ſz notificabiles ⁊ descriptibiles per p̄dicata notioza: que tñ nō sūt gditatiua. ¶ Ad 4ᵐ dico q si videret modus in se: de eo nulla demōstratio posset fieri: ſz tñ hoc bñ fit ſz rōnes cōes abstractas ab eis. ¶ Dico g̃. q modus itrinsecus est ille q aduenies alicui nō variat gditatē. eo q de se nullā gditatē vl rōnē formalē dicit. Ꝛz. n. albedo aduenies supficiei nō variet rōnez formalez supficiei: tñ qz rōnē formalē dicit albedo. hic ē q ex ea ⁊ supficie cōstituit rō formalis distincta a supficie. supficies. n. alba formalr̄ distinguit a supficie: nō sic aūt de mō: qz modus nō dicit aliquā rationē formalē: ſz ex eo ⁊ qd ꝓstituit aligd distictuz ab altero: per se tñ ex ipso ⁊ gditate nō ꝓstituit aliquid formalr̄ vel gditatiue distinctū a gditate. qz illud qō addit tale ꝓstitutū supza gditatē nō est q ditas: sed modus gditatis. ¶ Sed tñ hic sunt aliqua dubia. Primū. q cū gditas sit obiectū intellectus: ⁊ sic oē per se ꝓceptibile habz gditatē. cū ergo iste modus per se ꝓceptibilis sit: q̃re negatur ab eo gditas. ¶ Dico q omne p se cōceptibile hz per se quiditatē: sed nō est necesse q illud qō est cuz alio p̄cise ꝓceptibile: q de se hēat gditatem. Modo in ꝓposito dico. q modus itrinsecꝰ a nullo itellectu est ꝓceptibilis per se. nisi cū rōne formali cuius est modus: ſz eniz bñ sit itelligibilis: nō bene p̄rescindendo a rōne formali quiditatis cuius est. ¶ Secunduz dubium est. exquo nō sunt de ratione formali quiditatis: quare dicuntur modi intrinseci. ¶ Dico q qz non intrant gditatem aliquam. nec differunt ab illa saltem formaliter siue quiditatiue. Ideo dicuntur modi intrinseci ⁊ non extrinseci. ¶ De secundo oportet videre quot sunt modorum istoꝝ intrinsecoꝝ maneries. ¶ Ad cuius euidentiam est sciēdum. q ens diuiditur quatuoꝝ modis. Uno modo in duas differentias: quarum vna est positiua. altera priuatiua: sicut cuz diuiditur in vnum ⁊ multa. creatum ⁊ increatuz. Aliquā do autem diuiditur in differētias: quarum vtraq̄ est positiua: vt quādo diuiditur per absolutuz ⁊ respectiuuz. ¶ Aliquādo aūt diuiditur per differētias: quarum vna est quiditatiua. altera nō quiditatiua: sicut quādo diuiditur in substātiam ⁊ accu-

Pō obiua dicit duo ⁊ valz vbiq;

Luce. 1. ⁊ alibi sepe.

1. articulus. Sermo copiosus ō modis intrinsecis.

1. pars. Modus intrinsecus qd? di. 8. ⁊ alibi sepe Declaratio nōbiliō scriptois modi intriseci: quā ponit scotus.

Resolo scotica. Cōtra Landulphū ⁊ alios opinātes ñ bñ h: ſz oia bñ saluabis vt nosti

Obijcit q̃drupliciter.

Prosolo. 2.

p̄ ad rē oiuz obonū dat nōbile documentum.

Nō qd ē duplex. Qualiē modis intrisecis ⁊ ꝑpetatib⁹ idiuidualib⁹ assignt aliq̄ ꝑta cōia vnisoꝝ muter pōdera.

Ecce qō queris vbi sco. 7. meta. q. ō idiuiduatōe

Jā ad formam obiectionū.

Cōsidera caste pla addēdo.

Resolo dictoꝝ.

Ecce qō queris ⁊ pōdera singularissime.

D. duplex.

Modꝰ nō est p se 3º mō cōceptibilis.

2. pars. Modi quot.

Diuisio entis q̃drupler.

Nō optime vbiq; ista.

Entia formalit distinguũt? Phisico. 7. met. cõi. 4. q. 1.

dens. Accidens enim est cõmune nouem predicamentis: ⁊ tñ est posteriꝰ oĩbus: qz dicit habitudinẽ ꝑm quã nata sunt ĩherere subiecto. talis autẽ habitudo est passio ꝯsequẽs accidentia. Aliquãdo diuidit in ꝺrias: quaꝝ neutra est gditatiua: sicut finitũ ⁊ ifinitũ. ista nõ variãt rõnẽ formalẽ. Sicut.n. albedo intẽsa ⁊ remissa eãdẽ rõnẽ formalẽ hz: ita ens finitũ ⁊ ifinitũ. ¶ Jsta vltima diuisio est per modos intrinsecos. Cõuenit.n. ens diuidi per modos ĩtrinsecos 4ʳ. ¶ Primo in finitũ ⁊ in ifinitũ. 2º in ꝯtingens ⁊ necessarium. 3º in ens in actu ⁊ in potẽtia. 4º in ens reale ⁊ rõnis. Jste.n. diuisiões cõiter solent dari. Probo autem q oẽs sint per modos intrinsecos. Prio de pª. s. de finito ⁊ infinito. nã albedo intẽsa ⁊ remissa eãdẽ gditatẽ hz. g ⁊ ens finituz ⁊ ifinitũ. ¶ Cõfirmaᷓ. qz q̃cũq; hñt eãdẽ diffõnez sunt idẽ formalr: sed aer si eẽt ifinitꝰ. eãdẽ diffõnẽ hẽret quã nũc hz. g ⁊c. ¶ 2º de 2ª pz. nã ꝯtingẽs ⁊ necessariũ nõ variãt rõnẽ formalez. Sapiẽtia.n. eiusdẽ rõnis est in deo ⁊ in creatura: ⁊ tñ in deo est necessaria. in creatura est ꝯtingẽs. g necessitas ⁊ ꝯtingẽtia sunt modi. ¶ P. Fz pbos. rotunditas solis ⁊ vniꝰ rote mãlis sũt eiusdẽ rõnis: ⁊ tñ fz eos rotũditas solis est nec̃ia: rotũditas aũt istius rote est ꝯtingẽs. g ⁊c. ¶ 3º de 3ª pz. Primo. qz actꝰ ⁊ potẽtia: ꝑm q cõiter dr. nõ variãt eẽntiã. g ⁊c. ¶ 2º. qz eadẽ est diffõ hois in actu ⁊ hois in põ. g actꝰ ⁊ põ sũt modi gditatis. ¶ 4º de 4ª pz. qz eadẽ est diffinitio hois in re exª: ⁊ in aĩa. Vñ sic̃ hõ in re exª est anĩal rõnale: ita ⁊ in aĩa. ¶ Intelligẽduz tñ qñ diuidit ens per ens reale ⁊ rõnis. nõ dz ĩtelligi sic̃ ens rõnis: sic sũt facta a rõne: vt respectꝰ rõnis ⁊ talia: qz talibꝰ ⁊ enti reali nihil est cõe vniuocũ: fz dz accipi ens rõnis ꝑ gditate in eẽ cognito. ¶ Sz hic sunt diffic. Prima est. quare ĩter modos istos non est facta mentio de exĩtia. ¶ Dico q exĩtia põt reduci ad actualitatem. Non.n. videt bñ q exĩtia ⁊ actualitas distinguant. ¶ 2ª diffi. est de eternitate que dicit modũ intrinsecũ in deo. ⁊ tñ nõ est facta mentio. ¶ Dico q duratio que dr eternitas reducit ad ifinitatẽ: sicut duratio creature reducit ad finitatẽ: ĩmo videtur idẽ. ¶ 3ª diffi. est de ꝑprietate idiuiduali: q̃ nõ est hic notata. Dico q ĩter istos modos nõ sunt nominati hic nisi illi per quos diuidit ens. Licz igit ꝑprietas idiuidualis sit modus ĩtrinsecus: non tñ ꝑ eaz diuidit ens. ¶ 4ª diff. est de ĩtẽso ⁊ remisso, de qbꝰ ꝯstat q sũt modi: q̃re nõ sũt hic notati. Dico q talia pñt reduci ad finitatẽ ⁊ ifinitatẽ. Nõ. n. vr variare nisi gradũ gditatiuũ. ¶ De 3º opz videre de distinctiõe istoꝝ modoꝝ abiuicẽ. Et quãtũ ad hoc dico q in istis modis q̃druplex distinctio inuenit Una est q̃ modus distinguit a gditate cuiꝰ ẽ. ¶ 2ª q vnus distat vt disperatus ab alio. ¶ 3ª qñ vnus alteri opponitur. ¶ 4ª qñ sunt eiusdẽ rõnis ĩter se. Exm ꝑmi. de ifinitate ⁊ diuina essentia: ⁊ istã vocat doc. minoꝛ distictionẽ formalẽ: qz nõ sunt due rõnes formales. alr. n. ipole esset saluare eãdẽ rõnem formalẽ albedinis in quolibz gradu. Exm scõi. realitas ⁊ exĩtia. ifinitas ⁊ necessitas. Probo autez q isti modi qui videnᷓ dispati distinguunᷓ ex nã rei Et hoc põt patere per 4or ꝯnes. Prima est. q ifinitas distinguit a necessitate: qz rlo est necessaria in deo: ⁊ tñ non est ifinita. ¶ 2ª ꝯ. q realitas ⁊ nec̃itaꝭ distinguũt: qz in ꝺo realitas mltiplicat ⁊ nõ nec̃itas nec exĩtia. ⁊ sic ꝺ mltꝭ alys. ¶ 3ª ꝯ. q finitas ĩ creatis differt ab exĩtia ⁊ ꝯtingẽtia. ⁊ sic de mltis alys. qz est in potẽtia obiectiua ⁊ nõ alibi. ¶ 4ª ꝯ. q exĩstentia ⁊ realitas in creatis differũt. Et ꝺ ꝓbat. qz in deo realitas triplicat nõ exĩtia. g multo magis in creatura: lz nõ sit ita manifestũ: sicut est in deo. Exm terty. finitũ ⁊ ifinitũ. ꝯtingẽs ⁊ necessariũ. Et sic de alys oppositis. Exm q̃rti. sicut hecceitas sortis ⁊ hecceitas platonis: que quodãmõ videnᷓ eẽ eiusdez rõnis. ¶ De 4º oz videre de ordine istoꝝ modoꝝ. Et quãtũ ad hoc sciẽdũ. q gdã modi sunt qui ĩsunt creature per se. gdã per accidens: tñ sunt deo cões ⁊ creature. Quidã qui ĩsunt per accidẽs tñ soli creature. Quidã g ĩsunt per accñs solũ huic creature. Exm ꝑmi. est finitas ⁊ isti modi sunt in ꝑmo signo: qz g ĩsunt per se. prꝰ ĩsunt q̃ qui per accidens. q aũt finitas ĩsit creature per se. pz. qz demonstrabile est de creatura. nã per rõnẽ hois põt demõstrari de eo q est melioꝛ asino: ⁊ per ꝯns inequalis: sed ĩequalitas in ꝑtute ꝑsupponit quantitatẽ virtutis tãq; fundamẽtũ. igitur quantitas virtutis de hoie demõstrabilis est. ⁊ sic ĩest per se. ⁊ p ꝯns talis modus: vt patebit: ineſt in potẽtia obiectiua. Exm scõi. est exĩtia ⁊ realitas: ⁊ isti sequunᷓ primos: qz isti ĩsunt per accidẽs. Nũq;. n. per rõnem hois vel asini posset demõstrari q eẽnt existẽtes vel reales. ⁊ sic sunt in scõo signo. qz ꝑmos sequunᷓ. ⁊ pp cõitatem vbicũq; sunt alq modi: isti sunt. ⁊ nõ eᷓ. Exm terty. est cõtingẽtia que ineſt per accidẽs: sed qz ꝑticularioꝛ est exĩtia ⁊ realitat e: que gdẽ ĩueniunt in deo ⁊ in creatura: solũ aũt in creatura cõtingẽtia reperitur. ideo sunt in 3º signo. Exm q̃rti est hecceitas. ineſt eniz per accidẽs. ⁊ segᷓ ꝯtingẽtiã. ponẽdo q nõ sit in potẽtia obiectiua: si aũt esset in potẽtia obiectiua tunc est dubiũ. Põt ergo dici. q hecceitas est in 4º signo. qz ꝑticulariꝛ est. ¶ Sed adhuc posſz poni alius ordo ĩter modos q sunt in deo. videtur enim q exĩtia debeat poni prioꝛ: qz cõioꝛ. scõo necessitas. oĩa. n. que sunt in deo sunt nec̃ia. ¶ 3º infinitas: qz lz ẽt ĩsit per se. nõ tñ est ita cõis: qz oĩa diuina sunt necessaria: nõ tñ oĩa formalr ifinita sunt sicut relo. Si autẽ hecceitas ponatur in deo tunc põt tenere q̃rtũ locũ. vel dicet ꝯnr ad ꝓdicta. ¶ Sed cõtra. pro quocũq; signo necessariũ est necessariuz ⁊ cõtingẽs est ꝯtingẽs: ſz necessitas precedit infinitatẽ. ergo ꝯtigẽtia finitatẽ. ¶ Dico q maioꝛ tenet ex virtute alteriꝰ sepe assũpte: que non est vera nisi de differẽtys quiditatiuis. De isto tñ ordine nõ est curãduz. ¶ De 5º gd dicẽdũ est. pz. nã in deo est ifinitas. necessitas. realitas. hecceitas. ⁊ isti oẽs modi ĩtrinseci: qz nõ variãt rationẽ formalẽ. De existentia etiã ⁊ actualitate que ibi sunt. patet etiã q sunt modi ĩtrinseci. ¶ De 6º pz gd dicẽdum est. Naz in creaturis est finitas existentia. ⁊ singularitas. ⁊ cõtingentia. ⁊ multi alq modi. ⁊ vniuersalr omne aliqd q adueniens rõni gditatiue nõ variat eam oẽ tale est modus intrinsecus. ¶ De 7º licet satis dictuz sit. tamẽ pono quatuoꝛ ꝯclusiones. Prima est q modus ĩtrinsecus ifinitatis differt in deo ab oĩbus rationibꝰ formalibꝰ: qz multiplicãtur ratiões formales in deo: ⁊ tñ vnica est oĩno ifinitas. ¶ P. diuina infinitas est cognoscibilis per naturam: et tamẽ ratio formalis diuine essentie non. ergo aliq̃ distinctio est ĩter illa. ¶ Scõa cõclusio est. q modus ĩtrinsecus realitatis differt ab oĩbus ratiõibꝰ formalibus: que sunt in deo: qz distictio ⁊ idẽtitas

Ens rõnis est duplex.

D. quadruplex

Exĩtia reducit ad actualitatẽ.

Finitas ad ifinitatẽ reducit.

Tãge instãtiã

3. pars. Modoꝛ distinctionis q̃druplex.

Al. distinguit.

Exª q̃druplex. Al. formali.

Modos ex nã rei distingui oĩdu Loco q̃druplex Nullo in dinis ẽ talis nec̃ia lz ñ ꝓbata.

Jdẽ. s. dis. s. q. 1. vbi ꝓfidera.

Vt repugnare statuz dicta.

4. pars. Ordo modoꝝ.

Exm q̃druplex. Tange instãtias bñ ponderando ad hominẽ.

Ordo modoꝝ in diuinis. Cõsidera an recte scotizat hic ⁊ adde plura.

Pondera. 5. pars. Modi sunt in deo ⁊ qui?

6. pars. Modi sunt in creaturis ⁊ q?

7. pars.

Modos a formalitatibꝰ seu q̃ditatibꝰ q̃z sunt distingui ꝓbat cõclone q̃druplici satis nõn: ſz caue in ꝓbatiõe pª 1. pclonis vt scis

Realitatē a formalitate in diuinis distingui.

ipossibile est q; ꝺueniant eidē respectu eiusdem ꝛ ad idem oīno: sed quelibꝫ ratio formalis ad aliam comparata est distincta formalr ꝛ idem realr. ergo ratiōe alteri⁹ ꝛ alteri⁹ rōnis formalis distinguitur. rōne aūt realitatis sunt idē. ergo realitas distīguit a rōne formali. ¶ ℞. nulla vna rō formalis. scz dicens pfectionē simplr triplicaī: sz ois rō formalis

Caste declara

que est in pfe cōicaī filio. realitas non cōicaī. g̃ ꝛc. ¶ 3ª ꝑ. q; modus intrinsec⁹ finitatis distinguit in creaturis a rōnib⁹ formalib⁹ creaturaꝝ: qz cuz finitas sit diuisiua q̃titatis: ꝛ gditas cōtra quātitatez in cōi distinguit: quecūq; sub eis cadēt erūt distincta. ¶ ℞. certi sum⁹ de gditate pluriū. de quoꝝ finitate sum⁹ ꝺuby: sicut de relone que est in deo sumus certi de ei⁹ gditate q; est ad aliud: tñ sum⁹ ꝺuby de eius finitate vel ifinitate ꝛ q̃titate. ¶ 4ª ꝑ. est. q; oēs alȳ modi a gditate distinguunt in creaturis: sicut exītia. ꝺtingētia. beceitas. ꝛ sic de alȳs: qz gditati oēs tales ꝺueniūt per accidēs. nec aliq̄ illoꝝ est demōstrabile de gditate. nec per se notū.

Dubium

¶ Sed dubiū est de q̃titate vīrtutis. videt. n. illa gditati in creaturis accidere: sicut alȳ modi. Naz accidit cuilz forme bre magl ꝛ min⁹ ꝑz gradus determinatos. cū tota quiditas in quolibꝫ gradu sue quātitatis saluet intēsiue. ¶ Dico q; duplex est finitas. Una fm gradus idiuiduales. ꝛ de illa cōcludit argumētū. q; accidit: sicut beceitas accidit gditati. Alia est que ꝺsequr nām specificā. ꝛ ista ē demonstrabilis. ¶ De 8° ꝺz videre que necessitas est ponēdi istos modos itrīsecos. ¶ Et q̃tuz ad hoc itroducunt q̃ttuoꝝ necessitates que videnī facere ad positionē istoꝝ modoꝝ itrīsecoꝝ. ¶ ꝓma. q; vna ꝛ eadē gditas diuersimode ꝺsideraī ꝛ vere. oz ergo aliū ꝛ aliū modū ponere cozrespōdēte isti cōsiderationi variate. ¶ 2ª necessitas est. q; aliq̄ distinctio in rem nā est. vt patuit supra. ꝑter formalē ꝛ iō opz aliud ꝛ aliud fundamētū ponere: sed fundamē tuz distinctionis formalis est gditas. g̃ aligd aliud a gditate erit fundamētū alteri⁹: nihil aūt aliud ē a gditate nisi modus. ¶ 3ª necessitas est. qz est inuenire aliq̄: vt patuit supra: que aduenīētia nō variat rōnē formalē: ꝛ per ꝺns nō pūt esse gditatiua: qz oē gditatiuū aduenīēs gditatiuo variat rōnē formalez: eo mō quo in ꝑmo articulo est expositū. Cum g̃ vt patuit: nō possint talia esse gditatiua. nec io erūt modi. cū ꝑter gditatez nihil sit aliud nisi modus. ¶ 4ª necessitas est que declarat oēs alias ex illa diuisione antiqua: qz gcgd est. aut est res: accipiendo rez ꝑ gditate. aut modus rei. cū ergo cōis diuisio ñ possit saluari nisi ponēdo modos. g̃ ꝛc. ¶ Sz tunc est difficultas. vtr isti modi in creaturis sint subē aut accidētia. ¶ Dico q; ad illud genus reducunt in quo sunt gditates. ꝛ iō si sunt subē ꝛ isti modi. si accītia: ēt modi: sicut gditates ipse sunt.

Dubium.

Modos reduci q; in ꝑmo esse ꝛ nomē gñis sortiri ꝑz gditatum naturā.

2ª articulus.

1. ꝓclusio.

Quantum ad 2m̄ ꝑncipale opz videre de q̃stio. vtr. s. isti modi sint ī potētia obiectiua. ¶ Et q̃tū ad ꝑm̄ modū. s. de finitate ꝺco. q; nulli ꝺz esse dubiū: qz qō per se ꝺuenit gditati ꝛ est demōstrabile de ea: sibi ꝺuenit siue in potētia siue in actu. finitas aūt est demōstrabilis de gditate. vt patuit in 4° articulo. g̃ ꝺuenit sibi in potentia. ¶ Sz de alȳs est du⁹. s. de ꝺtingētia. realitate exītia. ꝛ actualitate. ¶ De ꝺtingētia aūt ꝓbo ꝑ q; nō est in potētia obiua: qz vbicūq; ē formalr cōtingētia. ibi est inuenire formalr cōtingēs: sed in potentia obiua nihil est formalr ꝺtīgēs. g̃ in potentia obiua nō est ꝺtingētia. Maioꝝ est mānifesta. qz ꝺdictionē videt iplicare. q; in aliquo sit ꝺtingētia: ꝛ tñ q; illud nō sit ꝺtingēs. Minoꝝ ēt ꝑz mā in poa obiectiua oīa sunt necīa. Deus n. nō pōt facere q; gditates ille sint creabiles. Et sicut ꝺco de isto ꝑdicato creabilitas: ita ꝺco de oībus. nihil. n. de gditatib⁹ ꝺr nisi in ꝑ mō vl z⁰ vt sunt in pō obiua. Relingt g̃ q; nulla ꝺtīgētia sint in poa obiua. ¶ De actualitate ꝓbo z⁹ hoc idē sic. vbicūq; ē inuenire actualitatē ibi est inuenire ens actu. Hoc ꝑz sicut illa maioꝝ accepta de ꝺtingētia: sz in pō obiectiua nō est inuenire ens in actu. g̃ ꝛc. ¶ De realitate ꝓbo 3⁹ hoc idē sic. qz vbi nō est res. ibi nō est realitas: sed in poa obiectiua nō est res. g̃ ꝛc. Ma. ē manifesta: sīc alie ꝓiores. Minoꝝ ēt ꝑz. qz vbi nō est exītia. ibi nō est res ¶ De exītia ēt ꝓbo hoc idē 4° sic. ꝛ magis euidēter. qz vbi nō est inuenire exīs. ibi nō est inuenire existētiaz: sed in ista potētia obiua nō est aligd exīs. ergo nec aliq̄ exītia. ¶ Dicūt tñ alig. q; gcgd posituz est in actu: siue sit modus. siue sit quiditas. siue res. siue qōcūq; aliud pri⁹ fuit in potētia. Et iō exītia. realitas. ꝺtingētia. ꝛ oīa talia pri⁹ fuerūt in poa.

1. ꝓclusio.

Exīa nō ē in pō obiua.

Pō alioꝝ in op positū appēs.

¶ Sed ꝺ istud arguo 4r. ꝛ q̃tū mihi apparet euidenter sic. Ubicūq; est inuenire actualē exītiam in aliquo ipole est q; illud nō existat: sz ꝑ te: est inuenire actualē exītiā in aliquo anteq̄ ꝓducatur. g̃ formaliter existit añq̄ ꝓducaī. ¶ Dicūt alig. q; optime argueret. si eodē mō actualis exītia eēt in poa obiectiua quo est in actu: sz nō ē sic. Est. n. actualis exītia in potētia obiectiua potētialr. in actu vero est actualr. g̃ ꝛc. ¶ Sed istud euidēter ꝺcedit ꝓposituz. nā accipio illū modū quē tu vocas p actualr quē negas in potētia obiua. Et tūc arguo sic. Ubicūq; bz eē actualis exītia ꝛ actualr. illō est formaliter existens. ista: ꝑ te: vera est. Ideo eniz pōt post creationē illud actualr existere: qz actualis exītia ibi est actualr. nō aūt sic in pō obiectiua: qz ibi ē potētialr. ꝓz g̃ maioꝝ accepta: sed in pō obiectiua bz sic esse actualis exītia ꝛ actualr. g̃ in poa obiua aliqd est formalr ꝛ actualr exīs. g̃ ꝛc. Minoꝝ declaraī ex dict]: qz: ꝑ te: gcgd positiuū siue modus. siue res siue gditas. qō est post ꝓductionē in actu. est añ ꝓductionē in poa obiua: ꝛ sic illud qō ꝺco actualr ꝑ qō itelligo aliquē modū est ī pō obiua: ꝛ sic habeī ꝑ itenta. s. q; aligd est formalr exīs. ¶ 2° ꝺ ꝑncipalem rōnē arguit sic. qñ aliq̄ duo sic se hnt. q; ex icōpossibilitate illoꝝ ꝓuenit q; aligd vnū nō possit esse sil sub vtroq; illoꝝ: multo min⁹ vnuz in altero esse pōt. hoc patz in ꝺbus ꝛ in multis alȳs oppositis: sed ex incōpossibilitate act⁹ ꝛ pōe ꝓuenit. q; idē nō possit eē sub vtroq;. q. s. sit in actu ꝛ in poa. g̃ multo min⁹ vnū erit ī altero: ꝛ sic act⁹ nō poterit eē in poa. ¶ Cōfirmaī. qñ aliq̄ duo sūt sil. gcgd ē sub vno ꝛ sub altero sil: sz act⁹ ꝛ pō sūt sil: qz act⁹ ē in poa: ꝑ te: g̃ gcgd ē sub vno erit sub altero. cū g̃ gditas añ ꝓductionē sit in pō: ꝺsequr q; erit sil in actu. ¶ 3° sic. ipole est eē trāsitū de ꝺdictorio in ꝺdictoriū nulla mutatiōe facta in altero extremoꝝ: sz qñ creatura ꝓducitur ī esse est talis trāsit⁹. qz fit de nō depēdēte depēdēs. ꝛ nō nō exīte exīs. g̃ mutatio. nō in ꝺo. ergo in creatura. Habet g̃ creatura alr se q̃ prius. Sz ipole est q; alr se habeat q̃ pri⁹. nisi in se aligd habeat qō pri⁹ nō habebat. g̃ aligd nūc est qō prius nō erat in potētia obiua. ¶ 4° ꝛ difficili⁹ sic. ipole

Cōtīgētia nō ē ī pō obiua: ꝛ sil de ꝺtīgēs: qō tñ bñ examinabis.

3. ꝓclusio. Actualitatez nō eē in pō obiua.

4. ꝓclusio. Realitatē nō eē in pō obiua.

5. ꝓclusio. Exīa nō eē in pō obiua.

Impugnatio q̃ drupler efficax.

Euasio appens.

Vt. l. ponis post.

Articu. ꝓcedēs

est extrema ꝺictiõis de aliquo verificari. nisi ꝼm aliud et aliud: sz ista extrema ꝺictionis. s. depẽdere et nõ depẽdere verificanť de creatura in potẽtia et in actu. g̃ ꝼm aliud et aliud: sed si gcgd est in actu prefuit in potẽtia. oportebit g̃ ꝙ ꝼm idẽ oio de eodez ꝺictoria verificenť. qõ est ipoſe. ¶ Dico g̃ ꝙ necesse est ponere aliquẽ modũ in actu q nõ p̃fuit in potẽtia. ¶ Sz contra instať 4ꝝ. ꝓio sic. oẽ ens nõ ꝓhibitũ et nõ necessariũ. est in potẽtia obiua: sz isti modi sunt entia nõ ꝓhibita. g̃ ꝛc. Minoꝛ pz. qꝛ ponunť in eẽ. g̃ ꝛc. ¶ zº sic. oẽ ꝓductũ fuit ꝓiº ꝓducibile: sz oĩs entitas creata est a deo ꝓducta. g̃ ꝓiº fuit ꝓducibilis: sz oẽ ꝓducibile nõ ꝓductum est in potẽtia obiua. g̃ oĩs entitas et modus ꝓiº fuit in potentia obiua. ¶ 3º sic. ipoſe est ꝙ actº itelligẽdi terminať ad nihil: sz ab eterno actº itelligẽdi diuinus terminabať ad istos modos. videť. n. incõueniens ꝙ deº ab eterno nõ intellexerit istos modos. ¶ 4º sic. oẽ ꝛtinẽs bz ꝛtẽtũ in aliquo esse: et oẽ ꝓductiuũ bz ꝓducibile in aliquo eẽ: sz deº virtualr ꝛtinet istos modos et est ꝓductiuº eoꝛ. g̃ necio bñt aliqꝺ eẽ anteq̃ ꝓducanť. ¶ Ad pm dico ꝙ ens nõ ꝓhibitũ ꝑt dupliꝛ sumi. Uno mõ sicut cui ꝛuenit per se ꝓducibilitas vt passio. Alio mõ vt cui per se nõ ꝛpetit: sz est illud ad qꝺ ꝓducibile deducit. ꝓimo mõ ꝛcedo ꝙ oẽ tale ens nõ ꝓhibitũ est in potẽtia obiectiua. zº mõ dico ꝙ nõ. nã exñtia nõ deducit de non esse ad eẽ: sz exñtia est illud esse ad qꝺ ipsa essentia ꝓducibilis primo mõ p ꝓductionẽ deducit: qꝛ de nõ esse ad esse: ipoſe. n. videť ꝙ esse trãseat de non exñtia ad exñtiã: sed solũ eẽntia est illa que sic deducit. Unde esse est illud ad qꝺ ꝓducibile p ꝓductionem deducit. ¶ Dico ergo. ꝙ isto mõ erit ens nõ ꝓhibitũ. ¶ Ad zm dico. ꝙ oẽ ꝓductũ prius fuit ꝓducibile. itelligẽdo de illo qꝺ ꝓducit vel deducitur ad esse: sed esse isto mõ itelligendo. nec ꝓducit nec ad esse deducit: sed qꝛ eẽntia ad ipsum eẽ deducitur. ¶ Ad 3m ꝙ oꝛ obiectũ itellectº bñe aliqꝺ esse ad qꝺ termineť actº itelligẽdi diuinº. ¶ Dico ergo tũc. ꝙ diuinº itellectº bñ cognoscit exñtiaz in rõne sua: sed tñ nõ ꝓecognoscit rẽ pñtẽ vt pñs: nisi dum actualiter existit. q̃tũ. s. ad illã habitudinẽ pñtialitatis. ¶ Sz nũqꝺ ꝓecognouit exñtiã aliquo mõ: ¶ Dico ꝙ aliqua ꝑdicata cõia ꝛueniunt istis modis per que quodã mõ notificanť: sz ꝼz istas rõnes cões que nõ sũt modi: sed qditates alique: dicte tñ de modis aliquo mõ: ꝼm inq̃ istas rõnes cões põt dici ꝙ itellectº diuinº ꝓcognoscit istos modos: sed tñ q̃tũ ad illud qꝺ ponũt in re et qꝺ est ꝓpriuz vnicuiq̃ eoꝛ: qꝺ. s. diuina volũtas supponit qditati intellectº diuinº nõ ꝓecognoscit. Unde ꝼm hoc apparet mihi esse dicẽdũ ꝙ aliq̃ sunt in re que itellectº diuinº nõ ꝓecognouit ab eterno. s. aliq̃ cõditio vel aligs modus: sicut exñtia. actualitas. pñtialitas. et sic de alys. ¶ Ad 4m dico. ꝙ deº nõ ꝛtinet virtualr nisi illud qꝺ efficit: et qꝺ ad eẽ deducit. isti aũt modi nõ efficiunť: sed sunt ꝛditiões illoꝛ que efficiũtur: et que exñtũt. tales aũt ꝛditiones ꝓprie virtualiter in nullo ꝛtinentur. Silr dico de ꝓductiuo ꝙ bz ꝓducibile: sz deº nõ est ꝓductiuº modoꝛ. ¶ Sz hic sunt ꝺiffi. ꝓima est. qꝛ termini cuiuscũq̃ ꝛplexionis vere ab eterno bñt esse aliqꝺ: sz iste ꝛplexiones vere sunt ab eterno. exñtia est modus itrĩseº. exñtia est exñtia. g̃ ꝛc. ¶ zª ꝺiffi. de ꝛtingẽti vt contingẽs est: vere formanť alique ꝓpões necessarie qꝛ ex ꝛtingẽti vt sic nihil necessariũ segť. cũ g̃ ꝓpositiões necessarie sint eterne: segť ꝙ termini habebunt aliqꝺ eẽ. ¶ Ad ꝓmã rõnẽ possez euadere sic. qñ ꝺr. exñtia est exñtia ab eterno. hec est vã ꝑ existẽtia diuina. Sz ista nõ sufficit: qꝛ ista ẽt est vã. cõtingẽtia est ꝛtingẽtia. ¶ Dico g̃ ꝙ ex talibº vbi idẽ ꝑdicať de se. nõ arguiť eẽ termioꝛ. eo ꝙ nõ est ibi nisi terminº vnº. Unde q̃tũ est ex pte obiecti h. hõ est hõ. nõ est nisi vnº terminº. s. hõ. Eodẽ mõ dico ꝺ exñtia: sz tñ dico de exñtia. ꝙ exñtia est exñtia ab eterno. nõ ꝑ eo qꝺ vltimate ponit: sed ꝑ rõne gnãli que est vere cognita ab eterno a deo. ¶ Ad scõz de ꝛtingẽtia dico. ꝙ si accipiať rõ vltimata ꝛtingẽtie. de illa nũq̃ habereť ꝓpõ vel ꝓpõ necessaria: bene tñ pole est. ꝙ de illis ꝓdicatiꝫ que abstrahunť ab oĩbº modis fiãt ꝓpões necessarie: sz tñ accipiẽdo eas ꝼm vltimatã ꝓprietatem: ipoſe est ꝙ fiant. ¶ Ad argumẽtũ pz. Qõ. V.

Ens nõ ꝓhibitũ dupler. Alĩ eẽ alĩ entia eẽ nõ ꝓhibitũ

Singularis doctrina de cognitõe dei respectu creaturarũ.

Alĩq̃ eẽ re q̃ diuinº itellectº ab eterno nõ itelligit: qꝺ tñ caste tractabis

Modos nõ ꝛtineri virtualr i deo. duplex.

Exñtia põt accipi dupliꝛ.

Aristotelio.

Aristotelis dictis modis.

Aug. 7. trĩ. c. 1. de magnis Dionolo. 6.

Ingẽiosa ena.

Dicendum quadrupliciter.

Rr 4

Ubi ordo durationis poni dz.

Existē nec pullulat nec actꝰ zº est respēu eēntie qō pōdera.

Ñ pozi nā sine posteriozi nō repugnat esse?

Ñ posteriꝰ pfectus est pore? D. quadruplex

Al. siue successiue.

Priozitas nāe ⁊ durationis duplex.

Alīō sco. i. z. di. z. q. 4. ad ḥ. Duratio duplex

Correlatiua duplicia.

zª articulus.

Cōclō q̄drupl'x Nec q̄ fozal'r nec q̄ realf nz q̄ditatiue: fz nñ modalf ⁊ ex nā rei eēntiā ab exīstia distingui.

primo sic. quādo est aliquid sub oppositis differē tys priuatiue opz q̄ sit sub eis ordine durationis: fz eēntia priꝰ est sub nō exīstia q̄z sub existētia. g̃ ⁊c. ¶ zº sic. qz eē fluit ab eēntia: sicut actꝰ scōs a pmo: ⁊ in talibꝰ semp est origo. ¶ 3º sic. qz pozi ꝟz nāz nō repugnat sine posteriozi exīstere. cū ab eo nullatenus dependeat: ⁊ tñ eēntia sine exīstia nullatenꝰ exīstere pt. ¶ 4º sic. qz i eēntialr ordinatis eiusdē generis semp posteriꝰ est pfectiꝰ. Cum ergo exīstia sit in eodē genere cum eēntia. ⁊ sit posterioz. vr̄ q̄ exīstētia sit pfectioz. ¶ Ad pm dico. q̄ illud q̄ assumitur verū est. qñ sub vtroq̄z ꝑuatiue oppositoz exīstit in actu illud tale: fz exīstētia nō exīstit sub carē tia exīstētie. ⁊ per ꝯs nō oz q̄ sit prius duratione. ¶ Ad zm eē nō pullulat ab essentia: qz ab extrīseca cā effectiua dar: sicut oē q̄ accidit alteri: nec etiaz existere est actꝰ secūdus: fz actualitas pª. ¶ Ad 3m verū assumit qñ sunt realr distincta ⁊ sunt q̄ditatiua. ḥ aūt nō sic. sicut patebit iferiꝰ. ¶ Ad 4m dico. q̄ vez est q̄ tū ad q̄ditatiuas pfectiões subordinatas: sicut dr̄ia specifica est postrema. nō tñ est verū q̄tū ad modos intrīsecos. cū dr̄ia vltima sit nobilioz hecceitate ipsa. vt patz. ¶ Sz hic sunt difficul. alique. Prima. qz nō videt bñ posse itelligi cū eēntia sit sine p̄nº durationis in suo esse eēntie: q̄n ordine durationis p̄cedat suā exīstiā: qz dū est actualr producta p̄cedit eā ꝼm nām. alr aūt videt eā p̄cedere anteq̄z producat. Illud aūt: alr: nō potest itelligi nisi ponat q̄ p̄cedat ꝼm durationē. ¶ Dico q̄ cū ordo iste nāe sit iter coexīstētia ⁊ ea que sil' sunt sine successione. ista pª ꝑoritas videt esse ꝼm priozitatē durationis. Ideo eniz priꝰ erat. pducibilis: qz priꝰ erat nata durare nō alio mō. ¶ zª difficultas est. qz licz priuatio nō mēsuret in se aliq̄ duratione: tñ in mā dr̄ precedere formaz duratione: ⁊ sil'r oīs creatura priꝰ duratiōe dr̄ fuisse nihil q̄z aligd. ¶ Dico q̄ eo modo quo priuatio existit ⁊ durat. nō videt icōueniens dicere q̄ creatura priꝰ duratione erat nihil: sed hoc nō est nisi mō imaginato ⁊ potētiali: tñ secus est de ꝑuatiōe: qz fundat in aliquo actualr existenti. quare ⁊c. ¶ 3ª difficultas est. qz qñ aliq̄ sunt correlatiua: quocūq̄z vnū est prius duratione ⁊ reliquū. cū vnū sine alio nō possit durare: sed diuina vis ꝓductiua ⁊ ꝓducibilitas creature sunt correlatiua. Cōstat aūt q̄ diuina ꝓductiuitas precedit duratione exīstiaz creature. g̃ ⁊ ꝓducibilitas creature precedet. ¶ Ad istud posset dici. q̄ oīa ista vera essent. si illa correlatiua referrēt adiuicē actualiter. Sed hoc nō est vez: sed fundamētaliter tñ. ¶ 4ª diffi. si per istā priozitatē itelligat aligd aliō q̄z q̄ exīstētia nō est de rōne formali essentie: cū q̄ditas vltimate p̄cisa nō sit nisi q̄ditas tñ. ¶ Dico q̄ non: sed ex ista radice deducunt multa alia que opz ponere ꝯiter vt patuit.

Quantum ad zm principale. oz videre de q̄sito. s. vtrū esse ⁊ essentia differāt Et quātuz ad hoc introducūtur quattuor cōclusiones. Prima est. q̄ essentia nō distinguitur ab exīstētia formaliter: qz quādocūq̄z aliqua sunt totaliter idem quātū ad diffinitionē. illa nō possunt formaliter distingui: sed homo in potētia ⁊ homo in actu sunt idez penitus q̄tū ad diffinitionem: ⁊ tñ homo in actu addit ad hominez in potētia exīstētiam: q̄ nō esset: si exīstētia diceret aliquā rationē formalē additā. ¶ P. illud q̄ nō pertinet ad diffinitionez alicuius. nec in se est ratio formalis. illud nō potest esse fundamētuz istius distinctionis formalis: sed exīstentia nō pertinet ad diffinitionem alicuiꝰ nec in se habz aliquā rationē formalez. ergo ⁊c. ¶ Secunda cōclusio. q̄ essentia creabilis ⁊ eius exīstentia nō differunt realiter: qz in essentialiter ordinatis ⁊ realiter distinctis. potest deus facere prius sine posteriori. vt alibi patet: tñ non potest ꝓducere essentiaz sine exīstētia: qz omne ꝓductū necessario est exīstens. ¶ Itē quādocūq̄z sunt aliqua realiter distincta. si alterū ab altero discedat illud quod remanet est reale. cū habeat ꝓpriaz realitatē ab alio distinctā: sed essentia: recedēte exīstentia: per adnihilationē: nō remanet realis: cū nihil sit reale nisi actualiter exīstens. ergo ⁊c. ¶ 3º sic. vbi nō est res ⁊ res: illa realiter non differunt: sed essentia: vt prescindit ab exīstentia. nō est res ꝓpria. ergo ⁊c. ¶ 3ª ꝯclusio est. q̄ essentia creabilis nō sic distinguitur ab exīstētia: sicut quiditas a quiditate: sed sicut q̄ditas a modo suo intrīseco: qz exīstētia aduenies essentie nō variat eius rationez formalē. nec cōstituit tertiā. ¶ Quarta cōclusio est. q̄ ista distinctio est ex natura rei: quia q̄ se habz per indifferētiaz ad aliqua duo: nō potest esse penitus indistinctum ab eis. cū omne ens ad seipsuz sit determinatū: sed essentia est idifferēs ad esse ⁊ nō esse. ergo ⁊c. ¶ Cō firmatur. quia quādo q̄ditas est adnihilata. ⁊ tunc amota est exīstētia ab ea. ⁊ stat quiditas cum eius opposito priuatiue. s. cuz nō esse: quia essentia vere potest eē realiter ⁊ nō esse. ¶ Secūdo sic. illud q̄ cōuenit alicui per accidēs ⁊ nō per se. nō pōt eē totaliter idē illi. quoniā idē sibypsi nō accidit: fz exīstentia accidit omni nature create. cum nō insit ei per se. ¶ Confirmatur. qz idem nō potest esse contingens sibypsi: sed oīs creatura est ꝯtingenter exīstens. ergo nō sunt oīno idez. ¶ Tertio sic. quādo sunt aliqua idem oībus modis. cuicūq̄z est vnū incompossibile ⁊ alterū: sed actualis exīstētia ⁊ potētia obiectiua sunt opposita. cuz ex opposito distinguuntur. nec idem potest esse simul in actu ⁊ in potentia. Si ergo essentia ⁊ exīstētia sunt idem: sicut exīstētia stare nō potest cum potētia obiectiua: ita nec essentia. ¶ Confirmatur. qz deus potest facere essentiaz nō existere per adnihilationē. ⁊ tamē nō potest facere quin homo sit aīal. ideo ⁊c. ¶ 4º sic. Quiditas quadruplex. Nā imaginamur quadruplicē quiditatē. extēdendo nomen quiditatis. Quedam enim est quiditas que est necesse esse sicut deitas. Quedaz est que est necesse nō esse sicut chimera. Quedam est contingens esse: sicut nā rei create que nō esse pōt: ⁊ iō cō tingēter pōt eē. Quedā que est ꝯtingēs nō eē: sicut eēntia rei creabilis: que sic nō est. q̄ tñ pōt eē: ideo aūt deitas est necesse eē: qz est suū eē. g̃ cū creatura nō sit necesse eē. relingit q̄ ipa nō sit suū eē. ⁊ p ꝯs nec̄io opz ponere aliquā distinctionē iter eēntiā ⁊ suū esse. Sicut. n. oē q̄ō est vel est q̄ditas vl modus sic oīs distictio vel est q̄ditatiua vl modalis: fz iter eēntiā ⁊ exīstiā nō est distictio q̄ditatiua. g̃ erit modalis. ¶ Sz ꝫ bas ꝫnes istar 4r. Prio. qz ens diuiditur formalr per actū ⁊ potētiā. exīstia aūt cadit sub actu. eēntia sub poª. fz q̄cq̄d cadit sub vno diuidentiū. distinguit formalr ab oī cadēte sub alio. ¶ zº qz per viā separatiōis. ꝓbat realis distinctio: sed ḥ separat eēntia ab exīstia per adnihilationē: ⁊ manet ipsa nō manēte. ¶ 3º illud quod cōuenit alicui per

Quiditas quadruplex.

Ꝺo q̄druplex

accñs:non est ei intrinsecum:cum aũt ſm predicta ipsa exñtia ꝺueniat p accñs essentie:nec erit sibi intrinseca:ꝛ sic nõ erit modus ītrinsecus eius. ¶ 4°. qz ita accidit existere existentie: sicut essentie: ꝛ tñ nõ ꝺiffert exñtia ab existere:ergo eodez mõ ꝺ eẽna. ¶ Ad pm ꝺico.ꝙ illa diuisio nõ est formalis.ſz modoꝝ intrinsecoꝝ:sicut qñ ens diuidiť p finitũ ꝛ infinitũ. Aut est diuisio modi ꝛ priuationis sue:ꝛ ideo non est imaginandũ ꝙ sit diuisio formalis: vt gditatiua. ¶ Ad zm ꝺico.ꝙ sepatio ẽ qñ vtrũqz extremũ existit distinctũ ab alio:sed hic recedẽte existẽtia:iaz alterꝝ extremũ non existit:nec manet:qz manere ẽ durare: durare ãt ꝑsupponit existere. ¶ Ad 3m ꝺico.ꝙ tale est extrinsecũ:hoc est: non gditatiue intrinsecũ:ꝛ tñ est ita intrinsecũ:sicut inferius ẽ intrinsecũ suo superiori:sicut beceitas nãe:ꝛ vere põt ꝺici intrinsecum:qz non egreditur ad aliud genus. ¶ Ad 4m ꝺico.ꝙ existere accidit existẽtie: existẽs enim ꝺicit ꝺcretũ constans ex essentia ꝛ existentia: q̃ꝝ ꝺtingens est coniunctio.nõ tñ existentia accidit existentie:ꝛ ideo nullũ tertiũ resultat ex ꝺiunctiõe eoꝝ. ¶ Sed hic sunt ꝺiffi. ꝓima est.qz.n.eẽna nõ capit eẽ.eo ꝙ prehabeat.exñtia aũt capit: vñr ex ꝟ ꝺistingui realiter. ¶ Dico ꝙ ꝟ verũ esset si vtrũqz esset reale:sed vt.ſ.dictum ẽ:vnum eoꝝ non ẽ reale. ¶ zo ꝺif.est. vtrum eistẽtia capiat esse:Dico ꝙ essentia ꝓprie est illud qõ deducitur ad esse de non esse.Existentia aũt non sic deducitur:sed est ipsum met esse:ad qõ ipsa essentia deducitur: sicut ad illõ qõ est. ¶ 3a ꝺif.est.si ista actualis existentia est modus ītrinsecus:sit cõplexio ita necessaria sicut ista. hõ est aĩal. Si sic.ģ ẽ in potẽtia obiectiua.eo ꝙ nulla ꝓpõ est necessaria:cuius termini non sunt ī potentia obiectiua.ꝓtest ꝺici.ꝙ est necessaria:positis terminis. ¶ Ad argm pz. Qõ VI.

Sermo ꝺ vitate ꝓpõnis nõꝺit:ſz vide Sco.in. 6. metha.q.3.

Trum ad veritatẽ ꝓpõnis regratur entitas terminorũ. Qz non.qz Aug.de vã relig.circa pncm ꝺic. ꝙ regule eterne sunt de terminis q nõ sunt eterni. ¶ Cõtra. qz ois passio presupponit subm:sed veritas est passio terminoꝝ adinuicẽ. ģ ꝛc. ¶ Dic sunt.4.modi ꝺi.ꝓimus.ẽ ꝙ ad veritatẽ propõnis non solum regritur entitas terminorũ:sed ẽt existentia rei:vnde ꝺicũt ꝙ ista:homo est aĩal.non fuit vã ante mundi ꝟstõnem.qz nõ erat hõ nec aĩal. ¶ Sed ꝺ istum moꝺuz arguo quadruplr. ꝓimo ſm Augu.de vã relig.ꝛ.5.de tri.vbi ꝺicit.ꝙ iste ꝓpões sunt per se note.ꝛ regule eterne ꝛ incõmutabiles. ¶ zo.qz cuiuslibz ꝺictionis altera ps est vera necessario.ſz añ mundi ꝟstõnem nõ fuit vera sua ꝺictoria.qz tunc fuisset vera ab eterno: ꝛ oẽ eternũ est necessarium:ꝛ sic nũq falsificari potuisset. ¶ 3o.qz eadẽ rõne deus verificasset istã ex tpe: oẽ totũ maius est sua pte:ꝛ oẽ qõ fit ex tpe est ꝟtingens.qz põt alr se habere:ꝛ sic posset eẽ falsa. ¶ 4o. qz tunc vitas demonstrata esset nobis incerta:vt si sit demõstratũ:ꝙ angelus ẽ suba spũalis ꝛ simplex: qz deus nobis ignorantibus põt destruere oẽs ãgelos:ꝛ sic illa vitas non remanet: lz sit demonstrata. Ideo ꝺico.ꝙ illa eternalr ẽ vã: sicut ois necessaria alia. ¶ Et ꝟfirmať.qz isti ꝺcedunt ꝙ añ mũꝺi constitutionẽ hõ fuit ꝑducibilis:sed prius fuit hõ aĩal q̃ producibilis:cũ animalitas insit sibi in ꝑ mõ ꝺi p se.ꝛ ꝑducibilitas in zo.ideo.n.est producibilis.qz hz talẽ gditatẽ:sic hõ:ideo est risibilis: qz hz talem ꝺiffõnẽ. ¶ zo modus ꝺi ẽ.ꝙ ad vitatẽ ꝓpõnis requiritur entitas realis terminoꝝ:non tñ exñtia. qz ad ꝟ ꝙ vificenť ꝓpões gditatiue:ab eterno oportet ponere totã ꝑdicamentoꝝ realitatẽ ꝛ coordinationẽ eternã. ¶ Sed iste modus non vr ꝓbabilis: qz plã realia añ mũꝺi creationez catholici non ponunt cõiter:nec plura eterna:nec ẽt est necessariuz ponere.qz sicut hõ nõ existebat aĩal prius q̃ creare tur q̃uis essz aĩal:ita nec realr fuit aĩal. ¶ 3o modus ꝺi est.ꝙ ad veritatẽ ꝓpõnis nullum esse requirit terminoꝝ:sed tñ sufficit ꝙ si termini eẽnt ꝙ innasceretur necessario mutua habitudo.qz ante creationẽ mundi termini ꝓpõnũ que formanť ꝺ creabilibꝰ sunt penitus nihil: ꝛ tñ ꝺicimꝰ eas eẽ veras. ¶ Sed ꝺ hũc modũ arguo quadruplr. ꝓimo.qz vitas rez incõmutabiliũ esset tñ ꝺitionata:cũ cõstet in habitudine terminoꝝ.quam non ponunť nisi ꝺitionatam. ¶ zo.qz ois habitudo inter aliqua extrema:ꝑsupponit illa:sicut relo terminũ ꝛ fundamentũ ꝑsupponit necessario.Lũ ergo ab eterno hõ est aĩal:ꝛ illud eẽ ꝺicat habitudinẽ ꝛ copulã:oꝝ in aliq̃ esse presupponere hoiem ꝛ aĩal. ¶ 3o sic.nã veritas de ꝟtingenti esset ita certa. sicut ꝺ necessario: nã posita exñtia hominis ꝛ humanitate:hõ necessario existit:ꝛ tñ ista est cõtingens. ¶ Sequitur etiã ꝙ ista fuit vera ab eterno:hõ existit:sicut ista:hõ est animal:vel quecunqz alia necessaria. ¶ 4o.qz veritas ꝺitionata nõ manet nisi manente ꝺitione: ſz ista ꝺitio.ſ.põ terminoꝝ ꝓpõnis in esse ꝟz eos ab eterno nõ manet:ģ non manet ipa veritas:ꝛ sic ista non fuit vã ab eterno:hõ est aĩal. ¶ 4o modus ꝺi est:ꝙ ad vitatẽ ꝓpõnis sufficit entitas terminoꝝ. in aliq̃ intellu q̃tũ ad istas regulas. qz mox vt termini ꝟcipiunť:formať ipsa vitas.vel ipsa ꝟplexio. ¶ Sz ꝺ ꝟ arguo 4r. ꝓimo sic.ꝺe itellu nro. si enī cognitio itellꝰ nri vificaret aliquã regulã talẽ:tunc vitas illa eẽt ita ꝟtingẽs vl ꝟtingẽtioꝝ q̃ sua cã.q̃ ẽ simplr ꝟtingẽs. Et eodẽ mõ arguiť ꝺ itellu angelico. ¶ zo sic.naz aptitudinal cosnio.si ponať: pccdit actũ rõnis:cũ ģ hec vitas fuerit añ cogscibiľ q̃ cognita:oportebit recurrere ad aliꝺ eẽ q̃ ad eẽ rõnis: qz illꝺ solũ ꝟz sp cognicm actualẽ. ¶ 3o sic. ꝺe ꝺino itellu.qz hõ est aĩal formalr:ſz nullꝰ ꝟceptꝰ itellꝰ diuini est aĩal formalr. ſz tñ supeminenter. ꝛ iõ seqť euidenter ꝙ vitas formalis isti ꝓpõnis sic eiꝰ entitas:oꝝ ꝙ ad aliꝺ eẽ referať. ¶ 4o sic. nulla vitas p se dependet ab aliq̃ vitate contingenti siue p accidens. Dec ẽ ꝺe se nota.qz prius nõ depẽꝺet a posteriori.sed ista.hõ est aĩal.ẽ vitas p se nota.ista.hõ est intellꝰ siue a ꝺo:siue ab alio:est ꝟtingẽs.ģ ꝛc. ¶ Iõ vr multis eẽ ꝺõm ꝙ vitas taliũ ꝓpõnũ necessariarũ regrit ẽtitatẽ terminoꝝ: vt entitas ab oi exñtia abstrahit:ꝛ vt entitas cuiuslibet siue ꝓpria gditas a deo formalr est distincta. Doc aũt ẽ ꝟz gditatiuas rõnes.ꝛ isto mõ tales gditates sunt vẽ entia: eo ꝙ gcqd supponit rõnẽ inferiorꝛ:ꝛ superiorꝛ. ꝑdicamẽta aũt supponunť rõni cuiuslibz subi ꝛ ꝑdicati taliũ ꝓpõnũ.ģ ꝛ ens qõ est supius ad ꝑdicamẽta. ¶ Sz hic sunt aliqua ꝺubia. ¶ ꝓimũ.si est eadẽ regula ꝺe propõnibꝰ ꝟtingẽtibꝰ ꝛ necessarys:ꝺico ꝙ nõ. qz ad vitatem ꝓpõnum ꝟtingentiũ regriť nõ soluz entitas.ſz ẽt exñtia terminoꝝ.p eo ꝙ ꝑdicatũ inest p accñs suo subo.ꝛ ī eẽ gditatiuo nõ isũt nisi illa q̃ i sunt p se:eo ꝙ talia nullã hñt cãz.ſ.efficiẽtẽ:ſz oẽ p accñs iest a cã extrĩca. ſz ī neꝯys vt p se nom ẽ.ñ regr

Scõs modus ꝺicendi aliorum.

Impugnatio Sic nec actual exñtia:sic nec realitas ifuit rebꝰ creatꝭ ab eterno. Tertius modus ꝺicendi aliorum.

Impugnatio quadruplex

Regulr vez ẽ in ꝑticis ꝛ specialibus vt scis.

Quartus modꝰ ꝺicendi aliorum.

Impugnatio quadruplex

Laste pondera.

Ultimꝰ modus ꝺi:quẽ sequit.

Dubiũ q̃druplex.

Dfia vitatis necessarie ꝛ ꝟtingẽtiũ ꝓpõnũ affirmatiuarum ꝛ negatiuarum.

Diuiſio duplex.

Intrinsecũ ꝛ extrinsecus duplex.

Al.essentie. Concretum abstractio accidit.

D.tripler.

Propõ necessaria ģ ꝛ quando?

Primus modꝰ ꝺi aliorum.

Impugnatio q̃druplex. Ad veritatẽ ꝛ necessitatẽ ꝓpõnis requirit actualem terminorum in rnoꝺo requiri.

existentia actualis. ¶ 2m dubium. si est eadem regula ō ꝓpōnibus affirmatiuis ⁊ negatiuis. Dico ꝙ non in ꝓpōnibus negatiuis necessarys. qz ista ē necessaria hō non est chimera: ⁊ tñ alter terminoꝝ non cadit sub ente: cū sit ens prohibitū: nisi sicut hō mortuus sub hoīe. nec ēt in cōtingentibus: vt vr̄. qz hoīem esse albū regrit terminoꝝ exñtiam: ⁊ tñ non eius negatiua: qz ista. hō non est niger: non requirit exñtiam vtriusqz termini: qz nec hois forte: nec nigredinis. ¶ 3m dubiū: si eadē regula est de possibilibus ⁊ impossibilibus: Dico ꝙ nō. qz oīa possibilia cadunt sub ente: ⁊ non termini impoles. Uñ qñ dr̄: chimera est chimera: si ista sit va: nullā tñ entitatez hñt termini. ¶ 4m dubiū. si eadem regula est ī formalib⁹ prōpōnibus ⁊ modalibus: Dico ꝙ nō. quia ista ponitur vera: actualitas ⁊ existentia sunt modi intrinseci: sicut ista. homo est animal. ⁊ tñ exñtia vl̄ actualitas nō ponit in po⁹ obiua nec in esse ḡditatiuo vt supius fuit declaratū. Et ideo illa q̄ est modalis non vr̄ nisi ꝑm qd va añ productionē in se: sed in po⁹ obiua. Alie aūt formales ponunt simplr̄ vere ī po⁹ obiua. ¶ Sed rema. diffic. si ex B ꝙ hō est aīal rōnale añ creationē sit necessariuz ponere esse eēn⁹ añ creationē. Dici pōt ꝙ sic formalr̄. lz nō realiter: qz si hō est aīal: ḡ ꝑz illud esse quo est aīal est. p locū a pte in mō: cū aīal non diminuat de rōne termi determinati. ¶ ℙ. oēs concedunt hoīem esse aīal ab eterno: aut ḡ ꝑm esse essentie: aut ꝑm esse existentie. Dicunt ꝙ ꝑm esse essentie. qz ꝓpr̄o est essentialis. si aūt sic dicaī: tunc hr̄ intentū: cū oē qđ inest p eē eēntie presupponat illud: sicut effectus formalis suam cām. ⁊ qui presupponit ponit tale esse: ergo ꝑm tale esse. ¶ ℙ. si hō non est: hō non est aīal. p locū a toto in mō. qz lz non inferatur a 2o adiacente ad 3m in eē exñtie. tñ bñ in illo esse ꝑm ꝙ fit copula: qz si ꝑdicatum ineſt ⁊ copula ꝑdicati ineſt. ¶ ℙ. esse essentie non est aliud a rōne diffinitiua ⁊ a quiditate: ⁊ isti ꝓcedunt rōnem diffinitiuam ab eterno. cum concedant vitatem. ⁊ p ꝝs entitatē illius ꝓpōnis: cuius diffinitio est ps essentialis. Qui aūt ponit totū non pōt negare ptem positiuā. ¶ Ad arg. ꝑz. qz ille regule nō sūt eterne formalr̄: lz supemineēter ī mēte dīna. In se aūt nō sūt eterne: lz abstrabūt ab oī duratiōe.

¶ Distinctio. XLIII. ⁊. XLIIII. Qō I.

Quib⁹ tñ ō suo sēsu gñantes. Nūc illō restat discutiēdū ⁊c.

¶ Circa distinctionem. 43. ⁊. 44. Ad euidentiā illoꝝ q̄ dñr de po⁹ diuina. postq̄ visum est de eē creaturaꝝ ī po⁹ obiua. Quero. x. qōnes p ordinem. Prima est. Utrū de⁹ possit aliqō ipole facere. ꝙ sic. qz intellect⁹ nr̄ pōt intelligere multa impolia: ḡ deus ꝑt facere ea. Añs ꝑz. ꝝtiam ꝓbo p Dyl. 1. de tri. ḡ dicit. ꝙ deus pla pōt facere q̄ itell⁹ nr̄ itelligere. ¶ Cōtra. oē impole iplicat ꝛdictionē. ¶ Dic sunt duo facienda. Primuz: a q̄ accipiī oīpa⁹ dei. 2m ē de q̄sito.

1. arti. Preābulū q̄druplex. Qualit̄ theologi dinā oipotētiā intelligunt: ⁊ aliq̄ ꝑhi. vid Sco. 7. q. q̄libet singularissime.

Quantum ad p̄m p̄mittūt 4or preambula. Primū ē. ꝙ theologi loquētes ō oīpa⁹ dei: nō accipiūt oīpotentiā sicut phi ꝓcesserunt deū oīpotentē. qz. f. est cā oīum: mediantib⁹ tñ cāis scdis. 2m p̄ambulū est. ꝙ non accipiūt oīpotētiā p cālitate īmediata quā deus hz reⁿ effectuum oīuz: lz in rōne cāe vl̄is. 3m p̄ambulū ē. ꝙ accipiūt cālitatez q̄ de⁹ pōt supplere vicē cuiuscūqz cāe 2e. 4m ē. ꝙ accipiūt oīpo⁸ᵐ: prout pōt cāre oēz effectū cui nō ī est repugnātia ex rōne formali suoꝝ terminoꝝ simplr̄ sumpta. ¶ Istis p̄missis ponuntur due vie circa oīpotētiam. ¶ Una est. ꝙ oīpo⁹ totalr̄ sic sumit ex pte dei: ꝙ q̄tū est ex se: ipse pōt oīa facere: tā illa q̄ p̄t fieri: q̄z illa q̄ non p̄t fieri: tñ aliq̄ non p̄t fieri: ⁊ tota repugnātia est ex pte creature: quia deus hz infinitā vtutē cāndi: ⁊ infinitū effectū posset cāre: si creatura eēt capax. ¶ Alia via sumit ex pte creature: ꝙ iō pōt eē talis effect⁹: qz in se est factibilis: ⁊ nō est ens in se ꝓhibitū: lz qz isto declarabit in sequēti qōne: idcirco dimitto. ¶ Dico tñ ꝙ ad rōnē formalē oīpotētie duo ꝛcurrūt formalr̄ distincta. s. po⁹ effectiua dei: ⁊ obiua po⁹ effectus: nec aliter intelligi potest.

Ulia ponendi oipotētiā ē duplex.

Ad rōnē oipotētie formalē ꝛcurrunt duo.

Quantum ad q̄situ. s. vtrū deus possit facere aliqō impole. Dic intelligendo ꝙ 4or gnā ipossibiliū inueniunt. Qōdā qō ē simpliciter impole ⁊ nulli⁹ agētis ptāti subiciī: sic chimera. ¶ 2m est impole ꝑm qd. qō. s. non subiacz potētie limitate vtutis: lz bñ subiacet po⁸ infinite vtutis. sicut ꝙ vgo pariat est impole per nām. tñ deo ē pole. ¶ 3m impole est p accñs. Illō. n. de se non pōt eē ipole: vtpote mot⁹ hestern⁹ solis ex se ⁊ ex nā sua possibilis est: ēt respectu nāe limitate: lz tñ vt ꝛiungiī cū ꝑteritiōe ipolis ē: ⁊ B p accñs. qz ꝛiungiī ei p accñs. ¶ 4m impole est. qō. s. est impole qñ termini de se sūt possibiles: lz tñ ī esse sil̄ repugnant. vt ꝙ idē sit albū ⁊ nigrū sil̄. ¶ Scōz āt ista 4or gnā ipossibiliū ponunt 4or ones. Prima ē. ꝙ de⁹ nō pōt facere impole ꝑ mō. qz oē tale ē ens ꝓhibitū simplr̄: sup nullū āt tale vt sic cadit aliq̄ possibilitas. ¶ 2a ꝑ est. ꝙ de⁹ pōt facere illō qō est impole 2o mō: ⁊ oē tale lz sit huic agēti impole. est tñ pole simplr̄. ¶ 3a conclusio est. ꝙ deus non potest facere impossibile per accidens. vt scilicet motus preteritus nō sit preteritus: qz B solo priuatur deus ꝑm ꝙ dicit agaton. ¶ Ꝑz etiam rōne. qz qō nō est: non pōt annihilari vel destrui: sed mot⁹ ꝑteritus non est: nec in se nec ī suis ptibus: ḡ non pōt destrui. ¶ 4a ꝑ est. ꝙ de⁹ nō pōt facere impole 4o mō. s. icōpossibile. qz nihil ꝑt fieri a deo qō in se nō est factibile. Sed lz ptes isti⁹ sunt factibiles. sil̄ aūt nō. qz sunt repugnātes. ḡ de⁹ B facere nō pōt. ¶ Sz ꝺ istas ones istatur quadrupliciter. Primo contra primā sic. Quare non posſz deus copulare membra diuersoꝝ aīalium: ⁊ aīam infundere: ⁊ sic facere chimeram. non vr̄ rō quare non. Illud autez est chimera. ḡ 2e. ¶ Contra scōaz sic. ꝙ creatura transferat corpus de loco ad locū in instanti est impole creature: ⁊ tñ deus vtutē trāsferendi creature cōicare non pōt: cū talis virtus sit infinita: que est incōpossibilis creature. ¶ 3o contra tertiam sic. quod est impossibile per accidens: est p se possibile: sed omne per se possibile deus potest facere: ergo impossibile p accidens deus pōt facere. ¶ 4o contra quartam sic. Contraria isto modo sūt incōpossibilia ꝑm proprias ratiōes suas formales: sed ꝛria p nām sunt sil̄ in aliquo gradu. ḡ deo ē possibile. ¶ Ad p̄m dico: ꝙ monstra non sunt entia p̄hibita: ⁊ ideo deus potest ea facere: chimera est ens prohibituz: ideo illud non potest facere. Nā lz de⁹ qōcumqz ens per se posset producere: tñ nō qōlibz ī quolibet: sicut albedinē non pōt ꝓducere ī aīa: nec

2. arti.

Gen⁹ ipossibiliū quadruplex.

Lōcto q̄druplr̄ Et si nō simplr̄ p accñs: vl inco possibile impole ꝑz qd. nō tale dei pole facere.

6 etbi. c. 3. ⁊ Jeronym⁹ ad cr̄ stochium.

Obiect⁹ q̄druplr̄ euer notanter.

Lz mōstrū. non tñ chimeraz pōt deus facere.

aníma in lapide:sed tñ in corpore organico.Chimera aũt vt est ens probibitũ ponit cõtare ex ptibus multaꝝ spẽꝝ que non pñt sil'cordare ad recipiendum vnam aiam. ¶ Ad 2m dico.q impole est q talis trãslatio fiat a creatura: tñ ipsa in habitudine ad potentiã diuinã est simplr possibilis: non tñ ad vtrum cõicataꝫ creature:qz illa esset virtus limitata. ¶ Ad 3m dico.q impole p accns necio reducit ad pse. ¶ Jõ dico. q motus pteritus sub rõne pterita nõ est impolis p accns:sed p se:ſz tñ rõni sue formali accidit pteritõ illa cui p se repugnat. ¶ Ad 4m dico.q aliter opz dicere in ꝺictoꝛys 7 in priuatiuis: que ex suis rõnibus formalibꝰ repugnant. Aliter in ꝺrys:q̃ lz sint ꝺria ex suis rõnibus formalibꝰ. nõ tñ repugnãtia est ex illis:sed ex modis intrinsecis.

Exe gõrias: ꝺ repugnãtia 7 incompossibilitate ꝺictoꝛ:7 cã ipsi⁹: qõ nõ pondera. D. q̃druplex

¶ Sed hic occurrunt alique diffi. Prima.qũo possumus cognoscere impole simplr: 7 impole fm gd: 7 qũo distiguunt. Dr q impole simplr est illud qõ ꝺictionẽ includit:ſz gd aũt non includit. ¶ Sed istud nõ valet. Primo.qz eque difficile est: sic p3m. s. gd est illud qõ ꝺictionẽ includit. 7 gd qõ non includit. ¶ Jz qz impole fm gd vr ꝺictionẽ includere: q fiat ab illo cui dr ipole:eq̃ bñ:sicut ipossibile simpliciter. ¶ Dico q̃.q circa regłas eternas q̃ simplr sunt incõmutabiles:sic docet Aug. de vã reli. nulla cadit dispẽsatio cuiuscũqz poc. q̃les regule sunt oia pncipia p se nota: 7 illud est simplr impole: qõ est ꝺ p se notũ:aut euidenter ex p se noto deductũ.oia aũt illa sunt cõcedenda deo esse impossibilia. Sic q̃ ad cognoscendũ ista impossibilia: oz ad pncipia per se nota:vel ꝺnes ex eis deductas respicere. ¶ 2a dif. est.si oẽ illõ qõ est oppositũ cadẽti sub regulis eternis:vel qõ est ꝺ demonstrabile p illas regulas sit impossibile simplr. Dico q sic.qz regle eterne simplr: 7 demonstrabilia p ipsa:sunt simplr necia.q̃ eoꝝ opposita sunt simplr incõpossibilia. ¶ 3a dif.est. si sũt aliq̃ icõpossibilia fm gd 7 simplr. sicut sunt aliqua ipossibilia fm gd 7 simpliciter. Dico q sic. qz illa sunt fm gd incõpossibilia q̃ p nãm fieri non pñt:sic virginitas 7 partus: que tñ non sunt incõpossibilia simplr. ¶ 4a dif.est.vñ oriꝫ prima radix ipossibilitatis:7 gd ẽ illõ ad qõ oia alia talia reducunt. Dico q radix ipossibilitatis est incompossibilitas. Jõ.n. creaturã infinitã deus facere nõ põt:qz creatura et infinitas sunt incõpossibilia. ¶ Sed vlterius que est rõ incõpossibilitatis 7 radix: Dico q nihil ẽ nisi rõnes formales incõpossibiliũ.qz.n. tales sunt.ideo incõpossibiles sunt:7 qz icõpossibiles sunt: iõ aliqd ex eis fieri est impole. ¶ Sed adhuc remanẽt aliqua dubia. Primũ ẽ de isto impli p accns:q̃re dẽ nõ põt facere illud:sicut põt facere impole fm gd: cũ magis videaꝫ accedere ad rõnẽ possibilis. Dicit doc.nr. q sicut ẽ possibilis mutatio de non subo in subm:de subo in non subm.de subo in subm.ita dẽ põt facere de non ente ens:de ente non ens: 7 de ente ens:sed sicut impolis est mutatio de nõ subo in nõ subm.ita impole est q deus faciat de non ente non ens.oẽ aũt preteritum est non ens: facere ergo illõ qõ est preteritum non esse pteritũ:est facere illõ qõ est non ens eẽ non ens:qõ est impole. ¶ Sz ꝺ istatur.ita est futuꝫ vt futuꝫ non ens:sicut pterituꝫ.si q̃ non põt pteritũ facere non pteritũ. qz preterituꝫ est non ens:eodẽ mõ non põt facere futurũ non esse futuꝫ.qz futurũ est non ens. Dico ad ꝶ. q oz necessario dicere.q voluntas diuina se habeat aliter ad futurum q̃ ad pteritum. Lz.n. ita paruꝫ possit annibilare futuꝫ:sicut preteritum. tñ aliter põt facere futuꝫ non esse futuꝫ:q̃ pterituꝫ non eẽ pteritũ. Doc aũt sic declarari põt. Nã voluntas diuina dupliciter ad oba cõparatur:qz ad aliq̃ cõparatur cõplacẽter tñ:7 hoc ad gditates rez:7 ex ista ꝓplacẽtia nõ segtur rez esse vel non esse. Necessario.n. voluntas diuina tali actu fertur in omne illud in quod fert: 7 sic omnia essent de necessitate. Ad aliqua autẽ cõparatur vt volens efficaciter. 7 hoc facit per determinationem voluntatis sue ad ponendum rem in esse:7 qz ista determinatio est cõtingens:7 nũc 7 ab eterno:hinc est q semper istam determinationem deus potest mutare. ¶ Ad propositum dico.q deꝰ per voluntatem suam respicit preterita cõplacẽter tantum:7 non efficaciter:7 sic necessario 7 non contingenter:7 ideo sicut p illã volitionez:vt ẽ volitio cõplacentie circa obiecta:nihil põt imutare:sic nec circa preterita:vt preterita sunt:deus nihil põt mutare.Sed ad futura volũtas diuina compatur per modũ volitionis efficacis:7 ideo pro tanto dr ꝶ futurum:qz voluntas diuina sic determinat. Si aũt mutetur determinatio:ita q volũtas diuina determinet hoc non facere:tunc illud quod erat futurũ: non est amplius futurũ.Et ex hoc apparet quomodo aliter potest deus facere de futuro non futuruz: q̃ de preterito non preteritũ. qz ꝓtingẽter hz q sit futurum.s.ex determinatiõe diuine voluntatis:nõ autem sic de preterito. ¶ Aliud dubiũ ẽ:qz nõ videtur q incompossibilia sint simpliciter incõpossibilia:qz cũ deus possit facere quicqd non includit contradictionem:contraria aũt 7 priuatiua non videntur includere contradictionẽ: ergo ista nõ erũt incõpossibilia. ¶ Dico q multa videntur incõpossibilia preter ea que includunt ꝺictionez. Primo relatiue opposita.sicut q idem gignat se. 2o cõtrarie opposita.sicut q idem sit summe album 7 summe nigrum. 3o priuatiue opposita.sicut q idem sit cecus 7 videns.Alia aũt 7 maxima:7 est in contradictoꝛys.s.q idem sit albuz 7 non album. Jsta aũt vltima non includitur in alys.qz maxima est.7 maximum non includitur in minori. Dico ergo.q talis incõpossibilitas non est in contrarys vel relatiuis:vel forte nec in priuatiue oppositis ex inclusione ꝺictoꝛiorum.sed ex rationibus eoꝝ formalibus:vel aliunde:sicut alias dictum fuit 7 inferius dicetur. ¶ Exemplũ:humanitas 7 asineitas nõ dicunt formaliter contradictionem:7 tamen incõpossibilia sunt in eodez supposito. Radix ergo incompossibilitatis non ẽ precise contradictio. ¶ Ad argumentum patet.

Alr ad futura: 7 alr ad pterita:diuina volũtas cõparatur.

Volitio diuina ẽ duplex.

Respectu pteritoꝝ est volutio cõplacentie. respectu vo futuroꝝ volutio efficax: qõ bene põdera.

De futuro nõ futurum sic: 7 si de pterito nõ pteritũ nõ possit facere deus.

Jncõpossibilia sũt q̃druplicia.

Qõ II.

SEcundo quero. Utrum incompossibilitas rei fiẽde sumatur ex parte dei. Qz non. qz est omnipotens. ¶ Contra.ab eodem est possibilitas rei 7 eius oppositum. q̃ 7c.

Quod⁹ ꝺi alioꝝ quadruplex. Ex parte rei.

Hic sunt quattuoꝝ modi ꝺicendi. Aliqui enĩ ꝺicunt.q totum pꝛouenit ex parte creature fiende.quia deus quantum est ex se possz: sed creatura non est capax: sicut deus posset facere quantum est ex se creaturam infinitam:sed tamen quia creatura non est capax infinitatis. ideo hoc ẽ impossibile. Rõ aũt gnãlis est. qz omnis defectus ꝓuenit ex pte creature:7 nõ ex pte ꝺi. ¶ Aly ꝺicũt op⁹.qz añ creationẽ nihil ẽ nisi deꝰ. 7 iõ añ creatio-

Ex parte dei.

nem non est nisi denoiatio extrinseca.ꝛ ideo opz ad hoc deuenire:ꝙ ideo chimera nō est producibilis: qz deus non hz vtutem producendi. Alie aūt creature iō sunt ꝑducibiles:qz deus hz virtutem ꝑducendi. Tota aūt rō est.qz añ creationez nihil est qō dicatur ꝑducibile vel non producibile simplr. Aly dicunt.ꝙ ℔ ꝑuenit ex vtroqz: sicut.n. possibilitas rei fiende ꝑuenit:qz deus hz vim ꝑductiuā eius:ꝛ ipsa hz ꝑducibilitatē. Ita impossibilitas ꝑuenit ex eo ꝙ deus non pōt facere:ꝛ ipsa non pōt fieri. Aly dicūt.ꝙ hic non est cā querēda:qz necessariū est ꝙ aliqd sit ꝑducibile:ꝛ aliqd sit ꝑductiuū:necesse est etiam ꝙ impolia sint improducibilia. Sed nullus istoꝝ modoꝝ dōi intelligo. ¶ Jdeo ꝺ eos arguo. ꝑ ꝺ primū arguo quadruplr.ꝓ primo sic. Impossibile est ꝙ aliqō motiuū sit motiuū nisi respectu alicui⁹ mobilis.ḡ a silī impole est ꝙ aliqō productiuus sit ꝑductiuū nisi respectu alicuius producibilis:alias esset ꝑductiuū improducibile:sed ꝑ te.deus hz viz ꝑductiuā infinitatis: ḡ infinitum est producibile.

Mō ex ꝑte dei.

Mō ex parte virtusqz.

Mō ex ꝑte vtriusqz.

Ex ꝑte vtriusqz.

Mō ē q̄rēda rō.

Impugnatio quadruplex Non ex ꝑte rei: qō ꝓbat quadrupliciter.

ꝛ.ce.ꝛ.3. de aia. viō sco.1.q.plo. ꝛ vbi ibi nōui.

¶ ꝛ° sic. Nihil oz poni frustra:maxime in deo: ꝺ si in deo eēt vis productiua:ꝛ nihil eēt ꝑducibile:tūc esset illa vis frustra in deo.qz frustra est illa po⁹ que non reducit ad actū. ¶ Confirmat. qz producens non pōt eē producēs nisi respectu alicuius ꝑducti: ḡ ꝑductiuū non pōt esse ꝑductiuū nisi respectu alicuius ꝑducibilis. Añs ꝓz. ꝓña est manifesta. qz sic se hz producens ad productiuū: ita productiuū ad ꝑducibile. ¶ 3°. Ois po⁹ sufficiens ꝛ perfecta q̄ nō potest exire in actum est impedita: sed nulla po⁹ in deo est impedita:ḡ pōt exire in actū:hoc aūt est impossibile: nisi aliqd dicatur producibile. ¶ 4° sic. sicut intelligibile est obm adequatum intellectus: ita producibile est adequatum obm potentie ꝑductiue.sed ad hoc ꝙ deus itelligat:necessario requiritur intelligibile: vel etiam ad hoc ꝙ intellectus possit intelligere.ergo oportz esse aliquid producibile:si aliquid debeat ꝑduci:vel si aliqd est ꝑductiuum. Jdeo vī mihi ꝙ implicat ꝺictionē ꝙ aliqd sit ꝑductiuū nisi aliqd sit producibile. Illud autez ē ens in po⁹ obuia. ¶ ꝛ° arguit ꝺ ꝛ^m sic.ꝓ Pole ꝛ impossibile ꝺicunt. Aut ḡ creatura est ex nā sua ꝑducibilis:ꝛ tunc ex ꝑte dei poterit produci. Aut nō est ꝑducibilis.ꝛ tunc sequitur ꝙ ex ꝑte dei non poterit produci. ¶ 3° ꝺ tertiū modū.qz non vī dicere nisi idem ꝑ idem. Cum.n.queritur.quare pōt hoc fieri ꝛ illud non:ꝓ Rndetur.qz deus potest hoc facere: ꝛ illud pōt fieri. Et ex alia ꝑte. qz deus non pōt hoc facere.ꝛ hoc non pōt fieri. ¶ 4° contra 4^m modū. qz lz ꝺ necessario sit vera.tñ querimus cām inferētem. Eodē modo hic.non.n.querimus cām effectiuam quare hoc sit producibile:sed q̄rimus cāz que redditiua sit rōnis istius veritatis. ¶ Dico ergo ꝙ res ex sua rōne formali hz ꝙ sit producibilis: qz ꝑducibilitas est ꝑ se passio eius.ſ.rei producibilis.et ideo ex quiditate hominis:qui cognosceret eaz posset demonstrare ꝙ esset creabilis. Eodem mō de ꝑducibilitate:sicut ex qditate hois posset demōstrari ꝙ est risibilis. ¶ Quantumcūqz enim creatio siue productio:siue actus ridendi homini accidant. tamen aptitudines naturales ad ista de eo possunt demonstrari. Quando ergo queritur causa passionis non debet alia causa assignari nisi diffinitio rei formalis. Et ideo quare deus est productiuus:cog̃scens dei quiditatem:posset demonstrare. Similiter quare res ē producibilis: ex quiditate ipsi⁹ rei. Eodem modo de impossibilitate. Supposito enim ꝙ habeant talia impossibilia quiditates: sicut supponimus ꝙ habeant rationes formales. Tunc dico.ꝙ ex ratione formali chimere potest ostendi ꝙ non est producibilis. Jn icōpossibilibus autem ꝓz magis euidenter:ex ratione enim formali nigredinis potest demonstrari ꝙ ipsa est albedini incōpossibilis.posito ꝙ ita sit. Si autem non.tunc accipiatur in alys. ¶ Sed contra ista arguo.ꝓ primo.quia passio cōueniens multis.oportet ꝙ habeat aliquā rationem cōmunē:sed producibilitas conuenit oībus creaturis.ergo per aliquam rationez cōmunē: non ergo ratio propria cuiuslibet creati erit rō isti⁹ passionis. ¶ ꝛ° sic.Omnis respectus dependet a termino ꝛ a fundamento: sed producibilitas dicit respectum:terminus autem ipsius est productiuitas: ergo dependet a productiuitate:ꝛ per consequens productiuitas est prima cā producibilitatis creature. ¶ 3° qz deus in genere cause exemplaris causat res in po⁹ obiectiua: sed ipsa po⁹ obiectiua non est nisi ipsa producibilitas. ergo illa producibilitas a deo causatur. ¶ Ad primum dico.ꝙ illa regula est vera de passionibus non trāscendentibus:non tñ ē vera de passionibus transcendentibus. Nam simpliciter simplicibus ꝛ primo diuersis non est quiditas cōis:alioquin contradictio includeretur.tamē hoc non obstante alique passiones cōmunes eis insunt. qz simplicitas ꝛ primo diuersitas possunt demonstrari de eis per quiditates earum. Jta dico in proposito.ꝙ producibilitas est passio conueniens homini.ꝛ angelo ꝛ omnibus creaturis. Non oportet tamen ꝑ cōmunem rationem. ¶ Ad ꝛ^m dico.ꝙ relatio formalis dependet a termino:sed non fūdamentalis.qz deus nec aliquid in deo potest aliquo modo dependere. Deus tamen habet vere vim ꝑductiuam respectu alterius a se:ꝛ sic ad aliud ē.ista relatio autez videtur pullulare a natura fundamēti:eo modo quo passio pullulat a subiecto. ¶ Ad 3^m dico.ꝙ ante omne creari in creatura esse:qz ante illud qō est ad aliud oportet preintelligere illud qō est ad se. Unde oportet ad aliud ꝛ rationem relatiui in ad se ꝛ in rationem absoluti resoluere. Illud autem absolutum quod intelligitur preuenire oēz causalitatem:intelligo esse quiditatez in qua oīs talis respectus fundatur. Jdeo dico ꝙ quiditas sc̄z ꝙ abstrahit ab omni respectu:ꝛ vt est depurata ab omni eo qō non est quiditas:nec est creata:nec non creata. Tunc quando dicitur.eē quod habet a deo habet:dico ꝙ adhuc preintelligitur in sua quiditate. ¶ Ad arg^m ꝓz. Qō III.

Obiect tripli. Regula.

Mū ꝛ q̄ pa⁹ cōis ārit rōnē ꝛ subz cōe: ꝺ bñ cogita pōderando.

Relo duplex

Mō ois relo dependet a termino qō bñ pōdera. Caste declara.

TErtio queritur. Utruz deus possit facere aliqd qō implicat ꝺdictionē. Qz sic. qz extrema ꝺictiōis minime distāt. ¶ Cōtra. ꝺstruēdo vnū:destruit reliquū:ḡ nō pñt sil manere.

Hic introducunt

I. dañ aliorū. Censura ꝺdictoziū que nō sco.q.4. dilbeti. ꝛ vbi ibi nōui. Jmpugnatio ꝙ drupler. Contradictoria nō eē possibilia de eodē in eodē instanti ꝑs.

duo dcā.ꝑ^m ē. deus pōt facere duo ꝺdictoria ī eodē istāti:qz mēsura ꝺdictoziū nō sūt signa tpis vl duratōis.ꝺ signa nāe.ita ꝙ i alio ꝛ alio signo nāe bñt eē. ¶ Cōtra istud arguit.ꝓ primo sic. qñcūqz sunt aliq̄ q̄ ex suis rōnib⁹ formalib⁹ bñt in cōpossibilitatē.vbicūqz inueniunt:eadē incōpossibilitas erit:sed ita saluat rō formalis cuiuslibz extremi ꝺdictiōis in vnico instanti:sicut in toto tem-

poze.ergo si sunt incõpossibilia in toto tempoze: sicut oēs asserunt:erunt incõpossibilia in vno instanti.Sequitur etiam ꝙ si sunt cõpossibilia in vno instanti:ꝙ erunt cõpossibilia in toto tpe. Maioz pz. qz illa incõpossibilia sunt ex suis rõnib⁹ formalib⁹: quoꝝ vnius rõ est alterius destructiua: sil'r tota rõ formalis albedinis est in q̄libet instanti. ℂ 2° sic. Impoſe est ꝙ vnū indiuiduū sit in diuersis spēbus sil':sed hoc posito.s.ꝙ p̄dictoria possint esse sil'.potest vnū idiuiduuz esse sub diuersis spēbus.ergo ꝛc̄. Maioz est de se nota.Minoz pz.qz multo plus repugnant p̄dictoria q̄ disparata.s.ignis 7 non ignis q̄ ignis 7 aqua.Si g̃ non obstāte repugnantia p̄dictoꝝ:pōt ipsa esse sil'.multo magis ignis 7 aqua. ℂ 3° sic. Impoſe est p̄dictoria sil'esse vera. sed posito ꝙ in eodē instanti sint v̄a:sunt sil'v̄a: g̃ impoſe ē ꝙ sint sil'in eodem instanti. ℂ 4° Ofirmant̄ omnia ista ꝙ p̄m p̄n̄m cõplexum.qz non ꝓuenit eidem sil'eē: 7 non eē:affirmari 7 negari.g̃ p̄dictoria simul eē nō pōt.sed ponuntur sil'si ponuntur in eodem instāti. g̃ impossibile est ꝙ ponant̄ in eodez instanti sil'vel tpe. ℂ Contra.in eodez instanti est gnātio 7 cozruptio.g̃ esse 7 nō esse. ℂ 2°. qz aliqua sunt que habēt esse solum per instans:7 in eodez destruuntur. g̃ sil' sunt 7 non sunt. ℂ 3°:qz sol ꝓius nā est non lucidus q̄ lucidus:7 in 2° signo nature est lucidus:ista autē signa sunt in eodem instanti tpis:g̃ lucidus 7 nō lucidus que sunt p̄dictoria: sunt in eodē istāti. ℂ 4°: qz ꝓo p̃ signo originis filius non est in diuinis.pro 2° aūt est.Primū aūt signū 7 p̄m originis sunt in eodem instanti eternitatis:g̃ in eodem instanti eternitatis filius est:7 filius nō est. que sunt p̄dictoria. ℂ Ad p̄m dico.ꝙ in eodem instanti ē gnātio 7 cozruptio.7 p q̄s esse 7 non esse fozme:nō tñ ejusdem. In illo.n. instanti in q̄ est gnātio forma cuius ē generatio est.7 in eodē est cozruptio non illius fozme cuius est gnātio:sed alterius. 7 sic illius alterius ē cozruptio:7 sic illa non est.esse aūt 7 non esse respectu diuersoꝝ non sunt p̄dictoria. ℂ Sed quo pōt forma cozrūpi q̄ non est:' Dico ꝙ due regule declarant ꝓpositū.Prima est:ꝙ in successiuis non est sil' fieri 7 factū eē:nec cozrūpi 7 cozruptū esse: 7 ideo i istis semp duz res cozrūpitur aliquid eius est: 7 dū gnātur semp aliqd eius non est. ℂ 2° regula est.in instantaneis 7 in indiuisibilibus sil'est fieri 7 factū esse:destrui 7 destructum esse. ℂ Ad ꝓpositū g̃ dico.ꝙ in illo instanti in q̄ est cozruptio instantanea: nihil illo⁹ fozme est.qz tunc est p̃ destructa. ℂ Sil'r in eodem instanti forma cuius est gnātio:simil'r ē: qz facta est. Imaginanduz g̃ est.ꝙ qñ generatur ex igne aqua:ignis bz semp esse in toto tpe:sed in vltimo instanti istius tpis bz p̃ non esse:7 in illo instāti est cozruptio. Sil'r aqua ꝓ toto tpe precedēte bz non esse q̄ diu ignis bz esse. In vltimo aūt instanti tunc aqua p̃ est 7 gnātio illius:ita ꝙ non est imaginādū ꝙ in illo vltimo instanti ignis sit 7 postea nō sit:sed in toto tpe est:7 in illo instanti ignis non est. sil'r forma que gnātur in instanti in quo generatur nullū bz non esse:sed tñ in toto tpe precedente.sed in illo instāti primo est. ℂ Sz dices.qñ forma cozrūpenda vltimo bz eē:forma gnāndi vltimo bz nō esse. Dico ꝙ si imaginaremur ꝙ instās instanti succederet:tunc īpossibile esset videre gn in instāti p̃cedenti instās gnātionis 7 cozruptionis: ille forme vltimo haberent esse.s.cozrūpenda:7 non esse.s.generanda.Sed illa imaginatio falsa est:sic oñdaz in 2°. ℂ Imaginandū est g̃ ꝙ sicut punctus nō succedit puncto.sed punctus linee:nec instans instanti: sed instans tpis:7 sicut in tpe vt preceditur ab instāti:non est dare vltimā partē:gn adhuc illa sit diuisibilis. Ita non est dare gn forma generanda habuit vltimo non esse:nec forma cozrūpenda habuit vltimū esse.qz nulla est talis mēsura:nisi tpis cui repugnat. ℂ Ad 2m dico.ꝙ impoſe ē ꝙ aliqua res bēat esse in illo instanti in q̄ est sua destructio: intelligēdo de instantaneis. Qñ aūt arguitur de radio.ꝙ nō durat nisi per instans. Dico.ꝙ in instanti gnātur et est:non aūt cozrūpitur in illo instanti. ℂ Si dicas. qñ cozrūpitur. Dico ꝙ cozruptio instātis vel radij non est nisi cessatio radij:7 illa non bz proprie mensuram. Sz si ponit̄ ꝙ sic.tūc dico.ꝙ sicut cessat ī toto tpe:ita cozrūpit̄ in toto tpe sequente illud īstās. Si aūt queras.qñ p̃ non est. Dico ꝙ hic rñdenduz est sicut supius de forma cozrūpenda qñ vltimo ē: sicut ibi non est dare vltimū eē:ita hic non est dare p̃m non esse.qz hoc est in tpe:cui repugnat assignare p̃m in ptib⁹ suis. ℂ Ad 3m dico.ꝙ extrema p̄dictionis bñt esse in rez nā:sed illa nō sunt p̄dictoria:nec inter ea est ꝓpie p̄dictio:nisi sit eiusdem 7 p̄z idez. Uñ licet albū 7 non albū sint in rez nā: que sūt extrema p̄dictionis:tñ non albū in lapide: 7 albuz in equo non opponunt̄ p̄dictorie.qz non sunt respectu eiusdē. Eodē mō dico in ꝓpositō. Sicut.n.esse risibile in 2° mō:7 non esse in p̃ mō non sunt p̄dictoria: ita nec solē no esse lucidū ꝓius nā: 7 posterius esse lucidū. ℂ Ad 4m eodem mō dico. Esse.n.filiuz i 2° signo originis:7 nō esse filiū in p̃ signo non p̄dicūt: sicut filiū esse filiū:vel esse ab alio.7 filiū nō esse patrē:vel nō eē a se:ista vt p̄z non p̄dicūt.

Ubi Sco. 12. q. q̄libet:7 vbi ibi nōut pōderādo.

De cozruptione instātaneoꝝ.

Nota totum.

Secundum dcīm cuiusdā doctoris ē. ꝙ aliqua sunt q̄ includunt repugnātiā in p̃ mō:sic bō 7 nō rōnale:asinus 7 nō irrōnale. Et talia deus nō p̄ōt facer̄ sil'.qz nulla p⁹ ēad ista. Alia aūt sunt que includunt p̄dictionem solū in 2° mō:sicut bō 7 non risibile. Et de isto ponit ipse doctor.ꝙ deus pōt sup talem p̄dictionē:7 sic super aliquam.qz sup istam scōi modi. ℂ Sz ꝺ illud est qō fuit alias probatū.ꝙ.s.deus passionē a subo separe nō pōt. ℂ Sz arguo p̄ter hoc sic:suppono.n.ꝙ mobilitas sit passio celi:7 in 2° mō dicat̄ de celo.Probo ergo.ꝙ deus eam a celo separare nō potest. Deꝰ est motiuus celi:7 impossibile est deum non eē motiuum:ita ꝙ faciat aliquid ꝓpter quod sequatur ꝙ non sit motiuus. Tunc sic.omne motiuuz necessario alicuius mobilis est motiuum: 7 si est motiuū celi:necessario celum est mobile ab eo. Si ergo deus auferret mobilitatem a celo: celum non esset mobile ab eo:sed si celum non est mobile a deo:deus non est motiuus celi:ergo auferēdo mobilitatē a celo:auferret motiuitatem a seipso: qō est impossibile.Similiter potest argui de risibili. non enim deus potest facere quin ipsemet posset actum ridēdi causare in homine.ergo impossibile est ꝙ faciat quin homo sit receptiuus actus ridendi.sed eoipso ꝙ receptiuus est actus ridendi:ē risibilis: ergo impossibile est ꝙ deus faciat hominem esse non risibilem. ℂ Secundo sic.quando aliqua conueniūt alicui p se:ꝓueniūt sibi siue in actu:siue in poᵃ.Probo istā.qz p̃ oppōnem eandem semp eadē passio demōstrari pōt. Eadez aūt diffinitio est existentis i actu

z. dcīm aliorum.

Cōtradictio duplex.

Impugnatio multiplex.

Deū nō posse separare passionez a subo oñdit nōut quadruplicuter.

ꝛ in poª. sed deus non potest facere oppm̃ eius: qō cō
uenit alicui in poª obiectiua. qz ea q̃ ꝓueniūt in po/
tentia obiua. ꝓueniunt nēcio. ergo deus passionem
ꝓuenientem gditati in poª obiectiua nō poterit se/
parare. ¶ 3° sic. ꝟnem demonstratā ex necessarys
impoſe est esse ꝓtingentem. sil'r p se notam impossi/
bile est esse falsaz. Sz vtrūqz ex dictis illius docto
ris segtur. ergo ꝛc̄. Probo minorem. Illa ꝑpō ē cō
tingēs cuius oppsita que nūc est falsa. pōt esse va.
Accipio g̃ istam ꝟnem: bō est risibilis: sepata risibi
litate: ista que prius erat falsa. s. bō non est risibilis:
nunc est va: ergo sua oppsita est ꝓtingens. Quātuz
ad zam̃ ptem pz minor. qz ꝟne existente falsa: neces/
sario aliq̃ premissaꝛ est falsa. Si g̃ ꝑ demonstratio/
nis pōt eē falsa. g̃ nēcio maior vel minor: que sunt p
se note: erit falsa. ¶ 4° arguit sic. īpoſe est ꝺictio/
nē de p̄ mō fieri: sed ad illā de zo mō: segtur illa ō p̄
mō. g̃ impossibile est illam de zo mō fieri. Maior: p
te: nota ē. Probo minorē. qz idē iudiciū est ō oibus
de zo mō. Accipio istā negatiuā: bō nō ē asinus: ista
est p se nota in zo mō: non in p̄ mō. qz nulla negatio
est de p̄ mō alicuius positiui: g̃ de zo mō. Auferatur
g̃ ista negatio: ꝛ ponaꝫ sua affirmatō oppsita. s. ista.
bō est asinus: sz ista icludit ꝺictionē in p̄ mō. g̃ ad
destructionē p̄dicati de zo mō segtur implicatio cō
tradictionis in ꝺictoꝛys de p̄ mō. Jsta aūt est īpos
sibilis. g̃ sil'r implicatio ꝺictionis de 3° mō. ¶ Ul
terius dato q̄ deus posset separe risibilitatē ab ho
mine: nō vī aliq̃ ꝺictio seq nec primi modi: nec se
cundi: qz nulla ꝺictio est. qñ sola altera ps ꝺictio
nis est. sicut hic est. g̃ hic nulla est ꝺictio. ¶ P. qñ
aliq̃ ex suis rōnibus formalib⁹ bñt incōpossibilita
tem ad quecūqz applicent̄: illa sunt incōpossibilia:
sz ꝺictoꝛia ex suis rōnibus formalib⁹ sunt incōpos
sibilia. g̃ non poterūt sil'r esse. ¶ P. non minus repu
gnant ꝺictoꝛia de zo mō q̄ ꝺictoꝛia p accñs. sed
deus nō pōt facere ꝺictoꝛia p accñs. vtpote. q̄ idē
sit albū ꝛ nō albū. g̃ nec risibile ꝛ non risibile. ¶ Jō
vī mihi esse dām. q̄ tenēdo vitatem inuincibilem
primi p̄ncipy cōplexi accipiendo ꝺictoꝛia fm rō
nem formalē ꝺictoꝛioꝛ. ipsa non p̄nt vificari. nec
sil'r esse va. ¶ Sz ꝟ B arguo dupl'r. Primo sic. deus
pōt facere illud qō non est oīno impoſe: sed nihil ē
oīno impoſe: nisi qō includit ꝺictionē in p̄ mō. er/
go oē illud poterit deus facere. ¶ zo sic. illud qō ē
impossibile in zo mō. non est impoſe in p̄ mō. sed qō
non est impoſe in p̄ mō: est simpl'r possibile. g̃ quod
nō ē ipoſe in p̄ mō. pōt simpl'r fieri. g̃ a deo pōt sim/
pliciter fieri. bz est non risibilitas in hoīe. ¶ Ad p̄/
mū dico. q̄ aliqua sunt impossibilia absolute: ꝛ ta/
lia sunt impoſia simpl'r. Aliq̃ sunt impossibilia solū
in determinato genere. ¶ Tūc ad argm̃ dico. q̄ gc/
quid est deo impoſe: est impoſe accipiendo in gene/
re: sz tñ inter impossibilia que sunt in gñe sunt gra/
dus fm Aug. sicut ꝛ inter falsa. Lz. n. sit impossibi/
le q̄ deus faciat asinū angelum: tñ impossibilius ē
q̄ faciat eū deū. Sil'r dico q̄ dato q̄ destructio cō
clusionis sit impoſis: tñ destructio p̄ncipy est ma
gis impoſis. Unde oppsita p̄miozuz p̄ncipiozum
sunt falsissima. Licet ēt oppsita veraꝛ ꝟnuz neces
sario sint impossibilia. vt pz. ¶ Ad aliō dico. q̄ nō
segtur: bō non est risibilis in p̄ mō: g̃ nō est risibi/
lis simpl'r. qz pōt esse risibilis in zo mō vel p accñs:
vel quocūqz alio mō preterq̃ in p̄ mō. Eodē mō in
ꝓpōsito: non segtur. non est impoſe in p̄ mō: g̃ nō ē
simpl'r impoſe. qz dato q̄ non sit impossibile in p̄i
mo mō: cum hoc stat q̄ sit impoſe in zo mō. ¶ Ad
argm̃ patet. Qō IIII.

Quarto quero. Utrū deus possit fa/
cere q̄cq̄d non includit ꝺic/
tionē. Uel vtrū oē quod est deo impos/
sibile implicet ꝺictionez. Qz non. quia
dispata deus non potest facere: vtpote q̄
idem sit bō ꝛ asinus: ꝛ tñ dispata ꝺictionē nō iclu/
dunt. ¶ In ꝺrium est cōis regula theologoꝛ.

Hic oportet p̄ videre. si oē ens prohibitū
includit ꝺictionē. Doc aūt
pōt multipl'r intelligi. Uel q̄ includat ꝺictionem
in p̄ mō dōi p se: ꝛ hoc est impoſe. qz que nō bñt dif/
finitionē: non bñt p̄m modū: ꝛ p ꝟns non includunt
ꝺictionem in p̄ mō: bz sunt entia prohibita. Eodē
mō probatur. q̄ nec includant ꝺictionē in zo mō:
qz talē nō bñt eo q̄ presupponit primū. Nec etiā p
accñs. qz oē tale p̄supponit p se: ꝛ oē ēt p accñs ē ab
extrinseco: tale aūt repugnat prohibito. g̃ opz ad ve
rificandum regulam theologozum q̄ intelligatur
fm quid. hoc est q̄ fm quid habeant diffinitionez:
ꝛ in illa diffinitione contradictoria includātur. nō
autem simpliciter. qz simpliciter eis repugnat dif/
finitio. ¶ Sed licet istud apparenter dictum sit et
cōmuniter. s. q̄ impossibile deo implicet contradi/
ctionem in eo modo quo expositum est. tamē non ap/
paret bene intelligibile. ¶ Jdeo arguo ꝟ hoc qua/
drupliciter. Primo sic. suppono enim q̄ deus simul
facere nō potest albissimuz ꝛ nigerrimuz. Tūc q̄ro.
aut hoc est ꝓpter contradictionem inclusam. Et
hoc non: qz cum vtrunqz istozum sit positiuuz. nul/
lum istozum aliquā contradictionem includit: nec
pōt dici q̄ hoc sit ꝓpter negationem vnius q̄ con
sequitur alterum: vtpote. qz summa albedo non est
summa nigredo. Et hoc nō valet: qz ita dulcedo nō
est albedo: sicut albedo non est nigredo. ꝛ tñ B non
obstante albedo ꝛ dulcedo stant sil'. ergo eodez mo
do de albissimo ꝛ nigerrimo. ¶ Secūdo quia ani
ma rationalis ꝛ irrationalis sunt in eodem incom
possibilia: si simas irrationale pro negatione ratio
nis: sed pro substratis non videtur inconueniens
q̄ sint simul. si precise contradictoria sunt incōpos/
sibilia: cum ergo amota affirmatione ꝛ negatiōe: il
la sint incōpossibilia. videtur q̄ non omnia incom
possibilia includant contradictionem: sed alia mul
ta incōpossibilia sunt. ¶ Tertio. qz summus gradꝰ
oppositionis ꝛ repugnantie non includitur ī mino/
ri. sed contradictio est summus gradus: ergo nō in/
cluditur in contrarietate que est minor gradus: vl'
in quacunqz oppositione minori. ¶ Quarto. quia
contraria in aliquo gradu stant simul. cōtradicto/
rys autem repugnat: ergo contraria tantaz incom/
possibilitatem non habent quantam contradicto/
ria. Jdeo apparet mihi q̄ licet semper illud quod
deo est impossibile poterit ad contradictionez de/
duci. tamen eam non includit. Et hoc ostendo sic:
quandocunqz aliqua repugnantia sunt positiua ex
se: ꝛ affirmatiua. vt sic ipsa formaliter ꝛ quiditati/
ue negationem non includant: nec per consequēs
contradictionem: sed aliqua sunt que fz merā affir
matiuā rōnē habent repugnantiaz: sicut anima ho
minis ꝛ asini. affirmatio aūt prior est negatione. g̃ i
illo priori in quo intelliguntur vere repugnantia ꝛ
vere affirmatiua non erunt ꝺictoꝛia. Intelligitur

impugnat op. ... mō tripl'r.

... l. sic aūt est ꝟ.

... terminatio ... pria.

... ōjcit dupl'r.

... impoſe dupl'r.

... antur gradus ... possibiliū. vid ... lo. q. ḡliberti ... ibi notant: ... alibi ꝛ alios.

... anē gradꝰ fal/ ... vl' suo modo ... rorum.

Qūo ens ꝓhibitū iplicat ꝺictionē: ꝛ ꝟ diffōnez ꝛ q̄l'r nō: aliorum cōi sntia.

Impugnatio quadrupler Cōsidera an sup positum sit veri ponderando.

Pōdera instantiambic.

Determinatio propria. Reduz formalē ꝺictoꝛia neqūt a deo fieri.

Impoſe gd.

ergo sic regula theologoꝝ.s.q̄ omne impoſſe.vł̄ includit ꝺictionez: vel poteſt deduci ad ꝓtradictionem. ¶Sed hic ē dif.qūo impoſſibilitas ſe hꝫ ad impoſſe. Dico q̄ impoſſibilitas nūq̄ includitur in p̄ mō illius qō dr̄ impoſſe:ſed in z°. Sicut.n.poſſibilitas ꝓſegtur res ī gbus inuenitur in z° mō. ita impoſſibilitas res in gbus inuenitur. In eodez.n.mō 7 ſigno ꝓuenit impoſſibilitas impoſſibilibus 7 poſſibilitas poſſibilib⁹. ¶Ad arg^m̄ p3. Qō V.

Quinto quero. Utrū in diuinis po^a volitiua 7 executiua diſtinguanť aliq̄ mō. Qꝛ nō. in apoc̄.dr̄.q̄ per diuinā voluntatē dr̄ oīa creata.g̃ ipſa ē p̄n^m̄ creationis. ¶Cōtra. reſpectu aliq̄rū eſt volūtas.re^a q̄ nō eſt po^a executiua. qꝛ nolo mortē peccatoris ī ezechiele dr̄:7 tm̄ mlti moriūť.

Hic introducunť quattuoꝛ ꝓnes. ꝓprima ē. q̄ po^a executiua diſtinguiť in aīalibus ab appetitiua. ¶Dec cōcluſio ꝓbať ſic. Diſtinctoꝝ ozganoꝝ ſpē: vñr diſtincte potētie: ſz appetitus ſenſitiui 7 potentie motiue ſm phos ſunt diſtincta ozgana.nā po^a appetitiua ponitur in cozde.potentia aūt motiua ī alys mēbris. Vł̄ ēt ex hꝫ medio q̄ realr diſtiguunť.fozma.n. ſenſitiua que pficit bzutū:vł̄ cozruptibilis: 7 iō cozrupto ozgano:cozrūpiť po^a. Contingit aūt ozganū po^e motiue ſic cozrūpi:q̄ ipſa erat totalr impedita:ſtāte tm̄ appetitu ſenſitiuo q non impediť:g̃ vł̄ q̄ realiter diſtinguunť.qō aūt fozmalr nulli dubiuz ē.qꝛ hec īpeditur.illa non:ergo 7c. ¶z^a ꝓ eſt.q̄ po^a executiua in hoībus diſtiguiť a volūtate. Dec ꝓ p3.qꝛ po^a ozgano alligata nēcio diſtinguitur a po^a. q̄ non eſt ozgano alligata.potētia volitiua in boīe non eſt ozgano alligata.qō p3.qꝛ ex indiſpōne ozgani: ſepe executiua po^a impediť:qō tm̄ non eēt niſi eſſet ozganica. ¶Confirmať.qꝛ po^a ipedibilis ab agente nāli:et po^a non impedibilis ab agente nāli neceſſario diſtinguunť.ſz volūtas non eſt impedibilis ab aliquo citra deū.po^a autem executiua ſic.g̃ 7c. ¶3^a ꝓ eſt.q̄ po^a executiua ī angelo differt a po^a volitiua. Dec ꝓ p3 ꝑticulū piſiēſem:q̄ dānat tāq̄ hereticū q̄ angelus ex ſola voluntate moueat celuz. Doc ār ꝓfirmo rōne ſic. Potētie q̄ altera ꝑt impediri ab aliquo creato:7 altera nō.ille nēcio ex nā rei diſtinguunť.hꝫ ſunt po^a executiua in angelo 7 po^a volitiua.g̃ 7c. Maioꝛ p3. Minoꝛē ꝓbo ſic. nam celū eſt ī po^a neutra ad motū ſuū:nec repugnat p ſe ꝑtib⁹ celi:q̄ mouenť ad dexterā. qō moueanť ad ſiniſtraz. Et ſic ſi aliq̄ ītelligentia fortioris virtutis q̄ illa ſit q̄ ea mouet ad dexterā.applicareť ad celū 7 moueret eā ad ſiniſtrā:ipediret actio prime intelligētie debilioris:nō tm̄ ipediret ſuū velle.g̃ 7c. ¶4^a ꝓ ē. q̄ po^a executiua in deo differt fozmalr a po^a volitiua. ¶Dāc aūt ꝓnem ꝓbo 4^r.primo ſic. Qñcūq; ſunt alique potētie q̄ ſic ſe hñt q̄ vni aliqd ꝓuenit: qō alteri repugnat ille nēcio diſtinguunť.ſed potētie volitiue ꝺiuine ꝓuenit eſſe p̄n^m̄ ꝑductiuū ad intra.potētie aūt executiue repugnat.qꝛ ipſa nihil facit niſi ad extra.g̃ 7c. ¶z° ſic. Accepta eadē maiore:ſed potentie volitiue ꝓuenit opari ſm opatiōez īmanentē.potentie aūt executiue nō cōuenit opari niſi p opationē extrinſecā 7 tranſeuntez.g̃ 7c. ¶3° ſic.q̄cūq; aliq̄ ſunt eiuſdē rōnis.q;qd ē p ſe idem vni eoꝛ:7 reliq̄:ſed po^a volitiua in deo 7 ī creatura ſunt eiuſdē rōnis.g̃ q;qd eſt idē fozmalr volitiue ī deo 7 in nobis:ſz in nobis nō ſunt idē fozmalr.g̃ 7c. ¶4° ſic. Illa ſūt nēcio diſtincta:quoꝝ vnū pōt cog̃ſci.alio ig̃nato. ſz po^a volitiua diuina a multis pbis fuit cognita.gbus tm̄ fuit penitus incognita potentia executiua.qꝛ eā negabant.g̃ 7c. ¶Contra iſtas ꝓnes inſtať 4^r.primo ꝓ primā:7 ꝓ rōnem cui innitiť. Nā ſi diſtinctio ozganoꝝ arguat diſtinctionem potētiaꝝ.cū ſenſus tactus ſit diffuſus p totū cozp⁹: 7 p ꝑs diuerſa ozgana bēat.erunt diſtincte potentie. ¶z° ꝓ motiuū z^e ꝓnis ſic.po^a intellectiua ꝓiūcta vtiť ozgano.qꝛ ſine fantaſmate nō intelligit:potentia aūt intellectiua ſepata non vtitur ozgano. g̃ diſtinguiť. ¶3° ꝓ motiuū tertie ꝓnis ſic.po^a volitiua q̄tum ad actū elicitū in nobis non pōt impediri:q̄tum aūt ad actū impatū pōt impediri:g̃ diſtincte potentie. ¶4°.qꝛ plura non ſunt ponenda ſine neceſſitate:ſed volūtas diuina eſt ſufficiēs cā oīum entium ſine aliqua alia potētia executiua. ergo 7c. ¶Confirmatur.qꝛ Aug.dicit. q̄ voluntas diuina eſt ſumma cauſa omnium entium. ¶Ad primum aliqui dicunt.q̄ vnus neruus vnigeneus eſt in toto cozpoze.qui eſt ozganum ſenſus tactus. Si autez dicatur q̄ caro 7 omnia alia ſunt ozganum.tūc ſenſui tactus nō repugnat eſſe in ozgano illo: 7 omnia iſta habent rationem per ſe vnius ozgani:tamē primum dictuz videtur probabilius. Quicquid ſit nō eſt ſimile de ſenſu tactus:7 de iſtis potentys.qꝛ nulli tactui.vt ſic loquar:repugnat eſſe vbi eſt alius.ſz potentie executiue repugnat eſſe in cozde: vbi ponitur appetit⁹ ſenſitiuus. ¶Et ſi dicis. q̄ ipſamet executiua potentia poteſt in aliquibus mēbris impediri:7 in aliquibus non:7 tamen non ponitur diſtincta in eis. ¶Dico q̄ potentia executiua nō poteſt totaliter impediri ipſa totaliter non impedita ex primo principio. Sed in propoſito hoc cōtingit: appetitu enim ſenſitiuo nullatenus impedito: contingit potentiam motiuam totaliter impediri.et p conſequens ſequitur ex virtute primi principij cōplexi eas diſtingui. ¶Ad z^m̄ dico.q̄ intellectus bene habet connexionem cum ozgano in iſto ſtatu ſz ſe:non tamen vtitur ozgano. Eſt eniz eius operatio indeterminatiſſima.ſed ipſa imaginatio ſm ſe vtitur ozgano:7 eſt ſibi īmerſa.ideo diſtiguunť. ¶Ad tertium dico.q̄ illud argumentum confirmat propoſitum. Impedire enim actum imperatum nō eſt impedire voluntatem:ſed eſt impedire potentiam executiuam:7 ideo hec ab illa neceſſario diſtinguitur. ¶Si dicas. ſm phos. vltimus finis mouet intelligentiam vt amatum 7 deſideratum: ſed intelligentia non fertur ſuper amatum niſi per voluntatem. ¶Dico q̄ ſicut in nobis potentia motiua mouet pedes propter amatum 7 deſideratum. ſcilicet propter aliquem locum volitum a voluntate 7 nō a ſeipſa.ita potentia motiua celum mouet propter amatum 7 deſideratum:non a ſeipſa:ſed a voluntate ipſa. ¶Ad quartum dico. q̄ non ſufficit voluntas.vt patebit ſtatiz. ¶Sed ad Augu.dico q̄ creare pertinet ad potentiam executiuam motam a voluntate. Iſto autē modo deus dicitur creare entia per ſuam voluntatem. Exemplum in nobis eſt. qꝛ nos dicimur domini actuum noſtroꝝ. ꝓpter voluntatem. non q̄ voluntas cauſet omnes actus noſtros:ſed qꝛ potentia exequēs ſeqť impetū 7 impulſum voluntatis. ¶Sed hic ſunt 4^or diffi. Prima eſt.que eſt neceſſitas ponendi illam potentiaz.

Obiuz.

Impoſſibilitas: ſ. ē poſſibilitas 2^a mō ꝓtigit

4.c.

18.c.

Loco q̄druplex

Pz.z. ō anima ꝑdotētia executiuā ab appetitiua: ſiue ſenſitiua: ſiue intellectiua in creať diſtingui

Arri. piſiensis.

A.l. eū vel eas.

Executiuā a volitiua ī diuis ſoꝛtiť diſtiguit: ſz ipſ⁹ vł̄ ſco. ſen. d.37.dif.2.tu amē oia bñ ponderā.

Obiicitur qua / drupliciter.

I. phy. t.c. 50. 7 alibi.

De orgão tact⁹ notanter ħ.

Diſſimilitudinem appetitiue 7 executiue oñdit.

Cōnexionez ad organū hꝫ 7 ozgano vu dr̄nt.

Bouere ꝓpter amatū contingit dupliciter.

Quare volūtati ꝺine attribuitur creare.

A.l. imperium. D. q̄druplex

cum voluntas in deo sit infinite virtutis: ⁊ etiā suo velle videat oīa sufficienter ponere in esse. ¶ Alig volentes ad ℔ rōnes adducere dicūt. q ꝙ volūtas prehabet terminū adeq̄tum ad intra in pductione spūssancti: hinc est q ad ex̄ nihil pōt amplius pducere: ⁊ ideo opz aliam potētiā executiuam ponere.

Quare ꝑter volūtatē poni debz poª executiua ꝼz aliq̄s ē rō dupl'r

¶ Alig aūt ꝟsiderantes modos oppositos opandi dicunt. q impoſe est q eadē poª modos oppositos opandi habeat: voluntas aūt est necessario productiua. s. s. g̃ nihil pōt ꝟtigēter producere.

Impugnatio

¶ Sz iste rationes non cogūt: qz essentia diuina est p̄ncipiuz vbi productiuū adequate ⁊ nāl'r: ⁊ tñ hoc nō obstāte ipsa est p̄nm spūssancti: non nāl'r: sed mere libere.

Rñsio propria.

¶ Cogit aūt me ꝺdictio. qz. s. idem esse cognituz et non cognitum non pñt sil'stare. Aliud etiam qz voluntas in deo ⁊ in creaturis sunt eiusdem rationis: in creaturis aūt differt: g̃ ⁊ in diuinis. ¶ zª diff. est. si tanta est distinctio inter potentiā executiuam et volitiuā. sicut inter intellectū ⁊ voluntatē.

Rñsio alioꝝ.

¶ Dicunt alig. q executiuā esse ⁊ factiuam est passio voluntatis. cui ēt cōpetit esse opatiuam. ita q volūta ti illa conueniunt. s. q sit operatiua: ⁊ q sit factiua. sicut eius passiones ⁊ vires.

Rñsio ꝓpria.

¶ Et tunc esset dōz. q non esset tāta distinctio ℔ sicut ibi: qō pz. ¶ Aliter aūt potest dici. q. s. sunt due potentie. ita q potētia diuidatur �Tmediate p opatiuam ⁊ factiuam. Et sic ꝼm istum moduz dōi esset dōm. q hic est maioꝝ distinctio q̄ ibi. qz intellectus ⁊ voluntas cadunt sub altero membꝝ. s. sub opatiua. q cq̄d autez cadit sub vno mēbꝝ cum alio magis ꝟuenit cū eo q̄ cuz nō cadente sub illo: sed sub opposito: sic̄ appet in proposito.

Volūtatē cū ītellectu magl q̄ cū executiua conuenire.

¶ zª diffi. qz sola voluntas vī esse p̄nm ꝟtingens formaliter. si g̃ ponat executiua distincta a voluntate: ipsa non erit ꝟtingens: ⁊ sic deus ꝟtingēter non ageret ad extra. Dico q accipiendo potentiaz executiuā precise vt prescinditur a volūtate: sic dico q nullam cōtingentiam hz: sed qz ipsa totaliter subest imperio voluntatis: hinc est q ipsa dicit cōtingens: sicut ⁊ potentie q̄ sunt in nobis multe. Uñ stante actu volūtatis ōterminato respectu alicuiꝰ: oz potentiā executiuā exequi: vnde tota ꝟtingētia principaliter ⁊ inchoatiue est ī volūtate.

Qualr ⁊ q̄re ꝟtigētia ē i executiua.

¶ 4ª dif. qz agēs nāle ⁊ necessarium agit toto impetu. Cuz g̃ ꝼm predicta. poª executiua ꝼm quam deus agit ad ex̄. ex se sit principium nāle ⁊ necessarium: deus ex toto impetu aget: ⁊ p ꝟns aget ꝼm vltimuz sue virtutis. qō est inconueniens.

Quare potentia executiua ñ agit ꝼz totū conatum ad extra.

¶ Dico q sicut dictū ē. actꝰ potentie executiue est sub imperio volitiue. Eodem mō dico q ēt ab actu potentie volitiue mēsuratur. Uñ si poª volitiua moderaret actum suum. oporteret actū potentie executiue etiaz moderari. Uñ breuiter regulat poª executiua ꝼm illam. s. volitiuam. Hoc pz euidenter ī nobis. Si. n. volumus intense currere potentia executiua: eodē mō intense exequitur: si remisse. remisse.

Quō voluntate deus creare dī.

¶ Ad argm in contrariū dico. q deus p voluntatez suam oīa creat. ℔ est q ꝼz determinationē volūtatis sue ⁊ ꝼz potētiā executiuā sequētē illā determinationē oīa creant. Et sic pz ad illud.

Qō VI.

Sexto quero. Utruz poª absoluta ⁊ poª ordinata distinguantur. Oz non. qz in diuinis non est nisi vnicus actus volendi. g̃ nec nisi vna voluntas.

¶ Cōtra. deus pōt multa facere de poª absoluta: que non pōt de poª ordinata.

¶ Dic autē sunt duo principaliter facienda. Primū est ingrere gd est poª ordinata ⁊ absoluta. zº. si ista in deo simpliciter ⁊ absolute distinguantur.

Quantum ad p̄m quatuoꝝ sunt modi dicendi. Primus est. q poª absolutaz est potentia executiua diuina simpl'r sumpta q̄tuz ad oīa que pōt. Potētia vero ordinata accipit ꝓ eadē poª in bitudine ad regulā recte rōnis.

I. arti. Quod dōi alioꝝ q̄druplr ō potentia absoluta ⁊ ordiata: q ad q̄ditatē ⁊ distinctionem ipsaꝝ.

¶ Secundus modus dōi est. q iste distinguuntur ex pte obiecti ī creaturis. s. vt illa dicat poª ordinata que respicit possibilia solū moraliter. Absoluta aūt dicatur illa q̄ respicit oīa possibilia absolute simpl'r.

¶ Tertius modus dōi est. q potentia absoluta est voluntas añ determinationē: vt. s. ꝟsideratur ī illo signo in quo intelligitur p̄cedere suā determinationem: ipsa aūt met vt segtur determinationez. dicitur poª ordinata.

¶ 4º modus dōi est. q poª absoluta est voluntas diuina absolute ꝟsiderata. vt prius. Ordinata aūt est ipsamet vt informata pfectione legalis iustitie existentis in poª diuina. qz soluz illud pōt de poª ordinata: qō in legibus sue volūtatis est institutuz: sicut p̄nceps cum possit multa de facto. sola illa de iure pōt que iustis legibus sūt instituta: ⁊ illa dī potentia ab istis ordinata. Isti autē sicut variantur in dōo gd est ista poª vel illa. ita dicentes ꝟnter variantur in mō dōi de distinctiōe. s. qūo sunt idem: ⁊ qūo distinguuntur.

Impugnatio quadruplex Di. 38. ⁊ 39. ⁊ alibi sepe.

¶ Sed cōtra istos modos arguo. Cōtra p̄m sic. Nam dictum fuit ꝑ. q voluntas diuina prius hz actū: circa contingētia q̄ intellectus diuinus feratur in illa. ita q ē prima regula oīum ꝟtingentium: sed in creaturis non est sic. qz intellectus nr̄ prius dictat sic faciendū eē ꝼm ꝟformitatē ad primā regulā añq̄ voluntas velit. In diuinis aūt non est sic. sed totum oppositiuz.

Aliꝰ sco. ⁊ istuz i mā de p̄ri ⁊ practica.

¶ Cōtra zm sic. qz ad potētiam dei ordinatam pti nent oīa: que continentur in lege diuina. sed multa sunt in tali lege q̄ non sunt moralia: sicut nō arabis in boue ⁊ asino. Certū. n. est. q illud non est morale q̄tuz est ex pte obi: ⁊ tñ poª ordinata erat respectu istius.

Deutero. zz.

¶ Contra 3m. Naz in incarnatione vbi aliō est q deus alicui reuelet icarnationē ⁊ q dissoluat. de poª autē ordinata non pōt dissoluere: ⁊ tñ pōt de nouo reuelare de poª ordinata.

Aliꝰ Sco. Io. di. 4. q. 8. ⁊. 20. di. 3. ⁊ istum vbiq;.

¶ Hoc tñ non obstante: nec vnū: nec aliud vnq̄ faciet.

Exo. 11. ⁊. 12.

¶ Contra 4m. qz tunc deus non posset dispensare sup his que ptinēt ad legem diuinam. sicut furtum est ꝺ legez legalez. ⁊ tñ in furto dispensauit in spoliatione egyptioruz.

Determiº pha. Potēta absoluta ⁊ ordiata qd? ⁊ q sub executiua ꝟtinetur.

¶ Ideo vī mihi dōm. q potentia absoluta est diuina potentia executiua quantū ad oīa que sunt in ea virtualiter ꝟtenta. Ista tñ vt ꝟnis actum ratiōis diuine ꝟnitis determinationem volūtatis. vt sic ordinata est.

Signū q̄druplr nāe. Ecce q̄ queris.

¶ Ad declarationem aūt istius ponuntur q̄tuoꝝ signa. Primū est. ī quo volūtas determinat se respectu oīuz contingentium que faciet. zm signum ē in quo intellectus diuinº cognoscit determinationē voluntatis intuitiue: qz. s. ipsāmet volūtatem cognoscit intuitiue. 3m est. in quo intellectº post determinationē voluntatis regulat potentiaz executiuā. non qz sic opz facere: sed qz voluntas sic ordinauit.

Et si nō diuina volūtas. p potētia tñ executuare gulari p̄t: marie respectu ptingentiū qō pondera.

4m est ī quo executiua segtur dictamē intellꝰ: gcqd aūt poª diuina executiua pōt añ illaz regulam. dī posse de poª absoluta: ꝼm aūt q sequit eam est potentia ordinata.

Quantum ad zm. s. de distinctione istarum potentiarum patet gd dōm est.

z. arti.

Nam sic distinguunt: sicut illa que sic se hñt q vnū oīno est p̄ter p̄cernētiā quā dicit vnū respectu alicui⁹. quā nō dicit aliud. vt p̄z de se. Ex hoc enim p̄batur distinctio ītellectus ⁊ volūtatis. eo q ītellectus aliqua ītelligit que volūtas nō vult. Ita ⁊ silr p̄bat distinctio ista⁊ potētia⁊: q absoluta aliqua p̄t que ordinata nō p̄t. ¶ Sed ꝺ hoc ista⁊ur 4ᵗ. ⁊ primo sic. q videt ex hoc q nihil sit deo polē de potētia ordinata nisi illud qđ est futu⁊. sola enī futura sunt a diuina volūtate determinata: ſz illa p̄ci se nouit intellect⁹ diuin⁹ esse determiata. g̃ p̄ ordinata nō poterit in aliud. ¶ 2° sic. q illud qđ est necessario malū. nō cadit sub aliq potentia que sit in deo: ſz in vtute dei p̄tinet saluatio reprobo⁊ ⁊ dānatio saluādo⁊: que necessario sūt mala. g̃ respectu isto⁊ nō est potētia absoluta. ¶ 3° sic. q ille potentie vident coīcidere ſm p̄dicta. Nā potētia absoluta nihil oīno p̄t nisi p̄cepta determinatiōe volūtatis diuine: ⁊ per ꝺñs scia ītellect⁹ diuini: ſz potentia executiua vt p̄cernēs ista est potētia ordiata. g̃ sūt idem. ¶ 4° sic. q oia que de⁹ nūq̄ faciet. sunt eq̄lr ipossibilia q̄tū ad potētiā ordinatā. cū super nullo eo⁊ cadat determinatio volūtatis diuine. nec per ꝺñs scia ītellect⁹ diuini. ⁊ sic essent equalr ipossibilia. ¶ Ad p̄m̄ dicerat ⁊ Plato: sicut habet ī Thimeo. q de⁹ nihil posset facere nisi que facit ſm illam potentiam. Unde dicit ibidē. nihil est ortū cui⁹ legitima cā nō p̄cesserit. Tñ p̄t alr dici. q potētia ordinata p̄t dupl̄r accipi. Uel que actualr est ordinata. vel que aptitudinaliter vel possit esse ordinata Licet. n. de⁹ nō ordinauerit q releuet mihi hodie incarnatiōē: tñ posset oppositū ordinare de potētia absoluta. ergo de⁹ de potētia absoluta multa p̄t que nō p̄t de potētia ordinata actualr: ſz tñ nihil p̄t nisi qđ p̄t de po⁸ ordinata vel actualr vel aptitudinaliter. ¶ Ad 2ᵐ dico. q si de⁹ illos effect⁹ non posſz. vtpote saluare reprobos ⁊ damnare electos. tunc dicēdū esset. q tales effectus nō cōtinent virtualr in deo vel in diuina potētia plus q̄ chimera. Sed si p̄tinēt. necesse est dicere q de potētia absoluta de⁹ p̄t. Et si determinaret. tūc posset de potētia ordinata. ¶ Ad 3ᵐ dico. q potētia ordinata est precise respectu illo⁊ que volūtas diuina determinat actualr: sed respectu eo⁊ que voluntas diuina determinat potētialiter est ipsa potentia absoluta: ita q vtraq̄ sequit volūtatez. vna actualiter. alia potētialr. ¶ Ad 4ᵐ dico. q forte voluntas diuina magis se determinat ad vnū q̄ ad aliud. vtpote ad saluāduz vniuersum magis q̄ ad creationē vniusmuscē. ⁊ rōne hui⁹ maioris determinationis vnuz p̄t dici ipossibilius alio. ¶ Sed ꝟ sunt aliqua dubia. Primū est. si vtraq̄ ista⁊ potētia⁊ dicit potētiam executiuā penitus idistinctā. quo possunt distingui. Potest dici q potētia ordinata addit quādaz habitudinē determinatā ad potētiā absolutaz ab ordinata rōne distingui absolutaz ⁊ ad p̄udentiaz. Et ideo ſm illa distinguunt sicut subiectuz et passio simul iuncta a subiecto precise sūpto. q cum determinatio volūtatis nihil reale videat ponere hinc est q illa habitudo nō est realis. Et sic ſz ista dicit. q nō distinguunt nisi rōne. ¶ 3ᵐ dubiū est. vtrū sit in deo distinguere tertiā potētiam ab istis. Potest dici q sic. sicut videm⁹ q aliqua p̄t de potentia ordinata actuali determinatiōe habita. aliqua de potētia absoluta. aliqua vero de potētia ordinabili. Tamē forte nihil cōtinet in potētia diuina virtualr quin illō sit ordinabile. ⁊ sic scda ⁊ nō vident distingui. nisi dicat q absoluta potētia dicatur illa vt p̄rescindit ab ordinata. alia autez 3ª dicatur absoluta cū illa ordinate. ¶ 3ᵐ dubiū. si possibile de potentia ordinata p̄t esse ipossibile. ⁊ possibile de potentia absoluta p̄t esse ipossibile. ¶ De p̄mo dico q sic. q hoc ideo est possibile de potētia ordinata: q sic determinauit volūtas. volūtas autez posset oppositū determinare. ⁊ tūc nō erit ap̄li⁹ possibile de potētia ordiata. ¶ De scdo dico q nō. q possibile de potētia absoluta nō est aliud nisi cōtinētia virtualis. ⁊ habere vim p̄ductiuaz illo⁊ q̄ sunt oīno necessaria. ¶ 4ᵐ dubiū est de eo qđ dicit Ansel. q minimū incōueniēs est deo impossibile. ¶ Dico q hoc est ve⁊. q nullū icōueniēs de⁹ determinat: imo eo ipso q determinat est cōueniens Unde si aliquid esset cui repugnaret determinari a deo sine icōueniēte: illud esset cēsendū ipolē. Uñ quicqd p̄t de potētia ordinata. oē tale est cōueniens: ⁊ de potētia ordinabili si deus ordinat fit p̄ueniens. Et idem dico de potētia absoluta. ¶ Ad argumentuz patz.

Qō. VII.

Septimo Querit. vt⁊ deus p̄curat in oī effectu cāe scde efficiētl. q nō. q1 de⁹ sinit causata agere ſm pp̄rios actus vel motus. ſm Augus. ¶ Cōtra. scribitur q deus fecit celuz ⁊ terram. ⁊ que celi ambitu p̄tinentur.

Hic omissis modis dicendi hereticoꝝ. volunt dicere aliqui. q nō videtur necessitas ponēdi q de⁹ agat īmediate ad quēlibet effectū: q1 vbicūq̄ ī̃ueniunt sufficiētes cause respectu alicuo⁊ effectuū. non opz ad alias cās recurrere: sed in creaturis ī̃uenitur sufficiēs cā multoꝝ effectuū causato⁊: sicut ignis sufficiēter cōtinet calorē. ⁊ sol suos effectus. ergo videt q nō sit necessariuz ponere q de⁹ agat īmediate. ¶ Sed ꝺ arguo duplici via. Primo per rōnes sumptas ex p̄te depēdētie. 2° per rationes ex p̄te p̄tingētie. Arguo ex prima via 4ᵗ. Primo sic. Oīs effect⁹ in vniuerso depēdet eēntialr a p̄mo. illa aūt dependētia nō ī̃est eis nisi depēdeāt ⁊ in fieri ⁊ in eē. ſz nō depēdent in fieri a deo in genere cāe mālis: nec etiā formalis. g̃ efficiētis vel finis: sed illa cālitas respicit actualē exñtiā. seq̄t g̃ q si ipse radius hz depēdentiā eēntialē ad deum oz q depēdeat ab eo in fieri ⁊ nō in eē tm̄. Tūc vltra a quocūq̄ depēdet res in fieri. ab illo causat: ſz a deo est oīs effect⁹ in fieri. g̃ a deo cātur oīs effect⁹ effectiue. q aūt depēdeāt in fieri. p̄z de ista⁊neis in qb⁹ est sil̄ fieri ⁊ factū eē: ſz in facto eē depēdent. g̃ ⁊ in fieri: cum ipolē sit q in eodē instāti depēdeant ⁊ nō depēdeāt. in eodē aūt est fieri ⁊ factū esse. ¶ 2° arguo sic. qñcūq̄ aliquid dependet a p̄ p̄cise. mediāte aliquo a quo īmediate depēdet. ⁊ mediāte illa depēdētia depēdet a p̄ cessante depēdētia ad illō aliud. cessat depēdētia ei⁹ ad p̄m̄. Ista ē de se nō. Sz: p te: ignis causat⁹ non depēdet a deo. nisi mediāte igne cānte a q̄ īmediate depēdet. g̃ cessante depēdētia ignis geniti ab igne generāte. cessabit dependentia ignis geniti a deo. Cōstat aut̄: per te: q ignis generās nō est cā ignis geniti. nisi in fieri. igitur ignis genitus nō depēdet nisi in fieri. In tēpoze ergo sequēte instās generationis a deo nō depēdebit. cū nō depēdeat ampli⁹

So

Ut p̄p̄ distin cui qb⁹ ꝑsistit?

Obiicitur qua⁊ dupliciter.

A.l. essent.

Nō pla tonis.

Nō pha P̄p̄ ordiata ꝺt p̄t ꝑsiderari tripliciter. A.l. sen possibiliter ordinata.

Resolute ꝟ hēs distinctiōē ba rā p̄z.

Quare vnū alio ſ ipossibile⁹ im possibilib⁹ trā. d. q̄druplex.

A.l. videt.

In ordinabilis q⁹ ponēda a ꝟ sta in diuinis.

A.l. ordinata.

Et si polē de p̄ ordinata: nō tñ absoluta vti p̄t in ipolē.

Qz ꝺo icōueniēs iudicat ipolē censetur.

7. ci. c. 30. Hester. 13. ⁊ p̄s. 145.

Op̄. alioꝝ

Impugnatio eo rioſaria duplici 1. via. ſ. depēdentie ex q̄ arguit q̄ drupliciter.

Depēdentiā arguere cālitatem oīndit p totū effi caciter.

Maxia nōbil.

ab alio igne. ¶ 3° sic. qñcūqz sunt due dependētie: quaꝝ vna est ꝓtingēs. alia necessaria. illa nō possūt esse eadem dependētia. ꝓtingens. n. ⁊ necessarium necessario arguūt distinctionē: sed oīs dependentia qua effectus dependet a cā scōa: est ꝓtingēs. ꝓbo qz effect⁹ posset fieri totalr a deo. ⁊ tūc non dependeret a cā scōa. cōtingēter ergo dependet ab ea. Cōstat aūt q dependet oīs effect⁹ a deo necessario. ergo distinguunt. ¶ Si dicas. ꝓcedo q dependet: sed non seqr. ergo causat ab eo. ¶ Istud nihil valet: qz oīs dependētia videt sufficiēter reduci ad aliqō genus

Al. aliter. cāe. Similr nō restat via ꝓbādi aliqd esse cām alicuius. si pōt dependere ⁊ nō cāri. ¶ 4° arguo sic. oīs creatura dependet a deo: sz nō dr creatura respectu creature. eo q ab ipsa nō creat: sz solū respectu ōi. ergo necessario oīs creatura a deo efficiēter dependet. qō est ꝓpositū. ¶ Cōfirmo ꝓclusionē istaꝝ rationū duplr. ꝓmo sic. nulli⁹ agētis actio est independētioꝝ suo ꝑn⁹ elicitiuo vel actiuo: sed oē ꝓductiuū creatuz hz dependēter esse. ergo ⁊ agere hz dependēter: sz nō ageret dependēter nisi ꝑm ꝓcurreret ad agere eius. ⁊ per ꝯns termin⁹ actionis erit a primo imediate. qō est ꝓpositū. ¶ ℙ. nulla res est in vniuerso que a deo nō dependeat. ergo agere agētis creati dependet a deo. ¶ Cōfirmatur 2° sic. qñcūqz aliq̄ dependētia est idē realr fundamēto. ꝓ quocūqz instāti duratiōis est fundamētū. illa dependētia sibi inest: sz dependētia creature ad deū: vt ostendet in scō. est idē realr ipsi creature. g̃ ꝑ quocūqz instāti est creatura. ꝑ eodē est ipsa dependētia: sed in instāti quo fit creatura est creatura. g̃ in eodē instāti quo fit creatura ipsa dependet a deo. Maioꝝ est nō. alio-

⁊. via g̃ ē ꝓtingēte ex q̄ arguit q̄ dr̄uplicuer. gn posset separi. ¶ Ex 2ª via arguo 4r. ꝓmo sic. qñcūqz alique cāe mere nēcio causant aliquē effectuz: si nulla ꝓtingēs ꝓcurrit mere necessario ꝓducunt: ⁊ effectus in esse mere necessario producitur: sed oēs effect⁹ in vniuerso cōtingēter causantur: qz deo ꝓhibente quecūqz possunt nō cāri. ergo necessario aliqō ꝑn⁹ ꝓtingēs ꝓcurrit: qz da oppositū. habitis oīb⁹ que requnt ad agēdū. ⁊ passiuo pōte. necessario poneret effect⁹.

Danielis. 3. Nūc aūt: vt pz euidenter: nō necessario ponit. ¶ 2° sic. in camino ignis erat agēs ⁊ passum dispositū. de⁹ tñ ipediuit. Certuz est autē q nō ipediuit aliqd influēdo: qz vel illō fuisset corporale: ⁊ tūc illud nō prehabuisset. Aut spūale. ⁊ illud ipsimi nō poterat. ergo impediuit aliqd subtrahēdo. nō approximationē cāꝝ. nec passiuuz debitū. nec ꝑn⁹ ꝓductiuū. vt pz. g̃ solū subtrahēdo diuinū velle. qō opz cōcurrere. qz ipso nō ꝓcurrēte res nō fieret. ¶ Cōfirmat. qz per quācūqz viā pōt

Al. ꝓhibuisset. ꝑbari cālitas alicui⁹ cāe. pōt ꝑbari cālitas velle diuini respectu oīuz effectuū. ꝓposito. n. velle diuino ponit res. Si aūt abstrahat velle diuinū. quocūqz alio posito vel remoto. nō ponit res. ergo videt q ꝓcurrit vt causa. nec aliquā viā euidēter magis habemus q̄ ista sit. ¶ 3° sic. Nā de⁹ nullā notitiaz hz de futuro ꝓtingēte. nisi per determinationē voluntatis. cū oīa alia sint vere ⁊ mere nēcio ⁊ vnifozmiter se hñtia. Si aūt volūtas ei⁹ imediate nō cāret illa ꝓtingētia. ipsa certitudinalr nō cognosceret cū talis effect⁹ imediate a determinatiōe voluntatis sue nō dependeret. Ista tñ rō euidētiā maiozē hz de effectib⁹ qui sunt ꝓtingētes per volūtatē nostram ꝓcurrētē. ¶ 4° sic. de⁹ vult imediate ꝑm sicut scōz: sed ex eo q vult ꝑm causat ipm. igitur ex eo q vult secundum causat ipsum imediate. ¶ Confirmatur. quia cā ꝑmaria plus ifluit in cātum q̄ scōaria. Hoc pz ⁊ ab oīb⁹ ꝓcedit: sed si de⁹ nō cāret nisi mediātib⁹ causis secundis ad effect⁹ eaꝝ. tūc nō plus ifflueret: quia non nisi eadem influentia influeret qua ifluunt scōe cause. igit deuꝫ imediate influit. ⁊ per ꝯns cāt in oēs effect⁹. Influere. n. nihil aliō est nisi dare eē. ⁊ hoc est cāre. Ideo dico q de⁹ imediate ꝓcurrit ad oēs. ¶ Sed ꝫ istaꝝ 4r. ꝓmo sic. ꝑª cā prius cāt q̄ scōa cā: sicut magis. ergo causatū est pri⁹ cātū a ꝑª cā q̄ 2ª ipm causet: sz ℔ posito 2ª nihil causat. qz ipm qō causatuz est causare nihil ē cāre.

1. ꝓpōne auc. de causis.

Influere qd? Loc̄lo risiua.

Obiicitur nōi

¶ 2° sic. qz aut ꝑma cā cāt totalr effectum: aut partialiter. Si totaliter. g̃ scōa cā nihil faciet. Si partialiter. tunc erit iperfectio in deo. nec poterim⁹ expfectione effect⁹ cāti iuestigare perfectionē cāe. qz q̄tūcūqz perfect⁹ effect⁹ pōt partialr ꝓduci a quacūqz imperfecta cā. ¶ 3° sic. qz segtur q diuina voluntas generabit. A quocūqz enī aliq̄ actio est. illō agit ꝼm illā actionē: sed oīs actio scōe cāe ponit in scōa causa a ꝑma. ergo ꝑma generabit. ¶ 4° sic. qz videt hoc iperfectionis in ꝑma cā q sit causa partialis. esse eniz partē arguit iperfectionē. ⁊ per ꝯns esse causaz partialē. ¶ Ad ꝑm dico. q lz vn⁹ effect⁹ prius causat⁹ postea nō possit cāri in ordine signoꝝ successiuoꝝ: tñ in ordie signoꝝ permanētiū. cuius modi sunt signa nature vel originis vel pfectionis nō est incōueniēs. Nā creatura prius origine est a patre q̄ a filio: ⁊ tñ filius eādez ꝓducit in 2° signo.

Hic resolute dubs quēdā effez ordiate a diuīs ꝓduci posse.

Similr pater pri⁹ perfectione ꝓducit filiū q̄ mater: ⁊ tñ hoc nō obstāte in scōo signo pfectionis mater etiā ꝓducit. Et ideo q̄tūcūqz in alio ⁊ in alio signo nature ⁊ prioꝝ deus causet creaturā q̄ creatura que est causa secūda: tamē qz oīa illa signa simul sunt quātuz ad simultatē durationis. poterunt cōcurrere cause diuerse ordinate ꝼz diuersa signa nature. ¶ Et si dicas. q illud quod iā ꝓductuz est. nō potest amplius ꝓduci. ¶ Dico q verū est. si ꝓductio in preteritū pertransisset: sicut est in signis successiuis: sed ℔ in signo permanēti causa vniuersalis ꝓducit effectū. deinde in alio signo causa particularis: ⁊ ideo ꝓductio nō trāsit in preteritum.

Signū duplex.

¶ Ad secūdū dico. q prima causa nō est insufficiens: qz posset totuz ꝓducere: sed tamē moderatur actionē suā ne auferat a causa secūda suā actiuitatem. ¶ Et quādo dicitur q perit omnis via inuestigandi nobilitatē cause ex effectibus. ¶ Dico q cause naturales sunt totales in suo ordine. ista tamen causalitas est trāscendens. causa autē totalis est equiuoca. presupposita tamē generali influētia est pfectioꝝ suo effectu: ita q eque nobilitas in causa arguitur. presupposita generali influentia. ac si nō presupponeretur. ¶ Ad tertiū dico. q effectus dicitur generari respectu vni⁹ cause: que ꝓprie est generatiua: sz tamē respectu cause vniuersalis magis dicitur causari q̄ generari. ¶ Et quādo dicit q deus cōcurrit ad actionē cause secūde. verū est. sed nō tali modo. q. s. agat per illaz: sed qz actione diuina cōcurrente illa perficit effectum in genere suo. ¶ Et cū dicit. q actio agentis secūdi est a ℔. veruz est: sed nō tamē sicut ab agente per eam: sed sicut ab vniuersaliori causante ipsam. Et similiter passio que opponitur illi actiōi. est a deo: sed tamē nō respectu suiipsi⁹. ¶ Ad quartū patet per illud quod dictuz est ad secūduz. esse enim parte non est

Duplex.

Possibile q̄ vbiq; ſit de cocurſu voluntatis diuine & create ꝓpter quã & neceſſitate cõſequentis.

Ad. phylosophum ad finẽ.

Sco. i. 2. & alibi

Inſtãtia nobil.

Dic ꝓpter poſt ſcotũ h. Mucre in. 2. & alibi.

Regula credita. Aliꝫ ſcotꝰ. 7. q. quidem. vbi ibi notaui.

Declaratio regule q̄druplex.

Obiectur quadrupliciter.

exiſufficiẽtia: ſed ex volũtate. ſ. volentis. q̄ aliud ſecũ coagat. & hoc nõ eſt impfectionis. ¶ Sed hic remanet difficul. de concurſu volũtatis diuine cũ volũtate noſtra. Nã ſuppoſito tali ꝯcurſu. aut voluntas põt ſuſpẽdere actũ ſuũ. & tũc volũtas diuina nihil faceret. Aut volũtas nr̃a nõ põt ſuſpẽdere. et tũc videt̃ auferri libertas a volũtate noſtra. ¶ Dico q̄ aſſiſtẽte volũtate diuina voluntati noſtre ad cauſandũ. & talr̃ q̄ actualiter nõ præcauſet. voluntas põt nõ cauſare. aſſiſtẽte tñ ſoli illo modo ſol nõ põt exire in actũ. actualiter vo cõcauſante volũtate diuina volũtas noſtra nõ poteſt nõ cauſare: ſicut in cõtingentib⁹: omne q̄ õ eſt. q̄ñ eſt neceſſe eſt eſſe. Uolũtas aũt noſtra iã itelligitur cãre actũ. g̃ vt ſic nõ põt nõ cauſare. Si aũt ꝑſcindat̃ illud ſignũ nãe in quo volũtas diuina præcauſat. Tũc dicẽdus eſt. q̄ volũtas noſtra pro illo ſigno nõ hz actũ in poteſtate ſua. ſ. q̄ poterit agere & nõ agere: q̄z pro tali ſigno nõ ꝯuenit ſibi agere. tũc. n. eẽt cã vniuerſalis. ¶ Alia diffi. Utr̃ de⁹ cõcurrat ad oẽs act⁹ elicitos & iperatos: q̄z ſi ſic. tũc videt̃ q̄ de⁹ ſit cã peccati: q̄z tales act⁹a volũtate hñt eſſe. ¶ Dicunt alig. q̄ õs ꝯcurrit ad ſubſtratuz & poſitiuũ act⁹: nõ tñ ad deformitatẽ ipm ꝯſequẽtẽ. ¶ Sed iſtud non ſufficit Nã a quocũq; eſt ſubiectum. ab eo eſt paſſio nec̃io ꝓpꝛis ipſuz ſubiectũ & per ſe. mõ ita eſt q̄ alig actus ſunt tales. q̄ ex eoꝛ rõne formali põt deformitas & malitia de eis demõſtrari. nec valet iſtare ad maiorez. Nã ſicut deus cãt celũ: ita ſegt̃ nec̃io q̄ cauſet mobilitatẽ ſiue icoꝛruptibilitatẽ. aliogn poſſet ſubm per ſe cãri ſine ꝓpria paſſione. De hoc alias. Nõ. n. vr̃ icõueniẽs. q̄ de⁹ ſit vl̃is cã peccati. & tñ q̄ nõ peccet. ¶ Ad arg^m pz. Qõ. VIII.

Ctauo queritur. vtrũ de⁹ poſſit ſupplere vicẽ cuiuſcũq; cauſe ſcõe efficiẽtis. cãndo totalr̃ illũ effectũ. Qꝛ nõ. q̄z de⁹ actũ mẽtiẽdi põt cãre mediãte cã ſcõa. cũ ꝯcurrat cũ ipſa: & tñ immediate per ſe mentiri nõ põt. Unde Numeri. 23. non eſt de⁹ q̄ſi hõ vt mentiat̃. ¶ Contra. Job. 42. Scio dñe inḡt Job. q̄ oĩa potes. g̃ ꝛc̃.

Hic eſt cõmunis ſnia oĩum doc. q̄ q̄cq̄d põt de⁹ facere mediante cã ſcõa in genere cãe efficiẽtis. põt ĩmediate per ſe. q̄z eſt cã ꝑma & pfectiſſima. ¶ Sz tñ iſta regula declarat̃ 4^r. Primo ſic. q̄cq̄d ꝯtinet ꝯtinẽs ꝯtinet & cõtentũ: ſz de⁹ ꝯtinet virtualr̃ oẽm cãz ſecundã. g̃ ꝯtinet oẽz effectũ in ea ꝯtẽtũ: ſed oẽ continens aliq̄d virtualr̃. põt illud cãre. g̃ de⁹ põt illud cauſare. ¶ 2° ſic. oẽ illud q̄ nullã ĩperfectionẽ dicit: põt deo attribui: ſed cauſalitas effectiua nullaz imperfectionẽ dicit nec ponit in creatura. g̃ põt õo attribui. ¶ 3° ſic. Nã ſi deo repugnaret cãlitas totalis reſpectu oĩuz effectuũ. hoc potiſſime eẽt in effectib⁹ ĩfimis. reſpectu quoꝛ nõ videt̃ eſſe magne nobilitatis cãtio: & tñ hoc nõ obſtãte in entib⁹ imperfectiſſimis: qualis eſt ꝑma mã. õs eſt totalis cã. ergo ꝛc̃. ¶ 4° ſic. nã ſi totalis cauſatio alicui⁹ effectus eẽt imperfectiõis. multo magis partialis cauſatio eſſet ĩperfectionis. q̄z reſpectu eiuſdez totale eſt melius q̄ partiale. cũ ergo de⁹ ptialr̃ cauſet oẽz effectũ vt patuit. g̃ ꝛc̃. ¶ Sed ꝑ hãc regulã inſtat̃. q̄druplr̃. Primo ſic. q̄z ſimilitudo depẽdet a termio cẽntialr̃. Cõſtat aũt q̄ illa depẽdẽtia nõ eſt ad cãz intrinſecã. ergo ad extrinſecã. nõ videtur autẽ niſi effectiua. & tñ deus nõ põt facere reſpectũ ſine termino. ¶ 2° ſic. nã de⁹ actũ libeꝛ põt cãre mediante volũtate: & tñ ſine volũtate ĩpoſſibile eſt. q̄z ſi cũ ſine volũtate cãret: iã nõ eſſet liber. ¶ 3° ſic. q̄z mediãte obiecto põt cãre notitiã ituitiuã de obiecto. & tñ ſine eo nõ põt. nã tunc videreꝰ q̄ nõ eſt. q̄ tñ eſt ipoſſibile. ¶ 4° ſic. q̄z mediãte cã ſecũda deus põt facere q̄ effect⁹ cauſe nãlis ſit effectus nãlis: & tñ ſine cã ſcõa hoc nõ põt. ¶ Hec aũt ꝓfirmant̃ q̃ druplici exẽplo. Primo. q̄z mediãte ſole cãt radiũ ille aũt reſpect⁹ quo radius depẽdet a ſole eſt generari ei⁹. ſi ergo regla eſt vera: ſicut hz generari mediãte ſole: ita ſine ſole. ¶ 2° q̄z de⁹ mediãte Adã fecit cayn filiũ ſuũ. g̃ ſine Adam potuiſſet fieri cayn fili⁹. Tunc quero cui⁹. nõ dei. nec Ade. q̄z nõ erat. nec Abel. ergo nulli⁹. & per ꝓñs nõ eſſet filius. quia alicui⁹ fuiſſet. ¶ 3° q̄z deus videt̃ mediãte ſole ꝓducere radiũ generatũ. g̃ ſi ſine ſole poterit. tũc q̃ro a quo erit generat⁹. nõ a deo: q̄z deus nihil gnãt ad extra. nec ab aliq̄ alio. vt pz. g̃ ꝛc̃. ¶ 4° q̄z hz õs actũ itelligẽdi poſſit cãre ſine quocũq; alio: non tñ vbũ: & tñ mediãte memoria cũ põt cãre. g̃ ꝛc̃. Eodẽ modo arguit̃ de amore ſpirato ſicut de vbo. ¶ Ad ꝑmũ dico. q̄ ſi depẽdẽtia illa qua dependet relo a termio eſt effectiua ſic oẽs rõnes ille ꝓincũt. ſuppoſito q̄ relatio ſine termino cẽ nõ poſſit. nec etiã itelligi: ideo regula iſta vl̃ ſolũ eſt ponẽda in absolutis & in relatiuis extrinſecis. ¶ Ad 2^m dico. q̄ act⁹ nõ eſt liber. niſi in habitudine ad potentiã liberã a qua elicitur: & iõ eſt in actu libertas reſpectu volũtatis: & hoc nõ eſt niſi ipſuz eſſe cauſatũ ꝯtingenter ab ea. & tũc regula nõ habz locum. ¶ Ad 3^m q̄ ituitiua notitia icludit aliquo mõ habitudinẽ ad obiectuz vt exñs eſt. ¶ Ad 4^m q̄ oĩa illa ſunt relatiua. ¶ Ad rationẽ in principio dicit̃ q̄ ſi cauſaret totaliter de⁹ actuz mẽtiendi. ipſe nõ mentiretur: ſz ille in quo eẽt ſimplr̃ formalr̃ iſte act⁹: ſicut ſi cauſaret actũ intelligẽdi: ipſe illo actu nõ itelligeretur. Eodez modo de oĩbus rõnib⁹ dicẽduz eſt: ſicut de prima. ¶ Sed tũc eſt dubiũ: q̄z oẽs ille rõnes icducte ad ꝓbãdũ q̄ de⁹ põt per ſe quicq̄d põt mediãte cã ſcõa: ita cõcludunt de relatiuis: ſicut de abſolutis. Patz de ꝑma: q̄z ita icludit virtualiter & ꝯtinet relationẽ: ſicut abſolutũ. Similr̃ ſcõa. q̄ poſſe ꝓducere relationẽ nullã ĩperfectionẽ icludit. Similiter 3^a de ifinitate entiũ. poſito q̄ aliq̄ relatio ſit nobilius ens q̃ aliq̄ abſolutũ. Similr̃ 4^a de partiali cauſalitate. ¶ His tamẽ nõ obſtantibus dico et credo q̄ illa regula que eſt cõiter a theologis conceſſa. eſt vera in abſolutis: & tamen nõ in relatiuis. ¶ Quãdo dicit̃ q̄ ratiões cõcludunt de relatiuis ſicut de abſolutis. ¶ Dico q̄ nõ ꝓpter illas rationes nec ꝓpter aliqua que mihi occurrũt. teneo de abſolutis & nõ de relatiuis q̄ regula ſit vera: ſed ſolum teneo q̄ de abſolutis nulla euidens repugnãtia apparet vl̃ occurrit quare nõ. In relatiuis aũt apparet impoſſibile ꝓpter rõnes factas. ¶ Ad rõnes que cõcludũt pro relatiuis. ¶ Ad ꝑmã dico. q̄ ꝯtinet virtualiter relationẽ ſuo ordine & ſuo modo ꝓducibilitatis. nõ autez illo modo quo ſibi repugnat cãri. ¶ Ad 2^m dico. q̄ cãre relationẽ totalr̃ neceſſario icludit terminare eã. & terminare illaz eſt ipfectionis hinc eſt q̄ de⁹ nõ põt eaz cãre totalr̃ q̄z hoc eſt impfectiõis. Silr̃ poſſz dici ad alias rõnes. ¶ Ad arg^m patz. Qõ. IX.

A.l.ꝫ ꝓfirmat.

A.l. ꝓfirmat q̄z

A.l. 9° q̄z. & 4^m ponitur. ſ. eodez modo ꝛc̃.

Limita⁹ regule

AD

DILIO

Dubium.

Ecce qõ queris & tãge pla ꝓpr.

Dno quero vtruz in spēb⁹ vniuersi sit ꝓcessus in ifinitū.q⁹ nō. qz oīs creatura de nā sua est limitata ꝛ finita.ergo ꝛc̄. ¶ Cōtra de⁹ est ifinite potētie.ergo per terminū finitū nō adequat̄ sua po⁹. ¶ Dic sunt 4^or igrēda ꝟz q⁹ fit q̄druplex ꝓcessus in ifinitū.s.in surſuz.in deorſuz. in mediū. ꝛ in latus assumēdo. Jngrēdū est ergo. ꝓmo. vtrū in spēbus vniuersi sit ꝓcessus in ifinitū in surſum ascēdēdo. 2°si in deorſuz descēdēdo. 3°si in media ꝓcēdēdo. 4°si in latus assumēdo.

A.l. ꝓcēdando. ꝑm⁹ arti.

Quantum ad ꝑm̄itroducunt̄ q̄ttuor vie ad declarādū istū ꝓcessuz in ifinitū ¶ Prima est in numeris.quoꝝ spēs per appōnem vnitatū in ifinitū ꝓcedūt.posteriorꝝ.n. semp addit vnitatē ad priorē. ¶ 2ª via est.in q̄ntitate cōtinua: bicubitū ꝛ tricubitū spē videnr̄ differre. Doc ꝓbatur:qz eq̄lia sūt vnū in q̄ntitate:sicut filia sunt vnū in q̄litate:sed dissimilia esse nō ꝑnt. nisi iter q̄litates alteri⁹ ꝛ alteri⁹ spēi. Cōstat aūt q⁹ in talib⁹ est ꝓcessus in ifinitū.ḡ in spēb⁹ q̄ntitatis cōtinue erit ꝓcessus in ifinitū. ¶ 3ª via sumit̄ ex ꝓcessu figurarū nā figure mutāt spēm per appōnez vni⁹ anguli: sic ꝑz de triāgulo ꝛ q̄drāgulo.ꝛ alys figuris: sed talis appositio pōt ꝓcedere in ifinitū. ¶ 4ª via:que satis est difficilis:fundat̄ in actib⁹ itelligēdi reflexis ipsi⁹ itellect⁹ ꝛ in actib⁹ volūtatis.in qb⁹ ꝑm Augus. est ꝓcessus in ifinitū. ¶ Ex hoc arguit̄ sic. accipio aliq̄ō obm ignobili⁹ sua itellectione.vtpote albedinez itellectio albedinis est nobilioꝝ albedine.ꝛ alteri⁹ spēi ab ea.ḡ scōa itellectio albedinis est nobilioꝝ ꝓma.qz nobilioris obiecti est nobilior itellectio.ꝛ sic scōa differt spē a ꝓma.Eodem mō de 3ª.ꝛ sic erit ꝓcessus in ifi^m. ¶ Jstud ꝟfirmat̄ 4^a rōne. Primo sic.gcgd nō repugnat creature. ꝑt sibi cōicari. Doc ꝑz.qz exquo nō ponit̄ extra termios creature.nulla videt̄ repugnātia:sz hoc ꝓcessus nō repugnat creature:qz semp ꝓcedendo quelz posita erit finita.ergo ꝛc̄. ¶ 2°sic.vltra oēz creaturā ꝓductā in eē.de⁹ hz vim ꝓductiuā excedētē:qz ifinitā hz.ꝛ creatura quelibet est finita:sed omni virtuti ꝓductiue cozrñdet aliq̄ō ꝓducibile.ḡ vltra oēm creaturā datā semp erit creatura ꝓducibilis. ¶ 3°sic. omni virtuti ꝓductiue erit dare terminū adequatū:sed de⁹ hz ꝓductiuā virtutē ifinitā.ḡ ꝛc̄.sed virtutis ꝓductiue ifinite nullū finitū est termin⁹ adequatus.ergo ifinit⁹. ¶ 4°sic.nā tāta est virt⁹ creatiua in deo:sicut gnātiua:ꝛ eque ifinita ꝛ eq̄lis pfectionis.sed virt⁹ gnātiua ex sua ifinitate pōt hr̄e ifinitū ꝓductū.vtpote filiū.ḡ eodē mō virt⁹ creatiua poterit. ¶ Sed istō ipugnat̄ 4^r. Primo logice sic. Jmpoſe est aliquā spēm hr̄e ifinitas dr̄ias ꝟstituas.sed si eēt ꝓcessus in infinitū in spēb⁹ aliq̄ spēs hr̄et ifinitas dr̄ias ꝟstitutiuas.ḡ ꝛc̄. Probatio minoris.omne gen⁹ diuidit̄ per differētias oppositas imediatas tñ.s.positiuā ꝛ priuatiuā:ita q⁹ ipoſe est genus imediate per plures diuidi:sed si essent infinite spēs oporteret q⁹ essent ifinite dr̄ie. ꝛ sic p ꝟnis ifinite diuisiōes:sz ille diuisiōes necessario eēnt diuisoꝝ subalternatim positoꝝ.ḡ spēs ifima hr̄et supra se ifinita gnā.ꝛ per ꝟnis ifinitas dr̄ias icluderet ¶ Dec rō necio ꝛ euidēter demōstraret.si ꝓcederet̄ q⁹ necio gen⁹ diuideret̄ i duas dr̄ias oppositas: sed tñ hoc nō est euidēter notū. Licet.n. per duas fiat cōiter diuisio.tñ diceret̄ q⁹ per vnā illaꝝ multe alie circūloquunt̄. Unde qñ dicim⁹.q⁹ gen⁹ diuiditur per positiuū ꝛ priuatiuū: sicut aīal per rationale ꝛ irrōnale nō est imaginādum q⁹ irrōnale sit vnica dr̄ia que vlteri⁹ diuidat̄ in alias duas: qz cū sint plus q̄z mille spēs aīaliū irrōnaliū essz deuenire ad illā spēm que ꝟstituere⁹ per quingētas dr̄ias sz poti⁹ ē imagināduz q⁹ per irrōnale circūloqmur oēs differētias que nō sunt ꝟstitutiue spēi rōnalis: ita q⁹ illa rō nō euidēter ꝟcludit ipossibilitatē conclusionis. ¶ 2°.pbat̄ ipossibilitas isti⁹ ꝟclonis via nāli sic. ꝓcessus ad spēm est ꝓcessus ad pfectū ꝛ ad totū.ifinitū aūt vt sic nec pōt esse totū:qz ifinito repugnat totalitas.ḡ ꝛc̄. ¶ Sed nec iste ꝓcessus demonstrat:qz ꝟstat q⁹ vniuersuz ponit̄ perfecti⁹ si in ifinitū ꝓcedat q̄z si aliquo determinato stet. Uñ lz in limitatis totū ꝛ perfectū sint idē.qz ibi nō est cōpleta pfectio:tñ in illimitatis pfectis repugnat totalitas formalis:lz nō virtualis. ¶ 3°arguo metaphysice sic. Jn eēntialr ordinatis ē deuenire ad aliq̄ō p^m:sz in pfectiōib⁹ specificis est ordo eēntialis.ḡ ꝛc̄. Similr oēs spēs alicui⁹ generis videt̄ hre ordinē ad vnā illi⁹:sicut exercit⁹ ad ducez. ¶ Sed istud nō demōstrat:qz pōt eē ordo eēntialis ꝟm q⁹ diceret aliq iter duas spēs:nō cōparādo eas ad aliq̄ō p^m aliud ab eis. Silr dico.q⁹ si eēnt ifinite spēs. nō ꝓpter hoc remouet̄ ordo essentialis ad p^m. nisi ad p^m illi⁹ ordinis:sz ad p^m extrinsecū ꝛ alteri⁹ ordinis nō remouet̄. Nō.n. ordinant̄ ad deuz spēs vniuersi vna alia mediāte:sz quelz imediate. ¶ 4°.arguit̄ theologice sic.cū.n. de⁹ itelligat oīa que pōt facere.si posz in ifinitū cāre spēs:itelligeret oēs species silr.ꝛ per ꝟnis itelligeret vnā spēm infinite pfectiōis videdo ifinitos gradus supra q̄cūq; signataz. ¶ Sz nec illud euidēter ꝓbat itētū: qz certuz est q⁹ de⁹ ifinitos numeros cognoscit.nec tñ aliquē infinitū.tūc.n. esset ibi status: ꝛ subtracta vnitate ab illo:esset finit⁹:que sunt incōueniētia. Silr dicetur de spēb⁹. ¶ Aliq aūt volūt istā ꝟclusionē demōstrare ex diuisiōe ētis per finitū ꝛ ifinitū. solus de⁹ cadit sub altero.s.sub ifinito.ḡ solus de⁹ est infinitus. ¶ Sz hoc nō demōstrat:qz nō est euidēs q⁹ ifinitas repugnet creature. ¶ Aly arguunt hoc ex ordine eminētie. Aly vō sicut ff Joānes arguūt ex ordine dependentie. Aly ex rōne ifiniti. qz est illud quo magis cogitari nō pōt. ꝛ nō ꝟuenit nisi soli deo ꝟz Anſ. ¶ Sz nec iste vie euidēter ꝟcludūt. maxe vltima:qz facta distinctiōe de ifinitate ꝟm qd. que est in genere:sicut ifinita albedo ꝛc̄. ꝛ de infinitate simplr:que est extra gen⁹:que est trāscēdēs.habet̄ q⁹ illa rō nō ꝟuincit. ¶ Ad exēpla aūt gb⁹ ꝓpositū alteri⁹ opiniōis declarat̄.dr̄ q⁹ in numeris ꝛ in speciēb⁹ q̄ntitatis ꝟtinue ꝛ in figuris nulla est pfectio nō.n. talia dicūt simplr pfectionē. Et iō non est ibi ꝓcessus in surſuz:sicut ipsi dicūt. ¶ Aliter dicunt aliq.q⁹ spēs nūeroꝝ nō vadūt in ifinitū:qz numeri nō distiguunt̄ spē.nec bicubitū ꝛ tricubitū. ¶ Sz hoc eēt multū graue ad sustinēdū.cuz oēs cōcedāt distinctionē specificā iter eos. ¶ Ad illud de actu intelligēdi est diffi. Dicit̄ tñ q⁹ nō esset tāta distinctio actuū:sicut ponit̄ obiectoꝝ.alias differrēt genere:sicut obiecta:que aliqñ differūt gñe. Nō vr ḡ esse incōueniēs.q⁹ aliq dr̄ia sit iter eiusdē spēi act⁹ ꝓpter quā vn⁹ sit isti⁹ obiecti:ꝛ ali⁹ alteri⁹. ¶ Sed tūc oz rñdere ad rōnes. ¶ Ad ꝓmā dico.q⁹ ifinita ri creature repugnat. Et si per ipoſe adderetur illu

Ꝓcessuz in ifinitū eē i spēb⁹ vnitūs in surſuz ascēdēdo oñdit exēplo ꝛ rōne q̄druplici.

Jo.tri.c.10.ꝛ.15. tri.c.12.ꝛ alibi quere.

Jmpugnatio q̄druplex. Logyce.

Euasio nōbilis

Nōbile ō diuiōe gñis per dr̄ias ꝛ eaꝝ nūero.

Physice.

Euasio.

Totū ꝛ pfectum duplex.

Metaphice.

2.meta.ꝛ.12.

10.ꝛ 12.meta. Euasio.

De ordie vniūsi Nō singularissime.

Theologice.

Euasio.

Nōes aliop ad pclonē ꝓncipalē

Prosolo.2. Euasio. Jnfinitas duplex.

Euasiones ad er⁹ ꝓncipalia ꝛ rōnes ꝓ pclone affirmatiā b⁹ arti. Ecce qō queritis

A.l.vt.

A.l.ea.

Act⁹ nō ñi distinguūt ꝟ obā.

A.l.infinitas.

supreme spēi aliqua entitas. ꝓcedēdo. q̄ hoc ipossibili positō: q̄ ita eēt sicut ꝓcludit: sz tñ hoc est ipossibile. s. q̄ addaf aliq̄ entitas. nec hoc est in potētia obiectiua. ¶ Ad 3m dico. q̄ nō est icōueniēs q̄ aliqua virt⁹ trāscendat formaliꝝ. 7 per ꝯs sit in se formaliter infinita: 7 tñ obiectaliꝝ vel virtualiꝝ nō transcendat. ¶ Ad 3m dico. per idē. Licz. n. termin⁹ nō sit adequat⁹ formaliꝝ in entitate ipsi diuine virtuti tñ obiectaliꝝ pōt: ita q̄ virt⁹ plus non possit. ¶ Ad aliud dico. q̄ lz vtraq̄ istaꝝ virtutum. s. gnātiua 7 creatiua sint equalis pfectiōis in se formaliꝝ. 7 eq̄liter infinita: tñ vni repugnat hr̄e terminū adeq̄tuz sibi in entitate. s. virtuti creatiue: 7 alteri non repugnat. s. generatiue: q̄ ista virt⁹ est obiectiue ad intra. alia vo ad ex̄. ¶ Sed hic est diff. vtꝝ. s. dato q̄ esset ꝓcessus in infinitū in spēb⁹. vtꝝ de⁹ itelligeret vnam spēm infinitā. ¶ Dico q̄ nō videt nēcia ista ꝓsitia: sicut apparet in exēplo manifesto. Nā continuū est diuisibile in ptes in infinitū. de⁹ tñ nō videt aliq̄ partē que vltra nō sit diuisibilis. sic in ꝓpo⁹.

Secūdo videduz est. Utꝝ in descēdendo sit ꝓcessus in infinitū i spēb⁹. Dic sūt. 4. vie silr. gb⁹ ꝓclo affirmatiua ꝓbat. Prima accipit ex diuisione ꝓtinui: q̄ ꝓtinuū est diuisibile in infinitū: sz in qualibet diuisiōe variat spēs quātitatis sicut bicubitū. monocubitū. 7 sic si fiat ꝑm equalē ꝓportionē. g̃ 7c. ¶ 2a accipit ex numeris: q̄ ꝓpositio⁹ est binari⁹ q̄ vnitas. 7 ternari⁹ q̄ binari⁹. 7 sic in infinitū. Et sic q̄to res ꝓpositio⁹ tāto ipfectio⁹. g̃ in deorsum descēdēdo est ꝓcessus in infinitū in spēbus nūeroꝝ. ¶ 3a accipit ex figuris: q̄ quadrāgulus est iferio⁹ in pfectiōe respectu triāguli. 7 pentagonus iferio⁹ respectu q̄drāguli. igit ꝓcessus in infinitū. ¶ 4a accipit ex actib⁹ reflexis. si ponit aliq̄ obiectū nobili⁹ ꝑma itellectione: sicut q̄n intelligo āgelū. tūc itellectio itellectiōis est ignobilio⁹. 7 3a q̄ sc̄da 7 4a q̄ 3a. 7 sic in infinitū: sicut superi⁹ ecōuerso. ¶ Dicūt g̃ isti. q̄ nō videt ꝺdictio q̄ ponat ꝓcessus in infinitū in deorsuz. ¶ Sed ꝺ istaf 4r. Primo sic. oīs pfectio finita per ablationē finitoꝝ graduū adnihilaf: sed oīs creatura est finita. ¶ 2o sic. q̄ sequeref q̄ illa spēs a qua icipereꝰ descēsus quia vadit in infinitū. eēt infinita. q̄ ꝓtineret gradus infinitos. ¶ 3o sic. q̄ aliq̄ creatura limitata distaret a nihilo in infinituz. ¶ 4o sic. q̄ tūc angelus distaret equaliꝝ a nihilo cū mā. 7 videt seq̄ icōueniēs aliō q̄ āgelus distet eq̄liꝝ a nihilo 7 a mā: q̄ iter āgeluz 7 mām sunt infinite spēs: 7 sic infiniti gradus. nō sunt aūt plures iter angeluz. 7 nihil. g̃ 7c. ¶ Ad ratiōes istas posz homo facilr dicere. q̄ descēsus fit fz ptes eiusdē ꝓportionis. 7 sic nulla infinitas sequitur. Nā iter vnā partē ꝓtinui 7 aliā sunt infiniti gradus 7 infinite spēs: 7 tñ in infinitū nō distāt: sz finite: q̄ illa infinitas partiū est ꝑm ptes eiusdē ꝓportiōis. Si aūt fieret descēsus ꝑm ptes eiusdē q̄titatis. rōnes demōstrarēt. Unde dico q̄ accipiēdo ptes eiusdē ꝓportionis. tot sunt iter palmā linee 7 pūctū. quot sunt iter totā lineā 7 pūctū: imo quot sunt iter totū vniuersuz: 7 de talib⁹ nō segf aliō icōueniēs.

Tertio videduz est. si est ꝓcessus in infinitum in media ꝓscēdēdo: ita q̄ data aliqua spē multū nobili 7 alia multū ignobili. vtꝝ sint infinite spēs medie. ¶ Dicūt alig q̄ nō. q̄. n. extrema sunt posita 7 finita: ipossibile est sumere infinita media iter ea. ¶ Sed ꝺ hoc arguo 4r. p̄. q̄ posito q̄ spēs nūeroꝝ icipiētiū a dualitate vadāt in infinitū. nūq̄ pertingēt ad nobilitatez minime q̄litatis: q̄ q̄ totuz gen⁹ excedit totū gen⁹ nō pōt tñ ꝓcedi in iferiozi q̄ attingat ad aliqd supiozis. cū g̃ dualitas sit posita in actu: 7 minima q̄litas iter ea. hoc non obstāte poterit esse multiplicatio spēꝝ in infinitū. ¶ 2o in ꝓtinuis: q̄ ꝓcedēdo in infinitū in spēb⁹ q̄titatis ꝓtinue: vt in bicubito 7 tricubito: 7 sic ō alys in ascēdēdo. nūq̄ deueniem⁹ vsq̄ ad minimā q̄litatē: nec in descēdēdo ad rlonē. ꝑpter sui infinitatez. ¶ 3o boc idē apparet in spēb⁹ intelligibilib⁹. si enīz possent fieri infinite spēs 7 quelz posset hr̄e suā spēm itelligibilē nūq̄ attingēdo aliquā determinatā possent tñ multiplicari q̄ pertingerēt ad nobilitatē spēi qua de⁹ itelligit. ¶ 4o de actu itelligē di: q̄n obiectū ꝑmuz est nobili⁹ actu nūq̄ q̄tūcūq̄ multiplicaf puenit ad gradū nobilitatis ꝑmi act⁹ recti vel obiecti ei⁹. in descēdēdo aūt nūq̄ puenietur ad infimitatē rlonis vl q̄litatis sensibilis. ¶ Jō apparet mihi q̄ nō est aliquod icōueniēs. q̄ datis extremis finitis q̄n possit ꝓcedi in infinituz in itermedys: sicut ps in ꝓtinuo ꝑm ptes eiusdē ꝓportionis. ¶ Sed ꝺ videt enim q̄ sicut hō plus excedit asinū q̄ asin⁹ plātā: ita videt q̄ angelus plus excedit boez q̄ hō asinū: q̄ ꝑm dr̄iaz nobiliorē. ¶ Dr̄ q̄ lz illud vez sit. q̄ illa sūt de genere subē: in quo nō est ꝓcedere in infim: nō tñ est sic in actib⁹ itelligēdi. Nā plus excedit act⁹ itelligēdi albedinē que ē suū obiectū. q̄ act⁹ reflexus actū rectuz. ¶ Sed ꝺ dupliꝝ. Primo. q̄ excessus in spēb⁹ multoꝝ nūeroꝝ fit per equale. s. per vnitatē: nō tñ in ꝓportiōe sed in quātitate. ¶ 2o q̄ quāto nobiliozis est entitas in qua fit excessus. tāto est maioꝝ ꝑm q̄titatē virtutis: sz nobiliozis spēs semp excedit inferiozē in nobiliozi entitate q̄ illa aliā: q̄ in differētia sua specifica que est nobiliozis q̄ differētia iferiozis: sicut nūc tactū est. ergo 7c. ¶ Dico q̄ excessus qui fit in numeris per vnitatez est in quātitate. 7 ille nō est citra aliquē numerū determinatum: sz excessus ꝑm quē qualitas excedit nūeroꝝ est alteri⁹ rōnis. ¶ Ad aliud dico q̄ illud argumētū non vrget. nisi dicaf q̄ illa spēs nō excedit aliā fz totā dr̄iaz specificaz: sed solū in illo excedit qō addit illa spēs pfectiōis cū in vtraq̄ sit gen⁹. nec plus ꝑma addit ad ꝑmaz q̄ secūda ad sc̄am.

Quarto videduz est. vtꝝ sit ꝓcessus in infinituz in latus assumēdo. s. ꝑm species equales. ¶ Dic dicit cōiter q̄ isto modo non soluz nō est ꝓcessus in infinitum in specieb⁹. s. equalibus: imo simplr nullus processus: q̄ ipossibile est dare duas species equales in vniuerso. Et rō isti⁹ est illa quā assignāt. q̄. s. genus diuiditur per duas differētias: quaꝝ vna est positiua. 7 altera priuatiua. vt aial per rōnale 7 irrōnale. semper aut positiua est perfectioꝝ q̄ priuatiua. et per consequens species cōstituta per positiua semp est perfectioꝝ. ¶ Sed tamen licet ista sit rō cōis: non tñ demonstrat. Nā corporeū 7 icorporeū diuidūt substātiaz. corporeū tenet hic locū positiui. 7 icorporeū est nobilius corporeo. Unde diceretur q̄ licz vna nominetur nomine priuatiuo: tñ est vere positiua 7 sepe nobilioꝝ q̄ illa que nominaf vt positiua. ¶ Cōfirmatur. q̄ nulla dr̄ia priuatiua pōt esse cōstitutiua spēi positiue. ¶ Sed si dicatur q̄ q̄n dicit q̄ vna dr̄ia est ꝓuatiua. nō itelligitur q̄n dicatur aligd po

Excessus ꝓtutis duplex.

Adeūtio duplr̄ Quare vtuti generaliue corrūdet finis⁹ infinit⁹ in diuis creatie vo finitus?

Dubium.

Ecce qō queris

2⁹ articulus.

Ꝓcessus in infim⁹ cē in spēb⁹ descēdo ostēdit ꝺdupliꝝ.

Jnstantia quadrupleꝝ.

Euasio ad has instātias nōbil⁹.

Descēsus ꝑmū ē duplex.

Ecce qō queris de gib⁹ eiusdez ꝓportiōis. vide 4 dist. p. 7 ꝓra 1 dist. 3 articulus.

Ꝓ. alioꝝ desm. 7 sensa. 2 7.

Impugnatio quadruplex. Maxima.

A. L. infimaz nobilitatē.

Ꝓ. ꝓpria. Procedere i ist nūꝰ i infimedijs nō incōuenit.

Obijcitur.

Euasio.

Replica duplr̄.

A. l. addit ad secundā q̄ secūda ad tertiā. 4⁹ articulus

Ꝓ. cōis. Nō ē ꝓcessꝰ in infim⁹ i spēb⁹ i lat⁹ ꝓcedēdo oīdit. Rō cōis.

sitiuū:sed intelligitur q̄ caret aliquo gradu entitatis vel pfectiōis quā bz alia in quo sibi supeminet.
¶ Sed istud est bñ dictū:tñ nō est ꝓbatū. Nō arguitur aūt nūc ɔ̄ ꝓclonē:sed ɔtra modū ponēdi eā ⁊ rōnē per quā talis ɔclo ponit̄.ſ.ɔ̄ supradicta. Jgr̄ videt̄ posse alr̄ ꝓbari sic. Nā iter spēs sicut ⁊ inter illa que sūt diuersa rationū.nō ɔsurgit nisi respectus disquiparātie. ꝓpter dr̄ias cōstitutiuas eaꝝ q̄ sunt diuersaꝝ rōnū:sed disparitas cū oī equalitate stare nō pōt.ergo ⁊c. ¶ Sed ɔ̄ istud instat̄ 4ᵣ. Oñ do ꝓmo sic.q̄ in equalibꝫ sit ꝓcessus in ifinitū q̄ in qñ est ꝓcessus in ifinitū:⁊ tñ vnū quando nō est perfectius alio.cū nullā dicāt perfectionē. ¶ 2ᵒ q̄ sicut deus vltra oē qñ pōt facere aliud qñ:ita vltra oē vbi pōt facere aliud vbi.⁊ tñ vnū vbi aliud non excedit.⁊ sunt distincta spē:sicut ꝓbabit̄ euidēter in 2ᵒ. ¶ 3ᵒ eodē mō arguit̄ de ꝓriori ⁊ posteriori in tēpore. ¶ 4ᵒ eodē mō de extra ⁊ itra que sunt dr̄ie loci. ¶ Ad omnia ista dico vnico verbo.q̄ bz in respectiuis vna spēs nō sit pfectior alia.nō tñ segt̄ q̄ sit eq̄lis. Uñ sicut illa que se excedūt in q̄titate pfectionis.nec̄io bñt q̄titatē pfectionis:ita que sūt equalia. Uñ sicut ibi nō est excessus in pfectōe:ita nec ibi eq̄litas:tñ vna bñ est ꝑncipalior alia: quē admodū dicimꝰ in diuinis q̄ vna psona bñ est ꝑncipalior:bz nō sit pfectior. Alig tñ nitunt̄ istā ꝓnez ꝓbare ex ordine cēntiali ⁊ ex ordine eminētie:sed nō euidēter talia deducuntur. ¶ Ad argumētum patet.

Rō ꝓpria.

Instantia quadruplex.

Et si in spēbꝰ respectiuis sit ꝑncipalitas:ñ tñ eq̄litas nec excessus A.l. ꝓcessus.

Qō. X.

Sermo de cālitate effectūs actu infiniti nōbilis.

Decima questio est. Utrū deus potuerit ꝓducere aliqd actu aliter infinitū.q̄ nō.q̄ deꝰ nō pōt facere aliū deū:illud aūt ifinituz esset deꝰ:quia quo maius cogitari nō posset. ¶ Cōtra. diuina potentia est ifinita.g̃ ⁊c. ¶ Dic itelligēdū est. q̄ 4ᵒʳ sunt modi ifinitatis.de qbꝫ qō pōt bre difficultatē .ſ.modus ifinitatis extēsiue ſm q̄titatē ɔtinuā sicut in lineis. Alia ifinitas est ſm quātitatē discretaz:sicut in numeris. Alia ſm q̄titatē virtutis: sic in gradibꝫ pfectionū. Alia ſm quātitatē durationis sicut in tēpore. Et q̄tū ad ista sunt 4ᵒʳ iuestigāda.

Anſ. ꝓlo.2.

Decla. tituli.q. ⁊ diuisio eiꝰ.

Infinitas triplex

Primus est.si deꝰ pōt facere ifinitū ſz multitudinē. Dicūt alig q̄ nō.q̄ infinituz est cuiꝰ q̄titatē accipiētibꝰ semp̄ est aliqd extra accipere:qō tñ nō ɔtingeret si eēt ifiᵐ. ¶ Sz ɔ̄ arguo 4ᵣ. ꝓtio sic.nā specifica humana nō est determinata ad certā multitudinē idiuiduoꝝ.q̄ da oppositū.sequeret̄ q̄ deꝰ in hoc mūdo generationem nō posſz ɔtinuare in eternū:ſz tñ vſq̄ ad illū nūeꝝ quē sibi determinaret. Nā hoc supposito arguitur sic.qſcūq̄ est aliq̄ nā cui ex se nō repugnat cōicari ifinitis sil̄:deo nō repugnat sic facere.ſ.eaz ifinitis sil̄ cōicare:q̄ nūq̄ ꝓuenit ipossibilitas ex pte dei: sed nā humana nō bz ex se repugnantiā ad hoc q̄ ifinitis sil̄ cōiceret. Hoc ꝓbo.nā ipa est nata cōicari mille sil̄⁊ x. millibꝰ.⁊ sic q̄tūcūq̄ multiplicet̄ numerus.sibi nō repugnat sil̄ cōicari.g̃ deꝰ pōt eam cōicare ifinitis sil̄. ¶ 2ᵒ sic.quot sūt idiuidua eiusdez spēi ꝓducibilia sil̄.tot deꝰ pōt ꝓducere sil̄. cuz possit oē possibile:sicut est possibile: sed ifinita idiuidua sūt sil̄⁊ fuerūt sil̄ ꝓducibilia.cuz oīa habuerint ab eterno suā ꝓducibilitatez.g̃ pñt sil̄ ꝓduci. ¶ Jsta tñ rō minꝰ ꝓbaret.nisi aliud adderet̄. concluderet.n.q̄ deꝰ oēs ptes motꝰ ⁊ tpis:⁊ oīum successiuoꝝ pōt facere:q̄ certū est q̄ suā ꝓducibilitatez ab eterno habuerūt sil̄. Propter hoc arguo sic. addēdo. Aut ifinita sunt sil̄ ꝓducibilia ꝓ tō sil̄ aut nō. Si sic.tūc sil̄ deꝰ poterit ꝓducere.nec valet de ptibꝰ successiuoꝝ:q̄ bz sint siml̄ ꝓducibiles: tñ nō sunt ꝓducibiles ꝓ sil̄. ¶ Si aūt dicas.q̄ nō sil̄⁊ ꝓ sil̄ sunt ifinita ꝓducibilia.tūc erit dare certū nūeruz: vltra quē deꝰ ꝓducere nō pōt vnā aiaz sil̄ intelligēdo.qđ videt̄ satis icōueniens. ¶ 3ᵒ sic.qñcūq̄ sunt aliqua ꝓducibilia successiue.gbus ex se nō repugnat sil̄tas:illa deꝰ siml̄ pōt ꝓducere:sed ifinitis aiabꝰ que sunt successiue ꝓducibiles.nō repugnat simultas ex se:q̄ non sunt in loco.hoc ꝑz.q̄ q̄tūcūq̄ multitudinē aiaꝝ accipias sil̄.nullaz iuenies repugnātiā. ¶ 4ᵒ sic. Jn re finita ipole est ꝓcedere in ifinitū ſz ptes eiusdē q̄titatis:ſz in idiuiduis ꝓducibilibꝰ simul ⁊ ꝓ sil̄ ꝓcedere est possibile in ifinituz. Data.n.quacūq̄ multitudine finita siml̄ deus pōt illā sil̄.⁊ adhuc nō ē pole dare tñ gn adhuc poterit tñ.ergo videt̄ q̄ possit ifinita sil̄ ꝓducere.⁊ nō soluz sil̄:ſz ēt ꝓ tō sil̄. ¶ Jdeo videt̄ aliqbꝰ dōm. q̄ deꝰ pōt facere sil̄ multitudinē actu ifinitā: q̄ nō videt̄ repugnātia:si ꝓ quolꝫ solis radio vel istāti tpis deꝰ vnā aiaz creet ⁊ ɔseruet eā.⁊ tūc essent ifinite. ¶ Sz tñ ɔ̄ istā sniaz instat̄ 4ᵣ. ꝓtio sic. q̄ ois multitudo creabilis est nūerus. ſz nūerus est multitudo mēsurata per vnum.multitudo aūt ifinita mēsurari non pōt.ergo ⁊c. ¶ 2ᵒ sic.illa multitudo signata erit vnuz idiuiduū multitudinis in re:⁊ ꝓ ɔ̄ns erit in aliq̄ spē multitudinis cōstituibilis per vnitatē:⁊ sic sub aliq̄ spē numeri ɔstituta per vnitatem erit dare nūeꝝ ifiᵐ. ¶ 3ᵒ sic.q̄ si deꝰ subtraheret vnū denariū a tali multitudine de vno denario esset dimiuta.⁊ tūc aut esset finita:aut non. Si nō.tunc ifiᵐ esset maius ifinito.q̄ plus ⁊ maiꝰ erat ante ablationez denarij q̄ ꝓꝰ. Si aūt sit dimiuta tūc erit finita:⁊ sic sequitur q̄ vnus denarius constituebat multitudinē ifinitā. ¶ 4ᵒ sic.q̄ tali multitudini adhuc vī q̄ deꝰ possit addere vnā aiaz.cū possit eā subtrahere:⁊ manēte tota vel eadez multitudine repare:⁊ eadē rōne duas ⁊ tres.⁊ sic in ifinituz.ergo vltra ifinitā multitudinez pōt aliā ifinitaz creare:⁊ sil̄r duas:⁊ per ɔ̄ns ifinities ifinitas in ifiᵐ. ¶ Ad ꝓᵐ dico.q̄ bz multitudo creabilis sit nūerus si sit finita:nō tñ si est ifinita. Uñ talis multitudo nō est nūerus.nec ē in genere q̄titatis discrete.nisi per reductionez:sicut vnitas.q̄ tūc esset nec̄io sub aliq̄ eiꝰ spē. ¶ Et si dicat̄ q̄ ifiniti rō q̄titati ɔgruit. Dico q̄ vez est reductiue:sicut diuisibile⁊ idiuisibile ptinent ad q̄titatem solū reductiue:ita finitū⁊ ifiᵐ vnū per se.ſ.diuisibile⁊ finitū aliud aūt reductiue. ¶ Ad 2ᵐ dico.q̄ ille nūerus nō esset idiuiduū generis quātitatis.nec alicꝰ spēi illiꝰ generis formalr̄⁊ gditatiue:sed tñ reductiue: sicut vnitas hec non est ꝓ se in illo gñe.nec in aliq̄ eiꝰ spē:reducit̄ tñ ad illō. ¶ Ad 3ᵐ dico.q̄ fcā subtractione q̄tecūq̄ multitudis finite.adhuc remanet multitudo ifinita:⁊ in nullo penitꝰ mīozata. sic nec quo ad nos mare per mille guttas mīozatur.
¶ Similr̄ dico.q̄ q̄tūcūq̄ apponat̄ nō augmēta tur. Et rō oīuz isto ꝝ est que dcā est supra:q̄ equale ⁊ inequale sunt passiones q̄titatis finite: ⁊ maius ⁊ minꝰ sunt spēs iequalitatis. Et ideo isti multitudini non possunt iste passiones cōpetere.ſ.equalitas ⁊ ineq̄litas. ¶ Ad 4ᵐ dico de animabꝰ q̄ pōt vnā aiam creare ⁊ vnā illaꝝ subtrahere: tñ adhuc re-

Euasio.

Aliā opp. quā sustinet. Elide sco. in. 2. di. 1. q. 3. vbi oppositū vī sentire Obiectur quadrupliciter.

Io. meta. ⁊ alibi.

A.l. numeꝝ

Oppositū vī sentire sco. s. dis. p. q. 3. de liª ifinita in solone principali ptractā. Jnfiᵐ in multitudine si daret esse in genē ōtinax at reductiue.

A.l. alia.

Eq̄le ineq̄le maius ⁊ minꝰ soli q̄titati finite ꝑuenire. idē bz sco. in. 2. vbi. s. 3. ꝛc. de iſ. ātias aliaꝝ q̄s ⁊ vbi ibi nōtat

A.l. deīmiauit.

Satis mirabil' imaginatio. & re ilis.

manēt ifinite: ſicut in cōtinuo ſunt ifinite ptes. & ſi vna illaꝝ in qua ſunt ifinite auferaſ. remanēt infinite: ita q̄ ſunt ibi ifinities infinite: ſic in ꝓpoſito. ¶ Sed ꝟ. q̄ ſi ſic. ſemp de⁹ vltra oēz multitudinē pōt facere plures. ¶ Dico q̄ in tali multitudie nō bz locū hoc ſignuz oīs. Dico tn̄ ꝑ̄ ad p̄dicta. q̄ ōs ifinitas multitudines pōt facere. ſ. infinities: ſicut pz in ꝓtinuo. ¶ Sz ꝟ ſunt diffi. ꝓma eſt. q̄ cum maioꝛ ſit pfectio in plurib⁹ aīab⁹ q̄ꝫ in vna. ita i ifinitis q̄ꝫ finitis. ergo in ifinitis eſt ifinita pfectio intenſiue: ſz illa pfectio ifinita eſt qua aliqd maⁱ⁹ cogitari nō pōt. & hoc eſt idē q̄ deus. q̄ ꝛc̄. ¶ Dico q̄ iſta ifinitas pfectiōis eſt ifinitas ſm qd. q̄ in finito genere: & in limitata ſpē ſm gradus idiuiduales & nō eſt ſicut dei ifinitas: que eſt trāſcēdēs & totaliter alteriⁱ⁹ rōnis ab iſta ifinitate. ¶ Zª diffi. eſt ſi in iſta multitudine ifinita ſunt ifinite ſpēs nuōꝝ. ¶ Dico q̄ ſic. & iō quoſcūq̄ vltra faceret de⁹. nō diſtinguerent niſi nūeraliter ab iſtis. & vltra ſpēz nūeri hic ꝓtentā de⁹ nō pōt facere niſi idiuidua. ¶ Zª diffi. q̄ oīs ſpēs que eſt ſubiectiua ps multitudinis. videl finita: ſz iſta ſingularis multitudo ꝓtinet ſub multitudine vt ps ſubiua. q̄ ꝛc̄. ¶ Dico q̄ qñ multitudo diuidit per finitū & ifiⁿ. ſub finita cadunt ſpēs nūeri ifinite. Sub ifinita aūt ſola vna ps ſubiectiua: que nō eſt ꝑpe ſpēs: ſicut in ente diuiſo p finitū & ifinitū. ſolus de⁹ cadit ſub ifinito. Licz q̄ infinite ſpēs nūeri ſint ſub finita multitudine: nō tn̄ multitudo ipſaꝝ ſpēꝝ ifinitaꝝ. ¶ Aª diffic. q̄ vī q̄ poſita illa ifinita multitudie. q̄ oporteat pōere in vno particulari ſubo ifinita actu accidētia. cū qōlz idiuiduū ad qōlz bēat reſpectū ſilitudinis & diſtictiōis. ¶ Dico q̄ iſti reſpect⁹ nō multū onerāt. oz. n. ponere in quolz idiuiduo vniuerſi ad oīa alia mltos reſpect⁹: imo in vno ꝓtinuo videnť ifiniti reſpect⁹ fū dari: qui tn̄ deſtruunť per vnicaz diuiſionē. Sic q̄ dico. q̄ nō eſt icōueniēs q̄ talia multa ponāť. Sz qūo ifinitū eſt eꝝ cui⁹ q̄ꝫtitatē ſemp ē aliqd accipe extra: ¶ Dico q̄ illa eſt diffō quo ad itellectū nr̄z cui accipiēti q̄ꝫtātēcūq̄ mltitudinē ſemp ꝓtingit accipe eꝝ: q̄ nūq̄ꝫ accipit niſi mltiⁿ⁹ finitā & ñ ifinitā

Ad. l. maioꝛa vel maioꝛē.

Quantum ad zᵐ ꝑncipale videdū eſt. ſi ōs pōt facere ifinitā magnitudinez actu. ¶ Dicūt aliq̄ q̄ nō. q̄ de rōne ifiniti eſt. q̄ ſit in actu ꝑmixto cū poª. & p ꝑ̄s ſibi repugnat eſſe in actu ſine poª. ¶ Sz ꝟ arguo 4ʳ. ꝓio ſic. ſm q̄ patuit: ifinitā multitudinē actu de⁹ ꝑt creare ſil'. Ponamus q̄ creet ifinitas guttas aq̄. & eas pōt ꝓiūgere. q̄ ifinitā aquā creare. ¶ zº ſic. In re finita nō ē poſs ꝓceſſus in ifiⁿ. ſi q̄ de⁹ nō pōt ifinitaz magnitudinē ſil' creare. erit aliq̄ꝫ dare magnitudinem vltra quā de⁹ nihil poterit creare ſil'. hoc eſt falſuz. q̄ tūc in re finita eēt poſs ꝓceſſus in ifiⁿ. nā q̄ꝫtūcūq̄ de⁹ creat. adhuc minoꝛa pōt creare: qō nō eēt poſſibile. ſi ſolū finitū poſſz creare. ¶ zº ſic. q̄ illa q̄ꝫtas que eſt vltra oēz finitā eſt ifinita: ſz illa magnitudo quā de⁹ vltimate pōt ſil' facere. eſt vltra oēm finitā. q̄ ē ifinita. ꝓbatio mioꝛiſ. q̄ vltra oēz magnitudinē finitā quā de⁹ creat pōt maioꝛez creare. ergo illa que oēs excedit eſt ifinita. ¶ 4º ſic. ſyll'o diuiſiuo. Aut illa quā de⁹ vltimate pōt ꝓducere ē finita vl' ifinita. Si ifinita bī itētū. Si finita. hoc ē ipoſe: q̄ eodē mō eēt ſtaⁿ⁹ in q̄cūq̄ alio gradu. cuz ſit eiuſdē rōnis. ¶ Jō vī aliqbⁿ eſſe dōz. q̄ de⁹ magnitudinē actualiter ifinitā pōt ꝓducere & ſil' creare: q̄ nullus effectⁿ negādus eſt poſis a poª diuina. niſi manifeſtā repugnātiā icludat: ¶ Sz ꝟ arguo 4ʳ ꝓio ſic. nā illa magnitudo aut ꝓſtat ex ptibⁿ aliq̄tis finitis aut ifinitis. ſi finitis. q̄ ifiⁿ eēt ex finitis. Si dicas q̄ ex ifinitis. tūc ifinitū eēt maiⁿ⁹ ifinitis. ¶ zº ſic. vbicūq̄ eſt ꝓtinuū. ibi eſt ps & ps. q̄ cōtinuū eſt diuiſibile in ptes: ſz illa magnitudo eēt ꝓtinua. q̄ in ipſa eēnt ptes. & ſic ps eēt in ifinito: q̄ eſt ipoſe: q̄ ſemp totiⁿ ad ptē ē aliq̄ ꝓportio. ¶ 3º ſic. oē corpⁿ eſt figuratū: ſz illud nō poſſz eē figuratū. q̄ nō eēt corpⁿ. ¶ 4º q̄ ꝓpria paſſio corpis eſt mobilitas: ſz corpⁿ illud eēt imobile: q̄ eꝝ ipm nihil eēt. ergo ꝛc̄. ¶ Ad pᵐ dico. q̄ illud corpⁿ non bret ptes aliquotas. ¶ Et ſilr ad zᵐ. q̄ nō bret ptes. de rōne enim corporis finiti eſt bre ptes & ptes aliquotas. Rōni aūt ifiniti repugnat vtrūq̄ꝫ. ¶ Sz nūqd in illo ifinito ſunt ptes? Dico q̄ ſemp ps eſt reſpectu totiⁿ. ſi q̄ intelligať q̄ aliq̄ ps ſit in iſto ifinito: ita q̄ infinitū ſit totū reſpectu iſtiⁿ ptis. ſic dico q̄ nihil ē in iſto ꝓtinuo qō ſit ps. Si aūt itelligať ps nō illiⁿ ifiniti: ſz alicuiⁿ certe q̄ꝫtitatis accepte in iſto ifinito. Sic dico q̄ multa ſunt qbⁿ ꝓuenit eē ptē: q̄ ibi etiaz ſunt multa tota. ¶ Ad 3ᵐ dico. q̄ illud corpⁿ nō eſſet figuratū. & p ꝑ̄s nō eēt viſibile. ille. n. ſūt paſſiōes q̄ꝫtatis finite. ¶ Ad 4ᵐ dico. q̄ ex natura ſua eēt mobile. & qōlz ipſiⁿ eēt mobile. ipm autē rōne ifinitatis nō. ¶ Sz hic ſunt aliq̄ dubia. Primuz. vtꝫ de⁹ tale corpⁿ poſſz diuidere. Et vī q̄ nō. q̄ diuiſio ē in ptes diuiſi: ſz iſtō nō bz ptes. ¶ Dico q̄ de⁹ nō poſſz illō ifinitū diuidere in ptes ſuas q̄ nullas bz: ſz bñ in ptes alteriⁿ q̄ꝫtitatis: in eo determinate creādo vnā nouā ſupficiē in aliqua ꝓtinuitatis acceptiōe. Sz eſſet ne in loco. ¶ Dico q̄ eſſet pſis deo bñ: ſz nō eēt in loco: q̄ mobilitas & vi ſibilitas & figuralitas ſunt paſſiones corpis finiti: q̄ iſtud corpⁿ nō bz ſupficiē nec colorē: tn̄ eſſet vbi q̄ꝫ ſm aſſiſtētiā. ¶ zᵐ duᵐ eſt. vtꝫ creata aq̄ ifinita de⁹ vltra illā poſſz aliā creare. ¶ Dicūt aliq̄ q̄ nō. q̄ tūc tota nā aque eēt adequata in actu. ¶ Contra. q̄ certū eſt q̄ poſſz illiⁿ aque adnihilare vnaz guttā: & tn̄ adhuc remaneret ifinita. & poſtea illam eādē guttā repare. ¶ Jō dico. q̄ vltra oēz illā aq̄ꝫ ōs ꝑt aliā aq̄ꝫ creare: ſic fuit dcīn de mltiᵐᶜ ifinita. ¶ 3ª diff. vtꝫ creata ifinita aq̄ poſſz ifinitā aliam aquā creare. ¶ Dico q̄ ſic. q̄ poſſz aliā ifinitā creare. & adhuc maioꝛē. & ſic ifinitā: ſicut fuit argutuz de ꝑma aq̄ ifinita. ¶ 4ª diff. ſi creatis ifinities ifinitis. q̄ꝫtū ōs pōt ſil': ſi bz ſtatū: ita q̄ vltra nō poſſit addere. ¶ Dico q̄ nō. q̄ eadē rōne habuiſſz ſtatū in ſel' ifinita: cū ifinities ifinitū nō excedat ſimplr ſel' ifinitū. ¶ Sz rema. diff. ſi deⁿ poſſet idiuiduuz ꝓtinuū ſil' diuidere in ifinitas ptes. ¶ Dico q̄ nō. q̄ ptes ifinite ꝓtinui nō ſunt ĩmediate: ſic ſi eēt ſil' ifinita multiᵈᵒ aut magnitudo: in qbⁿ facit de⁹ ifinitas ptes in actu. diuiſio aūt ꝓtinui ꝓcedit in infiⁿ. oꝛdinate ꝓueniēdo a maioꝛibⁿ ptibⁿ ad mioꝛes: & ideo illud ifinituz eſt ſucceſſiuuz.

Quantuz ad zᵐ ꝑncipale videdū eſt. vtꝫ ōs poſſit aliqd itēſiue ifinituz creare actualiter. ¶ Ad declarationez aūt ptis affirmatiue iſtiⁿ. 4. ſūt notāda: que pñt bri ex pmiſſis. Primū eſt. q̄ deⁿ pōt ifinitas animas ſil' in actu creare. vt patuit ex ꝑ articulo. zᵐ eſt. q̄ in ſingulis aīabⁿ pōt caritatē infundere: q̄ ifinitas non magis repugnat caritatibⁿ q̄ꝫ aīabⁿ ſil'. 3ᵐ eſt. q̄ caritates ipſe pñt

Spēs nuōꝝ ica ſu non creſcē & ſi nūeri creſcāt. & ē ſingulare & iſtātias patit.

Tange inſtātias dñi pōderādo.

Jnfinita accidētia cidē ſbo in ea ſu ineē ꝓtingit & marie reſpectia

3. pbȳ. vbi. 5. Mōbil' expō diffinitionis ifiniti.

2ª articulus.

Obj. cōis. Eſide. 3. pbȳ. in tex. & ꝓmēto. Jmpugnatio quadruplex.

Obſ. alia quam iſtinet. Magnitudinē actualiter ifinitā poſſe creari.

Obꝟcitur quadrupliciter.

Corpus in caſu abſq̄ ptibⁿ dari. qō dñi examiab

Qualiť dāť ptes in ifinito: poſito q̄ ſit.

Corpⁿ ifiⁿ nec figuratū nec mobile fore.

D. quadruplex

Corpⁿ infiⁿ q̄lis idiuiſibile & inlocabile.

Jnfinito dari maius & ifinita plificari: q̄ oia maſticabis bñ.

Pōſa ifinita nō excedere vnū.

Ecce qō queris de diſiōe ꝓtinui.

3ª. articulus.

Mōbile quadruplex ōclariⁿ poſſibilitat] dari infinituz intenſiue creatum.

ab aīab⁹ separi a deo: qz forme quāto sūt nobiliores. tāto min⁹ dependēt a mā. ⁊ per ꝯns pñt facilius separi. Et iō cū gra sit nobilioz accidētib⁹ sensibilibus. videt ꝙ sit magis sepabilis a subo. 4^m est. ꝙ caritates sepate a subo pñt oēs vniri: qz q̄cūq; sunt eiusdē rōnis sunt equalr vnibilia. cū vnitas sit per se passio eoz: sicut nālis aptitudo. ¶ Jstis p̄missis p3 per quē modū possz de⁹ facere īfinitā caritatem intēsiue: qz ex īfinitis gradib⁹ īfinita itēsio ꝯstat vl caritas īfinita intēsiue: Alr tñ declararēt eā Arti/ste. suppositio. n. z⁹ articlo. ꝙ sit īfinita magnitudo in īfinita magnitudine nō potest esse virt⁹ finita. ꝯ necio īfinita virt⁹ est itēsiue. ꝯ ⁊c. a ¶ Sz ō. tale īfi^m intēsiue eēt eq̄le deo. cū de⁹ sit īfinit⁹ intēsiue. ¶ z⁹ qz tale accidēs īfinitū essz pfecti⁹ suba. cum suba sit finita intēsiue. ¶ 3⁹ qz cū oēs aīe sint eiusdē rōnis. possz de⁹ vnā aīaz īfinitā creare. ¶ 4⁹ qz tūc gra q̄ est in xp̄o. nō esset sūma creabilis. ¶ Ad p^m dico. ꝙ illa īfinitas est soluz p3 gd. Jsta. n. infinitas claudit ⁊ limitat ad aliqō determinatū gen⁹. nō sic de īfinitate dei. ¶ Ad z^m dico. ꝙ īfiniti ad finī nō valēt vnū boiez. nec īfi^m gradus colozis vnū gradū caritat]. nec īfinita caritas finitā subaz. ¶ Ad 3^m dico. ꝙ si aīe bñent gradus distinctos realr eiusdē rōnis: idē sequeret: sz nō bñt. ¶ Ad 4^m dico. ꝙ gra xp̄i est sūma iter illas que anīe pñt infundi: sed que pñt creari separate: non.

Ali⁹m od⁹ dcla rādi dictā possibilitatē p3 pho

s. phy. t. c. 78. ⁊ inde. t. 12. meta. t. c. 41. ⁊ ide. vide sco. s. di. p. q. 1. ⁊ vbi ibi nōui pla addēdo.

a Jnstat quadrupliciter Jnfinitas duplex.

Vide sco. super s. metaph. Cōsidera instātias bene ponderādo.

4⁹ articulus

1. ꝯclusio. Dura⁹ duplex

2. ꝯclusio.

D. duplex.

Jntellect⁹ dubij declarat duplr.

Dūdū antigo rē nō posse fuisse defendit.

Quantum ad 4^m p̄ncipale videndum est de īfinitate duratiōis: si dubiū sit de duratiōe successiua. tunc p3 gd sit dām. qz illud de⁹ nō pōt sil creare: qz h3 ptes repugnātes. hō est esse successiuū. ꝯ ⁊c. ¶ Sed si queras de duratiōe sil tanea. vtr ōs poterit talē durationē īfinitā creare. Dicit ꝙ nō. qz īfinita duratio nō pōt hre terminuz: sz de⁹ nihil pōt facere: gn postea possit illō adnihilare. ꝯ ⁊c. ¶ Ꝯ. de⁹ nō pōt aliqd nūc creare qō nō bēat sue duratiōis p̄n^m: sz īfinite duratiōi repugnat hre p̄n^m. ꝯ de⁹ nō pōt īfinitā durationē creare ¶ Ad rōnē in oppositū p3. ¶ Sz h̄ sunt duo du⁹. q̄tū ad rōnē potētie diuie. Primuz est. si de⁹ possit facere mūdū antigoz. ¶ Hoc dubiuz pōt hre duplicē itellectū. vel ꝙ itelligat q̄tū ad eē māle vniuersi. ⁊ sic nulli dubiū dz esse: qz oēm subaz quā ōs creauit potuit añ creasse. ¶ Si aūt dubiū querat fozmalr q̄tū ad oīa. taz absoluta q̄ relatiua: ita ꝙ gcqd creauit in mūdo potuit añ creasse. Sic apparet mihi dicēdū ꝙ nō. Hoc aūt ꝓbo. Primo sic. qz impolē est ꝺictoria de eodē verificari: sz si de⁹ nō pduxisset mūdū qñ pduxit: sed añ q̄tū ad oīa. tūc fuisset idē respect⁹ pñtialitatis qui fuit qñ de⁹ creauit. ⁊ sic ꝺictoria: qz creasset mūdū qñ nō creauit. qz in eodē qñ. ¶ Si dicas. ꝙ nō fuisz idē respect⁹ tūc hr ꝓpositū: ꝙ. s. q̄tū ad oīa tā absoluta q̄ respectiua de⁹ non potuisset pri⁹ creasse q̄ creauit. ¶ z⁹ sic. qz respect⁹ disqpātie semp arguit diuersitatē: sz pri⁹ ⁊ posteri⁹ sunt respect⁹ disqparātie. ꝯ oz ꝙ iter pri⁹ quo de⁹ creasset mundū. ⁊ posteri⁹ in quo nunc creauit eēt varietas. ⁊ per ꝯns oēm re^m nō creasset ante. ¶ 3⁹ sic. qz icōpossibilia sil creari non pñt: sed pri⁹ in quo mūdus fuisset creat⁹. ⁊ posterius in quo nūc fuit creat⁹ sunt icōpossibilia: sicut p3. ꝯ cū tunc fuisset creatū illud pri⁹ istud posteri⁹ non potuisset tūc creari. ¶ 4⁹ sic. qz aut in eodē nūc fuisset creatus mūdus. aut in alio ⁊ alio. Si in eodē. ꝯ nō pri⁹. Si in alio ⁊ alio. ⁊ duo nūc nō pñt simr creari. ꝯ ⁊c.

¶ Jdeo apparet mihi ꝙ itelligēdo per mūdū oīa que sunt in mūdo tā absoluta q̄ respectiua: de⁹ nō potuit creare mūdū antiquiozē. nec simplr anteq̄ creauit. Et de hoc alias. ¶ z⁹ diffi. vtrū de⁹ potuit facere mūdū meliozē q̄ sit. ¶ Dic oz distinguere sicut in dubio p̄cedēti: qz illa meliozitas pōt itelligi duplr. vel meliozitas absoluta: q̄ est p3 vniuscuiusq; subaz. Alia. s. meliozitas respectiua que est in ꝓparatiōe ad determinatū agēs vel obiectū. Prio modo mus est melioz pane: qz coz⁹ aīatū meli⁹ est coz⁹e nō aīato. z⁹ modo panis est melioz mure: qz in cōparatiōe ad vitā humanā panis est melioz: qz nutrit boiez. ¶ Si p̄mo mō intelligas. sic dico. ꝙ de⁹ potuisz mūdū meliozē creasse: qz oēs stellas potuit facere āgelos. Si aūt z⁹ mō inq̄tū bonitas ꝓsistit in ordine rez in vniuerso. dicēdū est ꝙ nō. ⁊ ita dicit Aug. ꝙ qōlibet per se bonū est: sed tñ oīa bona simul. valde bona. Et iō magis ꝓsistit decoz vniuersi in varietate rez q̄ si oīa essent vnius nature ⁊ substātie: qz sic nō esset ordo ⁊c.

Concloſiua ad dubiuz

Quer i. z. ſnia ꝛ in hoc ⁊ alijs

Meliozitas duplex

Qualr pane est melioz mus ⁊ q̄liter nō.

Qualr meliozē mūdum creasse potuit deus ⁊ q̄liter nō.

Vide. 1z. meta. ⁊ alibi ad h.

¶ Distinctio. XLV. Qō. I.

Jā de volūtate dei aliqd ⁊c.

Circa distinctionē 45^am in qua tractat de volūtate. Quero vtr volūtas diuina sit p̄ma regula oīuz ꝓtīgētiū. ꝙ nō: qz p̄s. Oīa in sapiētia feciſti: sed sapiētia pertinet ad itellectū. ¶ Cōtra. i p̄s. Oīa q̄cūq; voluit de⁹ fecit. ¶ Dic sunt q̄tuoz modi dicēdi.

ioz.

134.

Primus est. ꝙ essentia diuina est p̄ma regula oīuz tā neciox q̄ ꝓtingētium: qz ipsa est p̄mū obiectū itellect⁹ diuini. in quo oīa relucent: ita ꝙ nulla potētia in ipsam intendens pōt obliquari. ¶ Alij dicūt. ꝙ p̄ma regula taz necessarioz q̄ ꝓtingētiū est diuina itelligētia: qz sicut voluntas nr̄a regulat ab itellectu nr̄o practico. ip3 in agētib⁹ dirigēdo: ita in deo. Sic̄ eniz diuīa itelligētia cognoscit eē faciēda: ita volūtas diuīa exequit. ¶ Alij dicūt. ꝙ oīuz tā necessarioz q̄ ꝓtingētium volūtas diuīa est p̄ma regula ad eā. qz p3 Aug⁹. de trini. diuina volūtas est oīuz q̄ fiūt p̄ma ⁊ sūma cā: sed p̄ma cā videt eē p̄ma regla. ꝯ ⁊c. ¶ Alij dicūt ꝙ itellect⁹ ifozmat⁹ habitib⁹ itellectualib⁹: qz ei⁹ vt sic est ifozmat⁹ ꝓprie est dirigere: sed ad regulā pti net dirigere. ꝯ ⁊c. ¶ Sz nullus istoz modoz stare pōt. Prim⁹ nō. qz obiectū in ꝓparatiōe ad potentiā nō h3 rōnē regulātis: sicut nec bonū agibile in moralib⁹ dr regula actuū humanoz: sed prudētia. Nec scōs. qz cū intellect⁹ diuinus regulet nēcio ex se qcquid regulat: eo ꝙ est potētia mere nālis: ⁊ nā sit semp ad vnū determiata. sequeret ꝙ nulla res posset alr fieri q̄ fiat. cū tñ ꝓtingat fieri idē pluribus modis. Nec terti⁹. qz obiecta nēcia ⁊ ꝓtingentia pri⁹ cognoscunt a deo q̄ pñt appeti. vt alibi p3 ⁊ in illo ꝑti eoz percipit certitudo. ⁊ sic a volūtate seq̄nte nō p regulat. Nec 4⁹. qz sic itellect⁹ ex se mere agit naturalr ⁊ determinat ad vnū. sic intellectus infozmatus quocūq; habitu intellectuali.

Primus

z. de gc. t. c. 56.

Impugnatio q̄drupler.

¶ Jdeo dicit Doct. noster aliter. ꝙ voluntas diuina est prima regula oīum cōtingētium p̄cise: necessaria aūt aliūde regulāt. ¶ Hoc āt ꝓfirmo 4^r. Primo sic. Dis alia regula a voluntate diuina est mere necessaria ⁊ naturaliter regulans. si ergo aliquid aliud a voluntate regularet: mere necessario

Ꝓ. sco. quā stinet: q̄re 39. di. p. ⁊ vbi ibi nōui.

Bñe sco.q. ō p̄ pit vbi nōnl

regularet: ⁊ sic impossibile esset eaz aliter regulari. Istud aūt est falsum: imo qō vno tpe est regulatuz: in alio tpe est irregulatū: sicut pz de circūcisione in veteri testō. ¶ z° sic. illa potentia q̄ ab aliquo regulaf̄: si ab eo deuiet obliqua est: si g̃ volūtas diuina regulaf̄ ab intellectu: vel ab aliq̄ alio necessario regulante: cū oē tale necessario determinaf̄ ad ptem alteraz ꝺictionis: voluntas diuina non poterit in alterā ptem ꝺictionis gn sit obliqua: sed hoc ē falsum: videmus enīz q̄ voluntas recte pōt in vtrāq̄z ptem ꝺictionis. ¶ Confirmatur. q2 voluntas diuina ꝺ̄ esse inobliquabilis. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. q2 aliqua sunt prohibita: q2 mala. Aliqua aūt ideo mala: quia prohibita. si ergo in istis fiat resolo ad voluntatem ꝺ̄ intentū. Si ad aliqd aliud vt ad intellm: cuz necessario intelligat talia: necessario eēnt mala: nō q2 ꝓhibita tm̄. ¶ 4°. q2 aliq̄ sūt bona: q2 p̄cepta. Alia ideo p̄cepta. q2 bona. si g̃ fiat resolo ad voluntatem ꝺ̄ intentū: si ad intellm: cū nec̄io intelligit: oīa erūt necessario bona ex se. ¶ Sed ꝫ istatur 4ᵣ. Primo sic. Oīs prudentia est regulatiua suoꝝ actuū sequē tiū actus voluntatis: cū sit recta rō agibiliū: sed in deo est formaliter prudentia q̄ ptinet ad itellectū: cū ibi sit ars que est inferioz ea. g̃ ⁊c. ¶ z° sic. ars ē prima regula factibiliū: sed deus agit p modū artis ſm Anſ. in mono. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. q2 oīs electio p̄supponit actū intellectus regulantis: sed deus agit per electionē. g̃ ⁊c. ¶ 4° sic. q2 oīs cōpatio voluntatis vt ꝓparaf̄ ad eꝝ est praxis: sed oīs praxis preexigit actū itellectus regulantis: g̃ ⁊c. ¶ Ad p̄m ꝓcedo q̄ prudentia est in intellectu diuino: sed tm̄ intelligendū est de prudentia dei q̄tū ad ꝓtingentia: q̄ ipsa ē in intellectu postq̄z voluntas est determinata circa ea. Uñ post determinationē voluntatis segtur actꝰ intellectus ſm determinationez voluntatis ⁊ etiā prudentia. ¶ Et si dicas. q̄ tunc prudentia erit: et nihil erit p prudentiā regulatum: cū tm̄ ꝑ sit ꝺ̄ rōnē prudentie. Dico q̄ lz volūtas non reguletur q̄tum ad ꝓtingētia: sed sit prima regula: tm̄ poª executiua regulaf̄. cuius actū p̄cedit prudētia illa. ¶ Sz nūqd prudētia aliquem actū hz circa incōmutabilia. ¶ Dico q̄ si ponaf̄ q̄ sic. tūc opz dicere q̄ prudentia q̄tū ad incōmutabilia p̄cedit oēm actum volūtatis. q̄tū aūt ad cōmutabilia ⁊ ꝓtingentia segtur. ¶ Sed nūqd prudentia regulat ī preceptis prime tabule: vel solū vt segf̄ determinationē volūtatis: Pōt dici. q̄ circa p̄cepta prime tabule est in priori ante actū voluntatis: in preceptis zᶜ tabule est posterioz. Et de hoc alias. ¶ Ad zᵐ de arte eodē mō dōm est. Ars. n. nō regulat voluntatē: sed segtur determinationē voluntatis: regulat tm̄ potentiaz executiuam. Nisi forte dicaf̄ q̄ factibilia vt sic fiant: sunt necessaria: ⁊ tūc eēt regula voluntatis. ¶ Ad 3ᵐ de electione dico. q̄ executionē electiōis pōt rō regulare: ⁊ ista aliq̄n accipiī pro electiōe. s. volitio: vt comparaf̄ ad extra. tm̄ electio vt est determinatio volūtatis diuine: sic dico q̄ p̄cedit rōnē. ¶ Ad 4ᵐ dico. q̄ praxis est regulabilis ab intellectu sequēte actū voluntatis: loquēdo de praxi que est cōtingentū: sed de illa que est necessarioꝝ: illa regulaf̄ p intellm̄ p̄cedentē oēm actū volūtatis. ¶ Sz hic sunt di. Prima. q2 si non est aliq̄ rō illoꝝ q̄ fiūt. Quare Anſ. ⁊ aly sancti inuestigant rōnem eorū q̄ fiunt: vtpote de icarnatiōe ⁊ alys. ¶ Dico q̄ alibi Aug. dicit. q̄ illoꝝ q̄ fiunt libere a voluntate ꝺ̄na nō est q̄rēda cā. Uñ qñ ipsi q̄rūt cām incarnatiōis: nō q̄rūt nisi q̄ ad nos. simplr aūt alr fieri potuisset. Nā deꝰ alr facere potuisset redēptionē humani generis q̄ fecerit: vt pz 3°. de tri. ¶ zª diffi. si fuisz alr factum: quā rōnem redderemus. Dico q̄ vbi appāret cogens rō aliter fieri non potuisz: sed tm̄ vbi rō non est cogens. alr fieri potuisset: ⁊ tūc cōgruitates adducerent̄. ¶ 3ª di. ē. q2 ꝑz Anſ. ō casu diaboli. oīs volūtas sic hz q̄d: ita hz cur: sed illud cur accipitur a rōne regulāte. Dico q̄ forte intentio eiꝰ est applicare illā regulā ad sola creata. Uel si ad diuina: tūc opz dicere: q̄ volūtas vt exequēs regulaf̄: ⁊ hz cur in prudētia sequēte actū diuinū volēdi. ¶ Sz tūc segf̄ eque magis dif. si volūtas diuina oppositū hꝰ q̄ nūc est determinasset: rō q̄ reddiī a sanctis huiꝰ determinationis iā facte q̄ accipiī a prudētia seqn te voluntatē nō valuisset. Dico q̄ in ꝓtingentibus est poª ad oppositā in sensu diuisionis: non in sensu cōpōnis: ⁊ iō rōnes vel ꝓgruitates sicut dictū est cō currerent. ¶ 4ª dif. est. q2 si deꝰ oppositā eorū que ordinauit ordinasset tota prudētia q̄ ē de ordinat] a deo: fuisset ad oppositā: ⁊ tm̄ ita dissonarent intellectui nr̄o: sic nūc dissonāt: cū eiꝰ determinatio eēt nobis ignota. Dico sicut dctm̄ est. q̄ illa q̄ oīno itellectui ꝛe itellīnti dissonāt: vñr nec̄io sic a diuina rōne regulata. ¶ Ad argᵐ pz. Qō II.

Pōdera oīa vt nosti bene

Ecce qō q̄rīs

Vtrum diuina voluntas possit aliqd ꝺ̄ p̄iudicatū a rōne. Qr sic. q2 aliqd pōt de poª absᵗᵃ: qō non pōt de poª ordinata. ¶ Cōtra. q2 videtur q̄ Hic introducunt 4ᵉʳ ꝓnes. Prima ē. q̄ ñ pt ꝺ̄ p̄iudicatū ab itellu dīno. cōpante bonū simplr ad malū simpliciter. ¶ zª ē. q̄ pōt ꝺ̄ p̄iudicatū vt intellis cōpat bonū ad meliꝰ. ¶ 3ª est. q̄ volūtas diuina pōt p̄ter p̄iudicatū a rōne. ¶ 4ª est. q̄ pōt ꝺ̄ preiudicatū iudicio rōnis sequente actū voluntatis. ¶ Prima ꝓ ꝓbaf̄ sic. Nā si intellectus diuinꝰ iudicet: q̄ bonū est diligere deū. ⁊ malū est odire: tūc volūtas nō pt in oppositū: q2 tūc eē obliq̄. Nā oīs poª q̄ non est cō formis iudicio recto: est obliq̄: talis eēt volūtas diuina. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmaf̄. q2 qñcūq̄z intellis diuinus iudicat ꝺ̄ esse malū simplr: ⁊ ꝺ̄ eē bonū simplr: illō necessario iudicat: ſz ī iudicio nec̄io itellis ē regula volūtatis: vt pzꝰ oñsuz ē. g̃ cōpante bonū simplr ad malū simplr. volūtas ñ pt ꝺ̄ p̄iudicatū. ¶ zª ꝓ q̄ pt cōpando bonū ad meliꝰ: declaf̄. Nō ē nec̄iū q̄ elemēta sint ordinata sic sūt. ſz pt fieri eꝝ. ⁊ tm̄ demīaꝰ q̄ meliꝰ ē q̄ ita sint. s. q̄ aer sit sub igne. q2 itellis dīnꝰ ꝺ̄ iudicat. Silr ī corpibꝰ supioribꝰ demīrabile ē. q̄ sol potuisz fuisse q̄drat⁹. q2 ptes eiꝰ sūt eiusdez rōnis: g̃ nulli pti eiꝰ repugt eē ī oppᵐ alteri ī directa linea. ⁊ tm̄ ōmīrabile ē q̄ ꝺ̄ sit meliꝰ. s. q̄ sit figūr rotūde ⁊ sperice. ¶ 3ª ꝓ. q̄ deꝰ pt aliqd p̄ter p̄iudicaᵐ a rōne. ꝓbaf̄ sic. volūtas. n. dīna pordinauit vnū ad btitudinē ⁊ ñ aliū. ī ista deterᵒⁿᵉ nō occurrit rō itellectui dīno q̄re hūc ⁊ ñ illū. q2 tūc nō eēt mera grā. g̃ vr̄ q̄ voᵗᵃˢ posset p̄ter p̄iudicatū. q2 ꝺ̄ nihil ē p̄iudicatū. g̃ ⁊c. ¶ P̄. si dareī cā: nō eēt rō magl ꝺ̄ cā illa q̄ ꝺ̄ ista. ⁊ ita q̄rereī ꝺ̄ cā illa: ⁊ sic ī ifinitū. silr de pena dāni ñ pt assignari cā: lz ꝺ̄ pena sensus bñ posset. ¶ 4ª ꝓ q̄ dīna voᵗᵃˢ pt ꝺ̄ p̄iudicaᵐ a rōne seᵗᶜ. ꝓbaf̄ q2 voᵗᵃˢ ꝓtigēter se ꝺ̄terᵃᵗ. ⁊ ita se ꝺ̄terᵃᵗ q̄ pt ī oppᵐ Uñ sic ista ꝓtigēter ī deterᵒⁿᵉ voᵗⁱˢ stat. antixp̄s erit ita pōt oppositū velle. ⁊ tunc rō sequens volūtatis

Ecce sco. q. ō p̄ pit vbi nōnl

Mala duplicia

Bona duplicia.

Obiicit q̄drupli cuer.

6. ethi.

6. ethi.

Prudētia sorte i do respectu q̄z

Quid regulaf̄ p prudētiā dīnaz?

Quid regulaf̄ p uez in diuinis?

D. quadruplex

Pōdera totum sequens vide i z° ⁊ alibi

Pōdera oīa vt nosti bene

Cōclo q̄drupl'r

Volūtatē dīnaz nō posse ꝺ̄ p̄iudicatū a rōne ꝓparādo bonuz simplicit ad malum tale.

Volūtatē dīnam ꝺ̄ p̄iudicatū a ratiōe ꝓpando bonum ad melius posse.

Volūtatē dīnaz posse p̄ter p̄iudicatū a ratione

Volūtatē dīnā ꝺ̄ p̄iudicatuz a rōne ſ. q̄nte posse.

determinationē:oppositorū iudicabit. Sz tñ illa ꝺ̄ est intelligenda in sensu diuisiōis:sed in sensu ꝯpō/nis ē falsa. ¶ Sz ꝺ̄ ista arguo. Primo ꝺ̄ ꝑmā ꝺ̄nē: qz intell's precedit volūtatē i necessarys: z ē eⁱ⁹ re/gula:sz in moralibꝰ est regula.gꝯ oīs bonꝰ est ꝑmiā/dus:z malus puniēdus: z tñ voluntas pōt in oppm. ¶ Lōtra zam sic.volūtas q̄ pōt in meliꝰ z non vult. non vī optima. ¶ Ad ꝑm dico gꝯ volūtas dīna pōt i oppm de poa absta.sz tñ gꝯ aligd sic fiat est ꝯtingēs. gꝯ aūt hoc sit meliꝰ.illō ē nec̄iuz. ¶ Ad zm dico. gꝯ melius faceret ꝑz regulas nāles:sz in ordine ad vo lūtatē sic determinantē:sic ꝺz. Nā meliꝰ est sic fie/ri:sic actꝰ baptizandi melioꝛ ē in ordine ad volūta/tē diuinā q̄ꝫ dare elemosynā: sz in se dare elemosy/nā ē meliꝰ. ¶ Sz ḃ occurrūt alique dif. Prima ē.si ex volūtate diuina possimꝰ ꝯcludere talē indifferē tiaz in voluntate nr̄a z in appetitu sensituo. Pz gꝯ nō.qz nō pōt in oppm vt pz in bꝛutis ꝺ̄ iudiciū sen/sus. Eodē mō dicūt alig de volūtate nr̄a:gꝯ si ponā/tur duo bona eq̄lia vel nō eq̄lia:si vnū eoꝝ ꝑ intel/lectū melius ꝓeudiceꝛ. Dicūt gꝯ volūtas nr̄a non pōt in oppm.sz tñ de ḃ alias.saltē q̄ꝫtū ad ꝓpositū spectat:totū oppm est in intellectu diuino. Et ex ḃ vī.cū volūtas nr̄a minus sit ꝯiuncta rōni q̄ꝫ volun/tas diuina:si volūtas diuina pōt aligd sine aliq̄ dī/ctamine rōnis:imo pōt i illō ferri:qō intell's diuinꝰ iudicat mínꝰ bonū.multo magis volūtas nr̄a. Un/de dicūt.gꝯ volūtas nr̄a nō pōt aligd.nisi sit ꝑdeter minatū a rōne. Ut si esurias ad mortē:ꝓpositis ti/bi tribꝰpanibꝰ:nō poteris aliquē eligere:nisi rō de/terminet moꝛieris fame:z hoc iuste. Non intelligo ista dicta bñ:saltē in volūtate diuina non pñt ḃ di/cere.gn ꝓpositis sibi duobꝰoīno eq̄libꝰ:vnū ꝑdesti net:z aliū dimittat:nec ē ibi aliq̄ determinatio a ra tione:g̃ vī gꝯ volūtas aliq̄ poterit in nō ꝓiudicatuz a rōne:z ēt ꝺ̄ ꝓiudicatū.vt.s.meliꝰ dimittat z minꝰ bonū eligat. Et eodē mō vī gꝯ possit eē i nobis. De hoc al's. ¶ Ad argm pz. Qō III.

Vtrum volūtas signi z bñplaciti i deo distinguantur.gꝯ non. qz vtraq; ptinet ad potentiā ordinataz. ¶ Lōtra.qz volūtas bñplaciti semꝑ im pleꝛ.nō tñ volūtas signi.g̃ zc. ¶ Dic sūt 4or videnda. Primū est de distinctiōe volūtatis si/gni z bñplaciti. zm est de distinctiōe volūtatis an/tecedētis z ꝯsētis. 3m est de distinctiōe voluntatis agentis z possibilis. 4m est de distinctiōe volunta tis practice z speculatiue.

Quātum ad ꝑm est sciendū.gꝯ volūtas bene/placiti dī volūtas ꝺi efficax respe ctu cuiuscūqz effectꝰ ꝓducibilꝭ vl' ꝓducti. Sz volū tas signi ē volūtas dei nō efficax reu eoꝝdē. Exem plū si rex aliqs vult efficaciter aliqd:sicut est illud ad qō conaꝛ ꝑ posse iplendū.vl't aūt nō efficaciter: sz volūtate signi illa de qbꝰ dat statuta z leges. Et iō dī.gꝯ volūtas bñplaciti diuini semꝑ ipleꝛ: qz est efficax:z nullꝰ pōt ei resistere.teste Apl'o. Uolūtati eiꝰ qs resistet.volūtas ꝺo signi nō sꝑ impleꝛ. qz nō ē efficax.vt pz.nā sepe leges trāsgrediuntꝛ.Et sic pz qd sūt. ¶ Nūc videndū ē. vtz distinguantꝛ. Et q̄ꝫtū ad hoc dico.gꝯ ꝑ oēz viā ꝑ quā pōt ꝓbari gꝯ poa ab/soluta z ordinata differāt eadē via pōt ꝓbari gꝯ vo lūtas signi z bñplaciti differūt. Nā volūtas bñpla/citi semꝑ impleꝛ.nō tñ voluntas signi.z sic de alys multis ꝺictiōibꝰ.ex qbꝰ sufficiēter ꝯcludiꝛ diſtiº.

¶ Sz ꝺ̄ sunt dif. Prima dif.est. si ista distinctio sit oīno eadē cū illa de poa ordinata z absta:. Dico gꝯ non.qz tā volūtas signi:q̄ꝫ volūtas bñplaciti:respi/ciūt potētiā ordinatā.qz reu eoꝝ q̄ sunt ipoſsia abso lute:deus nullū hꝫ velle:de multis intell'ndo:sicut virginibꝰ parere z multa alia nobis ignota. ¶ zª dif.si ē eadē distinctio cū illa de volūtate ꝺitiona ta z absoluta:. Dico gꝯ vī eadē.qz volūtas ꝺitiona ta vī volūtas signi z añs.qz vult q̄ꝫtū ē ex se oibꝰ bo nū vl'oibꝰ bñ velle:si seruēt eiꝰ mādata. Uoluntas absta vī bñplaciti:z ꝯñs ad volūtatē signi.s.pmis/sio z ipletio ad bñplaciti volūtatē. cū sit velle effi/cax. ¶ 3ª dif.ē.q̄ sunt signa volūtatis dīne:. Dico gꝯ pla ponūt.s.ꝑceptū eiꝰ: ꝓhibitō:ꝑsim.monitio:ꝯmi natio punitio:remuneratio. Alia duo ponūt q̄ pti/nēt ad votem signi.s.pmissio z ipletio ad minꝰ zm.cū sit velle efficax. ¶ 4ª dif. si diuina pmissio sit actꝰ volūtatis positiuus:. Dico gꝯ sic i nob ē duplex actꝰ. Unꝰ g ē velle efficax.g pficit rē cū pōt:z nō efficax: g nō pficit. Ita ē nolle efficax:qō prohibet cū pōt:z non efficax. qō nō prohibet sed permittit. Eodem mō dōm est in deo suo modo. ¶ Sed dif.est. vtrū pmissio sit actus. Dicunt alig.gꝯ solū est negoꝰ actꝰ: qz pmittere nō est nisi nō ꝓhibere. ¶ Aly dicūt.gꝯ est actus positiuꝰ:qz nullꝰ pōt peccare nisi volūtas dei ꝯcurrat: sz non ꝯcurrit nisi ad actū positiuum. Pōt g̃ dici.gꝯ pmissio est actus positiuus cuz circū/stantia:si circunstantia sit defectꝰ: tunc deus ad po sitiuum actus concurrit:z non ad defoꝛmitatem.z sic nō ad pctū. Eodē.n.mō dōm est de illo actu vo lēdi.sic de adulterio.vel alys actibus malis.

Quantum ad zm videndū est de distinctiōe inter volūtatē añtem z ꝯñtē. Et q̄ꝫtum ad hoc dico.gꝯ voluntas añs dī vt referꝛ su per regulas iustitie legalis in vl'i. Uolūtas ꝺo ꝯñs dī illa. vt fertur sup hꝫ regulas in particulari z ef/ficaciter. De prima dicit apl's.gꝯ vult oēs homines saluos fieri.hoc est quantū est de se:nū q̄ꝫ dānatiōez vellet. Uolūtate aūt ꝯñte.qz talis peccat: vult ꝯñr eū punire volitōe efficaci:z ista semꝑ impleꝛ.

Quantum ad 3m videndū est.qūo distinguū/tur in deo voluntas agēs z possi bilis. ¶ Dic sciēdū gꝯ intell's agēs ponit nō solum ꝓp fantasmata.sicut alig dicūt:sz idē non potest eē actiuū z passiuū:z qz actꝰ cāt z recipiꝛ. ideo opz po nere distinctionē. Eodē mō apparet mihi gꝯ sit di/stinguēdū ex pte voluntatis potentiale z actuale. Potētiale vt receptiuū volitiōis. Actuale vt ꝓduc tiuuz. Nec pono duas potētias: sz duas rōnes foꝛ/males eiusdez poc realiter. ¶ Quātum āt ad dīna oz ponere vtrunqz. abstrahēdo hꝛe a recipe: ita gꝯ in illo est sapientia z ars z hꝫ perfectiones. Dictuz etiam fuit.gꝯ intell's agēs est ibi vt productiuū ver bi. Eodē mō dico ex pte volūtatis. Est.n. ibi inueni re voluntatem in qua est iustitia legalis foꝛmalꝛ: z ipse actus volendi diuinus:z fm hoc est ibi volun/tas possibilis. zo est ibi volūtas vt productiua spi rituſsancti:z sic voluntas agens. Eodē mō in creatl dico ex pte sensus:qz opz ponere sensum agentē:in/quantū sensus est productiuus visionis:z ḃ opz:qz aliqñ actꝰ videndi ē nobilioꝛ obo:g̃ oz gꝯ ab alio de/pēdeat in genere cause efficiētis q̄ꝫ ab obo. sic quia sensus est receptiuus visiōis. Opz ēt ibi ponere sen suz possibilē:z sic potētiam sensitiuā:z omnem aliā ꝓductiuā sui actꝰ:z receptiuā: opz distīguere i agē-

Odūcit duplr.

A.l. oz meliꝰ eē z sic fieri.

Dubiū.

Obodus dōi aliozum.

Dfia volūtatis dine z create.vbi pla adde.

I.arti.

De voluntate si/gni z bñplaciti: z eaꝝ dīa.

A.l. diuinuz vel dei.

D.q̄drupler

Uolūtas tā signi q̄ꝫ bñplaciti ca/dūt sub poa ordi nata.

Uolūtatē ꝺcēna tā z absolutā co/incidere cū volū tate signi z bene/placiti.

Signū dine vo/lūtatꝭ septuplex: qbꝰ alia duo ad/dunt: ꝛre Sco. z alios hic.

De dīna pmiſ/ſiōe satꝭ resolute.

Dubium nōbile Op.alioꝝ.

Op.ppria.

z.arti.

Uoluntas añs z ꝯñs qd?

I.thim.z.

3.arti.

Intellz volūtatē z alias cogniti/nas potētias at/q̄ appentias in ageñ z possibi/le:z hoc ēt i diui nis fate diligui.

A.l. ab agere et recipere.

A.l. simliter

tē 7 possibilē:non vt in duas potētias:ſz vt in duas rōnes formales eiusdem potentie.

4.arti. **Quātum** ad 4^{m} videndum est de voluntate practica 7 speculatiua. ¶ Dic ē intelligēdū.q aliqñ praxis accipiť ꝓ opatiōe alteri^{9} po^{c} ab intellu:7 sic nūq̄ est dare volūtatē practicā 7 speculatiuā.sic̄ intellm practicū 7 speculatiuū:sed ille intell's est speculatiuus q est gra sui. Ille practicus q est gra alterius. Jn volūtate aūt ista distinctio non bz locu3. Uex est tñ ꝙ act^{9} fruendi est sui gra: actus aūt vtendi ē gra alterius. Sz tñ ꝓp B nō opz ponere talē distinctionē:qz oēs tales act^{9} volūtatis sunt praxes quedā:lz alīq sint ꝓp se: alīq nō. Si vero accipiť practicū:qđ extēdiť ad posterius:siue sit eiusdē po^{c}. siue sit alterius:diceret tūc ꝙ oē qđ cēt sui gratia esset speculatiuū :qđ aūt non:esset practicum. Qō IIII.

Praxis accipiť ꝓpliciter. Aīs pcieū 7 speculatiuū diuidit volūtatez: sic̄ intellectum.

Utrum in actib^{9} mozalib^{9} intellectus p̄cedat voluntatem. ¶ Dic sunt duo videnda. p̄^{m} est ꝓposi tū. z^{m} est.vtruz voluntas possit aliquid velle non precognitum.

1.arti. Ob.alioz:quaz sustinet:ſz nō vť scotizare. **Quantum** ad p̄^{m} dicit vnus doc.q ī mozali b^{9} volūtas p̄cedit intellz:7 act^{9} volēdi vt mozalis:ē prioz actu intellndi:oīs autem act^{9} mozalis specificať a fine:ſz non nisi inquātum ꝓdinať in ipm:sed nō ꝓdinať nisi p voluntatē: ḡ ipsa p̄cedit.Segtur ēt ꝙ actus intellect^{9} vt p̄cedit actū volūtatis:non ē mere mozalis:ſz tñ nālis. ¶ z^{o} sic.oīs extēſio p quā aliqd fit practicū p̄cedit actū q fit practicus p eā:vt practicus est:ſz ista fit a volūtate.ḡ 7c. ¶ Sed de actu impato:qūo pōt esse prius impatū q̄ cognitū.dubiū est. Dř ꝙ pri^{9} cognoscit sub rōne vli. ¶ Cōtra. qz sub rōne pticulari impať.ḡ impať sub ista rōne:sub q̄ nō p̄cognoscitur.Dř ꝙ illa rō pticularis ē p̄cognita in gnāli.Nō vř mihi ꝙ alř posset pfecte saluari:nisi dōo ꝙ ē aliqua rō occulta q̄ ꝓsupponiť iquirēda. Dico ḡ ꝙ oz nec̄io ponere:ꝙ lz oīm sit p̄cognitū.s.taľ act^{9} impatus.non opz tñ oēz ꝓditionē obi p̄cognosci: sicut ēt dū ageret de mōis itrisecis qūo a deo cognoscunť: 7 qūo non.fuit superius ostensum.

Dubiū.

Ecce qō ārīs: ō impio volūtatis.

Al.ꝙ aliq̄ via. Al. precipuur.

2.arti. **Quantū** ad z^{m} videndū est.si volūtas pōt aliqd velle non precognitū. Dicit vn^{9} doc.ꝙ deus hoc de po^{a} sua absoluta posſz facere.Et B declarat sic. Act^{9} intellndi nō vř preexigi nisi in rōne alicuius cāe re^{u}act^{9} volēdi:ſz nō pt hoc intellī nisi ī rōne cāe extrīsece 7 efficiētis.Et tūc claz ē ꝙ de^{9} illā poterit supplere:qz tūc īmediate p seipsum cābit. Si dicatur ꝙ nō.qz sūt effect^{9} eēntialř ordinati:sic̄ agēs nāle ꝑexigit approximationem sui ad passū nec̄io. Doc dōo bř ꝓpositū.qz ī eēntialř ordinatis 7 realř distictis de^{9} posteri^{9} poterit facere sine priori:si sint absoluta.sic̄ pz ō alteratiōe q̄ ordie eēntiali p̄cedit gnōnē. ¶ Si dicať.ꝙ iter velle 7 intelligere ē ordo eēntialis simplř.iter ista aūt ſz qđ tñ. ¶ Sz ō.qz tūc petiť ꝑn^{m}.qz ista sūt distincta et absoluta. ¶ Aly āt dicūt.ꝙ volūtas nō pōt ferri ī obz nisi sit sibi repñtatū.act^{9} aūt itells repñtat obz. Sz q̄re de^{9} nō possit repñtare.nō video demōstratiōnē. Teneo tñ opp^{m} pp auc̄tates Aug. Qō V.

Volūtatē ferri ī nō p̄cognitus est ꝓblema: vbi plāge pro 7 pra.

1.arti. 7 alibi sepe

Tūc̄lo q̄drupl'r **Utrū** volūtas creata teneať se ꝓfor^{re} volūtati dīne in mōvolēdi vel **Hic** introducunť 4^{or} (volito. ꝙnes.·Prima ē.ꝙ volūtas creata tenetur ꝓformari voluntati diuine:q̄tum ad voluntatem signi:qz volūtas nřa legi diuine est obligata:7 ipsa lex ptinet ad volūtatē signi. ¶ z^{a} ꝙ ē.ꝙ volūtas creata non teneť ꝓformari volūtati bīpla citi:qz nullus teneť velle suā dānationē: 7 tī deus vult dānationē reprobo^{z} volūtate bīplaciti. ¶ 3^{a} ꝙ est.ꝙ volūtas nřa teneť ꝓformari volūtati dīne q̄tū ad volūtatē añcedētē. qz sic̄ de^{9} vlt oēs hoies saluos fieri ſm hāc volūtatē.7 ad agnitionē sue veritatis pueniř:7 nos ita debem^{9} hoc velle. ¶ 4^{a} ꝙ est.ꝙ volūtas nřa nō teneť ꝓformari volūtati diuine q̄tū ad volūtatē ꝓntē: qz volūtate ꝓnte vlt de^{9} mala fieri:aut scādala pmittere:cū tñ posset oīa ꝑhibere:7 tī nullus debet velle malū:aut scandalū. qz nō solū malū faciētes sunt digni morte.sed etiaz ꝙ ꝓsentiūt facientibus:vt ait apl's ad 'Ro.i. ¶ Cōtra has ꝙnes instať q̄druplř.·Primo.qz nō tenetur glibet ad ꝓsilia 7 ad monita:sed tī ad ꝑcepta: 7 tī ꝓsilia sūt de voluntate signi. ¶ z^{o}.qz illa volūtas ē rectissima:q̄ est sil's rectissime voluntati q̄ est pria regula:ſz voluntas bīplaciti est rectissima. ¶ 3°.qz deus añcedenter noluit mortem xp̄i:7 tī mors xp̄i est nobis sūme amabilis. ¶ 4°.qz impole est duos actus ꝓrios circa idē obz eē bonos:cū nō ꝓrieť bonū oī bono:ḃ aūt est sic.si opp^{m} ei^{9} qđ deus ꝓnř vlt velimus. ¶ Ad p̄^{m} dico.ꝙ nō est oblo ad volūtatē signi:nisi eo mō quo est manifesta: vt teneať qs ad ꝓsilia:nō ad ꝓsilia seruāda:ſz nō spernenda. 7 ad p̄cepta:vt adimplēda. ¶ Ad z^{m} dico.ꝙ in mozalib^{9} act^{9} similes ad psonas dissimiles applicati: sūt moraliter dissimiles:sic̄ act^{9} magnificētie q est in ꝑncipe vtuosus ē:7 in rustico vicios⁹:multo aūt maioz distātia ē in ꝓposito. ¶ Ad 3^{m} dico.ꝙ noluit mozte xp̄i eē q̄tū ad malū culpe:qđ ibi fuit ī ei^{9} occisione.ſz bñ añcedēter 7 ꝓnř.q̄tū ad bonuz redēptōis humane.Et isto mō voluit eā eē beata vgo. ¶ Ad 4^{m} dico.ꝙ vex assumit stantib^{9} vnifozmiter oīb$^{9} circūstantys.cū vnica variet totā spēm act^{9} mozalis:sicut pz in policys:in qb^{9} non lz filio velle mozte patris ex debito nature:quem iudex vult mori ex debito iustitie.Sic dico in proposito. ¶ Sed hic rema.dif.de volūtate diuina:vtrum.s.velit mala fieri.Dicunt aliqui ꝙ sic.quantū ad positiuuz: ſz non quantum ad deformitatem vel priuatiuuz cōsequens illud positiuū. ¶ Contra.qz potētia volēs obiectum:eadem necessitate vult ꝓditiones necessarias illi obiecto:positiua autem aliquozum sunt talia ꝙ ea necessario ꝓsequuntur priuationes 7 deformitates.Unde non videtur esse contra intētionem Aug.ꝙ deus velit mala vt mala sunt.Aliquis enim bene potest velle malum in ordine ad penā: qz decoz vniuersi consistit in ordine iustitie. volendo ergo sic mala vult bene mala. ordinādo ipsa ad aliquod bonum.

Et si voluntati signi 7 añtus nō ñ bīplaciti : 7 ꝑñ tenemur conformari diuine. Cōsidera instantiam.

Obꝯcit q̄druplr citer.

Qualř obligamur ꝓfor^{ri} volūtati signi ipsi^{9} dī.

Nota vbiq̄.

Uni vtuosuz est: alteri vicios⁹um.

¶ Distinctio.XLVI. Qō I.

Dubiuz.

Hic oritur qō 7c.

An de^{9} velit malum?

Circa distinctionem.46.quero. Utrū voluntas diuina p̄ducat oba sua ī eē volito.Qz nō.qz in dīnis nō sūt nisi due ꝑductiones ad intra:7 solū duo ꝑducta ſz Aug.i.5.ō tri.ſz multa sunt volita ī dīnis.ḡ 7c. ¶ Cōtra.volūtas ē ꝑductiua vbi ſz Dyl. de tri. 7 illō nō pt itellī nisi ī eē volito cū ī eē simplř volūtas ad nullā nālē

.s.bñ.ſz non vult mala:vt mala male.

ꝓductionē ꝯcurrat. ¶ Hic sunt duo ingrēda. ꝑm̄ est de volūtate creata. zm̄ de voluntate dīna.

1.arti. Qñ. alioꝝ.

Quantum ad ꝑm̄ alig dicūt.q volūtas non ꝓducit sua oba in esse volito.qz actiões eiꝰ sūt īmanētes ⁊ nō trāseūtes:⁊ sic nō agit in obz. ¶ Cōtra ꝗ introducunt quattuoꝝ rōnes ad ptē affirmatiuaz.Primo sic. qñ aliqō obz hz aliqō eē qō ꝓius nō habuit:necesse ē vt ꝑ aliqō ꝓducens tale eē ei attribuaſ:ſz obiectū volūtatis nr̄e hz nūc eē volitū:qō ꝓius non hēbat:ḡ ⁊c. ¶ zº sic.qñcūqz est aliqō receptiuū:qō recipit aligd qō ꝓius nō habuit:illō recipit ab aliq̄ ipsuz trāſmutāte.hoc pz.qz ſusceptiuū recipiēs aligd qō ꝓius nō habuit mutatur:⁊ oīs mutatio fit ab aliq̄ mutāte: ſz obiectū volūtatis recipit aligd qō ꝑus nō hēbat: nō ſolū ī aīa: ſz ī ſe:qz ī se ē amatū ⁊ cōſideratū. nō tm̄ vt ī anima. Hoc pz.qz mutatio semp terminaſ ad aligd in ipo mutato receptū:obiectū āt mutaſ sic pz. qz transit ō ꝺictorio ī ꝺictoriū.ḡ ⁊c. ¶ 3º sic.impoſe ē aliq̄ forma q̄ ꝑus nō fuit ī aliq̄ iduci ō nouo: nisi ꝑ aliq̄ ꝓductionē:ſz respectꝰ voliti ē q̄dā forma.ſ.q̄dā relatio.qz oē volitū ē ab aliq̄ volitū:⁊ ē iducta de nouo in obiectū. Hoc pz.qz ꝑus obiectū nō erat volitū.ḡ ē ꝓductuz. ¶ Cōfirmaſ.qz oīs īpressio forme ꝑsupponit eā eē:ſz hec forma q̄ ē relo q̄dā.ſ. eē volitū:imprimiſ ī obiecto:ḡ ꝑsupponiſ eē:ſz nō ꝑsupponiſ nisi ab aliq̄ agēte ꝓducto:ḡ ipz eē volitū ē ꝓductū. ¶ 4º sic.qñcūqz ab aliq̄ cā cāſ forma aliq̄.ab ea cāſ effectꝰ formaſ eiusdē forme:ſz volitio ē cāta a volūtate:⁊ eē volitū ē effectꝰ formaſ volitionis.ḡ eē volitū cābiſ a volūtate sic ipamet forma. ¶ Jō appet mihi eē obz.q volūtas obiectū suū ꝓducit ī eē volito. ¶ Et ꝗ ꝓfirmo dupl'r.Primo. qz qō ꝯuenit alicui ꝑ accñs:ñ ꝯuenit sibi a se:⁊ ꝑ ꝑs ab alio. ſz eē volitū cōuenit alicui lapidi ꝑ accñs:ḡ ab alio. ¶ zº.qz qō ꝯuenit alicui ⁊ nō a se.nec̄io ꝯuenit sibi ab alio:ſz lapidi ꝯuenit eē volitū:⁊ nō a se.ḡ ab alio: ſz illō ē impoſe ītell'i nisi ꝑ modū oꝛiginis: qz eē ab alio nihil aliō dicit.ḡ ⁊c. ¶ Sz ꝯ ꝗ arguo 4r. Primo sic. Nā si ita eēt.sic obiectū īmutat potētiā voliti uā:ita ipsamet poª īmutaret obiectū. ¶ Sz ꝗ est ꝯ cōiter dictū: qz.ſ.obm in talibꝰ ē mouēs īmobile: ḡ ⁊c. ¶ zº.qz tūc deꝰ totiēs accipiet eē a voluntate nr̄a:q̄tiēs diligeſ ab ea. ¶ Cōfirmaſ. qz cū voluntas sit poª reflexiua sup actū suū.tūc actꝰ volūtatis ꝓduceret seipsuz.qō vr̄ ipoſe. ¶ 3º sic. vbicūqz est aliq̄ ꝓductio.ibi ē aliq̄ exñtia:ſz mlta sunt volita q̄ sūt in sola poª.ḡ in eis nō ē aliq̄ ꝓductio. ¶ 4º sic. qz ipoſe ē idē duabꝰ ꝓductiōibꝰ totalibꝰ ꝓduci in eodē eē:ſz obiectū volūtatis accipit eē volitū.ꝑ te. a volūtate:⁊ pōt diligi a duobꝰ:ḡ accipit idē eē volitū a duobꝰ:q̄z altero nō exñte:nihilominus bñet illō idē eē.ḡ ⁊c. ¶ Ad ꝑm̄ dico.q obiectū mutatiōe reali īmutat potētiā: ⁊ tūc ī ea cāt forma absolutā. Et loquēdo de hꝰ īmutatiōe:ipz obiectū ē mouens īmobile. Loq̄ndo tm̄ de mutatōe q̄ aligd mutatur ad rem̄ rōnis:cuiusmodi ē eē volitū. nō ē icōueniēs q ipz obiectū sic muteſ:imo ē nec̄iuz. ¶ Ad zm̄ dico:q sic̄ respectꝰ rōnis mutanſ circa diuina ⁊ multiplicanſ ⁊ minozanſ. sic ⁊ eē.⁊ illa q̄ suo mō dicūt illi respectꝰ. Uñ ſz deꝰ sit īmutabil'r.nō tm̄ scōz rōnē vt a nobis cognitꝰ. ¶ Ad ꝯfirmationem.qz si actꝰ reflexus.⁊ actꝰ rectꝰ nō sūt idē oīno: tūc pz gd obz.Si aūt sūt idē actꝰ.tūc dico.q nō ē incōueniēs q idē actꝰ ꝓducat seipz ī eē tali rōnis: cuiusmodi ē eē volitū. ¶ Ad zm̄ dico.q ꝓducº ad aliqō eē simpliciter bñ supponit exñtiam:ſz ꝓductio q̄ est solū ad ens ſm gd ⁊ rōnis:nō ē neēe. Uñ eque bñ entia in poª pūt recipe tale eē:sic exñtia: sic pz q entia in poª itelligunt. ¶ Ad 4m̄ dico. q q̄tū ad eē simpl'r impoſe ē q idē accipiat eē duabꝰ ꝓductiōibꝰ totalibꝰ:ſz q̄tū ad eēſz gd nō ē icōueniēs. sic idē subiectū plibꝰ silitudibꝰ fit total'r sile multis. ¶ Sz hic occurrūt diff. Prima ē.si oī potētie vitali ꝗ ꝯuenit .ſ. ꝓducere obiectū ī tali eē ſz gd:Dico q oī poc vitali obiectiue:cuiusmodi sunt sensitiua tā appzehē siua:q̄ appetitiua ⁊ intellectiua:⁊ sic de oīb̄ talibꝰ ꝯuenit ꝓducere suū obiectū in tali eē ſm gd. Audi tiua.n. ꝓducit obiectū suū in eē audito. ⁊ gnātiua ī eē gnāto.⁊ sic ō alys:⁊ hoc ꝑbari pōt ꝑ easdē rōnes p q̄s ꝑbatū ē de volūtate. ¶ zª dif.qz vr̄ q illud eē volitū sit reale. Nā ꝺictoria realia saluari nō pūt p ens solū rōnis. Mō obz trāſit ō oppto reali ī oppm reale.sic obz.qō pri ñ erat real'r volitū:nūc ē real'r volitū:ḡ vr̄ q sit reale eē volitū. Dico q qñ dr̄ esse volitū real'r:ly real'r non determinat respectū ī volito:ſz actū volēdi:⁊ sic ē bñ real' mutatio actuuz: a gbꝰ obiectū denoiaſ sic volitū. Et si dicaſ q aliqñ ipz volitū nō est real'r ipse actꝰ volendi. pōt dici q realis ꝺictio circa actus volēdi saluaſ ex respecti bꝰ ꝙntibꝰ ipsos nec̄io. ¶ 3ª dif.qz vr̄ sufficere ad saluandū illō eē solū extrīseca denoiatio: sic̄ sufficit in deo ad hoc q dicaſ creatoꝝ sola denoiatiōe extrīseca.Si aligs sic dicat.soluat rōnes ꝑus positas: ⁊ tē apparebit sufficiēs denoiatio.al'r aūt nō. ¶ 4ª dif. vtrū illō eē volitū sit idē qō actꝰ volendi:. Dico q nō.qz tūc oīs actꝰ volēdi eēt reflexiuus:qz actꝰ volēdi terminaſ ad volitū.Si ḡ volitū eēt actꝰ volēdi:terminareſ semp ad se:⁊ sic fruēs deo vt i actu: ⁊ nō vt ī se fruereſ creatura: qō vr̄ incōueniēs. Sz q̄ ē euidēs nec̄itas ad ponēdū illō eē volitū ꝓduci. Dicit gdā doc.q ī actu btifico maioꝝ necessitas apparet.Et hoc ꝑbat sic.actu btifico diligit deꝰ ⁊ creatura:ꝑt ḡ deꝰ facere q fruaſ deo ⁊ creatura sil': vel deo tm̄:vl' ꝑi deo.⁊ postea creatura:semp manēte eodē actu. Dic supponiſ qō alias hz ꝑbari.ponēdo ḡ q diligaſ nūc deꝰ ⁊ nō creatura:postea creatura: ꝗ trāſit ō ꝺictorio ī ꝺictoriū.ḡ opz q aliq̄ mutatio sit facta:nō in obiecto:qz nullū absolutū acgriſ qō ꝓius nō fuerit:nec̄ actu:qz idē manet: ⁊ si acgraſ aligd:vl' erit absolutū.⁊ hoc nō.vl' respectiuū:⁊ hoc vl' reale:vl' rōnis. Non reale.qz regreret termi nū realē.ḡ rōnis. Dico ḡ q beatꝰ dr̄ velle aligd qō nō ꝓiꝰ ꝑ hoc q ꝑ actū illū cū volūtate ōi ꝯcurrēte ꝓducit obiectū:qō nō ē in eē volito : ⁊ hoc sufficit:

Qñ ⁊ q̄ ꝓductio reqrit exñtiam?

Idē ꝓduci dnaꝝ ꝓductiōibꝰ cōtigit:⁊ qñ. quod valde notabis vbiqz.

D. ḡdrupler Medus itellectiuus:sed ēt sensitiuus potentiꝫ cōuenit sua oba ꝑ portiōalr ꝓducere i eē fm q̄d.

Esse volitum eē reale ꝙngit tiel ligere dupliciter

Cōsidera ꝗ plā bñ examinādo.

Eē volitū ⁊ actꝰ volēdi differunt

Mōdus resolū.

Quantum ad zm̄.ſ.de volūtate ōi dicūt aliq̄. q. q dīna volūtatē ꝓducere ea q̄ vult ī eē volito ē ficticiū.qz cū dīna eēnª sit ꝑ voluntas ipa eēt ꝑ ꝓducta a pnª prīs. ¶ Cōtra ꝗ 4or rōes introducunt ꝑ pte affirua. ꝑ sic.ex actu ꝑdestinatiōis ab eterno aligd erat ꝑdestinatū:illō ꝑdestinatū eē ñ erat forr ī deo:nec ē eē simpl'r:vt pz.ḡ eēſz gd. ꝗ voco eē volitū. ¶ zº sic.qñ ē trāſit ō ꝺictorio ī ꝺictoriū:oz q sit mutaº:ſz ab eterno deꝰ potuit ꝑdestinare quos nō ꝑdestinauit:illa āt ōter io q̄ se ad istos ōterar ñ ꝑt eē ex pte ōi.qz mutationē nō recip. nec aligd ꝯtigēs cuiꝰ ē illa determinio.ḡ ex pte creature. non in esse simpl'r:qz non erat.ḡ in esse ſm gd. ¶ 3º sic.qñ deus creauit mūdum:potuit non ꝓducere:⁊ sic qñ deus creauit mūdum:potuit non ꝓducere:⁊ sic ꝓius volebat:⁊ postea noluit:⁊ sic est ibi transi-

z.arti. Qñ. alioꝝ Impugnatio quadruplex

Alr obz volūtatez:⁊ alr ez imutat:ſz ꝯsidera oia bene.

Deū mutari cōtingit.

tus de actu volēdi ad actū nolendi: ille transit⁹ nō est ex pte dei: sed creature: ⁊ hoc est in esse fm quid. Eodē mō arguit de aīa antixpi. q illud qđ vult facere in aīa antixpi: possz non facere: ⁊ sic non velle: ille transitus nō est in deo: nec in aīa ipsa in eē simpliciter: qz non est. ğ necesse est dicere q in esse fm qd. ¶ 4°. qz non minus est efficax voluntas diuina respectu obiecto⁊ suo⁊ q̄ voluntas nostra: sed voluntas nr̄a: vt oñsum est prius: producit oba sua in esse volito: ğ multo magis voluntas diuina in esse fm qd. ¶ Ideo dico q volūtas diuina ꝓducit oba sua in esse volito: qz nescio itelligere q aligd velit nunc ⁊ postea non velit: gn necessario obz prius volitum fiat non volitū: ⁊ p oñs bēat esse fm quid: qz q̄cunqz aliqđ obm transit de nō esse in aliquo ad eē sibi oppositū: transit p aliqđ ipsum ꝓducens ī tali esse: qz non hz a se. Sed oīa oba a deo volita transeunt de non esse volito ad esse volitum: vt declarat̄ de diuina essentia: que vt p̄cedit actū volēdi habet esse volitum: ⁊ postea ꝓsequitur ipsum: ⁊ hz eē non volitū. ¶ Sed ꝫ istud instat̄. ⁊ primo. qz pfectiões diuine. s. intellectus ⁊ voluntas intelligunt̄ pullulare a diuina essentia ordine nālis intelligentie ipas p̄cedente: ⁊ sic diuina eē⁹ intellīgit transire de nō esse tali ad esse tale ⁊ nō p aliqđ producēs: ergo eodem mō dic. ⁊°. sic. nulla actio īmanens ē alicui⁹ termini ꝓductiua: cū p hoc distinguit̄ a trāseunte: sed actus voluntatis est īmanens. ğ ⁊c. ¶ 3°. sic. qz volūtas diuina ad ex̄ non est ꝓducens necessario: cū ğ velit gditates in esse suo gditatiuo nec̄io: segt̄ q nec̄io eas ꝓducit in esse volito. ¶ 4°. qz de⁹ vlt se. ğ se producit. Hoc aūt est falsū: qz tūc p̄ se ꝓduceret. Sil̄r deus vult essentiā suā. ğ producit eam. ¶ Ad p̄m dico. q q̄ aliqua pfectio inest alicui ītrī secе: illa ī est sibi tā q̄ passio: sine subo aliq̄ alio ꝓducto si subm sit īproductū: mō iste pfectiões intrinsece: ⁊ ab intrinseco cōueniūt essentie īproducte. Et sic non opz q sibi aduenīat p aliqđ extrinsecuz ꝓductiuū. non est sic ħ. qz eē volitū qđ habuit mūdus ab eterno ⁊ aīa antixpi: non inest sibi ab intrīseco: ſz ab extrinseco: ⁊ p oñs opz q ab alio: qđ non p̄t itelligi sine aliq̄ ꝓductiõe vel origine. ¶ Uel p̄t dici. q signū q̄ eēntia dīna p̄cedit: ⁊ signuz quo tales pfectiões sequunt̄: sunt signa pmanentia. ⁊ p oñs ibi non intelligitur transitus nec aliqđ ꝓductiuū: sed signa in qbus est aīa antixpi volita ⁊ nolita: sunt signa duratiōis successiua: ⁊ sic ibi itell̄r transitus: ⁊ p oñs aliqđ ꝓductiuū. ¶ Ad z^m. q sole actiones īmanētes ſz nō sint ꝓductiue alicuius ī eē reali: tñ sunt ꝓductiue oboz in esse fm qd. qz sūt opationes obiue. ¶ Ad 3^m q nō ē necessitas ꝓductionis in esse simpl̄r. ħ. n. deo repugnat: sed in esse fm qd: non est aliqđ incōueniens. ¶ Ad 4^m. q non ē incōueniēs q aligd ꝓducat se in eē fm qd: sicut pz q volūtas nr̄a ꝓducit se volentē: multominus ī eē diminuto ⁊ fm qd. Sil̄r non est incōueniēs. q presupposito in essentia esse simpl̄r: q sibi detur eē fm qd. tñ eē simpl̄r impone est: sed q recipiat esse sc̄z quid nō ē icōueniēs. ¶ Sz ħ sunt dif. ⁊ prima. vt z^o act⁹ volūtat̄ diuine ocurrat cū actu volūtatis nr̄e ad ꝓducēdū oba in eē volito. Et vr̄ q sic. qz agens vlc ad ꝓductionē oīuz concurrit: deus est hꝺ. ğ ⁊c. ¶ Cōtra. qz cū volūtas dīna possit ipedire effectuz z^e cāe. ex eo q ocurrit ad cāndū: tūc posito actu volēdi: posset īpedire illā ꝓductionē: ⁊ sic eēt act⁹ volendi ⁊ nihil volitū. ¶ Dic pōt dici q actū volēdi q̄tū ad absolutū pōt deus separe a respectu: pōt ergo eē act⁹ volēdi absq3 ħ q terminet ad tale obm: ſz tñ act⁹ volēdi vt tal̄ obi nō p̄t eē sine respectu ad tale obz. ¶ Sed ꝫ. qz in illo priori q̄ volūtas habz actū erit volūtas volēs. Tūc aut aliquid: aut nihil. Dico q erit volēs sic̄ supficies ē alba absolute. Q̄n āt dicis: aut aligd: aut nihil. Dico q nec aligd nec nihil. ¶ Pōt tñ al̄r dici. q. s. volūtas dīna nō ocurrit nisi ad actū simpl̄r: sed ad ꝓductionē talē fz gd nō ocurrit: qz act⁹ ē sufficiēs. ¶ Alia diffi. qūo act⁹ beatificus pōt ꝓducere obm cātū in eē volito: ⁊ nō pri⁹. Dico q illa ē vna via satis euidēs ad pbāduz voluntatē dīnā ocurrere. ¶ Ad arg^m p3. Qō. II.

Utrum itell's diuinus ꝓducat oba sua in eē cognito. Q⁊ nō. qz deus nō cāt malū fm Aug. de ci. dei. ⁊ tñ itellīgit malū. ğ ⁊c. ¶ Cōra. qz fz Dioñ. de di. no. c. i. deus est vl̄r cā oīuz. ¶ Dic sic̄ ī p̄cl̄i. q. duo sūt ingrēda. p̄o intellū nr̄o. z° de

Quātum ad p^m dicūt alī (intellū diuino. q q intellectus nr̄ nō ꝓducit obz in esse cognito vel obiectiuo: qz ſz forte volitio aīe sit ad res: tñ eꝰ intell's est motus a reb⁹ ad aīam: et sic nō vr̄ po^a itellectiua aligd agere circa obm: sed tñ obz ad ipaz. ¶ Sz ꝫ ħ introducunt̄. 4. rōnes ad pbāduz ptē affirmatiuā. p̄ sic. ⁊ po^a ad recipiēdū aligd nō p̄t oduci ad actū nisi p aliqđ agēs: ſz res añq̄ itelligat̄ eē i po^a ad eē itellectiui: nō p̄t āt itell'i q ad actū reducat̄ nisi p actū itell'ndi. ğ ⁊c. ¶ z° sic. q̄cūqz aliqđ eē inest alicui q pōt amittere: illō necessario hz ab extrīseco. ſz eē cognitū ab itellū nr̄o p̄t lapis amittet̄. ğ illō hz ab extrīseco: nō nisi ab actu itell'ndi. ğ ⁊c. ¶ 3° sic. qz fz vulgatū fmonē intell's cāt vl̄itatē ī reb⁹ ⁊ ē cāns vl̄ia. nō āt ī eē reali: ⁊ sic ī eē obiuo tñ. ¶ 4°. qz oē qđ dependet ab aliq̄ fz aliqđ eē. capit illō ab illo a q̄ dependet: ſz dependet obm ab actu itell'ndi ī eē cognito. ğ nec̄io hz eē cognituz ab actu itell'ndi. a ¶ Jō appz mihi eē dō. q itell's nr̄ ꝓducit oba sua ī eē cognito. ¶ Qđ ꝓfirmo z^r. ⁊ primo. qz eē qđ ocuenit alicui ⁊ nō ex se: ocuenit sibi ab alio: ſz eē cognitū ocuenit obo: ⁊ nō ex se: ğ ab alio. ¶ z°. qz fz vlgatā doctrinā vl̄ia bñt eē obiue ī aīa: ſz illō eē obiuū nō p̄t bre nisi a potentia obiua. ğ ⁊c. b ¶ Sz ꝫ istat̄ 4^r. p̄ sic. qz nullū p̄us ꝓdu^r a posteriori: ſz obz ē p̄us actu itell'ndi: qz ei⁹ mensura. ğ ⁊c.

z° sic. qz tūc eēt relo mutua iter scibile ⁊ sciaz: qđ tñ negat̄. 3° sic. qz fz gd meli⁹ vr̄ obz ꝓducet̄ po^am: q̄ eꝰ. qz cāt ī ea actū real̄r q̄ po^a accipit eē. 4° sic. qz eē visū cātū ī sole a po^a sensitiua eēt eē reale. cuz p̄cedit oē eē rōnis. ¶ Ad p^m dico. q obz inq̄^m obz nō cāt actū. ſz inq̄^m agēs ⁊ ꝓducens. ⁊ vt sic p̄cedit actū. Sz tñ obz inq̄^m obz termiat. ⁊ vt sic vr̄ posteri⁹ ipo actu: ñ lo^o ō termiatōe aptitudiali: ſz actuali: ⁊ sic vt ē mēsura act⁹: tc illō nō ē eē obiuū: ō q̄ ħ logmur nisi fūdamētal̄r. ¶ Ad z^m q scibil' ad sciaz nō ponit̄ real̄ relo ī eē simpl̄r. sic eꝰ. ponit̄ tñ iter scitū ⁊ sciaz relo actuał: sic̄ iter scibile ⁊ sciaz relo aptitudinał: tñ ista actuał est relicta ab actu rōnis. ¶ Ad 3^m dico. q sic̄ calefaciēs ꝓducit calefactibile ī eē calido: qđ est producere reale. tñ fm qd. ita obiectuz ꝓducit po^am real̄r: ſz fz gd dū cāt eam itelligēte. qz eē itelligēs nō ē eē simpl̄r ipsi⁹ po^e. ħ tñ nō obstāte ipa po^a ꝓducit ī eē rōnis: ⁊ fz gd obz ips. ¶ Ad 4^m dico. q oē tale eē obiectiuū a quacūqz causet̄ po^a.

Singularis imaginatio vbi pla adde. vide scotū dist. 10. 4. q. fi. ⁊ vbi ibi notaui.

Li. II. ⁊. 12.

I. arti.

Medū creata: fz dīna volitas ꝓducit suū obz p̄mariū ⁊ scḋariū in esse volito.

Obiect q̄drupliciter.

I. modus dō. Ad pullulatiões perfectionū dīnar nō segt̄ mutatio: nec ꝓduc⁹ q̄ mō ipi⁹ eēnt.

Perfectionem alicui⁹ i eē 2us z^r. 2 modus dō. Signū duplex.

Tāge ħ pla dua.

Producto z^o. Et tiões īmanētes esse producti nas: quod vbiqz notabis.

Deum nec̄io p. ducere ad eē cōdit: qđ bñ exa minabis.

Dīs esse simpl̄r fit a se ꝓducti eē fz gd ñ icōuenit.

D. duplex.

El. I. tertio sic. in differēs ō se ad duo opposita ꝫ cuiꝰ ab alio necessario determinat̄ ad alterū. ſz obz ē indifferēs de se ad eē ignoratū ⁊ ad esse cognitū. ergo determinat̄ ab alio ad eē cognitū nō nisi ab actu itell'ndi. ergo ⁊c.

a Jntellz nr̄z ꝓducere sua oba i eē cognito oñdit

b Obiectus q̄drupliciter. Obiectuz q̄liter ꝓus ⁊ posterius actu.

Ecce qđ q̄ris: ō relone scibil' ad sciaz. vid sco. 5. methaphysice.

Obiectū potētiā ⁊ eꝫ ꝓducere in esse fz q̄d: liuz diuersimode.

D.octuplex.

est esse ꝺz gd.lz non sit ꝓpter rōnis: aut fuge ad denominationē extrinsecā sine respectu. ¶Sed hic sunt diffi.ꝓrima est.si illud esse cognitū sit idē cuz actu intelligendi:ꝺico ꝙ non.qz esse actus intelligendi est esse simplr ⁊ reale ⁊ formale. ⁊ non illō eē obiectiuū. ¶2°.qz eē cognituz ꝑ actu recto repugt actui intelligendi:⁊ ꝙ ꝯs non est idem. ¶2ª diffi. si tale esse est idē cū spē itelligibili repugnante obm:ꝺico ꝙ non.ꝓrimo.qz spēs non ꝑ terminat actum intellndi:et sic nō est intellecta:nec ꝙ ꝯs hz esse in tellectū. 2°.qz obm cognitū notitia intuitiua habz esse cognitū:tñ sine spē. ¶3ª diffi.si tale esse est idē cū obo:vt hz esse in actu intelligendi:aut in spē itelligibili:ꝺico ꝙ non.qz obm in actu non differt ab actu:⁊ in spē non differt a spē:vt ꝓcedit.ꝓatuit aūt ꝙ tale esse differt ab actu ⁊ a spē. ¶Ꝑ.eē obiuū nō ponit ī esse formalr:sed obiue tiñ. ¶4ª diff.si tale esse est formalr in sua gditate sicut in subo:ꝺico ꝙ esse ꝓductū semp est formalr in ꝓducto:ꝭ tñ non ē idē cū ipso obo:sicut esse ꝼm gd:⁊ respectus ꝯs rōnem. ¶Sed adhuc rema.ꝺi.ꝓrima si actus intelligendi ordine nāe ꝑcedit talē ꝓductionem:ꝺico ꝙ sicut calor ignis est prior sua ꝓductione caloris actiua ⁊ passiua:⁊ terminus productus silr tāḡ extrema illius habitudinis:ita hic actus ⁊ obm:⁊ tūc pro illo priori erit absoluta intellectio:⁊ tñ nullius obi. ¶2ª diff.si gditas in esse cognito ⁊ in esse reali sunt eiusdē rōnis:ꝺico ꝙ sic.qz eadē rō formalis q̄ est in re:est cognita:sed eē cognitū est esse intellz: et ideo eadē ẏbiqz est rō:sicut ens in poª.⁊ ens in actu sunt eiusdē rōnis formalis:cū tñ esse in poª sit eē ꝼz gd. ¶3ª diffi.si gditas cognita sit gditas ꝼm gd:vt hō mortuus:ꝺr ꝙ nō.qz sicut mors distrahit rōnē formalē hois:ita eē cognitū distraberet rōnem formalē humanitatis:⁊ sic hō distraberet cū cognoscitur:⁊ ꝙ ꝯs sic rō formalis hois nō stat cū esse mortuo:ita rō formalis hois nō staret cuz eē intellecto. ¶4ª diffi.si gditas vt ꝑcedit eē cognituz creature cū prius sit intelligibilis q̄ actu itelligat a nobis. vtrū sit in re:ꝺico ꝙ non ē necesse ꝙ gditates rez creabiliū sint prius cognite ab angelo q̄ eēnt in re: sicut docet Aug.sup gen.ad lras. ¶Dōm est ḡ ꝙ gditas vt sic abstrahit ab esse in aīa ⁊ ex: sed est tātū gditas:⁊ qōlibet illoz sibi ꝯuenit ꝑ accīs ꝼm dcā. Sed q̄ est necessitas ponēdi illud esse cognitū:ꝺic idē doc.q rñdit ad dubiuz sile in ꝑcedenti qōne. ꝙ maior necessitas huius esse apparet in actu beatifico. Nā si inueniamus ꝓ statu illo aliqō obm trāsire de nō eē cognito ad eē cognitū vel e⁹.poterit saluari ⁹dī°ꝓp mutationē in ipso actu: sed ī actu beatifico nō sic.eo ꝙ manet semp idē ⁊ nō mutat. Qñ ḡ illo actu videt obm scīarium:qō prius non videbat.obm transit de non eē cognito ad eē cognituz: q̄ro in q̄ sit mutatio:sic prius fuit deductū: ⁊ sic opz

Quātum ad 2m de intellectu ꝺiuino dicūt alig ꝙ itellz ꝺiuinus non ꝓducit res in esse cognito:qz qcqd deꝰ ꝓducit ad ex. ꝓducit ꝓtingenter:ꝭ talia nēcio ꝓduceret:cū diuinꝰ intellz necessario intelligat ⁊ ignorare nō possit. ¶Contra.introduco 4or ꝯnes ꝙ pte affirmatiua.ꝓrimo.qz itellz ꝺiuinus aliud potuit scire ab eterno q̄ illud qō sciuit:qz voluntas potuit ordinare:ista mutatio nō pōt reduci in deū: ḡ in eē obiuum:hoc ergo erit ꝙ B ꝙ aliqd produceret ī eē intellecto.si voluntas aliud ordinaret. ¶2°.qz intellectus ꝺiuinus est tante efficacie vel tante vtut] sicut ꝺiuina voluntas quantuz ad esse volitū. ḡ ⁊c. ¶3°.qz intellectus ꝺiuinus ē tante efficacie: sicut nr̄.ḡ vt patuit:ꝓducit ī eē cognito obiecta sua oīa. ¶4°.qz gditates ab eterno sunt cognite:⁊ hūt esse cognitū:nō a se: ḡ a deo:⁊ ꝙ ꝯs ꝙ actū intelligendi ꝺiuinū. ¶Sed ꝺ.qz sic ꝓr ꝓducit filiū ī esse cognito:ita e⁹.⁊ ita hēbit aliqd a filio. silr ꝓr ⁊ filiº a spiritusancto. Ꝺico ꝙ non est incōueniens ꝙ aliqō eē rōnis accipiat ꝓr a filio:⁊ vterqz a spūsancto. sic ēt nec deus a creatura. ¶Intelligendū ḡ ad euidentiā istius esse obiectiui:qō opz.4.extrema imaginari:ꝓrimo principiū ꝓductiuū. 2° terminū ꝓductum. 3° productio actiua. 4° productio passiua. ꝓrimū est actus intelligendi. 2m est gditas intelligibilis. 3m respectus rōnis in actu ḡ est ꝓductio actiua. 4m est rem rōnis in termino ḡ est ꝓductio passiua. Non ḡ intelligit ꝙ illud esse cognitū nisi ille respectus rōnis fundatus ī gditate. ꝙ quē referr quiditas ad cognoscentē:qui est vel ꝓductio passiua:vel qō magis credo fundamentum eius. ¶Ad argm ꝓz.qz deus cāt malū bene. Qō III.

Deū a creatura ⁊ pēm a filio atqz vtrūqz a.l.s. aliquid accipe.

Ad eē obiuū cō currunt plura.

Esse obiectiuuz quid dicit?

Vtrum intellectus ꝺiuinꝰ ꝓducat quiditates ī eē intelligibili.Qz sic.qz in esse intellecto.ḡ ⁊c. ¶Cōtra.qz ꝓreintelligunt intelligibiles.

Intellz ꝺinū nō ꝓducere res ieē itelligibili:qō ñ bñ examinabis.

Veritas quid?

Vlic introducunt 4or rōnes euidenter ꝓbantes ꝓtez negatiuā.ꝓrima est talis:ab eodē hz res esse simplr ⁊ eē vez.ꝭ gditas ex sua ratione formali hz eē simplr.⁊ nō ab extrinseco.ḡ ⁊c. Maior ꝓz.qz vītas nō dicit nisi respectū fundamētale intelligibilitatis obi ad potētiā. Minor appareat:qz esse eēntie voco eē simplr:gditas aūt vt gditas nō hz illō ab itellū.qz intellz nō dat nisi eē scōz gd ⁊ ꝺiminutū.esse aūt eēntie nō ē esse ꝼz gd:nec ꝺiminutuz. ¶2°.qz qñcūqz aliqd ꝯuenit alicui ꝑ se: nō ꝯuenit sibi a cā extrinseca:ꝭ itelligibilitas cōuenit gditati ꝑ se.ḡ nō ab itellū. ¶3°.qō ꝓducit ī esse itelligibili ī illo priori q̄ suā ꝓductionē ꝑcedit: aut fuit intelligibile vel non.Si non:impoſe est ꝙ fiat intelligibile.Si sic. ḡ impoſe ē ꝙ accipiat itelligibilitatē ꝑ illā ꝓductionē. eo ꝙ añ illā ꝓductionez itellr hr̄e eā. ¶4°.qz nō plus accipit hō eē intelligibile q̄ eē ꝓducibile:ꝭ non accipit eē producibile. ꝓbo.qz tūc ī illo ꝑori nō esset ꝓducibile.⁊ ꝙ ꝯs eēt ens ꝓhibitū.ḡ eodē mō ī ꝓposito. Iō appet mihi eē dōz.ꝙ ꝭ itellz ꝺiuinus ꝓducat gditates ī esse intello.tñ nō in eē intelligibili. ¶Et B ꝛfirmo ꝺupliciter.ꝓrimo sic.illud nō hz gditas ab itellū ꝺiuino.qō ꝓhabet añ ꝑm eē qō dat intellectꝰ ꝺiuinus: ꝭ gditas prius hz eē itelligibile q̄ hēat eē intellz: qō tñ ē ꝑm eē qō dat itellz diuinꝰ.ḡ gditas eē itelligibile nō recipit ab itellū dīno. ¶2°.illō qō ꝓintelligit ī gditate añq̄ deꝰ itelligat itelligēs.nō hz gditas ab itellū dīno. Hoc ꝓz:qz nihil hz ab itellū dīno gditas:nisi inquātū itellr.ꝭ itelligibile eē intellr ī gditate añq̄ deꝰ itelligat intelligēs.ḡ ⁊c.Minorē ꝓbo.qz prꝰ itellr deus intellectiuꝰ q̄ itelligēs.qz ꝙ B ꝙ hz potētiā intellectiuā dr intelligēs.ꝭ ꝙ quocūqz signo deꝰ est itellectiuꝰ. gditas ē itelligibil. ḡ prius gditas ē itelligibil q̄ deꝰ intelligat itelligēs. ⁊ ꝙ ꝯs nō accipit eē itelligibile a ꝺo. vt itelligēte. ¶Sz ꝺ quadrupliciter. ꝓrimo. a quocūqz aliqd hz esse simplr:hz esse qō segt illud eē: sed eē simplr

Resolo quesiti. Esse itelligibile cōtingit q̄dtatib⁹ ex sc; q̄re ꝓuenit eē qōcūqz ens sub paddtū ēt ad intellectu diuino.

Obiicitur quadrupliciter. Al. itelligibil

ꝯsequit gditatē:7 gditas est a deo.g̃ 7c. ℂ 2°. illud qđ non ꝯuenit alicui ex sua rōne formali: ꝯuenit sibi ab alio:sed itelligibilitas nō ꝯuenit creature ex sua rōne formali.g̃ 7c. ℂ 3°.a q̃ aligd dep̄det ab illo videt esse:sed esse intelligibile vī dependere ab intellectu:q7 si non eēt intellectiuū:non ineēt intelligibile.g̃ 7c. ℂ 4°.q7 ꝑm Aug. scia nra iō est va.q7 res sic sunt:sed sic est in rebus:q7 diuina scia sic nouit.g̃ itelligibilitas ē a diuina scia. ℂ Ad p̄m ꝓcedo q a quo esse simplr hz aligd:ab eo hz ꝓns illud eē: 7 iō q7 a deo hz esse existere: iō ab eo hz eē ꝓns illō esse:gditatiuū autē esse ad qđ ſegtur itelligibilitas: non hz creatura vel gditas ab aliquo:sed in illo eē: 7 ꝑm illud esse abstrahit ab oi cālitate. ℂ Ad 2m dico.q intelligibilitas ꝯuenit gditati ex rōne sua formali: licz ī 2° mō. sicut q hō sit risibilis. ℂ Ad 3m dico.q alr est in respectibus fundamentalib9 q̃ in actualibus:q7 fundamētales nō cāntur a termino. sed ꝯsequunt gditatem non in esse existere:sed ī eē abstrahēte simplr. ℂ Ad 4m dico. q Aug.itelligit de futuris ꝯtingentibus:q7 vitas taliū ꝯsequit voluntatē diuinā:sed non est sic de vitate necessarioꝝ 7 incōmutabiliū:q7 vitas taliū vī ꝯsequi esse gditatiuū simplr ex se:7 nō a cā extrinseca ī rōne efficiētis:lz aliquo mō in rōne exēplaris vel finis poterit concedi. ℂ Ad argm.p3. Qō IIII.

Jdē.12.metha.

Esse ḡditiuū ē penit9 incābile.

Nōdl expō.in Augu.

VTrum productio rez in esse intellecto sit prior gnātione vbi in dīnis. Dic sunt duo facienda. Primū est ingrere de ordine illius ꝓductionis ad ꝓductionē verbi. 2m de ordine productionis in esse volito ad ꝓductionē spūssancti.

1.arti.

Quantum ad p̄m itroducunt q̃ttuor rōnes ꝓbantes q ꝓductio verbi ē prior. Prima est talis: qñcūq3 aliq̃ cōpant ꝟz p̄m 7 2m. p̄m in ordine prioris est prius p̄ in ordine posterioris:sed esse reale est prius q̃ esse rōnis. g̃ p̄m reale ē prius p̄ rōnis.sed productio verbi est prima realis. ꝓductio in esse cognito est prima rōnis.g̃ 7c. ℂ 2ª rō. ꝓductio simplr est prior ꝓductione ꝑm gd. sed ꝓductio verbi ē ꝓductio simplr: ꝓductio gditatuꝫ in esse cognito est productio ꝑm gd. g̃ illa est prior. ℂ 3ª. qñcūq3 aliqua potentia cōpatur ad opatiōez intrinsecā 7 extrinsecā:prior est cōparatio ad intrinsecā q̃ ad extrinsecā:sed poª intellectiua diuina vt cōpatur ad ꝓductionē vbi.cōpatur ad opationem intrinsecā:vt cōpatur ad ꝓductionē gditatiui in eē cognito ꝯpatur ad extrinsecam:g̃ prior est compaº ad ꝓductionē verbi. ℂ 4ª. 7 est rō doc.qñ aliq̃ poꝫ ꝯparatur ad obz primariū 7 scōariū: prius cōpatur ad primariū q̃ ad scōariū:sed productio verbi ē vt cōpatur ad obm primariū:productio in eē cognito gditatū est vt ad scōarium.ergo 7c. ℂ Sz 3. p̄ q7 in dīnis cōia sunt prioza proprijs:sed productio creaturaꝝ est cōis:productio vbi propria.g̃ 7c. ℂ 2°. q7 absolutū in diuinis est prius respectiuo:actus intelligendi q̃ ꝓducit creatura est gd absolutū: actº generādi respectiuū.g̃ 7c. ℂ 3°.q7 oē infinitū ī dīnis ē prius non infinito:actus intelligendi est gd infinitū:actus gnāndi non.g̃ 7c. ℂ 4°.q7 pfectio simplr i diuinis est prior nō pfectione simplr:actus intellīdi est pfectio simplr:aliud non.g̃ 7c. ℂ Ad p̄m dico. q cōia ad extra nō p̄cedūt ꝓpria ad intra. Uñ cōia ad ext: sic creaꝛ 7 hȝ:sūt posterioza ꝓprijs. ℂ Ad 2m 7 ad alia silr dico.q itelligere diuinū pōt accipi dupliciter. Primo mō vt dicit gd absolutū:7 vt sic dico q prius est q̃ gnāre: q7 vt sic est absolutū est infinitum:7 dicit pfectionem simplr. Alio mō pōt accipi non pro absoluto tm̄.sed vt est talis obi:sic non est prius.Lessant.n.tunc oēs rōnes. q7 vt sic nec est aligd absolutū:nec infinitū:nec dicit pfectionē simpliciter:sed solū isto mō dī ꝓductio gditatis in esse intellecto 7 in esse cognito:7 non p̄ modo.

Tres ī dīnis.2. Dicit scotus.1.q. Alberti 3 ordine tertialiuꝫ 7 nouatianuꝫ 7 no nouatium.

Intellre diuinū accipit dupliciter. 7 ē vtrq3 nōdū

Quantum ad 2m dōm est eodē mō.s. q spirare p̄cedit ꝓductionē gditatū in eē volito. Et hoc posset ꝟfirmari illis eisdē rōnibus q̃ adducte sunt ad p̄m articulū ō intellu. ℂ Sz 3. q7 qcgd est in p̄re 7 filio:prius est ordine nāe q̃ illud qđ est in spūsancto: sed ꝓducere creaturas ē in p̄re 7 filio.g̃ est prius nā q̃ illud qđ est in spūsancto. sed in spūsancto est spiratio passiua:que est sil'nā cū spiratione actiua.g̃ producere creaturas in patre 7 filio prius nā sunt q̃ spiratio passiua in spūsancto:7 p ꝰns q̃ spiratio actiua. ℂ 2°.qcgd est in patre 7 filio:prius est origine q̃ illud qđ est in spūsancto: sed producere creaturas est in p̄re 7 filio. g̃ precedunt origine spūsanctum. ℂ Dico q in codez signo originis opz imaginari multa signa nature. Duo ergo sunt signa nature: vnuꝫ in quo compantur illa que sunt ad intra.2m in q̃ fit ꝯpatio ad ex̄. Item signum nāe ad intra diuidit in pla signa:sicut pz de intellu 7 voluntate. In diuinis aūt non sunt nisi tria signa originis.q7 non sunt ibi nisi tria realr distincta.sed tñ tot pfectiōes sūt quot signa nāe:nec ē circulatio: q7 illa sūt accītalr ordinata.s. ordo originis 7 nāe: vt patuit dis.i4ª. ℂ Ad p̄m g̃ dico.q prius est ꝓductio talis in p̄re 7 filio q̃ in spūsancto.Sed si cōpes esse cognitum ad spūsctū:prius producit spūssanctus q̃ res ī esse cognito:sicut si hō a se gnāret aliū in aliquo instanti:risibilitas generantis bñ p̄cedēt risibilitatem geniti:sed tñ non humanitatem.Sic dico de patre 7 filio qñ cōicant spūsancto deitatē: prius sibi cōicant q̃ intelligant ꝓducere res in eē cognito:7 cōpieto illo ordine in quo itelligit cōicatio nāe:segtur ordo illoꝝ que ꝯsequunt nāz. cuiusmodi est productio creaturaꝝ in eē cognito.Et tūc dico.q pr̄ 7 filius prius ꝓducunt q̃ spūssanctus.

Jdē de.f.f. ꝓductōe 7 creaturarū i eē volito tz. Obiect dupliciter.

2.arti.

ℂ Distinctio.XLVII. Qō I.

Voluntas quippe dei 7c.

Circa distinctionez.47. quero. Utr ydee sint i mēte diuina.Q7 nō.q7 nihil iuenitur in scriptura de istis.g̃ ꝑm Dyo.non sunt ponēde. ℂ Cōtra.qđ factū est in ipso vita erat. Jo.i. ℂ Dic sūt duo facieda.p̄m est de q̃sito. 2m de gditate ydeaꝝ.gd.f.sunt.

Sermo notabilis de ydeis.

Quantum ad p̄m ē sciendū.q 4or modis diuersa dīr eē i deo.s.eminēter:sicut oēs res vtualr.sicut res creabiles.Exēplariter. sic̄res itellecte.7 foral' sic̄ pfectiōes simplr. ℂ Dif. g̃ qōnis nō ē p mō.q7 ydee sunt ifinite:7 nullū tale ē eminenter ī dō. Nec 2° mō. q7 sūt cāe p q̃s ꝓducit. Nec 3° mō:q7 ipa sūt exēplaria.7 exēplaris nō ē exēplar. ℂ Diffi.g̃ qōnis est tm̄ 4° mō.Utrū ydee sint formalr in mēte diuina.Et quātū ad ꝑ ponunt ꝯditiones ydee.q̃s ponit Aug.lib.83.q.in plib9 locis ex q̃bus patebit propositū. Prima ꝯditio est q ydeis est fruendum.q7 obiecto beatifico oportet frui.sed ipe dic̄ q ydeaꝝ ꝓticipatiōe btificamur 7 bt̄ efficiter. Jntellre diuinū accipit dupliciter. 7 ē vtrq3 nōdū

1.artī.

Aliq̃ eē i deo ꝓtigit q̃dupliciter ydeas eē infinitas intensiue: qđ considera.

q.46.7 alibi. q̃re i li. de tri. Cōditiōes ydearū sunt q̃tuor.

mur. 2ª ꝺditio.ꝙ ydee ſunt adozande. ⁊ lz iſta ſeq̄ tur ex precedenti:ipſe tñ expreſſe ponit eam. 3ª.ꝙ deus eſt ſapiens ꝓ ydeas.qz nullus:vt dicit Aug.ꝺz tñ deſipi vt cogitet ꝙ deus nō ſit ſapiēs ꝓ ratiōes: quas habet apud ſeipſum. 4ª ꝙ ſunt rōnes incō mutales ⁊ eterne:qz ad ipſas reducitur oīs incōmu tabilis veritas. ¶ Iſtis ſuppoſitis ꝺducitur euidē ter ꝙ ſunt in deo formaliꝛ.tū qz nihil eſt adozāduz: qō non eſt ī deo formaliꝛ: tū qz nullo deus ē ſapiēs: qō non eſt in deo formaliꝛ:tū ēt qz nihil eſt eternum niſi ſit in deo formaliꝛ. ¶ Intellīndū tñ ꝙ iſte ydee ponuntur in deo: vt vꝝ colligi ex dictis Aug.pp.4. ex qb⁹ aliq arguunt ꝙ ipſe ſunt formaliter in deo. ℞ primū eſt vt rōnes agendi:vt.ſ.ꝓ ydeam vniuſcu iuſq3 creature producat eā:ſicut artifex ꝓducit ar cham ꝓ ſiꝯitudinem arche exēplem in mēte. Unde dicit ꝙ alia rōne ꝺditus ē hō:⁊ alia equus. Aut po nitur pp rōnes cognoſcendi:vt deus quālibet crea turā cognoſcat ꝓ ydeam ſuā:ſicut aīa nr̄a ꝓ ſpēs q̄s hz apud ſe cognoſcit ea que ſunt extra. Aut ponunt vt rōnes aſſilandi:qz cū oēs creature ſint ad imagi nē dei aliquo modo facte:vt dicit Augu.ſuper geñ. ad lr̄az:opz ꝙ ad ſingulas hēat imagines ſuas. Aut ponunt vt rōnes participande:qz cū oē tale per pti cipationē reducatur ad tale per eſſentiaz: ⁊ omnis creatura ſit participatio bōitatis diuine:opz ꝙ oīs creatura reducatur ad exēplar:qō hz in mente diui na. ¶ Sed tñ iſte cauſe aſſignate nō videntur mul tum neceſſarie.℞ prima non. qz ſi artifex hr̄et aliqō vnum obiectum:qō ei ſufficienter archam repñta ret:non indigeret ſpecie arche ipſum in agendo di rigente:ſed diuina eſſentia eſt obm ei ſufficienter ꝓ ſe repñtans omne creatum:qō in ſe continet ſuper eminenter. ¶ Nec 2ª cā.qz diuina eſſentia q̄ eſt ꝑm obiectum diuini intellectus:repꝛeſentat ſufficiēti ſime omnia que continet in ſe:continet autem ſup eminenter omne creatum circūſcripta omni ydea. ¶ Nec 3ª.qz creature non aſſimilātur deo formali ter:niſi in perfectionibus ſimpliciter que dicuntur attributales:nec etiam reſpectus tales dicūtur vel ſunt idee. ¶ Nec 4ª.qz ſi in deo eſſet per eſſentiaz tale eſſe quod eſt in creatura per participationem: tunc cum homo ſit animal per participationem:in deo eſſet animal per eſſentiam:⁊ tunc deus eēt aial per eſſentiā.ſicut participatione ſpeciei omnes ho mines ſunt vnus homo. ¶ Ideo videtur aliquib⁹: ꝙ nulla neceſſitas ſit ponendi illas ydeas euidēs: nobis tamen ꝓpter dicta Aug.ponende ſunt fo rmaliter in deo.vt pz ex priori deductione.

Quātum ad 2m principale videnduz eſt. qd ſunt hꝺ ydee.Et quantum ad h̄ in troducuntur. 4. ꝛnes.℞ prima eſt.ꝙ non dicunt ali quid abſolutum formaliter:ſed reſpectiuuz. ¶ Ex hoc pz primo:qz ydea inquantum ydea formaliter eſt exemplar:ſz exēplar inquātū exemplar formali ter eſt ad aliud:qz alicuius exemplar.ḡ ꝛc. ¶ Con firmatur.qz ſm Aug.de doct.xp̄iana. Abſurdū ē.ꝙ imago ſit ad ſe.rō aūt ydealis ē rō exemplaris. Uñ non capit hoc itellect⁹ ꝙ ydea ſit niſi ydeati. ¶ 2ª ℞ eſt.ꝙ ſunt reſpectus reales: non rōnis: qz gcgd ē in deo per rōnem deficientem:eſt in deo ex tpe.ſed ydee ſm Aug.ſunt ī deo ab eterno. ¶ Si dicas. ꝙ dicunt eſſentiā ⁊ reſpectū rōnis ſupadditū. ¶ Cō tra.qz tunc ꝓſtituz eſt ens rōnis:ex quo altera ps eſt ens rationis. ¶ Confirmat̄.qz Augu. ponit eas eternas ⁊ incoꝛruptibiles. ¶ 3ª ℞ eſt.ꝙ ydee nō ſūt reſpect⁹ formales:ſed fundamentales. Et ꝓbat̄ ſic. illa relatio que ineſt alicui per ſe ⁊ non ꝓ accīs: eſt fundamentalis ⁊ nō formalis:vt dictū fuit.ſ. ydea autem ineſt diuine nāe per ſe:nam rō repſentatiua ineſt diuine eſſentie per ſe. ¶ Confirmat̄. qz vt dictū fuit ſuperius deus non hz relonem realē actua lem ad creaturam:ſed ydea dr̄ ad creaturam: ergo non eſt relatio realis actualis ⁊ formalis. ¶ 4ª ℞ ē ꝙ illa relatio non eſt tpalis:ſed eterna.non ſicut re latio creatoꝛis que dr̄ ex tpe denominatione extri ſeca. qz deus intrinſece ⁊ formaliter eſt exemplar. ¶ Confirmatur.qz deus agit ꝓ ydeam ad moduz artis ⁊ exemplaris.quod non eſſet ſi tñ denomina tione extrinſeca. ¶ Sed ꝺ primam ℞nez inſtatur. Exemplar repñtatiuum in creaturis eſt perfectio abſoluta ſicut ſpēs:ergo in deo. ¶ Contra 2am. De⁹ relatione reali non refertur ad creaturam: ſed per ydeam dr̄ ad creaturam. ergo ydea nō erit relatio realis:ſed rōnis. ¶ Contra tertiaz:cui conuenit rō diffinitiua relonis:illud ē relatio formalis: ſz ydee conuenit. qz hoc ipſuz qō eſt ad aliud eſt. ¶ Cōtra quartam:qz relo non poteſt poni ſine termino: ſed ydee.per te.fuerunt ab eterno.ḡ ⁊ ydeata.⁊ ſic crea tura. ¶ Ad ꝑm apparuit mihi aliqñ ꝙ in deo exem plaria eſſent abſoluta ⁊ pfectiones ſimplr̄ ſic̄ ⁊ alie pfectiōes.ſed ꝓ nūc non appet mihi neciū. Dico ḡ.ꝙ ſi ydea ponat̄ dicere pfectionē ſimplr̄:pōt dici ꝙ ydea dicit aliqd ꝓſtitutuz ex eſſentia ⁊ reſpectu. Uel ſi non placet.pōt dici ꝙ non eſt incōueniēs ꝙ relo aptitudialis dicat pfectionē ſimplr̄. ¶ Ad 2m dico ꝙ deus relone actuali non refert̄ ad creaturā: ſz fundamētali nō eſt incōueniēs. ¶ Ad 3m dico.ꝙ aliqñ entib⁹ in predicamēto dant̄ diffōnes transcē dentiū.qz ꝓprie ſunt nobis ignote. ¶ Exēplū.dici mus ꝙ ſuba eſt ens per ſe:certū eſt ꝙ illa diffō non eſt adequata ꝑdicamēto ſube.qz ēt deo ꝛuenit: ſed appropriatur ꝑdicamēto ſube. Ita dico de diffōne relonis.ꝙ.ſ.ipſa ꝛuenit alys que nō ſunt in ꝑdica mēto:⁊ ideo non eſt ꝓpria ꝑdicamento:ſed appro riata:cōuenit.n.pr̄nitati diuine. Concedo ḡ ꝙ ydea eſt ad aliud:ſed non formaliꝛ:prout formaliter dicit mihi aliqd ſupadditū:qō aduenit fundamento per accīs.qz iſta ꝛuenit fundamenta per ſe. ¶ Ad 4m dico.ꝙ non oz in eodē mō eſſendi ponere fundamē tū relonē ⁊ terminū:nec in eadez menſura.ſicut pz. qz relo creature ad deū eſt tpalis. ⁊ termin⁹ ē eter nus. ¶ Ad ꝓpoſituz.relo bñ fuit eterna: ſed termi nus nō ab eterno ꝓ ſe ꝓprie:fuit tñ gditas ab eter no exēplata.ḡ gditas cozrñdet.ſz nō in actuali exi ſtentia. ¶ Sz h̄ ſunt alique dif.℞ prima.ſi ydea di ſtinguat̄ a diuina eēn⁹.Dico ꝙ ſic formaliꝛ ⁊ diffini tiue.qz ſunt ad aliō:ſed tñ nō realiꝛ lz ſint reales: tñ eadē realitate q̄ eſt realis diuina eēn⁹.⁊ ideo nō di ſtinguunt realiꝛ. 2ª dif.ſi ab inuicē differant rea liter:℞ Dico ꝙ nō.ſz tñ formaliꝛ. ¶ Sz q̄re non pñt differre realiꝛ:ſic̄ relones oꝛigīs:℞ Dico ꝙ relones oꝛi ginis ideo dr̄nt realiꝛ.qz ſunt res diſtictis realitati bꝰ.nō ſic ē h̄. ¶ 3ª dif.ſi ydee ſūt in deo ifinite:℞ Dico ꝙ ſic.qz nō appet bñ quo ꝓ eādē rōnē cogſcēdi poſ ſent cogſci idiuidua vt diſtincta.que ꝓ rōnes idui duales ſūt diſtincta.⁊ iō ſicut indiuidua ſūt infini ta ī poa.ſic ⁊ ydeas opz eē ifinitas oīno: aliogn non poſſent cogſci diſticte ⁊ inquātū ſūt diſticta. ¶ 4ª dif.ſi glibz beatꝰ videat oēs ydeas:℞ Dico ꝙ non.qz

ℜ deas ī deo formaliter poni.

ℜ deas ī deo poni pp quattuor.

Vide li.5.c.7. ⁊ alibi.

Impugnatio dictaꝝ q̄uor cāꝝ quadruplex.

c.ō ſpē i porphi° ℳ p. altoꝝ de ydeis ponendis vel non?

2.arti.

Cōclo q̄drupl'r Non aliqd abſolutū: nec ſpectū rōnis:ſz realē ſm dāmētalē diē formaliter ydea.

A.l.intellectum deficientem.

Respect⁹ duplr

Obiect⁹ q̄drupli citer.

Sapiēt̄ ē muta re ſntiam.recte ḡ cū paulo log⁹ cū vz.cēz paul⁹ loq̄ bar:vt paul⁹ 2c. 1.cor.13. Lane h.⁊ quere ſco.30.⁊ 31.di.1. Relo duplex.

Doctrina vbiq3 neceſſaria. Diffōnes cē ple rūq3 i pl⁹ diffini tis ⁊ appropria tas potiuſq̄ pro prias ꝓtingū.

Eſſe ad aliō ſecu maliꝛ ꝓtingit dr̄ plicit̄er.

Eſſe ſūdamentl relonis ⁊ term i plerūq3 variari,

D.q̄drupler ℜ dea q̄ſt a dīn a cēn⁹ diſtinguit.

Dſtia ydeaꝝ iter ſe q̄lis?

Tāge h̄ ſtantiaz ponderando bñ.

ℜ deas multipli cari in infinituz.

Plato nō nēcio vltre ydeas.

ꝑdiū duplex.

Plato diuersi/mode locutus ē de ydeis.

Tēgit Sco. sed ēn defende ipsuz vt expedit.

D. duplex.

Ydeas adorandas non esse.

Creaturas ieſſe cognito ab actu cognoscēdi diuino differre probat quintuplicter.

9.44. Plato ydearuz inuentor.

Forma quadruplex.

35.di.I.

Signū quadruplex circa gdita z ydealem.

sicut dicit Aug. nō opz videtē deū: creaturas videre. qz ydea vt ydea cogſci non pōt: nisi cognoscatur ydeatū. ¶ Sed ꝫ est diffi. vtrū ydee fm q accepit plato sint idē cū iſtis q̄s nūc ponim⁹. Dico q aliq̄ Plato fuit locutus sicut theologus de ydeis: sic̄ ponit Aug. qz ponit exēplaria esse p̄n^m. Aliq̄ aūt locutus fuit vt methaphisicus: z vt sic ydea nō ē aliō nisi rō gditatiua. z in illo intellectu ꝓsequtur eū Arist. De illo aūt loquar in q̄nibus sequētib⁹. Sz vnuz dubiū est loquēdo vt theologi loquunt̄: pp opionē doct. q vī ponere ydeas eē oba cognita. ꝓducta ī eē intelligibili. Sz nō vī ꝫ stare posse. qz accipio vnā ydeā. ſ. lapidē sic ꝓductū: lapis sic ꝓductus z a deo cognitus: nō ē adorandus z nō est eo fruendū: nec ē eternus: z deus nō est eo formal̄r sapiens. g̃ non est ydea. qz oēs ille ꝺditiones ꝓueniunt ydeis ꝟz q oñsuz est ꝓius p Aug. ¶ Sed sunt dif. ꝓma qz licz lapis in se non sit adorandus: tñ in ordine ad deum pōt esse. Dico q res q̄ de se non est adoranda: pp habitudinē ad q̄cūq; nō ē adoranda. Et ꝑterea: multo magis creatura in esse reali q̄ habitudinez hz ad deū realē: esset adorāda: q̄ illud q̄ nō hz habitudinē nisi rationis: cuiusmodi sunt oba cognita vt sic. ¶ z^a. qz alīq dicūt q iſta oba ī eē cognito nō differūt ab actu cognoscēdi diuino: z ideo pñt adorari z beatificari: z ꝓuenire eis ꝺditiōes predicte. ¶ Sz illō est ꝺ eos: ipſi. n. ponūt actū intelligendi diuinū esse in deo formal̄r: z non ipsa oba: z ite᷒ oia illa cognita sunt oba scōaria: z nō ille actus cognoscendi. Et ite᷒ oba hñt eē diminutū z sunt creabilia. et tñ actus intelligendi hz esse nobiliſſimū: z est increabilis. Et ite᷒ non sunt ꝑfectiōes simpl̄r: z tñ actus itelligēdi sic. Ultimo arguo sic. ꝫ lapis a deo cognitus est idem qō actus intelligēdi diuin⁹. ꝫ lapis ꝓduct⁹ in eē reali ē ꝫ lapis a deo cognit⁹: g̃ z̄c. ¶ Ad

VTrum ydee (arg^m. ꝑz. Qō. II.

Hic est sint in potentia obiectiua. intelligendū q sicut recitat Aug. 83. q. illud nomē ydea fuit a platone inuentū: z est idē qō forma. ¶ Forma aūt accipiť 4^r. Prīmo accipitur ꝓ ꝑfectione q̄ non est ps rei: sicut accīs dr esse ꝑfectio. ¶ z^o mō accipiť forma ꝓ eo qō est perfectio z ps rei. sicut aīa. ¶ 3° accipiť ꝓ ꝑfecciōe q̄ ē tota natura: vel totum cōpositū. ¶ 4° mō accipiť ꝓ rōne diffinitiua. z sic accipit plato. Jsto mō intelligendo dicit Scotus: vt ꝓius dictū est. q quiditas ꝓductiua in esse intelligibili est ydea. Illud vt dixi: non capio. qz aut ipse loquiť theologice: aut methaphisice. Si theologice. sic ꝑz q nō est ye᷒. Nā illo mō ꝟz Aug. est nobiliſſimū z ꝑstantiſſimū. gditas autē ꝓducta hz solū eē fm gd z diminutum. Si aūt methaphisice: certū est q ydea accepta 4° mō abstrahit ab omni productione. ergo vt producta nō ē ydea. ¶ Opz ergo imaginari 4^or signa ī quiditate. Prīmum est in quo est quiditas tantum. ¶ z^m est in q̄ est intelligibilis: qz itelligibilitas est veritas: z hec est eius passio. ¶ 3^m in quo aduenit sibi esse intellectum: esse enim intelligibile conuenit sibi ab intrīseco sicut ꝓpria passio: sed esse intellectum ab extrinseco z per accidens: z per cōsequens posterius. ¶ 4^m in q̄ intelligitur a creatura: z ꝫ est ei accīs z ꝓtingēs. z iō in 4° signo. qz qō ꝓuenit sibi in 3°. ſ. eē intelm a deo: ꝟz ꝓueniat sibi p accīs: sibi ꝓuenit necessario ab extrinseco. ſz q intelligať a creatura ē ꝓtingēs. g ditas g̃ ꝑius est q̄z sit ī eē cognito vl̄ itelligibilu: z vt sic hz eē ī po^a obiua. z sic ē ydea. Qō. III.

VTrum ydee sint in rer̄ nā. q nō. quia tunc essent separate. ¶ Cōtra. qz sūt gditates rer̄. g̃ sūt ī eis.

Hic primo videdū est de illis q ponunt ydeas precisas. Dicunt enī aliqui. q ydee ꝟz itellectū sunt precise. nā gditas in ꝑticularib⁹ semp est ꝺiuncta ꝺditionib⁹ idiuidualib⁹. z vt sic nō hz rōnez ydee. itellectus aūt a talib⁹ ꝺditionib⁹ eaz ꝓscindit. Et hoc patet. qz abstrahētiuz nō est mendaciū. sic ergo per intellectū precisa quiditas habet rationē ydee fm q plato z etiā Auicēna loquebaň de ydeis: fm q equinitas est tñ equinitas. nō faciēdo nunc mentionē de ydeis fm intētionē sancto᷒. ¶ Sed contra hoc arguo quadrupl̄r. Primo sic. qō ꝓuenit alicui per accidēs: nō cōuenit ei sub rōne formali vel ydeali: z vt ꝫ suppono iſta sunt idem: sed esse cognituz ꝓuenit gditati per accidens. ergo per illud non ꝓuenit sibi esse ydeā vel rationē formalē. ¶ z^o sic. qō ꝓuenit per rationē ydealē gditati. cōuenit sibi necessario: sed esse cognitū nō ꝓuenit necessario gditati: sed ꝓtingēter. ergo z̄c. ¶ 3° sic. intellect⁹ qui intelligit rez aliter q̄z sit. est falsus. si ergo est verus opz q ita sit in re: sicut cognoscit: sed itellectus intelligit quiditatē vel rationē formalē. vel rationē ydealē seq̄stratā z ꝑcisaz ab alys. g̃ ipsa est in re sic seq̄strata. z p ꝺns ꝑcisa. vl̄ itellect⁹ est falsus. ¶ 4° sic. sicut vnūq̄q; itelligiť. sic aptū natū est itelligi: z sic̄ aptū natū ē itelligi sic itelligiť: ſz illa gdita5 vl̄ ydea itelligiť sepata. seq̄strata vl̄ precisa. g̃ sic apta nata ē itelligi. ¶ Cōfirmať p p^m pn^m ꝺplexū. idē ꝟz eādē rōnē nō pōt eē cognitū z icognitū: ſz itellect⁹ terminať ad illā rōnē z nō ad illa que p accīs iſūt sibi. g̃ oz q ipa sit seq̄strata. hoc est distincta aliq̄ mō ab iſtis talib⁹ cōditiōib⁹ accītalib⁹. ¶ Et iō dicūt alq magis sequētes Auicēnā. q illa ꝑcisio nō soluz est ex pte itellect⁹: sed ēt ex pte obti. Hoc aūt declarať sic. qz q̄ iſunt in p̄ mō dicēdi p se. pri⁹ insunt q̄z q̄ insūt in z^o mō ex nā rei. z^o que insūt z^o mō. pri⁹ insunt q̄z que per accīs iſunt. 3° que iſunt per accīs sicut iferi⁹ accidit superiozi: sicut boi accidit ꝫ hō. 4° que p accīs: sicut accīs accidit subo. Et ꝟz ꝫ oz dare 4^or signa. Primū in quo illa de p̄ mō iſūt. z^m in quo illa de z^o mō. 3^m in q̄ illa que p accīs iſunt sicut iferi⁹ supiozi. 4^m in quo p accīs sicut accīs accidit subiecto. ¶ Jn p̄ ergo signo in q̄ gdita5 precedit alia signa: ipſa est ꝑcisa ab alys sicut itelligiť Uñ ꝟz accītalis abstractio sit p itellectū. abstrahibilitas tñ ineſt sibi ante omnē abstractionē intellectus z precisio quiditatiua.

Secundo videdum est in iſta qōne. Utrum ydee sint ponēde sepate. Et q̄ztuz ad hoc premittēdū est. q Ariſt. ꝟponit Platoni separationē realē. z Ariſt. attribuit ydeis q̄tuor conditiones. quas videť negasse Plato. Prīma est singularitas: qm̄ Plato posuisset vnū indiuiduuz singulare esse cōe pluribus. Secūda q esset ens actu existēs. Tertia q esset sepata local̄r. ſ. in aere. 4^a q mēsuraretur tēpore vel aliqua alia mensura. sic̄ existētia. Plato autē videť illas ꝺditiones oēs negasse ab eis. De prīma apparet. qz ponit ydeaz esse idem qō vle. qō est cōmune pluribus. Constat aūt q tale nō est indiuiduū. De scōa etiā apparet. quia

1. articulus.

ꝑ. oꝓ. alioꝝ.

z. phy. t. c. is.

5. meta. c. 1.

Impugnatio quadruplex

Aug. 83. q. q. 3z

z. oꝓ. alioꝝ quā vī imitari.

Sig^m q̄druplex ꝓntoꝝ t ipeſiōis

z^a articulus

Vide. 7. metha. t. c. 21. t inde colligite.

Defensio Plonis i pone ydearuz ꝫ Aꝛ. valde notanda.

nō ponit eā actu existētem: sed q̄ abstrahit ab actu ⁊ potētia. Tertiā etiā nō ponit. s. q̄ esset in loco: q̄z ponit ydeam ⁊ vl̄e idez: sed vl̄e nusq̄ est: sed abstrahit ab oī loco. Qui aūt grossi sunt intellectus: difficulter intelligūt: ⁊ solū est. q̄z nesciunt abstrahere. Sil̄r de quarta apparet: q̄z ponit q̄ abstrahit ab oī duratione: ⁊ sic ab exītia. Et iō q̄z rōnes quas facit Ar̄. solū arguūt supponēdo aliq̄ō istoꝝ: iō nō ꝯcludūt ꝯ Platonē. ¶ Sed q̄re Arist. voluit sic facere vna assignaī volūtas. q̄z habuit inuidiā ꝯ eū. sicut apparet in alys. Imponit. n. sibi q̄ opinio platonis fuit: q̄ melius eēt q̄ oia eēnt cōia: ⁊ arguit ꝯ eūdez de vxoribus. Et tñ certū est. q̄ licet plato illaꝝ opinionē teneret: quantū tñ ad vxores non tenuit: sed solū de alys. ¶ Alī dī q̄ Arist. fuit optimus physicus: sed pessim⁹ methaphysicus: q̄z nesciuit abstrahere: ⁊ iō pessimā methaphisicā fecit. Omisso ergo mō quē Arist. imponit platoni: ad declarationē veritatis inducunt 4^or ꝓnes. Prima ꝯ est q̄ nec̄iuz ē hoī ponere ydeas. Et hec ꝯ pz ex 4^or que mouerunt ipsum platonē ad ponendū eam. Primū est q̄ ꝓdicationē. Illa. n. predicatio vera est ⁊ essentialis: sortes est hō ⁊ in illo ꝓdicato. sor. ⁊ plato nullā hñt distinctionē: distinguunt aūt a seipsis. Et hec fuit necessitas ponere nāz humanā p̄cisam a ꝯditionibus mālibus. ¶ 2^m fuit q̄ diffōnem: q̄z. n. hō vnifozmiter diffinit in po^a. ⁊ in actu: ⁊ p ꝯs diffones sunt ī mutabiles. Vnde est q̄ necesse fuit ponere illa p̄ prie distingui. s. nās specificas ⁊ imꝑmutabiles ⁊ p̄cisas ab actu ⁊ po^a. ¶ 3^m est q̄ demōstratiōes que inuariabiles manēt: impoſe aūt est q̄ sint inuariabiles nisi ⁊ principia sint inuariabilia. principia āt p se nota ⁊ nec̄ia dep̄dēt a terminis: ⁊ p ꝯs termini sunt inuariabiles. ⁊ p ꝯs nāe specifice q̄ sunt signata termino ꝯz: opz eas esse inuariabiles ⁊ p̄cisas ⁊ absolutas ab omnibus talibus variationibus cō sequentibus indiuidua. Quartum est propter diuisiones predicatoꝝ que sunt necessarie et incommutabiles. Fit autem talis diuisio per quiditates ⁊ differentias quiditatiuas. Ad hec autem 4^or aspiciens Plato ydeas posuit cum cōditionibus quas sibi attribuit: vt patebit inferius. ¶ Secunda cōclusio est q̄ suppositis ydeis necesse est ponere eas p̄cisas: sicut ponit Aui. qñ dixit. q̄ equinitas ē tñ equinitas. Et hoc ꝓbaī. q̄z omne prius p̄scindit a posteriozi: sed rō ydealis vel qditatiua: quod p eo/dez habeo: in vnoquoq̄z est prioz oibus alys sibi cōuenientibus siue per se: siue per accidens. q̄ ⁊c. Minoz patet. q̄z illa de primo modo oīa alia precedūt. ¶ P. oē illud q̄ non est alicui intraneuz: pōt ab illo p̄scindi: cuz fm se etiam sit p̄cisum inquātuz extrinsecū: sed omnia que sunt in rōne formali ⁊ intrinseca ⁊ p̄cisa illa sunt intranea: oīa alia extrinseca. ergo ⁊c. ¶ 3^a conclusio est. q̄ ydee non sunt ponende platoni: sicut eas imponit sibi Arist. q̄. s. essent quedam monstra in aere subsistētia singularia. q̄z plato eas ponit vl̄ia ⁊ non singularia. Itē ponit eas simpl̄r sepatas ab omni loco ⁊ tempoze: ⁊ tamen Arist. ille ponit eas imponendo platoni quasi in aere. ¶ Confirmatur. q̄z non est verisimile q̄ tā preclarus p̄bs quem Aug. ⁊ omnes sancti alj super omnes cōmendant. hoc posuissz: quod omnino fuit absurdum. ¶ 4^a conclusio est. q̄ necesse est ponere ydeas seperatas: nō qdez local̄r: sz formal̄r: sicut Plato eas ponit fm suū itellectū: q̄z vbicūq̄z ē abstractio: ibi est formalis distinctio ⁊ sepatio. cū illō q̄ abstrahit ab aliquo sit ab eo absolutū ⁊ seiūctū: sz ille rōnes formales abstrahūt ab hic ⁊ nūc: quia per accīs eis ꝯueniūt. ⁊ eodē mō ꝯditiōes oēs ꝯsequētes indiuiduū ⁊ exītiam. Sil̄r q̄z ille qditates sunt ydee. nō solū in actu: sz ēt in po^a. hinc est q̄ ille qditates sūt ab exītia sepate formal̄r: sz nō local̄r.

Ignorantia abstractiōis plerū q̄z ꝯsequens ōcipit.

z. politicoꝝ.

Quare Ar̄. ipugnauit cōia pōne platonis ⁊ assignē rōnē duplicem.

Ar̄. pessim⁹ methaphysicus: dicitur alī ipz defendendo vbiq̄z vt scis.

Ꝑ. propria de pōne ydeaꝝ cōclusiōe quadruplici resoluta.

Plato posuit ydeas pp q̄tuoꝝ.

A. l. i seipsis. Et ex hoc ⁊c.

A. l. abstractas.

5. metha. c. i.

Ydeas nec̄io ponēdas cū Aui. ⁊ plone sane intelligēdo: nō āt cuz figmētis Arist.

Diuinus plo cōmendatur.

¶ Cōtra ístas ꝯclones instaī 4^r. Prio. q̄z pauciss̄i mi ponūt ydeas: ⁊ tñ nullus negat rōnes formales īter theologos. eo q̄ illa positio sit ifamis. ¶ 2° q̄z p̄cisio quā ponit Auic. nō negaī in mō cōcipiēdi: sz bñ negaī in re. cū ibi talia sint imꝑcisa. ¶ 3°. q̄z credēdū est in hoc Arist. cū fuerit discipulus platonis. ¶ 4°. q̄z sicut ydee abstrahūt a ꝯsiūctiōe ꝯsite eas: eo q̄ sint qdaz respectus: ita ⁊ a separatiōe. Si enī ex sua ratione formali diffinitiua essent separata. nunq̄z possent esse cōiuncta. ¶ Ad p̄mū dico. q̄ ratio quare non ponūtur cōiter ydee. nō est nisi ꝓpter infamiaz vocabuli: quā sortitus est ex intellectu malo quē Arist. īponit platoni: sz dū mō res sit manifesta: de vocabulo nō est curāduz: sicut docet Aug. de quātitate anīe. ¶ Ad 2^m dico. q̄ circūscripto oī opere ītellect⁹ equinitas est tñ egnitas cum tñ exītia: ⁊ illa alia que ꝯueniūt sibi per accīs non sunt quiditatiue aliq̄ō eoꝝ. ⁊ illa est p̄cisio Auicē. ¶ Ad 3^m quare Arist. īposuit platoni falsum. De hꝫ pōt dici sicut superi⁹ dictuz est. ¶ Ad 4^m dico. q̄ p illā separationē nō itelligim⁹ respectū distātie aduenientē: sed solā precisionē que est fundamentalis sz quā abstrahit ab hic ⁊ nūc. ¶ Itelligēdū tñ ad declarationē eoꝝ que ꝯcedit plato de istis ydeis. q̄ ille a 4^or abstrahūt. illo mō q̄ dictū est. Prio ab hecceitate que ponīt indiuidualis ꝓprietas: q̄z oē īferi⁹ accidit supioꝝi suo. Rō aūt formalis est cōis ab idiuidua. qditas aūt cōis ab eo q̄ sibi per accidens ꝯuenit abstrahit. 2°. abstrahit ab hꝫ ⁊ nūc. hꝫ est a loco ⁊ duratōe. hec enīz ꝯsequunt indiuidua. 3° abstrahit ab oī exītia ⁊ actualitate. q̄z act⁹ ⁊ potētia. existere ⁊ nō existere. nō diuersificāt eēntiā. ⁊ sic cū eadez qditas possit esse in potētia ⁊ in actu abstrahit ab vtroq̄z. 4° abstrahit a subsistentia ⁊ realitate: q̄z realitas ⁊ existētia cuz actualitate ponuntur modi intrīseci. a quibus abstrahit qditas. Aristoteles autem imponit Platoni ydeas fm q̄ nō abstrahūt ab aliqua istaꝝ. q̄z īponit sibi q̄ sint singulares. 2° q̄ sint locaī separate. 3° q̄ sint existentes ⁊ durātes. 4° q̄ res quedā. fm aūt platonez ⁊ veritatē. ydee ⁊ qditates abstrahunt a quolibet illoꝝ. ¶ Sed hic sunt difficul. Prima. que fuit necessitas ponēdi illas. ¶ Dico q̄ sicut fuit dcm a principio positionis earuz q̄ ꝓpter quattuoꝝ ad que valent. Primo ad saluādum entiuz participationem: quia oē ens per participationez oz redire ad tale per essentiā. cū oē impfectū opoꝝteat reduci ad pfectū. ⁊ ideo cū q̄libet suppositus hominis sit hō participatione nāe specifice: ⁊ nō p. opz deuenire ad illud q̄ seipso est humanitas p. et illud est qditas ⁊ ydea hoīs. 2° ad saluādū entiū gnātionē: sz Arist. dicat ad hoc eas nihil valere: tñ pōt dici q̄ valeāt isto mō: sz. n. idiuiduū generet: tñ terminus formalis primus est ipsa natura ⁊ principiū producti ⁊ vtplurimuz in omni generatione vniuoca: sz talis ē ipsa qditas specifica siue ydea. Tertio ad saluāduz vl̄iuz ordinem ⁊ coordinationez in generibus ⁊ spēbus. ⁊ oēs p̄dicamētoꝝ coordinationes

Obiicitur quadrupliciter.

Quare pauci theologoꝝ posuerūt ydeas?

Vide sco. 3. dist. 2. q. 1.

Ydee a q̄tuō abstrahūt fm vitā ⁊ plonē: sz op po^m posuit Ar̄.

A. l. ab exītia.

D. triplex.

Nec̄itas ponis ydeaꝝ q̄druplex

fiũt ſm gditates ꝑcíſas. vt abſtrahunt ab oĩb⁹ que inſunt per accñs. ¶ 4°.ad ſaluãdũ ſcíaꝫ iuariabilitatẽ:qz cũ varietates ſcibiles ſint ĩcõmutabiles. oz ꝙ ꝓplexiones ſcite bẽant terminos qui non varient.cũ ex ipſis ꝓplexiões depẽdeãt: ſed termini nõ ſunt ĩcõmutabiles vt exiſtunt.cuz ſic q̃tidie varient:ſz ſolũ gditates vt ab exñtia ꝑſcidũt. ¶ Sz diffi.eſt vtꝫ ille gditates ſint in aĩa vel in reꝫ nã.

Ydee ꝑ ſe nuſq̃: g accñs vo i aĩa ⁊ in reꝫ nã.

¶ Dico ꝙ ꝛz ſe nec in aĩa nec in reꝫ nã:ſz nuſq̃:eo ꝙ abſtrahunt ab oĩ vbi q̃lr̃cũq; accepto.ſunt tñ in aĩa obiectiue per accñs: qz accidit eis ꝙ ĩteligãt. Sũt ẽt in reꝫ nã ꝑ accñs: qz accidit eis ꝙ actualr̃ exiſtãt.Et ĩõ ſm ſe dicunt ſepari. ꝑ accñs aũt ſunt cõuncte. ¶ Sz qũo pñt talia eſſe in plurib⁹. Dr̃ ꝙ eis accidit eẽ in plurib⁹:qz hoc eis ꝓuenit per ꝓpetates ĩdiuiduales.qb⁹ per accidẽs ꝓiũgunt. ¶ Intelligẽdũ tñ ꝙ hꝫ gditates ꝛz poſſint dici ydee. nõ tñ vocant a theologis ydee:ſed tñ illa que ſunt in mẽte diuina. ¶ Ad arg^m ꝓz. Qõ. IIII.

Mõdlis reſolo

VTrum ydee ſiue vlia habeãt eſſe in aĩa nr̃a.ꝙ nõ.qz nõ ꝑdicant de anima. ¶ Contra.qz in eſſe cognito ſunt in nobis.

Hoc ſuppoſito ꝙ vniuerſale ſiue idea ẽ qõ eſt aptũ natũ eẽ in plurib⁹.nõ idẽ nuõ ſicut eẽntia diuina in pſonis:ſed idẽ ſm rationẽ fozmalez.

Ꝟ. aliozꝫ quadruplex.

Quidam aũt q̃tũ ad iſtã qõnẽ.4.opiniones. ꝓima. ꝙ vlia ſunt tñ in aĩa ⁊ nullaten⁹ in re exr̃.qz gcgd eſt in reꝫ nã.eſt ſingulare.⁊ ĩõ oz ꝙ vlia ſint ab aĩa fabzicata. 2ª.ꝙ vlia hñt eẽ in reꝫ nã ⁊ nõ in aĩa:ſed vlia nõ ſunt extra ſua particularia. cũ totuz nõ ſit extra ſuas ptes.nec differat ab eis realr̃:⁊ ĩõ ſicut particularia ſunt tñ in re extra.ita ⁊ vlia. 3ª.ꝙ vlia ptim hñt eẽ in re extra.⁊ ptim in aĩa. 4ª.ꝙ vlia hñt eẽ vno mõ in aĩa.ſ.obiectiue.⁊ alio mõ in rerũ nã.ſ.ſubiectiue:qz ĩueniunt ĩ ſuis particularib⁹ eẽntialiter:⁊ obiectalr̃ in ĩtellectu.

Impugnatio dcãrũ op.q̃druplex

¶ Prima via non põt ſtare:qz de entib⁹ creatis in aĩa nulla eſt ſciẽtia realis:⁊ tñ oĩs ſciẽtia eſt de vli.nõ enĩ eſt veriſimile ꝙ veritates per ſe note ⁊ demõſtrate depẽdeãt ab aĩa nr̃a:cũ tñ oziãtur ex ſuis terminis. ¶ Nec ſcõa.ꝙ ꝓiozi nõ repugnat eẽ ſine poſteriozi in aliquo ſigno:ſz vlia ſunt ꝓza particularib⁹ ſm ordinez nãe. ¶ Nec 3ª.qz eadẽ ſimplex gditas nõ põt eſſe ens rõnis ⁊ ens reale:ſz vlia hñt diffinitiões entiũ ſimpliciũ ⁊ per ſe vnũ faciẽtiũ.q̃ ⁊c. ¶ Nec 4ª.qz eodẽ mõ dr̃ de hac albedine ſingulari:qz habz eſſe obiectiue in aĩa ⁊ ſubiectiue in reꝫ nã.hic aũt non queriẽ niſi de rõne fozmali.

Ꝟ. ꝓpria.

Vlia ab eẽ i aĩa ⁊ eẽ aiaz ſiue in reꝫ nã ꝑſcidere.

¶ Ideo videt̃ dõm ꝙ vlia ꝛz ſe nõ hñt eẽ in aĩa nec in reꝫ nã:qz tota coordinatio ꝑdicamẽtalis videt̃ eẽ ĩcõmutabilis cir cũſcripta oĩ conſideratiõe nr̃a.⁊ ẽt reꝫ actuali duratiõe.cũ in coordinatõe tali fũdent̃ multe regule ĩcõmutabiles.⁊ illa duo.ſ.in aĩa vel in reꝫ nã ſunt pure ꝓtingẽtia. ¶ Et cõfirmat̃ iſta ſnĩa: qz accidit homini ſm ꝙ hõ eſt.eẽ in actuali exñtia.Si.n.per ſe ſibi ineẽt.ipoſſe eſſet ipſuz nõ exiſtere:⁊ ĩõ nõ eſt per ſe in reꝫ nã. Itẽ accidit homini ꝛz ꝙ hõ eſt. ꝙ ſit in nr̃o ꝓceptu.aliogn cũ nõ itelligeret̃ corrũpetur.ſi per ſe eſſet in ĩtellectu. Unde ex iſtis patz ꝙ nullus tale eſt in aĩa nec in reꝫ nã.niſi per accidẽs. ¶ Cõtra tñ iſtã ſnĩaz iſtat̃.4ᵗ. ꝑ.qz ens rõnis ⁊ens reale imediate diuidũt ens:⁊ ens rõnis eſt in aĩa:⁊ ens reale in reꝫ nã. ¶ 2° qz ſupioza ĩueniũtur fozmalr̃ in ſuis ĩferiozibus: ſed ꝓticularia ſunt in re extra.ergo ⁊ vlia. ¶ 3°qz obiecta cognita relucent in ſuis repñtatiuis. vlia cuz ſint obiecta cognita ab aĩa nr̃a:hñt in aĩa nr̃a repñtatiua. ¶ 4° qz illud qõ nõ eſt in aĩa nec in reꝫ nã:vr̃ eſſe nuſq̃. tale autẽ videt̃ ſimplr̃ nihil. ¶ Ad ꝑm dico.ꝙ vlia pñt dici realia entia:eo ꝙ ſunt apta nata eẽ actualiter in reꝫ natura ⁊ habere realitatẽ:ſed per accidens habẽt eã actu:ſicut homo:licz per accidẽs rideat.eſt tñ riſibilis per ſe.

Qualr̃ vlia ſint realia ⁊ i ſuis ꝓticlarib⁹: ⁊ i aĩa ⁊ nuſq̃.vlõ nõne

¶ Ad 2ᵐ dico.ꝙ vniuerſalia ſunt in ſuis particularib⁹.per ſe quidẽ ex parte particulariũ:ſz per accidẽs ex pte ipſoꝫ vniuerſaliuz:ſicut accidit homini eſſe ſozte. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ vniuerſalia ſunt quidẽ obiectiue ⁊ repzeſentatiue in anima noſtra.ſz hoc accidit eis. ⁊ ideo per ſe nõ ſunt ibi. ¶ Ad 4ᵐ rudis multũ apparet qui nõ põt ꝛcipere aliqõ abſolutũ ſine reſpectu ꝓſequẽte ipz:⁊ ĩõ cũ eẽ hic vel ibi.in iſto vel in illo ſint reſpectus ꝓſequẽtes illud cui attribuũt̃.gditas vlis ꝛz ſe nuſq̃ eſt.ſz abſtrahit ab oĩ hic vl̃ ibi eẽ.

D. ſextuplex.

¶ Sz hꝫ ſunt diff.ꝓria eſt de illo vli qõ ſic abſtrahit ab aĩa ⁊ reꝫ nã.vtꝫ vt ſic ſit ens ab aĩa fabzicatũ.vel nõ. Dico ꝙ nõ eſt fabzicatũ ab aĩa:qz tale nũq̃ abſtrahit ab eẽ in aĩa:ſz eſt nõ fabzicatũ ab aĩa. eo ꝙ abſtrahit ab oĩ ꝑductiõe.nec tñ ꝑ hoc eſt ens reale:ſz ſolũ natũ eẽ ens reale.⁊ ſic ꝓcedit̃ eẽ reale in potẽtia ⁊ nõ in actu.

Vlr̃ abſtrahit ab oi ꝑductiõe

¶ 2ª diff.qz videt̃ ꝙ gditas ſm ſe nõ eſt vlis nec ꝓticularis:cũ vl̃e ⁊ ꝓticulare ſint diuidẽtia alic⁹: eo ꝙ oppoſita:⁊ ſic gditas abſtrahit ab vtroq; ſicut diuiſũ a diuidẽtib⁹. Dico ꝙ gditas ꝑcíſa nõ eſt vlis:qz rõ vlis eſt rõ cõicabilitatis.illa aũt cõicabilitas ẽ q̃ſi paſſio gditatis.Et ĩõ ſic ſubz abſtrahit a ꝑpa paſſiõe:ita gditas vltimate ꝑcíſa.

Vlr̃ ꝓticlarítas ⁊ alr̃ ſingularitas ꝓuẽt gditati

¶ Itẽ rõ vlis eſt reſpectiua iq̃m talis.cũ diffiniat̃ per ſuũ terminũ.⁊ ab hac abſtrahit rõ gditatis.ꝓticularitas aũt ꝑ accñs ꝓuenit ei:qz põt eẽ ſine ſingularitate:nõ tñ ſine cõicabilitate. Et ĩõ licz ipſa gditas nõ ſit vlis in ꝑ mõ:tñ bñ in 2° mõ dicẽdi ꝑ ſe.et illud abſtrahit ab oĩ ꝑ accñs. ¶ 3ª dif.ẽ.cũ rõ vlitatis ⁊ ꝓticularitatis ſint oppoſite. ⁊ ꝓ ꝓñs ĩcõpoles. qũo vna ꝑ ſe ⁊ alia ꝑ accñs ineẽ pñt.cũ alicubi non poſſit ieẽ aliqõ ĩcõpoliũ ꝑ ſe.ſi alter̃ ieẽ põt ꝑ accidẽs:tũc ſegt̃ ꝙ oppa eẽnt ꝓpolia. Dico ꝙ ſic eẽna per ſe in dinis ẽ cõicabilis.⁊ pr̃one fit icõicabilis vt eſt in ꝓſona.ita gditas de ſe ſemp eſt cõicabilis: ſz vt eſt in idiuiduo eſt ĩcõicabilis ꝑ heceitatẽ. Ita ⁊ nã gnis de ſe eſt ideterminata ad diuerſas ſpes: ſz tñ ꝑ dr̃iaz ẽ ẽtermiata ad alterã. ⁊ tũc nõ ĩſunt illa oppta ꝛz idẽ:ſz cõicabilitas ꝑ nãz.icõicabilitas aũt ꝑ aliã ſupueniẽtẽ cãz.

Quidditas qualiti cõicabil⁹ ⁊ incõicabil⁹ dici ꝑt.

¶ 4ª di.ẽ.qz gcgd ẽ in ſingulari ẽ ſingl̃are:q̃lr̃cũq; ⁊ ĩõ q̃lr̃cũq; põt vl̃e ĩ aia vl̃ in reꝫ nã.⁊ cũ ĩ aĩa ſit ſingl̃ariter. vl̃e erit ſingl̃are. cũ ẽt ea q̃ ſũt ex̃ ſint ſingularia.ſequitur ꝙ nulla vlia erũt niſi ſingularia. Dico ꝙ vlia in ſingularib⁹ ſũt ꝑ accñs ſingularia:ſic̃ illa q̃ ſũt abſoluta ꝛz ſe ꝑ accidẽs referunt̃. Et quẽadmodũ foza in mã dr̃ mãlis. Uñ ⁊ aĩa rõnalis:ſz ſit ſpũs:tñ hec dr̃ia rõnalis ſubalternat̃ cozpozee.

Vlr̃ ꝓticlarítas ⁊ alr̃ ſingularitas ꝓuẽt gditati

Ꝟ. ſco.ꝛ.di.z. optime. Ar.l.cũ aia.ſit ſingularis ⁊ ſic ſingulare erit vl̃e.

¶ 5ª diffi.qz infinite auctes auctoꝛ ſonat ⁊ dicũt ꝙ ĩtellectus facit vniuerſalitatẽ in reb⁹:⁊ vlia ſunt ab aĩa fabzicata. Dici põt vt viteꝛ ſcãdalũ ſequẽtiũ eos.ꝙ ĩtellect⁹ noſter ꝓducit vlia in eẽ cognito:qõ eſt eſſe obiectiuũ ⁊ ſm gd.⁊ dat eis eſſe cognitũ nõ eẽ ſimplr̃.⁊ ſic ſm tale eſſe põt dici eoꝛ cã. ¶ Et ſi dicaꝫ.ꝙ idẽ eſt de ſingularibus. ꝓteſt dici ꝙ ſingularia ab intellectu

Cõmẽtator.I. ō aĩa.cõmẽ.5.

Obiect̃ q̃druplic.

Qualr̃ inte⁹ſac vlitatẽ:⁊ q̃lr̃ vlia hñt eẽ in aĩa.

nostro ꝓm se nō itelligunt. ¶ 6ª diffi. est. qz ifinite auctozitates etiaz vident sonare. q vle a quocūqz causet. hz tñ esse in aia ꝓ se. Dico q oēs ille auctoritates sunt exponēde obiective: qz vt sic non hñt esse vniuersalia nisi in aia. ⁊ ꝓto tāto dr ens ratiōis denoiatiue tñ. ⁊ non quiditatiue. ¶ Ad argm pz.

¶ Distinctio. XLVIII. Qō. I.

Sciendum quoqz est ⁊c.

Jo.zo.

CIrca distinctionez 48am. Quero. vtrū deꝰ bēat in se formaliter sciaz speculatiuam. q sic. qz Hugo in ꝑnō celestis Dierar. ponit theologiā sub speculatiua. deꝰ habz theologiam. ḡ. ¶ Cōtra. qz hec scripta sunt vt credatis. ḡ ⁊c. ¶ Dic ꝑmo insistēdū est circa terminos. zº circa quesituz. ¶ Circa terminos. ꝓmo videdū est qd sit speculatio. Secundo quid sit speculatiuum.

ꝑº articulus. 1. pars. Speculatio qd? Elide sco. i plo. inia ⁊ metha. ⁊ 6. meta. ⁊ alibi. Objicit qdrupliciter. 9. meta. t. c. 16. De mystica theologia.

Quantuz ad ꝑmdico sicut dicit doc. q speculatio est opatio itellectiua que nō est relatiua alteriꝰ: sed est grā sui. ꝓmuz est de se notū. zmetiā pz. qz ad nihil aliō extra se ordinat. ¶ Sz 3 4r. ꝓmo. qz nihil est grā sui nisi vltimꝰ finis. zº. qz oīs actꝰ imanēs videt grā sui. qz oīs talis est finis ḡ nō solū speculatio. 3º. qz hz Dyo. oēs scie ordinant ad theologiā: sz sicut habitꝰ ad habituz: ita actꝰ ad actū. ḡ oēs actꝰ aliaꝝ sciaꝝ ordinantur ad actꝰ theologie. ⁊ per ꝺns sunt nō sui grā. 4º qz oēs actꝰ ordinant ad felicitatē. ḡ nullus sui grā. ⁊ sic nulla speculatio. ¶ Ad ꝑmdico. q hz intelligi q scia speculatiua nō ordinat ad aliō vt in aliquē actū vlteriozē regulādū. Unde nō est grā alicuius actus vlteriozis quē regulat: lz ordinet in aliud: sicut ī vltimū finē. ¶ Ad zmdico. q lz actiōes q dr opōnes imanētes: nō sint alteriꝰ. sic q sint ꝓductiui alicuiꝰ termini eo mō quo actiōes trāseūtes: tñ pñt esse gratia alteriꝰ tanqz ab eis regulati. ¶ Ad 3m ⁊ ad 4m eodē modo dico. q lz actus aliaꝝ sciaꝝ ordinant ad actꝰ theologie: nō tamē vt regulatiui. Similr lz oēs actus ordinant in felicitatē: sicut in finē. nō tñ vt regulatiui. ¶ Quātū ad zm videduz est. quid sit speculatiuū. Ubi sciēdū q sicut opera dicunt humana. nō gdē ꝓpter aliquid intrinsecū: sed denoiatione extrinseca: ita speculatiuū se habz ad actū speculationis. sicut esse itellectiuū ad actū intellectionis. Unde sicut itellectiuū nō dicit nisi vim causatiuā actus itelligēdi: ita speculatiuuz nō dicit nisi vim elicitiuaz ⁊ causatiuā actus speculādi. ¶ Et ꝑm hoc intelligēduz q pfectio speculatiua dicit quadruplr. Aliquādo sicut potētia. Et isto modo diuiditur itellectus in speculatiuum ⁊ practicuz. Aliqñ sicut habitus. Et sic sciētia speculatiua diuiditur ꝓtra practicā. Aliquādo sicut spēs. Et isto mō dicimꝰ q spēs arche in mēte artificis ē practica. species vero triāguli speculatiua. Aliqñ sicut obiecti. Et isto mō dicimus q moralis negociatur circa māz practicā: ⁊ metaphysicus circa speculatiuaz. ¶ Sed hic occurrit diff. Quid addit rō speculatiua vltra pfectionē speculatiuā. cuz ille pfectiones cōueniāt in rōne speculatiui ⁊ nō in rōnibꝰ specificis. Dico q solū respectū aptitudinalez. qui est per se passio eius: sicut itellectiuū supra intellectū.

2. pars. Speculatiꝫ qd? Qualr speculatiua nō ordinat ad aliud ⁊ sic ordinari ad aliud ⁊ non: contingit dupliciter. Actiones imanētes qlr sint alterius ⁊ nō? Perfectio speculatiua ādrupliciter. ⁊ valde pōdera. Dubiuz. 2. arti.

Hunc videduz est de quesito. Et quantum ad hoc itroducunt quatuoꝛ cōclusiones. ꝓma est. q sciētia quā deꝰ habet de nālibus est speculatiua. Doc ꝓbatur. qz sciētia que ē de obiecto speculabili ē speculatiua: sed sciētia quā hz deus de nālibus. eque est de obo speculabili sicut nostra. ergo est speculatiua. ¶ 2a ꝯclusio est. q sciētia quā deus hz de rebus moralibus est speculatiua. ꝓbatur: quia illa sciētia est speculatiua que est sui gratia: ⁊ non ordinatur ad aliquid aliud regulandum: sed scientia dei de moralibus est huiusmodi: qz non pōt regulare actum volūtatis: eo q in cōtingētibus actꝰ volūtatis precedit actū itellectus. oē aūt qō ordinatur in aliud vt regulandū ab eo. est ꝓius eo qō regulatur. ¶ 3a ꝯclo est. q scia quā hz deꝰ de mathematicis est speculatiua: qz illa scia est speculatiua q̄ est circa obiectum: circa qō nō pōt volūtas errare moralr: sz circa obiectū sciētie mathematice nō ꝓtingit aliquā volūtatez errare. vtpote q triangulus habeat. 3. ⁊ sic de singulis. ergo ⁊c. ¶ 4a cōclusio est. q sciētia dei de metaphysicis est speculatiua: qz quiditates nō sunt talia circa que volūtas posset errare. eo q nō habz circa ipsa nisi actū simplicis cōplacentie. qui necessario est rectus. ¶ Sed cōtra hoc arguit quadruplr. Primo sic. quia oīs scientia factiua est practica. sciētia de naturalibus in deo est factiua. ergo ⁊c. Minoꝛ patz. qz deus nālia per moduz artis ꝓducit. ¶ zº. qz quecūqz sunt eiusdem ratiōis. quicquid cōuenit per se vni: ⁊ alteri. hoc patz ex suis predictis: sed scientia moralis in deo ⁊ in nobis est eiusdē rōnis. ⁊ in nobis est practica: sicut pz. ḡ ⁊ in deo. ¶ 3º. qz per sciētiaz quā habeo de spera. vtpote q oēs linee ducte a centro vsqz ad circūferētiā sunt equales: produco sperā: ⁊ tñ si nō haberē hanc sciam eo modo nescirez eā ꝓducere. ergo ⁊c. ¶ 4º qz voluntas diuina sic diligit angelos sicut intellectus diuinus dictat eos diligēdos. Si enīz frueret eis moralr esset obliqua. eo q itellꝰ dictat q vteduz est eis precise ⁊ nō fruēduz. ¶ Ad ꝑmuz dico. q deus de nālibus hz sciam ⁊ artez. ⁊ illa differūt. qz sciētia tractat de passionibꝰ vlibus: sicut q celū est mobile. ⁊ nō de particularibꝰ. Ars aūt ꝯsiderat de eis vt ꝓducibiles in esse. ⁊ per artem nouit qō debēt ꝓduci in esse. Et dato q nesciret qō debērent ꝓduci in eē. adhuc posset hr̄e nālem phiaz vt distinguit ꝺ artē: sicut multi forte sunt q eā hñt. ⁊ tñ nō hñt artē. ¶ Ad zmdico. q scia moralis ex ratione trāscēdēti: in qua ꝯuenit cū scia que est in ōo. nō est practica: sed rōne illiꝰ q̄litatis ānexe sibi in creaturis: quā circūlogimur per sciam moralē: ⁊ iō nō segt q in deo sit practica. ¶ Ad 3m dico. q mathematicꝰ si facere sciat sperā. hoc erit p artez. nō p scias mathematicā: sicut dictū est de nālibꝰ. Uñ in oībꝰ talibꝰ oz ponere cū habitu scie quā hz: habitū artis sil. ¶ Ad 4mdico. q accipiēdo metaphysicā ꝓprie vt est de ente ⁊ qditatibꝰ abstractis: illo mō esset dicēdū q nūqz talis esset directiua volūtatis eo q volūtas circa talia nō hz nisi actuz simplicis ꝓplacētie. Sed tñ de itelligētys pñt alie ꝑpetates sciri: vtpote q sic ōbēt creari: q sic sūt diligēdi. Et sic de talibꝰ nō est ꝓpe metaca: sz ars vt sūt factibiles: ⁊ moralis vt sūt diligibiles. ¶ Sz tūc ē dif. qz sic dicēdo vr̄ q in deo sint due scie morales: qz vna circa vlia. ⁊ alia circa pticularia. Dico q circa moralia nēcia pōt poni q illa p̄cedit voluntatē. circa ꝓtingētia nō. qz segt.

Qō. II.

Cōclo q̄drupliciter. Aliō hūc i ꝑ suo q icipit. ad oziēte pte. 3. vbi diffusius ⁊ melius hanc māz examiat: qz sconzat fidelius ibidē. Sciaz dī denālibꝰ moralibus mathe. ⁊ metha. speculatiua sore. Objicitur quadrupliciter. De nālibꝰ sciam ⁊ artē deū hre. Scia moralis in ōo ⁊ in nob ꝓuenire ⁊ differre. Mathematicā vt talē sperā nō placere. Metaphisicaz nō esse directiuā volūtatis. De moralibꝰ nostraz duplicē in deo poni.

Vtrum in deo sit scientia practica. ꝙ nō. qz Aug. diuidit scientiaz in practicā ⁊ speculatiuā. scīa aūt ōi videt reduci ad speculatiuā. ¶ Cōtra. finis precepti ē caritas. ¶ Dic sicut in precedēti questione est procedēduz. Primo de terminis. Secūdo de quesito.

Vtere de ci. vt alibi.

Ro. 13.

Quantum ad p̄m opz p̄mo videre. qd est praxis. z° qd practicū. ¶ De p̄mo multi modi sunt dicēdi. Alig. n. dicūt ꝙ praxis est actus voluntatis tam circa finem q̄z circa ea que sunt ad finem. ¶ Aly dicūt ꝙ praxis nō est actus elicitus: ſz tm̄ imperat⁹. ¶ Aly dicūt. ꝙ praxis nō est oīs act⁹ imperat⁹: ſz tm̄ ille q est in potētys executiuis. ¶ Istis p̄missis pono qd est praxis. Fm verioꝛē sn̄iam. Fm ea que mihi apparēt. ¶ Dico ꝯ. ꝙ praxis est opatio regulata a rōne. praxis in greco idē est ꝙ operatio. nō oīs: sed inq̄tū regulabilis. qz nulla operatio dr̄ praxis nisi regulabilis. Et iō oīs opatio boīs vt est boīs. preter actuz rōnis pōt dici praxis. eo ꝙ oīs talis sit regulabilis a rōne. ¶ Sz cōtra hoc inſtat 4⁹. Primo in iaiatis. Nā act⁹ rez inaniatarū non sunt praxes: ⁊ tm̄ sunt regulabiles a rōne. sicut p̄z de sagitta que dirigit̄ a sagitante. ⁊ de gubernaculo nauis. per qō dirigitur ipsamet nauis. ¶ z° in aiatis. Nā act⁹ eoz sunt regulabiles: sicut equus in currēdo ⁊ quiescēdo: ⁊ tm̄ nō sunt praxes. ¶ 3° in geometricis. Descriptiōes. n. geometrice regulāt ab habitu illo: ⁊ tm̄ nō sūt praxes⁹. ¶ 4° habitus astrologie regulat opōnes astrologie circa celestia nō obstāte ꝙ tales opatiōes nō sint praxes. ¶ Ad p̄m dico ꝙ act⁹ inaiatoꝛ quaten⁹ regulātur eaten⁹ sunt praxes: qz sunt act⁹ potētie executiue boīs que sūt verissime praxes. Unde tales act⁹ inaiatoꝛ ꝓput subiacent nr̄e directioni: sunt ēt act⁹ potētie nr̄e executiue. Et illo mō sunt regulabiles ⁊ praxes. ¶ Ad z^m de brutis dico. ꝙ bruta dirigūtur per actū potentie executiue boīs. ⁊ ille est vere praxis: qz talis act⁹ est ip̄erat⁹ a volūtate. ¶ Ad 3^m dico ꝙ geometer acgrit duplicē habitū. s. artem ⁊ sciaz. Unde nō sufficit hr̄e scīaz de archa in vli ad hoc ꝙ sciat facere archā: sed opz ꝙ hēat aliū habituz directiuuz ⁊ regulatiuū ꝓtractiōis. applicationis man⁹ ad istrumēta. ⁊ talis habit⁹ est ars. ¶ Ad 4^m dico ꝙ astrologus mēsurat: ⁊ facit tales operationes. nō directus a scīa in vli: sed per artē. Unde in talibus gnāliter opz semp ponere duos habitus vnū directiuū. ⁊ aliū scialem. ¶ Ista descriptione declarata. īducunt̄ quattuoꝛ ꝯclusiones. Prima ē. ꝙ nulla operatio alia dr̄ praxis nisi act⁹ volūtatis: qz nulla alia est regulabilis a rōne nisi act⁹ volūtatis. Et hoc ꝓbatur. qz omne regulatū est posteri⁹ regulāte: ſz nulla opatio essentialr̄ est posterioꝛ actu itells: nisi act⁹ volūtatis: qz dato ꝙ aliq̄ opōnes sequant̄ que sunt aliaꝛ potētiaꝛ: tm̄ h̄ est per accns: qz nulla sequit̄ gn aliq̄ eiusdez rōnis potuerit precedere. Et sic patz ꝙ per se non videt̄ posterioꝛ: ⁊ p ꝯsequēs nec regulabilis. ¶ z° ꝯclo est. ꝙ taz actus imperat⁹. q̄z etiā elicitus vterq̄ est praxis: qz vterq̄ est regulabilis a rōne. ⁊ ptigit errare circa vtrūq̄. ¶ 3ª ꝯclusio est. ꝙ actus volūtatis tā circa finē q̄z circa ea que sunt ad finem est praxis: quia circa vtrūq̄ ptingit errare ⁊ bene agere: ⁊ omne tale est regulabile. ⁊ per ꝯsequēs praxis. ¶ 4ª ꝯclusio est. ꝙ actus volūtatis elicitus est primo praxis: qz qñ cūq̄ aliquid cōuenit alicui per habitudinē ad aliō illi alteri p̄mo ꝯuenit esse tale: sed actus imperat⁹ nūq̄ regulatur nisi mediāte actu elicito. ergo sibi p̄mo ꝯuenit regulari: sed cui ꝯuenit p̄mo regulari: sibi cōuenit p̄mo esse praxim. ergo actui elicito primo ꝯuenit esse praxim. ¶ Sed occurrūt quattuoꝛ diffi. Prima est. si oīs actus voluntatis est praxis. ¶ Dico ꝙ nō. qz oēm actū itellectus pōt sequi aliquis actus volūtatis. ⁊ si ille actus est praxis: seqūt ꝙ quelibz sciētia erit practica. ¶ Dico ergo ꝙ solū ille actus volūtatis est praxis q est circa illa: circa que ptingit errare ⁊ bene facere. Circa aūt vlia ⁊ quiditates ⁊ ydeas nō babetur nisi actus ꝯplacētie: in quo nō cadit erroꝛ. ¶ z^a diff. si aliquis actus intellectus pōt esse praxis. Dicit Doc. ꝙ nō. qz practicuz fit per extēsionez ad praxim. illa aūt extēsio nō pōt esse ifra eādē potētiā: sed practicū est in intellectu. praxis aūt in volūtate. ¶ 3ª diffi. est. qz videtur ex dictis sequi. ꝙ oīs sciētia erit practica: qz in omni sciētia actus ꝯclonis est actus regulat⁹ a premissis: ſz oīs sciētia regularis est practica. ¶ Dico ꝙ quando dr̄ ꝙ actus ꝯclonis regulatur a p̄missis nō accipit̄ ꝓprie regulatio: sed elitio. Unde oīs habitus cōparatus ad ꝓpriū actū. magis dr̄ elicitiu⁹ q̄z regulatiuus. qñ aūt habitus cōparatus ad aliuz actū q̄z ad suū est regulatiuus. tūc dr̄ practicus Sz si respectus actus sui est: regulatiuus nō est. nisi qz elicitiu⁹. Unde scīa subalternās nō ꝓprie regulat subalternataz. Sed magis causat ⁊ elicit: sicut premisse se hñt respectu ꝯclonis. ¶ 4ª diff. est de actu prudētie: ⁊ de actu artis. Prudentia enim regulat actū suū. ⁊ ars actū artl. ¶ Ad h̄ dico. ꝙ prudētia respicit duplicez actū. vnū qui est cogitare quid sit faciēdū. ⁊ istū nō regulat prudētia: ſz magis elicit. Aliuz aūt actū respicit. s. exteriorē. ⁊ istuz nō elicit sed regulat. ¶ Similr̄ dico de arte. ꝙ ars actū interiorē elicit ⁊ nō regulat. actū vero exteriorez. vt pote domificare regulat ⁊ nō elic. a ¶ Nūc vidē dū est qd est practicū. ¶ Dico ꝙ practicū dr̄ denominatiōe extrīseca ad praxiz. Unde practicū cōsistit in duplici hītudine. s. p̄oritatis ⁊ pfozmitatis. ⁊ istī re^us nō sūt actuales ⁊ fozmales: ſz fūdamētales ⁊ aptitudiales: qz q̄uis habit⁹ talis nō regulet: nec po^a regulabilis opet̄: vē habit⁹ ē scīa practica. eo ꝙ hz p̄oritatē ⁊ pfozmitatē aptitudinalē. Fz h̄ segt̄ ꝙ gnāq̄ sūt gnā pfectionū practicaꝛ. Fz Aug. p^a ē po^a: sicut patuit. s. itellect⁹ practic⁹. z^a habit⁹. vt ars vl prudētia. 3ª act⁹ vl act⁹ elicit⁹ vel ip̄at⁹ ab arte vel prudētia. 4ª spēs vl sil'itudo in mēte artificis. 5ª obz act⁹ hūani. ¶ Sz tm̄ hic occurrūt 4^or diff. Prima est. q̄re occurrūt. 5. pfectiōes practice. ⁊ nō nisi 4^or speculatiue. ¶ Dico ꝙ act⁹ nō dr̄ pfectio speculatiua. qz act⁹ itelligēdi est speculatio ⁊ nō speculatiu⁹. Act⁹ aūt itelligēdi pōt ee practic⁹. eo ꝙ praxis nō sit act⁹ itelligēdi: ſz alteri⁹ po^a ab itellectu. s. volūtatis. ¶ z^a diffic. qd addit rō practici ad perfectionem practicā. Dico ꝯr̄ ad predicta ꝙ ratio practici consistit in duplici habitudine aptitudinali. s. in prioritate ⁊ cōformitate. ¶ Dico ergo ꝙ practicū addit sup pfectionē practicā respectū aptitudinalez. vnū vel duos q se hñt ad fūdamētū sicut passio ad subz. ¶ 3ª diff. a q̄ habit⁹ hz ꝙ sit practic⁹. a fine vl ab obto: ¶ Dico ꝙ practicū sicut ⁊ oē respectiuū dependet a duob⁹. s. a fūdamēto ⁊ termio: sic̄ vbi causat̄ a mouēte ⁊ termio. Si ergo queraṫ. A quo

Maxima.

D. quadrupler Quis act⁹ volūtatis ē praxis ⁊ qs nō?

Cōtra ille act⁹ q̄ pōt recte ⁊ nō recte elici ē p̄xis h⁹ ē act⁹ volūtatis ēt circa speculabilia. vide doct. sbti. i z. d. 6. q. z

Sco. in p̄ vbi. s.

Nō optime.

Regulare actū ⁊ elicere dfnt.

Prudentia respicit actū duplr Et silr dōm est de arte.

Vide hūc i p̄ inchoante sic. Alb oīēte pte tres. q 4. plogi vbi pla diffozmit̄ his: ſz salua vt scis bñ. a z. pars.

Practicū q̄d? Practicum ꝯsistit in habitudie duplici.

Gnā pfectionuz practicaruz sunt q̄nq̄.

D. q̄drupler.

Quare act⁹ ē ꝙ fectio ptica: nō aūt speculatiua.

A q̄ habitus hz ꝙ sit practicus. Practicū depēdet a duobus.

Ro. 13.

1 articulus.

1. pars. Oīa alioꝛ tripler. Praxis qd? Quot ea i sco. q. o pri ⁊ ptica

Oīa. ppria.

Vide sco. vbi. s.

Obijcitur quadruplicter.

Nō act⁹ iaiatoꝛ sūt p̄xes?

Qr geometr hz artē duplicez

Cōclo q̄drupl'r

Solū actū volūtatis elicitū ⁊ ipa circa finē ⁊ oꝛdiata ad ipz p̄n cipalr̄ tm̄ actū elicitū p̄xim esse.

Cõsidera pl'a vt scis scotiza. Respectu ei⁹ habit⁹ est practic⁹,

hz habit⁹ q⁹ sit practic⁹ sicut a causa extrinseca. Dico q⁹ hz ab obiecto ⁊ potẽtia. Et rõ h⁹ est: qz a quocunq; res hz entitatẽ ꝓpriã: ab eo hz passionẽ ꝓpriam nec̃io ꝯsequẽtẽ. practicũ aũt ẽ passio habit⁹. ¶ Si aũt querat̃. respectu cui⁹ dr̃ practic⁹. Dicit̃ q⁹ respectu finis dr̃ practic⁹. q finis est praxis: qz per extensionẽ ad praxim dr̃ habit⁹ practic⁹. ¶ 4ª diffi. si ab eodẽ habeãt tã intellect⁹ q̃ habit⁹ q⁹ vterq; eoꝝ dicat̃ practic⁹. ¶ Dico q⁹ si querat̃ de cã extrinseca. certũ est q⁹ nõ est eadẽ cã: qz intellect⁹ met est causa quare habit⁹ dr̃ practic⁹. Intellect⁹ aũt nõ ẽ causa: q̃re intellect⁹ est practic⁹: sed illud qõ est cã intellectus. Si aũt queratur de termino vtpote de praxi. Dico q⁹ ab eodem.

Cõsidẽa istãtiã Elb eoꝝ ⁊ diũsis habitũ ⁊ itellectũ praxiz dici.

z. arti. **Secunda** pars istius qõnis est de quesito videre. Et quãtũ ad hoc itroducunt̃ q̃tuor ꝯclones. ⁊ Prima est. q⁹ illa scia quã habem⁹ de deo in via est practica. Doc ꝓbatur dupl'r. ⁊ Prio sic. ille habit⁹ est practic⁹ q est regulatiu⁹ opõnis q̃ est praxis: sed theologia nr̃a quã habem⁹ in via est hꝺ. ergo ⁊c. Mino⁹ pz. qz regulat actum volũtatis circa fĩnẽ qui est vere regulabilis: qz põt recte ⁊ nõ recte fieri. ⁊ Põt. n. viator vti deo ⁊ frui. Theologia aũt docet. q⁹ deo solo est fruẽdũ. ¶ 2º. qz illa scia ẽ practica que dirigit nos nõ solũ in actib⁹ elicitis: sz etiã in actib⁹ impatis. de gb⁹ ꝯcedit̃ q⁹ sunt praxes: sed theologia nr̃a est hꝺ. vt pz ꝺ ritu seruãdo circa latriã. ¶ 2ª ꝑ est. q⁹ scia quã hñt sancti de ꝺo in patria est practica: qz oĩs habitus prior praxi: ⁊ cui dz ꝯformari ad hoc q⁹ praxis sit recta. est practic⁹: sed theologia beatoꝝ est hꝺ. Uisio. n. est prior fruitiõe ⁊ ꝯformis. ergo ⁊c. ¶ 2º sic. qz si voluntas beatoꝝ nõ esset ꝯfirmata. possent circa fines recte agere ⁊ nõ recte. ⁊ per ꝯsis tũc habit⁹ directiuus eẽt practicus: hꝺ esset theologia siue visio. ergo tũc esset practica. ⁊ per ꝯsis opz dicere q⁹ nũc. ¶ 3ª ꝑ est. q⁹ scia quã hz deus de sua essentia est practica. ¶ Doc ꝓbatur dupl'r. ⁊ Primo sic. Nã sicut deus se precognoscit diligẽdũ: ita se diligit. ⁊ si per ipossibile non sic se diligeret. haberet actũ inordinatũ. ergo illa precognitio ẽ practica. ¶ 2º sic. oĩs cognitio ꝓr actu volũtatis. ⁊ cui act⁹ voluntatis: si est rectus: nec̃io cõformat̃. est practica: sed cognitio de essentia sua ⁊ alys necessarys est hꝺ: qz si se vtereꝫ. esset inordinata: qz ꝓcognoscit se esse obiectũ fruitiõis. ¶ 4ª ꝯclo est. q⁹ theologia quã hz de⁹ de futuris ꝯtingẽtibus. s. de icarnatiõe verbi ⁊ similib⁹: nõ est practica. ¶ Doc ꝓbat̃ 4r. ⁊ Primo. qz itellect⁹ reglat determinate: sed voluntas põt ad oppositа. ergo tunc volũtas nõ erit recta. ¶ 2º. qz nullus habit⁹ posterior actu volũtatis põt esse regulatiuus act⁹ voluntatis: qz regula semp est ꝓr regulato: sed act⁹ itellectus quẽ hz de futuris ꝯtingentib⁹. est posterior actu volũtatis. ergo ⁊c. ¶ 3º. qz posito q⁹ itellectus precognoscat aĩaz antixp̃i futuraz: que cognitio sit practica. certũ est q⁹ volũtas diuina põt oppositz ⁊ sine sui obliquitate. ergo illa p̃cognitio nõ est regula: qz tũc volũtas oppositum nõ posset. ¶ 4º. qz itellect⁹ diuin⁹ quozũcũq; est regula. illa determinate cognoscit: sed nihil de futuris cõtingentibus determinate cognoscit ante omnẽ actum voluntatis. q̃ nõ põt sua cognitio eẽ regulatiua: qz necessario esset prior. ¶ Sed cõtra instat̃ quadrupliciter ⁊ Primo sic. Nã sequitur q⁹ oĩs sciẽtia esset practica ⁊ metaphysica: ⁊ etiã naturalis: quia act⁹ voluntatis cõsequens tales notitias põt eẽ rectus ⁊ nõ rectus: nimis remissus ⁊ nimis intẽsus. ¶ Secundo quia illa sciẽtia nõ est practica que respicit operationẽ inobliquabilẽ: sed operatio volũtatis in beatis nõ põt esse obliqua: qz necessario deum diligũt ⁊ recte. ergo nõ indigent regula. ergo ⁊c. ¶ Tertio quia vbi est mere ĩclinatio naturalis. ibi nõ est necessaria regula: sed deus naturaliꝫ diligit se ex toto impetu. ergo ⁊c. ¶ Confirmatur. qz vbi est actus inatus. ⁊ nõ elicitus. ibi nõ est necessaria regula. ergo ⁊c. ¶ Quarto. qz si velle futura ꝯtingẽtia sit pri⁹ q̃ noscẽa. ⁊ p ꝯsequẽs illa notitia nõ posset esse regula volitionis: tamẽ illa notitia est prior q̃ actus potẽtie executiue. s. creare. ergo respectu illius potest esse regula. ¶ Ad primuz dico q⁹ circa vniuersalia aut circa metaphysica: vt talia sũt nõ est amicitia nec inimicitia. nec actus meritori⁹ nec demeritorius quãtuz est ex parte obiectoꝝ: nõ enim videntur diligi nisi actu simplicis placentie. Si aũt cõtingeret errоr nõ esset ex ratione taliũ obiectorum: sed ex prauitate voluntatis circa aliquod particulare. sub illis vniuersalibus forte contentuz. ⁊ respectu illius ponũtur alỹ habit⁹ directiui. respectu illoruz actuuz obliquabilium. ¶ Ad secũdum dico. q⁹ nõ est ex parte sanctoꝝ q⁹ sint determinati ad eliciendum ⁊ recte eliciendum: sed ab extrinseco: ⁊ ideo ꝓpter tale quid non opz ponere aliquid variari circa habituz de his que sibi insunt per se. cuiusmodi est esse practicum. ¶ Ad tertium dico. q⁹ licet in deo nõ sit cõtingentia: tamẽ necessario est cõformitas dilectionis ad cognitionez: ⁊ illa talis cõformitas necessaria sufficit ad ponẽdũ cognitionem practicam. Unde si deus aliter se diligeret q̃ cognoscit peccaret. ¶ Ad quartũ dico. q⁹ potentia executiua nõ est regulabilis nisi mediãte actu voluntatis: ⁊ quia actus voluntatis diuine. circa contingentia futura nõ potest regulari. vt probatũ est hinc est q⁹ nec actus potentie executiue. ¶ Sed hꝝ remanẽt alie difficultates. ⁊ Prima est. vtrũ logica sit practica. Uidetur aliquib⁹ q⁹ sic. qz regulat oẽs sciẽtias. ¶ Dico tamẽ q⁹ nõ. qz logica non regulat actũ sillogizãdi: sed magis elicit illuz: ⁊ ideo nõ est practica. Exẽpluz prudẽtia ad duo cõparatur. primo ad actuz suũ. ⁊ scõo ad actũ alium quẽ dirigit. Nũquid est practica ꝓpter ꝑmuz. vel ꝓpter scõm: certuz est q⁹ nõ ꝓpter primũ. qz ipsum nõ regulat. ¶ Sz nõne metaphysicus sillogizãs dirigit a logica: ¶ Dico q⁹ quãdo metaphysic⁹ sillogizat. concurrũt ibi duo habitus elicientes. s. logica que elicit actuz sillogizãdi. ⁊ metaphysica actũ ꝯsiderandi. Uñ nõ regulat: sed elicit. ¶ 2ª diffi. est. hz Aug. theologia ponitur cõtẽplatiua. ¶ Dico q⁹ theologia dr̃ ꝯtẽplatiua: qz elicit actũ ꝯtẽplationis. Sed tñ dr̃ practica: qz regulat ⁊ dirigit praxim. s. actũ dilectionis. ¶ Sed adhuc est diff. qz practic⁹ habit⁹ videt̃ esse de operationib⁹ a nobis. ¶ Dico q⁹ vis est in vocabulo. Tñ dico. q⁹ theologia est de operationib⁹ a nobis. s. de itellectiõe ⁊ volitiõe: que sunt operatiões nr̃e. ⁊ cãbiles a nobis. Si aũt dicas. q⁹ practica est de illis que cõtingũt alr̃ se hr̃e. Dico q⁹ nõ est vez. imo nec aliqua scia est de talib⁹. Dico q̃ q⁹ practica est eque de necessarys: sicut speculatiua. aliter nõ esset sciẽtia. ¶ Sed rema. diffi. qz speculatiua est nobilissima. eo q⁹ ẽ sui gra. ¶ Dico q⁹ fm Augus. sup Geñ. ⁊ deductionẽ suam opz dicere

Obo q̃druplex

Quare meta. et phyſica ⁊ sic de alijs ñ sũt practice sciẽtiꝫ põdra bñ plã addẽdo.

Inobliq̃bilitatẽ volũtatis bñꝺ ab extrinseco forte ꝺ q̃. viꝺ i. z. ⁊ in 3. ⁊ i. 4. vt ⁊ vbi nosti.

Ecce qõ queris

D. q̃druplex Quere aureoli ⁊ alios.

Logica practicã nõ esse.

Dubiũ.

Mõũl doctrina 12. tri. c. 14.

Theologia cõtẽplatiua ⁊ practicaz esse.

Ex dictis sit nobilior speculativa: quia dicit optime Philosophus. Vide sco. I. q. 4. et vbi ibi notaui.

Aliter Ar. 7. politicorum.

q̄ practica sit nobilior speculativa: q̄ practica est gra alteri⁹. ita q̄ argumentū q̄ aly faciūt est ad oppositū. ¶ Sciendū aūt q̄ Aug. super Heñ. dicit. q̄ aliq̄ inferiora sunt in superiorib⁹ nobiliori mō q̄ in seipsis. Eo cōuerso de superioribus: si sint in inferioribus. Sz si medio mō aliqd sit fm aliqd in inferiori vel in se: et fm aliqd in superiori: vel ordinet ad superius: melius est in superiori q̄ in se. ¶ 2m pz de anima sensitiua in bruto et in hoīe. melior et nobilior ē in hoīe q̄ in bruto. q̄ in hoīe vel est in superiori vl' ordinat ad superius. ¶ Ad ꝓpositū dico. q̄ nobilitatē maiorē arguit ī scīa ordinari ad nobilissimū q̄ ipa sit q̄ esse sui gra. Theologia ḡ q̄ ordinat ad charitatē q̄ est nobilior oī alio habitu: patet ex b nobilior esse. ¶ Ad arg^m pz. Qō III.

Vtrum practicum et speculativum sint drie essentiales scie.

Lōclo rōnis. Practicū et speculativum drias accētales scie vl habitus esse.

Vico q̄ nō. Et ꝓbat 4^r. Primo sic. Cuius rō formalis consistit in habitudine: nō pōt esse de essen^a alicuius absoluti. sed rō speculativi et practici cōsistit in habitudine: vt visus ē supius. scia aūt ē aliqd absolutū. ḡ ꝛc. ¶ Cōfirmat. q̄ nūq̄ ex absoluto et respectiuo fit aliqd p se vnum: qō directe sit in gne: sz scia est spēs gnis q̄litatis et absoluta rō speculativi et practici relativa. ḡ ꝛc. ¶ 2° sic. nullū posterius est de essentia prioris. b pz. q̄ oīa ꝓstitutiua cētie alicuius sunt ꝓpria ipso ꝓstituto: sz speculativum et practicum sūt posteriora scīa cui ꝓueniūt: q̄ ois respect⁹ est posterior fundamēto. ḡ ꝛc. ¶ 3° sic. q̄cunq̄ alia qō cōe diuidit p plures drias diuersis diuisiōibus: opz q̄ alie alias subalternet: sz habit⁹ cognitiu⁹ diuidit q̄ditatiue p euidēs et non euidēs: diuidit ēt p practicū et speculativum. Si ḡ vtraq̄ ē diuisio q̄ditatiua: vel practicū vel speculativum subalternabunt euidēs et nō euidēs. vel e⁹. nec sic: nec sic. ḡ ꝛc. Prodo minorē. q̄ euidēs et nō euidēs nō pñt subalternari practico. q̄ multa speculativa sunt euidētiora multis practicis. Nec speculativum. q̄ multa practica sunt euidētiora multis speculativis. Nec e⁹. q̄ euidentia sunt practica et speculativa: et non euidentia sunt practica et speculativa: patz ḡ q̄ nec sic: nec sic. ḡ ꝛc. ¶ 4° sic. q̄cūq̄ aliq̄ cōe diuidit p drias q̄ditativas: q̄ q̄d cadit sub altera pfectiori: pfectius ē q̄cūq̄ cadēte sub altera imperfectiori. Si ḡ illa diuisio eēt essentialis: vel oē practicū eēt nobili⁹ speculativo: vel e⁹. Nec sic. nec sic. ḡ ꝛc. ¶ Jō dico ꝓpter istas rōnes q̄ practicum et speculativum nō sunt drie essentiales scie. sz sunt respectus fundamentales vel aptitudinales ipsi⁹ ꝓntes sciam: sicut ꝑpria passiones ꝓsequuntur suba. ita q̄ ista est passio disiuncta scientie. Qō IIII.

Solo. q.

Eadē scias p̄ncā et speculatiuā non esse. Lōclo rōnis.

Vtrū eadē scia possit eē speculativa: et practica: et hoc eadem specie.

Dico q̄ nō. q̄ quia conuenit vni individuo alicuius spēi p se ꝓuenit oībus: b pz: q̄ p se ꝑdicata cō sequunt̄ q̄ditatē que est eis cōis: sed practicū cōuenit p se illi individuo cui ꝓuenit. ḡ et oīb⁹ individuis eiusdē spēi. Minor pz. q̄ ē respectus fundamentalis q̄ ē propria passio. Eodē mō de speculativo. ¶ Sz ꝰ. q̄ dcm̄ ē q̄ deus de futuris ꝓtingētib⁹ nō hz scīaz practicā: et sic notitiā de futuris cōtingētib⁹ reuelaret alicui sancto: tūc sanct⁹ de eis hēret notitiaz practicā. ḡ ꝛc. ¶ 2°. q̄ angelus mouēs celū. vī q̄ hēat scīaz practicā de motu celi: nos tñ de eodē motu habemus scīam speculativā. ¶ 3°. q̄ si deus infunderet in angelo prudentiā de moralib⁹: ipsa eēt speculativa. q̄ certū est q̄ nō practica. eo q̄ non hēret q̄ regularet. ¶ 4°. q̄ si deus mihi daret potētiā creativā ō rosa: scīa de rose creatiōe: q̄ nunc ī me exñs ē speculativa: eēt practica. ¶ Ad p^m dico. q̄ non essz notitia eiusdē rōnis. q̄ ibi ex volūtate deus nouit illa. nos aūt vel ille sanctus ex reuelatione. ¶ Ad 2^m dico. q̄ angelus hz scīam de hoc q̄ celum est mobile: et silr de oībus que ꝓsequuntur rōnem speculativā q̄ditativā in cōi: et illa scīa non est directiua: sz tñ cū b bñ hz artē qūo act⁹ motus ōbeat fieri: et illa bñ est practica. ¶ Ad 3^m dico. q̄ non esset repugnātia ex parte prudentie: q̄ō non regularet: q̄ ipsa eēt quantū est in se regulativa. Oz aūt non possit in isto regulare: non ꝓpedit: q̄n sit practica. ¶ Exēplum. si sim ꝓpotēs ad eūdū ad bellū. dū tū modo bēaz scīaz belladi: nō min⁹ pp b ipsa scīa esset practica. Eodez mō de prudentia in angelo. q̄ q̄tū ē ex se eēt regulativa. ¶ Ad 4^m dico. q̄ contingit hēre scīaz ō rosa q̄ est flos et cetera vlia. et illa est speculativa: sz si daret notitia de mō ꝑducēdi rosaz q̄l'r fit: et huius eēt alius habitus: et ille esset ars. ¶ Sz hic est di. q̄ q̄ cūq̄ cognoscit q̄ditatē alicuius: pōt cognoscere passionē: et eā demōstrare q̄ p se ineſt illi: et iō si scias q̄d ē rosa: poteris scire qūo ē ꝑducibil'. ¶ Hic dico. q̄ non oēs ꝓnes q̄ ꝑbant̄ de vno subo ptinēt ad vnū habitū. Una illa q̄ ꝑbant̄ de rosa in vli q̄ nō sunt applicabilia ad opus: talia ptinēt ad scīam speculativā. Alia aūt p q̄ hēt hō applicatio ad opus: ptinēt ad aliū habitū practicū. s. artē. Amen.

Ex dictis sit nobilior speculativa: quia dicit optime Philosophus. Vide sco. I. q. 4. et vbi ibi notaui.

Obiectur quadrupliciter.

Notitia dei ō cōtingētib⁹ nō esse eiusdē rōnis formalis specifice cum nostra.

Ecce qō q̄ris p theo^a nccariorū ōi in filii applicā⁹

Vide. 33. di. 3. et vbi ibi notaui.

Difficultas

Jdē subz fm diuersas passiones eius ad diuersos habitus ptinere.

¶ Illuminati doctoris fratris Frācisci maronis: ordinis minor: prouincie sancti Ludouici. scriptum preclarissimū sup primū snīaz: oflatus nuncupatū: fine felici terminatur: correctū atq̄ ōcoratū sūma cura atq̄ solertia sacre Theologie doctoris eximy patris fratris Maurity de hibernia: eiusdem religiōis: dū actu theologiam publice in alma vniuersitate Patauina legebat.

Tabula

¶ Tabula questionum libri eiusdem.

q.i. VTrum primum principiū cōplexum possit formari in theologia. Lar.i.
z. Utrum obiectuz primi principy cōplexi dictuz de deo ⁊ creatura: habeat eundem conceptum. Lar.3.
3. Utrū obiectuz primi principy complexi habeat eandem ratiōem formalem in deo ⁊ creatura ꝑm scientias sermotionales. Lar.3.
4. Utrū subm ꝑmi ꝓncipy cōplexi hēat eādē rōnē formalē i ꝺo ⁊ creatura ꝑz scias reales. 3.
5. Utrū repugnet diuine ꝓfectioni vna rō formal' dicta in quid de deo ⁊ creatura. 4.
6. Utruz ens dicatur quiditatiue de diuina essentia vltimate precisa. 4.
7. Utrum ratio entis sit precisa ab alys rōnib⁹ formalibus que sunt in deo. 5.
8. Utruz a conceptibus simpliciter simplicibus ⁊ primo diuersis. possit abstrahi aliquis conceptus cōmunis eis. 5.
9. Utrum ab oībus q̄ excludunt rōnem vl'is possit abstrahi aliquis ꝓceptus cōmunis. 5.
10. Utrum ens per eandem rationez formalē dicatur de omnibus creaturis. 6.
11. Utrum ratio entis sit ratio generis. 6.
12. Utruz ens analogice dicatur de illis de quibus dicitur. 7.
13. Utrū sit aliqua rō transcendens cōioz ente. 7.
14. Utrum theologia sit scientia. 7.
15. Utr̄ viatori poterit cōicari notitia abstractiua diuine essentie: ⁊ non de eius existentia. 8.
16. Utr̄ de diuina essentia possit haberi notitia abstractiua ex ꝑte obiecti: nō cognoscendo deuz esse siue existentiam eius. 9.
17. Utrū homini viatori possit cōicari notitia intuitiua de diuina essentia. 9.
18. Utrū per potentiam diuinam de non existente possit esse notitia intuitiua. 9.
19. Utrū potētia siue sensitiua: siue intellectiua possit cognoscere nāl'r non exīs. 10.
20. Utrum in via intellectus possit cognoscere aliquid intuitiue. 11.
21. Utrum theologia sit supnāl'r reuelata. 11.

¶ Questiones prologi finiunt.

¶ Distinctio. I.

q.i. Utrum ens aliquod creatuz possit eē obz fruitionis ordinate. Lar.ii.
z. Utrum fruitio ⁊ delectatio sint idem. Lar.iz.
3. Utr̄ act⁹ fruēdi ⁊ vtēdi sint eēntial'r distincti. iz.
4. Utrum obiectū fruitionis habeat plures rationes visibilitatis. iz.
5. Utrū actus fruitionis sit formal'r liber. i3.
6. Utrū in deo sint pl'es rōnes fruibilitatis. i3.
7. Utrū apprehenso vltimo fine ꝑ intellectuz possit voluntas non frui. i4.
8. Utrū volūtas possit ab aliq̄ cā necessitari. i4.

¶ Distinctio. II.

q.i. Utrum deū esse sit per se notū. Lar. i4.
z. Utrū deū esse sit demonstrabile demonstratione ꝓpter quid. i5.
3. Utrū deū eē sit demr̄abil e demr̄atōe q̄. i6.
4. Utrū deum esse vnum sit demonstrabile. i7.
5. Utrū deus sub rōne infinita possit esse obiectuz alicuius scientie create. i7.
6. Utrum conceptus entis infiniti sit concept⁹ nobilissimus in via. i8.
7. Utrū infinitas sit de rōne formali deitatis. i8.
8. Utrū deū esse infinitū sit demōstrabile. i8.
9. Utrum in diuinis sint tres persone. i9.
10. Utrum trinitas personaruz sit demonstrabilis demonstratione ꝓpter quid. 20.
11. Utrū trinitas sit demr̄abil' demr̄atiōe q̄. 21.
12. Utrum distinctio prima que est in diuinis sit distinctio personarum. 21.
13. Utrum trinitas diuinarum personarū possit stare cum omnimoda identitate eoruz que sunt in eadem persona diuina. 21.
14. Utrum cum vnitate diuine essentie stare possit pluralitas personarum. 21.

¶ Distinctio. III.

q.i. Utrū deꝰ sit cogr̄scibil' a creatura. Lar.22.
z. Utr̄ deꝰ sit a nobis p̄ cognitus. 23.
3. Utrū in creaturis sit vestigiuz trinitatis. 24.
4. Utrum imago trinitatis sit in anima. 24.
5. Utrū lux eterna sit ītellcūi nr̄o rō cogr̄scēdi. 25.
6. Utrū lux creata sit ītellcūi nr̄o rō cogr̄scēdi. 25.
7. Utrum actus cognoscēdi causetur totaliter a potentia intellectiua. 26.
8. Utrum oīs actus intelligendi causetur ab ist̄is duobus. s. potentia ⁊ obiecto. 27.
9. Utrū in via ꝑ intellectum possumus cognoscere aliquod singulare. 27.
10. Utrum ad actū intelligendi requiratur species intelligibilis. 27.
11. Utrum plures actus intelligendi sint cōpossibiles in eadem potentia. 28.
12. Utrū ī actib⁹ itellndi sit ꝓcessus ī infinitū. 28.

¶ Distinctio. IIII.

q.i. Utrum in diuinis sit generatio. Lar.29.
z. Utrum gnō ꝑm eandē rōnez formalem dicta sit in deo ⁊ creatura. 29.
3. Utrū essentia diuina sit ꝑn'm quo ī gnōne ⁊ ꝓductione que in diuinis ponitur. 29.
4. Utrū eēntia diuina sit terminus formalis generationis diuine. 31.
5. Utrū generatio vniuoca sit in diuinis. 32.
6. Utrū in diuinis sit generatio obiectiua. 32.
7. Utrū gnō diuina sit actus elicitus. 33.
8. Utrum in diuinis sit aliquid elicitum. 33.

¶ Distinctio. V.

q.i. Utrum eēn'a diuina generet. Lar.34.
z. Utrū eēn'a dīna generet̄. c.35.
3. Utrū ꝓprietas patris generet. 36.
4. Utrum ꝓprietas filij generetur. 36.
5. Utrū filiꝰ sit ō suba ꝑis eternal'r genit⁹. 36.
6. Utrū filiꝰ semp generet̄ de suba ꝑis. 37.
7. Utrū essentia diuina sit cā eoruz: que sunt extra in genere cause finalis. 38.
8. Utrū eēn'a vt ꝑscindit a voluntate sit ꝑn'm ꝓductiuū alicuius ad extra in rōne efficiētis. 38.

¶ Distinctio. VI.

q.i. Utrū deus genuerit filiuz volū[tr]. Lar.38.
z. Utrū ꝑ ꝓducat filiū itellu. Lar.39.
3. Utrū ꝑ ꝓducat filium necessitate. 39.
4. Utrum pater genuerit filium nā. 40.

¶ Distinctio. VII.

q.i. Utrum ī dīnis sit poª gnāndi. Lar.41.
z. Utrum potentia generandi ī di,

uinis dicat quid: aut ad aliquid. 42.
3. Utrum potentia generandi sit in filio. 42.
4. Utrum in diuinis sint plures fily. 43.

¶ Distinctio. VIII.

q.i. Utrum in dinis possit esse distinctio. car. 44.
2. Utrũ ī diuinis sit aliqua nõ identitas ante omnem distinctionem. 45.
3. Utrum due pfectiones distinguant ex nã rei. s. distinctione ab anima non fabricata. 46.
4. Utrum perfectiones in deo distinguantur fm rõnem ab anima fabricatam. 49.
5. Utrum omnes ille perfectiões que sunt in deo pñt eẽ vna res: suppositaliq̃ non identitate vel distictione ex natura rei inter illas. 49.
6. Utrũ vnitas entis possit saluari in deo cũ distinctiõe formali istarum perfectionum. 52.
7. Utr̃ ista distinctio attributor̃ possit stare cum summa simplicitate. 52.

¶ Distinctio. IX.

q.i. Utrum generatio fily sit eterna. Car. 55.
2. Utrũ deus sit simplr̃ imutabilis. 55.
3. Utrum aliqua creatura sit imutabilis. 55.
4. Utrum deus producat res naturali necessitate. 56.

¶ Distinctio. X.

q.i. Utrum diuina voluntas sit principium ꝓductiuum spiritussancti. 57.
2. Utr̃ eẽn[a] dina sit formal[r] termin[o] spiratõis actiue. 58.
3. Utrũ diuina essentia spiret: aut spiretur. 59.
4. Utrũ spũssanctus sit amor spiratus. 59.

¶ Distinctio. XI.

q.i. Utrum spũssanct[o] procedat a pr̃e ⁊ filio. Car. 59.
2. Utrum spũssanctus si non procederet a filio distingueretur ab eo. 60.
3. Utrũ spiratio actiua differat realr̃ a pr̃nitate. 61.
4. Utrũ spiratio actiua sit ꝯstitutiua persone. 62.

¶ Distinctio. XII.

q.i. Utrum pr̃ ⁊ filius sint vnũ pn̄[m] spũssti. c. 62.
2. Utruz pater eternus prius origine ꝓducat vel spiret spũsanctũ q̃ filius. 63.

¶ Distinctio. XIII.

q.i. Utrum sit ordo nature. Car. 66.
2. Utr̃ ordo origis sit p̃or ordie nãe. 68.

¶ Distinctio. XIIII. XV. ⁊ XVI.

q.i. Utrum in diuinis sit ordo eẽntialis. car. 69.
2. Utrum in dinis sit ordo accñtal[r]. 69.
3. Utrũ q̃lẽ ordinẽ bñt aliq̃ vbi distinguuntur fm esse: talem habeant vbi distinguuntur fm rõnẽ. 70.
4. Utrũ in eẽntialr̃ ordiatis ⁊ realr̃ distictis ꝑ dinã po[am] prius possit fieri sine posteriori. 71.

¶ Distinctio. XVII.

q.i. Utrum neẽe sit ponere charitatẽ creatã. ⁊ c. 71.
2. Utrũ charitas infusa sit neẽia rõ acceptandi illud in quo est passiue. 72.
3. Utrũ charitas acquisita in nobis sit p̃n[m] ꝓductiuũ alicuius actus meritory. 73.
4. Utr̃ caritas sit ī nobis p̃n[m] ꝓductiuũ alic[o] act[o]. 75.

¶ Distinctio. XVIII.

q.i. Utrum charitas sit augmẽtabil[r] ī sua nã. 75.
2. Utr̃ augm̃tũ charitat[i] fiat ꝑ gd[o]. 76.

¶ Distinctio. XIX.

q.i. Utrũ charitas sit augmẽtabil[r] ī ifinitũ. c. 78.
2. Utrũ charitas possit diminui ī ifinitũ. 79

¶ Distinctio. XX.

q.i. Utrũ iter p[as] diuinas sit sũma eq̃litas Car. 79
2. Utrũ p[ne] diuine sint eq̃les in po[a]. Car. 79
3. Utr̃ p[ne] diuine sint ꝑ seiuicẽ ꝑ circũincessionẽ. 80.

¶ Distinctio. XXI.

q.i. Utrum dictio exclusiua repugnet diuinis. 80.

¶ Distinctio. XXII.

2. Utrum plura noia sint deo attribuenda. 81.
3. Utr̃ oia noia diuina sint sinonyma. 81.

¶ Distinctio. XXIII.

q.i. Utrum ꝑsona sit nomẽ prime intentionis. 82.
2. Utrũ ꝑsona sit scda intentio. 82.
3. Utrũ p[na] dicat̃ vniuoce de trib[o] suppositis dinis. 83.
4. Utrũ ꝑsona sit ad se vel ad aliud. 83.

¶ Distinctio. XXIIII. ⁊ XXV.

q.i. Utrum in deo sit formalr̃ numerus. 84.
2. Utrũ ī deo sit formalr̃ vnitas. 85.
3. Utrũ vnitas sit intranea numero. 86.
4. Utrũ numerus habeat aliquam vnitatem. 86.

¶ Distinctio. XXVI.

q.i. Utrũ ī dinis sit aliq̃ suppo[m] absolutũ. 86.
2. Utr̃ ī dinis sit aliq̃ abs[o][m] idiuiduũ. 87.
3. Utrũ ꝑsona diuina formalr̃ ꝯstituat̃ ꝑ abso[ra]. 87.
4. Utrum p[ne] diuine ꝯstituant̃ ꝑ ꝓpetates relatiuas. 88.

¶ Distinctio. XXVII.

q.i. Utrum v̄bũ nr̃m sit actualis notitia. 89.
2. Utrũ v̄bũ diuinũ sit actual[r] notitia. 90
3. Utrũ v̄bũ fz eãd rõnẽ foz[lem] dicat̃ ō ðo ⁊ creatura. 90.
4. Utrum in diuinis sit v̄bũ essentiale. 91.

¶ Distinctio. XXVIII.

q.i. Utrũ ingenitum aut innascibile sint ꝓprietates patris. 91.
2. Utr̃ igenitũ ⁊ innascibile sint ꝓpt[es] pr̃is ꝯstitutiue. 92
3. Utrũ ingenitum ⁊ innascibilitas sint extrema oppõnis priuatiue. 93.
4. Utr̃ igenitũ ⁊ innascibile sint extrema ðd ictiõis. 93.

¶ Distinctio. XXIX.

q.i. Utrum relatio sit aliquid. 93.
2. Utr̃ relo differat realr̃ a fũdam̃to. 95.
3. Utrũ relo poterit fundari in relone. 96.
4. Utrũ relo possit terminari ad relonẽ. 96.
5. Utrũ relo icludat ī suo ꝯceptu gd[m] termin̄. 97.
6. Utruz relo aliq̃ possit eẽ sine termino. 97.
7. Utrum relones causentur in creaturis. 98.
8. Utrũ do[o] possit facere extrema relonis sine relone. 99
9. Utr̃ semꝑ innascat̃ relo eiusdẽ ratiõis inter extrema eiusdẽ rõnis inquantum eiusdem rationis. 99.

¶ Distinctio. XXX.

q.i. Utruz nec̃io sit ponere in deo relones rõnis ad creaturã q̃ ex tpe denoient ipz deuz. 99.
2. Utrum necesse sit ponere in deo relationes reales et actuales ad creaturam. 100.
3. Utr̃ re[ue] fundamẽtales sint ī deo ad creaturã. 101.
4. Utrum in deo sit respectus aptitudinalis. 101.

¶ Distinctio. XXXI.

q.i. Utrum relones cões sint formalr̃ ī deo. 101.

¶ Distinctio. XXXII.

q.i. Utrum ī dinis sit aliq̃ actio ō gñe actiõis. 102.
2. Utr̃ ī dinis sint actiões ĩmanẽtes. 103
3. Utrũ pr̃ ⁊ fili[o] diligãt se spũsancto. 104.
4. Utrũ pr̃ sit sapiẽs sapientia genita. 104.
5. Utrũ pr̃ ⁊ fili[o] ⁊ spũssanctus dicant verbo. 104.
6. Utruz act[o] ðði in diuinis p̃cedat actũ intellndi. 105.
7. Utrũ actus spirãdi p̃cedat actũ volendi. 106.

¶ Distinctio. XXXIII.

q.i. Utruz proprietas relatiua ⁊ essentia distinguãtur fm rõnem ab aĩa fabricatam. 106.
2. Utrum essentia ⁊ proprietas distinguantur fm rõnez formalem non fabricatam ab intellectu. 107.
3. Utrũ relo vltiate abstracta p̃dicẽt ō eẽn[a] dina. 108.

4. Utꝛ pⁿᵃ ꝛ essentia distinguantur exnã rei. 109.
5. Utrũ trinitas reꝛ possit stare cũ vnitate reali. 110.

¶ Distinctio. XXXIIII.ꝛ.XXXV.

q.i. **Utrũ** intellꝫ.volũtas.poᵃ.ꝛ talia sint pfectiones simplr in deo.Et hꝫ.iz.arˡᵒˢ.g pornem declarant vt pꝫ. 112.
3. Utrũ eẽnᵃ sit obm pmũ intellectus diuini. 118.
4. Utrũ intellectus diuinus intelligat omnia. 118.
5. Utrũ deus intelligat infinita actualr. 118.

¶ Distinctio. XXXVII.

q.i. **Utrum** deus sit vbiqꝫ. 120.
z. Utrũ deus sit in oi tpe. 121.

¶ Distinctio. XXXVIII.ꝛ.XXXIX.

q.i. **Utrum** deus habeat certã notitiã de futuris cõtingẽtibus. 121.
z. Utꝛ in futuris ꝛtingentibus actus voluntatis diuine precedat actum intellectus. 123.
3. Utrũ cum infallibilitate diuine scientie poterit stare mutabilitas contingentium. 123.
4. Utrũ futura ꝛtingẽtia vitatẽ hẽant determᵃᵐ. 123.

¶ Distinctio. XL.ꝛ.XLI.

q.i. **Utrum** predestinatio sit eterna. 124.
z. Utrũ deus poterit predestinatum non predestinare. 125.
3. Utrũ pscia ꝛ pdestinatio sint idem in deo. 125.
4. Utrum sit aliqua causa predestinationis. 126

¶ Distinctio. XLII.

q.i. **Utrum** quiditates rerum creabilium in potẽtia obiectiua hẽant esse essentie. 127.
z. Utꝛ quiditates fm illud esse essentie positum hẽant esse ab eterno. 128.
3. Utrũ iste qditates hẽant eẽ in mẽte diuina. 129.
4. Utrum mõi itrinseci sint in poᵃ obiua. 130.
5. Utrũ eẽ eẽnᶜ realr differat ab esse exĩtie. 132.
6. Utruꝫ ad vitatẽ ppõnis regrat entitas termio ꝛ. 133.

¶ Distinctio. XLIII.ꝛ.XLIIII.

q.i. **Utrũ** deᵒ possit aliqõ impole facere. 133.
z. Utrũ icõpossibilitas rei fiende sumat ex parte dei. 134.
3. Utrũ deᵒ possit factre aliqõ qõ iplicat ꝯdictiõez. 134.
4. Utrũ deᵒ possit facere qcqd nõ icludit ꝯdictiõez. 135.
5. Utrũ i dinis poᵃ volitiua ꝛ executiua distinguant. 136
6. Utrũ poᵃ absoluta ꝛ ordinata distinguant. 136.
7. Utrũ deus ꝯcurrat in oi effectu cãe zᶜ efficiẽtis. 137.
8. Utꝛ õs possit supplr vicẽ cuiuscũqꝫ cãe zᶜ effis. 138.
9. Utrum in spẽbus vniuersi sit ꝓcessus in infinitũ. 138.
10. Utrũ deᵒ poterit ꝓducere aliqd actualr infinitũ. 139.

¶ Distinctio. XLV.

q.i. **Utrũ** volũtas dina sit pᵃ regla oiuꝫ ꝛtigenᵐ. 140.
z. Utꝛ diuina volũtas aliquid possit contra preiudicatum a ratione. 141.
3. Utrũ volũtas signi ꝛ bñplaciti i õo distinguant. 141.
4. Utrũ i actibᵒ moralibᵒ itellꝫ pcedat volũtatẽ. 142.
5. Utrũ voluntas creata teneatur se conformare voluntati diuine in modo volendi vel volito. 142.

¶ Distinctio. XLVI.

q.i. **Utrum** voˡᵃᵉ dina ꝓducat oba i eẽ volito. 142
z. Utrum intellectus diuinus producat obiecta sua in esse cognito. 143.
3. Utrum intellectus diuinᵒ producat quiditates in eẽ intelligibili. 143.
4. Utrũ ꝓducᵒ reꝛ i eẽ itellecto sit poꝛ gnõne vbi in diuinis. 144.

¶ Distinctio. XLVII.

q.i. **Utrum** ydee sint in mẽte diuina. 144.
z. Utrũ ydee sint in poᵃ obiectiua. 145.
3. Utrum ydee sint in rerum natura. 145.
4. Utrum ydee habeãt eẽ in aĩa siue yl'ia. 146.

¶ Distinctio. XLVIII.

q.i. **Utrũ** deᵒ hẽat i se foꝛᵐ sciaz speculatiuã. 146.
z. Utrum in deo sit scia practica. 147.
3. Utꝛ practicũ ꝛ specl'atiuũ sint dñie eẽntiales scie. 148
4. Utꝛ eadẽ scia possit eẽ practica ꝛ speᵘᵃ. eadẽ spẽ. 148.

¶ Fratris Jeronymi boñ. ordinis minorum sacre theologie bachalarij epigrãma.

Qualis Aristarchus smyrneꝰ censoꝛ homeri.
Qualis in Andęo carmine Tucca fuit.
Talis Maurity censoria cura: sed illis
Fabula: Mauritio pagina sacra placet.

¶ Exactum Uenetys mãdato ꝛ expẽsis heredũ quondã nobilis viri dñi Octauiani scoti Liuis Modoctiẽsis ꝓ Bonetũ Locatellum pbytez. 3° kal'. Augustas. 1504.

Registrum:

Aa
Illuminati
frater mauritius
¶ Illuminati
lato. ſ. de
alicui ſuppoſito.

Bb
nis. ¶ Hoc dico
ctiuã. Ideo
hẽat aliud
dere deũ eſt

Cc
ſz p̃ciſe q illud
bilitatis termiaꝫ
q ifinitas ſit
cuz ergo notitia

Dd
Utrum lux
uidiꝫ q actiuã
ro duoꝝ modoꝝ
bil põt ꝓducere.

Ee
eſt eſſentia
ibi ſunt extrema
ceſſariã iter qõ
intelligẽduz aũt

Ff
tis diuine
¶ Sz dices: eſt
tñ vt i filio
vni⁹ ſpẽi.

Gg
perfectiones ſint
ꝛ ratio deitatis
ſic. Filius inquit
iſtud tñ nõ

Hh
rõnis. ¶ Tũc
ceſſario tñ reſpicit
mã eſt trãſiens
nõ eſt tenẽduz

Ii
ꝛ dictũ nõ
pr̃e. pr̃ nõ
nes erit talis
habeãt ordinem

Kk
ta circa ea
tia actiua vigoꝛ
cta ab ambab⁹
ctiõis nõ eſt

Ll
determinatio
di aligd qõ
quãdo gen⁹
ſiue trãſcẽdẽtis

Mm
nõ ſit aliud
intelligẽdi
¶ Dico q ſicut
ſm ꝓñtiaz

Nn
cõicaꝫ: ſicut
iſtaꝝ reꝛonuz.
Aug. ꝛ Anſ.
in vna ꝓpõne

Oo
¶ Scõa ꝓ eſt
precedit nã
premiſſe ex nã
nõ ꝓueniũt

Pp
tatem. vel ſint
illud qõ includiꝫ
Quantum ad
deo virtualiter

Qq.
culo. ¶ Intellinduz
oĩno ꝑma cã
eſſentia. zm
ſunt quattuoꝛ

Rr
gditates reꝝ
creatura in tali
dens. Accidens
eſt extrema

Ss
Naz ſic diſtinguunt
ex inſufficiẽtia
ſupreme ſpẽi
manẽt ifinite

Tt
ſicut dicit Aug.
fiũt ſm gditates
Utrum in deo